

Endagaano Enkadde n'Endagaano Empya

Open Luganda Contemporary Bible

1984-2014

© 1984, 1986, 1993,
2014 Biblica

Endagaano Enkadde n'Endagaano Empya Open Luganda Contemporary Bible

This Bible is copyrighted by Biblica® (biblica.com) and is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Printing is provided at cost by the Digital Bible Society (dbs.org).

Maps are provided by Biblica: Biblica® Open Color Bible Maps™, English, Copyright © 2019 by Biblica, Inc. "Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission. You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA). If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Olubereberye	4	Nakkumu.....	766
Okuva	46	Kaabakuuku.....	769
Ebyabaleevi.....	84	Zeffaniya	772
Okubala.....	114	Kaggayi.....	775
Ekyamateeka Olwokubiri ...	157	Zekkaliya	777
Yoswa	191	Malaki	785
Ekyabalamuzi	211	Matayo.....	788
Luusi	231	Makko	818
1 Samwiri	235	Lukka	837
2 Samwiri	262	Yokaana.....	869
1 Bassekabaka.....	285	Ebikolwa by'Abatume	891
2 Bassekabaka.....	312	Abaruumi	921
1 Ebyomumirembe	339	1 Abakkolinso	933
2 Ebyomumirembe	367	2 Abakkolinso	944
Ezera	396	Abaggalatiya.....	952
Nekkemiya	406	Abaefeso	956
Eseza.....	420	Abafiripi.....	960
Yobu.....	427	Abakkolosaayi.....	963
Zabbuli	454	1 Basessaloniika	966
Engero	527	2 Basessaloniika	969
Omubuulizi	554	1 Timoseewo.....	971
Oluyimba	562	2 Timoseewo.....	975
Isaaya	567	Tito	978
Yeremiya	623	Firemoonni.....	980
Okukungubaga	675	Abaebbulaniya	981
Ezeekyeri.....	681	Yakobo.....	990
Danyeri.....	724	1 Peetero.....	994
Koseya	737	2 Peetero.....	998
Yoweeri.....	746	1 Yokaana.....	1001
Amosi.....	750	2 Yokaana.....	1004
Obadiya.....	757	3 Yokaana.....	1005
Yona.....	759	Yuda	1006
Mikka	761	Okubikkulirwa	1008

Olubereberye

Entandikwa

1 Ku lubereberye Katonda yatonda eggulu n'ensi. ² Ensi yali njereere nga yeetabuddetabudde, ekizikiza nga kibisse kungulu ku buziba, n'Omwoyo wa Katonda ng'atambulira ku mazzi.

³ Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeerewo obutangaavu," ne waba obutangaavu. ⁴ Katonda n'alaba obutangaavu nga bulungi; n'ayawula obutangaavu n'ekizikiza. ⁵ Katonda obutangaavu n'abuyita emisana, n'ekizikiza n'akiyita ekiro. Ne wabaawo akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olw'olubereberye.

⁶ Era Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebbanga lyawule olufu n'amazzi." ⁷ Bw'atyo Katonda n'akola ebbanga okwawula wansi n'amazzi agali waggulu. Ne kiba bwe kityo. ⁸ Katonda ebbanga n'aliyita eggulu. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwokubiri.

⁹ Awo Katonda n'ayogera nti, "Amazzi agali wansi w'eggulu gakunjaanire mu kifo kimu, wabeewo olukalu." Ne kiba bwe kityo. ¹⁰ Katonda olukalu n'aluyita ensi, amazzi agakunjaanye go n'agayita ennyanja. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi.

¹¹ Awo Katonda n'agamba nti, "Ensi ereete ebimera: emitigizaala ensigo mu ngeri yaagyoy, emitigya'ebibala ebibaamu ensigo mu ngeri yaagyoy, gibeeere ku nsi." Ne kiba bwe kityo. ¹² Ensi n'ereeta ebimera: ebimera eby'ensigo ebya buli ngeri, n'emitigya'ebibala ebya buli ngeri n'ebijja ku nsi. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. ¹³ Ne buba akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokusatu.

¹⁴ Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebyaka mu bbanga ly'eggulu, okwawula emisana n'ekiyo; bibeerenga obubonero okwawulanga ebiro, n'ennaku, n'emyaka. ¹⁵ Bibeere ebyaka ku ggulu, bireetere ensi obutangaavu." Ne kiba bwe kityo. ¹⁶ Katonda n'akola ebyaka ebinene bibiri, ekyaka ekisinga obunene kifugenga emisana, n'ekitono kifugenga ekiro, n'akola n'emmunyeene. ¹⁷ Awo Katonda n'abiteeka mu bbanga ly'eggulu byakenga ku nsi, ¹⁸ enjuba efugenga emisana, omwezi gufugenga ekiro, era byawulenga obutangaavu n'ekizikiza. Katonda n'alaba ng'ekyo

kirungi. ¹⁹ Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokuna.

²⁰ Katonda n'ayogera nti, "Amazzi galeete ebibinja by'ebiramu, n'ebinyonyi bibuukenga waggulu mu bbanga." ²¹ Bw'atyo Katonda n'akola ebitonde eby'omu nnyanja ebinene ennyo, na buli kiramu ekya buli ngeri eky'omu nnyanja, na buli kinyonyi ekibuuka. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. ²² Bw'atyo Katonda n'abiwa omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale, mujjuze amazzi g'ennyanja, n'ebinyonyi byale ku nsi." ²³ Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya; olwo lwe lunaku olwokutaano.

²⁴ Katonda n'ayogera nti, "Ensi ereete ebiramu ebya buli ngeri: ente, n'ebiyewalula, n'ensolo ez'omu nsiko eza buli ngeri." Bwe kityo bwe kyali. ²⁵ Katonda n'atonda ensolo ez'oku nsi eza buli ngeri, n'ente eza buli ngeri, na buli ekyewalula ku ttaka ekya buli ngeri. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi.

²⁶ Awo Katonda n'agamba nti, "Tukole omuntu mu kifaananyi kyaffe mu ngeri yaffe. Bafugenga ebyenyanja eby'omu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, n'ensolo zonna, n'ensi yonna, era bafugenga na buli ekyewalulira ku nsi kyonna."

²⁷ Bw'atyo Katonda n'atonda omuntu mu kifaananyi kye, mu kifaananyi kya Katonda mwe yamutondera; n'abatonda omusajja n'omukazi.

²⁸ Katonda n'abawa omukisa, n'abagamba nti, "Mwale mujjuze ensi, mugifugenga. Mufugenga ebyenyanja ebiri mu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga na buli kiramu ekitambula ku nsi."

²⁹ Awo Katonda n'agamba nti, "Laba mbawadde buli kimera eky'ensigo ekiri ku nsi na buli muti ogw'ensigo mu kibala kyagwo. Munaabiryanga. ³⁰ Mbawadde na buli nsolo ey'oku nsi, na buli kinyonyi eky'omu bbanga na buli ekyewalula, na buli ekissa omukka mbiwa buli kimera, okuba emmere yaabyo." Bwe kityo bwe kyali.

³¹ Awo Katonda n'alaba byonna by'akoze nga birungi nnyo. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwomukaaga.

2 Bwe bityo eggulu n'ensi awamu ne byonna ebigirimu ne biggwa okukolwa.

² Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze ebyo byonna bye yali akola; n'awummulira ku lunaku olwo

ng'ava ku mirimu gye gyonna gye yakola. ³ Bw'atyo Katonda olunaku olw'omusanvu n'aluwa omukisa n'alutukuza; kubanga ku olwo Katonda kwe yawum-mulira emirimu gye yakola mu kutonda.

Adamu ne Kaawa

⁴ Ebyo bye bifa ku ggulu n'ensi nga bwe byatondeb-wa, *MUKAMA* Katonda we yamalira okutonda eggulu n'ensi.

⁵ Tewaaliwo muddo gwonna ku nsi wadde ekimera kyonna, kubanga *MUKAMA* Katonda yali tannatonnyesa nkuba ku nsi era nga tewali muntu ow'okulima ettaka. ⁶ Naye ensulo n'eva mu ttaka n'efukirira ensi yonna. ⁷ *MUKAMA* Katonda n'akola omuntu okuva mu nfuufu ey'oku nsi n'amufuuwa mu nnyindo omukka ogw'obu-lamu. Omuntu n'aba omulamu. ⁸ *MUKAMA* Katonda yali asimbye ennimiro Adeni ku luuyi olw'ebuvanjuba, omuntu gwe yabumba n'amuteeka omwo. ⁹ *MUKAMA* Katonda n'ameza mu ttaka buli muti ogusanyusa amaaso era omulungi okulya. N'ateeka omuti ogw'ob-ulam, n'omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi wakati mu nnimiro.

¹⁰ Omugga ne gusibuka mu nnimiro Adeni ne guku-lukuta okulufukirira, ne gwanjaalira omwo ne guvaa-mu emigga ena. ¹¹ Erinnya ly'ogusooka Pisoni, gwe gwo ogukulukuta okwetooloola ensi ya Kavira, awali zaabu; ¹² ne zaabu y'ensi eyo nnungi; mulimu bideri-amu n'amayinja onuku. ¹³ Omugga ogwokubiri ye Gikoni, gwe gukulukuta okwetooloola ensi ya Kuusi. ¹⁴ N'erinnya ly'ogwokusatu ye Tigiriisi ogukulukutira ku buvanjuba bwa Bwasuli. Ogwokuna ye Fulaati.

¹⁵ *MUKAMA* Katonda n'ateeka omuntu mu nnimiro Adeni agirimenga era agikumenga. ¹⁶ *MUKAMA* Ka-tonda n'alagira omuntu nti, "Emiti gyonna egy'omu nnimiro olyangako, ¹⁷ naye omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi ogwo togulyangako, kubanga lw'oligulyako tolirema kufa."

¹⁸ *MUKAMA* Katonda n'ayogera nti, "Si kirungi omuntu okuba yekka, nnaamukolera omubeezi amusaanira." ¹⁹ Naye olwo *MUKAMA* Katonda yali amaze okukola en-solo zonna ez'omu nsiko n'ebinyonyi eby'omu bbanga. N'abireeta eri omuntu abituume amannya. Buli kiramu omuntu nga bwe yakiyita, lye lyabeera erinnya lyakyo. ²⁰ Bw'atyo omuntu n'atuuma buli nsolo ey'awaka, n'ebinyonyi eby'omu bbanga n'ensolo ez'omu nsiko amannya.

Adamu yali tannaba kufunirwa mubeezi. ²¹ *MUKAMA* Katonda n'aleetera omusajja otulo tungi nnyo ne yee-baka; bwe yali nga yeebase n'amuggyamu olubirizi lu-mu, n'azzaawo ennyama. ²² *MUKAMA* Katonda n'atonda omukazi okuva mu lubirizi lwe yaggya mu musajja n'amumuleetera.

²³ Omusajja n'agamba nti,

I *Kuusi, mu Ndagaano Enkadde, ly'erinnya ly'ekifo mu Lwebbu-laniya eky'e Sudaani oba Buwesiyopya. Omugga ye Kiyira.*

"Lino lye ggumba ery'omu magumba gange, ye nnyama ey'omu nnyama yange, anaayitibwanga mukazi; kubanga aggyibbwa mu musajja."

²⁴ Noolwekyo omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina ne yeegatta ne mukazi we, ne bafuuka omu-biri gumu.

²⁵ Omusajja n'omukazi baali tebambadde, naye nga tewali akwatirwa munne nsonyi.

Okujeema kw'Omuntu

³ Kale nno omusota gwali mukalabakalaba okuki-ra ensolo zonna ez'omu nsiko, *MUKAMA* Katonda ze yatonda. Ne gugamba omukazi nti, "Kazzi Katonda yagamba nti, 'Temulyanga ku muti gwonna ogw'omu nnimiro!'"

² Omukazi n'addamu omusota nti, "Tulya ku buli mu-ti ogw'omu nnimiro, ³ kyokka Katonda yatulagira nti, 'Temulyanga ku kibala ky'omuti oguli wakati mu nnimiro, wadde okugukwatako, muleme okufa.'"

⁴ Naye omusota ne gugamba omukazi nti, "Temu-genda kufa. ⁵ Kubanga Katonda amanyi nga lwe muligulyako amaaso gammwe lwe galizibuka, era mulifaanana nga ye, okumanyanga ekirungi n'ekibi."

⁶ Awo omukazi bwe yalaba ng'omuti mulungi nga gusanyusa okutunulako era gwegombewwa okuleeta amagezi, n'anoga ekibala kyagwo n'alya; n'awaako ne bba naye n'alya. ⁷ Awo amaaso gaabwe bombi ne gaz-ibuka, ne bategeera nga baali bwereere; ne baluka amalagala g'emiti ne beekolera ebyokwambala.

⁸ Awo ne bawulira eddoboosi lya *MUKAMA* Katonda ng'atambula mu nnimiro, mu budde obuweeweevu. Omusajja n'omukazi ne beekweka mu miti *MUKAMA* Ka-tonda aleme okubalaba. ⁹ Naye *MUKAMA* Katonda n'ayi-ta omusajja nti, "Oli ludda wa?"

¹⁰ N'addamu nti, "Mpulidde eddoboosi lyo mu nnimiro, ne ntya, kubanga mbadde bwereere; ne nneekweka."

¹¹ N'amubuuza nti, "Ani akubuulidde nti oli bw-ereere? Olidde ku muti gwe nakulagira obutagulyan-gako?"

¹² Omusajja n'addamu nti, "Omukazi gwe wampa okubeeranga nange y'ampadde ekibala ne ndya."

¹³ *MUKAMA* Katonda kwe kubuuza omukazi nti, "Kiki kino ky'okoze?"

Omukazi n'addamu nti, "Omusota gwe gunsenzen-ze ne ndya."

¹⁴ *MUKAMA* Katonda n'agamba omusota nti, Kubanga okeze kino

okolimiddwa okukira ensolo zonna ez'awaka n'ez'omu nsiko,

oneekululiranga ku lubuto lwo

era onoolyanga nfuufu

ennaku zonna ez'obulamu bwo.

¹⁵ Nteeka obulabe

wakati wo n'omukazi,
 ne wakati w'ezzadde lyo n'ezzadde ly'omukazi;
 ezzadde lye linaakubetentanga omutwe,
 naawe onoolibojjanga ekisinziro.
 16 N'agamba omukazi nti,
 "Nnaayongeranga nnyo ku bulumi bwo ng'oli lubuto,
 onoozaaliranga mu bulumi;
 musajja wo anaakukoleranga bye weetaaga
 kyokka anaakufuganga."
 17 N'agamba Adamu nti, "Kubanga owulidde eddo-
 boozi lya mukazi wo, n'olya ku muti gwe nakulagira
 obutagulyangako,
 "ensi ekolimiddwa ku lulwo;
 mu ntuuyo zo mw'onoofuniranga ekyokulya
 ennaku zonna ez'obulamu bwo.
 18 Ensi eneekumerezanga amaggwa n'amatovu,
 onoolyanga ebibala eby'omu nnimiro.
 19 Mu ntuuyo zo
 mw'onoggyanga ekyokulya,
 okutuusa lw'olidda mu ttaka mwe wava,
 kubanga oli nfuufu ne mu nfuufu mw'olidda."
 20 Omusajja n'atuuma omukazi erinnya Kaawa, oyo
 ye nnyina w'abalumu bonna.
 21 MUKAMA Katonda n'akolera Adamu ne mukazi we
 ebyambalo eby'amaliba n'abambaza. 22 Awo MUKAMA
 Katonda n'agamba nti, "Laba omuntu afuuse ng'omu
 ku ffe okumanyanga ekirungi n'ekibi; kale kaakano tal-
 wa kugolola mukono gwe n'anoga ku muti ogw'obula-
 mu n'alya, n'awangaala emirembe gyonna." 23 Bw'atyo
 MUKAMA Katonda n'agoba omuntu mu nnimiro Adeni
 agende alimenga ettaka mwe yaggyibwa. 24 Bwe ya-
 mala okugobamu omuntu, n'ateekamu Bakerubi n'eki-
 tala ekimyansa eky'obwogi ku buli ludda okukuuma
 ekkubo erigenda ku muti ogw'obulamu.

Kayini ne Aberi

4 Adamu n'amanya Kaawa, mukazi we, n'aba olub-
 uto n'azaala Kayini n'agamba nti, "MUKAMA an-
 nyambye nzadde omuntu." 2 Oluvannyuma n'azaala
 muganda we Aberi.

Aberi n'aba mulunzi, ye Kayini n'abeera mulimi.
 3 Awo ennaku bwe zaayitawo Kayini n'alyoka aleeta
 ebibala by'ebimera ebyava mu ttaka okubiwaayo eri
 MUKAMA. 4 Aberi naye n'aleeta ku baana b'endiga ze
 ababereberye n'amasavu gaazo. MUKAMA n'asiima
 Aberi n'ekiweebwayo kye. 5 Naye teyasiima Kayini
 wadde ekiweebwayo kye. Awo Kayini n'asunguwala
 nnyo, n'endabika y'amaaso ge n'ewaanyisibwa.

6 MUKAMA n'abuuzza Kayini nti, "Osunguwalidde ki?
 Era n'endabika y'amaaso go lwaki ewaanyisiddwa?
 7 Bw'onookolanga obulungi tokkirizibwenga? Naye
 bw'otokole bulungi ekibi, kiri kumpi naawe, nga
 kikulindiridde, naye oteekwa okukiwangula."

Kayini atta Aberi

8 Kayini n'agamba Aberi muganda we nti, "Tulageko
 mu nnimiro." Bwe baali nga bali mu nnimiro Kayini
 n'agolokokera ku muganda we Aberi, n'amutta.

9 Awo MUKAMA n'abuuzza Kayini nti, "Muganda wo
 Aberi ali ludda wa?"

N'amuddamu nti, "Ssimanyi; nze mukuumi wa mu-
 ganda wange?"

10 MUKAMA n'amugamba nti, "Okoze ki? Eddoboosi
 ly'omusaayi gwa muganda wo oguyiyiddwa ku ttaka
 linkaabirira. 11 Ne kaakano okolimiddwa, era ettaka
 lyasamy'e okumira omusaayi gwa muganda wo gwe
 wasse. 12 Bw'onoolimanga ettaka teriikuwenga bibala
 byalyo; onoozanga momboze ku nsi."

13 Kayini n'agamba MUKAMA nti, "Ekibonerezo kyange
 kinzitooweredde sikisobola. 14 Laba, ongobye okuva
 ku nsi ne mu maaso go; era nnaabanga momboze ne
 buli anandaba ananzita."

15 Awo MUKAMA n'amugamba nti, "Nedda si bwe kiri.
 Buli alitta Kayini ndimuwalana emirundi musanvu."
 Awo MUKAMA n'ateeka akabonero ku Kayini, buli amu-
 laba aleme okumutta. 16 Kayini n'alyoka ava mu maa-
 so ga MUKAMA, n'abeera mu nsi ya Enodi ku luuyi
 olw'ebuvanjuba olwa Adeni.

Abaana ba Kayini

17 Kayini n'amanya mukazi we, n'aba olubuto n'aza-
 ala Enoka. Kayini n'azimba ekibuga n'akituuma erinnya
 lyerimu erya mutabani we Enoka. 18 Enoka n'azaalirwa
 Iradi ne Iradi n'azaala Mekujeeri, ne Mekujeeri n'azaala
 Mesuseera, ne Mesuseera n'azaala Lameka.

19 Lameka n'awasa abakazi babiri: omu yali Ada
 n'omulala nga ye Zira. 20 Ada n'azaala Yabali. Ono ye
 yali kitaawe w'abo ababeera mu weema nga balunda.
 21 Muganda we Yubali, ye yazaala abo abakuba en-
 nanga n'okufuwa omulere. 22 Zira n'azaala
 Tubalukayini omuweesi w'eby'ekikomo n'eby'ekyuma.
 Ne mwannyina wa Tubalukayini nga ye Naama.

23 Lameka n'agamba bakazi be nti,
 "Ada ne Zira, muwulire eddoboosi lyange;
 mwe bakazi ba Lameka, muwulirize kye njamba;
 nzise omusajja olw'okunfumita,
 nga muvubuka, olw'okunkuba.

24 Obanga Kayini yawalanirwa emirundi musanvu,
 mazima Lameka wa kuwalanirwa emirundi nsanvu
 mu musanvu."

Okuzaalibwa kwa Seezi

25 Awo Adamu n'amanya mukazi we, n'azaala
 omwana wabulenzi n'amutuuma Seezi, kubanga yayo-
 gera nti, "Katonda ampadde omwana omulala mu kifo
 kya Aberi, Kayini gwe yatta." 26 Seezi n'azaala omwana
 owoobulenzi n'amutuuma Enosi.

Mu kiseera ekyo abantu ne batandika okukoowoola erinnya lya *MUKAMA*.

Okuva ku Adamu Okutuuka ku Nuuwa

5 Luno lwe lulyo lwa Adamu.

Katonda bwe yatonda omuntu, yamukola mu kifaananyi kya Katonda. ² Yabatonda omusajja n'omukazi, n'abawa omukisa n'abatuuma, "abantu."

³ Adamu bwe yaweza emyaka kikumi mu asatu, n'azaala omwana owoobulenzzi amufaanana, mu kifaananyi kye, n'amutuuma Seezi. ⁴ Seezi bwe yamala okuzaalibwa, Adamu n'amala emyaka lunaana, n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala.

⁵ Emyaka gyonna Adamu gye yamala gyali lwenda mu asatu, n'afa.

⁶ Seezi bwe yaweza emyaka kikumi mu etaano n'azaala Enosi. ⁷ Seezi bwe yamala okuzaala Enosi n'awangaala emyaka emirala lunaana mu musanvu n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala.

⁸ Bwe gityo emyaka gyonna egya Seezi ne giba lwenda mu kkumi n'ebiri n'alyoka afa.

⁹ Enosi bwe yaweza emyaka kyenda n'azaala Kenani.

¹⁰ Enosi bwe yamala okuzaala Kenani n'awangaala emyaka emirala lunaana mu kkumi n'etaano, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala.

¹¹ Bwe gityo emyaka gyonna Enosi gye yamala ne giba lwenda mu etaano; n'alyoka afa.

¹² Kenani bwe yaweza emyaka nsanvu n'azaala Makalaleri. ¹³ Kenani n'awangaala emyaka emirala lunaana mu ana, n'azaaliramu abaana aboobulenzzi n'aboobuwala. ¹⁴ Emyaka gyonna Kenani gye yamala ne giba lwenda mu kkumi.

¹⁵ Makalaleri bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Yaredi. ¹⁶ Bwe yamala okuzaala Yaredi n'awangaala emyaka emirala lunaana mu asatu n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ¹⁷ Ennaku zonna eza Makalaleri ne ziba emyaka lunaana mu kyenda mu etaano, n'afa.

¹⁸ Yaredi bwe yaweza emyaka kikumi mu nkaaga mu ebiri n'azaala Enoka. ¹⁹ Yaredi bwe yamala okuzaala Enoka n'awangaala emyaka emirala lunaana, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ²⁰ Bwe gityo emyaka gyonna Yaredi gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu ebiri, n'afa.

²¹ Enoka bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Mesuseera. ²² Enoka n'atambulira wamu ne Katonda, okumala emyaka ebikumi bisatu nga Mesuseera amaze okuzaalibwa, n'azaala abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ²³ Bwe gityo emyaka gyonna egya Enoka ne giba ebikumi bisatu mu nkaaga mu etaano. ²⁴ Enoka yatambula ne Katonda, n'ataddamu kulabika, kubanga Katonda yamutwala.

Mesuseera ne Nuuwa

²⁵ Mesuseera bwe yali nga yaakamala emyaka kikumi mu kinaana mu musanvu n'azaala Lameka.

²⁶ Bwe yamala okuzaala Lameka n'awangaala emyaka emirala lusavvu mu kinaana mu ebiri, n'azaala abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ²⁷ Bwe gityo emyaka gyonna Mesuseera gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu mwenda; n'afa.

²⁸ Lameka bwe yali nga wa myaka kikumi mu kinaana mu ebiri n'azaala omwana owoobulenzzi

²⁹ n'amutuuma Nuuwa, ng'agamba nti, "Okuva mu ttaka *MUKAMA* lye yakolimira, ono yalituweezaweeza mu mulimu gwaffe, ne mu kutegana kw'emikono gyaffe." ³⁰ Lameka n'awangaala emyaka emirala bitaano mu kyenda mu etaano ng'amaze okuzaala Nuuwa, mu gyo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzzi n'aboobuwala. ³¹ Bwe gityo emyaka gyonna Lameka gye yawangaala ne giba lusavvu mu nsavvu mu musanvu.

³² Nuuwa bwe yaweza emyaka ebikumi bitaano n'azaala Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi.

Amataba

6 Abantu bwe beeyongera obungi ku nsi ne bazalirwa abaana aboobuwala. ² Abaana ba Katonda ne balaba ng'abawala abo balungi ne bawasa buli gwe beerondera. ³ Awo *MUKAMA* n'agamba nti, "Omwoyo wange taawakanenga na muntu emirembe gyonna, kubanga muntu buntu; n'ennaku ze ziriba emyaka kikumi mu abiri."

⁴ Mu nnaku ezo, abaana ba Katonda bwe beegatta n'abawala b'abantu abo, ne babazaalamu abaana; be Banefuli abaali abatutumufu ennyo era abalwanyii abeekitalo mu biseera ebyo era ne mu biro ebyaddirira.

Katonda Asalira Abantu Omusango

⁵ *MUKAMA* n'alaba ng'ekibi ky'omuntu kiyinze nnyo ku nsi; nga buli ndowooza y'omutima gw'omuntu mbi njereere ebbanga lyonna. ⁶ *MUKAMA* n'anakuwala nnyo kubanga yatonda omuntu ku nsi, n'alumwa nnyo mu mutima gwe. ⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba nti, "Ndiggya ku nsi omuntu gwe natonda, ndisaanyaawo omuntu, n'ensolo n'ebinyonyi, kubanga nejjusizza olw'okubitonda." ⁸ Kyokka ye Nuuwa n'alaba ekisa mu maaso ga *MUKAMA*.

Ekiragiro ky'Okuzimba Eryato

⁹ Bino bye bifa ku Nuuwa n'ab'omu nju ye:

Nuuwa yali muntu mutuukirivu, nga taliiko kya kunenyezebwa mu bantu b'ekiseera kye, n'atambula ne Katonda. ¹⁰ Nuuwa yalina batabani be basatu: Seemu ne Kaamu ne Yafeesi.

¹¹ Ensi yali nnyonoonefu mu maaso ga Katonda era ng'ejjudde eddalu. ¹² Katonda n'alaba ensi, era laba, ng'eyoonese mu kweyisa kwayo kubanga buli muntu yenna yali kyetwala nga tewakyali mutuukirivu. ¹³ Katonda kwe kugamba Nuuwa nti, "Mmaliridde okuzikiriza buli muntu, kubanga ensi ejjudde eddalu; laba, nzija kubazikiriza mbamalewo ku nsi. ¹⁴ Naye ggwe Nuuwa weekolere eryato mu muti gofeeri, okolemu ebisenge, olibikke n'envumbo munda ne kungulu. ¹⁵ Bw'oti bw'oba olikola: obuwantu bwalyo mita kuku mi mu ana, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'obugulumivu mita kkumi na ssatu n'ekitundu. ¹⁶ Bw'oliba olizimba, waggulu oteekangayo akasolya nga kabika kimu kyakubiri ekyala mita. Omulyango gwalyo oguteekanga mu mbiriizi zaalyo. Okolanga eryato lya kalinassatu, ery'emyaliro: ogwa wansi n'ogwokubiri, n'ogwokusatu. ¹⁷ Ndireeta amataba ku nsi, okuzikiriza buli kiramu, ekissa omukka, ekiri wansi w'eggulu; buli ekiri ku nsi kya kufa. ¹⁸ Naye ndikola endagaano naawe. Olyingira mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo, ne baka batabani bo wamu naawe. ¹⁹ Olyingira mu lyato na buli kiramu ekirina omubiri; olyingira bibiri bibiri ekisajja n'ekikazi bibeere biramu naawe. ²⁰ Ku binyonyi ebya buli ngeri, ne ku nsolo eza buli ngeri, na buli ekyewalula ekyala buli ngeri, bibiri bibiri ebya buli ngeri birijja gy'oli, bibeere biramu. ²¹ Era twala buli ngeri ya mmere eribwa, ogitereke; eriba mmere yo n'ebiramu byo." ²² Nuuwa n'akola byonna nga Katonda bwe yamulagira.

7 Awo MUKAMA n'agamba Nuuwa nti, "Yingira mu lyato, ggwe n'abantu bo bonna, kubanga nkulabye ng'oli mutuukirivu mu mulembe guno. ² Twala ku buli nsolo ennongoofu musanvu musanvu ensajja n'enkazi, ³ era ne ku binyonyi eby'omu bbanga musanvu musanvu ekisajja n'ekikazi, okukuuma olulyo lwabyo ku nsi. ⁴ Bwe waliyitawo ennaku musanvu nditonnyesa enkuba ku nsi emisana n'ekiro okumalira ddala ennaku amakumi ana, era ndizikiriza buli kintu ekiramu kye natonda ku nsi."

⁵ Bw'atyo Nuuwa n'akola buli kintu nga MUKAMA bwe yakimulagira.

⁶ Nuuwa yali aweza emyaka lukaaga amataba bwe gajja ku nsi. ⁷ Nuuwa n'ayingira mu lyato n'abaana be ne mukazi we n'abakazi b'abaana be bawone amataba. ⁸ Era ensolo ennongoofu, n'ensolo ezitali nnongoofu n'ebibuuka mu bbanga na buli ekyewalula, ⁹ ne biyingira bibiri bibiri ekisajja n'ekikazi eri Nuuwa mu lyato, nga Katonda bwe yamulagira. ¹⁰ Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ennaku ziri omusanvu, amataba ne gatandika ku nsi.

¹¹ Mu mwaka ogw'olukaaga ogw'obulamu bwa Nuuwa, mu mwezi ogwokubiri, ku lunaku olw'ekkumi n'omusanvu olw'omwezi, ku lunaku olwo ensulo zonna ez'omu nnyanja ennene, ne ziggulwa lumu n'ebituli byonna eby'eggulu. ¹² Enkuba n'etonnya ku nsi okumala

ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro. ¹³ Ku lunaku olwo lwennyini Nuuwa ne mukazi ne batabani be, Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi, ne bakazi baabwe bon-satule, ne bayingira mu lyato. ¹⁴ Buli nsolo mu ngeri yaayo na buli nte, na buli ekyewalula, era na buli kinyonyi mu ngeri yaakyo na buli nkula ya kinyonyi, nabyo ne biyingira mu lyato. ¹⁵ Ne biyingira mu lyato lya Nuuwa bibiri bibiri byonna ebyalimu omukka ogw'obulamu. ¹⁶ Byonna ne biyingira mu lyato, ekisajja n'ekikazi; byayingira nga Katonda bwe yalagira Nuuwa, MUKAMA n'aggalawo eryato.

¹⁷ Amataba ne gabuna ensi okumala ennaku amakumi ana. Amazzi ne geeyongeranga, n'eryato nalyo ne lyeongeranga okutumbiira ku nsi. ¹⁸ Amazzi ne gatumbiira ne geeyongeranga okwala ku nsi, n'eryato ne liseeyeeya kungulu ku mazzi. ¹⁹ Amazzi ne gatumbiira nnyo nnyini ku nsi, n'ensozi zonna empanvu wansi w'eggulu lyonna amazzi ne gazibikka. ²⁰ Amazzi ne gatumbiira ne gabikka ensozi ne zibulira wansi mu mazzi mita nga musanvu. ²¹ Buli kiramu ekyali ku nsi ne kifa: ebinyonyi n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko, n'ebitonde byonna ebyali ku nsi n'abantu bonna. ²² Buli kintu kyonna ekyali ku lukalu ekissa omukka ne kifa. ²³ Buli kiramu kyonna ekyali ku nsi ne kimalibwawo: abantu, n'ensolo, na buli kitonde ekitambula ku nsi, n'ebinyonyi eby'omu bbanga ne bimalibwawo ku nsi. Nuuwa yekka n'abo be yali nabo mu lyato be baasigalawo.

²⁴ Amataba gaamala ku nsi ennaku kikumi mu ataano.

Okukendeera kw'Amataba

8 Katonda n'ajjukira Nuuwa n'ensolo zonna ez'awaka n'ez'omu nsiko ezaali naye mu lyato, n'asindika empewo ku nsi, amazzi ne gakendeera; ² ensulo eza wansi w'ensi n'ebituli eby'eggulu ne biggalibwa, n'enkuba eva mu ggulu n'eziyizibwa, ³ n'amazzi ne geeyongeranga okukendeera ku nsi. Ku nkomerero y'ennaku kikumi mu ataano amazzi gaali gakaalidde; ⁴ ne mu mwezi ogw'omusanvu, ku lunaku lwagwo olw'ekkumi n'omusanvu, eryato ne litereera ku nsozi eza Alalaati. ⁵ Bwe gatyo amazzi ne geeyongeranga okukalira okutuusa mu mwezi ogw'ekkumi, ku lunaku olusooka olw'omwezi ogwo entikko z'ensozi ne zirabika.

⁶ Oluvannyuma lw'ennaku amakumi ana Nuuwa n'aggula eddirisa lye yakola ku lyato ⁷ n'atuma namunjoona n'agenda nga bw'akomawo okutuusa amazzi lwe gaakalira. ⁸ Oluvannyuma n'atuma ejjuba ne liva w'ali okulaba ng'amazzi gakaalidde ku nsi; ⁹ naye ejjuba ne litalaba we lissa kigere kyalyo, ne likomawo gy'ali mu lyato, kubanga amazzi gaali gakyali ku nsi yonna. N'agolola omukono gwe n'alikwata n'aliyingira mu lyato. ¹⁰ N'alinda ennaku endala musanvu n'atuma ate ejjuba okuva mu lyato; ¹¹ ne likomawo akawungeezi, era laba, nga lirina mu kamwa kaalyo

akakoola akabisi ke liggye ku muti omuzeyituuni. Awo Nuwuwa n'ategeera nti amazzi gakendedde ku nsi.

¹² Ate n'alinda ennaku endala musanvu, n'asindika ejjuba, naye ku mulundi guno teryadda.

¹³ Ku lunaku olw'olubereberye, olw'omwezi ogw'olubereberye nga Nuwuwa aweza emyaka lukaaga mu gumu, amazzi gaali gakalidde ku nsi. Awo Nuwuwa n'aggyako ekibikka ku lyato n'alaba ng'ensi ekalidde. ¹⁴ Ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu olw'omwezi ogwokubiri ensi yali ekalidde.

¹⁵ Awo Katonda n'agamba Nuwuwa nti, ¹⁶ "Vva mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo ne bakazi baabwe. ¹⁷ Fulumya buli kiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo, na buli kiramu ekitambula ku ttaka, biryoke bizaale byale ku nsi, byeyongerenga obungi."

¹⁸ Awo Nuwuwa n'afuluma ne batabani be, ne mukazi we wamu ne bakazi ba batabani be. ¹⁹ N'ensolo n'ebitonde byonna ebitambula ku ttaka, n'ebinyonyi byonna, byonna ne biva mu lyato bibiri bibiri mu bibinja.

²⁰ Awo Nuwuwa n'azimbira *MUKAMA* ekyoto, n'addirira ku zimu ku nsolo ennongoofu ne ku binyonyi ebron-goofu n'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto.

²¹ *MUKAMA* n'awulira akawoowo akalungi akamusanyusa, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Sikyaddayo kukolimira nsi olw'omuntu, newaakubadde ng'endowooza y'omutima gwe mbi okuva mu buto bwe. Sikyaddayo na kuzikiriza bitonde byonna ebiramu, nga bwe nkoze.

²² "Ensi ng'ekyaliwo, okusiga n'amakungula, obunnyogovu n'ebbugumu, ebiseera eby'omusana n'eby'obutiti, emisana n'ekiro, tebiggwengawo."

Endagaano ya Katonda ne Nuwuwa

⁹ Awo Katonda n'awa Nuwuwa ne batabani be omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale mweyongerenga nnyo mujjuze ensi. ² Ensolo zonna ez'omu nsiko, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, na buli ekitambula ku nsi, buli ekiri mu nnyanja, byonna binaakutyanga, mbikuwadde mu mikono gyo. ³ Buli kintu ekiramu, ekitambula onookiryanga. Nga bwe nakuwa ebimera, kaakano nkuwa buli kintu.

⁴ "Naye toolyenga nnyama ng'ekyalimu omusaayi gwayo. ⁵ Era ndivunaana ayiwa omusaayi gwammwe ne nvunaana n'omuntu olw'omusaayi gw'ensolo ne mvunaana n'olw'omusaayi gwa muntu munne.

⁶ "Buli anaayiwanga omusaayi gw'omuntu, n'ogugwe gunaayibwanga, kubanga mu kifaananyi kya Katonda, Katonda mwe yakolera omuntu.

⁷ Naye ggwe onoozaalanga ne weeyongeranga obungi. Oneeyongeranga ku nsi."

Endagaano ne Nuwuwa

⁸ Awo Katonda n'agamba Nuwuwa ne batabani bwe baali ⁹ nti, "Laba nkola endagaano yange nammwe ne bonna abaliva mu mmwe oluvannyuma lwammwe, ¹⁰ era na buli kitonde ekiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko zonna, ne byonna bye muvudde nabyo mu lyato, ne buli kitonde kyonna ku nsi. ¹¹ Nkola endagaano yange eno nammwe: tewaabengawo mataba gazikiriza bulamu bwonna, tewakyaddayo kubaawo mataba gasaanyaawo nsi."

¹² Katonda n'agamba nti, "Kano ke kabonero ke nteeka wakati wange nammwe, na buli kitonde ekiramu ekiri nammwe, era n'ab'emirembe egiriddawo.

¹³ Nteeka musoke wange mu kire, nga ke kabonero ak'endagaano wakati wange n'ensi.

¹⁴ "Kale olunaatuukanga, bwe nnaaleetaanga ekire ku nsi, musoke anaalabikiranga ku bire, ¹⁵ ne nzjukira endagaano yange nammwe na buli kiramu; era amazzi tegakyaddayo kuzikiriza biramu. ¹⁶ Musoke bw'anaabanga ku bire, nnaamutunuuliranga ne nzjukira endagaano eteriggwaawo eriwo wakati wa Katonda na buli kitonde ekiramu ekiri ku nsi."

¹⁷ Katonda n'agamba Nuwuwa nti, "Kano ke kabonero ak'endagaano gye ntaddewo wakati wange ne buli kiramu ekiri ku nsi."

Batabani ba Nuwuwa

¹⁸ Batabani ba Nuwuwa abaava mu lyato ye Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi. Kaamu ye yali kitaawe wa Kanani. ¹⁹ Bonna abasatu be baali batabani ba Nuwuwa; era okuva mu bano ensi yonna yajjula abantu.

Kanani Akolimirwa, Seemu ye Aweebwa Omukisa

²⁰ Nuwuwa n'atandika okulima n'asimba emizabbibu; ²¹ n'anywa omwenge n'atamiira, ne yeebaka mu weema ng'ali bwereere. ²² Kaamu kitaawe wa Kanani n'alaba obwereere bwa kitaawe, n'abuulirako baganda be ababiri abaali ebweru. ²³ Awo ne bateeka olugoye ku bibegabega byabwe ne batambula ekyennyumananyuma, ne babikka ku bwereere bwa kitaabwe.

²⁴ Omwenge bwe gwamwamukako, Nuwuwa n'azuukuka n'ategeera mutabani we omuto ky'amukoze. ²⁵ N'akolimira ezzadde lya Kaamu n'agamba nti,

"Kanani akolimirwe, abeere muddu wa baddu eri baganda be."

²⁶ Era n'agamba nti, "*MUKAMA* Katonda wange, awe Seemu omukisa, Kanani abeere muddu we."

²⁷ Katonda yaza Yafeesi, abeere mu weema za Seemu, Kanani abeere muddu we.

²⁸ Oluvannyuma lw'amataba Nuwuwa yawangaala emyaka emirala ebikumi bisatu mu ataano. ²⁹ Emyaka

gyonna Nuuwa, gye yamala ku nsi ne giba lwenda mu amakumi ataano, n'afa.

Bazzukulu ba Nuuwa

10 Bano be bazzukulu ba Nuuwa, Seemu ne Kaamu, ne Yafeesi be baazaala oluvannyuma lw'amataba.

Bazzukulu ba Kuusi

- ² Batabani ba Yafeesi:
Gomeri, ne Magogi, ne Madayi, ne Yivani, ne Tubali ne Meseki ne Tirasi.
- ³ Batabani ba Gomeri be bano:
Asukenaazi, ne Lifasi, ne Togonaluma.
- ⁴ Batabani ba Yivani baali:
Erisa, ne Talusiisi, ne Kittimu ne Dodanimu. ⁵ (Mu bano mwe mwava abo abaabuna olubalama lw'ennyanya. Bano be batabani ba Yafeesi mu bitundu byabwe, buli bamu mu nnimi zaabwe ng'ennyumba zaabwe n'amawanga gaabwe bwe biri.)

Bazzukulu ba Kaamu

- ⁶ Batabani ba Kaamu be bano:
Kuusi, ne Misiri, ne Puuti, ¹ ne Kanani.
- ⁷ Batabani ba Kuusi be bano:
Seeba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama ne Sebuteka.
- Batabani ba Laama baali:
Seeba ne Dedani.
- ⁸ Kuusi ye yazaala Nimuloodi; ye yasooka okuba omuntu ow'amaanyi ennyo ku nsi. ⁹ Yali muyizzi kkungwa, mu maaso ga *MUKAMA*, kyekyava kigambibwa nti, "Afaanana Nimuloodi omuyizzi kkungwa mu maaso ga *MUKAMA*." ¹⁰ Obwakabaka bwe bwatandikira Baberi, ne Eneki ne Akudi ne Kalune, nga byonna bya mu nsi Sinali.
- ¹¹ Bwe yava mu nsi eyo n'agenda mu Bwasuli, n'azimba Nineeve, ne Lekobosiyira, ne Kala ne ¹² Leseni, wakati wa Nineeve ne Kala; Leseni kye kyali ekibuga ekikulu.
- ¹³ Mizulayimu oba Misiri ye kitaawe wa Ludimu, ne Anamimu, ne Lekabimu, ne Nafutukimu, ¹⁴ ne Pasulusimu, ne Kasulukimu (omwava Abafirisuuti) ne Kafutorimu.
- ¹⁵ Kanani ye yazaala Sidoni, omwana we omubereberye, ne Keesi, ¹⁶ n'Abayebusi, n'Abamoli, n'Abagirugaasi, ¹⁷ n'Abakiivi, n'Abaluki, n'Abasiini, ¹⁸ n'Abaluvada, n'Abazemali, n'Abakamasi n'ebika eby'omu Kanani ne babuna wonna. ¹⁹ Ekitundu kya Kanani kyava ku Sidoni, okwolekera Gerali n'okutuukira ddala e Gaza okwolekera Sodomu, ne Ggomola, ne Aduma, ne Zeboyimu okutuukira ddala e Lasa.

I Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya II Sinali y'ensi ya Babulooni ey'edda.

²⁰ Abo be bazzukulu ba Kaamu, mu nda zaabwe ne nnimi zaabwe, mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe.

Bazzukulu ba Seemu

- ²¹ Seemu kitaawe w'abo bonna abaava mu Eberi, mukulu wa Yafeesi naye yazaalirwa abaana.
- ²² Abaana ba Seemu be bano:
Eramu, ne Asuli, ^{III} ne Alupakusaadi, ne Ludi ne Alamu.
- ²³ Batabani ba Alamu:
Uzi, ne Kuuli, ne Ggeseri ne Masi.
- ²⁴ Alupakusaadi ye kitaawe wa ^{IV} Seera.
Seera ye kitaawe wa Eberi.
- ²⁵ Omu ku batabani ba Eberi yali Peregi, kubanga we yazaalirwa ensi yali yeesazeemu, muganda we ye yali Yokutaani.
- ²⁶ Yokutaani ye yali kitaawe wa Alumodaadi, ne Serefu, ne Kazalumaveesi, ne Yera, ²⁷ ne Kadolaamu, ne Uzali, ne Dikula, ²⁸ ne Obali, ne Abimayeeri, ne Seeba, ²⁹ ne Ofiri, ne Kavira ne Yobabu; bano bonna baali batabani ba Yokutaani.
- ³⁰ Ekitundu mwe baali kyava ku Mesa okwolekera Serali, okutuukira ddala ku kitundu eky'ensozi ku luuyi olw'ebuvanjuba.
- ³¹ Abo be bazzukulu ba Seemu, mu nnyumba zaabwe, ne mu nnimi zaabwe, ne mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe.

³² Abo ze nnyumba za batabani ba Nuuwa ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali, n'amawanga gaabwe; era okuva mu bano amawanga gonna mwe gaayalira ne gabuna ensi yonna oluvannyuma lw'amataba.

Omunaala gwa Babiri

- 11** Ensi yonna yalina olulimi lumu, nga bakozesa ebigambo bye bimu. ² Abantu bwe baava oluuyi olw'ebuvanjuba ne batuuka mu lusenyi nsi ya Sinaali ne babeera omwo.
- ³ Ne bateesa nti, "Mujje tukole amatoffaali, tugookye bulungi." Ne baba n'amatoffaali mu kifo ky'amayinja, ne kolaasi mu kifo ky'ettosi. ⁴ Awo ne bagamba nti, "Mujje twezimbire ekibuga, tutuuse omunaala gwakyo ku ggulu; twekolere erinnya, tuleme okusaasaanyizibwa okubuna ensi yonna."
- ⁵ Naye *MUKAMA* nakka okulaba ekibuga n'omunaala, abaana b'abantu kye baali bazimba. ⁶ *MUKAMA* n'ayogera nti, "Laba, bali omuntu omu, era boogera olulimi lumu! Era eno ntandikwa butandikwa ey'ebyo bye banaakola; era tewali kye banaateesa kukola ekinaabalemerera. ⁷ Mujje, tukke wansi tutabuletabelle olulimi lwabwe, baleme kutegeeragana."

III Asuli ly'erinnya ery'edda erya Busuuli. IV yali kitaawe wa Kayinaani, ne Kayinaani nga ye kitaawe wa Seera

⁸ Bw'atyo *MUKAMA* n'abasaasaanya ne babuna ensi yonna, n'ekibuga kyabwe ne batakimaliriza. ⁹ Ekibuga ekyo erinnya lyakyo kye lyava liyitibwa Babiri, kubanga eyo *MUKAMA* gye yatabuliratabulira olulimi lw'ensi yonna. Eyo *MUKAMA* gye yabasaasaanyiza okubuna ensi yonna.

Abaana n'abazzukulu ba Seemu

¹⁰ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Seemu:

Seemu bwe yali ng'aweza emyaka kikumi, n'azaala ^I Alupakusaadi nga wakayita emyaka ebiri okuva ku mataba. ¹¹ Seemu n'amala emyaka ebikumi bitaano nga Alupakusaadi amaze okusaalibwa. N'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

¹² Alupakusaadi bwe yaweza emyaka asatu mu etaano n'azaala Seera, ¹³ Alupakusaadi bwe yamala okuzaala Seera n'awangaala emyaka emirala ebikumi bina mu esatu, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

¹⁴ Seera bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Eberi, ¹⁵ ate Seera n'aweza emyaka emirala ebikumi bina mu esatu ng'amaze okuzaala Eberi, era omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala.

¹⁶ Eberi bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ena n'azaala Peregi. ¹⁷ Eberi bwe yamala okuzaala Peregi n'awangaala emyaka ebikumi bina mu amakumi asatu, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala.

¹⁸ Peregi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Leewo, ¹⁹ bwe yamala okuzaala Leewo n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu mwenda, n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

²⁰ Leewo bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ebiri n'azaala Serugi. ²¹ N'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu musanvu. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

²² Serugi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Nakoli, ²³ bwe yamala okuzaala Nakoli n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

²⁴ Nakoli bwe yaweza emyaka amakumi abiri mu mwenda n'azaala Teera. ²⁵ Bwe yamala okuzaala Teera n'awangaala emyaka emirala kikumi mu kku-mi na mwenda, era omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

²⁶ Teera bwe yaweza emyaka nsanvu, n'azaala Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani.

Obuzaale bwa Ibulaamu

²⁷ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Teera:

I n'azaala kiyinza okutegeeza ijajja

Teera ye kitaawe wa Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani; Kalani ye yali kitaawe wa Lutti. ²⁸ Kalani yafa nga kitaawe Teera tannafa. Yafiira mu Uli ey'Abakaludaaya mwe yazaalirwa. ²⁹ Ibulaamu ne Nakoli ne bawasa; erinnya lya mukazi wa Ibulaamu lyali Salaayi, ate mukazi wa Nakoli nga ye Mirika, muwala wa Kalani, kitaawe wa Mirika ne Isika. ³⁰ Salaayi yali mugumba, teyalina mwana.

³¹ Teera n'atwala Ibulaamu mutabani we Lutti muzukulu we mutabani wa Kalani, ne Salaayi muka mutabani we Ibulaamu, ne bagenda bonna okuva mu Uli eky'Abakaludaaya okugenda mu nsi ya Kalani; bwe baatuuka mu Kalani, ^{II} ne babeera omwo.

³² Emyaka gya Teera gyalibikumi bibiri mu etaano; Teera n'afiira mu Kalani.

Okuyitibwa kwa Ibulaamu

¹² Awo *MUKAMA* n'agamba Ibulaamu nti, "Vva mu nsi yannyo ne mu bantu bo ne mu nnyumba ya kitaawo ogende mu nsi gye ndikulaga.

² "Nange ndikufuula eggwanga eddene, era ndikuwa omukisa, n'erinnya lyo ne ndifuula kkulu, olyoke obeere mukisa.

³ Ndiwa omukisa abo abakusabira omukisa, era buli alikukolimira nange namukolimiranga; era mu ggwe amawanga gonna ag'omu nsi mwe galiweerwa omukisa."

⁴ Bw'atyo Ibulaamu n'agenda nga *MUKAMA* bwe yamugamba, ne Lutti n'agenda wamu naye. Ibulaamu we yaviira mu Kalani yali aweza emyaka nsanvu mu etaano. ⁵ Ibulaamu n'atwala Salaayi mukazi we, ne Lutti mutabani wa muganda we ne byonna bye baalina bye baali bafunye, n'abantu baabwe be baafunira mu Kalani, ne basitula okugenda mu Kanani. Ne batuuka mu nsi ya Kanani.

⁶ Ibulaamu n'ayita mu nsi n'atuuka mu kifo ekiyitibwa Sekemu awali emivule gya Mole. Mu biro ebyo Abakanani be baali mu nsi omwo. ⁷ Awo *MUKAMA* n'abikira Ibulaamu n'agamba nti, "Ensi eno ndigiwa abo abaliva mu ggwe." Awo Ibulaamu n'azimbira eyo *MUKAMA* ekyoto eyamulabikira.

⁸ Bw'atyo n'alaga ku lusozi ku luuyi olw'ebuvanjuba obwa Beseri, n'asimba eweema ye nga Beseri ali ku luuyi olw'ebugwanjuba, ne Ayi ngali ku luuyi olw'ebuvanjuba, n'azimbira eyo *MUKAMA* ekyoto, n'akoowoola erinnya lya *MUKAMA*. ⁹ Ibulaamu ne yeeyongera okutambula ng'ayolekera Negevu ^{III}.

II Kalani kibuga ekisangibwa mu Mesopotamiya, era ky'ekifo ekikulu awasinzibwa omwezi, ng'ekibuga ky'e Uli bwe kiri. III Negevu kitegeeza ensi enkalu, era lwe lusenyi oludda mu bukiikaddyo obwa Yerusalemi n'okudda mu ddungu.

Ibulaamu Agenda e Misiri

10 Ne wagwa enjala mu nsi. Bw'atyo Ibulaamu n'aserengeta e Misiri ^I asengukireko eyo, kubanga enjala nnyingi eyali mu nsi. ¹¹ Bwe yali anaatera okuyingira mu Misiri, n'agamba Salaayi mukazi we nti, "Mmanyi ng'oli mukazi mulungi era mubalagavu, ¹² era Abamisiri bwe balikulabako baligamba nti, 'Ono ye mukazi we,' kale balinzita, naye ggwe ne bakuleka. ¹³ Ogambanga nti, Oli mwannyinaze ndyoke mbeere bulungi ku lulwo, n'obulamu bwange buleme kubaako kabi, buwone ku lulwo."

¹⁴ Ibulaamu bwe yayingira mu Misiri, Abamisiri ne balaba Salaayi nga mukazi mulungi nnyo. ¹⁵ N'abakungu ba Falaawo bwe baamulaba ne bamutendera Falaawo ne bamutwala mu lubiri lwa Falaawo. ¹⁶ Ku lwa Salaayi, Falaawo n'ayisa bulungi Ibulaamu. Ibulaamu n'aweewabwa endiga, n'ente, n'endogoyi, n'abaweereza abasajja, n'abaweereza abakazi, n'endogoyi enkazi, n'enjnamira.

¹⁷ Naye MUKAMA n'aleetera Falaawo n'ennyumba ye endwadde enkambwe olwa Salaayi mukazi wa Ibulaamu. ¹⁸ Awo Falaawo n'ayita Ibulaamu n'amugamba nti, "Kiki kino ky'onkoze? Lwaki tewantegeeza nti mukazi wo? ¹⁹ Lwaki wagamba nti mwannyoko, ne mmutwala okuba mukazi wange? Kale kaakano mukazi wo wuuno mmutwale mugende." ²⁰ Falaawo n'alagira basajja be ebikwata ku Ibulaamu, ne bamusindiikiriza n'ava mu nsi ne mukazi we ne byonna bye yalina.

13 Bw'atyo Ibulaamu n'ayambuka okuva mu Misiri ye ne mukazi we, ne byonna bye yalina, ne Lutti ne bayingira mu Negevu.

Ibulaamu ne Lutti Baawukana

² Mu kiseera ekyo Ibulaamu yalina ente nnyingi, ne ffeeza ne zaabu nnyingi nnyo. ³ N'atambula okuva e Negevu n'atuuka e Beseri, mu kifo eweema ye we yali olubereberye, wakati wa Beseri ne Ayi, ⁴ mu kifo we yasooka okuzimbira MUKAMA ekyoto, Ibulaamu n'akoowoolera eyo erinnya lya MUKAMA.

⁵ Ne Lutti eyagenda ne Ibulaamu naye yalina ebisibo by'endiga n'amagana g'ente n'ab'enju ye nga bangi, ⁶ ekitundu mwe baali nga tekibamala bombi. Obugagga bwabwe bwali bungu nnyo, ⁷ ate nga n'abasumba baabwe bayombagana. Mu kiseera ekyo Abakanani n'Abaperezi nabo baabanga mu nsi omwo.

⁸ Awo Ibulaamu n'agamba Lutti nti, "Tewasaana kubaawo kuyombagana wakati wange naawe, wadde wakati w'abalunzi bo n'abange, kubanga tuli baaluganda. ⁹ Ensi yonna teri mu maaso go? Leka twawukane. Bwonoolonda oluuyi olwa kkono, nze n'alaga ku luuyi olwa ddyo, bw'onoolaga ku luuyi olwa ddyo nze n'alaga ku luuyi olwa kkono."

^I Misiri teyakosebwa kyeya, kubanga baalina enzizi ezaafukiriranga ebirime byabwe.

¹⁰ Lutti n'ayimusa amaaso ge, n'alaba ekiwonvu kya Yoludaani nga kirungi, nga kirimu amazzi buli wantu nga kifaanana ng'ennimiro ya MUKAMA; nga kiri ng'ensi ya Misiri ku luuyi olwa Zowaali. Kino kyaliwo nga MUKAMA tannazikkiriza Sodomu ne Ggomola.

¹¹ Bw'atyo Lutti ne yeeronderawo olusenyi lwa Yoludaani n'agenda ku luuyi olw'ebuvanjuba; bwe batyo ne baawukana. ¹² Ibulaamu n'abeera mu nsi ya Kanani, ye Lutti n'abeera mu bibuga eby'omu lusenyi n'atwala eweema ye n'agisimba okumpi ne Sodomu. ¹³ Abasajja aba Sodomu baali babi era nga boonoonyi nnyo eri MUKAMA.

¹⁴ MUKAMA n'agamba Ibulaamu ng'amaze okwawukana ne Lutti nti, "Yimusa amaaso go ng'osinziira mu kifo mw'oli, otunule ku bukiikakkono, ne ku bukiikaddyo, n'ebuvanjuba n'ebugwanjuba; ¹⁵ kubanga ensi gy'olaba ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo emirembe gyonna. ¹⁶ Ndyaza ezzadde lyo ng'enfuufu ey'oku nsi; omuntu bw'alisobola okubala enfuufu ey'oku nsi, n'ezzadde lyo aliribala. ¹⁷ Situka, tambula obuwantu n'obukiika obw'ensi kubanga ngikuwadde."

¹⁸ Awo Ibulaamu n'asimbula eweema ye n'agenda n'abeera okumpi n'emivule gya Mamule, ekiri e Kebbulooni, n'azimbira eyo MUKAMA ekyoto.

Olutalo ne Bakabaka

14 Mu biro bya Amulafeeri kabaka wa Sinaali, ^{II} ne Aliyooki kabaka wa Erasali, ne Kedolawomeeri kabaka wa Eramu ne Tidali kabaka wa Goyiyimu, ² bakabaka bano ne balumba ne balwana ne Bbeera kabaka wa Sodomu, ne Bbiruusa kabaka wa Ggomola, ne Sinaabu kabaka wa Aduma, ne Semebeeri kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali. ³ Bano bonna abooluvannyuma ne beegatta wamu mu kiwonvu kya Sidimu (y'Ennyanja ey'Omunnyo). ⁴ Baa-mala emyaka kkumi n'ebiri nga baweereza Kedolawomeeri kabaka wa Eramu, naye mu mwaka ogw'ekkumi n'esatu ne bamujeemera.

⁵ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ena Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye ne balumba Abaleefa ^{III} mu Asuterosikalumayimu ne babawangula, n'Abazuuzi mu Kaamu, n'Abemi mu Savekiriyasayimu, ⁶ n'Abakooli mu nsi ey'ensozi eya Seyiri n'okutuukira ddala Erupalaani okumpi n'eddungu. ⁷ Ate ne bakyuka ne bajja e Numisupaati, ye Kadesi ne bawangula ensi yonna ey'Abamaleki n'Abamoli abaabeeranga mu Kazazonutamali.

⁸ Awo kabaka wa Sodomu ne kabaka wa Ggomola, ne kabaka wa Aduma, ne kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali ne beegatta mu lutalo mu kiwonvu ky'e Sidimu ⁹ okulwanyisa Kedolawomeeri kabaka wa Eramu, ne Tidali kabaka wa Goyiyimu ne Amulafeeri kabaka wa Sinaali awamu ne Aliyooki kaba-

^{II} Sinaali ye Babulooni ^{III} Abaleefa kitegeeza Agantu aganene ennyo.

ka wa Erasali, bakabaka bana nga balwanyisa bakabaka bataano. ¹⁰ Ekiwonvu ky'e Sidimu kyali kijjudde ebinnya ebirimu kolaasi; bakabaka b'e Sodomu ne Ggomola bwe baddukanga ng'abamu babigwamu, n'abalala ne baddukira ku nsozi. ¹¹ Awo bakabaka abana ne batwala ebintu byonna ebyali mu Sodomu ne Ggomola, n'emmere yaabwe yonna gye baalina ne bagenda. ¹² Era ne batwala ne Lutti, mutabani wa muganda wa Ibulaamu eyali mu Sodomu, n'ebintu bye ne bagenda nabyo kubanga naye yali abeera mu Sodomu.

Ibulaamu Awonya Lutti

¹³ Awo Omwamoli omu eyali abadduseeko n'ajja n'ategeeza Ibulaamu Omwebbulaniya, eyali abeera okumpi n'emivule gya Mamule, muganda wa Esukoli ne Aneri abaalina endagaano ne Ibulaamu. ¹⁴ Ibulaamu bwe yawulira nti muganda we atwalibwa nga munyage, n'akulembera basajja be abatendeke, abazaalirwa mu nnyumba ye, ebikumi bisatu mu kku-mi na munaana, ne bawondera abaatwala Lutti okutuuka e Ddaani. ¹⁵ Mu kiro n'ayawulamumu eggye lye, n'abalumba, ye n'abaddu be ne bagoberera abantu bali okutuuka e Kkoba, ku luuyi olw'obukiikakkono obwa Damasiko. ¹⁶ Awo n'akomyawo ebintu byonna, era n'akomyawo ne muganda we Lutti n'ebintu bye n'abakazi n'abantu bonna.

Merukizeddeeki Asabira Ibulaamu Omukisa

¹⁷ Ibulaamu bwe yakomawo ng'amaze okuwangula Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye, kabaka wa Sodomu n'afulumu okumusisinkana mu kiwonvu ky'e Save (kye kiwonvu kya kabaka). ¹⁸ Ne Merukizeddeeki kabaka wa Ssaalemi^I eyali kabona wa Katonda Ali Waggulu Ennyo n'aleeta omugaati n'envinnyo.

¹⁹ N'asabira Ibulaamu omukisa ng'agamba nti, "Katonda Ali Waggulu Ennyo

Omutonzi w'eggulu n'ensi awe Ibulaamu omukisa.

²⁰ Era Katonda Ali Waggulu Ennyo agulumizibwe agabudde abalabe bo mu mikono gyo."

Awo Ibulaamu n'amuwa ekitundu eky'ekkumi ekya buli kimu.

²¹ Ne kabaka wa Sodomu n'agamba Ibulaamu nti, "Mpa abantu, gwe otwale ebintu."

²² Naye Ibulaamu n'addamu kabaka wa Sodomu nti, "Ndayira MUKAMA Katonda Ali Waggulu Ennyo, Omutonzi w'eggulu n'ensi, ²³ sijja kutwala wadde akawuzi oba akakoba akasiba engatto, oba ekintu kyonna ekikyo, oleme okugamba nti, 'Ngaggawazza Ibulaamu.' ²⁴ Sijja kubaako kye ntuala; okuggyako ebyo abavubuka bye balidde, n'omugabo gw'abasajja abaa-genda nange; leka Aneri ne Esukoli ne Mamule bo batwale omugabo gwabwe."

^I Ssaalemi lye liyinzika okuba nga ly'erinnya ekkadde erya Yerusaalemi.

Endagaano ya MUKAMA ne Ibulaamu

¹⁵ Ebyo nga biwedde, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Ibulaamu mu kwolesebwa nti,

"Totya Ibulaamu,

Nze ngabo yo

era empeera yo ennene ennyo."

² Naye Ibulaamu n'addamu nti, "Kiki ky'olimpa Ayi MUKAMA Katonda, kubanga sirina mwana, n'omusika w'ennyumba yange ye Eryeza ow'omu Ddamasiko?"

³ Ibulaamu ne yeeyongera n'agamba nti, "Laba tom-padde mwana; omuddu eyazaalibwa mu nnyumba yange ye musika wange."

⁴ Laba ekigambo kya MUKAMA ne kimujjira nti,

"Omusajja oyo tagenda kuba musika wo; mutabani

wo, y'aliba omusika wo."

⁵ N'amufulumya ebweru n'amugamba nti, "Tunuulira eggulu, obale emunye-ee nye, obanga osobola okuzibala." Awo n'amugamba nti, "N'ezzadde lyo bwe liriba bwe lityo."

⁶ Ibulaamu n'akkiriza MUKAMA, n'akimubalira okuba obutuukirivu. ⁷ N'amugamba nti, "Nze MUKAMA eyakuggya mu Uli ensi ey'Abakaludaaya, nkuwe ensi eno ebeere yiyo." ⁸ Ibulaamu n'addamu nti, "Ayi MUKAMA nnaamanya ntya nti eriba yange?" ⁹ MUKAMA n'amuddamu nti, "Ndeetera ennyana eyaakamala emyaka esatu, embuzi ey'emyaka esatu, endiga ensajja ey'emyaka esatu, kaamukuukulu n'ejjiba."

¹⁰ Ibulaamu n'abireeta byonna n'abisalamu wakati n'ateeka buli kitundu kungulu ku kinnaakyo, naye ebinyonyi byo teyabisalamu bitundu nga biri. ¹¹ En-sega bwe zajja okubirya, Ibulaamu n'azigoba.

¹² Enjuba yali egwa, Ibulaamu ne yeebaka otulo tun-gi; era laba, ekizikiza ekingi eky'amaanyi ne kimubuu-tikira. ¹³ Awo MUKAMA n'agamba Ibulaamu nti, "Manyi-ra ddala nti ezzadde lyo baliba batambuze mu nsi eteri yaabwe, era baliba baddu eyo, balibonyaabonyezebwa eyo okumala emyaka ebikumi bina. ¹⁴ Naye ndi-bonereza eggwanga lye balikolera n'oluvannyuma balivaayo n'obugagga bungu. ¹⁵ Naye ggwe oligenda mirembe eri bajjajjaabo; oliziikibwa ng'owangaalidde ddala nnyo. ¹⁶ Era balikomawo wano mu mulembe og-wokuna; kubanga obutali butuukirivu bw'Omwamoli tebunnayitirira."

¹⁷ Enjuba bwe yagwa ng'ekizikiza kikutte, laba, en-suwa eyaka omuliro era enyooka omukka n'ekimulisa ne biyita wakati w'ebitundu bino. ¹⁸ Ku lunaku olwo MUKAMA n'akola endagaano ne Ibulaamu ng'agamba nti, "Ezadde lyo ndiwa ensi eno, okuva ku mugga ogw'e Misiri okutuuka ku mugga omunene, omugga Fulaati: ¹⁹ Omukeeni, n'Omukenzi, n'Omukadumoni, ²⁰ n'Omukiiti, n'Omuperizi, n'Abaleefa, ²¹ n'Omwamoli, n'Omukanani, n'Omugirugaasi n'Omuyebusi, mbagab-ula mu mukono gwo."

Ibulaamu ne Agali

16 Salaayi mukyala wa Ibulaamu yali teyamuzalira mwana; ² Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Laba *MUKAMA* tampadde mwana; weebake n'omuweereza wange, oboolyawo nnyinza okufuna abaana mu ye."

Awo Ibulaamu n'awulira eddoboosi lya Salaayi. ¹³ Bw'atyo Ibulaamu bwe yali yaakamala emyaka kku-mi mu nsi ya Kanani, Salaayi mukazi we n'addirira Agali Omumisiri, omuweereza we n'amuwa Ibulaamu abeere mukazi we. ⁴ Ibulaamu ne yeegatta ne Agali, Agali n'aba olubuto.

Agali bwe yalaba ng'ali lubuto, n'anyooma Salaayi, mugole we. ⁵ Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Ekibi ekinkoleddwako kibeere ku ggwe. Nakuwa omuweereza wange mu kifuba kyo naye bw'alabye ng'ali lubuto n'anyooma. *MUKAMA* atulamule nze naawe!" ⁶ Naye Ibulaamu n'agamba Salaayi nti, "Laba, omuweereza wo ali mu buyinza bwo; mukole nga bw'oyagala." Awo Salaayi natandika okubonyaabonya Agali; Agali n'adduka okuva w'ali.

Agali ne Isimayiri

⁷ Malayika wa *MUKAMA* n'amusanga ku nsulo y'amazzi mu ddungu, ensulo y'amazzi eri ku kkubo eriraga e Ssuuli. ⁸ N'agamba nti, "Agali, omuweereza wa Salaayi, ovudde wa era ogenda wa?" N'amuddamu nti, "Nziruka mugole wange Salaayi."

⁹ Malayika wa *MUKAMA* n'amugamba nti, "Ddayo eri mugole wo omugondere." ¹⁰ Era Malayika n'amugamba nti, "Ezadde lyo ndiryaza waleme kubeerawo asobola kulibala."

¹¹ Ate malayika wa *MUKAMA* n'amugamba nti, "Laba, olina omwana mu nda yo, aliba wabulenzi, olimutuuma Isimayiri, kubanga *MUKAMA* ategedde okubonaabona kwo.

¹² Aliba ng'entulege, anaalwananga na buli muntu era na buli muntu anaalwananga naye, era anaabanga mu bulabe ne baganda be."

¹³ Awo n'akoowoola erinnya lya *MUKAMA* eyayogera naye, n'agamba nti, "Oli Katonda alaba", kubanga yagamba nti, "Ndabidde ddala Katonda ne nsigala nga ndi mulamu nga maze okumulaba." ¹⁴ Oluzzi kye lwa-va luyitibwa Beerirakayiro, luli wakati wa Kadesi ne Beredi.

¹⁵ Awo Agali n'azaalira Ibulaamu omwana owoobulenzi, Ibulaamu n'atuuma mutabani wa Agali gwe ya-

I Obugumba kyatwalibwanga okuba ekibonerezo okuva eri Katonda. Era empisa mu biro ebyo yakkirizanga omukazi omugumba okulondera bba omuwala, bba gw'ayinza okuzaalako abaana. Abaana abo baabanga ba mukazi omugumba.

muzaalira, erinnya Isimayiri. ¹⁶ Ibulaamu yali wa myaka kinaana mu mukaaga Agali bwe yamuzaalira Isimayiri.

Endagaano y'Okukomola

17 Ibulaamu bwe yaweza emyaka kyenda mu mwenda, *MUKAMA* n'amulabikira, n'amugamba nti, "Ndi Katonda Ayinzabyonna, tambulira mu maaso gange obe nga toliiko kya kunenyezebwa. ² Ndikola endagaano yange naawe era ndikwaliza ddala nnyo."

³ Awo Ibulaamu n'avuunama; Katonda n'amugamba nti, ⁴ "Laba, ndikola naawe endagaano, era onoobeeranga kitaawe w'amawanga mangi. ⁵ Erinnya lyo tokyayitibwa Ibulaamu, wabula onooyitibwanga Ibulayimu, kubanga nkufudde kitaawe w'amawanga mangi. ⁶ Ndikwaza nnyo nnyini; era ndikufuula amawanga, ne bakabaka baliva mu ggwe. ⁷ Era ndituukiriza endagaano yange naawe, n'ezzadde lyo mbeere Katonda wo era Katonda w'ezzadde lyo eririd-dawo. Endagaano eno teriggwaawo emirembe n'emirembe. ⁸ Era ndikuwa ggwe n'ezzadde lyo eririd-dawo ensi mw'obadde omusenze, ensi yonna eya Kanani, okuba eyiyo emirembe gyonna; era ndiba Katonda waabwe."

⁹ Awo Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Ggwe ky'olina okukola kwe kukwata endagaano yange, ggwe n'ezzadde lyo eririddawo emirembe gyabwe gyonna.

¹⁰ Eno y'endagaano yange naawe n'ezzadde lyo eririd-dawo, gy'onookuumanga: Buli musajja mu mmwe anaakomolebwanga. ¹¹ Munaakomolebwanga ekikuta eky'omubiri gwammwe, ekyo kibeere akabonero ak'endagaano yange naawe. ¹² Buli mwana owoobulenzi anaawezanga ennaku omunaana ez'obukulu mu mmwe mu mirembe gyammwe gyonna anaakomolebwanga, ¹³ oyo azaaliddwa mu nnyumba yo oba gw'oguze n'ensimbi zo okuva ku munnaggwanga anaakomolebwanga. Endagaano yange eteriggwaawo eneebanga mu mubiri gwo. ¹⁴ Omwana owoobulenzi yenna atali mukomole, atakomolebbwa kikuta kya mubiri gwe, taabalibwanga mu bantu be, aba amenye endagaano yange."

Ekisuubizo eri Salaayi

¹⁵ Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Era Salaayi mukazi wo, tokyamuyita Salaayi, erinnya lye linaabanga Saala. ¹⁶ Ndimuwa omukisa, era ndikuwa omwana owoobulenzi mu ye. Ndimuwa omukisa, alibeera jjajja w'amawanga, bakabaka baamawanga baliva mu ye."

¹⁷ Awo Ibulayimu n'avuunama n'aseka, n'agamba munda ye nti, "Omwana alizaalirwa oyo eyaakamala emyaka ekikumi? Saala ow'emyaka ekyenda alizaala omwana?" ¹⁸ Ibulayimu n'agamba Katonda nti, "Isimayiri abeerenga mulamu mu maaso go!"

¹⁹ Katonda n'amugamba nti, "Nedda, naye Saala mukazi wo alikuzaalira omwana owoobulenzi, olimutu-

uma erinnya Isaaka. Ndinyweza endagaano yange naye okuba endagaano etaliggwaawo ku zadde lye eririddawo. ²⁰ Ku Isimayiri nkuwulidde: Laba, ndimuwa omukisa, alyeyongera, ndimwaliza ddala nnyo, aliba jjajja w'abalangira kkumi na babiri, era ndimufuula eggwanga ery'amaanyi. ²¹ Kyokka ndinyweza endagaano yange ne Isaaka, Saala gw'alikuzaalira mu kiseera nga kino omwaka ogujja." ²² Katonda bwe yamala okwogera naye, Ibulayimu n'ava we yali.

²³ Awo Ibulayimu n'atwala Isimayiri mutabani we n'abaddu bonna abaazaalirwa mu nnyumba ye n'abo abaagulibwa n'ensimbi ze, buli musajja yenna mu nnyumba ya Ibulayimu n'akomolwa buli omu ekikuta ky'omubiri gwe ku lunaku olwo lwennyini, nga Katonda bwe yamugamba. ²⁴ Ibulayimu yali aweza emyaka kyenda mu mwenda bwe yakomolebwa ekikuta ky'omubiri gwe. ²⁵ Ne Isimayiri mutabani we yali wa myaka kkumi n'esatu bwe yakomolebwa ekikuta ky'omubiri gwe. ²⁶ Ku lunaku olwo lwennyini Ibulayimu ne mutabani we Isimayiri lwe baakomolebwa. ²⁷ N'abasajja bonna mu nnyumba y'abo abazaalirwamu n'abo abaagulibwa n'ensimbi ze okuva eri munnaggwanga, baakomolebwa wamu naye.

Ibulayimu n'Abagenyi Abasatu

18 Awo MUKAMA n'alabikira Ibulayimu mu mivule gya Mamule, mu ttuntu ng'atudde mu mulyango gwa weema ye. ² Bwe yasitula amaaso ge n'alaba, era laba, abasajja basatu nga bayimiridde mu maaso ge. Bwe yabalaba, n'adduka okuva mu mulyango gwa weema ye, okubasisinkana n'agwa wansi, ³ n'agamba nti, "Mukama wange obanga ndabye ekisa mu maaso go, toyita ku muddu wo. ⁴ Leka tuleete otuzzi mu-naabe ku bigere, muwummuleko wano wansi w'omuti, ⁵ nga bwe ndeeta omugaati mulyeko muddemu amaanyi, mulyoke mugende, anti muzze eri muddu wammwe."

Ne bamugamba nti, "Kola nga bw'ogambye."

⁶ Ibulayimu n'ayanguwa okugenda eri Saala, n'amugamba nti, "Teekateeka mangu kilo kkumi na mukaaga ez'obutta okande ofumbire mangu abagenyi emmere."

⁷ Ibulayimu n'agenda bunnambiro mu kisibo n'aggyamu ennyana, ento era ennungi n'agiwa omu ku bavubuka ¹ eyanguwa okugifumba. ⁸ Awo n'addiru omuzigo n'amata n'ennyana eyafumbibwa n'abiteeka mu maaso gaabwe; n'ayimirira we baali, wansi w'omuti nga balya. ⁹ Ne bamubuuza nti, "Saala mukyala wo ali ludda wa?" N'addamu nti, "Ali mu weema."

¹⁰ Awo omu ku bo n'amugamba nti, "Ddala ndikomawo gy'oli mu kiseera nga kino, era Saala mukazi wo alizaala omwana owoobulenzi."

Ne Saala yali awuliriza ng'ali mu mulyango gwa weema emabega we. ¹¹ Mu kiseera kino Ibulayimu ne

I Akyayinza okuba nga yali Isimayiri

Saala baali bakaddiye nnyo nga Saala takyali na mu nsonga z'abakazi. ¹² Awo Saala n'asekera muli ng'agamba nti, "Nga nkaddiye, nga ne baze akaddiye, ndisanyusibwa?"

¹³ MUKAMA n'abuuza Ibulayimu nti, "Lwaki Saala aseese ng'agamba nti, 'Ndiyinda okuzaala omwana nga nkaddiye?' ¹⁴ Waliwo ekirema MUKAMA? Omwaka ogujja, mu kiseera kyennyini, ndikomawo gy'oli, ne Saala alizaala omwana owoobulenzi."

¹⁵ Naye Saala ne yeegaana ng'agamba nti, "Si sese," kubanga yali atidde.

N'amuddamu nti, "Nedda osese."

Ibulayimu Yeegayiririra Sodomu

¹⁶ Awo abasajja bwe bavaayo ne bagenda, ne boolekera oluuyi lwa Sodomu II; Ibulayimu n'abawerekerako. ¹⁷ MUKAMA n'agamba mu mutima gwe nti, "Ibulayimu namukweka kye njenda okukola? ¹⁸ Ibulayimu agenda kufuuka eggwanga eddene, ery'amaanyi, era mu ye, amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa. ¹⁹ Mmulonze alagire abaana be n'abantu be abaliddawo okukwatanga ekkubo lya MUKAMA nga bakola eby'obutuukirivu era nga ba mazi-ma, MUKAMA alyoke atuukirize ekyo kye yasubiza Ibulayimu."

²⁰ Awo MUKAMA n'agamba nti, "Olw'okunkaabirira okusukkiridde olw'ebibi bya Sodomu ne Ggomola ebingi ennyo, ²¹ nzija kukka ndabe obanga ddala bakozi ba bibi ng'okunkaabirira olw'ebibi byabwe okutuuse gye ndi bwe kuli, era obanga si bwe kiri nnaamanya."

²² Awo abasajja ne bakyuka okuva awo, ne batambula okwolekera Sodomu; naye Ibulayimu n'asigala ng'akyayimiridde mu maaso ga MUKAMA. ²³ Awo Ibulayimu n'amusemberera n'agamba nti, "Ddala olizikiriza abatuukirivu awamu n'ababi? ²⁴ Singa mu kibuga mulimu abatuukirivu amakumi ataano onookizikiriza n'otokisonyiwa olw'abatuukirivu amakumi ataano abakirimu? ²⁵ Kireme okuba gy'oli okukola ekintu bwe kityo, okutta abatuukirivu awamu n'ababi, abatuukirivu ne benkana n'ababi! Kireme kuba bwe kityo! Omulamuzi ow'ensi yonna teyandisaanye akole kituufu?"

²⁶ MUKAMA n'agamba nti, "Bwe nnaasanga mu Sodomu abatuukirivu amakumi ataano mu kibuga omwo nzija kusonyiwa ekibuga kyonna ku lwabwe."

²⁷ Ibulayimu n'addamu nti, "Laba nnyinziza okwogera ne Mukama, nze ani, nze enfuufu n'evvu! ²⁸ Singa abatuukirivu babulako bataano okuwera amakumi ataano, onoozikiriza ekibuga kubanga kubulako bataano?"

II Sodomu kikyali mu kifo kye kimu we kyabeeranga, okudda mu bukiikaddyo bw'Ennyanja ey'Omunnyo

N'amuddamu nti, "Sijja kukizikiriza, bwe nnaasanga-mu abatuukirivu amakumi ana mu abataano abampulira."

²⁹ Ate Ibulayimu n'amugamba nti, "Singa musangibwamu amakumi ana."

N'amuddamu nti, "Ku lw'amakumi ana sijja kukizikiriza."

³⁰ Ate n'agamba nti, "Kale nno Mukama aleme okunsunguwalira, nange nnaayogera. Singa musangibwamu amakumi asatu."

N'addamu nti, "Sijja kukizikiriza singa musangibwamu amakumi asatu."

³¹ N'agamba nti, "Laba njumye ne njogera ne Mukama. Singa musangibwamu amakumi abiri."

N'agamba nti, "Ku lw'amakumi abiri sijja kukizikiriza."

³² Ate n'agamba nti, "Kale Mukama aleme okukwaticw obusungu, nnaayongera okwogera, naye luno lwokka. Singa kkumi lye linaasangibwamu."

N'addamu nti, "Ku lw'abo ekkumi sijja kukizikiriza."

³³ *MUKAMA* bwe yamala okwogera ne Ibulayimu n'agenda, ne Ibulayimu n'addayo ewuwe.

Sodomu ne Ggomola

19 Bamalayika ababiri ne batuuka mu Sodomu akawungeezi; Lutti yali atudde mu mulyango gwa Sodomu. Lutti bwe yabalaba n'agolokoka okubasisinkana, n'avuunama, ² n'agamba nti, "Bakama bange mukyame mu nnyumba y'omuuddu wammwe munaabe ku bigere, mbegayiridde n'okusula musule. Munaazuukuka mangu ku makya ne mukwata ekkubolyammwe."

Ne bagamba nti, "Nedda tunaasula mu luguudo."

³ Naye n'abawaliriza nnyo; awo ne bakyama ne bajja gy'ali ne bayingira mu nnyumba ye, n'abategekera ekijjulo n'emigaati egitali mizimbulukuse ne balya. ⁴ Naye nga tebannaba kugenda kwebaka, abasajja ab'omu kibuga, abasajja ba Sodomu, abakulu n'abato, abantu bonna ne beetooloola ennyumba; ⁵ ne bayita Lutti nga bagamba nti, "Abasajja abazze gy'oli ekiro kino bali ludda wa? Batufulumize twebake nabo."

⁶ Lutti n'afulumya gye bali, n'aggalawo oluggi, ⁷ n'abagamba nti, "Baganda bange mbasaba temukola kibi kifaanana bwe kityo. ⁸ Laba, nnina bawala bange embeerera babiri, ka mbabafulumize, mubakole kye mwagala; naye temubaako kye mukola basajja bano, bagenyi bange era nze mbalabirira." ⁹ Naye ne bamugamba nti, "Tuvire! Omusajja omugwira ono, ate kati y'atulagira eky'okukola! Nedda, tujja kukukolako n'okusinga abagenyi bo." Awo ne banyigiriza nnyo Lutti, era kaabula kata bamenye n'oluggi.

¹⁰ Naye abasajja ababiri abaali mu nnyumba ne bagolola emikono gyabwe ne bakwata Lutti ne bamuyingiza mu nnyumba ne baggalawo oluggi. ¹¹ Ne baziba amaaso g'abasajja abaali ebweru ku luggi

lw'ennyumba, abato n'abakulu, ne bakoowa nga bawammanta oluggi.

¹² Awo abasajja bali ababiri ne babuuzza Lutti nti, "Olina abantu bo abalala wano, batabani bo, oba bakoddomi bo, oba bawala bo, oba omuntu omulala yenna mu kibuga? Bafulumye mu kifo kino; ¹³ kubanga tuli kumpi okukizikiriza. Kubanga okukaaba olw'abantu baamu eri *MUKAMA* kuyitiridde, era atutumye okukizikiriza."

¹⁴ Awo Lutti n'afulumya n'ategeza bakoddomi be abaali ab'okuwasa bawala be ng'agamba nti, "Musituke, muve mu kifo kino, kubanga *MUKAMA* ali kumpi kukizikiriza." Naye yafaanana ng'abalaata eri bakoddomi be. Lutti n'ab'ennyumba ye ne badduka.

¹⁵ Naye obudde bwe bwali bunaatera okukya, bamalayika ne balagira Lutti nga bagamba nti, "Golokoka, otwale mukazi wo ne bawala bo ababiri abali wano muleme okuzikirira ng'ekibuga kibonerezebwa."

¹⁶ Naye bwe yali akyekunya, abasajja ne bamukwata omukono, n'emikono gya mukazi we, n'emikono gy'abawala be bombi, *MUKAMA* ng'abakwatirwa ekisa, ne babafulumya ne babateeka ebweru w'ekibuga.

¹⁷ Bwe baabafulumya ne babagamba nti, "Mudduke muwonye obulamu bwammwe, temutunula mabega wadde okuyimirira mu kiwonvu; muddukire ku nsozi, muleme okuzikirizibwa."

¹⁸ Awo Lutti n'abagamba nti, "Nedda bakama bange; ¹⁹ Laba, omuddu wammwe alabye ekisa mu maaso gammwe, era mundaze ekisa kingi nga muwonya obulamu bwange; naye siyinda kuddukira ku nsozi akabi tekalwa kunzingiza ne nfa. ²⁰ Laba, ekibuga kiri ekitono ekiri okumpi, kirungi okuddukira omwo. Leka nzirukire eyo. Era n'obulamu bwange bujja kuwona!"

²¹ N'amuddamu nti, "Laba, era nnyongedde okukukwatirwa ekisa, sijja kumalawo kibuga ky'oyogeddeko. ²² Yanguwa tolwa, ddukira eyo; kubanga siriiko kye nnaakola nga tonnatuuka eyo." Erinnya ly'ekibuga kyeryava liba Zowaali.

²³ Lutti we yatuukira mu Zowaali enjuba yali evuddeyo, Sodomu ne Ggomola ne bizikirizibwa. ²⁴ Awo *MUKAMA* n'atonnyesa ku Sodomu ne Ggomola omuliro n'obuganga okuva mu ggulu; ²⁵ n'azikiriza ebibuga ebyo, n'ekiwonvu kyonna n'abantu bonna abaali mu kibuga, ne buli kintu ekyalimu. ²⁶ Naye mukazi wa Lutti bwe yatunula emabega, n'afuuka empagi ey'omunnya. ²⁷ Awo ku makya ennyo Ibulayimu n'agenda mu kifo mwe yayimirira mu maaso ga *MUKAMA*; ²⁸ n'atunula wansi okwolekera Sodomu ne Ggomola n'okwolekera ekitundu kyonna eky'olusenyi, n'alaba, era laba, ekitundu kyonna nga kijjudde omukaka.

²⁹ Bwe kityo bwe kyali Katonda bwe yazikiriza ebibuga eby'omu kiwonvu. Katonda n'ajjukira Ibulayimu n'afulumya Lutti ebweru n'amuggya wakati mu kuzikirizibwa, bwe yazikiriza ebibuga Lutti mwe yabeeranga.

Ekibi kya Bawala ba Lutti

³⁰ Awo Lutti n'ava mu Zowaali, n'abeera mu nsozi wamu ne bawala be, kubanga yatya okubeera mu Zowaali. Ye ne bawala be ne babeera mu mpuku.

³¹ Olunaku lumu omuwala omukulu n'agamba muto we nti, "Kitaffe akaddiye era tewali na musajja ku nsi ajja kutwagala ng'empisa y'ensi bw'eri. ³² Jjangu tuny-wese kitaffe omwenge, tulyoke twebake naye, tu-sobole okufuna ezzadde nga liva mu kitaffe."

³³ Ne batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omukulu n'agenda ne yeebaka ne kitaawe, Lutti n'atamanya bwe yeebaka yadde bwe yagolokoka.

³⁴ Ku lunaku olwaddirira, omuwala omukulu n'agam-ba omuto nti, "Laba, ekiro neebase ne kitange; Leka tumunywese omwenge ekiro kino, oyingire gy'ali weebake naye, tulyoke tusobole okukuuma ezzadde mu kitaffe." ³⁵ Awo ne batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omuwala omuto n'asituka ne yeebaka naye, Lutti n'atamanya bwe yeebase ne bw'agolokose.

³⁶ Bwe batyo bawala ba Lutti bombi buli omu n'aba olubuto nga lwa kitaabwe. ³⁷ Omuwala omukulu n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Mowaabu, ye jjajja w'Abamowaabu abaliwo kaakano. ³⁸ Omuto naye n'azaala omwana mulenzi n'amutuuma Benami, ye yavaamu Abamoni abaliwo ne kaakano.

Abimereki Atwala Mukazi wa Ibulayimu

20 Ibulayimu bwe yava eyo n'atambula okwolek-
era Negevu, n'abeera wakati wa Kadesi ne Ssu-
uli; n'agenda mu Gerali. ² Ibulayimu n'ayogera ku
Saala mukazi we nti, "Mwanyinaze." Abimereki kaba-
ka we Gerali n'atumya n'atwala Saala.

³ Naye Katonda n'ajja eri Abimereki mu kirooto ekiro n'amugamba nti, "Laba oli mufu, olw'omukazi gw'otutte kubanga muka musajja." ⁴ Naye Abimereki yali tannebaka naye, n'alyoka agamba nti, "Onotta abantu abataliiko musango. ⁵ Si yeyanjamba nti, 'Mwanyinaze?' Era ne Saala n'anjamba nti, 'Mwanyina.' Kino nkikoze mu mutima omutuukirivu n'emikono gyange tegiriiko musango."

⁶ Awo Katonda n'ayogera naye mu kirooto nti, "Ddala manyi nti okoze kino mu mutima omutuukirivu, era nze nakukuuma oleme okwonoona gye ndi; ne nkuziyiza okumukwatako. ⁷ Kale kaakano zzaayo mukazi w'omusajja, kubanga nnabbi, era anaakusabira, nawe on'oba mulamu. Naye bw'otomuzzeeyo, manya ng'ojja kufa, ggwe ne by'olina byonna."

Okwegayirira kw'Abimereki eri Ibulayimu

⁸ Awo Abimereki n'agolokoka mu makya ennyo n'ayita abakungu be bonna n'abategeeza ebintu bino byonna; abasajja ne batya nnyo. ⁹ Awo Abimereki n'ayita Ibulayimu n'amugamba nti, "Otukoze ki? Era nsobi ki gye nkukoze, n'ondeetera nze n'obwakabaka bwange

ekibi ekinene ekyenkana awo? By'onkoze tebisaana kukolebwa muntu." ¹⁰ Era Abimereki n'agamba Ibulayimu nti, "Wali olowooza ki okukola ekintu kino?" ¹¹ Ibulayimu n'addamu nti, "Nakikola kubanga nalowooza nti mu kifo kino temuliimu kutya Katonda n'akamu, era balinzita olwa mukazi wange. ¹² Naze ebyo nga biri awo ddala mwannyinaze, muwala wa kitange, naye si muwala wa mmange; era yafuuka mukazi wange. ¹³ Katonda bwe yandeeta okuva mu nnyumba ya kitange, ne mugamba nti, 'Eky'ekisa ky'oyinza okunkolera kye kino, buli kifo kye tutuukamu njogeraako nti ndi mwannyoko.'"

¹⁴ Awo Abimereki n'atwala endiga n'ente, abaweereza abasajja n'abaweereza abakazi, n'abiwa Ibulayimu, n'amuddiza Saala mukyala we. ¹⁵ Era Abimereki n'amugamba nti, "Laba ensi yange eri mu maaso go, beera w'oyagala."

¹⁶ N'agamba ne Saala nti, "Laba mpadde mwannyoko ebitundu bya ffeeza lukumi, okukumalako ensanyi mu maaso gaabo bonna abali naawe."

¹⁷ Awo Ibulayimu n'asabira Abimereki eri Katonda, ne Katonda n'awonya Abimereki era n'awonya ne mukazi we; n'abaweereza be abakazi ne balyoka bazaala abaana. ¹⁸ Kubanga *MUKAMA* yali aggalidde embuto z'ab'omu nnyumba y'Abimereki olwa Saala mukazi wa Ibulayimu.

Okuzaalibwa kwa Isaaka

21 Awo *MUKAMA* n'akwatirwa Saala ekisa nga bwe yagamba Ibulayimu, era n'akolera Saala kye yasubiza. ² Saala n'aba olubuto, n'azaalira Ibulayimu omwana owoobulenzi mu bukadde bwe, mu kiseera Katonda kye yamugamba. ³ Ibulayimu n'atuuma omwana owoobulenzi, eyamuzaalirwa Saala, erinnya Isaaka. ⁴ Ibulayimu n'akomola mutabani we Isaaka ow'ennaku omunaana ez'obukulu nga Katonda bwe yamulagira. ⁵ Ibulayimu yali aweza emyaka kikumi mutabani we Isaaka bwe yazaalibwa.

⁶ Saala n'agamba nti, "Katonda andeetedde okusekererwa, buli anaawulira anansekerera." ⁷ Era n'agamba nti, "Ani yandirowoozeza nti Saala alifuna omwana? Naye, laba mmuzaalidde omwana wabulenzi."

Agali ne Isimayiri Bagobwa

⁸ Isaaka n'akula, n'aggyibwa ku mabeere, Ibulayimu n'afumba embaga ennene ku lunaku Isaaka lwe yaggyibwa ku mabeere. ⁹ Naye Saala yalaba nga mutabani wa Agali Omumisiri, gwe yazaalira Ibulayimu ng'azannya ne mutabani we Isaaka. ¹⁰ N'alyoka agamba Ibulayimu nti, "Goba omuweereza ono ne mutabani we, kubanga omwana w'omuweereza ono talisikira wamu na mwana wange Isaaka."

¹ *Abaana baggyibwanga ku mabeere oluvannyuma lw'emyaka ebiri oba esatu, era gwabanga mukolo munene ddala*

¹¹ Naye ekyo Ibulayimu n'atakisiima. ¹² Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Tonakuwala olw'omulenzi n'olw'omuweereza wo omukazi, buli Saala ky'akugamba kikole; kubanga mu Isaaka mwe ndituukiririza ebyo byonna bye nakusuubiza. ¹³ Era n'omwana w'omuweereza wo omukazi ndimufuula eggwanga, kubanga ava mu ggwe." ¹⁴ Ibulayimu n'agolokoka ku makya ennyo, n'addira omugaati n'ensawo ey'amazzi n'abiwa Agali n'omwana gwe yazaala ng'abiteeka ku kibegabega kye, n'amusiibula. Agali n'agenda ng'atambulatabula mu ddungu lya Beeruseba.

Agali ne Isimayiri mu Ddungu

¹⁵ Awo amazzi ag'omu ddiba bwe gaggwaamu, Agali n'ateeka omwana we wansi w'ogumu ku miti. ¹⁶ Agali ne yeeyongerayo ebbanga ng'awalasibwa akasaale, nga mita kikumi, n'atuula okumwolekera, kubanga yayogera nti, "Nneme okulaba omwana ng'afa." Naye bwe yali ng'atudde, omwana n'ayimusa eddoboosi n'akaaba.

¹⁷ Katonda n'awulira eddoboosi ly'omulenzi ng'akaaba, malayika wa Katonda n'ayita Agali ng'asinziira mu ggulu n'amugamba nti, "Kiki ekikuteganya? Totya, kubanga Katonda awulidde eddoboosi ly'omulenzi w'ali. ¹⁸ Golokoka, situla omwana omunyweze mu mikono gyo, kubanga ndimufuula eggwanga eddene."

¹⁹ Awo Katonda n'azibula amaaso g'Agali, n'alaba oluzzi, n'agenda n'ajjuza ensawo ey'eddiba amazzi, n'anywesa omulenzi.

²⁰ Awo Katonda n'aba n'omulenzi n'akula n'abeera mu ddungu n'aba mwatiikirivu mu kulasa.

²¹ Yabeeranga mu ddungu lya Palani: nnyina n'amufunira omukazi okuva mu nsi y'e Misiri.

Ibulayimu Alagaana n'Abimereki

²² Mu kiseera ekyo Abimereki ng'ali ne Fikoli omukulu w'eggwe lye n'agamba Ibulayimu nti, "Katonda ali naawe mu buli ky'okola: ²³ kale kaakano ndayirira mu maaso ga Katonda nga tolinkuusakuusa, wadde okukuusakuusa omwana wange oba omwana w'omwana wange. Naye nga nze bwe nkukoze obulungi nga naawe bw'olinkola nze n'ensi mw'ozze."

²⁴ Ne Ibulayimu n'amuddamu nti, "Nkulayiridde."

²⁵ Awo Ibulayimu ne yeemulugunya eri Abimereki olw'oluzzi lwe abaddu be lwe baamunyangako.

²⁶ Abimereki n'amugamba nti, "Simanyi n'omu eyakola ekintu ekyo, ggwe tewambulira era sikiwulirangako okutuusa ggwe lw'okintegeezeezza olwa leero."

²⁷ Awo Ibulayimu n'addira endiga n'ente n'abiwa Abimereki, ne balagaana endagaano bombi.

²⁸ Awo Ibulayimu n'ayawulako endiga enduusi musanvu okuva mu kisibo kye. ²⁹ Abimereki n'abuza Ibulayimu nti, "Endiga ezo omusanvu enduusi z'oyawuddeko amakulu gaazo ki?" ³⁰ N'amuddamu nti, "Endiga

ezo enduusi omusanvu onoozitwala okuva gye ndi kalyoke kabe obukakafu nti nze nasima oluzzi olwo."

³¹ Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Beeruseba, kubanga eyo bombi gye baalagaanira. ³² Bwe baamala okukola endagaano e Beeruseba, Abimereki ne Fikoli omukulu w'eggwe lye ne basitula ne baddayo mu nsi y'Abafirisuuti.

³³ Ibulayimu n'asimba omuti omumyulimu mu Beeruseba n'akaabiririra eyo erinnya lya *MUKAMA*, Katonda Ataggwaawo. ³⁴ Ibulayimu ne yeeyongerera okutambulatabula mu nsi y'Abafirisuuti okumala ennaku nnyingi.

Katonda Agezesa Ibulayimu

22 Awo oluvannyuma lw'ebyo, Katonda n'agezesa Ibulayimu, n'amuyita nti, "Ibulayimu!"
N'addamu nti, "Nze nzuuno."

² Katonda n'amugamba nti, "Twala mutabani wo, mutabani wo omu yekka, Isaaka, gw'oyagala, ogende mu nsi Moliya ku lumu ku nsozi lwe ndikulaga omuweereyo eyo okuba ekiweebwayo ekyokebwa."

³ Ibulayimu n'agolokoka ku makya n'ateeka amatandiiiko ku ndogoyi ye, n'atwala babiri ku bawereza be abasajja ne Isaaka mutabani we, n'ayasa enku ez'ekiweebwayo ekyokebwa, n'asituka n'agenda mu kifo Katonda kye yamugamba. ⁴ Ku lunaku olwokusatu Ibulayimu n'ayimusa amaaso ge n'alengera ekifo.

⁵ Awo Ibulayimu n'agamba balenzi be nti, "Musigale wano n'endogoyi, nze n'omulenzi tugende eri tusinze, tulyoke tukomewo."

⁶ Ibulayimu n'addira enku ez'ekiweebwayo ekyokebwa n'azitikka Isaaka mutabani we, ye n'akwata omuliro n'akambe, ne bagenda bombi. ⁷ Isaaka n'agamba Ibulayimu nti, "Taata."

Ibulayimu n'amuddamu nti, "Nzuuno mwana wange."

Isaaka n'amubuuza nti, "Laba, omuliro n'enku biibino, naye omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa guluwa?" ⁸ Ibulayimu n'amuddamu nti, "Mwana wange, Katonda aneefunira omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa." Kale ne bagenda bombi.

Ibulayimu Awaayo Isaaka

⁹ Bwe baatuuka mu kifo Katonda kye yamugamba, Ibulayimu n'azimba ekyoto, n'atindikira enku, n'asiba omwana we Isaaka, n'amuteeka ku kyoto ku nku.

¹⁰ Awo Ibulayimu n'akwata ekiso, n'agolola omukono gwe atte omwana we. ¹¹ Naye malayika wa *MUKAMA* n'amukoowoola ng'asinziira mu ggulu, n'agamba nti, "Ibulayimu! Ibulayimu!"

Ibulayimu n'addamu nti, "Nze nzuuno." N'amugamba nti, ¹² "Togolola mukono gwo ku mulenzi so tomukola kintu na kimu, kubanga kaakano ntegedde nti otya Ka-

tonda, ndabye nti omwana wo tomunnyimye, omwana wo omu yekka bw'ati."

¹³ Awo Ibulayimu n'ayimusa amaaso, n'alaba, era laba, emabega we endiga ennume ng'eri mu kisaka ng'amayembe gaayo mwe galaalidde. Ibulayimu n'agenda n'addirira endiga eyo n'agiwaayo okuba ekiweebwayo ekyokebwa, mu kifo ky'omwana we. ¹⁴ Ibulayimu kyeyava atuuma ekifo ekyo erinnya *MUKAMA* alitugabirira ¹, era ne kaakano bwe kiyitibwa nti ku lusozi lwa *MUKAMA* anaagabiriranga.

¹⁵ Awo malayika wa *MUKAMA* n'ayita Ibulayimu omulundi ogwokubiri ng'asinzira mu ggulu, ¹⁶ n'amugamba nti, "Nze *MUKAMA* neerayiridde, nga bw'okoze kino, n'otonnyima mwana wo omu yekka bw'ati, ¹⁷ ddala ndikuwa omukisa, era ndyaza ezzadde lyo, ne liba ng'emmuyeenye ez'eggulu era ng'omusenye oguli ku lubalama lw'ennyanya. Era ezzadde lyo balitwala eby'abalabe baabwe, ¹⁸ era mu zzadde lyo amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa, kubanga ogondede eddobozi lyange."

¹⁹ Ibulayimu n'alyoka addayo eri abavubuka be, ne basitula ne balaga e Beeruseba.

²⁰ Awo mu biro ebyo ne babuulira Ibulayimu nti, "Laba Mirika azaalidde Nakoli muganda wo abaana: Uzi ye mubereberye,

²¹ ne muto we ye Buzi, ne Kemweri kitaawe wa Alamu,

²² ne Kesedi, ne Kazo, ne Pirudaasi, ne Yidulaafu ne Besweri."

²³ Era Besweri yazaala Lebbeeka.

Abaana abo omunaana Mirika be yazaalira Nakoli muganda wa Ibulayimu.

²⁴ Ate ne mukazi we omulala Lewuma n'azaalira Nakoli, abaana aboobulenzu era be bano: Teba, ne Gakamu, ne Takasi, ne Maaka.

Okufa n'Okuziikibwa kwa Saala

23 Saala yawangaala emyaka kikumi mu abiri mu musanvu. ² N'afiira e Kiriyasuwalaba, ye Kebulooni, mu nsi ya Kanani. Saala bwe yafa Ibulayimu n'ayingira okumukungubagira n'amukaabira.

³ Oluvannyuma Ibulayimu n'ava awali omulambo gwe n'agenda eri Abakiiti ^{II} n'abagamba nti, ⁴ "Ndi mugenyi era omutambuze mu mmwe, munfunire ekifo aw'okuziika, ndyoke nziikewo omuntu wange anve ku maaso." ⁵ Abakiiti ne baddamu Ibulayimu nti, ⁶ "Tuwulirize mukama waffe. Laba, oli muntu mukulu wakati mu ffe. Ziika mukazi wo mu emu ku ntaana zaffe gy'oneeroboza. Tewali n'omu mu ffe anaakuuma ntaana ye, oba okukuziyiza okuziika omuntu wo."

⁷ Ibulayimu n'agolokoka n'avuunama eri Abakiiti, bannannyini nsi. ⁸ N'abagamba nti, "Obanga munzirizza mu mwoyo mulungi okuziika omuntu wange,

I oluusi ekifo ekyo kiyitibwa Yakuwayire ^{II} Abakiiti be bazzukulu ba Kiiti

mumpulirize. Kale munneegayirire Efulooni mutabani wa Zokali, ⁹ anguze empuku ey'e Makupeera, gy'alina, eri ku nkomerero y'ennimiro ye. Agingulize mu maaso gammwe, mmusasule omuwendo gwayo gwonna, efuuke ekifo kyange eky'okuziikangamu mu mmwe." ¹⁰ Mu kiseera ekyo Efulooni yali atudde awo wakati mu Bakiiti. Efulooni, Omukiiti n'addamu Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaaliwo mu mulyango gw'ekibuga nga bawulira nti, ¹¹ "Nedda mukama wange. Mpuliriza. Nkuwadde ennimiro n'empuku erimu, ng'abantu bange balaba, ziika omuntu wo."

¹² Awo Ibulayimu n'avuunama mu maaso gaabwe bonna. ¹³ N'agamba Efulooni, bonna nga bawulira nti, "Obanga okkirizza, nkusaba nsasule omuwendo gw'ennimiro gwonna ndyoke nziikewo mukazi wange." ¹⁴ Efulooni n'addamu Ibulayimu nti, ¹⁵ "Mpuliriza mukama wange, ennimiro esaana ebitundu by'effeeza ebikumi bina. Kale ekyo ki eri ab'omukwano? Twala ennimiro oziikemu abafu bo."

¹⁶ Ne bakkiriziganya, Ibulayimu kwe kusasula Efulooni ensimbi ze bakkiriziganya nga Abakiiti bonna balaba.

¹⁷ Olwo ennimiro ya Efulooni mu Makupeera, eyali ku luuyi olw'ebuvanjuba olwa Mamule, ennimiro awamu n'empuku eyalimu, n'emiti gyonna egyali mu nnimiro ekitundu kyonna ne bifuuka bya ¹⁸ Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaafuluma mu mulyango gw'ekibuga balaba. ¹⁹ Oluvannyuma Ibulayimu n'aziika Saala mukazi we mu mpuku mu nnimiro ya Makupeera ku luuyi olw'ebuvanjuba bwa Mamule, ye Kebulooni, mu nsi ya Kanani. ²⁰ Abakiiti ne bakwasa Ibulayimu ennimiro awamu n'empuku yaamu mu butongole okubeera obutaka bwe okuziikangamu abantu be.

Okunoonyeza Isaaka Omukazi

24 Ibulayimu yawangaala n'akaddiwa nnyo; era *MUKAMA* yamuwa emikisa mingi mu byonna.

² Awo Ibulayimu n'agamba omuddu asinga obukulu mu nnyumba ye, eyali afuga byonna Ibulayimu bye yalina nti, "Teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange ^{III} ndyoke nkulayize mu maaso ga *MUKAMA* Katonda w'eggulu era Katonda w'ensi, nga toliwasiza mutabani wange mukazi kuva mu bawala ba nsi ya Bakanani, mwe mbeera, ⁴ wabula ng'oligenda mu nsi yange mu bantu bange n'owasiza mutabani wange Isaaka omukazi."

⁵ Omuddu kwe ku mubuuza nti, "Omukazi bw'ataliyagala kujja nange mu nsi eno, ndizzaayo mutabani wo mu nsi mwe wava?" ⁶ Ibulayimu n'addamu nti, "Togezanga n'ozzaayo mutabani wange. ⁷ *MUKAMA*, Katonda w'eggulu, eyanzigya mu nnyumba ya kitange, mu nsi mwe nazaalibwa eyayogera nange era n'an-

^{III} wansi w'ekisambi kyange amakulu nti ekirayiro ekyo kyali kitwaliramu ne bazzukulu ba Ibulayimu.

dayirira nti, 'Ezadde lyo ndiriwa ensi eno,' alituma malayika we n'akukulembere owasirize mutabani wange omukazi era omuggyeoyo. ⁸ Naye omukazi bw'aligaana okujja naawe, olwo ekirayiro kino kiriba tekikyakusiba. Kyokka togezanga n'ozzaayo omwana wange." ⁹ Awo omuddu kwe kuteeka omukono gwe wansi w'ekisambi kya mukama we Ibulayimu.

¹⁰ Awo omuddu n'atwala ku njamira za mukama we n'agenda ng'atutte buli ngeri ya kirabo okuva ku bya mukama we. N'ayimuka n'agenda e Mesopotamiya mu kibuga kya Nakoli. ¹¹ Obudde bwe bwawungeera n'atuuka ebweru w'ekibuga n'afukamiza awo enjamira okumpi n'oluzzi obudde nga buwungedde abakazi we bagendera okukima amazzi.

¹² N'asaba nti, "Ayi *MUKAMA* Katonda wa mukama wange Ibulayimu mpa obuwanguzi leero nkwegayiridde, olage mukama wange Ibulayimu okwagala kwo okutaggwaawo. ¹³ Laba nnyimiridde okumpi n'oluzzi, ne bawala b'abantu ab'omu kibuga bajja okusena amazzi. ¹⁴ Kale omuwala gwe nnaagamba nti, 'Nkwegayiridde mpa ku mazzi ag'omu nsuwa yo nnyweko,' n'amala agamba nti, 'Kale nnywa, era n'enjamira zo nnaazinywesa,' oyo y'aba abeera gw'olonze okuba mukazi w'omuddu wo Isaaka. Ku kino kwe nnaategeerera nti olaze mukama wange ekisa kyo ekitaggaawo."

Lebbeeka ku Luzzi

¹⁵ Laba, bwe yali nga tannamaliriza kusaba, Lebbeeka muwala wa Besweri mutabani wa Mirika muka Nakoli, muganda wa Ibulayimu, n'ajja ng'atadde ensuwa ye ey'amazzi ku kibegabega kye. ¹⁶ Omuwala oyo yali mulungi okulabako nga muwala mbeerera, n'akka mu luzzi n'ajjuza ensuwa ye n'avaayo.

¹⁷ Awo omuddu n'ayanguwa n'amusisinkana, n'amugamba nti, "Nkusaba ompe ku tuzzi ku nsuwa yo."

¹⁸ N'amuddamu nti, "Nywako mukama wange." Amangwago n'assa ensuwa mu mikono gye, n'agikwata mu mukono gwe n'amuwa amazzi.

¹⁹ Bwe yamala okumuwa amazzi, n'amugamba nti, "N'enjamira zo nazo nnaazisenera amazzi okutuusa lwe zinaamala okunywa." ²⁰ Bw'atyo n'ayanguwa n'ayiswa ensuwa ye ey'amazzi n'agimalira mu kyesero, n'adduka n'asena amalala agaali gamala enjamira ze zonna, ²¹ omusajja ng'asirise ng'amwekaliriza amaaso okumanya obanga *MUKAMA* awadde olugendo lwe omukisa oba nedda.

²² Enjamira bwe zaamala okunywa, omusajja n'addira empeta ya zaabu ey'oku matu erimu gulaamu ttaano n'obutundu musanvu n'ebikomo ebya zaabu bibiri eby'oku mikono bya gulamu kikumi mu kkumi na ttaano n'abiwa omuwala abyenaanike. ²³ N'amubuuza nti, "Oli muwala w'ani? Mu nnyumba ya kitaawo mulimu ekisenge mwe tuyinza okusuzibwa?"

²⁴ N'amuddamu nti, "Ndi muwala wa Besweri, mutabani wa Mirika gwe yazaalira Nakoli." ²⁵ N'ayongerako nti, "Tulina omuddo omukalu n'emmere endala ebi-mala, era n'ekisenge eky'okusulamu tukirina."

²⁶ Awo omusajja n'akutanya omutwe gwe n'asinja *MUKAMA*. ²⁷ N'agamba nti, "Yeebazibwe *MUKAMA* Katonda wa mukama wange Ibulayimu atalese kisa kye ekitaggaawo n'obwesigwa bwe eri mukama wange. Era nze ku lwange *MUKAMA* ankulembede mu kkubo n'antuusa mu nnyumba ya booluganda lwa mukama wange." ²⁸ Awo omuwala n'adduka n'ategeza ab'ennyumba ya nnyina ebintu ebyo byonna. ²⁹ Lebbeeka yalina mwannyina, Labbaani, eyayanguwa okulaga ku luzzi eri omusajja, ³⁰ Labbaani bwe yalaba empeta n'ebikomo ku mikono gya mwannyina, era bwe yawulira ebigambo bya mwannyina ng'omusajja bw'amugambye, n'agenda eri omusajja. Laba omusajja yali ng'ayimiridde awali enjamira ku luzzi. ³¹ Labbaani n'amugamba nti, "Jjangu gwe aweereddwa *MUKAMA* omukisa. Lwaki obeera eno? Ntegesse ennyumba era n'ekifo ky'enjamira."

³² Awo, omusajja n'alaga ku nnyumba, n'asumulula enjamira, ne baziwa essubi n'ebiyokulya ne bamuleetera n'amazzi ye n'abasajja be yali nabo banaabe ebigere. ³³ Oluvannyuma ne bamuleetera emmere alye. Kyokka ye n'agamba nti, "Sijja kulya nga sinnayogera kindeese."

Labbaani n'amugamba nti, "Yogera."

Omuddu Annyonnyola Ekyamutwala

³⁴ Awo n'agamba nti, "Ndi muddu wa Ibulayimu. ³⁵ *MUKAMA* yawa mukama wange emikisa mingi, era afuuse mukulu, amuwadde ebisibo by'endiga n'amagana g'ente, ne ffeeza ne zaabu, abaweereza abasajja n'abaweereza abakazi era n'enjamira awamu n'endogoyi. ³⁶ Era Saala muka mukama wange bwe yali ng'akaddiye yamuzaalira omwana owoobulenzu, era mukama wange awadde oyo byonna by'alina. ³⁷ Mukama wange yandayiza n'anjamba nti, 'Towasizanga mutabani wange mukazi ava mu Bakanani ba nnyini nsi mwe mbeera. ³⁸ Wabula oligenda mu nnyumba ya kitange, mu bantu bange, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva omwo.'

³⁹ "Ne mbuuzza mukama wange nti, 'Omukazi bw'atalikkiriza kujja nange?'

⁴⁰ "Ye n'anziramu nti, '*MUKAMA* oyo gwe ntambulira mu maaso ge alikutumira malayika we mu lugendo lwo era alikuwa omukisa, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva mu bantu bange, era mu nnyumba ya kitange. ⁴¹ Naye ekirayiro kyange tekirikubaako bw'oli-tuuka mu bantu bange ne batamukuwa, nga ggwe toliiko musango.'

⁴² "Leero bwe ntuuse ku luzzi, ne njamba nti, 'Ayi *MUKAMA*, Katonda wa mukama wange Ibulayimu, obanga onoowa omukisa olugendo luno lwe ndiko,

⁴³ laba, nnyimiridde awali oluzzi, kale omuwala anajja okusena amazzi, ne mugamba nti, "Nkusaba ku tuzzi mu nsuwa yo nyweko," ⁴⁴ n'anziramumu nti, "Nnywa, era n'engamira zo nazo nzija kuzisenera," oyo y'aba abeera omukazi MUKAMA gw'alonedde mutabani wa mukama wange.'

⁴⁵ "Laba, bwe nabadde nga nkyayogera mu mutima gwange, Lebbeeka n'avaayo n'ensuwa ye ng'eri ku kibegabega kye, n'aserengeta ku luzzi n'asena amazzi. Ne mugamba nti, 'Nkusaba ompe nyweko.'

⁴⁶ "Nassa mangu ensuwa ye okuva ku kibegabega kye, n'agamba nti, 'Nnywa, era nnaanywesa n'engamira zo.'

⁴⁷ "Kwe ku mubuuza nti, 'Oli muwala w'ani?' N'anziramumu nti, 'Ndi muwala wa Besweri, mutabani wa Nakoli, Mirika gwe yamuzaalira.' Ne nteeka empeta ku nnyindo ye n'ebikomo ku mikono gye. ⁴⁸ Awo ne nkutamyamutwe gwange ne nsinza MUKAMA ne muwa ekitiibwa, Katonda wa mukama wange Ibulayimu eyankulembere nannunjamya mu lugendo lwange okuwasiriza mutabani wa mukama wange omukazi okuva mu bantu ba mukama wange. ⁴⁹ Kale kaakano obanga mu mazima munaakolera mukama wange ebyekisa, mumbuulire, era obanga si bwe kityo mumbuulire; ndyoke mmanyeye eky'okukola."

Lebbeeka Agenda n'Omuddu

⁵⁰ Awo Labbaani ne Besweri ne baddamu nti, "Kino kivudde wa MUKAMA, tetuyinza kukuddamu kino oba kiri. ⁵¹ Laba, Lebbeeka wuuyo, mutwale, agende abeere muka mutabani wa mukama wo, nga MUKAMA bw'alagidde."

⁵² Omuddu wa Ibulayimu bwe yawulira ebigambo byabwe n'avuunama wansi mu maaso ga MUKAMA. ⁵³ N'aggyayo eby'obugagga ebya ffeeza ne zaabu, n'ebymbalo n'abiwa Lebbeeka, era n'awa mwannyina ne nnyina ebirabo eby'omuwendo omungi. ⁵⁴ Awo ye n'abasajja be yali nabo ne balyoka balya era ne banywa; ne basulayo ekiro ekyo.

Bwe baagolokoka enkya n'agamba nti, "Ka nzireyo eri mukama wange."

⁵⁵ Mwannyina ne nnyina ne bamuddamu nti, "Leka omuwala abeereko naffe akaseera, wakiri ennaku kku mi, olwo mulyoke mugende."

⁵⁶ Ye n'abaddamu nti, "Temundwisa, kubanga MUKAMA awadde olugendo lwange omukisa." ⁵⁷ Ne bagamba nti, "Ka tuyite omuwala tumubuuze." ⁵⁸ Ne bayita Lebbeeka, ne bamubuuza nti, "Onoogenda n'omusajja ono?" N'addamu nti, "Nnaagenda."

⁵⁹ Awo ne basiibula Lebbeeka mwannyinaabwe, n'omuweereza we omuwala, n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja awamu n'abasajja be. ⁶⁰ Ne basabira Lebbeeka omukisa ne bamugamba nti,

"Mwannyina naffe beera nnyina w'enkumi n'enkumi,

abaana n'abazzukulu bo balyenga ebibuga by'abalabe baabwe."

⁶¹ Awo Lebbeeka n'abaweereza be ne basituka ne beebagala engamira ne bagenda n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja, bw'atyo omuddu n'atwala Lebbeeka ne bagenda.

Isaaka ne Lebbeeka Bafumbiriganwa

⁶² Olwo Isaaka yali ng'avudde e Beerirakayiroyi ng'ali mu Negevu. ⁶³ Awo bwe yali ng'atambula nga bw'afumiitiriza mu nnimiro akawungeezi, n'ayimusa amaaso ge n'alengera engamira nga zijja. ⁶⁴ Ne Lebbeeka n'ayimusa amaaso ge. Bwe yalengera Isaaka n'ava ku engamira, ⁶⁵ n'abuuzamu omuddu nti, "Ani oyo gwe nnengera mu nnimiro ajja okutusisinkana?"

Omuddu n'addamu nti, "Ye mukama wange." Lebbeeka kwe kutoola omunagiro gwe ne yeebikkirira.

⁶⁶ Awo omuddu n'ategeeza Isaaka byonna nga bwe byagenda. ⁶⁷ Awo Isaaka n'atwala Lebbeeka n'amuyingiza mu weema eyali eya Saala nnyina, n'afuuka mukazi we n'amwagala. Isaaka n'alyoka afuna essanyu kasookedde afiirwa nnyina. ¹

²⁵ Ibulayimu n'awasa omukazi omulala erinnya Iye Ketula. ² Yamuzaalira Zimulaani, ne Yokusaani, ne Medani, ne Midiyaani, ne Isubaki ne Suwa. ³ Yokusaani n'azaala Seeba ne Dedani. Dedani n'azaala Asulimu, ne Letusimu ne Leumimu. ⁴ Batabani ba Midiyaani baali Efa, ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida ne Eruda. Abo bonna be baana n'abazzukulu ba Ketula.

⁵ Ibulayimu yawa Isaaka byonna bye yalina. ⁶ Naye bo abaana b'abaweereza be n'abawa birabo, n'abasiibula bwe yali ng'akyali mulamu bagende ebuvanjuba mu nsi ey'ebuvanjuba; baviire mutabani we Isaaka.

Okufa kwa Ibulayimu

⁷ Ibulayimu yawangaala emyaka kikumi mu nsanvu mu etaano. ⁸ Ibulayimu yafa ng'akaddiyidde ddala, nga musajja awangaalidde ddala obulungi. ⁹ Batabani be Isaaka ne Isimayiri ne bamuziika mu mpuku ey'e Makupeera, mu nnimiro ya Efulooni, mutabani wa Zokali Omukiiti, ebuvanjuba bwa Mamule; ¹⁰ ennimiro Ibulayimu gye yagula ku Bakiiti. Omwo Ibulayimu mwe yaziikibwa awali Saala mukazi we. ¹¹ Ibulayimu bwe yafa, Katonda n'awa mutabani we Isaaka omukisa, Isaaka n'abeera e Beerirakayiroyi.

Abaana ba Isimayiri

¹² Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isimayiri mutabani wa Ibulayimu eyazaalibwa Agali Omumisiri, omuweereza wa Saala omuwala.

¹ Waali wayiseewo emyaka esatu nga Saala afudde (17:17; 23:1; 25:20).

¹³ Gano ge mannya gaabwe nga bwe baddinjan-wako: Nebayoosi, omubereberye wa Isimayiri, ne Kedali, ne Adubeeri, ne Mibusamu, ¹⁴ ne Misuma, ne Duma, ne Massa, ¹⁵ ne Kadadi, ne Teema, ne Yetuli, ne Nafisi ne Kedema. ¹⁶ Abo be batabani ba Isimayiri, era ago ge mannya gaabwe, mu byalo ne mu bibuga byabwe mwe baaberanga, abafuzi kkumi na babiri buli omu n'eggwanga lye. ¹⁷ Isimayiri yafa ng'awezezza emyaka kikumi mu asatu mu musanvu n'atwalibwa mu babe. ¹⁸ Abantu be baatuula okuviira ddala mu Kavira ne batuuka ku Ssuuli okuliraana Misiri ku luuyi olwa Bwasuli. Ennaku zaabwe zonna baawalananga baganda baabwe.

Okuzaalibwa kwa Yakobo ne Esawu

¹⁹ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isaaka, mutabani wa Ibulayimu.

Ibulayimu yazaala Isaaka. ²⁰ Isaaka yalina emyaka amakumi ana, we yawasiza muwala wa Besweri Omusuuli ow'e Padanalaamu, eyayitibwanga Lebbee-ka mwannyina wa Labbaani.

²¹ Isaaka n'asaba *MUKAMA* ku lwa mukazi we Lebbee-ka kubanga yali mugumba, *MUKAMA* n'awulira okusaba kwe, Lebbee-ka naaba olubuto. ²² Abaana bombi ne bagulumbira mu lubuto lwe, Lebbee-ka n'agamba nti, "Obanga kiri bwe kityo, lwaki mba omulamu?" Awo n'agenda ne yeebuuza ku *MUKAMA*.

²³ *MUKAMA* n'amuddamu nti,

"Mu lubuto lwo mulimu amawanga abiri, abantu ababiri b'olizala balibeera ba njawulo, omu alibeera w'amaanyi okusinga munne, era omukulu yaaliweereza omuto."

²⁴ Ennaku ez'okuzaala bwe zaatuuka, laba, n'azaala abalongo nga babulenzi. ²⁵ Eyasooka bwe yavaayo nga mummyufu, omubiri gwe gwonna nga gufaanana ng'ekyambalo eky'ebyoya. Kyebaava bamutuuma Esawu. ²⁶ Oluvannyuma ne muganda we n'azaalibwa, omukono gwe nga gukutte ekisinziro kya Esawu; kye-baava bamuyita Yakobo. Isaaka yalina emyaka nkaaga Lebbee-ka we yazaalira abaana abo.

Esawu Atunda eby'Obukulu Bwe

²⁷ Abalenzi ne bakula, Esawu n'aba muyizzi lukulwe, omuntu ow'oku ttale. Naye ye Yakobo yali musajja musirise ng'asigala waka. ²⁸ Isaaka n'ayagala Esawu kubanga yalyanga ku muyiggo gwe, naye Lebbee-ka ye n'ayagala Yakobo.

²⁹ Lumu Yakobo yali afumba enva, Esawu n'ajja ng'ava ku ttale; enjala ng'emuluma nnyo. ³⁰ Esawu n'agamba Yakobo nti, "Mpa mpute ku nva ezo, kubanga enjala ejula kunzita." Kyeyava ayitibwa Edomu.

³¹ Yakobo n'amuddamu nti, "Sooka onguze obukulu bwo."

³² Esawu n'agamba nti, "Laba Ndikumpi n'okufa, obukulu bungasa ki?"

³³ Yakobo n'addamu nti, "Sooka ondayirire." Awo Esawu n'amulayirira, olwo n'aguza Yakobo obukulu bwe.

³⁴ Yakobo n'alyoka awa Esawu emmere n'enva, n'alya n'anywa, n'agolokoka n'agenda.

Bw'atyo Esawu n'anyooma obukulu bwe.

Isaaka Abeera mu Gerali

26 Ne wabaawo enjala mu nsi, eteri eri eyabaawo mu biseera bya Ibulayimu. Isaaka n'agenda mu Gerali, ewa Abimereki ¹ kabaka w'Abafirisuuti. ² Ne *MUKAMA* n'amulabikira, n'amugamba nti, "Toserengeta Misiri, beera mu nsi gye ndikulaga. ³ Beera mu nsi gye ndikulaga, nnaabeeranga naawe, n'akuwanga omukisa kubanga gwe n'abaana bo ndibawa ensi zino zonna, era ndituukiriza ekirayiro kye nalayirira kitaawo Ibulayimu. ⁴ Ndyaza abaana b'enda yo ne baba ng'em-munyeenye ez'eggulu, era ndibawa n'ensi zino zonna. Era mu bo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa; ⁵ kubanga Ibulayimu yagondera eddoo-boozi lyange, n'akwata bye namukuutira, n'ebiragiro byange, n'ebigambo byange awamu n'amateeka gange." ⁶ Bw'atyo Isaaka n'abeera mu Gerali, ⁷ abasajja ab'omu nsi omwo bwe baamubuuza ku mukazi we n'abaddamu nti, "Mwannyinaze." Kubanga yatya okwogera nti, "Mukazi wange," ng'alowooza nti, "Abasajja ab'omu nsi omwo tebalwa kunzita lwa Lebbee-ka," kubanga yali mulungi nnyo.

⁸ Bwe yamalayo ekiseera ekiwanvu, Abimereki, kabaka w'Abafirisuuti n'atunula mu ddirisa, n'alaba Isaaka ng'azannya ne Lebbee-ka mukazi we. ⁹ Abimereki kwe kuyita Isaaka n'amugamba nti, "Ddala, mukazi wo, lwaki wagamba nti, 'Mwannyinaze?'"

Isaaka n'amuddamu nti, "Kubanga nalowooza nti, 'Nnyinza okufiirwa obulamu bwange ku lulwe.'"

¹⁰ Abimereki n'amugamba nti, "Kale kiki kino ky'otukoze? Omu ku basajja yandiyinzizza okusobya ku mukazi wo, wandituleeseeko omusango."

¹¹ Awo Abimereki n'alyoka alagira abantu bonna ng'agamba nti, "Buli alikwata ku musajja ono oba ku mukyala we waakuttibwa."

¹² Isaaka n'asigala mu nsi omwo, n'afuna amakungula emirundi kikumi ag'ebyo bye yasiga, kubanga *MUKAMA* yamuwa omukisa. ¹³ N'afuuka mugagga, obugagga bwe ne bweyongera n'agaggawala nnyo. ¹⁴ Yalina ebisibo by'endiga bingi nnyo n'amagana g'ente, era n'abaweereza nfaafa; Abafirisuuti ne bamukwatirwa obuggya. ¹⁵ Kyebaava bajjuza enzizi zonna abaddu ba kitaawe ze baasima mu biro bya kitaawe Ibulayimu, ne baziziba.

¹ Abimereki Ono yali kabaka Abimereki mulala, eyali asikidde erinnya. Eyasooka yali yafa emyaka kinaana emabegako.

¹⁶ Ne Abimereki n'agamba Isaaka nti, "Ggenda, tuveemu kubanga otuyitiridde amaanyi."

Abasumba ba Isaaka n'aba Abafirisuuti

¹⁷ Awo Isaaka n'avaayo n'azimba mu kiwonvu ekye Gerali, n'abeera omwo. ¹⁸ Isaaka n'azibukula enzizi ezaali zisimiddwa mu biseera bya Ibulayimu kitaawe, kubanga Abafirisuuti baziziba Ibulayimu bwe yamala okufa. Era ye Isaaka n'aziyita amannya gali kitaawe ge yali azituumye.

¹⁹ Naye abaddu ba Isaaka bwe basima mu kiwonvu ne bazuula oluzzi olw'ensulo, ²⁰ abasumba b'omu Gerali ne bayomba n'abasumba ba Isaaka nga bagamba nti, "Amazzi gaffe." Oluzzi olwo kyeyava alutuuma Eteki ¹, kubanga baawakana naye. ²¹ Kyebaava basima oluzzi olulala, era nalwo ne baluyombera, lwo kwe kuluyita Situna. ²² Awo n'avaayo n'asima oluzzi olulala, olwo lwo ne bataluyombera, kyeyava alutuuma Leko-bosi, ng'agamba nti, "Kubanga kaakano MUKAMA atuwadde ebbanga, era tujja kukulaakulanira muno."

²³ Bwe yava eyo n'agenda e Beeruseba. ²⁴ Ekiro ekyo MUKAMA n'alabikira Isaaka, n'amugamba nti, "Nze Katonda wa Ibulayimu kitaawo, totya. Kubanga ndiwamu naawe, ndikuwa omukisa era ndyaza abaana bo ku lwa Ibulayimu omuddu wange."

²⁵ Awo n'azimbawo ekyoto n'akoowoola erinnya lya MUKAMA, n'asimba eyo eweema ye. Era n'eyo abaddu be ne basimayo oluzzi.

²⁶ Mu kiseera kye kimu Abimereki n'ava mu Gerali ng'ali ne Akuzasa gwe yeebuuzangako amagezi ne Fikoli omukulu w'eggye lye, n'agenda eri Isaaka.

²⁷ Isaaka n'ababuza nti, "Lwaki muzze gye ndi ng'ate mwankijjanyane ne mungobaganya?"

²⁸ Ne bamuddamu nti, "Tulabidde ddala nga MUKAMA ali naawe, kyetuva tugamba nti, 'Wabeewo eki-rayiro wakati wo naffe. Era tukole endagaano naawe, ²⁹ nga tolitukola kabi, nga ffe bwe tutaakakukola era nga tetuliiko kye tukukoze, wabula ebirungi era nga twakusiibula mirembe.' Kaakano gwe oli muntu MUKAMA gw'awadde omukisa."

³⁰ Awo Isaaka n'abakolera ekijjulo ne balya ne banywa. ³¹ Ku makya ennyo ne bagolokoka ne balayiriragana, Isaaka n'abawerekerako ne bava gy'ali mirembe.

³² Ku lunaku olwo lwennyini, abaddu ba Isaaka ne bajja ne bamutegeeza eby'oluzzi lwe baasima, ne bamugamba nti, "Tuzudde amazzi." ³³ N'alutuuma Siba; erinnya ly'ekibuga kyeriva liba Beeruseba na buli kati.

³⁴ Esawu bwe yaweza emyaka amakumi ana egy'obukulu, n'awasa Yudisi muwala wa Beeri Omukiiti, ne Besimansi muwala wa Eroni naye Omukiiti.

³⁵ Ne bakaluubiriza nnyo Isaaka ne Lebbeeka obulamu.

27 Awo Isaaka bwe yali ng'akaddiye nnyo n'amaaso ge nga gayimbadde, nga takyayinza kulaba,

I Eteki kitegeeza mpaka

n'ayita Esawu mutabani we omukulu, n'amugamba nti, "Mutabani," n'amuddamu nti, "Nze nzuuno."

² Isaaka n'amugamba nti, "Laba, nkaddiye, simanyi lwe ndifa. ³ Kale kaakano kwata by'oyizza, omutego gwo n'obusaale bwo, ogende mu nsiko onjiggire yo omuyiggo. ⁴ Onteekereteekere ekyokulya ekiwooma ennyo kye njagala, okindeetere nkiryee, ndyoke nkusabire omukisa nga sinnafa."

Lebbeeka Asala Olukwe ne Yakobo

⁵ Ne Lebbeeka yali awo ng'awuliriza, Isaaka ng'agamba mutabani we omukulu Esawu. Awo Esawu bwe yagenda mu nsiko okuyigga omuyiggo aguleete, ⁶ Lebbeeka n'agamba mutabani we Yakobo owookubiri nti, "Mpulidde kitaawo ng'agamba muganda wo Esawu nti, ⁷ 'Ndeetera omuyiggo onteekereteekere ekyokulya ekiwooma obulungi, nkiryee, ndyoke nkusabire omukisa eri MUKAMA nga sinnafa.' ⁸ Kale nno kaakano mwana wange wulira kye nkugamba. ⁹ Genda eri ekisibo ondeeteremu embuzi bbiri ennungi, nfumbire kitaawo ekyokulya ekiwooma, nga bw'ayagala, ¹⁰ okitwalire kitaawo akiryee, alyoke akusabire omukisa nga tannafa."

¹¹ Naye Yakobo n'agamba Lebbeeka nnyina nti, "Muganda wange Esawu musajja wa byoya, so nga nze ndi muweweewu. ¹² Singa kitange anampeeweetako, siifuuke mulimba gy'ali, ne nfuna ekikolimo mu kifo ky'okufuna omukisa?"

¹³ Nnyina n'amuddamu nti, "Ekikolimo kyo kibe ku nze mwana wange; wulira ekigambo kyange ogende ozindeetere."

¹⁴ Awo Yakobo n'agenda, n'azikwata n'azireeteera nnyina, n'ateekereteekera Isaaka ekyokulya ekiwooma nga bwe yayagala. ¹⁵ Lebbeeka n'addirira ebyambalo ebisinga obulungi ebya Esawu, mutabani we omukulu, ebyali mu nnyumba; n'abyambaza Yakobo mutabani we omuto, ¹⁶ era n'addirira n'amaliba g'embuzi n'agamwambaza ku mikono ne ku bitundu ebyobulago ebiweweera. ¹⁷ N'alyoka addirira ekyokulya ekiwooma n'omugaati bye yafumba, n'abikwasa Yakobo mutabani we.

Omukisa gwa Yakobo Omubbe

¹⁸ Awo Yakobo n'agenda eri kitaawe, n'amugamba nti, "Kitange nzuuno." Ye n'amuddamu nti, "Ggwe ani mwana wange?"

¹⁹ Yakobo n'agamba kitaawe nti, "Nze Esawu omwana wo omubereberye, nkoze nga bw'onyambye. Kale kaakano tuula olye ku muyiggo gwange olyoke onsabire omukisa." ²⁰ Naye Isaaka n'abuza mutabani we nti, "Ogufunye otya amangu bw'oty?" N'amuddamu nti, "MUKAMA Katonda wo ampadda omukisa."

²¹ Awo Isaaka n'agamba mutabani we nti, "Sembera wendi mutabani, nkukwateko, ntegeerere ddala nga ggwe mutabani wange Esawu."

22 Yakobo kwe kusembera awali Isaaka kitaawe. Bwe yamuwulira n'agamba nti, "Eddoboozi lya Yakobo naye emikono gya Esawu." 23 N'atamutegeera kubanga emikono gye gyaliko obwoya ng'egya Esawu muganda we, kwe kumuwa omukisa. 24 Isaaka n'amubuuza nti, "Ddala gwe mwana wange Esawu?"

N'amuddamu nti, "Ye nze."

25 N'alyoka amugamba nti, "Kale gundeetere, ndye ku muyiggo gwa mutabani wange, nkusabire omukisa." N'alyoka agumuleetera, n'alya era n'amuleetera n'envinnyo n'anywa. 26 Awo kitaawe Isaaka n'amugamba nti, "Sembera onnywegere mwana wange."

27 N'amusemberera n'amunywegera, kitaawe n'awulira akaloosa ke ngoye ze n'amuwa omukisa ng'agamba nti,

"Wulira akaloosa k'omwana wange,

kali ng'akaloosa k'ennimiro

MUKAMA gy'awadde omukisa.

28 Katonda akuwe omusulo ogw'omu ggulu,

n'obugimu bw'ensi,

era akuwe emmere ey'empeke nnyingi n'envinnyo.

29 Abantu bakuweerezenga,

n'amawanga gakuvuunamirenga.

Fuganga baganda bo,

ne batabani ba nnyoko bakuvuunamirenga.

Akolimirwe oyo anaakukolimiranga

era aweebwenga omukisa oyo anaakusabiranga omukisa."

Esawu Agwa mu Lukwe

30 Amangu ddala nga Isaaka yakamala okuwa Yakobo omukisa, era nga Yakobo tannava wali Isaaka kitaabwe, Esawu n'atuuka ng'ava okuyigga. 31 Era naye n'ateekateeka emmere ey'akawoowo n'agireetera kitaawe. N'agamba kitaawe nti, "Kitange golokoka olye ku muyiggo gw'omwana wo olyoke onsabire omukisa."

32 Kitaawe Isaaka n'amubuuza nti, "Gwe ani?" Kwe kumuddamu nti, "Nze omwana wo omubereberye Esawu."

33 Olwo Isaaka n'akankana nnyo n'abuza nti, "Ani oyo ayizze omuyiggo n'agundeetera ne ngulya ne ngumalawo nga tonnajja ne mmusabira omukisa? Era ddala ajja kuweebwa omukisa?"

34 Awo Esawu bwe yawulira ebigambo bya kitaawe ebyo, n'atulika n'akaaba nnyo nnyini, n'agamba kitaawe nti, "Nange mpa omukisa, ayi kitange." 35 Naye n'amuddamu nti, "Muganda wo azze n'annimba era akututteko omukisa gwo."

36 Esawu n'ayogera nti, "Teyatumibwa linnya lye Yakobo? Laba, anyingiridde emirundi gino gyombi; yanziggyako eby'obukulu bwange, ate kaakano antut-teko n'omukisa gwange." Kwe kubuuza kitaawe nti, "Tondekedeewo mukisa n'akatono?"

37 Isaaka n'addamu Esawu nti, "Laba, mmufudde mukama wo, era mmuwadde baganda be bonna babe

baweereza be, era mmusabidde abe n'emmere ey'empeke wamu n'envinnyo nga bingi ddala. Kale nnaakukolera ki mwana wange?"

38 Esawu n'abuza kitaawe nti, "Tolinaawo mukisa na gumu kitange? Nange mpa omukisa, ayi kitange." Bw'atyo Esawu n'ayimusa eddoboozi lye n'akaaba.

39 Awo Isaaka kitaawe n'amuddamu nti, "Laba, onooberanga mu nsi enkalu, era toofunenga musulo guva waggulu mu ggulu.

40 Ekitala kyo kye kinaakukuumanga, era onooweerezanga muganda wo.

Naye bw'olimwesimattulako, oliba weefunidde eddembe."

Enteekateeka ya Lebbeeka

41 Awo Esawu n'akyawa muganda we Yakobo ng'amulanga omukisa kitaabwe gwe yamuwa. Esawu n'alyoka ayogera nti, "Ennaku ez'okukungubagira kitange zinaatera okutuuka. Bwe zirituuka, muganda wange Yakobo nga mutta."

42 Kyokka Lebbeeka n'atuusibwako ebigambo bya Esawu mutabani we omukulu; kwe kutumya Yakobo mutabani we omuto, n'amugamba nti, "Laba, Esawu muganda wo ateekateeka okukutta. 43 Kale nno kaakano mwana wange, okole nga bwe nkugamba: Golokoka oddukire ewa, mwannyinaze Labbaani ali mu Kalani, 44 obeereko eyo, okutuusa obusungu bwa muganda wo nga bukkakanye. 45 Obusungu bwe buliba bumuweddeko, nga yeerabidde ky'omukoze, ne ndyoka ntuma ne bakunona. Kale lwaki mbafiriwa mwembi ku lunaku olumu?"

46 Lebbeeka n'alyoka ategeeza Isaaka nti, "Obulamu bwange bwetamidwa olw'abakazi bano Abakiiti. Singa Yakobo awasa omu ku bakazi Abakiiti, nga bano, omu ku bakazi aba muno, obulamu bwange buliba tebukyangasa."

Isaaka Asindika Yakobo eri Labbaani

28 Awo Isaaka n'ayita Yakobo n'amuwa omukisa, n'amukuutira nti, "Towasanga, wadde omu ku bakazi Abakanani. 2 Golokoka ogende e Padanalaamu mu nnyumba ya Besweri kitaawe wa nnyoko, ofune omukazi omu ku bawala ba Labbaani mwannyina nnyoko. 3 Katonda Ayinzabyonna akuwe omukisa, akwaze, weeyongere, era obeerenga n'abantu ab'enjawulo bangi. 4 Akuwe emikisa gya Ibulayimu, era agiwe n'ezzadde lye, olyoke ofune ensi mw'otambulira, Katonda gye yawa Ibulayimu." 5 Bw'atyo Isaaka n'asiibula Yakobo, Yakobo n'agenda e Padanalaamu ewa Labbaani, mutabani wa Besweri Omusuuli mwannyina Lebbeeka, nnyina wa Esawu ne Yakobo.

6 Esawu n'ategeera nga Isaaka awadde Yakobo omukisa, era ng'amusindise e Padanalaamu afuneyo omukazi, era nga bwe yamuwa omukisa yamukuutira nti, "Towasanga ku bakazi Abakanani," 7 era nga

Yakobo agonedde kitaawe ne nnyina n'agenda e Padanalaamu. ⁸ Awo n'ategeera nti abakazi Abakanani tebaasanyusa kitaawe Isaaka. ⁹ Esawu n'agenda eri Isimayiri n'awasa omukazi erinnya lye Makalasi, muwala wa Isimayiri, mutabani wa Ibulayimu, mwannyina wa Nebayoosi, n'amwongerera ku bakazi be yalina.

Ekirooto kya Yakobo ng'ali e Beseri

¹⁰ Awo Yakobo n'ava e Beeruseba n'ayolekera Kalani. N'atuuka mu kifo ekimu, n'asula awo ekiro ekyo, kubanga obudde bwali buzibye. ¹¹ N'addirira erimu ku mayinja agaali mu kifo ekyo, n'alyezizika ne yeebaka. ¹² N'aloota ng'alaba eddaala eggwanvu nga liva ku nsi okutuuka mu ggulu, era nga bamalayika ba Katonda balikkirako era nga balinnyirako, ¹³ era nga *MUKAMA* atudde waggulu waalyo. *MUKAMA* n'agamba Yakobo nti, "Nze *MUKAMA* Katonda wa Ibulayimu jjaajawo, era Katonda wa Isaaka; ensi kw'ogalamidde ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo. ¹⁴ Era ezzadde lyo liriba ng'enfuufu y'oku nsi, era olibuna obugwanjuba n'obuvanjuba era n'obukiikakkono n'obukiikaddyo. Mu ggwe ne mu zadde lyo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa. ¹⁵ Laba ndi wamu naawe, era nnaakukuumanga buli gy'onoogendanga yonna, era ndikukomyawo mu nsi eno, kubanga sirikuleka okutuusa nga mmaze okukola ekyo kye nkugambye."

¹⁶ Awo Yakobo n'ava mu tulo n'agamba nti, "Mazima ddala *MUKAMA* ali mu kifo kino, nze mbadde ssimanyi." ¹⁷ N'atya nnyo, n'agamba nti, "Ekifo kino nga kyantiisa! Ekifo kino ye nnyumba ya Katonda, era guno gwe mulyango gw'eggulu."

¹⁸ Awo Yakobo n'agolokoka ku makya, n'addirira ejjinja lye yali yeezizise n'alisimba okuba empagi n'ayiwa amafuta ku mutwe gwalyo. ¹⁹ Ekifo ekyo n'akituuma Beseri, songa ekibuga ekyo kyayitibwanga Luzi.

²⁰ Awo Yakobo ne yeerayirira ng'agamba nti, "Katonda bw'alibeera nange, n'ankuuma mu lugendo luno lwe ndiko, n'ampa emmere okulya era n'ebyokwambala ne nkomawo mirembe mu nnyumba ya kitange, ²¹ olwo *MUKAMA* n'aba Katonda wange. ²² Era ejjinja lino lye nsimbye okuba empagi liriba nnyumba ya Katonda, era n'ebyo byonna by'ompa ndikuwaako ekimu eky'ekkumi."

Olugendo lwa Yakobo

²⁹ Awo Yakobo ne yeeyongerayo mu lugendo lwe, n'atuuka mu nsi y'abantu b'ebuvanjuba. ² Bwe yatunula n'alaba oluzzi mu nnimiro, ng'ebisibo bisatu eby'endiga zigalamidde awo ku lwo, kubanga awo we zaanywesezewanga. Ejjinja eryasaanikiranga ku mumwa gw'oluzzi olwo lyali ddene, ³ era ebisibo bwe byakunjaananga, abasumba ne balyoka baliyiringisa okuliggya ku mumwa gw'oluzzi ne banywesa endiga; bwe zaamalanga ne balizzaako.

⁴ Awo Yakobo n'abuuza abasumba nti, "Abooluganda muva wa?" Ne bamuddamu nti, "Tuva Kalani."

⁵ Kwe kubabuuza nti, "Labbaani mutabani wa Nakoli mumumanyi?" Ne bamuddamu nti, "Tumumanyi."

⁶ N'abuuza nti, "Ali bulungi?" Ne baddamu nti, "Ali bulungi, era laba Laakeeri muwala we wuuli ajja n'endiga!"

⁷ N'abagamba nti, "Mulabe, obudde bukyali bwa ttuntu, ekiseera tekinnatuuka okukunjaanya ensolo awamu, muzinywese mulyoke mugende muzirunde."

⁸ Bo kwe kumuddamu nti, "Ekyo tetusobola kukikola ng'ebisibo byonna tebinnakunjaanyizibwa, nga n'ejjinja terinaggyibwa ku mumwa gw'oluzzi, olwo ne tunywesa endiga."

Yakobo Asisinkana Laakeeri

⁹ Yakobo bwe yali akyayogera nabo, Laakeeri n'atuuka n'endiga za kitaawe. Kubanga ye yali azirunda.

¹⁰ Yakobo bwe yalaba Laakeeri, muwala wa Labbaani, mwannyina nnyina, n'endiga za Labbaani, n'agenda n'ayiringisa ejjinja okuva ku mumwa gw'oluzzi n'anywesa endiga za Labbaani. ¹¹ Yakobo n'alyoka agwa Laakeeri mu kifuba, n'ayimusa eddoboosi n'akaaba.

¹² Yakobo n'alyoka ategeeza Laakeeri nti, waluganda ne kitaawe, era ye mutabani wa Lebbeeke. Laakeeri kwe kudduka n'ategeeza kitaawe.

¹³ Awo Labbaani bwe yawulira ebya Yakobo, mutabani wa mwannyina, n'adduka okumusisinkana, n'amugwa mu kifuba n'amulamusa bulungi, n'amutwala mu nnyumba ye. Yakobo n'ategeeza Labbaani byonna ebyaliwo. ¹⁴ Labbaani n'agamba nti, "Mazima oli ggumba lyange, era nnyama ya mubiri gwange! N'abeera naye omwezi mulamba." ¹⁵ Awo Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Olw'okubanga oli waluganda ky'onoova ompeerereza obwereere? Ntegeeza empeerera yo bw'eneebanga."

¹⁶ Labbaani yalina bawala be babiri; erinnya ly'omukulu nga ye Leeya ne ly'omuto nga ye Laakeeri.

¹⁷ Leeya yali manafu, kyokka ye Laakeeri nga mulungi era nga w'amaanyi. ¹⁸ Yakobo yayagala Laakeeri, era n'agamba Labbaani nti, "Nzija kukuweereza ¹ emyaka musanvu olwa muwala wo omuto Laakeeri."

¹⁹ Labbaani kwe kumuddamu nti, "Kituufu okumuwa ggwe ne ssimuwa musajja mulala yenna. Beera nange." ²⁰ Bw'atyo Yakobo n'akolerera Laakeeri emyaka musanvu, naye ne giba ng'ennaku obunaku gy'ali kubanga yamwagala nnyo.

²¹ Awo Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Kale mpa mukazi wange, mmutwale, kubanga ekiseera kye twalagaana nkimizeeko."

²² Labbaani kwe kukunjaanya abantu b'ekifo ekyo, n'akola embaga. ²³ Naye mu kiro Labbaani n'atwala

¹ Anaawasa omugole ye yawangayo ebintu ebyogereza omuwala eri kitaawe w'omuwala (34:12). Kyokka bw'atabanga na kya kuwaayo, yapakasanga ewa kitaawe w'omuwala okumala ebbanga lye baalagaananga.

muwala we Leeya n'amuwa Yakobo okumutwala okuba mukazi we. ¹²⁴ Labbaani yali awadde Leeya Zirupa amuweerezenga.

²⁵ Bwe bwakya, Yakobo n'alaba nga bamuwadde Leeya. Kwe kugamba Labbaani nti, "Onkoze ki kino? Saakuweereza lwa Laakeeri? Kale lwaki onimbye?"

²⁶ Labbaani n'amuddamu nti, "Mu nsi yaffe tekiri mu buwangwa bwaffe, omuto okusooka omukulu okufumbirwa. ²⁷ Sooka omale n'ono wiiki eno emu, n'oli tugenda kumukuwa; kyokka olimukolerera okumala emyaka emirala musanvu."

²⁸ Ekyo Yakobo n'akikiriza, n'amalako wiiki emu eyo, Labbaani n'alyoka amuwa Laakeeri muwala we okuba mukazi we. ²⁹ Labbaani n'awa Laakeeri Biira amuweerezenga. ³⁰ Yakobo n'atwala Laakeeri n'aba mukazi we; n'ayagala Laakeeri okusinga Leeya, n'aweereza Labbaani emyaka egyo emirala omusanvu.

Abaana ba Yakobo

³¹ *MUKAMA* bwe yalaba nga Leeya akyayibbwa n'aggula olubuto lwe. Laakeeri ye yali mugumba. ³² Leeya n'aba olubuto, n'azaala omwana wabulenzzi. N'amutuuma erinnya Lewubeeni, ng'agamba nti, "Kubanga *MUKAMA* alabye okubonyaabonyezebwa kwange: ddala baze ananjagala."

³³ N'aba olubuto olulala, n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kubanga *MUKAMA* alabye nga ndi mukyawe, kyavudde ampa omwana owoobulenzzi omulala; n'amutuuma erinnya Simyoni." ³⁴ Ate n'aba olubuto n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kale kaakano baze ajja kuba bumu nange, kubanga mmuzaalidde abaana abalenzzi basatu." Omwana kyeyava atuumwa Leevi.

³⁵ Era Leeya n'aba olubuto n'azaala omwana wabulenzzi, n'agamba nti, "Ku luno nzija kutendereza *MUKAMA*," kyeyava amutuuma Yuda; n'alekayo okuzaala.

Batabani ba Biira ne Zirupa

30 Laakeeri bwe yalaba nga tazaalidde Yakobo baana, n'akwatirwa muganda we obugya; n'agamba Yakobo nti, "Mpa abaana oba si ekyo nzija kufa!"

² Obusungu bwa Yakobo ne bubuubuukira Laakeeri, n'amugamba nti, "Nze Katonda akumye okuzaala?"

³ Laakeeri kwe kumwanukula nti, "Omuweereza wange Biira wuuno, weetabe naye azaalire ku maviivi gange, ndyoke nfune abaana nga mpita mu ye. ^{II}"

⁴ N'alyoka amuwa omuweereza we Biira okuba mukazi we, Yakobo ne yeetaba naye. ⁵ Biira n'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi.

I Abakazi abafumbo beebikikiranga, nga n'amaaso tegalabika.
II weetabe naye azaalire ku maviivi gange, ndyoke nfune abaana nga mpita mu ye. Empisa eyo yaleetebwa mu nnyumba ya Ibulayimu okuva mu bantu ab'omu buvanjuba.

⁶ Awo Laakeeri n'agamba nti, "Katonda ankoze bulungi, n'awulira eddoboosi lyange, n'ampa omwana owoobulenzzi." Kyeyava amutuuma Ddaani. ⁷ Biira omuweereza omukazi owa Laakeeri n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi owookubiri.

⁸ Laakeeri n'alyoka agamba nti, "Nnwanyane ne muganda wange okulwana okw'amaanyi era mpangudde;" omwana kyeyava amutuuma Nafutaali.

⁹ Awo Leeya bwe yalaba akomye okuzaala, n'addirira omuweereza we Zirupa n'amuwa Yakobo abe mukazi we. ¹⁰ Zirupa omuweereza wa Leeya n'alyoka azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi; ¹¹ Leeya n'agamba nti, "Guno mukisa gwennyini!" Kwe kumutuuma Gaadi.

¹² Ate Zirupa omuweereza wa Leeya n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi owookubiri. ¹³ Leeya n'agamba nti, "Neesiimye! Kubanga abakazi banampita wa mukisa;" kyeyava amutuuma Aseri.

¹⁴ Lumu mu biseera eby'amakungula g'enghaano Lewubeeni n'agenda mu nnimiro, n'anoga amadudayimu, ^{III} n'agaleetera nnyina Leeya. Laakeeri n'agamba Leeya nti, "Nkusaba ompe ku madudayimu g'omwana wo." ¹⁵ Kyokka ye n'amuddamu nti, "Okiyita kitono gawe okunnyagako baze? Ate otwale n'amadudayimu g'omwana wange?" Laakeeri n'amugamba nti, "Kale anaaba naawe ekiro kino olw'amadudayimu g'omwana wo."

¹⁶ Yakobo bwe yakomawo okuva mu nnimiro akawungeezi, Leeya n'afuluma okumusisinkana, n'amugamba nti, "Weetabe nange, kubanga nkuguze n'amadudayimu g'omwana wange." Kwe kwetaba naye.

¹⁷ Katonda n'awulira Leeya, n'aba olubuto, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi owookutaano. ¹⁸ Leeya n'agamba nti, "Katonda ansasudde empeera yange, kubanga nawa baze, omuweereza wange," omwana kyeyava amutuuma Isakaali.

¹⁹ Leeya n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo Omwana owoobulenzzi ow'omukaaga. ²⁰ Leeya kwe kugamba nti, "Katonda ampadde ekirabo, kaakano baze anaabanga nange, kubanga muzaalidde abaana aboobulenzzi mukaaga." Ow'omukaaga kyeyava amutuuma Zebbulooni.

²¹ Oluvannyuma n'azaala omwana owoobuwala, n'amutuuma Dina. ²² Ate Katonda n'ajjukira Laakeeri, n'amuwulira n'aggula olubuto lwe. ²³ N'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzzi, Laakeeri n'agamba nti, "Katonda anziggyeeko okunyoomebwa;" ²⁴ n'amutuuma Yusufu, ng'agamba nti, "*MUKAMA* annyongere omwana omulenzzi."

Yakobo Ateesa ne Labbaani

²⁵ Laakeeri bwe yazaala Yusufu, Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Nsiibula, njende ewaffe mu nsi yaffe.

III Amadudayimu bibala ebiyamba ku luzaalo mu basajja n'abakazi.

²⁶ Mpa bakazi bange n'abaana bange, be nkuweerezza, ondeke njende: kubanga omanyi okuweereza kwe nkuweerezza."

²⁷ Labbaani kwe kumuddamu nti, "Nga bwe nfunye omukisa mu ggwe, nkusaba oleme kuva wano, kubanga ndabye nga MUKAMA yampa omukisa ku bubwo.

²⁸ Ntegeeza empeera yo nange ngikuwe." ²⁹ Yakobo n'amuddamu nti, "Ggwe kennyini omanyi nti nkuweerezza era n'ensolo zo nga nzaazizza. ³⁰ Kubanga walina ntono nga sinnajja, naye zeeyongedde nnyo; era MUKAMA n'akuwa omukisa buli gye n'addanga. Naye kaakano nze ndikolera ddi ennyumba yange?"

³¹ Labbaani kwe ku mubuuzi nti, "Nkuwe ki?" Yakobo n'amuddamu nti, "Tojja kubaako ky'ompa, okuggyako okunkolera kino, ndyoke nneeyongere okulunda ekisibo kyo: ³² nzikiriza mpite mu kisibo kyo leero, nziggyemu buli ndiga enkulu eza bugondo n'eza bitanga, n'endiga ento enzirugavu, n'embuzi eza bugondogondo n'ezabitanga mu mbuzi, era ezo ze zinaabeera empeera yange. ³³ Kale oluvannyuma lwa byonna obutuukirivu bwange bulimpolereza bw'olijja okukebera bw'onsasudde. Bw'olisanga embuzi yonna etali ya bugondogondo n'eya bitanga, oba endiga yonna enkazi enzirugavu eyo eribalibwa nti nnagikubako."

³⁴ Labbaani n'amuddamu nti, "Ekyo kirungi. Kale kibeere bwe kityo nga bw'ogambye." ³⁵ Naye ekiro ekyo Labbaani n'aggya mu kisibo embuzi ennume eza biwuuga n'eza bitanga, n'embuzi enkazi zonna eza bugondogondo n'eza bitanga, buli eyalina ebbala eryeru, na buli ndiga nzirugavu n'aziwa abaana be bazirunde; ³⁶ nga beesudde ebbanga eritambulirwa ennaku ssatu okuva ku ye okutuuka ku Yakobo. Yakobo ye n'alunda ezo ezaasigalawo ku kisibo kya Labbaani.

³⁷ Awo Yakobo n'addirira obuti bw'omulibine omubisi, n'obw'omusakedi, n'obw'omwalamoni n'abususumbulako ebikuta mu bukuubo. ³⁸ N'asimba obuti bw'asasambudde mu maaso g'ebisibo ku by'esero ensolo we zanyweranga. ³⁹ Bwe zajjanga okunywa ne ziwakiranga mu maaso g'obuti obwo, ne zizaalanga eza biwuuga, n'eza bugondogondo n'eza bitanga.

⁴⁰ Yakobo n'ayawula ento ne zibeera zokka. Naye endala n'azitunuza okwolekera eza biwuuga n'enzirugavu eza Labbaani. Bw'atyo ne yeekolera ebisibo eby'enjawulo, n'atagatta zize na za Labbaani. ⁴¹ Buli nsolo enkazi ez'amaanyi bwe zaabanga zigenda okuwaka nga Yakobo ateeka ku by'esero obuti bwe buli okwolekera ensolo ezigenda okuwaka, ziwakire okumpi nabwo. ⁴² Naye ku nsolo ennafu teyabutekangawo. Olwo ensolo ennafu ne zibanga za Labbaani, zo ez'amaanyi ne zibanga za Yakobo. ⁴³ Mu ngeri eyo Yakobo n'agenda ng'agaggawalira ddala nnyo, n'afuna ebisibo bingi ddala, wamu n'abaweereza abakazi n'abasajja; era n'afuna n'enjamira n'embalaasi.

Yakobo Ateekateeka Okudda Ewaabwe

31 Awo Yakobo n'awulira nga batabani ba Labbaani bagamba nti, "Yakobo atutte ebyo byonna ebyali ebya kitaffe, era mu byali ebya kitaffe mw'aggye obugagga bunu bwonna." ² Era Yakobo n'alaba nga Labbaani takyamufaako nga bwe yali olubereberye.

³ Awo MUKAMA n'agamba Yakobo nti, "Ddayo mu nsi ya bajajjaabo, mu bantu bo, era nnaabeeranga naawe." ⁴ Awo Yakobo kwe kutumya Laakeeri ne Leeya ku ttale gye baalundiranga ekisibo. ⁵ Bwe baatuuka n'abagamba nti, "Ndaba nga kitammwe takyanfaako nga bwe yakolanga olubereberye, naye Katonda wa kitange abadde nange. ⁶ Mumanyi bwe naweerea kitammwe n'amaanyi gange gonna. ⁷ Kyokka ye kitammwe yandyazaamanya n'akyusa empeera yange n'agikendeeza emirundi kkumi; wabula Katonda n'atamukkiriza kundeetako kabi. ⁸ Kale bwe yagambanganga nti, 'Eza bugondogondo ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza bugondogondo, era bwe yayeranga nti eza biwuuga ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza biwuuga.' ⁹ Bw'atyo Katonda aggye ku kitammwe ensolo ze n'azimpa.

¹⁰ "Mu kiseera ensolo mwe ziwakira, naloota nga nnyimusa amaaso gange nga ndaba embuzi ennume nga zirinyira enkazi eza biwuuga n'eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo. ¹¹ Ne mu kirooto ekyo malayika wa Katonda n'ampita nti, 'Yakobo.' Ne nziramu nti, 'Nze nzuuno.' ¹² N'anjamba nti, 'Yimusa amaaso go olabe, embuzi zonna ezirinnyira ekisibo bwe ziri eza biwuuga, eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo; kubanga ndabye ebyo byonna Labbaani by'akukoze. ¹³ Nze Katonda w'e Beseri gye wafukira amafuta ku jjinja lye wasimba, gye weyamira obweyamo. Kale kaakano golokoka ove mu nsi muno, oddeyo mu nsi gye wazalirwa.'"

¹⁴ Awo Laakeeri ne Leeya ne bamuddamu nti, "Ekyo kituufu kubanga tetulina mugabo, mu busika bwa kitaffe. ¹⁵ Era atutwala ng'abatali ba mu nnyumba ye. Kubanga yatutunda, era ebyatuvaamu bya badde akozesa. ¹⁶ Eby'obugagga byonna Katonda bya muggyeko, bifuuse byaffe n'abaana baffe. Kale kaakano buli Katonda ky'akugambye okukola kikole."

Yakobo Adduka Okuva ku Labbaani

¹⁷ Awo Yakobo n'agolokoka, n'ateeka batabani be ne bakazi be ku njamira; ¹⁸ n'agoba ente ze zonna, n'ebisolo bye ebirala byonna bye yafuna: obugagga bwe bwonna bwe yafunira mu Padanalaamu, agende mu nsi ya Kanani eri kitaawe Isaaka.

¹⁹ Labbaani yali agenze kusala byoya ku ndiga ze, Laakeeri n'abba bakatonda b'omu nnyumba ya Labbaani. ²⁰ Yakobo n'adduka ku Labbaani Omusuuli, era teyamutegeeza nti amuvaako agende. ²¹ Yadduka ne

byonna bye yalina, n'agolokoka n'asomoka omugga Fulaati, n'ayolekera Giriyaadi ensi ey'ensozi.

²² Ku lunaku olwokusatu Labbaani bwe yategeezebwa nti Yakobo yamuddukako, ²³ Labbaani n'atwala basajja be, n'awondera Yakobo okumala ennaku musanvu, mu Giriyaadi ensi ey'ensozi. ²⁴ Naye Katonda n'ajjira Labbaani, Omusuuli, mu kirooto, ekiro, n'amugamba nti, "Weegendereze, toyogera na Yakobo kigambo kyonna, ekirungi oba ekibi."

²⁵ Awo Labbaani n'atuuka ku Yakobo, eyali akubye eweema ye mu nsi ey'ensozi, Labbaani ne basajja be nabo ne basiisira mu nsi ey'ensozi eya Giriyaadi.

²⁶ Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Okoze ki, okuntwalako bawala bange mu kyama ne babanga abanyage?" ²⁷ Kiki ekyakuddusa mu kyama nga tombu-
uliddeko, ndyoke, nkusibule mu kinyumu: n'ennyimba, n'ebitaasa, n'ennanga. ²⁸ Kale lwaki tewanjanya na kugwa mu kifuba bazzukulu bange ne bawala bange okubasiibula? Ekyo kye wakola si kya buntubulamu.

²⁹ Mbadde nsobola okukukola akabi, wabula Katonda wa kitaawo yayogedde nange ekiro kino, n'anjamba nti, 'Weegendereze oleme okwogera ne Yakobo ekigambo kyonna, ekirungi oba ekibi.' ³⁰ Ne kaakano ogenda kubanga wayagala nnyo okuddayo mu nnyumba ya kitaawo; naye wabbira ki bakatonda bange?"

³¹ Yakobo n'addamu Labbaani nti, "Natya, kubanga n'alowooza nti oyinza okunnyagako bawala bo.

³² Naye gw'onoosanga ne bakatonda bo taabe mulamu; waakufa. Mu maaso ga bantu baffe bano, ndaga ekikyo kye nnina okitwale." Yakobo teyamanya nti Laakeeri abbye bakatonda ba Labbaani.

³³ Labbaani n'ayingira mu weema ya Yakobo ne mu weema ya Leeya, ne mu weema ey'abaweereza bombi; naye n'atalaba bakatonda be. N'ava mu weema ya Leeya, n'ayingira mu ya Laakeeri. ³⁴ Laakeeri yali atutte bakatonda ba Labbaani, n'abateeka ku matandiko g'engamira, n'abatuulako. Labbaani n'ayaza weema yonna naye n'atabalabamu.

³⁵ Laakeeri n'agamba kitaawe nti, "Mukama wange aleme okusunguwala kubanga sisobola kuyimirira w'oli kubanga ndi mu mpisa y'abakazi." Labbaani n'anoonya naye n'atalaba bakatonda be. ³⁶ Awo Yakobo n'alyoka ajjula obusungu ne yeejuumulira Labbaani, n'amugamba nti, "Nzizizza musango ki? Kibi ki kye nnina, olyoke ongoberere n'obukaali butyo?"

³⁷ Bw'oyazizza mu bintu byange, kikyo ki ky'osanze-mu? Kiteeke wano wakati mu maaso g'abantu bange n'ababo, balyoke basalewo omusobya ku fembi.

³⁸ "Emyaka gino gyonna amakumi abiri gye mbadde naawe, endiga zo ne mbuzi zo tezisowolanga, era siryanga ndiga mu kisibo kyo. ³⁹ Eyo eyataagulwanga ensolo enkambwe ey'omu nsiko saagikuleeteranga, nze nafiirwanga, waginsabanga, wadde eyo eyabbibwanga ekiro oba emisana nayo yabalirwanga ku nze.

⁴⁰ Ekyo ne kindeetera essana okunzigwerangako,

n'okubeeranga mu mpewo ekiro, n'otulo ne tumbula.

⁴¹ Emyaka gino amakumi abiri mbadde mu nnyumba yo; n'akuweereza emyaka kkumi n'ena olwa bawala bo bombi, ate ne nkuweereza emyaka mukaaga mu kisi-bo kyo, kyokka okyusizza empeera yange emirundi kkumi. ⁴² Singa Katonda wa kitange, era Katonda wa Ibulayimu, Katonda Entiisa ya Isaaka teyali ku lwange, mazima ddala wandinsiibudde ngalo nsa! Katonda yal-
abye okubonaabona n'okutegana kwange, kyeyavudde akunenyi ekiro."

Endagaano wakati wa Yakobo ne Labbaani

⁴³ Awo Labbaani n'addamu Yakobo nti, "Bano bawala bange, n'abaana baabwe bazzukulu bange, n'ebisibo, bisibo byange era ne byonna byolaba byange. Naye bawala bange n'abaana baabwe be bazadde, nnyinza kubakolera ki leero?" ⁴⁴ Kale jjangu tukole endagaano gwe nange, ebeere omujulirwa wakati wo nange."

⁴⁵ Awo Yakobo n'addirajjinja n'alisimba ng'empagi.

⁴⁶ N'agamba abantu be nti, "Mukunjaanye amayinja." Ne bagakunjaanya ne bagatuuma entuumo, ne bali-
ira I awo awali entuumo. ⁴⁷ Labbaani entuumo n'agiyita Yegalusakadusa, ye Yakobo n'agiyita Galeedi.

⁴⁸ Labbaani n'agamba nti, "Entuumo eno ye mujulirwa wakati wo nange leero." Kyeyava agiyita Galeedi,

⁴⁹ n'empagi n'agiyita Mizupa, kubanga yayogera nti, "MUKAMA atunulenga wakati wo nange, nga twawukanye omu okuva ku munne. ⁵⁰ Bw'oliyisa obubi bawala bange, oba bw'olibawasizaako abakazi abalala, newaakubadde nga tewali muntu n'omu wakati waffe, ojjuke nti Katonda ye mujulirwa wakati wo nange."

⁵¹ Awo Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Laba entu-
umu eno n'empagi bye ntadde wakati wo nange.

⁵² Entuumo eno ye mujulirwa era n'empagi nayo mu-
julirwa nga nze sirusukka ntuumu eno na mpagi eno okukukola akabi. ⁵³ Katonda wa Ibulayimu, era Katon-
da wa Nakoli, II Katonda wa kitaabwe atulamule."

Yakobo naye n'alayirira bw'atyo Katonda, Entiisa ya kitaawe Isaaka. ⁵⁴ Yakobo n'awaayo ssaddaaka ku lusozi; n'ayita abantu be okulya; ne balya, ne basula ku lusozi ekiro ekyo.

⁵⁵ Ku makya ennyo Labbaani n'agolokoka n'asiibula bazzukulu be ne bawala be ng'abagwa mu kifuba; n'abawa omukisa, n'addayo ewuwe.

Yakobo Yeeteekateeka Okusisinkana Esawu

32 Awo Yakobo n'akwata ekkubo lye, bamalayika ba Katonda ne bamusisinkana. ² Yakobo bwe yabalaba n'agamba nti, "Lino ggye lya Katonda." Ekifo ekyo n'alyoka akituuma Makanayimu.

³ Awo Yakobo n'atuma ababaka eri Esawu muganda we, mu kitundu kya Seyiri III mu nsi ya Edomu.

⁴ N'abagamba nti, "Mugambe mukama wange Esawu

I Endagaano zaakakasibwanga na kijjulo. II Nakoli yali muganda wa Ibulayimu (11:26) ate era jjajja wa Labbaani (24:24, 29). Lab-

nti, 'Omuddu wo Yakobo abadde ne Labbaani okutu-usa kaakano, ⁵ alina ente, n'endogoyi, n'endiga era n'embuzi, abaweereza abakazi era n'abasajja. Kaakano aweereza mukama we Esawu obubaka buno afune okusaasirwa mu maaso ge.'"

⁶ Ababaka bwe baakomawo eri Yakobo ne bamugamba nti, "Twtatuuka ewa muganda wo Esawu era ajja okukusisinkana ng'alina abasajja ebikumi bina."

⁷ Olwo Yakobo n'atandika okutiira ddala, n'asoberwa. N'ayawulamumu abantu be yali nabo, n'ayawulamumu n'endiga, ebisibo bye yalina ne mu njamira, ebibinja bibiri, ⁸ ng'alowooza nti, "Esawu bw'anaatuuka ku kibinja ekisooka n'akizikiriza, kale ekibinja ekisigaddewo kinadduka."

⁹ Awo Yakobo n'agamba nti, "Ayi Katonda wa jja-jange Ibulayimu, era Katonda wa kitange Isaaka, Ayi MUKAMA eyanjamba nti, 'Ddayo mu nsi yammwe, mu bantu bo, nange nnaakugaggawazanga,' ¹⁰ sisaanira wadde akatundu akatono ak'okwagala kwo okutaggwaawo, wadde obwesigwa bwonna bw'olaze omuddu wo. Kubanga nasomoka omugga guno Yoludaani nga nnina muggobuggo; naye kaakano nfuuse ebibinja bibiri. ¹¹ Nkusaba omponye mu mukono gwa muganda wange, Esawu, kubanga mmuuya, talwa kujja n'atutta ffenna awamu n'abakazi n'abaana. ¹² Naye wanjamba nti, 'Nnaakugaggawazanga, era abalikuvaamu baliba ng'omusenye gw'ennyanya, ogutabalika obungi bwabwe.'"

Ekirabo kya Yakobo eri Esawu

¹³ N'alyoka asula eyo ekiro ekyo, n'aggya ekirabo kya muganda we Esawu ku ebyo bye yalina: ¹⁴ embuzi enkazi ebikumi bibiri, embuzi ennume amakumi abiri, endiga enkazi ebikumi bibiri, endiga ennume amakumi abiri, ¹⁵ enjamira enkazi amakumi asatu n'obwana bwazo, ente enkazi amakumi ana n'ennume kkumi, n'endogoyi enkazi amakumi abiri, n'endogoyi ennume kkumi. ¹⁶ N'azikwasa abaddu be, buli kisibo ng'akyawudde, n'agamba abaddu be nti, "Kale munkulemberemu, mulekeewo ebbanga wakati wa buli kisibo."

¹⁷ N'alagira eyakulembera nti, "Esawu, muganda wange bw'anaakusisinkana n'akubuuza nti, 'Oli muntu w'ani? Ogenda wa? Na bino by'olina by'ani?' ¹⁸ N'olyoka omuddamu nti, 'Bya muddu wo Yakobo, birabo by'aweereza mukama wange Esawu, era tali wala naffe.'" ¹⁹ Bw'atyo era n'alagira n'owokubiri n'owookusatu ne bonna abaagobereranga ebisibo nti, "Nammwe mwogere ebigambo bye bimu bwe musisinkana Esawu, ²⁰ era mugambe nti, 'Omuddu wo Yakobo tali wala naffe.'" Kubanga Yakobo yalowooza nti, "Nnaamuwooyawooya n'ekirabo ekinkulembedde, n'oluvannyuma nnaalaba amaaso ge, osanga tankole

baani yasinzanga bakatonda bangi. III Seyiri gye bujja kijja kufuuka ekifo ekikulu mu biro bya Dawudi ne Sulemaani.

kabi." ²¹ Ekirabo kyekyava kimukulemberamu, ye n'asula mu kifo we yali ekiro ekyo.

Yakobo Amegganira e Penieri

²² Mu kiro ekyo Yakobo n'agolokoka n'atwala bakazi be bombi, n'abaweereza be abakazi ababiri, n'abaana be ekkumi n'omu n'asomokera e Yaboki. ²³ N'abatwala ne byonna bye yalina n'abasomosa omugga. ²⁴ Ye Yakobo n'asigala yekka, omusajja n'ameggana naye okutuusa obudde okukya. ²⁵ Omusajja bwe yalaba nga taasobole Yakobo, n'akoma ku kinywa ky'ekisambi kye. Yakobo n'atandika okuwenyera nga bw'ameggana n'omusajja. ²⁶ Omusajja n'alyoka agamba Yakobo nti, "Ndeka njende kubanga obudde bugenda kukya."

Naye Yakobo n'ayogera nti, "Sijja kukuta nga tom-padde mukisa." ²⁷ Omusajja n'amubuuza nti, "Erinnya lyo gw'ani?" N'amuddamu nti, "Yakobo."

²⁸ Awo n'amugamba nti, "Tokyaddayo kuyitibwa Yakobo. Wabula onooyitibwanga Isirayiri, kubanga omegganye ne Katonda, awamu n'abantu n'owangu-la."

²⁹ Awo ne Yakobo n'amugamba nti, "Mbuulira erinnya lyo." Naye ye n'amuddamu nti, "Lwaki ombuuza erinnya lyange?" Awo n'amuwa omukisa.

³⁰ Yakobo ekifo ekyo kyeyava akiyita Penieri, ng'agamba nti, "Kubanga ndabaganye ne Katonda, kyokka obulamu bwange ne busigalawo."

³¹ Enjuba n'evaayo ne mwakako nga bw'asala Penieri, ng'awenyera olw'obuvune mu kisambi kye.

³² Abayisirayiri kyebava batalya kinywa ky'ekisambi na buli kati, kubanga ekyo omusajja wa Katonda kye yakomako.

Yakobo ne Esawu Basisinkana

33 Awo Yakobo n'ayimusa amaaso ge n'alaba Esawu ng'ajja ng'ali n'abasajja ebikumi bina. Yakobo n'alyoka ayawulamumu abaana abaali ne Leeya ne Laakeeri awamu n'abaweereza be abakazi ababiri. ² Abaweereza n'abaana baabwe ne bakulembera, Leeya n'abaana be ne baddako, Laakeeri ne Yusufu ne basembayo. ³ Ye Yakobo ng'abakulembedde, nga bw'avuunama ku ttaka emirundi musanvu, okutuusa lwe yatuuka okumpi ne muganda we.

⁴ Naye Esawu n'adduka okumusisinkana, n'amulamumu ng'amugwa mu kifuba n'amunywegera; bombi ne bakaaba. ⁵ Esawu bwe yayimusa amaaso ge n'alaba abakazi n'abaana, n'abuuza Yakobo nti, "Bano baani abali naawe?" Yakobo n'amuddamu nti, "Be baana Katonda baawadde omuddu wo mu kisa kye."

⁶ Awo abaweereza be abakazi n'abaana baabwe ne basembera, ne bavunama, mu ngeri y'emu. ⁷ Leeya n'abaana be nabo ne basembera ne bavunama. Oluvannyuma Yusufu ne Laakeeri ne basembera nabo ne bavunama. ⁸ Esawu n'abuuza Yakobo nti, "Otegeeza-

aki olwa bino byonna bye nsanze?" Yakobo n'addamu nti, "Lwa kufuna kusaasirwa kwa mukama wange."

⁹ Naye ye Esawu n'amugamba nti, "Bye nnina bim-mala, muganda wange, by'olina beera nabyo."

¹⁰ Yakobo n'amuddamu nti, "Nedda nkwegayiridde, obanga nfunye okusaasirwa mu maaso go, kale kkiriza ekirabo kyange ekivudde mu ngalo zange. Kubanga ddala okulaba ku maaso go kiri ng'okulaba amaaso ga Katonda, olw'ekisa ekyo ky'onnyaniririzzaamu.

¹¹ Nkwegayiridde kkiriza ekirabo kyange ekikuleeted-dwa, kubanga Katonda andaze ekisa kye, era siri mu bwetaavu." Bw'atyo Esawu n'akikkiriza.

¹² Awo Esawu n'agamba nti, "Kale tutambule, nze nzija okukukulemberamu."

¹³ Naye Yakobo n'amuddamu nti, "Mukama wange amanyi nti abaana banafu, era n'ebisibo biyonsa, era singa bitambuzibwa awatali busaasizi bijja kufa.

¹⁴ Mukama wange k'aleke omuddu we, nze nzija kujja mpola, okusenziira ku ntambula y'ebisolo ebikulembedde, era ne ku ntambula y'abaana, okutuusa lwe ndituuka mu Seyiri."

Yakobo Agenda e Sekemu

¹⁵ Awo Esawu n'agamba Yakobo nti, "Kale ka ndeke abamu ku basajja abali nange." Naye Yakobo n'amuddamu nti, "Tekyetaagisa. Kale nsaba ekisa mu maaso ga mukama wange." ¹⁶ Bw'atyo Esawu n'addayo ku lunaku olwo mu Seyiri. ¹⁷ Naye Yakobo n'alaga mu Sukkosi, ne yeezimbara ennyumba, n'azimbira n'ensolo ebisiisira; ekifo ekyo kyekiva kiyitibwa Sukkosi.

¹⁸ Era Yakobo n'atuuka mirembe mu kibuga Sekemu, mu nsi ya Kanani, ng'ava e Padanalaamu, n'asiisira okwolekera ekibuga. ¹⁹ Abaana ba Kamoli kitaawe wa Sekemu ne bamuguza ekitundu mwe yasiisira, n'abasasula ebitundu bya ffeeza kikumi. ²⁰ N'azimbira eyo ekyoto n'akiyita Ekyoto kya Katonda wa Isirayiri.

Sekemu Asobya ku Dina

34 Awo Dina muwala wa Leeya gwe yazaalira Yakobo, n'agenda okukyalira abakazi ab'omu nsi eyo. ² Sekemu mutabani wa Kamoli Omukiiti omufuzi w'ensi eyo n'amulaba n'amukwata n'amusobyako. ³ Omwoyo gwa Sekemu ne gutwalibwa Dina muwala wa Yakobo, n'amwagala n'ayogera naye ebigambo ebiveevu. ⁴ Sekemu n'alyoka agamba kitaawe Kamoli nti, "Mpasiza omuwala ono abeere mukazi wange."

⁵ Yakobo bwe yawulira nga Sekemu asobezza ku muwala we Dina, n'aba mukakkamu okutuusa batabani be abaali balabirira ebisibo ku ttale lwe badda.

⁶ Kamoli kitaawe wa Sekemu n'agenda eri Yakobo okwogera naye. ⁷ Batabani ba Yakobo ne bakomawo eka nga bamaze okukitegeera. Ne banakuwala era ne basunguwalira nnyo Sekemu olw'okukola eky'ekive era ekitasaana mu Isirayiri.

⁸ Kyokka ye Kamoli n'ayogera nabo ng'agamba nti, "Omwoyo gwa mutabani wange gwegomba nnyo muwala wo, nkwegayirira mumuwe amuwase. ⁹ Kkiriza tufumbiriganwenga, otuwe bawala bo, nammwe muwasenga bawala baffe. ¹⁰ Munaabeeranga mu ffe, era mukolenga buli kye mwagala mu nsi yaffe. Mubeeremu era musuubuliremu, mugaggawale nnyo."

¹¹ Sekemu naye n'ayogera ne Yakobo ne bannyina ba Dina, nti, "Nsaba ndabe ekisa mu maaso gammwe, era kyonna kye munansalira nzija kukibawa. ¹² Munsabe ebyobuko ebirabo n'ebigenderako, byonna nzija kubibawa nga bwe binaaba binsabiddwa; kye muba munkolera kwe kumpa omuwala abeere mukazi wange."

¹³ Batabani ba Yakobo ne baddamu Sekemu ne kitaawe Kamoli nga babakwenyakwenya kuba Sekemu yali asobezza ku mwannyinaabwe Dina. ¹⁴ Ne babagamba nti, "Ekyo tetusobola kukikola okuwa mwannyinaffe omuntu atali mukomole, kubanga kya muzizo gye tuli. ¹⁵ Kye muteekwa okukola, tulyoke tukkirize, kwe kufuuka nga ffe nga buli musajja mu mmwe akomolebbwa. ¹⁶ Tulyoke tubawe bawala baffe, era naffe tuwase bawala bammwe, tubeere mu mmwe tufuuke eggwanga limu. ¹⁷ Naye bwe mutakiriza kukomolebwa, kale tunaatwala muwala waffe ne tugenda."

Okwesasuzza Olwa Dina

¹⁸ Ebigambo byabwe ne bisanyusa Kamoli ne mutabani we Sekemu. ¹⁹ Era omuvubuka teyalwa kukomolebwa, kubanga yayagala nnyo muwala wa Yakobo. Omuvubuka oyo ye yali asinga okussibwamu ekitiibwa mu baana ba Kamoli bonna. ²⁰ Awo Kamoli ne mutabani we Sekemu ne batuuka ku wankaaki ¹ w'ekibuga kyabwe ne boogera n'abantu b'ekibuga kyabwe nga bagamba nti, ²¹ Abasajja abo mikwano gyaffe. Ka babeere mu nsi yaffe bakoleremu, kubanga, mulabe, ensi nnene ebamala. Ffe ka tuwase bawala baabwe era naffe tubawe bawala baffe. ²² Wabula buli musajja mu ffe ateekwa okukomolebwa, nga bo bwe bakola; tufuuke eggwanga limu, lwe banakiriza okubeera mu ffe. ²³ Olwo ente zaabwe, ebintu byabwe n'ensolo zaabwe zonna tebiibe byaffe? Kye tuba tukola kwe kukkiriziganya nabo, balyoke babeere mu ffe.

²⁴ Abasajja bonna abaali ku mulyango ebweru w'ekibuga ne bakkiriziganya ne Kamoli ne mutabani we Sekemu; buli musajja eyafuluma ebweru w'omulyango gw'ekibuga n'akomolebwa.

²⁵ Bwe waayitawo ennaku ssatu, nga bakyali mu bulumi, batabani ba Yakobo: Simyoni ne Leevi bannyina Dina ne baddira ebitala byabwe ne balumba ekibuga, abaamu nga tebategedde, ne batta buli musajja.

¹ wankaaki Abakadde b'ekibuga baasisinkananga ku wankaaki w'ekibuga okubaako ensonga ze bateesaako.

²⁶ Battiramu Kamoli ne mutabani we Sekemu ne baggya Dina mu nnyumba ya Sekemu ne beetambulira. ²⁷ Awo batabani ba Yakobo ne bagwa ku munyago ne banyaga ekibuga olwa mwannyinaabwe. ²⁸ Ne batwala ebisibo by'endiga, amagana g'ente, n'endogoyi, na buli ekyali mu kibuga ne ku ttale. ²⁹ N'obugagga bwonna, n'abaana bonna awamu n'abakazi, na buli ekyali mu mayumba, byonna ne babiwamba ne babinyaga.

³⁰ Awo Yakobo n'agamba Simyoni ne Leevi nti, "Mundeetedde akacwano, nfuuse wa kukyayibwa abantu bonna ab'omu nsi, Abakanani n'Abaperezi. Ffe tuli batono, kale bwe baneekuŋaanya ne bannumba nzija kumalibwawo, nze n'ennyumba yange yonna."

³¹ Bo ne bamuddamu nti, "Lwaki yayisa mwannyina naffe ng'omwenzi?"

Katonda Azza Obuggya Endagaano ne Yakobo

35 Katonda n'agamba Yakobo nti, "Golokoka oyambuke e Beseri, obeere eyo, ozimbire Katonda ekyoto, eyakulabikira bwe wadduka muganda wo Esawu."

² Awo Yakobo n'agamba ab'omu nnyumba ye ne bonna abaali naye nti, "Muggyeewo bakatonda abalala abali nammwe, mwetukuze mukyuse ebyambalo byammwe, ³ tulyoke twambuke tugende e Beseri ndyoke nzimbire Katonda ekyoto, Katonda eyanziramu mu nnaku ez'okunakuwala kwange, era abadde nange buli gye ngenze. ⁴ Awo ne bawa Yakobo bakatonda abalala bonna be baalina, n'empeta ezaali ku matu gaabwe; ¹ Yakobo n'abiziika wansi w'omuvule ogwali okumpi ne Sekemu." ⁵ Bwe baali batambula, entiisa ya Katonda n'egwa ku kibuga ebyali bibeetoolodde, ne batagoberera baana ba Yakobo.

⁶ Yakobo n'ajja e Luzi, ye Beseri, ekiri mu nsi ya Kanani, ye n'abantu bonna abaali naye. ⁷ N'azimba eyo ekyoto, n'akituuma Erubeeseeri. Kubanga eyo Katonda gye yamweragira bwe yadduka muganda we.

⁸ Debola omujjanjabi wa Lebbeeka n'afa n'aziikibwa wansi w'omuvule, wansi wa Beseri kyekyava kiyitibwa Alooninakusi. ⁹ Yakobo bwe yava mu Padanalaamu Katonda n'amulabikira, n'amuwa omukisa. ¹⁰ Katonda n'amugamba nti, "Erinnya lyo ggwe Yakobo; tokyad-dayo kuyitibwa Yakobo, erinnya lyo linaabanga Isirayiri." Bwe kityo erinnya lye ne liba Isirayiri. ¹¹ Katonda n'amugamba nti, "Ndi Katonda Ayinzabyonna: zaala oyale, eggwanga n'enkuyanja y'amawanga biriva mu ggwe, ne bakabaka balisibuka mu ggwe. ¹² Ensi gye nawa Ibulayimu ne Isaaka, ndigikuwa ggwe, era ndigiwa n'ezadde lyo eririddawo." ¹³ Awo Katonda n'alinyo okuva waali mu kifo we yayogerera naye.

¹⁴ Yakobo n'asimba empagi mu kifo Katonda mwe yayogerera naye, empagi ey'ejinja; n'agiyiwako ekiweebwayo ekyokunywa, n'ayiwako n'amafuta.

I Empeta ez'oku matu zaakozesebwanga ng'ensiriba.

¹⁵ Yakobo ekifo Katonda we yayogerera naye n'akiyita Beseri.

¹⁶ Bwe baava e Beseri, era nga bakyali walako okuva Efulasi, Laakeeri n'alumwa, n'alumwa ddala nnyo.

¹⁷ Bwe yali ng'alumwa bw'atyomo muzaalisa n'amugamba nti, "Totya kubanga kaakano onoofuna omwana omulala owoobulenzi." ¹⁸ Omwoyo bwe gwali gumugwaamu ng'afa, n'amutuuma Benoni, naye kitaawe n'amuyita Benyamini.

¹⁹ Awo Laakeeri n'afa n'aziikibwa ku kkubo erigenda Efulasi (ye Besirekemu). ²⁰ Yakobo n'asimba empagi ku malaalo ge, y'empagi y'amalaalo ga Laakeeri, ekyaliwo n'okutuusa kaakano.

²¹ Isirayiri ne yeeyongerera okutambula, n'akuba eweema ye, emabega w'omunaala gwa Ederi. ²² Isirayiri bwe yali ng'ali mu nsi omwo Lewubeeni n'agenda ne yebaka ne Biira omuweereza wa kitaawe, Isirayiri n'akiwulira.

Batabani ba Yakobo baali kkumi n'ababiri.

²³ Batabani ba Leeya baali:

Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye, ne Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali ne Zebulooni.

²⁴ Batabani ba Laakeeri ye:

Yusufu ne Benyamini.

²⁵ Batabani ba Biira, omuweereza wa Laakeeri be ba:

Ddaani ne Nafutaali.

²⁶ Batabani ba Zirupa omuweereza wa Leeya be ba: Gaadi ne Aseri.

Bano be batabani ba Yakobo abaamuzaalirwa mu Padanalaamu.

Okufa kwa Isaaka

²⁷ Awo Yakobo n'ajja eri kitaawe Isaaka e Mamule, oba Kiriyaaluba, ye Kebbulooni, Ibulayimu ne Isaaka mwe baatuulanga. ²⁸ Isaaka yawangaala emyaka kiku mi mu kinaana. ²⁹ Isaaka n'afa ng'akaddiye nnyo n'agenda abantu be gye bagenda, ng'amaze ennaku nnyingi, batabani be Esawu ne Yakobo ne bamuziika.

Ezadde lya Esawu

36 Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, ye Edo mu.

² Esawu yawasa abakazi ng'abaggya mu Bakanani: Yawasa Ada muwala wa Eroni Omukiiti, ne Okolibama muwala wa Ana mutabani wa Zibyoni Omukiivi, ³ ne Basimansi muwala wa Isimayiri muganda wa Nebayooosi.

⁴ Ada n'azaalira Esawu Erifaazi, ne Basimansi n'azalala Leweri; ⁵ ne Okolibama n'azaalira Yewusi, ne Yalamu ne Koola; abo be batabani ba Esawu abaamuzaalirwa mu nsi ya Kanani.

⁶ Awo Esawu n'atwala bakazi be, ne batabani be, ne bawala be n'abantu be bonna, n'ente ze, awamu n'ebintu bye byonna bye yafuna mu nsi ya Kanani; n'agenda mu nsi ey'ewala ku ya muganda we Yakobo. ⁷ Kubanga obugagga bwabwe bwali bungu nnyo nga tebukyabasobozesa kubeera wamu n'ensi mwe baali ng'ebafundiridde olw'obungi bw'ebisolo byabwe. ⁸ Olwo ye Esawu, era ye Edomu, n'abeera mu nsi ey'ensozi za Seyiri.

⁹ Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, kitaawe w'Abaedomu abaamuzaalirwa ng'ali mu nsi y'ensozi za Seyiri.

¹⁰ Batabani be baali:

Erifaazi eyamuzaalirwa Ada, ne Leweri eyamuzaalirwa Basimansi.

¹¹ Batabani ba Erifaazi baali

Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Gatamu ne Kenazi.

¹² Timuna yali mukazi wa Erifaazi, mutabani wa Esawu era yamuzaalira Ameleki. Abo be batabani ba Ada mukazi wa Esawu.

¹³ Bano be batabani ba Leweri:

Nakasi, ne Zeera, ne Saama ne Mizza. Abo be bazukulu ba Esawu ne mukazi we Basemasi.

¹⁴ N'abaana ba Okolibama muwala wa Ana, muzukulu wa Zibyoni, baali

Yewusi, ne Yalamu ne Koola, be yazaalira bba Esawu.

¹⁵ Bano be bakulu b'enda ya Esawu:

Enda ya Erifaazi omubereberye wa Esawu:

Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Kenazi, ¹⁶ ne Koola, ne Gatamu ne Amaleki abaali mu nsi ya Edomu be batabani ba Ada.

¹⁷ Enda ya Leweri mutabani wa Esawu:

Nakasi, ne Zeera, ne Samma ne Mizza nabo baali mu nsi ya Edomu, era baava mu Basimansi, mukazi wa Esawu.

¹⁸ Abaazaalirwa Okolibama mukazi wa Esawu, muwala wa Ana:

Yewusi, ne Yalamu ne Koola.

¹⁹ Abo bonna be baava mu Esawu, ye Edomu, era be bakulu b'enda zaabwe.

²⁰ Batabani ba Seyiri Omukooli abaabeeranga mu Edomu be ba

Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, ²¹ ne Disoni, ne Ezeri ne Disani. Abo be baava mu Bakooli, be baana ba Seyiri abaali mu nsi ya Edomu.

²² Batabani ba Lotani baali

Kooli, ne Kemamu, era Lotani yalina mwannyina nga ye Timuna.

²³ Batabani ba Sobali be ba

Aluvani, ne Manakasi, ne Eberi, ne Sefo ne Onamu.

²⁴ Aba Zibyoni, be ba

Aya ne Ana; ono ye Ana eyavumbula ensulo z'amazzi agookya, ezaali mu ddungu; bwe yali ng'alunda endogoyi za kitaawe Zibyoni.

²⁵ Abaana ba Ana be ba

Disoni ne Okolibama omuwala.

²⁶ Bo batabani ba Disoni be ba

Kemudaani, ne Esubani, ne Isulani ne Kerani.

²⁷ Aba Ezeri be ba

Birani, ne Zaavani ne Akani.

²⁸ Ate aba Disani be ba

Uzi ne Alani.

²⁹ Bano be bakulu b'enda za Bakooli:

Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, ³⁰ ne Disoni, ne Ezeri ne Disani.

Bano be bakulu b'enda za Bakooli ng'ebika byabwe bwe byali, mu nsi ya Seyiri.

Bakabaka ba Edomu

³¹ Bakabaka abafuga ensi ya Edomu, nga tewannaba na kabaka afuga Isirayiri be bano:

³² Bera mutabani wa Byori yafuga Edomu ng'asinzi-ira mu kibuga kye Dinukaba.

³³ Bera bwe yafa Yobabu mutabani wa Zeera ow'e Bozula n'afuga mu kifo kye.

³⁴ Yobabu bwe yafa Kusamu Omutemani n'afuga mu kifo kye.

³⁵ Ne Kusamu bwe yafa, Kadadi mutabani wa Bedadi, eyawangula Midiyaani, mu nsi ya Mowaabu n'afuga mu kifo kye; ng'afugira mu kibuga ky'e Avisi.

³⁶ Ate Kadadi bwe yafa, Samula ow'e Masuleka n'afuga mu kifo kye.

³⁷ Samula bwe yafa Sawuli ow'e Lekobosi, ku mugga Fulaati n'afuga mu kifo kye.

³⁸ Sawuli bwe yafa, Baalukanani mutabani wa Akubooli n'afuga mu kifo kye.

³⁹ Ate Balukanani mutabani wa Akubooli bwe yafa, Kadali n'afuga mu kifo kye, ng'ali mu kibuga kye Pawu; mukazi we yayitibwanga Meketaberu muwala wa Mezakabu ne Matirida.

⁴⁰ Bano be bakulu b'enda zaabo abaava mu Esawu, nga bwe baali mu bifo byabwe:

Timuna, ne Aluva, ne Yesesi,

⁴¹ ne Okolibama, ne Era, ne Pinoni,

⁴² ne Kenazi, ne Temani, ne Mibuza,

⁴³ ne Magidiyeri, ne Iramu.

Abo be bakulu b'enda ya Edomu, ye Esawu kitaawe wa Edomu, okusinziira mu bifo mwe baali mu nsi y'obutaka bwabwe.

Ekirooto Kya Yusufu n'Obukyayi bwa Baganda be

37 Yakobo yabeeranga mu Kanani, ensi bajjaj-jaabe mwe baatambuliratambuliranga.

² Era bino bye bifa ku lulyo lwa Yakobo:

Yusufu bwe yali nga wa myaka kkumi na musanvu ng'ali ne baganda be batabani ba Biira ne Zirifa, nga balunda ekisibo ky'endiga, Yusufu n'ategeezanga Yakobo kitaabwe ebintu ebibi bye baakolanga.

³ Bw'atyo Isirayiri n'ayagala nnyo Yusufu okusinga abaana be abalala, kubanga nga ye mwana ow'omu bukadde bwe; n'amutungira ekyambalo eky'amabala amangi. ⁴ Naye baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe amwagala okusinga bo ne bakyawa Yusufu, ne batayinza na kwogera naye na kisa.

⁵ Lumu Yusufu n'aloota ekirooto, n'agenda n'akitegeeza baganda be, ne beeyongerera nnyo okumukyawa. ⁶ Yabagamba nti, "Mwulire ekirooto kino kye naloose. ⁷ Twali tusiba ebinywa by'enjano nga tuli mu nnimiro, ekinywa kyange ne kiyimuka ne kiyimirira; laba ebinywa byammwe ne bikyebungulula ne bikivuunamira." ⁸ Baganda be ne bamugamba nti, "Olowooza olitufuga? Olowooleza ddala nti tulibeera baddu bo?" Olwo ne beeyongerera nnyo okumukyayira ddala olw'ekirooto kye n'ebigambo bye.

⁹ Ate n'aloota ekirooto ekirala n'akitegeeza baganda be, n'agamba nti, "Ndoose ekirooto ekirala: ne ndaba enjuba n'omwezi n'emmunyee nye ekkumi n'emu nga binvuunamira."

¹⁰ Naye bwe yakitegeeza kitaawe ng'ali wamu ne baganda be, kitaawe n'amunenya ng'agamba nti, "Kirooto ki kino ky'oloose? Ddala nze ne nnyoko awamu ne baganda bo tulijja ne tuvunama mu maaso go?" ¹¹ Baganda be ne bamukwatirwa obuggya, kyokka ye kitaabwe n'akuuma ekigambo ekyo mu mutima gwe.

Yusufu Atundibwa Baganda be

¹² Awo baganda ba Yusufu ne bagenda okumpi ne Sekemu okulunda ekisibo kya kitaabwe. ¹³ Isirayiri n'alyoka agamba Yusufu nti, "Nga baganda bo bwe balundira e Sekemu, jjangu nkutume gye bali." Yusufu n'amuddamu nti, "Nzuuno ntuma." ¹⁴ N'alyoka amugamba nti, "Genda kaakano olabe obanga baganda bo n'ekisibo bali bulungi, okomewo ontegeeze." Awo n'amutuma okuva mu kiwonvu kya Kebbulooni, n'atuuka e Sekemu.

¹⁵ Awo omusajja n'amulaba ng'atangatangira ku ttale, n'amubuuza nti, "Onoonya ki?" ¹⁶ N'amuddamu nti, "Noonya baganda bange, nkwegayiridde mbuulira gye balundira ekisibo." ¹⁷ Omusajja n'amuddamu nti, "Beeyongerayo, kubanga nabawulira nga bagamba nti, 'Ka tugende e Dosani.'" Awo Yusufu n'agoberera baganda be n'abasanga e Dosani. ¹⁸ Baganda be ne bamulengera ng'akyali wala, era bwe yali nga tannabasemberera ne bateesa bamutte.

¹⁹ Ne bagambagana nti, "Sekalootera wuuyo ajja. ²⁰ Kale mujje tumutte, tumusuule mu kimu ku binnya;

¹ tuligamba nti, 'Ensolo enkambwe ye yamulya; tulabe ebirrooto bye bwe birituukirira.'"

²¹ Naye Lewubeeni bwe yakiwulira n'agezaako okumuwonya mu mikono gyabwe n'agamba nti, "Tetumuta. ²² Tuleme kuyiwa musaayi; ka tumusuule mu bunnya bunu wano mu nsiko. Temumuteekako mukono gwammwe." Yayogera bw'atyo alyoke amuwonye mu mikono gyabwe, amuddize kitaawe.

²³ Awo Yusufu bwe yatuuka ku baganda be ne bamwambulamu ekyambalo kye eky'amabala amangi kye yali ayambadde: ²⁴ ne bamutwala ne bamusuula mu bunnya obwali obukalu nga tebuliimu mazzi.

²⁵ Awo bwe baatuula okulya, ne bayimusa amaaso ne balengera ekibiina ky'Abayisimayiri nga bava e Gireyaadi, ng'enjamira zaabwe zeettise ebyakaloosa, n'envumbo ne mooli nga bali mu lugendo babitwala e Misiri.

²⁶ Yuda kwe kugamba baganda be nti, "Kitugasa ki okutta muganda waffe n'okuyiwa omusaayi gwe? ²⁷ Tumuguze Abayisimayiri. Omukono gwaffe guleme okumubaako, kubanga muganda waffe, omubiri gwaffe gwennyini." Baganda be ne bakkiriziganya naye.

²⁸ Abasuubuzi, Abayisimayiri bwe baabatuukako ne baggya Yusufu mu bunnya, ne bamuguza Abayisimayiri. Baamubaguza ebitundu bya ffeeza amakumi abiri; ne bamutwala e Misiri. ²⁹ Lewubeeni bwe yadda n'alaga ku bunnya n'alaba nga Yusufu taliimu, n'ayuza engoye ze, ³⁰ n'addayo eri baganda be n'abagamba nti, "Omwana taliiyo. Kale naamunoonyeza wa?"

³¹ Awo ne baddira ekyambalo kya Yusufu, ne batta embuzi, ne bakinnyika mu musaayi. ³² Ne baddira ekyambalo ekyo eky'amabala amangi ne bakitwalira kitaabwe ne bamugamba nti, "Twalaba ekyambalo kino, kikebere olabe obanga kye kya mutabani wo."

³³ N'akyetegereza n'agamba nti, "Kye kyambalo kya mutabani wange! Ensolo enkambwe yamulya. Ddala Yusufu yataagulwataagulwa."

³⁴ Awo Yakobo n'ayuza ebyambalo bye, n'akungubagira Yusufu okumala ebbanga ddene. ³⁵ Batabani be bonna ne bawala be ne bagenda gy'ali okumusanyusa, kyokka ye n'atakkiriza kusanyusibwa. N'agamba nti, "Nedda, ndikka emagombe nga nkyakungubagira omwana wange Yusufu." Bw'atyo Yakobo n'akungubagira nnyo Yusufu.

³⁶ Mu kiseera kyekimu Abamidiyaani bwe baatuuka e Misiri, Yusufu ne bamuguza Potifali, omu ku bakungu ba Falaawo; omukungu oyo ye yali omukulu wa bambowa.

38 Awo olwatuuka Yuda n'ava ku baganda be n'aserengeta, n'ayingira ew'Omudulamu, erinnya lye, Kira. ² Yuda n'alabayi muwala wa Suwa, Omukanani, n'amuwasa, ne yeetaba naye, ³ n'aba obubuto n'azaala omwana owoobulenzi n'amutuuma

¹ binnya Entobo y'ebinnya ebyo yali ngazi okusinga omumwa gwabyo (Yer 38:6, 13)

erinnya Eri. ⁴ Mukyala wa Yuda n'aba olubuto olulala n'azaala omwana omulenzi n'amutuuma Onani. ⁵ Ate n'azaala omwana omulala n'amutuuma Seera. Ya-muzaalira mu Kezibu.

⁶ Era Yuda n'awasiza mutabani we omukulu, Eri, omukazi erinnya lye Tamali. ⁷ Naye Eri mutabani wa Yuda omukulu n'aba mwonoonyi mu maaso ga *MUKAMA*; *MUKAMA* n'amutta.

⁸ Awo Yuda n'agamba Onani nti, "Genda eri muka muganda wo, ofunire muganda wo ezzadde." ⁹ Naye Onani n'amanya nti ezzadde teririba liry; bw'atyo bwe yeetaba naye, amannyi n'agafuka wansi aleme okufunira muganda we ezzadde. ¹⁰ Ekyo kye yakola kyali kibi mu maaso ga *MUKAMA*. N'ono *MUKAMA* kyeyava amutta.

¹¹ Awo Yuda olw'okutya nti Seera ayinza okufa nga baganda be, n'agamba Tamali nti, "Ogira obeera nnamwandu, ng'oli mu nnyumba ya kitaawo okutuusa Seera lw'alikula." Tamali kwe kugenda n'abeera mu nnyumba ya kitaawe.

Yuda ne Tamali

¹² Bwe waayitawo ebbanga mukazi wa Yuda, muwala wa Suwa n'afa. Yuda bwe yayita mu kukungubaga, n'agenda ne Kira Omudulamu e Timuna eri basajja be abasazi b'ebyo by'endiga ze. ¹³ Tamali bwe kyamubuulirwa nti, "Sezaala wo agenda e Timuna okusala ebyoya by'endiga ze," ¹⁴ n'asuula eri ebyambalo by'obwannamwandu ne yeeteekako ekiremba ne yeebikkirira, n'atuula ku mulyango gwa Enayimu, ekiri ku kkubo ng'ogenda e Timuna. Kubanga yamanya nti, Seera akuze, kyokka nga tamuweereddwa ku muwasa.

¹⁵ Yuda bwe yamulaba, n'amulowooza okuba omu ku bamalaaya, kubanga yali abisse amaaso ge.

¹⁶ N'agenda gy'ali ku mabbali g'ekkubo, n'amugamba nti, "Jjangu, neetabe naawe," kubanga teyamanya nti ye yali muka mutabani we. Tamali kwe ku mubuuzi nti, "Onompa ki bwe neetaba naawe?" ¹⁷ Yuda n'amuddamu nti, "Nnaakuweereza embuzi ento." N'amubuuzi nti, "Onompa omusingo nga tonnagimpeereza?"

¹⁸ Yuda n'amuddamu nti, "Nkuwe musingo ki?" N'amugamba nti, "Akabonero ko, akajegere ko awamu n'omuggo gwo oguli mu mukono gwo." Awo n'abimuwa, ne yeetaba naye, n'amufunyisa olubuto.

¹⁹ Tamali n'agolokoka n'agenda, n'aggyako ekiremba n'ayambala ebyambalo by'obwannamwandu bwe.

²⁰ Yuda bwe yatuma mukwano gwe Omudulamu, okutwala omwana gw'embuzi, addizibwe omusingo teyalaba ku mukazi. ²¹ Bwe yabuuliriza ab'omu kifo omwo, omukazi malaaya eyali Enayimu ku mabbali g'ekkubo, ne bamuddamu nti, "Wano tewabeeranga mukazi malaaya." ²² N'alyoka addayo eri Yuda n'amugamba nti takubikage kimunye; era n'abantu ab'ekitundu ekyo bamutegeezeza nti, "Awo tewabangawo mukazi malaaya ¹."

²³ Yuda kwe kumugamba nti, "Omukazi oli, ebintu k'abisigaze tuleme okusekererwa, naweereza embuzi eno, naye n'atalabikako."

Perezi ne Zeera Bazaalibwa

²⁴ Emyezi ng'esatu bwe gyayitawo ne bagamba Yuda nti, "Muka mwana wo Tamali yafuuka mwenzi. Ate ebyo nga biri awo obwenzi obwo yabufunamu n'olubuto." Yuda kwe kwejuumuula nga bw'agamba nti, "Mumuleete ayokebwe."

²⁵ Tamali bwe yali atwalibwa n'atumira sezaala we Yuda n'amugamba nti, "Omusajja nannyini bintu bino ye kazaalabulwa. Nkusaba weetegeze ebintu bino: akabonero, akajegere n'omuggo, by'ani?"

²⁶ Awo Yuda n'abitegeera n'agamba nti, "Omuwala mutuukirivu okunsinga, kubanga saamuwa mutabani wange Seera." Yuda n'atamuddira.

²⁷ Ekiseera eky'okuwona bwe kyatuuka n'alabika nga wakuzaala balongo. ²⁸ Era bwe yali mu ssanya omulongo omu n'afulumya omukono gwe, omuzaalisa n'agukwata n'agusibako akawuzi akaakakobe nga bw'agamba nti, "Ono y'asoose okujja." ²⁹ Naye omulongo bwe yazaayo omukono gwe munda, muganda we n'afulumya; omuzaalisa n'agamba nti, "Lwaki owaguzza?" Erinnya ly'omwana kyeryava liba Perezi. ^{III} ³⁰ Oluvannyuma muganda we n'afulumya n'akawuzi akaakakobe nga kali ku mukono gwe, n'ayitibwa Zeera.

Yusufu ne Muka Potifali

³⁹ Awo Yusufu bwe yatwalibwa e Misiri, Potifali omukungu wa Falaawo, omukulu w'abambowa Omumisiri n'amugula okuva ku Bayisimayiri abaamutwala e Misiri.

² *MUKAMA* n'aba ne Yusufu n'aba n'omukisa ng'ali mu nnyumba ya mukama we Omumisiri. ³ Ne mukama we n'alaba nga *MUKAMA* amuwadde omukisa mu buli ky'akola. ⁴ Awo Yusufu n'aganja nnyo mu maaso ga mukama we, n'amulabiriranga, n'amufuula omukulu we nnyumba ye ne byonna bye yalina. ⁵ Okuva olwo *MUKAMA* n'awa omukisa ennyumba y'Omumisiri olwa Yusufu. Omukisa gwa *MUKAMA* ne guba ku byonna bye yalina, mu nnyumba ne mu nnimiro. ⁶ Awo Omumisiri n'ateeka byonna mu mikono gya Yusufu. Yusufu n'avnanyizibwanga byonna okuggyako emmere mukama we gye yalyanga. ^{III}

Kyokka Yusufu yali mulungi nnyo, mubalagavu. ⁷ Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ebbanga eriwerako, mukyala wa mukama we namutunuulira n'okwegomba era n'amugamba nti, "Weebake nange." ⁸ Naye Yusufu n'agaana, n'agamba mukazi wa mukama we

^I malaaya Abakazi abo bamalaaya baalina akakwate ku nzikiriza ya balubaale b'oluzaaloo ^{II} Perezi yali jjajja wa Dawudi ^{III} Emmere y'Abamisiri yali yanjawulo ku y'Abayudaaya (43:32), era waabangawo obulombolombo obwagobererwanga mu kuteekateeka emmere y'Abamisiri

nti, "Laba, mukama wange yankwasa byonna ebiri mu nnyumba, n'abiteeka byonna mu mikono gyange, ⁹ era tewali n'omu ansinga mu nnyumba ye, tewali na kimu ky'atankwasa okuggyako ggwe, kubanga ggwe oli mukazi we. Kale nnyinza ntya okuyingira mu kwonoona okwenkanidde awo n'okusobya eri Katonda?" ¹⁰ Newaakubadde muka mukama we yamutayirira, Yusufu ye teyamuwulira na mulundi na gumu.

¹¹ Naye lwali lumu Yusufu bwe yayingira mu nju okukola emirimu gye nga tewali n'omu mu nnyumba, ¹² muka mukama we n'akwata ekyambalo kya Yusufu nga bw'agamba nti, "Weegatte nange." Yusufu n'amwesimatulako, ekyambalo kye ne kisigala mu ngalo z'omukazi wa mukama we. Ye n'adduka n'ava mu nnyumba.

¹³ Naye omukazi bwe yalaba ng'asigazza ekyambalo kya Yusufu, ¹⁴ n'ayita abasajja ab'omu nnyumba ye n'abagamba nti, "Mulabe, yatuleetera Omwebbulaniya okutuduulira, yazze gye ndi okwebaka nange, ¹⁵ bw'awulidde nga ndeekaana n'adduka n'ava mu nnyumba."

¹⁶ Awo kwe kutereka ekyambalo okutuusa mukama wa Yusufu lwe yadda eka. ¹⁷ Omukyala n'abuulira bba byonna ng'agamba nti, "Omuddu Omwebbulaniya gwe watuleetera, yayingidde gye ndi okunjooga. ¹⁸ Naye nabadde nakaleekaana, n'aleka ekyambalo kye gye ndi, n'adduka n'ava mu nnyumba."

Yusufu Ateekabwa mu Kkomera

¹⁹ Awo mukama wa Yusufu bwe yawulira ebigambo omukazi bye yamutegeeza ng'agamba nti, "Bw'ati ne bw'ati omuddu wo bwe yampisizza," obusungu bwa bba ne bubuubuuka. ²⁰ Mukama wa Yusufu n'akwata Yusufu n'amuteeka mu kkomera omwasibirwanga abazzizza emisango eri kabaka.

²¹ Naye MUKAMA n'abeera ne Yusufu, n'amulaga okwagala kwe okutalojjeke. N'aganja nnyo mu maaso g'omukuumi w'ekkomera. ²² Omukuumi w'ekkomera n'ateeka abasibe bonna mu mikono gya Yusufu, era buli ekyakolebwanga nga Yusufu y'akirinako obuvunaanyizibwa. ²³ Omukuumi w'ekkomera nga tafaayo ku buli ekyalinga mu mikono gya Yusufu, kubanga MUKAMA yali naye, era MUKAMA n'amuwa omukisa mu buli kye yakolanga.

Yusufu Annyonnyola Ebirooto

40 Oluvannyuma lw'ebyo omusenero wa kabaka w'e Misiri wamu n'omukulu wa bafumbi be ne banyizi mukama waabwe kabaka w'e Misiri. ² Falaawo n'asunguwalira nnyo abakungu be abo: omusenero n'omukulu w'abafumbi, ³ n'abawaayo mu mikono gy'omukulu w'ekkomera, Yusufu mwe yali. ⁴ Omukulu w'ekkomera n'abawa Yusufu okubakuuma, n'abalabirira, ne babeera mu kkomera.

⁵ Naye ekiro kimu omusenero n'omukulu wa bafumbi aba kabaka w'e Misiri abaali mu kkomera ne baloota, buli omu ekirooto kye, era nga buli kimu kirina amakulu gaakyo. ⁶ Yusufu bwe yayja gye bali ku makya, n'abalaba nga beeraliikirivu. ⁷ N'alyoka abuuza abakungu ba Falaawo abaali naye mu kkomera, mu nnyumba ya mukama waabwe nti, "Lwaki leero mubika nga mweraliikiridde?"

⁸ Ne bamuddamu nti, "Twaloose ebirooto, naye tewali wa kubivuunula." Awo Yusufu n'abagamba nti, "Katonda y'abivuunula. Kale mbasaba mubimbuulire."

⁹ Awo omusenero n'ategeeza Yusufu ekirooto kye n'agamba nti, "Nalabye omuti omutiini mu kirooto. ¹⁰ Ku mutiini nga kuliko amatabi asatu, gwabadde gwakatojjera ne gumulisa, ebirimba ne bibaako zabibibu ennyengevu. ¹¹ Nga nkute ekikopo kya Falaawo mu ngalo zange, ne nzirira zabbibu ne nzikamulira mu kikopo kya Falaawo, ne nkimukwasa."

¹² Yusufu n'alyoka amugamba nti, "Gano ge makulu gaakyo: amatabi asatu, ze nnaku esatu; ¹³ mu nnaku ssatu Falaawo alikuggya mu kkomera n'akuzza mu kifo kyo, era olimukwasa ekikopo nga bwe wakolanga edda ng'oli musenero we. ¹⁴ Kyokka onzujukiranga ng'otuuse mu maaso ga Falaawo, onzujukiranga n'onjogerako gy'ali nkwegayiridde, alyoke anzigye mu kkomera. ¹⁵ Kubanga ddala naggyibwa buggyibwa mu nsi y'Abaebulaniya; ate na wano sirina kye nakola kinsaanyiza kuteekabwa mu kkomera."

Ekirooto ky'Omukulu wa Bafumbi

¹⁶ Omukulu w'abafumbi ba Falaawo bwe yalaba ng'amakulu g'ekirooto ky'oli gaali malungi, n'agamba Yusufu nti, "Nange naloose ekirooto: nga neetisse ku mutwe ebibbo by'emigaati bisatu. ¹⁷ Mu kibbo ekyokusatu mwabaddemu buli ngeri ya mmere enjokye eya Falaawo. Kyokka ng'ennyonyi zigiriira ku mutwe gwange."

¹⁸ Awo Yusufu n'amuddamu nti, "Gano ge makulu gaakyo: ebibbo ebisatu z'ennaku ssatu; ¹⁹ bwe wanaayitawo ennaku ssatu Falaawo ajja kukutemako omutwe, akuwanike ku muti, omulambo gwo guliibwe ebinyonyi." ²⁰ Ku lunaku olwokusatu, lwali lunaku lwa mazaalibwa ga Falaawo, n'akolera abaweereza be bonna embaga, n'atumya omusenero n'omukulu w'abafumbi. ²¹ Omusenero n'amuzza ku mulimu gwe, n'atandika okuweereza Falaawo, ²² kyokka ye omukulu w'abafumbi n'amuwanika ku muti, nga Yusufu bwe yavuunula ebirooto byabwe.

²³ Naye omusenero n'atajjukira Yusufu n'amwerabira n'atamussaako mwoyo.

Ekirooto kya Falaawo

41 Oluvannyuma lw'emyaka ebiri emirambirira, Falaawo n'aloota ng'ayimiridde ku mugga Kiyira; ² laba mu mugga ne muvaamu ente ennungi ensa-

va musanvu, ne ziriira mu bisaalu. ³ Era laba ente endala embi enkovvu musanvu nazo ne ziva mu mugga, ne ziyimirira wamu na ziri ku lubalama lw'omugga.

⁴ Ente enkovvu, embi ne zirya ente ennungi ensava. Awo Falaawo n'azuukuka. ⁵ Ate n'addamu okwebaka n'aloota ekirooto ekirala, laba ebirimba eby'emmere ey'empeke musanvu ebigimu nga biri ku kiti kimu.

⁶ Era laba oluvannyuma ebirimba ebirala musanvu nga bikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba nabyo ne biddirira. ⁷ Awo ebirimba biri ebikaze ne bimira ebirimba biri omusanvu ebigimu ebirungi. Falaawo n'azuukuka, laba nga kibadde kirooto.

⁸ Awo ku makya Falaawo ne yeeraliikirira; n'atumya ne baleeta abalogo bonna ab'e Misiri, n'abagezigezi baamu bonna; Falaawo n'abategeeza ekirooto kye, kyokka ne watabaawo n'omu eyasobola okukivvuunulira Falaawo.

⁹ Awo omusenero wa Falaawo n'agamba Falaawo nti, "Ntegedde nasobya nnyo. ¹⁰ Falaawo bwe yasunguwalira abaddu be, nze n'omukulu w'abafumbi n'atuteeka mu kkomera, ¹¹ ekiro kimu omukulu wa bafumbi nange twaloota ebirooto, nga buli kimu kirina amakulu ga njawulo ku kinnaakyo. ¹² Mu ffe mwalimu omuvubuka Omwebbulaniya nga muddu wa mukulu w'abambowa; bwe twamutegeeza nannyonnyola buli omu ekirooto kye nga bwe kyali. ¹³ Nga bwe yatunnyonnyola era bwe kityo bwe kyali; nze nazzibwa ku mulimu gwange, ye omufumbiro, n'awanikibwa ku muti."

Falaawo Ategeeza Yusufu Ekirooto kye

¹⁴ Awo Falaawo n'atumya baleete Yusufu, ne bamuleeta mangu okumuggya mu kkomera. Bwe yamala okumwebwa omutwe ^I n'okukyusa engoye ze, n'ajja mu maaso ga Falaawo. ¹⁵ Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Naloose ekirooto, naye tewali n'omu ayinza kukivvuunula." ¹⁶ Yusufu n'addamu Falaawo nti, "Si nze nzija okukikola, wabula Katonda y'anaabuulira Falaawo amakulu gaakyo."

¹⁷ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, bwe nabadde nga nneebase ne ndoota nga nnyimiridde ku lubalama lw'omugga Kiyira; ¹⁸ ente ennungi ensava musanvu ne ziva mu mugga ne ziriira mu bisaalu; ¹⁹ ate ente endala ennafu embi ennyo enkovvu ze sirabangako mu nsi y'e Misiri nazo ne zijja. ²⁰ Awo ente embi enkovvu ne zirya ente ziri omusanvu ensava ezaasoose, ²¹ naye bwe zamaze okuzirya nga toyinza na kutegeera nti ziziridde, kubanga nga nkovvu nga bwe zaabadde olubereberye. Awo ne ndyoka nzuukuka.

²² "Ate era mu kirooto kyange nalabye ebirimba ebigimu ebirungi musanvu nga biri ku kiti kimu, ²³ n'ebirimba ebirala musanvu ebikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba, nabyo ne bivaayo.

^I *okumwebwa omutwe Abamisiri baamwanga ebirevu n'enviiri, ekintu Abaebbulaniya kye bataakolanga.*

²⁴ Ebirimba ebikaze ne bimira biri ebigimu. Ebyo nabitegeezeza abagezigezi ne wabulawo n'omu abivvuunula."

²⁵ Awo Yusufu n'agamba Falaawo nti, "Ekirooto kya Falaawo kiri kimu: Katonda alaze Falaawo ky'agenda okukola. ²⁶ Ente omusanvu ennungi gy'emyaka musanvu n'ebirimba omusanvu ebigimu gy'emyaka musanvu; ekirooto kiri kimu. ²⁷ Ente omusanvu embi enkovvu ezajja oluvannyuma, gy'emyaka musanvu, n'ebirimba omusanvu ebikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba gy'emyaka omusanvu egy'enjala.

²⁸ "Nga bwe njambye Falaawo, Katonda alaze Falaawo ekyo ky'agenda okukola. ²⁹ Wajja kubaawo emyaka musanvu egy'ekyengera mu nsi yonna ey'e Misiri, ³⁰ naye oluvannyuma lwagyo waliddawo emyaka musanvu egy'enjala eryerabiza ekyengera mu nsi yonna ey'e Misiri; enjala eribuna ensi. ³¹ Ekyengera tekiri-manyika n'akatono olw'enjala empitirivu era embi ennyo, eribuna Misiri yenna. ³² Ekirooto kya Falaawo kyekivudde kiddinjwanwa, kitegeeza nti ekintu Katonda akikakasa era ajja kukituukiriza mangu. ³³ Kale kaakano Falaawo alonde omusajja omukalabalaba era ow'amagezi amuwe obuvunaanyizibwa ku nsi yonna ey'e Misiri. ³⁴ Era asseewo abalabirira balabirire ensi bakunjaanye ekimu ekyokutaano eky'emmere ey'empeke yonna mu nsi ey'e Misiri okumalirako ddala emyaka omusanvu egy'ekyengera. ³⁵ Bakunjaanye emmere eyo mu myaka egijja egy'ekyengera, bazimbe ebyagi ebinene mu buli kibuga bagikunjaanyize omwo olw'ekiragiro kya Falaawo, bagikuume. ³⁶ Emmere eyo eriterekebwa olw'enjala eriba mu nsi okumalako emyaka omusanvu egy'enjala erigwa mu Misiri yonna; ensi ereme okuzikirizibwa enjala."

Falaawo Afuula Yusufu Omufuzi

³⁷ Ebigambo bya Yusufu ne biwulikika bulungi mu matu ga Falaawo n'ag'abaweereza be bonna. ³⁸ Falaawo n'agamba abaweereza be nti, "Tuyinza okufuna omuntu ng'ono Yusufu omuli Omwoyo wa Katonda?" ³⁹ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Katonda nga bw'akulaze bino byonna, tewali mulala mukalabalaba, omugezi okukwenkana ggwe. ⁴⁰ Gw'onoofuganga olubiri lwange, era abantu bange banaakolanga kyonna ky'onoobalagiranga; wabula nze kabaka n'abanga waggulu wo." ⁴¹ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, nkutadde wo okufuga ensi yonna ey'e Misiri." ⁴² Olwo Falaawo n'alyoka aggya empeta ^{II} ku ngalo ye n'aginaanika Yusufu, n'amwambaza ekyambalo ekya linena omulungi, n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago bwe. ⁴³ N'amuwa n'okutambuliranga mu ggaali lye eriddirira mu kitiibwa ng'erya Falaawo mwe yatambuliranga. Bonna ne bavuunama mu maaso ga Yusufu nga bwe bagamba nti, "Muvuunama." Bw'atyo Falaawo n'amuteekawo okufuga ensi yonna ey'e Misiri.

^{II} *Empeta zakozesebwanga okukakasa ebiwandiiiko ebikulu.*

⁴⁴ Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Nze Falaawo, naye awatali kigambo kyo tewali muntu aliyimusa mukono gwe newaakubadde ekigere kye mu Misiri." ⁴⁵ Falaawo n'atuuma Yusufu erinnya Zafenasipaneya; n'amuwa Asenaasi muwala wa Potiferi kabona wa Oni okuba mukazi we. Bw'atyo Yusufu n'atambula okubuna Misiri yonna.

Ekirooto Kituukirira

⁴⁶ Yusufu yali aweza emyaka amakumi asatu bwe yatandika okuweereza Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Awo Yusufu n'ava mu maaso ga Falaawo n'agenda n'abuna Misiri yenna. ⁴⁷ Mu myaka omusanvu egy'ekyengera emmere yabala n'ekamala. ⁴⁸ Yusufu n'akunjaanya emmere mu Misiri mu myaka omusanvu egy'ekyengera n'agiterekera mu byagi ebinene mu bibuga. Mu buli kibuga n'akunjaanyizamu emmere eyavanga mu nmiro ezikyetooolodde. ⁴⁹ Yusufu n'atereka emmere mpitirivu, n'ebanga omusenyu ogw'oku nnyanja, okutuusa lwe yalekeraawo okugipima, nga tekisoboka kugipima.

⁵⁰ Omwaka ogw'enjala nga tegunnatuuka Yusufu yafuna abaana aboobulenzu babiri, Asenaasi, muwala wa Potiferi kabona wa Oni be yamuzaalira. ⁵¹ Omwana eyasooka yamutuuma Manase, kubanga Yusufu yagamba nti, "Katonda anneerabizza obuzibu bwange bwonna, n'ennyumba ya kitange." ⁵² Owookubiri n'amutuuma Efulayimu, kubanga yagamba nti, "Katonda anjazizza mu nsi mwe nabonaabonera."

⁵³ Awo emyaka omusanvu egy'ekyengera ekyali mu nsi y'e Misiri ne giggwaako. ⁵⁴ Emyaka omusanvu egy'enjala ne gitandika nga Yusufu bwe yayogera. Enjala n'egwa n'ebuna mu nsi zonna, kyokka yo mu Misiri nga emmere mweri. ⁵⁵ Enjala bwe yagwa mu Misiri, abantu ne bakaabira Falaawo olw'emmere. Falaawo n'agamba Abamisiri nti, "Mugende eri Yusufu; ky'anaabagamba, kye muba mukola."

⁵⁶ Kale enjala bwe yabuna Misiri, Yusufu n'asumulula ebyagi by'emmere byonna; n'aguza Abamisiri emmere. ⁵⁷ Ensi zonna nazo ne zijja e Misiri eri Yusufu okugula emmere; kubanga enjala yayitirira mu nsi zonna.

Baganda ba Yusufu Bajja e Misiri

42 Yakobo bwe yategeera nga mu Misiri eriyo emmere, n'agamba batabani be nti, "Lwaki mutunula butunuzi? ² Mpulidde nti mu Misiri eriyo emmere, muserengete mutugulireyo emmere, tube balamu, tuleme okufa."

³ Awo baganda ba Yusufu ekkumi ne baserengeta e Misiri okugula emmere. ⁴ Kyokka Yakobo n'atasindika Benyamini, muto wa Yusufu wamu ne baganda be kubanga yatya nti akabi kayinza okumutuukako. ⁵ Bwe batyo batabani ba Isirayiri ne bajja mu Misiri wamu n'abalala abajja okugula emmere, kubanga ensi ya Kanani yali ejjudde enjala.

Yusufu Asanga Baganda be

⁶ Mu kiseera ekyo Yusufu ye yali afuga Misiri; nga y'aguza abantu emmere. Awo baganda be ne bajja ne bamuvuunamira. ⁷ Yusufu n'abalaba n'abategeera, wabula n'abayisa nga b'atamanyi n'ayogera nabo n'obukambwe. N'ababuza nti, "Muva wa?" Ne bamudamu nti, "Tuva mu nsi ya Kanani, tuzze kugula mmere."

⁸ Bw'atyo Yusufu n'ategeera baganda be kyokka bo ne batamutegeera. ⁹ Awo Yusufu n'ajjukira ebirooto bye ku bo. N'abagamba nti, "Muli bakessi; muzze kuketta nsi yaffe mulabe bw'eri ennafu." ¹⁰ Ne bamudamu nti, "Nedda mukama waffe; abaddu bo tuzze kugula mmere. ¹¹ Ffenna tuli batabani ba musajja omu, tuli basajja ba mazima. Abaddu bo tetuli bakessi." ¹² Ye n'abaddamu nti, "Nedda muzze kulaba obunafu bw'ensi yaffe bwe buli." ¹³ Ne bamuddamu nti, "Abaddu bo tuli kkumi na babiri, tuli baana ba muntu omu mu nsi ya Kanani, laba muto waffe n'olwa leero ali ne kitaffe, n'omulala yafa."

¹⁴ Naye Yusufu n'alumiriza nti, "Kiri nga bwe mbagambye, muli bakessi. ¹⁵ Nzija kubategeerera ku kino, ndayidde obulamu bwa Falaawo temujja kuva wano, okuggyako nga muto wammwe aleeteddwa wano. ¹⁶ Mutume omu ku mmwe, aleete muganda wammwe, mwe mubeere mu kkomera, ebigambo byammwe byetegerezebwe obanga ddala bye mwogedde bya mazima. Oba si ekyo ndayidde obulamu bwa Falaawo, muli bakessi." ¹⁷ Awo n'abateeka bonna mu kkomera okumala ennaku ssatu.

¹⁸ Ku lunaku olwokusatu Yusufu n'abagamba nti, "Mukole bwe muti okuwonya obulamu bwammwe, kubanga ntya Katonda; ¹⁹ obanga ddala muli basajja b'amazima, omu ku baganda bammwe asigale ng'asibiddwa mu kkomera, abalala mugende mutwalire abantu bammwe emmere, ²⁰ mundeetere muto wammwe, olwo ebigambo byammwe bikakasibwe muleme okufa." Awo ne bakola bwe batyo.

²¹ Awo ne bagambagana nti, "Ddala tuliko omusanvo gwa muganda waffe, kubanga twalaba nga mwer-aliikirivu, bwe yatwegayirira ne tutamuwuliriza; akabi kano kyekavudde katutuukako." ²² Lewubeeni kwe kubaddamu nti, "Nnabagamba muleme kukola kabi ku mulenzi, nga mmwe temumpuliriza; kale omusaayi gwe kyeguva gutuwalanwako."

²³ Ne batamanya nti Yusufu ategedde bye boogedde, kubanga bayogeranga naye nga bayita mu mutaputa. ²⁴ Awo Yusufu n'atunula ebbali n'akaaba, ate n'akyuka gye bali n'ayogera nabo. Awo n'atwala Simyoni n'amusiba nga balaba. ²⁵ N'alagira bajjuze ensawo zaabwe enjaano, era bazze ensimbi za buli omu mu nsawo ye, baweewwe n'entanda; ne bibakolerwa. ²⁶ Awo ne batikka endogoyi zaabwe enjaano ne baganda.

²⁷ Naye omu ku bo bwe yasumulula ensawo ye okulisa endogoyi ye nga bali mu kifo mwe baasula, n'alaba ensimbi ze ku mumwa gw'ensawo; ²⁸ n'agamba baganda be nti, "Ensimbi zange baazinzirizza, ziizino mu kamwa k'ensawo yange!" Ekyo ne kibeeralikiriza, buli omu n'atandika okutya, nga bwe bagamba nti, "Kiki kino Katonda ky'atukoze!"

Batabani ba Yakobo Bamutegeeza

²⁹ Bwe baakomawo mu nsi ya Kanani eri Yakobo kitaabwe ne bamutegeeza byonna ebyababaako, nga bagamba nti, ³⁰ "Omusajja omufuzi w'ensi y'e Misiri yayogera naffe n'obukambwe era n'atuyisa nga abaali bagenze okuketta ensi ye. ³¹ Naye ne tumugamba nti, Tuli basajja b'amazima, tetuli bakessi, ³² tuli abooluganda kumi na babiri, baana ba muntu omu, munnaffe yafa, ne muto waffe olwa leero ali ne kitaffe mu nsi ya Kanani.

³³ "Awo omusajja oyo omufuzi w'ensi n'atugamba nti, 'Ku kino kwennaategeerera nga muli beesigwa: muleke wano omu ku baganda bammwe, mutwale enjaano olw'enjala eri mu maka gammwe.

³⁴ Mundeetere muto wammwe, kwe nnaategeerera nga temuli bakessi, muli basajja b'amazima, olwo ne ndyoka mbawa muganda wammwe, mulyoke mugule emmere mu nsi eno."

³⁵ Bwe baatuuka eka, buli eyafukumulanga ensawo ye, laba ng'omuvumbo gw'ensimbi ze mweziri. Awo bo ne kitaabwe bwe baalaba emivumbo gy'ensimbi ne batya. ³⁶ Yakobo kitaabwe n'abagamba nti, "Munzi-gyeko abaana bange: Yusufu taliwo, ne Simyoni taliwo ne kaakano mwagala muntwaleko Benyamini!"

³⁷ Awo Lewubeeni n'agamba kitaawe nti, "Ottanga batabani bange bombi, bwe sirikomyawo Benyamini gy'oli; mumpe, nange ndimukomyawo gy'oli."

³⁸ Naye Yakobo n'agamba nti, "Mutabani wange tajja kuserengeta nammwe, kubanga muganda we yafa, era ye y'asigalawo yekka. Akabi bwe kalimutuukako mu lugendo lwe mugendako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkyali munakuwavu."

Olugendo lw'e Misiri Olwokubiri

43 Awo enjala bwe yayinga obungi mu nsi, ² era nga ne mmere gye baggya e Misiri yonna eri-iriddwa, kitaabwe n'abagamba nti mugende mutugulire emmere.

³ Naye Yuda n'amuddamu nti, "Omusajja yatukuutirira ddala ng'agamba nti, 'Temulinyanga ekigere mu maaso gange nga temuzze na muganda wammwe.'

⁴ Bw'onokkiriza tuserengete ne muganda waffe okugula emmere, olwo tunaagenda. ⁵ Naye bw'otomukkirize kugenda naffe, tetujja kuserengeta, kubanga omusajja yatugamba nti, 'Temugenda kulaba maaso gange nga muganda wammwe tali nammwe.'"

⁶ Isirayiri kwe kubaddamu nti, "Mwankola ki kino eky'obubalagaze ne mugamba omusajja nti mulina muganda wammwe omulala." ⁷ Ne bagamba nti, "Omusajja yatubuuza nnyo ebitufaako awamu n'ebifa ku lulyo lwaffe, ng'abuza nti, 'Kitammwe gyali mula-mu? Mulina muganda wammwe omulala?' Kye twamutegeeza nga kiddamu buzzi ebibuuzo bye yatubuzanga. Tetwamanya ng'anaatugamba okuserengesa muganda waffe."

⁸ Era Yuda n'agamba Isirayiri kitaawe nti, "Mpa omulenzu tulyoke tugende tube balamu, tuleme okufa enjala, ffe naawe n'abaana baffe. ⁹ Nze newaddeyo okumukuuma, olimubuuza nze. Bwe sirikumuddiza, ne mussa mu maaso go mbeereko omusango ennaku zonna. ¹⁰ Kubanga singa tetwalwa twandibadde tukomyewo omulundi ogwokubiri."

¹¹ Awo Isirayiri kitaabwe n'abagamba nti, "Bwe ki-naaba bwe kityo, kale mukole bwe muti: mutwale ebimu ku bibala bya muno mu nsawo zammwe, mutwalire omusajja ekirabo: envumbo ntono, n'omubisi, n'omugavu, n'obubaane ne mooli n'ebinyebwa ne Alumoni. ¹² Mutwale n'ensimbi za mirundi ebiri nga mutwala na ziri ezaali ku mimwa gye nsawo zammwe, osanga omuntu yakola nsobi. ¹³ Mutwale ne muganda wammwe, musituke muddeyo eri omusajja. ¹⁴ Katonda Ayinzabyonna abawe omukisa mu maaso g'omusajja, alyoke aleke muganda wammwe oli awamu ne Benyamini bakomewo. Obanga obulumi bw'okufa kw'abaana bange bulintuukako, kale."

Baganda ba Yusufu Baddayo e Misiri

¹⁵ Awo ne batwala ebirabo n'ensimbi za mirundi ebiri, ne Benyamini ne baserengeta naye e Misiri ne bayimirira mu maaso ga Yusufu. ¹⁶ Awo Yusufu bwe yalaba nga bali ne Benyamini n'agamba omuweereza we nti, "Bayingize mu nnyumba, otte ensolo ofumbe ekijjulo, kubanga abasajja abo baakulya nange ekyemisana."

¹⁷ Omusajja n'akola nga Yusufu bwe yamulagira, n'ayingiza abasajja mu nnyumba ya Yusufu. ¹⁸ Abasajja ne batya olw'okutwalibwa mu nnyumba ya Yusufu, ne bagamba nti kino kizze lwa nsimbi ezatuddizibwa ne ziteekebwa mu nsawo zaffe omulundi guli, kyetu-vudde tuleetebwa wano, anoonye ensonga ku ffe atuvunaane, atufuule abaddu awambe n'endogoyi zaffe.

¹⁹ Awo ne bambuka n'omuweereza mu nnyumba ya Yusufu, ²⁰ ne bagamba nti Ayi mukama waffe, twajja omulundi ogwasooka okugula emmere, ²¹ bwe twatuuka mu kifo we twasula, ne tusumulula ensawo zaffe, nga mu buli kamwa k'ensawo ya buli omu mulimu ensimbi ze ezaali ez'okugula emmere, kyetu-vudde tuzizza, ²² era tuleese n'endala olw'okugula emmere. Tetumanyi yateeka nsimbi mu nsawo zaffe. ²³ Ye n'abaddamu nti, "Mubeere bagumu temutya. Katonda wammwe era Katonda wa kitammwe ye yaba-

teekera obugagga mu nsawo zammwe; ensimbi zammwe nazifuna." Awo kwe kubaleetera Simyoni.

²⁴ Omusajja bwe yamala okuyingiza abasajja abo mu nnyumba ya Yusufu, nga bamaze n'okunaaba ebigere, ng'amaze n'okuliisa endogoyi zaabwe, ²⁵ ne bateekateeka ekirabo kya Yusufu bakimuwe mu ttuntu, kubanga baamanya nga bajja kuliira eyo.

Yusufu Alya ne Baganda be

²⁶ Yusufu bwe yakomawo eka ne bamuleetera ekirabo kye baalina ne bamuvuunamira. ²⁷ N'ababuza bwe bali, n'ababuza nti, "Kitammwe akyali mulamu bulungi?" ²⁸ Ne bamuddamu nti, "Ssebo, kitaffe akyali mulamu era ali bulungi." Ne bavuunama mu bukkakkamu.

²⁹ Yusufu bwe yayimusa amaaso, n'alaba Benyamini muganda we, mutabani wa nnyina. N'ababuza nti, "Ono ye muto wammwe gwe mwantegeezako? Katonda akuwe omukisa mwana wange."

³⁰ Awo Yusufu n'ayanguwa okuva mu maaso gaabwe, kubanga omutima gwe gwalumwa olwa muganda we, n'anoonya ekifo w'anaakabira. N'alinnya mu kisinge kye n'akaabira eyo. ³¹ N'anaaba amaziga n'afuluma, n'aguma n'alagira emmere egabwe. ³² Ye ne bamuwa eyiye yekka, ne baganda be bokka, n'Abamisiri abalya naye nabo ne bagabulwa bokka, kubanga Abamisiri tebalyanga n'Abaebulaniya, kubanga kyali kivve eri Abamisiri. ³³ Awo baganda ba Yusufu ne batuula mu maaso ge nga baddirinjana okuva ku mukulu mu buzaale bwabwe okutuuka ku muto; ne batunulaganako nga beewuunya. ³⁴ Yusufu n'abakoleza ebitole okuva ku mmeza ye, naye ekitole kya Benyamini ne kisinga ekya baganda be emirundi etaano. Bwe batyo ne balya ne basanyukira wamu ne Yusufu.

Ekikopo kya Ffeeza Kibula

44 Awo Yusufu n'alagira omuweereza mu nnyumba ye nti, "Jjuza ensawo z'abasajja emmere nga bwe basobola okugyetikka, era oteeke ensimbi za buli omu mu nsawo ye. ² Era oteeke ekikopo kyange, ekya ffeeza, mu kamwa k'ensawo ya muto waabwe, wamu n'ensimbi ze ez'okugula emmere." N'akola nga Yusufu bwe yamugamba.

³ Emmambya eba evaayo abasajja ne basiibulwa n'endogoyi zaabwe. ⁴ Bwe baali baakava mu kibuga Yusufu n'agamba omuweereza we nti, "Golokoka obagoberere bw'obatuukako obabuze nti, 'Lwaki musasudde ekibi olw'ebirungi? Lwaki mubbye ekikopo kyange ekya ffeeza?' ⁵ Mu kino mukama wange si mwanywera, era si kyalaguza? Mu ekyo mukoze bubi."

⁶ Bwe yabatuukako n'abategeeza ebigambo ebyo. ⁷ Ne bamugamba nti, "Mukama waffe lwaki ayogedde ebigambo ebyo? Olowooza tuli bantu ba ngeri ki abayinza okukola ekintu ng'ekyo?" ⁸ Laba, ensimbi ze

twasanga ku mimwa gy'ensawo zaffe twazikuddiza okuva mu nsi ya Kanani, kale twandisobodde tutya okubba ffeeza oba zaabu okuva mu nnyumba ya mukama wo? ⁹ Oyo gw'onookisanga nakyo mu ffe abaddu bo, afe, era naffe tuliba baddu ba mukama wange."

¹⁰ N'abaddamu nti, "Kale kibeere nga bwe mwogedde, oyo anaasangibwa nakyo abeere muddu wange, naye abalala mu mmwe tewaabe abaako ky'avunaanwa." ¹¹ Amangwago buli omu nassa ensawo ye wansi n'agisumulula. ¹² N'alyoka abaaza ng'asookera ku asinga obukulu okutuuka ku asembayo obuto; ekikopo ne kisangibwa mu nsawo ya Benyamini. ¹³ Awo ne bayuza engoye zaabwe, buli omu n'atikka endogoyi ye, ne baddayo mu kibuga.

Baganda ba Yusufu Bamuvuunamira

¹⁴ Yusufu yali akyali mu nju, Yuda ne baganda be bwe baatuuka gy'ali, ne bagwa mu maaso ge ne bamuvuunamira. ¹⁵ Yusufu n'abagamba nti, "Kiki kino kye mukoze? Temumanyi nti omuntu ali nga nze asobola okuvumbula kye mukoze?"

¹⁶ Yuda n'addamu nti, "Tunaddamu ki mukama wange? Tunaayogera ki? Oba tunegyako tutya omusango? Katonda avumbudde obwonoonyi bw'abaddu bo, laba tuli baddu ba mukama wange, ffenna, ffe n'oyo asangiddwa n'ekikopo." ¹⁷ Yusufu n'addamu nti, "Ekyo sijja kukikola, wabula oyo asangiddwa n'ekikopo, y'anaaba omuddu wange, naye mmwe mwambuke mirembe, mutuuke eri kitammwe."

Yuda Yeegayirira olwa Benyamini

¹⁸ Awo Yuda n'alaga eri Yusufu n'agamba nti, "Ayi mukama wange nkusaba omuddu wo abeeko kyayogera gy'oli, n'obusungu bwo buleme kubuubuuka eri omuddu wo; kubanga oli nga Falaawo yennyini.

¹⁹ Mukama wange yabuuza abaweereza be nti, 'Mulina kitammwe oba muganda wammwe?' ²⁰ Ne tuddamu mukama wange nti, 'Tulina kitaffe, musajja mukulu, ne muganda waffe atusinga obuto, omwana gwe yazaala mu bukadde bwe, ne muganda wa muto waffe, yafa; muto waffe yekka y'aliwo, eyasigalawo yekka ku baana ba nnyina; era kitaawe amwagala nnyo.'

²¹ "N'olyoka ogamba abaddu bo nti, 'Mumundeetere, mmulabeko.' ²² Twategeeza mukama wange nti, 'Omulenzi tayinza kuva ku kitaawe, kubanga bw'amuvaako, kitaawe alifa bufi!' ²³ N'oddamu abaddu bo nti, 'Muto wammwe bw'ataliserengeta nammwe, temugenda kulaba maaso gange.' ²⁴ Bwe twaddayo eri omuddu wo kitaffe, twamutegeeza ebigambo ebyo, mukama wange. ²⁵ Kale kitaffe bwe yagamba nti, 'Muddeeyo mutugulire ku mmere,' ²⁶ ne tumuddamu nti, 'Tetusobola kuserengeta. Muto waffe bw'atagenda

nafe tetujja kugenda kubanga tetusobola kulaba maaso ga musajja oli nga muto waffe tali naffe.'

²⁷ "Awo omuddu wo, kitaffe n'atugamba nti, 'Mu-manyi, mukazi wange yanzaalira abaana abalenzi babiri; ²⁸ omu yambulako, ne njogera nti mazima yataagulwataagulwa; era siddangayo kumulaba. ²⁹ Bwe muntwalako n'ono, akabi ne kamutuukako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkungubaga.'

³⁰ "Kale kaakano, bwe nzirayo eri omuddu wo kitange ng'omulenzi tali naffe, obulamu bwe nga bwe bunyweredde ku bw'omulenzi, ³¹ bw'anaalaba ng'omulenzi tali naffe, ajja kufa, n'abaddu bo baliserengesa envi z'omuddu wo kitaffe emagombe ng'akyakungubagira omwana we. ³² Kubanga omuweereza wo yeeyimirira omulenzi eri kitange; nga njamba nti, 'Bwe sirimuzza gy'oli ndiba n'obuvunaanyizibwa n'okunyenyezebwa ennaku zonna ez'obulamu bwange.'

³³ "Kale kaakano nkwegayirira, omuddu wo nsigale ng'omuddu wa mukama wange, mu kifo ky'omulenzi; omulenzi omuleke addeyo ne baganda be. ³⁴ Kale n'addayo ntya eri kitange ng'omulenzi tali nange? Ntya okulaba akabi akayinza okutuuka ku kitange."

Yusufu Yeeraga Baganda be

45 Awo Yusufu n'atasobola kwefuga n'alemererwa okwongerera okwekuuma mu maaso gaabo bonna abaaliwo; kwe kulagira nti, "Muggyeewo abantu bonna mu maaso gange." Bwe kityo ne wataba muntu mulala yenna Yusufu bwe yali yeeraga eri baganda be. ² Awo n'akaaba mu ddooboozi ery'omwanguka, n'Abamisiri ne bamuwulira era n'ennyumba yonna eya Falaawo nabo ne bamuwulira.

³ Yusufu n'agamba baganda be nti, "Nze Yusufu, kitange akyali mulamu?" Naye baganda be ne batayinza kumuddamu, kubanga okweraliikirira kwabayinga mu maaso ge.

⁴ Awo Yusufu n'agamba baganda be nti, "Mbasaba munseberere." Ne basemberera gy'ali. N'abagamba nti, "Nze muganda wammwe Yusufu gwe mwatunda e Misiri. ⁵ Naye kaakano temuggwaamu mwoyo, oba temwekubagiza olw'okuntunda wano, kubanga Katonda yantuma mbasookeyo nsobole okuwonya obulamu. ⁶ Kubanga enjala ebadde mu nsi okumala emyaka gino ebiri; era wakyaliyo emirala etaano egitalibaamu kulima wadde okukungula. ⁷ Era Katonda yantuma mbasookeyo mbakuumire abalisigalawo ku nsi; ndyoke mbawonyezeewo abantu abangi ennyo mu ngeri ey'ekitalo.

⁸ "Noolwekyo si mmwe mwansindika wano, wabula Katonda; era anfadde kitaawe wa Falaawo, era mukama w'ennyumba ye era omufuzi w'ensi yonna ey'e Misiri. ⁹ Kale mwanguwe, mwambuke eri kitange mu mugambe nti, 'Bw'ati mutabani wo Yusufu bw'agamba

nti, Katonda anfadde mufuzi wa Misiri yenna; serenge-ta gye ndi, tolwa; ¹⁰ ojja kubeera mu Goseni ^I, olibeera kumpi nange. Ggwe n'abaana bo, n'abaana b'abaana bo, ebisibo byammwe, amagana gammwe ne byonna bye mulina; ¹¹ eyo gye nnaabagabiririranga; si kulwa nga mmwe n'ennyumba zammwe ne byonna bye mulina biggwaawo.'

¹² "Era kaakano mwerabiddeko n'amaaso gammwe era ne muganda wange Benyamini akyerabiddeko nti nze njogera nammwe. ¹³ Muteekwa okutegeeza kitange ekitiibwa kye nnina mu Misiri, ne byonna bye mulabye. Temulwa, muserengese kitange wano."

¹⁴ Awo Yusufu n'agwa Benyamini mu kifuba n'akaaba ne Benyamini n'akaabira ku kibegabega kye.

¹⁵ N'agwa baganda be mu kifuba, n'akaabira buli omu ku bo; n'oluvannyuma baganda be ne boogera naye.

Ab'olulyo Iwa Yusufu Bayitibwa e Misiri

¹⁶ Ebigambo eby'okujja kwa baganda ba Yusufu bwe byawulirwa mu nnyumba ya Falaawo ne bisanyusa nnyo Falaawo n'abaweereza be. ¹⁷ Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Gamba baganda bo nti, 'Mukole bwe muti: mutikke ensolo zammwe muddeyo mu nsi ya Kanani, ¹⁸ munone kitammwe n'abantu bammwe n'ebymmwe mujje gye ndi, ndibawa ekifo ekisinga obulungi mu nsi y'e Misiri, nammwe mulirya obulungi obw'ensi.'

¹⁹ "Era balagire batwale amagaali okuva mu nsi y'e Misiri olw'abaana baabwe abato ne bakyala bammwe, mujje ne kitammwe. ²⁰ Wabula ebintu byammwe tebibateganya nnyo, kubanga ebisinga obulungi mu Misiri yenna bijja kuba byammwe."

²¹ Abaana ba Isirayiri ne bakola bwe batyo; Yusufu n'abawa amagaali, nga Falaawo bwe yalagira n'abawa n'entanda ey'omu kkubo. ²² Buli omu ku bo n'amuwa ebyambalo eby'okukyusa, naye ye Benyamini n'amuwa ebitundu bya ffeeza ebikumi bisatu n'ebymbalo eby'okuwanyisa emigogo etaano. ²³ Kitaawe n'amuweereza endogoyi kkumi ezeetisse ebintu ebirungi eby'e Misiri n'endogoyi enkazi kkumi ezeetisse emmere, emigaati n'entanda ya kitaawe bw'aliba ajja. ²⁴ Awo n'asiibula baganda be. Bwe baali baganda n'abagamba nti, "Temuyombera mu kkubo."

²⁵ Bwe batyo ne bambuka okuva mu Misiri ne batuu-ka mu nsi ya Kanani eri kitaabwe Yakobo. ²⁶ Bwe baatuuka ne bamutegeeza nti Yusufu akyali mulamu, era y'afuga ensi y'e Misiri yonna. Bwe yawulira ebyo n'awunga n'atasobola kubakkiriza. ²⁷ Naye bwe bamutegeeza ebigambo bya Yusufu byonna bye yabagamba, era bwe yalaba amagaali Yusufu ge yaweereza okumutwala n'addamu omwoyo; ²⁸ n'agamba nti, "Mmatidde, omwana wange Yusufu akyali mulamu. Nzija kugenda mulabe nga sinnafa."

^I Goseni kisangibwa mu Misiri, Omugga Kiyira we guyingirira mu nnyanja ennene, Meditereniyaaani, era kifo kijimu nnyo.

Yakobo Agenda e Misiri

46 Awo Isirayiri n'addira byonna bye yalina, n'atandika olugendo; bwe yatuuka e Beriseba n'awaayo ssaddaaka eri Katonda wa kitaawe Isaaka.

² Katonda n'ayogera ne Isirayiri mu kwolesebwa ekiro, n'amuyita nti, "Yakobo, Yakobo?"

N'amuddamu nti, "Nze nzuuno."

³ Katonda n'amugamba nti, "Nze Katonda, Katonda wa kitaawo; totya kuserengeta Misiri, kubanga ndi ku-fuulirayo eyo eggwanga eddene. ⁴ Nzija kuserengeta naawe e Misiri, era ndi kuggyayo; era oliifira mu mikono gya Yusufu."

⁵ Awo Yakobo n'ava e Beriseba, batabani be ne bamutwalira wamu n'abaana baabwe abato, ne bakazi baabwe ne babassa mu magaali Falaawo ge yaweereza okumutwala. ⁶ Era ne batwala ebisibo n'ebintu byabwe bye baafunira mu nsi ya Kanani ne batuuka e Misiri, Yakobo wamu n'ezzadde lye. ⁷ Batabani be ne bazzukulu be, bawala be n'abaana ba bawala be; ezzadde lye lyonna n'alireeta mu Misiri wamu naye.

Abaana n'Abazzukulu ba Yakobo

⁸ Gano ge mannya g'abazzukulu ba Isirayiri abaa-genda e Misiri ne Yakobo:

Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye,

⁹ ne batabani ba Lewubeeni:

Kanoki, ne Palu, ne Kezulooni ne Kalumi.

¹⁰ Ne batabani ba Simyoni:

Yamweri, ne Yamini, ne Okadi, ne Yakini, ne Zokali ne Sawuli omwana w'omukazi Omukanani.

¹¹ Ne batabani ba Leevi:

Gerusoni, ne Kokasi ne Merali.

¹² N'aba Yuda:

Eri, ne Onani, ne Seera, ne Preezi ne Zeera; naye bo Eri ne Onani baafiira mu nsi ya Kanani.

Batabani ba Preezi baali:

Kezulooni ne Kamuli.

¹³ Bo aba Isakaali baali:

Tola, ne Puva, ne Yobu ne Simuloni.

¹⁴ Batabani ba Zebbulooni baali

Seredi, ne Eroni ne Yaleeri.

¹⁵ Abo be batabani ba Leeya be yazaalira Yakobo nga bali mu Padanalaamu, omuwala ye yali Dina. Abaana bonna aboobulenzu n'aboobuwala baali amakumi asatu mu basatu.

¹⁶ Batabani ba Gaadi baali

Zifiyooni, ne Kagi, ne Suni, ne Ezuboni, ne Eri, ne Alodi ne Aleri.

¹⁷ Bo batabani ba Aseri be bano:

Imuna, ne Isuva, ne Isuvi, ne Beriya awamu ne Seera mwannyinaabwe.

Bo Batabani ba Beriya baali

Keba ne Malukiyeeri.

¹⁸ Bano be batabani ba Zirupa, Labbaani gwe yawa Leeya muwala we, be yazaalira Yakobo; abantu kkumi na mukaaga.

¹⁹ Batabani ba Laakeeri, mukazi wa Yakobo be bano Yusufu ne Benyamini.

²⁰ Aba Yusufu ng'ali e Misiri baali Manase ne Efulayimu, Asenaasi muwala wa Potiferi kabona wa Oni be yamuzaalira.

²¹ Ne batabani ba Benyamini be ba:

Bera, ne Bekeri, ne Asuberi, ne Gera, ne Naamani, ne Eki, ne Losi, ne Mupimu, ne Kupimu ne Aludi.

²² Abantu abasibuka mu Laakeeri mukazi wa Yakobo baali kkumi na bana.

²³ Mutabani wa Ddaani ye Kusimu.

²⁴ Bo aba Nafutaali be ba:

Yazeeri, ne Guni, ne Yezeri, ne Siremu.

²⁵ Bano be baava mu Biira mukazi wa Yakobo, Labbaani gwe yawa Laakeeri muwala we; bonna be bantu musanvu.

²⁶ Abantu bonna aba Yakobo abajja mu Misiri, ab'enda ye nga totaddeeko baka baana be, baali abantu nkaaga mu mukaaga. ²⁷ Batabani ba Yusufu abaamuzaalirwa ng'ali mu Misiri baali babiri. Abantu bonna ab'ennyumba ya Yakobo abajja e Misiri baali nsanvu ¹.

Okutuula e Misiri

²⁸ Yakobo n'atuma Yuda eri Yusufu ajje amu-sisinkane mu Goseni, ne batuuka e Goseni. ²⁹ Awo Yusufu n'ateekateeka eggaali lye n'agenda oku-sisinkana Isirayiri kitaawe e Goseni, n'amweraga, n'amugwa mu kifuba n'akaabira mu kifuba kye okumala akabanga.

³⁰ Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Kale kaakano ka nfe, kubanga ndabye amaaso go ne ntegeera nti okyali mulamu."

³¹ Yusufu n'agamba baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe nti, "Nzija kugenda eri Falaawo mugambe nti, 'Baganda bange n'ennyumba ya kitange abaali mu nsi ya Kanani baze gye ndi. ³² Kyokka balunzi; balunda ente era baleese amagana gaabwe n'ebisibo byabwe ne byonna bye balina.' ³³ Kale Falaawo bw'abayita n'ababuza nti, 'Mukola mulimu ki?' ³⁴ Mumuddemu nti, 'Abaweereza bo kasookedde tuzaalibwa tuli balunzi, ffe ne bajjajjaffe.' Mulyoke mubeere mu nsi ya Goseni, kubanga abalunzi baamuzizo eri Abamisiri."

47 Awo Yusufu n'agenda eri Falaawo n'amugamba nti, "Kitange ne baganda bange n'amagana gaabwe n'ebisibo byabwe ne byonna bye balina baze nga bava mu Kanani; kaakano bali Goseni." ² Yalon-

dako bataano ku baganda be, n'agenda nabo ewa Falaawo.

³ Falaawo n'ababuza nti, "Omulimu gwammwe mulimu ki?" Ne bamuddamu nti, "Abaweereza bo tuli balunzi nga bajjajjaffe. ⁴ Tuzze muno kunoonyeza bisi-bo byaffe muddo, kubanga abaddu bo tuva mu njala mpitirivu eri mu Kanani; ne kaakano abaddu bo tukusaba tubeere e Goseni."

⁵ Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Kitaawo ne baganda bo bazze gy'oli. ⁶ Ensi y'e Misiri gw'ogirinako obuyinza, teeka kitaawo ne baganda bo awasinga obulungi; bateeke e Goseni. Era obanga omanyi asobola mu bo muwe akuume ente zange."

⁷ Awo Yusufu n'ayingiza Yakobo, kitaawe n'amwanjula eri Falaawo. Yakobo n'asabira Falaawo omukisa. ⁸ Falaawo n'abuza Yakobo nti, "Olina emyaka emeka?" ⁹ Yakobo n'addamu nti, "Emyaka egy'olugendo lwange mu nsi giri kikumi mu amakumi asatu; emyaka gyange gibadde mitono era mizibu; siwangadde nga bajjajjange." ¹⁰ Olwo Yakobo n'asabira Falaawo omukisa n'ava mu maaso ga Falaawo.

¹¹ Awo Yusufu n'asenza kitaawe ne baganda be e Misiri, n'abawa ekitundu ekyali kisinga obulungi eky'e Goseni, mu Disitulikiti ey'e Lamusesi nga Falaawo bwe yalagira. ¹² Yusufu n'awa kitaawe ne baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe emmere ng'omuwendo gw'abaana baabwe bwe gwali.

Yusufu mu Njala

¹³ Awo emmere n'eggwa mu kitundu ekyo kyonna kubanga enjala yayitirira obungi, ne kireetera ensi y'e Misiri ne Kanani okukosebwa ennyo. ¹⁴ Yusufu n'akunjaanya ensimbi zonna ezaali mu Misiri ne mu Kanani ng'abaguza emmere; n'azireeta mu lubiri lwa Falaawo. ¹⁵ Awo ensimbi bwe zaggwa ku bantu b'e Misiri ne Kanani ne bajja eri Yusufu ne bamugamba nti, "Tuwe emmere. Ensimbi zituweddeko. Lwaki tufa?"

¹⁶ Yusufu n'abagamba nti, "Kale obanga ensimbi zibaweddeko mundeetere ensolo zammwe mbaguze emmere." ¹⁷ Awo ne bamuleetera amagana g'ensolo zaabwe, omwali embalaasi, n'endiga, n'ente, n'endogoyi, okubiwaanyisaamu emmere; emmere eyo n'ebayisa mu mwaka ogwo.

¹⁸ Omwaka ogwo bwe gwaggwaako, ne bajja eri Yusufu mu mwaka ogwaddirira ne bamugamba nti, "Tetuukukise mukama waffe, ensimbi zituweddeko n'ensolo zaffe zifuuse zizo tewali kye tusigazza, wabula emibiri gyaffe gino n'ebyalo byaffe. ¹⁹ Tufiira ki nga w'oli? Tugule ffe n'ebyalo byaffe otuwe emmere tuleme okufa, naffe tuliba baddu ba Falaawo, ensi yaffe ereme okuzikirira."

²⁰ Bw'atyo Yusufu n'agulira Falaawo ensi yonna ey'e Misiri. Abamisiri kinoomu, bonna ne batunda ebyalo byabwe kubanga enjala yali mpitirivu, ensi yonna n'efuuka ya Falaawo. ²¹ Bwe batyo n'abantu baamu

okuva ku njuyi zonna ne bafuuka baddu ba Falaawo. ²² Ekitundu kya bakabona kye kyokka ky'ataagula, kubanga bo baasasulwanga Falaawo. Kye yabasasulanga kwe beeguliranga ebyokulya; bo kyebaava batatunda ttaka lyabwe.

²³ Awo Yusufu n'agamba abantu nti, "Mulabe, olwa leero mbaguze mmwe n'ebyalo byammwe; mbagulidde Falaawo. Kale kaakano ensigo zino zammwe mu-naazisiga. ²⁴ Bwe mulikungula, muliwa Falaawo ekitundu kimu kyakutaano, ebitundu bina bya kutaano biriba byammwe, okuba ensigo mu nnimiro zammwe, n'emmere ku lwammwe n'ab'ennyumba zammwe n'abaana bammwe." ²⁵ Ne bamuddamu nti, "Otuwonyezza okufa; mukama waffe bw'anaasiima tuliba baddu ba Falaawo."

²⁶ Awo Yusufu n'ateeka etteeka erikwata ku ttaka mu nsi y'e Misiri; weeliri n'okutuusa kaakano, nti ekitundu kimu kyakutaano kiba musolo gwa Falaawo; ettaka ly'abakabona lyokka lye litaafuuka lya Falaawo.

Ekisuubizo kya Yusufu eri Yakobo

²⁷ Bw'atyo Isirayiri n'abantu be ne babeera mu nsi y'e Misiri, mu Goseni, ne bagaggawalira mu kitundu ekyo. Baazaala ne baala nnyo. ²⁸ Yakobo n'amala mu Misiri emyaka kkumi na musanvu. Bw'atyo Yakobo n'awangala emyaka kikumi mu ana mu musanvu. ²⁹ Ekiseera eky'okufa kwa Isirayiri bwe kyali kisedde, n'ayita mutabani we Yusufu n'amugamba nti, "Obanga nfunye ekisa mu maaso go teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange, ondayirire ng'onompulira n'otonkuusakuusa: tonziikanga mu Misiri, ³⁰ onteekanga wamu ne bajjajjange. Olintwala n'onziika ku butaka."

Yusufu n'amuddamu nti, "Ndikola nga bw'ogambye."

³¹ N'amugamba nti, "Ndayirira." N'amulayirira. Awo Isirayiri n'akoteka omutwe gwe ng'atudde emitwetwe w'ekitanda kye.

Yakobo Asabira Batabani ba Yusufu Omukisa

48 Oluvannyuma Yusufu n'ategeezebwa nti, "Laba, kitaawo mulwadde." Bw'atyo n'atwala batabani be Manase ne Efulayimu; ² Yakobo n'ategeezebwa nti, "Mutabani wo azze okukulaba."

Awo Yakobo ne yeekakaba ku kitanda kye n'atuula. ³ N'agamba Yusufu nti, "Katonda Ayinzabyonna yandabikira e Luzi mu nsi ya Kanani n'ampa omukisa. ⁴ N'angamba nti, 'Laba, ndikwaza n'osukkirira ne nku-fuula abantu abangi, era ensi eno ndigiwa ezzadde lyo okuba obutaka bwabwe ennaku zonna.'

⁵ "Kale kaakano batabani bo bombi abaakuzaalirwa mu Misiri nga sinnajja, bange; Efulayimu ne Manase baliba bange nga Lewubeeni ne Simyoni bwe bali. ⁶ N'abo abaakuzaalirwa oluvannyuma lwabwe baliba babo, banaayitibwa amannya ga baganda baabwe mu mugabo gwabwe. ⁷ Kubanga bwe najja ng'ava e Pad-

dani, ne ndaba ennaku Laakeeri n'anfiirako mu kkubo mu nsi ya Kanani, nga nkyagenda Efulasi; ne mmuziika eyo mu kkubo erigenda Efulasi, ye Besirekemu."

⁸ Isirayiri bwe yalaba batabani ba Yusufu n'abuuzza nti, "Bano be baani?"

⁹ Yusufu n'addamu kitaawe nti, "Be batabani bange, Katonda b'ampeeredde wano."

N'amugamba nti, "Nkusaba obansembereze mbasabire omukisa."

¹⁰ Mu kiseera kino amaaso ga Isirayiri gaali gayimbadde olw'obukadde, nga takyasobola kulaba. Awo Yusufu n'abamusembereza, Yakobo n'abagwa mu kifu-ba n'abanywegera.

¹¹ Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Saasuubira kulaba maaso go; era laba Katonda ansobozesezza okulaba n'abaana bo."

¹² Awo Yusufu n'abaggya ku maviivi ge n'avuunama wansi. ¹³ Yusufu n'abatwala bombi, Efulayimu ng'ali mu mukono gwe ogwa ddyo, okwolekera ogwa Isirayiri ogwa kkono, ne Manase ng'ali mu mukono gwe ogwa kkono okwolekera ogwa Isirayiri ogwa ddyo, n'abamusembereza. ¹⁴ Isirayiri n'agolola omukono gwe ogwa ddyo n'aguteeka ku mutwe gwa Efulayimu eyali omuto, n'omukono gwe ogwa kkono n'aguteeka ku mutwe gwa Manase, n'ayisiŋŋanya emikono gye, kubanga Manase ye yasooka okuzaalibwa.

¹⁵ N'awa Yusufu omukisa, n'agamba nti, "Katonda wa jjajjange

Ibulayimu ne kitange Isaaka gwe baatambulira mu maaso ge,

Katonda oyo ankulembedde obulamu bwange bwon-na

okutuusa leero,

¹⁶ Malayika oyo eyannunula okuva mu bizibu byonna, owe omukisa abalenzi bano.

Erinnya lyange lyeongerenga okutuumbwa mu bo era n'erya Ibulayimu n'erya Isaaka.

Era bafuuke ekibiina ekinene mu maaso g'ensi."

¹⁷ Yusufu bwe yalaba nga kitaawe atadde omukono gwe ogwa ddyo ku Efulayimu n'atakyagala, n'akwata omukono gwa kitaawe okuguggya ku mutwe gwa Efulayimu aguzze ku mutwe gwa Manase. ¹⁸ N'agamba kitaawe nti, "Kireme kuba kityo, kitange, kubanga ono ye mubereberye, teeka omukono ogwa ddyo ku mutwe gwe."

¹⁹ Naye kitaawe n'agaana n'agamba nti, "Mmanyi, mwana wange, manyi nti alifuuka eggwanga era aliba mukulu; kyokka muto we aliba mukulu okumusinga era alivaamu amawanga mangi." ²⁰ Awo n'abasabira omukisa ku lunaku olwo ng'agamba nti,

"Abaana ba Isirayiri basabiragane omukisa nga bagamba nti,

'Katonda akuyise nga Efulayimu ne Manase.'"

Bw'atyo n'ateeka Efulayimu mu maaso ga Manase.

²¹ Ate Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Laba, nnaatera okufa, kyokka Katonda alibeera naawe era alikuzaayo mu nsi ya bajjajjaabo. ²² Wabula ggwe nkuwadde kinene okusinga baganda bo, nkuwadde ekitundu kimu ekikkirira olusozi, kye naggya ku Bamoli n'ekitala kyange n'omutego gwange."

Yakobo Asabira Batabani be Omukisa

49 Awo Yakobo n'ayita batabani be n'abagamba nti, Mukunŋaane, ndyoke mbategeeze ebirib-abaako mu nnaku ezijja.

² Mukunŋaane muwulire, mwe abaana ba Yakobo, muwulirize Isirayiri kitammwe.

³ Lewubeeni ggwe mubereberye wange, amaanyi gange, ebibala ebibereberye eby'amaanyi gange,

ekitiibwa n'obuyinza ebityitirivu.

⁴ Naye tafugika, oli ng'amayengo g'ennyanja, naye tokyali wa kitiibwa, kubanga walinnya ekitanda kya kitaawo, mu nnyumba yange, n'okyonoono.

⁵ Simyoni ne Leevi baaluganda, ebitala byabwe byakulwanyisa bya maanyi.

⁶ Ayi omwoyo gwange teweetaba mu kuteesa kwabwe.

Ayi omwoyo gwange teweegatta nabo.

Kubanga mu busungu bwabwe batta abantu, olw'okwekulumbaza kwabwe baatema ente olunywa.

⁷ Obusungu bwabwe bukolimirwe, kubanga bungu; n'obukambwe bwabwe, kubanga bwa ttima.

Ndibaawula mu Yakobo, ndibasaasanya mu Isirayiri.

⁸ Yuda gwe baganda bo banaakutenderezanga. Omukono gwo gunaatulugunyanga abalabe bo. Abaana ba kitaawo banaakuvuunamiranga.

⁹ Yuda, mwana w'empologoma.

Oyambuse mwana wange, ng'ovudde ku muyiggo. Yakutama, yabwama ng'empologoma.

Ddala ng'empologoma enkazi, ani anaakwenŋanga?

¹⁰ Era omuggo gw'omufuzi teguuvenga wakati wa bigere bya Yuda,

okutuusa Siiro lw'alijja;

era oyo amawanga gonna gwe ganaawuliranga.

¹¹ Alisiba endogoyi ku muzabbibu,

n'omwana gw'endogoyi ku muzabbibu ogusinga obulungi,

ayoza ebyambalo bye mu nvinnyo,

n'engoye ze mu musaayi gwe zabbibu.

¹² Amaaso ge galimyuka wayini,

n'amannyo ge galitukula okusinga amata.

- 13 Zebbulooni alibeera ku mabbali ga nnyanja;
anaabanga mwalo gw'amaato,
ensalo ze ziriba ku Sidoni.
- 14 Isakaali ndogoyi ya maanyi,
ng'akutama wakati mu bisibo by'endiga;
15 yalaba ng'ekifo ky'okuwummuliramumu kirungi;
nga n'ensi esanyusa;
n'alyoka akkakkanya ekibegabega kye okusitula,
n'afuuka omuddu ow'okukozesebwanga emirimu
egy'obuwaze.
- 16 Ddaani anaalamulanga mu bwenkanya abantu be
ng'ekika ekimu ku bika bya Isirayiri.
- 17 Ddaani anaaba musota mu kkubo,
essalambwa ku kkubo,
eriruma ebisinziiro by'embalaasi,
omwebagazi waayo alyoke agwe emabega waayo.
- 18 Nnindirira obulokozi bwo, Ayi *MUKAMA*.
- 19 Gaadi alirumbibwa ogubiina gw'abanyazi,
naye ye, alibafubutukira emabega.
- 20 Aseri emmere ye eneebanga ngimu,
era anaagemuliranga kabaka ebyokulya.
- 21 Nafutaali mpeewo ya ddembe,
avaamu ebigambo ebirungi.
- 22 Yusufu lye ttabi eribala ennyo,
ettabi eribala ennyo eriri ku mugga;
abaana be babuna bbugwe.
- 23 Abalasa obusaale baumulumba bubi nnyo,
baumulasa ne bamulumya nnyo;
- 24 naye omutego gwe ne gunywera,
n'emikono gye ne gitasagaasagana.
Olw'omukono gwa Ayinzabyonna owa Yakobo,
olw'Omusumba, Olwazi lwa Isirayiri,
- 25 olwa Katonda wa kitaawo, akuyamba,
olwa Ayinzabyonna akuwa omukisa,
omukisa oguva waggulu mu ggulu,
omukisa ogwa wansi mu buziba,
omukisa ogw'omu lubuto ne mu mabeere.
- 26 Omukisa gwa kitaawo
gusinga omukisa gwa bajjajjange,
gusinga egyo egyaweebwa bajjajja ab'edda.
Gino gyonna gibeere ku mutwe gwa Yusufu,
gibeere ne ku bukowekowe bw'oyo eyayawukanyiz-
ibwa ne baganda be.
- 27 Benyamini musege ogunyaga,
mu makya alya omuyiggo,
mu kawungeezi n'agaba omunyago.
- 28 Ebyo byonna by'ebika ekkumi n'ebiriri ebya Isir-
ayiri, era ebyo kitaabwe bye yayogera nabo

ng'abasabira omukisa. Buli omu ng'amusabira omuk-
isa ogumusaanira.

Okufa kwa Yakobo

29 Oluvannyuma n'abakuutira n'abagamba nti, "Ndit-
walibwa eri abantu bange gye baatwalibwa. Munzi-
ikanga wamu ne bajjajjange, mu mpuku eri mu
nnimiro ya Efulooni Omukiiti, 30 mu mpuku eri mu
nnimiro ya Makupeera, okumpi ne Mamule, mu nsi ya
Kanani, Ibulayimu gye yagulira mu nnimiro, okuva ku
Efulooni Omukiiti. Yagigula okuba obutaka bw'okuzi-
ikangamu. 31 Awo we waaziikibwa Ibulayimu ne Saala
mukazi we, era ne Isaaka ne Lebbeeka mukazi we, we
baaziikwa, era awo we naziika Leeya. 32 Ennimiro
n'empuku erimu byagulibwa okuva ku baana ba Kesi."
33 Yakobo bwe yamala okukuutira batabani be,
n'azaayo ebigere bye mu kitanda, n'assa omukka
ogw'enkomerero n'afa n'akunjaanyizibwa eri abantu
be.

50 Awo Yusufu n'agwa mu maaso ga kitaawe
n'akaaba, n'amunywegera. 2 Yusufu n'alagira
abaweereza be abasawo, okukalirira omulambo gwa
kitaawe. Bwe batyo abasawo ne bakalirira omulambo
gwa Isirayiri; 3 baali beetaaga ennaku amakumi ana
okukoleramu ekyo. Ezo ze nnaku ezakaliririrwangamu
emirambo. Abamisiri ne bakungubagira Yakobo oku-
mala ennaku nsanvu.

4 Awo ennaku ez'okukungubagiramu Yakobo bwe
zaggwaako, Yusufu n'ayogera n'ennyumba ya Falaawo,
n'agamba nti, "Obanga ndabye ekisa mu maaso
gammwe munjogerereyo ewa Falaawo. Mumugambe
nti, 5 'Kitange yandayiza ng'agamba nti, "Nnaatera ok-
ufa; mu ntaana yange gye nesimira mu nsi ya Kanani,
omwo mw'onziikanga." Kale kaakano mbasaba
mundeke njende nziike kitange; oluvannyuma
nkomewo."

6 Falaawo n'addamu nti, "Genda oziike kitaawo nga
bwe yakulayiza."

7 Awo Yusufu n'ayambuka wamu n'abaweereza ba
Falaawo bonna, n'abakulu b'ennyumba ye, n'abakulu
ba Misiri bonna, 8 n'ab'ennyumba ya Yusufu, ne
baganda be, n'ab'ennyumba ya kitaawe. Abaana bokka
be baasigala mu Goseni n'ebisibo byabwe n'amagana
gaabwe. 9 N'agenda n'amagaali n'abeebagala embal-
aasi era ekibiina kyali kinene nnyo.

10 Bwe baatuuka ku gguuliro lya Atadi ng'osomose
Yoludaani, ne bakungubaga okukungubaga oku-
tagambika okujjudde ennaku; Yusufu n'akungubagira
kitaawe okumala ennaku musanvu. 11 Abantu ab'omu
nsi, Abakanani, bwe baalaba okukungubaga mu ggu-
uliro lya Atadi ne bagamba nti, "Okukungubaga kuno
kwa ntiisa eri Abamisiri." Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa
Aberumizirayimu, ekiri emitala wa Yoludaani.

12 Bwe batyo batabani ba Yakobo ne bakola nga bwe
yabalagira. 13 Baamwetikka ne bamutuusa mu Kanani,

ne bamuziika mu mpuku eyali mu nnimiro ya Makupeera, okumpi ne Mamule, Ibulayimu gye yagula okuva ku Efulooni Omukiiti, aziikengamu abantu be.

¹⁴ Yusufu bwe yamala okuziika kitaawe n'addayo e Misiri wamu ne baganda be ne bonna abaayambuka naye okuziika kitaawe.

¹⁵ Baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe afudde, ne bagamba nti, "Osanga Yusufu ajja kutukyawa yeesasuze olw'ebibi byonna bye twamukola."

¹⁶ Kyebaava bamutumira nga bagamba nti, "Kitaawo bwe yali tannafa yatulagira nti ¹⁷ tugambanga Yusufu nti, 'Nkusaba osonyiwe baganda bo bye bakusobya n'ekibi kyabwe, kubanga baasobya nnyo gy'oli.' Kale nno kaakano tukusaba osonyiwe okusobya kw'abaweereza ba Katonda wa kitaawo." Yusufu bwe baakimugamba n'akaaba.

¹⁸ Baganda be ne bagenda gy'ali ne beeyala mu maaso ge ne bagamba nti, "Laba, tuli baddu bo."

¹⁹ Naye Yusufu n'abagamba nti, "Temutya, nze ndi mu kifo kya Katonda? ²⁰ Mwagenderera okunnumya, naye Katonda n'akifuula ekirungi, n'akikozesa abantu

baleme okufa. ²¹ Noolwekyo temutya, nzija kubaliisa mmwe n'abaana bammwe." Bw'atyo n'abagumya n'abazaamu amaanyi.

Okufa kwa Yusufu

²² Awo Yusufu n'abeera mu Misiri, ye n'ennyumba ya kitaawe. N'awangaala emyaka kikumi mu kkumi.

²³ N'alaba abaana ba Efulayimu, abazzukulu ab'omugi-gi ogwokusatu. Era n'alaba n'aba Makiri mutabani wa Manase abaazaalirwa ku maviivi ga Yusufu.

²⁴ Yusufu n'agamba baganda be nti, "Nnaatera okufa, naye Katonda alibakyalira n'abalinyisa okubaggya mu nsi eno; n'abatwala mu nsi gye yalayirira Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo." ²⁵ Awo Yusufu n'alayiza abaana ba Isirayiri ng'agamba nti, "Katonda alibakyalira, nammwe mulinyisanga amagumba gange okugaggya wano."

²⁶ Bw'atyo Yusufu n'afa, ng'alina emyaka kikumi mu kkumi; ne bakalirira omulambo gwe n'atekebwa mu ssanduuko mu Misiri.

Okuva

Abayisirayiri Babonyaabonyezebwa

1 Gano ge mannya ga batabani ba Isirayiri, era ye Yakobo, abajja naye mu Misiri; buli omu n'ab'omu nnyumba ye:

² Lewubeeni, ne Simyoni, ne Leevi ne Yuda,
³ ne Isakaali, ne Zebbulooni, ne Benyamini,
⁴ ne Ddaani, ne Nafutaali, ne Gaadi, ne Aseri.

⁵ Abaana bonna awamu Yakobo yennyini be yazaala baali bawera nsanvu ¹; Yusufu ye, yali yabeera dda mu Misiri.

⁶ Awo Yusufu n'afa; ne baganda be ne bonna ab'omulembe ogwo ne bafa. ⁷ Naye Abayisirayiri ne bazaala nnyo, ne baala, ne bayitirira obungi, era ne baba ba maanyi nnyo; ne bajjula ekitundu ekyo mwe baali.

⁸ Awo ne waddawo kabaka omuggya mu Misiri atamanya Yusufu. ⁹ N'agamba abantu be nti, "Abayisirayiri batuyitiriddeko obungi era ba maanyi. ¹⁰ Ka tubasalire amagezi baleme kweyongera bungu. Kubanga singa wagwawo olutalo ne beegatta n'abalabe baffe, ne batulwanyisa, balituddukako ne bava mu nsi eno."

¹¹ Bwe batyo ne babateekako bannampala bababonyeebonye n'emirimu egy'obuwaze; ne bazimbira Falaawo ebibuga eby'amaterereko, Pisomu ne Lamusesi. ¹² Naye gye baakoma okutuntuzibwa, ate gye baakoma okweyongera obungi, ne basaasaana wonna. Abamisiri ne bakyawa abaana ba Isirayiri ate nga bwe babatya. ¹³ Ne bongera okutuntuza abaana ba Isirayiri n'obukambwe. ¹⁴ Obulamu bw'Abayisirayiri ne bubakaayirira nga bakozesebwa ng'abaddu; nga batabula ebbumba okukola amatoffaali; n'emirimu egya buli ngeri egikolebwa mu nnimiro. Mu mirimu egyo gyonna baabakozesanga n'amaanyi era n'obukambwe.

Falaawo Awa Abazaalisa Ekiragiro

¹⁵ Awo kabaka w'e Misiri n'ayogera n'abazaalisa b'Abaebbulaniya, amannya gaabwe Sifira ne Puwa ^{II}, n'abagamba nti, ¹⁶ "Bwe mubanga muzaalisa abakazi

^I ebiwandiiiko ebimu bigamba nsanvu; kyokka ebiwandiiiko ebyasangibwa mu Nnyanja ey'Omunnyo bigamba nsanvu mu bataano ^{II} Sifira ne Puwa baali abazaalisa Abaebbulaniya.

Abaeppulaniya, ne mulaba ng'omwana wabulenzi, mu-muttanga bussi, naye bw'abanga owoobuwala, mu-mulekanga n'alama." ¹⁷ Naye abazaalisa baali batya Katonda, nga bamussaamu ekitiibwa, ebyo kabaka w'e Misiri bye yabalagira ne batabikolerako, n'abaana abalenzi nabo ne babaleka ne balama. ¹⁸ Kabaka w'e Misiri n'ayita abazaalisa, n'ababuuza nti, "Kiki ek-ibakozesezza bwe mutyo, okuleka abaana abalenzi ne balama?"

¹⁹ Abazaalisa, ne baddamu Falaawo nti, "Abakazi Abaeppulaniya tebali ng'abakazi Abamisiri; bo balamu bulungi era ba maanyi; abazaalisa we bagendera oku-batuukako nga bamaze okuzaala."

²⁰ Katonda, n'ayisanga bulungi abazaalisa n'abawa emikisa. Abaana ba Isirayiri ne beeyongera nnyo obungi era ne baba ba maanyi nnyo. ²¹ Olwokubanga abazaalisa bassangamu Katonda ekitiibwa, nga ba-mutya, n'abawa ezzadde.

²² Falaawo n'alyoka alagira abantu be bonna nti, "Buli mwana wabulenzi Abaeppulaniya gwe banaazaalan-ga mumusuulanga mu mugga Kiyira, naye owoobuwala mumulekanga."

Okuzaalibwa kwa Musa

2 Awo olwatuuka omusajja ow'omu kika kya Leevi, n'agenda n'awasa omukazi, nga naye Muleevi.

² Omukazi oyo n'aba olubuto n'azaala omwana mulenzi; naye bwe yalaba nga mwana alabika obulungi ennyo, n'amukwekera emyezi esatu. ³ Naye bwe yatuusa ekiseera nga takyasobola kumukweka, n'amufunira ekibaya eky'ebitoogo, n'akisiigako ebitosi ne koolaasi; omwana n'amuteeka omwo, n'akissa mu bitoogo ku lubalama lw'omugga Kiyira. ⁴ Mwannyina w'omwana n'ayimiriranga nga yeesuddeko akabanga, alabe ebinaamutuukangako.

⁵ Awo muwala wa Falaawo n'aserengeta ku mugga Kiyira okunaaba; abaweereza be abawala ne batambulira ku lubalama lw'omugga; muwala wa Falaawo n'alaba ekibaya mu bitoogo, n'atuma omu ku bawala okukikima, n'akireeta. ⁶ Bwe yakisaanukulako, n'alabamu omwana. Omwana yali akaaba, n'amusaasira nnyo, n'agamba nti, "Ono y'omu ku baana abawere aba Baebbulaniya."

⁷ Awo mwannyina w'omwana n'asembera, n'agamba muwala wa Falaawo nti, "Njende nkuyitire omulezi w'abaana Omwebbulaniya ajje akumulerere?"

⁸ Muwala wa Falaawo n'amuddamu nti, "Kale, genda."

Omuwala mwannyina w'omwana oyo bwe yagenda, yaleeta nnyina wa mwana! ⁹ Muwala wa Falaawo n'agamba nnyina w'omwana nti, "Twala omwana ono omunderere, nnaakusaulanga." Omukazi oyo n'atwala omwana n'amulera. ¹⁰ Omwana bwe yakula, n'amutwalira muwala wa Falaawo, n'afuuka omwana wa muwala wa Falaawo. N'amutuuma erinnya Musa, n'agamba nti, "Kubanga namuggya mu mazzi."

Musa Addukira e Midiyaani

¹¹ Awo olwatuuka, Musa ng'amaze okukula, n'agen-dako mu bantu be Abaebbulaniya, n'alaba emirimu emikakanyavu gye baali bakozesebwa. N'alaba Omumisiri ng'akuba Omwebbulaniya, omuntu ow'omu baganda be. ¹² Awo Musa n'amagamaga, bwe yalaba nga teri muntu mulala amulaba, n'akwata Omumisiri n'amutta, n'amukweka mu musenyu. ¹³ Bwe yaddayo enkeera, n'alaba abasajja babiri Abaebbulaniya nga balwana. N'abuuza oyo eyali asobezza nti, "Lwaki okuba Mwebbulaniya munno?" ¹⁴ Omusajja n'amuddamu nti, "Ani eyakulonda okuba omufuzi waffe era omulamuzi waffe? Oyagala kunzita nga bwe watta Omumisiri?" Musa n'atya, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Ekintu kye nakola kirabika kyategeerebwa."

¹⁵ Awo Falaawo bwe yakiwulira, n'agezaako okutta Musa. Naye Musa n'aviira Falaawo, n'addukira mu nsi ya Midiyaani; ¹ n'atuula awali oluzzi. ¹⁶ Waaliwo kabona mu Midiyaani eyalina abaana be abawala musanvu, ne bajja okusena amazzi bajjuze ebyesero banywese endiga za kitaabwe. ¹⁷ Kyokka ne wabaawo abasumba ne bajja ne babagobawo; naye Musa n'asituka n'abalwanirira, n'anywesa endiga zaabwe.

¹⁸ Abawala bwe baddayo eka eri kitaabwe Leweri, ^{II} n'ababuuza nti, "Nga mukomyewo mangu leero?"

¹⁹ Ne bamuddamu nti, "Omusajja Omumisiri atulwaniridde ng'abasumba batujuogereza; y'atusenedde n'amazzi n'anywesa ekisibo kyaffe." ²⁰ N'abuuza bawala be nti, "Ali ludda wa? Ye lwaki mumuleseeyo? Mumuyite ajje alye ku mmere."

²¹ Musa n'akkiriza. N'abeerera ddala mu maka ga Leweri. Leweri n'awa Musa muwala we Zipola okuba mukyala we. ²² Zipola n'amuzaalira omwana owoobulenzu. Musa n'amutuuma erinnya Gerusomu, ng'agamba nti, "Kubanga ndi mugwira mu nsi etali yange."

²³ Awo nga wayiseewo ebbanga ggwanvu, kabaka w'e Misiri n'afa. Abaana ba Isirayiri ne basindanga era ne bakaabanga olw'obuddu bwe baalimu, n'okukaaba kwabwe ne kutuuka eri Katonda. ²⁴ Katonda n'awulira okusinda kwabwe. Katonda n'ajjukira endagaano ye gye yalagaana ne Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo.

²⁵ Katonda n'atunuulira abaana ba Isirayiri, n'ategeera okubonaabona kwabwe.

I *Midiyaani yali omu ku batabani ba Ibulayimu (Lub 25:2). Abamidiyaani baabeeranga obukiikkono bwa Sinaayi.* II *Leweri lye lyali erinnya lya Yesero eddala.*

Okuyitibwa kwa Musa

³ Awo olwatuuka, Musa bwe yali ng'alunda ekisibo ky'endiga za mukoddomi we Yesero, kabona w'e Midiyaani, n'atwala ekisibo ku ludda olw'ebugwanjuba olw'eddungu; n'atuuka ku lusozi lwa Katonda oluyitibwa Kolebu ^{III}. ² Malayika wa *MUKAMA* n'amulabikira ng'asinziira mu muliro ogwaka, mu makkati g'ekisaka. Musa n'atunuulira ekisaka, n'alaba nga kyaka naye nga tekisiriira. ³ Musa n'ayogera mu mwoyo gwe nti, "Leka nneetoolooleko neetegereze ekintu kino ekitali kya bulijjo, eky'ekitalo, ekireetedde ekisaka obutasiriira."

⁴ *MUKAMA* bwe yalaba nga Musa agenze okwetegezeza, Katonda n'amuyita ng'asinziira mu kisaka wakati nti, "Musa, Musa!" Musa n'ayitaba nti, "Nze nzu-uno." ⁵ Katonda n'amugamba nti, "Teweeyongerera kusembera. Ggyamu engatto zo, kubanga ekifo w'oyimiridde kitukuvu." ⁶ Ne yeeyongerera n'amugamba nti, "Nze Katonda wa kitaawo, era nze Katonda wa Ibulayimu, nze Katonda wa Isaaka, era nze Katonda wa Yakobo."

Musa bwe yawulira ebyo n'akweka amaaso ge, kubanga yatya okutunuulira Katonda.

⁷ Awo *MUKAMA* Katonda n'ayogera nti, "Ndabidde ddala okubonaabona kw'abantu bange abali mu Misiri. Mpulidde ebiwoobe byabwe olw'abo ababatuntuza ng'abaddu; era ntegedde okubonaabona kwabwe. ⁸ Kyenvudde nzika, mbawonye effugabbi ery'Abamisiri, era mbaggye mu nsi eyo, mbaleete mu nsi ennungi era engazi, y'ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki; kaakano mwe muli Abakanani, n'Abakiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi.

⁹ Kale mpulidde okukaaba kw'abaana ba Isirayiri, era ndabye ng'Abamisiri bwe bababonyaabonya. ¹⁰ Noolwekyo, jjangu nkutume ewa Falaawo, oggyeyo abantu bange abaana ba Isirayiri mu Misiri."

¹¹ Naye Musa n'agamba Katonda nti, "Nange nze ani agenda ewa Falaawo nziggyeyo abaana ba Isirayiri mu Misiri?" ¹² Katonda n'amuddamu nti, "Ddala, nnaabeeranga naawe. Era kino kye kikakasa nti nze nkutumye: Bw'olimala okuggya abantu abo mu Misiri, mulisinziza Katonda ku lusozi luno." ¹³ Awo Musa n'abuuza Katonda nti, "Bwe ndituuka mu baana ba Isirayiri ne mbategeeza nti, 'Katonda wa bajjajjammwe antumye gye muli;' nabo ne bambuuza nti, 'Erinnya lye ye ani?' Ndibaddamu ntya?"

¹⁴ Katonda n'agamba Musa nti, "*NDI NGA BWE NDI,*" n'ayongerera nti, "Bw'otyoo bw'onootegeeza abaana ba Isirayiri nti, '*NDI* y'antumye gye muli.'"

¹⁵ Katonda n'ayongerera n'agamba Musa nti, "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, '*MUKAMA*, Katonda wa bajjajjammwe: Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Isaa-

III *Kolebu Olusozi olwo era ye Sinaayi.*

ka, era nga ye Katonda wa Yakobo, y'antumye gye muli.'

"Eryo lye linnya lyange ery'olubeerera, era lye linnya lye nnajjuukirirwangako mu buli mulembe ogunaddiriranga gunnaagwo.

¹⁶ "Genda okunjaanye abakadde ba Isirayiri, obategeeze nti, 'MUKAMA, Katonda wa bajjajjammwe, Katonda wa Ibulayimu, era owa Isaaka, era owa Yakobo, yandabikira, n'anjamba nti, Ntunuulidde abantu bange, ne ndaba ebibakolebwa mu Misiri.

¹⁷ Kyenvudde nsuubiza okubaggya mu kubonaabona kwe balimu mu Misiri, mbaleete mu nsi y'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi; y'ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki.'

¹⁸ "Abakadde ba Isirayiri bagenda kuwuliriza by'ogamba. Kale, ggwe n'abakadde ba Isirayiri muligenda eri kabaka wa Misiri ne mumugamba nti, 'MUKAMA, Katonda w'Abaebbulaniya yeeraga gye tuli. Tukkirize tugende mu ddungu, olugendo lwa nnaku ssatu, tuweeyo ssaddaaka eri MUKAMA Katonda waffe.'

¹⁹ Naye mmanyi nga kabaka w'e Misiri talibakkiriza kugenda, wabula ng'awalirizibwa n'amaanyi mangi.

²⁰ Kyendiva nkozesa amaanyi gange, ne mbonereza Misiri n'ebyamagero bye ndikolera mu nsi omwo; n'oluvannyuma alibakkiriza ne mugenda.

²¹ "Era Abamisiri ndibaagazisa abantu abo; bwe mutyo bwe muliba musitula, temulivaayo ngalo nsa.

²² Buli mukazi Omuyisirayiri alisaba omukazi Omumisiri muliraanwa we, n'oyo bwe basula mu nju emu, ebitemagana ebya ffeeza n'ebya zaabu, n'engoye ez'okwambala. Ebyo byonna mulibyambaza batabani bammwe ne bawala bammwe; Abamisiri ne muleka nga mubakaliza."

MUKAMA awa Musa Obuyinza Okukola Ebyamagero

⁴ Musa n'addamu nti, "Tebagenda kunzikiriza, wadde okuwuliriza ebyo bye mbagamba: kubanga bagenda kwogera nti, MUKAMA takulabikiranga."

² Awo MUKAMA n'amubuuza nti, "Ekyo kiki ekiri mu ngalo zo?"

N'addamu nti, "Muggo."

³ MUKAMA Katonda n'amugamba nti, "Gusuule wansi."

Musa n'agusuula wansi; ne gufuuka omusota, n'agudduka! ⁴ MUKAMA n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ogukwate akawuuwo ogusitule." N'agolola omukono gwe n'agukwata, ne gufuuka omuggo mu mukono gwe. ⁵ MUKAMA n'amugamba nti, "Bw'olikola bw'otyoto bagenda kukukkiriza, era balitegeera nga MUKAMA Katonda wa bajjajjaabwe, Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Isaaka, era Katonda wa Yakobo, yakulabikira."

⁶ MUKAMA n'amugamba nate nti, "Yingiza omukono gwo munda mu kyambalo kyo." N'ayingiza omukono

gwe munda mu kyambalo kye: bwe yaguggyaayo, laba, nga gujjudde ebigenge nga gutukula ng'omuzira.

⁷ Ate n'amugamba nti, "Zzaayo omukono gwo munda mu kyambalo kyo." Musa n'azzaayo omukono gwe mu kyambalo kye. Bwe yaguggyaayo, laba nga gufufuse mulamu ng'omubiri gwe ogwa bulijjo.

⁸ MUKAMA n'agamba Musa nti, "Bwe batalikukkiriza ku kabonero akasoose, balikukkiriza ku kabonero akookubiri. ⁹ Bwe bagaananga okukukkiriza nga bamaze okulaba obubonero obwo bwombi, osenanga amazzi mu mugga n'ogayiwa ku lukalu; amazzi ago g'olisena mu mugga, galifuuka omusaayi ng'ogayiye ku lukalu."

¹⁰ Awo Musa n'agamba MUKAMA nti, "Ayi Mukama wange, siri mwogezi mulungi okuva edda n'edda, wadde ne mu kiseera kino ggwe kaayogerera nange, omuddu wo; njogera nnembeggerera ate nga bwe nnaanaagira." ¹¹ MUKAMA n'amuddamu nti, "Ani yakola akamwa k'omuntu? Ani yatonda bakasiru, ne bakig-gala, n'abatunula, ne bamuzibe? Si nze, MUKAMA?"

¹² Kaakano, genda! Nnaakuyambanga ng'oyogera, era nnaakuyigirizanga by'onoooyogeranga."

¹³ Naye Musa n'agamba nti, "Mukama wange, nkwegayiridde tuma omuntu omulala." ¹⁴ MUKAMA n'asunguwalira nnyo Musa, n'amugamba nti, "Muganda wo Alooni Omuleevi, taliwo? Mmanyi nga mwogezi mulungi; era, laba, ajja gy'oli, era bw'anaakulabako ajja kusanyuka mu mutima gwe. ¹⁵ Ggwe ojja kwogeranga naye, nze nnaakutegeezanga ky'onoomugambanga, nange n'abayambanga mwembi, ne mbayigiriza eky'okukola. ¹⁶ Y'anaakwogereranga eri abantu, ng'abategeeza bye wandiyogedde; ggwe n'oba nga Katonda gy'ali, ng'omutegeezanga by'anaayogeranga.

¹⁷ Era oligenda n'omuggo guno, ng'ogukutte mu mukono gwo; gw'onookozesanga ebyamagero."

¹⁸ Awo Musa n'addayo eri Yesero, kitaawe wa mukazi we n'amugamba nti, "Nkusaba onzikirize njende ndabe obanga baganda bange e Misiri bakyali balamu." Yesero n'addamu Musa nti, "Genda mirembe."

Musa Addayoko e Misiri

¹⁹ Awo MUKAMA n'ayogera ne Musa e Midiyaani nti, "Genda, oddeyo e Misiri kubanga abantu bonna abaali baagala okukutta, baafa." ²⁰ Musa n'addira mukyala we n'abaana be, n'abassa ku ndogoyi, n'asitula okud-dayo mu nsi y'e Misiri, ng'akutte omuggo gwa Katonda mu ngalo ze.

²¹ MUKAMA n'agamba Musa nti, "Bw'oddangayo e Misiri, okoleranga ebyamagero ebyo byonna bye nkulaze, awali Falaawo. Nze ndikakanyaza omutima gwe, abantu bange aleme okubakkiriza okugenda. ²² Falaawo omugambanga bw'oti nti, MUKAMA agambye nti, 'Isirayiri mutabani wange, ye mwana wange omubereberye; ²³ era nkulagira oleke omwana wange agende

ampeereze; naye singa ogaana okumuleka okugenda, laba, nditta mutabani wo omuberebereye.”

²⁴ Awo bwe baali bagenda nga batuuse ku nnyumba y'abagenyi, *MUKAMA* n'amulabikira, n'ayagala okumut-ta. ²⁵ Naye Zipola n'addirira ejjinja eryogi, n'akomola omwana we, ekikuta n'akisuuula ku bigere bya Musa, n'amugamba nti, “Oli baze wa musaayi!” ²⁶ Awo *MUKAMA* n'amuleka. Mu kaseera ako Zipola we yayogerera ku kukomola nti, “Baze wange ng'osaabye omusaayi!”

²⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba Alooni nti, “Genda mu ddungu, osisinkane Musa. N'agenda, n'amusanga ku lusozi lwa Katonda, ne bagwanjwana mu bifuba.”

²⁸ Musa n'abuulira Alooni ebigambo byonna *MUKAMA* bye yali amutumye okwogera, n'obubonero bwonna obw'ebyamagero bwe yamulagira okukola.

²⁹ Musa ne Alooni ne bagenda, ne bakunjaanya abakulu abakulembeze b'abaana ba Isirayiri; ³⁰ Alooni n'abategeeza byonna *MUKAMA* bye yagamba Musa; era n'abakolera n'obubonero, ³¹ ne bakkiriza. Era bwe baawulira nga *MUKAMA* yakyalira abaana ba Isirayiri, n'alaba okubonaabona kwabwe, ne bakoteka emitwe gyabwe ne basinza.

Falaawo Aziyiza Abayisirayiri Okuva mu Misiri

5 Oluvannyuma lw'ebyo, Musa ne Alooni ne bajja eri Falaawo, ne bamugamba nti, “Tutumiddwa *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ng'akugamba nti, ‘Leka abantu bange bagende, bankolere embaga mu ddungu.’”

² Naye Falaawo n'abaddamu nti, “*MUKAMA* ye ani, mmugondere, nzikirize Abayisirayiri okugenda? *MUKAMA* ssimumanyi, era sija kubakkiriza kugenda.”

³ Ne bamugamba nti, “Katonda w'Abaebbulaniya yat-ulabikira. Tukasaba otuleke tugende olugendo lwa nnaku ssatu mu ddungu, tuweeyo ssaddaaka eri *MUKAMA* Katonda waffe; ^I aleme kututta ne kawumpuli, oba n'ekitala.”

⁴ Naye kabaka w'e Misiri n'abagamba nti, “Mmwe Musa ne Alooni, lwaki mwagala okuggya abantu ku mirimu gyabwe? Muddeeyo mangu ku mirimu gyammwe.” ⁵ Falaawo n'ayongerera n'agamba nti, “Kale, mulabe abantu nga bwe beeyongedde obungi mu gg-wanga ate mmwe mubaziyiza kukola.”

⁶ Ku lunaku olwo lwennyini Falaawo n'alagira abagabi b'emirimu ne bannampala b'abantu ^{II} nti, ⁷ “Mulekeraawo okuwanga abantu essubi ery'okukoze-sa mu kubumba amatoffaali; mubaleke bagende beenoonyezenga essubi lyabwe. ^{III}⁸ Naye mubalagire babumbenga obungi bw'amatoffaali bwe bumu nga

I Abamisiri baatwalanga ensolo ng'ente okuba ensolo eza-wongebwa, era ekyo kye kyagendererwa mu kugenda olugendo okuva awaali Abamisiri, okuwaayo ssaddaaka (laba 8:22) II Abagabi b'emirimu baali Bamisiri, ate nga bannampala b'abantu Bayisirayiri. III Amatoffaali gakazibwanga mu musana, essubi nga likozesebwa okwongerera okugagumya. Mu biseera ebyamakungula, ebitundu ebya waggulu empeke kwe zibeera bye byatemebwanga, ebikolo ebya wansi ne birekebwa mu nnimiro. Ebikolo ebyo ebya wansi,

ge babadde babumba; temukendeezanga ku muwendo ogwabasalirwa. Bagayaavu; era kyebava bankaabirira nti, ‘Tuleke tugende tuweeyo ssaddaaka eri Katonda waffe.’ ⁹ Abasajja mubongereko ku mirimu gye mubasalira, bakole nnyo, balyoke baleme na kufa ku ebyo bye babalimbimba.”

Abakozesa Bongera ku Mirimu gy'Abayisirayiri

¹⁰ Awo abakozesa ne bannampala ne bagenda ne bategeeza abantu nti, “Falaawo agambye bw'ati nti, ‘Sijja kwongerera kubawanga ssubi. ¹¹ Mugende mwenoonyeze essubi yonna gye musobola okuliraba; kyokka emirimu gyammwe tegijja kukendeezebwa n'akatono.’” ¹² Bwe batyo abantu ne basaasaanira Misiri yonna okukunjaanya obukonge bw'essubi ly'enjaano bakozese obwo mu kifo ky'essubi.

¹³ Abakozesa ne babakuluusanyanga nga babalagira nti, “Emirimu gyammwe egibasalirwa buli lunaku, mugituukirize nga bwe mwakolanga ng'essubi likyabaweebwa.” ¹⁴ Bannampala Abayisirayiri, abaalondebwa abakozesa ba Falaawo, ne bakubibwanga nga bwe babuuzibwa nti, “Lwaki omuwendo gw'amatoffaali ogwa jjo n'ogwa leero ogwabasalirwa temugutuukirizza nga bwe mwakolanga edda?”

¹⁵ Awo bannampala Abayisirayiri ne bajja ne bajjulira ewa Falaawo, ne bamugamba nti, “Ffe abaddu bo, lwaki otuyisizza bw'oti? ¹⁶ Abaddu bo tetuweebwa ssubi, kyokka tulagirwa nti, ‘Mubumbe amatoffaali!’ Abaddu bo tukubibwa, so ng'omusango guli mu bantu bo.”

¹⁷ Falaawo n'abaddamu nti, “Muli bagayaavu bugayaavu kyokka. Kyemuva mundeberera nti, ‘Tuleke tugende tuweeyo ssaddaaka eri *MUKAMA*.’ ¹⁸ Kale, mugende mukole! Temujja kuweebwa ssubi, naye muteekwa okubumba omuwendo gw'amatoffaali omujjuvu nga bwe gwabasalirwa.”

¹⁹ Bannampala Abayisirayiri ne bategeera ng'akacwano kabatuukiridde, bwe baagambibwa nti, “Omuwendo gw'amatoffaali ogwabasalirwa okubumbanga buli lunaku tegujja kukendeezebwa.” ²⁰ Bwe baava ewa Falaawo, baasanga Musa ne Alooni nga babalindiridde. ²¹ Bannampala ne babagamba nti, “*MUKAMA* abatunuulire era asalewo; kubanga mutufudde ekyenyinyalwa ewa Falaawo n'abaweereza be, era mubakwasizza ekitala okututta.”

Katonda Asubiza Okununula Abayisirayiri

²² Awo Musa n'akomawo awali *MUKAMA*, n'ayogera nti, “Ayi Mukama, abantu bano lwaki obaleetedde emitawaana? Eyo y'ensonga kyewava ontuma?”

²³ Kubanga kasookedde njenda ne njogera ne Falaawo mu linnya lyo, abantu bo abataddeko ebizibu bingi; era abantu bo tobawonyezza n'akatono.”

ebyasigalanga mu nnimiro, Falaawo bye yabagamba bateme okubumba amatoffaali.

6 Awo *MUKAMA* n'addamu Musa nti, "Kaakano oja kulaba kye nnaakola Falaawo. Kubanga alibaleka ne bagenda olw'amaanyi, era olw'amaanyi alibagoba mu nsi ye."

² Katonda n'agamba Musa nti, "Nze *MUKAMA*. ³ Nal-abikira Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo nga Katonda Ayinzabyonna; kyokka saabategeeza linnya lyange nti Nze *MUKAMA*. ⁴ Era nabasuubiza mu ndagaano yange okubawa ensi ya Kanani, gye baabeerangamu ng'abagwira abatambuze. ⁵ Kaakano mpulidde okusinda kw'abaana ba Isirayiri abatuntuzibwa Abamisiri mu buddu, ne nzijukira endagaano yange.

⁶ "Noolwekyo tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Nze *MUKAMA*. Ndibatikkulako emigugu gy'Abamisiri, era ndibawonya obuddu, ne mbanunula n'omukono gwange ogw'amaanyi nga nsalira Abamisiri omusango. ⁷ Ndibafuula abantu bange, era nnaabeeranga Katonda wammwe, era mulitegeera nga nze *MUKAMA* Katonda wammwe abawonyezza ebizibu by'Abamisiri. ⁸ Ndibaleeta mu nsi gye nalayira okuwa Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo; ndigibawa n'efuuka yammwe. Nze *MUKAMA*."

⁹ Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri ebigambo ebyo. Naye tebaamuwuliriza, kubanga emitima gyali gibennyise, nga n'okutuntuzibwa kubayitiridde.

¹⁰ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ¹¹ "Genda otegeeze Falaawo kabaka w'e Misiri aleke abaana ba Isirayiri bave mu nsi ye."

¹² Naye Musa n'addamu *MUKAMA* nti, "Laba, abaana ba Isirayiri bagaanyi okumpuliriza, kale Falaawo anampuliriza atya nze atayogera bulungi?" ¹³ Naye *MUKAMA* n'ayogera ne Musa ne Alooni, n'abalagira bategeeze abaana ba Isirayiri ne Falaawo nti, *MUKAMA* abalagidde okuggya abaana ba Isirayiri mu nsi y'e Misiri.

Obuzaale bwa Musa ne Alooni

¹⁴ Gano ge mannya aga bajjajjaabwe ab'omu bika byabwe:

Batabani ba Lewubeeni, mutabani wa Isirayiri omubereberye, be bano:

Kanoki ne Palu, Kezulooni ne Kalumi.

¹⁵ Batabani ba Simyoni:

Yamweri ne Yamini, ne Okadi, Yakini ne Zokali, Sawuli (omwana w'omukyala Omukanani).

Abo be b'omu mu bika bya Simyoni.

¹⁶ Gano ge mannya ga batabani ba Leevi ng'emirembe bwe giri:

Gerusoni ne Kokasi ne Merali.

Leevi yawangaala emyaka kikumi mu asatu mu musanvu.

¹⁷ Batabani ba Gerusoni be bano mu bika byabwe: Libuni ne Simeeyi.

¹⁸ Bano be batabani ba Kokasi:

Amulaani ne Izukali, Kebbulooni ne Wuziyeeri. Kokasi yawangaala emyaka kikumi mu asatu mu esatu.

¹⁹ Bano be batabani ba Merali:

Makuli ne Musi.

Abo be b'omu bika bya Leevi ng'emirembe gyabwe bwe gyali.

²⁰ Amulaamu n'awasa senga we Yokebedi; n'amuzaalira: Alooni ne Musa.

Amulaamu n'awangaala emyaka kikumi mu asatu mu musanvu.

²¹ Bano be baana ba Izukali:

Koola ne Nefega ne Zikiri.

²² Abaana ba Wuziyeeri be bano:

Misayeri ne Erizafani ne Sisiri.

²³ Alooni n'awasa Eriseba, muwala wa Aminadaabu era nga ye mwannyina wa Nakayisoni. Yamuzaalira abaana bano: Nadabu ne Abiku, Eriyazaali ne Isamaali.

²⁴ Bano be baana ba Koola:

Asira ne Erukaana, ne Abiyasaafu.

Abo be b'omu kika kya Abakoola.

²⁵ Eriyazaali, mutabani wa Alooni, yawasa omu ku bawala ba Putiyeeri, n'amuzaalira Finekaasi.

Ago ge mannya g'abakulu b'ebika by'Abaleevi, n'ennyumba zaabwe mu bika ebyo.

²⁶ Abo ye Alooni ne Musa *MUKAMA* be yalagira nti, "Muggyeeyo abaana ba Isirayiri bonna mu nsi y'e Misiri." ²⁷ Be bo abaayogera ne Falaawo, kabaka w'e Misiri, ku by'okuggyayo abaana ba Isirayiri mu Misiri. Ye Musa oyo, ne Alooni oyo.

²⁸ Ku lunaku olwo *MUKAMA* kwe yayogerera ne Musa mu nsi y'e Misiri, ²⁹ *MUKAMA* yagamba Musa nti, "Nze *MUKAMA*. Tegeeza Falaawo, kabaka w'e Misiri, buli kimu kyonna kye nkugamba." ³⁰ Naye Musa n'addamu *MUKAMA* nti, "Nze atamanya kwogera bulungi, Falaawo anampuliriza atya?"

7 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Laba, nkufudde nga Katonda awali Falaawo, ne muganda wo Alooni y'ajja okubeera nnabbi wo. ² Ojjanga kwogera bye nkulagira, ne muganda wo Alooni ayogere ne Falaawo asobole okuleka abaana ba Isirayiri bave mu nsi ye. ³ Naye ndikakanyaza omutima gwa Falaawo; ne bwe ndikolera ebyamagero ebingi ennyo mu nsi y'e Misiri, ⁴ tagenda kubawuliriza. Ndirumba Misiri n'amaanyi, ne ngisalira omusango, ne ndyoka nzi-gyayo abantu bange Abayisirayiri bonna. ⁵ Era Abamisiri balitegeera nti Nze *MUKAMA*, bwe ndirumba Misiri n'amaanyi ne nzigyayo Abayisirayiri."

Omuggo gwa Alooni Gufuuka Omusota

⁶ Awo Musa ne Alooni ne bakola nga *MUKAMA* bwe yabalagira. ⁷ We baayogerera ne Falaawo, Musa yali aweza emyaka kinaana egy'obukulu, ne Alooni ng'aweza emyaka kinaana mu esatu. ⁸ *MUKAMA* n'agamba Musa ne Alooni nti, ⁹ "Falaawo bw'anaabagamba nti, 'Mukoleeyo ekyamagero,' nga ggwe ogamba Alooni nti, 'Ddira omuggo gwo ogusu-ule wansi awali Falaawo,' era gunaafuuka omusota."

¹⁰ Awo Musa ne Alooni ne bagenda ewa Falaawo, ne bakola nga *MUKAMA* bwe yabalagira. Alooni n'asuula omuggo gwe wansi awali Falaawo n'abaweereza be, ne gufuuka omusota. ¹¹ Falaawo naye n'atumya basajja be abagezigezi, n'abalogo; abakujjukujju abo Abamisiri ne bakola ekintu kye kimu mu magezi gaabwe ag'ekyama. ¹² Kubanga nabo baasuula wansi emiggo gyabwe, ne gifuuka emisota; naye omuggo gwa Alooni ne gumira emiggo gyabwe. ¹³ Naye era omutima gwa Falaawo ne gukakanyala, nga *MUKAMA* bwe yali agambye.

Amazzi Gafuuka Omusaayi

¹⁴ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Omutima gwa Falaawo gukakanyadde, era agaanye okuleka abantu okugenda. ¹⁵ Mu makya genda eri Falaawo ng'afuluma okulaga ku mazzi, omulindirire ku lubalama lw'omugga Kiyira ¹. Era twala n'omuggo ogwafuuka omusota. ¹⁶ Olyoke omugambe nti, '*MUKAMA* Katonda wa Abaebbulaniya yantuma gy'oli ng'agamba nti, Leka abantu bange bajje mu ddungu bansinze; naye, laba, n'okutuusa leero okyagaanyi okunghondera.' ¹⁷ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Ku kino kw'olitegeerera nga nze *MUKAMA*: laba ndikuba ku mazzi agali mu mugga, n'omuggo oguli mu mukono gwange, era galifuuka musaayi, ¹⁸ n'ebyennyanya ebiri mu mugga birifa, n'omugga guliwunya; era n'Abamisiri nga tebakayagala kunywa ku mazzi gaagwo.'"

¹⁹ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Tegeeza Alooni nti, 'Twala omuggo gwo ogwolekeze amazzi gonna mu Misiri: ku migga gyabwe, n'emikutu gyabwe, n'obuyanja bwabwe, n'ebidiba byabwe, byonna bifuuke musaayi. Era wagenda kubeerawo omusaayi mu nsi yonna ey'e Misiri: mu ntiba ez'emitu ne mu matogero ag'amayinja.'"

²⁰ Awo Musa ne Alooni ne bakola nga *MUKAMA* bwe yabalagira. Alooni n'addira omuggo gwe n'akuba ku mazzi ag'omu mugga, nga Falaawo n'abaweereza be balaba; amazzi gonna ag'omu mugga ne gafuuka omusaayi. ²¹ Era n'ebyennyanya byonna mu mugga Kiyira ne bifa. Omugga ne guwunya, Abamisiri nga

¹ Kiyira Falaawo yagendanga okusinza lubaale w'Omugga Kiyira (kitaawe wa balubaale). Noolwekyo okukwata ku Kiyira, kyali nga kukwata mu liiso lya Misiri lyennyini.

tebakyasobola kunywa mazzi ga mu mugga Kiyira; omusaayi ne gubuna wonna mu nsi y'e Misiri.

²² Abalogo ab'omu Misiri nabo ne bakola bwe batyo mu magezi gaabwe ag'ekyama. Omutima gwa Falaawo ne gweyongerera okukakanyala, ebya Musa ne Alooni n'atabiwuliriza era nga *MUKAMA* bwe yali agambye; ²³ n'akyuka ne yeddirayo mu lubiri lwe, nga byonna ebibaddewo tabissizzaako mwoyo. ²⁴ Abamisiri bonna ne basimaasima okumpi n'omugga nga banoonya amazzi ag'okunywa, kubanga amazzi g'omu mugga nga tegakyanyweka.

²⁵ Awo ne wayitawo ennaku musanvu okuva ku lunaku *MUKAMA* lwe yakubirako omugga.

Ebikere Bibuna mu Bamisiri

⁸ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Ggenda ewa Falaawo omugambe nti, '*MUKAMA* agambye bw'ati nti, "Leka abantu bange bagende, balyoke bansinze. ² Naye bw'onoogaana n'otabakkiriza kugenda, laba, nnaasindika ebikere ne bijjula ensi yo yonna. ³ Omugga gulivaamu ebikere enkumu ennyo ebirituuka ne mu lubiri lwo. Biriyingira mu kisenge kyo mw'osula, ne ku kitanda kyo. Biriyingira mu nnyumba z'abaweereza bo ne mu z'abantu bo. Biriyingira ne mu byoto omufumbirwa. ⁴ Ebikere birikuwalampa ne bikutambulirako ne ku bakungu bo bonna ne ku bantu bo.'"

⁵ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Tegeeza Alooni nti, 'Golola omukono gwo oyolekeze omuggo gwo eri emigga, n'eri emikutu gy'amazzi, n'eri ebidiba, osobozese ebikere okubuna ensi yonna ey'e Misiri.'"

⁶ Bw'atyo Alooni n'agolola omukono gwe ku mazzi gonna ag'omu Misiri; ebikere ne bivaayo ne bijjula ensi yonna ey'e Misiri. ⁷ Abalogo nabo ne bakola bwe batyo mu magezi gaabwe ag'ekyama, nabo ne baleeta ebikere mu nsi ey'e Misiri.

⁸ Awo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni n'abagamba nti, "Mwegayirire *MUKAMA* anziggyeeko ebikere bino era ne ku bantu bange, ndyoke nange ndeke abantu bammwe bagende baweeyo ssaddaaka eri *MUKAMA*." ⁹ Musa n'addamu Falaawo nti, "Weerondere ekiseera nga bw'osiima, w'oyagalira neegayirire *MUKAMA* ku lulwo ne ku lw'abaweereza bo, ne ku lw'abantu bo, ebikere ebikuliko n'ebiri mu nnyumba zo bizikirizibwe, bisigale mu mugga Kiyira mwokka."

¹⁰ Falaawo n'agamba nti, "Enkya." Musa n'agamba nti, "Kijja kubeera nga bw'ogambye, olyoke otegeere nga bwe watali n'omu afaanana nga *MUKAMA* Katonda waffe. ¹¹ Ebikere bijja kukuviira, bive ne mu mayumba go, biviire n'abaweereza bo n'abantu bo; bijja kusigala mu mugga mwokka."

¹² Awo Musa ne Alooni ne bava ewa Falaawo. Musa ne yeegayirira *MUKAMA* olw'ebikere *MUKAMA* bye yali aleetedde Falaawo. ¹³ *MUKAMA* n'akolera Musa kye yamusaba. Ebikere ne bifiira mu mayumba, ne mu mpya

mu byalo, ne mu nnimiro. ¹⁴ Ne bikun̄ḡaanyizibwa entuumo n'entuumo; ensi n'ejjula ekivundu. ¹⁵ Naye Falaawo bwe yalaba nga waliwo wassiza ku mukka, n'akakanyaza omutima gwe, ebya Musa ne Alooni n'alekera awo okubiwuliriza, era nga *MUKAMA* bwe yali agambye.

Ensekere Zibuna mu Bamisiri

¹⁶ Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Musa nti, "Gamba Alooni bw'oti nti, 'Golola omuggo gwo, okube ku nfuufu eri ku ttaka, eryoke efuuke ensekere mu nsi yonna ey'e Misiri.'" ¹⁷ Ne bakola nga *MUKAMA* bw'abagambye; Alooni n'agolola omukono gwe ogwali gukute omuggo, n'akuba ku nfuufu ku ttaka, ne muvaamu ensekere ne zitambulira ku bantu ne ku nsolo; enfuufu yonna mu nsi y'e Misiri n'efuuka nsekere. ¹⁸ Abalogo nabo ne bagezaako mu magezi gaabwe ag'ekyama okufuusa ensekere, naye ne balemwa. Ensekere ne ziteevuunya ku bantu ne ku nsolo.

¹⁹ Abalogo ne bagamba Falaawo nti, "Engalo ya Katonda bino y'ebikoze." Naye omutima gwa Falaawo ne gukakanyala, n'atabawuliriza, nga *MUKAMA* bwe yali agambye.

Ensowera Zibuna mu Bamisiri

²⁰ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Keera mu makya nnyo, ogende osisinkane Falaawo ng'aserenge-ta ku mazzi omugambe nti, '*MUKAMA* agambye bw'ati nti, Leka abantu bange bagende, bansinze. ²¹ Naye abantu bange bw'otoobakkirize kugenda, laba, ndireeta ebikuukuulu by'ensowera, ku ggwe ne ku baweereza bo, ne ku bantu bo, ne mu nnyumba zammwe. Ensowera zirijjula mu mayumba ga Bamisiri ne ku ttaka kwe gaazimbibwa.

²² "Naye ku lunaku olwo, ekitundu Goseni abantu bange gye babeera ndikiyisa mu ngeri ya njawulo; kubanga yo teribaayo bikuukuulu bya nsowera n'akatonono, olyoke otegeere nga nze, *MUKAMA*, ndi wano wakati mu nsi. ²³ Nzija kussaawo enjawulo wakati w'abantu bange n'abantu bo. Ekyamagero kino kijja kubaawo enkeera."

²⁴ *MUKAMA* n'akola bw'atyo. Ebikuukuulu by'ensowera ne byeyiwa mu lubiri lwa Falaawo, mu nnyumba ye, ne mu mayumba g'abaweereza be, ne mu nsi yonna ey'e Misiri: ensi n'eyononeka olw'ebikuukuulu by'ensowera.

²⁵ Awo Falaawo n'atumira Musa ne Alooni, n'abagamba nti, "Kale, muweereeyo wano mu nsi eno ssaddaaka eri Katonda wammwe." ²⁶ Naye Musa n'addamu nti, "Ekyo bwe tukikola, tekijja kuba kituufu. Kubanga ssaddaaka ze tuwaayo eri *MUKAMA* Katonda waffe, Abamisiri tebajja kuzaagala. Kale singa tuddira ssaddaaka Abamisiri ze bakyawa ennyo bwe batyo, ne tuziwaayo nga balaba, tebajja kutukuba amayinja?

²⁷ Kitugwanira tutambule olugendo lwa nnaku ssatu

mu ddungu, tuweeyo ssaddaaka eri *MUKAMA* Katonda waffe nga bw'anaatulagira."

²⁸ Falaawo n'agamba nti, "Nzija kubaleka mugende muweeyo ssaddaaka eri *MUKAMA* Katonda wammwe mu ddungu, kyokka temugenda ewala ennyo. Kale munsabire." ²⁹ Musa n'addamu nti, "Bwe nnaaba naka-wa wano w'oli nzija kusaba *MUKAMA*, enkya ensowera ziviire Falaawo n'abakungu be awamu n'abantu be. Naye kirungi Falaawo aleme nate kulimbalimba, n'atakkiriza bantu kugenda kuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA*."

³⁰ Musa n'avaayo ewa Falaawo, n'asaba *MUKAMA*. ³¹ *MUKAMA* n'akola nga Musa bwe yamusaba, n'aggya-wo ebikuukuulu by'ensowera ewa Falaawo ne mu baweereza be, ne mu bantu be; ne watasigala nsowera n'emu. ³² Kyokka ne ku mulundi guno, Falaawo yakakanyaza omutima gwe, abantu n'atabakkiriza kugenda.

Nsotoka mu Magana ag'Abamisiri

⁹ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Genda ewa Falaawo omugambe nti, *MUKAMA* Katonda wa Abaebbulaniya agambye nti, 'Leka abantu bange bagende, bansinze. ² Singa ogaana okubakkiriza kugenda, n'oyongera okubakuumira wano, ³ *MUKAMA* ajja kusindika nsotoka omukambwe ennyo mu magana go agali mu malundiro, ne mu mbalaasi ne mu ndogoyi, ne mu njamira, ne mu zisseddume z'ente ne mu ndiga. ⁴ Naye *MUKAMA* ajja kwawulamu amagana aga Isirayiri n'aga Misiri, waleme kubaawo nsolo n'emu efa mu magana ag'abaana ba Isirayiri."

⁵ *MUKAMA* n'alonda ekiseera, n'agamba nti, "Enkya *MUKAMA* w'anaakolera ekintu kino mu nsi eno." ⁶ Era enkeera *MUKAMA* n'akola ekikolwa ekyo: amagana aga Misiri gonna ne gafa, naye ne wataba nsolo n'emu ku magana ag'abaana ba Isirayiri eyafa. ⁷ Falaawo n'atuma abantu okwetegereza, ne basanga nga tewali wadde ensolo n'emu ey'abaana ba Isirayiri eyali efudde. Naye era omutima gwa Falaawo ne gusigala nga gukyakanyadde, Abayisirayiri n'atabakkiriza kugenda.

Amayute n'Amabwa mu Bamisiri

⁸ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa ne Alooni nti, "Muy-oole mu kyokero embatu z'omunyale, Musa agumanse waggulu mu bbanga nga ne Falaawo alaba. ⁹ Gujja kufuuka nfuufu mu nsi yonna ey'e Misiri, guleete amayute ku bantu ne ku nsolo aganaatulikamu amabwa mu nsi yonna ey'e Misiri."

¹⁰ Bwe batyo ne bayoola omunyale mu kyokero, ne bagenda bayimirira mu maaso ga Falaawo. Musa n'amansa evvu waggulu mu bbanga, ne lifuuka amayute, ne gatulikamu amabwa ku bantu ne ku nsolo. ¹¹ Abalogo ne batasobola kuyimirira mu maaso ga Musa olw'amayute; ¹ kubanga amayute gaakwata

abalogo n'Abamisiri bonna. ¹² Naye *MUKAMA* n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atawuliriza Musa ne Aloon, era nga *MUKAMA* bwe yagamba Musa.

Amayinja g'Omuzira Gagwa mu Bamisiri

¹³ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Ozuukuka mu makya nnyo, n'ogenda oyolekera Falaawo, n'omugamba nti, *MUKAMA* Katonda wa Abaebbulaniya agamba bw'ati nti, 'Leka abantu bange bagende, bampeereze. ¹⁴ Kubanga ku mulundi guno nzija kukusindikira kawumpuli ku ggwe kennyini, ne ku baweereza bo, ne ku bakungu bo, olyoke otegeere nga tewali ali nga nze mu nsi yonna. ¹⁵ Kubanga nandiyinzizza okugolola omukono gwange ne nkusindikira olumbe, ggwe n'abantu bo, ne lubamalawo ku nsi. ¹⁶ Naye olw'ensonga eno kyenava nkuleka n'obeera mulamu, ndyoke njolese amaanyi gange, era n'erinnya lyange liryoke litegeezebwe mu nsi yonna. ¹⁷ Kyokka okyekulumbaliza ku bantu bange n'otobakkiriza kugenda, ¹⁸ noolwekyo, enkya obudde nga bwe buti, nzija kusindika kibuyaga ow'omuzira ogw'amayinja ogutagwangako mu Misiri kasookedde ensi eyo ebaawo. ¹⁹ Kale, lagira bayingize amagana go ag'ente, n'ebisolo byonna ebiri mu ddundiro, kubanga omuzira gujja kukuba buli muntu ali ebweru era ajja kufa; ne buli nsolo yonna eneebeera ebweru mu ddundiro gujja kugikuba efe.'"

²⁰ Abakungu ba Falaawo abaali batya ekigambo kya *MUKAMA*, ne banguwa ne bayingiza abaddu baabwe n'amagana gaabwe. ²¹ Naye abo abatassayo mwoyo ku kigambo kya *MUKAMA* ne baleka abaddu baabwe n'amagana gaabwe ebweru.

²² Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo eri eggulu, omuzira gugwe ku nsi yonna ey'e Misiri: gukuba abantu, n'ensolo, ne buli kimera kyonna ekiri mu nnimiro mu Misiri." ²³ Musa n'ayolekeza omuggo gwe eri eggulu; *MUKAMA* n'asindika okubwatuka n'omuzira; laddu ne yakira ku ttaka. Bw'atyo *MUKAMA* n'atonnyesa omuzira ku nsi y'e Misiri. ²⁴ Omuzira ne gugwa, n'okumyansa ne kwetabika n'omuzira awatali kusalako, ne guba mungi nnyo, nga tegugwangako bwe gutyo kasookedde ensi ya Misiri efuuka ggwanga. ²⁵ Omuzira gwakuba buli kintu kyonna ekyali ebweru mu nnimiro mu nsi yonna ey'e Misiri: abantu n'ensolo; era omuzira ne gukuba buli kimera kyonna mu nnimiro, ne gusensebula emiti gyonna ku ttale. ²⁶ Ekitundu kyokka ekitaatuukwamu muzira, kye kya Goseni, abaana ba Isirayiri gye baabeeranga.

²⁷ Awo Falaawo n'atumya Musa ne Aloon, n'abagamba nti, "Leero luno nnyoonnye; *MUKAMA* ye mutuufu, naye nze n'abantu bange ffe bakyamu. ²⁸ Weegayirire *MUKAMA*; kubanga omuzira n'okubwatuka bitwetamiz-

I Ebirwadde n'ebibonoobono ebyasooka byali bituuse ku bintu ebisinzibwa, kyokka ekirwadde kino kyali kituuse ku balogo, baleme kuddayo nate kutawanya Musa.

za. Nzija kubaleka mugende; siraba kyemuva mweyongerera kubeera wano."

²⁹ Musa n'addamu nti, "Olunaafulumu mu kibuga, nnaagolola emikono gyange waggulu eri *MUKAMA* ne mmusaba. Okubwatuka kunaasirika, n'omuzira gu-naalekera awo okugwa; olyoke otegeere ng'ensi eno *MUKAMA* ye nannyini yo. ³⁰ Kyokka manyi nga ggwe n'abakungu bo temunnatya *MUKAMA* Katonda."

³¹ (Obugogwa ne sayiri byakubwa ne bizikirizibwa, kubanga sayiri yali ayengeraga nga n'obugogwa bumulisizza. ³² Naye enjaano n'omukyere, byo tebyayonoonebwa kubanga byali tebinnayengeraga.)

³³ Musa n'ava mu kibuga ewa Falaawo, n'awanika emikono gye eri *MUKAMA* ng'amusaba; okubwatuka n'omuzira ne bisirika, era n'enkuba n'ekya. ³⁴ Naye Falaawo bwe yalaba enkuba, n'omuzira, n'okubwatuka nga birekeddaawo, ate ne yeeyongeraga okusobya; ye n'abakungu be ne bakakanyaza emitima gyabwe.

³⁵ Omutima gwa Falaawo bwe gutyo ne gukakanyala; n'ataleka baana ba Isirayiri kugenda, era nga *MUKAMA* bwe yayogeraga mu Musa.

Enzige Zirya Ebirime by'Abamisiri

¹⁰ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Genda eri Falaawo, kubanga nnyongedde okukakanyaza omutima gwe, n'omutima gw'abaweereza be, ndyoke mbalage ebyamagero byange bino: ² era naawe onyuzimise abaana bo, n'abaana b'abaana bo, ebintu bye nkoledde mu Misiri, n'ebyamagero bye mbalaze; nammwe mulyoke mutegeere nga nze *MUKAMA*."

³ Awo Musa ne Aloon ne bagenda ewa Falaawo, ne bamugamba nti, "*MUKAMA* Katonda wa Abaebbulaniya n'agamba bw'ati nti, 'Olituusa ddi ng'okyagaanye okwetoowaza mu maaso gange? Leka abantu bange bagende, bansinze. ⁴ Singa ogaana okubakkiriza okugenda, enkya nzija kuleeta enzige mu nsi yo. ⁵ Zijja kubikka ensi yonna, wabulewo n'omuntu w'ayisa eriiso okulaba ettaka. Zijja kulya ebyo omuzira bye gwalekawo, zirye ne buli muti ogukula mu nnimiro. ⁶ Zinajjuza amayumba go, n'amayumba g'abakungu bo bonna, n'amayumba g'Abamisiri bonna; ekyo bakadde bo, ne bakadde ba bakadde bo nga tebakirabangako kasookedde babeera mu nsi eno n'okutuusa leero.'"

Musa n'akyuka n'aviira Falaawo. ⁷ Abakungu ba Falaawo ne bamugamba nti, "Omusajja ono alituusa ddi ng'atufuukidde omutego? Leka abantu bagende basinze *MUKAMA* Katonda waabwe. Ggwe tolaba Misiri nga bw'eweddewo?" ⁸ Musa ne Aloon ne bazzibwa awali Falaawo. N'abagamba nti, "Kale, mugende musinze *MUKAMA* Katonda wammwe. Naye abagenda be baani?" ⁹ Musa n'addamu nti, "Abakulu n'abato, batabani baffe ne bawala baffe bona tujja kugenda nabo; era tugenda n'amagana gaffe n'ebisibo byaffe, kubanga waliwo embaga gye tujja okukolera *MUKAMA*."

¹⁰ Falaawo n'abagamba nti, "MUKAMA abeere nammwe, obanga mulowooza nga nzija kubaleka mugende, mmwe n'abaana bammwe! Nze ndaba nga mulina olukwe lwe muteekateeka. ¹¹ Nedda! Abasajja bokka ka bagende basinze ¹MUKAMA; kubanga ekyo kye mwagala." Ne bagobebwa awali Falaawo.

¹² Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ku nsi ya Misiri oyite enzige, zijje ku nsi ya Misiri, zirye buli kantu konna akamera mu nnimiro, n'ebyo byonna omuzira bye gwataliza."

¹³ Musa n'agolola omuggo gwe ku nsi ya Misiri; MUKAMA Katonda n'aleeta embuyaga ezaava ebuwanjuba, ne zikunta olunaku olwo lwonna n'ekiro kyonna. Obudde bwe bwakya embuyaga ne zireeta enzige.

¹⁴ Enzige nnyingi nnyo ne zigwa ku nsi yonna ey'e Misiri, ne zigisaanikira, okuva ku nsalo yaayo ey'oluuyi olumu okutuuka ku y'oluuyi olulala. Zaali nzige za kabi kanene, nga tewalabikanga ziri ng'ezo, era tezigenda kulabika. ¹⁵ Zaabuutikira ensi yonna, ne wabaawo ekizikiza ku nsi; ne zirya buli kimera kyonna mu nsi, n'ebibala byonna eby'emiti omuzira bye gwali gutaliza; era tewaasigalawo kintu kyonna kya kiragala ku miti n'ebimera mu nnimiro, mu nsi yonna ey'e Misiri.

¹⁶ Awo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni bunnambiro, n'abagamba nti, "Nnyonoonye eri MUKAMA Katonda wammwe ne gye muli. ¹⁷ Mbeegayiridde munsonyiwe olw'okwonoona kwange, omulundi guno gwokka; era musabe MUKAMA Katonda wammwe anziggyeeko olumbe luno lwokka olututta." ¹⁸ Musa n'ava ewa Falaawo ne yeegayirira MUKAMA. ¹⁹ Awo MUKAMA n'aleeta embuyaga ez'amaanyi ennyo nga ziva ebuwanjuba, ne zisitula enzige ne zizisuula mu Nnyanja Emyufu. Tewaasigala nzige n'emu wonna wonna mu nsi y'e Misiri. ²⁰ Naye MUKAMA n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, abaana ba Isirayiri n'atabakkiriza kugenda.

Ekizikiza Kikwata mu Bamisiri

²¹ Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo waggulu eri eggulu, wabeewo ekizikiza ku nsi ey'e Misiri; ekizikiza ekiyinza n'okuwulikika."

²² Musa n'agolola omukono gwe eri eggulu; ne wabaawo ekizikiza ekikwafu mu nsi yonna ey'e Misiri okumala ennaku ssatu. ²³ Abantu bonna nga tewali asobola kulaba munne; era tewaali yaseguka kuva mu kifo kye w'abeera okumala ennaku ssatu. Naye bo abaana ba Isirayiri ewaabwe ng'obudde bulaba.

²⁴ Awo Falaawo n'atumya Musa, n'amugamba nti, "Mugende musinze MUKAMA. Abaana bammwe nabo mugende nabo, wabula ente zammwe, n'embuzi n'endiga ze ziba zisigala."

²⁵ Naye Musa n'addamu nti, "Osaana otuleke tutwale ebisolo eby'okuwaayo ssaddaaka n'ebiweebwayo

I Mu ddiini y'Abamisiri, abasajja bokka be beetabanga mu kusinza. Noolwekyo mu kiseera kino, Falaawo yali awambye abakyala n'abaana.

ebyokebwa eri MUKAMA Katonda waffe. ²⁶ Ente zaffe tusaana okugenda nazo; tewali nsolo n'emu eneesigala. Kubanga kitusaanira okuzitwala nga tugenda okusinza MUKAMA Katonda waffe; kubanga tujja kumala kutuuka eri, ne tulyoka tumanya kye tunaakoze sa mu kusinza MUKAMA."

²⁷ Naye MUKAMA n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atabaleka kugenda. ²⁸ Falaawo n'agamba Musa nti, "Nva mu maaso! Era weekuume, sikulabanga ng'okomyewo w'endi; bwe ndiddayo okukulaba tolirema kufa."

²⁹ Musa n'addamu nti, "Nga bw'ogambye, nange siriddayo kukulaba."

Okuttibwa kw'Abaana Abamisiri Ababereberye

11 Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Ekyaliyo eki-bonoobono kimu kye nzija okuleetera Falaawo n'ensi y'e Misiri. Oluvannyuma lwakyo ajja kubaleka mugende; ate bw'anaabakkiriza okugenda, ajja kubee-goberako ddala bwegobi abasindiikirize. ² Kale, tegeeza abantu, buli musajja asabanga muliraanwa we, ne buli mukazi asabanga muliraanwa we, ebintu eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya zaabu." ³ MUKAMA n'aleetera Abamisiri okukwanagana n'abaana ba Isirayiri; ne Musa n'aweabwa nnyo ekitiibwa mu nsi y'e Misiri. Abakungu ba Falaawo n'abantu bonna ne bamugulumiza nnyo.

⁴ Awo Musa n'agamba Falaawo nti, "MUKAMA agambye bw'ati nti, 'Nga wakati mu ttumbi, nzija kuyita mu Misiri yonna. ⁵ Ebibereberye mu nsi y'e Misiri bijja kufa, okutandikira ku mubereberye wa Falaawo agenda okumusikira, okutuukira ddala ku mubereberye ^{II} w'omuwala omuzaana asa ku lubengo; era n'ebibereberye byonna eby'ebisolo. ⁶ Wajja kubaawo okukungubaga okunene mu nsi yonna eya Misiri, okutabangawo era nga tewagenda kubaawo kukwenkana.

⁷ Naye mu baana ba Isirayiri n'embwa teribaayo gw'eboggolera wadde ebisolo byabwe; mulyoke mutegeere nga MUKAMA Abamisiri n'Abayisirayiri tabayisa bumu.' ⁸ Era bano abakungu bo bonna balijja gye ndi nga babundabunda, ne banvuunamira nga banneegayirira nti, 'Genda, ggwe n'abantu bo bonna abakugoberera.' Oluvannyuma lw'ebyo nange ndigenda." N'ava awali Falaawo n'obusungu bungu nnyo.

⁹ MUKAMA yali agambye Musa nti, "Falaawo tagenda kuwuliriza by'omugamba, bwe ntyo ndyoke nkolere ebyamagero byange bingi mu Misiri." ¹⁰ Musa ne Alooni baakolera ebyamagero ebyo byonna awali Falaawo; naye MUKAMA yakakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atakkiriza baana ba Isirayiri kuva mu nsi ye.

II Mu bitundu ebyo, omwana owoobulenzi nga ye mubereberye yali wa muwendo nnyo eri ennyumba gy'avaamu.

Okuyitako

12 Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Musa ne Alooni nga bali mu nsi y'e Misiri, n'abagamba nti, ² "Okuva leero omwezi ¹ guno gwe gunaabanga omubereberye mu myezi gyonna mu mwaka gwammwe. ³ Mutegeeze abantu bonna aba Isirayiri nti ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi guno kigwanidde buli mukulu wa nnyumba, addire omwana gw'endiga ogw'okuliibwa mu maka ge, buli maka omwana gw'endiga gumu. ⁴ Singa amaka gabaamu abantu batono nnyo abata-malaawo mwana gwa ndiga, amaka ago geegatte n'ag'omuliraano balye omwana gw'endiga ogwo. Muligeraageranya obungi bw'abantu abamalawo omwana gw'endiga nga musenziira ku ndya ya buli omu mu maka omwo. ⁵ Omwana gw'endiga gusaana gube gwa seddume nga gwa mwaka gumu obukulu, era nga teguliiko kamogo. Guyinza okuba omwana gw'endiga oba ogw'embuzi. ⁶ Ensolo ezo muzirabiriranga okutuusa ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi guno; ekibiina kyonna eky'abantu ba Isirayiri ne kiryoka kizitta akawungeezi. ⁷ Baddiranga omusaayi ne bagumansira ku njuyi zombi ne waggulu, ku mwango gw'oluggi lwa buli nnyumba mwe baliriira omwana gw'endiga. ⁸ Mu kiro ekyo ennyama balyanga njokye ku muliro, era baliirangako n'emigaati egitali mizimbulukuse n'enva ezikaawa. ⁹ Tewabanga ku nnyama eyo gye mulya nga mbisi obanga efumbwa mu mazzi; wabula mugyokyanganga ku muliro: omutwe, amagulu n'eby'omunda byonna. ¹⁰ Temugiterekan-gako kutuusa nkeera; bw'ebalemanga eggulolimu, mugyokyanganga bwokya ne mugizikiriza. ¹¹ Mugiryanga bwe muti: Mwesibanga ekimyu, nga mwambadde n'engatto zammwe ^{II}, nga mukutte n'omuggo. Mugiryanga mangu. Kubanga eyo y'Embaga ey'Okuyitako kwa *MUKAMA*.

¹² "Kubanga mu kiro ekyo ndiyita mu nsi ya Misiri, nditta buli kibereberye kyonna mu nsi y'e Misiri, abantu era n'ebisolo; era bakatonda bonna ab'omu Misiri ndibasalira omusango. Nze *MUKAMA*. ¹³ Omusaayi ke kaliba akabonero akalaga ennyumba mwe muli; era bwe ndiraba omusaayi, nga mbayitako; so n'okuzikirira kwe ndireeta ku Bamisiri mmwe tekulibakwatako.

Okukwata Wiiki y'Okuyitako

¹⁴ "Olunaku luno lunaababeereranga lwa kijjukizo, era munaalukuumanga ne mulukwata nga lwa mbaga ya *MUKAMA* mu mireembe gyammwe gyonna egiridirinjana. Lino lifuuse tteeka ery'emirembe gyonna. ¹⁵ Munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse ^{III}

I *Ekiseera ekyo kiri wakati w'ekitundu ekisembayo eky'omwezi gwa Maaki n'ekitundu ekisooka eky'omwezi gwa Apuli.* II *Engatto tezaayambalibwanga waka, era n'enkoba tezaasibwanga. Omuntu bwe yabiteekangako nga kitegeeza nga bw'asuubira okugenda.* III *Okuyitako kyekuva kuyitibwa embaga ey'omugaati ogutali muzimbulukuse.*

okumala ennaku musanvu; era ku lunaku olusooka, mu nnaku ezo omusanvu, ekizimbulukusa mukiggiranga ddala mu nnyumba zammwe, kubanga alivumbulwa ng'alidde omugaati ogulimu ekizimbulukusa, okuva ku lunaku olusooka okutuusa ku lunaku olw'omusanvu, aligobebwa mu Isirayiri. ¹⁶ Ku lunaku olusooka wanaabangawo olukunjaana olutukuvu, ne ku lunaku olw'omusanvu munaabanga n'olukunjaana olutukuvu; ennaku ezo temuzikolerangako mulimu gwa ngeri yonna, okuggyako okufumba emmere abantu bonna gye banaalya, kye kyokka kye mujjanga okukola.

¹⁷ "Mukwatanga Embaga ey'Emigati Egitali mizimbulukuse, kubanga ku lunaku luno lwennyini kwe naggyira ebika bya Isirayiri mu nsi y'e Misiri. Noolwekyo olunaku luno munaalukwatanga n'ab'omu mireembe gyonna egiriddawo. Ekyo kiragiyo eky'emirembe n'emirembe. ¹⁸ Mu mwezi ogusooka, munaalyanga omugaati ogutaliimu kizimbulukusa, okuva mu kawungeezi ak'olunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi, okutuusa ku lunaku olw'amakumi abiri mu olumu olw'omwezi ogwo. ¹⁹ Okumala ennaku musanvu mu nnyumba zammwe temulabikangamu ekizimbulukusa; era alivumbulwa ng'alidde ekintu kyonna omuli ekizimbulukusa, agenda kugobwa mu Isirayiri, ne bwaliba omuzaalirana oba omugwira. ²⁰ Temulyanga kintu kyonna omuli ekizimbulukusa; mu nnyumba zammwe mwe musula yonna, mulyanga emigaati egitali mizimbulukuse."

Omwana gw'Endiga ogw'Okuyitako Guttibwa

²¹ Awo Musa n'ayita abakulembeze ba Isirayiri bonna, n'abagamba nti, "Mwerondere abaana b'endiga ng'amaka gammwe bwe gali, mutte omwana gw'endiga ogw'Okuyitako. ²² Musibe bulungi akaddo k'akakubansiri, mukannyike mu musaayi gwe mutadde mu bensani, mulyoke mumansire ku mwango gw'oluggi waggulu, ne ku njuyi zombi ez'omwango. Tewabaawo n'omu afuluma ennyumba ye okutuusa ng'obudde bukedde. ²³ Kubanga *MUKAMA* ajja kuyita awo ng'agenda okutta Abamisiri; kale bw'anaalaba omusaayi ku mwango gw'oluggi waggulu ne ku mwango mu mbiriizi z'oluggi, oluggi olwo *MUKAMA* ajja kuluyitako, era tajja kukkiriza oyo azikiriza kuyingira mu nnyumba zammwe n'okubatta.

²⁴ "Kibagwanira okugondera ebiragiyo bino ng'etteeka, mmwe ne batabani bammwe emirembe gyonna.

²⁵ Era bwe muliyingira mu nsi *MUKAMA* gy'alibawa nga bwe yasuubiza, temwerabiranga mukolo guno.

²⁶ Abaana bammwe bwe balibabuuza nti, 'Omukolo guno gutegeeza ki?' ²⁷ Mulibaddamu nti, 'Kino kye kiweebwayo eri *MUKAMA* eky'Okuyitako, kubanga yayita ku nnyumba z'Abayisirayiri mu Misiri, n'awonya amaka gaffe, bwe yatta Abamisiri.'" Awo abantu ne bavuumama ne basinza. ²⁸ Abaana ba Isirayiri ne bagenda ne bakola nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa ne Alooni, bwe batyo bwe baakola.

Ebibereberye Bittibwa

²⁹ Awo ekiro mu ttumbi *MUKAMA* n'atta ebibereberye byonna mu nsi y'e Misiri, okuviira ddala ku mubereberye wa Falaawo eyali ow'okumusikira, okutuuka ku mubereberye w'omusibe ali mu kkomera; era n'ente embereberye zonna. ³⁰ Falaawo n'azuukuka mu kiro wakati, ye n'abaweereza be bonna, n'Abamisiri bonna; Misiri yonna n'ejjula okukungubaga, kubanga tewaaliwo nnyumba n'emu omutaafa muntu.

³¹ Mu kiro ekyo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni n'abagamba nti, "Musituke! Mutuviire, nze n'abantu bange, mmwe n'abaana ba Isirayiri. Mugende musinze *MUKAMA* nga bwe mwansaba. ³² Mutwale amagana gammwe n'ebisibo byammwe nga bwe mwansaba, mugende; nange munsabirangayo omukisa!"

³³ Awo Abamisiri ne basindiikiriza abaana ba Isirayiri banguwe okubaviira mu nsi yaabwe; kubanga baagamba nti, "Ffenna tufa tuggwaawo!" ³⁴ Abaana ba Isirayiri ne baddira obuwunga bwabwe obw'emigaati obugotte, obutaliimu kizimbulukusa, ne babussa mu bbakuli omufumbirwa emigaati, ne babuzinga mu ngoye zaabwe, ne babutwalira ku bibegabega byabwe. ³⁵ Baakola nga Musa bwe yabalagira, ne basaba Abamisiri eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya zaabu, awamu n'ebymbalo. ³⁶ *MUKAMA* yali aleetedde abaana ba Isirayiri okuganja mu Bamisiri, bwe batyo ne baweebwa buli kye baasabanga. Ne baleka nga bakalizza Abamisiri.

Abayisirayiri Basitula Okuva mu Misiri

³⁷ Awo abaana ba Isirayiri ne batambula okuva e Lameseesi ne batuuka e Sukkosi. Baali abantu ng'emitwalo nkaaga, ng'abakazi n'abaana tebabaliddwa. ³⁸ Waaliwo n'abantu abalala bangi abaagenda nabo. Baatwala amagana g'ente mangi, n'ebisibo, bingi nnyo. ³⁹ Ne beefumbira emigaati mu buwunga obugotte bwe baggya mu Misiri, naye tegyalimu kizimbulukusa, kubanga baasindiikirizibwa busindiikirizibwa okuva mu Misiri, ne bataba na budde bwa kwefumbira mmere.

⁴⁰ Emyaka abaana ba Isirayiri gye baamala mu Misiri gyawera ebikumi bina mu amakumi asatu. ⁴¹ Ku lunaku olwasembayo olwaweza emyaka ebikumi ebina mu asatu, eggye lya *MUKAMA* eryo lyonna kwe lyasitulira ne liva mu nsi y'e Misiri. ⁴² *MUKAMA* yali bulindaala ekiro ky'olunaku olwo, n'aggya abaana ba Isirayiri mu nsi y'e Misiri; noolwekyo abaana ba Isirayiri banajjukiranga *MUKAMA* ekiro ky'olunaku olwo emirembe gyabwe gyonna.

Ebiragiyo by'Embaga ey'Okuyitako

⁴³ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa ne Alooni nti, "Bino by'ebiragiyo by'Okuyitako:

"Omunaggwanga takkirizibwa kugiryako. ⁴⁴ Omudu aguliddwa n'ensimbi akkirizibwa okugiryako singa amala okukomolebwa; ⁴⁵ naye omugenye omugwira, n'omupakasi akola awaka, tebakkirizibwa kugiryako.

⁴⁶ "Buli ndiga eneerirwanga mu nnyumba emu; ennyama eyo tekuubengako efulumizibwa bweru wa nju eyo. Temumenyanga ku magumba gaayo n'erimu. ⁴⁷ Abantu bonna aba Isirayiri banaakolanga omukolo guno.

⁴⁸ "Omunaggwanga abeera mu mmwe bw'abanga ayagala okukolera *MUKAMA* Katonda omukolo gw'Okuyitako, asaana asooke okukomola abantu be aboobulenzibwa bonna abali mu maka ge, alyoke asemberere gye muli yeegatte mu mukolo ogwo; kubanga olwo anaabanga ng'omuzaaliranwa mu nsi omwo. Naye atali mukomole taagiryengako. ⁴⁹ Etteeka lye limu lye linaakwatibwanga omuzaaliranwa n'Omunaggwanga abeera mu mmwe."

⁵⁰ Bwe batyo abaana ba Isirayiri bonna ne bakola nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa ne Alooni; bwe batyo bonna bwe baakola. ⁵¹ Awo ku lunaku olwo lwennyini *MUKAMA* Katonda n'aggya abaana ba Isirayiri mu nsi ey'e Misiri nga bagendera mu bibinja byabwe.

Okutukuza Ebibereberye

13 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² "Ebibereberye byonna binjawulireko. Abaana abaggulanda mu Isirayiri yonna banaabanga bange; n'ebisolo ebiggulanda nabyo binaabanga byange."

Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse

³ Awo Musa n'agamba abantu nti, "Mujjukiranga olunaku luno, olunaku lwe mwaviirako mu Misiri, ensi gye mwafugibwanga ng'abaddu, kubanga *MUKAMA* yabaggyayo n'omukono gwe ogw'amaanyi. Temuliirangako mugaati gulimu kizimbulukusa. ⁴ Ku lunaku lwa leero olw'omwezi guno Abibu, lwe musitudde okuva mu Misiri. ⁵ *MUKAMA* bw'alimala okubatuusa mu nsi y'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli; n'ey'Abakiivi, n'Abayebusi, ensi gye yalayirira bajajammwe okugibawa, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, mukwatanga omukolo guno mu mwezi guno. ⁶ Mumaalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egitalimu kizimbulukusa, ne ku lunaku olw'omusanvu kwe munaakoleranga embaga ya *MUKAMA*. ⁷ Munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu; tewabangawo alabika n'omugaati omuzimbulukuse, wadde ekizimbulukusa okusangibwa nammwe mu nsi yammwe. ⁸ Ku lunaku olwo mulitegeeza abaana bammwe nti, 'Tukola tuti nga tujjukira ebyo *MUKAMA* bye yatukolera nga tuva mu Misiri.' ⁹ Omukolo guno gunaababeereranga ng'akabonero ku mikono gyammwe, oba mu byenyi wakati w'amaaso gammwe, okubajjukizanga etteeka lya *MUKAMA* eritaavenga ku mimwa gyammwe. Kubanga *MUKAMA* yabaggya mu

Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi. ¹⁰ Noolwekyo onookolanga ekiragiro kino bye kigamba, mu kiseera kyakyo buli mwaka, buli mwaka.

Ebibereberye

¹¹ "MUKAMA ng'amaze okubatuusa mu nsi y'Abakanani, nga bwe yabalayirira mmwe ne bajajja bammwe, era agenda kugibawa, ¹² MUKAMA mumwawulirangako ebiggulanda byonna. Zissed-dume zonna embereberye ez'amagana gammwe zinaabanga za MUKAMA. ¹³ Buli kalogoyi ^I akabereberye mukawaanyisangamu omwana gw'endiga ne mukunulayo, naye bwe mutaakanunulenga mukamenyanga ensingo ne kafa. Ne buli mutabani wammwe omubereberye mumununulanga.

¹⁴ "Awo olulituuka batabani bammwe, bwe bababuzanga nti, 'Kino kye mukola kitegeeza ki?' Mubaddangamu nti, 'Kubanga MUKAMA yatuggya mu Misiri, ensi ey'obuddu, n'omukono gwe ogw'amaanyi. ¹⁵ Naye Falaawo bwe yali ng'akakanyadde ng'atugaanye okuvaayo, MUKAMA n'atta ebibereberye byonna mu nsi y'e Misiri; ababereberye b'abantu n'ebibereberye by'ebisolo. Noolwekyo kyetuva tuwaayo ssaddaaka eri MUKAMA ey'ebiggulanda byonna ebisajja; naye batabani baffe abaggulanda tubanunulayo.' ¹⁶ Omukolo ogwo gu-naababeereranga ng'akabonero akookebbwa ku mikono gyammwe, oba mu byenyi wakati w'amaaso gammwe; kubanga MUKAMA yabaggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi."

Empagi ey'Ekire n'Empagi ey'Omuliro

¹⁷ Awo abantu, bwe baasitula nga Falaawo amaze okubaleka, Katonda teyabayisa mu kkubo eriyita mu nsi y'Abafirisuuti, newaakubadde lye lyali ery'okumpi. ^{II} Kubanga Katonda yagamba nti, "Singa bagwa mu lutalo, bayinza okwejjusa ne bawetamu ne baddayo e Misiri." ¹⁸ Bw'atyo Katonda n'abeekooloobya ng'abayisa mu kkubo ery'omu ddungu eriggukira ku Nnyanja Emyufu. Abaana ba Isirayiri baava mu nsi y'e Misiri nga bakutte ebyokulwanyisa byabwe nga beetegekede okulwana.

¹⁹ Awo Musa n'avaayo n'amagumba ga Yusufu, kubanga Yusufu yali alayizza abaana ba Isirayiri. Yabagamba nti, "Ddala, ddala MUKAMA agenda kubadduukirira. Kale, amagumba gange mugendanga nago nga muva wano."

²⁰ Bwe baava e Sukkosi ne bakuba eweema zaabwe mu Yesamu eddungu we litandikira. ²¹ Emisana MUKAMA yabakulemberanga ng'ali mu mpagi ey'ekire okubalaga ekkubo, n'ekiro ng'ali mu mpagi ey'omuliro

I Endogoyi zaali nsolo ezitali nnongoofu (Kbl 18:15) nga teziyinda kuweebwayo nga ssaddaaka. Kyokka omuntu yayinzanga okuzi-wanyisaamu omwana gw'endiga, era ekyo kiraga omuwendo gw'endogoyi mu byenfuna II Ekkubo Abayisirayiri lye baakwata okuva mu Misiri, lyaliko ebigo ebbali n'ebali, Abamisiri mwe baalabirizanga abaaliyitangamu

okubamulisiza, balyoke batambulenga emisana n'ekiro. ²² Empagi ey'ekire ey'emisana, n'empagi ey'omuliro ey'ekiro tezaggibwawo mu maaso g'abantu obudde bwonna.

¹⁴ Awo MUKAMA n'alagira Musa nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri bawetemu nga boolekera Pikakiroso, bakube eweema zaabwe okumpi ne Pikakiroso, wakati wa Migudooli n'ennyanya. Musiisire ku lubalama lw'ennyanya nga mwolekedde Baali Zefoni. ³ Falaawo abaana ba Isirayiri ajja kuboogerako nti, 'Babulubuutira mu nsi yaffe, n'eddungu libazingiza.' ⁴ Nzija kukakanyaza omutima gwa Falaawo, alyoke abawondere. Naye ndyefunira ekitiibwa okuva ku bye ndikola Falaawo n'eggye lye lyonna; n'Abamisiri balitegeera nga nze MUKAMA." Abaana ba Isirayiri ne bakola bwe batyo.

Falaawo Awondera Isirayiri

⁵ Kabaka w'e Misiri bwe yategeera ng'Abayisirayiri baddukidde ddala, Falaawo n'abakungu be ne bejjusa, ne bagamba nti, "Kiki kino kye tukoze, okuleka Abayisirayiri ababadde batukolera ne bagenda?" ⁶ Bw'atyo n'ateekateeka eggaali lye erisikibwa embalaasi, n'eggye ly'anaagenda nalyo. ⁷ Yatwala amagaali lukaa-ga agasingira ddala obulungi, n'agattako n'amagaali amalala gonna agaali mu Misiri, n'abalwanyabi abadumizi nga be bagavuga. ⁸ MUKAMA n'akakanyaza omutima gwa Falaawo Kabaka w'e Misiri, n'agoberera abaana ba Isirayiri. Abaana ba Isirayiri ne bakwata olugendo lwabwe nga tebaliiko gwe batya. ⁹ Abamisiri ne babawondera: embalaasi zonna, n'amagaali gonna aga Falaawo agasikibwa embalaasi, n'abeebagadde embalaasi, n'eggye lye, ne babasanga nga basiisidde ku lubalama lw'ennyanya okumpi ne Pikakiroso, nga boolekedde Baali Zefoni.

¹⁰ Falaawo bwe yasembera, abaana ba Isirayiri ne balengera Abamisiri nga babagoberera, ne batya nnyo. Abaana ba Isirayiri ne balaajaanira MUKAMA. ¹¹ Ne bagamba Musa nti, "Mu Misiri entaana tezaaliyo, kyewava otuleeta tufiire wano mu ddungu? Lwaki watuggya mu Misiri n'ojja otuyisa bw'oti?" ¹² Bwe twali mu Misiri tetwakugamba nti, 'Tuveeko, tuleke tukolere Abamisiri?' Kubanga okukolera Abamisiri kyandibadde waddeko okusinga okufiira mu ddungu."

¹³ Musa n'addamu abantu nti, "Temutya, munywere, mujja kulaba obulokozi MUKAMA bw'anaabaleetera olwa leero. Kubanga Abamisiri abo be mulaba kaakano, temuliddayo nate kubalaba emirembe gyonna.

¹⁴ MUKAMA ajja kubalwanirira. Mmwe musirike busirisi."

¹⁵ MUKAMA n'agamba Musa nti, "Lwaki okaabirira nze? Lagira abaana ba Isirayiri bakwate olugendo lwabwe. ¹⁶ Wanika omuggo gwo, ogolole n'omukono gwo ku nnyanja, amazzi ogaawulemu, abaana ba Isirayiri bayite wakati mu nnyanja kyokka nga batambuli-

ra ku ttaka kkalu. ¹⁷ Nange nzija kukakanyaza emitima gy'Abamisiri, bayingirire ennyanja nga babagoberera. Ndyoke nefunire ekitiibwa okusinziira ku bye nnaakola Falaawo, n'amaggye ge, n'amagaali ge, n'abeebagadde embalaasi. ¹⁸ Abamisiri nabo banaategeera nga nze *MUKAMA*, nga nefunide ekitiibwa: okusinziira ku bye nnaakola Falaawo n'amagaali ge, n'abasajja be abeebagadde embalaasi."

¹⁹ Awo malayika wa Katonda eyali akulembera abaana ba Isirayiri n'akyuka n'abadda emabega; n'em-pagi ey'ekire ne yejjulula okuva mu maaso gaabwe, n'eyimirira emabega waabwe: ²⁰ Bw'etyo n'eebeera wakati w'abaana ba Isirayiri n'eggye ly'Abamisiri. Ekiri, ekire ne kireeta ekizikiza ku ludda lw'Abamisiri, naye ne kireeta omuliro okumulisa oludda lw'Abayisirayiri; ekiri kyonna ne wataba ggye lisemberera linnaalyo.

Okuyita mu Nnyanja Emyufu

²¹ Awo Musa n'agolola omukono gwe ku nnyanja; *MUKAMA* n'asindika ku nnyanja embuyaga ez'amaanyi ezaava ebuvanjuba, ne zigobawo amazzi ekiri kyonna, ne lufuuka lukalu, ng'amazzi gayawuddwamu.

²² Abaana ba Isirayiri ne bayita wakati mu nnyanja nga batambulira ku ttaka ekkalu, ng'amazzi gakoze ekisenge ku ludda lwabwe olwa ddyo n'olwa kkono.

²³ Abamisiri ne babawondera ne bayingira wakati mu nnyanja n'amagaali ga Falaawo gonna, n'embal-aasi ze, n'abasajja be abeebagadde embalaasi. ²⁴ Awo mu makya ennyo nga tebunnalaba, *MUKAMA* n'atunuulira eggye ly'Abamisiri ng'ali mu mpagi ey'ekire n'omuliro, n'atandika okulibonyaabonya.

²⁵ Amagaali gaabwe yagamaamulako zinnamuziga, ne gabakaluubirira okuvuga. Abamisiri n'okugamba ne bagamba nti, "Leka Abayisirayiri tubadduke! Kubanga *MUKAMA* alwanyisa Misiri ng'abalwanirira."

²⁶ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ku nnyanja, amazzi gakomewo gagg-weere ku Bamisiri, ne ku magaali gaabwe, ne ku basaj-ja baabwe abeebagadde embalaasi." ²⁷ Bw'atyo Musa n'agololera ennyanja omukono gwe, obudde bwe bwakya n'ekomawo n'amaanyi, Abamisiri ne bagiddu-ka nga balaba ejja; *MUKAMA*, Abamisiri n'abasaanyaa-wo wakati mu nnyanja. ²⁸ Amazzi ne gakomawo ne gasaanikira amagaali n'abeebagadde embalaasi, n'eggye lya Falaawo lyonna eryali ligoberedde Abay-isirayiri mu nnyanja. Tewaali n'omu ku bo eyawona.

²⁹ Naye abaana ba Isirayiri bo nga batambulira ku ttaka kkalu wakati mu nnyanja, amazzi nga gakoze ekisenge ku ludda lwabwe olwa ddyo ne ku lwa kkono.

³⁰ Bwe kityo ku lunaku olwo Abayisirayiri *MUKAMA* n'abawonya Abamisiri. Abayisirayiri ne balaba Abamisiri ku lubalama lw'ennyanja nga bafudde.

³¹ Abayisirayiri ne balaba obuyinza obunene ennyo *MUKAMA* bwe yalaga ng'akola ku Bamisiri: abantu ne

batya *MUKAMA*, ne bakkiriza *MUKAMA* n'omuweereza we Musa.

Oluyimba lwa Musa

15 Awo Musa n'abaana ba Isirayiri ne bayimbira *MUKAMA* oluyimba luno nga bagamba nti,

"Nnaayimbiranga *MUKAMA*,
kubanga awangudde n'ekitiibwa kingi.

Asudde mu nnyanja
embalaasi n'omwebagazi waayo.

² *MUKAMA* ge maanyi gange era lwe luyimba lwange,
era afuuse obulokozi bwange.

Ye Katonda wange, nange nnaamutenderezanga,
ye Katonda wa kitange, nange nnaamugulumizanga.

³ *MUKAMA* mulwanyo;
MUKAMA, ly'erinnya lye.

⁴ Amagaali ga Falaawo n'eggye lye
abisudde mu nnyanja;
n'abaduumizi b'amaggye ge abalondemu
basaanyeevo mu Nnyanja Emyufu.

⁵ Obuziba bubasaanikidde;
basse okutuuka ku ntobo ng'ejjinja.

⁶ "Omukono gwo ogwa ddyo, Ayi *MUKAMA*,
gwalina amaanyi n'ekitiibwa;
omukono gwo ogwa ddyo, Ayi *MUKAMA*,
gwasesebbula omulabe.

⁷ Mu bukulu obw'ekitiibwa kyo,
wamegga abalabe bo,
wabalaga obusungu bwo,
ne bubasiriiza ng'ebisasiro.

⁸ Omukka bwe gwava mu nnyindo zo,
amazzi ne geetuuma;
amazzi g'ebuziba ne geekwata ng'ekisenge wakati
mu nnyanja.

⁹ "Omulabe n'ayogera nti,
'Ka mbagobe, mbakwate.

Nnaagabana omunyago;
mbeemalireko eggoga.
Nnaasowolayo ekitala kyange,
ndyoke mbazikirize.'

¹⁰ Naye wakunsa embuyaga zo,
ennyanja n'ebasaanikira.

Bakka ng'ekyuma,
ne basaanawo mu mazzi amangi ag'amaanyi.

¹¹ Ani akufaanana, Ayi *MUKAMA*,
mu bakatonda bonna?

Ani akufaanana, ggwe,
Omutukuvu Oweekitiibwa,
atiibwa era atenderezabwa,
akola ebyamagero?

¹² "Wagolola omukono gwo ogwa ddyo,
ensi n'ebamira.

13 Mu kwagala kwo okutaggwaawo,
abantu be wanunula olibakulembera.
Mu maanyi go,
olibatuusa mu kifo kyo ekitukuvu.
14 Amawanga galikiwulira ne gakankana,
ababeera mu Bufirisuuti balijjula ennaku.
15 Abakungu b'omu Edomu balitangaalirira nga
batidde;
abakulembeze ab'amaanyi aba Mowaabu ba-
likankana;
abatuuze b'omu Kanani baliggwaamu endasi.
16 Okwesisiwala n'entiisa biribajjira.
Olw'omukono gwo ogw'amaanyi tebalinyega,
balisirika ng'ejjinja okutuusa abantu bo lwe baliyita-
wo, Ayi *MUKAMA*,
okutuusa abantu bo, be wanunula,
lwe baliyitawo.
17 Olibayingiza n'obassa ku lusozi lwo lwe weeron-
dera,
kye kifo, Ayi *MUKAMA* kye weekolera
mw'onoobeeranga,
ekifo kyo Ekitukuvu,
kye weekolera, Ayi *MUKAMA*, n'emikono gyo.
18 *MUKAMA* anaafuganga
emirembe n'emirembe."

Oluyimba lwa Miryamu

19 Embalaasi za Falaawo, n'amagaali ge, ne basajja
be abeebagadde embalaasi bwe baayingira mu nnyanja,
MUKAMA n'akomyawo amazzi ag'ennyanja ne
gabasaanikira; naye nga bo abaana ba Isirayiri batam-
bulira ku ttaka kkalu wakati mu nnyanja. 20 Awo Mirya-
mu, nnabbi omukazi era mwannyina wa Aloonni, n'ak-
wata ekitaasa; n'abakazi abalala ne bamugoberera nga
balina ebitaasa era nga bwe bazina. 21 Miryamu
n'abayimbira bw'ati nti,
"Muyimbire *MUKAMA*,
kubanga awangudde n'ekitiibwa kingi.
Asudde mu nnyanja
embalaasi n'agyebagadde."

Amazzi g'e Mala n'aga Erimu

22 Awo Musa n'akulembera Isirayiri, n'abaggya ku
Nnyanja Emyufu, ne bayingirira eddungu ly'e Ssuuli.
Ne batambulira ennaku ssatu mu ddungu nga tebal-
abye ku mazzi. 23 Bwe baatuuka e Mala, ne batasobola
kunywa ku mazzi gaawo, kubanga gaali gakaawa: era
eyo y'ensonga eyatumisa ekifo ekyo Mala. 24 Abantu
ne beemulugunyiza Musa, ne bamubuuza nti, "Tunywe
ki?"
25 Musa ne yeegayirira *MUKAMA*; *MUKAMA* n'amulaga
ekitundu ky'omuti. Bwe yakisuula mu mazzi, amazzi ne
gaba malungi okunywa.
Mu kifo kino *MUKAMA* we yabaweera ekiragiro kino
n'etteeka, era n'abagezesa 26 ng'agamba nti, "Singa

muwuliriza eddoboosi lya *MUKAMA* Katonda wammwe
n'obwegendereza, ne mukola ebyo by'alaba nga bituu-
fu, ne mussaayo omwoyo ku biragiro bye, era ne mu-
gondera amateeka ge, sigenda kubaleetako ndwadde
n'emu, ng'ezo ze naleetera Abamisiri, kubanga nze
MUKAMA, nze mbawonya endwadde zammwe."

27 Awo ne batuuka mu Erimu, awaali ensulo ekkumi
n'ebbiri, n'enkindu ensanvu; ne bakuba awo eweema
zaabwe okumpi n'amazzi.

Maanu n'Obukwale

16 Awo abaana ba Isirayiri, nga kibiina kinene, ne
basitula okuva mu Erimu; ne batuuka mu
ddungu lya Sini, eriri wakati wa Erimu ne Sinaayi, nga
baakamala emyezi ebiri n'ennaku kkumi na ttaano ka-
sookedde bava mu nsi y'e Misiri. 2 Nga bali mu ddun-
gu eryo, ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne
kyemulugunyiza Musa ne Aloonni. 3 Abaana ba Isirayiri
ne babagamba nti, "Singa twasigala mu nsi y'e Misiri,
MUKAMA n'atuttira eyo n'omukono gwe! Kubanga eyo
twalyanga sefuliya z'ennyama, n'emmere nnyingi nga
bwe twayagalanga, ne tukkuta; naye kaakano mu-
tuleese mu ddungu lino, ekibiina kino kyonna kife en-
jala."

4 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Nzija kubaton-
nyeseza emmere ng'eva mu ggulu. Abantu ba-
naakunjaanyanga buli lunaku ekitundu eky'olunaku
olwo; ndyoke mbagezese ndabe obanga banaak-
watanga amateeka gange, oba tebaagakwatenga.
5 Ku lunaku olw'omukaaga bwe banaabanga
bakunjaanyanga emmere ey'olunaku olwo,
bakunjaanyanga eyenkanaankana n'ey'ennaku bbiri."

6 Awo Musa ne Aloonni ne bagamba abaana ba Isir-
ayiri bonna nti, "Obudde nga buwungeera, we mu-
naategeerera nga *MUKAMA* ye yabaggya mu nsi y'e
Misiri: 7 ate enkya lwe munaalaba ekitiibwa kya *MUKA-
MA*, kubanga awulidde nga mumwemulugunyiza.
Kubanga naffe ffe b'ani mmwe okutwemulugunyiza?"

8 Musa n'ayongera okubagamba nti, "Mujja kwongera
okutegeera *MUKAMA*, olweggulo nga buwungeera
bw'anaabawa ennyama ne mulya, ate enkya n'abawa
emmere ebamala: kubanga *MUKAMA* awulidde nga
mumwemulugunyiza. Naffe ffe b'ani? Temwemulugun-
yiza ffe, wabula *MUKAMA*."

9 Awo Musa n'agamba Aloonni nti, "Tegeeza ekibiina
kyonna eky'abaana ba Isirayiri nti, 'Musembere awali
MUKAMA, kubanga awulidde okwemulungunya
kwammwe!'"

10 Awo olwatuuka, Aloonni bwe yali ng'akyategeeza
ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri, ne batunula
mu ddungu; era, laba, ekitiibwa kya *MUKAMA* ne
kirabikira mu kire. 11 *MUKAMA* n'ayogera ne Musa,
ng'agamba nti, 12 "Mpulidde okwemulungunya
kw'abaana ba Isirayiri. Bagambe nti, 'Obudde nga
buwungeera munaalya ennyama, n'enkya mu-

nakkusibwa emmere. Bwe mutyo munaategeera nga nze *MUKAMA* Katonda wammwe.’”

¹³ Obudde nga buwungeera enkwale ne zijja ne zijjula olusiisira; ne mu makya ne wabaawo omusulo ku ttaka mu lusiisira. ¹⁴ Omusulo nga gwamuse ng’obudde bukaze, laba, ku ttaka ne kulabikako obuntu obutono obwekulungirivu obufaanana ng’omusulo ogukutte olw’obunnyogovu obungi. ¹⁵ Abaana ba Isirayiri bwe baabulaba ne beebuzaganya nti, “Kiki kino?” Kubanga baali tebakimanyi. Musa n’abategeeza nti, “Eno ye mmere *MUKAMA* gy’abawadde okulya. ¹⁶ *MUKAMA* alagidde bw’ati nti, ‘Buli muntu akunjaanye gy’anaamalawo. Buli muntu ali mu weema zammwe mumukunjaanyize kilo bbiri.’”

¹⁷ Abaana ba Isirayiri ne bakola nga bwe baalagirwa; abamu ne bakunjaanya nnyingi, n’abalala ntono.

¹⁸ Bwe baagipimiranga mu kabakuli aka oma, ze lita ebbiri, oyo eyali akunjaanyizza ennyingi teyasukkirizanga, n’oyo ow’entono nga teyeseera. Buli muntu yakunjaanyanga ng’okwetaaga kwe bwe kwabanga.

¹⁹ Musa n’abagamba nti, “Tewabaawo omuntu n’omu agifissaako okutuusa enkeera.” ²⁰ Kyokka abamu Musa tebaamufaako; ne beeterekerako okutuusa enkeera; n’ezaala envunyu, era n’ewunya. Musa n’abasunguwalira.

²¹ Buli nkya ne bakunjaanyanga buli omu gye yayinzanga okulya nga anaagimalawo; naye akasana bwe kaayakanga nga kakazizza, n’esaanuuka.

Emmere y’oku Ssabbiiti

²² Awo ku lunaku olw’omukaaga ne bakunjaanya emmere ya mirundi ebiri, ze kilo nnya buli muntu; abakulembeze bonna mu kibiina ne bajja ne bategeeza Musa. ²³ N’abagamba nti, “*MUKAMA* yalagidde bw’ati nti, ‘Enkya lunaaba lunaku lwa kuwummula, ye Ssabbiiti ya *MUKAMA* Entukuvu. Leero mwokye emmere yammwe gye mwetaaga okwokya, era mufumbe gye mwagala okufumba; eneeba esigaddewo mugyeterere okutuusa enkya.’”

²⁴ Bwe batyo ne bagyeterekera okutuusa enkeera, nga Musa bwe yabalagira; n’etewunya wadde okuzaala envunyu. ²⁵ Musa n’abagamba nti, “Eyo mugirye leero, kubanga leero ye Ssabbiiti ya *MUKAMA*, ku ttaka temujja kusangako mmere. ²⁶ Mu nnaku omukaaga mujjanga kugikunjaanya, naye ku lunaku olw’omusanvu, olwa Ssabbiiti, emmere teebeerengawo.”

²⁷ Naye era abamu ku bantu baifuluma ku lunaku olw’omusanvu bagikunjaanye, naye tebaasangayo kantu. ²⁸ Awo *MUKAMA* n’agamba Musa nti, “Mulituusa ddi nga mukyajeemera ebiragi byange?”

²⁹ Mutegeere nga *MUKAMA* abawadde Ssabbiiti; ku lunaku olw’omukaaga kyava abawa emmere ya nnaku bbiri. Buli muntu abeerenga mu maka ge nga tafulumye n’akatono ku lunaku olw’omusanvu.” ³⁰ Abantu bwe batyo ne bawummula ku lunaku olw’omusanvu.

³¹ Ab’omu nnyumba ya Isirayiri, emmere eyo ne bagiyitanga maanu. Yali efaanana ng’akasigo ka koliyanda, nga njeru; ng’ewoomerera ng’obusukuuti obufumbiddwa n’omubisi gw’enjuki. ³² Musa n’agamba nti, “*MUKAMA* alagidde bw’ati nti, ‘Muddire akabakuli aka kilo bbiri mukajjuze maanu mugiterekere ab’emirembe egigenda okujja; balyoke balabe ku mmere gye nabaliisanga mu ddungu, bwe nabaggya mu nsi y’e Misiri.’”

³³ Musa n’agamba Alooni nti, “Ddira akabakuli osseemu maanu ejuza oma, ze lita bbiri, obungi, ogisse awali *MUKAMA*, eterekerwe ab’emirembe egigenda okujja.”

³⁴ Bw’atyo Alooni n’ateeka maanu awali Endagaano, ekuumirwe awo, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

³⁵ Abaana ba Isirayiri ne balya maanu okumala emyaka amakumi ana, okutuusa lwe baatuuka mu nsi omuli abantu. Baalya maanu ^I okutuusa lwe baatuuka ku nsalo ya Kanani.

³⁶ Oma ^{II} emu yenkana kimu kya kkumi ekya efa. ^{III}

Amazzi Agaava mu Lwazi

17 Awo ekibiina kyonna eky’abaana ba Isirayiri ne kisitula okuva mu ddungu lya Sini, ne batambula ng’ekiragiyo kya *MUKAMA* bwe kyali. Ne bakuba eweema zaabwe mu Lefidimu, naye nga tewaliwo mazzi bantu ge banaanywa. ² Abantu ne bayombesa Musa nga bagamba nti, “Tuwe amazzi tunywe.” Musa n’abaddamu nti, “Lwaki munnyombesa? Lwaki mugezesha *MUKAMA*?”

³ Naye abantu ennyonta y’amazzi n’ebaluma, ne beemulugunyiza Musa. Ne bagamba nti, “Lwaki watuggya mu Misiri, ennyonta okututtira wano, ffe n’abaana baffe n’ebisibo byaffe?”

⁴ Musa n’akaabira *MUKAMA* nti, “Abantu bano mbakole ntya? Baabano baagala kunkuba mayinja.”

⁵ *MUKAMA* n’addamu Musa nti, “Abantu abo bakulembere, otwale ne ku bakulembeze ba Isirayiri; n’omuggo gwo gwe wakubisa ku mugga genda nagwo ng’ogukutte mu mukono gwo, mutambule. ⁶ Nange nzija kukwesooka mu maaso nyimirire ku lwazi e Kolebu, onookuba olwazi ne muvaamu amazzi abantu banywe.” Musa n’akola bw’atyo nga n’abakulembeze ba Isirayiri balaba. ⁷ Ekifo ekyo n’akituuma erinnya Masa ne Meriba, olw’okuyomba kw’abaana ba Isirayiri, n’olw’okugezesha *MUKAMA* nga bagamba nti, “*MUKAMA* waali mu ffe oba taliwo?”

Olutalo Abayisirayiri lwe Baasooka Okulwana

⁸ Awo Abamaleki ^{IV} ne bajja balwane ne Isirayiri mu Lefidimu. ⁹ Musa n’agamba Yoswa nti, “Tuyunguliremu

^I Baalekeraawo okugabulwa maanu ku lunaku olw’Embaga ey’Okuyitako eyasooka mu nsi y’e Kanani (Yos 5:10-12). ^{II} oma emu yenkanankana lita bbiri ^{III} efa emu yenkanankana lita nnya n’ekitundu ^{IV} Abamaleki baali bazzukulu ba mukoddomi wa Esawu,

abasajja bagende balwanyise Abamaleki. Enkya nzija kuyimirira ku ntikko y'olusozi nga nkutte omuggo gwa Katonda mu mukono gwange."

¹⁰ Yoswa n'akola nga Musa bwe yamulagira, n'alwana n'Abamaleki. Musa ne Alooni ne Kuli ne bambuka ku ntikko y'olusozi. ¹¹ Musa bwe yawanikanga emikono gye, Abayisirayiri nga bagoba, naye bwe yagissanga, nga Abamaleki bagoba. ¹² Emikono gya Musa ne gitandika okumufuuyirira. Alooni ne Kuli ne bamuleetera ejjinja, n'atuula okwo; ne bawanirira emikono gye, omu ng'ali ku ludda olumu, ne munne ku ludda olulala, emikono gye olwo ne ginywerera waggulu okutuusa enjuba lwe yagwa. ¹³ Yoswa n'awangula Abamaleki ng'akozesa obwogi bw'ekitala.

¹⁴ Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Kino kiwandiike mu kitabo kiryoke kijjukirwenga ennaku zonna, era Yoswa asaana akimanye, kubanga Abamaleki njenda kubasangulirawo ddala ku nsi."

¹⁵ Musa n'azimbawo ekyoto n'akituuma erinnya MUKAMA ye Bendera Yange. ¹⁶ N'agamba nti, "Kubanga Abamaleki baalwanyisa entebe ya MUKAMA ey'obwakabaka, MUKAMA alayidde okubalwanyisa emirembe gyonna."

Yesero Akyalira Musa

18 Yesero, kabona w'e Midiyaani, era kitaawe wa mukyala wa Musa, n'awulira byonna Katonda bye yakolera Musa n'abantu be, Abayisirayiri; era nga MUKAMA yaggya Isirayiri mu Misiri. ² Ye yalabiriranga Zipola, mukyala wa Musa; kubanga Musa yali amuzziza ewaabwe ng'amumulekedde, ³ ne batabani be babiri. Mutabani we omu yamutuuma Gerusomu, kubanga Musa yagamba nti, "Mbadde mugwira mu nsi etali yange;" ⁴ n'erinnya ly'omulala lyali Eryeza, kubanga yagamba nti, "Katonda wa kitange ye yali omubeezi wange, era n'amponya ekitala kya Falaawo."

⁵ Yesero, mukoddomi wa Musa, n'ajja ne batabani ba Musa ne mukyala we eri Musa mu ddungu, we yali asidde okuliraana olusozi lwa Katonda. ⁶ Yesero yali amutumidde nti, "Nze Yesero mukoddomi wo, nzija okukulabako. Ndi ne mukyala wo ne batabani be bombi." ⁷ Awo Musa n'afuluma n'agenda okwaniriza mukoddomi we; n'akutamako ng'amulamusa, n'amugwa mu kifuba. Ne balamusaganya, n'oluvannyuma ne bayingira mu weema. ⁸ Musa n'anyumiza mukoddomi we ebyo byonna MUKAMA bye yakola Falaawo n'Abamisiri ng'abalanga Isirayiri; n'ebizibu ebyabatuukako mu lugendo lwabe, ne MUKAMA nga bwe yabibawonya.

⁹ Yesero n'asanyuka nnyo okuwulira ebirungi ebyo byonna MUKAMA bye yakolera Isirayiri, ng'abanunula ku Bamisiri. ¹⁰ Yesero n'agamba nti, "MUKAMA atenderezewe eyabanunula mu mikono gy'Abamisiri ne eyawasa muwala wa Esawu, era baanyaganga bunyazi batambuze mu ddungu.

mu mukono gwa Falaawo, n'aggya abantu be mu mikono gy'Abamisiri. ¹¹ Kaakano ntegedde nga MUKAMA mukulu wa kitiibwa okukira bakatonda bonna, kubanga yanunula abantu be mu mikono gyabo abaali babeeragirako." ¹² Awo Yesero, mukoddomi wa Musa, n'awaayo eri Katonda ekiweebwayo ekyokye ne ssadaaka endala; Alooni n'abakulembeze ba Isirayiri bonna ne balya ne mukoddomi wa Musa emmere mu maaso ga Katonda.

Okulonda Abalamuzi

¹³ Awo bwe bwakya enkya, Musa n'atuula ku ntebe ye okulamula abantu. Abantu ne bamwetooloola okuva enkya okutuusa akawungeezi. ¹⁴ Mukoddomi we bwe yalaba Musa bye yali akolera abantu, n'amugamba nti, "Kiki kino ky'okola? Lwaki olamula bw'omu, abantu bano bonna ne bayimirira okukwetooloola okuva ku nkya okutuusa akawungeezi?" ¹⁵ Musa n'adamu mukoddomi we nti, "Kubanga abantu baja gye ndi bategeere Katonda by'ayagala. ¹⁶ Buli lwe babeera n'obutakkiriziganya, baja gye ndi, ne mbasalirawo, era ne mbategeezza amateeka ga Katonda n'ebiragiyo bye."

¹⁷ Mukoddomi wa Musa n'amugamba nti, "Ky'okola si kirungi. ¹⁸ Ggwe, n'abantu bano bonna abajja gy'oli, mujja kukoowa nnyo. Kubanga omulimu guno munene nnyo; tosobola kugukola bw'omu. ¹⁹ Nkusaba ompulirize nkusalire ku magezi, ne Katonda ng'ali naawe. Osaana obeere omubaka w'abantu ewa Katonda, era omutuusengako ensonga zaabwe. ²⁰ Bayigirize amateeka n'ebiragiyo, era obalage nga bwe basaana okweyisanga, awamu n'emirimu gye basaanidde okukola. ²¹ Lodayo abasajja abalina ebisaanyizo, ng'obaggya mu bantu bonna, abasajja abatya Katonda, ab'amazima era abatalya nguzi; obawe obukulembeze, ng'abamu bavunaanyizibwa abantu enkumi, n'abalala abantu ebikumi, n'abamu ebibiina eby'ataano n'abalala eby'ekkumi kkumi. ²² Bawe obuyinza okulamulanga abantu ebbanga lyonna, naye ng'emisango emizibu bagikuleetera, emisango emyangu bo bagisalenga. Ekyo kinaawewulanga ku buzito bw'omugugu gwo, kubanga banaabanga bagukukwatirako. ²³ Singa okola bw'otyo, nga ne Katonda bw'akulagidde, ojja kusobola okugumira emirimu egyo, era n'abantu bano bonna balyoke baddeyo ewaabwe nga basanyuse."

²⁴ Musa bw'atyo n'awuliriza amagezi gona mukoddomi we ge yamuwa, n'akolera ku ebyo byonna bye yamubuulirira. ²⁵ Musa n'alonda mu Isirayiri yonna abasajja abasobola, n'abafuula abakulembeze b'abantu; nga bavunaanyizibwa enkumi, n'abalala ebikumi, n'abamu amakumi ataano ataano, n'abalala kkumi kkumi. ²⁶ Ne balamula abantu ebbanga lyonna. Emisango emizibu nga bagireetera Musa, naye emyangu nga bagisala.

²⁷ Awo Musa n'asiibula mukoddomi we, mukoddomi we n'akwata ekkubo ne yeddirayo mu nsi y'ewaabwe.

Eddungu Iya Sinaayi

19 Mu mwezi ogwokusatu abaana ba Isirayiri nga bavudde mu Misiri, ne batuuka mu Ddungu Iya Sinaayi. ² Kubanga baali basitudde okuva mu Lefidimu ne bayingira Eddungu Iya Sinaayi. Abayisirayiri ne basimba eweema zaabwe mu ddungu omwo mu maa-so g'olusozi Sinaayi.

³ Awo Musa n'ayambuka eri Katonda; *MUKAMA* n'amuyita ng'asinziira ku lusozi ng'agamba nti, "Bino by'onoogamba ennyumba ya Yakobo, by'onotegeza abaana ba Isirayiri nti, ⁴ 'Mwalaba bye nakola Abamisiri, mmwe ne mbasitulira ku biwaawaatiro by'empungu ^I n'embeereetera gye ndi. ⁵ Kale, singa mugondera eddobozi lyange awatali kwerekeramu, ne mukuuma endagaano yange, mulibeera eggwanga lyange ery'enjawulo egganzi mu mawanga gonna, kubanga ensi yonna yange. ⁶ Munaabeeranga obwak-abaka bwange obwa bakabona, era eggwanga ettuku-vu.' Ebyo bye bigambo by'ojja okutegeza abaana ba Isirayiri."

⁷ Awo Musa n'akomawo, n'ayita abakulembeze b'abantu n'abategeza ebigambo ebyo byonna *MUKAMA* bye yamulagira. ⁸ Abantu bonna ne baddiramu wamu nti, "Ebyo byonna *MUKAMA* by'agambye, tujja kubikola." Musa n'ategeza *MUKAMA* ng'abantu bwe baayogera. ⁹ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Nzija kujja gy'oli mu kire ekikutte, abantu bawulire nga njogera naawe, bakukirizenga era bakwesigenga ennaku zonna." Musa n'ategeza *MUKAMA* abantu bye baayogera.

Okutukuzza Abantu

¹⁰ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Genda eri abantu, obatukuzze leero n'enkyia. Bagambe booze engoye zaabwe, ¹¹ ku lunaku olwokusatu babeere beetegefu, kubanga ku lunaku olwo *MUKAMA* alikka ku lusozi Sinaayi ng'Abayisirayiri bonna balaba. ¹² Abayisirayiri bakugire n'olukomera okwetooloola olusozi, obagambe nti, 'Mwekuume muleme okwambuka ku lusozi oba okulukwatako we lutandikira. Anaalukwatako ajja kuttibwa. ¹³ Tajja kukwatibwako, wabula ajja kukubirwa ddala amayinja oba kufumitibwa. Omuntu tajja kulama, n'ebisolo tewaabeewo kirama.' Akagombe bwe kanaamala okuvugira akabanga, olwo abantu ne balyoka bajja awali olusozi. ^{II'}

¹⁴ Awo Musa n'ava ku lusozi n'aserengeta eri abantu, n'abatukuzza ne bayoza engoye zaabwe. ¹⁵ N'abagam-ba nti, "Mwetegekere olunaku olwokusatu, ne bakyala bammwe temubasemberera."

^I empungu *Empungu enseera esutulira abaana baayo ku biwaawaatiro byayo ng'ebuuka (Ma 32:11)*. ^{II} Alooni ne batabani be ababiri, awamu n'abakadde ba Isirayiri ensavu, be baalinnyanga ku lusozi Iwa Katonda (24:1, 9-10)

Musa Asisinkana Katonda ku Lusozi Sinaayi

¹⁶ Awo ku lunaku olwokusatu ku nkya ne waba okubwatuka n'okumyansa, n'ekire ekikutte ku lusozi, n'eddobozi ly'akagombe ery'omwanguka ennyo; abantu bonna abaali mu lusiisira n'okukankana ne bakankana. ¹⁷ Musa n'aggya abantu mu lusiisira n'abaleeta basisinkane Katonda; ne bayimirira wansi w'olusozi. ¹⁸ Olusozi Sinaayi ne lubikkibwa omukka; kubanga *MUKAMA* yalukkako mu muliro. Omukka ne gunyooka nga gwambuka ng'oguva mu kyoto, n'olusozi lwonna ne lukankana nnyo. ¹⁹ Eddobozi ly'akagombe bwe lyeyongera okuvuga n'omwanguka ogw'amaanyi, Musa n'ayogera, ne Katonda n'amwanukula n'eddobozi ery'okubwatuka.

²⁰ Awo *MUKAMA* n'akka ku ntikko y'Olusozi Sinaayi. *MUKAMA* n'ayita Musa agende ku ntikko y'olusozi; Musa n'alinyanya. ²¹ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Serengeta eri abantu obalabule baleme kuwaguza okujja okutunula ku *MUKAMA*, abantu bangi baleme kuzikirira. ²² Ne bakabona, abasemberera *MUKAMA*, nabo basaana beetukuze, kubanga *MUKAMA* ayinza okubasaanyaawo."

²³ Musa n'addamu *MUKAMA* nti, "Abantu tebasobola kwambuka ku Lusozi Sinaayi, kubanga ggwe wennyini watulagira nti, 'Muteekeewo akakomera okwetooloola olusozi, lusigale lwokka nga lutukuvu.'"

²⁴ *MUKAMA* n'alagira Musa nti, "Serengeta oleete Alooni; naye bakabona n'abantu tobaganya kuwaguza kujja kwambuka eri *MUKAMA*, kubanga ayinza okubasaanyaawo."

²⁵ Bw'atyo Musa n'aserengeta mu bantu n'abategeza.

Amateeka Ekkumi

20 Awo Katonda n'ayogera ebigambo bino, n'agamba nti:

² "Nze *MUKAMA* Katonda wo, eyakuggya mu Misiri, mu nsi gye mwafuulibwa abaddu.

³ "Tobeeranga na bakatonda balala wabula Nze nzekka.

⁴ Teweekoleranga kintu kyonna ekyole ekifaanana n'ekintu kyonna ekiri waggulu mu ggulu, oba wansi ku nsi, oba ekiri mu mazzi agali wansi w'ensi. ⁵ Tobivuunamiranga so tobisinzanga. Kubanga, nze *MUKAMA* Katonda wo ndi Katonda wa buggya; mbonereza abaana olw'ebibi bya bakitaabwe n'ebya bajajjaabwe okutuusa ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna ogw'abo abankyawa. ⁶ Naye abo enkumi n'enkumi abanjagala era abakwata amateeka gange, mbalaga okwagala kwange okutaggwaawo.

⁷ Tokozaesanga linnya Iya *MUKAMA* Katonda wo ng'olayira ebitaliimu nsa; kubanga *MUKAMA* talirema

kumusalira musango ne gumusinga omuntu oyo alayirira obwereere erinnya lye.

⁸ Olunaku lwa Ssabbiiti lujjukirenga era olutukuzenga. ⁹ Kolanga emirimu gyo, ofaabiine mu nnaku omukaaga, ¹⁰ naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ya *MUKAMA* Katonda wo. Ku lunaku olwo tokolerangako mulimu gwonna; ggwe, wadde mutabani wo, wadde muwala wo, wadde omuweereza wo omusajja, oba omuweereza wo omukazi, wadde ensolo zo, wadde omugenyi ali omumwo. ¹¹ Kubanga mu nnaku omukaaga *MUKAMA* Katonda mwe yakolera eggulu n'ensi, n'ennyanja, ne byonna ebibirimu, n'awummulira ku lunaku olw'omusanvu. *MUKAMA* kyeyava awa omukisa olunaku olwa Ssabbiiti n'alutukuza.

¹² Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa, olyoke owangaale mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa.

¹³ Tottanga.

¹⁴ Toyendanga.

¹⁵ Tobbanga.

¹⁶ Towaayirizanga muntu munno.

¹⁷ Teweegombanga nnyumba ya muliraanwa wo. Teweegombanga mukazi wa muliraanwa wo, newaakubadde omuweereza we omusajja, newaakubadde omuweereza we omukazi, wadde ente ye, oba endogoyi ye, oba ekintu kyonna ekya muntu munno."

¹⁸ Awo abantu bwe baalaba okumyansa kw'eraddu, ne bawulira n'okubwatuka kw'eggulu awamu n'eddo-boozi ly'akagombe, ne balaba n'olusozi nga lunyooka ne bakankana nga batidde nnyo. Ne bayimirira walako, ¹⁹ ne bagamba Musa nti, "Ggwe yogera naffe, tujja kubiwuliriza. Naye Katonda aleme kwogera naffe tuleme okufa."

²⁰ Musa n'agamba abantu nti, "Temutya, kubanga Katonda azze kubagezesa, mumutyenga bulijjo, mulyoke muleme okwonona."

Ebiragiro ku Byoto

²¹ Abantu ne basigala nga bayimiridde walako, naye Musa n'asembera mu kizikiza ekikwafu Katonda mwe yali. ²² *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Bw'oti bw'oba otegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Mmwe bennyini mwerabiddeko nga njogera nammwe nga nsinziira mu ggulu. ²³ Temwekoleranga bakatonda balala wendi; temwekoleranga bakatonda ba ffeeza oba bakatonda ba zaabu.

²⁴ "Munkolere ekyoto eky'ettaka, muweereyo okwo ssaddaaka zammwe ezookebwa, n'essaddaaka olw'emirembe, ey'endiga zo n'ente zo. Mu buli kifo mwe nnaaleeteranga erinnya lyange okuweebwa ekitiibwa, nnajjanga ne mbaweera omwo omukisa. ²⁵ Bwe munzimbiranga ekyoto eky'amayinja, temukizimbisanga mayinja mayooyoote, kubanga ekyuma bwe kiri-

gakoona kirigafuula agatasaanira kyoto kyange.

²⁶ Ekyoto kyange temukizimbangako madaala, muleme okukiweebuula nga mulinnya amadaala.'"

Amateeka ku Baddu

21 Amateeka gano gabategeeze nti:

² "Bw'ogulanga omuddu Omwebbulaniya, akuweerezanga emyaka mukaaga. Mu mwaka ogw'omusanvu omuddizanga eddembe lye n'agenda, era talisasuliranga. ³ Bw'aba nga yajja yekka, era agendanga yekka; naye bw'aba nga yajja ne mukazi we, era agendanga naye. ⁴ Mukama we bw'abanga amuwadde omukazi, n'amuzaalira abaana aboobulenzi n'aboobuwala; omukazi n'abaana babanga ba mukama wa muddu oyo; omusajja yekka ye yaddizibwanga eddembe lye. ⁵ Naye omuddu bw'agambanga nti, 'Nze mukama wange mmwagala, ne mukazi wange n'abaana bange bonna mbagala, era seetaaga ddembe,' ⁶ mukama we amutwalanga eri abalamuzi, amuleetanga ku luggi oba ku mwango gw'oluggi, n'amuwummula okutu n'olukato. ¹ Olwo anaamuweerezanga okutuusa okufa.

⁷ "Omusajja bw'anaatundanga omwana we owoobuwala ng'omuddu, omuwala oyo taddizibwanga ddembe ng'omuddu omusajja. ⁸ Bw'ataasanyusenga mukama we eyamugula, anaayinzanga okununulibwa. Kyokka mukama we taabanga na buyinza kumutunda mu bannamawanga, kubanga mukama we yanaabanga amukuusizakuusiza okumala okumuwasa ate n'amwegobako. ⁹ Singa amugabira mutabani we, olwo anaabanga ng'omu ku bawala be. ¹⁰ Singa amuwasisaako omukazi omulala, mukama we taamuggyengako mmere ye oba engoye ze, wadde ebimukwatako byonna eby'obufumbo. ¹¹ Ebintu ebyo ebisatu singa abimomma, omuwala omuddu anaayinzanga okuleka mukama we n'amuvaako awatali kusasulirwa.

Amateeka ku Butemu

¹² "Anaakubanga omuntu n'amutta, naye atekwa butekwa okuttibwa. ¹³ Kyokka singa akikola nga tagenderedde, naye Katonda n'akikkiriza okubaawo, anaddukanga ne yeekweka mu kifo kye ndibateekera teekera. ¹⁴ Naye singa omuntu anaasalanga olukwe n'alumba munne n'amutta mu bugenderovu, bw'anaabanga ku kyoto kyange, mumusikangako ne mumutwala ne mumutta.

¹⁵ "Akubanga kitaawe oba nnyina, atekwa butekwa okuttibwa.

¹⁶ "Oyo awambanga omuntu n'amutunda oba n'akwatibwa naye nga tannamutunda attibwanga buttibwa.

¹ Okuwummula amatu, yali mpisa y'Abasuli n'amawanga agabee-toolodde. Kaali kabonero akakakasa ng'omuddu bw'ali owa mukama we.

17 “Anaakolimiranga kitaawe oba nnyina atekwa kuttibwa.

Amateeka ku Kuyomba n’Okulwana

18 “Abantu singa bayomba ne balwana, omu n’akuba munne ejinja oba ekikonde, n’atafa wabula n’abeera ku kitanda; 19 singa ava ku kitanda, n’atandika n’okutambulako ebweru n’omuggo gwe, oli eyamukuba taavunaanibwenga; wabula anaasuliranga ebiseera by’oyo gwe yakuba, era n’amujjanjaba okutuusa ng’awonedde ddala.

20 “Omuntu bw’anaakubanga omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi n’omuggo, omuddu oyo emiggo ne gimutta, omusajja oyo anaabonerezebwanaga; 21 naye omuddu oyo bw’anaalamanga okumala ol-unaku oba ennaku ebbiri, mukama we taabonerezebwanaga, kubanga ye nannyini ye.

22 “Singa abantu babadde balwana, ne bakubiramu omukazi ali olubuto, olubuto ne luvaamu, kyokka n’atabaako mutawaana mulala gwonna, oyo amukubye anaatanzibwanga omutango bba w’omukazi gw’anaasalanga, era nga n’abalamuzi bagukkirizza. 23 Naye singa omukazi oyo abaako omutawaana ogw’amaanyi, ekibonerezo ki-neenkanaakananga n’ekyo ky’amukoze. Bw’anattanga anattibwanga, 24 bw’anaaggyangamu eriiso lya munne, n’erirye banaaligyangamu, oba omuntu bw’anaaggyangamu erinnyo lya munne, n’erirye banaalikuulangamu, bw’anaamutemangako omukono, n’ogugwe banaagutemangako, bw’anaamutemangako ekigere, n’ekikye banaakitemangako, 25 bw’anaamwokyanga, naye anaayokebwanga, bw’anaamussangako ekiwundu, naye anaasibwangako ekiwundu, bw’anaamunuubulanga, naye anaanuubulwanga.

26 “Omuntu bw’akubanga omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi, n’amuggyamu eriiso, anaamuddizanga eddembe lye n’amuleka n’agenda, nga kwe kumuliyira olw’eriiso eryo. 27 Singa akuba omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi, n’amukuulamu erinnyo, anaamuddizanga eddembe lye, nga kwe kumuliyira olw’erinnyo eryo.

Amateeka ku Nsolo Ezirundibwa

28 “Singa ente ya seddume etomera omusajja oba omukazi n’emutta, seddume eyo eteekwa okukubwanaga amayinja n’efa, n’ennyama yaayo teriibwanga. Kyokka nannyini yo taabengako musango. 29 Naye seddume eyo singa emanyiddwa nga bulijjo ntomezi, era nga ne nannyini yo yalabulwako dda, kyokka n’atagisibira mu lugo lwayo, n’etta omusajja oba omukazi, eneekubwanga amayinja n’efa, ne nannyini yo anattibwanga. 30 Naye singa asilirwa engassi, aneenunulanga n’awona okufa ng’asasuddeyo kyonna ekinaabanga kimusaliddwa. 31 Seddume bw’eneetomeranga mutabani w’omuntu oba muwala we, et-

teeka lye limu eryo lye linaakozesebwanga. 32 Seddume bw’etomeranga omuddu omusajja oba omuddu omukazi, nannyini yo atekwa okusasula mukama w’omuddu oyo, ebitundu bya ffeeza amakumi asatu, I ne seddume ekubwenga amayinja efe.

33 “Omuntu bw’anaabikkulanga ekinnya n’akireka nga kyasamyee, oba bw’anaasimanga ekinnya n’atakiisanikirako, seddume n’ekigwamu oba endogoyi, 34 nannyini kinnya anaasuliranga okufiirwa okwo; anaasuliranga nannyini nsolo efudde, era n’okugitwala anaagitwalanga.

35 “Seddume y’omuntu bw’eneerumyanga seddume y’omulala, n’emala egitta; banaatundanga seddume ennamu, ensimbi ne bazigabana; ne seddume enfu nayo banaagigabananga. 36 Oba singa seddume eyo ng’emanyiddwa nga ntomezitomezi, naye nannyini yo nga tagigalira mu lugo lwayo, atekwa asasule seddume olwa seddume, yo enfu enebanga yiye.

Amateeka ku Bintu by’Abantu

22 “Omuntu bw’anabbanga ente ya munne, oba endiga, n’agitta oba n’agitunda; anazzangawo ente ttaano olw’emu gy’abbye, n’endiga nnya olw’endiga emu.

2 “Omubbi bw’anaakwatibwanga ng’amenya ennyumba, n’akubibwa emiggo n’afa; amukubye taabengako musango olw’okuyiwa omusaayi gw’omubbi oyo; 3 naye singa ebyo bigwawo ng’enjuba emaze okuvaayo, anaabangako omusango olw’okuyiwa omusaayi ogwo. Omubbi anaateekwanga okuliwa; naye bw’abanga talina kantu, anaatundibwanga alyoke asasulire bye yabba.

4 “Omubbi singa akwatibwa lubona nga n’ensolo gy’abbye agirina nnamu, oba nte, oba ndogoyi oba ndiga, anazzangawo bbiri bbiri.

5 “Omuntu bw’anaabanga alunda ebisolo bye mu ddundiro lye oba mu nnimiro ye ey’emizabbibu, ensolo ze n’azireka ne zigenda ziriira mu nnimiro y’omuntu omulala; anaasuliranga ku bibala ebisinga obulungi n’ezabbibu ebiva omumwe.

6 “Omuliro bwe gunaalandanga ne guyita mu bisaka II ne gukwata ennimiro y’omuntu, ne gwokya ebinywa by’eng’ano, oba eng’ano ekyakula, oba ne guzikiriza ennimiro ye yonna; eyakumye omuliro ogwo anaasuliranga byonna ebyonoonese.

7 “Omuntu bw’anaateresanga munne ensimbi oba ebintu bye ebirala, ne bamala babibbira mu nnyumba ye; omubbi bw’anaakwatibwanga anaaliwanga emirundi ebiri. 8 Naye omubbi bw’ataakwatibwanga, nannyini nnyumba atekwa agende eri abalamuzi, basalewo obanga ebintu bya munne ye yabitutte. 9 Mu buli misango gyonna egy’okubeera n’ebintu mu ngeri emenya amateeka, ng’okubeera n’ente, oba endogoyi,

I ebitundu bya ffeeza amakumi asatu Omuddu omunnaggwanga yali yenkanankana ebitundu bya ffeeza amakumi asatu. II bisaka Mu biro ebyo, ebisaka byakozesebwanga ng’ebikomera.

oba endiga, oba ekyambalo, oba ekintu ekirala kyonna ekinaabanga kibuze, omuntu n'amala akyogerako nti, 'Kino kyange,' omuntu akirina n'oyo akiyita ekikyeba-naatwalanga ensonga zaabwe eri abalamuzi. Oyo abalamuzi gwe banaasaliranga nti gumusinze, anadizangawo munne emirundi ebiri.

¹⁰ "Omuntu bw'anaateresanga munne endogoyi, oba ente, oba endiga, oba ensolo endala yonna; n'emala efa, oba n'erumizibwa, oba n'etwalibwa nga tekitegeerekese agitutte, ¹¹ ensonga zaabwe zinaagonjoolwanga nga eyatereka alayidde mu maaso ga *MUKAMA* nti ensolo eyo si ye yagibba. Nannyini nsolo atekwanga okukkiriza ekirayiro ekyo, era taasasulwanga kintu kyonna. ¹² Naye bw'eneemubbibwanga, anaagiriwanga. ¹³ Bw'eneebanga erumbiddwa ensolo enkambwe n'etaagulwataagulwa, anaaleetanga ebitundutundu byayo ebisigaddewo ng'obujulizi; taaliwanga nsolo etaaguddwataaguddwa.

¹⁴ "Omuntu bw'aneeyazikanga ensolo ku muliraanwa we, n'erumizibwa, oba n'emufaako nga nnyini yo taliwo, anaateekwanga okugisasulira. ¹⁵ Naye nannyini yo bw'anaabangawo, taaliyirwanga. Ensolo ng'ebadde epangisibwa bupangisibwa, omuwendo ogugipangisizza gunaamalanga mu kugisasulira.

Amateeka ku Mbeera y'Abantu

¹⁶ "Omusajja bw'anaasendasendanga omuwala omuto akyali embeerera, ne yeebaka naye, atwalengayo ebintu ebyobuko, amuwase. ¹⁷ Naye singa kitaawe w'omuwala agaanira ddala okumumuwa, era asasulengayo omuwendo gw'ensimbi ogwenkanankana n'eb'obuko ebiweebwayo ku mbeerera.

¹⁸ "Omukazi omulogo omuttanga busi.

¹⁹ "Omuntu akola eby'ensonyi n'ensolo atekwanga kuttibwa.

²⁰ "Omuntu atwalanga ssaddaaka eri katonda omulala, atali nze *MUKAMA*, azikirizibwanga.

²¹ "Bannamawanga temubayisanga bubi, so temubanyigirizanga, kubanga nammwe mwali bannaggwanga mu nsi y'e Misiri.

²² "Nnamwandu ne mulekwa temubajooganga.

²³ Bwe munaabajooganga ne bankaabira, nnaabawulirizanga. ²⁴ Obusungu bwange ne bubuubuuka, mmwe ne mbatta n'ekitala. Bakyala bammwe ne bafuuka bannamwandu n'abaana bammwe bamulekwa.

²⁵ "Bw'owolanga ensimbi omu ku bantu bange abali mu mmwe, ng'ali mu kwetaaga, teweezisanga ng'abawozi b'ensimbi abalala; tomusasuzanga magoba.

²⁶ Bw'otwalanga ekyambalo ky'omuntu ng'akakalu, kimuddize ng'enjuba egenda okugwa; ²⁷ kubanga ekyambalo kye ekyo kye ky'okwebikka kye kyokka ky'alina. Kale bw'otokimuddiza olwo asule mu ki? Bw'anankaabiriranga nzijanga kumuwaliriza, kubanga ndi wa kisa.

²⁸ "Tovumanga Katonda, wadde okwogera obubi ku bafuzi bammwe.

²⁹ "Tolwangawo kuwaayo ku bibala ebibereberye nga byengedde.

"Mutabani wo omubereberye onoomumpanga.

³⁰ Ente zo n'endiga zo nazo onookolanga bw'otyo. Onoozirekeranga bannyina baazo okumala ennaku musanvu; onoozimpanga ku lunaku olw'omunaana.

³¹ "Mujjanga kuba bantu bange batukuvu. Noolwekyo temuulyenga nnyama ya nsolo etaagud-dwataaguddwa ebisolo eby'omu nsiko. Munaagirekeranga mbwa.

Amateeka ku Kusaasira ne ku Bwenkanya

23 "Tosaasaanyanga njambo. Teweegattanga na muntu mubi, ng'owa obujulirwa obw'obulimba bulyoke bumuyambe.

² "Tokolagananga na kibiina ky'omanyi nga bye kiriko bikyamu. Bw'obanga owa obujulirwa mu musango, tokkirizanga kusikibwa kibiina ne kikuweesa obujulizi obw'obulimba nga weekubira ku ludda lwe kiriko; ³ era towanga bujulirwa bukyamu oyambe omuntu yenna olwokubanga mwavu.

⁴ "Bw'osanganga ente y'omulabe wo, oba endogoyi ye, ng'ebuzze ogimuddizangayo eka. ⁵ Bw'olabanga endogoyi y'omuntu atakwagala, ng'omugugu gugisudde wansi, togirekanga, naye omuyambangako okugiyimusa.

⁶ "Tolemanga kusalirawo muntu nsonga ze mu bwenkanya, olwokubanga mwavu. ⁷ Teweeyingizanga mu nsonga za bulimba, era tottanga muntu atalina kibi oba atazzizza musango, kubanga aliko omusango sigenda kumwejeereza.

⁸ "Tolyanga nguzi, kubanga enguzi eziba omuntu amaaso n'ekyamyama n'abatuukirivu.

⁹ "Temuwalagganyanga munnaggwanga, kubanga mmwe bennyini mumanyi nga bwe kiri okuba bannaggwanga, kubanga mwali bannaggwanga mu nsi y'e Misiri.

¹⁰ "Mu myaka omukaaga osigirangamu emmere yo mu nnimiro zo era n'ogikungula; ¹¹ naye mu mwaka ogw'omusanvu ettaka olirekanga ne liwummula, abaavu mu mmwe basobolenga okulya ku mmere okuva mu bimererezi; eneefikkangawo ebisolo by'omu nsiko binaagiriyanga. Era bw'otyo bw'onookolanga n'ennimiro zo ez'emizabbibu n'ez'emizeeyituuni.

¹² "Mu nnaku omukaaga mw'okoleranga emirimu gyo, naye ku lunaku olw'omusanvu tokolanga, ente yo n'endogoyi yo ziryoke zisobole okuwummulako; ne mutabani w'omuweereza wo, ne munnaggwanga ali mu maka go bawummuleko baddemu endasi.

¹³ "Weegenderezanga n'okolanga byonna bye nku-lagidde. Bakatonda abalala toboogerangako, era amannya gaabwe tegayitanga mu kamwa ko.

Amateeka ku Mbagu Enkulu Essatu eza Buli Mwaka

14 “Ononkoleranga embaga emirundi esatu buli mwaka.

15 “Onookolanga Embaga ey’Emigaati Egitali Mizimbulukuse. Onoolyanga omugaati ogutaliimu kizimbulukusa okumala enaku musanvu, nga bwe nakulagira. Kino okikolanga mu kiseera ekyategekebwa, mu mwezi gwa Abibu, kubanga mu mwezi ogwo mwe waviira mu nsi y’e Misiri.

“Tewabangawo ajja gye ndi engalo ensa.

16 “Onookolanga Embaga ey’Amakungula I ey’ebibala ebibereberye eby’ebirime bye wasiga mu nnimiro yo.

“Onookolanga Embaga ey’Amayingiza II buli nkomerero ya mwaka, bw’onoookunjaanyanga ebibala by’omu nnimiro, n’obiyingiza.

17 “Abasajja bonna banajjanga awali *MUKAMA* Katonda emirundi egyo esatu buli mwaka.

18 “Temuwangayo kintu kyonna gye ndi ekirimu ekizimbulukusa nga mundeetedde ssaddaaka erimu omusaayi; n’amasavu aga ssaddaaka yange tegasulangawo kutuusa nkeera.

19 “Ebibala ebisinga obulungi mu ebyo ebisoose okuva mu ttaka lyo obitwalanga mu nnyumba ya *MUKAMA* Katonda wo. Tofumbanga akaana k’embuzi mu mata ga nnyina waako. III

Ekisuubizo ky’Okukuumibwa Katonda

20 “Laba, ntuma malayika akukulembere, akutuuse bulungi mu kifo kye nteeseteese. 21 Omuwulirizanga, era ogonderanga by’agamba. Tomujeemeranga; bw’olijeema tagenda kukusonyiwa, kubanga aliba akola mu Linnya lyanze. 22 Naye bw’onoowulirizanga edoboozi lye, n’okola nga bwe njamba, kale nnaakyawanga abakukyawa, n’abalabe bo banaabanga balabe bange. 23 Malayika wange alikwesooka mu maaso akukulemberenga akutuuse mu nsi y’Abamoli, ne mu y’Abakiiti, ne mu y’Abaperezi, ne mu y’Abakanani, ne mu y’Abakiivi, ne mu y’Abayebusi, nange ndibazikiriza ddala. 24 Tovunamiranga bakatonda baabwe, so tobaweerezanga, era tokwatanga mpisa zaabwe, wabula obabetetaranga ddala, n’omenyaamenya n’empagi zaabwe. 25 Oweerezanga *MUKAMA* Katonda wo yekka, emmere yo n’amazzi go ndyoke mbiwe omukisa. Ndiggyawo endwadde mu mmwe; 26 tewaabengawo mugumba wadde avaamu olubuto. Enaku z’obulam bwo zonna nnaazituukirizanga.

I Embaga ey’Amakungula y’emu yeeyitibwa Embaga eya Wiiki (34:22) kubanga Embaga ey’Amakungula yabangawo oluvannyuma lw’Embaga ey’Okuyitako, ng’okukungula kwa kaggwa II Embaga ey’Amayingiza yabangawo ng’okukungula kwa kaggwa. III Okufumba akaana k’embuzi mu mata ga nnyina waako yali mpisa y’Abakanani

27 “Nnaasindikanga ekikangabwa mu mawanga agaagala okukwolekera, ne ntabulatabula abo bonna abanaakwegezangamu, era abalabe bo nnaabafu-umuulanga emisinde. 28 Ndisindika ennumba ne zikukulembere, ne zigoba Abakiivi, n’Abakanani, n’Abakiiti ne bakuviira mu kkubo lyo. 29 Naye mu nsi omwo siribagobamu mu mwaka gumu, ebikande bireme kusukkirira, n’ensolo ez’omu nsiko ne zaala ne zibayitirira obungi. 30 Nzijanga kubagobamu mpola mpola, okutuusa nga mwaze ne mulyoka mulya ensi eyo.

31 “Ndisala ensalo zammwe okuva ku Nnyanja Emyu-fu okutuuka ku Nnyanja y’Abafirisuuti, n’okuva ku ddungu okutuuka ku Mugga Fulaati. Abantu b’omu nsi omwo ndibabawa, ne mubagobamu. 32 Temukolanga nabo ndagaano, wadde ne bakatonda baabwe. 33 Temubakkirizanga kubeera mu nsi yammwe, tebalwa kubanyoomesa biragiro byange; kubanga singa muweereza bakatonda baabwe muliba mugudde mu mutego.”

Isirayiri Akkiriza Endagaano

24 Awo *MUKAMA* n’alagira Musa nti, “Mwambuke eno gye ndi, ggwe ne Alooni, ne Nadabu, ne Abiku, n’abakulembeze ba Isirayiri nsanvu. Musinze nga mwesuddeko akabanga, 2 Musa yekka y’anaansemberera; abalala tebasembera. Era abantu tebasana kujja naye.”

3 Musa n’ajja n’ategeeza abantu ebigambo byonna *MUKAMA* bye yamugamba awamu n’amateeka ge gona. Abantu bonna ne baddiramu wamu ne bagamba nti, “Ebigambo ebyo byonna *MUKAMA* by’agambye tunaabikola.” 4 Bw’atyo Musa n’awandiika ebigambo byonna *MUKAMA* bye yayogera.

Awo Musa n’akeera mu makya n’azimba ekyoto awo wansi w’olusozzi; n’asimbako n’empagi kkumi na bbiri ng’ebika bya Isirayiri ekkumi n’ebibiri bwe byali.

5 N’atuma abasajja abavubuka Abayisirayiri, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA*, ne ssaddaaka ey’emirembe ey’ente. 6 Musa n’addirira ekitungu ky’omusaayi n’akissa mu mabeseni, n’ekitungu ekirala n’akimansira ku kyoto. 7 N’asitula Ekitababo ky’Endagaano, n’akisomera abantu nga bonna bawulira. Ne bagamba nti, “Ebyo byonna *MUKAMA* by’agambye tujja kubikola; era tunaamugonderanga.”

8 Awo Musa n’addirira omusaayi n’agumansira ku bantu, n’agamba nti, “Guno gwe musaayi gw’endagaano *MUKAMA* Katonda gye yabalagira okukwata.”

9 Awo Musa ne Alooni, ne Nadabu, ne Abiku, n’abakulembeze ba Isirayiri ensanvu, ne bambuka; 10 ne balaba Katonda wa Isirayiri. Wansi w’ebigere bye nga waliwo ng’omwaliro ogw’amayinja ga safiro, agalabika obulungi ng’eggulu eritaliiko bire. 11 Naye Katonda teyakola kabi konna ku bakulembeze ba Isirayiri abo; Katonda baamulaba, ne balya era ne banywa.

¹² MUKAMA n'agamba Musa nti, "Yambuka eno gye ndi ku lusozi, obeere wano olinde; nzija kukuwa ebipande eby'amayinja okuli amateeka g'empandiise ogayigirize abantu."

¹³ Awo Musa n'asituka n'omuweereza we Yoswa; Musa n'ayambuka ku lusozi lwa Katonda. ¹⁴ N'agamba abakulembeze b'abantu nti, "Mugira mutulindako wano nga naffe bwe tukomawo. Mbalekedde Alooni ne Kuuli; buli anaaba n'ensonga yonna agende gye bali, bajja kugimulalira."

¹⁵ Awo Musa n'alinyalinyanya olusozi, ekire ne kirubikika. ¹⁶ Ekitiibwa kya MUKAMA ne kibeera ku lusozi Sinaayi. Ekire ne kibikka olusozi okumala ennaku mukaaga; ku lunaku olw'omusanvu MUKAMA n'ayita Musa ng'asinzira wakati mu kire. ¹⁷ Abaana ba Isirayiri bwe baatunuulira ekitiibwa kya MUKAMA, ne kibalabikira ng'omuliro ogw'amaanyi ennyo ku ntikko y'olusozi. ¹⁸ Musa n'ayingira mu kire ng'agenda alinyalinyanya olusozi. Ku lusozi yamalako ennaku amakumi ana.

Ebiweebwayo mu Weema Entukuvu

25 MUKAMA n'ayogera ne Musa nti, ² "Gamba abaana ba Isirayiri bandeetere ekiweebwayo. Buli muntu aleete ekiweebwayo ng'okuteesa kw'omuti-ma gwe bwe kuli, okimunjijireko.

³ "Bino bye biweebwayo bye banaakukwasa:

"zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo;

⁴ n'olugoye olwa bbululu, n'olwa kakobe, n'olumyufu, n'olugoye olwa linena erangiddwa mu wuzi ennungi;

n'obwoya bw'embuzi,

⁵ n'amaliba g'endiga ennume amakunye amannyike mu langi emyufu, n'ekika ky'eddiba ekirala ekiwangazi;

n'embaawo z'omuti gwa akasiya;

⁶ n'amafuta g'ettaala;

n'ebyakaloosa eby'okukozesa mu mafuta ag'okwawula, ne mu bubaane obw'okunyookeza;

⁷ n'amayinja aga onuku n'amayinja amalala ag'omuwendo, ag'okutona ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, era ne ku kyomukifuba.

⁸ "Bankolere ekifo ekitukuvu ndyoke mbeerenga wakati mu bo. ⁹ Mukole Eweema ya MUKAMA eyo entukuvu n'ebigibeeramu byonna nga bwe nnaabalagira.

Essanduuko

¹⁰ "Bakole essanduuko mu muti gwa akasiya, obuwanvu mita emu ne sentimita kkumi na ssatu, obugazi sentimita nkaaga mu musanvu n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. ¹¹ Ogiteekeko zaabu omuka ennyo munda ne kungulu, era ogyetoolooze omuge ogwa zaabu. ¹² Ogiweeseze em-

peta nnya eza zaabu ozisibe ku magulu gaayo ana, ng'empeta ebbiri ziri ku ludda olumu, n'endala ebbiri ku ludda lwayo olulala. ¹³ Obajje emisituliro mu muti ogwa akasiya, ogibikkeko zaabu. ¹⁴ Ogisonseke mu mpeta eziri ku ssanduuko, okusituzanga essanduuko. ¹⁵ Emisituliro egyo ginaalekebwanga mu mpeta ze ssanduuko, si zaakugyangamu. ¹⁶ Mu ssanduuko omwo mw'onossa Amateeka ge nnaakuwa.

¹⁷ "Okolereko ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, nga kya zaabu omuka ennyo; obuwanvu bwakyo sentimita nkaaga mu musanvu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. ¹⁸ Era okolereko ebifaananyi bya bakerubi babiri mu zaabu empeese, ku njuyi ebbiri ez'ekisaanikira. ¹⁹ Oteeke ekifaananyi kya kerubi omu ku ludda lumu olw'ekisaanikira, n'ekifaananyi kya kerubi omulala ku ludda olwokubiri, nga ebifaananyi bya bakerubi byombi byekutte wamu n'ekisaanikira. ²⁰ Ebiwaawaatiro bya bakerubi bibe bibikkule nga bisonze waggulu, era nga bisiikiriza ekisaanikira. Bakerubi batunulagane nga boolekedde ekisaanikira. ²¹ Ekisaanikira onookissa kungulu ku Ssanduuuko; ekiwandiko eky'Endagaano ey'Amateeka kye nnaakuwa, okisse munda mu Ssanduuuko. ²² Awo waggulu w'ekisaanikira, mu bakerubi bombi abali ku Ssanduuuko ey'Endagaano, we nzija okukusisinkana ndyoke nkuwe ebiragiro byange byonna bye nkoledde abaana ba Isirayiri.

Emmeeza

²³ "Okole emmeeza mu muti gwa akasiya, obuwanvu bwayo sentimita kyenda, obugazi sentimita amakumi ana mu ttaano, n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. ²⁴ Ogibikkeko zaabu omuka ennyo; era ogyetoolooze ne zaabu omuge gwonna. ²⁵ Era ogyetoolooze olukugiro oluweza sentimita musanvu ne desimoolo ttaano obugazi, n'omuge ogwa zaabu okwetooloola olukugiro olwo. ²⁶ Ogikolere empeta nnya eza zaabu, ozisibe mu nsonda ennya awali amagulu ana. ²⁷ Empeta zijja kubeera waggulu okumpi n'omuge, emisituliro gy'emmeeza mwe ginaayisibwa. ²⁸ Okole emisituliro mu muti gwa akasiya, ogibikkeko zaabu, egyo emmeeza kw'eneesitulirwanga. ²⁹ Era ogikolere essowaani eza zaabu, n'ebijiiko ebya zaabu, n'ensuwa eza zaabu, n'ebibya ebya zaabu eby'okufukanga ebiweebwayo. ³⁰ Era ku mmeeza eno onossaako Emigaati egy'Okulaga, egy'okubeeranga mu maaso gange bulijjo.

Ekikondo ky'Ettaala

³¹ "Okole ekikondo ky'ettaala nga kya zaabu omuka. Ekikondo kyonna na bino ebikiriko: entobo yaakyo n'enduli, ebikopo ebifaanana ng'ebimuli, amatabi n'emitungi n'ebimuli byako, byonna byakuweesebwa mu kyuma kya zaabu kimu bulambalamba. ³² Kunaabako amatabi mukaaga omutuula emisubbaawa: amatabi asatu nga gali ku ludda lumu, n'amalala asatu

nga gali ku ludda olulala.³³ Ku matabi gonna omukaaga agava ku kikondo ky'ettaala, kubeeko ku buli ttabi, ebikopo bisatu ebikole ng'ebimuli by'alumondi; mu buli kikopo nga mulimu omutunsi n'ekimuli.³⁴ Ku kikondo ky'ettaala kyennnyini kubeeko ebikopo bina ebifaanana ebimuli by'alumondi nga mulimu emitunsi n'ebimuli.³⁵ Omutunsi gumu gujja kuba wansi w'amatabi abiri agava ku kikondo, n'omutunsi ogwokubiri gubeere wansi w'amatabi abiri amalala, n'omutunsi ogwokusatu gubeere wansi w'amatabi abiri amalala; amatabi gonna omukaaga ne gag-gwaayo.³⁶ Emitunsi n'amatabi biweesebwe mu kyuma kya zaabu omwereere, nga kiri bulambalamba n'ekikondo ky'ettaala.

³⁷ "Era ekikondo kikolere ettaala musanvu; ettaala zino nga zaakira mu maaso gaakyo.³⁸ Makansi ezikomola entambi, n'essowaani ez'okussaako ebisirinza, byonna bikolebwe mu zaabu mwereere.³⁹ Ojja kwe-taaga zaabu omwereere aweza obuzito bwa kilo asatu mu nnya, okukola ekikondo ky'ettaala ne byonna ebigerako.⁴⁰ Weegendereze, byonna obikole ng'ogoberera ekifaananyi kye nkulaze wano ku lusozi."

Eweema ya MUKAMA

26 "Onookola Weema n'emitanda gy'entimbe kku-mi, nga girukiddwa mu wuzi eza linena omule-bevu alangiddwa n'ewuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu. Omutunzi ow'amagezi ennyo akoleremu bakerubi.² Emitanda gy'entimbe gyonna gijja kwenkanankana: obuwandu mita kkumi na bbiri n'ekitundu, n'obugazi mita emu ne desimoolo munaana.³ Emitanda gy'entimbe etaano onoogigatta wamu, ng'ogisengese gumu ku gunnaagwo, era ne ginaagyo ettaano ogikole bw'otyo.⁴ Otunge enjango eza bbululu ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ekimu eky'entimbe ettaano, era okole bw'otyo ne ku njango ekomererayo mu kitundu ekyokubiri.⁵ Otunge enjango amakumi ataano ku mutanda gw'entimbe ogumu, n'enjango endala amakumi ataano ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe mu kitundu ekikomererayo, enjango ezo nga zoolekaganye.⁶ Okole ebikwaso amakumi ataano ebya zaabu, okwase wamu emitanda gy'entimbe gyombi n'ebikwaso ebyo, olwo Eweema ya MUKAMA ebeere wamu nga nnamba.

Eby'okussa mu Weema

⁷ "Okole entimbe kkumi na lumu nga zilukiddwa mu bwoya bw'embuzi, ozibikke ku Weema.⁸ Entimbe zonna ekkumi n'olumu zijja kwenkanankana obunene: ng'obuwandu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, n'obugazi mita emu ne desimoolo munaana.⁹ Ogatte entimbe ttaano wamu, n'entimbe omukaaga ozigatte wamu. Olutimbe olw'omukaaga oluwetemu mu maaso g'Eweema.¹⁰ Ojja kutunga enjango amakumi ataano

ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ky'entimbe ekimu, ne ku mukugiro gw'olutimbe olukomererayo mu kitundu ekyokubiri.¹¹ Okole ebikwaso eby'ekikomo amakumi ataano, obiyise mu njango, bikwate ekibikka ku Weema, ebeere wamu nga nnamba.¹² Ekitundu ky'entimbe ekisigaddewo ku masuuka g'ebibikka ku Weema kijja kuleebeetera emabega wa Weema.¹³ Entimbe zekibikka ku Weema mu mbiriizi zombi ziyise Eweema kitundu kya mita emu mu buwanvu. Ebitundu bino byombi bijja kuleebeetera mu mbiriizi zombi eza Weema nga bigibisse.¹⁴ Ekibikka ku Weema okikolereko ekibikkako eky'amaliba g'endiga nga gasiigiddwa erangi emyufu, okwo obikkeko amaliba g'ente ey'omu nnyanja.

¹⁵ "Obajje embaawo mu muti gwa akasiya oziyimirize zikole omudaala gw'Eweema kweneetuula.¹⁶ Buli lubaawo lube obuwandu mita nnya n'ekitundu, ate obugazi sentimita nkaaga mu musanvu.¹⁷ Buli lubaawo oluteekeko obubaawo obuyiseemu bubiri, nga butunulaganye n'embaawo zonna. Embaawo zonna ez'omudaala gw'Eweema ozikole bw'otyo.¹⁸ Okole embaawo amakumi abiri ozisse ku ludda olw'obuki-ikaddyo obw'Eweema,¹⁹ era okole entobo eza ffeeza amakumi ana, zibeere wansi w'obubaawo obuyiseemu obubiri ku buli lubaawo.²⁰ Ku ludda olwa buki-ikakkono olw'Eweema okolereyo embaawo amakumi abiri,²¹ n'entobo eza ffeeza amakumi ana, bbiri wansi wa buli lubaawo.²² Okole embaawo mukaaga oziteeke ku ludda olw'emabega, lwe lw'ebugwanjuba bwa Weema;²³ era okole embaawo bbiri ez'okussa ku nsonda ku ludda olwo.²⁴ Ku nsonda zino ebbiri embaawo zombi ozisibe wamu nabansasaana okuviira ddala wansi okutuuka waggulu, ozinyweze n'empeta.²⁵ Kwe kugamba nti wajja kubeerawo embaawo zonna awamu munaana, n'entobo eza ffeeza kkumi na mukaaga, nga ku buli lubaawo wansi waalwo eriyobubiri.

²⁶ "Osale buliti mu muti gwa akasiya: buliti ttaano ez'okukozesa ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olumu,²⁷ ne buliti ttaano ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olulala, ne buliti ttaano okukozesa ku mbaawo eziri ku ludda olw'emabega wa Weema olw'ebugwanjuba.²⁸ Omulabba guyite wakati w'embaawo nga guva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala.²⁹ Embaawo ozibikkeko zaabu, era okole empeta eza zaabu ozisibise buliti; ne buliti nazo ozibikkeko zaabu.³⁰ Eweema onoogizimba ng'ogoberera ekifaananyi ekyakulagibwa ng'oli ku lusozi.

Eggigi

³¹ "Okole eggigi mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa; era omukozi omukugu atungiremu bakerubi.³² Oliwanike n'amalobo aga zaabu ku mpagi nnya ezibajjiddwa mu

muti gwa akasiya nga zibikkiddwako zaabu, era nga ziyimiriziddwa mu ntobo eza ffeeza. ³³ Eggigi oliny-weze n'ebikwaso; olyoke otereeze Essanduuko ey'Endagaano munda waalyo. Eggigi liryoke lyawule Ekifo Ekitukuvu n'Ekifo Ekitukuvu Ennyo. ³⁴ Onosse ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira ku Ssanduuuko ey'Endagaano munda mu Kifo Ekitukuvu Ennyo. ³⁵ Oddire emmeeza ogisse ku ludda olwa ddyo mu kisenge ebweru w'eggigi mu Weema, n'ettaala ogisse ku ludda olwa kkono ng'eyolekedde emmeeza.

³⁶ "Okole olutimbe lw'omu mulyango gw'Eweema mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa omulungi; nga byonna bitungiddwa bulungi. ³⁷ Olutimbe olukolere empagi ttaano ng'ozibazze mu muti gwa akasiya, ozibikkeko zaabu, n'amalobo gaalwo gabe zaabu; ogiweeseze entobo ttaano ez'ekikomo."

Ekyoto

27 "Zimba ekyoto mu miti gya akasiya, obugulumivu mita emu ne desimoolo ssatu, n'obuwanvu mita bbiri ne desimoolo ssatu, ate obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu. ² Era ku nsonda zaakyo enya kolerako amayembe; ng'ekyoto n'amayembe bibajjiddwa bumu mu muti gumu; ekyoto kyonna olyoke okibikkeko ekikomo. ³ Kola ebbakuli omunaayoolerwanga evvu lyakyo, n'ebisena evvu, n'ebbensani, n'ewuuma z'ennyama, ne fulampeni; ebyo byonna nga bikolebwa mu kikomo. ⁴ Ekyoto kikolere ekitindiro eky'obutimba eky'ebyuma eby'ekikomo; ku nsonda enya ez'ekitindiro olyoke okolereko empeta nnya ez'ekikomo. ⁵ Leebeeseza ekitindiro ekyo mu kyoto, nga waggulu kinyweredde ku muziziko ne kireebeeta okukoma wakati ng'ekyoto bwe kikka. ⁶ Kola emisituliro gy'ekyoto mu muti gwa akasiya, ogibikkeko ekikomo. ⁷ Emisituliro egyo ogiyingize mu mpeta enya, gibeere ku njuyi zombi ez'ekyoto nga kibadde kisitulwa okubaako gye kitwalibwa. ⁸ Ekyoto kikole n'embaawo, nga wakati kya muwulukwa. Okikole nga bwe kyakulagibwa ku lusozi.

Oluggya

⁹ "Eweema ya MUKAMA gikolere oluggya. Ku ludda olwa ddyo oluggya lubeere mita amakumi ana mu mukaaga obuwanvu, era nga lulina amagigi aga linena omulebevu alangiddwa, ¹⁰ n'entobo amakumi abiri n'ebikolo ebikondo mwe bituula eby'ekikomo amakumi abiri; nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza. ¹¹ Ne ku ludda olwakkono oluggya lubeere mita ana mu mukaaga obuwanvu, era ebeeyo amagigi n'ebikondo amakumi abiri, n'entobo

I Ekifo Ekitukuvu Ennyo Kabona Asinga Obukulu yekka ye yakkirizibwanga okuyingira mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, omulundi gumu gwokka mu mwaka, era lwe lunaku olw'okutangirirako

zaabyo eby'ekikomo amakumi abiri, nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza.

¹² "Ku ludda olw'obugwanjuba oluggya lubeere mita amakumi abiri mu ssatu obugazi, era lubeere n'amagigi n'ebikondo kkumi awamu n'entobo zaabyo kkumi. ¹³ Ku ludda olw'ebuvanjuba, enjuba gy'efulumira, nayo oluggya lubeere mita amakumi abiri mu ssatu obugazi. ¹⁴ Ku ludda olumu olw'omulyango kubeereko amagigi mita mukaaga ne desimoolo mwenda obuwanvu, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu, ¹⁵ ne ku ludda olulala nakwo kubeereko amagigi mita mukaaga ne desimoolo mwenda obuwanvu, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu.

¹⁶ "Mu mulyango oguyingira mu luggya wanikamu eggigi mita mwenda obuwanvu, nga lya wuzi za bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena endebevu ennange, nga bikolebwa omutunzi omukugu, era ng'eggigi lirina ebikondo bina n'entobo zaabyo nnya. ¹⁷ Ebikondo byonna mu luggya bibeere n'emikiikiro gya ffeeza, n'amalobo ga ffeeza, n'entobo za kikomo. ¹⁸ Oluggya lubeere mita amakumi ana mu mukaaga obuwanvu, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'amagigi aga linena endebevu ennange, mita bbiri ne desimoolo ssatu obugulumivu, n'entobo ez'ekikomo. ¹⁹ Ebintu ebirala byonna ebinaakozesebwa ku mirimu gya Weema egya buli ngeri, ng'otaddeko n'obukondo obukomerera Weema n'obw'omu luggya, byonna bibeera bya kikomo.

Amafuta g'Ettaala

²⁰ "Lagira abaana ba Isirayiri bakuleetere amafuta ag'emizeeyituuni amalungi ennyo ag'okukozesa mu ttaala, eryoke eyakenga obudde bwonna nga tezikirira. ²¹ Mu kisenge kya Weema ey'Okukukonjanirangamu, ebweru w'eggigi eribisse Endagaano, awo Alooni ne batabani be we banaabeeranga nga balabirira ettaala eyakirenga awali MUKAMA okuva olweggulo okutuusa mu makya. Lino libeere tteeka abaana ba Isirayiri lye banaakwatanga emirembe gyonna."

Ebyambalo by'Obwakabona

28 "Muganda wo Alooni muyiteyo mu baana ba Isirayiri, awamu ne batabani be: Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali, ne Isamaali, bajje bampeereze nga be bakabona. ² Muganda wo Alooni mutungire ebyambalo ebitukuvu, nga bya kitiibwa era nga birabika bulungi. ³ Yogera n'abo bonna abasobola, be nawa ekirabo eky'amagezi mu mirimu egyo, bakolere Alooni ebyambalo mw'anaayawulirwa okubeera kabona wange. ⁴ Bino bye byambalo bye banaakola: eky'omu kifuba, ekkanzu ey'obwakabona okutali mikono ennyimpi eyitibwa ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi; ng'ekoma mu ntumbwe; omunagiyo; ekkooti erimu obusaze obw'obusimba n'obw'obukiika; ekitambaala; n'olukoba. Bakolere Alooni ne batabani be ebyambalo

ebitukuvu balyoke bampeereze nga be bakabona.
⁵ Abakozi baweebwe ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange.

Ekkanzu eyitibwa Efodi

⁶ “Abakozi abakugu bakole ekkanzu ey’obwakabona ennyimpi etaliiko mikono n’ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne myufu, ne linena omulebevu omulange.

⁷ Ebeere n’eby’okubibegabega bibiri nga bitungiddwa w’ekoma, eryoke egattibwe bulungi. ⁸ Omusipi gwayo mu kiwato gukolebwe n’amagezi mangi nga aganaakola ekkanzu ey’obwakabona, era n’ebinaakola bifaanagane, ng’ewuzi za zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa.

⁹ “Oddire amayinja ga onuku abiri, ogalambeko amannya ga batabani ba Isirayiri, ¹⁰ amannya mukaa-ga ku jinja erimu, n’amannya g’abasigaddewo omukaaga ku jinja eryokubiri, ng’okuzaalibwa kwabwe bwe kugenda kuddiriragana. ¹¹ Olambe amannya ga batabani ba Isirayiri ku mayinja ago abiri ng’omusazi w’amayinja bw’ayola akabonero ku jinja; ogateeke mu fuleemu ogeetoolooze n’emikugiro egya zaabu. ¹² Amayinja ago ojja gakwasiza ku by’okubibegabega eby’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi, ng’amayinja ag’ekijjukizo ky’abaana ba Isirayiri. Aloonu asitulenga amannya gaabwe awali *MUKAMA* ng’ekijjukizo. ¹³ Okole fuleemu eza zaabu, ¹⁴ n’enjerege bbiri eza zaabu omuka, ozirange ng’emiguwa; oloke osibire enjerege ez’oku fuleemu.

Ekyomukifuba

¹⁵ “Kola ekyomukifuba eky’okutereezanga ensonga, nga mulimu gwa kikugu ng’ogw’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi, n’ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange. ¹⁶ Kijja kwenkanankana, buli ludda sentimita amakumi abiri mu bbiri, okiwetemu wakati. ¹⁷ Otungireko ennyiriri nnya ez’amayinja ag’omuwendo omungi. Mu lunyiiriri olusooka osseemu amayinja saasiyo, ne topazi, ne kaabankulo; ¹⁸ ne mu lunyiiriri olwokubiri osseemu emalada, ne safiro ne dayamandi; ¹⁹ ne mu lunyiiriri olwokusatu osseemu jasinta; ne ageti, ne ametisita, ²⁰ ne mu lunyiiriri olwokuna osseemu berulo, ne onuku, ne yasipero, ogateeke mu fuleemu ya zaabu. ²¹ Wabeerewo amayinja kkumi n’abiri, n’amannya gaago ng’amannya g’abatabani ba Isirayiri. Gasalibwe bulungi ng’obubonero obuwoolebwa, nga ku buli limu kulambiddwako erinnya lyako okumalirayo ddala amannya g’ebika ekkumi n’ebibiri.

²² “Ekyomukifuba kikolere enjerege ennange ng’emiguwa gya zaabu omuka. ²³ Era ekyomukifuba kikolere empeta za zaabu bbiri, oteeke empeta ezo zombi ku mikugiro ebiri egy’ekyomu kifuba. ²⁴ Oyise enjerege ebbiri eza zaabu mu mpeta ebbiri eziri ku mikugiro gy’eky’omu kifuba. ²⁵ Oddire enjuuyi ebbiri

ezisigaddewo ez’enjerege ozikwasize ku fuleemu ebbiri, ozinywereze mu maaso g’eby’oku bibegabega byombi eby’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi. ²⁶ Era okole empeta bbiri eza zaabu, ozitunge ku mikugiro gy’eky’omu kifuba ku luuyi olw’omunda oluliraanye ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi. ²⁷ Era okole empeta bbiri eza zaabu oziteeke mu maaso, mu bitundu ebya wansi eby’eby’okubibegabega byombi eby’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi, wagguluko okumpi n’oluzizi lw’omusipi olw’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi. ²⁸ Empeta ez’oku kyomukifuba zisibwe wamu n’empeta z’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi n’akaguwa aka bbululu, kagattibwe n’olukoba, olw’omu kifuba luleme kutaggulukuka ku kkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi.

²⁹ “Buli kiseera Aloonu lw’anaayingiranga mu Kifo Ekitukuvu, anaabanga ayambadde amannya ga batabani ba Isirayiri ku kyomukifuba eky’okumala ensonga, nga kiri ku mutima gwe, kibeerenga ekijjukizo awali *MUKAMA*. ³⁰ Mu ky’omu kifuba eky’okumala ensonga, onootookamu Ulimu ne Sumimu ^I, era binaabeeranga ku mutima gwa Aloonu buli lw’anaayingiranga awali *MUKAMA*. Bw’atyo Aloonu anaasitulanga ekkubo omuyitwa okumala ensonga z’abaana ba Isirayiri okumpi n’omutima gwe buli lw’anaagendanga awali *MUKAMA*.

Ebyambalo eby’Obwakabona ebirala

³¹ “Onookola ekyambalo ekiri ng’ekkanzu ey’obwakabona eyitibwa efodi, nga kyonna kya bbululu. ³² Wag-gulu mu makkati gaakyo munaabaamu ekituli omw’okuyisa omutwe; okwetooloola ekituli ekyo ku-naabaako omuge omuyonde obulungi ng’omuleera ku kituli ky’omutwe eky’ekkanzu ey’obwakabona, kireme okuyulika. ³³ Okwetooloola ebirenge wansi onootungayo amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu; nga mu makkati ga buli langi eziriraanye otobekamu obude obwa zaabu. ³⁴ Ng’otunga amajjolobera n’ozzaako akade, ate n’oddiriza amajjolobera n’ozzaako akade; bw’otyo okwetooloola ebirenge by’ekyambalo ekyo. ³⁵ Gunaabanga mulimu gwa Aloonu okwambala ekyambalo ekyo ng’agenda okuweereza. Obude obwo bunaawulirwanga ng’ayingira mu Kifo Ekitukuvu awali *MUKAMA*, ne bw’anaabanga afuluma, aleme okufa.

³⁶ “Onookola akapande aka zaabu omuka ennyo, okayoleko, nga bwe bayola akabonero, nti,
 Mutukuvu wa Mukama.

³⁷ Akapande okasibeko akaguwa aka bbululu, okanywereze ku kitambaala ky’oku mutwe ku ludda olw’omu maaso olw’ekitambaala. ³⁸ Akapande ako kanaabeeranga mu kyenye kya Aloonu, era Aloonu y’anaabangako obuvunaanyizibwa nga wabaddewo ebitatuuse mu biweebwayo ebitukuvu abaana ba Isir-

^I Ulimu ne Sumimu byali bintu ebyakozesebwanga okumanya okuteesa kwa Katonda

ayiri bye banaaleetanga nga bamaze okubyawula ng'ebirabo byabwe ebitukuvu; kanaabeeranga ku kyenye kye bulijjo, *MUKAMA* alyoke akkirize ebirabo ebyo.

³⁹ "Luka ekkooti erimu obusaze obw'obusimba n'obw'obukiika mu wuzi eza linena omulebevu, era okole n'ekitambaala eky'oku mutwe mu linena omulebevu, era okole olukoba ng'olutunzeemu amajjobera. ⁴⁰ Batabani ba Alooni bakolere amakooti, n'emisipi, n'enkuufiira; nga byonna bya kitiibwa era nga birabika bulungi nnyo. ⁴¹ Alooni muganda wo mwambaze ebyambalo ebyo, ne batabani be nabo bw'oty; olyoke obafukeko amafuta ag'omuzeeyituuni, obaawule, obatukuze, bampeerezenga nga be bakabona.

⁴² "Bakolere empale ez'omunda eza linena, nga ziva mu kiwato okukoma mu bisambi, zibikke omubiri gwabwe. ⁴³ Alooni ne batabani be banaazambalanga nga bajja mu Weema ey'Okukunjaanirangamu oba bwe banaasembereranga Ekyoto okuweereza mu Kifo Ekitukuvu, baleme okwereetako omusango ne bafa.

"Alooni ne batabani be ne bazzukulu be abalimudirira banaakuumanga etteeka lino nga lya nkalakkalira."

Okwawula Bakabona

29 "Bino by'onookola okwawula Alooni ne batabani be okubafuula bakabona balyoke bampeereze. Ojja kulaba ente ya seddume emu ento, n'endiga ennume ento bbiri, zonna nga teziriiko kamogo. ² Era onookola mu buwunga bw'enjaano ennungi emigaati egitaliimu kizimbulukusa, ne zikkeeke enkole n'amafuta ag'omuzeeyituuni ezitali nzimbulukuse, n'obusukuuti obw'oluwewere obutaliimu kizimbulukusa naye nga busiigiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni. ³ Obiteeke mu kibbo kimu obireete awamu n'ente n'endiga ebbiri. ⁴ Leeta Alooni ne batabani be ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, obanaaze n'amazzi. ⁵ Ddira ebyambalo, oyambaze Alooni ekkooti, n'ekyambalo ekiri ng'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, n'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, n'ekyomukifuba, omusibeko omusipi gw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ogwalukibwa n'amagezi amangi; ⁶ omusibe n'ekitambaala ku mutwe olyoke otereeze bulungi engule entukuvu ku kitambaala eky'oku mutwe. ⁷ Ddira amafuta ag'okwawula ogafuke ku mutwe gwe, omwawule. ⁸ Leeta batabani be obambaze amakooti, ⁹ obasibeko emisipi, obambaze n'enkuufiira; olwo nga bafuuka bakabona emirembe gyonna ng'ekiragiro bwe kigamba. Bw'oty obw'onooyawula Alooni ne batabani be.

Ekiweebwayo olw'Ebibu

¹⁰ "Onooleeta ente eyo ento mu maaso g'Eweema ey'Okukunjaanirangamu. Alooni ne batabani be ba-

naagikwatako ku mutwe, ¹¹ n'olyoka ogittira awo awali *MUKAMA* ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu. ¹² Onoddira omusaayi ogw'ente eyo omutonoto, n'ogusiiga n'olugalo lwo ku mayembe ag'oku kyoto; omusaayi ogunaasigalawo oguyiwe wansi w'ekyoto. ¹³ Onoddira amasavu gonna ag'oku byenda n'ogabikka ku kibumba n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, obyokere ku kyoto. ¹⁴ Naye ennyama y'ente eyo n'eddiba lyayo, n'obusa bwayo, byokere ebweru w'olusiisira. Ekyo ky'ekiweebwayo olw'ekibi.

Ekiweebwayo Ekyokye

¹⁵ "Kwata endiga zombi, Alooni ne batabani be banaakwatanga ku mutwe gw'endiga emu; ¹⁶ otte endiga eyo, n'oddira omusaayi gwayo n'ogumansa buli wantu ku kyoto. ¹⁷ Onoosalaasala endiga eyo mu bifi, onaaze eby'omunda byayo n'amagulu gaayo; obisse wamu n'ebifi n'omutwe, ¹⁸ endiga yonna ogyokere ku kyoto. Ekyo ky'ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekyokye, eky'akawoowo akasanyusa, nga kiweebwayo ku muliro eri *MUKAMA*.

Ekiweebwayo ku Kwawulibwa

¹⁹ "Onoddira endiga endala, Alooni ne batabani be ne bassa emikono ku mutwe gwayo; ²⁰ onoogitta, n'oddira ku musaayi gwayo n'ogusiiga ku kasongezo k'okutu kwa Alooni okwa ddyo, ne ku busongezo bw'amatu ga batabani be aga ddyo, ne ku binkumu by'emikono gyabwe egya ddyo, ne ku bigere byabwe ebisajja ebya ddyo; omusaayi ogunaasigalawo ogumansire ku kyoto okukyetooolola. ²¹ Onoddira ku musaayi oguli ku kyoto, oddire ne ku mafuta ag'okwawula, obimansire ku Alooni ne ku byambalo bye, era ne ku batabani be ne ku byambalo byabwe. Bw'aty Alooni ne batabani be bajja kutukuzibwa awamu n'ebyambalo byabwe.

²² "Onoggya ku ndiga eyo amasavu, n'omukira omusava, n'amasavu agabikka eby'omu lubuto ne ku kibumba, n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko, n'ekisambi ekya ddyo; kubanga eyo y'endiga ey'okukozesa mu kwawula bakabona. ²³ Era olabe mu kibbo ekirimu ebitali bizimbulukuse ebiri awali *MUKAMA* oggyemu omugaati gumu, ne keeke emu okuli amafuta ag'omuzeeyituuni, n'akasukuuti ak'oluwewere; ²⁴ ebyo byonna obikwase Alooni ne batabani be, babiwuubire awali *MUKAMA* ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa. ²⁵ Onoobibaggyako, n'obyokera ku kyoto ng'obyongera ku kiweebwayo ekyokebwa, mulyoke muveemu akawoowo akalungi akasanyusa *MUKAMA*; kye kiweebwayo eri *MUKAMA* ekyokye mu muliro. ²⁶ Era onoddira ekifuba ky'endiga y'okwawulibwa kwa Alooni, okiwuube ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekiwuubibwa; ogwo gwe gunaaba omugabo gwo. ²⁷ Onootukuza ekifuba eky'ekiweebwayo ekiwuubibwa, n'ek-

isambi eky'omugabo gwa bakabona era nga nakyo kiwuubibwa ekiva ku ndiga y'okwawulibwa, nga bwe guli omugabo gwa Alooni ne batabani be. ²⁸ Gunaabanga mugabo gwa Alooni ne batabani be, nga guva mu baana ba Isirayiri emirembe gyonna; kubanga gwe mugabo gwa bakabona ogunaavanga ku kiweebwayo ky'abaana ba Isirayiri eky'emirembe, nga kye kiweebwayo kyabwe eri *MUKAMA*.

²⁹ "Ebyambalo bya Alooni ebitukuvu, batabani be, be banaabisikiranga, era mwe banaafukirwangako amafuta, era mwe banaayawulirwanga. ³⁰ Omwana anaabanga azze mu bigere bya Alooni nga kabona, anaabyambaliranga ennaku musanvu, bw'anajjanga mu Weema ey'Okukunjanirangamu okuweereza mu Kifo Ekitukuvu.

Emmere ku Kwawulibwa

³¹ "Ojja kuddira endiga y'okwawulibwa, ofumbe ennyama yaayo mu kifo ekitukuvu; ³² Alooni ne batabani be balye ku nnyama y'endiga eyo, ne ku mugaati oguli mu kibbo, nga bali ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjanirangamu. ³³ Banaalya ku ebyo ebikozesebbwa ku mukolo ogw'okusonyiyibwa kwabwe lwe batukuzibwa era lwe bayawulirwako. Naye atali kabona tabiryangako, kubanga bitukuvu. ³⁴ Era singa ku nnyama y'okwawula ne ku migaati wasigalawo ebiremye okutuusa enkeera, byonna byokebwanga bwokebwa; tewabanga abirya, kubanga bitukuvu.

³⁵ "Bwe kutyo okwawulibwa kwa Alooni ne batabani be bw'onookokola nga bwe nkulagidde. Omukolo gwonna gujja kumala ennaku musanvu; ³⁶ era buli lunaku ojja kuwaayo seddume y'ente emu ng'ekiweebwayo olw'ekibi, olw'okusonyiyibwa. Waayo ekiweebwayo olw'okulongoosa ekyoto, okifukeko amafuta, okitukuze. ³⁷ Ojja kumala ennaku musanvu ng'owaayo ekiweebwayo olw'okulongoosa ekyoto, okitukuze; era ekyoto kijja kubeera kitukuvu nnyo, buli ekinaakikomangako nga nakyo kifuuka kitukuvu.

Ekyoto eky'Ebiweebwayo Ebyokebwa

³⁸ "Bino by'onoowangayo ku kyoto buli lunaku: onoowangayo endiga ento bbiri ez'omwaka ogumu. ³⁹ Endiga emu onoogiwangayo mu makya, ne ginnaayo n'ogiwaaayo akawungeezi. ⁴⁰ Endiga esooka onoogiwaayo ne lita bbiri ez'obuwunga obulungi, nga butabuddwamu lita ng'emu ey'amafuta ge zeyituuni, n'oteekerako ne lita emu ey'envinnyo nga ky'ekiweebwayo ekyokunywa. ⁴¹ Endiga eyookubiri onoogiwaayo akawungeezi awamu n'obuwunga n'ebiyokunywa nga bw'onooba okoze mu makya, ne biryoka bivaamu akawoowo akalungi akasanyusa ak'ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*.

⁴² "Mu mirembe gyonna egigenda okujja, ekiweebwayo kino ekyokebwa kinaaweebwangayo eri *MUKAMA* obutayosa, mu mulyango gw'Eweema

ey'Okukunjanirangamu. Awo we nnaakusanga ne njogera naawe. ⁴³ Era awo we nnaasisinkana abaana ba Isirayiri, ekifo ekyo ne kitukuzibwa nga kijjudde ekiitiibwa kyange.

⁴⁴ "Bwe ntyo nnaatukuza Eweema ey'Okukunjanirangamu n'ekyoto, era Alooni ne batabani be nabo nnaabatukuza, bampeereze nga bakabona. ⁴⁵ Bwe ntyo ndyoke mbeere mu baana ba Isirayiri era mbeere Katonda waabwe. ⁴⁶ Awo banaamanya nga nze *MUKAMA* Katonda waabwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri ndyoke mbeerenga mu bo. Nze *MUKAMA* Katonda waabwe."

Ekyoto ky'Obubaane

30 "Onookola ekyoto mu miti gya akasiya, okwoterezangako obubaane. ² Kya

kwenkanankana, sentimita amakumi ana mu ttaano buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi; era kinaabeera n'obugulumivu bwa sentimita kyenda. Kubeeko amayembe amakole mu muti ogw'ekyoto nga si mayungeko buyunzi. ³ Ekyoto okiteekeko zaabu kyonna, waggulu ne mu mbiriizi, ne ku mayembe. Era kikolereko omuge ogwa zaabu okukyetooolola. ⁴ Wansi w'omuge, mu mbiriizi z'ekyoto zombi, kolerawo empeeta bbiri eza zaabu, okuyisaamu emisituliro gyakyo nga waliwo gye kitwalibwa. ⁵ Emisituliro ogikole mu muti gwa akasiya, era ogiteekeko zaabu. ⁶ Ekyoto kitereeze mu maaso g'eggigi awali essanduuko ey'endagaano, awali ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, ekiri ku Ndagaano; awo we nnaakusinkana.

⁷ "Alooni anaayotezanga obubaane buli nkya, bw'anajjanga okulongoosa ettaala. ⁸ Era Alooni bw'anajjanga okukoleeza ettaala akawungeezi, anyookezanga obubaane mu maaso ga *MUKAMA* mu mirembe gyammwe gyonna. ⁹ Ku kyoto kino tojja kwoterezaako bubaane bulala, wadde ekiweebwayo ekyokebwa, newaakubadde eky'enjaano era tojja kufukako ekiweebwayo eky'ekyokunywa. ¹⁰ Alooni anaakolanga omukolo ogw'okulangiririra ku mayembe gaakyo omulundi gumu mu buli mwaka. Okulongoosa kuno okwa buli mwaka kunaakolebwanga n'omusaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja. Ekyoto kya *MUKAMA* kino kitukuvu nnyo."

Ebiweebwayo mu Weema ya *MUKAMA*

¹¹ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti,

¹² "Bw'onoobalanga abaana ba Isirayiri, buli gw'onoobalanga anaasasulanga omuwendo eri *MUKAMA* olw'okununula obulamu bwe mu kiseera mw'abaliddwa, kawumpuli aleme okubagwamu. ¹³ Buli abalibwa ne yeegatta ku bamaze okubalibwa, anaawaangayo gulaamu mukaaga eri *MUKAMA*, ng'okubala okw'Awatukuvu okutongole bwe kuli. Sekeri emu yenkanankana ne gera amakumi abiri. Gulaa-

mu omukaaga zinaaweebwangayo ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA*.¹⁴ Bonna abeegatta ku bamaze okubalibwa, okuva ku b'emyaka amakumi abiri egy'obukulu, n'okweyongerayo, anaawaayo ekiweebwayo ekyo eri *MUKAMA*.¹⁵ Abagagga tebaawengayo kusussa kitundu kya sekeri, n'omwavu taawengayo kitatuuka kitundu kya sekeri bwe munaawangayo ekiweebwayo eri *MUKAMA* olw'okwetangirira obulamu bwammwe.¹⁶ Ensimbi abaana ba Isirayiri ze banaakuwa onoozikoze-sanga ku mirimu gy'Eweema ey'Okukunjaanirangamu. Kinaabanga ekijjukizo mu maaso ga *MUKAMA*, olw'okwetangirira obulamu bwammwe."

Ebbensani Omunaabirwa

¹⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ¹⁸ "Onookola ebbensani enaabirwamu nga ya kikomo ne ky'etuu-lako nga kya kikomo. Giteeke wakati w'ekyoto n'Eweema ey'Okukunjaanirangamu; osseemu amazzi.¹⁹ Aloonni ne batabani be ge banaakozesanga okunaaba engalo zaabwe n'ebigere byabwe.²⁰ Bwe banaabanga bagenda okuyingira mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, banaanaabanga amazzi, baleme okufa. Era ne bwe banajjanga ku kyoto okuweereza nga bawayo eri *MUKAMA* ekiweebwayo ekyokye n'omuliro,²¹ banaanaabanga engalo zaabwe n'ebigere byabwe, baleme okufa. Kino kinaabanga kiragiro eky'olubeerera eri Aloonni n'ezzadde lye emirembe gyonna."

Amafuta ag'Okusiiga

²² Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ²³ "Ddira ebyakawoowo bino eby'omuwendo: Kiro mukaaga ez'omugavu omuyenge omuka, ne kiro ssatu eza kinamoni, ne kiro ssatu eza kalamu omuwoomerevu;²⁴ ne kiro mukaaga eza kasiya, ne lita nnya ez'amafuta g'omuzeeyituuni; ng'ebipimo by'obuzito bw'omu Watukuvu bwe biri.²⁵ Bino byonna obikolemu amafuta amatukuvu ag'okusiiga, nga bigattikibwa bulungi ng'ebikoleddwa omutabuzi w'eb'y'akawoowo, ne galyoka gabeera amafuta amatukuvu ag'okufukibwangako.²⁶ Olyoke osiige n'amafuta ago Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'Essanduuko ey'Endagaano,²⁷ n'emmeeza n'ebibeerako byonna, n'ekikondo ky'ettaala n'ebyakyo byonna, n'ekyoto eky'obubaane,²⁸ n'ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa n'ebikozesebwako, n'ebbensani ne kw'etuula.²⁹ Obyawule bifuuke bitukuvu nnyo, era buli ekinaabikomangako nga nayo kifuuka kitukuvu.

³⁰ "Aloonni ne batabani be onoobafukako amafuta, obaawule, balyoke bampeerezenga nga bakabona.³¹ Era abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Gano ge ganaabanga amafuta gange amatukuvu ag'okufukibwangako, mu mirembe gyammwe gyonna.³² Tegajjanga kufukibwa ku bantu ba bulijjo; era tewabangawo amafuta amalala agatabulwa mu ngeri eno. Gano

matukuvu, era mujjukirenga nti matukuvu.³³ Omuntu yenna anaakolanga amafuta ga kalifuuwa okufaanana ne gano, oba anaafukanga gano ku muntu yenna atali kabona, anaawaanjanangusibwanga, n'ava mu bantu b'ewaabwe."

Ebyakaloosa

³⁴ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Ddira ebyakaloosa bino eby'omuwendo ennyo: sitakite, n'onuka, ne galabano, n'obubaane obuka, nga byenkanankana obuzito,³⁵ Okolemu ebyakaloosa eby'omuwendo, bibe ng'ebikoleddwa omukugu w'ebyakaloosa. Obiteekemu omunnyo bibeere biron-goofu era nga bitukuvu.³⁶ Onoggyako ekitundu n'okisa ne kifuuka lufufuge, n'okiteeka okwolekera Essanduuko ey'Endagaano mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, awo we nnaakusisinkananga. Ekyo kinaabeeranga kitukuvu nnyo, gy'oli.³⁷ Temwekoleranga ebyakaloosa ebyammwe ku bwammwe mu ntabula eno; bino binaabanga bitukuvu era nga bya *MUKAMA*.³⁸ Omuntu yenna alikola ebibifaanana yeesanyuse olw'akaloosa kaabyo, anaawaanjanangusibwanga, n'ava mu bantu b'ewaabwe."

Okulondebwa kw'Abakozi

31 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² "Laba, nnonze Bezaaleeri mutabani wa Uli, muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda;³ era mmujjuzza Omwoyo wa Katonda, n'okumanya, n'obusobozi n'amagezi mu kukola ebitali bimu ebyemikono⁴ okutetenkanya ebintu ebinaakolebwa mu zaabu ne ffeeza n'ekikomo, nga bwe binaafaanana,⁵ okwola amayinja n'okugategeka, n'okwola emiti, era n'okukola byonna ebyemikono ebya buli ngeri.⁶ Ate mmulondeddeko Okoliyaabu mutabani wa Akisamaki, ow'omu kika kya Ddaani, okumuyamba.

"Era abakugu abakola ebintu byonna ebya buli ngeri, mbawadde amagezi okukola bino byonna bye nkulagidde:

⁷ "Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'Essanduuko ey'Endagaano n'ekibikkako eky'entebe ey'okusaasira, awamu n'ebikozesebwa byonna mu Weema,⁸ emmeeza n'ebigenderako, ekikondo ekya zaabu omuka eky'ettaala n'ebigenderako, n'ekyoto eky'obubaane,⁹ n'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebigenderako, n'ebbensani ne kw'etuula;¹⁰ n'ebyambalo ebyalukibwa obulungi, ebyambalo ebitukuvu ebya Aloonni, kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye baweererezaamu mu bwakabona;

11 n'amafuta ag'okufukibwa, n'ebyakaloosa akalungi ak'omu Kifo Ekitukuvu.

"Byonna babikole nga bwe nakulagira."

Ssabbiiti

12 Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, 13 "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Munaateekwanga okukuuma Ssabbiiti zange, kubanga ako ke kabonero akanaabeeranga wakati wammwe nange mu mirembe gyammwe gyonna, mulyoke mumanye nga Nze MUKAMA, Nze mbatukuzi.

14 "Munaakuumanga Ssabbiiti, kubanga lunaku lutukuvu. Buli anaaluweebuulanga waakufa; ne buli anaakolanga omulimu gwonna ku lunaku olwo waakuggibwa mu bantu be, attibwe. 15 Emirimu ginaakolwanga mu nnaku mukaaga, naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ey'okuwummula, lunaku lwa MUKAMA lutukuvu. Buli anaakolanga omulimu ku lunaku lwa Ssabbiiti wa kuttibwa. 16 Noolwekyo abaana ba Isirayiri banaakumanga olunaku lwa Ssabbiiti, nga balujjukira mu mirembe gyabwe gyonna, ng'endagaano etaggwaawo. 17 Kanaabeeranga kabonero wakati wange n'abaana ba Isirayiri emirembe gyonna, akalaga nti MUKAMA yakola eggulu n'ensi mu nnaku mukaaga, ne ku lunaku olw'omusanvu n'alekeraawo okukola, n'awummula."

18 Awo MUKAMA bwe yamaliriza okwogera ne Musa ku lusozi Sinaayi, n'awa Musa ebipande bibiri eby'amayinja, eby'Endagaano Katonda gye yawandiika n'engalo ye, ye kennyini.

Ennyana eya Zaabu

32 Abantu bwe baalaba nga Musa aluddeyo nnyo ku lusozi, ne bakuŋŋaanira awali Alooni, ne bamugamba nti, "Jjangu, otukolere bakatonda abanaatukulemba; kubanga Musa ono eyatuggya mu nsi y'e Misiri, tetumanyi kimutuuseeko."

2 Alooni n'abaddamu nti, "Mwambule empeta eza zaabu, bakyala bammwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe ze bambadde ku matu gaabwe, muzindeetere." 3 Awo abantu bonna ne beanaanulako empeta zaabwe eza zaabu ez'oku matu, ne bazireetera Alooni. 4 Alooni n'azisaanuusa; zaabu eyavaamu n'agibumbamu ennyana, ng'agirongoosa n'ekyuma. Ne balyoka boogera nti, "Bano be bakatonda bo ggwe Isirayiri abaakuggya mu nsi y'e Misiri!"

5 Alooni bwe yalaba ebyo, n'azimba ekyoto mu maa-so g'ennyana, n'alyoka alangirira nti, "Enkya tujja kukolera MUKAMA embaga." 6 Awo enkeera, abantu ne bazuukuka mu makya, ne bawayo ebiweebwayo ebyokebwa, ne baleeta n'ebiweebwayo olw'emirembe; ne batuula ne balya era ne banywa, ne basituka ne bakola effujjo.

7 MUKAMA n'agamba Musa nti, "Serengeta, kubanga abantu bo be waggya mu nsi y'e Misiri boonoonye; 8 bavudde mangu mu kkubo lye nabalagira; beekoledde ennyana ensaanuuse ne bagisinza, ne bagireetera ebiweebwayo, ne boogera nti, 'Bano be bakatonda bo, ggwe Isirayiri, abaakuggya mu nsi y'e Misiri!'"

9 MUKAMA n'agamba Musa nti, "Abantu bano mbalabye, era ndabye nga bakakanyavu. 10 Kale, kaakano ndeka obusungu bwange bubabuubuukireko, mbazikirize; kyokka ggwe ndikufuula eggwanga ekkulu."

Musa Yeegayirira Katonda

11 Naye Musa ne yeegayirira MUKAMA Katonda we, n'agamba nti, "Lwaki obusungu bwo bubuubuukira abantu bo be waggya mu nsi y'e Misiri n'obuyinza, awamu n'omukono gwo ogw'amaanyi? 12 Lwaki okwogeza Abamisiri nti, 'Yabatwala ng'agenderedde kubakola kabi, abattire mu nsozi, abazikirize, bave ku nsi?' Nyiigulukuka, obusungu obubuubuuka bukuveeko, oleme kuleeta bulabe ku bantu bo. 13 Jjukira abaweereza bo Ibulayimu, ne Isaaka, ne Isirayiri, be walayirira ggwe kennyini, n'obagamba nti, 'Ndyaza bazzukulu bammwe ng'emmunyeenye ez'oku ggulu, era n'ensi eno gye mbasuubizza ndigiwa bazzukulu bammwe, era eribeera omugabo gwammwe ennaku zonna.'" 14 MUKAMA akabi ke yali ategese okukola abantu be n'atakaleeta.

Musa Azikiriza Ennyana

15 Awo Musa n'aserengeta okuva ku lusozi ng'akutte mu mikono gye ebipande ebibiri eby'Endagaano, nga biwandiikiddwako ku njuyi zombi. 16 Ebipande byakolebwa Katonda, n'ebiwandiike ebyaliko byali bya Katonda, nga ye yabisala ku bipande ebyo.

17 Yoswa bwe yawulira oluyoogaano lw'abantu nga baleekaana, n'agamba Musa nti, "Mu lusiisira eriyu okuyoogaana ng'okw'olutalo."

18 Naye n'amuddamu nti, "Siwulira maloboozi galeekaana olw'obuwanguzi, oba amaloboozi g'okwaziirana olw'okuwangelwa, naye maloboozi ga kuyimba ge mpulira."

19 Naye Musa bwe yasemberera olusiisira, n'alengera ennyana, n'alaba n'amazina; obusungu bwe ne bubuubuuka, n'asuula eri ebipande ebyali mu mikono gye, ne bimenyekera awo wansi w'olusozi. 20 N'addirira ennyana gye baali bakoze n'agyokya mu muliro n'agisekulasekula, n'agimerungulira ddala ng'olufuufu; olufuufu n'alumansa ku mazzi n'agawa abaana ba Isirayiri ne baganywa.

21 Awo Musa n'agamba Alooni nti, "Abantu bano baakukoze ki, n'obaleetera okwonoona ennyo bwe batyo?"

22 Alooni n'amuddamu nti, "Tonnyigira nnyo, mukama wange, naawe abantu bano obamanyi, ng'emitema gyabwe bwe gyamanyiiira okwonoona. 23 Banjambye

nti, 'Tukolere bakatonda abanaatukulemba kubanga Musa ono eyatuggya mu nsi y'e Misiri, tetumanyi kimutuuseeko.' ²⁴ Nange kwe kubagamba nti, 'Buli ali na ebya zaabu abyeyambuleko,' ne babimpa ne mbiteeka mu muliro, ne bivaamu ennyana eno."

Abantu Abattibwa Abaleevi

²⁵ Awo Musa bwe yalaba ng'abantu basasamadde, nga Aloonni yali abalese ne basasamala, era ng'abalabe baabwe babasekerera, ²⁶ n'ayimirira mu mulyango gw'olusiisira, n'agamba nti, "Ani ali ku ludda lwa *MUKAMA*? Ajje wano we ndi." Awo batabani ba Leevi bonna ne bakunjaanira w'ali. ²⁷ N'abagamba nti, "Bw'ati *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri bw'ayogera nti, 'Buli musajja yeesibe ekitala kye mu kiwato kye, muyiteeyite mu nsiisira okuva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala, nga buli musajja atta muganda we ne mukwano gwe, ne muliraanwa we.'" ²⁸ Abaleevi ne bakola nga Musa bwe yabalagira; era ku lunaku olwo abantu ng'enkumi ssatu ne battibwa. ²⁹ Awo Musa n'agamba nti, "Mwawuddwa leero eri *MUKAMA*, bwe musse buli omu mutabani we, era ne muganda we; *MUKAMA* abawadde omukisa ku lunaku lwa leero."

³⁰ Enkeera Musa n'agamba abantu nti, "Mwonoonye nnyo. Naye nze ka njende eri *MUKAMA* ndabe obanga nnaatangiririra ekibi kyammwe." ³¹ Bw'atyo Musa n'addayo eri *MUKAMA*, n'agamba nti, "Kitalo! Abantu bano nga boonoonye nnyo; bwe beekoledde bakatonda aba zaabu! ³² Bw'oba osiima basonyiwe ekibi kyabwe; naye bwe kitaba kityo, nkwegayirira onsangule mu kitabo kyo ky'owandiise."

³³ Naye *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Oyo yekka ankozeeko ekibi gwe ndisangula mu kitabo kyange. ³⁴ Kaakano genda otwale abantu mu kifo ekyo kye nakutegeeza; era, laba, malayika wange ajja kukukulemba. Naye ekiseera nga kituuse okubabonereza ndibabonerereza ddala olw'ekibi kyabwe."

³⁵ Awo *MUKAMA* n'aleetera abantu kawumpuli, kubanga beekolera ennyana, Aloonni gye yababumbira.

Okuzza Obuggya Endagaano

33 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Vva mu kifo kino ogende, ggwe n'abantu be waggya mu nsi y'e Misiri, olage mu nsi gye nalayirira Ibulayimu ne Isaaka, ne Yakobo, nga njogera nti, 'Ndigiwa bazzukulu bammwe.' ² Ndiweereza malayika abakulemberenga; era ndigobamu Abakanani, n'Abamoli, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi. ³ Yambuka mu nsi ekulukutiramu amata n'omubisi gw'enjuki. Naye sijja kugenda nammwe; sirwa kubazikiririza mu kkubo, kubanga muli bantu ab'ensingo enkakanyavu."

⁴ Abantu bwe baawulira amawulire ago ag'ennaku, ne bakungubaga ne watabaawo ayambala eby'omu matu wadde eby'oku mikono ebyokwewoomya.

⁵ Kubanga *MUKAMA* yali alagidde Musa nti, "Gamba abaana ba Isirayiri nti, 'Mulina omutima omukakanyavu, era singa ntambula nammwe okumala akaseera wadde katono katya, nzija kubazikiriza. Kale kaakano mweyambulemu ebyokwewoomya byammwe, ndyoke ndabe kye nnaakola.'" ⁶ Bwe batyo abaana ba Isirayiri ne beeyambulamu eby'obugagga byabwe nga bali ku lusozi Kolebu.

⁷ Kale, Musa yaddiranga eweema n'agisimba ebweru w'olusiisira, ewala ddala n'olusiisira; n'agiyita Eweema ey'Okukunjaanirangamu. Ne buli eyeetaaganga *MUKAMA*, ng'agenda awali Eweema ey'Okukunjaanirangamu, eyali ebweru w'olusiisira. ⁸ Era buli Musa lwe yafulumanga n'alaga eri Eweema, abantu bonna nga bayimirira mu miryango gy'eweema zaabwe ne batunuulira Musa okutuusa lwe yayingiranga mu Weema. ⁹ Musa bwe yayingiranga mu Weema, empagi ey'ekire n'ekka n'eyimirira mu mulyango gw'Eweema; *MUKAMA* n'alyoka ayogera ne Musa. ¹⁰ Abantu bwe baalabanga ng'empagi ey'ekire eyimiridde mu mulyango gw'Eweema, bonna ne basituka ne basinza, buli omu mu mulyango gw'eweema ye. ¹¹ Bw'atyo *MUKAMA* bwe yayogeranga ne Musa nga batunulaganye, ng'omuntu bw'ayogera ne mukwano gwe. Musa bwe yaddangayo mu lusiisira, omuweereza we, omuvubuka Yoswa mutabani wa Nuuni, ye n'asigalayo mu Weema.

Musa Atunuulira Ekitiibwa kya *MUKAMA*

¹² Musa n'agamba *MUKAMA* nti, "Obadde ontegeeza nti, 'Kulemba abantu bano,' naye omuntu gw'onontuma naye tomuntegeezezza. Ogambye nti, 'Nkumanyi awamu n'erinnya lyo, era onsanyusizza.' ¹³ Obanga nkusanyusizza, njigiriza amakubo go ndyoke nkumanye era nneeyongeranga okukusanyusa. Jjukira nti eggwanga lino be bantu bo."

¹⁴ *MUKAMA* n'addamu nti, "Nnaagendanga naawe, era nnaakuwummuzanga."

¹⁵ Musa n'amugamba nti, "Obanga toogende naffe, totuggya wano. ¹⁶ Kale abantu balitegeerera ku ki nga Nkusanyusizza, nze n'abantu bo? Si lwa kubanga onooba ogenze naffe, ne tuba ba njawulo, nze n'abantu bo, nga twawukana ku bantu bonna ab'oku nsi?"

¹⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Nzija kukola ekyo kyennyini ky'osabye; onsanyusizza, era nkumanyi awamu n'erinnya lyo."

¹⁸ Musa n'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndaga ekitiibwa kyo."

¹⁹ *MUKAMA* n'agamba nti, "Nzija kuggayayo obulungi bwange bwonna nga mbuyisa mu maaso go. Era nzija kukutegeeza erinnya lyanze, *MUKAMA*. Buli gwe nnaayagalanga okukwatirwa ekisa, nnaamukwatirwanga ekisa, ne buli gwe nnaayagalanga okusaasira nnaamusaasiranga." ²⁰ Era n'agamba nti, "Naye toyin-

za kulaba maaso gange, kubanga tewali muntu antunulako n'aba mulamu."

²¹ MUKAMA n'agamba nti, "Waliwo wano okumpi nange ekifo ku lwazi kw'onooyimirira. ²² Ekitiibwa kyange bwe kinaaba kiyitawo, nnaakuteeka mu mpataanya mu lwazi, ne nkubikkako omukono gwange okutuusa lwe nnaamala okuyitawo. ²³ Oluvannyuma omukono gwange nnaaguggyawo, n'olaba amabega gange; naye tojja kulaba ku maaso gange."

Ebipande eby'Amayinja Ebyokubiri

34 Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Teekateeka ebipande bibiri eby'amayinja nga biri ebyasooka, nange nnaabiwandikako ebigambo ebyali ku bipande ebyasooka bye wamenya. ² Weetegeke mu makya, ojje mu makya ago olinnye waggulu ku lusozi Sinaayi, olyoke onneeyanjulire eyo ku ntikko y'olusozi. ³ Tewasaana kubaawo muntu ajja naawe, era ku lusozi wonna wonna tewasaana kulabikawo muntu n'omu; era n'amagana n'ebisibo by'endiga tebisaana kuliira mu maaso ga lusozi."

⁴ Bw'atyo Musa n'atema mu mayinja ebipande bibiri nga bifaanana nga biri ebyasooka; n'akeera mu makya n'alinnya ku lusozi Sinaayi, nga MUKAMA bwe yamulagira, ng'asitudde n'ebipande eby'amayinja byombi mu mikono gye. ⁵ Awo MUKAMA n'akkira mu kire, n'ayimirira awo ne Musa, n'alangirira erinnya lye, MUKAMA. ⁶ MUKAMA n'ayita mu maaso ga Musa n'agamba nti, "Nze MUKAMA, MUKAMA Katonda alina ekisa n'okusaasira okungi, atasunguwala mangu, ajjudde obwesigwa n'okwagala okutaggwaawo. ⁷ Akuuma okwagala eri enkumi n'enkumi asonyiwa ebisobyo byabwe, n'obujeemu bwabwe, n'ebibi byabwe. Talema kubonereza oyo asingiddwa omusango. Abonereza abaana n'abazzukulu olw'ebisobyo bya bakadde baabwe n'ebya bajajjaabwe, okutuukira ddala ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna."

⁸ Amangwago Musa n'avuunama wansi, n'asinza. ⁹ N'agamba nti, "Obanga kaakano nkusanyusizza, Ayi Mukama, jjangu, Mukama, ogende naffe. Nawaakubadde ng'abantu bano balina ensingo nkakanyavu, naye tusonyiwe ebyonoono byaffe n'ebibi byaffe, otukkirize tubeere abantu bo ab'obusika bwo."

¹⁰ Awo MUKAMA n'addamu nti, "Laba, nkola naawe endagaano. Nzija kukolera mu bantu bo ebyamagero ebitakolwangako mu nsi yonna, wadde mu ggwanga lyonna. Abantu bonna b'oli nabo banaalaba eby'ekitalo MUKAMA by'anaakolera mu ggwe."

Okulabula ku Kusinza Ebifaananyi

¹¹ "Gondera bye nkulagira leero. Nange, gye mulaga, nzija kugobayo Abamoli, n'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi. ¹² Kirungi weekume oleme kukola ndagaano n'abatuuze ab'omu nsi gyo'olagamu, kubanga bayinza okubafuukira omutege.

¹³ Olimenyaamenya ebyoto byabwe, obetente empagi zaabwe, n'otemaatema ebifaananyi byabwe ebibajje bye basinza. ¹⁴ Tosinzanga katonda mulala yenna, kubanga Nze MUKAMA, ayitibwa Waabuggya, ndi Katonda wa buggya.

¹⁵ "Temukolanga ndagaano ey'okukolagana n'abatuze b'omu nsi omwo. Kubanga bwe baliba bagoberera bakatonda baabwe, nga bawayo ssaddaaka, gamba omu ku bo n'abayita, mulirya ku biweebwayo byabwe ebyo. ¹⁶ Era bwe muliwasiza batabani bammwe abamu ku bawala baabwe, abawala abo ne bagoberera bakatonda baabwe, balireetera batabani bammwe nabo okukola bwe batyo.

¹⁷ "Temwekoleranga bakatonda mu byuma ebisaanuuse."

Amateeka ku Mbagu Ennonde

¹⁸ "Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse ogikwatanga. Munaamalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egitali mizimbulukuse, mu kiseera ekyategekebwa mu mwezi gwa Abibu nga bwe nabalagira; kubanga mu mwezi gwa Abibu mwe mwaviira mu Misiri.

¹⁹ "Ebiggulanda byonna byange, n'ennume zonna mu magana go embereberye, oba nte oba ndiga. ²⁰ Endogoyi embereberye onoozinunulanga n'endiga, naye nga toginunudde ogimenyanga ensingo n'ogitta. Abaana bo abaggulanda bonna obanunulanga. Era tewabanga ajja gye ndi engalo ensa.

²¹ "Onookolanga okumala ennaku mukaaga, naye ku lunaku olw'omusanvu n'owummula; ne mu biseera eby'okukabala n'ebyokukungula onoowummulanga.

²² "Onookwatanga Embaga eya Wiiki, n'Embaga ey'Amakungula g'Ebibala Ebibereberye eby'Enjjaano, n'Embaga ey'Okuyingiza Amakungula ku nkomerero y'omwaka. ²³ Abasajja bonna mu mmwe banaal-abikanga awali MUKAMA Katonda, Katonda wa Isirayiri, emirundi esatu mu buli mwaka. ²⁴ Amawanga njenda kugagobawo wonna we muli, era ndigaziya n'ensalo zammwe. So tewalibaawo ayagala kutwala nsi yammwe nga mwambuse okulabika awali MUKAMA Katonda wammwe emirundi egyo esatu mu mwaka.

²⁵ "Temuwangayo kintu kyonna gye ndi ekirimu ekizimbulukusa nga mundeetedde ssaddaaka erimu omusaayi; era ennyama ya ssaddaaka ey'Embaga y'Okuyitako tesigalangawo kutuusa nkeera.

²⁶ "Ebibala ebisinga obulungi mu ebyo ebisoose okuva mu ttaka lyo obitwalanga mu nnyumba ya MUKAMA Katonda wo.

"Omwana gw'embuzi togufumbiranga mu mata ga nnyina waagwo."

²⁷ Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Wandiika ebigambo ebyo; kubanga nkoze endagaano naawe era ne Isirayiri ng'ebigambo ebyo bwe bigamba." ²⁸ Musa n'abeera eyo ne MUKAMA, n'amalayo emisana

amakumi ana n'ebiro amakumi ana, nga talya mmere wadde okunywa amazzi. N'awandiika ku bipande ebigambo eby'Endagaano, ge Mateeka Ekkumi.

Amaaso ga Musa Agamasamasa

²⁹ Musa bwe yaserengeta okuva ku lusozi Sinaayi ng'akutte mu ngalo ze ebipande byombi eby'Endagaano, teyakimanya ng'obwenyi bwe bwali bumasamasa kubanga yali ayogedde ne *MUKAMA*. ³⁰ Era Aloomi n'abaana ba Isirayiri bonna bwe baatunula ku Musa, ne balaba ng'obwenyi bwe bumasamasa; ne batya okumusemberera. ³¹ Naye Musa n'abayita; bw'atyo Aloomi n'abakulembeze b'abantu ne bajja gy'ali, Musa n'ayogera nabo. ³² Oluvannyuma abaana ba Isirayiri bonna ne basembera, n'abategeeza amateeka gonna *MUKAMA* ge yamulagira ku lusozi Sinaayi.

³³ Awo Musa bwe yamala okwogera nabo, n'abikka obwenyi bwe olugoye. ³⁴ Naye Musa bwe yabanga agenda awali *MUKAMA* okwogera naye, ng'olugoye olubikka obwenyi bwe alwebikkula okutuusa lwe yavangayo. Bwe yakomangawo okutegeeza abaana ba Isirayiri *MUKAMA* by'amulagidde, ³⁵ baalabanga obwenyi bwe nga bumasamasa. Bw'atyo Musa ne yezaako olugoye olubikka obwenyi bwe, okutuusa lwe yaddangayo eri *MUKAMA* okwogera naye.

Ebiragiro bya Ssabbiiti

35 Awo Musa n'akunjaanya ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri, n'abagamba nti, "Bino bye bintu *MUKAMA* by'abalagidde okukola. ² Munaakolanga emirimu mu nnaku omukaaga; naye olunaku olw'omusanvu lunaabanga Lwassabbiiti, lutukuvu, munaaluwummulanga awali *MUKAMA*. Buli anaakoleranga omulimu ku lunaku olwo anattibwanga. ³ Temukumanga muliro mu nnyumba zammwe ku lunaku Lwassabbiiti."

Ekiragiro ky'Eweema ya *MUKAMA*

⁴ Musa n'agamba ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri nti, "Kino *MUKAMA* ky'alagidde. ⁵ Mutoole ku bye mulina muweeyo eri *MUKAMA*. Buli omu aweeyo, nga bw'ayagala mu mutima gwe ebiweebwayo eri *MUKAMA*:

"zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo;

⁶ n'olugoye olwa bbululu, n'olwa kakobe, n'olumyufu, n'olugoye olwa linena erangiddwa mu wuzi ennungi;

n'obwoya bw'embuzi,

⁷ n'amaliba g'endiga ennume amakunye amannyike mu langi emyufu, n'ekika ky'eddiba ekirala ekiwangaazi;

n'embaawo z'omuti gwa akasiya,

⁸ n'amafuta g'ettaala,

n'ebyakaloosa eby'okukozesa mu mafuta ag'okwawula, ne mu bubaane obw'okunyookeza,

⁹ n'amayinja aga onuku n'amayinja amalala ag'omuwendu, ag'okutona ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi era ne ku kyomukifuba.

¹⁰ "Abo bonna mu mmwe abakugu mu kukola, muveeyo mujje mukole ebyo byonna *MUKAMA* by'atulagidde:

¹¹ "Eweema ya *MUKAMA* Omukunjaanirwa n'olugoye lwayo n'ekibikkako, n'ebisiba, n'embaawo, n'emikiikiro, n'empagi zaayo, n'ebituurwamu;

¹² essanduuko ey'Endagaano n'emisituliro gyayo, n'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, n'eggigi erigisiikiriza;

¹³ emmeeza n'emisituliro gyayo ne byonna ebigebeerako, n'emigaati gya egy'Okulaga;

¹⁴ ekikondo ky'ettaala n'ebigenderako, ettaala n'amafuta gaazo;

¹⁵ ekyoto eky'okwoterezaamu obubaane n'emisituliro gyakyo; amafuta ag'okwawula, n'obubaane obw'akawoowo;

olutimbe olw'omu mulyango oguyingira mu Weema ya *MUKAMA*;

¹⁶ ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ekitindiro kyakyo eky'ekikomo; emisituliro gyakyo ne byonna ebikozeserwako;

ebbensani ey'ekikomo ne ky'etuulako;

¹⁷ entimbe ez'oku bisenge eby'omu luggya n'empagi zaazo ne mwe zituula; n'olutimbe olw'omu mulyango ogulaga mu luggya;

¹⁸ enkondo z'eweema n'ez'omu luggya n'emiguwa gyazo;

¹⁹ ebyambalo ebiruke ebyambalwa mu kuweereza mu Kifo Ekitukuvu, bye byambalo ebitukuvu ebya Aloomi kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye bakozesa mu bwakabona nga baweereza."

Abantu Baleeta Ebirabo Byabwe

²⁰ Awo abantu bonna ab'ekibiina ky'abaana ba Isirayiri ne bava awali Musa ne bagenda. ²¹ Buli eyayagala, era ng'omwoyo gwe bwe gwamukubiriza, n'awaayo eri *MUKAMA* eby'okukozesa Eweema ey'Okukunjaanirangamu n'ebikozesebwamu byonna, n'eby'okukozesa ebyambalo ebitukuvu. ²² Abasajja n'abakazi bonna abaayagala mu mitima gyabwe ne bajja; ne baleeta ebikwaso eby'omuwendu, empeta ez'omu matu, n'empeta ez'oku ngalo, n'ebikomo, n'ebirala ebya zaabu ebitali bimbu; buli muntu n'awaayo ekirabo ekya zaabu eri *MUKAMA*. ²³ Era buli muntu eyalina olugoye olwa bbululu, oba olwa kakobe, oba olumyufu, oba olwa linena ennungi, oba olw'obwoya bw'embuzi; oba amaliba amakunye ag'endiga ensajja oba ag'embuzi, byonna ne babireeta. ²⁴ Buli omu eyalina eky'okuwaayo ekya ffeeza oba eky'ekikomo, yakireeta n'akiwaayo eri *MUKAMA*; era na buli musajja eyalina olubaawo olwa akasiya nga luyinza okugasa

mu mulimu ogwali gukolebwa, yaluleeta n'aluwaayo. ²⁵ Abakazi bonna abaali bamanyi ennyo okulanga ewuzi, ne balanga n'engalo zaabwe ewuzi eza bbululu, n'eza kakobe, n'emyufu n'eza linena omuyonde obulungi, ne bazireeta ne baziwaayo. ²⁶ Era n'abakazi bonna abaali abakugu era nga beeyagalidde, ne balanga ewuzi mu bwoya bw'embuzi. ²⁷ Awo abakulembeze ne baleeta amayinja aga onuku, n'amayinja amalala ag'omuwendo, gasalibwe galyoke gatonebwe ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ne ku ky'omu kifuba. ²⁸ Era ne baleeta n'ebyakaloosa, n'amafuta g'etaala, n'amafuta ag'okwawula n'okukozesa ku bubaane. ²⁹ Abaana ba Isirayiri bonna, abasajja n'abakazi, abaalina omutima ogwagala okuleeta ekin-tu kyonna olw'omulimu *MUKAMA* gwe yali alagidde Musa okukolebwa, ne bakireeta ng'ekiweebwayo kyabwe kye baawaayo eri *MUKAMA* nga beesiidde.

Bezaaleeri ne Okoliyaabu n'abakozi

³⁰ Awo Musa n'agamba abaana ba Isirayiri nti, "Muwulire. *MUKAMA* alonze Bezaaleeri mutabani wa Uli, muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda. ³¹ *MUKAMA* amujjuzza Omwoyo we, n'obusobozi, n'amagezi, n'okuteteenkanya, n'okutegeera, awamu n'obukozi obwa buli ngeri; ³² ayiye amajjolobera ag'okukolebwa mu zaabu ne ffeeza ne mu kikomo; ³³ era n'ag'okusalwa mu mayinja ag'okutona, era n'ag'okwolebwa mu miti, n'okukola buli ngeri yonna ey'amagezi. ³⁴ Era ye ne Okoliyaabu mutabani wa Akisamaki ow'omu kika kya Ddaani, *MUKAMA* abawadde obusobozi okuyigiriza abalala. ³⁵ Abajjuzza amagezi ag'obukugu mu mitima gyabwe okukola eby'emikono ebya buli ngeri ng'ebikolebwa abayiya amajjolobera, oba abasala amayinja, oba abatanzi b'emidalizo n'ebimuli mu wuzi eza bbululu, n'eza kakobe n'emyufu mu bitambaala ebya linena omulungi, oba abalusi, oba abakugu abakola ebintu byonna ebya buli ngeri n'abatetenkanya amajjolobera."

36 "Bezaaleeri ne Okoliyaabu ne buli musajja mukugu yenna, *MUKAMA* gw'awadde obusobozi n'amagezi okumanya okukola omulimu gwonna ku kuzimba eweema ya *MUKAMA*, bajja kukola nga *MUKAMA* bw'alagidde."

² Awo Musa n'ayita Bezaaleeri ne Okoliyaabu, ne buli mukugu yenna *MUKAMA* gwe yali awadde amagezi n'obusobozi, era nga yeeyagalidde yekka okukola. ³ Musa n'abakwasa ebirabo byonna abaana ba Isirayiri bye baali batonedde *MUKAMA* nga bwe baali beeyagalidde eby'okukozesa eweema ya *MUKAMA*. Abantu ne bongera okuleeta ku byabwe ebya kyeyagalire buli nkya. ⁴ Awo abakozi bali abakugu abaali bakola eweema ya *MUKAMA* ne bava ku mirimu gyabwe, ⁵ ne bajja eri Musa ne bamugamba nti, "Ebirabo abantu bye baleese bisukkiridde obungi ku ebyo ebyetaagib-

wa okumala omulimu *MUKAMA* gwe yalagira okukolebwa."

⁶ Awo Musa n'awa ekiragiro ne kibunyisibwa mu lusi-sira lwonna nti, "Tewabaawo musajja oba mukazi ayongera okuleeta ekiweebwayo olw'omulimu gw'Eweema ya *MUKAMA*." Bwe batyo abantu ne bagaanibwa okwongera okuwaayo; ⁷ kubanga ebyo abakozi bye baalina byali bimala omulimu ogwo era n'okufikkawo.

Eweema ya *MUKAMA* Ekolebwa

⁸ Awo bannakinku bonna mu basajja abakozi ne bakola Eweema ya *MUKAMA* n'emitanda kkumi egya linena omunyoole omulungi ennyo, nga mulimu n'ebya bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne bakerubi nga batungiddwamu n'amagezi mangi. ⁹ Emitanda gyonna gyaligyenkanankana; ng'omutanda ogumu guweza obuwanvu mita kkumi na bbiri n'ekitundu, ate obugazi mita emu ne desimoolo munaana. ¹⁰ Baagatta emitanda etaano nga bagisengese, gumu ku gunnaagwo, n'emitanda emirala etaano nagyo ne bagigatta bwe batyo. ¹¹ Ne batunga enjango eza bbululu ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ekimu eky'entimbe etaano, era ne batunga n'enjango endala mu ngeri y'emu ku ludda olulala. ¹² Baatunga enjango amakumi ataano ku mutanda ogumu, era ne batunga enjango endala amakumi ataano ku mukugiro gw'omutanda ku ludda olulala, enjango nga zoolekaganye. ¹³ Ne bakola ebikwaso ebya zaabu amakumi ataano, ne bakwasa wamu enjuuyi zombi ez'emitanda n'ebikwaso; Eweema n'ebeera wamu nga nnamba.

¹⁴ Ne bakola entimbe kkumi na lumu nga zirukiddwa mu bwoya bw'embuzi ne bazibikka ku Weema. ¹⁵ Entimbe zonna ekkumi n'olumu zaali zenkanankana: ng'obuwanvu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, obugazi zaali mita emu n'obutundu munaana. ¹⁶ Ne bagatta entimbe ttaano wamu ku bwazo, n'entimbe omukaaga nazo ne bazigatta ku bwazo. ¹⁷ Ne batunga enjango amakumi ataano ku mukugiro gw'entimbe ekomererayo ku bwazo, n'enjango amakumi ataano endala ku mukugiro gw'entimbe omulala ku bwazo. ¹⁸ Ne bakola ebikwaso eby'ekikomo amakumi ataano, ne babiyisa mu njango okunyweza enjuuyi zombi ez'entimbe ezo ng'ekintu ekimu. ¹⁹ Ne bakola ekibikka ku Weema mu maliba g'endiga ennume nga gannyikiddwa mu langi emyufu; okwo ne babikkako amaliba g'ente ey'omu nnyanja.

²⁰ Awo ne babajja embaawo mu muti gwa akasiya ne baziyimiriza ne zikola entobo ya Weema. ²¹ Buli lubaawo lwali mita nnya n'ekitundu obuwanvu, ate ng'obugazi zaali sentimita nkaaga mu musanvu. ²² Buli lubaawo baaluteekako obubaawo obuyiseemu bu-biri, obw'okukozesa mu kugatta, nga bulekawo amabanga agenkanankana. Embaawo zonna ez'entobo ya

Weema bwe baazikola bwe batyo. ²³ Baakola embaawo amakumi abiri ne bazissa ku ludda olw'obukiikad-dyo obw'Eweema, ²⁴ era ne bakola obubya obutono obwa ffeeza amakumi ana, ne babussa wansi w'obubaaawo obuyiseemu obubiri ku buli lubaawo. ²⁵ Ate ku ludda olw'obukiikakkono olw'Eweema ne bakolerayo embaawo amakumi abiri, ²⁶ n'entobo eza ffeeza amakumi ana, bbiri nga ziri wansi wa buli lubaawo. ²⁷ Ne bakola embaawo mukaaga, ne baziteeka ku ludda olw'emabega wa Weema, lwe lw'ebugwanjuba; ²⁸ era ne bakola embaawo endala bbiri ne bazissa ku nsonda ez'oku ludda olwo olw'ebugwanjuba. ²⁹ Ku nsonda zino ebbiri, embaawo zombi baazisiba wamu nabansasaana okuviira ddala wansi okutuuka waggulu, ne bazinyweza n'empeta. ³⁰ Noolwekyo waaliwo embaawo munaana, n'entobo eza ffeeza kkumi na mukaaga, nga buli lubaawo wansi waalwo eriyo bbiri bbiri.

³¹ Ne bakola emikiikiro mu muti gwa akasiya. Emikiikiro etaano ne bagikozesa ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olumu, ³² n'emikiikiro etaano ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olulala, n'emikiikiro etaano ne bagikozesa ku mbaawo eziri ku ludda olw'emabega wa Weema olw'ebugwanjuba. ³³ Ne bassaayo omulabba nga guyita wakati w'embaawo nga guva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala. ³⁴ Embaawo ne bazibikkako zaabu, era ne bakola empeta eza zaabu ne bazisibisa emikiikiro; n'emikiikiro nago ne bagibikkako zaabu.

Eggigi Likolebwa

³⁵ Baakola eggigi mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu omulungi alangiddwa; era omukozi omukugu n'atungiramu bakerubi. ³⁶ Ne baliwanika n'amalobo aga zaabu ku mpagi nnya eza-abajjibwa mu muti gwa akasiya, nga zibikkiddwako zaabu, era nga zisimbiddwa mu ntoyo eza ffeeza. ³⁷ Ne bakola olutimbe olw'omu mulyango gwa Weema mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu alangiddwa obulungi. ³⁸ Ne balukolera empagi ttaano nga bazibazze mu muti gwa akasiya, ne baziteekako n'amalobo gaazo. Ne babikka zaabu kungulu ku mpagi ne ku bisiba byazo. Entobo zaazo etaano ne bazikola mu kikomo.

Essanduuko ey'Endagaano Ekolebwa

³⁷ Awo Bezaaleeri n'akola Essanduuko mu muti gwa akasiya; ng'obuwanvu bwayo mita emu ne desimoolo emu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. ² N'agibikkako zaabu omuka ennyo kungulu ne munda, era n'agyetoolooza omuge ogwa zaabu. ³ N'agiweeseza empeta nnya eza zaabu, n'azisiba ku magulu gaayo ana, ng'empeta ebbiri ziri ku ludda lwayo olumu n'endala ebbiri ku ludda lwayo olulala.

⁴ N'abajja emisituliro mu muti ogwa akasiya, n'agibikkako zaabu, ⁵ n'agisonseka mu mpeta ziri okusituzanga essanduuko.

⁶ N'akolerako ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira nga kya zaabu omuka ennyo; obuwanvu bwakyo bwali mita emu ne desimoolo emu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. ⁷ N'akolerako ne bakerubi babiri mu zaabu omuweese ku njuyi ebbiri ez'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira. ⁸ Kerubi omu yamuteeka ku ludda lumu olw'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, ne kerubi omulala ku ludda olwokubiri, nga bakerubi bombi beekutte wamu n'ekisaanikirako, ye ntebe ey'okusaasira. ⁹ Ebiwaawaatiro bya bakerubi yabikola nga bibikkule nga bisonze waggulu, era nga bisiikiriza ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira. Bakerubi ne batunulagana nga boolekedde ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira.

Emmeeza Ekolebwa

¹⁰ N'akola n'emmeeza mu muti gwa akasiya, obuwanvu bwayo sentimita kyenda, n'obugazi sentimita amakumi ana mu ttaano, n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. ¹¹ N'agibikkako zaabu omuka ennyo, era n'agyetoolooza omuge ogwa zaabu. ¹² N'agikolerako olukugiro oluweza sentimita musanvu ne desimoolo ttaano obugazi, n'omuge ogwa zaabu okwebungulula olukugiro olwo. ¹³ N'aweese empeta nnya eza zaabu, n'azisiba mu nsonda ennya awali amagulu gaayo ana. ¹⁴ Empeta ezo yazissa kumpi n'olukugiro ziyisibwemu emisituliro gy'emmeeza. ¹⁵ N'akola emisituliro gy'emmeeza mu muti gwa akasiya, n'agibikkako zaabu. ¹⁶ N'akola mu zaabu omuka, ebikozesebwa eby'okubeeranga ku mmeeza: essowaani zaako, n'ebijiiko byako, n'ebibya eby'okufukanga ebiweebwayo eby'okunywa.

Ekikondo ky'Ettaala

¹⁷ Yakola ekikondo ky'ettaala nga kya zaabu omuka. Yakiweesezaako entobo yaakyo n'enduli, n'ebikopo ebifaanana ng'ebimuli, amatabi n'emitunsi n'ebimuli byako; byonna yabiweese mu kyuma kya zaabu kimu bulambalamba. ¹⁸ Kwaliko amatabi mukaaga agafaanana ng'omutuula emisubbaawa; amatabi asatu nga gali ku ludda lumu n'amalala asatu nga gali ku ludda olulala. ¹⁹ Ku ttabi erimu kwaliko ebikopo bisatu nga bikoledwa ng'ebimuli by'alumondi n'emitunsi n'ebimuli, ate bisatu ne bibeera ku ttabi eddala, n'ebirala bisatu ne bibeera ku buli limu ku matabi amalala okutuusa amatabi omukaaga gonna agava ku kikondo ky'ettaala lwe gaabuna. ²⁰ Ku kikondo ky'ettaala kwennyini kwaliko ebikopo bina ebyakolebwa ng'ebimuli by'alumondi n'emitunsi gyabyo n'ebimuli byako. ²¹ Omutunsi ogumu gwali wansi w'amatabi abiri agava ku kikondo ky'ettaala, n'omuntunsi ogwokubiri ne gubeera wansi w'amatabi abiri agaddirira,

n'omutunsi ogwokusatu ne gubeera wansi w'amatabi abiri agaddako, amatabi gonna omukaaga ne gabuna. ²² Emitunsi n'amatabi gaako yabikola bumu n'ekikondo ky'ettaala mu zaabu omuweese omuka nga biri wamu.

²³ Ekikondo ky'ettaala n'akikolera ettaala musanvu, ne makansi ezikomola entambi, n'essowaani ez'okusaaako ebisirinza, nga byonna abikoze mu zaabu omuka. ²⁴ Ekikondo ky'ettaala ne byonna ebigenderako yabikola mu zaabu omuka eyaweza obuzito bwa kilo amakumi asatu mu nnya.

Ekyoto eky'Okwoterezangako Obubaane

²⁵ Yakola ekyoto, mu miti gy'akasiya, okwoterezangako obubaane, nga kyenkanankana sentimita amakumi ana mu ttaano buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi; n'obugulumivu bwa sentimita kyenda; n'amayembe gaakyo nga gali mu muti gumu nakyo. ²⁶ Ekyoto yakisiigako zaabu omuka kyonna, waggulu ne mu mbiriizi ne ku mayembe, n'akolerako omuge ogwa zaabu okukyebungulula. ²⁷ Wansi w'omuge mu mbiriizi z'ekyoto zombi, yakolerako empeta bbiri eza zaabu, okuyisangamu emisituliro gyakyo nga wabad-dewo gye kitwalibwa. ²⁸ Emisituliro yagikola mu muti gwa akasiya, n'agisiigako zaabu.

²⁹ N'atabula amafuta amatukuvu ag'okwawula, n'ateekateeka obubaane obulongosebbwa ennyo, ng'abutabudde bulungi ng'omukugu mu byakaloosa bwe yandikoze.

Ekyoto eky'Ekiweebwayo Ekyokebwa

38 Yazimba ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa mu miti gy'akasiya, mita emu ne desimoolo ssatu obugulumivu, ne mita bbiri ne desimoolo ssatu obuwavvu, ate obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu. ² Ku nsonda zaakyo ennya yakolerako amayembe; ng'ekyoto n'amayembe yabibajja bumu mu nduli y'omuti emu. Ekyoto kyonna n'alyoka akibikkako ekikomo. ³ Ate n'akola eby'okukozesa ku kyoto: ensaka, n'ebisena evvu, n'ebbensani, n'ewuuma z'ennyama, ne fulampeni. Ebyo byonna yabikola mu kikomo. ⁴ Ekyoto yakikolera ekitindiro eky'obutimba obw'ekikomo, n'akireebeezeza ku mukikiro gw'ekyoto, n'akissa mu kyoto okutuuka mu makkati gaakyo. ⁵ N'akola empeta nnya ku nsonda ennya ez'ekitindiro ky'ekikomo nga ze z'okuwanirira emisituliro. ⁶ Emisituliro gino yagibajja mu muti gwa akasiya, n'agibikkako ekikomo. ⁷ N'asonseka emisituliro egyo ng'agiyisa mu mpeta mu mbiriizi z'ekyoto, gikozesebwenga ng'ekyoto kisitulwa. Yakikola n'embaawo nga wakati kya muwulukwa.

⁸ N'akola ebbensani ey'ekikomo n'akameeza kaayo, bye yaweesa okuva mu ndabirwamu ez'ekikomo eza-agabwa abakazi abaaweerezanga ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu.

Oluggya lw'Eweema ya MUKAMA

⁹ Ekyaddirira, yakola oluggya. Ku luuyi olw'obuki-ikaddyo, oluggya lwali obuwavvu mita amakumi ana mu mukaaga, nga lulina amagigi aga linena omulungi omulebevu alangiddwa, ¹⁰ n'ebikondo amakumi abiri, n'entobo mwe bituula ez'ekikomo amakumi abiri, nga kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza. ¹¹ Ne ku luuyi olw'obukiikakkono oluggya lwali obuwavvu mita ana mu mukaaga, n'ebikondo amakumi abiri, n'ebikolo byabyo mwe bituula eby'ekikomo amakumi abiri, nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro gyako gyali gya ffeeza.

¹² Ku luuyi olw'ebugwanjuba oluggya lwali lwa mita amakumi abiri mu bbiri, ne desimoolo ttaano nga luliko entimbe, n'ebikondo kkumi, n'entobo kkumi; n'amalobo n'emikiikiro nga bya ffeeza. ¹³ Ne ku luuyi olw'ebugwanjuba oluggya lwali obugazi mita amakumi abiri mu bbiri n'obutundu butaano. ¹⁴ Ku ludda olumu olw'omulyango kwaliko amagigi obuwavvu mita mukaaga n'obutundu munaana, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu. ¹⁵ Ne ku ludda olulala olw'omulyango nakwo kwaliko entimbe obuwavvu mita mukaaga n'obutundu munaana, era n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu. ¹⁶ Entimbe zonna okwebungulula oluggya zaali za linena omulungi omulebevu alangiddwa. ¹⁷ Entobo z'ebikondo zaali za kikomo, naye amalobo n'emikiikiro gyako nga bya ffeeza, ne ku mitwe gyabyo nga kubikkiddwako ffeeza; bwe bityo ebikondo byonna eby'omu luggya byaliko emikiikiro gya ffeeza.

¹⁸ Olutimbe olw'omu mulyango gw'oluggya lwakolebwa mu linena omulungi omulebevu alangiddwa obulungi, nga lutungiddwamu amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe ne myufu. Lwali luweza obuwavvu mita mwenda n'obugulumivu mita bbiri n'obutundu busatu, ng'entimbe ez'oluggya bwe zaali. ¹⁹ Lwalina empagi nnya, n'entobo zaazo nnya nga za kikomo, n'amalobo gaazo n'emikiikiro nga bya ffeeza, ne kungulu kwonna ne kubikkibwako ffeeza. ²⁰ Enkondo zonna ez'Eweema n'okwebungulula oluggya zaali za kikomo.

Ebyakozesebwa ku Weema ya MUKAMA

²¹ Bino bye bintu byonna ebyakozesebwa ku Weema, Eweema ya MUKAMA ey'Obujulizi, nga Musa bwe yalagira okubibala bikozesebwe Abaleevi nga balabirirwa Isamaali mutabani wa Alooni kabona. ²² Bezaaleeri, mutabani wa Uli muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda, n'akola ebyo byonna MUKAMA bye yalagira Musa; ²³ baakolera wamu ne Okoliyaabu, mutabani wa Akisamaki ow'omu kika kya Ddaani, eyali omukugu ennyo mu kwola ne mu kutetenkanya, n'okutunga amajjolobera mu linena ennungi endebevu ennange n'ewuzi eza bbululu ne kakobe ne myufu.

²⁴ Zaabu yenna eyali aweereddwayo eri *MUKAMA*, eyakozesebwa mu kuzimba ekifo ekitukuvu, yali nga ttani emu, ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli.

²⁵ Ne ffeeza eyaweebwayo abaabalibwa nga bava mu kibiina mu kubala abantu, yali wa kilo enkumi ssatu mu ebikumi bina, ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli. ²⁶ Noolwekyo, buli muntu yawangayo gulaamu ttaano ne desimoolo ttaano ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli ng'aweebwayo abo abaabalibwa nga bava ku myaka egy'obukulu amakumi abiri n'okweyongerayo, bonna baawera abasajja obusiriivu mukaaga mu enkumi ssatu mu bitaano mu ataano. ²⁷ Ffeeza ow'obuzito bwa kilo enkumi ssatu mu ebikumi bina ye yasaanu-usibwa okukolamu entobo ekikumi ez'Awatukuvu n'eggigi: noolwekyo, nga buli kilo amakumi asatu mu nnya zikola entobo emu. ²⁸ Kilo amakumi asatu eza-asigalawo zaakolwamu amalobo ag'oku bikondo n'emikiikiro gyabyo, n'okubikka ku mitwe gy'ebikondo.

²⁹ Ekikomo ekyaweebwayo eri *MUKAMA* olw'ekiweebwayo ekiwuubibwa kyali kilo enkumi bbiri mu ebikumi bina. ³⁰ Omwo Bezaaleeri mwe yakola ekituurwamu eky'omulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'ekyoto eky'ekikomo, n'ekitindiro eky'obutimba eky'ekikomo, n'ebikozesebwa ebirala byonna eby'ekyoto, ³¹ n'ekituurwamu okwebungulula oluggya, n'ekituurwamu eky'omulyango omunene ogw'oluggya, n'enkondo zonna ez'Eweema, n'enkondo zonna okwebungulula oluggya.

Ebyambalo by'Obwakabona

39 Awo ne bakola, mu wuzi eza bbululu; ne kakobe ne myufu, ebyambalo eburukiddwa obulungi eby'okuweerezangamu mu Kifo Ekitukuvu. Ne bakolera ne Alooni ebyambalo ebitukuvu, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Ekkanzu ey'obwakabona Ennyimpi Eyitibwa Efodi

² Awo ne bakola ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi mu wuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe ne myufu, ne linena omulebevu omulange. ³ Ne baweesa zaabu ey'oluwewere, ne bagisala obulere ne babukozesa awamu n'ewuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu omulungi omulange, nga bikoledwa mu majjobera agakoledwa n'obukugu. ⁴ Ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ne bagikolera eby'okubibegabega bibiri nga bitungiddwa w'ekoma, n'egattibwa bulungi. ⁵ Ne bakola omusipi gwayo n'amagezi mangi ng'agaakola ekkanzu ey'obwakabona, n'ebyakozesebwa nga bye bimu. Ewuzi nga za zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa; nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

⁶ Ne baddira amayinja ga onuku ne bagakwasiza mu mapeesa aga zaabu, ng'amayinja gawandiikiddwako, ng'empeta bw'ewandiikwako, amannya g'abaana ba Isirayiri. ⁷ Ne bagakwasiza ku byokubibegabega eby'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, okubeeranga amayinja g'ekijjukizo ky'abaana ba Isirayiri; nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Ekyomukifuba

⁸ Ne bakola ekyomukifuba, nga mulimu gwa kikugu ng'ogw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, mu wuzi za zaabu, ne bbululu, ne kakobe ne myufu ne linena omulebevu omulange. ⁹ Kyali kyenkanankana, buli ludda sentimita amakumi abiri mu bbiri ne desimoolo ttaano nga kimaze okuwetebwamu wakati. ¹⁰ Ne batungirako ennyiriri nnya ez'amayinja ag'omuwendo omungi. Mu lunyiriri olusooka bassaa-mu amayinja: sadiyo, ne topazi, ne kaabankulo; ¹¹ ne mu lunyiriri olwokubiri bassaa-mu amayinja: nnawandagala, ne safiro ne alimaasi; ¹² ne mu lunyiriri olwokusatu bassaa-mu amayinja: jasinta, ne ageti, ne amesusito; ¹³ ne mu lunyiriri olwokuna bassaa-mu amayinja: berulo, ne onuku, ne yasipero; ne gategekebwa mu fuleemu eya zaabu. ¹⁴ Waaliwo amayinja ag'omuwendo kkumi n'abiri, nga ku buli limu kusaliddwako erimu ku mannya g'abaana ba Isirayiri. Gaasalibwa bulungi ng'obubonero obuwoolebwa nga ku buli limu kuliko erinnya lyako okumalirayo ddala amannya g'ebika ekkumi n'ebibiri.

¹⁵ Ku kyonukifuba baakolerako enjegere enange ng'emiguwa, nga za zaabu omuka; ¹⁶ ne bakola fuleemu bbiri eza zaabu n'empeta bbiri eza zaabu; ne bassa empeta ezo zombi ku mikugiro ebiri egy'ekyomu kifuba. ¹⁷ Ne bayisa enjegere ebbiri mu mpeta ebbiri ezaali ku mikugiro gy'eky'omu kifuba. ¹⁸ Ne baddira enjuuyi ebbiri ezaasigalawo ez'enjegere ne bazikwasiza ku fuleemu ebbiri, ne bazinywereza mu maaso g'eb'okubibegabega byombi eby'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. ¹⁹ Era baakola empeta bbiri eza zaabu ne bazitunga ku mikugiro ebiri egy'ekyomu kifuba ku luuyi olw'omunda olwali luliraanye ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. ²⁰ Ne bakolayo empeta endala bbiri eza zaabu ne baziteeka mu maaso mu bitundu byombi ebya wansi eby'eby'okubibegabega eby'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi, wagguluko okumpi n'oluzizi lw'omusipi lw'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. ²¹ Baasiba empeta ez'oku kyonukifuba wamu n'empeta z'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi n'akaguwa aka bbululu, ne bakagatta n'omusipi ekyomukifuba kireme kutaggulukuka ku kkanzu ey'obwakabona eya efodi. Byakolebwa nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Ebyambalo eby'Obwakabona Ebirala

²² Baakola ekyambalo eky'omunda mu kkanzu ey'obwakabona eya efodi, nga kiruke era nga kya bbululu kyonna. ²³ Ne bassa ekituli wakati mu kyambalo omw'okuyisa omutwe. Ku kituli ekyo ne beetooloozako omuge omuyonde ng'omuleera kireme okuyulika.

²⁴ Okwetooloola ebirenge by'ekyambalo ekyo wansi ne batungayo amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange obulungi. ²⁵ Era ne bakola n'obude obwa zaabu omuka, ne bagenda nga babutobeka mu majjolobera;

²⁶ baatunga amajjolobera ne baddirizaako akade, ate ne batunga amajjolobera ne baddirizaako akade, okwetooloola ebirenge by'ekyambalo ekyo eky'okuweereezangamu; nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

²⁷ Era ne bakolera Aloomi n'abaana be amakooti agaalukibwa mu wuzi eza linena omulebevu omulungi.

²⁸ Ne bakola n'ekitambaala eky'oku mutwe mu linena omulebevu omulungi, era n'enkuufiira ne bazikola mu linena omulebevu omulungi; ne bakola n'empale mu linena omulebevu omulungi omulange, ²⁹ n'omusipi mu linena omulebevu omulungi omulange ow'ewuzi eza bbululu, ne kakobe ne myufu nga zitungiddwa ng'omudalizo n'amagezi mangi; nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

³⁰ Era ne bakola akapande ak'engule entukuvu mu zaabu omuka, ne bayolako ebighambo, nga bw'owandika ku kabonero, nti:

Mutukuvu wa *MUKAMA*.

³¹ Ne bakasibako akakoba akatunge obulungi aka bbululu, kakanywerezenga waggulu ku kitambaala kyo'oku mutwe; nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Okumaliriza Omulimu gw'Eweema ya *MUKAMA*

³² Bwe gutyo omulimu gwonna ogw'okukola Eweema ya *MUKAMA*, Eweema ey'Okukunjaanirangamu ne guggwa; ng'abaana ba Isirayiri bakoze ebyo byonna nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa. ³³ Awo Weema ya *MUKAMA* ne bagireetera Musa;

Eweema yonna ne byonna ebyali bigirimu: ebisiba byayo, n'embaawo, n'emikiikiro, n'empagi zaayo, n'ebituurwamu;

³⁴ ekibikkako eky'amaliba g'endiga amakunye amanyike mu langi emyufu, n'amaliba g'embuzi amakunye, n'eggigi ery'okutimba;

³⁵ essanduuko ey'Endagaano n'emisituliro gyayo n'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira;

³⁶ emmeeza ne byonna ebigibeerako, n'emigaati egy'Okulaga;

³⁷ ekikondo ky'ettaala ekya zaabu omuka, n'ettaala zaako n'ebigenderako ebikozesebwa, n'amafuta gazo;

³⁸ ekyoto ekya zaabu, amafuta ag'okwawula n'obubaane obw'akawoowo, n'olutimbe olw'omulyango oguyingira mu Weema;

³⁹ ekyoto eky'ekikomo n'ekitindiro kyakyo eky'ekikomo, emisituliro gyakyo ne byonna ebikozesebwako; ebbensani ne ky'etuulamu;

⁴⁰ entimbe ez'oku bisenge, eby'omu luggya n'empagi zaazo ne mwe zituula, n'olutimbe olw'omu mulyango ogulaga mu luggya, emiguwa gyalwo n'enkondo zaalwo;

ne byonna ebikozesebwa olw'emirimu gy'omu Weema ya *MUKAMA*, Eweema ey'Okukunjaanirangamu;

⁴¹ ebyambalo ebiruke obulungi ebyambalwa mu kuweereza mu Kifo Ekitukuvu, ebyambalo ebitukuvu ebya Aloomi kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye bakozesa mu bwakabona nga baweereza.

⁴² Nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa mu byonna, bwe batyo abaana ba Isirayiri omulimu gwonna bwe baagukola. ⁴³ Awo Musa n'akebera omulimu gwonna, era n'alaba nga bagumalirizza. Nga *MUKAMA* bwe yalagira, nabo bwe batyo bwe baagukola. Awo Musa n'abasabira omukisa.

Okusimba Eweema ya *MUKAMA*

⁴⁰ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² "Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'olubereberye kw'olisimbira Eweema ya *MUKAMA*, Eweema ey'Okukunjaanirangamu. ³ Essanduuko ey'Endagaano oligiyingiza mu Weema; Essanduuko n'olyoka ogisiikiriza n'eggigi. ⁴ Oliyingiza emmeeza, n'otegeka bulungi byonna ebigikolerwako. Oliyingiza ekikondo ky'ettaala era n'otegekako ettaala zaakwo n'ozikoleeza. ⁵ Era oliiteeka ekyoto ekya zaabu eky'okwoterezangako obubaane mu maaso g'Essanduuko ey'Endagaano, n'ossaawo olutimbe mu mulyango gw'Eweema ya *MUKAMA*.

⁶ "Ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa olikissa mu maaso g'omulyango ogwa Weema ya *MUKAMA*, Weema ey'Okukunjaanirangamu, ⁷ olyoke oteeke ebbensani wakati wa Weema ey'Okukunjaanirangamu n'ekyoto, mu bbensani oteekemu amazzi. ⁸ Olikola oluggya okwebungulula Weema ya *MUKAMA*, n'ossaawo olutimbe mu mulyango oguyingira mu luggya.

⁹ "Oliddira amafuta ag'okwawula n'ogamansa ku Weema ya *MUKAMA* ne byonna ebirimu, olyoke oyawule Eweema ya *MUKAMA* n'ebirimu byonna, ebeere ntukuvu. ¹⁰ Olimansira amafuta ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebikozesebwako byonna, n'oyawula ekyoto, bwe kityo ekyoto kiribeera kitukuvu nnyo.

¹¹ Era n'ebbensani oligimansirako amafuta, ne kw'etuula, n'ogyawula, n'ogitukuza.

¹² "Oliireeta Aloomi ne batabani be ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'obanaaza n'amazzi, ¹³ n'oyambaza Aloomi ebyambalo ebitukuvu

n'omusiigako amafuta n'omwawula, alyoke ampeereze nga kabona. ¹⁴ Olireeta ne batabani be n'obambaza ekkanzu ey'obwakabona, ¹⁵ n'obasiigako amafuta, nga bwe wasiize ku kitaabwe, balyoke bampeereze nga bakabona: era okusiigibwako amafuta okwo kulibafuula bakabona ebbanga lyonna mu mireembe gyabwe."

¹⁶ Musa bw'atyo n'akola ebyo byonna nga *MUKAMA* bwe yamulagira.

¹⁷ Awo ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'olubereberye, mu mwaka ogwokubiri, Eweema ya *MUKAMA* n'esimbibwa. ¹⁸ Musa n'asimba Eweema ya *MUKAMA*; n'ateekateeka ebya wansi mw'etuula, n'ategeka olukangaga lwayo, n'asimba empagi zaayo; ¹⁹ n'assaako ekibikka ku Weema ya *MUKAMA*, nga *MUKAMA* bwe yamulagira.

²⁰ N'addira Endagaano, ey'ebipande eby'amayinja okwasalibwa Amateeka Ekkumi, n'agiteeka munda mu Ssanduko ey'Endagaano, n'assa emisituliro ku Ssanduko ey'Endagaano, n'assaako kungulu ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira; ²¹ n'ayingiza Essanduuko ey'Endagaano munda mu Weema ya *MUKAMA*, n'atimbawo eggigi, n'asiikiriza Essanduuko ey'Endagaano, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

²² N'ayingiza emmeeza mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, n'agiteeka ku ludda olw'Obukiiikkono olwa Weema ya *MUKAMA*, wabweru w'eggigi, ²³ n'assaako emigaati ng'agitegese bulungi awali *MUKAMA*, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa. ²⁴ N'assa ekikondo ky'ettaala mu Weema ey'Okukunjaanirangamu ku ludda olw'Obukiiikkaddyo obw'Eweema ya *MUKAMA*, okwolekera emmeeza, ²⁵ n'ategeka ettaala awali *MUKAMA*, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

²⁶ N'ayingiza ekyoto ekya zaabu mu Weema ey'Okukunjaanirangamu mu maaso g'eggigi, ²⁷ n'ayokerako obubaane obwa kawoowo, nga *MUKA-*

MA bwe yalagira Musa. ²⁸ N'ateeka olutimbe olw'omu mulyango gw'Eweema ya *MUKAMA* mu kifo kyalwo.

²⁹ N'ateeka ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ku mulyango gw'Eweema ya *MUKAMA*, Weema ey'Okukunjaanirangamu, n'aweerayo okwo ekiweebwayo ekyokebwa eky'obuwunga, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa. ³⁰ N'atereza ebbensani wakati wa Weema ey'Okukunjaanirangamu n'ekyoto, n'assaamu amazzi ag'okunaaba; ³¹ Musa ne Alooni ne batabani ba Alooni mwe baanaabiranga engalo zaabwe n'ebigere byabwe. ³² Buli lwe baayingiranga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ne buli lwe baasembereranga ekyoto nga banaaba, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

³³ N'akola oluggya okwebungulula Weema ya *MUKAMA* n'ekyoto, n'assaawo olutimbe mu mulyango oguyingira mu luggya. Bw'atyo Musa omulimu n'agumaliriza.

Ekitiibwa kya *MUKAMA*

³⁴ Awo ekire ne kibuutikira Eweema ey'Okukunjaanirangamu, yonna n'ejjula ekitiibwa kya *MUKAMA*. ³⁵ Musa n'atasobola kuyingira mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, kubanga ekire kyagibuutikira, n'ekitiibwa kya *MUKAMA* ne kijijjula.

³⁶ Mu lugendo lwabwe lwonna, ekire bwe kyaggyibwanga ku Weema ya *MUKAMA*, olwo abaana ba Isirayiri nga basitula nga batambula; ³⁷ naye ekire bwe kitaggyibwanga ku Weema ya *MUKAMA*, olwo nga tebasitula kutambula okutuusa ku lunaku lwe kyaggyibwanga. ³⁸ Ekire kya *MUKAMA* kyabeeranga ku Weema ya *MUKAMA* emisana, ate ekiro nga mu kire ekyo mubaamu muliro, ng'abaana ba Isirayiri bonna ebyo babiraba mu lugendo lwabwe lwonna.

Ebyabaleevi

Etteeka ery'Ekiweebwayo Ekyokebwa

1 Awo *MUKAMA* n'ayita Musa, n'ayogera naye ng'asinziira mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. N'amulagira nti, ² "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Omuntu yenna mu mmwe bw'aneeteesanga okuleeta ekiweebwayo eri *MUKAMA*, anaaleetanga ekiweebwayo kya nte ng'agiggya mu kiraalo kye, oba endiga oba embuzi ng'agiggya mu kisibo kye.'

³ "Ekiweebwayo bwe kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa ¹ nga kiva mu kiraalo ky'ente, anaawangayo seddume etaliiko kamogo. Anaagyereeteranga n'agiweerayo ku mulyango gwa Weema ya *MUKAMA* ey'Okukunjaanirangamu, kiryoke kikkirizibwe eri *MUKAMA*. ⁴ Omuntu aleese ekiweebwayo ekyo ekyokebwa anaakwatanga omutwe gwakyo, era kinakkirizibwanga ku lulwe kiryoke kimutangiririre olw'ebibi bye. ⁵ Seddume eyo anaagittiranga mu maaso ga *MUKAMA*; era batabani ba Alooni, bakabona, bannaddiranga omusaayi gwayo ne baguwaayo eri *MUKAMA* nga bagumansira ku kyoto okwebungulula enjuuyi zonna ez'ekyoto ekiri awo okumpi n'omulyango gwa Weema ya *MUKAMA* ey'Okukunjaanirangamu. ⁶ Awo ekiweebwayo ekyo ekyokebwa anaakibaagangako eddiba, n'akitemaatemamu ebifi. ⁷ Batabani ba Alooni, kabona, banaakumanga omuliro mu kyoto, ne batindikira bulungi enku ku muliro ogwo. ⁸ Awo batabani ba Alooni, bakabona, banaategekanga bulungi ebifi ebyo, nga n'omutwe n'amasavu babitaddeko; bannaabissanga ku nku ezikoledde omuliro ku kyoto. ⁹ Eyaleese ekiweebwayo ekyo anaanaazanga n'amazzi eby'omu lubuto n'amagulu; ebyo byonna kabona anaabyokya ku kyoto ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*.

¹⁰ "Ekinaaleetebwanga okuba ekiweebwayo ekyokebwa bwe kinaavanga mu kisibo, oba ndiga oba mbuzi, omuntu oyo anaawangayo ennume etaliiko kamogo. ¹¹ Anaagittiranga ku luuyi olwakkono olw'ekyoto mu maaso ga *MUKAMA*, era batabani ba Alooni, bakabona, banaamansiranga omusaayi gwayo ku njuyi zonna ez'ekyoto okukyebungulula.

I ekiweebwayo ekyokebwa Ebika by'ensolo bisatu bye byaweebwangayo okuba ekiweebwayo ekyokebwa, okusinzira ku mbeera y'omuntu awaayo ssaddaaka: ente sseddume yaweebwangayo abantu abagagga; endiga n'embuzi (lunny 10) n'ebinyonyi (lunny 14) byaweebwangayo abantu abaavu (5:7; 12:8)

¹² Anaagitemaatemangamu ebifi; era kabona anaategekanga bulungi ebifi ebyo, nga n'omutwe n'amasavu abitaddeko, n'abissa ku nku ezikoledde omuliro ku kyoto. ¹³ Eyaleese ekiweebwayo ekyo anaanaazanga n'amazzi eby'omu lubuto n'amagulu; ebyo byonna kabona anaabiwangayo, n'abyokya ku kyoto, nga kye kiweebwayo ekyokebwa ekyokeddwa mu muliro, ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*.

¹⁴ "Ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA* bwe kinaabanga eky'ennyonyi, omuntu anaaleetanga ekiweebwayo eky'amayiba oba eky'enjiibwa ento. ¹⁵ Kabona anaaleetanga ennyonyi eyo ku kyoto n'aginyoola omutwe n'agukutulako, n'agwokya ku kyoto; omusaayi gwayo anaagukenenuliranga mu mbiriizi z'ekyoto. ¹⁶ Anaagiggyangamu ekisakiro kyayo n'ebikirimu, n'akisula ku ludda olw'ebuvanjuba olw'ekyoto mu kifo awayiyibwa evvu. ¹⁷ Anaagikwatanga ebiwaawaatiro n'agiyuza; kyokka taagiryebulirengamu ddala. Anaagyokeranga ku nku ezikoledde omuliro mu kyoto; nga kye kiweebwayo ekyokebwa ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*.

Etteeka ery'Ekiweebwayo eky'Empeke

2 "Omuntu yenna bw'anaaleetanga eri *MUKAMA* ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke; empeke anaamalanga kuzisa, n'aleeta obuwunga obulungi. Anaabufukangako amafuta ag'omuzeeyituuni, n'ateekako n'obubaane, ² n'alyoka abuleetera batabani ba Alooni, bakabona. Kabona anaayoolanga olubatu lw'obuwunga obulimu amafuta ag'omuzeeyituuni n'obubaane, n'abwokya mu kyoto ng'ekijjukizo, nga kye kiweebwayo ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*. ³ Obuwunga obunaasigalangawo ku kiweebwayo, bunaatwalibwanga Alooni ne batabani be, nga kye kitundu ekitukuvu ennyo eky'ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekyokeddwa mu muliro.

⁴ "Bw'onooleetanga emigaati egifumbiddwa mu oveni nga kye kiweebwayo, ginaabanga emigaati egikoleddwa mu buwunga obulungi nga mutabudwamu n'amaafuta ag'omuzeeyituuni nga tegiriimu kizimbulukusa, oba bunaabanga obusukuuti obw'oluwewere obutaliimu kizimbulukusa nga busigiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni. ⁵ Ekiweebwayo kyo bwe kinaabanga eky'emmere ey'empeke nga

kitegekeddwa ku lukalango, kinaakolebwanga mu buwunga obulungi obutaliimu kizimbulukusa nga butabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. ⁶ Onooki menyaamenyanga mu butundutundu, n'okifukako amafuta ag'omuzeeyituuni. Ekyo kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke. ⁷ Ekiweebwayo kyo bwe ki naabanga eky'emmere ey'empeke nga kyakufumbirwa mu fulampeni, kinaateekebwateekebwanga mu buwunga obulungi n'amafuta ag'omuzeeyituuni. ⁸ Onooleteranga MUKAMA ekiweebwayo ekyo eky'emmere ey'empeke ekitabuddwa mu bintu ebyo; bwe ki naakwasibwanga kabona, ye anaakireetanga ku kyoto. ⁹ Awo kabona anaggyanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, ekitundu eky'ekijjukizo kyakyo, n'akyokya ku kyoto, nga kye kiweebwayo ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa MUKAMA. ¹⁰ Era ekinaafikkanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, Alooni ne batabani be, be banaakitwalanga; nga kye kitundu ekitukuvu ennyo ekibalirwa ku biweebwayo eri MUKAMA ekyokeddwa mu muliro.

Ekizimbulukusa n'Omunnyo

¹¹ "Temuleeteranga MUKAMA ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga kiteekeddwamu n'ekizimbulukusa; kubanga temuuyokyenga kizimbulukusa wadde omubisi gw'enjuki ng'ekiweebwayo eri MUKAMA ekyokeddwa mu muliro. ¹² Munaabireetanga eri MUKAMA ng'ebiweebwayo eby'ebibala ebibereberye, naye tebiweewengayo ku kyoto okubeera evvumbe eddungi erisanyusa MUKAMA. ¹³ Ebiweebwayo byo byonna eby'emmere ey'empeke onoobirungangamu omunnyo ¹: tokkirizanga munnyo ogw'endagaano ne Katonda wo okubula mu biweebwayo byo eby'emmere ey'empeke; mu biweebwayo byo byonna ossangamu omunnyo.

¹⁴ "Bw'onooleetanga eri MUKAMA ebiweebwayo eby'ebibala ebibereberye eby'emmere ey'empeke, binaabanga ebirimba ebibisi ebibereberye eby'emmere ey'empeke nga bibetenteddwa era nga byokeddwako mu muliro. ¹⁵ Onoobifukangako amafuta ag'omuzeeyituuni, n'obiteekangako n'obubaane; ekyo nga kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke. ¹⁶ Awo kabona anaggyanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, ekimaze okubetentebwa nga mulimu amafuta ag'omuzeeyituuni n'obubaane, ekitundu eky'ekijjukizo kyakyo, n'akyokya; ekyo nga kye kiweebwayo eri MUKAMA ekyokeddwa mu muliro.

Etteeka ery'Ekiweebwayo olw'Emirembe

³ "Omuntu bw'anaaleetanga ekiweebwayo olw'emirembe eri MUKAMA, ekiweebwayo ekyo nga kya nte nnume oba nkazi gy'aggye mu kiraalo kye, ente eyo tebeerengako kamogo. ² Omuntu aleese eki-

I omunnyo Omunnyo guyamba emmere obutavunda.

weebwayo ekyo anaakwatanga omutwe gwakyo n'akitira ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu; batabani ba Alooni, bakabona, ne balyoka baman-sira omusaayi ku kyoto okukyebungulula. ³ Omu ku bakabona anaggyanga ebintu bino mu kiweebwayo olw'emirembe ekireeteddwa nga kyokeddwa mu muliro, nga kye kiweebwayo eri MUKAMA; anaawangayo amasavu agabikka ku byenda, n'amasavu gonna agali okumpi n'ebiyenda, ⁴ n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. ⁵ Kale batabani ba Alooni banaabyokeranga kungulu ku kiweebwayo ekyokebwa ekiri ku nku eziri ku muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa MUKAMA.

⁶ "Omuntu anaggyanga mu kisibo kye ekisolo ekisajja oba ekikazi nga tekiriiko kamogo, n'akiwaayo eri MUKAMA. ⁷ Bw'anaaleetanga endiga ento nga kye kiweebwayo kye eri MUKAMA, ⁸ anaagikwatanga omutwe gwayo, n'agittira mu maaso ga Weema ey'Okukunjaanirangamu. Kale batabani ba Alooni banaamansiranga omusaayi gwayo ku kyoto n'okukyebunguluzi. ⁹ Mu kiweebwayo olw'emirembe ky'anaaleetanga okuwaayo ng'ekiweebwayo eri MUKAMA nga kyokebwa mu muliro, anaggyangamu bino n'abiwaayo eri MUKAMA: anaawangayo amasavu n'omukira gwonna n'amasavu gaagwo, nga gusalid-dwako okumpi n'omugongo, n'amasavu agabikka ku byenda, n'amasavu gonna agali okumpi n'ebiyenda, ¹⁰ n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba, nga biggyibwako wamu n'ensigo. ¹¹ Awo kabona anaabyokeranga ku kyoto okubeera ekyokulya ekiweebwayo eri MUKAMA nga kyokeddwa mu muliro.

¹² "Ekiweebwayo kye bwe kinaabanga embuzi, anaagiwangayo ng'ekiweebwayo eri MUKAMA; ¹³ anaagikwatanga omutwe gwayo, n'agittira mu maaso ga Weema ey'Okukunjaanirangamu. Kale batabani ba Alooni banaamansiranga omusaayi gwayo ku kyoto n'okukyebunguluzi. ¹⁴ Awo anaawangayo ekiweebwayo eri MUKAMA ekyokeddwa mu muliro ng'akiggya okwo: amasavu agabikka ebyenda, n'amasavu gonna agaliraanye ebyenda, ¹⁵ n'ensigo zombi n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. ¹⁶ Awo kabona anaabyokeranga ku kyoto okubeera ekyokulya ekiweebwayo nga kyokebwa mu muliro okuvaamu evvumbe eddungi erisanyusa MUKAMA. Amasavu gonna ganaabanga ga MUKAMA.

¹⁷ "Ekintu kino kinaabeeranga etteeka ery'ebiro byonna okuyita mu mireembe eginaagendanga giddiriragana mu bifo byonna gye munaabeeranga. Temulyanga masavu wadde omusaayi."

Etteeka ery'Ekiweebwayo nga Kabona y'Ayonoonye

4 Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Musa n'amugamba nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti: 'Bino bye biragiro eri buli muntu anaasobyanga ku mateeka ga *MUKAMA* nga tagenderedde, n'akola ekintu kyonna *MUKAMA* kye yalagira obutakikolanga.

³ "Singa Kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ayonoona, bw'atyo abantu n'abaleetako omusango olw'ekibi ky'anaabanga akoze, anaaleeteranga *MUKAMA* ente ennume entoototo etaliiko kamogo, nga kye kiweebwayo olw'ekibi. ⁴ Sseddume eyo anaagireetanga ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu, mu maaso ga *MUKAMA*; anaagikwatanga omutwe gwayo n'agittira awo mu maaso ga *MUKAMA*. ⁵ Awo kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni anaatoolangako ku musaayi gwa sseddume eyo n'aguleeta mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. ⁶ Anannyikanga olugalo lwe mu musaayi ogwo n'agumansirako emirundi musanvu awo eggigi ery'awatukuvu we litunudde mu maaso ga *MUKAMA*. ⁷ Awo kabona anaddiranga ku musaayi, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto okwoterezebwa obubaane obw'akawoowo, ekiri mu Weema ey'Okukunjaanirangamu mu maaso ga *MUKAMA*. Omusaayi gwa sseddume ogunaasigalangawo gwonna, anaaguyiwanga ku ntobo y'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ekiri ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu. ⁸ Amasavu gonna aganaabanga mu sseddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi, anaagaggyangako: amasavu agabikka ebyenda, n'amasavu gonna agaliraanye ebyenda, ⁹ n'ensigo zombi n'amasavu agazirimu okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba ng'abiggyirako wamu n'ensigo, ¹⁰ (nga bwe biggyibwa ku nte ey'ekiweebwayo olw'emirembe), bw'atyo kabona anaabyokeranga ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. ¹¹ Naye eddiba lya sseddume eyo n'ennyama yaayo yonna, n'omutwe gwayo, n'amagulu gaayo, n'eby'omu nda byayo nga n'ebiyenda kwebiri, awamu n'obusa bwayo, ¹² ye sseddume yonna, anaagitwalanga wabweru w'olusiisira mu kifo ekijonjo awayiyibwa evvu ly'ekyoto, anaatindiranga enku n'akuuma omuliro n'agyokeranga okwo.

Etteeka ery'Ekiweebwayo ng'Abantu Bonna Boonoonye

¹³ "Ekibiina kyonna eky'Abayisirayiri bwe kinaayonoona nga tekigenderedde, ne kikola ekimu ku ebyo *MUKAMA* bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, ekibiina ne bwe kinaabanga tekitegedde nti kisobezza, banaabanga bazzizza omusango. ¹⁴ Ekibi ekikoleddwa bwe kinaategeerekekanaga, ekibiina kinaaleetanga sseddume y'ente entoototo mu maaso ga Weema ey'Okukunjaanirangamu, nga kye'ekiweebwayo olw'ekibi. ¹⁵ Abakulembeze b'ekibiina

banassanga emikono gyabwe ku mutwe gwa sseddume eyo mu maaso ga *MUKAMA*, sseddume eyo n'etirwa mu maaso ga *MUKAMA*. ¹⁶ Awo kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni anaatwalangako ku musaayi gwa sseddume eyo n'aguleeta mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. ¹⁷ Anannyikanga olugalo lwe mu musaayi ogwo n'agumansira emirundi musanvu awo eggigi ly'awatukuvu we litunudde mu maaso ga *MUKAMA*. ¹⁸ Anaddiranga ku musaayi n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto ekiri mu Weema ey'Okukunjaanirangamu mu maaso ga *MUKAMA*. Omusaayi ogunaasigalangawo gwonna anaagufukanaga ku ntobo y'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ekiri ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu. ¹⁹ Anaggyangamu amasavu gaayo gonna n'agookera ku kyoto, ²⁰ n'akola ku sseddume eno nga bwe yakola ku sseddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi. Bw'atyo kabona anaatangeririranga abantu bonna mu kibiina, era ne basonyiyibwa. ²¹ Anaafulumyanga sseddume eno ebweru w'olusiisira n'agyokya nga bwe yayokya sseddume eri eyasooka. Kino kye kiweebwayo olw'ekibi ku lw'ekibiina ky'abantu bonna.

Etteeka ery'Ekiweebwayo ng'Omufuzi Ayonoonye

²² "Omufuzi bw'anaayonoona nga tagenderedde n'akola ekimu ku ebyo *MUKAMA* bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, anaabanga azzizza omusango. ²³ Ekibi ekyo ky'akoze bwe kinaamalanga okumutegezebwa, anaaleetanga ekiweebwayo kye eky'embuzi ensajja etaliiko kamogo. ²⁴ Anagikwatanga ku mutwe gwayo, n'agittira awo mu maaso ga *MUKAMA* we battira ebiweebwayo ebyokebwa. Ekyo nga kye kiweebwayo olw'ekibi. ²⁵ Awo kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'olugalo lwe, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. ²⁶ Amasavu gaayo gonna anaagookeranga ku kyoto okwo, okufaanana ng'amasavu olw'ekiweebwayo olw'emirembe bwe ganaayokebwanga. Bw'atyo kabona anaatangeririranga omufuzi oyo olw'ekibi kye, n'asonyiyibwa.

Etteeka ery'Ekiweebwayo olw'Abantu Abaabulijjo

²⁷ "Omuntu yenna owabulijjo bw'anaayonoona nga tagenderedde, n'akola ekimu ku ebyo *MUKAMA* bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, anaabanga azzizza omusango. ²⁸ Ekibi ekyo ky'akoze bwe kinaamalanga okumutegezebwa, anaaleetanga ekiweebwayo kye eky'embuzi enkazi etaliiko kamogo, olw'ekibi ekyo ky'akoze. ²⁹ Anaakwatanga ku mutwe gw'ekiweebwayo ekyo olw'ekibi, n'akittira awo awattirwa ebiweebwayo ebyokebwa. ³⁰ Awo kabona anaddiranga ku musaayi gwakyo n'olugalo lwe n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa.

Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo, gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. ³¹ Amasavu gaakyo anaagaggyangamu nga ag'omu biweebwayo olw'emirembe bwe gaggyibwamu; kabona anaagookeranga ku kyoto ne gavaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga.

³² "Bw'anaabanga aleese endiga ento ng'ekiweebwayo kye olw'ekibi, anaaleetanga nkazi etaliiko kamogo. ³³ Anaagikwatanga ku mutwe, n'agittira awo awattirwa ebiweebwayo ebyokebwa, nga kye kiweebwayo olw'ekibi. ³⁴ Awo kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'olugalo lwe, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo, gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. ³⁵ Amasavu gaayo anaagaggyangamu nga ag'omu biweebwayo olw'emirembe bwe gaggyibwamu, era kabona anaagookeranga ku kyoto ku biweebwayo eri *MUKAMA* ebyokeddwa mu muliro. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga.

Ebikolwa Ebyetaagisa Ebiweebwayo olw'Ekibi

5 "Omuntu bw'ategyengayo ku kintu ky'amanyi, n'awa obujulirwa ku kintu kye yalaba oba kye yawulira nga kikyamu, anaabanga azzizza omusango.

² "Omuntu yenna bw'anaakwatanga ku kintu ekitali kirongoofu, gamba omulambo gw'ensolo ey'omu nsiko etali nnongoofu, oba ku mulambo gw'ente etali nnongoofu, oba ku mirambo gy'ebiramu ebyekulula ebitali birongoofu, ne bw'anaabanga takitegedde, anaabanga afuuse atali mulongoofu, era anaabanga azzizza omusango. ³ Oba bw'anaakwatanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu ekivudde mu muntu nga si kirongoofu mu buli ngeri yonna, ne kimufuula atali mulongoofu, ne bw'anaabanga takigenderedde, bw'anaategeranga ky'akoze nga kibi, anaabanga azzizza omusango. ⁴ Omuntu bw'anaayanguyirizanga okulayira okukola ekintu kyonna, oba kirungi oba kibi, ng'amaze galayira nga tafuddeeyo, ne bw'anaabanga takigenderedde, bw'anaategeranga ky'akoze bwe kiri, anaabanga azzizza omusango mu buli ngeri yonna gy'anaabanga alayiddemu. ⁵ Omuntu bw'anazzanga omusango mu kyonna kyonna ku ebyo ebizze byogerwako, anaatekwanga okwatula ekibi ekyo ky'anaabanga akoze, ⁶ era n'aleeta ekiweebwayo kye olw'omusango eri *MUKAMA* olw'ekibi ekyo. Anaaleetanga endiga ento enkazi oba embuzi enkazi ng'abiggya mu kisibo kye, nga kye kiweebwayo olw'ekibi; era kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye.

Ebiweebwayo olw'Ebibi eby'Abaavu

⁷ "Omuntu bw'anaabanga omwavu, nga tasobola kuleeta ndiga nto olw'obwavu bwe, anaaleetanga bukaamukuukulu bubiri oba enjiibwa ento bbiri eri *MUKAMA*, olw'ekibi omuntu oyo ky'akoze, nga ky'ekiweebwayo olw'ekibi, ekimu nga kye ky'ekiweebwayo olw'ekibi ekirala nga kye ky'ekiweebwayo ekyokebwa. ⁸ Anaabireeteranga kabona, n'asooka okuwaayo ekiweebwayo olw'ekibi. Kabona anaanyoolanga ensingo y'ekiweebwayo, naye nga tagikutuddeeko; ⁹ anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi n'agumansira ku mabbali g'ekyoto. Omusaayi gwonna ogunaabanga gusigaddewo anaaguttululiranga ku ntobo ey'ekyoto. Kino kye kiweebwayo olw'ekibi. ¹⁰ Kabona anaawangayo ekiweebwayo ekyokubiri nga kye kiweebwayo ekyokebwa ng'agoberera ebiragiro nga bwe bigamba. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye ky'anaabanga akoze, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga.

¹¹ "Omuntu oyo omwavu bw'anaabanga tasobola kuleeta bukaamukuukulu bubiri oba enjiibwa ento bbiri, anaaleetanga ekiweebwayo olw'ekibi kye, kimu kya kkumi ekyo efa ^I eky'obuwunga obulungi okuba ekiweebwayo kye olw'okwonoona. Taabuteekengamu mafuta wadde obubaane, kubanga kiweebwayo olw'ekibi. ¹² Anaakireeteranga kabona, era kabona anaatoolangako olubatu, nga kye kitundu eky'ekijjuki zo kyakyo, n'akyokera ku kyoto, ku biweebwayo eri *MUKAMA* ebyokeddwa mu muliro. Kino nga kye kiweebwayo olw'ekibi. ¹³ Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi ky'anaabanga akoze mu bintu ebyo byonna, era anaasonyiyibwanga. Ebyo byonna ebinaasigalangawo ku kiweebwayo kino binaabanga bya kabona, nga bwe kiri mu biragiro by'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke."

Etteeka ery'Ekiweebwayo olw'Omusango

¹⁴ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ¹⁵ "Omuntu bw'anazzanga omusango ng'asobezza mu bimu ku ebyo ebitukuvu bya *MUKAMA* nga tagenderedde, anaaleetanga eri *MUKAMA* ekiweebwayo kye olw'omusango, endiga ennume etaliiko kamogo ng'agiggya mu kisibo kye; eneebalirirwanga omuwendo ogugigyamu mu ffeeza, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, ye sekeri II. Ekyo nga kye kiweebwayo olw'omusango. ¹⁶ Era anaaliwanga olw'ekyo kye yazzaako omusango mu bitukuvu bya *Mukama*, era anaayongerangako ekitundu kimu ekyokutaano eky'omuwendo gw'ekyo ky'anaabanga asobezza; engassi eyo anaagiwanga kabona. Kabona anaatangiririranga omuntu oyo n'endiga ennume ey'ekiweebwayo olw'omusango, bw'atyo anaasonyiyibwanga.

^I efa yankanankana liita nga bbiri II sekeri yankanankana gulaamu kkumi n'emu n'ekitundu

¹⁷ “Omuntu yenna bw’anaayonoonanga n’akola ku ebyo *MUKAMA* bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, ne bw’anaabanga takitegedde, anazanga omusango. ¹⁸ Anaaleeteranga kabona endiga ennume eteriiko kamogo ng’agiggya mu kisibo kye, ng’ebalirirwamu omuwendo ogugya mu kiweebwayo olw’omusango. Kabona anaamutangiririranga olw’ekisobyo ky’anaabanga akoze nga tagenderedde, era anaasonyiyibwanga. ¹⁹ Ekyo nga kye kiweebwayo olw’omusango, kubanga anaabanga ayonoonye mu maaso ga *MUKAMA*.”

6 Awo *MUKAMA* n’agamba Musa nti, ² “Omuntu bw’anaayonoonanga n’amenya obwesigwa eri *MUKAMA* olw’okulimbimba munne ku kye yamutereesa, oba kye yamukwasa, oba omuntu oyo kye yabba; oba bw’anabbiranga munne, ³ oba bw’anaazuulanga ebyali bibuze naye n’alimba; oba bw’anaalayiranga eby’obulimba, oba bw’anaayonoonanga mu bintu ng’ebyo byonna abantu mwe batera okwonoona, ⁴ bw’anaayonoonanga bw’atyo anaabangako omusango; kinaamusaaniranga okuzzaayo ebyo bye yabba oba bye yanyaga, oba bye yateresebwa oba ebyo ebyali bibuze naye n’abizuula, ⁵ oba ekintu kyonna kye yalayirirako eby’obulimba. Anaaliwanga mu bujjuvu era anaagatangako ekitundu kimu kyakutaano eky’ebyo by’aliwa; bw’atyo anaabiddizanga nnyinibyo ku lunaku omuntu oyo lw’anaaleeterangako ekiweebwayo olw’omusango. ⁶ Era anaaleeteranga kabona ekiweebwayo eri *MUKAMA* olw’omusango, nga kya ndiga ennume eteriiko kamogo ng’agiggya mu kisibo kye, ng’ogibaliriddemu omuwendo ogugya mu kiweebwayo olw’omusango. ⁷ Awo kabona anaatangiririranga omuntu oyo mu maaso ga *MUKAMA*, era anaasonyiyibwanga mu bintu ebyo byonna by’anaabanga akoze n’azza omusango.”

Ebiweebwayo Ebyokebwa

⁸ *MUKAMA* n’agamba Musa nti, ⁹ “Lagira Alooni ne batabani be nti: Lino lye tteeka ery’ebiweebwayo ebyokebwa. Ekiweebwayo ekyokebwa kinaabeeranga ku kyoto ekiro kyonna okutuusa enkeera, era omuliro gw’omu kyoto gunaabanga gwaka ebbanga lyonna. ¹⁰ Awo kabona anaayambalanga ebyambalo bye ebya bafuta, ng’asooseemu eby’omunda ebya bafuta ku mubiri gwe, n’addirira evvu eriri mu kyoto ery’ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto, n’alissa wabbali w’ekyoto. ¹¹ Aneeyambulungamu ebyambalo ebyo, n’ayambala ebyambalo ebirala, n’asitula evvu n’alitalwa ebweru w’olusiisira mu kifo ekirongoofu eky’emikolo ng’egyo. ¹² Omuliro gunaasigalanga nga gwaka ebbanga lyonna, teguuzikirenga. Buli nkya kabona anaayongerangako enku ku kyoto; era anaatereezangako ekiweebwayo ekyokebwa ng’akitegesa bulungi; era anaayokorangako amasavu ag’ebiweebwayo olw’emirembe.

¹³ Omuliro gunaasigalanga gwaka ku kyoto ebbanga lyonna; teguuzikirenga.

Ebiweebwayo eby’Emmere ey’Empeke

¹⁴ “Era lino ly’etteeka ery’ebiweebwayo eby’emmere ey’empeke. Batabani ba Alooni banaaleetanga ekiweebwayo ekyo awali *MUKAMA* mu maaso g’ekyoto. ¹⁵ Kabona anaayoolanga olubatu lw’obuwunga obulungi obw’ekiweebwayo eky’emmere y’empeke n’amafuta gaako ag’omuzeeyituuni n’obubaane bwonna, ebiri ku kiweebwayo ekyo, n’akyokya ku kyoto nga kye kitundu eky’ekijjukizo kyakyo, ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*. ¹⁶ Batabani ba Alooni banaalyanga ekisigaddewo, naye nga tebaliiramu kizimbulukusa mu kifo ekyo ekitukuvu; banaakiriranga mu luggya lw’Eweema ey’Okukunjaanirangamu. ¹⁷ Tekiyyokerwengamu kizimbulukusa. Nkibawadde nga kye kinaabanga omugabo gwabwe ogw’oku biweebwayo byange ebyokebwa, kye kintu ekitukuvu ennyo okufaanana ng’ekiweebwayo olw’ekibi n’ekiweebwayo olw’omusango. ¹⁸ Buli mwana mulenzi ava mu Alooni anaayinzanga okukiryako, ng’etteeka ery’emirembe gyonna bwe ligamba erifa ku biweebwayo eri *MUKAMA* ebyokeddwa mu muliro. Buli anaabikwatangako anaafuukanga mutukuvu.”

¹⁹ *MUKAMA* n’agamba Musa nti, ²⁰ “Kino ky’ekiweebwayo Alooni ne batabani be kye banaawangayo eri *MUKAMA* ku lunaku lwe banaafukibwangako amafuta ag’omuzeeyituuni: ekitundu eky’ekkumi ekya liita bbiri, nga kilo emu ey’obuwunga obulungi, nga kye kiweebwayo eky’emmere ey’empeke nga kisalirwa wakati ekitundu ekimu, enkya, n’ekitundu ekirala, akawungeezi. ²¹ Bunaafumbibwanga n’amafuta ag’omuzeeyituuni ku fulampeni, ne butabulwa bulungi, ne buweebwayo eri *MUKAMA* nga kye kiweebwayo eky’emmere ey’empeke, ekivaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA*. ²² Kabona ow’omu baana ba Alooni anaabanga afukidwako amafuta ag’omuzeeyituuni okumusikira, y’anaakiwangayo eri *MUKAMA* ng’amateeka bwe galagira emirembe gyonna; ekiweebwayo kyonna kinaayokebwanga. ²³ Buli kiweebwayo kyonna eky’emmere ey’empeke kabona ky’anaawangayo kinaayokebwanga bulambalamba; tekiiriibwenga.”

Ebiweebwayo olw’Ekibi

²⁴ *MUKAMA* n’agamba Musa nti, ²⁵ “Tegeeza Alooni ne batabani be nti bino bye biragiro eby’ekiweebwayo olw’ekibi. Ekiweebwayo olw’ekibi kinattirwanga mu maaso ga *MUKAMA* awo wennyini ebiweebwayo ebyokebwa we bittirwa; kiweebwayo kitukuvu nnyo. ²⁶ Kabona anaakiwangayo olw’ekibi y’anaakiryanga. Kinaalirwanga mu kifo ekitukuvu mu luggya lwa Weema ey’Okukunjaanirangamu. ²⁷ Buli ekinaakoonanga ku nnyama y’ekiweebwayo ekyo, kinaafuukanga kitukuvu; era ogumu ku musaayi gwakyo bwe gu-

naamansukiranga ekyambalo, kinaayozewanga mu kifo ekitukuvu. ²⁸ Ensaka ey'ebbumba mwe kinaa-fumbirwanga eneeyasibwanga; naye bwe kinaa-fumbirwanga mu nsaka ey'ekyuma, eneekuutibwanga n'emunyunguzibwamu n'amazzi. ²⁹ Buli kabona omusajja anaayinzanga okukiryako; kiweebwayo kitukuvu nnyo. ³⁰ Naye ekiweebwayo olw'ekibi, omusaayi gwakyo nga guleeteddwo mu Weema ey'Okukunjaanirangamu olw'okwetangirira mu kifo ekyo ekitukuvu, tekiiribwanga, kyonna kinaayokeb-wanga.

Ebiweebwayo olw'Omusango

¹ "Bino bye biragiro eby'ekiweebwayo olw'omusango; kinaabanga kitukuvu nnyo. ² Ekiweebwayo olw'omusango kinattirwanga awo wennyini ekiweebwayo ekyokebwa we kittirwa, era omusaayi gwakyo gunaamansirwanga ku njuyi zonna ez'ekyoto okukyebungulula. ³ Amasavu gaakyo gonna ganaawebwangayo: omukira ogwa ssava, amasavu agabikka ku byenda, ⁴ ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. ⁵ Kabona anaaboyeranga ku kyoto nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* ekyokeddwa mu muliro. Ekyo kye kiweebwayo olw'omusango. ⁶ Buli kabona omusajja anaayinzanga okukiryako; kyokka kinaalirwanga mu kifo ekitukuvu. Kiweebwayo kitukuvu nnyo. ⁷ Ebiragiro ebikwata ku kiweebwayo olw'omusango bye bimu n'ebikwata ku kiweebwayo olw'ekibi. Kabona anaakozesanga ebiweebwayo ebyo olw'okutangiririra, y'anaabitwalanga. ⁸ Kabona anaaweerangayo omuntu yenna ekiweebwayo kye ekyokebwa, y'aneesigalizanga eddiba ly'ekiweebwayo ekyo. ⁹ Era buli kiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekinaafumbibwanga mu oveni n'ekyo kyonna ekinaatekerwatekerwanga ku fulampeni oba ku lukalango, kabona oyo akiwaddeyo y'anaakitwalanga. ¹⁰ Era na buli kiweebwayo eky'empeke ekya buli ngeri, nga kitabuddwa mu mafuta ag'omuzeeyituuni oba nga kikalu kyereere, batabani ba Alooni be ba-naakitwalanga nga bakigabana kyenkanyi buli omu.

Ebiweebwayo olw'Emirembe

¹¹ "Bino by'ebiragiro eby'ekiweebwayo olw'emirembe omuntu ky'anaawangayo eri *MUKAMA*.

¹² "Bw'anaakiwangayo olw'okwebaza, ekiweebwayo ekyo anaakigattirangako zikkeeke ezitabuliddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni kyokka nga temuli kizimbulukusa, n'obusukuuti obw'oluwewere nga busiigid-dwako amafuta ag'omuzeeyituuni, ne zikkeeke ez'obuwunga obulungi ennyo nga zigoyeddwa bulungi mu mafuta. ¹³ Awamu n'ebiweebwayo bye olw'emirembe n'olw'okwebaza, anaaleeterangako emigaati emifumbe n'ekizimbulukusa. ¹⁴ Ku buli kimu ku biweebwayo ebyo anaggyangako omugaati gumu

n'aguwaayo ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA*; kabona anaamansiranga omusaayi ogw'ekiweebwayo olw'emirembe y'anaatwalanga ekiweebwayo ekyo. ¹⁵ Ennyama y'ebiweebwayo by'omuntu oyo by'aleese olw'emirembe olw'okwebaza eneeriibwanga ku lunaku olwo lwennyini olw'ebiweebwayo bye ebyo; tekubangako gy'asuzawo.

¹⁶ "Naye omuntu bw'anaawangayo ekiweebwayo olw'okutuukiriza obweyamo, oba olw'okweyagalira, ki-naaliibwanga ku lunaku olwo lwennyini lw'akiwaddeyo; ekinaasigalangawo ku kiweebwayo ekyo ki-naaliibwanga enkeera. ¹⁷ Ennyama ey'ekiweebwayo eneefikkangawo n'etuusa ku lunaku olwokusatu eneeyokebwanga mu muliro. ¹⁸ Ennyama y'ekiweebwayo ky'omuntu oyo olw'emirembe bw'eneeriibwanga ku lunaku olwokusatu, ekiweebwayo ekyo *MUKAMA* taakikirizenga, n'oyo akiwaddeyo tekiimubalirwengako kubanga tekiibenga kirongoofu, ne buli anaakiryangako anaabanga azzizza omusango.

¹⁹ "Ennyama eneekoonanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu teeriibwanga, wabula eneeyokebwanga mu muliro; naye ku nnyama endala omuntu yenna omulongoofu anaayinzanga okulyako. ²⁰ Naye omuntu atali mulongoofu bw'anaalyanga ku nnyama ey'ekiweebwayo eri *MUKAMA* olw'emirembe, anaaboolebwanga nga takyabalirwa mu bantu be. ²¹ Era omuntu yenna bw'anaakwatanga ku kintu ekitali kirongoofu, obanga kivudde mu muntu oba mu nsolo, oba ekintu kyonna ekikyayibwa ekitali kirongoofu, ate n'alya ku nnyama y'ekiweebwayo eri *MUKAMA* olw'emirembe, omuntu oyo anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu be."

Okulya Amasavu n'Omusaayi Kugaanibwa

²² *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ²³ "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Temulyanga ku masavu ga nte, oba ag'endiga, oba ag'embuzi. ²⁴ Amasavu g'ensolo efudde obufi yokka, n'amasavu g'eyo etaaguddwataaguddwa ensolo endala munaagakozesanga ku bintu ebirala byonna eby'omugaso, naye tekabatandanga ne mugalyako. ²⁵ Kubanga buli muntu anaalyanga ku masavu ag'ensolo eneevangako ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekyokeddwa mu muliro, anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu ba *MUKAMA*. ²⁶ Era buli kifo kyonna gye munaabeeranga, temuulyenga ku musaayi n'akatono, ne bwe gunaabanga ogw'ebinyonyi oba ogw'ensolo. ²⁷ Omuntu yenna anaalyanga ku musaayi, omuntu oyo anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu be."

Omugabo gwa Bakabona

²⁸ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ²⁹ "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Omuntu anaaleetanga ekiweebwayo kye olw'emirembe eri *MUKAMA*, anaawangayo eri *MUKAMA* Katonda ekitundu kyakyo. ³⁰ Anaakisitulanga

n'engalo ze n'akireeta eri *MUKAMA* Katonda nga kye kiweebwayo kye ekyokeddwa mu muliro. Amasavu n'ekifuba nabyo anaabireetanga, n'awuubawuuba ekifuba mu maaso ga *MUKAMA*, ng'ekyo kye kiweebwayo ekiwuubibwa. ³¹ Amasavu kabona anaagokyanga ku kyoto, naye ekifuba kinaabanga kya Aloon ne batabani be. ³² Ekisambi ekya ddyo kinaawebwanga kabona nga gwe mugabo gwe oguvudde ku kiweebwayo ky'omuntu oyo olw'emirembe. ³³ Mutabani wa Aloon anaabanga awaddeyo omusaayi n'amasavu eby'ekiweebwayo olw'emirembe, y'anaafunanga ekisambi ekya ddyo nga gwe mugabo gwe. ³⁴ Ku kiweebwayo olw'emirembe eky'abaana ba Isirayiri, nzigyeke ekifuba ekiwuubibwawuubibwa n'ekisambi, ne mbiwa kabona Aloon ne batabani be, nga gwe gunaabanga omugabo gwabwe ogunaavanga mu baana ba Isirayiri emirembe gyonna."

³⁵ Guno gwe mugabo nga guva ku biweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ebyokeddwa mu muliro, ogwagerek-erwa Aloon ne batabani be ku lunaku lwe baaleetebwa eri *MUKAMA* okumuweereza nga bakabona be.

³⁶ Ku lunaku lwe baafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni, *MUKAMA* Katonda yalagira nti abaana ba Isirayiri babibawenga okubeeranga omugabo gwabwe, ogw'enkalakkalira emirembe gyonna.

³⁷ Eryo lye tteeka n'ebiragiro ebifuga ebiweebwayo ebyokebwa, ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke, n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusan- go, n'ebiweebwayo olw'okwawulibwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, ³⁸ *MUKAMA* Katonda bye yawa Musa ku lusozi Sinaayi ku lunaku lwe yalagirirako abaana ba Isirayiri okuleeta ebiweebwayo byabwe eri *MUKAMA* Katonda, mu ddungu lya Sinaayi.

Okwawulibwa kwa Aloon ne Batabani be

8 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Leeta Aloon ne batabani be, n'ebyambalo, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ag'okwawula, ne seddume y'ente ey'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume bbiri, n'ekibbo ky'emigaati egitali mizimbulukuse; ³ okunjaanyize abantu bonna ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu." ⁴ Musa n'akola nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira; abantu ne bakunjaanira mu kibiina kinene ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu.

⁵ Awo Musa n'agamba ekibiina nti, "Kino *MUKAMA* Katonda ky'atulagidde okukola." ⁶ Bw'atyo Musa n'aleeta Aloon ne batabani be n'abanaaza n'amazzi. ⁷ N'ayambaza Aloon ekkooti, n'amusiba olwesibyo, n'amwambaza omunagiro, n'amwambaza n'ekyambalo ekya efodi, n'amusibya olwesibyo lwa efodi olwalukibwa n'amagezi amangi, n'amunyweza. ⁸ N'amuteekako ekyomukifuba, era mu kyomukifuba n'ateekamu Ulimu ne Sumimu. ⁹ N'amusiba ekitambaala ku mutwe, ne mu maaso ku kitambaala n'assaako

ekipande ekya zaabu, nga ye ngule entukuvu, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

¹⁰ Awo Musa n'addirama amafuta ag'omuzeeyituuni ag'okwawula, n'agakozeza okwawula Weema ya *MUKAMA*, ne byonna ebibeeramu nabyo n'abyawula.

¹¹ N'amansira agamu ku mafuta ku kyoto emirundi musanvu, n'ayawula ekyoto ne byonna ebikozeseb- wako, n'ebbensani ne mw'etuula, okubitukuza.

¹² N'afuka agamu ku mafuta ag'okwawula ku mutwe gwa Aloon, n'amwawula, okumutukuza. ¹³ Awo Musa n'aleeta batabani ba Aloon n'abambaza amakooti, n'abasiba eneesibyo, n'abambaza enkuufira, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Ebiweebwayo olw'ekibi n'Ebiweebwayo Ebyokebwa ol- wa Bakabona

¹⁴ Awo n'aleeta seddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi; Aloon ne batabani be ne bakwata ku mutwe gwayo.

¹⁵ Musa n'agitta, n'addirama omusaayi gwayo n'agusiiga n'olugalo lwe ku mayembe ag'oku kyoto okukyebungu- lula, n'atukuza ekyoto. Omusaayi ogwasigalawo n'aguyiwa wansi w'ekyoto, n'akitukuza, okukitangiriri- ra. ¹⁶ Musa n'addirama amasavu gonna agaali ku byenda, n'agaali gabisse ku kibumba, n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, byonna n'abyokera ku kyoto.

¹⁷ Naye seddume, n'eddiba lyayo, n'ennyama yaayo, n'obusa bwayo, n'abyokera mu muliro ebweru w'olusi- sira, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

¹⁸ Awo n'aleeta endiga ennume ey'ekiweebwayo ekyokebwa; Aloon ne batabani be ne bakwata ku mutwe gwayo. ¹⁹ Musa n'agitta, n'amansira omusaayi gwayo buli wantu ku kyoto. ²⁰ Awo endiga ng'ewedde okusalwasalwa mu bifi, Musa n'ayokya ebifi ebyo n'omutwe gwayo n'amasavu. ²¹ Ebyenda n'amagulu nga biwedde okunaazibwa n'amazzi, Musa n'alyoka ayokya endiga yonna ku kyoto. Ekyo nga kye kiweeb- wayo ekyokye eky'akawoowo akasanyusa, nga kiweer- wayo ku muliro eri *MUKAMA*, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Ekiweebwayo olw'Okwawulibwa kwa Bakabona

²² Awo Musa n'aleeta endiga ennume eyookubiri, nga y'endiga ey'ekiweebwayo olw'okwawulibwa; Aloon ne batabani be ne bagikwata ku mutwe gwayo.

²³ Musa n'alyoka agitta, n'addirama ku musaayi gwayo n'agusiiga ku kasongezo k'okutu kwa Aloon okwa ddyo, ne ku kinkumu eky'engalo ye ey'omukono ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'okugulu okwa ddyo.

²⁴ Batabani ba Aloon nabo ne baleetebwa, Musa n'asi- iga omusaayi ku busongezo bw'amatu gaabwe aga ddyo, ne ku binkumu eby'engalo zaabwe ez'emikono gyabwe egya ddyo, ne ku bigere ebisajja eby'amagulu gaabwe aga ddyo. Musa n'addirama omusaayi n'aguman- sira buli wantu ku kyoto okukyebungulula. ²⁵ N'addirama amasavu n'omukira ogwo omusava, n'amasavu gonna

agaali ku byenda, n'agaali gabisse ku kibumba, n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, n'ekisambi ekya ddyo; ²⁶ n'alaba mu kibbo omubeera emigaati egitali mizimbulukuse egibeera mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, n'aggyamu akagaati kamu akatali kazimbulukuse, n'akagaati akaakolebwa n'amafuta ag'omuzeeyituuni, n'akasukuuti ak'oluwewere kamu, n'abiteeka ku masavu ne ku kisambi ekya ddyo; ²⁷ ebyo byonna n'abikwasa Aloonni ne batabani be mu ngalo zaabwe, ne babiwuubawuuba mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa. ²⁸ Awo Musa ebyo byonna n'abibaggyako, n'abyokera ku kyoto awamu n'ekiweebwayo ekyokebwa, nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda eky'okwawulibwa, ekyokebwa mu muliro ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa. ²⁹ Era Musa n'addirira ekifuba n'akiwuubawuuba, nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* ekiwuubibwa. Guno nga gwe mugabo gwa Musa ku ndiga ennume ey'okwawulibwa, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Ennaku ez'Okwawulibwa

³⁰ Awo Musa n'addirira ku mafuta ag'okwawula ne ku musaayi ogwali ku kyoto, n'amansira ku Aloonni ne ku byambalo bye, ne ku batabani be awamu ne ku byambalo byabwe. Bw'aty o n'atukuza Aloonni n'ebymbalo bye awamu ne batabani be n'ebymbalo byabwe.

³¹ Musa n'agamba Aloonni ne batabani be nti, "Ennyama mugifumbire awo ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, era awo we muba mugiriira awamu n'emigaati egiri mu kibbo omuli ebiweebwayo olw'okwawulibwa, nga bwe nabalagira nga njamba nti, 'Aloonni ne batabani be baligirya.' ³² Ebifisseewo ku nnyama ne ku migaati mujja kubyokya mu muliro. ³³ Era temufulumanga okuva ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu okumala ennaku musanvu, okutuusa ng'ennaku zammwe ez'okwawulibwa zituukiridde, kubanga okubaawula kugenda ku mala ennaku musanvu. ³⁴ *MUKAMA* alagidde nti nga bwe kikoledwa leero bwe kinaakolebwanga bwe kityo okubatangiririra. ³⁵ Mujja kubeera ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu emisana n'ekiro okumala ennaku musanvu, nga mukola ebyo *MUKAMA* by'abalagidde, si kulwa nga mufa; bwe ntyo bwe ndagiddwa." ³⁶ Bwe batyo Aloonni ne batabani be ne bakola ebyo byonna *MUKAMA* Katonda bye yalagira ng'abiyisa mu Musa.

Ekiweebwayo olwa Bakabona

⁹ Ku lunaku olw'omunaana Musa n'ayita Aloonni ne batabani be n'abakulembeze ba Isirayiri. ² N'agamba Aloonni nti, "Ddira ennyana eya sseddume eweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume olw'ekiweebwayo ekyokebwa, nga zombi teziriiko kamogo, oziweeyo ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda. ³ Ogambe abaana ba Isirayiri nti, 'Muddire embuzi en-

nume eweebwayo olw'ekibi, n'ennyana n'omwana gw'endiga, nga zino zombi zaakamala omwaka gumu obukulu era nga teziriiko kamogo, nga za kiweebwayo ekyokebwa; ⁴ era n'ente eya sseddume n'endiga ennume eby'ebiweebwayo olw'emirembe, n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga mulimu amafuta ag'omuzeeyituuni, byonna mubiweeyo nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda; kubanga ku lunaku lwa leero *MUKAMA* Katonda ajja kubalabikira.'" ⁵ Bwe batyo ne baleeta byonna Musa bye yabalagira okuleeta mu maaso ga Weema ey'Okukunjaanirangamu. Abantu bonna, kye kibiina ekinene, ne basembera ne bayimirira awali *MUKAMA* Katonda. ⁶ Musa n'alyoka abagamba nti, "Kino kye kyo *MUKAMA* Katonda kye yabagambye okukola, era ekitiibwa kya *MUKAMA* kijja kubalabikira." ⁷ Awo Musa n'agamba Aloonni nti, "Sembera ku kyoto oweeyo ekiweebwayo kyo olw'ebyonoono byo, n'ekiweebwayo kyo ekyokebwa, olyoke weetangiririre awamu n'abantu era oleete ekiweebwayo eky'abantu; obatangiririre; nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagidde."

⁸ Awo Aloonni n'asembera ku kyoto, n'atta ennyana ey'ekiweebwayo kye olw'ebyonoono bye. ⁹ Batabani ba Aloonni ne bamuleetera omusaayi, n'annyika olunwe lwe mu musaayi n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto, n'afuka omusaayi ku ntobo y'ekyoto. ¹⁰ N'addirira amasavu n'ensigo n'ebibikka ku kibumba eby'omu kiweebwayo olw'ekibi, n'abyokera ku kyoto, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa. ¹¹ Ennyama n'eddiba n'abyokera mu muliro ebweru w'olusiisira.

¹² Aloonni n'atta ekiweebwayo ekyokebwa; batabani be ne bamuleetera omusaayi, n'agumansira ku kyoto okukyebungulula. ¹³ Ne bamuleetera ebifi eby'ekiweebwayo ekyokebwa nga n'omutwe kweguli; byonna n'abyokera ku kyoto. ¹⁴ N'ayoza ebyenda n'amagulu, n'abyokera wamu n'ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto.

Ekiweebwayo olw'Abantu

¹⁵ Awo Aloonni n'aleeta ekiweebwayo olw'abantu. Yaddirira embuzi ey'ekiweebwayo olw'ebibi by'abantu n'agitta, n'agiwaayo ng'ekiweebwayo kye olw'ekibi, kye yasooka olw'ebibi bye. ¹⁶ N'aleeta ekiweebwayo ekyokebwa n'akiwaayo ng'etteeka bwe liragira.

¹⁷ N'aleeta ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke, n'ayoolamu olubatu, n'akyokya ku kyoto okuliraana n'ekiweebwayo ekyokebwa eky'omu makya.

¹⁸ Ente ya sseddume n'endiga ennume nazo n'azitta, nga bye biweebwayo olw'emirembe eby'abantu; batabani ba Aloonni ne bamuleetera omusaayi, n'agumansira ku kyoto okukyebungulula enjuuyi zonna. ¹⁹ Naye amasavu ag'ente eya sseddume n'ago ag'endiga ennume, n'amasavu ag'oku mukira, n'ago agabikka ku byenda, n'ensigo, n'agabikka ku kibumba, ²⁰ ne bateeka amasavu gaabyo ku bifuba by'ensolo ezo, n'ayokya amasavu ago ku kyoto; ²¹ naye ebifuba n'ekisambi

ekya ddyo, Alooni n'abiwuubawuuba mu maaso ga *MUKAMA* Katonda nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa, nga Musa bwe yalagira.

²² Awo Alooni n'awanikira abantu emikono gye, n'abasabira omukisa. Bw'atyalooni ng'amaze okuwaayo ekiweebwayo olw'ekibi, n'ekiweebwayo ekyokebwa, n'ekiweebwayo olw'emirembe, n'avaayo ku kyoto. ²³ Musa ne Alooni ne bayingira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Bwe baifuluma ne basabira abantu omukisa, era ekitiibwa kya *MUKAMA* Katonda ne kirabikira abantu bonna. ²⁴ Omuliro ne guja nga guva eri *MUKAMA* Katonda ne gumalirawo ddala ekiweebwayo ekyokebwa n'amasavu ebyali ku kyoto. Awo abantu bonna bwe baakiraba ne baleekaana ne bagalamira wansi ng'amaaso gaabwe gali ku ttaka.

Okufa kwa Nadabu ne Abiku

10 Awo olwatuuka, batabani ba Alooni, Nadabu ne Abiku ne beetwalira buli omu ekyoterezo kye, ne bateekamu omuliro, ne bassaako obubaane, ne bawaayo eri *MUKAMA* Katonda omuliro ogutali mutukuvu, ne basobya ekiragiro kye. ² Omuliro ne guva eri *MUKAMA* ne gubookya, ne bafiira awo mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. ³ Awo Musa n'agamba Alooni nti, Kiono *MUKAMA* Katonda kye yayogerako bwe yagamba nti, "Nzija kweyolekanga nga bwe ndi omutukuvu eri abo abansemberera, era nassibwangamu ekitiibwa abantu bonna."

Alooni n'asirika busirisi.

⁴ Awo Musa n'ayita Misayeri ne Erizafani, abaana ba Wuziyeeri kitaawe omuto owa Alooni, n'abagamba nti, "Mujje wano musitule emirambo gya baganda bammwe mugiggye wano awatukuvu mugitwale ebweru w'olusiisira." ⁵ Bwe batyo ne bajja ne basitula baganda baabwe abo nga bwe baali bayambadde ne babatwala ebweru w'olusiisira nga Musa bwe yabagamba.

⁶ Awo Musa n'agamba Alooni, ne Eriyazaali ne Isamaali, batabani ba Alooni, nti, "Mmwe temusumulula nviiri zammwe okuzita ne zireebeeta era temuyuza byambalo byammwe nga mukungubaga, kubanga muyinza okufa, n'obusungu bwa *MUKAMA* Katonda buyinza okubuubukira abantu bonna. Naye baganda bammwe, ye nnyumba yonna eya Isirayiri, babakaabire abo *MUKAMA* Katonda b'azikirizza n'omuliro. ⁷ Era temuva ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, temulwa kufa; kubanga muliko amafuta ag'omuzeeyituuni ga *MUKAMA* Katonda ag'okwawula." Ne bakola nga Musa bwe yabalagira.

Bakabona bye Basaana Okwegendereza

⁸ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Alooni nti, ⁹ "Ggwe ne batabani bo bwe muyingiranga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu temunywanga envinnyo oba

ekyokunywa ekirala kyonna ekitamizi; bwe mulikikola temulirema kufa. Eryo linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ne mu mirembe gyonna egigenda okujja. ¹⁰ Mwawulengamu ebitukuvu n'ebyalulijjo, ebirongoofu n'ebitali birongoofu; ¹¹ era kibasaanidde okuyigirizanga abaana ba Isirayiri amateeka gona *MUKAMA* Katonda g'abawadde ng'agayisa mu Musa."

Etteeka ery'Okulya Emmere Entukuvu

¹² Awo Musa n'agamba Alooni ne Eriyazaali ne Isamaali, batabani ba Alooni abaali basigaddewo, nti, "Mutwale ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekyasigaddewo ku biweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA* Katonda nga si kizimbulukuse, mukiriire okumpi n'ekyoto kubanga kitukuvu nnyo. ¹³ Mukiriire mu kifo ekitukuvu, kubanga gwe mugabo gwo, era gwe mugabo gw'abatabani bo, nga guva ku kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekyokebwa; bwe ntyo bwe ndagiddwa. ¹⁴ Naye ekifuba ekiwuubibwa n'ekisambi ekiweebwayo munaabiriira mu kifo kyonna kye munaalaba ekirongoofu; mubirye, ggwe ne batabani bo ne bawala bo b'oli nabo; kubanga bibaweereddwa ng'omugabo gwammwe, ggwe n'abaana bo, nga biva ku biweebwayo olw'emirembe ebiweereddwayo abaana ba Isirayiri. ¹⁵ Ekisambi ekiweereddwayo n'ekifuba ekiwuubibwa, binaaleetebwa awamu n'amasavu ag'oku biweebwayo ebyokebwa, ne biwuubibwawuubibwa nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa awali *MUKAMA*, era kinaabeeranga mugabo gwo awamu ne batabani bo emirembe gyonna; nga *MUKAMA* Katonda bw'alagidde."

¹⁶ Awo Musa n'abuuliriza ebyali bifudde ku mbuzi ey'ekiweebwayo olw'ekibi, n'avumbula nga baagyokezza dda, n'anyiigira batabani ba Alooni abaali basigaddewo, Eriyazaali ne Isamaali, n'ababuza nti, ¹⁷ "Lwaki ekiweebwayo ekyo olw'ekibi temwakiriiridde, wali awatukuvu? Kitukuvu nnyo. Kyabaweereddwa kiryoke kiggiseeko abantu bonna ebibi byabwe, nga mmwe mubatangirira awali *MUKAMA* Katonda.

¹⁸ Ng'omusaayi gwayo bwe gutaatwaliddwa munda mu Kifo Ekitukuvu, embuzi eyo ddala mwandigiriiridde awo awatukuvu nga bwe nabalagira."

¹⁹ Awo Alooni n'addamu Musa nti, "Laba, olwa leero bawaddeyo eri *MUKAMA* Katonda ekiweebwayo olw'ebibi byabwe n'ekiweebwayo kyabwe ekyokebwa; naye era ebintu nga bino ne bingwako. *MUKAMA* Katonda yandisanyuse singa leero ndidde ekiweebwayo olw'ekibi?" ²⁰ Awo Musa bwe yawulira ebigambo ebyo n'amatira.

Etteeka ku Bisolo Ebirongoofu

11 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, ² "Mutegeeze abaana ba Isirayiri nti bino bye biamu bye munaayinzanga okulya mu bisolo byonna eby'oku nsi. ³ Munaayinzanga okulya ensolo

yonna erina ekigere ekyaseemu nga kyeyawulidde ddala, era ng'ezza obwenkulumu. ⁴ Kyokka ezo ezizza obwenkulumu bwokka, oba ezirina ebigere ebyaseemu byokka, temuziryanga. Ggamba enjamira, newaakubadde ng'ezza obwenkulumu naye ebigere byayo si byaseemu; noolwekyo si nnongoofu.

⁵ N'omusu nagwo guzza obwenkulumu, naye ebigere byagwo si byaseemu; noolwekyo si mulongoofu. ⁶ Ate n'akamyu ak'omu nsiko, newaakubadde nako kazza obwenkulumu naye ebigere byako si byaseemu, noolwekyo si kalongoofu, era temukalyanga. ⁷ Ate mulabe embizzi, newaakubadde ng'ekigere kyayo kyaseemu, ate nga kyeyawulidde ddala, naye tezza bwenkulumu; noolwekyo si nnongoofu gye muli. ⁸ Ebisolo ng'ebyo temulyanga nnyama yaabyo, wadde okukwatako ku mirambo gyabyo; kubanga si birongoofu gye muli.

⁹ "Ku biramu ebiri mu mazzi ag'omu nnyanja n'ag'omu migga mulyangako ebyo ebirina amatu awamu n'amagagamba ku mubiri gwabyo. ¹⁰ Ebiramu byonna ebyekulumulira mu nnyanja ne mu migga naye nga tebiriiko matu oba magagamba binaabanga bya muzizo gye muli. ¹¹ Nga bwe binaabanga eby'omuzizo gye muli, temuulyenga ku nnyama yaabyo, era n'emirambo gyabyo ginaabanga gya muzizo. ¹² Buli kiramu kyonna ekibeera mu mazzi naye nga tekiriiko matu wadde amagagamba kinaabanga kya muzizo gye muli.

¹³ "Mu nnyonyi, zino ze z'omuzizo era temuuziryenga: empungu, ensega, makwanzi, ¹⁴ kamunye, eddirawamu erya buli ngeri, ¹⁵ ne namunjoona owa buli ngeri; ¹⁶ maaya, olubugabuga, olusobe, enkambo eza buli ngeri, ¹⁷ ekiwuugulu, enkobyokkobyo, ekkufufu, ¹⁸ ekiwuugulu eky'amatu, ne kimbala, ensega, ¹⁹ kasi-da, mpabaana owa buli ngeri, ekkookotezi, n'ekinyira.

²⁰ "Ebiwuka byonna ebirina ebiwaawaatiro nga bitambuza amagulu ana binaabanga bya muzizo gye muli. ²¹ Naye mu biwuka ebyo ebirina ebiwaawaatiro era nga bitambuza amagulu ana munaalyangamu ebyo ebirina ennyingo ku magulu gaabyo ebigenda nga bibuuka amacco ku ttaka. ²² Mu ebyo bino bye munaalyanga: enzige eza buli ngeri, n'enseenene eza buli ngeri, n'obunyeenyenkule obwa buli ngeri, n'amyanzi aga buli ngeri. ²³ Naye ebiwuka ebirala byonna eby'ebiwaawaatiro nga birina amagulu ana binaabanga bya muzizo gye muli.

Etteeka ku Bisolo Ebitali Birongoofu

²⁴ "Bino nabyo binaabafuulanga abatali balongoofu; buli anaakwatanga ku mulambo gw'ensolo nga zino anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²⁵ Era buli anaasitulanga ekitundu kyonna eky'omulambo gwazo anaatekwanga okwoza engoye ze, kyokka era anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi.

²⁶ "Buli nsolo yonna erina ekigere ekyaseemu naye nga tekyeyawulidde ddala, oba nga tezza bwenkulumu, eneebanga ya muzizo gye muli. Buli anaakwatanga ku mulambo gwazo anaabanga afuuse atali mulongoofu. ²⁷ Mu nsolo zonna ezitambulira ku magulu ana, ezo ezitambulira ku bibatu byazo teziibenga nnongoofu gye muli, buli muntu anaakwatanga ku mulambo gwazo anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²⁸ Era n'oyo anaasitulanga omulambo gwazo anaayozanga engoye ze; naye era anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. Teziibenga nnongoofu gye muli.

²⁹ "Mu nsolo ezigenda zisoobera ku ttaka; zino teziibenga nnongoofu gye muli: eggunju, emmese, amakonkome amanene aga buli ngeri; ³⁰ anaka, enswaswa, omunya, ekkonkome, ne nnawolovu. ³¹ Mu ezo zonna ezisoobera ku ttaka ezo teziibenga nnongoofu gye muli. Era buli anaazikwatangako nga zimaze okufa anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ³² Era emu ku zo bw'eneefanga n'egwa ku kintu eky'engeri yonna ekikozesebwa, ekin-tu ekyo kinaafuukanga ekitali kirongoofu, obanga ekin-tu ekyo kyakolebwa mu muti, oba mu lugoye, oba mu ddiba oba mu kkutiya. Kiteekebwenga mu mazzi. Tekiibenga kirongoofu okutuusa akawungeezi; kyokka oluvannyuma kinaalongookanga. ³³ Era emu ku zo bw'eneegwanga mu nsaka ey'ebbumba, byonna ebiri mu nsaka omwo binaafuukanga ebitali birongoofu, era ensaka eyo muteekwa buteekwa okugyasanga.

³⁴ Emmere eneebanga egenda okuliibwa naye n'ebaako amazzi agavudde mu nsaka omwo, teebenga nnongoofu, n'amazzi agandinywereddwa okuva mu nsaka omwo tegaabanga malongoofu. ³⁵ Era buli kintu kyonna omulambo gw'ensolo zino kwe gunaabanga gugudde ku masiga okufumbirwa oba mu ntamu, binaayasibwayasibwanga, kubanga si birongoofu; era tebiibenga birongoofu gye muli. ³⁶ Naye bwe gunaagwanga mu luzzi oba mu ppiya y'amazzi, ebyo byo binaasigalanga birongoofu; naye oyo yenna anaakwatanga ku mulambo ogwo taabenga mulongoofu. ³⁷ Singa omulambo gugwa ku nsigo ez'engeri yonna ezigenda okusimbibwa, zinaasigalanga nnongoofu. ³⁸ Naye singa ensigo ziyiyibbwako amazzi, omulambo ne guzigwako, teziibenga nnongoofu gye muli.

³⁹ "Singa ensolo yonna ku ezo ze mukkirizibwa okulya efa, oyo yenna anaakwatanga ku mulambo gwayo anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ⁴⁰ Oyo anaalyanga ku nnyama y'omulambo kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, era taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Oyo yenna anaasitulanga omulambo, kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, naye taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi.

⁴¹ "Buli kitonde kyonna ekitambulira ku ttaka kinaabanga kya muzizo, temuukiryenga. ⁴² Temuulyenga kitonde kyonna ekyekululira ku ttaka, obanga kyewaluli-

ra ku lubuto lwakyo, oba nga kitambuza amagulu, oba nga kikozeza ebigerere bingi; kinaabanga kya muzizo.

⁴³ Temuganyanga kwonoonebwa bitonde ebyo n'ekimu. Temubikozesanga temulwa kweyoonona, era temubikizirizanga kubafuula abatali balongoofu.

⁴⁴ Kubanga Nze MUKAMA Katonda wammwe, kale mwetukuzanga ne mubeera batukuvu, kubanga Nze ndi mutukuvu. Temwesemberezanga ebitonde ebyo ebitambulira ku ttaka ne bibafuula abatali balongoofu.

⁴⁵ Kubanga Nze MUKAMA eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, okubeera Katonda wammwe; noolwekyo kibasaanira okubeeranga abatukuvu, kubanga Nze ndi mutukuvu.

⁴⁶ "Ago ge mateeka agakwata ku nsolo, ne ku nnyonyi, ne ku buli kiramu kyonna eky'omu mazzi, ne ku buli kitonde kyonna ekyewalulira ku ttaka.

⁴⁷ Kibasaaniranga mwawulemu, mu bitonde ebiramu ebirongoofu ebisaana okuliibwanga, ne mu bitonde ebiramu ebitali birongoofu ebitasaana kuliibwanga."

Okutukuzibwa Oluvannyuma lw'Okuzaala

12 MUKAMA n'agamba Musa nti, ² "Abaana ba Isiriyiri bagambe nti, 'Omukazi bw'anaabanga olubuto, n'azaala omwana nga wabulenzi, omukazi oyo taabenga mulongoofu okumala ennaku musanvu, okufaana nga bw'atabeera mulongoofu ng'ali mu kiseera ky'okulwala kw'abakazi okwa buli mwezi. ³ Ku lunaku olw'omunaana omwana oyo omulenzi anaakomolebwanga. ⁴ Ate omukazi anaalindanga ne wayitawo ennaku amakumi asatu mu ssatu alyoke atukuzibwe olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'azaala. Taakwatenga ku kintu ekitukuvu wadde okuyingiranga mu watukuvu okutuusa ng'ennaku z'okutukuzibwa kwe ziweddeko. ⁵ Naye bw'anaabanga azadde omwana wabuwala, omukazi taabenga mulongoofu okumala wiiki bbiri, nga bw'abeera ng'ali mu kiseera kye eky'okulwala kw'abakazi okwa buli mwezi. Ate anaalindanga ennaku nkaaga mu mukaaga alyoke alongoosebwe olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'azaala.

⁶ "Ennaku z'omukazi oyo ez'okutukuzibwa bwe zinnaggwangako, bw'anaabanga azadde omwana mulenzi oba muwala, anaaleetanga eri kabona ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjanirangamu, omwana gw'endiga oguwezeza omwaka gumu obukulu okuguwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ng'enjiibwa ento oba ejjiba ng'ekiweebwayo olw'ekibi. ⁷ Kabona anaabiwagayo eri MUKAMA okutangirira omukazi oyo; bw'atyo anaabeeranga mulongoofu olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'amaze okuzaala.

"Ago ge mateeka agakwata ku mukazi anaazaalanga omwana owoobulenzi oba owoobuwala. ⁸ Bw'anaabanga tasobola kuwaayo mwana gwa ndiga, anaaleetanga bibiri bibiri ku bino: enjiibwa ento bbiri oba amayiba abiri, ekimu nga ky'ekiweebwayo ekyokebwa n'ekirala nga ky'ekiweebwayo olw'ekibi. Mu ngeri eno

kabona anaamutangiriranga, bw'atyo n'afuuka mulongoofu."

Amateeka ku Ndwadde Ez'oku Lususu Ezikwata

13 Awo MUKAMA n'agamba Musa ne Alooni nti, ² "Omuntu yenna bw'anaabanga n'akazimbye ku lususu lw'omubiri gwe, oba awabutuse, oba awali akatulututu, ne wafaana ng'awali endwadde ey'ebigenge, aleetebwenga eri Alooni kabona, oba eri omu ku batabani be bakabona. ³ Kabona anaakeberanga ekifo ekyo awazimbye ku lususu, bw'anaasanganga ng'obwoya obuli awo awazimbye bufuuse bweru, ate nga awalwadde wennyise okusinga olususu lw'omubiri gw'omuntu oyo, ng'olwo ebyo bigenge. Kabona bw'anaamalanga okumukebera anaalangiriranga nti omuntu oyo si mulongoofu. ⁴ Naye awazimbye bwe wanaabanga walungudde, naye nga tewennyise okusinga olususu lw'omubiri gwe, ate nga n'obwoya mu wazimbye awo tebufuuse bweru, kabona anaasibiranga omuntu oyo omulwadde mu kalantiini okumala ennaku musanvu. ⁵ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga omuntu oyo; bw'anaasanganga ng'awazimbye teweyongedde, era nga n'obulwadde obwo tebusaasaanye ku lususu, anaayongeranga okumusibira mu kalantiini ennaku endala musanvu. ⁶ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaddangamu okumukebera, kale bw'anaasanganga ng'obuzimbu tebukyalabika nnyo, era obulwadde obwo nga tebusaasaanye ku lususu, anaamulangiriranga nti mulongoofu; kubanga kubadde kubutuka bubutusi. Omuntu oyo anaayozanga engoye ze, era anaabanga mulongoofu. ⁷ Naye okubutuka okwo bwe ku naasaasaananga ku lususu oluvannyuma lw'okweyanjula eri kabona amulangirire nti mulongoofu, anaateekwanga okuddayo eri kabona yeeyanjule buto. ⁸ Kabona anaamukeberanga, bw'anaasanganga ng'okubutuka kusaasaanye ku lususu ku mubiri, kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; ng'ebyo bigenge.

Amateeka g'Ebigenge ne kwe Bitegeerwa

⁹ "Omuntu yenna bw'anaakwatibwanga ebigenge, anaaleetebwanga eri kabona. ¹⁰ Kabona anaamukeberanga, bw'anaasangangawo obuzimbu obweru ku lususu nga bwerusizza n'obwoya, era awazimbye nga waliwo n'ennyama y'omubiri erungudde, ¹¹ ebyo binaabanga bigenge eby'olutentezi ku lususu lw'omubiri gw'omuntu oyo, era kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu. Taasibibwenga mu kalantiini, kubanga amaze okutegeererwawo nga bw'atali mulongoofu.

¹² "Naye singa ebigenge bisaasaana ku lususu ne bituuka wonna wonna okuva ku mutwe gw'omuntu oyo okutuuka ku bigere nga kabona bw'asobola okulaba, ¹³ kale kabona anaakeberanga omuntu oyo; bwe kinaazuulibwanga ng'ebigenge bibunye omubiri

gw'omuntu oyo gwonna, anaamulangiriranga nga bw'ali omulongoofu; kubanga omubiri gwe gwonna gufuuse mweru, oyo mulongoofu. ¹⁴ Naye ku lususu lw'omuntu oyo bwe kunaalabikangako ennyama erungudde taabenga mulongoofu. ¹⁵ Kabona anaakeberanga ennyama eyo erungudde, n'amulangirira nga bw'atali mulongoofu. Ennyama erungudde si nnon-goofu, kubanga bigenge. ¹⁶ Naye singa ennyama erungudde ekyuka n'efuuka enjeru, omuntu oyo anajjanga eri Kabona. ¹⁷ Kabona anaamukeberanga, bw'anaazuulanga ng'olususu olulwadde lufuuse lweru, anaalangiriranga omulwadde oyo okuba omulongoofu; bw'atyo anaabanga mulongoofu.

¹⁸ "Omuntu bw'anaabanga alwadde ejjute ku lususu lwe, naye ne liwona, ¹⁹ kyokka mu kifo awaali ejjute ne wajjawo obuzimbu obweru oba akatulututu akatwakaavu, wasaana walagibwe kabona. ²⁰ Kabona anaakeberangawo, bw'anaasanganga nga wennyise okusinga olususu, nga n'obwoya bwawo bufuuse bweru; kale kabona analangiriranga omuntu oyo nga bw'atali mulongoofu. Obwo bulwadde bwa bigenge ebifulumidde awo awaali ejjute. ²¹ Naye kabona bw'anaakeberangawo, n'asanga ng'obwoya obuliwo si bweru, ate nga tewennyise okusinga olususu era nga tewakyalabika nnyo, kale kabona anaasibanga omuntu oyo mu kalantiini okumala ennaku musanvu. ²² Naye obulwadde obwo bwe bunaasaasaananga ku lususu, kale kabona analangiriranga omuntu oyo nti si mulongoofu, ebyo nga bigenge. ²³ Naye obuzimbu bwe bunaasigalanga mu kifo kimu ne butasaasaana, eyo eneebanga nkovu ya jjute, era kabona anaalangiriranga omuntu oyo nti mulongoofu.

²⁴ "Singa wabaawo ku lususu lw'omuntu awayidde omuliro, awo awali ennyama eyidde ne wazimba, ne wafuuka watwakaavu oba weeru, ²⁵ kabona anaakeberangawo, obwoya bwawo bwe bunaabanga bufuuse bweru, ate nga walabika ng'awennyise okusinga olususu, ebyo nga bigenge bye bifulumye ku lususu oluyidde. Kabona anaalangiriranga omuntu oyo nti si mulongoofu; ebyo binaabanga bigenge. ²⁶ Naye kabona bw'anaakeberanga awo awayidde, n'asanga ng'obwoya obuliwo si bweru, era nga tewennyise kusinga lususu, naye nga tewakyalabika nnyo, kabona anaasibiranga omuntu oyo mu kalantiini okumala ennaku musanvu. ²⁷ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaamukeberanga, kale bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaana ku lususu, kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; ebyo nga bigenge. ²⁸ Naye obulwadde bwe bunaasigalanga mu kifo ekimu ne butasaasaana ku lususu, era ng'awazimbu tewakyalabika nnyo, buno bunaabanga buzimbu obuleeteddwa omuliro ogwayokyawo; kale kabona anaamulangiriranga nti mulongoofu; kubanga eyo y'enkovu ku lususu awaayokebwa omuliro.

²⁹ "Omusajja oba omukazi bw'anaalwalanga ebbwa ku mutwe oba ku kalevu, ³⁰ kabona anaakeberanga

ebbwa eryo, bwe linaabanga lyennyise okusinga olususu, nga n'obwoya obulirimu bwa kyenvu ate nga bwa matalaga; kale kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; eryo nga lye bbwa erisiiwa, nga bye bigenge eby'oku mutwe oba eby'oku kalevu. ³¹ Kabona bw'anaakeberanga ebbwa erisiiwa, n'asanga nga teryennyise kuyisa lususu, ate nga mu lyo nga temulimu bwoya buddugavu, kale kabona anaasibiranga omuntu oyo alina ebbwa erisiiwa mu kalantiini amalemu ennaku musanvu. ³² Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga ebbwa eryo, bw'anaasanganga ng'okusiiwa tekusaasaanye, ate nga mu bbwa temulimu bwoya bwa kyenvu, era ng'awasiiwa tewennyise kusinga lususu, ³³ omuntu oyo asaananga amwebwe okuggyako awo awalwadde wokka; ate kabona anaamusibiranga mu kalantiini ennaku endala musanvu. ³⁴ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga awo awasiiwa, okusiiwa bwe kunaabanga tekusaasaanye ku lususu, ate nga tewennyise kusinga lususu, kale, kabona anaalangiriranga omuntu oyo nga bw'ali omulongoofu; era omuntu oyo anaayozanga engoye ze n'abeera mulongoofu. ³⁵ Naye okusiiwa bwe kunaasaasaananga ku lususu ng'amaze okulongooka, ³⁶ kabona anaayongeranga okumukebera, bw'anaasanganga ng'okusiiwa kusaasaanye ku lususu, kabona taanoonyenga bwoya bwa kyenvu mu bbwa eryo; omuntu oyo si mulongoofu. ³⁷ Naye mu kulaba kwa kabona, okusiiwa bwe kunaabanga tekweyongedde, nga n'obwoya obwa kyenvu bukuze mu bbwa, olwo ng'okusiiwa kuwonye, era omuntu oyo nga mulongoofu era kabona naye anaamulangiriranga nti mulongoofu.

³⁸ "Omusajja oba omukazi bw'anaabanga n'obutulututu obweru ku mubiri gwe, ³⁹ kabona anaamukeberanga, bw'anaasanganga ng'obutulututu bweruyeru, okwo kuba kubutukabutuka okuyiise ku lususu lw'omuntu oyo, ye aba mulongoofu.

⁴⁰ "Omusajja bw'anaakuunyuukangako enviiri ze ku mutwe gwe zonna, anaabeeranga kyemwa, naye nga mulongoofu. ⁴¹ Era omusajja bw'anaakuunyuukangako enviiri ze ez'omu maaso nga ku kyenye, oyo anaabanga wa kiwalaata eky'omu bwenyi, kyokka nga mulongoofu. ⁴² Naye mu mutwe omutali nviiri oba mu kiwalaata eky'omu bwenyi bwe munaabangamu akafo akalwadde ebbwa nga kalungudde keeruyeru nga kalimu obumyufumyufu, ebyo nga bigenge bye bifulumye mu mutwe ogutaliimu nviiri oba mu kiwalaata eky'omu bwenyi. ⁴³ Kale kabona anaakeberanga omuntu oyo, bw'anaasanganga ng'akafo ako awalwadde ebbwa era awazimbye mu mutwe oguwedde mu enviiri oba mu kiwalaata ekiri mu bwenyi, nga kalungudde era nga weeruyeru nga kalimu obumyufumyufu, nga walabika ng'ebigenge bwe biba nga biri ku lususu olw'omubiri, ⁴⁴ omuntu oyo anaabanga mu-genge, nga si mulongoofu. Kabona anaamulangiriran-

ga nga bw'atali mulongoofu, olw'obulwadde obwo mu mutwe gwe.

⁴⁵ "Omuntu anaalwalanga ebigenge anaayambalanga engoye njulifu, n'enviiri z'oku mutwe gwe anaazirekanga ne zikula ne ziduumuuka, anaabikkanaga ku mumwa gwe ogw'engulu n'atambula nga bw'aleekaana nti, 'Siri mulongoofu! Siri mulongoofu!'"
⁴⁶ Ebbanga lyonna omuntu ly'anaamalanga ng'alina obulwadde obwo anaabeeranga si mulongoofu. Anaasulanga yekka mu nnyumba ye ebweru w'olusiisira.

Ebigenge mu Byambalo

⁴⁷ "Obulwadde bw'ebigenge bwe bunaalabikanga mu byambalo by'omusajja oba eby'omukazi, ebyambalo ebyo nga bikoleddwa mu byoya by'endiga oba mu bafuta oba maliba, ⁴⁸ oba mu nfunyiro ne mu ntabiro z'ebiyambalo by'ebiyoya by'endiga, oba mu bafuta oba mu maliba, oba mu kyambalo ekya buli ngeri yonna ekitungiddwa mu maliba; ⁴⁹ era obulwadde obwo bwe bunaalabikanga nga bwa langi ya kiragalalagala oba myufumyufu, nga buli mu kyambalo oba mu nfunyiro oba mu ntabiro zaakyo, oba mu kyambalo kyonna ekitungiddwa mu maliba; obwo nga bulwadde bwa bigenge, era bunaalagibwanga kabona. ⁵⁰ Kabona anaakeberanga obulwadde obwo, anaasibiranga ekin-tu ekyo omuli obulwadde mu kalantiini okumala enaku musanvu. ⁵¹ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga obulwadde obwo. Bw'anaasanganga ng'obulwadde obwo bauaasanye mu kyambalo, mu nfunyiro oba mu butungiro oba mu maliba, oba mu kyonna ekitungiddwa mu maliba, ng'amanya ng'obulwadde obwo bwa bigenge ebitta n'omuntu; ekyo ekyambalo nga si kirongoofu. ⁵² Kabona anaayokyan-ga ebyambalo ebyo, obanga obulwadde buli mu nfunyiro oba mu ntabiro ez'ebiyambalo ebya bafuta oba eby'ebiyoya by'endiga, oba ebirala byonna ebitungiddwa mu maliba, kubanga obwo bwe bulwadde bw'ebigenge ebittira ddala. Ebyambalo ebyo binaayo-keb-wanga mu muliro.

⁵³ "Kabona bw'anaabanga akebedde ekyambalo ekirimu obulwadde, n'asanga nga tebusaasaanye mu kyambalo, ne mu nfunyiro zaakyo, oba ne mu ntabiro, oba ne mu kyonna ekitungiddwa mu maliba, ⁵⁴ kale kabona anaalagiranga ne bayoza ekyambalo ekyo omuli obulwadde, n'ayongera okukisibira mu kalantiini ennaku endala musanvu. ⁵⁵ Awo kabona anaakeberanga ekyambalo ekyo ekyoze, bw'anaasanganga ng'erangi y'akafo awali obulwadde tekyuse, newaakubadde ng'obulwadde tebusaasaanye, ekyambalo ekyo nga si kirongoofu. Mukyokyan-ga mu muliro, awali ebigenge ne bwe wanaabanga mu kyambalo mu maaso oba mu mabega gaakyo. ⁵⁶ Naye kabona bw'anaakeberanga n'asanga nga bwe bamaze okwoza ekyambalo, akafo ako awali obulwadde tekakyalabika nnyo, akafo ako anaakayuzangamu mu kyambalo

ekyo, oba mu ddiba oba mu kiruke kyonna ekyambalo-wa. ⁵⁷ Naye obulwadde obwo bwe bunaalabikanga nate mu kyambalo, oba mu kyambalo eky'eddiba oba ekiruke, nga busaasaanye, kale munaayokyan-ga mu muliro ekyambalo ekyo omuli obulwadde. ⁵⁸ Naye mu kyambalo kyonna, oba ekyambalo eky'eddiba oba ekiruke, obulwadde bwe buggwangamu nga kimaze okwozebwa, kale kinaayozebwanga omulundi og-wokubiri, ne kiba kirongoofu."

⁵⁹ Eryo lye tteeka ery'obulwadde bw'ebigenge mu byambalo by'ebiyoya by'endiga, oba linena, oba ebiruke obulusi, oba ebitunge mu maliba mu ngeri ez-itali zimu, erinaasinzirwangako okulangirira obanga ekyambalo kirongoofu oba si kirongoofu.

Abagenge Okufuulibwa Abalongoofu

14 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lino lye tteeka erinaagobererwanga ku lunaku omugenge lw'anaafuulibwanga omulongoofu mu ngeri entongole ng'aleeteddwa eri kabona. ³ Kabona anaafulumanga n'agenda ebweru w'olusiisira n'akebera omuntu oyo. Awo bw'anaasanganga ng'obulwadde bw'ebigenge ¹ bumuwonyeeko, ⁴ kabona anaalagiranga okuleetera omuntu oyo agenda okufuulibwa omulongoofu, ebinyonyi bibiri ebiramu ebirongoofu, n'omuti omwerezi, n'oluwuzi olumyufu, n'ezobu. ⁵ Kabona anaalagiranga okuttira emu ku nnyonyi ziri ebbiri waggulu w'amazzi amalungi agali mu luggyo. ⁶ Anaddiranga ennyonyi ennamu, awamu n'omuti omwerezi, n'oluwuzi olumyufu, n'ezobu, byonna ebyo n'abinnyika mu musaayi gw'ennyonyi enettirwanga waggulu w'amazzi amalungi. ⁷ Anaamansiranga omusaayi emirundi musanvu ku oyo obulwadde w'ebigenge agenda okufuulibwa omulongoofu; era anaamulangiriranga nti mulongoofu. Ekinyonyi kiri ekiramu, kabona anaakirekanga n'ekibuuka n'ekigenda. ⁸ Omuntu oyo anaabanga agenda okufuulibwa omulongoofu anaayozanga engoye ze, n'amwako enviiri ze, n'anaaba mu mazzi, n'abeera mulongoofu. Ebyo nga biwedde anaayingiranga mu lusiisira, naye ajjanga kumala ennaku musanvu ng'asula bweru wa weema ye. ⁹ Ku lunaku olw'omusanvu omuntu oyo anaayongeranga okumwa ku mutwe gwe enviiri ze zonna, anaamwangako n'ebirevu bye, n'ebisige bye, n'obwoya obulala bwonna obumwebwa. Ate anaayozanga engoye ze, n'anaaba omubiri gwe gwonna mu mazzi, bw'atyo n'afuuka mulongoofu.

¹⁰ "Ku lunaku olw'omunaana anaaleetanga abaana b'endiga abalume babiri abataliiko kamogo, n'omwana gw'endiga omuluusi nga gwa mwaka gumu ogw'obukulu, n'aleeterako n'obuwunga obulungi obw'emmere ey'empeke obuweza kilo ssatu obw'eki-weebwayo, ng'abutabudde mu mafuta, n'aleeterako

¹ ebigenge Mu Lwebbulaniya, kiyinza okutegeeza n'endwadde endala ez'olususu

n'ebbakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni eweza desimoolo ssatu eza lita. ¹¹ Awo kabona ow'okulangiriranga omuntu oyo okuba omulongoofu, anaamuleetanga, awamu n'ebiweebwayo bye, awali *MUKAMA* Katonda mu mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu. ¹² Awo kabona anaddiranga omu ku baana b'endiga omulume n'aguwaayo awamu n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni, ng'ekiweebwayo olw'omusango, anaabiwuubanga ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekiwuubibwawuubibwa. ¹³ Omwana gw'endiga ogwo anaaguttiranga mu kifo ekitukuvu, ekiweebwayo olw'ekibi n'ekiweebwayo ekyokebwa we bittirwa. Okufaanana ng'ekiweebwayo olw'ekibi, ekiweebwayo olw'omusango nakyo kinaabanga kya kabona; nga kitukuvu nnyo. ¹⁴ Awo kabona anaatoolanga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango n'agusiiga ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabeeranga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo. ¹⁵ Kabona anaddiranga ku mafuta ag'omuzeeyituuni ag'omu pakuli n'agafukako mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, ¹⁶ anannyikanga olunwe lwe olwa ddyo mu mafuta ag'omuzeeyituuni agali mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, n'amansira n'olunwe lwe ku mafuta ag'omuzeeyituuni emirundi musanvu awali *MUKAMA* Katonda. ¹⁷ Kabona anaddiranga agamu ku mafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye n'agasiiga ku lukugiro lw'okutu kw'oyo anaabeeranga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu ky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo, ng'agasiiga kungulu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango. ¹⁸ Kabona anaddiranga amafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye n'agasiiga mu mutwe gw'oyo ajja okufuulibwa omulongoofu, n'amutangiririra awali *MUKAMA*. ¹⁹ Kabona anaawangayo ekiweebwayo olw'ekibi, atangiririre oyo atali mulongoofu ajja okufuulibwa omulongoofu. Oluvannyuma kabona anattanga ekiweebwayo ekyokebwa, ²⁰ n'akiwaayo ku kyoto awamu n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo, n'afuuka mulongoofu. ²¹ "Naye omuntu oyo bw'anaabanga omwavu ng'ebyo byonna tabisobola, anaaleetanga omwana gw'endiga omulume gumu okuba ekiweebwayo olw'omusango, ne kiwuubibwa okumutangiririranga, okwo n'agattirako ne kimu kya kkumi ekya efa eky'obuwunga obulungi ennyo obutabikiddwa mu mafuta, nga kye kiweebwayo eky'emmere y'empeke, n'agattako n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni; ²² n'amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri, ng'okufuna kwe bwe kunaamusobozesanga; emu eneebanga ya kiweebwayo olw'ekibi, endala nga ya kiweebwayo ekyokebwa. ²³ Ebyo byonna eby'okumufuula omulongoofu anaabireetanga eri kabona ku lunaku olw'omu-

naana, ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, awali *MUKAMA*. ²⁴ Kabona anaddiranga omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo olw'omusango, n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni, n'abiwuuba nga kye kiweebwayo ekiwuubibwawuubibwa awali *MUKAMA*. ²⁵ Kabona anattanga omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo olw'omusango; n'addiranga ogumu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango, n'agusiiga ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, era ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo. ²⁶ Kabona anaafukanaga agamu ku mafuta mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, ²⁷ n'amansira n'olunwe lwe olwa ddyo agamu ku mafuta ago agali mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, emirundi musanvu awali *MUKAMA*. ²⁸ Era kabona anaasiiganga agamu ku mafuta ag'omuzeeyituuni agali mu kibatu ky'omukono gwe ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo, ng'agasiiga kungulu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango. ²⁹ Kabona anaddiranga amafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye, n'agasiiga ku mutwe gw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, okumutangiririra eri *MUKAMA*. ³⁰ Era anaawangayo, ng'obusobozi bwe gye bunaakomanga, amayiba oba enjiibwa ento, ³¹ ekinyonyi ekimu ng'ekiweebwayo olw'ekibi n'ekyokubiri ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ng'agattirako n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke. Kabona anaamutangiririranga oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu eri *MUKAMA*. ³² Ago ge mateeka aganaagobererwanga omuntu omugenge anaabanga tasobola biweebwayo ebya bulijjo, alyoke afuuke omulongoofu."

Ebigenge mu Mayumba

³³ *MUKAMA* n'agamba Musa ne Alooni nti, ³⁴ "Bwe muliyiringira mu nsi ya Kanani gye mbawadde okugirya, ne musanga nga ntadde ebigenge mu emu ku nnyumba ez'omu nsi eyo, ³⁵ kale, oyo anaabanga nannyini nnyumba eyo anajjanga n'ategeeza kabona nti, 'Mu nnyumba yange mufaanana ng'omuli obulwadde.' ³⁶ Kabona anaalagiranga ne bafulumya ebintu byonna ebiri mu nnyumba ne babimalamu, nga tannaba kuyingiramu kukebera obulwadde obwo nga bwe buli, si kulwa nga byonna ebiri mu nnyumba biyitibwa ebitali birongoofu. Ekyo nga kiwedde kabona anaayingiranga mu nnyumba n'agikebera. ³⁷ Anaanoonyanga obulwadde we buli; bw'anaabusanganga ku bisenge by'ennyumba eyo, nga kuliko amabala aga kiragalalagala oba amamyukirivu, era nga galabika gayingidde munda mu mubiri gw'ekisenge, ³⁸ olwo kabona anaafulumanga mu nnyumba eyo, n'agiggala okumala en-

naku musanvu. ³⁹ Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakomangawo n'akebera ennyumba eyo. Bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaanidde ku bisenge by'ennyumba eyo, ⁴⁰ kale, anaalagiranga ne basokoola mu bisenge amayinja gonna agaliko obulwadde ne bagasuula ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. ⁴¹ Era anaalagiranga ebisenge byonna eby'omu nnyumba eyo ne bikalakatibwa, ebintu byonna ebikalakatibbwako ne bisuulibwa ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. ⁴² Era banaddiranga amayinja amalala ne bagazimba mu bifo by'agali agaggyibwamu, ne batabula bulungi omusenyu, ennyumba yonna n'ekubibwa omusenyu.

⁴³ "Singa obulwadde buddamu okuzuuka, oluwan-nyuma lw'ennyumba okugiggyamu amayinja gali, n'okugikalakata era n'okugikubako omusenyu omuggya, ⁴⁴ kale, kabona anaagandangayo ne yeetegereza; bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaanye mu nnyumba, ng'ebyo bigenge bye biri mu nnyumba, era nga si nnongoofu. ⁴⁵ Anaalagiranga ennyumba eyo n'emenyebwawo, amayinja gaayo n'embaawo zaayo n'omusenyu ogwagikubwako, byonna binaasitulwanga ne bisuulibwa ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. ⁴⁶ Ennyumba eyo bw'eneebanga tennamenyebwawo, omuntu yenna anaayingiranga mu nnyumba eyo mu kiseera ky'eneemalanga nga nzigale anaabanga si mulongoofu okutuusa akawungeezi. ⁴⁷ N'omuntu yenna anaasulanga mu nnyumba eyo oba anaaliirangamu, anaayozanga engoye ze.

⁴⁸ "Naye kabona bw'anajjanga n'akebera mu nnyumba eyo ng'emaze okukubibwako omusenyu, n'asanga ng'obulwadde tebwasasaana; kale, kabona anaalagiranga ng'ennyumba eyo bw'eri ennongoofu, kubanga olwo ng'obulwadde bugenze. ⁴⁹ Okufuula ennyumba ennongoofu kabona anaddiranga ebinyonyi bibiri n'akabaawo k'omuti omwerezi, n'ekiwero ekimyufu n'ezobu. ⁵⁰ Anattiranga ekimu ku binyonyi mu mazzi amalungi mu kibya eky'ebbumba. ⁵¹ Awo anaddiranga akabaawo k'omuti omwerezi n'ezobu, n'ekiwero ekimyufu, n'ekinyonyi ekikyali ekiramu, n'abinnyika mu musaayi gw'ekinyonyi ekyattiddwa ne mu mazzi amalungi, n'alyoka amansira ennyumba yonna emirundi musanvu. ⁵² Ennyumba anaagifuulanga ennongoofu n'omusaayi gw'akanyonyi, n'amazzi amalungi, n'akanyonyi akalamu, n'akabaawo k'omuti omwerezi, n'ezobu n'ekiwero ekimyufu. ⁵³ Awo n'afulumya ekinyonyi ekiramu ebweru w'ekibuga n'akiteera eyo ne kibuka ne kigenda. Mu ngeri eyo anaatagiriranga ennyumba eyo era eneebanga nnongoofu."

⁵⁴ Ago ge mateeka aganaagobererwanga ku bulwadde bw'ebigenge, omubiri ogusiwa, ⁵⁵ ebigenge mu ngoye oba mu nnyumba, ⁵⁶ oba okubutukabutu-ka, oba obutulututu, ⁵⁷ okusinzirako okutegeera obanga ekintu kirongoofu oba si kirongoofu. Ago ge mateeka ku bigenge.

Amateeka ku Butali Bulongoofu mu Basajja

15 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa ne Alooni nti, ² "Mugambe abaana ba Isirayiri nti omusajja yenna bw'anaavangamu ebitonnya mu bitundu bye ebyekyama, ebimuvaamu ebyo binaabanga ebitali birongoofu. ³ Era lino ly'etteeka ery'obutali bulongoofu bwe obuleeteddwa ebyo ebimuvaamu: obanga bitonnya obutasalako, obanga birekeddaawo, bunaabanga obutali bulongoofu mu musajja oyo.

⁴ "Buli kitanda omusajja oyo alina ebimuvaamu ky'anaasulungako kinaabanga si kirongoofu, ne buli kintu ky'anaatuulangako kyonna kinaabanga si kirongoofu. ⁵ Omuntu yenna anaakwatanga ku kitanda ky'omusajja oyo naye anaafuukanga atali mulongoofu okutuusiza ddala akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ⁶ Omuntu yenna anaatuulanga ku kintu kyonna omusajja oyo alina ebimuvaamu kw'anaabanga amaze okutuula, anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ⁷ Era omuntu yenna anaakwatanga ku musajja oyo alina ebimuvaamu, anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ⁸ Omusajja oyo alina ebimuvaamu bw'anaawandanga amalusu ku muntu omulongoofu, omuntu oyo anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ⁹ Era n'am-atandiiko gonna omusajja oyo alina ebimuvaamu kw'aneebagiranga ganaabanga agatali malongoofu, ¹⁰ era n'omuntu anaakwatanga ku kintu ekirala kyonna ekinaabanga wansi w'omusajja oyo anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ¹¹ Omuntu yenna, omusajja oyo alina ebimuvaamu gw'anaakwatangako nga tasoose kunaaba mu ngalo mu mazzi anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. ¹² Ekibumbe kyonna ekikoze-sebwa mu maka bwe kinaakwatibwangako omusajja oyo alina ebimuvaamu kinaayasibwanga, na buli ekikoze-sebwa mu maka eky'omuti kinaanaazibwanga mu mazzi.

¹³ "Omusajja anaabanga alina ebimuvaamu bw'anaafuulibwanga omulongoofu, aneebaliranga enaku musanvu ez'okufuulibwa omulongoofu; anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi amayonjo agakulukuta, bw'atyo anaafuukanga mulongoofu. ¹⁴ Ku lunaku olw'omunaana kinaamusaaniranga okuddira amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri n'ajja awali *MUKAMA* mu mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu n'abikwasa kabona. ¹⁵ Kabona anaabawangayo, ekimu nga kye ki-weebwayo olw'ekibi n'ekirala nga kye kiweebwayo

ekyokebwa. Mu ngeri eyo kabona anaatangiriranga omusajja oyo olw'ebimuvaamu eri *MUKAMA*.

¹⁶ "Omusajja bw'anaavangamu amazzi g'obusajja anaateekwanga okunaaba omubiri gwe n'amazzi, era anaasigalanga nga si mulongoofu okutuusa akawungeezi. ¹⁷ Buli lugoye olwambalwa oba eddiba nga kuliko amazzi g'obusajja, binaateekwanga okwozebwa mu mazzi, era binaabanga ebitali birongoofu okutuusa akawungeezi. ¹⁸ Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi, ne wabaawo amazzi g'obusajja agafulumizibwa, bombi banaanaabanga mu mazzi agatukula, era banaabeeranga abatali balongoofu okutuusa akawungeezi.

Amateeka ku Butali Bulongoofu mu Bakazi

¹⁹ "Omulukazi bw'anaavangamu omusaayi ng'empisa ye eya bulijjo eya buli mwezi bw'eba, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu, ne buli anaamukwatangako anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²⁰ Mu bbanga eryo ng'omukazi oyo si mulongoofu buli kintu kyonna ky'anaagalamirangako kinaabanga ekitali kirongoofu, ne buli kintu kyonna ky'anaatuulangako kinaabanga ekitali kirongoofu. ²¹ Era buli anaakwatanga ku kitan-da kye kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, n'okunaaba mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²² Buli anaakwatanga ku kintu kyonna omukazi oyo ky'atuulako, anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²³ Bwe kinaabanga ekitanda oba ekintu ekirala kyonna omukazi oyo ky'anaabanga atuddeko, omuntu bw'anaakikwatangako anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²⁴ Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi oyo, omusaayi gw'omukazi ogumuvaamu ogwa buli mwezi ne gumu-tonnyako, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu; n'ekitanda kw'anaagalamiranga nakyo kinaabanga ekitali kirongoofu.

²⁵ "Omulukazi bw'anaavangamu omusaayi okumala ennaku nnyingi mu biseera ebitali ebyo ebya buli mwezi nga bwe kiba bulijjo, oba bw'anaavangamu omusaayi okumala ennaku ezisukka ku za bulijjo eza buli mwezi, anaabeeranga atali mulongoofu mu bban-ga ly'anaamalanga ng'avaamu omusaayi, nga mu biseera bye ebya buli mwezi. ²⁶ Buli kitanda ky'anaagalamirangako ng'omusaayi gukyamuvaamu ki-naabeeranga ekitali kirongoofu, ng'ekitanda kye bwe kiba mu biseera bye ebya buli mwezi eby'okuvaamu omusaayi, era ne buli kintu ky'anaatuulangako kinaabanga ekitali kirongoofu nga bwe kiba mu biseera bye ebya buli mwezi. ²⁷ Buli muntu anaakwatanga ku bin-tu ebyo anaabeeranga atali mulongoofu; kinaa-musaaniranga okwoza engoye ze, n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu

okutuusa akawungeezi. ²⁸ Naye omukazi oyo avaamu omusaayi bw'anaafuulibwanga omulongoofu, anee-baliranga ennaku musanvu, N'oluvannyuma lwazo anaabeeranga mulongoofu. ²⁹ Ku lunaku olw'omu-naana kinaamusaaniranga okuddira amayiba abiri, oba enjiibwa ento bbiri n'ajja awali *MUKAMA* ku mulyan-go gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu n'abikwasa kabona. ³⁰ Kabona anaawangayo ekimu nga kye ki-weebwayo olw'ekibi, n'ekirala nga kye kiweebwayo ekyokebwa. Mu ngeri eyo kabona anaatangiriranga omukazi oyo eri *MUKAMA* olw'ekitali kirongoofu ekimu-vaamu.

³¹ "Bwe mutyo bwe munaakugiranga abaana ba Isir-ayiri balemenga okusemberera ebintu ebibafuula abatali balongoofu, balemenga okufa olw'obutali bu-longoofu bwabwe okuboononyesa Eweema ya *MUKAMA* eri wakati mu bo.

³² "Ago ge mateeka ku musajja alina ebimuvaamu mu bitundu bye eby'ekyama, n'oyo avaamu amazzi g'obusajja; ³³ ne ku mukazi anaavangamu omusaayi ng'empisa y'abakazi eya bulijjo eya buli mwezi bw'eba. Amateeka ago ganaakwatanga ku musajja oba ku mukazi alina ebimuvaamu, ne ku musajja aneebakan-ga n'omukazi atali mulongoofu."

Omulukolo ogw'Okutangiririra

¹⁶ Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Musa, abaana ba Aloonii ababiri bwe baali bamaze okufa ol-wokubanga baasemberera *MUKAMA*. ² *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Tegeeza muganda wo Aloonii ale-menga okujja buli w'anaayagaliranga, mu kifo Awatukuvu ekiri munda w'eggigi, okutunuulira entebe ey'okusaasira eri ku Ssanduuuko ey'Endagaano; bw'alikikola talirema kufa; kubanga nzijanga kulabikira mu kire nga kiri waggulu w'entebe ey'okusaasira. ³ Naye Aloonii bw'anaabanga ajja mu kifo Awatukuvu anaaleetanga ennyana ennume olw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume olw'ekiweebwayo ekyokeb-wa. ⁴ Anaayambalanga ekkooti entukuvu eya bafuta, ne munda ku mubiri gwe anaasookangako empale eya bafuta, nga yeesibye olukoba olwa bafuta, ne ku mutwe ng'asibyeko ekitambaala ekya bafuta. Ebyam-balo ebyo bitukuvu, noolwekyo kimusaaniranga oku-sooka okunaaba omubiri gwe mu mazzi nga tannabyambala. ⁵ Era anaggyanga mu baana ba Isir-ayiri embuzi ennume bbiri nga za kiweebwayo olw'ek-ibi, n'endiga emu nga ya kiweebwayo ekyokebwa.

⁶ "Aloonii anaawangayo ennyana ennume nga ya ki-weebwayo kye olw'ekibi alyoke yeetangiririre awamu n'ab'omu maka ge. ⁷ Era anaddiranga embuzi ebbiri n'azireeta eri *MUKAMA* mu mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu. ⁸ Embuzi ebbiri Aloonii anaazikubirangako obululu; akalulu akamu nga ka kugwa ku mbuzi ya *MUKAMA*, n'akalala nga ka kugwa ku mbuzi enessibwangako omusango. ⁹ Aloonii anad-

diranga embuzi akalulu ka *MUKAMA* kwe kanaagwanga, n'agiwaayo okubeera ekiweebwayo olw'okwonona. ¹⁰ Naye embuzi eneegwangako akalulu ak'okugissi-byako omusango, eneewebwangayo eri *MUKAMA* nga nnamu, n'eteebwa n'eddukira mu ddungu mu kifo Azazeri ng'esibiddwako omusango olw'okutangirira.

Ekiweebwayo olw'Ekibi ekya Kabona n'Abantu

¹¹ "Alooni anaawangayo ennyana eyo ennume nga ya kiweebwayo kye olw'ekibi, alyoke yeetangiririre awamu n'ab'omu maka ge; ennyana eyo ennume anaagittanga nga kye kiweebwayo kye olw'ekibi.

¹² Anaddiranga ekyoterezo ky'obubaane nga kijjudde amanda g'omuliro nga gavudde ku kyoto eri *MUKAMA*, n'embatu bbiri ez'obubaane obw'akaloosa obumerunguddwa obulungi, n'abireeta munda w'eggigi. ¹³ Anasanga obubaane ku muliro eri *MUKAMA*, n'omukka ogunaavanga mu bubaane gunaabikkanga entebe ey'okusaasira eri kungulu w'Essanduuko ey'Endagaano, alyoke aleme okufa. ¹⁴ Anaddiranga ku musaayi ogw'ennyana eyo ennume n'agumansira n'olunwe lwe ku ludda olw'ebuvanjuba olw'entebe ey'okusaasira; era omusaayi ogumu anaagumansiranga n'olunwe lwe emirundi musanvu mu maaso g'entebe ey'okusaasira.

¹⁵ "Era anattanga embuzi ey'ekiweebwayo ky'abantu olw'ekibi, n'atwala omusaayi gwayo munda w'eggigi n'agukola nga bwe yakola omusaayi gw'ennyana ennume; anaagumansiranga ku ntebe ey'okusaasira ne mu maaso gaayo. ¹⁶ Mu ngeri eyo anaatangiririranga Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo olw'obutali bulongoofu n'obujeemu eby'abaana ba Isirayiri, n'olw'ebyonono byabwe ebirala byonna nga bwe byali. Era anaakolanga bw'atyo ne ku Weema ey'Okukunjaanirangamu eri mu bo wakati mu butali bulongoofu bwabwe. ¹⁷ Mu Weema ey'Okukunjaanirangamu temuubengamu muntu n'omu Alooni bw'anaayingirangamu okutangiririra Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo, okutuusa lw'anaafulumanga ng'amaze okwetangiririra awamu n'ab'omu maka ge, n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri. ¹⁸ Era anafulumanga n'ajja ku kyoto ekiri awali *MUKAMA* n'akitangiririra. Anaddiranga ku musaayi gw'ennyana eya seddume ne ku musaayi gw'embuzi n'agusiiiga ku mayembe gonna ag'ekyoto. ¹⁹ Ku musaayi ogwo anaamansirangako ku kyoto n'olunwe lwe emirundi musanvu okukifuula ekirongoofu n'okukitukuza okukiggya mu butali bulongoofu obw'abaana ba Isirayiri.

Embuzi Esibibwako Omusango

²⁰ "Awo Alooni bw'anaamalanga okutangiririra Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo, n'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'ekyoto, anaaleetanga embuzi ennamu. ²¹ Anaateekanga emikono gye gyombi ku mutwe gw'embuzi eyo ennamu n'agikwatako, n'agyenenyerezaako ebyonono by'abaana ba Isirayiri, n'obu-

jeemu bwabwe, n'ebibi byabwe byonna, ng'abitadde ku mutwe gw'embuzi eyo. Embuzi anaagisindikanga mu ddungu ng'etwalibwa omusajja anaalondebwanga okukola omulimu ogwo. ²² Embuzi eyo eneetikanga ebyonono by'abaana ba Isirayiri byonna n'ebitwala mu kifo eteri bantu, eyo omusajja oyo gy'anaagiteeranga n'eraga mu ddungu.

²³ "Alooni anaayingiranga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ne yeeyambulamu ebyambalo ebya bafuta bye yayambadde nga tannayingira mu Kifo eky'Awatukuvu Ennyo, era naabirekanga awo.

²⁴ Anaanaabiranga omubiri gwe mu mazzi nga gali mu kifo ekitukuvu, n'alyoka ayambala ebyambalo bye ebya bulijjo. Anaafulumanga n'awaayo ekiweebwayo kye ekyokebwa ku lulwe, n'ekiweebwayo ekyokebwa olw'abantu bonna, alyoke yeetangiririre era n'abantu abatangiririre. ²⁵ Era n'amasavu ag'ekiweebwayo olw'ekibi anaagookeranga ku kyoto.

²⁶ "Omusajja anaatanga embuzi esibiddwako omusango, eraze mu Azazeri mu ddungu, kinaamugwiranga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe n'amazzi; oluvannyuma anaakomangawo mu lusiisira.

²⁷ Ennyana ennume n'embuzi ennume ez'okuwaayo olw'ebiweebwayo olw'ekibi, era omwava omusaayi ogwaleetebwa mu Kifo eky'Awatukuvu Ennyo olw'okutangiririra, ziteekwa okufulumizibwa ebweru w'olusiisira, amaliba gaazo n'ennyama yaazo eriibwa n'eyo eteriibwa, zonna binaayokebwanga. ²⁸ Oyo anaazokyanga anaateekwanga okwoza engoye ze, n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi; oluvannyuma anaakomangawo mu lusiisira.

Olunaku olw'Okutangiririra

²⁹ "Etteeka lino munaalikwatanga emirembe gyonna: Ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'omusanvu muneesanga eby'amasanyu byonna n'emirimu gyammwe gyonna, temuukolerengako mulimu gwonna mmwe bannannyini nsi era n'abagwira ababeera mu mmwe, ³⁰ kubanga ku lunaku olwo multangiririrwa ne mufuulibwa abalongoofu. Bwe mutyo mu-naabeeranga muvudde mu byonono byammwe ne mufuulibwa balongoofu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. ³¹ Lunaabanga ssabiiti nga lwa kuwummula; era kibasaanira okwefisanga bye mwandiyagadde; etteeka eryo linaabanga lya mirembe gyonna. ³² Kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni era ng'ayawulibwa n'asikira kitaawe, y'anaatangiririranga. Anaayambalanga ebyambalo ebya linena ebitukuvu, ³³ n'atangiririra Ekifo Awatukuvu Ennyo, n'atangiririra n'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, n'atangiririra n'ekyoto, ne bakabona awamu n'abantu bonna mu kibiina kyonna.

³⁴ "Etteeka eryo linaababeereranga lya mirembe gyonna, ng'okutangiririra okwo kukolebwa omulundi gu-

mu buli mwaka olw'ebyonoono byonna eby'abaana ba Isirayiri."

Awo byonna ne bikolebwa nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Etteeka ku Biweebwayo Ebitali bya Bulijjo

17 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² "Tegeeza Alooni ne batabani be n'abaana ba Isirayiri bonna, obagambe nti, Kino *MUKAMA* ky'alagidde: ³ Omuntu yenna Omuyisirayiri anaawangayo ekiweebwayo eky'ente, oba endiga ento, oba embuzi, munda mu lusiisira oba ebweru w'olusiisira, ⁴ nga tagireese ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, okugiwaayo ng'ekirabo ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda mu kisasi ky'Eweema ya *MUKAMA*; omuntu oyo anaabanga azzizza omusango ogw'okuyiwa omusaayi; olwokubanga ayiye omusaayi, anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne. ⁵ Ekyo kiri bwe kityo abaana ba Isirayiri balyoke balekeraawo okuweerangayo ebiweebwayo byabwe ebweru mu nnimiro, naye babireetenga awali *MUKAMA* Katonda. Kibagwanira okubireetanga eri *MUKAMA* babikwasenga kabona ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, ne biryoka bittibwa nga bye biweebwayo eri *MUKAMA* olw'emirembe. ⁶ Kabona anaamansiranga omusaayi ku kyoto kya *MUKAMA* ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, amasavu n'agookya ne muvaamu akaloosa akalungi akasanyusa *MUKAMA* Katonda. ⁷ Tebasaana kwongera kuwangayo biweebwayo byabwe eri bakatonda be beekoledde mu kifaananyi ky'embuzi, be bakola nabyo eby'obwamalaaya ¹. Eryo linaabanga tteeka lyabwe lya lubeerera n'okuyita mu mireembe egigenda okuddawo.

⁸ "Era bagambe nti, Buli muntu yenna Omuyisirayiri, oba omunnaggwanga yenna abeera mu bo, aliwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, oba ekiweebwayo eky'engeri yonna, ⁹ nga takireese ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu, okukiwaayo eri *MUKAMA* Katonda, omuntu oyo anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne.

¹⁰ "Omuntu yenna Omuyisirayiri oba ow'omu bannamawanga ababeera mu Isirayiri bw'anaalyanga omusaayi ogw'engeri yonna, nnaamunyiigiranga oyo anaalyanga omusaayi, era nnaamugobanga ne mu gaana okukolagananga ne banne. ¹¹ Kubanga obulamu bw'ekitonde buli mu musaayi, ate nkibawadde okubatagiririra ku kyoto; omusaayi gwe gutangiririra obulamu bw'omuntu. ¹² Noolwekyo Abayisirayiri mbagambe nti tewabanga n'omu mu mmwe anaalyanga omusaayi, era ne munnaggwanga abeera mu mmwe naye taalyenga musaayi.

¹³ "Omuyisirayiri yenna, oba omunnaggwanga abeera mu mmwe, bw'anaayigganga ensolo oba enny-

I eby'obwamalaaya Katonda ageraageranya okusinza ebitali ye, ku kukola ebikolwa eby'obwamalaaya

onyi nga ya kulya, anaagikenenulangamu omusaayi n'agubikkako ettaka, ¹⁴ kubanga obulamu bwa buli kitonde gwe musaayi gwakyo. Abayisirayiri kyenvudde mbagambe nti temulyanga musaayi gwa kitonde eky'engeri yonna, kubanga obulamu bwa buli kitonde gwe musaayi gwakyo, omuntu yenna anaagulyanga anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne.

¹⁵ "Omuntu yenna omuzaaliranwa oba omunnaggwanga anaalyanga ekintu kyonna ekinaabanga kisangiddwa nga kifu, oba nga kitaaguddwataaguddwa ensolo enkambwe, anaayozanga ebyambalo bye, n'anaaba mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi; oluvannyuma anaabeeranga mulongoofu. ¹⁶ Naye bw'ataayozenga byambalo bye, n'okunaaba n'atanaaba, ye anaabanga yeerettedde obutali bulongoofu bwe okumusigalako."

Okusula n'Omukazi mu Ngeri Emenya Amateeka

18 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Nze *MUKAMA* Katonda wammwe. ³ Temusaana kweyisanga mu bikolwa byammwe ng'ab'omu Misiri, gye mwabeeranga, bwe beeyisa, era temusaana kweyisanga ng'ab'omu Kanani, gye mbatwala, bwe beeyisa. Temutambuliranga mu mateeka gaabwe. ⁴ Munaagonderanga ebiragiro byange, munaakwatanga amateeka gange, era mwe munaatambuliranga. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe. ⁵ Mugonderanga ebiragiro byange awamu n'amateeka gange, kubanga buli muntu anaabikwatanga mu byo mwanaatambulizanga obulamu bwe. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

⁶ "Tewabanga omuntu yenna mu mmwe ajja eri munne gw'alinako oluganda ne yeebaka naye. Nze *MUKAMA*.

⁷ "Toteeteranga kitaawo buswavu ng'okola ebyensonyi ne nnyoko. Oyo ye maama wo eyakuzaala, tewebakanga naye ne mukola ebyensonyi, n'omuleetako obuswavu.

⁸ "Tewebakanga na muka kitaawo ne mukola ebyensonyi, ekyo kireetera kitaawo obuswavu ne kimumalamu ekitiibwa.

⁹ "Tewebakanga na mwannyoko, azaalibwa kitaawo, oba azaalibwa nnyoko, ne bwe muba nga mwakulira mu maka gamu oba nga temwakulira wamu, tomukolangako bya nsonyi okumuleetera obuswavu.

¹⁰ "Tewebakanga na muwala azaalibwa mutabani wo, oba muwala w'omwana wo omuwala, n'okola naye ebyensonyi; ekyo ne kikuleetako obuswavu.

¹¹ "Tewebakanga na mwana wa muka kitaawo ow'obuwala eyazaalibwa kitaawo n'omukolako ebyensonyi; oyo mwannyoko. Tomuleeteranga bya buswavu.

¹² "Tewebakanga na mwannyina wa kitaawo n'okola naye ebyensonyi; oyo ne kitaawo ba musaayi gwe gumu.

13 “Teweebakanga na muwala bwe bazaalibwa ne nnyoko n’okola naye ebyensonyi; kubanga oyo ne nnyoko ba musaayi gwe gumu.

14 “Toweebuulanga muganda wa kitaawo, ng’olaga eri mukazi we weebake naye mukole ebyensonyi; oyo maama wo omuto.

15 “Teweebakanga na muka mutabani wo ne mukola ebyensonyi; kubanga oyo ye mukyala wa mutabani wo; tomuleeteranga bya buswavu.

16 “Teweebakanga na muka muganda wo ne mukola ebyensonyi, kubanga ekyo kinaaleeteranga muganda wo obuswavu.

17 “Teweebakanga na mukazi ate ne muwala wa n’okola nabo ebyensonyi. Era teweebakanga na mwana muwala owa mutabani wa mukazi oyo oba na mwana muwala owa muwala we; kubanga abo ba musaayi gwe gumu n’ogw’omukazi oyo. Ekyo kibi kinene.

18 “Toleetanga mukazi nga muganda wa mukyala wo ne badda mu kuvuganya, era ne weebaka naye ne mukola ebyensonyi nga mukyala wo akyali mulamu.

19 “Tosembereranga mukazi ng’oyagala weebake naye omukoleko ebyensonyi ng’ali mu kiseera kye ekyo buli mwezi eky’okuvaamu omusaayi mw’abeerera atali mulongoofu.

20 “Teweebakanga na mukyala wa munnansi yammwe okumukolako ebyensonyi, n’akuleetera obutali bulongoofu.

21 “Mu baana bo towangayo n’omu ng’ekiweebwayo ekyokeddwa mu muliro eri Moleki, kubanga erinnya lya Katonda wo tosaanira kuliweebuulanga. Nze *MUKAMA*.

22 “Teweebakanga na musajja nga bwe wandyebase n’omukazi, ekyo kibi ekikyayibwa ennyo.

23 “Tokolanga bya nsonyi ku nsolo kubanga ekyo kinaakufuulanga atali mulongoofu. Omukazi teyeewangayo eri ensolo emukoleko ebyensonyi, okwo kwe kuwabira ddala.

24 “Temwereetangako obutali bulongoofu nga mugoberera amayisa ago amabi; kubanga n’amawanga ge njenda okugoba mu nsi mwe mujja okuyingira bwe geefuula bwe gatyo agatali malongoofu; 25 n’ensi n’efuuka etali nnongoofu, ne ngibonereza olw’ebyonoono byayo, n’abantu baamu abagibeeramu n’ebasesema. 26 Naye mmwe mukuumenga ebiragi byange n’amateeka gange. Abazaaliranwa ne bannamawanga abali mu mmwe tewabanga n’omu anaakolanga ku bintu ebyo n’akatono ebikyayibwa ennyo bwe bityo. 27 Kubanga ebintu ebyo byonna byakolebwanga abantu abaabasooka mmwe okubeera mu nsi omwo, ensi n’efuuka etali nnongoofu. 28 Ensi eyo bwe muligifuula etali nnongoofu, egenda kubasesema nga bwe yasesema amawanga agaabasooka okugibeeramu.

29 “Abantu bonna abanaakolanga ebintu ebyo ebibi ebikyayibwa ennyo, abantu ng’abo banaagobwanga

ne bagaanibwa okukolagana ne bannaabwe. 30 Mukwatenga amateeka gange, nga mwewalanga okukola ebyonoono ebyo ebikyayibwa eby’amayisa amabi, abo abaabasooka ge beeyisanga si kulwa nga gabafuula abatali balongoofu. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.”

Obutukuvu n’Enneeyisa y’Omuntu

19 Awo *MUKAMA* Katonda n’agamba Musa 2 ategeeze ekibiina kyonna eky’abaana ba Isirayiri abagambe nti, “Mubeerenga batukuvu, kubanga nze *MUKAMA* Katonda wammwe ndi mutukuvu.

3 “Buli omu mu mmwe assengamu nnyina ne kitaawe ekitiibwa; era mukuumenga Ssabbiiti zange. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

4 “Temulaganga mu bitali Katonda, era temwekolera bakatonda abaweese mu kyuma ekisaanuuse. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

5 “Bwe munaawangayo eri *MUKAMA* ekiweebwayo olw’emirembe, mukiwengayo mu butuufu kiryoke kikkirizibwe. 6 Kinaalibwanga ku lunaku olwo lwe kinaaweewangayo oba enkeera; ekinaabanga kisigadewo okutuusa ku lunaku olwokusatu kinaazikiribwanga mu muliro. 7 Singa kiriibwa ku lunaku olwokusatu tekiibenga kirongoofu, era tekikkirizibwanga, 8 ne buli anaakiryangako anaabanga azzizza omusango; kubanga anaabeeranga aweebudde ekintu kya *MUKAMA* ekitukuvu; omuntu oyo anaagobwanga n’agaanibwa okukolagananga ne banne.

9 “Bw’okungulanga ekyengera eky’omu ttaka lyo, tokunguliranga ddala ebibala byonna eby’omu nnimiro yo okutuuka ku nkomerero zaayo, oba okukunjaanya obubala obutonotono obunaabanga bugudde wansi ng’okungula. 10 Ennimiro yo ey’emizabbibu togimalirangamu ddala bibala byonna, n’ebyo ebibanga bigudde wansi tobikunjaanyanga. Obirekeranga abaavu ne bannamawanga. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

11 “Tobbanga.

“Tokumpanyanga.

“Temulimbagananga.

12 “Tokozesanga linnya lyanze ng’olayira ebitaliimu nsa, n’ovumisa erinnya lya Katonda wo. Nze *MUKAMA*.

13 “Muliraanwa wo tomujooganga so tomunyaganako bibye.

“Tosulanga na mpeera ya mupakasi wo n’omala nayo ekiro kyonna okutuusa enkya nga tonnagimusasula.

14 “Omuggavu w’amatu tomukolimiranga, so n’omuzibe w’amaaso tomuteganga nkonge w’anaayita, naye otyanga Katonda wo. Nze *MUKAMA*.

15 “Tosalirizanga ng’olamula; tobanga na kyekubiira ku ludda lw’omwavu wadde okwekubiira ku ludda lw’ow’ekitiibwa, banno obasalirangawo mu bwenkanya.

16 “Togendanga ng’osaasaanya enjamba mu banno.

"Tokolanga kintu kyonna ku munno ekiyinza okumuleetera okufiirwa obulamu bwe. Nze *MUKAMA*.

Etteeka ku Kwagala

17 "Muganda wo tomukyawanga mu mutima gwo. Naye munno ng'asobezza, omunenyanga, si kulwa nga naawe ogwa mu kibi nga ye.

18 "Towalananga ggwanga oba okusiba ekiruyi ku mwoyo eri munno yenna ow'omu nsi yo, naye yagalan-ga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka. Nze *MUKAMA*.

19 "Okwatanga amateeka gange.

"Tokkirizanga nsolo za ngeri ndala kuzaazisa mu nsolo zo.

"Mu nmiro yo tosimbangamu nsigo za ngeri bbiri.

"Toyambalanga kyambalo eky'olugoye olw'ebiwero eby'engeri ebbiri.

20 "Omusajja bw'aneebakanga n'omuuddu omukazi n'amusobyako, naye ng'omukazi oyo tannaweebwa ddembe lye, kyokka ng'aliko omusajja amwogereza, wanaabangawo okuwozesebwa n'ebibonerezo, naye tebattibwenga, kubanga omukazi anaabanga tannaweebwa ddembe lye. 21 Naye omusajja anaaleetanga endiga ennume ku mulyango gwa Weema ey'Okukunghanirangamu, nga ky'ekiweebwayo kye eri *MUKAMA* eky'omusango. 22 Kabona anaakozesanga endiga ennume ey'ekiweebwayo olw'omusango okutangiririra omusajja oyo eri *MUKAMA*; era ekibi kye ky'anaabanga akoze kinaamusonyiyibwanga.

23 "Bwe muyingiranga mu nsi ne musimba emitte egya buli ngeri egy'ebibala ebyokulya, mukitegeere nti ebibala byagyoo biriba ng'ebiwereeddwa. Biriwerekwa okumala emyaka esatu; tebijjanga kuliibwanga. 24 Mu mwaka ogwokuna ebibala byako byonna binaabanga bitukuvu, nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* eky'okumutendereza. 25 Naye mu mwaka ogwokutaano munaayinzanga okulya ku bibala byako. Mu ngeri eno ebibala byako bigenda kweyongeranga nnyo. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

26 "Tolyanga nnyama yonna nga teweddeemu musaayi;

"so tokolanga bya ddogo wadde eby'okulagula.

27 "Enviiri ez'oku mabbali g'omutwe gwo tozisanagako; n'ekirevu kyo tokikomolanga.

28 "Toweasalanga misale ku mubiri gwo olw'okujjuki-ira abaafa oba okwesalako enjola. Nze *MUKAMA*.

29 "Tofuulanga mwana wo omuwala ekivume ng'omufudde omwenzi, kubanga kirireetera abantu mu nsi yo okufuuka abenzi, n'ensi n'ejjula okwonoona.

30 "Mukuumanga Ssabbiiti zange era mussangamu ekitiibwa ekifo kyange ekitukuvu. Nze *MUKAMA*.

31 "Temwebuuzanga ku basamize oba okukyukiranga abalogo, kubanga bagenda kubaleetera okwonooneka. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

32 "Ositukiranga ow'envi, n'omukadde omussangamu ekitiibwa, era ne Katonda wo omutyanga. Nze *MUKAMA*.

33 "Omugwira bw'abeeranga omutuuzze mu nsi yammwe, temumuyisanga bubi. 34 Omugwira atuula mu mmwe mumuyisenga ng'omuzaaliranwa ow'omu nsi yammwe. Mumwagalenga nga bwe mweyagala, kubanga nammwe mwali bagwira mu nsi y'e Misiri. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

35 "Temubangamu kyekubiira nga mupima obuwanvu, oba obuzito, oba obungi bw'ebintu. 36 Mubanga ne minzaani entuufu, n'amayinja agapima obuzito amatuufu, n'ekipima ebikalu (efa) ekituufu, n'ekipima ebiyikayiika ng'amazzi (ini) ekituufu. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri.

37 "Munaakwatanga amateeka gange gonna, n'ebira-giro byange byonna, okubitambulirangako. Nze *MUKAMA*."

Ebibonerezo olw'Ekibi

20 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, 2 "Tegeeza abaana ba Isirayiri bw'oti nti, Omuyisirayiri yenna, oba omunnaggwanga atuula mu Isirayiri, bw'anaawangayo omwana we ng'ekiweebwayo eri Moleki, kitaawe w'omwana oyo ajjanga kuttibwa. Abantu ab'omu kitundu ekyo mw'abeera banaa-mukubanga amayinja. 3 Nange kennyini, omuntu oyo nnaamunyiigiranga, era nnaamugobanga ne mmugaana okukolagananga ne banne, kubanga awaddeyo omu ku baana be ng'ekiweebwayo eri Moleki, n'ayonoona Awatukuvu wange era n'avumisa erinnya lyangettukuvu. 4 Era abantu ab'omu kitundu ekyo mw'abeera, bwe banaamuzibiranga ku liiso, omuntu oyo awaddeyo omwana we eri Moleki, ne batamutta, 5 omuntu oyo nnaamunyiigiranga, ne ku b'omu nnyumba ye, ne mbagoba ne mbagaana okukolagananga ne bannaabwe, ye ne banne abakolaganye naye mu kukuba obwamalaaya ne Moleki.

6 "Omuntu bw'anaakolagananga n'abasamize, n'abalogo, n'akuba nabo obwamalaaya, nnaamunyiigiranga, era nnaamugobanga ne mugaana okukolagana ne banne.

7 "Noolwekyo mwetukuze mubeerenga batukuvu, kubanga Nze *MUKAMA* Katonda wammwe. 8 Mukwatemala amateeka gange, mugagobererenga. Nze *MUKAMA* abatukuza.

9 "Omuntu yenna anaakolimiranga kitaawe oba nnyina wa kuttibwanga. Noolwekyo akolimide kitaawe oba nnyina, omusaayi gwe gunaabanga ku mutwe gwe.

10 "Omusajja bwanaayendanga ku muka omusajja, bombi, omusajja ayenze n'omukazi gw'ayenzeeko bannattibwanga.

11 "Omusajja bw'aneebakanga ne muka kitaawe, anaabanga aweebudde kitaawe. Bombi omusajja

n'omukazi banattibwanga; omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe.

12 "'Omusajja bw'aneebakanga ne muka mutabani we, bombi banattibwanga. Kubanga bombi banaabanga bakoze ebyambyone; omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe.

13 "'Omusajja bw'aneebakanga ne musajja munne nga bwe yandyebase n'omukazi, bombi banaabanga bakoze eky'ekivve; era banattibwanga, n'omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe.

14 "'Omusajja bw'anaawasanga omukazi ate n'atwalirako ne nnyina, ekyo kya kivve. Ye n'abakazi bombi banaayokebwanga mu muliro, bwe mutyo ekyonoono ekyo ne mukyegobako.

15 "'Omusajja bw'anaakolanga eby'ensonyi ku nsolo, anattibwanga, era n'ensolo munaagittanga.

16 "'Omutukazi bw'anaasembereranga ensolo alyoke akole nayo eby'ensonyi, mumuttanga n'ensolo ne mugitta. Omukazi anattibwanga n'ensolo nettibwa; omusaayi gw'omukazi gunaabanga ku mitwe gwe, n'ogw'ensolo gunaabanga ku mitwe gwayo.

17 "'Omusajja bw'anaawasanga mwannyina, oba nga mwanamuwala wa kitaawe, oba nga mwanamuwala wa nnyina, ne beebaka bombi, kinaabanga kya buwe-mu. Bombi banaagobwanga mu bannaabwe ne babagaana okukolagananga nabo. Kubanga omusajja oyo anaabanga aweebudde mwannyina, era y'aneetikkan-ga obuvunaanyizibwa bwonna olw'ekibi ekyo.

18 "'Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi mu biseera by'omukazi, ebya buli mwezi ng'empisa y'abakazi bw'eba, anaabanga abikudde ensulo y'omusaayi gw'omukazi oyo, era n'omukazi anaabanga yeebikudde. Bombi banaagobwanga mu bannaabwe ne babagaana okukolagananga nabo.

19 "'Tweebakanga na mukazi muganda wa nnyoko oba ne mwannyina wa kitaawo n'okola naye eby'ensonyi, kubanga ekyo kiweebuula owooluganda ow'okumpi. Mwembi munaavunaanyizibwanga olw'ekyonoono kyammwe ekyo.

20 "'Omusajja bw'aneebakanga ne muka kitaawe omuto oba ne muka kijaawe, anaabanga aweebudde bakadde be abo. Omusajja oyo n'omukazi oyo be baneetikkan-ga obuvunaanyizibwa obw'ekibi ekyo, era balifa nga tebalina baana.

21 "'Omusajja bw'anaawasanga muka muganda we, kinaabanga ekikolwa ekitali kirongoofu, kubanga aweebudde muganda we. Tebalizaala baana.

Ekiragiro eky'Okubeeranga Abatukuvu

22 "'Kale nno, mukwatenga amateeka gange gona n'ebiragiro byange byonna, era mubikolerengako, ensi mwe mbatwala okutuulanga eryoke ereme kubasesema. 23 Era temugobereranga mpisa ez'amawanga ge njenda ngoba mu nsi eyo; kubanga baakola ebintu ebyo byonna, noolwekyo mbakyawa nnyo. 24 Naye

nabategeeza nti, "Mulisikira ensi yaabwe, era ndigibawa ne mugirya, ye nsi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki." Nze MUKAMA Katonda wammwe eyabaawula ku mawanga amalala.

25 "'Noolwekyo mujjanga kwawulamu ensolo ennon-goofu n'etali nnongoofu, n'ennyonyi ennongoofu n'etali nnongoofu. Temufuukanga abatali balongoofu olw'ensolo oba ennyonyi, oba ebiramu byonna ebitambula ku ttaka, bye mmaze okwawulako ne mbibategeeza nti si birongoofu. 26 Kibasaanira okubeeranga abatukuvu gye ndi, kubanga Nze, MUKAMA, ndi mutukuvu, era mbaawudde ku mawanga amalala mubeerenga ggwanga lyange.

27 "'Omusajja oba omukazi mu mmwe anaabeeranga omusamize oba omulogo, wa kuttibwanga. Mubakubanga amayinja; era omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe."

Obutukuvu bw'Obwakabona

21 Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Yogera ne bakabona, batabani ba Aloon, obagambe nti tewabanga omuntu eyeeretako obutali bulongoofu olw'okuwata ku mufu mu bantu be, 2 wabula ng'amulinako oluganda olw'okumpi. Gamba nga nnyina, oba kitaawe, oba mutabani we, oba muwala we, oba muganda we, 3 oba mwannyina embeerera atamanyi musajja, gw'alinalako obuvunaanyizibwa kubanga tabeerangako na bba, kubanga ayinza okwereetako obutali bulongoofu. 4 Kabona nga bw'ali omukulembeze, tekimusaanira kwereetako obutali bulongoofu wakati mu bantu be. 5 Bakabona tebamwanga nviiri ku mitwe gyabwe, wadde okumwako ebirevu byabwe, oba okusala emisale ku mibiri gyabwe. 6 Kibasaanira okubeeranga abatukuvu eri Katonda waabwe balemenga okuleetera erinnya lya Katonda waabwe obutali bulongoofu. Kubanga be batuusa ebiveebwayo ebyokebwa mu muliro eri MUKAMA, ye mmere ya Katonda waabwe, noolwekyo kibasaanira okubeeranga abatukuvu. 7 Tebawasanga mukazi malaaya oba atali mulongoofu, oba oyo agobeddwa ewa bba; kubanga bakabona batukuvu eri Katonda waabwe. 8 Mubayisenga ng'abatukuvu, kubanga be bawaayo emmere eya Katonda wammwe. Mubayisenga ng'abatukuvu; kubanga Nze MUKAMA atukuza mmwe, ndi mutukuvu. 9 Era omwana omuwala owa kabona bw'anaakubanga obwamalaaya, bw'atyo ne yeereetako obutali bulongoofu, anaabeeranga aleetedde kitaawe obutali bulongoofu; anaayokebwanga mu muliro.

10 "Kabona Asinga Obukulu, nga ye mukulembeze mu baganda be, era nga ye yafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ku mitwe gwe, era nga yayawulibwa ayambalanga ebyambalo by'Obwakabona, tasaanira kusumululanga nviiri ze ku mitwe gwe n'azita, wadde okuyuzanga ebyambalo bye. 11 Tayingiranga

mu kifo omuli omulambo, aleme kwereetako obutali bulongoofu. Omulambo ne bwe gunaabanga ogwa kitaawe oba ogwa nnyina. ¹² Era n'ekifo kya Katonda we ekitukuvu taakivengamu oba okukireetako obutali bulongoofu, kubanga yayawulibwa bwe yafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ga Katonda we. Nze *MUKAMA* Katonda. ¹³ Anaawasanga omukazi mbeerera atamanyanga musajja. ¹⁴ Tawasanga nnamwandu, oba omukazi bba gwe yagoba, oba omukazi eyeereeseeko obutali bulongoofu olw'okukuba obwamalaaya; naye anaawasanga omukazi embeerera ng'amuggya mu bantu be; ¹⁵ aleme okuleetera ezzadde lye obutali bulongoofu wakati mu bantu be. Kubanga Nze *MUKAMA* Katonda amutukuza."

Bakabona Abaliko Akamogo

¹⁶ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ¹⁷ "Tegeeza Alooni nti mu zadde lye, okuyita mu mireembe gyonna, bwe munaabangamu omuntu aliko akamogo ku mubiri gwe taasemberenga kuwaayo emmere ya Katonda we. ¹⁸ Kubanga tewaabengawo muntu yenna aliko akamogo ku mubiri gwe anaasemberenga. Gamba: omuzibe w'amaaso, oba omulema, oba eyakyama ennyindo, oba eyakulako ekintu ekyasukkirira obuwanvu; ¹⁹ oba omuntu alina ekigere ekyagongobala, oba omukono ogwalemala, ²⁰ oba ow'ebbango, oba nakalanga, oba atalaba bulungi, oba ng'omubiri gwe gumusiiwa yeetakulatakula, oba ng'alina amabwa agakulukuta, oba nga yayabika enjagi. ²¹ Tewaabengawo wa mu zadde lya Alooni kabona ng'aliko akamogo anakkirizibwanga okusembera okuleeta ebiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda, ebyokebwa mu muliro. Kubanga aliko akamogo; tekiimusaanirenga kusembera n'okuwaayo ekiweebwayo eri Katonda we. ²² Anaayinzanga okulya ku mmere entukuvu ennyo eya Katonda we; ²³ naye olwokubanga aliko akamogo ku mubiri gwe, taasaanirenga kusemberera ggigi, oba okulaga okumpi n'ekyoto, n'aleetera ebifo byange ebitukuvu obutali bulongoofu. Kubanga Nze *MUKAMA* Katonda abitukuza."

²⁴ Bw'atyo Musa n'ategeeza Alooni ne batabani be, awamu n'abaana bonna aba Isirayiri ebigambo ebyo byonna.

Bakabona n'Obutukuvu bw'Ebiweebwayo

²² *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Tegeeza Alooni ne batabani be bassengamu ekitiibwa ebiweebwayo abaana ba Isirayiri bye bandeetera, ebyawuliddwa, bwe batyo balemenga okuvumisa erinnya lyange. Nze *MUKAMA* Katonda. ³ Era bagambe nti, Omuntu yenna ow'omu zadde lyabwe mu mireembe gyonna eginajjanga gididiragana bw'ataabenga mulongoofu, naye n'asemberera ebiweebwayo ebyawuliddwa ebitukuvu, abaana ba Isirayiri bye banaabanga baleese eri *MUKAMA* Katonda,

omuntu oyo anaagoberwanga ddala n'ava mu maaso gange. Nze *MUKAMA* Katonda. ⁴ Omuntu yenna ow'omu zadde lya Alooni alina obulwadde obukwata oba alwadde ekikulukuto taalyenga ku biweebwayo ebitukuvu okutuusa ng'afuuse omulongoofu. Omuntu yenna taabenga mulongoofu bw'anaakwatanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu ekivudde ku kukolagana n'omusajja eyavuddemu amazzi g'obusajja, oba olw'okukomako ku mulambo, ⁵ oba okukwata ku kyekulula ekiyinda okumufuula atali mulongoofu, oba okukoma ku muntu ayinza okumusiiga obutali bulongoofu, oba engeri yonna ey'obutali bulongoofu bw'efa yenkana. ⁶ Omuntu ng'oyo taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Taalyenga ku biweebwayo ebitukuvu wabula ng'amaze okunaaba yenna mu mazzi. ⁷ Enjuba bw'eneebanga egudde anaabeeranga mulongoofu; n'oluvannyuma anaalyanga ku biweebwayo ebitukuvu ebyo, kubanga ye mmere ye. ⁸ Taalyenga ku kintu kyonna ekinaabanga kifudde obufi, oba ekinaabanga kitaaguddwataaguddwa ebisolo, kubanga kinaamufuulanga atali mulongoofu. Nze *MUKAMA*. ⁹ Bwe batyo bakabona kibagwanira okukumanga ebiragiro byange, balemenga okwereetako omusango ne bafa olw'okubigayaaliriranga. Nze *MUKAMA* Katonda abatukuza.

¹⁰ "Omuntu yenna atali wa mu lulyo lwa kabona, ne bw'anaabanga omugenyi we, oba omupakasi we, taalyenga ku biweebwayo ebyo ebitukuvu. ¹¹ Naye kabona bw'aneeguliranga omuddu n'ensimbi, oba omuddu bw'anaazaalirwanga mu nnyumba ya kabona, omuddu oyo anaalyanga ku mmere eyo. ¹² Omwana owoobuwala owa kabona bw'anaafumbirwanga omusajja atali kabona, talyenga ku biweebwayo ebyo ebitukuvu. ¹³ Naye singa muwala wa kabona afuuka nnamwandu, oba singa ayawukanira ddala ne bba, kyokka nga talina mwana, n'akomawo okubeeranga mu nnyumba ya kitaawe nga bwe yakolanga ng'akyali muvubuka, anaalyanga ku mmere ya kitaawe. Omuntu yenna atakwatibwako mizizo egyo taalyenga ku mmere eyo. ¹⁴ Era omuntu bw'anaalyanga ku kiweebwayo ekitukuvu nga tagenderedde, anaaleetanga ekitundu kimu kyakutaano eky'ekiweebwayo ekyo, n'akigatta ku kiweebwayo ekyo, kyonna n'akikwasa kabona. ¹⁵ Bakabona tebavumisanga bintu bitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaawangayo eri *MUKAMA*, ¹⁶ nga babakkiriza okulyanga ku biweebwayo byabwe ebitukuvu, bwe batyo ne babateekesaako omusango ogunaabaweesanga ekibonerezo. Nze *MUKAMA* Katonda abatukuza."

Ebiweebwayo Ebitakkirizibwa

¹⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ¹⁸ "Tegeeza Alooni ne batabani be n'abaana ba Isirayiri bonna, obagambe nti, Omuntu yenna ow'omu nnyumba ya Isirayiri omu ku mmwe, oba omunnaggwanga abeera

mu Isirayiri, bw'anaaleeteranga *MUKAMA* Katonda ekirabo eky'ekiweebwayo ekyokebwa okutuukiriza obweyamo bwe, oba ekiweebwayo olw'okweyagalira, ¹⁹ kinaateekwanga okubeera sseddume ey'ente oba ey'endiga, oba ey'embuzi etaliiko kamogo, ekirabo ekyo kiryokenga kikkirizibwe. ²⁰ Temuwangayo kintu kyonna ekiriko akamogo kubanga tekikkirizibwenga. ²¹ Omuntu yenna bw'anaaleetanga ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda olw'emirembe, oba okutuukiriza obweyamo, oba ekiweebwayo olw'okweyagalira, ng'akiggya mu kiraalo oba mu kisibo, okukkirizibwa kinaabeeranga ekituukiridde nga tekiriiko kamogo. ²² Temuwangayo eri *MUKAMA* Katonda ensolo enzibe y'amaaso, oba eriko obuvune, oba ennema oba egongobadde, oba ezimbyezimbye ku mubiri, oba eriko amabwa agakulukuta. Ezo temuziwangayo ku kyoto eri *MUKAMA* Katonda ng'ekiweebwayo ekyokebwa. ²³ Naye ente oba endiga ng'eriko ekitundu kyayo ekisukkiridde obuwanvu oba ekisukkiridde obumpi eneeyinzanga okuleetebwa ng'ekiweebwayo eky'okweyagalira, naye tekkirizibwenga ng'ekiweebwayo olw'okutuukiriza obweyamo. ²⁴ *MUKAMA* Katonda temumuleeteranga ekiweebwayo eky'ensolo erina enjagi ezaanuubulwa, oba ezaabetentebwa, oba ezaayuzibwa, oba ezaasalibwa. Ekyo temukikolanga mu ggwanga lyammwe, ²⁵ wadde okukkirizanga ng'ensolo ezo bannamawanga bazibatonedde ne muziwaayo ng'ekiweebwayo eri Katonda wammwe. Kubanga nnyoononefu mu mubiri era ziriko obukyamu."

²⁶ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ²⁷ "Ente, oba endiga, oba embuzi bw'eneezaalibwanga eneesigalanga ne nnyina waayo okumala ennaku musanvu. Okuva ku lunaku olw'omunaana n'okweyongerayo ennekkirizibwanga bw'eneeweewangayo eri *MUKAMA* Katonda ng'ekiweebwayo ekyokebwa mu muliro. ²⁸ Ente oba endiga temugittanga na mwana gwayo ku lunaku lwe lumu. ²⁹ Bwe muwangayo eri *MUKAMA* Katonda ekiweebwayo olw'okwebaza, mukiwengayo mu ngeri ennungi eneekisobozesanga okukkirizibwa. ³⁰ Kinaalibwanga ku lunaku olwo lwenyini, temukifissangawo n'akatono okutuusa enkeera. Nze *MUKAMA* Katonda.

³¹ "Bwe mutyo mukwatenga amateeka gange era mugagonderenga. Nze *MUKAMA* Katonda. ³² Temuvumisanga linnya lyange. Abaana ba Isirayiri kibagwanira okunzisangamu ekitiibwa nga Nze mutukuvu. Nze *MUKAMA* Katonda abatukuza mmwe, ³³ era Nze nabaggya mu nsi y'e Misiri mbeerenga Katonda wammwe. Nze *MUKAMA* Katonda."

23 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, Zino ze mbaga zange ze nnonze, nga ze mbaga za *MUKAMA* Katonda ezirondeddwa ze munaakubirangako enkuŋaana entukuvu.

Ssabbiiti

³ "Mu nnaku omukaaga munaakolerangamu emirimu gyammwe, naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ey'okuwummula; lunaabeeranga olunaku olw'okukunŋaana okutukuvu. Temulukolerangako mulimu n'akatono yonna gye munaabeeranga, kubanga ye Ssabbiiti ya *MUKAMA* Katonda.

Okuyitako n'Emigaati Egitali Mizimbulukuse

⁴ "Zino ze mbaga *MUKAMA* Katonda ze yeerondera okunaakubirwanga enkuŋaana entukuvu ze mu-naalangiriranga mu ntuuko zaazo: ⁵ Embaga ya *MUKAMA* Katonda ey'Okuyitako eneetandikanga ng'obudde buwungeera ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye. ⁶ Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogwo, Embaga ya *MUKAMA* Katonda ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse kw'eneetandikiranga; munaamalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egifumbiddwa nga temuli kizimbulukusa. ⁷ Ku lunaku olusooka olw'embaga eyo ey'Okuyitako munaakubanga olukunŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mirimu gyammwe egya bulijjo. ⁸ Munaamalanga ennaku musanvu nga buli lunaku muleeta ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri *MUKAMA*. Ku lunaku olw'omusanvu munaakubanga olukunŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mirimu gyammwe egya bulijjo."

Embaga ey'Ebibala Ebibereberye

⁹ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁰ "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Bwe mutuukanga mu nsi gye nzija okubawa ne mukungula ebibala byamu, muleetanga eri kabona ekinywa eky'ebibala byammwe eby'olubereberye; ¹¹ naye anaawuubawubanga ekinywa ekyo awali *MUKAMA* Katonda kiryoke kikkirizibwe ku lwammwe. Kabona anaakiwuubawubanga ku lunaku oluddirira Ssabbiiti. ¹² Ku lunaku olwo lwe munaawuubirawuubirangako ekinywa, mu-naawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA* Katonda eky'omwana gw'endiga omulume, ogwakamala omwaka gumu ogw'obukulu era nga teguliiko kamogo. ¹³ N'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekigenderako kinaabanga kigero kya desimoolo bbiri eza efa ^I, eky'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni, nga kye kiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri *MUKAMA*, ne muvaamu evvumbe eddungi erisanyusa *MUKAMA* n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako kinaabanga ekitundu kimu kya kuna ekya lita emu ey'envinnyo. ¹⁴ Era temuulyenga ku mugaati n'akatono oba ku mmere ey'empeke ensiike oba eyaakakungulwa, okutuusa ku lunaku olwo lwenyini lwe munaaleeterangako ekiweebwayo kino eri Katonda wammwe. Lino linaabanga tteeka

^I Efa Ze liita nnya n'ekitundu

ery'enkalakkalira ery'emirembe gyonna egigenda okujja, mu bifo byonna gye munaabeeranga.

Embaga eya Pentekoote

¹⁵ “Okuva ku lunaku oluddirira Ssabbiiti, nga lwe lunaku kwe mwaleetera ekiweebwayo eky'ekinywa ekiwuubibwawuubibwa mubalanga ewiiki enzijuvu musanvu. ¹⁶ Munaabalanga ennaku amakumi ataano okutuuka ku Ssabbiiti ey'omusanvu, ne mulyoka muwaayo eri *MUKAMA* ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke empya eyaakakungulwa. ¹⁷ Nga muva mu buli kitundu gye mubeera, munaaleetanga emigaati, ebiri ebiri nga gikoleddwa mu kigero eky'a desimoolo bbiri eza efa ez'obuwunga obulungi, nga bufumbid-dwa n'ekizimbulukusa; nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekiwuubibwawuubibwa eky'ebibala ebibereberye. ¹⁸ Era awamu n'emigaati egyo munaaleeterangako abaana b'endiga musanvu ab'omwaka gumu abataliiko kamogo; munaaleetanga n'ente eya seddume ento emu, n'endiga ennume ento bbiri. Binaabeeranga ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*, awamu n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke n'ekiweebwayo eky'ebyokunywa; nga kye kiweebwayo ekyokebwa n'omuliro, ne muvaamu evvumbe erisanyusa *MUKAMA*. ¹⁹ Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi, era n'endiga ento ennume ez'omwaka ogumu bbiri nga kye kiweebwayo olw'emirembe. ²⁰ Kabona anaawubawuubanga ebiweebwayo ebyo awamu n'emigaati egikoleddwa mu bibala ebibereberye n'endiga zombi ento, nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekiwuubibwawuubibwa. Kinaabanga kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekitukuvu, era kabona y'anaakitwalanga. ²¹ Ku lunaku olwo onoolangiriranga olukunjaana olutukuvu; era temujjanga kukolerako mirimu gyammwe egya bulijjo. Eryo linaabeeranga etteeka ery'emirembe gyonna mu mmwe buli yonna gye munaabeeranga.

²² “Bwe munaakungulanga emmere mu ttaka lyammwe temugimalirangamu ddala okutuuka ku mbibiro z'ennimiro yammwe, wadde okukunjaanyanga eneebanga ekunkumuse wansi nga mumaze okukungula. Eyo mugirekeranga abaavu ne bannamawanga. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.”

Embaga ey'Amakondeere

²³ Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ²⁴ “Tegeeza abaana ba Isirayiri nti olunaku olw'olubereberye mu mwezi ogw'omusanvu lunaabanga lwa kuwummula, munaakwatirangako olukunjaana olutukuvu olunaalangirirwanga n'okufuuwa amakondeere ag'omwanguka. ²⁵ Temukolerangako mirimu gyonna egya bulijjo, naye munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri *MUKAMA* Katonda.”

Olunaku olw'Okutangiririrwa

²⁶ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ²⁷ “Olunaku olw'ekkumi olw'omwezi guno ogw'omusanvu lwe lunaabanga Olunaku olw'Okutangiririrwa. Munaakubanga olukunjaana olutukuvu, muneefiirizanga ne mwerumya, era munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri *MUKAMA* Katonda. ²⁸ Olunaku olwo temulukolerangako mulimu na gumu, kubanga lwe Lunaku olw'Okutangiririrwa, lwe munaatangiririrwanga awali *MUKAMA* Katonda wammwe. ²⁹ Omuntu yenna anaagaananga okwefiiriza ku lunaku olwo kinaamugwaniranga okuwanjangu sibwa n'aggyibwa mu banne. ³⁰ Era buli muntu anaakolanga omulimu ku lunaku olwo ndimuggya mu banne ne mmuzikiriza. ³¹ Temulukolerangako mulimu n'akatonono. Eryo linaabeeranga etteeka ery'enkalakkalira, ery'emirembe gyonna egigenda okujja mu bifo byonna gye munaabeeranga. ³² Lunaabeeranga lwa Ssabbiiti na kuwummulirako gye muli, era muneefiirizanga. Munaakuumanga Ssabbiiti yammwe okuva ku lunaku olw'omwenda olw'omwezi akawungeezi okutuusa ku kawungeezi akaddirira.”

Embaga ey'Ensiisira

³³ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ³⁴ “Tegeeza abaana ba Isirayiri nti ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano Embaga ya *MUKAMA* ey'Ensiisira kw'eneetandikiranga, era eneemalanga ennaku musanvu. ³⁵ Ku lunaku olw'olubereberye munaakubirangako olukunjaana olutukuvu; temuulukolerangako mirimu egya bulijjo. ³⁶ Munaaleetanga ebiweebwayo eri *MUKAMA* ebyokye mu muliro okumalira ddala ennaku musanvu, ne ku lunaku olw'omunaana munaakubanga olukunjaana olutukuvu ne muwaayo eri *MUKAMA* Katonda ekiweebwayo ekyokye n'omuliro. Olwo lwe lukunjaana olukulu oluggalawo, temulukolerangako mirimu egya bulijjo.

³⁷ “Ezo ze mbaga *MUKAMA* ze yalagira, ze munaalangiriranga nti mbaga ntukuvu okunaaleeterwanga ebiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ebyokeddwa mu muliro, ebiweebwayo ebyokye, ebiweebwayo eby'empeke, ssaddaaka n'ebiweebwayo ebinywebwa ebineetaagibwanga buli lunaku. ³⁸ Ebiweebwayo bino byeyongerera ku biri eby'oku Ssabbiiti za *MUKAMA* Katonda, era ne byeyongerera ku birabo byammwe ne ku ebyo byonna bye munaabanga mweyamywe, ne ku biweebwayo ebirala byonna bye munaabanga muleetedde *MUKAMA* Katonda nga mweyagalidde.

³⁹ “Kale nno okutandikira ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogw'omusanvu, nga mumaze okukungula n'okuyingiza ebibala ebivudde mu ttaka lyammwe, munaakoleranga *MUKAMA* Katonda ekijaguzo okumala ennaku musanvu; olunaku olw'olubereberye lunaabanga lwa kuwummula era n'olunaku

olw'omunaana nalwo nga lwa kuwummula. ⁴⁰ Ku lunaku olw'olubereberye munaanoganga ku miti ebibala ebisingira ddala obulungi ne muddira n'amatabi g'enkindu, n'amatabi ag'emiti agaziyyidde n'ebikoola ebigimu, n'emiti egy'oku migga, ne mulyoka musanyukira awali *MUKAMA* Katonda wammwe okumala ennaku musanvu. ⁴¹ Mukolanga bwe mutyo ng'ekyo kye kijaguzo eri *MUKAMA* Katonda, okumala ennaku musanvu buli mwaka. Lino ly'etteeka ery'enkalakkalira erinaakwatibwanga n'ab'omu mirembe egigenda okujja; mujaguzenga mu mwezi ogw'omusanvu. ⁴² Munaa-sulanga mu busiisira okumala ennaku musanvu. Abo bonna abazaaliranwa ab'omu Isirayiri banaasulanga mu busiisira, ⁴³ bwe batyo ab'omu zzadde lyammwe balyoke bamanye nga bwe nasuzanga abaana ba Isirayiri mu busiisira bwe nnali nga mbaggya mu nsi y'e Misiri. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe."

⁴⁴ Bw'atyo Musa n'alangirira mu baana ba Isirayiri embaga za *MUKAMA* ennonde.

Amafuta ag'Omuzeyituuni n'Emigaati egy'Okulaga

24 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri bakuleetere amafuta ag'omuzeyituuni aga zeyituuni amalungi amaka ag'okukozesa mu ttaala ziryoke zaakenga buli kiseera awatali kusalako. ³ Wabweru w'Eggigi ery'Endagaano mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, Alooni w'anaalabiriranga ettabaaza ezo nga zaakira awali *MUKAMA* Katonda okuva akawungeezi okutuusa mu makya awatali kusalako. Eryo linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ne mu mirembe egigenda okujja. ⁴ Alooni anaalabiriranga ettaala ez'oku kikondo ekya zaabu omuka awali *MUKAMA* Katonda nga zaaka awatali kusalako. ⁵ "Ojja kuddiranga obuwunga bw'enjaano obulungi ofumbe emigaati kkumi n'ebiri ng'okozesa desimoolo bbiri eza efa ¹. ⁶ Onoogitegekanga mu nnyiriri bbiri nga mu buli lunyiriri mulimu emigaati mukaaga. Onoogiteekanga ku mmeeza eya zaabu omuka awali *MUKAMA*. ⁷ Era ku buli lunyiriri onooteekangako obubaane obuka nga bugendera wamu n'emigaati nga kye kijjukizo eky'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda nga kyokeddwa mu muliro. ⁸ Emigaati egyo ginaategekebawanga awali *MUKAMA* buli Ssabbiiti awatali kwosa, ng'ekyo kikolebwa ku lw'abaana ba Isirayiri nga ye ndagaano ey'emirembe n'emirembe. ⁹ Emigaati egyo ginaabanga gya Alooni ne batabani be, era bannaagiriiranga mu kifo ekitukuvu, kubanga giva ku kiweebwayo ekitukuvu ennyo eri *MUKAMA* Katonda nga kyokeddwa mu muliro nga kye kiragiro eky'enkalakkalira."

I Efa ezo ze liita nnya n'ekitundu

Avoola wa Kuttibwanga

¹⁰ Awo mutabani w'omukazi Omuyisirayiri naye nga kitaawe Mumisiri n'afulumu n'abeera mu baana ba Isirayiri, naye ne wasitukawo olutalo wakati w'omusajja oyo n'Omuyisirayiri, nga bali mu lusiisira ^{II}. ¹¹ Mutabani w'omukazi Omuyisirayiri n'avoola Erinnya lya *MUKAMA*, era n'akolima. Ne bamuleeta eri Musa. Nnyina ye yali Seromisi, muwala wa Dibuli ow'omu kika kya Ddaani. ¹² Ne bamuggalira mu kkomera okutuusa *MUKAMA* Katonda lw'anaabategeeza ekinaakolebwa.

¹³ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁴ "Eyavvodde mumufulumye ebweru w'olusiisira. Abo bonna abaamuwulidde ng'avoola bateeke emikono gyabwe ku mutwe gwe; oluvannyuma ekibiina kyonna kiryoke kimukube amayinja. ¹⁵ Tegeeza abaana ba Isirayiri nti omuntu yenna anaakolimiranga Katonda we anaabanga n'obuvunaanyizibwa olw'ekibi ekyo. ¹⁶ Oyo yenna anavoolanga erinnya lya *MUKAMA* Katonda anattibwanga. Ekibiina kyonna kinaamukubanga amayinja. Ne bw'anaabanga omugwira oba Omuyisirayiri, bw'anavoolanga Erinnya ^{III} anattibwanga.

¹⁷ "Anattanga omuntu naye anattibwanga. ¹⁸ Omuntu yenna anattanga ensolo ya munne anaagimuliyiranga, ensolo ku nsolo. ¹⁹ Omuntu bw'anaaleetanga akamogo ku munne n'amulumya, ekyo ky'akoze ku munne naye kye kinaamukolwangako: ²⁰ obuvune olw'obuvune, eriiso olw'eriiso, erinnyo olw'erinnyo; nga bw'anaabanga alumizza munne, naye bw'atyo bw'anaalumizibwanga. ²¹ Omuntu anattanga ensolo ya munne anaagimuliyiranga, n'oyo anattanga omuntu naye waakuttibwanga. ²² Etteeka lye limu lye linaafuganga omugwira era n'Omuyisirayiri. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe."

²³ Bw'atyo Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri, ne bafulumya eyavoola ebweru w'olusiisira ne bamukuba amayinja n'afa. Abaana ba Isirayiri baakola nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Omwaka gwa Ssabbiiti

25 *MUKAMA* Katonda yagamba Musa ku lusozi Sinaayi nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti bwe mutuukanga mu nsi gye mbawa, ensi yennyini eneeuumiranga *MUKAMA* Katonda ssabbiiti. ³ Okumala emyaka mukaaga ennimiro zammwe munaazisigangamu emmere, era mu myaka egyo omukaaga munaasaliranga emizabbibu gyammwe n'ebibala ne mubikungula. ⁴ Naye mu mwaka ogw'omusanvu etta-ka ly'ensi eyo linaabanga ne ssabbiiti ey'okuwummula eri *MUKAMA* Katonda. Temusiganga mmere mu nnimiro zammwe wadde okusalira emizabbibu

II Mu kuva e Misiri, waaliwo bannaggwanga abeegatta ku Bayisirayiri (Kuv 12:38) era baali kyakulabirako kibi eri Abayisirayiri (Kbl 11:4). Noolwekyo kino kireeta Essuula empya ku biragiro ebikwata ne ku bannaggwanga III Erinnya lya *MUKAMA* Katonda

gyammwe. ⁵ Ebimera ebyekuzizza byokka, ebimererezi, temubikungulanga wadde okunoga ebibala ku mizabbibu gyammwe egitaasirwa. Omwaka ogwo et-taka ly'ensi linaaguwummulanga. ⁶ Ebyo byonna ebyokulya ebinaavanga mu ttaka mu mwaka ogwa ssabbiiti yaalyo binaabanga mmere yammwe, mmwe bennyini, n'eri abaddu bammwe abasajja, n'abakazi, era n'abaweereza bammwe ab'empeera, n'abagenyi abanaabanga basula mu maka gammwe; ⁷ era n'ente zammwe n'ensolo ez'omu nsiko ezinaabanga ku ttaka lyammwe. Buli ek yokulya ekinaakuliranga ku ttaka eryo kinaabanga mmere.

Omwaka ogw'Okujaguza Jjubiri

⁸ "Munaabaliriranga essabbiiti musanvu ez'omu myaka, kwe kugamba nti musanvu emirundi emyaka musanvu. Bwe kityo ekiseera kyonna ekya ssabbiiti ezo ne kiba emyaka amakumi ana mu mwenda. ⁹ Ekkondeere ery'okujaguza munaalifuuyiranga wonna wonna ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'omusanvu ku Lunaku olw'Okutangiririrwa, ekkondeere munaalifuuyiranga mu nsi yammwe yonna. ¹⁰ Munaatukuzanga omwaka ogw'amakumi ataano, era munaalangiriranga ebiseera eby'eddembe eri abatuuze bonna mu ggwanga lyammwe. Omwaka ogwo gunaabanga gwa kujaguza gwa Jjubiri ¹ gye muli; buli omu anaddangayo mu kifo kye eky'obwannannyini, era buli omu anaddangayo mu kifa kye. ¹¹ Omwaka ogw'amakumi ataano gunaabanga gwa kujaguza gwa Jjubiri gye muli; mu mwaka ogwo temuusigenga era temuukungulenga bikuze ku bimererezi newaakubadde okukunjaanya ebibala eby'oku mizabbibu egitali misalire. ¹² Kubanga ekiseera ekya kya kujaguza kya Jjubiri era kinaabanga kitukuvu gye muli; mulyenga ebyo byokka bye munaggyanga mu nnimiro.

¹³ "Mu mwaka ogwo ogw'okujaguza ogwa Jjubiri buli omu anaddangayo mu kifo kye eky'obwannannyini. ¹⁴ Era bwe munaatunzanga bannammwe ekintu kyonna oba bwe munaagulanga ku bannammwe ekintu kyonna, temuseeragananga. ¹⁵ Munnansi munno onoomugulangako ng'osinziira ku myaka egyakayitawo okuva ku kujaguza ku Jjubiri. Era naye anaakutunzanga ng'asinziira ku myaka egibulayo okutuuka ku makungula g'ebibala. ¹⁶ Emyaka bwe ginaabanga emingi, omuwendo ogulamulwa munaagwongezanga, naye emyaka bwe ginaabanga emitono munaagukendeezanga, kubanga obungi bw'ebikungulwa, bw'ogula ku mutunzi. ¹⁷ Temuseeragananga; mutyanga Katonda wammwe, kubanga Nze MUKAMA Katonda wammwe.

¹⁸ "Mugonderenga ebiragiro byange, era mukwatenga amateeka gange, bwe mutyo munaatuulanga n'emirembe mu nsi yammwe. ¹⁹ Ensi eneebaleeteran-

I Jjubiri kitegeeza buwanguzi

ga ebibala byayo, ne mulya ne mukkuta ne mutuulamu n'emirembe. ²⁰ Muyinza okubuuza nti, 'Bwe tu-taasigenga era ne tutakungulanga, kale mu mwaka ogw'omusanvu tunaalyanga ki?' ²¹ Mu mwaka ogw'omukaaga ndibayiwako omukisa gwange ogulireetera ensi yammwe ebibala ebirimala emyaka esatu. ²² Bwe munaabanga musiga mu mwaka ogw'omunaana, munaabanga mulya ku bibala ebikadde bye mwatereka, okutuusa nga mukungudde ebibala eby'omwaka ogw'omwenda. ²³ Ettaka teritundibwenga kagenderere, kubanga ensi yange; mwe muli bayise era abasuze obusuze. ²⁴ Buli kitundu kya nsi kye munaalyanga, bwe mutundanga ettaka mwerekerangawo omwagaanya ogw'okulinunulayo gye mulitunze.

Okununula Ebintu

²⁵ "Munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga, n'atunda ebimu ku bintu bye, muganda we ow'okumpi mu luganda anajjanga n'anunula ebyo munnansi munne by'atunze. ²⁶ Omuntu bw'anaabanga talina anaabimununulira, naye ye ku bubwe ng'agag-gawadde, era ng'afunye obusobozi obw'okubinunula, ²⁷ anaabaliriranga omuwendo gw'ensimbi oguli mu myaka kasookedde abitunda, n'abala n'omuwendo ogugya mu myaka egisigaddeyo okutuuka ku Jjubiri, n'agusasula omuntu gwe yaguza ebintu ebyo, olwo eyatunda aneddirangayo mu bintu bye. ²⁸ Naye singa alemwa okufuna obusobozi okumusasula, kale ebyo bye yatunda binaasigalanga mu mukono gw'eyabigula nga ye nannyini byo okutuusa mu Mwaka gwa Jjubiri. Binamuddizibwanga mu Jjubiri, era anaayinzanga okwaddirayo mu bintu bye.

²⁹ "Omuntu bw'anaatundanga ennyumba esulwamu eri mu kibuga ekyetooloddwa bbugwe, anaayinzanga okuginunula mu mwaka nga tegunaggwaako. Mu bbanga eryo ery'omwaka omulamba mw'anaabeer-eranga n'obuyinza obw'okuginunula. ³⁰ Ennyumba eyo eri mu kibuga ekyetooloddwa bbugwe bw'eteenunulibwenga mu bbanga ery'omwaka ogumu, kale eneebeereranga ddala y'oyo eyagigula n'ezzadde lye. Eyagitunda teemuddizibwenga mu Jjubiri. ³¹ Naye amayumba ag'omu bubuga obutono obw'omu byalo obuteetooloddwako bisenge, ganaabaliirwanga mu ttuluba lye limu n'ery'ennimiro eziri mu byalo. Ganaa-nunulibwanga era ne gaddira bannyinigo mu Jjubiri.

³² "Bulijjo Abaleevi banaabanga ba ddembe okununula amayumba gaabwe agali mu kibuga byabwe eby'Abaleevi bye balinako obwannannyini. ³³ Era Omuleevi bw'anaabanga takozesezza ddembe lye ery'okununula, kale ennyumba eyatundirwa mu kibuga Abaleevi kye balinako obwannannyini, eneemuddiranga mu Jjubiri; kubanga mu bantu ba Isirayiri ennyumba eziri mu kibuga by'Abaleevi za Baleevi. ³⁴ Naye ennimiro eziri ku ttaka lya wamu

ery'ebibuga byabwe teziitundibwenga; kubanga ezo zaabwe za bwannanyini obw'olubeerera.

Etteeka ery'Okuwola Ensimbi

³⁵ "Munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga ng'ali wamu nammwe, nga takyasobola kwefunira buyambi, mubeerenga naye nga mumulabirira nga bwe mwandiribiridde omunnaggwanga oba omusuze obusuze ali mu mmwe. ³⁶ Mutyenga Katonda wammwe. Munnammwe temumuggyangako magoba ku kintu kyonna kye munaabanga mumuwoze, bw'atyo munnammwe oyo alyoke abeerenga mu mmwe. ³⁷ Bw'omuwozanga ensimbi azzengawo omuwendo gwennyini gw'omuwoze so tasukkirizanga mu. Era bw'omuguzanga emmere tossangamu magoba. ³⁸ Nze *MUKAMA* Katonda wammwe eyabaggya mu nsi ey'e Misiri okubawa ensi ya Kanani n'okubeera Katonda wammwe.

Okununula Abaddu

³⁹ "Era munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga ng'ali nammwe, ne yeetunda gye muli, temumukozesanga nga muddu. ⁴⁰ Munaamukozesanga ng'omupakasi ow'empeera oba ng'omusuze obusuze, ng'ali nammwe. Anaabweereezanga okutuusa mu Mwaka gwa Jjubiri. ⁴¹ Kale nno, olwo anaalekebanga n'addayo ewaabwe, ye n'abaana be, mu kika kye ku butaka bwa bakadde be. ⁴² Kubanga baweereza bange be naggya mu nsi y'e Misiri; tebaatundibwenga ng'abaddu. ⁴³ Temubafugisanga bukambwe, naye mutyenga Katonda wammwe. ⁴⁴ Abaddu bammwe abasajja n'abaddu bammwe abakazi munaabaggyanga mu mawanga agabeetoolodde, mu mawanga ago mwe muneeguliranga abaddu abasajja n'abaddu abakazi. ⁴⁵ Era munaayinzanga okwegulira ku bannamawanga abali nammwe abasuze obusuze, ne ku baana baabwe abanaazaalirwanga mu nsi yammwe; abo banaabanga nvuma zammwe. ⁴⁶ Munaayinzanga okulaamira batabani bammwe abalibagoberera envuma ezo ng'obusika bwabwe obw'emirembe gyonna. Naye Bayisirayiri bannammwe temubafugisanga bukambwe.

⁴⁷ "Omunnaggwanga oba omusuze obusuze ali nammwe bw'anaagaggawalanga, naye munnansi munnammwe bwe babeera n'ayavuwala, ne yeetunda eri munnaggwanga oba eri omusuze obusuze ali nammwe, oba eri omu ku b'omu luggya lwa munnaggwanga, ⁴⁸ anaayinzanga okununulibwa, ng'amaze okwetunda. Omu ku baganda be anayinzanga okunununula: ⁴⁹ Taata we oba mutabani wa taata we, oba owooluganda omulala ow'okumpi mu buzaale ow'omu kika kye anaayinzanga okunununula. Oba ye bw'anaagaggawalanga anaayinzanga okwenunula. ⁵⁰ Ye n'oli eyamugula bajjanga kubalirira ebbanga okuva mu mwaka gwe yeetundiramumu okutuuka ku Mwaka gwa

Jjubiri. Omuwendo ogw'okununulibwa guneesigamizibwanga ku muwendo gw'emyaka egibaliriddwa; ebbanga lye yamala n'eyamugula linaageraageranyizibwanga n'ebbanga ery'omupakasi asasulwa empeera. ⁵¹ Mu kubalirira kwabwe bwe kinaazuukanga ng'ekyasigaddeyo emyaka mingi okutuuka ku Jjubiri, ku muwendo gwe yeetunda anaasasulangako omuwendo munene olw'okwenunula. ⁵² Naye bw'eneebanga esigaddeyo emyaka mitono, egyo gy'anaabalirirangamu ensimbi zaamu n'asasula ezo nga bwe kyetaagisa olw'okwenunula. ⁵³ Oyo eyagula munne anaamuyisanga ng'omupakasi amukolera mu kupatana okwa buli mwaka. Temulekanga oyo eyagula munne okumutuntuzanga nga nammwe mulaba.

⁵⁴ "Bw'anaabanga tanunulibwa mu zimu ku ngeri ezo, ye n'abaana be banaanunulibwanga mu Mwaka gwa Jjubiri. ⁵⁵ Kubanga abaana ba Isirayiri bantu bange, abaweereza bange be naggya mu nsi ey'e Misiri. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

Emikisa Egiva mu Buwulize

²⁶ "Temwekoleranga bifaananyi oba okwesimbira ebifaananyi ebyole, oba amayinja ge muyise amatukuvu, era temuteekanga mayinja mawoole mu nsi yammwe okugavuunamiranga. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe. ² Mukwatenga Ssabiiti zange, era n'ebifo byange ebitukuvu mubissengamu ekitiibwa. Nze *MUKAMA* Katonda.

³ "Bwe munaakwatanga amateeka gange, ne mugondera ebiragiro byange n'obwegendereza, ⁴ nnaabatonyesezanga enkuba mu ntuuko zaayo, n'ettaka linaavangamu ebibala byalyo, n'emiti egy'omu nmiro ginaabalanga ebibala byagyo. ⁵ Munaawuulanga okutuusa ku makungula g'emizabbibu, n'okukungula emizabbibu kunaabatuusanga mu biseera eby'okusiga; era munaalyanga emmere yonna nga bwe mwetaaga, ne mubeera mu nsi yammwe nga mulina emirembe.

⁶ "Ndibawa emirembe mu nsi ne mwebaka bulungi, so tewaabengawo anaabatiisatiisanga. Ebisolo ebikambwe ndibimalamu mu nsi yammwe, era temuubeerengamu ntalo. ⁷ Munaawonderanga abalabe bammwe ne mubatta n'ekitala ne mubawangula. ⁸ Abataano mu mmwe banaagobanga ekikumi, era ekikumi mu mmwe banaagobanga omutwalo ogumu, era munaawangulanga abalabe bammwe n'ekitala.

⁹ "Nnaabassangako omwoyo ne mbawa okuzaala ne mweyongera obungi, era endagaano yange nammwe nnaagituukirizanga. ¹⁰ Munaabanga mukyalya ku makungula ag'omwaka oguyise ne mugafulumya olw'amakungula amaggya. ¹¹ Ekifo kyange eky'okubeeramu nnaakiteekanga mu mmwe, era omu-tima gwange teguubatamwenga. ¹² Nnaatambuliranga mu mmwe, era nnaabanga Katonda wammwe, nammwe munaabanga bantu bange. ¹³ Nze *MUKAMA* Katonda wammwe eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, mu-

lyoke mukome okuba abaddu b'Abamisiri; namenya ebikoligo byammwe ne mbasobozesa okutambula nga mwesimbye.

Ebibonerezo Ebiva mu Bujeemu

¹⁴ "Naye bwe mutampulirenga, ne mutagondera biragiyo ebyo byonna, ¹⁵ era bwe munaanyoomoolanga ebiragiyo byange ne mukyawa amateeka gange, ne mulemwa okutuukiriza ebiragiyo byange ebyo byonna, bwe mutyo ne mutakuumanga ndagaano yange, ¹⁶ kale, kino kye ndibakola: Ndibaleetera entiisa eza mangu ez'embagirawo, n'obulwadde obw'olukonvuba obubalumya akasiiso n'omusujja, ebiribaziba amaaso ne bibakumulamu obulam. Era muliteganira bwereere okusimba ebibala byammwe, kubanga abalabe bammwe be balibirya. ¹⁷ Ndibeevuukira, abalabe bammwe n'okubawangula ne babawangula; abo ababakyawa banaabafuganga, ne mudduka n'okudduka so nga tewali abagoba. ¹⁸ Oluvannyuma lw'ebyo byonna okubatuukako, era bwe mutanjonderenga, kale ndyongera okubabonereza okusingawo emirundi musanvu, olw'ebibi byammwe. ¹⁹ Amalala gammwe n'emputtu ndibibaggyamu, eggulu ne likakanyala ng'ekyuma, n'ettaka ne likaluba ng'ekikomo. ²⁰ Amaanyi gammwe ganaabafanga busa, kubanga ettaka lyammwe teriivengamu mmere yaalyo, wadde emiti egy'omu nsi yammwe okubala ebibala byagyo.

²¹ "Era bwe muneeyongeranga okutambulira mu makubo ge sikkiriza, ne mugaana okumpulira, ndyongera okubaleetako endwadde nnyingi nga za mirundi musanvu ng'ebibi byammwe bwe byenkana. ²² Era ndibasindikira ensolo ez'omu nsiko, ezinaalyanga abaana bammwe, ne zizikiriza ente zammwe n'omuwendo gwammwe ne gukendeera, nga n'engundo zammwe tewakyalu azitambuliramu.

²³ "Era okukangavvula okwo bwe kutaabakyusenga kudda gye ndi, naye ne mweyongera okujeema, ²⁴ kale, nange ndibalaga obukambwe, era nze kennyini ndibeebonerereza emirundi musanvu olw'ebyonoono byammwe. ²⁵ Era nnaabaleeteranga entalo okwesasuza olw'okumenya endagaano. Bwe muneekunjaanyizanga mu bibuga byammwe, nnaabaleeteranga endwadde enkambwe, era n'abalabe bammwe banaabawangulanga. ²⁶ Bwe ndikendeza ku bungi bw'emmere yammwe, olwo abakazi ekkumi banaabafumbiranga emmere yammwe mu ntamu emu, era buli omu banaamupimirangako akatole katono. Munaalyanga, naye temukutenga.

²⁷ "N'ebyo byonna bwe binaalemanga okukyusa emitima gyammwe okumpulira, naye ne mweyongera okunjeemeranga; ²⁸ nange nnaabasunguwaliranga, nze kennyini ne mbeebonerereza emirundi musanvu olw'ebibi byammwe. ²⁹ Mulirya batabani bammwe ne bawala bammwe. ³⁰ Ndizikiriza ebyoto bya bakatonda bammwe, ne ntemaatema bakatonda abalala, ne ntu-

uma emirambo gyammwe ku mirambo gya bakatonda abalala; era ndibakyawa. ³¹ Ebibuga byammwe binaasigaliranga awo tayo, n'ebifo byammwe ebitekuvu nga tebiriiko abifaako, era n'akaloosa akava mu biweebwayo byammwe tekansanyusenga. ³² Ensi yammwe ndigifuula ddungu n'abalabe bammwe abanaagibeerangamu ne bagyewuunya.

³³ Ndibasaasaanyiza mu mawanga ne mbagobereza ekitala kyange. Ensi yammwe erifuuka amalungu n'ebibuga byammwe nga bimenyedwa. ³⁴ Awo ettaka ne liryoka lifuna emyaka egya ssabbiiti zaalyo mu bbanga eryo lye lirimala nga tewali alifaako, nga mmwe muli mu nsi z'abalabe bammwe; ettaka ne liwummulako ne lyeyagalira mu ssabbiiti zaalyo ezo. ³⁵ Ebbanga eryo lyonna ettaka lye lirimala nga tewali kikolerwako, liriba n'okuwummula kwe litaafuna mu ssabbiiti ezaayita bwe mwali nga mmwe mulibeerako.

³⁶ "Mu mmwe, abaliba basigaddewo nga bakyalu balamu, nditeeka okutya mu mitima gyabwe nga bali eyo mu nsi z'abalabe baabwe, nga n'eddoboozi ly'akakoola k'omuti akafuumuulibwa n'empewo kabatiisa. Banadukanga ng'abaliko abalabe ab'ebitala ababagoba, banaagwanga newaakubadde nga tewaabeerengawo babawondera. ³⁷ Banaagwanjanangako ng'abadduka okwewonya omulabe ow'ekitala newaakubadde nga tewaabengawo babawondera. Bwe mutyo temu-sobolenga kwolekera balabe bammwe. ³⁸ Mulisaanawo mu mawanga; ensi z'abalabe bammwe ziribamira. ³⁹ N'abo ku mmwe abanaabanga basigaddewo banaakoozimbiranga mu nsi z'abalabe bammwe olw'ebibi byabwe, era balikoozimba n'olw'ebibi bya bakitaabwe.

Okuzza Obuggya Endagaano

⁴⁰ "Naye bwe baneenyanga ebibi byabwe n'ebyonoono bya bakitaabwe n'obunnanfuusi bwabwe gye ndi n'obujeemu bwabwe, ⁴¹ ebyandeetera okubalaga obukambwe ne mbasindika ne mu nsi z'abalabe baabwe, era amalala g'emitima gyabwe egitali mikomole bwe galikkakkana ne bakkiriza okukola ebibonerezo olw'ebyonoono byabwe, ⁴² kale ndijjukira endagaano yange ne Yakobo, ne nzijukira endagaano yange ne Isaaka n'endagaano yange ne Ibulayimu, era ndijjukira n'ensi yaabwe. ⁴³ Naye ensi banaabanga bagivudde mu n'efuna ssabbiiti zaayo kubanga abaagibeerangamu tebakyagirimu. Banaabonerezebwanaga olw'ebibi byabwe kubanga baanyoomoolanga amateeka gange ne batagondera biragiyo byange. ⁴⁴ Newaakubadde ng'ebyo biriba bwe bityo, bwe banaabanga mu nsi z'abalabe baabwe, siibeggyengako wadde okubakyawanga n'okumenyawo ne mmenyerawo ddala endagaano yange gye nalagaana nabo; kubanga Nze *MUKAMA* Katonda waabwe. ⁴⁵ Naye ku lwabwe, najjukiranga endagaano gye nalagaana ne bajajjaabwe, be naggya mu nsi ey'e Misiri nga n'amawanga

gonna galaba ndyoke mbeere Katonda waabwe. Nze *MUKAMA*.”

⁴⁶ Ago ge mateeka n'ebiragiro n'amateeka amakulu *MUKAMA* ge yakolera abaana ba Isirayiri, nga bwe yalagira Musa, ku lusozzi Sinaayi.

Obweyamo eri *MUKAMA*

27 Awo *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² “Yogera eri abaana ba Isirayiri obagambe nti: Omuntu bw'anaakolanga obweyamo obw'enjawulo obw'okuwaayo abantu eri *MUKAMA* naye ng'asasulayo miwendo egibagyamu, onooasaliranga bw'oti: ³ omusajja aweza emyaka egy'obukulu egiri wakati w'amakumi abiri n'enkaaga anaaleetanga sekeri za ffeeza amakumi ataano ^I, nga sekeri z'omu watukuvu bwe ziba, ⁴ naye bw'anaabanga omukazi onoomusaliranga sekeri amakumi asatu ^{II}. ⁵ Omuntu aweza emyaka egy'obukulu egiri wakati w'ettaano n'amakumi abiri, bw'anaabanga omusajja onoomusaliranga sekeri amakumi abiri ^{III} naye omukazi sekeri kkumi ^{IV}. ⁶ Bw'anaabanga omwana ng'ali wakati w'omwezi gumu n'emyaka etaano, onoomusaliranga sekeri ttaano ^V eza ffeeza nga mulenzi, naye omuwala sekeri za ffeeza ssatu ^{VI}. ⁷ Omuntu bw'anaabanga ow'emyaka egy'obukulu nkaaga n'okusingawo, omusajja onoomusaliranga sekeri kkumi na ttaano ^{VII} n'omukazi sekeri kkumi. ⁸ Omuntu eyakola obweyamo bw'anaabanga omwavu ennyo atasobola kuleeta miwendo egyo gye wamusalira, anaayanjulwanga eri kabona; kale kabona anaamusaliranga omuwendo ogumugyamu ng'ageraageranya obusobozi bw'oyo eyeeyama nga bwe bunaabanga.

Obweyamo Obukwata ku Bisolo

⁹ “Obweyamo bw'omuntu bwe bunaabeeranga obw'ekisolo ekikirizibwa ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda, ekisolo ng'ekyo ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda kinaabanga kitukuvu. ¹⁰ Tasaaniranga kukikyusaamu oba kukiwaanyisaamu ekibi mu kirungi wadde ekirungi mu kibi; bw'anaabanga awaanyisizza ekisolo ekimu mu kirala, byombi kino na kiri ky'awanyisizzaamu binaafuukanga bitukuvu. ¹¹ Ensolo omuntu gy'anaabanga yeeyamye bw'eneebanga etali nnon-goofu ^{VIII}, etakirizibwa ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda, ensolo eyo esaanira okuleetebwanga eri kabona, ¹² ye alyokenga asalewo nga bw'eri, oba nnungi oba mbi. Omuwendo kabona gw'anaabaliriranga ku nsolo eyo, gwe gunaawebwangayo. ¹³ Nannyini nsolo bw'anaabanga ayagala okuginunulayo,

I sekeri za ffeeza amakumi ataano ze gulaamu lukaaga II sekeri amakumi asatu ze gulaamu ebikumi bisatu III sekeri amakumi abiri ze gulaamu ebikumi bibiri IV sekeri kkumi ze gulaamu kikumi mu kkumi V sekeri ttaano ze gulaamu amakumi ataano mu ttaano VI sekeri za ffeeza ssatu ze gulaamu amakumi asatu mu ttaano VII sekeri kkumi na ttaano ze gulaamu kikumi mu nsanvu VI-II etali nnongoofu ensolo nga enjamira, embalaasi, oba endogoyi

anaasaniranga okugattako ekitundu ekimu ekyokutaano ku muwendo gwayo.

Obweyamo Obukwata ku Nnyumba ne ku Ttaka

¹⁴ “Omusajja bw'anaawangayo ennyumba ye okubeera entukuvu eri *MUKAMA* Katonda kabona anaagirabiranga omuwendo ogugigyamu, oba nnungi oba mbi. Omuwendo ogwo kabona gw'anaasalanga gwe gunaakolanga. ¹⁵ Oyo anaawangayo ennyumba ye eri *MUKAMA* bw'anaabanga ayagala okuginunula, anaayongerangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwayo, olwo ng'ennyumba emuddira.

¹⁶ “Omusajja bw'anaawangayo ekitundu ky'ettaka lye, lye yasikira, eri *MUKAMA* Katonda, omuwendo oguligamu gunaabalirirwanga nga gwesigamizibwa ku bungi bw'ensigo ezeetaagibwa okusiga ku ttaka eryo ne ziggweerako; ensigo za sayiri ezipimibwamu oma zinaabalirirwangamu sekeri ^{IX} za ffeeza amakumi ataano. ¹⁷ Singa ennimiro ye, agiwaayo mu biseera by'Omwaka gwa Jjubiri, omuwendo ogubaliriddwa gunaasigalanga nga bwe guli. ¹⁸ Naye bw'anaawangayo ennimiro ye nga Jjubiri eweddeko, kabona anagibalirirangamu omuwendo ng'agwesigamya ku myaka eginaabanga gibulayo Omwaka gwa Jjubiri eddirira gulyoke gutandike, n'omuwendo ogwali gubaliriddwa gunaakendeezewangako. ¹⁹ Era oyo anaabanga awaddeyo ennimiro ye bw'anaayagalanga okuginunula, kale anaagattangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwayo, olwo ennimiro n'emuddira. ²⁰ Naye bw'anaabanga tayagala kununula nnimiro eyo, oba bw'anaabanga agiguzizza omuntu omulala, kale ng'olwo tekyanunulibwa n'akamu. ²¹ Naye mu Mwaka gwa Jjubiri ennimiro eyo bw'eneeteebwanga, eneebanga ntukuvu, ng'ennimiro eyawongebwa ewa *MUKAMA*; eneebanga ya kabona.

²² “Omusajja bw'anaawangayo eri *MUKAMA* Katonda ennimiro gye yagula, etali ku ttaka lye ery'obwannannyini, ²³ kabona anaabaliriranga omuwendo ogugigyamu okutuuka ku mwaka gwa Jjubiri, omusajja anaasasulanga omuwendo ogwo ku lunaku olwo ng'ekintu ekitukuvu eri *MUKAMA* Katonda. ²⁴ Mu mwaka gwa Jjubiri, ennimiro eneddizibwanga oyo gwe yagigulako, nga y'oyo eyali nannyini ttaka. ²⁵ Buli muwendo ogubalirirwa guneesigamizibwanga ku sekeri z'Awatukuvu, nga gera ^X amakumi abiri zivaamu sekeri emu.

Ebintu Ebiwonge

²⁶ “Tewabanga awaayo omwana gw'ensolo omubereberye eri *MUKAMA*, kubanga abaana b'ensolo ababereberye bonna ba *MUKAMA*, oba nte oba ndiga zonna za *MUKAMA* Katonda. ²⁷ Bw'anaabanga awaddeyo emu ku nsolo ezitali nnongoofu, anagisas-

IX sekeri yenkanankana gulamu kkumi n'emu n'ekitundu X gera yenkanankana gulaamu lukaaga

uliranga omuwendo gwayo ogwagibalirirwamu, ng'agattako ekitundu kimu kyakutaano eky'omuwendo gwayo. Bw'ataaginunulengayo eneeetundwanga omuwendo ogwagibalirirwamu.

²⁸ "Naye omuntu yenna bw'anaamalanga okuwongera *MUKAMA* Katonda ku bintu bye by'anaabanga nabyo, gamba oba muntu oba kisolo oba ennimiro ye gye yasikira, tewaabengawo ku bintu ebyo bitundibwa oba okununulibwa; buli kintu ekiwongere ddala mu ngeri eyo kinaabanga kitukuvu nnyo eri *MUKAMA* Katonda. ²⁹ Omuntu eyawongebwa nga wa kuttibwa, taanunulibwenga kinaamusaaniranga kuttibwa.

Okununula Ebitundu Eby'ekkumi

³⁰ "Buli kitundu eky'ekkumi ekiva mu nsi, gamba ku mmere ey'empeke eva mu ttaka, oba ku bibala ebiva

ku miti, kya *MUKAMA* Katonda, era kitukuvu eri *MUKAMA* Katonda. ³¹ Omuntu anaayagalanga okununula ku bitundu bye eby'ekkumi, anaagatangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwakyo. ³² Ebitundu eby'ekkumi byonna ebyamagana g'ente n'eby'ebisibo by'endiga, kwe kugamba nti buli nsolo omusumba gy'anaabalanga nga ya kkumi, eneebanga ntukuvu eri *MUKAMA* Katonda. ³³ Tasaaniranga kulondamu nnungi ng'alekawo embi, oba okuwaanyisa. Bw'anaawaanyisanga ng'olwo ensolo zombi, eri n'eno ewanyisizibwa zinaafuukanga ntukuvu teziinunulibwenga."

³⁴ Ago ge mateeka *MUKAMA* Katonda ge yawa Musa ku lusozi Sinaayi agategeeze abaana ba Isirayiri.

Okubala

Okubala Abantu

1 Awo *MUKAMA* Katonda n'ayogera ne Musa mu Weema ey'Okukunghanirangamu, mu Ddungu lya Sinaayi ku lunaku olw'olubereberye olw'omu mwezi ogwokubiri ogw'omwaka ogwokubiri kasookedde abaana ba Isirayiri bava mu nsi y'e Misiri ¹. N'amugamba nti: ² "Bala ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ng'obategeka mu bika byabwe, ne mu mpya zaabwe, ng'owandiika erinnya lya buli musajja kinnoomu ku lukalala. ³ Ggwe ne Alooni mujja kutegeka abasajja bonna ab'omu Isirayiri abawezezza emyaka amakumi abiri egy'obukulu n'okusingawo, abatuuse okuyingira mu magye, mubabalire mu bibinja byabwe. ⁴ Mu-naayambiwako omusajja omu omu okuva mu buli kika, nga ye mukulu w'oluggya lwa bajjajjaabe.

⁵ "Gano ge mannya g'abasajja abajja okubayambako:

"Aliva mu kika kya Lewubeeni ye Erizuuli mutabani wa Sedewuli;

⁶ mu kya Simyoni ye Serumiyeeeri mutabani wa Zulisadaayi;

⁷ mu kya Yuda ye Nakusoni mutabani wa Amminadaabu;

⁸ mu kya Isakaali ye Nesaneri mutabani wa Zuwaali;

⁹ mu kya Zebbulooni ye Eriyaabu mutabani wa Keroni.

¹⁰ Okuva mu baana ba Yusufu:

mu kya Efulayimu ye Erisaama mutabani wa Ammikudi;

mu kya Manase ye Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli.

¹¹ Aliva mu kika kya Benyamini ye Abidaani mutabani wa Gidyoni;

¹² mu kya Ddaani ye Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi;

¹³ mu kya Aseri ye Pagiyeeri mutabani wa Okulaani;

¹⁴ mu kya Gaadi ye Eriyasaafu mutabani wa Deweri;

¹⁵ mu kya Nafutaali ye Akira mutabani wa Enani."

I Kino kyabaawo oluvannyuma lw'omwezi gumu nga Abayisirayiri batuuse mu ddungu lya Sinaayi (Kuv 9:1), ate nga wayiseewo omwezi gumu bukya Eweema ya MUKAMA ezimbibwa (Kuv 40:17), ate n'oluvannyuma lw'ennaku kkumi na ttaano nga kyebajje bakwate Embaga ey'Okuyitako mu Sinaayi

¹⁶ Abo be basajja abaalondebwa okuva mu kibiina, nga be bakulembeze ab'ebika bya bajjajjaabwe. Abo nga be bakulu b'ebika bya Isirayiri.

Ebika n'obunene bwabyo

¹⁷ Awo Musa ne Alooni ne batwala abasajja abo abaatuddwa amannya gaabwe, ¹⁸ ne bakunghanya ekibiina ky'abantu bonna ku lunaku olw'olubereberye olw'omu mwezi ogwokubiri. Awo abantu bonna ne beewandiisa mu bujjajja bwabwe ne mu bika byabwe awamu ne mu mpya zaabwe. Abasajja abo abaali bawezezza emyaka amakumi abiri egy'obukulu n'okusingawo, amannya gaabwe ne gawandiikibwa kinnoomu ku lukalala, ¹⁹ nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa. Bw'atyo Musa n'ababalira mu Ddungu lya Sinaayi:

²⁰ Ab'omu bazzukulu ba Lewubeeni, mutabani wa Isirayiri omubereberye:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ²¹ Abaabalibwa okuva mu kika kya Lewubeeni baali emitwalo ena mu kakaaga mu bitaano (46,500).

²² Ab'omu bazzukulu ba Simyoni:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ²³ Abaabalibwa okuva mu kika kya Simyoni baali emitwalo etaano mu kenda mu ebikumi bisatu (59,300).

²⁴ Ab'omu bazzukulu ba Gaadi:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe, n'eby'empya zaabwe bwe byali. ²⁵ Abaabalibwa okuva mu kika kya Gaadi baali emitwalo ena mu enkumi ttaano mu lukaaga mu amakumi ataano (45,650).

²⁶ Ab'omu bazzukulu ba Yuda:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ²⁷ Abaabalibwa okuva mu kika kya Yuda baali emitwalo musanvu mu enkumi nnya mu lukaaga (74,600).

²⁸ Ab'omu bazzukulu ba Isakaali:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe, kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ²⁹ Abaabalibwa okuva mu kika kya Isakaali baali emitwalo etaano mu enkumi nnya mu ebikumi bina (54,400).

³⁰ Ab'omu bazzukulu ba Zebbulooni:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ³¹ Abaabalibwa okuva mu kika kya Zebbulooni baali emitwalo etaano mu kasanvu mu ebikumi bina (57,400).

³² Okuva mu batabani ba Yusufu:

Ab'omu bazzukulu ba Efulayimu

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ³³ Abaabalibwa okuva mu kika kya Efulayimu baali emitwalo ena mu ebikumi bitaano (40,500).

³⁴ Ab'omu bazzukulu ba Manase:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ³⁵ Abaabalibwa okuva mu kika kya Manase baali emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri (32,200).

³⁶ Ab'omu bazzukulu ba Benyamini:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ³⁷ Abaabalibwa okuva mu kika kya Benyamini baali emitwalo esatu mu enkumi ttaano mu ebikumi bina (35,400).

³⁸ Ab'omu bazzukulu ba Ddaani:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-

noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ³⁹ Abaabalibwa okuva mu kika kya Ddaani baali emitwalo mukaaga mu enkumi bbiri mu lusanvu (62,700).

⁴⁰ Ab'omu bazzukulu ba Aseri:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ⁴¹ Abaabalibwa okuva mu kika kya Aseri baali emitwalo ena mu lukumi mu ebikumi bitaano (41,500).

⁴² Ab'omu bazzukulu ba Nafutaali:

Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kin-noomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. ⁴³ Abaabalibwa okuva mu kika kya Nafutaali baali emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina (53,400).

⁴⁴ Abo be basajja Musa ne Alooni be baabala, nga bayambibwako abakulembeze ab'omu Isirayiri ekkumi n'ababiri, nga buli omu akiikiridde ekika kye. ⁴⁵ Abasajja bonna abaana ba Isirayiri abaali bawezeza emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye ga Isirayiri bwe batyo ne babalirwa mu bika byabwe. ⁴⁶ Obungi bwabwe bonna abaabalibwa okugatta awamu baali bawera emitwalo nkaaga mu enkumi ssatu mu ebikumi bitaano mu amakumi ataano (603,550).

Abaleevi bo Tebaabalibwa

⁴⁷ Abazzukulu ab'omu mpya ez'omu bika ebirala bwe baali babalibwa, bo ab'omu kika kya Leevi tebaabalibwa. ⁴⁸ Kubanga *MUKAMA* Katonda yali agambye Musa nti, ⁴⁹ "Ab'omu kika kya Leevi tababalanga wadde okubagatta awamu n'emiwendo gy'abaana ba Isirayiri abalala." ⁵⁰ Era n'amugamba nti, "Naye Abaleevi obawanga omulimu ogw'okulabirira Eweema ey'Endagaano n'ebintu byamu byonna awamu ne byonna ebigigenderako. Banaasitulanga Eweema n'ebiyamu byonna, banaagirabiriranga era banaasiisiranga okugyetooloola. ⁵¹ Eweema bw'eneebanga etwalibwa mu kifo ekirala, Abaleevi be banaagisimbulanga, era bwe kineetaagisanga okugissa mu kifo awalala, Abaleevi be banaagisimbangawo. Omuntu omulala yenna bw'anaagisembereranga anaafanga. ⁵² Abaana ba Isirayiri banaasiisiranga mu bibinja, nga buli musajja ali mu lusiisira lwe n'ebendera ye ku bubwe. ⁵³ Naye Abaleevi bo banaasimbanga eweema zaabwe okwebungulula Eweema ey'Endagaano, abaana ba Isirayiri baleme kutuukibwako busungu bwa *MUKAMA*. Abaleevi

be banaabanga n'obuvunaanyizibwa obw'okulabirira Eweema ey'Endagaano."

⁵⁴ Abaana ba Isirayiri ne bakola ebyo byonna nga MUKAMA Katonda bwe yalagira Musa.

Abakulembeze n'Ensiisira z'Ebika Byabwe

2 Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, ² "Abaana ba Isirayiri banaasiisiranga okwebungulula Eweema ey'Okukunjaanirangamu, nga bagyesuddeko akabanga naye nga bagyolekedde. Buli musajja anaawanikanga ebendera ye n'ebendera z'empya za bajajjaabwe."

³ Ebibinja by'olusiisira lwa Yuda binaasiisiranga ku ludda olw'enjuba gy'eva ne basimba awo ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Yuda ye Nakusoni mutabani wa Amminadaabu. ⁴ Mu kibinja kye nga mulimu abaabalibwa emitwalo musanvu mu enkumi nnya mu lukaaga (74,600).

⁵ Ab'ekika kya Isakaali be banaasiisiranga okuliraana Yuda. Omukulembeze w'abantu ba Isakaali ye Nesaneri mutabani wa Zuwaali. ⁶ Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu enkumi nnya mu ebikumi bina (54,400).

⁷ Ekika kya Zebbulooni kye kinaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Zebbulooni ye Eriyaabu mutabani wa Keroni. ⁸ Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu kasanvu mu ebikumi bina (57,400).

⁹ Abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Yuda abaabalibwa ng'ebibinja by'amaggye gaabwe bwe byali baali emitwalo kkumi na munaana mu kakaaga mu ebikumi bina (186,400). Be banaakulemberanga.

¹⁰ Ku ludda olw'obukiikaddyo ebibinja eby'amaggye g'omu kika kya Lewubeeni gye banaasiisiranga, nga basimbye eyo n'ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Lewubeeni ye Erizuuli mutabani wa Sedewuli. ¹¹ Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo ena mu kakaaga mu ebikumi bitaano (46,500). ¹² Ab'ekika kya Simyoni be banaabaddiriranga. Omukulembeze w'abantu ba Simyoni ye Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi. ¹³ Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu kenda mu ebikumi bisatu (59,300).

¹⁴ Ab'ekika kya Gaadi be banaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Gaadi ye Eriyasaafu mutabani wa Deweri. ¹⁵ Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo ena mu enkumi ttaano mu lukaaga mu amakumi ataano (45,650).

¹⁶ Abasajja bonna okugatta awamu abaali mu lusiisira lwa Lewubeeni abaabalibwa, ng'ebibinja by'amaggye gaabwe bwe byali, baali emitwalo kkumi n'ettaano mu lukumi mu ebikumi bina mu

amakumi ataano (151,450). Be banaabanga abookubiri okusitula ng'olugendo lutuuse.

¹⁷ Eweema ey'Okukunjaanirangamu eneesitulwanaga ng'olugendo lutuuse nga yeebunguluddwa olusiisira lw'Abaleevi, ng'eri mu makkati g'ensiisira endala zonna. Banaasitulanga okutambula nga baddiriragana ng'enteekateeka y'ensiisira zaabwe bw'eri, buli musajja ng'agenda n'ebendera ye.

¹⁸ Ku ludda olw'ebugwanjuba y'eneebeeranga olusiisira lw'ebibinja bya Efulayimu nga bakutte n'ebendera zaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Efulayimu ye Erisaama mutabani wa Ammikudi.

¹⁹ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo ena mu ebikumi bitaano (40,500).

²⁰ Ekika kya Manase kye kinaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Manase ye Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli. ²¹ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri (32,200).

²² Ekika kya Benyamini ne kiddako. Omukulembeze w'abantu ba Benyamini ye Abidaani mutabani wa Gidyoni. ²³ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo esatu mu enkumi ttaano mu ebikumi bina (35,400).

²⁴ Okugatta awamu abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Efulayimu abaabalibwa ng'ebibinja byabwe bwe byali baali emitwalo kkumi mu kanaana mu kikumi (108,100). Bano be banaabanga abookusatu okusitula ng'olugendo lutuuse.

²⁵ Ku ludda olw'obukiikakkono y'eneebeeranga olusiisira lw'ebibinja bya Ddaani n'ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Ddaani ye Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi. ²⁶ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo mukaaga mu enkumi bbiri mu lusanvu (62,700).

²⁷ Ab'ekika kya Aseri be banaasiisiranga okubaddirira. Omukulembeze w'abantu ba Aseri ye Pagiyeeri mutabani wa Okulaani. ²⁸ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo ena mu lukumi mu ebikumi bitaano (41,500).

²⁹ Ab'ekika kya Nafutaali be banaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Nafutaali ye Akira mutabani wa Enani. ³⁰ Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina (53,400).

³¹ Okugatta awamu abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Ddaani baali emitwalo kkumi n'ettaano mu kasanvu mu lukaaga (157,600). Abo be banaasembangayo okusitula ng'olugendo lutuuse, ng'ebendera zaabwe bwe ziri.

³² Abo be baana ba Isirayiri abaabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali. Okugatta abaali mu nsiisira bonna ng'ebibinja byabwe bwe byali,

baawera emitwalo nkaaga mu enkumi ssatu mu ebikumi bitaano mu amakumi ataano (603,550).
³³ Naye abaana ba Isirayiri bwe baali babalibwa, Abaleevi bo tebaabalibwa, kubanga bw'atyo MUKAMA bwe yalagira Musa.

³⁴ Abaana ba Isirayiri bwe batyo ne bakola ebyo byonna MUKAMA Katonda bye yalagira Musa. Bwe batyo bwe baasiisiranga ensiisira zaabwe ng'ebendera zaabwe bwe zaali, era bwe batyo bwe baasitulanga okutambula buli bantu mu bika byabwe ne mu mpya za bajajjaabwe.

Batabani ba Alooni

3 Luno lwe lulyo lwa Alooni n'olwa Musa mu biseera MUKAMA mwe yayogerera ne Musa ku Lusozzi Sinaayi.

² Gano ge mannya ga batabani ba Alooni: Nadabu, omubereberye, ne Abiku, ne Eriyazaali, ne Isamaali.

³ Ago ge mannya ga batabani ba Alooni, abaafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni okuba bakabona, era abaayawulibwa okuweereza mu mulimu gw'obwakabona. ⁴ Naye nno Nadabu ne Abiku baatondokera mu maaso ga MUKAMA ne bafa, kubanga baayokya ekiweebwayo eri MUKAMA Katonda n'omuliro ogutakirizibwa nga bali mu ddungu ly'e Sinaayi. Tebaalina baana; bwe batyo, Eriyazaali ne Isamaali ne basigala nga be bokka abaaweerezanga nga bakabona ebbanga lyonna kitaabwe Alooni lye yamala nga mulamu.

Omuwendo gw'Abaleevi n'Emirimu gyabwe

⁵ Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, ⁶ "Leeta ab'omu kika kya Leevi ^I obakwase Alooni kabona bamuweerezanga. ⁷ Banaamukoleranga emirimu era ne baweereza n'ekibiina kyonna awali Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga bakola emirimu awali Eweema ya MUKAMA. ⁸ Banaalabiriranga ebintu byonna eby'omu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne bakola emirimu gy'omu Weema ya MUKAMA nga batuukiriza ebyo byonna ebivunaanyizibwa abaana ba Isirayiri. ⁹ Abaleevi onoobawanga eri Alooni ne batabani be; baweereddwa ddala Alooni nga baggyibwa mu baana ba Isirayiri. ¹⁰ Onoolonda Alooni ne batabani be okubeera bakabona; naye bwe wanaabangawo omuntu omulala yenna n'asembera awatukuvu, anaafanga."

¹¹ MUKAMA Katonda n'ayongerera okugamba Musa nti, ¹² "Laba, neetwalidde Abaleevi nga mbaggya mu baana ba Isirayiri mu kifo ky'abaana ababereberye abazaalibwa abakazi mu baana ba Isirayiri. Abaleevi banaabanga bange, ¹³ kubanga byonna ebizaalibwa ebibereberye byange. Bwe natta ebibereberye byonna

^I Kika kya Leevi baawukanira ddala ku bakabona, abaali bazzukulu ba Alooni. Abaleevi baayabanga bakabona.

mu nsi y'e Misiri neeyawulira ebibereberye byonna mu Isirayiri okubeeranga ebyange, abantu n'ebisolo. Nze MUKAMA Katonda."

¹⁴ Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa mu ddungu ly'e Sinaayi nti, ¹⁵ "Bala Abaleevi bonna mu mpya zaabwe ne mu bika byabwe ^{II}. Bala buli mwana mulenzi ow'omwezi ogumu n'okusingawo." ¹⁶ Bw'atyo Musa n'ababala nga MUKAMA Katonda bwe yamulagira, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali.

¹⁷ Gano ge mannya ga batabani ba Leevi: Gerusoni, ne Kokasi, ne Merali.

¹⁸ Gano ge mannya g'abatabani ba Gerusoni ng'empya zaabwe bwe zaali: Libuni ne Simeeyi.

¹⁹ Bano be batabani ba Kokasi ng'empya zaabwe bwe zaali:

Amulaamu, ne Izukali ne Kebbuloooni, ne Wuziyeeri.

²⁰ Bano be batabani ba Merali ng'empya zaabwe bwe zaali:

Makuli ne Musi.

Ebyo bye bika by'Abaleevi ng'empya za bakitaabwe bwe zaali.

²¹ Mu Gerusoni mwe mwava oluggya lwa Abalibuni n'oluggya lwa Abasimeeyi; ezo nga z'empya za Abagerusoni.

²² Abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo abaabalibwa baali kasanvu mu ebikumi bitaano (7,500).

²³ Ab'omu Gerusoni nga baakusiisiranga ku ludda olw'ebugwanjuba emmanju wa Weema ya MUKAMA.

²⁴ Omukulembeze w'empya za Abagerusoni yali Eriyasaafu mutabani wa Laeri.

²⁵ Abagerusoni be banaabanga n'obuvunaanyizibwa obw'okulabirira Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga balabirira ebibikkako n'eggigi ery'omu mulyango oguyingira mu Weema, ²⁶ n'entimbe ez'omu luggya, n'entimbe ez'omu mizigo egiggulira ku luggya okwebungulula Weema n'ekyoto. Era banaalabiriranga n'emiguwa awamu n'ebintu byonna ebinaakozesebwanga ku mirimu egyo.

²⁷ Mu Kokasi mwe mwava oluggya lwa Abamu-laamu, n'oluggya lwa Abayizukaali, n'oluggya lwa Abakebbuloooni, n'oluggya lwa Abawuziyeeri; ezo z'empya za Abakokasi.

²⁸ Abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo abaabalibwa baali kanaana mu lukaaga ^{III} (8,600).

Abakokasi be baweewwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga awatukuvu.

^{II} Abaleevi tebaawandikibwanga kulwana mu magye, era kye-baava batabalibwa oluvannyuma lw'emyaka amakumi abiri egy'obukulu. Ekyo babazanga, kwe kumanya abaana baabwe ababereberye (3:40-43). ^{III} ebiwandiiko ebirala bigamba kanaana mu bisatu

²⁹ Ab'omu Kokasi nga baakusiisiranga ku ludda olw'obukiikaddyo obwa Weema ya *MUKAMA*.

³⁰ Omukulembeze w'empya za Abakokasi yali Erizafani mutabani wa Wuziyeeri.

³¹ Abakokasi be baabanga n'obuvunaanyizibwa okulabirira Essanduuko ey'Endagaano, n'emmeeza, n'ekikondo ky'ettaala, n'ebiyoto, n'ebintu eby'omu watukuvu ebikozesebwa mu kuweereza, n'eggigi; n'emirimu gyonna egyekuusa ku buweereza obwo.

³² Eriyazaali mutabani wa Alooni kabona ye yalondebwa okuba omukulu w'abakulembeze ba Abaleevi, era n'okulabirira abo abaaweerezanga mu watukuvu.

³³ Mu Merali mwe mwava oluggya lwa Abamakuli n'oluggya lwa Abamusi; ezo nga ze mpya za Abamerali.

³⁴ Abaana aboobulenzu okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo abaabalibwa baali kakaaga mu ebikumi bibiri (6,200).

³⁵ Omukulembeze w'empya za Abamerali yali Zuliyeeeri mutabani wa Abikayiri; Abamerali nga baakusiisiranga ku bukiikaddyo obwa Weema ya *MUKAMA*.

³⁶ Be baavunaanyizibwanga emikiikiro, n'empagi, n'ebikondo, n'ebikwata ku Weema ya *MUKAMA* byonna n'ebyeukuusa ku mirimu gyayo. ³⁷ Okwo baagatangako empagi zonna ezebunguludde oluggya n'entobo zaazo, n'enkondo za Weema n'emiguwa.

³⁸ Musa ne Alooni ne batabani baabwe baasiisiranga ku ludda olw'ebuvanjoba olwa Weema ya *MUKAMA*, okwolekera enjoba gy'eva mu maaso ga Weema ya *MUKAMA* ey'Okukunjanirangamu.

Baavunaanyizibwanga okulabirira awatukuvu ku lw'abaana ba Isirayiri.

Omuntu omulala yenna eyasembereranga awatukuvu, ng'ateekwa kufa.

³⁹ Omuwendo gwonna ogw'Abaleevi abaabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali, nga mwe muli abaana aboobulenzu okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa ne Alooni, baali emitwalo ebiri mu enkumi bbiri (22,000).

Okubala Abasajja Ababereberye

⁴⁰ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, "Bala abaana ba Isirayiri bonna aboobulenzu ababereberye okuva ku mwana ow'omwezi ogumu n'okusingawo okole olukalala lw'amannya gaabwe gona. ⁴¹ Era ojja kunfunira Abaleevi mu kifo ky'ababereberye ab'abaana ba Isirayiri, era onfunire n'ente ez'Abaleevi mu kifo ky'ente ez'abaana ba Isirayiri embereberye. Nze *MUKAMA* Katonda."

⁴² Awo Musa n'abala abaana ba Isirayiri ababereberye nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira. ⁴³ Okugatta awamu abaana aboobulenzu ababereberye bonna okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo abaabalibwa, nga n'amannya gaabwe gawandiikiddwa ku lukalala, baali emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri mu nsanvu mu basatu.

⁴⁴ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ⁴⁵ "Nfuna Abaleevi badde mu kifo ky'abaana ba Isirayiri ababereberye, n'ente z'Abaleevi zidde mu kifo ky'ente z'abaana ba Isirayiri, era Abaleevi banaabanga bange. Nze *MUKAMA* Katonda. ⁴⁶ Okununula ababereberye ab'abaana ba Isirayiri ebikumi ebibiri mu ensanvu mu abasatu abasukkirira ku muwendo gw'Abaleevi abasajja, ⁴⁷ onoddiranga gulaamu amakumi ataano mu ttaano ku buli omu, ng'ogeraageranyiza ku gulaamu kkumi n'emu ey'awatukuvu nga bw'eri, ye sekeri ^I ey'obuzito ze gulaamu kkumi n'emu n'ekitundu. ⁴⁸ Ensimbi ez'okununula abaana ba Isirayiri abasukkiriramu oziwanga Alooni ne batabani be."

⁴⁹ Bw'atyo Musa n'asolooza ensimbi ez'okwenunula ku abo abasukkirira ku muwendo gw'abo abaanunulibwa Abaleevi. ⁵⁰ Yasolooza ku babereberye ab'abaana ba Isirayiri effeeza ey'obuzito obwa kilo kkumi na ttaano n'ekitundu, ng'engeraageranya ya sekeri y'awatukuvu bw'eri. ⁵¹ Musa n'addira ensimbi ez'okwenunula n'aziwa Alooni ne batabani be, ng'ekigambo kya *MUKAMA* bwe kyali, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Batabani ba Kokasi

⁴ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, ² "Mubale batabani ba Kokasi abava mu kifo ky'Abaleevi, ng'empya zaabwe n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe ziri. ³ Mubabale nga muva ku basajja ab'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw'okukola emirimu mu Weema ey'Okukunjanirangamu.

⁴ "Gino gye mirimu eginaakolwanga batabani ba Kokasi mu Weema ey'Okukunjanirangamu: nga gya kulabirira ebintu ebitukuvu ennyo. ⁵ Olusiisira bwe linaabanga lusitula, Alooni ne batabani be banaayingirangamu, ne batimbulula eggigi ery'olutimbe ne bali-bikka ku Ssanduko ey'Endagaano. ⁶ Okwo banaabikkangako amaliba ga lukwata, kuno ne babikkako olugoye olwa bbululu omuka, ne balyoka basonsekamu emisituliro gyayo.

⁷ "Ku mmeeza ey'Emigaati egy'Okulaga banaayalirangako ekitambala ekya bbululu, ne bassaako amasowaane, n'ebijiiko ebinene, n'amabakuli, n'ajaagi omunaabeeranga ebiweebwayo ebyokunywa; n'emigaati egy'okulaga nagyo ginaabeeranga okwo. ⁸ Banaayalirangako ekitambaala ekimyufu ennyo, ne bak-

^I sekeri sekeri emu ze gulaamu kkumi n'emu n'ekitundu

ibikkako amaliba ga lukwata; ne basonsekamumu emisituliro gyayo.

⁹ “Banaddiranga ekitambaala ekya bbululu ne bakibikka ku kikondo ky’ettaala kwe zinaayakiranga, n’etabaaza zaako, n’ebikomola entambi n’ensuniya ez’ebisirinza, n’ajaagi ez’amafuta ag’omuzeeyituuni aganaakozesebwanga mu ttaala ezo. ¹⁰ Ekikondo n’ebigenderako byonna binaasibibwanga mu maliba ga lukwata ne biteekebwa ku musituliro.

¹¹ “Banaayaliiranga olugoye olwa bbululu ku kyoto ekya zaabu, okwo ne babikkako amaliba ga lukwata, ne basonsekamumu emisituliro gyakyo.

¹² “Banaddiranga ebintu byonna ebinaakozesebwanga ku mirimu gy’obuweereza mu watukuvu ne babiteeka mu lugoye olwa bbululu ne babibikkako amaliba ga lukwata, ne babiteeka ku misituliro gyabyo. ¹³ Ekyoto banaakiggyangamu evvu ne bakibikkako olugoye olwa ffulungu; ¹⁴ ne balyoka bakissaako ebintu byonna ebikozesebwa mu mirimu gy’oku kyoto, nga mwe muli ensuniya ez’omuliro, n’ewuuma, n’ebijiiko n’ebibya. Okwo banaabikkangako amaliba ga lukwata, ne balyoka basonsekamumu emisituliro gyakyo.

¹⁵ “Alooni ne batabani be bwe banaamalanga okusibako awatukuvu ne byonna ebibeeramu, nga n’ekiseera ky’olusiisira okusitula mu lugendo kituuse; awo batabani ba Kokasi banajjanga ne babisitula, naye ekintu kyonna ekitukuvu tebakikwatangako, baleme okufa. Ebyo bye bintu eby’omu Weema ey’Okukunjaanirangamu batabani ba Kokasi bye ba neetikanga.

¹⁶ “Eriyazaali, mutabani wa Alooni kabona, y’anaabeeranga n’obuvunaanyizibwa obw’amafuta g’ettaala ag’omuzeeyituuni, n’obubaane obwakaloosa, n’ekiweebwayo eky’okulaga eky’emmere ey’empeke, n’amafuta ag’omuzeeyituuni ag’okwawula. Era y’anaalabiriranga Eweema ya MUKAMA ne byonna ebigirimu, n’awatukuvu ne byonna ebikozesezewamu.”

¹⁷ MUKAMA Katonda n’agamba Musa ne Alooni nti, ¹⁸ “Mwegendereze ab’omu mpya z’ennyumba z’Abakokasi baleme okukutulwa ku kika ky’Abaleevi. ¹⁹ Ekyo munaakibakoleranga, bwe batyo bwe banaasembereranga ebintu ebitukuvu ennyo balemenga okufa, naye basigalenga nga balamu. Alooni ne batabani be banaayingiranga mu watukuvu ne bagabira buli Mukokasi omulimu gwe n’ebyo by’aneetikanga. ²⁰ Naye Abakokasi tebaayingirenga munda kutunula ku bintu ebitukuvu, wadde n’eddakiika emu, balemenga okufa.”

Batabani ba Gerusoni

²¹ MUKAMA Katonda n’agamba Musa nti, ²² “Bala ne batabani ba Gerusoni ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe ziri. ²³ Babale ng’otandikira ku basajja ab’emyaka amakumi asatu egy’obukulu

okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw’okukola emirimu egya Weema ey’Okukunjaanirangamu.

²⁴ “Gino gye mirimu eгинаakolebwanga ab’omu mpya z’Abagerusoni mu kuweereza era ne mu kwetikka emigugu: ²⁵ Baneetikanga entimbe ez’omu Weema ya MUKAMA, y’Eweema ey’Okukunjaanirangamu n’ebigibikkako, n’amaliba aga lukwata agabikkibwa kungulu kwayo, n’entimbe ez’omu mulyango gwa Weema ey’Okukunjaanirangamu, ²⁶ n’entimbe ez’omu luggya olwebungulula Weema ya MUKAMA n’ekyoto, n’olutimbe lw’omulyango gw’oluggya, n’emiguwa, ne byonna ebinaakozesebwanga mu kuweereza okwo. Abagerusoni banaakolanga byonna ebineetaagibwanga okukola ku bintu ebyo. ²⁷ Mu kuweereza kwonna okw’Abagerusoni, oba mu kwetikka oba mu kukola emirimu egy’engeri endala, Alooni ne batabani be, be banaabalagiranga. Abagerusoni ojanga kubakwasa obuvunaanyizibwa bwonna ku ebyo bye baneetikanga. ²⁸ Obwo bwe buweereza bwa batabani ba Gerusoni nga bukwata ku Weema ey’Okukunjaanirangamu. Bye banaakolanga binaalabirirwanga Isamaali mutabani wa Alooni kabona.

Batabani ba Merali

²⁹ “Batabani ba Merali nabo babale ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe ziri. ³⁰ Babale ng’otandikira ku basajja ab’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw’okukola emirimu egya Weema ey’Okukunjaanirangamu. ³¹ Gino gye ginaabanga emirimu gyabwe egikwata ku Weema ey’Okukunjaanirangamu: okusitula omudaala gwa Weema ya MUKAMA, n’embaawo zaayo, n’empagi n’ebibya mwe zituula, ³² awamu n’empagi ezebungulula oluggya n’ebibya byazo mwe zituula, n’enkondo z’eweema, n’emiguwa, ne byonna ebyetaagibwa okukozesebwa ku mirimu egyo. Buli musajja onoomutegeezanga amannya g’ebintu byennyini by’ajjanga okwetikka. ³³ Egyo gye ginaabanga emirimu gy’omu mpya z’abaana ba Merali nga bali mu buweereza bwabwe obwa Weema ey’Okukunjaanirangamu, nga bakulemberwa Isamaali mutabani wa Alooni kabona.”

Ebyava mu Kubala Abantu

³⁴ Awo Musa ne Alooni n’abakulembeze b’abantu ne babala batabani b’Abakokasi ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe zaali.

³⁵ Ne bababala nga batandikira ku basajja ab’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku myaka amakumi ataano, abajja okuweereza mu Weema ey’Okukunjaanirangamu, ³⁶ nga bababala ng’empya zaabwe bwe zaali; baawera enkumi bbiri mu lusavvu mu amakumi ataano (2,750). ³⁷ Ogwo

gwe gwali omuwendo gwonna ogw'abo abaali mu mpya z'Abakokasi abaaweerezanga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. Musa ne Alooni baababala nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

³⁸ Batabani ba Gerusoni nabo baabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe zaali.

³⁹ Abasajja bonna okuva ku b'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano abaaweerezanga mu mirimu egy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ⁴⁰ baabalibwa ng'empya zaabwe n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe zaali, ne bawera enkumi bbiri mu lukaaga mu amakumi asatu (2,630). ⁴¹ Ogwo gwe gwali omuwendo gwonna ogwa batabani ba Gerusoni abaali mu mpya za Abagerusoni abaaweerezanga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. Musa ne Alooni baababala nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

⁴² Batabani ba Merali baabalibwa ng'empya zaabwe n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe zaali.

⁴³ Abasajja bonna okuva ku b'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano abajja okuweereza mu mirimu gy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ⁴⁴ abaabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali baali bawera enkumi ssatu mu ebikumi bibiri (3,200). ⁴⁵ Ogwo gwe gwali omuwendo gwonna ogwabalibwa ogw'omu mpya za batabani ba Merali. Musa ne Alooni baababala nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

⁴⁶ Bwe batyo Musa ne Alooni n'abakulembeze ba Isirayiri ne babala Abaleevi bonna mu mpya zaabwe ne mu nnyumba z'abakadde baabwe.

⁴⁷ Abasajja bonna okuva ku b'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano abajja okuweereza mu mirimu egy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ⁴⁸ abaabalibwa baawera kanaana mu ebikumi bitaano mu kinaana (8,580). ⁴⁹ Buli musajja yaweebwa omulimu ogw'okukola n'ategeezebwa ky'aneetikka, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Bwe batyo bonna ne babalibwa nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Ekiragiro ku Bulongoofu bw'Olusiisira

⁵ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri buli mugenge bamufulumye ebweru w'olusiisira, na buli alina ekikulukuto ky'omusaayi, n'oyo anaabanga akutte ku mufu.

³ Abasajja n'abakazi bonna babafulumyenga ebweru w'olusiisira baleme okulufuula olutali lulongoofu,

kubanga omwo mwe mbeera." ⁴ Awo abaana ba Isirayiri ne bakolanga bwe batyo ne babafulumyanga ebweru w'olusiisira. Ne bakola nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Etteeka ly'Okuliwa

⁵ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ⁶ "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Omuntu yenna omusajja oba omukazi bw'anaasobyanga eri munne mu ngeri yonna, bw'atyo anaabanga asobezza eri *MUKAMA* Katonda, omuntu oyo anaabangako omusango, ⁷ era asaana ayatule ekibi ekyo ky'anaabanga akoze. Anaaliwanga mu bujjuvu olw'ekibi ekyo ky'anaabanga akoze, n'agat-tako n'ekitundu ekimu ekyokutaano eky'ebyo by'anaabanga aliye, byonna anaabiwanga oyo gw'anaabanga azzizaako omusango. ⁸ Naye singa omuntu oyo azz-ibwako omusango taabengawo na waaluganda lwa kumpi, eby'okuliwa ebyo binaabanga bya *MUKAMA* Katonda era n'endiga ennume ey'okutangirira oyo eyaz-za omusango, binaaweewanga kabona. ⁹ Era ebirabo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga eri kabona binaabanga bya kabona oyo. ¹⁰ Ekirabo kya buli muntu ekitukuvu kinaabanga kikye, naye ekyo ky'anaaleeteranga kabona kinaabanga kya kabona."

Etteeka ku Bbuba

¹¹ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹² "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Muka omusajja yenna bw'anaakyamanga n'akola ebitali bya bwesigwa eri bba ¹³ ne yeebaka n'omusajja omulala nga bba tategedde, omusajja oyo n'amusobyako, ekikolwa ekyo ne kitamanyibwa, kubanga tewali mujulizi akirabye era nga tebabakutte nga bakikola; ¹⁴ singa omusajja akwatibwa ebbuba n'ateebereza nti osanga mukazi we baamusobezzaako, oba ebbuba ne limukwata newaakubadde nga mukazi we tebaamusobezza-ako, ¹⁵ kale anaaleetanga mukazi we eri kabona. Anaaleetanga n'ekyokuwaayo ku lwa mukazi we ekitundu kimu eky'ekkumi ekya efa ¹ eky'obuwunga bw'emmere eyitibwa sayiri. Obuwunga obwo taabufukengako mafuta ag'omuzeeyituuni wadde okubusaamu ebyakawoowo, kubanga bwe buwunga obuweereddwayo ku nsonga y'ebbuba, nga kye kiweebwayo eky'okujjukiza nti waliwo omusango ogwazzibwa.

¹⁶ "Kabona anaasembazanga omukazi oyo n'amuleeta n'amuyimiriza mu maaso ga *MUKAMA* Katonda.

¹⁷ Anaddiranga amazzi amatukuvu ^{II} nga gali mu kijaagi eky'ebbumba n'ateeka mu mazzi ago enfuufu gy'anaggyanga wansi mu Weema. ¹⁸ Kabona bw'anaamalanga okuyimiriza omukazi oyo mu maaso ga

^I ze liita nga bbiri ^{II} Amazzi amatukuvu Nga galimu enfuufu ge gaakozesebwanga mu ngeri ey'obwakatonda mu kusalira omuntu omusango.

MUKAMA Katonda, anaamusumululanga enviiri ze n'azita ne zikka, n'amukwasa ekiweebwayo eky'okujjukiza eky'emmere y'empeke ekiweereddwayo olw'obuggya, ye kabona ng'akutte amazzi agakaawa agaleeta ekikolimo. ¹⁹ Kabona anaalayizanga omukazi oyo n'amugamba bw'ati nti, 'Obanga tewali musajja yenna eyeebase naawe mu kyama n'ofuuka atali mulongoofu songa oli mu bufumbo ewa balo, amazzi agakaawa gano agaleeta ekikolimo tegaakukole kabi.' ²⁰ Naye bw'onoowabanga ne weebaka n'omusajja atali balo, bw'otyoty ne weeyonoonyesa, ²¹ wano kabona anaalayizanga omukazi ekirayiro eky'ekikolimo n'amugamba nti, '*MUKAMA* Katonda aleetere abantu bo okukukolimira n'okukuboola bw'anaakoozimbyanga ekisambi kyo n'olubuto lwo n'aluleetera entumbi ne luzimba. ²² Amazzi gano agaleeta ekikolimo gayingirenga mu mubiri gwo gazimbye olubuto lwo era n'ekisambi kyo kikoozimbe.'

"Omukazi anaddangamu nti, 'Amiina, Amiina.'

²³ "'Kabona anaawandiikanga ebikolimo ebyo ku muzingo n'abyozaako mu mazzi agakaawa. ²⁴ Anaanywesanga omukazi amazzi agakaawa agaleeta ekikolimo, era amazzi ago ganaayingiranga mu mukazi oyo ne gamuleetera obulumu n'okubonaabona mu mubiri. ²⁵ Awo kabona anaggyangako omukazi oyo ekiweebwayo eky'empeke olw'obuggya, anaawubanga ekiweebwayo ekyo eky'empeke mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, n'akireeta ku kyoto. ²⁶ Kabona anadiranga olubatu lw'obuwunga obw'ekiweebwayo ng'ekiweebwayo olw'okujjukira n'akyokya ku kyoto; ebyo nga biwedde anaanywesanga omukazi amazzi gali. ²⁷ Bw'anaamalanga okumunywesa amazzi ago, kale bw'anaabanga yeeyonoonyesezza nga tabadde mwesigwa eri bba, amazzi ago agaleeta ekikolimo ganaayingiranga mu mubiri gw'omukazi oyo ne gamuleetera obulumu obubalagala; olubuto lwe linaazimbululukanga n'ekisambi kye ne kikoozimba, era anaafuukanga omukolimire mu bantu b'ewaabwe. ²⁸ Naye omukazi oyo bw'anaabanga teyeyonoonyesa nga mulongoofu, kale taabeerengako musango, era anaabanga wa ddembe okuzaala abaana.'

²⁹ "'Eryo lye tteeka ery'obuggya, omukazi bw'anaakyamanga ne yeeyonoona songa mufumbo aliko bba, ³⁰ oba omusajja bw'anaayingirangamu omwoyo ogw'ebbuba, n'akwatirwa mukazi we obuggya; kale anaaleetanga mukazi we oyo eri *MUKAMA* Katonda, kabona n'alyoka assa etteeka eryo mu nkola ku mukazi oyo. ³¹ Balo taabengako kyonoono ku nsonga ezo wabula mukazi we y'anaabangako omusango olw'okwonoona kwe.'"

Etteeka ery'Obweyamo obw'Omunnazaalayiti

⁶ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Omusajja oba omukazi bw'anaabanga ayagala okukola obweyamo

obw'enjawulo obutali bwa bulijjo ne yeetukuza ne yeeyawula eri *MUKAMA* ng'Omunazaalayiti ¹, ³ anaatekwanga obutanywa nvinnyo n'ekyokunywa ekirala kyonna ekitamiiza, era taanywenga nvinnyo wadde ekitamiiza ekirala kyonna ekikaatuuse. Era taalyenga ku bibala bya mizabbibu wadde ensigo zaabyo.

⁴ Ebbanga lyonna ly'anaamalanga nga Munnazaalayiti taalyenga ku kintu kyonna ekiva mu mizabbibu newaakubadde ensigo wadde ebikuta.

⁵ "Ebbanga lyonna ly'anaamalanga ng'ali mu bweyamo bwe obwo, kkirita teyitenga ku mutwe gwe. Anaabanga mutukuvu eri *MUKAMA* Katonda okutuusa ekiseera kye eky'okweyawula nga kiweddeko; era enviiri ez'oku mutwe gwe anaazirekanga ne zikula ne ziwawuwa. ⁶ Ebbanga lyonna ly'anaamalanga mu bweyamo bwe obwo eri *MUKAMA* Katonda, taasemberenga muntu afudde. ⁷ Newaakubadde kitaawe, oba nnyina, oba muganda we oba mwannyina nga kwe kuli afudde, taabasemberenga alemenga okufuuka atali mulongoofu, kubanga akabonero ak'obweyamo obw'okweyawula eri Katonda kanaabanga kali ku mutwe gwe. ⁸ Okumala ebbanga lyonna ery'obweyamo bwe obw'okweyawula, anaabanga mutukuvu eri *MUKAMA* Katonda.

⁹ "Omuntu bw'anaafanga ekikutuko ng'aliraanye omuwonge oyo, bw'atyo n'afuula enviiri ze okuba ezitali nnongoofu, kale, anaamwanga omutwe gwe ku lunaku olw'okwerongoosa, lwe lunaku olw'omusanvu.

¹⁰ Ku lunaku olw'omunaana anaaleetanga amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri eri kabona ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu. ¹¹ Kabona anaawangayo ekimu ku ebyo ng'ekiweebwayo olw'ekibi, n'ekyokubiri ng'ekiweebwayo ekyokebwa olw'okumutangiririra kubanga yali ayonoonye bwe yaliraana omuntu afudde. Ku lunaku olwo lwe lumu, kw'anaatukulizangako omutwe gwe. ¹² Aneewangayo eri *MUKAMA* Katonda okumala ebbanga lyonna ery'obweyamo bwe obw'okweyawula, era anaaleetanga omwana gw'endiga omulume n'aguwaayo ng'ekiweebwayo olw'okusingibwa omusango. Ennaku ezaasooka teziibalibwenga kubanga yafuuka atali mulongoofu mu bbanga ery'obweyamo bwe obw'okweyawula.

¹³ "Lino ly'etteeka erinaakwatanga ku Munnazaalayiti ebbanga lye ery'obweyamo obw'okweyawula bwe linaggwangako. Anaaleetebwanga ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu. ¹⁴ Anaawangayo ebirabo bye eby'ebiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda, bye bino: omwana gw'endiga omulume ogw'omwaka ogumu ogw'obukulu ogutaliiko kamogo nga gwe

¹ Omunazaalayiti Omuntu yasobolanga okuba Omunazaalayiti okumala ennaku amakumi asatu oba obulamu bwe bwonna. Kyalin-ga kya kyenneyagalire, kyokka oluusi abazadde b'omwana bebeeyamanga ku lw'abaana baabwe abato, abaana ne bafuuka Abanazaalayiti obulamu bwabwe bwonna. Obweyamo bwalimu ebintu bisatu: obutakomba ku nvinnyo wadde ekintu kyonna ekitamiiza; enviiri ze tezaasalibwangako, wadde ekirevu kye okumwebwa; teyakwatanga ku mulambo

gw'ekiweebwayo ekyokebwa; n'omwana gw'endiga omuluusi ogutaliiko kamogo nga gwe gw'ekiweebwayo olw'ekibi; n'endiga ennume etaliiko kamogo nga ye y'ekiweebwayo olw'emirembe; ¹⁵ n'ekibbo ky'emigaati egitali mizimbulukuse; ne kkeeke ezikoleddwa mu buwunga obulungi obutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni agafumba; n'obusukuuti obw'oluwewere obutali buzimbulukuse obusiigid-dwako amafuta ag'omuzeeyituuni, n'ebiweebwayo eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo eby'ebyokunywa.

¹⁶ "Kabona anaabireetanga awali *MUKAMA* Katonda, n'awaayo ekiweebwayo kye olw'ekibi n'ekiweebwayo kye ekyokebwa. ¹⁷ Anaawangayo endiga ennume nga ssaddaaka ey'ekiweebwayo olw'emirembe eri *MUKAMA* Katonda awamu n'ekibbo ky'emigaati egitali mizimbulukuse; era kabona anaawangayo ekiweebwayo eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo eky'ebyokunywa.

¹⁸ "Omunnaaalayiti anaamweranga omutwe gwe ogw'obuwonge bwe ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu; anaddiranga enviiri ezivude ku mutwe ogw'obuwonge bwe n'azissa ku muliro oguli wansi wa ssaddaaka ey'ekiweebwayo olw'emirembe.

¹⁹ "Omunnaaalayiti bw'anaamalanga okumwa omutwe gwe ogw'obuwonge bwe, kabona anaddiranga omukono gw'endiga omufumbe, n'aggya ne kkeeke etali nzimbulukuse emu mu kibbo, n'akasukuuti ak'oluwewere akatali kazimbulukuse kamu, n'abimukwasa mu ngalo ze. ²⁰ Kabona anaabiwuubanga nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. Binaabanga bitukuvu era nga bya kabona awamu n'ekifuba ekiwuubibwa n'ekisambi ekinaweebwangayo. Ebyo bwe binaggwanga, Omunnazaalayiti anaayinzanga okunywa envinnyo.

²¹ "Eryo lye tteeka ery'Omunnaaalayiti aneeyaman-ga okwewaayo eri *MUKAMA* Katonda ng'obweyamo bwe obw'okweyawula bwe bunaabanga, ng'agasseeko n'ebirala nga bw'anaasobolanga. Anaateekwanga okutuukiriza obweyamo bwe bwanaabanga akoze, ng'etteeka ly'Omunnaaalayiti bwe liragira."

Omukisa gwa Kabona

²² *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ²³ "Tegeeza Alooni ne batabani be nti, Bwe muti bwe munaasabiranga abaana ba Isirayiri omukisa: munaabagambanga nti:

²⁴ "'*MUKAMA* Katonda akuwe omukisa, akukuume;

²⁵ *MUKAMA* Katonda akwakize amaaso ge akukwatirwe ekisa;

²⁶ *MUKAMA* Katonda akwolekeze amaaso ge akuwe emirembe.'

²⁷ "Bwe batyo banaateekanga erinnya lyange ku baana ba Isirayiri, nange naabawanga omukisa."

Okutukuza Ekyoto

⁷ Awo olwatuuka ku lunaku olwo, Musa bwe yamala okusimba Weema ya *MUKAMA*, n'agifukako amafuta ag'omuzeeyituuni n'agitukuza ne byonna ebikozesebwa mu yo, era n'afuka amafuta ag'omuzeeyituuni ku kyoto n'akitukuza n'ebintu byakyo byonna. ² Abakulembeze ba Isirayiri, abakulu b'empya za bakitaabwe era nga be bakulembeze b'ebika abaalina obuvunaanyizibwa eri abaabalibwa, ne baleeta ebiweebwayo byabwe. ³ Baaleeta ebirabo byabwe eby'ebiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda, amagaali agabikkiddwako mukaaga n'ente kkumi na bbiri, nga buli mukulembeze aleeta ente emu, na buli bakulembeze babiri nga baleeta eggaali emu. Ebyo byonna ne babiweerayo mu maaso ga Weema ya *MUKAMA*.

⁴ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ⁵ "Bye baleese bibaggyeeko, binaakozesebwanga ku mirimu gy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu. Bikwase Abaleevi, nga buli mulimu gwa buli omu bwe gwetaagisa."

⁶ Bw'atyo Musa n'addiranga amagaali n'ente n'abiwa Abaleevi. ⁷ Amagaali abiri n'ente nnya yaziwa batabani ba Gerusoni, ng'emirimu gyabwe bwe gyali, ⁸ n'addiranga amagaali ana n'ente munaana n'abiwa batabani ba Merali, ng'emirimu gyabwe bwe gyali; bonna nga bakulemberwa Isamaali mutabani wa Alooni, kabona. ⁹ Naye abaana ba Kokasi, Musa teyabawaako, kubanga ebintu ebitekuvu bye baalinako obuvunaanyizibwa baabitwaliranga ku bibegabega byabwe.

¹⁰ Bwe batyo abakulembeze ne bawaayo ebiweebwayo mu maaso g'ekyoto olw'okukitukuza, ku lunaku lwe kyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni. ¹¹ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Buli lunaku omukulembeze omu anaaleetanga ekiweebwayo kye olw'okutukuza ekyoto."

Ebiweebwayo bya Nakusoni ne Nesaneri

¹² Eyaleeta ekiweebwayo kye ku lunaku olusooka yali Nakusoni mutabani wa Amminadaabu ow'omu kika kya Yuda.

¹³ Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza, ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza eky'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, byombi, essowaani n'ekibya, nga bipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

14 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

15 ente ya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu uguwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

16 embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

17 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekya kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Nakusoni mutabani wa Amminadaabu.

18 Ku lunaku olwokubiri Nesaneri mutabani wa Zuwaali, omukulembeze wa Isakaali, n'aleeta ekiweebwayo kye.

19 Ekirabo kye yaleeta yali

sowaani eya ffeeza ng'epima obuzito bwa kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

20 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

21 ente ya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu uguwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

22 embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

23 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekya kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Nesaneri mutabani wa Zuwaali.

Ebiweebwayo bya Eriyaabu ne Erizuuli

24 Ku lunaku olwokusatu Eriyaabu mutabani wa Keroni, omukulembeze w'abantu ba Zebbulooni, yaleeta ekiweebwayo kye.

25 Ekiweebwayo kye yali

sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta

ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

26 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

27 ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

28 embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

29 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekya kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Eriyaabu mutabani wa Keroni.

30 Ku lunaku olwokuna Erizuuli mutabani wa Sedewuli, omukulembeze w'abantu ba Lewubeeni, n'aleeta ekiweebwayo kye.

31 Ekiweebwayo kye yali

sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

32 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

33 ente eya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

34 embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

35 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekya kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Erizuuli mutabani wa Sedewuli.

Ebiweebwayo bya Serumiyeeri ne Eriyasaafu

36 Ku lunaku olwokutaano Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi, omukulembeze w'abantu ba Simyoni, yaleeta ekiweebwayo kye.

37 Ekiweebwayo kye yali

sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo

by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

³⁸ n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

³⁹ ente eya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

⁴⁰ embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

⁴¹ era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi.

⁴² Ku lunaku olw'omukaaga Eriyasaafu mutabani wa Deweri, omukulembeze w'abantu ba Gaadi, n'aleeta ekiweebwayo kye.

⁴³ Ekiweebwayo kye yali

sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

⁴⁴ n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

⁴⁵ ente eya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

⁴⁶ embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

⁴⁷ era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Eriyasaafu mutabani wa Deweri.

Ebiweebwayo bya Erisaama ne Gamalyeri

⁴⁸ Ku lunaku olw'omusanvu Erisaama mutabani wa Ammikudi, omukulembeze w'abantu ba Efulayimu, n'aleeta ekiweebwayo kye.

⁴⁹ Ekiweebwayo kye yali

sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya kya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

⁵⁰ n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

⁵¹ ente eya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

⁵² embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

⁵³ era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, embuzi enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Erisaama mutabani wa Ammikudi.

⁵⁴ Ku lunaku olw'omunaana Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli, omukulembeze w'abantu ba Manase, n'aleeta ekiweebwayo kye.

⁵⁵ Ekiweebwayo kye yali

esowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke;

⁵⁶ n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa;

⁵⁷ ente eya sseddume emu envubuka, endiga enume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa;

⁵⁸ embuzi enume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi;

⁵⁹ era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga enume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli.

Ebiweebwayo bya Abidaani ne Akiyezeeri

⁶⁰ Ku lunaku olw'omwenda Abidaani mutabani wa Gidyoni, omukulembeze w'abantu ba Benyamini, n'aleeta ekiweebwayo kye.

61 Ekiweebwayo kye yali
sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu
n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'oku-
mansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa ki-
lo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo
by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa
obuwunga obulungi obutabulemu amafuta
ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere
y'empeke;
62 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito
kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde
ebyakaloosa;
63 ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga
ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gu-
mu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu,
olw'ekiweebwayo ekyokebwa;
64 embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ek-
ibi;
65 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo
olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano,
embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga
abalume bataano abawezezza omwaka gumu gu-
mu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri
MUKAMA ekya Abidaani mutabani wa Gidyoni.

66 Ku lunaku olw'ekkumi Akiyezeeri mutabani wa
Amisadaayi, omukulembeze w'abantu ba Ddaani,
n'aleeta ekiweebwayo kye.

67 Ekiweebwayo kye yali
essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo
emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera
eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu
bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa
ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bi-
jjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu
amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo
eky'emmere y'empeke;
68 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito
kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde
ebyakaloosa;
69 ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga
ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gu-
mu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu,
olw'ekiweebwayo ekyokebwa;
70 embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ek-
ibi;
71 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo
olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano,
embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga
abalume bataano abawezezza omwaka gumu gu-
mu ogw'obukulu.
Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya
Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi.

Ebiweebwayo bya Pagiyeeri ne Akira

72 Ku lunaku olw'ekkumi n'olumu Pagiyeeri muta-
bani wa Okulaani, omukulembeze w'abantu ba
Aseri, n'aleeta ekiweebwayo kye.

73 Ekiweebwayo kye yali
essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo
emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera
eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu
bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa
ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bi-
jjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu
amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo
eky'emmere y'empeke;
74 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito
kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde
ebyakaloosa;
75 ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga
ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gu-
mu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu,
olw'ekiweebwayo ekyokebwa;
76 embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ek-
ibi;
77 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo
olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano,
embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga
abalume bataano abawezezza omwaka gumu gu-
mu ogw'obukulu.
Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya
Pagiyeeri mutabani wa Ekulaani.

78 Ku lunaku olw'ekkumi n'ebbiri Akira mutabani
wa Enani, omukulembeze w'abantu ba Nafutaali,
yaleeta ekiweebwayo kye.

79 Ekiweebwayo kye yali
essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo
emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera
eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu
bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa
ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bi-
jjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu
amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo
eky'emmere y'empeke;
80 n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito
kipima gulaamu kikumi mu kkumi nga kijjudde
ebyakaloosa;
81 ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga
ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gu-
mu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu,
olw'ekiweebwayo ekyokebwa;
82 embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ek-
ibi;
83 era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo
olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano,
embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga

abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu.

Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri *MUKAMA* ekya Aki-ra mutabani wa Enani.

⁸⁴ Bino bye biweebwayo abakulembeze ba Isirayiri bye baaleeta olw'okutukuza ekyoto ku lunaku lwe kyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni: essowaani eza ffeeza kkumi na bbiri, ebibya omubeera eby'okumansira kkumi na bibiri, n'ebijiiko ebinene ebya zaabu kkumi na bibiri. ⁸⁵ Buli sowaani eya ffeeza ng'epima obuzito bwa kilo emu n'ekitundu, na buli kibya omubeera eby'okumansira nga kipima obuzito bwa butundu bwa kilo, munaana. Okugatta awamu obuzito bw'essowaani ezo zonna n'obw'ebibya ebyo byonna bwali bupima kilo amakumi abiri mu munaana ng'ebipimo by'awatukuvu bwe byali. ⁸⁶ Ebijiiko ebya zaabu ebinene ekkumi n'ebibiri ebyali bijjudde ebyakaloosa buli kimu, byali bipima obuzito kilo kikumi mu kkumi na musanvu, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri. Okugatta awamu ebijiiko byonna byapima obuzito bwa kilo emu ne desimoolo nnya.

⁸⁷ Omuwendo gwonna ogw'ebisolo ebyawebwayo olw'ekiweebwayo ekyokebwa gwali bwe guti: ente ennume kkumi na bbiri, endiga ennume kkumi na bbiri, abaana b'endiga abato abalume ab'omwaka ogw'obukulu gumu baali kkumi na babiri, awamu n'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke n'ebigenderako. Embuzi ennume kkumi na bbiri ze zaakozesebwa olw'ekiweebwayo olw'ekibi. ⁸⁸ Omuwendo gwonna ogw'ebisolo ebyawebwayo olwa ssaddaaka y'ekiweebwayo olw'emirembe gwali bwe guti: ente ennume amakumi abiri mu nnya, endiga ennume nkaaga, embuzi ennume nkaaga n'abaana b'endiga abato abalume ab'omwaka ogw'obukulu ogumu ogumu nabo nkaaga.

Ebyo bye byali ebiweebwayo olw'okutukuza ekyoto nga kimaze okufukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni.

⁸⁹ Awo Musa bwe yayingira mu Weema ey'Okukunjaanirangamu okwogera ne *MUKAMA*, n'awulira eddobozi nga lyogera gy'ali nga liva wakati wa bakerubbi ababiri abali waggulu w'entebe ey'okusaasira eri ku Ssanduuuko ey'Endagaano. Bw'atyo Mukama bwe yayogera naye.

Ekikondo ky'Ettaala

⁸ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Yogera ne Alooni omugambe nti, 'Bw'oba oteeka-teeka ettaala omusanvu, zisaana zaake nga zimulisa ebbanga eryo eriri mu maaso g'ekikondo ky'ettaala.'"

³ Alooni n'akola bw'atyo; n'akoleeza ettaala ne zaaka nga zimulisa ebbanga eryali mu maaso g'ekikondo ky'ettaala, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

⁴ Ekikondo ky'ettaala kyakolebwa mu ngeri eno: kyaweesebwa mu zaabu okuva ku ntobo yaakyo okutuuka ku bimuli byakyo. Ekikondo ky'ettaala kyakolebwa ng'ekifaananyi ekyokulabirako *MUKAMA* Katonda kye yalaga Musa bwe kyali.

Obulongoofu bw'Abaleevi

⁵ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ⁶ "Ggyamu Abaleevi mu baana ba Isirayiri, obafuule balongoofu. ⁷ Okubafuula abalongoofu ojja kukola bw'oti: baman-sireko amazzi ag'obulongoofu, obalagire bamwe omubiri gwabwe gwonna, era booze n'engoye zaabwe, bwe batyo bafuuke abalongoofu. ⁸ Balagire baweeyo ente ya sseddume ento n'ekiweebwayo ekigenderako eky'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; n'oluvannyuma naawe oddire ente ya sseddume ento ogiweeyo olw'ekiweebwayo olw'ekibi. ⁹ Abaleevi obaleete mu maaso ga Weema ya *MUKAMA* ey'Okukunjaanirangamu, era okunjaanyize awo ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna. ¹⁰ Onooleeta Abaleevi mu maaso ga *MUKAMA*, era abaana ba Isirayiri bajja kussa emikono gyabwe ku Baleevi abo. ¹¹ Alooni ajja kuwaayo Abaleevi eri *MUKAMA* Katonda ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa ekivudde mu baana ba Isirayiri, bwe batyo babe nga beetegese okukola omulimu gwa *MUKAMA*.

¹² "Abaleevi banassa emikono gyabwe ku mitwe gy'ente zisseddume zombi; emu onoogiwaayo ng'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endala ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA* Katonda, okutangirira Abaleevi. ¹³ Ojja kuyimiriza Abaleevi mu maaso ga Alooni ne batabani be, olyoke obaweeyo eri *MUKAMA* Katonda ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa.

Abaleevi Bayawulwa ku Bantu

¹⁴ "Bw'otyo bw'onooyawula Abaleevi okuva mu baana ba Isirayiri, era Abaleevi banaabanga bange.

¹⁵ "Ebyo nga biwedde Abaleevi banaayingiranga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu ne baweereza, ng'omaze okubafuula abalongoofu era ng'obawaddeyo ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa.

¹⁶ Kubanga bampeereddwa ddala nga bava mu baana ba Isirayiri. Mbeetwalidde nga be bange ddala mu kifo ky'ababereberye, eky'abaana aboobulenzi ababereberye abazaalibwa buli mukazi Omuyisirayiri. ¹⁷ Buli ekizaalibwa kyonna mu Isirayiri ekisajja nga kibereberye, oba muntu oba nsolo, kyange. Bwe nazikiriza ebibereberye byonna eby'omu nsi y'e Misiri, ebya Isirayiri nabyeyawulirako ne biba byange. ¹⁸ Kaakano ntutte Abaleevi mu kifo ky'ababereberye mu baana ba Isirayiri. ¹⁹ Nzigye Abaleevi mu baana ba Isirayiri ne mbagabira Alooni ne batabani be ng'ekirabo, bakol-

ererenga abaana ba Isirayiri nga baweereza mu Weema ey'Okukunghanirangamu nga batangiririra abaana ba Isirayiri balemenga kulumbibwa kawumpuli nga babadde basemberedde awatukuvu."

²⁰ Bwe batyo Musa ne Alooni n'ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne bakola ku Baleevi ebyo byonna nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa. ²¹ Abaleevi ne bayoza engoye zaabwe, ne Alooni n'abawaayo ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa eri *MUKAMA* Katonda, n'abatangiririra okubafuula abalongoofu. ²² Ebyo bwe byaggwa Abaleevi ne bajja okukola omulimu gwabwe nga baweereza mu Weema ey'Okukunghanirangamu, nga balabirirwa Alooni ne batabani be. Baakola byonna ku Baleevi nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

²³ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ²⁴ "Bino bye bikwata ku Baleevi: Abasajja ab'emyaka amakumi abiri mu etaano egy'obukulu n'okusingawo, banajjanga ne batandika emirimu gyabwe mu Weema ey'Okukunghanirangamu; ²⁵ naye bwe banaawezanga emyaka egy'obukulu amakumi ataano banaawumuliranga ddala ne bava ku mirimu emitongole egya bulijjo ne bateyongera kuweereza. ²⁶ Naye banaayinzanga okudduukirirako ku booluganda abanaabanga bakola emirimu egyo mu Weema ey'Okukunghanirangamu, naye bo ku lwabwe tebaakolenga mirimu egyo mu butongole. Bw'otyoo bw'onootegekanga emirimu gy'Abaleevi."

Ekiragiro ku Mbagi ey'Okuyitako

⁹ Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Musa mu Ddungu lya Sinaayi mu mwezi ogw'olubereberye ogw'omwaka ogwokubiri kasookedde bava mu nsi y'e Misiri. N'amugamba nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri bakwatenga Embaga ey'Okuyitako mu ntuuko zaayo nga bwe kyalagirwa. ³ Mugikwatanga mu ntuuko zaayo ezaalagirwa ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi guno nga buwungeera, ng'amateeka n'ebiragiro byako bwe bigamba."

⁴ Bw'atyoo Musa n'agamba abaana ba Isirayiri okuwata Embaga ey'Okuyitako; ⁵ era ne bakola bwe batyo mu Ddungu lya Sinaayi ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye nga buwungeera. Abaana ba Isirayiri baakola ebyo byonna nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

⁶ Naye waaliwo abantu abamu abataasobola kukwata Mbagi ey'Okuyitako ku lunaku olwo, kubanga tebaali balongoofu olwokubanga baali bakutte ku mufu. Bwe batyo ne bajja eri Musa ne Alooni ku lunaku olwo lwennyini, ⁷ ne bagamba Musa nti, "Tetuli balongoofu kubanga twakutte ku mufu; lwaki tugaanibwa okuleetera *MUKAMA* ekiweebwayo kye, awamu n'abaana ba Isirayiri, mu ntuuko zaakyo ezaalagirwa?"

⁸ Musa n'abaddamu nti, "Mulinde mmale okumanya *MUKAMA* Katonda ky'anandagira ku nsonga yammwe."

⁹ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁰ "Yogera eri abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Omu ku mmwe, oba omu ku bazzukulu bammwe ab'omu mirembe egiriddawo, singa afuuka atali mulongoofu olw'okukwata ku mufu, oba nga taliwo yagenda olugendo olw'ewala, anaakwatanga Embaga ey'Okuyitako eya *MUKAMA* Katonda. ¹¹ Banaakwatanga embaga eyo ku lunaku olw'ekkumi n'ennya mu mwezi ogwokubiri akawungeezi. Omwana gw'endiga banaagulyanga n'omugaati ogutali muzimbulukuse n'enva ez'ebikoola ebikaawa. ¹² Tebagulekangawo okutuusa enkeera, wadde okumenya ku magumba gaagwo. Bwe banaakwatanga Embaga ey'Okuyitako kinaabasaaniranga okukola ng'amateeka g'embaga eyo bwe galagira. ¹³ Naye omuntu omulongoofu ate nga teyagenda lugendo, kyokka n'atakwata Mbagi ey'Okuyitako, anaawanjangusibwanga n'ava mu banne, kubanga teyaleeta kiweebwayo kya *MUKAMA* Katonda mu ntuuko zaakyo. Ekibi ky'omuntu oyo kinaabeeranga ku mutwe gwe.

¹⁴ "Omunnaggwanga anaabeeranga mu mmwe bw'anaabanga ayagala okukwata Embaga ey'Okuyitako kwa *MUKAMA* Katonda anaagikwatanga ng'agoberera amateeka n'ebiragiro byayo. Munaabanga n'ebiragiro byebimu ebinaagobererwanga bannaggwanga era ne bannansi."

Ekire Waggulu w'Eweema

¹⁵ Ku lunaku Weema ya *MUKAMA* ey'Endagaano lwe yasimbibwa, ekire ne kigibikka. Okuva akawungeezi okutuusa ku makya ekire ekyali waggulu wa Weema ne kifaanana ng'omuliro. ¹⁶ Bwe kityo bwe kyabeeranga; ekire kyagibikkanga emisana naye ekiro ne kifaanana ng'omuliro. ¹⁷ Era ekire buli lwe kyaggyibwanga ku Weema, olwo abaana ba Isirayiri ne basitula mu lugendo lwabwe; era awo ekire ekyo we kyayimiriranga, nga n'abaana ba Isirayiri we basiisira. ¹⁸ *MUKAMA* bwe yalagiranga abaana ba Isirayiri okusitula mu lugendo lwabwe, nga basitula; *MUKAMA* bwe yabalagiranga okukuba olusiisira nga bakola bwe batyo. Ebbanga lyonna ekire lye kyamalanga waggulu wa Weema nga nabo lye bamala mu lusiisira lwabwe. ¹⁹ Ekire ne bwe kyamalanga ennaku ennyingi waggulu wa Weema, abaana ba Isirayiri baagonderanga ekiragiro kya *MUKAMA* Katonda ne batasitula kutambula. ²⁰ Oluusi ekire kyamalanga ennaku ntono waggulu wa Weema; naye ng'ekiragiro kya *MUKAMA* Katonda bwe kyalii, nga basigala mu lusiisira lwabwe; kyokka oluvannyuma nga basitula okutambula ng'ekiragiro kya *MUKAMA* Katonda bwe kyabanga. ²¹ Oluusi ekire kyabeerangawo okuva akawungeezi okutuusa mu makya; naye ekire bwe kyaggyibwagawo mu makya, ng'olwo basitula okutambula; oba bwe kyasigalanga wo olunaku n'ekiro kyonna oluvannyuma ne kigyibwawo, ng'olwo basitula okutambula. ²² Ekire ne bwe

kyabeeranga waggulu wa Weema okumala ennaku ebbiri oba omwezi, abaana ba Isirayiri nga babeera awo mu lusiisira lwabwe nga tebasitula kutambula; naye bwe kyaggyibwangawo ng'olwo basitula okutam-bula. ²³ *MUKAMA* bwe yabalagiranga okusigala, nga basigala mu lusiisira lwabwe nga bawummudde, ate *MUKAMA* bwe yabalagiranga okutambula, nga basitula okutambula. Baagonderanga ekiragiyo kya *MUKAMA* nga bwe yalagira Musa.

Amakondeere Aga Ffeeza

10 *MUKAMA* n'agamba Musa nti, ² "Weesa mu ffeeza amakondeere abiri ogakozesenga okuyitanga abantu bonna okukunjaana, era n'okubalagira okuggyawo ensiisira zaabwe. ³ Amakondeere gombi bwe ganaafuuyibwanga, ekibiina ky'abantu bonna banaakunjaaniranga w'oli ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu. ⁴ Naye bwe banaafuuwangako erimu, olwo abakulembeze, be bakulu b'ebika bya Isirayiri, be banaakunjaaniranga w'oli. ⁵ Amakondeere ag'omwanguka bwe ganaafuuyibwanga, ebika ebinaabanga bisiidde ku luuyi olw'ebuvanjoba binaasitulanga okutambula. ⁶ Ate bwe banaafuuwanga ag'omwanguka omulundi ogwokubiri, ensiisira ezinaabanga mu bukiikaddyo, zinaasitulanga okutambula. Amakondeere ag'omwanguka ke kanaabanga akabonero akanaabategeezanga nti basitule batambule. ⁷ Naye bwe kineetaagisanga okukuba olukunjaana, onoofuwanga amakondeere naye tegaabanga ga mwanguka.

⁸ "Abaana ba Alooni, bakabona, be banaafuuwanga amakondeere. Lino linaabanga tteeka ery'enkalakkalira mu mmwe ne mu mirembe egigenda okujja. ⁹ Bwe munaagendanga okutabaala omulabe abajoogerereza mu nsi yammwe, mufuuwanga amakondeere ag'omwanguka. Bwe mutyo munajjukirwanga *MUKAMA* Katonda, era anaabawonyanga abalabe bammwe. ¹⁰ Mu biseera eby'essanyu, ne ku mbaga zammwe entongole ne ku mbaga z'omwezi ogwakaboneka, mu-naafuuwanga amakondeere nga bwe muwaayo ebiweebwayo byammwe ebyokebwa n'ebiweebwayo byammwe olw'emirembe, era binaabanga bijjukizo byammwe awali Katonda wammwe. Nze *MUKAMA* Katonda wammwe."

Okuva mu Sinaayi

¹¹ Awo olwatuuka ku lunaku olw'amakumi abiri mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokubiri, ekire ne kisitubwa okuva waggulu wa Weema ey'Endagaano. ¹² Abaana ba Isirayiri ne basitula ne batambula okuva mu Ddungu lya Sinaayi, oluvannyuma ekire ne kiyimirira mu Ddungu lya Palani. ¹³ Ogwo gwe gwali omulundi omubereberye okusitula okutambula nga bagendera ku kiragiyo kya *MUKAMA* Katonda kye yayisa mu Musa.

¹⁴ Olusiisira lw'abaana ba Yuda lwe lwasooka okusitula okutambula, nga bakulemberwa ebendera yaabwe; Nakusoni mutabani wa Amminadaabu nga ye muduumizi waabwe. ¹⁵ Nesaneri mutabani wa Zuwaali ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Isakaali, ¹⁶ ne Eriyaabu mutabani wa Keroni n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Zebbulooni. ¹⁷ Eweema ya *MUKAMA* n'esimbulwa, batabani ba Gerusoni ne batabani ba Merali abaagyetikkanga ne basitula ne batambula.

¹⁸ Ebibinja by'omu lusiisira lwa Lewubeeni bye byad-dako okusitula okutambula awamu n'ebendera yaabyo, nga biduumirwa Erizuuli mutabani wa Sedewuli. ¹⁹ Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Simyoni, ²⁰ ne Eriyasaafu mutabani wa Deweri n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Gaadi. ²¹ Abakokasi ne basitula okutambula nga beetsise ebintu ebitukuvu. Eweema ya *MUKAMA* ng'emala kusimbibwa, nabo ne balyoka batuuka.

²² Ebibinja by'omu lusiisira lwa Efulayimu bye byaddirira okusitula okutambula awamu n'ebendera yaabyo; Erisaama mutabani wa Ammikudi nga ye muduumizi waabyo. ²³ Gamalyeri mutabani wa Pidazuuli ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Manase; ²⁴ ne Abidaani mutabani wa Gidyoni n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Benyamini.

²⁵ Ku nkomerero ya byonna, ebibinja by'omu lusiisira lwa Ddaani, nga bye bikuuma emabega, ne basitula okutambula n'ebendera yaabyo nga bikoobedde ensiisira zonna; Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi nga ye muduumizi waabyo. ²⁶ Pagiyeeri mutabani wa Okulaani ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Aseri; ²⁷ ne Akira mutabani wa Enani n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Nafutaali. ²⁸ Eyo ye yali entegeka ey'abaana ba Isirayiri ng'ebibinja byabwe bwe byali nga basitula okutambula.

²⁹ Awo Musa n'agamba mukoddomi we Kobabu mutabani wa Leweri Omumidiyaani nti, "Tusitula okutambula okugenda mu kifo *MUKAMA* kye yatugamba nti, 'Ndikibawa.' Kale nno, jjangu tugende ffenna tulikuyisa bulungi, kubanga *MUKAMA* yasuubiza Isirayiri ebintu ebirungi."

³⁰ Naye n'addamu nti, "Nedda, sijja kugenda nammwe, nzirayo mu nsi ye waffe era mu bantu bange."

³¹ Naye Musa n'amugamba nti, "Nkwegayiridde totuleka. Ggwe omanyi obulungi eddungu gye tusaanye okukuba olusiisira lwaffe, ggwe ojja okubeera amaaso gaffe. ³² Singa ojja ne tugenda ffenna, tunaagabaniranga wamu buli kirungi kyonna *MUKAMA* ky'anaatuwanga."

Essanduuko ey'Endagaano, n'Ekire Ekikulemberamu

³³ Awo ne basitula okuva ku lusozi lwa *MUKAMA* Katonda ne batambulira ennaku ssatu. Essanduuko ya *MUKAMA* ey'Endagaano n'ebakulemberanga okumala

ennaku ezo essatu ng'ebanoonyeza ekifo eky'okuwum-muliramu. ³⁴ Buli lwe baasitulanga okutambula nga bava mu lusiisira, ekire kya *MUKAMA* Katonda kyabeeranga waggulu waabwe buli budde bwa mis-ana.

³⁵ Buli abeetissi b'Essanduuko ya *MUKAMA* Katonda lwe baasitulanga okutambula, Musa n'agamba nti, "Golokoka, Ayi *MUKAMA*!

Abalabe bo basaasaane;
amaggye agakulwanyisa gakudduke."

³⁶ Buli Ssanduuuko ya *MUKAMA* Katonda lwe yawum-muzibwanga, Musa n'agamba nti, "Komawo, Ayi *MUKAMA*, eri enkumi n'enkumi eza Isirayiri."

Abantu Beemulugunya

11 Awo abantu ne beemulugunya olw'ebizibu byabwe nga ne *MUKAMA* awulira; bwe yabawulira obusungu bwe ne bubuubuuka. Omuliro ne guva eri *MUKAMA* ne gwakira mu bo, ne gwokya ebitundu ebimu ebyali bikomererayo eby'olusiisira lwabwe. ² Abantu ne bakaabirira Musa; Musa n'asaba *MUKAMA*, omuliro ne guzikira. ³ Ekifo ekyo ne kituumibwa erinya Tabera, kubanga omuliro ogwava eri *MUKAMA* gwabaakiramu.

Emmaanu

⁴ Abagwira abaali beetabudde mu baana ba Isirayiri ne baluluunkanira ebyokulya; n'abaana ba Isirayiri nabo ne bongera okukaaba nga bwe bagamba nti, "Singa nno tufuna ku nnyama ne tulyako! ⁵ Tukyajjuki- ra ebyennyanja bye twalyanga mu Misiri nga tewali na kye tubisasulidde, ne wujju n'ensujju, n'enderema n'obutungulu ne katungulukyumu n'ebiyokuliira. ⁶ Naye kaakano n'okwoya emmere kutuweddemu, buli we tukuba eriiso tulaba mmaanu eno!"

⁷ Emmaanu yafaanananga ng'ensigo za kolyanda, nga n'ekifaananyi kyayo kiri ng'ekya bideriamu.

⁸ Abantu baagendanga ne bagikuŋŋaanya ne bagiseera ku lubengo oba ne bagisekulira mu binu, ne bagifumba mu ntamu oba ne bakolamu bukeke. Nga mu kamwa ebanga ekoledwa n'amafuta ga zeyituuni. ⁹ Omusulo bwe gwagwanga mu lusiisira ekiro n'em- maanu nayo n'egwa nagwo.

Musa Asaba Ennyama

¹⁰ Musa n'awulira abantu aba buli luggya nga bakaa- ba, buli omu ng'akaabira mu muzigo gw'eweema ye; obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ne bubuubuuka nnyo, ne Musa n'asoberwa n'anyiikaala. ¹¹ Musa n'agamba *MUKAMA* Katonda nti, "Lwaki oleetedde omuddu wo obuzibu bunu? Nkoze ki ekitakusanyusiz- za ne kikuleetera okwetikka omugugu gw'abantu bano bonna? ¹² Nze nali olubuto omwali abantu bano bon- na? Nze nabazaala? Lwaki onŋamba okubasitula mu

mikono gyange ng'omulezi w'abaana bw'asitula omwana omuwere mbatwale mu nsi gye wabasuubiza ng'ogirayirira bajjajjaabwe? ¹³ Ennyama abantu bano bonna gye banaalya nnaagiggya wa? Kubanga banee- tayirira nga bankaabirira nti, 'Tuwe ennyama tulye!' ¹⁴ Sisobola kusitula bantu bano bonna bw'omu kuban- ga obuzito bwabwe buyinza okummenya nga ndi nzekka. ¹⁵ Obanga bw'otyo bw'ojja okumpisa, ate nga bulijjo ondaga ekisa kyo, kale nno nzitiraawo kaakano oleme kundeka ne neereetera okwezikiriza."

MUKAMA Ayanukula Musa

¹⁶ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Nfunira abasajja nsanvu mu bakulu ba Isirayiri b'omanyi nga be bakulu b'abantu era nga be bakulembeze baabwe obaleete ku Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, bayimirire awo naawe. ¹⁷ Nzija kukka awo njogere naawe; era nzija kutoola ku mwoyo oguli mu ggwe ngubateekemu, ba- lyokenga bakusitulireko omugugu gw'abantu oleme kugwetikkanga wekka.

¹⁸ "Abantu bagambe nti, 'Mwetukuze nga mwetegek- era olunaku lw'enkya, lwe mujja okulya ennyama. Kubanga *MUKAMA* Katonda yabawulira nga mu- mukaabirira bwe muti nti, "Singa tufunye ku nnyama ne tulyako! Bwe twali mu Misiri twali bulungi!" Nool- wekyo *MUKAMA* ajja kubawa ennyama mugirye.

¹⁹ Temugenda kugirya mu lunaku lumu, oba mu nnaku bbiri, oba mu nnaku ttaano, oba mu nnaku kku- mi, oba nnaku abiri; ²⁰ naye kumala mwezi mulambiri- ra, okutuusa lw'erifulumira mu nnyindo zammwe n'ebanyiwa, kubanga mwesamudde *MUKAMA* Katonda abeera mu mmwe, ne mumukaabirira nga mugamba nti, "Mu Misiri twaviirayo ki?"

²¹ Musa n'agamba nti, "Abantu bano mwe ndi baw- era omuwendo gwa mitwalo nkaaga abatambuza ebigere, naawe ogamba nti, 'Nzija kubawa ennyama gye banaalya okumala omwezi mulamba!' ²² Ebisolo ebiri mu biraalo ne mu bisibo bwe binattibwa binaaba- mala? Nantiki ebyennyanja byonna eby'omu nnyanja bwe binaavubibwa ne bibaweebwa, binaabamala?"

²³ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Omukono gwa *MUKAMA* Katonda guyimpawadde? Kaakano ojja kulaba obanga ekigambo kyange kye nkugambye ki- naatuukirira oba tekiituukirire."

²⁴ Awo Musa n'afuluma n'ategeeza abantu ebighambo bya *MUKAMA* Katonda; n'akuŋŋaanya abasajja nsanvu mu bakulembeze b'abantu n'abayimiriza okumpi ne Weema ya *MUKAMA*. ²⁵ Awo *MUKAMA* Katonda n'akkira mu kire n'ayogera ne Musa, n'addirira ku mwoyo ogwali mu Musa n'agussa mu bakulembeze ensanvu. Om- woyo bwe baagufuna ne batandika okutegeeza obunnabbi, kyokka tebaddayo nate kukikola.

²⁶ Waaliwo abasajja babiri nga bayitibwa Eridaadi ne Medadi, baali babaliddwa ku bakulembeze ensanvu, naye bo ne basigala mu lusiisira, ne batagenda ku

Weema ya *MUKAMA*; nabo baafuna omwoyo, era ne bategeeza obunnabbi mu lusiisira. ²⁷ Omuvubuka n'adduka n'agenda ategeeza Musa nti, "Eridaadi ne Medadi bategeeza obunnabbi mu lusiisira."

²⁸ Awo Yoswa mutabani wa Nuuni, omuweereza wa Musa gwe yali yeerondede ng'akyali muvubuka n'agamba nti, "Mukama wange Musa, baziyize."

²⁹ Naye Musa n'amugamba nti, "Okwatiddwa obugya ku lwange? Kyandibadde kirungi singa abantu ba *MUKAMA* bonna bannabbi, ne *MUKAMA* Katonda n'abawa omwoyo gwe!" ³⁰ Musa n'abakulembeze ba Isirayiri ne baddayo mu lusiisira.

MUKAMA Aweereza Ennyama ey'Obugubi

³¹ Awo empewo n'eva eri *MUKAMA* Katonda n'ereeta obugubi nga buva mu nyanja ne bugwa okwebungula olusiisira nga bukoze entuumo nga ya mita emu okuva ku ttaka, nga bujjuza ebbanga lya lugendo lwa lunaku lumu ku ludda olumu olw'olusiisira n'olugendo lwa lunaku lumu ku ludda olulala. ³² Ku lunaku olwo ne ku lunaku olwaddirira abantu ne bakunjaanya obugubi emisana n'ekiro. Tewali yakunjaanya buzito bwakka wansi wa kilo lukumi; ne babwanika buli wantu mu lusiisira. ³³ Naye ennyama yali ekyali mu manyo gaabwe nga tebannaba kugirya, obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ne bubuubuukira abantu n'abaleetera kawumpuli ow'amaanyi ennyo. ³⁴ Noolwekyo ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Kiberosu Katava, kubanga awo we baaziika abantu abaalina omulugube.

³⁵ Abantu bwe baava e Kiberosu Katava ne batambula okutuuka e Kazerosi ne babeera awo.

Miryamu ne Alooni Bawakanya Musa

12 Awo Miryamu ne Alooni ne boogera nga bawakanya Musa olw'omukazi Omukuusi gwe yali awasizza, kubanga yali awasizza Mukuusi. ² Ne bagamba nti, "Naye ddala *MUKAMA* bwe yayogeranga yayitanga mu Musa yekka? Mu ffe namwo teyayogereramu?" *MUKAMA* Katonda n'abiwulira.

³ Naye nno, Musa yali musajja muwombeefu nnyo, nga muteefu okusinga abantu bonna abaali ku nsi.

⁴ Amangwago *MUKAMA* n'ayogera ne Musa, ne Alooni ne Miryamu n'abagamba nti, "Mujje, mwensatule, mu Weema ey'Okukunjaanirangamu." Bonsatule ne bagenda. ⁵ *MUKAMA* Katonda n'akkira mu mpagi ey'ekire, n'ayimirira ku mulyango gwa Weema n'ayita Alooni ne Miryamu. Bombi bwe baasembera

⁶ n'abagamba nti, "Muwulirize ebigambo byange: "Mu mmwe bwe mubaamu nnabbi wa *MUKAMA* Katonda,

nneeraga gy'ali mu kulabikirwa, oba njogera naye mu birooto.

⁷ Naye ekyo si bwe kiri ku muddu wange Musa; mu nju yange yonna, muntu mwesigwa.

⁸ Bwe mba njogera naye tutunulagana maaso na maaso, njogera butereevu so si mu ngero; alaba ekifaananyi kya *MUKAMA* Katonda. Kale, lwaki temwatidde okuwakanya omuddu wange Musa?"

Miryamu Agengewala

⁹ Obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ne bubabuubuukira, n'abaviira. ¹⁰ Ekire bwe kyasituka okuva ku Weema, era laba, Miryamu n'agengewala, n'atukula ng'omuzira. Alooni n'amukyukira n'alaba ng'agengewadde; ¹¹ n'agamba Musa nti, "Nkwegayirira, mukama wange, oleme kututeekako kibi kino kye tukoze mu busirusiru bwaffe. ¹² Tomuleka omubiri gwe oku faanana ng'ogw'omwana omuwere azaalibwa ng'ali ng'afudde, ng'omubiri gwe guweddemu ensa."

¹³ Musa n'akaabirira *MUKAMA* ng'agamba nti, "Ayi Katonda, nkwegayirira omuwonye."

¹⁴ *MUKAMA* Katonda n'addamu Musa nti, "Singa kitaawe amuwandidde amalusu mu maaso, teyandibadde muswavu okumala ennaku musanvu? Kale mumusibire ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu; bwe zinaggwaako ayinza okukomezebwawo." ¹⁵ Bw'aty'o Miryamu n'asibirwa ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu; abantu ne batasitula kutambula okutuusa Miryamu lwe yakomezebwawo.

¹⁶ Ebyo bwe byaggwa abantu ne basitula okuva e Kazerosi ne batambula okutuusa lwe baasiisira mu ddungu lya Palani.

Abakessi Kkumi na Babiri Baweerezebwa mu Kanani

13 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Tuma abasajja bagende bakette beete gereze ensi ya Kanani gye njenda okuwa abaana ba Isirayiri. Mu buli kika kya bajajja ojja kulondamu omusajja omu ku bakulembeze baakyo."

³ Bw'aty'o Musa n'abatuma okuva mu ddungu lya Palani, ng'ekiragiro kya *MUKAMA* Katonda bwe kyali. Bonna baali bakulembeze b'abaana ba Isirayiri.

⁴ Amannya gaabwe ge gano:

Eyava mu kika kya Lewubeeni yali Sammuwa mutabani wa Zakula.

⁵ Eyava mu kika kya Simyoni yali Safati mutabani wa Kooli.

⁶ Eyava mu kika kya Yuda yali Kalebu mutabani wa Yefune.

⁷ Eyava mu kika kya Isakaali yali Igali mutabani wa Yusufu.

⁸ Eyava mu kika kya Efulayimu yali Koseya mutabani wa Nuuni.

⁹ Eyava mu kika kya Benyamini yali Paluti mutabani wa Lafu.

10 Eyava mu kika kya Zebbulooni yali Gadyeri mutabani wa Sodi.

11 Eyava mu kika kya Manase, ky'ekika kya Yusufu, yali Gaadi mutabani wa Susi.

12 Eyava mu kika kya Ddaani yali Ammiyeri mutabani wa Gemali.

13 Eyava mu kika kya Aseri yali Sesula mutabani wa Mikaeri.

14 Eyava mu kika kya Nafutaali yali Nakabi mutabani wa Vofesi.

15 Eyava mu kika kya Gaadi yali Geweri mutabani wa Maki.

16 Ago ge mannya ag'abasajja Musa be yatuma okugenda okuketta n'okwetegereza ensi eyo. Musa yali atuumye Koseya mutabani wa Nuuni erinnya Yoswa.

17 Musa n'abatuma okuketta n'okwetegereza ensi ya Kanani, n'abagamba nti, "Mwambuke nga muyita mu Negebu muggukire mu nsi ey'ensozi. 18 Mwetegerezenga ensi nga bw'efaanana, n'abantu baamu nga bwe bali, obanga ba maanyi oba banafu, obanga bangi oba batono. 19 Mulyetegereza obanga ensi mwe babeera nnungi oba mbi. Era muliraba ebibuga byabwe obanga tebiriiko bisenge bya bbugwe oba byetooloddwa bigo. 20 Mulikebera okulaba obanga ensi yaabwe ngimu oba nkalu, era obanga erimu emiti mingi oba temuli. Mwenywezanga ne muleetayo ku bibala eby'omu nsi eyo." Ekyo kye kyali ekiseera ezabibibu nga zaakatandika okwengera.

21 Awo ne bambuka ne beetegereza ensi okuva mu ddungu lya Zini okutuuka e Lekobu okumpi n'awayingirirwa mu Kamasi. 22 Ne bambuka mu Negebu ne batuuka e Kebbulooni, era wano Akimaani ne Sesayi ne Talumaayi abazzukulu ba Anaki nga we babeera. Kebbulooni bwe kyamala okuzimbibwa waayitawo emyaka musanvu ne Zowani eky'omu Misiri nakyo ne kiryoka kizimbibwa. 23 Ne batuuka mu kiwonvu ekiyitibwa Esukoli^I ne batemamu ettabi limu eryaliko ekirimba kimu eky'a zabbibu, abantu babiri ne bakireetera ku musituliro. Era ne baleeta ne ku makomamawanga ne ku ttiini. 24 Ekifo ekyo ne kiyitibwa Ekiwonvu kya Esukoli, olw'ekirimba ekyo abaana ba Isirayiri kye baatemamu.

Abakessi Bakomawo

25 Awo nga wayiseewo ennaku amakumi ana ne bakomawo nga bamaze okuketta ensi. 26 Ne baja eri Musa ne Alooni e Kadesi mu ddungu lya Palani. Ne babakomezaawo obubaka n'eri ekibiina kyonna, era ne babanjulira ebibala bye baggya mu nsi eyo. 27 Ne bategeeza Musa nti, "Twatuuuka mu nsi gye watutuma: ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ejjudde ebirungi ebyereere, era bino bye bibala byamu.

I Esukoli Kitegeeza kiwagu. Laba ne mu lunny 24

28 Naye nno abantu ababeera mu nsi omwo ba maanyi, n'ebibuga byabwe binene nnyo era byetooloddwako ebigo. Ate n'ekirala twalabaayo n'abazzukulu ba Anaki. 29 Abamaleki babeera mu Negebu mu bukiikad-dyo; Abakiiti n'Abayebusi, n'Abamoli babeera mu nsi ey'ensozi; n'Abakanani ne babeera okumpi n'ennyanja ne ku lubalama lw'omugga Yoludaani."

30 Awo Kalebu n'asirisa abantu awali Musa n'agamba nti, "Twambukirewo kaakano tutwale ensi eyo, kubanga ndaba nga tusobola okugiwangula."

31 Kyokka abaagenda ne Kalebu okuketta ne badamu nti, "Abantu bali tetubasobola, batusinga amaanyi." 32 Bwe batyo ne babunya mu baana ba Isirayiri alipoota etaali nnungi ng'efa ku nsi gye baali bagenze okuketta; nga bagamba nti, "Ensi gye twayitaayitamu nga tugiketta tesobola na kuliisa bantu baayo abagituulamu; ate n'abantu bonna be twalabamu baali ba kiwago. 33 Twalabayi n'Abanefisi, abazzukulu ba Anaki abava mu Banefiri. Bwe twetunulako nga tuli ng'obwacaaka, era nabo nga bwe batulaba bwe batyo."

Abantu Bajeeema

14 Ekiro ekyo abantu bonna mu kibiina ne bayimusa amaloboozi gaabwe ne bakaaba n'eddo-boozi ery'omwanguka. 2 Abaana ba Isirayiri bonna ne beemulugunyiza Musa ne Alooni; abantu bonna awamu mu kibiina ne babagamba nti, "Singa twafiira mu nsi y'e Misiri! Oba singa twafiira mu ddungu muno! 3 Lwaki MUKAMA atutwala mu nsi eyo, tutuuke eyo tulyoke tuttibwe n'ekitala? Abakazi baffe n'abaana baffe bagenda kunyagibwa. Okuddayo mu Misiri si kye ki-naasingako?" 4 Ne boogeraganya nti, "Ka twerondere omukulembeze tuddeyo mu Misiri."

5 Awo Musa ne Alooni ne bavunama wansi mu maaso g'ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri abaali bakunjaanidde awo. 6 Yoswa mutabani wa Nuuni ne Kalebu mutabani wa Yefune, abaali mu abo abaagenda okuketta ensi, ne bayuzaayuzza engoye zaabwe^{II}, 7 ne bagamba ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri nti, "Ensi gye twayitaayitamu okugiketta, nsi nnungi nnyo. 8 MUKAMA Katonda bw'aliba atusanyukidde, alitukulembera n'atutuusa mu nsi eyo, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, era agenda kugituwa. 9 Kyokka temujeemera MUKAMA Katonda, era n'abantu b'omu nsi omwo temubatya, kubanga kuliba kumenya mu jjenje kkalu; tebakyalina abakuuma, ate nga MUKAMA Katonda ali wamu naffe. Temubatya."

10 Naye abantu bonna mu kibiina ne bateesa okubakuba mayinja. Awo ekitiibwa kya MUKAMA Katonda ne kirabikira eri abaana ba Isirayiri bonna mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. 11 MUKAMA n'agam-ba Musa nti, "Abantu bano balinnyooma kutuusa ddi?"

II ne bayuzaayuzza engoye zaabwe kaali kabonero ak'okukaaba n'okulaga obusungu.

Balikomya ddi obutanzikirizaamu, newaakubadde nga nakola ebyamagero mu bubonero bwe nakolera mu bo? ¹² Nzija kubaboola mbazikirize ne kawumpuli, mbasaanyee; naye nzija kukuggyamu ggwe eggwanga eriribasinga abo obukulu n'amaanyi."

¹³ Naye Musa n'agamba *MUKAMA* Katonda nti, "Ebyo Abamisiri bagenda kubiwulira! Kubanga abantu bano wabaggya mu nsi y'Abamisiri n'obuyinza obw'amaanyi amangi. ¹⁴ Bajja kubuulirako ku bantu ab'omu nsi muno. Baamala dda okukiwulira nga ggwe, Ayi *MUKAMA*, obeera wakati mu bantu bano, era nga, Ayi *MUKAMA* Katonda, mulabagana nabo amaaso n'amaaso, era ng'ekire kyo kibeera nabo buli kiseera, era ng'obakulemberera mu mpagi ey'ekire emisana ne mu mpagi ey'omuliro ekiro. ¹⁵ Singa abantu bano obatta bonna omulundi gumu, amawanga agawulidde obutumufu bwo gagenda kugamba nti, ¹⁶ 'Kubanga *MUKAMA* Katonda yali tasobola kuyingiza bantu bano mu nsi gye yabasuubiza ng'agibalayirira; kyeyava abattira mu ddungu.'

¹⁷ "Ne kaakano nkwegayirira oyoleke obuyinza bwo, Ayi Mukama nga bwe buli obusukkirivu nga bwe wasuubiza nti, ¹⁸ '*MUKAMA* Katonda alwawo okusunguwala, era ajjudde okwagala okutaggwaawo, era asonyiwa ekibi n'obujeemu. Naye era asingiddwa omusango tamuleka nga tabonerezebwa; abonereza abaana olw'ebibi bya bakadde baabwe okutuuka ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna.' ¹⁹ Ng'okwagala kwe okungi okutaggwaawo bwe kuli, nsaba osonyiwe abantu bano ekibi ky'abwe, nga bw'ozze obasonyiwa kasookedde bava mu Misiri n'okutuusa leero."

Ekibonerezo kya Isirayiri

²⁰ Awo *MUKAMA* Katonda n'addamu nti, "Mbasonyiye nga bw'onsabye. ²¹ Naye nno mu mazima ddala nga bwe ndi omulamu, era ng'ekitiibwa kya *MUKAMA* Katonda bwe kijjuza ensi yonna, ²² tewelibaawo n'omu ku bantu abaalaba ekitiibwa kyange n'obubonero obw'ebyamagero bwe nakolera e Misiri ne mu ddungu, naye ne batagondera ddooboozi lyange wabula ne bangezesa nga bankema emirundi kkumi, ²³ tewelibaawo n'omu ku bo aliraba ku nsi eyo gye nalayirira bajjajjaabwe ne mbasuubiza okugibawa. Tewelibaawo n'omu ku bo abannyoomye aligirabako. ²⁴ Naye olwokubanga omuweereza wange Kalebu alina omwoyo ogw'enjawulo era ng'angoberera n'omutima gwe gwonna, ndimuleeta mu nsi gye yatumbwamu, n'ezazade lye lirigirya. ²⁵ Kale nno olwokubanga Abamaleki n'Abakanani babeera mu biwonvu; enkya muddeeko emabega, musitule mutambule nga mwolekera eddungu nga mukutte ekkubo eriraga ku Nnyanja Emyufu."

²⁶ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, ²⁷ "Ekibiina kino ekibi kirituusa ddi nga kinneemulugunyiza? Mpulidde okutolotooma kw'abaana ba Isir-

ayiri nga banneemulugunyiza. ²⁸ Bategeeze nti, '*MUKAMA* agambye nti, Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, ebyo bye mpulidde nga mwogera, nange bye ndibakola. ²⁹ Mulifiira mu ddungu muno n'emirambo gyammwe mwe girisigala; mwenna abawezeza emyaka amakumi abiri n'okusingawo egy'obukulu nga bwe mwamala okubalibwa, abanneemulugunyiza. ³⁰ Teweliba n'omu ku bo aliyingira mu nsi gye neelayirira nti ge galibeera amaka gammwe, okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune ne Yoswa mutabani wa Nuuni. ³¹ Naye abaana bammwe abato, be mwogeddeko nti balifuulibwa omunyago, ndibayingiza mu nsi eyo gye mugaanye ne beeyagalira omwo. ³² Naye mmwe, emirambo gyammwe girisigala mu ddungu muno mwe girigwa. ³³ Mmwe olw'obutabeera beesigwa, abaana bammwe balimala emyaka amakumi ana mu ddungu nga bwe balunda ebisibo byabwe okutuusa omulambo gw'oyo alisembayo okufa lwe guliziikibwa mu ddungu muno. ³⁴ Nga bwe mwamala ennaku amakumi ana nga muketta ensi eri, bwe mutyo bwe mujja okumala emyaka amakumi ana mu ddungu, nga buli lumu ku nnaku ezo muvamu mwaka gumu gumu; muboneebone olw'ebibi byammwe, mulyoke mutegeere obuzibu obw'okunneesimbamu. ³⁵ Nze, *MUKAMA* Katonda, nkyogedde; ddala ddala ekyo ndikikola ku kibiina kyonna eky'abantu bano aboonoonyi abeegasse awamu okunjolekera. Tebagenda kuva mu ddungu lino, bonna mwe balifiira."

³⁶ Abasajja abo Musa be yatuma okuketta ensi ne bakomawo ne beemulugunyiza ekibiina ky'abantu bonna nga babaleetedde obubaka obutaali bulungi ku nsi eri, era ne babubunyisa mu bantu, ³⁷ abasajja abo abaaleta obubaka obutaali bulungi ne babubunyisa mu bantu kawumpuli n'abattira awo mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. ³⁸ Mu basajja bonna abaatumbwa okuketta ensi, Yoswa mutabani wa Nuuni ne Kalebu mutabani wa Yefune be bokka abaasigalawo nga balaamu.

Abayisirayiri Bawangulwa mu Lutalo e Koluma

³⁹ Musa n'ategeeze abaana ba Isirayiri bonna ebigambo ebyo, ne bakungubaga nnyo. ⁴⁰ Enkeera mu makya ne bambuka mu nsi ey'ensozi. Ne boogera nti, "Twayonoona, naye nga bwe tuli wano tujja kwambuka tuyingire mu nsi *MUKAMA* Katonda gye yatusuubiza."

⁴¹ Naye Musa n'abagamba nti, "Lwaki munyooma ekiragiyo kya *MUKAMA* Katonda? Ebyo bye mutegeka tebiyinza kutuukiririra. ⁴² Temwambuka kubanga *MUKAMA* Katonda tali nammwe. Abalabe bammwe bajja kubawangula. ⁴³ Kubanga Abamaleki n'Abakanani bajja kubolekera. Olwokubanga mwekyusizza ne muva ku *MUKAMA* Katonda, taja kubeera nammwe, ekitala kijja kubatta."

⁴⁴ Naye era bo ne beesigula ne bambuka mu nsi ey'ensozi, newaakubadde nga Musa teyagenda nabo era nga n'essanduuko ey'endagaano yasigala mu lusi-sira. ⁴⁵ Awo Abamaleki n'Abakanani abaabeeranga mu nsi eyo ey'ensozi ne bakkirira ne babalumba ne babakubira ddala okubatuusa e Koluma.

Amateeka ku Biweebwayo

15 *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa ² ayogere n'abaana ba Isirayiri abagambe nti, "Bwe mutuukanga mu nsi gye mbawadde, mwe munaabeeranga, nga ge maka gammwe, ³ ne muleetera *MUKAMA* Katonda ebiweebwayo ebyokye nga mubiggya mu biraaloo byammwe oba mu bisibo byammwe, ekiweebwayo ku muliro oba ssaddaaka enjokye, okutuukiriza obweyamo bwammwe oba ebiweebwayo olw'okweyagalira oba ku mbaga zammwe entongole, ne muvaamu akawoowo akasanyusa *MUKAMA*; ⁴ kale nno oyo anaaleetanga ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda anaawangayo ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eweza nga kilo emu n'ekitundu ez'obuwunga obulungi, nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni agaweza nga obutundu mwenda obwa Ini ¹ ey'amafuta ag'omuzeeyituuni. ⁵ Ku buli mwana gwa ndiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa oba ogwa ssaddaaka, munaateekerateekerangako obutundu mwenda obwa Ini ey'envinnyo nga kye kiweebwayo ekyokunywa.

⁶ "Bwe munaabanga muwaayo endiga ennume munaateekateekanga ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eweza nga kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu obwa Ini ez'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni ag'obutundu mwenda n'obutundu bubiri obwa Ini, ⁷ era n'obutundu mwenda n'obutundu bubiri obwa Ini obw'envinnyo nga kye kiweebwayo ekyokunywa, eky'akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda.

⁸ "Bwe munaabanga muteekateeka ente ennume ento ey'ekiweebwayo ekyokebwa oba ssaddaaka, okutuukiriza obweyamo, oba ekiweebwayo olw'emirembe eri *MUKAMA* Katonda, ⁹ ku nte eyo ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke eweza gulaamu mukaaga n'ekitundu ez'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni agaweza kilo emu n'ekitundu. ¹⁰ Era munaaleetanga envinnyo eweza lita bbiri nga kye kiweebwayo ekyokunywa. Kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa mu muliro ne kivaamu akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda. ¹¹ Buli nte ennume oba endiga ennume, na buli mwana gwa ndiga oba embuzi ento, zonna zinaateekebwateekebwanga mu ngeri eyo. ¹² Munaakolanga bwe mutyo ku buli gye munaateekateekanga nga bwe zinenkananga obungi.

¹³ "Buli nzaalwa yenna kimusaanira okugobereranga enkola eyo buli lw'anaaleetanga ekiweebwayo

I *Ini ze lita nnya*

ekyokebwa ku muliro, ne kivaamu akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda. ¹⁴ Mu mirembe gyammwe gyonna egirijja, omugwira oba omugenyi yenna anaabeeranga mu mmwe bw'anaaleetanga ekiweebwayo ekyokebwa ku muliro ekivaamu akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda, anaakoleranga ddala nga bwe mukola. ¹⁵ Ekibiina kyammwe kyonna kinaabeeranga n'amateeka geegamu, mmwe ge munaakwatanga era n'abagwira abali mu mmwe ge banaakwatanga; eryo linaabanga etteeka ery'enkalakkalira mu mirembe gyammwe gyonna egirijja. Mmwe nga bwe muli n'omugwira bw'atyo bw'anaabanga mu maa-so ga *MUKAMA* Katonda. ¹⁶ Amateeka n'ebiragiro bye munaakwatanga n'omugwira anaabeeranga mu mmwe by'anaakwatanga."

¹⁷ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁸ "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Bwe muyingiranga mu nsi mwe mbatwala, ¹⁹ ne mulya ku mmere y'omu nsi omwo, munaaleetangako ekitundu nga kye kiweebwayo eri *MUKAMA*. ²⁰ Munaggyanga ekitole ku mmere gye munaasookanga okusa mu gguuliro ne mukireeta nga kye kiweebwayo ekivudde mu gguuliro. ²¹ Ku mmere eyo gye munaasookerangako okusa munaaleetangako ekiweebwayo ekyo eri *MUKAMA* Katonda okuyita mu mirembe gyammwe gyonna.'

Ebiweebwayo olw'Ebibi Ebikolebwa mu Butagenderera

²² "Naye nno bwe munaalemwanga okukwata amateeka ago gonna *MUKAMA* Katonda g'awadde Musa, nga mukikoze mu butagenderera, ²³ amateeka ago gonna *MUKAMA* Katonda ge yalagira Musa okugabatu-usaako okuva ku lunaku *MUKAMA* lwe yagamuweerako n'okweyongerayo okuyita mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja, ²⁴ ne mugasobya mu butagenderera n'ekibiina kyonna mu butamanya, kale nno ekibiina kyonna kinaaleetanga ekiweebwayo eky'ente ya sseddume ento emu nga kye kiweebwayo ekyokebwa, omuva akawoowo akalungi eri *MUKAMA* Katonda, nga kuliko n'ekiweebwayo ky'emmere y'empeke n'ekyokunywa ng'etteeka bwe liragira, n'ekiweebwayo eky'em-buzi ennume emu olw'ekibi. ²⁵ Kabona anaatangiririranga ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna, era bwe batyo banaasonyiyibwanga; kubanga baasobya mu butagenderera, ate banaabanga baleese ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda ekyokebwa ku muliro, era n'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda olw'ekibi olw'ekisobyo kyabwe ekitaali kigenderere. ²⁶ Ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna, bwe batyo banaasonyiyibwanga, n'abagwira abanaabeeranga mu bo nabo banaasonyiyibwanga, kubanga abantu bonna banaabanga basoberezza wamu nga tebagenderedde.

²⁷ "Naye omuntu bw'anaasobyanga ng'ali bw'omu mu butagenderera, anaaleetanga embuzi enduusi ey'omwaka gumu ogw'obukulu nga kye kiweebwayo olw'ekibi. ²⁸ Kabona anaatangiririranga, eri *MUKAMA*,

omuntu oyo asobezza mu butagenderera; bw'anaamalanga okutangirirwa, anaasonyiyibwanga. ²⁹ Mu-naabeeranga n'etteeka lye limu erinaakozesebwanga ku muntu yenna anaasobyanga nga tagenderedde, bw'anaabanga enzaalwa oba ne bw'anaabanga omugwira bulijjo abeera mu mmwe.

³⁰ "Naye buli muntu anaakolanga ekibi mu bugendererevu, bw'anaabanga enzaalwa ne bw'anaabeeranga omugwira abeera mu mmwe, omuntu oyo anaabanga avvodde *MUKAMA* Katonda, noolwekyo anaagobwanga mu bantu be, ne bamwesalirako ddala. ³¹ Olwokubanga anaabanga anyoomye ekigambo kya *MUKAMA* Katonda, n'amenya etteeka lye, omuntu oyo anaagoberwanga ddala okuva mu bantu be, ne bamwesalirako ddala, era ekibi kye ekyo kinaasigalanga ku mutwe gwe."

Amenya Etteeka lya Ssabiiti Anattibwanga

³² Abaana ba Isirayiri bwe baali nga bakyali mu ddungu, ne basisinkana omusajja omu ku b'omu kibiina ky'Abayisirayiri eyali atyaba enku ku lunaku lwa Ssabiiti. ³³ Abo abaamusanga ng'atyaba enku ne bamuleeta eri Musa ne Alooni n'ekibiina kyonna, ³⁴ ne bamuggalira mu kkomera, kubanga baali tebamanyi bulungi kya kumukolera. ³⁵ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, "Omusajja oyo atekwa kuttibwa. Ekibiina kyonna kimukubire amayinja ebweru w'olusiisira." ³⁶ Ekibiina kyonna ne kimufulumya wabweru w'olusiisira ne kimukuba amayinja n'afa, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Amatanvuuwa ag'Okujuukirirangako

³⁷ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ³⁸ "Yogera eri abaana ba Isirayiri obalagire bekolere amatanvuuwa bagatungenga ku nkugiro z'ebiyambalo byabwe mu mirembe gyabwe gyonna, era ku buli ttanvuuwa batungengako akaguwa aka bbululu. ³⁹ Amatanvuuwa ago munaagatunulungako, ekyo ne kibajjukiza amateeka ga *MUKAMA* Katonda gonna ge musaanira okugonderanga, mulyoke mugagobererenga mulemenga okweyonoonyesa nga mukola ebyo ebitaliimu nsa byokka nga bye bisanyusa amaaso gammwe n'emitima gyammwe. ⁴⁰ Bwe mutyo munajjukiranga amateeka gange ne mubeera batukuvu eri Katonda wammwe. ⁴¹ Nze *MUKAMA* Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri, okubeeranga Katonda wammwe; Nze *MUKAMA* Katonda wammwe."

Okwewaggula kwa Koola ne Dasani ne Abiraamu

16 Lwali lumu, Koola mutabani wa Izukali, mutabani wa Kokasi, mutabani wa Leevi, ne bano abava mu Lewubeeni, Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu, awamu ne Oni mutabani wa Peresi, bonna ne beewaggula ² ne basituka ne boolekera Musa. Baali ne bannaabwe abasajja Abayisirayiri ebikumi

bibiri mu ataano, abaali abamanyifu ennyo mu baana ba Isirayiri era nga bakiise mu Lukiiko Olukulu. ³ Ne bajjira wamu nga beekobaanye okwolekera Musa ne Alooni ne babagamba nti, "Mwekulumbaza nnyo! Ekibiina kyonna, buli omu mu kyo mutukuvu, ne *MUKAMA* Katonda ali nabo. Kale, lwaki mwekulumbaliza ku kibiina ky'abantu ba *MUKAMA*?"

⁴ Musa bwe yakiwulira n'avuunama wansi. ⁵ N'alyoka agamba Koola ne bonna abaali naye nti, "Enkya *MUKAMA* Katonda anaalondamu ababe, n'oyo omutukuvu, era anaasembeza omuntu oyo gy'ali. Oyo gw'anaalonda gw'anaasembeza gy'ali. ⁶ Gwe Koola n'abagoberezi bo bonna mukole bwe muti: Muddire ebyoterezo, ⁷ enkya mubiteekemu omuliro n'obubaane awali *MUKAMA*, oyo *MUKAMA* Katonda gw'anaalondamu, nga ye mutukuvu. Mmwe batabani ba Leevi mwekulumbazizza nnyo!"

⁸ Musa n'agamba Koola nti, "Muwulirize, mmwe batabani ba Leevi! ⁹ Mukiraba nga kitono nnyo tekibamala, Katonda wa Isirayiri okubaawulako n'abaggya ku kibiina ekinene eky'abaana ba Isirayiri n'abasembeza w'abeera okukolanga omulimu gwa *MUKAMA* mu Weema ya *MUKAMA*, n'okuyimiriranga mu maaso g'ekibiina n'okubaweereza? ¹⁰ Mmwe ne Baleevi banammwe *MUKAMA* Katonda yabasembeza gy'ali, kaakano mwagala n'obwakabona nabwo mubulye? ¹¹ Noolwekyo mmwe n'abagoberezi bammwe, mwesimbye ku *MUKAMA* Katonda, era gwe mwolekedde. Kale Alooni naye ye ani, mmwe okumwemulugunyiza?"

¹² Awo Musa n'atumya Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu bayitibwe bajje. Naye ne bagamba nti, "Tetujja kujja! ¹³ Eky'okutuggya mu nsi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki okututtira mu ddungu, kyali kitono nga tekimala? Ne kaakano oyagala okutwefuulirako omulangira otufuge? ¹⁴ Ng'ebyo bikyali awo, totuleese mu nsi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, wadde okutusikiza amasamba n'ennimiro z'emizabibu. Abasajja bano oyagala obasibe kantuntunu ku maaso obalimberimbe? Nedda, tetujja kujja."

Musa Asabira Abantu

¹⁵ Awo Musa n'asunguwala nnyo n'agamba *MUKAMA* Katonda nti, "Ekiweebwayo kyabwe tokikkiriza. Tewaliiwo gwe nnali ntutteko wadde akalogoyi akamu, so tewali n'omu ku bo gwe nnali mpisizza obubi."

¹⁶ Musa n'agamba Koola nti, "Ggwe n'abo bonna abakugoberera, enkya mujje awali *MUKAMA* Katonda, ggwe nabo ne Alooni. ¹⁷ Buli musajja aije n'ekyoterezo kye akiteekemu obubaane, ebyoterezo bijja kuwera ebikumi bibiri mu ataano, mubireete awali *MUKAMA*. Ggwe ne Alooni nammwe mujja kuleeta ebyoterezo byammwe." ¹⁸ Awo buli musajja n'addirira ekyoterezo kye n'akissaamu obubaane n'omuliro, bonna ne bayimirira ne Musa ne Alooni ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋaŋaanirangamu. ¹⁹ Koola bwe yamala

okukunjaanya abagoberezi be abavuganya, ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu, ekitiibwa kya MUKAMA Katonda ne kyeraga eri ekibiina kyonna ekyali kikujaanya. ²⁰ MUKAMA Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, ²¹ "Mweyawuleko muve mu kibiina kino ndyoke nkizikirize embagirawo."

²² Naye Musa ne Alooni ne bavunama amaaso gaabwe wansi ne bagamba nti, "Ayi Katonda, Katonda ow'emyoyo egy'abantu bonna, omuntu omu bw'ayonoona, osunguwalira ekibiina kyonna?"

²³ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, ²⁴ "Muve okumpi n'eweema eza Koola ne Dasani ne Abiraamu."

Ekibonerezo ky'Abajeemu

²⁵ Awo Musa n'asituka n'agenda eri Dasani ne Abiraamu, n'abakulembeze ba Isirayiri ne bagenda naye nga bamugoberera. ²⁶ N'agamba ekibiina kyonna nti, "Musebereeyo muve okumpi n'eweema z'abasajja bano abakozi b'ebibi! Temukwata ku kintu kyabwe n'ekimu, sikulwa nga mwenna muzikirizibwa olw'ebibi byabwe." ²⁷ Bwe batyo ne basemberayo ne bava okumpi n'eweema za Koola, ne Dasani, ne Abiraamu. Dasani ne Abiraamu baali nga bafulumye mu weema zaabwe nga bayimiridde mu miryango gyazo, nga bali ne bakazi baabwe, ne batabani baabwe, n'obwana bwabwe obuto. ²⁸ Awo Musa n'agamba nti, "Ku kino kwe munaategeerera nga MUKAMA Katonda y'antumye okukola ebintu bino byonna so tekubadde kutetenkanya kwange. ²⁹ Singa abasajja bano bafa olumbe olwa bulijjo, oba kugwibwako ebyo ebya bulijjo ebigwa ku bantu bonna, kinaaba kitegeeza nti MUKAMA si y'antumye. ³⁰ Naye singa MUKAMA Katonda aleetawo ekintu ekiggya ddala ekitali kya bulijjo, ensi n'eyasamy akamwa kaayo n'ebamira nga balamu n'ebintu byabwe byonna, ne bagwa wansi mu gunnya oguwanvu, kale nno munaategeera ng'abasajja abo banyoomodde MUKAMA Katonda."

³¹ Awo bwe yali nga yakamala okwogera ebigambo ebyo, ettaka bali kwe baali bayimiridde ne lyabikamu wabiri, ³² ensi n'eyasamy akamwa kaayo n'ebamira n'ebintu byabwe byonna eby'omu maka gaabwe, ne basajja ba Koola bonna n'ebintu byabwe byonna.

³³ Baagwayo wansi mu gunnya nga balamu, n'ebintu byabwe byonna bye baalina; ensi n'ebabuutikira, ne basaanirawo ddala okuva mu bannaabwe. ³⁴ Abayisirayiri bonna abaaliwo bwe baabawulira nga bakaaba ne badduka nga bwe bagamba nti, "Si kulwa nga naffe ensi etumira!"

³⁵ Olwo omuliro ne guja nga guva eri MUKAMA ne gwokera ddala abasajja ebikumi ebibiri mu ataano abaali bawayo ekiweebwayo eky'obubaane.

³⁶ Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, ³⁷ "Gamba Eriyazaali mutabani wa Alooni kabona aggye ebyoterezo mu muliro, kubanga bitukuvu, amanda ag'omuliro agasaasaanyize wala. ³⁸ Ebyoterezo

ebyo bya basajja abaayonoona era n'okufa ne bafa; noolwekyo biweesebwemu amasowaane gakozezewenga ng'ebibikka ku kyoto kubanga baabiwaayo eri MUKAMA Katonda; noolwekyo bitukuvu. Kale binaabanga kabonero ka kijjukizo eri abaana ba Isirayiri."

³⁹ Bw'atyo Eriyazaali kabona n'addira ebyoterezo eby'ekikomo, ebyali biweereddwayo bali abaayo kebwa, ne biweesebwamu ebibikka ku kyoto, ⁴⁰ kiyambe abaana ba Isirayiri okujjukiranga nti omuntu atali kabona, atava mu lulyo lwa Alooni, taasemberenga kumpi na kyoto okunyookeza obubaane eri MUKAMA, si kulwa ng'afuuka nga Koola n'ekibiina kye. Eriyazaali bw'atyo bwe yabikola byonna ng'ekiragiyo kya MUKAMA Katonda bwe kyali kye yayisa mu Musa.

Kawumpuli mu Bantu

⁴¹ Naye enkeera ekibiina kyonna eby'abaana ba Isirayiri ne beemulugunyiza Musa ne Alooni, nga bagamba nti, "Musse abantu ba MUKAMA Katonda." ⁴² Kyokka ekibiina ky'abantu bwe baakunjaanya okusoomooza Musa ne Alooni ne bakyuka okwolekera Eweema ey'Okukunjaanirangamu, amangwago ekire ne kigibikka n'ekitiibwa kya MUKAMA Katonda ne kyeyoleka. ⁴³ Musa ne Alooni ne balaga ku mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu, ⁴⁴ MUKAMA n'agamba Musa nti, ⁴⁵ "Muve mu bantu bano ndyoke mbazikirize embagirawo." Ne bavunama wansi.

⁴⁶ Awo Musa n'agamba Alooni nti, "Ddira ekyoterezo kyo okisseemu obubaane, n'omuliro ng'oguggya mu kyoto kya MUKAMA, oyanguwe ogende mu kibiina obatangiririre. Kubanga obusungu bubuubuse okuva eri MUKAMA Katonda era kawumpuli atandise."

⁴⁷ Alooni n'akola nga Musa bwe yamulagira, n'adduka n'agenda wakati mu kibiina. Yasanga kawumpuli yatandise dda mu bantu, naye Alooni n'awaayo eri MUKAMA Katonda obubaane okubatangiririra; ⁴⁸ n'ayimirira wakati w'abafu n'abalamu, kawumpuli n'aziyizibwa. ⁴⁹ Bwe kityo abantu abaafa kawumpuli baawera omutwalo gumu mu enkumi nnya mu lusanvu, nga bali abaafa olw'emitawaana gya Koola tobataddeeko.

⁵⁰ Alooni n'akomawo eri Musa mu mulyango gwa Weema ey'Okukunjaanirangamu, nga kawumpuli amaze okuziyizibwa.

Okutojjera kw'Omuggo gwa Alooni

¹⁷ Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, ² "Tegeeza abaana ba Isirayiri baleete emiggo kkumi n'ebiri nga gireetebwa abakulembeze baabwe mu buli kika, omuggo gumu buli kika. Owandiike erinnya lya buli musajja ku muggo gwe gw'aleese. ³ Wandiiika erinnya lya Alooni ku muggo oguvudde mu kika kya Leevi. Kubanga buli mukulembeze w'ekika ky'obujjajja ajja kubeera n'omuggo ggumu. ⁴ Olyoke ogiteeke mu Weema ey'Okukunjaanirangamu mu maaso g'Essanduuko ey'Endagaano, we mbasisinkana. ⁵ Kale nno

omuggo gw'oyo gwe nnaalonda gujja kutojjera; bwe ntyo nzija kusirisa okukwemulugunyiza kuno okutatadde okw'abaana ba Isirayiri."

⁶ Musa n'ategeza abaana ba Isirayiri; abakulembeze baabwe ne bamuleetera emiggo, buli mukulembeze omuggo gumu gumu, ng'ebika by'obujjajaabwe bwe byali, okugatta gyonna gy'emiggo kkumi n'ebiri, nga n'omuggo gwa Alooni mwe guli. ⁷ Musa n'ateeka emiggo egyo mu maaso ga *MUKAMA* Katonda mu Weema ya *MUKAMA* ey'Endagaano.

⁸ Awo bwe bwakya enkya Musa n'ayingira mu Weema ya *MUKAMA* awali Essanduuko ey'Endagaano, era laba, ng'omuggo gwa Alooni ow'omu kika kya Leevi nga gutojjedde nga guliko n'obutabi obuto, nga gutaddeko n'ebibala ebyengedde. ⁹ Musa n'afulumya emiggo gyonna ng'agiggya mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, n'agireeta awali abaana ba Isirayiri; ne bagitunuulira, buli omu n'aggyawo omuggo gwe.

¹⁰ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, "Omuggo gwa Alooni guzweeyo awali Essanduuko ey'Endagaano gukuumirwenga awo ng'akabonero ak'okulabulanga abajeemu. Ekyo kinaasirisa okunneemulugunyiza, balyoke bawone okufa." ¹¹ Musa n'akola nga *MUKAMA* bwe yamulagira.

¹² Awo abaana ba Isirayiri ne bagamba Musa nti, "Laba, ffenna tujja kufa! Tujja kuggwaawo, tujja kuzikirira. ¹³ Buli muntu anaasembereranga Eweema ya *MUKAMA* ajjanga kufa. Ffenna tuli ba kuzikirira?"

Emirimu gya Bakabona n'egy'Abaleevi

18 Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Alooni nti, "Ggwe, ne batabani bo, n'ab'omu kika kyo bona, mmwe munaavunaanyizibwanga olw'emisango eginazzibwanga ku watukuvu; era ggwe ne batabani bo mwekka mmwe muneetikkanga obuvunaanyizibwa ku misango eginazzibwanga ku bwakabona.

² Onooleetanga Abaleevi banno ab'omu kika kyo eky'obujjaja ne babeegattako, ggwe ne batabani bo, okubayambanga bwe munaabanga muweereza mu Weema ya *MUKAMA* ey'Endagaano. ³ Banaaweerezanga wansi wo nga bakola emirimu gyonna egy'omu Weema ya *MUKAMA*; naye beekuumenga balemena okusemberera ekyoto wadde eby'omu watukuvu byonna; bwe balikikola, bo naawe mugenda kufa.

⁴ Bagenda kukwegattako, balabiriranga Weema ya *MUKAMA* ey'Okukunjaanirangamu, nga bakola emirimu gyonna egy'omu Weema, era tewaabanga mugwira n'omu anaasemberanga we muli.

⁵ "Mmwe munaabanga n'obuvunaanyizibwa obw'emirimu gyonna egy'awatukuvu n'egy'Ekyoto, olwo obusungu buleme kuddamu kubuubuukiranga ku baana ba Isirayiri. ⁶ Kale weetegeze: nziridde ab'omu lulyo lwo olw'Abaleevi nga mbalonze mu baana ba Isirayiri, ne mbakukwasa ng'ekirabo ekiweereddwayo eri *MUKAMA* Katonda okukolanga emir-

imu egy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu. ⁷ Naye ggwe ne batabani bo mwekka mmwe munaakolanga emirimu gyonna egy'obwakabona bwammwe egikwata ku kyoto n'egy'omunda w'eggigi. Obuweereza obw'Obwakabona mbubawadde ng'ekirabo. Omuntu yenna omulala anaasemberanga okumpi n'awatukuvu, anaafanga."

Omugabo gwa Bakabona n'ogw'Abaleevi

⁸ Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Alooni nti, "Laba, Nze kennyini nkukwasizza ebiweebwayo byonna ebireetebwa gye ndi; ebiweebwayo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banandeeteranga mbikuwadde ggwe ne batabani bo nga gwe mugabo gwammwe ogw'olubeerera ¹. ⁹ Ku biweebwayo byonna ebitukuvu ennyo ebitayokeddwa mu muliro kunaabangako ebibyo. Omugabo gwo ne batabani bo gunaavanga ku birabo ebitukuvu ennyo abaana ba Isirayiri bye banandeeteranga: ebiweebwayo eby'emmere y'empeke oba ebiweebwayo olw'ekibi, oba ebiweebwayo olw'omusango. ¹⁰ Omugabo ogwo onooguliiranga mu kifo ekitukuvu ennyo, era buli musajja anaagulyangako. Osana okitegeere ng'ebyo bitukuvu nnyo.

¹¹ "Bino nabyo binaabanga bibyo: ku birabo bye banandeeteranga, n'ebiweebwayo ebiwuubibwawuubibwa eby'abaana ba Isirayiri. Ebyo mbikuwadde ne batabani bo ne bawala bo okuba omugabo gwo ogw'olubeerera. Buli muntu yenna ow'omu maka go omulongoofu anaalyangako.

¹² "Nkuwadde ku mafuta ag'omuzeeyituuni agasinga obulungi ne ku wayini omusu, ne ku mmere y'empeke embereberye bye baleetera *MUKAMA* eby'amakungula gaabwe. ¹³ Ebibala ebinaasookanga okwengera mu nnimiro zaabwe, bye banaaleeteranga *MUKAMA* Katonda, binaabanga bibyo. Buli muntu yenna ow'omu maka go omulongoofu anaalyangako.

¹⁴ "Buli kintu kyonna mu Isirayiri ekiweereddwayo ddala ne kiwongebwa eri *MUKAMA* kinaabanga kikyo. ¹⁵ Buli ekinaggulangawo enda y'omuntu oba ey'ekisolo, nga kyakuwaayo eri *MUKAMA* Katonda, kinaabanga kikyo. Naye omwana omubereberye ow'omuntu onoomunulungu, era n'embereberye ez'ensolo ezitali nnongoofu nazo onoozinunulungu. ¹⁶ Ebyo eby'okununula onoobinunulungu bimaze okuweza omwezi gumu ogw'obukulu. Onoobinunuliranga ku muwendo ogwagerekebwa ogwa gulaamu amakumi ataano mu ttaano, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri.

¹⁷ "Naye embereberye ey'ente, oba embereberye ey'endiga oba ey'embuzi, ezo toozinunulungu, kuban-

¹ *Abaleevi tebaalina mugabo gwonna mu Isirayiri. Abaleevi baalina ebibuga bitono n'ebifo mwe baalundiranga nga bitono. Kyokka bakabona bo tebaalina kintu. Abaleevi baafunanga empeera yaabwe okuva mu kimu eky'ekkumi ekyawebwangayo Abayisirayiri (nny. 25-32). Abaleevi baafunanga ne ku ssaddaaka ezawebwangayo abantu. Era ssaddaaka ezo baaziryanga n'ab'omu maka gaabwe ebweru w'awatukuvu (nny. 11).*

ga zo ntukuvu. Onoomansiranga omusaayi gwazo ku kyoto, n'oyokya amasavu gaazo mu muliro ng'ekiweebwayo ekyokebwa ekivaamu akawoowo akasanyusa MUKAMA Katonda. ¹⁸ Ennyama yaazo eneebanga yiyo ng'ekiweebwayo ky'ekifuba ekiwuubibwawuubibwa n'ekisambi ekya ddyo bwe kiri ekikyoyo. ¹⁹ Ebiweebwayo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaaleeteranga MUKAMA, mbikuwadde, ggwe ne batabani bo, ne bawala bo, okubeeranga omugabo gwo ogw'olubeerera. Eneebeeranga endagaano ey'omunnya eya MUKAMA wakati we naawe n'ezzadde lyo emirembe gyonna."

²⁰ Awo MUKAMA Katonda n'agamba Aloon nti, "Toobenga na byabusika mu nsi yaabwe, so toobenga na mugabo gwonna mu bo; Nze mugabo gwo era Nze busika bwo mu baana ba Isirayiri.

Ekitundu eky'ekkumi Okukiwa Abaleevi

²¹ "Ebitundu eby'ekkumi byonna abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga, mbiwadde Abaleevi okubeeranga omugabo gwabwe nga ye mpeera yaabwe olw'omulimu gwe bakola nga baweerera mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. ²² Era okuva leero abaana ba Isirayiri tebaasembereranga Weema ey'Okukunjaanirangamu, si kulwa nga bakolerayo ebibi, ne bafa. ²³ Abaleevi be banaakolanga emirimu egy'omu Weema ey'Okukunjaanirangamu, era be baneetikkanga obuvunaanyizibwa bwe banaakolerangayo ebibi. Lino linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ne mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja. Tebaafunenga byabusika mu baana ba Isirayiri.

²⁴ Kubanga ebitundu eby'ekkumi abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga ng'ekiweebwayo eri MUKAMA, mbiwadde Abaleevi okubeera omugabo gwabwe. Noolwekyo tebaabenga na byabusika mu baana ba Isirayiri."

Ekitundu eky'Ekkumi Abaleevi kye baawangayo

²⁵ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, ²⁶ "Yogera n'Abaleevi obagambe nti, 'Bwe munaafunanga ebitundu eby'ekkumi, bye mbawadde ng'omugabo gwammwe, nga mubiggya ku baana ba Isirayiri, munaggyangako ekitundu eky'ekkumi ne mukireeta nga kye kiweebwayo kyammwe eri MUKAMA Katonda. ²⁷ Ekiweebwayo kyammwe kinaabalibwanga ng'emmere y'empeke ey'omu gguuliro oba ng'omubisi ogw'omu ssogolero. ²⁸ Mu ngeri eyo nammwe mu-naaleetanga ekiweebwayo eri MUKAMA Katonda nga mukiggya ku bitundu eby'ekkumi bye munaafunanga ku baana ba Isirayiri. Ku bitundu ebyo eby'ekkumi kwe munaggyanga ekiweebwayo kya MUKAMA ne mukikwasa Aloon kabona. ²⁹ Mu birabo ebyo byonna bye banaabawanga munaggyangako ekisingira ddala obulungi era ekitukuvu ennyo ne mukireeta nga kye kiweebwayo eri MUKAMA Katonda.'

³⁰ "Abaleevi bagambe nti, 'Bwe munaawangayo ebitundu ebisinga obulungi, binaababaliwangako ng'ebivudde mu gguuliro n'ebivudde mu ssogolero. ³¹ Mmwe n'ab'omu maka gammwe munaayinzanga okubiriira wonna we munaayagalanga, kubanga eneebeeranga mpeera yammwe olw'omulimu gwe mu-naakolanga mu Weema ey'Okukunjaanirangamu. ³² Bwe munaawangayo ebisingira ddala obulungi, tewaabengawo musango gwonna gwe munaabanga muzzizza; bwe mutyo ebiweebwayo ebitukuvu eby'abaana ba Isirayiri munaabanga temubivumisizza, muleme okufa.'"

Okutukuza Atali Mulongoofu

¹⁹ MUKAMA Katonda n'agamba Musa ne Aloon nti, ² "Kino kye kiragiyo eky'etteeka MUKAMA ky'alagidde: Gamba abaana ba Isirayiri bakuleetere ente enduusi eya lukunyu eteriiko kamogo wadde ekikyamu kyonna, era nga tesibibwangamu kikoligo. ³ Ogiwanga Eriyazaali kabona; eneetwalibwanga ebweru w'olusiisira n'ettirwa mu maaso ge. ⁴ Eriyazaali anaddiranga ku musaayi gwayo n'olunwe lwe n'agumansira okwolekera obwenyi bwa Weema ey'Okukunjaanirangamu emirundi musanvu. ⁵ Ente eyo eneeyokerwanga mu maaso ge; ne bookya eddiba lyayo, n'ennyama yaayo, n'omusaayi gwayo n'obusa bwayo. ⁶ Kabona anaddiranga omuti omwerezi, n'ezobu n'olugoye olumyufu n'abisuula wakati mu nte eyokebwa. ⁷ Ebyo nga biwedde kabona anaayozanga ebyambalo bye n'anaaba omubiri gwe n'amazzi. Anadangayo mu lusiisira, naye anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ⁸ N'omusajja anaayokyanga ente eyo, kinaamusaaniranga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe n'amazzi, era naye anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi.

⁹ "Omusajja omulongoofu anaayoolanga evvu ly'ente, anaaliteekanga mu kifo ekirongoofu ebweru w'olusiisira. Linaalabirirwanga abaana ba Isirayiri ne balikozesanga mu mazzi ag'okwerongoosa; kwe kulongoosebwa okw'okuggibwako ekibi. ¹⁰ Omuntu oyo anaayoolanga evvu ly'ente, kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, era naye taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Eryo linaabanga etteeka ery'emirembe n'emirembe eri abaana ba Isirayiri n'eri bannamawanga abanaatuulanga mu bo.

¹¹ "Buli anaakwatanga ku mulambo ogw'omuntu yenna, anaabanga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu. ¹² Kinaamusaaniranga okwerongoosa n'amazzi ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu, olwo n'alyoka abeera omulongoofu. Naye bw'ateerongoosenga ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu, taabenga mulongoofu. ¹³ Buli anaakwatanga ku mulambo gw'omuntu n'ateelon-goosa, anaabanga ayonoonye ennyumba ya MUKAMA Katonda. Omuntu oyo anaagobwanga mu Isirayiri.

Kubanga teyamansirwako mazzi agalongoosa, anaabeeranga atali mulongoofu; obutali bulongoofu bwe bunaamusigalango.

¹⁴ “Lino lye tteeka erikwata ku muntu anaafiiranga mu weema: Buli anaayingiranga mu weema omwo n’oyo anaabanga agirimu banaabanga abatali balongoofu okumala ennaku musanvu. ¹⁵ Buli kintu ekiterekwamu ekyasaamiridde ekitaliiko kisaanikira tekiiibenga kirongoofu.

¹⁶ “Omuntu yenna ng’abadde ali ebweru mu kyerezi, n’akwata ku muntu attiddwa n’ekitala oba olumbe gwe lusse, oba omuntu yenna anaakwatanga ku ggumba ly’omuntu oba ku malaalo, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu.

¹⁷ “Nga mukola ku muntu atali mulongoofu, munaatoolanga ku vvu ery’oku kiweebwayo olw’ekibi ne muliteeka mu bbakuli ne muliyiwako amazzi amalungi.

¹⁸ Omusajja omulongoofu anaddiranga ezobu n’aginyika mu mazzi, n’agamansira ku weema ne ku bintu byamu byonna ne ku bantu bonna abanaabanga balimu. Era anaamansiranga ne ku muntu anaabanga akutte ku ggumba ery’omuntu, ne ku malaalo, ne ku muntu attiddwa, ne ku oyo afudde olumbe.

¹⁹ Omusajja omulongoofu anaamansiranga ku oyo atali mulongoofu ku lunaku olwokusatu ne ku lw’omusanvu, ne ku lunaku olw’omusanvu anaabanga amulongoosezza. Omuntu oyo alongoosebwa anaayozanga engoye ze mu mazzi, n’okunaaba n’anaaba yenna; era akawungeezi ako anaabeeranga mulongoofu.

Ekibonerezo eky’Obuteerongoosa

²⁰ “Naye omuntu atali mulongoofu bw’ateerongoosenga anaagobwanga mu banne bonna, n’asalibwa ku kibiina kyabwe, kubanga anaabeeranga ayonoonye awatukuvu wa *MUKAMA* Katonda. Amazzi agalongoosa nga tegamumansiddwako, taabeeranga mulongoofu. ²¹ Eryo linaabanga tteeka lyabwe lya mirembe gyonna. Oyo anaamansiranga amazzi ag’obulongoofu, naye anaayozanga engoye ze, n’oyo anaakwatanga ku mazzi ag’okulongoosa anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. ²² Buli kintu atali mulongoofu ky’akwatako, kinaabanga ekitali kirongoofu; na buli anaakikwatangako anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi.”

Amazzi Okuva mu Lwazi

²⁰ Mu mwezi ogw’olubereberye, ekibiina kyonna eky’abaana ba Isirayiri, ne batuuka mu ddungu lya Zini, ne batuula mu Kadesi. Miryamu n’afiira eyo, era gye yaziikibwa.

² Awo ekibiina kyonna ne kitaba na mazzi. Abantu bonna ne beekunanyiza ku Musa ne Alooni. ³ Ne bayombesa Musa nga bagamba nti, “Singa nno naffe twafa, baganda baffe bwe baafiira mu maaso ga *MUKAMA* Katonda! ⁴ Lwaki waleeta ekibiina kya *MUKA-*

MA Katonda kino mu ddungu tulyoke tufiire wano n’ebisibo byaffe? ⁵ Lwaki watuggya mu nsi y’e Misiri okutuleeta mu kifo kino ekibi bwe kiti? Tekiriimu mmere ya mpeke wadde ttiini, so si kifo kya mizabibibu, so si kya mikomamawanga. Tewali na mazzi ge tuyinza kunywako!”

⁶ Awo Musa ne Alooni ne bava mu maaso g’ekibiina ky’abantu ne balaga ku mulyango gwa Weema ey’Okukunyanirangamu, ne bavunama wansi. Ekitiibwa kya *MUKAMA* Katonda ne kibalabikira. ⁷ *MUKAMA* Katonda n’agamba Musa nti, ⁸ “Twala omuggo, ggwe ne muganda wo Alooni mukunyananye ekibiina kyonna. Lagira olwazi nga n’ekibiina kyonna kiraba, lujja kufukumula amazzi. Bw’otyo obaggire amazzi mu lwazi, basobole okunywako, era banywese n’ebisibo byabwe.”

⁹ Musa n’aggya omuggo awali *MUKAMA* n’agutwala nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira. ¹⁰ Musa ne Alooni ne bakunyananyiza ekibiina ky’abantu bonna awali olwazi, Musa n’agamba abantu nti, “Mumpulirize, mmwe abajeemu; kitugwanidde ffe okubaggira amazzi mu lwazi luno?” ¹¹ Awo Musa n’ayimusa omukono gwe n’akuba olwazi n’omuggo gwe emirundi ebiri. Amazzi mangi ne gafukumuka okuva mu lwazi, abantu bonna mu kibiina ne banywa, n’ebisibo byabwe nabyo ne binywa.

¹² Naye *MUKAMA* Katonda n’agamba Musa ne Alooni nti, “Olwokubanga temunneesize, ne mutampa kitiibwa, ne mutalaga kibiina kino eky’abaana ba Isirayiri nga bwe ndi omutukuvu, noolwekyo temugenda kutuusa kibiina ky’abantu bano mu nsi gye mbasuubizza okubawa.”

¹³ Ago ge mazzi ag’e Meriba, abaana ba Isirayiri gye baayombera ne *MUKAMA*, era ne *MUKAMA* Katonda gye yeeragira mu bo nga mutukuvu.

Edomu Obutawa Isirayiri Lukusa Kuyitawo

¹⁴ Musa yatumira Kabaka wa Edomu ababaka ng’as-inziira e Kadesi ng’amugamba nti,

“Muganda wo Isirayiri agamba bw’ati nti: Ebizibu byonna ebyatutuukako obimanyi. ¹⁵ Omanyi nga bajjajjaffe bwe baaserengeta mu Misiri, ne tumalayo emyaka mingi. Abamisiri ne bayisa bubi bakadde baffe, era naffe; ¹⁶ naye bwe twakaabirira *MUKAMA* Katonda, yawulira okukaaba kwaffe, n’atutumira malayika n’atuggya mu nsi y’e Misiri. Kaakano tuli wano mu Kadesi, ekibuga ekiri ku nsalo n’ensi yo.

¹⁷ “Nkwegayirira otukkirize tuyite mu nsi yo. Tetuliyita mu birime wadde mu nnimiro z’emizabbibu, era tetugenda kunywa na ku mazzi agali mu nzizi. Tugenda kutambulira mu Luguudo lwa Kabaka Olunene, era tetugenda kuluvaamu kukyamako ku ludda olwa kkono oba olwa ddyo okutuusa nga tumaze okuva mu nsi yo.”

¹⁸ Naye Edomu n’addamu nti,

"Tujja kuyita wano, bw'onookikola tujja kwe-sowolayo tukulumbe n'ekitala."

¹⁹ Abaana ba Isirayiri ne baddamu nti,

"Tujja kwambukira mu luguudo olunene mwokka, era ebisibo byaffe naffe bwe tunaanywa ku mazzi gammwe tujja kugasasulira. Twagala kuyitawo buyisi nga tutambuza bigere, tetwetaagayo kirala."

²⁰ Naye Edomu n'addamu nti,

"Temuyitawo."

Edomu ne yeesowolayo n'eggye ddene nnyo era nga lya maanyi. ²¹ Bw'atyo Edomu n'agaana Isirayiri okuyitira mu matwale ge, Isirayiri n'amuviira.

Okufa kwa Alooni

²² Awo ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne basitula okuva e Kadesi, ne batuuka ku lusozi Koola.

²³ MUKAMA Katonda n'agamba Musa ne Alooni, nga bali ku lusozi Koola okuliraana n'ensalo y'ensi ya Edomu, nti, ²⁴ "Alooni ajja kugenda abantu be bonna gye baalaga, kubanga tagenda kuyingira mu nsi gye nzija okuwa abaana ba Isirayiri. Kubanga mwembi mwajeemera ekiragiyo kyange ku mazzi ag'e Meriba.

²⁵ Leeta Alooni ne mutabani we Eriyazaali, obaleete ku lusozi Koola; ²⁶ Alooni omwambulemu ebyambalo bye, obyambaze Eriyazaali mutabani we, kubanga Alooni ajja kufa agende abantu be bonna gye baalaga."

²⁷ Musa n'akola nga MUKAMA bwe yamulagira; ne balinnya olusozi Koola ng'abantu bonna mu kibiina balaba. ²⁸ Musa n'ayambulamu Alooni ebyambalo, n'abyambaza Eriyazaali mutabani wa Alooni. Alooni n'afiira awo ku ntikko y'olusozi. Musa ne Eriyazaali ne baserengeta ne bakka wansi w'olusozi. ²⁹ Abantu bonna mu kibiina bwe bategeera nga Alooni afudde, ab'omu nnyumba ya Isirayiri bonna ne bakungubagira Alooni okumala ennaku amakumi asatu.

Yaladi Kizikirizibwa

21 Kabaka Omukanani ow'e Yaladi eyatuulanga mu bukiikaddyo, n'awulira nga Isirayiri ajjira mu kkubo lya Asalimu, n'alumba Isirayiri n'amulwanyisa n'awambamu abamu ku bo. ² Awo Isirayiri ne yeeyama eri MUKAMA Katonda obweyamo bunu nti, "Bw'onoogabula abantu bano mu mukono gwaffe, ne tubawangula, ebibuga byabwe tulibizikiririza ddala." ³ MUKAMA Katonda n'awulira okwegayirira kw'Abayisirayiri, Abakanani n'abawaayo eri Abayisirayiri, ne bazikiriza ebibuga byabwe; ekifo ekyo ne kituumibwa erinnya Koluma.

Omusota Ogw'Ekikomo

⁴ Ne basitula okuva ku lusozi Koola, ne bakwata ekkubo eriraga ku Nnyanja Emyufu, balyoke beetoolele ensi ya Edomu. Abantu nga bali ku lugendo olwo ne batandika okuggwaamu obugumiikiriza. ⁵ Ne beemulugunyiza Musa ne Katonda nga boogera nti,

"Lwaki mwatuggya mu Misiri okufiira wano mu malungu? Kubanga temuli mmere; so temuli mazzi; n'obumere bunu bwe tufuna tubwetamidwa."

⁶ Awo MUKAMA n'asindikira abantu emisota emikambwe egy'obusagwa, ne gibojja abantu, era abaana ba Isirayiri bangi ne bafa. ⁷ Abantu ne bajja awali Musa, ne bamugamba nti, "Twayonoona bwe twakwemulugunyiza ne twemulugunyiza ne MUKAMA Katonda, ne tuboogerako bubu. Tusaba weegayirire MUKAMA atuggyeke emisota gino." Musa n'asabira abantu.

⁸ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Kolayo omusota ogufaanana nga giri emikambwe egy'obusagwa oguwanike ku mulongooti; buli anaabojjebwanga omusota, n'agutunulako, anaawonanga." ⁹ Awo Musa n'aweesa omusota ogw'ekikomo, n'aguwanika ku mulongooti. Kale buli eyabojjebwanga omusota n'atunula ku musota ogw'ekikomo, ng'awona, ng'aba mulamu.

Olugendo Olwabatuuza mu Mowaabu

¹⁰ Awo abaana ba Isirayiri ne basitula ne batambula okutuuka mu Yebosi, ne basiisira omwo. ¹¹ Ne basitula okuva mu Yebosi ne batambula, ne basiisira mu Lye-Abalimu, mu ddungu eryolekedde Mowaabu, ku luuyi olw'ebuvanuba. ¹² Bwe baava awo, ne batambula okulaga mu kiwonvu kya Zeredi, ne basiisira omwo.

¹³ Ne bava awo, ne batambula ne basiisira emitala w'omugga Alunoni, oguli mu ddungu erituuka ne ku nsalo ya Abamoli. Omugga Alunoni ye nsalo ya Mowaabu, eyawula Mowaabu n'Abamoli. ¹⁴ Kyekyava kiwandiikibwa mu Kitabo ky'Entalo za MUKAMA Katonda, nti,

"Zakabu ne Sufa,

n'ebiwonvu bya Alunoni, ¹⁵ n'obuserengeto bw'ebiwonvu

ebituuka ku kibuga kya Ali,

ne byesigama ku nsalo ya Mowaabu."

¹⁶ Bwe baava eyo ne batambula okutuuka e Beeri, olwo lwe luzzi MUKAMA we yagambira Musa nti, "Abantu bonna bakunjaanye, mbawe amazzi."

¹⁷ Isirayiri n'alyoka ayimba oluyimba luno, nti,

"Weetale, ggwe Oluzzi!

Muluyimbirire!

¹⁸ Muyimbe ku luzzi abalangira lwe baasima,

abakungu n'abantu lwe baayikuula,

abakungu, emiggo gyabwe."

¹⁹ Ne bava mu ddungu ne batambula okutuuka e Matana. Bwe baava e Matana ne balaga e Nakalieri, ne bava e Nakalieri ne balaga e Bamosi. ²⁰ Bwe baava e Bamosi ne balaga mu kiwonvu ekiri mu matwale ga Mowaabu wansi w'olusozi Pisuga, kw'osinziira okulengera eddungu.

Sikoni Awangulwa

²¹ Awo Isirayiri n'atuma ababaka eri Sikoni kabaka w'Abamoli ng'amugamba nti,

²² "Tukkirize tuyite mu nsi yo. Tetuliyita mu birime wadde mu nnimiro z'emizabbibu, era tetugenda kunywa na ku mazzi agali mu nzizi. Tugenda kutambulira mu Luguudo lwa Kabaka olunene mwokka okutuusa lwe tuliva mu nsi yo."

²³ Naye Sikoni n'atakkiriza Isirayiri kuyita mu nsi ye. N'akunŋaanya eggye lye lyonna, n'agenda atabaale Isirayiri mu ddungu. Bwe yatuuka e Yakazi n'alwana ne Isirayiri. ²⁴ Isirayiri n'amufumita n'obwogi bw'ekitala, n'atwala ensi ye okuva ku mugga Alunoni okutuuka ku mugga Yaboki, n'atuukira ddala ku Bamoni, n'akoma awo, kubanga Abamoni baali ba maanyi nnyo ku nsalo yaabwe. ²⁵ Isirayiri n'awamba ebibuga byonna eby'Abamoli n'abeera omwo, ne Kesuboni n'akiwambiramu n'obubuga bwonna obwali bukyetoolodde. ²⁶ Kesuboni kye kyali ekibuga ekikulu ekya Sikoni Kabaka w'Abamoli kye yali awambye ng'amaze okulwana n'eyali kabaka wa Mowaabu n'amuggyako ensi ye yonna okutuuka ku Alunoni.

²⁷ Abayiiya ennyimba kyebaava bayimba nti, "Mujje e Kesuboni kizimbibwe; ekibuga kya Sikoni kizzibwewo.

²⁸ "Omuliro gwafuluma mu Kesuboni, ennimi z'omuliro ne ziva mu kibuga kya Sikoni. Gwayokya Ali ekya Mowaabu, n'abatuula mu nsozi za Alunoni.

²⁹ Zikusanze, gwe Mowaabu!

Muzikirizibwa, mmwe abantu ba Kemosi! Batabani be abawaddeyo eri kabaka Sikoni ow'Abamoli ne bafuuka ng'abanoonyi b'obubudamu ne bawala be, ng'abawambe.

³⁰ "Naye tubawangudde Kesuboni azikiridde okutuukira ddala ku Diboni. Tubafufuggazza okutuuka ku Nofa, kwe kutuukira ddala ku Medeba."

Ogi Awangulwa

³¹ Bw'atyo Isirayiri n'atuula mu nsi y'Abamoli.

³² Musa bwe yamala okutuma abakessi e Yazeri, abaana ba Isirayiri ne bawamba ebibuga ebyali bikyebunguludde, ne bagobamu Abamoli abaabibeerangamu. ³³ Ne bakyuka ne bambukira mu kkubo eriraga e Basani. Ogi kabaka w'e Basani n'eggye lye lyonna ne yeesowolayo okubatabaala mu lutalo olwali mu Ederei.

³⁴ MUKAMA n'agamba Musa nti, "Tomutya; kubanga mugabudde mu mukono gwo, n'eggye lye lyonna awamu n'ensi ye; omukole nga bwe wakola Sikoni kabaka w'Abamoli eyafugiranga mu Kesuboni."

³⁵ Bwe batyo ne bamutta, ne batabani be, n'eggye lye lyonna, ne bawonyaawo muntu n'omu ^I. Ensi ye ne bagirya.

Katonda Agaana Balamu Okugenda eri Balaki

²² Awo abaana ba Isirayiri ne basitula, ne batambula ne basiisira mu lusenyi lwa Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko.

² Balaki mutabani wa Zipoli n'alaba byonna Isirayiri bye yali akoze Abamoli. ³ Mowaabu n'atya nnyo kubanga abantu abo baali bangi nnyo. Mowaabu okutya abaana ba Isirayiri ne kumusukkirira.

⁴ Awo Mowaabu n'agamba abakulembeze ba Midiyaani nti, "Ogubiina gw'abantu bano bajja kulya byonna bye tuli nabyo ebitwetoolodde ng'ente bw'erya n'esaanyaawo omuddo ogw'oku ttale."

Balaki mutabani wa Zipoli, eyali kabaka wa Mowaabu mu biseera ebyo, ⁵ n'atuma ababaka eri Balamu mutabani wa Byoli, eyali mu Pesoli, ekiriraanye Omugga, mu nsi y'ewaabwe, okumuyita ng'amugamba nti,

"Abantu bali wano, baavudde mu Misiri, basaanikidde ensi yonna we batudde; basiisidde wano okunni-naana. ⁶ Kale nno, nkusaba oje onkolimirire abantu bano, kubanga bampitiridde amaanyi. Oboolyawo lwe ndisobola okubawangula ne mbagoba mu nsi yange. Kubanga mmanyi nga gw'okolimira akolimirwa, ne gw'osabira omukisa aweebwa omukisa."

⁷ Awo ababaka abaatumibwa, abaali abakulembeze ba Mowaabu n'abakulembeze ba Midiyaani, ne basitula nga batutte n'ensimbi ez'okumusasula. Bwe baatuuka eri Balamu ne bamutegeeza obubaka Balaki bwe yabatuma.

⁸ Balamu n'abagamba nti, "Musule wano leero, nange nnaabatuusaako ekigambo MUKAMA ky'anaaba anŋambye." Bwe batyo abakungu abaava mu Mowaabu ne basula ewa Balamu.

⁹ Katonda n'ajja eri Balamu n'amubuuza nti, "Bantu ki bano abali naawe?" ¹⁰ Balamu n'addamu Katonda nti, "Balaki mutabani wa Zipoli, Kabaka wa Mowaabu ye yampeereza obubaka buno ng'agamba nti, ¹¹ 'Abantu abavudde mu Misiri basaanikidde ensi we batudde. Kale nno jjangu obankolimirire. Oboolyawo ekyo kiyinza okunsobozesa okubalwanyisa ne mbagoba mu nsi yange.'"

¹² Naye Katonda n'agamba Balamu nti, "Togenda na bantu abo. Abantu bali tekikugwanidde kubakolimira, kubanga baaweabwa omukisa."

¹³ Enkeera mu makya Balamu n'azuukuka, n'agamba abakungu abaatumibwa Balaki nti, "Muddeeyo mu nsi yammwe, kubanga MUKAMA Katonda anŋaanye okugenda nammwe."

^I Oluvannyuma lw'obuwanguzi obwo, Isirayiri yafuga ebuwanjuba bwa Yoludaani bwonna okuviira ddala mu Mowaabu okutuuka ku nsozi za Basani mu nsi ye Kerumooni. Abayisirayiri baateranga okuyimba ennyimba n'okujaguza olw'okuwangula Sikoni ne Ogi (Zab 135:10-11; 136:19-20).

¹⁴ Abakungu aba Mowaabu ne bakomawo eri Balaki ne bamugamba nti, "Balamu yagaanye okujja naffe."

Katonda Akkiriza Balamu Okugenda

¹⁵ Balaki ne yeeyongerera okutuma abakungu abalala, nga baabitiibwa binene era nga bangi okusingako ku bali abaasooka. ¹⁶ Ne bajja eri Balamu ne bamugamba nti,

"Bw'ati bw'ayogera Balaki mutabani wa Zipoli nti, 'Nkwegayiridde, tokkiriza kintu kyonna kukuziyiza kujja gye ndi; ¹⁷ kubanga nzija kutumbula nnyo ekitiibwa kyo, era njenda kukukolera kyonna ky'ononsaba. Jjan-gu onkoliimirire abantu bano.'"

¹⁸ Naye Balamu n'addamu abo Balaki be yatuma nti, "Balaki ne bw'alimpa enju ye ng'ejjudde ffeeza ne za-abu sigenda kukola kinene oba kitono nga kisukka ku kiragiro kya MUKAMA Katonda wange. ¹⁹ Kale nno musule wano olwa leero, nga bannammwe bwe baakola, nange mpulire MUKAMA Katonda ky'anaay-ongerera okunjamba."

²⁰ Mu kiro ekyo Katonda n'ajja eri Balamu n'amugamba nti, "Obanga abantu abo bakuddukidde, genda nabo, naye okole ekyo kyokka kye nnaakulagira okukola."

Endogoyi ya Balamu Eyogera

²¹ Balamu n'agolokoka mu makya, n'ateeka am- atandiiko ku ndogoyi ye, n'agenda n'abakungu ba Mowaabu. ²² Naye Katonda n'asunguwala nnyo kubanga Balamu yagenda, malayika wa MUKAMA Ka- tonda n'ayimirira mu kkubo okumuziyiza. Balamu yali yeebagadde endogoyi ye, abaweereza be babiri nabo baali naye. ²³ Endogoyi n'eraba malayika wa MUKAMA Katonda ng'ayimiridde mu kkubo, n'ekitala ekisowod- dwa nga kiri mu mukono gwe; endogoyi n'ekyama n'eva mu kkubo n'eraga mu nnimiro. Balamu n'agikuba agizze mu kkubo.

²⁴ Malayika wa MUKAMA Katonda n'ayimirira mu kakubo akafunda akayita wakati w'ennimiro z'emizab- bibu nga ziriko ekisenge ku buli luuyi. ²⁵ Endogoyi bwe yalaba malayika wa MUKAMA Katonda ne yeenyigi- riza ku kisenge, n'ebetenterako ekigere kya Balamu. N'ayongerera okugikuba.

²⁶ Malayika wa MUKAMA Katonda ne yeeyongerayo mu maaso, n'ayimirira mu kakubo akafunda ennyo, awataali kabanga ka kwekyusizaamu kulaga ku mukono ogwa ddyo wadde ku gwa kkono. ²⁷ Endogoyi bwe yalaba malayika wa MUKAMA Katonda n'egalamira wansi, nga Balamu ye agituddeko; obusungu bwa Bal- amu ne bubuubuuka, n'akuba endogoyi n'omuggo gwe. ²⁸ Awo MUKAMA Katonda n'ayasamy akamwa k'endogoyi, n'egamba Balamu nti, "Nkukoze ki okunku- ba emirundi gino gyonsatule?"

²⁹ Balamu n'agamba endogoyi nti, "Kubanga onfud- de atategeera! Singa mbadde n'ekitala mu mukono gwange nandikuttiddewo kaakano."

³⁰ Endogoyi n'egamba Balamu nti, "Siri ndogoyi yo gye weebagadde ebbanga lyonna n'okutuusa ku lu- naku lwa leero? Ebadde mpisa yange okukukola bwe nti?" Balamu n'addamu nti, "Nedda."

Malayika Alabula Balamu

³¹ Awo MUKAMA Katonda n'alyoka azibula amaaso ga Balamu, n'alaba malayika wa MUKAMA ng'ayimiridde wakati mu kkubo n'ekitala ekisowoddwa nga kiri mu mukono gwe. N'awunzika omutwe gwe, ne yeevuunika wansi n'avuunama.

³² Malayika wa MUKAMA Katonda n'amugamba nti, "Lwaki endogoyi ogikubye emirundi egyo gyonsatule? Laba, nzize okukuziyiza kubanga ekkubo ly'okutte terinsanyusa. ³³ Endogoyi yandabye n'enneebalama emirundi egyo esatu. Singa teyanneebalamye, nandibadde ggwe nkusse, naye yo nga ngirese."

³⁴ Balamu n'agamba malayika wa MUKAMA Katonda nti, "Nnyonoonye. Saategedde nti ggwe oyimiridde mu kkubo okunziyiza. Kale nno nga kye nkoze bwe kitaku- sanyusizza, ka nzireyo eka."

³⁵ Malayika wa MUKAMA Katonda n'agamba Balamu nti, "Genda n'abasajja abo, naye ebighambo bye nnaakulagira bye byokka by'oba oyogera." Bw'atyo Bal- amu n'agenda n'abakungu ba Balaki.

Balamu Akyalira Balaki

³⁶ Balaki bwe yawulira nga Balamu ajja, n'afuluma okugenda okumusisinkana mu kibuga kya Mowaabu ekiri ku nsalo ya Alumoni, ku nkomerero y'amatwale ge. ³⁷ Balaki n'agamba Balamu nti, "Saakutumira nga nkuyita ojje ku bwange? Lwaki tewajja gye ndi? Olowooza siyinda kukuwa bitiibwa bingi?"

³⁸ Balamu n'addamu nti, "Nzuuno kaakano nzize gy'oli! Naye olowooza nnina obuyinda okwogera kyon- na kye njagala? Nteekwa okwogera ebyo byokka Ka- tonda by'anassa mu kamwa kange." ³⁹ Bw'atyo Bal- amu n'agenda ne Balaki ne bajja e Kiriasikuzosi. ⁴⁰ Bala- ki n'awaayo ekiweebwayo eky'ente n'endiga, n'aweerezaako ne ku Balamu n'abakungu abaali naye. ⁴¹ Enkeera Balaki n'atwala Balamu n'amulinnyisa ku bi- fo bya Bamosi Baali ^I, n'asinziira awo okulengera ku ki- tundu eky'abantu ba Isirayiri abaali okumpi.

Okulagula kwa Balamu Okusooka

23 Balamu n'agamba Balaki nti, "Nkolera wano ebyoto musanvu, era onfunire ne sseddume z'ente musanvu, n'endiga ennume musanvu." ² Balaki n'akola nga Balamu bwe yamugamba; bombi Balaki ne

^I Bamosi Baali Kitegeeza omununuuzi. Ye yali lubaale wa laddu mu bantu abaabeeranga mu Busuuli ne mu Kanani.

Balamu ne bawaayo ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto.

³ Balamu n'agamba Balaki nti, "Beera wano awali ekiweebwayo kyo nze njire nga nzirako wabbali. Oboolya wo nga MUKAMA anajja n'ansisinkana. Buli kyonna ky'anambikkulira nnaakikutegeeza." N'alaga waggulu ku lusozi awatali bimera.

⁴ Katonda n'asisinkana Balamu; Balamu n'amugamba nti, "Nteeseteese ebyoto musanvu, era ku buli kyoto mpeereddeko ente ya sseddume emu n'endiga ennume emu."

⁵ MUKAMA Katonda n'assa ebigambo mu kamwa ka Balamu n'amugamba nti, "Ddayo eri Balaki omutuuseeko obubaka buno."

⁶ N'addayo gye yali, n'amusanga ng'ayimiridde awali ekiweebwayo kye, n'abakungu bonna aba Mowaabu.

⁷ Balamu n'alagula nti,

"Balaki ye yanzigya mu Alamu,
kabaka wa Mowaabu yanzigya mu nsozi z'ebuvanju-ba.

N'anjamba nti, 'Jjangu onkolimirire Yakobo;
jjangu oboole Isirayiri.'

⁸ Nnyinza okukolimira
abo Katonda batakolimidde?

Nnyinza okuboola
abo MUKAMA Katonda baatabodde?

⁹ Mbalaba okuva ku ntikko ez'enjazi
mbalengera nga nsinziira ku nsozi.

Ndaba abantu abeeyawuddeko
abateerowooza kuba ng'erimu ku mawanga.

¹⁰ Ani ayinza okubala enfuufu ya Yakobo,
oba okubala ekitundu ekyokuna ekya Isirayiri?

Leka nfe okufa okw'omutuukirivu,
n'enkomerero yange ebeere ng'eyaabwe!"

¹¹ Balaki n'agamba Balamu nti, "Onkoze ki kino?
Nakuyita kujja kukolimira balabe bange, naye obw'edda bwonna obadde obasabira mukisa!"

¹² N'addamu nti, "Tekinjwanidde kwogera ekyo
MUKAMA Katonda ky'atadde mu kamwa kange?"

Okulagula kwa Balamu Okwokubiri

¹³ Balaki n'amugamba nti, "Jjangu tugende mu kifo ekirala w'onoolabira abaana ba Isirayiri; ojja kulabako kitundu butundu so si bonna. Kale nno sinziira awo obankolimirire." ¹⁴ N'amutwala mu nnimiro ya Zofimu, ku ntikko ya Pisuga, n'azimbira eyo ebyoto musanvu n'awaayo sseddume w'ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto.

¹⁵ Balamu n'agamba Balaki nti, "Beera wano awali ebiweebwayo byo, nze njjende musisinkane wali."

¹⁶ MUKAMA Katonda n'asisinkana Balamu, n'ateeka obubaka mu kamwa ke, ng'agamba nti, "Ddayo eri Balaki omuwe obubaka obwo."

¹⁷ N'addayo gy'ali n'amusanga ng'ayimiridde awali ekiweebwayo, ng'ali n'abakungu ba Mowaabu. Balaki n'amubuuza nti, "MUKAMA Katonda agambye ki?"

¹⁸ Bw'atyo n'alagula nti,
"Golokoka, Balaki, owulirize;
mpulira, mutabani wa Zipoli.

¹⁹ Katonda si muntu, nti ayinza okulimba,
oba nti mwana wa bantu nti akyusakyusa ebigambo bye.

Ayogera n'atakola?
Asuubiza n'atatuukiriza?

²⁰ Mpeereddwa ekiragiyo okusaba omukisa;
agabye omukisa, era siyinza kukikyusa.

²¹ "Tewali kibi kirabiddwa mu Yakobo,
tewali kubonaabona kulabise mu Isirayiri.
MUKAMA Katonda waabwe ali nabo;
eddobozi lya kabaka ery'omwanguka liri wakati mu bo.

²² Katonda ye yabaggya mu Misiri,
balina amaanyi ng'aga sseddume ey'omu nsiko.

²³ Tewali bulogo ku Yakobo,
tewali bulaguzi ku Isirayiri.

Kiryogerwako ku Yakobo
ne ku Isirayiri nti, 'Mulabe Katonda ky'akoze!'

²⁴ Abantu basituka ng'empologoma enkazi,
beezuukusa ng'empologoma ensajja
etaweera okutuusa ng'eridde omuyiggo gwayo
n'enywa omusaayi gw'ebyo by'esse."

²⁵ Balaki n'agamba Balamu nti, "Tobakolimira wadde
okubasabira omukisa n'akamu!"

²⁶ Balamu n'addamu nti, "Saakutegeezezza nti kin-
saanidde okukola ekyo kyonna MUKAMA Katonda
ky'anaagamba?"

Okulagula kwa Balamu Okwokusatu

²⁷ Balaki n'agamba Balamu nti, "Jjangu, nkutwale mu kifo ekirala, oboolyawo Katonda anakkiriza obankolimirire ng'osinziira awo." ²⁸ Balaki n'atwala Balamu ku ntikko y'olusozi Peoli, olwolekedde eddungu.

²⁹ Balamu n'agamba Balaki nti, "Nzimbira wano ebyoto musanvu, era onfunireyo wano ente za sseddume musanvu n'endiga ennume musanvu." ³⁰ Balaki n'akola nga Balamu bwe yamusaba, n'awaayo sseddume y'ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto.

24 Awo Balamu bwe yalaba nga MUKAMA Katonda asiiemye okuwa Isirayiri omukisa, n'ataddayo kunoonya bya bulaguzi, nga bwe yakola ku mirundi emirala, naye n'ayolekeza amaaso ge eddungu. ² Balamu n'alengera ewala, n'alaba Isirayiri gye yasiisira ng'ebika bwe byali, n'ajjirwa Omwoyo wa Katonda, ³ n'alagula nti,
"Okulagula kwa Balamu mutabani wa Byoli,
okulagula kw'omuntu azibuddwa amaaso,
⁴ okulagula kw'oyo awulira ekigambo kya Katonda alaba okwolesebwa kw'Ayinzabyonna,

eyeeyaze wansi, n'amaaso ge nga gatunula:

⁵ "Eweema zo nga nnungi, Ayi Yakobo, ebifo byo mw'obeera, Ayi Isirayiri!

⁶ "Byeyaliiridde ng'ebiwonvu, ng'ennimiro ku mabbali g'omugga, ng'emigavu egisimbiddwa *MUKAMA* ng'emivule egiri okumpi n'amazzi.

⁷ Amazzi ganaakulukutanga mu bulobo bwabwe; ne gabooga ensigo zaabwe zirifunanga amazzi mangi.

"Kabaka waabwe aliba wa kitiibwa okukira Agagi obwakabaka bwabwe bunaagulumizibwanga.

⁸ "Katonda ye yabaggya mu Misiri balina amaanyi nga aga sseddume ey'omu nsiko. Basaanyaawo amawanga g'abalabe ne bamenyaamenya amagumba gaabwe mu butundundu, ne babalasa n'obusaale bwabwe.

⁹ Ng'empologoma ensajja, beekulula ne bagalamira wansi, ng'empologoma enkazi; ani ayanjanga okubagolokosa?

"Akusabiranga omukisa aweebwenga omukisa n'oyo akukolimira akolimirwenga!"

¹⁰ Awo obusungu bwa Balaki ne bubuubuukira ku Balamu. N'akuba mu ngalo omulundi gumu, n'amugamba nti, "Nakuyita okolimire abalabe bange, naye obasabidde mukisa emirundi gino gyonsatule.

¹¹ Kale nno situka oddeyo ewammwe! Nagamba nti nnandikuwadde ebiteebwa bingi, naye *MUKAMA* akuziyizza okuweebwa ebiteebwa ebyo."

¹² Balamu n'agamba Balaki nti, "Ababaka bo be wantumira, saabagamba nti, ¹³ 'Balaki ne bw'alimpa ennyumba ye ng'ejjudde zaabu ne ffeeza, sigenda kusuka kiragiyo kya *MUKAMA* ne nkola ekyange ku bwange oba nga kirungi oba nga kibi, wabula nga ndyogera ebyo byokka *MUKAMA* by'alindagira okwogera?"

¹⁴ Kaakano nno nzirayo ewaffe mu bantu bange, naye wuliriza nga nkulabula abantu bano kye balikola abantu bo mu nnaku ezijja."

Okulagula kwa Balamu Okwokuna

¹⁵ N'alagula bw'ati nti, "Okulagula kwa Balamu mutabani wa Byoli, okulagula kw'omuntu azibuddwa amaaso, ¹⁶ okulagula kw'oyo awulira ekigambo kya Katonda, aggya okutegeera eri oyo Ali Waggulu Ennyo alaba okulabikirwa kw'Ayinzyabonna eyeeyaze wansi, n'amaaso ge nga gatunula.

¹⁷ "Mmulaba, naye si kaakano; mmutunuulira, naye tali kumpi.

Emmunyeenye eriva ewa Yakobo; omufuzi alisituka ng'ava mu Isirayiri.

Alibetenta Mowaabu, obuwanga bw'atabani ba Seezi.

¹⁸ Edomu ^I aliwangulwa; Seyiri, omulabe we, aliwangulwa, naye Isirayiri alyeyongerera amaanyi.

¹⁹ Omufuzi alisituka ng'ava mu Yakobo n'azikiriza ab'omu kibuga abaliba bawonyeewo."

Okulagula kwa Balamu Okusembayo

²⁰ Balamu n'alaba Amaleki, n'alagula nti, "Amaleki ye yakulemberanga mu mawanga, naye ku nkomerero agenda kuzikirira."

²¹ N'alaba Abakeeni, n'alagula nti: "Ekifo kyo w'obeera wagumu, ekisu kyo kiri mu lwazi

²² naye era mmwe Abakeeni mugenda kuzikirizibwa Asuli bw'alibatwala mu busibe."

²³ Ate n'alagula nti,

"Woowe! Ani aba omulamu nga Katonda asazeewo eky'okukola?"

²⁴ Ebyombo birijja nga biva ku mbalama za Kittimu; birifufuggaza Asuli ne Eberi ^{II}, naye nabyo birizikirira."

²⁵ Awo Balamu n'asituka n'addayo ewaabwe, ne Balaki n'akwata agage.

Isirayiri Asinza Bakatonda Abalala mu Sitimu

²⁵ Isirayiri bwe yali mu Sitimu, abasajja ne batandika okwenda n'abakazi ba Mowaabu, ² abaabayitanga ku kuwaayo ebiweebwayo eri bakatonda baabwe. Abaana ba Isirayiri ne balya era ne bavuunamira bakatonda abo. ³ Bw'atyo Isirayiri n'ayingirira eby'okusinzanga Baali ow'e Peoli. Obusungu bwa *MUKAMA* ne bubabuubuukirako.

⁴ *MUKAMA* n'agamba Musa nti, "Kwata abakulembeze b'abantu bano obatte, obaanike mu maaso ga *MUKAMA* abantu bonna we babalabira, obusungu bwa *MUKAMA* bulyoke bukkakkane buve ku Isirayiri."

⁵ Musa n'agamba abalamuzi ba Isirayiri nti, "Buli omu ku mmwe atte abo abali mu mmwe abeegasse mu kusinza Baali ow'e Peoli."

⁶ Kale, laba, omusajja omu ku baana ba Isirayiri n'aleeta mu maka ge omukazi Omumidiyaani awo mu maaso ga Musa, nga n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri bali awo bakaabira mu mulyango gwa Weema ey'Okukunjanirangamu. ⁷ Naye Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, mutabani wa Alooni kabona, bwe yakiraba, n'asituka mu kibiina n'akwata effumu mu mukono gwe ⁸ n'agoberera Omuyisirayiri n'amutuusa mu weema. Bombi n'abafumita effumu ne liyita mu Muyisirayiri ne liggukira ne mu mubiri gw'omukazi, ne

^I Edomu Abayedomu bazzukulu ba Esawu. ^{II} Eberi ye jjaajja w'Abaebulaniya (1By 1:25-27).

libayitamu bombi. Awo kawumpuli eyali alumbye abaana ba Isirayiri n'akoma. ⁹ N'abo abaafa kawumpuli baawera emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹⁰ MUKAMA n'agamba Musa nti, ¹¹ "Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, mutabani wa Aloonni kabona, ankyusisizza obusungu bwange ne mbuggya ku baana ba Isirayiri; kubanga obusungu bwe bwabuubuuka nnyo ng'obwange olw'obutafaayo ku kitiibwa kyange, kyen-vudde sibazikiriza kubamalawo. ¹² Noolwekyo mutegeeze nti, 'Laba nkola naye endagaano ey'emirembe. ¹³ Ye, ne bazzukulu be bonna banaabanga mu ndagaano ey'obwakabona obw'emirembe gyonna, kubanga yasunguwalira abaana ba Isirayiri olw'okutyoboola ekitiibwa kya Katonda we, n'abatan-giririra.'"

¹⁴ Omusajja Omuyisirayiri eyattirwa awamu n'omukazi Omumidiyaani yali Zimuli mutabani wa Salu eyali omukulembeze mu kika kya Simyoni. ¹⁵ N'erinnya ly'omukazi Omumidiyaani eyattibwa nga ye Kozebi muwala wa Zuuli, eyali omukulembeze mu kimu ku bika bya Midiyaani.

¹⁶ MUKAMA n'agamba Musa nti, ¹⁷ "Abamidiyaani obayigganyanga n'obatta, ¹⁸ kubanga baayagala okubazikiriza n'enkwe zaabwe bwe baabakyama e Peoli, n'olwa Kozebi muwala w'omukulembeze w'e Midiyaani, omukazi oyo eyattibwa ku lunaku okwajjira kawumpuli olw'ebyo ebyali e Peoli."

Okubala Abantu Okwokubiri

26 Awo oluvannyuma lwa kawumpuli, MUKAMA Katonda n'agamba Musa ne Eriyazaali, mutabani wa Aloonni, kabona, nti, ² "Bala omuwendo gw'abantu bonna abali mu kibiina ky'abaana ba Isirayiri, ng'obabala mu bika byabwe ne mu mayumba ga bakadde baabwe. Bala abasajja bonna abawezezza emyaka amakumi abiri n'okusingawo abakyasobola okutabaala mu ggye lya Isirayiri." ³ Bwe batyo, nga bali mu nsenyi za Mowaabu, ku ludda lw'omugga Yoldaani okwolekera Yeriko, Musa ne Eriyazaali kabona, ne boogera ne bagamba abantu nti, ⁴ "Mubale abasajja bonna abawezezza emyaka amakumi abiri n'okusingawo, nga MUKAMA Katonda bwe yalagira Musa."

Bano be baana ba Isirayiri abaava mu nsi y'e Misiri:

⁵ Ab'omu kika kya Lewubeeni, mutabani wa Isirayiri omubereberye, be bano:

abaava mu Kanoki, lwe lunyiriri lw'Abakanoki;
abaava mu Palu, lwe lunyiriri lw'Abapalu;

⁶ abaava mu Kezulooni, lwe lunyiriri lw'Abakezu-looni;

abaava mu Kalumi, lwe lunyiriri lw'Abakalumi.

⁷ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Lewubeeni. Abo abaalibwa baawera emitwalo ena mu enkumi ssatu mu lusanvu mu amakumi asatu (43,730).

⁸ Mutabani wa Palu yali Eriyaabu, ⁹ ne batabani ba Eriyaabu baali, Nemweri ne Dasani ne Abiraamu. Dasani ne Abiraamu be bo abaali abakulembeze mu kibiina abaajeemera Musa ne Aloonni era baali mu kabondo k'abagoberezi ba Koola abaajeemera MUKAMA Katonda. ¹⁰ Ensi yayasamyaka kamwa kaayo n'ebamira, ne bafiira wamu ne Koola; n'abagoberezi ba Koola ebikumi bibiri mu ataano nabo baazikirizibwa mu muliro ogwabasaanyaawo. Ne babeera kabonero ka kulabirako akanaalabulanga abantu. ¹¹ Kyokka olunyiriri lwa Koola terwazikiririra ddala lwonna.

¹² Ab'omu kika kya Simyoni ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Nemweri, lwe lunyiriri lw'Abanemweri;
abaava mu Yamini, lwe lunyiriri lw'Abayamini;

abaava mu Yakini, lwe lunyiriri lw'Abayakini;

¹³ abaava mu Zeera, lwe lunyiriri lw'Abazeera;

abaava mu Sawuli, lwe lunyiriri lw'Abasawuli.

¹⁴ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Simyoni. Abaalibwa baawera abasajja emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri (22,200).

¹⁵ Ab'omu kika kya Gaadi ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano:

abaava mu Zefoni, lwe lunyiriri lw'Abazefoni;

abaava mu Kagi, lwe lunyiriri lw'Abakagi;

abaava mu Suni, lwe lunyiriri lw'Abasuni;

¹⁶ abaava mu Ozeni, lwe lunyiriri lw'Abaozeni;

abaava mu Eri, lwe lunyiriri lw'Abaeeri;

¹⁷ abaava mu Alodi, lwe lunyiriri lw'Abaalodi;

abaava mu Aleri, lwe lunyiriri lw'Abaaleri.

¹⁸ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Gaadi. Abaalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu ebikumi bitaano (40,500).

¹⁹ Eri ne Onani baali batabani ba Yuda, naye ne bafiira mu nsi ya Kanani.

²⁰ Ab'omu kika kya Yuda ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano:

abaava mu Seera, lwe lunyiriri lw'Abaseera;

abaava mu Preezi, lwe lunyiriri lw'Abapreezi;

abaava mu Zeera, lwe lunyiriri lw'Abazeera.

²¹ Bazzukulu ba Preezi be bano:

abaava mu Kezulooni, lwe lunyiriri lw'Abakezu-looni

abaava mu Kamuli, lwe lunyiriri lw'Abakamuli.

²² Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Yuda. Abaalibwa baawera abasajja emitwalo musanvu mu kakaa-ga mu ebikumi bitaano (76,500).

²³ Ab'omu kika kya Isakaali ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano:

abaava mu Tola, lwe lunyiriri lw'Abatola;

abaava mu Puva, lwe lunyiriri lw'Abapuva;

²⁴ abaava mu Yasubu, lwe lunyiriri lw'Abayasubu;

abaava mu Simuloni, lwe lunyiriri lw'Abasimuloni
²⁵ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Isakaali. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu enkumi nnya mu ebikumi bisatu (64,300).

²⁶ Ab'omu kika kya Zebbulooni ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Seredi, lwe lunyiriri lw'Abaseredi;
 abaava mu Eroni, lwe lunyiriri lw'Abaeroni;
 abaava mu Yaleeri, lwe lunyiriri lw'Abayaleeri.

²⁷ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Zebbulooni. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu ebikumi bitaano (60,500).

²⁸ Ab'omu kika kya Yusufu nga bayita mu bika bya batabani be Manase ne Efulayimu.

²⁹ Ab'omu kika kya Manase ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Makiri, lwe lunyiriri lw'Abamakiri, Makiri ye yali kitaawe wa Gireyaadi.

Abaava mu Gireyaadi, lwe lunyiriri lw'Abagireyaadi.

³⁰ Ab'omu kika kya Gireyaadi ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Yezeeri, lwe lunyiriri lw'Abayezeeri,
 abaava mu Kereki, lwe lunyiriri lw'Abakereki;

³¹ abaava mu Asuliyeri, lwe lunyiriri lw'Abasuliyeri,
 abaava mu Sekemu, lwe lunyiriri lw'Abasekemu:

³² abaava mu Semida, lwe lunyiriri lw'Abasemida;
 abaava mu Keferi, lwe lunyiriri lw'Abakeferi.

³³ Zerofekadi teyazaala baana balenzi, yalina bawala bokka, amannya gaabwe ge gano: Maala, ne Noowa ne Kogula ne Mirika ne Tiruza.

³⁴ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Manase; abaabalibwa baawera abasajja emitwalo etaano mu enkumi bbiri mu lusavvu (52,700).

³⁵ Ab'omu kika kya Efulayimu ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano:

abaava mu Susera, lwe lunyiriri lw'Abasusera;
 abaava mu Bekeri, lwe lunyiriri lw'Ababekeri;
 abaava mu Takani, lwe lunyiriri lw'Abatakani.

³⁶ Bano be bazzukulu ba Susera:

abaava mu Erani, lwe lunyiriri lw'Abaerani.

³⁷ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Efulayimu; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi bitaano (32,500).

Abo bonna baava mu Yusufu ng'ebika byabwe bwe byali n'ennyiriri zaabwe bwe zaali.

³⁸ Ab'omu kika kya Benyamini ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano:

abaava mu Bera, lwe lunyiriri lw'Ababera;
 abaava mu Auberi, lwe lunyiriri lw'Abasuberi
 abaava mu Akiramu, lwe lunyiriri lw'Abakiramu

³⁹ abaava mu Sufamu, lwe lunyiriri lw'Abasufamu;
 abaava mu Kufamu, lwe lunyiriri lw'Abakufamu.

⁴⁰ Abazzukulu ba Bera nga bava mu Aluda ne Naamani ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Aluda, lwe lunyiriri lw'Abaluda;
 abaava mu Naamani, lwe lunyiriri lw'Abanaamani.

⁴¹ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Benyamini; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu enkumi ttaano mu lukaaga (45,600).

⁴² Ab'omu kika kya Ddaani ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Sukamu, lwe lunyiriri lw'Abasukamu.

Abo be baava mu Ddaani. ⁴³ Zonna zaali nnyiriri za Basukamu. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu enkumi nnya mu ebikumi bina (64,400).

⁴⁴ Ab'omu kika kya Aseri ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Imuna, lwe lunyiriri lw'Abayimuna;

abaava mu Isuvi, lwe lunyiriri lw'Abayisuvi;

abaava mu Beriya, lwe lunyiriri lw'Ababeriya.

⁴⁵ Ate okuva mu bazzukulu ba Beriya, ze zino: abaava mu Keberi, lwe lunyiriri lw'Abakeberi; abaava mu Malukiyeeri, lwe lunyiriri lw'Abamalukiyeeri.

⁴⁶ Aseri yalina omwana omwala erinnya lye nga ye Seera.

⁴⁷ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Aseri; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina (53,400).

⁴⁸ Ab'omu kika kya Nafutaali ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano:

abaava mu Yazeeri, lwe lunyiriri lw'Abayazeeri,
 abaava mu Guni, lwe lunyiriri lw'Abaguni

⁴⁹ abaava mu Yezeri, lwe lunyiriri lw'Abayezeeri;
 abaava mu Siremu, lwe lunyiriri lw'Abasiremu.

⁵⁰ Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Nafutaali. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu enkumi ttaano mu ebikumi bina (45,400).

⁵¹ Okugatta awamu omuwendo gwonna ogw'abaana ba Isirayiri abasajja abaabalibwa baawera emitwalo nkaaga mu lukumi mu lusavvu mu amakumi asatu (601,730).

Okugabanya Ensi

⁵² Awo *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ⁵³ "Ensi ejja kubagabanyizibwamu okubeera obutaka bwabwe ng'obungi bw'amannya gaabwe bwe buli. ⁵⁴ Ekibiina ekinene kinaafuna wanene, n'ekibiina ekitono kinaafuna watono. Buli kibiina kinaafuna obunene nga obungi bw'amannya agali ku lukalala bwe genkana obungi.

⁵⁵ Weegendereze okukakasa ng'ensi egabanyizibwamu mu bwenkanya. Ekika, ekitundu kye kinaafuna kineesigama ku bungi bw'amannya ga bajajja b'ekika

ekyo. ⁵⁶ Ebitundu ebinene binaagabanyizibwa ku kalulu, era n'ebitundu ebitono nabyo bwe bityo."

Okubala Abaleevi

⁵⁷ Bano be Baleevi abaabalibwa ng'enyiriri zaabwe bwe zaali:

abaava mu Gerusoni, lwe lunyiriri lw'Abagerusoni;
abaava mu Kokasi, lwe lunyiriri lw'Abakokasi;
abaava mu Merali, lwe lunyiriri lw'Abamerali.

⁵⁸ Ne zino nazo nnyiriri za Baleevi:

olunyiriri lw'Ababalibuni,
olunyiriri lw'Abakebbulooni,
olunyiriri lw'Abamakuli,
olunyiriri lw'Abamusi,
n'olunyiriri lw'Abakoola.

Kokasi yazaala Amulaamu. ⁵⁹ Erinnya lya muka Amulaamu ye yali Yokebedi muwala wa Leevi, Leevi gwe yazaalira mu Misiri. N'azaalira Amulaamu bano: Aloon, ne Musa ne mwannyinaabwe Miryamu. ⁶⁰ Aloon ye yali kitaawe wa bano: Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali. ⁶¹ Kyokka Nadabu ne Abiku ne bafa bwe baakuma omuliro ogutali mutukuvu mu maaso ga MUKAMA.

⁶² Abasajja bonna okuva ku mwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo, abaabalibwa, baali emitwalo ebiri mu enkumi ssatu (23,000). Tebaabalirwa wamu na baana ba Isirayiri nga babalibwa, kubanga Abaleevi bo tebaaweebwa mugabo gwa butaka ng'abaana ba Isirayiri bagabana.

⁶³ Abo be baabalibwa Musa ne Eriyazaali kabona lwe baabala abaana ba Isirayiri mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko. ⁶⁴ Naye mu bano abaabalibwa temwalimu musajja n'omu ku abo abaali babaliddwa Musa ne Aloon kabona bwe baabala abaana ba Isirayiri mu Ddungu lya Sinaayi. ⁶⁵ Kubanga MUKAMA Katonda yali agambye abaana ba Isirayiri abo nti awatali kubuusabuusa bonna bagenda kufiira mu ddungu. Era tewali n'omu eyasigalawo nga mulamu okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune, ne Yoswa mutabani wa Nuuni.

Abawala ba Zerofekadi

²⁷ Abawala ba Zerofekadi mutabani wa Keferi, mutabani wa Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase, baali ba mu kika kya Manase mutabani wa Yusufu. Amanya g'abawala abo nga ge gano: Maala, ne Noowa, ne Kogula, ne Mirika ne Tiruza. ² Lwali lumu, ne bajja okumpi n'omulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne bayimirira mu maaso ga Musa ne Eriyazaali kabona, ne mu maaso g'abakulembeze n'ag'ekibiina kyonna, ne bagamba nti, ³ "Kitaffe yafiira mu ddungu. Teyali omu ku bajeemu abagoberezi ba Koola abaajeemera MUKAMA; naye ye yafa bufi lwa bibi bye, naye teyalekawo baana

babulenzi. ⁴ Lwaki erinnya lya kitaffe mu kika linaabulamu olw'obutazaala mwana wabulenzi? Mutuwe omugabo mu baganda ba kitaffe."

⁵ Musa n'aleeta ensonga zaabwe awali MUKAMA Katonda. ⁶ MUKAMA n'agamba Musa nti, ⁷ "Abawala ba Zerofekadi kye bagamba kituufu; bafunire omugabo ogw'obutaka awamu ne baganda ba kitaabwe, era n'omugabo gwa kitaabwe gubaweebwe.

⁸ "Era gamba abaana ba Isirayiri nti, 'Omusajja bw'anaafanga nga taleseewo mwana wabulenzi, kale omugabo gwe ogw'obusika bwe gunaaweebwanga omwana we omuwala. ⁹ Bw'ataabenga na mwana wabuwala, omugabo gwe onooguwanga baganda be. ¹⁰ Bw'anaabanga talina baganda be, omugabo gwe onooguwanga baganda ba kitaawe. ¹¹ Kitaawe bw'aba nga teyalina baganda be, omugabo gwe onooguwanga owooluganda asinga okuba ow'okumpi mu kika kye, oyo y'anaagutwalanga. Eryo linaabanga tteeka erinaakwatibwanga abaana ba Isirayiri, nga MUKAMA Katonda bwe yalagira Musa."

Yoswa Alondebwa Okusikira Musa

¹² Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Yambuka waggulu ku lusozi luno Abalimu olengere ensi gye mpadde abaana ba Isirayiri. ¹³ Bw'onoomala okugiraba, naawe ojja kugenda abantu bo bonna gye baalaga, nga bwe kyali ne ku muganda wo Aloon, ¹⁴ kubanga mwembi mwajeemera ekigambo kyange, abantu bwe baajagalala mu ddungu lya Zini ne mutampeesa kitiibwa ng'omutukuvu mu maaso gaabwe." Ago ge gaali amazzi ag'e Meriba mu Kadesi mu ddungu ly'e Zini.

¹⁵ Awo Musa n'agamba MUKAMA Katonda nti, ¹⁶ "MUKAMA Katonda w'emyoyo gy'abantu bonna, alonde omusajja okulabirira ekibiina kino, ¹⁷ afulumenga era ayingirenga mu maaso gaabwe, omuntu anaabafulumyanga era anaabayizinganga, abantu ba MUKAMA baleme okuba ng'endiga ezitaliiko musumba."

¹⁸ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Twala Yoswa mutabani wa Nuuni, omusajja alimu omwoyo ¹, omusseeko omukono gwo. ¹⁹ Muyimirize mu maaso ga Eriyazaali kabona ne mu maaso g'ekibiina kyonna, omukuutirire mu maaso gaabwe. ²⁰ Mukwase ekitundu ky'obuyinza bwo, ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri batandike okumugondera. ²¹ Anajjanga n'ayimirira mu maaso ga Eriyazaali kabona anaamutegeezanga ebinaabanga bisaliddwawo ng'akozesa Ulimu mu maaso ga MUKAMA Katonda. Abaana ba Isirayiri bonna, bw'anaalagiranga banaafulumanga, era bw'anaalagiranga banaayingiranga."

²² Awo Musa n'akola nga MUKAMA Katonda bwe yamulagira. Yatwala Yoswa n'amuyimiriza mu maaso ga Eriyazaali kabona, ne mu maaso g'ekibiina kyonna.

¹ alimu omwoyo obuyinza Katonda bw'awa omuntu okukola n'obumalirivu

²³ Bw'atyo n'amussaako emikono gye, n'amukuutira, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

Ekiweebwayo Ekya buli Lunaku

28 *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Mutegekenga ekiweebwayo kyange mu biseera bye nnyini, ye mmere ey'ebiweebwayo byange ebyokye, nga bivaamu akawoowo akalungi akansanyusa.' ³ Bagambe nti, 'Ekiweebwayo ekyokye ky'ojjanga okuwaayo eri *MUKAMA*, kinaabanga bwe kiti: endiga ennume bbiri ezitaliiko kamogo nga buli emu ya mwaka gumu ogw'obukulu: zaakuweebwangayo nga njokye buli lunaku. ⁴ Endiga emu munaagiwangayo mu makya, n'endiga eyookubiri munaagiwangayo akawungeezi; ⁵ nga muteekeddeko ne kilo emu n'ekitundu ez'obuwunga obulungi nga butabuddwamu lita ng'emu ey'amafuta ge zeyituuni. ⁶ Ekyo ky'ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli kiseera nga bwe kyalagirwa ku lusozi Sinaayi, nga ke kawoowo akasanyusa ak'ekiweebwayo ekyokye eri *MUKAMA*. ⁷ Ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako kinaabanga kya lita ng'emu ku buli ndiga. Ekiweebwayo ekyokunywa eri *MUKAMA* Katonda munaakufikiranga mu watukuvu. ⁸ Endiga eyookubiri mugiteekateekanga kawungeezi, mu ngeri y'emu n'eyo ey'omu makya. Ekyo kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa, omuva akawoowo akalungi akasanyusa *MUKAMA* Katonda.'

Ebiweebwayo eby'oku Ssabiiti

⁹ "Ku lunaku lwa Ssabiiti munaaleetanga ekiweebwayo eky'endiga ennume ez'omwaka ogumu ogw'obukulu, ezitaliiko kamogo, wamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako, n'ekiweebwayo eky'obuwunga obulungi ekiweza nga kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu nga butabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. ¹⁰ Kino kye kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli Ssabiiti, nga kyongerwa ku kiweebwayo ekyokebwa ekya buli kiseera awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako.

Ekiweebwayo ng'Omwezi Gwakaboneka

¹¹ "Ku buli lunaku olw'olubereberye olwa buli mwezi onoleetanga eri *MUKAMA* ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ennume ento bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume musanvu abawezenza omwaka ogumu ogw'obukulu; byonna nga tebiriiko kamogo. ¹² Ku buli nte nnume ento munaaleeterangako kilo ttaano ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; ku ndiga ento ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke epima kilo ssatu n'obutundutundu bubiri n'ekitundu ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; ¹³ ku buli mwana gw'endiga ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'em-

mere y'empeke eky'obuwunga obulungi obupima kilo emu n'ekitundu obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. Ebyo byonna bye by'ekiweebwayo ekyokebwa, ekivaamu akawoowo akalungi ak'ekiweebwayo ekiri ku muliro, ekiweereddwayo eri *MUKAMA* Katonda. ¹⁴ Ku buli nte ennume ento kunaaleeterangako ekiweebwayo ekyokunywa ekya lita emu n'obutundu munaana eza wayini; ku ndiga ennume ento ekya wayini apima lita emu n'obutundu bubiri, ne ku buli mwana gw'endiga ennume ekyokunywa ekya lita emu n'obutundu bubiri eza wayini. Ekyo kye kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli mwezi nga gwakaboneka mu mwaka. ¹⁵ Ng'oggyeko ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako, munaaleetanga embuzi ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi eri *MUKAMA* Katonda.

Embaga ey'Okuyitako

¹⁶ "Olunaku olw'ekkumi n'ennya mu mwezi ogw'olubereberye kwe kunaabanga Embaga ey'Okuyitako kwa *MUKAMA* Katonda. ¹⁷ Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogwo kwe kunaabeeranga embaga; munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu. ¹⁸ Ku lunaku olw'olubereberye munaabeeranga n'okukunjaana okutukuvu; era temulukolerangako mirimu gyonna egy'okukakaalukana. ¹⁹ Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA* Katonda, ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente eza sseddume ento bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezenza omwaka gumu ogw'obukulu; nga byonna tebiriiko kamogo. ²⁰ Ku buli nte ento ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke ng'eweza kilo ssatu ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; ku ndiga ennume ento munaaleeterangako kilo bbiri; ²¹ ne ku buli emu ku baana b'endiga ennume omusanvu, kilo emu. ²² Munaaleeterangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi olw'okwetangiririza. ²³ Ebyo byonna munaabiteekateekanga nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo ekya buli makya. ²⁴ Munaategekanga mu ngeri eyo, buli lunaku, emmere ey'ekiweebwayo ekyokebwa, okumala ennaku musanvu, nga ke kawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda; ekyo kinaateekebwateekebwanga okwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako. ²⁵ Ku lunaku olw'omusanvu munaakubangawo olukunjaana olutukuvu, era temuukolerangako mirimu gyonna egya bulijjo egy'okukakaalukana.

Embaga ey'Ebibala Ebibereberye

²⁶ "Ku lunaku olw'ebibala ebibereberye, kwe munaaleeteranga ekiweebwayo eky'emmere y'empeke

ey'obuwunga, eri *MUKAMA* Katonda, ku Mbagi ya Wiiki, munaakubanga olukunjaana olutukuvu; era temuukolerengako mirimu gyonna egya bulijjo egy'okukakaalukana. ²⁷ Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ento eza sseddume bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezezza omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu, nga ke kawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda. ²⁸ Ku buli nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obupima kilo ttaano; ne ku ndiga ennume ento, obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu; ²⁹ ne ku buli emu ku baana b'endiga ennume omusanvu, obupima kilo emu n'ekitundu. ³⁰ Munaagatangako n'embuzi ennume emu ento olw'okwetangiririza. ³¹ Ebyo byonna munaabiwangayo awamu n'ekiweebwayo kyabyo ekyokunywa; okwo kwe munaagattanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ekiweebwayo kyako eky'emmere ey'empeke. Mwegenderezenga okulaba ng'enso lo ezo zonna teziriiko kamogo."

Ebiweebwayo eby'Embaga ey'Amakondeere

²⁹ "Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu munaakubanga olukunjaana olutukuvu, era temuukolerengako mulimu gwonna ogwa bulijjo ogw'okukakaalukana. Olwo lwe lunaabanga olunaku lwammwe kwe munaafuuyiranga amakondeere. ² Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda. Munaateekateekanga ente ento eza sseddume bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezezza omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu; ebyo byonna nga tebirriiko kamogo. ³ Ku buli nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obupima lita mukaaga n'ekitundu; ne ku ndiga ennume ento obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu, ⁴ ne ku buli emu ku baana b'endiga omusanvu, obupima kilo emu n'ekitundu. ⁵ Mugatangako n'embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, okwetangiririza. ⁶ Okwo kwe munaagattanga ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli mwezi, n'ebiweebwayo byabyo eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa, nga bwe kyalaagirwa. Binaabanga ebiweebwayo ebyokebwa nga biweereddwayo eri *MUKAMA* Katonda ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa.

Olunaku olw'Ebiweebwayo olw'Okwetangiririra

⁷ "Ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi ogwo ogw'omusanvu munaakubanga olukunjaana olutukuvu. Muneerekerezanga ne mutalukolerako mulimu gwonna. ⁸ Naye munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ento eya sseddume emu, n'endiga ento en-

nume emu, n'abaana b'endiga abalume ab'omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu, byonna nga tebirriiko kamogo ng'ebyo kye kiweebwayo ekyokebwa omuva akawoowo akasanyusa *MUKAMA* Katonda. ⁹ Ku nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni nga bupima kilo ttaano, ne ku ndiga ennume ento obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu, ¹⁰ ne ku buli emu ku baana b'endiga abalume omusanvu obupima kilo emu n'ekitundu. ¹¹ Mugatangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi, nga kyongerwa ku kiweebwayo olw'ekibi olw'okwetangiririza, n'ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo nga kuliko n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke, n'ebiweebwayo ebyokunywa ebigenderako.

Ebiweebwayo olw'Embaga ey'Ensiisira

¹² "Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogw'omusanvu munaakubanga olukunjaana olutukuvu era temulukolerangako mirimu egya bulijjo. Munaakolanga embaga eri *MUKAMA* Katonda okumala enaku musanvu. ¹³ Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa, ekyokebbwa ku muliro ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa *MUKAMA* Katonda, nga kya nte eza sseddume ento kkumi na ssatu, endiga ennume ento bbiri, abaana b'endiga abalume abaweza omwaka gumu ogw'obukulu kkumi na bana; nga byonna tebirriiko kamogo. ¹⁴ Era munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eky'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni, nga bupima kilo ttaano ku buli emu ku nte ekkumi n'essatu, nga bupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu ku buli emu ku ndiga ento ebbiri ennume; ¹⁵ ne ku baana b'endiga abalume ekkumi na bana, nga bupima kilo emu n'ekitundu ku buli emu. ¹⁶ Era munaawangayo n'embuzi emu ennume olw'ekiweebwayo olw'ekibi, ng'okwo mugasseeko n'ebiweebwayo ebyokebwa ebya bulijjo n'ebiweebwayo eby'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako.

¹⁷ "Ku lunaku olw'okubiri munaateekateekanga ente eza sseddume ento kkumi na bbiri, n'endiga ennume ento bbiri n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abaweza omwaka gumu ogw'obukulu, nga byonna tebirriiko kamogo. ¹⁸ Ku nte eza sseddume, n'endiga ento ennume, n'abaana b'endiga abalume, munaateekateekanga ebiweebwayo byabyo eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo byako eby'ebyokunywa, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ¹⁹ Munaagatangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'emmere yaako ey'empeke, n'ebiweebwayo byako ebyokunywa.

²⁰ "Ku lunaku olw'okusatu munaateekateekanga ente eza sseddume kkumi n'emu, endiga ento ennume

bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu; nga byonna tebiriiko kamogo. ²¹ Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo eby'emmere yaako ey'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ebigerenderako, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ²² Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere ey'empeke n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa.

²³ "Ku lunaku olwokuna munaategekanga ente eza sseddume kkumi, n'endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abawezaza omwaka gumu ogw'obukulu; ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. ²⁴ Ku nte ne ku ndiga ento ennume, n'abaana b'endiga, munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ²⁵ Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa.

²⁶ "Ku lunaku olwokutaano munaateekateekanga ente eza sseddume mwenda, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abawezaza omwaka ogumu nga byonna tebiriiko kamogo. ²⁷ Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ²⁸ Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi nga mwongereza ku kiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa.

²⁹ "Ku lunaku olw'omukaaga munaateekateekanga ente eza sseddume munaana, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. ³⁰ Ku nte ne ku ndiga ento ennume, n'abaana b'endiga munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ³¹ Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke, n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa.

³² "Ku lunaku olw'omusanvu munaateekateekanga ente za sseddume musanvu, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. ³³ Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke

n'ebiweebwayo byako ebyokunywa, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ³⁴ Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa.

³⁵ "Ku lunaku olw'omunaana munaakubanga olukunjaana, era temuukolenga mirimu gya bulijjo egy'okukakaalukana. ³⁶ Munaawangayo ekiweebwayo ekyokye omuva akaloosa akalungi akasanyusa *MUKAMA* Katonda, nga kye kiweebwayo ekyokye eky'ente eya sseddume emu, n'endiga ennume ento emu, n'abaana b'endiga abalume musanvu ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. ³⁷ Ku nte ne ku ndiga ento ennume ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo byako ebyokunywa ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. ³⁸ Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa.

³⁹ "Ebiweebwayo ebyo munaabiwangayo eri *MUKAMA* Katonda ku mbaga entongole ezaategekebwa era eza-alagirwa; nga mubyongera ku biweebwayo bye mweyama, n'ebya kyeyagalire, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'emmere y'empeke, n'ebiweebwayo ebyokunywa n'ebiweebwayo olw'emirembe."

⁴⁰ Awo Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri buli kimu kyonna nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira Musa.

Amateeka ku Bweyamo

30 Musa n'agamba abakulembeze b'ebika by'abaana ba Isirayiri nti, "Kino *MUKAMA* Katonda ky'alagidde: ² Omusajja bw'aneeyamanga eri *MUKAMA* Katonda, oba bw'anaalayiranga okutuukiriza ekisuubizo kye, ekigambo kye ekyo taakimenyengawo, naye anaakolanga nga bw'anaabanga asuubizza.

³ "Omukazi omuvubuka anaabeeranga akyasula mu maka ga kitaawe, bw'aneeyamanga eri *MUKAMA* Katonda, oba bw'anaalayiranga okutuukiriza ekisuubizo kye, kale, obweyamo bwe bwonna n'ebyo by'anaabanga asuubizza binaasigalanga nga bwe biri. ⁴ Naye kitaawe bw'anaakiteegerangako, n'amuziyiza, kale, tewaabengawo n'ekimu ku ebyo by'anaabanga asuubizza ebinaasigalanga nga bwe biri. ⁵ Naye kitaawe bw'anaamugaananga ku lunaku lw'anaakiwulira, tewaabengawo ku bweyamo bwe newaakubadde bye yalayira bye yasubiza ebinaatuukirizibwanga, *MUKAMA* Katonda anaabimusonyiwanga, kubanga kitaawe abimuziyizza.

⁶ "Bw'anaafumbirwanga ng'amaze okweyama ng'awaddeyo n'ebisuubizo nga tamaze kweroowa, ⁷ bba n'abiwulirako, naye n'atabaako ky'ayogera; kale,

obweyamo bw'omukazi oyo n'ebisuubizo bye, bye yalagira okubituukiriza, binaasigalanga nga bwe biri.

⁸ Naye singa bba bw'amala okubiwulirako n'amuziyiza, olwo obweyamo bw'omukazi oyo n'ebyo byonna bye yasubiza nga teyeerowozezza, biba bifudde, era *MUKAMA* Katonda anaasonyiwanga omukazi oyo.

⁹ "Obweyamo n'ebisuubizo bwe binaakolebwanga nnamwandu oba omukazi eyayawukanira ddala ne bba mu bufumbo, binaasigalanga nga bwe biri.

¹⁰ "Omukazi ali mu bufumbo ng'abeera wamu ne bba mu maka gaabwe, bw'aneeyamanga oba n'asuubiriza ku kirayiro ng'alibaako by'atuukiriza, ¹¹ bba n'abiwulirako, naye n'atabaako ky'agamba mukazi we, n'atamuziyiza; kale, obweyamo bw'omukazi oyo bwonna bunaasigalangawo, ne buli kimu kyonna kye yasubiza ne yeerayirira, binaasigalangawo. ¹² Naye bba bw'anaabanga abiwuliddeko, kyokka n'abidibya n'abisazaamu, olwo tewaabengawo bweyamo oba ebisuubizo ebyava mu kamwa k'omukazi, ebinaasigalangawo, era *MUKAMA* Katonda anaabimusonyiwanga. ¹³ Bba anaayinzanga okukakasa oba okudibya obweyamo bwonna mukazi we bw'anaabanga akoze n'ebisuubizo byonna by'anaabanga yeerayiridde ebirimu n'okwerumya n'okwefiiriza. ¹⁴ Naye bba bw'ataabengako ne kyabyogerako nga ky'ajje abiwulire, olwo omukazi anaabanga akakasizza obweyamo bwe bwonna n'ebisuubizo bye yeerayirira. Bba anaabikakasanga bw'ataabengako ky'ategeeza mukazi we bw'anaabanga yaakamala okubiwulirako. ¹⁵ Naye bwe wanaayitangawo ennaku ng'amaze okubiwulirako, oluvannyuma n'alyoka abidibya, y'anaavunaanyizibwanga ku bitatuukiridde mu bweyamo bw'omukazi oyo."

¹⁶ Ago ge mateeka *MUKAMA* Katonda ge yalagira Musa aganaakwatanga ku musajja ne mukazi we, era ne kitaawe w'omuwala ne muwala we anaabanga akyaali omuvubuka ng'akyasula mu nju ya kitaawe.

Okutta Abamidiyaani

31 *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Woolera eggwanga ly'abaana ba Isirayiri ku Bamidiyaani, oluvannyuma olyoke ogende abantu bo bonna gye balaga."

³ Awo Musa n'agamba abantu nti, "Muyungule okuva mu mmwe abasajja abalwany mubawe ebyokulwanyisa, beetegekere olutalo, batabaale Midiyaani bawoolere eggwanga lya *MUKAMA* Katonda ku Midiyaani. ⁴ Mu buli kika kya Isirayiri mujja kugyamu abasajja lukumi abanaagenda okutabaala." ⁵ Awo ne baleeta okuva ku nkumi za Isirayiri abasajja lukumi okuva mu buli kika be balwanyi omutwalo gumu mu enkumi bbiri abeetegekera olutabaalo. ⁶ Musa n'abasindika mu lutalo, abalwanyi lukumi nga bava mu buli kika; ne Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona, n'ebintu

by'omu watukuvu n'amakondeere ag'okulwana ng'ali nago.

⁷ Ne batabaala Midiyaani nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa, ne batta buli musajja. ⁸ Mu battibwa mwe mwagendera ne bakabaka ba Midiyaani bano abataano: Evi, ne Lekemu, ne Zuuli, ne Kuula, ne Lee-ba. Balamu mutabani wa Byoli naye baamuttiramu n'ekitala. ⁹ Abaana ba Isirayiri ne bawamba abakazi ba Midiyaani n'abaana baabwe, ne banyaga ente n'ebisibo byabwe n'ebintu ebirala bingi. ¹⁰ Baayokya ebibuga by'Abamidiyaani mwe baabeeranga, awamu n'ensiisira zaabwe zonna. ¹¹ Baatwala omunyago gwonna, nga mulimu n'abantu n'ensolo; ¹² ne babireeta awali Musa ne Eriyazaali kabona n'ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri mu lusiisira lwabwe olwali mu nsenyi za Mowaabu eziri ku mugga Yoludaani okutunuulira emitala wa Yeriko.

¹³ Musa ne Eriyazaali kabona n'abakulembeze mu kibiina bonna ne bagenda okusisinkana abatabaazi ebweru w'olusiisira. ¹⁴ Musa n'anyiigira abakulembeze b'eggye, abaduumizi b'ebikumi n'abaduumizi b'enkumi abaakomawo nga bava mu lutabaalo.

¹⁵ Musa n'ababuuzi nti, "Abakazi bonna temubasse? ¹⁶ Mumanyi nga be baaleetera abaana ba Isirayiri okujeemera *MUKAMA* Katonda e Peoli bwe baakolera ku magezi Balamu ge yabawanga, kawumpuli amale alumbe ekibiina kya *MUKAMA*. ¹⁷ Kale nno mutte buli mulenzi mu baana abato, era mutte na buli mukazi eyali yeegasseeko n'omusajja. ¹⁸ Naye abawala abato abatamanyanga musajja, mubeeterekere.

¹⁹ "Musiisire ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu. Buli omu mu mmwe eyatta omuntu yenna, n'oyo eyakwatako ku gwe basse, mwetukuze awamu n'abanyage bammwe ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu. ²⁰ Mutukuze buli kyambalo ne buli kintu ekyakolebwa mu maliba, oba mu bwoya bw'embuzi oba mu muti."

²¹ Awo Eriyazaali kabona n'agamba abasajja abaatabaala nti, "Lino lye tteeka *MUKAMA* Katonda ly'alagidde Musa: ²² Zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo, n'ekyuma, n'ebbaati, n'essasi ²³ n'ekirala kyonna ekigumira omuliro mukiyise mu muliro kiryoke kibeere ekirongoofu. Naye era kisaana okulongoosebwa n'amazzi agalongoosa. Ebyo byonna ebitaasobole kuyita mu muliro biyisibwe mu mazzi ago. ²⁴ Ku lunaku olw'omusanvu mwozanga engoye zammwe, muloyoke mubeere abalongoofu. Ebyo nga biwedde muloyoke muyingire mu lusiisira."

Okugabana Omunyago

²⁵ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ²⁶ "Ggwe ne Eriyazaali kabona, n'abakulembeze b'empya ez'omu kibiina mubale obungi bw'omunyago ogwaleetebwa omuli abantu n'ebisolo. ²⁷ Omunyago gugabanyeemu mu bitundu bibiri: eky'atabaazi abaalwana olutalo

n'ekyabaasigala mu kibiina. ²⁸ Munaggya ku basajja abaatabaala ekitundu kimu ku buli bikumi bitaano, nga gwe musolo gwa *MUKAMA* Katonda, oba bantu, oba nte, oba ndogoyi, oba ndiga oba mbuzi. ²⁹ Omusolo ogwo mujja kuguggya ku kitundu ekya wakati ekinagabanibwa abatabaazi mukiwe Eriyazaali kabona nga kye kitundu kya *MUKAMA* Katonda. ³⁰ Ku munyago gw'abaana ba Isirayiri abasigaddewo munaggyako ekitundu kimu ku bitundu ataano, oba bantu, oba nte, oba ndogoyi, oba ndiga oba mbuzi oba ensolo endala zonna. Ebyo mujja kubiwa Abaleevi, abalabirira Weema ya *MUKAMA*.³¹ Bwe batyo Musa ne Eriyazaali bwe baakola, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

³² Omunyago ogwasigalawo abatabaazi gwe beetwalira gwali bwe guti: Endiga, emitwalo nkaaga mu musanvu mu enkumi ttaano (675,000). ³³ Ente, emitwalo musanvu mu enkumi bbiri (72,000). ³⁴ Endogoyi, emitwalo mukaaga mu lukumi (61,000), ³⁵ n'abakazi abatamanyangako basajja emitwalo esatu mu enkumi bbiri (32,000).

³⁶ Ekitundu eky'omu makkati eky'omunyago eky'abo abaatabaala kyali bwe kiti:

Endiga, obusiriivu busatu mu emitwalo esatu mu kasanvu mu bitaano (337,500);

³⁷ ku ezo kwaliko ez'omusolo gwa *MUKAMA* Katonda lukaaga mu nsavu mu ttaano (675).

³⁸ Ente, emitwalo esatu mu kakaaga (36,000), ng'ez'omusolo gwa *MUKAMA* Katonda nsanvu mu bbiri (72).

³⁹ Endogoyi, emitwalo esatu mu bitaano (30,500), ng'ez'omusolo gwa *MUKAMA* Katonda zaali nkaaga mu emu (61).

⁴⁰ Abantu omutwalo gumu mu kakaaga (16,000); ng'ab'omusolo gwa *MUKAMA* Katonda baali amakumi asatu mu babiri (32).

⁴¹ Omusolo gwa *MUKAMA*, Musa n'aguwa Eriyazaali kabona, nga *MUKAMA* Katonda bwe yalagira Musa.

⁴² Ekitundu eky'omu makkati eky'omunyago ogwaweewbwa abaana ba Isirayiri nga Musa amaze okuggyako ogw'abatabaazi abaalwana mu lutalo, ⁴³ ekitundu ekya kyali bwe kiti: Endiga, emitwalo asatu mu esatu mu bitaano (337,500); ⁴⁴ Ente, emitwalo esatu mu kakaaga (36,000); ⁴⁵ Endogoyi, emitwalo esatu mu bitaano (30,500); ⁴⁶ n'abantu omutwalo gumu mu kakaaga (16,000). ⁴⁷ Ekitundu eky'omugabo eky'abaana ba Isirayiri, Musa n'aggyako ekitundu kimu ku buli bitundu ataano byombi eby'abantu n'eb'ebisolo, n'abiwa Abaleevi abalabiriranga Weema ya *MUKAMA*, nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Ebiweebwayo by'Abakulembeze b'Eggye

⁴⁸ Awo abakulembeze b'ebibinja mu ggye abaaduumiranga ebikumi n'abaaduumiranga enkumi, ne baja eri Musa, ⁴⁹ ne bamugamba nti, "Abaweereza bo tubaze abatabaazi bonna be tutwala, nga tewaliwo n'omu abulawo. ⁵⁰ Noolwekyo tuleetedde *MUKAMA* Katonda ekiweebwayo nga kya bintu ebya zaabu buli omu ku ffe bye yanyaga; mwe muli ebikomo eby'oku mikono, emikuufu egy'oku magulu, empeta z'oku ngalo n'empeta ez'omu matu n'obutiiti obw'omu bulago, twetangiririre mu maaso ga *MUKAMA* Katonda."

⁵¹ Musa ne Eriyazaali kabona, ne bakkiriza ebyaleetebwa omwali zaabu n'eb'omuwendo ebirala byonna. ⁵² Zaabu yenna abaduumizi b'enkumi, n'abaduumizi b'ebikumi gwe baleeta eri Musa ne Eriyazaali kabona, okuwaayo eri *MUKAMA* Katonda, yali apima obuzito bwa kilo kikumi mu kyenda. ⁵³ Buli mutabaazi yali yeenyagiddeyo ebintu ebibye ku bubwe. ⁵⁴ Awo Musa ne Eriyazaali kabona ne baddira zaabu eyaleetebwa abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ebikumi, ne bamuleeta mu Weema ey'Okukunghaani-rangamu, okubeeranga ekijjukizo eri abaana ba Isirayiri mu maaso ga *MUKAMA* Katonda.

Ekika kya Lewubeeni n'ekya Gaadi Bituula mu Gireyaadi

³² Batabani ba Lewubeeni ne batabani ba Gaadi baalina amagana g'ente n'ebisibo by'endiga; ebisolo byabwe nga bingi nnyo. Baatunuulira ensi ya Yazeri n'ensi ya Gireyaadi, ne balaba ng'ekitundu ekya kituufu okulundiramumu ebisolo byabwe. ² Ne baja awali Musa ne Eriyazaali kabona, n'eri abakulembeze b'ekibiina ne babagamba nti, ³ "Ebitundu bino: Atalisi, ne Diboni, ne Yazeri, ne Nimula, ne Kesuboni, ne Ereyale, ne Sebamu, ne Nebo ne Beoni, ⁴ bye bitundu by'ensi *MUKAMA* Katonda gye yawangulira mu maaso g'abaana ba Isirayiri, nsi nnungi okulundiramumu; ate ng'abaweereza bammwe tulina ebisolo byaffe bingi." ⁵ Ne bagamba nti, "Bwe kuba nga kwe kusiima kwammwe, mukkirize ebitundu by'ensi bino bituweebwe, ffe abaweereza bammwe, bibeere obutaka bwaffe. Temutusomosa Yoludaani."

⁶ Musa n'agamba batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni nti, "Mwagala baganda bammwe bagende batabaale, nga mmwe mwetuulidde wano? ⁷ Lwaki abaana ba Isirayiri mwagala okubamalamu amaanyi mu mitima gyabwe mubalemese okuyingira mu nsi *MUKAMA* Katonda gy'abawadde? ⁸ Ne bakadde bammwe bwe baakola bwe nabatuma okuva e Kadesubanea okuketta ensi. ⁹ Kubanga bwe baayambuka mu Kiwonvu ekya Esukoli, ensi ne bagiraba, ne bayeengebula emitima gy'abaana ba Isirayiri baleme okugenda okuyingira mu nsi *MUKAMA* Katonda gye yali abawadde. ¹⁰ Obusungu bwa *MUKAMA* ne bubuubuuka

ku lunaku olwo, n'alayira nti, ¹¹ 'Olw'okubanga tebanjondedde n'omutima gwabwe gwonna, tewalibaawo n'omu ku basajja ab'emyaka okuva ku myaka makumi abiri okweyongerayo egy'obukulu, abaasimbuka okuva mu Misiri, aliraba ku nsi gye nalayira okuwa Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo; ¹² tewalibaawo n'omu okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune Omukenzi ^I, ne Yoswa mutabani wa Nuuni, kubanga abo baagondera *MUKAMA* Katonda n'omutima gwabwe gwonna. ¹³ Obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ne bububuukira Isirayiri, n'abatambuliza mu ddungu okumala emyaka amakumi ana, okutuusa omulembe gw'abo abaasobya mu maaso ga *MUKAMA* lwe gwaggweerera.

¹⁴ "Kale nno mmwe muli bazzukulu baabwe, batabani b'abakozi b'ebibi, nga mwongera okunakuwaza *MUKAMA* Katonda anyiigire Isirayiri! ¹⁵ Kubanga singa mumukuba amabega ne mutakola by'ayagala ne mutamugoberera, abantu be ajja kwongera okubeesamulako, nate abaleke mu ddungu omulundi ogwokubiri, era bwe balizikirira mwe mulibaako obuvunaanyizibwa obwo."

Ebika Ebirala Bigabana ku Bugwanjuba bwa Yoludaani

¹⁶ Ne bamusemberera ne bamuddamu nti, "Twagala tuzimbe wano ebiraalo eby'ebisibo by'ebisolo byaffe, tuzimbe n'ebigo eby'abaana baffe abato. ¹⁷ Naye ffe tubagalire ebyokulwanyisa, tukulembere abaana ba Isirayiri tubatuuse mu bifo byabwe. Olwo abaana baffe abato balisigala mu bibuga bye tuzimbyeko ebigo ebinywevu, kubanga mu nsi muno mulimu abantu baamu. ¹⁸ Tetugenda kudda mu maka gaffe okutuusa ng'abaana ba Isirayiri buli omu amaze okuweebwa obutaka bwe. ¹⁹ Ffe tetugenda kugabana nabo ku butaka obwo obuli emitala wa Yoludaani n'okweyongerayo; kubanga obutaka bwaffe tuliba tubufunye ku ludda luno olwa Buvanjuba bwa Yoludaani."

²⁰ Awo Musa n'abagamba nti, "Bwe munaakola bwe mutyo, ne mukwata ebyokulwanyisa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda nga mwetegekede olutalo, ²¹ ne musomoka Yoludaani n'ebiyokulwanyisa byammwe mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, okutuusa ng'agobye abalabe be mu maaso ge, ²² n'ensi ng'ewanguddwa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, olwo muliyinza okukomawo nga temuliiko kya kuvunaanyizibwa eri *MUKAMA* n'eri Isirayiri. Ekitundu ky'ensi kino ne kibeera omugabo gwammwe mu maaso ga *MUKAMA*.

²³ "Naye bwe mutalikola bwe mutyo, muliba musobezza nnyo awali *MUKAMA* Katonda, era mutegeerere ddala ng'ekibi kyammwe ekyo kiribayigga ne kibakwasa. ²⁴ Kale muzimbire abaana bammwe abato ebibuga eby'ebigo ebinywevu, n'ebisolo byammwe mubizimbire ebiraalo, era mukole n'ebyo bye musuubizza."

I Okusenziira ku

²⁵ Abaana ba Gaadi n'abaana ba Lewubeeni ne bagamba Musa nti, "Ffe abaweereza bo tujja kukola nga ggwe mukama waffe bw'otulagidde. ²⁶ Abaana baffe abato ne bakazi baffe, n'ebisibo byaffe eby'endi-ga n'ebiraalo byaffe eby'ente byonna bijja kusigala wano mu bibuga bya Gireyaadi. ²⁷ Naye abaweereza bo, buli musajja eyeewaddeyo okutabaala ajja kusomoka alwanire mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, nga ggwe mukama waffe bw'ogambye."

Ekitundu ky'Ekika kya Manase kisigala mu Gireyaadi

²⁸ Awo Musa n'abawaako ebiragiro eri Eriyazaali kabona, n'eri Yoswa mutabani wa Nuuni, n'eri abakulembeze b'empya ez'omu bika by'abaana ba Isirayiri. ²⁹ Musa n'agamba nti, "Batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni, buli musajja eyeetegeese okutabaala mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, bwe balisomoka nammwe Yoludaani, n'ensi eri mu maaso gammwe n'ewangulwa, kale mubawanga ensi ya Gireyaadi okubeera omugabo gw'obutaka bwabwe. ³⁰ Naye bwe basomokanga nammwe nga tebalina byakulwanyisa, kale baligabanira wamu nammwe eby'obutaka bwabwe mu nsi ya Kanani."

³¹ Batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni ne baddamu nti, "Ffe abaweereza bo tujja kukola nga *MUKAMA* bw'atugambye. ³² Tujja kusomokera mu maaso ga *MUKAMA* Katonda tusingire mu nsi ya Kanani nga twesibye ebyokulwanyisa, naye omugabo gwaffe ogw'obutaka bwaffe gujja kusigala ku ludda luno olwa Yoludaani."

³³ Awo Musa n'abagabira, abaana ba Gaadi n'abaana ba Lewubeeni, n'ekitundu ky'ekika kya Manase mutabani wa Yusufu, obwakabaka bwa Sikoni kabaka w'Abamoli, n'obwakabaka bwa Ogi kabaka w'e Basani, n'abawa ensi n'ebibuga byamu, n'amatwale gaayo n'ebibuga byamu ebigyetoolodde.

³⁴ Batabani ba Gaadi ne bazimba ebibuga bino: Diboni, ne Atalosi, ne Aloweri, ³⁵ ne Aterosi Sofani, ne Yazeri, ne Yogubeka; ³⁶ ne Besu Nimira, ne Besu Kalaani, nga bye bibuga ebiriko ebigo ebinywevu, ne bakola n'ebisibo by'ebisolo byabwe. ³⁷ Batabani ba Lewubeeni ne bazimba ebibuga bino: Kesuboni, ne Ereyale, ne Kiriyaayimu, ³⁸ ne Nebo, ne Baalu Myoni (amannya gaabyo gaakyusibwa), ne Sibima. Ebibuga bye baddaabiriza baabituuma amannya malala.

³⁹ Abaana ba Makiri, mutabani wa Manase, ne bagenda e Gireyaadi, ensi eyo ne bagiwamba, ne bagobamu Abamoli abaagibeerangamu. ⁴⁰ Bw'atyo Musa n'awa Gireyaadi, Makiri mutabani wa Manase, n'atuula omwo. ⁴¹ Yayiri mutabani wa Manase n'agenda ne yeetwalira obubuga obutonotono, n'abutuuma Kavosu Yayiri. ⁴² Ne Noba naye n'awamba Kenasi n'obwalo obukyetoolodde, n'akituumu Noba erinnya lye.

Olugendo lw'Abaana ba Isirayiri okuva e Misiri okutuuka e Kanani

33 Bino bye bitundu by'olugendo lw'abaana ba Isirayiri olwabaggya mu nsi y'e Misiri mu bibinja byabwe, nga bakulemberwa Musa ne Alooni. ² Musa yawandiika buli kitundu ky'olugendo we kyatandikiranaga, nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira.

Bino bye bitundu ebyo: ³ Abaana ba Isirayiri baasitula okuva e Lamesesi ku lunaku olw'ekkumi n'etaano olw'omwezi ogw'olubereberye, nga lwe lunaku oluddirira Embaga ey'Okuyitako. Baasitula n'obuvumu awatali kutya, nga beeyagala, ng'Abamisiri bonna babalaba bulungi; ⁴ ng'Abamisiri bwe baziika abaana baabwe ababereberye *MUKAMA* be yali abasseemu; kubanga *MUKAMA* Katonda yali asalidde bakatonda b'Abamisiri omusango okubasinga.

⁵ Abaana ba Isirayiri ne basitula okuva e Lamesesi ne basiisira e Sukkosi.

⁶ Ne bava e Sukkosi ne basiisira e Yesamu, eddungu we litandikira.

⁷ Bwe baava mu Yesamu ne baddako emabega ne batuuka e Pikakirosi ekiri ku buvanjuba bwa Baali Zefoni, ne basiisira okuliraana Migudooli.

⁸ Ne basitula okuva mu Pikakirosi ne bayita wakati mu Nnyanja Emyufu ne bagguka mu ddungu lya Yesamu; ne balitambuliramu ennaku ssatu ne basiisira e Mala.

⁹ Ne bava e Mala ne batuuka mu Erimu, awaali ensulo z'amazzi ekkumi n'ebiri n'emiti emikindu nsanvu, ne basiisira awo.

¹⁰ Bwe baava mu Erimu ne basiisira okumpi n'Ennyanja Emyufu.

¹¹ Ne bava ku Nnyanja Emyufu ne basiisira mu Ddungu Sini.

¹² Bwe bava mu Ddungu Sini ne basiisira e Dofuka.

¹³ Ne bava e Dofuka ne basiisira e Yalusi.

¹⁴ Bwe bava e Yalusi ne basiisira e Lefidimu, awataali mazzi abantu okunywako.

¹⁵ Ne bava e Lefidimu ne basiisira mu Ddungu lya Sinaayi.

¹⁶ Ne bava mu Ddungu lya Sinaayi ne basiisira e Kiberosu Katava.

¹⁷ Bwe bava e Kiberosu Katava ne basiisira e Kazerosi.

¹⁸ Bwe bava e Kazerosi ne basiisira e Lisuma.

¹⁹ Ne bava e Lisuma ne basiisira e Limoni Perezi.

²⁰ Bwe bava e Limoni Perezi ne basiisira e Libuna.

²¹ Ne bava e Libuna ne basiisira e Lisa.

²² Ne bava e Lisa ne basiisira e Kekeera.

²³ Bwe bava e Kekeera ne basiisira ku Lusozi Seferi.

²⁴ Bwe bava ku Lusozi Seferi ne basiisira e Kalada.

²⁵ Ne bava e Kalada ne basiisira e Makerosi.

²⁶ Ne bava e Makerosi ne basiisira e Takasi.

²⁷ Bwe bava e Takasi ne basiisira e Tera.

²⁸ Bwe bava e Tera ne basiisira e Misuka.

²⁹ Ne bava e Misuka ne basiisira e Kasumona.

³⁰ Ne bava e Kasumona ne basiisira e Moserosi.

³¹ Bwe bava e Moserosi ne basiisira e Beneyakani.

³² Ne bava e Beneyakani ne basiisira e Kolu

Kagidugada.

³³ Ne bava e Kolu Kagidugada ne basiisira e Yotubasa.

³⁴ Ne bava e Yotubasa ne basiisira e Yabulona.

³⁵ Ne bava e Yabulona ne basiisira mu Ezyoni Geba.

³⁶ Ne bava mu Ezyoni Geba ne basiisira e Kadesi mu Ddungu lya Zini.

³⁷ Bwe baava e Kadesi ne basiisira ku Lusozi Koola, okuliraana n'ensi ya Edomu. ³⁸ Awo Alooni kabona n'alinnya ku Lusozi Koola, nga *MUKAMA* Katonda bwe yamulagira, n'afiira eyo, ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogwokutaano, ng'abaana ba Isirayiri baakamaze emyaka amakumi ana kasookedde bava mu nsi y'e Misiri. ³⁹ Alooni yali yakamaze emyaka egy'obukulu kikumi mu abiri mu esatu bwe yafiira ku Lusozi Koola.

⁴⁰ Kabaka Omukanani ow'e Yaladi eyatuulanga mu bukiikaddyo obwa Kanani, n'awulira ng'abaana ba Isirayiri bajja.

⁴¹ Abaana ba Isirayiri ne basitula okuva ku Lusozi Koola, ne basiisira e Zalumona.

⁴² Bwe baava e Zalumona ne basiisira e Punoni.

⁴³ Ne bava e Punoni ne basiisira e Yebosi.

⁴⁴ Ne bava e Yebosi ne basiisira mu Lye Abalimu, okuliraana ne Mowaabu.

⁴⁵ Ne bava mu Iyimu ne basiisira e Diboni Gadi.

⁴⁶ Ne bava e Diboni Gadi ne basiisira e Yalumonu Dibulasaimu.

⁴⁷ Ne bava e Yalumonu Dibulasaimu ne basiisira mu nsozi za Abalimu, okuliraana Nebo.

⁴⁸ Bwe baava mu nsozi za Abalimu ne basiisira mu nsenyi za Mowaabu okuliraana n'omugga Yoludaani olwolekera Yeriko. ⁴⁹ Ne basiisira mu nsenyi za Mowaabu nga bagendera ku mugga Yoludaani okuva e Besu Yesimosi okutuuka e Yaberi Sitimu.

⁵⁰ Awo *MUKAMA* Katonda n'ayogera ne Musa mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko n'amugamba nti, ⁵¹ "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, Bwe musomokanga omugga Yoludaani ne musingira mu nsi ya Kanani; ⁵² mugobanga mu abatuuze baamu bonna abagirimu kaakano. Muzikirizanga ebifaananyi byabwe byonna ebibajje n'ebiweese byonna; era musaanyangawo ebifo byabwe ebigulumivu mwe basinziza. ⁵³ Ensi eyo muligyetalira, ne mugituulamu, kubanga ensi eyo ngibawadde okubeera eyammwe ey'obwanannyini.

⁵⁴ Ensi mugigabananga nga mukuba akalulu ng'ebika byammwe bwe biri. Ekika ekinene kifunanga ekitundu eky'obutaka bwakyo kinene, n'ekika ekitono kinaafunanga ekitundu kitono. Buli kye banaafunanga ng'akalulu bwe kanaagambanganga ng'ekyo kye kyabwe. Ensi mugigabananga ng'ebitundu by'ebika byammwe eby'ennonno eby'obujjajja bwe biri.

⁵⁵ "Naye abatuuze ab'omu nsi omwo bwe mutalibagobamu bonna, kale, abo abalisigalamu bagenda kubafuukira enkato mu mmunye zammwe era babeere maggwa mu mbiriizi zammwe. Balibateganya mu nsi omwo mwe munaabeeranga. ⁵⁶ Olwo bye ntegeka okukola bali, ndibikola mmwe."

Ensalo za Kanani

34 *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Bwe muyingiranga mu Kanani, gye mbawa okuba ensi yammwe ey'obutaka bwammwe obw'enkalakkalira, zino ze ziribeera ensalo zaayo:

³ "Ku bukiikaddyo, ensalo yammwe erizingiramu Eddungu lya Zini n'ekibira ku mabbali ga Edomu. Ku luuyi lw'ebuvanjuba, ensalo yammwe ey'oku bukiikaddyo eritandikira ku Nnyanja ey'Omunnyo w'ekoma ku luuyi olw'ebuvanjuba, ⁴ n'eyambukira ku Kkubo lya Akulabbimu, n'eraga ku Zini n'ekoma ku bukiikaddyo obwa Kadesubanea. Eriraga e Kazala Dali n'etuuka e Yazimoni, ⁵ awo w'eriwetera n'egenda ku mugga Wadi ogw'e Misiri n'ekoma ku Nnyanja Ennene.

⁶ Ku ludda olw'ebugwanjuba, olubalama lw'Ennyanja Ennene lwe lulibeera ensalo yammwe. Eyo y'eriba ensalo yammwe ey'ebugwanjuba.

⁷ Ku ludda olw'obukiikakkono, ensalo yammwe egenda kuva ku Nnyanja Ennene erage ku Lusozi Koola; ⁸ eve e Koola erage w'oyingirira Kamasi. Ensalo olwo eriraga e Zedada, ⁹ ne yeeyongerayo okutuuka e Zifuloni, n'ekoma mu Kazalenooni. Eyo y'eriba ensalo yammwe ey'oku bukiikakkono.

¹⁰ Ensalo yammwe ey'ebuvanjuba erigoberera olunyiriri oluva e Kazalenooni okutuuka e Sefamu. ¹¹ Ensalo n'eserengeta okuva e Sefamu okutuuka e Libula ku ludda olw'ebuvanjuba bwa Yaini, n'ebalama amabbali g'ensozi ku ludda olw'ebuvanjuba bw'Ennyanja y'e Kinneresi, y'ey'e Ggaliraaya. ¹² Olwo ensalo n'egendera ku mugga Yoludaani n'ekoma ku Nnyanja ey'Omunnyo.

"Eyo y'eribeera ensi yammwe, n'ezo nga ze nsalo zaayo ku buli luuyi."

¹³ Awo Musa n'alagira abaana ba Isirayiri nti, "Ensi eyo muligibawa okubeera obutaka bwabwe obw'enkalakkalira nga mukuba akalulu. *MUKAMA* alagidde ensi eyo egabanibwe ebika omwenda n'eki-

tundu, ¹⁴ kubanga ab'empya z'ekika kya Gaadi n'ekya Lewubeeni, n'ab'empya z'ekitundu ky'ekika kya Manase, baamala okugabana obutaka bwabwe. ¹⁵ Ebika ebyo ebibiri n'ekitundu byamala okugabana obutaka bwabyo ku ludda olw'ebuvanjuba olw'Omugga Yoludaani ogwa Yeriko okutunuulira enjuba gy'eva."

Abasajja Abaalondebwa Okugabanyaamu Ensi

¹⁶ *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁷ "Gano ge mannya g'abasajja abalibagabanyizaamu ensi eyo okubeera obutaka bwammwe: Eriyazaali kabona ne Yoswa mutabani wa Nuuni. ¹⁸ Era ojja kulonda mu buli kika omukulembeze omu okuyamba mu kugabana ensi.

¹⁹ "Gano ge mannya gaabwe:

"Kalebu mutabani wa Yefune ng'ava mu kika kya Yuda.

²⁰ Semweri mutabani wa Ammikudi ng'ava mu kika kya Simyoni.

²¹ Eridaadi mutabani wa Kisuloni ng'ava mu kika kya Benyamini.

²² Buki mutabani wa Yoguli ng'ava mu kika kya Ddaani.

²³ Kanieri mutabani wa Efodi ng'ava mu kika kya Manase mutabani wa Yusufu.

²⁴ Kemueri mutabani wa Sifutani ng'ava mu kika kya Efulayimu mutabani wa Yusufu.

²⁵ Erizafani mutabani wa Palunaki nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Zebbulooni.

²⁶ Palutiyeri mutabani wa Azani

nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Isakaali,

²⁷ ne Akikuda mutabani wa Seromi nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Aseri,

²⁸ ne Pedakeri mutabani wa Ammikudi nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Nafutaali."

²⁹ Abo be basajja *MUKAMA* be yalagira okugabanyaamu ensi ya Kanani okubeera obutaka bw'abaana ba Isirayiri.

Ebibuga by'Abaleevi

35 Awo abaana ba Isirayiri bwe baali nga basiisidde mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani, okwolekera Yeriko, *MUKAMA* Katonda n'agamba Musa nti, ² "Lagira abaana ba Isirayiri nti bawanga Abaleevi ebibuga eby'okubeeramu, nga babiggya mu butaka bwabwe bwe baligabana obw'enkalakkalira. Era babaweerangako n'amalundiro okwetooloola ebibuga ebyo. ³ Kale, olwo balibeera n'ebibuga ebyokusulangamu, n'amalundiro ag'ente zaabwe n'endiga zaabwe, awamu n'ensolo zaabwe endala ezirundibwa.

⁴ "Amalundiro aganaaweebwanga Abaleevi ab'omu bibuga ebyo ganaapimwanga obugazi okuva ku bbug-

we w'ekibuga mita ebikumi bina mu ataano.

⁵ Amalundiro ago ganaapimanga obuwanvu bwa mita lwenda ku ludda olw'ebuvanjoba, ne mita lwenda ku ludda olw'ebugwanjoba, ne mita lwenda ku luuyi olw'obukiikakkono, ne mita lwenda ku luuyi olw'obukiikaddyo, ng'ekibuga kiri wakati. Ago ge ganaabanga amalundiro gaabo ab'omu kibuga.

Ebibuga eby'Okuddukirangamu

⁶ "Ku bibuga bye muligabira Abaleevi kugenda kubeerako ebibuga mukaaga eby'okuddukirangamu, omuntu asse omuntu nga tagenderedde. Okwo mulyoke mwongereko ebibuga amakumi ana mu bibiri.

⁷ Okutwalira awamu muliteekwa okugabira Abaleevi ebibuga amakumi ana mu munaana, mubagattireko n'amalundiro. ⁸ Omuwendo gw'ebibuga bye muligabira Abaleevi gulyesigamizibwa ku bunene n'obutono obwa buli busika obw'abaana ba Isirayiri. Ab'obusika obunene muliwaayo ebibuga bingi, n'ab'obusika obutono muliwaayo ebibuga bitono."

⁹ Awo MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, ¹⁰ "Yogera eri abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Bwe musomokanga omugga Yoludaani ne muyingira mu nsi y'e Kanani, ¹¹ mweronderangamu ebibuga ebinaabanga ebibuga byammwe eby'okuddukirangamu; ng'omwo omuntu asse omuntu nga tagenderedde mw'anaddukiranga. ¹² Bye binaabanga ebifo eby'obuddukiro okwewala omuwoolezi w'eggwanga ^I, omuntu ateeberezewa okuba omutemu alemenga okuttibwa nga tasoose kuwozesebwa mu maaso g'ekibiina.

¹³ Ebibuga ebyo omukaaga bye mugenda okuwaayo bye binaabanga ebibuga byammwe eby'obuddukiro.

¹⁴ Mugenda kuwaayo ebibuga bisatu ku ludda luno olw'ebuvanjoba olwa Yoludaani, n'ebibuga bisatu mu Kanani, okubeeranga ebibuga eby'obuddukiro.

¹⁵ Abaana ba Isirayiri n'abagenyi bammwe, n'abagwira abanaabeeranga mu mmwe, mwenna munaddukiranga mu bibuga ebyo omukaaga. Kwe kugamba nti omuntu yenna anattanga omuntu nga tagenderedde anaddukiranga omwo.'

¹⁶ "'Omuntu bw'anaakubanga omuntu n'ekyuma n'amutta, oyo nga mutemu; era omutemu anattirwanga ddala. ¹⁷ Era omuntu bw'anaabanga akutte ejjinja mu ngalo ze, n'akuba munne n'ejjinja eryo, omutemu anattirwanga ddala. ¹⁸ Oba omuntu bw'anaabanga akutte ekyokulwanyisa eky'omuti mu ngalo ze, ekiyinzaza okutta omuntu, n'akikubisa munne, munne n'afa, oyo nga mutemu; era omutemu anattirwanga ddala.

¹⁹ Omuwoolezi w'eggwanga yennyini y'anattanga omutemu; bw'anaamusisinkananga anaamuttanga.

²⁰ Omuntu bw'anaabangako ekiryu ku munne n'amufumita ng'akigenderedde, olw'obukyayi, oba n'amwekwekerera n'amukasukirira ekintu ne kimukuba ne

^I Omuwoolezi w'eggwanga Yabanga waaluganda wakumpi ddala.

kimutta, ²¹ oba olw'obulabe bw'amulinako n'amukuba ekikonde, munne n'afa, omuntu oyo amukubye ekikonde anaafanga; kubanga mutemu. Omuwoolezi w'eggwanga y'anattanga omutemu oyo ng'amusisinkanye.

²² "'Singa omuntu afumita munne mangwago, gw'atalinaako bulabe, oba n'akasuka ekintu nga tagenderedde ne kimukuba, ²³ oba n'ayiringisa ejjinja, eriyinza okutta omuntu, ne limugwako nga tamulabye, n'afa; olwokubanga teyali mulabe we, era nga yali tagenderedde kumulumya; ²⁴ kale, olukiiko lw'ekibiina lunaasalangawo wakati we n'omuwoolezi w'eggwanga, nga lugoberera amateeka gano nga bwe gali.

²⁵ Omussi oyo olukiiko lw'ekibiina lunaamuwonyanga omuwoolezi w'eggwanga, ne lumuleka n'abeeranga mu kibuga kye eky'obuddukiro okutuusa Kabona Omukulu eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni amatukuvu ng'amaze okufa.

²⁶ "'Naye omussi oyo bwe kanaamutandanga n'afulumako mu kibuga kye eky'obuddukiro mwe yaddukira, ²⁷ omuwoolezi w'eggwanga n'amala amusanga ebweru w'ekibuga ekyo, n'amutta, omuwoolezi w'eggwanga taabengako musango gwa butemu. ²⁸ Kubanga omussi oyo kinaamusaaniranga okubeera mu kibuga kye eky'obuddukiro okutuusa nga Kabona Omukulu amaze okufa. Kabona Omukulu anaamalanga kufa, omussi oyo n'addayo ewuwe mu bintu bye eby'obutaka.

Amateeka ku Bujulizi n'Okununula

²⁹ "'Gano ganaabeeranga mateeka gammwe ge mu-naakwatanga mu mireembe gyammwe gyonna ne buli we munaabeeranga. ³⁰ Omuntu bw'anattanga munne, ne wabaawo obujulizi, omutemu oyo naye anaafanga. Naye tewaabengawo attibwa ku bujulizi obw'omuntu omu yekka.

³¹ "'Temukkirizanga mutango olw'okununula omussi asingiddwa omusango ogw'obutemu n'asalirwa okuttibwa; anaateekwanga okuttibwa.

³² "'Temukkirizanga mutango ogw'okununula omussi abeera mu kibuga eky'obuddukiro, alyoke aveeyo addeyo ewuwe nga Kabona Omukulu tannaba kufa.

³³ "'Temwonoonanga nsi gye mubeeramu. Okuyiwa omusaayi kyonoona ensi; okutangiririra ensi omuyiise omusaayi si kyangu, okuggyako ng'etangiririrwa n'omusaayi gw'oyo eyayiwa omusaayi mu nsi omwo.

³⁴ Temwonoonanga nsi mwe mubeera nange mwe mbeera, kubanga Nze, MUKAMA Katonda, mbeera wakati mu baana ba Isirayiri."

Okufumbirwa kw'Abasika Abakazi

36 Awo abakulembeze b'ennyumba z'empya ez'omu lunyiriri lwa Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase, nga bava mu kika kya Yusufu, ne bajja ne boogera ne Musa n'abakulembeze

n'abazadde b'abaana ba Isirayiri. ² Ne bagamba nti, "MUKAMA Katonda yalagira mukama waffe, abaana ba Isirayiri obagabanyizeemu ettaka ery'obusika bwabwe ng'okuba akalulu, era n'akulagira ebyobusika ebya muganda waffe Zerofekadi abigabire abaana be abawala. ³ Kale, nno, bwe balifumbirwa abalenzi abazaalibwa mu bika ebirala eby'abaana ba Isirayiri, ebyobusika byabwe bigenda kuggyibwa ku by'obusika obwa bajjajaffe bigattibwe ku by'obusika obw'ebika abawala abo gye banaabanga bafumbiddwa. Kale olwo ebyobusika bye twagabana birituggyibwako. ⁴ Awo Omwaka gwa Jjubiri ogw'abaana ba Isirayiri bwe gunatuukanga, ebyobusika byabwe bigenda kugattibwanga ku bw'ebika abawala abo gye banaabanga bafumbiddwa, n'eb'obutaka bwabwe nga bitoolebwa ku butaka obwa bajjajaffe obw'ensikirano."

⁵ Awo Musa n'addamu abantu ng'ekiragiyo kya MUKAMA bwe kyali n'alagira abaana ba Isirayiri nti, "Abava mu batabani ab'omu kika kya Yusufu kye bagamba kituufu. ⁶ Kino kye kiragiyo kya MUKAMA Katonda ku nsonga z'abawala ba Zerofekadi: Mubaleke bafumbirwanga omusajja gwe baneesiimiranga, naye omusajja oyo gwe banaafumbirwanga anaavanga mu kika kya kitaabwe. ⁷ Mu by'obusika bw'abaana ba Isirayiri, tewaabengawo butaka obw'obusika obunaggibwanga

mu kika ekimu ne butwalibwa mu kika ekirala, kubanga buli omu mu baana ba Isirayiri anaakuumanga butiribiri obutaka obw'omu kika kye bw'anaabanga asikidde okuva ku bajjajjaabe. ⁸ Era buli mwana owoobuwala anaasikiranga obutaka mu kika kyonna eky'abaana ba Isirayiri, anaateekwanga okufumbirwa omusajja ow'omu kika kya kitaawe w'omuwala oyo; bwe kityo buli mwana wa Isirayiri anaabeeranga n'obutaka obw'obusika bwa bakitaawe. ⁹ Noolwekyo tewaabengawo butaka obw'obusika obuggyibwa mu kika ekimu ne butwalibwa mu kika ekirala; kubanga buli kika eky'abaana ba Isirayiri kinaakuumanga butiribiri obutaka bw'obusika obw'ekika ekyo."

¹⁰ Bwe batyo bawala ba Zerofekadi ne bakola nga MUKAMA bwe yalagira Musa. ¹¹ Bawala ba Zerofekadi bano: Maala, ne Tiruza, ne Kogula, ne Mirika, ne Noowa, baafumbirwa batabani ba baganda ba bakitaabwe. ¹² Baafumbirwa mu mpya za batabani ba Manase mutabani wa Yusufu, ebyobusika byabwe ne bisigala mu kika kya kitaabwe.

¹³ Ago ge mateeka n'ebiragiyo MUKAMA Katonda bye yalagira Musa n'abituusa eri abaana ba Isirayiri nga bali mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko.

Ekyamateeka Olwokubiri

Musa Ayogera nga Katonda bw'Anaakulembera Abayisirayiri

¹ Bino bye bigambo Musa bye yategeeza Abayisirayiri bonna nga bali ku ludda olw'ebuvanjuba w'omugga Yoludaani mu ddungu, mu Alaba okwolekera Sufu, wakati wa Palani ne Toferi, ne Labani, ne Kazerosi ne Dizakabu. ² Waliwo olugendo lwa nnaku kkumi na lumu ^I okuva e Kolebu ^{II} okutuuka e Kadesubanea, ng'okutte ekkubo eriyitira ku Lusozi Seyiri.

³ Awo ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwaka ogw'amakumi ana, Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri ebyo byonna *MUKAMA* bye yamulagira okubabuulira. ⁴ Mu kiseera ekyo Musa yali amaze okuwangula Sikoni kabaka w'Abamoli eyabeeranga mu Kesuboni, ne Ogi kabaka w'e Basani eyabeeranga mu Asutaloosi ne mu Ederi.

⁵ Ku ludda lw'eyo olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani, mu nsi ya Mowaabu, Musa n'atandika okulandirira amateeka gano ng'ayogera nti:

⁶ “*MUKAMA* Katonda waffe yatugamba nga tuli ku Kolebu nti, ‘Ebbanga lye mumaze ku lusozi luno limala; ⁷ kale musitule mukyuke, mutambule nga mwolekera ensi ey'ensozi ey'Abamoli, ne mu baliraanwa baabwe yonna mu Alaba, mu nsozi, ne mu bisenyi, ne mu Negebu, ne ku lubalama lw'ennyanja, ne mu nsi ya Bakanani n'ey'Abalebanooni, okutuukira ddala ku mugga omunene, Omugga Fulaati. ⁸ Mulabe, ensi eyo ngibawadde. Musingire mwetwalire ensi eyo *MUKAMA* Katonda gye yeerayirira okugiwa bajjajjammwe: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo; okugibawa bo n'ezzadde lyabwe eririddawo.’

Okulonda Abakulembeze

⁹ “Mu biro ebyo nabagamba nti, ‘Sisobola kubalabirira nzekka bw'omu. ¹⁰ *MUKAMA* Katonda wammwe abongedde nnyo obungi, ne muwera nnyo; era, laba, kaakano muli ng'emmunyeenye ez'oku ggulu mu bungi bwammwe. ¹¹ Nsaba *MUKAMA* Katonda wa bajjajjammwe abongereko obungi emirundi lukumi okusinga nga bwe muli leero, era abawenga omukisa nga bwe yabasuubiza. ¹² Kale, nze obw'omu nzekka nnaa-

^I Mu biro biri entambula yali ya njawulo ^{II} Kolebu Erinnya ly'Oluusozi Kolebu eddala ly'Oluusozi Sinaayi.

sobola ntya okwetikka omugugu gwammwe ogwo oguzitowa bwe gutyo, n'okubamalirawo ennyombo zammwe? ¹³ Kale nno, mwerondemu, mu buli kika kyammwe, ab'amagezi, abategeeve era abalina obumanyirivu nga bassibwamu ekitiibwa, nange nnaabakuza ne mbafuula abakulembeze bammwe.’

¹⁴ Nammwe mwanziramu nti, ‘Ekintu ky'otuteserezza ffe okukola kirungi tukisiima.’

¹⁵ “Bwe ntyo ne nzirira abakulu b'ebika byammwe, nga basajja ba magezi, abalina obumanyirivu, era abassibwamu ekitiibwa, ne mbalonda okubeeranga abakulembeze bammwe; okubanga abafuzi b'enkumi, n'abalala ab'ebikumi, n'abalala ab'amakumi ataano, n'abalala ab'ekkumi, mu bika byammwe byonna. ¹⁶ Mu biro ebyo ne nkuutira abaabalamulanga nti, ‘Muwulirizenga ensonga ezinaabaleeterwanga abooluganda, era musalengawo mu bwenkanya wakati w'owooluganda ne munne, era ne wakati we ne munnaggwanaga gw'abeera naye. ¹⁷ Musalenga emisango awatali kyekubiira; abagagga n'abaavu nga mubawuliriza kyenkanyi. Endabika y'omuntu tebatiisanga, kubanga Katonda y'asala emisango gyonna. Bwe wabangawo omusango gwonna omukakanyavu muguleetanga gye ndi, nze nnaaguwuliranga.’ ¹⁸ Mu biro ebyo ne mbakuutira ebintu byonna bye musaanira okukolanga.”

Alipoota y'Abakessi

¹⁹ Awo ne tusitula okuva e Kolebu, ne tuyita mu ddungu eddene ery'entiisa mwenna lye mwalaba, ne tukwata ekkubo eryatutwala mu nsi ey'ensozi ey'Abamoli, nga *MUKAMA* Katonda waffe bwe yatulagira; ne tulyoka tutuuka e Kadesubanea. ²⁰ Ne mbagamba nti, “Mutuuse mu nsi ey'ensozi ey'Abamoli, *MUKAMA* Katonda waffe gy'atuwadde. ²¹ Laba, *MUKAMA* Katonda wo akuwadde ensi. Kale, yambuka ogyetwalire nga *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabo bwe yakugamba. Totya, so toggwaamu maanyi.”

²² Awo mwenna ne mujja gye ndi, ne munjamba nti, “Kirungi tutume abantu basooke okutuukako eyo gye tulaga, bakebere ensi bagyetegereze nga bw'eri; balyoke bakomewo batutegeze ekkubo lye tusaanira okukwata, n'ebibuga bye tunaggukako.”

²³ Ekirowoozo ekyo kyandabikira nga kirungi, ne nkisiima; ne nnona mu mmwe abasajja kkumi na babiri; nga mu buli kika muvaamu omusajja omu omu. ²⁴ Baasitula ne bambuka mu nsi eyo ey'ensozi, ne

batuuka mu kiwonvu Esukoli, ne bakiketta. ²⁵ Ne banoga ku bibala eby'omu nsi omwo ne babituleetera; ne batutegeeza bwe bati nti, "Ensi *MUKAMA* Katonda waffe gy'atuwadde nnungi nnyo.

Okwemulugunya kwa Isirayiri

²⁶ "Naye ate ne mutayambuka, ne mujeemera ekiragi kya *MUKAMA* Katonda wammwe. ²⁷ Ne mwemulugunyiriza mu weema zammwe nga mugamba nti, 'Olwokubanga *MUKAMA* tatwagala, yatukyawa, kyeyava atuggya mu nsi y'e Misiri alyoke atuweeyo mu mukono gw'Abamoli batuzikirize. ²⁸ Wa eyo gye tunaayambuka? Ebigambo bya baganda baffe abaagenda okuketta biyongobezza emitima gyaffe, bwe bagambye nti, Abantu abali eri banene, era bawanvu okutusinga ffe; ebibuga byayo binene nnyo, n'ebigo byabyo biwanvu bituukira ddala waggulu mu bire. Ate ne batabani ba Anaki ¹ nabo twabalabayo.'" ²⁹ Naye ne mbaddamu nti, "Temutekemuka mitima, so temubatya. ³⁰ *MUKAMA* Katonda wammwe bulijjo abakulembera, ye yennyini agenda kubalwaniriranga, nga bwe yabalwanirira mu Misiri nga mulabira ddala n'amaaso gammwe. ³¹ Era ne mu ddungu walabira ddala nga *MUKAMA* Katonda wo bwe yakusitula, nga kitaawe w'omwana bw'asitula mutabani we, n'akuyisa mu lugendo lwonna n'okuku-tuusa n'akutuusa mu kifo kino."

³² Nawaakubadde ng'ebyo byonna byali bwe bityo, *MUKAMA* Katonda wammwe temwamwesiga, ³³ songa ye, yabakulemberanga mu lugendo lwammwe lwonna, n'empagi ey'omuliro ekiro, n'ekire mu budde obw'emisana, n'okubalaganga ekifo we munaasiisiran-ga.

³⁴ *MUKAMA* bwe yawulira ebigambo byammwe n'asunguwala nnyo, n'alayira nti, ³⁵ "Tewalibaawo n'omu ku bantu bano, ab'omulembe guno omubi, aliraba ku nsi eyo ennungi gye nalayirira okuwa bajaj-jammwe, ³⁶ okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune. Ye agenda kugiraba, era ndimugabira, awamu n'ez-zadde lye, ensi gye yalinyako ekigere kye; kubanga yagondera *MUKAMA* n'omutima gwe gwonna."

³⁷ Nange *MUKAMA* yansunguwalira ku lwammwe, n'anjamba nti, "Naawe toliyingira mu nsi omwo. ³⁸ Wabula omuweereza wo Yoswa mutabani wa Nuuni ye aligiyiramu. Mumuwagire, kubanga ye alikulembera abaana ba Isirayiri ne basikira ensi eyo.

³⁹ Abaana bammwe abato be mwatisanga nti bagenda kuwambibwa batwalibwe mu busibe, abaana bammwe abo, abaali batannayawulamumu kirungi na kibi, be baliyingira mu nsi eyo. Ndigibawa, ne bagyetwalira ne bagyefunira. ⁴⁰ Naye mmwe, musitule mukyuke, mukwate olugendo olw'omu ddungu nga mwolekera Ennyanja Emyufu."

Isirayiri Awangulwa mu Lutalo

⁴¹ Ne mulyoka munziramumu nti, "Twonoonye eri *MUKAMA*. Tujja kwambuka tulwane nga *MUKAMA* Katonda waffe bwe yatulagira." Awo buli musajja ne yeesiba ebyokulwanyisa bye eby'olutalo, nga mulowooza nti kyangu okwambuka mu nsi ey'ensozi.

⁴² *MUKAMA* n'anjamba nti, "Bategeeze nti, 'Temwambuka kulwana, kubanga sijja kubeera nammwe. Abalabe bammwe bajja kubawangula.'" ⁴³ Bwe ntyo ne mbagamba, naye ne mutawuliriza, ne mujeemera ekiragi kya *MUKAMA*, ne mujjula amalala ne mwambuka mu nsi ey'ensozi. ⁴⁴ Awo Abamoli abaabeeranga mu nsi eyo ey'ensozi, ne bavaayo ne babalumba, ne babagoba ng'enjuki bwe zikola, ne babakubira mu Seyiri n'okubatuusiza ddala e Koluma. ⁴⁵ Ne mukomawo, ne mukaabira mu maaso ga *MUKAMA*, naye *MUKAMA* n'atabawuliriza era ne bye mwamukaabirira n'atabibawa. ⁴⁶ Bwe mutyo ne musigala e Kadesi, okumala ebbanga eryo lyonna lye mwabeera eyo.

Emyaka gye Baamala mu Ddungu

² Awo ne tukyuka ne tuddayo mu ddungu nga twolekera Ennyanja Emyufu, nga *MUKAMA* bwe yandagira. Ne tumala ennaku nnyingi nnyo nga tutambulira mu nsi ey'ensozi ey'e Seyiri.

² *MUKAMA* n'anjamba nti, ³ "Mu nsi eno ey'ensozi mutambuliddemu ekiseera kiwanvu, era kimala; kale kaakano mukyuke mulage mu bukiikakkono. ⁴ Abantu bawe ebiragi bino nti, 'Muli kumpi okutuuka mu nsi ya baganda bammwe, abazzukulu ba Esawu ababeera mu Seyiri, bajja kubatya, kyokka mubeegendereza nnyo. ⁵ Temubasonkerezako lutalo, kubanga mmwe sijja kubawa ku ttaka lyabwe, wadde akatundu akatono awagya ekigere ky'omuntu. Kubanga ensi ey'ensozi eya Seyiri nagywa dda Esawu okuba obutaka bwe obwenkalakkalira. ⁶ Mubagulangako emmere gye munaalyanga nga mugisasulira n'ensimbi, n'amazzi ag'okunywa nago nga mugasasulira ensimbi.'" ⁷ *MUKAMA* Katonda wo akuwadde omukisa mu mirimu gyonna gy'okola n'emikono gyo. Amanyi nti otambulira mu ddungu lino eddene ennyo bwe lityo. Era *MUKAMA* Katonda wammwe abadde akulabirira myaka gino gyonna amakumi ana, ng'abeera naawe, era nga buli kye weetaaga akikuwa.

⁸ Bwe tutyo ne tweyongerayo mu lugendo lwaffe nga tuyita ku baganda baffe abazzukulu ba Esawu ababeera mu Seyiri. Ne tuleka ekkubo ly'Alaba eririnyalinyanya okuwa Erasi ne Eziyonigeba, ne tukwata ekkubo eriyita mu ddungu lya Mowaabu.

⁹ Awo *MUKAMA* Katonda n'anjamba nti, "Abamowaabu temubasunguwaza wadde okubasonkerezako olutalo, kubanga sigenda mmwe kubawa ku ttaka lyabwe mu Ali, ettaka eryo namala

¹ Anaki baali batuuzze b'omu Kanani, era baayitibwanga gasajja.

dda okuliwa bazzukulu ba Lutti okubeera obutaka bwabwe.”¹⁰ Abemi be baabeeranga mu kitundu ekyo, nga basajja banene, nga ba maanyi, nga bangi nnyo, era nga bawanvu okwenkana nga Abanaki.¹¹ Baay- itibwanga Baleefa okufaanana nga Abanaki bwe baay- itibwanga, naye Abamowaabu nga bo babayita Bem. ¹² Mu biseera eby’edda Abakooli nabo baabeeranga mu Seyiri, okutuusa bazzukulu ba Esawu bwe baabasiguukulula ne babagobamu ne babazikiriza, en- si eyo ne bagyetwalira, bo ne bagibeeramu; oku- faananako ng’Abayisirayiri bwe balikola mu nsi *MUKAMA* Katonda gye yabawa ey’obusika bw’obutaka bwab- we obw’enkakalira.¹³ *MUKAMA* n’agamba nti, “Musituke musomoke akagga Zeredi.” Ne tusomoka.

¹⁴ Olwo nga kasookedde tuva mu Kadesubanea oku- tuusa lwe twasomoka akagga Zeredi gyali giweze emyaka amakumi asatu mu munaana. Ekiseera ekyo we kyaggweerako ng’abasajja abalwanyi bonna mu lusiisira lw’abaana ba Isirayiri, ab’omu mulembe ogwo, nga bafudde baweddewo, nga *MUKAMA* Katonda bwe yabalayirira.¹⁵ Kubanga *MUKAMA* Katonda yamalirira okubazikiriza n’omukono gwe okutuusa ng’abamalid- demu ddala mu lusiisira lwabwe.

¹⁶ Awo olwatuuka abasajja abalwanyi bonna bwe baamala okufa, nga bazikiridde baweddewo mu ban- tu,¹⁷ *MUKAMA* Katonda n’anjamba nti,¹⁸ “Olwa leero munaasala ensalo ya Mowaabu mu Ali.¹⁹ Naye bwe musemberera Abamoni temubasunguwaza so temubasonkerezaako lutalo, kubanga mmwe sigen- da kubawa ku ttaka ly’Abamoni n’akatono okuba obu- taka bwammwe, kubanga ettaka eryo namala dda okuliwa bazzukulu ba Lutti okubeera obutaka bwabwe obw’enkakalira.”

²⁰ Ekitundu ekyo era kyali kiyitibwa nsi ya Baleefa, kubanga Abaleefa be baabeerangamu naye Abamoni nga babayita Bazamuzumu.²¹ Baali basajja ba maanyi era nga bangi nnyo, nga bawanvu ng’Abanaki. Naye *MUKAMA* Katonda n’abawaayo eri Abamoni ne babaziki- riza, ne batwala ensi yaabwe ne bagituulamu.²² Ne ki- faananako nga *MUKAMA* bwe yazikiriza Abakooli abaalinga mu Seyiri, ensi yaabwe n’agiwa bazzukulu ba Esawu okuba obutaka bwabwe obw’enkakalira n’okutuusa leero.²³ Abavi abaabeeranga mu byalo ebyesuddeko okutuuka e Gaza, Abakafutoli abaava e Kafutoli bajja ne babazikiriza ne batwala ensi yaabwe bo ne bagibeeramu.

²⁴ “Musituke mutambule muyite mu kiwonvu ekya Alunoni. Otegeere kino nga Sikoni Omwamoli Kabaka w’e Kesuboni mmugabudde mu mukono gwo n’ensi ye yonna. Kale tandika okumutabaala, n’ensi ye ogyet- walire efuukire ddala yiyo ya butaka bwo.²⁵ Okutandi- ka n’olunaku lwa leero amawanga gonna ag’oku nsi nzija kugateekamu entiisa bakankane nga bawulidde ettutumyo lyo babeere mu kutiitiira n’okunyolwa ku lul- wo.”

Okuwangula Sikoni Kabaka w’e Kesuboni

²⁶ Nga tuli mu ddungu ly’e Kedemosi natumira Sikoni Kabaka w’e Kesuboni n’obubaka obw’okuteesa emirembe nga mmugamba nti,²⁷ “Tukkirize tuyite mu nsi yo. Tujja kutambulira mu luguudo mwokka nga tetuwunjuseeko kulaga ku ludda olwa ddyo oba olwa kkono.²⁸ Onootuguzanga emmere gye tunaalyanga nga tugisasulira ensimbi, n’amazzi ge tunaanywan- gako, nago nga tugasasulira ensimbi. Naye tuleke tuyite mu nsi yo nga tutambula n’ebigere,²⁹ nga baz- zukulu ba Esawu abaabeeranga mu Seyiri, n’Abamowaabu abaabeeranga mu Ali bwe baatuleka, okutuusa lwe tulimala okusomoka Yoludaani ne tutuu- ka mu nsi *MUKAMA* Katonda waffe gy’ategese oku- tuwa.”³⁰ Naye Sikoni Kabaka wa Kesuboni n’atutuki- riza kuyitawo. Kubanga *MUKAMA* Katonda wammwe yali akakanyazizza omwoyo gwe era ng’awaganyazizza omutima gwe, alyoke amugabule mu mukono gwammwe nga bwe kiri leero.

³¹ Awo *MUKAMA* Katonda n’anjamba nti, “Laba, ntan- dise okugabula Sikoni n’ensi ye mu mukono gwo. Kale tandika okuwangula ensi ye yonna, olyoke ogyefunire okubeera obusika bwo era obutaka bwo obw’enkakalira.”

³² Kabaka Sikoni n’eggye lye lyonna ne batulumba mu lutabaalo olw’e Yakazi.³³ *MUKAMA* Katonda waffe n’agabula Sikoni n’eggye lye lyonna, ne batabani be, mu mukono gwaffe ne tubawangula.³⁴ Mu kaseera ako twawamba ebibuga bye byonna ne tubizikiriza n’abantu bonna, abasajja, n’abakazi, n’abaana abato, tetwalekerawo ddala.³⁵ Naye ente ne tuzetwalira awamu n’omunyago gwe twaggya mu bibuga bye twawamba.³⁶ Okuva ku Aloweri ekiri ku lukugiro lw’Ekiwonvu Alumoni, n’okuva ku kibuga ekiri mu ki- wonvu ekyo, n’okutuukira ddala mu Gireyaadi, tewaali- wo kibuga na kimu ekyatusukkirira amaanyi. *MUKAMA* Katonda waffe byonna yabitugabula mu mukono gwaffe.³⁷ Naye ebifo, *MUKAMA* Katonda waffe bye yat- ulagira obutabisemberera, y’ensi y’abazzukulu ba Amoni, ne ku mbalama zonna ez’omugga Yaboki, n’ebibuga eby’omu nsi ey’ensozi; ebyo byo yatugaana okubikwatirako ddala.

Okuwangula Ogi Kabaka w’e Basani

³ Awo ne tukyuka ne twambukira mu kkubo erira- ga e Basani. Ogi, Kabaka w’e Basani, n’afuluma n’eggye lye lyonna n’ajja okututabaala mu lutalo olwal- wanirwa mu Ederi.² Naye *MUKAMA* n’anjamba nti, “Tomutya, kubanga oyo mmugabudde mu mukono gwo ye n’eggye lye lyonna n’ensi ye. Kale, mukole nga bwe wakola Sikoni Kabaka w’Abamoli abaabeeranga mu Kesuboni.”

³ Bw’atyo *MUKAMA* Katonda waffe n’agabula ne Ogi Kabaka w’e Basani mu mukono gwaffe awamu n’eggye

lye lyonna. Ne tubatta bonna obutalekaawo muntu n'omu. ⁴ Era mu kiseera ekyo ne tuwamba ebibuga bye byonna ne tubitwala. Ebibuga enkaaga byonna tekwaliko kibuga na kimu kye tutaabatwalako, ne tutwala amatwale gonna aga Alugobu ag'obwakabaka bwa Ogi mu Basani. ⁵ Ebibuga ebyo byonna byali bizimbiddwa mu bigo eby'ebisenge ebiwanvu, n'emizigo egy'emitayimbwa, ng'okwo kw'ogatta n'obubuga obw'omu byalo obutaaliko bisenge. ⁶ Twabizikiriza ddala byonna nga bwe twakola ebya Sikoni kabaka w'e Kesuboni, nga tuzikiriza buli kibuga n'abasajja bonna abaakirimu n'abakazi n'abaana abato bonna. ⁷ Naye ente ne tuzeetwalira awamu n'omunyago gwe twaggya mu bibuga bye twawamba.

⁸ Bwe tutyo mu kiseera ekyo ne tutwala ebitundu by'ensi byonna ebyali ebya bakabaka bombi ab'Abamoli ebyali ku luuyi lw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani; okuva ku Kiwonvu Alunoni okutuuka ku Luzozi Kerumooni. ⁹ Abasidoni nga Kerumooni baluyita Siriyooni, ate bo Abamoli nga baluyita Seniri. ¹⁰ Twatwala ebibuga byonna ebyali mu kitundu ekya waggulu ekitereevu ne Gireyaadi yonna ne Basani yonna okutuuka ku Saleka ne Ederei, ng'ebyo byali bibuga eby'omu bwakabaka bwa Ogi mu Basani. ¹¹ Ogi kabaka wa Basani ye yali asigaddewo ku Balefa. Ekitanda kye kyakolebwa mu kyuma, nga kiriko mita nnya obuwanvu, n'obugazi bwa mita emu n'obutundu mu-naana. Kikyaliyo mu Raba eky'Abamoni.

Okugabana Ensi

¹² Bwe twamala okwetwalira ebitundu by'ensi ebyo bye twawangula mu kaseera ako, ne ngabira Abalewubeeni n'Abagaadi ekitundu ekyo ekiri ku bukiikkono okuva ku Aloweri n'okugendera ku mukugiro gw'Ekiwonvu kya Alunoni, n'ekitundu ekyamakati eky'ensi y'ensozi eya Gireyaadi, awamu n'ebibuga byamu. ¹³ Ekitundu kya Gireyaadi ekyasigalawo, n'obwakabaka bwa Ogi obwa Basani omugendera ne Alugabu, ne mbigabira ekitundu ky'ekika kya Manase. Ekitundu kya Alugabu kyonna mu Basani, wonna nga wayitibwa nsi ya Balefa. ¹⁴ Yayiri, ava mu Manase, yafuna ekitundu kyonna ekya Alugabu, era ye Basani, nga kyerambulula okutuukira ddala ku nsalo ey'Abagesuli n'Abamaakasi; n'akibbulamu erinnya lye, n'okutuusa leero ensi Basani eyitibwa Kavosu Yayiri. ¹⁵ Gireyaadi nagigabira Makiri. ¹⁶ Abalewubeeni n'Abagaadi ne mbagabira ekitundu ky'ensi ekiva ku Gireyaadi okuserengeta mu Kiwonvu kya Alunoni, nga mu makkati gaakyo ye nsalo, n'okutuukira ddala ku mugga Yaboki ogw'ensalo n'Abamoni. ¹⁷ Omugga Yoludaani nga ye nsalo ey'ebugwanjuba mu Alaba, okuviira ddala ku Kinneresi okutuuka ku Nnyanja ya Alaba, ye Nnyanja ey'Omunnyo, wansi w'olugulungujjo lw'oluzozi Pisuga ku luuyi lw'ebuvanjuba.

¹⁸ Mu kiseera ekyo, mmwe ab'ekika kya Lewubeeni, n'ekya Gaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase, nabalagira nga mbagamba nti, "MUKAMA Katonda wammwe abawadde ekitundu ky'ensi kino okubeera obutaka bwammwe. Naye basajja bammwe bonna ab'amaanyi abazira nga beesibye ebyokulwanyisa, be balisooka baganda bammwe abaana ba Isirayiri okusomoka Yoludaani. ¹⁹ Kyokka, bakazi bammwe, n'abaana bammwe balisigala mu bibuga bye nabawa awamu n'ente zammwe ze mulina, ze mmanyi nga bwe ziri ennyingi, ²⁰ okutuusa nga baganda bammwe bamaze okwetwalira ensi eri emitala w'omugga Yoludaani, MUKAMA Katonda wammwe gy'abawa; MUKAMA alyoke awe baganda bammwe ekiwummulo nga nammwe bwe yakibawa. Oluvannyuma mulikomawo mu butaka bwammwe bwe nabagabira."

²¹ Mu kiseera ekyo ne ndagira Yoswa, ne mmugamba nti, "Ebyo byonna MUKAMA Katonda wammwe byakoze bakabaka abo ababiri obyerabiddeko n'amaaso go gennyini. Bw'atyo MUKAMA bw'alikola obwakabaka bwonna obuli eyo gye mugenda. ²² Temubatyanga; kubanga MUKAMA Katonda wammwe yennyini y'anaabalwaniriranga."

Musa Agaaniwa Okutuuka mu nsi Ensubize

²³ Mu kiseera ekyo ne neegayirira MUKAMA nga njogera nti, ²⁴ "Ayi MUKAMA Katonda, otandise okundaga nze omuddu wo, omukono gwo ogw'amaanyi n'obukulu bwo obw'ekitiibwa. Kubanga katonda ki ali mu ggulu oba ali ku nsi asobola okukola ebyekyewunyo bino byonna by'okola, n'emirimu egy'amaanyi bwe gityo gy'okola? ²⁵ Nkusaba, nsomoke omugga Yoludaani, njende ndabe ku nsi ennungi bw'etyo eri emitala waagwo, ensi eyo ey'ensozi ezirabika obulungi, awamu ne Lebanooni."

²⁶ Naye MUKAMA n'ansunguwalira nnyo ku lwammwe, bye namusaba n'atabiwuliriza. MUKAMA Katonda n'anjamba nti, "Ebyo by'oyogedde bikumale; todayo kwogera gye ndi nate ku nsonga eyo. ²⁷ Yambuka waggulu ku ntikko y'oluzozi Pisuga, ositule amaaso go otunule ebugwanjuba, ne ku bukiikkono, n'ebuvanjuba ne ku bukiikkaddyo. Weerabireko ku nsi eyo n'amaaso go gennyini, kubanga togenda kusomoka mugga guno Yoludaani. ²⁸ Naye obuyinza bukwise Yoswa, omukuutire era omugumye afune amaanyi, kubanga y'agenda okukulemba abantu bano nga basomoka, era ye alibasobozesa okulya ensi eyo gy'ojja okulaba, okubeera obutaka bwabwe." ²⁹ Bwe tutyo ne tubeera awo mu kiwonvu okumpi ne Besu Peoli.

Musa Alagira Abantu Okuba Abawulize

⁴ Kale nno kaakano, muwulire, Ayi Isirayiri, mutege amatu eri amateeka n'ebiragiyo bye njenda okubayigiriza. Mubigonderenga era mubigob-

ererenga, muliba balamu, mulyoke muyingire mu nsi *MUKAMA* Katonda wa bajjajammwe gy'abawa mugyet-walire ebeere obutaka bwammwe obw'enkalakkalira.

² Temwongerangako ku mateeka ge mbalagira, so temugatoolangako, naye mukwatenga ebiragiro bya *MUKAMA* Katonda wammwe, bye mbategeeza.

³ Mwerabirako n'amaaso gammwe gennyini ebyo byonna *MUKAMA* bye yakola e Baali Peoli. Abo bonna mu mmwe abaagoberera, era ne basinza Baali e Peoli, *MUKAMA* Katonda wo yabazikiriza; ⁴ naye mmwe abaanywerera ku *MUKAMA* Katonda wammwe, mukyali balamu leero.

⁵ Kale, mulabe nno, mbayigirizza amateeka n'ebiragiro nga *MUKAMA* Katonda wange bwe yandagira, mulyoke mubigobererenga nga mutuuse mu nsi gye mugenda okuyingiramu, n'okugyefunira ng'obutaka bwammwe obw'enkalakkalira. ⁶ Mugagobererenga n'obwegenderenza, kubanga ekyo kiriraga ensi endala obugezi bwammwe n'obutegeevu bwammwe. Ensi ezo bwe ziriwulira ku mateeka gano gonna zirigamba nti, "Ddala abantu b'eggwanga lino ekkulu bategeevu era ba magezi." ⁷ Kubanga ggwanga ki eddala ekkulu erimanyiddwa eririna bakatonda b'abantu baalyo okumpi n'abantu abo, nga ffe bwe tulina *MUKAMA* Katonda waffe, abeera okumpi naffe buli lwe tumukoowoola? ⁸ Era ggwanga ki eddala ekkulu erimanyiddwa eririna amateeka n'ebiragiro eby'obwenkanya nga bino bye nteeka mu maaso gammwe leero?

⁹ "Ekikulu, weekuume nnyo nga weerabirira mu ngeri gye weeyisaamu, olemenga kwerabira ebyo byonna amaaso go bye gazze galaba oleme okubiganya okuva mu mutima gwo ennaku zonna ez'obulamu bwo. Biyigirizenga abaana bo, nabo babiyigirizenga abaana baabwe. ¹⁰ Kirungi mujjukire nga bwe mwayimirira awali *MUKAMA* Katonda wammwe, ku lusozi Kolebu, bwe yanjamba nti, 'Kunjaanya abantu bonna obandeetere wano we ndi, bawulire ebigambo byange, balyoke bayige okumpulira nga bantya; banzisengamu ekitiibwa ennaku zonna ze balimala ku nsi, era ebigambo ebyo babiyigirizenga abaana baabwe. ¹¹ Mwasembera ne muyimirira wansi w'olusozi, ne mulaba nga lwaka omuliro ogwatuukira ddala waggulu ku ggulu, nga gwetooloddwa ebire n'ekizikiza ekikutte.' ¹² Bw'atyo *MUKAMA* Katonda n'ayogera nammwe ng'asinzira wakati mu muliro. Mwawulira envuga y'ebigambo bye, naye ekikula kye temwakiraba; mwakoma ku ddooboozi lyokka. ¹³ Yabategeeza endagaano ye eyali mu Mateeka Ekkumi, ge yawandika ku bipande by'amayinja ebibiri, n'abalagira okugagobereranga. ¹⁴ Era mu kaseera ako *MUKAMA* Katonda n'andagira mbayigirize amateeka n'ebiragiro bye musaana okugonderanga, nga muli mu nsi gye mugenda okwefunira ng'obutaka bwammwe obw'enkalakkalira, nga mumaze okusomoka Yolu-daani.

Okusinza Bakatonda abalala Kuwerebwa

¹⁵ "Ku lunaku olwo *MUKAMA* Katonda bwe yayogera gye muli ng'asinzira wakati mu muliro ku lusozi Kolebu, temwalaba kikula kye kya ngeri yonna. Noolwekyo mwekuumenga nnyo, ¹⁶ mulemenga okweyoonona nga mwekolera bakatonda abalala, aba buli ngeri, abali mu bifaananyi ebiri ng'omusajja oba ng'omukazi, ¹⁷ oba ebifaanana ng'ensolo ez'oku nsi, oba ng'ennyonyi ezibuuka mu bbanga, ¹⁸ oba ebifaanana ng'ebiramu byonna ebitambulira wansi oba ebyekulula ku tta-ka; oba ebifaanana ng'ebyennyanya ebiri mu mazzi agali wansi w'ettaka. ¹⁹ Era weekuumenga nnyo bw'onooyimusanga amaaso go okutunula waggulu ku ggulu, n'olaba enjuba, n'omwezi n'emmunyeenyeyi, n'ebitiibwa byabyo, n'osendebwasendebwa n'obiweereza, era n'obivuunamira n'obisinza; songa ebyo byonna bye bintu *MUKAMA* Katonda wo bye yawa amawanga gonna agali wansi w'eggulu. ²⁰ Naye mmwe, *MUKAMA* yabaggya mu Misiri, mu mbiga esaanuusa ebyuma, mubeerenga bantu be ab'obusika bwe, nga bwe muli leero.

²¹ "Ate n'ekirala, *MUKAMA* yansunguwalira ku lwammwe, ne yeerayirira nti nze sigenda kusomoka mugga ogwo Yoludaani nnyingire mu nsi eyo ennungi *MUKAMA* Katonda wammwe gy'abawa okubeera obusika bwammwe. ²² Naye nze kinsaanira okufiira wano mu nsi eno kaakano mwe tuli, sigenda kusomoka mugga Yoludaani; naye mmwe muligusomoka ne mwefunira ensi eyo ennungi okubeera obutaka bwammwe obw'enkalakkalira. ²³ Mwegenderenza nnyo ne muteerabira ndagaano ya *MUKAMA* Katonda wammwe gye yakola nammwe. Temwekoleranga bitali Katonda mu kufaanaanyiriza okw'ekintu kyonna *MUKAMA* Katonda wo kye yakugaana okukola. ²⁴ Kubanga *MUKAMA* Katonda wo muliro ogwokya ne gusaanyawo, ye Katonda ow'obuggya.

Ekibonerezo olw'Okusinza Bakatonda Abalala

²⁵ "Bw'olimala okuzaala abaana ng'ofunye n'abazukulu, era nga mu nsi omwo mumazeemu emyaka mingi nga mukaddiye; ne mugenda mweyoononanga nga mwekolera bakatonda abalala ab'engeri zonna, ne mukolanga ebibi mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo ne mumusunguwazanga, ²⁶ nkoowoola eggulu n'ensi okubeera abajulirwa bange ku lunaku lwa leero nga mbakuutira mmwe nti, Bwe muneeyoononanga bwe mutyo, muliggweerawo ddala mu nsi eyo gye mugenda okwefunira okuba obutaka bwammwe, nga mumaze okusomoka Yoludaani. Muligibeeramu akabanga katono ne muzikirizibwa mwenna. ²⁷ *MUKAMA* anaabasaasanyanga mu mawanga amalala, era erisigalayo batono mu mmwe abalibeera mu nsi ezo *MUKAMA* Katonda gy'anaabanga abasindiikirizza. ²⁸ Nga muli eyo munaasinzanga bakatonda abakolebwa

n'emikono gy'abantu, mu miti ne mu mayinja, abatayinza kulaba, oba okuwulira oba okulya, wadde okuwunyiriza. ²⁹ Naye ng'oli eyo, bw'onoononyanga *MUKAMA* Katonda wo, onoomulabanga, singa onoomunonyanga n'omutima gwo gwonna awamu n'omwoyo gwo gwonna. ³⁰ Ebintu ebyo byonna bwe binaakutuukangako n'olaba ennaku nnyingi, olwo onookomangawo eri *MUKAMA* Katonda wo mu biseera eby'oluvannyuma, n'omugonderanga. ³¹ Kubanga *MUKAMA* Katonda wo ajjudde okusaasira, taakusulirirenga wadde okukuzikiriza, oba okwerabira endagaano ye gye yakola ne bajjajjaabo gye yabalayiririra.

Isirayiri, Eggwanga Eddonde

³² "Kale, weebuuzee leero ku byafaayo eby'ebiro eby'edda, nga naawe tonnabeerawo, okuva ku lunaku Katonda lwe yatonderako omuntu n'amuteeka ku nsi; weebuuzee okuva ku luuyi olumu olw'eggulu okutuuka ku luuyi olulala. Waali wabaddewo ekintu ekikulu nga kino, oba waali wabaddewo akiwulirako? ³³ Abantu abamawanga amalala baali bawuliddeko ku ddooboozi lya Katonda ng'ayogerera mu muliro, ne basigala nga bakyali balamu, nga mmwe bwe mwaliwulira ne muba balamu? ³⁴ Nantiki, waali wabaddewo katonda eyali agezezzaako okwetwalira eggwanga erimu ng'aliggya wakati mu ggwanga eddala, ng'ataddewo ebigezo, n'okukola ebyamagero, n'obubonero, n'ebyuunyonyo, n'entalo, ng'alaga omukono gwe ogw'amaanyi, n'omukono gwe omuwanvu; oba n'ebikolwa ebinene ebitiisa, okufaanana ng'ebintu *MUKAMA* Katonda wammwe bye yabakolera nga muli mu Misiri, nga mwenna mutunula?

³⁵ "Walagibwa ebintu ebyo byonna olyoke otegeere nga *MUKAMA* ye Katonda; era nga awatali ye tewali mulala. ³⁶ Yakuleka n'owulira eddoooboozi lye nga liva mu ggulu alyoke akuyigirize. Yakulaga omuliro gwe omungi ennyo ku nsi, n'owulira ebigambo bye nga biva mu muliro ogwo. ³⁷ Olw'okubanga yayagala nnyo bajjajjaabo naawe muzzukulu waabwe eyabaddirira, yakuggya mu nsi y'e Misiri ng'akozesa obuyinza bwe obungi. ³⁸ Yakuwangulira amawanga amakulu era agakusinga ggwe amaanyi, alyoke akuyingize mu nsi yaabwe, era agikuwe ggwe okubeeranga obusika bwo nga bwe kiri leero.

³⁹ "Noolwekyo osaana okitegeerere ddala okuva ku lunaku lwa leero, era okinywereze ddala mu mutima gwo nti *MUKAMA* ye Katonda yekka ali waggulu mu ggulu ne wansi ku nsi; so tewali mulala. ⁴⁰ Kale, mugonderenga amateeka ge n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero; olwo nno eby'obulamu bwo n'embeera yo biryoke bikugenderenga bulungi, ggwe n'ezzadde lyo eririddawo; bw'otyoo olyoke owangaalenga ng'oli mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okubeeranga obutaka bwo obw'enkalakkalira."

Ebibuga eby'Obuddukiro

⁴¹ Awo Musa n'ayawula ebibuga bisatu ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani, ⁴² nga mu bibuga ebyo, omuntu yenna anaabanga asse muntu munne nga tagenderedde, mw'anaddukiranga, kubanga munne anaabanga amusse mu butanwa nga tamuliiko kiruyi kubanga tabangako mulabe we; anadukiranga mu kimu ku bibuga ebyo yeewonye naye okuttibwa. ⁴³ Bino bye byali ebibuga ebyo: Bezeri, nga kiri mu ddungu mu nsi engulumivu kyokka nga waggulu mbyabyatavu, nga kye ky'Abalewubeeni; ne Lamusi mu Gireyaadi, nga kye ky'Abagaadi; ne Golani mu Basani, nga ky'ekitundu ky'Abamanase abaagabana oluuyi olwo.

Musa Ayanjula Amateeka

⁴⁴ Gano ge mateeka Musa ge yateeka mu maaso g'abaana ba Isirayiri, ⁴⁵ era ono ye kalonda w'obujulirwa, n'amateeka, n'ebiragiro, Musa bye yategeeza abaana ba Isirayiri nga bavudde mu Misiri, ⁴⁶ nga bali mu kiwonvu ekiriraanye Besu Peoli ku buvanjuba bw'omugga Yoludaani, mu nsi eya Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafugiranga mu Kesuboni, Musa n'abaana ba Isirayiri gwe baali bamaze okuwangula nga bavudde mu nsi ey'e Misiri. ⁴⁷ Ensi eyo baali bagitutte awamu n'ensi ya Ogi kabaka wa Basani, abo nga be bakabaka ababiri abaabanga ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani. ⁴⁸ Ensi eyo yali eva ku Aluweri ekiri ku njegoyego y'Ekiwonvu Alunoni n'okutuuka ku lusozi olunene Siriyoni era olwo ye Kerumooni, ⁴⁹ n'ezingiramu ne Alaba ekiri ku luuyi olw'ebuvanjuba obwa Yoludaani, okutuukira ddala ku Nnyanja ya Alaba, ye Nnyanja ey'Omunonyo, wansi w'olugulungujjo lw'olusozi Pisuga.

Amateeka Ekkumi

5 Awo Musa n'akunnya Isirayiri yenna, n'abagamba nti, Wulira, Ayi Isirayiri, amateeka n'ebiragiro bye nkutegeeza ng'owulira ku lunaku lwa leero.

Mubiyige era mubigobererenga n'obwegenderereza. ² *MUKAMA* Katonda waffe yakola naffe endagaano nga tuli e Kolebu. ³ Endagaano eyo *MUKAMA* Katonda teyagikola ne bazadde baffe, naye yagikola naffe abali wano era abalamu ku lunaku lwa leero. ⁴ *MUKAMA* Katonda yayogera nammwe nga mwolekaganye naye, ye ng'asinziira mu muliro ku lusozi olunene. ⁵ Mu kaseera ako nze nnali nnyimiridde wakati wa *MUKAMA* nammwe okubatuusaako ekigambo kya *MUKAMA* Katonda, kubanga mmwe mwali mutidde omuliro, noolwekyo ne mutalinnya ku lusozi olunene.

N'abagamba nti:

⁶ “Nze *MUKAMA* Katonda wo, eyakuggya mu Misiri, mu nsi gye mwafuulibwa abaddu.

⁷ “Tobeeranga na bakatonda balala wabula Nze nzekka.

⁸ Teweekoleranga kintu kyonna ekyole ekifaanana n’ekintu kyonna ekiri waggulu mu ggulu, oba wansi ku nsi, oba ekiri mu mazzi agali wansi w’ensi. ⁹ Ebyo tobivuunamiranga so tobisinzanga. Kubanga Nze *MUKAMA* Katonda wo ndi Katonda wa buggya; mbonereza abaana olw’ebibi bya bakitaabwe n’ebya bajajjaabwe okutuusa ku mulembe ogwokusatu n’ogwokuna ogw’abo abankyawa. ¹⁰ Naye abo enku mi n’enkumi abanjagala era abakwata amateeka gange, mbalaga okwagala kwange okutaggwaawo.

¹¹ Tokozesanga linnya lya *MUKAMA* Katonda wo ng’olayira ebitaliimu nsa: kubanga *MUKAMA* talirema kumusalira musango ne gumusinga omuntu oyo alayirira obwereere erinnya lye.

¹² Olunaku lwa Ssabbiiti lujjukirenga era olutukuzenga, nga *MUKAMA* Katonda wo bwe yakulagira. ¹³ Kolanga emirimu gyo, ofaabiine mu nnaku omukaaga, ¹⁴ naye olunaku olw’omusanvu ye Ssabbiiti ya *MUKAMA* Katonda wo. Ku lunaku olwo tokolerangako mulimu gwonna; ggwe, wadde mutabani wo, wadde muwala wo, wadde omuweereza wo omusajja, oba omuweereza wo omukazi, oba ente yo eya sseddume, oba endogoyi yo, oba ku nte zo endala zonna, oba omugenyi ali omumwo, abaweereza bo abasajja, n’abaweereza bo abakazi, nabo balyoke bawummuleko nga ggwe. ¹⁵ Ojjukiranga nga wali muweereza mu nsi ey’e Misiri, *MUKAMA* Katonda wo n’akuggyayo n’omukono gwe omuwanvu era ogw’amaanyi. *MUKAMA* Katonda wo kyeyava akulagira okuumenga olunaku olwa Ssabbiiti.

¹⁶ Kitaawo ne nnyoko obasangamu ekitiibwa, nga *MUKAMA* Katonda wo bwe yakulagira, olyoke owangaale, era obeerenga n’emirembe, mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy’akuwa.

¹⁷ Tottanga.

¹⁸ Toyendanga.

¹⁹ Tobbanga.

²⁰ Towaayirizanga muntu munno.

²¹ Teweegombanga mukyala wa muntu munno. So tweegombanga nnyumba ya muntu munno, newaakubadde ennimiro ye, newaakubadde omuweereza we omusajja, newaakubadde omuweereza we omukazi, wadde ente ye, oba endogoyi ye, oba ekintu kyonna ekya muntu munno.”

Katonda ne Musa ku Lusozi Sinaayi

²² Ago ge mateeka *MUKAMA* ge yalangirira eri ekibina kyammwe kyonna, nga muli wansi w’olusozi Sinaayi, ng’ayogera n’eddoboosi ery’omwanguka eryava mu muliro, n’ekire, n’ekizikiza ekikutte ennyo; teyay-

ongerako birala. Bw’atyo n’agawandiika ku bipande bibiri eby’amayinja, n’abinkwasa.

²³ Bwe mwawulira eddoboosi nga liva mu kizikiza, ate ng’olusozi lwaka omuliro, ne musembera gye ndi, n’abakulembeze bonna ab’ebika byammwe, n’abakulu bammwe bonna. ²⁴ Ne mugamba nti, “Laba, *MUKAMA* Katonda waffe atulaze ekitiibwa kye n’obukulu bwe, era n’eddoboosi lye ne tuliwulira nga lifuluma wakati mu muliro. ²⁵ Kale, kaakano tufiira ki? Kubanga omuliro guno omungi bwe guti gujja kutusaanyaawo, tufe tuggweewo, singa twongera okuwulira eddoboosi lya *MUKAMA* Katonda waffe. ²⁶ Kubanga, ani mu bantu omuntu eyali awulidde ku ddooboosi lya Katonda omulamu ng’ayogera wakati mu muliro, nga ffe bwe tuliwulidde, n’asigala ng’akyali mulamu? ²⁷ Ggwe, musemberere, owulirize bulungi byonna *MUKAMA* Katonda waffe by’anaayogera. Olyoke otubuulire ebyo byonna *MUKAMA* Katonda waffe by’anaakugamba. Tujja kubiwuliriza era tubigondere.”

²⁸ *MUKAMA* yawulira ebigambo byammwe, bwe mwayogera nange, *MUKAMA* Katonda n’angamba nti, “Ebigambo abantu abo bye bakugambye mbiwulidde. Byonna bye boogedde bibadde birungi. ²⁹ Singa nno bulijjo emitima gyabwe gibeera bwe gityo; ne bantya, era ne bagonderanga amateeka gange gonna, ne balyoka balaba ebirungi awamu n’abaana baabwe emirembe gyonna! ³⁰ Genda obagambe baddeyo mu weema zaabwe. ³¹ Naye ggwe sigala wano nange, ndyoke nkutegeeze amateeka gonna n’ebiragiyo, by’ojja okubayigiriza babikolerengako nga bali mu nsi gye mbawa okubeera obutaka bwabwe obw’enkalakkalira.

³² “Noolwekyo mwegenderenzenga nnyo, mukolenga nga *MUKAMA* Katonda wammwe bw’abalagidde; mulemenga okukyama okulaga ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono. ³³ Mutambulirenga mu kkubo *MUKAMA* Katonda wammwe ly’abalagidde, mulyoke mubenga balamu, mugaggawale, era muwangaalenga nga muli mu nsi eja okubeera obutaka bwammwe obw’enkalakkalira.”

Yagalanga *MUKAMA* Katonda wo

⁶ “Kale nno, bino bye biragiyo, n’amateeka, *MUKAMA* Katonda wammwe bye yandagira okubayigiriza, mubikwatenga era mubigonderenga, nga mumaaze okusomoka omugga Yoludaani nga muyingidde mu nsi eja okubeera obutaka bwammwe obw’enkalakkalira. ² Bw’otyo ggwe n’abaana bo, n’abaana b’abaana bo oluvannyuma lwabwe, olyoke otyenga *MUKAMA* Katonda wo ennaku zonna ez’obulamu bwo, ng’ogondera amateeka ge n’ebiragiyo bye, bye nkuwa leero; olyoke owangaalenga. ³ Noolwekyo, wulira, Ayi Isirayiri, ogonderenga ebiragiyo ebyo n’obwegenderenza, ebintu byonna bikugenderenga bulungi, mulyoke muzaale mwalenga nnyo, mu nsi ekuluku-

ta n'amata n'omubisi gw'enjuki, nga *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabo bwe yakusuubiza.

Etteeka ly'Okwagala

⁴ "Wulira, Ayi Isirayiri: *MUKAMA* Katonda waffe ali omu. ⁵ Oyagalanga *MUKAMA* Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'omwoyo gwo gwonna, n'amaanyi go gona. ⁶ Amateeka gano ge nkuwa leero ogakwatan-ga ku mutima gwo. ⁷ Ogayigirizanga abaana bo n'obwegendereza. Ogoogerengako bw'onoobanga otudde mu maka go, ne bw'onoobanga otambula mu kkubo, bw'onoobanga ogalamiddeko, ne bw'onoobanga ogolokose. ⁸ Onoogasibanga ku mikono gyo, nga bwe bubonero obw'okukujjukizanga, era ogatekanga ne ku kyenzi kyo. ⁹ Onoogawandiikanga ku myango gy'en-nyumba yo, era ne ku nzi zo.

¹⁰ "*MUKAMA* Katonda wammwe bw'alimala okukutu-usa mu nsi gye yalayirira bajjajjaabo: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo okugibawa, nga mulimu ebibuga ebinene ebikulaakulana, by'otaazimba, ¹¹ n'amayumba agajjudde buli kintu kyonna ekirungi, ky'otaateekamu, n'enzizi z'otaasima, n'ennimiro z'emizabbibu n'emizeeyituuni z'otaasimba; kale, bw'onoomalanga okulya n'okkuta, ¹² weekuumenga olemenga okwerabira *MUKAMA* eyakuggya mu nsi ey'e Misiri eyali ey'obuddu.

¹³ "Otyanga *MUKAMA* Katonda wo. Ye gw'obanga oweereza yekka, era mu linnya lye lyokka mw'obanga olayiriranga. ¹⁴ Temuweerezanga bakatonda balala, bakatonda b'amawanga aganaabanga gabeetoolodde; ¹⁵ kubanga *MUKAMA* Katonda wo, ali wakati mu mmwe, Katonda wa buggya; obusungu bwe bugenda kukubuubuukirangako, akuzikirize, akumalewo ku nsi. ¹⁶ Temugezesanga *MUKAMA* Katonda wammwe, nga bwe mwakola nga muli e Masa. ¹⁷ Munyiikirenga okukuumanga n'okugonderanga amateeka n'ebiragiro *MUKAMA* Katonda wammwe by'akuwadde. ¹⁸ Okolanga ebyo *MUKAMA* by'akkiriza ebituufu era ebirungi; olwo olyoke obe bulungi ng'oyingidde mu nsi eyo ennungi *MUKAMA* gye yalayirira bajjajjaabo okugibawa, ¹⁹ ng'agobyemu abalabe bo bonna, nga *MUKAMA* Katonda bwe yasubiza.

Okunnyonyolanga Abaana Amateeka

²⁰ "Mu biseera ebirijja, omwana wo bw'akubuuzanga nti, Ebyo byonna ebinyonyola buli kalonda, n'amateeka, n'ebiragiro *MUKAMA* Katonda waffe bye yabalagira, bitegeeza ki? ²¹ Omuddangamu nti, 'Twali baddu ba Falaawo mu nsi ey'e Misiri, naye *MUKAMA* Katonda n'atuggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi. ²² *MUKAMA* Katonda n'alaga obubonero obw'ekitalo, n'akola ebyamagero ebinene era ebitatendeka ku Misiri ne ku Falaawo n'ab'omu maka ge bonna, nga naffe tulaba. ²³ N'atuggyayo n'atuyingiza muno alyoke atuwe ensi eno gye yalayirira bajjajjaffe okugibawa. ²⁴ *MUKAMA* n'atulagira okukwatanga amateeka gano

gonna n'okugagonderanga, n'okutyanga *MUKAMA* Katonda waffe ennaku zonna, alyoke atukuumenga nga tuli mu mbeera ennungi, era nga tuli balamu, nga bwe tuli leero. ²⁵ Era singa tuneegenderezanga ne tukwata amateeka gano gona ne tugagonderanga, mu maaso ga *MUKAMA* Katonda waffe, nga bwe yatulagira, tunaabanga tutuukirizza ebyo by'ayagala.'"

Isirayiri n'Amawanga Amalala

⁷ *MUKAMA* Katonda wo bw'akutuusanga mu nsi mw'ojja okuyingira, ogyetwalire okuba obutaka bwo, nga n'amawanga mangi amaze okugagobamu, n'amawanga gano omusanvu agakusinga obunene n'amaanyi: Abakiiti, n'Abagirugaasi, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, ² *MUKAMA* Katonda wo ng'amaze okugagabula mu mukono gwo, ng'obawangudde, kikugwanira obazikirize ddala. Tokolanga nabo ndagaano, so tobakwatirwanga kisa. ³ Tofumbiriganwanga nabo. Towangayo muwala wo kufumbirwanga mutabani we, oba mutabani we okuwasanga muwala wo. ⁴ Kubanga bagenda kukyanya mutabani wo alekerengaawo okugoberera *MUKAMA*, baweerezanga bakatonda abalala; era obusungu bwa *MUKAMA* bunaababuubuukirangako n'akuzikiriza mangu. ⁵ Naye bwe muti bwe mu-naakolanga: Munaamenyanga ebyoto bya bakatonda baabwe, ne mwasaayasa amayinja gaabwe ge bawonga, ne mubetentabetenta empagi zaabwe eza Asera, ne mwokya bakatonda baabwe mu muliro. ⁶ Kubanga oli ggwanga ttukuvu eri *MUKAMA*. *MUKAMA* Katonda wo yakulonda okuva mu mawanga gona agali ku nsi okubeeranga eggwanga lye, lye yeefunira ly'asuuta ennyo.

⁷ *MUKAMA* okugenda okubalonda n'okubaagala ennyo bw'aty; si lwa kubanga mwe mwali musinga amawanga amalala gona obungi; nedda, mwe mwali musinga obutono mu mawanga gona. ⁸ Naye lwa kubanga *MUKAMA* Katonda yabaagala, n'akuuma endagaano gye yakola ne bajjajjammwe, n'abanunula n'omukono gwe ogw'amaanyi ng'abaggya mu nsi ey'obuddu, n'abawonya obuyinza bwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. ⁹ Noolwekyo osaananga okukitegeeranga nga *MUKAMA* Katonda wo ye Katonda; Katonda omwesigwa akuuma endagaano ye ey'okwagala okutaggwaawo eri abamwagala era abagondera ebiragiro bye okutuuka ku mireembe olukumi. ¹⁰ Naye

abo abamukyawa alibeesasuza n'okuzikirizibwa; tagenda kulwawo kwesasuzo oyo amukyawa. ¹¹ Noolwekyo weegenderezanga nnyo ogonderenga amateeka n'ebiragiro bye nkugamba olunaku lwa leero.

¹² Bwe munaakwatanga amateeka ago, ne mugagonderanga n'obwegendereza, ne *MUKAMA* Katonda

wo agenda kuumanga endagaano ye, gye yakola ne bajajjaabo ey'okwagala kwe okutaggwaawo.

¹³ Agenda kukwagalanga, akuwenga omukisa; era alikwaza ne weyongera obungi. Aliwa omukisa ez-zadde lyo n'ebibala eby'oku ttaka lyo, n'emmere yo ey'empeke, ne wayini wo, n'amafuta go, n'ennyana ez'ente zo, n'abaana ab'endiga zo, ng'oli mu nsi *MUKAMA* gye yalayirira bajajjaabo, okugikuwa. ¹⁴ Onoofunanga omukisa okusinga amawanga amalala gonna; tewaabengawo musajja oba mukazi mugumba mu mmwe, wadde ente zammwe ezitaazaalanga. ¹⁵ *MUKAMA* takkirizenga ndwadde yonna kukukwata. So taakuleeterenga ndwadde ezo ez'akabi, ze wamanyanga, ez'e Misiri, naye anaazireeteranga abo bonna abakukyawa. ¹⁶ Onoozikirizanga abo bonna *MUKAMA* Katonda b'anaakuwanguzanga, tobatunuulizanga liiso lya kisa, tobabbiranga ku liiso. So toweerezanga bakatonda baabwe, kubanga ogwo gugendanga kuku-fuukira mutego.

Katonda Aliwangula Amawanga

¹⁷ Oyinza okwebuza mu mutima gwo nti, "Amawanga ag'amaanyi gatyo okutusinga, tulisobola tutya okugagoba mu nsi zaago?" ¹⁸ Naye amawanga ago to-gatyanga; ojjukiranga *MUKAMA* Katonda wo kye yakola Falaawo ne Misiri yonna. ¹⁹ Weerabirako n'amaaso go gennyini ebibonobono, n'obubonero obw'ebyamagero, n'eby'ekyewuunyo, *MUKAMA* bye yakozesa okukugya mu nsi y'e Misiri n'omukono gwe omuwanvu ogw'amaanyi. *MUKAMA* Katonda wo bw'atyo bw'anaakolanga amawanga ago gonna g'otya. ²⁰ Ate *MUKAMA* Katonda wo anaaweerezanga ennumba mu balabe bo ne zibaluma, okutuusa n'abo abanaabanga basigaddewo mu lutalo, nga beekwese, lwe ziribazikiririza ddala. ²¹ Tobatyanga, kubanga *MUKAMA* Katonda wo abeera wakati mu mmwe, mukulu era wa ntiisa. ²² *MUKAMA* Katonda wo amawanga ago anaagendanga agaggyawo linnalimu, mpola mpola. Toligazikiriza gonna mulundi gumu, si kulwa ng'ensolo ez'omu nsiko zaala ne zikuyitirira obungi. ²³ Naye *MUKAMA* Katonda wo anaagagabulanga mu mukono gwo n'ageeraliikirizanga ng'agatabuddetabudde, okutuusa lwe ganaazikirizibwanga. ²⁴ Anaagabulanga bakabaka baago mu mukono gwo n'osangulira ddala amannya gaabwe okuva wansi w'eggulu. Tewaabengawo muntu n'omu anaayimiranga mu maaso go okukwanjanga, ojjanga kubazikiriza. ²⁵ Ebifaananyi ebyole ebya bakatonda baabwe munaabyokyanganga mu muliro. Teweegombanga zaabu na ffeeza anaabibeerangako. So tomwetwaliranga alemenga kukufuukira mutego; kubanga ekikolwa ekyo kya muzizo eri *MUKAMA* Katonda wo. ²⁶ Toyinzanga mu nnyumba yo kintu kyonna ekyomuzizo, olemenga kuba mukolimire ng'ekintu ekyo bwe kiri. Onookiyayiranga ddala era onookitamirwanga ddala, kubanga kyakolimirwa.

Ekisa kya *MUKAMA* mu Ddungu

⁸ Mugonderanga amateeka gonna ge nkulagira leero, mulyoke mubeerenga balamu era mwale, muyingire ensi *MUKAMA* Katonda gye yalayirira bajajjammwe okugibawa mmwe ng'obutaka bwammwe. ² Onojjukiranga emyaka gino gyonna amakumi ana *MUKAMA* Katonda gy'azze ng'akukulembera okukuyisa mu ddungu alyoke akugezese, akukakkanye obeere muwombeefu omwetoowaze, era yeekkaanye mu mutima gwo alabe obanga onookwatanga amateeka ge. ³ Era yakukkakkanya n'akulumya enjala, n'akuliisa emmaanu, gye wali tolabangako wadde bakadde bo okugiwulirako, alyoke akuyigirize nti omuntu taba mulamu na mmere yokka, wabula na buli kigambo ekiva mu kamwa ka *MUKAMA* Katonda. ⁴ Mu myaka gino gyonna amakumi ana, engatto zo tezaakukaddiwako n'ebigere byo tebyazimba. ⁵ Noolwekyo osaana okitegeere mu mutima gwo nti, Ng'omusajja bw'akangavvula mutabani we, ne *MUKAMA* Katonda wo bw'akukangavvula.

⁶ "Onookwatanga amateeka ga *MUKAMA* Katonda wo ng'otambuliranga mu makubo ge, era ng'omutya, ng'omussaamu ekitiibwa. ⁷ Kubanga *MUKAMA* Katonda wo akutwala mu nsi ennungi ennyo: ensi erimu emigga, n'ebidiba, n'ensulo ez'amazzi agakulukutira ku nsozi ne mu biwonvu. ⁸ Ensi omukula enjaano ne sayiri, n'emitiini n'emikomamawanga, ensi ey'emizabibibu n'omubisi gw'enjuki; ⁹ ensi, emmere gy'etebeerenga ya bbula, nga buli ky'oneetaaganga onookifunanga; ensi, ng'ebyuma ge mayinja gaayo, era gy'onoosimanga ekikomo mu nsozi zaayo. ¹⁰ Awo bw'onoolyanga n'okkuta, weebazenga *MUKAMA* Katonda wo olw'okukuwa ensi ennungi bw'etyo.

Okulabulwa Obutaba b'Amalala

¹¹ "Weegenderezenga nnyo olemenga kwerabiranga *MUKAMA* Katonda wo, ng'ogaananga okukwatanga amateeka ge, n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero. ¹² Si kulwa ng'onoolyanga n'okkuta, ne weezimbiranga amayumba amalungi, n'otereera; ¹³ amagana go n'ebisibo byo nga bigezze, ne zaabu yo ne ffeeza yo nga byaze, nga ne buli kintu ky'onoobanga nakyo nga kyeyongedde okwala, ¹⁴ kale olwo omutima gwo ne gujjangamu amalala, ne weerabiranga *MUKAMA* Katonda wo eyakugya mu nsi ey'e Misiri mu nnyumba ey'obuddu. ¹⁵ Eyakukulemberanga n'akuyisanga mu ddungu eddene era eezibu ennyo eritiisa, ekkalu omutali tuzzi, nga libunye emisota emikambwe egy'obusagwa, n'enjaba. Eyakugyira amazzi mu lwazi. ¹⁶ Yakuliisanga emmaanu mu ddungu, emmere bajajjaabo gye baali batalabangako. Yali ng'akwetoowazisa era nga bw'akugezese, ku nkomerero biryoke bikugendere bulungi. ¹⁷ Weekuunganga, olemenga okuloozanga mu mutima gwo nti, 'Obugagga bunu

bwonna mbufunye olw'obuyinza bwange n'amaanyi g'emikono gyange.' ¹⁸ Naye ojjukiranga *MUKAMA* Katonda wo, kubanga y'akuwa obuyinza okufuna obugagga, alyoke atuukirize endagaano ye gye yalayirira bajajjaabo, nga bwe kiri leero.

¹⁹ "Bwe kanaakutandanga ne weerabiranga *MUKAMA* Katonda wo, n'ogobereranga bakatonda abalala, n'obasinzanga n'obavuunamiranga, mbategeeza mmwe leero nti ddala ddala mugenda kuzikirira. ²⁰ Nga bwe mulaba amawanga *MUKAMA* g'azikiriza mu maaso gammwe, nammwe bwe mulizikirira bwe mutyo, bwe mutaligonderanga ddooboozi lya *MUKAMA* Katonda wammwe."

⁹ Wulira, Ayi Isirayiri. Osemeredde olunaku lw'oja okusomokerako omugga Yoludaani, oyingire mu nsi omuli amawanga agakusinga obunene, ogyetwalire ogyefunire. Olisangamu ebibuga ebinene ebyebulunguddwa ebigo ebyawanvuwa okutuuka ku ggulu. ² Abantu baayo be batabani ba Anaki, ba maanyi era bawanvu. Obamanya bulungi, era wawulirako dda nga boogerwako nti, "Ani ayinza okwolekera Abanaki?"

³ Naye kitegeere leero nga *MUKAMA* Katonda wo y'akukulembera buli gy'oba olaga yonna, era ng'ali ng'omuliro ogusaanyaawo buli kintu. Ab'amaanyi abo agenda kubasiguukulula abazikirize nga naawe olaba. Noolwekyo ogenda kubagobamu obamalirewo ddala mu kaseera katono, nga *MUKAMA* bw'akusuubizza.

⁴ *MUKAMA* Katonda wo bw'alimala okugobamu amawanga ago gonna nga naawe olaba, tewee-waananga nga weeyogerako nti, "*MUKAMA* ansoboze-sezza okuyingira mu nsi muno n'okugifuna olw'obutuukirivu bwange;" songa lwa butali butuukirivu bwa mawanga ago, *MUKAMA* kyanaava agagobamu mu maaso go. ⁵ Ojja kuyingira mu nsi yaabwe ogitwale, si lwa kubanga oli mutuukirivu, oba omwesigwa; wabula lwa kibi ky'amawanga ago *MUKAMA* Katonda wo kyanaava agagoba mu maaso go, atuukirize n'ekisubizo kye yalayirira bajajjaabo: Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo. ⁶ Osaana okitegeere ng'ensi eno ennungi *MUKAMA* Katonda gy'akuwa okugyefunira tagikuwa lwa kubanga oli mutuukirivu; kubanga oli muntu alina ensingo enkakanyavu.

Ennyana eya Zaabu

⁷ Ojjukiranga, era tosaana kwerabiranga, nga bwe wasunguwaza *MUKAMA* Katonda wo ng'oli mu ddungu. Okuviira ddala ku lunaku lwe wava mu nsi ey'e Misiri mubadde mujeemera *MUKAMA* n'okutuusa lwe mutuse mu kifo kino. ⁸ Ku lusozi Kolebu mwanyiiiza *MUKAMA* Katonda, obusungu bwe ne bubuubuuka nnyo n'okwagala n'ayagala okubazikiriza. ⁹ Bwe nalinnya ku lusozi okuweebwa ebipande eby'amayinja, nga bye byaliko endagaano *MUKAMA* Katonda gye yali alagaanye nammwe, ne mmala ku lusozi ennaku amakumi ana emisana n'ekiro, saalya ku mmere wadde okun-

ywa ku mazzi. ¹⁰ *MUKAMA* Katonda n'ampa ebipande bibiri eby'amayinja nga biwandiikiddwako n'engalo ya Katonda. Ku byo kwali kuwandiikiddwako amateeka *MUKAMA* ge yali abalangiridde ng'ali ku lusozi wakati mu muliro ku lunaku olwo nga mwenna mukunjaanye.

¹¹ Ku nkomerero y'ennaku amakumi ana n'ebiro amakumi ana *MUKAMA* Katonda n'ampa ebipande ebibiri eby'amayinja nga bye bipande eby'endagaano. ¹² Awo *MUKAMA* Katonda n'anjamba nti, "Situka ove mangu wano oserengete, kubanga abantu bo be waggya mu Misiri boonoonye. Beekyusizza mangu ne bava mu kkubo lye nabalagira okutambulirangamu, ne beekolera ekibumbe ekisaanuuse ekitali Katonda."

¹³ Era *MUKAMA* Katonda ne yeeyongerera n'anjamba nti, "Neetegerezza abantu bano, ne ndaba nga bantu abalina ensingo enkakanyavu, nga ggwanga lya mputtu. ¹⁴ Leka mbazikirize, erinnya ly'eggwanga lyabwe ndisangulewo wansi w'eggulu. Ndikuggyamu eggwanga eddene era ery'amaanyi okusinga eggwanga lyabwe."

¹⁵ Bwe ntyo ne nkyuka ne nva ku lusozi ne nserengeta, ne ndeka ng'olusozi lwaka omuliro. Ebipande byombi eby'amateeka eby'endagaano nabirina mu mikono gyange gyombi. ¹⁶ Bwe natunula ne ndaba nga mwonoonye mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wammwe; mwali mwekoledde ekitali Katonda nga mukibumbye okufaanana ng'ennyana; mwali mukyuse mangu okuva mu kkubo *MUKAMA* lye yali abalagidde. ¹⁷ Bwe ntyo ne nzirira ebipande byombi bye nnali nkutte mu ngalo zange ne mbikasuka wansi ne byatikirayatikirira mu maaso gammwe nga nammwe mulaba.

¹⁸ Ate ne nziramu okweyala wansi awali *MUKAMA* Katonda okumala ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro, *MUKAMA* bwe yali amaliridde okubazikiriza ddala yee-funire eggwanga eddala; ne sirya ku mmere wadde okunywa ku tuzzi okumala ennaku amakumi ana emisana n'ekiro, olw'ekibi kye mwali mukoze, bwe mwakola ebitasaana mu maaso ga *MUKAMA* Katonda ne mumusunguwaza. ¹⁹ Ne ntya nnyo olw'obusungu bwa *MUKAMA* Katonda n'ekiruyi kye, kubanga yali abasunguwalidde nnyo ng'ayinza n'okubazikiriza. Naye era *MUKAMA* n'ampuliriza ne ku mulundi ogwo. ²⁰ Era *MUKAMA* yali asunguwalidde nnyo Alooni nga n'okumuzikiriza ayinza okumuzikiriza. Naye mu kiseera ekyo ne Alooni ne mmusabira nnyo. ²¹ Ne nzirira ennyana eyabaleetera okusobya, ne ngyokya mu muliro. Ne ngisekulasekula ne ngisa, n'efuuka olufufugge. Olu-fufugge olwo ne nduyiwa mu kagga akaali kakulukuti-ra ku lusozi olunene.

²² *MUKAMA*, mwayongerera okumusunguwaza bwe mwali e Tabera, n'e Masa, n'e Kiberosu Kataava.

²³ Era *MUKAMA* bwe yabasindika okuva e Kadesub-anea, yabagamba nti, "Mwambuke mwetwalire ensi gye mbawadde." Naye ne mujeemera ekiragiro kya

MUKAMA Katonda wammwe. Temwamwesiga wadde okumugondera. ²⁴ Kasookedde mbamanya, ebbanga eryo lyonna mubadde mujeemera *MUKAMA* Katonda.

Musa Yeegayirira *MUKAMA* ku lwa Isirayiri

²⁵ Bwe ntyo ne nambaala ku ttaka nga neevuunise mu maaso ga *MUKAMA*, okumala ennaku amakumi ana emisana n'ekiro; kubanga *MUKAMA* Katonda yali agambye nti ajja kubazikiriza. ²⁶ Ne nsaba *MUKAMA* nti, Ayi *MUKAMA* Katonda, bano be bantu bo, era obusika bwo bwennyini, be wanunula n'obaggya mu nsi ey'e Misiri n'omukono gwo ogw'amaanyi. ²⁷ Nkusaba ojjujire abaddu bo, era abaweereza bo, Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo osonyiwe obukakanyavu bw'eggwanga lino, n'obunafu bwalyo n'ebibi byalyo. ²⁸ Ab'omu nsi mwe watuggya baleme okugamba nti, "Olwokubanga *MUKAMA* yali tasobola kubatuusa mu nsi gye yabasubiza, era olwokubanga yali abakyaye nnyo, kyeyava abaggyayo mu Misiri alyoke abattire mu ddungu." ²⁹ Kubanga lino lye ggwanga lyo, be bantu bo ab'obusika bwo, be waggya mu Misiri n'obuyinza bwo obungi, n'omukono gwo ogw'amaanyi.

Ebipande eby'Amayinja Ebyokubiri Okwawandiikwa Amateeka

10 Mu kiseera ekyo *MUKAMA* Katonda n'anjamba nti, "Tema mu jjinja ebipande bibiri eby'amayinja ebifaanana nga biri ebyasooka, era obajje n'Essanduuko ey'omuti, olyoke oyambuke gye ndi ku lusozi. ² Nzija kuwandiika ku bipande ebyo ebigambo ebyali ku bipande ebyasooka, bye wayasa; olyoke obiteeke mu Ssanduuuko."

³ Bwe ntyo ne mbajja Essanduuko mu muti ogw'akasiya, ne ntema ne mu jjinja ebipande bibiri eby'amayinja nga bifaanana nga biri ebyasooka, ne ndyoka nyambuka ku lusozi nga nkutte ebipande byombi mu ngalo zange. ⁴ *MUKAMA* Katonda n'awandiika ku bipande ebyo ebigambo bye yali awandiise ku bipande biri ebyasooka, ge Mateeka Ekkumi ge yali abalangiridde ku lusozi ng'ali wakati mu muliro, ku lunaku lwe mwakunjaanirako. *MUKAMA* Katonda n'abinkwasa. ⁵ Bwe ntyo ne nkyusa obuwufu ne nzikirira okuva ku lusozi, ebipande ne mbiteeka mu Ssanduuuko gye nabajja, nga *MUKAMA* Katonda bwe yandagira, ne kaakano mwe biri.

⁶ Abaana ba Isirayiri ne batambula okuva e Beeru Beneyaakani ne batuuka e Mosera. Awo Alooni we yafiira era we yaziikibwa. Mutabani we Eriyazaali n'amusikira n'atandika okukola emirimu gya Alooni egy'Obwakabona. ⁷ Bwe baava awo ne batambula okutuuka e Gudugoda; bwe baava e Gudugoda ne batuuka e Yotubasa, nga mu nsi eyo mulimu emigga egyali gikulukuta amazzi. ⁸ Mu kiseera ekyo *MUKAMA* n'ayawula ekika kya Leevi okusitulanga Essanduuko ey'Endagaano ya *MUKAMA*, n'okuyimiranga mu maaso

ga *MUKAMA* Katonda, n'okwatulanga emikisa gye mu linnya lye, nga bwe bakyakola n'okutuusa leero.

⁹ Noolwekyo Abaleevi tebaafuna mugabo wadde ekitungu eky'obusika mu nsi ensuubize nga baganda baabwe ab'ebika ebirala bwe baafuna; kubanga *MUKAMA* bwe busika bwabwe, nga *MUKAMA* Katonda wo bwe yabagamba.

¹⁰ Nabeerayo ku lusozi ne mmalayo ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro, ng'omulundi guli ogwasooka. Ne ku mulundi guno *MUKAMA* yampuliriza. *MUKAMA* Katonda yali tayagala kukuzikiriza. ¹¹ *MUKAMA* n'anjamba nti, "Genda okulembere abantu, bakwate olugendo lwabwe, bayingire mu nsi gye nalayirira bajajjaabwe okugibawa, bagyefunire."

Ebikulu Katonda bye Yeetaaga

¹² Kale nno, ggwe Isirayiri, kiki *MUKAMA* Katonda wo ky'akwetaagako wabula okutya *MUKAMA* Katonda wo, okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okumwagalanga, n'okuweerezanga *MUKAMA* Katonda wo n'omutima gwo gwonna n'emmeeme yo yonna, ¹³ n'okugonderanga amateeka ga *MUKAMA* n'ebiragiro bye, nga bwe nkukuutira leero olw'obulungi bwo?

¹⁴ Laba, *MUKAMA* Katonda wo ye nannyini ggulu, era n'eggulu erisinga okuba waggulu ennyo nalyo lirye, n'ensi ne byonna ebigirimo. ¹⁵ Kyokka era *MUKAMA* yakwana bajajjaabo n'abaagala nnyo, ne yeerondera mmwe, bazzukulu baabwe, okubeera ku ntikko y'amawanga gonna nga bwe kiri leero. ¹⁶ Noolwekyo mukomole emitima gyammwe, era mukomye okubeera n'amawagali. ¹⁷ Kubanga *MUKAMA* Katonda wammwe ye Katonda wa bakatonda, era ye *MUKAMA* w'abakama, ye Katonda omukulu, nannyini buyinza era Katonda atiibwa, atalina kyekubiira, era atalya nguzi. ¹⁸ Bamulekwa abataliiko bakitaabwe, ne banamwandu, abamalira ensonga zaabwe mu bwenkanya; era ayagala ne bannamawanga abatambuze, ng'abawa emmere n'ebiyokwambala. ¹⁹ Kale nno, mwagalanga bannamawanga kubanga nammwe mwaliko bannamawanga mu nsi ey'e Misiri. ²⁰ Otyanga *MUKAMA* Katonda wo era muweerezanga. Munyaerengako, era mu linnya lye mw'onoolayiriranga. ²¹ Oyo, lye ttendo lyo era ye Katonda wo, ayakukolera ebyamagero ebyo byonna ebikulu ggwe kennyini bye weerabirako n'amaaso go. ²² Bajajjaabo bwe baaserengeta e Misiri, bonna awamu baali bawera abantu nsanvu; kaakano *MUKAMA* Katonda wo abafudde bangi nnyo ng'emmunyeenye ez'oku ggulu.

Ekiragiro ky'Okwagalanga *MUKAMA* Katonda

11 Yagalanga *MUKAMA* Katonda wo, ogonderenga ebigambo bye by'akukuutira, n'ebiragiro bye, n'amateeka ge ennaku zonna. ² Mutegeere nga ku lunaku lwa leero soogera na baana bammwe abataamanyana era abataalaba ku kukangavvula kwa *MUKAMA*

Katonda wammwe, n'ekitiibwa kye n'omukono gwe ogw'amaanyi, era ogw'obukuumi; ³ era abataalaba ku byamagero bye yakola n'ebintu byonna bye yakolera wakati mu Misiri, ku Falaawo, ye kabaka w'e Misiri n'eri ensi ye yonna; ⁴ ne bye yakola eggwe lya Misiri n'em-balaasi zaalyo n'amagaali gaalyo; era nga amaggye ago bwe yagazikiririza mu mazzi ag'omu Nnyanja Emyufu bwe gaali nga gabagoberera, n'agamalirawo ddala n'okutuusa leero. ⁵ Abaana bammwe si be baalaba ebyo byonna MUKAMA bye yabakolera okuva nga muli mu ddungu n'okutuuka wano mu kifo kino, ⁶ era ne kye yakola Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu, mutabani wa Lewubeeni, ettaka bwe lyayasamyaka kamwa kaalyo, wakati mu baana ba Isirayiri bonna, ne libamira n'ab'omu maka gaabwe bonna, n'eweema ez'ensiisira zaabwe zonna, ne buli kiramu kyabwe kyonna kye baalinako obwannanyini. ⁷ Naye mmwe bennyini mwe mwabiraba n'amaaso gammwe, ebintu ebyo ebikulu MUKAMA by'azze akola.

Ekiragiro ky'Okukwatanga Amateeka

⁸ Noolwekyo mukwatenga amateeka gonna ge mbalagira leero, mulyoke mubeere n'amaanyi okuyingira mu nsi gye mujja okwefunira, nga mumaze okusomoka omugga Yoludaani, ⁹ bwe mutyo mulyoke muwangaalenga nga muli mu nsi MUKAMA gye yalayirira bajjajjammwe okugibawa awamu ne bazzukulu baabwe, ng'eyo ye nsi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki. ¹⁰ Kubanga ensi gy'ogenda okuyingira, ogyefunire, tefaanaana ng'ensi y'e Misiri, gye mwava, gye wasimbanga ensigo zo n'ozifukiriranga n'ebbomba gye wasambyanga ekigere, ng'afukirira ennimiro y'enava. ¹¹ Naye ensi gye mugenda okwefunira nga musomose omugga Yoludaani, ye nsi ey'ensozi n'ebiwonvu, enywa amazzi g'enkuba agava mu ggulu. ¹² Ye nsi MUKAMA Katonda wo gy'alabirira. Amaaso ga MUKAMA Katonda wo gabeera ku nsi eyo bulijjo, okuva ku ntandikwa y'omwaka okutuuka ku nkomerero yaagwo.

¹³ Bwe munaagonderanga amateeka gano ge mbalagira leero: okwagalanga MUKAMA Katonda wammwe, n'okumuweerezanga n'omutima gwammwe gwonna, n'emmeeme yammwe yonna, ¹⁴ kale, anaatonnyesanga enkuba mu nsi yammwe mu biseera byayo: enkuba eya ddumbi n'eya ttoggo, olyoke okungulenga emmere yo ey'empeke, weefunire ne wayini omusu n'amafuta. ¹⁵ Era anaakuzanga omuddo mu malundiro go ente zo gwe zinaalyanga; naawe onoolyanga emmere n'okkuta.

¹⁶ Mwegenderenzanga nnyo, mulemenga okukyama ne mubula, ne muweerezanga bakatonda abalala era ne mubavuunamiranga. ¹⁷ Kale obusungu bwa MUKAMA ne bubabuubuukirangako, n'aggalangawo eggulu, enkuba ne tetonnyanga, n'ettaka ne litabalangako bibala, ne muzikiriranga ne muggwaawo mangu ku nsi ennungi MUKAMA gy'abawa.

Abaana Abato Okuyigirizibwanga Amateeka

¹⁸ Kale muterekenga ebigambo byange bino mu mutima gwammwe ne mu mmeeme yammwe; munaabisibanga ku mikono gyammwe ng'akabonero ak'okubibajjukizanga, era mubitekanga ne ku byenyi byammwe. ¹⁹ Mubiyigirizenga abaana bammwe, ng'obinyumyako bw'onoobanga otudde mu nnyumba yo, ne bw'onoobanga otambula mu nguudo; ne bw'onoogalamirangako, era ne bw'onoositukanga. ²⁰ Era onoobiwandikanga ku myango ne ku nzigi, ²¹ mmwe n'abaana bammwe mulyoke muwangaalenga nnyo, mumale ennaku nnyingi nga ebbanga eggulu lye lirimala nga liri waggulu w'ensi, nga muli mu nsi MUKAMA gye yasubiza bajjajjammwe okugibawa.

²² Bwe muneegenderenzanga, ne mugonderanga ebi-ragiro bino byonna bye mbawa okubikolanga: kwe kwagalanga MUKAMA Katonda wammwe, n'okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okumunywererangako; ²³ kale, MUKAMA anaagobangamu amawanga ago gonna aganaabanga mu maaso gammwe, ne mwefunira ensi z'amawanga ago agabasinga mmwe obunene era n'amaanyi. ²⁴ Buli we munaalinnyanga ekigere kyammwe, ekifo ekyo kinaabeeranga kyammwe; okuva ku ddungu okutuuka ku Lebanoni, n'okuva ku Mugga Fulaati okutuuka ku nnyanja ey'ebugwanjuba. ²⁵ Tewaabengawo muntu n'omu anaasobolanga okubaziyiza. MUKAMA Katonda wammwe aliteeka entiisa n'ekikangabwa mu bannansi bonna, buli we munaagendanga, nga bwe yabasubiza.

Omukisa n'Ekikolimo

²⁶ Mulabe, ku lunaku lwa leero nteeka mu maaso gammwe omukisa n'ekikolimo. ²⁷ Omukisa, bwe munaagonderanga amateeka ga MUKAMA Katonda wammwe ge mbalagira leero; ²⁸ ekikolimo, bwe munaagonderanga mateeka ga MUKAMA Katonda wammwe, ne mukyamanga okuva mu kkubo lye mbalagira leero, ne mugobereranga bakatonda abalala be mwali mutamanyi. ²⁹ MUKAMA Katonda wo bw'alikutu-usa mu nsi gy'ogenda okuyingiramu ogyetwalire ng'obutaka bwo obw'enkalakkalira, omukisa oguteekanga ku lusozi Gerizimu, n'ekikolimo ku lusozi Ewali. ³⁰ Ensozi ezo ziri mitala wa Yoludaani ku ludda olw'ebugwanjuba obw'oluguudo ng'oyolekedde enjuba gy'egwa, okumpi n'emiti eminene egy'e Mole, mu nsi y'Abakanani ababeera mu Alaba ku miriraano gya Girugaali. ³¹ Muli kumpi okusomoka omugga Yoludaani mwefunire ensi MUKAMA Katonda wammwe gy'abawa. Bwe mulimala okugyetwalira, nga mwe mubeera, ³² mwegenderenzanga nnyo mugonderanga amateeka gonna, n'ebiragiro bye nteeka mu maaso gammwe leero.

Ekyoto Kimu Kyokka eky'Ebiweebwayo

12 Gano ge mateeka n'ebiragiro bye musaana okukwatanga n'obwegendereza, nga muli mu nsi *MUKAMA* Katonda wa bajajjaabo gy'akuwadde okubeera obutaka bwo ebbanga lyonna lye mulimala ku nsi. ² Muzikirizanga ddala ebifo byonna ebiri ku gasozi ne ku nsozi, ne wansi w'agati aganene, ³ banaggwanga be mugenda okutwalako ensi yaabwe gye basinziza; n'amayinja gaabwe mugaasaayasanga, n'empagi zaabwe eza Asera mulizimenyaamenya ne muzookya mu muliro; n'ebibajje ebya bakatonda baabwe mubitemaatemanga n'amannya gaabwe mu bifo ebyo ne mugasanguliramu ddala.

⁴ *MUKAMA* Katonda wammwe, ye temumusinzanga mu ngeri eyo nga bali bwe bakola. ⁵ Mmwe munoonyanga mu bika byammwe byonna, ekifo *MUKAMA* Katonda wammwe ky'alibalondera we munaateekanga Erinnya lye ne mumuzimbira awo ennyumba ye ey'okubeerangamu. Mu kifo ekyo gye munaagendanga okumusinzanga; ⁶ awo we munaaleetanga ebiweebwayo byammwe ebyokebwa ne biweebwayo ebirala, n'ebitundu byammwe eby'ekkumi, n'ebirabo eby'enjawulo, n'obweyamo bwammwe, n'ebiweebwayo ebya kyeyagalire, n'ebibereberye eby'omu bisibo byammwe n'eb'omu biraalo byammwe. ⁷ Mmwe n'ab'omu nnyumba zammwe munaaliiranga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wammwe, munaasanyukanga ne mwenyumirizanga mu buli kintu kyonna kye munaabanga mukoze n'emikono gyammwe, kubanga *MUKAMA* Katonda wo anaabanga akuwadde omukisa.

⁸ Temukolanga nga bwe tukola wano leero, nga buli omu akola nga bw'alaba ekisaanidde, ⁹ kubanga temunnatuuka mu kiwummulo ne mu busika *MUKAMA* Katonda wammwe bw'abawa. ¹⁰ Naye bwe mulimala okusomoka omugga Yoludaani, ne mubeera mu nsi *MUKAMA* Katonda wammwe gy'abawa nga bwe busika bwammwe, ng'abawadde n'okuwummula, nga temukyataataaganyizibwa balabe bammwe abanaabanga babeetoolodde n'okutuula ne mutuulanga mu mirembe; ¹¹ kale nno, mu kifo ekyo *MUKAMA* Katonda wammwe kyanaabanga yeerondedde okutuuzanga omwo Erinnya lye, omwo mwe munaaleetanga buli kintu kyonna kye mbalagira: ebiweebwayo byammwe ebyokebwa, n'ebiweebwayo ebirala, n'ebitundu byammwe eby'ekkumi, n'ebirabo eby'enjawulo, n'ebirabo ebisinga obulungi mu bintu byammwe bye munaabanga mweyamyeye okuwaayo eri *MUKAMA*.

¹² Munaasanyukiranga awo mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wammwe, mmwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe, n'abaweereza bammwe abasajja, n'abaweereza bammwe abakazi, n'Abaleevi ab'omu bibuga byammwe, kubanga bo ku bwabwe tebalifuna mugabo oba obusika okufaanana nga mmwe.

¹³ Weekuumanga n'otaweerayo biweebwayo by'omu

buli kifo kyonna ky'onoolabanga. ¹⁴ Obiweereengayo mu kifo ekyo ekimu kyokka *MUKAMA* ky'anaakulonderanga okuva mu kimu ku bika byo; era omwo mw'onookoleranga ebyo byonna bye nkulagira.

Ebiragiro ku Biweebwayo ebitali bya bulijjo

¹⁵ Naye onettiranga ku bisolo ebinaabanga mu bibuga byo, oba mpeewo oba njaza, n'olya ennyama nnyingi nga bw'onooyagalanga, ng'omukisa bwe guli *MUKAMA* Katonda wo gw'anaakuwanga. Abalongoofu mu by'emikolo n'abatali balongoofu, bonna banaalyanga. ¹⁶ Wabula omusaayi temugulyanga; mu-naaguyiwanga wansi ku ttaka ng'amazzi. ¹⁷ Mu bibuga byo toliirangamu kitundu ekimu eky'ekkumi eky'emmere yo ey'empeke, oba ekya wayini wo, oba eky'amafuta go; oba ebibereberye eby'omu bisibo byo n'eb'omu biraalo byo, oba n'obweyamo bwo oba n'ebiweebwayo ebya kyeyagalire; wadde n'ebirabo ebitali bya bulijjo. ¹⁸ Onoobiriiranga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo, mu kifo ekyo *MUKAMA* Katonda wo ky'anaabanga akulondedde; ggwe, ne mutabani wo, ne muwala wo, n'omuweereza wo omusajja n'omuweereza wo omukazi, n'Omuleevi anaabanga mu bibuga byo, era onoosanyukiranga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo mu buli kintu kyonna ky'onooobanga okoze n'emikono gyo. ¹⁹ Weekuumanga nnyo obutalagajjaliranga Muleevi ebbanga lyonna ly'olimala ng'oli mulamu ku nsi.

²⁰ *MUKAMA* Katonda wo bw'aligaziya amatwale go, nga bwe yakusuubiza, n'oyoyanga okulya ku nnyama ng'ogamba nti, "Nandiyagadde okulya ku nnyama." Kale, onoolyanga ennyama ennyingi nga bw'onooyagalanga. ²¹ Ekifo, *MUKAMA* Katonda wo ky'anaabanga akulondedde okuteekamu Erinnya lye, bwe kinaabanga kiri wala n'ewuwo kale onooyinzanga okutta ku zimu ku nsolo ez'omu bisibo byo ne mu biraalo byo *MUKAMA* by'anaabanga akuwadde, nga bwe nkulagidde; era mu bibuga byo onooyinzanga okulya ennyama ennyingi nga bw'onooyagalanga. ²² Onoogiryanga nga bw'onooyanga empeewo n'enjaza. Abalongoofu n'abatali balongoofu bonna banaalyanga. ²³ Naye weekuumanga obutalyanga musaayi; kubanga omusaayi bwe bulamu, ate nga tekikugwaniranga kulyanga bulamu ng'olya ennyama. ²⁴ Togulyanga; oguyiwanga wansi ku ttaka ng'amazzi. ²⁵ Togulyanga, oloke obeerenga mu ddembe, ggwe, n'abaana bo, ng'okoze ebituufu mu maaso ga *MUKAMA*.

²⁶ Naye ebintu byo ebitukuvu ne byonna by'oneeyamanga okuwaayo, onobiddiranga n'obitwalanga mu kifo *MUKAMA* ky'anaabanga akulondedde. ²⁷ Onooleetanga ebiweebwayo byo ebyokebwa, ennyama n'omusaayi, ku Kyoto kya *MUKAMA* Katonda wo. Omusaayi gw'ebiweebwayo byo ebirala gunaafukibwanga ku Kyoto kya *MUKAMA* Katonda wo, naye ennyama onoooyinzanga okugirya. ²⁸ Weegenderezanga oku-

goberera ebiragiro bino byonna bye nkuwa, olyoke obeenga bulungi, ggwe, n'abaana bo, oluvannyuma lwo, emirembe gyonna, kubanga onoobanga okoze ekituufu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo.

Okulabula ku Kusinza bakatonda abalala

²⁹ Amawanga ago g'ogenda okulumba ogatwaleko ensi yaabwe, *MUKAMA* agenda kugazikiriza nga naawe olaba. Naye bw'obanga omaze okubagoba mu nsi yaabwe, n'okugibeeramu n'ogibeeramu, ³⁰ era ng'amawanga ago gamaze okuzikirizibwa nga naawe olaba, weekuumanga n'otabuuliriza ku bya bakatonda baabwe ng'ogamba nti, "Ab'omu mawanga ago baasinzanga batya bakatonda baabwe, nange njagala nkole bwe ntyo?" ³¹ *MUKAMA* Katonda wo tomusinza mu ngeri efaanana ng'eya bali, kubanga mu kusinza bakatonda baabwe bakoleramu ebikolobero bingi *MUKAMA* by'atayagala, by'akyawa. Bayokya ne batabani baabwe ne bawala baabwe mu muliro nga ssaddaaka eri bakatonda baabwe.

³² Kibagwanidde okunyiikiranga okukolanga buli kintu kye mbalagira, tokyongerangako wadde okukikendeelangako.

13 Mu mmwe bwe mulabikangamu nnabbi oba omuntu n'akutegeeza eby'omu maaso nga yeeyambisa ebirooto, n'alangirira ebyamagero oba ebyewuunyisa ebijja okubeerawo, ² era ebyamagero ebyo, oba ebyewuunyisa ebyo by'anaabanga alangiridde ne bituukirira, n'alyoka akugamba nti, "Ka tugoberere bakatonda abalala era tubaweerezenga" (bakatonda ggwe b'otomanyangako), ³ towulirizanga bigambo bya nnabbi oyo, oba omuloosi w'ebirooto oyo. Kubanga *MUKAMA* Katonda wammwe anaabanga abagezesa bugezesa ategeere obanga munaabanga mumwagala n'omutima gwammwe gwonna n'em-meeme yammwe yonna. ⁴ *MUKAMA* Katonda wammwe gwe munaagobereranga, era ye yekka gwe munaatyanga, era amateeka ge, ge munaakwatanga, era n'eddoboosi lye, lye munaawulirizanga era lye munaagonderanga, era ku ye kwe munaanywereranga. ⁵ Kale nno nnabbi oyo, oba omuloosi w'ebirooto oyo anattibwanga, kubanga anaabanga abasasamaza mu jeemere *MUKAMA* Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, n'abanunula mu nnyumba ey'obuddu, nnabbi oyo ng'akusasamaza, ove mu kkubo ettuufu *MUKAMA* Katonda wo lye yakulagira okutambuliranga mu. Bw'otyo ekibi ekiri mu mmwe, bw'onookimalanga mu.

⁶ Omuntu yenna, ne bw'abanga muganda wo oba mutabani wo, oba muwala wo, oba mukazi wo omuganzi ennyo, oba mukwano gwo gw'oyagala ennyo ow'okulusegere, n'akusendasendanga mu kyama ng'agamba nti, "Jjangu tugende tusinze bakatonda abalala," bakatonda ggwe b'otomanyangako, ne bakadde bo be batamanyangako, ⁷ bakatonda

ab'abantu ababeetoolodde, ab'oku muliraano, oba abeewala, okuva ensi gy'etandikira ne gy'ekoma, ⁸ to-muwulirizanga, so by'anaakugambanga tobikolanga. Tomusaasiranga era tomuzibiikirizanga wadde okumusonyiwanga. ⁹ Omuttiranga ddala. Gw'omusokan-gako ng'attibwa n'abantu bonna ne bassa okwo.

¹⁰ Onoomukubanga amayinja n'omutta, kubanga anaabanga agezezzaako okukukyusa akuggye ku *MUKAMA* Katonda wo eyakuggya mu nsi ey'e Misiri mu nnyumba ey'obuddu. ¹¹ Kale Isirayiri yonna banaakiwuliranga banaatyanga, era tewaabeerengawo mu mmwe n'omu anaddangayo okukola ekibi ng'ekyo.

¹² Bw'owuliranga mu kimu ku bibuga *MUKAMA* Katonda wo by'akuwa okubeerangamu, ¹³ nga mulimu abantu abali mu mmwe abasituse ne basikiriza abantu b'omu kibuga kyabwe ekyo nga babagamba nti, "Ka tugende tusinze bakatonda abalala," bakatonda be mutamanyangako, ¹⁴ kale nno kikusaanira obuulirizenga nnyo ku kintu ekyo, okyekebejjenga, okyekkaanyizenga ddala. Bwe kinaakakasibwanga nga kya mazima, nga wakati mu mmwe waliwo abakoze ekintu ekibi bwe kityo, ¹⁵ kale, abantu bonna abanaabeeranga mu kibuga onoobattanga n'ekitala, awamu n'ebisolo byabwe bye balunda byonna.

¹⁶ Omunyago gwonna onoogukunjaanyizanga wakati mu kibangirizi eky'omu kibuga, era onooyokyanga ekibuga kyonna n'omunyago gwako n'omuliro, ng'ekiweebwayo ekiri awamu ekyokebwa eri *MUKAMA* Katonda wo. Ekibuga ekyo kinaasigalanga awo nga kifunvu eky'olubeerera, tekiddibwengamu kuzimbibwa.

¹⁷ Tewaabeerengawo kintu na kimu ku ebyo ebinaabanga bimaze okukolimirwa ky'onoosangibwanga nakyo, bwe butyo obusungu bwa *MUKAMA* obunaabanga obungi ennyo bunakkakkananga; anaakukwatirwanga ekisa, n'akulaganga okwagala kwe, n'akwongeranga okwala, nga bwe yalayirira bajjajjaabo, ¹⁸ kubanga onoogonderanga eddoboosi lya *MUKAMA* Katonda wo n'okwatanga amateeka ge gonna ge nkuwa leero, n'okolanga ebisaanidde mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo.

Okuwera Empisa ez'Ekikaafiiri

14 Muli baana ba *MUKAMA* Katonda wammwe. Temwesalangako misale oba enjola ku mibiri gyammwe, wadde okwemwangako enviiri ez'omu bwenyi nga mufiiriddwa ¹, ² kubanga oli ggwanga ttukuvu eri *MUKAMA* Katonda wo. Mu mawanga gonna ag'oku nsi, *MUKAMA* ggwe gwe yalondamu okuba eggwanga lye eddonde lye yeefunira.

Ebyokulya Ebirongoofu n'Ebitali Birongoofu

³ Temulyanga nnyama ya kisolo kyonna ekitali kiron-goofu eky'omuzizo. ⁴ Bino bye bisolo bye munaalyan-

¹ okwemwangako enviiri ez'omu bwenyi nga mufiiriddwa egyo gyali mize gya kusinza balubaale.

ga: ente, endiga, embuzi, ⁵ enjaza, empeewo, ennan-gaazi, embulabuzi, entamu, entenjo n'endiga ez'omu nsiko. ⁶ Era munaayinzanga okulya ensolo ezirina ebinuulo ebyawulamu wabiri nga zizza n'obwenkulumu. ⁷ Naye nno ku ezo ezirina ebinuulo ebyawulamu oba nga zizza obwenkulumu, zino temuziryanga: enjamira, akamyu, n'omusu. Kubanga newaakubadde nga zizza obwenkulumu, ekinuulo kyazo sikyawulemu, si nnongoofu za muzizo gye muli. ⁸ Embizzi nazo si nnongoofu, kubanga newaakubadde zirina ekinuulo ekyawulemu, naye tezizza bwenkulumu, noolwekyo zinaabanga za muzizo gye muli. Ennyama yaazo temugiryanga so temukwatanga wadde okukoma ku mirambo gyazo.

⁹ Mu biramu ebibeera mu mazzi, munaalyanga ebyo ebirina amaggwa ku mugongo n'amagalagamba.

¹⁰ Naye ebyo byonna ebitalina maggwa na magalagamba temubiryanga, kubanga si birongoofu gye muli.

¹¹ Ennyonyi ennongoofu munaaziryanga. ¹² Naye zino temuziryanga: empungu, ennunda, makwanzi, ¹³ wonzi, eddiirawamu, kamunye n'ez'ekika kye, ¹⁴ namunjoona owa buli ngeri; ¹⁵ ne maaya, n'olubugabuga, olusove, enkambo n'ekika kyazo, ¹⁶ ekiwuugulu, n'ekukufu, ekiwuugulu eky'amatu; ¹⁷ n'ekimbala, n'ensega, n'enkobyokkoby; ¹⁸ ne kasii-da, ne ssekanyolya, n'ekika kye, n'ekookotezi, n'ekinyira.

¹⁹ Ebiwuka byonna ebirina ebiwaawaatiro nga bigendera mu kibinja si birongoofu gye muli, temubiryanga. ²⁰ Ekiramu kyonna ekirongoofu ekirina ebiwaawaatiro munaayinzanga okukirya.

²¹ Ekintu kyonna kye munaasanganga nga kimaze okufa, temukiryanga. Onooyinzanga okukiwanga munnaggwanga anaabeeranga mu bibuga byo ye n'akirya, oba onooyinzanga okukituzanga munnaggwanga. Kubanga oli ggwanga ettukuvu eri MUKAMA Katonda wo.

Tofumbiranga kabuzi kato mu mata ga nnyina waako.

Ebiragiho ku Kitundu Ekimu eky'Ekkumi

²² Buli lw'onookungulanga ebibala byo nga biva mu nnimiro yo buli mwaka, wegenderezanga n'ossangako wabbali ekitundu kyabyo eky'Ekkumi.

²³ Onoolyanga ekitundu eky'Ekkumi eky'emmere y'empeke, n'ekya wayini omusu, n'eky'amafuta, n'eky'ebibereberye eby'ebisibo byo n'eby'amagana go. Onookiriiranga mu maaso ga MUKAMA Katonda wo mu kifo ky'anaabanga yeerondede eky'okubeerangamu Erinnya lye, olyokenga oyige okutyanga MUKAMA Katonda wo bulijjo. ²⁴ Naye MUKAMA ng'akuwadde omukisa, kyokka ng'ekifo ekyo kye yeerondera okubeerangamu Erinnya lye kiri wala n'ewuwo, noolwekyo nga toosobolenga kwetikka ekitundu eky'ekku-

mi okukituusangayo, ²⁵ kale nno, onookiwaanyisanga mu omuwendo gw'ensimbi. Onoogendanga n'ensimbi ezo ng'ozinywezezza mu mukono gwo mu kifo MUKAMA Katonda wo kye yeerondera. ²⁶ Ensimbi ezo onoozeegulirangamu ekintu kyonna ky'onooyagalanga: gamba ente, oba endiga, oba envinnyo, oba ekyokunywa ekitamiiza, oba ekintu kyonna ky'onooyagalanga. Ggwe awamu n'ab'omu maka go bonna munaaliiranga awo mu maaso ga MUKAMA Katonda wo nga musanyuka. ²⁷ Naye nno, Omuleevi anaabeeranga naawe mu bibuga byo tomulagajjaliranga, kubanga ye talina mugabo wadde ebyobusika ebibye ku bubwe nga ggwe.

²⁸ Buli myaka esatu, ku buli nkomerero ya mwaka ogwokusatu, onooleetanga ebitundu eby'ekkumi byonna ebyo eby'ebibala byo byonna eby'omwaka ogwo, n'obiterekanga mu mawanika mu bibuga byo. ²⁹ Kale nno, Omuleevi kubanga taabanga na mugabo wadde ebyobusika nga ggwe, ne bamulekwa abatalina baki-taabwe ne nnamwandu; abo bonna abanaabanga babeera mu bibuga byo, bajjenga balye okutuusa lwe banakkutanga; bw'atyo MUKAMA Katonda wo alyoke akuwenga omukisa mu buli kimu kyonna ky'onookolanga n'emikono gyo.

Omwaka ogw'Okusonyiyirwangamu Amabanja

15 Ku buli nkomerero y'omwaka ogw'omusanvu, amabanja gonna onoogasonyiwanga. ² Okusonyiwa okwo kunaabeeranga bwe kuti: buli muntu eyawola munne ebbanja, anaasazangamu ebbanja eryo lye yamuwola. Temubanjanga Bayisirayiri bannammwe, kubanga ebiro MUKAMA by'anaabanga atadewo eby'okusonyiwagana amabanja binaabanga bimaze okulangirirwa. ³ Onooyinzanga okubanja munnaggwanga akusasule ¹, naye ebbanja muganda wo ly'akulinako onoolimusonyiwanga. ⁴ Naye tewaabeerengawo mwavu mu mmwe kubanga ng'otuse mu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa okugyefunira ng'obutaka bwo obw'enkalakkalira n'akuyiwangako emikisa gye emingi, ⁵ kasita onoogonderanga ddala MUKAMA Katonda wo, n'ogoberera n'obwegendereza ebiragiho bino byonna bye nkuwa leero. ⁶ Kubanga MUKAMA Katonda wo agenda kukuyiwako emikisa gye nga bwe yakusuubiza. Amawanga mangi onoogawolanga naye ggwe tojjanga kugeewolako. Onoofuganga amawanga mangi, naye go tegaakufuganga.

⁷ Bw'onoobanga oli mu bibuga by'omu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa, mu mmwe bwe munaabangamu munno omwavu ali mu kwetaaga tokakanyazanga mutima gwo wadde okukodowaliranga muganda wo oyo omwavu. ⁸ Omwanjululizanga engalo zo, n'omwawolanga n'okwagala kyonna ky'anaabanga yeetaaga okumuwekulako obuzibu bwe. ⁹ Weekuumenga nnyo

¹ Obutafaanana ng'Abayisirayiri, bannaggwanga baalimanga et-taka lyabwe omwaka ogwo; noolwekyo baasobolanga okusasula amabanja gaabwe.

olemenga kubeeranga na ndowooza eno embi mu mutima gwo nti, "Omwaka ogw'omusanvu ogw'okusonyiwa amabanja gusembedde," muganda wo n'omukwatirwa ettima n'otobaako ky'omuwa. Muganda wo ayinza okujulira eri *MUKAMA* n'osangibwanga ng'ogudde mu kibi. ¹⁰ Muwenga n'okwagala n'obutajuliriranga, kubanga olw'omwoyo ng'ogwo, *MUKAMA* Katonda wo ajjanga kukuwanga omukisa mu mirimu gyo gyonna, ne mu buli kintu ky'onootuusangako engalo zo. ¹¹ Olwokubanga mu nsi temuubulengamu baavu abali mu kwetaaga, kyenva nkulagira nti muganda wo omwavu era ali mu kwetaaga omwanjululizanga engalo zo bulijjo mu nsi yo.

Okuwa Eddembe Abaddu Abagule

¹² Omusajja Omwebbulaniya oba omukazi Omwebbulaniya gw'onoobanga oguze okukuweerezanga, bw'anaamalangako emyaka omukaaga, mu mwaka ogw'omusanvu onoomuddizanga eddembe lye. ¹³ Era bw'onoomutanga tomusiibulanga ngalo nsa. ¹⁴ Omuwangako, nga teweebalira, ku magana go, ne ku mmere yo ey'empeke, ne ku wayini wo. Omuwanga nga *MUKAMA* Katonda wo bw'anaabanga akuwadde omukisa. ¹⁵ Ojjukiranga nga wali muddu mu nsi y'e Misiri, *MUKAMA* Katonda wo n'akununulayo. Noolwekyo kyenva nkuwa ekiragiyo kino leero.

¹⁶ Naye omuddu bw'anaakugambanga nti, "Sijja kuva wano," kubanga akwagala nnyo ggwe n'abali mu maka go, era nga bw'abeera naawe aba bulungi; ¹⁷ kale nno, onoomulazanga awali oluggi, n'oddira olukato n'olufumitanga ^I mu kutu kwe okw'ebweru ne luyingira ne mu luggi; olwo anaabanga afuuse muweereza wo ennaku zonna ez'obulamu bwe bwonna. N'omuweereza wo omukazi naye onoomuyisanga bw'otyo.

¹⁸ Tolowoozanga nti omukwatiddwa ekisa kubanga akuweereza okumala emyaka mukaaga, nga buli mulimu gw'akola gwandikoleddwanga abaweereza ab'empeera babiri balamba. Era mu byonna by'onookolanga, *MUKAMA* Katonda wo anaakuwanga omukisa.

Ebibereberye eby'Ebisolo Ebirundibwa

¹⁹ Buli bibereberye ebisajja ebinaazaalibwanga mu ggana lyo ne mu kisibo kyo, onoobitukuzanga era binaabanga bya *MUKAMA* Katonda wo. Ente zo ennume embereberye tozikozeesanga mirimu, n'endiga zo embereberye tozisalangako byoya. ²⁰ Ebibereberye ebyo onoobiryanga buli mwaka, buli mwaka, ggwe n'ab'omu nju yo bonna, nga mubiriiranga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo, mu kifo *MUKAMA* ky'anaabanga yeerondedde. ²¹ Ekisolo bwe kinaabeerangako akamogo, gamba nga kirema, oba nga kizibe kya maaso, oba nga kiriko ekikyamu kyonna ekinene, tokiree-

^I Okuwumula okutu kaali nga kabonero ka buddu.

tanga ng'ekiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda wo. ²² Onookiriiranga mu bibuga byo. Omulongoofu n'atali mulongoofu mwenna munaabiryanga nga bwe munaalyanga empeewo oba enjaza. ²³ Naye omusaayi togulyanga, oguyiwanga wansi ku ttaka ng'ayiwa amazzi.

Embaga ey'Okuyitako

¹⁶ Ojjukiranga omwezi ogwa Abibu ng'ogukwataramu Okuyitako kwa *MUKAMA* Katonda wo, kubanga ekiro mu mwezi gwa Abibu, *MUKAMA* Katonda wo mwe yakuggyira mu nsi y'e Misiri. ² Onooleetanga ekiweebwayo eri *MUKAMA* eky'Okuyitako, ng'okiggya mu ggana lyo, ne mu kisibo kyo mu kifo *MUKAMA* ky'anaabanga yerondedde nga kye ky'okubeerangamu Erinnya lye. ³ Tokiryanga na mugaati omuzimbulukuse. Onoomalanga ennaku musanvu ng'emigaati gy'olya si mizimbulukuse, gye migaati egy'okulaba ennaku, kubanga mu Misiri wavaayo mu bwangu, bw'otyo olyokenga ojjukirenga, mu nnaku zonna ez'obulamu bwo, olunaku lwe wasitulirako ng'ova mu nsi y'e Misiri. ⁴ Tewaabeerengawo asangibwa na kizimbulukusa mu nsi yo yonna okumalanga ennaku musanvu. Ennyama gy'onootekateekanga, ey'ekiweebwayo, akawungeezi ku lunaku olw'olubereberye teesigalengawo kutuusa nkeera.

⁵ Tokkirizibwenga kuweerangayo mu bibuga byo *MUKAMA* Katonda wo by'akuwa, ekiweebwayo eky'Okuyitako, ⁶ wabula onookiweerangayo mu kifo *MUKAMA* ky'anaabanga yeerondedde eky'okubeerangamu Erinnya lye. Eyo gy'onooweerangayo Okuyitako akawungeezi ng'enjuba egwa, ng'ojjukiranga olunaku lwe wasitulirako ng'ova mu nsi y'e Misiri. ⁷ Onoofumbanga okuyitako okwo n'okuliira mu kifo *MUKAMA* Katonda wo kye yeerondera. Enkeera onoddangayo mu weema yo. ⁸ Onoolyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku mukaaga, kyokka ku lunaku olw'omusanvu kunaabanga kukuŋaana mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo okumusinz; tolukolerangako mulimu gwonna.

Embaga ey'Amakungula

⁹ Onoobalanga wiiki musanvu okuva ku kiseera lw'onookungulanga emmere ey'empeke okuva mu nnimiro yo omulundi ogusooka. ¹⁰ Kale nno onookwatanga Embaga ya Wiiki ezo ng'oleetera *MUKAMA* Katonda wo ekiweebwayo ekya kyeyagalire ekinaavanga mu ngalo zo, ng'emikisa bwe ginaabeeranga *MUKAMA* Katonda wo gy'anaabanga akuwadde. ¹¹ Onoosanyukiranga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo mu kifo ky'anaabanga yeerondedde okubeerangamu Erinnya lye. Onoosanyukanga ne batabani bo, ne bawala bo, n'abaweereza bo abasajja, n'abaweereza bo abakazi, n'Omuleevi anaabeeranga mu bibuga byo, ne munnaggwanga ne mulekwa, ne nnamwandu

abanaabeeranga mu mmwe. ¹² Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu nsi ey'e Misiri, osaana ogonderenga ebiragiyo ebyo n'obwegendereza.

Embaga ey'Ensiisira

¹³ Onookwatanga Embaga ey'Ensiisira okumala enaku musanvu ng'omaze okuyingiza ebyamakungula byo okubiggya mu gguuliro, ne wayini ng'omuggye mu ssogolero lyo. ¹⁴ Onoojaguzanga ng'oli ku Mbaga eyo, ggwe, ne mutabani wo, ne muwala wo, n'omuweereza wo omusajja, n'omuweereza wo omukazi, n'Omuleevi, n'omunnaggwanga, ne mulekwa, ne nnamwandu, abanaabeeranga mu bibuga byo. ¹⁵ Onoomalanga ennaku musanvu ng'ojaguza ku Mbaga eyo mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo mu kifo *MUKAMA* ky'aneeronderanga. Kubanga *MUKAMA* Katonda wo anaakuwanga omukisa mu bibala byonna eby'amakungula go, ne mu mirimu gyo gyonna gy'onootuusangako engalo zo, essanyu lyo bwe lityo linaabanga lijjuvu.

¹⁶ Abasajja bonna mu mmwe banaakunjaananga emirundi esatu buli mwaka, mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo, mu kifo ky'aneeronderanga, ku Mbaga y'Emigaati Egitali Mizimbulukuse, ne ku Mbaga eya Wiki Omusanvu, ne ku Mbaga ey'Ensiisira. Tewaabengawo n'omu anajjanga engalo enjereere awali *MUKAMA*. ¹⁷ Buli omu anaaleetanga ekirabo kye ng'obusobozi bwe bwe bunaabanga, nga bwesigamizibwa ku mikisa *MUKAMA* Katonda wo gy'anaabanga akuwadde.

Abalamuzi

¹⁸ Onoolondanga abalamuzi n'abakulembeze mu bantu, mu bika byo byonna, mu bibuga byo byonna, *MUKAMA* Katonda wo by'akuwa, baweerezenga abantu nga babasalirawo ensonga zaabwe nga tebasaliriza. ¹⁹ Obeeranga n'obwenkanya, era tobanga na kyekubira ng'osala emisango. Tolyanga nguzi, kubanga enguzi eziba amaaso g'omugezi era ebuzaabuza ebigambo by'abatuukirivu. ²⁰ Ogobereranga bwenkanya bwokka olyoke olye ensi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa.

Obutasinzanga Bakatonda Balala

²¹ Tosimbanga miti gya kusinza okumpi n'ekyoto ky'onoozimbiranga *MUKAMA* Katonda wo; ²² wadde okuyimirizangawo empagi ey'amayinja ey'okusinzanga; kubanga ebyo byonna *MUKAMA* Katonda wo tabyagala abikyayira ddala.

17 Toleetanga kiweebwayo eri *MUKAMA* Katonda wo eky'ente oba eky'endiga ng'eriko akamogo oba ekikyamu kyonna, kubanga ebiri ng'ebyo Katonda wo abikyayira ddala.

² Omuntu yenna omusajja oba omukazi abeera mu mmwe, mu kimu ku bibuga *MUKAMA* Katonda wo by'akuwa, bw'anaakwatibwanga ng'akoze ebibi mu

maaso ga *MUKAMA* Katonda wo, ng'amenye endagaano ya *MUKAMA*, ³ era ng'ajeemedde ekiragiyo kyang'e n'asinza bakatonda abalala, ng'enjuba, oba omwezi, oba emmunyeenye ez'oku ggulu, bye siragiranga okubisinzanga, ⁴ ekikolwa ekyo ne kikutegeezewangako; kale onookinoonyerezangako n'obwegendereza. Bwe kinaakakasibwanga nga kya mazima, ng'ekibi ekyo kikoledwa mu Isirayiri, ⁵ onoo-fulumyanga omusajja oyo, oba omukazi oyo, akoze ekibi ekyo, wabweru wa wankaaki w'ekibuga n'omukuba amayinja, n'afa. ⁶ Omuntu anattibwanga nga wamazekulabikawo obujulizi bw'abantu babiri oba basatu, naye omuntu tattibwanga ku bujulizi bw'omuntu omuyekka. ⁷ Abajulizi be banaasookanga okukasuukirira omuntu oyo amayinja, n'abalala ne bagoberera. Kinaakusaaniranga okwemalangako ebibi ebinaabeeranga wakati mu mmwe.

Embaga Ezinaasalirwangamu Emisango

⁸ Bwe wanaabangawo emisango egireeteddwa mu mbuga yo nga mizibu gikukaluubiridde okusala, oba nga gya kuyiwa musaayi, oba gya kuwozanyanya, oba kukubagana, oba ensonga endala zonna ezinaabangamu enkaayana mu bibuga byo, ensonga ezo zonna onoozitwalanga mu kifo *MUKAMA* Katonda wo ky'anaabanga yeerondedde. ⁹ Bw'onootuukanga eyo oneebuzanga ku bakabona, be Baleevi, ne ku mulamuzi anaabanga akola omulimu ogwo mu kiseera ekyo. Banaakutegeezanga ensala yaabwe. ¹⁰ Onookoleranga ku nsala yaabwe eyo gye banaakuwanga mu kifo ekyo *MUKAMA* ky'anaabanga yeerondedde. Weegenderezanga nnyo n'okola ebyo bye banaabanga bakulagidde. ¹¹ Kinaakugwaniranga okukola ng'amateeka ge banaabanga bakunyonnyodde bwe gagamba, n'ensala yaabwe nga bw'eneebanga gye banaakutegeezanga. Bye banaakutegeezanga tobivangako kulaga ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono. ¹² Omuntu yenna anaanyoomanga omulamuzi oba kabona eya-teekebawo okuweereza *MUKAMA* Katonda wo, omuntu oyo wa kufa. Bw'otyo bw'onoomalangamu ekibi mu Isirayiri. ¹³ Abantu bonna banaabiwuliranga ne batya, ne bataddayo nate kukola bya kyejo.

Eby'Obwakabaka

¹⁴ Bw'olimala okuyingira mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa, n'ogirya, n'obeera omwo, oliyinda okugamba nti, "Leka neeteekerewo kabaka ananfuganga okufaana ng'amawanga amalala gonna aganneebunguludde;" ¹⁵ Weegenderezanga n'ossaawo kabaka oyo *MUKAMA* Katonda wo gw'anaakulonderanga. Kikugwanira okumuggyanga mu bantu bo bennyini. Tokkirizibwanga kwessizangawo kabaka omunnaggwanga anaabanga tavudde mu baganda bo bennyini, okukufuganga. ¹⁶ Kabaka oyo Tateekwa kwefuniranga mbalaasi nnyingi, wadde okutumanga abantu mu

Misiri bamufunirengayo embalaasi endala ok-wongeranga ku z'alina obungi; kubanga *MUKAMA* yagamba nti, "Temuddangayo kukwata kkubo eryo,"¹⁷ Tawasanga bakazi bangi kubanga bagenda ku-mukyamyanga. So tekimugwanira kwetuumangako zaabu n'effeeza ennyingi ennyo.

¹⁸ Bw'anaamalanga okutebenkera ku ntebe ey'ob-wakabaka bwe, anaakoppololera amateeka gano mu kitabo ng'agaggyanga ku ga bakabona, Abaleevi.¹⁹ Ekitabo ekyo anaabeeranga nakyo bulijjo, era anaakisomanga ennaku zonna ez'obulamumu bwe, alyokenga ayige okutyanga *MUKAMA* Katonda we, ng'agobereranga n'obwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano, ne mu biragirowo,²⁰ nga tey-eekulumbaza kusukkirira ku bannansi banne, era nga takyama kuva ku mateeka gano okulaga ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono. Bw'anaakolanga bw'atyo, ye, n'ezzadde lye banaafuganga mu bwakabaka bwe, mu Isirayiri, okumala ennaku nnyingi.

Abaleevi Bakabona

18 Bakabona, Abaleevi n'ekika kyonna ekya Leevi, tebaafunenga mugabo oba bya busika mu Isirayiri. Banaaweebwanga ku biweebwayo ebyokebwa ebinaaleetebwanga eri *MUKAMA* Katonda; ogwo gwe gunaabanga omugabo ogw'obusika bwabwe.² Tebaabeerenga na mugabo gwa busika nga bannaabwe abalala bonna mu Isirayiri, kubanga *MUKAMA* Katonda yabasuubiza nga y'anaabanga obusika bwabwe.

³ Bino bakabona bye banaagabananga ku biweebwayo eby'ente za sseddume n'endiga abantu bye bannaabanga baleese: bakabona banaafunangako omukono n'emba zombi, n'eby'omu lubuto.⁴ Era onoobawanga ebibala byo ebibereberye eby'emmere ey'empeke, n'ebya wayini wo, n'amafuta go, n'ebyoya ebisooka eby'endiga zo.⁵ Kubanga *MUKAMA* Katonda wo yeeroboza Leevi n'ezzadde lye mu bika byo byonna okuweerezanga mu linnya lya *MUKAMA* emirembe n'emirembe.⁶ Omuleevi bw'anaavanga mu kimu ku bibuga byo ebiri mu Isirayiri gy'abadde atuula, n'ajja nga bw'anaabanga yeeteeserezza, n'ajja mu kifo *MUKAMA* Katonda ky'aneeronderanga,⁷ anaayinzanga okuweereza mu linnya lya *MUKAMA* Katonda we oku-faanana nga Abaleevi banne abalala aba buli kiseera abanaabanga baweereza mu linnya lya *MUKAMA* Katonda mu kifo ekyo.⁸ Anaagabananga kyenkanyi ne banne abaabulijjo, ne bw'anaabanga ng'alina ensimbi ezize ku bubwe z'anaabanga aggye mu by'omu maka ge by'atunze.

Okuwera Empisa ez'Obulogo n'Obusamize

⁹ Bw'onooyingira mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa, weekuume obutayiga kukopperera mpisa embi ez'abantu ab'omu mawanga g'olisanga mu nsi

omwo.¹⁰ Tewabeerangawo omuntu n'omu alirabika ng'ayisa mutabani we, oba muwala we mu muliro, ng'ekiweebwayo, oba ng'akola ng'omulaguzi, oba omulogo, oba omusawo w'ekinnansi, oba avvuunula eby'omu biseera ebijja,¹¹ oba asuula abantu eddalumu, oba emmandwa, oba omusamize, oba omulubaale, oba ayogera n'emizimu, oba eyeebuuzamu ku baafa.¹² Omuntu yenna anaakolanga ebintu ng'ebyo, anaabanga kivume era ekyomuzizo eri *MUKAMA*. Era olwokubanga ab'omu mawanga ago bakola ebyomuzizo ebyo, *MUKAMA* Katonda wo kyanaava abagoba mu nsi omwo ng'ogiyingira.¹³ Kikugwanira obenga muwulize nnyo, atuukiridde mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo.¹⁴ Newaakubadde ng'abantu ab'omu mawanga ago b'ogenda okulyako ensi yaabwe, bagondera nnyo abalaguzi n'abasamize, naye ebyo *MUKAMA* Katonda wo, ggwe, takukkiriza kubikola.

Okusuubizibwa Nnabbi Omuggya

¹⁵ *MUKAMA* Katonda wo agenda kukuyimusiza Nnabbi ali nga nze, ng'amuggya mu bantu bo. Nnabbi oyo mumuwulirizanga era mumugonderanga.¹⁶ Kubanga ekyo kye wasaba *MUKAMA* Katonda wo ku lunaku olw'okukuŋaana ku lusozi Kolebu ng'ogamba nti, "Sisaanidde kuddayo nate kuwulira ddoobozi lya *MUKAMA* Katonda wange wadde okuddayo okulaba omuliro guno omungi, nneme okufa."

¹⁷ *MUKAMA* Katonda kwe kunnyanukula nti, "Kye bagambye kirungi era kituufu.¹⁸ Nzija kubayimusiza Nnabbi ali nga ggwe okuva wakati mu bo; Nze nnaasanga ebigambo byange mu kammwe ke, ye n'abategeezanga bye nnaamulagiranga.¹⁹ Omuntu yenna ataagonderanga bigambo Nnabbi by'anaayogeranga mu linnya lyange, Nze kennyini, Nze nnaamwekolerangako.²⁰ Naye nnabbi anaayogeranga mu linnya lya bakatonda abalala, oba aneetulinkirizanga nti ayogera mu linnya lyange, songa si Nze mmulagidde okubyogera, nnabbi oyo wa kufa."

²¹ Oyinza okwebuuzamu nti, "Tunaamanyanga tutya ng'ebigambo ebyo *MUKAMA* Katonda si y'anaabanga abyogedde?"²² Ebigambo nnabbi by'anaayogeranga mu linnya lya *MUKAMA* bwe bitaatuukirirenga oba bwe bitaabanga bya mazima, ng'ebigambo ebyo *MUKAMA* Katonda si y'abyogedde. Nnabbi oyo by'anaabanga ayogedde anaabanga abiyiyizza buyiyya. Ebyo tebibatisanga.

Amateeka ku Bibuga eby'Okuddukirangamu

19 *MUKAMA* Katonda wo bw'alimala okuzikiriza amawanga kaakano agali mu nsi gy'akuwa, n'ogyefunira, ne weetwalira ebibuga byabwe, n'amaka gaabwe n'obeera omwo,² weeyawulirangako ebibuga bisatu¹ nga biri wakati mu nsi *MUKAMA* Katonda wo

¹ ebibuga bisatu Bino byali bibuga bisatu ebirala eby'okuddukirangamu, nga biri mu bugwanjuba bwa Yoludaani.

gy'akuwa okugirya. ³ Okolanga enguudo eziraga mu bibuga ebyo; ensi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ogyawulangamu ebitundu bisatu, kale buli anattanga omuntu anaddukiranga mu kimu ku bibuga eby'omu bitundu ebyo.

⁴ Etteeka lino likwata ku muntu anattanga munne nga tagenderedde kubanga anaabanga tamulinaako kiruyi kyonna, oyo eyasse anaddukiranga mu kimu ku bibuga ebyo awonye obulamu bwe. ⁵ Ekyokulabirako kiikino: Singa omuntu agenda ne munne okutema omuti mu kibira n'embazzi, naye ng'abadde agiwuuba ateme omuti, embazzi n'ewanguka mu kiti kyayo, n'etema munne n'afa, eyasse anaayinzanga okuddukira mu kimu ku bibuga ebyo, n'atattibwa.

⁶ Ebibuga ebyo tebisaanira kuba wala nnyo, kubanga oli ayagala okuwalanira omufu eggwanga bw'anaafubanga okugoba eyasse embiro okutuusa ng'amukutte, aleme kusobola kumukwata, naye n'amutta, songa eyasse oli yali tagenderedde kutta munne, kubanga ku bombi tekwaliko mulabe wa munne. ⁷ Kyenva nkulagira okweyawulirangako ebibuga bisatu. ⁸ *MUKAMA* Katonda wo bw'anaakugaziyirizanga amatwale go, nga bwe yalayirira bajajjaabo, n'akuwa ettaka lyonna lye yasubiza bajajjaabo, ⁹ kasita onookwatanga amateeka gonna ge nkulagira leero, kwe kwagalanga *MUKAMA* Katonda wo, n'okutambuliranga mu makubo ge, kale ku bibuga bino ebisatu onooyongerangako ebirala bisatu. ¹⁰ Ekyo onookikolanga okuziyiza omusaayi gw'omuntu ataliiko musango okuyiikira obwereere mu nsi yo *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, omusaayi oguyiise gulemenga kubeera ku ggwe.

¹¹ Naye omuntu bw'anaabanga n'ekiruyi ku munne, n'amwekwekerera n'amutta, n'alyoka addukira mu kimu ku bibuga ebyo, ¹² abakulembeze abakulu ab'omu kibuga ky'omutemu, banaamutumyangayo ne bamuggyayo, ne bamukwasa anaabanga agenda okuwoolera eggwanga ery'omusaayi gw'omufu, omutemu n'alyoka attibwa. ¹³ Tomusaasiranga. Kikugwanira okumalirawo ddala mu Isirayiri okuyiwa omusaayi ogutaliiko musango, olyoke obeerenga bulungi n'emirembe.

Ensalo z'Obwannannyini

¹⁴ Tosimbulanga bituuti ebiri mu mpenda eziraga ensalo ya buli muntu ne muliraanwa we, ebyasimbibwawo ab'omu mirembe egyasooka, ebiraga ettaka ly'onoogabana mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okugirya.

Etteeka ku Bajulizi

¹⁵ Omujulizi omu taamalenga, okusinzisa omuntu omusango gw'anaabanga azzizza, oba olw'ekikolwa

ekibi ky'anaabanga akoze nga kyekuusa ku musango gw'anaabanga azzizza. Wanaamalanga kubeerawo obujulizi bw'abantu babiri oba basatu, olwo nno ekivunaanwa omuntu oyo ne kiryoka kinywezebwa.

¹⁶ Omujulizi ow'obulimba bw'aneesowolangayo n'avu-naana omuntu nti musobya, ¹⁷ abantu bombi abawozanjanya banajjanga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda awali bakabona n'abalamuzi abanaabanga ku mulimu mu kiseera ekyo. ¹⁸ Abalamuzi kinaabagwaniranga okubuulirizanga ennyo n'obwegendereza. Omujulizi oyo bw'anaakakasibwanga nga mulimba, ng'obujulizi bw'awadde ku munne bugingirire, ¹⁹ munaamukolangako nga naye bw'abadde ayagala munne akolweko. Bw'atyo n'omalirawo ddala ebikolwa ebibi ebiri wakati mu mmwe. ²⁰ Abalala bwe banaakiwuliranga banaatyanga, ng'olwo mu mmwe temukyali baddayo kuzzanga musango gufaanana ng'ogwo. ²¹ Tobasaasiranga; obulamu busasulwenga na bulamu, eriiso olw'eriiso, erinnyo olw'erinnyo, omukono olw'omukono n'ekigere olw'ekigere.

Amateeka g'Olutalo

20 Bw'onoobanga ogenze okutabaala abalabe bo, n'olaba embalaasi n'amagaali n'eggye eddene okukira eriryo, tobatyanga; kubanga *MUKAMA* Katonda wo, eyakuggya mu nsi y'e Misiri, anaabanga naawe. ² Bwe munaabanga muli kumpi okutandika okulwana, kabona anajjanga n'ayogera eri eggye ly'abaserikale, ³ n'abagamba nti, "Wulira, Ayi Isirayiri! Olwa leero mugenda okutandika okulwana n'abalabe bammwe. Temuggwaamu mutima, so temutiitira wadde okubatya. ⁴ Kubanga *MUKAMA* Katonda wammwe y'anaagendanga nammwe okubalwanirira ng'alwanyisanga abalabe bammwe, n'okubawanga mmwe obuwanguzi."

⁵ Abaami banaayogeranga eri eggye nga bagamba nti, "Waliwo mu mmwe alina ennyumba empya gye yeezimbara naye nga tennatukuzibwa? Kimusanidde addeyo mu nnyumba ye, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omulala n'agitukuza. ⁶ Waliwo mu mmwe eyalima ennimitiro y'emizabbibu naye nga tannatandika kulya ku bibala byamu? Kimusaanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omuntu omulala n'alya ebibala byamu. ⁷ Waliwo mu mmwe eyali ayogereza omukazi, naye nga tannamuwasa? Kimugwanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omuntu omulala n'awasa omukazi oyo." ⁸ Abaami banaayongeranga okwogera eri eggye nga bagamba nti, "Waliwo mu mmwe omutiitizi, oba aweddemu amaanyi mu mutima? Kimusaanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'aleetera banne omutima omutiitizi." ⁹ Abaami bwe banaamalanga okwogera eri eggye, banaalondanga abakulu mu balwany abanaakulemberanga eggye eryo.

¹⁰ Bw'onoosembereranga ekibuga ng'ogenda okukirwanyisa, osookanga kulangirira mirembe eri abantu baamu. ¹¹ Bwe banakkirizanga emirembe, ne bakugulirawo emiryango gy'ekibuga kyabwe, kale abantu baamu bonna banaafuukanga baweereza bo, okukukoleranga byonna nga bw'onooyagalanga.

¹² Naye ekibuga ekyo bwe kinaagaananga okukkiriza emirembe, ne kisalawo okukulwanyisa, onookyebungululanga n'okizingiza. ¹³ MUKAMA Katonda wo bw'anaakigabulanga mu mukono gwo, onottanga n'ekitala buli musajja yenna. ¹⁴ Kyokka abakazi n'abaana abato, n'ebisibo by'ensolo, n'ebintu byonna ebinaabanga mu kibuga omwo, onoobyetwaliranga ng'omunyago gwo. Era onookozesanga nga bw'onooyagalanga omunyago gwonna ogunaavanga mu balabe bo MUKAMA Katonda wo gw'anaabanga akuwadde.

¹⁵ Bw'otyo bw'onookolanga ebibuga byonna ebinaakubeeranga ewala ennyo, ebitaabenga bibuga bya mawanga gano.

¹⁶ Naye mu kibuga bino MUKAMA Katonda wo by'akuwa okuba obusika bwo obw'enkalakkalira, tewaabeerengawo kintu n'ekimu ky'onoolekangamu nga kissa omukka, byonna onoobizikiririzanga ddala.

¹⁷ Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, onoobamalirangawo ddala, nga MUKAMA Katonda wo bw'akulagidde, ¹⁸ balemenga kubayigiriza bikolobero bye bakola nga basinza bakatonda baabwe, bwe mutyo nammwe ne mwonoo-nanga eri MUKAMA Katonda wammwe.

¹⁹ Bw'onoozingizanga ekibuga, ng'olwana nakyoy, okumala ebbanga eddene olyoke okiwangule, toddiranga mbazzi n'ozikiriza emiti gyakyo gyonna, kubanga ojjanga kwetaaga okulyanga ku bibala byagyo. Togitemanga. Emiti egy'omu nnimiro nagyo bantu olyoke ogizingize? ²⁰ Naye emiti gy'omanyi nga si gya bibala, egyo onoogitemanga olyoke ogikozesenga okuzimba ekisenge kw'onoosinziiranga okulwananga n'ekibuga ky'onoobanga ozingizza, okutuusa lwe kinaagwanga.

Etteeka ku Butemu ng'Eyatemula Tamanyiddwa

21 Bw'olimala okuyingira mu nsi MUKAMA Katonda gy'akuwa okugirya, omuntu n'asangibwa mu nsiko ng'attiddwa, kyokka ng'eyamusse tamanyiddwa, ² bakadde bo, abakulembeze, n'abalamuzi bo banaafulumanga ne bagenda bapima obuwanvu bw'ebbanga okuva ku mulambo okutuuka ku kibuga ebinaabanga bigwebulunguludde. ³ Kale nno abakadde abakulembeze b'ekibuga ekinaabanga kisinga okuliraana n'omulambo ogwo, banaaddiranga ente enduusi etakozesebwangako mulimu gwonna, etasibwangamu kikoligo, ⁴ ne bagiserengesa mu kiwonvu ekirimu akagga akakulukuta; ekitalimwangamu wadde okusimbwamu emmere. Mu kiwonvu omwo mwe banaanyoleranga ensingo y'ente eyo ne bagimenya.

⁵ Kale nno batabani ba Leevi, bakabona, banaavan-

gayo ne basembera, kubanga MUKAMA Katonda wo yabalonda okumuweerezanga, n'okusabiranga emikisa mu linnya lya MUKAMA n'okutereezanga empaka zonna n'obulumbaganyi. ⁶ Awo abakadde abakulembeze bonna ab'omu kibuga ekinaasinganga okuliraana omulambo ogwo, banaanaabiranga engalo zaabwe ku nte eri enduusi eyamenyebbwa ensingo mu kiwonvu ¹, ⁷ ne boogera nti, "Emikono gyaffe si gye gyayiwa omusaayi guno, ne bwe gwali guyiibwa amaaso gaffe tegaagulaba, tetwaliwo nga guyiibwa. ⁸ Osonyiwe abantu bo, Isirayiri, be wanunula Ayi MUKAMA Katonda, oleme kuleka wakati mu bantu bo, Isirayiri, omusango ogw'okuyiwa omusaayi, gwe batazanga." Bwe batyo banaasonyiyibwanga omusango gw'omusaayi ogwo. ⁹ Bw'otyo bw'onoggyangawo omusango wakati wammwe ogw'okuyiwa omusaayi ogutaliiko nsonga, kubanga onoobanga okoze ekituufu mu maaso ga MUKAMA Katonda.

Okuwasa Omukazi Omunyage

¹⁰ Bw'ogendanga okutabaala balabe bo, MUKAMA n'abagabula mu mikono gyo n'onyagayo abantu, ¹¹ mu abo abanyagiddwa bw'onoolabangamu omukazi alabika obulungi n'omwagala, n'oyagala okumuwaso, ¹² omutwalanga mu maka go, n'omulagira okumwa omutwe gwe, n'okusalako enjala ze, ¹³ n'engoye ze mwe yawambirwa azeeyambulangamu. Bw'anaamalanga mu nju yo omwezi mulamba ng'akungubagira kitaawe ne nnyina, onoogendanga gy'ali n'obeera bba, naye anaabeeranga mukazi wo. ¹⁴ Kyokka bw'anaabanga takusanyusizza, omuwanga eddembe n'agenda so tomutundanga nsimbi. Tomuyisanga nga muddu, kubanga ggwe wamumalamu ekiitibwa kye.

Eddembe ery'Obwebange ery'Omwana Omubereberye

¹⁵ Omusajja bw'anaabanga n'abakazi babiri, omu nga muganzi naye omulala nga mukyawe, bombi ne bamuzaalira abaana aboobulenzi, naye ng'omwana omubereberye ye w'omukyawe; ¹⁶ bw'anaabanga agabira batabani be abo ebintu bye mu ddaame lye, takkirizibwenga kuyisa mwana wa muganzi ng'omubereberye, singa omwana w'omukyawe ye mubereberye. ¹⁷ Anaasaaniranga okukkiriza nti omwana w'omukyawe ye mubereberye, era anaamuwanga emiteeko ebiri egy'ebintu bye byonna by'alina, kubanga oyo ge maanyi ga kitaawe amabereberye. Ye nanyini ddembe ery'obwebange ery'omwana omubereberye.

Abaana Abakakanyavu Abatawulira

¹⁸ Omuntu bw'anaabanga ne mutabani we omukakanyavu omujeemu atagondera biragiyo bya ki-

¹ Ke kabonero akalaga ng'omuntu yejeeredde omusango gw'obussi.

taawe wadde ebya nnyina, atabafaako bwe bamubonerezaamu olw'obutawulira, ¹⁹ kitaawe ne nnyina banaamukwatanga ne bamuleeta eri abakulu abakulembeze ab'omu kibuga kye waabwe nga bali wabweru w'omulyango gw'ekibuga ekyo. ²⁰ Banaategeezanga abakulu abakulembeze b'omu kibuga kye waabwe nti, "Mutabani waffe ono mukakanyavu era mujeemu. Tatuwulira. Wa mulugube nnyo era mutamiivu." ²¹ Kale nno abasajja b'omu kibuga ekyo banaamukubanga amayinja ne bamutta. Bw'otyo bw'onoomalangawo ekibi wakati wo. Isirayiri yenna anaakiwuliranga, n'atya.

Amateeka Agatali Gamu

²² Omuntu bw'anaasingibwanga ogw'okufa n'attibwa, n'awanikibwa ku muti, ²³ omulambo gwe teguulekebwa ku muti ne gusulako ekiro kyonna; onoomuziikanga ku lunaku olwo lwennyini, kubanga omuntu awanikibwa ku muti, Katonda aba amukolimidde. Togwagwawazanga nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okugirya okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira.

Okuyambagana

²² Bw'olabanga ente ya munno, oba endiga ye, ng'ebula okuva ewaabayo, togirekanga bulesi ne weesuulirayo ogwa nnaggamba naye ogikwatanga n'ogizzaayo ewa nnyiniyo. ² Nannyini yo bw'abanga tasula kumpi naawe, obanga nannyini yo tomumanyi, ogireetanga mu maka go n'obeeranga nayo okutuusa nannyini yo lw'alijja ng'aginoonya; olwo nno n'olyoka ogimuddiza. ³ Okolanga bw'otyo ng'osanze endogoyi ya munno, obanga olonze ekyambalo kya munno, oba ekintu kyonna ekirala munno ky'anaabanga abuliddwa kyokka ggwe n'okironda. Tolemanga kuyamba munno ng'ali mu buzibu, ate nga wandisobodde okumuyamba. Obusobozi bw'onoobanga nabwo okuyamba munno tobumukwekanga.

⁴ Bw'onoolabanga endogoyi ya munno, oba ente ye, ng'egudde ku kkubo, togiyitangako buyisi, wabula omuyambanga okugiyimusa.

Omusajja Okwefaanaanyiriza Omukazi, oba Omukazi Okwefaanaanyiriza Omusajja

⁵ Omukazi taayambalenga ngoye za kisajja, so n'omusajja taayambalenga ngoye za kikazi; kubanga abakola ebyo *MUKAMA* Katonda wammwe abakyayira ddala.

⁶ Temutwalanga Nnyonyi Nzadde. Bwe munaalabanga ekisu ky'ennyonyi ku muti, oba ku mabbali g'ekkubo, nga kirimu amagi oba obwana obuto, nga ne nnyina waabwe abumaamidde, oba atudde ku magi, bwe munaatwalanga obwana obuto, nnyina waabwe temumutwalirangako.

⁷ Obwana obuto munaayinzanga okubutwala, kyokka nnyina waabwe mumulekanga n'agenda, mulyoke mufunenga emirembe mu mutima awamu n'obuwangaazi.

Akasenge ak'Okukugira Akasolya

⁸ Bwe muneezimbiranga enju empya ey'akasolya akatereevu ^I akatali keesulifu, mukolangako akasenge waggulu okwebungulula akasolya ako, kalyoke kaziyizenga omuntu okuva eyo waggulu n'agwa wansi, n'aleeteranga ennyumba eyo omusango olw'omusaayi ogunaabanga guyiise.

Obutatabulatabulanga Bintu bya Njawulo

⁹ Wakati w'ennyiriri z'emizabbibu temusimbangamu mmere ya ngeri ndala, bwe munaakikolanga, ebibala by'emizabbibu n'eb'y'emmere gye munaabanga musimbyemu, byombi munaabifiirwanga.

¹⁰ Ente n'endogoyi temuzigattanga wamu ne muzisibanga ku kikoligo kye kimu eky'ekyuma kye munaabanga mulimisa.

¹¹ Temwambalanga ngoye ezinaabanga zirukiddwa n'ewuzi z'ebyo ya by'endiga nga zigattiddwa wamu n'ewuzi eza linena.

¹² Mutunganga emijunga ku buli nsonda ennya ez'eminagiro gyammwe gye munaayambalanga.

Amateeka ag'Enkolagana y'Abasajja n'Abakazi

¹³ Omusajja bw'aneewasizanga omukazi, kyokka oluvannyuma lw'okusula naye, n'amukyawa,

¹⁴ n'amuwaayiriza ng'amukonjera ng'agamba nti, "Nawasa omukazi ono, naye bwe nasula naye saamusanga nga mbeerera," ¹⁵ Kitaawe w'omuwala oyo ne nnyina banaaleeteranga abakulembeze abakulu ab'ekibuga ekyo, nga bali ku wankaaki waakyo, obujulizi obunaalaganga ng'omuwala waabwe yali mbeerera.

¹⁶ Kitaawe w'omuwala anaategeezanga abakulembeze abakulu nti, "Nagabira omusajja ono omwana wange omuwala amuwase, naye omusajja amukyaye.

¹⁷ Kaakano wuuno amuwaayiriza ng'amukonjera ng'amwogerako nti, Muwala wo namusanga nga si mbeerera." Naye obujulizi buubuno obulaga ng'omwana wange ono omuwala yali mbeerera. Abazadde b'omuwala banaayanjululizanga essuuka y'obuliri mu maaso g'abakulembeze abakulu ab'ekibuga ekyo. ¹⁸ Abakulembeze abakulu b'ekibuga ekyo banaatwalanga bba w'omuwala, banaasookanga okumukubamu. ¹⁹ Ate ne bamusalira omutango gwa sekeri za ffeeza kikumi ^{II}; banaaziwanga kitaawe w'omuwala; kubanga omusajja oyo anaabanga aleese erinnya ebbi ku muwala wa Isirayiri embeerera.

^I *akasolya akatereevu Ennyumba ez'omu bitundu ebyo zaalinanga akasolya akatereevu, omuntu kwe yayinzanga okutambulira, oba oluusi n'okwebakako ng'obudde bw'ekiro bwa bbugumu nnyo*
^{II} *sekere za ffeeza kikumi zenkanankana kilo emu*

Omuwala oyo anaabeeranga mu maka g'omusajja oyo ebbanga lyonna, era omusajja takkirizibwenga kugoba mukazi we oyo ebiro byonna omusajja oyo by'alimala nga mulamu.

²⁰ Naye singa omusajja nga by'anaabanga ayogedde bya mazima, nga n'obujulizi obukakasa ng'omuwala yali mbeerera bunaabanga bubuze, ²¹ kale nno omuwala oyo anaaleetebwanga ku muzigo gw'en-nyumba ya kitaawe, era abasajja ab'omu kibuga ky'omuwala oyo banaamukubiranga awo amayinja n'afa. Kubanga anaabanga akoze ekikolwa kya bugwenyufu nnyo eky'okumanya abasajja ng'akyali mu luggya lwa kitaawe. Ekibi musaananga mukimalemu mu Isirayiri.

²² Omusajja bw'anaakwatibwanga nga yeebase n'omukyala w'omusajja omulala, kale, omusajja akwatiddwa n'omukyala gw'anaabanga yeebase naye, bombi baakuttibwanga. Ekibi musaana mukimalenga-mu mu Isirayiri.

²³ Bwe wanaabangawo omuwala embeerera ayogerezebwa afumbirwe, omusajja n'amusanga mu kibuga ne yeebaka naye, ²⁴ munaabaleetanga bombi ku wankaaki w'ekibuga ekyo ne mubakuba amayinja ne bafa; omuwala, bwe kibanga nga yali munda mu kibuga naye n'atakuba nduulu kufuna buyambi; omusajja, kubanga yayonoona omuwala ajja okufumbirwa omusajja we. Bwe mutyo bwe munaamalangamu ekibi mu mmwe.

²⁵ Naye omusajja bw'anaasanganga omuwala ayogerezebwa ku ttale n'amukwata ne yeebaka naye olw'empaka, kale nno omusajja anaabanga yeebase n'omuwala oyo y'anattibwanga. ²⁶ Omuwala oyo temumukolangako kintu kyonna, kubanga anaabanga talina kibi kyonna ky'akoze ekinamusaanyizanga okufa. Ensonga ezo zifaanana ng'ez'omuntu anaabanga alumbaganye muliraanwa we n'amutemula. ²⁷ Olwokubanga omuwala ono anaabanga ayogerezebwa okufumbirwa yasangibwa omusajja ku ttale etali bantu, anaayinzanga okuba nga yeekubira enduulu naye ne watabaawo amudduukirira okumuyamba.

²⁸ Omusajja bw'anasisinkananga omuwala embeerera naye nga taliiko amwogereza, n'amukwata ne yeebaka naye, ne bakwatibwa nga bali mu kikulwa ekyo, ²⁹ omusajja anaabanga yeebase n'omuwala oyo anaasasulanga kitaawe w'omuwala sekeri eza ffeeza amakumi ataano. ¹ Omusajja anaawasanga omuwala oyo okuba mukazi we, kubanga anaabanga amaze okumusobyako. Era taamugobenga okumala ebbanga lyonna omusajja oyo nga mulamu.

³⁰ Omusajja taawasanga mukyala wa kitaawe aleme kuweebuulanga kitiibwa kya buliri bwa kitaawe.

¹ Sekeri eza ffeeza amakumi ataano zenkanankana nga kitundu kya kilo

Abatakkirizibwenga mu Kunjaaniri Iya MUKAMA

23 "Omuntu yenna ng'ebitundu by'omubiri gwe eby'ekyama byabetentebwa oba nga byasalibwako, taayingirenga mu kunjaaniri Iya MUKAMA Katonda.

² "Abantu bonna abanaazaalibwanga mu bufumbo obutaabanga butukuvu tebaayingirenga mu kunjaaniri Iya MUKAMA Katonda. Bazzukulu baabwe okutuusa ku mulembe ogw'ekkumi, nabo tebayingiranga mu kunjaaniri Iya MUKAMA Katonda.

³ "Abamoni n'Abamowaabu ne bazzukulu baabwe okutuusa ku mulembe ogw'ekkumi tebayingiranga mu kunjaaniri Iya MUKAMA Katonda. ⁴ Kubanga bwe mwali muva mu nsi y'e Misiri, tebajja kubaaniriza n'okubaleetera ku mmere ne ku mazzi; ate ne bapangisa Balamu mutabani wa Byoli nga bamuggya e Pesoli eky'omu Mesopotamiya, okubakolimira. ⁵ Kyokka MUKAMA Katonda wo n'alemesa Balamu; ekikolimo n'akikufuuliramumu omukisa, kubanga MUKAMA Katonda wo akwagala nnyo. ⁶ Tokolanga nabo endagaano ey'omukwano n'okubayamba mu mbeera yaabwe ebbanga lyonna ly'olimala ng'oli mulamu.

⁷ "Omwedomu tomukyawanga kubanga omulinako oluganda. Tokyawanga Mumisiri n'omu kubanga wali mugenyi mu nsi yaabwe. ⁸ Abaana baabwe ab'omulembe ogwokusatu banaakkirizibwanga okuyingira mu kunjaaniri Iya MUKAMA Katonda.

Obutali Bulongoofu mu Lusiisira

⁹ "Bw'onoogendanga okutabaala abalabe bo weewalenga obutali bulongoofu mu lusiisira lwammwe. ¹⁰ Bwe wanaabangawo omusajja mu mmwe eyeroterredde ekiro, bw'atyo n'aba atali mulongoofu, anaafulumanga mu lusiisira n'abeera ebweru. ¹¹ Naye obudde bwe bunaawungeeranga anaanaabanga n'amazzi; enjuba bw'eneemalanga okugwa anaayinzanga okukomawo mu lusiisira.

¹² "Onootegekanga ekifo ebweru w'olusiisira ky'onoolagangamu okweteewuluza. ¹³ Onoogendangayo n'eby'okukozesa. Onootwalanga ekifumu, bw'onoomalanga okweteewuluza onoosimanga ekinnya n'oziikamu ebyo ebivudde mu nda yo. ¹⁴ Kubanga MUKAMA Katonda wo anaatambulanga naawe, mu lusiisira lwo ng'akulabirira n'okukuyamba okuwangula abalabe bammwe. Noolwekyo olusiisira lwo kirusaanira lubeerenga lutukuvu, MUKAMA alemenga kusanga-mu kintu kyonna ekitali kirongoofu mu ggwe ne kimuleeteranga okukuvaako.

Amateeka Agatali Gamu

¹⁵ "Omuddu omugule bw'anaabombanga n'ava ku mukama we mu nsi endala, n'ajja ne yeekweka gy'oli, tomuzzangayo wa mukama we. ¹⁶ Omulekanga

n'abeera naawe wakati mu mmwe, mu kimu ku bibuga byo ky'aneerobozanga. Tomujooganga.

¹⁷ "Mu bawala ba Isirayiri temukkirizibwenga kubeerangamu bamalaaya ab'omu masabo, n'abasajja abalya ebisiyaga nabo tebakkirizibwenga mu Isirayiri.

¹⁸ Toleetanga nsimbi, bamalaaya ze banaabanga bafunye mu bwamalaaya, mu nnyumba ya *MUKAMA* Katonda wo okusasulira obweyamo, wadde ensimbi z'abasajja abalya ebisiyaga; kubanga *MUKAMA* Katonda wo akyayira ddala ebikolwa ebyo byombi.

¹⁹ "Omuyisirayiri bw'anaawolanga Muysisirayiri munne ensimbi, oba emmere, oba ebintu ebirala byonna, bw'anaabanga asasulwa tasabirangako magoba gaabyo. ²⁰ Bw'onoowolanga bannaggwanga onoobasabirangako amagoba gaako; *MUKAMA* Katonda wo alyoke akuwenga omukisa ku buli ky'onook-watangako engalo ng'otuuse mu nsi gy'oli okumpi okuyingira n'okugyefunira.

²¹ "Bw'oneeyamanga obweyamo eri *MUKAMA* tolwagawo kubutuukiriza, kubanga ddala ddala *MUKAMA* Katonda wo agenda kukikulagira olyoke weewonye omusango olw'ekibi ekyo. ²² Naye bw'oteeyamanga bweyamo toobeerengako musango. ²³ Ebyo byonna akamwa ko bye kanaayogeranga kikugwanira okubikolanga, mu ngeri y'emu nga bw'onoobanga weeyamywe obweyamo eri *MUKAMA* Katonda wo n'akamwa ko.

²⁴ "Bw'onooyingiranga mu nnimiro ya munno ey'emizabbibu, onooyinzanga okwenogeranga ku birimba by'emizabbibu n'olya nga bw'oneetaaganga n'okkuta, naye tossangako mu kibbo okwetwalirako eka. ²⁵ Bw'onooyingiranga mu nnimiro ya munno ey'emmere ey'empeke, onooyinzanga okwekungulirangako n'engalo zo, naye toddiranga kambe n'osala emmere ey'empeke eyo eneebanga tennaba kusalibwa."

Amateeka g'Ebyobufumbo

24 Omusajja bw'anaawasanga omukazi, naye oluvannyuma n'amukyawa, kubanga amuvumbuddeko ebitamusanyusa, bw'atyo n'amuwandiikira ebbaluwa ey'okumugoba, n'agimukwasa, n'amugoba mu nnyumba ye, ² omukazi oyo anaayinzanga okwefunira omusajja omulala n'amufumbirwa. ³ Omusajja ono owookubiri naye bw'anaamukyawanga n'amuwandiikira ebbaluwa ey'okumugoba, n'agimukwasa, n'amugoba mu nnyumba ye, oba omusajja oyo owookubiri bw'anaafanga; ⁴ bba eyasooka, eyali amugobye takkirizibwenga kuddamu kumuwasu kuba mukazi we, kubanga omukazi oyo anaabanga amaze okwebaka n'omusajja omulala. Ekyo kinaabanga kya kivve mu maaso ga *MUKAMA*. Totwalanga kibi mu nsi *MUKAMA* Katonda wo gy'akuwa okubeera obutaka bwo obw'enkalakkalira.

Amateeka Agatali Gamu

⁵ Omusajja bw'anaabanga yaakawasa taalondebwenga kugenda kutabaala oba okuweebwa omulimu omulala omunene ng'ogwo. Anaasigalanga mu maka ge okumala ebbanga lya mwaka mulamba ng'asanyusa mukazi we gw'anaabanga awasizza.

⁶ Omuntu bw'awolanga munne n'amusaba omusingo, oba akakalu, tamuggyangako lubengo oba enso ng'omusingo oba akakalu, kubanga mu musingo ng'ogwo, oba atwaliddemu obulamu bwa munne.

⁷ Omuntu bw'anaakwatibwanga ng'awamba, obanga atunda Omuyisirayiri munne mu buddu, kale omuwambi anattibwanga. Bw'otyo bw'onoomalanga mu ekibi wakati mu mmwe.

⁸ Bwe wanaagwangawo obulwadde obw'olususu ng'obw'ebigenge, wegenderezanga nnyo, n'ogonderanga ebyo Abaleevi, bakabona, bye banaabalagiranga okukola, nga bwe mbalagidde. ⁹ Ojjukiranga *MUKAMA* Katonda wo kye yakola Miryamu nga muli mu lugendo lwammwe nga muva mu Misiri.

¹⁰ Bw'owolanga munno ekintu eky'engeri yonna, toyingiranga mu nnyumba ya munno oyo okunonamu omusingo. ¹¹ Ggwe awoze onaabeeranga wabweru n'olindirira oyo gw'onoobanga owoze, okukuleetera omusingo ogwo. ¹² Gw'owoze bw'anaabanga omwavu, ekyambalo ky'anaabanga akuwadde ng'omusingo, tosulanga nakyo. ¹³ Enjuba bw'eneebanga yaakagwa, onookiddizanga munno oyo alyoke akyebikke ekiro nga yeebase. Bw'atyo anaakwebazanga era kinaabanga kikolwa kya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo.

¹⁴ Toyiikirizanga mwavu n'omupakasi ali mu kwetaaga, n'olwawo okumusasula empeera ye; ne bw'anaabanga Omuyisirayiri munno oba ow'okubannamawanganga abanaabeeranga mu nsi yo nga basula mu kimu ku bibuga byo. ¹⁵ Onoomusasulanga empeera ye eya buli lunaku ng'enjuba tennaba kugwa, kubanga mwavu n'omutima gwe gubeera ku mpeera eyo. Kubanga bw'onoomulagajjaliranga, anaayinzanga okukaabirira *MUKAMA* Katonda n'akuloopayo, bw'otyo onoogwanga mu musango ogw'ekibi.

¹⁶ Bakitaabwe b'abaana tebattibwenga nga babalanganga abaana baabwe, n'abaana tebattibwenga nga babalanganga bakitaabwe; buli omu anattibwanga ng'alangibwanga ekibi kye ye yennyini.

¹⁷ Bannamawanga b'onoobeeranga nabo, n'abaana bamulekwa, obasaliranga emisango gyabwe n'obwenkanya, era totwalanga kyambalo kya nnamwandu ng'omusingo. ¹⁸ Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu Misiri, naye *MUKAMA* Katonda wo n'akununulayo. Kyenva nkulagira okukolanga bw'otyo.

¹⁹ Bw'onookungulanga ebibala mu nnimiro yo ne weerabirayo ekinywa mu nnimiro, toddangayo kukikima. Onookirekeranga omunnaggwanga oba omwana

omufuuzi oba nnamwandu; bw'atyo MUKAMA alyoke akuwenga omukisa mu byonna by'onookolanga. ²⁰ Bw'onookubanga emizeeyituuni okuva ku miti gyo, toddangayo ku matabi mulundi gwakubiri okumalirako ddala ebibala ebinaabanga bisigaddeko. Ebyo binaabanga bya bannamawanga, n'abaana bamulekwa ne bannamwandu. ²¹ Bw'onookungulanga emizabibibu okuva mu nnimiro yo, toddangamu mulundi gwakubiri. Ebibala ebinaabanga bisigaddeko onoobirekeranga bannamawanga, ne bamulekwa ne bannamwandu. ²² Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu nsi ey'e Misiri; kyenva nkulagira okukolanga bw'otyo.

25 Abantu babiri bwe banaabanga n'enkaayana, ensonga zaabwe ne bazitwala mu mbuga z'amateeka, abalamuzi ne babasalirawo, banaalangiriranga asinze n'oyo gwe gusinze. ² Singa oyo gwe gunaasiriranga anaabanga asaanira okukubwangamu obuga, omulamuzi anaamugalamizanga wansi n'akubirwa mu maaso ge omuwendo gw'obuga obuggya mu musango gw'anaabanga azzizza, ³ naye nga tebusukka buga amakumi ana. Bwe bunaasukkanga omuwendo ogwo munnammwe anaabanga aswazibbwa nnyo mu maaso gammwe.

⁴ Ente I temugisibanga mimwa bwe munaabanga mugikozesa okuwuula emmere ey'empeke.

Obuvunaanyizibwa eri Owooluganda Afudde

⁵ Abooluganda bwe banaabanga babeera wamu, omu n'afa nga talina mwana wabulenzi, nnamwandu we tafumbirwanga musajja atali wa mu luggya lwa bba. Muganda wa bba anaatwalanga nnamwandu oyo n'amuwasa, n'atuukiriza obuvunaanyizibwa bwa muganda we omugenzi eri nnamwandu oyo. ⁶ Omwana owoobulenzi gw'anaasookanga okuzaala y'anaasikiranga erinnya lya muganda we omugenzi, bwe lityo erinnya ly'omugenzi ne litasangulwawo mu Isirayiri. ⁷ Naye omusajja bw'anaabanga tayagala kuwasa nnamwandu wa muganda we, nnamwandu oyo anaagendanga eri abakulembeze abakulu ab'omu kibuga kye, ku wankaaki, n'abagamba nti, "Muganda wa baze agaanye okuwangaaza erinnya lya muganda we mu Isirayiri. Kubanga agaanye okutuukiriza gye ndi obuvunaanyizibwa bw'alina ku muganda we." ⁸ Abakulembeze abakulu b'omu kibuga banaayitanga omusajja oyo ne boogera naye. Bw'anaakakanyalanga n'agamba nti, "Saagala kumuwasa," ⁹ kale, nnamwandu wa muganda we anaatambulanga n'alaga awali omusajja oyo mu maaso g'abakulembeze abakulu b'omu kibuga, anaamwambulungamu engatto mu kigere kye ekimu, era anaamuwandiranga amalusu mu maaso n'ayogera nti, "Bwe kityo bwe kinaakolebwanga ku musajja ataz-

I Ente ezo zaakozesebwanga okuwuula emmere ey'empeke. Ente yasibibwanga ku lubengo olunene, ebigere byayo ne birinnyirira empeke, nga biggya ebikuta ku mpeke, ate olubengo nga bwe lussa empeke okuzifuulamu obuwunga.

imba lunyiriri lwa luggya lwa muganda we." ¹⁰ Oluggya lw'omusajja oyo lunaamanyibwanga mu Isirayiri ng'Oluggya lw'Omwambule Engatto.

Ebiragiro Ebirala

¹¹ Bwe wanaabangawo abasajja babiri abalwana, mukazi w'omu bw'anajjanga okutaasa bba ku mulabe we n'amukwata ebitundu bye eby'ekyama, ¹² omute-mangako omukono gwe. Tomusaasiranga.

¹³ Tossanga mu nsawo zo mayinja gapima ga ngeri bbiri ez'enjawulo, ng'erimu lizitowa, kyokka nga linnaalyo liwewuka. ¹⁴ Tobeeranga na bipima bya ngeri bbiri eby'enjawulo, ng'ekimu kinene, kyokka nga kinnaakyo kitono. ¹⁵ Kikugwanira obeerenga n'amayinja agapima obuzito obutuufu, era n'ebipima ebirala eby'amazima era ebituufu, olyoke owangaalenga ng'oli mu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa. ¹⁶ Kubanga MUKAMA Katonda wo akyayira ddala abo bonna abakola ebyo ebitali bya bwesigwa.

¹⁷ Teweerabiranga Abamaleki bye baakukola bwe wali mu lugendo lwo ng'ova mu Misiri. ¹⁸ Bwe wali okooye nnyo nga n'amaanyi gakuweddemu, baakusanga mu lugendo lwo olwo, ne balumba abo bonna abaali basemyeyo emabega wo ne babatta; Katonda nga tebamutya. ¹⁹ Bw'olimala okutuuka mu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ng'akumazeeko n'abalabe bo bonna ku njuyi zonna, ng'owummudde, ozikiririzanga ddala Abamaleki n'obamalirawo ddala bonna wansi w'eggulu, ne watabaawo baliddayo kubajjukira nti baali babaddewo. Ekyo tokyerabiranga.

Ebibala eby'Amakungula ag'Olubereberye

26 Awo olulituuka bw'omalanga okuyingira mu nsi, MUKAMA Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ng'omaze okugyefunira era ng'otebenkedde bulungi, ² oddiranga ebimu ku bibala ebibereberye by'oliggya mu makungula agalisooka okuva mu ttaka ery'oku nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa, n'obiteeka mu kibbo. Kale nno obireetanga mu kifo MUKAMA Katonda wo kye yeerondera okubeerangamu Erinnya lye. ³ Ogambanga kabona alibeera mu kisanja mu kiseera ekyo nti, "Njatula leero eri MUKAMA Katonda wo nti ntuuse mu nsi MUKAMA gye yalayirira bajjajaffe okugituwa." ⁴ Kabona aliggya ekibbo mu mikono gyo n'akitereeza mu maaso g'ekyoto kya MUKAMA Katonda wo. ⁵ Kale nno oliyatula mu maaso ga MUKAMA Katonda wo nti, "Jjajaffe II yali mutambuze Omusuuli, n'aserengeta mu Misiri n'abantu be yali nabo abatono, ne babeera eyo, ne bafuukamu eggwanga ekkulu ery'amaanyi era nga lirimu abantu bangi nnyo. ⁶ Naye Abamisiri ne batuyisa bubi, ne batubonyaabonya, nga batukozesa emirimu emikakanyavu. ⁷ Bwe tutyo ne tukaabirira MUKAMA, Ka-

II Jjajja ayogerebwako wano ye Yakobo.

tonda wa bajjajaffe; Katonda n'awulira eddoboosi lyaffe, n'alaba okubonaabona kwaffe, n'okutegana kwaffe, n'okunyigirizibwa kwaffe kwonna. ⁸ Bw'atyo MUKAMA n'atuggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi gwe yagolola, n'obuyinza bwe obw'entisa, n'obubonero, n'ebyamagero eby'ekitalo. ⁹ Yatuleeta mu kifo kino n'atuwa ensi eno, ensi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki. ¹⁰ Bwe ntyo ndeese gy'oli ebibala ebibereberye ebiva mu ttaka ery'omu nsi gy'ompadde, Ayi MUKAMA." Olibiteeka mu maaso ga MUKAMA Katonda wo n'ovuunama mu maaso ge. ¹¹ Kale nno, ggwe awamu n'Abaleevi, ne bannamawanga abanaabeeranga mu mmwe, onoojaguzanga ng'osanyukira ebirungi byonna, MUKAMA Katonda wo by'anaabanga akuwadde ggwe n'amaka go gonna. ¹² Mu mwaka ogwokusatu bw'onoomalanga okuggyako ku makungula go ekitundu eky'ekkumi n'okissa wabbali, kubanga ogwo gwe mwaka ogw'ekitundu eky'ekkumi, onoddiranga ekitundu ekyo n'okiwa Abaleevi, ne bannamawanga, ne bamulekwa, ne bannamwandu, ne baliiranga mu bibuga byo ne bakkuta. ¹³ Awo onoooyogeranga mu maaso ga MUKAMA Katonda wo nti, "Ekitundu ekimu eky'ekkumi ekyatukuzibwa nkiggyayo mu maka gange ne nkigabira Abaleevi, ne bannamawanga, ne bamulekwa, ne bannamwandu, nga byonna bye wandagira bwe biri. Sikyamyeko kuva ku biragiro byo newaakubadde okwerabira n'ekimu ku byo. ¹⁴ Ekitundu ekyo sikiriddeeko nga ndi mu biseera eby'okukungubaga, wadde okukikwatako nga siri mulongoofu, era sikitoddeeko ne mpaayo eri abafu. Njondedde MUKAMA Katonda wange, ne nkola nga bwe yandagira. ¹⁵ Otutunuulire ng'osinziira mu kifo kyo ekitukuvu gy'obeera mu ggulu, otuyiweko omukisa gwo ffe abantu bo Abayisirayiri n'ensi gy'otuwadde nga bwe walayirira bajjajaffe, nga y'ensi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki."

Mugonderenga Amateeka ga MUKAMA

¹⁶ MUKAMA Katonda wo akulagira leero okugonderanga amateeka ago gonna n'ebiragiro ebyo; noolwekyo obigonderanga byonna n'omutima gwo gwonna n'emmeeme yo yonna. ¹⁷ Ku lunaku lwa leero oyatudde nga MUKAMA bw'ali Katonda wo, era nga naawe bw'onootambuliranga mu makubo ge, era ng'onookuumanga ebiragiro bye n'amateeka ge gonna, era ng'onoomugonderanga. ¹⁸ Ku lunaku lwa leero MUKAMA alangiridde nga bw'oli owuwe, eggwanga lye ku bubwe ery'omuwendo omungi nga bwe yasubiza, era nga ojjanganga kukwatanga ebiragiro bye byonna. ¹⁹ Alangiridde nga bw'anaakujuzanga ettendo n'okwatiikirira n'ekitiibwa okusukkirira amawanga gonna ge yatonda, era ng'olibeeraga eggwanga ettukuvu eri MUKAMA Katonda wo, nga bwe yasubiza.

Ekyoto ku Lusozi Ebali

²⁷ Awo Musa ng'ali n'abakulu abakulembeze ba Isirayiri n'alagira abantu nti, "Ebiragiro byonna bye mbategeeza leero mubikumenga. ² Bwe mulalanga okusomoka omugga Yoludaani n'oyingira mu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa, oddiranga amayinja amanene n'ogategeka n'ogakubako omuyiko ogw'ennoni ng'etabuddwamu omusenyu. ³ Ogawandiikangako ebigambo bino byonna eby'amateeka, ng'omaze okusomoka, ng'oyingidde mu nsi MUKAMA Katonda wo gy'akuwa, y'ensi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki, nga MUKAMA Katonda wa bajjajjaabo bwe yakusuubiza. ⁴ Bw'otyoto, bw'olimala okusomoka omugga Yoludaani, otegekanga amayinja ago ku Lusozi Ebali nga bwe mbalagira kaakano, era ogakubangako omuyiko ogw'ennoni ng'etabuddwamu omusenyu. ⁵ Era MUKAMA Katonda wo olimuzimbira eyo ekyoto n'amayinja amalamba agatali matemeko na kyuma. ⁶ Olizimbira eyo MUKAMA Katonda wo ekyoto n'amayinja amalamba n'oweerako ebiweebwayo ebyokebwa eri MUKAMA Katonda wo. ⁷ Oliwaayo ebiweebwayo olw'emirembe, n'obiriira eyo ng'osanyukira mu maaso ga MUKAMA Katonda wo. ⁸ Era ku mayinja ago g'oliba otegeese oliwandiikako n'obwegendereza ebigambo byonna eby'amateeka gano."

⁹ Awo Musa ng'ali n'Abaleevi, bakabona, n'agamba Abayisirayiri bonna nti, "Sirika owulire ggwe Isirayiri! Ku lunaku lwa leero lwennyini ofuuse eggwanga lya MUKAMA Katonda wo. ¹⁰ Noolwekyo ogonderanga MUKAMA Katonda wo n'okwatanga amateeka ge n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero."

Ebikolimo Ekkumi n'Ebibiri

¹¹ Ku lunaku lwe lumu Musa yakuutira abantu bw'ati nti, ¹² Bwe mulimala okusomoka omugga Yoludaani, ab'omu bika bino baliyimirira ku Lusozi Gerizimu ne basabira abantu omukisa: Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali, ne Yusufu, ne Benyamini. ¹³ Ate ab'omu bika bino baliyimirira ku Lusozi Ebali ne balangirira ebikolimo: Lewubeeni, ne Gaadi, ne Aseri, ne Zebbulooni, ne Ddaani, ne Nafutaali. ¹⁴ Awo Abaleevi bali-rangirira n'eddoboosi ddene eri abantu bonna Abayisirayiri nti:

¹⁵ "Akolimirwe omuntu yenna akola ekifaananyi ekitali Katonda oba abumba ekintu ng'ekyo kyonna MUKAMA ky'akyayira ddala nga kikolebwa omukozi nnakinku, omuntu oyo n'abaako ne wakiyimiriza mu kyama."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

¹⁶ "Akolimirwe omuntu yenna atassaamu kitiibwa kitaawe oba nnyina."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

¹⁷ "Akolimirwe omuntu yenna akyusa ekituuti ekiraga ensalo ya muliraanwa we."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

18 "Akolimirwe omuntu yenna aggya omuzibe w'amaaso mu kkubo ettuufu n'amubuza."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

19 "Akolimirwe omuntu yenna atalaga bwenkanya eri bannamawanga, oba bamulekwa oba bannamwandu."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

20 "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne muka kitaawe, kubanga ekitanda kya kitaawe akimalamu ekitiibwa."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

21 "Akolimirwe omuntu yenna akola ebyobukaba n'ensolo."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

22 "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne mwannyina omuwala wa kitaawe, oba muwala wa nnyina."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

23 "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne nnyina wa mukazi we."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

24 "Akolimirwe omuntu yenna atemula munne."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

25 "Akolimirwe omuntu yenna akkiriza okugulirirwa atte munne ataliiko musango."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

26 "Akolimirwe omuntu yenna atagondera bigambo eberi mu mateeka gano."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

Emikisa Eri Abawulize

28 Bw'onoogonderanga MUKAMA Katonda wo n'okwatanga amateeka ge gonna ge nkuwa leero, MUKAMA Katonda wo alikugulumiza n'akuteeka waggulu w'amawanga gonna ag'oku nsi. ² Emikisa gino gyonna onoogifunanga n'obeeranga nagyo, bw'onoowuliranga eddoboosi lya MUKAMA Katonda wo n'omugonderanga:

³ Onoowebwanga omukisa bw'onoobeeranga mu kibuga ne bw'onoobeeranga mu kyalo.

⁴ Abaana ab'omu nda yo banaawebwanga omukisa, n'ebisimbe eby'omu ttaka lyo, n'ebisibo byo ebinaazaalibwanga, Ennyana z'ente ez'amagana go, n'obwana bw'endiga ez'ebisibo byo.

⁵ Ekibbo kyo mw'onookunjaanyizanga, n'olutiba lwo mw'onoogoyeranga nabyo binaabanga n'omukisa.

⁶ Onoobanga n'omukisa ng'oyingira era onoobanga n'omukisa ng'ofuluma.

⁷ MUKAMA anaakuwanga okuwangula abalabe bo abanaakulumbanga. Banajjiranga mu kkubo limu okukulumba, naye ne basaasaanira mu makubo musanvu mu maaso go nga bawanguddwa.

⁸ MUKAMA anaawanga amawanika go omukisa, ne buli ky'onookwatangako engalo zo okukikola anaakiwanga omukisa. MUKAMA Katonda wo anaakuwanga omukisa ng'oli mu nsi gy'akuwa.

⁹ MUKAMA agenda kukufuula eggwanga lye ettukuvu nga bwe yakusuubiza n'ekirayiro, bw'onookwatanga amateeka ga MUKAMA Katonda wo n'otambuliranga mu makubo ge. ¹⁰ Kale nno abantu ab'omu mawanga gonna ag'ensi balitegeera nga bw'oyitibwa erinnya lya MUKAMA era banaakutyanga. ¹¹ MUKAMA anaakugagawazanga nnyo mu byonna: mu zadde ery'enda yo, ne mu baana ab'ebisibo byo by'onoolundanga, ne mu bibala eby'omu ttaka lyo, ng'oli mu nsi MUKAMA gye yalayirira bajjajaabo okugikuwa.

¹² MUKAMA alikuggulirawo eggwanika lye ery'obugagga bwe ery'eggulu, n'atonnyesanga enkuba mu ttaka lyo, mu biseera byayo, ne buli kintu kyonna ky'onookolanga anaakiwanga omukisa. Onoowolanga amawanga mangi, kyokka ggwe toogeewolengako n'akatono. ¹³ MUKAMA anaakufuulanga mutwe so si mukira. Bw'onoogonderanga ebiragiro bya MUKAMA Katonda wo bye nkutegeeza leero, n'obigobereranga n'obwegendereza, onoobanga ku ntikko waggulu, so tookoobereanga. ¹⁴ Tokyamanga kulaga ku ludda olwa ddyo oba olwa kkono, ng'oleka ebiragiro bino bye nkutegeeza leero, n'ogobereranga bakatonda abalala n'obaweerezanga.

Ebikolimo olw'Obutawulira

¹⁵ Awo olunaatuukanga bw'otoogonderanga ddo-boosi lya MUKAMA Katonda wo, n'otokwatanga mateeka ge na biragiro bye, bye nkulagira leero, kale ebikolimo bino byonna binaakutuukangako ne bibeera naawe:

¹⁶ Onookolimirwanga mu kibuga n'okolimirwanga ne mu kyalo.

¹⁷ Ekibbo kyo mw'onookunjaanyirizanga n'olutiba lwo mw'onoogoyeranga binaakolimirwanga.

¹⁸ Abaana b'enda yo banaakolimirwanga, n'ekibala ky'ettaka lyo, n'ennyana z'amagana go, n'obwana bw'ebisibo byo byonna binaakolimirwanga.

¹⁹ Onookolimirwanga ng'oyingira era onookolimirwanga ng'ofuluma.

²⁰ MUKAMA anaakusindikiranga ebikolimo, n'okutabukatabuka, n'okunenyezebwa mu buli kintu kyonna ky'onoogezangako okukola, okutuusa lw'olizikirizibwa n'osaanawo mangu nnyo olw'ebikolwa byo ebibi, olwokubanga onoobanga omusenguse.

²¹ MUKAMA alikulwaza olumbe olutawona olw'olukonvuba, okutuusa lwe lulikumalawo mu nsi gy'ogenda okuyingiramu ogirye. ²² MUKAMA alikulwaza akafuba, n'omusujja n'okubugujja. Era alikusindikira ebbugumu eryokya ennyo, n'ekyeya, n'ekitala, n'okugengewala; era binaakugobereranga okutuusa lw'olizikirira.

²³ Eggulu waggulu w'omutwe gwo liribeera ng'ekikomo, n'ettaka wansi wo liriba ng'ekyuma. ²⁴ MUKAMA alifuula enkuba y'omu nsi yo olufufugge, n'enfuufu yokka y'eneekuyiikiranga okuva waggulu mu bire, okutuusa lw'olizikirizibwa.

²⁵ MUKAMA anaakulekeranga abalabe bo ne bakuwangulanga. Onoobalumbiranga mu kkubo limu, kyokka n'obadduka ng'obunye emiwabo mu makubo musanvu. Olifuuka kyakikangabwa mu maaso g'amawanga gonna ag'oku nsi. ²⁶ Omulambo gwo gulifuuka mmere ya nnyonyi zonna ez'omu bbanga, n'eri ensolo ez'oku nsi, era tewaabeerengawo n'omu anaazigugobangako. ²⁷ MUKAMA anaakulwazanga amayute g'e Misiri, n'ebizimba, n'amabwa, n'obuwere, by'otoowonyezebwenga. ²⁸ MUKAMA anaakusuulanga eddalu, anaakuzibanga amaaso, n'okukutabulatabulanga mu ndowooza yo. ²⁹ Mu ttuntu onoowamman-tanga ng'omuzibe w'amaaso abeera mu kizikiza obudde bwe bwonna. Buli ky'onookolanga onolemwanga okukituukiriza; onoovumibwanga era onoobbibwanga buli kakedde, naye nga tewaabengawo akudduukirira.

³⁰ Onooyogerezanga omukazi, n'osembereranga n'okumuwasa, naye omusajja omulala anaakumut-walangako n'asulanga naye. Oneezimbiranga ennyumba naye toogisulengamu. Oneesimbiranga ennimiro z'emizabbibu, naye toolyenga ku bibala byamu.

³¹ Sseddume zo zinattirwanga mu maaso go, naye toolyenga ku nnyama zaazo. Endogoyi zo zinabbirwanga mu maaso go, so tebaazikuddizenga. Endiga zo zinaaawebwanga abalabe bo, ne watabaawo adduukirira okuzikuddiza. ³² Batabani bo ne bawala bo banaagabibwanga mu baamawanga amalala ng'olaba; onoobanoonyanga buli lunaku okutuusa n'amaaso lwe ganaakumyukanga, naye nga toline maanyi kubaako na kya kukola. ³³ Ab'eggwanga ly'otomanyi banaalyanga ebibala by'ettaka lyo by'onoobanga weerimidde, toobengako na kya kukola wabula okutulugunyizibwanga buli kiseera. ³⁴ Amaaso go bye ganaalabanga binaakusuulanga eddalu. ³⁵ MUKAMA anaakulwazanga amayute ku maviivi ne ku magulu, agataayinzenga kuwonyezebwa, era ne gasaasaananga okuva mu bigere okutuuka ku kawumpo k'omutwe.

³⁶ MUKAMA alikuleka, ggwe ne kabaka wo gw'onoobanga weerondedde n'otwalibwa mu ggwan-ga eddala ly'otowulirangako, ne bajajjaabo lye bataa-manyi, n'oweererezanga eyo bakatonda abalala ab'emiti n'amayinja. ³⁷ Olifuuka ekintu ekyesisiwaza, ekinaanyoomebwanga era ekinaasekererwanga mu mawanga gonna MUKAMA gy'anaabanga akulazizza.

³⁸ Onoosiganga ensigo nnyingi mu nnimiro yo, kyokka onookungulangamu katono, kubanga enzige zinaalyanga ebibala byo byonna. ³⁹ Onoosimbanga es-samba z'emizabbibu n'ogisaliranga bulungi, naye toonywenga ku nvinnyo wadde okukunjaanya ebibala bya zabbibu, kubanga ensirinjananyi zinaabiryanga.

⁴⁰ Onoobeeranga n'emiti egy'emizeeyituuni mu nsi yo yonna, naye togenda kukozeesanga ku mafuta gaagyo, kubanga emizeeyituuni gyo ginaakunkumukanga ne gigwa wansi. ⁴¹ Olizaala abaana aboobulenzi n'aboobuwala, naye toosigalenga nabo, kubanga ba-

naatwalibwanga mu busibe. ⁴² Enzige zineefuganga emiti gyo gyonna n'ebibala eby'omu ttaka lyo.

⁴³ Bannamawanga b'onoobeeranga nabo bagenda kukulaakulananga balinnye waggulu okukusinganga, nga ggwe weeyongeranga kukka busi wansi. ⁴⁴ Banaakuwolanga, naye ggwe toobawolanga. Be banaabanga omutwe naye ggwe onoobanga mukira.

⁴⁵ Ebikolimo ebyo byonna binaakujjiranga ne bikuloolanga ne bikutuukako okutuusa lwe binaakuzik-irizanga olw'obutagonderanga MUKAMA Katonda wo, n'otokwatanga mateeka ge na biragiro bye, bye yakulagiranga. ⁴⁶ Binaabeeranga mu ggwe ng'akabonero era ekywunyisa gy'oli n'eri bazzukulu bo emirembe gyonna. ⁴⁷ Kubanga bwe wabeeranga obulungi n'ebintu ebingi, tewaweerezanga MUKAMA Katonda wo n'omutima ogujjudde essanyu. ⁴⁸ Noolwekyo ng'oli mu njala ne mu nnyonta, ng'oli bwereere, ng'oli mwavu lunkupe, ojjanganga kuweerezanga balabe bo, MUKAMA b'anaakusindikiranga okulwana naawe! Anaak-wambazanga mu bulago bwo ekikoligo eky'ekyuma okutuusa lw'alikuzikiririza ddala.

⁴⁹ MUKAMA alikuleetera eggwanga eririva ewala ennyo, ku nkomerero y'ensi, ne likulumba, nga likukkako ng'empungu bw'eva waggulu n'ekka n'amaanyi ku nsi; liriba eggwanga ng'olulimi lwalyo tolutegeera.

⁵⁰ Liribeera eggwanga erijjudde obukambwe mu maaso, eritassaamu kitiibwa bantu bakulu wadde okusaasira abato. ⁵¹ Balirya abaana b'ebisolo by'omu malundiro go, n'ebibala eby'omu ttaka lyo okutuusa lw'olizikirizibwa. Tebalikulekerawo ku mmere ya mpeke, wadde ku nvinnyo oba ku mafuta, wadde ku nnyana ez'ebiraalo byo, oba ku baana b'endiga ab'ebisibo byo, okutuusa lw'olizikirira. ⁵² Banaazingizanga ebibuga byo byonna mu nsi yo yonna okutuusa ebisenge ebiwanvu eby'ebigo bye weesiga lwe birigwa wansi. Banaazingizanga ebibuga byonna mu nsi yonna MUKAMA Katonda wo gy'akuwa.

⁵³ Olw'okubonaabona abalabe bo kwe banaakutuu-sangako nga bakuzingizza, onoolyanga ebibala by'olubuto lwo, ennyama ya batabani bo ne bawala bo MUKAMA Katonda wo b'anaabanga akuwadde.

⁵⁴ Omusajja asingira ddala obuntubulamu era omuwombeefu mu mmwe, taasaasirenga na muganda we yennyini, oba mukyala we omwagalwa, oba abaana be abanaabanga bakyasigaddewo; ⁵⁵ taawengako n'omu ku nnyama y'abaana be b'anaabanga alya. Kubanga nga takyalina ky'asigazza kyonna mu kubonaabona okungi omulabe wo kw'anaabanga akutuusizzaako ng'akuzingirizza mu bibuga byo byonna. ⁵⁶ Omukazi asinga obuntubulamu n'eggonjebwa mu mmwe, nga mwenaanyi nnyo, atanjanga na kulinyisa kigere kye ku ttaka nga kyereere, taamanyisenga bba omwagalwa, wadde mutabani we, oba muwala we, ⁵⁷ ku mwana gw'anaabanga y'akazaala ow'omu lubuto lwe, n'abaana b'anaazaalanga. Kubanga anaabanga ategese okubalyanga mu nkukutu olw'okubulwako

ekyokulya ekirala mu biseera eby'okuzingizibwa era eby'ennaku enzibu ennyo, omulabe wo by'anaabanga akutuusizzaako mu bibuga byo.

⁵⁸ Bw'otoogonderenga na bwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano, ebiwandiiikiddwa mu kitabo kino, n'ototyera era n'otossaamu kitiibwa erinnya lino ery'ettendo era ery'entiisa, eriyitibwa: *MUKAMA* Katonda wo, ⁵⁹ kale nno, *MUKAMA* anaakuweerezanga endwadde enkambwe ennyo, eri ggwe n'eri ezzadde lyo; endwadde ez'olutentezi era enkambwe ennyo ez'olukonvuba. ⁶⁰ Anaakuleeteranga endwadde zonna ez'e Misiri, ezaakutiisa ennyo, ne zikwezingangako.

⁶¹ Era *MUKAMA* anaakuleeteranga endwadde eza buli ngeri, n'ebibonoobono ebitawandiikiddwa mu Kitabo eky'Amateeka gano, okutuusa lw'olizikirizibwa. ⁶² Era mulisigala ng'omuwendo gwammwe gusse nnyo wansi, songa mwali ng'emmunyee nye ez'oku ggulu olw'obungi bwammwe; lwa kubanga tewagonderanga ddooboozi lya *MUKAMA* Katonda wo. ⁶³ Nga bwe kyasanyusanga ennyo *MUKAMA* okubagaggawazanga n'okubaazanga mweyongerenga obungi, bwe kityo kinaamusanyusanga okubaavuuzanga n'okubazikirizanga. Olisimbulwa n'oggibwa mu nsi gy'ogenda okuyingira okugirya.

⁶⁴ *MUKAMA* anaakusaasaanyanga mu mawanga gona, okutandikira ku ludda olumu olw'ensi gy'etandikira, okutuuka ku ludda olulala gy'ekoma. Eyo gy'onoosinzizanga bakatonda abalala abakolebwa mu miti ne mu mayinja, ggwe ne bajjajjaabo be mutamanyangako. ⁶⁵ Mu mawanga ago togenda kuweereraweererangayo wadde ebigere byo okufunirangayo ekiwummulo. Eyo, *MUKAMA* anaakuweerangayo omutima ogujugumira, n'amaaso agaagala okuziba olw'okujilirira, n'emmeeme eweddemu essuubi. ⁶⁶ Onoobanga mu kubuusabuusa buli kaseera, ng'ojjudde okutya emisana n'ekiro, ng'obulamu bwo tobwekakasa. ⁶⁷ Mu makya onoogambanga nti, "Singa nno bubadde kiro!" Ate ekiro ng'ogambanga nti, "Singa nno bubadde makya!" olw'okutya okunajjulanga mu mutima gwo, n'ebyo amaaso go bye ganaalabanga. ⁶⁸ *MUKAMA* anaakuzangayo mu Misiri mu kyombo, ku lugendo lwe nakuugaana okuddayo okutambula. Ng'oli eyo oneewangayo weetunde ng'omuddu omusajja oba ng'omuddu omukazi, naye toofunengayo muntu n'omu akugula.

Okuzza Obuggya Endagaano

29 Bino bye bigambo by'endagaano *MUKAMA* Katonda gye yalagira Musa okukola n'abaana ba Isirayiri nga bali mu nsi ya Mowaabu, ng'egattibwa ku ndagaano gye yali akoze nabo ku Kolebu.

² Awo Musa n'ayita Abayisirayiri bonna n'abagambanga nti, Mwalaba n'amaaso gammwe ebyo byonna *MUKAMA* Katonda bye yakolera mu nsi y'e Misiri ku Falaawo ne ku bakungu be, ne ku nsi ye yonna. ³ Walaba n'amaaso go ebigezo ebinene, n'obubonero obw'ebya-

magero, n'ebyewuunyisa ebikulu. ⁴ Naye n'okutuusa ku lunaku lwa leero *MUKAMA* tabawanga mutima ogutegeera, oba amaaso agalaba, oba amatu agawulira. ⁵ Bwe nabakulembera okumala emyaka amakumi ana mu ddungu engoye zammwe tezaakaddiwako, n'engatto y'omu kigere kyo teyakaddiwa. ⁶ Temwalya ku mugaati wadde okunywa ku nvinnyo, oba ku kyokunywa ekirala kyonna ekitamiiza. Ekyo nakikola mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA* Katonda wammwe.

⁷ Bwe mwatuuka mu kifo kino, Sikoni kabaka w'e Kesuboni, ne Ogi kabaka w'e Basani, ne basituka okutulwanyisa, naye ne tubawangula. ⁸ Twatwala ensi yaabwe, ne tugigabira Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika eky'Abamanase, okuba obutaka bwabwe obw'ensikirano.

⁹ Noolwekyo mukwatenga ebigambo by'endagaano eno n'obwegendereza, mulyoke muwangulenga mu buli kimu kye munaakolanga. ¹⁰ Mukunjaanyane wano leero mwenna mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wammwe, nga muli n'abakulembeze b'ebika byammwe, n'abakulu bammwe abakulembeze, n'abafuzi bammwe, n'abasajja bonna aba Isirayiri, ¹¹ n'abaana bammwe abato, ne bakazi bammwe, ne munnaggwanga asula awamu naawe mu lusiisira lwo, okukutyabira enku, n'okukukimira amazzi. ¹² Oli wano okukola endagaano ne *MUKAMA* Katonda wo, ng'ekirayiro gy'ali, *MUKAMA* Katonda wo gy'akola naawe leero; ¹³ alyoke akukakase ng'akunyweza leero okubeeranga eggwanga lye, naye nga ye Katonda wo, nga bwe yakusuubiza, era nga bwe yalayirira bakadde bo: Ibulayimu ne Isaaka. ¹⁴ Endagaano eno gye nkola, ng'eriko n'ekirayiro kyayo, ¹⁵ sigikola nammwe abayimiridde wano naffe leero mwekka, wabula ngikola wamu n'oyo atali wano naffe leero.

¹⁶ Mujjukira bulungi nga bwe twali mu nsi y'e Misiri, ne bwe twajjanga tuyita wakati mu mawanga okutuukira ddala wano. ¹⁷ Mwalabanga ebintu eby'ekikaafiiri, nga mwe mwalinga ebifaananyi ebibajje mu miti n'ebiwoole mu mayinja ne mu ffeeza ne mu zaabu. ¹⁸ Mukakasize ddala leero nga mu maka gammwe oba mu bika byammwe temulinaamu musajja oba mukazi n'omu akyamizza omutima gwe okuva ku *MUKAMA* Katonda waffe agende asinze bakatonda bali abalala abamawanga ago. Mukakasize ddala nga mu mmwe temuliimu kikolo okuyinza okukula obutwa obw'engeri eyo obukaawa ng'omususa.

¹⁹ Omuntu ow'engeri ng'eyo ng'awulidde ebigambo eby'ekikolimo kino n'amala yeeyibaala, ne yeetukuza ku bubwe yekka, n'alowooza munda ye nti, "Nzija kubeera bulungi newaakubadde nga mmaliridde okukwata ekkubo eryange ery'obujeemu," ekyo kinaaletanga akacwano ku ttaka erinnyogovu obulungi ne ku kkalu. ²⁰ *MUKAMA* taamusonyiwenga, kubanga obusungu bwa *MUKAMA* n'ekiryu kye binaabuubuukiranga ku muntu oyo. Ebikolimo byonna ebiwandiiikid-

dwa mu Kitabo kino binaamukkangako, era *MUKAMA* alisangula erinnya lye n'aliggya wansi w'eggulu.

²¹ *MUKAMA* anaamwawulanga n'amuggya mu bika byonna ebya Isirayiri n'amubonereza nnyo, nga bwe kiri mu bikolimo byonna eby'endagaano ebiwandiikiddwa mu Kitabo ky'Amateeka kino.

²² Abaana bammwe abaliddawo ne bannamawanga abaliva mu nsi ezeewala baliraba ekibonerezo ekiriba kigudde ku nsi n'obulwadde *MUKAMA* bw'aliba aleese ku ttaka ly'ensi. ²³ Ettaka liriba lyoonese nga lya munnyo n'amayinja agookya, nga tekuyinza kusimbibwako kintu wadde okubaako n'ekimerako, nga n'omuddo tegusobola kumerako. Ensi erifaanana ng'okuzikirizibwa kwa Sodomu, ne Ggomola, ne Adu-ma, ne Zeboyimu, *MUKAMA* bye yazikiriza mu busungu bwe obungi. ²⁴ Amawanga galyebuuza nga geewunya nti, "Lwaki *MUKAMA* akoze ekintu kino, n'akikola n'obusungu obungi butyo?"

²⁵ Na kino kye kiriba eky'okuddamu nti, "Kubanga abantu bano basudde eri endagaano ya *MUKAMA* Katonda wa bajajjaabwe, endagaano gye yakola nabo bwe yabaggya mu nsi y'e Misiri. ²⁶ Baagenda ne basinza bakatonda abalala, ne babaweereza, bakatonda be baali batamanyi, era Katonda waabwe be yali tabawadde. ²⁷ Bwe butyo obusungu bwa *MUKAMA* ne bubuubuukira ku nsi eyo, n'agireetako ebikolimo byonna ebiwandiikiddwa mu Kitabo kino. ²⁸ *MUKAMA* n'abasiguukulula mu nsi yaabwe ng'aliko ekiryu, era ng'ajjudde obusungu bungi, n'abakasuka mu nsi endala, nga bwe kiri leero."

²⁹ Ebintu eby'ekyama bya *MUKAMA* Katonda waffe, naye ebyo ebyabikkulibwa bye byaffe n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tugonderenga ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano.

Obwesigwa bwa *MUKAMA* Katonda Obutajjulukuka

30 Emikisa n'ebikolimo ebyo byonna bye nkutegeezezza, bwe binaakutuukangako n'ojjukiranga ng'oli eyo mu nsi ezo zonna *MUKAMA* Katonda wo gy'anaabanga akusaasaanyizza, ² n'okyuka n'odda eri *MUKAMA* Katonda wo, n'omugonderanga, n'abaana bo bonna, n'omutima gwo gwonna, n'em-meeme yo yonna, nga bwe nkulagira leero, ³ kale *MUKAMA* Katonda wo anaakusaasiranga n'akuzza mu mbeera yo ennungi enekweyagazanga, ng'akuwumbyewumbye okukuggya eyo gy'anaabanga akusaasaanyirizza. ⁴ Nawaakubadde onoobanga owanjanganusiriddwa mu nsi esinga okubeera ey'ewala ennyo wansi w'eggulu, *MUKAMA* Katonda wo anaakukunjaanyangayo, n'akuggyayo n'akukomyawo. ⁵ *MUKAMA* Katonda wo anaakukomyangawo mu nsi bajajjaabo gye baafuna, naawe onoogifunanga. Alikugaggawaza era n'akwaza nnyo okukira bajajjaabo. ⁶ *MUKAMA* Katonda wo alikomola omutima gwo, n'omutima gwa bazzukulu bo, bw'otyo oyagalanga

MUKAMA Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'em-meeme yo yonna, olyoke obeerenga omulamu.

⁷ *MUKAMA* Katonda wo aliteeka ebikolimo ebyo byonna ku balabe bo ne ku abo abanaakuyigganyanga.

⁸ Bw'otyo n'oddamu okugonderanga *MUKAMA* Katonda ng'okwata amateeka ge, ge nkulagira leero. ⁹ Bw'atyo *MUKAMA* Katonda wo alikugaggawaza mu buli kintu kyonna ky'onookolanga, mu bibala eby'omubiri gwo, ne mu bibala eby'ebisolo byo, ne mu bibala eby'ettaka lyo. *MUKAMA* alisanyuka nnyo okukugaggawazanga n'obeeranga bulungi, nga bwe kyamusanyusanga okugaggawazanga bajajjaabo, ¹⁰ ng'ogondeddenga *MUKAMA* Katonda wo, n'okwatanga amateeka ge n'ebiragiro bye ebiwandiikiddwa mu Kitabo eky'Amateeka kino, n'odda eri *MUKAMA* Katonda wo n'omukyukiranga n'omutima gwo gwonna, n'em-meeme yo yonna.

Okweronderawo ku Bulamu n'Okufa

¹¹ Etteeka lye nkulagira leero terisaana kukukalubirira, kubanga terikuli wala nnyo. ¹² Teriri mu ggulu, n'okugamba ne kikugambisa nti, "Ani anaatulinniyirayo mu ggulu n'atulireeterayo tulyoke tuliwulire tuligonderenga?" ¹³ So teriri mitala wa nyanja, olyoke ogambe nti, "Ani anaatusomokera ennyanja, alituleetere tuwulire bye ligamba, tuligondere?" ¹⁴ Nedda, ekigambo kiri kumpi ddala ne w'oli, kiri mu kamwa ko ne mu mutima gwo, olyoke okigondere. ¹⁵ Kale laba, olwa leero ntadde mu maaso go obulamu n'okufa. ¹⁶ Kubanga nkulagira leero okwagalanga *MUKAMA* Katonda wo, okutambuliranga mu makubo ge, awamu n'okukwatanga amateeka ge n'okugobereranga ebiragiro bye byonna. Bw'onookolanga bw'otyo ojjanga ku ba mulamu era oyale, ne *MUKAMA* Katonda wo anaakuwanga omukisa ng'oli mu nsi gy'oyingira okugifuna.

¹⁷ Naye omutima gwo bwe gunaakyamanga n'otowulira, era bw'onoosendebwasendebwanga okusinzanga bakatonda abalala n'okubaweerezanga, ¹⁸ mbalangirira leero nti, Mugenda kuzikirizibwa; era temuliwangaala mu nsi gy'ogenda okusomokera omugga Yoludaani okugiyingira okugifuna.

¹⁹ Ku lunaku lwa leero nkoowoola eggulu n'ensi nga be bajulirwa bange, ku mmwe, abategedde nga ntadde mu maaso gammwe, obulamu n'okufa; n'emikisa n'ebikolimo. Kale nno londawo obulamu, olyoke obeerenga mulamu, ggwe n'ezzadde lyo: ²⁰ ng'oyagalanga *MUKAMA* Katonda wo, ng'owuliranga eddoozi lye, era nga weekwatira ddala ku ye. Kubanga *MUKAMA* bwe bulamu bwo n'okuwangaala; alyoke akuwenga emyaka mingi mu nsi *MUKAMA* gye yalayirira okugiwa bajajjaabo: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo.

Musa Alaamiriza Yoswa

31 Awo Musa n'agenda n'abuulira Isirayiri yonna ebigambo bino, n'agamba nti, ² "Olwa leero mpezezza emyaka kikumi mu abiri egy'obukulu; sikyalina maanyi kusobola kufuluma na kuyingira nga bwe njagala. Sikyasobola kubakulembera. MUKAMA Katonda antegezezza nti, 'Togenda kusomoka mugga guno Yoludaani.' ³ MUKAMA Katonda wo yennyini y'ajja okukukulembera mu kusomoka. Ajja kuzikiriza amawanga ago agali emitala, nga naawe olaba, olyoke obatwaleko ensi yaabwe. Yoswa yennyini naye yajja okukukulembera mu kusomoka, nga MUKAMA bwe yagambye. ⁴ Era nga MUKAMA Katonda bwe yakola Sikoni ne Ogi, bakabaka b'Abamoli n'ensi yaabwe, n'abazikiriza, ne bano bw'alibakola. ⁵ MUKAMA Katonda agenda kubagabula gye muli, era kiribagwanira okubakolako nga mugobererera ddala ebiragiro byange bye mbawadde nga bwe biri. ⁶ Beera n'amaanyi era ogume omwoyo. Tobatya wadde okubatekemukira, kubanga MUKAMA Katonda wo anaagendanga naawe buli w'onoddanga, taakulekenga so taakwabulirenga." ⁷ Awo Musa n'atumya Yoswa n'amugambira mu maaso ga Isirayiri yenna nti, "Beera wa maanyi era ogume omwoyo; kubanga gw'ojja okugenda n'abantu bano mu nsi MUKAMA Katonda gye yalayirira bajajjaabwe okugibawa; era gw'ogenda okugibasalirasaliramu ogibakwase okuba obusika bwabwe obw'enkalakkalira. ⁸ MUKAMA Katonda yennyini y'ajjanga okukukulemberanga. Anaabanga naawe bulijjo, taakulekenga so taakwabulirenga. Totya so totekemuka."

Amateeka Ganaasomwanga Buli Mwaka ogw'Omusanvu

⁹ Awo Musa n'awandiika amateeka ago, n'agakwasa batabani ba Leevi, bakabona, abaasitulanga Essanduuko ey'Endagaano eya MUKAMA Katonda, era n'awaako n'abakadde bonna abakulembeze b'abaana ba Isirayiri. ¹⁰ Musa n'abalagira bw'ati nti, "Ku buli nkomerero ya myaka musanvu, mu mwaka omutegeke ogusonyiyirwamu amabanja, era nga y'Embaga ey'Ensiisira, ¹¹ Isirayiri yenna nga bazze okulabika mu maaso ga MUKAMA Katonda wo mu kifo ky'aneeronderanga, onosomeranga Isirayiri yenna amateeka gano gonna nga bawulira. ¹² Okunhaanyanga ¹ abantu: abasajja, n'abakazi, n'abaana, ne bannamawanga abanaaberanga mu bibuga byo, balyoke bawulirizenga era bayigenga okutya MUKAMA Katonda wammwe, era bagobererenga n'obwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano. ¹³ Bwe batyo abaana baabwe abataamanyanga mateeka gano, balyoke bagawulire bayigenga okutyanga MUKA-

¹ Ye mbaga yokka eyabeerangako abakyala n'abaana, nga bazze okuwuliriza ebyasomebwanga mu Mateeka.

MA Katonda wammwe, obulamu bwammwe bwonna bwe mulimala nga muli mu nsi gye mugenda okusomokera omugga Yoludaani okugirya."

Ebiragiro bya MUKAMA Ebyasembayo eri Musa

¹⁴ Awo MUKAMA n'agamba Musa nti, "Obudde bwo obw'okufa busembedde. Yita Yoswa, mujje mu Weema ey'Okukunjaanirangamu."

¹⁵ Awo MUKAMA Katonda n'alabikira mu Weema ng'ali mu mpagi ey'ekire; empagi ey'ekire n'eyimirira waggulu w'omulyango gw'Eweema. ¹⁶ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Mu bbanga ttono ojja kugalamira ne bajajjaabo. Olwo abantu bano nga batandika okusinzanga bakatonda abalala abalibeera mu bo, nga be bakatonda ab'omu nsi eyo mwe bajja okuyingira. Bagenda kunvaako bamenye endagaano gye nakola nabo. ¹⁷ Ku lunaku olwo obusungu bwange bulibabu-ubuukirako, nange ndibakisa amaaso gange, ne babeera bangu okuzikirizibwa, era ebizibu bingi n'emitawaana biribajjira. Ku lunaku olwo balyebuza nti, 'Emitawaana gino tegitutuseeko lwa kubanga Katonda waffe tali wakati mu ffe?' ¹⁸ Ku lunaku olwo ndikwekera ddala amaaso gange olw'ebibi byonna bye banaabanga bakoze nga bakyukidde bakatonda abalala.

¹⁹ "Kale nno kaakano wandiika oluyimba luno oluyigirize abaana ba Isirayiri, olubayimbisenga, lulyoke lubeerenga omujulizi wange ku baana ba Isirayiri. ²⁰ Kubanga bwe ndimala okubaleeta mu nsi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, gye nasuubiza bajajjaabwe nga ngibalayirira, ne balya ne bakkuta ne bagejja, balikyukira bakatonda abalala ne babasinza nga babaweereza, ne bannyooma ne bamenya endagaano yange. ²¹ Obubenje obw'akabi bwe bunaabajjiranga, oluyimba luno lunaabasoomozanga ng'omujulizi nga lubalumiriza, kubanga bazzukulu baabwe banaabanga bakyalulina mu kamwa kaabwe nga tebanalwerabira. Kubanga mmanyi bye balowooza okukola nga n'okubatuusa sinnaba kubatuusa mu nsi gye nabasuubiza nga ngibalayirira." ²² Bw'atyo, ku lunaku olwo, Musa n'awandiika oluyimba luno n'aluyigiriza abaana ba Isirayiri.

²³ Awo MUKAMA n'awa Yoswa mutabani wa Nuuni ekiragiro kino ng'agamba nti, "Beera wa maanyi era guma omwoyo, kubanga ggw'oliyingiza abaana ba Isirayiri mu nsi gye nabasuubiza nga ngibalayirira; era nange nnaabeeranga naawe."

²⁴ Musa bwe yamala okuwandiika mu Kitabo ebigambo eby'amateeka gano, okubiggya ku ntandikwa okubituusa ku nkomerero, ²⁵ Musa n'alagira Abaleevi abaasitulanga Essanduuko ey'Endagaano eya MUKAMA, ng'agamba nti, ²⁶ "Mutwale Ekitabo ky'Amateeka kino mukiteeke awali Essanduuko ey'Endagaano eya MUKAMA Katonda wammwe, kibeerenga awo ng'omujulirwa gy'oli. ²⁷ Kubanga nkumanyi nga bw'oli

omujeemu era alina ensingo enkakanyavu. Obanga mubadde mujeemera *MUKAMA* Katonda nga nkyaliwo nammwe, kale nga mmaze okufa okujeema kwamwewe tekuusingewo nnyo! ²⁸ Munkunjaanyize wano abakadde b'ebika byammwe abakulembeze bammwe bonna, njogere ebigambo bino mu matu gaabwe nga bawulira; era mpita eggulu n'ensi bibeere abajulirwa okubalumiriza. ²⁹ Kubanga mmanyi nga bwe nnaamala okufa mujja kwefaafaaganyiza ddala nga mukyama okuleka ekkubo lye mbalagidde okukwatanga. Mu biseera ebijja emitawaana gijjanga kuba-jjira, nga mukoze ebibi mu maaso ga *MUKAMA* Katonda mulyoke mumusunguwaze olw'ebyo emikono gyammwe bye ginaabanga gikoze."

Oluyimba *MUKAMA* lwe yalagira Musa

³⁰ Awo Musa n'ayogera, ebigambo by'oluyimba luno okuluggya ku ntandikwa yaalwo n'okulutuusa ku nkomerero ng'ekibiina kya Isirayiri yenna kiwulira.

- 32** Tega okutu ggwe eggulu, nange nnaayogera, wulira ebigambo by'omu kamwa kange.
- ² Okuyigiriza kwange ka kutonnye ng'enkuba, n'ebigambo byange bigwe ng'omusulo, bigwe ng'obufuuyirize ku muddo, ng'oluwandagirize ku bisimbe ebite.
- ³ Kubanga ndirangirira erinnya lya *MUKAMA*; mutendereze ekitiibwa kya Katonda waffe!
- ⁴ Lwe lwazi, emirimu gye mituukirivu, n'ebikolwa bye byonna bya bwenkanya. Ye Katonda omwesigwa, ataliiko bukuusa, omwenkanya era omutereevu mu byonna.
- ⁵ Beeyisizza ng'abagwenyufu gy'ali, baswavu era tebakyali baana be, wabula omulembe omukyamu era ogw'amawaggali.
- ⁶ Bwe mutyo bwe musasula *MUKAMA* Katonda, mmwe abantu abasirusiru era abatalina magezi? Si ye kitaawo eyakutonda, n'akussaawo n'akunyweza?
- ⁷ Jjukira ebiseera eby'edda, fumiitiriza ku myaka egyayita edda. Buuza kitaawo ajja kukubuulira ne bakadde bo abakulembeze bajja kukutegeeza.
- ⁸ Ali Waggulu Ennyo bwe yagabanyiza amawanga en-si zaago abantu bonna bwe yabayawulayawulamu, yategeka ensalo z'amawanga ng'omuwendo gw'abaana ba Isirayiri bwe gwali.
- ⁹ Omugabo gwa *MUKAMA* Katonda be bantu be, Yakobo bwe busika bwe bwe yagabana.
- ¹⁰ Yamuyisanga mu ddungu, mu nsi enkalu eya kikuunja.
- Yamuzibiranga, n'amulabiriranga, n'amukuumanga ng'emmunye ey'eriiso lye.
- ¹¹ Ng'empungu bw'enyegenya ku kisu kyayo, n'epaapaalira waggulu w'obwana bwayo,

- era nga bw'eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo, n'ebusit-ula,
- n'ebutumbiiza ku biwaawaatiro byayo,
- ¹² *MUKAMA* Katonda yekka ye yamukulemberanga; so tewabangawo katonda mulala.
- ¹³ Yamuteeka ku ntikko z'ensozi ez'ensi eyo, n'amuliisanga ku bibala by'omu nnimiro. Yamukulizanga ku mubisi gw'enjuki ogw'omu njatika z'enjazi
- n'amafuta agaavanga mu mayinja amagumu
- ¹⁴ ne bbongo eyavanga mu biraalo, n'amata okuva mu bisibo,
- n'amasavu ag'endiga ento n'ennume, n'embuzi ennume n'enduusi ez'e Basani, awamu n'enjaano esinga obulungi, wanywanga wayini ow'ejjovu eyavanga mu mizab-bibu.
- ¹⁵ Yesuluuni yakkuta n'agejja n'asambagala; ng'ojjudde emmere nga weezitoowerera n'oggwaa-mu amaanyi.
- Yava ku Katonda eyamukola, n'alekulira Olwazi olw'Obulokozi bwe.
- ¹⁶ Baamukwasa obuggya olwa bakatonda abalala ne bamusunguwaza ne bakatonda abalala.
- ¹⁷ Baawaayo ssaddaaka eri baddayimooni, so si eri Katonda,
- eri bakatonda be batamanyangako, bakatonda abaggya abaali baakatuuka bakatonda abo bajjajjammwe be bataatyanga.
- ¹⁸ Weerabira Olwazi eyakuzaala, weerabira Katonda eyakuzaala.
- ¹⁹ *MUKAMA* Katonda bwe yakiraba n'abeegobako kubanga yasunguwazibwa batabani be ne bawala be.
- ²⁰ N'agamba nti, Nzija kubakweka amaaso gange ndabe ebinaabatuuukako; kubanga omulembe gwabwe mwonoonefu, abaana abatalinaamu bwesigwa.
- ²¹ Bankwasa obuggya ne bakatonda abalala, ne banyiiiza n'ebifaananyi byabwe omutali nsa. Ndibakwasa obuggya olw'abo abatali ggwanga, ndibakwasa obusungu olw'eggwanga eritategeera.
- ²² Kubanga obusungu bwange bukumye omuliro, ne gwaka okutuukira ddala wansi mu magombe, gusenkenya ensi n'ebibala byayo, ne gwokya amasozi okutandikira ku bikolo byago.
- ²³ Nzija kubatumangako emitawaana ne mbayiwangako obusaale bwange.
- ²⁴ Nnaabasindikiranga enjala namuzisa, n'obulwadde obwokya, ne kawumpuli omuzikiriza; ndibaweereza ebisolo eby'amannyo amasongovu n'ebywelwala mu nfuufu eby'obusagwa.
- ²⁵ Ekitala kinaabamalangako abaana baabwe

ne mu maka gaabwe eneebanga ntiisa njereere.
 Abavubuka abalenzi n'abawala balizikirira
 abaana abawere n'abasajja ab'envi bonna batyo.
²⁶ Nalowoozaako ku ky'okubasaasaanya
 wabulewo akyabajjukiranga ku nsi.
²⁷ Naye ne saagala abalabe baabwe kuba-
 sasonkereza,
 kubanga abaabalumbagana bandiremeddwa
 okukitegeera,
 ne beewaana nti, "Ffe tuwangudde,
 MUKAMA ebyo byonna si ye yabikoze."
²⁸ Lye ggwanga omutali magezi,
 mu bo temuliimu kutegeera.
²⁹ Singa baali bagezi ekyo bandikitegedde,
 ne balowooza ku biribatuukako ku nkomerero.
³⁰ Omusajja omu yandisobodde atya okugoba aban-
 tu olukumi,
 oba ababiri okudumya omutwalo ne badduka,
 wabula nga Lwazi waabwe y'abatunzeeyo,
 MUKAMA Katonda ng'abawaddeyo?
³¹ Kya mazima lwazi waabwe tali nga Lwazi waffe,
 abalabe baffe bakiriziganya naffe.
³² Wayini waabwe ava mu terekero lya wayini wa
 Sodomu,
 n'ennimiro z'emizabbibu za Ggomola;
 ezzabbibu zaabwe zabbibu za butwa,
 ebirimba byazo bikaawa;
³³ wayini waazo bwe butwa bw'emisota
 obusagwa obukambwe obw'amasalambwa.
³⁴ Ekyo saakyetereka,
 nga kuliko n'envumbo mu mawanika gange?
³⁵ Okuwoolera eggwanga kwange, nze ndisasula.
 Luliba lumu ebigere byabwe ne biseerera,
 obudde bwabwe obw'okuzikirira busembedde,
 n'okubonerezebwa kwabwe kubafubutukirako.
³⁶ MUKAMA Katonda alisalira abantu omusango mu
 bwenkanya,
 alisaasira abaweereza be,
 bw'aliraba ng'amaanyi gonna gabaweddemu,
 omuddu n'ow'eddembe nga tewasigadde n'omu.
³⁷ N'alyoka abuuza nti, Kale nno bakatonda baabwe
 bali ludda wa,
 olwazi mwe beekweka.
³⁸ Baani abaalayanga amasavu ku ssaddaaka zaabwe,
 ne banywa envinnyo ey'ekiweebwayo ekyokunywa?
 Basituke bajje babayambe,
 kale babawe obubudamo babakuume!
³⁹ Mulabe kaakano, nga nze kennyini, nze Ye!
 Tewali katonda mulala wabula Nze;
 nzita era ne nzuukiza,
 nfumita era ne mponya;
 era tewali atangira mukono gwange nga gukola.

⁴⁰ Ngolola omukono gwange eri eggulu ne nangirira
 nti,
 ddala ddala nga bwe ndi omulamu emirembe gyon-
 na
⁴¹ bwe mpagala ekitala kyange ekimasamasa,
 n'omukono gwange ne gukikwata nga nsala emisan-
 go,
 nnaawalananga abalabe bange,
 ne neesasuzanga eri abanaankyawanga.
⁴² Obusaale bwange ndibutamiiza omusaayi,
 n'ekitala kyange kirirya ennyama,
 n'omusaayi gw'abattiddwa n'abawambiddwa,
 n'ogw'emitwe egy'abakulembeze b'abalabe.
⁴³ Mujaguze mmwe amawanga awamu n'abantu be,
 kubanga aliwalanira omusaayi gw'abaweereza be,
 aliwalana abalabe be,
 era alitangirira olw'ensi ye n'abantu be.
⁴⁴ Awo Musa n'ajja awamu ne Yoswa mutabani wa
 Nuuni, n'addamu ebigambo byonna eby'oluyimba ol-
 wo ng'abantu bonna bawulira. ⁴⁵ Musa bwe yamala
 okuddamu ebigambo ebyo byonna eri abaana ba Isir-
 ayiri, ⁴⁶ n'abagamba nti, "Mukwate ku mutima
 gwammwe ebigambo byonna bye mbategeezezza
 leero n'obuwombeefu obungi, mulyoke mulagire
 abaana bammwe bagonderenga n'obwegendereza
 ebigambo byonna eby'amateeka gano. ⁴⁷ Ebigambo
 ebyo si bya kusaagasaaga, wabula bye bigambo ebik-
 watira ddala ku bulamu bwammwe bwennyini. Okus-
 inziira ku bigambo bino, mugenda kuwangaala nga
 muli mu nsi gye mugenda okusomokera omugga
 Yoludaani okugifuna."

Okufa kwa Musa Kulangibwa

⁴⁸ Ku lunaku olwo lwennyini MUKAMA Katonda
 n'agamba Musa bw'ati nti, ⁴⁹ "Yambuka olinnyerinye
 ku Lusozi Nebo oluli mu nsozi za Abalimu mu nsi ya
 Mowaabu, osusse amaaso Yeriko olengere ensi ya
 Kanani gy'empa abaana ba Isirayiri okuba obutaka
 bwabwe obw'enkalakkalira. ⁵⁰ Ku lusozi olwo lw'ojja
 okulinnya kw'olifiira okunnyaanyizibwe eri abantu bo,
 nga muganda wo Alooni bwe yafiira ku lusozi Koola,
 n'akunnyaanyizibwa eri abantu be. ⁵¹ Kubanga mwem-
 bi mwanziggyamu obwesige mu maaso g'abaana ba
 Isirayiri ku mazzi g'e Meriba-Kadesi mu ddungu ly'e Zi-
 ni, olw'okulemwa okussa ekitiibwa ekituukiridde mu
 butukuvu bwange mu maaso g'abaana ba Isirayiri.
⁵² Noolwekyo ensi ojja kugirengera bulengezi, so
 toligiyingiramu, ensi gye mpa abaana ba Isirayiri."

Musa Asabira Ebika bya Isirayiri Omukisa Omulundi gwe Ogwasebwayo

³³ Guno gwe mukisa, Musa musajja wa Katonda
 gwe yasabira abaana ba Isirayiri nga tannafa.
² Yagamba nti,
 "MUKAMA Katonda yajja gye tuli ng'ava ku Sinaayi

n'atutuukako ng'ava ku Seyiri;
 yamasamasa ng'ava ku Lusozi Palani.
 Yajja n'obufukunya bw'abatukuvu
 okuva ku bukiika obwaddyo obw'ensozi ze.
³ Mazima gw'oyagala abantu,
 abatukuvu bonna bali mu mikono gyo.
 Bavuunama wansi ku bigere byo
 ne bawulira ebiragiro by'obawa.
⁴ Ge mateeka Musa ge yatuwa
 ng'ekyokufuna eky'ekibiina kya Yakobo.
⁵ Waasitukawo kabaka mu Yesuluuni
 abakulembeze b'abantu bwe baakunjaana
 nga bye bika bya Isirayiri ebyegasse.
⁶ "Lewubeeni abenga mulamu; alemenga kuggwaa-
 wo
 n'omuwendo gw'abasajja be gulemenga kuk-
 endeera."
⁷ Kino kye yayogera ku Yuda:
 "Wulira, Ayi *MUKAMA* Katonda okukaaba kwa Yuda;
 omuleete eri abantu be.
 Yeerwaneko n'emikono gye.
 Omuyambenga ng'alwanyisa abalabe be!"
⁸ Bino bye yayogera ku Leevi:
 "Sumimu wo ne Ulimu wo
 biwe omusajja oyo gw'oyagala ennyo.
 Wamukebera e Masa
 n'omugezesa ku mazzi ag'e Meriba.
⁹ Yayogera ku kitaawe ne nnyina nti,
 'Abo sibafaako.'
 Baganda be teyabategeeranga
 wadde okusembeza abaana be;
 baalabiriranga ekigambo kyo
 ne bakuumanga endagaano yo.
¹⁰ Banaayigirizanga Yakobo ebiragiro byo
 ne Isirayiri amateeka go.
 Banaanyookezanga obubaane mu maaso go,
 n'ebiwewwayo ebyokebwa ku kyoto kyo.
¹¹ Ayi *MUKAMA* Katonda owe omukisa byonna by'ako-
 la,
 era okkirize emirimu gy'emikono gye.
 Okubirenga ddala abo abamugolokokerako
 okubenga abalabe be balemenga kwongerera kumu-
 lumbanga."
¹² Bye yayogera ku Benyamini:
 "Omwagalwa wa *MUKAMA* Katonda abeerenga wany-
 wevu,
 Katonda Ali Waggulu ng'amwebulungudde bulijjo,
 omwagalwa anaagalamiranga wakati ku
 bibegabega bye."
¹³ Yayogera bw'ati ku Yusufu:
 "Ettaka lye *MUKAMA* Katonda aliwe omukisa,
 n'omusulo omulungi ennyo ogunaavanga waggulu
 mu ggulu
 n'amazzi mu nzizi empanvu mu ttaka wansi,
¹⁴ n'ebibala ebigimu ennyo ebinaavanga mu musana,

n'amakungula aganaasinganga mu myezi gyonna;
¹⁵ n'ebibala ebinaakiranga obulungi ku nsozi ez'edda,
 n'okwala kw'ebirime ku nsozi ez'emirembe gyonna;
¹⁶ n'ebirabo ebisinga byonna mu nsi n'okujjula
 kwayo,
 n'obuganzi obunaavanga eri oyo ow'omu kisaka
 ekyaka.
 Ebyo byonna ka bijjenga ku mutwe gwa Yusufu,
 mu kyenya ky'omulangira mu baganda be.
¹⁷ Mu kitiibwa anaabanga ente ennume embere-
 berye
 amayembe ge, ng'amayembe ga sseddume endalu;
 anaagatomezanga amawanga n'agayuzayyuza,
 n'agagoberanga ku nkomerero y'ensi.
 Obwo bwe bunaabanga obukumi bwa Efulayimu
 nga ze nkumi za Manase."
¹⁸ Yayogera bw'ati ku Zebbulooni:
 "Jaguzanga, ggwe Zebbulooni, bw'onoofulumanga;
 ne Isakaali ng'ali mu weema zo.
¹⁹ Banaakoowoolanga amawanga okwambuka ku
 nsozi
 ne baweerangayo eyo ssaddaaka ez'obutuukirivu,
 banaalyanga eby'obugagga ebya mayanja,
 nga beeyambisa n'ebyobugagga ebikweke mu
 musenyu."
²⁰ Yayogera bw'ati ku Gaadi:
 "Alina omukisa oyo agaziya ensalo z'omugabo gwa
 Gaadi,
 Gaadi omwo mw'abeera ng'empologoma
 ng'ayuzayyuza omukono n'omutwe.
²¹ Yeerondera omugabo gw'ettaka erisinga obulungi,
 omugabo gw'omukulembeze gwe gwamukuumirwa.
 Abakulembeze b'abantu bwe baakunjaana
 ye yabasalira emisango gya *MUKAMA*,
 n'okukwasa Isirayiri amateeka ga *MUKAMA* Katonda."
²² Yayogera bw'ati ku Ddaani:
 "Ddaani mwana gwa mpologoma,
 ogubuuka nga guva mu Basani."
²³ Yayogera bw'ati ku Nafutaali:
 "Ggwe Nafutaali ajjudde obuganzi bwa *MUKAMA* Ka-
 tonda
 era ng'ojjudde emikisa gye,
 onoosikira obukiikaddyo okutuuka ku nnyanja."
²⁴ Yayogera bw'ati ku Aseri:
 "Asinga okuweebwa omukisa mu batabani ye Aseri,
 ku baganda be gwe babanga basinga okwagala
 era emizabbibu ¹ gigimuke nnyo mu ttaka lye.
²⁵ Enzigi z'ebibuga byo zinaasibwanga n'eminyolo
 egy'ekyuma n'ekikomo
 n'amaanyi go ganenkananga n'obuwangaazi bwo.
²⁶ "Tewali afaanana nga Katonda wa Yesuluuni
 eyeebagala waggulu ku ggulu ng'ajja okukuyamba
 ne ku bire mu kitiibwa kye.
 I Waabangawo amafuta agaggibwanga mu mizabbibu, era
 amafuta ago kaali kabonero akalaga obugagga.

²⁷ Katonda ataggwaawo bwe buddukiro bwo, era akuwanirira n'emikono gye emirembe gyonna. Anaagobanga abalabe bo nga naawe olaba, n'agamba nti, 'Bazikirize!'

²⁸ Bw'atyo Isirayiri anaabeeranga mu mirembe yek-ka,

ezzadde Iya Yakobo linaabeeranga wanywevu, mu nsi erimu emmere y'empeke ne wayini, eggulu mwe linaatonnyezanga omusulo.

²⁹ Nga weesiimye, Ayi Isirayiri!

Ani akufaanana,
ggwe eggwanga MUKAMA Katonda lye yalokola?
Ye ngabo yo era omubeezi wo,
era kye kitala kyo ekisinga byonna.
Abalabe bo banaakuvuunamiranga,
era onoobalinnyiriranga."

Okufa kwa Musa mu nsi ya Mowaabu

34 Awo Musa n'ayambuka okuva mu nsenyi za Mowaabu, n'alinnyalinnya Olusozi Nebo, n'atuukira ddala ku ntikko eyitibwa Pisuga, eyolekedde Yeriko. MUKAMA Katonda n'asinziira awo n'amulengeza ensi yonna ensuubize: okuva ku Giriyaadi okutuuka ku Ddaani, ² ne Nafutaali yonna, n'ensi ya Efulayimu ne Manase, n'ensi yonna eya Yuda okutuuka ku Nnyanja ey'Ebugwanjuba, ³ ne Negebu n'olusenyi olw'ekiwonvu omuli Ekibuga ky'Enkindu ekiyitibwa Yeriko okutuukira ddala ku Zawaali. ⁴ MUKAMA Katonda n'agamba Musa nti, "Eyo y'ensi gye nalayirira Ibulayimu, ne Isaaka, ne

Yakobo, nga ngibasubiza nti, 'Ndigiwa ezzadde Iyo.' Ngikulaze n'ogiraba n'amaaso go, naye tojja kusomoka kugituukamu."

⁵ Awo Musa, omuweereza wa MUKAMA, n'afiira awo mu nsi ya Mowaabu, ng'ekigambo kya MUKAMA Katonda bwe kyali. ⁶ MUKAMA n'aziika Musa mu nsi ya Mowaabu, mu kiwonvu ekyolekedde Besupyoli, naye tewali n'omu amanyi malaalo ge we gali ne ku lunaku lwa leero. ⁷ Musa we yafiira yali nga yakamaze emyaka kikumi mu abiri egy'obukulu; kyokka ng'amaaso ge galaba bulungi, era n'amaanyi ge nga tegakendedeeko. ⁸ Abaana ba Isirayiri ne bakaabira Musa mu nsenyi za Mowaabu okumala ennaku amakumi asatu, okutuusa ennaku ezo ez'okukaaba n'okukungubagira Musa bwe zaggwaako.

⁹ Yoswa, mutabani wa Nuuni, yali ajjudde omwoyo ogw'amagezi, kubanga Musa yali yamuteekako emikono gye. Abaana ba Isirayiri ne bamuwulira, ne bakola nga MUKAMA Katonda bwe yali alagidde Musa.

¹⁰ Okuva olwo tewayimukangawo nnabbi mulala mu Isirayiri afaanana nga Musa, MUKAMA Katonda gwe yamanyagana naye amaaso n'amaaso. ¹¹ Tewaaliwo yamwenkana olw'obubonero n'ebyamagero MUKAMA Katonda bye yamutuma okukola mu nsi y'e Misiri ku Falaawo ne ku baweereza be bonna, ne ku nsi ye yonna, ¹² era n'olw'ekitiibwa kye eky'amaanyi amangi, n'obuyinza obw'entiisa bwe yayoleka mu Isirayiri yenna.

Yoswa

1 Awo Musa omuweereza wa *MUKAMA* bwe yamala okufa, *MUKAMA* n'agamba Yoswa mutabani wa Nuuni, eyali omubeezi wa Musa nti, ² "Musa omuweereza wange afudde, kale kaakano weeteeketeke osomoke omugga guno Yoludaani ggwe awamu n'abantu bano bonna mulyoke musingire mu nsi eno gye mbawa mmwe abaana ba Isirayiri ¹. ³ Nga bwe nasuubiza Musa, buli we munaalinnyanga ekigere, mbawaddewo. ⁴ Mbawadde ekitundu ekyo kyonna okuviira ddala ku ddungu ne ku Lebanoni, okutuuka ku mugga omunene, Fulaati, n'ensi ey'Abakiiti n'okutuukira ddala ku Nnyanja Ennene ebugwanjuba. ⁵ Tewali n'omu alisobola kubaziyiza ennaku zonna ez'obulamu bwo; nga bwe nabeeranga ne Musa era bwe ntyo bwe nnaabeeranga naawe, sirikuleka wadde okukwabuulira.

⁶ "Ddamu amaanyi, guma omwoyo; kubanga ggwe oligabira abantu bano ensi gye nasuubiza edda bajajjaabwe. ⁷ Ddamu amaanyi era beera muzira, byonna by'okola obyesigamye ku mateeka omuweereza wange Musa ge yakulagira; togaviirangako ddala, oleme okukyama ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono olyoke obenga omuwanguzi buli gy'onoogendanga. ⁸ Ekitabo kino eky'amateeka tekikuvanga mu kamwa, okifumiitirizangako emisana n'ekiro olyoke oteekenga mu nkola ebyo bye kikulagira era bw'otyo bw'oneefunira obuwanguzi n'okukulaakulana. ⁹ Si nze nkulagidde? Noolwekyo ddamu amaanyi, guma omwoyo, totya era toterebuka kubanga *MUKAMA* Katonda wo anaabanga naawe buli gy'onoogendanga."

¹⁰ Bw'atyo ne Yoswa n'alagira abakulembeze b'Abayisirayiri nti, ¹¹ "Muyite mu lusiisira lwonna nga mutegeeza abantu bonna nti, 'Mwesibire entanda kubanga mu nnaku ssatu mulisomoka omugga guno Yoludaani mulyoke mugabane ensi *MUKAMA* Katonda wammwe gy'abawa.'"

¹² Yoswa n'agamba ab'ekika kya Lewubeeni, n'ab'ekika kya Gaadi n'ekitundu ky'ekika kya Manase nti, ¹³ "Mujjukire omuweereza wa *MUKAMA* Musa kye yabalagira ng'agamba nti, '*MUKAMA* Katonda wammwe abawa ekifo eky'okuwummuliramumu era alibawa ensi eno.' ¹⁴ Bakazi bammwe, n'abaana bammwe abato balisigala wano awamu n'amagana gammwe mu kitundu kino Musa kye yabawa edda ebugwanjuba w'omugga Yoludaani. Naye abasajja bammwe

I Mu biro ebyo Abayisirayiri baali mu Sittimu (2:1) mu nsi y'e Mowaabu (Ma 34:3) okumpi ne Yoludaani.

enkwatangabo nga bambalidde ebyokulwanyisa, baatekwa okubakulemberamu n'okubalwanirira, ¹⁵ okutuusa baganda bammwe abo nabo *MUKAMA* lw'alibawa ensi eyo n'abatebenkeza. N'oluvannyuma mulikomawo mu kitundu kino Musa omuweereza wa *MUKAMA* kye yabawa emitala wa Yoludaani okwolekera ebugwanjuba."

¹⁶ Awo ne baanukula Yoswa nti, "Byonna by'otukalaatidde tunaabikola era tunaagenda yonna gy'onootusindika. ¹⁷ Nga bwe twagonderanga Musa mu byonna naawe bwe tunaakugonderanga tutyo; *MUKAMA* Katonda wo abeeranga naawe nga bwe yabeeranga ne Musa. ¹⁸ Buli anaajeemeranga ebigambo byo n'atabiwuliriza anattibwanga. Ddamu amaanyi, guma omwoyo."

Abakessi Baweerezebwa e Yeriko

2 Awo Yoswa mutabani wa Nuuni n'atuma abasajja babiri okuva e Sittimu bagende mu kyama bakette, n'abagamba nti, "Mugende mwekkaanye ensi eyo na ddala ekibuga Yeriko ^{II}." Bwe batyo ne bagenda. Bwe baatuukayo ne bayingira mu nnyumba y'omukazi malaaya ayitibwa Lakabu ne basula omwo. ² Naye kabaka wa Yeriko n'akitegeera nti waliwo abasajja Abayisirayiri abazze ekiro okuketta ensi ye. ³ Bw'atyo kabaka oyo n'atumya ewa Lakabu nti, "Mu nju yo mulimu abasajja abazze okuketta ensi yange, bampeereze mangu."

⁴ Lakabu abasajja bano yali yamazze dda okubakweka, naye n'alyoka agamba nti, "Kituufu abasajja abo baabaddeko wano naye saategedde gye baabadde bava. ⁵ Oluggi lw'ekibuga bwe lwabadde lunaatera okugalwawo akawungeezi, ne bafuluma, saategedde gye baalaze; naye mubawondere osanga munaabagwikiriza." ⁶ So nno yali yabakwese dda ku nju waggulu era nga ababisseeke bulungi ebikolokomba by'obugogwa. ⁷ Basajja ba kabaka ne bafuluma ekibuga ne wankaaki waakyo naggalwawo. Ne banoonya abakessi okutuukira ddala ku mugga Yoludaani.

⁸ Abakessi bwe baali tebanneebaka, Lakabu n'ayambuka gye baali ku nju waggulu ⁹ n'abagamba nti, "Nki-

II Yeriko Kyali kibuga kya dda nnyo nga kiriko ebigo eby'amaanyi nga kiri kilomita munaana mu bugwanjuba bwa Yoludaani. Mwalimu emigga mingi nga kiriko ne bbugwe ow'amaanyi. Abatuuze baa mu baasobolanga okwewanirira mu biseera eby'ekyeya okumala ebbanga ddene ddala. Noolwekyo kyali kifo kikulu nnyo awayingirwa mu Nsi Ensuubize.

manyi nga *MUKAMA* abawadde ensi eno era nga ffenna tubatidde nnyo, tuweddemu n'omwoyo. ¹⁰ Twawulira *MUKAMA* bwe yakaliza ennyanja emyufu nga muva e Misiri era twawulira bwe mwazikiriza Sikoni ne Ogi bakabaka b'Abamoli emitala w'omugga Yoludaani.

¹¹ Amangwago nga twakakiwulira emitima gyatutyemuka, era teri n'omu ku ffe yasigalamu ndasi, kubanga *MUKAMA* Katonda wammwe ye Katonda w'omu ggulu ne mu nsi." ¹² N'abagamba nti, "Nga nange bwe mbakoledde ebyekisa, mbasaba nammwe munkolere bwe mutyo nga mulayira mu linnya lya *MUKAMA* era mumpu n'obukakafu ¹³ nga mulitataliza; nze, ne kitange, ne mmange, ne baganda bange, ne bannyinaze awamu n'abo bonna be babeera nabo." ¹⁴ Abasajja abo ne baddamu nti, "Bw'otolituloopa, naffe tulibawonya *MUKAMA* ng'atuwadde ensi eno; era *MUKAMA* atuzikirize bwe tutalikola bwe tutyo."

¹⁵ Olw'okubanga ennyumba ya Lakabu yazimbwa ku bbugwe w'ekibuga, bw'atyo n'abasizza ku muguwa ng'abayisa mu ddirisa. ¹⁶ Yabagamba nti, "Mugende mwekwekere ennaku ssatu eyo mu nsozi okutuusa ng'ababawenja bamaze okudda, oluvannyuma muyinza okwetambulira amakubo gammwe." ¹⁷ Ne bamugamba nti, "Tujja kukuuma butiribiri ekirayiro kyaffe ¹⁸ era bwe tulitabaala ensi yammwe, osibanga omuguwa guno omumyufu mu ddirisa mwe watuyisa era okunjaanyizanga mu nnyumba yo, kitaawo, ne nnyoko, bannyoko n'ab'omu nnyumba ya kitaawo bonna. ¹⁹ Gwe kalitanda n'afuluma mu nju yo n'atambulambula mu nguudo, ekirimutuukako kyonna y'alimanya. Kyokka alituukibwako akabi konna mu nju yo, ogwo guliba musango gwaffe. ²⁰ Naye k'olituloopa, olwo oliba omenye endagaano yaffe naawe." ²¹ Lakabu y'abaddamu n'abagamba nti, "Byonna bibeere nga bwe tukkaanyizza." Bwe yamala okubasiibula n'asiba akawero akamyufu mu ddirisa.

Abakessi Beddirayo Ewaabwe

²² Abakessi bwe baamala okwekwekera ennaku ssatu mu nsozi nga n'ababanoonya bababuliddwa, ²³ ne beddirayo eri Yoswa mutabani wa Nuuni ne bamuyitiramu mu byonna nga bwe byagenda. ²⁴ Ne bamugamba nti, "Ddala ensi eyo *MUKAMA* agituwadde, abantu baamu bonna tubakubye encukwe."

Abayisirayiri Beeteekerateekera Okusomoka Omugga Yoludaani

³ Mu makya ennyo Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bagolokoka okuva e Sittimu, bwe baatuuka ku mugga Yoludaani ne basooka balindirira awo nga tebannagusomoka. ² Bwe waayitawo ennaku ssatu abakulembeze baabwe ne babayitaayitamu ³ nga bwe babalagira nti, "Bwe munaalaba Essanduuko ey'Endagaano ya *MUKAMA* Katonda wammwe, bakabona Abaleevi nga bagisitudde ne mulyoka muva mu kifo ki-

no ne mugigoberera, ⁴ kubanga lino ekkubo temuliyitangamu. Naye wakati wammwe nayo, mulekawo ebbanga nga lya fuuti enkumi ssatu muleme okugisemberera."

⁵ Awo Yoswa n'agamba Abayisirayiri nti, "Mwetukuze kubanga enkya *MUKAMA* anaakola ebyamagero mu mmwe." ⁶ Ate Yoswa n'agamba bakabona nti, "Musituule Essanduuko ey'Endagaano era mukulemberemu abantu babagoberere." Bakabona nabo ne bakola nga Yoswa bwe yabalagira.

MUKAMA Asuubiza Yoswa

⁷ *MUKAMA* n'agamba Yoswa nti, "Olwa leero njenda okukugulumiza mu maaso g'Abayisirayiri bonna balyoke bamanye nti nga bwe nnali ne Musa, era bwe ntyo bwe ndi naawe. ⁸ Bw'otyoto onoolagira bakabona abasitula Essanduuko ey'Endagaano nti bwe mutuuka ku mugga Yoludaani, muyimirire buyimirizi." ⁹ Yoswa n'ayita Abayisirayiri nti, "Musebere wano muwulire ebigambo bya *MUKAMA* Katonda wammwe. ¹⁰ Olwa leero mugenda okutegeera nti Katonda omulamu ali mu mmwe, kubanga anaagobera ddala Abakanani, n'Abakiiti, n'Abakiivi, n'Abaperezi, n'Abagirugaasi, n'Abamoli, n'Abayebusi mmwe nga mulaba. ¹¹ Laba, Essanduuko ey'Endagaano ya Mukama w'ensi zonna y'enebakulemberamu nga musomoka omugga guno Yoludaani. ¹² Kale nno mulonde abasajja kkumi na babiri okuva mu bika bya Isirayiri nga buli kika mulondamu omu omu: ¹³ Bakabona abasitudde Essanduuko ya *MUKAMA* w'ensi zonna, olunaalinnya ebigere byabwe mu mugga Yoludaani, amazzi agabadde gakuukuta gonna ganaayimirira ne geetuuma."

MUKAMA Ayisa Abayisirayiri mu Mugga Yoludaani

¹⁴ Awo Abayisirayiri ne basimbula weema zaabwe okusomoka Yoludaani nga bakulembeddawamu bakabona abasitudde Essanduuko y'Endagaano. ¹⁵ Omugga Yoludaani gwanjaala mu kiseera eky'amakungula kyonna. Mu kiseera ekyo bakabona abasitudde Essanduuko we baalinyira ebigere byabwe ku Yoludaani. ¹⁶ Amangwago amazzi agaali gakuukuta ne gayimirira ne geetuuma eri ewala okuliraana ekibuga Adamu ku ludda lwa Zaresaani. N'ago agaali gaserengeta okweyiwa mu Araba Ennyanja ey'Omunnyo ne gasalikako, abantu ne basomokera Yoludaani ku ttaka ekkalu, mu maaso ga Yeriko. ¹⁷ Bakabona abasitudde Essanduuko ya *MUKAMA* ne bayimirira wakati mu Yoludaani awatakyali mazzi okutuusa Abayisirayiri bonna lwe baasomoka.

Amayinja Ekkumi n'Abiri ag'Ekijjukizo

⁴ Awo Abayisirayiri bonna bwe baamala okusomoka omugga Yoludaani, *MUKAMA* n'agamba Yoswa nti, ² "Yungula abasajja kkumi na babiri mu buli kika ng'olondamu omu omu." ³ Obakuutire nti, "Mu-

londe amayinja kkumi n'abiri nga mugaggya wakati mu mugga Yoludaani awo wennyini bakabona we balinnye ebigerere byabwe, mugende nago okutuukira ddala we munaasula ekiro kino."

⁴ Yoswa n'ayita abasajja kkumi na babiri be yalonda mu bika byonna ebya Isirayiri, n'abagamba nti, ⁵ "Mukulembere mu maaso g'Essanduuko ya MUKAMA Katonda wammwe era buli omu ku mmwe alonde ejinja limu ng'aliggya mu mugga guno Yoludaani alyetikke ku kibegabega kye. ⁶ Kano kalyoke kababeerere akabonero gye muli era mu mireembe ejija, abaana bammwe bwe balibabuuza amayinja gano kye gategeeza, ⁷ mulibagamba nti essanduuko y'Endagaano ya MUKAMA bwe yali ng'esomosebwa omugga Yoludaani, amazzi gaagwo ne geetuuma ng'ogusenge okutuusa Essanduuko bwe yamala okuyisibwawo. Kale amayinja gano, Abayisirayiri galibabeerera ekijjukizo emirembe gyonna."

⁸ Abasajja Abayisirayiri ne bakola nga Yoswa bwe yabakuutira, ne balonda amayinja kkumi n'abiri nga bagaggya mu mugga Yoludaani ng'omuwendu gw'ebika by'Abayisirayiri bwe gwali. Ne bagasitula okugatuusiza ddala we baali bagenda okusula nga MUKAMA bwe yagamba Yoswa. ⁹ Yoswa n'asimba amayinja kkumi n'abiri mu kifo bakabona abasitula Essanduuko ey'Endagaano we baalinnya era we gali ne kaakano.

¹⁰ Bakabona abasitula Essanduuko ne bayimirira wakati mu Yoludaani okutuusa nga Abayisirayiri bamaze okutuukiriza byonna MUKAMA bye yabalagira ng'ayita mu Musa ne Yoswa. Abantu bonna ne basomoka bunnambiro. ¹¹ Abantu bonna nga bamaze okusomoka, bakabona ne basomosa Essanduuko ya MUKAMA abantu bonna nga babayeegese amaaso. ¹² Awo abasajja ab'ekika kya Lewubeeni, n'ekya Gaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase ne basomoka ne bayita ku Bayisirayiri bonna nga babagalidde ebyokulwanyisa nga Musa bwe yabagamba, ¹³ bonna abaali bambalidde ebyokulwanyisa baali emitwalo ng'ena mu maaso ga MUKAMA Katonda, olwo ne boolekera eyali olutalo mu lusenyi lw'e Yeriko. ¹⁴ Ku lunaku olwo MUKAMA n'agulumiza nnyo Yoswa mu maaso g'Abayisirayiri bonna, ne bamussaamu ekitiibwa ennaku zona ez'obulamu bwe nga bwe baakolanga Musa.

¹⁵ Awo MUKAMA n'agamba Yoswa nti, ¹⁶ "Lagira bakabona abasitula Essanduuko ey'Obujulirwa baveeyo mu mugga." ¹⁷ Bw'atyo Yoswa n'alagira bakabona nti, "Muveeyo mu mugga Yoludaani." ¹⁸ Bakabona abasitula Essanduuko ey'Endagaano ya MUKAMA olwalinnya ebigerere byabwe ku lukalu, amazzi gonna aga Yoludaani ne gakomawo mu kkubo lyago n'okwanjaala ne ganjaala nga buliijo. ¹⁹ Bwe batyo Abayisirayiri ne basitula okuva ku Yoludaani ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'olubereberye ne batuuka e Girugaali ne basisira awo kumpi n'ensalo ey'ebuvanjuba eya Yeriko. ²⁰ Amayinja ekkumi n'abiri agaggibwa mu Yoludaani, Yoswa n'agasimba mu Girugaali. ²¹ N'agamba Abay-

isirayiri nti, "Abaana bammwe bwe balibabuuza amakulu g'amayinja gano, ²² mulibaddamu nti, 'Abayisirayiri bwe baali banaatera okusomoka omugga Yoludaani, ²³ MUKAMA n'akaliza omugga ogwo okutuusa nga bamaze okugusomoka ne kifaananako nga MUKAMA Katonda bwe yakola Ennyanja Emyufu.' ²⁴ Ebyo byabaawo abantu b'omu nsi yonna bategeere ng'omukono gwa MUKAMA gwa maanyi era nammwe mulyoke mutye MUKAMA Katonda wammwe emirembe gyonna."

⁵ Awo bakabaka ba ab'Amoli abaali emitwala ebugwanjuba bw'omugga Yoludaani, ne bakabaka b'Abakanani abaliraanye ennyanja bwe baawulira nga MUKAMA yakaliza amazzi g'omugga Yoludaani Abayisirayiri basobole okusomoka, ne batekemuka omwoyo olw'Abayisirayiri.

Yoswa Akomola Abayisirayiri

² Mu kiseera ekyo MUKAMA n'agamba Yoswa nti, "Weekolere obwambe obw'amayinja amoogi, okomole abasajja bonna Abayisirayiri abatakamolwanga." ³ Bw'atyo Yoswa n'akola obwambe mu mayinja amoogi n'akomolera abasajja Abayisirayiri ku lusozi oluyitibwa Gibeyakalaloosi. ⁴ Ensonga Yoswa kyeyava abakomola y'eno: abasajja Abayisirayiri abaava e Misiri nga mwe muli n'abalwanyi bonna, baafiira mu ddungu. ⁵ Abaava e Misiri bonna baali bamaze okukomolebwa, kyokka abaana baabwe abaazaalirwa mu ddungu tebaali bakomole. ⁶ Abayisirayiri baamala emyaka amakumi ana nga batambula mu ddungu okutuusa bonna, nga mwe muli n'abalwanyi, lwe baafa ne baggwaawo, kubanga baagaana okugondera eddoboozi lya MUKAMA. MUKAMA kyeyava abalayirira nti talibaganya kutuuka mu nsi eyo gye yasubiza bajajjaabwe, ensi eku-lukuta amata n'omubisi gw'enjuki. ⁷ Kale mu bifo byabwe MUKAMA yazzaawo baana baabwe era abo Yoswa be yakomola kubanga tebaakomolerwa mu kkubo. ⁸ Bonna nga bamaze okukomolwa tebaava mu weema zaabwe mu lusiisira, okutuusa nga bamaze okuwona. ⁹ MUKAMA n'agamba Yoswa nti, "Okuva olwa leero mbaggyeeko ekivume ky'e Misiri." Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Girugaali n'okutuusa kaakano.

Abayisirayiri Bakwata Okuyitako e Girugaali

¹⁰ Awo Abayisirayiri bwe baali bakyasiisidde e Girugaali embaga ey'Okuyitako n'etuuka era ne bagirya akawungeezi ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi, mu lusenyi lw'e Yeriko. ¹¹ Enkeera ne balya emmere ey'omu nsi y'e Kanani: emigaati egitali mizimbulukuse n'empeke ensiike. ¹² Okuva ku lunaku olwo lwe baalya ku mmere y'omu Kanani tebaddamu kufuna Maanu; olwo ne batandika kulyanga mmere ya mu nsi eyo.

Yoswa Asisinkana Omukulu w'Eggye Iya MUKAMA

¹³ Awo Yoswa bwe yali anaatera okutuuka e Yeriko bwe yayimusa amaaso n'alaba omusajja akutte ekitala ekisowole ng'amwolekedde. Yoswa kyeyava amusemberera n'amubuuza nti, "Oli ku ludda lwaffe oba ku lwa balabe baffe?" Ye n'amuddamu nti, ¹⁴ "Siriiko ludda. Nze mukulu w'eggye Iya MUKAMA era ntuuse." Yoswa n'agwa wansi, n'avuunama n'amusinza era n'amubuuza nti, "MUKAMA wange, onjamba ki omuddu wo?" ¹⁵ Naye omukulu w'eggye Iya MUKAMA n'amuddamu nti, "Yambulamu engatto zo kubanga ekifo kino mw'oli kitukuvu." Ne Yoswa naye n'akola nga bwe yalagirwa.

Ekibuga Yeriko Kizingizibwa

⁶ Ekibuga Yeriko kyali kigaddwawo ng'enzigi zonna zisibiddwa be gulugulu olw'okutya Abayisirayiri era nga tewali afuluma wadde ayingira. ² MUKAMA n'agamba Yoswa nti, "Laba, Yeriko ne kabaka waakyo n'abasajja baamu bakirimaanyi mbawaddeyo mu mukono gwammwe. ³ Basajja bammwe abalwanyi bonna bajja ku kyetooloolanga omulundi gumu buli lunaku okumala ennaku mukaaga. ⁴ Bakabona musanvu bajja kwambaliranga amakondeere agaakolebwa mu mayembe g'endiga ennume, nga bakulembedde Essanduuko. Ku lunaku olw'omusanvu balyetooloola ekibuga emirundi musanvu nga bwe bafuwu amakondeere gaabwe. ⁵ Olunaawulira amakondeere nga gavuga, Abayisirayiri bonna baleekaanire waggulu era amangwago ekisenge kya bbugwe ekyetoolodde kineegonnomola wansi; amangwago Abayisirayiri bonna beefubitike ekibuga."

⁶ Bw'atyo Yoswa mutabani wa Nuuni n'ayita bakabona n'abagamba nti, "Musitule Essanduuko ey'Endagaano ne bakabona musanvu bakulembere Essanduuko ya MUKAMA nga bambalidde amakondeere musanvu agaakolebwa mu mayembe g'endiga ennume." ⁷ N'alagira Abayisirayiri nti, "Mweyongere mu maaso, mwetooloole ekibuga abalina ebyokulwanyisa nga bakulembeddemu Essanduuko ya MUKAMA."

⁸ Nga Yoswa bwe yabakalaatira, bwe batyo bakabona omusanvu ne bakulemberamu nga bwe bafuwu amakondeere gaabwe omusanvu ezaakolebwa mu mayembe g'endiga eza sseddume, eno nga Essanduuko ey'Endagaano ya MUKAMA bw'ebavaako emabega. ⁹ Abasajja abambalidde ebyokulwanyisa ne bakulemberamu bakabona ab'amakondeere, olwo eggye ery'emabega ne ligoberera Essanduuko ng'eno amakondeere bwe ganyaanyaagira. ¹⁰ Awo Yoswa n'alagira Abayisirayiri nti, "Temuleekaana wadde okwogerera waggulu, mutambule kasirise okutuusa ku lunaku olwo lwe ndibalagira." ¹¹ Bw'etyo Essanduuko ya MUKAMA ne yeetooloozebwa ekibuga omulundi gumu olunaku olwo, ne beddirayo mu lusiisira lwabwe ne beebaka.

¹² Yoswa n'akeera nnyo mu makya, ne bakabona ne basitula Essanduuko ya MUKAMA, ¹³ ne bakabona omusanvu abafuuyi b'amakondeere ne batambula, abalwanyi nga babakulembedde, eggye ery'emabega Iyo nga ligoberera Essanduuko ya MUKAMA, eno amakondeere nga bwe gafuuyibwa. ¹⁴ Ku lunaku olwokubiri ne beetooloola ekibuga omulundi gumu, ne baddayo mu lusiisira. Ne bakola bwe batyo okumala ennaku mukaaga.

Okugwa kwa Yeriko

¹⁵ Ku lunaku olw'omusanvu baakeera mu matulutulu ne beetooloola ekibuga nga bulijjo, kyokka olwo lwe lwali olunaku lwokka lwe baakyetooloola emirundi omusanvu. ¹⁶ Ku mulundi ogw'omusanvu nga bakabona bamaze okufuwu amakondeere, Yoswa n'alagira abantu nti, "Muleekaane kubanga MUKAMA abawadde ekibuga. ¹⁷ Era ekibuga n'ebintu byamu byonna bya kuweebwayo eri MUKAMA bizikirizibwe okugyako Lakabu yekka malaaya, oyo n'abantu be baanaabeera nabo mu nju ye. Kubanga yakweka abakessi baffe be twasindikayo. ¹⁸ Naye mmwe mwekuume ebyo ebiweereddwayo eri MUKAMA okuzikirizibwa muleme kubitwala kubanga kiyinza okuleetera Abayisirayiri bonna ekikolimo n'okuzikirira. ¹⁹ Kyokka ffeeza ne zaabu n'ebintu byonna eby'ekikomo n'ebye'ekyuma bitukuvu eri MUKAMA era byakutereka mu gwanika Iya MUKAMA."

²⁰ Awo Abayisirayiri ne baleekaana nnyo, amakondeere bwe gaavuga. Amangu ennyo ng'amakondeere gakavuga Abayisirayiri ne boogera n'eddoboozi ery'omwanguka, era ekisenge kya bbugwe ekyebunguludde ekibuga Yeriko ne kyegonnomola wansi. Awo ne bayingira ne bakiwamba. ²¹ Ne bazikiriza byonna ebyakirimu, abasajja n'abakazi, n'abaana abato, n'ente, n'endiga, n'endogoyi ne byonna ne babizikiriza n'ekitala.

Lakabu Atalizibwa

²² Awo Yoswa n'agamba abasajja ababiri abaatumibwa okuketta ensi eri nti, "Mugende muleete malaaya oli n'abantu be bonna baali nabo nga bwe mwamusuubiza." ²³ Bwe batyo abavubuka abo abakessi ne bagenda ne bakola nga bwe baalagirwa, ne baleeta Lakabu malaaya, ne kitaawe, ne nnyina, ne bannyina n'abantu be bonna be yali nabo, ne babateeka ebweru w'olusiisira lw'Abayisirayiri. ²⁴ Awo ne balyoka bookya ekibuga ne bazikiriza byonna ebyakirimu okuggyako ffeeza, zaabu n'ebintu eby'ekikomo n'ebye'ekyuma bye baggyamu ne babitereka mu gwanika Iy'omu nnyumba ya MUKAMA. ²⁵ Yoswa n'alekawo Lakabu malaaya n'ab'ennyumba ye era Lakabu n'abeera mu Isirayiri n'okutuusa kaakano kubanga yakweka abakessi Yoswa be yatuma okuketta ekibuga Yeriko. ²⁶ Yoswa n'alayira nti,

“Akolimirwe mu maaso ga *MUKAMA* omuntu yenna alyanŋanga nate okuzimba ekibuga kino Yeriko.

Bw’alyanŋanga okuzimba omusingi gwakyo alifiirwa omwana we omuberebereye.

Ate era bw’alyanŋanga okuwangamu enzigi z’emiryango gyakyo,

alifiirwa omwana we asebayo owoobulenzi.”

²⁷ Bw’aty *MUKAMA* n’abeera ne Yoswa, era ettutumu lya Yoswa ne libuna ensi eyo yonna.

Abayisirayiri Balinnyibwa ku Nfeete mu kibuga Ayi

7 Abayisirayiri ne basobya bwe baatwala ku bintu ebyali ebiwonge; Akani mutabani wa Kaluni muzzukulu wa Zabudi era muzzukulu wa Zeera ow’omu kika kya Yuda, ne yeetwalira ebimu ku bintu ebyo: bw’aty *MUKAMA* n’asunguwalira nnyo eggwanga lya Isirayiri.

² Yoswa n’asindika abasajja okuva e Yeriko bagende mu kitundu kye Ayi okuliraana Besaveni ebuwanjuba wa Beseri, n’abakuutira nti, “Mugende mukette ensi eyo.” Nabo ne bagenda ne baketta Ayi.

³ Ne bakomawo ne bategeeze Yoswa nti, “Tosindika bantu bangi kulumba Ayi wabula weerezaayo abantu nga enkumi bbiri oba ssatu be baba balumba. Toweerezaayo bantu bonna kubanga ab’omu Ayi si bangi.” ⁴ Abayisirayiri ng’enkumi ssatu ne boolekera Ayi, kyokka abasajja be Ayi ne babafubutula emisinde ⁵ okubaggya ku wankaaki w’ekibuga okubatuusiza ddala emitala wa Sebalimu era Abayisirayiri ng’amakumi asatu mu mukaaga ne battibwa. Entiisa ne butikiira Abayisirayiri; emitima ne gibayenjebuka.

⁶ Yoswa n’abakulembeze b’Abayisirayiri ne bayuza ebyambalo byabwe ne beesiiga enfuufu mu mitwe gyabwe era ne beeyala ku ttaka mu maaso g’Essanduuko ya *MUKAMA* okuzibya obudde. ⁷ Yoswa n’agamba nti, “*MUKAMA* Katonda nga kitalo kino! Wasomosezaaki Abayisirayiri omugga Yoludaani ate n’obaleka bazikirizibwe Abamoli? Bwe twali tukyali emitala wa Yoludaani tetwaliko kabi n’akatono! ⁸ Ayi Mukama, sonyiwa omuddu wo. Isirayiri alumbiddwa abalabe baabwe, nze nnaayogera ki kaakano! ⁹ Abakanani n’abali mu kitundu ekyo kyonna bwe banaakiwulira bajja kutwebungulula batusaanyeeewo. Olwo erinnya lyo ekkulu bwe lityo liriba terikyavuga.”

¹⁰ *MUKAMA* n’agamba Yoswa nti, “Golokoka. Kiki ekikuvuunamizaga ku ttaka? ¹¹ Isirayiri eyoononye kubanga bavudde ku ndagaano gye nabakuutira, ne batwala ku bintu ebiwonge, ne babitabika mu byabwe ate ne balimba. ¹² Ka mbabuulire, okuggyako nga muzikiriza omubi ali mu mmwe, Abayisirayiri tebayinza kwolekera balabe baabwe, babadduka buddusi, kubanga nsazeewo bazikirizibwe.

¹³ “Golokoka otukuze abantu era obategeeze beetukuze nga beetegekera olw’enkya bw’aty bw’ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri. Waliwo ebikweked-

dwa mu mmwe; okuggyako nga mubikwekula temuyinza kuwangula balabe bammwe.

¹⁴ “Enkya mujjire mu bika byammwe, buli kika *MUKAMA* ky’anaalondamu kinaasembera luggya ku luggya, n’oluggya *MUKAMA* lw’anaalondamu lunajja nju ku nju, era enju *MUKAMA* gy’anaalondamu enejja muntu ku muntu. ¹⁵ Naye oyo anaasangibwa n’ebintu ebiwonge anaayokebwa mu muliro ye n’ebyo byonna by’alina, kubanga amenye endagaano ya *MUKAMA* n’avumaganya Isirayiri.”

Akani Akubwa Amayinja

¹⁶ Yoswa yakeera nnyo n’akuŋaanya ebika byonna, yasookera ku kika kya Yuda era n’asembeza enju ya Yuda: ¹⁷ n’alondamu abo abazaalibwa Zeera, ate mu nju ya Zeera n’alondamu Zabudi n’ennyumba ye: ¹⁸ ate mu bo n’alondamu Akani omwana wa Kalumi, muzzukulu wa Zabudi, muzzukulu wa Zeera ow’omu kika kya Yuda.

¹⁹ Yoswa n’agamba Akani nti, “Mwana wange njagala oweese *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ekitiibwa era omugulumizise, ombuulire ky’okoze, tonkisa.”

²⁰ Akani n’addamu nti, “Mazima nayonoona eri *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri era kino kye nakola.

²¹ Bwe nalaba nga mu munyago mulimu ekyambalo ekirungi ekyava e Sinaali ¹ n’ensimbi, n’effeeza ne zaabu ne mbyegomba, bwe ntyo ne mbitwala ne mbisimira mu ttaka mu weema yange.”

²² Yoswa n’atuma ababaka mu weema ya Akani era ne babisangayo ng’abisimidde mu ttaka. ²³ Ne babifulumya ne babireeta eri Yoswa n’Abayisirayiri bonna, ne babissa mu maaso ga *MUKAMA*.

²⁴ Yoswa n’Abayisirayiri bonna ne bakwata Akani muzzukulu wa Zeera ne bye yanyaga: effeeza, ne zaabu, n’ekyambalo. Ne bamutwala ne batabani be, ne bawala be, n’ente ze n’endogoyi ze, n’endiga ze, n’eweema ye ne byonna bye yalina ne babiserengesa mu kiwonvu Akoli. ²⁵ Yoswa n’abuuzaga Akani nti, “Lwaki watuleetera ensasagge eno? Nga bwe wakola bw’otyolwa leero naawe onookiraba *MUKAMA* ky’anaakukola.”

Abayisirayiri bonna ne bayiikira Akani, n’abaana be n’ebintu bye ne babakuba amayinja ne babatta era ne babakumako omuliro. ²⁶ Ne balyoka babatuumako amayinja, n’okutuusa kaakano entuumu y’amayinja eyo gagadde ekyaliwo. *MUKAMA* n’alekera awo okukambuwalira Abayisirayiri, ekiwonvu mwe babattira kyekyava kiyitibwa Akoli n’okutuusa kaakano.

Enteekateeka y’Okufufuggaza ekibuga Ayi

8 *MUKAMA* n’agamba Yoswa nti, “Totya era tokenjentererwa, ddira abasajja bonna abalwanyani mulumbe ekibuga Ayi kubanga mbawadde obuwanguzi ku kyo. Kabaka, n’abantu be, ne byonna ebiri mu kibuga Ayi mbibawadde. ² Ayi ne kabaka

¹ Sinaali Mu Lwebbulaniya, Sinaali kyekimu ne Babulooni.

waakyo mu bayise nga bwe mwakola Yeriko, omunya-go gwonna okuva mu Ayi ngubawadde. Mwekukume muteegere emabega w'ekibuga."

³ Yoswa n'asituka n'eggye lyonna okulumba Ayi, n'alondamu abasajja abalwanyani abazira nnamige emitwalo esatu n'abasindika kiro okulumba Ayi.

⁴ N'abakuutira nti, "Mugende mwekukume kumpi n'ekibuga era muteegere abantu baamu emabega waakyo. Temugenda wala nakyo mwenna mube beetegefu. ⁵ Nze n'abalwanyani abalala tujja kwolekera ekibuga, bwe banaatufubutula ng'olulala, tujja kudukira ddala ⁶ tubatwalirize ewala okuva ku kibuga, tubalowoozese nti, tubadduse. Ffe tujja kuddukira ddala tubabuleko. ⁷ Olwo mulyoke mufubutuke gye mwekwese, muwambe ekibuga kubanga *MUKAMA* ajja kukibawa mukiwangule. ⁸ Kasita mukiyingira nga mukikumako omuliro. Mukole nga *MUKAMA* bw'alagidde. Ebyo bye mbakuutidde." ⁹ Yoswa n'abasindika ne bagenda beekweka wakati wa Beseri ne Ayi ebugwanjuba w'ekibuga Ayi. Ekiro ekyo Yoswa yakimala n'Abayisirayiri abalala.

Ekibuga Ayi Kiwambibwa

¹⁰ Yoswa yakeera nnyo mu makya ne yeekebejja abalwanyani be, oluvannyuma ye n'abakulembeze b'Abayisirayiri ne boolekera Ayi. ¹¹ Abasajja bonna abalwanyani ne basemberera ekibuga era ne bakunjaanira mu maaso g'ekibuga Ayi mu bukiikakkono bwakyo, ng'ekiwonvu kye kibaawula. ¹² Yoswa n'addirira abalwanyani ng'enkumi ttaano ne bateegera wakati wa Beseri ne Ayi ebugwanjuba w'ekibuga. ¹³ Ekibinja ky'abalwanyani ekisinga obunene ne kikujaanira mu bukiikakkono w'ekibuga ate ekibinja ekizibizi ne kikujaanira ebugwanjuba w'ekibuga. Naye ye Yoswa ekiro ekyo yasula mu kiwonvu.

¹⁴ Mu makya kabaka wa Ayi n'abantu be olwalengera Abayisirayiri ne bafubutuka okugenda okubalwanyisa awo kwolekera Alaba, naye tebaamanya nti waaliwo Abayisirayiri abalala abaali babeekwekeredde emabega w'ekibuga. ¹⁵ Yoswa n'ekibinja ky'Abayisirayiri be yali nabo ne beefuula ng'abawanguddwa ne badduka nga boolekedde eddungu. ¹⁶ Abantu bonna abaali mu kibuga ne bakoowoolwa okugoba Abayisirayiri, ne babagobera ddala era ne babawereekereza wala nnyo n'ekibuga. ¹⁷ Tewali musajja n'omu yasigala mu Ayi oba Beseri, ekibuga kyonna baaleka kiggule nga bagenze okugoba Abayisirayiri.

¹⁸ *MUKAMA* n'agamba Yoswa nti, "Galula omuwunda gwo ng'ogwolekeza Ayi, kubanga ojja kukiwangula." Bw'atyo Yoswa n'agalula omuwunda gwe eri Ayi.

¹⁹ Amangwago ng'agaludde omuwunda abaali beekwese ne bafubutukayo ne besogga ekibuga era amangwago ne bakikoleeza omuliro. ²⁰ Abasajja b'omu Ayi bagenda okukebuka ng'ekibuga kyabwe kinyooka omukka nga tebakyasobola kudda mabega

wadde okugenda mu maaso. ²¹ Yoswa n'abasajja be bwe baalaba nga bannaabwe beesozze ekibuga era ne bakyokya, kwe kukyukira abaali babagoba ne babatta ebitagambika. ²² Abayisirayiri abaayokya ekibuga nabo ne bavaayo ne bafuumbikiriza abasajja b'omu Ayi ne babatta obutalekaawo n'omu. ²³ Naye ye kabaka w'e Ayi baamuwamba ne bamuleetera Yoswa.

Okutirimbulwa kwa Bannakibuga b'omu Ayi

²⁴ Abayisirayiri bwe baamala okutta abantu b'omu Ayi abaali babagoberedde mu ddungu, ne balyoka bakomawo mu kibuga kya Ayi ne batta abantu bonna abaakirimu. ²⁵ Abasajja n'abakazi abattibwa ku olwo bonna baali omutwalo gumu mu enkumi bbiri. ²⁶ Yoswa bwe yagalula omuwunda gwe okugwolekeza ekibuga Ayi teyagussa wansi okutuusa ng'abaamu bonna bamaze okuzikirizibwa. ²⁷ Ente n'ebintu ebirala bye baasanga mu kibuga, Abayisirayiri ne babitwala okuba omunyago gwabwe nga *MUKAMA* bwe yakuutira Yoswa.

²⁸ Yoswa n'ayokya Ayi era ne kifuuka kifunvu ne leero. ²⁹ Ate n'atta kabaka wa Ayi n'amuanika ku muti okutuusa akawungeezi lwe baawanulayo omulambo gwe ne bagusuula awo ku wankaaki w'ekibuga ne bagutuumako entuumu y'amayinja era ekyaliyo ne kaakano.

Ekyoto Kizimbwa ku Lusozi Ebali

³⁰ Oluvannyuma Yoswa n'azimbira *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, ekyoto ku lusozi Ebali. ³¹ Nga Musa omuweereza wa *MUKAMA* bwe yakuutira Abayisirayiri era nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo ky'amateeka ga Musa, "Ekyoto eky'amayinja agataabajjibwa muntu ng'akozesa ekyuma." Bwe kyaggwa ne batandika okukiweerako *MUKAMA* ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe. ³² Era n'awandiikira eyo ku mayinja mu maaso g'Abayisirayiri bonna, amateeka Musa ge yasooka okuwandiikira abaana ba Isirayiri. ³³ Abayisirayiri bonna n'abakulembeze baabwe, abalamuzi, n'abakungu ne bannaggwanga bonna ab'omu Isirayiri ne bayimirira eruuyi n'eruuuyi w'Essanduuko kwolekera bakabona Abaleevi abaasitulanga Essanduuko y'Endagaano ya *MUKAMA*. Ne beegabanyaamu, ekitundu ekimu ne bayimirira mu maaso g'olusozi Gerizimu, ate abalala ne bayimirira mu maaso g'olusozi Ebali, nga Musa omuddu wa *MUKAMA* bwe yabalagira mu kusooka nti, "Kibagwanidde okusabira Abayisirayiri omukisa."

³⁴ Oluvannyuma Yoswa n'abasomera ebigambo byonna eby'omu mateeka, emikisa n'ebikolimo nga byonna bwe byawandiikibwa mu Kitabo ky'Amateeka.

³⁵ Tewali kigambo na kimu Musa kye yalagira, Yoswa ky'ataasomera Bayisirayiri bonna, abaali bakunjaanye abasajja n'abakazi n'abaana abato ssaako ne bannaggwanga be baabeeranga nabo.

Ab'e Gibyoni Basala Olukwe

9 Bakabaka baamawanga gonna agaali emitala w'omugga Yoludaani ku nsozi ne mu bikko ne ku lubalama lw'ennyanja ennene okwolekera Lebanooni; omwo nga mwe muli Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi bonna bwe baawulira ebibaddewo ² ne beekobaana okulwana ne Yoswa n'Abayisirayiri.

³ Naye abatuuze b'omu Gibyoni ^I bwe baawulira Yoswa ky'akoze Yeriko ne Ayi ⁴ ne basala amagezi ne bateekateeka emmere n'ebiyokunywa ne babissa mu bisawosawo ebikadde ebitungiriretirungirire ne babiteeka ku ndogoyi zaabwe, ne bambala ebigoye ebiyulufuyulifu ⁵ n'engatto entungirire, emmere yaabwe yonna yali nkalu ate nga yakukula. ⁶ Ne bagenda eri Yoswa mu lusiisira e Girugaali ne bamugamba wamu n'Abayisirayiri nti, "Ffe tuva mu nsi yeewala, twagala tukole nammwe endagaano."

⁷ Naye Abayisirayiri ne bagamba Abakiivi ^{II} nti, "Mmwe abatabeera mu ffe tukola tutya nammwe endagaano?"

⁸ Ne baddamu nti, "Ffe tuli baddu bo." Yoswa n'abagamba nti, "Mmwe baani era muva wa?"

⁹ Ne baddamu nti, "Tuzze lwa MUKAMA Katonda wammwe; twawulira byonna bye yakola e Misiri, ¹⁰ era n'ebyo bye yakola bakabaka ababiri Abamoli abaabeeranga emitala wa Yoludaani, Sikoni kabaka w'e Kesuboni ne Ogi kabaka we Basani abaabeeranga mu Asitaloosi. ¹¹ Abakulembeze n'abantu b'ewaffe bonna beebaatugamba nti, 'Mwesibire entanda muge nde musisinkane Abayisirayiri mubagambe nti, "Ffe tuli baddu bammwe kale tukole nammwe endagaano." ¹² Kale laba emmere yaffe eno we twaviira eka ng'ekyayokya naye olw'olugendo oluwanvu kaakano yiino yonna nkalu era ekukudde n'okukula. ¹³ Ensawo z'omwenge zino ez'amaliba zaali mpya era nga zijjudde omwenge, naye kaakano laba n'okwabika zaabise; ebyambalo n'engatto zaffe byonna byabise olw'olugendo oluwanvu lwe tutambudde."

¹⁴ Abayisirayiri, awatali kumala kubuuzza eri MUKAMA, ne bakkiriza okulya ku mmere y'abatambuze bano.

¹⁵ Yoswa n'abakulembeze b'Abayisirayiri ne bakola nabo endagaano y'emirembe era ne beerayirira obutabakolako kabi konna.

Ab'e Gibyoni Babonerezebwa

¹⁶ Nga wayiseewo ennaku ssatu ng'endagaano ewedde okukola, Abayisirayiri ne bakivumbula ng'abantu abo baliraanwa baabwe. ¹⁷ Abayisirayiri ne bagenda okunoonyereza, ku lunaku olwokusatu ne batuuka mu bibuga by'abantu bano: Gibyoni, ne Kefi-

^I Gibyoni Kyali nga kilomita kkumi okuva e Yerusalemi.

^{II} Abakiivi Baava mu nsi y'e Mesopotamiya. Mu 2 Samwiri bayitibwa Abamoli.

ra, ne Beroosi ne Kiriyasuyalimu. ¹⁸ Naye Abayisirayiri tebatta bantu bano kubanga abakulembeze baabwe baali baamala dda okwerayirira mu linnya lya MUKAMA Katonda wa Isirayiri obutabatta. Abayisirayiri bonna ne beemulugunyiza abakulembeze baabwe. ¹⁹ Naye bo abakulembeze ne bakakata nti, "Twamala dda okwerayirira mu maaso ga MUKAMA Katonda wa Isirayiri, tetuyinza kubatta. ²⁰ Tetuteekwa kubatta kubanga twalayira obutakikola, singa tukikola obusungu bwa Katonda bujja kutubuubuukirako." ²¹ Abakulembeze b'Abayisirayiri ne bagamba nti, "Temubatta." Bwe batyo ne bafuuka baakwasanga nku era n'okukimanga amazzi g'Abayisirayiri ng'abakulembeze bwe babalagira.

²² Yoswa n'ayita abantu abo n'ababuuzza nti, "Naye lwaki mwatulimba nti muli b'ewala, so nga ate muli baliraanwa baffe? ²³ Kale nno kaakano mukolimiddwa, munaabeeranga baddu, baakwasanga nku era n'okukimanga amazzi mu nnyumba ya Katonda wange."

²⁴ Yoswa ne bamuddamu nti, "Abaddu bo kino twakikola lwa kubanga twawulira nti, MUKAMA Katonda wo yalagira omuddu we Musa okubawa ensi eno era n'okuzikiriza bonna abagibeeramu, bwe tutyo ne tutya nnyo ne twagala okuwonya obulamu bwaffe kye kyatukozeseza ekintu kino. ²⁵ Naye tuutuno kaakano tuli mu mukono gwo gw'omanyi eky'okutukolera."

²⁶ Bw'atyo Yoswa n'awonya abantu bano mu mukono gw'Abayisirayiri, ne batabatta. ²⁷ Naye okuva olwo n'abafuula baakwasanga nku n'okukimiranga Abayisirayiri amazzi, era n'okuweerezanga ku kyoto kya MUKAMA mu kifo MUKAMA ky'anaalondanga okukiiteekamu. Era bwe batyo bwe bakola ne leero.

Abamoli Bawangulwa

10 Adonizedeki kabaka wa Yerusalemi bwe yawulira nga Yoswa awambye Ayi era ng'akizikiririzza ddala nga bwe yakola Yeriko ne kabaka waayo, era bwe yawulira nti abantu b'omu Gibyoni bakoze endagaano y'emirembe n'Abayisirayiri era nga kaakano babeera nabo, ² Adonizedeki n'atya nnyo kubanga Gibyoni kyali kibuga gagadde ng'ebibuga bya bakabaka bwe byali, nga kisingira ddala Ayi ate nga n'abasajja baamu bakirimaanyi. ³ Bw'atyo Adonizedeki kabaka wa Yerusalemi n'atumira bakabaka bano: Kokamu ow'e Kebbulooni, ne Piramu ow'e Yalamusi, ne Yafiya ow'e Lakisi ne Debiri ow'e Eguloni n'abagamba nti, ⁴ "Mujje munziruukirire tuzikirize ekibuga Gibyoni kubanga abantu baamu bakoze endagaano y'emirembe ne Yoswa n'Abayisirayiri."

⁵ Bwe batyo bakabaka abataano Abamoli, n'ow'e Yerusalemi, n'ow'e Kebbulooni, n'ow'e Yalamusi, n'ow'e Lakisi n'owe Eguloni ne beekobaana ne bayungula amaggye gaabwe ne bagakulumulula ne balumba Gibyoni.

⁶ Abasajja b'omu Gibyoni ne batumira Yoswa mu lusiisira e Girugaali ne bamugamba nti, "Totulekulira basajja bo, yanguwako otudduukirire kubanga bakabaka bonna Abamoli ababeera eyo mu gasozi beekobaanye okututabaala." ⁷ Bw'atyo Yoswa n'ava e Girugaali n'abasajja be abalwanyani ba nnamige. ⁸ *MUKAMA* n'agamba Yoswa nti, "Tobatya kubanga bonna mbagabudde mu mukono gwo, teri n'omu ku bo anaalama."

⁹ Yoswa n'abasajja be ne bakeesa obudde nga batambula okuva e Girugaali ne balyoka bagwa ku b'Amoli ekiyiyufuyifu. ¹⁰ *MUKAMA* n'abaleetera okutya mu maaso g'Abayisirayiri ne babatta olutta lunene nnyo e Gibyoni ne babafubutula okubambusa e Besukolooni, ne bagenda nga babatta okuyitira ddala e Azeka okutuuka e Makkeda. ¹¹ Bwe baali badduka Abayisirayiri nga bavuunuka Besukolooni, *MUKAMA* n'abasuulako amayinja amanene ag'omuzira okutuukira ddala mu Azeka; abaafa omuzira ne baba bangi okusinga n'abattibwa Abayisirayiri.

Enjuba Esikattira

¹² Yoswa n'agamba *MUKAMA* ku lunaku olwo Abayisirayiri lwe battirako Abamoli, nga n'Abayisirayiri bonna bawulira nti,

"Ggwe enjuba, yimirira butengerera waggulu wa Gibyoni,

naawe omwezi kola bw'otyoo waggulu w'ekiwonvu Ayalooni."

¹³ Enjuba n'omwezi ne bikola nga bwe babiragidde okutuusa Abayisirayiri lwe baamala okuseseggula abalabe baabwe.

Bino byonna byawandiikibwa mu kitabo kya Yasali.

Enjuba n'eyimirira butengerera ku ggulu n'eteve mu kifo okumala olunaku lulamba. ¹⁴ Tewali lunaku lwali lubadde nga luno, *MUKAMA* okuwulira omuntu obwenkaniddaawo; *MUKAMA* yalwanirira nnyo Isirayiri.

¹⁵ Oluvannyuma lw'ebyo Yoswa n'Abayisirayiri ne bakomawo ne basiisira e Girugaali.

¹⁶ Bakabaka bali abataano ne badduka ne beekukuma mu mpuku e Makkeda. ¹⁷ Ne bagamba Yoswa nti, "Bakabaka abataano bazuuliddwa, beekwese mu mpuku." ¹⁸ Yoswa n'alagira nti, "Muyiringise agayinja aganene mugateeke ku mumwa gw'empuku era mufuneeyo n'abasajja bagikuume; ¹⁹ naye mmwe abalwanyani temubeerawo wabula mugobe abalabe bammwe, temubaganya kuyingira mu bibuga byabwe, kubanga ebyo *MUKAMA* Katonda wammwe abibawadde."

²⁰ Awo Yoswa n'Abayisirayiri bwe baamala okutta abalabe baabwe olutta ssinziggu olubamalirawo ddala, abo abaali basigaddewo baddukira mu bibuga ebiriko ebigo, ²¹ olwo abantu bonna ne bakomawo

I Endagaano eyo Yoswa gye yakola n'Abagibyoni yali etegeeza nga Yoswa bw'aliyamba Abagibyoni bwe baliba balumbiddwa.

mirembe eri Yoswa mu lusiisira e Girugaali. Teri muntu yaddayo kwogerera Bayisirayiri mafuukuule.

²² Oluvannyuma Yoswa n'abagamba nti, "Mugguleewo omumwa gw'empuku mundeetera bakabaka abo abataano." ²³ Ne bakola nga bwalagidde ne bamuleetera kabaka w'e Yerusaalemi, n'ow'e Kebbulooni, n'ow'e Yalamusi, n'ow'e Lakisi n'ow'e Eguloni. ²⁴ Bwe baabamuleetera, Yoswa n'akoowoola Abayisirayiri bonna, n'alagira abaduuzi b'eggwe abaali naye nti, "Musebere wano kumpi, mulinnye ku nsingo za bakabaka bano." Nabo ne basembera kumpi ne bakola nga bw'abalagidde.

²⁵ Yoswa n'abagamba nti, "Temutya wadde okuterebuka, mube n'amaanyi era n'obuvumu kubanga eno y'engeri *MUKAMA* gy'anaakola abalabe bammwe be mulwana nabo." ²⁶ Yoswa bwe yamala okwogera ebyo n'addirira bakabaka bali n'abatta, emirambo gyabwe n'agiwanika buli gumu ku muti okutuusiza ddala akawungeezi.

²⁷ Enjuba bwe yamala okugwa Yoswa n'alagira emirambo ne giwanulwa ku miti ne gisuulibwa mu mpuku bakabaka bano mwe basooka okwekukuma, ne bayiringisa agayinja aganene ne bagasaanikira ku mumwa gw'empuku n'okutuusa kaakano amayinja ago gakyaliko.

Abamoli Bazikirizibwa Ddala

²⁸ Ku lunaku olwo Yoswa n'alumba Makkeda n'akizikiriza ne kabaka waayo n'amuttisa obwogi bw'ekitala, abaayo bonna n'abazikiriza, kye yakola kabaka w'e Yeriko era kye yakola n'ow'e Makkeda.

²⁹ Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bava e Makkeda, ne bagenda e Libuna ne bakizinda, ³⁰ era nakyoo *MUKAMA* n'akibawanguza, n'atta abaakirimu bonna n'obwogi bw'ekitala, tewali n'omu gwe yalekawo. Kye yakola kabaka we Yeriko era kye yakola n'ow'e Libuna.

³¹ Yoswa n'Abayisirayiri ne bava e Libuna ne bazinda Lakisi, ne bakyetooloola ne bakikuba. ³² Ku lunaku olwokubiri *MUKAMA* n'akibawanguza, ne bazikiriza n'ekitala buli muntu yenna eyakirimu era nga bwe baakola e Libuna. ³³ Kolamu kabaka w'e Gezeri n'agezaako okudduukirira Lakisi oyo naye Yoswa n'amutta era n'atalekaawo yadde n'omu ku bantu be.

³⁴ Yoswa n'Abayisirayiri bonna bwe baava e Lakisi ne bagenda e Eguloni, ne bakyetooloola kyonna ne bakikuba. ³⁵ Ku lunaku olwo lwennyini ne bazikiriza n'obwogi bw'ekitala buli eyakirimu nga bwe baakola Lakisi.

³⁶ Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bava mu Eguloni ne bazinda Kebbulooni, ³⁷ ne bakikuba; ne bazikiriza n'ekitala abantu baayo bonna era ne kabaka waabwe n'obubuga bwamu bwonna nga bwe baakola mu Eguloni.

³⁸ Yoswa n'Abayisirayiri bonna ate ne bawetamu ne baddayo e Debiri ne bakikuba. ³⁹ Ne bakiwamba ne

bazikiriza n'ekitala kabaka waakyo n'abantu baakyo bonna n'obubuga bwakyo bwonna, era nga bwe baakola e Kebbulooni ne Libuna bwe baakola ne Debiri.

⁴⁰ Bw'atyo Yoswa n'awangula ensi eyo yonna ey'aga-sozi, n'ebiwonvu, n'ensenyi ne bakabaka baayo bonna, tewali kiramumu na kimu kye yaleka nga MUKAMA Katonda wa Isirayiri bwe yamulagira. ⁴¹ Yoswa n'awangulira ddala okuva e Kadesubanea okutuuka e Gaaza mu nsi yonna ey'e Goseni ^I okutuukira ddala e Gibyoni.

⁴² N'awamba bakabaka bano bonna n'ensi zaabwe mu lulumba lumu lwokka kubanga MUKAMA Katonda wa Isirayiri yalwanirira Isirayiri.

⁴³ Awo Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bakomawo mu lusiisira e Girugaali.

11 Awo Yabini kabaka w'e Kazoli bwe yakimanya, n'atumya Yobabu kabaka w'e Madoni n'eri kabaka w'e Simuloni n'eri kabaka w'e Akusafu, ² ne bakabaka abaali mu bukiikakkono mu nsi ey'ensozi, ne mu Alaba mu bukiikaddyo e Kinnerosi, ne mu nsenyi, ne mu nsozi ez'e Doli ku luuyi olw'ebugwanjuba.

³ N'atumya Abakanani ebuwanjuba n'ebugwanjuba, n'Abamoli, n'Abakiiti n'Abaperezi, n'Abayebusi mu nsi ey'ensozi, n'Abakiivi wansi wa Kerumooni mu nsi ey'e Mizupa. ⁴ Ne bajja, n'amaggye gaabwe gona, nga bangi nnyo nga bali ng'omusenyu gw'ennyanya, era ne bajja n'embaasi nnyingi nnyo n'amagaali mangi nnyo. ⁵ Awo bakabaka bano bonna ne beegatta ne bakuba olusiisira olwa awamu ku nzizi ez'e Meromu, balwanyise Isirayiri.

Olutalo lwe Meromu

⁶ Awo MUKAMA n'agamba Yoswa nti, "Tobatya kubanga obudde nga bwe buti enkya nzija kubawaayo bonna eri Isirayiri, bafumitibwe, battibwe, embalaasi muziteme enteega n'amagaali gookebwe."

⁷ Awo Yoswa n'abalwanyani be bonna ne balumba abalabe ku nzizi ez'e Meromu. ⁸ MUKAMA n'abawaayo mu mukono gwa Isirayiri ne babawangula ne babagobera ddala, okubatuusa mu Sidoni ekinene ne ku Misurefo-sumayimu, ne ku kiwonvu kye Mizupa ebuwanjuba, ne babazikiririza ddala obutalekaawo n'omu. ⁹ Yoswa n'abakolako nga MUKAMA bwe yamulagira, embalaasi zaabwe nazitema enteega, n'amagaali gaabwe n'agookya omuliro.

¹⁰ Mu kiseera ekya Yoswa n'addako emabega n'awamba Kazoli, kabaka waakyo n'amutta n'ekitala kubanga emabegako Kazoli kye kyali ekitebe ky'obwakabaka obwo bwonna. ¹¹ Era ne batta buli muntu yenna eyakirimu ne watasigalawo n'omu ne Kazoli n'akyokya omuliro.

¹² Yoswa n'awamba ebuga ebyo byonna ne bakabaka baabyo, n'abatta n'ebitala n'abazikiririza ddala nga Musa omuweereza wa MUKAMA bwe yalagira.

^I Goseni Si y'omu n'oli ow'omu nsi ey'e Misiri ku Mugga Kiyira.

¹³ Okuggyako Kazoli, ebuga ebirala byonna ebyali bizimbiddwa ku bifunvu, Yoswa teyabyokya. ¹⁴ Abaana ba Isirayiri ne beetwalira omunyago gwonna ogw'ebibuga bino n'ente, era ne batta buli muntu yenna ne babazikiriza awatali kusigala n'omu assa omukka. ¹⁵ Nga MUKAMA bwe yalagira omuddu we Musa, bw'atyo Musa bwe yalagira Yoswa era ne Yoswa bwe yakola; talina kye yaleka takoze ku byonna MUKAMA bye yalagira Musa.

¹⁶ Bw'atyo Yoswa n'awangula ensi yonna, n'ensi ey'ensozi n'ey'obugwanjuba yonna, n'ekitundu kya Goseni kyonna, ensi ey'ensenyi ne Alaba, n'ensi yaayo yonna ey'ensenyi. ¹⁷ Okuva ku lusozi Kalaki, okulinyya okutuuka e Seyiri, n'okutuuka ku Baalugadi mu kiwonvu kya Lebanooni ekiri wansi w'olusozi Kerumooni ne bakabaka baayo bonna n'abawamba, n'abafumita, n'abatta. ¹⁸ Yoswa n'alumba n'alwana ne bakabaka abo bonna okumala ebbanga. ¹⁹ Tewali kibuga kyakola ndagaano ya mirembe n'abaana ba Isirayiri okuggyako Abakiivi abaali mu Gibyoni; byonna baabilwanyisa ne babilwanyisa, ²⁰ kubanga MUKAMA yennyini ye yakakanyaza emitima gyabwe balwane ne Isirayiri, alyoke abazikiririza ddala, abamalirewo ddala awatali kubakwatirwa kisa, nga MUKAMA bwe yalagira Musa.

²¹ Mu kiseera ekya Yoswa n'agenda n'azikiriza n'amalawo Abanaki mu nsi ey'ensozi, mu Kebbulooni, ne mu Debiri, ne mu Anabu, ne mu nsi yonna ey'ensozi eya Yuda, ne mu nsi yonna ey'ensozi eya Isirayiri. Yoswa n'abazikiririza ddala, bonna n'ebibuga byabwe. ²² Tewali Banaki baasigalawo mu nsi y'abaana ba Isirayiri, okuggyako mu Gaza, ne mu Gaasi, ne mu Asudo-di, mwe mwasigalako abamu. ²³ Yoswa bw'atyo bwe yatwala ensi yonna nga MUKAMA bwe yalagira Musa, n'agiwa abaana ba Isirayiri okuba omugabo nga bwe yayawulibwa mu bika byabwe. Olwo ensi n'ewummula entalo.

Bakabaka Abaawangulwa

12 Bano be bakabaka b'ensi Abayisirayiri be baawangula era bannyini nsi Abayisirayiri gye baatwala eri ebuwanjuba bwa Yoludaani, okuva ku kiwonvu ekya Alunoni okutuuka ku lusozi Kerumooni, ne Alaba yonna ku luuyi olw'ebuanjuba.

² Sikoni kabaka w'Abamoli eyafuga mu Kesuboni, okuva ku Aloweri, ekiri ku mabbali g'ekiwonvu ekya Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu kiwonvu, n'ekitundu ekya Gireyaadi, okutuuka ku mugga Yaboki, y'ensalo y'abaana ba Amoni; kino ng'ogasseeko n'ekitundu Gireyaadi,

³ ne Alaba okutuuka ku nnyanja Kinnerosi, ku luuyi olw'ebuanjuba, ne ku Nnyanja ya Araba y'Ennyanja ey'Omunnyo ku luuyi olw'ebuanjuba mu kkubo ery'e Besu Yesimosi, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo wansi w'olusozi Pisuga,

⁴ ne ku nsalo ya Ogi kabaka w'e Basani, omu ku baasembayo ku ba Balefa eyafuganga mu Asutaloosi ne mu Ederei.

⁵ Era ye yali afuga olusozi Kerumooni ne Saleka ne Basani yenna okutuuka ku nsalo ey'Abagesuli, n'Abamaakasi, n'ekitundu kya Gireyaali, ensalo ya Sikoni kabaka we Kesuboni.

⁶ Musa omuweereza wa *MUKAMA* n'abaana ba Isirayiri babawangula, era ensi yaabwe Musa omuweereza wa *MUKAMA* n'agiwa Abalewubeeni, n'Abagaadi n'ekitundu ky'ekika kya Manase.

⁷ Bano be bakabaka b'ensi, Yoswa n'abaana ba Isirayiri be baawangula ku luuyi lw'ebugwanjuba olwa Yoludaani okuva ku Baalugadi mu kiwonvu kya Lebanooni okutuuka ku lusozi Kalaki okwambuka okutuuka e Seyiri. Yoswa yagiwa ebika bya Isirayiri bigigabane nga bwe byali byayawulwamu. ⁸ Mu nsi ey'ensozi, ne mu nsi ey'ensenyi ne mu Alaba ne ku bitundu ebya wansi ku nsozi, ne mu ddungu ne mu nsi ey'obugwanjuba mu Negevu, ensi ez'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Omukiivi, n'Omuyebusi.

tr tc1start⁹ Kabaka w'e Yeriko tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Ayi ekiriraanye Beseri tc2startomu, tr tc1start¹⁰ ne kabaka w'e Yersaalemi tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Kebbulooni tc2startomu, tr tc1start¹¹ ne kabaka w'e Yalamusi tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Lakisi tc2startomu, tr tc1start¹² n'ow'e Egulooni tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Gezeri tc2startomu, tr tc1start¹³ ne kabaka w'e Debiri tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Gederi tc2startomu, tr tc1start¹⁴ n'ow'e Koluma tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Yaladi tc2startomu, tr tc1start¹⁵ n'ow'e Libuna tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Adulamu tc2startomu, tr tc1start¹⁶ n'ow'e Makkeda tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Beseri tc2startomu, tr tc1start¹⁷ ne kabaka ow'e Tappua tc2startomu, tr tc1startn'owe Keferi tc2startomu, tr tc1start¹⁸ n'ow'e Afeki omu n'ow'e Lasaloni tc2startomu, tr tc1start¹⁹ n'ow'e Madoni tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Kazoli tc2startomu, tr tc1start²⁰ ne kabaka w'e Simuloni Meroni tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Akusafu tc2startomu, tr tc1start²¹ n'ow'e Taanaki tc2startomu, tr tc1startn'ow'e Megiddo tc2startomu, tr tc1start²² n'ow'e Kedesi tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Yokuneamu ku Kalumeeri tc2startomu, tr tc1start²³ ne kabaka w'e Doli ku lusozi Doli tc2startomu, tr tc1startne kabaka w'e Goyiyimu mu Girugaali ^I tc2startomu, tr tc1start²⁴ n'ow'e Tiruza tc2startomu.

tr tc1start tcr2endBonna awamu bakabaka amakumi asatu mu omu.

I Girugaali Si y'omu ne Girugaali oli aliraanye Yeriko

Amawanga Agaali Tegannawangulwa

13 Awo Yoswa ^{II} bwe yali ng'akaddiye ng'amaze emyaka mingi. *MUKAMA* n'amugamba nti, "Okaddiye omaze emyaka mingi naye, wakyalimo ensi nnyingi nnyo ez'okuwangula.

² "Zino z'ensi ezikyaliwo:

"ensi yonna ey'Abafirisuuti n'Abaseguli ³ okuva ku mugga Sikoli oguli ebuwanjuba wa Misiri, n'okwambukira ddala ku nsalo y'e Ekuloni emanyiddwa nga ey'Abakanani, eriyo abafuzi bataano ab'Abafirisuuti, ow'e Gaza, n'ow'e Asudodi, n'ow'e Asukulooni, n'ow'e Gaasi n'ow'e Ekuloni awamu n'Abavi.

⁴ Okuva mu bukiikaddyo ensi yonna ey'Abakanani, ne Meyala ekya Basidoni, okutuuka ku Afiki, ku nsalo ey'Abamoli,

⁵ n'ensi y'Abagebali, ne Lebanooni yonna, ne ku luuyi olw'ebugwanjuba, n'okuva ku Baalugadi wansi w'olusozi Kerumooni okutuuka w'oyingirira e Kamasi.

⁶ "N'abantu bonna ab'omu nsozi za Lebanooni okutuuka ku Misurefosumayima, be Basidoni bonna; nze kennyini ndibagoba mbaggye mu maaso g'abaana ba Isirayiri. Kakasa nti ensi eno ogigabira abaana ba Isirayiri nga bwe nakulagira. ⁷ Noolwekyo ojja kugigabanya ng'omugabo eri ebika omwenda era n'ekitundu ky'ekika kya Manase."

Ensi Ebuwanjuba bwa Yoludaani

⁸ Ekitundu ekirala ekya Manase, n'Abalewubeeni n'Abagaadi ne baweebwa omugabo gwabwe, Musa bwe yabawa emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebugwanjuba nga Musa omuweereza wa *MUKAMA* bwe yabagabira.

⁹ Okuva ku Aloweri ekiri ku mabbali g'ekiwonvu ekya Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu kiwonvu, n'olusenyi lwonna olwa Medeba okutuuka ku Diboni; ¹⁰ n'ebibuga byonna ebya Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafuga mu Kesuboni, okutuuka ku nsalo y'abaana ba Amoni.

¹¹ Era kyatwaliramu Gireyaadi, n'ekitundu ky'Abagesuli, n'Abamaakasi, n'olusozi lwonna Kerumooni ne Basani yonna okutuukira ddala ku Saleka. ¹² Obwakabaka bwonna obwa Ogi mu Basani, eyali afuga mu Asutaloosi ne mu Ederei, ye yali asigaddewo yekka ku Balefa, bwawangulwa Musa n'atwala ensi yaabwe. ¹³ Naye abaana ba Isirayiri tebaawangula Bagesuli wadde Abamaakasi, bwe kityo Abagesuli n'Abamaakasi ne babeera wakati mu bo ne leero.

II Yoswa yali wakati w'emyaka kyenda n'ekikumi, ate Kalebu ye ng'aweza emyaka kinaana mu etaano

¹⁴ Ekika kya Leevi kyokka Musa ky'ataawa mugabo, ebiweebwayo ebyokebwa n'omuliro eri *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, gwe mugabo gwe nga bwe ya-mugamba.

Ensi ya Lewubeeni

¹⁵ Musa yagabira ekika ky'abaana ba Lewubeeni ng'enju zaabwe bwe zaali:

¹⁶ Ensalo yaabwe ng'eva ku Aloweri, ekiri ku mabbali g'ekiwonvu eky'Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu ki-wonvu, n'olusenyi lwonna oluliraanye Medeba, ¹⁷ ne Kesuboni, n'ebibuga byakyo byonna ebiri mu lusenyi, ne Diboni ne Bamosi Baali, ne Besub-aalumyoni; ¹⁸ ne Yakazi, ne Kedemosi, ne Mefaasi; ¹⁹ ne Kiriyasayimu, ne Sibuma, ne Zeresusakali ku lusozi olw'Ekiwonvu, ²⁰ ne Besupyoli ne Pisuga awayambukirwa ku lusozi, ne Besu Yesimosi, ²¹ n'ebibuga byonna eby'omu lusenyi, n'obwakabaka bwonna obwa Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafugira mu Kesuboni, Musa gwe yawangula awamu n'abaa-mi abaali bafuga ab'e Midiyaani, eri ne Lekemu, ne Zuuli, ne Kuli ne Leba, n'abalangira ba Sikoni abaabeeranga mu nsi. ²² Era ne mu abo be batta n'ekitala, abaana ba Isirayiri battiramu n'omulaguzi Balamu omwana wa Byoli. ²³ Era n'ensalo y'abaana ba Lewubeeni yali omugga Yoludaani. Ebibuga n'ebyalo byamu Musa yabiwa abaana ba Lewubeeni okuba omugabo gwabwe.

Ensi y'Abagaadi

²⁴ Musa yagabira ekika kya Gaadi omugabo ng'enju zaabwe bwe zaali:

²⁵ Ettaka lyabwe lyali Yazeri, n'ebibuga byonna ebya Gireyaadi, n'ekitundu ky'ensi y'abaana ba Amoni, okutuuka ku Aloweri okumpi ne Labba, ²⁶ n'okuva e Kesuboni okutuuka ku Lamasumizupe, ne Beton-imu, era n'okuva ku Makanayimu okutuuka mu nsi y'e Debiri, ²⁷ ne mu kiwonvu, Besukalamu, ne Besu Nimira, ne Sukkosi, ne Zafoni, n'ekitundu ekyasigala-wo ekyobwakabaka bwa Sikoni kabaka ow'e Kesub-oni, Yoludaani n'ensalo yaagwo, okutuuka ku lubala-ma lw'ennyanya ey'e Kinneresi emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjoba.

²⁸ Eyo y'ensi eyafuuka omugabo gw'abaana ba Gaadi ng'enju zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalo byamu.

Ensi y'Abamanase

²⁹ Musa n'awa ekitundu ky'ekika kya Manase omugabo gwabwe, abaana ba Manase ne bagabirwa omugabo ng'enju zaabwe bwe zaali.

³⁰ N'ensalo yaabwe ng'eya Makanayimu, n'eyita mu Basani n'obwakabaka bwonna obwa Ogi kabaka w'e Basani, n'ebibuga ebya Yayiri, ebiri mu Basani ebibuga nkaaga; ³¹ n'ekitundu ekimu ekya Gireyaadi

ne Asutaloosi, ne Ederei, ebibuga eby'obwakabaka bwa Ogi mu Basani byali b'abaana ba Makiri omwana wa Manase, ekitundu eky'abaana ba Makiri ng'enju zaabwe bwe zaali.

³² Ogwo gwe mugabo Musa gwe yagaba mu nsenyi eza Mowaabu, emitala wa Yoludaani ebuvanjoba bwa Yeriko. ³³ Naye ekika kya Leevi Musa teyakiwa mugabo. *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, ye mugabo gwabwe gwe yabawa, nga *MUKAMA* bwe yabasuubiza.

Okugabanya ensi ebuvanjoba bwa Yoludaani

¹⁴ Bino by'ebitundu Abayisirayiri bye baafuna ng'omugabo mu nsi y'e Kanani, Eriyazaali ^I kabona, ne Yoswa, omwana wa Nuuni, n'emitwe gy'en-nyumba eza bakitaabwe ez'ebika by'abaana ba Isirayiri bye baabagabira. ² Emigabo baagifunanga nga baku-ba kalulu nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa olw'ebika omwenda n'ekitundu, ³ kubanga Musa yali agabidde ebika ebibiri n'ekitundu omugabo gwabwe emitala wa Yoludaani, naye Abaleevi bo teyabagabira; ⁴ kubanga abaana ba Yusufu baali bafuuse ebika bibiri, Manase ne Efulayimu ^{II}, bo Abaleevi ne bataweebwa mugabo gwonna mu nsi, wabula ebibuga byokka eby'okubeer-amu, n'ensiko ey'okulundiramumu ebisibo byabwe n'ebintu byabwe. ⁵ Abantu ba Isirayiri ne bagabana ensi nga *MUKAMA* bwe yalagira Musa.

Kalebu Afuna Kebbulooni

⁶ Abantu ba Yuda ne balyoka bajja eri Yoswa e Giru-gaali, ne Kalebu omwana wa Yefune Omukenizi n'amugamba nti, "Omanyi *MUKAMA* kye yayogera ne Musa omusajja wa Katonda e Kadesubanea ekikwata ku ggwe nange. ⁷ Nalina emyaka amakumi ana, Musa omuweereza wa *MUKAMA* bwe yantuma okuva e Kadesubanea okuketta ensi, era namuleteera ekigambo nga bwe kyali mu mutima gwange. ⁸ Naye baganda bange be nnali nabo ne baleteera emitima gy'abantu okuggwaamu amaanyi olw'okutya, wabula nze nagoberera *MUKAMA* Katonda wange n'omutima gwange gwonna. ⁹ Era Musa yandayirira nti, 'Ensi ebigere byo kwe biririnnya, mugabo gwo n'abaana bo emirembe gyonna, kubanga ogoberedde *MUKAMA* Katonda wange n'omutima gwo gwonna.'

¹⁰ "Era kaakano *MUKAMA* ampangaazizza nga bwe yayogera emyaka gino amakumi ana okuva lwe yakigamba Musa, nga Isirayiri etambula mu ddungu. Era laba kaakano ndi wa myaka kinaana! ¹¹ Nkyalina amaanyi leero nga ge nalina Musa bwe yantuma, amaanyi ge nnina leero galinga ge nalina mu kulwana, mu kufuluma ne mu kuyingira. ¹² Kale noolwekyo mpa

^I Eriyazaali Yali mutabani wa Aloonii. ^{II} Manase ne Efulayimu Yakobo yali yeetwalidde abaana ba Yusufu okuba ababe (Lub 48:5). Noolwekyo baali bateekwa okugabana ku by'obusika ng'abaana abalala bonna aba Yakobo.

olusozi luno, *MUKAMA* lwe yayogera ku lunaku luli, kubanga wawulira ku olwo ng'Abanaki kwe baali n'ebibuga ebinene ebiriko enkomera. *MUKAMA* nga ye mubeezi wange, nnaabagoba nga *MUKAMA* bwe yayogera."

¹³ Yoswa n'amusabira omukisa n'awa Kalebu omwana wa Yefune Omukenezi Kebbulooni okuba omugabo gwe. ¹⁴ Olusozi Kebbulooni ne lufuuka lwa Kalebu mutabani wa Yefune ne leero, kubanga yagob-erera ddala *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri. ¹⁵ Kebbulooni edda kyayitibwanga Kiriasualuba era Aluba ye yali omukulu asingayo mu Banaki.

Olwo ensi n'eryoka ewummula n'etebaamu ntalo.

Ensalo za Yuda

15 Omugabo gw'abaana ba Yuda ng'enju za-abwe bwe zaali bwe baakuba akalulu, baaweebwa ekitundu okutuuka ku nsalo ya Edomu, ku lukoola lwa Zini, ku nkomerero y'oluuyi olw'obukiikaddyo.

² N'ensalo yaabwe ey'oluuyi olwo okuva ku Nnyanja ey'Omunnyo w'eva, ku kikono ekitunudde mu bukiikaddyo; ³ n'esala wansi w'ekkubo eririnnya ku Akkulabimu n'eyita okutuuka ku Zini n'erinnya okuyita wansi wa Kadesubanea, n'eyita kumpi ne Kezulooni, n'erinnya ku Addali, n'ekyamira ku Kaluka; ⁴ n'eyita ku Azumoni n'ekoma ku mugga ogw'e Misiri, n'eryoka esibira ku nnyanja. Eno ye yali ensalo yaabwe ey'obukiikaddyo.

⁵ N'ensalo yaabwe ey'obuvanjoba yali nnyanja ey'obukiikakkono. Kyali kikono kya Yoludaani we guyyira ku Nnyanja ey'Omunnyo. N'ensalo ey'obukiikakkono kyali kikono kya nnyanja Yoludaani we guyyiram. ⁶ N'eyambuka n'eyita ku Besukogula n'eyita ku luuyi lw'ebuvanjoba bwa Besualaba n'eyambuka okutuuka ku jjinja lya Bokani omwana wa Lewubeeni. ⁷ Era n'erinnya ku Debiri okuva mu kiwonvu Akoli, n'egenda ku luuyi olw'obukiikakkono, n'edda e Girugaali emitala w'ekkubo eryambuka ku Adummimu, ekiri emitala w'omugga mu bukiikaddyo, n'etuuka ku nsalo ku mazzi ag'e Ensemesi, n'esala n'ekoma ku Enerogeri. Awo n'eryoka eyita ku kiwonvu kya Kinomu ku luuyi lw'ebugwanjoba ekyali ku nkomerero ey'ekiwonvu kya Lefayimu ku luuyi olw'obukiikakkono. ⁸ Awo n'eryoka eva ku kiwonvu ky'omwana wa Kinomu n'etuuka ku njegoyego za Yebusi ku luuyi olw'obukiikaddyo ye Yerusaalemi, ne yeeyongerera ku ntikko y'olusozi oluli w'okkira mu kiwonvu kya Kinomu ku luuyi olw'ebugwanjoba, ku nkomerero y'ekiwonvu kya Lefayimu mu bukiikakkono; ⁹ ne yeeyongerera okuva ku ntikko y'olusozi n'etuuka ku luzzi olw'amazzi ga Nefutoa, ne yeeyongerayo n'etuuka ku bibuga eby'oku lusozi Efuloni, n'etuuka ku Baala, ye Kiriyasuyalimu, ¹⁰ n'ewetamu okuva e Baala ku lu-

uyi olw'ebugwanjoba n'etuuka ku lusozi Sayiri n'eyita n'etuuka ku mabbali g'olusozi Yealimu ku luuyi olw'omu bukiikakkono, ye Kyesaloni, n'ekka ku Besusemesi, n'eyita ku Timuna, ¹¹ n'egenda ku mabbali ag'e Ekuloni mu bukiikakkono, n'ekka ku Sikkeroni n'etuuka ku lusozi Baala, n'ekoma ku Yabuneeri, ne ku nnyanja.

¹² Ensalo ey'ebugwanjoba yali Ennyanja Ennene n'olubalama lwayo.

Eyo ye yali ensalo y'abaana ba Yuda ku njuyi zonna ng'enju zaabwe bwe zaali.

Omugabo gwa Kalebu

¹³ Yoswa n'awa Kalebu omwana wa Yefune omugabo mu baana ba Yuda Kiriasualuba, ye Kebbulooni, ng'ekiragiro kya *MUKAMA* bwe kyali. Aluba ye yali kitaawe wa Anaki. ¹⁴ Kalebu n'agobamu abaana abasatu aba Anaki: Sesayi ne Akimaani, ne Talumaayi, abaana ba Anaki. ¹⁵ N'ava eyo n'alumba abaali mu Debiri, edda eyayitibwanga Kiriasuseferi. ¹⁶ Kalebu n'agamba nti, "Anaakuba Kiriasuseferi n'akiwamba ndimuwa muwala wange Akusa amuwase." ¹⁷ Osunieri omwana wa Kenazi, muganda wa Kalebu, n'akikuba, Kalebu n'amuwa Akusa muwala we amuwase.

¹⁸ Awo bwe yajja gy'ali, n'amugamba asabe kitaawe ennimiro. Bwe yava ku ndogoyi ye, Kalebu n'amubu-uzza nti, "Kiki kyoyagala nkukolere?" ¹⁹ N'addamu nti, "Nsaba onnyambe nga bwe wampa ettaka mu Negebu, ompe n'ensulo z'amazzi." Kalebu n'amuwa ensulo ez'engulu n'ez'emmana.

Omugabo gwa Yuda

²⁰ Guno gwe mugabo gw'ekika ky'abaana ba Yuda ng'enju zaabwe bwe zaali.

²¹ Ebibuga ebyali bisemberayo ddala mu bukiikaddyo mu Negebu eri ensalo ya Edomu byali, Kabuzeeri, n'e Ederei n'e Yaguli, ²² n'e Kina n'e Dimona, n'e Adada, ²³ n'e Kedesi, n'e Kazoli, n'e Isunani, ²⁴ n'e Zifu, n'e Teremu n'e Beyaloosi, ²⁵ n'e Kazolukadatta, n'e Keriosukezulooni, ye Kazoli, ²⁶ n'e Amamu n'e Sema, n'e Molada, ²⁷ n'e Kazalugadda n'e Kesuboni, n'e Besupereti ²⁸ n'e Kazalusuwali, n'e Beeruseba n'e Biziosia ²⁹ n'e Baala n'e Yimu, n'e Ezemu, ³⁰ n'e Erutoladi n'e Kyesiri n'e Koluma, ³¹ n'e Zikulagi, n'e Madumanna, n'e Samu-sanna, ³² n'e Lebaosi, n'e Sirukimu, n'e Ayini, n'e Limmoni. Ebibuga byonna awamu amakumi abiri mu mwenda, n'ebyalobabyo.

³³ Era ne mu nsi ey'ensenyi Esutaoli, n'e Zola, n'e Asuna, ³⁴ n'e Zanowa n'e Engannimu, n'e Tappua, n'e Enamu, ³⁵ n'e Yalamusi n'e Adulamu, n'e Soko, n'e Azeka ³⁶ n'e Saalayimu, n'e Adisaimu, n'e Gederera, n'e Gederosaimu, ebibuga kkumi na bina n'ebyalobabyo.

³⁷ Zenani, n'e Kadasa, n'e Migudalugadi, ³⁸ n'e Dirani, n'e Mizupe, n'e Yokuseeri, ³⁹ n'e Lakisi, n'e Bozukasi, n'e Eguloni, ⁴⁰ n'e Kabboni, n'e Lamamu, n'e Kitulisi, ⁴¹ n'e Gederosi, Besudagoni, n'e Naama, n'e Makkeda, ebibuga kkumi na mukaaga n'ebyalo byabyo.

⁴² Libuna n'e Eseri, n'e Asani, ⁴³ n'e Ifuta n'e Asuna, n'e Nezibu, ⁴⁴ n'e Keira, n'e Akuzibu, n'e Malesa, ebibuga mwenda n'ebyalo byabyo.

⁴⁵ Ekuloni n'ebibuga byamu n'ebyalo byakyo,

⁴⁶ okuva ku Ekuloni okutuuka ku nnyanja, ebibuga byonna ebiriraanye Asudodi n'ebyalo byabyo;

⁴⁷ Asudodi, ebibuga byakyo n'ebyalo byakyo; Gaza, ebibuga byakyo n'ebyalo byakyo okutuuka ku mugaga ogw'e Misiri, n'ennyanja ennene, n'ensalo yaayo.

⁴⁸ Ne mu nsi ey'ensozi,

Samiri, n'e Yattiri, n'e Soko, ⁴⁹ ne Danna, ne Kiriasu-sanna, ye Debiri, ⁵⁰ ne Anabu, n'e Esutemoa, n'e Animu, ⁵¹ n'e Goseni, n'e Koloni, n'e Giro, ebibuga kkumi na kimu n'ebyalo byabyo.

⁵² Alabu, n'e Duma, n'e Esani, ⁵³ n'e Yanimu, n'e Besutappua, n'e Afeka, ⁵⁴ n'e Kumuta n'e Kiriasualuba, ye Kebbuloni, n'e Zioli ebibuga mwenda n'ebyalo byabyo.

⁵⁵ Mawoni, n'e Kalumeeri, n'e Zifu, n'e Yuta, ⁵⁶ n'e Yezuleeri, n'e Yokudeamu, n'e Zanoa, ⁵⁷ Kaini, n'e Gibeaa, n'e Timuna, ebibuga kkumi n'ebyalo byabyo.

⁵⁸ Kalukuli, Besuzuli, n'e Gedoli; ⁵⁹ n'e Maalasi, n'e Besuanosi, n'e Erutekoni, ebibuga mukaaga n'ebyalo byabyo.

⁶⁰ Kiriasubaali, ye Kiriyasuyalimu, n'e Laaba ebibuga bibiri n'ebyalo byabyo.

⁶¹ Mu ddungu:

Besualaba, n'e Middini, n'e Sekaka, ⁶² n'e Nibusani, n'ekibuga eky'omunnya, n'e Engedi, ebibuga mukaaga n'ebyalo byabyo.

⁶³ Abayebusi, be baali mu Yersaalemi abaana ba Yuda ne batayinza kubagobamu; Abayebusi ne babeera wamu n'abaana ba Yuda mu Yersaalemi n'okutuusa kaakano.

Omugabo gwa Yusufu, Efulayimu ne Manase

16 N'omugabo gw'ettaka ly'abaana ba Yusufu ne guva ku Yoludaani awali Yeriko ku ludda olw'ebuvanjoba olw'amazzi g'e Yeriko, okutuuka mu ddungu, n'erinnya okuva e Yeriko n'eyita mu nsi ey'ensozi n'etuuka e Beseri ² N'eyita e Beseri okutuuka e Eruzi n'okuyita ku nsalo ey'Abaluki mu Atalosi ³ n'okukka ku luuyi olw'ebugwanjoba ku nsalo ey'Abayafuleti ku nsalo ey'e Besukolooni eky'em-manga ku Gezeri n'ekoma ku nnyanja.

⁴ Bwe batyo abaana ba Yusufu: Manase ne Efulayimu ne batwala omugabo gwabwe.

Omugabo gw'abaana ba Efulayimu

⁵ Ettaka ly'abaana ba Efulayimu ng'enju zaabwe bwe zaali eno gye lyayitanga;

ku luuyi olw'ebuvanjoba ku Atalosuaddali n'okutuuka ku Besukolooni ey'Ekyengulu, ⁶ ne yeeyongera ku nnyanja ne ku Mikumesasi mu bukiikakkono ne yeetooloola ku luuyi olw'ebuvanjoba ku Taanasi Siiro, n'olwebuvanjoba olw'e Yanoa, ⁷ n'ekka ku Atalosi ne ku Naala n'ekwata ku Yeriko n'etuuka ku Yoludaani.

⁸ N'eva ku Tappua n'eyita ku luuyi olw'ebugwanjoba n'etuuka ku mugga Kana n'ekoma ku nnyanja. Bino bye bitundu ekika ky'abaana ba Efulayimu bye baagabana ng'enju zaabwe bwe zaali.

⁹ Ku bino kwaliko ebibuga n'ebyalo byakwo byonna ebyaterekerwa abaana ba Efulayimu abaali mu kitundu kya Manase ebibuga byonna n'ebyalo byabwe.

¹⁰ Wabula tebaagoba Bakanani abaali mu Gezeri, baasigala wakati mu Efulayimu n'okutuusa leero nga balimu ng'abaddu nga bakola.

Omugabo gwa Manase

17 Omugabo ne guweebwa ekika kya Manase kubanga ye yali omubereberye owa Yusufu.

Makiri omubereberye wa Manase era kitaawe wa Gireyaadi yaweebwa Gireyaadi ne Basani, era yali mulwanyi muzira. ² Era emigabo ne giweeba abaana ba Manase abalala nga bwe baali bazaalibwa mu buli maka. Omugabo gw'abaana ba Abiyeeeri, n'ogw'abaana ba Kereki n'abaana ba Asuliyeri n'ogw'abaana ba Sekemu, n'ogw'abaana ba Keferi, n'ogw'abaana ba Semida be baana bonna aboobulenzi aba Manase omwana wa Yusufu ng'amaka mwe baazaalibwa bwe gaali.

³ Naye Zerofekadi mutabani wa Keferi mutabani wa Gireyaadi mutabani wa Manase teyazaala baana balenzi wabula bawala bokka era baali bayitibwa Maala ne Noowa, ne Kogula, ne Mirika ne Tiruza. ⁴ Bano baagenda eri Eriyazaali kabona ne Yoswa omwana wa Nuuni n'abakulu ne babagamba nti, "MUKAMA yalagira Musa okutuwa omugabo nga baganda baffe." Yoswa kyeyava abawa ettaka nga MUKAMA bwe yalagira. Yabawa omugabo mu baganda bakitaabwe. ⁵ Bw'atyo Manase n'afuna ebitundu kkumi ng'oggyeko ensi ya Gireyaadi ne Basani ebiri emitala wa Yoludaani, ⁶ kubanga abaana ba Manase abawala baafuna omugabo ng'abaana be abalenzi. Ensi ya Gireyaadi yaweebwa abaana ba Manase abaali basi-gaddewo ne bagitwala.

⁷ N'ensalo ya Manase yava ku Aseri n'etuuka ku Mikumesasi ebuwanjoba bwa Sekemu, n'eyita ku bukiikaddyo n'ekka n'etwaliramu abantu abaali mu Entappua. ⁸ Ensi ya Tappua Manase n'agitwala wabula Tappua ekibuga ekyali ku nsalo ya Manase

abaana ba Efulayimu be baakigabana. ⁹ Ensalo n'ek-ka n'etuuka ku kagga Kana ku luuyi mu bukiikakkono obw'omugga. Bino bye bibuga bya Efulayimu ebiri mu bibuga bya Manase, naye ensalo ya Manase yali mu bukiikakkono obwa kagga n'ekoma ku nnyanja. ¹⁰ Efulayimu n'atwala oluuyi olw'omu bukiikaddyo ne Manase n'atwala oluuyi olw'omu bukiikakkono n'ensalo ye n'ekoma ku nnyanja mu bukiikakkono n'etuuka ku Aseri ate ebuwanjuba n'etuuka ku Isakaali.

¹¹ Mu nsi ya Isakaali n'eya Aseri, Manase n'atwala Besuseani n'ebibuga byakyo ne Ibuleamu n'ebibuga byakyo n'abaali mu Endoli n'ebibuga byakyo n'abaali mu Doli n'abaali mu Taanaki n'ebibuga byakyo, n'abaali mu Megiddo n'ebibuga byakyo z'ensozi esatu.

¹² Naye abaana ba Manase tebasobola kugobamu Bakanani kubanga baali bamaliridde okusigala mu nsi eyo. ¹³ Naye abaana ba Isirayiri bwe beeyongera amaanyi ne bafuula Abakanani abaddu baabwe ab'okubakozesanga emirimu, ne batabeegerako ddala.

Okwemulugunya kw'Abaana ba Yusufu

¹⁴ Abaana ba Yusufu ^I ne boogera ne Yoswa nti, "Lwaki ffe otuwadde omugabo gumu n'ekitundu kimu ate nga tuli kika kinene? *MUKAMA* atuwadde nnyo omukisa." ¹⁵ Yoswa n'abagamba nti, "Obanga muli kika kinene mugende mu nsi y'Abaperezi n'ey'Abalefa mwesaayire ekibira, ensi ey'ensozi eya Efulayimu nga bwe tebamala." ¹⁶ Abaana ba Yusufu ne bagamba nti, "Ensi ey'ensozi tetumala; ate nga Abakanani bonna abali mu nsi ey'ekiwonvu n'abali mu Besuseani n'ebibuga byakyo era n'abali mu kiwonvu eky'e Yezuleeri balina amagaali ag'ebiyuma."

¹⁷ Yoswa n'ayogera eri ennyumba ya Yusufu, n'eya Efulayimu n'eya Manase nti, "Muli kika kinene era mulina amaanyi mangi temuliba na mugabo gumu gwokka, ¹⁸ naye ensi ey'ensozi eribeera yammwe, newaakubadde nga ya kibira mulikisaawa okutuuka gye kikoma, kubanga muligobamu Abakanani newaakubadde nga balina amagaali ag'ebiyuma era nga baamaanyi."

Okugabana Ettaka eryali Lisigaddewo

18 Ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne bakuŋŋaanira mu Siiro ^{II} ne basimba eyo Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Ensi yali mu mikono gyabwe, ² wabula waali wakyaliwo ebika mu-

^I Abaana ba Yusufu aboogerebwako wano b'ebika bya Efulayimu ne Manase. ^{II} Siiro Kyali kilomita ng'amakumi ana okuva e Yerusaalemi. Kyali kifuuse kibuga kya byabufuzi ate nga ky'ekifo ekikulu awasinzibwa mu Isirayiri. Eweema ya *MUKAMA* yasigala mu Siiro okutuusa mu biro bya Samwiri (1Sa 4:1-11) lwe yaggyibwayo n'etwalibwa e Gibyoni (1By 21:29).

sanvu ebya Isirayiri ebyali tebinnafunu mugabo gwabyo.

³ Yoswa n'agamba abaana ba Isirayiri nti, "Mulituusa ddi okulinda nga temunnafunu mugabo *MUKAMA* Katonda wa bajjammwe gwe yabawa?" ⁴ Mulonde abantu basatu mu buli kika mbatume bayite mu nsi bagyetegereze, ng'emigabo gyabwe bwe giri era bawandiike ng'emigabo gyabwe bwe giri bakomewo bantegeeze. ⁵ Baligigabanyaamu ebitundu musanvu Yuda esigale mu bitundu byayo mu bukiikaddyo n'en-nyumba ya Yusufu mu bitundu byayo mu bukiikakkono. ⁶ Nga mumaze okugabanya ensi mu bitundu musanvu mundeetere bye muwandiise mbakubire obululu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda waffe.

⁷ Abaleevi tebalina mugabo mu mmwe kubanga obwakabona bwa *MUKAMA* gwe mugabo gwabwe, ne Gaadi, ne Lewubeeni n'ekitundu eky'ekika kya Manase bo baamala okuweebwa omugabo gwabwe emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebujanuba, Musa omuweereza wa *MUKAMA* gwe yabawa."

⁸ Abantu ne bagenda okulaba ensi bw'efaanana, Yoswa n'alagira be baali batumye nti, "Mugende mutambuletambule mu nsi mugyetegereze bw'efaanana, mukomewo mbakubire obululu wano mu maaso ga *MUKAMA* e Siiro." ⁹ Awo ne bagenda ne bayita mu nsi, ne bawandiika ebitundu musanvu ebifa ku bibuga mu kitabo, ne bakomawo ewa Yoswa mu lusiisira e Siiro. ¹⁰ Awo Yoswa n'abakubira obululu mu Siiro mu maaso ga *MUKAMA* n'agabanyiza abaana ba Isirayiri ensi ngebitundu byabwe bwe byali.

Omugabo gwa Benyamini

¹¹ Awo akalulu k'ekika kya Benyamini, okusenziira ku nnyumba mwe bazaalibwa, ne katuuka era omugabo gwe baafuna ne guba mu makkati g'abaana ba Yuda n'abaana ba Yusufu.

¹² Ku luuyi olw'obukiikakkono ensalo yaabwe ne tandikira ku Yoludaani ne yeeyongera ku njegoyego z'obukiikakkono bwa Yeriko n'eyambuka mu nsi ey'ensozi ebugwanjuba n'ekomekkereza mu ddungu ly'e Besaveni. ¹³ Ensalo n'esala okuva mu bukiikaddyo n'etuuka e Luzi ye Beseri ne yeeyongera mu bukiikaddyo e Atalosuaddali kumpi n'olusozi oluli wammanga mu bukiikaddyo obwa Besukolooni. ¹⁴ Ensalo ne yeeyongerayo okuva ku lusozi olutunuulidde Besukolooni n'eraga ku bukiikaddyo n'edda ebuwanjuba n'etuuka e Kiriasubaali, ye Kiriyasuyalimu, kye kibuga ky'abaana ba Yuda. Olwo lwe luuyi olw'ebugwanjuba.

¹⁵ Oluuyi olw'obukiikaddyo lwatandikira ku njegoyego za Kiriyasuyalimu gye kikoma n'edda ebuwanjuba, ensalo ne yeeyongerayo ku nsulo ez'amazzi aga Nefutoa. ¹⁶ Ate era ensalo n'ekkirira olusozi we lukoma, olutunudde mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ekiri mu bukiikakkono lw'ekiwonvu kya Lefa,

n'ekkirira mu kiwonvu kya Kinomu ekiri mu bukiikaddyo bw'ekibuga Yebusi, n'ekka ku Enerogeri. ¹⁷ N'eryoka yeebungulula ng'eva mu bukiikakkono n'etuuka ku Ensomesi ne yeeyongerayo e Gerirosi ekitunuulidde ekkubo eryambuka okugenda Adummiru n'eyita n'etuuka ku jinja lya Bokani mutabani wa Lewubeeni, ¹⁸ ne yeeyongerayo mu bukiikakkono ku luuyi lwa Besi Alaba okutuuka ku Alaba, ¹⁹ ne yeeyongerayo mu bukiikakkono obwa Besukogula bw'etyo ensalo n'ekoma ku bukiikakkono bw'Ennyanja ey'Omunnyo mu bukiikaddyo bw'omugga Yoludaani. Eyo y'ensalo ey'oku bukiikaddyo. ²⁰ Yoludaani ye yali ensalo ku luuyi olw'ebuvanjuba. Guno gwe gwali omugabo gw'ekika kya Benyamini ng'enju bwe zaali, ng'ensalo bwe zaali era ng'enju zaabwe bwe zaali.

²¹ Kale nno ebibuga by'ekika ky'abaana ba Benyamini ng'enju zaabwe bwe zaali byali: Yeriko ne Besukogula ne Emekkezizi, ²² ne Besualaba ne Zemalayimu ne Beseri, ²³ ne Avvimu ne Pala ne Ofula, ²⁴ ne Kefalamoni ne Ofuni ne Geba ebibuga kkumi na bibiri n'ebyalobyabyo. ²⁵ Gibyoni ne Laama ne Beerosi, ²⁶ ne Mizupe ne Kefira ne Moza, ²⁷ ne Lekemu ne Irupeeri ne Talala, ²⁸ ne Zeera, Erefu n'Omuyebusi, ye Yerusaalemi, ne Gibeasi ne Kiriasi ebibuga kkumi na bina n'ebyalobyabyo. Ogwo gwe gwali omugabo ogw'abaana ba Benyamini ng'enju zaabwe bwe zaali.

Omugabo gwa Simyoni

¹⁹ N'akalulu akookubiri kaagwa ku Simyoni, kye kika ky'abaana ba Simyoni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali n'omugabo gwabwe bwe gwali mu makkati g'omugabo gw'ekika kya Yuda. ² Kyali kitwaliramu Beeruseba, oba Seba, ne Molada, ³ ne Kazalusuwali ne Bala, ne Ezemu, ⁴ ne Erutoladi ne Besuli, ne Koluma, ⁵ ne Zikulagi ne Besumalukabosi, ne Kazalususa ⁶ ne Besulebaosi ne Salukeni ebibuga kkumi na bisatu n'ebyalobyabyo. ⁷ Ayini ne Limmoni ne Eseri, ne Asani ebibuga bina n'ebyalobyabyo, ⁸ n'ebyalobyonna ebyetoolodde ebibuga ebyo okutuuka ku Baalasubeeri, ye Laama ekiri mu bukiikaddyo. Ebyo bye bitundu abaana ba Simyoni bye baagabana ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. ⁹ Ettaka abaana ba Simyoni lye baagabana lyali wamu n'ery'abaana ba Yuda. Kubanga omugabo gw'abaana ba Yuda gwabasukkirira obunene; abaana ba Simyoni kyeabaava bagabana wakati mu bitundu by'omugabo gwabwe.

Ensi ya Zebbulooni

¹⁰ Akakulu akookusatu ne kagwa ku kika kya Zebbulooni, ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. Era n'omugabo gwabwe ne gutuukira ddala ku Saliidi. ¹¹ Ensalo yaabwe n'eraga ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka e Malala, n'etuuka n'e Dabbesesi; ng'egendera ku kagga akali ku buvanjuba bwa Yokuneamu. ¹² Okuva ebuwanjuba wa Salidi ne yeeyongerayo enjuba gy'eva ng'egendera ku nsalo y'e Kisulosutaboli, ne Daberasi, ne yeebalama Yafiya. ¹³ Okuva eyo n'edda ebuwanjuba e Gasukeferi, okud-da e Esukazini; ne yeeyongerayo e Limmoni, n'edda ku luuyi oluliko Nea. ¹⁴ Ne yeebungulula mu bukiikakkono n'etuuka ku Kannasoni n'ekoma mu Kiwonvu kya Ifutakeri; ¹⁵ ne Kattasi, ne Nakalali, ne Simuloni, ne Idala, ne Besirekemu ^I, ebibuga kkumi na bibiri, n'ebyalobyabyo. ¹⁶ Ogwo gwe mugabo gw'abaana ba Zebbulooni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga ebyo n'ebyalobyabyo.

Omugabo gwa Isakaali

¹⁷ Akalulu akookuna ne kagwa ku Isakaali, lye zadde lya Isakaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali: ¹⁸ Omugabo gwabwe gwalimu Yezuleeri ne Kesulosi ne Sunemu, ¹⁹ ne Kafalaimu ne Sioni ne Anakalasi, ²⁰ ne Labbisi ne Kisioni ne Ebezi, ²¹ ne Lemesi ne Engannimu ne Enkadda ne Besupazzezi. ²² Ensalo n'ekwata ku Taboli ne Sakazuma ne Besusemesi n'ekoma ku mugga Yoludaani. Ebibuga byonna awamu byali kkumi na mukaaga n'ebyalobyabyo. ²³ Ogwo gwe mugabo gw'ekika ky'abaana ba Isakaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalobyabyo.

Omugabo gwa Aseri

²⁴ N'akalulu akookutaano ne kagwa ku kika ky'abaana ba Aseri ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. ²⁵ Ekitundu kyabwe kyalimu Kerukasi ne Kali ne Beteni ne Akusafu, ²⁶ ne Alammereki ne Amadi ne Misali ne kituuka ku Kalumeeri ku luuyi olw'ebuvanjuba ne ku Sikolulibunasi, ²⁷ ne kida ebuwanjuba ne kyeyongerayo ku Besudagoni ne kituuka ku Zebbulooni ne ku kiwonvu Ifutakeri ku luuyi olw'omu bukiikakkono okutuuka ku Besuemeki ne Neyeri ne kikoma ku Kabuli mu bukiikakkono. ²⁸ Ne kyeyongerayo ku Ebuloni ne Lekobu ne Kammoni ne Kana okutuuka ku Sidoni Ekinene. ²⁹ Ensalo n'edda ku Laama n'ekibuga ekiriko ekigo ekya Tuulo ne kyeyongerayo e Kosa n'eryoka ekoma ku nnyanja

^I Besirekemu Ekyogerwako wano si kyekimu ne Besirekemu ekya Yuda (1Sa 17:12; Lus 1:1)

mu nsi eriraanye Akuzibu, ³⁰ ne Uma ne Afiki ne Lekobu byonna awamu ebibuga amakumi abiri n'ebiyalo byabyo.

³¹ Ogwo gwe gwali omugabo gw'ekika ky'abaana ba Aseri ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebiyalo byabyo.

Ensi ya Nafutaali

³² Akalulu akoomukaaga ne kagwa ku Nafutaali, be baana ba Nafutaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali.

³³ N'ensalo yaabwe n'eva ku mwera oguli mu Zanannimu e Kerefu ne Adaminekebu ne Yabuneeri okutuuka ku Lakkumu n'eryoka ekoma ku mugga Yoludaani. ³⁴ N'ewetera ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka ku Azunnosutaboli ne yeeyongerayo ku Kukkoki, ne yeeyongerayo e Zebbulooni mu buki-ikaddyo, n'ekwata ku Aseri mu bugwanjuba, ne ku Yuda ekiri ku Yoludaani ebuwanjuba.

³⁵ N'ebibuga ebiriko ebigo byali Ziddimu, ne Zeri, ne Kammasi, ne Lakkasi, ne Kinneresi, ³⁶ ne Adama ne Laama ne Kazoli, ³⁷ ne Kasedi ne Ederei, ne Enkazoli, ³⁸ ne Ironi ne Migudaleri, ne Kolemu ne Besuanasi ne Besusemesi, ebibuga kkumi na mwenda n'ebiyalo byabyo.

³⁹ Ogwo gwe gwali omugabo gw'ekika ky'abaana ba Nafutaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebiyalo byabyo.

Omugabo gwa Ddaani

⁴⁰ Akalulu akoomusanvu kaagwa ku kika ky'abaana ba Ddaani ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. ⁴¹ N'ekitundu ky'omugabo gwabwe ne kitwaliramu

Zola ne Esutaoli ne Irusemesi ⁴² ne Saalabbini ne Ayalooni ne Isula ⁴³ ne Eroni ne Timuna ne Ekuloni ⁴⁴ ne Eruteke ne Gibbesoni ne Baalasi ⁴⁵ ne Yekudi ne Beneberaki ne Gasulimmoni ⁴⁶ ne Meyalakoni ne Lakoni n'ensalo etunuulidde Yafo.

⁴⁷ Naye abaana ba Ddaani baalina obuzibu okutwala omugabo gwabwe ne bagenda ne balumba Lesemu ne bakiwangula ne batta abantu baamu n'ekitala ne babeera omwo, ne bakituuma Ddaani ly'erinnya lya jjajjaabwe.

⁴⁸ Ogwo gwe mugabo gw'abaana ba Ddaani ng'ennyumba zaabwe bwe zaali.

Omugabo gwa Yoswa

⁴⁹ Nga bamaze okugabana ensi mu bitundu eby'enjawulo abaana ba Isirayiri ne bawa Yoswa mutabani wa Nuuni omugabo mu bo ⁵⁰ ng'ekiragiyo kya MUKAMA bwe kyali, ne bamuwa ekibuga kye yasaba, Timunasusera mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu. Omwo mwe yazimba ekibuga mwe yabeera.

⁵¹ Bino bye bitundu Eriyazaali kabona ne Yoswa omwana wa Nuuni n'abakulu b'ebika bya Isirayiri bye bagabana okuyita mu kalulu e Siiro nga beebuuza ku MUKAMA mu mulyango gwa Weema ey'Okukunghanirangamu. Bwe batyo bwe baamaliriza okugabanyaamu ensi.

Ebibuga ekyokwekwekamu

20 MUKAMA Katonda n'alyoka agamba Yoswa nti, ² "Gamba abaana ba Isirayiri bateekewo ebibuga ebyokwekwekamu nga bwe nabalagira okuyita mu Musa, ³ era nti omuntu yenna atta omulala nga tagenderedde era nga takitegese addukirenga omwo, eyo gy'anaawoneranga omuwoolezi w'eggwanga ayagala okwesasuza.

⁴ "Annadukiranga mu kimu ku bibuga ebyo n'ayimira ku mulyango gw'ekibuga annyonyole ensonga ye eri abakadde b'ekibuga ekyo. Awo ne balyoka bamukkiriza okuyingira mu kibuga ne bamuwa ekifo eky'okubeeramu. ⁵ N'oyo ayagala okwesasuza singa anaamugobereranga, tebateekwa kuwaayo oyo asse tagenderedde kubanga muliraanwa we yamutta tagenderedde, lwa kuba nti yamulinako ekiryu n'obukyayi.

⁶ "Mu kibuga omwo mwanaabeeranga, abantu baamu banaawuliranga ensonga ye, era anaabeeranga omwo okutuusa kabona omukulu aliko mu kiseera ekyo, lw'alifa. Olwo nno aliddayo ewaabwe mu kibuga gye yadduka."

⁷ Awo ne baawulako ebibuga bino: Kedesi mu Ggaliraaya mu nsi ey'ensozi eya Nafutaali, ne Sekemu mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, ne Kiriasualuba, ye Kebbulooni mu nsi ey'ensozi eya Yuda. ⁸ N'emitala wa Yoludaani ku Yeriko ku luuyi olw'ebuanjuba ne bateekayo Bezeri mu lukoola mu lusenyi mu kika kya Lewubeeni, ne Lamosi mu Gireyaadi mu kika kya Gaadi, ne Golani mu Basani mu kika kya Manase. ⁹ Ebyo bye bibuga ebyatekebawo abaana ba Isirayiri bonna era ne bannaggwanga abaali mu bo nti omuntu yenna eyatanga omuntu nga tagenderedde addukire eyo aleme kuttibwa omuwoolezi w'eggwanga okutuusa lw'aliyimirira mu maaso g'ekibiina.

Ebibuga by'Abaleevi

21 Awo abakulira ennyumba mu kika ky'Abaleevi ne baja eri Eriyazaali kabona n'eri Yoswa mutabani wa Nuuni n'eri abakulu b'ennyumba z'abaana ba Isirayiri ² e Siiro mu Kanani ne babagamba nti, "MUKAMA Katonda yalagira okuyita mu Musa nti tuweebwe ebibuga eby'okubeeramu era n'amalundiro g'ebisibo byaffe."

³ Kale, nga MUKAMA bwe yalagira, Abayisirayiri ne bawa Abaleevi ebibuga bino n'amalundiro nga gwe mugabo gwabwe.

⁴ Akalulu ne kagwa ku nda ez'Abakokasi. Bwe batyo Abaleevi abaali bava mu Aloonu kabona ne bafuna ebibuga kkumi na bisatu okuva mu bika bya Yuda, ne Simyoni ne Benyamini.

⁵ Abakokasi abaali basigaddewo ne bafuna ebibuga kkumi okuva mu nnyumba, z'ebika bya Efulayimu, ne Ddaani n'ekitundu ky'ekika kya Manase.

⁶ N'abaana ba Gerusoni ne baweebwa ebibuga kkumi na bisatu okuva mu nnyumba zino: eya Isakaali, n'eya Aseri, n'eya Nafutaali, n'ekitundu ky'ekika kya Manase mu Basani.

⁷ Abaana ba Merali ne baweebwa ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga kkumi na bibiri nga biva mu bika bino: Lewubeeni, ne Gaadi, ne Zebbulooni.

⁸ Abaana ba Isirayiri ne bava Abaleevi ebibuga bino, n'amalundiro gaabwe nga *MUKAMA* bwe yali alagidde okuyita mu Musa.

⁹ Mu bika bya Yuda ne Simyoni mwavaamu ebibuga bino: ¹⁰ bye byaweebwa abaana ba Aloonu mu nnyumba z'Abakokasi mu kika ky'Abaleevi kubanga akalulu be kasooka okugwako.

¹¹ Ne babawa Kiriasualuba (Aluba ye yali kitaawe wa Anaki) era ekimanyiddwa nga Kebbulooni mu nsi ey'ensozi eya Yuda n'ebyallo byakyo ebikyetooldde.

¹² Naye ennimiro zaakyo n'ebibuga byakyo ne babiwa Kalebu omwana wa Yefune abitwale ng'omugabo gwe. ¹³ Abantu abaava mu Aloonu eyali kabona ne baweebwa Kebbulooni, ebibuga ebyokwekwekamu abo ababa basse bantu bannaabwe, n'amalundiro gaabyo ne Libuna n'amalundiro gaakyo, ¹⁴ ne Yattiri n'amalundiro gaakyo ne Esutemoa n'amalundiro gaakyo, ¹⁵ ne Kaloni n'amalundiro gaakyo ne Debiri n'amalundiro gaakyo, ¹⁶ ne Ayini n'amalundiro gaakyo ne Yuta n'amalundiro gaakyo ebibuga mwenda mu bika ebibiri.

¹⁷ Ne mu kika kya Benyamini ne baweebwa Gibyoni, ne Geba ¹⁸ ne Anasosi n'amalundiro gaakyo, ne Alumoni n'amalundiro gaakyo ne Alumoni n'amalundiro gaakyo bye bibuga bina.

¹⁹ Ebibuga byonna eby'abaana ba Aloonu bakabona byali ebibuga kkumi na bisatu n'amalundiro gaabyo.

²⁰ Eri Abakokasi ^I abalala abaali bava mu nnyumba z'Abakokasi ez'Abaleevi ebibuga ebyabaweebwa byava mu kika kya Efulayimu.

²¹ N'aweebwa Sekemu n'amalundiro gaakyo mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ekibuga eky'okwekwekamu oyo asse, ne Gezeri n'amalundiro gaakyo, ²² ne Kizuzaimu n'amalundiro gaakyo ne Besukolooni n'amalundiro gaakyo,

²³ ne mu kika kya Ddaani, Eruteke n'amalundiro gaakyo, Gibbesoni n'amalundiro gaakyo, ²⁴ Ayalooni n'amalundiro gaakyo, ne Gasulimmoni n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina.

²⁵ Ne mu kitundu eky'ekika kya Manase, Taanaki, n'amalundiro gaakyo, ne Gasulimmoni n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bibiri.

²⁶ Ebibuga byonna eby'ennyumba z'abaana ba Kokasi abalala byali kkumi n'amalundiro gaabyo.

²⁷ N'eri abaana ba Gerusoni ekimu ku kika ky'Abaleevi,

ekitundu eky'ekika kya Manase, Golani mu Basani n'amalundiro gaakyo, ekibuga eky'okwekwekanga mu oyo asse nga tagenderedde, ne Beesutera n'amalundiro gaakyo, ebibuga bibiri.

²⁸ Ne mu kika kya Isakaali, Kisioni n'amalundiro gaakyo, Daberasi n'amalundiro gaakyo, ²⁹ Yalamusi n'amalundiro gaakyo, ne Engannimu n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina,

³⁰ ne mu kika kya Aseri, Misali n'amalundiro gaakyo, Abudoni n'amalundiro gaakyo, ³¹ Kerukasi n'amalundiro gaakyo, ne Lekobu n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina.

³² Ne mu kika kya Nafutaali, Kadesi mu Ggaliraaya n'amalundiro gaakyo, ebibuga ebyokwekwekamu, ne Kammasudoli n'amalundiro gaakyo, ne Kalutani n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bisatu.

³³ Ebibuga byonna eby'Abagerusoni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, byali ebibuga kkumi na bisatu n'amalundiro gaabyo.

³⁴ Abaleevi abaali basigaddewo abaana ba Merali ne baweebwa okuva mu kika kya Zebbulooni, Yokuneamu n'amalundiro gaakyo, ne Kaluta n'amalundiro gaakyo, ³⁵ Dimuna n'amalundiro gaakyo, Nakalali n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina.

³⁶ Ne mu kika kya Lewubeeni, Bezeri n'amalundiro gaakyo, ne Yakazi n'amalundiro gaakyo, ³⁷ Kedemosi n'amalundiro gaakyo, ne Mefaasi n'amalundiro gaakyo bye bibuga bina.

³⁸ Ne mu kika kya Gaadi, Lamosi mu Gireyaali n'amalundiro gaakyo, ekibuga eky'okwekwekamu oyo asse, ne Makanayimu n'amalundiro gaakyo. ³⁹ Kesuboni n'amalundiro gaakyo, Yazeri n'amalundiro gaakyo awamu bye bibuga bina.

⁴⁰ Ebyo byonna byali by'abaana ba Merali be Baleevi, abaali basigalidde ng'ennyumba zaabwe

^I Abakokasi Tebaali bakabona kubanga tebaali bazzukulu ba Aloonu.

bwe zaali, bye bibuga kkumi na bibiri byonna awamu.

⁴¹ Ebibuga byonna ebyali ku ttaka ery'abaana ba Isirayiri byali amakumi ana mu munaana awamu n'ebyalo byabyo ebibiriraanye. ⁴² Buli kimu ku bibuga bino kyalina ebyalo ebikyetoolodde; byonna ebibuga bwe byali.

⁴³ Bw'atyo *MUKAMA* n'awa Isirayiri ettaka lyonna nga bwe yalayirira bajjajaabwe, era bwe baamala okulifuna ne babeera omwo. ⁴⁴ *MUKAMA* n'abawa emirembe ne bawummula ku buli luuyi nga bwe yalayirira bajjajaabwe, tewali mulabe waabwe n'omu gwe bataawangula kubanga *MUKAMA* yali agabudde abalabe baabwe mu mukono gwabwe. ⁴⁵ Buli kintu kyonna ekirungi *MUKAMA* kye yasubiza ennyumba ya Isirayiri yakituukiriza. Byonna byatuukirira.

22 Awo Yoswa n'ayita Abalewubeeni n'Abagaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase, ² n'abagamba nti, "Mwekuumye ne mukola byonna Musa omuweereza wa *MUKAMA* Katonda bye yabalagira. ³ Ebbanga lyonna n'okutuusa leero temulekeredde baganda bammwe, mubadde beegendereza okukuuma ekiragiyo kya *MUKAMA* Katonda wammwe. ⁴ Era kaakano *MUKAMA* Katonda wammwe awadde baganda bammwe emirembe nga bwe yabasuubiza. Noolwekyo muddeeyo mu maka gammwe mu nsi Musa omuweereza wa *MUKAMA* gye yabawa ku luuyi luli olulala olwa Yoludaani. ⁵ Wabula mwegendereze okukuumanga ebiragiyo era n'amateeka Musa omuweereza wa *MUKAMA* bye yabalagira: okwagalanga *MUKAMA* Katonda wammwe, okutambuliranga mu makubo gongona, okukuumanga ebiragiyo bye, n'okumunywererangako era n'okumuweerezanga n'omutima gwammwe gwonna era n'emmeeme yammwe yonna." ⁶ Yoswa n'alyoka abasabira omukisa n'abasiibula ne baddayo mu maka gaabwe.

Ekyyoto ku Yoludaani

⁷ Ekitundu ekimu eky'ekika kya Manase, Musa yali akigabidde ettaka mu Basani, n'ekitundu ekirala eky'ekika kya Manase ne baganda baabwe, Yoswa n'akiwa ettaka ku luuyi olw'ebugwanjuba bwa Yoludaani. Yoswa n'abawa omukisa n'abasiibula baddeyo ewaabwe. ⁸ N'abagamba nti, "Ente nnyingi, ne ffeeza, ne zaabu, n'ekikomo, n'ekyuma, era n'engoye nnyingi bye munyaze ku balabe bammwe; mubigabaane ne baganda bammwe."

⁹ Awo Abalewubeeni n'abaana ba Gaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase nga bava mu baana ba Isirayiri mu Siiro ekiri mu nsi ya Kanani ne baddayo mu nsi yaabwe, mu Gireyaadi, gye baali bagabanye bo benyini ng'ekiragiyo kya *MUKAMA* Katonda bwe kyali okuyita mu Musa. ¹⁰ Era bwe baatuuka mu kitundu ekiriraanye Yoludaani mu nsi ya Kanani, abaana ba

Lewubeeni n'abaana ba Gaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase, ne bazimba awo ekyoto, ekinene ddala.

¹¹ Wabula abantu ba Isirayiri bwe baawulira nti bazimbye ekyoto ku Yoludaani ku luuyi lwa Isirayiri, ¹² ekibiina kyonna ekya Isirayiri ne bakunjaana e Siiro beetegekere olutalo babalumbe.

¹³ Awo abaana ba Isirayiri ne batuma Finekaasi omwana wa Eriyazaali kabona eri Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu eky'ekika kya Manase mu nsi ya Gireyaadi. ¹⁴ Ne batumirako abakungu kkumi, omu omu omukulu w'ennyumba mu buli kika kya Isirayiri.

¹⁵ Bwe bajja eri Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekibiina kyonna ekya Manase mu nsi ya Gireyaadi ne babagamba nti, ¹⁶ "Ekibiina kyonna ekya *MUKAMA* bwe kiti bwe kigamba, 'Muyinza mutya okukyama bwe muti okuva ku Katonda wa Isirayiri? Muyinza mutya okuva ku *MUKAMA* ne mwezimbira ekyoto ne mumujeemera awo? ¹⁷ Ekibi kya Peoli tekyatumala, ate nga n'okwerongoosa tubadde tetunnaba kwerongoosa kwemalako kibi ekyo, wadde kawumpuli yagwa ku kibiina kya *MUKAMA* Katonda, ¹⁸ ate mmwe ne mulekeraawo okugoberera *MUKAMA* Katonda?"

"Bwe munaajeemera *MUKAMA* leero, enkya ajja kunyiigira eggwanga lyonna erya Isirayiri. ¹⁹ Obanga ensi gye mututte sinnongoofu, mujje eno eri ensi ya *MUKAMA*, weema ya *MUKAMA* gy'eri, tugabane eno gye tuli; kye mutasaana kukola kwe kujeemera *MUKAMA*, oba okutufuula ffe abajeemu nga mwezimbira ekyoto ekitali kya *MUKAMA* Katonda waffe. ²⁰ Akani mutabani wa Zeera teyajeema bwe yatoola ku bintu *MUKAMA* bye yali yeerobozza, ekiruyi kya *MUKAMA* ne kijjira ekibiina kyonna ekya Isirayiri? Si ye yekka eyazikirira olw'ekibi kye."

²¹ Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu eky'ekika kya Manase ne balyoka baddamu abakulu b'ebika bya Isirayiri nti, ²² "*MUKAMA* Katonda ow'Amaanyi, *MUKAMA* ow'Amaanyi! Ye amanyi, era Isirayiri akimanye! Bwe ki ba nga kyabadde mu kwediima oba kujeemera *MUKAMA*, temutusonyiwa leero. ²³ Bwe tuba nga ekyatuzimbya ekyoto kwe kuva ku *MUKAMA*, tukiweereko ekiweebwayo ekyokebwa oba ekiweebwayo ekyobutta oba ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe, *MUKAMA* Katonda yennyini atuvunaane. ²⁴ Nedda, twakikola mu kutya nti mu mirembe egijja abaana baffe bali tubuuzi nti, '*MUKAMA* Katonda wa Isirayiri mumu manyiiko ki? ²⁵ Kubanga *MUKAMA* yakola Yoludaani okubeera ensalo wakati wammwe naffe mmwe Abalewubeeni, n'Abagaadi, temulina mugabo eri *MUKAMA* Katonda.' Noolwekyo abaana bammwe bayinza okugaana abaana baffe okusinza *MUKAMA* Katonda.

²⁶ "Kyetwava tugamba nti, 'Leka tuzimbe kaakano ekyoto ekitali kya kukozeza ku biweebwayo ebyokebwa, wadde ssaddaaka,' ²⁷ naye kibeere akabonero ak'obujulizi wakati waffe nammwe, era ne wakati we mirembe egirituddirira nti tugenda mu maaso ga *MUKAMA* Katonda ne tumusinza n'ebiweebwayo byaffe

ebyokebwa ne ssaddaaka era n'ebiweebwayo olw'emirembe si kulwa nga abaana bammwe bagamba abaana baffe mu biseera ebijja nti, 'Temulina mugabo gwonna eri MUKAMA Katonda.'²⁸ Kyetwava tugamba nti, 'Bwe balitugamba batyo oba okugamba abaana baffe abaliddawo, tulibaddamu nti, "Mulabe ekifaananyi kye kyoto kya MUKAMA Katonda, bakitaffe kye baakola, si lwa biweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka, naye okubeera omujulirwa wakati waffe nammwe.'" ²⁹ Kikafuuwe ffe okujeemera MUKAMA era n'okumuvaako leero ne tutamugoberera nga tuzimba ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa, oba ebwiweebwayo eby'empeke, oba ssaddaaka, ekitali kyoto kya MUKAMA Katonda waffe ekiri mu maaso ga Ssanduuko y'Endagaano ye!"

Ekyoto Kikirizibwa

³⁰ Finekaasi kabona, n'abakulu b'ebibiina by'ebika bya Isirayiri abaali naye bwe baawulira ebigambo Abalewubeeni, n'Abagaadi n'aba Manase bye bayogera, ne bibasanyusa nnyo. ³¹ Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona n'agamba Abalewubeeni n'Abagaadi n'abaana ba Manase nti, "Leero tutegedde nti MUKAMA ali wakati mu ffe, kubanga temukoze kivve kino eri MUKAMA Katonda, kaakano abantu ba Isirayiri mubawonyezza omukono gwa MUKAMA Katonda." ³² Awo Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona, n'abakulu b'ebika ne bava eri Abalewubeeni, n'Abagaadi mu nsi ye Kanani, ne baddayo eri abantu ba Isirayiri ne bababuulira ebibaddeyo. ³³ Bye baayogera ne bisanyusa abantu ba Isirayiri ne bagulumiza Katonda ne bataddayo kwogera ku bya lutalo kubalumba, bazikirize ensi Abalewubeeni, n'Abagaadi gye baali basenze.

³⁴ Abalewubeeni n'Abagaadi ne batuumu ekyoto erinnya Mujulizi, ne bagamba nti, "Kubanga mujulizi eri ffe nti MUKAMA ye Katonda."

Yoswa Asiibula

23 Bwe waayitawo ekiseera, MUKAMA Katonda ng'awadde Isirayiri emirembe mu njuyi zonna awaali abalabe, Yoswa ng'akaddiye ng'awangadde emyaka mingi, ² n'ayita Abayisirayiri bonna, abakadde baabwe n'abakulembeze baabwe, abalamuzi n'abakungu n'abagamba nti, "Kaakano nkaddiye era mmaze emyaka mingi; ³ mmwe bennyini mulabye byonna MUKAMA Katonda wammwe byakoze amawanga gano gonna ku lwammwe, kubanga MUKAMA Katonda wammwe yabalwaniridde. ⁴ Mulabe, ngabidde ebika byammwe amawanga ago agabadde gakyasigadde, amawanga gonna ge namala okuwangula, okuva ku Yoludaani okutuuka ku nnyanja ennene ebugwanjuba. ⁵ MUKAMA Katonda ajja kubagoba babaviire abasindiikirize okuva mu maaso gammwe mutwale ensi yaabwe nga MUKAMA Katonda wammwe bwe yabasuubiza.

⁶ "Noolwekyo mwegendereze nnyo okukwata n'okukola byonna ebwandikiddwa mu kitabo kya Musa eky'amateeka, obutakyama kukivaako kudde ku ddyo wadde ku kkono. ⁷ Temwetabanga n'amawanga gano agasigadde mu mmwe, wadde okwogera ku mannya ga bakatonda baabwe, okulayira mu mannya gaabwe okubaweereza wadde okubavuunamira. ⁸ Naye munywerere ku MUKAMA Katonda wammwe nga bwe mukoze okutuusa leero.

⁹ "Kubanga MUKAMA Katonda wammwe agobye amawanga amanene ag'amaanyi era n'okutuusa kaakano teri n'omu asobodde kubaziyiza. ¹⁰ Omuntu omu ku mmwe agoba abantu lukumi, kubanga MUKAMA Katonda wammwe yaabalwanirira nga bwe yabasuubiza. ¹¹ Noolwekyo mwekuume, mwagale MUKAMA Katonda wammwe, ¹² kubanga bwe munaamuvaangako ne mwegattanga n'abamawanga abaasigalawo abali mu mmwe, oba ne mufumbiriganwa ne mukolagananga nabo, ¹³ mukitegeererewo nti MUKAMA Katonda wammwe tagenda kweyogera kubagobamu mawanga gano, naye ganaafuukanga emitego era enkonge gye muli, embooko ezinaabakubanga mu mbiriizi, n'amaggwa aganaabafumitanga mu maaso gammwe okutuusa lwe mulizikirira mu nsi eno ennungi MUKAMA Katonda wammwe gy'abawadde.

¹⁴ "Era kaakano nnaatera okukwata olugendo lw'abantu bonna ab'oku nsi era mumanyi n'emitima gyammwe n'emmeeme yammwe mmwe mwenna nti, Tewali kintu kyonna kitatuukiridde MUKAMA Katonda wammwe kye yasubiza ekibakwatako. Byonna bibakoleddwa, tewali na kimu kiremeye. ¹⁵ Naye ng'ebintu byonna ebirungi MUKAMA Katonda wammwe bye yabasuubiza nga bwe bibaweereddwa, bw'atyo MUKAMA Katonda wammwe bw'anaabatuuangako, ebibi byonna okutuusa ng'abazikirizza okuva mu nsi eno ennungi gy'abawadde. ¹⁶ Bwe munaamenyanga endagaano ya MUKAMA Katonda wammwe gye yabalagira, ne mugenda ne muweerezanga bakatonda abalala ne mubavuunamiranga, obusungu bwa MUKAMA bunaaboolekeranga, ne muzikirira mangu okuva mu nsi ennungi gy'abawadde."

Obubaka bwa Yoswa Obusembayo

24 Awo Yoswa n'akunjaanya ebika byonna ebya Isirayiri e Sekemu, n'ayita abakadde ba Isirayiri n'abakulembeze, abalamuzi era n'abakungu ba Isirayiri ne baja babeere mu maaso ga Katonda. ² Yoswa n'agamba abantu bonna nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda wa Isirayiri nti, 'Edda ennyo bajjajammwe nga mulimu ne Teera kitaawe wa Ibulayimu baabeeranga emitala w'omugga Fulaati, gye basinzizanga bakatonda abalala. ³ Ne ndyoka nziggya jjajammwe Ibulayimu emitala w'omugga, ne mmukulembera okumuyisa mu nsi ye Kanani, ne mmuwa Isaaka, ne mwongerako ezzadde. ⁴ Isaaka ne mmuwa Yakobo

ne Esawu. Esawu ne mmuwa ensi ey'ensozi eya Seyiri. Naye Yakobo n'abaana be ne mbatwala e Misiri.

⁵ "Natuma Musa ne Alooni, ne mbonyaabonya Abamisiri n'ebibonoobono bye nabakola, oluvannyuma abaana ba Yakobo ne mbaggyayo. ⁶ Bwe naggya bajjajjammwe e Misiri mwatuuka ku Nnyanja Emyufu. Abamisiri abaali mu magaal, n'abeebagadde embal-aasi ne bawondera bajjajjammwe okutuuka ku Nnyanja Emyufu. ⁷ Naye bajjajjammwe bwe baakaabirira MUKAMA Katonda abayambe, nateeka ekizikiza wakati wammwe n'Abamisiri; Abamisiri n'abayiwako ennyanja n'ebabuutikira. Amaaso gammwe ne galaba kye nako-la Abamisiri; ne mutambulira mu ddungu okumala ebbanga ddene.

⁸ "Nabaleeta mu nsi ey'Abamoli, abaali emitala wa Yoludaani, ne babalwanyisa, ne mbagabula mu mukono gwammwe. Ne nzikiriza Abamoli okubamala-wo mu maaso gammwe ensi yaabwe ne ngigabira mmwe. ⁹ Balaki mutabani wa Zipoli, kabaka wa Mowaabu, bwe yasituka okulwanyisa Isirayiri, n'atumya Balamu mutabani wa Byoli abakolimire; ¹⁰ naye Balamu saamuwuliriza, n'abawa buwi mukisa emirundi n'emirundi. Bwe ntyo ne mbanunula mu mukono gwe.

¹¹ "Ne musomoka omugga Yoludaani ne mutuuka e Yeriko. Abantu b'omu Yeriko awamu n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abagirusi, n'Abakiivi, n'Abayebusi ne babalwanyisa naye ne mbagabula mu mukono gwammwe. ¹² Ne ntuma ennumba ezabakulembere ezagoba abalabe bammwe mu maaso gammwe, nga mwe muli bakabaka ababiri Abamoli; si mmwe mwakikola n'ekitala kyammwe wadde obusaale. ¹³ Ne mbawa ensi gye mutaakol-erera, ebibuga bye mutaazimba mwe mutudde kaakano, mulya ebibala by'emizabbibu n'emizeeyituuni bye mutaasimba.'

¹⁴ "Noolwekyo kaakano mutye MUKAMA Katonda era mumuweereze mu bwesimbu era mu mazima, muggyee-ewo bakatonda babajjajjammwe be baawererezanga emitala w'omugga ne mu Misiri, muweereze MUKAMA Katonda. ¹⁵ Naye bwe muba temwagala kuweereza MUKAMA, mulondeewo leero gwe munaaweerezanga; oba bakatonda babajjajjammwe abaali emitala w'omugga be baaweerezanga, oba bakatonda ab'Abamoli, bannannyini nsi mwe muli. Naye nze n'en-nyumba yange, ffe tunaaweerezanga MUKAMA Katonda."

¹⁶ Abantu ne balyoka baddamu ne bagamba nti, "Kikafuuwe ffe okuleka MUKAMA okuweerezanga bakatonda abalala. ¹⁷ MUKAMA Katonda waffe ye yatuggya ffe ne bajjajjaffe mu Misiri mu nsi ey'obuddu, n'akola ebyewuunyo eby'ekitalo nga tulaba, n'atukuuma mu

kkubo lyonna ne mu mawanga gonna ge twayitamu.

¹⁸ MUKAMA Katonda n'agoba amawanga gonna mu maaso gaffe nga mwe muli Abamoli, abaali mu nsi. Naffe kyetunaava tuweerezanga MUKAMA Katonda, kubanga ye Katonda waffe."

¹⁹ Yoswa n'agamba abantu nti, "Kizibu okuweereza MUKAMA, kubanga Katonda mutukuvu, Katonda wa buggya, taasonyiwenga bujeemu bwammwe newaakubadde ebibi byammwe. ²⁰ Obanga mu-naalekanga MUKAMA, ne muweerezanga bakatonda abalala, alibakyukira n'abazikiriza n'abamalawo ate nga bulijjo abadde abayisa bulungi." ²¹ Abantu ne bagamba Yoswa nti, "Nedda, tunaweerezanga MUKAMA." ²² Yoswa n'agamba abantu nti, "Muli bajulirwa bammwe mwekka nga mulonzeewo kuweerezanga MUKAMA Katonda." Ne boogera nti, "Tuli bajulirwa."

²³ N'abagamba nti, "Kale muggyee-ewo bakatonda abalala abali wakati mu mmwe, era emitima gyammwe mugizze eri MUKAMA Katonda wa Isirayiri." ²⁴ Abantu ne bagamba Yoswa nti, "Tujja kuweerezanga MUKAMA Katonda waffe era tujja kumugonderanga."

²⁵ Awo Yoswa n'akola endagaano n'abantu ku lunaku olwo, n'abakolera amateeka n'ebiragiro. ²⁶ Era n'awandiika ebintu bino mu kitabo ky'amateeka ekya Katonda, n'atwala ejinja eddene ennyo n'aliteeka wansi w'omwera ogwali mu kifo kya MUKAMA ekitukuvu. ²⁷ Yoswa n'agamba abantu nti, "Mulabe ejinja lino lijja kubeeranga omujulizi gye tuli, liwulidde ebigambo byonna MUKAMA Katonda bya tugambye. Era lijja kubeeranga omujulizi gye muli bwe mutaabeerenga beesigwa eri Katonda wammwe."

²⁸ Yoswa n'asindika abantu bagende, buli omu mu mugabo gwe.

²⁹ Oluvannyuma lw'ebyo Yoswa mutabani wa Nuuni, omuweereza wa MUKAMA, n'afa ng'awezeza emyaka kikumi mu kkumi. ³⁰ Ne bamuziika mu ttaka ly'obusika bwe lye yaweebwa e Timunasusera, ekiri mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ku luuyi olw'obukiikakkono olw'oluzozi Gaasi.

³¹ Abayisirayiri ne baweereza MUKAMA ennaku zonna ez'abakadde abaasigalawo nga Yoswa amaze okufa era abaamanya emirimu gyonna MUKAMA Katonda gye yakolera Isirayiri.

³² N'amagumba ga Yusufu, abaana ba Isirayiri ge baggya e Misiri ne bagaziika e Sekemu, mu kifo ky'et-taka Yakobo kye yagula ebitundu bya ffeeza kikumi ku batabani ba Kamoli, kitaawe wa Sekemu ne liba omugabo gw'abaana ba Yusufu.

³³ Eriyazaali mutabani wa Alooni naye n'afa, n'aziikib-wa ku lusozi Gibeza olwaweebwa Finekaasi mutabani we, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu.

Ekyabalamuzi

1 Oluvannyuma lw'okufa kwa Yoswa, Abayisirayiri ne babuuzza *MUKAMA* Katonda nti, "Ani mu ffe alisooka okwanjanga Abakanani okubalwanyisa?"

2 *MUKAMA* Katonda n'abaddamu nti Yuda yalisooka, era laba mbawadde obuwanguzi ku Bakanani.

3 Abasajja ba Yuda ne bagamba baganda baabwe abasajja ba Simyoni ^I nti, "Tugende ffenna mu kitundu kyaffe ekyatuweebwa tulwanyise Abakanani, era naffe tuligenda nammwe mu kitundu ekyabaweebwa." Awo ne bagenda bonna.

4 Yuda n'alumba Abakanani n'Abaperezi e Bezeki era *MUKAMA* n'amuwa obuwanguzi n'abattamu abasajja omutwalo mulamba. **5** Ne bagwikiriza Adonibezeki mu Bezeki; ne bamulwanyisa era ne batta abasajja be.

6 Naye Adonibezeki ne yeemulula, ne bamuwondera, ne bamukwata era ne bamusalako engalo ze ensajja n'ebigere ebisajja ^{II}.

7 Adonibezeki ne yejjusa n'agamba nti, "Nga bakabaka ensanvu abaasalibwako engalo zaabwe ensajja n'ebigere ebisajja, bwe baalondalondanga obukunkumuka wansi w'emmeza yange, nange bwe njenda okuba. Kye nakola bannange Katonda nange akintusizzaako." Ne bamutwala e Yersaalemi n'afiira eyo.

8 Abasajja ba Yuda ne balumba ekibuga Yersaalemi ne bakiwamba ne batta abantu baamu n'ekitala, oluvannyuma ne bakyokya.

9 Awo abasajja ba Yuda ne balumba Abakanani abaabeeranga mu nsozi ne mu biwonvu ne mu bukiika obwa ddyo. **10** Ate Yuda n'alumba Abakanani abaabeeranga e Kebbulooni (edda ekyayitibwanga Kiriasualuba), mu lutalo olwali eyo mwe battira Sesayi, Akimaani ne Talumaayi.

11 Ate n'avaayo n'alumba abaabeeranga e Debiri edda ekyayitibwanga Kiriasuseferi. **12** Awo Kalebu n'agamba nti, "Oyo alirumba Kiriasuseferi n'akiwamba ndimuwa muwala wange Akusa okumuwasa." **13** Osunieri, omwana wa Kenazi muto wa Kalebu n'akiwamba bw'atyo n'aweewwa Akusa okumuwasa.

14 Awo Osunieri bwe yamala okuwasa Akusa n'amu-fukuutirira asabe kitaawe ennimiro; Akusa n'addayo eri kitaawe, bwe yali ava ku ndogoyi, Kalebe n'amubu-uzza nti, "Oyagala ki?" **15** N'amuddamu nti, "Wampa en-

^I *Simyoni Bazzukulu ba Simyoni n'abantu ba Yuda baali bazzukulu ba Leeya.* ^{II} *ne bamusalako engalo ze ensajja n'ebigere ebisajja Empisa ey'okusalako engalo ensajja n'ebigere ebisajja yakozesebwanga nnyo ku basibe mu bitundu ebyo. Ekyali kigendererwa mu kyo, kwe kulaba ng'abasibe tebadduka.*

si nkalu ey'obukiikaddyo naye kaakano nnyongera ekitundu ekirimu n'enzizi ez'amazzi." Kalebu n'amuwa ekitundu ekirimu enzizi ekyengulu n'ekyemanga.

16 Abazzukulu b'Omukeni, mukoddomi wa Musa ne bava mu kibuga eky'enkindu ne bagendera wamu n'abasajja ba Yuda ne batuuka mu ddungu lya Yuda eryali mu bukiikaddyo obwa Aladi ne babeera wamu n'abantu baayo.

17 Awo Yuda n'agenda ne muganda we Simyoni ne balumba Abakanani abaabeeranga e Zefasi, ne babazikiriza ddala era ne bakituuma erinnya Koloma ^{III}. **18** Era Yuda n'awamba Gaza, Asukulooni ne Ekuloni n'ebitundu ebyetoolodde ebibuga bino.

19 *MUKAMA* yali wamu ne Yuda n'awangula abantu abaabeeranga mu nsozi okuggyako yalemwa okuwangu- gula abantu abaabeeranga mu kiwonvu kubanga baalina amagaali ag'ekyuma. **20** Kebbulooni n'ekiweebwa Kalebu, nga Musa bwe yalagira, n'akifuumulamu batabani ba Anaki abasatu. **21** Naye abasajja ba Benyamini tebaagoba Bayebusi abaabeeranga mu Yersaalemi noolwekyo Abayebusi babeera wamu n'abasajja ba Benyamini mu Yersaalemi n'okutuusa kaakano.

22 N'abasajja ba Yusufu ne balumba Beseri era *MUKAMA* yali wamu nabo. **23** Abasajja ba Yusufu ne batuma abakessi okuketta ekibuga ky'e Beseri edda ekyayitibwanga Luzi. **24** Abakessi bwe baalaba omusajja ng'ava mu kibuga ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde tulage omulyango oguyingira mu kibuga naffe tunaakuyisa bulungi." **25** Awo bwe yabalaga awayingirirwa, ne bazikiriza n'ekitala abantu b'omu kibuga ekyo; ne batakola kabi konna ku musajja oyo n'ab'omu nnyumba ye bonna. **26** Omusajja oyo n'asengukira mu nsi y'Abakiiti, n'azimbayo n'ekibuga n'akituuma Luzi, n'okutuusa kaakano bwe kiyitibwa.

27 Ye Manase teyagoba bantu abaabeeranga mu Besuseani, ne mu Taanaki ne mu Poliyadde abaabeeranga mu Ibuleamu, ne mu Megiddo, n'ebyalo ebiriraanye ebibuga ebyo. Naye Abakanani ne bagaanira ddala okuva mu nsi eyo. **28** Awo Abayisirayiri bwe beeyongera amaanyi ne bawaliriza Abakanani okubakoleranga emirimu mu kifo ky'okugobwa mu nsi eyo.

29 Era ne Efulayimu teyagoba Bakanani naye yabakiriza okubeera awamu naye mu Gezeri. **30** Era ne Zebulooni teyagoba abantu abaabeeranga mu Kitulooni yadde abaabeeranga mu Nakaloli, naye Abakanani

bano n'abakkiriza okubeeranga awamu naye nga bwe bamusasula omusolo. ³¹ Aseri teyagoba bantu abaabeeranga mu Akko yadde ab'omu Sidoni n'ab'omu Alaba n'ab'omu Akuzibu n'ab'omu Keruba n'ab'omu Afiki yadde ab'omu Lekobu, ³² naye Abakanani ne bakkirizibwa okubeera awamu n'abantu ba Aseri. ³³ Nafutaali teyagoba bantu abaabeeranga mu Besusemesi ne mu Besuanasi naye n'abakkirizanga okubeeranga awamu n'abantu be nga bwe bamusasula omusolo. ³⁴ Bo abasajja ba Ddaani tebaasobola kuwamba nsi y'Abamoli ey'omu kiwonvu era Abamoli ne babafumuula ne baabazaayo mu nsozi. ³⁵ Nawaakubadde Abamoli baalwanirira nnyo okubeera ku lusozi Keresi, mu Ayalooni ne Saalubimu naye ab'omu kika kya Yusufu ne babafufuggaza era ne babawaliriza okubawanga omusolo. ³⁶ Ensalo y'Abamoli yayitanga awo ng'oyambuka Akulabbimu n'okweyongerayo.

2 Awo Malayika wa *MUKAMA* n'ava e Bokimu n'ajja e Girugaali, n'agamba nti, "Nabaggya mu nsi y'e Misiri ne mbaleeta mu nsi gye nalayira okuwa bajjajjammwe; ne njamba nti, 'Endagaano yange gye nalagaana nammwe sirigimenya emirembe gyonna; ² nammwe temukolanga ndagaano n'abantu ab'omu nsi eyo: museseggulanga ebyoto byabwe.' Naye mmwe temugonedde kiragiyo kyange: Kiki ekibakozesezza bwe mutyo? ³ Kaakano kyenva njamba nti, 'Siibafubutule mu maaso gammwe, naye banaaba balabe bammwe ne bakatonda baabwe banaaba nkonge gye muli.'"

⁴ Malayika wa *MUKAMA* bwe yamala okugamba Abayisirayiri bonna ebigambo bino ne balyoka batema emiranga. ⁵ Ekifo ekyo ne bakituuma erinnya Bokimu; ne baweera eyo Ssaddaaka eri *MUKAMA*.

⁶ Awo Yoswa bwe yamala okulagira Abayisirayiri baabuke, buli omu ku bo n'agenda okugabana ekitundu kye yasubizibwa. ⁷ Abayisirayiri ne baweerezanga *MUKAMA* mu kiseera kyonna ekya Yoswa era ne mu kiseera kyonna ekya abakulembeze abaawangaala okusinga Yoswa era abaalaba ebikolwa eby'amaanyi *MUKAMA* bye yakolera Abayisirayiri.

⁸ Awo omuweereza wa *MUKAMA* Yoswa mutabani wa Nuuni n'afa. We yafiira ng'aweza emyaka kikumi mu kkumi. ⁹ Ne bamuziika e Timunasukeresi mu kitundu kye yagabana mu nsi ya Efulayimu ey'ensozi mu bukiika obwa kkono obw'olusozi Gaasi.

¹⁰ Awo ab'omulembe gwa Yoswa bonna bwe baafa ne baggwaawo ne waddawo omulembe gw'abataamanya *MUKAMA* yadde ebikolwa eby'amaanyi bye yakolera Abayisirayiri. ¹¹ Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA* era ne basinza Babayaali. ¹² Ne banyiiiza *MUKAMA* kubanga baagoberera era ne basinza bakatonda abalala abamawanga agaali gabeetoolodde ne beerabira *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabwe eyabaggya mu nsi ye Misiri. ¹³ Ne bava ku *MUKAMA* ne basinza ba Baali ne Asutoleesi. ¹⁴ *MUKAMA* n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri: Kyeyava abawaayo mu

mikono gy'abanyazi ne babanyanga era ne batasobola na kwerwanako okuva mu mikono gy'abalabe baabwe ababeetoolodde kubanga *MUKAMA* yali amaze okubawaayo. ¹⁵ Buli gye baatabaalanga ne bawangulwa kubanga *MUKAMA* yabavaako olw'ekibi kyabwe nga bwe yabalayirira; ne bawotookerera nnyo.

¹⁶ *MUKAMA* n'abawa abakulembeze abaabalwaniriranga ne babawonya abanyazi. ¹⁷ Naye tebaawuliriza bakulembeze baabwe ne bagoberera era ne basinza bakatonda abalala. Tebaakola nga bajjajjaabwe abaagobereranga n'okuwuliranga ebiragiyo bya *MUKAMA*. ¹⁸ Buli *MUKAMA* lwe yabawanga omukulembeze yamuyambanga era n'anunulanga Abayisirayiri okuva mu mikono gy'abalabe baabwe ekiseera ekya omukulembeze oyo. Olw'okusindanga n'okweraliikirizibwa abalabe baabwe abaabajooganga, *MUKAMA* kyeyava abakwatirwa ekisa. ¹⁹ Naye omukulembeze olwafanga ne baddamu okweyisanga obubi okukira ne bajjajjaabwe, ne bagobereranga ne baweerezanga era n'okuvuunamiranga bakatonda abalala ne banywerera ku mpisa zaabwe embi olw'emputtu yaabwe.

²⁰ *MUKAMA* n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri n'agamba nti, "Olw'okuba nga abantu bano bamenye endagaano gye nalagaana ne bajjajjaabwe, so tebagonedde ddooboozi lyange, ²¹ siifubutule mu maaso gaabwe wadde eggwanga n'erimu ku ago Yoswa ge yafa bawangudde. ²² Wabula nzija kukozesa amawanga gano okugezesa Abayisirayiri okulaba obanga banaafaayo okunywerera mu kkubo lya *MUKAMA* nga bajjajjaabwe bwe baakola, oba nedda." ²³ Bw'atyo *MUKAMA* n'aleka amawanga gali mu nsi eyo, n'atagawaayo mu mikono gya Yoswa yadde okugafubutula mu nsi eyo nga Yoswa yaakafa.

3 Waliwo amawanga *MUKAMA* gaatazikiriza asobole okuyigirizaako Abayisirayiri bonna abataamanya ntalo zonna ez'omu Kanani; ² Kino kiyaambe Abayisirayiri ab'omulembe omuggya abatalwanangako okukuguka mu by'entalo. ³ Ge gano: Abakungu abataano ab'Abafirisuuti, Abakanani bonna, Abasidoni, n'Abakiivi abaabeeranga ku lusozi Lebanoni, okuva ku lusozi Baalukerumoni okutuuka awayingirirwa mu Kamasi. ⁴ Era gaalekebawo okugezesa Abayisirayiri obanga baligondera amateeka ga *MUKAMA* ge yalagira bajjajjaabwe ng'ayita mu Musa. ⁵ Abayisirayiri ne babeeranga wamu n'Abakanani, Abakiiti, Abamoli, Abakiivi n'aba Yebusi. ⁶ Ne bawasangabawala ab'omu mawanga ago era ne bafumbizanga bawala baabwe eri abalenzi b'omu mawanga ago ne basinzanga ne bakatonda baabwe.

Okufuga kwa Osunieri

⁷ Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ne beerabira *MUKAMA* Katonda waabwe ne basinzanga Babaali ne Baasera. ⁸ Noolwekyo *MUKAMA* n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri, kyeyava abawaayo

okuwangulwa n'okufugibwa kabaka Kusanurisasaimu ow'e Mesopotamiya okumala emyaka munaana. ⁹ Naye Abayisirayiri bwe baalaajanira *MUKAMA*, kyeyava abawa omulwany omuzira okubanunula erinnya lye Osunieri azaalibwa Kenezi muto wa Kalebu. ¹⁰ Osunieri n'ajjula Omwoyo wa *MUKAMA* n'akulemba Abayisirayiri, n'alumba Kusanurisasaimu kabaka w'e Mesopotamiya era n'amuwangula kubanga *MUKAMA* yamuwaayo mu mikono gya Osunieri. ¹¹ Awo ne wayitawo emyaka ana ng'Abayisirayiri bali mu mirembe okutuusa ddala Osunieri mutabani wa Kenazi lwe yafa.

Okufuga kwa Ekudi

¹² Ate era Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*; kyeyava awa Eguloni kabaka wa Mowaabu amaanyi okubawangula olw'ebibi byabwe. ¹³ Ne yegatta n'Abamoni n'Abamaleki ¹ ne balumba Abayisirayiri era ne babawambako ekibuga kyabwe eky'enkindu. ¹⁴ Abayisirayiri ne bafugibwa Eguloni kabaka wa Mowaabu emyaka kkumi na munaana.

¹⁵ Naye Abayisirayiri bwe baalaajanira *MUKAMA*, kyeyava abawa omulwany omuzira okubanunula ayitibwa Ekudi ow'enkonokono mutabani wa Gera ow'omu kika kya Benyamini; era oyo Abayisirayiri gwe baatuma okutwala ekirabo kyabwe eri Eguloni kabaka wa Mowaabu. ¹⁶ Ekudi ne yeewesezza ekitala ekirina obwogi erudda n'erudda nga kiweza sentimita ana mu ttaano obuwanvu. N'akyesiba ku kisambi kye ekyaddyo munda mu ngoye ze. ¹⁷ N'atwalira Eguloni kabaka wa Mowaabu ekirabo. Eguloni yali musajja munene nnyo. ¹⁸ Awo bwe yamala okuwaayo ekirabo, n'agobawo abajja bakyetisse. ¹⁹ Ekudi n'akoma awaali amayinja amoole kumpi ne Girugaali n'addayo eri Eguloni n'amugamba nti, "Nnina obubaka obw'ekyama gy'oli." Kabaka n'agobawo bonna be yali nabo era ne bamuviira.

²⁰ Awo kabaka bwe yali ng'atudde bw'omu mu nnyumba ye, mu kisenge ekyawaggulu ekiweweewu, Ekudi n'amusemberera era n'amugamba nti, "Nnina obubaka obuva eri Katonda gy'oli." Kabaka n'asituka mu ntebe ye. ²¹ Ekudi n'asowolayo ekitala kye n'omukono ogwa kkono ng'akiggya ku kisambi kye ekyaddyo n'akisogga kabaka mu lubuto; ²² ekitala kyonna n'ekiti kyakyo ne kimubuliramumu, amasavu ne gakiibutikira era n'atayinza na kukisowolamu. Ebyenda bya kabaka ne biyiika. ²³ Ekudi n'asibawo oluggi oluyingira mu kisenge ekyawaggulu, n'afulumira mu mulyango ogw'emanju.

²⁴ Bwe yali nga yakafulumira abaweereza ba kabaka ne bajja. Bwe baalaba nga enzigi nsibe ne balowooza nti, "Kabaka ateekwa okuba ng'agenze manju." ²⁵ Bwe baakoowa okulindirira ne baddira ekisumuluzo ne ba-

¹ Abamoni baali bazzukulu ba Lutti (Lub 19:38), ate Abamaleki baali bazzukulu ba Esawu (Lub 36:12, 16). Baaliraananga Abayisirayiri ate nga be balabe baabwe abasingirayo ddala okuba abakambwe.

sumululawo, baagenda okulaba ng'omulambo gwa mukama waabwe gugudde bugazi mu kisenge.

²⁶ Mu kiseera kye baamala nga balindirira kabaka okuggulawo Ekudi mwe yaddukira n'ayita ku mayinja amoole n'atuuka e Seyiri. ²⁷ Bwe yatuuuka mu kitundu eky'ensozi ekyafulayimu n'akiyitamu nga bw'afuuwa ekkondeere, Abayisirayiri ne bamwegattako ye nga abakulembeddemu.

²⁸ N'abagamba nti, "Mungoberere kubanga *MUKAMA* abawadde obuwanguzi ku balabe bammwe Abamowaabu." Ne bamugoberera ne bawamba ekifo awasomokerwa ekyali kyolekedde aba Mowaabu ku mugga Yoludaani; Abayisirayiri ne bataganya muntu yenna kusomoka. ²⁹ Ne batta ku basajja abalwany abazira aba Mowaabu mutwalo mulamba; teri n'omu ku bo yasimattuka. ³⁰ Bwe batyo Abayisirayiri ne bajeemulula Abamowaabu ku lunaku olwo. Okuva ku olwo ensi n'ebaamu emirembe okumala emyaka ki-naana.

Samugali

³¹ Omukulembeze eyaddirira Ekudi mu bigere ye Samugali mutabani wa Anasi era naye yanunula Abayisirayiri. Ye wuuyo eyatta abasajja Abafirisuuti lukaaga nga yeeyambisa omuwunda gwe bagobesa ente nga zirima.

Okufuga kwa Debola

⁴ Ekudi bwe yamala okufa Abayisirayiri ne bakola nate ebibi eri *MUKAMA*. ² *MUKAMA* n'abawaayo mu mikono gya Yabini Kabaka wa Kanani, eyabeeranga e Kazoli; omuduumizi w'eggye lye nga ye Sisera eyabeeranga e Kalosesi eky'abamawanga. ³ Yabini yalina amagaali ag'ekyuma lwenda, era n'ajoogera Abayisirayiri emyaka amakumi abiri, kyebaava balaa-jaanira *MUKAMA* abayambe.

⁴ Awo Nnabbi Debola mukazi wa Leppidosi ye yali akulemba Abayisirayiri mu kiseera ekyo. ⁵ Era bulijjo yatuuulanga wansi w'olukindu olwayitibwanga olwa Debola wakati w'e Lama ne Beseri mu kitundu kya Efulayimu eky'ensozi: Abayisirayiri ne bajjanga gyalu okubalamura. ⁶ N'atumya Baraki mutabani wa Abinoamu ave mu Kedesi ekitundu kya Nafutaali, n'amugamba nti, "*MUKAMA* Katonda w'Abayisirayiri akulagidde nti, 'Ggenda okunjaanyize abasajja bo ku lusozi Taboli, obalondemu omutwalo gumu okuva mu kika ekyafutaali n'ekya Zebbulooni. ⁷ Ndisindika gy'oli ku mugga Kisoni, Sisera omuduumizi w'eggye lya Yabini, n'amagaali ge n'abalwany be era ndibawaayo mu mikono gyo.'" ⁸ Baraki n'amuddamu nti, "Kale nnaagenda bw'onokkiriza njende naawe, naye bw'otokkirize nange siigende."

⁹ Debola n'amugamba nti, "Wewaawo nnaagenda naawe, naye ekitiibwa n'obuwanguzi tebiibe bibyo, kubanga *MUKAMA* aliwaayo Sisera awangulwe mu

mikono gy'omukazi." Baraki n'addayo ne Debola e Kedesi. ¹⁰ Baraki n'ayita ab'ekika kya Zebbulooni n'ekya Nafutaali bakunjaanire e Kedesi, abasajja omutwalo gumu ne bamugoberera awamu ne Debola.

Baraki awangula Sisera

¹¹ Keberi Omukeeni ^I yazimba eweema ye okumpi n'omuti omwera e Zaananimu ekiri okumpi ne Kedesi oluvannyuma lw'okwawukana ne Bakeeni banne, bazukulu ba Kobabu mukoddomi wa Musa.

¹² Awo Sisera bwe yamanya nga Baraki mutabani wa Abinoamu atuuse ku Lusozzi Taboli, ¹³ n'akunjaanya amagaali ge gonna lwenda ag'ekyuma, n'abalwanyani be bonna okuva ku Kalosesi eky'amawanga okutuuka ku mugga Kisoni.

¹⁴ Debola n'agamba Baraki nti, "MUKAMA si y'akukulembedde! Noolwekyo situkiramu kubanga olwa leero MUKAMA awaddeyo Sisera mu mikono gyo." Awo Baraki n'ava ku lusozzi Taboli n'abalwanyani be omutwalo gumu. ¹⁵ MUKAMA n'afufuggaza n'ekitala Sisera n'amagaali gonna n'eggye lye Lyonna nga Baraki alaba; Sisera n'abuuka mu ggaali lye, n'adduka. ¹⁶ Baraki n'afubutula eggye lya Sisera n'amagaali gaalyo okutuuka e Keloseesi eky'amawanga; era n'abatta n'ekitala obutalekaawo yadde n'omu.

Okuttibwa Kwa Sisera

¹⁷ Naye Sisera n'addukira eri eweema ya Yayeeri mukazi w'Omukeeni Keberi: Kubanga waaliwo enkola-gana wakati wa kabaka w'e Kazoli, Yabini n'ab'omu maka g'Omukeeni Keberi. ¹⁸ Yayeeri n'afuluma okusisinkana Sisera; n'amugamba nti, "Mukama wange yingira mu weema yange, totya." Sisera n'ayingira mu weema. Yayeeri n'amubikkako omunagirowo. ¹⁹ Namwegayirira nti, "Mpa ku tuzzi nnyweko kubanga ennyonta enzita." N'asumulula eddiba omufukibwa amata n'amunywesa oluvannyuma n'amubikkako. ²⁰ Sisera n'agamba Yayeeri nti, "Yimirira mu mulyango gwa weema eno, omuntu yenna bw'ajja n'akubuuza obanga muno mulimu omusajja yenna, omuddamu nti, 'Temuli.'"

²¹ Awo Sisera bwe yali nga ali mu tulo tungi, Yayeeri mukazi wa Keberi n'addirira enkondo ya weema n'enonyondo n'amusooberera n'amukomerera enkondo mu kyenyezi, n'eyitamu n'ekwata n'ettaka n'afa.

²² Awo Baraki bwe yali nga anoonya Sisera, Yayeeri n'afuluma okumusisinkana, n'amugamba nti, "Jjangu nkulage omusajja gw'onoonya. Baraki n'ayingira mu weema n'alaba omulambo ggwa Sisera nga gukubid-dwamu enkondo mu kyenyezi."

²³ Ku lunaku olwo Katonda n'awa Abayisirayiri obuwanguzi ku Yabini kabaka wa Kanani. ²⁴ Abayisir-

^I Omukeeni Abakeeni baakolagananga nnyo n'Abayisirayiri okuviira ddala mu biseera bya Musa (Kuv 3:1). Baalwanira wamu n'Abayisirayiri, Abayisirayiri okuwangula ensi ya Kanani (Bal 1:16).

ayiri ne beeyongera okufufuggaza Yabini kabaka wa Kanani okutuusa lwe bamuzikiririzza ddala.

Oluyimba lwa Debola

⁵ Ku olwo Debola ne Baraki mutabani wa Abinoamu ne bayimba bwe bati:

² "Mutendereze MUKAMA kubanga mu Isirayiri abakulembeze baatuukiriza omulimu gwabwe n'abantu ne beewaayo nga baagala.

³ "Muwulirize mmwe bakabaka, musseeoyo omwoyo mmwe abalangira; nze kennyini, nze nnaayimbira MUKAMA; nze nnaayimbira MUKAMA Katonda wa Isirayiri.

⁴ "MUKAMA, bwe wava e Seyiri, bwe wava mu kitundu kya Edomu okutabaala, ensi n'ekankana, enkuba n'eyiika okuva mu ggulu. Weewaawo, ebire ne bifukumuka amazzi.

⁵ Ensozi ne zikankana awali MUKAMA, Oyo owa Sinaayi, ne lukankana mu maaso MUKAMA Katonda w'Abayisirayiri.

⁶ "Ku mulembe gwa Samugali, mutabani wa Anasi, ne ku mulembe gwa Yayeeri abatambuze tebaayingira, mu nguudo nnene, baatambuliranga mu mpenda.

⁷ Abakulembeze mu Isirayiri baggwaawo okutuusa nze Debola lwe nayimuka, nga nnyina wa bonna mu Isirayiri.

⁸ Bwe beefunira abakulembeze ^{II} abalala, entalo ne ziryoka zibalukawo mu Isirayiri. Ku basajja Abayisirayiri emitwalo ena kwaliko n'omu eyalina effumu oba engabo?

⁹ Omutima gwange guli eri abakulembeze b'Abayisirayiri, n'eri abantu abeewaayo nga baagala. Mutendereze MUKAMA.

¹⁰ "Mukyogereko mmwe, abeebagala ku ndogoyi enjeru, mmwe abatuula ku biwempe ebirungi ennyo, nammwe abatambulira mu kkubo. ¹¹ Wulira oluyimba lw'abantu ku luzzi, nga batendereza obuwanguzi era n'ebikolwa bya MUKAMA eby'obutuukirivu, ebikolwa bye eby'obutuukirivu nga akulembera Abayisirayiri.

"Awo abantu ba MUKAMA ne baserengeta, ne bagenda ku miryango gy'ebibuga byabwe.

¹² Zuukuka, zuukuka Debola

^{II} abakulembeze, kyokka era Abayisirayiri baali bavudde ku Katonda omulamu nga bagoberera bakatonda abalala

zuukuka, zuukuka, okulembere oluyimba;
golokoka, Baraki okulembere
abawambe bo nga basibiddwa, ggwe mutabani wa
Abinoamu.

13 “Awo abakungu abaasigalawo
ne baserengeta,
abantu ba *MUKAMA*,
ne baserengeta okulwanyisa ow’amaanyi.
14 Awo abaava mu kitundu kya Efulayimu ne
baserengeta mu kiwonvu,
nga bakugoberera ggwe, Benyamini, n’ab’ekika kyo.
Mu Makiri ne wavaayo abakulembeze, ne baserenge-
ta,

ne mu kitundu kya Zebbulooni ne wavaayo abadu-
umizi.

15 Abalangira ba Isakaali baali wamu ne Debola;
era Isakaali yali wamu ne Baraki.
Ne bafubutuka okumugoberera mu kiwonvu.
Olw’enjawukana ezaali mu kika kya Lewubeeni,
waaliwo okusooka okufumiitiriza ennyo mu mitima
gyabwe.

16 Kiki ekyakusigaza mu bisibo byo eby’endiga,
okuwuliriza endere zebafuuyira endiga?
Olw’enjawukana ezaali mu kika kya Lewubeeni,
waaliwo okusooka okufumiitiriza ennyo mu mitima
gyabwe.

17 Ab’ekika kya Gireyaadi baasigala mitala wa Yolu-
daani.
N’ab’ekika kya Ddaani ekyabasigaza mu byombo ki-
ki?

Ab’ekika kya Aseri; baasigala ku lubalama lw’ennyany-
ja,
ne babeera awali emyalo gyabwe.

18 Ab’ekika kya Zebbulooni baawaayo obulamu bwab-
we,
era n’ab’ekika kya Nafutaali mu ddwaniro.

19 “Ku mugga gw’e Megiddo mu Taanaki,
bakabaka bajja ne balwana,
bakabaka b’e Kanani baalwana.
Naye tebaanyaga bintu.

20 Emunyeenye zaalwana nga zisinziira mu ggulu,
zaalwanyisa Sisera nga bwe zetoolola mu bbanga.

21 Omugga Kisoni gwabasanyizaawo ddala,
omugga ogwo ogw’edda omugga Kisoni.
Ggwe emmeeme yange, kkumba n’amaanyi.

22 Awo embalaasi ne zijja nga zirigita
era nga bwe zisambirira ettaka, ensolo zaabwe ezo
ez’amaanyi.

23 Malayika wa *MUKAMA* n’agamba nti, ‘Mukolimire
Merozi ^I.

Mukolimire nnyo ababeera e Merozi;

^I Merozi kyalibugaba mu Nafutaali; abantu baamu tebeetabanga
mu kulwana ntalo newaakubadde okuwamba abalabe abawangud-
dwa, abalabe abo ne bwe baabanga badduka

kubanga tebeetaba mu lutalo lwa *MUKAMA*.
Tebaalwetabaamu nga *MUKAMA* Katonda alwanyisa
ab’amaanyi.’

24 “Nga wa mukisa Yayeeri okusinga abakazi bonna!
Nga wa mukisa Yayeeri mukazi w’Omukeeni Keberi,
okusinga abakazi bonna ababeera mu weema!

25 Bwe yasaba amazzi, yamuwa mata,
era n’amuleetera n’omuzigo mu bbawulo ey’ekikun-
gu.

26 Yakwata enkondo ya weema mu mukono gwe og-
wa kkono,

n’ennyondo mu gwa ddyo,
n’akomerera Sisera enkondo
mu kyenye n’eyita namu.

27 Amaanyi gaamuggwa n’agwa;
yagwa ku bigere bya Yayeeri
n’alambaala
we yagwa we yafiira.

28 “Nnyina wa Sisera yalingiriza mu ddirisa;
yayisa amaaso mu ddirisa, n’aleekaanira waggulu nti
‘Kiki ekirwisizza eggaali lye okujja?’

Okuguluba kw’eggaali lye nga sikuwulira?’
29 Abazaana be abagezi baba tebanamuddamu
ne yeddamu yekka.

30 ‘Tebazudde omunyago era tebali mu kugugabana,
omuwala omu oba babiri buli musajja?
Sisera tufunye omunyago ogw’engoye enduke
ez’amabala?’

Eminagirow ebiri emiruke, egy’amabala tegiibe
gyange?’

31 “Ayi *MUKAMA* Katonda abalabe bo bazikirirenga
bwe batyo nga Sisera.

Naye abo bonna abakwagala bamasemasenga
ng’enjuba
ey’akavaayo mu maanyi gaayo.”

Awo ne wayitawo emyaka ana nga Abayisirayiri bali
mu mirembe.

Abamidiyaani balumba Abayisirayiri

6 Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga
MUKAMA Katonda. N’abawaayo mu mikono
gy’Abamidiyaani ^{II} okumala emyaka musanvu. ² Abay-
isirayiri ne batulugunyizibwa nnyo Abamidiyaani. Kye-
baava beesimira empuku ne beetoolooza ebibuga
byabwe agasenge. ³ Buli Abayisirayiri lwe baasiganga
ensigo, Abamidiyaani, Abamaleki n’abantu ab’ebuvan-
juba ne babalumbanga. ⁴ Ne basiisira mu nsi eyo, ne
bazikiriza ebirime byonna okutuusiza ddala e Gaaza.
Ne bawemmenta endiga, ente, endogoyi era tebaalek-
era Bayisirayiri kantu konna. ⁵ Kubanga baayiikanga

^{II} Abamidiyaani baali bazzukulu ba Ibulayimu ne Ketula,
omukyala gwe yawasa oluvannyuma lw’okufa kwa Saala (Lub 25:2)

ng'enzige mu bungi nga tebabalika. Nga bajja n'eweema, ente, n'enjamira zaabwe. Bwe batyo ne bazikiriza ensi.⁶ Abayisirayiri baajeezebwa nnyo Abamidiyaani, Abayisirayiri kyebaava balaajaanira *MUKAMA* Katonda.

MUKAMA atuma Nnabbi

⁷ Awo Abayisirayiri bwe baalaajanira *MUKAMA* olw'Abamidiyaani, ⁸ *MUKAMA*, n'atumira Abayisirayiri Nnabbi, n'abagamba nti, "*MUKAMA* Katonda w'Abayisirayiri agamba bw'ati: nabakulembere okuva mu Misiri, ne mbaggya mu nnyumba ey'obuddu, ⁹ ne mbanunula okuva mu mikono gy'Abamisiri, ne mu mikono gy'abo bonna abababonnyabonnyanga ne mbafuumuula ku lwammwe era ne mbawa mmwe ensi yaabwe; ¹⁰ ne mbagamba nti, 'Nze *MUKAMA* Katonda wammwe, temussanga kitiibwa mu bakatonda b'Abamoli, banannyini nsi gye mubeeramu.' Naye mmwe temugondede ddoozzi lyange."

MUKAMA Ayita Gidyoni

¹¹ Malayika wa *MUKAMA* Katonda n'ajja mu Ofula, n'atuula wansi w'omuti omwera ogwali ogwa Yowaasi ow'omu ssiga lya Abiezeri: ne mutabani we Gidyoni yali akubira enjaano mu ssogolero alyoke agikweke Abamidiyaani. ¹² Malayika wa *MUKAMA* Katonda n'amulabikira, n'amugamba nti, "Ggwe omusajja omulwanyani namige. *MUKAMA* ali wamu naawe."

¹³ Gidyoni n'abuza nti, "Ayi Mukama wange, obanga *MUKAMA* ali wamu naffe, kale lwaki bino byonna bitutu-useeko? Eby'amagero eby'ekitalo bajjajjaffe bye baatubuulirako nti, '*MUKAMA* yatuggya mu Misiri, byo biruwa?' Naye Kaakano *MUKAMA* Katonda atwabulidde era atuwaddeyo mu mikono gy'Abamidiyaani."

¹⁴ *MUKAMA* Katonda n'amukyukira n'agamba nti, "Ggenda n'amaanyigo g'olina, onunule Abayisirayiri mu mikono gy'Abamidiyaani: si nze nkutumye?"

¹⁵ N'amuddamu nti, "Ayi Mukama wange, nnyinza ntya okununula Abayisirayiri? Kubanga essiga mwe nva lye lisinga okunyoomebwa mu kika kya Manase ate nze nsembayo obuto mu maka ga kitaffe." ¹⁶ *MUKAMA* n'amugamba nti, "Ndibeera wamu naawe, era olifufuggaza Abamidiyaani ng'olinga akuba omuntu omu."

¹⁷ Gidyoni n'amuddamu nti, "Obanga nsimiddwa mu maaso go mpa obukakafu nga ddala ggwe wuuyo ayo-gera nange. ¹⁸ Nkwegayiridde, tova wano, ka njende nkuleetere ekirabo kyange nkiteeke mu maaso go." *MUKAMA* n'agamba nti, "Kale kambeere wano okutuusa lw'onookomawo."

Ekiweebwayo Kya Gidyoni Kisiimibwa

¹⁹ Gidyoni n'ayingira mu nju ye, n'atta omwana gw'embuzi n'ateekateeka n'emigaati egitazimbulukuswa ng'akozesa kilo abiri ez'obuwunga

bw'enjaano. Ennyama n'agiteeka mu kibbo; ne guleevi waayo ne bamussa mu kibya, n'abimuleetera wansi w'omwera n'abimuwa. ²⁰ Naye malayika wa Katonda n'amulagira nti, "Ddira ennyama n'emigaati egitazimbulukuswa obiteeke ku jinja lino obifukeko guleevi." Gidyoni n'akola bw'aty. ²¹ Awo malayika wa *MUKAMA* Katonda n'akoma ku nnyama ne ku migaati egitazimbulukuswa nga yeeyambisa omuggo gwe yalina. Omuliro ne guva mu jinja ne gububuuka ne gwokya ennyama n'emigaati egitazimbulukuswa byonna ne bisaanawo. Amangwago malayika wa *MUKAMA* n'abulawo. ²² Gidyoni n'ategeera ng'oyo abadde malayika wa *MUKAMA*; Gidyoni n'agamba nti, "Zinsanze, Ayi *MUKAMA* Katonda, kubanga tulabaganye ne malayika wa *MUKAMA* maaso ku maaso."

²³ Naye *MUKAMA* Katonda n'amugamba nti, "Emirembe gibe ku ggwe tootyia tojja kufa."

²⁴ Gidyoni n'azimbira *MUKAMA* Katonda ekyoto mu kifo ekyo; n'akituuma erinnya Yakuwasalumu (*MUKAMA* gy'emirembe); n'okutuusa kaakano kikyaliyo mu Ofula eky'ab'omu ssiga lya Abiezeri.

Gidyoni azikiriza ekyoto kya Baali

²⁵ Ekiro ekyo *MUKAMA* Katonda n'agamba Gidyoni nti, "Mmenya ekyoto kwe basinziza Baali, ofuneyo ente eya sseddume ensava eddirira esinga obulungi okuva mu kiraalo kya kitaawo; otemeete ekifaananyi ekibajje ekyo Asera ekiriraanye ekyoto kya Baali: ²⁶ mu kifo ekyo kungulu ozimbireko *MUKAMA* Katonda wo ekyoto mu nzimba entuufu eyalagirwa, oddire ente eyo eya sseddume gy'oggye mu kiraalo kya kitaawo ogyeeyo ng'ekiweebwayo ekyokebwa ng'ogyokya n'ebibajjo by'ekifaananyi kya Asera."

²⁷ Awo Gidyoni n'atwala kkumi ku baddu be, n'akola nga *MUKAMA* bwe yamulagira, naye kino yakikola kiro olw'okutya ab'omu nju ya kitaawe n'abantu abalala ab'omu kibuga. ²⁸ Abantu b'omu kibuga baagenda okugolokoka ku nkya mu makya, nga ekyoto kwe baasinzizanga Baali kimenyeddwamenyeddw, n'ekifaananyi kya Asera ekyakiri okumpi nga nakyo kitemeddwatemeddw, n'ente eya ssava ng'eweereddwayo ku kyoto ekiggya. ²⁹ Ne beebuza nti, "Ani akoze kino?"

Awo bwe babuuliriza, ne bategeezebwa nti, "Gidyoni mutabani wa Yowaasi y'akikoze".

³⁰ Abantu b'omu kibuga ne bagamba Yowaasi nti, "Ffulumya mutabani wo tumutte, kubanga amenyeemenye ekyoto kwetusinziza Baali; ate era n'atemaatema n'ekifaananyi kya Asera ekibadde kikiraanye." ³¹ Yowaasi n'addamu ekibinja ky'abantu abaali bamulumbye nti, "Mwagala kulwanirira Baali? Mwagala kuwagira bigendererwa bye? Omuntu yenna ayagala okumulwanirira wa kuttibwa nga obudde tebukya; obanga ddala Baali ye Katonda, yerwanirire yekka, kubanga ekyoto kye kyamenyeddw"

menyeddwā.”³² Okuva ku olwo Gidyoni ne bamukaza-ako erya Yerubbaali ekitegeeza nti, “Baali amulwanyise.” Kubanga yamenyaamenya ekyoto kya Baali.

³³ Awo Abamidiyaani, Abamaleki n’abantu b’ebuvan-juba ne beegatta bonna ne basomoka omugga Yolu-daani ne basiisira mu kiwonvu ky’e Yezuleeri. ³⁴ Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda n’akka ku Gidyoni; n’afuwa ekkondeere ng’ayita ab’essiga Iya Abiyezeeri bamu-goberere. ³⁵ N’atuma ababaka eri ab’ekika kya Manase nabo bamugoberere. N’atuma n’ababaka abalala eri ab’ekika kya Aseri, n’ekya Zebbulooni n’ekya Nafutaali bamusisinkane.

Gidyoni asaba Katonda Obukakafu

³⁶ Awo Gidyoni n’agamba Katonda nti, “Obanga olinunula Abayisirayiri ng’oyita mu nze nga bwe wasuubiza, ³⁷ ka nteeke ebyoya by’endiga mu kifo awakubirwa enjaano; bwe binaatoba omusulo naye ng’ettaka eribyetoolodde Iyo kkalu, ne ndyoka nkakasa ddala ng’olinunula Abayisirayiri ng’oyita mu nze nga bwe wasuubiza.” ³⁸ Ddala bwe kityo bwe kyali; kubanga Gidyoni bwe yagolokoka enkeera mu makya ebyoya by’endiga n’abikamulamu omusulo ne muvaamu ekibya kiramba eky’amazzi. ³⁹ Gidyoni n’agamba Katonda nti, “Nkwegayiridde tonsunguwalira, kankusabe obukakafu omulundi omulala gumu gwokka. Ku luno njagala ebyoya by’endiga bye biba bibeera ebikalu, ettaka eribyetoolodde litobe omusulo.” ⁴⁰ Ekiro ekyo Katonda n’akola nga Gidyoni bwe yamusaba, ebyoya by’endiga ne biba bikalu, Iyo ettaka eribyetoolodde ne litoba omusulo.

Gidyoni ayungula abalwany ebikumi bisatu

7 Awo Gidyoni gwe baakazaako erya Yerubbaali, ne be yali nabo bonna, ne bakeera mu makya, ne basiisira ku luzzi Kalodi; Olusiisira Iwa Bamidiyaani lwali mu bukiika obwa kkono mu kiwonvu, kumpi n’olusozi Mole. ² *MUKAMA* Katonda n’agamba Gidyoni nti, “Abalwany bo basusse obungi; nze sibaganye kuwangula Abamidiyaani, Abayisirayiri baleme okwenyumiriza nti amaanyi gaabwe ge gabawanguzza. ³ Noolwekyo kaakano genda olangirire eri abalwany bo nti, ‘Buli mutiitiizi yenna n’oyo akankana, ave ku lusozi luno Gireyaadi addeyo ewuwe.’” Abalwany emitwalo ebiri mu enkumi bbiri ne baddayo ewaabwe, ne wasigalawo omutwalo gumu.

⁴ *MUKAMA* Katonda n’agamba Gidyoni nti, “Era abalwany bo bakyasusse obungi, baserengese ku mugga, eyo gye naabayunguliram abasaanidde okugenda naawe n’abatasaanidde.”

⁵ Awo Gidyoni n’aserengese abalwany ku mugga, *MUKAMA* Katonda n’amugamba nti, “Buli mulwany anaasena amazzi n’engalo ze era n’aganywa ng’embwa mwawule okuva mu abo abanaafukamira ku mugga ne bakubamu emimwa ne banywa. ⁶ Abo bonna

abaasena amazzi n’engalo zaabwe ne baganywa ng’embwa baali ebikumi bisatu, naye abalala bonna baafukamira ku mugga ne bakubamu emimwa okunywa.”

⁷ *MUKAMA* Katonda n’agamba Gidyoni nti, “Nzija kubanunula era mbawe n’obuwanguzi ku ba Midiyaani nga nkozesa abalwany ebikumi ebisatu abaanywedde amazzi ng’embwa, naye abo bonna abasigaddewo bagambe beddireyo ewaabwe.” ⁸ Awo Gidyoni n’asigaza abalwany be ebikumi ebisatu, bali abalala n’abakuŋaanyaako emmere n’amakondeere gaabwe, n’abalagira ne beddirayo ewaabwe.

Olusiisira lw’Abamidiyaani lwamuli kyemanga mu kiwonvu. ⁹ Ekiro ekyo *MUKAMA* Katonda n’amulagira nti, “Situkiramu olumbe eggye ly’Abamidiyaani mu lusiisira kubanga mbawaddeyo mu mikono gyo. ¹⁰ Naye obanga otya okubalumba genda ne Pula omuweerezaawo: ¹¹ era bw’onoowulira bye boogera onoofuna obuvumu okubalumba. Gidyoni n’omuweereza we Pula ne basemberera olusiisira lw’Abamidiyaani.” ¹² Abamidiyaani, Abamaleki n’Abamawanga amalala ag’ebuvan-juba abaali mu kiwonvu, mu bungi baali ng’enzige; era n’enjamira zaabwe mu bungi, nga ziri ng’empeke z’omusenyu oguli ku lubalama lw’ennyanja.

¹³ Gidyoni aba atuuka bw’ati ku lusiisira n’awulira omukuumi ng’ategeeza munne ekirooto nti, “Naloota nga omugaati gwa sayiri guyiringise, gutomedde eweema ne yevuunika.” ¹⁴ Munne n’amuddamu nti, “Ekyo si kirala wabula kitala ky’omusajja Omuyisirayiri Gidyoni mutabani wa Yowaasi. Era oyo Katonda amuwadde obuwanguzi ku ba Midiyaani n’eggwe lyaffe lyonna.”

¹⁵ Gidyoni bwe yamala okuwulira ekirooto ekyo n’amakulu gaakyo, n’avuunama n’asinza *MUKAMA* Katonda; era n’addayo mu lusiisira lw’Abayisirayiri n’abalagira nti, “Musitukiremu; kubanga *MUKAMA* abawadde obuwanguzi ku ggye ly’Abamidiyaani.” ¹⁶ Awo Abasajja bali ebikumi ebisatu n’abawulamu ebibinja bisatu, buli omu ku bo n’amukwasa ekkondeere n’ensuwa ng’erimu ekitawuliro.

¹⁷ N’abagamba nti, “Munnekalirize, bwe tunaaba tunaatera okutuuka ku lusiisira buli kye nnaakola nammwe nga mukikola. ¹⁸ Nze n’abo benaabeera nabo, bwe tunaafuwa amakondeere gaffe, nammwe ne mufuuwa agammwe, ne muleekaanira waggulu nti, ‘Ku Iwa *MUKAMA* Katonda ne ku Iwa Gidyoni.’”

Aba Midiyaani balinnyibwa ku nfeete

¹⁹ Eyo mu ttumbi nga Abamidiyaani baakajja bakyuse ekibinja ky’abakuumi, Gidyoni n’abalwany ekikumi be yali nabo, ne basemberera olusiisira, ne bafuuwa amakondeere, ne baasa n’ensuwa ze baali bakutte. ²⁰ Ebibinja ebirala nabo ne bafuuwa amakondeere, ne baasa ensuwa zaabwe, ne bakwata

ebitawuliro mu mikono gyabwe egya kkono, n'amakondeere mu mikono gyabwe egya ddyo, ne bafuuwa nga bwe baleekaanira waggulu nti, "Ekitala kya MUKAMA Katonda era n'ekya Gidyoni." ²¹ Buli mulwany n'ayimirira mu kifo kye okwetooloola olusiisira: eggye lyonna ery'Abamidiyaani ne bafubutuka nga bwe baleekaanira waggulu.

²² Awo amakondeere ebikumi ebisatu bwe gaafuuyibwa, MUKAMA Katonda n'atabulatabula Abamidiyaani ne battinjana bokka na bokka n'ebitala byabwe era n'eggye lyabwe lyonna ne lifubutulwa okutuukira ddala e Besusitta okwolekera e Zerera, era n'okutuukira ddala Aberumekola okumpi ne Tabbasi. ²³ Abalwany ba Isirayiri bonna okuva mu kika ekya Nafutaali n'ekya Aseri n'ekya Manase, ne bakoowoolebwa okuwondera Abamidiyaani. ²⁴ Gidyoni n'asindika ababaka okubuna ekitundu kyonna ekya Efulayimu eky'ensozi: babalagire nti, "Muserengete era muwondere Abamidiyaani, mubasooke okwekwata omugga Yoludaani era n'enzizi okutuukira ddala e Besubata."

Awo abalwany bonna ab'omu kika kya Efulayimu ne bakoowoolwa, ne bawamba omugga Yoludaani n'enzizi zonna okutuukira ddala e Besubata. ²⁵ Ne bawamba Olebu ne Zeebu bombi abalangira ba Midiyaani; Olebu ne bamuttira ku lwazi olumanyiddwa nga "Olwazi lwa Olebu" ne Zeebu ne bamuttira ku ssogolero erimanyiddwa nga "essogolero lya Zeebu", ne bongera okuwondera Abamidiyaani. Omutwe gwa Olebu n'ogwa Zeebu, Gidyoni ne bagimusanza emitala wa Yoludaani.

8 Awo abasajja ba Efulayimu ne babuuzza Gidyoni nti, "Lwaki watuyisa bw'oty, n'ototuyita bwe wagenda okulwana ne Midiyaani?" Ne bamunenya nnyo. ² Naye n'abaddamu nti, "Kiki kye nkoze okugeraageranya nammwe kye mukoze? Amakungula ga Efulayimu tegasinga ezabbibu Abiyezeeri z'akungudde?" ³ Katonda yagabula Olebu ne Zeebu abakulembeze ba Midiyaani mu mukono gwammwe. Kiki kye nandiyinzizza okukola okugeraageranya nammwe?" Awo bwe yabagamba ebigambo ebyo ne bakkakkana.

⁴ Awo Gidyoni n'abasajja be ebikumi bisatu, nga bakooye, naye nga bakyabawondera, ne batuuka ku Yoludaani ne basomoka. ⁵ N'agamba abasajja ab'omu Sukkosi nti, "Muwe ku basajja bange, ekyokulya, bakooye. Mpondera Zeba ne Zalumunna bakabaka ba Midiyaani."

⁶ Naye abakungu ab'omu Sukkosi ne bamuddamu nti, "Eggye lyo limaze okuwamba Zeba ne Zalumunna tulyoke tubawe emmere?" ⁷ Awo Gidyoni n'abaddamu nti, "Kale olw'ekyo kye munjamba, MUKAMA Katonda bw'aligabula Zeba ne Zalumunna mu mukono gwange, ndiyuza emibiri gyammwe n'amaggwa ag'omu ddungu n'emyeramannyo." ⁸ Bwe yava eyo, n'ayambuka n'alaga e Penieri ¹, n'abasaba ekintu kye

kimu. Naye abantu b'e Penieri ne bamuddamu ng'abasajja ab'omu Sukkosi bwe bamuddamu. ⁹ Kyeyava agamba abantu b'e Penieri nti, "Bwe ndikomawo emirembe, ndimenyaamenya omunaala guno."

¹⁰ Zeba ne Zalumunna baali mu Kalukoli n'eggye lyabwe ery'abasajja ng'omutwalo gumu n'ekitundu, nga be bantu abaasigalawo ku ggye lyonna ery'abantu ab'obuvanjuba. Abasajja ng'emutwalo kkumi n'ebiri abaasowolanga ebitala be baali bafudde. ¹¹ Awo Gidyoni n'ayambukira mu kkubo ly'abo ababeera mu weema ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'e Noba n'e Yogubeka n'alumba eggye nga teritegedde. ¹² Zeba ne Zalumunna ne badduka, naye n'abawondera, era n'awamba bakabaka bombi aba Midiyaani, n'awangulira ddala eggye lyabwe lyonna.

¹³ Awo Gidyoni mutabani wa Yowaasi n'akomawo okuva mu lutalo ng'ayitira mu Lukuubo lwa Keresi. ¹⁴ N'asangiriza omuvubuka ow'oku bantu ab'omu Sukkosi, n'abaako by'amubuuzza. Omuvubuka n'amuwandiikira amannya g'abakungu ab'omu Sukkosi, abakadde nsanvu mu musanvu. ¹⁵ Gidyoni n'alyoka ajja eri abasajja ab'omu Sukkosi n'abagamba nti, "Zeba ne Zalumunna baabo be mwasinzirako okundulira nga munjamba nti, temuyinza kuwa basajja bange abaali bakooye mmere, nga sirina Zeba ne Zalumunna mu mukono gwange." ¹⁶ N'akwata abakadde b'ekibuga n'addirira amaggwa ag'omu ddungu n'emyeramannyo n'abonereza abasajja ab'omu Sukkosi. ¹⁷ N'agenda n'e Penieri n'amenyaamenya omunaala gwa Penieri, n'atta n'abasajja b'omu kibuga.

¹⁸ N'alyoka abuuza Zeba ne Zalumunna nti, "Abasajja be mwattira e Taboli baali bafaanana batya?" Ne bamuddamu nti, "ggwe nga bw'oli nabo bwe baali. Buli omu yali afaanana abalangira." ¹⁹ N'abaddamu nti, "Abo baali baganda bange, abaana ba mmange. MUKAMA Katonda nga bw'ali omulamu, singa mwabalekawo, sandi basse mmwe." ²⁰ Awo n'agamba Yeseri mutabani we omubereberye nti, "Golokoka obatte." Naye omuvubuka oyo n'atasowolayo kitala kye okubatta. Yatya kubanga yali akyali mulenzi bulenzi. ²¹ Zeba ne Zalumunna ne boogera nti, "Ggwe jjangu otutte, kubanga ng'omusajja bw'ali, n'amaanyi ge bwe genkana. Gidyoni n'agolokoka n'atta Zeba ne Zalumunna, n'atwala n'ebyali bitimbiddwa mu bulago bw'enjamira zaabwe."

²² Awo abantu ba Isirayiri ne bagamba Gidyoni nti, "Tufugire ddala ggwe ne mutabani wo, kubanga otulokodde okuva mu mukono gwa Midiyaani." ²³ Naye Gidyoni n'abaddamu nti, "Nze sijja kubafuga, so ne mutabani wange tajja kubafuga, wabula MUKAMA y'anaabafuganga." ²⁴ Gidyoni n'abagamba nti, "Mbasaba ekintu kimu; buli omu ku mmwe ampe empeta ze yanyaga ku Bayisimayiri."

²⁵ Ne bamuddamu nti, "Okuzikuwa tujja kuzikuwa." Ne bayalirira olugoye wansi, buli omu n'ateekako empeta ze yanyaga. ²⁶ Obuzito bw'empeta eza zaabu ne

¹ Penieri ky'ekifo Yakobo gye yamegganira ne Katonda.

buba sekeri lukumi mu lusanyu (nga kilo kkumi na mwenda n'ekitundu), obutabalirako bya kwewoomya, ebirengejja, n'ebiyambalo ebya ffulungu, ebyayambalwanga bakabaka ba Midiyaani, n'emikuufu egya-teekebwanga mu bulago bw'enjamira zaabwe. ²⁷ Awo Gidyoni n'addira zaabu n'amusaanuusa n'amukolamu ekifaananyi eky'ekkanzu (efodi), n'akiteeka mu kibuga kye Ofula. Abayisirayiri bonna ne bakivuunamiranga ne bakisinzanga, era ne kifuukira Gidyoni n'enju ye yonna omutege.

²⁸ Awo Midiyaani n'ewangulwa abaana ba Isirayiri, era n'etaddayo kubalumba. Ensi n'eba n'emirembe okumala emyaka amakumi ana, Gidyoni gye yabalamura. ²⁹ Yerubbaali ye Gidyoni mutabani wa Yowaasi, n'addayo ewaabwe. ³⁰ Gidyoni yazaala abaana aboolenzi nsanyu mu bakazi abangi be yalina. ³¹ N'omuzaana we ow'omu Sekemu yamuzaalira omwana wabulenzi, era n'amutuuma Abimereki. ³² Awo Gidyoni mutabani wa Yowaasi n'afa, ng'akaddiye bulungi, n'aziikibwa mu ntaana ya kitaawe Yowaasi mu Ofula eky'Ababiezeri.

³³ Gidyoni nga y'akafa, abaana ba Isirayiri ne bakyuuka okusinza babaali ne bafuula Baaluberisi ^I katonda waabwe. ³⁴ Abaana ba Isirayiri ne batajjukira *MUKAMA* Katonda waabwe eyabalokola okuva mu mukono gw'abalabe baabwe bonna ku njuyi zonna. ³⁵ Ne batalaga kusiima eri ab'enju ya Yerubbaali, ye Gidyoni, olw'ebirungi byonna bye yakolera Isirayiri.

9 Abimereki mutabani wa Yerubbaali n'agenda e Sekemu eri baganda ba nnyina n'eri ab'ekika bonna, ab'ennyumba ya kitaawe, n'ennyumba ya nnyina n'abagamba nti, ² "Mubuuzi kaakano ng'abatuuze b'e Sekemu bonna bawulira nti, 'Kiki ekisingako obulungi? Batabani ba Yerubbaali bonna ensanyu okubafuganga oba omuntu omu y'aba abafuganga?' Mujjukire nti ndi wa musaayi gwammwe."

³ Awo baganda ba nnyina ne bategeeza abatuuzi b'e Sekemu ebintu ebyo byonna. Ab'e Sekemu ne basalawo okugoberera Abimereki nga bwe bagamba nti, "Muganda waffe." ⁴ Ne bamuwa ebitundu bya ffeeza ebya sekeri nsanyu ^{II} okuva mu ssabo lya Baaluberisi. Abimereki n'apangisa abayaaye n'abantu abataalina bya buvunaanyizibwa ne bamugoberera. ⁵ N'alaga mu nnyumba ya kitaawe mu Ofula n'addira baganda be, batabani ba Yerubbaali nsanyu n'abattira ku jinja. Naye omu ku baana abo omuto ayitibwa Yosamu mutabani wa Yerubbaali, n'adduka ne yeekweka. ⁶ Awo abatuuzi bonna ab'e Sekemu n'e Besimiiri ne bakunjaana ne batikkira Abimereki ng'ayimiridde okuliraana omuti omunene, ne bamufuula kabaka mu Sekemu.

⁷ Awo Yosamu bwe baamugamba ebigambo ebyo, n'alinnya ku ntikko y'olusizi Gerizimu n'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Mumpuli-

^I Baaluberisi yali lubaale ng'essabo lye liri mu Sekemu ^{II} ebitundu bya ffeeza ebya sekeri nsanyu byenkana gulaamu lunaana

rize abatuuzi b'e Sekemu, Katonda alyoke abawulirize. ⁸ Emiti gy'agenda okulonda kabaka, ne gigamba omuzeyituuni nti, 'Ba kabaka waffe.' ⁹ Naye omuzeyituuni ne gubaddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu amafuta ag'omuzeyituuni agampeesa balubaale n'abantu ekiitiibwa, njende okuyuugumya emiti?' ¹⁰ Awo ne giraga eri omutiini ne gigugamba nti, 'Ggwe jjanu obeere kabaka waffe.' ¹¹ Naye nagwo ne guddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu obuwoomi n'ekibala ekirungi, njende okuyuugumya emiti?' ¹² Awo ne giraga eri omuzabbibu ne gigugamba nti, 'Ggwe jjanu obeere kabaka waffe.' ¹³ Naye omuzabbibu ne gubaddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu wayini asanyusa balubaale n'abantu, njende okuyuugumya emiti?' ¹⁴ Awo emiti gyonna ne gigamba omweramannyo nti, 'Jjanu obeere kabaka waffe.' ¹⁵ Awo omweramannyo ne gugamba emiti nti, 'Bwe muba nga ddala munnonda okuba kabaka wammwe, mujje mwewogome mu kisiikirize kyange. Naye bwe kitaba kityo, omuliro guve mu mweramannyo gusaanyeevo emivule gy'omu Lebanoni.'

¹⁶ "Kale nno obanga mwakola kya kitiibwa era mu mutima omulungi ne mufuula Abimereki kabaka, era bwe muba nga mwalaga obwenkanya eri Yerubbaali n'ennyumba ye, ne mumukola nga bwe kyamusaanira, ¹⁷ kubanga kitange yabalwanirira, n'awaayo obulamu bwe, n'abawonya mu mukono gwa Midiyaani, ¹⁸ naye mmwe ne mujeemera ennyumba ya kitange ne muttira batabani be nsanyu ku jinja limu, ne mufuula Abimereki omwana w'omuddu omukazi, kabaka w'abatuuze ab'omu Sekemu, kubanga ye muganda wammwe, ¹⁹ era bwe muba nga mwakola kya kitiibwa era nga mwakikola mu mutima omulungi ne muyisa Yerubbaali n'ennyumba ye bwe mutyo, kale Abimereki asanyuke, era nammwe abasanyuse. ²⁰ Naye bwe kitaba bwe kityo, omuliro guve mu Abimereki, gusaanyeevo abatuuzi b'omu Sekemu n'ab'e Besimiiri, ate era omuliro guve mu batuuze ab'omu Sekemu ne mu Besimiiri gusaanyeevo Abimereki."

²¹ Oluvannyuma lw'ebyo, Yosamu n'adduka n'alaga e Beeri, n'abeera eyo olw'okutya muganda we Abimereki.

²² Awo Abimereki n'afuga Isirayiri okumala emyaka esatu. ²³ Katonda n'akyawaganya Abimereki n'abatuuze b'omu Sekemu, ne balya mu Abimereki olukwe, ²⁴ Katonda ng'awoolera eggwanga olw'ekikolwa eky'okutta batabani ba Yerubbaali ensanyu, n'omusaayi gwabwe ng'aguteeka ku Abimereki muganda waabwe eyabatta ng'ayambibwako abatuuzi b'omu Sekemu. ²⁵ Abatuuzi b'omu Sekemu ne bassawo abasajja ku nsozi babbenga era banyagululenga buli eyayitanga mu kkubo. Abimereki n'ategeezebwa.

²⁶ Awo Gaali mutabani wa Ebedi n'ajja ne baganda be mu Sekemu, abatuuzi b'omu Sekemu, ne batanula okumwesiga. ²⁷ Ne balaga mu nnimiro ne bakungula ezzabbibu zaabwe, ne basogola omubisi, n'oluvannyu-

ma ne bakola embaga mu ssabo lya katonda waabwe, ne balya ne banywa ne bakolimira Abimereki. ²⁸ Awo Gaali mutabani wa Ebedi n'ayogera nti, "Abimereki ye ani? Ab'omu Sekemu be baani okumuweereza? Si ye mutabani wa Yerubbaali, era Zebbuli si ye mummyuka we? Muweereze abantu ba Kamoli, kitaawe wa Sekemu. Lwaki tuweereza Abimereki? ²⁹ Ani ayinza okumpa obuyinza okukulembera abantu bano, olwo ndyoke nziggyewo Abimereki? Era nzija kumsoomooza nga mugamba nti, 'Kunjaanya eggwe lyo, otulumbe.'"

³⁰ Awo Zebbuli omukulu w'ekibuga bwe yawulira ebigambo bya Gaali mutabani wa Ebedi, n'asunguwala nnyo. ³¹ N'aweereza ababaka eri Abimereki mu kyama okumugamba nti, "Laba Gaali mutabani wa Ebedi, ne baganda be bazze mu Sekemu. Basekeeterera ekibuga okukulwanyisa. ³² Kaakano, ggwe jjangu mu kiro n'abasajja bo muteegere mu nnimiro. ³³ Mu makya enjuba ng'evaayo, onoogolokoka n'olumba ekibuga. Onoomulumba ye n'abantu abali naye abajja okukulumba, ggwe olyoke obakole ekyo omukono gwo kye guteekeddwa okukola."

³⁴ Awo Abimereki n'abasajja be ne bagolokoka mu kiro ne baganda ne beekweka mu bibanja bina okumpi n'e Sekemu. ³⁵ Gaali mutabani wa Ebedi n'afuluma n'ayimirira mu mulyango gwa wankaaki w'ekibuga, ne Abimereki n'abasajja be nabo ne bavaayo gye baali beekwese.

³⁶ Awo Gaali bwe yabalaba, n'agamba Zebbuli nti, "Laba abantu nga bava ku nsozi waggulu!" Zebbuli n'amuddamu nti, "Ebisikiirize eby'ensozi by'olaba ng'abantu." ³⁷ Naye Gaali n'ayogera nate nti, "Laba, abantu bajja nga bayitira mu muwaatwa gw'ensi, n'ekibinja ekimu kifulumu mu kkubo ery'omwera ogw'abafumu."

³⁸ Awo Zebbuli n'alyoka amugamba nti, "Biki bye wali oyogera bwe wagamba nti, 'Abimereki ye ani ffe okumuweereza?' Abo si be bantu be wanyooma? Kaakano genda obalwanyise." ³⁹ Awo Gaali n'akulembera abatuuzze b'omu Sekemu okulwanyisa Abimereki. ⁴⁰ Abimereki n'amugoba, ne Gaali n'amudduka, era bangi ne batuusibwako ebiwundu, era ne bagwa ku mulyango gwa wankaaki. ⁴¹ Abimereki n'abeera mu Aluma. Zebbuli n'agoba Gaali ne baganda be mu Sekemu baleme kubeerangamu.

⁴² Ku lunaku olwaddirira, Abimereki n'ategeezebwa ng'abantu bwe baganda okulima. ⁴³ Awo n'addirira abasajja be n'abaawulamu ebibinja bisatu, n'ategera abantu mu nnimiro. Bwe yalaba ng'abantu bafulumu ekibuga balage mu nnimiro, n'abalumba. ⁴⁴ Abimereki n'ekibinja kye yali nakyo ne banguwa okuwamba omulyango gwa wankaaki w'ekibuga, ate ebibinja ebibiri byo ne byanguwa okulaga mu nnimiro ne batta abaaliyo. ⁴⁵ Abimereki n'azibya olunaku olwo ng'alwanyisa ab'omu kibuga, n'akiwamba, n'abaalimu

n'abatta, n'ekibuga n'akizikiriza, n'akiyiwamu n'omunnyo.

⁴⁶ Olwawulira ebyo, abatuuzze abali mu kigo kya Sekemu, ne baddukira mu ssabo lya Eruberisi. ⁴⁷ Awo bwe baategeeza Abimereki nti abatuuzze b'omu Sekemu baali bakunjaanidde mu kigo kya Sekemu, ⁴⁸ ye n'abasajja be ne balinnya ku lusozi Zalumoni, n'akwata embazi n'atema ettabi n'alyetikka ku kibegabega. N'alagira n'abasajja be yali nabo ng'abagamba nti, "Mwanguwe, mukole nga bwe nkoze." ⁴⁹ Buli omu ku bo n'atema ettabi n'alyetikka, ne bagoberera Abimereki. Ne bagatuuma ku kigo, ne bakikumako omuliro. Abantu bonna abali mu kigo kya Sekemu, be basajja n'abakazi nga lukumi ne bafiiramu.

⁵⁰ Awo Abimereki n'agenda e Sebezi, n'asiisira okwe-tooloola ekibuga ekyo era n'akiwamba. ⁵¹ Mu kibuga ekyo mwalimu ekigo eky'amaanyi, era abantu bonna abasajja n'abakazi ab'omu kibuga ne baddukira omwo ne beggaliramu. Ne balinnya ku kasolya k'ekigo. ⁵² Abimereki n'alumba ekigo, naye bwe yali ng'akisemberedde, akume omuliro ku mulyango gwakyo, ⁵³ ne wabaawo omukazi omu eyakasuka olubengo ku mutwe gwa Abimereki, n'amwasa omutwe.

⁵⁴ Amangwago Abimereki n'agamba eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Sowola ekitala kyo onzite, si kulwa nga kinjogerwako nti nattibwa mukazi." Omudu we n'amufumita ekitala n'afa. ⁵⁵ Awo abantu ba Isirayiri bwe baalaba nga Abimereki afudde, buli omu n'addayo ewuwe.

⁵⁶ Katonda bw'atyo n'awalana eggwanga olw'obutali butuukirivu bwa Abimereki, olwa Abimereki okutta abaana ba kitaawe, abooluganda nsanvu. ⁵⁷ Katonda n'abonereza n'abantu b'omu Sekemu olw'obutali butuukirivu bwabwe bwonna, n'atuukiriza n'ekikolimo Yosamu mutabani wa Yerubbaali kye yabakolimira.

Okufuga kwa Toola

10 Awo oluvannyuma lwa Abimereki, ne wabaawo Toola mutabani wa Puwa, era muzzukulu wa Dodo, omusajja wa Isakaali eyajja okulokola Isirayiri, eyabeeranga mu Samiri mu nsi ya Efulayimu ey'ensozi. ² N'akulembera Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri mu esatu, n'aziikibwa mu Samiri.

Okufuga kwa Yayiri

³ Oluvannyuma lw'oyo ne wabaawo Yayiri Omugireyaadi, eyakulembera Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri mu ebiri. ⁴ Yalina abaana aboobulenzu amakumi asatu abeebagalanga endogoyi amakumi asatu, era baafuganga ebibuga amakumi asatu, mu nsi ya Gireyaadi ebityibwa Kavosu Yayiri n'okutuusa leero. ⁵ Yayiri n'afa n'aziikibwa mu Kamoni.

Okufuga kwa Yefusa

⁶ Abayisirayiri ne beeyongera okukola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, nga baweereza Babaali ne Asutoleesi ne bakatonda ab'e Busuuli, ne bakatonda ab'e Sidoni, ne bakatonda ab'e Mowaabu, ne bakatonda ab'abaana ba Amoni, ne bakatonda b'Abafirisuuti, ne bava ku *MUKAMA* ne batamuweereza. ⁷ *MUKAMA* n'anyiigira Isirayiri, n'abagabula mu mukono gw'Abafirisuuti ne mu mukono gw'abaana ba Amoni, ⁸ abaanyigiriza abaana ba Isirayiri, era ne babajooga okumala emyaka kkumi na munaana. Baanyigiriza abaana ba Isirayiri bonna abaali emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjuba mu nsi y'Abamoli eri mu Gireyaadi. ⁹ Abaana ba Amoni nabo ne basomoka Yoludaani okulwanyisa Yuda ne Benyamini, n'ennyumba ya Efulayimu. Isirayiri ne yeeralliikirira nnyo. ¹⁰ Awo abaana ba Isirayiri ne bakaabira *MUKAMA* nga bagamba nti, "Ddala ddala twasobya, ne tuva ku Katonda waffe, ne tuweereza Babaali."

¹¹ *MUKAMA* Katonda n'addamu abaana ba Isirayiri nti, "Abamisiri n'Abamoli, n'abaana ba Amoni, n'Abafirisuuti, ¹² n'Abasidoni, n'Abamaleki, n'Abamawoni, ¹ bwe baabanyigiriza ne munkowoola, sabalokola okuva mu mukono gwabwe? ¹³ Naye mwanvaako ne muweereza bakatonda abalala, noolwekyo sigenda kubalokola nate. ¹⁴ Mugende mukaabire bakatonda abo be mwasalawo okuweereza, babalokole mu nnaku yammwe."

¹⁵ Naye abaana ba Isirayiri ne bagamba *MUKAMA* Katonda nti, "Twayonoona. Tukole kyonna ky'onoolaba nga kye kitusaanira. Kyokka tulokole kaakano. ¹⁶ Ne baggya wakati mu bo bakatonda abalala, ne baweereza *MUKAMA* Katonda. *MUKAMA* n'alumwa olw'ennaku ya Isirayiri."

¹⁷ Awo abaana ba Amoni ne basiisira mu Gireyaadi, n'abaana ba Isirayiri nabo ne basiisira mu Mizupa. ¹⁸ Abakulembeze b'abantu mu Gireyaadi ne bagambagana nti, "Omusajja anaasooka okulumba abaana ba Amoni, ye anaabeera omukulembeze w'abatuuze b'omu Gireyaadi."

11 Yefusa Omugireyaadi yali mulwanyi w'amaanyi; kitaawe yamuzaala mu malaaya. ² Mukazi wa Gireyaadi yali amuzaalidde abaana aboobulenzi, era abaana b'omukazi oyo bwe baakula, ne bagobaganya Yefusa nga bagamba nti, "Tolisikira wamu naffe ku bintu bya kitaffe, kubanga kitaffe yakuzaala mu mukazi mulala." ³ Awo Yefusa n'adduka baganda be, n'agenda n'abeera mu nsi ye Tobu. Abasajja abataaliko kigendererwa ne bakunjaana gy'ali ne bamugoberera.

⁴ Oluvannyuma lw'ebbanga abaana ba Amoni ne bakola olutalo ku Isirayiri. ⁵ Awo abaana ba Amoni bwe baali nga balwana ne Isirayiri, abakadde ab'e

¹ Abamawoni abo baali ba njawulo ku bantu abaabeeranga mu Mawoni ekya Yuda.

Gireyaadi ne bagenda okukima Yefusa mu nsi ya Tobu. ⁶ Ne bagamba Yefusa nti, "Jjangu otukulembere tulwanyise abaana ba Amoni."

⁷ Yefusa n'agamba abakadde b'e Gireyaadi nti, "Temwankyawa ne mungoba mu nnyumba ya kitange? Lwaki kaakano mujja gye ndi nga mulina ekizibu?"

⁸ Abakadde b'e Gireyaadi ne bagamba Yefusa nti, "Tuzze gy'oli kaakano, ojje ogende naffe, olwanyise abaana ba Amoni, n'oluvannyuma onoobeera mukulembeze w'abo bonna ababeera mu Gireyaadi."

⁹ Yefusa n'abaddamu nti, "Singa munzizaayo ne nnwana n'abaana ba Amoni, *MUKAMA* n'abampangu-siza, n'abeera omukulembeze wammwe?"

¹⁰ Abakadde b'e Gireyaadi ne baddamu Yefusa nti, "*MUKAMA* ye mujulirwa waffe, bwe tutaatuukirize kigambo ekyo." ¹¹ Awo Yefusa n'agenda n'abakadde b'e Gireyaadi, abantu ne bamufuula omukulembeze waabwe era omuduumizi, n'addamu ebigambo byonna bye yayogera mu maaso ga *MUKAMA* mu Mizupa.

¹² Yefusa n'atuma ababaka eri kabaka w'abaana ba Amoni, ng'amugamba nti, "Onnanga ki ggwe, okujja gye ndi, olwanyise eggwanga lyange?"

¹³ Kabaka w'abaana ba Amoni n'addamu ababaka ba Yefusa nti, "Kubanga Isirayiri bwe baali bava e Misiri baatwala ensi yange okuva ku Alunoni ne ku Yaboki n'okutuukira ddala ku Yoludaani. Kaakano gituddize lwa mirembe."

¹⁴ Awo Yefusa n'addamu n'aweereza ababaka eri kabaka w'abaana ba Amoni ¹⁵ ng'agamba nti, "Yefusa bw'ati bw'ayogera nti, 'Isirayiri teyatwala nsi ya Mowaabu newaakubadde ensi y'abaana ba Amoni. ¹⁶ Naye Isirayiri bwe baava mu Misiri ne baba nga bayita mu ddungu nga balaga ku Nyanja Emyufu n'e Kadesi, ¹⁷ Isirayiri yatuma ababaka eri kabaka wa Edomu nga bamusaba bayitemu buyisi mu nsi ye. Naye ye teyabawuliriza. Isirayiri n'atuma n'ababaka eri kabaka wa Mowaabu, naye n'atabakkiriza kuyitamu. Isirayiri kyeyava asigala e Kadesi.

¹⁸ "Awo Isirayiri n'alyoka ayita mu ddungu ne yeetooloola ensi ya Edomu n'ensi ya Mowaabu, n'ayita ku luuyi olw'ebuvanjuba obw'ensi ya Mowaabu, ne basiisira emitala wa Alunoni ku nsalo ya Mowaabu.

¹⁹ "Awo Isirayiri n'atuma ababaka eri Sikoni kabaka w'Abamoli era kabaka w'e Kesuboni, ng'amusaba ng'agamba nti, Tukkirize tuyitemu tulage mu nsi yaffe. ²⁰ Naye Sikoni n'ateesiga Isirayiri kuyita mu nsalo ye, era Sikoni n'akunjaanya abantu be bonna, ne basiisira mu Yakazi, n'alwanyisa Isirayiri.'

²¹ "*MUKAMA* Katonda wa Isirayiri n'agabula Sikoni n'abantu be bonna mu mukono gwa Isirayiri, n'abawangula, era Isirayiri n'atwala ensi yonna ey'Abamoli. ²² Ne bawamba ensalo yonna ey'Abamoli okuva ku Alunoni okutuuka ku Yaboki, n'okuva ku ddungu okutuuka ku Yoludaani.

²³ "Kaakano obanga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri yagoba Abamoli mu maaso g'abantu be Isirayiri, ggwe

ani okulwanyisa Isirayiri? ²⁴ Lwaki totwala ensi lubaale wo Kemosi gye yakuwa, naffe ne tutwala eyo *MUKAMA* Katonda waffe gye yatuwa? ²⁵ Ddala ddala osinga Balaki mutabani wa Zipoli kabaka wa Mowaabu? Yali akaayanyizza Isirayiri wadde okubalwanyisa? ²⁶ Isirayiri emaze emyaka ebikumi bisatu mu Kesuboni n'ebyalobyayo, ne mu Aloweri n'ebyalobyayo, ne mu bibuga byonna ebiri ku lubalama lwa Alunoni. Kiki ekyabalobera okubyeddiza mu kiseera ekyo?

²⁷ Kaakano sirina kye nkusobezza naye ggwe onnumbye okulwana nange. Kale *MUKAMA*, Omulamuzi, leero alamule wakati w'abaana ba Isirayiri n'abaana ba Amoni."

²⁸ Naye kabaka w'abaana ba Amoni n'atassaayo mwoyo ku bubaka Yefusa bwe yamutumira.

²⁹ Awo Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda n'ajja ku Yefusa; Yefusa n'asomoka Gireyaadi ne Manase, n'ayita ne mu Mizupa eky'e Gireyaadi, era mu Mizupa eky'e Gireyaadi gye yava okulumba abaana ba Amoni.

³⁰ Yefusa ne yeeyama eri *MUKAMA* Katonda ng'agamba nti, "Bw'onogabula abaana ba Amoni mu mukono gwange, ³¹ ekintu kyonna ekirifuluma mu nzigi z'ennyumba yange nga nkomyewo mu buwanguzi, ne kinyaniriza nga nva mu baana ba Amoni, ndikiwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*."

³² Awo Yefusa n'alumba abaana ba Amoni n'abalwanyisa, era *MUKAMA* Katonda n'abagabula mu mukono gwe. ³³ N'abakuba okuva ku Aloweri okutuuka e Minnisi, bye bibuga amakumi abiri, n'okutuukira ddala ku Aberukeramimu; n'abakubira ddala era abaana ba Isirayiri ne bawangulira ddala abaana ba Amoni.

³⁴ Awo Yefusa bwe yakomawo e Mizupa mu maka ge, laba muwala we n'ajja okumukulisaayo ng'akuba ebitaasa era ng'amuzinira. Ye mwana yekka gwe yalina. ³⁵ Yefusa bwe yamulaba, n'ayuzza engoye ze, n'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Zinsaze muwala wange. Onnakuwazizza nnyo, era ondeetedde ennaku, kubanga neeyama eri *MUKAMA* Katonda, so siyinda kukimenyayo."

³⁶ Awo muwala we n'amugamba nti, "Kitange weeyama eri *MUKAMA*. Kola ekyo kye weeyama eri *MUKAMA* Katonda, kubanga awooledde eggwanga ku balabe bo, abaana ba Amoni." ³⁷ N'agamba kitaawe nti, "Nkusaba ekintu kimu kyokka, onzikirize njende ne mikwano gyange mu nsozi okumala emyezi ebiri, ne kaabireko kubanga ndi mbeerera."

³⁸ N'amugamba nti, "Genda." N'agenda n'amala emyezi ebiri mu nsozi ng'ali ne bawala banne nga yeekaabirako olw'okuba yali mbeerera. ³⁹ Oluvannyuma lw'emyezi ebiri, omuwala n'akomawo eri kitaawe, era kitaawe n'amuwaayo, nga bwe yeeyama. Yali muwala mbeerera.

Era okwo kwe kwava empisa mu Isirayiri ⁴⁰ okuva mu biro ebyo, nti abawala mu Isirayiri bajjukira

muwala wa Yefusa Omugireyaadi okumala ennaku nnya buli mwaka.

¹² Abasajja ba Efulayimu ne bayitibwa okusomoka okulaga mu Zafoni. Ne bagamba Yefusa nti, "Lwaki wagenda okulwanyisa abaana ba Amoni, n'otatuyita kugenda naawe? Tugenda kukwokera mu nnyumba yo."

² Yefusa n'abaddamu nti, "Nze n'abantu bange twatawaana nnyo okulwanyisa abaana ba Amoni, era nabakoowoola mujje mutubeere, naye temwajja kutubeera kuva mu mukono gwabwe. ³ Bwe nalaba nga temuzze kutubeera, ne nteeka obulamu bwange mu ngalo zange, ne nsomoka okulwana n'abaana ba Amoni, era *MUKAMA* Katonda n'abagabula mu mukono gwange. Kaakano kiki ekibaleeta gye ndi okulwana nange leero?"

⁴ Awo Yefusa n'akurijaanya abantu b'e Gireyaadi bonna, ne balwanyisa Efulayimu. Abasajja ab'e Gireyaadi baabalwanyisa kubanga Efulayimu baayogera nti, "Mmwe muli bakyewaggula ba Efulayimu ab'e Gireyaadi, wakati mu Efulayimu ne mu Manase." ⁵ Ab'e Gireyaadi ne bawamba ebifo bya Yoludaani okusomokerwa okutuuka mu Efulayimu, era bwe waabangawo ku bakomawo aba Efulayimu eyayagalanga okusomoka, abasajja ab'e Gireyaadi nga bamubuuza nti, "Oli Mwefulayimu?" ⁶ Bwe yeegananga, nga bamugamba ayogere nti, "Shibbolesi." Bwe yayogeranga nti, "Sibbolesi," kubanga teyayinzanga kukyogera bulungi, ng'akwatibwa era ng'attibwa awo awasomokerwa ku Yoludaani. Mu biro ebyo, mu Efulayimu ne mu faamu abantu emitwalo ena mu enkumi bbiri.

⁷ Awo Yefusa n'alamula Isirayiri okumala emyaka mukaaga. Yefusa Omugireyaadi n'afa, n'aziikibwa mu kimu ku kibuga bya Gireyaadi.

Okufuga kwa Ibuzaani ne Eroni ne Abudoni

⁸ Oluvannyuma lwa Yefusa, Ibuzaani ow'e Besirekemu ¹ n'alamula Isirayiri. ⁹ Yalina abaana aboobulenzii amakumi asatu, n'abaana aboobuwala amakumi asatu. Bawala be n'abafumbiza abantu abataali ba kika kye, ne batabani be n'abawasiza abawala abataali ba kika kye. N'akulembera Isirayiri okumala emyaka musanvu. ¹⁰ Ibuzaani n'afa, n'aziikibwa mu Besirekemu.

¹¹ Oluvannyuma lwa Ibuzaani, Eroni Omuzebbulooni, n'alamula Isirayiri okumala emyaka kkumi. ¹² Eroni Omuzebbulooni n'afa, n'aziikibwa mu Ayalooni mu nsi ya Zebbulooni.

¹³ Awo oluvannyuma lwa Eroni, Abudoni mutabani wa Kereri Omupirasoni n'alamula Isirayiri. ¹⁴ Yalina abaana aboobulenzii amakumi ana, n'abazzukulu amakumi asatu abeebagalanga endogoyi nsanvu. Yalamula Isirayiri okumala emyaka munaana.

¹⁵ Abudoni mutabani wa Kireri Omupirasoni n'afa,

¹ Besirekemu oyo si ye Besirekemu wa Yuda. Ekibuga ekyo kyali mu kitundu eky'e Zebbulooni.

n'aziikibwa mu Pirasoni mu nsi ya Efulayimu, mu nsi ey'Abamaleki ey'ensozi.

Okuzaalibwa kwa Samusooni

13 Awo abaana ba Isirayiri ne beeyongera okokola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*. *MUKAMA* kyeyava abagabula mu mukono gw'Abafirisuuti okumala emyaka amakumi ana. ² Ne wabaawo omusajja ow'e Zola, ow'omu kika ky'Abadaani, erinnya lye Manowa, eyalina mukazi we nga mugumba. ³ Malayika wa *MUKAMA* Katonda n'alabikira omukazi n'amugamba nti, "Laba, kaakano, oli mugumba era atazaalanga ku mwana, naye oliba olubuto n'ozala omwana wabulenzizi. ⁴ Laba nga tonywa envinnyo, newaakubadde ekitamiiiza kyonna, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. ⁵ Kubanga, laba, oliba olubuto n'ozala omwana wabulenzizi, era tamwebwangako nviiri, kubanga omulenzizi aliba Muwonge wa Katonda ng'akyali mu lubuto lwa nnyina, era yalitanula okulokola Isirayiri okuva mu mukono gw'Abafirisuuti."

⁶ Awo omukazi n'agenda n'ategeeza bba, ng'agamba nti, "Omusajja wa Katonda yandabikidde mu kifaananyi kya malayika wa Katonda, era natidde nnyo. Simubuuzizza gy'avudde, ate era naye tambulidde linyina lye. ⁷ Wabula yanjambye nti, 'Laba oliba olubuto era olizaala omwana wabulenzizi. Tonywanga envinnyo newaakubadde ekitamiiiza kyonna, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. Kubanga omulenzizi aliba Muwonge eri Katonda ng'akyali mu lubuto lwa nnyina, era bw'atyo bw'aliba ennaku ez'obulamumu bwe zonna."

⁸ Awo Manowa ne yeegayirira *MUKAMA* Katonda ng'agamba nti, "Ayi Mukama wange, omusajja wa Katonda gwe watutumidde, akomewo. Ajje atuyigirize kye tuteekwa okukolera omulenzizi anaatuzaalirwa."

⁹ Katonda n'awulira eddobozi lya Manowa, malayika wa Katonda n'akomawo eri omukazi, n'amusanga mu nnimiro, naye nga Manowa bba tali naye. ¹⁰ Awo omukazi n'ayanguwa n'adduka n'ategeeza bba ng'agamba nti, "Laba omusajja eyandabikira olulala azze."

¹¹ Manowa n'agolokoka n'agoberera mukazi we. Bwe yatuuka awali omusajja n'amugamba nti, "Ggwe musajja eyayogera eri mukazi wange?" Malayika n'amuddamu nti, "Ye nze." ¹² Manowa n'amubuuzza nti, "Ebigambo byo bwe birituukirira, biragiro ki bye tuligoberera nga tukuza omulenzizi?" ¹³ Malayika wa *MUKAMA* Katonda n'addamu Manowa nti, "Ebyo byonna bye nagamba mukazi wo atekwa okubikola."

¹⁴ Mukazi wo tateekwa kulya kibala ekiva mu zabbibu, newaakubadde okunywa envinnyo, newaakubadde okunywa ekitamiiiza, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. Ateekwa okukola buli kintu kye namulagira." ¹⁵ Awo Manowa n'agamba malayika wa *MUKAMA* Katonda nti, "Sigala wano naffe, tukuteekere-teekere akabuzi akato." ¹⁶ Malayika wa *MUKAMA* Katonda

da n'agamba Manowa nti, "Ne bwe nnaasigala nammwe, sijja kulya ku mmere yammwe. Wabula bwe munaateekateeka ekiweebwayo ekyokebwa, mukiweeyo eri *MUKAMA*." Mu kiseera ekyo Manowa teyamanya nga gwe yali ayogera naye yali malayika wa *MUKAMA*. ¹⁷ Awo Manowa n'abuuzza malayika wa *MUKAMA* Katonda nti, "Erinnya lyo ggwe ani, ekigambo ky'oyogedde bwe kirituukirira tulyoke tukuseemu ekitiibwa?"

¹⁸ Malayika wa n'amuddamu nti, "Obuuliza ki erinnya lyanze? Lisukka okutegeera." ¹⁹ Awo Manowa n'addirira akabuzi akato, n'ekiweebwayo eky'empempe, n'abiwaayo nga ssaddaaka ku lwazi eri *MUKAMA* Katonda. *MUKAMA* n'akola eky'ekyewuunyo nga Manowa ne mukazi we balaba. ²⁰ Omuliro bwe gwava mu Kyoto okugenda eri eggulu, malayika wa *MUKAMA* Katonda n'akkira mu muliro gw'ekyoto. Manowa ne mukazi we bwe baamulaba, ne bagwa wansi ne bavuunama ng'obwenyi bwabwe butuukira ddala ku ttaka. ²¹ Malayika wa *MUKAMA* bw'ataddayo kweraga gye bali, Manowa ne mukazi we ne bategeera ng'abadde malayika wa *MUKAMA* Katonda.

²² Manowa n'agamba mukazi we nti, "Tugenda kuba kubanga tulabye Katonda." ²³ Naye mukazi we n'amugamba nti, "Singa *MUKAMA* Katonda yabadde wa kututta, teyandisiimye kiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo eky'empempe okuva gye tuli, newaakubadde okutulaga ebintu bino byonna, wadde okutegeezza kino."

²⁴ Awo omukazi n'azaala omwana wabulenzizi, n'amutuuma Samusooni. Omwana n'akula, *MUKAMA* Katonda n'amuwa omukisa. ²⁵ Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda n'atandika okukolera mu Samusooni ng'ali mu Makanedani ekiri wakati w'e Zola ne Esutaoli.

Samusooni Awasa

14 Awo Samusooni n'aserengeta e Timuna ¹ n'alaba omukazi mu bawala ab'Abafirisuuti. ² N'addayo eka, n'ategeeza kitaawe ne nnyina ng'agamba nti, "Nalabye omukazi ku bawala ab'Abafirisuuti mu Timuna. Kale mumumpasize kaakano."

³ Awo kitaawe ne nnyina ne bamugamba nti, "Tewali mukazi n'omu mu baganda bo newaakubadde mu Bantu bange gw'oyinza kuwasa, olyoke ogende ofune omukazi okuva mu Bafirisuuti abatali bakomole?"

Naye Samusooni n'addamu kitaawe nti, "Mpasiza oyo kubanga ye gwe nsiimye." ⁴ Kitaawe ne nnyina tebamanyanya ekyo nga kyava eri *MUKAMA* Katonda, kubanga *MUKAMA* yali anoonya ensonga ku Bafirisuuti. Mu biro ebyo Abafirisuuti be baafuganga Isirayiri. ⁵ Awo Samusooni ne kitaawe ne nnyina ne bagenda e Timuna. Bwe baali basemberedde ennimiro z'emizabbibu egy'omu Timuna, empologoma ento n'ewuluguma nga

¹ Timuna kyali kibuga mu Ddaani (Yos 19:43). Abafirisuuti baateranga okukibeeramu ng'Abayisirayiri tebannakiwambira ddala

¹³ Ne bamuddamu nti, “Tukkiriziganyizza. Tujja kukusiba busibi, tukuweeyo mu mukono gwabwe, naye tetujja kukutta.” Ne bamusiba emiguwa ebiri emiggya ne bamuggyayo mu mpuku. ¹⁴ Bwe yali aseemberera Leki Abafirisuuti ne bajja gy’ali nga baleekaana. Awo Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda n’amukkako, emiguwa egyali gimusibye emikono ne giba ng’obugooogwa obwokeddwa omuliro, ne gisumu-lukuka okuva ku mikono gye. ¹⁵ N’alaba oluba lw’endogoyi olutannavunda, n’alukwata, n’akuba abasajja lukumi.

¹⁶ Samusooni n’alyoka ayogera nti, “Nkozesezza oluba lw’endogoyi okukola entuumu bbiri; nkozesezza oluba lw’endogoyi okutta abasajja lukumi.”

¹⁷ Bwe yamala okwogera ekyo, n’akanyuga oluba n’alusuula, ekifo ekyo n’akituuma Lamasuleki.

¹⁸ N’alumwa nnyo ennyonta, n’akabira *MUKAMA* Katonda ng’agamba nti, “Omuuddu wo omuwadde obuwanguzi olw’amaanyi; ne kaakano nfe, ngwe mu mukono gw’abatali bakomole?” ¹⁹ Katonda n’akola ekinnya mu Leki, ne muvaamu amazzi, kwe yanywa n’addamu amaanyi, n’aba mulamu. Ekifo ekyo kyeyava akituuma Enkakkole, era kikyaliyo mu Leki n’okutuusa leero.

²⁰ Samusooni n’akulembera Isirayiri mu biro by’Abafirisuuti, okumala emyaka amakumi abiri.

Samusooni ne Derira

16 Samusooni n’alaga e Gaza n’alabayo omukazi malaaya, n’ayingira gy’ali. ² Awo abantu ab’e Gaza ne bategeezebwa nga Samusooni bw’ali mu kifo ekyo. Ne bamuzingiza ne bamuteegera ku wankaaki w’ekibuga ekiro kyonna. Ne basirikirira ekiro kyonna nga bagamba nti, “Obudde bwe bunaaba nga bunaat-era okukya tunaamutta.”

³ Naye Samusooni ne yeebaka okutuusa ettumbi, n’agolokoka mu ttumbi, n’akwata enzigi ebbiri eza wankaaki w’ekibuga, n’emifuubeeto gyombi, n’abisimbula okuva mu bifo byabyo, n’agyawo n’ekisiba, n’abiteeka ku bibegaabega bye n’abitwala ku ntikko y’olusozi olutunuulidde Kebbulooni.

⁴ Awo oluvannyuma lw’ebyo n’aganza omukazi mu kiwonvu ky’e Soleki, erinnya lye Derira. ⁵ Abakulembeze b’Abafirisuuti ^I ne bagenda gy’ali ne bamugamba nti, “Musendesende olabe amaanyi ge amangi mwe gasibuka, tulyoke tusinziire okwo okumusobola, tumusibe tumujeeze. Naffe tulikuwa buli omu ku ffe, ebitundu bya ffeeza lukumi mu kikumi ^{II}.”

⁶ Awo Derira n’agamba Samusooni nti, “Kaakano mbuulira amaanyi go amangi mwe gasibuka, era n’ekiyinza okukusiba okukujeeza.” ⁷ Samusooni n’amugamba nti, “Bwe bansiba enkolokolo embisi mu-

^I Abafirisuuti baabeeranga mu bibuga bitaano, buli kimu nga kirina omukulembeze waakyo. ^{II} ze kilo nga kkumi na ssatu

sanvu, ezitakaze, olwo nnaanafuwa ne mbeera ng’omuntu omulala yenna.”

⁸ Abakulembeze b’Abafirisuuti ne baleetera omukazi enkolokolo musanvu embisi ezitakaze, n’azimusibya. ⁹ Waaliwo abasajja abaali beekwese mu kisenge omwo omukazi mwe yali. Awo omukazi n’akoowoola Samusooni ng’agamba nti, “Samusooni Abafirisuuti bakuguddeko.” N’akutula enkolokolo, ng’omuntu bwe yandikutudde omuguwa oguyise mu muliro. Bwe kityo ensibuko y’amaanyi ge n’etazuulibwa.

¹⁰ Awo Derira n’agamba Samusooni nti, “Laba, onduulidde, era onnimbye. Kaakano mbuulira ekiyinza okukusiba.” ¹¹ N’amugamba nti, “Bwe bansibya emiguwa emiggya egitakozesebwangako, nnaanafuwa, ne mbeera ng’omuntu omulala yenna.” ¹² Awo Derira n’addirira emiguwa emiggya, n’amusiba, nga mu kisenge mulimu abasajja abeekwese. N’alyoka amukoowoola ng’agamba nti, “Samusooni, Abafirisuuti bakuguddeko.” N’agyeikutulako ku mikono ng’ewuzi.

¹³ Awo Derira n’agamba Samusooni nti, “Okutuusa kaakano onduulidde era onnimbye. Mbuulira ekiyinza okukusiba.” N’amugamba nti, “Bw’onooluka emivumbo musanvu egiri ku mutwe gwange, n’engoye, n’obinyweza nzija kunafuwa, mbeere ng’omuntu omulala yenna.”

N’aluka emivumbo omusanvu egy’ali ku mutwe gwe, n’engoye, ¹⁴ n’abinyweza n’olubambo. N’amukoowoola ng’agamba nti, “Samusooni Abafirisuuti bakuguddeko.” N’agolokoka okuva mu tulo, ne yeetakuluzi ku lubambo lw’omuti ogulukirwako n’engoye ezirukid-dwa.

¹⁵ Awo Derira n’amugamba nti, “Oyinza otya okugamba nti onjagala, ate ng’omutima gwo teguli nange? Gino emirundi esatu onduulidde, n’oton-tegeeza amaanyi go amangi mwe gasibuka.”

¹⁶ Bw’atyo omukazi n’amusendasendanga n’ebigambo bye ennaku zonna ng’amubuuza okutuusa lwe yamwetamwa.

¹⁷ Awo Samusooni n’amubuulira ebyali ku mutima gwe byonna. N’amugamba nti, “Simwebwangako nviiri, kubanga ndi muwonge eri Katonda okuva mu lubuto lwa mmange. Bwe mwebwako enviiri, olwo amaanyi gange gananvaako, ne nnaafuwa, ne mbeera ng’omuntu omulala yenna.”

¹⁸ Awo Derira bwe yalaba ng’amutegeezezza byonna ebyali ku mutima gwe, n’atumira abakulembeze b’Abafirisuuti ng’agamba nti, “Mukomeewo omulundi guno gwokka, kubanga yantegeezezza ebiri mu mutima gwe byonna.” Awo Abafirisuuti ne bakomawo nga baleese ezaabu. ¹⁹ N’amwebasa ku maviivi ge, n’ayita omusajja n’amumwa emivumbo omusanvu egyali ku mutwe gwe, n’atandika okujeeza, amaanyi ge ne gamuvaako. ²⁰ N’amukoowoola ng’agamba nti, “Samusooni, Abafirisuuti bakuguddeko.” N’agolokoka okuva mu tulo ng’agamba nti, “Nzija kwetakkuluzi njjende

nga bulijjo." Naye teyamanya nga *MUKAMA* Katonda amulese.

²¹ Awo Abafirisuuti ne bakwata Samusooni, ne bamuggyamu amaaso, ne bamuserengesa e Gaza nga musibe mu njegere ez'ekikomo, ne bamuteeka mu kkomera mu nnyumba omuseerebwa obuwunga.

²² Kyokka bwe yamala okumwebwa, enviiri ze ne zitandika okumera.

²³ Awo abakulembeze b'Abafirisuuti ne bakunjaana okuwaayo ssaddaaka eri lubaale waabwe Dagoni ^I, nga bwe basanyuka. Ne boogera nti, "Lubaale waffe agabudde Samusooni omulabe waffe mu mukono gwaffe." ²⁴ Abantu bwe baalaba Samusooni, ne baten-dereza lubaale waabwe nga bwe boogera nti,

"Lubaale waffe agabudde omulabe waffe mu mukono gwaffe, oyo eyazikiriza ensi yaffe, n'atta bangi ku ffe."

²⁵ Awo bwe baasanyuka ennyo, ne bawowoggana nga bwe bagamba nti, "Mutuyitire Samusooni atusanyuseemu."

Ne baleeta Samusooni abasanyuseemu, nga bamuggya mu kkomera. Ne bamuyimiriza wakati w'empagi.

²⁶ Awo Samusooni n'agamba omuweereza eyali amukutte ku mukono nti, "Leka nkuate ku mpagi ezivaniridde essabo, nsobole okuzeesigama." ²⁷ Mu ssabo mwalimu ekibiina kinene eky'abasajja n'abakazi nga mulimu n'abakulembeze bonna ab'Abafirisuuti. Ne waggulu ku kasolya kwaliko abantu ng'enkumi ssatu abaali batunuulira Samusooni ng'abasanyusaamu.

²⁸ Awo Samusooni n'asaba eri *MUKAMA* ng'agamba nti, "*MUKAMA* Katonda onzujukire kaakano, ompe amaanyi. Omulundi guno gwokka, ayi Katonda mpalane eggwanga ku Bafirisuuti olw'amaaso gange abiri."

²⁹ Samusooni n'akwata empagi zombi ezaali wakati mu ssabo we yali ayimiridde, n'azeesigamako, omukono gwe ogwa ddyo nga guli ku mpagi emu, n'omukono ogwa kkono nga guli ku ndala. ³⁰ Samusooni n'ayogera nti, "Leka nfiire wamu n'Abafirisuuti." N'asindika n'amaanyi ge gonna, essabo ne ligwa ku bakulembeze, n'abantu bonna abaalimu naye, era n'atta bangi mu kufa kwe okusinga ne be yatta nga mula-mu.

³¹ Awo baganda be n'ennyumba yonna eya kitaawe ne bagenda ne baggyayo omulambo gwe, ne bagutwala ewaabwe, ne bamuziika mu ntaana ya kitaawe Manowa eyali wakati w'e Zola ne Esutaoli. Yali akulembedde Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri.

Mikka n'Ebifaananyi bye Ebyole

17 Waaliwo omusajja eyabeeranga mu nsi ey'ensozi Efulayimu, erinnya lye Mikka. ² N'agamba

I Dagoni ye yali lubaale w'Abafirisuuti omukulu. Erinnya Dagoni mu Lwebbulaniya litegeeza empeke. Noolwekyo yali lubaale w'ebimera. Lubaale oyo yakolebwa mu kifaananyi, ekitundu nga kya muntu n'ekitundu ekirala nga kya kyannyanja.

nnyina nti, "Ebitundu bya ffeeza olukumi mu ekikumi ^{II} ebyakubulako, n'okokolima n'okolima, nga mpulira, laba, effeeza eyo nze njirina. Nze nagitwala."

Awo nnyina n'amugamba nti, "Mwana wange, *MUKAMA* Katonda akuwe omukisa."

³ Awo bwe yakomyawo ebitundu bya ffeeza ebyo olukumi mu ekikumi, eri nnyina, nnyina n'amugamba nti, "Mpaayo effeeza eno eri *MUKAMA* Katonda, okuva mu mukono gwange ku lw'omwana wange, ekolebwe-mu ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi ekisaanuuse, era ndimuzza gy'oli."

⁴ Awo bwe yazza effeeza, nnyina n'addira ebitundu ebikumi bibiri ebya ffeeza ^{III}, n'abiwa omuweesi wa ffeeza, n'abikolamu ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi ekisaanuuse. Ne biteekebwa mu nnyumba ya Mikka.

⁵ Omusajja oyo Mikka yalina essabo. N'akola efodi, n'ebifaananyi ebyole n'ayawula omu ku batabani be okuba kabona we. ⁶ Mu biro ebyo tewaaliwo kabaka mu Isirayiri, era buli muntu yakolanga nga bw'alaba.

⁷ Ne wabaawo omuvubuka ow'omu kika kya Yuda nga Muleevi, eyabeeranga mu Besirekemuyuda.

⁸ N'ava mu kibuga kya Besirekemuyuda n'atandika okunoonya gy'anaabera, n'atuuka mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu mu nnyumba ya Mikka. Wabula yali akyali ku lugendo ng'akyoonyo aw'okubeera.

⁹ Mikka n'amubuuza nti, "Ova wa?"

Omuleevi n'amuddamu nti, "Nva mu Besirekemuyuda, era nnoonya we nnyinza okubeera."

¹⁰ Mikka n'amugamba nti, "Beera nange, obeere kintange era kabona, nange ndikuwa ebitundu bya ffeeza kkumi ^{IV} ng'empeera, era ne nkuwa n'engoye n'em-mere." Omuleevi n'abeera naye. ¹¹ Awo Omuleevi n'akkiriza okubeera n'omusajja oyo, era omuvubuka n'aba gy'ali ng'omu ku batabani be. ¹² Awo Mikka n'ayawula Omuleevi, era omuvubuka oyo n'abeera kabona we n'abeera mu nnyumba ya Mikka. ¹³ Mikka n'ayogera nti, "Kaakano mmanyi nga *MUKAMA* Katonda anankoleranga ebirungi, kubanga nnina Omuleevi nga kabona wange."

Abadaani Bawamba ekibuga Layisi

18 Mu biro ebyo Isirayiri teyalina kabaka. Era mu biro ebyo ekika ky'Abadaani baali banoonya ekifo aw'okubeera kubanga mu bika bya Isirayiri baali tebafunanga kifo kya kubeeramu ng'omugabo gwabwe. ² Kyebaava batuma abaana ba Ddaani bataano, abasajja abalwanyo, okuva mu kika kyabwe kyonna, okuva mu Zola ne mu Esutaoli, bagende bakette ensi. Ne babagamba nti, "Mugende mukebere ensi."

Ne batuuka mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu mu nnyumba ya Mikka ne basula eyo. ³ Bwe baali eyo okumpi n'ennyumba ya Mikka ne beetegereza eddo-boozu ly'omuvubuka Omuleevi, ne bakyama ne ba-

II ze kilo nga kkumi na ssatu III ze kilo nga bbiri ne desimoolo ssatu IV ze gulaamu nga kikumi mu kkumi

mubuuza nti, "Ani eyakuleeta wano? Era okola ki wano? Era lwaki oli wano?"

⁴ N'abategeeza Mikka bye yamukolera, n'abagamba nti, "Yampangisa era ndi kabona we." ⁵ Ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde, kaakano weebuuzo ku Katonda, obanga olugendo lwe tugenda luliba n'omukisa."

⁶ Awo kabona n'abaddamu nti, "Mugende mirembe, kubanga MUKAMA Katonda asiimye mugende ku lugendo lwammwe."

⁷ Awo abasajja abataano ne bava awo, ne batuuka e Layisi, ne balaba ng'abantu baayo bali mirembe ng'Abasidoni bwe baali. Baali bakkakkamu, nga balina buli kye beetaaga mu nsi, era nga beesudde akabanga n'Abasidoni, nga tewali muntu n'omu gwe bakolagana naye.

⁸ Awo abakessi bwe baddayo eri baganda baabwe e Zola n'e Esutaoli, baganda baabwe ne bababuuza nti, "Bigenze bitya?"

⁹ Ne baddamu nti, "Mugolokoke, tubalumbe. Tula-bye ensi, era laba, nga nnungi nnyo. Temuyinza butaganda. Temulwa, tugende tulye ensi." ¹⁰ Bwe mulituka eyo muliraba abantu abakkakkamu ababeera mu nsi engazi, Katonda gy'atadde mu mukono gwammwe, era nsi erimu buli kintu omuntu kye yee-taaga."

¹¹ Awo ekika ky'Abadaani ne basitula okuva e Zola n'e Esutaoli, abasajja lukaaga nga balina ebyokulwanyisa. ¹² Ne bagenda ne basiisira okumpi ne Kiriyasuyalimu mu Yuda. Ekifo ekyo ne bakituuma Makedani era kye kiyitibwa n'okutuusa leero. ¹³ Ne bava awo ne balaga mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ne batuuka ku nnyumba ya Mikka.

¹⁴ Abasajja abataano abaagenda okuketta ensi ya Layisi ne bagamba baganda baabwe nti, "Mumanyi nga mu nnyumba zino mulimu Efodi n'ebifaananyi ebyole n'ekifaananyi ekisaanuuse? Kale nno mukole kye mugwanira okukola." ¹⁵ Ne bakyama ne bagenda mu nnyumba y'omuvubuka Omuleevi eyali ewa Mikka ne bamulamusa. ¹⁶ Abasajja olukaaga nga balina ebyokulwanyisa byabwe ne bayimirira ku mulyango.

¹⁷ Awo abasajja abataano abaagenda okuketta ne bayingira ne baggyamu ekifaananyi ekyole, ne Efodi, ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekisaanuuse, nga kabona n'abasajja olukaaga nga balina ebyokulwanyisa byabwe bayimiridde ku mulyango.

¹⁸ Abasajja bwe bayingira mu nnyumba ya Mikka okuggyamu ekifaananyi ekyole, ne Efodi, ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekisaanuuse, kabona n'ababuuza nti, "Mukola ki?" ¹⁹ Ne bamuddamu nti, "Sirika tonyega. Jjangu naffe obeere kitaffe era kabona waffe. Kiki ekisinga, ggwe okuba kabona w'ennyumba y'omuntu omu, oba okuba kabona w'ekika kya Isirayiri?" ²⁰ Kabona n'asanyuka, n'atwala Efodi ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekyole n'agenda nabo. ²¹ Ne babaako we bakyama ne

balekayo abaana baabwe abato n'ebisolo byabwe n'ebintu byabwe. Ne bagenda mu maaso.

²² Bwe batambulako akabanga okuva ku nnyumba ya Mikka, abasajja abaabeeranga mu nnyumba eziriraanye ennyumba ya Mikka ne bakunjaana ne bawondera abaana ba Ddaani. ²³ Bwe baali babakoowoola, abaana ba Ddaani ne bakyuka ne batunuulira Mikka ne bamubuuza nti, "Mutukoowoolera ki?" ²⁴ N'abaddamu nti, "Mututte balubaale bange be neekolera, ne kabona. Kiki kye nsigazza? Muyinza mutya okumbuuza kye mbadde?"

²⁵ Abaana ba Ddaani ne bamuddamu nti, "Sitwagala kuwulira ddooboozi lyo, si kulwa ng'abasajja abakambwe abali mu ffe bakulumba n'ofiirwa obulamu bwo n'obw'abo ab'omu nnyumba yo." ²⁶ Awo abaana ba Ddaani ne beetambulira. Awo Mikka bwe yalaba nga bamuyinze amaanyi, n'akyuka n'addayo ewuwe.

²⁷ Ne batwala ebintu Mikka bye yali akoze, ne kabona gwe yalina, ne batuuka e Layisi omwali abantu abakkakkamu abatamanyiridde, ne bakilumba ne batata abantu baamu n'ekitala, n'ekibuga ne bakikumako omuliro. ²⁸ Tewaaliwo eyajja okubataasa kubanga ne Sidoni kyali wala n'ekibuga ekyo, ate nga tebalina nkolagana na muntu yenna. Ekibuga kyali mu kiwonvu ekiriraanye Besulekoku.

Abaddaani ne bazimba buto ekibuga ne babeera omwo. ²⁹ Ekibuga ne bakikyusa erinnya okuva ku Layisi lye kyayitibwanga olubereberye ne bakituuma Ddaani, ng'erinnya lya Ddaani jjajjaabwe eyazaalibwa Isirayiri bwe lyali. ³⁰ Awo abaana ba Ddaani ne beeterawo ekifaananyi ekyole, ne balonda Yonasaani mutabani wa Gerusomu, muzzukulu wa Musa, ne batabani be okuba bakabona eri ekika ky'Abadaani okutuusa ensi lwe yawambibwa. ³¹ Ne bassaawo ebifaananyi ebyole Mikka bye yali yeekoledde, ebbanga lyonna ennyumba ya Katonda we yabeerera mu Siiro.

Omuleevi ne mukazi we

19 Awo mu biro ebyo tewaali kabaka mu Isirayiri. Ne wabaawo Omuleevi eyabeeranga mu kya-lo mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu eyawasa omukazi mu Besirekemu mu Yuda. ² Naye mukazi we oyo n'ataba mwesigwa n'anoba ku bba, n'addayo mu nnyumba ya kitaawe e Besirekemu mu Yuda n'amalayo emyezi ena. ³ Bba n'agolokoka n'agenda n'omuweereza we n'endogoyi bbiri okwogera ne mukazi we amukomye-wo. Omukazi n'amutwala mu nnyumba ya kitaawe era kitaawe w'omuwala bwe yamulaba n'asanyuka era n'amwaniriza. ⁴ Awo mukoddomi we, kitaawe w'omuwala n'amuwaliriza asigaleyo ennaku ssatu. Ne balya ne banywa ne basula eyo.

⁵ Awo ku lunaku olwokuna ne bagolokoka mu makya, Omuleevi ne yeeteekateeka okugenda. Kyokka kitaawe w'omuwala n'agamba mukoddomi we nti, "Mwesanyuse mumale okulya ku mmere, mulyoke mu-

gende.”⁶ Ne batuula ne balya era ne banywa bonna wamu. Kitaawe w’omuwala n’agamba omusajja nti, “Kaakano kkiriza osule, omutima gwo gusanyukeko.”⁷ Omusajja bwe yagolokoka okugenda, mukoddomi we n’amuwaliriza okusigala era n’asula ekiro ekyo.⁸ Ku lunaku olwokutaano, bwe yagolokoka mu makya okugenda, kitaawe w’omuwala n’amugamba nti, “Weesanyuse kaakano. Ojjira weesanyusa okutuusa obudde lwe bunaawungeera.” Ne balya bonna wamu.⁹ Omusajja bwe yagolokoka okugenda ne mukazi we n’omugole we, mukoddomi we kitaawe w’omuwala n’amugamba nti, “Laba, kaakano obudde buzibye. Sula obudde buyise. Sigala wano weesanyuse, onoogolokoka enkya n’odayo ewuwo.”¹⁰ Naye omusajja n’atakkiriza. N’asitula n’agenda ne mukazi we, n’endogoyi ze zombi nga zeetisse, ku luuyi olw’e Yebusi, ye Yerusaalemi.

¹¹ Bwe baali bali kumpi ne Yebusi, n’obudde nga buyise, omuweereza n’agamba mukama we nti, “Jjangu tukyame tuyingire mu kibuga kino eky’Abayebusi tusule omwo.”¹² Mukama we n’amuddamu nti, “Tetuukyame kuyingira mu kibuga ky’abatali baana ba Isirayiri, eky’abannaggwanga. Tujja kweyongerayo tulage e Gibe.”¹³ N’agamba omuweereza we nti, “Tusemberere ekimu ku bifo ebyo, tusule e Gibe oba mu Laama.”¹⁴ Ne beeyongerayo. Enjuba n’egwa nga basemberera Gibe eky’Benyamini.¹⁵ Ne bakyama eyo mu Gibe, gye baba basula. Ne balaga mu kifo ekigazi eky’ekibuga ne batuula eyo, kyokka ne wataba muntu n’omu eyajja okubatwala ewuwe.

¹⁶ Era laba, ne wajja omusajja omukadde eyali ava ku mirimu gye egy’omu nnimiro akawungeezi, ng’asibuka mu nsi ey’ensozi eya Efulayimu, ng’abeera mu Gibe. Abantu b’e Gibe baayitibwanga Babenyamini.¹⁷ N’ayimusa amaaso ge n’alaba omusajja omutam-buze, ng’ali mu kifo ekigazi eky’ekibuga. Omusajja n’amubuuza nti, “Ova wa era olaga wa?”¹⁸ N’amuddamu nti, “Nva mu Besirekemu mu Yuda, ndaga mu byalo eby’ensi ey’ensozi eya Efulayimu gye mbeera. Nva mu Besirekemu mu Yuda, nzirayo mu nnyumba ya MUKAMA, naye tewali anyannirizza mu nnyumba ye.”¹⁹ Wabula nnina essubi n’emmere ey’endogoyi zange, ate naffe abaweereza bo tulina emmere ne wayini ebitumala nze, n’omuweereza wo omukazi, n’omuvubuka.²⁰ Omusajja omukadde n’abagamba nti, “Mbanirizza ewange mwenna. Temwetaaga kusula mu kifo ekigazi eky’ekibuga.”²¹ Awo n’abatwala mu nnyumba ye, n’alisa endogoyi ze, ne banaaba ku bigere¹, ne balya, ne banywa.

²² Awo bwe baali nga beesanyusaamu, laba, abasajja ab’omu kibuga ekyo, abaana ab’obutali butuukirivu ne bazingiza ennyumba nga bwe bakoona oluggi. Ne bagamba nannyini nnyumba, omusajja omukadde nga

¹ Okunaaza ebigere by’omugenye kyali kikalwa kya kwaniriza, kubanga abantu mu bitundu ebyo baatambuliranga mu sapatu mu nguudo ezirimu enfuufu.

bwe bawowoggana nti, “Fulumya omusajja oyo ayingidde mu nnyumba yo, tumusiyage.”

²³ Nannyini nnyumba n’afuluma, n’abagamba nti, “Nedda mikwano gyange, temubeera bagwenyufu. Olw’okuba ng’omusajja ono azze mu nnyumba yange, temukola kintu kya buswavu bwe kityo.”²⁴ Mulaba muwala wange wuuno, mbeerera, ate n’omukazi w’omusajja naye nzija kubamuwa. Baabo mubakole kye mwagala. Naye omusajja ono temumukola kintu kya buswavu bwe kityo.”

²⁵ Naye abasajja ne bagaana okumuwaliriza. Omusajja kyeyava addira mukazi we, n’amufulumya, ne bamukwata ne bamusobyako ekiro kyonna, ne bamuta agende ng’emmambya esala.²⁶ Omukazi n’ad-dayo n’atuuka obudde nga bukya, n’agwa ku luggi lw’ennyumba, mukama we gye yali asuze, n’abeera awo okutuusa obudde bwe bwakya.

²⁷ Mukama we bwe yagolokoka mu makya, n’aggulawo enzi z’ennyumba ye n’afuluma agende ku lugendo lwe, laba, mukazi we ng’agudde mu maaso g’ennyumba, ng’emikono gye gikunukkiriza omulyango.²⁸ N’agamba mukazi we nti, “Golokoka tugende.” Kyokka ne wataba kanyego. Omusajja n’amuteeka ku ndogoyi, n’agenda ewuwe.

²⁹ Bwe yatuuka ewuwe, n’addira akambe, n’akwata mukazi we, n’amusalaalamu ebifi kkumi na bibiri, n’abiweereza mu buli kitundu eky’Isirayiri.³⁰ Awo buli muntu eyabirabangako n’agamba nti, “Ekikalwa ekiri nga kino tekikolebwanga so tekirabibwanga okuva ku lunaku abaana ba Isirayiri lwe baayambukirako okuva mu nsi y’e Misiri n’okutuusa leero. Mukirowoozeeko, mukifumiitirizeeko era tulabe eky’okukola.”

Abayisirayiri Balwana n’Ababenyamini

20 Awo abaana ba Isirayiri bonna okuva ku Ddaani okutuuka ku Beeruseba wamu n’ensi ya Gireyaadi ne bakunjaana mu maaso ga MUKAMA e Mizupa, nga bali omuntu omu.² Abakulembeze b’abantu bonna mu bika byonna ebya Isirayiri ne batuula mu bifo byabwe mu kunjaaniri ly’abantu ba Kattonda, nga bawera abaserikale abaalina ebitala, emitwalo amakumi ana.³ Awo abaana ba Benyamini ne bawulira nti Abantu ba Isirayiri bambuse e Mizupa. Abaana ba Isirayiri ne boogera nti, “Ekintu kino eky’ekivve bwe kiti, kyabaawo kitya?”

⁴ Omuleevi bba w’omukazi eyattibwa n’addamu nti, “Natuuka e Gibe eky’Benyamini, ne mukazi wange, tusule eyo.”⁵ Abasajja ab’e Gibe ne bangolokokerako mu kiro, ne bazingiza ennyumba gye twalimu, ne baagala okunzita. Kyokka ne bakwata mukazi wange ne bamusobyako n’afa.⁶ Kyenna ntwala mukazi wange ne mpeereza ebitundu bye mu buli kifo eky’omugabo gwa Isirayiri, kubanga baakola ekikalwa eky’obugwenyufu era eky’ekivve.⁷ Kaakano mmwe abaana ba Isirayiri mwenna, musaleewo eky’okukola.”

⁸ Awo abantu bonna ne bagolokoka nga bali omuntu omu, ne boogera nti, "Tewali muntu mu ffe aliddayo ewuwe. Tewali aliddayo mu nnyumba ye. ⁹ Naye kaakano ekintu kye tulikola Gibea okumulwanyisa, kwe kumukubira akalulu. ¹⁰ Abantu kkumi ku bantu kikumi okuva mu bika byonna ebya Isirayiri, n'abalala kikumi ku bantu olukumi, n'abalala lukumi ku bantu omutwalo ogumu bagende bafunire eggye ebyetaago. Eggye bwe lirituuka e Gibea eky'e Benyamini balyoke bababonereze ng'ekikolwa kyabwe eby'obugwenyufu bwe kiri, kye baakola mu Isirayiri." ¹¹ Awo abantu bonna aba Isirayiri ne bakunjaana ne baba omuntu omu, ne balumba ekibuga.

¹² Ebika bya Isirayiri ne bituma ababaka mu kika kyonna ekya Benyamini, nga babuuzza nti, "Kikolwa ki eky'ekivve ekyakolebwa wakati mu mmwe? ¹³ Kale kaakano muweeyo abasajja abaana b'ebikolwa ebitali bya butuukirivu abali mu Gibea tubatte, tuggyewo ekibi mu Isirayiri."

Naye abaana ba Benyamini ne bagaana okuwuliriza eddobozi ly'abaana ba Isirayiri. ¹⁴ Awo abaana ba Benyamini ne bakunjaanira mu Gibea nga bava mu bibuga byonna, bagende balwanyise abaana ba Isirayiri. ¹⁵ Ku lunaku olwo, abaana ba Benyamini ne bavaayo okuva mu bibuga abasajja abalina ebitala emitwalo ebiri mu kakaaga. ¹⁶ Mu bantu abo bonna mwalimu abasajja abalondemu lusantu abakozesa kkono. Buli omu ku bo yayinzanga okuteeka ejjinja mu nvumuulo ekube oluviiri, n'atasubwa.

¹⁷ Abasajja ba Isirayiri, nga totaddeeko abava mu Benyamini, ne bakunjaana abasajja abalwanyisi abasitula ebitala, emitwalo amakumi ana. ¹⁸ Abaana ba Isirayiri ne bagolokoka ne bayambuka e Beseri ne beebuza ku Katonda nga bagamba nti, "Ani ku ffe alisooka okugenda okulwanyisa abaana ba Benyamini?" *MUKAMA* n'abaddamu nti, "Yuda yalisooka."

¹⁹ Abaana ba Isirayiri ne bagolokoka mu makya ne basiisira okumpi ne Gibea. ²⁰ Abasajja ba Isirayiri ne bagenda okulwanyisa Benyamini, n'abasajja ba Benyamini ne basimba ennyiriri okulwanyisa abasajja ba Isirayiri e Gibea. ²¹ Abaana ba Benyamini ne bava mu Gibea ne batta abasajja ba Isirayiri emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu lutalo ku lunaku olwo. ²² Naye abantu bazzaamu abasajja ba Isirayiri amaanyi, ne baddayo ne basimba ennyiriri mu kifo mwe baali ku lunaku olwasooka. ²³ Awo abaana ba Isirayiri ne bambuka ne bakaabira *MUKAMA* okutuusa akawungeezi. Ne beebuza ku *MUKAMA* nti, "Tuddeyo tulwanyise baganda baffe abaana ba Benyamini?" *MUKAMA* n'abaddamu nti, "Mugende mubalwanyise."

²⁴ Ku lunaku olwokubiri Abayisirayiri ne basembera okulwanyisa Ababenyamini. ²⁵ Ababenyamini ne bavaayo ne balumba okuva e Gibea, ne batta abaana ba Isirayiri abalala omutwalo gumu mu kanaana mu lutalo ku lunaku olwo olwokubiri; Abayisirayiri abo bonna baalina ebitala.

²⁶ Awo abaana ba Isirayiri bonna n'abantu bonna, ne bambuka okulaga e Beseri, ne bakaabira *MUKAMA* Katonda ne batuula eyo mu maaso ge ne basiiba olunaku olwo okutuusa akawungeezi, lwe baawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe mu maaso ga *MUKAMA*. ²⁷ Abaana ba Isirayiri ne beebuza ku *MUKAMA* Katonda, kubanga Essanduuko ey'Endagaano ya Katonda yaliyo mu biro ebyo, ²⁸ nga Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, muzzukulu wa Aloonni yaweereza mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. Ne bamwebuuzzaako nga bagamba nti, "Tuddeyo tulumbe baganda baffe abaana ba Benyamini oba tetuddayo?" *MUKAMA* n'abaddamu nti, "Mugende kubanga enkya nzija kubagabula mu mukono gwammwe."

²⁹ Awo Abayisirayiri ne bateegera ku njuyi zonna eza Gibea. ³⁰ Ku lunaku olwokusatu abaana ba Isirayiri ne bambuka okulwanyisa abaana ba Benyamini ne basimba ennyiriri nga boolekedde Gibea ng'olulala. ³¹ Abaana ba Benyamini ne bavaayo okubalwanyisa ne basikirizibwa okuva mu kibuga, ne batandika okukuba n'okutta ng'olulala, nga bava ku luguudo olumu okudda e Beseri, ne ku lulala oludda e Gibea mu nnimiro. Ne batta abasajja Abayisirayiri ng'amakumi asatu.

³² Abaana ba Benyamini bwe baagambanganga nti, "Tubawangula nga luli bwe kyali ku mulundi ogwasooka," Abayisirayiri bo ne beeteesa nti, "Tuddeyoko emabega, tubasikirize okubaggya mu kibuga badde mu nguudo." ³³ Abasajja bonna aba Isirayiri ne bava mu nnyiriri zaabwe mu bifo byabwe, ne badda e Baalutamali. Abayisirayiri abaateega ne bafubutuka okuva mu bifo byabwe mu ttale erya Gibea. ³⁴ Awo abasajja omutwalo gumu abaalondebwa okuva mu Isirayiri yonna, ne balumba Gibea ne waba okulwana okw'amaanyi, Ababenyamini ne batamanya nti akabi kabajjidde. ³⁵ Awo *MUKAMA* Katonda n'awangula Benyamini mu maaso ga Isirayiri, era ku lunaku olwo abaana ba Isirayiri ne batta Ababenyamini bonna abaalina ebitala, abasajja emitwalo ebiri mu enkumi ttaano mu kikumi. ³⁶ Abaana ba Benyamini ne balaba nga bakubiddwa.

Abasajja ba Isirayiri ne bakolera Ababenyamini ekkubo, nga bo Abayisirayiri beesize abateezi be baali batadde okumpi ne Gibea. ³⁷ Abaali bateeze ne badduka ne beesogga mu Gibea, ne basaasaana ne batta abaakirimu bonna. ³⁸ Abasajja ba Isirayiri baali balaanya n'abaateega nti abateezi bwe banaanyoosa omukka omungi mu kibuga, ³⁹ abasajja ba Isirayiri abali mu ddwaniro banaakyuka. Mu kiseera ekyo Ababenyamini baali batanudde okukuba n'okutta abasajja ba Isirayiri ng'amakumi asatu, nga luli olwasooka.

Ne bagamba nti, "Ddala ddala tubawangudde nga mu lutalo luli olwasooka." ⁴⁰ Naye omukka bwe gwatandika okunyooka, ekibuga kyonna nga kigya, Ababenyamini ne bakyuka okutunula emabega, laba,

ng'ekibuga kyonna kikutte omuliro. ⁴¹ Abasajja ba Isirayiri ne babakyukira. Abasajja ba Benyamini ne batya bwe baalaba ng'akabi kabajjidde. ⁴² Kyebaava badduka abasajja ba Isirayiri nga baddukira mu ddungu, kyokka olutalo ne lubayinza. Buli eyadduka okuva mu bibuga n'afiira wamu nabo. ⁴³ Abayisirayiri ne bazingiza Ababenyamini, ne babagoba okutuukira ddala ku buvanjuba bw'e Gibea we butandikira. ⁴⁴ Abasajja abalwanyi abazira Ababenyamini abaafa baali omutwalo gumu mu kanaana. ⁴⁵ Ababenyamini bwe baddukira mu ddungu nga boolekedde olwazi lwa Limoni, Abayisirayiri ne batta enkumi ttaano ku bo. Abayisirayiri ne bongera okubagobera ddala okutuuka e Gidomu, era n'eyo ne battirayo abasajja enkumi bbiri.

⁴⁶ Bwe batyo Ababenyamini bonna abaafa ku lunaku olwo, baali emitwalo ebiri mu enkumi ttaano, bonna abo nga basajja bazira. ⁴⁷ Naye abasajja lukaaga be baddukira mu ddungu okwolekera olwazi lwa Limoni, ne babeera eyo okumala emyezi ena. ⁴⁸ Abasajja ba Isirayiri ne bakyuka ne baddayo eri abaana ba Benyamini ne batta buli kintu ekyali mu kibuga, ne batta ensolo, ne batta buli muntu gwe baasanga mu bibuga byonna bye baalaba, ne babikumako omuliro.

Ababenyamini bafuna Abakazi

21 Abasajja ba Isirayiri baali beerayiridde e Mizupa nti, "Tewabanga n'omu ku ffe awaayo muwala we okufumbirwa Benyamini."

² Awo abantu ne bagenda e Beseri ne batuula eyo okutuusa akawungeezi nga bakaabira Katonda, nga bayimusa eddobozi lyabwe, nga bakuba ebiwoobe, ³ nga bakaaba nti, "Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, lwaki kino kituuse ku Isirayiri leero, ekika ekimu okubula ku Isirayiri?"

⁴ Awo ku lunaku olwaddirira, abantu ne bagolokoka ne bazimba ekyoto mu kifo ekyo, ne bawaaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe. ⁵ Abaana ba Isirayiri ne beebuza nti, "Ani ku bika byonna ebya Isirayiri atazze kukunjaana mu maaso ga *MUKAMA* Katonda?" Kubanga baali beerayiridde, ng'omuntu yenna alemwa okukunjaana mu maaso ga *MUKAMA* e Mizupa, atekwa kuttibwa.

⁶ Abaana ba Isirayiri ne basaalirwa olwa Benyamini muganda waabwe nga bagamba nti, "Leero ekika ekimu ekya Isirayiri kisaliddwako. ⁷ Tunaabakolera ki okubafunira abakazi, obanga ffe ffennyini twerayiridde eri *MUKAMA* obutabawa bawala baffe okubafumbirwa?" ⁸ Ne beebuza nti, "Kika ki ku bika bya Isirayiri ekitaayambuka Mizupa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda?"

Ne bazuula nga mu Yabesugireyaadi tewaavaayo muntu eyajja mu lukunjaana. ⁹ Bwe baalaba abantu, laba nga tewaliwo mutuuzze w'e Yabesugireyaadi.

¹⁰ Awo ekibiina ne kitumayo abasajja abalwanyi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ne babalagira nti, "Mugende muzikirize n'ekitala abo bonna ababeera mu Yabesugireyaadi, obutalekaawo bakazi wadde abaana. ¹¹ Kino kye muba mukola. Mutte buli musajja na buli mukazi atali mbeerera." ¹² Mu bantu abaabeeranga mu Yabesugireyaadi ne basangamu abawala ebikumi bina abaali embeerera, ne babatwala mu nkambi e Siiro mu nsi ya Kanani.

¹³ Awo ekibiina kyonna ekyali kikulunganyee ne kiweereza abaana ba Benyamini abaali ku lwazi lwa Limoni obubaka obw'emirembe. ¹⁴ Awo Ababenyamini ne bakomawo mu kiseera ekyo, era ne baweebwa abawala abaawonawo ku bawala ab'e Yabesugireyaadi, naye ne batabamala bonna.

¹⁵ Abantu ne basaalirwa olwa Benyamini kubanga *MUKAMA* Katonda yali abaawudde ku bika bya Isirayiri ebirala. ¹⁶ Awo abakadde b'olukunjaana ne bagamba nti, "Abakazi b'Ababenyamini baazikirizibwa, kaakano abasajja abasigaddewo, tunabalabira wa abakazi?" ¹⁷ Ababenyamini abaasigalawo bateekwa okufuna abasika, ekika kireme okusangulibwawo mu Isirayiri. ¹⁸ Ate tetuyinza kubawa ku bawala baffe kubawasa, kubanga ffe abaana ba Isirayiri tweyama nga tugamba nti, 'Akolimirwe aliwa Omubenyamini muwala we okumuwasa.' ¹⁹ Kyokka waliwo embaga ya *MUKAMA* Katonda eya buli mwaka e Siiro, ekiri mu bukiikakkono bwa Beseri, n'obuvanjuba bw'oluguudo oluva e Beseri okudda e Sekemu, n'obukiikaddyo bwa Lebona."

²⁰ Awo ne bagamba abaana ba Benyamini nti, "Mugende mwekweke mu nnimiro z'emizabbibu, ²¹ mutteege. Laba abawala b'e Siiro bwe banaafuluma okwegatta ku mazina, mudduke okuva mu nnimiro z'emizabbibu, mwefunire buli muntu omukazi ku bawala b'e Siiro, muddeyo mu nsi ya Benyamini. ²² Awo bakitaabwe oba bannyinaabwe bwe balyemulugunya gye tuli, tulibagamba nti, 'Mubatuwe lwa kisa, kubanga tetwabafunira bakazi mu lutalo, era olwokubanga temwababawa, temulina musango.'"

²³ Awo Ababenyamini ne bakola bwe batyo. Ne bewambira abawala ku abo abaali bazina, ne beddirayo mu busika bwabwe, ne baddamu okuzimba ebibuga byabwe ne babeera omwo. ²⁴ Mu kiseera ekyo n'abaana ba Isirayiri buli muntu mu kika kye ne yeddirayo mu busika bwe. ²⁵ Mu biro ebyo tewaali kabaka mu Isirayiri; buli muntu yakolanga nga bw'ayagala.

Luusi

Nawomi ne Luusi

1 Awo olwatuuka mu nnaku ezo abalamuzi ze baafugiramu, enjala n'egwa mu nsi. Awo omusajja ow'e Besirekemu mu Yuda ne mukazi we, ne batabani be bombi, ne basengukira mu nsi ya Mowaabu. ² Erinnya ly'omusajja yali Erimereki, erya mukazi we Nawomi, n'amannya ga batabani be bombi, Maloni ne Kiriwoni. Baali Bayefulaasi ^I ab'e Besirekemu mu Yuda, bwe baatuuka mu nsi ya Mowaabu, ne babeera omwo.

³ Naye Erimereki bba wa Nawomi n'afa; nnamwandu Nawomi n'asigalawo ne batabani be bombi. ⁴ Batabani be baawasa ku bakazi Abamowaabu, omu Olupa, n'omulala Luusi, ne babeera eyo okumala emyaka nga kkumi.

⁵ Oluvannyuma Maloni ne Kiriwoni ne bafa, Nawomi n'asigala nga talina baana wadde bba.

⁶ Bwe yawulira ng'ali mu nsi ya Mowaabu nti *MUKAMA* Katonda yajjira abantu be n'abawa emmere, n'agolokoka ne baka baana be okuddayo mu Isirayiri. ⁷ Ye ne baka baana be, ne bava mu kifo mwe baali, ne bakwata ekkubo okuddayo mu nsi ya Yuda.

⁸ Awo Nawomi n'agamba baka baana be nti, "Mugende muddeeyo buli muntu mu nnyumba ya nnyina ^{II}, era *MUKAMA* Katonda abakolere ebyekisa, nga nammwe bwe mwakolera abaafa era ne bye mwakolera nze. ⁹ *MUKAMA* Katonda abawe omukisa era buli omu ku mmwe, amuwe omusajja omulala." N'alyoka abanywegera, nabo ne bayimusa amaloboozi gaabwe, ne bakaaba amaziga, ¹⁰ nga bagamba nti, "Nedda, tuligenda naawe ng'oddayo eri abantu bo." ¹¹ Naye Nawomi n'abagamba nti, "Muddeeyo ewammwe bawala bange. Kiki ekibaagaza okugenda nange? Sikyasobola kuzaala baana balala bafuuke babba mmwe ^{III}. ¹² Mweddireyo ewammwe, bawala bange, kubanga nze nkaddiye nnyo sikyafumbirwa. Ne bwe nnandifumbiddwa ne nzaala abaana aboobulenz; ¹³ mwandibalindiridde okutuusa lwe bandikuze nga temunnafumbirwa? Nedda, bawala bange. Nnumwa

^I Erinnya Bayefulaasi liva mu nju Erimereki mw'asibuka. Erimereki yabwala erinnya Efulaasi okuva mu nnyumba ye mu kifo gye yali abeera, okumpi n'e Besirekemu (4:11; Lub 35:19; 1Sa 17:12; Mi 5:2) ^{II} Abawala ne bannamwandu baabeeranga ne bannyaabwe (Lub 24:28, 67). Kitaawe wa Luusi yali akyali mulamu (2:11). ^{III} Ekyo kyo-gera ku mpisa y'Ekijudaaya egamba nti nnamwandu atalina mwana atekwa kufumbirwa muganda w'omugenzi bba (Lub 38:6-8; Ma 25:5-10)

nnyo okusinga mmwe, kubanga omukono gwa *MUKAMA* Katonda tegubadde nange."

¹⁴ Bwe baawulira ekyo, ne baddamu okukaaba. Awo Olupa n'anywegera nnyazaala we, n'amusiibula. Naye Luusi namunywererako ddala.

¹⁵ Awo Nawomi bwe yalaba ekyo, namugamba nti, "Laba, munno azzeeyo eri abantu be ne balubaale be, naawe kwata ekkubo omugoberere." ¹⁶ Naye Luusi n'amwegayirira ng'agamba nti, "Tompaliriza kuku-vaako, wadde obutakugoberera, kubanga gy'onoogendanga, nange gye nnaagendanga, gy'onooberanga, nange gye nnaaberanga, era abantu bo be banaabanga abantu bange, era ne Katonda wo y'anaaberanga Katonda wange. ¹⁷ Gy'olifiira nange gye ndifiira era eyo gye balinziika. *MUKAMA* Katonda ankangavvule nnyo bwe ndyawukana naawe wabula mpozi okufa."

¹⁸ Awo Nawomi bwe yalaba nga Luusi amaliridde okugenda naye, n'atayongerako kigambo kirala.

¹⁹ Oluvannyuma bombi ne batambula okutuuka e Besirekemu. Bwe batuuka e Besirekemu, ekibuga kyonna ne kisasamala ku lwabwe, era abakazi ne beebuza nti, "Ddala ono ye Nawomi?"

²⁰ Bwe yawulira ekyo, n'abaddamu nti, "Temumpita Nawomi, naye mumpite Mala, kubanga Ayinzabyonna yalumya obulamu bwange n'okukaawa bunkayiridde. ²¹ Nagenda nnina ebintu bingi, naye *MUKAMA* Katonda ankomezzaawo nga sirina kantu, kale lwaki mumpita Nawomi? *MUKAMA* ambonerezza. Ayinzabyonna yan-deetera okubonaabona."

²² Bw'atyo Nawomi n'akomawo e Besirekemu, okuva mu Mowaabu ne muka mwana we Luusi Omumowaabu, mu kiseera eky'okukungula sayiri ^{IV} nga kyakatandika.

Luusi Asisinkana Bowaazi

2 Nawomi yalina mulamu we, ng'ava mu kika kya bba, Erimereki, nga mugagga, erinnya lye nga ye Bowaazi. ² Awo Luusi Omumowaabu n'agamba Nawomi nti, "Ka ngende mu nnimiro okulonda ebirimba bya sayiri, ngoberere oyo anankwatirwa ekisa ^V." Nawomi n'amuddamu nti, "Genda, muwala wange." ³ Amangwago, n'agenda, n'atandika okulonda mu nnimiro abakunguzi we bayise. Awo ne yesanga

^{IV} Sayiri ye yasookanga okukungulwa. Enjjaano yakungulwanga wayiseewo wiiki nnyigiko (laba 2:23) ^V Okulonda emmere y'empeke esigaridde mu nnimiro kyali kya bannamwandu, n'abaana enfuuzi, n'abagenyi (Lv 19:9; 23:22; Ma 24:19)

ng'atuuse mu nnimiro ya Bowaazi, ow'omu kika kya Er-imereki.

⁴ Mu kiseera kye kimu Bowaazi n'atuuka okuva e Besirekemu, n'agamba abakunguzi be nti, "MUKAMA Katonda abeere nammwe."

Nabo ne bamuddamu nti, "Naawe MUKAMA Katonda akuwe omukisa."

⁵ Awo Bowaazi n'abuuzza nampala wa bakunguzi be nti, "Omuwala ono w'ani?" ⁶ N'amuddamu nti, "Ono ye muwala Omumowaabu eyajja ne Nawomi okuva e Mowaabu. ⁷ Atwegayiridde alondelonde abakunguzi we bayise mu binywa, era asiibye akola okuva obw'enkyaku okutuusa essaawa eno, okuggyako akabanga akatono ke yawumuddemu."

⁸ Awo Bowaazi n'agamba Luusi nti, "Wuliriza, muwala ggwe. Togendanga n'olondanga mu nnimiro endala yonna, tovanga mu eno, naye obeeranga wamu nabaweereza bange abawala. ⁹ Gendereranga ennimiro basajja bange mwe bamaze okukungula, era ogobererenga abawala. Abasajja mbalagidde obutakutawanya. Era ennyonta bw'ekulumanga, onywenaga ku mazzi abasajja ge basenye."

¹⁰ Awo Luusi bwe yawulira ebyo, n'avuunama ku tta-ka, ng'agamba nti, "Ng'ondaze ekisa mu maaso go, n'onfaako nze, munnaggwanga." ¹¹ Naye Bowaazi n'addamu nti, "By'okoledde nnyazaala wo kasookedde balo afa, ne bwe waleka kitaawo ne nnyoko era n'abantu bo n'ojja mu nsi ey'abantu botomanyi, babin-tegezezza byonna. ¹² MUKAMA Katonda wa Isirayiri gwe weeyuna wansi w'ebiwaawaatiro bye, akusasule olw'ebyo by'okoze. MUKAMA Katonda wa Isirayiri, oyo gwe weewagamye wansi w'ebiwawaatiro bye, akuwe empeera ennene ddala."

¹³ Awo Luusi n'addamu nti, "Nneeyongere okulaba ekisa mu maaso go mukama wange, kubanga oyogedde ebigambo ebyekisa eri omuweereza wo era em-meeme yange ogizizza mu nteeko wadde nga sigwani-ra kuba omu ku baweereza bo."

¹⁴ Ekiseera ekyokulya bwe kyatuuka, Bowaazi n'agamba Luusi nti, "Jjangu okoze omugaati gwo mu wayini akatuuse ¹."

Awo Luusi bwe yatuula wansi, Bowaazi n'amuwa sayiri ensiike, n'alya, n'akkuta, n'emulemera nawo.

¹⁵ Oluvannyuma ng'okulya kuwedde, n'agolokoka agende alonde, era Bowaazi n'alagira abaddu be nti, "Ne bw'anaalonda mu binywa temumugaana.

¹⁶ Wakiri, mumuleke yerondere mu miganda so temumuuna."

¹⁷ Awo Luusi n'alonda mu nnimiro okutuuka akawungeezi, oluvannyuma n'awuula ne sayiri gye yali akunjaanyizza, n'aweza nga kilo kkumi na ssatu.

¹⁸ Yonna n'agyetikka, n'agitwala mu kibuga, ne nnyazaala we n'agiraba. Era yamuleetera ne ku mmere gye yali afissizzaawo.

I Wayini akatuuse kyali kyakunywa ekitabuddwamu wayini akayirira n'omuzigo omutono.

¹⁹ Nnyazaala we yasanyuka nnyo, era n'amubuuza nti, "Wakoze mu nnimiro y'ani leero? Aweebwe omukisa oyo akukwatiddwa ekisa!" Awo Luusi n'abuulira nnyazaala we nannyini nnimiro mwe yakoze, n'erinnya ly'omwami nga ye Bowaazi.

²⁰ Nawomi namugamba nti, "MUKAMA Katonda atalekanga kulaga kisa eri abalamu n'abafu, amuwe omukisa. Anti omusajja oyo muganda waffe ddala, era y'omu ku banunuzi ^{II} baffe ddala."

²¹ Luusi Omumowaabu n'ayongerako nti, "N'okunjaamba yanjambye nti nkolere wamu n'abakozibe okutuusa lwe balimala eby'okukungula bye."

²² Awo Nawomi n'agamba Luusi muka mwana we nti, "Kijja kuba kirungi nnyo muwala wange, okubeeranga kumpi nabaweereza be abakazi, kubanga singa onoogenda mu nnimiro y'omulala akabi kayinza okukutuukako."

²³ Awo Luusi n'abeeranga kumpi n'abaweereza ba Bowaazi ng'alonda okutuusa amakungula ga sayiri n'enjaano bwe gaggwa, n'abeeranga wamu ne nnyazaala we.

Luusi mu Gguuliro Iya Bowaazi

³ Awo Nawomi nnyazaala wa Luusi n'amugamba nti, "Lwaki sikunoonyeza maka ag'okubeeramu, bakulabirire eyo? ² Ewa Bowaazi gy'obadde n'abaweereza be abawala, ye muganda waffe. Kale, ekiro kya leero ajja kuba ng'awewa sayiri mu gguuliro. ³ Kale naaba osaabe obuwoowo, era oyambale engoye zo ezisinga obulungi. Oluvannyuma oserengete mu gguuliro ^{III}; naye tomuganya kumanya nti wooli, okutuusa ng'amaze okulya n'okunywa. ⁴ Oluvannyuma ng'agalamiddeko wansi, weetegerenze ekifo w'agalamidde, ogende obikkule ku bigere bye emiran-namiro, naawe ogalamire awo; anaakubuulira eky'okukola."

⁵ Awo Luusi n'amugamba nti, "Nzija kukola nga bw'ondagidde." ⁶ N'aserengeta mu gguuliro, n'akola byonna nga nnyazaala we bwe yamulagira.

⁷ Awo Bowaazi bwe yamala okulya n'okunywa, era nga musanyufu, n'agenda n'agalamira ku mabbali g'entuumo ye njaano. Luusi naye n'asooba mpola mpola, n'abikkula ku bigere bye, n'agalamira awo kumpi naye. ⁸ Ekiro mu ttumbi, Bowaazi ne yeekanga, bwe yeekyusa n'alaba omukazi agalamidde kumpi n'ebigere bye.

⁹ N'amubuuza nti, "Ggwe ani?" Luusi n'addamu nti, "Nze Luusi omuweereza wo. Mbikkaako ku lugoye lwo kubanga oli mununuzi wa kika ^{IV}." ¹⁰ Bowaazi n'amud-

II Omununuzi, ye yali muganda w'omugenzi ow'ennyumba ow'okumpi ennyo, era ye yali atekwa okununula ettaka lyonna ery'omugenzi. Omununuzi yali atekwa okuwasa nnamwandu, nnamwandu bwe yabanga tazadde baana (Ma 25:5-10) III Sayiri yassibwanga ensolo nga zimulinnyirira emisana. N'oluvannyuma abarimi beeyambisanga empewo ey'akawungeezi okulondamu empeke. Empewo yafuwanga kasasiro n'erekawo empeke mu gguuliro IV Omusajja okuddira olugoye lwe n'alubikka omukyala, kaali

damu nti, "MUKAMA Katonda akuwe omukisa muwala ggwe, olw'ekisa ekinene kyondaze okusinga eky'olubereberye, kubanga togenze wa bavubuka, abagagga oba abaavu. ¹¹ Kaakano, muwala ggwe, totya. Nzija kukukolera buli kintu kyonna ky'onoosaba. Abantu bange bonna ab'omu kibuga, bamanyi ng'oli mukazi mwegendereza. ¹² Kya mazima ddala ndi mununuzi wo, naye waliwo ansingako. ¹³ Beera wano okutuusa obudde lwe bunaakya. Kale bw'anaayagala okukutwala, kinaaba kirungi; naye bw'anaaba nga tasiimye, MUKAMA Katonda nga bw'ali omulamu, nnaakutwala."

¹⁴ N'agalamira kumpi n'ebigere bye okutuusa enkeera, naye n'agolokoka nga tebunlababa addeyo eka. Naye Bowaazi n'amukuutira nti, "Kireme okumanyibwa nti omukazi yazzeeko mu gguuliro." ¹⁵ Era n'amugamba aleete omunagirowe gw'ayambadde; n'agukwata, n'amugerera ebigerero mukaaga ebya sayiri, n'abimutika, oluvannyuma Luusi n'addayo mu kibuga.

¹⁶ Bwe yatuuka eri nnyazaala we, Nawomi n'amubuza nti, "Byagenze bitya muwala wange?" N'amubuulira ebintu byonna Bowaazi bye yamukoledde, ¹⁷ era n'ayongerako nti, "Yampadde ebigerero bino omukaaga ebya sayiri, n'anjamba nti, 'Toddayo wa nnyazaala wo ngalo nsa.'"

¹⁸ Nawomi n'amugamba nti, "Gumiikiriza, muwala wange, olabe ebigambo gye binakkira, kubanga leero omusajja oyo tajja kuwummula okutuusa ensonga eyo lw'anagimala."

Bowaazi ne Luusi Bafumbiriganwa

4 Awo Bowaazi n'ayambuka ku wankaaki w'ekibuga n'atuula awo. Mu kiseera kye kimu, muganda we oli gwe yayogerako ngali ne Luusi, yali ayita wo. Bowaazi n'amuyita namugamba nti, "Jjangu otuleko wano munnange." Naye n'akkiriza, n'agenda n'atuula we yali. ² Bowaazi n'ayita n'abasajja kkumi ku bakadde b'ekibuga ne bajja ne batuula awo. ³ N'alyoka agamba muganda we nti, "Nawomi, eyakomyewo okuva mu Mowaabu, atunda ekibanja ekyali ekyo muganda waffe omugenzi Erimereki. ⁴ Ndowoozezza nti nkutegeeze ku nsonga eyo, ekibanja ekyo okigulire mu maaso g'abakadde baffe. Bw'oba ng'oyagala okukinunula kinunule. Naye bw'oba nga toyagala, ntegeeza nkimanye. Tewali mulala alina buyinza kukinunula wabula ggwe, ate nga nze nkuddirira mu lunyiriri lwaffe."

Omusajja n'addamu nti, "Nzija kukinunula."

⁵ Awo Bowaazi n'amugamba nti, "Olunaku lw'oligula ekibanja ekyo ku Nawomi, ne Luusi Omumowaabu, nnamwandu naye olimutwala, erinnya lye yafa n'olikuuma n'ebintu bye n'obiribirira."

⁶ Amangwago, omusajja n'addamu nti, "Nze sisobola kukinunula kubanga nnyinza okwonoono obusika bwange. Noolwekyo gwe kinunule."

⁷ (Edda mu Isirayiri, empisa ey'okununula n'okuwaanyisa, yali nga bw'eti: omuntu omu yagyangamu engatto ¹ ye, n'agiwa munne. Eno ye yali ng'enkola entuufu mu Isirayiri).

⁸ Awo omusajja n'agamba nti, "Kyegulire." Amangwago Bowaazi n'aggyamu engatto ye. ⁹ Bowaazi n'alan-girira eri abakadde n'abantu bonna nti, "Olwa leero, nguze ku Nawomi ebintu byonna ebya Erimereki, n'ebya Kiriwoni n'ebya Maloni, era mmwe muli bajulirwa. ¹⁰ Era ne Luusi Omumowaabu, nnamwandu wa Maloni, naye mututte okuba mukazi wange, okusobola okukuuma erinnya ly'omugenzi Erimereki n'ebintu bye, erinnya lye lireme okufiira awo ate n'okugibwa ne ligibwa mu bitabo bye byafaayo eby'ekibuga. Mmwe bajulirwa!"

¹¹ Awo abakadde n'abantu bonna abaali ku wankaaki ne boogera nti, "Tuli bajulirwa. MUKAMA Katonda amufaananye nga Laakeeri ne Leeya ^{II}, abaazimbira awamu ennyumba ya Isirayiri. Naawe Bowaazi oyale mu Efulasi, era oyatiikirire mu Besirekemu, ¹² era n'ez-zadde MUKAMA Katonda ly'anaakuwa mu mukazi oyo, libeere ng'ennyumba ya Preezi ^{III}, Tamali gwe yazaalira Yuda."

¹³ Awo Bowaazi n'awasa Luusi okuba mukazi we, n'ayingira gy'ali, n'aba olubuto, MUKAMA Katonda n'amusobozesa okuzaala omwana owoobulenzu.

¹⁴ Abakyala ne bagamba Nawomi nti, "MUKAMA Katonda yeebazibwe, oyo atakulese nga tolina mununuzi olunaku lwa leero. Era erinnya ly'omwana lyatiikirire mu Isirayiri yonna! ¹⁵ Kubanga muka mwana wo akwagala, alizza obuggya obulamu bwo n'akuwanirira mu bukadde bwo; era akusingira abaana omusanvu, be yandizadde."

¹⁶ Awo Nawomi n'atwala omwana, n'amuwambaatira mu kifuba kye, n'amulabirira. ¹⁷ Abakyala ab'oku muliraano ne bagamba nti, "Ewa Nawomi ezaalidwayo omwana." Ne bamutuuma erinnya Obedi, oyo ye kitaawe wa Yese, era jjajja wa Dawudi.

¹⁸ Luno lwe lunyiriri lwa Preezi:

Preezi yali kitaawe wa Kezulooni,

¹⁹ Kezulooni yali kitaawe wa Laamu,

Laamu n'aba kitaawe wa Amminadaabu.

²⁰ Amminadaabu yali kitaawe wa Nakusoni,

Nakusoni nga ye kitaawe wa Salumooni;

²¹ Salumooni yali kitaawe wa Bowaazi,

Bowaazi n'aba kitaawe wa Obedi;

²² Obedi yali kitaawe wa Yese,

I Mu bitundu ebyo eby'ensi, okuba n'engatto kaali kabonero akalaga ng'omuntu bw'ali omugagga (Zab 60:8). II Ng'Abayisirayiri bonna bwe baali bazzukulu ba Laakeeri ne Leeya, bwe kityo ne Luusi yali jjajja wa Dawudi ne Kristo. III Preezi yali jjajja wa Bowaazi (Mat 1:3; Luk 3:33)

Yese n'aba kitaawe wa Dawudi.

1 Samwiri

Okuzaalibwa kwa Samwiri

1 Waaliwo omusajja Omwefulayimu eyabeeranga e Lamasayimuzofimu, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, ng'ayitibwa Erukaana, nga mutabani wa Yerokamu, muzzukulu wa Eriku, muzzukulu wa Toku, muzzukulu wa Zufu. ² Yalina abakyala babiri, omu nga ye Kaana; n'omulala nga ye Penina. Penina yalina abaana, naye Kaana nga mugumba.

³ Buli mwaka omusajja oyo yayambukanga okuva mu kibuga ky'ewaabwe okugenda okusinza n'okuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA* ow'Eggye e Siiro I. Eyo Kofuni ne Finekaasi batabani ba Eri gye baawerezanga nga bakabona ba *MUKAMA* Katonda. ⁴ Awo olunaku olw'okuwaayo ssaddaaka bwe lwatuuka, Erukaana, n'awa Penina ne batabani be, ne bawala be emigabo egy'ennyama. ⁵ Naye Kaana n'amuwa emigabo ebiri kubanga yamwagala nnyo, newaakubadde nga *MUKAMA* Katonda yali tamuwadde mwana. ⁶ Era kubanga *MUKAMA* Katonda yali tamuwadde mwana, muggya we n'amucocanga. ⁷ Ebyo byabangawo buli mwaka, era bwe baayambukanga okugenda mu yeekaalu ya *MUKAMA*, muggya we n'amujoogerezanga okutuusa lwe yakaabanga, n'okulya n'atalya. ⁸ Bba Erukaana n'amubuuza nti, "Kaana, okaabiranga ki? Lwaki tolya? Kiki ekikweraliikiriza? Nze sikusingira abaana ekkumi?"

⁹ Lwali lumu bwe baali bamaze okulya n'okunywa e Siiro, Eri yali atudde ku ntebe okumpi n'omulyango gwa yeekaalu II, Kaana n'asituka n'agenda mu maaso ga *MUKAMA* Katonda. ¹⁰ Mu kulumwa olw'ennaku ennyingi ennyo, n'akaaba nnyo amaziga ng'asaba *MUKAMA* Katonda. ¹¹ Ne yeeyama ng'agamba nti, "Ayi *MUKAMA* Ayinzabyonna, bw'olitunuulira ennaku ey'omuweereza wo, n'onzijukira, n'ompa omwana owoobulenz, ndimuwaayo eri *MUKAMA* Katonda enaku zonna ez'obulamu bwe nga muwonge, era enviiri ze teziimwebwengako."

¹² Awo Kaana bwe yeeyongeraga okusaba ennyo eri *MUKAMA* Katonda, Eri ne yeekaliriza akamwa ke.

¹³ Kaana yali asaba mu kasirise, ng'emimwa gye giny-

I Siiro Essanduuko ya *MUKAMA* ne Weema ey'Okukunjaanirangamu (3:3; Yos 18:1) byali olugendo lwa kilomita amakumi asatu mu bukiikakkono bwa Yerusaalemi. Era kyali kigwanidde Abayisirayiri bonna okulagangayo okusinziizaayo emirundi esatu buli mwaka (Ma 16:16-17; Kuv 23:14-19) II Yeekaalu eyogerwako wano ye Weema ey'Okukunjaanirangamu

eenya, naye nga eddoboosi lye teriwulikika. Eri n'alowooza nti atamidde. ¹⁴ Eri kyeyava amugamba nti, "Olikomya ddi okujjanga wano ng'otamidde? Ggyawo ettamiiro lyo."

¹⁵ Naye Kaana n'amuddamu nti, "Si bwe kiri mukama wange; nze ndi mukazi ajjudde ennaku. Sinnanywa ku wayini newaakubadde ekitamiiza ekirala; mbadde nkaabira *MUKAMA* Katonda mu mmeeme yange.

¹⁶ Omuweereza wo tomulowooza okuba omukazi ow'ekyejjo, kubanga mbadde nsindira *MUKAMA* ennaku n'obuyinike bwange."

¹⁷ Awo Eri n'amuddamu nti, "Genda mirembe. Katonda wa Isirayiri akuwe ekyo ky'omusabye." ¹⁸ N'ayogera nti, "Omuweereza wo alabe ekisa mu maaso go." Oluvannyuma ne yeetambulira, n'alya ku mmere, n'atandika okutunula n'essanyu. ¹⁹ Awo Erukaana n'ab'ewuwe ne bagolokoka enkeera mu makya ne basinza *MUKAMA*, n'oluvannyuma ne baddayo ewaabwe e Laama. Ne yeetaba ne mukazi we Kaana, *MUKAMA* Katonda n'amujjukira. ²⁰ Kaana n'aba olubuto n'azaala omwana wabulenz. N'amutuuma erinnya Samwiri, amakulu gaalyo, "Kubanga namusaba *MUKAMA* Katonda."

Kaana Awonga Samwiri

²¹ Awo Erukaana n'ayambuka n'ab'ennyumba ye okugenda okuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA* Katonda n'okutuukiriza obweyamo bwe. ²² Naye Kaana teyagenda nabo. N'agamba bba nti, "Omwana bw'aliva ku mabeere III, ndimutwala ne mulagayo eri *MUKAMA* Katonda, era alibeera eyo ennaku ze zonna."

²³ Erukaana n'amuddamu nti, "Kola nga bw'osiima. Linda okutuusa lw'olimala okumuggya ku mabeere; *MUKAMA* Katonda atuukirize ekigambo kye." Awo omukyala n'asigala eka, n'alabirira omwana okutuusa lwe yava ku mabeere.

²⁴ Bwe yava ku mabeere, n'amutwala mu yeekaalu ya *MUKAMA* Katonda e Siiro ng'akyali muto; ne batwala ente ssatu ennume, n'endebe ey'obutta, n'eccupa y'ennyinyo. ²⁵ Bwe baamala okusala emu ku nte, ne batwala omwana eri Eri. ²⁶ Kaana n'ayogera nti, "Nga bw'oli omulamu mukama wange, nze mukyala oli eyayimirira okumpi naawe, ne nsaba *MUKAMA* Katonda. ²⁷ Namusaba omwana ono, era *MUKAMA* Katonda ampapde kye namusaba. ²⁸ Kaakano mmuwaayo eri

III Abaana baavanga ku mabeere nga wayiseewo emyaka esatu oba oluusi n'okusingawo

MUKAMA, era obulamu bwe bwonna aweereddwayo eri *MUKAMA* Katonda." Omwana n'asinzizanga *MUKAMA* Katonda eyo.

Okusaba kwa Kaana

2 Awo Kaana n'asaba mu bigambo bino nti, "Omutima gwange gusanyukira *MUKAMA*; amaanyi gange geenyumiririza mu *MUKAMA* Katonda. Akamwa kange kasekerera abalabe bange, kubanga essanyu lyange liri mu bulokozi bwo."

2 Tewali mutukuvu nga *MUKAMA* Katonda tewali mulala wabula ggwe; tewali Lwazi oluli nga Katonda waffe.

3 Toyogera nate nga weewaanawaana wadde okuleka akamwa ko okwogera eby'amalala, kubanga *MUKAMA* Katonda y'amanyi byonna, era y'apima ebikolwa.

4 Emitego egy'ab'amaanyi gimenyebbwa naye abanafu baweereddwa amaanyi.

5 Abo abakkutanga, be bapakasa okufuna emmere naye abo abeetaaga, tebakyalumwa njala. Eyali omugumba azadde abaana musanvu, n'oyo alina abaana abangi, asobeddwa.

6 *MUKAMA* Katonda y'aleeta okufa, era y'awa obulamu; atwala emagombe ate n'azuukiza.

7 *MUKAMA* Katonda y'ayavuwaza era y'agaggawaza; atoowaza ate n'agulumiza.

8 Ayimusa abaavu okuva mu nfuufu; asitula abali mu bwetaavu okuva mu ntuumu y'evvu; n'abatuuza n'abalangira, era ne basikira entebe ey'ekitiibwa.

Kubanga emisingi gy'ensi gya *MUKAMA* Katonda, era okwo kw'atuuzizza ensi.

9 Anaakuumanga ebigere by'abatukuvu be, naye ababi balisirisibwa mu kizikiza; kubanga omuntu tawangula lw'amaanyi.

10 Abalabe ba *MUKAMA* Katonda balisaasaanyizibwa; alibabwatukira ng'asenziira mu ggulu.

MUKAMA alisalira ensonda ez'ensi omusango; aliwa kabaka we amaanyi, era n'agulumiza amaanyi g'oyo gwe yafukako amafuta.

11 Awo Erukaana n'addayo ewuwe e Lama, naye omwana n'asigala ng'aweereza *MUKAMA* Katonda, ng'alabirirwa Eri.

Batabani ba Eri

12 Batabani ba Eri baali basajja ba mpisa mbi, nga tebatya *MUKAMA* Katonda. 13 Omuntu yenna bwe yawangayo ssaddaaka, omuweereza wa kabona yaj-

janga, ng'akutte ewuuma ey'amannyo asatu ng'ennya-ma ekyatokosebwa, 14 n'asonseka ewuuma mu nsaka oba mu bbinika, oba mu ntamu, oba mu sefuliya, era ebyo byonna ewuuma bye yakwasanga, kabona bye yeetwaliranga. Bwe batyo bwe baakolanga Abayisir-ayiri bonna abajjanga okusinziza e Siiro. 15 Ate amasavu bwe gaabanga tegannayokebwa, omuweereza wa kabona yajjanga n'agamba omuntu awaayo ssaddaaka nti, "Kabona muwe ku nnyama ayokye, kubanga tajja kukkiriza kutwala nnyama nfumbe ayagala mbisi yokka I."

16 Omusajja bwe yamuddangamu nti, "Leka bamale okwokyo amasavu, olyoke otwale yonna gy'oyagala," omuweereza yaddangamu nti, "Nedda, oteekwa okugimpa kaakano, bwe kitaba bwe kityo, nzija kugitwala lw'amaanyi."

17 Ekibi ky'abavubuka abo ne kiba kinene nnyo mu maaso ga *MUKAMA*, kubanga baanyoomanga ekiweebwayo kya *MUKAMA* Katonda.

18 Samwiri n'aweerezanga mu maaso ga *MUKAMA* Katonda nga mulenzi muto, eyayambalanga ekkanzu ey'obwakabona eya bafuta. 19 Nnyina n'amukolelanga ekyambalo n'akimutwaliranga, bwe yabanga ayambuse ne bba okuwaayo ssaddaaka eya buli mwaka.

20 Eri n'awa Erukaana ne mukyala we omukisa, ng'ayogera nti, "*MUKAMA* Katonda abawe abaana okudda mu kifo ky'oyo mukazi wo ono gwe yasaba, n'amuwaayo ng'ekirabo eri *MUKAMA*." N'oluvannyuma baddayo eka.

21 *MUKAMA* n'aba wa kisa eri Kaana, n'azaala abaana aboobulenzu basatu, n'aboobuwala babiri. Omuvubuka Samwiri n'akulira mu maaso ga *MUKAMA*.

22 Awo Eri eyali akaddiye ennyo, n'awulira ebyo byonna batabani be bye baakolanga Abayisirayiri bonna, ne bwe beetabanga n'abakyala abaweerezanga ku mulyango gw'Eweema ey'Okukunjaanirangamu.

23 N'abagamba nti, "Kiki ekibakoza ebifaanana bwe bityo? Bye mpulira okuva eri abantu bano bonna nga si birungi. 24 Nedda, baana bange; ebighambo bye mpulira ebisaasaana mu bantu ba *MUKAMA* si birungi n'akatono. 25 Omuntu bw'ayonoona eri muntu munne, Katonda II ayinza okubatabaganya, naye omuntu bw'ayonoona eri *MUKAMA*, ani anaamwegayiririra?" Naye ne batawuliriza bigambo bya kitaabwe, kubanga *MUKAMA* yali asazeewo okubazikiriza.

26 Awo omuvubuka Samwiri ne yeeyongerera okukula, n'aba muganzi eri *MUKAMA* n'eri abantu.

Ebyalangibwa ku Nnyumba ya Eri

27 Awo ne wabaawo omusajja wa Katonda eyajja eri Eri, n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Sseeraga bulungi eri ennyumba ya jjajjaawo mu Misiri bwe baali bafugibwa Falaawo? 28 Nalonda jjajjaawo okuva mu bika byonna ebya Isirayiri okuba kabona

I *Etteeka lyaweewo ng'amasavu n'ennyama ensava byali byakwokeeranga ku kyoto (Lv 3:16; 4:8-10)*. II *oba abalamuzi*

wange, okwambukanga ku kyoto kyange, okwoterezangako obubaane, n'okwambalanga ekkanzu ey'obwakabona eya bafuta mu maaso gange. Era ne mpa ennyumba ya jjajjaawo ebiweebwayo byonna ebyokebwa Abayisirayiri. ²⁹ Lwaki munyooma ssad-daaka yange n'ekiweebwayo kyange bye nalagira, okuweebwangayo mu yeekaalu yange? Lwaki ossaamu batabani bo ekitiibwa okunsinga, nga mweddiza ebitundu ebisinga obusava ku buli kiweebwayo abantu bange, Isirayiri, kye bawaaayo?"

³⁰ "MUKAMA Katonda wa Isirayiri kyava ayogera nti, 'Nasuubiza nti ennyumba yo n'ennyumba ya jjajjaawo be banaaweerezanga mu maaso gange ennaku zonna;' naye kaakano MUKAMA agamba nti, 'Kikafuuwe! Abanzisaamu ekitiibwa bennassangamu ekitiibwa, naye abo abonnyooma banaaswazibwanga. ³¹ Laba ekiseera kijja lwe ndikumalamu amaanyi era n'ennyumba ya jjajjaawo nayo ne ngimalamu amaanyi, waleme okubaawo n'omu aliwangaala okutuuka mu bukadde, ³² olyoke olabire ennaku mu nnyumba yange. Nawaakubadde Isirayiri erifuna omukisa, tewalibaawo n'omu ku b'omu nnyumba yo aliwangaala n'akaddiwa. ³³ Omuntu yekka ku bantu bo gwe siizikirize, gwe ndikikiriza okumpeereza ku kyoto kyange, alisigalawo kukulabya nnaku, na kukunakuwaza mu mutima, na kukukaabya maziga; era bazzukulu bo bonna banaafanga nga kyebajje bavubuke.'

³⁴ "Ekirituuka ku batabani bo, Kofuni ne Finekaasi, ke kaliba akabonero gy'oli era bombi balifa ku lunaku lumu. ³⁵ Ndyeyimusiza kabona omwesigwa, aligoberera ebiri mu mutima gwange ne mu mmeeme yange. Ndinywereza ddala ennyumba ye, era aliweerezanga ennaku zonna mu maaso g'oyo gwe ndifukako amafuta. ³⁶ Era buli aliba asigaddewo ku b'omu nnyumba yo alijja n'amuvuunamira ng'amusaba ekitundu kya ffeeza n'omugaati ng'ayogera nti, "Nkwegayiridde nnonda okuba omu ku bakabona, nsobole okufuna ekyokulya."'"

MUKAMA Ayita Samwiri

3 Awo omuvubuka Samwiri n'aweerezanga mu maaso ga MUKAMA ng'alabirirwa Eri. Mu biro ebyo ekigambo kya MUKAMA kyali kya bbula, era nga n'okwolesebwa kwa bbalirirwe.

² Mu kiseera ekyo, Eri eyali akaddiye, n'amaaso ge nga gayimbadde, yali awumuddeko mu kisenge kye. ³ Etabaaza ^I ya Katonda yali tennazikira nga ne Samwiri yeebase mu yeekaalu ^{II} ya MUKAMA ng'aliraanye essanduuko ya Katonda we yali. ⁴ Awo MUKAMA n'akoowoola Samwiri nti, "Samwiri, Samwiri!"

^I Etabaaza ya Katonda mu kifo ekitukuvu yali eteekeddwa okwaka ekiro kyonna (Kuv 27:20-21; 30:7-8). Noolwekyo okwolesebwa okwo kwaliwo mu ssaawa ez'oku makya ennyo, ng'enjuba tennavaayo ^{II} eyogerwako wano ye Weema ey'Okukurijaanirangamu

N'addamu nti, "Nze nzuuno." ⁵ N'adduka n'agenda ewa Eri n'amugamba nti, "Nze nzuuno, ompise." Naye Eri n'amuddamu nti, "Sikuyise, ddayo weebake."

⁶ MUKAMA n'addamu n'amuyita, "Samwiri!" Samwiri n'asituka n'agenda eri Eri, n'amugamba nti, "Nze nzuuno, ompise." Naye Eri n'amuddamu nti, "Sikuyise, mutabani, ddayo weebake."

⁷ Samwiri yali tannategeera nga MUKAMA y'amuyita, nga n'ekigambo kya MUKAMA tekimubikkulirwanga.

⁸ MUKAMA n'addamu n'akoowoola Samwiri omulundi ogwokusatu, Samwiri n'asituka n'agenda eri Eri n'amugamba nti, "Nzuuno, ompise."

Awo Eri n'ategeera nti MUKAMA y'ayita omuvubuka. ⁹ Eri kyeyava agamba Samwiri nti, "Genda weebake, bw'anaddamu okukuyita, oddamu nti, Yogera, MUKAMA, kubanga omuweereza wo awulira." Awo Samwiri n'agenda n'agalamira mu kifo kye.

¹⁰ MUKAMA n'ajja nate, n'amukoowoola ng'olubereberye nti, "Samwiri! Samwiri!" Samwiri n'addamu nti, "Yogera, Ayi MUKAMA kubanga omuweereza wo awulira."

¹¹ Awo MUKAMA n'agamba Samwiri nti, "Laba, ndikumpi okukola ekigambo mu Isirayiri ekirireetera amatu ga buli muntu alikiwulira okuwaawaala. ¹² Ku lunaku olwo ndituukiriza ebyo byonna bye nnali njogedde ku nnyumba ya Eri. ¹³ Namulabula nti ndibonereza ennyumba ye ennaku zonna, olw'obutali bu-tuukirivu bwa batabani be abavvoola Katonda, n'akimanya naye n'atabaziyiza. ¹⁴ Kyenva ndayirira ennyumba ya Eri nga njamba nti, 'Omusango oguli ku nnyumba ya Eri tegulisonyiyibwa na ssaddaaka nawaakubadde ekiweebwayo ennaku zonna.'"

¹⁵ Samwiri n'addayo n'agalamira okutuusa obudde lwe bwakya, n'aggulawo enzigi ez'ennyumba ya MUKAMA. N'atya okutegeeeza Eri okwolesebwa kwe yafuna, ¹⁶ naye Eri n'amuyita n'amugamba nti, "Samwiri, mwana wange." N'addamu nti, "Nze nzuuno."

¹⁷ Eri n'amubuuza nti, "Kiki kye yakugambye? Tokinkisa. Katonda akuleeteko ekibonerezo eky'amaanyi bw'onoobaako ekigambo kyonna ky'onkiszizza ku ebyo bye yakugambye." ¹⁸ Awo Samwiri n'amutegeeeza buli kimu, n'atabaako kigambo na kimu kye yamukisa. Eri n'ayogera nti, "Ye MUKAMA, akole nga bw'asiima."

¹⁹ MUKAMA n'abeera wamu ne Samwiri, n'akula. Buli kigambo kye yayogera ku nnyumba ya Eri ne kituukirira. ²⁰ Isirayiri yenna okuva mu Ddaani okutuuka e Beeruseba ne bategeera nga Samwiri ateekeddawo okuba nnabbi wa MUKAMA. ²¹ MUKAMA ne yeeyongeranga okweyolekera Samwiri mu Siiro.

Abafirisuuti Bawamba Essanduuko ya Katonda

4 Awo ekigambo kya Samwiri ne kibuna Isirayiri yenna.

Mu biro ebyo Abayisirayiri ne balumba Abafirisuuti, Abayisirayiri ne basiisira okumpi ne Ebenezeri, ate nga Abafirisuuti bo basiisidde mu Afeki. ² Abafirisuuti ne basimba ennyiriri okulumba Abayisirayiri ne bayungula eggwe lyabwe okulumba; olutalo bwe lwanyiinyitira, Abayisirayiri ne bawangulibwa, era enkumi nnya ku bo ne battibwa. ³ Abalwanyani bwe baddayo mu nkambi, abakadde ba Isirayiri ne beebuuzaganya nti, "Lwaki *MUKAMA* alese Abafirisuuti okutuwangula leero? Tuleete essanduuko ya *MUKAMA* ey'endagaano okuva e Siiro, tugende nayo etuwonye amaanyi g'abalabe baffe."

⁴ Awo abantu ne batuma abasajja e Siiro, ne baggyayo essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* Ayinzabyonna, atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka wakati mu bakerubi. Batabani ba Eri bombi, Kofuni ne Finekaasi nabo ne bagenda n'essanduuko ya Katonda ey'endagaano.

⁵ Essanduuko ya *MUKAMA* ey'endagaano bwe yatuuka mu nkambi ey'Abayisirayiri, bonna ne baleekaanira waggulu mu ddooboozi ery'omwanguka, n'ettaka ne liyuuuguuma. ⁶ Awo Abafirisuuti bwe baawulira oluyooogaano ne beebuza nti, "Oluyooogaano olwo lwonna mu nkambi ey'Abaebbulaniya lutegeeza ki?"

Bwe baategeera nti essanduuko ya *MUKAMA* ereeteddwa mu nkambi, ⁷ Abafirisuuti ne batya. Ne boogera nti, "Lubaale azze mu nkambi. Tufudde! Tewabangawo kigambo ekifaanana bwe kityo. ⁸ Zitusanze! Ani ayinza okutuwoonya balubaale ¹ bano ab'amaanyi? Bano be balubaale abaabonyaabonya Abamisiri n'endwadde n'ebibonoobono ebya buli ngeri mu ddungu.

⁹ Abafirisuuti, mugume omwoyo, mube basajja. Bwe kitaabe bwe kityo munaaba baddu b'Abaebbulaniya nga bo bwe babadde abaweereza bammwe. Mube basajja mulwane."

¹⁰ Abafirisuuti ne beerwanako ne bawangula Abayisirayiri. Buli Muyisirayiri n'addukira mu nsiisira ye. Ne waba okuttibwa kunene nnyo, Abayisirayiri ne bafiirwa abaserikale abaatambuzanga ebigere emitwalo esatu. ¹¹ Essanduuko ya Katonda n'ewambibwa, era ne batabani ba Eri bombi, Kofuni ne Finekaasi ne battibwa.

Okufa Kwa Eri

¹² Olunaku lwe lumu ne wabaawo omusajja Omubenyamini eyava mu lutalo n'adduka okutuuka e Siiro, ng'ayuzizza engoye ze n'omutwe gwe nga gujjudde enfuufu. ¹³ Bwe yatuuka, Eri yali atudde mu ntebe ye ku mabbali g'ekkubo ng'atunula, nga yeeraliikiridde olw'essanduuko ya Katonda. Omusajja bwe yatuuka mu kibuga n'asaasaanya amawulire ku ebyo ebibaddewo, ekibuga kyonna ne kikuba ebiwoobe.

¹⁴ Eri bwe yawulira oluyooogaano n'abuza nti, "Oluyooogaano luno luva ku ki?"

¹ Abafirisuuti bakkirizanga mu bakatonda bangi.

Omusajja n'ayanguwa n'atuuka awaali Eri n'amutegeeza. ¹⁵ Eri yali aweza emyaka egy'obukulu kyenda mu munaana, amaaso ge nga gayimbadde, era nga n'okulaba takyalaba. ¹⁶ Omusajja oyo n'ategeeza Eri nti, "Naakava mu lutalo, era nziruseeyo leero."

Eri n'amubuuza nti, "Bigenze bitya mwana wange?" ¹⁷ Omusajja eyaleeta amawulire n'amuddamu nti, "Isirayiri edduse Abafirisuuti, era eggwe lyaffe lifiriddwa abalwanyani bangi. Ate ne batabani bo bombi Kofuni ne Finekaasi battiddwa, era n'essanduuko ya Katonda ewambiddwa."

¹⁸ Olwayogera ku ssanduuko ya Katonda, Eri n'asirituka okuva ku ntebe ye n'agwa okumpi n'omulyango. Ensingo ye n'emenyeka n'afiirawo kubanga yali musajja mukadde nnyo ate nga n'obuzito muzito. Yali akulembedde Isirayiri okumala emyaka amakumi ana.

¹⁹ Mu kiseera ekyo muka mwana we, Finekaasi, yali lubuto era ng'anaatera okuzaala. Bwe yawulira amawulire nti Essanduuko ya Katonda ewambiddwa era nti ne ssezaala we ne bba bafudde, n'alumwa era n'azaalirawo, kubanga obulumi bwamuyitirako.

²⁰ Omukazi oyo bwe yali ng'anaatera okufa, abamuzaalisa ne bamugamba nga boogera nti, "Totya, kubanga ozadde mulenzi." Naye n'atabaanukula wadde okubasako omwoyo.

²¹ N'atuuma omwana erinnya Ikabodi, amakulu galyo nti, "Ekitiibwa kivudde ku Isirayiri," kubanga essanduuko ya Katonda yali ewambiddwa ate nga ssezaala we ne bba bafudde. ²² N'ayogera nti, "Ekitiibwa kivudde ku Isirayiri kubanga essanduuko ya Katonda ewambiddwa."

Abafirisuuti n'Essanduuko ya *MUKAMA* mu Asudodi ne Ekuloni

⁵ Awo Abafirisuuti bwe bawamba essanduuko ya Katonda, ne bagiggya Ebenezeri ne bagitwala mu Asudodi; ² ne bagisitula ne bagiteeka mu ssabo lya Dagoni II, okuliraana Dagoni. ³ Awo abantu ba Asudodi bwe baagolokoka enkeera, baasanga Dagoni agudde mu maaso g'essanduuko ya *MUKAMA*. Ne basitula Dagoni ne bamuzzaawo. ⁴ Era ne bwe baagolokoka enkeera ku lunaku olwaddirira, baasanga Dagoni agudde mu maaso g'essanduuko ya *MUKAMA*, ng'omutwe gwe n'emikono gye bikutuseeko nga bigudde mu mulyango, ng'ekiwuduwudu kye, kye kisi-gaddewo. ⁵ Bakabona ba Dagoni n'abo bonna abayingira mu ssabo lya Dagoni kyebava balema okulinyya ku mulyango gw'essabo lye, ne leero.

⁶ Omukono gwa *MUKAMA* ne gubonereza abantu b'e Asudodi n'emiriraano, n'abaleetako entiisa era ne bakwatibwa ebizimba. ⁷ Awo abantu b'e Asudodi bwe baalaba ebyabatuuukako ne boogera nti, "Essanduuko

II Dagoni ye yali lubaale omukulu ow'Abafirisuuti (laba Bal 16. 23)

ya Katonda wa Isirayiri teteekwa kusigala wano naffe, kubanga omukono gwe gutuliko era guli ne ku lubaale waffe Dagoni.”⁸ Ne bakunjaanya abakungu bonna ab'Abafirisuuti ne bababuza nti, “Tunaakola tutya essanduuko ya Katonda wa Isirayiri?” Ne baddamu nti, “Essanduuko ya Katonda wa Isirayiri etwalibwe e Gaasi.” Awo ne batwala eyo essanduuko ya Katonda wa Isirayiri.

⁹ Naye bwe baagituusa eyo, omukono gwa *MUKAMA* ne gulwana n'ekibuga ekyo, ne waba okutya kungi nnyo nnyini mu batuuze b'ekibuga ekyo. Abakulu n'abato n'abaleetako ebizimba ku bitundu byabwe eby'ekyama.¹⁰ Kyebaava baweereza essanduuko ya Katonda mu Ekuloni.

Naye essanduuko ya Katonda bwe yali ng'eneetera okutuuka mu Ekuloni, Abaekuloni ne bakaaba nga boogera nti, “Batuleetedde essanduuko ya Katonda wa Isirayiri, okututta n'abantu baffe.”¹¹ Awo ne bakunjaanya abakungu bonna ab'Abafirisuuti, ne babagamba nti, “Muzzeeyo essanduuko ya Katonda wa Isirayiri mu kifo kyayo, ereme kututta ffe n'abantu baffe.” Omukono gwa Katonda gwali gubazitooweredde nnyo era nga bajjudde entiisa ey'okufa.¹² Abo abataafa baalwala ebizimba, okukaaba mu kibuga ne kutuuka mu ggulu.

Essanduuko Ezzibwayo mu Isirayiri

⁶ Awo essanduuko ya *MUKAMA* bwe yali yakamala emyezi musanvu mu nsi y'Abafirisuuti,
² Abafirisuuti ne batumya bakabona n'abafumu, ne bababuza nti, “Tukolere ki essanduuko ya *MUKAMA*? Mututegeeze bwe tuba tugizzaayo mu kifo kyayo.”

³ Ne baddamu nti, “Bwe muba muzzaayo essanduuko ya katonda wa Isirayiri, temugiweereza awatali kirabo, naye mufuba okumuweereza ekiweebwayo olw'omusango. Olwo nno lwe munaawona, era mu-naabikulirwa kyeyavudde ababonereza.”

⁴ Abafirisuuti ne babuza nti, “Kiki kye tuna-muweereza okuba ekiweebwayo olw'omusango?” Ne babaddamu nti, “Ebibumbe eby'ebizimba ebya zaabu bitaano n'ebibumbe eby'emmese eza zaabu bitaano^I, ng'omuwendo gwa bakulembeze b'Abafirisuuti bwe guli.

“Mwabonerezebwa mu ngeri y'emu ng'abakulembeze bammwe n'ensi yammwe.⁵ Noolwekyo mukole ebibumbe eby'ebizimba n'ebymese ebireetedde ensi okusaanawo, muwe Katonda wa Isirayiri ekitiibwa; oboolyawo anaabasonyiwa, ne balubaale bammwe n'ensi yammwe.⁶ Lwaki mukakanyaza emitima gyammwe ng'Abamisiri ne Falaawo bwe baakola? Bwe yabamala^{II} amaanyi, tebakkiriza Bayisirayiri kugenda era ne bagenda?”

^I Ebibumbe ebyo byali bya kusanyusa balubaale ^{II} Katonda ye yabamala amaanyi

⁷ “Kale nno, muteeketeke ekigaali ekipyaa, n'ente bbiri ezaakazaala, ezitateekebwangako kikoligo, muzisibe ku kigaali, naye ennyana zaazo muziziggyeeko.⁸ Muddire essanduuko ya *MUKAMA* mugiteeke ku kigaali, ate muddire n'ekisanduuko mwe munaateeka ebintu ebya zaabu olw'ekiweebwayo olw'ekibi, mukiteeke ku mabbali g'essanduuko ya *MUKAMA*. Mugisindike, egende yokka.⁹ Naye mugitunuulire; bw'eneekwata ekkubo erigenda ewaabayo mu nsi yaayo, e Besusemesi, olwo nga *MUKAMA* ye yatuleeseeko ekibonoobono kino ekinene. Naye bwe kitaabe bwe kityo, olwo tunaategeera ng'omukono gwe si gwe gutubaddeko, kyatutuukako butuusi.”

¹⁰ Ne bakola bwe batyo. Ne baddira ente bbiri ezaakazaala, ne baziggyako ennyana zaazo ne bazisiba ku kigaali.¹¹ Ne bateeka essanduuko ya *MUKAMA* ku kigaali n'ekisanduuko ekyalimu emmese eza zaabu n'ebibumbe eby'ebizimba okugiriraana.¹² Ente ne zigenda butereevu mu kkubo erigenda e Besusemesi, nga zigenda zikaaba, ne zitakyama ku mukono ogwa ddyo newaakubadde ogwa kkono. Abakulembeze b'Abafirisuuti ne bazigoberera okutuukira ddala ku nsalo ey'e Besusemesi.

¹³ Ebiro ebyo byali bya makungula era Ababesusemesi baali bakungula enjaano yaabwe mu kiwonvu. Bwe balengera essanduuko ne basanyuka okugiraba.¹⁴ Ekigaali ne kituukira mu nnimiro ya Yoswa ow'e Besusemesi ne kiyimirira omwo okumpi n'awali ejjinja eddene. Abantu ne bayasa embaawo ez'ekigaali, ente ne baziwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*.¹⁵ Abaleevi^{III} ne batwala essanduuko ya *MUKAMA*, n'ekisanduuko ekyalimu ebibumbe ebya zaabu, ne babiteeka ku jjinja eddene. Awo ku lunaku olwo abantu b'e Besusemesi ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka eri *MUKAMA*.¹⁶ Abakulembeze abataano ab'Abafirisuuti olwalaba ebyo, ne baddayo mu Ekuloni ku lunaku olwo.

¹⁷ Ebibumbe eby'ebizimba ebya zaabu Abafirisuuti bye baaweereza ng'ekiweebwayo olw'omusango eri *MUKAMA* byali: ekimu kya Asudodi, n'ekirala kya Gaza, n'ekirala kya Asukulooni, n'ekirala kya Gaasi, n'ekirala kya Ekuloni;¹⁸ era n'ebibumbe eby'emmese eza zaabu bwe byali, ng'ebibuga byonna eby'Abafirisuuti ebyali eby'Abakungu abataano, ate nga bibuga ebiriko enkomera n'ebyallo byabyo. Ejjinja eddene kwe baateeka essanduuko ya *MUKAMA* mu nnimiro ya Yoswa ow'e Besusemesi, ne libeera kijjukizo n'okutuusa leero.

¹⁹ Naye nsanvu ku basajja ab'e Besusemesi ne bafa kubanga balingiza mu ssanduuko ya *MUKAMA*. Abantu ne banakuwala nnyo olw'ekibonerezo ekinene *MUKAMA* kye yabawa,²⁰ era abantu b'e Besusemesi ne beebuza nti, “Ani ayinza okuyimirira mu maaso ga *MUKAMA*,

^{III} Besusemesi kyali kibuga ky'Abaleevi (Yos 21:16). Abaleevi bokka be baali bakkirizibwa okutambuza Essanduuko ya *MUKAMA* (Ma 10:8)

Katonda ono omutukuvu? Essanduuko ya *MUKAMA* tugiweezeze ani?"

²¹ Ne batuma ababaka eri abatuuze b'e Kiriyasuyalimu n'obubaka nti, "Abafirisuuti bakomezzaawo essanduuko ya *MUKAMA*. Muserengete, mujje mugiddukire mugitwale ewammwe."

7 Awo abantu b'e Kiriyasuyalimu ne bajja ne baddukira essanduuko ya *MUKAMA*, ne bagitwala mu nnyumba ya Abinadaabu ku lusozi. Ne bayawula Eriyazaali mutabani we okuvunaanyizibwa essanduuko ya *MUKAMA*^I.

Abafirisuuti Bawangulwa e Mizupa

² Essanduuko n'emala mu Kiriyasuyalimu ebbanga ddene, eryawerera ddala emyaka amakumi abiri, era abantu b'ennyumba ya Isirayiri bonna baali banakuwavu era nga banoonya *MUKAMA*. ³ Awo Samwiri n'agamba ennyumba ya Isirayiri yonna nti, "Obanga mudda eri *MUKAMA* n'omutima gumu, muggyeevo bakatonda abagwira ne Baasutoleesi, mmweweeyo eri *MUKAMA* gwe muba muweerezanga yekka, era anaabalokola okuva mu mukono gw'Abafirisuuti." ⁴ Awo Abayisirayiri ne bava ku Babaali ne Baasutoleesi, ne baweerezanga *MUKAMA* yekka.

⁵ Samwiri n'ayogera nti, "Mukunjaanye Isirayiri yenna e Mizupa, mbegayiririre eri *MUKAMA*." ⁶ Bwe baali bakunjaanidde e Mizupa, ne basena amazzi, ne bagayirira mu maaso ga *MUKAMA*, ne basiiba era ne baatula ebibi byabwe nga boogera nti, "Twonoonye eri *MUKAMA*." Olwo Samwiri nga ye mukulembeze era omulamuzi wa Isirayiri e Mizupa.

⁷ Awo Abafirisuuti bwe baawulira nga Abayisirayiri bakunjaanidde e Mizupa, abafuzi b'Abafirisuuti ne babalumba. Abayisirayiri bwe baakiwulira ne batya Abafirisuuti. ⁸ Ne bagamba Samwiri nti, "Tolekeraawo kutukaabiririra eri *MUKAMA* Katonda waffe, atulokole okuva mu mukono gw'Abafirisuuti." ⁹ Awo Samwiri n'addira omwana gw'endiga oguyonka n'aguwaayo ng'ekiwebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*, n'akaabirira *MUKAMA* ku lwa Isirayiri, *MUKAMA* n'amuddamu.

¹⁰ Ku lunaku olwo Samwiri bwe yali ng'awaayo ekiwebwayo ekyokebwa eri *MUKAMA*, Abafirisuuti ne basembera okulwanyisa Isirayiri, naye *MUKAMA* n'abwatuka okubwatuka okw'amaanyi, Abafirisuuti ne batya nnyo, era ne badduka Abayisirayiri. ¹¹ Abasajja Abayisirayiri ne bava e Mizupa ne bagoba Abafirisuuti, ne bagenda nga babatta okutuukira ddala ku Besukali.

¹² Awo Samwiri n'addira ejinja n'aliteeka wakati wa Mizupa ne Seni, ekifo ekyo n'akituuma Ebenezeri^{II}, ng'agamba nti, "*MUKAMA* atuyambye okutuusa kaakano." ¹³ Abafirisuuti ne bawangulwa, ne bataddayo nate kulumba Isirayiri. Era ennaku zonna eza Samwiri, omukono gwa *MUKAMA* ne gunyigiriza

I Essanduuko ya *MUKAMA* yasigalayo okutuusa Dawudi lwe yagizaaayo e Yerusalemi (2Sa 6:2-3) II Ebenezeri kitegeeza ejinja ery'obuyambi

Abafirisuuti. ¹⁴ Abayisirayiri ne beddiza ebibuga byonna Abafirisuuti bye baali babawambyeko okuva mu Ekulooni okutuuka e Gaasi, ate era Isirayiri n'anunula ebitundu ebyali biriraanyeevo okuva mu buyinza bw'Abafirisuuti. Ne waba okutabagana wakati wa Isirayiri n'Abamoli^{III}.

¹⁵ Samwiri n'alamula era n'afuga Isirayiri ennaku zonna ez'obulamu bwe. ¹⁶ Buli mwaka n'agendanga e Beseri, n'e Girugaali n'e Mizupa^{IV} mu mpalo ng'alamula Isirayiri mu bifo ebyo byonna. ¹⁷ N'oluvannyuma yakomangawo e Laama, amaka ge gye gaabeeranga, nayo n'alamulirayo Isirayiri. N'azimbirayo *MUKAMA* ekyoto.

Abayisirayiri Basaba Kabaka

8 Samwiri bwe yakaddiwa, n'alonda batabani be okuba abalamuzi ba Isirayiri. ² Erinnya Iya mutabani we omukulu ye yali Yoweeri, n'owokubiri nga ye Abiya, ne balamulanga mu Beeruseba. ³ Naye batabani be ne batagoberera mpisa ze, ne bakyama ne banoonya amagoba, ne balya enguzi, era nga tebalamula mu bwenkanya.

⁴ Awo abakadde bonna aba Isirayiri ne bakunjaana ne bajja eri Samwiri e Laama, ⁵ ne bamugamba nti, "Laba, okaddiye ne batabani bo tebagoberera mpisa zo, kaakano tulondere kabaka anaatukulemberanga, tubeere ng'amawanga amalala gonna."

⁶ Naye bwe baayogera nti, "Tuwe kabaka anaatukulemberanga," ne kitasanyusa Samwiri. Samwiri n'asaba eri *MUKAMA*. ⁷ Awo *MUKAMA* n'agamba Samwiri nti, "Wuliriza ebigambo byonna abantu bye bakugamba. Tebajeemedde ggwe, naye bajeemedde nze nneme kuba kabaka waabwe. ⁸ Okusenziira ku bikolwa byabwe okuva ku lunaku lwe nabaggya mu Misiri okutuusa ku lunaku lwa leero, bwe banjeemera, ne baweereza bakatonda abalala, nawe bwe batyo bwe bakuyisa. ⁹ Kaakano bawulirize, naye obalabulire ddala, era obategeeze ebintu byonna kabaka anaabafuga by'alibakola."

¹⁰ Awo Samwiri n'ategeeza abantu abaali bamusaba kabaka, ebigambo byonna *MUKAMA* bye yamugamba. ¹¹ N'abagamba nti, "Bino bye bintu kabaka alibafuga by'alibakola: alitwala batabani bammwe n'abafuula abagoba ab'amagaali ge n'abeebagazi ab'embalaasi ze, n'abamu okuddukiranga mu maaso ag'amagaali ge. ¹² Abamu ku bo alibafuula abaduumizi b'enkumi, n'abalala n'abafuula abaduumizi b'ataano, n'abalala okumulimiranga ennimiro ze n'okuzikungulanga, n'abalala okuweesanga ebyokulwanyisa n'ebintu eby'amagaali ge. ¹³ Alitwala bawala bammwe, okumu-teekerateekera ebyakaloosa, n'okumufumbiranga, n'okumukoleranga emigaati. ¹⁴ Alitwala ennimiro zammwe ennungi, n'ennimiro zammwe ez'emizabbibu

III Erinnya Abamoli likozesebwa okutegeeza Abakanani bonna IV Beseri, ne Girugaali ne Mizupa bye bibuga ebisatu mu ssaza Iya Benyamini ebifo awaaszizibwanga (Iaba Yos 4:19)

n'ez'emizeeyituuni, n'aziwa abaweereza be. ¹⁵ Alitwala ekimu eky'ekkumi eky'emmere yammwe ey'empeke, n'eky'ennimiro zammwe ez'emizabbibu, n'akigabira abakungu be n'abaweereza be. ¹⁶ Alitwala abaweereza bammwe abasajja n'abaweereza bammwe abakazi, n'abavubuka bammwe abasinga obulungi n'endogoyi, n'abyeddiza. ¹⁷ Alitwala ekimu eky'ekkumi ku bisibo byammwe, mmwe n'abafuula abaweereza be. ¹⁸ Luli-ba lumu, mulyekkokkola kabaka wammwe gwe mwerondera, naye *MUKAMA* talibafaako ku lunaku olwo."

¹⁹ Naye abantu ne bagaana okuwuliriza Samwiri, ne boogera nti, "Nedda! Twagala kabaka okutufuga, ²⁰ naffe tubeere ng'amawanga amalala gonna, nga tulina kabaka atufuga ayinza okutukulembera n'atulanira entalo zaffe."

²¹ Awo Samwiri bwe yawulira ebigambo byonna eby'abantu, n'abiddiramu *MUKAMA*. ²² *MUKAMA* n'adadamu Samwiri nti, "Bawulirize obalondere kabaka."

Awo Samwiri n'agamba abantu ba Isirayiri nti, "Buli omu ku mmwe addeyo ewuwe."

Samwiri Afuka ku Sawulo Amafuta

9 Waaliwo omusajja Omubenyamini eyali omutu-tumufu erinnya lye Kiisi, mutabani wa Abiyeeri, mutabani wa Zeroli, mutabani wa Bekolaasi, mutabani wa Afiya, Omubenyamini. ² Yalina mutabani we erinnya lye Sawulo, nga mulenzi alabika bulungi, era nga tewali amwenkana obulungi mu bantu ba Isirayiri, nga muwanvu okusinga abantu bonna.

³ Endogoyi za Kiisi, kitaawe wa Sawulo zaali zibuze. Kiisi n'agamba mutabani we Sawulo nti, "Twala omu ku baweereza, mugende munoonye endogoyi." ⁴ Ne bayitira mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ne mu nsi ya Salisa, naye ne bataziraba. Ne bayita ne mu nsi ya Saalimu naye ne bataziraba. Ne bayita ne mu nsi ye Benyamini, naye ne zibabula.

⁵ Awo bwe baatuuka mu nsi ya Zufu, Sawulo n'agamba omuweereza eyali naye nti, "Jjangu tuddeyo, sikuba nga kitange ava ku b'endogoyi, n'atandika okwerali-ikirira ffe." ⁶ Naye omuweereza n'amuddamu nti, "Laba, mu kibuga muno mulimu omusajja wa Katonda, era assibwamu nnyo ekitiibwa, na buli ky'ayogera kituukirira. Tugendeyo, oboolyawo anaayinza okututegeeza ekkubo lye tuba tukwata." ⁷ Sawulo n'agamba omuweereza we nti, "Naye bwe tugendayo, omusajja tunaamutwalira ki? Emmere eweddemu mu nsawo zaffe, ate tewali na kirabo kya kutwalira musajja wa Katonda. Tulinawo ki?"

⁸ Omuweereza n'addamu Sawulo nti, "Laba, wano nninawo gulaamu ssatu eza ffeeza, era ze nzija okuwa omusajja wa Katonda atutegeeze ekkubo lye tuba tukwata." ⁹ (Edda mu Isirayiri, omuntu bwe yagendanga okwebuuzwa ku Katonda, yayogeranga nti, "Jjangu tu-

gende ew'omulabi;" kubanga ayitibwa nnabbi mu nnaku zino, edda ye yayitibwanga omulabi).

¹⁰ Sawulo n'amuddamu nti, "Oteesezza bulungi, jjangu tugende." Ne basitula okugenda mu kibuga omusajja wa Katonda gye yali. ¹¹ Awo bwe baali nga balinnyalinnya akasozi okugenda mu kibuga ne basisinkana abawala abaali bagenda okusena amazzi, ne bababuuzwa nti, "Omulabi gy'ali?" ¹² Ne babaddamu nti, "Gy'ali. Ali mu maaso awo. Mwanguweeko, yaakatuuka kati mu kibuga, kubanga leero abantu balina ssadda-ka ey'okuweerayo mu kifo ekigulumivu. ¹³ Bwe mu-naaba nga mwakayingira mu kibuga, mujja kumusisinkana nga tannayambuka kuliira ¹ mu kifo ekigulumivu. Abantu tebajja kulya nga tannatuuka, kubanga alina okusabira ssaddaaka omukisa n'oluvannyuma abayitiddwa balyoke balye. Kaakano mwanguwe mugende, mujja kumusisinkana."

¹⁴ Awo ne bayambuka okugenda mu kibuga. Bwe baali bakiyingira ne balaba Samwiri ng'ajja gye bali, ng'ayolekedde ekifo ekigulumivu. ¹⁵ Kyokka bwe waali wakyabulayo olunaku lumu Sawulo ajje, *MUKAMA* yali abikkulidde Samwiri ekigambo ng'agamba nti, ¹⁶ "Enkya ku ssaawa nga zino nzija kukusindikira omusajja okuva mu nsi ya Benyamini. Mufukeeko amafuta okuba omukulembeze w'abantu bange, Isirayiri; oyo y'alirokola abantu bange okuva mu mukono gw'Abafirisuuti. Ntunuulidde abantu bange; okukaaba kwabwe kutuuse gye ndi."

¹⁷ Awo Samwiri olwalengera Sawulo, *MUKAMA* n'amugamba nti, "Omusajja gwe nakutegeezezzaako wuuyo. Oyo y'ajja okufuga abantu bange." ¹⁸ Sawulo n'asemberera Samwiri mu mulyango, n'amubuuzwa nti, "Ssebo oyinza okundagirira ennyumba y'omulabi w'eri?" ¹⁹ Samwiri n'amuddamu nti, "Nze mulabi, nkulemberaamu nga twambuka mu kifo ekigulumivu, kubanga leero onooliira wamu nange, enkya ku makya nzija kukuleka ogende era nzija kukubuulira ebyo byonna ebiri ku mutima gwo. ²⁰ Naye ebifa ku ndogoyi zo ezimaze ennaku essatu nga zibuze, tobyeraliikirira, kubanga zaazuuliddwa. Okwegomba kwa Isirayiri yonna kunaaba kw'ani, bwe kutaabe ku ggwe n'ennyumba ya kitaawo yonna?" ²¹ Sawulo n'addamu nti, "Nze ndi Mubenyamini, era nva mu kika ekisingirayo ddala obutono, ate nga n'ennyumba yaffe y'eingira ddala okuba eya wansi mu nnyumba zonna ez'ekika kya Benyamini. Lwaki oyogera nange ebigambo ebifaanana ng'ebyo?" ²² Awo Samwiri n'atwala Sawulo n'omuweereza we mu kisenge ekinene, n'abatuuza mu bifo eby'oku mwanjo mu maaso g'abo bonna abaayitibwa abaali bawera ng'amakumi asatu.

²³ Samwiri n'agamba omufumbi nti, "Leeta ekifi ky'ennyama, kye nakuteresezza, kye nakugambye oteeke wabbali."

¹ *Ebijjulo byabeerangawo oluvannyuma lw'emikolo egimu ey'okuwaayo ssaddaaka*

²⁴ Awo omufumbi n'addira ekisambi, n'ebyakiriko n'akiteeka mu maaso ga Sawulo. Samwiri n'ayogera nti, "Laba kino kye kyakuterekeddwa. Kirye kubanga kyakuterekeddwa okutuusa ekiseera kino olw'omukolo guno, okuva ku kiseera kiri, bwe nagamba nti, 'Nnina abagenyi abayite.'" Awo Sawulo n'aliira wamu ne Samwiri ku lunaku olwo. ²⁵ Bwe baava mu kifo ekigulumivu ne baserengeta mu kibuga, Samwiri n'atwala Sawulo waggulu ku nnyumba ye ne banyumyamu. ²⁶ Awo enkeera Samwiri n'agolokoka mu makya n'akoowoola Sawulo nti, "Golokoka nkusibule odde ku lugendo lwo." Sawulo ne yeteekateeka, ye ne Samwiri ne baserengeta okugenda mu kibuga. ²⁷ Bwe baali baserengeta nga banaatera okutuuka ekibuga we kikoma, Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Gamba omuweereza wo ayitewo, atukulemberemu, gwe osigaleko wano, nkutegeeze obubaka obuva eri Katonda."

10 Awo Samwiri n'addira eccupa ey'amafuta n'agifuka ku mutwe gwa Sawulo, n'amunywegera ng'agamba nti, "MUKAMA akufuseeko amafuta okufuga abantu be, Isirayiri. ² Bw'onoova wano leero, onooosisinkana abasajja babiri okumpi n'amalaalo ga Laakeeri, e Zereza ku nsalo ya Benyamini, banaakugamba nti, 'Endogoyi ze wagenda okunoonya zaalabise. Kitaawo kaakano takyalowooza ku ndogoyi, naye, yeeraliikirira ggwe, nga yeebuuza nti, "Ebya mutabani wange mbikole ntya?"'

³ "Bw'onoova awo, ne weeyongerayo okutuuka ku mwera gwa Taboli, onooosisinkana abasajja basatu abanaaba bagenda okusisinkana Katonda e Beseri, omu nga yeetisse obubuzi busatu, omulala nga yeetisse emigaati esatu, n'omulala ng'asitudde eccupa y'envinnyo. ⁴ Banaakulamusa ne bakuwa emigaati ebiri, era gikkirize.

⁵ "Bw'onoova eyo ogenda ku Lusozi lwa Katonda oluliko ekigo eky'Abafirisuuti. Bw'onooba onootera okutuuka ku kibuga, onooosisinkana ekibiina kya bannabbi nga baserengeta okuva mu kifo ekigulumivu nga bakulembeddhamu abakuba entongooli, n'ebitaasa, n'endere, n'ennanga, era nga bawa obunnabbi. ⁶ Omwoyo wa MUKAMA anakukkako mu maanyi, n'owa obunnabbi wamu nabo, era onookyusibwa n'ofuuka omuntu omuggya. ⁷ Obubonero obwo bwe bunaatuukirira, kola kyonna ky'onoolaba nga kituufu, kubanga Katonda ali wamu naawe.

⁸ "Serengeta onsookeyo e Girugaali I. Nnaakugoberera ne nzija gy'oli okuwaayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, naye oteekwa okunnindako okumala ennaku musanvu okutuusa lwe ndijja gy'oli ne nkutegeeza eky'okukola."

I Girugaali kye kifo mu Kanani eyasokerwa okuzimbibwa awasinzibwa (Yos 4:19-24).

Sawulo Afulibwa Kabaka

⁹ Awo Sawulo bwe yava eri Samwiri, Katonda n'amuwa omutima omuggya, n'obubonero obwo bwonna ne butuukirira ku lunaku olwo. ¹⁰ Bwe baatuuka ku lusozi ekibiina kya bannabbi ne kimusisinkana, Omwoyo wa Katonda n'amukkako mu maanyi era n'atandika okuva obunnabbi wamu nabo. ¹¹ Abaali baamumanya okuva edda n'edda bwe baamulaba ng'awa obunnabbi wamu ne bannabbi, ne bagambagana nti, "Kiki kino ekituuse ku mutabani wa Kiisi? Sawulo naye ali omu ku bannabbi?" ¹² Omu ku batuuze b'ekitundu ekyo n'abuuzza nti, "Ye kitaabwe y'ani?" Kyerwava lufuuka olugero nti, "Ne Sawulo ali omu ku bannabbi?" ¹³ Awo Sawulo bwe yamala okuva obunnabbi, n'ayambuka mu kifo ekigulumivu.

¹⁴ Awo kojja wa Sawulo n'ababuuzza ye n'omuweereza nti, "Mubadde wa?" N'addamu nti, "Tubadde tunoonya endogoyi, naye bwe tutaazirabye, ne tugenda eri Samwiri." ¹⁵ Kojja wa Sawulo n'amugamba nti, "Mbuulira Samwiri kye yakugambye." ¹⁶ Sawulo n'addamu nti, "Yatutegeeza nti endogoyi zali zirabise." Naye n'atamubuulira Samwiri bye yamugamba ku by'obwakabaka.

¹⁷ Samwiri n'ayita abantu ba Isirayiri bakunjaanire eri MUKAMA e Mizupa II. ¹⁸ N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, 'Naggya Isirayiri mu Misiri, ne mbalokola okuva mu mukono gw'Abamisiri, ne mu mukono gw'obwakabaka bwonna obwabajooganga. ¹⁹ Naye kaakano mujeemedde Katonda wammwe eyabalokola okuva mu buyinike bwammwe n'ennaku yammwe, ne mwogera nti, Nedda, tuteerewo kabaka atufuge.' Kale mweyanjule mu maaso ga MUKAMA mu bika byammwe ne nnyiriri zammwe nga bwe biri."

²⁰ Awo Samwiri bwe yasembeza ebika byonna ebya Isirayiri okumpi ne we yali, ekika kya Benyamini ne kirondebwa na kalulu III. ²¹ N'asembeza ekika kya Benyamini, lunyiriri ku lunyiriri, era olunyiriri lwa Matero ne lulondebwa. N'oluvannyuma Sawulo mutabani wa Kiisi n'alondebwa, naye bwe baamunoonya, nga talabika. ²² Ne beeyongerera okwebuuzza ku MUKAMA nti, "Omusajja w'ali wano, atuuse?"

Awo MUKAMA n'abaddamu nti, "Ye, yeekwese mu bitereke."

²³ Ne badduka ne bagenda ne bamuleeta. Bwe yayimirira mu bantu, n'aba ng'asinga abantu bonna obuwanvu. ²⁴ Samwiri n'agamba abantu bonna nti, "Mulaba omusajja MUKAMA gw'alonzee? Tewali amwenkana mu bantu bonna." Abantu ne baddamu n'eddoboozi eddene nti, "Wangaala Kabaka."

²⁵ Samwiri n'annyonnyola abantu ebiragirowo n'obulombolombo eby'obwakabaka, n'abiwandiika mu

II Mizupa kye kifo abantu gye baasisinkananga okuteesa ku nsonga enkulu (Bal 20:1; 21:1) III Akalulu kaakubibwanga okusinzira ku wurimu ne Sumimu

kitabo n'akiteeka mu maaso ga *MUKAMA*. Awo Samwiri n'asiibula abantu bonna, buli omu n'addayo ewuwe.

²⁶ Sawulo naye n'addayo ewaabwe mu Gibea, ng'aw-erekerwako abasajja abazira Katonda be yali akomyeko ku mitima. ²⁷ Naye abamu ku basajja ab'ef-fujjo ne boogera nti, "Omusajja ono ayinza atya okutu-lokola?" Ne bamunyooma, era ne batamuwa na birabo. Naye Sawulo n'akisirikira n'atabanyega.

Sawulo Anunula Ekibuga Yabesi

11 Awo olwatuuka Nakkasi Omwamoni ¹ n'ayam-buka n'azingiza Yabesugireyaadi. Abasajja bon-na ab'e Yabesi ne bamugamba nti, "Kola naffe enda-gaano, tunaakuweerezanga." ² Naye Nakkasi Omwa-moni n'abaddamu nti, "Sijja kukola nammwe nda-gaano okuggyako nga munzikirizza okuggya mu buli muntu, eriso lye erya ddyo, olwo nswaze Isirayiri yena." ³ Abakulu ba Yabesi ne bamugamba nti, "Tuweeyo ebbanga lya nnaku musanvu, tusindike ababaka mu nsi yonna eya Isirayiri. Bwe wataabeewo n'omu anajja okutubeera, kale tuneewaayo gy'oli."

⁴ Ababaka bwe baatuuka e Gibea ewa Sawulo, ne bategeeza abantu ebigambo ebyo; bwe baabiwulira bonna ne bakuba ebiwoobe. ⁵ Mu kiseera ekyo Sawulo yali ava mu nnimiro ng'agoberera ente ze ezirima, n'abuza nti, "Abantu babadde ki? Kiki ekibakaabya?" Ne bamutegeeza obubaka abasajja ab'e Yabesi bwe baali baleese.

⁶ Awo Sawulo bwe yawulira ebigambo ebyo, Omwoyo wa Katonda n'amukkako mu maanyi, obusungu bwe ne bubuubuuka nnyo. ⁷ N'addira ente bbiri, n'azitemaatema, n'aziwa ababaka ne bazitwala okubuna ensi yonna eya Isirayiri ng'agamba nti, "Buli ataagoberere Sawulo ne Samwiri, ente ze ezirima bwe zityo bwe zinaakolebwa." Entiisa ya *MUKAMA* n'egwa ku bantu, ne bakuŋŋaana wamu n'omutima gumu.

⁸ Sawulo n'ababalira e Bezeki, abasajja abaava mu Isir-ayiri nga bawera emitwalo amakumi asatu, n'abaava mu Yuda ne bawera emitwalo esatu.

⁹ Ne bagamba ababaka abaali bazze nti, "Mutegeeze abasajja ab'e Yabesugireyaadi nti, 'Obudde we bunaatuukira mu ssaawa ez'omu ttuntu, munaaba mulokolebbwa.'" Ababaka bwe bazzaayo obubaka ob-wo e Yabesi, abatuuze baayo ne bassa ekikkowe.

¹⁰ Abatuuze ab'e Yabesi ne bagamba Abamoni nti, "Enkya tujja kwewaayo gye muli, mutukole kye mwa-gala." ¹¹ Enkeera Sawulo yakeera mu matulutulu n'ayawulamu abasajja be ebibinja bisatu; ne balumba olusiisira lw'Abamoni ne babatta okutuusa mu ssaawa ez'omu ttuntu. Abaaluwona ne basaasaana, ne wataba n'omu asigala na munne.

¹ Abamoni baali bazzukulu ba Lutti (Lub 19:38; Ma 2:19). Baali baagezaako dda okulumba Isirayiri ku mirembe gy'abalamuzi (Bal 3:13; 11:4-33)

Sawulo Akakasibwa Okuba Kabaka

¹² Awo abantu ne bagamba Samwiri nti, "Ani eyali abuuza nti, 'Sawulo alitufuga?' Mubatuwe tubatte."

¹³ Naye Sawulo n'addamu nti, "Nedda, tewali muntu anattibwa leero, kubanga olwa leero *MUKAMA* alokodde Isirayiri." ¹⁴ Awo Samwiri n'agamba abantu nti, "Mujje, tugende e Girugaali tukakase obwakaba-ka." ¹⁵ Awo abantu bonna ne bagenda e Girugaali mu maaso ga *MUKAMA* ne bakakasa Sawulo okuba kabaka. Era mu kifo ekyo ne baweerayo ssaddaaka ez'ebiweeb-wayo olw'emirembe mu maaso ga *MUKAMA*, Sawulo n'Abayisirayiri bonna ne basanyuka ne bajaguza nnyo ne bakola n'entuujjo ey'amaanyi.

Ebigambo bya Samwiri ng'Asiibula

12 Samwiri n'ayogera eri Isirayiri yenna, ng'agam-ba nti, "Mpulirizza buli kintu kye muŋŋambye, ne mbateerawo kabaka okubafuga. ² Kaakano mulina kabaka ng'omukulembeze wammwe. Naye nze nkad-diye, mmeze n'envi, era n'abaana bange bali wano nammwe. Mbadde mukulembeze wammwe okuva mu buvubuka bwange n'okutuusa leero. ³ Nzuuno mu maaso gammwe. Munnumirize ensonga yonna mu maaso ga *MUKAMA* ne mu maaso g'oyo gwe yafukako amafuta. Ani gwe nnali ntwalidde ente ye? Oba ani gwe nnali ntwalidde endogoyi ye? Oba ani gwe nnali ndyazaamaanyizza? Oba ani gwe nnali njooze? Oba ani gwe nnali nsabye enguzi? Bwe wabaawo anvu-naana mu nsonga yonna nzija kumuliyira."

⁴ Ne baddamu nti, "Totunyagangako newaakubadde okutujooga, wadde okulya enguzi okuva mu mukono gw'omuntu yenna."

⁵ Awo Samwiri n'abaddamu nti, "*MUKAMA* ye mujulir-wa gye muli, era n'oyo gwe yafukako amafuta mujulir-wa leero, nga sirina nsobi yonna mu maaso gammwe." Ne baddamu nti, "Mujulirwa."

⁶ Samwiri n'agamba abantu nti, "*MUKAMA* ye yalonda Musa ne Alooni era n'aggya bajjajjammwe mu Misiri. ⁷ Kale nno, musseeyo omwoyo mutege amatu mu maaso ga *MUKAMA*, eri okubalamula era n'okubajjukiza ebikolwa eby'obutuukirivu *MUKAMA* bye yabakolera mmwe ne bajjajjammwe.

⁸ "Yakobo bwe yabeera mu Misiri, bajjajjammwe ne bakaabirira *MUKAMA*; *MUKAMA* yatuma Musa ne Alooni, abaabaggya mu Misiri, n'abateeka mu kifo kino.

⁹ "Naye ne beerabira *MUKAMA* Katonda waabwe, kyeyava abatunda mu mukono gwa Sisera omudu-umizi w'eggye lya Kazoli, ne mu mukono gw'Abafirisuuti, ne mu mukono gwa kabaka wa Mowaabu, abaabalwanyisanga. ¹⁰ Abayisirayiri ne bakaabirira *MUKAMA*, nga boogera nti, 'Twasobya, twa-va ku *MUKAMA* ne tuweereza Babaali ne Baasutoleesi. Naye kaakano tulokole okuva mu mukono gw'abalabe baffe, tunaakuweerezanga.' ¹¹ *MUKAMA* n'alyoka atuma

Yerubbaali¹, ne Bedani, ne Yefusa ne Samwiri ne babalokola mu mukono gw'abalabe bammwe enjuuyi zonna, ne mutuula mirembe. ¹² Naye bwe mwalaba Nakkasi kabaka w'Abamoni ng'abalumba, newaakubadde nga *MUKAMA* Katonda wammwe ye yali kabaka wammwe ne muḡḡamba nti, 'Nedda, ffe twagala kabaka okutufuga.' ¹³ Kaakano kabaka gwe mulonze era gwe mwasaba wuuno, era laba *MUKAMA* ataddewo kabaka okubafuga. ¹⁴ Bwe munaatyanga *MUKAMA* ne mumuweerezanga, ne mugonderanga edoboozi lye, ne mutajeemera biragiyo bye, mmwe ne kabaka abafuga ne mugobereranga *MUKAMA* Katonda wammwe, kinaabanga kirungi. ¹⁵ Naye bwe mutaagonderanga *MUKAMA*, ne mujeemera ebiragiyo bye, omukono gwe gunaalwananga nammwe, nga bwe kyali ku bajjajjammwe.

¹⁶ "Kale nno mulindirire mulabe ekintu ekikulu *MUKAMA* kyagenda okukola mu maaso gammwe. ¹⁷ Bino kaakano si biseera bya kukungula ḡḡaano. Naye nzija kusaba *MUKAMA*, aweereze okubwatuka n'enkuba, mulyoke mutegeere nga kye mwakola okusaba kabaka kyali kibi mu maaso ga *MUKAMA*."

¹⁸ Awo Samwiri n'asaba *MUKAMA*, *MUKAMA* n'aweereza okubwatuka n'enkuba, abantu bonna ne batya nnyo *MUKAMA* ne Samwiri. ¹⁹ Awo abantu bonna ne bagamba Samwiri nti, "Tusabire eri *MUKAMA* Katonda wo, ffe abaweereza bo, tuleme kufa, kubanga twongedde ku bibi byaffe ebirala byonna, bwe twasabye kabaka."

²⁰ Samwiri n'addamu abantu nti, "Temutya, okukola mwakola ebibi ebyo byonna, naye temuvanga ku *MUKAMA*, kaakano mumuweerezanga n'omutima gwammwe gwonna. ²¹ Temukyukanga okugoberera ebintu ebitaliimu, ebitayinza kubagasa wadde okubawonya, kubanga tebiriimu nsa. ²² *MUKAMA* tagenda kwabulira bantu be, olw'erinnya lye ekkulu, kubanga *MUKAMA* yasiima okubafuula ababe. ²³ Nze ku lwange, kikafuuwe, okwonoona eri *MUKAMA* ne ssibasabira; nnaabalaganga ekkubo ettuuufu era eggolokofu.

²⁴ Kyokka mutyenga *MUKAMA* era mumuweerezanga n'obwesigwa n'omutima gwammwe gwonna, nga mujjukira ebintu ebikulu bye yabakolera. ²⁵ Naye bwe muneeyongeranga okukola ebibi, mmwe ne kabaka wammwe mulizikirizibwa."

Samwiri Anenya Sawulo

13 Sawulo yalina emyaka amakumi asatu we yalira obwakabaka, n'afuga Isirayiri okumala emyaka amakumi ana. ² Sawulo yalonda abasajja enkumi ssatu okuva mu Isirayiri, enkumi ebbiri ku bo ne babeera naye e Mikumasi ku lusozi olw'e Beseri, n'abalala lukumi ne babeera ne Yonasaani e Gibe ekye Benyamini. Abasajja abalala bonna n'abasindika baddeyo ewaabwe. ³ Yonasaani n'alumba olusiisira

I Yerubbaali ye Gidyoni

lw'Abafirisuuti eyali e Geba, Abafirisuuti ne bakiwulira. Awo Sawulo n'alagira, bafuuwe ekkondeere mu nsi yonna, ng'agamba nti, "Abaebbulaniya bawulire!"

⁴ Awo Isirayiri yenna bwe baawulira nga Sawulo awambye olusiisira lw'Abafirisuuti, ate nga Isirayiri yali efuuse ekyenyinyalwa eri Abafirisuuti, abantu ne balagirwa okwegatta ku Sawulo e Girugaali.

⁵ Abafirisuuti ne beekuḡḡaanya okulwana n'Abayisirayiri. Abafirisuuti baalina amagaali emitwalo esatu, n'abeebagala embalaasi kakaaga, n'abaserikale abeebigere ng'omuwendo gwabwe gwenkana ng'omusenyu ogw'oku nnyanja obungi. Ne bayambuka ne basiisira e Mikumasi, ku luuyi olw'ebuvanuba olw'e Besaveni. ⁶ Abasajja Abayisirayiri bwe baalaba ng'embeera yaabwe mbi nnyo, n'eggye lyabwe nga linnyigirizibwa omulabe, ne beekweka mu mpuku, ne mu bisaka ne mu njazi, ne mu binnya. ⁷ Ne wabaawo n'abamu ku Baebbulaniya abaasomoka Yoludaani ne bagenda mu nsi ya Gaadi ne Gireyaadi.

Sawulo ye n'asigala e Girugaali, n'abaserikale bonna be yali nabo, naye nga bajjudde okutya. ⁸ N'alinda okumala ennaku musanvu, ebbanga Samwiri lye yali amulaze, naye Samwiri n'atajjirawo e Girugaali, n'abasajja ba Sawulo ne batandika okumuvaako.

⁹ Sawulo kyeyava ayogera nti, "Mundeetere wano ekiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo olw'emirembe." N'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa. ¹⁰ Naye bwe yali yakamala okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, Samwiri n'atuuka. Sawulo n'agenda okumwaniriza.

¹¹ Samwiri n'amubuuza nti, "Kiki kino ky'okoze?" Sawulo n'addamu nti, "Bwe nnalabye ng'abasajja batandise okusaasaana, ate nga tozze mu kiseera kye walaga, ate nga n'Abafirisuuti bakuḡḡaanira e Mikumasi, ¹² ne ndowooza nti, 'Kaakano Abafirisuuti bagenda kukkirira okunnumba e Girugaali, nga sinna bwe kwegayirira kufuna mukisa gwa *MUKAMA*, kyenvudde mpalirizibwa okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa."

¹³ Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Okoze kya busirusiru, obutakuuma kiragiyo kya *MUKAMA* Katonda wo kye yakulagira. Singa wakikumye, *MUKAMA* yandinywezezza obwakabaka bwo okufuga Isirayiri emirembe gyonna. ¹⁴ Naye kaakano obwakabaka bwo tebuliba bwa lubeerera. *MUKAMA* anoonyezzaayo omusajja alina omutima ogumunoonya era amulonze okuba omukulembeze w'abantu be, kubanga tokumye kiragiyo kya *MUKAMA*." ¹⁵ Awo Samwiri n'ava e Girugaali n'ayambuka e Gibe mu Benyamini, Sawulo n'abala abasajja abaali naye, nga baawera nga lukaa-ga.

Ebbula ly'Ebyokulwanyisa mu Isirayiri

¹⁶ Sawulo ne mutabani we Yonasaani, n'abasajja abaali nabo baali basiisidde e Gebe ekye Benyamini, ate ng'Abafirisuuti bo basiisidde Mikumasi. ¹⁷ Abalabe ne bava mu nkambi y'Abafirisuuti mu bibinja bisatu,

ekimu ne kyolekera Yofula, mu nsi ya Suwaali, ¹⁸ n'ekibinja ekirala ne kyolekera Besukolooni, n'ekyokusatu ne kyolekera ensalo etunuulidde ekiwonvu Zeboyimu okwolekera eddungu.

¹⁹ Mu nsi yonna eya Isirayiri temwali muweesi n'omu, kubanga Abafirisuuti baali baasalawo nti, "Si kulwa ng'Abaebbulaniya beeweeseza ebitala oba amafumu!" ²⁰ Noolwekyo Abayisirayiri bonna baaserenge-tanga eri Abafirisuuti, okuwagala enkumbi zaabwe, n'ebiwabyo byabwe, n'embazzi zaabwe, ne najjolo zaabwe. ²¹ Baalinanga omuwendo gwe baasasulanga olw'okuwagala enkumbi ey'amannyo abiri n'ebiwabyo, nga gwa njawulo ku ogwo gwe baawangayo olw'okuwagala embazzi n'emiwunda.

²² Era ku lunaku olw'olutalo tewaali muserikale n'omu ku baali ne Sawulo ne Yonasaani, eyalina ekitala wadde effumu, okuggyako Sawulo ne mutabani we Yonasaani I. ²³ Waaliwo ekibinja eky'Abafirisuuti ekyali kigenze mu kifo ekyayitibwanga Mikumasi.

Yonasaani Alumba Abafirisuuti

14 Lumu Yonasaani mutabani wa Sawulo n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Jjangu tugende ku ludda luli mu nkambi ey'Abafirisuuti." Kyokka n'atabuulira kitaawe.

² Sawulo yali asiisidde ku njegoyego za Gibe wansi w'omukomamawanga mu Migulooni. Yalina abaserikale nga lukaaga; ³ ku bo kwe kwali Akiya eyali ayambadde ekkanzu ey'obwakabona II nga ye mutabani wa Akitubu, muganda wa Ikabodi, mutabani wa Finekaasi, mutabani wa Eri, kabona wa MUKAMA mu Si-iro. Tewali yamanya nti Yonasaani agenze.

⁴ Ku buli ludda lw'ekkubo Yonasaani mwe yali ayagala okuyita okutuuka ku nkambi y'Abafirisuuti waaliyo enkonko empanvu, olumu nga luyitibwa Bozezi, n'olulala nga luyitibwa Sene. ⁵ Olukonko olumu lwali ku luuyi olw'obukiikakkono okwolekera Mikumasi, n'olulala nga luli ku luuyi olw'obukiikaddyo okwolekera Geba. ⁶ Yonasaani n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, Jjangu tugende mu nkambi y'abasajja abo abatali bakomole, oboolyawo MUKAMA anaatukolera ekyamagero. Kubanga tewali kiyinza kuziyiza MUKAMA kulokola, ng'akozesa abangi oba abatono.

⁷ Omuvubuka n'amuddamu nti, "Kola nga bw'osiima. Genda mu maaso, nzisa kimu naawe, omutima gwange n'omwoyo gwange biri wamu naawe."

⁸ Yonasaani n'alyoka ayogera nti, "Kale, tusomoke tugende eri abasajja, tubeerage. ⁹ Bwe banaatugamba nti, 'Mutulindirire okutuusa lwe tunajja,' kale tunaasigala we tuli, ne tutagenda gye bali. ¹⁰ Naye bwe banaatugamba nti, 'Mujje gye tuli,' tunaayambuka,

I Abayisirayiri baalwanyisanga mitego na busaale II Ekkanzu ey'Obwakabona (Efodi) yalingamu Wurimu ne Sumimu ebyakoze-sebwanga okwebuuzza ku Katonda

kubanga ako ke kanaaba akabonero gye tuli nti MUKAMA abagabudde mu mukono gwaffe."

¹¹ Awo bombi ne beeraga eri olusiisira lw'Abafirisuuti. Abafirisuuti ne boogera nti, "Mulabe, Abaebbulaniya batandise okuva mu binnya mwe baali beekwese."

¹² Abasajja ab'omu nkambi ne bakoowoola Yonasaani n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nga boogera nti, "Mwambuke gye tuli, tubalage enkola."

Awo Yonasaani n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Ngoberera twambuke kubanga MUKAMA abawaddeyo mu mukono gwa Isirayiri."

¹³ Yonasaani n'alinyalinyanya, ng'ayavula nga n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye bw'amuvaako emabega. Yonasaani n'atta Abafirisuuti, n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye ng'amuvaako emabega naye n'atta abo abaali bawonyeewo.

¹⁴ Mu lulumba olwo olwasooka, Yonasaani n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye, batta abasajja amakumi abiri mu kibangirizi ekyenkana ekitundu kya eka.

Isirayiri Atta Abafirisuuti bangi

¹⁵ Awo ne waba okutya kungi nnyo mu ggye lyonna ery'Abafirisuuti abo abaali mu nkambi n'abaali ku ttale; era n'ab'omu bibinja ebirala n'ebibondo ebirumba n'et-taka ne likankana. Okukankana okwo kwava eri Katonda.

¹⁶ Abakuumi ba Sawulo abaali e Gibe mu Benyamini ne balaba ng'ekibinja kisaasaana okuddukira mu njuyi zonna. ¹⁷ Awo Sawulo n'alagira abasajja abaali naye nti, "Mubale abasajja bonna, mulabe ataliwo." Bwe baabala, ne bazuula nga Yonasaani n'eyasitulanga ebyokulwanyisa bye teballiwo.

¹⁸ Sawulo n'agamba Akiya nti, "Leeta essanduuko ya Katonda," kubanga mu biro ebyo yali mu mikony'Abayisirayiri. ¹⁹ Awo Sawulo bwe yali ng'akyayogera ne kabona, akeegugungo ne keeyongerera mu nkambi y'Abafirisuuti, n'agamba kabona nti, "Zaayo omukono gwo, ogira olindako." ²⁰ Awo Sawulo n'abasajja be ne beekunnya ne bagenda mu lutalo, ne basanga ng'Abafirisuuti balwanagana bokka ne bokka, nga bafumitagana ebitala. ²¹ Abaebbulaniya abaabeeranga n'Abafirisuuti, abaali bagenze nabo mu nkambi, ne beegatta ku Bayisirayiri abaali ne Sawulo ne Yonasaani. ²² Awo Abayisirayiri bonna abaali beekwese mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu bwe baawulira ng'Abafirisuuti badduse, amangwago nabo ne beenyigira mu lutalo ne bannaabwe. ²³ MUKAMA n'alokola Isirayiri ku lunaku olwo, olutalo ne lutuukira ddala e Besaveni.

Yonasaani Alya Omubisi gw'Enjuki

²⁴ Ku lunaku olwo abasajja Abayisirayiri baali bajjudde ennaku nnyingi nnyo kubanga Sawulo yali abalayizaza ng'agamba nti, "Akolimirwe oyo yenna anaalya

akantu konna ng'obudde tebunnawungeera, nga sinnaba kwesasuzza ku balabe bange." Awo ne wataba n'omu ku baserikale akomba ku kantu.

²⁵ Awo abantu bonna bwe baatuuka mu kibira ne balaba omubisi gw'enjuki ku ttaka. ²⁶ Bwe beeyongerayo munda mu kibira ne basanga nga gutonnya, naye ne wataba n'omu agukombako kubanga baali batya ekirayiro kye baakola. ²⁷ Naye Yonasaani yali tawulidde nga kitaawe alayiza abantu, kyeyava addira omuggo gwe yalina n'annyika omusa gwagwo mu bisenge by'enjuki, n'agukombako, amaaso ge ne ganyirira n'adamu amaanyi. ²⁸ Awo omu ku baserikale n'amugamba nti, "Kitaawo yatukuutidde n'atulayiza nti, 'Omuntu yenna anaalya ku mmere leero akolimirwe.' Era ekyo kye kireetedde abaserikale okuggwaamu amaanyi." ²⁹ Yonasaani n'ayogera nti, "Kitange aleetedde ensi yaffe emitawaana. Laba amaaso gange bwe ganyirira n'amaanyi gange bwe gakomyewo bwe nkomyeko ku mubisi guno ogw'enjuki. ³⁰ Tekyandisizze nnyo leero singa abasajja baalidde ku munyago gw'abalabe baabwe? Era tebandisse Abafirisuuti abasinga awo obungi?"

³¹ Abayisirayiri we baamalira okutta Abafirisuuti okuva e Mikumasi okutuuka e Ayalooni nga bakooye nnyo. ³² Ne badda ku munyago, ne baddira endiga n'ente n'ennyana ne bazisalira wansi ku ttaka ne balya ennyama n'omusaayi gwayo. ³³ Awo omuntu omu n'ategeeza Sawulo nti, "Abantu basobya ku MUKAMA kubanga balya ennyama erimu omusaayi."

N'ayogera nti, "Musobezza nnyo. Munjiringisizize wano ejjinja eddene kaakano." ³⁴ Sawulo n'agamba nti, "Muyiteeyite mu bantu mubategeeze nti, 'Buli omu ku mmwe aleete ente ye n'endiga ye muzittire wano era mu zirye. Temuddangayo okusobya ku MUKAMA nga mulya ennyama erimu omusaayi.'" Awo buli omu ku bo n'aleeta ente ye ekiro ekyo n'agisalira awo.

³⁵ Sawulo n'azimbira MUKAMA ekyoto, era ekyo kye kyoto kye yasooka okuzimbira MUKAMA.

³⁶ Awo Sawulo n'ayogera nti, "Tuserengete tugoberere Abafirisuuti ekiro kino tubanyage okutuusa emambya lw'eneesala, era tuleme okulekawo wadde omu ku bo nga mulamu." Ne bamuddamu nti, "Kola nga bw'osiima."

Naye kabona n'ayogera nti, "Twebuuzze ku Katonda wano." ³⁷ Awo Sawulo ne yeebuuzza ku Katonda ng'agamba nti, "Njende nnumbe Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwa Isirayiri?" Naye Katonda n'atamuddamu ku olwo.

³⁸ Sawulo kyeyava ayogera nti, "Mujje wano mmwe mwenna abakulembeze b'abantu, tunoonyereze tula-be ekibi ekikoleddwa leero. ³⁹ Nga MUKAMA alokola Isirayiri bw'ali omulamu, ne bwe kinaaba ku mutabani wange Yonasaani, atekwa kufa." Naye ne wataba n'omu amwanukula.

⁴⁰ Awo Sawulo n'agamba Abayisirayiri bonna nti, "Muyimirire ku ludda olwo, nze ne mutabani wange

Yonasaani tunaayimirira ku ludda luno." Abantu ne bamuddamu nti, "Kola nga bw'onoosiima."

⁴¹ Sawulo n'asaba MUKAMA Katonda wa Isirayiri nti, "Kiki ekikugaanye okuddamu omuweereza wo leero? Omusango bwe guba nga guli ku nze oba ku mutabani wange Yonasaani ddamu ne Wumimu, naye bwe guba nga guli ku bantu bo Isirayiri, onaddamu ne Sumimu." Awo akalulu ne kakubibwa era ne kagwa ku Sawulo ne Yonasaani mutabani we. ⁴² Awo Sawulo n'ayogera nti, "Mutukubire akalulu nze ne mutabani wange Yonasaani." Yonasaani n'alondebwa.

⁴³ Sawulo n'abuuzza Yonasaani nti, "Mbulira ky'okoze." Yonasaani n'amutegeeze nti, "Nakomyeko katono ku mubisi gw'enjuki nga nkozesa omusa gw'omuggo gwange. Kaakano ekyo kinsanyiza okufa?"

⁴⁴ Sawulo n'amuddamu nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okukirawo bw'otoofe, Yonasaani!" ⁴⁵ Naye abantu ne bagamba Sawulo nti, "Lwaki, Yonasaani akoze eby'amagero ebyo byonna mu Isirayiri afa? Ddala Yonasaani attibwe? Oyo aleetedde Isirayiri obununuzi obw'ekitalo? Nedda tekisoboka! Nga MUKAMA bw'ali omulamu, tewali luviri na lumu lunaava ku mutwe gwe ne lugwa wansi, kubanga ebyo by'akoze leero Katonda y'amuyambye okubikola." Abantu ne banunula Yonasaani bwe batyo, n'atattibwa. ⁴⁶ Ne Sawulo n'alekeraawo okugoberera Abafirisuuti, nabo ne beddirayo mu nsi yaabwe.

⁴⁷ Awo Sawulo bwe yalya obwakabaka bwa Isirayiri n'alwana n'abalabe be ku njuyi zonna: Mowaabu, n'Abamoni, ab'e Edomu, ne bakabaka ba Zoba, n'Abafirisuuti, na buli we yaddanga n'abawangula. ⁴⁸ N'alwana n'obuzira bungi n'awangula Abamaleki, n'anunula Isirayiri okuva mu mukono gw'abo abaa-banyaganga.

Enju ya Sawulo

⁴⁹ Batabani ba Sawulo baali Yonasaani, ne Isuvi, ne Malukisuwa. Amannya ga bawala be ababiri gaali Merabu nga ye mukulu, ate omuto nga ye Mikali.

⁵⁰ Omukyala we ye yali Akinoamu muwala wa Aki-maazi. Omuduuzi w'eggye lye omukulu ye yali Abuneri mutabani wa Neeri, taata wa Sawulo omuto.

⁵¹ Kiisi kitaawe wa Sawulo ne Neeri kitaawe wa Abuneri baali batabani ba Abiyeeri. ⁵² Mu biro byonna ebya Sawulo, waaliwo okulwanagana okw'amaanyi n'Abafirisuuti, era buli Sawulo bwe yalabanga omusajja ow'amaanyi oba omuzira n'amuyingiza mu magye.

15 Awo Samwiri n'agamba Sawulo nti, "MUKAMA nze gwe yatuma okukufukako amafuta okuba kabaka w'abantu be Isirayiri, noolwekyo wuliriza obubaka obuwa eri MUKAMA Katonda. ² Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Ayinzabyonna nti, 'Ndibonereza Abamaleki olw'ekyo kye baakola Isirayiri bwe baabateega nga bayambuka okuva mu Misiri. ³ Kaakano genda olumbe Abamaleki obazikirize ddala, n'ebintu byab-

we byonna. Tobasaasira, otta abasajja n'abakazi, abaana n'abato ddala, ente, n'endiga, n'enjamira n'endogoyi."

⁴ Awo Sawulo n'akuŋaanya abasajja, n'abalalira e Terayimu, nga bawera abaserikale ab'ebigere emitwalo amakumi abiri, n'abalala omutwalo gumu okuva mu Yuda. ⁵ Sawulo n'asemberera ekibuga kya Amaleki n'abateegera mu kiwonvu. ⁶ N'agamba Abakeeni nti, "Muve mu Bamaleki mugende nneme okubazikiririza awamu nabo, kubanga mwakolera Abayisirayiri bonna ebyekisa bwe bayambuka okuva mu Misiri." Abakeeni ne basenguka okuva mu Bamaleki.

⁷ Awo Sawulo n'alumba Abamaleki okuviira ddala e Kavira okutuuka e Ssuuli, ekiri ebuwanjuba w'e Misiri. ⁸ N'awamba Agagi kabaka w'Abamaleki nga mulamu, naye abantu abalala bonna n'abazikiririza ddala n'ekitala. ⁹ Era Sawulo n'eggye ne baleka Agagi nga mulamu, era endiga n'ente, n'ennyana n'abaana b'endiga n'ebyasava, n'ebyo byonna bye baalaba nga bya muwendo, ne batabazikiririza ddala. Naye ebirala byonna ebitala bya muwendo nga binyoomebwa oba nga binafu, ne babazikiririza ddala.

¹⁰ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Samwiri nti, ¹¹ "Nejjusizza okufuula Sawulo kabaka, kubanga avudde kukungoberera, n'atakolera ku biragiro byange." Samwiri n'anyolwa nnyo, n'akabira MUKAMA ekiro kyonna.

¹² Enkeera ku makya Samwiri n'agolokoka n'agenda okusisinkana Sawulo, naye ne bamutegeeza nti, "Sawulo yazze e Kalumeeri gye yeezimbidde ekijjukizo, kyokka kaakano avuddeyo n'aserengeta e Girugaali."

¹³ Awo Samwiri bwe yamutuukako, Sawulo n'ayogera nti, "MUKAMA akuwe omukisa. Ngoberedde ebiragiro bya MUKAMA." ¹⁴ Naye Samwiri n'amuddamu nti, "Ate okubejjagala okw'endiga n'okuŋoŋa kw'ente bye mpulira biva wa?" ¹⁵ Sawulo n'amuddamu nti, "Abaserikale baaziggye ku Bamaleki. Baalesewo ente n'endiga ezisinga obulungi okuba ebiweebwayo eri MUKAMA Katonda wo, naye ebirala byonna twabazikiririzza ddala."

¹⁶ Awo Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Sirika! Ka nkutegeeze MUKAMA kye yanŋambye ekiro." Sawulo n'amuddamu nti, "Ntegeeza." ¹⁷ Samwiri n'amugamba nti, "Nawaakubadde nga wali weeraba ng'oli mutono, tewafuuka mukulu wa bika bya Isirayiri? MUKAMA yakufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri. ¹⁸ Naakutuma omulimu, ng'agamba nti, 'Genda ozikiririze ddala abalina ebibi abo Abamaleki, obalwanyise okutuusa lw'olibamalirawo ddala.' ¹⁹ Lwaki tewagondedde ddo-boozi lya MUKAMA? Lwaki mwalulunkanidde omunyago ne mukola ekibi mu maaso ga MUKAMA?"

²⁰ Sawulo n'addamu Samwiri nti, "Nagondedde eddoozi lya MUKAMA, era nagenze ku mulimu MUKAMA gwe yantumye. Nazikiririzza ddala Abamaleki era ne ndeeta Agagi kabaka waabwe. ²¹ Abaserikale baatute endiga n'ente, ebisinga obulungi ku ebyo ebyali

biteekeddwa okuzikirizibwa, babiweeyo eri MUKAMA Katonda wo e Girugaali."

²² Naye Samwiri n'amugamba nti, "MUKAMA asanyukira nnyo ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka, okusinga okugondera eddoozi lya MUKAMA? Okugonda kusinga ssaddaaka, era n'okuwuliriza kusinga amasavu g'endiga enume.

²³ Kubanga obujeemu buli ng'ekibi eky'okusamira, era n'obukakanyavu buli ng'ekibi eky'okusinza bakatonda abalala.

Kubanga ojeemedde ekigambo kya MUKAMA, naye akugaanye okuba kabaka."

²⁴ Awo Sawulo n'agamba Samwiri nti, "Nyonoonye. Najeemedde ekiragiro kya MUKAMA era n'ebigambo byo, kubanga natidde abantu ne ŋendera ku bigambo byabwe. ²⁵ Kaakano nkusaba, osonyiwe ekibi kyange, okomewo nange nsobole okusinza MUKAMA."

²⁶ Naye Samwiri n'amuddamu nti, "Sijja kuddayo naawe kubanga ovudde ku kigambo kya MUKAMA, ne MUKAMA akugaanye okuba kabaka wa Isirayiri." ²⁷ Awo Samwiri bwe yakyuka okugenda, Sawulo n'akwata ekirenge ky'ekyambalo kye, ne kiyulika. ²⁸ Samwiri n'amugamba nti, "MUKAMA akuyuzizzaako obwakabaka bwa Isirayiri leero, n'abuwa omu ku baliraanwa bo akusinga. ²⁹ Oyo ayitibwa Ekitiibwa kya Isirayiri talimba ate takyusakyusa kirowoozo kye, kubanga si muntu nti anaakyusa ekirowoozo kye."

³⁰ Sawulo n'addamu nti, "Nyonoonye, naye nzisaamu ekitiibwa mu maaso g'abakadde b'abantu bange, ne mu maaso ga Isirayiri, oddeyo nange, nsinze MUKAMA Katonda wo." ³¹ Awo Samwiri n'addayo ne Sawulo, Sawulo n'asinza MUKAMA.

³² Samwiri n'alagira nti, "Mundeetere Agagi kabaka w'Abamaleki."

Agagi n'ajja gy'ali ng'akankana naye ng'agamba mu mutima gwe nti, "Mazima ddala obubalagaze bw'okufa buyise."

³³ Naye Samwiri n'ayogera nti, "Ng'ekitala kyo bwe kyaleetera abakazi abangi obutaba na baana, ne nnyoko talibeera na mwana."

Awo Samwiri n'atemaatema Agagi n'amuttira mu maaso ga MUKAMA e Girugaali.

³⁴ Samwiri n'alyoka agenda e Laama, naye Sawulo ye n'agenda ewuwe mu Gibea ekya Sawulo. ³⁵ Samwiri yanakuwala nnyo olwa Sawulo, era teyaddayo kulabagana ne Sawulo okutuusa Samwiri lwe yafa. MUKAMA n'anyolwa olw'okufuula Sawulo kabaka wa Isirayiri.

Samwiri Afuka Amafuta ku Dawudi

16 Awo MUKAMA n'agamba Samwiri nti, "Olituusa ddi okunakuwala olwa Sawulo, ate nga nze sikyamubala kuba kabaka wa Isirayiri? Jjuza ejjembe

Iyo amafuta nkutume eri Yese Omubesirekemu kubanga nnonze omu ku batabani be okuba kabaka.”

² Naye Samwiri n'ayogera nti, “Nnaagenda ntya? Sawulo bw'anakiwulira ajja kunzita.” *MUKAMA* n'amugamba nti, “Weetwalire ennyana oyogere nti, 'Nzize kuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA*.'” ³ Yita Yese ajje okuwaayo ssaddaaka, nzija kukulaga eky'okukola. Ojja kufuka amafuta ku oyo gwe nnaaba nnonze.”

⁴ Samwiri n'akola ekyo *MUKAMA* kye yamulagira. Bwe yatuuka e Besirekemu abakulu b'ekibuga ne bakankana olw'okutya bwe baamusisinkana era ne bamubuuza nti, “Ojja mirembe?” ⁵ N'abaddamu nti, “Weewaawo, mirembe. Nzize okuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA*. Mwetukuze tugende ffenna tuweeyo ssaddaaka.” N'atukuza Yese ne batabani be, n'abayita okujja okuwaayo ssaddaaka.

⁶ Bwe baatuuka n'atunuulira Eriyaabu, n'alowooza nti, “Mazima *MUKAMA* ono gw'afuseeko amafuta, era y'ayimiridde kaakano mu maaso ga *MUKAMA*.” ⁷ Naye *MUKAMA* n'agamba Samwiri nti, “Totunuulira nfaanana ye wadde obuwanvu bwe, kubanga si gwe nnonze. *MUKAMA* tatunuulira ebyo abantu bye batunuulira. Abantu batunuulira bya kungulu naye *MUKAMA* atunuulira bya mu mutima.”

⁸ Awo Yese n'ayita Abinadaabu, n'amuyisa mu maaso ga Samwiri. Naye Samwiri n'ayogera nti, “Oyo naye *MUKAMA* si gw'alonze.” ⁹ Yese n'ayita Samma n'amusimbawo, naye Samwiri n'ayogera nti, “Era n'oyo *MUKAMA* si gw'alonze.” ¹⁰ Yese n'ayisa batabani be omusanvu mu maaso ga Samwiri, naye Samwiri n'amugamba nti, “Ku bo tekuli n'omu *MUKAMA* gw'alonze.” ¹¹ N'abuuzza Yese nti, “Bano be batabani bo bokka?” Yese n'addamu nti, “Ekyasigaddeyo asingira ddala obuto, alunda ndiga.” Samwiri n'agamba Yese nti, “Mutumye; tetujja kuweera okutuusa lw'anajja.”

¹² N'amutumya, n'aleetebwa. Yali mummyufu, n'amaaso ge nga malungi, era ng'alabika bulungi nnyo. Awo *MUKAMA* n'ayogera nti, “Golokoka omufukeko amafuta; ye wuuyo.” ¹³ Awo Samwiri n'addirira ejjembe ly'amafuta, n'agamufukako mu maaso ga baganda be. Okuva ku lunaku olwo Omwoyo wa *MUKAMA* n'akka ku Dawudi mu maanyi mangi. Oluvannyuma Samwiri n'addayo e Laama.

Dawudi Aweereza Sawulo

¹⁴ Awo Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda yali avudde ku Sawulo, omwoyo omubi ogwava eri *MUKAMA* ne gumuccanga.

¹⁵ Awo abaweereza ba Sawulo ne bamuleetera ekiteeso nti, “Laba, omwoyo omubi okuva eri Katonda gukucocca. ¹⁶ Mukama waffe alagire abaweereza be kaakano okumunonyeza omuntu asobola okukuba entongooli. Omwoyo omubi okuva eri Katonda bwe gunaabanga gukusseeko, bw'anagikubanga n'oddamu endasi, onoowuliranga bulungi n'okkakkana.”

¹⁷ Awo Sawulo n'alagira abaweereza be nti, “Munfunireyo omuntu asobola okukuba entongooli obulungi, mumundeetere.” ¹⁸ Omu ku baweereza n'addamu nti, “Waliwo mutabani wa Yese Omubesirekemu gwe naba asobola okukuba entongooli obulungi. Musajja muzira era mulwanyi, ate nga mwogezi mulungi, era alabika bulungi. Ate *MUKAMA* Katonda ali wamu naye.” ¹⁹ Awo Sawulo n'atuma ababaka eri Yese, ng'agamba nti, “Mpeereza mutabani wo Dawudi, alabirira endiga.” ²⁰ Yese n'addirira endogoyi n'agitikka emigaati, n'eccupa y'envinnyo n'omwana gw'embuzi, n'abiweereza wamu ne mutabani we Dawudi eri Sawulo.

²¹ Dawudi n'atuuka eri Sawulo, n'afuuka omu ku baweereza be. Sawulo n'amwagala nnyo, era n'amufuula omu ku abo abaasitulanga ebyokulwanyisa bye. ²² Awo Sawulo n'atumira Yese ng'agamba nti, “Kkiriza Dawudi asigale ng'omu ku baweereza bange, kubanga nsiimye by'ankolera.”

²³ Awo buli omwoyo omubi okuva eri Katonda lwe gw'ajjanga ku Sawulo, Dawudi n'amukubiranga entongooli, Sawulo n'akkakkana, era n'awulira bulungiko, n'omwoyo omubi ne gumuvaako.

Dawudi ne Goliyaasi

¹⁷ Awo Abafirisuuti ne bakunjaanyiza eggye lyabwe e Soko ekyo Yuda okulwana. Ne basisira mu Efusudammimu ekiri wakati wa Soko ne Aze-ka. ² Sawulo n'Abayisirayiri nabo ne bakunjaana, bo ne basisira mu kiwonvu Era, ne basimba ennyiriri okulwana n'Abafirisuuti. ³ Abafirisuuti ne bayimirira ku luuyi olumu olw'olusozi, n'Abayisirayiri ne bayimirira ku luuyi olulala olw'olusozi, nga wakati waabwe waliwo ekiwonvu.

⁴ Mu lusiisira lw'Abafirisuuti ne muva essajja eddene nga lizira erinnya lyalyo Goliyaasi ¹, ery'e Gaasi, ng'obuwanvu bwalyo lyali mita ssatu n'okusingawo. ⁵ Lyalina enkuufiira ey'ekikomo ku mutwe gwalyo, nga lyambadde n'ekizibaawo eky'ekikomo, n'obuzito bwakyo bwali kilo ataano mu musanvu. ⁶ Lyali lyambadde eby'ebikomo ku magulu gaalyo, nga lirina effumu ery'ekikomo ku kibegabega kyalyo. ⁷ N'olunyago lw'effumu lyalyo lwali ng'omuti ogulukirwako engoye, n'omutwe gw'effumu ogw'ekyuma ng'obuzito bwagwo kilo musanvu. Eyasitulanga engabo ye yamukulemberangamu.

⁸ Awo Goliyaasi n'ayimirira n'aboggolera eggye lya Isirayiri nti, “Lwaki mwetegeka okulwana? Siri Mufirisuuti, ate mmwe temuli baddu ba Sawulo? Mulonde omusajja mu mmwe aserengete gye ndi. ⁹ Bw'ananwanyisa n'anzita, kale tunaafuuka baddu bammwe, naye bwe nnaamuwangula ne mutta, munaafuuka baddu baffe era munaatuweerezanga.” ¹⁰ Era Omufirisuuti n'ayongerera okwogera nti, “Leero, nsomooza

¹ Goliyaasi yali muzukulu w'Abanakimu abaali kumpi okuzikirizibwa bamalibwewo Yoswa. Kyokka abamu ku bo baasigalawo mu Gaaza, ne Asukulooni, ne Gaasi, era eyo Goliyaasi gye yava.

eggye lya Isirayiri! Mumpeeyo omusajja tulwane."

¹¹ Sawulo ne Isirayiri yenna bwe baawulira ebigambo eby'Omufirisuuti, ne bakerɛntererwa ne batya nnyo.

¹² Dawudi yali mutabani wa Yese Omwefulasi ow'e Besirekemu mu Yuda. ¹³ Yese yalina abaana munaana aboobulenzi, era mu biro ebyo ebya Sawulo yali akad-diye nnyo.

Batabani ba Yese abakulu abasatu baali bagenze ne Sawulo mu lutalo. Omukulu ye yali Eriyaabu, owookubiri nga ye Abinadaabu, n'owookusatu nga ye Samma. ¹⁴ Dawudi ye yali omuto. Abasatu ne bagenda ne Sawulo, ¹⁵ naye Dawudi n'addinjnananga ng'ava mu kulunda endiga za kitaawe e Besirekemu, ng'agenda ewa Sawulo.

¹⁶ Omufirisuuti n'amala ennaku amakumi ana ng'asoomooza Abayisirayiri enkya n'akawungeezi.

¹⁷ Yese n'agamba mutabani we Dawudi nti, "Kwata ekkilo zino amakumi abiri ez'enjaano ensiike n'emigaati gino ekkumi, oyanguwe okubitwalira baganda bo mu lusiisira lwabwe. ¹⁸ Ate ne bino ebitole ekkumi eby'amata (kiizi ¹) bitwalire omuduumizi w'ekibinja kyabwe. Olabe baganda bo nga bwe bali okomyewo obubaka obunaatugumya. ¹⁹ Bali ne Sawulo n'abasajja ba Isirayiri bonna mu kiwonvu Era, balwana n'Abafirisuuti."

²⁰ Enkeera Dawudi n'agolokoka mu makya nnyo, endiga n'azirekera omusumba, n'ateekateeka ebintu bye yali atwala, n'agenda nga Yese bwe yamulagira. We yatuukira mu lusiisira, ng'eggye ligenda mu ddwaniro nga lirangirira olutalo. ²¹ Isirayiri n'Abafirisuuti baali basimbye ennyiriri, buli ggye nga lyolekedde linnaalyo. ²² Dawudi n'alekera omukuumi w'ebikozesebwa ebintu bye, n'adduka n'agenda eri eggye, n'alamusa ku baganda be. ²³ Awo bwe yali ng'aky'anyumya nabo, Goliyaasi, Omufirisuuti omuzira ow'e Gaasi, ne yeesowolayo okuva mu ggye ly'Abafirisuuti n'asoomooza Abayisirayiri mu bigambo bye bimu bye yayogeranga. Dawudi n'amuwulira. ²⁴ Awo Abayisirayiri bwe baalaba omusajja ne batya ne bamudduka mu kutya okw'ekitalo. ²⁵ Ne bagamba nti, "Mulaba omusajja oyo avuddeyo? Mazima, azze okusoomooza Isirayiri. Omuntu alimutta, kabaka alimugaggawaza era alimuwa muwala we okumuwasa, era n'ennyumba ya kitaawe enebanga ya ddembe mu Isirayiri."

²⁶ Awo Dawudi n'abuuza abasajja abaali bamuyimiridde okumpi nti, "Kiki ekirikolerwa omuntu alitta Omufirisuuti oyo, n'aggya obuswavu buno ku Isirayiri? Omufirisuuti oyo atali mukomole yeeyita ani okusoomooza eggye lya Katonda omulamu?" ²⁷ Ne bamuddiramumu ebigambo bye bimu nti, "Bw'atyo bw'anaakolebwa omuntu anaamutta."

²⁸ Awo Eriyaabu, muganda wa Dawudi mukulu waabwe bwe yamuwulira ng'ayogera n'abasajja,

I Kiizi akolebwa mu mata agakute, nga yeefaanyiriza amata agakutte aga bongo, naye ye kiizi ng'akaluba

obusungu ne bumukwata, n'amubuuza nti, "Kiki ekyakuleese wano? Ani gwe walekedde endiga ezo entono ku ttale? Mmanyi amalala go n'ekyejo ky'olina mu mutima, waserengese kulaba bulabi lutalo."

²⁹ Dawudi n'ayogera nti, "Kaakano nkoze ki? Siyinja kubaako kye mbuuza? Mbuuzizza bubuuza." ³⁰ N'akyuka n'abuuza omuntu omulala ekibuuzo kye kimu, mu ngeri y'emu abasajja ne bamutegeeza ebigambo bye bimu nga bali abaasoose. ³¹ Ebigambo Dawudi bye yayogera byawulirwa ne bituusibwa eri Sawulo; Sawulo n'amutumya.

³² Awo Dawudi n'agamba Sawulo nti, "Waleme kubaawo muntu n'omu aggwaamu mwoyo olw'Omufirisuuti oyo. Omuweereza wo anaagenda n'amulwanyisa." ³³ Sawulo n'amuddamu nti, "Toyinza kugenda kulwana na Mufirisuuti oyo; kubanga oli mulenzi bulenzi, songa ye abadde mulwanyi okuva mu buvubuka bwe."

³⁴ Naye Dawudi n'addamu Sawulo nti, "Omuweereza wo amaze ebbanga ng'alunda endiga za kitaawe, era bwe waabangawo empologoma oba eddubu eyajjanga n'etwala omwana gw'endiga okuva mu kisibo, ³⁵ nagigobereranga, ne ngikuba, ne mponya omwana gw'endiga nga nguggya mu kamwa k'ensolo eyo. Bwe yankyukiranga n'eyagala okunzita, nga ngikwata oluba ne ngikuba ne ngitta. ³⁶ Omuweereza wo yattako ku mpologoma n'eddubu. Omufirisuuti ono atali mukomole anaaba ng'emu ku zo, kubanga asoomozezza eggye lya Katonda omulamu." ³⁷ Dawudi n'ayogera nti, "MUKAMA eyamponya enjala z'empologoma n'enjala z'eddubu, alimponya ne mu mukono gw'Omufirisuuti oyo."

Awo Sawulo n'agamba Dawudi nti, "Genda, era MUKAMA abeere naawe." ³⁸ Sawulo n'ayambaza Dawudi ebyambalo bye eby'olutalo; n'amuwa ekizibaawo eky'ekikomo, n'amuteeka n'enkuufiira ey'ekikomo ku mutwe. ³⁹ Dawudi ne yeesiba ekitala kya Sawulo ku kyambalo, n'agezaako okutambula, naye n'alemererwa, kubanga yali tabimanyidde. Awo n'agamba Sawulo nti, "Siisobole kugenda na bino kubanga sibi-manyidde." N'abyeyambulamu. ⁴⁰ N'akwata omuggo mu mukono gwe, n'alonda n'amayinja amaweweewu ataano mu kagga, n'agateeka mu nsawo ye ey'omusumba. N'addira n'envuumuulo ye mu mukono gwe n'asemberera Omufirisuuti.

⁴¹ Awo Omufirisuuti n'omusajja eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nga yamukulembeddemu, ne basemberera Dawudi. ⁴² Omufirisuuti n'atunuulira Dawudi n'amunyooma kubanga yali mulenzi bulenzi, ng'alabika bulungi ate n'amaaso ge nga malungi. ⁴³ N'agamba Dawudi nti, "Ndi mbwa olyoke ojje gye ndi n'emiggo?" Omufirisuuti n'akolimira Dawudi nga bwakoowoola balubaale be. ⁴⁴ Omufirisuuti n'agamba Dawudi nti, "Sembera wano, omubiri gwo nnaagugabira ennyonyi ez'omu bbanga n'ensolo ez'omu nsiko."

⁴⁵ Naye Dawudi n'agamba Omufirisuuti nti, "Ojja gye ndi n'ekitala n'effumu, naye nze nzija gy'oli mu linnya

Iya *MUKAMA* ow'eggye, Katonda w'eggye Iya Isirayiri gw'osoomooza. ⁴⁶ Olwa leero *MUKAMA* anaakuwaayo mu mukono gwange, ne nkukuba era ne nkusalako omutwe. Olwa leero nnaagabira emirambo eggye ery'Abafirisuuti eri ebinyonyi eby'omu bbanga n'eri ensolo enkambwe ez'ensi, ensi yonna eryoke etegeere nga waliwo Katonda mu Isirayiri. ⁴⁷ Abo bonna abakunjaanye wano banaategeera nga *MUKAMA* talokola na kitala wadde effumu, kubanga olutalo, Iwa *MUKAMA* era mwenna agenda kubawaayo mu mukono gwaffe."

⁴⁸ Awo Omufirisuuti bwe yali ng'asembera okulumba Dawudi, Dawudi n'adduka mbiro okumusisinkana.

⁴⁹ Dawudi n'aggya ejjinja mu nsawo ye n'alivuumuula ne likwasa Omufirisuuti mu kyenye; n'agwa nga yeevunise, n'ejjinja nga liyingidde mu kyenye kye.

⁵⁰ Bw'atyo Dawudi n'awangula Omufirisuuti n'envu-umuulo n'ejjinja, n'amukuba n'amutta nga Dawudi tali na kitala ky'akutte.

⁵¹ Dawudi bwe yamala okutta Omufirisuuti, n'adduka n'amuyimirako, n'asowola ekitala ky'Omufirisuuti okuva mu kiraato kyakyo, n'amutemako omutwe nakyo.

Awo Abafirisuuti bwe baalaba omuzira waabwe ng'afudde ne badduka. ⁵² Abasajja ba Isirayiri ne Yuda ne bagolokoka n'okuleekaana okungi ne bagoberera Abafirisuuti okutuuka e Gaasi ne ku miryango gya Eku-loni; abaafa n'abaatusibwako ebiwundu ne baba banga mu kkubo okuva e Saalayimu okutuuka e Gaasi n'e Ekuloni. ⁵³ Awo Abayisirayiri bwe baakomawo okuva mu kugoberera Abafirisuuti, ne banyaga olusiisira lw'Abafirisuuti. ⁵⁴ Dawudi n'asitula omutwe gw'Omufirisuuti n'aguleeta e Yerusaalemi, naye ebyokulwanyisa by'Omufirisuuti n'abiteeka mu weema ye.

⁵⁵ Sawulo bwe yalengera Dawudi ng'agenda okulwana n'Omufirisuuti, n'abuza Abuneeri omuduuzi w'eggye nti, "Abuneeri, oyo omuvubuka mutabani w'ani?" Abuneeri n'amuddamu nti, "Nga bw'oli omulamu, ayi kabaka, simanyi." ⁵⁶ Kabaka n'ayogera nti, "Genda onoonyereze bazadde b'omuvubuka oyo." ⁵⁷ Amangu ddala nga Dawudi akomyewo ng'asse Omufirisuuti, Abuneeri n'amutwala mu maaso ga Sawulo, nga Dawudi asitudde omutwe gw'Omufirisuuti mu mukono gwe. ⁵⁸ Sawulo n'amubuuza nti, "Muvubuka, oli mwana w'ani?" Dawudi n'amuddamu nti, "Ndi mutabani wa muddu wo Yese Omubesirekemu."

Omukwano gwa Yonasaani ne Dawudi

18 Awo Dawudi bwe yamala okwogera ne Sawulo, Yonasaani n'aba bumu ne Dawudi, era n'amwagala nnyo nga bwe yali yeeyagala. ² Okuva ku lunaku olwo Sawulo n'atwala Dawudi okubeera naye, n'atamuganya kuddayo mu nnyumba ya kitaawe.

³ Awo Yonasaani n'atta omukago ne Dawudi kubanga yamwagala nnyo nga bwe yali yeeyagala yekka.

⁴ Yonasaani ne yeeyambulamu ekyambalo kye yali ayambadde n'ekanzu ye, ne yeesumulula n'ekitala kye, n'omutego gwe n'olukoba lwe, n'abiwa Dawudi.

⁵ Buli kintu Sawulo kye yatumanga Dawudi, Dawudi n'akitukirizanga bulungi nnyo, era Sawulo kyeyava amuwa ekifo ekyawaggulu mu magye. Ekyo ne kisanyusa abantu bonna, n'abakungu ba Sawulo.

Sawulo Akwatirwa Dawudi Obuggya

⁶ Awo abasajja bwe baali nga bakomawo eka, Dawudi ng'amaze okutta Omufirisuuti, abakazi ne bava mu bibuga byonna ebya Isirayiri nga bayimba era nga bazina, okusisinkana kabaka Sawulo, nga bayimba ennyimba ez'essanyu, nga balina ebitaasa n'entongooli.

⁷ Baazinanga ate nga bwe bayimba nti, "Sawulo asse enkumi ze

Dawudi n'atta emitwalo gye."

⁸ Sawulo olwawulira ebigambo ebyo n'asunguwala nnyo, era ne kimukola bubi nnyo. N'ayogera nti, "Dawudi bamuwaanye n'emitwalo, nze ne bampaana n'enkumi; kiki ky'ataafune bw'ataalye bwakabaka?"

⁹ Awo okuva mu kiseera ekyo Sawulo n'akwatirwa Dawudi obuggya.

¹⁰ Olunaku olwaddirira omwoyo omubi okuva eri Katonda ne gujja ku Sawulo n'amaanyi mangi, n'ayogera eby'obunnabbi mu lubiri lwe, Dawudi nga bw'akuba entongooli nga bwe yakolanga buli lunaku. Sawulo yalina effumu mu ngalo ze, ¹¹ n'alikasuka, ng'ayogera mu mutima gwe nti, "Kanfumite Dawudi mmukwasize ku kisenge." Naye Dawudi n'alyewoma emirundi ebiri.

¹² Awo Sawulo n'atya Dawudi, kubanga *MUKAMA* yali wamu naye, kyokka ng'avudde ku Sawulo. ¹³ Sawulo kyeyava aziyiza Dawudi okujja mu maaso ge n'amufuula omuduuzi ow'abasajja olukumi, era olw'omulimu ogwo ne yeeyongerera okwatiikirira mu bantu. ¹⁴ Dawudi n'afuna omukisa mu buli kye yakolanga, kubanga *MUKAMA* yali wamu naye. ¹⁵ Awo Sawulo bwe yalaba Dawudi ng'afuna emikisa, n'amutya. ¹⁶ Naye Isirayiri yenna ne Yuda ne baagala Dawudi, kubanga yakulemberanga bulungi.

¹⁷ Awo Sawulo n'agamba Dawudi nti, "Nzija kukuwa muwala wange omukulu Merabu, abe mukyala wo, mpeereza n'obuvumu era lwana entalo za *MUKAMA*." Sawulo n'ateesa mu mutima gwe nti, "Kikafuuwe nze okugolola omukono gwange okumukolako akabi. Ekyo Abafirisuuti be balikikola." ¹⁸ Naye Dawudi n'agamba Sawulo nti, "Nze ani, n'ennyumba ye waffe be baani, era n'ekika kya kitange kye kiki mu Isirayiri, nze okuba mukoddomi wa kabaka?" ¹⁹ Naye ekiseera bwe kyatuuka omuwala wa Sawulo Merabu okuweebwa Dawudi, ne bamuwa Aduliyeri Omumekolasi okumuwaswa.

²⁰ Awo muwala wa Sawulo omulala Mikali yali ayagala Dawudi, era Sawulo bwe yakiwulira, n'akisanyukira. ²¹ Sawulo n'alowooza mu mutima gwe nti, "Nzija

kumumuwa afuuke omutege, omukono gw'Abafirisuuti gulyoke gumuzikirize." Sawulo kyeyava agamba Dawudi nti, "Kaakano ofunye omukisa ogwokubiri okuba mukoddomi wange."

²² Awo Sawulo n'alagira abaweereza be nti, "Mwogere ne Dawudi kyama mumugambe nti, 'Laba, kabaka akusanyukira, ate n'abaweereza be bonna bakwagala, noolwekyo beera mukoddomi wa kabaka.'"

²³ Ebigambo ebyo ne babitegeeza Dawudi. Naye Dawudi n'ayogera nti, "Mulowooza nga kintu kitono okubeera mukoddomi wa kabaka? Nze ndi musajja mwavu atamanyiddwa nnyo." ²⁴ Abaweereza ba Sawulo ne bamutuusaako ebigambo bya Dawudi. ²⁵ Sawulo n'addamu nti, "Mugambe Dawudi nti, 'Tewali kirala kabaka ky'ayagala okuggyako ebikuta by'Abafirisuuti kikumi okwesasuza ku balabe be, n'oluvannyuma onoowasa muwala we.'" Sawulo yali ayagala Dawudi attibwe Abafirisuuti.

²⁶ Awo abaweereza be ne bagenda ne bategeeza Dawudi ebigambo ebyo, Dawudi n'asanyuka nnyo okuba mukoddomi wa kabaka. Awo ekiseera ekiragaane nga tekinnaba na kuyitawo, ²⁷ Dawudi n'abasajja be ne bagenda ne batta Abafirisuuti ebikumi bibiri. N'aleeta ebikuta byabwe, n'awaayo omuwendo ogutuukiridde eri kabaka, alyoke abeere mukoddomi wa kabaka. Awo Sawulo n'alyoka amuwa muwala we Mikali amuwase.

²⁸ Naye Sawulo bwe yategeera nga *MUKAMA* ali wamu ne Dawudi, ate nga ne muwala we Mikali ayagala Dawudi, ²⁹ Sawulo ne yeeyongerera okumutya, era n'abamulabe wa Dawudi okuva mu kiseera ekyo.

³⁰ Abaduumizi b'Abafirisuuti ne beeyongerera okubatabaalanga, era buli lwe baabalumbanga, Dawudi n'awangulanga okusinga n'Abaserikale ba Sawulo abalala bonna. Erinnya lya Dawudi ne lyatiikirira nnyo.

Sawulo Agezaako Okutta Dawudi

19 Awo Sawulo n'agamba mutabani we Yonasaani, n'abaweereza be bonna, batte Dawudi. Naye Yonasaani yayagalanga nnyo Dawudi, ² bw'atyo n'amulabula ng'agamba nti, "Kitange Sawulo anoonya bw'anaayinza okukutta. Weekuume enkya ku makya, weekweke mu kifo ekikusifu obeere eyo.

³ Nnaagenda ne nnyimirira ne kitange mu nnimiro, w'onoobeera, ne njogera naye ku bikukwatako, n'oluvannyuma nzija kujja nkutegeeze bye nnaazuula."

⁴ Awo Yonasaani n'ayogera bulungi ku Dawudi eri Sawulo kitaawe ng'agamba nti, "Kabaka aleme okokola akabi ku muddu we Dawudi, kubanga talina kyakukoze, era akuweereza bulungi nnyo mu mirimu egy'omugaso. ⁵ Yeewaayo n'atta Omufirisuuti; *MUKAMA* n'aleetera Isirayiri yenna, obuwanguzi obw'ekitalo, n'okiraba n'osanyuka. Lwaki oyigganya omuntu nga Dawudi ataliiko musango, n'oyagala okumutta awatali nsonga?"

⁶ Sawulo n'awuliriza Yonasaani, era n'amulayirira ng'agamba nti, "*MUKAMA* nga bw'ali omulamu, Dawudi tajja kuttibwa."

⁷ Awo Yonasaani n'ayita Dawudi, n'amutegeeza byonna. N'amuleeta eri Sawulo, Dawudi n'addamu n'aweereza Sawulo ng'olubereberye. ⁸ Ne wagwawo olutalo nate, Dawudi n'agenda okulwana n'Abafirisuuti, n'abakuba n'atta bangi ku bo, abaasigalawo ne badduka.

⁹ Awo omwoyo omubi okuva eri *MUKAMA* ne gujja ku Sawulo bwe yali ng'atudde mu nnyumba ye, ng'akutte effumu mu mukono, Dawudi bwe yali ng'akuba entongooli. ¹⁰ Sawulo n'agezaako okumufumitira ku kisenge n'effumu, naye Dawudi n'alyewoma, ne likwasa ekisenge. Ekiro ekyo Dawudi n'adduka n'awona.

¹¹ Sawulo n'atuma ababaka bagende bakuume ennyumba ya Dawudi, bamutte enkeera. Naye Mikali mukyala wa Dawudi n'amulabula n'amugamba nti, "Bw'otodduke kiro kino, bwe bunaakya bajja kukutta."

¹² Awo Mikali n'assiza Dawudi mu ddirisa, n'adduka n'agenda ne yeekweka. ¹³ Mikali n'addirira ekifaananyi ekyole n'akiteeka ku kitanda, n'akibikkako olugoye, n'assa n'ebyooya eby'embuzi ku mutwe gwakyo.

¹⁴ Awo Sawulo bwe yatumayo ababaka okuwamba Dawudi, Mikali n'abagamba nti, "Mulwadde." ¹⁵ Sawulo n'abatuma baddeyo bamulabe era n'abalagira nti, "Mumundeetere mu kitanda kye, mmutte." ¹⁶ Naye abasajja bwe bagenda yo, ne balaba ekifaananyi ekyole mu kitanda, nga ne ku mutwe kuliko ebyoya by'embuzi.

¹⁷ Sawulo n'abuza Mikali nti, "Lwaki wannimbye bw'otyo, n'oleka omulabe wange okudduka, n'okuwona n'awona?" Mikali n'amuddamu nti, "Yanjnjambye nti, 'Bw'otondeke kugenda nzija kukutta.'"

¹⁸ Awo Dawudi n'addukira eri Samwiri e Laama, n'amutegeeza byonna Sawulo bye yamukola. Ye ne Samwiri ne bagenda e Nayosi ne babeera eyo.

¹⁹ Sawulo n'ategeezebwa nti, "Dawudi ali Nayosi mu Laama;" ²⁰ n'atuma ababaka okumuwamba. Naye bwe baalaba ekibiina kya bannabbi nga boogera eby'obunnabbi, nga Samwiri ye mukulembeze waabwe, Omwoyo wa Katonda n'akka ku basajja ba Sawulo, nabo ne baba nga bali. ²¹ Awo Sawulo bwe yategeezebwa ekibaddewo, n'atuma ababaka abalala nabo ne baba nga bali. Sawulo n'atuma ekibinja ekyokusatu, era nabo ne baba nga bali. ²² Ekyavaamu, ye yennyini kwe kugenda e Laama, n'atuuka awali oluzzi olunene oluli e Seku, n'abuza nti, "Samwiri ne Dawudi bali ludda wa?" Ne bamuddamu nti, "Bali Nayosi mu Laama." ²³ Awo Sawulo n'agenda e Nayosi mu Laama, naye Omwoyo wa *MUKAMA* n'amukkako, n'atambula ng'ayogera eby'obunnabbi okutuuka e Nayosi. ²⁴ Ne yeyambula ebyambalo bye, n'atandika okwogera nga bannabbi mu maaso ga Samwiri. N'abeera bw'atyo olunaku lwonna n'okuzibya obudde.

Abantu kyebaava boogera nti, “Ne Sawulo ali mu bannabbi?”

Dawudi ne Yonasaani

20 Awo Dawudi n’adduka okuva e Nayosi mu Laama n’agenda eri Yonasaani, n’amubuuza nti, “Nkoze ki? Nazza musango ki? Kibi ki kye nakola ekiyagazisa kitaawo okunzita?” ² Yonasaani n’addamu nti, “Kikafuuwe! Togenda kuttibwa. Laba kitange talina ky’akola, kakibe kinene oba kitono, nga tantegeezezza. Kiki ekyandimuleetedde okukinkisa ekyo? Tekiriwo.”

³ Naye Dawudi n’amulayirira ng’ayogera nti, “Kitaawo akimanyi bulungi nti onjagala, era alowooza mu mutima gwe nti, ‘Yonasaani tateekwa kumanya nsonga eyo, kubanga ajja kunakuwala.’ *MUKAMA* nga bw’ali omulamu, era naawe ng’oli mujulirwa, ndi wakati mu kufa.”

⁴ Awo Yonasaani n’agamba Dawudi nti, “Buli ky’oyagala nkukolere, nnaakikukolera.”

⁵ Dawudi n’agamba Yonasaani nti, “Enkya mbaga ey’okujuukirirako omwezi nga gubonese era nsubirwa okuliira awamu ne kabaka, naye nzikiriza njende ne kweke mu nnimiro okutuusa ku lunaku olwokusatu akawungeezi nga wayiseewo ennaku bbiri. ⁶ Kitaawo bw’anambuuza, mugambe nti, ‘Dawudi yansabye, agende e Besirekemu, mu kibuga kye waabwe, kubanga waliwo ssaddaaka eya buli mwaka eneeweebwayo ku lw’ennyumba ye yonna.’ ⁷ Bw’anaakuddamu nti, ‘Kirungi,’ olwo nno omuweereza wo anaaba mirembe. Naye bw’anaanyiiga, kale onootegeera nti amaliridde okunkola akabi. ⁸ Noolwekyo beera wa kisa eri omuweereza wo, kubanga wakola endagaano n’omuweereza wo mu maaso ga *MUKAMA*. Naye oba nnina omusango, gw’oba onzita. Lwaki ompaayo eri kitaawo?”

⁹ Yonasaani n’ayogera nti, “Tekiribaawo! Singa nnali ntegedde nga kitange amaliridde okukukola akabi, sandikubuulidde?”

¹⁰ Awo Dawudi n’amubuuza nti, “Ani anantegeeza, kitaawo ng’akuzzeemu n’obusungu?”

¹¹ Yonasaani n’amugamba nti, “Jjangu tulage mu nnimiro.” Awo bombi ne balaga mu nnimiro.

¹² Awo Yonasaani n’agamba Dawudi nti, “*MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, abeere mujulirwa waffe; nzija kugezaako okumatiza kitange enkya oba okwosa enkya ku ssaawa nga zino. Bw’anaaba nga takuliiko nsonga, kiki ekinandobera okukumanyisa? ¹³ Naye kitange bw’anaaba ng’amaliridde okukukola akabi, kale *MUKAMA* ankole bw’atyo, n’okusingawo, bwe si-ikutegeeze ne nkusindika ogende weekweke. *MUKAMA* abeere naawe, nga bw’abadde ne kitange. ¹⁴ Bwe nnaaba omulamu, ondage ekisa kya *MUKAMA* ekitakoma, ennaku zonna ez’obulamu bwange, nneme okuttibwa, ¹⁵ tokendeezanga ku kisa so tolekangayo kula-

ga bwesigwa eri ennyumba yange, *MUKAMA* ne bw’alizikiriza buli mulabe wa Dawudi ku nsi.”

¹⁶ Awo Yonasaani n’akola endagaano n’ennyumba ya Dawudi ng’agamba nti, “*MUKAMA* abonereze abalabe ba Dawudi.” ¹⁷ Yonasaani n’alayiza Dawudi nate okukakasa ekirayiro kye, olw’okwagala kwe yamwagala kubanga yamwagala nga bwe yali yeeyagala.

¹⁸ Yonasaani n’agamba Dawudi nti, “Enkya mbaga ey’okujuukirirako omwezi nga gubonese, naye tunaakusaalirwa, kijja kutegeerekeka nti toliiwo, kubanga ekifo kyo kinaaba kyereere. ¹⁹ Okwosa enkya, obudde nga bunaatera okuziba, genda mu kifo mwe weekweka luli, ebizibu bino bwe byatandika, obeere awali ejinja Ezeri. ²⁰ Nnaalasa obusaale busatu ku mabbali gaalyo, ng’ateeba ssabbaawa. ²¹ N’oluvannyuma nzija kutuma omulenzi nga mugamba nti, ‘Genda onoonye obusaale.’ Bwe naamugamba nti, ‘Laba, obusaale buli ku luuyi gy’oli, buleete,’ kale onojja, kubanga *MUKAMA* nga bw’ali omulamu, onoolama, era tewaabeewo kabi. ²² Naye bwe nnaagamba omulenzi nti, ‘Laba, obusaale buli mu maaso,’ kale onooogenda, kubanga olwo *MUKAMA* ng’akugambye ogende. ²³ Era ne ku bigambo bye twayogerako, *MUKAMA* abeere naffe ennaku zonna.”

²⁴ Awo Dawudi ne yeekweka mu nnimiro. Embaga ey’okujuukirirako omwezi nga gubonese bwe yatuuuka, kabaka n’atuula okulya. ²⁵ N’atuula mu kifo kye ekya bulijjo okumpi n’ekisenge okwolekera Yonasaani. Abuneeri n’atuula okuliraana Sawulo, naye ekifo kya Dawudi kyali kyereere. ²⁶ Sawulo n’atabaako kyayogera ku lunaku olwo, kubanga yalowooza nti, “Waliwo ekituuse ku Dawudi ne kimufuula atali mulongoofu; ddala si mulongoofu.” ²⁷ Olunaku olwaddirira, omwezi nga gumaze okuboneka, ekifo kya Dawudi ne kisigala nga kyereere. Awo Sawulo n’abuuza mutabani we Yonasaani nti, “Kiki ekyalobedde mutabani wa Yese okujja ku kijjulo, olunaku lwa jjo newaakubadde leero?”

²⁸ Yonasaani n’addamu nti, “Dawudi yanneegayiridde mukkirize agende e Besirekemu, ²⁹ ng’ayogera nti, ‘Nzikiriza njende kubanga ennyumba yaffe balina ssaddaaka ey’okuwaayo mu kibuga, ne muganda wange yandagidde mbeere yo. Kale nno obanga ndabye ekisa mu maaso go, nzikiriza njende ndabe baganda bange.’ Kyeyavudde tabeerawo ku mmeeza ya kabaka.”

³⁰ Awo Sawulo n’annyigira nnyo Yonasaani, n’amugamba nti, “Ggwe omwana w’omukazi omukyaamu era omujeemu! Olowooza sikimanyi nga weekobaana ne mutabani wa Yese okweleetako okuswala, n’okukwasa maama wo eyakuzaala ensanyi? ³¹ Mutabani wa Yese ng’akyali mulamu ku nsi, tolinywezebwa ggwe newaakubadde obwakabaka bwo. Kaakano mutumye omundeetere, kubanga atekwa okufa.”

³² Awo Yonasaani n'addamu kitaawe Sawulo nti, "Kiki ekimugwanyiza okuttibwa? Akoze ki?" ³³ Naye Sawulo n'amukasukirira effumu amutte. Awo Yonasaani we yategeerera nga kitaawe amaliridde okutta Dawudi.

³⁴ Yonasaani n'asituka ku mmeeza mu busungu obungi, era n'atalya mmere ku lunaku olwokubiri olw'omwezi, kubanga yanakuwalira ekikolwa kya kitaawe eky'obuswavu eri Dawudi.

³⁵ Ku makya Yonasaani n'alaga mu nnimiro oku-sisinkana Dawudi, nga bwe baali balagaanye. Yalina akalenzi ke yagenda nako, ³⁶ n'akagamba nti, "Dduka onoonye obusaale bwe nnaalasa." Akalenzi bwe kaali nga kadduka, Yonasaani n'alasa akasaale mu maaso gaako ne kamusookayo. ³⁷ Awo akalenzi bwe kaatuka mu kifo akasaale we kaali kagudde, Yonasaani n'akakoowoola ng'agamba nti, "Akasaale tekali mu maasoko?" ³⁸ N'akangula ku ddooboozi, n'amugamba nti, "Yanguwa, genda mangu, tolwawo." Akalenzi ne kakima akasaale, ne kakomawo eri mukama waako. ³⁹ Naye akalenzi ne katabaako kye kategeera.

Yonasaani ne Dawudi bokka be baamanya enteekateeka eyo. ⁴⁰ Awo Yonasaani n'akwasa akalenzi ebyokulwanyisa bye, n'akagamba nti, "Genda, obizzeeyo mu kibuga." ⁴¹ Akalenzi bwe kaamala okugenda, Dawudi n'avaayo mu kifo eky'obukiiikaddyo, n'agwa wansi mu maaso ga Yonasaani n'amuvuunamira emirundi esatu. Ne bagwanjñana mu bifuba ne bakaaba, naye Dawudi ye yasinga okukaaba.

⁴² Awo Yonasaani n'agamba Dawudi nti, "Genda mirembe, kubanga fembi twelayirira omukwano mu linnya lya MUKAMA nga twogera nti, 'MUKAMA ye mujilirwa wakati wo nange, ne wakati w'ezzadde lyo n'ezzadde lyange emirembe gyonna.'" Dawudi n'agenda, ne Yonasaani n'addayo mu kibuga.

Dawudi ng'ali e Nobu

21 Dawudi n'agenda e Nobu eri Akimereki kabona. Akimereki n'ajja ng'akankana oku-sisinkana Dawudi, n'amubuuza nti, "Lwaki oli wekka? Tewali muntu mulala ali wamu naawe?" ² Dawudi n'addamu Akimereki kabona nti, "Kabaka alina ensonga gye yantumye, n'anjamba nti, 'Tewaba n'omu amanya ku nsonga eno, era n'ebiragiro bye nkuwadde.' Abasajja bange mbagambye we banansisinkana. ³ Kale nno kiki ky'olina wo? Mpaayo emigaati etaano, oba kyonna ky'olinawo."

⁴ Kabona n'addamu Dawudi nti, "Sirinaawo migaati gya bulijjo okuggyako emigaati egyatukuzibwa, wabula nga abasajja bo beetukuza era nga beekuume obuteetaba na bakazi." ⁵ Dawudi n'amugamba nti, "Abakazi tebabeera naffe, era bulijjo bwe kitera okuba bwe tugenda ku mulimu. Emibiri gy'abasajja giba mitukuvu ne bwe baba ku njendo eza bulijjo. Kale obanga tintera okwekuuma, olowooza leero emibiri gyabwe tegisinga nnyo kuba mitukuvu?" ⁶ Awo kabona

n'amuwa emigaati egyatukuzibwa kubanga tewaaliwo migaati mirala wabula emigaati egy'Okulaga egyag-gibwanga mu maaso ga MUKAMA, buli lunaku nga giwoze, egibuguma ne gissibwawo mu kifo kya gyo.

⁷ Ku lunaku olwo omu ku baweezeza ba Sawulo eyayitibwanga Dowegi Omwedemu, era nga ye muku-lu w'abasumba ba Sawulo, yali asigadde mu maaso ga MUKAMA okutukuzibwa. ⁸ Dawudi n'abuuza Akimereki nti, "Tolinaawo ffumu newaakubadde ekitala awo? Ssaayise na kitala kyange newaakubadde ekyokulwanyisa n'ekimu, kubanga omulimu kabaka gwe yantumye gwabadde gwa kukolerawo." ⁹ Kabona n'amudamu nti, "Ekitala kya Goliyaasi Omufirisuuti gwe watira mu kiwonvu Era, weekiri wano; kisabikiddwa mu lugoye emabega w'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. Bw'oba ng'okyetaaga, kitwale. Tewaliwo kitala kitala wabula ekyo."

Dawudi n'ayogera nti, "Tewali kikyenkana; kimpe."

Dawudi Addukira e Gaasi

¹⁰ Ku lunaku olwo Dawudi n'adduka Sawulo n'agenda eri Akisi kabaka w'e Gaasi. ¹¹ Naye abaweezeza ba Akisi ne bamugamba nti, "Oyo si ye Dawudi kabaka w'ensi? Si gwe bayimbako nga bazina, nga boogera nti,

"Sawulo asse enkumi ze ne Dawudi emitwalo gye?"

¹² Dawudi n'akuuma ebigambo ebyo mu mutima gwe, era n'atya nnyo Akisi kabaka w'e Gaasi. ¹³ Kyeyava yeefuula omulalu mu maaso gaabwe, n'aba ng'agudde eddalu, n'awandiika ebitategeerekeka ku wankaaki, nga bw'akulukusa amalusu ku birevu bye.

¹⁴ Akisi n'agamba abaweezeza be nti, "Mulabe! Omusajja mulalu! Lwaki mumundeetedde? ¹⁵ Mbulid-dwa abalalu, n'okuleeta ne mundeetera omusajja ono okukola ebifaanana bwe biti mu maaso gange? Omusajja ono asaana okuggya mu nnyumba yange?"

Dawudi ng'ali Adulamu n'e Mizupe

22 Dawudi n'ava e Gaasi, n'addukira mu mpuku Adulamu. Baganda be n'ennyumba ya kitaawe bwe baakiwulira nti ali eyo, ne baserengeta okumusisinkana. ² N'abo bonna abaali abanaku, n'abaalina abababanja, n'abaali beetamiddwa, nga si bamativu, ne bakunjanira gy'ali, n'afuuka omukulembeze waabwe; abantu ng'ebikumi bina abaali naye.

³ Dawudi n'avaayo n'agenda e Mizupe mu Mowaabu, n'agamba kabaka wa Mowaabu ¹ nti, "Nkusaba okkirize kitange ne mmange babeere naawe okutuusa bwe ndimanya Katonda ky'ayagala okunkolera." ⁴ N'abaleka ne kabaka wa Mowaabu, ne babeera naye ebbanga lyonna Dawudi lye yabeera mu kifo ekyo.

¹ Omu ku bajajja ba Dawudi yali Mumowaabu (Lus 1:22; 4:17-22).

⁵ Naye nnabbi Gaadi n'alabula Dawudi nti, "Tobeera mu kifo ekyo, vaamu ogende mu nsi ya Yuda." Awo Dawudi n'avaayo n'agenda mu kibira Keresi.

Sawulo Atta Bakabona b'e Nobu

⁶ Sawulo n'awulira nti Dawudi n'abasajja be bazuulid-dwa. Sawulo yali atudde wansi w'omumyulimu ku ka-sozi e Gibea ng'akutte effumu, nga n'abaserikale be bayimiridde okumwetooloola. ⁷ Awo Sawulo n'abagamba nti, "Mumpulirize mmwe Ababenyamini. Mutabani wa Yese alibawa enimiro n'ennimiro ez'em-izabbibu? Mulowooza alibafuula abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ekikumi?" ⁸ Kyemuvudde mundyamu olukwe mwenna? Tewali n'omu ku mmwe eyantegeeza mutabani wange ng'akola endagaano ne mutabani wa Yese. Tewali n'omu ku mmwe afaayo okuntegeeza nga mutabani wange awagira omuweereza wange okunteega, nga bw'akoze leero."

⁹ Naye Dowegi Omwedomu eyali ayimiridde awamu n'abaserikale ba Sawulo n'ayogera nti, "Nalaba mutabani wa Yese ng'agenda eri Akimereki mutabani wa Akitubu e Nobu. ¹⁰ Akimereki yamubuuliza eri MUKAMA, era n'amuwa n'ebikozesebwa n'ekitala kya Goliyaasi Omufirisuuti."

¹¹ Awo kabaka n'atumya kabona Akimereki mutabani wa Akitubu n'ennyumba ya kitaawe yonna, bakabona abaali e Nobu, bonna ne baja eri kabaka.

¹² Sawulo n'ayogera nti, "Wuliriza kaakano, mutabani wa Akitubu."

N'addamu nti, "Mpuliriza mukama wange."

¹³ Sawulo n'amubuuza nti, "Lwaki weekobaana ne mutabani wa Yese, n'omuwa emigaati n'ekitala, n'omubuuliza n'eri Katonda, alyoke, anteege angolokokereko, nga bw'akoze leero?"

¹⁴ Awo Akimereki n'addamu kabaka nti, "Ani ku bad-du bo bonna eyenkana Dawudi, mukoddomi wa kabaka, omuduumizi wo ow'oku ntikko aduumira ekibinja ekikukuuma, era assibwamu ennyo ekitiibwa mu nnyumba yo?" ¹⁵ Olowooza nti ku lunaku olwo gwe gwali omulundi ogusooka okumubuuliza eri Katonda? Nedda! Kabaka aleme okuvunaana omuweereza wo newaakubadde omuntu yenna ow'omu nnyumba ya kitange, kubanga omuweereza wo talina n'ekimu ky'amanyi ku nsonga eyo."

¹⁶ Naye kabaka n'ayogera nti, "Mazima tooleme kufa, ggwe Akimereki, n'ennyumba ya kitaawo yonna."

¹⁷ Awo kabaka n'alagira abaserikale abaali bamuyimiridde okumpi, nti, "Mutte bakabona ba MUKAMA, kubanga nabo bassa kimu ne Dawudi. Baategeera ng'adduka, naye ne batantegeeza."

Naye ne wataba n'omu ku baserikale ba kabaka eyayannganga okugolola omukono gwe okutta bakabona ba MUKAMA.

¹⁸ Awo kabaka n'alyoka alagira Dowegi nti, "Ggwe bakkeeko obatte." Awo Dowegi Omwedomu

n'abakkako n'abatta, era olunaku olwo n'atta abasajja kinaana mu bataano abaayambalanga ekkanzu ey'obwakabona eza bafuta. ¹⁹ N'atta n'ekitala abatuuze bonna ab'e Nobu, abasajja, n'abakazi, n'abaana abatoototo, n'abaana abawere, era n'ente, n'endogoyi, n'endiga ebyali mu kibuga kya bakabona.

²⁰ Naye Abiyasaali omu ku batabani ba Akimereki, muzzukulu wa Akitubu n'awona n'addukira eri Dawudi. ²¹ Abiyasaali n'ategeeza Dawudi nga Sawulo bwe yali asse bakabona ba MUKAMA. ²² Awo Dawudi n'agamba Abiyasaali nti, "Namanya ku lunaku olwo, Dowegi Omwedomu bwe yaliiyo, nga ddala alibuulira Sawulo. Omusango gwange kubanga nze naleetera ennyumba ya kitaawo yonna okuttibwa. ²³ Sigala nange, totya, kubanga omusajja anoonya obulamu bwo anoonya n'obwange. Ojja kuba bulungi ng'oli wamu nange."

Dawudi Awonya Keyira

23 Awo Dawudi bwe yategezebwa nti, "Laba, Abafirisuuti balwana ne Keyira, era banyagulu-la amawuuliro," ² ne yeebuuza ku MUKAMA nti, "Njende nnumbe Abafirisuuti abo?" MUKAMA n'amuddamu nti, "Genda olumbe Abafirisuuti owonye Keyira." ³ Naye abasajja ba Dawudi ne bamugamba nti, "Wano mu Yuda tuli mu ntiisa. Naye ate bwe tuligenda e Keyira okulwanyisa Abafirisuuti, kiriba kitya?"

⁴ Dawudi n'addayo nate okwebuuza ku MUKAMA. MUKAMA n'amuddamu nti, "Golokoka oserengete e Keyira, kubanga njenda kuwaayo Abafirisuuti mu mukono gwo." ⁵ Awo Dawudi n'abasajja be ne balaga e Keyira, ne balwana n'Abafirisuuti, ne batwala ente za-abwe, era ne batta bangi ku bo. Dawudi n'awonya abatuuze b'e Keyira. ⁶ Mu biro ebyo Abiyasaali mutabani wa Akimereki bwe yaddukira eri Dawudi e Keyira, yagenda ne kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi.

Sawulo Ayigga Dawudi

⁷ Sawulo n'ategezebwa nti Dawudi agenze e Keyira, n'ayogera nti, "Katonda awaddeyo Dawudi mu mukono gwange, kubanga Dawudi yesibiddeyo, bw'ayingidde mu kibuga ekiriko wankaaki ow'emita-imbwa." ⁸ Awo Sawulo n'akunnyaanya amaggye ge gonna okweteekerateekera olutalo, n'aserengeta e Keyira okuzingiza Dawudi ne basajja be.

⁹ Dawudi n'ategeera nga Sawulo ateeekateeka okumukola akabi, n'agamba Abiyasaali kabona nti, "Leeta ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi wano." ¹⁰ Awo Dawudi n'ayogera nti, "Ayi MUKAMA Katonda wa Isirayiri, omuweereza wo awuliridde ddala Sawulo bw'ateekateeka okujja okusaanyaawo ekibuga Keyira ku lwange. ¹¹ Abatuuze b'e Keyira balimpaayo gy'ali? Era Sawulo anaaserengeta n'ajja, ng'omuweereza wo bw'awulidde? Ayi MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, nkwe-gayiridde, tegeeza omuweereza wo."

MUKAMA n'amugamba nti, "Aliserengeta."

¹² Dawudi n'addamu n'abuuza nti, "Abasajja b'e Keyira balimpaayo nze n'abasajja bange eri Sawulo?"

MUKAMA n'amuddamu nti, "Balibawaayo gy'ali."

¹³ Awo Dawudi n'abasajja be, abawera nga lukaaga ne bava e Keyira, ne batambulatanganga wano ne wali nga tebalina kifo kyankalakkalira. Sawulo bwe yategeezebwa nga Dawudi adduse okuva mu Keyira, n'atagendayo.

¹⁴ Dawudi n'abeera mu bifo eby'eddungu, mu nsi ey'ensozi mu ddungu ery'e Zifu. Sawulo n'anoonyanga Dawudi buli lunaku, naye Katonda n'atamuwaayo mu mukono gwe. ¹⁵ Dawudi ng'ali mu ddungu ery'e Zifu mu kibira ky'e Kolesi, n'ategeera nga Sawulo amunoonya okumutta. ¹⁶ Awo Yonasaani mutabani wa Sawulo n'agenda eri Dawudi mu kibira, Kolesi, okumugumya mu *MUKAMA*. ¹⁷ N'amugamba nti, "Totya, kubanga kitange Sawulo talikukola kabi n'akamu. Gwe oliba kabaka wa Isirayiri, nze ne mbeera omumyuka wo, era n'ekyo kitange akimanyi." ¹⁸ Awo bombi ne bakola endagaano mu maaso ga *MUKAMA*, n'oluvannyuma Yonasaani n'addayo ewuwe, Dawudi n'asigala mu kibira.

¹⁹ Awo ab'e Zifu ne bambuka eri Sawulo e Gibe ne bamutegeeza nti, "Okimanyi nga Dawudi yeekwese mu ffe mu kibira ky'e Kolesi, ku lusozi Kakira oluli ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa Yesimoni?" ²⁰ Kaakano, ayi kabaka, serengeta mu bbanga lyonna ly'onoosiima, tujja kumuwaayo gy'oli."

²¹ Sawulo n'abaddamu nti, "*MUKAMA* abawe omukisa, olw'okunkwatirwa ekisa. ²² Mugende mweyongere okwetegereza, mumanye, mulabe n'ebifo gy'atera okutambulira, n'abamulabayo, kubanga bantegeeza nti mujagujagu nnyo. ²³ Noolwekyo munoonye mu bifo mwe yeekweka munkomezeewo amawulire amakakafu. Bw'anaabeera mu kitundu ekyo eky'ensi nnaagenda nammwe munoonye mu bika byonna ebya Yuda."

²⁴ Awo ne bagolokoka ne bakulemberamu Sawulo ne bagenda e Zifu. Mu biro ebyo Dawudi n'abasajja be baali mu ddungu ery'e Mawoni mu Alaba ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa Yesimoni. ²⁵ Awo Sawulo n'abasajja be ne bagenda okumunoonya. Dawudi n'akiwulira, kyeyava aserengeta awali olwazi mu ddungu ery'e Mawoni n'abeera eyo. Sawulo bwe yakiwulira n'agenda mu ddungu ery'e Mawoni okumunoonya.

²⁶ Sawulo n'ayambukira ku luuyi olumu olw'olusozi, Dawudi ne basajja be ne bambukira ku luuyi olulala, nga banguwa okudduka Sawulo. Naye Sawulo ne basajja be bwe baali nga banaatera okuzingiza Dawudi n'abasajja be, ²⁷ ne wajja omubaka eri Sawulo ng'agamba nti, "Yanguwako! Abafirisuuti balumbye ensi." ²⁸ Awo Sawulo n'alekayo okunoonya Dawudi, n'agenda okulwanyisa Abafirisuuti. Ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Serakammalekosi. ²⁹ Awo Dawudi n'avaayo n'agenda n'abeera mu bifo ebya Engedi.

Dawudi Asaasira Sawulo n'atamutta

24 Awo Sawulo bwe yakomawo ng'ava okugoba Abafirisuuti, ne bamutegeeza nti, "Dawudi ali mu ddungu erya Engedi." ² Sawulo n'alonda abasajja enkumi ssatu okuva mu Isirayiri yenna, n'agenda nabo okunoonya Dawudi n'abasajja be, ku luuyi olw'enjazi embulabuzi gye Zaabeeranga.

³ Sawulo n'atuuka okumpi n'awaali ebisibo by'endiga ebyali ku mabbali g'ekkubo, n'alaba empuku, n'ayingira omwo okuwummulako. Dawudi n'abasajja be baali mu mpuku omwo mu bifo ebikomererayo. ⁴ Awo abasajja ba Dawudi ne bamugamba nti, "Luno lwe lunaku *MUKAMA* lwe yayogerako bwe yagamba nti, 'Ndiwaayo omulabe wo mu mukono gwo, omukole nga bw'osiima.'" Dawudi n'asooba mpola n'asala ku kirenge ky'ekyambalo kya Sawulo.

⁵ Naye oluvannyuma Dawudi n'awulira okulimirizibwa mu mutima olw'okusala ku kirenge ky'ekyambalo kya Sawulo. ⁶ N'agamba abasajja be nti, "Kikafuuwe, nze okukola mukama wange ekintu ekifaanana bwe kityo, *MUKAMA* gwe yafukako amafuta, wadde okumugololerako omukono, kubanga *MUKAMA* yamufukako amafuta." ⁷ N'ebigambo ebyo Dawudi n'aziyiza abasajja be n'atabakkiriza kulumba Sawulo. Awo Sawulo n'ava mu mpuku, n'agenda.

⁸ Oluvannyuma, Dawudi naye n'afuluma empuku, n'akoowoola Sawulo ng'ayogera nti, "Mukama wange kabaka!" Awo Sawulo n'akyuka n'atunula emabega, Dawudi n'avuunama n'akka wansi ne yeeyala ku ttaka.

⁹ Dawudi n'agamba Sawulo nti, "Lwaki owuliriza enjamba z'abantu aboogera nti, 'Dawudi amaliridde okukukola akabi?' ¹⁰ Leero okirabye n'amaaso go, *MUKAMA* bw'akumpadde mu mukono gwange ng'oli mu mpuku. Wabaddewo ababadde banneegayirira nkutte, naye ne sibawuliriza. Nagambye nti, 'Sijja ku golola mukono gwange ku mukama wange, kubanga *MUKAMA* yamufukako amafuta.'" ¹¹ Kitange laba, akatundu ke naggye ku kirenge ky'ekyambalo kyo. Nasaze busazi ku kyambalo kyo naye ne sikutta. Kaakano kitegeere era okimanye nga sikusobyanga newaakubadde okukujeemera. Sinnakusobya newaakubadde ng'onjigganya okunzita. ¹² *MUKAMA* alamule wakati wange naawe. *MUKAMA* akusasule ng'ebikolwa ebibi byonna by'onkoze bwe biri, naye nze siriyimusa mukono gwange ku ggwe. ¹³ Ng'olugero olw'ab'edda bwe baalugera nti, 'Mu babi mwe muva akabi,' kyendiva sikuyimusiza mukono gwange. ¹⁴ Kabaka wa Isirayiri ajjiridde ani? Ani gw'oyigganya? Mbwa nfu oba nkukunyi? ¹⁵ *MUKAMA* atulamule, asalewo wakati wo nange. *MUKAMA* atunuulire ensonga yange andokole mu mukono gwo."

¹⁶ Awo Dawudi bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, Sawulo n'abuuza nti, "Eryo ddooboozi lyo, Dawudi mutabani wange?" Sawulo n'akuba ebiwoobe.

17 N'agamba Dawudi nti, "Ggwe oli mutuukirivu okun-singa, kubanga onsasudde bulungi, newaakubadde nga nze nkuyisizza bubi. 18 Leero ontegeezezza bw'onkoze obulungi, bw'otanzise ate nga MUKAMA yampaddeyo mu mukono gwo. 19 Omuntu bw'asingaana omulabe we, ayinza okumuganya oku-genda nga tamutuusizzaako bisago? Kale MUKAMA akusasule bulungi olw'ekikolwa ky'onkoze leero. 20 Kaakano ntegeeredde ddala ng'onoobeera kabaka, era n'obwakabaka bwa Isirayiri bulinywezebwa mu mukono gwo. 21 Kale nno ndayirira eri MUKAMA, nga tolizikiriza bazzukulu bange newaakubadde okusaanyaawo erinnya lyange mu nnyumba ya ki-tange."

22 Awo Dawudi n'alayirira Sawulo. Sawulo n'addayo ewuwe, naye Dawudi ne basajja be ne baddayo mu ki-fo gye baali beekwese.

Dawudi, Nabali ne Abbigayiri

25 Awo Samwiri n'afa, Isirayiri yenna ne bakunjaana okumukungubagira. Ne bamuzi-ika ewuwe e Laama.

Awo Dawudi n'avaayo n'aserengeta mu ddungu Palani. 2 Mu biro ebyo waaliwo omusajja omugagga ennyo mu Mawoni eyalina eby'obugagga e Kalumeeri. Yalina endiga enkumi ssatu n'embuzi lukumi. Byali biseera bya kusala byoya eby'endiga ze, e Kalumeeri. 3 Erinnya ly'omusajja ye yali Nabali, ne mukyala we nga ye Abbigayiri. Yali mukyala mutegeevu era nga mulungi, nga bw'omutunuulira alabika bulungi, naye bba Omukalebu, nga wa kkabyo kyokka nga mukal-abakalaba mu mirimu gye.

4 Nabali yali ng'asala ebyoya by'endiga ze, Dawudi n'akiwulira. 5 Dawudi n'atuma abavubuka kkumi, n'abagamba nti, "Mwambuke e Kalumeeri eri Nabali mumulamuse mu linnya lyange. 6 Mumugambe nti, Emirembe gibeere ku ggwe n'ennyumba yo, ne ku bin-tu byo byonna.

7 "Mpulira nti ekiseera eky'okusala ebyoya by'endiga kituuse. Abasumba bo bwe baabeeranga awamu naffe, tetwabayisanga bubi, era n'ebbanga lyonna lye baamala e Kalumeeri tewali na kimu ku bintu byabwe ekyabula. 8 Buuza abaweereza bo, be bajulirwa. Nool-wekyo abavubuka bange balabe ekisa mu maaso go kubanga bazze mu kiseera eky'okukwatiramu embaga. Nkusaba obawe kyonna ky'olinawo, oweerezeeko ne mutabani wo Dawudi."

9 Awo abasajja ba Dawudi bwe baatuuka, ne bawa Nabali obubaka obwo mu linnya lya Dawudi, ne balindirira. 10 Nabali n'addamu abaweereza ba Dawudi nti, "Dawudi oyo ye ani? Mutabani wa Yese oyo ye ani? Ennaku zino abaweereza bangi badduka ku bakama baabwe. 11 Nnyinza ntya okuddira emigaati gyange, n'amazzi, n'ennyama bye ntekedeteekedde abasajja

bange abasala ebyoya ne mbiwa be sirina kye mba-manyiiko?"

12 Awo abasajja ba Dawudi ne bakyuka ne baddayo ne bamutegeezza buli kigambo nga bwe bategeezebb-wa. 13 Dawudi n'agamba abasajja be nti, "Mwesibe buli muntu ekitala kye!" Buli omu ku bo ne yeesiba ekitala kye, ne Dawudi ne yeesiba ekikyee, abasajja nga bikumi bina ne bayambuka ne Dawudi, ebikumi bibiri ne basi-gala nga bakuuma eby'okukozesa.

14 Omu ku baddu ba Nabali n'agamba Abbigayiri mukyala wa Nabali nti, "Dawudi yatuma ababaka ng'ali mu ddungu okulamusa mukama waffe naye n'abavu-ma; 15 ate nga abasajja abo baali ba kisa nnyo gye tuli, era tebalina kabi ke baatukola newaakubadde okubuza ekintu n'ekimu ku bintu byaffe bwe twali mu ddungu nabo. 16 Baaberanga ng'ekisenge okutwe-tooloola emisana n'ekiro, ekiseera kyonna kye twa-mala nabo nga tulunda endiga. 17 Kaakano kifumiiti-rizeeko, olabe ky'oyinza okukola, kubanga akabi kajjid-de mukama waffe n'ennyumba ye yonna. Musajja atabuulirirwa."

18 Awo amangwago Abbigayiri n'ayanguwa n'addira emigaati ebikumi bibiri, n'ebita bibiri ebya wayini, n'en-nyama ey'endiga ttaano ennongoose obulungi, n'ebigero bitaano eby'enjaano ensiike, n'ebitole kiku-mi eby'ezabbibu enkalu, n'ebitole ebikumi bibiri eby'et-tiini, n'abiteeka ku ndogoyi. 19 N'agamba abaweereza be nti, "Munkulemberemu, nange nzija." Naye n'atabu-ulirako bba Nabali.

20 Awo bwe yali yeebagadde endogoyi ye, n'ayita kumpi n'olusozi nga lumukweka. N'asisinkana Dawudi n'abasajja be nabo nga baserengeta okumwolekera. 21 Dawudi yali yakamala okwogera nti, "Nakuumira bwereere ebintu byonna eby'omusajja ono bwe byali mu ddungu ne wataba na kimu ekyabula; bw'atyo bw'ansasudde, obubi olw'obulungi. 22 Kale Katonda akole bw'atyo abalabe ba Dawudi n'okukirawo, en-keera bwe wanaabaawo omusajja we n'omu anaasi-gala nga mulamu."

23 Awo Abbigayiri bwe yalengera Dawudi, n'ayan-guwa okuva ku ndogoyi ye, n'avuunama mu maaso ga Dawudi. 24 N'agwa ku bigere bye n'ayogera nti, "Muka-ma wange omusango gubeere ku nze nzekka. Nkwe-gayiridde leka omuweereza wo ayogere naawe; wuli-riza omuweereza wo ky'anaayogera. 25 Mukama wange aleme okussa omwoyo ku musajja omusirusiru oyo Nabali, kubanga n'erinnya lye litegeezza musirusiru, atambulira mu busirusiru bwe. Naye nze omuweereza wo, ssaalabye bavubuka mukama wange be watumye.

26 "Kale nno mukama wange, nga MUKAMA bw'ali omulamumu, akubedde obutayiwa musaayi newaakubadde obutawalana ggwanga n'omukono gwo, era naawe bw'oli omulamumu, abalabe bo, n'abo abakuyigganya bonna mukama wange babeere nga Nabali. 27 Era n'ekirabo kino omuweereza wo

ky'aleetedde mukama wange kiweebwe abavubuka abatambula ne mukama wange. ²⁸ Nkwegayiridde os-onyiwe ekyonoono kw'omuweereza wo, era *MUKAMA* talirema kuzimbira mukama wange obwakabaka obw'enkalakkalira, kubanga mukama wange alwana entalo za *MUKAMA*. Waleme okulabika ekikulwa ekikya- mu kyonna mu ggwe ennaku zonna ez'obulamu bwo. ²⁹ Ne bwe walibaawo omuntu yenna alikulumba okukuyigganya okutwala obulamu bwo, obulamu bwa mukama wange bukuumibwenga *MUKAMA* Katonda wo mu lulyo olw'abalumu. Naye obulamu bw'abalabe bo alibuvuumuula ng'ejjinja bwe liva mu nvuumuulo. ³⁰ Awo *MUKAMA* bw'alikolera mukama wange ebirungi byonna bye yamusuubiza, era n'amufuula okuba omukulembeze wa Isirayiri, ³¹ mukama wange talibeera na kulumirizibwa mu mutima olw'okuyiwa omusaayi awatali nsonga, wadde okwewalanira eggwanga. Era *MUKAMA* bw'alikukolera ebirungi mukama wange, ojjukiranga omuweereza wo."

³² Awo Dawudi n'agamba Abbigayiri nti, "*MUKAMA* Katonda wa Isirayiri atenderezebwe, akutumye okujja okunsisinkana leero. ³³ Akuwe omukisa oyo akubedde okusalawo obulungi, era akubedde okundabula obutayiwa musaayi leero n'obuteewalanira ggwanga. ³⁴ Kubanga mazima ddala nga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri bw'ali omulamu, ambedde obutakukolako kabi, singa toyanguye kujja kunsisinkana, tewandibadde musajja n'omu owa Nabali eyandiwonyeewo, obudde we bwandikeeredde enkya."

³⁵ Awo Dawudi n'akkiriza okutwala Abbigayiri bye yaleeta, n'ayogera nti, "Genda ewuwo mirembe. Mpulidde ebigambo byo, era nzikkirizza okwegayirira kwo."

³⁶ Awo Abbigayiri bwe yaddayo eri Nabali, n'amusanga ng'ali mu nnyumba, era ng'akoze embaga, ng'eya kabaka. Yali asanyuukiridde nnyo, era ng'atamidde, kyeyava tamunyega ku olwo, okutuusa enkeera.

³⁷ Awo bwe bwakya, Nabali omwenge nga gumuweddeko, mukyala we n'amutegeeza ebigambo ebyo byonna, naye omutima gwe ne gukakanyala, ne guba ng'ejjinja. ³⁸ Oluvannyuma lw'ennaku nga kkumi, Nabali n'afa ekikutuko.

³⁹ Awo Dawudi bwe yawulira Nabali ng'afudde, n'ayogera nti, "*MUKAMA* yeebazibwe anwaniridde, Nabali olw'obubi bwe yankola. *MUKAMA* ambedde, era akuumye omuweereza we obutakola kikyamu, n'ateeka ebikolwa bya Nabali ebibi ku mutwe ggwe."

Awo Dawudi n'atumira Abbigayiri, n'amusaba afuuke mukazi we ng'amusaba okumuwasa. ⁴⁰ Abaweereza ba Dawudi ne bagenda e Kalumeeri ne bagamba Abbigayiri nti, "Dawudi atutumye tukutwale omufumbirwe."

⁴¹ N'avuunama amaaso ge n'ayogera nti, "Laba omuweereza wo mweteefuteefu okunaazanga ebigere by'abweereza ba mukama wange." ⁴² Awo Abbigayiri n'ayanguwa okwebagala endogoyi, ng'awereked-

dwako abaweereza bataano, n'agenda n'ababaka ba Dawudi, n'amufumbirwa. ⁴³ Dawudi yali awasizza ne Akinoamu ^I ow'e Yezuleeri, era bombi ne baba bakyala be. ⁴⁴ Kyokka Sawulo yali agabidde muwala we Mikali, eyali mukyala wa Dawudi, Paluti mutabani wa Layisi ow'e Galimu.

Dawudi Agaana Omulundi Ogwokubiri Okutta Sawulo

26 Awo ab'e Zifu ne bagenda eri Sawulo e Gibe ne bamugamba nti, "Olowooza nga Dawudi teyeekwese ku lusozi Kakira, ku luuyi olw'ebuvanjuba olwolekera eddungu Yesimoni?"

² Awo Sawulo n'abasajja abolondemu enkumi ssatu aba Isirayiri, ne bagolokoka ne baserengeta mu ddungu ery'e Zifu, okunoonya Dawudi. ³ Sawulo n'asiisira ku mabbali g'ekkubo ku lusozi Kakira okwolekera eddungu, naye Dawudi n'asigala mu ddungu. Awo bwe yalaba Sawulo ng'amugoberedde mu ddungu, ⁴ n'atuma abakessi okukakasiza ddala obanga Sawulo yali atuuse.

⁵ Dawudi n'agolokoka n'agenda mu kifo Sawulo we yali asiisidde. N'alaba Sawulo ne Abuneeri mutabani wa Neeri omuduumizi w'eggye, we baali beebase. Sawulo yali yeebase wakati mu lusiisira, ng'eggye limwetoolodde.

⁶ Awo Dawudi n'abuza Akimereki Omukiiti ne Abisaayi muganda wa Yowaabu, mutabani wa Zeruyiya ^{II} nti, "Ani anaaserengeta nange, tugende mu lusiisira lwa Sawulo?" Abisaayi n'addamu nti, "Nze n'aserengeta naawe."

⁷ Awo Dawudi ne Abisaayi ne bagenda mu lusiisira ekiro, ne basanga Sawulo nga yeebase wakati mu lusiisira, effumu lye nga lisimbiddwa mu ttaka emitwetwe we. Abuneeri n'abaserikale baali beebase okumwetooloola.

⁸ Abisaayi n'agamba Dawudi nti, "Leero, Katonda awaddeyo omulabe wo mu mukono gwo. Kale nno mpa olukusa mmufumitire wansi awo n'effumu. Siimufumite gwakubiri."

⁹ Naye Dawudi n'addamu Abisaayi nti, "Tomuzikiriza, kubanga ani ayinza okugolola omukono gwe okutta oyo *MUKAMA* gwe yafukako amafuta, n'ataba na musango? ¹⁰ *MUKAMA* nga bw'ali omulamu, *MUKAMA* yennyini yali mukuba. Luliba lumu, olunaku lwe lulituuka n'afa, oba aligenda mu lutalo n'azikiririra eyo. ¹¹ Kikafuuwe nze okugolola omukono gwange okutta oyo *MUKAMA* gwe yafukako amafuta. Naye ddira effumu n'eccupa ey'amazzi ebiri emitwetwe we obisitule tugende."

¹² Awo Dawudi n'aggyawo effumu n'eccupa ey'amazzi ebyali emitwetwe wa Sawulo ne bagenda.

^I *Akinoamu ye yali mukyala wa Dawudi eyasooka (27:3) era ye nnyina wa mutabani we omukulu ayitibwa Amunooni II Zeruyiya ye yali mwannyina Dawudi omukulu (1By 2:16). Noolwekyo Abisaayi, ne Yowaabu (eyafuuka omuduumizi w'eggye kya Dawudi) ne Asakeri baali batabani be (2Sa 2:18).*

Tewali yabalaba newaakubadde okukitegeera, wadde okusisimuka, kubanga bonna *MUKAMA* yali abeebasiza otulo tungi nnyo.

¹³ N'oluvannyuma Dawudi n'asomoka n'agenda emitala, n'ayimirira walako ku ntikko ey'olusozi, nga wakati waabwe waliwo ekibangirizi kinene.

¹⁴ N'akoowoola eggwe ne Abuneeri mutabani wa Neeri ng'ayogera nti, "Tonziremu gwe Abuneeri?" Abuneeri n'addamu nti, "Ggwe ani alangiriza kabaka?"

¹⁵ Awo Dawudi n'agamba Abuneeri nti, "Oli musajja muzira, si bwe kiri? Ani akwenkana mu Isirayiri? Kiki ekyakulobedde okukuuma obulungi mukama wo kabaka? Kubanga waabaddewo omuntu eyazze okuzikiriza mukama wo kabaka." ¹⁶ Ekyo kye wakoze si kirungi. Nga *MUKAMA* bw'ali omulamu, ggwe n'abasajja bo musaana kufa, olw'obulagajjavu bwammwe, kubanga temwakuumye mukama wammwe, *MUKAMA* gwe yafukako amafuta. Mutunule mwetegereze; effumu lya kabaka n'eccupa ey'amazzi ebyabadde emitwetwe wa kabaka biri ludda wa?"

¹⁷ Sawulo n'ategeera nga ddooboozi lya Dawudi, n'abuza nti, "Ye ggwe mutabani wange Dawudi?" Dawudi n'addamu nti, "Ye nze mukama wange kabaka." ¹⁸ Dawudi n'amubuuza nti, "Lwaki oyigganya omuweereza wo? Nakola ki, era musango ki gwe naza?" ¹⁹ Kaakano nno, mukama wange kabaka wuliriza ebigambo by'omuweereza wo. Obanga *MUKAMA* ye yakusindise okunjigganya, akkirize ekiweebwayo. Naye bwe baba nga baana ba bantu, bakolimirwe mu maaso ga *MUKAMA*, kubanga leero bangobye neme okugabana mu busika bwa *MUKAMA* nga bagamba nti, 'Genda oweereze bakatonda abalala.' ²⁰ Kale nno omusaayi gwange guleme okuyiyibwa wansi ewala *MUKAMA* gy'atabeera. Kabaka wa Isirayiri avuddeyo okunoonya enkukunyi, ng'omuntu bwe yandiyizze enkwale mu nsozi."

²¹ Awo Sawulo n'ayogera nti, "Nnyonoonye. Komawo mutabani wange Dawudi. Sigenda kuddamu kugeza-ako kukukolako kabi n'akamu, kubanga leero ondaze, obulamu bwange bwe buli obw'omuwendo mu maaso go. Laba neeyisizza ng'omusirusiru, era nnyonoonye ekiyitiridde."

²² Dawudi n'addamu nti, "Effumu lya kabaka liirino. Tuma omu ku bavubuka bo ajje aliddukire." ²³ *MUKAMA* asasula buli muntu ng'obutuukirivu bwe n'obwesigwa bwe, bwe biri. *MUKAMA* yakuwaddeyo mu mukono gwange leero, naye ne sigolola mukono gwange ku oyo *MUKAMA* gwe yafukako amafuta. ²⁴ Nga bwe mbaliridde obulamu bwo okuba obw'omuwendo leero, kale obulamu bwange bubeere bwa muwendo mu maaso ga *MUKAMA*, era andokole mu bizibu byonna."

²⁵ Awo Sawulo n'addamu nti, "Oweebwe omukisa mutabani wange Dawudi. Olikola ebintu ebikulu bingi era oliraba omukisa mu byo."

Awo Dawudi n'agenda amakubo ge, ne Sawulo ne yeddirayo ewuwe.

Dawudi Asenga mu Bafirisuuti

27 Dawudi n'afumiitiriza mu mutima gwe ng'agamba nti, "Luliba lumu Sawulo n'anzita. Ekisinga obulungi kwe kuddukira mu nsi y'Abafirisuuti. Awo nno Sawulo anaalekeraawo okunnoonyeza mu Isirayiri, era bwe ntyo bwe nzija okumuwona."

² Awo Dawudi n'abasajja lukaaga ne basitula ne bagenda eri kabaka Akisi mutabani wa Mawoki ow'e Gaasi. ³ Dawudi n'abasajja be ne basenga mu Gaasi ewa Akisi, buli musajja ne nnyumba ye yonna, ne Dawudi n'abakyala be bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri Omukalumeeri, nnamwandu wa Nabali. ⁴ Awo Sawulo bwe yategeezebwa nga Dawudi yad-dukira e Gaasi n'alekeraawo okumunoonya.

⁵ Awo Dawudi n'agamba Akisi nti, "Obanga ndabye ekisa mu maaso go, wabeewo ekifo ekiba kimpebwa mu kimu ku bibuga ebitonotono, ntuule eyo. Lwaki omuweereza wo abeera naawe mu kibuga ekikulu eky'obwakabaka?"

⁶ Awo ku lunaku olwo, Akisi n'amuwa Zikulagi, era kyekyava kibeera ekibuga kya bakabaka ba Yuda, n'okutuusa leero. ⁷ Dawudi n'abeera mu nsi ey'Abafirisuuti okumala omwaka gumu n'emyezi ena. ⁸ Mu bbanga eryo, Dawudi n'abasajja be ne bambuka ne balumba Abagesuli, n'Abagiruzi, n'Abamaleki. Okuva edda n'edda abo be bantu abaabeeranga mu nsi eyo okuva e Suuli okutuuka e Misiri. ⁹ Dawudi buli lwe yalumbanga ekitundu, teyalekangawo musajja newaakubadde omukazi, naye yatwalanga endiga, n'ente, endogoyi n'enjnamira, n'engoye; n'oluvannyuma n'addayo eri Akisi.

¹⁰ Awo Akisi yamubuuzanga nti, "Leero walumbye wa?" Dawudi yaddangamu nti, "Ebukiikaddyo obwa Yuda," oba nti, "Ebukiikaddyo obw'Abayerameeri I," oba nti, "Ebukiikaddyo obw'Abakeeni II." ¹¹ Teyalekangawo musajja newaakubadde omukazi nga mulamu okubaleeta e Gaasi, kubanga yaloozanga nti, "Bakyayinza okutuloopa, nga boogera nti, 'Dawudi akola kino na kino.'" Era eyo ye yali ng'empisa ye, ebbanga lyonna lye yabeera mu nsi ey'Abafirisuuti. ¹² Akisi ne yeesiga Dawudi, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Alabika yee-tamiddwa abantu be Abayisirayiri, kale kyanaava afuuka omuweereza wange emirembe gyonna."

Sawulo n'Omulabi w'e Endoli

28 Mu biro ebyo Abafirisuuti ne bakunjaanya amaggye gaabwe okulwana ne Isirayiri. Akisi n'agamba Dawudi nti, "Kimanye nga ggwe ne basajja bo munaneegattako, tugende mu lutalo." ² Dawudi n'ayogera nti, "Olwo nno ojja kwerabirako omuweereza wo kyayinza okukola." Akisi n'addamu nti,

I Abayerameeri baali bazzukulu ba Yuda nga bava mu Kezulooni (1By 2:9, 25, 26) II Laba mu Bal 4:11

"Weewaawo, nzija kukufuula omukuumi wange ow'oku lusegere ennaku zonna ez'obulamu bwange."

³ Mu biro ebyo Samwiri yali amaze okufa, nga ne Isirayiri yenna bamukungubagidde, era nga yaggwa n'okuziikibwa mu kibuga ky'e Laama. Era Sawulo yali agobye abafumu n'abalogo okuva mu nsi.

⁴ Awo Abafirisuuti ne bakunjaana, ne basisira e Sunemu, ate Sawulo ye n'akunjaanya Abayisirayiri bonna ne basisira e Girubowa. ⁵ Awo Sawulo bwe yalaba eggwe ery'Abafirisuuti, n'atya, emmeeme n'emutyemuka. ⁶ Ne yeebuza ku MUKAMA, naye MUKAMA n'atamwanukula mu birooto, newaakubadde mu kwolosebwa kwa Katonda eri bakabona oba okuyita mu bannabbi. ⁷ Awo Sawulo n'agamba abaweereza be nti, "Munnoonyezeeyo omukazi omufumu, njende mmwebuuzeeke."

Ne bamugamba nti, "Waliwo ali Endoli."

⁸ Awo Sawulo n'ayambala engoye ezitali za bwakabaka ne yeebuzaabuza n'alaga ew'omukazi, ye n'abasajja abalala babiri. N'ayogera nti, "Ndagula, ombuulize omwoyo era onyimusize gwe nnaayogera erinnya."

⁹ Naye omukazi n'amugamba nti, "Omanyi bulungi Sawulo kye yakola, bwe yazikiriza era n'agoba abafumu n'abalogo mu nsi. Kale lwaki oteeka obulamu bwange mu katego n'oyagala okunzisa?"

¹⁰ Sawulo n'amulayirira eri MUKAMA ng'agamba nti, "Amazima ddala, nga MUKAMA bw'ali omulamu, tolibonerezebwa olwa kino."

¹¹ Awo omukazi n'amubuuzza nti, "Ani gwe mba nkuyimusiza?" N'addamu nti, "Nyimusiza Samwiri."

¹² Omukazi bwe yalaba Samwiri, n'ayogerera waggulu, n'agamba Sawulo nti, "Lwaki onimbye? Ggwe Sawulo!"

¹³ Awo kabaka n'amugamba nti, "Totya. Kiki ky'olaba?" Omukazi n'addamu nti, "Ndaba omwoyo nga guyimuka okuva mu ttaka." ¹⁴ Sawulo n'amubuuzza nti, "Gufaanana ani?" N'addamu nti, "Omusajja omukadde nga yeebisseeke omunagiyo y'avaayo." Awo Sawulo n'ategeera nga ye Samwiri, n'avuunama amaaso ge, ne yeeyala ku ttaka.

¹⁵ Awo Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Lwaki ontawanyizza n'onnyimusa?"

Sawulo n'addamu nti, "Nnina ennaku nnyingi nnyo, kubanga Abafirisuuti bannwanyisa, ate Katonda anvuddeko. Takyanziramu ng'ayita mu bannabbi newaakubadde mu birooto. Kyenvudde nkukoowoola ombuulire eky'okukola."

¹⁶ Samwiri n'amubuuzza nti, "Ombuuliza ki, MUKAMA ng'amaze okukuvaako n'okufuuka omulabe wo?"

¹⁷ MUKAMA atuukirizza kye yayogera ng'ayita mu nze. MUKAMA akuggyeeko obwakabaka bwo, n'abuwa omu ku baliraanwa bo, Dawudi. ¹⁸ Kubanga tewagondera MUKAMA newaakubadde okutuukiriza bye yakulagira okukola Amaleki ng'amusunguwalidde, MUKAMA kyavudde akukola kino leero. ¹⁹ MUKAMA alikuwaayo gwe n'Abayisirayiri eri Abafirisuuti, era enkya ggwe ne

batabani bo munaaba nange eno gye ndi. Era MUKAMA anaawaayo eggwe lya Isirayiri mu mukono gw'Abafirisuuti."

²⁰ Awo Sawulo n'agwira ddala wansi ekigwo kya bugazi, ng'ajjudde okutya olw'ebigambo Samwiri bye yayogera. N'ataba na maanyi kubanga yali talina ky'alidde olunaku olwo lwonna n'ekiro ekyakeesa olunaku olwo.

²¹ Awo omukazi n'asembera okumpi ne Sawulo, n'alaba ng'atidde, n'amugamba nti, "Laba, omuweereza wo akugondedde, ne mpaayo obulamu bwange, ne nkola kye wansabye. ²² Kaakano nkwegayiridde owulirize omuweereza wo, okkirize nkuwe ku mmere olyeko ofune amaanyi okukwata olugendo lwo."

²³ N'agaana n'ayogera nti, "Sijja kulya."

Naye abasajja be ne bayamba omukazi mu kukubiriza Sawulo okulya, n'abawuliriza. N'ayimuka mu ttaka n'atuula ku kitanda.

²⁴ Omukazi yalinawo ennyana ensava, n'agiteekateeka mu bwangu. N'ateekateeka n'enjaano, n'akanda obuwunga, n'afumba emigaati egitali mizimbulukuse. ²⁵ N'alyoka abiteeka mu maaso ga Sawulo ne basajja be, ne balya. N'oluvannyuma ekiro ekyo ne bagolokoka ne beetambulira.

Abafirisuuti Bagaana Dawudi Okubegattako mu Lutalo

²⁹ Awo Abafirisuuti ne bakunjaanyiza eggwe lyabwe lyonna e Afeki, n'Abayisirayiri ne basisira ku luzzi oluli mu Yezuleeri. ² Abakulembeze b'Abafirisuuti bwe baali nga bakumba n'ebibinja byabwe eby'ebikumi n'eby'enkumi, Dawudi n'abasajja be ne babagoberera nga babavaako emabega wamu ne Akisi. ³ Abaduumizi b'Abafirisuuti ne babuuzza nti, "Ate bano Abaebbulaniya bakola ki wano?"

Akisi n'abaddamu nti, "Oyo ye Dawudi, omukungu wa Sawulo kabaka wa Isirayiri. Abadde nange okusuka mu mwaka, era okuva ku lunaku lwe yayabulira Sawulo n'okutuusa leero, sirabanga nsonga ku ye."

⁴ Naye abaduumizi b'Abafirisuuti ne bamunyiigira ne bamugamba nti, "Sindika omusajja oyo addeyo mu ki-fo kye wamuwa. Tasaanye kugenda naffe mu lutalo, si kulwa nga atwefuukira wakati mu lutalo. Olowooza waliwo ekkubo eddala erisinga lino okumusobozesa okufuna okuganja eri mukama we bw'amutwalira emitwe gy'abasajja baffe?" ⁵ Oyo si ye Dawudi gwe baayimbangako, nga bazina, nga boogera nti, "Sawulo asse enkumi ze, ne Dawudi asse emitwalo gye?"

⁶ Awo Akisi n'ayita Dawudi n'amugamba nti, "Amazima ddala nga MUKAMA bw'ali omulamu, obadde mwesimbu era eyesigibwa, era nandyagadde oweereze wamu nange mu magye. Okuva ku lunaku lwe wajja gye ndi n'okutuusa leero sirabanga bukyamu mu ggwe, naye abakulu tebakusiimye. ⁷ Noolwekyo ddayo

kaakano, ogende mireembe oleme okwemulugunyizisa abafuzi b'Abafirisuuti."

⁸ Awo Dawudi n'amubuuza nti, "Naye nkoze ki? Nsonga ki gy'olabye etali nnungi mu muweereza wo okuva ku lunaku lwe natandika okukuweereza n'okutu-usa leero? Kiki ekindobera okugenda okulwanyisa abalabe ba mukama wange kabaka?"

⁹ Akisi n'amuddamu nti, "Mmanyi nga tolina nsonga n'emu mu maaso gange nga malayika wa Katonda, naye abaduumizi b'Abafirisuuti bagambye nti, 'Tosaana kugenda naffe mu lutalo.' ¹⁰ Kaakano obudde bwe bunaakya onoogolokoka ggwe wamu n'abasajja ba mukama wo, be wazze nabo, mugende ku makya obudde nga bwakalaba."

¹¹ Awo Dawudi ne basajja be ne bagolokoka ku makya nnyo ne baddayo mu nsi ey'Abafirisuuti, Abafirisuuti bo ne bambuka e Yezuleeri.

Dawudi Azikiriza Abamaleki

30 Awo Dawudi ne basajja be bwe baatuuka e Zikulagi, nga wayiseewo ennaku ssatu, baasanga Abamaleki baalumbye obukiikaddyo mu ddungu; ne Zikulagi, baali bakikumyeko omuliro. ² Baali batutte abakazi nga basibe, ne bonna abaalimu, abato era n'abakulu. Tewaali n'omu ku bo gwe batta, wabula okubawamba ne babatwala.

³ Dawudi ne basajja be bwe baatuuka mu kibuga, baasanga kyokebwa, era abakazi baabwe n'abaana baabwe aboobulenzi n'aboobuwala nga nabo bawambiddwa. ⁴ Awo Dawudi ne bonna abaali awamu naye ne bakaaba nnyo okutuusa lwe baggweeramu ddala agakaaba. ⁵ Abakyalala ba Dawudi bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri nnamwandu wa Nabali Omukalumeeri, nabo baali babatutte. ⁶ Mu kiseera ekyo Dawudi n'anakuwala nnyo kubanga basajja be baali boogera ku kumukuba amayinja, buli omu nga munyiikaavu mu mutima olwa batabani baabwe ne bawala baabwe abaali batwalibwa. Naye Dawudi n'afuna amaanyi okuva eri *MUKAMA* Katonda we.

⁷ Dawudi n'agamba Abiyasaali kabona, mutabani wa Akimereki nti, "Ndeetera ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi." Awo Abiyasaali n'agimuleetera. ⁸ Dawudi ne yeebuza ku *MUKAMA* nti, "Ngoberere ekibinja ekyo, nnaabakwata?" N'amuddamu nti, "Bagoberere, kubanga ojja kusobola okununula abawambe bonna."

⁹ Awo Dawudi n'abasajja lukaaga ne batuuka ku kagga Besoli, abamu ku bo ne basigala awo, ¹⁰ kubanga ebikumi bibiri ku bo baali bakooye nnyo n'okuyinza nga tebayinza kusomoka kagga. Naye Dawudi n'abalala ebikumi bina ne banyikira okugoberera omulabe, ebikumi ebibiri ne basigala ku kagga nga bakooye.

¹¹ Ne basanga Omumisiri mu nnimiro ne bamuleeta eri Dawudi. Ne bamuwa amazzi okunywa, n'emmere n'alya, ¹² ne bamuwa ekitole eky'ettiini n'ebirimba

bibiri eby'ezabbibu enkalu. N'alya n'addamu amaanyi, kubanga yali amaze ennaku ssatu, emisana n'ekiro nga talidde ku mmere wadde okunywa ku mazzi.

¹³ Awo Dawudi n'amubuuza nti, "Oli w'ani era ova wa?" N'addamu nti, "Ndi Mumisiri, omuweereza w'Omwamaleki. Mmaze ennaku ssatu nga ndi mulwadde muyi era mukama wange kyeyavudde ansuula wano. ¹⁴ Twalumba obukiikaddyo obw'Abakeresi ^I, n'ensi ya Yuda n'obukiikaddyo obwa Kalebu, ne twokya ne Zikulagi." ¹⁵ Dawudi n'amubuuza nti, "Oyinza okuntwala eri ekibinja ekyo ekyalumbye?" N'amuddamu nti, "Ssooka ondayirire Katonda, nga tolinzita so tolimpaayo eri mukama wange, ndyoke nkuserengese gye bali."

¹⁶ N'abakulembera n'abatwalayo, era laba, nga basaasaanye mu kifo kyonna ku ttale, nga balya, nga banywa, nga bazina olw'omunyago omunene gwe baggya mu nsi ey'Abafirisuuti, ne mu nsi ya Yuda. ¹⁷ Dawudi n'atandika okubatta okuva akawungeezi okutuusa enkeera, ne watawonawo n'omu, okuggyako abavubuka ebikumi bina abeebagala enjamira ne badduka. ¹⁸ Dawudi n'akomyawo byonna Abamaleki bye baali banyaze, ng'omwo mwe muli ne bakyala be ababiri abaali bawambiddwa. ¹⁹ Ne watabaawo na kimu ekyabula, oba kitono oba kinene, newaakubadde abaana aboobulenzi oba aboobuwala, n'omunyago na buli kintu kyonna ku ebyo bye baatwala. Dawudi yakomyawo buli kimu. ²⁰ N'atwala ebisibo byonna n'amagana gonna, abasajja be ne babikulembeza ebisolo ebirala byonna, nga bwe boogera nti, "Guno gwe munyago gwa Dawudi."

²¹ Awo Dawudi n'addayo eri bali ebikumi ebibiri abaali bakooye ennyo, nga tebayinza kumugoberera, abaasigala ku kagga Besoli. Ne bavaayo okusisinkana Dawudi n'abantu abaali naye, n'abalamura. ²² Naye abamu ku basajja abaagenda ne Dawudi abaali ababi n'abalala nga bafujjo, ne boogera nti, "Tetujja kugabana nabo munyago gwe twasuuzizza omulabe, kubanga tebaagenze naffe. Wabula, buli musajja adizibwe mukazi we n'abaana be agende."

²³ Naye Dawudi n'addamu nti, "Nedda baganda bange, temusaana kukola bwe mutyo, *MUKAMA* by'atuwadde. Atukuumye era n'awaayo mu mukono gwaffe ekibinja ekyatulumbye. ²⁴ Ani anaabawuliriza ku nsonga eyo? Omuntu eyagenze mu lutalo ky'anaagabana, kinaaba kyekimu n'eky'oli eyasigadde ng'akuuma ebintu ebikozesebwa. Bonna banaagabana kyenkanyi." ²⁵ Ekyo Dawudi n'akifuula etteeka n'empisa mu Isirayiri ne leero.

²⁶ Awo Dawudi bwe yatuuka mu Zikulagi, n'aweereza abakadde ba Yuda ebimu ku bintu eby'omunyago, abaali mikwano gye, ng'agamba nti, "Ekyo kirabo okuva ku munyago gw'abalabe ba *MUKAMA*."

^I *Abakeresi baali baganda b'Abafirisuuti. Oluvannyuma beegatta ku Dawudi ne balwanira wamu naye mu lutalo (2Sa 15:18; 20:7; 1Bk 1:38)*

²⁷ Yakiweereza ab'e Beseri, abaali mu bukiikaddyo mu Lamosi n'ab'e Yattiri, ²⁸ ab'e Aloweri, n'e Sifumosi, n'e Esutemoa; ²⁹ n'e Lakali, n'abaali mu bibuga eby'Abayerameeri, ne mu bibuga eby'Abakeeni; ³⁰ n'e Koluma, n'e Kolasani n'e Asaki; ³¹ n'e Kebbulooni, ne bonna abaali mu bifo byonna Dawudi ne basajja be gye baatambuliranga.

Okufa kwa Sawulo

31 Mu kiseera kyekimu Abafirisuuti baali balwana ne Isirayiri. Abasajja ba Isirayiri ne badduka Abafirisuuti, bangi ku bo ne battibwa ku Lusozu Girubowa. ² Abafirisuuti ne banyikira okugoberera Sawulo ne batabani be, era ne batta Yonasaani, ne Abinadaabu ne Malukisuwa. ³ Olutalo Sawulo ne lumuba bubu, abalasi ab'obusaale ne bamuzingiza era ne bamuleetako ekiwundu kinene.

⁴ Awo Sawulo n'agamba eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Sowola ekitala kyo onfumite, abatali bakomole abo baleme okunkwata ne bambonyaabonya n'okunswaza ne banswaza." Naye eyasitulanga ebyokulwanyisa bye n'atya era n'agaana okukikola.

Sawulo kyeyava asowola ekitala kye ne yetta. ⁵ Awo eyasitulanga ebyokulwanyisa bye bwe yalaba nga Sawulo afudde, n'asowola ekitala kye naye ne yetta.

⁶ Sawulo bw'atya, ne batabani be abasatu, n'eyasitu-

langa ebyokulwanyisa bye ne basajja be bonna ne bafa ku lunaku olwo lwe lumu.

⁷ Awo Abayisirayiri abaali emitala w'ekiwonvu n'abo abaali emitala wa Yoludaani bwe baalaba ng'eggye lya Isirayiri lidduse nga ne Sawulo ne batabani be abasatu bafudde, ne balekulira ebibuga byabwe ne badduka. Abafirisuuti ne bajja ne babibeeramu.

⁸ Enkeera, Abafirisuuti bwe baagenda okwambula emirambo, baasanga Sawulo ne batabani be abasatu bafiriidde ku lusozu Girubowa. ⁹ Ne batemako omutwe gwe ne bamwambulamu ebyokulwanyisa bye, ne batuma ababaka mu nsi yonna ey'Abafirisuuti okulangirira mu ssabo lyabwe, n'eri abantu baabwe. ¹⁰ Ne bateeka ebyokulwanyisa bye mu ssabo lya Baasutoleesi, n'ekiwudduwuddu kye ne bakiwanika ku bbugwe ow'e Besusani.

¹¹ Naye abatuze b'e Yabesugireyaadi bwe baawulira Abafirisuuti kye baali bakoze Sawulo, ¹² abasajja abazira bonna ne bagolokoka, ne batambula ekiro kyonna ne bagenda e Besusani. Ne bawanulayo omulambo gwa Sawulo, n'egya batabani be ku bbugwe ow'e Besusani, ne bagitwala e Yabesi ne bagyokera eyo. ¹³ N'oluvannyuma ne baddirira amagumba gaabwe ne bagaziika wansi w'omumyulimu e Yabesi, ne basibira ennaku musanvu.

2 Samwiri

Dawudi Ategeezebwa Okufa kwa Sawulo

¹ Oluvannyuma lw'okufa kwa Sawulo, Dawudi n'agenda n'abeera e Zikulagi n'amalayo ennaku bbiri, ng'amaze okusaanyaawo Abamaleki. ² Awo olwatuuka ku lunaku olwokusatu, ne wajja omusajja ng'ava mu lusiisira lwa Sawulo, ng'ayuzizza ebyambalo bye, nga ne mu mutwe gwe mulimu enfuufu. Bwe yatuuuka awali Dawudi, n'avuunama ng'amuwa ekitiibwa.

³ Dawudi n'amubuuza nti, "Ova wa?" N'amuddamu nti, "Ndi kaawonawo okuva mu lusiisira lwa Isirayiri."

⁴ Dawudi n'ayogera nti, "Ntegeeza ebyabaddewo." N'ayogera nti, "Abantu badduse mu lutalo, era bangi ku bo bafudde. Sawulo ne Yonasaani mutabani we nabo bafudde." ⁵ Awo Dawudi n'agamba omuvubuka eyamutegeeza amawulire ago nti, "Otegedde otya nga Sawulo ne mutabani we Yonasaani nabo bafudde?"

⁶ Omuvubuka n'amugamba nti, "Bwe nnali awo ku lusozi Girubowa, ne ndaba Sawulo nga yeesigamyeye ku ffumu lye era n'amagaali n'abeebagala embalaasi eby'omulabe nga bamucocca." ⁷ Awo bwe yakyusa amaaso ge n'andaba, n'ankowoola, ne muddamu nti, 'Nkukolere ki?'

⁸ "N'ambuuza nti, 'Ggwe ani?'

"Ne muddamu nti, 'Ndi Mwamaleki.'

⁹ "N'alyoka anjamba nti, 'Nnyimirirako onzite! Ndi mu masanjanzira ag'okufa newaakubadde nga ndabika ng'akyalimu obulamu.'

¹⁰ "Kyennava muyimirirako ne mutta, kubanga n'ategeera nga takyalamyeye. Ne ntwala engule eyali ku mutwe gwe n'ekikomo ekyali ku mukono gwe, era biibino mbireetedde mukama wange."

¹¹ Awo Dawudi n'abasajja bonna be yali nabo, ne bayuza ebyambalo byabwe. ¹² Ne bakaaba, ne bakungubaga ne basiiba okutuusa akawungeezi ku lwa Sawulo ne Yonasaani mutabani we; ne ku lw'eggye lya MUKAMA, ne ku lw'ennyumba ya Isirayiri; kubanga bonna baali bafudde n'ekitala. ¹³ Awo Dawudi n'agamba omuvubuka eyamutegeeza amawulire ago nti, "Ova wa?" N'addamu nti, "Ndi mwana wa munnaggwanga, Omwameleki." ¹⁴ Dawudi n'amugamba nti, "Lwaki tewatya kuzikiriza omuntu MUKAMA gwe yafukako amafuta?" ¹⁵ Awo Dawudi n'ayita omu ku basajja be, n'amugamba nti, "Mutte." N'amufumita n'amutta. ¹⁶ Dawudi n'amugamba nti, "Omusaayi gwo gubeere ku mutwe gwo, kubanga akamwa ko ye mujulirwa

ng'oyogera nti, 'Nnatta oyo MUKAMA gwe yafukako amafuta.'"

Dawudi Akungubagira Sawulo ne Yonasaani

¹⁷ Dawudi n'akungubagira Sawulo ne Yonasaani mutabani we, ¹⁸ n'alagira abantu ba Isirayiri bayigirizibwe oluyimba olw'omutego olw'okukungubaga olwawandi-ikibwa mu kitabo kya Yasali. Olugamba nti, ¹⁹ "Ekitiibwa kyo, ayi Isirayiri, kifiiridde ku nsozi zo! Ab'amaanyi nga bagudde!"

²⁰ "Temukyogeranga mu Gaasi, ^I temukyatuliranga mu nguudo za Asukulooni, ^{II} abawala b'Abafirisuuti baleme okusanyuka, abawala b'abatali bakomole baleme okujaguza.

²¹ "Mmwe ensozi za Girubowa, muleme okugwibwako omusulo newaakubadde enkuba, newaakubadde ennimiro okumeramu ensigo. Kubanga eyo engabo ^{III} ey'ab'amaanyi gye yanyoomerwa n'engabo ya Sawulo, gye yafuukira ng'etafukibwan-gako mafuta.

²² Omutego gwa Yonasaani tegwaddanga mabega n'ekitala kya Sawulo tekyaddanga nga kikalu, olw'okubuna omusaayi gw'abattibwanga, n'amasavu g'ab'amaanyi.

²³ "Sawulo ne Yonasaani, mu bulamu bwabwe baali baagalwa nnyo era baali baakisa, ne mu kufa tebaayawukana. Baali bangu okusinga empungu, era baali b'amaanyi n'okusinga empologoma.

²⁴ "Mmwe abawala ba Isirayiri, mukaabire Sawulo, eyabambaza engoye ezinekaaneka ez'okwesiima, eyabambaza ebyambalo ebyatonebwa ne zaabu.

²⁵ "Ab'amaanyi nga bagudde wakati mu lutalo! Yonasaani attiddwa ku nsozi zammwe.

^I Gaasi kyaliki kibuga ky'Abafirisuuti ^{II} Asukulooni kyaliki kibuga by'Abafirisuuti. ^{III} Engabo zaakolebwanga mu maliba, ne gasiigibwako amafuta ag'omuzeeyituuni. Omuzigo gwe gwagikumanga obutavunda, ate era ne guziyiza n'obusaale okuyitamu mu ngabo. Engabo ezoogerebwako wano zaali zisaabye omusaayi nga tezikyayinzika kukozezebwa mu ntalo.

²⁶ Nnumwa nnyo ku lwa muganda wange Yonasaani, kubanga wali mukwano gwange ddala. Okwagala kwe wanjagala kwali kwa kitalo, nga kwa kitalo n'okusinga okw'abakyala.

²⁷ "Ab'amaanyi nga bagudde, n'ebiyokulwanyisa nga bizikiridde!"

Dawudi Afukibwako Amafuta Okuba Kabaka wa Yuda

2 Oluvannyuma lw'ebyo Dawudi ne yeebuuza ku MUKAMA nti, "Nyambuke mu kimu ku bibuga bya Yuda?"

MUKAMA n'amuddamu nti, "Yambuka."

N'abuuzza nate nti, "Njende mu kiruwa?"

MUKAMA n'amuddamu nti, "E Kebbulooni."

² Awo Dawudi n'agenda eyo ne bakyala be bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri nnamwandu wa Nabali ow'e Kalumeeri. ³ Dawudi n'atwala n'abasajja abaali naye, buli muntu n'amaka ge, ne basenga mu Kebbulooni ne mu byalo byakyo. ⁴ Awo abantu ba Yuda ne bajja mu Kebbulooni, ne bafukirako eyo Dawudi amafuta okuba kabaka w'ennyumba ya Yuda.

Dawudi n'ategezebwa nti abantu ab'e Yabesugireyaadi be baaziika Sawulo, ⁵ n'abatumira ababaka okubagamba nti, "MUKAMA abawe omukisa olw'ekisa n'ekitiibwa bye mwalaga Sawulo mukama wammwe ne mumuziika. ⁶ MUKAMA abalage ekisa n'okwagala, nange ndibalaga ky'ekimu olw'ekyo kye mukoze. ⁷ Noolwekyo kyemunaava mubeera ab'amaanyi era abavumu, kubanga oluvannyuma olw'okufa kwa Sawulo mukama wammwe, ennyumba ya Yuda en-fuseeko amafuta okubeera kabaka waabwe."

Olutalo Olwabaawo Wakati w'Ennyumba ya Dawudi n'Ennyumba ya Sawulo

⁸ Mu biro ebyo, Abuneeri ^I mutabani wa Neeri, omuduumizi w'eggye lya Sawulo, n'atwala Isubosesi mutabani wa Sawulo e Makanayimu. ⁹ N'amufuula kabaka w'e Gireyaadi, ow'Abasuuli ^{II}, ow'e Yezuleeri, owa Efulayimu, owa Benyamini era owa Isirayiri yenna.

¹⁰ Isubosesi, mutabani wa Sawulo yali wa myaka amakumi ana we yatandika okufuga Isirayiri, era n'afugira emyaka ebiri. Naye ennyumba ya Yuda ne bagoberera Dawudi. ¹¹ Ebbanga Dawudi lye yabeerera kabaka mu Kebbulooni ng'afuga ennyumba ya Yuda lyali emyaka musanvu n'emyezi mukaaga.

¹² Abuneeri mutabani wa Neeri n'abasajja ba Isubosesi mutabani wa Sawulo, ne bava e Makanayimu ne bagenda e Gibyoni. ¹³ Yowaabu ^{III} mutabani wa Zeruyiya n'abasajja ba Dawudi ne bagenda okubasisinkana ku kidiba eky'e Gibyoni. Ekibinja ekimu ne ki-

^I Abuneeri yalina oluganda ku Sawulo, era yafuba nnyo okulwanirira obwakabaka bwa Sawulo. ^{II} Abasuuli ba mu kika kya Aseri. ^{III} Yowaabu ye ne Abisaayi ne Asakeri baali batabani ba Dawudi (nny. 8). Mwannyina Dawudi, Zeruyiya ye yali nnyabwe

tuula ku luuyi olumu olw'ekidiba, n'ekirala ne kituula ku luuyi olulala.

¹⁴ Awo Abuneeri n'agamba Yowaabu nti, "Abamu ku basajja bagolokoke beegezeemu mu maaso gaffe." Yowaabu n'amuddamu nti, "Kale bagolokoke." ¹⁵ Ne bagolokoka, kkumi na babiri ne babalibwa okuva ku ludda lwa Benyamini ne Isubosesi mutabani wa Sawulo, n'ababala kkumi na babiri okuva ku ludda lwa Dawudi. ¹⁶ Buli omu n'akwatagana ne gwe yali atunuuliganye naye, ne banyolegana emitwe, ne bafumitigana amafumu, ne bagwira wamu. Era ekifo ekyo mu Gibyoni ne kituumibwa Kerukasu-Kazzulimu.

¹⁷ Olutalo ne lweyongerera ddala, Abuneeri n'abasajja be ne bawangulwa abasajja ba Dawudi. ¹⁸ Batabani ba Zeruyiya abasatu Yowaabu, Abisaayi, ne Asakeri baaliyo, era Asakeri yali muwenyusi wa misinde ng'empeewo ey'omu ttale. ¹⁹ Asakeri n'agoba Abuneeri emisinde, obutatunula ku mukono ogwa ddyo wadde ogwa kkono. ²⁰ Awo Abuneeri bwe yatunula emabega we, n'abuuzza nti, "Ye ggwe Asakeri?"

N'addamu nti, "Ye nze."

²¹ Abuneeri n'amugamba nti, "Tunula ku mukono gwo ogwa ddyo oba ku mukono gwo ogwa kkono ogye ku omu ku bavubuka akuli okumpi ekyokulwanyisa kye." Naye Asakeri n'atalekaayo kumugoba.

²² Abuneeri n'addamu okumulabula ng'agamba nti, "Bw'oleka okungoba! Lwaki ondeetera okukutta? Muganda wo Yowaabu nnaamudda wa?"

²³ Naye Asakeri ne yeeyongerera bweyongezi okumugoba; Abuneeri kwe kumufumita mu lubuto n'omuwunda gw'effumu, effumu ne liggukira mu mugongo, n'agwa wansi era n'afiirawo.

²⁴ Naye Yowaabu ne Abisaayi ne bagoba Abuneeri. Enjuba bwe yali eneetera okugwa, ne batuuka ku lusozi Amma, oluliraanye Giya mu kkubo ery'eddungu ery'e Gibyoni. ²⁵ Awo abasajja b'e Benyamini ne beekola ekibinja kimu, ne badda ku luuyi lwa Abuneeri, ne bayimirira ku lusozi olumu.

²⁶ Abuneeri n'akoowoola Yowaabu n'ayogera nti, "Ekitala kirirya ennaku zonna? Tolaba nti enkomerero ya byonna buliba bukyayi bwereere? Kale kiki ekikulobera okulagira abantu bo balekeraawo okucocca baganda baabwe?"

²⁷ Yowaabu n'addamu nti, "Katonda nga bw'ali omulamu, ne bwe watandikyogedde, obudde bwe bwandikeeredde ng'abasajja balekeddaawo okugoba baganda baabwe." ²⁸ Awo Yowaabu n'afuuwa ekkondeere ^{IV}, abasajja bonna ne bayimirira, ne balekeraawo okugoba Isirayiri, era n'okubalwanyisa.

²⁹ Ekiro ekyo kyonna Abuneeri n'abasajja be ne batambula ne bayita mu Alaba, ne basomoka Yoludaani, ne batambula mu kiseera eky'oku makya kyonna ne batuuka e Makanayimu.

^{IV} Okufuuwa ekkondeere kaali kabonero kakutandika lutalo oba kulokomya

³⁰ Awo Yowaabu n'addayo ng'alese okugoba Abuneeri, n'akunjaanya abasajja be. Bwe baababala, ne basanga ng'abasajja kkumi na mwenda be baali ba-fudde, okwo nga tobaliddeeko Asakeri. ³¹ Naye abasajja ba Dawudi baali basse Ababenyamini ebikumi bisatu mu nkaaga ku abo abaali ne Abuneeri. ³² Ne batwala omulambo gwa Asakeri ne bamuziika ku big-gya bya kitaawe e Besirekemu. N'oluvannyuma Yowaabu n'abasajja be ne batambula ekiro kyonna, ne batuuka e Kebbulooni enkeera.

3 Awo ne wabangawo entalo wakati w'ennyumba ya Sawulo n'ennyumba ya Dawudi okumala ebbanga ddene. Dawudi n'akulaakulana, n'aba w'amaanyi, naye ennyumba ya Sawulo ne yeey-ongeranga okunafuwa.

² Dawudi n'azaalirwa abaana aboobulenzi e Kebbulooni.

Omuggulanda yali Amunoni eyazaalibwa Akinoamu Omuyezuleeri,

³ owookubiri yali Kireyaabu eyazaalibwa Abbigayiri nnamwandu wa Nabali Omukalumeeri, n'owookusatu yali Abusaalomu eyazaalibwa Maaka muwala wa Talumaayi kabaka w'e Gesuli ¹;

⁴ n'owookuna yali Adoniya eyazaalibwa Kaggisi, n'owokutaano yali Sefatiya eyazaalibwa Abitali;

⁵ n'ow'omukaaga yali Isuleyamu, eyazaalibwa Egula mukyala wa Dawudi.

Abo be baazaalirwa Dawudi mu Kebbulooni.

Abuneeri Asala Eddiiri

⁶ Entalo n'enkaayana nga zikyagenda mu maaso wakati w'ennyumba ya Sawulo n'ennyumba ya Dawudi, Abuneeri n'anyweza ekifo kye mu nnyumba ya Sawulo. ⁷ Sawulo yalina omuzaana erinnya lye Lizupa muwala wa Aya. Isubosesi n'abuza Abuneeri nti, "Lwaki weetaba n'omuzaana wa kitange?"

⁸ Awo Abuneeri n'asunguwala nnyo olw'ekigambo Isubosesi kye yamugamba, n'amuddamu nti, "Nze mutwe gw'embwa ya Yuda? Mbadde wa kisa eri ennyumba ya kitaawo Sawulo, n'eri baganda be, ne mikwano gye, ne sibawaayo mu mukono gwa Dawudi. Kaakano onteekako omusango olw'omukazi oyo. ⁹ Katonda akole Abuneeri bw'atyo n'okukirawo, bwe situukirize ekyo MUKAMA kye yalayirira Dawudi, ¹⁰ okug-gya obwakabaka ku nnyumba ya Sawulo, n'okunyweza entebe ey'obwakabaka eya Dawudi okufuga Isirayiri ne Yuda okuva ku Ddaani okutuuka e Beeruseba ^{II}."

¹¹ Isubosesi n'atanjaanga kwanukula Abuneeri kigambo kirala, olw'okumutya.

I Gesuli lyali ssaza lya Bwasuli, nga ttono; eyo Abusaalomu gye yaddukira (13:37-38; 14:23) II Okuva ku Ddaani okutuuka e Beeruseba ebigambo ebyo byakozesebwanga okulaga ensi ya Isirayiri gye yali ekoma, ng'eva mu bukiikakkono obwewala ennyo okutuuka mu bukiikaddyo obwewala ennyo

¹² Awo Abuneeri n'atumira Dawudi ababaka okumugamba nti, "Ensi y'ani? Kola endagaano nange, laba nnaafuula Isirayiri yonna okuba eyiyo." ¹³ Dawudi n'ayogera nti, "Kirungi. Nzija okukola endagaano naawe. Naye ekintu kimu kye nkusaba. Tojja mu maaso gange okuggyako ng'ojja ne Mikali muwala wa Sawulo, ng'ojja okundaba." ¹⁴ Awo Dawudi n'atumira Isubosesi mutabani wa Sawulo ababaka ng'agamba nti, "Mpa mukyala wange Mikali gwe nayogereza n'ebikuta ekikumi eby'Abafirisuuti."

¹⁵ Amangwago Isubosesi n'alagira, bamuggye ku bba Palutiyeri mutabani wa Layisi. ¹⁶ Naye bba we n'abagoberera, nga bw'akaaba okutuukira ddala, e Bakulimu. Abuneeri n'amugamba nti, "Ddayo eka. N'addayo."

¹⁷ Abuneeri n'ateesa n'abakadde ba Isirayiri, n'abagamba nti, "Mumaze ebbanga nga mwagala okufuula Dawudi kabaka wammwe. ¹⁸ Kaakano mukituukirize, kubanga MUKAMA yasuubiza Dawudi nti, 'Ndirokola abantu bange Isirayiri okuva mu mukono gw'Abafirisuuti ne mu mukono gw'abalabe baabwe bonna, nga nkozesa omuddu wange Dawudi.'"

¹⁹ Abuneeri n'agenda n'eri Ababenyamini n'ayogera nabo, n'oluvannyuma n'agenda n'ategeeza Dawudi e Kebbulooni, ebyo byonna Isirayiri n'ennyumba ya Benyamini bye baasalawo okukola. ²⁰ Awo Abuneeri n'agenda n'abasajja amakumi abiri ewa Dawudi e Kebbulooni, Dawudi n'abategekera embaga nnene.

²¹ Abuneeri n'agamba Dawudi nti, "Ka njenderewo mukama wange Kabaka, nkunjaanye Isirayiri yenna, bakole endagaano naawe, obafuge ng'omutima gwo bwe gunaasiima." Awo Dawudi n'asindika Abuneeri agende, n'agenda mirembe.

Yowaabu Atta Abuneeri

²² Awo abasajja ba Dawudi ne bakomawo ne Yowaabu, nga baleese omunyago munene ddala. Naye we baakomerawo nga Abuneeri takyali ne Dawudi e Kebbulooni, kubanga yali amusiibudde agende mirembe. ²³ Yowaabu n'eggye lyonna bwe baatuuka, Yowaabu n'ategeezebwa nga Abuneeri mutabani wa Neeri bwe yazze eri kabaka, naye kabaka n'amusiibula, n'agenda mirembe.

²⁴ Awo Yowaabu n'agenda eri kabaka n'amugamba nti, "Wakoze ki ekyo, okuleka Abuneeri n'agenda?"

²⁵ Okimanyi nga Abuneeri mutabani wa Neeri, yazze okukubuzaabuza, n'okuketta ennyingira yo n'enfuluma yo, ne byonna by'okola?"

²⁶ Yowaabu n'ava mu maaso ga Dawudi, n'atuma ababaka okugoberera Abuneeri, era ne bamukomyawo okuva ku luzzi lwa Siira, naye Dawudi n'ataki-manyana. ²⁷ Awo Abuneeri bwe yakomawo e Kebbulooni, Yowaabu n'amutwala ku bbali w'omulyango, ne yeefuula ng'ayogera naye mu kyama, n'amufumita mu

lubuto n'afa. Ekyo Yowaabu y'akikola okumusasula olw'omusaayi gwa Asakeri muganda we.

²⁸ Oluvannyuma Dawudi bwe yakiwulira, n'ayogera nti, "Nze n'obwakabaka bwange tetulivunaanibwa enaku zonna mu maaso ga *MUKAMA* olw'omusaayi gwa Abuneeri mutabani wa Neeri. ²⁹ Omusaayi gwe gubeerenga ku mutwe gwa Yowaabu ne ku nnyumba ya kitaawe, era mu nnyumba ya Yowaabu mulemenga okubulamu omuziku newaakubadde omugenge, newaakubadde omulema newaakubadde alifa n'ekitala, newaakubadde alibulwa emmere."

³⁰ Yowaabu ne Abisaayi muganda we ne batta Abuneeri kubanga yatta muganda waabwe Asakeri mu lutalo e Gibyoni. ³¹ Awo Dawudi n'agamba Yowaabu n'abantu bonna abaali naye nti, "Mwambale ebibukutu, mukungubagire mu maaso ga Abuneeri." Kabaka Dawudi yennyini n'atambulira emabega w'es-sanduuko omwali omulambo. ³² Abuneeri n'aziikibwa e Kebbulooni, kabaka n'akaaba n'eddobozi ddene awamu n'abantu bonna ku ntaana ya Abuneeri.

³³ Kabaka n'akungubagira Abuneeri, ng'agamba nti, "Abuneeri teyandifudde ng'omusirusiru bw'afa.

³⁴ Emikono gyo tegyasibibwa, so n'ebigere byo tebyateekebwa mu masamba. Ng'omuntu bw'agwa mu maaso g'abo abatali batuukirivu, bwe wagwa bw'otyo."

Abantu bonna ne bamukungubagira.

³⁵ Oluvannyuma bonna ne bagezaako okuwaliriza Dawudi alye ku mmere ng'obudde bukyalaba, naye n'alayira ng'agamba nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okukirawo, bwe nnaakomba ku mmere oba ku kintu kyonna, okutuusa enjuba ng'emaze okugwa."

³⁶ Awo abantu bonna ne bakitegeera era ne kibasanyusa. Byonna kabaka bye yakolanga ne bisiim-ibwanga abantu. ³⁷ Era ku lunaku olwo abantu bonna ne Isirayiri yenna ne bategeera nga kabaka teyasiima kuttibwa kwa Abuneeri mutabani wa Neeri.

³⁸ Awo kabaka n'agamba abantu be nti, "Temumanyi nga leero mu Isirayiri mufuddemu omukungu era omusajja omuzira? ³⁹ Era leero, newaakubadde nga nze kabaka eyafukibwako amafuta, ndimunafu olw'abaana ba Zeruyiya abampitiriddeko obukakanyavu. *MUKAMA* asasule bw'atyo omukozi w'ebibi olw'ebikolwa bye!"

Isubosesi Attibwa

4 Awo Isubosesi mutabani wa Sawulo bwe yawulira Abuneeri ng'afiiridde e Kebbulooni, n'aggwaa-mu essubi, ne Isirayiri yenna ne beeraliikirira. ² Mutabani wa Sawulo oyo yalina abasajja be babiri, bombi nga baduumizi ba bibinja, omu nga ye Baana, n'owokubiri nga ye Lekabu. Baali batabani ba Limmoni Omubeerosi ng'ava mu kika kya Benyamini, kubanga Beerosi kyabalibwanga okuba ekimu ki bitundu bya

Benyamini, ³ engeri abantu ab'e Beerosi bwe baddukira e Gittayimu, ne babeera eyo na guno gujwa.

⁴ Yonasaani mutabani wa Sawulo yalina omwana owoobulenzi eyalemala ebigere. Yalina emyaka etaano egy'obukulu, amawulire agakwata ku kufa kwa Sawulo ne Yonasaani bwe gaasaasaanyizibwa okuva mu Yezuleeri. Naye eyamulabiriranga bwe yamusitula, ng'adduka okumuwonya, omwana n'agwa n'alemala. N'erinnya lye ye yali Mefibosesi.

⁵ Awo Lekabu ne Baana batabani ba Limmoni Omubeerosi, ne balaga Isubosesi gye yabeeranga, ne batuuka mu ssaawa ez'etuntu, ne bamusanga ng'awummuddeko. ⁶ Ne bagenda mu kisenge eky'omunda ne baba ng'abajja okukima enjaano, ne bamufumita mu lubuto, ne badduka.

⁷ Bwe bayingira mu nnyumba, baamusanga agalamidde ku kitanda mu kisenge kye, ne bamufumita ne bamutta, ne bamusalako n'omutwe. Ne batwala omutwe gwe, ne batambula ekiro kyonna mu kkubo erya Alaba. ⁸ Omutwe gwa Isubosesi ne bagutwalira Dawudi e Kebbulooni, ne bamugamba nti, "Omutwe gwa Isubosesi mutabani wa Sawulo omulabe wo, eyayagala okukutta, guuguno. Leero *MUKAMA* awalanye eggwanga lya mukama waffe kabaka ku Sawulo n'ezzadde lye."

⁹ Naye Dawudi n'addamu Lekabu ne muganda we Baana, batabani ba Limmoni Omubeerosi nti, "*MUKAMA* nga bw'ali omulamu, alokodde obulamu bwange mu kibi kyonna, ¹⁰ omuntu bwe yanjamba nti, 'Sawulo afudde,' n'alowooza nti yali andetedde amawulire amalungi, namukwata ne muttira e Zikulagi, era eyo ye yali empeera ye olw'amawulire ge yaleeta. ¹¹ Mulowooza nga tekirisingawo eri abasajja ababi abattidde omusajja ataliiko musango mu nnyumba ye, ku kitanda kye, ne nvunaana omusaayi gwe ku mmwe era ne mbazikiriza okuva ku nsi?"

¹² Awo Dawudi n'alagira abavubuka be, okutta abasajja abo. Ne babasalako engalo n'ebigere ne bawanika ebiwuduwudu okumpi n'ekidiba e Kebbulooni. Naye ne baddira omutwe gwa Isubosesi, ne baguziika mu ntaana ya Abuneeri e Kebbulooni.

Dawudi Afuuka Kabaka wa Isirayiri

5 Ebika byonna ebya Isirayiri ne bigenda eri Dawudi e Kebbulooni, ne boogera nti, "Laba, tuli mubiri gwo era musaayi gwo. ² Mu biro eby'edda, Sawulo nga ye kabaka waffe, gwe wakulemberanga Isirayiri mu ntalo. Era *MUKAMA* yakwogerako nti, 'Olirunda abantu bange Isirayiri, era oliba mukulembeze waabwe.'" ³ Awo abakadde bonna aba Isirayiri bwe bajja eri kabaka e Kebbulooni, n'akola nabo endagaano e Kebbulooni mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, era ne bafuka amafuta ku Dawudi okuba kabaka wa Isirayiri I.

⁴ Dawudi we yatanulira okuba kabaka yalina emyaka amakumi asatu; n'afugira emyaka amakumi ana. ⁵ Mu Kebbulooni n'afugirayo Yuda emyaka musanvu n'ekitundu, ate mu Yerusalemi n'afugiramu Isirayiri yenna ne Yuda emyaka asatu mu esatu.

Dawudi Awamba Yerusalemi

⁶ Kabaka n'abasajja be ne boolekera Yerusalemi okulwana n'Abayebusi abaabeeranga eyo. Abayebusi ne bagamba Dawudi nti, "Toliyingira muno, kubanga abazibe b'amaaso n'abalema balikulwanyisa ne bakulemesa;" nga balowooza nti Dawudi tayinza kukiyingira. ⁷ Naye Dawudi n'awamba ekigo kya Sayuni, kyekibuga kya Dawudi.

⁸ Ku lunaku olwo Dawudi n'alagira nti, "Abanaagenda okutta Abayebusi, bayitire ku lusalosalobatte abazibe b'amaaso n'abalema, emmeeme ya Dawudi b'ekyawa." Kyekyava kigambibwa nti, "Abazibe b'amaaso n'abalema tebaliyingira mu lubiri." ⁹ Dawudi n'abeera mu kigo, n'akituuma Ekibuga kya Dawudi. N'azimba ekibuga okukyetooloola, n'akiteekako ne bbugwe. ¹⁰ Dawudi ne yeeyongeranga okuba ow'amaanyi kubanga MUKAMA Katonda ow'Eggye yali wamu naye.

¹¹ Awo kabaka KIRAMU ow'e Ttuulo n'atuma ababaka ne batwala emivule, ne bagenda, n'abazimbi b'amayinja, n'ababazzi eri Dawudi okumuzimbira olubiri.

¹² Dawudi n'ategeera nga MUKAMA yali amunywezezza okuba kabaka wa Isirayiri, era ng'agulumizizza obwakabaka bwe olw'abantu ba MUKAMA Isirayiri.

¹³ Dawudi bwe yava e Kebbulooni n'awasa abakyala abalala mu Yerusalemi, abaana aboobulenzi n'aboobuwala ne bamuzaalirwa. ¹⁴ Amannya g'abo abaamuzaalirwa mu Yerusalemi gaali Sammuwa, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani, ¹⁵ ne Ibukali, ne Eriswa, ne Nefegi, ne Yafiya, ¹⁶ ne Erisaama, ne Eriyada ne Erifereti.

Dawudi Awangula Abafirisuuti

¹⁷ Awo Abafirisuuti bwe baawulira nga Dawudi afukiddwako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri, bonna ne bambuka okumunoonya, naye Dawudi n'akiwulira n'aserengeta mu kigo kye. ¹⁸ Abafirisuuti baali bazze nga basaasaanye mu kiwonvu Lefayimu.

¹⁹ Dawudi ne yeebuuza ku MUKAMA nti, "Njende nnumbe Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwange?" MUKAMA n'amuddamu nti, "Genda, kubanga nnaabagabula mu mukono gwo."

²⁰ Awo Dawudi n'agenda e Baaluperazimu, era n'abawangula. N'ayogera nti, "MUKAMA abonerezza abalabe bange mu maaso gange, ng'embuyaga ez'amazzi bwe zita ne zikulukuta n'amaanyi." Era ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Baaluperazimu.

I Guno gwali mulundi gwa kusatu Dawudi okufukibwako amafuta, okukakasa nti ye kabaka wa Isirayiri.

²¹ Abafirisuuti ne baleka eyo balubaale baabwe be beekolera, Dawudi n'abasajja be ne babatwala.

²² Abafirisuuti ne badda, ne basaasaana mu kiwonvu kya Lefayimu. ²³ Awo Dawudi bwe yeebuuza ku MUKAMA, n'amuddamu nti, "Tobatabaalirawo, naye beetoolele, obalumbe ng'obafulumu mu maaso g'emitugunda. ²⁴ Awo olunaatuuka bw'onoowulira abakumba ku masanso g'emitugunda, oyanguwe okulumba, kubanga ekyo kinaategeeza nti MUKAMA akukulembede okuzikiriza eggye ly'Abafirisuuti." ²⁵ Awo Dawudi n'akola nga MUKAMA bwe yamulagira, n'azikiriza Abafirisuuti okuva e Geba okutuuka e Gezeri.

Essanduuko Ereetebwa e Yerusalemi

⁶ Dawudi n'akunjaanya nate abasajja abaawera emitwalo esatu be yalonda mu Isirayiri.

² N'agolokoka n'agenda n'abantu bonna abaali naye, okuva e Baale, Yuda, okuggyayo essanduuko ya Katonda eyitibwa Erinnya lya MUKAMA ow'Eggye atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka wakati wa bakerubi. ³ Ne bateeka essanduuko ya Katonda ku ggaali empya ne bagiggya mu nnyumba ya Abinadaabu eyali ku lusozi, Uzza ne Akiyo batabani be ne bagikulembera ⁴ ng'essanduuko ya Katonda kweri, Akiyo ng'agikulembede mu. ⁵ Dawudi n'ennyumba yonna eya Isirayiri ne bajaguliza mu maaso ga MUKAMA n'amaanyi gaabwe gonna, nga bayimba ennyimba nga bakuba ennanga, n'entongooli, n'ebitaasa, n'ensaasi, n'ebirala.

⁶ Awo bwe baatuuka mu gguuliro lya Nakoni, ente bwe zeesittala, Uzza n'agolola omukono gwe n'akwata ku ssanduuko ya Katonda. ⁷ Obusungu bwa MUKAMA ne bubuubuukira ku Uzza olw'ekikolwa ekyo, Katonda n'amuttira awo okumpi n'essanduuko ya Katonda.

⁸ Awo Dawudi n'anyiiga kubanga obusungu bwa MUKAMA bwagwa ku Uzza, n'atuuma ekifo ekyo Peruzuzza, ne leero.

⁹ Olunaku olwo Dawudi n'atya MUKAMA, n'ayogera nti, "Essanduuko ya MUKAMA eyinza etya okuleetebwa gye ndi?" ¹⁰ Dawudi n'atayagala kutwala ssanduuko ya MUKAMA mu kibuga kya Dawudi, era n'asalawo okugitwala mu nnyumba ya Obededomu Omugitti. ¹¹ Essanduuko ya MUKAMA n'ebeera mu nnyumba ya Obededomu Omugitti emyezi esatu, era MUKAMA n'amuwa omukisa ye n'ennyumba ye yonna.

¹² Awo Dawudi n'ategeezebwa nti, "Ennyumba ya Obededomu n'ebintu bye byonna biweereddwa omukisa olw'essanduuko ya Katonda." Dawudi n'agenda n'aggyayo essanduuko ya Katonda mu nnyumba ya Obededomu n'agireeta mu kibuga kya Dawudi ng'ajaguza. ¹³ Abaasitula essanduuko ya MUKAMA bwe baatambula ebigere mukaaga n'awaayo ente ennume n'ennyana ensava nga ssaddaaka. ¹⁴ Dawudi ng'ayambadde olugoye olwa linena, n'azinira mu maaso ga MUKAMA n'amaanyi ge gonna. ¹⁵ Dawudi n'ennyumba ya Isirayiri yonna ne baleeta essanduuko ya MUKAMA

nga boogerera waggulu, era nga bafuuwa n'amakon-deere.

¹⁶ Awo essanduuko ya *MUKAMA* bwe yali ng'ereeteb-wa mu kibuga kya Dawudi, Mikali muwala wa Sawulo, ng'ali mu ddirisa, n'alengera kabaka Dawudi ng'abuu-ka, ng'azinira mu maaso ga *MUKAMA*, n'amunyooma.

¹⁷ Ne baleeta essanduuko ya *MUKAMA* ne bagiteeka mu kifo kyayo mu weema Dawudi gye yali agisimbid-de, Dawudi n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebi-weebwayo olw'emirembe, mu maaso ga *MUKAMA*.

¹⁸ Awo Dawudi bwe yamala okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, n'asabira abantu omukisa mu linnya lya *MUKAMA* ow'eggye,

¹⁹ buli muntu n'amugabula omugaati, n'ekiyungula ky'ennyama, n'ekitole eky'ezabbibu enkalu, abasajja n'abakyala. N'oluvannyuma abantu bonna ne baddayo ewaabwe.

²⁰ Dawudi n'addayo ewuwe okusabira ab'omu nnyumba ye omukisa, Mikali muwala wa Sawulo n'agenda okumusisinkana n'ayogera nti, "Kabaka wa Isirayiri ayinza atya okweswaza bw'atyo, ne yeyambuli-ra mu maaso g'abawala abaweereza n'abaddu ng'omuntu atalina nsonyi?"

²¹ Awo Dawudi n'agamba Mikali nti, "Nakikoledde mu maaso ga *MUKAMA* eyannonda okusinga kitaawo, n'ennyumba ye yonna okuba omukulembeze w'abantu ba *MUKAMA*, Isirayiri, era nzija kujagulizanga mu maaso ga *MUKAMA*. ²² Nzija kweyongerera ddala okweswaza, era sija kuswala mu maaso gange, naye mu maaso g'abawala abaweereza b'oyogeddeko, nnaasib-wangamu ekitiibwa."

²³ Awo muwala wa Sawulo Mikali, n'abeera mugumba okutuusa olunaku lwe yafa.

Ekisuubizo kya Katonda eri Dawudi

7 Awo olwatuuka kabaka n'atereera mu lubiri lwe, *MUKAMA* n'amuwa okuwummula eri abalabe be bonna abaaamwetooloola. ² N'agamba Nasani nnabbi nti, "Laba ntudde mu lubiri olwazimbibwa n'emivule, naye essanduuko ya Katonda eri mu weema." ³ Nasani n'addamu kabaka nti, "Genda okole ng'omutima gwo bwe gukugamba, kubanga *MUKAMA* ali wamu naawe."

⁴ Ekiro ekyo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Nasani nti,

⁵ "Genda otegeeze omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Ggwe olinzimbira ennyumba ey'okubeeramu? ⁶ Sibeeranga mu nnyumba okuva ku lunaku lwe naggya Abayisirayiri mu Misiri, ne leero. Ntambudde okuva mu kifo ekimu okudda mu kirala nga mbeera mu weema. ⁷ Mu bifo byonna bye ntambudde n'Abayisirayiri bonna, nnina ekigambo n'ekimu kye nagamba abafuzi baabwe be nalagira okukulembera abantu bange, Isirayiri nti, "Kiki ekibalobedde okunzimbira ennyumba ey'emivule?"

⁸ "Kaakano tegeeze omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, ow'eggye nti, "Nakuggya mu ddundiro gye walundiranga endiga ne nkufuula omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. ⁹ Mbadde naawe buli gy'ogenze, era nzikiririzza abalabe bo bonna mu maaso go. Ndifuula erinnya lyo okuba ekkulu, ne liba ng'erimu ku g'abasajja ab'ekitiibwa ennyo mu nsi. ¹⁰ Ndifunira abantu bange Isirayiri ekifo ekyabwe ku bwabwe, balemenga okutawanyizibwanga. Abantu ababi tebalibacocca nate, nga bwe baakolanga olubereberye, ¹¹ okuva lwe nalonda abalamuzi okufuga abantu bange Isirayiri. Era ndikuwa ebiseera eby'emirembe abalabe bo baleme okukuyigganya.

""*MUKAMA* akugamba nti *MUKAMA* Katonda yennyini, alinyweza ennyumba yo. ¹² Ennaku zo bwe zirigg-waako, n'owummula ne bajajjaabo, ndikuza ezzadde lyo eririva munda yo likusikire, era ndinyweza obwak-abaka bwe. ¹³ Oyo yalizimbira Erinnya lyanze ennyumba, era ndinyweza entebe ye ey'obwakabaka bwe ennaku zonna. ¹⁴ Nnaabeeranga kitaawe, naye aliba mwana wange. Bw'anasobyanga nnaamukangavvulanga n'omuggo ogw'abantu n'enga ez'abantu. ¹⁵ Naye okwagala kwange tekumuvengako, nga bwe kwava ku Sawulo, gwe naggya mu maaso go. ¹⁶ Ennyumba yo n'obwakabaka bwo birifuuka bya nkalakkalira ennaku zonna mu maaso gange, era entebe ye ey'obwakabaka erinywezebwa ennaku zonna.""

¹⁷ Nasani n'ategeeze Dawudi ebigambo byonna eby'okubikkulirwa kwe.

Okusaba kwa Dawudi

¹⁸ Awo kabaka Dawudi n'ayingira n'atuula mu maaso ga *MUKAMA*, n'ayogera nti,

"Nze ani, Ayi *MUKAMA* Katonda, n'ennyumba yange kye ki, ggwe okuntuusa wano? ¹⁹ Gy'obeeru ekyo tekimala, Ayi *MUKAMA* Katonda, oyogedde ku bigenda okubaawo mu biro eby'omu maaso ku nnyumba ey'omuddu wo. Bw'otyo bw'okolagana n'omuntu, Ayi *MUKAMA* Katonda?"

²⁰ "Kiki ekirala Dawudi kyayinza okukugamba, kubanga ggwe, Ayi *MUKAMA* Katonda omanyi omuddu wo. ²¹ Olw'ekigambo kyo n'olw'okusiiima kwo, okoze ebintu bino ebikulu, n'obimanyisa omuddu wo.

²² "Ng'oli mukulu, Ayi *MUKAMA* Katonda! Tewali akwenkana, era tewali Katonda wabula ggwe, nga bwe twewuliridde n'amatu gaffe. ²³ Era ggwanga ki mu nsi erifaanana ng'abantu bo Isirayiri, eggwanga Katonda lye yeenunulira, ne yeekolera erinnya, n'abakolera ebintu ebikulu eby'amagero bwe yagoba amawanga ne balubaale baabwe mu maaso g'abantu bo be weenunulira okuva mu Misiri? ²⁴ Onywezezza abantu bo, Isirayiri ng'ababo ddala emirembe gyonna era ggwe Ayi *MUKAMA* wafuuka Katonda waabwe.

²⁵ "Kaakano, Ayi *MUKAMA* Katonda, otuukirize ekyo kye wasuubiza omuddu wo n'ennyumba ye okole nga

bwe wasuubiza, ²⁶ erinnya lyo ligulumizibwenga emirembe gyonna, n'abantu boogerenga nti, 'MUKAMA ow'Eggye ye Katonda wa Isirayiri,' era n'ennyumba ey'omuddu wo Dawudi erinywezebwa mu maaso go.

²⁷ "Ayi MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ekyo okibikkulidde omuddu wo ng'ogamba nti, 'Ndikuzimbi-ra ennyumba,' omuddu wo kyavudde ayanŋanga okuwaayo okusaba okwo gy'oli. ²⁸ Ayi MUKAMA Katonda, oli Katonda, n'ebigambo byo bya mazima, era omuddu wo omusuubizza ebintu ebirungi. ²⁹ Kale nno okkirize okuwa ennyumba ey'omuddu wo omukisa enywerere mu maaso go ennaku zonna, kubanga ggwe Ayi MUKAMA Katonda oyogedde, era ennyumba ey'omuddu wo eneebanga n'omukisa ennaku zonna."

Obuwanguzi bwa Dawudi

8 Oluvannyuma lw'ebyo, Dawudi n'awangula Abafirisuuti, n'abafuula abaddu be, n'awamba n'ekibuga kyabwe ekikulu.

² Dawudi n'awangula n'Abamowaabu, n'alagira buli omu ku bo yebake wansi, n'abapimako n'olukoba olupima. Buli eyali ebipimo bibiri yattibwanga, naye oyo eyali ow'ebipimo ebisatu nga y'alama.

Abamowaabu ^I ne bafuuka baddu ba Dawudi ne bamuwanga obusuulu. ³ Ate era Dawudi n'awangula Kadadezeri mutabani wa Lekobu, kabaka w'e Zoba, bwe yali nga yeddiza amatwale ge ku Mugga Fulaati.

⁴ Dawudi n'awamba amagaali ga Kadadezeri lukumi, n'abeebagala embalaasi kasanvu, n'abaserikale ab'ebigere emitwalo ebiri. N'atema kumpi embalaasi zonna, n'azilemaza n'alekawo kikumi ku zo.

⁵ Awo Abasuuli ab'e Ddamasiko ne bajja okubeera Kadadezeri kabaka w'e Zoba, naye Dawudi n'atta emitwalo ebiri mu enkumi bbiri ku bo. ⁶ Dawudi n'assa ebibinja eby'abaserikale mu Busuuli e Ddamasiko, Abasuuli ne bafuuka baddu be, era ne bamuwanga obusuulu. MUKAMA n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yagendanga.

⁷ Dawudi n'anyaga engabo eza zaabu ezasitulibwanga abaserikale ba Kadadezeri n'azireeta e Yerusaalemi.

⁸ Kabaka Dawudi n'anyaga n'ebikomo bingi ddala okuva mu Beta ne mu Berosayi, ebibuga ebyali ebya Kadadezeri.

⁹ Awo Toyi kabaka w'e Kamasi bwe yawulira nga Dawudi awangudde eggie lyonna erya Kadadezeri, ¹⁰ n'atuma mutabani we Yolaamu eri kabaka Dawudi okumulamusaako, n'okumuyozaayoza okuwangula olutalo wakati we ne Kadadezeri. Kadadezeri yalwananga ne Toyi. Yolaamu n'amutwalira ebintu bya ffeeza ne zaabu n'ebikomo.

^I Abamowaabu baali bazzukulu ba Lutti (Lub 19:37) abaabeeran-ga mu kitundu eky'ebuvanjuba bw'Ennyanja ey'Omunnyo. Sawulo yali abawangudde era ng'abafufuggazizza (1Sa 14:47). Dawudi bwe yali mu buwanŋanguse, abooluganda be, yabaweereza mu Mowaabu (1Sa 22:3-4). Bajjajja ba Dawudi baavanga mu Mowaabu (Lus 1:22; 4:22)

¹¹ Kabaka Dawudi n'abiwonga eri MUKAMA, nga bwe yakola effeeza ne zaabu bye yaggya mu mawanga amalala ge yawangula. ¹² Amawanga gaali: Busuuli, ne Mowaabu, n'Abamoni, n'Abafirisuuti ne Amaleki; n'awonga n'omunyago gwa Kadadezeri, mutabani wa Lekobu, kabaka w'e Zoba.

¹³ Erinnya lya Dawudi ne litutumuka, bwe yakomawo okuva okutta Abasuuli omutwalo gumu mu kanaana mu kiwonvu eky'Omunnyo.

¹⁴ N'ateeka ebibinja bya baserikale mu Busuuli yonna, Abasuuli bonna ne bafuuka baddu ba Dawudi. MUKAMA n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yagendanga.

Amannya g'Abakungu ba Dawudi

¹⁵ Dawudi n'afuga Isirayiri yenna, ng'afuga abantu be bonna mu bwenkanya ne mu mazima. ¹⁶ Yowaabu mutabani wa Zeruyiya ye yali omuduumizi w'eggye, Yekosafaati mutabani wa Akirudi nga ye mujjukiza, ¹⁷ Zadooki ^{II} mutabani wa Akitubu ne Akimereki mutabani wa Abiyasaali nga be bakabona, Seroya nga ye muwandiisi, ¹⁸ Benaaya mutabani wa Yekoyaada nga ye mukulu w'Abakeresi n'Abaperesi ^{III} abaakuumanga ba kabaka, batabani ba Dawudi nga be bawi ba magezi ab'obwakabaka.

Dawudi ne Mefibosesi

9 Dawudi n'abuuzi nti, "Wakyaliiwo omuntu mu nnyumba ya Sawulo eyasigalawo gwe nnyinza okulaga ekisa ku lwa Yonasaani?"

² Awo waaliwo omuddu mu nnyumba ya Sawulo erinnya lye Ziba. Ne bamutumya, n'ajja mu maaso ga Dawudi.

Kabaka n'amubuuza nti, "Ggwe Ziba?" N'addamu nti, "Nze wuuyo omuddu wo."

³ Kabaka n'amubuuza nti, "Tewaliwo muntu mu nnyumba ya Sawulo eyasigalawo gwe nnyinza okukol-era ebirungi olw'ekisa kya Katonda?"

Ziba n'addamu kabaka nti, "Wakyaliiwo mutabani wa Yonasaani, eyalemala ebigere."

⁴ Kabaka n'amubuuza nti, "Ali ludda wa?"

Ziba n'amuddamu nti, "Ali mu nnyumba ya Makiri mutabani wa Ammiyeri mu Lodebali."

⁵ Awo Dawudi n'amutumya, ne bamuleeta okuva mu nnyumba ya Makiri mutabani wa Ammiyeri mu Lodebali.

⁶ Mefibosesi mutabani wa Yonasaani, muzzukulu wa Sawulo n'ajja eri Dawudi n'avuunama mu maaso ge.

Dawudi n'amubuuza nti, "Ggwe Mefibosesi?" N'addamu nti, "Nze wuuyo omuddu wo."

^{II} Zadooki yali muzzukulu wa Eriyazaali. Yasigala nga musajja wa Dawudi ow'oku lusegere, era oluvannyuma ye yafuka n'amafuta ku musika wa Dawudi, Sulemaani ^{III} Abakeresi n'Abaperesi baali magye mapangise. Abakeresi baava Kuleete, ate Abaperesi nga bava Bufirisuuti. Ebibinja ebyo byombi bye byakumanga bakabaka.

⁷ Dawudi n'amugamba nti, "Totya kubanga siireme kukukolera bya kisa ku lwa Yonasaani kitaawo. Nzija kukuddiza ettaka lyonna eryali erya jjajjaawo Sawulo, era onooliranga ku mmeeza yange."

⁸ Mefibosesi ne yeeyanza n'ayogera nti, "Omuddu wo kye ki, okufaayo ku mbwa enfu nga nze?"

⁹ Awo kabaka n'ayita Ziba, omuddu wa Sawulo, n'amugamba nti, "Mpadde muzzukulu wa mukama wo ebintu byonna ebyali ebya Sawulo n'ennyumba ye.

¹⁰ Ggwe ne batabani bo n'abaddu bo munaumulimira ettaka ne muleeta ebibala ebirivaamu, muzzukulu wa mukama wo abenga n'ekyokulya. Mefibosesi muzzukulu wa mukama wo, ye anaaliiranga ku mmeeza yange nange, ennaku zange zonna." Ziba yalina abaana aboobulenzi kkumi na bataano n'abaddu amakumi abiri.

¹¹ Awo Ziba n'agamba kabaka nti, "Nga bw'olagidde mukama wange kabaka, bwe kijja okukolebwa omuddu wo." Mefibosesi n'aliiranga ku mmeeza ya Dawudi ng'omu ku balangira.

¹² Mefibosesi yalina mutabani we omuto, eyayitibwanga Mikka, ne bonna abaali ab'ennyumba ya Ziba baali baddu ba Mefibosesi. ¹³ Mefibosesi n'abeera mu Yerusalemi kubanga yaliiranga ku mmeeza ya kabaka. Yali yalemala ebigere.

Dawudi Awangula Abaana ba Amoni

10 Mu kiseera ekyo kabaka w'abaana ba Amoni ^I n'afa, mutabani we Kamuni n'amusikira.

² Dawudi n'alowooza nga kyandibadde kirungi, okumukolera ebyekisa nga kitaawe bwe yali akoze. Awo Dawudi n'amutumira ekibinja okugenda okumukubagiza olw'okufa kwa kitaawe.

Abasajja ba Dawudi bwe baatuuka mu nsi ey'Abamoni, ³ abakungu ba Amoni ne bagamba Kamuni mukama waabwe nti, "Olowooza nga Dawudi okukuweereza ababaka okukubagiza, aba assaamu kitaawo kitiibwa? Olowooza nga Dawudi tabasindise okujja okulawuna n'okuketta ekibuga n'okukiwamba?"

⁴ Awo Kamuni n'akwata abasajja ba Dawudi n'abamwako ekitundu ky'ebirevu byabwe n'abasalira ebyambalo byabwe wakati okukoma ku manyuma gaabwe, n'abagoba baddeyo ewaabwe.

⁵ Dawudi bwe yategeezebwa ebyo, n'atumira abasajja be ababaka, kubanga baali mu buswavu bungu, n'abagamba nti, "Musigale e Yeriko ebirevu byammwe bimale okukula mulyoke mukomewo."

⁶ Awo Abamoni bwe bategeera nga Dawudi bamu-fuukidde ekyenyinyalwa, ne bapangisa abaserikale ab'ebigere Abasuuli emitwalo ebiri okuva e Besukekobu n'e Zoba, n'abalala abasajja lukumi okuva ewa kabaka w'e Maaka, n'abalala omutwalo gumu mu enkumi bbiri okuva e Tobu.

^I *Abaana ba Amoni babeeranga mu ddungu ebuwanjuba wa Yoludaani*

⁷ Dawudi olwawulira ebyo, n'asindika Yowaabu n'eggye lyonna ery'abasajja abalwany abazira. ⁸ Abamoni ne bavaayo ne basimba ennyiriri awayingirirwa mu wankaaki w'ekibuga kyabwe, Abasuuli ab'e Zoba n'ab'e Lekobu, n'abasajja ab'e Tobu n'e Maaka bo ne babeera mu ttale.

⁹ Awo Yowaabu bwe yalaba ng'olutalo lumutaayizza mu maaso n'emabega, n'alondamu abasajja abazira mu Isirayiri, n'abasindika batabaale Abasuuli.

¹⁰ Abasajjalawo n'abakwasa Abisaayi muganda we okubaduumira, n'abasindika batabaale Abamoni.

¹¹ Yowaabu n'agamba muganda we nti, "Bwe munaalaba Abasuuli nga batuyitiridde amaanyi, munajja ne mutubeera. Abamoni bwe banaabayinga amaanyi, tunajja ne tubabeera. ¹² Tuddemu amaanyi tulwane masajja olw'abantu baffe, n'olw'ebibuga bya Katonda waffe. *MUKAMA* akole nga bw'asiima."

¹³ Awo Yowaabu n'abasajja abaali naye ne bambuka okutabaala Abasuuli, Abasuuli ne babadduka. ¹⁴ Abamoni bwe baalaba nga Abasuuli badduse, nabo ne badduka Abisaayi, ne bayingira mu kibuga. Yowaabu n'alekeraawo okulwana n'Abamoni, n'addayo e Yerusalemi.

¹⁵ Awo Abasuuli bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne beekunjaanya. ¹⁶ Kadadezeri n'atumya Abasuuli okuva emitala w'Omugga Fulaati, ne bagen-da e Keramu nga bakulembeddwamu Sobaki omudu-umizi w'eggye lya Kadadezeri.

¹⁷ Awo Dawudi bwe yakiwulira, n'akunjaanya Isirayiri yenna n'asomoka Yoludaani n'agenda e Keramu. Abasuuli ne basimba ennyiriri okwolekera Dawudi balwane naye. ¹⁸ Naye ne badduka mu maaso ga Isirayiri, Dawudi n'atta abasajja lusavvu ku bavuzi b'amagaali g'embalaasi, era n'emitwalo ena ku beebagala embal-aasi, n'afumita ne Sobaki omuduumizi w'eggye lyabwe n'afiirawo. ¹⁹ Awo bakabaka bonna abaali abaddu ba Kadadezeri bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne beewerayo ddala eri Abayisirayiri, era ne babawanga n'obusuulu.

Awo Abasuuli ne batya okuddamu okuyamba Abamoni.

Dawudi ne Basuseba

11 Awo mu biro ebyo, ekiseera bakabaka mwe bagendera okutabaala, Dawudi n'asindika Yowaabu n'abasajja be n'eggye lyonna erya Isirayiri. Ne bazikiriza abaana ba Amoni ne bazingiza n'ekibuga kya Labba. Naye Dawudi n'asigala mu Yerusalemi.

² Olunaku olumu, mu ssaawa ez'olweggulo, Dawudi n'agolokoka, n'atambulatambula ku kasolya ak'olubiri lwe. N'asinziira waggulu eyo n'alengera omukazi ng'anaaba, era omukyala yali mulungi omubalagavu.

³ Dawudi n'atuma omuntu okugenda okumunoonyerezaako. Ne bakomawo ne bamutegeeza nti, "Oyo ye Basuseba muwala wa Eriyaamu mukyala wa Uliya

Omukiiti.”⁴ Awo Dawudi n’amutumya, n’ajja gy’ali, ne yeebaka naye. Yali mu kiseera eky’okwelongoosa obutali bulongoofu bwe. Oluvannyuma n’addayo ewuwe.⁵ Omukyala n’aba olubuto, n’atumira Dawudi nti, “Ndi lubuto.”

⁶ Awo Dawudi n’atumira Yowaabu nti, “Mpeereza Uliya Omukiiti.” Yowaabu n’aweereza Uliya eri Dawudi.⁷ Uliya bwe yagenda gy’ali, Dawudi n’abuza Yowaabu n’abaserikale bwe baali, n’olutalo bwe lwali.⁸ Awo Dawudi n’agamba Uliya nti, “Serengeta mu nnyumba yo, onaabe ku bigere.” Uliya n’afuluma olubiri, kabaka n’amuweereza ekirabo.⁹ Naye Uliya n’ataserengeta wuwe, n’asula ku mulyango gw’olubiri n’abaddu ba mukama we, Dawudi.¹⁰ Dawudi bwe yategeezebwa nti, “Uliya teyazeeyo waka we,” n’abuza Uliya nti, “Waakava olugendo, kiki ekikulobedde okuddayo eka ewuwo?”¹¹ Uliya n’addamu Dawudi nti, “Essanduuko ne Isirayiri ne Yuda baasigadde mu weema, ne mukama wange Yowaabu n’abaddu ba mukama wange basiisidde ku ttale. Kale nnyinza ntya okugenda mu nnyumba yange okulya n’okunywa, n’okwebaka ne mukyala wange? Mazima nga bw’oli omulamu, sija kukola kigambo bwe kityo.”

¹² Awo Dawudi n’agamba Uliya nti, “Sigalawo olunaku olulala olabe obanga enkya siikusindike kud-dayo.” Bwatyo Uliya n’asigalawo olunaku olwo n’olw’enkya.¹³ Dawudi n’ayita Uliya alye naye ekyekiro, n’amutamiiza akawungeezi ak’olunaku olwo, Uliya n’agenda n’agalamira ku mukeeka gwe n’abaddu ba mukama we, n’ataddayo wuwe.¹⁴ Enkeera Dawudi n’awandiikira Yowaabu ebbaluwa n’agiwa Uliya agitwale.¹⁵ Yawandiika mu bbaluwa nti, “Uliya muteeke mu maaso ddala olutalo we luli olw’amaanyi, mumwabalire, afumitibwe afe.”

¹⁶ Awo Yowaabu bwe yali ng’ataayizza ekibuga, n’addirira Uliya n’amuteeka mu kifo kye yamanya nga waaliyo abalabe ab’amaanyi.¹⁷ Abasajja ab’ekibuga bwe baifuluma okulwana ne Yowaabu, abamu ku basajja ba Dawudi ne battibwa, ne Uliya Omukiiti yali omu ku abo abattibwa.

¹⁸ Awo Yowaabu n’aweereza Dawudi amawulire gonna agafudde mu lutalo,¹⁹ n’alagira gwe yatuma nti, “Bw’onoomala okutegeeza kabaka amawulire gonna agafudde mu lutalo,²⁰ n’alabika nga munyiivu, n’abuza nti, ‘Lwaki mwasemberedde nnyo ekibuga nga mulwana? Temwamanya nga bajja kulasa nga basinziira ku Bbugwe?’²¹ Ani eyatta Abimereki mutabani wa Yerubbesesi? Teyali mukazi e Sebezi eya-mukanyugako ejjinja eddene, kwe baseera emmere ey’empeke, ng’asinziira ku bbugwe, n’afiirawo? Lwaki mwasembedde okumpi ennyo ne bbugwe?’ Awo onoomutegeeza nti, ‘Omuddu wo Uliya Omukiiti naye afudde.’”

²² Awo omubaka n’agenda n’ategeeza Dawudi byona Yowaabu bye yamutuma okwogera.²³ Omubaka n’agamba Dawudi nti, “Abasajja batusinzizza amaanyi

ne batulumba ku ttale, naye ne tubagoba okutuusa ku wankaaki ow’ekibuga.²⁴ Naye abalasi basinzidde ku bbugwe ne balasa abaddu, era abamu ku baddu ba kabaka baafudde, n’omuddu wo Uliya Omukiiti naye mwe yafiiridde.”

²⁵ Dawudi n’agamba omubaka nti, “Ggamba Yowaabu nti, ‘Ekigambo ekyo kireme okukubuza emirembe, kubanga ekitala olumu kitta omu n’olulala ne kitta omulala. Munyiikirire okulumba ekibuga mukiwambe.’ Era Yowaabu mugambe agume omwoyo.”

²⁶ Awo mukyala wa Uliya bwe yawulira nti bba afudde, n’amukungubagira.²⁷ Okukungubaga bwe kwagga, Dawudi n’amutumya, n’amuleeta mu nnyumba ye, n’afuuka mukyala we, n’amuzaalira omwana owoobulenzi. Naye ekigambo ekyo Dawudi kye yakola ne kitananyusa *MUKAMA*.

Nasani Anenya Dawudi

12 Awo *MUKAMA* n’atuma Nasani eri Dawudi amugambe nti, “Waaliwo abasajja babiri mu kibuga ekimu, omu nga mugagga, omulala nga mwavu.² Omugagga yalina ebisibo by’endiga bingi n’ente nnyingi;³ naye omwavu nga taliiko bw’ali wabula yalina omwana gw’endiga gumu nga muluusi gwe yagula. N’alabirira omwana gw’endiga ogwo, ne gukula n’abaana be, ne gugabananga ku mmere ye, ne gunyweranga wamu naye, era n’aguleranga. Gwali ng’omwana we owoobuwala gy’ali.”

⁴ “Lwali lumu ne wajja omutambuze eri nnaggagga, naye nnaggagga oyo n’atayagala kuddira emu ku ndiga ze oba nte ze okuteekerateekera omutambuze oyo ekyokulya. Kyeyava addira omwana gw’endiga guli ogw’omwavu n’aguteekerateekera omugenyi we.”

⁵ Awo Dawudi n’asunguwalira nnyo omusajja nnaggagga, n’ayogera nti, “*MUKAMA* nga bw’ali omulamu, omusajja akoze ekintu bwe kityo atekwa⁶ okusasula emirundi ena olw’ekikolwa ekyo, kubanga talina kusaasira, era asaanira attibwe.”

⁷ Nasani n’agamba Dawudi nti, “Omusajja oyo ye ggwe. Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, ‘Nakufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri, ne nkulokola mu mukono gwa Sawulo,⁸ ne nkuwa ennyumba ya mukama wo, ne nkukwasa ne bakyala ba mukama wo, ne nkuwa ennyumba ya Isirayiri ne Yuda; ebyo singa byali tebimala nandikwongedde bingi n’okusingawo.⁹ Kiki ekikunyoomezza ekigambo kya *MUKAMA*, n’okukola n’okola ekibi bwe kityo mu maaso ge? Watta Uliya Omukiiti n’ekitala, n’otwala mukyala we n’omufuula owuwo.’¹⁰ Wamutta n’ekitala eky’Abaana ba Amoni. Noolwekyo ekitala tekiriva mu nnyumba yo, kubanga onnyoomye n’otwala mukyala wa Uliya Omukiiti n’omufuula owuwo.”

¹¹ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, ‘Laba, ndireeta ekikolimo mu nnyumba yo, ne nzirira bakyala bo ng’olaba ne mbawa muliraanwa wo, ne yeebaka nabo

emisana. ¹² Wakikola mu kyama, naye nze ndikikola mu maaso ga Isirayiri yenna, emisana.'"

¹³ Awo Dawudi n'agamba Nasani nti, "Nnyonoonye *MUKAMA*." Nasani n'addamu nti, "Kale, *MUKAMA* aggye-wo ekyonoono kyo era toofo. ¹⁴ Naye olw'ekikolwa ekyo, oleetedde abalabe ba *MUKAMA* okumunyooma, omwana anaakuzaalirwa kyanaava afa." ¹⁵ Nasani bwe yaddayo eka, *MUKAMA* n'alwaza nnyo omwana muka wa Uliya gwe yazaala. ¹⁶ Dawudi ne yeegayirira Katonda ku lw'omwana, n'asiiba, n'agenda mu nnyumba ye n'amala ekiro kyonna nga yeebase wansi. ¹⁷ Abakadde ab'ennyumba ye ne bagendanga gy'ali, okumuwaliriza asituke, alye ne ku mmere, naye n'agaana.

¹⁸ Ku lunaku olw'omusanvu omwana n'afa. Naye abaddu ba Dawudi ne batya okumutegeeza nti omwana afudde, nga bagamba, nti, "Omwana bwe yali omulamu twagezaako okwogera naye, n'atatuwuliriza, olwo binaabeera bitya bwe tunaamubuulira nti omwana afudde? Ayinza okutabukira ddala."

¹⁹ Naye Dawudi n'alaba abaddu be nga boogera obwama, n'ategeera nti omwana afudde. N'ababuza nti, "Omwana afudde?" Ne baddamu nti, "Afudde."

²⁰ Awo Dawudi n'ava wansi, n'anaabako, ne yeerongoosa, n'akyusa ebyambalo bye, n'alaga mu nnyumba ya *MUKAMA* n'asinza. Oluvannyuma n'addayo mu nnyumba ye, n'asaba emmere, n'alya. ²¹ Abaddu be ne bamubuza nti, "Kiki ekyo ky'okola? Omwana bwe yali omulamu, wasiiba n'okaaba, naye kati afudde, ogolokose, olya!" ²² N'addamu nti, "Omwana we yabeerera omulamu, n'asiiba ne nkaaba, nga ndowooza nti, 'Ani amanyi, *MUKAMA* ayinza okunsaasira, omwana n'aba mulamu?' ²³ Naye kaakano afudde, kiki ekinsiibya? Nkyayinza okumukomyawo? Nze ndigenda gy'ali, naye ye talikomawo gye ndi."

²⁴ Awo Dawudi n'akubagiza mukyala we Basuseba, ne yeetaba naye, n'aba olubuto, n'azaala omwana wabulenzi, ne bamutuuma Sulemaani, *MUKAMA* n'amwagala, ²⁵ era olw'okwagala okwo, *MUKAMA* kyeyava atuma Nasani nnabbi n'amutuuma Yedidiya, amakulu nti ayagalibwa *MUKAMA*.

²⁶ Mu biro ebyo Yowaabu n'alwana n'abaana ba Amoni, n'awamba Labba ekibuga kyabwe ekikulu. ²⁷ Yowaabu n'atumira Dawudi nti, "Nnumbye Labba, era n'amazzi gaabwe ngasazeeko. ²⁸ Kaakano kunjaanya eggye lyonna, otabaale ekibuga ekikulu, okiwambe, nga sinnaba kukitwala, ne kituumibwa erinnya lyange."

²⁹ Awo Dawudi n'akunjaanya eggye lyonna n'ayolekera Labba, n'akirumba era n'akiwamba. ³⁰ N'addira engule eyali eya kabaka waabwe, obuzito bwayo kilo asatu mu nnya eza zaabu, nga mu yo baateekamu amayinja ag'omuwendo, n'agyetikkira ku mutwe gwe. N'atwala n'omunyago mungi ddala okuva mu kibuga. ³¹ N'aggya abantu abaali mu kibuga, n'abatwala okuba abapakasi; ne bakozesanga emisomeeno, n'ensuululu, n'embazzi, n'abalala ne babumbanga amatoffaali.

Mu ngeri y'emu n'akozesanga abantu ab'ebibuga byonna eby'abaana ba Amoni. Oluvannyuma Dawudi n'eggye lye lyonna, ne baddayo e Yerusalemi.

Amunoni ne Tamali

13 Abusaalomu, mutabani wa Dawudi yalina mwannyina omulungi, omubalagavu erinnya lye Tamali ^I, naye Amunoni omu ku batabani ba Dawudi omulala n'ayagala okwebaka naye. ² Amunoni n'atawaana nnyo mu nsonga eyo n'okulwala n'alwala, kubanga Tamali yali mbeerera ^{II}, Amunoni n'akisanga nga kizibu okumufuna. ³ Naye Amunoni yalina mukwano gwe ennyo, eyayitibwanga Yonadabu mutabani wa Simeeya mukulu wa Dawudi, eyali omusajja omukujjukujju. ⁴ N'abuza Amunoni nti, "Kiki ekikutawanyanga buli nkya, ggwe omwana wa kabaka? Lwaki tombulira?" Amunoni n'amugamba nti, "Njagala Tamali, mwannyina Abusaalomu muganda wange." ⁵ Yonadabu n'amugamba nti, "Genda mu kitanda weefuule okuba omulwadde. Kitaawo bw'anajja okukulaba mugambe nti, 'Gamba mwannyinaze Tamali ajje ampe ku kyokulya. Mukkirize anteekereteekere ekyokulya nga mmulabako n'amaaso, n'oluvannyuma andiise.'"

⁶ Awo Amunoni n'agenda n'agalamira ku kitanda kye ne yeefuula okuba omulwadde; kabaka bwe yagenda okumulaba n'okumusaasira, Amunoni n'amugamba nti, "Nkwegayiridde, kkiriza Tamali ajje anfumbire emigaati nga mulaba ku maaso, n'oluvannyuma andiise."

⁷ Awo Dawudi n'atumya Tamali n'amugamba nti, "Genda ewa muganda wo Amunoni mu nnyumba ye, omuteekereteekere ekyokulya." ⁸ Tamali n'agenda ewa Amunoni n'amusanga ng'agalamidde ku kitanda kye. Tamali n'addira obuwunga n'abukanda, n'akola emigaati Amunoni ng'alaba, n'agifumba. ⁹ Tamali n'addira olukalango, n'aluggyako bye yafumbirako, Amunoni ng'alaba naye n'agaana okulya.

Awo Amunoni n'alagira abaddu be nti, "Buli muntu afulume." Buli muntu n'afuluma, n'asigalamu ne Tamali. ¹⁰ Amunoni n'agamba Tamali nti, "Ndeetera emmere eno mu kisenge kyange, ondiise." Awo Tamali n'addira emigaati gy'afumbye, n'agitwalira Amunoni mwannyina mu kisenge kye. ¹¹ Naye bwe yagimusembereza okulya n'amukwata, n'amugamba nti, "Jjangu weebake nange, mwannyinaze."

¹² N'amuddamu nti, "Nedda, mwannyinaze, tonkwata n'amaanyi. Ekyo tekikolwa mu Isirayiri. Tokola kya kive bwe kityo. ¹³ Nsaasira, nnadda wa obuswavu? Ate ggwe, onoobeera ng'omu ku basajja abasirusiru

^I Tamali yali muwala wa Maaka, omumbejja w'e Gesuli (3:3). Amunoni yali mutabani wa Akinoamu. Akinoamu ye yali mukyala wa Dawudi omukulu, nga Amunoni ye mutabani wa Dawudi omukulu, nga y'ateekwa okusikira Dawudi ku ntebe ey'obwakabaka

^{II} Abawala abaali tebannafumbirwa, baabeeranga mu nnyumba z'abakazi nga tebakyalira basajja, newaakubadde okukyalira bannyinaabwe.

mu Isirayiri. Nkwegayiridde yogera ne kabaka, tajja kukuziyiza nkufumbirwe.”¹⁴ Naye n’agaana okumu-wuliriza, n’amukwata olw’empaka, kubanga yali amusinza amaanyi, ne yeebaka naye.

¹⁵ Oluvannyuma Amunoni n’amukyawa nnyo nnyini, okusinga ne bwe yamwagala, n’amulagira nti, “Golokoka ofulume.”¹⁶ Tamali n’amuddamu nti, “Nedda! Okungoba kibi okusinga ekikolwa ky’onkoze.” Naye n’agaana okumu-wuliriza.¹⁷ N’ayita omuddu ey’amuweerezanga n’amugamba nti, “Omukazi oyo muggye mu maaso gange, omuggalire ebweru.”

¹⁸ Awo omuddu we n’afulumya Tamali ebweru, n’agalawo oluggi. Yali ayambadde ekyambalo ekiwanvu nga ky’amabala mangi, kubanga eyo ye yabeeranga ennyambala ey’abambejja embeerera.¹⁹ Tamali n’ateeka evvu mu mutwe gwe, n’ayuzza ekyambalo kye, n’ateeka omukono ku mutwe gwe n’agenda ng’akaaba.²⁰ Abusaalomu mwannyina n’amubuuza nti, “Obadde ne mwannyoko Amunoni? Sirikawo mwannyinaze, oyo mwannyoko. Ekyo kireme okukunakuwaza.” Awo Tamali n’abeeranga ne mwannyina Abusaalomu, nga mukazi munaku.

²¹ Kabaka Dawudi bwe yakiwulira, n’asunguwala nnyo.²² Naye Abusaalomu n’atabaako kigambo ky’ayogera ne Amunoni, ekirungi oba ekibi, kyokka n’akyawa Amunoni kubanga yayonoonyesa Tamali mwannyina.

Abusaalomu Atta Amunoni

²³ Bwe waayitawo emyaka ebiri nga kiseera kya kusala ebyoya by’endiga, ng’abasazi ba Abusaalomu bali e Baalukazoli, ekiriraanye Efulayimu, Abusaalomu n’ayita abaana ba kabaka bonna.²⁴ Abusaalomu n’agenda eri kabaka n’amugamba nti, “Omuddu wo alina abasazi ab’ebyoya by’endiga baaleese. Nkusaba kabaka n’abakungu be, mujje munjagulizeeko.”

²⁵ Kabaka n’amuddamu nti, “Nedda, mwana wange. Ffenna bwe tunajja, tujja kuzitoowerera.” Abusaalomu n’amwegayirira nga bw’amuwaliriza, naye n’agaana okugenda, wabula n’amusabira omukisa.²⁶ Awo Abusaalomu n’amugamba nti, “Ggwe bw’oba nga tojje, nkwegayiridde okkirize Amunoni agende naffe.” Kabaka n’amubuuza nti, “Lwaki Amunoni agenda nammwe?”²⁷ Naye Abusaalomu n’amwegayirira nnyo okutuusa bwe yakkiriza Amunoni n’abaana ba kabaka bonna okugenda naye.

²⁸ Awo Abusaalomu n’alagira abaddu be nti, “Muwulire! Mugenderere okulaba Amunoni ng’atudde, n’omutima gwe nga musanyuukirivu; bwe n’abagamba nti, ‘mutte Amunoni,’ mumutte. Temutya, si nze mpadde ekiragiyo? Mube n’amaanyi era mube bazira.”

²⁹ Awo abasajja ba Abusaalomu ne batta Amunoni nga Abusaalomu bwe yabalagira. Abaana ba kabaka bonna ne basituka ne beebagala buli muntu ennyumbu ye ne badduka.³⁰ Bwe baali bakyalali mu kkubo,

amawulire ne gatuuka eri Dawudi nti, “Abusaalomu asse abaana ba kabaka bonna, era tewasigadde n’omu.”³¹ Kabaka n’agolokoka n’ayuzza ebyambalo bye, ne yeebaka mu ttaka n’abaddu be bonna abaaliwo ne bayuzza ebyambalo byabwe.

³² Naye Yonadabu mutabani wa Simeeya, mukulu wa Dawudi, n’ayogera nti, “Mukama wange kabaka aleme okulowooza nga basse abalangira bonna, Amunoni yekka y’afudde. Era ekyo kye kyali ekigendererwa kya Abusaalomu okuva ku lunaku Amunoni lwe yakwata Tamali mwannyina.³³ Noolwekyo mukama wange kabaka aleme okweraliikirira olw’amawulire g’afunye agagamba nti abaana ba kabaka bonna bafudde. Amunoni yekka ye afudde.”³⁴ Kyokka Abusaalomu n’adduka. Omuvubuka omukuumi n’ayimusa amaaso ge, n’alengera abantu bangi mu kkubo ery’ebugwanjuba nga bakkirira ku mabbali g’olusozi.

³⁵ Awo Yonadabu n’agamba kabaka nti, “Laba abaana ba kabaka bajja; kituukiridde omuddu wo kye yayogedde.”³⁶ Bwe yali yakamala okwogera, abaana ba kabaka ne bayingira nga bakuba ebiwoobe. Kabaka n’abaddu be nabo ne bakaaba nnyo nnyini.

³⁷ Abusaalomu ye n’addukira eri Talumaayi mutabani wa Ammikuli, kabaka w’e Gesuli, Dawudi n’amukaabiranga buli lunaku.³⁸ Abusaalomu n’amala e Gesuli emyaka esatu.³⁹ Naye omutima gwa Dawudi ne gwegomba okulaba ku Abusaalomu, kubanga yali akubagizibwa olw’okufa kwa Amunoni.

Abusaalomu Akomawo e Yerusalemi

14 Awo Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n’ategeera nga omutima gwa kabaka gulumirwa Abusaalomu.² Yowaabu n’atumya omukazi omugezigezi okuva e Tekowa, n’amugamba nti, “Weefuule akungubaga, oyambale engoye ez’okukungubaga, teweesiiga mafuta, obeere ng’omukyala amaze enaku ennyingi ng’akungubagira omufu.”³ Genda eri kabaka, omugambe ebigambo bino.” Yowaabu n’amuwa ebigambo eby’okwogera.

⁴ Awo omukazi ow’e Tekowa n’agenda eri kabaka, n’avuunama amaaso ge ku ttaka, ne yeeyanza, n’ayogera nti, “Mbeera, ayi kabaka.”⁵ Kabaka n’amubuuza nti, “Nkubeere mu ki?” N’addamu nti, “Ndi nnamwandu baze yafa.”⁶ Nalina batabani bange babiri. Bombi baalwanira ku ttale ne wataba n’omu abataasa, omu n’atta munne.⁷ Kaakano ekika kyonna kiyimukidde omuweereza wo, nga boogera nti, ‘Tuwe omusajja oyo asse muganda we, tumutte olw’obulamu bwa muganda we gwe yatta, tutte n’omusika.’ Mu ngeri eyo bannaaba bazikizza etabaaza yokka gye nsigazza, obutalekaawo linnya lya baze wange newaakubadde obusika bwe ku nsi yonna.”

⁸ Awo kabaka n’agamba omukazi nti, “Ddayo eka, nzija kukola ku nsonga yo.”⁹ Naye omukazi ow’e Tekowa n’agamba kabaka nti, “Mukama wange kabaka, omu-

sango ka gubeere ku nze, n'ennyumba ya kitange; kabaka n'obwakabaka bwe buleme kubeerako musango."

¹⁰ Kabaka n'addamu nti, "Bwe wanaabeerawo omuntu yenna abaako kya kugamba, mundeetere, taddeyo nate kukutawanya."

¹¹ Omukazi n'ayogera nti, "Nkwegayiridde, kabaka, ondayirire eri *MUKAMA* Katonda wo, awalana eggwan-ga olw'omusaayi era aziyiza obubi okweyongera ku bu-bi, mutabani wange aleme okuzikirizibwa." N'amuddamu nti, "*MUKAMA* nga bw'ali omulamu, tewaliba luvi-iri olwa mutabani wo olulimuva ku mutwe."

¹² Awo omukazi n'agamba kabaka nti, "Nkwegayiridde, ka mbeeko ekigambo kye njamba mukama wange kabaka." N'amuddamu nti, "Yogera."

¹³ Omukazi n'ayogera nti, "Kiki ekikukoza ekigambo bwe kityo abantu ba Katonda? Kabaka aba teyeesalira yekka omusango kubanga takomezaawo omwana we eyagobebwa? ¹⁴ Ffenna tuli baakufa, ng'amazzi bwe gayiibwa ku ttaka, ne gatayinzika kuyooleka nate. Naye Katonda taggyawo bulamu, anoonya engeri gy'anaayinza okukomyawo omuntu abuze.

¹⁵ "Kale nno ekyo kye kyandeese eri kabaka, kubanga abantu bantiisizza, ne baleetera omuweereza wo okulowooza nti, 'Bwe nnaayogera ne kabaka, mpozzi aliddamu omuweereza we ky'amusaba. ¹⁶ Oboolyawo kabaka anaawulira ensonga yange, n'alokola omuzana we mu mukono gw'omusajja agezaako okunzikiriza nze n'omwana wange okutuggyako obusika Katonda bwe yatuwa.'

¹⁷ "Era omuweereza wo yayogedde mu mutima gwe nti, 'Ekigambo kya mukama wange kabaka kye kirim-pummuza, kubanga mukama wange kabaka ali nga malayika wa Katonda mu kwawulamu ebirungi n'ebibi. *MUKAMA* Katonda wo abeere naawe.'"

¹⁸ Awo kabaka n'agamba omukazi nti, "Tobaako n'ekimu ky'onkisa ku bye nnaakubuuzza." Omukazi n'addamu nti, "Mukama wange kabaka ambuuzza."

¹⁹ Kabaka n'amubuuzza nti, "Omukono gwa Yowaabu guli wamu naawe mu bigambo ebyo byonna?"

Omukazi n'amuddamu nti, "Nga bw'oli omulamu mukama wange kabaka, tewali ayinza okukubuza-abuza ng'adda ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono okukuggya ku ky'oyogera mukama wange kabaka. Weewaawo, omuddu wo Yowaabu yeyandagidde, n'ampa n'ebigambo ebyo byonna.

²⁰ Omuddu wo Yowaabu, ekyo y'akikoze okukyusa embeera eriwo kaakano. Naye mukama wange mugezigezi nga malayika wa Katonda amanyi byonna ebifa ku nsi."

²¹ Awo kabaka n'agamba Yowaabu nti, "Kale, nzija kukikola. Genda okime omuvubuka Abusaalomu."

²² Awo Yowaabu n'agwa bugazi ku ttaka ne yeeyanza, n'asabira kabaka omukisa, n'ayogera nti, "Leero, omuddu wo ategedde ng'alabye ekisa mu maaso go,

mukama wange kabaka, kubanga kabaka azeemu okwegayirira okw'omuddu we."

²³ Yowaabu n'agenda e Gesuli n'akima Abusaalomu n'amukomyawo e Yerusalemi. ²⁴ Naye kabaka n'awa ekiragi nti, "Ateekwa kugenda mu nnyumba eyiye ku bubwe, tateekwa kulaba maaso gange." Awo Abusaalomu n'abeera mu nnyumba eyiye ku bubwe, n'atalaba maaso ga kabaka.

²⁵ Mu Isirayiri yonna temwali n'omu eyatenderezewa nga Abusaalomu olw'endabika ye ennungi, kubanga okuviira ddala ku mutwe okutuuka ku bigere teyaliko kamogo. ²⁶ Buli lwe yasalanga enviiri ze, lwe zali ng'ennyingi ku mutwe gwe, obuzito bw'azo bw'ali nga kilo bbiri ne desimoolo ssatu ng'ebipimo bya kabaka bwe byali.

²⁷ Abusaalomu n'azaalirwa abaana basatu aboobulenzi n'owoobuwala omu. Omuwala ye yali Tamali nga mukyala mulungi nnyo ku maaso.

²⁸ Abusaalomu n'abeera mu Yerusalemi okumala emyaka ebiri nga talaba maaso ga kabaka. ²⁹ Awo Abusaalomu n'atumya Yowaabu amutume eri kabaka, naye Yowaabu n'atagendayo. N'amutumya omulundi ogwokubiri, naye era n'agaana okugenda yo.

³⁰ Abusaalomu n'agamba abaddu be nti, "Ennimitiro ya Yowaabu eriraanye eyange, era alinamu sayiri. Mungende mugikumeko omuliro." Awo abaddu ba Abusaalomu ne bagikumako omuliro ne bagyokya.

³¹ Yowaabu n'agolokoka n'agenda eri Abusaalomu mu nnyumba ye n'amubuuzza nti, "Lwaki abaddu bo bookezza ennimitiro yange?" ³² Abusaalomu n'agamba Yowaabu nti, "Laba, nakutumya, nga njamba ojje wano nkutume eri kabaka okumubuuzza nti, 'Lwaki nava e Gesuli? Kyandisinze singa nasigala eyo.' Kaakano njagala kugenda mu maaso ga kabaka, obanga nnina omusango, anzite."

³³ Awo Yowaabu n'agenda eri kabaka, n'amutegeeza ebigambo ebyo. Kabaka n'atumya Abusaalomu, n'ajja, n'avuunama amaaso ge wansi mu maaso ga kabaka. Kabaka n'amunywegera.

Obujeemu bwa Abusaalomu

15 Bwe waayitawo ebbanga, Abusaalomu ne yee-funira amagaali, n'embalaasi, n'abasajja

amakumi ataano okumukulemberangamu.

² Yagolokokanga mu makya n'ayimirira ku mabbali g'ekkubo okwolekera wankaaki w'ekibuga. Omuntu yenna bwe yabanga n'ensonga gye yaleeteranga kabaka okulamula, Abusaalomu yamuyitanga n'amubuuzza nti, "Oviira mu kibuga ki?" Bwe yaddangamu nti, "Omuddu wo aviira mu kimu ku bika bya Isirayiri,"

³ Abusaalomu n'alyoka amugamba nti, "Laba, ensonga ntuufu era etegeerekeka, naye tewali muntu anaagikulamulira." ⁴ Ate era Abusaalomu yayongerangako ne kino nti, "Singa nnondebwa okuba

omukulembeze mu nsi, olwo buli muntu alina en-songa anajjanga gye ndi, ne mukolera ku nsonga ye.”

⁵ Ate era omuntu yenna eyajjanga n’amuvuunamira ng’amuwa ekitiibwa, yagololanga omukono gwe, n’amukwatako n’amunywegera ng’amulamusa.

⁶ Bw’atyo Abusaalomu bwe yeeyisanga eri Abayisir-ayiri bonna abajjanga eri kabaka nga baagala okubala-mulira ensonga zaabwe. Ekyavaamu n’abba emitima gy’abantu ba Isirayiri.

⁷ Oluvannyuma lw’emyaka ena, Abusaalomu n’agam-ba kabaka nti, “Nkwegayiridde, nzikiriza njende e Keb-bulooni, ntuukirize obweyamo bwange bwe nakola eri *MUKAMA*.⁸ Omuweereza wo bwe yabeeranga e Gesuli mu Busuuli, nakola obweyamo nga njamba nti, ‘*MUKA-MA* bw’alinzizaayo e Yerusalemi, ndisinza *MUKAMA*.’”

⁹ Kabaka n’amuddamu nti, “Ggenda mirembe.” N’asitu-la n’alaga e Kebbulooni.

¹⁰ Abusaalomu n’atuma ababaka kyama mu bika by-onna ebya Isirayiri, babagambe nti, “Amangwago nga muwulidde okuvuga kw’amakondeere, mwogere nti, ‘Abusaalomu ye kabaka e Kebbulooni.’”¹¹ Abasajja ebikumi bibiri be baawerekera Abusaalomu oluvan-nyuma olw’okuyitibwa ng’abagenyi, songa tebaalina kye baamanya ku nsonga eyo.¹² Mu kiseera ekyo, Abusaalomu bwe yali ng’awaayo ssaddaaka, n’atumya Akisoferi^I Omugiro, omuwi w’amagezi owa Dawudi, okuva mu kibuga ky’e Giro. Obujeemu ne bwongerwa-mu amaanyi n’abagoberezi ba Abusaalomu ne beey-ongeranga obungi.

¹³ Omubaka n’ajja n’ategeeza Dawudi nti, “Emitima gy’abantu ba Isirayiri gigoberedde Abusaalomu.”

¹⁴ Awo Dawudi n’agamba abakungu be bonna abaali naye e Yerusalemi nti, “Mugolokoke tudduke kuban-ga bwe tutaakole bwe tutyo tewaabeewo n’omu ku ffe anaawona Abusaalomu. Tuteekwa okuvaawo amangu nga bwe kisoboka, aleme okutusaangiriza wano okusaanyaawo ekibuga n’ekitala.”¹⁵ Abakungu ba kabaka ne bamuddamu nti, “Abaddu bo beetegefu okukola kyonna, mukama waffe kabaka ky’anaaba asazeewo.”

¹⁶ Awo Kabaka n’asitula n’ennyumba ye yonna ne ba-mugoberera, naye n’alekawo abakyala be kkumi okula-birira olubiri.¹⁷ Kabaka n’abantu bonna abaagenda naye, bwe baatambulako akabanga, ne batuuka mu ki-fo ekimu ewalako n’olubiri ne bayimirira awo.

¹⁸ Abasajja be bonna ne bamukulemberamu, n’Abak-eresi bonna n’Abaperesi bonna, n’Abagitti olukaaga bonna abaali bamugoberedde okuva e Gaasi ne bakumba nga bamukulembeddemu.

¹⁹ Awo kabaka n’agamba Ittayi Omugitti nti, “Lwaki otugoberera? Ddayo obeere ne kabaka Abusaalomu. Oli munnaggwanga eyagobebwa ewaabwe.²⁰ Wajja jjuuzi. Lwaki leero nkutambuza eno n’eri, nga ssina-

manya gye ndaga? Ddayo n’abantu bo. Ekisa n’emirembe bibeeranga naawe.”

²¹ Naye Ittayi n’addamu kabaka nti, “*MUKAMA* nga bw’ali omulamu, era mukama wange kabaka nga bw’ali omulamu, buli mukama wange kabaka gy’anaa-gendanga, oba bulamu oba kufa, omuddu wo anaabeeranga wamu naawe.”

²² Dawudi n’agamba Ittayi nti, “Kale yitawo ogende mu maaso.” Awo Ittayi Omugitti n’abasajja be bonna n’abantu baabwe abaali naye ne bayitawo.²³ Ab’omu byalo bonna ne bakaaba nnyo bwe baalaba abantu nga bayitawo. Kabaka naye n’asomoka akagga Kidu-looni, abantu bonna ne bayitawo ne boolekera eddun-gu.

²⁴ Zadooki awamu n’Abaleevi bonna abaali awamu naye, abaasitulanga essanduuko ey’endagaano ya *MUKAMA*, baagenda ne kabaka. Essanduuko ya Katon-da ne bagissa wansi, Abiyasaali naye n’ayambuka okuwaayo ssaddaaka okutuusa abantu bonna bwe baggwa mu kibuga.

²⁵ Awo kabaka n’agamba Zadooki nti, “Zzaayo essan-duuko ya Katonda mu kibuga. Bwe ndiraba ekisa mu maaso ga *MUKAMA*, alinkomyawo, ne ngirabako n’ekifo *MUKAMA* ky’abeeramu.²⁶ Naye bw’alisalawo nti, ‘Ssiri musanyufu naawe,’ ndimweteefuteefu ankole nga bw’asiima.”

²⁷ Ate era kabaka n’agamba Zadooki nti, “Toli mula-bi? Ddayo mu kibuga mirembe, ne mutabani wo Aki-maazi ne mutabani wa Abiyasaali, Yonasaani. Ggwe ne Abiyasaali muddeeyo ne batabani bammwe.

²⁸ Ndirindirira ekigambo ekiriva gye muli, we tuli-somokera okulaga mu ddungu.”²⁹ Awo Zadooki ne Abiyasaali ne bazzaayo essanduuko ya Katonda e Yerusalemi ne basigala eyo.

³⁰ Naye Dawudi n’alinnyalinnya n’alaga ku lusozi olw’Emizeeyituuni ng’akaaba, n’omutwe ng’agubisse era ng’ali mu bigere^{II}. Abantu bonna abaali awamu naye nabo baali beebisse emitwe era nga bakaaba.

³¹ Dawudi n’ategezebwa nti, “Akisoferi ali omu ku abo abeekobaana ne Abusaalomu.” Dawudi n’asaba nti, “Ayi *MUKAMA* Katonda nkwegayiridde, fuula amagezi ga Akisoferi obusirusiru.”

³² Awo Dawudi bwe yatuuka ku ntikko y’olusozi, abantu gye baasinzizanga Katonda, Kusaayi Omwaluki^{III} yaliyo okumosisinkana, ekkooti ye ng’eyulise n’omutwe gwe nga gujjudde enfuufu.³³ Dawudi n’amugamba nti, “Bw’onoogenda nange ojja kunfuuki-ra ekizibu.³⁴ Naye bw’onoddayo mu kibuga, n’ogamba Abusaalomu nti, ‘Ndibeera omuddu wo, ayi kabaka; nga bwe naweerezanga kitaawo mu biro eby’edda, bwe ntyo bwe nnaakuweerezanga,’ onooaba ombedde mu nsonga ey’okulemesa Akisoferi, afuuse omuwi w’amagezi owa Abusaalomu.³⁵ Zadooki ne Abiyasaali

^{II} Okubikka omutwe n’okutambula nga tolina ngatto mu bigere bwali bubonero obulaga ennaku n’okukungubaga ^{III} Omwaluki Abaluki baalina oluganda ku Bayisirayiri (Yos 16:2).

tebaliyo? Kale bategeeze ekigambo kyonna ky'onoowulira mu lubiri. ³⁶ Batabani baabwe ababiri, Akimaazi mutabani wa Zadooki ne Yonasaani mutabani wa Abiyasaali nabo bali eyo, era abo boonootumiranga bwe wanaabangawo ensonga yonna."

³⁷ Awo Kusaayi mukwano gwa Dawudi n'atuuka e Yerusalemi, nga Abusaalomu ayingira ekibuga.

Dawudi ne Ziba

16 Awo Dawudi bwe yali ng'atambuddeko ebbanga ttono n'okuva awaali olusiisira, Ziba omuddu wa Mefibosesi n'ajja okumusisinkana. Yalina endogoyi bbiri eziriko amatandiiko, nga zeetisse emigaati ebikumi bibiri, n'ebirimba eby'ezabbibu enkalu kikumi, n'ebirimba eby'ebibala eby'ekyeya kikumi, n'ekita kya wayini. ² Kabaka n'abuuzza Ziba nti, "Bino oleese bya ki?" Ziba n'addamu nti, "Endogoyi za ba mu nnyumba ya kabaka okwebagalanga, n'emigaati n'ebibala bya bavubuka okulya, ne wayini, w'abo abaliyongobera mu ddungu."

³ Kabaka n'amubuuza nti, "Ate muzzukulu wa mukama wo ali ludda wa?" Ziba n'amuddamu nti, "Yasigadde mu Yerusalemi, kubanga yalwoozezza nti, 'Leero ennyumba ya Isirayiri eneenziriza obwakabaka bwa jjajjange.'"

⁴ Awo kabaka n'agamba Ziba nti, "Byonna ebibadde ebya Mefibosesi, kaakano bibyo." Ziba n'ayogera nti, "Neeyanzizza, era njanje mu maaso go, mukama wange kabaka."

Simeeyi Akolimira Dawudi

⁵ Awo kabaka Dawudi bwe yali ng'anaatera okutuuka e Bakulimu ne wajja omusajja ow'omu kika ky'ennyumba ya Sawulo erinnya lye Simeeyi mutabani wa Gera; n'akolima nga bw'asembera okumpi ne we baali.

⁶ N'akasuukirira Dawudi n'abakungu ba kabaka amayinja, naye abaserikale bonna n'abakuumi ba Dawudi nga bamwetoolodde ku luuyi lwe olwa ddyo ne ku luuyi lwe olwa kkono. ⁷ Simeeyi n'akolima, nga bw'ayogera nti, "Fuluma, vva wano, ggwe omusajja eyasaaba omusaayi, era ataliiko bw'ali!" ⁸ MUKAMA akusasudde olw'omusaayi gwonna gwe wayiwa mu nnyumba ya Sawulo, gwe waddira mu bigere. MUKAMA obwakabaka abugabidde mutabani wo Abusaalomu. Laba ekikutusizza kw'ekyo, kubanga engalo zo zijjudde omusaayi!"

⁹ Awo Abisaayi mutabani wa Zeruyiya ¹ n'agamba kabaka nti, "Lwaki embwa eyo enfu ekolimira mukama wange kabaka? Leka njende mmutemeko omutwe."

¹⁰ Naye kabaka n'ayogera nti, "Luganda ki lwe nnina nammwe, mmwe batabani ba Zeruyiya? Bw'aba ng'ankolimira kubanga MUKAMA ye yamugambye nti, 'Kolimira Dawudi,' ani ayinza okubuuza nti, 'Kiki ekikukoza bw'otyo?'"

¹ Zeruyiya yali mwannyina Dawudi, noolwekyo Abisaayi yali mutabani wa Dawudi

¹¹ Awo Dawudi n'agamba Abisaayi n'abakungu be bonna nti, "Obanga mutabani wange, ow'omusaayi gwange agezaako okunzita, naye ate Omubenyamini oyo. Mumuleke, akolime, kubanga MUKAMA amulagidde. ¹² Oboolyawo MUKAMA anaalaba okunakuwala kwange n'ansasula obulungi olw'okukolima okwo."

¹³ Awo Dawudi n'abasajja be ne bagenda ku lugendo lwabwe, naye Simeeyi n'ayitira ku lusozi okumwolekera nga bw'akolima, nga bw'amukasuukirira amayinja n'enfuufu. ¹⁴ Kabaka n'abantu bonna abaali naye ne batuuka gye baali bagenda nga bakooye. N'aweereraweerera eyo.

Amagezi Kusaayi ne Akisoferi ge baawa

¹⁵ Mu kiseera kye kimu, Abusaalomu n'abantu bonna aba Isirayiri ne bajja e Yerusalemi, ne Akisoferi n'ajja naye. ¹⁶ Awo Kusaayi Omwaluki, mukwano gwa Dawudi, n'ajja eri Abusaalomu n'ayogera nti, "Kabaka awangaale! Kabaka awangaale!" ¹⁷ Abusaalomu n'abuuzza Kusaayi nti, "Bw'otyo bw'olaga okwagala eri mukwano gwo Kabaka Dawudi? Kiki ekyakulobedde okugenda ne mukwano gwo?"

¹⁸ Kusaayi n'addamu Abusaalomu nti, "Nedda. Oyo MUKAMA gw'anaalonda, n'abantu bano, n'abasajja bonna aba Isirayiri, n'abanga wuwe era n'abeeranga naye. ¹⁹ Era nate n'aweereza ani okuggyako mutabani we? Nga bwe naweerezanga kitaawo, bwe ntyo bwe nnaakuweerezanga." ²⁰ Abusaalomu n'agamba Akisoferi nti, "Tuwe ku magezi. Tunaakola tutya?"

²¹ Akisoferi n'addamu nti, "Weebake n'abakyala ba kitaawo be yalekawo okulabirira olubiri. Isirayiri yenna bwe banaawulira ng'ofuuse ekyenyinyalwa eri kitaawo, banaddamu amaanyi." ²² Awo ne basimbira Abusaalomu eweema waggulu ku nnyumba ne yeebaka n'abakyala ba kitaawe, nga Isirayiri yenna balaba.

²³ Mu biro ebyo okuteesa kwa Akisoferi, kwatwalibwanga okuba nga kuva eri Katonda, era Dawudi ne Abusaalomu bwe batyo bwe baatwalanga okuteesa kwe.

17 Awo Akisoferi n'agamba Abusaalomu nti, "Leka nnonde abasajja omutwalo gumu mu enkumi bbiri, njende mpondere Dawudi ekiro kino.

² Ndimulumba mu bukoowu bwe ne mu bunafu bwe ne mutiisatiisa, era n'abantu bonna abali naye balidduka. Ndikuba kabaka yekka ne mutta, ³ naye abantu abalala bonna ndibakomyawo gy'oli. Okufa kw'omusajja omu yekka gw'onoonya, kulikomyawo abantu bonna nga tebaliiko mutawaana." ⁴ Ekigambo ekyo Abusaalomu n'abakadde bonna aba Isirayiri ne bakisiima.

⁵ Naye Abusaalomu n'ayogera nti, "Mumpitire ne Kusaayi Omwaluki, tuwulire ky'anaayogera ku nsonga eyo." ⁶ Kusaayi bwe yajja eri Abusaalomu, Abusaalomu n'amugamba nti, Akisoferi, amagezi g'atuwadde ge

gano. Tukole nga Akisoferi bw'agambye? Oba nga si weewaawo, ggwe ogamba otya?

⁷ Kusaayi n'addamu Abusaalomu nti, "Ago amagezi Akisoferi g'abawadde si malungi ku mulundi guno.

⁸ Omanyi kitaawo n'abasajja be nga basajja balwanyeri era nga bakambwe ng'eddubu erinyagiddwako abaana baalyo. Ate n'ekirala, kitaawo mulwanyeri manyirivu; tayinza kusula na baserikale. ⁹ Ne mu kiseera kino, ayinza okuba nga yeekwese mu mpuku oba mu kifo ekirala. Bw'anaasooka okulumba abantu bo, buli anaakiwulira anaagamba nti, 'Bangi ku bagoberezi ba Abusaalomu battiddwa.' ¹⁰ Olwo n'omuntu omuzira mu bazira, alina omutima oguli ng'omutima gw'empologoma, anaayongerera ddala, kubanga Isirayiri yenna bamanyi kitaawo nga musajja mulwanyeri, era n'abali naye basajja bazira.

¹¹ "Naye nze amagezi ge nkuwa ge gano: kuŋŋaanya gy'oli Isirayiri yenna okuva ku Ddaani okutuuka e Beeruseba, mu bungi bwabwe, ng'omusenye ogw'oku nnyanja bwe guli obungi, ggwe mwene obakulembere mu lutalo. ¹² Tulimulumba yonna gy'alisangibwa, ne tumugwako ng'omusulo bwe gugwa ku ttaka. Ye newaakubadde abasajja abali naye, tewaliba n'omu aliba omulamu. ¹³ Bw'aliddukira mu kibuga, Isirayiri yenna, balireeta emiguwa, ne tukiwalulira mu mugga obutalekawo jjinja n'erimu."

¹⁴ Awo Abusaalomu n'abasajja bonna aba Isirayiri ne bakkiriziganya nti, "Ekiteeso Kusaayi Omwaluki ky'aleese kirungi okusinga ekya Akisoferi." *MUKAMA* yasiima okulemesa ekiteeso ekirungi ekya Akisoferi alyoke azikirize Abusaalomu. ¹⁵ Naye Kusaayi n'ategeeza Zadooki ne Abiyasaali bakabona nti, "Akisoferi awadde Abusaalomu n'abakadde ba Isirayiri amagezi bwe gati ne bwe gati, naye nze mbawabudde okukola bwe bati ne bwe bati. ¹⁶ Kaakano muweezeze mangu obubaka mutegeeze Dawudi nti, 'Ekiro kya leero tosula ku misomoko egy'omu ddungu; ssomoka, kabaka n'abantu bonna abali naye baleme okumalibwawo.'"

¹⁷ Yonasaani ne Akimaazi baabeeranga ku En-erogeri. Baali balinda omuwala okujja okubategeeza byonna, n'oluvannyuma bagende babuulire kabaka Dawudi; baali beewala okulabibwa nga bayingira mu kibuga. ¹⁸ Naye waaliwo omuvubuka eyabalaba, n'agenda n'abuulira Abusaalomu. Amangwago bombi ne baddukira mu nnyumba ey'omwami omu mu Bakulimu. Yalina oluzzi mu luggya lwe; ne bakka omwo. ¹⁹ Omukyala we n'addira ekisaanikira n'asaanikira ku kamwa k'oluzzi, n'ayiwako enŋaano n'agisaasaanyizaako. Ne wataba n'omu eyakitegeera.

²⁰ Awo abasajja ba Abusaalomu bwe batuuka ew'omukyala ku nnyumba, ne bamubuuza nti, "Akimaazi ne Yonasaani bali ludda wa?" N'abaddamu nti, "Basomose akagga ak'amazzi." Abasajja ne babanoonyako naye ne batalaba muntu yenna, ne bad-dayo e Yerusaalemi.

²¹ Abasajja bwe baagenda, abaali beekwese ne bava mu luzzi ne bagenda ne bategeeza kabaka Dawudi. Ne bamugamba nti, "Golokoka osomoke mangu omugga, kubanga Akisoferi ateeseteese bw'ati ne bw'ati."

²² Awo Dawudi n'abantu bonna abaali naye ne bagolokoka ne basomoka Yoludaani; we bwakeerera nga tewali n'omu atasomose Yoludaani.

²³ Akisoferi bwe yalaba nga amagezi ge tegagobereeddwa, ne yeebagala endogoyi ye, n'agenda ewuwe mu kyalo kye waabwe. N'ateekateeka ennyumba ye, n'oluvannyuma ne yeetuga. N'aziikibwa mu ntaana ya kitaawe.

²⁴ Dawudi n'agenda e Makanayimu, ne Abusaalomu n'abasajja bonna aba Isirayiri ne basomoka Yoludaani.

²⁵ Abusaalomu n'alonda Amasa okuba omuduumizi w'eggye mu kifo kya Yowaabu. Amasa yali mutabani wa Isira Omuyisimayiri eyawasa Abbigayiri muwala wa Nakasi muganda wa Zeruyiya nnyina Yowaabu.

²⁶ Abayisirayiri ne Abusaalomu ne basiisira mu nsi ya Gireyaadi.

²⁷ Dawudi bwe yatuuka e Makanayimu, Sobi mutabani wa Nakasi ow'e Labba eky'Abamoni, ne Makiri^I mutabani wa Ammiyeri ow'e Lodebali, ne Baluzirayi Omugireyaadi ow'e Logerimu, ²⁸ ne bamuleetera ebyokwebikka, n'ebibya, n'entamu, n'enŋaano, ne sayiri, n'obutta, n'enŋaano ensiike, n'ebijanjaalo, n'empindi, ne mpokya omusiike, ²⁹ n'omubisi gw'enjuuki, n'omuzigo, n'endiga, ne bbongo, ne babiwa Dawudi n'abantu be okulya. Ne boogera nti, "Abantu enjala ebaluma, era bakooye, n'ennyonta ebalumidde mu ddungu."

Okufa kwa Abusaalomu

18 Awo Dawudi n'akuŋŋaanya abasajja be yalina, n'abalondamu abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ebikumi. ² Dawudi n'abalagira bagende, ekimu kya kusatu nga kiduumirwa Yowaabu, ekimu kya kusatu ekirala nga kiduumirwa muganda wa Yowaabu, Abisaayi batabani wa Zeruyiya, n'ekimu kya kusatu ekirala nga kiduumirwa Ittayi Omugitti. Kabaka n'agamba abasajja nti, "Nange n'agenda nammwe."

³ Naye abasajja ne boogera nti, "Toteekwa kugenda naffe, kubanga ffe bwe tunadduka tebaatufeeke. Ekitundu ku ffe ne bwe tunaafa tebaafeeyo. Ggwe olimu abantu omutwalo gumu ku ffe ffenna. Ekisinga obulungi weeteeketeke okutudduukirira ng'osinziira mu kibuga." ⁴ Kabaka n'addamu nti, "Kye musiiime kye nnaakola." Awo kabaka n'ayimirira ku mabbali ga wankaaki, ng'eggye lyonna likumba okufuluma mu bibinja eby'ekikumi n'eb'olukumi. ⁵ Kabaka n'alagira Yowaabu, ne Abisaayi ne Ittayi ng'ayogera nti, "Omu-vubuka Abusaalomu mumukwate n'ekisa ku lwange."

Abantu bonna ne bawulira kabaka ng'awa abaduumizi bonna ebiragiyo ebikwata ku Abusaalomu.

^I Makiri oyo ye yayaniriza Mefibosesi.

⁶ Awo eggye ne lifuluma ku ttale okulwana ne Isirayiri, olutalo ne luba mu kibira kya Efulayimu. ⁷ Abasajja ba Isirayiri ne bakubibwa abasajja ba Dawudi, era bangi ne battibwa ku lunaku olwo. Baawera ng'emitwalo ebiri. ⁸ Olutalo ne lubuna ensi yonna, abantu bangi ne bafiira mu kibira okusinga n'abattibwa n'ekitala.

⁹ Awo Abusaalomu n'asisinkana n'abasajja ba Dawudi. Yali yeebagadde ennyumbu ye. Ennyumbu n'eyita wansi w'amatabi amangi ag'omwera omunene, omutwe gwa Abusaalomu ne gulaaliramu, n'asigala ng'alengejja mu bbanga, ennyumbu gye yali yeebagadde n'egenda mu maaso. ¹⁰ Omu ku basajja bwe yakiraba n'ategeeza Yowaabu nti, "Laba nnalengedde Abusaalomu ng'awanikiddwa ku mwera." ¹¹ Yowaabu n'agamba omusajja eyajja okumubuulira nti, "Kiki, wamulabye? Kiki ekyakulobedde okumuttirawo? N'andikusasudde gulaamu kikumi mu kkumi na ttaano eza ffeeza ne nkuwa n'olukoba olw'obuzira."

¹² Naye omusajja n'amuddamu nti, "Ne bwe wandinasudde kilo kkumi n'emu eza ffeeza, sandigololedde mukono gwange ku mwana wa kabaka. Ffenna twawulidde kabaka ng'abalagira ggwe, Abisaayi ne Ittayi nti, 'Waleme okubaawo omuntu yenna anaakola Abusaalomu akabi ku lwange.' ¹³ Kale singa mmusse ne ngwa mu mitawaana, tewandimpolerezza, kubanga omanyi nga tewali kigambo ekikwekebwa kabaka."

¹⁴ Yowaabu n'ayogera nti, "Sirina bbanga lya kukwonoonerako." N'addira obusaale busatu n'abulasa mu kifuba kya Abusaalomu ng'akyali mulamu mu mwera. ¹⁵ N'abavubuka kkumi abaasitulanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu ne beetooloola Abusaalomu ne bamukuba ne bamutta.

¹⁶ Awo Yowaabu n'afuuwa ekkondeere, eggye ne lireka okugoberera Isirayiri kubanga Yowaabu yabayimiriza. ¹⁷ Ne batwala Abusaalomu, ne bamusuula mu lunnya oluwanvu mu kibira, ne bamutuumako amayinja. Isirayiri yenna ne badduka nga buli muntu adda ewuwe.

¹⁸ Mu bulamu bwe, Abusaalomu yaddirira empagi n'agiteeka mu kiwonvu kya kabaka ng'ekijukizo kye; n'ayogera nti, "Sirina mwana wabulenzi kwe balijjuukirira erinnya lyange." Empagi n'agituuma erinnya lye, era eyitibwa kijukizo kya Abusaalomu ne leero.

Dawudi Akungubagira Abusaalomu

¹⁹ Akimaazi mutabani wa Zadooiki n'ayogera nti, "Ka nziruke, ntwalire kabaka amawulire nga MUKAMA bw'amulokodde mu mukono gw'omulabe we." ²⁰ Naye Yowaabu n'amugamba nti, "Si ggwe onootwala amawulire leero. Oligatwala olunaku olulala olutali lwa leero, kubanga mutabani wa kabaka afudde."

²¹ Awo Yowaabu n'agamba omusajja Omukusi nti, "Genda otegeeze kabaka by'olabye." Omukusi n'avuunama mu maaso ga Yowaabu n'adduka. ²² Akimaazi mutabani wa Zadooiki n'agamba Yowaabu nate nti,

"Nkwegayiridde, nzikiriza mmale gagoberera Omukusi." Yowaabu n'amuddamu nti, "Mutabani wange, kiki ekinaaba kikutwala ate nga tolina mawulire g'onootwala aganakuweesa ekirabo?"

²³ N'ayogera nti, "Ka mmale gagenda."

Awo Yowaabu n'amugamba nti, "Dduka." Akimaazi n'addukira mu kkubo ery'olusenyi lwa Yoludaani n'ayisa Omukusi.

²⁴ Awo Dawudi yali atudde wakati w'emiryango ebiri ogw'omunda n'ogw'ebweru, omukuumi n'alinnya waggulu ku wankaaki ku bbugwe. Bwe yayimusa amaaso ge n'alengera omusajja ng'ajja adduka yekka.

²⁵ Omukuumi n'ayogera waggulu n'ategeeza kabaka. Awo kabaka n'amugamba nti, "Bw'aba ng'ali yekka atekwa okuba ng'aleeta mawulire malungi." Omusajja n'asembera.

²⁶ Omukuumi n'alengera omusajja omulala ng'ajja adduka, n'akoowoola omuggazi nti, "Laba omusajja omulala ajja adduka yekka." Kabaka n'ayogera nti, "Naye atekwa okuba ng'aleeta mawulire malungi."

²⁷ Awo omukuumi n'ayogera nti, "Kindabikira nga enziruka ey'oli akulembedde eri ng'eya Akimaazi mutabani wa Zadooiki." Kabaka n'ayogera nti, "Oyo musajja mulungi era ajja n'amawulire malungi."

²⁸ Awo Akimaazi n'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka ng'agamba kabaka nti, "Byonna birungi." N'avuunama mu maaso ga kabaka, ne yeeyala wansi n'ayogera nti, "Yeebazibwe MUKAMA Katonda wo, azikirizza abasajja abayimusizza omukono ku mukama wange kabaka."

²⁹ Awo kabaka n'abuza nti, "Omuvubuka Abusaalomu ali bulungi?" Akimaazi n'addamu nti, "Yowaabu bwe yabadde ng'anaatera okutuma omuddu wa kabaka, nange omuddu wo, nalabye oluyoogaano olunene, naye saategedde kyabadde wo."

³⁰ Kabaka n'amugamba nti, "Ggwe dda wabbali." N'adda wabbali n'ayimirira awo.

³¹ Awo Omukusi n'atuuka, n'ayogera nti, "Wulira amawulire amalungi mukama wange kabaka. MUKAMA akulokodde leero mu mukono gw'abo bonna abakuyimukiramu."

³² Kabaka n'abuza Omukusi nti, "Omuvubuka Abusaalomu mulamu?" Omukusi n'addamu nti, "Ekituuse ku muvubuka oyo, kituuke ku balabe ba mukama wange kabaka, n'abo bonna abamuyimukiramu okumukola akabi."

³³ Kabaka n'afuna ensisi, n'ayambuka mu kisenge ekyali waggulu wa wankaaki, n'akaaba. N'agenda nga bw'ayogera nti, "Mutabani wange Abusaalomu, mutabani wange, mutabani wange Abusaalomu. Singa nze n'fudde mu kifo kyo, Abusaalomu, mutabani wange!"

19 Yowaabu n'ategeezebwa nti, "Kabaka akaaba era akungubagira Abusaalomu." ² Ku lunaku olwo obuwanguzi ne bufuuka okukungubaga eri abantu bonna, kubanga baawulira nti, "Kabaka anakuwadde olwa mutabani we." ³ Abantu ne bebbiri-

ra ne bayingira mu kibuga, ng'abantu abakwatiddwa ensonyi bwe bafaanana nga badduse mu lutalo.

⁴ Kabaka n'abikka amaaso ge n'akaaba n'eddoboosi ddene nti, "Mutabani wange Abusaalomu! Woowe Abusaalomu mutabani wange!"

⁵ Awo Yowaabu n'alaga mu nnyumba kabaka gye yali n'amugamba nti, "Leero oswazizza abaweereza bo, abawonyezza obulamu bwo, n'obulamu bwa batabani bo ne bawala bo, n'obulamu bwa bakyala bo n'abazana bo." ⁶ Oyagala abakukyawa ate n'okyawa abakwagala. Leero okikakasizza ng'abaduumizi n'abaweereza si kintu gy'oli. Era kindabikira nga singa Abusaalomu abadde mulamu, ffe ffenna nga tufudde leero, wandisanyuse. ⁷ Kale nno golokoka ogende ogumye emyoyo gy'abaweereza bo, kubanga nkulayirira eri MUKAMA, nga bwe wataabeewo musajja n'omu anaasigala naawe ekiro kya leero. Ekyo kye kirisingako obubi okusinga obubi bwonna bwe wali olabye okuva mu buto bwo."

⁸ Awo kabaka n'agolokoka, n'addira entebe ye n'agiteeka mu mulyango ogwa wankaaki, bonna ne bajja gy'ali.

Dawudi Addayo e Yerusaalemi

Mu kiseera ekyo Abayisirayiri baali baddukidde buli muntu ewuwe. ⁹ Abantu bonna mu bika byonna ebya Isirayiri baali bakaayana nga boogera nti, "Kabaka yatuwonya mu mukono gw'abalabe baffe, n'atuwonya ne mu mukono gw'Abafirisuuti, kaakano adduse Abusaalomu n'ava mu nsi. ¹⁰ Naye Abusaalomu gwe twalonda okutufuga afiiridde mu lutalo. Kaakano kiki ekitulobera okukomyawo kabaka?"

¹¹ Awo kabaka Dawudi n'atumira Zadooki ne Abiyasaali bakabona nti, "Mubuuze abakadde ba Yuda nti, 'Lwaki mmwe musembayo okukomyawo kabaka mu lubiri lwe, ebighambo nga byatuuse dda ku kabaka okuva mu Isirayiri yenna?' ¹² Mmwe muli baganda bange, mubiri gwange era musaayi gwange, naye lwaki mmwe musembayo okukomyawo kabaka?' ¹³ Ate mugambe ne Amasa nti, 'Toli mubiri gwange era musaayi gwange? Katonda ankole bw'aty'o n'okukirawo, bw'otobeere muduumizi wa ggye lyange mu kifo kya Yowaabu okuva ne kaakano.'"

¹⁴ N'awamba emitima gy'abantu bonna aba Yuda ne baba omuntu omu, ne baweereza obubaka eri kabaka nti, "Mukomeewo, ggwe n'abaweereza bo bonna."

¹⁵ Awo kabaka n'addayo n'atuuka ku Yoludaani. Abantu ba Yuda ne bajja e Girugaali okusisinkana kabaka, n'okumusomosa Yoludaani. ¹⁶ Simeeyi mutabani wa Gera Omubenyamini ow'e Bakulimu n'aserengeta mangu n'abasajja ba Yuda okusisinkana kabaka Dawudi. ¹⁷ Yagenda n'Ababenyamini lukumi, ne Ziba omuddu w'ennyumba ya Sawulo ne batabani be kkumi na bataano n'abaweereza be amakumi abiri. Ne banguwa okulaga ku Yoludaani kabaka gye yali. ¹⁸ Ne basomosa

ennyumba ya Dawudi, era ne bakola ng'okusiima kwe bwe kwali.

Awo Simeeyi mutabani wa Gera n'asomoka Yoludaani, n'agwa bugazi mu maaso ga kabaka, ¹⁹ n'amwegayirira ng'agamba nti, "Mukama wange ansonyiwe, aleme okujjukira ebisobyo bye nakola ku lunaku luli, mukama wange kabaka lwe yava mu Yerusaalemi. Kabaka aleme okukijjukira. ²⁰ Kubanga nze omuweereza wo mmanyi nga nayonoona, naye leero mu nnyumba eya Yusufu nze nsoose okujja okusisinkana mukama wange kabaka."

²¹ Awo Abisaayi mutabani wa Zeruyiya n'ayogera nti, "Lwaki Simeeyi tattibwa olw'okukolimira omulonde wa MUKAMA?" ²² Naye Dawudi n'amuddamu nti, "Kiki ekitungatta nze nammwe batabani ba Zeruyiya, mulyoke mufuuke abalabe bange olwa leero? Lwaki omuntu yenna attibwa mu Isirayiri olwa leero, ate nga mmanyi nga nze kabaka wa Isirayiri leero?" ²³ Awo kabaka n'agamba Simeeyi nti, "Tojja kufa." Era kabaka n'amulayirira.

²⁴ Mefibosesi muzzukulu wa Sawulo naye n'aserengeta okusisinkana kabaka; yali tanaabanga bigere bye newaakubadde okumwa ekirevu kye newaakubadde okwoza engoye ze, okuva ku lunaku kabaka lwe yagenderako okutuusa ku lunaku lwe yakomawo emirembe. ²⁵ Awo bwe yatuuka okuva e Yerusaalemi n'asisinkana kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Kiki ekyakulobera okugenda nange Mefibosesi?" ²⁶ N'addamu nti, "Mukama wange, kabaka, okimanyi nga omuweereza wo mulema. Nagamba omuddu wange nti, 'Ntekerateekera endogoyi, njebagale, njjende ne kabaka,' naye n'ambuzaabuza, n'abulawo. ²⁷ Yajja eri mukama wange kabaka n'ayogera ku mudu wo ebya kalebule. Naye mukama wange kabaka ali nga malayika wa Katonda, noolwekyo kola nga bw'osiima. ²⁸ Ab'ennyumba ya jjajjange bonna baali basaani-ra kufa bufi mu maaso ga mukama wange kabaka, naye nange n'omala gansaasira n'onzikiriza okuba ku abo abatuula ku mmeeza yo. Kale kiki kye sifunye okuva eri kabaka?"

²⁹ Awo kabaka n'amugamba nti, "Lwaki weeyongerera okweyogerako? Ndagidde kaakano, ggwe ne Ziba mugabane ettaka eryo." ³⁰ Mefibosesi n'agamba kabaka nti, "Atwale lyonna, kubanga mukama wange kabaka akomyewo mirembe mu bwakabaka bwe."

³¹ Baluzirayi Omugireyaadi naye n'aserengeta okuva e Logerimu n'agenda okusomosa kabaka, Yoludaani. ³² Baluzirayi yali musajja mukadde nnyo, ng'awezezza emyaka kinaana, era yali agabiridde kabaka ebyokulya we yabeerera e Makanayimu kubanga yali musajja mugagga nnyo. ³³ Awo kabaka n'agamba Baluzirayi nti, "Somoka nange, tugende ffenna e Yerusaalemi, n'akulabiriranga."

³⁴ Naye Baluzirayi n'addamu kabaka nti, "Nnina ennaku meka okuba omulamu, ndyoke njjende ne kabaka e Yerusaalemi? ³⁵ Mpezezza emyaka kinaana,

olwooza nkyayinza okwawula ekirungi n'ekibi? Olowooza nga omuddu wo akyayinza okutegeera ky'alya ne ky'anywa? Nkyayinza okuwuliriza amaloboozi g'abasajja abayimba n'abakyala abayimbi? Lwaki nzitoowerera mukama wange kabaka?

³⁶ Omuweereza wo anasomosa busomosa kabaka, Yoludaani, naye nga siraba kiki enkimpeesa empeera eyenkana awo. ³⁷ Nkwegayiridde, kkiriza omuddu wo addeyo, nfiire mu kibuga kyange okumpi n'ebiggya bya kitange ne mmange. Naye omuddu wo Kimamu wuuyo. Leka asomoke ne mukama wange kabaka, onoomukolera byonna nga bw'onoosiima."

³⁸ Kabaka n'ayogera nti, "Kale Kimamu anaasomoka nange, era ndimukolera nga bw'olisiima; ne kyonna ky'onooyagala n'akikukolera."

³⁹ Awo abantu bonna ne basomoka Yoludaani, kabaka n'asomoka nabo. Kabaka n'anywegera Baluzirayi n'amusabira omukisa, n'addayo ewuwe. ⁴⁰ Kabaka n'agenda e Girugaali ne Kimamu n'agenda naye; abantu bonna aba Yuda, n'ekimu kyakubiri ku bantu ba Isirayiri ne bawerekera kabaka.

⁴¹ Oluvannyuma lwe bbanga ttono, abasajja bonna aba Isirayiri ne bagenda eri kabaka, ne bagamba kabaka nti, "Lwaki baganda baffe, abasajja aba Yuda, babba kabaka, ne bamutwala ye n'ennyumba ye, ne bamusomosa Yoludaani n'abasajja be?"

⁴² Abasajja bonna aba Yuda ne baddamu abasajja ba Isirayiri nti, "Ekyo twakikola kubanga tuli ba musaayi gumu naye. Kiki ekibatabudde mu nsonga eyo? Tulina bye tulidde ku bya kabaka? Oba mulwooza nga tulina ebirabo bye tugabanye?"

⁴³ Awo abasajja ba Isirayiri ne baddamu abasajja ba Yuda nti, "Okusooka byonna, obwakabaka tubulinamu emigabo kkumi. N'ekyokubiri, Dawudi wa ku luganda lwaffe n'okusinga mmwe. Kale lwaki mwatunyooma? Siffe twasooka okwogera ku ky'okukomyawo kabaka waffe?"

Naye ebigambo eby'abasajja ba Yuda ne biba bisongovu nnyo n'okusinga ebigambo eby'abasajja ba Isirayiri.

Seba Ajeemera Dawudi

20 Waaliwo omusajja omujeemu erinnya lye Seba, mutabani wa Bikuli, Omubenyamini. Yafu-uwa ekkondeere n'ayogera n'eddoboozi ery'omwanguka nti,

"Tetulina mugabo mu Dawudi,
so tetulina busika mu mutabani wa Yesel!
Buli muntu adde mu weema ye, ggwe Isirayiri!"

² Awo abantu ba Isirayiri bonna ne balekulira Dawudi ne bagoberera Seba mutabani wa Bikuli. Naye abantu ba Yuda bo ne basigala ne kabaka waabwe, okuva ku Yoludaani okutuuka e Yersaalemi. ³ Dawudi bwe yadda mu lubiri lwe e Yersaalemi, n'addira abakyala be ekkumi be yali alese okulabirira olubiri

n'abasibira mu kkomera. N'abagabirira mu byokulya kwabwe, naye n'atebaka nabo. Ne baggalirwa eyo okutuusa lwe baafa, nga bali nga bannamwandu.

⁴ Awo kabaka n'agamba Amasa nti, "Nkuŋŋaanyiza abasajja ba Yuda mu nnaku ssatu, naawe obeerewo."

⁵ Naye Amasa bwe yagenda okukola ky'alagiddwa, n'atwala ekiseera kiwanvu okusinga kabaka kye yali amuwadde. ⁶ Dawudi n'agamba Abisaayi nti, "Seba mutabani wa Bikuli alitukola akabi okusinga Abusaalomu bwe yakola. Noolwekyo twala abasajja ba mukama wo omugoberere aleme okuddukira mu bibuga ebiriko bbugwe, n'atusimatuka." ⁷ Awo abasajja ba Yowaabu, n'Abakeresi, n'Abaperesi, n'abaserikale abazira bonna, ne bava mu Yersaalemi ne bagenda okunoonya Seba mutabani wa Bikuli nga baduumirwa Abisaayi.

⁸ Bwe baatuuka ku lwazi olunene mu Gibyoni, Amasa n'ajja okubasisinkana. Yowaabu yali yeesibye ebyambalo bye eby'olutalo, ne mu kiwato nga yeesibye olukoba olwaliko ekitala ekyali mu kiraato kyakyo. Bwe yasituka, ne kisowoka mu kiraato kyakyo ne kigwa wansi.

⁹ Yowaabu n'alamusa Amasa ng'ayogera nti, "Mirembe, muganda wange?" Yowaabu n'akwata Amasa ekirevu n'omukono gwe ogwa ddyo, n'aba nga agenda okumunywegera. ¹⁰ Naye Amasa n'atassaayo mwoyo okwekuuma ekitala ekyali mu mukono gwa Yowaabu; Yowaabu n'akimufumita mu lubuto, n'ayiwa ebyenda bye wansi. N'atamufumita lwakubiri, Amasa bw'atyo n'afa. Awo Yowaabu ne muganda we Abisaayi ne beeyongerera okugoberera Seba mutabani wa Bikuli.

¹¹ Omu ku basajja ba Yowaabu n'ayimirira okumpi n'omulambo gwa Amasa n'ayogera nti, "Buli ayagala Yowaabu, era buli ali ku luuyi lwa Dawudi, agoberera Yowaabu." ¹² Omulambo gwa Amasa ne gubeera mu musaayi gwe nga gukulukunyirizibwa omwo wakati mu luguudo. Ne wabaawo omusajja eyalaba nga buli eyatuukanga awali omulambo gwa Amasa ng'ayimirira; omusajja oyo n'agusitula n'aguggya mu luguudo n'agutwala ebbali mu nsiko, n'agusuulako olugoye. ¹³ Awo omulambo gwa Amasa bwe gwaggyibwa mu kkubo abantu bonna ne beeyongerayo ne Yowaabu okugoberera Seba mutabani wa Bikuli.

¹⁴ Seba n'ayita mu bika byonna ebya Isirayiri ng'abakunga okutuuka mu Aberi eky'e Besumaaka, n'ayita ne mu kitundu kyonna eky'Ababeri ne bakuŋŋaanira gy'ali ne bamugoberera. ¹⁵ Eggwe Lyoneryali ne Yowaabu, ne bazingiza Seba mu Aberi eky'e Besumaaka. Ne bakola ebifunvu okutuuka ku kibuga n'okwolekera ekigo. Bwe baali nga bakya-menya bbugwe, ¹⁶ ne wawaayo omukazi ow'amagezi mu kibuga, n'akoowoola ng'ayogera nti, "Muwulirize. Muwulirize! Mugambe Yowaabu ajje wano, mbeeko kye mmugamba." ¹⁷ Yowaabu n'agenda okumpi ne we yali, omukazi n'amubuuza nti, "Ggwe Yowaabu?"

N'addamu nti, "Nze nzuuyo."

N'amugamba nti, "Wuliriza omuweereza wo by'anaayogera."

N'addamu nti, "Mpuliriza."

¹⁸ N'ayongerera n'ayogera nti, "Edda baayogeranga nti, 'Bw'oba ng'olina ky'obuuzza genda mu Aberi,' era ekyo kye ky'amalanga ensonga. ¹⁹ Ffe bantu abaagazi b'emirembe era abeesigwa mu Isirayiri. Mwagala okuzikiriza ekibuga, nnyina w'abaana mu Isirayiri. Lwaki oyagala okumira obusika bwa MUKAMA?"

²⁰ Yowaabu n'addamu nti, "Kikafuuwe, nze okumira ekibuga kino newaakubadde okukizikiriza. ²¹ Si bwe kiri. Waliwo omusajja erinnya lye ye Seba, mutabani wa Bikuli, ow'omu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, agolodde omukono gwe eri kabaka Dawudi. Bwe mu-naamuwaayo oyo omu yekka, nange nzija kulekayo okubalumba."

²² Omukazi n'agamba Yowaabu nti, "Omutwe gwe gunaakasukibwa gy'oli ku bbugwe." Awo omukazi n'agenda n'ekiteeso kye eri abantu bonna, ne basalako omutwe gwa Seba mutabani wa Bikuli, ne bagusuulira Yowaabu. Yowaabu n'afuuwa ekkondeere, abasajja be ne bava ku kibuga ne basaasaana, bonna ne baddayo ewaabwe. Yowaabu ye n'addayo eri kabaka mu Yerusalemi.

²³ Yowaabu yali muduumizi wa ggye lya Isirayiri, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada nga y'akulira Abakeresi, n'Abaperesi.

²⁴ Adolaamu ye yakuliranga abapakasi, Yekosafaati mutabani wa Akirudi ye yali omujjukiza.

²⁵ Seva ye yali omuwandiisi,

Zadooki ne Abiyasaali nga be bakabona,

²⁶ ne Ira Omuyayiri nga ye kabona wa Dawudi.

Dawudi Atangirira Abagibyoni

21 Awo mu mirembe gya Dawudi ne waba enjala okumala emyaka esatu, Dawudi ne yeeyongerera nnyo okunoonya MUKAMA. MUKAMA n'ayogera nti, "Ennyumba ya Sawulo ejjudde omusaayi, kubanga yatta Abagibyoni."

² Kabaka n'akunjaanya Abagibyoni ^I n'ayogera gye bali. (Abagibyoni tebaali Bayisirayiri naye baali bakaa-wonawo ab'oku baana b'Abamoli. Abayisirayiri baali babalayiridde obutabakola kabi, naye Sawulo olw'obuggya bwe yalina n'agezaako okubazikiriza ku lwa Isirayiri ne Yuda.) ³ Dawudi n'abuuzza Abagibyoni nti, "Mbakolere ki? Nnaabatangirira ntya, mmwe okuwa Isirayiri, obusika bwa MUKAMA omukisa?"

⁴ Abagibyoni ne bamuddamu nti, "Kye twetaaga okuva eri Sawulo oba ennyumba ye, si kigambo kya ffeeza oba zaabu, so tetulina buyinza kutta muntu yenna mu Isirayiri." Dawudi n'ababuuzza nti, "Kiki kye mwagala mbakolere?" ⁵ Ne baddamu kabaka nti, "Ku lw'omusajja eyatuyigganyanga n'ayagala okutuuzikiriza, ne

^I Abamoli be bantu abaabeeranga mu Kanani nga tekinnatwalibwa Bayisirayiri (Lub 15:16; Yos 24:18). Abagibyoni be Bakiivi (Yos 9:7; 11:19)

tubulwako ne we tubeera mu Isirayiri, ⁶ tuwe musanvu ku batabani be tubatte tubaanike mu maaso ga MUKAMA e Gibe ekyo Sawulo, omulonde wa MUKAMA." Kabaka n'ayogera nti, "Ndibabawa."

⁷ Kabaka n'alekawo Mefibosesi mutabani wa Yonasaani, mutabani wa Sawulo. ⁸ Naye kabaka n'adira Alumoni ne Mefibosesi batabani ba Lizupa muwala wa Aya bombi be yazaalira Sawulo, ne batabani ba Mikali ^{II} muwala wa Sawulo be yazaalira Abuliyeri mutabani wa Baluzirayi Omumekolasi Sawulo be yalabiriranga bataano, n'abawaayo. ⁹ N'abawaayo eri Abagibyoni, ne babatta ne babaanika ku lusozi mu maaso ga MUKAMA. Bonna omusanvu ne battibwa mu nnaku ezaasooka ez'amakungula nga batandika amakungula ga sayiri.

¹⁰ Lizupa muwala wa Aya n'addira ebibukutu, n'abyaliira ku lwazi, okuva ku ntandikwa ey'amakungula okutuusa enkuba lwe yatonnya okuva mu ggulu, n'ataganya nnyonyi za mu bbanga newaakubadde ensolo enkambwe okulya emirambo gyabwe emisana oba ekiro. ¹¹ Dawudi bwe yategeezebwa, Lizupa omuzaana wa Sawulo, muwala wa Aya, kye yakola, ¹² n'agenda, n'aggya amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani ku bantu ab'e Yabesugireyaadi, Abafirisuuti gye baagawanika, ku lunaku kwe battira Sawulo e Girubowa, abaali bagatutte mu bubba mu kifo ekigazi eky'abantu bonna e Besusani. ¹³ Dawudi n'aggyayo amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani, n'agakunjaanya n'amagumba g'abo abatibwa ne baanikibwa.

¹⁴ Ne baziika amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani mu ntaana ya Kiisi kitaawe wa Sawulo, e Zeera mu nsi ya Benyamini, ne bakola byonna kabaka bye yalagira. Oluvannyuma Katonda n'addamu okusaba kw'ensi.

Entalo n'Abafirisuuti

¹⁵ Ne waba nate olutalo wakati w'Abafirisuuti n'Abayisirayiri. Dawudi n'aserengeta n'abasajja be okulwana n'Abafirisuuti, n'akoowa nnyo. ¹⁶ Awo Isubibenobu omu ku bazzukulu b'agasajja agawanvu yalina effumu ng'obuzito bw'omutwe gw'alyo kilo ssatu n'ekitundu ng'alina n'ekitala ekiggya, n'ayogera nti agenda okutta Dawudi. ¹⁷ Naye Abisaayi mutabani wa Zeruyiya n'ad-duukirira Dawudi, n'alumba Omufirisuuti, n'amutta. Awo abasajja ba Dawudi ne bamulayirira nti, "Tokyatabaala naffe ettaala ya Isirayiri ereme okuzikirira."

¹⁸ Bwe waayitawo ebbanga ne wabaawo olutalo olulala n'Abafirisuuti e Gobu. Sibbekayi ^{III} Omukusasi n'atta Safu omu ku bazzukulu b'agasajja gali agawanvu. ¹⁹ Ne wabaawo nate olutalo olulala n'Abafirisuuti e Gobu, Erukanani ^{IV} mutabani wa Yayiri Omubesirekemu n'atta muganda wa Goliyaasi Omugitti eyalina ol-

^{II} Mikali ebiwandiiiko ebimu bigamba Merabu ^{III} Sibbekayi ye yaduimiranga ekibinja ky'eggye lya Dawudi eky'omunaana (1By 27:11). Nzaalwa ya Kusa ekiri mu bukiikaddyo bw'ebuvanjoba bwe

unyago lw'effumu olwali ng'omuti ogulukirwako engoye.

²⁰ Ne waba olutalo olulala e Gaasi, ne wabaayo omusajja omuwanvu ennyo eyalina engalo mukaaga ku buli mukono n'ebigere mukaaga ku buli kigere, byonna awamu abiri mu bina. Era naye yali muzzukulu w'agasajja gali agawanvu ennyo. ²¹ Bwe yasoomooza Isirayiri, Yonasaani mutabani wa Simeeya, muganda wa Dawudi, n'amutta.

²² Abo abana baali bazzukulu b'agasajja gali agawanvu ennyo mu Gaasi, era bonna ne bagwa mu mukono gwa Dawudi ne basajja be.

Oluyimba lwa Dawudi olw'Okutendereza

22 Awo Dawudi n'ayimbira *MUKAMA* ebigambo eby'oluyimba luno, *MUKAMA* bwe yamulokola mu mukono gw'abalabe be ne mu mukono gwa Sawulo. ² N'ayogera nti,

"*MUKAMA* lwe lwazi lwange, era ekigo kyange era omulokozi wange;

³ Katonda wange lwe lwazi lwange, omwo mwe neekweka,

ye ngabo yange era amaanyi ge bwe bulokozi bwange.

Kye kiddukiro kyange, mwe nneekweka era ye mulokozi wange;

ggwe ondokola eri abantu ababi.

⁴ Nkaabira *MUKAMA* asaanidde okutenderezewa, n'andokola eri abalabe bange.

⁵ "Amayengo ag'okufa gazingiza; embuyaga ez'okusaanawo zasaanikira.

⁶ Ebisiba eby'amagombe byanneetooloola; n'emitego gy'okufa ne ginjolekera.

⁷ Mu nnaku yange nakoowoola *MUKAMA*; nakoowoola Katonda wange.

Yawulira eddoozi lyange ng'ali mu yeekaalu ye; n'okukaaba kwange kwamutuukako.

⁸ "Ensi n'ekankana n'ejjugumira, emisingi gy'eggulu ne ginyeenyebwa, ne gikankanyizibwa kubanga yali asunguwadde.

⁹ Omukka ne gunyooka okuva mu nnyindo ze, n'omuliro ne guva mu kamwa ke, n'amanda agaaliko omuliro ne gava mu ye.

¹⁰ Yayabuluzaga eggulu n'akka wansi; ebire ebikutte nga biri wansi w'ebigere bye.

¹¹ Ne yeebagala kerubi n'abuuka, n'aseeyeeyeza ku biwaawaatiro by'empewo.

¹² Yafuula ekizikiza ekyamwetooloolanga okuba enkuufiira,

n'ebire ebikutte okuba ekitaba ky'amazzi.

¹³ Okumasamasa okwali mu maaso ge kwayakisa amanda ag'omuliro.

¹⁴ *MUKAMA* yabwatuka ng'asinziira mu ggulu; Ali Waggulu Ennyo n'ayogera mu ddoozi lye.

¹⁵ Yalasa obusaale n'asaasaanya abalabe n'okumyansa okw'eggulu, n'abawangula.

¹⁶ Ebiwonvu eby'omu nnyanja ne bibikkulwa n'emisingi gy'ensi ne gyeruka olw'okunyenya kwa *MUKAMA* n'olw'okubwatuka kw'omukka ogw'omu nnyindo ze.

¹⁷ "Yasinzira waggulu n'antwala n'ansika mu mazzi amangi.

¹⁸ Yamponya abalabe bange ab'amaanyi abankyawa, abo abaali bansinza amaanyi.

¹⁹ Bannumba mu nnaku yange naye *MUKAMA* n'ampanirira.

²⁰ Yandeeta mu kifo ekigazi; yandokola kubanga yansanyukira.

²¹ "*MUKAMA* yampa empeera yange ng'obutuukirivu bwange bwe bwali;

n'ansasula ng'obulongoofu bwe ngalo zange bwe buli.

²² Ntambulidde mu kkubo lya *MUKAMA*, era sivanga ku Katonda wange okukola ebitali bya butuukirivu.

²³ Amateeka ge gonna gaali mu maaso gange, era ssaava ku biragiro bye.

²⁴ Sizzanga na musango mu maaso ge, era neekuume eri obutali butuukirivu.

²⁵ *MUKAMA* kyavudde ansasula ng'obutuukirivu bwange bwe buli, era ng'obulongoofu bwange bwe buli mu maaso ge.

²⁶ "Eri abeesigwa weeraga okuba omwesigwa; n'eri abatalina musango ne weeraga obutaba na musango;

²⁷ eri omulongoofu weeraga okuba omulongoofu n'eri omukujjukuju ne weeraga okuba omukujjukuju okumusinga.

²⁸ Olokola abantu abawombeefu, naye amaaso go ganoonya ab'amalala n'obakkakkanya.

²⁹ Oli ttaala yange, Ayi *MUKAMA* era *MUKAMA* wange yammulisiza mu nzikiza yange.

³⁰ Ku lulwe mpangula eggwe, era ku lwa Katonda wange mbuuka bbugwe.

³¹ Ekkubo lya Katonda golokofu, n'ekigambo kye kituukirira;

era ngabo eri abo bonna abaddukira gy'ali.

³² Kubanga ani Katonda wabula *MUKAMA*, era ani lwazi okuggyako Katonda waffe?

³³ Katonda kye kiddukiro kyange, era alongoosa ekkubo lyange.

³⁴ Ebigere byange abifuula okuba ng'eby'ennangaazi, era ampanirira mu bifo ebya waggulu.

35 Anteekateeka okulwana entalo,
era n'ansobozesa okulasa obusaale obw'ebikomo.
36 Ompadde engabo ey'obulokozi bwo,
ne weefeebya ne wessa wansi olyoke onfuule ow'ek-
itiibwa.
37 Ogaziyizza ekkubo mwe mpita,
n'obukongovvule bwange tebukoonagana.
38 "Nagoba abalabe bange ne mbazikiriza,
so saakyuka kudda mabega okutuusa lwe baamalib-
wawo.
39 Na babetentera ddala ne batayinza kuyimuka,
era bali wansi w'ebigere byange.
40 Wampa amaanyi okulwana entalo,
n'oteeka abo abanjiganya wansi wange.
41 Waleetera abalabe bange okunziruka,
ne nsanyaawo abo abankyawa.
42 Baalindirira okuyambibwa naye ne wataba n'omu
ababeera,
ne bakaabira *MUKAMA*, naye n'atabaanukula.
43 Nabasekulasekula ne bafuuka ng'enfuufu ey'oku
nsi,
ne mbabetenta, ne mbalinnyirira ne bafuuka
ng'ebitosi eby'omu nguudo.

44 "Ondokodde mu nnumbagana ez'abantu bange,
n'onfuula omukulu w'amawanga;
abantu be saamanya be bampeereza.
45 Bannaggwanga bajja gye ndi nga beegayirira,
bwe bawulira eddoozi lyange ne banjondera.
46 Bonna baggwaamu omwoyo,
ne bajja nga bakankana okuva gye beekwese.
47 "*MUKAMA* mulamu! Olwazi lwange yeebazibwe.
Agulumizibwe Katonda wange, olwazi lwange, era
obulokozi bwange.
48 Oyo ye Katonda ampalanira eggwanga,
era ateeka amawanga wansi wange;
49 anziggya mu balabe bange.
Wangulumiza okusinga abalabe bange,
n'ondokola okuva mu basajja abakambwe.
50 Kyenaava nkutenderezanga, Ayi *MUKAMA* Katonda,
mu mawanga gonna,
era nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lyo.
51 Kabaka we amuwadde obuwanguzi obw'amaanyi,
era alaze okwagala okutayogerekeka eri oyo gwe ya-
fukako amafuta,
eri Dawudi n'ezzadde lye emirembe gyonna."

Ebigambo ebya Dawudi eby'Enkomerero

23 Bino bye bigambo ebya Dawudi, mutabani wa
Yese, eby'enkomerero:
ebigambo eby'omusajja eyagulumizibwa,
Ali Waggulu ennyo,
Katonda wa Yakobo gwe yafukako amafuta,
omuyimbi wa Zabbuli za Isirayiri:

2 "Omwoyo wa *MUKAMA* yayogerera mu nze,
ekigambo kye kyali mu kamwa kange.
3 Katonda wa Isirayiri yayogera,
olwazi lwa Isirayiri yanjamba nti,
'Omuntu bw'afuga n'obutuukirivu,
n'afugira mu kutya Katonda,
4 ali ng'ekitangaala eky'oku makya,
enjuba ng'evaayo ku ggulu nga tekuli bire,
obudde nga butangaala oluvannyuma lw'enkuba
okukya
ereetera omuddo okuvaayo mu ttaka.'
5 Ennyumba yange tetuukiridde mu maaso ga Katon-
da?
Teyalagaana nange endagaano ey'enkalakkalira,
n'agiteekateeka era n'aginyweza mu buli nsonga?
Ekimulobera okumpa omukisa,
n'okuddamu buli kye mmusaba, kiki?
6 Naye abatatyia Katonda baliba nga amaggwa agasu-
ulibwa wa bbali,
kizibu okugakwata n'engalo.
7 Buli agakwatako kimugwanira okukozesa ekyuma
oba olunyago lw'effumu,
era gookerwa awo omuliro we bagakunjaanyirizza."

Abasajja ba Dawudi ab'Amaanyi

8 Gano ge mannya ag'abasajja ba Dawudi abalwany
ab'amaanyi be yalina: Yosebu-Basusebesi Omutake-
moni eyali omukulu wa bazira abasatu ab'oku ntikko;
yatta abasajja lunaana mu lulumbagana lumu.
9 Eyamuddiriranga ye yali Eriyazaali mutabani wa
Dodayi Omwakowa. Yali ne Dawudi bwe baasoomooza
Abafirisuuti abaali bakunjaanye okulwana. Abasajja
ba Isirayiri baali bazze ennyuma, ¹⁰ naye ye nayimirira
ku bubwe n'atta Abafirisuuti, n'omukono gwe ne
gukoowa, ne gusanyalalira ku kitala. *MUKAMA* n'abawa
obuwanguzi obw'amaanyi olunaku olwo, abaserikale
ne baddayo eri Eriyazaali okunyaga ebintu byabo abat-
tibwa.
11 Owookusatu ye yali Samma mutabani wa Agee
Omukalali. Abafirisuuti bwe baakunjaanira mu musiri
ogw'ebijanjaalo, abasajja ba Isirayiri ne babadduka,
¹² Samma yayimirira wakati mu musiri, n'agulwanirira,
era n'atta Abafirisuuti. *MUKAMA* n'awa Abayisirayiri
obuwanguzi obw'amaanyi.
13 Mu kiseera eky'okukungula, basatu ku bakungu
amakumi asatu ne bagenda eri Dawudi mu mpuku eya
Adulamu, ekibinja ky'Abafirisuuti nga basiisidde mu ki-
wonvu Lefayimu. ¹⁴ Mu kiseera ekyo Dawudi yali mu
kigo, n'olusiisira lw'Abafirisuuti nga luli mu Besireke-
mu. ¹⁵ Dawudi n'alumwa ennyonta, n'ayogera nti,
"Waliwo omuntu ayinza okunsenera amazzi okuva mu
luzzi oluliraanye wankaaki wa Besirekemu?" ¹⁶ Awo
abasajja be abazira abasatu ne bawaguza mu nkambi
ey'Abafirisuuti, ne basena amazzi okuva mu luzzi lwa
Besirekemu olwali luliraanye wankaaki, ne bagatwalira

Dawudi. ¹⁷ Naye mu kifo eky'okuganywa n'agayiwayo eri *MUKAMA*. N'ayogera nti, "Kikafuuwe, Ayi *MUKAMA* Katonda, nze okukola ekyo. Nnyinza ntya okunywa omusaayi ogw'abasajja abawaddeyo obulamu bwabwe?" Bw'atyo n'ataganywa.

Ebyo bye bimu ku bintu abasajja abo abasatu abazira bye baakola.

¹⁸ Waaliwo ne Abisaayi muganda wa Yowaabu, mutabani wa Zeruyiya, naye nga mukulu w'abasajja amakumi asatu. Yayimusiza effumu lye eri abasajja ebikumi bisatu n'abatta, ne yeekolera erinnya okwenkanankana abasatu. ¹⁹ N'aba wa kitiibwa nnyo mu bali amakumi asatu newaakubadde nga teyatuuka ku ssa ery'abali abasatu.

²⁰ Ne Benaya mutabani wa Yekoyaada ow'e Kabuzeeri yali musajja mulwany nnyo eyakola ebyobuzira ebikulu. Yatta babiri ku basajja abazira aba Mowaabu, ate n'aserengeta ne mu bunny n'atta empologoma mu kiseera eky'obutiti. ²¹ N'atta Omumisiri omunene ennyo. Newaakubadde ng'Omumisiri yalina effumu mu mukono gwe, Benaya ye ng'alina muggo; yamunyagako effumu lye, n'alimuttisa. ²² Ebyo bye byobuzira Benaya mutabani wa Yekoyaada bye yakola, era naye n'ayatiikirira ng'abasajja bali abasatu abazira. ²³ N'aweewba ekitiibwa mu makumi asatu, newaakubadde nga teyatuuka ku ssa ery'abasatu. Dawudi n'amufuula omukulu w'abambowa.

²⁴ Mu makumi asatu mwe mwali:

Asakeri muganda wa Yowaabu,
Erukanani mutabani wa Dodo ow'e Besirekemu,
²⁵ Samma Omukalodi,
Erika Omukalodi,
²⁶ Kerezi Omupaluti,
Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa,
²⁷ Abiyezeeri Omwanasosi,
Mebunnayi Omukusasi,
²⁸ Zalumoni Omwakowa,
Makalayi Omunetofa,
²⁹ Kerebu mutabani wa Baana Omunetofa,
Ittayi mutabani wa Libayi ow'e Gibeke eky'e Benyamini,
³⁰ Benaya Omupirasoni,
Kiddayi ow'oku bugga obw'e Gaasi,
³¹ Abi-Aluboni Omwalubasi,
ne Azumavesi Omubalukumi,
³² ne Eriyaba Omusaaluboni,
batabani ba Yaseni, Yonasaani,
³³ ne Samma Omukalali,
Akiyamu mutabani wa Salali Omwalali,
³⁴ Erifereti mutabani wa Akasubayi Omumaakasi,
Eriyaamu mutabani wa Akisoferi Omugiro,
³⁵ Kezulo Omukalumeeri,
Paalayi Omwalubi,
³⁶ Igali mutabani wa Nasani ow'e Zoba,

Bani Omugaadi,
³⁷ Zereki Omwamoni,
Nakalayi Omubeerosi, eyasitulanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu mutabani wa Zeruyiya,
³⁸ Ira Omuyisuli,
Galebu Omuyisuli,
³⁹ ne Uliya Omukiiti.

Bonna awamu baali amakumi asatu mu musanvu.

Dawudi Abala Eggye

²⁴ Awo *MUKAMA* n'asunguwalira Isirayiri nate, n'aleetera Dawudi okubabala. Dawudi n'alagira nti, "Genda obale Isirayiri ne Yuda."

² Kabaka n'alagira Yowaabu n'abaduumizi ab'eggye nti, "Mugende mu bika byonna ebya Isirayiri okuva e Ddaani okutuuka e Beeruseba mubale abantu, ntegeere omuwendo gwabwe."

³ Naye Yowaabu n'addamu kabaka nti, "*MUKAMA* Katonda wo ayongere ku bantu bo emirundi kikumi n'okusingawo, nga mukama wange kabaka akyali mulamu. Naye kiki ekikukoza ekintu bwe kityo mukama wange kabaka?"

⁴ Naye ekigambo kya kabaka ne kisinga amaanyi ebigambo bya Yowaabu n'abaduumizi b'eggye, era ne bava mu maaso ga kabaka ne batanula okubala abantu ba Isirayiri.

⁵ Oluvannyuma olw'okusomoka Yoludaani, ne basisira okumpi ne Aloweri ku luuyi olw'obukiikaddyo olw'ekibuga mu kiwonvu, ne bayitira mu Gaadi okutuuka e Yazeri. ⁶ Ne bagenda e Gireyaadi ne mu kitundu kya Tatimukodusi, ne batuuka e Ddaani-Yaani ne beebungulula ne baggukira e Sidoni. ⁷ Ne bagenda ku kigo eky'e Ttuulo ne mu bibuga byonna eby'Abakiivi ¹ n'eby'Abakanani, ne bakomekkereza omulimu gwabwe e Beeruseba mu bukiikaddyo obwa Yuda.

⁸ Awo oluvannyuma olw'okuyitaayita mu nsi yonna omulimu nga bagukoledde emyezi mwenda n'ennaku amakumi abiri, ne baddayo e Yersaalemi. ⁹ Yowaabu n'awaayo omuwendo gw'abantu bonna eri kabaka. Mu Isirayiri mwaweramu abasajja abalwany emitwalo kinaana, ne mu Yuda ne muweramu abasajja abalwany emitwalo amakumi ataano. ¹⁰ Naye Dawudi n'akerenjeentererwa emmeeme olw'ekikolwa ekyo eky'okubala abantu. N'agamba *MUKAMA* nti, "Nnyonoonye nnyo olw'ekyo kye nkoze. Kaakano, Ayi *MUKAMA* Katonda nziggyako omusango guno omuddu wo gw'azizza, kubanga nkoze eky'obusirusiru."

¹¹ Awo mu kiro ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kijjira nnabbi Gaadi, omulabi wa Dawudi nti, ¹² "Genda otegeeze Dawudi nti, 'Bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti: ku bino ebisatu londawo ekimu kye nnaakukola.'"

¹ Abakiivi n'Abakanani be baabeeranga mu nsi y'e Kanani, Abayisirayiri nga tebannagitwala.

¹³ Gaadi n'agenda eri Dawudi n'amugamba nti, "Ndi-reeta enjala mu nsi okumala emyaka musanvu? Oba, ndikuddusa mu maaso g'abalabe bo okumala emyezi esatu, nga bakugoba? Oba, walibaawo ennaku ssatu eza kawumpuli mu nsi yo? Kirowoozeeko, ontegeeze ky'onoosalawo, nzizeeyo obubaka eri oyo antumye."

¹⁴ Awo Dawudi n'agamba Gaadi nti, "Nsobeddwa nnyo; wakiri tugwe mu mukono gwa *MUKAMA* Katonda, kubanga okusaasira kwe kungi; okusinga okugwa mu mikono gy'abantu."

¹⁵ Awo *MUKAMA* Katonda n'aweereza kawumpuli ku Isirayiri okuva ku makya okwo okumala ekiseera *MUKAMA* kye yateekateeka, abantu emitwalo musanvu ne bafa okuva mu bitundu ebya Ddaani okutuuka e Beeruseba. ¹⁶ Malayika bwe yagolola omukono gwe eri Yersaalemi okukizikiriza, *MUKAMA* ne yejjusa olw'ekikolwa ekyo, n'agamba malayika eyabonereza abantu nti, "Kinaamala, toyoongera nate." Olwo malayika wa *MUKAMA* Katonda yali atuuse ku gguuliro lya Alawuna Omuyebusi.

¹⁷ Awo Dawudi bwe yalaba malayika wa *MUKAMA* Katonda eyabonereza abantu, n'ayogera nti, "Nze nnyonoonye era nze nkoze eby'ekyejo, naye endiga zino, tezirina kye zikoze. Nkwegayiridde, omukono gwo ka gubonereze nze n'ennyumba ya kitange."

Dawudi Azimbira *MUKAMA* Ekyoto

¹⁸ Ku lunaku olwo Gaadi n'agenda eri Dawudi n'amugamba nti, "Yambuka ozimbire *MUKAMA* Katonda ekyoto ku gguuliro ^I lya Alawuna Omuyebusi." ¹⁹ Awo Dawudi n'agondera ebiragiro bya *MUKAMA* Katonda

bye yayisa mu Gaadi, n'ayambuka ku gguuliro.

²⁰ Alawuna n'alengera kabaka n'abasajja be nga baja gy'ali, n'afuluma n'avuunama mu maaso ga kabaka, ne yeeyala wansi.

²¹ Alawuna n'abuuza nti, "Kiki ekireese mukama wange kabaka eri omuddu we?" Dawudi n'addamu nti, "Nzize okugula egguuliro lyo, nzimbire *MUKAMA* ekyoto, kawumpuli aleke okubuna mu bantu."

²² Alawuna n'agamba Dawudi nti, "Mukama wange kabaka atwale kyonna ky'anaasiima akiweeyo. Ente zizo ez'ekiweebwayo ekyokebwa, n'ebintu ebiwuula n'ebikoligo by'ente byonna mbiwaddeyo okuba enku.

²³ Ebyo byonna, Alawuna abiwaddeyo eri kabaka." Alawuna n'ayongerako nti, "Olabe ekisa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda wo."

²⁴ Naye kabaka n'agamba Alawuna nti, "Nedda, nzija kulisasulira ^{II}. Sijja kuwaayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA* Katonda wange, nga sisasulidde muwendo."

Awo Dawudi n'asasulira egguuliro n'ente, omuwendo ogw'enkana effeeza, gulaamu lukaaga. ²⁵ Dawudi n'azimbira *MUKAMA* ekyoto n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe. Olwo *MUKAMA* Katonda n'ayanukula okusaba kwe ku lw'ensi, kawumpuli n'ava ku Isirayiri.

^I *Gguuliro Amagguuliro gaabeeranga waggulu ku busozi, empe-wo gye yabeeranga ennyingi.* ^{II} *Dawudi n'agula akasozi konna aka Moliya. Mu kifo ekyo mwe yazimba Yeekaalu ya MUKAMA, okumpi ennyo n'ekibuga kya Dawudi ku luuyi lw'obukiikakkono (1By 22:1; 2By 3:1).*

1 Bassekabaka

Adoniya yeefuula Kabaka

1 Awo kabaka Dawudi bwe yali akaddiye nnyo, nga ne bwe bamubikka takyabuguma, **2** abaweereza be ne bamuwa ekirowoozo nti, “Banoonyeze mukama waffe kabaka, omuwala embeerera ayimirirenga mu maaso ga kabaka era amuweerezenga; era agalamirenga mu kifuba kya mukama waffe kabaka amubugumyenga.” **3** Awo ne banoonya okubuna ensalo zonna eza Isirayiri omuwala omulungi, ne bazuula Abisaagi Omusunammu, ne bamuleetera kabaka. **4** Omuwala oyo yali mulungi nnyo; n’ajjanjabanga kabaka era n’amuweerezanga, naye kabaka teyamumanya.

5 Awo Adoniya ^I mutabani wa Dawudi gwe yazaala mu Kaggisi ne yeegulumiza ng’ayogera nti, “Nze ndiba kabaka.” Ne yeetegekera amagaali n’abeebagala embalaasi, n’abasajja amakumi ataano ab’ebigere okudukiranga mu maaso ge. **6** Kitaawe n’atamunenyanya ku mubuuza nti, “Lwaki weeyisa bw’otyoo?” Adoniya yali alabika bulungi nnyo, nga y’adda ku Abusaalomu.

7 Adoniya yateesa ne Yowaabu mutabani wa Zeruyiya ^{II} ne Abiyasaali kabona, ne baamuwagira.

8 Naye Zadooki kabona, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, ne Nasani nnabbi, ne Simeeyi, ne Leeyi, n’abasajja ba Dawudi ab’amaanyi abalala tebaali ku ludda lwa Adoniya.

9 Adoniya n’attira endiga n’ente n’ebyassava awali ejjinja Zokeresi eririraanye Enerogeri, n’ayita baganda be bonna, abaana ba kabaka, n’abakungu bonna aba Yuda, **10** naye n’atayita Sulemaani muganda we wadde Nasani nnabbi, newaakubadde Benaya, newaakubadde abasajja ba Dawudi ab’amaanyi abalala.

11 Awo Nasani n’agenda eri Basuseba nnyina Sulemaani n’amugamba nti, “Towulidde nga Adoniya mutabani wa Kaggisi alidde obwakabaka, Dawudi mukama waffe nga takimanyi? **12** Kale nno kankuwe amagezi, owonye obulamu bwo n’obwa mutabani wo Sulemaani. **13** Genda eri Kabaka Dawudi, omugambe nti, ‘Mukama wange Kabaka, tewalayirira muzaana wo nti, Sulemaani mutabani wo y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula ku ntebe yange ey’ob-

^I Adoniya ye yali mutabani wa Dawudi owookuna (2Sa 3:4) ng’aweza emyaka nga asatu mu etaano. Amunoni, ne Abusaalomu, ne Kiriyaabu (eyafa nga muto) bonna baali baafa ^{II} Zeruyiya ye yali mwannyina Dawudi.

wakabaka? Kale lwaki Adoniya alidde obwakabaka? **14** Laba bw’onooba ng’okyayogera ne kabaka, nange nnaayingira ne nkakasa ebigambo byo.”

15 Awo Basuseba n’agenda eri Kabaka, mu kisenge kye, era Kabaka yali mukadde nnyo nga Abisaagi Omusunammu amuweereza. **16** Basuseba n’akka n’afukamirira kabaka.

Kabaka n’amubuuza nti, “Nkukolere ki?”

17 N’amuddamu nti, “Mukama wange, ggwe walayirira omuzaana wo eri *MUKAMA* Katonda wo nti, ‘Sulemaani mutabani wo y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula ku ntebe yange ey’obwakabaka.’ **18** Naye kaakano Adoniya alidde obwakabaka, newaakubadde mukama wange kabaka, tokimanyi. **19** Asse ente, n’ebyassava n’endiga nnyingi, era ayise abaana ba kabaka bonna, ne Abiyasaali kabona, ne Yowaabu omukulu w’eggwe, naye Sulemaani omuddu wo tamuyise. **20** Kaakano mukama wange kabaka, amaaso ga Isirayiri gatunuulidde gwe, okubategeeza anaatuula ku ntebe y’obwakabaka eya mukama wange kabaka, oluvannyuma lwe. **21** Bw’otookole bw’otyoo, awo olulituuka, mukama wange kabaka bw’olyebakira awamu ne bajjajjaabo, nze ne mutabani wange Sulemaani tuliyitibwa babi.”

22 Awo bwe yali akyayogera ne kabaka, Nasani nnabbi n’ayingira. **23** Ne babuulira kabaka nti, “Nasani nnabbi ali wano.” Awo n’ayingira mu maaso ga kabaka, era n’avuunama amaaso ge mu maaso ga kabaka.

24 Nasani n’ayogera nti, “Mukama wange, wagamba nti Adoniya y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwo, era y’alituula ku ntebe yo? **25** Olwa leero aserengese, era asse ente, n’ebyassava n’endiga nnyingi, era ayise abaana ba kabaka bonna n’abakulu b’eggwe ne Abiyasaali kabona. Mu kiseera kino balya era banywera wamu naye, nga boogera nti, ‘Kabaka Adoniya awangaale!’ **26** Naye nze omuddu wo, ne Zadooki kabona, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada n’omuddu wo Sulemaani, tatuyise. **27** Kino mukama wange kabaka, okikoze n’ototegeeza baweereza bo alituula ku ntebe ya mukama wange kabaka ey’obwakabaka, oluvannyuma lwe?”

28 Awo Kabaka Dawudi n’addamu nti, “Muyite Basuseba.” Basuseba n’ajja awali kabaka n’ayimirira mu maaso ge.

29 Awo kabaka n’alayira ng’ayogera nti, “Nga *MUKAMA* bw’ali omulamu eyannunula mu buli kabi konna; **30** era nga bwe nakulayirira mu maaso ga *MUKAMA*, Ka-

tonda wa Isirayiri, Sulemaani mutabani wo y'alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y'alituula ku ntebe yange ey'obwakabaka mu kifo kyange."

³¹ Awo Basuseba n'avuunama ku ttaka mu maaso ga kabaka ng'agamba nti, "Mukama wange Kabaka Dawudi awangaale emirembe gyonna!" ³² Kabaka Dawudi n'ayogera nti, "Muyite Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi ne Benaya mutabani wa Yekoyaada bayingire." Bwe bajja mu maaso ga kabaka, ³³ n'abagamba nti, "Mutwale abaweereza ^I ba mukama wammwe, mwebagaze Sulemaani mutabani wange ennyumbu yange, mumuserengese e Gikoni. ³⁴ Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukireko eyo amafuta okuba kabaka wa Isirayiri. Mufuuwe ekkondeere era muleekaane nti, 'Kabaka Sulemaani awangaale.' ³⁵ Mwambuke naye, atuule ku ntebe yange ey'obwakabaka era afuge mu kifo kyange. Mmufudde omukulembeze wa Isirayiri ne Yuda."

³⁶ Benaya mutabani wa Yekoyaada n'addamu kabaka nti, "Amiina! *MUKAMA* Katonda wa mukama wange kabaka akituukirize. ³⁷ *MUKAMA* nga bwe yabeeranga ne mukama wange kabaka, abeere ne Sulemaani okufuula entebe ye ey'obwakabaka ey'ekitiibwa n'okusinga entebe ey'obwakabaka eya mukama wange Kabaka Dawudi!"

³⁸ Awo Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n'Abakeresi n'Abaperesi ^{II} ne beebagaza Sulemaani ennyumbu ya Kabaka Dawudi, ne baserengeta nga bamuwerekera okugenda e Gikoni. ³⁹ Zadooki kabona n'aggya ejjembe ery'amafuta mu weema, ^{III} n'afuka amafuta ku Sulemaani. Awo ne bafuuwa ekkondeere, abantu bonna ne baleekaana mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Kabaka Sulemaani awangaale." ⁴⁰ Abantu bonna ne bambuka okumugoberera nga bafuuwa endere, era nga basanyuka essanyu lingi, ettaka n'okwatika ne lyatika olw'oluyoogaano olunene.

⁴¹ Adoniya n'abagenyi be bonna ne bawulira oluyooogaano bwe baali nga bamaliriza okulya. Yowaabu bwe yawulira eddooboozi ly'ekkondeere, n'abuza nti, "Ekibuga nga kiyooogaana?" ⁴² Awo bwe yali ng'akyayogera laba, Yonasaani mutabani wa Abiyasaali kabona n'atuuka. Adoniya n'ayogera nti, "Yingira kubanga omusajja omulungi nga ggwe ateekwa kuba ng'aleese mawulire malungi."

⁴³ Yonasaani n'addamu nti, "Nedda. Mukama waffe Kabaka Dawudi, obwakabaka abuwadde Sulemaani, ⁴⁴ era kabaka atumye Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n'Abakeresi n'Abaperesi, okugenda naye nga bamwebagazza

^I Abaweereza mu nsonga eno kitegeeza eggwe lya kabaka erimukuuma ^{II} Abakeresi n'Abaperesi baali bakuumi ba Dawudi ab'oku mwanjo. Baava Kuleete ne Bufirisuuti (2Sa 8:18) ^{III} Eweema eyogerwako wano ye weema Dawudi gye yakolera essanduuko ey'endagaano ya Katonda. Eweema ey'Okukunjaanirangamu eyazimbibwa, ng'Abayisirayiri bakyalu mu ddungu, yali ekyali e Gibyoni (3:4; 2Sa 6:17)

ennyumbu ya kabaka. ⁴⁵ Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukiddeko amafuta e Gikoni, era bambuse okuvaayo nga bajaguza, n'ekibuga kiwuumira ddala. Okwo kwe kuleekaana kwe muwulira.

⁴⁶ Kaakano Sulemaani atudde ku ntebe ey'obwakabaka. ⁴⁷ N'abakungu ba kabaka bazze okusanyukirako mukama waffe Kabaka Dawudi, nga boogera nti, 'Katonda wo afuule erinnya lya Sulemaani ekkulu n'okusinga eriryo era n'entebe ye ey'obwakabaka enkulu n'okusinga eyiyo!' Era Kabaka akutamyeg'as-inza ku kitanda kye, ⁴⁸ n'agamba nti, 'Yeebazibwe *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, akkirizza amaaso gange okulaba omusika ku ntebe yange ey'obwakabaka leero.'"

⁴⁹ Abagenyi ba Adoniya bonna olwawulira ebyo ne beekanga nnyo, ne basituka ne basaasaana.

⁵⁰ Adoniya n'aggwaamu amaanyi olwa Sulemaani okulya obwakabaka, era n'agenda ne yeekwata ku mayembe g'ekyoto. ⁵¹ Awo ne babuulira Sulemaani nti, "Adoniya atidde kabaka Sulemaani era yeekutte ku mayembe g'ekyoto. Agambye nti, 'Kabaka Sulemaani andayirire leero nti tajja kutta muddu we n'ekitala.'"

⁵² Sulemaani n'addamu nti, "Bw'alyeraga okuba omusajja omulungi, tewaliba luviiri lwe na lumu oluligwa wansi; naye bw'alirabikamu ekibi, alifa." ⁵³ Awo Kabaka Sulemaani n'atuma abasajja, ne baggya Adoniya ku kyoto. N'ajja n'avuunamira kabaka Sulemaani, Sulemaani n'amugamba nti, "Weddireyo ewuwo."

Dawudi Abuulirira Sulemaani

² Dawudi bwe yali anaatera okufa, n'abuulirira mutabani we Sulemaani ng'amukuutira nti, ² "Nze njenda bonna ab'omu nsi gye bagenda, kale beera n'amaanyi era n'obuvumu, ³ era tambuliranga mu makubo ga *MUKAMA* Katonda wo ng'okwatanga ebiragiyo bye, era okwatenga amateeka ge, n'ebiragiyo bye n'ebyo by'ayagala, nga bwe byawandiikibwa mu mateeka ga Musa, olyoke obeerenga n'omukisa mu byonna by'onookolanga na buli gy'onoogendanga yonna. ⁴ *MUKAMA* anyweze ekisuubizo kye gye ndi nti, 'Abaana bo bwe baneegenderezanga mu kkubo lyabwe, era bwe banaatambuliranga mu maaso gange mu mazima n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna, tewalibaawo muntu ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri atali wa mu zzadde lyo.'

⁵ "Ate ojjukiranga Yowaabu mutabani wa Zeruyiya kye yankola, bwe yatta abakulu ababiri ab'eggwe lya Isirayiri, Abuneeri mutabani wa Neeri ne Amasa mutabani wa Yeseri n'ayiwa omusaayi gwabwe mu biseera eby'emirembe ng'eyali mu lutalo, era omusaayi gwabwe ne gumansukira olukoba lwe olwali mu kiwato n'engatto ze ezaali mu bigere bye. ⁶ Kale muyise ng'okutegeera kwo bwe kuli, so tomuganyanga kukka emagombe mirembe mu bukadde bwe.

7 “Naye batabani ba Baluzirayi Omugireyaadi obakol-eranga ebyekisa, era babenga ku abo abanaatuulanga ku mmeeza yo, kubanga baali wamu nange bwe nad-duka Abusaalomu muganda wo.

8 “Era jjukira Simeeyi mutabani wa Gera Omubenyamini ow'e Bakulimu ali naawe, kubanga yankolimira mu ngeri enzibu ennyo, ku lunaku lwe nagerako e Makanayimu. Kyokka bwe yaserengeta okunsisinkana ku Yoludaani ne mulayirira *MUKAMA* nti, ‘Sijja kukutta na kitala.’⁹ Kaakano tomubala ng'ataliiko musango. Oli musajja w'amagezi, era olimanya ekirikugwanira okumukola; tomuganyanga okukka emagombe mu mirembe mu bukadde bwe.”

10 Awo Dawudi ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. 11 Yafugira Isirayiri yonna emyaka amakumi ana, ng'afugira emyaka mu-sanvu e Kebbulooni, n'emyaka amakumi asatu mu esatu e Yerusalemi. 12 Awo Sulemaani n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Dawudi kitaawe, obwakabaka bwe ne bunywezebwa nnyo.

Obwakabaka bwa Sulemaani Bunywezebwa

13 Adoniya omwana wa Kaggisi, n'alaga eri Basuseba nnyina Sulemaani. Basuseba n'amubuuza nti, “Ojja mirembe?” N'addamu nti, “Weewaawo mirembe.”

14 N'ayogera nate nti, “Nnina kye njagala okukubuulira.” Basuseba n'amuddamu nti, “Kimbuulire.”

15 Adoniya n'amugamba nti, “Nga bw'omanyi, obwakabaka bwali bwange, era ne Isirayiri yenna baatunuulira nze nga kabaka waabwe. Naye ebintu byakyuka, era n'obwakabaka bugenze eri muganda wange, kubanga bumuweereddwa *MUKAMA*. 16 Kaakano nkusaba ekigambo kimu, era tokinnyima.” Basuseba n'amugamba nti, “Kyogere.”

17 Adoniya n'ayogera nti, “Nkwegayiridde gamba Sulemaani kabaka ampe Abisaagi Omusunammu okuba mukyala wange, kubanga kabaka anaakuwuliriza.”

18 Basuseba n'addamu nti, “Kale, nnaakwogererayo eri Kabaka.”

19 Awo Basuseba bwe yagenda eri Kabaka Sulemaani, okwogererayo Adoniya, Kabaka n'agolokoka okumusisinkana, n'akutama n'oluvannyuma n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka. N'atumya entebe ey'obwakabaka endala nnyina atuuleko^I, n'atuula ku mukono gwa kabaka ogwa ddyo.

20 Basuseba n'amugamba nti, “Nkusaba ekigambo kimu ekitono, era tokinnyima.”

Kabaka n'amuddamu nti, “Kisabe, maama, nange sikikumme.”²¹ N'ayogera nti, “Kkiriza Abisaagi Omusunammu afumbirwe muganda wo Adoniya.”

22 Kabaka Sulemaani n'addamu nnyina nti, “Lwaki osabira Adoniya, Abisaagi Omusunammu? Musabire n'obwakabaka, ate obanga ye mukulu wange; ky'ekyo,

I Mu nsi ezo ez'obuvanjoba Nnabagereka yalina emirimu egy'obwakabaka gye yakolanga, era yali wa kitibwa nnyo mu mpya za kabaka.

sabira ye, ne Abiyasaali kabona ne Yowaabu mutabani wa Zeruyiya!”

23 Awo Kabaka Sulemaani n'alayira ng'agamba nti, “Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, Adoniya bw'atasasule n'obulamu bwe olw'ekyo ky'asabye!”

24 Kale nga *MUKAMA* bw'ali omulamu, oyo annywezeza ku ntebe ey'obwakabaka eya kitange Dawudi, era ampadde olulyo nga bwe yasuubiza, Adoniya anattibwa leero!”²⁵ Awo Kabaka Sulemaani n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada okutta Adoniya, era Adoniya n'attibwa.

26 Kabaka n'agamba Abiyasaali kabona nti, “Ggwe genda e Anasosi mu byalo byo. Osaanidde okufa, naye siikutte mu biro bino, kubanga wasitulanga essanduuko ya *MUKAMA* mu maaso ga kitange Dawudi, era n'obonyaabonyezebwa wamu naye mu bibonoobono bye.”²⁷ Awo Sulemaani n'agoba Abiyasaali^{II} ku bwakabona bwa *MUKAMA*, okutuukiriza ekigambo *MUKAMA* kye yayogerera e Siiro ku nnyumba ya Eri.

28 Amawulire bwe gaatuuka eri Yowaabu, eyali akyuse okugoberera Adoniya, newaakubadde nga teyagoberera Abusaalomu, n'addukira mu weema ya *MUKAMA*, n'akwata ku mayembe g'ekyoto.²⁹ Bwe baategeeza kabaka Sulemaani nti Yowaabu addukidde mu weema ya *MUKAMA*, era nti ali ku kyoto, n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada nti, “Genda omutte.”

30 Benaya n'agenda mu weema ya *MUKAMA*, n'agamba Yowaabu nti, “Kabaka akulagidde okufuluma.” Naye ye n'addamu nti, “Nedda, nzija kufiira wano.” Benaya n'azzaayo obubaka eri kabaka, nga Yowaabu bwe yamuddamu.³¹ Awo kabaka n'alagira Benaya nti, “Kola nga bw'ayogedde, omutte era omuziike oggyewo omusango ku nze ne ku nnyumba ya kitange olw'omusaayi Yowaabu gwe yayiwa awatali nsonga.

32 Era *MUKAMA* alimusasula olw'omusaayi gwe yayiwa, kubanga yagwa ku basajja babiri n'abatta n'ekitala, Abuneeri mutabani wa Neeri, omukulu w'eggye lya Isirayiri, ne Amasa mutabani wa Yeseri, omukulu w'eggye lya Yuda, kitange Dawudi n'atakimanya, ate nga baali bamusinga obutuukirivu n'obulungi.³³ Bwe gutyo omusango gw'omusaayi gwabwe gubeere ku mutwe gwa Yowaabu ne ku zzadde lye emirembe gyonna. Naye ku Dawudi ne ku zzadde lye, era ne ku nnyumba ye ne ku ntebe ye ey'obwakabaka, wabeere wo emirembe gya *MUKAMA* emirembe gyonna.”

34 Awo Benaya mutabani wa Yekoyaada n'ayambuka n'atta Yowaabu, n'aziikibwa mu ttaka lye^{III} mu ddungu.³⁵ Awo kabaka n'afuula Benaya mutabani wa Yekoyaada omukulu w'eggye mu kifo kya Yowaabu, n'afuula ne Zadooki kabona mu kifo kya Abiyasaali.

36 Kabaka n'atumya Simeeyi n'amugamba nti, “Weezimbire ennyumba mu Yerusalemi obeere omwo, so tovangamu okugenda awantu wonna.”³⁷ Olunaku

II Abiyasaali ye yekka eyawona okuttibwa, enju ya Eri bwe yazikirizibwa (1Sa 22:17-20). III Abantu baaziikibwanga mu ttaka lyabwe kubanga mu biro ebyo tewaliwo kifo kya lukale eky'okuziikamu

Iw'olivaayo n'osomoka ekiwonvu Kiduloni, tegeerera ddala nga tolirema kufa, era omusaayi gwo guliba ku mutwe gwo ggwe."

³⁸ Simeeyi n'addamu Kabaka nti, "Ky'oyogedde kirungi. Omuddu wo ajja kukola nga mukama wange kabaka bw'ayogedde." Awo Simeeyi n'amala ekiseera kiwanvu mu Yersaalemi.

³⁹ Naye bwe waayitawo emyaka esatu, babiri ku baddu ba Simeeyi ne baddukira eri Akisi mutabani wa Maaka kabaka w'e Gaasi ¹. Simeeyi n'ategeezebwa nti, "Abaddu bo bali Gaasi." ⁴⁰ Simeeyi olwawulira ebyo, ne yeebagala endogoyi ye n'agenda e Gaasi eri Akisi okunoonya abaddu be. Simeeyi n'agenda okuleeta abaddu be okuva e Gaasi.

⁴¹ Bwe baabuulira Sulemaani nti Simeeyi yava e Yersaalemi n'agenda e Gaasi era n'akomawo, ⁴² kabaka n'amutumya, n'amubuuza nti, "Saakulayiza MUKAMA ne nkulabula nti, 'Tegeerera ddala nga olunaku lw'olivaawo okugenda awantu wonna, olifa?' N'onghamba nti, 'Kye njogedde kirungi era nzija kukigondera.'

⁴³ Kale kiki ekyakulobera okwekuuma ekirayiro kya MUKAMA n'ekiragiro kye nakulagira?"

⁴⁴ Awo kabaka n'agamba Simeeyi nti, "Omanyi mu mutima gwo obubi bwonna bwe wakola Dawudi kitange. Kaakano MUKAMA alikusasula olw'obubi bwo. ⁴⁵ Naye kabaka Sulemaani aliweebwa omukisa, ne ntebe ya Dawudi ey'obwakabaka erinywezebwa mu maaso ga MUKAMA emirembe gyonna."

⁴⁶ Kabaka n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada, okutta Simeeyi.

Obwakabaka ne bunywezebwa mu mukono gwa Sulemaani.

Sulemaani Asaba Amagezi

3 Awo Sulemaani n'akola endagaano ne Falaawo, ye kabaka w'e Misiri era n'awasa muwala we. N'amuleeta mu kibuga kya Dawudi okutuusa lwe yamala okuzimba ennyumba ye n'ennyumba ya MUKAMA, era ne bbugwe okwetooloola Yersaalemi. ² Kyokka ennyumba ya MUKAMA yali tenazimbibwa, abantu nga baweerayo ssaddaaka mu bifo eby'enjawulo. ³ Sulemaani n'ayagala MUKAMA, ng'atambulira mu mateeka ga Dawudi kitaawe, newaakubadde nga yaweerangayo ssaddaaka era ng'ayotereza n'obubaane ku bifo ebigulumivu.

⁴ Awo kabaka n'agenda e Gibyoni okuweerayo ssaddaaka, kubanga ekyo kye kyali ekifo ekikulu mu byonna, era Sulemaani n'aweerayo ku kyoto ekyo ssaddaaka ezookebwa lukumi. ⁵ MUKAMA n'alabikira Sulemaani ekiro mu kirooto e Gibyoni, Katonda n'amugamba nti, "Saba ky'oyagala kyonna kye mba nkuwa."

⁶ Sulemaani n'addamu nti, "Olaze ekisa kingi eri omuddu wo, Dawudi kitange, kubanga yali mwesigwa gy'oli, era mutuukirivu ate nga mwesimbu gy'oli. Era

I Gaasi kiri mu Bufirisuuti

oyongedde okulaga ekisa kino ekingi gy'ali n'omuwa omwana okutuula ku ntebe ye ey'obwakabaka leero. ⁷ Kaakano, Ayi MUKAMA Katonda wange, ofudde omuddu wo okuba kabaka mu kifo kya Dawudi kitange. Naye ndi mwana muto era simanyi ngeri ya kuddukanyaamu mirimu gyange. ⁸ Omuddu wo ali wakati mu bantu bo be walonda, eggwanga ekkulu, eritabalika. ⁹ Kale omuddu wo muwe amagezi okufuganga abantu bo, njawulenga ekirungi n'ekibi: kubanga ani ayinza okufuga eggwanga lyo lino ekkulu?"

¹⁰ Mukama n'asanyuka kubanga Sulemaani yasaba ekyo. ¹¹ Katonda n'amugamba nti, "Kubanga osabye kino, so teweesebidde kuwangaala wadde bugagga, oba okufa kw'abalabe bo, naye weesebidde amagezi okwawulanga emisango, ¹² n'akola ky'osabye. Nzija kukuwa omutima omugezi era omutegeevu, so tewalibeerawo eyali akwenkanye oba alikwenkana. ¹³ Era ndikuwa, ne by'otosabye: obugagga n'ekitiibwa waleme kubeerawo kabaka akwenkana mu kiseera kyo. ¹⁴ Era bw'onootambuliranga mu makubo gange, n'okukwatanga amateeka gange n'ebiragiro byange, nga kitaawo Dawudi bwe yakola, ndyongerera ku nnaku zo." ¹⁵ Awo Sulemaani n'azuukuka n'amanya nga kibadde kirooto.

N'akomawo e Yersaalemi, n'ayimirira mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya Mukama n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, era n'agabula abaweereza be ekijjulo.

Sulemaani Asala Omusango Omuzibu

¹⁶ Awo abakazi bamalaaya babiri ne bajja eri kabaka, ne bayimirira mu maaso ge. ¹⁷ Omu ku bo n'amugamba nti, "Mukama wange, omukazi ono nange tubeera mu nnyumba emu, era nazaala omwana nga naye waali. ¹⁸ Bwe waayitawo ennaku ssatu, naye n'azaala omwana we. Twali ffekka, so tewaali muntu n'omu eyali naffe mu nnyumba.

¹⁹ "Awo mu kiro omukazi ono, ne yeebakira omwana we n'amutta. ²⁰ N'agolokoka ekiro mu ttumbi n'aggya omwana wange mu mbiriizi zange, nze omuweereza wo nga neebase, n'amuteeka mu kifuba kye, ate n'adidira owuwe afudde n'amussa mu kifuba kyange.

²¹ Awo bwe nagolokoka enkya okuyoonsa omwana wange, nga mufu. Naye bwe n'amwekaliriza amaaso, ne ndaba nga si ye mwana gwe nazaala."

²² Omukazi oli omulala n'agamba nti, "Nedda! Omulamu ye mwana wange, omufu ye wuwo."

Naye ow'olubereberye n'aggumiza nti, "Nedda! Omufu ye wuwo, omulamu ye wange." Ne bawakanira mu maaso ga kabaka.

²³ Kabaka n'agamba nti, "Omu agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu,' n'omulala agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu.'"

²⁴ Awo kabaka n'agamba nti, "Mundeetere ekitala." Ne baleetera kabaka ekitala. ²⁵ N'alyoka alagira nti,

"Musaleemu omwana omulamu, muwe omu ekitundu n'omulala ekitundu ekirala."

²⁶ Nnyina w'omwana omulamu n'ajjula ennaku olw'omwana we, n'agamba kabaka nti, "Nkwegayiridde mukama wange, omwana omulamu mumuwe! Tomut-ta!" Naye omukazi oli n'agamba nti, "Tajja kuba wange oba wuwo. Mumusalemu!"

²⁷ Awo kabaka n'asalawo ng'agamba nti, "Omwana omulamu mumuwe omukazi ow'olubereberye, so temumutta, kubanga oyo ye nnyina."

²⁸ Isirayiri yonna bwe yawulira okusalawo kwa kabaka, ne beewuunya kabaka, kubanga baalaba ng'alina amagezi okuva eri Katonda okulamula ensonga.

Abakungu ba Sulemaani

4 Kabaka Sulemaani n'aba kabaka wa Isirayiri yonna.

² Era bano be baali abakungu be:

Azaliya ^I muzzukulu wa Zadooki, yali kabona,

³ Erikolefu ne Akiya, batabani ba Sisa, baali bawandiisi,

Yekosafaati mutabani wa Akirudi, yali mujjukiza,

⁴ Benaya mutabani wa Yekoyaada, yali muduumizi w'eggye omukulu,

Zadooki ne Abiyasaali baali bakabona,

⁵ Azaliya mutabani wa Nasani, yali mukulu w'abaa-mi,

Zabudi mutabani wa Nasani, yali kabona ate nga ye muwi wa magezi wa kabaka omukulu,

⁶ Akisaali, yali ssabakaaki wa kabaka; ne Adoniraamu mutabani wa Abuda, yali mukulu w'abaddu.

⁷ Sulemaani yalina abakungu kkumi na babiri abaakuliranga Isirayiri yonna, era baavunaanyizibwanga ebyokulya bya kabaka n'ab'omu nnyumba ye. Buli omu kyamugwaniranga okusolooza ebyokulya okumala omwezi gumu buli mwaka.

⁸ Era gano ge mannya gaabwe:

Benikuli, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu;

⁹ Benidekeri, mu Makazi, mu Saalubimu, mu Besusemesi, ne mu Eroni Besukanani;

¹⁰ Benikesedi, mu Alubbosu, Soko n'ensi yonna ey'e Kefera yali yiye;

¹¹ Beniyabinadabu eyali awasizza Tafasi muwala wa Sulemaani, mu kifo kyonna ekigulumivu eky'e Doli;

¹² Baana mutabani wa Akirudi, mu Taanaki ne Megiddo, ne mu Besuseyani yonna ekiriraanye Zale-

^I Azaliya yali mutabani wa Akimaazi, ate Akimaazi nga mutabani wa Zadooki (2Sa 15:27, 36 ne 1By 6:8-10). Noolwekyo Azaliya muzzukulu wa Zadooki. Mu kiseera ekyo Akimaazi yali amaze okufa. Azaliya ye yali Kabona Asinga Obukulu mu biro bya Sulemaani

sani wansi w'e Yezuleeri, okuva ku Besuseyani okutuuka ku Aberumekola okuyita ku Yokumyamu;

¹³ Benigeberi, mu Lamosugireyaadi, ebibuga bya Yayiri mutabani wa Manase mu Gireyaadi byali bibye, era n'essaza Alugobu eriri mu Basani n'ebibuga byayo enkaaga ebyalina bbugwe ne wankaaki ow'ekikomo;

¹⁴ Akinadaabu mutabani wa Iddo, mu Makanayimu;

¹⁵ Akimaazi eyali awasizza Basemesi muwala wa Sulemaani, mu Nafutaali,

¹⁶ Baana mutabani wa Kusaayi, mu Aseri ne mu Beyaloosi;

¹⁷ Yekosafaati mutabani wa Paluwa, mu Isakaali;

¹⁸ Simeeyi mutabani wa Era, mu Benyamini;

¹⁹ Geberi mutabani wa Uli, mu Gireyaadi, ensi ya Sikoni kabaka w'Abamoli, n'ensi ya Ogi kabaka w'e Basani. Ye yali omwami yekka akulira essaza.

²⁰ Abantu ba Yuda ne Isirayiri baali bangi nga bali ng'omusenyu ku lubalama lw'ennyanja, era baalyanga, ne banywanga nga basanyuka. ²¹ Sulemaani n'afuga obwakabaka bwonna okuva ku Mugga Fulaati okutuuka ku nsi ey'Abafirisuuti n'okutuuka ku nsalo ey'e Misiri, era baamuleeteranga ebirabo, era ne bamuweerezanga ennaku zonna ez'obulamu bwe ^{II}.

²² Bye baasoloolezanga Sulemaani ebya buli lunaku byali ebigeri by'obutta obulungi kilo mukaaga n'obutundu mukaaga, n'ebigeri eby'obutta obutaali buse, kilo kumi na ssatu n'obutundu bubiri; ²³ ente eza ssa-va kkumi, n'ente ezaavanga mu ddundiro amakumi abiri, wamu n'endiga kikumi, n'enjaza, n'empeewo, n'ennangaazi, n'enkoko ze baalondangamu. ²⁴ Yafuganga ensi yonna eri emitala w'Omugga Fulaati, okuva e Tifusa ^{III} okutuuka e Gaaza, era yalina emirembe enjuuyi zonna okumwetooloola. ²⁵ Mu mirembe gya Sulemaani, Yuda ne Isirayiri yonna, okuva e Ddaani okutuuka e Beeruseba buli muntu yalina emirembe, era ng'alina ennimiro ye ey'emizabbibu n'ey'emitiini.

²⁶ Sulemaani yalina ebisibo by'embalaasi ezisika amagaali enkumi nnya, n'abasajja abeebagala embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri.

²⁷ Abaami ba masaza, buli mwezi baalabiriranga Kabaka Sulemaani wamu n'abaatuulanga ku mmeeza ye, nga bamuweereza ebyokulya. ²⁸ Era baaleetanga sayiri n'essubi olw'embalaasi ez'embiro n'embalaasi endala, buli muntu ng'omulimu gwe bwe gwali gwe yalagirwa.

^{II} Ensalo z'obwakabaka bwa Sulemaani zaakoma yonna Katonda gye yali asuubizza Ibulayimu (Lub 15:18-21; Ma 1:7; 11:24; Yos 1:4).

^{III} Tifusa kyali kibuga kikulu nga kisangibwa ku lubalama lw'Omugga Fulaati, nga kiri ku nsalo ey'omu bukiikakkono bw'obuvanjuba obw'obwakabaka. Gaaza ne Bufirisuuti okumpi n'ennyanja ya Meditereniyaani ye yali ensalo ey'omu bukiikaddyo bw'obuvanjuba obw'obwakabaka.

Amagezi ga Sulemaani

²⁹ Katonda n'awa Sulemaani amagezi n'okutegeera kungi nnyo n'obugunjufu bungi, ng'omusenye oguli ku mabbali g'ennyanya. ³⁰ Amagezi ga Sulemaani gaali mangi nnyo okukira ag'abasajja bonna ab'ebuvanjuba I, ate n'okusinga ago ag'e Misiri. ³¹ Yali mugezi okukira abantu bonna, era n'okukira Esani Omwezulaki, ne Kemani, ne Kalukoli ne Daluda batabani ba Makoli, era erinnya lye ne lyatiikirira mu mawanga gonna agee-toolodde. ³² Yagera engero enkumi ssatu, n'ennyimba ze zaali lukumi mu ttaano. ³³ Yayogera ku bulamu bwe bimera, okuva ku muvule gwa Lebanoni okutuuka ku ezobu amera ku bbugwe. Ate era yayogera ne ku nsolo n'ennyonyi, n'ebyevalula n'ebyenyanja. ³⁴ Era abantu bangi okuva mu mawanga gonna ne bajjanga okuwuliriza amagezi ga Sulemaani, nga batumiddwa bakabaka okuva mu nsi yonna, abaali bawulidde ku magezi ge.

Enteekateeka y'Okuzimba Yeekaalu

5 Awo Kiramu kabaka w'e Ttuulo bwe yawulira nga Sulemaani bamufuseeko amafuta okuba kabaka, ng'asikidde kitaawe Dawudi, n'atuma ababaka be eri Sulemaani, kubanga yali mukwano gwa Dawudi. ² Sulemaani n'atumira Kiramu ng'ayogera nti,

³ "Omanyi nti, Olw'entalo ennyingi ezeetooloola Dawudi kitange, teyasobola kuzimbira linnya lya *MUKAMA* Katonda we yeekaalu, okutuusa *MUKAMA* lwe yamala okuteeka abalabe be wansi w'ebigere bye. ⁴ Naye kaakano *MUKAMA* Katonda wange awadde Isirayiri yonna emirembe ku njuyi zonna, era tewakyali mulabe wadde akabi ak'engeri yonna. ⁵ Era, laba, nsuubira okuzimbira Erinnya lya *MUKAMA* Katonda wange yeekaalu, nga *MUKAMA* bwe yagamba Dawudi kitange, bwe yayogera nti, 'Mutabani wo gwe nditeeka ku ntebe ey'obwakabaka mu kifo kyo, yalizimbira Erinnya lyange yeekaalu.'

⁶ "Noolwekyo lagira basajja bo bantemere emivule gya Lebanoni. Abaddu bange banaakoleranga wamu n'abaddu bo, era nakuweerezanga empeera yonna, gy'olinsaba olw'abaddu bo. Omanyi nga ku ffe tekuli n'omu alina magezi kutema miti okwenkana ab'e Sidoni."

⁷ Awo Kiramu bwe yawulira obubaka bwa Sulemaani, n'asanyuka nnyo era n'ayogera nti, "*MUKAMA* yeebazibwe, kubanga awadde Dawudi omwana ow'amagezi okufuga eggwanga lino eddene."

⁸ Awo Kiramu n'atumira Sulemaani ng'ayogera nti, "Obubaka bwe wampeereza mbufunye, era nnaakola by'oyagala byonna eby'emiti egy'emivule n'emiti egy'emiberosi. ⁹ Basajja bange baligiggya mu Lebanoni ne bagiserengesa ku nnyanja, era ndigisen-

geka ng'ebitindiro okuyita ku nnyanja okugituusa mu kifo ky'olindaga. Nga gituuse eyo ndiragira ne bagisumulula, ne gikuweebwa. Kye njagala okolere ab'omu nnyumba yange, kwe kubawanga emmere."

¹⁰ Awo Kiramu n'awa Sulemaani emiti gy'emivule n'emiti egy'emiberosi nga bwe yayagala, ¹¹ ne Sulemaani n'amuwanga ebigeri by'enjjaano kilo enkumi nnya mu bina eby'emmere ey'ennyumba ye, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ebigeri amakumi abiri, ze kilo nga bina mu ana buli mwaka. Kino Sulemaani yakikoleranga Kiramu buli mwaka. ¹² *MUKAMA* n'awa Sulemaani amagezi, nga bwe yamusuubiza. Ne waba emirembe wakati wa Kiramu ne Sulemaani, n'okulagaana ne balagaana endagaano bombi.

¹³ Kabaka Sulemaani n'akunjaanya abakozi mu Isirayiri yonna, ne bawera abasajja emitwalo esatu.

¹⁴ N'abaweerezanga e Lebanoni mu mpalo; buli luwalo nga lumala omwezi gumu e Lebanoni n'emyezi ebiri ewaabwe, era Adoniraamu ye yabavunaanyizibwanga. ¹⁵ Sulemaani yalina abantu emitwalo musanvu abaasitulanga emigugu, n'emitwalo mu-naana abaatemanga amayinja ku nsozi, ¹⁶ ate n'abaami be enkumi ssatu mu bisatu abaalabiriranga omulimu n'okulagirira abakozi. ¹⁷ Kabaka n'alagira bateme amayinja amanene ddala nga bagaggya mu kirombe ky'amayinja ag'omuwendo, okuzimba emisingi gya yeekaalu n'amayinja amateme obulungi.

¹⁸ Abaweesi ba Sulemaani n'aba Kiramu, wamu n'abasajja ba Gebali ne balongoosa n'okutegeka ne bategeka emiti n'amayinja eby'okuzimba yeekaalu.

Sulemaani Azimba Yeekaalu

6 Mu mwaka ogw'ebina mu kinaana, abaana ba Isirayiri kasookedde bava mu nsi y'e Misiri, mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Sulemaani, mu mwezi ogwokubiri ogwa Zivu II, Sulemaani n'atandika okuzimba yeekaalu ya *MUKAMA*.

² Eyeekaalu kabaka Sulemaani gye yazimbira *MUKAMA* yali obuwanvu mita amakumi abiri mu musanvu, n'obugazi mita mwenda, n'obuwanvu mita kkumi na ssatu n'ekitundu. ³ Awayingirirwa mu maaso g'ekisenge ekinene ekya yeekaalu, waali mita mwenda, ng'obugazi bwa yeekaalu bwe bwali, ate ng'obugazi bwakyo mu maaso kiri mita nnya n'ekitundu okuva mu maaso ga yeekaalu. ⁴ N'akola amadirisa amafunda mu kisenge kya yeekaalu. ⁵ Wakati w'ebisenge eby'ekisenge ekinene, n'ekifo aw'okwogerera, n'azimba obusenge obw'okubbalibbali okwetooloola wo. ⁶ Ekisenge ekya wansi kyali mita bbiri ne desimoolo ssatu obugazi, n'ekisenge eky'essa erya wakati kyali mita bbiri ne desimoolo musanvu, n'ekisenge eky'essa eryokusatu kyali mita ssatu ne desimoolo bbiri.

I Ekitundu eky'Obuvanjuba kitegeeza amawanga g'Abawalabu abaabeeranga mu buvanjuba bwa Bufirisuuti

II Zivu Omwezi gwa Zivu gwe gwa Maayi. Zivu mwezi gwakubiri mu Kalenda y'Ekiyudaaya

N'asalako emiti okwetooloola eyeekaalu gireme okukomererwa mu bisenge bya yeekaalu.

⁷ Bwe baali nga bazimba yeekaalu, baakozesanga amayinja agaali galongosereddwa gye bagatemeranga, era tewaawulirwa kuvuga okw'engeri yonna okw'ennyondo newaakubadde embazzi wadde ekyuma eky'engeri yonna mu kifo awaali wazimbirwa yeekaalu.

⁸ Omulyango ogw'ekisenge eky wakati gwali ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa yeekaalu; waabangawo amadaala agaakozesebwanga okugenda mu kisenge eky wakati, n'okweyongerayo mu kisenge ekyokusatu eky waggulu. ⁹ Awo n'azimba yeekaalu n'agimala, n'agisereka n'emiti n'embaawo ez'emivule. ¹⁰ N'azimba n'ebisenge ebitono okwetooloola yeekaalu, n'obugulumivu bwa buli kimu bwali mita emu n'ekitundu, nga byesigamizibbwa ku kisenge kya yeekaalu n'emiti gy'emivule.

¹¹ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Sulemaani nti, ¹² "Bino bye bikwata ku yeekaalu eno gy'ozimba; bw'onootambuliranga mu mateeka gange, n'ogondera ebiragiro byange, n'okwatanga n'amateeka gange gonna ng'ogatambuliramu, kale ndituukiriza ekigambo kye nayogera eri Dawudi kitaawo. ¹³ Era nnaabeeranga wamu n'abaana ba Isirayiri, so siryabulira bantu bange Isirayiri."

¹⁴ Sulemaani n'azimba yeekaalu n'agimala. ¹⁵ Ku bisenge eby'omunda n'assaako embaawo ez'emivule n'azikomelera okuva wansi wa yeekaalu okutuukira ddala ku kasolya, era ne wansi wa yeekaalu n'ayaliirirawo embaawo ez'emiberosi. ¹⁶ N'ayawuzaamu emabega wa yeekaalu, n'akolawo ekifo mu yeekaalu ekyenkana mita mwenda, nga ky'ekisenge awaayimirirwanga okwogera, eky'awatukuvu ennyo, ng'akozesa embaawo ez'emivule okuva wansi okutuuka ku kasolya. ¹⁷ Ekisenge ekinene ddala ekyali mu maaso g'ekisenge, awaayimirirwanga okwogera waali obuwanvu mita kkumi na munaana. ¹⁸ Ne munda wa yeekaalu mwali mwaliiriddwamu emivule egyayolebwako entaabwa n'ebimuli ebyanjulukuse. Byonna byali bya mivule; tewaali jinja eryalabika.

¹⁹ N'ateekateeka ekisenge eky'omunda ddala okumpi n'awaayimirirwanga okwogera mu yeekaalu, okuteekamu essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA*. ²⁰ Era munda awaayimirirwanga okwogera mwalimu ebbanga erya mita mwenda obuwanvu, ne mita mwenda obugazi, ne mita mwenda obugulumivu ^I. Munda mwonna n'asiigamu zaabu ennongoose ^{II}, era n'akola n'ekyoto n'akisabika n'emivule. ²¹ Sulemaani n'asabika munda wa yeekaalu ne zaabu ennongoose, n'ayongerako n'enjegere eza zaabu mu maaso g'omu kisenge eky'omunda ekyali kibikiddwako zaabu.

^I E bipimo eby'omunda w'essinzizo byali emirundi ebiri mu bunene okusinga Awatukuvu w'Awatukuvu mu Weema ey'Okukunjaanirangamu (Kuv 26) ^{II} Zaabu ennongoose kabonero akalaga ekitiibwa kya Katonda

²² Munda wa yeekaalu mwonna, n'assaamu zaabu, ne ku kyoto eky'omu kisenge awaayimirirwanga okwogera ^{III} n'asiigako zaabu.

²³ Mu kisenge awaayimirirwanga okwogera n'akolawo bakerubi babiri ab'emiti egy'emizeeyituuni, buli kerubi obugulumivu bwe mita nnya n'ekitundu.

²⁴ Obuwanvu bw'ekiwaawaatiro ekimu eky kerubi omu bwali mita bbiri n'obutundu busatu, n'ekiwaawaatiro ekyokubiri mita bbiri n'obutundu busatu, ze mita nnya n'ekitundu okuva ku luuyi olumu olw'ekiwaawaatiro ekimu okutuuka ku luuyi olw'ekiwaawaatiro ekyokubiri. ²⁵ Kerubi owookubiri naye yali mita nnya n'ekitundu, era bakerubi bombi baali ekigero kye kimu n'endabika yaabwe nga y'emu.

²⁶ Obugulumivu bwa buli kerubi bwali mita nnya n'ekitundu. ²⁷ N'ateeka bakerubi mu kisenge eky'omunda ddala mu yeekaalu, ng'ebiwaawaatiro byabwe byanjuluzibbwa. Ekiwaawaatiro eky kerubi omu ne kikwata ku kisenge eruuyi, n'ekiwaawaatiro eky kerubi omulala ne kikwata ku kisenge ekirala eruuyi, ebiwaawaatiro byabwe ne bikwatagana wakati wa yeekaalu. ²⁸ Bakerubi n'abasiigako zaabu.

²⁹ Ku bisenge byonna ebya yeekaalu okwetooloola, mu bisenge eby'omunda, ne mu bisenge eby'ebweru, n'akola ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse. ³⁰ Ne wansi mu bisenge eby'omunda n'eb'ebweru ebya yeekaalu n'assaamu zaabu.

³¹ Awaayingirirwa mu kifo awaayimirirwanga okwogera, waali wawaniriddwa emifuubeeto n'empagi ez'enzigi, omulyango nga gwa nsonda ttaano. ³² Ku nzigi zombi ez'emiti egy'emizeeyituuni n'akubako ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse, bakerubi n'enkindu n'abisiiga zaabu.

³³ Mu ngeri y'emu n'akola omulyango oguyingira mu kisenge ekinene ddala, n'ateekawo emifuubeeto egy'emizeeyituuni, omulyango nga gwa nsonda nnya. ³⁴ N'akola n'enzigi bbiri za miberosi, buli luggi nga lulina embaawo bbiri ezakyukiranga mu myango. ³⁵ Ku zo n'ayolako ebifaananyi ebya bakerubi, n'enkindu n'ebimuli ebyanjulukuse, n'abisiiga zaabu ensanuuse.

³⁶ N'azimba oluggya olw'omunda n'embu ssatu ez'amayinja amateme obulungi, n'olubu olw'emiti egy'emivule.

³⁷ Awo mu mwaka ogwokuna, mu mwezi Zivu omusingi gwa yeekaalu ya *MUKAMA* ne gumalirizibwa. ³⁸ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu mu mwezi Buli ^{IV}, gwe mwezi ogw'omunaana, ebitundu byonna ebya yeekaalu ne bimalirizibwa ng'ebigero byabyo bwe byali. Yamala emyaka musanvu ng'agizimba.

^{III} N'asiiga zaabu ku kyoto okwoterezebwa obubaane (7:48; Kuv 37:25-28) ^{IV} Buli Omwezi gwa Buli gwa munaana ku kalenda y'Ekiryudaaya; ku kalenda eya bulijjo gwe gwa Okitobba oba Kafu-umuulampawu

Sulemaani Azimba Olubiri lwe

7 Sulemaani kyamutwalira ebbanga lya myaka kkumi n'esatu okuzimba olubiri lwe. ² N'azimba olubiri nga luli ng'Ekibira kya Lebanooni ^I, obuwandu mita amakumi ana mu mukaaga, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'obugulumivu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, nga luwaniriddwa ku mpagi nnya ez'emivule. ³ Ne luserekebwa n'emivule ku mikiikiro amakumi ana mu etaano, buli lunyiriri nga lulimu kku-mi na ttaano. ⁴ Waaliwo amadirisa agaatekebwa mu nnyiriri ssatu, buli limu nga litunuulidde linnaalyo. ⁵ Buli mulyango gwalina omwango nga gwa nsonda nnya, era nga gitunuuliraganye mu nnyiriri ssatu.

⁶ N'azimba ekisenge ekinene eky'empagi obuwandu mita amakumi abiri mu ssatu n'obugazi mita kkumi na ssatu n'ekitundu. Mu maaso gaakyo waaliwo ekisasi, ekyali kiwaniriddwa empagi ez'emiti.

⁷ Yazimba n'ekisenge ekinene omwali entebe ey'ob-wakabaka, nga kye kisenge mwe yasaliranga emisan-go, era nga kyonna ky'atekebwa mu emivule okuva wansi okutuuka waggulu. ⁸ Olubiri lwe yali agenda okubeeramu olwali emanju w'ekisenge ekinene lwali lukifaanana. N'azimbira ne muwala wa Falaawo, gwe yali awasizza, olulufaanana.

⁹ Okuva ku musingi okutuuka waggulu, ebizimbe ebyo byonna n'oluggya olunene, byazimbibwa n'amay-inja agaagerebwa ne gasalibwa n'emisumeeno, mu bigera byago. ¹⁰ Omusingi gw'azimbibwa n'amayinja amanene amalungi, agamu ng'obuwandu genkana mi-ta nnya n'ekitundu n'amalala ng'obuwandu genkana mita ssatu n'obutundu mukaaga. ¹¹ Waggulu okumpi n'akasolya waaliyo amayinja ag'omuwendo omungi, agatemebwa nga bwe gaagerebwa, n'emiti egy'emivule. ¹² Oluggya olunene lwali lwetooloddwa bbugwe ow'embu ssatu ez'amayinja amateme, n'olubu olumu nga lwa miti egy'emivule, ng'ekisasi eky'omu maaso n'oluggya olw'omunda olwa yeekaalu bwe byali bizimbiddwa.

Ebintu bya Yeekaalu

¹³ Kabaka Sulemaani n'atumya KIRAMU ow'e Ttuulo, eyali mutabani wa nnamwandu ow'omu kika kya Nafu-taali. ¹⁴ Kitaawe yali musajja w'e Ttuulo nga muweesi wa bikomo. KIRAMU yali musajja mugezi, mumanyirivu nnyo era ng'ategeera emirimu egy'ebyebikomo egya buli ngeri. N'agenda eri Kabaka Sulemaani, n'akola emirimu gyonna egya muweebwa. ¹⁵ KIRAMU n'akola empagi bbiri ez'ekikomo, buli emu obuwandu mita munaana n'akatundu kamu, n'okwetooloola buli emu mita ttaano n'obutundu buna. ¹⁶ Waggulu wa buli mpagi n'assaako ebitikkiro ebyalina ebitimba

I Olubiri lwa Sulemaani lwayitibwa Ekibira kya Lebanooni olw'em-pagi z'emivule ezaali zizimbiddwamu nga zitegekeddwa ng'emiti egisangibwa mu kibira. Emivule gyavanga Lebanooni

eby'omulimu ogw'ekikomo, n'emigo egy'omulimu ogw'emikuufu egyalukibwa. ¹⁷ N'akola empagi zombi n'ebitikkiro byakwo nga zitimbiddwa buli emu ng'erina ebiruke ng'amalanga ag'amakomamawanga, musan-vu. ¹⁸ Ebitikkiro ebyali ku mpagi ez'olubalaza zakoleb-wa ng'amalanga ag'ebimuli eby'amakomamawanga. ¹⁹ Ebitikkiro eby'empagi byali ng'amalanga nga ziri mi-ta emu n'obutundu munaana obugulumivu. ²⁰ Ku buli nkufiira ey'empagi kwaliko ekifaanana ng'ebakuli okuliraana n'omulimu ogufaanana ng'ekintu ekiruke, era waaliwo amakomamawanga ebikumi bibiri mu mbu okwetooloola ebitikkiro ebyo. ²¹ N'akola empagi bbiri ku lubalaza lwa yeekaalu, emu n'agizimba ku lu-uyi olw'obukiikaddyo n'agituuma Yakini, n'eyokubiri n'agizimba ku luuyi olw'obukiikakkono n'agituuma Bowaazi. ²² Ebitikkiro byabyo byakolebwako ebimuli eby'amalanga, era bwe gutyo omulimu ogw'okuzimba empagi ne guggwa.

²³ N'akola ttanka ^{II} ennene ey'ekikomo ekisaanuuse, nga neekulungirivu ng'eri mita nnya n'ekitundu okuva ku mugo okutuuka ku mugo, ne mita bbiri n'obutundu busatu obugulumivu. Obwekulungirivu bwali mita kkumi na ssatu n'ekitundu. ²⁴ Wansi w'omugo gwayo kwaliko entaabwa okugyetooloola, kkumi buli butun-du busatu obwa mita, era nga ziri embu bbiri, eza-saanuusibwa nayo.

²⁵ Ettanka ennene yatuulanga ku bifaananyi by'ente ennume kkumi na bbiri, esatu nga zitunudde mu buki-ikakkono, n'endala essatu nga zitunudde ebugwanju-ba, n'endala essatu nga zitunudde mu bukiikaddyo, n'endala essatu nga zitunudde ebuwanjuba, era ng'ebitundu byabyo eby'emabega nga bitunuulira-ganye mu masekkati gaayo. ²⁶ Obugazi bwayo yali oluta lumu, n'omugo gwayo gwakolebwa ng'omugo gw'ekibya, ng'ekimuli ky'amalanga. Yajjulanga lita emitwalo ena mu enkumi nnya.

²⁷ N'akola n'ebitebe ebiseetulwa, mu bikomo buli kimu obuwandu bwakyo mita emu n'obutundu mu-naana, n'obugazi bwe bumu, ate obugulumivu mita emu n'obutundu busatu. ²⁸ Ebitebe ebyo by'akolebwa bwe biti: byalina enkulukumbi mu myango gyabyo. ²⁹ Ku nkulukumbi wakati mu myango mwalimu ebi-faananyi bya bakerubi n'eby'empologoma, n'eby'ente ennume; kwaliko n'ebintu ebireebeeta ebyakolebwa n'emikono. ³⁰ Buli kitebe ky'alina nnamuziga nnya ez'ebikomo, n'entobo za nnamuziga nga za bikomo, era nga buli kimu kirina ebensani ewaniriddwa mu nsonda nnya n'emisituliro egyasaanuusibwa, nga ku buli musituliro kuliko ebireebeeta. ³¹ Ekitebe ekimu kyalina akamwa akalina omwango omwekulungirivu ogwali kitundu kya mita mu kukka. Akamwa kaagwo kaali keekulungirivu n'omulimu ogwa wansi kwe ky-aterzebwa, nga gwa butundu musanvu obwa mi-

II Bakabona baanaabanga engalo n'ebigere nga bakozesa amazzi agali mu ttanka ennene ey'ekikomo ekisaanuuse, bwe baa-banga tebannawaayo biweebwayo ebyokebwa (Kuv 30:17-21)

ta mu kukka. Ku kamwa kaagwo kwaliko enjola, n'enkulumbi zaakyo nga si nnekulungirivu naye ng'enjuyi zonna zenkanankana. ³² Nnamuziga ennya zaali wansi w'enkulumbi; n'emisingi gya nnamuziga gyali gikomereddwa ku kitebe. Okusala mu bukiika bwa nnamuziga emu bwali obutundu musanvu obwa mita. ³³ Nnamuziga zaakolebwa nga nnamuziga ez'ama-gaali, era kwaliko emisingi, n'empanka, n'empagi, n'emisumaali nga byonna by'akolebwa mu kyuma ekisaanuuse.

³⁴ Kwaliko emisituliro ena ku nsonda ennya eza buli kitebe era gyonna nga gya kika kyekimu n'ekitebe. ³⁵ Ku ntikko eya buli kitebe kwaliko engeri ey'ekikoba ekyekulungirivu; okukka kwakyo obutundu bubiri obwa mita, n'embiriizi zaakyo n'enkulukumbi ebyagiwaniriranga, byakwatagananga ku ntikko. ³⁶ Ku biwanirira ne ku nkulukumbi, Kiramu yakolako ebi-faananyi ebyole ebya bakerubi, n'eby'empologoma, n'eby'enkindu mu buli kifo omwali ebbanga, era n'ayolako ebimuli okwetooloola. ³⁷ Bw'aty o bwe yakola ebitebe ekkumi. Byonna yabikola mu kyuma ekisaanuuse kyekimu, era n'abikola byonna nga bya kigero kyekimu, n'okufaanana nga bifaanana.

³⁸ N'alyoka akola amabensani kkumi, nga ga kikomo, buli emu ng'egyamu lita lunaana mu kinaana, era buli emu nga yenkana mita emu ne desimoolo munaana obugazi, ate buli bensani ng'etuula ku kitebe kyayo. ³⁹ N'addirira ebitebe bitaano ku byo n'abiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa yeekaalu, n'ebitaano ebirala ku luuyi olw'obukiikakkono; n'ateeka Ennyanja ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ebuvanjuba obwa yeekaalu. ⁴⁰ N'akola n'ensuwa, n'amabensani, n'ebijiiko, n'amabensani ag'okumansira.

Bw'aty Kiramu n'amaliriza omulimu gwa yeekaalu ya *MUKAMA* gwonna gwe yakolera Kabaka Sulemaani.

⁴¹ Empagi ebbiri zombi; ebitikkiro byombi eby'ebibya ebyayolebwa waggulu ku mpagi;

embu ebbiri ez'ebitimbe ebyali ku bitikkiro byombi eby'empagi;

⁴² n'ebitone ebikumi ebina eby'amakomamawanga ebyali mu mbu ebbiri, ebyali bibikka ku nkufiira ez'empagi;

⁴³ ebitebe ekkumi n'amabensani gaakwo agaabituu-langako kkumi;

⁴⁴ ettanka ennene n'ebifaananyi eby'ente ennume ekkumi n'ebbiri ebyali wansi w'ettanka ennene;

⁴⁵ n'ensuwa, n'ebisena, n'amabensani agamansira.

Ebintu byonna Kulamu bye yakolera Kabaka Sulemaani ku lwa yeekaalu ya *MUKAMA* byali bya bikomo bizigule. ⁴⁶ Kabaka yalagira babisaanuusize mu lusenyi lwa Yoludaani awali ettaka ery'ebbumba wakati w'e Sukkosi n'e Zalesani. ⁴⁷ Sulemaani teyapima bintu ebyo byonna, kubanga byali biyitiridde obungi; era

tewali yapima buzito obw'ekikomo ebintu mwe byakolebwa.

⁴⁸ Awo Sulemaani n'akozesa n'ebintu ebirala byonna ebyatekebwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*:

ekyoto ekya zaabu;

emmeeza eya zaabu okwaberanga emigaati egy'okulaga;

⁴⁹ ebikondo by'ettaala ^I ebya zaabu ennongoose, bitaano ku luuyi olwa ddyo n'ebitaano ku luuyi olwa kkono, byonna awamu kkumi, mu kifo awaayimirirwanga okwogera;

obusumbi bw'ebimuli; ettabaaza ne makansi nga bya zaabu;

⁵⁰ bbensani, ne makansi ezisala ebisirinza, ne bbakuli ezifukurira, n'ebibya ne fulampeni, nga bya zaabu ennongoose;

eminyolo gy'enzigi egy'ekisenge eky'omunda ddala, kye Kifo Ekitukuvu Ennyo nga gya zaabu, n'egy'enzigi ez'ekisenge ekinene ddala ekya yeekaalu nga gya zaabu.

⁵¹ Omulimu gwonna Kabaka Sulemaani gwe yakola ku yeekaalu ya *MUKAMA* bwe gwaggwa, n'aleeta ebintu Dawudi kitaawe bye yayawulirako *MUKAMA*, effeeza ne zaabu n'ebintu ebirala byonna, n'abiteeka mu mawani-ka ga yeekaalu ya *MUKAMA*.

Essanduuko ya *MUKAMA* Eretebwa mu Yeekaalu

8 Awo Sulemaani n'ayita abakadde ba Isirayiri, n'abakulu b'ebika bonna, n'abaami b'ennyumba za Isirayiri bonna, okuggya essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* mu Sayuuni ekibuga kya Dawudi, okugireeta e Yerusalemi. ² Bonna ne bakunjaanira ewa Kabaka Sulemaani ku mbaga mu mwezi ogwa Esanimu ^{II} gwe mwezi ogw'omusanvu.

³ Abakadde bonna aba Isirayiri bwe baatuuka, bakabona ne basitula essanduuko, ⁴ ne bagireeta, ne baleeterako n'Eweema ey'Okukunjaanirangamu n'ebintu byonna ebitukuvu ebyalimu. ⁵ Bakabona n'Abaleevi ne babisitula, Kabaka Sulemaani n'abo abaali awamu naye, n'eggwanga lyonna erya Isirayiri eryali liri naye mu maaso g'essanduuko, ne bawayo ebiweebwayo ebya ssaddaaka eby'endiga, n'ente, ebitaamanyibwa muwendo.

⁶ Bakabona ne bayingiza essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* mu kifo kyayo, mu kisenge eky'omunda, mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, wansi w'ebiwawaatiro bya bakerubi. ⁷ Ebiwawaatiro bya bakerubi byali byanju-luze ku kifo essanduuko we yatekebwa, ne bibikka ku ssanduuko ne ku misituliro gyayo. ⁸ Emisituliro gino

^I *Mu Weema ya MUKAMA mwalimu ekikondo ky'ettaala kimu kyokka nga kirina amatabi musanvu, (Kuv 25:31-40; 26:35). Mu kifo kyayo, Sulemaani yassaawo ebikondo kkumi eby'ettaala II Esanimu Omwezi gwa Esanimu ly'ebbanga wakati wa Sebutemba ne Okitoba.*

gyali miwanvu nnyo nga n'okulabika girabikira mu kifo ekitukuvu mu maaso g'ekisenge ekitukuvu ennyo, naye nga tegirabika okuva ebweru; era gikyaliyo ne leero. ⁹ Temwali kintu mu ssanduuko okuggyako ebipande ebibiri eby'amayinja Musa bye yateekamu e Kolebu, *MUKAMA* bwe yalagaana endagaano n'abaana ba Isirayiri, nga bavudde mu nsi y'e Misiri.

¹⁰ Awo bakabona bwe baava mu kifo ekitukuvu, ekire ne kibuna yeekaalu ya *MUKAMA*, ¹¹ bakabona n'okuyinza ne batayinza kuweereza olw'ekire, kubanga ekitiibwa kya *MUKAMA* kyali kibunye mu yeekaalu.

¹² Awo Sulemaani n'agamba nti, "*MUKAMA* yayogera nti anaabeeranga mu kire ekikutte. ¹³ Nkuzimbidde yeekaalu ey'ekitiibwa, ekifo ky'onoobeerangamu emirembe gyonna."

¹⁴ Ekibiina kyonna ekya Isirayiri bwe kyali kiyimiridde awo, kabaka n'abakyukira n'abasabira omukisa.

¹⁵ N'ayogera nti,

"*MUKAMA* yeebazibwe, Katonda wa Isirayiri, atuukirizza n'omukono gwe bye yasubiza Dawudi kitange ne bye yayogerera mu ye. ¹⁶ Yayogera nti, 'Okuva ku lunaku lwe naggyirako abantu bange Isirayiri mu Misiri, seerobozanga kibuga na kimu mu bika byonna ebya Isirayiri okuzimbamu yeekaalu, naye neeroboza Dawudi okufuga abantu bange Isirayiri.'

¹⁷ "Era kyali mu mutima gwa Dawudi kitange okuzimbira erinnya lya *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri yeekaalu. ¹⁸ Naye *MUKAMA* n'agamba Dawudi kitange nti, 'Kubanga kyali mu mutima gwo okuzimbira erinnya lyange eyeekaalu, walowooza bulungi. ¹⁹ Naye si ggwe olinzimbira yeekaalu, mutabani wo alikuzaalirwa, ow'omusaayi gwo yennyini, y'alizimbira erinnya lyange eyeekaalu.'

²⁰ "*MUKAMA* atuukirizza kye yasubiza, ne nsikira Dawudi kitange, n'okutuula ne ntuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, nga *MUKAMA* bwe yasubiza, era nzimbidde erinnya lya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. ²¹ Ntaddewo ekifo ky'essanduuko, omuli endagaano ya *MUKAMA* gye yakola ne bajjajjaffe, ng'abaggya mu nsi y'e Misiri."

Okusaba kwa Sulemaani okw'Okuwaayo Yeekaalu eri *MUKAMA*

²² Awo Sulemaani n'ayimirira mu maaso g'ekyoto kya *MUKAMA* ekibiina kyonna ekya Isirayiri nga kiraba, n'ayanjuluzza emikono gye eri eggulu, ²³ n'ayogera nti,

"Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, tewali Katonda akufaanana mu ggulu waggulu oba wansi ku nsi, gwe akuuma endagaano yo ey'okwagala n'okuuma n'abadu bo abatambulira mu maaso go n'emitima gyabwe gyonna. ²⁴ Okuumye ekisuubizo kyo eri omuddu wo Dawudi kitange; wasubiza n'akamwa ko era okituukirizza n'omukono gwo, nga bwe kiri leero.

²⁵ "Kaakano *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, otuukirize bye wasubiza omuddu wo Dawudi kitange, bwe

wagamba nti, 'Abaana bo bwe baneegenderezanga mu buli kye banaakolanga, ne batambuliranga mu maaso gange nga bw'okoze, wanaabangawo ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri mu maaso gange.' ²⁶ Era kaakano, Ayi Katonda wa Isirayiri, ekigambo kyo kye wasubiza omuddu wo Dawudi kitange, okituukirize.

²⁷ "Naye ddala Katonda anaabeeranga ku nsi? Laba, eggulu n'eggulu ly'eggulu terikumala, ne yeekaalu eno toyinza kugigyamu. ²⁸ Kaakano osseeyo omwoyo eri okusaba kw'omuddu wo n'okwegayirira kwe, Ayi *MUKAMA* Katonda wange. Owulire okukaaba n'okusaba omuddu wo kw'asaba mu maaso go leero. ²⁹ Amaaso go gatunuulirenga yeekaalu eno emisana n'ekiro, ekifo kino kye wayogerako nti, 'Erinnya lyange linaabeeranga omwo,' okuwulira okusaba kw'omuddu wo kw'asabira ekifo kino. ³⁰ Owulire okwegayirira kw'omuddu wo, n'okw'abantu bo Isirayiri, bwe banasabanga nga batunuulidde ekifo kino. Owulire okuva mu ggulu, ekifo gy'obeera, era bw'otuwulira, tukwegayiridde otusonyiwe.

³¹ "Omuntu bw'anaasobyanga muliraanwa we, ne kimugwanira okulayira, n'ajja n'alayirira mu maaso g'ekyoto mu yeekaalu eno, ³² owulire okuva mu ggulu, era omukole nga bw'olaba. Osale omusango wakati wa baddu bo, era obonereze oyo omusango gwe gusinze nga bwe kimusaanidde. Olangirire nti atasobezza taliiko musango, ekyo kinaakakasa nti taliiko musango.

³³ "Abantu bo Isirayiri bwe banaawaangulibwanga omulabe olw'ebibi byabwe, ne bakyuka ne badda gy'oli, ne baatula erinnya lyo, ne basaba ne bakwegayirira mu yeekaalu muno, ³⁴ kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era osonyiwenga abantu bo Isirayiri olw'ebibi byabwe, era obakomyengawo mu nsi gye wawa bajjajjaabwe.

³⁵ "Eggulu bwe linaggalwangawo ne wataba nkuba, olw'ebibi byabwe, era bwe banasabanga nga batunuulira ekifo kino ne baatula erinnya lyo ne bakyuka okuleka ekibi kyabwe, olw'okubabonereza, ³⁶ kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era obasonyiwenga ekibi ky'abaddu bo, abantu bo Isirayiri. Obayigirize ekkubo etuufu ery'okutambulirangamu, era otonnyese enkuba ku nsi gye wawa abantu bo ng'omugabo gwabwe.

³⁷ "Bwe wanaabangawo enjala mu nsi, oba kawumpuli, oba okugengewala oba bukuku, oba enzige, oba omulabe ng'abazingizza mu kibuga byabwe, endwadde yonna ne bweneefaananga etya, ³⁸ omuntu yenna ku bantu bo bw'anaasabiranga ekinu kyonna, buli omu n'amanya endwadde ey'omu mutima gwe, era n'ayanjuluzza emikono gye eri yeekaalu eno, kale owulirenga ng'oli mu ggulu, ekifo gy'obeera. ³⁹ Osonyiwenga era okolenga buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri, kubanga ggwe wekka ggwe omanyi, emitima gy'abantu bonna, ⁴⁰ balyoke bakutyenga en-

naku zonna ze banaabeeranga mu nsi gye wawa bajjajjaffe.

⁴¹ “Ebikwata ku munnaggwanga atali wa mu bantu bo Isirayiri, naye ng’avudde mu nsi ey’ewala olw’erinnya lyo, ⁴² kubanga abantu baliwulira erinnya lyo ekkulu n’omukono gwo ogw’amaanyi, bw’anajjanga n’asaba ng’atunuulidde yeekaalu eno; ⁴³ owulirenga ng’oli mu ggulu, ekifo gy’obeera, era okolenga buli kinu kyonna omunaggwanga oyo ky’anaakusabanga, abantu bonna ab’omu nsi bamanye erinnya lyo era bakutyenga, ng’abantu bo Isirayiri bwe bakola, era bamanyenga nti Ennyumba eno gye nzimbye, etuumid-dwa erinnya lyo.

⁴⁴ “Abantu bo bwe banaatabaalanga abalabe baabwe gy’onoobasindikanga ne basaba *MUKAMA* nga batunuulidde ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbidde erinnya lyo, ⁴⁵ kale owulirenga okusaba kwabwe n’okwegayirira kwabwe ng’oli mu ggulu, otegeere ensonga zaabwe.

⁴⁶ “Bwe banaayonoonanga mu maaso go, kubanga tewali muntu atasobyanga, n’obasunguwalira n’obagabula eri omulabe, ne batwalibwa mu nsi eyee-wala oba eyokumpi; ⁴⁷ era bwe banaakyusanga emitima gyabwe nga bali mu nsi gye baabatwala ne babasibira eyo, ne beenenya era ne bakwegayiririra mu nsi y’abo abaabatwala nga boogera nti, ‘Twayonoona, twakola ebikyamu era ne tukola ekyejo;’ ⁴⁸ bwe banaakukyukiranga n’omutima gwabwe gwonna n’em-meeme yaabwe yonna mu nsi ey’abalabe baabwe abaabawamba, ne bakusaba nga batunuulidde ensi gye wawa bajjajjaabwe, ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbidde erinnya lyo; ⁴⁹ kale owulirenga okusaba kwabwe n’okwegayirira kwabwe ng’oli mu ggulu ekifo gy’obeera, era otegeerenga ensonga yaabwe. ⁵⁰ Osonyiwenga abantu bo abakusobezza, era obasonyiwenga ebibi byabwe byonna, era abo abaabawangula babakwatirwe ekisa, ⁵¹ kubanga bantu bo era gwe mugabo gwo, be waggya mu Misiri, mu kyoto ekisaanuusa ekyuma.

⁵² “Ontunuulize amaaso ag’ekisa olabe okwegayirira kw’abantu bo Isirayiri, era obawulirenga buli lwe banaakukaabiriranga. ⁵³ Ayi *MUKAMA* Ayinzabyonna gwe walonda abantu bo mu mawanga gonna ag’omu nsi okuba ababo, nga bwe wayogerera mu muddu wo Musa, bwe waggya bajjajjaffe mu Misiri.”

⁵⁴ Awo Sulemaani bwe yamala okusaba n’okwegayiririra abantu eri *MUKAMA*, n’asituka okuva we yali afukamidde ng’emikono gye ajanjuluzza eri eggulu, mu maaso g’ekyoto kya *MUKAMA*. ⁵⁵ N’ayimirira n’asabira ekibiina kyonna ekya Isirayiri omukisa mu ddoobozi ery’omwanguka ng’agamba nti,

⁵⁶ “*MUKAMA* yeebazibwe awadde abantu be Isirayiri okuwummula nga bwe yasuubiza. Tewali kigambo na kimu ekitatuukiridde ku ebyo ebirungi bye yasuubiza omuddu we Musa. ⁵⁷ *MUKAMA* Katonda waffe abeere wamu naffe nga bwe yali ne bajjajjaffe, era aleme oku-

tuleka wadde okutwabilira. ⁵⁸ Akyuse emitima gyaffe tudde gyali, okutambuliranga mu makubo ge gonna, n’okukwatanga ebiragiyo bye, n’amateeka ge, n’ebigambo bye n’emisango gye bye yawa bajjajjaffe. ⁵⁹ N’ebigambo byange bino bye nsabye mu maaso ga *MUKAMA*, bibeerenga kumpi ne *MUKAMA* Katonda waffe emisana n’ekiro, alyoke awanirire ensonga y’abantu be Isirayiri, ng’ebyetaago ebya buli lunaku, ⁶⁰ abantu bonna ab’oku nsi bategeere nga *MUKAMA* ye Katonda era tewali mulala. ⁶¹ Naye emitima gyammwe giteekwa okunywerera ku *MUKAMA* Katonda waffe, nga mutambulira mu mateeka ge, n’okugondera ebiragiyo bye, nga bwe mukola leero.”

Okuwonga kwa Yeekaalu

⁶² Awo Kabaka ne Isirayiri yonna ne bawaaayo ssaddaaka mu maaso ga *MUKAMA*. ⁶³ Sulemaani yawaayo ssaddaaka ey’ebiweebwayo olw’emirembe eri *MUKAMA*, era bino bye yawaayo: ente emitwalo ebiri, n’endiga n’embuzi emitwalo kkumi n’ebiri. Bwe batyo Kabaka n’Abayisirayiri bonna ne bawonga yeekaalu ya *MUKAMA*.

⁶⁴ Ku lunaku olwo Kabaka kwe yatukuliza oluggya olwa wakati mu maaso ga yeekaalu ya *MUKAMA*, era eyo n’aweerayo ebiweebwayo ebyokebwa, n’eby’obutta, n’amasavu g’ebiweebwayo olw’emirembe, kubanga ekyoto eky’ekikomo mu maaso ga *MUKAMA* kyali kitono nnyo okugyaako ebiweebwayo ebyokebwa, n’ebiweebwayo eby’obutta, n’amasavu g’ebiweebwayo olw’emirembe.

⁶⁵ Sulemaani ne Isirayiri yonna wamu naye, ne batuukiriza embaga eyo mu biro ebyo, ekibiina ekinene ddala mu maaso ga *MUKAMA* Katonda waffe, nga beegatiddwako abantu abaava ku mulyango gwa Kamasi n’abaava ku mukutu gw’e Misiri, okumala enaku kkumi na nnya. ⁶⁶ Ku lunaku olwaddirira abantu ne basabira Kabaka omukisa, n’abasiibula ne baddayo ewaabwe nga basanyuka era nga bajaguza mu mutima olw’ebirungi byonna *MUKAMA* bye yali akolede Dawudi omuddu we n’abantu be Isirayiri.

MUKAMA Alabikira Sulemaani

9 Awo Sulemaani bwe yamala okuzimba yeekaalu ya *MUKAMA* n’olubiri lwe, n’okuzimba ebyo byonna bye yasiima, ² *MUKAMA* n’amulabikira omulundi ogwokubiri, nga bwe yamulabikira e Gibyoni. ³ *MUKAMA* n’amugamba nti,

“Mpulidde okusaba n’okwegayirira kw’owaddeyo gye ndi; ntukuzizza yeekaalu eno gy’ozimbye, n’erinnya lyange, emirembe gyonna. Amaaso gange n’omutima gwange binaabeeranga omwo.

⁴ “Naawe bw’onootambuliranga mu maaso gange n’omutima ogw’amazima n’obugolokofu, nga Dawudi kitaawo bwe yakola, era n’okolanga bye nkulagira byonna, n’okwatanga amateeka gange, ⁵ nnaanyweza

entebe yo ey'obwakabaka mu Isirayiri emirembe gyonna, nga bwe nasuubiza Dawudi kitaawo bwe n'ayogera nti, 'Tolirema kuba na musajja ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri.'

⁶ "Naye ggwe oba batabani bo bwe munanjeemeranga ne mutakwatanga biragiyo byange n'ama-teeka ge mbawadde, ne mutanula okuweereza baka-tonda abalala, ⁷ kale ndiggya ku Isirayiri ensi gye mbawadde era ne yeekaalu gye ntukuzizza n'erinnya lyange ndigireka. Olwo Isirayiri erifuuka eky'okunyoomoolwa n'ekyokusekererwa mu mawanga gonna. ⁸ Nawaakubadde nga yeekaalu eno eyatiikirira kaakano, buli anaayitangawo aneewunyanga n'anjoolo ng'agamba nti, 'Kiki ekireetedde MUKAMA okukola ekintu bwe kiti ku nsi eno ne ku yeekaalu eno?' ⁹ Abantu baliddamu nti, 'Kubanga baava ku MUKAMA Katonda waabwe, eyaggya bajajjaabwe mu Misiri, ne basembeza bakatonda abalala, n'okubasinza ne babasinza era n'okubaweereza ne babaweereza. MUKAMA kyavudde ababonereza mu ngeri eyo.'"

Ebintu Ebirala Sulemaani bye Yakola

¹⁰ Ku nkomerero y'emyaka amakumi abiri, mu kiseera Sulemaani mwe yazimbira ebizimbe byombi, eyeekaalu ya MUKAMA, n'olubiri lwe olw'obwakabaka, ¹¹ Kabaka Sulemaani yagabira Kiramu kabaka w'e Ttuulo ebibuga amakumi abiri, olw'emivule, n'emiberosi ne zaabu bye yaweereza Sulemaani. ¹² Naye Kiramu bwe yava e Ttuulo n'agenda okulambula ebibuga Sulemaani bye yamugabira, ne bitamusanyusa. ¹³ N'amubuuza nti, "Bino bibuga bya ngeri ki by'ompadde muganda wange?" N'abituuma erinnya Kabuli, era bwe biyitibwa n'okutuusa olunaku lwa leero. ¹⁴ Kiramu yali aweereza kabaka ttani nnya eza zaabu.

¹⁵ Kabaka Sulemaani mu buyinza bwe n'amaanyi ge, yakujjaanya abasajja ab'amaanyi bangi okuzimba yeekaalu ya MUKAMA, n'olubiri lwe, n'obusenge obuwigagika bbugwe wa Yersaalemi, n'ebibuga ebya Kazoli, ne Megiddo ne Gezeri. ¹⁶ Falaawo, ye kabaka w'e Misiri yali atabadde, n'okuwamba n'awamba Gezeri, n'akireka ng'akikumyeko omuliro, ng'asse Abakanani abaakibeerangamu. Ekifo ekyo n'akigabira muwala we, muka Sulemaani ng'ekirabo ku mbaga yaabwe. ¹⁷ Awo Sulemaani n'akizimba buggya; n'azimba ne Besukolooni ekyo wansi, ¹⁸ Baalasi ne Tamali mu ddungu, ¹⁹ n'ebibuga eby'amawanika, n'omwaku-umirwanga amagaali, n'abeebagala embalaasi ze, ne byonna bye yayagala okuzimba mu Yersaalemi, ne mu Lebanooni ne mu bitundu byonna bye yafuganga.

²⁰ Abantu bonna abaasigalawo ku Bamoli, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi, abataali Bayisirayiri, ²¹ Abayisirayiri be bataayinza kuzikiririza ddala, Sulemaani n'abafuula baddu, n'okutuusa leero.

²² Naye teyafuula Muyisirayiri n'omu muddu, wabula

bo baali nga balwanyi be, na bakungu be, na baami be, na baduumizi b'amagaali na beebagazi ba mbal-aasi ze. ²³ Era be baali nga abakungu abaavunaanyiz-ibwanga emirimu gye gyonna, era abo bonna abaavunaanyizibwanga emirimu egyo, awamu nga bawera abakungu ebikumi bitaano mu ataano.

²⁴ Awo muwala wa Falaawo bwe yava mu kibuga kya Dawudi n'agenda mu lubiri Sulemaani lwe yamuzimbira, Sulemaani n'azimba obusenge obuwigagika bbugwe.

²⁵ Sulemaani yawangayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo eby'emirembe ku kyoto kye yazimbira MUKAMA, emirundi esatu ^I mu mwaka, ng'ayotereza obubaane mu maaso ga MUKAMA, ng'atuukiriza obulombolombo bwa yeekaalu.

²⁶ Kabaka Sulemaani yazimba n'ebiyombo mu Eziyonigeba ^{II} okuliraana Erosi mu Edomu, ku lubalama lw'ennyanya Emyufu. ²⁷ Kiramu n'aweereza abasajja be abalunyanja okukoleranga awamu n'aba Sulemaani. ²⁸ Ne baseeyeyya okutuuka mu Ofiri ^{III}, ne baleeta ttani kkumi na nnya eza zaabu eri Sulemaani.

Okukyala kwa Kabaka Omukazi ow'e Seeba

¹⁰ Awo kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yawulira ettutumo lya Sulemaani n'okwagala kwe yalina eri MUKAMA, n'ajja amugezeze n'ebibuuzo ebizibu.

² Yatuuka mu Yersaalemi, n'ekibiina ky'abantu ekinene ennyo, n'enjamira ezaali zeetisse ebyakaloosa, ne zaabu ennyingi ennyo, n'amayinja ag'omuwendo. Yanyumya ne Sulemaani ku ebyo byonna ebyali ku mutima gwe. ³ Awo Sulemaani n'addamu ebibuuzo byonna, era tewaali na kimu ku byo ekyamuzibuwalira. ⁴ Kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yalaba amagezi ga Sulemaani ago gonna, n'olubiri lwe yazimba, ⁵ n'emmere eyagabulwanga ku mmeeza ye, n'engeri abakungu be gye baatuuzibwangamu, n'ennyambala y'abaddu be, n'abasenero be, n'ebiweebwayo ebyokebwa bye yawangayo mu yeekaalu ya MUKAMA, ne yeewunya nnyo.

⁶ N'amugamba nti, "Bye nawulira nga ndi mu nsi yange, ku ebyo by'okoze n'amagezi go, bya mazima. ⁷ Ssakkiriza bigambo ebyo okutuusa lwe neesitikira ne nzija neerabireko n'agange. Kya mazima ddala nabulirwako kitundu butundu kyokka; kubanga amagezi go, n'obugagga bwo bisinga ku ebyo bye nawulira. ⁸ Abasajja bo nga beesiimye! N'abakungu abayimirira mu maaso go ne bawulira ebigambo eby'amagezi nga beesiimye! ⁹ Yeebazibwe MUKAMA Katonda wo akusanyukira era akutadde ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri. Olw'okwagala kwa MUKAMA okutaggwaawo,

^I Emirundi esatu mu mwaka, z'embaga ssatu enkulu: Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse, n'Embaga eya Wiiki, n'Embaga ey'Ensiisira (Kuv 23:14-17; Ma 16:16; 2By 8:13) ^{II} Eziyonigeba Sulemaani bwe yawamba omwalo gw'omu Eziyonigeba, ekyali mu Edomu, kyamusobozesa okusuubuliranga ku Nnyanja Emyufu ne ku Guyanja ogunene ogwa Buyindi ^{III} Ofiri Bangi bagamba Ofiri kyali kibuga ku myalo gya Buwalabu oba ku mwalo gwa Somaliya, oba Buyindi oba Zimbabwe. Tekimanyiddwa bulungi.

akufudde kabaka, okukuuma obwenkanya n'obutuukirivu."

¹⁰ N'agabira kabaka ttani nnya eza zaabu, n'ebyalooosa bingi nnyo nnyini, n'amayinja ag'omuwendo. Tewaaleetebwa nate byakaloosa byenkana awo obungi ng'ebyo kabaka omukazi ow'e Seeba bye yawa Sulemaani.

¹¹ (Emmeeri za Kiramu zaaleetanga zaabu okuva e Ofiri, n'emitoogo mingi, era n'amayinja ag'omuwendo. ¹² Kabaka yakozesa emitoogo okukola empagi za yeekaalu ya *MUKAMA* Katonda n'ez'olubiri lw'obwakabaka, n'okukola ennanga, n'entongooli z'abayimbi. Tawalabikanga mitoogo mingi bwe gityo n'okutuusa ku lunaku lwa leero.)

¹³ Awo kabaka Sulemaani n'awa kabaka omukazi ow'e Seeba byonna bye yayagala ne bye yasaba, obutassaako ebyo Sulemaani bye yamuwa okuva ku byobugagga bw'obwakabaka bwe. Oluvannyuma kabaka omukazi ow'e Seeba n'addayo mu nsi ye n'ekibiina ky'abantu be, be yayja nabo.

Obugagga bwa Sulemaani

¹⁴ Obuzito obwa zaabu obwaleetebwanga eri Sulemaani buli mwaka bwali ttani amakumi abiri mu ssatu, ¹⁵ nga tobaliddeeko musolo ogwawebwangayo abasubuzi n'ab'ebyamaguzi, ate era n'ogwasoloozebwanaga okuva ku bakabaka Abawalabu bonna ne bagavana.

¹⁶ Kabaka Sulemaani yaweesa engabo ennene ebikumi bibiri mu zaabu, buli ngabo ng'erimu kilo ssatu n'ekitundu eza zaabu. ¹⁷ Yakola n'engabo entono ebikumi bisatu, nga nazo za zaabu, buli ngabo nga ya kilo emu n'ekitundu eza zaabu. Ezo zonna kabaka yaziterekanga mu lubiri olwazimbibwa mu miti egyava mu kibira kya Lebanooni.

¹⁸ Awo kabaka n'akola entebe ey'obwakabaka ennene ddala nga ya masanga n'agibikkako zaabu ennongoose. ¹⁹ Entebe ey'obwakabaka yalina amadaala mukaaga, waggulu waayo aweesigamwa nga weekulungirivu. Eruuyi n'eruyi w'entebe waaliyo empologoma nga ziyimiridde ku mabbali g'emikono. ²⁰ Empologoma kkumi na bbiri zaali ku madaala mukaaga, eruuyi mukaaga n'eruyi mukaaga. Tewaali ntebe ndala yonna ey'obwakabaka eyali ekoledwa eri ng'eyo mu bwakabaka obulala bwonna mu biseera ebyo.

²¹ Ebikompe byonna ebya kabaka Sulemaani byali bya zaabu, ne byonna ebyali mu lubiri lwe olwakolebwa mu kibira kya Lebanooni. Tewali kyakolebwa mu ffeeza, kubanga ffeeza teyali ya muwendo nnyo mu biro ebyo. ²² Kabaka yalina ebyombo ebya maguzi ku nyanja ebyakozesebwanga awamu n'ebya Kiramu, ebyaleetanga zaabu, ne ffeeza, n'amasanga, n'enkobe n'enkima eza buli ngeri omulundi gumu mu buli myaka esatu.

²³ Kabaka Sulemaani yalina obugagga bungi nnyo nnyini, n'amagezi mangi nnyo okusinga bakabaka

abalala bonna ku nsi. ²⁴ Ensi yonna yanoonyanga era yeesunganga okulaba ku Sulemaani n'okuwuliriza amagezi, Katonda ge yamuwa. ²⁵ Buli mwaka, buli omu eyajjanga okumukyalira, yamuleeteranga ekirabo, oluusi yabeeranga zaabu ne ffeeza, oluusi ngoye, oluusi byakulwanyisa, oluusi byakaloosa, oluusi mbalaasi n'ennyumbu.

²⁶ Sulemaani yakunjaanya embalaasi n'amagaali, era yalina amagaali lukumi mu bina, n'abeebagazi b'embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, be yakuumiranga mu bibuga omwakuumirwanga amagaali, ne mu Yersaalemi okumpi naye. ²⁷ Kabaka n'afuula ffeeza okuba ng'amayinja aga bulijjo mu Yersaalemi, n'emivule n'agifuula okuba ng'emisukamooli egiri mu biwonvu olw'obungi bwagyo. ²⁸ Embalaasi za Sulemaani zaagulibwanga mu Misiri. ²⁹ Eggaali zaagulibwanga kilo musanvu eza ffeeza, na buli mbalaasi ng'egulibwa kilo emu n'ekitundu eza ffeeza mu Misiri. Ate era baazitanzanga ne bakabaka ab'Abakiiti ne bakabaka ab'e Busuuli.

Abakazi ba Sulemaani

¹¹ Kabaka Sulemaani yayagala abakazi bannaggwanga bangi: Abamowaabu, n'Abamoni, n'Abayedomu, n'Abasidoni, n'Abakiiti, ng'okwo kw'ogasse muwala wa Falaawo, ² nga bava mu mawanga *MUKAMA* ge yayogerako ng'alabula Abayisirayiri nti, "Temufumbiriganwanga nabo kubanga tebalirema kukyusa mitima gyammwe okugoberera bakatonda baabwe." Naye omutima gwa Sulemaani ne guwugulwa, era naabagala. ³ Sulemaani yalina abakyala lusavvu abambeja, n'abakazi abalala ebikumi bisatu, era abo bonna ne bamuwabya. ⁴ Mu bisera bya Sulemaani eby'obukadde, bakyala be ne basendasenda omutima gwe okugoberera bakatonda abalala. ⁵ N'atanula okusinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Mirukomu katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. ⁶ Sulemaani n'akola ebitaali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA* n'atagoberera ddala *MUKAMA*, n'atakola nga Dawudi kitaawe bwe yakola.

⁷ Sulemaani n'azimba ebifo ebigulumivu ku kasozi I akali ebuvanjuba w'e Yersaalemi, ng'abizimbira Kemosi katonda ow'omuzizo ow'Abamowaabu, ne Moleki katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. ⁸ Bakyala be bonna bannamawanga, abaayoterezanga obubaane eri bakatonda baabwe, nabo n'abakolera bw'atyo. ⁹ *MUKAMA* n'asunguwalira Sulemaani kubanga omutima gwe gwava ku *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, eyamulabikira emirundi ebiri. ¹⁰ Newaakubadde nga *MUKAMA* yali alabudde Sulemaani obutagoberera bakatonda abalala, Sulemaani teyagondera kiragiyo kya *MUKAMA*. ¹¹ *MUKAMA* kyeyava agamba Sulemaani nti, "Olw'empisa zo,

I Akasozi akali ebuvanjuba w'e Yersaalemi lwe Iusozi lw'Emizeeyituuni, oluyitibwa Olusozi olw'Obwonoonefu (2Bk 23:13)

n'obutakuuma ndagaano yange newaakubadde okugondera amateeka gange ge nakulagira, ndikuggyako obwakabaka, ne mbuwa omu ku baddu bo. ¹² Naye olwa Dawudi kitaawo, ekyo sirikikola mu biro byo, ndikikola, mutabani wo atandise okufuga. ¹³ Ate era sirimuggyako bwakabaka bwonna, naye ndimuwa eki-ka kimu ku lwa Dawudi omuddu wange, n'olwa Yerusalemi, kye neerondera."

Abalabe ba Sulemaani

¹⁴ Awo *MUKAMA* n'ayimusiza Sulemaani omulabe erinnya lye Kadadi Omwedomu, ow'olulyo olulangira mu Edomu. ¹⁵ Emabegako Dawudi bwe yali alwana ne Edomu, Yowaabu omuduumizi w'eggye eyali agenze okuziika Abayisirayiri abaali battiddwa, yasigalayo n'atata abasajja bonna mu Edomu. ¹⁶ Yowaabu n'Abayisirayiri bonna be yagenda nabo ne babeera eyo okumala emyezi mukaaga, okutuusa lwe baasaanyaawo abasajja bonna mu Edomu. ¹⁷ Naye Kadadi, ng'akyali mulenzi, yaddukira e Misiri n'abakungu abamu Abayedomu abaweerezanga kitaawe. ¹⁸ Ne bagolokoka okuva mu Midiyaani okugenda e Palani. Ne bafuna abasajja okuva mu Palani, ne bagenda e Misiri, ewa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, eyamuwa ennyumba ne ttaka, era n'amuwanga n'emmere ey'okulya.

¹⁹ Awo Kadadi n'alaba ekisa mu maaso ga Falaawo n'okumuwa n'amuwa mulamu we, muganda wa Tapenesi kaddulubaale, okumufumbirwa. ²⁰ Muganda wa Tapenesi n'azaalira Kadadi omwana wabulenzi n'amu-tuuma Genubasi, era Tapenesi n'amutwala mu lubiri okumulabirira. Genubasi n'akulira eyo wamu n'abaana ba Falaawo.

²¹ Kadadi bwe yali mu Misiri, n'awulira nti Dawudi yeebakira wamu ne bajjajjaabe era nga ne Yowaabu omuduumizi w'eggye yafa, n'agamba Falaawo nti, "Ka nzireyo ewaffe mu nsi yange."

²² Falaawo n'amubuuza nti, "Kiki ky'otofunye wano, ekikwagaza okuddayo mu nsi yo?" Kadadi n'amudamu nti, "Tewali, naye nzikiriza njende."

²³ Katonda n'ayimusiza Sulemaani, omulabe omulala, erinnya lye Lezoni mutabani wa Eriyada, eyali aduse ku mukama we Kadadezeri kabaka w'e Zoba.

²⁴ Dawudi bwe yatta eggye ly'e Zoba, Lezoni n'akunjaanya abasajja abajeemu n'afuuka mukulu waabwe, n'addukira e Ddamasiko, n'akiwamba, n'abeera eyo nga gy'afugira. ²⁵ Yali mulabe wa Isirayiri ennaku zonna ez'obulamu bwa Sulemaani, ng'okwo kw'otadde emitawaana Kadadi gye yaleetera Isirayiri. Lezoni n'addukira mu Alamu, era n'abeera mulabe wa Isirayiri omuzibu ennyo.

Yerobowaamu Ajeemera Sulemaani

²⁶ Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Omwefulayimu ow'e Zereda, nnyina nga ye nnamwandu wa Zeruwa, ate nga y'omu ku bakungu ba Sulemaani,

n'ajeemera kabaka. ²⁷ Eno y'engeri gye yajeemeramu kabaka: Sulemaani yali azimbye obusenge obuwigika, ng'azibye ebituli ebyali mu bbugwe ow'ekibuga kya Dawudi kitaawe. ²⁸ Yerobowaamu yali musajja mwesimbu, era Sulemaani bwe yalaba omulimu gwe omulungi, n'amusiima n'amufuula omukulu w'emirimu gyonna egy'amaanyi mu nnyumba ya Yusufu. ²⁹ Awo mu biro ebyo Yerobowaamu bwe yali ng'ava mu Yerusalemi, n'asisinkana Akiya nnabbi w'e Siro ng'ayambadde ekyambalo ekiggya, baali bokka ku ttale. ³⁰ Akiya n'ad-dira ekyambalo kye n'akiyuzaamu ebitundu kkumi na bibiri. ³¹ N'agamba Yerobowaamu nti, "Weetwalire ebitundu kkumi, kubanga bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, 'Laba, njenda kuggya ku Sulemaani obwakabaka, nkuweeko ebika kkumi. ³² Naye olw'omuddu wange Dawudi n'ekibuga Yerusalemi, kye neerondera mu bika byonna ebya Isirayiri, alisigazaako ekika kimu. ³³ Kino ndikikola kubanga banvuddeko ne basinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abamoni, ne batatambulira mu kkubo lyange, wadde okukola ebituufu mu maaso gange newaakubadde okugondera ebiragiro byange oba amateeka gange, nga Dawudi kitaawe wa Sulemaani bwe yakola.

³⁴ "Naye Sulemaani sirimuggyako bwakabaka bwonna, wabula ndimuleka nga y'afuga ennaku zonna ez'obulamu bwe olw'omuddu wange Dawudi, gwe nalonda era eyagondera amateeka n'ebiragiro byange.

³⁵ Ndiggya obwakabaka ku mutabani wa Sulemaani, ne nkuwa ebika kkumi. ³⁶ Ekika ekimu ndikiwa mutabani we, omuddu wange Dawudi abeerenga n'etabaaza mu maaso gange mu Yerusalemi, ekibuga kye neeroboza olw'erinnya lyange. ³⁷ Wabula, ggwe ndikutwala, era olifuga wonna omutima gwo gye gulisiima, era olibeera kabaka wa Isirayiri.

³⁸ Bw'onoogonderanga byonna bye nkulagira n'otambuliranga mu makubo gange, era n'okolanga ebituufu mu maaso gange ng'okugonderanga ebiragiro n'amateeka gange, nga Dawudi omuddu wange bwe yakola, nnaabeeranga naawe. Ndikukolera ekika eky'enkalakkalira, nga kye nakolera Dawudi, era ndikuwa ne Isirayiri. ³⁹ Kyendiva nzikakkanya ezzadde lya Dawudi, naye si bbanga lyonna."

⁴⁰ Sulemaani n'agezaako okutta Yerobowaamu, naye Yerobowaamu n'addukira e Misiri, ewa Sisaki ^I kabaka waayo, n'abeera eyo okutuusa Sulemaani bwe yafa.

Okufa kwa Sulemaani

⁴¹ Ebyo byonna ebyabaawo ku mulembe gwa Sulemaani, ne byonna bye yakola, n'amagezi ge yalaga, byawandiikibwa mu bitabo eby'ebyaafaayo ebya Sulemaani. ⁴² Sulemaani yafuga Isirayiri yonna ng'ali mu Yerusalemi okumala emyaka amakumi ana. ⁴³ N'afa

^I *Sisaki ye falaawo eyasooka mu kyasa ky'abafuzi ab'amakumi abiri mu ebiri mu Misiri (945-924 BC).*

n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi kitaawe. Awo Lekobowaamu mutabani we n'amusikira.

Isirayiri Bajeemera Lekobowaamu

12 Lekobowaamu n'alaga e Sekemu, Abayisirayiri bonna gye baali bakunjaanidde okumufuula kabaka. ² Yerobowaamu mutabani wa Nebati bwe yawulira ekyo, ng'ali e Misiri, gye yali yeewanjangusirizza, n'akomawo. ³ Abantu ne batumira Yerobowaaamu, ye n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ne bagenda ewa Lekobowaamu, ne bamugamba nti, ⁴ "Kitaawo yatu-teekako ekikoligo ekizito, naye kaakano wewula ku mirimu emizibu ne ku kikoligo ekizito kye yatuteekako, naffe tunaakuweereza."

⁵ Lekobowaamu n'abaddamu nti, "Mumpe ebbanga lya nnaku ssatu, n'oluvannyuma nnaabaddamu." Abantu ne beetambulira.

⁶ Awo kabaka Lekobowaamu n'agenda ne yeebuuza ku bakadde abaaweerezanga kitaawe Sulemaani, mu biseera bwe yali ng'akyali mulamu. N'ababuza nti, "Mumpa magezi ki, ku nsonga abantu bano gye bans-abye?"

⁷ Ne bamuddamu nti, "Leero bw'onoobeera omuwulize eri abantu bano ne weetoowaza, n'obaweereza, era n'obaddamu n'eggonjebwa, kale bannaabeeranga baweereza bo."

⁸ Naye Lekobowaamu n'atawuliriza magezi abakadde ge baamuwa, n'agenda ne yeebuuza ku bavubuka be yali akuze nabo, era nga be bamuweereza. ⁹ N'ababuza nti, "Mumpa magezi ki okuddamu abantu abasabye okuwewula ku kikoligo kitange kye yabateekako?"

¹⁰ Abavubuka abaakulira awamu naye ne bamuddamu nti, "Gamba abantu abo abakusabye nti, 'Ok-endeze ku kikoligo kitaawo kye yabateekako nti, "Engalo yange eya nasswi esinga ekiwato kya kitange obunene. ¹¹ Kitange yabateekako ekikoligo ekizito, naye nze ndyongerera ku kikoligo kyammwe. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nze nnaabakan-gavvulanga n'enjaba ez'obusagwa."'"

¹² Oluvannyuma lw'ennaku ssatu, Yerobowaamu n'abantu bonna, ne baddayo eri Lekobowaamu, nga bwe yali abagambye okudda oluvannyuma lw'ennaku essatu. ¹³ Awo kabaka n'addamu abantu n'ebboggo, n'agaana amagezi abakadde ge baamuwa, ¹⁴ n'agob-erera ag'abavubuka, n'ayogera nti, "Kitange yafuula ekikoligo kyammwe okuba ekizito, naye nze nnaay-ongerera ku kikoligo kyammwe. Kitange yabakangavvu-langa na nkoba, naye nno nze nnaabakangavvula na njaba ez'obusagwa." ¹⁵ Kabaka n'atawuliriza bantu. Bi-no byonna byabaawo MUKAMA atuukirize ekigambo kye yayogera eri Yerobowaamu mutabani wa Nebati ng'ayita mu Akiya Omusiuro.

¹⁶ Awo Isirayiri yenna bwe baalaba nga kabaka agaanye okubawuliriza, ne bamuddamu nti,

"Mugabo ki gwe tulina mu Dawudi, oba kitundu ki kye tulina mu mutabani wa Yese? Mudde mu weema zammwe ayi Isirayiri! Weerabirire ggwe ennyumba ya Dawudi."

Awo Abayisirayiri ¹ ne beddirayo ewaabwe. ¹⁷ Naye abaana ba Isirayiri abaabeeranga mu bibuga bya Yu-da, ne bafugibwa Lekobowaamu.

¹⁸ Lekobowaamu yalagira Adolaamu eyakuliranga emirimu egy'obuwaze okugenda eri Abayisirayiri, okubalagira eby'okukola, naye ne bamukuba amayinja ne bamutta. Naye ye Kabaka Lekobowaamu n'awona, n'alinnya eggaali lye n'addukira e Yerusalemi.

¹⁹ Bw'atyo Isirayiri n'ajeemera ennyumba ya Dawudi n'okutuusa leero.

²⁰ Abayisirayiri bonna bwe baawulira nti Yerobowaaamu akomyewo, ne bamutumira ajje eri ekibiina, ne bamutikkira okuba kabaka wa Isirayiri yonna. Ekika kya Yuda kyokka kye kyasigala nga kigoberera ennyumba ya Dawudi.

²¹ Awo Lekobowaamu bwe yatuuka mu Yerusalemi n'akunjaanya ennyumba ya Yuda yonna, n'ekika kya Benyamini, abasajja abalwanyani emitwalo kkumi na mu-naana, okulwanagana n'ennyumba ya Isirayiri, asobole okweddiza obwakabaka.

²² Naye ekigambo kya Katonda ne kijjira Semaaya omusajja wa Katonda nti, ²³ "Gamba Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani kabaka wa Yuda, n'ennyumba ya Yuda yonna n'eya Benyamini, era n'abantu bonna nti, ²⁴ 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Temwambuka kulwana ne baganda bammwe, Abayisirayiri. Buli omu ku mmwe addeyo eka kubanga kino nze nkisazeewo.'" Awo ne bagondera ekigambo kya MUKAMA, ne bad-dayo ewaabwe, nga MUKAMA bwe yalagira.

Yerobowaamu Asinza Ennyana eza Zaabu e Beseri n'e Ddaani

²⁵ Awo Yerobowaamu n'azimba Sekemu mu Efulayimu ensi ey'ensozi, era n'abeera eyo. Eyo gye yava n'agenda n'azimba Penieri.

²⁶ Yerobowaamu ne yeerowooza munda ye nti, "Ob-wakabaka sikulwa nga budda mu nnyumba ya Dawu-di! ²⁷ Abantu bano bwe banayambukanga okuwaayo ebiweebwayo mu yeekaalu ya MUKAMA mu Yerusalemi, olunaku olumu emitima gyabwe giyinja okukyukira mukama waabwe, Lekobowaamu, kabaka wa Yuda. Balinzita ne badda gy'ali."

²⁸ Awo Kabaka Yerobowaamu n'aweewwa amagezi okukola ennyana bbiri eza zaabu. N'agamba abantu nti, "Kijja kubazitoowerera nnyo okwambukanga e Yerusalemi. Baabano bakatonda bammwe, Ayi Isir-ayiri, abaabaggya mu Misiri." ²⁹ Emu n'agiteeka mu Beseri n'endala mu Ddaani. ³⁰ Ekintu ekyo ne kiba kibi nnyo, kubanga abantu baatuuka n'okugenda e Ddaani

¹ Abayisirayiri aboogerebwako wano be b'omu bukiikakkono

okusinza ekifaananyi ky'ennyana ekyali kiteekeddwa eyo.

³¹ Yerobowaamu n'azimba amasabo mu bifo ebigulumivu n'alonda bakabona ¹ ng'abaggya mu bantu abaabulijjo, newaakubadde nga tebaali ba kika kya Leevi. ³² N'akola embaga ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogw'omunaana, okufaana n'embaaga ebeerawo mu Yuda, era n'awaayo ebyokebwa ku kyoto. Kino yakikola mu Beseri ng'awaayo ssaddaaka eri ennyana ze yakola. N'assa bakabona mu bifo ebigulumivu bye yali akoze e Beseri. ³³ Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogw'omunaana gwe yeerondera, n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kye yazimba e Beseri. Era n'assaawo embaga Abayisirayiri gye baakuumanga, n'ayambukanga ne ku kyoto okuwaayo ebyokebwa.

Omusajja wa Katonda Ava mu Yuda

13 Omusajja wa Katonda n'ajja e Beseri okuva mu Yuda olw'ekigambo kya *MUKAMA*, n'asanga Yerobowaamu ng'ayimiridde mu maaso g'ekyoto ng'ateekateeka okwotereza obubaane. ² N'ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka eri ekyoto olw'ekigambo kya *MUKAMA* ng'agamba nti, "Ayi ekyoto, ekyoto! Kino *MUKAMA* ky'agamba nti, 'Omwana erinnya lye Yosiya alizaalibwa mu nnyumba ya Dawudi, ku ggwe kw'aliweerayo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'ebiweebwayo era n'amagumba g'abantu galyokerwa ku ggwe.'" ³ Ku lunaku olwo omusajja wa Katonda n'awa akabonero: "Kano ke kabonero *MUKAMA* kalangirira. Ekyoto kiryatika n'evvu lyakyo liriyyibwa ebweru."

⁴ Awo kabaka Yerobowaamu bwe yawulira omusajja wa Katonda bye yayogera, n'ayogera n'eddoboozi eddene ku kyoto e Beseri ng'awanise omukono gwe mu maaso g'ekyoto nti, "Mumukwate!" Omukono gwe yawanika eri omusajja wa Katonda ne gukala ne gukalambalirayo n'okuyinza n'atayinza kuguzza. ⁵ N'ekyoto ne kyatikamu, n'evvu ne liyiika ng'akabonero omusajja wa Katonda ke yawa olw'ekigambo kya *MUKAMA*.

⁶ Awo Kabaka n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Negayiririra *MUKAMA* Katonda wo, onsabire omukono gwange guwonyezebwe." Omusajja wa Katonda n'amwegayiririra eri *MUKAMA*, omukono gwe ne gudawo nga bwe gwali olubereberye.

⁷ Kabaka n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Jjangu eka ewange obeeko ky'olya, n'okukuwa nkuweeyo ekirabo."

⁸ Naye omusajja wa Katonda n'agamba kabaka nti, "Ne bw'onompa ekitundu ky'obugagga bwo, sija kugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi wano. ⁹ Kubanga nkuutiddwa ekigambo kya *MUKAMA* nti, 'Tolya mugaati newaakubadde okunywa

I Yerobowaamu yalonda bakabona abataali ba kika kya Leevi, kubanga Abaleevi abasinga obungi baali baddukidde eri Lekobowaamu (2By 11:13-17)

amazzi wadde okuddira mu kkubo ly'ojjiddemu.'" ¹⁰ Awo n'addirayo mu kkubo eddala, so si mu eryo lye yajjiramu e Beseri.

¹¹ Awo mu biro ebyo waaliwo nnabbi omukadde eyabeeranga mu Beseri, eyategeezebwa batabani be ebyo byonna omusajja wa Katonda bye yali akoze ku lunaku olwo, ne bye yali agambye kabaka. ¹² Kitaabwe n'ababuza nti, "Akutte kkubo ki?" Awo batabani be ne bamulaga ekkubo omusajja wa Katonda ow'e Yuda ly'akutte. ¹³ Awo n'agamba batabani be nti, "Munteekereeteekere endogoyi." Bwe baamala okumutegekera endogoyi, n'agyebagala, ¹⁴ n'akwata ekkubo omusajja wa Katonda lye yali akutte. Yamusanga atudde wansi w'omwera, n'amubuuza nti, "Gwe musajja wa Katonda eyavudde e Yuda?" N'addamu nti, "Nze nzuuno."

¹⁵ Awo nnabbi n'amugamba nti, "Tuddeyo eka olye ku mmere."

¹⁶ Omusajja wa Katonda n'amuddamu nti, "Siyinza kuddayo newaakubadde okugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi naawe mu kifo kino. ¹⁷ Ndagiddwa ekigambo kya *MUKAMA* nti, 'Tooteekwa kulyayo ku mmere newaakubadde okunywayo amazzi, wadde okuddirayo mu kkubo lye wajjiddemu.'" ¹⁸ Awo nnabbi omukadde n'amuddamu nti, "Nze nange ndi nnabbi nga ggwe. Era malayika yanjambye ekigambo kya Katonda nti, 'Mukomyewo mu nnyumba yo alye ku mmere anywe ne ku mazzi.'" Naye yali amulimba. ¹⁹ Awo omusajja wa Katonda n'addayo naye mu nnyumba ye n'alya era n'anywa. ²⁰ Bwe baali batudde nga balya, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira nnabbi omukadde eyali amukomezzaawo. ²¹ N'ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka eri omusajja wa Katonda eyava mu Yuda nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Ojeemedde ekigambo kya *MUKAMA* era tokuume kiragiyo *MUKAMA* Katonda kye yakulagidde. ²² Wakomyewo n'olya emmere era n'onywa amazzi mu kifo kye yakugaanye okulyamu wadde okunywamu amazzi. Noolwekyo omulambo gwo teguliziikibwa mu ntaana ya bajjajjaabo."

²³ Omusajja wa Katonda bwe yamala okulya n'okunywa, nnabbi oli eyali amukomezzaawo, n'ategeka endogoyi y'omusajja wa Katonda. ²⁴ Awo bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, empologoma n'emusingiriza n'emutta, era n'esuula omulambo gwe ku kkubo, empologoma n'endogoyi ne biyimirira okumpi nagwo. ²⁵ Laba, abantu abamu abaalaba omulambo nga gusuuliddwa wansi, nga n'empologoma eyimiridde kumpi nagwo, ne bagenda mu kibuga nnabbi mwe yabeeranga ne bategeeza abaayo. ²⁶ Nnabbi eyali amukomezzaawo bwe yakiwulira n'ayogera nti, "Ye musajja wa Katonda ataagondede kigambo kya *MUKAMA*. *MUKAMA* amuwaddeyo eri empologoma emutaagudde n'emutta, ng'ekigambo kya *MUKAMA* bwe ky'amulabudde."

²⁷ Awo nnabbi n'agamba batabani be nti, "Muntegekere endogoyi." Ne bagimutegekera. ²⁸ Na-

genda n'asanga omulambo gw'omusajja wa Katonda nga gusuuliddwa mu kkubo n'endogoyi n'empologoma nga ziyimiridde kumpi nagwo; empologoma nga teridde mulambo so nga tetaaguddetaagudde ndogoyi. ²⁹ Nnabbi n'asitula omulambo gw'omusajja wa Katonda n'aguteeka ku ndogoyi, era n'aguzzaayo mu kibuga kye n'amukungubagira, omulambo n'aguziika. ³⁰ N'ateeka omulambo gwe mu ntaana ye ye, ne bamukungubagira nga bakaaba nti, "Woowe, muganda wange!"

³¹ Awo bwe baamala okumuziika, n'agamba bata-bani be nti, "Bwe nfanga, munziikanga mu ntaana omusajja wa Katonda mw'aziikiddwa; muteekanga amagumba gange kumpi n'amagumba ge. ³² Ekigambo kya MUKAMA, omusajja wa Katonda kye yayogera n'eddoboosi ery'omwanguka ku kyoto ekiri mu Beseri ne ku masabo ag'ebifo ebigulumivu ebiri mu bibuga eby'e Samaliya, tekirirema kutuukirira."

³³ Oluvannyuma lw'ekigambo ekyo Yerobowaamu n'atakyuka kuleka amakubo ge amabi, naye ne yeeyongerera nate okussaawo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'abaggya mu bantu abaabulijjo. Buli eyayagalanga okubeera kabona, n'amwawulanga okubeera mu bifo ebigulumivu. ³⁴ Kino kye kyali ekibi ky'ennyumba ya Yerobowaamu ekyagireetera okugwa, okugimalawo n'okugizikiriza okuva ku nsi.

Akiya Alagula Yerobowaamu

14 Awo mu biro ebyo Abiya mutabani wa Yerobowaamu n'alwala, ² Yerobowaamu n'agamba mukyala we nti, "Golokoka ogende e Siiro, nga weefuddefudde baleme kumanya nga bw'oli mukazi wa Yerobowaamu. Akiya nnabbi, eyanjogerako nti ndiba kabaka w'abantu bano ali eyo. ³ Twala emigaati kkumi, ne bukeeke, n'ensumbi ey'omubisi gw'enjuki, ogende gy'ali era ye alikubuulira omwana bw'aliba." ⁴ Awo muka Yerobowaamu n'akola bw'atyo, n'agenda ewa Akiya e Siiro.

Akiya yali muzibe, kubanga amaaso ge gaali gayimbadde olw'obukadde. ⁵ Naye MUKAMA yali alabudde Akiya nga muka Yerobowaamu bw'anajja okumubuuzza ebifa ku mutabani waabwe, eyali alwadde era nga bw'ajja okumuddamu, nga bw'anaatuuka ajja kwefuula okuba omuntu omulala.

⁶ Awo Akiya bwe yawulira enswagirowo ku mulyango, n'amugamba nti, "Yingira muka Yerobowaamu. Lwaki weefuula okuba omuntu omulala? Ntumiddwa gy'oli n'amawulire amabi. ⁷ Genda ogambe Yerobowaamu nti kino MUKAMA, Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Nakugulumiza nga nkuggya mu bantu, ne nkufuula omukulembeze wa bantu bange Isirayiri. ⁸ Naggya obwakabaka mu nnyumba ya Dawudi, ne mbukuwa, naye tobadde ng'omuddu wange Dawudi, eyagondera ebiragirowo byange era n'abigoberera n'omutima gwe gwonna, ng'akola ekyo ekyali ekirungi mu maaso

gange. ⁹ Oyonoonye nnyo okusinga bonna abaakusooka. Weekoledde bakatonda abalala, n'okola n'ebifaananyi ebisaanuuse n'onneerabira; onsunguwazizza nnyo.

¹⁰ "Kyendiva nsanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu, era ndiggyawo ku Yerobowaamu buli mwana owoobulenzu yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali mudu. Ndiyokya ennyumba ya Yerobowaamu, ng'omuntu bw'ayokya obusa, okutuusa lwe liggweerawo ddala.

¹¹ Abo bonna aba Yerobowaamu abalifiira mu kibuga, embwa zirirya emirambo gyabwe, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirirya egy'abo abalifiira ku ttale, kubanga MUKAMA y'akyogedde!

¹² "Wabula ggwe, ddayo eka. Bw'onooba wakalinnya ekigere mu kibuga kyo, omulenzu anaafa. ¹³ Isirayiri yonna banaamukaabira era ne bamuziika. Ye yekka ow'ennyumba ya Yerobowaamu aliziikibwa, kubanga ye yekka mu nnyumba ya Yerobowaamu MUKAMA Katonda wa Isirayiri, gw'alabyemu akalungi.

¹⁴ "MUKAMA alyeyimusiza kabaka wa Isirayiri alisaanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu mu kiseera ekitali ky'ewala nnyo. ¹⁵ MUKAMA aliva ku Isirayiri, abeere ng'ekitoogo bwe kinyeenyeezebwa mu mazzi, era alisimbula Isirayiri okubaggya mu nsi eno ennungi eya bajjajjaabwe, n'abasaasaanyiza emitala w'Omugga, ¹ kubanga baasunguwaza MUKAMA bwe baakola bakatonda Baaseri. ¹⁶ Era aliva ku Isirayiri olw'ebibi bya Yerobowaamu n'ebyo by'ayonoonesezza Isirayiri."

¹⁷ Awo muka Yerobowaamu n'agolokoka okugenda e Tiruza. Olwayingira mu nnyumba yaabwe, omulenzu n'afa. ¹⁸ Ne bamuziika, era Isirayiri yonna ne bamukungubagira ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayoggerera mu nnabbi Akiya bwe kyali.

¹⁹ N'ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Yerobowaamu, entalo ze, n'okufuga kwe, tebyawandidikibwa mu kitabo eky'eby'omu mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²⁰ Yafugira emyaka amakumi abiri mu ebiri, oluvannyuma ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe; Nadabu mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Lekobowaamu Kabaka wa Yuda

²¹ Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani n'alya obwakabaka bwa Yuda, ng'alina emyaka amakumi ana mu gumu. Yafugira emyaka kkumi na musanvu mu Yusaalemi, ekibuga MUKAMA kye yeeroboza mu bika byonna ebya Isirayiri olw'erinnya lye. Nnyina yayitibwanga Naama, Omwamoni.

²² Yuda ne bakola ebibi mu maaso ga MUKAMA, okusinga ne bajjajjaabwe bye baakola era ebibi byabwe ne bikwasa MUKAMA obuggya. ²³ Beezimbara ebifo ebigulumivu n'empagi za Baaseri ku buli lusozi oluwanvu ne wansi wa buli muti omugazi. ²⁴ Era waaliwo n'abaalyanga ebisiyaga mu nsi, ne bakolanga

eby'emizizo byonna abamawanga Katonda be yagoba mu maaso g'Abayisirayiri bye baakolanga.

²⁵ Mu mwaka ogwokutaano ogw'obufuzi bwa kabaka Lekobowaamu, Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusalemi. ²⁶ N'atwala eby'obugagga eby'omu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'ebyobugagga eby'omu lubiri lwa kabaka byonna, ng'okwo kw'otadde engabo eza zaabu Sulemaani ze yali akoze. ²⁷ Awo kabaka Lekobowaamu n'akola engabo ez'ebikomo okuzzaawo ziri, era n'azikwasa abaduumizi b'abambowa abaakuumanga wankaaki w'olubiri lwa kabaka. ²⁸ Buli Kabaka lwe yalaganga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, abambowa ne bambalira engabo ezo, era Oluvannyuma ne bazizaayo mu kisenge ky'abambowa we zaaterekebanga.

²⁹ Ebyafaayo ebirala byonna eby'omulembe gwa Lekobowaamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ³⁰ Waabangawo entalo ez'olubeerera wakati wa Lekobowaamu ne Yerobowaamu. ³¹ Lekobowaamu ne yeebakira wamu ne bajajjaabe, era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Nnyina yayitibwanga Naama Omwamoni. Abiyaamu mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Abiyaamu Kabaka wa Yuda

¹⁵ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Abiyaamu n'atandika okufuga Yuda. ² Yafugira mu Yerusalemi emyaka esatu. Nnyina ye yali Maaka muwala wa Abusaalomu.

³ N'akola ebibi byonna kitaawe bye yakolanga, omutima gwe ne gutatuukirira mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we ng'omutima gwa jjajjaawe Dawudi bwe gwali. ⁴ Naye ku lwa Dawudi, *MUKAMA* Katonda we n'amuteerawo ettabaaza mu Yerusalemi era n'ayimusa ne mutabani we okumusikira, era n'okunyweza Yerusalemi. ⁵ Dawudi yakola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, n'agondera ebiragiyo bya *MUKAMA* ennaku zonna ez'obulamu bwe, okuggyako ensonga ya Uliya Omukiiti.

⁶ Ne wabangawo entalo wakati w'ennyumba ya Lekobowaamu n'ennyumba ya Yerobowaamu ennaku zonna ez'obulamu bwa Abiyaamu. ⁷ N'ebyafaayo ebirala byonna eby'okufuga kwa Abiyaamu, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? Ne wabangawo entalo wakati wa Abiyaamu ne Yerobowaamu. ⁸ Awo Abiyaamu ne yeebakira wamu ne bajajjaabe era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Asa mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Asa Kabaka wa Yuda

⁹ Awo mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Asa n'alya obwakabaka bwa Yuda. ¹⁰ Yafugira mu Yerusalemi

emyaka amakumi ana mu gumu. Jjajjaawe omukazi nga ye Maaka muwala wa Abusaalomu.

¹¹ Asa n'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. ¹² N'agoba mu nsi abaalyanga ebisiyaga, era n'aggyawo n'ebifaananyi ebyakolebwa n'emikono byonna bajajjaabe bye baakola. ¹³ Era n'agoba ne jjajjaawe Maaka ku bwa namasole kubanga yali akoze empagi ya Asera. Asa n'agitema era n'agyokera ku kagga Kidulooni. ¹⁴ N'awakubadde nga teyaggyawo bifo bigulumivu, omutima gwe gwali ku *MUKAMA* ennaku ze zonna. ¹⁵ N'ayingiza mu yeekaalu ya *MUKAMA* effeeza, ne zaabu n'ebintu ebirala kitaawe bye yawaayo ne Asa yenyini bye yawaayo.

¹⁶ Ne wabangawo entalo wakati wa Asa ne Baasa kabaka wa Isirayiri ennaku zonna ez'okufuga kwabwe. ¹⁷ Baasa kabaka wa Isirayiri n'alumba Yuda n'azingiza Laama obutaganya muntu n'omu okufuluma wadde okuyingira mu kitundu kya Asa kabaka wa Yuda. ¹⁸ Awo Asa n'addira effeeza ne zaabu yonna eyali esigadde mu ggwanika lya yeekaalu ya *MUKAMA* n'ey'olubiri lwe, n'abikwasa abakungu be, n'abiweereza Benikadadi mutabani wa Tabulimmoni, muzzukulu wa Keziyoni, eyali kabaka wa Busuuli ng'afugira e Ddamasiko. ¹⁹ N'ayogera nti, "Wabeewo endagaano wakati wo nange, ng'eyaliwo wakati wa kitaawo ne kintange. Laba nkuweereza ekirabo ekya ffeeza ne zaabu, omenyewo kaakano endagaano yo ne Baasa kabaka wa Isirayiri, anveeko."

²⁰ Benikadadi n'akkiriziganya ne kabaka Asa era n'aweereza abaduumizi b'eggye lye okulumba ebibuga bya Isirayiri. N'akuba Iyoni, ne Ddaani, ne Aberubesumaaka ne Kinnerosi yonna ng'okwo kw'otadde Nafutaali. ²¹ Awo Baasa bwe yakiwulira n'alekeraawo okuzimba Laama, n'addukira e Tiruza. ²² Kabaka Asa n'awa ekiragiyo mu Yuda yonna nga kikwata ku buli muntu. Ne batwala amayinja ag'e Laama n'embaawo Baasa bye yazimbisanga, kabaka Asa n'abizimbisa Geba ekya Benyamini, ne Mizupa.

²³ Ebyafaayo ebirala byonna eby'omu mirembe gya Asa, n'obuwanguzi bwe era n'ebibuga bye yazimba, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? Kyokka mu bukadde bwe, n'alwala ebigere. ²⁴ Awo Asa ne yeebakira wamu ne bajajjaabe n'aziikibwa mu kibuga kya jjajjaawe Dawudi. Yekosafaati, mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Nadabu Kabaka wa Isirayiri

²⁵ Nadabu mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda. Yafugira Isirayiri emyaka ebiri. ²⁶ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'atambulira mu ngeri za kitaawe ne mu kibi kye, ebyaleetera Isirayiri okwonoona.

²⁷ Awo Baasa mutabani wa Akiya ow'omu nnyumba ya Isakaali n'amukolera olukwe, n'amuttira e Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti, Nadabu ne Isirayiri yenna bwe baali bakitaayizza. ²⁸ Baasa n'atta Nadabu mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, ye n'alya obwakabaka bwa Isirayiri.

²⁹ Amangwago nga kyajje alye obwakabaka, n'atta ennyumba ya Yerobowaamu yonna n'atalekaawo muntu n'omu omulamu. Yabazikiriza bonna ng'ekigambo kya *MUKAMA* kye yayogerera mu muddu we Akiya Omusiuro, ³⁰ olw'ebibi bya Yerobowaamu bye yakola, era bye yayonoonyesa Isirayiri, n'okusunguwaza ne bisunguwaza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri.

³¹ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Nadabu, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ³² Ne wabangawo entalo wakati wa Asa ne Baasa kabaka wa Isirayiri, ennaku zonna ez'okufuga kwabwe.

Baasa Kabaka wa Isirayiri

³³ Awo mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Baasa mutabani wa Akiya n'afuuka kabaka wa Isirayiri yonna e Tiruza, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu ena. ³⁴ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'atambulira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri.

16 Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeeku mutabani wa Kanani nga kyogera ku Baasa nti, ² "Nakugulumiza nga nkuggya mu nfuufu ne nkufuula mukulembeze w'abantu bange Isirayiri, naye watambulira mu ngeri za Yerobowaamu era n'oyonoonyesa abantu bange Isirayiri, ne bansunguwaza n'ebibi byabwe. ³ Laba, ndisaanyizaawo ddala Baasa n'ennyumba ye, era ndifuula ennyumba ye okuba ng'eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati. ⁴ Omuntu yenna owa Baasa bw'alifiira mu kibuga, omulambo gwe guliriibwa embwa, n'abo abalifiira ku ttale, ennyonyi ez'omu bbanga zirirya emirambo gyabwe."

⁵ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Baasa, bye yakola, awamu n'ebintu ebirungi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ⁶ Awo Baasa ne yeebakira wamu ne bajjajaabe n'aziikibwa e Tiruza, mutabani we Era n'amusikira, n'alya obwakabaka.

⁷ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kituukirira, ekyajjira Yeeku mutabani wa Kanani ekikwata ku Baasa n'ennyumba ye olw'ebibi bye yakola mu maaso ga *MUKAMA*, ng'amusunguwaza olw'ebyo bye yakola, n'olw'okwonoona ng'afaanana ennyumba ya Yerobowaamu, ate era n'olw'okuba nga yagisaanyaawo.

Era Kabaka wa Isirayiri

⁸ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omukaaga ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Era mutabani wa Baasa n'afuuka kabaka wa Isirayiri; n'afugira mu

Tiruza emyaka ebiri. ⁹ Awo Zimuli, omu ku bakungu be, eyakuliranga ekitundu ky'amagaali ge, n'amukolera olukwe. Mu kiseera ekyo Era yali Tiruza, ng'atamirira mu maka ga Aluza, omusajja eyavunaanyizibwanga olubiri lw'e Tiruza. ¹⁰ Mu kiseera ekyo, Zimuli n'ayingira n'amukuba n'amutta, n'oluvannyuma n'alya obwakabaka. Gwali mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda.

¹¹ Awo olwatuuka nga kyajje atuule ku ntebe ey'obwakabaka n'atta abantu b'ennyumba ya Baasa bonna, obutalekaawo musajja n'omu wa luganda lwa Baasa wadde mikwano gye. ¹² Bw'atyo Zimuli n'asaanyaawo ennyumba ya Baasa yonna, ng'ekigambo kya *MUKAMA* bwe kyali kye yayogera ku Baasa ng'ayita mu nnabbi Yeeku, ¹³ olw'ebibi bya Baasa ne mutabani we Era bye baakola n'okwonoonyesa Isirayiri, nga basunguwaza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda beebekolera abatagasa. ¹⁴ Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Era, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo ky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

Zimuli Kabaka wa Isirayiri

¹⁵ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Zimuli n'afugira e Tiruza ennaku musanvu. Eggye lyali lisiisidde okumpi ne Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti. ¹⁶ Ku lunaku olwo Abayisirayiri abaali mu nkambi bwe baawulira nti Zimuli yasala olukwe, n'atta kabaka, Isirayiri yonna ne balangirira Omuli omuduumizi w'eggye okuba kabaka wa Isirayiri. ¹⁷ Omuli n'Abayisirayiri bonna abaali awamu naye ne bava e Gibbesoni ne bambuka okuzingiza Tiruza. ¹⁸ Zimuli bwe yalaba ng'ekibuga kiwambiddwa, n'addukira mu lubiri olw'omunda, olubiri lwonna n'alukumako omuliro. N'afiira omwo. ¹⁹ Ekyo kyamutuukako olw'ebibi bye yakola mu maaso ga *MUKAMA*, n'okutambulira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu kibi kye yakola, ne bye yayonoonyesa Isirayiri.

²⁰ Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Zimuli, n'obujeemu bwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

Omuli Kabaka wa Isirayiri

²¹ Abantu ba Isirayiri ne baawukanamu ebibiina bibiri, ekitundu ekimu nga kiwagira Tibuni mutabani wa Ginasi okuba kabaka, nga n'ekitundu ekirala kiwagira Omuli. ²² Naye abagoberezi ba Omuli ne basinza aba Tibuni mutabani wa Ginasi amaanyi; Tibuni n'afa, Omuli n'afuuka kabaka.

²³ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu ogumu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Omuli n'alya obwakabaka obwa Isirayiri era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri, mukaaga ku gyo ng'ali mu Tiruza. ²⁴ Yagula olusozi lw'e Samaliya ku Semeri, ekilo nsanvu eza

ffeeza, n'aluzimbako ekibuga, n'akituuma Samaliya, okukibbulamu Semeri eyali nannyini lusozi.

²⁵ Naye Omuli n'akola ebyali ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, era n'ayonoona nnyo okusinga n'abo abaa-musooka. ²⁶ N'atambulira mu ngeri zonna eza Yerobowaamu mutabani wa Nebati, ne mu kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri era n'asunguwaza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda beebeekolera abatagasa. ²⁷ Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Omuli, ne bye yakola, n'ebiyobuzira bye, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²⁸ Omuli ne yeebakira wamu ne bajjaj-jaabe n'aziikibwa mu Samaliya; Akabu n'amusikira, n'alya obwakabaka.

Akabu alya Obwakabaka bwa Isirayiri

²⁹ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Asa Kabaka wa Yuda, Akabu mutabani wa Omuli n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, n'afugira Isirayiri mu Samaliya emyaka amakumi abiri mu ebiri. ³⁰ Akabu mutabani wa Omuli n'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA* okusinga bonna abaa-musooka. ³¹ Teyakoma ku kukola bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, naye era n'awasa ne Yezeberi muwala wa Esubaali kabaka w'Abasidoni, era n'atandika okuweereza n'okusinza Baali. ³² Yazimbira Baali ekyoto mu ssabo lya Baali lye yazimba mu Samaliya. ³³ Akabu n'akola n'empagi ya Baaseri, ne yeeyongerera nnyo okusinguwaza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, okusinga bakabaka abalala bonna aba Isirayiri abaa-musooka. ³⁴ Ku mirembe gya Akabu, Kyeri Omubeseri n'ad-daibiriza era n'azimba Yeriko. Era olw'ekigambo kya *MUKAMA* kye yayogerera mu Yoswa mutabani wa Nuuni, Kyeri bwe yassaawo emisingi gyakyo, n'afiirwa Abiraamu mutabani we omukulu; bwe yazimba wankaaki waakyo, Segubi mutabani we asembayo obuto naye n'afa.

Bannamuŋjoona Baliisa Eriya

17 Awo Eriya Omutisubi ow'e Tisubi mu Gireyaa-di, n'agamba Akabu nti, "*MUKAMA* Katonda wa Isirayiri gwe mpeereza nga bw'ali omulamu, tewaabe musulo newaakubadde enkuba mu myaka egijja wabula olw'ekigambo kyange."

² Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Eriya nga kigamba nti, ³ "Vva wano ogende ebuwanjuba week-weke ku kagga Kerisi akoolekera Yoludaani. ⁴ Ojja kunywanga mu kagga, era ndagidde bannamuŋjoona okukuliisiza eyo."

⁵ N'akola nga *MUKAMA* bwe yamulagira, n'alaga ku kagga Kerisi, akoolekera Yoludaani, n'abeera eyo. ⁶ Bannamuŋjoona ne bamuleeteranga emmere n'ennyama buli nkya na buli kawungeezi, era n'anywanga mu kagga.

Nnamwandu ow'e Zalefaasi

⁷ Bwe waayitawo ebbanga, akagga ne kakalira olw'obutabaawo nkuba mu nsi. ⁸ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kimujjira nga kigamba nti, ⁹ "Situkiramu ogende e Zalefaasi ekya Sidoni obeere eyo. Ndagidde nnamwandu ali eyo okukuwanga emmere." ¹⁰ Awo n'agolokoka n'alaga e Zalefaasi. Bwe yatuuka ku wankaaki w'ekibuga, waliwo nnamwandu eyali alondalonda obuku. Eriya n'amusaba ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeetera ku mazzi matono mu kibya nnyweko." ¹¹ Bwe yali ng'agenda okugakima, Eriya n'amukoowoola ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeeteraayo n'omugaati." ¹² N'addamu nti, "*MUKAMA* nga bw'ali omulamu, sirina mugaati okuggyako olubatu lw'obutta mu kibya n'otufuta mu kasumbi, era kaakano nkuŋjaanya buku mbutwale eka neefumbire nze n'omwana wange tubulye tufe."

¹³ Eriya n'amugamba nti, "Totya. Genda eka okole nga bw'ogambye. Naye sooka onfumbire akagaati, okuva mu by'olina okandeteere, oluvannyuma weefumbire ggwe n'omwana wo. ¹⁴ Kubanga kino *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Ekibya ky'obutta tekiriggwaamu, so n'akasumbi k'amafuta tekalikalira okutuusa olunaku *MUKAMA* lw'alitonyesa enkuba ku nsi.'"

¹⁵ N'agenda n'akola nga Eriya bwe yamugamba, era ne waba emmere bulijjo eya Eriya ne nnamwandu n'amaka ge. ¹⁶ Ekibya ky'obutta tekyakendeera wadde akasumbi k'amafuta okukalira, ng'ekigambo kya *MUKAMA* kye yayogerera mu Eriya bwe kyali.

¹⁷ Bwe waayitawo ebbanga, omwana wa nnamwandu n'alwala nnyo, obulwadde ne bweyongerera okutu-usa lwe yafa. ¹⁸ Nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kiki ky'onnanga, omusajja wa Katonda? Wajja okunzijekiza ekibi kyange n'okutta omwana wange?"

¹⁹ Eriya n'amuddamu nti, "Mpa omwana wo." N'amuggya mu kifuba kye, n'amusitula n'amutwala mu kisenge ekya waggulu ¹ gye yabeeranga, n'amugalamiza ku kitanda kye. ²⁰ N'akoowoola *MUKAMA* ng'agamba nti, "Ayi *MUKAMA* Katonda wange, ne nnamwandu ono gwe mbeera naye omuleeseke ekikangabwa kino, n'otta omwana we?" ²¹ Eriya ne yeegololera ku mulenzi emirundi esatu, n'akaabira *MUKAMA* ng'agamba nti, "Ayi *MUKAMA* Katonda wange, obulamu bw'omulenzi ono bukomewo nate!"

²² *MUKAMA* n'awulira okukaaba kwa Eriya, obulamu bw'omulenzi ne bumuddamu, era n'alama. ²³ Awo Eriya n'asitula omwana n'amuserengesa okuva mu kisenge n'amuleeta mu nnyumba, n'amuwa nnyina, n'amugamba nti, "Laba mutabani wo mulamu!"

¹ Ekisenge ekya waggulu kyabeeranga kya bagenyi, na kya kuterekangamu mmere.

²⁴ Awo nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kaakano ntegedde ng'oli musajja wa Katonda, era n'ekigambo kya MUKAMA ekiva mu kamwa ko kiba kya mazima."

Eriya ne Obadiya Basisinkana

18 Awo nga wayiseewo ebbanga lya myaka esatu kasookedde enkuba ebula, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya nti, "Genda weerage eri Akabu, omutegeeze nti nditonnyesa enkuba ku nsi." ² Awo Eriya n'agenda okweyanjula eri Akabu. ³ Mu biro ebyo enjala ng'ennyinyitidde nnyo mu Samaliya, Akabu n'ayita Obadiya omukulu w'olubiri eyali assaamu ennyo MUKAMA ekitiibwa. ⁴ Olwali olwo nga Yezeberi atandika okutta bannabbi bonna aba MUKAMA, Obadiya n'addira bannabbi kikumi n'abakweka mu mpuku bbiri buli emu ng'erimu amakumi ataano ataano, n'abaweeranga omwo emmere n'amazzi. ⁵ Akabu n'amugamba nti, "Tuuka buli wantu awali enzizi ez'amazzi n'awali obugga bwonna, oboolyawo tunaa-funa omuddo ne tuwonya embalaasi zaffe n'ennyumbu okufa, tuleme okufiirwa ensolo zonna." ⁶ Ne beeyawulamu bombi okubuna ensi, Akabu n'akwata ekkubo lye ne Obadiya n'akwata erirye.

⁷ Awo Obadiya bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, Eriya n'amusisinkana. Obadiya bwe yamutegeera n'avuunama wansi n'agamba nti, "Ddala ggwe wuuyo, mukama wange Eriya?" ⁸ N'addamu nti, "Ye nze. Genda ogambe mukama wo nti, 'Eriya ali wano.'" ⁹ Obadiya n'amugamba nti, "Kiki kye nkusobezza, okutuma omuddo wo eri Akabu ajja okunzita?" ¹⁰ MUKAMA Katonda wo nga bw'ali omulamu, tewali ggwanga oba bwakabaka mukama wange gy'atatumye mubaka kukunoonya. Era buli ggwanga, oba bwakabaka obwagambanga nti toliiyo, yabalayizanga okukakasa nti tobangayo. ¹¹ Kaakano onjamba njende ewa mukama wange njogere nti, 'Eriya ali wano.' ¹² Simanyi Mwoyo wa MUKAMA gy'anaakutwala nga kyenzije nveewo. Bwe nnaagenda ne ntegeeza Akabu n'atakusangawo, ajja kunzita, ate nga nze omuddo wo okuva mu buto bwange, nsinza MUKAMA. ¹³ Mukama wange totegeezebanga, kye nakola nga Yezeberi atta bannabbi ba MUKAMA? Nakweka kikumi ku bannabbi ba MUKAMA mu mpuku bbiri, ataano ataano mu buli mpuku, era ne mbawa emigaati okulya n'amazzi okunya. ¹⁴ Kaakano, onjamba njende ewa mukama wange mugambe nti, 'Eriya ali wano.' Ajja kunzita!"

¹⁵ Eriya n'amugamba, "Nga MUKAMA ow'Eggye bw'ali omulamu, gwe mpeereza, siireme kweraeri eri Akabu leero."

Eriya ku Lusozzi Kalumeeri

¹⁶ Awo Obadiya n'agenda okusisinkana Akabu, n'amutegeeza; Akabu n'ajja okusisinkana Eriya. ¹⁷ Akabu bwe yalaba Eriya, n'amubuuza nti, "Ggwe wuuyo, gwe ateganya Isirayiri?"

¹⁸ Eriya n'addamu nti, "Sinnateganya Isirayiri, naye ggwe n'ennyumba ya kitaawo, muvudde ku biragiro bya MUKAMA ne mugoberera ba Baali. ¹⁹ Kaakano kunjaanya abantu bonna okuva mu Isirayiri yonna baje ku lusozzi Kalumeeri era oleete ne bannabbi ba Baali ebikumi ebina mu ataano wamu ne bannabbi ba Baaseri ebikumi ebina, abaliira ku mmeeza ya Yezeberi." ²⁰ Awo Akabu n'atumira abantu ba Isirayiri bonna, era n'akunjaanya ne bannabbi bonna ku lusozzi Kalumeeri. ²¹ Awo Eriya n'ayimirira mu maaso g'abantu n'ayogera nti, "Mulituusa wa okutta aganaaga? Obanga MUKAMA ye Katonda mumugoberere, naye obanga Baali ye Katonda mugoberere oyo."

Naye abantu ne batamuddamu kigambo na kimu.

²² Eriya n'abagamba nti, "Nze nsigaddewo nzekka ku bannabbi ba MUKAMA, naye Baali alina bannabbi ebikumi bina mu ataano. ²³ Kale mutuwe ente ennume bbiri, bo beerobozeeko emu, bagitemeete, bagiteeke ku nku, naye tebagikumamu. Nange naalongoosa eyookubiri, ne ngiteeka ku nku naye sijja kuzikumamu muliro. ²⁴ Kale oluvannyuma mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, nange nnaakowoola erinnya lya MUKAMA; anaddamu n'omuliro nga ye Katonda."

Abantu bonna ne baddamu nti, "Ky'oyogedde kirungi."

²⁵ Eriya n'agamba bannabbi ba Baali ¹ nti, "Mmwe musooke okweroboza ente emu ennume nga bwe muli abangi, mugiteeketeke. Mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, naye temukoleeza muliro." ²⁶ Ne batwala ente ebawereddwa ne bagiteeketeeka.

Oluvannyuma ne bakoowoole erinnya lya Baali okuva ku makya okutuusa mu ttuntu. Ne baleekaanira waggulu nti, "Ayi Baali, otuwulire!" Naye ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboosi lyonna. Ne bazina nga beetooloola ekyoto kye baali bakoze.

²⁷ Mu ssaawa ez'omu ttuntu Eriya n'atandika okubaduulira, ng'ayogera nti, "Muleekaane nnyo! Katonda ddala! Osanga ali mu birowoozo bingi, oba aliko ebimutawaanya, oba ali ku lugendo. Ayinza okuba nga yeebase, nga yeetaaga kumuzuukusa." ²⁸ Ne baleekaana nnyo nga bwe beesala n'obwambe ne beefumita n'amafumu ng'empisa yaabwe bwe yali, okutuusa omusaayi lwe gwabakulukuta. ²⁹ Obudde bwali buyise nnyo, naye ne beeyongerera okulagula kwabwe okutuusa ekiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi. Ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboosi lyonna, wadde assaayo omwoyo.

³⁰ Awo Eriya n'alyoka agamba abantu bonna nti, "Musementere kumpi nange." Bonna ne bamusementera, n'addaabiriza ekyoto kya MUKAMA ekyali kisuuliddwa. ³¹ N'addira amayinja kkumi n'abiri, buli limu n'aliteeka ku linnaalyo ng'ebika bya Yakobo bwe byali, MUKAMA gwe yayogerako nti, "Erinnya lye linaabanga

¹ Baali yali lubaale wa kubwatuka, eyasinziwanga mu bantu ba Asuuli ne Kanani.

Isirayiri.”³² N’azimba ekyoto mu linnya lya *MUKAMA* n’amayinja ago, n’asima olusalosalo okwetooloola ekyoto, ng’alugyamu lita kkumi na ttaano ez’amazzi.

³³ N’atindikira enku, n’atemaatema ente, n’agiteekako. N’alyoka abagamba nti, “Mujjuze ebibya bina amazzi, mugafuke ku kiweebwayo ne ku nku.”³⁴ N’abagamba baddemu bakole bwe batyo omulundi ogwokubiri, ne bakiddamu, ate era n’abagamba okuddamu omulundi ogwokusatu ne baddamu ogwokusatu nga bwe yalagira.³⁵ Amazzi ne gakulukuta okwetooloola ekyoto, n’okujjula ne gajjula olusalosalo.

³⁶ Mu kiseera eky’ekiweebwayo eky’akawungeezi, nnabbi Eriya n’asembera mu maaso n’asaba nti, “Ayi *MUKAMA*, Katonda wa Ibulayimu, owa Isaaka ne Isirayiri, olwa leero kimanyibwe nti ggwe Katonda mu Isirayiri, era nti nze muddu wo, era nkoze ebintu bino byonna olw’ekigambo kyo.”³⁷ Onziremu, Ayi *MUKAMA*, onziremu, abantu bano bamanye, Ayi *MUKAMA* nti ggwe Katonda, era nti ggwe okyusa emitima gyabwe okudda gy’oli.”

³⁸ Omuliro gwa *MUKAMA* ne gulyoka gugwa ne gwokya ekiweebwayo, n’enku, n’amayinja, n’ettaka, ne gumalirawo ddala n’amazzi mu lusalosalo.³⁹ Awo abantu bonna bwe baakiraba, ne bavuunama ne bakaaba nnyo nga bagamba nti, “*MUKAMA*, ye Katonda! *MUKAMA*, ye Katonda!”⁴⁰ Eriya n’alyoka abalagira nti, “Mukwate bannabbi ba Baali, waleme okuba n’omu abaddukako.” Ne babakwata, Eriya n’abaserengesa ku kagga Kisoni, n’abattira eyo.

Ekyeya Kikoma

⁴¹ Eriya n’agamba Akabu nti, “Genda olye, n’okunywa onywe; kubanga waliwo okubwatuka kw’enkuba ey’amaanyi.”⁴² Awo Akabu n’agenda okulya n’okunywa, naye Eriya n’alinnya ku ntikko y’olusozi Kalumeeri, n’akutama, n’ateeka omutwe gwe wakati w’amaviivi ge.

⁴³ N’agamba omuweereza we nti, “Yambuka, olen gere okwolekera ennyanja.”

Omuweereza n’agenda n’alaba n’akomawo n’amugamba nti, “Teri kye ndabyewo.”

Eriya n’amugamba addeyo emirundi musanvu.

⁴⁴ Ku mulundi ogw’omusanvu omuweereza n’akomawo n’agamba nti, “Laba, ekire ekitono ekyenkana ng’omukono gw’omuntu kyambuka okuva mu nnyanja.”

Eriya n’amugamba nti, “Genda ogambe Akabu nti, Teekateeka eggaali lyo, oserengete, enkuba nga tenakuziyiza.”

⁴⁵ Mu kiseera kyekimu, eggulu ne libindabinda, kibuyaga ne yeeyongera, enkuba ey’amaanyi n’ejja, Akabu n’ayolekera e Yezuleeri.⁴⁶ Amaanyi ga *MUKAMA* ne gakka ku Eriya ne yeesiba ekimyu, n’adduka ng’akulembedde Akabu okutuuka e Yezuleeri.

Eriya Addukira e Kolebu

¹⁹ Awo Akabu n’abuulira Yezeberi byonna Eriya bye yakola, ne bwe yatta bannabbi bonna n’ekitala.² Yezeberi n’atumira Eriya omubaka okumugamba nti, “Bakatonda bankole bwe batyo n’okukirawo, bwe siifuule obulamu bwo okuba ng’obulamu bw’omu ku bo, essaawa nga zino enkya.”

³ Eriya n’atya nnyo, n’adduka okuwonya obulamu bwe. Bwe yatuuka e Beeruseba mu Yuda, n’aleka eyo omuweereza we.⁴ Naye ye n’atambula olugendo lwa lunaku lumu mu ddungu, n’atuuka awali omwoloola, n’atuula wansi waagwo, n’asaba afe. N’ayogera nti, “Kino kimala, *MUKAMA*, kaakano twala obulamu bwange, kubanga sisinga bajjajjange.”⁵ N’agalamira wansi w’omwoloola ne yeebaka.

Amangwago malayika n’amukomako, n’amugamba nti, “Golokoka olye.”⁶ N’agolokoka, laba ng’emitwetwe we waliwo akasumbi k’amazzi n’omugaati omwokye. N’alya n’anywa, n’addamu n’agalamira.

⁷ Malayika wa *MUKAMA* n’akomawo omulundi ogwokubiri n’amukomako n’amugamba nti, “Golokoka olye, kubanga olugendo lunene.”⁸ Awo n’agolokoka n’alya, n’anywa, n’afuna amaanyi, era n’atambula olugendo lwa nnaku amakumi ana emisana n’ekiro, okutuuka e Kolebu, olusozi lwa Katonda.

MUKAMA Alabikira Eriya

⁹ Bwe yatuuka eyo, n’ayingira mu mpuku, n’asula omwo. Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kimujjira nga kigamba nti, “Okola ki wano, Eriya?”¹⁰ N’addamu nti, “Nyiikidde nnyo okuweereza *MUKAMA* Katonda ow’Eggye ne nkwatibwa n’obuggya ku lulwe. Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenye ebyoto byo, era ne batta ne bannabbi bo n’ekitala. Nze nsigaddewo nzekka, ne kaakano bannoonya okunzita.”

¹¹ *MUKAMA* n’amugamba nti, “Ffuluma, oyimirire ku lusozi mu maaso ga *MUKAMA*, kubanga *MUKAMA* ali kumpi kuyitawo.”

Kale laba, embuyaga nnyingi ey’amaanyi n’emenya ensozi n’eyasa n’enjazi mu maaso ga Eriya, naye *MUKAMA* nga taliimu. Oluvannyuma lw’embuyaga, musisi ow’amaanyi n’ayita naye era *MUKAMA* nga taliimu.

¹² Oluvannyuma lwa musisi ne wajja omuliro, naye era *MUKAMA* teyaliimu mu muliro. Oluvannyuma lw’omuliro, ne wajja eddoboosi ttono nga lya ggonjebwa.¹³ Eriya bwe yaliwulira, n’abikka¹ amaaso ge n’omunagiro gwe n’afuluma n’ayimirira ku mulyango gw’empuku.

Awo *MUKAMA* n’amugamba nti, “Okola ki wano Eriya?”

¹⁴ N’addamu nti, “Nyiikidde nnyo okuweereza *MUKAMA* Katonda ow’Eggye, naye Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenyeemenye ebyoto byo, era ne batta

¹ Eriya yabikka amaaso ge kubanga tewaali muntu eyatunuuliranga Katonda n’aba mulamu.

ne bannabbi bo n'ekitala. Nze nsigaddewo nzeka, ne kaakano bannoonya okunzita."

¹⁵ MUKAMA n'amugamba nti, "Ddirayo mu kkubo lye wajjiddemu ogende mu ddungu lya Ddamasiko. Bw'onootuuka eyo ofuke amafuta ku Kazayeeri okuba kabaka w'e Busuuli, ¹⁶ ne ku Yeeku mutabani wa Nimusi okuba kabaka wa Isirayiri, ate era ofuke n'amafuta ku Erisa mutabani wa Safati ow'e Aberumekola okudda mu kifo kyo. ¹⁷ Era Yeeku anatta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Kazayeeri, ate Erisa ye n'atta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Yeeku. ¹⁸ Wabula nesigaliza akasanvu mu Isirayiri, abatavuunamiranga Baali wadde okumunyewegera."

Okuyitibwa kwa Erisa

¹⁹ Awo Eriya n'ava eyo n'asisinkana Erisa mutabani wa Safati ng'alima n'emigogo gy'ente kkumi n'ebiri, ye ng'alimisa ogw'ekkumi n'ebiri. Eriya n'agenda gy'ali n'amusuulako omunagirowe. ²⁰ Erisa n'aleka ente ze, n'adduka ng'agoberera Eriya. N'amugamba nti, "Ka nsibule kitange ne mmange, ndyoke njende naawe."

Eriya n'amugamba nti, "Ddayo, nkukoze ki?"

²¹ Awo Erisa n'amulekako akabanga, n'addayo, n'agenda n'asala omugogo gw'ente, ennyama n'agifumbisa ebiti by'enkumbi, n'agabira abantu ne balya. Awo n'agolokoka n'agoberera Eriya era n'amuweerezanga.

Benikadadi Alumba Samaliya

20 Awo Benikadadi kabaka w'e Busuuli n'akunjaanya eggwe lye lyonna wamu ne bakabaka amakumi asatu mu babiri n'embalaasi n'ama-gaali gaabwe, bonna ne bambuka okuzingiza Samaliya n'okulwana nakyo. ² N'atuma ababaka mu kibuga eri Akabu kabaka wa Isirayiri ng'agamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Benikadadi nti, ³ 'Efeeza yo ne zaabu yo byange ate era ne bakyala bo abasinga obulungi n'abaana bo nabo bange."

⁴ Kabaka wa Isirayiri n'addamu nti, "Nga bw'ogambye, mukama wange kabaka, nze ne bye nnina byonna bibyo." ⁵ Ababaka ne baddayo ewa Akabu nate ne bamugamba nti, "Kino Benikadadi ky'agamba nti, 'Natumanga njagala ffeeza yo ne zaabu yo, n'abakyala bo n'abaana bo. ⁶ Naye olunaku lw'enkya essaawa nga zino nzija kuweereza abakungu bange banoonyeemu mu lubiri lwo ne mu nnyumba z'abakungu bo, era bajja kutwala ebibyo byonna eby'omuwendu."

⁷ Awo kabaka wa Isirayiri n'ayita abakadde bonna ab'ensi, n'abagamba nti, "Mulabe omusajja ono bw'anoonya emitawaana! Bwe yatumya bakyala bange n'abaana bange wamu ne ffeeza yange ne zaabu yange, sabimumma."

⁸ Abakadde n'abantu bonna ne bamuddamu nti, "Tomuwuliriza wadde okukkiriziganya naye."

⁹ Awo kabaka n'addamu ababaka ba Benikadadi nti, "Mutegeeze mukama wange kabaka nti, 'Omuddu wo nzija kukola byonna bye walagidde ku ntandikwa, naye kino eky'oluvannyuma siyinda kukikola."

¹⁰ Awo Benikadadi n'aweereza obubaka obulala eri Akabu nti, "Bakatonda bankole bwe batyo n'okukirawo, enfuufu ya Samaliya bwe teebune mu bibatu by'abasajja bonna abangoberera."

¹¹ Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Mumugambe nti, 'Eyesiba ebyokulwanyisa aleme okwenyumiriza ng'oyo abyesumulula."

¹² Benikadadi bwe yawulira obubaka obwo, ng'ali mu kutamiira ne bakabaka abalala mu weema zaabwe, n'alagira abasajja be nti, "Mweteeketeke okulumba." Ne beeteeketeke okulumba ekibuga.

Akabu Awangula Benikadadi

¹³ Mu kiseera ekyo ne wabaawo nnabbi eyajja eri Akabu kabaka wa Isirayiri n'alangirira nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olaba eggwe lino eddene? Nzija kulikuwa mu mukono gwo leero, otegeere nga nze MUKAMA."

¹⁴ Akabu n'abuuzza nti, "Anakikola atya?" Nnabbi n'addamu nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Abavubuka bo ab'abaduumizi b'amasaza, bajja kukubeera."

Akabu ne yeeyongerera okubuuza nti, "Ani anasooka okulumba?"

Nnabbi n'addamu nti, "Ggwe."

¹⁵ Awo Akabu n'ayita abavubuka ab'abaduumizi b'amasaza, ne bawera ebikumi bibiri mu asatu mu babiri (232). Era n'akunjaanya ne Isirayiri yenna, bonna awamu ne baba kasanvu (7,000). ¹⁶ Ne batabaala mu ttuntu nga Benikadadi ne bakabaka amakumi asatu mu ababiri be yali alagaanye nabo bali mu kutamiira. ¹⁷ Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza be baasooka okulumba.

Naye Benikadadi yali atumye ababaka okuketta, ne bamutegeeza nti, "Waliwo abasajja abajja nga bava Samaliya."

¹⁸ N'ayogera nti, "Bwe baba bazze na mirembe, mubawambe, ne bwe baba nga baze ku lutalo, era mubawambe." ¹⁹ Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza ne bafuluma ne balumba okuva mu kibuga, nga n'eggwe libagoberera. ²⁰ Buli omu ku bo n'atta gwe yayolekera. Abasuuli ne badduka, nga n'Abayisirayiri bwe babagoba, naye Benikadadi kabaka w'e Busuuli n'awonera ku mbalaasi n'abamu ku basajjabe abeebagala embalaasi. ²¹ Awo kabaka wa Isirayiri n'abagobera ddala era n'awamba embalaasi n'amagaali, era Abasuuli bangi ne bafa.

²² Awo ebyo nga biwedde, nnabbi n'agenda eri kabaka wa Isirayiri n'amugamba nti, "Weenyweze, olabe ekiteekwa okukolebwa, kubanga omwaka ogunaddirira kabaka w'e Busuuli ajja kukulumba nate." ²³ Mu kiseera ekyo, abakungu ba kabaka w'e Busuuli ne ba-

muwa amagezi nti, "Bakatonda b'Abayisirayiri bakatonda ba nsozi, era kyebavudde batusinza amaanyi. Naye bwe tunaabalwanyisizza mu lusenyi, mazima ddala tunaabasinza amaanyi. ²⁴ Kola bw'oti, ggyawo bakabaka bonna mu bifo byabwe eby'okuduumira, osseewo abaduumizi abalala. ²⁵ Oteekwa okufuna eggye ery'enkana liri lye wafiirwa, embalaasi edde mu kifo ky'embalaasi, n'eggaali mu kifo ky'eggaali, tulyoke tulwane nabo mu lusenyi, olwo tunaabasinzizza ddala amaanyi." N'abawuliriza era n'akola bw'aty.

²⁶ Omwaka ogwaddirira Benikadadi n'akunjaanya Abasuuli, n'ayambuka mu Afeki okulwana ne Isirayiri. ²⁷ Awo abantu ba Isirayiri nabo ne bakunjaana ne bawebwa entanda yaabwe, ne bagenda okubasisinkana. Abayisirayiri ne basiisira okuboolekera ne bafaanana ng'ebisibo bibiri ebitono eby'embuzi, naye Abasuuli ne babuna ensi yonna. ²⁸ Awo omusajja wa Katonda n'asembera, n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olw'okuba Abasuuli balowooza nga MUKAMA Katonda wa ku nsozi so si Katonda wa mu biwonvu, ndigabula eggye lino eddene mu mukono gwo, otegeere nga nze MUKAMA.'"

²⁹ Ne basiisira nga boolekaganye okumala ennaku musanvu, ku lunaku olw'omusanvu ne balumbagana. Abayisirayiri ne batta abaserikale ab'ebigere Abasuuli emitwalo kkumi mu lunaku lumu. ³⁰ Abalala ne baddukira mu kibuga Afeki, era eyo bbugwe w'ekibuga ekyo gye yagwira ku bantu emitwalo musanvu ku baali bawonyeewo.

Akabu Asaasira Benikadadi

Benikadadi naye nadduka ne yeekweka mu kibuga mu kimu ku bisenge eby'omunda. ³¹ Abakungu be ne bamugamba nti, "Laba, tuwulidde nti bakabaka b'ennyumba ya Isirayiri, ba kisa, twesibe ebibukutu mu biwato byaffe, tuzingirire emige ku mitwe gyaffe tugende ewa kabaka wa Isirayiri, oboolyawo anaakusaasira."

³² Ne beesiba ebibukutu mu biwato byabwe, ne bazingirira emige ku mitwe gyabwe, ne balaga ewa kabaka wa Isirayiri, ne bamugamba nti, "Omuddu wo Benikadadi agamba nti, 'Nkwegayiridde tonzita.'" Kabaka n'ababuza nti, "Akyali mulamu? Oyo muganda wange."

³³ Abasajja ne balowooza nti ako kabonero kalungi, era ne banguwa okwogera nti, "Weewaawo, muganda wo Benikadadi." Kabaka n'ayogera nti, "Mugende muleete." Benikadadi bwe yavaayo, Akabu n'amuleetera mu gaali lye.

³⁴ Awo Benikadadi n'agamba nti, "Ndikuddiza ebibuga kitange bye yawamba ku kitaawo, era olyesizaawo obutale obubwo ggwe mu Ddamasiko, nga kitange bwe yakola mu Samaliya." Akabu n'addamu nti, "Nzija kukuleka ogende nga tukoze endagaano." Era ne bakola endagaano, n'amuleka n'agenda.

Nnabbi Anenya Akabu

³⁵ Omu ku batabani ba bannabbi n'agamba munne nti, "Katonda alagidde onfumite n'ekyokulwanyisa kyo," naye munne oyo n'agaana.

³⁶ Mutabani wa nnabbi n'ayogera nti, "Olw'obutagondera ddooboozi lya MUKAMA, bw'onooba wakawa wano, empologoma eneeekutta." Awo bwe baali kyebajje baawukane, n'asanga empologoma era n'emutta.

³⁷ Mutabani wa nnabbi n'asanga omusajja omulala, n'amugamba nti, "Nfumita, nkwegayiridde." Omusajja n'amufumita n'amuleetako ekiwundu. ³⁸ Awo n'agenda n'alindirira kabaka mu kkubo, ne yeebuzaabuza ng'abisse ekiremba kye ku maaso ge. ³⁹ Kabaka bwe yali ng'ayitawo, mutabani wa nnabbi n'amukoowoola ng'agamba nti, "Omuddu wo yagenze wakati mu litalo, ne wabaawo omuserikale eyandetedde omusibe n'anjamba nti, 'Kuuma omusajja ono. Bw'anaabula ggw'onottibwa mu kifo kye, oba si kyo oteekwa okusasula kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza.'" ⁴⁰ Omuddu wo bwe yali ng'atawaaana erudda n'erudda, laba omusajja n'abula."

Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Ogwo musango gwo, era ogwesalidde."

⁴¹ Awo mutabani wa nnabbi n'ayanguwa, okuggya ekiremba ku maaso ge, kabaka wa Isirayiri n'amutegeera nga y'omu ku bannabbi. ⁴² N'agamba kabaka nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Ostadde omusajja gwe namaliridde okutta. Noolwekyo ggw'ojja okufa mu kifo kye, n'abantu bo bafe mu kifo ky'abantu be.'" ⁴³ Kabaka wa Isirayiri n'alaga mu lubiri lwe e Samaliya ng'aswakidde era nga munyiivu.

Akabu Yeegomba Ennimitiro ya Nabosi

21 Awo ebyo bwe byaggwa, ne wabaawo ensonga ekwata ku nnimitiro ya Nabosi

Omuyezuleeri ey'emizabbibu, eyali eriraanye olubiri lwa Akabu kabaka wa Samaliya. ¹² Awo Akabu n'agamba Nabosi nti, "Mpa ennimitiro yo ey'emizabbibu nnimiremu enva, nga bw'eriraanye olubiri lwange. Mu kifo kyayo nzija kukuwaamu ennimitiro ey'emizabbibu endala, oba bw'onoosiima, nnaakusasulamu omuwendo ogugigyamu."

³ Nabosi n'amuddamu nti, "Kikafuuwe, nze okukuwa obusika bwa bajjajjange."

⁴ Awo Akabu n'addayo eka ng'annyogoze nnyo era nga munyiivu kubanga Nabosi Omuyezuleeri yamugamba nti, "Sijja kukuwa busika bwa bajjajjange." N'agalamira ku kitanda kye nga yeesooza, n'agaana n'okulya.

⁵ Naye Yezeberi mukazi we n'ayingira, n'amubuuzza nti, "Lwaki onnyogoze nnyo bw'oty'o n'okulya n'otalya?"

¹ Samaliya kye kyali ekibuga ekikulu eky'obwakabaka obw'omu Bukiikakkono, era kye kyogerebwako wano.

⁶ N'amuddamu nti, "Kubanga njambye Nabosi Omuyezuleeri antunze ennimiro ye ey'emizabbibu, oba bw'anaasiima muwaanyiseemu ennimiro endala. Naye agambye nti, 'Sijja kukuwa nnimiro yange ey'emizabbibu.'"

⁷ Yezeberi mukazi we n'amugamba nti, "Bw'otyoto bwe weeyisa nga kabaka wa Isirayiri? Golokoka olye! Ddamu amaanyi. Nzija kukufunira ennimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu." ⁸ Awo Yezeberi n'awandiika amabaluwa mu linnya lya Akabu, n'agas-saako akabonero ke, era n'agaweereza eri abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga kya Nabosi.

⁹ Mu bbaluwa ezo n'awandiika nti,

"Mulangirire okusiiba, mutuuze Nabosi mu kifo abantu bonna we bamulengerera, ¹⁰ era mutuuze abasajja babiri okumwolekera bamuwaayirize nti akolimidde Katonda ne kabaka. Oluvannyuma mumut-wale ebweru mumukube amayinja, mumutte."

¹¹ Awo abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga ekyo ne bakola nga Yezeberi bwe yalagira mu mabaluwa ge yabawandiikira. ¹² Ne balangirira okusiiba era ne batuuzza Nabosi mu kifo w'alabikira obulungi mu bantu. ¹³ Abasajja babiri ne bajja ne batuula okumwolekera ne bamuwaayiriza mu maaso g'abantu nga bagamba nti, "Nabosi yakolimidde Katonda ne kabaka." Awo abantu ne bamutwala ebweru w'ekibuga ne bamukuba amayinja ne bamutta. ¹⁴ Ne batumira Yezeberi nti, "Nabosi akubiddwa amayinja era afudde."

¹⁵ Amangwago Yezeberi bwe yawulira nti Nabosi yakubibwa amayinja era n'afa, n'agamba Akabu nti, "Golokoka otwale ennimiro ey'emizabbibu eya Nabosi Omuyezuleeri gye yagaana okukuguza, kubanga takyali mulamu, mufu." ¹⁶ Akabu bwe yawulira nti Nabosi afudde n'agolokoka n'aserengeta okutwala ennimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu. ¹⁷ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya Omutisubi nti, ¹⁸ "Serengeta eri Akabu kabaka wa Isirayiri afugira mu Samaliya, kubanga laba ali mu nnimiro ey'emizabbibu eya Nabosi era agenze okugitwala. ¹⁹ Mugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Tosse omusajja n'okutwala n'otwala obugagga bwe?' Olyoke omugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti: Mu kifo embwa wezikombedde omusaayi gwa Nabosi, embwa mwezirikombera ogugwo.'"

²⁰ Akabu n'agamba Eriya nti, "Onsanze, ggwe omulabe wange!" N'amuddamu nti, "Nkusanze, kubanga weewaddeyo okukola ebibi mu maaso ga MUKAMA.

²¹ MUKAMA agamba nti, 'Laba ndikuleetako akabi, ndimalawo ennyumba yo yonna, era ndiggya ku Akabu buli musajja yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu. ²² Ndifuula ennyumba yo okuba nga eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, n'eya Baasa mutabani wa Akiya, olw'okusunguwaza kwe wansunguwaza bwe wayonoonyesa Isirayiri.'

²³ "Ate era n'eri Yezeberi MUKAMA bw'ati bw'agamba nti, 'Embwa ziririira Yezeberi okuliraana bbugwe w'e

Yezuleeri. ²⁴ Embwa ziririira omuntu yenna owa Akabu alifiira mu kibuga, ate ennyonyi zirye abo bonna abalifiira ku ttale.'"

²⁵ Tewali musajja eyafaanana nga Akabu, eyeewaayo okukola ebibi mu maaso ga MUKAMA ng'awalirizibwa mukazi we Yezeberi. ²⁶ Yakola eby'ekivve ng'agoberera ebifaananyi bya bakatonda, ng'Abamoli ^I be yagoba mu maaso g'abantu ba Isirayiri bwe baakolanga.

²⁷ Awo Akabu bwe yawulira ebighambo ebyo, n'ayuzza engoye ze, n'ayambala ebibukutu n'okusiiba n'asiiba. N'agalamira mu bibukutu, era n'atambula nga yee-wombeese.

²⁸ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Eriya Omutisubi nti, ²⁹ "Olabye Akabu bwe yeewombeese mu maaso gange? Olw'okubanga yeewombeese mu maaso gange, sirireeta kabi ako mu mireembe gye, naye ndikaleeta mu nnyumba ye mu mireembe gya mutabani we."

Nnabbi Mikaaya Alabula Akabu

22 Ne wataba ntalo wakati wa Busuuli ne Isirayiri okumala emyaka esatu. ² Naye mu mwaka ogwokusatu Yekosafaati kabaka wa Yuda n'aserengeta okugenda okukyalira kabaka wa Isirayiri. ³ Kabaka wa Isirayiri yali agambye abaami be nti, "Mumanyi nti Lamosugireyaadi kyaffe, naye ate nga tetulina kye tukola wo okukiggya ku kabaka wa Busuuli?"

⁴ Mu kiseera ekyo n'abuuzza Yekosafaati nti, "Onoogenda nange mu lutalo e Lamosugireyaadi?" Yekosafaati n'addamu kabaka wa Isirayiri nti, "Nze ndi nga bw'oli abantu bange ng'abantu bo, n'embaaasi zange ng'ezizo." ⁵ Naye Yekosafaati n'ayongerako nti, "Sooka weebuuzze ku MUKAMA."

⁶ Awo kabaka wa Isirayiri n'akunjaanya bannabbi awamu nga bawera ng'ebikumi bina, n'ababuuzza nti, "Njende ntabaale e Lamosugireyaadi oba ndekeyo?" Ne baddamu nti, "Genda kubanga Mukama alikigabula mu mukono gwa kabaka." ⁷ Naye Yekosafaati n'abuuzza nti, "Wano tewaliwo nnabbi wa MUKAMA gwe tuyinza kwebuuzzaako?"

⁸ Kabaka wa Isirayiri n'addamu Yekosafaati nti, "Wakyalio omusajja omu gwe tuyinza okwebuuzzaako eri MUKAMA erinnya lye ye Mikaaya ^{II} mutabani wa Imula naye namukyawa kubanga tewali kirungi ky'alagula ku nze, wabula ebibi."

⁹ Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira omu ku baami be nti, "Yanguwa mangu okuleeta Mikaaya mutabani wa Imula."

¹⁰ Awo Kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nga bambadde ebyambalo byabwe eby'obwakabaka era nga batudde ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka mu mulyango ogwa wankaaki w'ekibuga Samaliya,

^I Erinnya Abamoli litegeeza abantu bonna Abapalesitayini abaabeeranga mu kitundu ekyo Abayisirayiri nga tebannajja (Lub 15:15; Kuv 23:23; Ma 1:7) ^{II} Mikaaya oluusi ayitibwa Mikka. Kyokka si y'omu ne nnabbi eyawandiika ekitabo kya Mikka.

nga ne bannabbi bonna balagulira awo we baali; 11 Zeddekiya mutabani wa Kenaana yali yeekoledde amayembe ag'ebuyuma, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Olisindikiriza Abasuuli ne gano okutuusa lwe balisaanyizibwawo.'"

12 Bannabbi abalala bonna nabo baalagula kye kimu, nga boogera nti, "Yambuka olumbe Lamosugireyaadi obe muwanguzi kubanga MUKAMA ajja kuki-gabula mu mukono gwa kabaka." 13 Omubaka eyatumibwa okuleeta Mikaaya n'amugamba nti, "Laba ebigambo bya bannabbi abalala biragula buwanguzi eri kabaka, kale ekigambo kyo nakyo kikkiriziganye nabyo, oyogere bulungi."

14 Naye Mikaaya n'ayogera nti, "Nga MUKAMA bw'ali omulamu, nzija kwogera ekyo kyokka MUKAMA ky'ananjamba." 15 Bwe yatuuka awali kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Mikaaya tulumbe Lamosugireyaadi, nantiki tulekeyo?" N'amuddamu nti, "Kirumbe obe muwanguzi kubanga MUKAMA anakigabula mu mukono gwa kabaka."

16 Kabaka n'amubuuza nti, "Nnaakulayiza emirundi emeka okutegeeza amazima mu linnya lya MUKAMA?" 17 Nnabbi n'addamu nti, "Nalaba Isirayiri yenna ng'esaasaanye ku nsozi, ng'endiga ezitalina musumba." MUKAMA n'ayogera nti, "Bano tebalina mukama waabwe, era buli omu ku bbo addeyo ewuwe miremba."

18 Awo kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Saakugambye nti, talina kirungi ky'andagulako wabula ekibi?" 19 Mikaaya n'ayogera nti, "Noolwekyo wulira ekigambo kya MUKAMA nti: Nalaba MUKAMA ng'atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka nga n'eggye lyonna ery'omu ggulu liyimiridde ku mukono gwe ogwa ddyo ne mukono gwe ogwa kkono. 20 MUKAMA n'ayogera nti, 'Ani anaasendasenda Akabu ayambuke okulumba Lamosugireyaadi afiire eyo?' Omu ku bo n'addamu bulala, n'omulala n'addamu bulala. 21 Ku nkomerero ne wawaayo omwoyo ne guyimirira mu maaso ga MUKAMA ne gwogera nti, 'Nze nnaamusendasenda.'

22 "MUKAMA n'abuza nti, 'Mu ngeri ki?' Omwoyo ne guddamu nti, 'Nzija kugenda nfuuke omwoyo ogw'obulimba mu mimwa gya bannabbi be bonna.' MUKAMA n'addamu nti, 'Ojja kusobola okumusendasenda, genda okole bw'otyo.'

23 "Kale nno, MUKAMA atadde omwoyo omulimba mu mimwa gya buli nnabbi wo era MUKAMA amaliridde okukusaanyaawo."

24 Awo Zeddekiya mutabani wa Kenaana n'asembera n'akuba Mikaaya oluyi ku ttama, n'ayogera nti, "Omwoyo wa MUKAMA yampiseeko atya okwogera nawe?"

25 Awo Mikaaya n'addamu nti, "Laba, ekyo onokimanya ku lunaku lw'oligenda okwekweka mu kisenge eky'omunda."

26 Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira nti, "Mukwate Mikaaya, mumuzzeeyo ewa Amoni omukulu w'ekibuga, n'eri Yowaasi mutabani wa kabaka, 27 era

mwogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera kabaka nti: muteeke omuntu ono mu kkomera, ate temumuwa ekintu kyonna okuggyako omugaati n'amazzi okutuusa lwe ndikomawo emirembe.'"

28 Mikaaya n'alangirira nti, "Bw'olikomawo emirembe, MUKAMA nga tayogeredde mu nze." Era n'ayongerako nti, "Mugenderere ebigambo byange, mmwe abantu mwenna."

Okufa Kwa Akabu e Lamosugireyaadi

29 Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne bambuka e Lamosugireyaadi. 30 Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Nzija kugenda mu lutalo nga nneefudde omuntu omulala, naye ggwe oyambale ebyambalo eby'obwakabaka." Awo kabaka wa Isirayiri ne yeefuula omuntu omulala n'agenda mu lutalo.

31 Kabaka w'e Busuuli yali alagidde abaduumizi b'amagaali nti, "Temulwanagana na muntu yenna, kabe mutono oba mukulu, wabula kabaka wa Isirayiri yekka." 32 Awo abaduumizi b'amagaali bwe baalaba Yekosafaati, ne balowooza nti, "Ddala ono ye kabaka wa Isirayiri." Ne batanula okumulumba, naye Yekosafaati n'aleekaanira waggulu, 33 abaduumizi b'amagaali ne bategeera nti si ye kabaka wa Isirayiri ne balekeraawo okumugoba.

34 Awo omuntu omu n'amala galasa akasaale ke, ne kakwata kabaka wa Isirayiri ebyambalo bye eby'ebuyuma we bigattira, n'agamba omugoba w'eggaali lye nti, "Kyusa eggaali onzigye mu lutalo, kubanga nfumitiddwa." 35 Olutalo ne lweyongerera ddala nnyo ku lunaku olwo, era kabaka ne bamukwatirira mu gaali lye nga litunuulaganye n'Abasuuli. Omusaayi okuva mu kiwundu kye ne gukulukuta nnyo mu gaali, n'oluvannyuma n'afa. 36 Enjuba bwe yali ng'eneetera okugwa, ne waba ekirango ekyabuna mu ggye nti, "Buli muntu adde mu kibuga ky'ewaabwe, era buli muntu adde mu nsi y'ewaabwe!"

37 Awo kabaka n'afa n'aleetebwa e Samaliya, era n'aziikibwa eyo. 38 Ne booleza eggaali lye awaali ekidiba kya Samaliya, bamalaaya we baanaabiranga, embwa ne zikomba omusaayi gwe, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyayogera.

39 Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Akabu, n'ebyo bye yakola, n'olubiri lwe yazimba n'alulongoosa n'amasanga, n'ebibuga bye yazimbako bbugwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? 40 Awo Akabu ne yeebakira wamu ne bajajjaabe, Akaziya mutabani we n'amusikirira.

Yekosafaati Kabaka wa Yuda

41 Awo Yekosafaati mutabani wa Asa n'atandika okufuga mu Yuda mu mwaka ogw'amakumi ana ogwa Akabu kabaka wa Isirayiri. 42 Yekosafaati yalina emya-

ka egy'obukulu amakumi asatu mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira mu Yerusalemi okumala emyaka amakumi abiri mu etaano. Nnyina erinnya lye ye yali Azuba muwala wa Siruki. ⁴³ N'atambulira mu ngeri za kitaawe Asa era n'atazivaamu, ng'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, newaakubadde nga teyaggyawo bifo bigulumivu, abantu ne beeyongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwokya obubaane. ⁴⁴ Yekosafaati n'atabagana ne kabaka wa Isirayiri.

⁴⁵ Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Yekosafaati, ebintu bye yakola, n'amaanyi ge mu ntalo, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ⁴⁶ N'aggyirawo ddala abaalyanga ebisiyaga abaali basigaddewo mu nsi, oluvannyuma lw'omulembe gwa kitaawe Asa. ⁴⁷ Awo mu biro ebyo ne wataba kabaka mu Edomu, omusigire wa kabaka n'afuga.

⁴⁸ Yekosafaati yali azimbye ekibinja eky'ebyombo okugenda e Ofiri okukimangayo zaabu, naye ne bitasobola, kubanga byonna byabbira e Eziyonigeba.

⁴⁹ Mu kiseera ekyo Akaziya mutabani wa Akabu yali agambye Yekosafaati nti, "Abasajja bange ka baseeye-eye n'ababo," naye Yekosafaati n'atakyagala.

⁵⁰ Awo Yekosafaati ne yeebakira wamu ne bajjajaabe era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Yekolaamu mutabani we n'amusikira.

Akaziya Kabaka wa Isirayiri

⁵¹ Awo Akaziya mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka kabaka bwa Isirayiri mu Samaliya mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, era n'afuga Isirayiri okumala emyaka ebiri.

⁵² N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ne yeeyisa nga kitaawe bwe yeeyisanga, era nga ne nnyina bwe yakolanga, ate era nga Yerobowaamu mutabani wa Nebati, eyaleetera Isirayiri okwonoona bwe yakolanga.

⁵³ Yaweereza era n'asinza Baali, n'asunguwaza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, mu ngeri zonna nga kitaawe bwe yakola.

2 Bassekabaka

MUKAMA asalira Akaziya Omusango

1 Awo Akabu ng'amaze okufa, ab'omu nsi ya Mowaabu ne bajeemera Abayisirayiri. **2** Akaziya ng'ali mu Samaliya y'asimatuka n'ayita mu ddirisa ly'ekisenge kye ekya waggulu, n'agwa, n'alwala. Awo n'atuma ababaka eri Baaluzebubi ^I bakatonda b'e Eku-loni, okubeebuuzaako obanga obulwadde bwe buli-wona.

3 Malayika wa MUKAMA n'ajja eri Eriya Omutisubi n'amugamba nti, "Golokoka, ogende osisinkane ababaka ba kabaka w'e Samaliya, obabuuze nti, 'Teri Katonda mu Isirayiri, kyemuvudde mugenda mwebu-uza eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni?' **4** Nool-wekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, toliwona bul-wadde bwo, naye ogenda kufa." Eriya bwe yamala ok-wogera ebyo n'agenda.

5 Oluvannyuma lw'ebyo, ababaka kabaka be yatuma ne baddayo eri kabaka, n'ababuuza nti, "Kiki ek-ibakomezaawo amangu?"

6 Ne bamuddamu nti, "Waliwo omusajja eyatu-sisinkanye mu kkubo n'atugamba nti, 'Muddeyo eri kabaka mumugambe nti olw'okugenda eri Baaluzebu-bi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, n'otogenda kwe-buuza ku Katonda wa Isirayiri, togenda kuva ku kitan-da ekya era togenda kuwona bulwadde obwo wabula ogenda kufa.'"

7 N'ababuuza nti, "Omusajja oyo gwe musisinkanye abadde afaanana atya?"

8 Ne bamuddamu nti, "Abadde ayambadde ekyam-balo kya bwoya, nga yeesibye n'olukoba lwa bwoya."

Kabaka n'ayogera nti, "Oyo yandiba Eriya Omutisubi."

9 Awo kabaka n'atuma omukulu eyali akulira ekibinja ky'abasajja amakumi ataano n'abasajja be eri Eriya. Bwe yatuuka awaali Eriya, yamusanga atudde ku ntikko eya kasozi, n'amugamba nti, "Musajja wa Katon-da, kabaka akwetaaga."

10 Eriya n'addamu omukulu w'ekibinja nti, "Obanga ndi musajja wa Katonda, omuliro guve mu ggulu guk-wokye ggwe n'ekibinja kyo!" Awo omuliro ne guva mu ggulu ne gumwokya ye n'ekibinja kye.

11 Kabaka bwe yawulira ebyo n'atuma omukulu omu-lala n'ekibinja kye ekya amakumi ataano eri Eriya.

^I Baaluzebubi kitegeeza "mukama w'ensowera." Erinnya eryo likozesebwa okunyooma katonda w'Abakanani ayitibwa Beeruzebuli (omulangira w'abadayimooni) mu

Omukulu oyo eyatumibwa n'agamba Eriya nti, "Ggwe omusajja wa Katonda, kabaka akuyita mangu."p

12 Eriya n'amuddamu nti, "Obanga ndi musajja wa Ka-tonda, kale omuliro guve mu ggulu gukwokye ggwe n'ekibinja kyo." Awo omuliro ne guva mu ggulu ne gumwokya ye n'ekibinja kye.

13 Naye kabaka teyakoma ku abo, n'amutumira omukulu owookusatu ow'ekibinja ekirala ekya amakumi ataano, n'agenda eri Eriya. Bwe yatuuka awaali Eriya n'afukamira mu maaso ge, n'amwegayirira ng'agamba nti, "Omusajja wa Katonda nkwegayiridde, onsasire, nneme okufa. **14** Laba, omuliro gwavudde mu ggulu ne gwokya abakulu bombi n'ebibinja byabwe, naye kaakano oosaasire obulamu bwange."

15 Awo malayika wa MUKAMA n'agamba Eriya nti, "Serengeta naye, so tomutya." Awo Eriya n'asituka n'aserengeta n'omubaka wa kabaka eri kabaka.

16 Eriya n'agamba kabaka nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Nsonga ki eyakutwala eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, mu kifo ky'okulaga eri Katonda wa Isirayiri ne gw'oba weebuuzako?' Ky'oli-va olema okuva ku kitanda ekya kye weebaseeko, era ojja kufa." **17** N'afa, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yatu-ma Eriya bwe kyali.

Olwokubanga Akaziya teyalina mwana wabulenzi, Yekolaamu n'amusikira okuba kabaka, mu mwaka og-wokubiri ogwa Yekolaamu mutabani wa Yekosafaati eyali kabaka wa Yuda. **18** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Akaziya ne bye yakola, tebyawandiik-ibwa mu kitabo ekya ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

Okutwalibwa kwa Eriya mu Ggulu

2 Awo MUKAMA bwe yali ng'anaatera okutwala Eriya mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi, nga Eriya ne Erisa bava e Girugaali, **2** Eriya n'agamba Erisa nti, "Sigala wano, njende e Beseri ^{II} MUKAMA gy'an-tumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga MUKAMA bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omula-mu, siireme kugenda naawe."

Awo ne baserengeta bonna e Beseri. **3** Ekibiina ekya bannabbi abaali e Beseri ne bagenda eri Erisa ne ba-

^{II} Beseri kyali kibuga kikulu okuviira ddala mu biseera bya bajjaj-ja aboogerebwako mu Bayibuli (Lub 12:8; 22:10-22; 35:1-5). Yer-obowaamu yali azimbyeyo yeekaalu okuvuganya ne Yeekaalu eyali ezimbiddwa mu Yerusaaemi (1Bk 12:28-33).

mugamba nti, "Okimanyi nga MUKAMA anaatwala mukama wo olwa leero?"

Erisa n'abaddamu nti, "Nkimanyi, naye temukyogerako."

⁴ Eriya n'addamu omulundi ogwokubiri n'agamba Erisa nti, "Sigala wano, njende e Yeriko MUKAMA gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga MUKAMA bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda naawe."

Awo ne bagenda bonna e Yeriko.

⁵ Awo ekibiina ekya bannabbi abaali e Yeriko ne batuukirira Erisa ne bamugamba nti, "Okimanyi nga MUKAMA anaatwala mukama wo olwa leero?" Erisa n'abaddamu nti, "Weewaawo nkimanyi, naye temukyogerako."

⁶ Eriya n'addamu nate n'amugamba nti, "Sigala wano, nserengete ku Yoludaani MUKAMA gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga MUKAMA bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda naawe."

Awo ne batambula bombi.

⁷ Ne waba ekibiina kya bannabbi amakumi ataano abaali bayimiridde akabanga okuva Eriya ne Erisa we baali ku lubalama lw'omugga Yoludaani. ⁸ Awo Eriya n'addira omunagiro gwe n'aguzinga wamu n'akuba amazzi ne gaawulibwamu, agamu ne gadda ku luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, bombi ne bayita ku lukalu.

⁹ Awo bwe baamala okusomoka, Eriya n'abuuzza Erisa nti, "Kiki ky'oyagala nkukolere nga sinnaba kukuggyibwako?" Erisa n'amuddamu nti, "Nkusaba, nsikire emigabo ebiri egy'Omwoyo akuliko." ¹⁰ N'amugamba nti, "Ky'osabye kigambo kizibu, naye bw'onondaba nga ntwalibwa, kale kinaaba nga bw'osabye, naye bw'otondabe tekiibe bwe kityo." ¹¹ Awo bwe baali batambula nga bwe banyumya bokka na bokka, ne walabika eggaali ey'omuliro n'embalaasi ez'omuliro ne zibaawula, era mu kiseera kye kimu Eriya n'atwalibwa mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi. ¹² Awo Erisa bwe yalaba ekyo, n'ayogerera waggulu nti, "Kitange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi aba Isirayiri!" Erisa n'ataddamu kumulaba nate. N'addira engoye ze yali ayambadde, n'aziyuzaayuzza.

¹³ Waaliwo omunagiro ogwali gusuulibwa Eriya ng'atwalibwa mu ggulu, era ogwo Erisa gwe yalonda n'addayo ku mugga Yoludaani n'ayimirira ku lubalama lw'omugga. ¹⁴ N'addira omunagiro gwe yali alonze n'aguzinga n'akuba amazzi n'ayogera nti, "Kaakano MUKAMA, Katonda wa Eriya ali luuyi wa?" Bwe yakuba amazzi ne geeyawulamu, agamu ne gadda ku luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, n'asomoka.

¹⁵ Awo ekibiina ekya bannabbi abaali mu Yeriko ne bayogera nti, "Omwoyo wa Eriya ali ku Erisa." Ne bagenda okumusisinkana ne bamuvuunamira. ¹⁶ Ne bamugamba nti, "Laba, ffe abaddu bo tulina abasajja abazira amakumi ataano. Bagende banoonye mukama

wo, osanga Omwoyo wa MUKAMA amututte n'amuteeka ku bumu ku busozi oba mu kiwonvu."

Erisa n'abaddamu nti, "Temutawaana, era temubatuuma."

¹⁷ Naye bwe baamuwaliriza, n'atendewalirwa, n'abagamba nti, "Kale, mubatume." Awo ne batuma abasajja amakumi ataano, ne banoonya okumala enaku ssatu naye ne batamulaba. ¹⁸ Bwe bakomawo gy'ali mu Yeriko, n'abagamba nti, "Saabalabudde obutagenda?"

Okutukuzibwa kwa Mazzi

¹⁹ Awo abasajja ab'omu kibuga ne bagenda eri Erisa ne bamugamba nti, "Mukama waffe, ekibuga kino kiri mu kifo kirungi, nga nawe bw'olaba, naye amazzi gaa mu mabi, era n'ensi si njimu." ²⁰ N'abagamba nti, "Mundeetere ebbakuli empya nga mutaddemu omunnyo." Ne bagimuleetera. ²¹ N'aserengeta ku nsulo ey'amazzi, n'ayiwamu omunnyo, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Nnoongosezza amazzi gano era tegakyaddamu kuleeta kufa wadde okufuula ensi obutaba njimu.'" ²² Amazzi ne galongooka, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu Erisa bwe kyali, n'okutuusa ku lunaku lwa leero.

Abavubuka basekerera Erisa

²³ Erisa bwe yava eyo n'akwata ekkubo erigenda e Beseri. Naye ng'ali mu kkubo, n'asisinkana abavubuka ab'omu kibuga ekyo ne bamusekerera nga bwe boogera nti, "Mulabe ow'ekiwalaata! Mulabe ow'ekiwalaata!" ²⁴ N'akyuka n'abatunuulira, n'abakolimira mu linnya lya MUKAMA. Awo ebisolo ebinene bibiri eby'ekika ek'yeddubu ne biva mu kibira ne bitaagulataagula abavubuka amakumi ana mu babiri ku bo. ²⁵ Ne yeeyongerayo n'alaga ku Lusozi Kalumeeri, oluvannyuma n'addayo e Samaliya ¹.

Okujeema kwa Mowaabu

³ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obwakabaka bwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, Yekolaamu mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri e Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri. ² Yakola ebibi mu maaso ga MUKAMA, newaakubadde nga teyatuuka ku bibi bya kitaawe ne nnyina. Yazikiriza n'empagi eya Baali kitaawe gye yali asimbye. ³ Newaakubadde ng'ekyo yakikola, teyalekayo kukola ebibi ng'ebyo Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yakola, n'ayonoonyesa Isirayiri.

⁴ Mesa Kabaka wa Mowaabu yalundanga endiga, era yalina omutemwa ogw'okuwangayo abaana b'endiga emitwalo kkumi, n'ebyoya by'endiga ennume emitwalo kkumi eri Akabu. ⁵ Naye Akabu olwafa, kabaka wa Mowaabu n'atandika okujeemera kabaka wa Isirayiri.

⁶ Awo mu biro ebyo kabaka Yekolaamu n'asitula okuva

¹ Erisa yabeeranga mu Samaliya.

e Samaliya, n'akunga Isirayiri yenna okugenda naye. ⁷ N'atumira ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nti, "Kabaka wa Mowaabu anjeemedde, onooyinza okumbeera tumulwanyise?"

Yekosafaati n'amuddamu nti, "Nnaagenda naawe, kubanga nze ndi nga bw'oli, era abantu bange be bantu bo, n'embalaasi zange ze zizo."

⁸ Yekosafaati n'amubuuzza nti, "Ye, tunaalumba kuva ku luuyi ki?" Yekolaamu n'amuddamu nti, "Tunaayita mu ddungu erya Edomu." ⁹ Awo kabaka wa Isirayiri, n'asitukira wamu ne kabaka wa Yuda ne kabaka wa Edomu ¹ ne bagenda mu lutalo. Ne batambula olugendo lwa nnaku musanvu, n'oluvannyuma ne beesanga ng'eggye amazzi galiweddeko, nga n'ebisolo byabwe tebirina wadde ettondo. ¹⁰ Kabaka wa Isirayiri ne yeekanga nnyo. N'ayogera nti, "Zitusanze! Ffenna abasatu, *MUKAMA* atuwaddeyo mu mukono gwa Mowaabu?" ¹¹ Kyokka Yekosafaati n'abuuzza nti, "Tewali wano nnabbi wa *MUKAMA* tumwebuuzeeke?" Awo omu ku bakungu ba kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Wano waliwo Erisa mutabani wa Safati. Ye yali omuweereza wa Eriya ow'oku mwanjo." ¹² Yekosafaati n'ayogera nti, "Alina ekigambo okuva eri *MUKAMA*." Awo Yekosafaati kabaka wa Yuda, awamu ne kabaka wa Isirayiri, ne kabaka wa Edomu ne baserengeta gy'ali.

¹³ Awo Erisa n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Onnanga ki? Genda eri bannabbi ba kitaawo n'aba maa-ma wo." Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Nedda sijja kugendayo; kubanga kirabika nga *MUKAMA* atukunjaanyiza ffensatule, okutuwaayo mu mukono gwa Mowaabu."

¹⁴ Erisa n'ayogera nti, "Nga *MUKAMA* Katonda Ayinzabyonna gwe mpeereza bw'ali omulamu, singa nnali siwa Yekosafaati kabaka wa Yuda kitiibwa, sandikukubyekeo munye ya liiso wadde okukusaako omwoyo. ¹⁵ Naye kaakano, mundeetere omukubi w'ennanga." Omukubi w'ennanga bwe yali ng'akyakuba ennanga, amaanyi ga *MUKAMA* ne gakka ku Erisa, ¹⁶ n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Musime ensalosalo mu kiwonvu kino.' ¹⁷ *MUKAMA* agamba nti, 'Temuulabe mbuyaga wadde enkuba, naye ekiwonvu kino kijja kujjula amazzi, era mmwe munaanywa, n'ente zammwe zinaanywa, n'ebisolo byammwe ebirala nabyo binywe. ¹⁸ Eyo nsonga nnyangu mu maaso ga *MUKAMA*, era n'Abamowaabu mujja kubawangula. ¹⁹ Mulizikiriza buli kibuga ekyetoolodwa bbugwe na buli kibuga ekikulu, era mulitema buli muti omulungi, ne muziyiza n'enzizi okuleeta amazzi, era ne mwonoona buli nnimiro nga mugijjuza amayinja.'"

²⁰ Awo obudde bwe bwakya, mu kiseera eky'okuweerayo ssaddaaka, amazzi ne gakulukuta nga gava ku luuyi olwa Edomu, ensi n'ejjula amazzi.

¹ Eky'amazima kiri nti kabaka wa Edomu yali nga gavana, kubanga yali aloneddwa Kabaka Yekosafaati (8:20; 1Bk 22:48).

²¹ Abamowaabu bonna bwe baawulira nga bakabaka babalumbye okulwana nabo, buli musajja, omuto n'omukulu abaali basobola okwambala ebyokulwanyisa, ne bayitibwa okugenda okutabaala. ²² Enkeera enjuba bwe yayaka ku mazzi, Abamowaabu ne balowooza nti amazzi mamyufu kubanga gaabalabikira ng'omusaayi. ²³ Ne bagamba nti, "Guno musaayi! Kirabika nga bakabaka baalwanye bokka ne bokka, ne battinjana, kale Mowaabu mugwe ku munyago."

²⁴ Naye Abamowaabu bwe baali nga baakayingira mu nkambi y'Abayisirayiri, amangwago Abayisirayiri ne batandika okulwana nabo, okutuusa Abamowaabu lwe badduka. ²⁵ Ne bamenyaamenya ebibuga by'Abamowaabu, ne bakanyuga amayinja ku buli kibanja ekirungi okutuusa lwe gaakolangako entu-umo; ne baziba enzizi zonna ez'amazzi, ne batema na buli muti omulungi. Kirukalesesi kye kifo kyokka ekyali kitalumbiddwa, naye oluvannyuma abasajja ab'envu-umuulo ne bakirumba.

²⁶ Awo kabaka wa Mowaabu bwe yalaba ng'olulalo lumugendedde bubi, n'atwala abasajja ab'ebitala lus-anvu, ne bagenda naye okulumba kabaka wa Edomu, kyokka ne balemelerwa. ²⁷ N'addiru mutabani we omuggulanda, eyali ateekwa okumusikira, n'amuweera-ayo ku bbugwe w'ekibuga ng'ekiweebwayo ekyokebwa. Abayisirayiri ne beesisiwala nnyo ne beetamwa, era ne baddayo mu nsi yaabwe.

Nnamwandu n'Akasumbi ak'Amafuta

⁴ Awo olwatuuka ne wabaawo nnamwandu, eyali afumbiddwa omu ku abo abaali mu kibiina kya bannabbi, n'agenda eri Erisa ng'akaaba n'amugamba nti, "Omuddu wo, baze yafa, era omanyi nga omuddu wo yatyangala *MUKAMA*. Naye kaakano eyali amubanja azze, ng'ayagala okutwala batabani bange okubafuula abaddu be." ² Erisa n'amuddamu nti, "Oyagala nkuyambe ntya? Ntegeeza, olina ki mu nnyumba?" N'amugamba nti, "Omuweereza wo ky'alinaawo kyokka mu nnyumba twe tufuta ^{II} otutono ennyo." ³ Erisa n'amugamba nti, "Genda mu baliraanwa bo bonna obeeyazikeke ebintu ebyereere, nga bingi ddala. ⁴ Oyingire mu nnyumba yo weggaliremu ggwe ne batabani bo, ottululire amafuta mu bintu ebyo byonna, ng'ekijjula ky'ossa wa bbali."

⁵ Bwe yava waali n'addayo eka ne yeggalira mu nnyumba ye n'abaana be. Ne bamuleetera ebintu nga ye bw'attulula. ⁶ Ebintu byonna ebyali awo bwe byajjula, n'agamba omu ku batabani be nti, "Ndeetera ekintu ekirala." Naye n'amuddamu nti, "Biweddeyo."

Awo amafuta ne gakoma.

⁷ Amangwago nnamwandu n'addayo ew'omusajja wa Katonda. Omusajja wa Katonda n'amugamba nti,

^{II} Mu bitundu ebyo, amafuta ag'omuzeeyituuni gaali geetagibwa mu kufumba buli mmere. Ate era gaayambanga okukuuma omubiri gwonna nga mulamu bulungi.

"Genda otunde amafuta ago, osasule amabanja go, ebinaafikkawo bikuliisenga ggwe ne batabani bo."

Mutabani w'Omusunammu Azuukizibwa

⁸ Awo olwatuuka Erisa n'agenda e Sunemu. Mu Sunemu mwalimu omukazi nnaggagga, eyamwe-gayirira alye ku mmere ey'omu nnyumba ye. Awo olwatuuka, buli lwe yayitangawo, n'akyamira eyo okulya ku mmere. ⁹ Omukazi n'agamba bba nti, "Laba kim-bikkuliddwa nti oyo musajja wa Katonda, atera okuyitira wano. ¹⁰ Kale nno katumutegekere ekisenge waggulu, tumuteekereyo ekitanda n'emmeeza, n'entebe, n'ettabaaza by'anaakozesanga ng'azze okutukyalira."

¹¹ Lumu, Erisa n'akyalayo, n'agenda mu kisenge kye, n'awummulirako eyo. ¹² N'agamba omuweereza we Gekazi nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita, n'ajja n'ayimirira mu maaso ge. ¹³ Erisa n'agamba Gekazi nti, "Mugambe nti, 'Otulabiridde bulungi nnyo. Kaakano kiki kyewandyagadde kikukolerwe? Wandyagadde tukwogerere eri Kabaka oba ew'omuduumizi w'eggye ku nsonga yonna?"

N'amuddamu nti, "Mbeera mu bantu bange."

¹⁴ Erisa n'abuuza Gekazi nti, "Kiki ekiba kimukolerwa?" Gekazi n'addamu nti, "Laba talina mwana, ate ng'akaddiye." ¹⁵ Erisa n'amugamba nti, "Muyite." Bwe yamuyita, n'ajja n'ayimirira mu mulyango. ¹⁶ Erisa n'amugamba nti, "Omwaka ogujja, mu biro ng'ebya kaakano oliwambaatira omwana owoobulenzi."

Omukyala n'amuddamu nti, "Nedda mukama wange, tolimba muweereza wo, ayi omusajja wa Katonda."

¹⁷ Naye oluvannyuma omukazi n'aba olubuto, era omwaka ogwaddirira mu biro bye bimu, n'azaala omwana wabulenzi, nga Erisa bwe yali amugambye.

¹⁸ Omwana n'akula, naye olunaku lumu n'addukira ewa kitaawe eyali mu nnimiro n'abakunguzi.

¹⁹ N'amutegeeza nti, "Omutwe gunnuma, omutwe gunnuma!"

Kitaawe n'agamba omu ku baddu be nti, "Mutwalire maama we."

²⁰ Awo omuddu n'amusitula n'amutwala eri nnyina, omwana n'atuula ku mubiri gwa nnyina okutuusa esaawa ey'omu ttuntu n'oluvannyuma n'afa. ²¹ Nnyina n'asitula omulambo gwe, n'agutwala waggulu n'aguteeka ku kitanda eky'omusajja wa Katonda, n'afuluma, n'aggalawo oluggi.

²² N'atumira bba ng'agamba nti, "Mpayo omuddu omu n'endogoyi emu njende mangu ew'omusajja wa Katonda, nkomewo."

²³ N'amubuuza nti, "Kiki ekikutwala gy'ali leero? Si lunaku lwa mwezi ogwakaboneka wadde olwa Ssabbiiti." Omukazi n'amuddamu nti, "Teweeraliikirira, kiri bulungi." ²⁴ Ne yeebagala endogoyi, n'agamba omuddu we nti, "Ggwe kulemberamu, totta ku bigere wabula nga nkugambye." ²⁵ Ne basitula, n'agenda eri omusajja wa Katonda ku Lusozi Kalumeeri I. Omusajja wa Katonda

bwe yamuleengera ng'akyali walako, n'agamba omuddu we Gekazi nti, "Laba, Omusunammu wuuli! ²⁶ Dduka omusisinkane omubuuze nti, 'Oli bulungi ne balo ali bulungi? Ate omwana?"

Omukazi n'amuddamu nti, "Kiri bulungi."

²⁷ Bwe yatuuka okumpi n'olusozi awaali omusajja wa Katonda, n'agwa wansi ne yeenyweza ku bigere by'omusajja wa Katonda. Amangwago Gekazi n'ajja ng'ayagala okumugobawo, naye omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Muleke! Kubanga ali mu nnaku nnyingi nnyo, ate nga MUKAMA tannambikkulira nsonga, wadde okugintegeeza." ²⁸ Omukazi n'alyoka ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Nakusaba omwana, mukama wange? Saakugamba obutansu-ubiza ekisukkiridde?" ²⁹ Erisa n'agamba Gekazi nti, "Weesibe ekimyu, okwate omuggo gwange otambule mangu nnyo nga bw'osobola. Bw'onoosisinkana omuntu yenna mu kkubo tomulamusa, ate bw'akulamusa tomwanukula. Ddira omuggo gwange ogugalamize ku kyenyi ky'omwana." ³⁰ Naye nnyina w'omwana n'agamba nti, "Nga MUKAMA bw'ali omulamu, era nga naawe bw'oli omulamu, sija kukuleka mabega." Erisa n'asituka n'amugoberera. ³¹ Gekazi ye n'abakulemberamu, n'agenda n'ateeka omuggo ku kyenyi ky'omulenzi, naye ne wataba kanyego newaakubadde okuddamu. Amangwago Gekazi n'addayo n'asisinkana Erisa, n'amutegeeza nti, "Omwana tagolokose."

³² Awo Erisa n'atuuka ku nnyumba, n'agenda butereevu mu kisenge gye yasanga omulambo gw'omwana nga gugalamiziddwa ku kitanda kye. ³³ N'ayingira ekisenge, ne yeggairayo, n'atandika okusaba MUKAMA. ³⁴ N'alinnya waggulu ku kitanda n'agalamura ku mulambo, omumwa ku mumwa, amaso ku maaso, n'emikono ku mikono eby'omulambo. Mu kiseera ekyo ng'akyagugalamiddeko ne gutandika okubuguumirira. ³⁵ Erisa n'ayimuka, n'atambulambula mu kisenge, n'oluvannyuma n'addamu n'agalamura ku mulambo. Omulenzi n'ayasimula emirundi mu-sanvu, omulenzi n'azibula amaaso ge.

³⁶ Awo Erisa n'ayita Gekazi n'amugamba nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita. Omusunammu bwe yajja n'amugamba nti, "Situla omwana wo."

³⁷ Omukazi n'ayingira, n'avuunama ku bigere bya Erisa, n'asitula omwana we n'afuluma.

Erisa n'Enva Ezirimu Obutwa

³⁸ Oluvannyuma, Erisa ng'azeeyo e Girugaali, ate nga mu kiseera kye kimu enjala egudde mu nsi, ekibi-ina kya bannabbi ne bakunjaanira ewuwe. N'agamba omuweereza we nti, "Abaana ba bannabbi bafumbireyo enva mu ntamu ennene." ³⁹ Omu ku bo n'alaga mu nnimiro n'anoga amaboga, n'alaba n'omuz-

I Olusozi Kalumeeri lwali nga kilomita amakumi asatu okuva e Sunamu.

abbibu ogw'omu nsiko^I, n'anoga ku bibala byagwo ebiwera, n'assa mu lugoye lwe. N'addayo n'abisalirasalira mu ntamu ey'enva. Teyamanya nga bye yanoga birimu akabi.⁴⁰ Buli muntu ne bamusenera ku nva; naye bwe baaziryako, ne bayogerera waggulu nti, "Omusajja wa Katonda mu ntamu mulimu okufa." Ne batazirya.

⁴¹ Erisa n'agamba nti, "Mundeetereyo obuwunga." Ne babumuleetera n'abuteeka mu ntamu y'enva, n'abagamba nti, "Mugabule abantu balye." Ne wataba kabi mu ntamu y'enva.

Erisa Agabula Abantu Ekikumi

⁴² Waaliwo omusajja eyava e Baalusalisa, n'aleetera omusajja wa Katonda emigaati egya sayiri kumi n'ebiri nga mmere ey'okubibala ebibereberye, ate era n'amuleetera n'ebirimba eby'enjaano embisi. Erisa n'agamba omuweereza we nti, "Bigabire abantu babirye."

⁴³ Omuweereza we n'amuddamu nti, "Bino mbigabula ntya abantu ekikumi?" ⁴⁴ Naye Erisa n'amuddamu nti, "Bigabire abantu babirye, kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Banaalya ne bibalemeranawo.'" N'abibagabula, ne balya, ne bibalemeranawo, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali.

Naamani Awonyezebwa Ebigenge

5 Awo waaliwo omusajja erinnya lye nga ye Naamani eyali omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Busuuli^{II}, nga musajja wa maanyi mu maaso ga mukama we, era ng'ayagalibwa nnyo, kubanga MUKAMA yali awadde Busuuli obuwanguzi ku lulwe. Yali muserikale muzira ddala; naye nga mugenge.

² Awo mu biro ebyo Abasuuli ne balumba Isirayiri, ne bawamba omuwala omuto okuva mu Isirayiri, n'aweerezanga mukazi wa Naamani. ³ Omuwala n'agamba mugole we nti, "Singa mukama wange Naamani agenda n'alaba nnabbi ali mu Samaliya, nnabbi oyo yandiyinzizza okumuwonya ebigenge bye."

⁴ Awo Naamani n'agenda n'ategeeza mukama we ebigambo by'omuwala eyava mu Isirayiri. ⁵ Kabaka wa Busuuli n'amuddamu nti, "Genda kaakano, era ogende n'ebbaluwa gye nnaawandiikira kabaka wa Isirayiri^{III}." Awo Naamani n'asitula, n'atwala kilo bisatu mu ana eza ffeeza, ne kilo nsanvu eza zaabu, n'ebika by'engoye eby'enjawulo kkumi. ⁶ Era n'atwalira kabaka wa Isirayiri ebbaluwa, ng'egamba nti, "Nkuweereza ebbaluwa eno n'omuweereza wange Naamani omuwonye ebigenge bye." ⁷ Kabaka wa Isirayiri olwasoma ebbaluwa, n'ayuzza ebyambalo bye, n'ayogera nti, "Ndi Katonda, atta era awonya, omusajja ono alyoke am-

^I Ekimera ekyo kyefaanyiriza omuboga era ekibala kyakyo kyenkana omucungwa mu bunene. Ekibala ekyo kikaayirira nnyo.
^{II} Kabaka oyo ye yali Benikadadi II. ^{III} Kabaka wa Isirayiri ayogera wako wano ye Yolaamu.

peereze omusajja we mmuwonye ebigenge bye? Mula-ba bw'ansosonkerezaako oluyombo?" ⁸ Erisa omusajja wa Katonda bwe yawulira nti kabaka wa Isirayiri ayuzizza ebyambalo bye, n'amutumira ng'agamba nti, "Lwaki oyuzizza ebyambalo byo? Nsindikira omusajja, alyoke ategeere nga mu Isirayiri mulimu nnabbi."

⁹ Awo Naamani n'asitula n'embaaasi ze n'amagaali ge n'ayimirira ku luggi lw'ennyumba ya Erisa. ¹⁰ Erisa n'atuma omubaka okumugamba nti, "Genda, onaabe mu Yoludaani emirundi musanvu, onoowonyezebwa, omubiri gwo ne gudda buto."

¹¹ Naye Naamani n'anyiiga, n'agenda nga yeemulugunya nti, "Ndowoozeza nti anaavaayo n'ajja, n'ayimirira n'akoowoola erinnya lya MUKAMA Katonda we, n'awuba omukono gwe ku bitundu ebirina ebigenge, n'amponya. ¹² Abana ne Faafa, emigga gy'e Damasiko tegisinga amazzi gonna ag'omu Isirayiri? Lwaki sinaabira mu gyo ne mponyeezebwa?" N'akyuka n'agenda ng'ajjudde obusungu bungi.

¹³ Naye abaddu ba Naamani ne bamusemberera, ne bamugamba nti, "Kitaffe, singa nnabbi yakulagidde okukola ekyobuzira, tewandikikoze? Lwaki kikukalubiridde bw'akugambye nti, 'Nnaaba obe mulongoofu?'" ¹⁴ N'aserengeta n'agenda ne yebbika mu Yoludaani emirundi musanvu, ng'omusajja wa Katonda bwe yamulagira, n'aba mulongoofu, omubiri gwe ne guba ng'ogw'omwana omuto.

Erisa Agaana Ekirabo ky'Aweereddwa

¹⁵ Awo Naamani n'ekibinja kye ne baddayo eri omusajja wa Katonda. N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'ayogera nti, "Kaakano ntegeeredde ddala nga teri Katonda mu nsi endala zonna wabula mu Isirayiri. Noolwekyo kkiriza ekirabo okuva eri omuddu wo."

¹⁶ Nnabbi n'amuddamu nti, "Mazima ddala, nga MUKAMA gwe mpeereza bw'ali omulamu, siitwale kintu na kimu." Naamani n'agezaako okumuwaliriza, naye ye n'agaana. ¹⁷ Naamani n'amugamba nti, "Bwe kitaabe bwe kityo, nkwegayiridde omuddu wo aweebwe etta-ka eriyinza okusitulibwa ennyumbu bbiri, kubanga omuddu wo taliddayo nate okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka eri katonda omulala yenna wabula eri MUKAMA. ¹⁸ Era ne mu nsonga eno MUKAMA asaasire omuddu wo; mukama wange bw'anayingira mu ssabo lya Limoni okusinza, ne yeesigama omukono gwange, ne nvuunamira eyo mu ssabo lya Limoni, MUKAMA asonyiwe omuddu we olw'ensonga eyo." ¹⁹ Erisa n'amuddamu nti, "Genda mirembe."

Omululu gwa Gekazi n'Ekibonerezo kye

Naye Naamani bwe yali yakagendako ebbanga ttono, ²⁰ Gekazi omuweereza wa Erisa omusajja wa Katonda, n'alowooza mu mutima gwe nti, "Laba mukama wange bw'asaasidde Naamani ono Omusuuli,

n'atakkiriza kirabo kimuweerebbwa. Mazima ddala, nga *MUKAMA* bw'ali omulamunzi kumugoberera, mbeeko kye muggyako."

²¹ Amangwago, Gekazi n'agoberera Naamani. Naamani bwe yamulengera ng'ajja adduka, n'ava mu gaali lye okumosisinkana, n'amubuuza nti, "Byonna biri bulungi?" ²² N'amuddamu nti, "Byonna biri bulungi, naye mukama wange antumye okukutegeeza nti, 'Wabad-dewo bannabbi abavubuka babiri abazze gy'ali okuva mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, era akusabye obaweeko kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza n'ebika by'engoye bya mirundi ebiri.'"

²³ Naamani n'amugamba nti, "Tewali kikugaana kutwala kilo nkaaga munaana." N'awaliriza Gekazi, n'amusibirako kilo bbiri eza ffeeza mu nsawo bbiri, n'ebika by'engoye bya mirundi ebiri, Naamani n'abitikka abaddu be babiri, abaabyetikka nga bakulembeddemu Gekazi. ²⁴ Gekazi bwe yatuuuka ku lusozi, n'abibaggyako, n'abiteeka mu nnyumba ye, n'abasindika bagende. ²⁵ N'ayingira n'ayimirira mu maaso ga Erisa mukama we. Erisa n'amubuuza nti, "Ova wa Gekazi?" Gekazi n'addamu nti, "Omuddu wo taliiko gy'agenze." ²⁶ Naye Erisa n'amugamba nti, "Ssaagenze naawe mu mwoyo, omusajja bwe yavudde mu ggaali lye okukusinkana? Kino ky'ekiseera eky'okutwala ensimbi, oba engoye, oba ennimiro ez'emizeeyituuni, oba ez'emizabbibu, oba endiga, oba ente, oba abaddu, oba abaweereza abawala?" ²⁷ Noolwekyo ebigenge bya Naamani binaakuberangako gwe ne bazzukulu bo emirembe gyonna." Awo Gekazi n'ava mu maaso ga Erisa nga mugenge, atukula ng'omuzira.

Omutwe gw'Embazzi ogwali gubuze guzuulibwa

6 Awo ekibiina kya bannabbi ne bagamba Erisa nti, "Laba, ekifo we tukunjaanira wafunda nnyo. ² Leka tulage ku lubalama lwa Yoludaani, buli omu ku ffe atemeyo omuti gumu, twezimbire ekifo ekigazi mwe tuyinza okubeera." N'abagamba nti, "Mugende." ³ Awo omu ku bo n'amubuuza nti, "Toogende n'abaddu bo?"

N'addamu nti, "Nzija kugenda nammwe." ⁴ N'agenda nabo.

Ne baserengeta ne balaga ku Yoludaani, ne batandika okutema emiti. ⁵ Naye omu ku bo bwe yali ng'atema omuti, omutwe gw'embazzi ye ne gusowokamu ne gugwa mu mazzi, n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange, nagyeyazise bweyazisi!"

⁶ Awo omusajja wa Katonda n'amubuuza nti, "Yagudde wa?" Bwe yamulaga ekifo, Erisa n'atema akati, n'akakanyuga mu kifo ekyo, ekyuma ne kiva wansi ne kiseeyeeya kungulu ku mazzi. ⁷ Erisa n'amugamba nti, "Giggyemu." Omusajja n'agiggyamu.

Erisa Aziba Amaaso g'Abasuuli

⁸ Awo olwatuuka kabaka wa Busuuli yali atabadde Isirayiri, ne yeebuza ku baserikale be ng'agamba nti, "Kifo ki mwe ndikuba olusiisira lwange?" ⁹ Naye mu kiseera kye kimu omusajja wa Katonda n'aweereza kabaka wa Isirayiri obubaka nti, "Weegendereze obutayita mu kifo gundi, kubanga Abasuuli bajja kubeerayo." ¹⁰ Awo kabaka wa Isirayiri n'atuma bakebere mu kifo ekyo omusajja wa Katonda kye yayogerako. Era bulijjo Erisa yamulabulanga, kabaka n'awona si mulundi gumu so si ebiri.

¹¹ Ekyo kyanyiiiza nnyo kabaka wa Busuuli, era n'ayita abaserikale be, n'ababuuza nti, "Muntegeeze, ani mu ffe ali ku ludda lwa kabaka wa Isirayiri?" ¹² Omu ku bo n'amuddamu nti, "Tewali n'omu ku ffe mukama wange kabaka, naye Erisa nnabbi ali mu Isirayiri, y'ategeeza kabaka wa Isirayiri, ebigambo by'oyogerera mu kisenge kyo." ¹³ Kabaka n'alagira nti, "Mugende mulabe w'ali, ndyoke ntume abasajja bamukwate." Ne bakomyawo obubaka nti, "Ali mu Dosani." ¹⁴ Amangwago n'asindika embalaasi, n'amagaali, n'eggye ery'amaanyi, ne bajja mu kiro ne bazingiza ekibuga.

¹⁵ Omuweereza ow'omusajja wa Katonda bwe yazuukuka ku makya n'afuluma ebweru, laba, eggye eririna embalaasi, n'amagaali nga lyetoolodde ekibuga. Omuweereza n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange tunaakola tutya?"

¹⁶ Nnabbi n'addamu nti, "Totya kubanga abali naffe bangi okusinga abali nabo."

¹⁷ Awo Erisa n'asaba ng'agamba nti, "Ayi *MUKAMA*, zibula amaaso ge asobole okulaba." Amangwago *MUKAMA* n'azibula amaaso ag'omuweereza, laba ng'ensozi zijjudde embalaasi n'amagaali ag'omuliro nga geetoolodde Erisa.

¹⁸ Abalabe bwe baaserengeta okulumba Erisa, n'asaba *MUKAMA*, n'ayogera nti, "Nkwegayiridde, ozibe amaaso g'abantu bano." N'aziba amaaso gaabwe nga Erisa bwe yamusaba.

¹⁹ Erisa n'abagamba nti, "Lino si lye kkubo, era kino si kye kibuga. Mungoberere, mbatwale eri omusajja gwe munoonya." N'abakulemberamu n'abatwala e Samaliya. ²⁰ Olwayingira mu kibuga, n'asaba *MUKAMA* nti, "Zibula amaaso g'abasajja bano, balabe." *MUKAMA* n'azibula amaaso gaabwe, ne batunula, laba nga bali mu Samaliya wakati.

²¹ Awo kabaka wa Isirayiri bwe yabalaba, n'abuza Erisa nti, "Kitange, mbatte? Mbatte?" ²² N'amuddamu nti, "Tobatta. Oyinza okutta abo b'owambye n'ekitala kyo, n'omutege gw'akasaale? Bategekere emmere n'amazzi, balye n'okunywa banywe, n'oluvannyuma obasindike baddeyo eri mukama waabwe." ²³ N'abateekerateekera embaga nnene, era bwe baamala okulya n'okunywa, n'abasindika ne baddayo eri muka-

ma waabwe. Abasuuli okwo kwe baakoma okulumba ensi ya Isirayiri.

Enjala egwa mu Kibuga ekizingize, Samaliya

²⁴ Bwe waayitawoko ebbanga, Benikadadi kabaka w'e Busuuli, n'akunjaanya eggwe lye lyonna, n'alumba n'azingiza Samaliya. ²⁵ Ne waba enjala nnyingi nnyo mu kibuga olw'okuzingiza okwo, omutwe gw'endogoyi ^I ne gutundibwanga kilo emu eya ffeeza, n'ekimu ekyokuna eky'ekibya eky'obusa bw'enjiibwa ne ki-tundibwanga gulaamu ataano mu ttaano eza ffeeza.

²⁶ Awo kabaka wa Isirayiri yali ayita okumpi ne bbugwe, omukazi omu n'ayogerera mu ddoobozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Nnyamba mukama wange kabaka!"

²⁷ Kabaka n'amuddamu nti, "MUKAMA bw'ataakuyambe, nze nnaakuyamba ntya? Obuyambi nnaabugya mu gguuliro oba mu ssogolero?" ²⁸ Era kwe ku mubuuza nti, "Mutawaana ki?"

Omutwizi n'amuddamu nti, "Omutwizi ono gw'olaba yateeseza nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzu tumulye leero, enkya tulye owange.' ²⁹ Ne nzikiriza, ne tufumba owange ne tumulya. Enkeera ne mugamba nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzu tumulye,' naye amukwese."

³⁰ Kabaka bwe yawulira ebigambo by'omukazi oyo, n'ayuzza ebyambalo bye. Bwe yali ng'atambula ku bbugwe, abantu ne bamulengera, laba ng'ayambadde ebibukutu wansi w'ebyambalo bye. ³¹ N'ayogera nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, omutwe gwa Erisa mutabani wa Safati bwe gunaabeera ku bibegabega bye leero!"

³² Mu kiseera kye kimu ekyo, Erisa yali atudde mu nnyumba ye nga n'abakadde batudde wamu naye, kabaka n'atuma omubaka okumukulemberamu, naye omubaka oyo bwe yali tannatuuka, Erisa n'agamba abakadde nti, "Mulaba omutemu oyo bw'atumye omuntu okuntemako omutwe? Laba, omubaka ajja, muggaleewo oluggi mulunyweze so temumukkiriza kuyingira. Ebigere bya mukama we tebiri mabega we, tamuvaako mabega?"

³³ Awo Erisa bwe yali ng'akyayogera nabo, omubaka n'atuuka, n'ayogera nti, "Akabi kano kavudde eri MUKAMA. Lwaki nnindirira MUKAMA nate?"

7 Naye Erisa n'agamba nti, "Muwulire ekigambo kya MUKAMA, kubanga bw'atyo bw'ayogera MUKAMA nti, Jjo obudde nga bunu ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita omusanvu ne desimoolo ssatu kiri-tundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri bitundibwe gulaamu kkumi n'emu ebweru wa wankaaki w'e Samaliya."

² Awo omukungu kabaka gwe yeegamangako n'agamba omusajja wa Katonda nti, "MUKAMA ne

^I Endogoyi yali etwalibwa okuba nga nsolo etali nnongoofu era nga teriibwa

bw'anakuba ebituli mu ggulu, ekyo tekiyinzika kubaa-wo." Erisa n'amuddamu nti, "Ekyo olikiraba n'amaaso go, naye tolibaako na kimu ky'olyako ku byo."

Abasuuli Badduka

³ Waaliwo abasajja bana abaagengewala ^{II} abaabeeranga ku mulyango gwa wankaaki w'ekibuga. Ne bagambagana bokka ne bokka nti, "Kiki ekitutuza wano okutuusa okufa?" ⁴ Bwe tunaagamba nti, 'Tuyingire mu kibuga,' enjala gy'eri, era tunaafiirayo; ate bwe tusigala wano, era nawo tujja kufiirawo. Noolwekyo tulate mu nkambi y'Abasuuli, bwe banaatusaasira, tunaaba balamu, bwe banaatutta, kale kinaaba bwe kityo."

⁵ Awo ekiro mu ttumbi ne bagolokoka ne balaga mu lusiisira lw'Abasuuli. Naye bwe baatuuka mu kitundu ekisembayo eky'olusiisira, tewaali muntu n'omu.

⁶ Mukama yalwozesa eggwe ly'Abasuuli nti kabaka wa Isirayiri yali apangisizza bakabaka b'Abakiiti n'ab'Abamisiri okujja okumulwanirira, bwe lyawulira eddobozi ly'amagaali n'eddobozi ly'embalaasi. ⁷ Ne bagolokoka ne badduka okuva mu nkambi yaabwe amatumbibudde ne baleka awo eweema zaabwe, n'embalaasi zaabwe n'endogoyi zaabwe, ne badduka okuwonya obulamu bwabwe.

⁸ Abagenge bwe baatuuka ku nkambi w'ekoma, ne bayingira mu emu ku weema, ne balya ne banywa era ne beetikka n'effeeza ne zaabu n'engoye, ne bagenda ne babikweka. N'oluvannyuma ne bakomawo, ne bayingira mu weema endala, ne baggyayo ebyalimu, ne bagenda ne babikweka nabyo.

⁹ Awo ne bagambagana nti, "Kye tukola si kituufu. Luno olunaku lwa bigambo birungi; bwe tunaasirika ne tulinda okutuusa enkya, tujja kubonerezebwa. Noolwekyo tugende tutegeeze ab'omu nju ya kabaka."

¹⁰ Awo ne bagenda ne bakoowoola abakuumi ba wankaaki w'ekibuga, ne boogera nti, "Twalaze mu nkambi y'Abasuuli ne tutasangayo muntu n'omu okugyako embalaasi nga zisibiddwa, n'endogoyi nga zisibiddwa, n'eweema nga ziri nga bwe baazirese."

¹¹ Abakuumi ne balangirira amawulire ago, n'ab'omu lubiri ne bakiwulira.

¹² Kabaka n'agolokoka mu kiro ekyo, n'agamba abakungu be nti, "Ka mbategeeze Abasuuli kye bategeze okutukola. Bamanyi nga tuli bayala; era bavudde mu nkambi yaabwe ne bagenda okwekweka ku ttale, nga balowooza nti, 'Mazima ddala bajja kuvaayo, n'oluvannyuma tunaabawamba nga balamu, tulyoke tuyingire mu kibuga.'"

¹³ Awo omu ku bakungu be n'aleeta ekirowoozo nti, "Ffuna abasajja bagende n'embalaasi ttaano ku ezo ezisigaddewo, kubanga bali ng'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekisigaddewo; baliba ng'ekibiina kyonna ekya

^{II} Abagenge baali tebateekwa kuliraana muntu yenna okugyako bagenge bannaabwe (Lv 13:46)

Isirayiri ekimaliddwawo. Ka tubasindikeyo bagende balabe ekiriyo.”

¹⁴ Awo ne balonda abeebagala embalaasi babiri n'embalaasi zaabwe, kabaka n'abatuma okuwondera eggye ly'Abasuuli, ng'abagamba nti, “Mugende mulate.” ¹⁵ Ne babawondera okutuukira ddala ku Yolu-daani, ne basanga ng'ekkubo lyonna lijjudde engoye n'ebintu ebirala Abasuuli bye baasuula nga badduka. Awo ababaka ne bakomawo eri kabaka ne bamutegeeza bye baalaba.

Okunyaga mu Nkambi y'Abasuuli

¹⁶ Awo abantu ne bafuluma, ne bakaliza olusiisira lw'Abasuuli. Ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita musanvu ne desimoolo ssatu ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri ne bitundibwa gulaamu kkumi n'emu, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali.

¹⁷ Kabaka yali alonze omukungu we oli gwe yeesigamangako, okuvunaanyizibwa wankaaki, abantu ne bamulinnyiririra mu mulyango, n'afa, ng'omusajja wa Katonda bwe yayogera, mu kiseera kabaka bwe yalaga ewuwe. ¹⁸ Bwe kityo bwe kyali kubanga omusajja wa Katonda bwe yagamba kabaka nti, “Jjo essaawa nga zino ebigero bibiri ebya sayiri biritundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ekigero ky'obutta obulungi ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, mu wankaaki ya Samaliya,” ¹⁹ omukungu oyo, yaddamu omusajja wa Katonda nti, “Laba, MUKAMA ne bwaggulawo ebintu eby'omu ggulu, tekiyinzika kubaawo.” Omusajja wa Katonda n'amugamba nti, “Olikiraba n'amaaso go, naye toliryako na kimu.” ²⁰ Era bwe kityo bwe kyali ekyamutuukako, abantu bwe bamulinnyiririra mu wankaaki, n'afa.

Omukyala Omusunammu Addizibwa Ebibye

⁸ Mu biro ebyo Erisa n'agamba omukazi gwe yazuukiriza mutabani we nti, “Golokoka ove wano ogende n'ab'omu nnyumba yo bonna mu nsi gy'oliyinda okubeeramu, kubanga MUKAMA alireeta ekyeeya mu nsi okumala emyaka musanvu.”

² Omukazi n'asitukiramu n'akola ng'omusajja wa Katonda bwe yayogera, n'alaga ye n'ab'omu nnyumba ye mu nsi y'Abafirisuuti ^I okumala emyaka musanvu.

³ Oluvannyuma lw'emyaka omusanvu, n'akomawo okuva mu nsi y'Abafirisuuti, n'alaga eri kabaka okumwegayirira addizibwe ekibanja kye n'ennyumba ye. ⁴ Mu kiseera ekyo kye kimu kabaka yali anyumyamu ne Gekazi omuweereza w'omusajja wa Katonda, nga kabaka amugambye nti, “Ntegeeza ebintu ebikulu byonna Erisa by'akoze.” ⁵ Awo Gekazi bwe yali ng'akyanyumiza kabaka, engeri Erisa bwe yazuukiza

^I Ensi y'Abafirisuuti yali njimu nnyo okusinga ensozi za Isirayiri, ate nga n'Abasuuli tebagirumba nnyo nga bwe baalumbanga Isirayiri.

abafu, omukazi eyali ne mutabani we, Erisa gwe yazuukiza n'atuuka, okwegayirira kabaka ng'asaba ekibanja kye n'ennyumba ye. Gekazi n'ayogera nti, “Mukama wange kabaka, ono ye mukazi, era ne mutabani we Erisa gwe yazuukiza y'oyo.” ⁶ Awo kabaka bwe yabuza omukazi, n'amutegeeza nti bwe kyali. N'alyoka alagira omu ku bakungu amutereereze ensonga ze; n'amugamba nti, “Muddize buli kintu kyonna ekikyee, n'obusuulu bwonna obwa kunjaanyizibwa okuva mu kibanja kye okuva ku lunaku lwe yakivaamu okutuusa kaakano.”

Kazayeeri Atta Benikadadi

⁷ Erisa n'agenda e Ddamasiko n'asanga Benikadadi kabaka w'e Busuuli ng'alwadde. Kabaka bwe yategeezebwa nti, “Omusajja wa Katonda atuuse mu kitundu,” ⁸ n'agamba Kazayeeri nti, “Ffuna ekirabo, ogende osisinkane omusajja wa Katonda, weebuze ku MUKAMA ng'oyita mu ye oba, ndiwona endwadde eno.”

⁹ Kazayeeri n'agenda okusisinkana Erisa, n'amutwalira n'ebirabo eby'engeri zonna okuva e Ddamasiko ^{II}, ku njamira amakumi ana. N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'amugamba nti, “Mutabani wo Benikadadi kabaka w'e Busuuli antumye okukubuuza nti, ‘Ndiwona endwadde eno?’” ¹⁰ Erisa n'amuddamu nti, “Genda omutegeeze nti, ‘Ojja kuwona;’ naye MUKAMA akimbikulidde nti talirema kufa.” ¹¹ N'amutunuulira n'amaaso ag'enkaliriza, okutuusa Kazayeeri bwe yakwatibwa ensanyi, omusajja wa Katonda n'atandika okukaaba.

¹² Kazayeeri n'abuza nti, “Kiki ekikaabya mukama wange?” Erisa n'amuddamu nti, “Kubanga mmanyi obubi bw'olikola Abayisirayiri; olikuma omuliro ku bigo byabwe, n'otta abavubuka baabwe n'ekitala, n'osesebulira abaana abato ku ttaka, era n'obaaga n'abakyala abali embuto.” ¹³ Awo Kazayeeri n'addamu nti, “Nze ani omuddu wo, embwa obubwa, ayinza okukola ekin-tu ng'ekyo?” Erisa n'amuddamu nti, “MUKAMA akimbikulidde nti ggwe ogenda okubeera kabaka w'e Busuuli.” ¹⁴ Awo n'ava mu maaso ga Erisa, n'addayo eri mukama we. Benikadadi n'amubuuza nti, “Erisa yakugambye ki?” Kazayeeri n'amuddamu nti, “Yanjambye nti eky'amazima ojja kuwona.” ¹⁵ Naye olunaku olwaddirira, enkeera, n'addira ekiwero ekinene, n'akinnyika mu mazzi, n'akibikka ku maaso ga kabaka, okutuusa bwe yafa. N'oluvannyuma Kazayeeri n'alya obwakabaka mu kifo kye.

Yekolaamu, Kabaka wa Yuda

¹⁶ Mu mwaka ogwokutaano nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Yekolaamu mutabani wa Yekosafaati, kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga

^{II} Ddamasiko kyali kibuga kikulu nga kya byamaguzi nga kisan-gibwa wakati wa Misiri, Asiya ne Mesopotamiya.

Yuda. ¹⁷ Yalina emyaka amakumi asatu mu ebiri, we yaliira obwakabaka, era n'afugira emyaka munaana mu Yersaalemi. ¹⁸ Yekolaamu n'atambulira mu makubo ga bassekabaka ba Isirayiri ng'ab'ennyumba ya Akabu bwe baakola, n'okuwasa n'awasa omu ku bawala ba Akabu. N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*. ¹⁹ Naye *MUKAMA* n'atazikiriza Yuda, ku lwa Dawudi omuddu we, gwe yasubiza nti alireka ettabaaza ye ng'eyaka n'okutuusa ku bazzukulu be emirembe gyona.

²⁰ Mu mirembe gya Yekolaamu, Edomu ne bajeemera obufuzi bwa Yuda, ne bassaawo kabaka owaabwe. ²¹ Awo Yekolaamu ¹ n'asomoka n'agenda e Zayiri n'amagaali ge, n'agolokoka mu kiro n'abaduumizi be ne batta Abayedomu abaali bamuzingizza, olwo eggwe lye ne lidduka okuddayo ewaabwe. ²² Okuva mu kiseera ekyo Edomu n'ajeemera obufuzi bwa Yuda n'okutuusa ku lunaku lwa leero. Mu kiseera kye kimu ab'e Libuna nabo ne bajeema.

²³ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo ku mulembe gwa Yekolaamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ²⁴ Yekolaamu n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Akaziya mutabani we n'amusikira.

Akaziya, Kabaka wa Yuda

²⁵ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga Yuda. ²⁶ Akaziya yalina emyaka amakumi abiri mu ebiri we yaliira obwakabaka, n'afugira omwaka gumu mu Yersaalemi. Erinnya lya nnyina ye yali Asaliya II, muzzukulu wa Omuli kabaka wa Isirayiri. ²⁷ N'atambulira mu makubo ga b'ennyumba ya Akabu n'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'ab'omu nnyumba ya Akabu bwe baakola, kubanga yali mukoddomi wa nnyumba ya Akabu.

²⁸ Akaziya n'agenda ne Yolaamu mutabani wa Akabu okutabaala Kazayeeri kabaka w'e Busuuli e Lamosugireyaadi, era eyo Abasuuli ne bafumitirayo Yolaamu, n'afunirayo ebiwundu. ²⁹ Awo kabaka Yolaamu n'addayo e Yezuleeri okumujjanjaba ebiwundu Abasuuli bye baamuleetako ng'ali e Lama, bwe yali ng'alwanagana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda n'aserengeta e Yezuleeri okulaba ku Yolaamu mutabani wa Akabu, kubanga yali afumitiddwa ebiwundu.

⁹ Nnabbi Erisa n'ayita omu ku bannabbi abato n'amugamba nti, "Weesibe ekimyu, otwale eccupa eno ey'amafuta, ogende nayo e Lamosugireyaadi. ² Bw'otuuka eyo, ononye Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzzukulu wa Nimusi, omuggye mu

I Yekolaamu ye Yolaamu II Mukazi wa Yolaamu ye yali Asaliya, ate era nga muwala wa Akabu

banne, omutwale mu kisenge eky'omunda. ³ Oddire eccupa ey'amafuta, ogafuke ku mutwe gwe, oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti: Nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.' Oluvannyuma oggulewo oluggi odduke, so tolwawo n'akatono."

⁴ Awo omuvubuka nnabbi n'agenda e Lamosugireyaadi. ⁵ Bwe yatuuka, n'asanga ng'abaserikale abakulu ab'omu ggye bakunjaanye n'ayogera nti, "Nnina obubaka bwo, ssebo omuduumizi." Yeeku n'amubuuza nti, "Bw'ani ku ffe ffenna?" N'amuddamu nti, "Bubwo, ggwe omuduumizi."

⁶ Yeeku n'asituka n'ayingira mu nnyumba, nnabbi n'amufukako amafuta, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri nti, 'Nkufukako amafuta okuba kabaka w'abantu ba *MUKAMA*, Abayisirayiri. ⁷ Olizikiriza ennyumba ya Akabu mukama wo, nga mpalana eggwanga olw'omusaayi gw'abaddu ba *MUKAMA* bonna, Yezeberi gwe yayiwa. ⁸ Ennyumba yonna eya Akabu erisaanyizibwawo, era ndizikiriza ddala buli mwana wabulenzi, oba muddu oba wa ddembe mu Isirayiri. ⁹ Ndifuula ennyumba ya Akabu okuba ng'ennyumba ya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, era n'okufaanana ng'ennyumba ya Baasa mutabani wa Akiya. ¹⁰ N'embwa ziririira Yezeberi mu kibanja eky'e Yezuleeri era tewaliba muntu n'omu amuziika.'" Oluvannyuma olw'okwogera ebyo n'aggulawo oluggi n'adduka. ¹¹ Yeeku bwe yafuluma okugenda eri bakungu banne, omu ku bo n'amubuuza nti, "Kiri bulungi? Omulalu oyo abadde akunoonyeza ki?"

Yeeku n'addamu nti, "Omusajja mumumanyi n'enjogera ye mugimanyi."

¹² Ne bamugamba nti, "Ekyo si kituufu! Tutegeeze amazima." Yeeku n'ayogera nti, "Bw'ati bw'anjambye nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.'"

¹³ Ne banguwa okuggyako eminagiyo gyabwe, ne bagyaliira wansi ku madaala, ne bafuuwa ekkondeere, nga bwe baleekaana nti, "Yeeku ye kabaka."

Yeeku atta Yolaamu ne Akaziya

¹⁴ Awo Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzzukulu wa Nimusi n'asalira Yolaamu olukwe. Yolaamu wamu ne Isirayiri yenna baali bakuuma e Lamosugireyaadi, Kazayeeri kabaka w'e Busuuli aleme okubalumba.

¹⁵ Naye Yolaamu yali azeeyo e Yezuleeri okujjanjabibwa ebiwundu Abasuuli bye baali bamutaddeko, mu kulwanagana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Yeeku n'ayogera nti, "Bwe muba nga bwe mutyo bwe muwulira, kale waleme okubaawo omuntu yenna atoloka okuva mu kibuga anaabunyisa amawulire mu Yezuleeri." ¹⁶ N'alinnya mu ggaali lye, n'agenda e Yezuleeri, kubanga Yolaamu yali awummulidde eyo, nga ne Akaziya aserengese okugenda okumulabako.

¹⁷ Awo omukuumi eyali mu kigo mu Yezuleeri, bwe yalengera ekibinja kya Yeeku nga kijja, n'akoowoola

mu ddooboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Waliwo ekibinja kye nnengera ekijja."

Yolaamu n'alagira nti, "Mufune omu ku beebagala embalaasi, mumutume agende abasisinkane, ababu- uze nti, 'Mujja mirembe?'"

¹⁸ Awo eyeebagala embalaasi n'agenda okusisinkana Yeeku, n'amugamba nti, "Kabaka abuuza nti, 'Mujja mirembe?'"

Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere." Omukuumi eyali mu kigo n'ayogera nti, "Atuuse gye bali, naye tadda."

¹⁹ Awo kabaka n'atuma eyeebagala embalaasi owookubiri. Bwe yatuuka we baali, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, 'Mujja mirembe?'" Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere."

²⁰ Omukuumi n'addamu n'ayogera nti, "Oli naye atuuse, gye bali, naye tadda. N'enneebagala y'embalaasi efaanana ng'enneebala ya Yeeku muzzukulu wa Nimusi, kubanga enneebagala ye yakiralu."

²¹ Yolaamu n'ayogera nti, "Muteeketeke eggaali lyange." Bwe baamala okuliteekateeka, Yolaamu kabaka wa Isirayiri ne Akaziya kabaka wa Yuda, ne bafulumu ekibuga, buli omu ng'ali mu ggaali lye, ne bagen- da okusisinkana Yeeku, era baamusisinkanira mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. ²² Awo Yolaamu bwe yalaba Yeeku, n'amubuuza nti, "Ojja mirembe Yeeku?" Yeeku n'amuddamu nti, "Kiyinzika kitya okubaawo emirembe, nga wakyaliwo obwenzi n'obulogo bwa nnyoko Yezeberi?" ²³ Amangwago Yolaamu n'akyusa n'adduka, ng'akoowoola Akaziya ng'agamba nti, "Akaziya waliwo olukwe!"

²⁴ Awo Yeeku n'aggyayo omutege gwe n'obusaale bwe, n'amaanyi ge gonna n'anaanuula omutege n'alasa Yolaamu mu kibegabega, akasaale ne kafumita omutima gwe, n'agwa mu ggaali lye. ²⁵ Yeeku n'agamba Bidukali, omugoba we ggaali lye nti, "Mumuggyeemu, mumusuule mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. Ojjukira bwe twali tuvugira amagaali gaffe emabega wa Akabu kitaawe, MUKAMA n'ayogera nti ekintu kino kirimutuukako. ²⁶ 'Mazima ddala, nga jjo bwe nnalabye omusaayi gwa Nabosi n'omusaayi gw'abaana be, siireme kukusasulira mu kibanja kino kyennyini,' bw'ayogera MUKAMA. Kaakano mumusitule mumusuule mu kibanja ekyo ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kiri."

²⁷ Awo Akaziya kabaka wa Yuda bwe yalaba ebyabaawo, n'addukira mu kkubo ery'omu nnyumba ey'ennimiro. Yeeku n'amugoba, nga bw'ayogerera waggulu nti, "Naye mumutte!" Ne bamulasa, ne bamuleetako ekiwundu ng'addukira e Guli ekiriraanye Ibuleamu, ng'ali mu ggaali lye, naye n'asobola okutuu- ka e Megiddo, era eyo gye yafiira. ²⁸ Abaddu be ne ba- teeka omulambo gwe mu ggaali ne bagutwala e Yersaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye ku biggya

bya bajjajaabe mu kibuga kya Dawudi. ²⁹ Awo mu mwaka ogw'ekumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa Yolaamu mutabani wa Akabu, Akaziya n'atandika okufuga Yuda.

Okufa kwa Yezeberi

³⁰ Yeeku n'agenda Yezeberi gye yali, Yezeberi n'aki- manya, n'asiiga amaaso ge, n'alongoosa enviiri ze, n'atunula ebweru ng'asinziira mu ddirisa. ³¹ Awo Yeeku bwe yali ng'ayingirira mu wankaaki, Yezeberi n'amubuuza nti, "Ojja mirembe, ggwe Zimuli, eyatem- ula mukama wo?"

³² Yeeku n'ayimusa amaaso ge waggulu, n'akoowoola ng'abuuza nti, "Ani ali ku ludda lwange? Ani?" Abalaawe babiri oba basatu ne balingiza mu ddirisa. ³³ N'ayogera nti, "Mumusuule wansi!" Ne ba- musuula wansi, n'omusaayi gwe ogumu ne guman- sukira ekisenge ne ku mbalaasi, n'okumulinyirira ne zimulinnyirira.

³⁴ Awo Yeeku n'ayingira, n'alya era n'anywa. N'ayo- gera nti, "Mulabirire omulambo gw'omukazi oyo ayakolimirwa, era mulabe nga guziikibwa kubanga yali mumbejja." ³⁵ Naye bwe bagutuukako, tebaalina kye basangawo okuggyako akawanga ke, n'ebigere bye, n'ebibatu by'emikono gye. ³⁶ Ne baddayo eri Yeeku ne bamutegeeza. N'abagamba nti, "Kino kye kigambo kya MUKAMA, kye yayogerera mu muddu we Eriya Omutisubi ng'agamba nti, 'Mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, embwa mwe ziririira omulambo gwa Yeze- beri. ³⁷ Era omulambo gwa Yezeberi guliba ng'obusa ku ttale mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, omuntu yenna aleme okugamba nti, Ono ye Yezeberi.'"

Ezadde lya Akabu Littibwa

10 Mu Samaliya waaliyo batabani ba Akabu nsan- vu. Awo Yeeku n'awandiika amabaluwa n'agaweereza e Samaliya ^I eri abakungu b'e Yezuleeri, n'eri abakadde ab'ekibuga, n'eri abakuza b'abaana ba Akabu. N'awandiika nti, ² "Amangwago ng'ebbaluwa eno ebatuuseeko, ng'abaana ba mukama wammwe bwe bali nammwe, ate nga mulina amagaali n'embala- aasi, era n'ekibuga kiriko enkomera n'ebiyokulwanyisa, ³ mulonde ku batabani ba mukama wammwe asinga obulungi, ng'asaanira, mumuteeke ku ntebe ey'obwak- abaka eya kitaawe, mulwanirire ennyumba ya muka- ma wammwe." ⁴ Naye ekyo ne bakitya nnyo, ne boogera nti, "Obanga bakabaka ababiri ^{II} tebaayinza kumwesimbamu, ffe tunaayinza tutya?"

⁵ Awo eyavunaanyizibwanga ebyolubiri, n'omukulembeze ow'ekibuga, n'abakuza ab'abaana ne baweereza obubaka eri Yeeku nti, "Ffe tuli baddu bo

^I Samaliya kye kyali ekibuga ekikulu eky'Obwakabaka obw'omu Bukiikakkono, okuva mu biro bya kabaka Omuli (1Bk 16:24). ^{II} Bak- abaka ababiri aboogerwako wano be ba Yolaamu ne Akaziya (9:22-28).

era tunaakola byonna by'onootulagira. Tetujja kufuula muntu n'omu kabaka; gw'oba okola ky'olowooza nga kye kisinga obulungi."

⁶ Awo Yeeku n'abawandiikira ebbaluwa eyookubiri ng'agamba nti, "Obanga muli ku lwange era nga munjondera, mutemeeko emitwe gy'abatabani ba mukama wammwe, mugindetere e Yezuleeri, mugintuseeko enkya mu kiseera nga kino."

Abalangira ensanvu baabeeranga n'abakuza baabwe abaali abaami abakulu mu kibuga ekyo. ⁷ Ebbaluwa bwe yabatuukako, ne bakwata abalangira ensanvu bonna ne babatta, ne bateeka emitwe gyabwe mu bisero, mwe baagiweereza eri Yeeku e Yezuleeri.

⁸ Omubaka n'agenda n'agamba Yeeku nti, "Emitwe gy'abalangira bagireese." Yeeku n'alagira nti, "Mugituume entuumo bbiri ku mulyango gwa wankaaki okutuusa enkya." ⁹ Yeeku n'afuluma, n'ayimirira mu maaso g'abantu bonna n'ayogera nti, "Mmwe temuliiko musango, era nze nasalira mukama wange olukwe ne mutta, naye ani asse bano bonna?" ¹⁰ Kale mukitegeere nga tewali kigambo kya MUKAMA, kye yayogera ku nnyumba ya Akabu ekitalituukirira, kubanga MUKAMA akoze ekyo kye yayogerera mu mudu we Eriya." ¹¹ Bw'atyo Yeeku n'atta ab'enju ya Akabu bonna abaali basigaddewo mu Yezuleeri; n'atta n'abakungu be, ne mikwano gye enfirabulago, ne bakabona be, obutalekaawo n'omu.

¹² Awo Yeeku n'asitula n'ayolekera Samaliya. N'asisinkana baganda ba Akaziya kabaka wa Yuda mu kkubo okumpi n'ennyumba eyasalirwangamu endiga ebyoya, ¹³ n'ababuuza nti, "Mmwe b'ani?" Ne bamudamu nti, "Tuli baganda ba Akaziya, era tuzze okulamusa abaana ba kabaka n'abaana ba nnamasole."

¹⁴ N'alagira nti, "Mubakwate." Ne babakwata, abasajja amakumi ana mu babiri bonna ne babattira kumpi n'obunnya obw'ennyumba gye baasalirangamu endiga ebyoya. N'atalekaawo n'omu.

¹⁵ Eyo bwe yavaayo, n'asanga Yekonadabu mutabani wa Lekabu ^I ng'ajja okumusisinkana. Yeeku n'amulamusa, n'amubuuza nti, "Ossa kimu nange, nga nze bwe nzisa ekimu naawe?"

Yekonadabu n'addamu nti, "Weewaawo." Yeeku n'amugamba nti, "Obanga weewaawo, mpa omukono gwo." N'amuwa omukono gwe, Yeeku n'amulinnyisa gy'ali mu ggaali. ¹⁶ Yeeku n'amugamba nti, "Jjangu tuggende ffembi olabe obunyiikivu bwange eri MUKAMA." Awo n'atambulira wamu naye mu ggaali lye.

¹⁷ Awo Yeeku bwe yatuuka e Samaliya, n'atta bonna abaali basigaddewo ab'omu nnyumba ya Akabu, n'abazikiriza ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogera eri Eriya bwe kyali.

Okuttibwa kw'Abaweereza ba Baali

¹⁸ Awo Yeeku n'akunjaanya abantu bonna, n'abagamba nti, "Akabu yaweerezaako Baali ebbanga ttono naye Yeeku anaamuweereza okusingawo.

¹⁹ Kale nno muyite bannabbi bonna aba Baali, bakabona be bonna, n'abaweereza be bonna, waleme okubulawo n'omu kubanga njenda okuwaayo ssad-daaka enkulu ennyo eri Baali, ne buli ataabeerewo alitibwa." Naye okukola ekyo, Yeeku yasala lukwe alyoke azikirize abaasinzanga Baali.

²⁰ Yeeku n'alagira nti, "Mukole olukunjaana olutuku-eri Baali." Ne balulangirira. ²¹ Awo n'aweereza obubaka okubuna Isirayiri yonna, abaweereza ba Baali bonna ne bajja, n'okusigala n'etasigala muntu n'omu.

Ne bakunjaanira mu ssabo lya Baali ^{II}, ne lijjulira ddala okuva ku luuyi olumu okutuukira ddala ku luuyi olulala. ²² Yeeku n'agamba eyavunaanyizibwanga ebyambalo byabwe nti, "Leetera abaweereza ba Baali bonna ebyambalo." Bonna n'abaleetera ebyambalo.

²³ Awo Yeeku ne Yekonadabu mutabani wa Lekabu ne bagenda mu ssabo lya Baali. Yeeku n'agamba abaweereza ba Baali nti, "Mwetegereze nnyo mulabe nga mu mmwe temuliimu muweereza wa MUKAMA, wabula abasinza Baali bokka." ²⁴ Ne bayingira okuwaayo ssad-daaka n'ebiwewwayo ebyokebwa. Naye Yeeku yali atadde abasajja kinaana ebweru w'es-sabo, ng'abalabudde nti, "Omuntu yenna anaataako n'omu ku basajja abo be ntadde mu mikono gyammwe, anaaliwa n'obulamu bwe ye."

²⁵ Amangwago bwe yamala okuwaayo ekiweewwayo ekyokebwa, n'alagira abaserikale n'abaami nti, "Muyingire mubatte; waleme okuwonawo n'omu." Bwe baamala okubatta n'ekitala, ne basuula emirambo gyabwe ebweru, ne bayingira munda mu ssabo ekkulu erya Baali. ²⁶ Ne bafulumya empagi ezaali mu ssabo lya Baali, ne bazookya. ²⁷ Ne bamenyaamenya empagi ya Baali, ne bamenyaamenya ne ssabo lya Baali, ne bali-fuula kabuyonjo ne leero.

²⁸ Awo Yeeku n'amalirawo ddala okusinza kwa Baali mu Isirayiri. ²⁹ Naye teyaleka kukola ebibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yayonoonyesa Isirayiri, ng'okusinza ennyana eza zaabu ezaali mu Beseeri ne mu Ddaani.

³⁰ MUKAMA n'agamba Yeeku nti, "Olw'okukola obulungi n'otuukiriza byonna mu maaso gange, n'okola ennyumba ya Akabu byonna ebyali ku mutima gwange bye nnali nteeseteese okukola, bazzukulu bo kyebaliva batuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owa nnakana." ³¹ Naye Yeeku n'atassaayo mwoyo okutambulira mu mateeka ga MUKAMA Katonda wa Isirayiri. Era teyakyuka okuva mu kkubo ery'ebibi erya Yerobowaamu, lye yayonoonyesa Isirayiri.

^I Abalekaba bazzukulu ba Lekabu, ate era bazzukulu ba Yesero; baawangala okutuusa mu biro bya Yeremiya (Yer 35:6, 8). Baanyiiki-ra nnyo okusinza MUKAMA ate nga balunzi

^{II} Akabu ye yazimba essabo lya Baali (1Bk 16:32)

³² Mu biro ebyo *MUKAMA* n'atandika okukendeeza ensalo za Isirayiri. Kazayeeri n'abawangula ng'atandikira ³³ ku luuyi olw'ebuvanjuba mu nsi ey'e Gireyaadi mu bitundu eby'Abagaadi, n'Abalewubeeni, n'Abamanase okuva ku Aloweri okuliraana ekiwonvu kya Alunoni n'okuyita e Gireyaadi okutuuka e Basani.

³⁴ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yeeku, n'ebintu byonna ebikulu bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe egya bassekabaka ba Isirayiri?

³⁵ Yeeku n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yekoyakaazi mutabani we n'amusikira. ³⁶ Ebbanga Yeeku lye yafuga Isirayiri mu Samaliya lyali emyaka amakumi abiri mu munaana.

Asaliya ne Yekoyaasi

11 Awo Asaliya nnyina Akaziya bwe yalaba mutabani we ng'afudde, n'atandika okusaanyaawo olulyo olulangira lwonna. ² Naye omumbejja Yekoseba muwala wa kabaka Yolaamu mwannyina Akaziya n'aba Yekoyaasi ¹ n'amuggya mu balangira abaali bagenda okuttibwa, n'abateeka ye n'omukuza we mu kisenge ekimu ng'abakweka Asaliya, era Yekoyaasi n'atattibwa. ³ N'abeera mu yeekaalu ya *MUKAMA* n'omukuza we okumala emyaka mukaaga, Asaliya nga y'afuga ensi.

⁴ Mu mwaka ogw'omusanvu Yekoyaada n'atumya abaduumizi ab'ebibinja by'ekikumi, ab'oku Bakali n'abakuumi, ne babaleeta gy'ali mu yeekaalu ya *MUKAMA*. N'alagaana nabo endagaano, n'abalayiriza mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'oluvannyuma n'abalaga mutabani wa kabaka. ⁵ N'abawa ebiragiro bino nti, "Kino kye muteekwa okukola: kimu kya kusatu ku kibinja ekikuuma ku ssabbiiti, kye kinaakuuma olubiri lwa kabaka, ⁶ n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma Omulyango Suuli, n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma emanju w'omulyango ewabeera abakuumi abakuuma yeekaalu mu mpalo; ⁷ n'ebibiina byammwe ebibiri ebitera kukuuma ku ssabbiiti, mwenna mugenda kuvunaanyizibwa okukuuma yeekaalu ya *MUKAMA* ku lwa kabaka. ⁸ Era muneetooloola kabaka enjuyi zonna, buli muntu ng'akutte ebyokulwanyisa bye mu mukono gwe, ne buli ananjananga okubasemberera attibwe. Mukuumenga kabaka butiribiri, bw'anaafulumanga ne bw'anaayingiranga."

⁹ Abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi ne bakola byonna nga Yekoyaada kabona bwe yalagira, buli omu n'afuna abasajja be, abaali ab'okukola ku ssabbiiti, n'abaali bamaze oluwalo lwabwe, ne bajja eri Yekoyaada kabona. ¹⁰ Kabona n'awa abaduumizi amafumu n'engabo ebyali ebya kabaka Dawudi, ebyali mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ¹¹ buli mukuumi n'ayimirira n'ebiyokulwanyisa bye nga beetoolodde kabaka enjuyi zonna, okuliraana ekyoto ne yeekaalu okuva ku lu-

I Yekoyaasi yali tannaweza mwaka gumu, nga n'okuggibwa ku mabeere tannaggibwako (Lunny 31; 12:1)

uyi olw'obukiikaddyo okutuuka ku luuyi olw'obukiikakkono.

¹² Awo Yekoyaada n'afulumya mutabani wa kabaka, n'amutikkira engule, n'amuwa n'endagaano gye baali bakoze, ne bamufuula kabaka. N'afukibwako amafuta, abantu ne bakuba mu ngalo nga bwe bayogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Wangaala kabaka!"

¹³ Asaliya bwe yawulira oluyoogaano lw'abakuumi n'olw'abantu, n'alaga eri abantu ku yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹⁴ Bwe yatunula, laba, nga kabaka ayimiridde awali empagi, ng'empisa bwe yabanga, n'abaami n'abafuuwa amakondeere nga bayimiridde okuliraana kabaka, n'abantu bonna ab'omu nsi nga basanyuka era nga bwe bafuuwa amakondeere. Awo Asaliya n'ayuzza ebyambalo bye, n'aleekaanira waggulu nti, "Bujeemu, bujeemu!"

¹⁵ Amangwago Yekoyaada kabona n'alagira abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, abaali bakulira eggwe nti, "Mumufulumye wakati w'ennyiriri, na buli amugoberera mumutte n'ekitala." Kabona yali agambye nti, "Temumuttira mu yeekaalu ya *MUKAMA*." ¹⁶ Ne bakwata Asaliya, ng'anaatera okuyita mu mulyango gw'em-balaasi w'eziyingira mu luggya lw'olubiri, ne bamuttira awo.

¹⁷ Awo Yekoyaada n'akola endagaano ne *MUKAMA*, ne kabaka n'abantu, nti banaabeera abantu ba *MUKAMA*, era n'akola n'endagaano ne kabaka n'abantu. ¹⁸ Abantu bonna ab'omu nsi ne bagenda ku ssabo lya Baali ne balimenyaamenya; ne bamenyaamenya ebyoto n'ebifaananyi, era ne battira Matani kabona wa Baali mu maaso g'ebiyoto ebyo.

Yekoyaada kabona n'ateekawo abakuumi ku yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹⁹ Awo n'alaga n'abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, n'Abakali, n'abakuumi, n'abantu bonna ab'omu nsi ku yeekaalu, n'aggyayo kabaka mu yeekaalu ya *MUKAMA* n'amutwala mu lubiri ng'ayita mu mulyango ogw'abakuumi. Kabaka n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka, ²⁰ abantu bonna ab'omu nsi ne bajaguza, n'ekibuga n'ekitereera, kubanga Asaliya yali atiddwa n'ekitala okumpi n'olubiri.

²¹ Yekoyaasi yali aweza emyaka musanvu bwe yatandika okufuga.

Yekoyaasi Addaabiriza Yeekaalu

12 Mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Yeeku, Yekoyaasi nnyina nga ye Zebbiya ow'e Beeruseba, n'atandika okuba kabaka, n'afugira emyaka amakumi ana mu Yersaalemi. ² Yekoyaasi n'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, ebbanga lyonna, kubanga Yekoyaada kabona ye yamuyigirizanga. ³ Wabula, ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, n'abantu ne beeyongeranga okuwaayo ssaddaaka n'okwoterezanga obubaane ku bifo ebyo.

⁴ Awo Yekoyaasi n'agamba bakabona nti, "Mukunjananye ensimbi zonna ezireetebwa ng'ebi-

weebwayo ebitukuzibwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ensimbi ez'omusolo buli muntu z'awaayo, n'ensimbi buli muntu z'awaayo ng'endobolo mu yeekaalu, n'ensimbi buli muntu ze yeasalira kyeyagalire, n'azireeta mu yeekaalu ya *MUKAMA*,⁵ n'oluvannyuma buli kabona ad-dire ezo z'akunjaanyizza aziweeyo okuddaabiriza buli aweetaagisa ku yeekaalu."

⁶ Naye oluvannyuma lw'emyaka amakumi abiri mu esatu egy'obufuzi bwa kabaka Yekoyaasi, bakabona ne baba nga tebannaddaabiriza yeekaalu.⁷ Awo kabaka Yekoyaasi¹ n'atumya Yekoyaada kabona asinga obukulu ne bakabona abalala, n'ababuza nti, "Kiki ek-ibalobera okuddaabiriza yeekaalu? Kale nno, muleker-aawo okutoola ku nsimbi ezikunjaanyizibwa, naye muziweeyo olw'okuddaabiriza yeekaalu."⁸ Bakabona ne bakkiriziganya obutaddayo kukunjaanya nsimbi ku bantu, wadde bo bennyini okuvunaanyizibwa okud-daabiriza yeekaalu.

⁹ Yekoyaada kabona asinga obukulu n'addira essanduuko n'awumula ekituli mu kisaanikizo kyayo, n'agiteeka ku luuyi olwa ddyo okumpi n'ekyoto okuliraana n'awayingirirwa. Bakabona abaakuumanga omulyango ne bateekangamu ensimbi zonna ezaaleetebwanga mu yeekaalu ya *MUKAMA*.¹⁰ Awo bwe baalabanga ng'ensimbi ezireeteddwa mu yeekaalu ya *MUKAMA* ziweze nyingi mu ssanduuko, omuwandiisi wa kabaka ne kabona asinga obukulu ne bajjanga okuzibala n'okuzitereka.¹¹ N'oluvannyuma ensimbi ezo baazikwasanga abasajja abaali baweereddwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga omulimu ogwakolebwanga ku yeekaalu, bo ne basasulanga abakozi, n'abazimbi abaabulijjo, n'abazimbi b'amayinja, n'abatema amayinja, abo bonna nga baddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*.¹² Ate era ku ezo ensimbi kwe baagulanga embaawo, n'amayinja amabajje okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA* n'olwebirala ebyetaagisanga mu kuddaabiriza okwo.

¹³ Ensimbi ezaaleetebwanga mu yeekaalu teza-akozesebwanga kukola bensani eza ffeeza, oba ebisalako ebisirinza, oba ebibya, oba amakondeere wadde ekintu kyonna ekya zaabu oba ffeeza ebyabeeranga mu yeekaalu ya *MUKAMA*;¹⁴ kubanga baazisasulanga abakozi abaali baddaabiriza yeekaalu.¹⁵ Era kyali tekyetagisa abasajja be baakwasa ensimbi, okulaga enkozesa y'ensimbi ezo kubanga baakolanga n'obwesigwa.¹⁶ Ensimbi ezaavanga mu biweebwayo eby'okulumiriza n'ebiweebwayo olw'ekibi tezaaleetebwanga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, zaabanga za bak-abona.

¹⁷ Mu biro ebyo Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'alumba ekibuga ky'e Gaasi, n'akiwamba, n'oluvannyuma n'atandika okulumba n'e Yerusalemi.¹⁸ Naye Yekoyaasi kabaka wa Yuda n'addira ebintu byonna ebyatukuzibwa Yekosafaati, ne Yekolaamu ne Akaziya

I Mu kiseera kino Yekoyaasi yali wa myaka amakumi asatu

bajjajjaabe bassekabaka ba Yuda, n'ebirabo bye yali awonze, ne zaabu yonna eyali mu mawanika, n'abig-gya mu yeekaalu ya *MUKAMA* n'abiweereza Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Oluvannyuma Kazayeeri n'alekayo okulumba Yerusalemi.

¹⁹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?²⁰ Abaami be ne beekobaana, ne bamuttira mu nnyumba ey'e Miiro, ku kkubo eriserengeta e Siiro.²¹ Abaali mu lukwe olwo baali Yozakali mutabani wa Simeyaasi ne Yekozabadi mutabani wa Someri, era be baamutta. N'afa n'aziikibwa awali bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Amaziya mutabani we n'amusikira.

Yekoyakaazi Kabaka wa Isirayiri

13 Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu esatu ogwa Yowaasi mutabani wa Akaziya kabaka wa Yuda, Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya era n'afugira emyaka kkumi na musanvu.² N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA* ng'akola ebibi Yerobowaa-mu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri, ate n'atabirekaayo.³ Obusungu bwa *MUKAMA* ne bubu-ubuukira ku Isirayiri, n'abawaayo okubeera wansi ow'omukono gwa Kazayeeri kabaka w'e Busuuli ne Benikadadi mutabani we.

⁴ Awo Yekoyakaazi ne yegayirira *MUKAMA*, *MUKAMA* n'amuwulira, era n'alaba okuccoca, kabaka w'e Busuuli kwe yacocanga Isirayiri.⁵ *MUKAMA* n'abaddiramu n'abawa omulokozi, ne bawona obufuzi bw'Abasuuli, n'oluvannyuma Abayisirayiri ne babeeranga mirembe mu nnyumba zaabwe nga bwe baali olubereberye.⁶ Naye ne batalekaayo kukola ebibi eby'ennyumba ya Yerobowaamu bye yayonoonyesa Isirayiri, wabula beeyongeranga bweyongezi okubikola. N'empagi ey'Asera n'esigalayo mu Samaliya.

⁷ *MUKAMA* teyalekerawo ggye lya Yekoyakaazi kintu okuggyako abasajja abeebagala embalaasi amakumi ataano, n'amagaali kkumi, n'abaserikale ab'ebigere omutwalo gumu, kubanga kabaka w'e Busuuli yabizikiri-za, n'abifuula ng'enfuufu ey'omu gguuliro.

⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyakaazi, ne bye yakola byonna, n'ebiyobuzira bwe byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomu-mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?⁹ Yekoyakaazi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yowaasi mutabani we n'amusikira.

Yekoyaasi Kabaka wa Isirayiri

¹⁰ Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omusanvu ogwa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi na musanvu.¹¹ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, n'atalekaayo ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yay-

onoonyesa Isirayiri, wabula ne yeeyongera bwey-
onzezi okubikola. ¹² Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu
mirembe gya Yekoyaasi, bye yakola byonna, n'amaanyi
ge, nga kwe kuli n'olutalo lwe yalwana ne Amaziya
kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'eby-
omumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ¹³ Yekoy-
aasi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yerobowaamu
n'amusikira okuba kabaka.

Okufa kwa Erisa

¹⁴ Awo mu biro ebyo Erisa n'alwala nnyo, endwadde
eyamutta, Yowaasi n'aserengeta gy'ali okumulaba,
n'akaabira amaziga, mu maaso ge ng'agamba nti, "Ki-
tange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi aba
Isirayiri!" ¹⁵ Erisa n'amuddamu nti, "Ffuna omutege
n'obusaale," era n'akola bw'atyo. ¹⁶ N'agamba kabaka
wa Isirayiri nti, "Bikwate mu ngalo." Bwe yamala
okukola ekyo, Erisa n'ateeka emikono gye ku gya kaba-
ka. ¹⁷ Erisa n'amugamba nti, "Ggulawo eddirisa
ery'ebuvanjuba," n'aliggulawo. N'amulagira okulasa.
Erisa n'ayogera nti, "Akasaale ka MUKAMA ak'obuwan-
guzi, akasaale ak'obuwanguzi eri Obusuuli, era ojja
kusaanyizaawo ddala Abasuuli mu Afeki."

¹⁸ N'amugamba nti, "Kwata obusaale," n'abukwata.
N'agamba kabaka wa Isirayiri okulasa ettaka. N'alirasa
emirundi esatu, n'akoma awo. ¹⁹ Omusajja wa Katon-
da n'amunyiigira, n'amugamba nti, "Wandirasizza
emirundi etaano oba mukaaga, olwo n'olyoka owan-
gulira ddala Abasuuli era n'obasaanyaawo. Naye
kaakano olibawangula emirundi esatu gyokka."

²⁰ Erisa n'afa, n'aziikibwa.

Ebibinja by'Abamowaabu byateranga okulumba ensi
ku ntandikwa ya buli mwaka. ²¹ Awo olwatuuka, Abay-
isirayiri abamu baali baziika omusajja, ne balengera
ekibinja eky'abasajja nga kijja, ne basuula omulambo
gwe mu ntaana ya Erisa ne badduka. Omulambo gwe
bwe gw'akoma ku magumba ga Erisa omusajja n'ala-
muka, era n'ayimirira.

²² Mu kiseera kye kimu Kazayeeri kabaka w'e Busuuli
n'ajooga Isirayiri ebbanga lyonna Yekoyakaazi we
yabeerera kabaka. ²³ Naye MUKAMA n'abakwatirwa ek-
isa n'abasaasira, era n'assaayo omwoyo gye bali
olw'endagaano gye yakola ne Ibulayimu, ne Isaaka ne
Yakobo nti talibazikiriza ddala. N'okutuusa ku lunaku
olwa leero tayagalanga kubazikiriza okuva mu maaso
ge.

²⁴ Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'afa, Benikadadi
mutabani we n'amusikira. ²⁵ Awo Yekoyaasi mutabani
wa Yekoyakaazi n'awamba nate ebibuga Benikadadi
mutabani wa Kazayeeri bye yali awambye ku kitaawe
Yekoyakaazi mu ntalo. Yowaasi ye n'amuwangula
emirundi esatu, era n'akomyawo ebibuga bya Isirayiri
ebiyali biwambiddwa.

Amaziya Kabaka wa Yuda

¹⁴ Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa
Yowaasi mutabani wa Yowakazi kabaka wa Isir-
ayiri, Amaziya mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Yu-
da n'alya obwakabaka. ² Yali aweza emyaka amakumi
abiri mu etaano weyatandikira okufuga, era n'afugira
emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yersaalemi.
Nnyina erinnya lye ye yali Yekoyadiini ow'e Yersaale-
mi. ³ N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA,
newaakubadde nga tebyenkana bya jjajjaawe Dawudi
bye yakola. Mu buli nsonga yonna yagobereranga
ekyokulabirako kya Yowaasi kitaawe. ⁴ Kyokka beey-
ongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwoterezanga
obubaane ku bifo ebigulumivu kubanga byali tebig-
gyiddwawo. ⁵ Bwe yalaba ng'obwakabaka bunywezed-
dwa mu buyinza bwe, n'atta abakungu abaatemula
kabaka kitaawe. ⁶ Wabula teyatta batabani baabwe
kubanga mu byawandiikibwa mu Kitabo eky'Amateeka
ga Musa, MUKAMA yalagira nti, "Abazadde tebattibwen-
ga ku lw'abaana, so n'abaana tebattibwenga ku
lw'abazadde baabwe; buli muntu anaafanga olw'ebibi
bye ye." ⁷ Yawangula ab'e Edomu mu Kiwonvu
eky'Omunnyo, era n'atta omutwalo gumu ku bo,
n'okuwamba n'awamba Seera ^I mu lutalo, n'akituumu
Yokuseeri, era kye kikyayitibwa ne ku lunaku lwa leero.

⁸ Awo mu biro ebyo Amaziya n'atumira Yekoyaasi
mutabani wa Yekoyakaazi, muzzukulu wa Yeeku, kaba-
ka wa Isirayiri, obubaka ng'amusosonkereza nti, "Jjan-
gu tulabagane amaaso n'amaaso." ⁹ Naye Yekoyaasi
kabaka wa Isirayiri n'addamu Amaziya kabaka wa Yuda
nti, "Omwennyango mu Lebanooni gw'aweereza
obubaka eri omuvule mu Lebanooni nga gugamba nti,
'Waayo muwala wo afumbirwe mutabani wange.' Naye
ensolo enkambwe eya Lebanooni bwe yali ng'eyitawo
n'erinnyirira omwennyango. ¹⁰ Kaakano wegulumizza
kubanga owangudde Edomu. Wenyumirize mu
buwanguzi bwo ewuwo. Lwaki oyagala okweleetera
emitawaana, n'okugwa kwo era n'okwa Yuda?"

¹¹ Naye Amaziya teyawuliriza, era ekyavaamu Yekoy-
aasi kabaka wa Isirayiri n'amulumba. Ne balabagana
amaaso n'amaaso mu lutalo e Besusemesi ekya Yuda.
¹² Yuda n'awangulibwa Isirayiri, buli musajja n'adduki-
ra ewuwe. ¹³ Awo Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri
n'awambira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa
Yekoyaasi muzzukulu wa Akaziya e Besusemesi; Yekoy-
aasi ne yeeyongerayo e Yersaalemi, n'amenyaa-
menya bbugwe wa Yersaalemi, obuwanvu mita kiku-
mi mu kinaana, okuva ku wankaaki wa Efulayimu oku-
tuuka ku wankaaki ow'oku Nsonda. ¹⁴ N'atwala ezaabu
n'effeeza yonna, n'ebikozesebwa byonna ebyali mu
yeekaalu ya MUKAMA, n'eby'obugagga ebyali mu lubiri

^I Seera kiyitibwa Petula mu Luyonaani, era kye kibuga kya Idu-
miya ekikulu

Iwa kabaka, era n'abantu n'abatwala nga basibe, n'ad-dayo e Samaliya.

Okufa kwa Yekoyaasi

¹⁵ Ebyafaayo ebirala byonna ebyaliwo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola n'ebyamagero bye, ne bwe yatabaala Amaziya kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ¹⁶ Yekoyaasi n'afa n'aziikibwa mu Samaliya mu masiro ga bakabaka ba Isirayiri. Mutabani we Yerobowaamu n'amusikira okuba kabaka.

Okufa kwa Amaziya

¹⁷ Awo Amaziya mutabani wa Yowaasi n'awangaala emyaka kkumi n'ettaano emirala oluvannyuma lw'okufa kwa Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi kabaka wa Isirayiri. ¹⁸ Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Amaziya, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

¹⁹ Ne bamusalira olukwe olw'okumuttira mu Yerusalemi, n'addukira e Lakisi, naye ne bamuwerekereza abasajja era ne bamuttira e Lakisi. ²⁰ Ne bakomyawo omulambo gwe ku mbalaasi, era n'aziikibwa ku biggya bya bajajjaabe mu Yerusalemi, mu kibuga kya Dawudi.

²¹ Awo eggwanga lyonna erya Yuda, ne bafuula Azaliya ow'emyaka ekkumi n'omukaaga kabaka, ng'asikira kitaawe Amaziya. ²² Ye yaddaabiriza Erasi era n'azza Yuda obuggya, nga Amaziya amaze okufa.

Yerobowaamu II Kabaka wa Isirayiri

²³ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'obufuzi bwa Amaziya mutabani wa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Isirayiri n'afuuka kabaka mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi ana mu gumu. ²⁴ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, n'atakyuka okuva mu bibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. ²⁵ Yatuukiriza ekigambo kya *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri kye yayogerera mu muddu we Yona mutabani wa Amitayi nnabbi ow'e Gasukeferi, n'azaaawo ensalo ya Isirayiri okuva ku mulyango gwa Kamasi okutuuka ku Nnyanja ey'Omunnyo.

²⁶ *MUKAMA* yalaba okubonaabona kwa buli omu mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu, nga tewali ayinza ku babeera. ²⁷ Olw'okubanga *MUKAMA* yali tagambye nti alisaanyaawo erinnya lya Isirayiri wansi w'eggulu, n'atuma Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi okubalokola.

²⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yerobowaamu II, ne byonna bye yakola, ne bwe yalwana entalo n'obuzira, n'engeri gye yakomezawo Isirayiri Ddamasiko ne Kamasi ebyali ebya Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²⁹ Yerobowaamu ne yeebaki-

ra wamu ne bajajjaabe, bassekabaka ba Isirayiri, Zekkaliya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Azaliya Kabaka wa Yuda

¹⁵ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Azaliya mutabani wa ssekabaka Amaziya n'alya obwakabaka bwa Yuda ¹. ² Yalina emyaka kkumi na mukaaga bwe yatandika okufuga, n'afugira emyaka amakumi ataano mu ebiri mu Yerusalemi. Erinnya lya nnyina ye yali Yekoliya ow'e Yerusalemi. ³ Yakola ebyali ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, nga kitaawe Amaziya bwe yali akoze. ⁴ Wabula ebifo ebigulumivu gye baweeranga ssaddaaka tebyaggibwawo, era abantu beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangayo obubaane.

⁵ Awo *MUKAMA* n'aleetera kabaka obulwadde n'agengewala ^{II}, ennaku ze zonna okutuusa bwe yafa, era n'aggyibwako emirimu egy'obuvunaanyizibwa n'ateekibwa mu nnyumba ey'enjawulo. Azaliya n'asigira Yosamu ^{III} mutabani we okuvunaanyizibwanga ensonga zonna ez'omu lubiri, era n'afuganga n'abantu ab'omu nsi.

⁶ Ebyafaayo ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Azaliya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ⁷ Awo Azaliya n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajajjaabe mu kibuga kya Dawudi, Yosamu mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Zekkaliya Kabaka wa Isirayiri

⁸ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Zekkaliya mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyezi mukaaga. ⁹ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, nga bajajjaabe bwe baakola, n'atakyuka okuva mu bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri.

¹⁰ Awo Sallumu mutabani wa Yabesi, n'asala olukwe n'amuttira mu lujjudde lw'abantu, era n'alya obwakabaka. ¹¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Zekkaliya, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. ¹² Awo ekigambo *MUKAMA* kye yagamba Yeeku ne kituukirira, era kyali kigamba nti, "Bazzukulu bo balirya obwakabaka bwa Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owookuna."

¹³ Awo Sallumu mutabani wa Yabesi n'atandika okufuga mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Uzziya kabaka wa Yuda, era n'afugira omwezi gumu mu Samaliya. ¹⁴ Menakemu mutabani

^I Ebyo byabaawo mu mwaka 767 bc. ^{II} Mu 2By 26:16-21, Katonda yaleeta ku kabaka ebigenge kubanga y'ewa omulimu ogwa bakabona (laba Lv 13:46) ^{III} Yosamu yafugira mu kiseera ekyo kyennyini Azaliya ng'akyali mulamu.

wa Gaadi n'ava e Tiruza n'agenda okulumba Sallumu mutabani wa Yabesi e Samaliya, era n'amutta. Ye n'afuuka kabaka mu kifo kye. ¹⁵ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Sallumu, n'olukwe lwe yasala, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. ¹⁶ Mu kiseera ekyo Menakemu n'alumba Tifusa n'azikiriza buli muntu eyalimu, na buli kintu ekyali kikirinaanye ng'atandikira ku nsalo yaakyo ne Tiruza, kubanga tebaamwaniriza. Abakyaala abaali embuto nabo n'abatta ng'ababaaga.

Menakemu Kabaka wa Isirayiri

¹⁷ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Menakemu mutabani wa Gaadi n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, era n'afugira emyaka kkumi mu Samaliya. ¹⁸ Yakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, era ebbanga lyonna we yabeerera kabaka, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri.

¹⁹ Awo Puli ^I kabaka w'e Bwasuli n'alumba Isirayiri, naye Menakemu n'amusuubiza okumuwa ttani amakumi asatu mu nnya eza ffeeza ng'amusaba okumuwanirira n'okumunyweza ku ntebe ey'obwakabaka.

²⁰ Menakemu n'asoloozanga ensimbi ku Bayisirayiri, buli musajja omugagga ng'awaayo gulaamu desimoolo mukaaga eza ffeeza, okuwa kabaka w'e Bwasuli. Awo kabaka w'e Bwasuli n'abaviira mu nsi yaabwe.

²¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Menakemu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²² Menakemu n'afa, Pekakiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Pekakiya Kabaka wa Isirayiri

²³ Mu mwaka ogw'amakumi ataano ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Pekakiya mutabani wa Menakemu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka ebiri. ²⁴ Yakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. ²⁵ Awo omu ku baserikale be abakulu nga mukulu wa kibinja erinnya lye Peka mutabani wa Lemaliya, ne yeekobaana n'abasajja abalala amakumi ataano Abagireyaadi ne battira Pekakiya wamu ne Alugobu, ne Aliye mu kigo eky'omu lubiri e Samaliya. Peka n'atta Pekakiya, n'alya obwakabaka.

²⁶ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Pekakiya, ne bye yakola byonna, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri.

^I Puli lye linnya lya kabaka w'e Bwasuli era lye yayitibwanga mu Babulooni. Ate era yayitibwanga Tigulasupireseri III; yafugira wakati wa 745 ne 727 BC (Laba 1By 5:26)

Peka Kabaka wa Isirayiri

²⁷ Mu mwaka ogw'amakumi ataano mu ebiri ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Peka mutabani wa Lemaliya n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi abiri.

²⁸ Yakola ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri.

²⁹ Mu biro bya Peka kabaka wa Isirayiri, Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli n'alumba ebibuga: by'e Iyoni, n'e Aberubsumaaka, n'e Yanoa, n'e Kedesi, n'e Kazoli, n'e Gireyaadi n'e Ggaliraaya, n'ensi yonna eya Nafutaali, abantu baayo n'abatwala nga basibe e Bwasuli. ³⁰ Awo Koseya mutabani wa Era n'asala olukwe okutta Peka mutabani wa Lemaliya, n'amulumba era n'amutta, n'alya obwakabaka mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obwakabaka bwa Yosamu mutabani wa Uzziya.

³¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Peka, ne bye yakola byonna byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri.

Yosamu Kabaka wa Yuda

³² Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Yosamu mutabani wa Uzziya n'alya obwakabaka bwa Yuda. ³³ Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi, ne nnyina erinnya lye nga ye Yerusa muwala wa Zadooiki. ³⁴ N'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, nga kitaawe Uzziya bwe yakola. ³⁵ Naye ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, era abantu ne beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangako obubaane. Yaddaabiriza n'Omulyango ogw'ekyengulu ogwa yeekaalu ya *MUKAMA*.

³⁶ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yosamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ³⁷ Mu biro ebyo *MUKAMA* n'atandika okusindikira Yuda abalabe nga Lezini kabaka w'e Busuuli ne Peka mutabani wa Lemaliya. ³⁸ Yosamu n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Akazi mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Akazi Kabaka wa Yuda

¹⁶ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Akazi ^{II} mutabani wa Yosamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. ² Akazi yali wa myaka amakumi abiri we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi. N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we, obutafaanana nga jjajjaawe Dawudi. ³ N'atambulira mu ngeri za bassekabaka ba

^{II} Akazi yafugira wamu ne kitaawe Yosamu mu 735 BC.

Isirayiri, era n'okuwaayo n'awaayo mutabani we ng'eki-weebwayo, ng'agoberera eby'emizizo eby'amawanga *MUKAMA* ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri.

⁴ N'awangayo ssaddaaka, era n'ayoterezanga n'obubaane ku bifo ebigulumivu, ku nsozi waggulu, ne wansi wa buli muti.

⁵ Lezini kabaka wa Busuuli ne Peka, mutabani wa Lemaliya kabaka wa Isirayiri ne bambuka okulumba Yerusalemi ne bazingiza Akazi, naye ne batayinza kumuwangula. ⁶ Mu kiseera kye kimu, Lezini kabaka wa Busuuli n'agoba abasajja ba Yuda okuva mu Erasi n'akiddiza Abasuuli, era gye babeera ne leero.

⁷ Awo Akazi n'atuma ababaka eri Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli, okumugamba nti, "Ndi muddu wo era mutabani wo, nkwegayiridde jjangu ondokole okuva mu mukono gwa kabaka wa Busuuli; n'okuva mu mukono gwa kabaka wa Isirayiri abannumbye ^I."

⁸ Akazi n'aggya effeeza ne zaabu ebyabeeranga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ne mu mawanika ag'omu lubiri lwa kabaka, n'agiweereza ng'ekirabo eri kabaka w'e Bwasuli. ⁹ Awo kabaka w'e Bwasuli n'awulira okwegayirira kwe, n'alumba Ddamasiko, n'akiwamba, n'abantu abaabeerangamu n'abweereza mu buwanjangu e Kiri, era n'okutta n'atta Lezini.

¹⁰ Awo kabaka Akazi n'agenda e Ddamasiko okusinkana Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli, era eyo n'alabayo ekyoto ekyali mu Ddamasiko. Amangwago kabaka Akazi n'aweereza Uliya kabona ekifaananyi ky'ekyoto ekyo, n'engeri gye kiteekwa okuzimbibwa.

¹¹ Awo Uliya kabona n'azimba ekyoto, ng'ebiragiro bya kabaka Akazi bye yaweereza okuva e Ddamasiko bwe byali, era n'agimaliriza nga kabaka Akazi tannava Ddamasiko. ¹² Kabaka bwe yakomawo okuva e Ddamasiko, n'alaba ekyoto, n'akisemberera era ku kyo n'aweerako ssaddaaka. ¹³ N'aweerayo ssaddaaka ey'ekyokebwa ne ssaddaaka ey'obutta n'ayiwako ne ssaddaaka ey'ekyokunywa, era n'amansirako omusaayi ogw'ebiwabwayo olw'emirembe ku kyoto. ¹⁴ N'aggya wo ekyoto eky'ekikomo ekyabeeranga mu maaso ga *MUKAMA* mu yeekaalu wakati w'ekyoto kye ne yeekaalu ya *MUKAMA*, n'akiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ekyoto kye.

¹⁵ Awo kabaka Akazi n'alagira Uliya kabona nti, "Ku kyoto ekinene, weerayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'enkya n'ekiweebwayo eky'obutta eky'akawungeezi, eky'okuwaayo ekyokebwa eky'a kabaka, n'ekyokuwaayo kye eky'obutta, n'ekyokuwaayo ekyokebwa eky'abantu ab'omu nsi, n'ekiweebwayo kyabwe eky'obutta, n'ekiweebwayo kyabwe ekyokunywa. Omansire ku kyoto omusaayi gwonna ogw'ebiwabwayo ekyokebwa, n'omusaayi gwonna ogwa ssaddaaka. Wabula ekyoto eky'ekikomo kinaabeeranga kyange nga kya kwebuuzako." ¹⁶ Uliya kabona n'akola byonna, nga kabaka Akazi bwe yamulagira.

^I Ekikolwa ekyo eky'a Akazi kyaleetera Yerusalemi okuggyibwako obwetwaze bwakyo

¹⁷ Kabaka Akazi n'atemako emigo gye biyimirirwako, ne bensani n'aziggya kwe zaabeeranga, ate n'aggya n'ennyanja okuva ku nte ennume ez'ekikomo, eza giwaniriranga, n'agiteeka ku mayinja amaliire. ¹⁸ N'aggyawo n'ekyabikkanga ku kkubo erya ssabbiiti eryali lizimbiddwa okumpi ne yeekaalu, ate era n'aggyawo n'ekkubo erya kabaka ery'ebweru wa yeekaalu ya *MUKAMA*, olwa kabaka w'e Bwasuli.

¹⁹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu bufuzi Akazi, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ²⁰ Awo Akazi n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Keezeekiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Koseya, Kabaka eyasembayo owa Isirayiri

17 Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri ogw'obufuzi bwa Akazi kabaka wa Yuda, Koseya mutabani wa Era n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyaka mwenda. ² N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, naye tebyenkana nga bassekabaka ba Isirayiri bye baakola.

³ Salumaneseri kabaka w'e Bwasuli n'amulumba, Koseya n'afuuka muddu we era n'amuwanga obusuulu. ⁴ Naye oluvannyuma kabaka w'e Bwasuli n'akizuula nga Koseya yali amuliddemu olukwe, kubanga yali atumye ababaka ewa So kabaka w'e Misiri, ate nga takyaweereza busuulu ewa kabaka w'e Bwasuli, nga bwe yakolanga buli mwaka. Salumaneseri kyeyava amukwata n'amuteeka mu kkomera. ⁵ Awo kabaka w'e Bwasuli n'alumba ensi yonna, n'atuuka e Samaliya, n'akizingiriza emyaka esatu. ⁶ Mu mwaka ogw'omwenda ogwa Koseya, kabaka w'e Bwasuli n'awamba Samaliya, n'atwala Abayisirayiri mu buwanjangu ^{II} e Bwasuli, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku mugga ogw'e Gozani, ne mu bibuga eby'Abameedi.

Isirayiri Batwalibwa mu Buwanjangu olw'Ekibi

⁷ Bino byonna byabaawo kubanga Abayisirayiri bayonona mu maaso ga *MUKAMA* Katonda waabwe, eyali abaggye mu Misiri okuva mu mukono gwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Baasinzanga bakatonda abalala, ⁸ ne bagobereranga empisa za baamawanga *MUKAMA* ge yali agobye mu maaso gaabwe. Era bagobereranga n'emizizo bassekabaka ba Isirayiri gye baali batadde wo. ⁹ Abayisirayiri ne bakolanga mu nkizo ebyo ebitali birungi mu maaso ga *MUKAMA*. Ne bazimba ebifo ebigulumivu mu kibuga byabwe byonna, okuvisa ddala ku minaala omwabeeranga abakuumi okutuuka ku kibuga ekiriko bbugwe. ¹⁰ Ne beesimbira empagi ez'amayinja n'enza Baasera, ku buli kasozi akawanvu, ne wansi wa buli muti. ¹¹ Ne bookera obubaane ku buli kifo ekigulumivu ng'amawanga gali

^{II} Guno mulundi gwakubiri ng'Abayisirayiri mu bukiikakkono batwalibwa mu buwanjangu (laba 15:29)

MUKAMA ge yali agobye mu maaso gaabwe bwe gaakolanga. Ne bakola ebintu eby'ekivve ne basunguwaza *MUKAMA*.¹² Ne basinza ebifaananyi, ate nga *MUKAMA* yali abalagidde nti, "Temukolanga ekyo."¹³ *MUKAMA* n'alabula Isirayiri ne Yuda ng'akozesa bannabbi n'abalabi nti, "Mukyuke muve mu bibi byammwe, mukuume amateeka gange n'ebiragiro byange, ng'etteeka bwe liri lye nalagira bajjajjammwe, lye nabaweereza nga nkozesa abaddu bange bannabbi."

¹⁴ Naye ne batawuliriza, ne baba bakakanyavu nga bajjajjaabwe bwe baali, abateesiga *MUKAMA* Katonda waabwe. ¹⁵ Ne banyooma ebiragiro n'endagaano gye yali akoze ne bajjajjaabwe, n'okulabula kwe yali abawadde. Ne bagoberera bakatonda abataliimu, ate nabo ne bafuuka ebitagasa. Ne bakola ng'amawanga agaali gabeetoolodde bwe gaakolanga, newaakubadde nga *MUKAMA* yali abalabudde nti, "Temukolanga ebyo bye bakola." Ne bakola byonna *MUKAMA* bye yali abagaanye okukola.

¹⁶ Ne bava ku mateeka ga *MUKAMA* Katonda waabwe gonna, ne baweesa ebifaananyi by'ennyana bibiri, n'empagi ey'Asera, ne basinza n'eggye lyonna ery'omu ggulu era ne basinzanga ne Baali. ¹⁷ Ne bawaaayo abaana baabwe aboobulenzu n'aboobuwala ng'ebiwewayo mu muliro, ne bakola eby'obufumu n'ebyo'obulogo, ne beetunda okukola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, okumusunguwaza.

¹⁸ *MUKAMA* kyeyava asunguwalira ennyo Isirayiri, n'abagoba mu maaso ge, n'alekawo ekika kya Yuda kyokka. ¹⁹ Kyokka ne Yuda ne batakuma mateeka ga *MUKAMA* Katonda waabwe, naye ne bagoberera empisa za Isirayiri. ²⁰ *MUKAMA* kyeyava aleka ezzadde lyonna erya Isirayiri, n'ababonereza, n'abawaaayo mu mikono gy'abanyazi, n'okubagoba n'abagobera ddala okuva mu maaso ge.

²¹ Bwe yayawula Isirayiri ku nnyumba ya Dawudi, ne bafuula Yerobowaamu mutabani wa Nebati kabaka waabwe. Yerobowaamu n'aleetera Isirayiri okuviira ddala ku mukama, n'abayonoonyesa n'okusingawo. ²² Abaana ba Isirayiri ne batambulira mu bibi byonna Yerobowaamu bye yakola, ne batabirekaayo, ²³ okutusa *MUKAMA* lwe yabaggyira ddala okuva mu maaso ge, nga bwe yali abalabudde ng'ayita mu baddu be bannabbi. Awo Abayisirayiri ne batwalibwa mu buwanjangu mu nsi eya Bwasuli, gye bali ne kaakano.

Abayisirayiri Babeera awamu n'Abasuuli

²⁴ Awo kabaka w'e Bwasuli n'akuŋŋaanya abantu okuva e Babulooni, Kusa, Ava, Kamasi ne Sefavayimu, n'abaleeta mu bibuga bya Samaliya, Abayisirayiri mwe baabeeranga, Samaliya ne bakitwalira ddala era ne

I *Obwakabaka obw'omu Bukiikaddyo baali bazzukulu ba Simyoni ne Benyamini, wabula Yuda kyekika kyokka ekyekuuma okutamburanga mu mateeka ga MUKAMA (laba 1Bk 11:31-32).*

babeera mu bibuga byakyo. ²⁵ Ku ntandikwa bwe babeeramu ne batasinza *MUKAMA*, kyeyava abasindikira empologoma^{II} ne zitta abamu ku bo. ²⁶ Kabaka w'e Bwasuli n'ategezebwa nti, "Amawanga ge watwala n'obateeka mu bibuga bya Samaliya tebamanyi tteeka lya Katonda w'ensi eyo, ^{III} kyeyavudde abasindikira empologoma okubatta, kubanga tebamanyi Katonda w'ensi kye yeetaaga."

²⁷ Amangwago kabaka w'e Bwasuli n'alagira nti, "Mutumeyo omu ku bakabona be mwawamba okuva mu Samaliya agende abeere eyo, ayigirize abantu amateeka ga Katonda w'ensi eyo." ²⁸ Awo omu ku bakabona eyali awanjangusibwa okuva mu Samaliya n'agenda n'abeera e Beseri, n'abayigiriza bwe kibagwanira okusinzanga *MUKAMA*.

²⁹ Newaakubadde nga kabona yagendayo, buli ggwanga beekolera bakatonda baabwe, ne babateeka mu masabo Abasamaliya ge baali bazimbye ku bifo ebigulumivu mu bibuga byabwe. ³⁰ Abasajja ab'e Babulooni ne bakola Sukkosubenosu, abasajja ab'e Kuusi ne bakola Nengali, abasajja ab'e Kamasi ne bakola Asima: ³¹ Abavi ne bakola Nibukazi ne Talutaki, Abasefavayimu ne bookera abaana baabwe mu muliro, nga babawaaayo ng'ebiwewayo eri Adulammereki ne Anammereki, bakatonda ba Sefavayimu. ³² Baasinzanga *MUKAMA*, naye ne balonda n'abantu ab'engeri zonna okuva mu bokka ne bokka okuba bakabona, ab'ebifo ebigulumivu, abaabweerangayo ssaddaaka mu masabo ag'ebifo ebigulumivu. ³³ Ne basinzanga *MUKAMA*, naye nga bwe baweereza ne bakatonda baabwe, ng'empisa ez'amawanga gye baali bavudde bwe zalinga.

³⁴ Ne leero bakyeyisa mu ngeri y'emu. Tebasinza *MUKAMA* so tebagoberera biragiro n'amateeka *MUKAMA* bye yalagira bazzukulu ba Yakobo, gwe yatuuma Isirayiri. ³⁵ *MUKAMA* bwe yakola endagaano n'Abayisirayiri, yabalagira nti, "Temusinzanga bakatonda balala, so temubavuunamiranga so temubaweerezanga, wadde okuwaayo ssaddaaka gye bali. ³⁶ Mwekuumenga okugobereranga ebiragiro n'amateeka, n'etteeka, n'ekiragiro bye yabawandikira. Temusinzanga bakatonda abalala. ³⁷ Naye musinzanga *MUKAMA* eyabaggya mu Misiri n'amaanyi amangi n'omukono gwe, gwe yagolola. Oyo ggwe munavuunamiranga era ne muwaayo ssaddaaka eri ye. ³⁸ Temwerabiranga endagaano gye nakola nammwe, era temusinzanga bakatonda abalala. ³⁹ Wabula musinzanga *MUKAMA* Katonda wammwe, kubanga y'anaabalokolanga mu mukono gw'abalabe bammwe bonna."

⁴⁰ Naye ne batawuliriza, ne beeyongeranga mu mpisa zaabwe ez'edda. ⁴¹ Newaakubadde ng'amawanga ago baasinzanga *MUKAMA*, kyokka beeyongeranga

II *Mu biro ebyo empologoma zaali zeeyongedde obungi, olw'ekitundu ekyo okuggwaamu abantu (Lv 26:21-22)* III *Kabona oyo eyaliwo mu biseera ebyo, y'omu ku bakabona ab'ennyana eya zaabu Yerobowaamu gye yabumbisa (1Bk 12:31)*

okusinza bakatonda baabwe. Ne leero abaana baabwe ne bazzukulu baabwe bakola nga bajjajaabwe bwe baakolanga.

Keezeekiya Kabaka wa Yuda

18 Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Koseya mutabani wa Era kabaka wa Isirayiri, Keezeekiya mutabani wa Akazi kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. ² Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano, we yatandikira okufuga, n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yersaalemi, n'erinnya lya nnyina ye yali Abi muwala wa Zekkaliya. ³ N'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA* nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. ⁴ N'aggyawo ebifo ebigulumivu n'amenyaamenya amayinja amoole, n'atema n'empagi eza Baasera. N'amenyaamenya omusota ogw'ekikomo Musa gwe yakola, kubanga ne mu biro ebyo Abayisirayiri baagwoterezangako obubaane.

⁵ Keezeekiya yeesiga *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, ne wataba n'omu eyamwenkana ku bakabaka bonna aba Yuda mu abo abaamusooka ne mu abo abamudirira. ⁶ N'anywerera ku *MUKAMA*, n'ataleka kumugoberera, era n'akuuma n'amateeka *MUKAMA* ge yawa Musa. ⁷ *MUKAMA* n'abeera wamu naye, era n'abeera n'omukisa mu buli kye yakolanga. N'agyemera kabaka w'e Bwasuli, n'agaana okumuweereza. ⁸ N'awangula Abafirisuuti, mu buli kigo na buli kibuga ekyaliko bbugwe, okuva e Gaza n'okutuuka ku nsalo zaakyo.

⁹ Mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Keezeekiya, ate nga gwe mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Koseya mutabani wa Era, kabaka wa Isirayiri, Salumaneseri kabaka w'e Bwasuli n'alumba Samaliya n'akizingiza. ¹⁰ Bwe wayitawo emyaka esatu, mu mwaka ogw'omukaga ogw'obufuzi bwa Keezeekiya, ate nga gwe mwaka ogw'omwenda ogwa Koseya kabaka wa Isirayiri, Samaliya ne kiwambibwa. ¹¹ Kabaka w'e Bwasuli n'atwala Abayisirayiri e Bwasuli mu buwanjangu, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku mugga gw'e Gozani ne mu bibuga by'Abameedi, ¹² kubanga tebagondera ddooboozi lya *MUKAMA* Katonda waabwe, naye baasobya endagaano ye, n'ebyo byonna Musa omuddu wa Katonda bye yalagira. Naye ne batabiwulirizza wadde okubigondera.

¹³ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ena ogw'obufuzi bwa kabaka Keezeekiya, Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'alumba ebibuga byonna ebyaliko bbugwe ebya Yuda, n'abiwamba. ¹⁴ Awo Keezeekiya kabaka wa Yuda n'aweereza obubaka eri kabaka w'e Bwasuli e Lakisi ng'agamba nti, "Nnyonoonye mu maaso go; ddayo ondeke. Nnaakusasula byonna by'ononsalira." Kabaka w'e Bwasuli n'awooza ku Keezeekiya kabaka wa Yuda ttani kkumi eza ffeeza ne ttani emu eya zaabu.

¹⁵ Keezeekiya n'amuwa ffeeza yonna eyali mu yeekaalu ya *MUKAMA* n'eyo eyali mu mawanika ag'omu lubiri.

¹⁶ Mu kiseera ekyo Keezeekiya kabaka wa Yuda n'aggyako zaabu gwe yali atadde ku nzigi ne ku minyolo egya yeekaalu ya *MUKAMA*, n'amuwa kabaka w'e Bwasuli.

Sennakeribu Atiisatiisa Yersaalemi

¹⁷ Kabaka w'e Bwasuli n'atuma Talutani, omuduumizi we ow'oku ntikko, Labusalisi, omukulu wa bakungu, ne Labusake omuduumizi we alwanira ku ttale n'eggye eddene, okuva e Lakisi okugenda ewa kabaka Keezeekiya e Yersaalemi. Ne batuuuka e Yersaalemi, ne bakoma awali olusalosalo olw'ekidiba eky'engulu ¹ ekiri ku kkubo ery'Ennimito ey'Omwozi w'Engoye.

¹⁸ Awo ne bayita kabaka, naye Eriyakimu mutabani wa Kirukiya eyali ssabakaaki, Sebuna omuwandiisi ne Yowa mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda gye bali.

¹⁹ Awo Labusake n'abagamba nti, "Mutegeeze Keezeekiya nti,

"Bw'ati bw'ayogera kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli nti, Kiki kye weesiga? ²⁰ Olowooza nti ebigambo obugambo, kakoddyo akalaga amaanyi n'obuvumu mu kulwana? Ani gwe weesiga, n'okujeema n'onjeemera? ²¹ Laba nno, weesize Misiri, olumuli olwo olwatifu, oluyinza okufumita omukono gw'omuntu ne lumuleetako ekiwundu. Bw'atyo bw'ali Falaawo, ye kabaka w'e Misiri eri abo bonna abamwesiga. ²² Ate era bw'onjamba nti, "Twesize *MUKAMA* Katonda waffe," oyo si y'omu Keezeekiya gwe yaggyirawo ebifo ebigulumivu n'ebyoto, ng'agamba Yuda ne Yersaalemi nti, "Munaasinzizanga mu maaso g'ekyoto kino mu Yersaalemi?"

²³ "Kale nno, jjangu oteese ne mukama wange kabaka w'e Bwasuli, nange n'akuwa embalaasi enkumi bbiri bw'onooba ng'olina abeebagazi. ²⁴ Onooyinza otya okuwangula omu ku baserikale ba mukama wange asembayo, bw'onooba nga weesiga amagaali n'abeebagala embalaasi ab'e Misiri? ²⁵ Olowooza nti nnyinza okujja okutabaala ekifo kino n'okukizikiriza awatali kigambo kya *MUKAMA*? *MUKAMA* yennyini yanjambye nyambuke nzikirize ensi eno."

²⁶ Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, Sebuna ne Yowa ne bagamba Labusake nti, "Tukwegayiridde yogera eri abaddu bo mu lulimi Olusuuli, kubanga tulutegeera. Toyogera naffe mu lulimi olw'Abayudaaya ng'abantu bonna abali ku bbugwe bawuliriza."

²⁷ Naye Labusake n'abaddamu nti, "Mulowooza nti mukama wange yantuma eri mukama wammwe n'eri mmwe okwogera ebigambo bino, so si eri abasajja abatudde ku bbugwe, abali mu kabi nammwe kubanga okufaanana nga mmwe bagenda kulya empitambi yaabwe n'okunywa omusulo gwabwe?"

¹ *Ekidiba eky'engulu kye kidiba ekyasimbwa Keezeekiya okugyanganga amazzi okuva oluzzi Gikoni we lutandikira.*

²⁸ Awo Labusake n'ayimirira n'akoowoola mu ddo-boozi ery'omwanguka mu lulimi olw'Abayudaaya nti, "Muwulire ekigambo kya kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli!" ²⁹ Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, 'Keezeekiya tabalimbanga, kubanga taliyinda kubalokola mu mukono gwange. ³⁰ Temuganya Keezeekiya kubasendasenda mwesige *MUKAMA* ng'agamba nti, *MUKAMA* alibalokola, era n'ekibuga kino tekiriweebwayo mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.'

³¹ "Temuwuliriza Keezeekiya. Bw'ati bw'ayogera kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mutabagane nange mujje gye ndi, buli omu ku mmwe anywe okuva mu muzabbibu ggwe, buli muntu ku mutiini gwe, na buli muntu anywe amazzi ag'omu kidiba kye ye; ³² okutuusa lwe ndija ne mbatwala mu nsi efaanana ensi yammwe, ensi ey'enjaano n'omwenge omusu, ensi ey'emigaati n'en-nimiro ez'emizabbibu, ensi ey'amafuta aga zeyituuni n'omubisi gw'enjuki, mube balamu muleme okufa.'

"Temuwuliriza Keezeekiya kubanga abawabya bw'agamba nti, '*MUKAMA* alibalokola.' ³³ Waliwo katonda n'omu owa baamawanga eyali alokodde ensi ye mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli? ³⁴ Bali ludda wa bakatonda b'e Kamasi n'ab'e Alupadi? Bali ludda wa bakatonda b'e Sefavayimu, ab'e Kena n'ab'e Yiva? Baali balokodde Samaliya mu mukono gwange? ³⁵ Ani ku bakatonda abo bonna ab'ensi ezo eyali alokodde ensi ye mu mukono gwange, mulyoke mulowooze nti *MUKAMA* alirokola Yerusaalemi mu mukono gwange?"

³⁶ Naye abantu ne basirika ne bataddamu kigambo na kimu, kubanga kabaka yali alagidde nti, "Temu-muddamu."

³⁷ Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne Yowa mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda eri Keezeekiya nga bayuzizza engoye zaabwe, ne bamutegeeza ebigambo Labusake bye yali ayogedde.

Okulokolebwa Kwa Yerusaalemi Kutegeezebwa

19 Kabaka Keezeekiya olwawulira ebyo byonna, n'ayuzza ebyambalo bye, n'ayambala ebibukutu, n'alaga mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ² N'atuma Eriyakimu eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne bakabona ab'oku ntikko, nga bonna bambadde ebibukutu, okugenda eri Isaaya nnabbi mutabani wa Amози. ³ Ne bamugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Keezeekiya nti Leero lunaku lwa buyinike, era lwa kunenyezebwa, era lwa kuswazibwa, ng'abaana bwe batuuka okuzaalibwa, naye ne wataba maanyi ga ku bazaala. ⁴ Kiyinzika okuba nga *MUKAMA* Katonda wo yawulidde obubaka bwonna obwa Labusake, mukama we kabaka w'e Bwasuli bwe yaweereza ng'anyooma Katonda omulamamu, era nti amunenye olw'ebigambo byonna *MUKAMA* Ka-

I Amakulu g'ekyo nti wajja kubaawo emirembe, n'obutebenkevu, n'enkulaakulana

tonda wo by'awulidde. Noolwekyo ssabira ekitundu ekikyasisigaddewo."

⁵ Awo abakungu ba Kabaka Keezeekiya bwe baatuka eri Isaaya, ⁶ Isaaya n'abagamba nti, "Mutegeeze mukama wammwe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Ebigambo by'owulidde, abaddu ba kabaka w'e Bwasuli bye banvumye, tebikutiisa. ⁷ Wuliriza! Nzija kumuteekamu omwoyo, awulire olugambo ku bikwata ku nsi ye addeyo mu nsi ye, era gye ndimuzikiririza n'ekitala.'"

⁸ Labusake bwe yawulira nti kabaka w'e Bwasuli avudde mu Lakisi, n'avaayo, n'asanga kabaka ng'alwana ne Libuna.

⁹ Awo Sennakeribu n'afuna obubaka obukwata ku Tiraka kabaka w'e Esiyopya nti, "Laba amaliridde okulwana naawe," era n'addamu n'atuma ababaka eri Keezeekiya ng'agamba nti, ¹⁰ "Bwe muti bwe mu-nagamba Keezeekiya kabaka wa Yuda nti, 'Tokkiriza Katonda wo gwe weesiga kukulimbimba ng'akusubiza nti Yerusaalemi teriweebwayo mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.' ¹¹ Ekyamazima wawulira bakabaka b'e Bwasuli kye bakoze amawanga gonna, nga bagasaanyizaawo ddala. Olowooza nti olirokolebwa? ¹² Bakatonda baamawanga ag'e Gozani, n'e Kalani, n'e Lezefu, n'abantu ba Adeni abaali mu Terasali, abasaanyizibwawo bajjajjange, babalokola? ¹³ Kabaka w'e Kamasi, kabaka w'e Alupadi, kabaka w'ekibuga kya Sefavayimu, oba kabaka w'e Kena oba kabaka w'e Yiva, bali ludda wa?"

Okusaba kwa Keezeekiya

¹⁴ Keezeekiya n'afuna ebbaluwa eyaleetebwa ababaka, n'agisoma. N'ayambuka n'agenda mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'agyanjuluzza mu maaso ga *MUKAMA*.

¹⁵ Keezeekiya n'asaba eri *MUKAMA* ng'agamba nti, "Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, atuula waggulu ku bakerubi, ggwe wekka, ggwe Katonda ow'obwakabaka bwonna obw'ensi, era ggwe wakola eggulu n'ensi.

¹⁶ Otege okutu kwo, Ayi *MUKAMA*, owulire; ozibule amaaso go Ayi *MUKAMA*, olabe; owulire ebigambo bya Sennakeribu, byayogedde ng'avvoola Katonda omulamamu.

¹⁷ "Kya mazima, Ayi *MUKAMA*, nti bakabaka b'e Bwasuli baazikiriza amawanga n'ensi zaabwe, ¹⁸ ne basuula bakatonda baabwe mu muliro. Naye abo tebaali Katonda, baali mirimu gy'emikono gy'abantu, nga mbaawo n'amayinja, era kyebaava bazikirizibwa.

¹⁹ Kaakano, Ayi *MUKAMA*, Katonda waffe, tukwegayiridde, otulokole mu mukono gwe, amawanga gonna ku nsi gamanye nga ggwe, Ayi *MUKAMA*, gwe Katonda wekka."

Isaaya Ayogera Ebyobunnabbi ku kugwa kwa Sen-
nakeribu

²⁰ Awo Isaaya mutabani wa Amози n'aweereza Keezeekiya obubaka nti: "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, Mpulidde okusaba kwo ku bikwata ku Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli. ²¹ Kino kye kigambo *MUKAMA* ky'ayogedde ku bimukwatako: "Omuwala wa Sayuuni embeerera akunyooma era akusekerera.

Omuwala wa Yerusalemi akunyeenyeza omutwe gwe

nga bw'odduka.

²² Ani gw'ovumye era n'ovvoola?

Ani gw'okandulidde eddobozi lyo, era ani gw'oyimusirizza amaaso go n'amalala?

Obikoze Omutukuvu wa Isirayiri!

²³ Ojereze Mukama

ng'oyita mu babaka bo.

Era ogambye nti,

"Nninye ku ntikko z'ensozi

n'amagaali gange amangi,

ku ntikko ezisingirayo ddala obuwanvu eza

Lebanooni.

Ntemye emivule egisingirayo ddala obuwanvu

n'emiberosi gyayo egisingirayo ddala obulungi.

Ntuuse ne mu bifo ebisingirayo ddala okuba

ebikusike

ne mu bibira ebisingirayo ddala okuba ebirungi.

²⁴ Nsimye enzizi mu bannamawanga,

n'enywa amazzi gaamu.

Nkazizza emigga egy'e Misiri gyonna,

nga ngirinnyirira n'ebisinziri by'ebigere byange."

²⁵ "Tewawulira nga nakisalawo dda?

Mu biro eby'edda nakiteekateeka,

era kaakano nkituukirizza,

olyoke ofuule ebibuga ebiriko bbugwe

okuba ng'entuumo y'amayinja.

²⁶ Ababituulamu tebakyalina buyinza,

batekemuse era baswazibwa.

Bafaanana ng'ebimera eby'omu nnimiro,

ng'omuddo omubisi,

ng'omuddo ogusibuse mu busolya bw'ennyumba,

ne gutugibwa nga tegunnakula.

²⁷ "Naye mmanyi obutuuliro bwo

era mmanyi okufuluma kwo n'okuyingira kwo

n'obuswandi bw'ondaga.

²⁸ Kubanga ondaze obuswandi bwo,

n'obujoozi bwo

ne mbuwulira mu matu gange,

kyendiva nteeka eddobo lyange mu nnyindo yo

n'olukoba lwange mu mumwa gwo,

era oliddirayo mu kkubo lye wajjiramu.'

²⁹ "Era kano ke kanaaba akabonero ko, ggwe Keezeekiya.

"Omwaka guno olirya ekyo ekimera kyokka,

ne mu mwaka ogwokubiri ekiriva mw'ekyo.

Naye mu mwaka ogwokusatu siga era okungule;

era simba ennimiro ez'emizabbibu, olye ku bibala

bya kwo.

³⁰ Ekitundu ekisigaddewo eky'ennyumba ya Isirayiri kyekiriva kiddamu ne kisimba emizi wansi, ne kibala ebibala waggulu.

³¹ Mu Yerusalemi muliva ekitundu ekifisseewo,

ne mu Lusozzi Sayuuni ne muva abo abaliwona.

Obuggya bwa *MUKAMA* ow'Eggye bulikituukiriza.

³² "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ku bikwata ku kabaka w'e Bwasuli, nti,

"Kabaka oyo taliyingira mu kibuga kino,

wadde okulasayo akasaale.

Talikisemberera n'engabo

newaakubadde okutuumako ekifunvu ng'akitaayiza.

³³ Ekkubo lye yakwata ng'ajja, omwo mw'aliddira,

naye taliyingira mu kibuga kino,

bw'ayogera *MUKAMA*.

³⁴ Ndirwanirira ekibuga kino nkirokole,

ku lwange, ne ku lw'omuddu wange Dawudi.'

³⁵ Ekiro ekyo malayika wa *MUKAMA* n'agenda mu nkambi ey'Abasuuli n'atta abasajja emitwalo kkumi na munaana mu enkumi ttaano. Ku makya abantu bwe baagolokoka, laba nga bonna mirambo. ³⁶ Awo Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'ava mu nkambi, n'addayo ewuwe, n'agenda n'abeera e Nineeve.

³⁷ Awo bwe yali ng'asinziza mu ssabo lya katonda we Nisuloki Adulammereki ne Salezeri batabani be ne bamma n'ekitala, ne baddukira mu nsi y'e Alalati. Esaladoni mutabani we n'amusikira.

Okulwala kwa Keezeekiya

²⁰ Mu biro ebyo Keezeekiya n'alwala n'abulako katono okufa. Nnabbi Isaaya mutabani wa Amози n'agenda gy'ali n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti: Teekateeka ennyumba yo, kubanga ogenda kufa so togenda kuwona."

² Keezeekiya ne yeekyusa n'atunuulira ekisenge, ne yeegayirira *MUKAMA* ng'agamba nti, ³ "Jjukira, Ayi *MUKAMA* Katonda, nga bwe ntambulidde mu maaso go mu bwesigwa n'omutima ogutuukiridde, era ne nkola ebirungi mu maaso go." Keezeekiya n'akaaba nnyo.

⁴ Awo Isaaya bwe yali nga tannava mu luggya olwa wakati, ekigambo kya *MUKAMA* ne kimujjira nti, ⁵ "Ddayo ogambe Keezeekiya omukulembeze w'abantu bange nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa jjajjaawo Dawudi nti: Mpulidde okusaba kwo, era n'amaziga go ngalabye. Nzija kukuwonya. Oluvannyuma lw'ennaku ssatu onooyambuka n'olaga mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁶ Ndikwongerako emyaka emirala kkumi n'ettaano, era laba ndikulokola ggwe n'ek-

ibuga kino mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli, nga nnwanirira ekibuga kino ku lwange nze ne ku lw'omuddu wange Dawudi."

⁷ Awo Isaaya n'alagira baleete ekitole ky'ettiini, ne bakisiiga ku jjute, Keezeekiya n'awona.

⁸ Keezeekiya yali abuuzizza Isaaya nti, "Kabonero ki akalindaga nti *MUKAMA* amponyeyza, era nti ndyambuka mu yeekaalu ya *MUKAMA* nga wayiseewo ennaku ssatu?"

⁹ Isaaya n'addamu nti, "Kano ke kaliba akabonero gy'oli okuva eri *MUKAMA* nti ajja kutuukiriza kye yasubiza: ekisiikirize kinaatambula mu maaso amadaala kkumi, oba kinaaddayo emabega amadaala kkumi?"

¹⁰ Keezeekiya n'addamu nti, "Kintu kyangu nnyo ekisiikirize okugenda mu maaso amadaala kkumi, Noolwekyo kiddeyo emabega amadaala kkumi."

¹¹ Awo Isaaya n'akoowoola erinnya lya *MUKAMA*, era *MUKAMA* n'azzaayo ekisiikirize emabega amadaala kkumi okuva ne we kyali ku madaala ga Akazi.

Obusirusiru bwa Keezeekiya

¹² Mu biro ebyo Berodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka w'e Babulooni n'aweereza Keezeekiya ebbaluwa n'ekirabo, kubanga yawulira nti Keezeekiya yali alwadde. ¹³ Keezeekiya n'ayaniriza ababaka abaleeta ebbaluwa, n'abalambuza amawanika ge gonna omwali eby'omuwendo ebingi ng'effeiza, ne zaabu, n'ebyakaloosa n'amafuta ag'omuwendo omungi. Yabalambuza ennyumba omwali ebyokulwanyisa, n'eb'omuwendo ebirala ebyali mu mawanika ge. Tewali kintu mu lubiri wadde mu bwakabaka bwe bwonna Keezeekiya ky'ataabalaga.

¹⁴ Awo nnabbi Isaaya n'agenda eri Kabaka Keezeekiya n'amubuuza nti, "Abasajja abo bagambye ki era bavudde wa?"

Keezeekiya n'addamu nti, "Bavudde mu nsi ey'ewala mu Babulooni."

¹⁵ Nnabbi n'amubuuza nti, "Balabye ki mu lubiri lwo?"

N'addamu nti, "Balabye buli kintu mu lubiri lwange, tewali na kimu ku by'omu mawanika gange kye nabakwese."

¹⁶ Isaaya n'agamba Keezeekiya nti, "Wuliriza *MUKAMA* Katonda ky'agamba: ¹⁷ Laba, ekiseera kijja byonna ebiri mu lubiri lwo, ne byonna bajajjaabo bye baatereka, lwe biritwalibwa e Babulooni. Tewaliba kintu ekirisigalawo," bw'ayogera *MUKAMA*. ¹⁸ "Era abamu ku bazukulu bo, ab'omubiri gwo n'omusaayi gwo, abaliba bakuzaaliddwa balitwalibwa mu busibe, era baliba balawe mu lubiri lwa kabaka w'e Babulooni."

¹⁹ Keezeekiya n'addamu nti, "Ekigambo kya *MUKAMA* ekyo ky'oyogedde kirungi." Yaloozwa mu mutima gwe nti, "Kasita, emirembe n'obutebenkevu binabeerangawo mu mireembe gyange."

²⁰ Ebirala byonna ebyabaawo mu mireembe gya Keezeekiya n'eb'obuzira bye byonna, ne bwe yakola ekidiba n'omudumu omunene ebyaleetanga amazzi mu kibuga, tebyawandiikibwa mu kitabo ky'eb'afaayo eky'eb'omumirembe bya bassekabaka ba Yuda?

²¹ Keezeekiya n'afa, mutabani we Manase n'amusikira okuba kabaka.

Manase Kabaka wa Yuda

²¹ Manase yatandika okufuga ng'alina emyaka kkumi n'ebiri, era n'afugira emyaka amakumi ataano mu etaano mu Yersaalemi. Nnyina ye yali Ke-fuziba. ² N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'atambulira mu makubo amabi ag'amawanga *MUKAMA* ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri. ³ Yaddamu n'azimba ebifo ebigulumivu eby'okusamira, Keezeekiya kitaawe bye yali amenye: era yazimba n'eb'oto ebya Baali, n'asimba n'empagi kya Asera, nga Akabu kabaka wa Isirayiri bwe yakola, n'okusinza n'asinza eggwe ery'omu ggulu. ⁴ Yazimba n'eb'oto mu yeekaalu ya *MUKAMA*, *MUKAMA* gye yali ayogeddeko nti, "Mu Yersaalemi mwe mulibeera Erinnya lyanze." ⁵ Era yazimbira eggwe lyonna ery'omu ggulu ebyoto mu mpya zombi eza yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁶ N'awaayo mutabani we okuba ekyokebwa, ng'akola eby'obufumu n'eb'obulogo, ate ng'alagulwa n'abaliko emizimu, n'abalogo. N'akola ebibi bingi mu maaso ga *MUKAMA*, era n'amusunguwaza.

⁷ Yaddirira ekifaananyi ekyole ekya Asera n'akiteeka mu yeekaalu, *MUKAMA* gye yali ayogeddeko ng'agamba Dawudi ne mutabani we Sulemaani nti, "Mu Yeekaalu eno ne mu Yersaalemi, bye nneeroboza mu bika byonna ebya Isirayiri, mwe munaabeeranga erinnya lyanze emirembe gyonna. ⁸ Siriddayo nate kujja bigere eby'Abayisirayiri mu nsi gye nawa bajajjaabwe, bwe baneekuumanga okukola bye nabalagira byonna wamu n'amateeka omuddu wange Musa ge yabawa." ⁹ Naye abantu tebaawuliriza, era Manase n'abasendasenda okukola ebibi okusinga n'eb'yo amawanga *MUKAMA* ge yazikiririza mu maaso g'Abayisirayiri bye gaakola.

¹⁰ Awo *MUKAMA* n'ayogerera mu baddu be bannabbi ¹¹ nti, "Olw'emizizo gino Manase kabaka wa Yuda gy'akoze, ng'ayonoona okusinga Abamoli abaamusooka bye baakola, n'ayonoonyesa Yuda n'ebifaananyi bye, ¹² bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ndireeta ku Yersaalemi ne ku Yuda obubi obusingirayo ddala, era na buli muntu alikiwulira, alisasamala. ¹³ Ndigolola omuguwa ogwakozezebwa ku Samaliya n'ejjinja erigera eryakozezebwa ku nnyumba ya Akabu eri Yersaalemi, era ne mmalirawo ddala Yersaalemi ng'omuntu bw'akomba esowaani okumalirako ddala emmere, n'okugifuula n'agifuula. ¹⁴ Era ndyabulira ekitundu ekyafikkawo eky'obusika bwange, ne nkigabula mu mukono gw'abalabe baabwe, ne

bababbako buli kantu, ¹⁵ kubanga baakola ebibi mu maaso gange, ne bansunguwaza nnyo okuviira ddala ku lunaku bajjajaabwe kwe baaviirako mu Misiri n'okutuusa ku lunaku lwa leero.”

¹⁶ Ate, era Manase yayiwa omusaayi mungi gw'abo abataaliko musango, n'agujjuza Yerusalemi, obutasaako ebibi ebirala bye yayonoonyesa Yuda, ne bakola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*. ¹⁷ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Manase, ne byonna bye yakola, okwo nga kwe kuli n'ebibi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ¹⁸ Awo Manase n'afa, n'aziikibwa mu nnimiro ey'olubiri lwe, ye nnimiro ya Uzza, ne mutabani we Amoni n'amusikira okuba kabaka.

Amoni Kabaka wa Yuda

¹⁹ Amoni lwe yatandika okufuga, yali awezezza emyaka amakumi abiri mu ebiri, era n'afugira mu Yerusalemi okumala emyaka ebiri. Nnyina ye yali Mesullemesi muwala wa Kaluzi ow'e Yotuba. ²⁰ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, nga kitaawe bwe yakola. ²¹ N'atambulira mu ngeri za kitaawe, n'asinzanga ebifaananyi kitaawe bye yasinzanga. ²² Yava ku *MUKAMA*, Katonda wa bajjajaabe, n'atambulira mu kkubo lya *MUKAMA*.

²³ Awo abakungu ba Amoni ne bamusalira olukwe, ne bamuttira mu lubiri lwe. ²⁴ Awo olwatuuka, abantu mu nsi ne beekobaana, ne batta abo bonna abaali mu lukwe olw'okumutta, era ne bafuula Yosiyi mutabani we kabaka.

²⁵ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Amoni, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ²⁶ Kabaka n'aziikibwa mu ntaana ye mu nnimiro ya Uzza, mutabani we Yosiyi n'amusikira okuba kabaka.

Ekitabo ky'Amateeka Kizuulibwa

22 Yosiyi n'atandika okufuga nga wa myaka mu-naana, era n'afugira mu Yerusalemi emyaka amakumi asatu mu gumu, ngerinnya lya nnyina ye Yedida, muwala wa Adaya ow'e Bozukasi. ² N'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'atambulira mu ngeri za jjajjaawe Dawudi, awatali kutaaganaaga.

³ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiyi, kabaka n'atuma omuwandiisi Safani mutabani wa Azaliya ate muzzukulu wa Mesulamu okulaga mu yeekaalu ya *MUKAMA*. N'amugamba nti, ⁴ "Yambuka eri Kirukiya kabona Asinga obukulu, akutegeeze omuwendo gw'ensimbi ezireteddwa mu yeekaalu ya *MUKAMA* abaggazi ze basooloozeza ku bantu. ⁵ Ensimbi ezo zikwasibwe abasajja abaalondebwa okulabirira omulimu ogwa yeekaalu basasule abakozi abaddaibiriza yeekaalu ya *MUKAMA*, ⁶ ababazzi, n'abazimbi, n'abaasa b'amayinja. Ate era baguleko n'embaawo n'amayinja amateme nga byonna bya kuddaabiriza

yeekaalu. ⁷ Naye tebabuuzibwa engeri gye bakoze-sezaamu ensimbi ezo, kubanga basajja abakola n'obwesigwa."

⁸ Awo Kirukiya kabona asinga obukulu n'ategeeza Safani omuwandiisi nti, "Ekitabo eky'Amateeka nkizudde we kibadde mu yeekaalu ¹." N'akiwa Safani n'akisoma. ⁹ Safani omuwandiisi n'addayo eri kabaka n'amugamba nti, "Abakungu bawaddeyo ensimbi ezibadde mu yeekaalu ya *MUKAMA* era bazikwasizza abakozi n'abalabirizi ab'omulimu okuzikozesa n'okulabirira enkozesa yaazo." ¹⁰ Ate era Safani omuwandiisi n'ategeeza kabaka nti, "Kirukiya kabona, ampadde ekitabo." Awo Safani n'akisomera kabaka.

¹¹ Kabaka bwe yawulira ebigambo ebyasomebwa okuva mu Kitabo eky'Amateeka n'ayuzza ebyambalo bye. ¹² N'alagira Kirukiya kabona, Akikamu mutabani wa Safani, ne Akubooli mutabani wa Mikaaya, ne Safani omuwandiisi, ne Asaya omuweereza wa kabaka nti, ¹³ "Mugende mumbuulize eri *MUKAMA*, nze, n'abantu bange ne Yuda yonna ku bigambo ebivandiikiddwa mu kitabo kino ekizuuliddwa. Obusungu bwa *MUKAMA* bungi nnyo gye tuli olwa bajjajjaffe obutawuliriza bigambo eby'omu kitabo kino, era tebaakola ng'ebyawandiikibwa bino bwe bitugamba."

¹⁴ Awo Kirukiya kabona, ne Akikamu, ne Akubooli, ne Safani, ne Asaya ne bagenda eri Kuluda nnabbi omukyala muka Sallumu mutabani wa Tikuva muzukulu wa Kalukasi omuwaniika w'ebyambalo, okumwebuuzako. Yabeeranga mu kitundu ekyokubiri mu Yerusalemi. ¹⁵ N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, ¹⁶ 'Mutegeeze oyo abatumye nti njenda kuleeta ku kifo kino n'abantu bano akabi, ng'ebyawandiikibwa mu kitabo bwe bigamba, kabaka wa Yuda by'asomye. ¹⁷ Olw'okunvaako n'olw'okwotereza obubaane eri bakatonda, nga baleetera obusungu bwange okubuubuuka olwa bakatonda be bakoze, ndibaleetako obusungu bwange era tewaliba n'omu alibukkakkanya.' ¹⁸ Naye mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okwebuuzako ku *MUKAMA* nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, ebikwata ku bigambo bye wawulidde: ¹⁹ kubanga obadde mumenyefu mu mutima ne weetoowaza mu maaso ga *MUKAMA* bwe wawulidde ebigambo ebyo bye nayogedde ku kifo kino ne ku bantu bano, nti baakuzikirira era baggweewo, ate n'oyuzza n'ebyambalo byo nga wennyamidde mu maaso gange, mpulidde okukaaba kwo, bw'ayogera *MUKAMA*. ²⁰ Kyendiva nkutwala eri bajjajaabo, n'ozikibwa mu mirembe, era amaaso go tegaliraba kabi kendireeta ku kifo kino.'"

Awo ne bazaayo obubaka obwo eri kabaka.

¹ Okuzuula okwo kwe kulaga obujeemu bwa Isirayiri obungi ennyo eri Katonda mu biro bya Manase. Ekitabo eky'Amateeka ekyazuulibwa kye kitabo Eky'amateeka Olw'okubiri.

Endagaano Eragaanibwa buggya

23 Awo kabaka n'ayita abakadde bonna aba Yuda n'ab'omu Yersaalemi. ² N'ayambuka mu yeekaalu ya *MUKAMA* ne bakabona, ne bannabbi, n'abantu bonna okuva ku wa wansi okutuukira ddala ku wa waggulu mu bitiibwa byabwe. N'asoma ebigambo eby'omu Kitabo eky'Endagaano ekyali kizuuliddwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*, nga bonna bawulira. ³ Awo kabaka n'ayimirira okuliraana empagi n'azza obuggya endagaano ne *MUKAMA*, okutambuliranga mu kkubo lya *MUKAMA*, n'okukwatanga amateeka ge, n'okutambuliranga mu mpya ze, n'okugonderanga ebiragiro bye, n'omutima gwe gwonna, n'emmeeme ye yonna, ng'akakasa ebyawandiikibwa ebyali mu kitabo ekyo. Awo abantu bonna ne beewaayo okuzza endagaano obuggya.

⁴ Awo kabaka n'alagira Kirukiya kabona asinga obukulu ne bakabona abaamuddiriranga, wamu n'abaggazi okuggya mu yeekaalu ya *MUKAMA* ebintu byonna ebya Baali n'ebya Asera, n'eby'eggye lyonna ery'omu ggulu, n'abyokera ebweru wa Yersaalemi mu ttale eriri mu kiwonvu kya Kiduloni, evvu n'alitwala e Beseri I. ⁵ N'agoba bakabona abaasinzanga ebifaananyi abaali balondeddwa bassekabaka ba Yuda okwoterezanga obubaane mu bifo ebigulumivu mu bibuga ebya Yuda n'okwetooloola Yersaalemi, n'abo abayoterezanga obubaane eri Baali n'enjuba n'omwezi, n'eri emunyeenye n'eri eggye lyonna ery'omu ggulu. ⁶ N'aggya empagi ya Asera II mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'agitwala ebweru wa Yersaalemi mu kiwonvu ekyo Kiduloni, n'agyokera eyo. N'agisekulasekula n'asaasaanya evvu lyayo ku malaalo ag'abantu abaabulijjo. ⁷ Ate era yamenyaamenya n'ennyumba ez'abaalyanga ebisiyaga ezaali mu yeekaalu ya *MUKAMA*, era eyo abakazi gye baalukiriranga Asera ebitimbibwa.

⁸ Awo Yosiya n'aleeta bakabona bonna okuva mu bibuga bya Yuda, n'ayonoona ebifo ebigulumivu okuva e Geba okutuuka e Beeruseba, bakabona gye baayoterezanga obubaane, era n'amenyaamenya amasabo agaali okumpi ne wankaaki ow'oku Mulyango gwa Yoswa, omukulembeze ow'ekibuga, agaali ku luuyi olwa kkono olwa wankaaki ow'ekibuga.

⁹ Nawaakubadde nga bakabona bali ab'oku bifo ebigulumivu tebaweerezanga ku kyoto kya *MUKAMA* mu Yersaalemi, balyanga emigaati egitali mizimbulukuse wamu ne bakabona bannaabwe.

¹⁰ Yavvoola era n'amenyaamenya ekyoto kya Tofesi ekyali mu Kiwonvu ky'abaana ba Kinomu, obutaganya muntu yenna kuwaayo mwana we owoobulenzzi nawaakubadde owoobuwala ng'ekiweebwayo eri

I Beseri kye kifo awasinzibwanga *MUKAMA* Katonda mu biro eby'edda (Lub 28:19). Ekifo ekyo bakabaka ba Isirayiri baasinzizangayo balubaale (1Bk 12:25-29) II Empagi ya Asera yali ezikirizibbwa Keezeekiya, kyokka Manase n'agizzaawo

Moleki. ¹¹ Era yaggyawo n'embalaasi ezaali mu mulyango gwa yeekaalu, bassekabaka ba Yuda ze baali bawonze eri enjuba, era n'ayokya amagaali ze gaasikanga. Zaabeeranga mu luggya okuliraana n'ekisenge ekyali eky'omukungu Nasanumereki. ¹² Yamenyaamenya n'ebyoto bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye ku kasolya okumpi n'ekisenge ekyo waggulu ekyo Akazi, era n'ebyoto Manase bye yali azimbye mu mpya zombi eza yeekaalu ya *MUKAMA*. Byonna yabiggyayo, n'abimenyaamenya, enfuufu yaabyo n'agiyiwa mu kiwonvu ekyo Kiduloni. ¹³ Era kabaka n'ayonoona n'ebifo ebigulumivu ebyali ebuvanjuba w'e Yersaalemi ku luuyi olwa bukiikaddyo ku lusozi olw'okuzikirira, ebyo Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yazimbira bakatonda ab'omuzizo: Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Kemosi ow'Abamowaabu, ne Mirukomu ow'Abamoni. ¹⁴ N'amenyaamenya empagi, n'atemaatema empagi za Asera era ebifo ebyo n'abijjuza amagumba g'abantu.

Amasabo n'Ebyoto Bimenyebwamenyebwa

¹⁵ Era n'ekyoto ekyali e Beseri, n'ekifo ekigulumivu ekyaleetera Isirayiri okwonoona, Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yali azimbye, byonna Yosiya n'abimenyaamenya. N'ayokya era n'asekulasekula ekifo ekigulumivu okutuusa lwe kyafuuka enfuufu era n'ayokya n'empagi eya Asera. ¹⁶ Awo Yosiya bwe yatunulatunula, n'alaba amalaalo agaali ku lusozi, n'agenda n'aggyamu amagumba g'abafu n'agokera ku kyoto n'akyoona, ng'ekigambo kya *MUKAMA* bwe kyali omusajja wa Katonda kye yalangirira.

¹⁷ Awo kabaka n'abuuzza nti, "Kijjukizo ki ekyo kye ndaba?" Abasajja ab'ekibuga ne bamuddamu nti, "Ago ge malaalo ag'omusajja wa Katonda eyava mu Yuda n'alangirira ebigambo ebikwata ku kyoto eky'e Beseri, by'okikoze." ¹⁸ N'abagamba nti, "Mugaleke, era temuganya muntu yenna kukwata ku magumba ge." Awo ne batakwata ku magumba ge, wadde aga nnabbi ow'e Samaliya. ¹⁹ N'amasabo gonna agaali mu bifo ebigulumivu bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye mu bibuga bya Samaliya ne baleetera obusungu bwa *MUKAMA* okubuubuuka, Yosiya n'agavvoola era n'agaggyawo nga bwe yakola e Beseri. ²⁰ Yosiya n'atta bakabona bonna abaaweerezanga mu bifo ebigulumivu ku byoto byayo, era amagumba gaabwe n'agokera okwo, n'oluvannyuma n'addayo e Yersaalemi.

Okukuuma Embaga ey'Okuyitako

²¹ Awo kabaka n'alagira abantu bonna ng'agamba nti, "Mukwate Okuyitako kwa *MUKAMA* Katonda wammwe ng'ekyawandiikibwa bwe kiri mu Kitabo eky'endagaano." ²² Okuviira ddala ku mirembe gy'abalumizi, ne ku mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri n'aba Yuda, tewaaliwo kukwata Mbaga ey'Okuyitako. ²³ Naye mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana

ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiya, Embaga eyo n'ebaawo mu Yersaalemi. ²⁴ Ate era n'abafumu, n'aboogeza emizimu, n'ebifaananyi, n'eby'emizizo byonna ebyali mu Yuda ne mu Yersaalemi, Yosiya, n'abiwera. Ekyo yakikola okutuukiriza ebigambo eby'etteeka eryali mu kitabo Kirukiya kabona kye yazuula mu Yeekaalu ya *MUKAMA*. ²⁵ Era tewali kabaka eyasooka Yosiya wadde eyamuddirira eyamufaanana era eyakyukira *MUKAMA* n'omutima gwe gwonna, n'emmeeme ye yonna era n'amaanyi ge gonna, ng'agoberera Amateeka ga Musa.

²⁶ Kyokka *MUKAMA* n'atakendeeza ku busungu bwe obungi obwabuubuukira ku Yuda, olw'ebikolwa byonna ebya Manase ebyaleetera *MUKAMA* okusunguwala. ²⁷ Awo *MUKAMA* n'ayogera nti, "Ndiggyawo Yuda mu maaso gange nga bwe nnaggyawo Isirayiri, era n'ekibuga Yersaalemi kye nneeroboza, wamu ne yeekaalu eno gye nayogerako nti, 'Erinnya lyanze linaabanga omwo,' siribisaako nate mwoyo." ²⁸ Ebyafaayo ebirala byonna eby'omu mirembe gya Yosiya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomu-mirembe gya bassekabaka ba Yuda?

²⁹ Awo mu biro ebyo, Falaawo Neko nga ye kabaka wa Misiri n'ayambuka okutabaala kabaka w'e Bwasuli ku Mugga Fulaati; kabaka Yosiya n'agenda okumubeera, naye Falaawo Neko olwamulengera ng'ajja, n'amuttira e Megiddo. ³⁰ Abaddu ba Yosiya ne bateeka omulambo gwe mu gaali ne baguggya e Megiddo ne bagutwala e Yersaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye. Awo abantu ab'omu nsi ne batwala Yekoyakaazi mutabani wa Yosiya ne bamufukako amafuta ne bamufuula kabaka n'asikira kitaawe okuba kabaka.

Yekoyakaazi kabaka wa Yuda

³¹ Yekoyakaazi we yaliira obwakabaka yalina emyaka amakumi abiri mu esatu, era n'afugira mu Yersaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. ³² N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA* nga bajajjaabe bwe baakola. ³³ Falaawo Neko n'amuggya ku bwakabaka n'amusibira mu masamba e Libula mu nsi y'e Kamasi obutad-dayo kufuga mu Yersaalemi, era n'asalira Yuda omusolo ogw'effeeza ttani ssatu ne bisatu byakuna ne zaabu kilo amakumi asatu mu nnya. ³⁴ Awo Falaawo Neko n'afuula Eriyakimu mutabani wa Yosiya kabaka, n'akyusa n'erinnya lye, n'amutuuma Yekoyakimu. N'aggyayo Yekoyakaazi, n'amutwala e Misiri, era eyo gye yafiira. ³⁵ Awo Yekoyakimu n'awangayo effeeza ne zaabu nga Falaawo Neko bwe yalagira. Era okusobola okutuukirizanga ekyo, Yekoyakimu yawoozanga abantu, n'abaggyangako effeeza ne zaabu nga buli muntu bwe yagerekebwa.

Yekoyakimu, Kabaka wa Yuda

³⁶ Yekoyakimu we yafuukira kabaka yali awezezza emyaka amakumi abiri mu etaano, era n'afugira mu Yersaalemi okumala emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Zebida muwala wa Pedaya ow'e Luuma. ³⁷ Naye n'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, nga bajajjaabe be bwe baakola.

24 Mu biro ebyo, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alumba, era n'afuula Yekoyakimu omuddu we okumala emyaka esatu. Naye Yekoyakimu oluvannyuma n'ajeema, n'akola olutalo ku Nebukadduneeza. ² Awo *MUKAMA* n'asindikira Yekoyakimu ebibinja by'Abakaludaaya, n'Abasuuli, n'Abamowaabu, n'Abamoni, n'abatuma okulumba Yuda, ng'ekigambo kya *MUKAMA* kye yayogerera mu baweezeza be bannabbi bwe kyali. ³ Era ddala ebyo by'atuukirira ku Yuda ng'ekiragiro kya *MUKAMA* bwe kyali, okubaggya mu maaso ge olw'ebibi bya Manase n'ebirala byonna bye yakola, ⁴ ng'okwo kwe kuli okuyiwa omusaayi ogutaliiko musango. Yajjuza Yersaalemi n'omusaayi ogutaliiko musango, *MUKAMA* kye yali tagenda ku-sonyiwa.

⁵ Ebyafaayo ebirala ebyaliwo ku mulembe gwa Yekoyakimu ne byonna bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ⁶ Awo Yekoyakimu n'afa, mutabani we Yekoyakini n'amusikira okuba kabaka. ⁷ Kabaka w'e Misiri teyava nate mu nsi ye, kubanga kabaka w'e Babulooni yali awambye ebibye byonna okuviira ddala ku mukutu gw'Omugga ogw'e Misiri oguyiwa ku Nnyanja Ennene okutuuka ku Mugga Fulaati.

Yekoyakini Kabaka wa Yuda

⁸ Yekoyakini we yafuukira kabaka yalina emyaka kkuumi na munaana, era n'afugira mu Yersaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Nekusita muwala wa Erunasani ow'e Yersaalemi. ⁹ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, nga kitaawe bwe yakola.

¹⁰ Mu biro ebyo eggye lya Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni ne lirumba ekibuga ky'e Yersaalemi, ne kizingizibwa. ¹¹ Nebukadduneeza yennyini n'ajja mu kibuga, ng'eggye lye likyakizingizza. ¹² Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda, ne nnyina, n'abaddu ba kabaka, n'abakungu be, n'abaami be bonna ne beewaayo eri kabaka w'e Babulooni mu mwaka gwe ogw'omunaana bukya alya bwakabaka, era Yekoyakini n'atwalibwa nga musibe. ¹³ Era mu kiseera kye kimu, Nebukadduneeza n'atwala eby'obugagga byonna okuva mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'okuva mu lubiri lwa kabaka, era n'atemaatema ebibya byonna ebya zaabu, Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yali akoze ng'abitadde mu yeekaalu ya *MUKAMA*, nga *MUKAMA* bwe yalagira.

¹⁴ N'atwala Yersaalemi kyonna, n'abakungu bonna, n'abasajja abalwanyoni bonna, ne baffundi bonna

n'abaweesi bonna mu buwanjhanguse, awamu ne bawera abantu ng'omutwalo gumu. Abasemberayo ddala obwavu be yalekamu bokka.

¹⁵ Nebukadduneeza n'atwala Yekoyakini e Babulooni nga musibe okuva mu Yerusalemi, era n'atwala ne nnyina, ne bakyala ba kabaka, n'abakungu be, n'abaa-ami abaali ab'ekitiibwa mu nsi. ¹⁶ Ate era yawamba abasajja ab'amaanyi kasanvu, ne baffundi n'abaweesi lukumi, bonna n'abatwala e Babulooni nga basibe. ¹⁷ Nebukadduneeza n'addira Mataniya kitaawe wa Yekoyakini omuto, n'amufuula kabaka, era n'amukyusa n'erinnya n'amutuuma Zeddekiya.

Zeddekiya, Kabaka wa Yuda

¹⁸ Zeddekiya we yafuukira kabaka yalina emyaka amakumi abiri mu gumu, era n'afugira mu Yerusalemi emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. ¹⁹ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga Yekoyakini bwe yakola. ²⁰ Ebyo byonna ebyatuuka ku Yerusalemi ne ku Yuda, byabaawo olw'obusungu bwa MUKAMA obwababubuukirako, era n'oluvannyuma n'abagoba mu maaso ge.

Naye oluvannyuma Zeddekiya y'ajeemera kabaka w'e Babulooni.

25 Awo Zeddekiya nga yakafugira emyaka mwenda, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'eggye lye lyonna ne balumba Yerusalemi ku lunaku olw'ekumi mu mwezi ogw'ekumi; ne basiisira ebweru waakyo, ne bakizimbako ebigo okukyetooolola. ² Awo ekibuga ne kizingizibwa okumala emyaka ebiri nga Zeddekiya y'akyali kabaka. ³ Ku lunaku olw'omwenda mu mwezi ogwokuna enjala n'eba nnyingi nnyo mu kibuga, abantu ab'omu nsi ne babulwako n'emmere ey'okulya. ⁴ Awo kabaka n'eggye lye lyonna abaali mu kibuga ne bawagula mu bbugwe ekituli, ekiro, ne badduka nga bayita mu mulyango ogwaliraananga ennimiro ya kabaka ne bayita ne ku Bakaludaaya abaali bazingizza ekibuga enjuuyi zonna. ⁵ Naye eggye ly'Abakaludaaya ne bagoberera kabaka, okutuusa lwe bamukwatira mu nsenyi ez'e Yeriko n'eggye lye lyonna ne lisaasaana okumwabalira. ⁶ Ne bawamba kabaka, ne bamuleeta eri kabaka w'e Babulooni e Libula gye yasalirwa omusango. ⁷ Ne battira batabani ba Zeddekiya mu maaso ge, ne bamuggya mu amaaso, ne bamuteeka mu masamba, n'atwalibwa e Babulooni.

Yerusalemi ne Yeekaalu Bisaanyizibwawo

⁸ Awo ku lunaku olw'omusanvu mu mwezi ogwoku- taano mu mwaka ogw'ekumi n'omwenda ogw'obwakabaka bwa Nebukadduneeza, kabaka w'e Babulooni, Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye lya kabaka ery'oku ntikko, ate nga mwami wa kabaka w'e Babulooni n'ajja mu Yerusalemi. ⁹ N'ayokya yeekaalu ya

MUKAMA, n'olubiri lwa kabaka, n'ennyumba zonna na buli kizimbe ekikulu era nga kya muwendo mu Yerusalemi. ¹⁰ Awo eggye lyonna ery'Abakaludaaya nga bakulemberwa omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko, ne bamenya bbugwe wa Yerusalemi. ¹¹ Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala abantu bonna abaali basigaddewo mu kibuga, mu buwanjhanguse nga basibe, n'abaali baasenga kabaka w'e Babulooni, n'abalala bonna abaali mu kibuga. ¹² Wabula yalekamu abaali basemberayo ddala obwavu mu nsi eyo, okulabiranga emizabbibu n'okulimanga.

¹³ Abakaludaaya ne bamenyaamenya empagi ez'ebikomo n'ebyuma ebyawaniriranga ennyanja ey'ekikomo, n'ennyanja ey'ekikomo, ebyali mu yeekaalu ya MUKAMA, n'ebikomo byamu ne babitwala e Babulooni. ¹⁴ Era baatwala n'entamu, n'ebisena, n'ebisalako ebisirinza, n'ebijiiko n'ebintu byonna eby'ekikomo ebyakozesebwanga mu yeekaalu. ¹⁵ Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala n'ebiyoterezo wamu n'ebibya ebyali ebya zaabu n'ebiyali ebya ffeeza.

¹⁶ Ekikomo ekyava mu mpagi ebbiri, ne mu nnyanja, ne mu byuma ebyawaniriranga ennyanja ey'ekikomo, Sulemaani bye yakolera yeekaalu ya MUKAMA, obuzito bwakyo nga tebumanyiddwa. ¹⁷ Buli mpagi obugulumivu yali mita munaana ne desimoolo emu ne ku mutwe gwayo nga kuliko ekikomo ng'obugulumivu bwakyo mita emu ne desimoolo ssatu, nga kitoneddwatoneddwa n'ebifaananyi n'amakomamawanga ag'ekikomo okukyetooolola. N'empagi eyookubiri yali ekoleddwa mu ngeri y'emu.

¹⁸ Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala nga basibe: Seraya kabona Asinga obukulu, n'omumyuka we Zeffaniya, n'abaggazi abasatu. ¹⁹ Era yatwala n'omukungu eyaduumiranga abasajja abalwanyi, n'abakungu abalala bataano abatuulanga ku lukiiko lwa kabaka; era n'atwala n'omuhandiisi omukulu eyavunaanyizibwanga okuyingizanga abantu mu magye mu nsi ya Yuda, n'abasajja abannansi nkaaga abasangibwa mu kibuga. ²⁰ Abo bonna Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'abatwalira kabaka w'e Babulooni e Libula. ²¹ Kabaka w'e Babulooni n'abattira eyo e Libula, mu nsi y'e Kamasi.

Bw'atyo Yuda n'atwalibwa mu buwanjhanguse nga musibe, okuva mu nsi ye.

²² Awo Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alonda Gedaliya mutabani wa Akikamu, muzzukulu wa Safani okuba omukulembeze w'abo abaali basigaddewo mu Yuda. ²³ Awo abakungu ab'eggye n'abasajja abalala bwe baawulira nga kabaka w'e Babulooni alonze Gedaliya okuba omukulembeze, ne bagenda eri Gedaliya e Mizupa. Abasajja abakungu abo baali Isimayiri mutabani wa Nesaniya, ne Yokanaani mutabani wa Kaleya, ne Seraya mutabani wa Tanukumesi Omunetofa, ne Yaazaniya mutabani w'Omumaakasi.

²⁴ Gedaliya n'abalayirira bo n'abasajja baabwe n'abagamba nti, "Temutya bakungu Bakaludaaya, naye mutereere mu nsi muweereze kabaka w'e Babulooni kale ebintu byonna binaabagendera bulungi."

²⁵ Naye mu mwezi ogw'omusanvu, Isimayiri mutabani wa Nesaniya, muzzukulu wa Erisaama ow'olulyo olulangira n'ajja n'abasajja kkumi, n'alumba Gedaliya era n'amutta, awamu n'Abayudaaya; n'Abakaludaaya abaali awamu naye e Mizupa nabo n'abatta. ²⁶ Awo abantu bonna okuviira ddala ku wawansi okutuukira ddala ku w'eddaala erya waggulu, n'abamaggye abakulu bonna, ne baddukira e Misiri, nga batidde Abakaludaaya.

Yekoyakini Ateebwa

²⁷ Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda nga yakamala emyaka amakumi asatu mu musanvu mu buwanjjan-

guse mu busibe, nga Evirumerodaki kyajje afuuke kabaka w'e Babulooni, Evirumerodaki n'ata Yekoyakini kabaka wa Yuda okuva mu kkomera ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu mu mwezi ogw'ekku-mi n'ebiri. ²⁸ N'ayogera naye ebigambo ebyekisa, n'amuwa n'ekitiibwa ekya waggulu okusinga ne bak-abaka abalala abaali awamu naye mu buwanjjanguse mu busibe e Babulooni. ²⁹ Awo Yekoyakini n'aggyamu ebyambalo bye eby'ekkomera n'aliiranga wamu ne kabaka w'e Babulooni ku mmeza ya kabaka ennaku zonna ez'obulamu bwe. ³⁰ Kabaka n'awanga Yekoyakini omugabo ogwa buli lunaku ennaku zonna ez'obulamu bwe.

1 Ebyomumirembe

Ebyafaayo by'Okuzaalibwa kwa Adamu Okutuuka ku Ibulayimu

- ¹ Adamu yazaala Seezi, Seezi n'azaala Enosi;
² Enosi n'azaala Kenani, Kenani n'azaala Makalaleri, Makalaleri n'azaala Yaledi;
³ Yaledi n'azaala Enoke, Enoke n'azaala Mesuseera, Mesuseera n'azaala Lameka, Lameka n'azaala Nuuwa.
- ⁴ Nuuwa n'azaala Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi.
⁵ Batabani ba Yafeesi baali:
 Gomeri, ne Magogi, ne Madayi, ne Yavani, ne Tubali, ne Meseke, ne Tirasi.
⁶ Batabani ba Gomeri baali:
 Asukenaazi, ne Difasi ^I ne Togaluma.
⁷ Batabani ba Yavani baali:
 Erisa, ne Talusiisi, ne Kittimu, ne Lodanimu.
⁸ Batabani ba Kaamu baali:
 Kuusi, ne Mizulayimu, ne Puuti ^{II}, ne Kanani.
⁹ Batabani ba Kuusi baali:
 Seeba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama, ne Sabuteka.
 Ne batabani ba Laama baali:
 Seeba ne Dedani.
¹⁰ Kuusi n'azaala
 Nimuloodi, Nimuloodi n'akula n'afuuka omusajja omuzira ow'amaanyi mu nsi.
¹¹ Mizulayimu n'azaala
 Ludimu, ne Ananimu, ne Lekabimu, ne Nafutukimu; ¹² ne Pasulusimu, ne Kasulukimu (Abafirisuuti mwe basibuka), ne Kafutolimu.
¹³ Kanani n'azaala
 Sidoni, ye mutabani we omukulu, ne Keesi;
¹⁴ n'Abayebusi, n'Abamoli, n'Abagirugaasi;
¹⁵ n'Abakiivi, n'Abaluki, n'Abasiini; ¹⁶ n'Aballuvadi, n'Abazemali n'Abakamasi.
¹⁷ Batabani ba Seemu baali:
 Eramu, ne Asuli, ne Alupakusaadi, ne Ludi ne Alamu.
 Ate batabani ba Alamu baali:
 Uzi, ne Kuuli, ne Geseri, ne Meseke. ^{III}
¹⁸ Alupakusaadi n'azaala Seera,
 Seera n'azaala Eberi.

^I Difasi era ye Lifasi; laba mu Lub 10:3 ^{II} Puuti ye Libiya oba ekintundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya ^{III} Meseke era ye Masi; laba mu Lub 10:23

- ¹⁹ Eberi yazaala abaana babiri aboobulenzi, erinnya ly'omu nga ye Peregi, amakulu nti ensi yali egabiddwamu, n'erinnya ly'omulala nga ye Yokutaani.
²⁰ Yokutaani n'azaala
 Alumodaadi, ne Serefu, ne Kazalumaveesi, ne Yera;
²¹ ne Kadolaamu, ne Uzali, ne Dikula; ²² ne Ebali, ne Abimayeeri, ne Seeba; ²³ ne Ofiri, ne Kavira ne Yobabu. Era abo bonna be baali batabani ba Yokutaani.
²⁴ Enda ya Seemu okutuuka ku Ibulaamu ye yali eno; Seemu n'azaala Alupakusaadi, Alupakusaadi n'azaala Seera,
²⁵ Seera n'azaala Eberi, Eberi n'azaala Peregi, ne Peregi n'azaala Lewu.
²⁶ Lewu n'azaala Serugi, Serugi n'azaala Nakoli, ne Nakoli n'azaala Teera,
²⁷ Teera n'azaala wa Ibulaamu, oyo ye Ibulayimu.
²⁸ Batabani ba Ibulayimu baali
 Isaaka ne Isimayiri.
²⁹ Luno lwe lulyo lwabwe:
 Nebayoosi ye yali mutabani wa Isimayiri omukulu, ne kulyoka kuddako Kedali, ne Adubeeri, ne Mibusamu, ³⁰ ne Misuma, ne Duma, ne Massa, ne Kadadi, ne Teema, ³¹ ne Yetuli, ne Nafisi ne Kedema. Eyo y'enda ya Isimayiri.

Ezadde Iya Ketula

- ³² Batabani ba Ketula, omuweereza omukazi owa Ibulayimu be baali
 Zimulaani, ne Yokusaani, ne Medani, ne Midiyaani, ne Isubaki ne Suwa.
 Ate batabani ba Yokusaani baali
 Seeba ne Dedani.
³³ Batabani ba Midiyaani baali
 Efa, ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida ne Eruda.
 Abo bonna be baali bazzukulu ba Ketula.

Ezadde Iya Sala

- ³⁴ Ibulayimu n'azaala Isaaka;
 batabani ba Isaaka baali
 Esawu ne Isirayiri.
³⁵ Batabani ba Esawu baali
 Erifaazi, ne Leweri, ne Yewusi, ne Yalamu ne Koola.
³⁶ Batabani ba Erifaazi baali

Temani, ne Omali, ne Zeefi, ne Gatamu, ne Kenozi, ne Timuna ne Amaleki.

³⁷ Batabani ba Leweri baali

Nakasi, ne Zeera, ne Samma ne Mizza.

³⁸ Batabani ba Seyiri baali

Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, ne Disoni, ne Ezeri ne Disani.

³⁹ Batabani ba Lotani baali

Kooli, ne Komamu; Timuna yali mwannyina Lotani.

⁴⁰ Batabani ba Sobali baali

Aliyani, ne Manakasi, ne Ebali, ne Seefi ne Onamu.

Ne batabani ba Zibyoni baali

Aya ne Ana.

⁴¹ Mutabani wa Ana yali

Disoni,

batabani ba Disoni nga be ba

Kamulani, ne Esubani, ne Isulani ne Kerani.

⁴² Batabani ba Ezeri baali

Birukani, ne Zaavani ne Yaakani;

batabani ba Disani baali

Uzi ne Alani.

Bakabaka ba Edomu

⁴³ Bano be bakabaka abaafuga mu Edomu nga tewannabaawo kabaka mu Isirayiri abafuga:

Bera mutabani wa Byoli n'erinnya ly'ekibuga kye lyali Dinukaba.

⁴⁴ Bera bwe yafa, Yokabu mutabani wa Zeera ow'e Bozula n'amusikira okuba kabaka.

⁴⁵ Yokabu bwe yafa, Kusamu eyava mu nsi y'Abatemani, n'amusikira okuba kabaka.

⁴⁶ Kusamu bwe yafa, Kadadi mutabani wa Bedadi, eyali awangudde Midiyaani mu nsi Mowaabu, n'afuga mu kifo kye n'erinnya ly'ekibuga kye lyali Avisi.

⁴⁷ Kadadi bwe yafa, Samula ow'e Masuleka n'afuga mu kifo kye.

⁴⁸ Samula bwe yafa, Sawuli ow'e Lekobosi ekiri okumpi n'omugga Fulaati, n'afuga mu kifo kye.

⁴⁹ Sawuli bwe yafa, Baalukanani mutabani wa Akubooli n'afuga mu kifo kye.

⁵⁰ Baalukanani bwe yafa, Kadadi n'afuga mu kifo kye, n'erinnya ly'ekibuga kye lyali Payi, ate nga mukyala we ye Meketaberi muwala wa Matuledi, ate era nga ye muzzukulu wa Mezakabu. ⁵¹ Kadadi naye n'afa.

Abakungu ba Edomu baali

Timuna, ne Aliya, Yesesi, ⁵² ne Okolibama, ne Era, ne Pinoni, ⁵³ ne Kenozi, ne Temani, ne Mibuzali, ⁵⁴ ne Magudyeri, ne Iramu.

Abo be baali abakungu ba Edomu.

Abaana ba Isirayiri

2 Bano be baali batabani ba Isirayiri:

Lewubeeni, ne Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali, ne Zebbulooni, ² ne Ddaani, ne Yusufu, ne Benyamini, ne Nafutaali, ne Gaadi ne Aseri.

³ Batabani ba Yuda baali

Eri, ne Onani ne Seera, era nnyabwe ye yali Basusuwa Omukanani.

Eri, eyali mutabani wa Yuda omukulu n'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, era *MUKAMA* n'amutta.

⁴ Tamali muka mwana wa Yuda, n'azaalira Yuda Pereezi, ne Zeera.

Batabani ba Yuda bonna awamu baali bataano.

⁵ Batabani ba Perezi baali

Kezulooni ne Kamuli.

⁶ Batabani ba Zeera baali

Zimuli, ne Esani, ne Kemani, ne Kalukoli, ne Dala, bonna awamu bataano.

⁷ Mutabani wa Kalumi ye yali

Akali, eyaleetera Isirayiri emitawaana kubanga yayonoona mu ebyo ebyawongebwa.

⁸ Mutabani wa Esani ye yali

Azaliya.

⁹ Batabani ba Kezulooni baali

Yerameeri, ne Laamu ne Kerubayi.

¹⁰ Laamu n'azaala Amminadaabu,

Amminadaabu n'aba kitaawe n'azaala Nakusoni, eyali omukulu w'ekika kya Yuda.

¹¹ Nakusoni n'azaala Saluma,

ne Saluma n'azaala Bowaazi,

¹² Bowaazi ye n'azaala Obedi ate Obedi n'azaala Yese.

¹³ Yese n'azaala

Eriyaabu, eyali mutabani we omukulu; Abinadaabu nga ye wookubiri,

Simeeyi nga ye wookusatu, ¹⁴ Nesaneeri nga ye wookuna,

Laddayi nga ye wookutaano, ¹⁵ Ozemu n'aba ow'omukaaga,

Dawudi nga ye wa musanvu.

¹⁶ Bannyinaabwe be baali Zeruyiya ne Abbigayiri.

Batabani ba Zeruyiya baali basatu nga be ba Abisaayi, Yowaabu ne Asakeri.

¹⁷ Abbigayiri yali nnyina wa Amasa, ne Amasa n'azaala Yeseri Omuyisimayiri.

¹⁸ Kalebu mutabani wa Kezulooni n'azaala abaana mu Azuba mukyala we ate era ne mu Yeriyoosi.

Yeseri, ne Sobabu, ne Aludoni be baali abaana ba Azuba.

¹⁹ Azuba bwe yafa, Kalebu n'awasa Efulaasi, eya-muzaalira Kuuli.

²⁰ Kuuli n'azaala Uli, Uli n'azaala Bezaleeri.

21 Oluvannyuma Kezulooni, ne yeebaka ne muwala wa Makiri kitaawe wa Gireyaadi, gwe yali afumbid-dwa nga wa myaka nkaaga, n'amuzaalira Segubu.

22 Segubu n'azaala Yayiri, eyafuganga ebibuga amakumi abiri mu bisatu mu nsi ye Gireyaadi.

23 Naye Gesuli ne Alamu ne bawamba ebibuga bya Yayiri, Kenasi n'ebyallo byayo, byonna awamu byali ebibuga nkaaga.

Abo bonna be baali abazzukulu ba Makiri, kitaawe wa Gireyaadi.

24 Kezulooni ng'amaze okufa, Kalebu ne yeebaka ne maama we omuto Efulaasi eyali mukyala wa kitaawe, n'amuzaalira Asukuli, n'azaala Tekowa.

25 Yerumeeri mutabani wa Kezulooni omukulu yalina batabani be bataano nga be ba Laamu, mutabani we omukulu, ne Buna, ne Oleni, ne Ozemu ne Akiya. 26 Wabula Yerumeeri yalina omukyala omulala ng'erinnya lye ye Atala, era oyo yali nnyina Onamu.

27 Batabani ba Laamu mutabani omukulu owa Yerameeri baali

Maazi, ne Yamuni ne Ekeri.

28 Batabani ba Onamu be baali

Sammayi ne Yada,

ate batabani ba Sammayi nga be ba

Nadabu ne Abisuli.

29 Abisuli yalina omukyala erinnya lye Abikayiri, era n'amuzaalira Abani ne Molidi.

30 Batabani ba Nadabu be baali

Seredi ne Appayimu, naye Seredi n'afa nga tazadde mwana.

31 Mutabani wa Appayimu yali

Isi, ate nga Isi ye kitaawe wa Akulayi.

32 Batabani ba Yada muganda we Sammayi be baali

Yeseri ne Yonasaani, naye Yeseri n'afa nga tazadde mwana.

33 Batabani ba Yonasaani be baali

Peresi ne Zaza.

Abo bonna be baali bazzukulu ba Yerameeri.

34 Sesani ye yalina baana ba buwala bokka, ng'alina n'omuddu Omumisiri, erinnya lye Yala.

35 Sesani n'awaayo omu ku bawala be okufuumbir-wa omuddu we Yala, era omuwala n'azaala Attayi.

36 Attayi n'azaala Nasani,

ne Nasani n'azaala Zabadi.

37 Zabadi n'azaala Efulali,

ne Efulali n'azaala Obedi.

38 Obedi n'azaala Yeeku,

ne Yeeku n'azaala Azaliya.

39 Azaliya n'azaala Kerezi,

ne Kerezi n'azaala Ereyaasa.

40 Ereyaasa n'azaala Sisumaayi,

ne Sisumaayi n'azaala Sallumu.

41 Sallumu n'azaala Yekamiya, ne Yekamiya n'azaala Erisaama.

42 Omwana omukulu owa Kalebu muganda wa Yerameeri,

ye yali Mesa, ate Mesa n'azaala Zifu.

Zifu n'azaala Malesa, Malesa n'azaala Kebbulooni.

43 Batabani ba Kebbulooni baali

Koola, ne Tappua, ne Lekemu, ne Sema.

44 Sema n'azaala Lakamu,

ne Lakamu n'azaala Yolukeyaamu.

Lekemu n'azaala Sammayi.

45 Mutabani wa Sammayi n'azaala Manoni,

ne Mawoni n'azaala Besuzuli.

46 Efa omukazi omulala owa Kalebu yamuzaalira

Kalani, ne Moza ne Gazezi.

Ate Kalani n'azaala omulenzi gwe yatuuma Gazezi.

47 Batabani ba Yadayi baali

Legemu, ne Yosamu, ne Gesani, ne Pereti, ne Efa

ne Saafu.

48 Ate era Kalebu yalina omukazi omulala, Maaka

eyamuzaalira

Seberi ne Tirukaana.

49 Mukazi we oyo yazaalayo n'omwana omulala

erinnya lye Saafu, eyazaala Madumanna.

Seva n'azaala Makubena ne Gibebe.

Muwala wa Kalebu ye yali Akusa.

50 Abo be baali bazzukulu ba Kalebu.

Batabani ba Kuuli baali Efulaasa omuggulanda,

Sobali n'azaala Kiriyasuyalimu, 51 Saluma n'azaala

Besirekemu, ne Kalefu n'azaala Besugaderi.

52 Sabali eyazaala Kiriyasuyalimu, yalina abaana

abalala nga be ba

Kalowe, ne kimu kyakubiri eky'Abamenukosi,

53 n'ebika ebya Kiriyasuyalimu nga be ba Abayisuli,

n'Abapusi, n'Abasumasi, n'Abamisulayi. Muno mwe

mwasibuka Abazolasi n'Abayesutawooli.

54 Batabani ba Saluma baali

Besirekemu, n'Abanetufa, Atulosubesuyowabu, ne

kimu kyakubiri eky'Abamanakasi, Abazooli, 55 n'ebika

by'abawandiisi b'amateeka abaabeeranga e

Yabezi, nga be b'Abatirasi, Abasimeyasi, n'Abasukasi.

Bano be Bakeeni abasibuka mu Kammasi,

era be baavaamu oluggya lwa Lekabu.

Ennyumba ya Dawudi

3 Bano be baana Dawudi be yazaalira mu Kebbulooni:

Omuggulanda ye yali Amunoni gwe yazaala mu Aki-noamu Omuyezuleeri;

owookubiri ye yali Danyeri gwe yazaala mu Abbigayiri Omukalumeeri;

2 owookusatu ye yali Abusaalomu gwe yazaala mu Maaka muwala wa Talumaayi kabaka w'e Gesuli;

n'owookuna ye yali Adoniya gwe yazaala mu Kaggisi.
³ Owookutaano ye yali Sefatiya, gwe yazaala mu Abitali
 n'ow'omukaaga nga ye Isuleyamu gwe yazaala mu Egula.

⁴ Bano omukaaga Dawudi be yazaalira mu Kebulooni, gye yafugira emyaka musanvu n'emyezi mukaaga.

Dawudi yafugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi asatu mu esatu, ⁵ era bano be baana be yazaalira eyo:

Simeeyi, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani be yazaala mu Besusebba muwala wa Amiyeeri.

⁶ N'abalala baali Ibukali, ne Erisaama, ne Erifereti, ⁷ ne Noga, ne Nefegi, ne Yafiya, ⁸ ne Erisaama, ne Eriyada, ne Erifereti, bonna awamu mwenda.

⁹ Bano bonna be baali batabani ba Dawudi, obutabala batabani be abalala aba bazaana be. Tamali ye yali mwannyinaabwe.

Olulyo Iwa Sulemaani

¹⁰ Mutabani wa Sulemaani yali Lekobowaamu, ne Abiya nga ye mutabani wa Lekobowaamu, ne Asa nga ye mutabani wa Abiya, ne Yekosafaati nga ye mutabani wa Asa, ¹¹ ne Yolaamu nga ye mutabani wa Yekosafaati, ne Akaziya nga ye mutabani wa Yolaamu, ne Yowaasi nga ye mutabani wa Akaziya, ¹² Amaziya nga ye mutabani wa Yowaasi, ne Azaliya nga ye mutabani wa Amaziya, ne Yosamu nga ye mutabani wa Azaliya. ¹³ Akazi yali mutabani wa Yosamu, ne Keezeekiya nga ye mutabani wa Akazi, ne Manase nga ye mutabani wa Keezeekiya. ¹⁴ Amoni yali mutabani wa Manase, ne Yosiya nga ye mutabani wa Amoni. ¹⁵ Batabani ba Yosiya baali Yokanaani omuggulanda, ne Yekoyakimu ye yali owookubiri, ne Zeddekiya nga wa wakusatu, ne Sallumu nga wakuna. ¹⁶ Batabani ba Yekoyakimu baali Yekoniya ne Zeddekiya.

Olulyo Olulangira Oluvannyuma lw'Okuva mu Buwanjjanguse

¹⁷ Abaddirira mu lulyo Iwa Yekoniya omuwambe be ba:

Seyalutyeri mutabani we, ¹⁸ ne Malukiramu, ne Pedaya, ne Senazzali, ne Yekamiya, ne Kosama ne Nedabiya.

¹⁹ Batabani ba Pedaya baali Zerubbaberi ne Simeeyi.

Batabani ba Zerubbaberi baali Mesullamu ne Kananiya, ne Seronisi nga ye mwannyinaabwe. ²⁰ N'abalala abataano be yazaala baali Kasuba, ne Okeri, ne Berekiya, ne Kasadiya ne Yusubukesedi.

²¹ Batabani ba Kananiya baali Peratiya ne Yesukaya, ne mutabani wa Yesukaya nga ye Lefaya, ne mutabani wa Lefaya nga ye Alunani, ne mutabani wa Alumani nga ye Obadiya, ne mutabani wa Obadiya nga ye Sekaniya.

²² Ab'olulyo Iwa Sekaniya baali Semaaya mutabani we, ng'abazzukulu be ba Katusi, ne Igali, ne Baliya, ne Neyaliya, ne Safati. Abazzukulu bonna awamu baali mukaaga.

²³ Batabani ba Neyaliya baali Eriwenayi, ne Kizukiya, ne Azulikamu, be baana basatu bonna awamu.

²⁴ Batabani ba Eriwenayi baali Kodaviya, ne Eriyasibu, ne Peraya, ne Akkubu, ne Yokanaani, ne Deraya ne Anami, be baana musanvu.

Ebika Ebirala ebya Yuda

⁴ Bazzukulu ba Yuda abalala baali Preezi, ne Kezulooni, ne Kalumi, ne Kuuli ne Sobali.

² Leyaya mutabani wa Sobali n'azaala Yakasi, ne Yakasi n'azaala Akumayi ne Lakadi. Bano baali ba mu nnyumba ya Abazolasi.

³ Ne bano, be baali baganda ba Etamu, ne Yezuleeri, ne Isuma, ne Idubasi, ne mwannyinaabwe nga ye Kazzereruponi. ⁴ Penueri n'azaala Gedoli, ne Ezeri n'azaala Kusa.

Bano be baali abazzukulu ba Kuuli, ng'omuzzukulu omukulu mu luggya ye Efulaasa, omukulembeze wa Besirekemu.

⁵ Asukuli n'azaala Tekowa eyalina abakyala babiri omu nga ye Keera omulala nga ye Naala.

⁶ Naala n'amuzaalira Akuzzamu, ne Keferi, ne Temeni ne Kaakusutali; era abo be baali abaana ba Naala.

⁷ Keera n'amuzaalira Zeresi, ne Izukali, ne Esumani ⁸ ne Kakkozi eyali kitaawe wa Anubu, ne Zobeba, ate n'aba jjajja w'ennyumba ya Akalukeri mutabani wa Kalumu.

⁹ Yabezi yali wa kitiibwa okusinga baganda be, ne nnyina n'amutuuma erinnya Yabezi amakulu nti, "Namuzaalira mu bulumi." ¹⁰ Yabezi n'akoowoola Katonda wa Isirayiri ng'agamba nti, "Ompeere ddala omukisa, ogaziye ensalo yange! Omukono gwo gubeere wamu

nange, gunkuume obutagwa mu kabi konna, neme okulumwa mu mutima.” Katonda n’addamu okusaba kwe.

¹¹ Kerubu muganda wa Suwa, n’azaala Mekiri, ate nga kitaawe wa Esutoni. ¹² Esutoni n’azaala Besulafa, ne Paseya, ne Tekina eyali omukulembeze wa Irunakasi. Bano be basajja ab’e Leka.

¹³ Batabani ba Kenazi baali Osuniyeri ne Seraya.

Batabani ba Osuniyeri baali Kasasi ne Myonosaayi. ¹⁴ Myonosaayi n’azaala Ofula.

Ate Seraya n’azaala Yowaabu, ne Yowaabu ye yali jja-jja wa Gekalasimu abaalinga abaweesi.

¹⁵ Batabani ba Kolebu mutabani wa Yefune baali Iru, ne Era ne Naamu.

Ne Era n’azaala Kenazi.

¹⁶ Batabani ba Yekalereri baali Zifu, ne Zifa, ne Tiriya ne Asaleri.

¹⁷ Batabani ba Ezula baali Yeseri, ne Meredi, ne Eferi, ne Yaloni.

Omu ku bakyala ba Meredi ye yali Bisiya muwala wa Falaawo, era n’amuzaalira Miryamu, ne Sammayi, ne Isuba eyazaala Esutemoa. ¹⁸ Abo be baana ba muwala wa Falaawo Bisiya, Meredi gwe yali awasizaza.

Omukyala we Omuyudaaya yamuzaalira Yeredi kitaawe wa Gedoli, ne Keberi kitaawe wa Soko, ne Yekusyeri kitaawe wa Zanona.

¹⁹ Kodiya n’azaala abaana mu mwannyina wa Nakamu

era be baali ekika kya Keyira Omugalumi ne Esutemoa Omumaakasi.

²⁰ Batabani ba Simoni baali Amunoni, ne Linna, ne Benikanani, ne Tironi.

N’ab’ennyumba ya Isi baali Zokesi ne Benizokesi.

²¹ Batabani ba Seera mutabani wa Yuda baali Eri eyazaala Leka, kitaawe wa Malesa, ate era jjajja w’ebika by’abo abaalukanga linena e Besiyasubeya,

²² Yokimu ye yali jjajja w’abasajja ab’e Kozeba, ne Yowaasi ne Salafu abaafuganga Mowaabu ne Yasubirekemu. (Ebigambo bino bya mu biseera bya dda). ²³ Abo be baali ababumbi b’ensuwa abaabeeranga e Netayimu n’e Gedera, era baabeeranga mu lubiri lwa kabaka nga bamukolera.

Ekika kya Simyoni

²⁴ Batabani ba Simyoni baali Nemweri, ne Yanini, ne Yalibu, ne Zeera ne Sawuli.

²⁵ Mutabani wa Sawuli yali Sallumu, ne bazzukulu be nga be Mibusamu ne Misuma.

²⁶ Mutabani wa Misuma yali Kammweri, eyazaala Zakkuli, nga ate jjajja wa Simeeyi.

²⁷ Simeeyi yalina abaana aboobulenzi kumi na mukaaga n’aboobuwala mukaaga, naye baganda be tebalina baana bangi, ekika kyabwe kyekyava tekyala nnyo ng’ekya Yuda. ²⁸ Babeeranga mu Beeruseba, ne Molada, ne Kazalusuwali, ²⁹ ne Biruka, ne Ezemu, ne Toladi, ³⁰ ne Besweri, ne Koluma, ne Zikulagi, ³¹ ne Besumalukabosi, ne Kozalususimu, ne Besubiri ne Saalayimu. Bino byali bibuga byabwe okutuusa Dawudi lwe yalya obwakabaka. ³² Ebyalo byabwe ebirala byali Etamu, ne Ayini, ne Limmoni, ne Tokeni ne Asani, byonna awamu by’ebitaano, ³³ n’ebyalo ebirala byonna ebyali byetoolodde ebibuga ebyo okutuukira ddala e Baali.

Eyo gye baasenga era ne bakuuma ebyafaayo by’obujjajjabwe.

³⁴ Mesobabu, ne Yamulaki, ne Yosa mutabani wa Amony; ³⁵ ne Yoweeri, ne Yeeku mutabani wa Yosibiya, muzzukulu wa Seraya, muzzukulu wa Asyeri.

³⁶ Eriwenayi, ne Yaakoba, ne Yesokaya, ne Asaya, ne Adyeri, ne Yesimyeri, ne Benaya, ³⁷ ne Ziza mutabani wa Sifi muzzukulu wa Alooni, muzzukulu wa Yedaya, muzzukulu wa Simuli, muzzukulu wa Semaaya.

³⁸ Abo aboogeddwako baali bakulu ba bika byabwe.

Ennyumba zaabwe ne zeeyongera nnyo. ³⁹ Be basenguka okwolekera omulyango gwa Gedoli ekiri ku luuyi olw’ebuvanjuba lw’ekiwonvu, nga banoonya aw’okulundira ebisibo byabwe. ⁴⁰ Baalaba omuddo omugimu omulungi, n’ensi yali ngazi, ng’erimu emirembe era nga nteefu. Bazzukulu ba Kaamu be baaberangamu edda.

⁴¹ Abasajja abo aboogeddwako baaliwo mu mirembe gya Keezeekiya kabaka wa Yuda, era baalumba eweema za bazzukulu ba Kaamu n’Abamewuni abaabeeranga omwo ne babazikiririza ddala, obutalekaawo muntu n’omu wadde ekintu kyonna. Ne babeeranga omwo kubanga waaliyo omuddo ogw’okuwa ebisibo byabwe. ⁴² Awo abamu ku batabani ba Simyoni, abasajja enkumi ttaano nga bakulembeddwamu Peratiya, ne Neyaliya, ne Lefaya ne Wuziyeeri batabani ba Isi ne balumba Seyiri ensi ey’ensozi. ⁴³ Era baazikiriza n’ekitundu ky’Abamaleki ekyali kisigaddewo, oluvannyuma ne basenga eyo, okutuusa olunaku lwa leero.

Ekika kya Lewubeeni

5 Batabani ba Lewubeeni, mutabani omukulu owa Isirayiri, ye yali omubereberye, naye nayonoona obufumbo bwa kitaawe, obusika bwe ng'omuggulanda ne buweebwa batabani ba Yusufu mutabani wa Isirayiri, kyeyava tabalirwa mu byafaayo ng'omubereberye. ² Yuda yali w'amaanyi okusinga baganda be, era mu ye mwe mwava kabaka ow'eggwanga lya Isirayiri, wabula ebyobusika eby'obuggulanda byali bya mutabani wa Yusufu omukulu. ³ Batabani ba Lewubeeni, mutabani omukulu owa Isirayiri baali:

Kanoki, ne Palu, ne Kezulooni ne Kalumi.

⁴ Ab'enda ya Yoweeri baali

Semaaya mutabani we, ne Gogi muzzukulu we, ne Simeeyi muzzukulu we. ⁵ Mikka yali mutabani wa Simeeyi,

ne Leyaya n'aba muzzukulu we, ne Baali n'aba muzzukulu we.

⁶ Mutabani wa Baali yali Beera, omukulu w'ekika ky'Abalewubeeni, Tirugazupiruneseri kabaka w'e Busuuli gwe yatwala mu buwanjjanguse.

⁷ Baganda be ng'enda zaabwe bwe zaali be bano: Yeyeri omukulu w'ekika, Zekkaliya, ⁸ Bera mutabani wa Azozi, muzzukulu wa Sema, muzzukulu wa Yoweeri.

Be baasenga mu Aloweri okutuuka e Nebo ne Baalu Myoni. ⁹ Ate baasenga n'ebuvanjuba w'eddungu okutuukira ddala ku mugga Fulaati, kubanga amagana gaabwe gaali gaaze nnyo.

¹⁰ Awo ku mirembe gya Sawulo ne balumba Abakaguli, era Abakaguli ne bagwa mu mikono gyabwe, era bali ne beegazaanyiza mu nsi y'Abakaguli okutuukira ddala ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'e Gireyaadi.

Ekika kya Gaadi

¹¹ Bazzukulu ba Gaadi baabeeranga okuliraana Basani okwolekera Saleka.

¹² Yoweeri ye yali omukulembeze, ne Safamu nga ye mummyuka we, ate ne wabaawo ne Yanayi ne Safati mu Basani.

¹³ Baganda baabwe mu nda z'abajjajaabwe bwe baali

Mikayiri, ne Mesullamu, ne Seeba, ne Yolayi, ne Yakani, ne Ziya, ne Eberi, bonna awamu musanvu.

¹⁴ Bano be baali ab'omu nnyumba ya Abikayiri mutabani wa Kuuli, muzzukulu wa Yalowa, muzzukulu wa Gireyaadi, muzzukulu wa Mikayiri, muzzukulu wa Yesisayi, muzzukulu wa Yakudo, ne muzzukulu wa Buzi.

¹⁵ Aki mutabani wa Abudyeri, muzzukulu wa Guni, omukulu w'ennyumba yaabwe.

¹⁶ Baabeeranga mu Gireyaadi, mu Basani, ne mu bibuga byayo ebirala ne mu malundiro g'e Saloni okutuuka ku nsalo yaayo.

¹⁷ Bino byonna byawandiikibwa mu bitabo ebyafaayo mu mirembe gya Yosamu kabaka wa Yuda, ne Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri.

¹⁸ Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase baalina abasajja emitwalo ena mu enkumi nnya mu lusanku mu nkaaga, ab'amaanyi era nga bazira mu kukwata engabo, ekitala, ne mu kukoze obusaale, era nga batendeke mu kulwana. ¹⁹ Ne balumba Abakaguli, ne Yetuli, ne Nafisi ne Nodabu. ²⁰ Olw'okwesiga n'okusaba Katonda okubabeera, baawangula Abakaguli mu lutalo. ²¹ Baanyaga amagana g'ente, n'eng'amira emitwalo etaano, n'endiga emitwalo abiri mu etaano n'endogoyi enkumi bbiri ate ne bawamba n'abasajja emitwalo kkumi. ²² Era bangi ku bo battibwa kubanga olutalo lwali lwa Katonda. Ne basenga eyo okutuusa lwe baawanjjangusibwa.

Ekitundu ky'Ekika kya Manase

²³ Abantu ab'ekitundu ky'ekika kya Manase baali bangi nnyo, era baasenga mu nsi eya Basani okutuuka ku Baalukerumooni, ne Seniri, ne ku lusozi Kerumooni.

²⁴ Bano be baali abakulu b'ennyumba zaabwe: Eferi, ne Isi, ne Eryeri, ne Azulyeri, ne Yeremiya, ne Kodaviya, ne Yakudyeri, abasajja abazira era ab'amaanyi, abetutumu, nga gy'emitwe gy'ennyumba zaabwe. ²⁵ Naye ne bakola ebibi ebimenya ebiragiro bya Katonda wa bajajjaabwe, ne bagoberera bakatonda baamawanga ag'omu nsi eyo, Katonda be yazikiririza mu maaso gaabwe. ²⁶ Katonda wa Isirayiri kyeyava akubiriza omwoyo gwa Puli kabaka w'e Bwasuli, eyayitibwanga Tirugazupiruneseri, n'alumba Abalewubeeni, n'Abagaadi n'ekitundu ekyali kisigaddewo ku Manase, n'abawamba era n'abatwala mu buwanjjanguse e Kala, n'e Kaboli, n'e Kaala ne ku mugga Gozani, gye bali n'okutuusa leero.

Ekika kya Leevi

6 Batabani ba Leevi baali Gerusoni, ne Kokasi ne Merali.

² Batabani ba Kokasi ne baba Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni, ne Wuziy-eeri.

³ Ate abaana ba Amulaamu baali Alooni, ne Musa ne Miryamu.

Batabani ba Alooni baali Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali.

⁴ Eriyazaali n'azaala Finekaasi, ate Finekaasi n'azaala Abisuwa;

⁵ Abisuwa n'azaala Bukki, ate Bukki n'azaala Uzzi;

⁶ Uzzi n'azaala Zerakiya,

ne Zerakiya n'azaala Merayoosi;
 7 Merayoosi n'azaala Amaliya,
 ne Amaliya n'azaala Akitubu;
 8 Akitubu n'azaala Zadooki,
 ate Zadooki n'azaala Akimaazi;
 9 Akimaazi n'azaala Azaliya,
 ne Azaliya n'azaala Yokanaani;
 10 Yokanaani n'azaala Azaliya (oyo ye yaweerezanga
 nga kabona mu yeekaalu sulemaani gye yazimba
 mu Yerusalemi);
 11 Azaliya n'azaala Amaliya,
 ne Amaliya n'azaala Akitubu;
 12 Akitubu n'azaala Zadooki,
 ne Zadooki n'azaala Sallumu;
 13 Sallumu n'azaala Kirukiya,
 ne Kirukiya n'azaala Azaliya;
 14 Azaliya n'azaala Seraya,
 ne Seraya n'azaala Yekozadaki;
 15 Yekozadaki yatwalibwa mu buwanḡanguse *MUKA-*
MA bwe yawaayo Yuda ne Yerusalemi mu mukono
 gwa Nebukadduneeza.

16 Batabani ba Leevi baali
 Gerusomu, ne Kokasi ne Merali.
 17 Gano ge mannya g'abatabani ba Gerusomu,
 ne Libuni ne Simeeyi.
 18 Batabani ba Kokasi baali
 Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni ne Wuziyeeri.
 19 Batabani ba Merali baali
 Makuli ne Musi.

Gino gy'emituba egy'Abaleevi okutandika ne bajjajja
 baabwe:

20 Abaava mu Gerusomu baali
 Libuni mutabani we, ne Yakasi,
 ne Zimura, 21 ne Yowa,
 ne Iddo, ne Zeera,
 ne Yeyaserayi.
 22 Bazzukulu ba Kokasi baali
 Amminadaabu mutabani we, Koola muzzukulu we,
 Assiri muzzukulu we; 23 Erukaana muzzukulu we,
 Ebiyasaafu muzzukulu we, Assiri muzzukulu we;
 24 Takasi muzzukulu we, Uliyeri muzzukulu we,
 Uzziya muzzukulu we, ne Sawuli muzzukulu we.
 25 Batabani ba Erukaana baali
 Amasayi ne Akimosi,
 26 ne bazzukulu be nga be ba Erukaana, ne Zofayi,
 ne Nakasi, 27 ne Eriyaabu,
 ne Yerokamu, ne Erukaana
 ne Samwiri.
 28 Batabani ba Samwiri baali
 Yoweeri omuggulanda we,
 n'owokubiri nga ye Abiya.
 29 Bazzukulu ba Merali baali
 Makuli, ne Libuni,
 ne Simeeyi, ne Uzza,

30 ne Simeeyi, ne Kaggiya
 ne Asaya, ng'omu ye kitaawe w'omulala nga bwe
 baddirinjana.

31 Bano be basajja Dawudi be yalonda okukulira
 eby'ennyimba mu nnyumba ya *MUKAMA*, essanduuko
 ng'eteekeddwamu. 32 Baaweerezanga mu nnyimba
 mu maaso g'ekuḡḡaaniro ey'Eweema ey'Okusisikani-
 rangamu, okutuusa Sulemaani lwe yazimba yeekaalu
 ya *MUKAMA* mu Yerusalemi. Era bakolanga emirimu
 gyabwe, nga bagoberera ebiragiro ebyabaweebwa.

33 Bano be basajja abaaweerezanga, wamu ne
 batabani baabwe:
 Okuva mu Abakokasi;
 Kemani, omuyimbi,
 mutabani wa Yoweeri, muzzukulu wa Samwiri,
 34 muzzukulu wa Erukaana, muzzukulu wa Yeroka-
 mu,
 muzzukulu wa Eryeri, muzzukulu wa Toowa,
 35 muzzukulu wa Zufu, muzzukulu wa Erukaana,
 muzzukulu wa Makasi, muzzukulu wa Amasayi;
 36 muzzukulu wa Erukaana, muzzukulu wa Yoweeri,
 muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu wa Zeffaniya,
 37 muzzukulu wa Takasi, muzzukulu wa Assiri,
 muzzukulu wa Ebiyasaafu, muzzukulu wa Koola,
 38 muzzukulu wa Izukali, muzzukulu wa Kokasi,
 muzzukulu wa Leevi, mutabani wa Isirayiri.
 39 Kemani yalina muganda we Asafu eyamuyamban-
 gako mu mulimu ogwo, era n'ab'enju ye baali bwe
 bati:
 Asafu mutabani wa Berekiya, muzzukulu wa
 Simeeyi,
 40 muzzukulu wa Mikayiri, muzzukulu wa Baaseya,
 muzzukulu wa Malukiya, 41 muzzukulu wa Esuni,
 muzzukulu wa Zeera, muzzukulu wa Adaaya,
 42 muzzukulu wa Esani, muzzukulu wa Zimma,
 muzzukulu wa Simeeyi, 43 muzzukulu wa Yakasi,
 muzzukulu wa Gerusoni, mutabani wa Leevi.
 44 Ne baganda be abalala abaamuyambangako
 baali abazzukulu ba Merali, mutabani wa Leevi,
 Esani mutabani wa Kiisi, muzzukulu wa Abudi,
 muzzukulu wa Malluki, 45 muzzukulu wa Kasuk-
 abiya,
 muzzukulu wa Amaziya, muzzukulu wa Kirukiya,
 muzzukulu wa Amaziya,
 46 muzzukulu wa Amuzi, muzzukulu wa Bani,
 muzzukulu wa Semeri, 47 muzzukulu wa Makuli,
 muzzukulu wa Musi, muzzukulu wa Merali,
 mutabani wa Leevi.

48 Baganda baabwe Abaleevi baavunaanyizibwanga
 okukola emirimu gyonna egy'omu Weema, ye Nnyum-
 ba ya Katonda.

Ennyumba ya Alooni

⁴⁹ Naye Alooni ne batabani be ne bazzukulu be, be baawangayo ku kyoto ebiweebwayo ebyokebwa ne ku kyoto eky'okwoterezangako obubaane olw'ebyo byonna ebyakolebwanga mu Kifo ekisinga Obutukuvu, olw'okutangirira Isirayiri, nga Musa, omuddu wa Kaitonda bwe yalagira.

⁵⁰ Bano be baava mu nda ya Alooni: mutabani we Eriyazaali, muzzukulu we Finekaasi, muzzukulu we Abisuwa, ⁵¹ muzzukulu we Bukki, muzzukulu we Uzzi, muzzukulu we Zerakiya, ⁵² muzzukulu we Merayoosi, muzzukulu we Amaliya, muzzukulu we Akitubu, ⁵³ muzzukulu we Zadooki, ne muzzukulu we Akimaazi.

⁵⁴ Bino by'ebifo ebyabaweebwa okutuulamu ng'ensi yaabwe era bino bye byali biweereddwa bazzukulu ba Alooni Abakokasi, kubanga be baasooka okufuna omugabo.

⁵⁵ Baaweebwa Kebbulooni mu nsi ya Yuda, n'amalundiro agakyetoolodde, ⁵⁶ naye ennimiro n'ebiyalo ebyetoolodde ekibuga ekyo, byaweebwa Kalebu mutabani wa Yefune. ⁵⁷ Bazzukulu ba Alooni baaweebwa Kebbulooni, ekibuga eky'okwekwekamu, Libuna n'amalundiro gaakyo, ⁵⁸ Kireni n'amalundiro gaakyo, Debiri n'amalundiro gaakyo, ⁵⁹ Asani n'amalundiro gaakyo, ne Besusemesi n'amalundiro gaakyo.

⁶⁰ Ate n'okuva eri ekika kya Benyamini baaweebwa Gibyoni ^I ne Geba, ne Allemesi, ne Anasosi wamu n'amalundiro gaabyo. Ebibuga byonna awamu ebyaweebwa Abakokasi byali kkumi na bisatu.

⁶¹ Bazzukulu ba Kokasi abalala baweebwa ebibuga kkumi okuva ku nda ez'ekitundu ky'ekika kya Manase nga bakuba akalulu.

⁶² Bazzukulu ba Gerusoni, ng'enda zaabwe bwe zaali, baaweebwa ebibuga kkumi na bisatu okuva ku bika bya Isakaali, Aseri, Nafutaali, n'okuva ku kika kya Manase mu Basani.

⁶³ Bazzukulu ba Merali ng'enda zaabwe bwe zaali, baaweebwa ebibuga kkumi na bibiri okuva ku bika bya Lewubeeni, Gaadi ne Zebbulooni.

⁶⁴ Awo Abayisirayiri ne bawa Abaleevi ebibuga ebyo ne babaweerako n'amalundiro byabyo.

⁶⁵ N'ebibuga okuva mu bika bya Yuda, ne Simyoni ne Benyamini ebyogeddwako byabaweebwa nga bakuba akalulu.

^I Gibyoni erinnya eryo teryali mu muzingo ogwawandiikibwa mu Lwebbulaniya

⁶⁶ Enda ezimu eza Kokasi zaaweebwa ebibuga okuva eri ensi y'ekika kya Efulayimu.

⁶⁷ Okuva eri ensi ya Efulayimu baaweebwa Sekemu, ekibuga ky'obuddukiro, Gezeri, ⁶⁸ ne Yokumyamu, ne Besukolooni, ⁶⁹ ne Ayalooni ne Gasulimmoni, n'amalundiro gaabyo.

⁷⁰ N'okuva eri ekitundu ky'ekika kya Manase, Abayisirayiri ne babagabira Aneri ne Biryamu, wamu n'amalundiro byako eri enda ezaali zisigaddewo eza Kokasi.

⁷¹ Abagerusomu baaweebwa ebifo bino wansi: okuva eri ekitundu ky'ekika kya Manase baafuna Golani mu Basani ne Asutoleesi, wamu n'amalundiro byako.

⁷² Okuva eri ekika kya Isakaali baafuna Kedesi, Daberasi ⁷³ Lamosi ne Anemu wamu n'amalundiro gaabyo (byako);

⁷⁴ okuva eri ekika kya Aseri, baafuna Masali, Abudoni, ⁷⁵ Kukkoki ne Lekobu wamu n'amalundiro gaabyo;

⁷⁶ n'okuva eri ekika kya Nafutaali baafuna Kedesi eky'omu Ggaliraaya, ne Kammoni ne Kiriyasayimu wamu n'amalundiro byako.

⁷⁷ Abaleevi abaali basigaddewo, be bazzukulu ba Merali, baaweebwa ebifo bino wansi:

okuva eri ekika kya Zebbulooni baafuna Limunono ne Taboli wamu n'amalundiro byabyo;

⁷⁸ okuva eri ekika kya Lewubeeni, emitala wa Yolu daani ku luuyi olw'ebuvanjuba lw'e Yeriko, baafuna Bezeri ekiri mu ddungu, Yaza, ⁷⁹ Kedemosi ne Mefaasi wamu n'amalundiro byabyo;

⁸⁰ n'okuva eri ekika kya Gaadi baafuna Lamosi ekiri mu Gireyaadi, Makanayimu, ⁸¹ Kesuboni ne Yazeri wamu n'amalundiro byabyo.

Ekika kya Isakaali

⁷ Abaana ba Isakaali baali bana: Tola, ne Puwa, ne Yasubu, ne Simuloni.

² Batabani ba Tola baali Uzzi, Lefaya, Yeryeri, Yamayi, Ibusamu ne Semweri, era be baali abakulu b'enda zaabwe. Ku mulembe gwa Dawudi, bazzukulu ba Tola baali abasajja abalwanyani nga bawera emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu lukaaga.

³ Uzzi n'azaala Izulakiya.

Izulakiya n'azaala

Mikayiri, ne Obadiya, ne Yoweeri ne Issiya, era bona baali bakulu. ⁴ Okusenziira ku nda yaabwe, baali basajja b'amaanyi era nga balwanyani ba ntalo, nga balina abakyala n'abaana bangi, nga bawera abasajja emitwalo esatu mu kakaaga.

⁵ Baganda baabwe bonna awamu abaali ab'ekika kya Isakaali baali abasajja abalwanyi emitwalo munaana mu kasanvu bonna awamu.

Ekika kya Benyamini

⁶ Benyamini yalina abatabani basatu, Bera, ne Bekeru ne Yediyaeri.

⁷ Batabani ba Bera baali Ezuboni, ne Uzzi, ne Wuziyeeri, ne Yerimosi ne Iri, be baana bataano, ate nga bonna bakulu b'enda zaabwe. Mu kubalibwa baali abasajja abalwanyi emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu amakumi asatu mu bana.

⁸ Batabani ba Bekeru baali Zemira, ne Yowaasi, ne Eryeza, ne Eriwenayi, ne Omuli, ne Yeremosi, ne Abiya, ne Anasosi ne Alemesi. Bano be baali abaana ba Bekeru ate nga bonna bakulu b'enda zaabwe. ⁹ Mu kubalibwa baali abasajja abalwanyi emitwalo ebiri mu ebikumi bibiri mu bibiri.

¹⁰ Mutabani wa Yediyaeri, yali Birukani, ate batabani ba Birukani nga be ba Yewusi, ne Benyamini, ne Ekudi, ne Kenaana, ne Zesani, ne Talusiisi ne Akisakali. ¹¹ Bano bonna baali bazzukulu ba Yediyaeri ate nga be bakulu b'enda zaabwe. Era baali abasajja abalwanyi omutwalo gumu mu kasanvu mu ebikumi bibiri.

¹² Abasuppimu n'Abakupimu baali bazzukulu ba Iri, ate ng'Abakusimu bazzukulu ba Akeri.

Ekika kya Nafutaali

¹³ Batabani ba Nafutaali baali Yaziyeri, ne Guni, ne Yezeri ne Sallumu, era bano be bazzukulu ba Biruka.

Ekika kya Manase

¹⁴ Bano be baali bazzukulu ba Manase: Asuliyeri ne Makiri mukyala we Omwalamu. Be yamuzaalira. Makiri n'azaala Gireyaadi. ¹⁵ Makiri n'awasa okuva mu Bakupimu n'Abasuppimu, n'erinyanya lya mwannyina nga ye Maaka. Omuzzukulu omulala yali Zerofekadi, era ng'alina baana ba buwala bokka.

¹⁶ Maaka mukyala wa Makiri n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Peresi. Muganda we ye yali Seresi, nga ne batabani ba Seresi be ba Ulamu ne Lekemu.

¹⁷ Mutabani wa Ulamu yali Bedani, era bano nga be batabani ba Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase. ¹⁸ Mwannyina Kammolekisi n'azaala Isukondi, ne Abiyezeeri ne Makula.

¹⁹ Batabani ba Semida baali

Akyani, ne Sekemu, ne Liki ne Aniyamu.

Ekika kya Efulayimu

²⁰ Mutabani wa Efulayimu yali Susera, mutabani wa Susera nga ye Beredi, mutabani wa Beredi nga ye Takasi, mutabani wa Takasi nga ye Ereyadda, mutabani wa Ereyadda nga ye Takasi, ²¹ mutabani wa Takasi nga ye Zabadi, ate mutabani wa Zabadi nga ye Susera. Efulayimu yalina batabani be abalala babiri, nga be ba Ezeri ne Ereyaddi abattibwa mu nsi ya Gusi nga bagenze okubba (okunyaga) ente. ²² Efulayimu n'abakungubagira okumala ennaku nnyingi, era baganda be ne baja okumukungubagirako. ²³ Awo Efulayimu n'amanya mukyala we, mukyala we n'azaala omwana owoobulenzi omulala, n'amutuuma Beriya kubanga ennyumba ye yatuukibwako emitawaana. ²⁴ Ne muwala we yali Sera, era oyo yazimba Besukoloni ekya ek'yemmanga n'eky'engulu, ne Uzzemmuseera.

²⁵ Efulayimu yalinayo n'omutabani omulala erinnya lye Leefa, nga ye kitaawe wa Lesefu, Lesefu n'azaala Teera, Teera n'azaala Takani, ²⁶ Takani n'azaala Ladani, Ladani n'azaala Ammiku-di, Ladani n'azaala Erisaama, ²⁷ Erisaama n'azaala Nuuni, Nuuni n'azaala Yoswa.

²⁸ Ettaka lyabwe n'ebifo we baasenga byali Beseri n'obubuga obutono obukyetooolodde, ebuwanjuba wa w'e Naalani, ebugwanjuba w'e Gezeri, n'obubuga bwakyo, n'e Sekemu n'obubuga bwakyo, okutuukira ddala ku Azza n'obubuga obukyetooolodde. ²⁹ Bazzukulu ba Yusufu, Abamanase, mutabani wa Isirayiri babeeranga Besuseyani, n'e Taanaki, n'e Megiddo, n'e Doli n'obubuga obwali bubiranye.

Ekika kya Aseri

³⁰ Abaana ba Aseri baali Imuna, ne Isuva, ne Isuvi, ne Beriya, ne Seera mwannyinaabwe.

³¹ Batabani ba Beriya baali Keberi ne Malukiyeeri, ne Malukiyeeri nga ye kitaawe wa Biruzayisi.

³² Keberi n'azaala Yafuleti, ne Somera, ne Kosamu ne mwannyinaabwe Suwa.

³³ Batabani ba Yafuleti baali Pasaki, ne Bimukali, ne Asuvasi.

³⁴ Batabani ba Semeri baali Aki, ne Loga, ne Yekubba ne Alamu.

³⁵ Batabani ba muganda we Keremu baali Zofa, ne Imuna, ne Seresi ne Amali.

³⁶ Batabani ba Zofa baali

Suwa, ne Kaluneferi, ne Suwali, ne Beri, ne Imula,
³⁷ ne Bezeri, ne Kodi, ne Samma, ne Sirusa, ne Isu-
 lani ne Beera.

³⁸ Batabani ba Yeseri baali
 Yefune, ne Pisupa ne Ala.

³⁹ Batabani ba Ulla baali
 Ala, ne Kanieri ne Liziya.

⁴⁰ Bano bonna baali bazzukulu ba Aseri, abamu
 nga bakulu ba nda zaabwe abalala nga basajja
 baakitiibwa, n'abalala nga balwanyi abazira,
 n'abalala nga baami bakulu ddala mu bitiibwa
 byabwe. Abasajja abalwanyi bonna awamu baw-
 era emitwalo ebiri mu kakaaga.

Ekika kya Benyamini

8 Benyamini n'azaala Bera, era oyo ye yali omu-
 bereberye,

Asuberi nga ye wookubiri, Akala nga ye wookusatu;
² Noka nga wakuna, ne Lafa nga ye wookutaano.

³ Batabani ba Bera baali

Addali, ne Gera, ne Abikudi, ⁴ ne Abisuwa, ne Naa-
 mani, ne Akowa ⁵ ne Gera, ne Sefufani ne Kulamu.

⁶ Bazzukulu ba Ekudi mutabani wa Gera baali baku-
 lu b'enda z'abo abaabeeranga mu Geba nga baabat-
 wala e Manakasi nga basibe era be bano:

⁷ Naamani, ne Akiya, ne Gera eyabakulembera nga
 bagenda mu buwanjjanguse, ate nga ye kitaawe
 wa Uzza ne Akikudi.

⁸ Sakalayimu n'azaala abaana abalala mu nsi y'e
 Mowaabu, ng'amaze okugoba abakyala be ababiri,
 Kusimu ne Baala. ⁹ Kodesi yamuzaalira Yokabu, ne
 Zibiya, ne Mesa, ne Malukamu, ¹⁰ ne Yewuzi, ne
 Sakiya, ne Miruma, era bano be baali abakulu b'enda
 za bajajjaabwe. ¹¹ Kusimu yamuzaalira Abitubu ne
 Erupaali.

¹² Batabani ba Erupaali baali

Eberi, ne Misamu, ne Semedi, eyazimba Ono ne
 Loodi n'ebibuga ebibytoolodde, ¹³ Beriya, ne Se-
 ma abakulu b'enda z'abo abaabeeranga e Ayalooni,
 era be baagoba abaabeeranga mu Gaasi.

¹⁴ Abaana abalala baali Akiyo, ne Sasaki, ne Yere-
 mosi, ¹⁵ ne Zebadiya, ne Aladi, ne Ederi ¹⁶ ne
 Mikayiri, ne Isupa, ne Yoka,

¹⁷ ne Zebadiya, ne Mesullamu, ne Kizuki, ne Keberi,
¹⁸ ne Isumerayi, ne Izuliya, ne Yobabu.

¹⁹ Batabani ba Simeeyi baali Yakimu, ne Zikuli, ne
 Zabudi, ²⁰ ne Eryenayi, ne Ziresayi, ne Eryeri, ²¹ ne
 Adaaya, ne Beraya, ne Simulasi.

²² Batabani ba Sasaki baali Isupani, ne Eberi, ne Ery-
 eri, ²³ ne Abudoni, ne Zikuli, ne Kanani, ²⁴ ne
 Kananiya, ne Eramu, ne Anusosiya, ²⁵ Sasaki ne
 Ifudeya ne Penueri.

²⁶ Batabani ba Yerokamu baali Samuserayi, ne
 Sekaliya, ne Asaliya, ²⁷ ne Yaalesiya, ne Eriya, ne
 Zikuli.

²⁸ Bano wammanga be baali abakulu b'enda, abaa-
 mi, nga bwe bayogerwako mu nnyiriri zaabwe, era
 baabeeranga mu Yerusaalemi.

²⁹ Yeyeri omukulembeze we Gibyoni yabeeranga
 Gibyoni,

ne mukyala we ye yali Maaka. ³⁰ Mutabani we
 omuggulanda yali Abudoni, ne Zuuli n'amuddirira,
 ne Kiisi n'amuddako, ne Baali, ne Nadabu, ³¹ ne
 Gedoli, ne Akiyo, ne Zekeeri ³² ne Mikuloosi n'aza-
 ala Simeeyi. Nabo baabeeranga kumpi ne baganda
 baabwe mu Yerusaalemi.

³³ Neeri n'azaala Kiisi, ne Kiisi n'azaala Sawulo, ne
 Sawulo n'azaala Yonasaani, ne Malukisuwa, ne Abi-
 nadaabu ne Esubaali.

³⁴ Mutabani wa Yonasaani yali
 Meribubaali, ye Mefibosesi, eyazaala Mikka.

³⁵ Batabani ba Mikka baali
 Pisoni, ne Mereki, ne Taleya ne Akazi.

³⁶ Akazi n'azaala Yekoyaada, Yekoyaada n'azaala
 Alemesi, ne Azumavesi, ne Zimuli, ne Zimuli n'aza-
 ala Moza. ³⁷ Moza n'azaala Bineya, Bineya n'azaala
 Lafa, ne Eryaasa ne Azeri.

³⁸ Azeri yazaala abaana aboobulenzu mukaaga, nga
 be ba

Azulikamu, ne Bokeru, ne Isimayiri, ne Seyaliya, ne
 Obadiya ne Kanani.

³⁹ Batabani ba muganda we Eseki baali

Ulamu omubereberye, ne Yewusi nga ye owooku-
 biri ne Erifereti nga ye wookusatu. ⁴⁰ Batabani ba
 Ulamu baali basajja bazira era nga b'amaanyi, nga
 balasi ba busaale, nga n'abaana n'abazzukulu bangi
 ddala.

Bonna awamu baali kikumi mu ataano. Abo bonna
 baali bazzukulu ba Benyamini.

Ebika Ebyava mu Buwanjjanguse mu Babulooni

9 Eggwanga lyonna erya Isirayiri lyabalibwa
 ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali era ne
 bawandiikibwa mu kitabo ky'ebyafaayo bya bassek-
 abaka ba Isirayiri. Olw'okukola ebibi mu maaso ga
MUKAMA, abantu ba Yuda nabo baatwalibwa mu
 buwanjjanguse. ² Abaasooka okubeera ewaabwe mu
 bibuga byabwe be baali Abayisirayiri abamu, ne bak-
 abona, n'Abaleevi, n'abalala abaaweerezanga mu
 yeekaalu.

³ Abamu ku abo abaabeeranga mu Yerusaalemi
 nga bava mu Yuda, ne Benyamini, ne Efulayimu
 ne Manase baali:

⁴ Usayi mutabani wa Ammikudi, muzzukulu wa
 Omuli, muzzukulu wa Imuli, muzzukulu wa Bani,
 muzzukulu wa Preezi, mutabani wa Yuda.

⁵ Ku Basiiro,
 Asaya omuggulanda mu nnyumba ye, wamu ne
 batabani be.

⁶ Ku bazzukulu ba Zeera,
Yeweri n'ab'omu kika kye okuva mu Yuda abantu
lukaaga mu kyenda.

⁷ Ku bazzukulu ba Benyamini,
Sallu mutabani wa Mesullamu, muzzukulu wa Ko-
daviya, muzzukulu wa Kassenuwa,
⁸ ne Ibuneya mutabani wa Yerokamu,
ne Era mutabani wa Uzzi, muzzukulu wa Mikuli,
ne Mesullamu mutabani wa Sefatiya, muzzukulu wa
Leweri, muzzukulu wa Ibuniya.

⁹ Abantu b'omu kika kya Benyamini, baali bawera
lwenda mu ataano mu mukaaga, ate nga bonna
bakulu ba nda zaabwe.

¹⁰ Ku bakabona abaakomawo kwaliko
Yedaya, ne Yekoyalibu, ne Yakini,
¹¹ ne Azaliya mutabani wa Kirukiya, muzzukulu wa
Mesullamu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa
Merayoosi, muzzukulu wa Akituubu, omukulu
eyavunaanyizibwanga ennyumba ya Katonda;
¹² ne Adaaya mutabani wa Yerokamu, muzzukulu
wa Pasukuli, muzzukulu wa Malukiya, ne Maasayi
mutabani wa Adyeri, muzzukulu wa Yazera, muz-
zukulu wa Mesullamu, muzzukulu wa Mesiremisi,
muzzukulu wa Immeri.

¹³ Bakabona abaali abakulu b'enda zaabwe baali
lukumi mu lusuvu mu nkaaga. Baali basajja
babuvunaanyizibwa mu buweereza bwabwe mu
nnyumba ya Katonda.

¹⁴ Ku baleevi kwaliko:
Semaaya mutabani wa Kassubu, muzzukulu wa Azu-
likamu, muzzukulu wa Kasabiya, omu ku b'enda ya
Merali,
¹⁵ ne Bakubakkali, ne Keresi, ne Galali ne Mattaniya
mutabani wa Mikka, muzzukulu wa Zikuli, muzzuku-
lu wa Asafu,
¹⁶ ne Obadiya mutabani wa Semaaya, muzzukulu
wa Galali, muzzukulu wa Yedusuni;
ne Berekiya mutabani wa Asa, muzzukulu wa
Erukaana, eyabeeranga mu byalo eby'Abanetofa.

¹⁷ Abaggazi ba wankaaki baali,
Sallumu, ne Akabu, ne Talumoni, ne Akimaani ne
baganda baabwe abalala, era mukulu waabwe ye
yali Sallumu; ¹⁸ be baayimiranga ku ludda olw'ebu-
vanjuba olwa wankaaki ya Kabaka, era gwe mulimu
gwabwe n'okutuusa leero. Abo be baali abaggazi
ab'omu kika ky'Abaleevi.
¹⁹ Sallumu yali mutabani wa Koole, muzzukulu wa
Ebiyasaafu, muzzukulu wa Koola, ne ab'omu nnyum-
ba ya kitaawe be baavunaanyizibwanga okukuuma
enzigi za yeekaalu nga bajjajjaabwe nabo bwe
baavunaanyizibwanga omulyango gw'ekifo *MUKAMA*
gy'abeera.

²⁰ Finekaasi mutabani wa Eriyazaali ye yakuliranga
abaggazi mu biro eby'edda, era *MUKAMA* n'abeeran-
ga wamu naye.

²¹ Zekkaliya mutabani wa Meseremiya ye yali
omuggazi ku mulyango gw'Eweema
ey'Okukunjaanirangamu.

²² Bonna awamu, abaalondebwa okuba abaggazi
b'emiryango baali bibiri mu kkumi na babiri, era
baali baawandiikibwa mu byalo byabwe
ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali.

Dawudi ne nnabbi Samwiri be bayawula emirimu
gy'abaggazi nga bwe gyali. ²³ Bo ne bazzukulu baab-
we, be baavunaanyizibwanga okukuuma enzigi z'en-
nyumba ya *MUKAMA*, ennyumba eyayitibwanga
Eweema. ²⁴ Abaggazi baabeeranga ku njuyi ennya,
olw'ebuvanjuba, olw'ebugwanjuba, olw'obukiikakkono,
n'olwobukiikaddyo, ²⁵ era baganda baabwe okuva mu
byalo byabwe, bajjanga mu mpalo ne bakumanga oku-
mala ebbanga kya nnaku musuvu. ²⁶ Abaggazi
abana, abaali Abaleevi, be baaweebwa obuvunaanyiz-
ibwa okulabiriranga ebisenge eby'omunda n'amawani-
ka ag'omu nnyumba ya Katonda. ²⁷ Baasulanga okuli-
raana ne nnyumba ya Katonda kubanga be baagiku-
umanga, era nga buli nkya be bavunaanyizibwa
okugiggalawo.

²⁸ Abamu ku bo baavunaanyizibwanga okukuuma
ebintu ebyakozesebwanga mu kuweereza mu
yeekaalu, era nga be babala ennyingiza yaabyo ne
nfulumya yaabyo. ²⁹ Abalala baavunaanyizibwanga
okulabirira ebikozesebwa mu mirimu n'ebintu byonna
eby'omu watukuvu, era nga be bavunaanyizibwa oku-
labirira obutta obulungi, n'omwenge, n'amafuta,
n'omugavu, n'ebyakaloosa. ³⁰ Wabula abamu ku bak-
abona baategekanga byakaloosa. ³¹ Mattisiya muta-
bani wa Sallumu Omukoola, ate nga y'omu ku Baleevi,
ye yavunaanyizibwanga okufumba emigaati gy'ebi-
weebwayo, ³² era abamu ku baganda b'Abakokasi
baavunaanyizibwanga okussanga emigaati egya buli
ssabbiiti ku mmeeza.

³³ Abayimbi, abakulu b'ekika ky'Abaleevi baasulanga
mu bisenge eby'omunda wa Yeekaalu, era nga tebakola
mulimu mulala gwonna emisana n'ekiro okuggyako
ogwo ogwabwe omutongole.

³⁴ Abo bonna baali bakulu b'enda ez'Abaleevi, nga
bwe baawandiikibwa mu kuzaalibwa kwabwe, era
baabeeranga mu Yerusalemi.

Enda ya Sawulo

³⁵ Yeyeri kitaawe wa Gibyoni era yatulanga mu Giby-
oni,
n'erinnya lya mukyala we nga ye Maaka, ³⁶ ne mu-
tabani waabwe omuggulanda yali Abudoni, Zuuli
n'amuddirira, Kiisi n'addako, Baali n'addako, Neeri
n'addako, Nadabu n'addako, ³⁷ ne Gedoli n'addako,
Akiyo n'addako, Zekkaliya n'addako, Mikuloosi

n'asembayo. ³⁸ Mikuloosi yazaala Simyamu, era nabo baabeeranga kumpi ne baganda baabwe mu Yerusaalemi.

³⁹ Neeri n'azaala Kiisi, Kiisi n'azaala Sawulo. Sawulo n'azaala Yonasaani, ne Malukisiwa, ne Abinadaabu ne Esubaali.

⁴⁰ Mutabani wa Yonasaani ye yali

Meribubaali, ne Meribubaali n'azaala Mikka.

⁴¹ Batabani ba Mikka baali

Pisoni, ne Mereki, ne Taleya ne Akazi.

⁴² Akazi n'azaala Yala, Yala n'azaala Alemesi, ne Azumavesi ne Zimuli, ate Zimuli n'azaala Moza.

⁴³ Moza n'azaala Bineya, Bineya n'azaala Lefaya, Lefaya n'azaala Eryaasa, Eryaasa n'azaala Azeri.

⁴⁴ Azeri yalina batabani be mukaaga, era gano ge gaali amannya gaabwe:

Azulikamu, ne Bokeru, ne Isimayiri, ne Seyaliya, ne Obadiya, ne Kanani.

Sawulo Yetta

10 Awo Abafirisuuti ne balumba Isirayiri, abasajja Abayisirayiri ne babadduka era bangi ku bo ne battibwa ku Lusozi Girubowa. ² Abafirisuuti ne bagobera ddala Sawulo ne batabani be, era batabani be Yonasaani, ne Abinadaabu ne Malukisiwa ne battibwa. ³ Olutalo ne lweyongerera ddala ne Sawulo ne yeeralikirira nnyo, anti n'abalasi nga bamutuseeko era baa-mulasa n'alumizibwa.

⁴ Awo Sawulo n'agamba eyamusituliranga ebyokulwanyisa bye nti, "Sowola ekitala kyo, onfumite, ng'abasajja abo abatali bakomole tebannajja ku nswaza." Naye eyamusituliranga ebyokulwanyisa bye n'atya nnyo, era n'agaana. Sawulo kyeyava asowolayo ekitala kye n'akigwako. ⁵ Awo eyamusituliranga ebyokulwanyisa bwe yalaba nga Sawulo afudde, naye n'asowolayo ekikye ne yetta. ⁶ Sawulo n'afa bw'atyo ne batabani be bonsatule, era n'abo mu nnyumba ye bona ne bafa.

⁷ Awo Abayisirayiri bonna abaali mu kiwonvu, bwe baalaba ng'eggye lyabwe lidduse, nga ne Sawulo ne batabani be bafudde, ne baleka ebibuga byabwe ne badduka, Abafirisuuti ne bajja ne babibeeramu. ⁸ Enkeera, Abafirisuuti bwe bajja okwambula abafudde, ne basanga Sawulo ne batabani be nga bafiiridde ku Lusozi Girubowa. ⁹ Ne bamwambula, ne bamuggyako ebyokulwanyisa bye, ne bamutemako omutwe, era ne batuma n'ababaka okuddayo mu nsi y'Abafirisuuti okubategeeza amawulire ago. ¹⁰ Ne bateeka ebyokulwanyisa bya Sawulo mu ssabo lya bakatonda baabwe, ate n'omutwe gwe ne guwanikibwa mu ssabo lya Dagoni.

¹¹ Awo ab'e Yabesugireyaadi bonna bwe baawulira byonna Abafirisuuti bye baakola Sawulo, ¹² abasajja abazira mu bo ne bagenda ne baggyayo omulambo gwa Sawulo n'eggya batabani be, ne bagireeta e

Yabesi. Ne baziika amagumba gaabwe wansi w'omwera e Yabesi, era ne basiibira ennaku musanvu.

¹³ Bw'atyo Sawulo n'afa olw'obutaba mwesigwa eri MUKAMA, n'obutakwata kigambo kya MUKAMA, ate n'okulagulwa omusamize n'amwebuuzako, ¹⁴ mu kifo ky'okwebuuzako ku MUKAMA. MUKAMA kyeyava atta Sawulo n'obwakabaka n'abuwa Dawudi mutabani wa Yese.

Dawudi Afuuka Kabaka wa Isirayiri Yonna

11 Isirayiri yenna ne bakunjaanira eri Dawudi e Kebbulooni, ne boogera nti, "Laba tuli ba mubiri gwo, na musaayi gwo. ² Mu biro eby'edda, Sawulo bwe yali kabaka ggwe wakulembera Isirayiri mu ntalo. Era MUKAMA Katonda wo n'akugamba nti, 'Ggwe oliribirira abantu bange Isirayiri, era oliba mukulembeze waabwe.'" ³ Awo abakadde ba Isirayiri bonna ne bakunjaanira eri Kabaka Dawudi e Kebbulooni, n'akola endagaano nabo e Kebbulooni mu maaso ga MUKAMA, era ne bafuka amafuta ku Dawudi okuba kabaka wa Isirayiri, nga MUKAMA bwe yasuubiza mu kigambo kye ng'ayita mu Samwiri.

⁴ Awo Dawudi ng'ali wamu n'Abayisirayiri bonna ne boolekera Yerusaalemi, ye Yebusi. Ne basangayo Abayebusi abaabeerangamu. ⁵ Abayebusi ne bagamba Dawudi nti, "Tojja kuyingira muno." Naye Dawudi n'awamba ekigo kya Sayuuni, ky'ekibuga kya Dawudi. ⁶ Dawudi yali asuubizza nti, "Oyo anaakulembera okulumba Abayebusi, ye aliba Omuduumizi w'eggye omukulu." Awo Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n'abakulembera era n'aweewba obukulu obwo. ⁷ Awo Dawudi n'abeeranga mu kigo, era ne kituumibwa Ekibuga kya Dawudi. ⁸ N'azimba ekibuga okukyetooloola, okuva ku Miiri okutuukira ddala ku bbugwe w'ekibuga, ate Yowaabu ye n'addaabiriza ebitundu ebirala eby'ekibuga. ⁹ Awo Dawudi ne yeeyongeranga okuba ow'amaanyi, kubanga MUKAMA ow'eggye yali wamu naye.

Abasajja Abazira aba Dawudi

¹⁰ Bano be baali abasajja abalwany abazira aba Dawudi, abaamuwagiranga ennyo mu bwakabaka bwe, wamu ne Isirayiri yenna okumufuulira ddala kabaka ow'enkalakkalira ng'ekigambo kya MUKAMA kye yasuubiza Isirayiri bwe kyali; ¹¹ Bano be basajja ba Dawudi abalwany ab'amaanyi be yalina: Yasobeyamu Omukakumoni, eyali omukulu w'abaduumizi abasatu; era yayimusiza abasajja abalwany bisatu effumu lye bonna n'abatta mu lulumbagana lumu.

¹² Eyamuddiriranga mu buyinza ye yali Eriyazaali mutabani wa Dodo Omwakowa, era nga y'omu ku baduumizi abasatu. ¹³ Yali wamu ne Dawudi e Pasudawinimu, bwe baali bakunjaanidde eyo okulwana, mu nmiro eyalimu sayiri omungi, era abaserikale badduka Abafirisuuti. ¹⁴ Naye baayimirira wakati mu

nnimiro ne bagirwanirira, era ne batta Abafirisuuti, nga *MUKAMA* y'abawadde obuwanguzi.

¹⁵ Awo abasajja basatu ne balaga mu mpuku ya Adulamu omwali Dawudi, nga n'eggye ly'Abafirisuuti lisiisidde mu kiwonvu Lefayimu. ¹⁶ Mu kiseera ekyo Dawudi yali mu kigo, nga n'eggye ly'Abafirisuuti liri e Besirekemu. ¹⁷ Dawudi n'ayagala amazzi, n'agamba nti, "Singa wabaddewo omuntu anfunira amazzi ag'okunywa ag'omu luzzi oluli okumpi ne wankaaki ya Besirekemu." ¹⁸ Awo abasajja abazira abasatu ne bawaguza mu ggye ly'Abafirisuuti, ne basena amazzi okuva mu luzzi oluli okumpi ne wankaaki wa Besirekemu, era ne bagatwalira Dawudi. Naye Dawudi mu kifo ky'okuganywa yagawaayo ng'agafuka eri *MUKAMA*. ¹⁹ N'agamba nti, "Nnyinza ntya okunywa omusaayi gw'abasajja bano, abawaddeyo obulamu bwabwe, okumpi n'okubufiirwa?" Olw'okuwaayo obulamu bwabwe okugaleeta, Dawudi yali tasobola kuganywa.

Obwo nno bwe bwali obuzira bw'abasajja abo.

²⁰ Abisayi muganda wa Yowaabu ye yali omukulu w'abo abasatu, era oyo ye yayimusiza effumu abasajja abalwanyani bisatu era n'abatta, era kyeyava ayatiikirira mu basatu. ²¹ Yali mwatiikirivu nnyo okusinga abasatu, aboolubereberye, era n'aba muduumizi waabwe, newaakubadde nga teyabalibwa ng'omu ku bakulu.

²² Benaya mutabani wa Yekoyaada yali mulwanyani omuzira ow'e Kabuzeeri, eyakola ebyobuzira bingi, era n'okutta yatta abasajja ababiri abaali basingayo amaanyi mu Mowaabu. Ate era yakka mu bunnya mu biro eby'omuzira n'atta empologoma. ²³ Yatta Omumisiri omuwanvu ennyo eyali fuuti musanvu n'ekitundu. Newaakubadde nga Omumisiri yalina effumu eryenkana omuti ogulukirwako engoye, Benaya ye yagenda gyali ng'alina omuggo, era n'amuggyako effumu, n'alimuttisa. ²⁴ Ebyo bye bimu ku byobuzira Benaya mutabani wa Yekoyaada bye yakola, era naye n'ayatiikirira nga bali abasajja abasatu ab'amaanyi. ²⁵ Yaweebwa ekitiibwa kya waggulu nnyo okusinga abakulu amakumi asatu, newaakubadde nga teyatuka ku ssa lya bali abasatu. Era Dawudi yamufuula omukulu w'abambowa be.

²⁶ Abasajja abazira ab'eggye baali:

Asakeri muganda wa Yowaabu,
ne Erukanani mutabani wa Dodo ow'e Besirekemu,
²⁷ ne Sammosi Omukalooli,
ne Kerezi Omuperoni;
²⁸ ne Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa,
ne Abiyezeeri Omwanasosi,
²⁹ ne Sibbekayi Omukusasi,
ne Irayi Omwakowa,
³⁰ ne Makalayi Omunetofa,
ne Keredi mutabani wa Bayaana Omunetofa,

³¹ ne Isayi mutabani wa Libayi ow'e Gibeza ow'ekika kya Benyamini,
ne Benaya Omupirasoni,
³² ne Kulayi ow'oku bugga obw'e Gaasi,
ne Abiyeeri Omwalubasi,
³³ ne Azumavesi Omubakalumi,
ne Eriyaba Omusaaluboni,
³⁴ batabani ba Kasamu Omugizoni,
ne Yonasaani mutabani wa Sage Omukalali;
³⁵ ne Akiyamu mutabani wa Sakali Omukalali,
ne Erifali mutabani wa Uli,
³⁶ ne Keferi Omumekera,
ne Akiya Omuperoni,
³⁷ ne Kezulo Omukalumeeri,
ne Naalayi mutabani wa Ezubayi,
³⁸ ne Yoweeri muganda wa Nasani,
ne Mibukali mutabani wa Kaguli;
³⁹ ne Zereki Omwamoni,
ne Nakalayi Omubeerosi, ey'etikkanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu mutabani wa Zeruyiya,
⁴⁰ ne Ira Omuyisuli,
ne Galebu Omuyisuli,
⁴¹ ne Uliya Omukiiti,
ne Zabadi mutabani wa Akulayi,
⁴² ne Adina mutabani wa Siza Omulewubeeni, eyali omukulembeze wa Balewubeeni, n'amakumi asatu abaabeeranga naye,
⁴³ ne Kanani mutabani wa Maaka,
ne Yosafaati Omumisuni,
⁴⁴ ne Uzziya Omwasutaloosi,
ne Samma ne Yeyeri batabani ba Kosamu Omwaloweri,
⁴⁵ ne Yediyayeri mutabani wa Simuli,
ne muganda we Yoka, nga bombi Batiizi,
⁴⁶ ne Eryeri Omumakavi,
ne Yeribayi ne Yosaviya batabani ba Erunaamu, ne Isuma Omumowaabu,
⁴⁷ ne Eryeri, ne Obedi ne Yaasiyeri Omumezoba.

Abawagizi ba Dawudi

¹² Bano be basajja abajja eri Dawudi e Zikula-gi, gye yali yeekwese Sawulo mutabani wa Kiisi, era be bamu ku bamuyamba mu lutalo.
² Baalina obusaale, era nga balasa bulungi, n'okuvumuula nga bavuumuula amayinja n'emikono gyabwe egya ddyo n'egya kkono, ate nga balina oluganda ne Sawulo ow'ekika kya Benyamini.

³ Akiyezeeri ye yali omukulu, muganda we Yowaasi n'amuddirira, bombi nga batabani ba Semaa Omugibeya;
Yeziyeri ne Pereti batabani ba Azumavesi;
Beraka, ne Yeeku Omwanasoni, ⁴ ne Isumaya Omugibyoni, omusajja omuzira ku bali amakumi asatu, era omukulu waabwe;

ne Yeremiya, ne Yakaziyeri, ne Yokanaani, ne Yozabadi Omugederi; ⁵ ne Eruzayi, ne Yerimosi, ne Beyaliya, ne Semaliya, ne Sefatiya Omukalufu; ⁶ ne Erukaana, ne Issiya, ne Azaleri, ne Yowezeeri, ne Yasobeyamu, Abakoola; ⁷ ne Yowera ne Zebadiya, batabani ba yerokamu ow'e Gedoli.

⁸ Abamu ku Bagaadi be yawula ku bannaabwe, ne bagenda eri Dawudi ku kigo kye mu ddungu. Baali basajja b'amaanyi abazira nga balina amafumu n'engabo era nga beetegefu okulwana. Amaaso gaabwe gaali nga ag'empologoma, era nga bawenyuka emisinde ng'empewo mu nsozi.

⁹ Ezeri ye yali omukulu waabwe, ne Obadiya n'amuddirira, ne Eriyaabu nga ye wookusatu, ¹⁰ ne Misumanna nga ye wookuna, ne Yeremiya nga ye wookutaano, ¹¹ ne Attayi nga ye w'omukaaga, ne Eryeri nga ye w'omusanvu, ¹² ne Yokanaani nga ye wa munaana, ne Eruzabadi nga ye wa mwenda, ¹³ ne Yeremiya nga ye wa kkumi, ne Makubannayi nga ye wa kkumi n'omu.

¹⁴ Abagaadi abo baali baduumizi ba ggye, era asem-bayo mu bukulu ng'aduumira ekibinja eky'abantu lukumi. ¹⁵ Era abo be basajja abaasomoka omugga Yoludaani, mu mwezi ogw'olubereberye, amazzi gaagwo bwe gaabimba ne ganjaala ku ttale ne bagoba abo bonna abaabeeranga mu biwonvu, ebuvanjuba era n'ebugwanjuba.

¹⁶ Abamu ku basajja ba Benyamini ne Yuda nabo beegatta ku Dawudi mu kigo kye. ¹⁷ Dawudi n'afuluma okubasisinkana, n'abagamba nti, "Bwe muba muzze gye ndi mu mirembe, okunyamba, ndimwetegefu okubasembeza. Naye obanga muzze okundyamu olukwe eri abalabe bange, ate nga sirina musango, Katonda wa bajajaffe akirabe era abanenye."

¹⁸ Awo Omwoyo n'aka ku Amasayi, omukulu w'abo amakumi asatu, n'ayogera nti, "Ffe tuli babo, Dawudi!

Tuli naawe, Omwana wa Yese!

Obuwanguzi, Obuwanguzi gy'oli;

era Obuwanguzi bubeere eri abo abakuyamba, kubanga Katonda wo ajja kukubeera."

Awo Dawudi n'abaaniriza era n'abafuula bakungu mu ggye lye.

¹⁹ Abasajja abamu ab'ekika kya Manase ne badda ku ludda lwa Dawudi, bwe yagenda n'Abafirisuuti okutabaala Sawulo newaakubadde nga ye n'abasajja be tebayamba Abafirisuuti kubanga oluvannyuma lw'okwetesaganyaamu, abakungu b'Abafirisuuti baamugoba. Baagamba nti, "Bw'anadda ku ludda lwa mukama we Sawulo, tunaagwa mu katyabaga."

²⁰ Dawudi bwe yali ng'agenda e Zikulagi, abasajja ab'ekika kya Manase abasalawo okumwegattako baali: Aduna, ne Yozabadi, ne Yediyaeri, ne Mikayiri, ne Yozabadi, ne Eriku, ne Zirresayi, n'abakungu abaakuliranga ebibinja eby'olukumi mu Manase.

²¹ Baayamba nnyo Dawudi okulwana n'ebibinja bya bayeekera, kubanga bonna baali baserikale bazira, ate nga baduumizi mu ggye lye. ²² Buli lwakyanga nga wabeerawo abasajja abajja okuyamba ate era n'okwegatta ku Dawudi, okutuusa eggye lye bwe lyafuuka eddene, ery'amaanyi.

Abasajja Abeegatta ku Dawudi e Kebbulooni

²³ Guno gwe muwendo gw'abasajja abaali beetegekede olutalo abajja eri Dawudi e Kebbulooni, okuggya obwakabaka ku Sawulo okubumuwa, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali:

²⁴ abasajja ba Yuda abaakwatanga engabo n'effumu baali kakaaga mu lunaana abeetegeese okulwana; ²⁵ abasajja ba Simyoni, baali kasanvu mu kikumi; ²⁶ abasajja ba Leevi, enkumi nnya mu lukaaga; ²⁷ ng'omwo mwe muli Yekoyaada omukulu w'ennyumba ya Aloonni n'abasajja enkumi ssatu mu lusanvu; ²⁸ ne Zadooki omuvubuka omulwanyeri era omuzira, n'abakungu okuva mu nnyumba ye amakumi abiri mu babiri.

²⁹ Abalala baali abasajja aba Benyamini, baganda ba Sawulo, nga bali enkumi ssatu, era okutuusa ku lunaku olwo abo baali banyweredde ku ludda lwa Sawulo;

³⁰ abasajja aba Efulayimu, abalwanyeri abazira, ng'era batutumufu mu nda zaabwe, baali emitwalo ebiri mu lunaana;

³¹ abasajja ku kitundu eky'ekika kya Manase, abaayatulwa erinnya okujja okufuula Dawudi kabaka baali omutwalo gumu mu kanaana;

³² abasajja aba Isakaali abategeera ebiseera, ne bamanya ebiganidde Isirayiri baali abakulembeze ebikumi bibiri, n'ab'enyanda zaabwe bonna abaabagobereranga;

³³ abasajja aba Zebbulooni, nga baserikale bamanyirivu mu by'entalo, nga balina buli kya kulwanyisa kyonna, abayamba Dawudi n'omutima gumu baali emitwalo etaano;

³⁴ abasajja aba Nafutaali baali abakulu lukumi, n'abasajja abaakwatanga engabo n'amaafumu nga bali emitwalo esatu mu kasanvu;

³⁵ abasajja aba Ddaani baali emitwalo ebiri mu kanaana mu lukaaga;

³⁶ abasajja aba Aseri, nga baserikale bamanyirivu mu ntalo baali emitwalo ena;

³⁷ emitala wa Yoludaani, wavaayo abasajja aba Lewubeeni, aba Gaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase, abaalina ebyokulwanyisa ebya buli ngeri, nga bali emitwalo kkumi n'ebiri.

³⁸ Abo bonna baali basajja balwanyi abeewaayo mu bitiibwa byabwe.

Ne bajja e Kebbulooni okuweereza n'okufuula Dawudi kabaka wa Isirayiri yenna. ³⁹ Eyo ne bamalayo enaku ssatu ne Dawudi nga balya, nga banywa, ebyo ab'enyanda zaabwe bye baali babasibiridde. ⁴⁰ Ate era waaliyo ne baliraanwa baabwe ab'e Isakaali, ne Zebbulooni, ne Nafutaali abaabaleeteranga emmere ku ndogoyi, ne ku njamira, ne ku nnyumbu ne ku nte, era baalina enjaano nnyingi, ne keeke ez'ettiini, n'ebirimba eby'ezabbibu, n'omwenge, n'amafuta, n'ente n'endi-ga. Baasanyuka essanyu lingi nnyo nnyini mu Isirayiri.

Essanduuko Ekomezewawo

13 Dawudi n'ateesa n'abaduumizi be ab'enkumi n'ab'ekikumi. ² N'ayogera eri ekkunjaaniro ly'abantu bonna aba Isirayiri nti, "Bwe munaasiima, era nga kwe kusiima kwa MUKAMA Katonda waffe, ekigambo kitwalibwe era kibune eri baganda baffe mu nsi yonna eya Isirayiri, n'eri bakabona, n'Abaleevi ababeera nabo mu bibuga byabwe ne mu malundiro, bajje batwegatteko. ³ Tukomyewo essanduuko ya Katonda waffe, kubanga tetwamwebuuzangako mu mirembe gya Sawulo." ⁴ Olukunjaana lwonna ne likikiriziganyako, kubanga ky'alabika nga kigambo kirungi mu maaso g'abantu bonna.

⁵ Awo Dawudi n'akunjaanya Abayisirayiri bonna okuva ku Sikoli omugga gw'e Misiri okutuuka ku wayingirirwa e Kamasi, n'aleeta essanduuko ya Katonda okugiggya e Kiriyasuyalimu. ⁶ Dawudi n'Abayisirayiri bonna ne bagenda e Baala, ye Kiriyasuyalimu, ekya Yuda okuggyayo essanduuko ya Katonda atuula ku ntebe ey'obwakabaka wakati wa bakerubi, eyitibwa erinnya lya MUKAMA.

⁷ Ne basitulira essanduuko ya Katonda ku ggaali eriggya okuva mu nnyumba ya Abinadaabu, nga Uzza ne Akiyo be bagikulembera. ⁸ Dawudi ne Isirayiri yenna ne basanyuka nnyo mu maaso ga Katonda n'amaanyi gaabwe gonna, nga bayimba nga bakuba entongooli, n'ennanga, n'ebitaasa, n'ebisaala, n'amakondeere.

⁹ Bwe baatuuka ku gguuliro lya Kidoni, ente ezaali zisika essanduuko ne zeesittalamu, Uzza n'agolola omukono gwe okutereza essanduuko. ¹⁰ Obusungu bwa MUKAMA ne bubuubukira Uzza, n'afiirawo, kubanga yakwata ku ssanduuko. N'afiira mu maaso ga Katonda.

¹¹ Awo Dawudi n'anyiiga nnyo kubanga obusungu bwa MUKAMA bwagwa ku Uzza, era ekifo ekyo ne kituumibwa Perezuzza, ne leero.

¹² Dawudi n'atya nnyo Katonda ku lunaku olwo, n'abuuzwa nti, "Nnyinza ntya okuleeta essanduuko ya Katonda gye ndi?" ¹³ Awo n'atwatwa ssanduuko mu kibuga kya Dawudi, naye n'agitwala mu nnyumba ya

Obededomu Omugitti. ¹⁴ Essanduuko ya Katonda n'ebeera mu maka ga Obededomu okumala emyezi esatu, ne MUKAMA n'awa ennyumba ye n'ebintu bye byonna omukisa.

14 Kabaka Kiramu ow'e Ttuulo n'atuma ababaka ne batwala emivule, ne bagenda n'abazimbi b'amayinja, n'ababazzi eri Dawudi okumuzimbira olubiri. ² Awo Dawudi n'ategeera nga MUKAMA amunye-wezeza okuba kabaka wa Isirayiri, era nga n'obwakabaka bwe bwagulumizibwa nnyo olw'abantu ba MUKAMA Isirayiri.

³ Dawudi ne yeeyongera okuwasa abakazi abalala mu Yersaalemi, ne bamuzaalira abaana abalala bangi aboobulenzi n'aboobuwala. ⁴ Amannya g'abaana abaa-muzaalirwa ge gaano: Sammuwa, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani, ⁵ ne Ibukali, ne Eriswa, ne Eru-pereti, ⁶ ne Noga, ne Nefegi, ne Yafiya, ⁷ ne Erisaama, ne Beeriyadda, ne Erifereti.

⁸ Awo Abafirisuuti bwe baawulira nti Dawudi yafukibwako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri yenna, ne bambuka okugenda okumunoonya, naye Dawudi n'akiwulirako era n'agenda okubatabaala. ⁹ Abafirisuuti baali bazze nga bazinze ekiwonvu Lefayimu; ¹⁰ Dawudi ne yeebuuzwa ku MUKAMA nti, "Njende ntabaale Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwange?" MUKAMA n'amuddamu nti, "Genda, kubanga nnaabagabula mu mukono gwo."

¹¹ Awo Dawudi n'ayambuka ne basajja be e Baaluperazimu, n'atabaala Abafirisuuti n'abawangula. N'ayogera nti, "Katonda awangudde abalabe bange n'omukono gwe, ng'amazzi bwe gawaguza." Era ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Baaluperazimu.

¹² Abafirisuuti baali balese awo balubaale baabwe be beekolera, Dawudi n'alagira okwokya balubaale abo.

¹³ Abafirisuuti ne badda, ne bazinda ekiwonvu.

¹⁴ Awo Dawudi n'addamu ne yeebuuzwa ku MUKAMA, MUKAMA n'amuddamu nti, "Tobatabaalirawo, naye beetoole, obalumbwe ng'obafulumu mu maaso g'emitungunda. ¹⁵ Awo bw'onoowulira eddoboosi ery'okukum-ba waggulu mu mitugunda, onootabaala, kubanga ekyo kinaategeza nti Katonda akukulembedde okuzikiriza eggwe ly'Abafirisuuti." ¹⁶ Dawudi n'akola nga MUKAMA bwe yamulagira, ne bazikiriza eggwe ly'Abafirisuuti, okuva e Gibyoni okutuuka e Gezeri.

¹⁷ Awo ettutumo lya Dawudi ne libuna ensi zonna, MUKAMA n'aleetera amawanga gonna okutya Dawudi.

Essanduuko Eretebwa e Yersaalemi

15 Dawudi bwe yamala okwezimbira embiri ze mu kibuga kya Dawudi, n'ategekera essanduuko ya Katonda ekifo, n'agikubira eweema. ² Awo Dawudi n'ayogera nti, "Tewali muntu yenna akkirizibwa kusitula essanduuko ya Katonda wabula Abaleevi, kubanga MUKAMA be yalonda okugisitula, era n'oku-muweerezanga ennaku zonna."

³ Dawudi n'akunjaanya Abayisirayiri bonna mu Yerusalemi, okulinyisa essanduuko ya *MUKAMA* mu kifo kyayo kye yali agitegekede.

⁴ N'ayita abazzukulu ba Alooni n'Abaleevi:

⁵ ku bazzukulu ba Kokasi,
Uliyeri omukulembeze ne baganda be kikumi mu abiri;

⁶ ku bazzukulu ba Merali,
Asaya omukulembeze ne baganda be bibiri mu abiri;

⁷ ku bazzukulu ba Gerusomu,
Yoweeri omukulembeze ne baganda be kikumi mu asatu;

⁸ ku bazzukulu ba Erizafani,
Semaaya omukulembeze ne baganda be ebikumi bibiri,

⁹ ku bazzukulu ba Kebbulooni,
Eryeri omukulembeze ne baganda be kinaana;

¹⁰ ku bazzukulu ba Wuziyeeri,
Amminadaabu omukulembeze ne baganda be kikumi mu kkumi na babiri.

¹¹ Awo Dawudi n'atumya Zadooki ne Abiyasaali bakabona, ne Uliyeri, ne Asaya, ne Yoweeri, ne Semaaya, ne Eryeri ne Amminadaabu Abaleevi, ¹² n'abagamba nti, "Mmwe bakulembeze mu nnyumba z'Abaleevi, era mmwe ne baganda bammwe mujja kwetukuza, mulyoke mwambuse essanduuko ya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, okugiteeka mu kifo kye ngitegekede.

¹³ Kubanga mmwe temwagisitula omulundi ogwasooka *MUKAMA* Katonda waffe kyeyava atusunguwalira, olw'obutamwebuuzako okutegeera nga bwe kyalagibwa." ¹⁴ Awo bakabona n'Abaleevi ne beetukuza okulinyisa essanduuko ya *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri. ¹⁵ Abaleevi ne basitulira essanduuko ya *MUKAMA* ku bibegabega byabwe n'emisituliro gyako, nga Musa bwe yalagira, ng'ekigambo kya *MUKAMA* bwe kyali.

¹⁶ Awo Dawudi n'alagira abakulembeze b'Abaleevi okulonda baganda baabwe okuba abayimbi, nga bayimba ennyimba ez'essanyu, nga bakuba ebivuga: entongooli, n'ennanga, n'ebitaasa.

¹⁷ Abaleevi ne balonda Kemani mutabani wa Yoweeri, ku baganda be ne balonda Asafu mutabani wa Berekiya, ne ku batabani ba Merali, baganda baabwe, ne balonda Esani mutabani wa Kusaya; ¹⁸ ne baganda baabwe abaabaddiriranga nga be ba Zekkaliya, ne Yaaziyeri, ne Semiramosi, ne Yeyeri, ne Unni, ne Eriyaabu, ne Benaaya, ne Maaseya, ne Mattisiya, ne Erifereku, ne Mikuneya, n'abaggazi Obededomu ne Yeyeeri, ¹⁹ ne Kemani, ne Asafu, ne Esani abayimbi abaalina okukuba ebitaasa eby'ebikomo; ²⁰ ne Zekkaliya, ne Aziyeri, ne Semiramosi, ne Yekyeri, ne Unni, ne Eriyaabu, ne Maaseya ne Benaya baali

baakukuba entongooli ez'ekyalamosi; ²¹ naye Mattisiya, ne Erifereku, ne Mikuneya, ne Obededomu, ne Yeyeri, ne Azaziya baali baakukulemberamu nga bakuba ennanga ez'ekiseminisi. ²² Kenaniya omukulembeze w'Abaleevi mu by'okuyimba, avunaanyizibwe eby'okuyimba kubanga yali mukugu mu byo.

²³ Berekiya ne Erukaana be baali abaggazi b'omulyango gw'ekifo essanduuko mw'ebeera. ²⁴ Sebaniya, ne Yosafaati, ne Nesaneri, ne Amasayi, ne Zekkaliya, ne Benaya, ne Eryeza be bakabona abaafuwanga amakondeere mu maaso g'essanduuko ya Katonda. Obededomu ne Yekiyi n'abo baali baggazi b'omulyango gw'ekifo essanduuko mw'ebeera.

²⁵ Awo Dawudi n'abakadde aba Isirayiri, n'abadumizi b'enkumi ne baganda okwambusa essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* okugiggya mu nnyumba ya Obededomu nga basanyuka. ²⁶ Olw'okubeera Katonda kwe yabeera Abaleevi abaali basitudde essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA*, baawaayo sseddume z'ente musanvu ne z'endiga musanvu nga ssaddaaka.

²⁷ Dawudi yali ayambadde olugoye olwa linena, ng'Abaleevi bonna abaali basitudde essanduuko, era ng'abayimbi ne Kenaniya eyali avunaanyizibwa okuyimba. Dawudi yali ayambadde n'ekkanzu eya linena. ²⁸ Awo Isirayiri yenna ne bambusa essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* nga baleekaana n'amaloboozi ag'essanyu, n'eddoboozi ery'enjombe, ery'amakondeere, n'ebitaasa, era nga bakuba nnyo entongooli n'ennanga.

²⁹ Awo essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* bwe yali ng'eyingizibwa mu kibuga kya Dawudi, Makali muwala wa Sawulo n'alingiza mu ddirisa, n'alaba Kabaka Dawudi ng'azina era ng'ajjaguza, n'amunyooma mu mutima gwe.

16 Awo ne baleeta essanduuko ya *MUKAMA*, ne bagiyingiza mu weema Dawudi gye yali agisimbidde, ne bawaya ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiveebwayo olw'emirembe eri Katonda. ² Awo Dawudi bwe yamala okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiveebwayo olw'emirembe, n'asabira abantu omukisa mu linnya lya *MUKAMA*, ³ era n'agabira buli Muyisirayiri omusajja n'omukazi, omugaati n'ekitole eky'ezabbibu enkalu, n'ekiyungula ky'ennyama.

⁴ Yalonda abamu ku Baleevi okuweerezanga mu maaso g'essanduuko ya *MUKAMA*, okukoowoola nga basaba, nga beebaza, era nga batendereza *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri. ⁵ Asafu ye yali omukulu waabwe, Zekkaliya n'amuddirira, Yeyeeri n'addako, n'oluvannyuma Semiramosi, ne Yekyeri, ne Mattisiya, ne Eriyaabu, ne Benaya, ne Obededomu, ne Yeyeri, abookukuba entongooli n'ennanga, Asafu ye ng'akuba ebitaasa.

⁶ Benaya ne Yakaziyeeri bakabona be baafuwanga amakondeere bulijjo mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya Katonda.

Zabbuli ya Dawudi ey'Okwebaza

7 Awo ku lunaku olwo, Dawudi n'alagira Asafu n'abantu be yakolanga nabo, basooke okwebaza *MUKAMA* nga bagamba nti:
 8 Mwebaze *MUKAMA*, mukoowoole erinnya lye, mumanyise ebikolwa bye mu mawanga.
 9 Mumuyimbire, muyimbe okumutenderezza mwogere ku byamagero bye byonna.
 10 Erinnya lye ligulumizibwe, n'emitima gy'abo abanoonya *MUKAMA* gisanyuke.
 11 Mutunuulire *MUKAMA* n'amaanyi ge; munoonye amaaso ge ennaku zonna.
 12 Mujjukire ebyewuunyo by'akoze, n'ebyamagero bye, n'ensala ye ey'emisango gy'alangirira,
 13 mmwe abazzukulu ba Isirayiri, abaweereza be, mmwe abaana ba Yakobo, abalonde be.
 14 Ye *MUKAMA* Katonda waffe; okusalawo kwe okw'emisango kubuna ensi yonna.
 15 Ajjukira endagaano ye emirembe gyonna, n'ekigambo kye yalagira, okutuusa ku mirembe olukumi,
 16 gye yakola ne Ibulayimu, era n'agirayiza Isaaka.
 17 N'aginyweza ng'etteeka eri Yakobo, n'eri Isirayiri ng'endagaano ey'olubeerera,
 18 ng'agamba nti, "Ndikuwa ensi ya Kanani, ng'omugabo, ogw'obusika bwo."
 19 Omuwendo gwabwe bwe gwali omutono, era omutono ddala, nga batambuze mu yo,
 20 baatambulatanganga okuva mu nsi emu okudda mu ndala, n'okuva mu bwakabaka obumu okudda mu bantu abalala.
 21 Teyaganya muntu n'omu kubanyigiriza; weewaawo, yanenya bakabaka ku lwabwe:
 22 ng'agamba nti, "Temukwatanga ku abo be nna-fukako amafuta, so bannabbi bange temubakolanga akabi."
 23 Muyimbire *MUKAMA*, mmwe ensi zonna; mulangirire obulokozi bwe buli lunaku.
 24 Mubuulire ekitiibwa kye mu mawanga, n'ebikolwa bye ebyamagero mu bantu bonna.
 25 *MUKAMA* mukulu era asaanira okutenderezabwa; era atiihwanga okusinga bakatonda abalala bonna.
 26 Bakatonda bonna abamawanga bifaananyi, naye *MUKAMA* ye yakola eggulu.
 27 Ekitiibwa n'obukulu biri mu maaso ge, amaanyi n'essanyu biri wamu naye.

28 Mugulumize *MUKAMA*, mmwe ebika eby'amawanga byonna, mutende ekitiibwa kya *MUKAMA* awamu n'amaanyi ge.
 29 Muyimusize *MUKAMA* ekitiibwa ekigwanira erinnya lye; muleete ekiweebwayo, mujje mu maaso ge; musinze *MUKAMA* mu kitiibwa ky'obutukuvu bwe.
 30 Mukankane mu maaso ge ensi yonna, weewaawo ensi nywevu, teyinza kusesetulwa.
 31 Eggulu lisanyuke, n'ensi ejaguze; boogere mu mawanga nti, "*MUKAMA* afuga!"
 32 Ennyanja ewuume, n'ebigirimu byonna, n'ennimiro zijaguze, n'okujjula kwazo!
 33 Awo emiti egy'omu kibira ginaayimba, ginaayimbira *MUKAMA* n'essanyu, kubanga akomawo okusalira ensi omusango.
 34 Weebaze *MUKAMA* kubanga mulungi; era okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.
 35 Mwogerere waggulu nti, "Tulokole, Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe; tukung'aanye, otulokole eri amawanga, twebaze erinnya lyo ettukuvu, era tujagulize mu ttendo lyo."
 36 *MUKAMA* yeebazibwe, Katonda wa Isirayiri ow'emirembe n'emirembe. Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina, *MUKAMA* yeebazibwe."
 37 Awo Dawudi n'aleka Asafu n'ababeezi be, okuweereza *MUKAMA* mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA*, nga bwe kyagwaniranga buli lunaku. ³⁸ Obededomu n'ababeezi be enkaaga mu omunaana nabo yabaleka baweereze eyo. Obededomu mutabani wa Yedusuni, era ne Kosa be baali abaggazi.
 39 Dawudi yaleka Zadooki, kabona ne bakabona banne mu maaso g'eweema ya *MUKAMA* mu kifo ekigulumivu e Gibyoni ⁴⁰ okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA* ku kyoto eky'ebiwabwayo ebyokebwa, buli nkya na buli kawungeezi, nga byonna bwe byawandiikibwa mu mateeka ga *MUKAMA*, ge yawa Isirayiri. ⁴¹ Kemani ne Yedusuni n'abalala abaalondebwa ne bayitibwa amannya gaabwe okwebaza *MUKAMA*, "kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna," baali wamu nabo. ⁴² Era Kemani ne Yedusuni baavunaanyizibwanga okufuuwa amakondeere, n'okukuba ebitaasa, n'okukubira ebivuga ebirala ku luyimba lwa Katonda. Batabani ba Yedusuni baabeeranga ku wankaaki.
 43 Awo abantu bonna ne baddayo ewaabwe, ne Dawudi n'addayo okusabira ennyumba ye omukisa.

Okusuubiza kwa MUKAMA eri Dawudi

17 Awo Dawudi ng'amaze okukkalira mu nnyumba ye mu lubiri, n'agamba nnabbi Nasani nti, "Teebereza, nze mbeera mu lubiri olwazimbibwa n'emivule, naye nga essanduuko ey'endagaano ya MUKAMA ebeera mu weema."

² Nasani n'addamu Dawudi nti, "Ky'olowooza kyonna mu mutima gwo kikole, kubanga Katonda ali wamu naawe." ³ Ekiro ekyo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Nasani nti,

⁴ "Genda otegeeze omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti si gwe ojja okunzimbira ennyumba mwe nnaabeeranga. ⁵ Sibeeranga mu nnyumba kasookedde nzija Isirayiri mu Misiri, okutuusa ku lunaku lwa leero. Nvudde mu weema emu ne nzira mu ndala, ne nva mu kifo ekimu ne nzira mu kirala. ⁶ Mu bifo byonna bye ntambuddemu ne Isirayiri yenna, nnina kye nnali njambye omulamuzi wa Isirayiri, kw'abo be nalagira okukulembera abantu bange nti, "Kiki ekibalobedde, okunzimbira ennyumba ey'emivule?"

⁷ "Kaakano nno tegeeza omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, nakuggya ku ttale ng'olunda ndiga, ne nkufuula omukulembeze ow'abantu bange Isirayiri. ⁸ Mbadde naawe buli gy'ogenze, era nzikiririzza abalabe bo bonna mu maaso go. Ndifuula erinnya lyo okuba ekkulu, ne liba ng'erimu ku g'abasajja abamanyiddwa mu nsi. ⁹ Era abantu bange Isirayiri ndibawa ekifo, kibeere ekifo kyabwe eky'olubeerera, nga tebatwanyizibwa, n'abantu ababi tebalibacocca, nga bwe baakolanga olubereberye, ¹⁰ era nga bwe bakola kati kasookedde nnonda abalamuzi okufuga abantu bange Isirayiri. Ndikuwa obuwanguzi okuba omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. Ndikuwa obuwanguzi eri abalabe bo bonna.

"Nkirangirira gy'oli kaakano nti MUKAMA alikuzimbira ennyumba: ¹¹ Ennaku zo bwe zirituuka, era n'ogenda okubeera ne bajjajjaabo, ndiyimusa ezzadde lyo okuba obusika bwo, omu ku batabani bo ddala, era ndinyweza obwakabaka bwe. ¹² Oyo y'alinzimbira ennyumba, era ndinyweza entebe ey'obwakabaka bwe emirembe gyonna. ¹³ Ndiba kitaawe, naye aliba mwana wange, era sirimukyawa, nga bwe nakyawa oyo eyakusooka. ¹⁴ Ye y'aliba omukulu mu nnyumba yange ne mu bwakabaka bwange emirembe gyonna, era entebe ye ey'obwakabaka eribeerera emirembe gyonna."

¹⁵ Awo Nasani n'ategeeza Dawudi ebigambo byonna eby'okubikkulirwa okwo.

Esaala ya Dawudi

¹⁶ Awo Kabaka Dawudi n'agenda n'atuula mu maaso ga MUKAMA n'ayogera nti,

"Nze ani, Ayi MUKAMA Katonda, era ennyumba yange kye ki, gwe okuntuusa wano? ¹⁷ Kino tekyali kitono mu maaso go, okwogera ku bigenda okuba ku nnyumba ey'omuuddu wo, n'ontunuulira ng'omu ku basajja abasingirayo ddala ekitiibwa, Ayi MUKAMA Katonda.

¹⁸ "Dawudi ayinza kwongerako ki ku ebyo okumuwa ekitiibwa bwe kityo, kubanga ggwe omanyi omuddu wo. ¹⁹ Olw'omuuddu wo Ayi MUKAMA Katonda, n'olw'okusiima kwo, okoze ebintu bino ebikulu, era n'osuubiza ebintu ebyo byonna ebikulu bwe bityo.

²⁰ "Tewaliwo akufaanana, Ayi MUKAMA, era tewali Katonda mulala wabula ggwe, okusinziira ku bye twewuliridde n'amatu gaffe. ²¹ Era ggwanga ki mu nsi erifaanana ng'abantu bo Isirayiri, eggwanga Katonda lye wanunula ggwe kennyini, ne weekolera erinnya, era n'okola ebikolwa eby'amaanyi, n'ebywunyisa bwe wagoba amawanga okuva mu maaso g'abantu bo, be wanunula okuva mu Misiri? ²² Abantu bo Abayisirayiri wabafuulira ddala babo emirembe gyonna, era ggwe Ayi MUKAMA wafuuka Katonda waabwe.

²³ "Kaakano, Ayi MUKAMA Katonda, kye wasuubiza omuddu wo n'ennyumba ye kinywezebwe emirembe gyonna. ²⁴ Kola nga bwe wasuubiza, erinnya lyo ligu-lumizibwenga emirembe gyonna, n'abantu boogerenga nti, MUKAMA ow'eggye, Katonda afuga Isirayiri, ye Katonda wa Isirayiri! Era ennyumba ey'omuuddu wo Dawudi erinywezebwa mu maaso go.

²⁵ "Ayi Katonda wange, wakibikulidde omuddu wo nti olimuzimbira ennyumba, era omuddu wo kyavudde ajja okukwebaza. ²⁶ Ggwe Ayi MUKAMA oli Katonda, era osuubizza omuddu wo ebirungi ebyo. ²⁷ Kaakano osiimye okuwa ennyumba ey'omuuddu wo omukisa, ebeerewo emirembe gyonna mu maaso go kubanga, ggwe Ayi MUKAMA Katonda ogiwadde omukisa, era egya kuba ya mukisa emirembe gyonna."

Obuwanguzi bwa Dawudi

18 Awo oluvannyuma lw'ebyo, Dawudi n'awangula Abafirisuuti, era n'awamba ne Gaasi n'ebyalo ebyali bikyetoolodde okuva mu mukono gw'Abafirisuuti. ² Dawudi n'awangula n'Abamowaabu, ne bafuuka baddu be, ne bamuwanga obusuulu. ³ Ate era Dawudi yalwanagana ne Kadalezeri kabaka w'e Zoba okutuukira ddala e Kamasi, bwe yali ng'anyweza okufuga kwe ku nsalo ey'Omugga Fulaati. ⁴ Dawudi n'amuwambako amagaali lukumi, n'abeebagala embalaasi abasajja kasanvu, n'abasajja abeebigere emitwalo ebiri. Embalaasi endala zonna ez'amagaali n'azitema enteega, ne yeerekerawo kikumi.

⁵ Awo Abasuuli ab'e Ddamasiko bwe bajja okuduukirira Kadalezeri kabaka w'e Zoba, Dawudi n'abatamu abantu emitwalo ebiri mu enkumi bbiri. ⁶ N'ateeka olusiisira lw'eggye lye mu Busuuli e Ddamasiko, era Abasuuli bafuuka bawereza be, ne bamutonera

ebirabo. *MUKAMA* n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yatabaalanga.

⁷ Dawudi n'atwala engabo eza zaabu abaserikale ba Kadalezeri ze baasitulanga, n'azireeta e Yerusaalemi.

⁸ Mu Tibukasi ne mu Kuni, ebibuga ebyali ebya Kadadezeri n'aggyayo ebikomo bingi nnyo, era ebyo Sulemaani bye yakolamu ennyanja ey'ekikomo, n'em-pagi, n'ebintu eby'ebikomo ebirala. ⁹ Awo kabaka Toowu ow'e Kamasu bwe yawulira nga Dawudi awangudde eggye lyonna erya Kadadezeri, kabaka w'e Zoba ¹⁰ n'atuma mutabani we Kadolaamu eri kabaka Dawudi okumulamusaako n'okumuyozayoza okuwangula olutalo wakati we ne Kadadezeri, kubanga Kadadezeri yalwananga ne Toowu. Kadolaamu yaleeta zaabu, n'effeeza, n'ebikomo, nga bya ngeri za ngyawulo.

¹¹ Ebintu byonna ebyaleetebwa, kabaka Dawudi yabiwonga eri *MUKAMA*, nga bwe yakola effeeza ne zaabu gye yawamba ku mawanga amalala nga Edomu ne Mowaabu, n'Abamoni, n'Abafirisuuti, ne Amaleki.

¹² Ye Abisaayi mutabani wa Zeruyiya yattira abasajja ba Edomu omutwalo gumu mu kanaana mu Kiwonvu eky'Omunnyo. ¹³ Era yateeka olusiisira lw'abaserikale mu Edomu, era aba Edomu bonna ne bafuuka baweereza ba Dawudi. *MUKAMA* n'awa Dawudi obuwanguzi mu bifo byonna gye yatabaalanga.

¹⁴ Dawudi n'afuga Isirayiri yenna, mu bwenkanya ne mu butuukirivu abantu be bonna.

¹⁵ Yowaabu mutabani wa Seruyiya ye yali omudu-umizi w'eggye;

Yekosafaati mutabani wa Akirudi nga ye mujjukiza;

¹⁶ Zadooiki mutabani wa Akitubu ne Abimereki mutabani wa Abiyasaali be baali bakabona;

Savusa ye yali muwandiisi;

¹⁷ Benaya mutabani wa Yekoyaada ye yakuliranga Abakeresi n'Abaperesi;

ate batabani ba Dawudi baali bakungu bakulu ddala era nga babeera ku lusegere lwa kabaka.

¹⁹ Awo oluvannyuma lw'ebyo, nga wayiseewo ebbanga, Nakasi kabaka w'Abamoni n'afa, mutabani we n'amusikira. ² Dawudi n'alowooza nti, "Nzija kulaga ebyekisa Kanuni mutabani wa Nakasi, kubanga ne kitaawe yankolera ebyekisa." Awo Dawudi n'amuweereza ababaka okumukubagiza nga kitaawe amaze okufa.

Naye abasajja ba Dawudi bwe baatuuka eri Kanuni mu nsi ey'Abamoni okumukubagiza, ³ abakungu b'abaana ba Amoni ne bagamba Kanuni nti, "Olowooza nga Dawudi assaamu kitaawo ekitiibwa, bwakuweereza abakubagizza? Era olowooza nga, abasajja be tebazze kulawuna na kuketta nsi era na kugirya?" ⁴ Awo Kanuni n'alagira abasajja ba Dawudi bakwatibwe, n'abamwako enviiri n'abasalako n'ebirevu, n'asala ebyambalo byabwe wakati okukoma ku nnyuma, n'oluvannyuma n'abagoba baddeyo.

⁵ Awo Dawudi bwe yawulira bye baakola abasajja be yatuma, n'abagamba nti, "Musigale e Yeriko okutuusa ebirevu byammwe lwe birikula, mulyoke mukomewo."

⁶ Awo abaana ba Amoni bwe baalaba nga Dawudi abanyigidde; bo ne kabaka waabwe Kanuni ne baweereza ttani eza ffeeza amakumi asatu mu nnya e Mesopotamiya n'e Alamumaaka, ne Zoba, okubeyazikako amagaali n'abeebagala embalaasi.

⁷ Beeyazika amagaali n'abeebagala embalaasi emitwalo esatu mu enkumi bbiri, era ne kabaka w'e Maaka n'eggye lye, abajja okumwegattako ne basiisira okumpi ne Medeba. Abaana ba Amoni bo baakunjaana okuva mu bibuga byabwe ne bagenda okutabaala.

⁸ Olwawulira ekyo, Dawudi n'aweereza Yowaabu n'eggye lyonna ery'abasajja abalwanyabi abazira. ⁹ Abamoni ne bavaayo bategeke okutabaala nga basimbye ennyiriri ku wankaaki w'ekibuga kyabwe, ate nga bakabaka abaali baze okubayamba baali bokka ku ttale.

¹⁰ Awo Yowaabu bwe yalaba ng'abalabe bamutabaala mu maaso n'emabega, n'alonda mu basajja be, abasajja abazira mu Isirayiri, era abo n'abaweereza okulwana n'Abasuuli. ¹¹ Abalala n'abakwasa Abisaayi muganda we okubaduumira, ne bagenda okulwana n'Abamoni. ¹² Yowaabu n'agamba muganda we nti, "Abasuuli bwe banaaba nga bansinza amaanyi, onojja n'ombeera, naye Abamoni bwe banaaba nga bakusinza amaanyi nange nzija kujja nkubeere. ¹³ Guma omwoyo, tulwanirire abantu baffe n'ebibuga bya Katonda waffe n'obuzira. *MUKAMA* akole ng'okusiima kwe bwe kuli."

¹⁴ Awo Yowaabu n'abalwanyabi be yalina ne batabaala Abasuuli, Abasuuli ne babadduka. ¹⁵ Abaana ba Amoni bwe balaba ng'Abasuuli badduse, nabo ne badduka Abisaayi muganda wa Yowaabu, ne bayingira ekibuga. Awo Yowaabu n'addayo e Yerusaalemi.

¹⁶ Abasuuli bwe baalaba nga Isirayiri abawangudde, ne batuma ababaka, okuggyayo Abasuuli abaali emitwalo w'Omugga Fulaati, nga Sofaki omuduumizi ow'eggye lya Kadalezeri yabakulembede.

¹⁷ Awo Dawudi bwe yategeezebwa ebyo, n'akunjaanya Isirayiri yenna, n'asomoka Yoludaani nabo, n'agenda n'abalumba n'asimba ennyiriri ng'abesimbye mu maaso. Dawudi n'atandika okulwana n'Abasuuli, n'abo ne bamulwanyisa. ¹⁸ Naye Abasuuli ne badduka Isirayiri, era Dawudi n'atta abeebagala embalaasi kasanvu, n'abaserikale ab'ebigere emitwalo ena. Ate n'atta ne Sofaki omuduumizi w'eggye lyabwe.

¹⁹ Awo abantu ba Kadalezeri bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne batabagana ne Dawudi era ne bafuuka abaddu be; so n'Abasuuli tebakkiriza kuyamba abaana be Amooni nate.

Labba Kiwambibwa

20 Awo mu biro, bakabaka mwe bagenderanga okulwana, Yowaabu n'akulembera eggye, n'azisa ensi y'abaana ba Amoni, ate era n'azingiza Labba. Naye Dawudi ye n'asigala mu Yerusalemi, Yowaabu ye n'alumba Labba, n'akizikiriza. ² Awo Dawudi n'addira engule eyali eya kabaka waabwe, obuzito bwayo kilo asatu mu nnya eza zaabu, nga mu yo baateekamu amayinja ag'omuwendo, n'agitikka ku mutwe. N'atwala n'omunyago mungi ddala okuva mu kibuga ekyo. ³ Yatwala abantu abaali mu kibuga ekyo n'abawa emirimu nga bakozesa n'emisumeeno, n'ensuuluulu, n'embazzi. Bw'atyo Dawudi bwe yakola ebibuga byonna eby'abaana ba Amoni, oluvannyuma ye n'eggye lye lyonna ne baddayo e Yerusalemi.

⁴ Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ebyo ne wabaluka- entalo n'Abafirisuuti e Gezeri. Mu kiseera ekyo Sibbekayi Omukusasi n'atta Sipayi omu ku bazzukulu b'agasajja aganene ddala, era ne bawangula Abafirisuuti.

⁵ Mu lutalo olulala n'Abafirisuuti, Erukanani mutabani wa Yayiri n'atta Lakani muganda wa Goliyaasi Omugitti, eyalina olunyago lw'effumu olwali ng'omuti ogulukirwako engoye.

⁶ Mu lutalo olulala olwali e Gaasi, waaliwo omusajja omuwanvu ennyo eyali omu ku bazzukulu b'agasajja aganene, ng'alina engalo mukaaga ku buli mukono, n'obugere mukaaga ku buli kigere. ⁷ Yasoomooza nnyo Isirayiri, era Yonasaani mutabani wa Simeeyi, muganda wa Dawudi n'amutta.

⁸ Abo bonna baali bazzukulu ba lisajja Laafa ow'e Gaasi, era bonna ne bagwa mu mikono gya Dawudi n'abasajja be.

Okubalibwa kw'Abayisirayiri

21 Awo Setaani n'atandika okulwana ne Isirayiri, Dawudi n'asendebwasendebwa okubala Abayisirayiri. ² Dawudi n'alagira Yowaabu, n'abaduumizi b'eggye nti, "Mugende mubale Abayisirayiri okuva e Beeruseba okutuuka e Ddaani, mukomewo, muntegeeze bwe beenkana."

³ Naye Yowaabu n'amuddamu nti, "MUKAMA ayongere ku bantu be, n'okusingawo emirundi kikumi. Mukama wange kabaka, bonna si baweereza ba mukama wange, kale kiki ekimukoza kino? Lwaki aleetera Isirayiri emitawaana?"

⁴ Naye ekigambo kya kabaka ne kisinga ebya Yowaabu, era Yowaabu n'agenda n'abuna Isirayiri yonna, n'akomawo e Yerusalemi. ⁵ Yowaabu n'ategeeza Dawudi omuwendo gw'abasajja abalwanyi. Mu Isirayiri mwalimu abasajja abalwanyi akakadde kamu n'emitalo kkumi, ng'okwo kw'otadde emitwalo amakumi ana mu emitwalo musanvu abaali mu Yuda.

⁶ Naye teyabalirako Baleevi n'Ababenyamini, kubanga ekiragiyo kya kabaka tekyasanyusa Yowaabu.

⁷ Ekikolwa ekyo ky'okubala abantu, kyali kya kive mu maaso ga Katonda era n'abonereza Isirayiri.

⁸ Awo Dawudi n'agamba Katonda nti, "Nnyonoonye nnyo olw'ekikolwa ekyo. Kaakano, nkusaba ogyewo obutali butuukirivu obw'omuuddu wo, kubanga nkoze ekintu eky'obusirusiru ennyo."

⁹ MUKAMA Katonda n'ayogera ne ntabbi Gaadi eyalunjamyanga Dawudi nti, ¹⁰ "Genda oteegeeze Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti: nkuteeked-dewo eby'okulondako bisatu, weerobozeeko ekimu kye nnaakukola."

¹¹ Awo Gaadi n'agenda eri Dawudi n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Weerobozeeko ku bisatu: ¹² emyaka esatu egy'enjala, oba emyezi esatu egy'okumalibwawo abalabe bo, oba ennaku ssatu ez'ekitala kya MUKAMA Katonda, kawumpuli agwe mu nsi, ne malayika wa MUKAMA azikirize abantu mu bitundu byonna ebya Isirayiri.' Kale nno, ssalawo kye mbanziramu oyo antumye."

¹³ Dawudi n'addamu Gaadi nti, "Nsobeddwa nnyo. Wakiri ka ngwe mu mukono gwa MUKAMA Katonda, kubanga okusaasira kwe kungi, okusinga okugwa mu mukono gw'omuntu."

¹⁴ Awo MUKAMA Katonda n'aweereza kawumpuli ku Isirayiri, abantu emitwalo musanvu ne bafa. ¹⁵ Ate era Katonda n'atuma malayika okuzikiriza Yerusalemi. Naye MUKAMA bwe yalaba ebyo byonna, n'alumwa nnyo olw'ebyo byonna, n'alagira malayika eyali azikiriza abantu nti, "Ekyo kimala! Zzaayo omukono gwo." Mu kiseera ekyo malayika wa MUKAMA Katonda yali ayimiridde kumpi ne gguuliro lya Olunaani Omuyebusi.

¹⁶ Dawudi n'ayimusa amaaso ge, n'alaba malayika wa MUKAMA Katonda ng'ayimiridde wakati w'ensi n'eggulu ng'asowodde ekitala mu mukono gwe, nga kigoloddwa ku Yerusalemi. Awo Dawudi n'abakadde, nga bambadde ebibukutu ne bavunama amaaso gaabwe.

¹⁷ Dawudi n'agamba Katonda nti, "Si nze nalagira abantu babalibwe? Nze nnyonoonye, era nkoze ebibi. Bano ndiga, kiki kye bakoze? Ayi MUKAMA Katonda wange, ombonereze nze ne nnyumba yange, naye toganya kawumpuli ono kusigala ku bantu bo."

¹⁸ Awo malayika wa MUKAMA Katonda n'alagira Gaadi okugamba Dawudi ayambuke, azimbire MUKAMA ekyoto ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi. ¹⁹ Awo Dawudi n'agondera ekigambo Gaadi kye yayogera mu linnya lya MUKAMA Katonda, n'ayambuka.

²⁰ Laba Olunaani bwe yali ng'awuula enjaano, n'akyuka n'alaba malayika wa MUKAMA, ne batabani be abana abaaliwo ne beekweka. ²¹ Awo Dawudi bwe yasembera okumpi ne Olunaani we yali, Olunaani n'amulaba, n'ava mu gguuliro, n'amuvuunamira.

²² Dawudi n'amugamba nti, "Mpa ekifo egguliro lyo mwe liri, nzimbire MUKAMA ekyoto, nange n'asasula

omuwendo gwakyo gwonna, kawumpuli ave ku bantu.”

²³ Olunaani n’addamu Dawudi nti, “Kitwale! Mukama wange kabaka akole nga bw’asiima. Laba, nzija kukuwa ziseddume z’onoowaayo ng’ebiwewwayo ebyokebwa, n’ebintu ebiwuula ng’enku, n’enghaano okuba ekiwewwayo eky’obutta. Ebyo byonna nzija kubikuwa.” ²⁴ Naye Dawudi n’agamba Olunaani nti, “Nedda, maliridde okusasula omuwendo omujjuvu. Sijja kutwalira MUKAMA ekikyo, wadde okuwaayo ekiwewwayo ekyokebwa bye sisasulidde.”

²⁵ Awo Dawudi n’agula ekifo kya Olunaani kilo musanvu eza zaabu. ²⁶ Dawudi n’azimbira MUKAMA ekyoto mu kifo ekyo, era n’awaayo ebiwewwayo ebyokebwa n’ebiwewwayo olw’emirembe, ng’akoowoola MUKAMA, era MUKAMA n’amuddamu n’omuliro okuva mu ggulu ogwaka ku kyoto eky’ebiwewwayo ebyokebwa.

²⁷ Awo MUKAMA Katonda n’alagira malayika okuzayo ekitala kye mu kiraato kyakyo. ²⁸ Okuva mu kiseera ekyo, MUKAMA bwe yaddamu Dawudi ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi, Dawudi n’aweerangayo ssaddaaka eyo. ²⁹ Mu biro ebyo Eweema ya MUKAMA, Musa gye yali azimbidde mu ddungu, n’ekyoto eky’ebiwewwayo ebyokebwa byali mu kifo ekigulumivu e Gibyoni. ³⁰ Naye Dawudi yali tasobola kugendayo kwebuuzi ku Katonda, kubanga yali atya ekitala kya malayika wa MUKAMA Katonda.

22 Awo Dawudi n’ayogera nti, “Wano we wanaabeeranga ennyumba ya MUKAMA Katonda, n’ekyoto eky’ebiwewwayo ebyokebwa ku lwa Isirayiri.”

Enteekateeka ey’okuzimba Yeekaalu

² Dawudi n’alagira okukunjaanya bannaggwanga abaali mu Isirayiri, era mu bo n’alondamu abatemi b’amayinja, bagabajje nga kuzimbisa nnyumba ya MUKAMA. ³ Yateekawo ebyuma bingi olw’okukola emisumaali egy’enzigi egya wankaaki, n’olwebigatta, n’ebikomo bingi ebyayinga obungi n’obuzito.

⁴ Yawaayo n’emivule egitabalika, Abazidoni n’Abatuulo gye baamuleetera.

⁵ Dawudi n’ayogera nti, “Sulemaani mutabani wange akyali mwana muto n’obumanyirivu bwe butono. Ennyumba egenda okuzimbirwa MUKAMA egwana okuba ey’ekitiibwa ekinene ennyo, ng’eyatiikirira era ng’etenderezebwa mu mawanga gona. Noolwekyo nzija kuteekateeka ebinaagizimba.” Era Dawudi yakola entegeka nnene ddala nga tannaba kufa.

⁶ Awo n’ayita Sulemaani mutabani we n’amukuutira okuzimbira MUKAMA Katonda wa Isirayiri ennyumba.

⁷ Dawudi n’agamba Sulemaani nti, “Mwana wange, kyali mu mutima gwange okuzimba ennyumba ku lwa MUKAMA Katonda wange. ⁸ Naye ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira nga kigamba nti, ‘Oyiye omusaayi mungi, era olwanye entalo nnyingi. Tolizimbira linnya

lyange nnyumba, kubanga oyiye omusaayi mungi mu maaso gange. ⁹ Laba, omwana owoobulenzu alizaalibwa gy’oli, era aliba omusajja ow’emirembe, ne muwa emirembe eri abalabe bonna enjuuyi zonna. Aliyitibwa Sulemaani. Ndiwa Isirayiri emirembe n’obutebenkevu ku mulembe gwe. ¹⁰ Oyo ye alizimba ennyumba ku lw’erinnya lyange. Aliba mutabani wange, nange ndiba kitaawe. Era ndinyweza entebe ye ey’obwakabaka bwe mu Isirayiri emirembe gyonna.’

¹¹ “Kaakano, mwana wange, MUKAMA abeere naawe, era olabe omukisa, ozimbire MUKAMA Katonda wo ennyumba, nga bwe yayogera. ¹² MUKAMA akuwe amagezi ag’okwawula n’okutegeera ng’okulembera Isirayiri, olyoke okuumenga amateeka ga MUKAMA Katonda wo. ¹³ Olwo onoolaba omukisa bw’oneekuumanga ebiragiro n’amateeka MUKAMA ge yawa Musa ku lwa Isirayiri. Beera n’amaanyi era gguma omwoyo, totya so totekemuka.

¹⁴ “Mu kutegana okungi ntegekede yeekaalu ya MUKAMA ttani eza zaabu enkumi ssatu mu bina mu ataano, ne ttani eza ffeeza emitwalo esatu mu enkumi nnya mu bitaano; n’ebikomo n’ebyuma bingi nnyo ebitapimika muwendo gwabyo, n’embaawo n’amayinja. Ate okyayinza n’okwongerako. ¹⁵ Olina abakozi bingi; abatemi b’amayinja, n’abazimbi, n’ababazzi, n’abantu bonna abalina obumanyirivu mu kuweesa ¹⁶ zaabu ne ffeeza, n’ebikomo, n’ekyuma. Kaakano tandikirawo okukola era MUKAMA akulunjamye.”

¹⁷ Awo Dawudi n’alagira abakulembeze bonna aba Isirayiri okuyamba mutabani we Sulemaani ng’agamba nti, ¹⁸ “MUKAMA Katonda wammwe tali wamu nammwe? Era tabawadde okuwummula n’emirembe ku njuyi zonna? Agabudde ababeera mu nsi mu mukono gwange, era ensi ekkakanye eri MUKAMA n’eri abantu be. ¹⁹ Kaakano mumalirire mu mitima gyammwe ne mu mmeeme zammwe okunoonya MUKAMA Katonda wammwe. Mutandike okuzimba awatukuvu wa MUKAMA, n’oluvannyuma muleete esanduuuko ey’endagaano ya MUKAMA, n’ebintu ebitukuvu ebya Katonda mu yeekaalu eneezimbibwa ku lw’erinnya lya MUKAMA.”

Abaleevi

23 Awo Dawudi bwe yawangaala ennyo n’akaddiwa emyaka mingi n’afuula Sulemaani mutabani we okuba kabaka wa Isirayiri.

² Era yakunjaanya abakulembeze ba Isirayiri bonna, wamu ne bakabona n’Abaleevi. ³ Abaleevi abaali baweza emyaka amakumi asatu n’okusingawo baabalibwa, n’omuwendo gw’abasajja bonna gwali emitwalo esatu mu kanaana. ⁴ Awo Dawudi n’agamba nti, “Ku abo emitwalo ebiri mu enkumi nnya be banaalabiriranga omulimu ogwa yeekaalu ya MUKAMA, ate kakaaga banaabanga bakungu n’abalamuzi. ⁵ Enkumi nnya banaabanga baggazi, ate enkumi ennya abasigadde-

wo be banatenderezanga *MUKAMA* n'ebivuga bye na-teekateeka ku lw'okutendereza."

⁶ Awo Dawudi n'agabanyamu Abaleevi mu bibinja ng'abaana ba Leevi bwe baali: Gerusoni, ne Kokasi ne Merali.

⁷ Abaana ba Gerusoni baali Ladani ne Simeeyi.

⁸ Batabani ba Ladani baali Yekyeri omukulu, ne Zesamu, ne Yoweeri, basatu bonna awamu.

⁹ Batabani ba Simeeyi baali Seromisi, ne Kasiyeri, ne Kalani, basatu bonna awamu, era be baali abakulu b'ennyumba ya Ladani.

¹⁰ Batabani ba Simeeyi omulala Yakasi, ne Zina, ne Yewusi ne Beriya, be bana bonna awamu.

¹¹ Yakasi ye yali omukulu, ne Ziza ye yali owookubiri, naye Yewusi be Beriya tebaalina baana noolwekyo baabalibwa ng'ekika kimu era nga bakola omulimu gwe gumu.

¹² Batabani ba Kokasi baali Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni ne Wuziyeeri, be bana.

¹³ Batabani ba Amulaamu baali Alooni ne Musa. Alooni yayawulibwa, ye n'abazzukulu be emirembe gyonna, atukuzenga ebintu ebitukuvu ennyo, okuwangayo ssaddaaka eri *MUKAMA*, n'okumuweerezanga, era n'okusabanga omukisa mu linyanya lye emirembe gyonna. ¹⁴ Batabani ba Musa omusajja wa Katonda babalibwa nga ba mu kika kya Leevi.

¹⁵ Batabani ba Musa baali Gerusomu ne Eryeza.

¹⁶ Mu bazzukulu ba Gerusomu, Sebweri ye yali omukulu.

¹⁷ Mu bazzukulu ba Eryeza, Lekabiya ye yali omukulu. Eryeza teyalina baana balala, naye batabani ba Lekabiya baali bangi ddala.

¹⁸ Mu batabani ba Izukali, Seromisi ye yali omukulu.

¹⁹ Mu batabani ba Kebbulooni, Yeriya omukulu, Amaliya nga wakubiri, Yakaziyeri nga wakusatu, ne Yekameyamu nga ye wookuna.

²⁰ Mu batabani ba Wuziyeeri, Mikka ye yali omukulu, ne Issiya nga ye wookubiri.

²¹ Batabani ba Merali baali Makuli ne Musi.

Batabani ba Makuli baali Eriyazaali ne Kiisi.

²² Eriyazaali n'afa nga tazadde baana babulenzi wabula aboobuwala bokka. Baganda baabwe, batabani ba Kiisi be babawassa.

²³ Batabani ba Musi baali Makuli, Ederi ne Yeremosi be basatu.

²⁴ Abo be baali abazzukulu ba Leevi mu bika byabwe, ng'emitwe gy'ennyumba bwe gyali giwandiiikibwa mu mannya gaabwe, era nga bwe baabalibwa buli kinoomu, be bakozi abaalina emyaka amakumi abiri n'okusingawo abaaweerezanga mu yeekaalu ya *MUKAMA*.

²⁵ Dawudi yali agambye nti, "Olw'okuba *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, awadde abantu be emirembe, era abeera mu Yerusaalemi emirembe gyonna, ²⁶ Abaleevi tekikyabagwaniranga kusitula eweema oba ebintu ebikozesebwa mu kuweereza." ²⁷ Nga bagoberera ebighambo bya Dawudi ebyasembayo, Abaleevi abaabalibwa baali ba myaka amakumi abiri n'okusingawo.

²⁸ Omulimu gwabwe gwali gwa kuyambanga bazzukulu ba Alooni mu buweereza obwa yeekaalu ya *MUKAMA*, nga bavunaanyizibwa mu mpya ne mu bisenge, ne mu kutukuzanga ebintu byonna ebitukuvu, n'okukola emirimu emirala mu nnyumba ya Katonda.

²⁹ Baavunaanyizibwanga emigaati egy'okulaga ku mmeeza, n'obutta obulungi obw'ekiweebwayo eky'obutta, n'obugaati obutazimbulukusibwa, n'okufumba, n'okutabula, olw'ebiweebwayo, n'ebigero byonna mu bungi bwabyo ne mu bunene bwabyo. ³⁰ Be baayimiriranga okwebazanga n'okutenderezanga *MUKAMA* buli nkya na buli akawungeezi, ³¹ ne mu kuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, ebyaweebwan-gayo ku ssabbiiti, n'emyezi nga kye gijje giboneke, ne ku mbaga ezaatekebawo. Kyabagwaniranga okuweerezanga mu maaso ga *MUKAMA* obutayosa, mu mpalo zaabwe, nga bwe balagibwa.

³² Awo Abaleevi ne bakolanga emirimu gyabwe mu Weema ey'Okukunjaanirangamu, ne mu Kifo Ekitukuvu, nga bayamba baganda baabwe bazzukulu ba Alooni, okuweerezanga okw'omu yeekaalu ya *MUKAMA*.

24 Ebibinja eby'abazzukulu ba Alooni nga bwe bagabanyizibwamu byali bwe biti:

Batabani ba Alooni baali Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali. ² Naye Nadabu ne Abiku baasooka kitaabwe okufa, ate nga baafa tebazadde baana. Eriyazaali ne Isamaali kyebaava baawulibwa era ne batandika okukola omulimu ogw'obwakabona.

³ Dawudi ng'ayambibwako Zadooki muzzukulu wa Eriyazaali, ne Akimereki muzzukulu wa Isamaali, yabaawulamu ebibinja nga bwe baalondebwa mu kuweereza kwabwe. ⁴ Kyazuulibwa nga abakulembeze mu bazzukulu ba Eriyazaali baali bangi okusinga abazzukulu ba Isamaali, bwe bati bwe bagabanyizibwamu: mu bazzukulu ba kkumi na mukaaga, okuba abakulu

b'ennyumba ne ku bazzukulu ba Isamaali munaana okuba abakulu b'ennyumba. ⁵ Baabagabanyamu nga bakubye obululu, kubanga waaliwo abakungu abamu nga ba mu kifo ekitukuvu, n'abalala nga bakungu ba Katonda naye nga bonna bazzukulu ba Eriyazaali ne Isamaali.

⁶ Semaaya Omuwandiisi, mutabani wa Nesaneri, Omuleevi, n'awandiikira amannya gaabwe mu maaso ga kabaka n'abakungu nga Zadooiki kabona, ne Akimereki mutabani wa Abiyasaali, n'abakulu b'ennyumba za bakabona, n'Abaleevi, ennyumba emu ng'eronderwa Eriyazaali, n'endala ng'eronderwa Isamaali.

⁷ Akalulu akaasooka kaagwa ku Yekoyalibu,

n'akokubiri ku Yedaya,

⁸ n'akokusatu ku Kalimu,

n'akokuna ku Seyolimu,

⁹ n'akookutaano ku Malukiya,

n'ak'omukaaga ku Miyamini,

¹⁰ n'ak'omusanvu ku Kakkozi,

n'ak'omunaana ku Abiya,

¹¹ n'ak'omwenda ku Yesuwa,

n'ak'ekkumi ku Sekaniya,

¹² n'ak'ekkumi n'akamu ku Eriyasibu,

n'ak'ekkumi noobubiri ku Yakimu,

¹³ n'ak'ekkumi noobusatu ku Kuppa,

n'ak'ekkumi noobuna ku Yesebeyabu,

¹⁴ ak'ekkumi noobutaano ku Biruga,

n'ak'ekkumi n'omukaaga ku Immeri,

¹⁵ n'ak'ekkumi n'omusanvu ku Keziri,

n'ak'ekkumi n'omunaana ku Kapizzezi,

¹⁶ n'ak'ekkumi n'omwenda ku Pesakiya,

n'ak'amakumi abiri ku Yekezukeri,

¹⁷ ak'amakumi abiri mu kamu ku Yakini,

n'ak'amakumi abiri mu bubiri ku Gamuli,

¹⁸ n'ak'amakumi abiri mu busatu ku Deraya,

n'ak'amakumi abiri mu buna ku Maaziya.

¹⁹ Kuno kwe kwali okulondebwa kw'obuweereza bwabwe, bwe baayingiranga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, nga bagoberera ebiragiro ebyabaweebwa jjajjaabwe Alooni, nga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri bwe yamulagira.

Abaleevi Abalala

²⁰ Bazzukulu ba Leevi abalala baali:

okuva mu batabani ba Amulaamu, yali Subayeri;

okuva mu batabani ba Subayeri yali Yedeya.

²¹ Ku ba Lekabiya, Issiya ye yali omuggulanda.

²² Ku Bayizukaali Seromosi,

ate ku batabani ba Seromosi yali Yakasi.

²³ Ku batabani ba Kebbulooni,

Yeriya ye yali omukulu, Amaliya nga ye wookubiri, Yakaziyeri nga ye wookusatu, ne Yekameyamu nga ye wookuna.

²⁴ Mutabani wa Winziyeeri, ye yali Mikka; ne ku batabani ba Mikka, ne Samiri.

²⁵ Muganda wa Mikka ye yali Issiya, ne ku batabani ba Issiya, Zekkaliya.

²⁶ Batabani ba Merali baali Makuli ne Musi. Mutabani wa Yaaziya ye yali Beno.

²⁷ Batabani ba Merali,

mu Yaaziya: Beno, ne Sokamu, ne Zakkuli, ne Ibuli.

²⁸ Okuva ku Makuli, Eriyazaali, ataazaala baana babulenzi.

²⁹ Okuva ku Kiisi, yali mutabani we Yerameeri.

³⁰ Ne ku batabani ba Musi, Makuli, ne Ederi ne Yerimosi.

Abo be baali Abaleevi, ng'ennyumba zaabwe bwe zaali.

³¹ Era ne bano bwe batyo ne bakuba obululu, nga baganda baabwe bazzukulu ba Alooni bwe baakola, mu maaso ga Kabaka Dawudi, ne Zadooiki, ne Akimereki, n'abakulu b'ennyumba za bakabona n'Abaleevi. Ennyumba ya muganda waabwe omukulu yayisibwanga mu ngeri y'emu ng'ey'omuto.

Abayimbi

²⁵ Awo Dawudi n'abaduumizi b'eggye, ne baawu-
la abamu ku batabani ba Asafu, n'aba Kemani,
n'aba Yedusuni okuweereza, n'okukola obunnabbi, nga
bwe bakuba ennanga, n'entongooli, n'ebitaasa.
Olukalala lw'abasajja abaakolanga omulimu
ogw'okuweereza okwo, lwali:

² Ku batabani ba Asafu:

Zakkuli, ne Yusufu, ne Nesaniya ne Asalera, era abo
nga bakulirwa Asafu, eyakolanga ogw'obunnabbi,
ate ye ng'akulirwa kabaka.

³ Ku batabani ba Yedusuni:

Gedaliya, ne Zeri, ne Yesaya, ne Simeeyi, ne
Kasabiya ne Mattisiya, be mukaaga awamu, nga
bakulirwa kitaabwe Yedusuni, eyakolanga
ogw'obunnabbi, nga bw'akuba n'ennanga nga bee-
baza n'okutendereza *MUKAMA*.

⁴ Ku batabani ba Kemani kabona wa kabaka:

Bukkiya, ne Mattaniya, ne Wuziyeeri, ne Sebuweri,
ne Yerimosi, ne Kananiya, ne Kanani, ne Eriyaasa,
ne Giddaluti, ne Lomamutyezeri, ne Yosubekasa,
ne Mallosi, ne Kosiri, ne Makaziyoosi. ⁵ Abo bonna
baali baana ba Kemani nnabbi aweereza kabaka,
abaamuweebwa olw'okusubiza kwa Katonda,
okuyimusanga erinnya lye. Katonda yamuwa
abaana aboolenzi kkumi na bana, n'aboobuwala
basatu.

⁶ Abo bonna baavunaanyizibwanga ba kitaabwe, olw'okuyimba mu yeekaalu ya MUKAMA, nga bakuba ebitaasa, n'entongooli, n'ennanga, olw'okuweerezanga okw'omu nnyumba ya Katonda. Asafu, ne Yedusuni, ne Kemani baali bakolera wansi kabaka. ⁷ Omuwendo gw'abo n'ennyanda zaabwe abatendekebwa ne bakuguka mu by'okuyimbira MUKAMA baali ebikumi bibiri mu kinaana mu munaana. ⁸ Bonna baakubira obululu emirimu gye baaweebwa, abato n'abakulu, omutendesi ne gwe batendeka.

- ⁹ Akalulu akaasooka akaali aka Asafu kagwa ku Yusufu, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
 akookubiri kagwa ku Gedaliya, batabani be, n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁰ akookusatu kagwa ku Zakkuli, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹¹ akookuna kagwa ku Izuli, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹² akookutaano kagwa ku Nesaniya, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹³ ak'omukaaga kagwa ku Bukkiya, batabani be, n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁴ ak'omusanvu kagwa ku Yesalera, batabani be, n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁵ ak'omunaana kagwa ku Yesaya, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁶ ak'omwenda kagwa ku Mattaniya, batabani be, n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁷ ak'ekkami kagwa ku Simeeyi, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁸ ak'ekkami n'akamu kagwa ku Azalera, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
¹⁹ ak'ekkami noobubiri kagwa ku Kasabiya, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁰ ak'ekkami noobusatu kagwa ku Subayeri, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²¹ ak'ekkami noobuna kagwa ku Mattisiya, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²² ak'ekkami noobutaano kagwa ku Yeremosi, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²³ ak'ekkami n'omukaaga kagwa ku Kananiya, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁴ ak'ekkami n'omusanvu kagwa ku Yosubekasa, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁵ ak'ekkami n'omunaana kagwa ku Kanani, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁶ ak'ekkami n'omwenda kagwa ku Mallosi, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁷ ak'amakumi abiri kagwa ku Eriyaasa, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁸ ak'amakumi abiri mu akamu kagwa ku Kosiri, batabani be, n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
²⁹ ak'amakumi abiri mu bubiri kagwa ku Giddaluti, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;

³⁰ ak'amakumi abiri mu busatu, kagwa ku Makaziyoosi, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri;
³¹ ak'amakumi abiri mu buna kagwa ku Lomamutyezeri, batabani be n'ab'ennyanda ze, kkumi na babiri.

Ebibinja eby'Abaggazi

26 Ebibinja by'Abaggazi byali:

- Mu Bakola,
 waaliyo Meseremiya mutabani wa Kole, omu ku batabani ba Asafu. ² Meseremiya yalina abaana aboobulenzi nga
 Zekkaliya ye w'olubereberye,
 ne Yediyayeri nga wakubiri,
 ne Zebadiya nga wakusatu,
 ne Yasuniyeri nga wakuna,
³ ne Eramu nga wakutaano,
 ne Yekokanani nga wamukaaga,
 ne Eriwenayi nga wa musanvu.
⁴ Obededomu naye yalina abaana aboobulenzi nga Semaaya ye w'olubereberye,
 ne Yekozabadi nga wakubiri,
 ne Yowa nga wakusatu,
 ne Sakali nga wakuna,
 ne Nesaneeri nga wakutaano,
⁵ ne Ammiyeri nga wamukaaga,
 ne Isakaali nga wa musanvu,
 Pewulesayi nga wa munaana,
 Katonda gwe yawa omukisa.
⁶ Mutabani we Semaaya naye yalina abaana aboobulenzi, abaali abakulembeze mu nnyumba ya kitaabwe kubanga baali basajja bazira. ⁷ Batabani ba Semaaya baali Osuni, ne Lefayeri, ne Obedi ne Eruzabadi, ne baganda baabwe abaayitibwanga Eriku ne Semakiya nabo baali basajja bakozi.
⁸ Abo bonna baali bazzukulu ba Obededomu, era bonna awamu ne batabani baabwe n'ab'ennyanda zaabwe abalala baali basajja bajjumbize, ate nga bakozi ab'amaanyi olw'omulimu ogwo. Bonna awamu baali nkaaga mu babiri.
⁹ Meseremiya naye yalina abaana aboobulenzi, n'ab'ennyanda ze bonna awamu abasajja abakozi, kkumi na munaana.
¹⁰ Kosa, omu ku bazzukulu ba Merali yalina abaana aboobulenzi nga Simuli ye mukulu, newaakubadde nga si ye yali omubereberye kitaawe yali amufudde omukulu;
¹¹ Kirukiya nga wakubiri, ne Tebaliya nga wakusatu,
 ne Zekkaliya nga wakuna.
 Batabani ba Kosa n'ab'ennyanda be bonna awamu baali kkumi na basatu.

¹² Ebibinja bino eby'abagazi, omwali abakulu b'ebyalo, baalina obuvunaanyizibwa okuweereza mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ng'Abaleevi abalala bonna. ¹³ Ne bakubira obululu, buli nnyumba, abato n'abakulu, ng'emiryango bwe gyali.

¹⁴ Akalulu ak'Omulyango ogw'Ebuvanjuba ne kagwa ku Seremiya.

Ate akalulu ak'Omulyango ogw'Obukiikakkono, ne kagwa ku Zekkaliya mutabani we, era omuteesa ow'amagezi.

¹⁵ Akalulu ak'Omulyango ogw'Obukiikaddyo kagwa ku Obededomu, ate ak'eggwanika ne kagwa ku batabani be.

¹⁶ Akalulu ak'Omulyango ogw'Ebugwanjuba n'Omulyango Salekesi awaali olutindo okwambuka, ne kagwa ku Suppima ne Kosa.

Abakuumi baali boolekera bakuumi bannaabwe.

¹⁷ Ku luuyi olw'ebuvanjuba waaliyo Abaleevi mukaa-ga, olunaku, ne ku luuyi olw'obukiikakkono waaliyo bana olunaku ne ku luuyi olw'obukiikaddyo waaliyo bana olunaku, ne ku ggwanika babiri babiri.

¹⁸ Ku luuyi olw'ebugwanjuba olw'oluggya waaliyo bana, ne mu Luggya lwennyini waaliyo babiri.

¹⁹ Eyo ye yali engabanya ey'abagazi abaali baz-zukulu ba Kola ne Merali.

Abawanika n'Abakungu Abalala

²⁰ Ku Baleevi, Akiya ye yali omukulu w'amawanika g'ennyumba ya Katonda, era n'amawanika g'ebintu ebyawongebwa. ²¹ Bazzukulu ba Ladani, abaali baz-zukulu b'Abagerusoni mu Ladani, abaali abakulu b'en-nyumba za bakitaabwe nga be ba Yekyeri, ²² batabani ba Yekyeri, ne Zesamu, ne Yoweeri muganda we, be baavunaanyizibwanga amawanika ga yeekaalu ya *MUKAMA*.

²³ Ku Bamulaamu, ne ku Bayizukaali, ne ku Bakebbulooni, ne ku Bawuziyeeri:

²⁴ Sebweri muzzukulu wa Gerusomu, mutabani wa Musa, ye yali omuwanika omukulu. ²⁵ Baganda be okuva ku Eryeza nga be ba Lekabiya, ne Yesaya, ne Yolaamu, ne Zikuli ne Seromosi, bonna nga batabani be.

²⁶ Seromosi ne baganda be, be baali abawanika b'ebintu byonna ebyawongebwa Dawudi kabaka, n'abakulu b'ennyumba, n'abaali abaduumizi b'olukumi, n'abaduumizi b'ekikumi, n'abaduumizi abalala. ²⁷ Ebimu ku byanyagibwa mu ntalo babi-wonga, ne babiwaayo okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*. ²⁸ Ne byonna ebyawongebwa Samwiri nnabbi, ne Sawulo mutabani wa Kiisi, ne Abuneeri mutabani wa Neeri, ne Yowaabu mutabani wa

Zeruyiya byavunaanyizibwanga Seromisi n'ab'enganda ze.

²⁹ Ku Bayizukaali,

Kenaniya ne batabani be baaweebwa obuvunaany-izibwa ebweru wa yeekaalu, okuba abakungu era abalamuzi okufuganga Isirayiri.

³⁰ Ku Bakebbulooni,

Kasabiya n'ab'enganda ze abasajja abazira, lukumi mu lusanvu, baavunaanyizibwanga omulimu gwon-na gwa *MUKAMA*, n'okuweereza kabaka, ku luuyi olw'ebugwanjuba emitala wa Yoludaani mu Isir-ayiri. ³¹ Mu Bakebbulooni, Yeriya ye yali omukulu, okusenziira ku byafaayo eby'okuzaalibwa okw'en-nyumba zaabwe.

Mu mwaka ogw'amakumi ana Dawudi nga ye kaba-ka, ne waba okunoonyereza mu byafaayo, era ne mulabika mu Yazeri eky'e Gireyaadi abasajja abazi-ra ng'Abakebbulooni. ³² Yeriya yalina abasajja abazira era nga mitwe gy'ennyumba zaabwe, enku-mi bbiri mu lusanvu, era kabaka Dawudi n'amufuu-la mulabirizi wa Balewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitun-du ky'ekika eky'Abamanase, olwa buli kigambo kya Katonda, n'olw'ebigambo bya kabaka.

Ebibinja eby'EGgye

²⁷ Luno lwe lukalala lw'Abayisirayiri emitwe gy'ennyumba, abaduumizi b'olukumi, n'abaduumizi b'ekikumi abaaweeerezanga kabaka nga bamutegeeza buli nsonga eyakwatanga ku bibinja eby'eggye, ebyabeeranga ku mpalo buli mwezi mu mwaka. Buli kibinja kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

² Yasobeyamu mutabani wa Zabudyeri ye yavu-naanyizibwanga ekibinja ekisooka, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. ³ Yali muz-zukulu wa Perezi, ate nga mukulu w'abaami b'eggye mu mwezi ogwasooka

⁴ Dodayi Omwakowa ye yavunaanyizibwanga ekibin-ja eky'omwezi ogwokubiri nga Mikuloosi ye mukulu ow'ekibinja ekyo. Mwalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya mu kibinja ekyo.

⁵ Benaya mutabani wa Yekoyaada kabona ye yali omuduumizi ow'eggye owookusatu mu mwezi gwokusatu, era yali mwami. Kyalimu abasajja emit-walo ebiri mu enkumi nnya. ⁶ Oyo ye Benaya eyali omusajja ow'amaanyi mu bali amakumi asatu, era nga ye mukulu mu bo. Mutabani we Ammizabaadi yavunaanyizibwanga ekibinja ekyo.

⁷ Asakeri muganda wa Yowaabu ye yavunaanyizib-wanga ekibinja ekyokuna mu mwezi ogwokuna, era mutabani we Zebadiya ye yamusikira. Ekibinja ekyo kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

⁸ Samukusi Omuyizula ye yali omuduumizi ow'ekib-inja ekyokutaano mu mwezi ogwokutaano, era kyal-imu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

⁹ Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omukaaga mu mwezi ogw'omukaaga, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹⁰ Kerezi Omuperoni, ate nga muzzukulu wa Efulayimu ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omusanvu mu mwezi ogw'omusanvu, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹¹ Seibbekayi Omukusasi, ate nga wa ku Bazera ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omunaana mu mwezi ogw'omunaana, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹² Abiyezeeri Omwanasosi, ate nga wa ku Babenyamini ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omwenda mu mwezi ogw'omwenda, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹³ Makalayi Omunetofa, ate nga wa ku Bazera ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi mu mwezi ogw'ekkumi, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹⁴ Benaya Omupirasoni, ate nga muzzukulu wa Efulayimu ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi n'omu mu mwezi ogw'ekkumi n'ogumu, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

¹⁵ Kerudayi Omwetofa, ow'omu nnyumba ya Osuniyeri, ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi n'ababiri mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya.

Abataka ab'Ebika

¹⁶ Abataka ab'ebika bya Isirayiri baali:

eyafuganga Abalewubeeni yali Eryeza mutabani wa Zikuli;

eyafuganga Abasimyoni yali Sefatiya mutabani wa Maaka;

¹⁷ eyafuganga Leevi yali Kasabiya mutabani wa Kemweri;

eyafuganga Alooni yali Zadooki;

¹⁸ eyafuganga Yuda yali Eriku, omu ku baganda ba Dawudi;

eyafuganga Isakaali yali Omuli mutabani wa Mikayiri;

¹⁹ eyafuganga Zebbulooni yali Isumaaya mutabani wa Obadiya;

eyafuganga Nafutaali yali Yeremozi mutabani wa Azulyeri;

²⁰ eyafuganga Abefulayimu yali Koseya mutabani wa Azaziya;

eyafuganga ekitundu ky'ekika kya Manase yali Yoweeri mutabani wa Pedaya;

²¹ eyafuganga ekitundu ky'ekika kya Manase ekirala ekyabeeranga mu Gireyaadi yali Iddo mutabani wa Zekkaliya;

eyafuganga Benyamini yali Yaasiyeri mutabani wa abuneeri;

²² n'eyafuganga Ddaani yali Azaleri mutabani wa Yerokamu.

Abo be baali abataka abaakuliranga ebika bya Isirayiri.

²³ Dawudi teyabala muwendo ogw'abasajja abaali abaakamaze emyaka abiri n'abaali tebanaba kugitusa, kubanga *MUKAMA* yali asuubiza okufuula Abayisirayiri abangi ng'emmunyeenye ez'omu ggulu. ²⁴ Naye Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n'atandika okubala abasajja, n'atamaliriza. Obusungu bwa *MUKAMA* ne bubuubuukira ku Isirayiri olw'okubala okwo, so n'omuwendo ogwo tegwawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya kabaka Dawudi.

Abalabirizi ba Kabaka

²⁵ Azumavesi mutabani wa Adyeri yavunaanyizibwanga amawanika ga kabaka, ne Yonasaani mutabani wa Uzziya n'avunaanyizibwanga amawanika ag'amasaza n'ag'ebibuga, ag'ebyallo, n'ag'ebigo.

²⁶ Ezuli mutabani wa Kerubu ye yavunaanyizibwanga abalimi ab'omu nnimiro.

²⁷ Simeeyi Omulaama ye yavunaanyizibwanga ennimiro z'emizabbibu,

ne Zabudi Omusifumu ye n'avunaanyizibwanga ebibala eby'ennimiro olw'amasenero ag'omwenge.

²⁸ Baalukanani Omugedera ye yavunaanyizibwanga emizeeyituuni n'emisukomooli egyali mu nsenyi ez'ebugwanjuba;

ne Yowaasi ye n'avunaanyizibwanga amawanika g'amafuta.

²⁹ Situlayi Omusaloni ye yavunaanyizibwanga ebisibo mu Saloni,

ne Safati mutabani wa Adulayi n'avunaanyizibwanga ebisibo ebyali mu biwonvu.

³⁰ Obiri Omuyisimayiri ye yavunaanyizibwanga enjamira,

ne Yedeya Omumeronoosi ye n'avunaanyizibwanga endogoyi.

³¹ Yazizi Omukaguli ye yavunaanyizibwanga ebisibo eby'endiga.

Abo bonna be baali abakungu ba kabaka Dawudi abaavunaanyizibwanga ebintu bye.

³² Yonasaani, kitaawe wa Dawudi omuto yali muteesa wa bigambo, era nga musajja mutegeevu omuwandiisi, ne Yekyeri mutabani wa Kakumoni ye yali mukuza w'abalangira.

³³ Akisoferi naye yali muteesa wa kabaka, ate nga Kusaayi Omwaluki ye mukwano gwa kabaka nnyo.

³⁴ Yekoyaada mutabani wa Benaya ne Abiyasaali be badda mu bigere bya Akisoferi.

Yowaabu ye yali muduumizi w'eggwe lya kabaka.

Enteekateeka ya Dawudi ku Bikwata ku Yeekaalu

28 Dawudi n'akunjaanya abakungu bonna aba Isirayiri e Yerusalemi ng'omwo mwe muli abakulu b'ebika, n'abakulu b'ebitongole abaaweerezanga kabaka, n'abaduumizi ab'olukumi, n'abaduumizi ab'ekikumi, n'abakungu abaavunaanyizibwanga eby'obugagga n'amagana ebyali ebya kabaka ne batabani be, n'abakungu ab'omu lubiri, n'abasajja ab'amaanyi era n'abasajja bonna abazira.

² Awo kabaka Dawudi n'ayimirira n'ayogera nti, "Mumpulirize baganda bange era abantu bange. Nnali nteseteese mu mutima gwange okuzimbira essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* n'entebe ey'ebigere bya Katonda, ennyumba, era nga nentegeka eyaayo ewedde okukolebwa. ³ Naye Katonda n'anjamba nti, 'Tolinzimbira linnya lyange nnyumba, kubanga oli mutabaazi wa ntalo era wayiwa omusaayi.'

⁴ "Naye ate *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri yannonda mu nnyumba ya kitange yonna okuba kabaka wa Isirayiri emirembe gyonna. Yalonda Yuda okuba omukulembeze, ne mu nnyumba ya Yuda n'alondamu ennyumba ya kitange, ne mu batabani ba kitange n'asiima okunfuula kabaka wa Isirayiri yenna. ⁵ Mu batabani bange bonna, kubanga *MUKAMA* ampadde bangi, Sulemaani mutabani wange gw'alonzze okutuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa *MUKAMA* mu Isirayiri.

⁶ Yanjamba nti, 'Sulemaani mutabani wo y'alizimba ennyumba yange n'empya zange, kubanga mmulonzze okuba omwana wange, era nange n'abeeranga kitaawe. ⁷ Ndinyweza obwakabaka bwe emirembe gyonna, bwatalirekayo okugondera ebiragiyo byange n'amateeka gange nga bwe bigobelerwa mu nnaku zino.'

⁸ "Kaakano nkukuutira mu lujjudde lwonna olwa Isirayiri, ekujaanya lya *MUKAMA*, ne Katonda waffe ng'awulira, nti weekuume okugondera ebiragiyo ebya *MUKAMA* Katonda wo, olyoke olye ensi eno ennungi era (n'abazzukulu) n'abaana ab'obusika bwo bagisikirenga emirembe gyonna.

⁹ "Era Sulemaani mutabani wange tegeera Katonda wa kitaawo, omuweerezanga n'omutima gumu n'em-meeme yo yonna, kubanga *MUKAMA* akebera emitima, era ategeera okufumiitiriza okw'ebirowoozo. Bw'onoomunonyanga, onoomulabanga, naye bw'onoomulekanga, anaakuvangako emirembe gyonna. ¹⁰ Kaakano weekuume, kubanga *MUKAMA* akulonzze okuzimba ennyumba ey'okusinzizangamu. Ba n'amaanyi, okole omulimu."

¹¹ Awo Dawudi n'akwasa Sulemaani mutabani we ekyokulabirako eky'ekisasi kya yeekaalu, n'ebizimbe byabyo, n'amawanika gaayo, n'ebisenge ebya waggulu, n'ebisenge eby'omunda, n'ekifo eky'entebe ey'okusaasira. ¹² Yamuwa n'enteekateeka ya buli kintu nga eky'empya za yeekaalu ya *MUKAMA*, n'ebisenge,

ebyali bigiriranye, n'amawanika ga yeekaalu ya *MUKAMA*, n'ebintu byonna ebyawongebwa, ng'Omwoyo bwe yali agitadde ku mutima gwe. ¹³ Yamuwa n'ebiragiyo eby'okugobereranga ku bibinja bya bakabona, n'Abaleevi, n'olw'omulimu gwonna ogw'okuweerezanga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'olw'ebintu byonna ebyakozesebwanga mu kuweereza mu nnyumba ya *MUKAMA*. ¹⁴ Yawaayo ebipimo ebya zaabu olw'ebintu byonna ebya zaabu ebyasabwanga buli mulundi, n'ebipimo ebya ffeeza olw'ebintu byonna ebya ffeeza ebyakozesebwanga buli mulundi; ¹⁵ n'ebipimo eby'ettabaaza eza zaabu, n'ettabaaza zaakwo, n'ebipimo ebya zaabu ebya buli kikondo n'ettabaaza yaakyo, n'ebipimo ebya buli kikondo ekya ffeeza n'ettabaaza yaakyo; ¹⁶ n'ebipimo ebya zaabu eby'emmeza ez'emigaati emitukuze egy'okulaga, n'ebipimo ebya ffeeza eby'emmeza eza ffeeza; ¹⁷ n'ebipimo ebya zaabu ennongoose eya wuuma, n'ebbakuli ezimasamasa, n'ekikopo, n'ebipimo ebya zaabu eby'ebbakuli eza zaabu, n'ebipimo ebya ffeeza eby'ebbakuli eza ffeeza; ¹⁸ n'ebipimo ebya zaabu ennongoose ey'ekyoto eky'obubaane. N'amuwa n'enteekateeka ey'eggaali, be bakerubi aba zaabu abanjala ebiwaawaatiro byabwe ne babikka ku ssanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA*.

¹⁹ Awo Dawudi n'ayogera nti, "Ebyo byonna biri mu buwandiike, kubanga omukono gwa *MUKAMA* gwali wamu nange, era yampa okukitegerera ddala."

²⁰ Dawudi n'ayongerera n'agamba Sulemaani mutabani we nti, "Ba n'amaanyi era guma omwoyo, okole omulimu. Totya so totekemuka wadde okuggwamu omwoyo, kubanga *MUKAMA* Katonda, Katonda wange ali wamu naawe. Taakwabilirenga so taakulekenga okutuusa omulimu gwonna ogw'okuweereza ogwa yeekaalu ye *MUKAMA* nga guwedde. ²¹ Era, laba, ebibina bya bakabona n'Abaleevi beeteefuteefu okukola omulimu ku yeekaalu ya Katonda, na buli musajja omumanyirivu mu kuweesa okw'engeri zonna anaakuyamba mu mulimu gwonna. Era n'abakungu wamu n'abantu bonna banaagonderanga buli kiragiyo kyo."

Ebirabo eby'Okuzimba Yeekaalu

29 Awo Kabaka Dawudi n'ayogera eri ekibiina kyonna ekyali kikujaanya nti, "Sulemaani mutabani wange, Katonda gw'alonzze, mwana muto atalina bumanyirivu, ate nga omulimu munene. Ekizimbe kino si kya ku lwa muntu wabula kya ku lwa *MUKAMA* Katonda. ² Ntegeese olwa yeekaalu ya Katonda wange, zaabu olw'omulimu gwa zaabu, ne ffeeza olw'omulimu gwa ffeeza, n'ebikomo olw'omulimu ogw'ebikomo, n'ebyuma olw'omulimu ogw'ebyuma, n'embaawo olw'omulimu ogw'embaawo, amayinja aga onuku mangi n'amayinja ag'okutona, amayinja ag'omulimu ogw'enjola n'ag'amabala mangi, n'amayinja ag'omuwendo omungi ag'engeri zonna, n'amayinja

amanyirivu mangi nnyo. ³ Okwongera kw'ebyo byonna, n'okwewaayo kwange olwa yeekaalu ya Katonda wange, mpaddeyo amawanika gange aga zaabu ne ffeeza ku lwa yeekaalu ya Katonda wange; ⁴ ttani kiku-mi mu kkumi eza zaabu eya Ofiri, ne ttani bibiri mu nkaaga eza ffeeza omulongoosemu okugibissa ku bisenge by'ekizimbe, ⁵ n'olw'omulimu ogwa zaabu n'ogwa ffeeza, n'omulimu gwonna ogunaakolebwa abafundi. Kale ani aneewaayo okwewonga leero eri *MUKAMA?*"

⁶ Awo emitwe gy'ennyumba, n'abataka b'ebika bya Isirayiri, n'abaduumizi ab'olukumi n'ab'ekikumi, n'abakungu abaavunaanyizibwanga emirimu gya kabaka, ne beewaayo awatali kuwalirizibwa. ⁷ Ne bawaayo zaabu ttani kikumi mu kyenda ne kilo kinaana mu nnya, ne ffeeza ttani bisatu mu nsanvu mu ttaano, n'ebikomo ttani lukaaga mu nsanvu mu ttaano, n'ebiyuma ttani enkumi ssatu mu lusanvu mu ataano, olw'omulimu gwa yeekaalu ya Katonda. ⁸ Abo abaalina amayinja ag'omuwendu, baagawaayo eri eggwanika lya yeekaalu ya *MUKAMA*, eyakuumbwanga Yekyeri Omugerusoni. ⁹ Abantu ne basanyukira nnyo okwewaayo abakulembeze baabwe kwe beewaayo, kubanga baawaayo n'omutima ogutuukiridde eri *MUKAMA*. Ne kabaka Dawudi n'asanyuka nnyo nnyini.

Essaala ya Dawudi

¹⁰ Awo Dawudi n'atendereza *MUKAMA* mu lujjudde lw'abantu bonna, n'ayogera nti,
"Weebazibwe, Ayi *MUKAMA* Katonda,
Katonda wa jjaajaffe Isirayiri,
emirembe n'emirembe.

¹¹ Obukulu, n'amaanyi, n'ekitiibwa, n'obuwanguzi,
n'okugulumizibwa bibyo, Ayi *MUKAMA* Katonda,
kubanga byonna ebiri mu ggulu ne mu nsi bibyo.
Obwakabaka bubwo, Ayi *MUKAMA* Katonda,
era ogulumizibwa okuba omukulu wa byonna.

¹² Obugagga n'ekitiibwa biva gy'oli,
era ggwe ofuga ebintu byonna;
omukono gwo gwa maanyi era gwa buyinza
era gugulumiza ne guwa amaanyi bonna.

¹³ Kale nno, Katonda waffe, tukwebaza
era tutendereza erinnya lyo ery'ekitiibwa.

¹⁴ "Naye nze ani n'abantu bange kye ki, ffe okusobola okuwaayo bwe tutyo nga ffe tweyagalidde? Byonna biva gy'oli, era tukuwadde ku bibyo. ¹⁵ Ffe tuli bagenyi era abatambuze mu maaso go, nga bajajaffe bonna bwe baali, n'ennaku zaffe ez'oku nsi ziri ng'ekisiikirize, awatali ssuubi. ¹⁶ Era Ayi *MUKAMA* Katonda waffe, ebintu bino byonna bye tuwaddeyo olw'okuzimba eyeekaalu ku lw'erinnya lyo, biva gy'oli, era byonna bibyo. ¹⁷ Katonda wange, mmani nti okebera emitima, era osanyukira obwesimbu, n'ebintu bino byonna mbiwaddeyo awatali kuwalirizibwa, era n'omutima

omwesimbu. Era kaakano ndabye abantu bo nga bakuwa n'essanyu n'omwoyo gumu. ¹⁸ Ayi *MUKAMA*, Katonda wa bajajaffe Ibulayimu, Isaaka, ne Isirayiri, okuume omuliro ogwo mu mitima gy'abantu bo emirembe gyonna, era emitima gyabwe ginywerere ku gwe. ¹⁹ Owe Sulemaani mutabani wange omutima ogumaliridde okukumanga ebiragiyo byo, empya zo, n'amateeka go, era omuwe amaanyi okuzimba ekizimbe kye ntegeese."

²⁰ Awo Dawudi n'agamba ekibiina kyonna nti, "*MUKAMA* Katonda wammwe atenderezebwe." Ekibiina kyonna ne kitendereza *MUKAMA*, Katonda wa bajajjaabwe nga bakutamye emitwe gyabwe, nga bwe bagwa ne ku ttaka mu maaso ga *MUKAMA* ne kabaka.

Sulemaani Atikirwa Okuba Kabaka

²¹ Ku lunaku olwaddirira ne bawaayo ssaddaaka n'ebiwewayo ebyokebwa eri *MUKAMA*, ng'omwo mwe muli seddume lukumi, n'endiga ennume lukumi, n'obwana bw'endiga obulume lukumi, era n'ebiwewayo eby'okunywa ne ssaddaaka endala ku lwa Isirayiri yenna. ²² Ne baliira era ne banywera mu maaso ga *MUKAMA* nga bajjudde essanyu lingi ku lunaku olwo.

Awo Sulemaani mutabani wa Dawudi n'akakasibwa nga kabaka omulundi ogwokubiri, era n'afukibwako amafuta mu maaso ga *MUKAMA* okuba omukulembeze ne Zadooiki okuba kabona. ²³ Awo Sulemaani n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka eya *MUKAMA* nga ye kabaka mu kifo kya Dawudi kitaawe, era n'alaba omukisa ne Isirayiri yenna ne mugondera. ²⁴ Abakungu bonna n'abasajja abazira bonna, ne batabani ba kabaka Dawudi bonna ne bawera eri kabaka Sulemaani.

²⁵ *MUKAMA* n'agulumiza nnyo Sulemaani mu maaso ga Isirayiri yenna, era n'aweebwa ekitiibwa eky'obwakabaka ekyali kitaweebwanga kabaka mulala yenna mu Isirayiri.

Okufa kwa Dawudi

²⁶ Dawudi mutabani wa Yese yali kabaka wa Isirayiri yenna. ²⁷ Yafugira Isirayiri okumala emyaka amakumi ana, nga musanvu yagifugira e Kebbulooni, n'emirala amakumi asatu n'agifugira mu Yerusalemi. ²⁸ N'afa ng'akaddiye nnyo, ng'ajjudde essanyu olw'emyaka gye yamala ku nsi, mu bugagga ne mu kitiibwa, era Sulemaani mutabani we n'amusikira.

²⁹ Era ebyafaayo ebyomumirembe gya kabaka Dawudi okuviira ddala ku ntandikwa okutuukira ddala ku nkomerero, byawandiikibwa mu bitabo ebyomumirembe bya nnabbi Samwiri ne mu bitabo ebyomumirembe ebya Gaadi omulabirizi, ³⁰ era n'ebyo okufuga kwe, n'obuyinza bwe, n'ebyo byonna ebyamutuukako, ne ku Isirayiri, ne ku bwakabaka obulala obwali bumwetoolodde, byonna byawandiikibwa omwo.

2 Ebyomumirembe

Sulemaani Asaba Amagezi

¹ Sulemaani mutabani wa Dawudi n'atebenkera ku bwakabaka bwe, kubanga *MUKAMA* Katonda we yali wamu naye, era n'amugulumiza nnyo.

² Awo Sulemaani n'ayita Isirayiri yonna, n'atumya abaduumizi b'enkumi n'ab'ebikumi, n'abalamuzi, n'abakadde bonna mu Isirayiri yonna, n'abakulembeze b'ennyumba za bajajjaabwe. ³ Sulemaani n'ekibiina kyonna ne bagenda e Gibyoni eyali ekifo ku lusozi awaali Eweema ya Katonda ey'Okukunjaanirangamu, Musa omuweereza wa *MUKAMA* gye yakuba, eyo mu ddungu.

⁴ Naye Dawudi yali aggye essanduuko ya Katonda okuva e Kiriyasuyalimu, n'agitwala e Yerusalemi gye yali agitegekede ng'agizimbide eweema. ⁵ Era n'ekyoto eky'ekikomo Bezaaleeri mutabani wa Uli, muzukulu wa Kuuli kye yali azimbye, kyali eyo mu lusiisira lwa *MUKAMA*, ne Sulemaani n'ekibiina kyonna gye beebuulizanga ku *MUKAMA*. ⁶ Sulemaani n'ayambuka eri ekyoto eky'ekikomo n'alaga mu maaso ga *MUKAMA* mu Weema ey'Okukunjaanirangamu n'aweerayo ku kyoto ebiweebwayo ebyokebwa lukumi.

⁷ Ekiro ekyo Katonda n'alabikira Sulemaani n'amugamba nti, "Saba kyonna ky'oyagala nkuwe."

⁸ Sulemaani n'addamu Katonda nti, "Olazze kitange Dawudi ekisa n'okwagala kungi nnyo, n'onfuula omusika we. ⁹ Kaakano, *MUKAMA* Katonda, kye wasuubiza kitange Dawudi, nsaba kituukirizibwe, kubanga onfudde kabaka ow'eggwanga eryenkana ng'enfuufu ku nsi mu bungi bwayo. ¹⁰ Ompe amagezi n'okumanya, ndyoke nkulembere abantu bano; kubanga ani ayinza okufuga eggwanga lyo lino eddene bwe liti?"

¹¹ Katonda n'addamu Sulemaani nti, "Kubanga ekyo kibadde mu mutima gwo, n'otosaba bintu, oba obugagga, wadde ekitiibwa newaakubadde okuwangula abalabe bo, ate n'otosaba na buwangaazi, naye n'osaba amagezi n'okumanya osobole okufuga abantu bange, ggwe, nga kabaka waabwe, ¹² amagezi n'okumanya bikuweereddwa. Era nzija kukuwa obugagga, n'ebintu, n'ekitiibwa, ebitenkana ebyo bakabaka abaakusooka bye baalina, wadde abalija ng'ovudde wo, bye balifuna."

¹³ Awo Sulemaani n'ava mu maaso g'Eweema ey'Okukunjaanirangamu e Gibyoni n'addayo e Yerusalemi. N'afuga Isirayiri.

¹⁴ Sulemaani n'akunjaanya amagaali n'abeebagala embalaasi; n'aba n'amagaali lukumi mu bina, n'abee-

bagala embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, be yateeka mu bibuga eby'amagaali, ne mu Yerusalemi gye yabeeranga. ¹⁵ Kabaka n'afuula effeeza ne zaabu okuba ebyabulijjo mu Yerusalemi, nga bingi ng'amayinja; era n'afuula n'emivule okuba emingi ng'emisukamooli mu nsenyi. ¹⁶ Embalaasi za Sulemaani zaasubulibwanga okuva e Misiri, era abasububuzi ba kabaka be baazigulangayo. ¹⁷ Eggaali baagisuubulanga kilo musanvu eza ffeeza, embalaasi ne bagisuubulanga kilo emu ne desimoolo musanvu eza ffeeza okuva e Misiri. Ate era baazitunzanga ne bakabaka bonna ab'Abakiiti ne bakabaka ab'e Busuuli.

Enteekateeka z'Okuzimba Yeekaalu

² Sulemaani n'awa ebiragiro okuzimbira erinnya lya *MUKAMA* eyeekaalu, ate naye okwezimbira olubiri olwa kabaka. ² N'alonda abasajja emitwalo musanvu okuba abeetissi, n'abalala emitwalo munaana okutema amayinja mu nsozi, n'abalala enkumi ssatu mu lukaaga okubakuliranga.

³ Awo Sulemaani n'aweereza Kulamu kabaka w'e Ttuulo obubaka nti,

"Nga bwe wakolagananga ne Dawudi kitange, n'omuweereza emivule egy'okwezimbira olubiri lwe okubeeramu, nange kolagana nange mu ngeri y'emu.

⁴ Laba kaakano nnaatera okuzimbira erinnya lya *MUKAMA* Katonda wange eyeekaalu, era ngiwonge olw'okwoterezaayo obubaane obw'ebyakaloosa obulungi mu maaso ge, n'okuweerayo emigaati egya buli lunaku, n'olw'okuweerayo ebiweebwayo ebyokebwa enkya n'akawungeezi buli ssabbiiti ne ku myezi nga kye gijje giboneke ne ku mbaga ezaatekebawo eza *MUKAMA* Katonda waffe, ng'ekiragiro eky'enkalakkalira eri Isirayiri.

⁵ "Eyeekaalu gye njenda okuzimba ejja kuba yaakitiibwa, kubanga Katonda waffe waakitiibwa okusinga bakatonda abalala bonna. ⁶ Naye ani ayinza okumuzimbira eyeekaalu, nga n'eggulu erya waggulu ddala taligamu? Noolwekyo nze ani okumuzimbira eyeekaalu, okuggyako okumuzimbira ekifo eky'okwoterezangamu obubaane mu maaso ge?"

⁷ "Noolwekyo mpeereza omusajja omumanyirivu nga mugezi asobola okuweesa zaabu, ne ffeeza, n'ebikomo, n'ebyuma, ate era asobola okuluka engoye eza kakobe, n'entwakaavu, n'eza bbululu, ate era nga mumanyirivu mu kukola enjola ez'engeri zonna, ngakolaganira wamu n'abasajja bange abamanyirivu

mu by'omu Yuda ne mu Yerusaalemi, Dawudi kitange be yateekateeka.

⁸ "Era mpeereza n'emivule, n'emiberosi, n'emitooogo okuva e Lebanooni, kubanga mmanyi nti abasajja bo bamanyirivu mu kutema emiti mu Lebanooni. Abaddu bange banaakolagananga n'ababo ⁹ okunteekerateekera embaawo mu bungi, kubanga eyeekaalu gye njenda okuzimba egenda kuba nnene era nga yaakiti-ibwa. ¹⁰ Laba, ndiwa abaweereza bo, abasajja ababazzi, lita ez'enjaano ense emitwalo amakumi ana mu ena, ne lita eza sayiri, emitwalo amakumi ana mu ena, n'ebita eby'omwenge emitwalo ebiri, n'ebita eby'amafuta ag'omuzeeyituuni emitwalo ebiri."

¹¹ Awo Kulamu n'addamu ebbaluwa Sulemaani gye yamuweereza ng'agamba nti,

"Kubanga *MUKAMA* ayagala abantu be, kyavudde akufuula kabaka waabwe."

¹² N'ayongerako na kino nti,

"*MUKAMA* Katonda wa Isirayiri eyakola eggulu n'ensi, yeebazibwe, kubanga awadde kabaka Dawudi omwana omutegeevu, alina okutegeera n'okwawula ebirungi n'ebibi, agenda okuzimbira *MUKAMA* eye-ekaalu, n'okwezimbira olubiri.

¹³ "Nkuweereza Kulamu omusajja omumanyirivu, era alina okutegeera n'obumanyirivu bungi, ¹⁴ ne nnyina y'omu ku bazzukulu ba Ddaani, nga ne kitaawe musajja w'e Ttuulo. Yatendekebwa mu kuweesa zaabu n'effeeza, n'ebikomo n'ebyuma n'okutema amayinja era nga mubazzi, ate n'okuluka engoye eza kakobe, n'eza bbululu, n'entwakaavu, n'eza bafuta. Era alina obumanyirivu mu kwola enjola ez'engeri zonna, era ayinza okuyiia engeri yonna ey'okukolamu ekintu kyonna ekimuweereddwa. Y'anaakolanga n'abaweesi bo n'aba mukama wange Dawudi.

¹⁵ "Kaakano mukama wange aweereze abaddu be enjaano ne sayiri, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ne wayini gwe yasubiza, ¹⁶ tulyoke tuteme emiti gyonna gye weetaaga okuva e Lebanooni. Tunaagiseeyeyeteza ku nnyanja okutuuka e Yopa, naawe oligyambusa e Yerusaalemi."

¹⁷ Awo Sulemaani n'abala bannaggwanga bonna abaali mu nsi eya Isirayiri, ng'okubala Dawudi kitaawe kwe yakola bwe kwali; baali abasajja emitwalo kkumi n'ettaano mu enkumi ssatu mu lukaaga. ¹⁸ N'alonda mu bo emitwalo musanvu okuba abeetissi, n'abalala emitwalo munaana okutemanga amayinja mu nsozi, n'abalala enkumi ssatu mu lukaaga okulabiriranga abantu abaakolanga.

Sulemaani Azimba Yeekaalu

³ Awo Sulemaani n'atandika okuzimba yeekaalu ya *MUKAMA* mu Yerusaalemi ku lusozi Moliya, *MUKAMA* gye yalabikira Dawudi kitaawe, ekifo Dawudi kye yali alonze ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi.

² Yatandika okugizimba mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwe.

³ Omusingi Sulemaani gwe yasima ogwa yeekaalu ya Katonda gwali obuwanvu mita amakumi abiri mu musanvu ng'obugazi mita mwenda, mu kukozeza ebipimo okw'edda. ⁴ Ekisasi ekyali mu maaso ga yeekaalu kyali obuwanvu mita mwenda n'obugazi nga kye kimu, n'obugulumivu kyali mita mwenda. Munda mu yeekaalu n'asiigamu ne zaabu ennongoofu. ⁵ Mu kisenge ekinene n'assaamu embaawo ez'emiberosi, ne munda waakyo n'akisiiga ne zaabu ennongoofu, ate era n'akitimba n'enkindu n'emikuufu. ⁶ N'ayonja yeekaalu n'amayinja ag'omuwendo, ne zaabu gwe yakozesa yali zaabu owa Paluvayimu. ⁷ Ku myango, ne ku miryango, ne ku bisenge ne ku nzigi za yeekaalu, byonna n'abisiigako zaabu; ate era n'awoola ne bakerubi ku bisenge.

⁸ N'azimba n'Ekifo Ekitukuvu Ennyo, ng'obuwanvu kyenkanankana obugazi bwa yeekaalu, obuwanvu kyali mita mwenda n'obugazi mita mwenda. Munda waakyo n'asiigamu ttani amakumi abiri mu ssatu eza zaabu ennongoofu. ⁹ Obuzito bw'emisumaali bwali desimoolo mukaaga era nga gya zaabu.

¹⁰ Mu Kifo Ekitukuvu Ennyo n'abajirayo bakerubi babiri n'abasiiga ne zaabu. ¹¹ Obugazi bw'ebywaawaatiro bya bakerubi bwali mita mwenda, ng'ekimu obuwanvu bwakyo kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kisenge kya yeekaalu, n'ekirala obuwanvu nga kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kerubi omulala. ¹² N'ekiwaawaatiro kya kerubi omulala kyali obuwanvu mita bbiri ne desimoolo ssatu nga kituuka ku ludda lw'ekisenge kya yeekaalu ekirala, n'ekiwaawaatiro ekirala obuwanvu nga kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kerubi oli omulala. ¹³ Obuwanvu bw'ebywaawaatiro bya bakerubi bwali mita mwenda awamu, era baasimbibwa ku bigere byabwe, nga batunuuliraganye. ¹⁴ N'akola olutimbe nga lulimu bbululu, effulungu, era nga lutwakaavu, ne bafuta ennungi n'alukubako ebifaananyi bya bakerubi.

¹⁵ Mu maaso ga yeekaalu yassaawo empagi bbiri, obuwanvu bwazo mita kkumi na mukaaga, nga buli emu ku zo eriko omutwe ogwenkana mita bbiri ne desimoolo ssatu. ¹⁶ N'akola emikuufu mu kifo eky'omunda awasinzirwa okwogera n'agissa ku mitwe gy'empagi, ate era n'akola n'amakomamawanga kikum, n'agateeka ku mikuufu egyo. ¹⁷ N'asimba empagi mu maaso ga yeekaalu, emu ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa ddyo, n'endala ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa kkono. Ey'oku luuyi olw'ebugwanjuba obwa ddyo yagituuma Yakini ^I, n'eyo ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa kkono n'agituuma Bowaaazi ^{II}.

^I Yakini amakulu nti yeeteekawo ^{II} Bowaaazi amakulu nti mu ye mwe muli amaanyi

Ebintu Ebyole ebya Yeekaalu

4 Yazimba ekyoto eky'ekikomo, obuwanvu bwakyo mita mwenda, n'obugazi bwakyo mita mwenda, ng'obugulumivu bwakyo mita nnya n'ekitundu. ² N'akola Ennyanja ensaanuuse, nga neekulungirivu, nga ya mita nnya n'ekitundu okuva ku mugo okutuuka ku mugo, ng'obugulumivu eri mita bbiri ne desimoolo ssatu, ate ng'obwetoooloovu eri mita kkumi na ssatu n'ekitundu. ³ Wansi waakyo waaliyo ebifaananyi by'ente ennume nga mumbe, nga buli emu eri kitundu kya mita obuwanvu, era nga zikyetoolodde. Ebifaananyi byasaanuusibwanga mu nnyiriri bbiri bbiri, ekidiba bwe kyasaanuusibwanga.

⁴ Ennyanja yatuulanga ku bifaananyi by'ente ennume kkumi na bbiri, essatu nga zitunuulira obukiikakkono, n'essatu endala nga zitunuulira ebugwanjuba, n'essatu endala nga zitunuulira obukiikaddyo, n'essatu endala nga zitunuulira ebuwanjuba. Ennyanja yatuulanga ku zo waggulu, n'amagulu gaazo ag'emabega nga gatunudde munda, wakati waayo. ⁵ Obukwafu bwayo bwali nga luta, n'omugo gwayo ng'omugo gw'ekikopo, n'okufaanana ng'efaanana ng'ekimuli ky'amalanga. Yatekebwegamumu lita emitwalo mukaaga. ⁶ N'akolayo ne bensani kkumi ez'okwolezangamu, etaano n'azissa ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'ettaano endala n'azissa ku luuyi olw'obukiikakkono. Omwo mwe mwanyumungulizibwanga ebintu ebyakozesebwanga mu kiseera eky'okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, naye ng'Ennyanja ya bakabona okuginaabirangamu. ⁷ N'akola ebikondo eby'ettaala ez'omukono kkumi nga bya zaabu, ng'ekiragiroyabyo bwe kyali, n'abiteeka mu yeekaalu, ebitaano ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'ebitaano ebirala ku luuyi olw'obukiikakkono. ⁸ N'akola n'emmeeza kkumi, n'aziteeka mu yeekaalu, etaano ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'etaano endala ku luuyi olw'obukiikakkono. N'akola ne bbakuli ezikozesebwa okumansira kkumi nga za zaabu.

⁹ N'akola oluggya lwa bakabona, n'oluggya olunene ddala, n'enzigi ez'oluggya, n'enzigi n'azisaaba n'ekikomo. ¹⁰ Ennyanja n'agiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ebuanjuba mu yeekaalu.

¹¹ N'akola n'ensuwa, n'ebisena, ne bbakuli. Awo Kulamu n'amaliriza omulimu ogwali gumuweredwa kabaka Sulemaani ku yeekaalu ya Katonda:

¹² empagi bbiri,
n'emitwe egifaanana ng'ebakuli ku mitwe gy'empagi,
n'ebitimba bya mirundi ebiri nga bibeera ku mitwe egyali ku mpagi,

¹³ n'amakomamawanga ebikumi bina obw'ebitimba biri ebibiri, buli kitimba nga kirina ennyiriri bbiri ez'amakomamawanga, nga zitimbye emitwe gy'empagi.

¹⁴ N'akola n'ebiyimirirwako, n'amabensani gaakwo,

¹⁵ n'Ennyanja n'ebifaananyi by'ente ennume emumbe,

¹⁶ n'ensuwa, n'ebisena, n'ewuuma ez'ennyama, n'ebintu byonna ebigenderako.

Ebintu byonna Kulamu bye yakolera Kabaka Sulemaani ku lwa yeekaalu ya *MUKAMA* yabizigula n'ekikomo. ¹⁷ Kabaka yalagira babisaanuusize mu lusenyi lwa Yoludaani, awali ettaka ery'ebbumba wakati w'e Sukkosi n'e Zereda. ¹⁸ Sulemaani n'akola ebintu ebyo byonna nga bingi nnyo nnyini, n'obuzito bw'ekikomo mwe byakolebwa ne butamanyibwa.

¹⁹ Sulemaani n'akola ebintu byonna ebyole mu yeekaalu ya Katonda:

ekyoto ekya zaabu,

n'emmeeza okwabanga emigaati egy'okulaga,

²⁰ n'ebikondo eby'ettaala ez'omukono nga bya zaabu, wamu ne ttaala zaabyo, okwakiranga mu maaso g'awaayimirirwanga okwogera, ng'ekiragiroyabyo bwe kyali,

²¹ n'ebimuli, ne ttaala, ne wuuma nga byonna zaabu ntuukirivu,

²² n'ebisalako ebisirinza, ne bensani, ne bbakuli ez'okumansira akaloosa, ne fulampeni nga bya zaabu ennongoose, n'enzigi za yeekaalu, n'enzigi ez'omunda mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, n'enzigi ez'ekisenge ekinene, nga byonna bya zaabu.

5 Bw'atyo Sulemaani n'amaliriza omulimu gwonna ogwa yeekaalu ya *MUKAMA*. N'alyoka aleeta ebintu kitaawe Dawudi bye yawonga, effeeza ne zaabu n'ebintu ebirala byonna ebyole, n'abiteeka mu mawanika ga yeekaalu ya Katonda.

Essanduuko Eretebwa mu Yeekaalu

² Awo Sulemaani n'akuŋŋaanya abakadde ba Isirayiri, n'abakulu b'ebika, n'abakulu b'ennyumba za bajajja b'abantu ba Isirayiri bagende baleete essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* okuva mu Sayuuni, ekibuga kya Dawudi. ³ Abasajja bonna aba Isirayiri ne bakuŋŋaanira mu maaso ga kabaka mu kiseera eky'embaga mu mwezi ogw'omusanvu.

⁴ Abakadde bonna aba Isirayiri bwe baatuuka, Abaleevi ne basitula essanduuko, ⁵ ne bagireeta, n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'ebintu byonna ebitukuvu ebyali mu weema. Bakabona n'Abaleevi be baabisitula.

⁶ Awo kabaka Sulemaani n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri, abaali bakuŋŋaanye nga bamwetooolodde, nga bali mu maaso g'essanduuko, ne bawayo ssaddaaka ez'endiga n'ente, ezitaabalibwa muwendo.

⁷ Awo bakabona ne baleeta essanduuko ey'endagaano ya *MUKAMA* munda mu kifo kyayo mu watukuvu wa yeekaalu, mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, ne bagiteeka wansi w'ebiwawaatiro bya bakerubi. ⁸ Bakerubi

baayanjalanga ebiwaawaatiro byabwe okubuna ekifo eky'essanduuko, ne babikkanga essanduuko n'emisituliro gyayo. ⁹ Era emisituliro gyali miwanvu nnyo nga n'okulengerebwa girengerebwa okuva mu watukuvu, naye nga tegirabika ng'omuntu asinzidde ebweru; era ekyali eyo ne leero. ¹⁰ Essanduuko yalimu ebipande Musa bye yateekamu nga ali ku Kolebu, *MUKAMA* gye yakolera endagaano n'Abayisirayiri, bwe baali bavudde mu Misiri.

¹¹ Awo bakabona bonna ne bava mu Kifo Ekitukuvu. Bonna abaaliwo baali beetukuzizza, obutayawula mu bibiina byabwe. ¹² Abaleevi bonna abaali abayimbi, ng'omwo mwe muli Asafu, Kemani, Yedusuni ne bata-bani baabwe n'ab'enjanda zaabwe nga bambadde bafuta ennungi, nga bakutte ebitaasa, n'entongooli, n'ennanga, ne bayimirira ku luuyi olw'ebuvanjoba olw'ekyoto, wamu ne bakabona kikumi mu abiri abaa-fuuwanga amakondeere. ¹³ Awo abaafuuwanga amakondeere n'abayimbi ne beegattira wamu mu ddooboozi ery'awamu ne batendereza era ne beebaza *MUKAMA*. Ne batendereza *MUKAMA* nga bafuuwa amakondeere, nga bakuba n'ebitaasa, n'ebivuga ebi-rala nga bayimba nti,

"Mulungi,

kubanga okwagala kwe okwenkalakkalira kubeerera emirembe n'emirembe."

Awo yeekaalu ya *MUKAMA* n'ejjula ekire. ¹⁴ Bakabona ne batasobola kukola mulimu gwabwe ogw'obuweereza olw'ekire, kubanga ekitiibwa kya *MUKAMA* kyajjula yeekaalu ya *MUKAMA*.

⁶ Mu kiseera ekyo Sulemaani n'ayogera nti, "*MUKAMA* eyagamba nti Alituula mu kizikiza ekikutte; ² nkuzimbide yeekaalu ey'ekitiibwa, ekifo ky'onoobeerangamu emirembe gyonna."

³ Awo kabaka n'akyuka n'atunuulira ekibiina kyonna ekyo Isirayiri ekyali kiyimiridde awo, n'abasabira omukisa. ⁴ N'ayogera nti,

"Yeebazibwe *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, atuukiriza n'omukono gwe ekyo kye yasuubiza n'akamwa ke eri Dawudi kitange, ng'agamba nti,

⁵ "Okuva ku lunaku lwe naggya abantu bange mu nsi y'e Misiri, tewali kibuga kye nnalonda mu bika byonna ebya Isirayiri okuzimba mu eyeekaalu olw'erinya lyange, wadde omuntu yenna okuba omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. ⁶ Naye kaakano nnonze Yerusalemi okubeeramu Erinnya lyange, era nnonze Dawudi okufuga abantu bange Isirayiri.'

⁷ "Kitange Dawudi yali akiteeseteese mu mutima gwe okuzimbira Erinnya lya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. ⁸ Naye *MUKAMA* n'agamba kitange Dawudi nti, 'Nawaakubadde nga kyali mu mutima gwo okuzimbira Erinnya lyange eyeekaalu, era wakola bulungi okuba nakyo mu mutima gwo, ⁹ naye si ggwe olizimba yeekaalu eyo, wabula mutabani wo, ow'omubiri gwo n'omusaayi gwo; y'alizimbira Erinnya lyange eyeekaalu.'

¹⁰ "Kaakano, *MUKAMA* atuukirizza kye yasuubiza. Nsikidde Dawudi kitange, era ntudde ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, nga *MUKAMA* bwe yasuubiza, era nzimbide Erinnya lya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. ¹¹ Era omwo mwe ntadde essanduuko, omuli endagaano eya *MUKAMA* ggye yakola n'abantu ba Isirayiri."

Okusaba kwa Sulemaani okw'Okuwonga Eyeekaalu

¹² Awo Sulemaani n'ayimirira mu maaso g'ekyoto kya *MUKAMA* mu maaso g'ekibiina kyonna ekyo Isirayiri, n'ayimusa emikono gye. ¹³ Yali akoze ekituuti eky'ekikomo, ekyali mita bbiri ne desimoolo ssatu obuwanvu n'obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu, n'obugulumivu mita emu ne desimoolo ssatu, era ng'akitadde wakati mu luggya olw'ebweru era kye yali ayimiriddeko. N'afukamira mu maaso g'ekibiina kyonna ekyo Isirayiri, n'ayimusa emikono gye eri eggulu. ¹⁴ N'ayogera nti,

"Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri tewali Katonda akufaanana mu ggulu newaakubadde ku nsi, atuukiriza endagaano ye ey'okwagala eri abaddu be abatambuli-ra mu maaso ge n'emitima gyabwe gyonna. ¹⁵ Otuukirizza ekyo kye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, kubanga wasuubiza n'akamwa ko, era okituukirizza n'omukono gwo leero.

¹⁶ "Kaakano Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, tuukiriza ebyo bye wasuubiza Dawudi kitange bwe wayogera nti, 'Tolirema kufuna musika mu maaso gange kutuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, ab'ez-zadde lyo bwe baneegenderezanga okutambuliranga mu maaso gange ng'etteeka lyange bwe liri, nga ggwe bw'otambulidde mu maaso gange.' ¹⁷ Kale nno, Ayi *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ekigambo kyo kye wasuubiza Dawudi omuddu wo kituukirire.

¹⁸ "Naye ddala Katonda alituula n'abantu ku nsi? Laba, eggulu n'eggulu erisinga okuba erya waggulu toli-gyamu, kale ate olwo yeekaalu gye nzimbye gy'oyinza okugyamu? ¹⁹ Wuliriza okusaba kw'omuddu wo n'okwegayirira kwe, Ayi *MUKAMA* Katonda wange, owulire okusaba kw'omuddu wo kwasaba gy'oli. ²⁰ Amaaso go gatunuulirenga eyeekaalu eno emisana n'ekiro, ekifo kye wayogerako nti oliteeka omwo Erinnya lyo, era owulire okusaba kw'omuddu wo eri ekifo kino. ²¹ Wulira kaakano okwegayirira kw'omuddu wo n'okw'abantu bo Isirayiri, bwe banaabanga basaba nga batunuulidde ekifo kino; owulirenga okuva mu kifo eyo gy'obeera, era bw'owuliranga, osonyiwenga.

²² "Omuntu bw'anaayonoonanga ku muliraanwa we, ne kimugwanira okulayira, era n'ajja n'alayira mu maaso g'ekyoto mu yeekaalu eno, ²³ owulirenga okuva mu ggulu, obeeko ky'okola. Osalenga omusango wakati w'abaddu bo osasulenga gwe gusinze, ng'ebikolwa bye bwe bimusaanira. Oyatulenga atalina

musango, era omusasulenga ng'obutuukirivu bwe, bwe bunaabanga.

²⁴ "Abantu bo Isirayiri bwe banaabanga bawangud-dwa omulabe olw'obutali butuukirivu bwabwe, naye ne bakyuka ne baatula erinnya lyo, ne basaba ne beegayiririra mu maaso go mu yeekaalu eno, ²⁵ kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu, osonyiwe ekibi ky'abantu bo Isirayiri era obakomyewo mu nsi gye wabawa bo ne bajjajjaabwe.

²⁶ "Eggulu bwe linaggalwangawo ne wataba nkuba, kubanga boonoonye gy'oli, naye ne basaba nga batunuulidde ekifo kino, ne baatula erinnya lyo, ne bakyuka okuleka ekibi kyabwe ekibaweezesezza ekibonerezo, ²⁷ kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu, osonyiwe ekibi ky'abaddu bo, abantu bo Isirayiri, obayigirize ekkubo eggolokofu, lye bateekwa okutambulirangamu, era obaweereze enkuba ku nsi gye wawa abantu bo, obusika bwo.

²⁸ "Bwe wanaagwangawo enjala oba kawumpuli mu nsi, oba ne wabaawo okugengewala oba obukuku, oba enzige oba ebisaanyi, oba abalabe baabwe ne babazingiriza mu bibuga byabwe wadde ne bw'anaabanga kawumpuli ow'engeri etya, oba bulwadde bwa ngeri ki, ²⁹ ne wabaawo okusaba oba okwegayirira okw'engeri zonna okukoleddwa omuntu yenna, oba abantu bo bonna Isirayiri, nga buli omu ategedde endwadde ye, n'obuyinike bwe, era ng'ayanjulurizza engalo ze eri yeekaalu eno, ³⁰ kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu gy'obeera osonyiwe, era osasule buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri, kubanga ggwe wekka gw'omanyi emitima gy'abaana b'abantu; ³¹ balyoke bakutyenga, era batambulirenga mu makubo go enaku zonna ze banaabeeranga mu nsi gye wawa bajjajjaffe.

³² "Era mu ngeri y'emu, bwe wanaabangawo munnaggwanga atali wa ku bantu bo Isirayiri, ng'ava mu nsi ey'ewala, olw'erinnya lyo ekkulu, n'olw'omukono gwo ogw'amaanyi, n'omukono gwo ogugoloddwa, bw'anajjanga n'asaba ng'atunuulidde eyeekaalu eno, ³³ kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu gy'obeera, okolere omunnaggwanga oyo kyonna ky'anaakusabanga; abantu bonna ab'omu nsi balyoke bamanye erinnya lyo era bakutye, ng'abantu bo Isirayiri bwe bakola, era bategeere nti ennyumba eno gye nzimbye etuumiddwa Erinnya lyo.

³⁴ "Abantu bo bwe banaatabaalanga abalabe baabwe, yonna gy'onoobasindikanga, ne basaba nga batunuulidde ekibuga kino ky'olonze ne yeekaalu gye nzimbidde Erinnya lyo, ³⁵ kale owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe, ng'osinziira mu ggulu, obaddiremu.

³⁶ "Bwe banaakolanga ebisobyo, kubanga tewaliwo muntu atasobya, n'obasunguwalira, n'obawaayo eri omulabe, ne batwalibwa nga basibe mu nsi ey'ewala oba ey'okumpi, ³⁷ oluvannyuma ne beenenya mu muma nga bali mu nsi gye bali abasibe, ne bakwe-

gayiririra mu nsi ey'okusibibwa kwabwe nga boogera nti, 'Twayonoona, twakola eby'obubambavu, era twagira ekyejo,' ³⁸ era bwe beenenyanga n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna mu nsi ey'okusibibwa kwabwe gye baatwalibwa, ne basaba nga batunuulidde ensi gye wawa bajjajjaabwe, n'eri ekibuga kye walonda, n'eri eyeekaalu gye nazimba ku lw'Erinnya lyo, ³⁹ kale, owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe, ng'osinziira mu ggulu, ekifo gy'obeera obaddiremu, era osonyiwe abantu bo abakwonoonye.

⁴⁰ "Kaakano Katonda wange, amaaso go gazibukenga, n'amatu go gawulirenga okusaba okunaaweerwangayo mu kifo kino.

⁴¹ "Era kaakano, Ayi MUKAMA Katonda golokoka, okke mu kifo kyo eky'okuwummulirangamu, ggwe n'essanduuko ey'amaanyi go.

Bakabona bo Ayi MUKAMA Katonda, bambazibwe obulokozi,

era n'abatukuvu bo basanyukire obulungi bwo.

⁴² Ayi MUKAMA Katonda, tokyusa maaso go okuva ku oyo gwe wafukako amafuta.

Ojjukire ekisa kye walaga Dawudi omuddu wo."

Okuwongebwa kwa Yeekaalu

⁷ Awo Sulemaani bwe yamaliriza esaala ye, omuliro ne guva mu ggulu ne gwokya ekiweebwayo ekyokebwa ne ssaddaaka era n'ekitiibwa kya MUKAMA ne kijjula eyeekaalu. ² Bakabona ne batayinza kuyingira mu yeekaalu ya MUKAMA kubanga ekitiibwa kya MUKAMA kyajjula eyeekaalu ya MUKAMA. ³ Awo Abayisirayiri bonna bwe baalaba omuliro nga gukka, n'ekitiibwa kya MUKAMA nga kiri ku yeekaalu, ne bavuumama ku lubalaza ng'amaaso gaabwe gatunudde wansi ne basinza era ne beebaza MUKAMA nga boogera nti, "Mulungi,

era okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna."

⁴ Awo kabaka n'abantu bonna, ne baweerayo ssaddaaka mu maaso ga MUKAMA. ⁵ Kabaka Sulemaani n'awaayo ssaddaaka ey'ente ezawera emitwalo ebiri, n'endiga n'embuzi emitwalo kkumi n'ebiri. Awo kabaka n'abantu bonna ne bawonga eyeekaalu ya MUKAMA.

⁶ Bakabona ne bayimirira mu bifo byabwe, n'Abaleevi nabo mu bifo byabwe nga bakutte ebivuga bya MUKAMA, kabaka Dawudi bye yali akoze olw'okutenderezanga MUKAMA, buli lwe yeebazanga MUKAMA ng'agamba nti, "Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna." Ku luuyi olwaddirira Abaleevi, bakabona ne bafuuwa amakondeere, Isirayiri yenna n'ayimirira.

⁷ Sulemaani n'atukuza oluggya olwa wakati olwali mu maaso ga yeekaalu ya MUKAMA, era eyo n'aweerayo ebiweebwayo ebyokebwa n'amasavu ag'ebiweebwayo olw'emirembe kubanga ku kyoto eky'ekikomo kye yali akoze kwali tekugyako biweebwayo byokebwa

n'ebiweebwayo ebyobutta, n'ebitundu n'amasavu.

⁸ Era mu kiseera kyekimu Sulemaani n'akuuma embagga eyo okumala ennaku musanvu, ne Isirayiri yenna wamu naye, n'ekibiina ekinene ennyo okuva awayingirirwa e Kamasi okutuuka ku kagga ak'e Misiri. ⁹ Ku lunaku olw'omunaana ne bakuba olukunjaana, kubanga baali bajjagulizza okuwongebwa kw'ekyoto ennaku musanvu, n'embaga ennaku endala musanvu. ¹⁰ Ku lunaku olw'amakumi abiri mu esatu olw'omwezi ogw'omusanvu, Kabaka Sulemaani n'asindika abantu baddeyo ewaabwe, era ne bagenda nga basanyufu era nga bajaguza mu mitima gyabwe olw'obulungi bwa MUKAMA bwe yalaga Dawudi ne Sulemaani n'abantu be Isirayiri.

MUKAMA Alabikira Sulemaani Omulundi Ogwokubiri

¹¹ Awo Sulemaani bwe yamaliriza eyeekaalu ya MUKAMA, n'olubiri lwa kabaka, era ng'amalirizza n'ebyo byonna bye yali ateeseeteese mu mutima gwe okukola mu yeekaalu ya MUKAMA ne mu lubiri lwa kabaka, ¹² MUKAMA n'amulabikira mu kiro n'amugamba nti, "Mpulidde okusaba kwo, era neerobozza gye ndi ekifo kino okuba eyeekaalu ey'okuweerangamu ssaddaaka.

¹³ "Bwe naggalangawo eggulu enkuba n'etatonya, oba ne ndagira enzige okulya ensi oba ne nsindikira abantu bange kawumpuli, ¹⁴ abantu bange abatumiddwa erinnya lyange bwe baneetowazanga, ne basaba, ne banoonya amaaso gange, ne bakyuka okuleka amakubo gaabwe amakyamu, kale nnaawuliranga nga nsinziira mu ggulu ne nsonyiwa ekibi kyabwe era ne mponya ensi yaabwe. ¹⁵ Era amaaso gange ganaazibukanga, n'amatu gange ganaawuliranga esaala ezinaawebwangayo mu kifo kino. ¹⁶ Nnonze era neewongedde yeekaalu eno, Erinnya lyange libeerenga omwo ennaku zonna. Amaaso gange n'omutima gwange binaabeeranga omwo ekiseera kyonna.

¹⁷ "Bw'onootambuliranga mu maaso gange nga Dawudi kitaawo bwe yakola, n'okola bye nkulagira byonna, n'okuuma ebiragiyo byange n'amateeka gange, ¹⁸ ndinyweza entebe ey'obwakabaka bwo, nga bwe nalagaana ne Dawudi kitaawo bwe nayogera nti, 'Tolirema kuba na musika alifuga Isirayiri.'

¹⁹ "Naye bwe munaakyuka ne muva ku mateeka gange n'ebiragiyo byange bye mbawadde, ne mugenda okuweereza bakatonda abalala ne mubasinza, ²⁰ ndisiguukulula Isirayiri okuva mu nsi yange, gye mbawadde, era sirifaayo na ku yeekaalu eno gye neewongera olw'Erinnya lyange. Ndigifuula ekisekererwa era ekinyoomebwa mu mawanga gonna.

²¹ Nawaakubadde nga yeekaalu eno eyatiikiridde nnyo, abaliyitawo bonna balyewuunya, nga boogera nti, 'Lwaki MUKAMA akoze ekifaanana bwe kiti ku nsi eno ne ku yeekaalu eno?' ²² Abantu baliddamu nti,

'Kubanga baava ku MUKAMA, Katonda wa bajjajaabwe eyabagga mu Misiri, ne bagoberera bakatonda abalala, nga babasinza era nga babaweereza, kyavudde abaleetako emitawaana gino gyonna, ginnamuzisa.'"

Ebirala Sulemaani bye Yakola

⁸ Bwe wayitawo emyaka amakumi abiri, mu myaka Sulemaani gye yazimbiramu eyeekaalu ya MUKAMA n'olubiri lwe, ² Sulemaani n'addaagiriza ebibuga Kulamu bye yali amuwadde, n'abiwa Abayisirayiri okubibeerangamu. ³ Sulemaani n'alumba Kamasuzoba n'akiwamba. ⁴ Era n'azimba ne Tadumoli mu ddungu, n'ebibuga byonna, eby'etterekero mu Kamasi. ⁵ N'addaagiriza Besukolooni ekya waggulu ne Besukolooni ekya wansi, n'abizimba nga bibuga ebiriko bbugwe, n'enkomera, ne wankaaki, n'ebisiba eby'em-pagi, ⁶ n'ekya Baalasi n'ebibuga bye byonna eby'am-aterekero, n'ebibuga byonna eby'amagaali ge, n'abavuga amagaali ge, ne kyonna kye yayagala okuzimba mu Yersaalemi, mu Lebanooni ne mu nsi yonna gye yafuganga.

⁷ Abantu bonna abaalekebwawo ku Bakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, nga bano be bataali Bayisirayiri, ⁸ be bazzukulu abaasigalawo, Abayisirayiri be bataazikiriza, Sulemaani n'abafuula abaddu, ne leero. ⁹ Naye Sulemaani n'atafuula Bayisirayiri baddu be; bo baali baserikale be, n'abaduumizi b'eggye lye, n'abaduumizi ab'amagaali ge n'abeebagala embalaasi ze. ¹⁰ Waaliwo n'abakungu ba kabaka Sulemaani ab'oku ntikko, ebikumi bibiri mu ataano, abaafuganga abantu.

¹¹ Sulemaani n'aggya muwala wa Falaawo mu kibuga kya Dawudi n'amutwala mu lubiri lwe yamuzimbira ng'agamba nti, "Mukyala wange tajja kubeera mu lubiri lwa Dawudi kabaka wa Isirayiri, kubanga ebifo essanduuko ya MUKAMA by'etuusemu bitukuvu."

¹² Awo Sulemaani n'awangayo ebiweebwayo ebyokebwa, ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kya MUKAMA kye yali azimbye mu maaso ag'olubalaza, ¹³ nga bwe kyali kigwanirwa buli lunaku, okuwangayo ebiweebwayo ng'etteeka lya Musa bwe lyali, erikwata ku ssabbiiti, n'emyezi nga kye gijje giboneke, ne ku mbaga essatu eza buli mwaka, era ze zino: embaga ey'emigaati egitazimbulukuswa, n'embaga eya ssabbiiti, n'embaga ey'ensiisira. ¹⁴ N'alonda ebibinja ebya bakabona olw'obuweereza bwabwe, n'Abaleevi olw'emirimu gyabwe egy'okutenderezanga mu nnyumba, ng'ekiragiyo kya Dawudi kitaawe kye yayogera ne mu kuyambangako bakabona mu mirimu egya buli lunaku. Ate era n'alonda n'abaggazi mu bibinja byabwe olw'emiryango egy'enjawulo kubanga bw'atyo Dawudi omusajja wa Katonda bwe yalagira. ¹⁵ Ne batava ku biragiyo kabaka bye yali awadde bakabona, n'Abaleevi ku bikwatagana n'ensonga yonna,

wadde ku bikwatagana n'ebyetterekero ly'ebintu eby'omuwendo.

¹⁶ Omulimu gwa Sulemaani ne guggwa bulungi okuva ku lunaku omusingi ogwa yeekaalu ya *MUKAMA* lwe gwa simibwa okutuusa yeekaalu lwe yaggwa, era n'emalibwa bulungi.

¹⁷ Awo Sulemaani n'agenda e Eziyonigeba n'e Erosi ebibuga ebyali ku lubalama lw'ennyanya mu nsi ya Edomu. ¹⁸ Kulamu n'amuweereza ebyombo, nga bigobebwa baduumizi be, abasajja abaali bamanyi ennyanya. Ne bagenda e Ofiri n'abaddu ba Sulemaani nga babeegasseko, ne baaleetera kabaka Sulemaani ettani za zaabu kkumi na musanvu.

Okukyala kwa Kabaka Omukazi w'e Seeba

⁹ Kabaka omukazi w'e Seeba bwe yawulira ettutumo lya Sulemaani n'ajja e Yersaalemi okumugeza n'ebibuuzo ebikalubo, ng'awerekeddwako ekibinja ekinene omwali enj'amira ezaali zeetise ebyakaloosa, ne zaabu nnyingi nnyo n'amayinja ag'omuwendo omungi. Awo bwe yatuuka eri Sulemaani, n'anyumya naye ku ebyo byonna ebyali ku mutima gwe. ² Sulemaani n'addamu ebibuuzo bye byonna, ne wataba n'ekimu ekyamulema okumunyonnyola. ³ Awo Kabaka omukazi w'e Seeba bwe yalaba amagezi ga Sulemaani, n'olubiri lwe yali azimbye, ⁴ n'emere eyaliibwanga ku mmeza ye, n'okutuula okw'abakungu be, n'abaweereza be mu byambalo byabwe, n'enyambuka gye yayambukangamu okugenda okuwaayo ebiweebwayo mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'aggwaamu omwoyo.

⁵ N'agamba kabaka nti, "Bye nnawulira nga ndi mu nsi yange ku bikwata ku bikolwa byo n'amagezi go bya mazima, ⁶ naye nnali sibikkirizanga okutuusa bwe najja ne mbyelabirako n'amaaso gange. Laba saabuulirwa wadde ekitundu eky'ettutumo lyo; bye mpulidde bisingawo ku ebyo bye nnawulira. ⁷ Abantu bo nga balina omukisa! Abaddu bo abakuweereza bulijjo ne bawulira amagezi go nga balina omukisa! ⁸ *MUKAMA* Katonda wo yeebazibwe akwenyumiririzaamu, era eyakuteeka ku ntebe yo ey'obwakabaka. Olw'okwagala kwa Katonda wo eri Isirayiri, era n'okwagala okubanyweza emirembe gyonna, kyeyava akufuula kabaka okubafuga, okukola obwenkanya n'obutuukirivu."

⁹ N'alyoka awa kabaka ettani nnya n'ekitundu eza zaabu, n'ebyakaloosa bingi nnyo nnyini, n'amayinja ag'omuwendo. Waali tewabangawo bya kaloosa bingi bwe bityo nga Kabaka omukazi w'e Seeba bye yawa kabaka Sulemaani.

¹⁰ Abasajja ba Kulamu n'abasajja ba Sulemaani abasuubulanga zaabu okuva e Ofiri baaleetanga n'emitoo-go n'amayinja ag'omuwendo omungi. ¹¹ Kabaka n'akozesa emitoo-go egyo okuzimba amaddaala aga yeekaalu ya *MUKAMA* n'ag'olubiri lwa kabaka, ate era n'akolamu n'ennanga n'entongooli z'abayimbi. Waali

tewabangawo bifaanana ng'ebyo mu nsi ya Yuda.

¹² Kabaka Sulemaani n'awa Kabaka omukazi w'e Seeba byonna bye yayagala, okusinga n'ebyo bye yali amuleetedde. N'oluvannyuma n'addayo mu nsi ye n'ekibinja kye.

Obugagga bwa Sulemaani

¹³ Obuzito bwa zaabu obwaleetebwanga eri Sulemaani buli mwaka bwaweranga ettani amakumi abiri mu ttaano, ¹⁴ okwo nga tagasseeko ey'obusuulu eyaweebwangayo abasuubuzi n'abamaguzi. Ate era ne bakabaka ab'e Buwalabu ne bagavana ab'ensi bamuleeteranga zaabu n'effeeza.

¹⁵ Kabaka Sulemaani n'aweesa engabo ennene ebikumi bibiri okuva mu zaabu omukubeekube, buli emu ku zo ng'erimu kilo ssatu n'ekitundu eza zaabu omukubeekube. ¹⁶ N'aweesa n'engabo entono ebikumi bisatu okuva mu zaabu omukubeekube, buli emu ku zo ng'erimu kilo emu ne desimoolo musanvu eza zaabu. Kabaka n'aziteeka mu lubiri lw'Ekibira kya Lebanoni. ¹⁷ Kabaka n'akola entebe ey'obwakabaka ennene nga ya masanga, n'agibikkako zaabu ennongoose. ¹⁸ Entebe ye ey'obwakabaka yaliko amaddaala mukaaga, n'akatebe kawumulizaako ebigere akaakolebwa mu zaabu, era yaliko n'emikono eruuyi n'eruuyi, n'ebibumbe by'empologoma ennume bbiri nga ziyimiridde ku mabbali g'emikono. ¹⁹ N'empologoma kkumi na bbiri emmumbe zaali zisimbiddwa eruuyi n'eruuyi ku madaala omukaaga. Tewaali eyakolebwa ng'eyo mu bwakabaka obulala bwonna. ²⁰ Ebinywerwamu byonna ebya kabaka Sulemaani byali bya zaabu, n'ebintu byonna ebyali mu lubiri lw'Ekibira kya Lebanoni byali bya zaabu omulongoseemu. Tewaali kyakolebwa mu ffeeza kubanga mu biro bya Sulemaani effeeza yabanga ya muwendo gwa wansi. ²¹ Kabaka yalina ebyombo ebyagendanga e Talusiisi n'abasajja ba Kulamu, era buli myaka esatu byaleetanga zaabu n'effeeza, n'amasanga, n'enkoba n'enkima okuva e Talusiisi.

²² Kabaka Sulemaani yali mugagga nnyo era nga mugezi okusinga bakabaka bonna ab'ensi. ²³ Bakabaka bonna baagendanga gyali okumwebuuzako, n'okuwulira amagezi Katonda ge yali atadde mu mutima gwe. ²⁴ Buli mwaka, buli eyajjanga, yaleetanga ekirabo, ebimu byali bintu bya ffeeza ne zaabu, n'ebirala nga byambalo, n'ebirala nga byakulwanyisa, n'ebirala nga byakaloosa, n'embalaasi, n'ennyumbu.

²⁵ Sulemaani yalina ebisibo enkumi nnya omwateerekbwanga embalaasi n'amagaali; n'abavuzi ab'amagaali baali emitwalo ebiri be yateeka mu bibuga eby'amagaali, n'abamu ku bo nga babeera naye mu Yersaalemi. ²⁶ Era yafuganga bakabaka bonna okuva ku mugga Fulaati okutuuka ku nsi eya Abafirisuuti, n'okutuuka ku nsalo ya Misiri. ²⁷ Kabaka n'afuula ffeeza okuba eky'a bulijjo ng'amayinja mu Yersaalemi

era n'emivule ne giba mingi ng'emisukamooli egiri mu biwonvu. ²⁸ Sulemaani yasuubulanga embalaasi okuva mu Misiri n'ensi endala.

Okufa kwa Sulemaani

²⁹ Ebyafaayo ebirala byonna ebyabaawo mu mulembe gwa Sulemaani okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, tebyawandiikibwa mu byafaayo bya nnabi Nasani, ne mu kwolosebwa kwa Akiya Omusiuro, ne mu birooto eby'omulabi Iddo ebikwata ku Yerobowaa mu mutabani wa Nebati? ³⁰ Sulemaani n'afugira Isirayiri yenna mu Yersaalemi okumala emyaka amakumi ana. ³¹ N'afa era n'aziikibwa mu kibuga kya kitaawe Dawudi, Lekobowaamu mutabani wa n'amusikira.

Isirayiri Ejeemera Lekobowaamu

10 Lekobowaamu n'agenda e Sekemu, Abayisirayiri bonna gye baali bagenze okumufuula kabaka. ² Yerobowaamu mutabani wa Nebati bwe yakiwulira, kubanga yali mu Misiri gye yali addukidde mu buwanjanguuse, nga yeewala kabaka Sulemaani, n'akomawo. ³ Awo ne bamutumira, Yerobowaamu ne Isirayiri yenna ne bagenda eri Lekobowaamu ne bamugamba nti, ⁴ "Kitaawo yatuteekako ekikoligo ekinene, naye kaakano tukendeereze ku lyanyi n'ekikoligo kye yatuteekako, naffe tunaakuweereza." ⁵ N'abaddamu nti, "Mulikomawo gye ndi mu nnaku ssatu." Abantu ne bagenda.

⁶ Awo kabaka Lekobowaamu ne yeebuza ku bakadde abaaweerezanga kitaawe Sulemaani ng'akyali mulamu. N'ababuza nti, "Mumpa kya kuddamu ki eri abantu bano?" ⁷ Ne bamugamba nti, "Bw'onooba ow'ekisa eri abantu bano, n'obasanyusa, n'obaddamu bulungi, banaabeeranga baddu bo ennaku zonna."

⁸ Naye Lekobowaamu n'aggaya amagezi abakadde ge baali bamuwadde, n'agenda ne yeebuza ku bavubuka be yali akuze nabo, ate nga be bamuweereza mu kiseera ekyo. ⁹ N'ababuza nti, "Mumpa magezi ki okuddamu abantu bano abanjambye nti, 'Tukendeereze ku kikoligo kitaawo kye yatuteekako?'"

¹⁰ Abavubuka be yali akuze nabo ne bamuddamu nti, "Gamba abantu abakugambye nti, 'Ekikoligo kitaawo kye yatuteekako kyali kizito, naye kaakano kitukendeerezeko,' nti, 'Nasswi wange asinga ekiwato kya kitange obunene. Kitange yababinika ekikoligo ekizito, naye nze nzija kwongera ku kikoligo kyammwe obuzito. ¹¹ Kitange yabakangavvulanga na nkoba naye nze nzija kubakangavvulanga na njaba ez'obusagwa.'"

¹² Bwe waayitawo ennaku essatu Yerobowaamu n'abantu bonna ne bagenda eri Lekobowaamu, nga kabaka bwe yali ayogedde nti, "Mukomeewo oluwananyuma lw'ennaku ssatu." ¹³ Kabaka n'addamu n'ebboggo. N'agaana okuwuliriza amagezi g'abakadde, ¹⁴ n'agoberera amagezi ag'avubuka, n'ayogera nti,

"Kitange yababinika ekikoligo ekizito, naye nze nzija kuyongerako obuzito. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nze nzija kubakangavvulanga na njaba ez'obusagwa." ¹⁵ Kabaka n'atawuliriza bantu kubanga bw'atyo Katonda bwe yasiima, okutuukiriza ekigambo *MUKAMA* kye yayogera ku Yerobowaamu mutabani wa Nebati ng'ayita mu Akiya Omusiuro.

¹⁶ Awo Isirayiri yenna bwe baalaba nga kabaka agaanye okubawuliriza, ne bamuddamu nti,

"Mugabo ki gwe tulina mu Dawudi,

era busika ki bwe tulina mu mutabani wa Yese?

Buli omu ku mmwe, addeyo mu weema ye, ayi Isirayiri!

Mmwe ennyumba ye Dawudi mwerabirire."

Awo Abayisirayiri bonna ne baddayo ewaabwe.

¹⁷ Naye abo abaabeeranga mu kibuga bya Yuda, Lekobowaamu n'asigala ng'abafuga.

¹⁸ Kabaka Lekobowaamu n'atuma Kadolaamu eyavunaanyizibwanga emirimu egy'ekipakasi, naye Abayisirayiri ne bamukuba amayinja ne bamutta. Kabaka Lekobowaamu ye n'ayanguwa okulinye eggaali lye n'addukira e Yersaalemi. ¹⁹ Awo Isirayiri ne bajeemera ennyumba ya Dawudi n'okutuusa leero.

11 Awo Lekobowaamu bwe yatuuka mu Yersaalemi, n'akuŋaanya ennyumba ya Yuda n'eya Benyamini, bonna nga bawera abasajja abalwanyani emitwalo kkumi na munaana, bagende balwanyise Isirayiri, obwakabaka babuddize Lekobowaamu.

² Naye ekigambo kya *MUKAMA* ne kijira Semaaya omusajja wa Katonda nti, ³ "Gamba Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani kabaka wa Yuda, n'Abayisirayiri bonna abali mu Yuda ne Benyamini nti, ⁴ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, 'Temulumba baganda bammwe. Buli omu ku mmwe addeyo ewuwe, kubanga kino kivudde gye ndi.'" Awo ne bagondera ekigambo kya *MUKAMA*, ne baddayo, ne batagenda kulumba Yerobowaamu.

Lekobowaamu Anyweza Yuda

⁵ Lekobowaamu n'abeera mu Yersaalemi, n'azimba ebibuga eby'okwerinda mu Yuda: ⁶ n'azimba Besirekemu, ne Etamu, ne Tekowa, ⁷ ne Besuzuli, ne Soko, ne Adulamu, ⁸ ne Gaasi, ne Malesa, ne Zifu, ⁹ ne Adorayimu, ne Lakisi, ne Azeka, ¹⁰ ne Zola, ne Ayalooni, ne Kebbulooni nga bye kibuga ebiriko bbugwe ebyali mu Yuda ne Benyamini. ¹¹ N'anyweza bbugwe waabyo, n'ateekayo abaduumizi, n'emmere ey'okwerinzisa n'amafuta ag'omuzeeyituuni ne wayini. ¹² N'ateekayo engabo n'amafumu mu kibuga byonna, n'abinywereza ddala, Yuda ne Benyamini ne biba bibye.

¹³ Bakabona n'Abaleevi okuva mu Isirayiri yonna ne bakkiriziganya naye. ¹⁴ Abaleevi ne bava mu butaka bwabwe ne baleka n'eby'obugagga bwabwe ne bajja mu Yuda ne Yersaalemi, kubanga Yerobowaamu ne

batabani be babagobaganya era ne babagaana okuweereza *MUKAMA* mu bwakabaka bwabwe, ¹⁵ nga balonda bakabona abaabwe okuweerezanga ku bifo ebigulumivu, ne bakatonda baabwe ab'ebifaananyi eby'embuzi n'ente, bye yali abumbye. ¹⁶ N'abo bonna abaali beewaddeyo mu mitima gyabwe okunoonya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ne bagenda n'Abaleevi e Yerusalemi okuwaayo ssaddaaka eri *MUKAMA* Katonda wa bajajjaabwe. ¹⁷ Ne banyweza obwakabaka bwa Yuda, era ne bawagira Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani okumala emyaka esatu, nga batambulira mu kkubo lya Dawudi ne Sulemaani.

Ennyumba ya Lekobowaamu

¹⁸ Lekobowaamu n'awasa Makalasi muwala wa Yerosi mutabani wa Dawudi, ne Abikayiri muwala wa Eriyaabu mutabani wa Yese, ¹⁹ Makalasi n'azaalira Lekobowaamu abaana aboobulenzi: Yewusi, ne Semaliya ne Zakamu. ²⁰ Oluvannyuma Lekobowaamu n'awasa Maaka muwala wa Abusaalomu, n'amuzaalira Abiya, ne Attayi, ne Ziza ne Seromisi. ²¹ Lekobowaamu n'ayagala nnyo Maaka muwala wa Abusaalomu okusinga bakazi be abalala. Bonna awamu n'awasa abakazi kkumi na munaana n'afunayo n'abalala nkaaga, abaamuzaalira abaana aboobulenzi amakumi abiri mu munaana n'abaana aboobuwala nkaaga.

²² Lekobowaamu n'alonda Abiya mutabani wa Maaka okuba omukulu wa baganda be, ng'agenderera okumufuula kabaka. ²³ N'akola eky'amagezi, n'asaasanya batabani be abamu mu masaza ag'enjawulo aga Yuda ne Benyamini, ne mu bibuga byonna ebyaliko bbugwe, n'abawa eby'obugagga bingi, n'abafunira n'abakazi bangi.

Sisaki Alumba Yerusalemi

12 Awo Lekobowaamu bwe yanywera ku bwakabaka, n'aba mugumu, ye ne Isirayiri yonna ne bava ku mateeka ga *MUKAMA*. ² Mu mwaka ogwoku-taano ogw'obufuzi bwa kabaka Lekobowaamu, Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusalemi kubanga tebaali beesigwa eri *MUKAMA*. ³ N'ajja n'amagaali lukumi mu bibiri, n'abeebagala embalaasi emitwalo mukaaga, ate n'abaserikale ab'ebigere bangi nnyo: Abalubimu, n'Abasukkiyimu, n'Abaesiyopiya okuva e Misiri. ⁴ N'awamba ebuga ebiriko bbugwe ebya Yuda n'atuuka n'e Yerusalemi.

⁵ Awo Semaaya nnabbi n'agenda eri Lekobowaamu n'eri abakulembeze ba Yuda abaali bakunjaanidde mu Yerusalemi olw'okutya Sisaki, n'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Mwanvaako, nange kyenvudde mbawaayo mu mukono gwa Sisaki.'"

⁶ Awo abakulembeze ba Isirayiri, nga bali wamu ne kabaka ne beetoowaza ne boogera nti, "*MUKAMA* asala bulungi emisango."

⁷ Awo *MUKAMA* bwe yalaba okwetoowaza kwabwe, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Semaaya nti, "Beetoowazizza noolwekyo siribazikiriza. Ndibalokola, era n'obusungu bwange tebulifukibwa ku Yerusalemi nga buyita mu mukono gwa Sisaki. ⁸ Wabula baliba baddu be, balyoke bategeere enjawulo eriwo wakati w'okumpeereza n'okuweereza bakabaka baamawanga amalala."

⁹ Awo Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusalemi n'atwala obugagga obw'omu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'obugagga obw'omu lubiri lwa kabaka, n'atwala buli kintu kyonna, era n'atwala n'engabo eza zaabu Sulemaani ze yali akoze. ¹⁰ Awo kabaka Lekobowaamu n'akola engabo ez'ekikomo okudda mu kifo kyaziri eza zaabu, n'azikwasa abaduumizi b'abambowa abaakuumanga wankaaki ow'olubiri lwa kabaka. ¹¹ Buli kabaka bwe yalaganga mu yeekaalu ya *MUKAMA*, abakuumi baazeetikanga nga bamuwerekera, n'oluvannyuma ne bazizaayo mu kisenge ky'abakuumi.

¹² Lekobowaamu bwe yeetoowaza, *MUKAMA* n'alekerawo okumusunguwalira n'atasaanyizibwawo ddala, ne mu Yuda ne mubaamu emirembe.

¹³ Kabaka Lekobowaamu ne yeenyweza mu Yerusalemi, n'afuga nga ye kabaka. Yalina emyaka amakumi ana mu gumu we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka kkumi na musanvu mu Yerusalemi, ekibuga *MUKAMA* kye yalonda mu bika byonna ebya Isirayiri n'ateekamu Erinnya lye. Nnyina erinnya lye ye yali Naama Omwamoni. ¹⁴ Lekobowaamu n'akola ebibi, n'atamalirira kunoonya *MUKAMA* mu mutima gwe.

¹⁵ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Lekobowaamu okuva ku ntandikwa ye okutuusa ku nkomerero ye, tebyawandiikibwa mu byafaayo bya Semaaya nnabbi n'ebya Iddo omulabi? Ne wabangawo entalo wakati wa Lekobowaamu ne Yerobowaamu. ¹⁶ Awo Lekobowaamu ne yeebakira wamu ne bajajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi, Abiya mutabani we n'amusikira.

Abiya Kabaka wa Yuda

13 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu, Abiya n'afuuka kabaka wa Yuda, ² era n'afugira mu Yerusalemi emyaka esatu. Erinnya lya nnyina yali Mikaaya muwala wa Uliyeri ow'e Gibe.

Ne waba olutalo wakati wa Abiya ne Yerobowaamu. ³ Abiya n'agenda mu lutalo ng'alina eggwe lya basajja emitwalo amakumi ana, ate Yerobowaamu ng'alina abasajja emitwalo kinaana.

⁴ Awo Abiya n'ayimirira ku Lusozi Zemalayimu mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, n'ayogera nti, "Yerobowaamu ne Isirayiri yenna, mumpulirize! ⁵ Temumanyi nga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, yagabula obwakabaka bwa Isirayiri eri Dawudi ne zadde lye emirembe gyon-

na olw'endagaano ey'omunno? ⁶ Naye Yerobowaamu mutabani wa Nebati, omuddu wa Sulemaani mutabani wa Dawudi, n'amugolokokerako n'amujeemera. ⁷ Era waaliwo abasajja abalalulu abamu abeegatta ku Yerobowaamu ne bajeemera Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani bwe yali omuto, nga talina kyayinza kusalawo, nga n'amaanyi ag'okubaziyiza tagalina.

⁸ "Kaakano mulowooza nti muyinza okwanjanga obwakabaka bwa *MUKAMA* obuli mu mikono gy'abazzukulu ba Dawudi, kubanga muli ekibiina kinene, abalina n'ennyana eza zaabu Yerobowaamu ze yabakolera okuba bakatonda bammwe abalala? ⁹ Mwangoba bakabona ba *MUKAMA*, batabani ba Aloon, n'Abaleevi, ne mussaawo bakabona abammwe ng'amawanga ag'omu nsi endala bwe gakola. Buli aleeta ente enume ento n'endiga enume musanvu ayinza okwe-waayo okufuuka kabona wa bakatonda abalala.

¹⁰ "Naye ffe, *MUKAMA* ye Katonda waffe, era tetumu-vangako. Bakabona abaweereza *MUKAMA*, batabani ba Aloon, era bayambibwako Abaleevi. ¹¹ Buli nkya na buli kawungeezi bawayo ebiwebwayo ebyokebwa n'obubaane obwa kawoowo eri *MUKAMA*, ne bategeka n'emigaati egy'okulaga ku mmeza eya zaabu omw-ereere, ne bakoleeza n'ettaala eziri ku bikondo ebya zaabu buli kawungeezi. Tugondera *MUKAMA* Katonda waffe nga tukola bye yatukuutira, naye mmwe mwamuvaako. ¹² Laba, Katonda ali naffe, era ye mukulem-beze waffe, era ne bakabona be banaafuuwa amakon-deere mu maloboozi ag'olutalo, okuggulawo okulwana nammwe. Abasajja Abayisirayiri temulwanyisa *MUKAMA*, Katonda wa bajjajammwe, temuja kuwangula."

¹³ Naye mu kiseera kye kimu Yerobowaamu yali asindise abaserikale be okutaayiza emabega ne mu maaso ga Yuda. ¹⁴ Laba Yuda bwe baakyuka ne balaba nga balumbiddwa okuva mu maaso n'emabega, ne bakaabira *MUKAMA*, ne bakabona ne bafuuwa amakon-deere. ¹⁵ Awo abasajja ba Yuda olwa wowogganira waggulu n'eddoboozi ery'olutalo, Katonda n'awangula Yerobowaamu ne Isirayiri yenna mu maaso ga Abiya ne Yuda. ¹⁶ Abayisirayiri ne badduka okuva mu maaso ga Yuda, naye *MUKAMA* n'abawaayo mu mukono gwa Yuda. ¹⁷ Abiya n'abasajja be ne batta bangi nnyo ku Bayisirayiri, ne waba emitwalo amakumi ataano ku abo abaafa. ¹⁸ Mu kiseera ekyo abasajja Abayisirayiri ne bawangulwa; abasajja ba Yuda ne baba bawanguzi kubanga beesiga *MUKAMA*, Katonda wa bajjajjaabwe.

¹⁹ Abiya n'agoba Yerobowaamu, n'amutwalako Beseeri, ne Yesana, ne Efulooni wamu n'ebyalo ebiriraanye ebibuga ebyo. ²⁰ Yerobowaamu n'ataddamu nate kuba na buyinza mu mirembe gya Abiya, *MUKAMA* n'alwaza Yerobowaamu n'afa.

²¹ Awo Abiya n'aba w'amaanyi n'awasa abakazi kku-mi na bana, n'abeera n'abaana aboobulenzi amakumi abiri mu babiri n'abaana aboobuwala kkumi na mukaaga.

²² Ebyafaayo ebirala ebyomumirembe gya Abiya, ne bye yakola ne bye yayogera, byawandiikibwa mu ngero za nnabbi Iddo.

14 Abiya ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'azikibwa mu kibuga kya Dawudi. Asa mutabani we n'amusikira, era ku mulembe gwe ensi n'eba n'emirembe okumala emyaka kkumi.

Asa kabaka wa Yuda

² Asa n'akola ebyali ebirungi nga bituufu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we. ³ N'agg yawo ebyoto eby'abannamawanga n'ebifo ebigulumivu, era n'amanyaamenya empagi, n'ebifaananyi bya Asera n'abitemaatema. ⁴ N'alagira Yuda okunoonya *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabe, era n'okukuuma amateeka ge n'ebiragiro bye. ⁵ Era n'agg yawo ebifo ebigulumivu n'ebiyoto eby'obubaane mu bibuga byonna ebya Yuda, n'obwakabaka ne buba n'emirembe mu bufuzi bwe. ⁶ N'azimba ebibuga ebiriko bbugwe mu Yuda, era ne wataba n'omu eyayanjanga okulwana naye, kubanga *MUKAMA* yamuwa okuwummula ku njuyi zonna.

⁷ N'agamba Yuda nti, "Tuzimbe ebibuga bino, tubiteekeko bbugwe, ne wankaaki n'emitayimbwa. Ensi ekyali yaffe, kubanga tunoonyezza *MUKAMA* Katonda waffe; tumunoonyezza, n'atuwa emirembe ku buli luyi." Ne bazimba era ne bagaggawala. ⁸ Asa yalina eggwe nga lya basajja emitwalo amakumi asatu okuva mu Yuda, nga balina engabo ennene n'amafumu, n'abalala emitwalo amakumi abiri mu munaana abava mu Benyamini nga balina engabo entono n'obusaale, era bonna nga basajja bazira.

⁹ Olunaku lumu, Zeera Omwesiyopya n'abalumba ng'alina eggwe lya basajja akakadde kamu, n'amagaali ebikumi bisatu, n'atuuka n'e Malesa. ¹⁰ Asa n'agenda okumutabaala, buli omu ku bo n'asimba ennyiriri ez'entalo mu kiwonvu Zefasa e Malesa.

¹¹ Awo Asa n'akoowoola *MUKAMA* Katonda we ng'agamba nti, "*MUKAMA*, tewali akwenkana mu kuyamba abanafu, nga balumbiddwa ab'amaanyi. Tuyambe Ayi *MUKAMA* Katonda waffe, kubanga twesize ggwe, era mu linnya lyo tuzze okutabaala eggwe lino eddene. Ayi *MUKAMA*, oli Katonda waffe, toganya muntu yenna okutuwangula."

¹² Awo *MUKAMA* n'akubira Abaesiyopiya mu maaso ga Asa ne mu maaso ga Yuda, Abaesiyopiya ne badduka. ¹³ Asa n'eggwe lye ne babagoba okutuuka e Gerali, era bangi ku Baesiyopya ne bagwa, ne wataba n'omu ku bo alama, kubanga eggwe lya *MUKAMA* lyabazikiriza. Abasajja aba Yuda ne beetikka omunyago mungi.

¹⁴ Ne bazikiriza ebibuga byonna ebyali byetoolodde Gerali, kubanga entiisa ya *MUKAMA* yabagwira. Ne banyaga ebyalo byonna, kubanga byalimu omunyago mungi. ¹⁵ Ne balumba n'ebibinja by'abalalo, ne batwala ente, n'endiga, n'embuzi, n'enjamira nnyingi nnyo, ne balyoka baddayo e Yerusalemi.

15 Awo Omwoyo wa Katonda n'akka ku Azaliya mutabani wa Obedi, ² n'agenda n'asisinkana Asa n'amugamba nti, "Mumpulirize, mmwe Asa, ne Yuda ne Benyamini mwenna, *MUKAMA* ali nammwe bwe muba mu ye. Bwe munaamunonyanga, munaamulabanga, naye bwe munaamulekuliranga naye anaabalekuliranga. ³ Isirayiri yamala ebbanga ddene nga tegondera Katonda ow'amazima, nga tebalina kabona abayigiriza, wadde okuba n'amateeka. ⁴ Naye wakati mu nnaku yaabwe ne bakyukira *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, ne bamunonyanya, era ne bamulaba. ⁵ Mu biro ebyo tewaali mirembe abantu okutambula nga bwe baayagalanga, kubanga baali mu kweraliikirira kungi nnyo. ⁶ Amawanga n'amawanga gaalwanagananga, n'ebibuga ne birumbagananga kubanga Katonda yabaleetako ebizibu bingi nnyo. ⁷ Naye mmwe mugume omwoyo! Temuganya mikono gyammwe kunafuwa kubanga omulimu gwammwe guliko empeera."

⁸ Awo Asa bwe yawulira ebigambo ebyo, n'ebubunnabbi bwa Azaliya mutabani wa Obedi, n'aguma omwoyo, n'aggyawo ebifaananyi ebyole okuva mu nsi yonna eya Yuda ne Benyamini, n'okuva mu bibuga bye yali awambye mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu. N'ad-daibiriza ekyoto kya *MUKAMA* ekyali mu maaso g'ekisasi ekyo yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁹ N'akunjaanya aba Yuda n'aba Benyamini bonna, n'abantu b'e Efulayimu, n'e Manase, n'e Simyoni abaabeeranga nabo, kubanga bangi basenga gyali okuva mu Isirayiri bwe baalaba nga *MUKAMA* Katonda ali wamu naye.

¹⁰ Ne bakunjaanira e Yersaalemi mu mwezi ogwokusatu mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'obufuzi bwa Asa. ¹¹ Ku lunaku olwo ne bawaaayo eri *MUKAMA* ebimu ku by'omunyago: ente lusanyu, n'endiga n'embuzi zonna kasanvu. ¹² Ne beeyama okunonyanga *MUKAMA*, Katonda wa bajjajjaabwe, n'omutima gwabwe gwonna, n'emmeeme yaabwe yonna. ¹³ Era abo bonna abatanoonyanga *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri battibwanga, oba bato oba bakulu, oba bakazi oba basajja. ¹⁴ Ne balayirira *MUKAMA* mu ddooboozi ery'omwanguka, wamu n'okufuuwa amakondeere n'enjombwe. ¹⁵ Yuda yonna ne basanyukira ekirayiro ekyo, kubanga baali balayidde n'omutima gwabwe gwonna, era nga bamunonyezza n'okwagala kwabwe kwonna, ne bamulaba. Era *MUKAMA* n'abawa emirembe enjuuyi zonna.

¹⁶ Kabaka Asa n'agoba jjajjaawe Maaka ku bwannamasole kubanga yali akoze ekifaananyi ekyole ekyo Asera. Asa n'akitemaatema n'akimenyaamenya, n'akyokera mu kagga Kidulooni. ¹⁷ Nawaakubadde nga teyaggyawo bifo ebikulumivu mu Isirayiri, Asa yamalirira mu mutima gwe okunywerera ku *MUKAMA* enaku ze zonna. ¹⁸ Mu yeekaalu ya *MUKAMA* n'aleetamu effeeza ne zaabu, n'ebintu ye ne kitaawe bye baawonga.

¹⁹ Ne wataba ntalo nate okumala emyaka amakumi asatu mu etaano egy'obufuzi bwa Asa.

Emyaka gya Asa egyasembayo

16 Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omukaaga ogw'obufuzi bwa Asa, Baasa kabaka wa Isirayiri n'alumba Yuda, n'azimba ebigo ku Laama okuziyiza omuntu yenna okuyingira wadde okufuluma mu nsalo ya Asa kabaka wa Yuda.

² Awo Asa n'addira ffeeza ne zaabu ebyali mu mawanika ga yeekaalu ya *MUKAMA*, n'ebiyali mu lubiri lwa kabaka, n'abiweereza Benikadadi kabaka w'e Busuuli, eyabeeranga e Ddamasiko, n'aweereza n'obubaka nti, ³ "Wabeerewo endagaano wakati wo nange, ng'eri eyaliwo wakati wa kitange ne kitaawo. Laba, nkuweereza ffeeza ne zaabu omenyewo endagaano yo wakati wo ne Baasa kabaka wa Isirayiri, anveeko."

⁴ Benikadadi n'akkiriziganya ne kabaka Asa, era n'aweereza abaduumizi b'eggye lye okulumba ebibuga bya Isirayiri; ne bawamba Yiyoni, ne Ddaani ne Aberumayimu, n'ebibuga byonna eby'amatererekerero ebya Nafutaali. ⁵ Awo Baasa bwe yawulira ekyo, n'alekeraawo okuzimba mu Laama, n'omulimu n'agukomya. ⁶ Kabaka Asa n'aleeta Yuda yenna e Laama, ne baggyayo amayinja n'embaawo Baasa bye yali azimbisa, Asa n'abikozesa okuzimba Geba ne Mizupa.

⁷ Mu biro ebyo Kanani omulabi n'ajja eri Asa kabaka wa Yuda, n'amugamba nti, "Olw'okwesiga kabaka w'e Busuuli mu kifo ky'okwesiga *MUKAMA* Katonda wo, eggye lya kabaka w'e Bwasuli kyelivudde likuddukako. ⁸ Abaesiyopiya n'Abalubimu tebaali ggye ddene nga balina amagaali mangi n'abeebagala embalaasi bangi? Naye, olwokubanga weesiga *MUKAMA*, kyeyava abagabula mu mukono gwo. ⁹ Kubanga amaaso ga *MUKAMA* galaba wonna mu nsi, nga ganyweza emitima gy'abo abamwesigira ddala. Ky'okoze kya busirusiru, era okuva ne leero ojja kubeeranga n'entalo."

¹⁰ Awo Asa n'anyiigira nnyo omulabi, n'amuteeka ne mu kkomera. Mu kiseera kye kimu Asa n'ayisa bubi nnyo abantu abamu.

¹¹ Ebyafaayo eby'obufuzi bwa Asa okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri. ¹² Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwe, Asa n'alwala ebigerere. Nawaakubadde ng'obulwadde bwelongera, teyanoonyanga buyambi okuva eri *MUKAMA*, yabunoonyanga mu basawo bokka. ¹³ Awo mu mwaka ogw'amakumi ana mu ogumu ogw'obufuzi bwe, Asa ne yeebakira awamu ne bajjajjaabe. ¹⁴ N'aziikibwa mu ntaana gye yali yeezimbidde mu kibuga kya Dawudi. Ne bamuteeka ku kitanda ekyaliko obuloosa obwenjawulo n'obuwoowo obwa buli kika, ne bamukumira n'ekyoto ky'omuliro kinene nnyo okujjukira bye yakola.

Yekosafaati Kabaka wa Yuda

17 Yekosafaati mutabani wa Asa n'asikira Asa bw'atyo n'afuuka kabaka, n'okwenyweza ne yeenyweza eri Isirayiri. ² N'ateeka abaserikale mu bibuga ebiriko bbugwe ebya Yuda, n'ateeka n'eggye mu Yuda, ne mu bibuga ebya Efulayimu, kitaawe Asa bye yali awambye.

³ *MUKAMA* n'abeera wamu ne Yekosafaati kubanga mu buto bwe yatambuliranga mu makubo ga jjajjaawe Dawudi ge yatambulirangamu. Teyeebuza ku Babaali, ⁴ naye yanoonya Katonda wa kitaawe, era n'agoberera amateeka ge okusinga engeri za Isirayiri.

⁵ *MUKAMA* n'anyweza obwakabaka mu mukono gwe, era Yuda yenna ne baleetera Yekosafaati ebirabo, n'aba n'obugagga bungi n'ekitiibwa kinene. ⁶ Omutima gwe ne gunywerera mu kkubo lya *MUKAMA*, n'okuggyawo n'aggyawo ebifo ebigulumivu n'ebifaananyi bya Baasera mu Yuda.

⁷ Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwe, n'atuma abakungu be bano: Benikayiri, ne Obadiya, ne Zekkaliya, ne Nesaneeri, ne Mikaaya okugenda nga bayigiriza mu bibuga bya Yuda. ⁸ Ne wabaawo n'Abaleevi abagenda nabo: Semaaya, ne Nesaniya, ne Zebadiya, ne Asakeri, ne Semiramooosi, ne Yekonasaani, ne Adoniya, ne Tobbiya, ne Tobadoniya, wamu ne Erisaama ne Yekolaamu. ⁹ Ne bayigiriza mu Yuda yonna, nga bakozesa Ekitabo ekya Mateeka ga *MUKAMA*; ne babuna mu bibuga byonna ebya Yuda ne bayigiriza abantu.

¹⁰ Awo entiisa ya *MUKAMA* n'egwa ku bwakabaka obw'amawanga agaali geetoolodde Yuda, ne batakola ntalo na Yekosafaati. ¹¹ Abamu ku Bafirisuuti ne baleetera Yekosafaati ebirabo, ne ffeeza ng'omusolo, ate Abawalabu ne bamuleetera ebisibo eby'endiga enume kasanvu mu lusavvu, n'embuzi kasanvu mu lusavvu. ¹² Yekosafaati ne yeeyongeranga amaanyi, n'azimba ebigo n'ebibuga eby'amatererekero mu Yuda, ¹³ n'abeera n'ebyamaguzi bingi ddala mu bibuga bya Yuda. Yalina n'abaserikale abatendeke mu Yerusalemi nga bazira. ¹⁴ Okubalibwa ng'enju za bakitaabwe bwe zaali kwali bwe kuti:

Okuva mu Yuda, abaduumizi ab'ebibinja eby'olukumi (1,000) baali:

Aduna omuduumizi ow'abasajja abalwanyani emitwalo amakumi asatu (300,000),

¹⁵ n'eyamuddiriranga yali Yekokanani omuduumizi ow'abasajja emitwalo amakumi abiri mu munaana (280,000);

¹⁶ n'eyamuddiriranga yali Amasiya mutabani wa Zikuli, eyeewaayo obwebange okuweerezanga *MUKAMA*, omuduumizi ow'abasajja emitwalo amakumi abiri (200,000).

¹⁷ Okuva mu Benyamini:

Eriyada, omuserikale omuzira, eyaduumiranga abasajja ab'obusaale n'engabo emitwalo amakumi abiri (200,000),

¹⁸ n'eyamuddiriranga ye yali Yekozabadi eyaduumiranga abasajja emitwalo kkumi na munaana abaali beeteeseteese okulwana (180,000).

¹⁹ Abo be basajja abaaweerezanga kabaka, obutasaako abo abaali mu bibuga ebyaliko bbugwe n'ebigo okubuna Yuda yonna.

Mikaaya Ayogera Ebyobunnabbi Akabu

18 Yekosafaati yali mugagga nnyo era nga wa kitiibwa kinene nnyo, ate nga mukoddomi wa Akabu. ² Bwe waayitawo emyaka, n'aserengeta okugenda okulaba ku Akabu e Samaliya. Akabu n'amuteekerateekera ekijjulo eky'amaanyi n'amuttira endiga nnyingi n'ente nnyingi, ye n'abantu be yagenda nabo, era n'amusendasenda okulumba Lamosugireyaadi.

³ Akabu kabaka wa Isirayiri n'abuza Yekosafaati kabaka wa Yuda nti, "Onoogenda nange okulumba Lamosugireyaadi?" Yekosafaati n'addamu nti, "Ky'oli kye ndi, era n'abantu bo be bantu bange, tujja kukwegattako mu lutalo." ⁴ Naye Yekosafaati n'alabula kabaka wa Isirayiri nti, "Sooka weebuuzze ku *MUKAMA*."

⁵ Awo kabaka wa Isirayiri n'akunjaanya bannabbi bonna awamu; baali abasajja ebikumi bina, n'ababuza nti, "Tugende tulumbe Lamosugireyaadi nantiki tulekeyo?" Ne bamuddamu nti, "Tugende, kubanga *MUKAMA* anaakigabula mu mukono gwa kabaka."

⁶ Naye Yekosafaati n'abuza nti, "Tewaliwo wano nnabbi wa *MUKAMA* gwe tuyinza okwebuuzako?"

⁷ Awo kabaka wa Isirayiri n'addamu Yekosafaati nti, "Waliyo omusajja omulala gwe tuyinza okwebuuzako ku *MUKAMA*, ye Mikaaya mutabani wa Imula, naye namukyawa kubanga tandagulako birungi, wabula ebibi ebyereere." Yekosafaati n'ayogera nti, "Kabaka teyandiyogedde bw'atyo." ⁸ Kabaka wa Isirayiri n'alyoka alagira omu ku bakungu be nti, "Kima Mikaaya mutabani wa Imula ku bwangu."

⁹ Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne batuula ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka mu gguuliro ku mulyango gwa wankaaki w'e Samaliya, nga bambadde ebyambalo byabwe, nga ne bannabbi bonna balagulira mu maaso gaabwe. ¹⁰ Zeddekiya mutabani wa Kenaana yali yeeweesezeza amayembe ag'ekyuma, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Abasuuli balitomerwa na gano okutuusa lwe bali-malibwawo.'"

¹¹ Era ne bannabbi abalala bonna baalagulanga kye kimu nti, "Yambuka olumbe Lamosugireyaadi onoowangula kubanga *MUKAMA* anaakiwaayo mu mukono gwa kabaka."

¹² Awo omubaka eyali agenze okuyita Mikaaya, n'amugamba nti, "Laba, ebighambo ebya bannabbi bali abalala byogera kyekimu, kale naawe ba bumu nabo."

¹³ Naye Mikaaya n'ayogera nti, "Nga *MUKAMA* bw'ali omulamu Katonda ky'ananjamba ekyo kye nnaayo-gera."

¹⁴ Awo bwe yatuuuka ewa kabaka, kabaka n'amubuza nti, "Mikaaya tulumbe Lamosugireyaadi, oba tulekeyo?" N'amuddamu nti, "Mugende mukirumbe, munaakiwangula, kubanga banaawebwayo mu mukono gwo."

¹⁵ Naye kabaka n'amugamba nti, "Nnaakulayizanga emirundi emeka, obutannimbanga wabula okuntegeezanga amazima mu linnya lya *MUKAMA*?"

¹⁶ Awo Mikaaya n'addamu nti, "Nalaba Isirayiri yenna, nga basaasaanye ku nsozi ng'endiga ezitalina musumba, *MUKAMA* n'ayogera nti, 'Abantu bano tebalina abakulembera, buli omu addeyo ewaabwe mirembe.'"

¹⁷ Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Sakugambye nti talina kirungi ky'andagulako, okuggyako ebibi?"

¹⁸ Mikaaya n'ayongerako na bino nti, "Noolwekyo muwulire ekigambo kya *MUKAMA*: Nalaba *MUKAMA* ng'atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka n'eggye lyonna ery'omu ggulu nga liyimiridde okumwetooloola ku mukono gwe ogwa kkono. ¹⁹ Awo *MUKAMA* n'abuuzza nti, 'Ani anasendasenda Akabu kabaka wa Isirayiri okulumba Lamosugireyaadi n'oluvannyuma afaire eyo?"

"Omu ku bo n'ateesa kino, n'omulala kiri. ²⁰ Ku nkomerero, omwoyo ogumu ne gusembera, ne guyimirira mu maaso ga *MUKAMA* ne gwogera nti, 'Nze nzi-ja kumusendasenda.'

"*MUKAMA* n'agubuuza nti, 'Ekyo onookikola otya?'"

²¹ "Ne guddamu nti, 'Nzija kugenda, mbeere omwoyo omulimba mu kamwa ka buli nnabbi we.'

"*MUKAMA* n'agugamba nti, 'Ggwe onoosobola okumusendasenda, era genda okole bw'otyo.'

²² "Kale nno *MUKAMA* atadde omwoyo ogw'obulimba mu kamwa ka bannabbi bo, era *MUKAMA* akwogeddeko kabi keereere."

²³ Awo Zeddekiya mutabani wa Kenaana n'asembera okumpi ne Mikaaya we yali n'amukuba oluyi mu maaso, n'amubuuzza nti, "Omwoyo wa *MUKAMA* yampiseeko wa okwogera naawe?"

²⁴ Mikaaya n'amuddamu nti, "Laba, ekyo olikimanya ku lunaku lw'oligenda okwekweka mu kisenge eky'omunda."

²⁵ Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira nti, "Mukwate Mikaaya mumuzzeeyo ewa Amoni ew'omukulu w'ekibuga n'ewa Yowaasi omulangira, ²⁶ mwogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, Omuntu ono mumuteeke mu kkomera, temumuwa kintu kyonna wabula omugaati omutono n'amazzi amatono, okutuusa lwe ndikomawo mirembe.'"

²⁷ Awo Mikaaya n'alangirira nti, "Bw'olikomawo mirembe, *MUKAMA* nga tayogeredde mu nze," ate n'ayongerako na kino nti, "Mmwe mwenna, mwekuume ebigambo byange."

Akabu Afiira e Lamosugireyaadi

²⁸ Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne bambuka e Lamosugireyaadi. ²⁹ Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Nze nzija kugenda mu lutalo nga nneefudde ng'omuntu omulala, naye ggwe yambala ebyambalo byo." Awo kabaka wa Isirayiri ne yeefuula ng'omuntu omulala, ne bagenda mu lutalo.

³⁰ Naye kabaka w'e Busuuli yali alagidde abaduumizi ab'amagaali ge nti, "Temulwanagananga na muntu yenna, oba wa kitiibwa oba si wa kitiibwa, okuggyako kabaka wa Isirayiri." ³¹ Awo abaduumizi ab'amagaali bwe balaba Yekosafaati, ne boogera nti, "Oyo ye kabaka wa Isirayiri." Ne bakyuka ne bamulumba, naye Yekosafaati n'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka, *MUKAMA* n'amubeera, era Katonda n'abaziyiza, n'okubaggyawo n'abaggyawo. ³² Abaduumizi ab'amagaali bwe baakizuula nti si ye kabaka wa Isirayiri, ne balekeraawo okumugoba.

³³ Naye omu ku basajja n'amala ganaanuula omutege gwe, n'alasa kabaka wa Isirayiri mu kifo ekimu ebyambalo bye eby'olutalo we byegattira. Kabaka n'agamba omugoba w'eggaali lye nti, "Kyusa onzi-gye mu lutalo kubanga nfumitiddwa." ³⁴ Olutalo ne lukanya olunaku lwonna, kyokka kabaka wa Isirayiri ne yeewaliriza okusigala mu gaali lye ng'atunuulidde Abasuuli okutuusa akawungeezi, era enjuba bwe yali ng'egwa n'afa.

19 Awo Yekosafaati kabaka wa Yuda n'akomawo mirembe mu lubiri lwe mu Yersaalemi.

² Yeeku, Omulabi, mutabani wa Kanani n'agenda okumusisinkana, n'agamba Yekosafaati nti, "Kituufu ggwe okuyamba ababi, ate n'okukolagana n'abo abakyawa *MUKAMA*? Olw'ekikolwa ekyo, obusungu bwa *MUKAMA* kyebuvudde bukubuubukirako. ³ Kyokka mu ggwe mulimu ebirungi, kubanga wazikiriza Baaserosi n'obaggya mu nsi, n'omalirira mu mutima gwo okunoonya Katonda."

Yekosafaati Alonda Abalamuzi

⁴ Awo Yekosafaati n'abeeranga mu Yersaalemi, n'addayo eri abantu okuva e Beeruseba okutuuka mu Efulayimu mu nsi ey'ensozi, bonna n'abakomyawo eri *MUKAMA*, Katonda wa bajajjaabwe. ⁵ N'alonda abalamuzi mu nsi, ne mu buli kibuga kya Yuda ekiriko Bbugwe. ⁶ N'abategeeza nti, "Mufumiitirize nnyo ku bye mukola, kubanga temulamula ku bw'abantu wabula ku bwa *MUKAMA*, abeera nammwe buli bwe musala omusango. ⁷ Noolwekyo entiisa ya *MUKAMA* ebeere mu mmwe, musale omusango nga mugwekanyizza bulungi, kubanga *MUKAMA* Katonda waffe takkiriziganya na butali butuukirivu, era tewali kusosola mu bantu wadde okulya enguzi."

⁸ Ate ne mu Yerusalemi Yekosafaati yalonda abamu ku Baleevi, ne bakabona, n'emitwe gy'ennyumba za Isirayiri okulamulanga ku bwa MUKAMA, n'okusalanga wo ensonga enzibu. ⁹ N'abakuutira ng'agamba nti, "Mukole nga mutya MUKAMA, n'obwesigwa era n'omuti ma gumu. ¹⁰ Bwe wanaabangawo ensonga evudde eri baganda bammwe okuva mu bibuga byabwe, ng'ekwata ku kuyiwa omusaayi, oba ku nsonga endala yonna ekwata ku kiragiyo, ku mateeka oba ku biragiyo, munaabalabulanga obutayonoona MUKAMA, obusungu bwe muleme okubatuukako mmwe ne baganda bammwe. Bwe mutyo bwe munaakolanga muleme okubaako omusango.

¹¹ "Era Amaliya kabona asinga obukulu y'anaababeerangako n'obuvunaanyizibwa mu nsonga zonna eza MUKAMA, ate Zebadiya mutabani wa Isimayiri omukulu ow'ekika kya Yuda ye n'avunaanyizibwanga mu nsonga zonna eza kabaka, era n'Abaleevi banaaweerezanga ng'abaami mu maaso gammwe. Mube n'obuvumu, era MUKAMA abeere n'abo abakola obutuukirivu."

Yekosafaati Awangula Abamowaabu n'Abamoni

20 Bwe wayitawo ebbanga, Abamowaabu n'Abamoni nga bali wamu n'abamu ku Bamoni ne balumba Yekosafaati okumulwanyisa.

² Abasajja abamu ne bagenda ne bategeeza Yekosafaati nti, "Egye ddene eriva e Busuuli okuva emitala w'Ennyanja ey'Omunnyo, likulumbye, era lituuse mu Kazazonutamali, ye Engedi," ³ Yekosafaati n'atya nnyo n'amalirira okwebuza ku MUKAMA, era n'alangirira okusiiba mu Yuda yonna. ⁴ Yuda yonna n'ekunjaana okunoonya okubeerwa okuva eri MUKAMA okuva mu bibuga byonna ebya Yuda.

⁵ Awo Yekosafaati n'ayimirira mu maaso g'ekunjaaniri lya Yuda ne Yerusalemi, mu yeekaalu ya MUKAMA mu maaso g'oluggya olupya, ⁶ n'ayogera nti,

"Ayi MUKAMA, Katonda wa bajjajjaffe, si ggwe Katonda ow'omu ggulu? Si ggwe ofuga obwakabaka bwonna mu nsi? Obuyinza n'amaanyi biri mu mukono gwo, n'okubaawo ne watabaawo n'omu ayinza okuyimirira mu maaso go. ⁷ Ayi Katonda waffe, si ggwe wagobamu abatuuze abaali mu nsi eno mu maaso g'abantu bo Isirayiri, n'ogiwa ezzadde lya Ibulayimu mukwano gwo okugibeerangamu emirembe gyonna? ⁸ Era bagibaddemu ne bazimbamu ekifo ow'okusinziza erinnya lyo, nga boogera nti, ⁹ 'Bwe tulituukibwako akabi kona, oba ekitala eky'okusala omusango, oba lumbe, oba njala, tunaayimiriranga mu maaso go, ne mu maaso ga yeekaalu eno okuli erinnya lyo, ne tukukaabiriranga mu kulumwa kwaffe n'otuwulira era n'otulokola.'

¹⁰ "Naye kaakano laba, abasajja ba Amoni ne Mowaabu n'ab'oku Lusozi Seyiri, ab'omu kibangirizi kye wagaana Isirayiri okulumba bwe baava mu nsi y'e

Misiri, era babeewala ne batagenda kubazikiriza, ¹¹ laba bwe baagala okutusasula nga batugobaganya mu kifo kye watuwa ng'omugabo gwaffe. ¹² Ayi Katonda waffe, toobasalire musango? Kubanga tetulina maanyi ga kulwana na ggye lino eddene eritulumbye. Tetu manyi kya kukola, wabula amaaso gaffe gatunuulidde ggwe."

¹³ Abasajja bonna aba Yuda, wamu ne bakyala baabwe, n'abaana baabwe, n'abaana abasemberayo ddala obuto, ne bayimirira mu maaso ga MUKAMA.

¹⁴ Awo Omwoyo wa MUKAMA n'akka ku Yakaziyeeri mutabani wa Zekkaliya, muzzukulu wa Benaya muzzukulu wa Yeyeri, muzzukulu wa Mattaniya, Omuleevi ow'ezzadde lya Asafu ng'ayimiridde wakati mu lukunjaana.

¹⁵ N'ayogera nti, "Kabaka Yekosafaati, ne Yuda yenna, n'abatuuze ba Yerusalemi, kino MUKAMA ky'abagamba nti, 'Temutya era temuggwaamu mwoyo olw'eggye eryo eddene, kubanga olutalo si lwammwe, naye lwa Katonda. ¹⁶ Enkya muserengete mubasisinkane; laba bajja kwambukira awalinyirwa e Zizi, era munaabasisinkana ekiwonvu we kikoma mu ddungu lya Yerweri. ¹⁷ Tekijja kubeetagisa kulwana lutalo luno. Mubeere mu bifo byammwe, mube bagumu mulabe obuwanguzi MUKAMA bw'anaabawa mmwe Yuda ne Yerusalemi. Temutya wadde okuggwaamu omwoyo; enkya mugende mubasisinkane, MUKAMA anaabeera nammwe.'"

¹⁸ Awo Yekosafaati n'avuunama amaaso ge ku ttaka, era ne Yuda yenna n'abatuuze bonna ab'e Yerusalemi ne bavunama wansi mu maaso ga MUKAMA ne bamusinza. ¹⁹ Abamu ku Baleevi, Abakokasi n'abalala nga Bakoola ne bayimirira okutendereza MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, n'eddoboozi ery'omwanguka.

²⁰ Ne bakeera mu makya ne bagenda mu ddungu lya Tekowa. Bwe baali nga bagenda Yekosafaati n'ayimirira n'abagamba nti, "Mumpulirize, Yuda n'abantu ab'e Yerusalemi! Mube n'okukkiriza mu MUKAMA Katonda wammwe munaanywezebwa; mukkirize bannabbi be, munaalaba omukisa." ²¹ Awo bwe yamala okwebuza ku bantu, n'alonda abasajja ab'okuyimbira MUKAMA, n'okumutendereza olw'ekitiibwa ky'obutuukirivu bwe, abakulemberamu eggye, nga boogera nti,

"Mwebaze MUKAMA

kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna."

²² Awo bwe batandika okuyimba n'okutendereza, MUKAMA n'ataayiza abasajja ba Amoni, n'aba Mowaabu, n'ab'oku Lusozi Seyiri, abaali balumbye Yuda, ne bawangulwa. ²³ Abasajja ba Amoni n'aba Mowaabu ne bagolokokera ku basajja ab'oku Lusozi Seyiri ne babazikiriza, era bwe baamala okubazikiriza, ne bakyukiragana ne battinjana.

²⁴ Awo abasajja aba Yuda bwe baatuuka ku munaala ogw'eddungu, ne batunuulira eggye eddene, laba nga

bonna mirambo egigudde, nga tewaliwo n'omu eya-wonyeewo. ²⁵ Yekosafaati n'abantu be bwe bajja okut-wala omunyago, basangawo ebintu bingi n'engoye nnyingi, n'eby'obugagga bingi, okusinga n'ebyo bye baali basobola okwetikka. Baamala ennaku ssatu nga babisomba, olw'obungi bwabyo. ²⁶ Ku lunaku olwoku-na ne bakunjaanira mu kiwonvu ekya Beraka, okuten-dereza *MUKAMA*, kyekyava kituumibwa Ekiwonvu kya Beraka, ne leero.

²⁷ Oluvannyuma, buli musajja wa Yuda n'owa Yerusalemi, nga bakulemberwamu Yekosafaati, ne baddayo e Yerusalemi nga basanyuse, kubanga *MUKAMA* yali abawadde essanyu olw'okuwangula abalabe baabwe. ²⁸ Ne bayingira Yerusalemi, ne bagenda mu yeekaalu ya *MUKAMA* nga bakutte entongooli, n'en-nanga, n'amakondeere.

²⁹ Entiisa ya *MUKAMA* n'ejja ku bwakabaka bwonna obw'omu mawanga, bwe baawulira nga *MUKAMA* yal-wana n'abalabe ba Isirayiri I. ³⁰ Era obwakabaka bwa Yekosafaati ne buba n'emirembe, kubanga Katonda we yamuwa emirembe enjuuyi zonna.

Enkomerero ey'Obufuzi bwa Yekosafaati

³¹ Yekosafaati n'afuga Yuda. Yalina emyaka amakumi asatu mu etaano we yafuukira kabaka wa Yuda, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu etaano mu Yerusalemi, ne nnyina erinnya lye nga ye Azuba muwala wa Siruki. ³² N'atambulira mu kkubo lya Asa kitaawe, n'atalivaamu, era n'akola ebyali ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*. ³³ Naye ebifo ebigulumivu teyabig-gyaawo, so n'abantu ne bataweerayo ddala mitima gyabwe eri Katonda wa bajjajjaabwe.

³⁴ Ebyafaayo ebirala ebyaliwo mu mulembe gwa Yekosafaati, okuva ku ntandikwa ye okutuusa ku nkomerero ye, byawandiikibwa mu bitabo bya Yeeku mutabani wa Kanani, era biri ne mu kitabo ekya bassekabaka ba Isirayiri.

³⁵ Bwe waayitawo ebbanga, Yekosafaati kabaka wa Yuda n'akola endagaano ne Akaziya kabaka wa Isir-ayiri, omukozi w'ebibi. ³⁶ N'ateesa naye okuzimba eby-ombo ebyamaguzi biseeyeyenga okugenda e Talusi-isi, era ne babizimbira mu Eziyonigeba. ³⁷ Mu kiseera ekya Eryeza mutabani wa Dodavaku ow'e Malesa n'ayogera ebyobunnabbi eri Yekosafaati ng'agamba nti, "Kubanga okoze endagaano ne Akaziya, n'omwe-gattako, *MUKAMA* alizikiriza by'okoze." Era ebyombo ne bimenyekamenyeka, ne bitasobola kugenda Talusiisi.

21 Awo Yekosafaati ne yeebakira wamu ne bajjaj-jaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi; Yeko-laamu mutabani we n'amusikira. ² Yekolaamu yalina baganda be, batabani ba Yekosafaati, nga be ba Aza-liya, ne Yekyeri, ne Zekkaliya, ne Azaliya, ne Mikayiri ne Sefatiya. Abo bonna bali baana ba Yekosafaati kabaka wa Yuda. ³ Kitaabwe yabawa eby'obugagga bingi, ebya

I *Isirayiri, ssoma Yuda, kubanga Yekosafaati yafuganga Yuda*

ffeeza ne zaabu, n'ebintu eby'omuwendo ebirala, wa-mu n'ebibuga ebiriko bbugwe mu Yuda, naye obwak-abaka n'abuwa Yekolaamu kubanga ye yali omuggu-landa.

Yekolaamu Kabaka wa Yuda

⁴ Awo Yekolaamu bwe yamala okwenywereza ddala ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'atta baganda be bonna n'ekitala, era n'abakungu abamu aba Isirayiri. ^{II5} Yeko-laamu yalina emyaka amakumi asatu mu ebiri we ya-fuukira kabaka, era n'afugira emyaka munaana mu Yerusalemi. ⁶ N'atambulira mu makubo ga bakabaka ba Isirayiri, ng'ennyumba ya Akabu bwe yakolanga, era n'okuwasa n'awasa muwala wa Akabu. N'akola eby'ebibi mu maaso ga *MUKAMA*. ⁷ Newaakubadde ng'ebyo byonna byali bwe bityo, *MUKAMA* teyayagala kusaanyaawo nnyumba ya Dawudi, kubanga yali akoze endagaano ne Dawudi, ate ng'asuubizza okuku-uma ettabaaza ye n'eya bazzukulu be ng'eyaka emirembe gyonna.

⁸ Mu biro bya Yekolaamu Edomu n'ajeemera okufu-ga kwa Yuda ne beeteekerawo kabaka owaabwe.

⁹ Awo Yekolaamu n'agendayo n'abakungu be n'ama-gaali ge gona. Abayedomu ne bamutaayiza ye n'abaduumizi ab'amagaali ge mu kiro, naye n'abagolokokerako n'abakuba. ¹⁰ Okuva ku olwo Edo-mu ne bajeemera Yuda n'okutuusa leero. Mu kiseera ekya Libuna naye ne n'amujeemera, kubanga Yekolaamu yali avudde ku *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabe. ¹¹ Yali azimbye n'ebifo ebigulumivu ku nsozi za Yuda, era ng'aleetedde n'abatuuze ba Yerusalemi obutaba beesigwa, nga ne Yuda bawabye.

¹² Yekolaamu n'afuna ebbaluwa okuva eri Eriya nnabbi ng'egamba nti,

"Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa jjajjaawo Dawudi nti, 'Olw'obutatambulira mu makubo ga kitaawo Yekosafaati, wadde mu makubo ga Asa kabaka wa Yuda, ¹³ naye n'otambulira mu kkubo lya bakabaka ba Isirayiri, n'oleetera Yuda n'abantu b'e Yerusalemi obutaba beesigwa, ng'ennyumba ya Akabu bwe yako-la, era n'otta ne baganda bo ab'ennyumba ya kitaawo, abaali bakusinga empisa, ¹⁴ *MUKAMA* kyaliva aleeta kawumpuli ow'amaanyi, ku bantu bo, n'abaana bo, n'abakyala bo, ne ku bintu byo byonna, ¹⁵ ate naawe olirwala obulwadde obw'amaanyi mu lubuto, erireetera ebyenda byo okuvaayo, buli lunaku.'"

¹⁶ Awo *MUKAMA* n'asitusa obusungu bw'Abafirisuuti n'Abawalabu abaabeeranga okumpi n'Abaesiyopiya eri Yekolaamu, ¹⁷ ne balumba Yuda, ne bakiwangula, ne batwala ebintu byonna ebyali mu lubiri lwa kabaka, ne batabani be, ne bakazi be, ne wataba mutabani we n'omu eyalekebwa okuggyako Yekoyakaazi, omugga-landa.

II *Isirayiri, ssoma Yuda.*

¹⁸ Oluvannyuma lw'ebyo byonna, *MUKAMA* n'aleetako Yekolaamu obulwadde obutawonyezeka obw'omu lubuto. ¹⁹ Awo ebiro bwe byayitawo, nga wayiseewo emyaka ebiri, ebyenda bye ne bitanula okumuvaamu, olw'obulwadde, n'afa mu bulumi bungu. Abantu be ne batamukumira lumbe, nga bwe baali bakoledde bajjajaabe.

²⁰ Yekolaamu yali wa myaka amakumi asatu mu ebiri bwe yatandika okuba kabaka, era n'afugira mu Yerusalemi emyaka munaana. Okufa kwe tek-waleetera muntu n'omu kwejjusa, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi naye si ku biggya bya bassekabaka.

Akaziya Kabaka wa Yuda

22 Abantu ab'omu Yerusalemi ne bafuula Akaziya, mutabani wa Yekolaamu omuggalanda, kabaka, kubanga abasajja abanyazi abajja n'Abawalabu baali bamaze okutta abaana be bonna abakulu. Awo Akaziya mutabani wa Yekolaamu n'atandika okufuga Yuda. ² Akaziya yalina emyaka amakumi ana mu ebiri bwe yatandika okufuga, era n'afugira omwaka gumu mu Yerusalemi. Erinnya lya nnyina yali Asaliya, muzzukulu wa Omuli.

³ Ne Akaziya n'atambulira mu makubo ag'ennyumba ya Akabu, kubanga nnyina yamupikirizanga okukola ebibi. ⁴ N'akola ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, ng'ennyumba ya Akabu bwe yakola, kubanga oluvannyuma olw'okufa kwa kitaawe be baamuwabyanga, okukola ebikyamu. ⁵ Era naye yagobereranga ebiwoozo byabwe, era n'agenda ne Yekolaamu, mutabani wa Akabu kabaka wa Isirayiri okutabaala Kazayeeeri kabaka w'e Busuuli e Lamosugireyaadi. Abasuuli ne bafumita Yolaamu ebiwundu ⁶ era n'addayo e Yezuleeri okujjanjabibwa ebiwundu bye yali afunidde e Laama, bwe yali ng'alwana ne Kazayeeeri kabaka w'e Busuuli. Awo Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda n'agenda okulaba ku Yolaamu mutabani wa Akabu olw'ebisago ebyali bimutuusibbwako.

⁷ Naye kyali kyategekebwa Katonda, nti okugwa kwa Akaziya kulimutuukako ng'akyalidde Yolaamu. Awo Akaziya bwe yatuuka eyo, n'agenda ne Yolaamu okusisinkana Yeeku mutabani wa Nimusu, *MUKAMA* gwe yali afuseeko amafuta okuzikiriza ennyumba ya Akabu. ⁸ Awo Yeeku bwe yali ng'asalira ennyumba ya Akabu omusango, n'asanga abakungu ba Yuda, ne batabani ba baganda ba Akaziya, abaaweerezanga Akaziya, n'abatta. ⁹ N'oluvannyuma n'anoonya Akaziya, era abasajja be ne bamuwambira e Samaliya gye yali yeekwese, n'aleetebwa ewa Yeeku n'attibwa. Ne bamuziika nga boogera nti, "Ono ye muzzukulu wa Yekosafaati, eyanoonya *MUKAMA*, n'omutima gwe gwonna." Era mu nnyumba ya Akaziya ne wataba n'omu eyayinza okusikira obwakabaka.

Asaliya ne Yowaasi

¹⁰ Awo Asaliya, nnyina Akaziya bwe yalaba nga mutabani we afudde, n'asitula olutalo era n'azikiriza ennyumba yonna ey'obwakabaka bwa Yuda. ¹¹ Naye Yekosabeyaasi, muwala wa kabaka Yekolaamu, n'abba Yowaasi mutabani wa Akaziya okuva mu balangira abaali bagenda okuttibwa, n'amukweka ye n'omukozi we mu kimu ku bisenge. Awo Yekosabeyaasi muwala wa kabaka Yekolaamu, ate nga ye yali mukyala wa Yekoyaada kabona, n'akweka omwana, Asaliya aleme okumutta. Yekosabeyaasi, yali mwannyina Akaziya. ¹² Omwana n'akwekebwa okumala emyaka mukaaga mu nnyumba ya Katonda, nga Asaliya y'afuga ensi.

23 Naye mu mwaka ogw'omusanvu Yekoyaada n'alaga obuyinza bwe. N'akola endagaano n'abaduumizi ab'ebibinja eby'ekikumi, era baali Azaliya mutabani wa Yekokamu, ne Isimayiri mutabani wa Yekokanani, ne Azaliya mutabani wa Obedi, ne Maaseya mutabani wa Adaya, ne Erisafaati mutabani wa Zikuli. ² Ne bagenda mu Yuda yonna ne bakunjaanya Abaleevi n'abakulembeze b'ennyumba za bajjaja ba Isirayiri okuva mu kibuga byonna ebya Yuda ne bajja e Yerusalemi. ³ Ekibiina kyonna ne bakola endagaano ne kabaka mu yeekaalu ya Katonda.

Awo Yekoyaada n'abagamba nti, "Mutabani wa kabaka y'alifuga, nga *MUKAMA* bwe yasubiza bazzukulu ba Dawudi. ⁴ Era bwe muti bwe munaakola: kimu kya kusatu ku mmwe bakabona n'Abaleevi abanaaberanga ku luwalo ku ssabiiti munaakuumanga wankaaki, ⁵ ate kimu kya kusatu ekirala munaakuumanga olubiri lwa kabaka, n'ekimu kya kusatu ekirala munaakuumanga Omulyango ogw'Omusingi, n'abantu abalala bonna banaabeeranga mu luggya olwa yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁶ Tewabanga n'omu ayingira mu yeekaalu ya *MUKAMA* wabula bakabona, n'Abaleevi abanaabeeranga mu luwalo; abo banaayingiranga kubanga batukuvu, naye abantu abalala bonna banaagobereranga ekyo *MUKAMA* kye yalagira. ⁷ Abaleevi banaayimiriranga okwetooloola kabaka, buli omu ku bo ng'akutte ebyokulwanyisa bye mu mukono gwe, na buli anaayingiranga mu yeekaalu wa kuttibwa. Mubeere kumpi nnyo ne kabaka, buli gy'anaalaganga."

⁸ Abaleevi n'abantu bonna aba Yuda ne bakola nga Yekoyaada kabona bwe yalagira. Buli omu ku bo n'atwala abasajja be, abo abaali mu luwalo ku Ssabiiti, wamu n'abo abaali bamaliriza olwabwe, kubanga Yekoyaada kabona yali tannabagaba mu mpalo. ⁹ N'awa abaduumizi ab'ekikumi amafumu, n'engabo ennene, n'engabo entono, ebyali ebya Kabaka Dawudi, ebyabeeranga mu yeekaalu ya Katonda. ¹⁰ Era n'ateekateeka buli musajja okuba omukuumi wa kabaka, nga buli omu ku bo akutte ekyokulwanyisa mu mukono gwe, nga beetoolodde kabaka, n'okwe-

tooloola ekyoto ne yeekaalu, okuva mu bukiikaddyo, okutuuka ku bukiikakkono obwa yeekaalu.

¹¹ Awo Yekoyaada ne batabani be ne bafulumya mutabani wa kabaka ne bamutikkira engule ey'obwakabaka, ne bakola endagaano, era ne bamulangirira okuba kabaka. Ne bamufukako amafuta, ne boogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Wangaala kabaka!"

¹² Naye Asaliya bwe yawulira oluyoogaano lw'abantu nga badduka era nga batendereza kabaka, n'agenda gye bali mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹³ N'atunula, laba, kabaka ng'ayimiridde okuliraana empagi ye ku mulyango, n'abakungu n'abafuuwa amakondeere nga bayimiridde okumwetooloola, era nga n'abantu bonna ab'ensi nga basanyuka nga bafuuwa n'amakondeere, n'abayimbi nga bakutte ebivuga byabwe nga bakulembedde okujaguza. Awo Asaliya n'ayuzza ebyambalo bye, n'aleekaanira waggulu nti, "Bujeemu! Bujeemu!"

¹⁴ Yekoyaada kabona n'atuma abaduumizi ab'ebibinja eby'ekikumi, abaavunaanyizibwanga eggye, n'abagamba nti, "Mumufulumye mumuteeke wakati w'enyiriri, mutte n'ekitala omuntu yenna anaamugoberera." Kabona yali ayogedde nti, "Temumuttira mu yeekaalu ya *MUKAMA*." ¹⁵ Bwe yali ng'anaatera okutuuka ku mulyango ogw'embalaasi mu luggya olwokubiri, ne bamukwata ne bamuttira eyo.

¹⁶ Awo Yekoyaada n'akola endagaano wakati we n'abantu bonna era ne kabaka, nti baliba bantu ba *MUKAMA*. ¹⁷ Abantu bonna ne bagenda mu ssabo lya Baali ne balimenyaamenya, ne bamenyaamenya n'ebiyoto bye n'ebifaananyi bye, era ne battira ne Matani kabona wa Baali mu maaso g'ebiyoto bya Baali.

¹⁸ Awo Yekoyaada n'assaawo abanaalabiriranga yeekaalu ya *MUKAMA*, era n'alonda bakabona n'Abaleevi Dawudi be yali awadde obuvunaanyizibwa obw'okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA*, nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa, nga bajaguza era nga bayimba, nga Dawudi bwe yalagira. ¹⁹ N'ateeka n'abaggazi ku wankaaki za yeekaalu ya *MUKAMA*, waleme okubaawo omuntu yenna atali mulongoofu ayiringira.

²⁰ N'agenda n'abaduumizi ab'ekikumi, n'abakungu, n'abafuzi b'abantu, n'abantu bonna ab'eggwanga, ne baggya kabaka mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ne bayita mu wankaaki ow'ekyengulu ne balaga mu lubiri lwa kabaka. Ne batuuza kabaka ku ntebe ye ey'obwakabaka. ²¹ Abantu bonna ab'ensi ne bajaguza, n'ekibuga ne kitereera, kubanga Asaliya yali attiddwa n'ekitala.

Yowaasi Addaabiriza Yeekaalu

24 Yowaasi yalina emyaka musanvu we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka amakumi ana mu Yerusalemi n'erinnya lya nnyina ye yali Zebbiya ow'e Beeruseba. ² Yowaasi n'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA* mu biro byonna ebya Yekoyaada kabona.

³ Yekoyaada n'amulondera abakyala babiri, era ne bamuzaalira abaana aboobulenzi n'aboobuwala.

⁴ Bwe waayitawo ebbanga, Yowaasi n'ayagala okudaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁵ N'ayita bakabona n'Abaleevi, n'abagamba nti, "Mugende mu bibuga bya Yuda, musolooze ensimbi eza buli mwaka okuva mu Isirayiri yenna, olw'okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*, era mutandikirewo." Naye Abaleevi ne batakikolerawo.

⁶ Awo kabaka n'atumya Yekoyaada kabona asinga obukulu, n'amubuuza nti, "Kiki ekyakulobera okugamba Abaleevi, n'ekibiina kya Isirayiri ku lw'eweema ey'Obujulirwa, okuva eri Yuda ne Yerusalemi okuleetanga omusolo, Musa omuddu wa Katonda gwe yalagira?"

⁷ Mu biro eby'emabegako, batabani ba Asaliya, omukazi oli omubi, baali baamenya ne bayingira mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ne bakozesa ebintu byonna ebyawongebwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*, emirimu gya Baali.

⁸ Awo kabaka n'alagira ne bakola essanduuko, ne bagissa ebweru wa wankaaki wa yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁹ Ekiragiro ne kiyita mu Yuda yonna ne mu Yerusalemi yonna, okuleeteranga *MUKAMA* omusolo, Musa omuddu wa Katonda gwe yalagira Isirayiri nga bali mu ddungu. ¹⁰ Abakungu bonna n'abantu bonna ne baleetanga omusolo ogwo nga basanyufu, ne baguteekanga mu ssanduuko, okutuusa lwe yajjulanga. ¹¹ Buli essanduuko bwe yaleetebwanga Abaleevi eri abakungu ba kabaka ne balaba ng'erimu sente nnyingi, omuwandiisi wa kabaka n'omukungu wa kabona asinga obukulu, baagitwalanga ne baziggyamu, ne bagikomyawo mu kifo kyayo. Kino baakikolanga buli lunaku, era ne bakunjaanya ensimbi nnyingi. ¹² Kabaka ne Yekoyaada ne bazikwasa abo abaavunaanyizibwanga omulimu gwa yeekaalu ya *MUKAMA*, bo ne bapangisa abaagula amayingira n'ababazzi okudaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*, n'abalala baali baweesi ba byuma n'ebikomo era nabo nga baakuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*.

¹³ Abasajja abaavunaanyizibwanga omulimu ogwo baali banyiiikivu, era n'omulimu ogwo gwali mu mikono gyabwe, era ne baddaabiriza yeekaalu ya Katonda okutuuka ku mutindo gwayo ogugisaanira, ne baginyweza. ¹⁴ Awo bwe baamaliriza, ensimbi ezafikkawo ne bazikomyawo ewa kabaka ne Yekoyaada, ate ezo ne zikozesebwa okukola ebintu eby'omu yeekaalu ya *MUKAMA*, eby'obuweereza n'eb'ebiweebwayo ebyokebwa, ne bbakuli ez'obubaane, n'ebibya ebya zaabu ne ffeeza. Era ne baweerangayo ebiweebwayo ebyokebwa mu yeekaalu ya *MUKAMA* ennaku zonna eza Yekoyaada.

¹⁵ Yekoyaada n'akaddiwa, n'awangaala nnyo, n'afa ng'aweza emyaka kikumi mu asatu egy'obukulu.

¹⁶ N'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi ne bassekabaka,

kubanga yakola ebirungi mu Isirayiri, ku lwa Katonda ne ku lwa yeekaalu ye.

Enneeyisa Embi eya Yowaasi

¹⁷ Awo Yekoyaada ng'amaze okufa, abakungu ba Yuda ne bajja ne bavuunamira kabaka, n'abawuliriza.

¹⁸ Ne baleka yeekaalu ya *MUKAMA*, Katonda wa bajjaj-jaabwe, ne baweerezanga Baasera n'ebifaananyi, obusungu bwa Katonda kyebwava bubuubuukira ku Yuda ne Yersaalemi. ¹⁹ Newaakubadde nga *MUKAMA* yabatumira bannabbi okubakomyawo gy'ali, ne babalimiriza, tebassaayo mwoyo.

²⁰ Awo Omwoyo wa Katonda n'akka ku Zekkaliya muzzukulu wa Yekoyaada, n'ayimirira mu maaso g'abantu n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Katonda nti, 'Lwaki mujeemera amateeka ga *MUKAMA*? Temujja kufuna mukisa kukulaakulana. Kubanga muvudde ku *MUKAMA* naye kyavudde abaleka."

²¹ Naye ne basala olukwe okutta Zekkaliya, kabaka n'alagira n'akubibwa amayinja, n'afiira mu luggya lwa yeekaalu ya *MUKAMA*. ²² Kabaka Yowaasi n'atajjukira kisa Yekoyaada kitaawe wa Zekkaliya kye yamulaga, n'atta mutabani we. Zekkaliya bwe yali ng'afa n'ayogera nti, "*MUKAMA* kino akirabe, era akuvunaane."

²³ Ku nkomerero ey'omwaka, eggwe ery'Abasuuli ne lirumba Yowaasi. Ne bajja mu Yuda ne mu Yersaalemi ne bazikiriza abakungu bonna, ne baweereza omunyago gwonna eri kabaka waabwe e Ddamasiko.

²⁴ Newaakubadde ng'eggwe ery'Abasuuli ly'ajja n'abasajja batono, *MUKAMA* yawaayo eggwe eddene ennyo erya Yuda mu mukono gw'Abasuuli kubanga Yuda baava ku *MUKAMA*, Katonda wa bajjajjaabwe. Abasuuli ne babonereza Yowaasi. ²⁵ Awo Abasuuli bwe baavaayo, ne baleka nga Yowaasi alumizibbwa nnyo, era abaddu be ne bamusalira olukwe, olw'omusaayi gw'abaana ba Yekoyaada kabona, gwe yayiwa, ne bamuttira mu kitanda kye. Bwe yafa, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi, naye si mu masiro ga bassekabaka.

²⁶ Abaamusalira olukwe baali Zabadi mutabani wa Simeyaasi omukazi Omwamoni, ne Yekozabadi mutabani wa Simulisi omukazi Omumowaabu. ²⁷ Ebyafaayo ebikwata ku batabani be, n'ebyamulaguwako, n'eb'okuddaabiriza kwa yeekaalu ya Katonda, byawandiikibwa mu ngero ez'ekitabo ekyo bassekabaka. Amaziya mutabani we n'amusikira.

Amaziya Kabaka wa Yuda

²⁵ Amaziya yalina emyaka amakumi abiri mu etaano we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yersaalemi. Nnyina ye yali Yekoyadaani ow'e Yersaalemi. ² N'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, naye si na mutima ogutuukiridde. ³ Obwakabaka bwe bwanywezebwa mu buyinza bwe, n'atta abakungu abatta kabaka ki-

taawe. ⁴ Naye n'atatta baana baabwe, wabula n'akola ng'etteeka mu kitabo kya Musa, *MUKAMA* we yalagira nti, "Abazadde tebattibwenga olw'ekibi ky'abaana baabwe, so n'abaana tebattibwenga olw'ekibi ky'abazadde baabwe, naye buli muntu anaafanga olw'ekibi kye ye."

⁵ Amaziya n'akunjaanya abasajja ba Yuda, n'abategeka mu nnyiriri z'ennyumba zaabwe, nga baduumirwa ab'enkumi n'ab'ebikumi mu Yuda yonna ne mu Benyamini. N'oluvannyuma n'abala abo abaalina emyaka amakumi abiri n'okusingawo, ne baba abasajja emitwalo amakumi asatu, abaali basobola okugenda mu lutalo, era nga bayinza n'okukwata effumu n'ekitala. ⁶ Ate era n'agulayo n'abasajja abalala ab'amaanyi nga bazira emitwalo kkumi okuva mu Isirayiri, olwa ttani ssatu ne bisatu byakuna ebya ffeeza.

⁷ Naye ne wabaawo omusajja wa Katonda eyagenda gy'ali n'amugamba nti, "Ayi kabaka, tokkiriza eggwe lya Isirayiri okugenda naawe, kubanga *MUKAMA* tali wamu ne Isirayiri, talina n'omu gwali naye ku bantu ba Efulayimu. ⁸ Ate ne bw'onoogenda ng'olowooza nti oli muzira nnyo mu ntalo, Katonda alikuwaayo mu maaso g'omulabe, kubanga Katonda alina obuyinza okuyamba, n'okulekerera."

⁹ Awo Amaziya n'abuuzwa omusajja wa Katonda nti, "Naye tunaakola tutya ku bya ttani esatu n'ebisatu byakuna ebya ffeeza ze nasasula eggwe lya Isirayiri?" Omusajja wa Katonda n'addamu nti, "*MUKAMA* ayinziza ddala okukuwa n'ebisinga ku ebyo."

¹⁰ Awo Amaziya n'alagira eggwe eryali lizze gy'ali okuva mu Efulayimu okuddayo ewaabwe waalyo. Ne banyigira nnyo Yuda, era ne baddayo ewaabwe nga banyize nnyo.

¹¹ Amaziya ne yeefungiza, n'akulembera abantu be, n'agenda mu kiwonvu eky'omunnya n'atta abasajja omutwalo gumu ab'e Seyiri. ¹² Eggwe lya Yuda ne liwamba n'abasajja abalala omutwalo gumu nga balamu, ne babatwala waggulu ku lwazi, ne babasuula wansi okuva ku bbangabanga, ne basesebbuka ebifiifi.

¹³ Naye eggwe liri Amaziya lye yasindika okuddayo, n'ataliganya kugenda naye mu lutalo; lyalumba ebibuga bya Yuda okuva e Samaliya okutuuka e Besukolooni, ne litta abantu enkumi ssatu ku bo, era ne litwala n'omunyago mungi. ¹⁴ Awo Amaziya bwe yakomawo ng'amaze okutta Abayedomu, n'aleeta bakatonda b'abantu ab'e Seyiri, n'abassaawo nga bakatonda be, n'abasinzanga, era n'abaweerangayo ebiweebwayo ebyokebwa. ¹⁵ Obusungu bwa *MUKAMA* kyebwava bubuubuukira ku Amaziya, n'amuweereza nnabbi, eyamutegeeza nti, "Lwaki ogoberera bakatonda b'abantu, abataayinza kulokola bantu baabwe mu mukono gwo?"

¹⁶ Naye bwe yali ng'akyayogera, kabaka n'amubuuzwa nti, "Twali tukulonze okuba omuwi wa magezi owa kabaka? Sirika! Lwaki onoonya okuttibwa?" Awo nnab-

bi nga tannasirika, n'ayogera kino nti, "Mmanyi nga Katonda amaliridde okukuzikiriza, kubanga tossizaayo mwoyo ku kubuulirira kwange."

¹⁷ Awo Amaziya kabaka wa Yuda ne yeebuuzza ku bawi b'amagezi be, n'aweereza obubaka eri Yowaasi mutabani wa Yekoyakaazi, muzzukulu wa Yeeku, kabaka wa Isirayiri, ng'agamba nti, "Jjangu tusinginkane amaaso n'amaaso."

¹⁸ Naye Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'addamu Amaziya kabaka wa Yuda bw'ati nti, "Omwennyango ogwali mu Lebanoni gw'aweereza obubaka eri omuvule ogwali mu Lebanoni, nga gugamba nti, 'Waayo muwala wo eri mutabani wange, amufumbirwe,' naye ensolo ey'omu nsiko eyali mu Lebanoni, ng'eyitawo, n'erinnyirira omwennyango. ¹⁹ Weewaana nga bw'owangudde Edomu, era omutima gwo gujjudde okwegulumiza n'okwenyumiriza. Naye sigala ewuwo. Lwaki onoonya emitawaana, ne weeretera okugwa, ggwe ne Yuda?"

²⁰ Naye Amaziya n'atawuliriza, kubanga okuwangulwa abalabe baabwe kwava eri Katonda, kubanga bava ku Katonda waabwe ne banoonya bakatonda ba Edomu. ²¹ Awo Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'alumba, ye ne Amaziya kabaka wa Yuda ne basisinkana amaaso n'amaaso mu lutalo e Besusemesi ekya Yuda. ²² Isirayiri n'awangula Yuda, buli muntu n'addukira ewuwe. ²³ Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'awambira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa Yowaasi, muzzukulu wa Yekoyakaazi e Besusemesi, n'amuleeta e Yerusalemi. Yowaasi n'amenyaamenya n'ekitundu ekya bbugwe wa Yerusalemi okuva ku mulyango gwa Efulayimu okutuuka ku Mulyango ogw'oku Nsonda, eyali mita kikumi mu kinaana obuwanvu. ²⁴ N'atwala ezaabu n'effeeza yonna, n'ebintu ebirala byonna ebyali mu yeekaalu ya Katonda ebyali bikuumibwa Obededomu, wamu n'eb'obugagga eby'omu lubiri, n'abawambe, n'addayo e Samaliya.

²⁵ Awo Amaziya mutabani wa Yowaasi kabaka wa Yuda n'awangaala emyaka emirala kkumi n'ettaano, oluvannyuma olw'okufa kwa Yowaasi mutabani wa Yekoyakaazi, kabaka wa Isirayiri. ²⁶ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Amaziya, okuva ku ntandikwa okutuuka ku nkomerero, tebyawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri? ²⁷ Okuva mu kiseera, Amaziya lwe yakyuka okuva ku MUKAMA, baamusalira olukwe mu Yerusalemi, n'adukira e Lakisi. Kyokka ne bamusindikira abasajja abaamugoberera okutuuka e Lakisi, era ne bamuttira eyo. ²⁸ Omulambo gwe ne baguleetera ku mbalaasi, n'aziikibwa mu masiro ga bajajjaabe mu kibuga kya Yuda.

Uzziya Kabaka wa Yuda

26 Awo Uzziya bwe yali ng'aweza emyaka kkumi na mukaaga eg'obukulu, abantu bonna aba

Yuda, ne bamufuula kabaka n'asikira kitaawe Amaziya.

² N'addaabiriza Erosi, n'akiddiza Yuda nga Amaziya amaze okuziikibwa.

³ Uzziya yali awezezza emyaka kkumi na mukaaga we yaliira obwakabaka, n'afugira emyaka amakumi ataano mu ebiri mu Yerusalemi. Nnyina ye yali Yekkiriya ow'e Yerusalemi. ⁴ N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, nga kitaawe Amaziya bwe yasooka okukola. ⁵ N'amalirira okunoonya Katonda mu biro bya Zekkaliya eyamubuuliriranga okutya Katonda. Era ebbanga lyonna lye yanoonya MUKAMA, Katonda n'amuwa omukisa.

⁶ N'agenda n'alwana n'Abafirisuuti, n'amenyaamenya bbugwe wa Gaasi, ne bbugwe wa Yabune ne bbugwe wa Asudodi, n'oluvannyuma n'azimba ebibuga okumpi ne Asudodi ne mu bitundu ebirala wakati mu Bafirisuuti. ⁷ Katonda n'amuyambanga ng'alwana n'Abafirisuuti, n'Abawalabu abaabeeranga mu Gulubaali, era n'Abamewunimu. ⁸ Abamoni ne bawanga Uzziya busuulu, era n'erinnya lye ne lyatiikirira n'okutusa ku nsalo ya Misiri, kubanga yali afuuse wa maanyi nnyo.

⁹ Uzziya n'azimba eminaala mu Yerusalemi ku wankaaki ow'oku Nsonda, ne ku wankaaki ow'omu Kiwonvu, ne mu kifo bbugwe w'akyukira, era n'agissaako bbugwe. ¹⁰ Era n'azimba n'eminaala mu ddungu, ate era n'asima n'ebidiba bingi mu biwonvu ne mu lusenyi, olw'amaggana amanene ge yalina. Yalina n'abantu abaakolanga mu nnimiro ze ez'emizabbibu mu nsozi n'abaalimanga ettaka eggimu, kubanga yayagalanga nnyo okulima.

¹¹ Uzziya yalina eggye ery'abasajja abalwanyani abaatendekebwa obulungi, abatabaalanga mu bibinja ng'emiwendo gyabwe bwe gyali, Yeyeri omuwandiisi gye yabala ne Maaseya omukungu, eyali wansi wa Kananiya, omu ku baduumizi b'eggwe lya kabaka.

¹² Omuwendo gwonna awamu ogw'abakulu b'enyumba ez'abasajja abalwanyani gwali enkumi bbiri mu lukaaga (2,600). ¹³ Abo be baaduumiranga eggwe ery'abasajja abatendeke mu kulwana, abaawera emitwalo amakumi asatu mu kasanvu mu ebikumi bitaano (307,500), abaakuumanga kabaka. ¹⁴ Uzziya n'awa eggwe lyonna, engabo, n'amafumu, n'enkuufiira ez'ebyuma, n'ebizibaawo eby'ebyuma, n'emitego emigumu, n'envuumuulo. ¹⁵ N'akozesa ebyuma mu Yerusalemi ebyayiyizibwa abasajja abamanyirivu, ebyakozesebwanga ku minaala ne ku nkomera okulasa obusaale n'okuvuumuula amayingira amanene. Yayambibwa nnyo, n'atutumuka era erinnya lye ne lyatiikirira nnyo.

¹⁶ Kyokka Uzziya bwe yatutumuka, ne yeegulumiza, n'okugwa n'agwa kubanga teyali mwesigwa eri MUKAMA Katonda we, n'okuyingira n'ayingira mu yeekaalu ya MUKAMA okwotereza obubaane ku kyoto eky'obubaane. ¹⁷ Azaliya kabona ne bakabona ba MUKAMA abalala abazira kinaana ne bagenda gy'ali,

18 ne bamuziyiza, nga bamugamba nti, “Si mulimu gwo, Uzziya, okwotereza *MUKAMA* obubaane, naye mulimu gwa bakabona bazzukulu ba Aloon abaayawulibwa okwotezanga obubaane. Ffuluma ove mu watukuvu, kubanga osobezza, era tojja kusiimibwa *MUKAMA* Katonda.”

19 Awo Uzziya n’asunguwala ng’akyakutte ekyoterezo mu mukono gwe. Mu kiseera ekyo ng’asunguwalidde bakabona ng’ayimiridde ku mabbali g’ekyoto eky’obubaane mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ebigenge ne bimukwata ekyenyi kyonna. 20 Awo Azaliya kabona asinga obukulu ne bakabona abalala bwe bamu-tunuulira, ne balaba ng’akwatiddwa ebigenge mu kyenye kye ne banguwa okumufulumya ebweru. Ate era naye yennyini n’ayagala okufulumya kubanga *MUKAMA* yali amukubye omuggo.

21 Kabaka Uzziya n’aba mugenge okutuusa lwe yafa, ng’abeera mu nnyumba eyayawulibwa ku ndala zonna olw’obugenge bwe, nga n’obuvunaanyizibwa bwonna bumuggyibwako, ate era nga takkirizibwa kuyingira mu yeekaalu ya *MUKAMA*. Yosamu mutabani we n’at-wala obuvunaanyizibwa obw’olubiri n’afuga abantu ab’eggwanga. 22 Ebyafaayo ebirala eby’omu mirembe gya Uzziya, okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, byawandiikibwa Isaaya nnabbi, mutabani wa Amози. 23 Uzziya n’afa, n’aziikibwa okumpi ne bajjajaabe mu kiggya kya bakabaka, kubanga, yali mugenge. Yosamu mutabani we n’amusikira, bw’atyo n’afuga mu kifo kye.

Yosamu Kabaka wa Yuda

27 Yosamu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano, bwe yalya obwakabaka, n’afugira mu Yerusalemi emyaka kkumi na mukaaga. Nnyina ye yali Yerusa muwala wa Zadooki. 2 Nawaakubadde ng’abantu beeyongera okukola ebitali bya butuukirivu, Yosamu yakola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, nga kitaawe Uzziya bwe yakola; naye obutafaanana nga kitaawe bwe yakola, teyayingira mu yeekaalu ya *MUKAMA*. 3 N’addaahiriza Omulyango ogw’Ekyengulu ogwa yeekaalu ya *MUKAMA*, ate era n’akola omulimu munene ogw’okuddaahiriza bbugwe wa Oferi. 4 N’azimba n’ebibuga mu nsozi za Yuda, ate mu bibira n’azimbamu ebigo n’asimbamu n’eminaala.

5 Yosamu n’alwana ne kabaka w’Abamoni n’amuwangula, era omwaka ogwo Abamoni ne bamuwa ttani ssatu eza ffeeza ne desimoolo nnya, n’ebigero by’enjaano obukadde bubiri mu emitwalo amakumi abiri, n’ebigero bya sayiri obukadde bubiri mu emitwalo amakumi abiri. Abamoni ne bamuleeteranga ebintu byebimu mu bigero byebimu mu mwaka ogwokubiri ne mu mwaka ogwokusatu.

6 Yosamu n’aba n’obuyinza bungi kubanga yatambuliranga mu makubo ga *MUKAMA* Katonda we.

7 Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yosamu, entalo ze yalwana, ne bye yakola, byawandi-ikibwa mu kitabo kya Bassekabaka ba Isirayiri ne Yuda. 8 Yosamu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano bwe yalya obwakabaka, era n’afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusalemi. 9 Ne yeebakira wamu ne bajjajaabe, n’aziikibwa mu Kibuga kya Dawudi; Akazi mutabani we n’amusikira.

Akazi Kabaka wa Yuda

28 Akazi yali wa myaka amakumi abiri we yaliira obwakabaka, n’afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusalemi. Naye obutafaanana nga jja-jjaawe Dawudi, yakola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA*. 2 N’atambulira mu makubo ga bassek-abaka ba Isirayiri, n’okukola n’akola ebifaananyi ebisaanuuse ebyakozesebwanga mu kusinza Baali. 3 N’ayoterezanga obubaane mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, n’awaayo batabani be okuba ebiweeb-wayo ebyokebwa, ng’agoberera emizizo gy’abannaggwanga, *MUKAMA* be yagoba mu maaso g’Abayisirayiri. 4 N’awangayo ssaddaaka wamu n’okwoterezanga obubaane mu bifo ebigulumivu, ne ku ntikko z’ensozi, ne nansi wa buli muti omubisi.

5 *MUKAMA* Katonda we kyeyava amuwaayo mu mukono gwa kabaka w’e Busuuli, eyamuwangula n’at-wala abantu ba Yuda bangi nga basibe, n’abaleeta e Ddamasiko.

Ate era yaweebwayo ne mu mukono gwa kabaka wa Isirayiri, eyaleeta ku bantu ba Yuda ebisago ebinene.

6 Peka mutabani wa Lemaliya yatta abaserikale ba Yuda emitwalo kkumi n’ebiri mu lunaku lumu, kubanga baali bavudde ku *MUKAMA* Katonda wa bajjajaabwe.

7 Ne Zikuli, omusajja omulwanyo omuzira owa Efulayimu n’atta Maaseya mutabani wa kabaka, ne Azulikamu omukulu w’olubiri ne Erukaana omukungu, addirira kabaka. 8 Abayisirayiri ne bawamba abakyala, n’abaana aboobulenzi, n’aboobuwala, emitwalo amakumi abiri ku baganda baabwe, ne babatwala nga basibe e Samaliya, ate ne babatwalako n’omunyago mungi.

9 Awo Odedi nnabbi wa *MUKAMA* eyali eyo n’agenda okusisinkana eggwe eryali lijja e Samaliya, n’abagamba nti, “Laba, kubanga *MUKAMA* Katonda wa bajjaj-jammwe yasunguwalira Yuda, kyeyava abawaayo mu mukono gwammwe, kyokka mubasse n’ekiruyi n’oku-tuuka ne kituuka mu ggulu. 10 Kaakano, abasajja n’abakazi aba Yuda ne Yerusalemi mumaliridde, okubafuula abaddu bammwe. Naye bwe mmweke-bera, temulina kye mwali musobezza *MUKAMA* Katonda wammwe? 11 Kale nno, mumpulirize, muleke baganda bammwe be muwambye baddeyo ewaabwe, kubanga *MUKAMA* abasunguwalidde mmwe.”

12 Awo abamu ku bakadde ba Efulayimu, Azaliya mutabani wa Yokanaani, ne Berakiya mutabani wa

Mesiremosi, ne Yekizukiya mutabani wa Sallumu, ne Amasa mutabani wa Kadalayi, ne bayimirira okuziyiza abo abaali bava mu lutalo. ¹³ Ne babagamba nti, “Temujja kuleeta basibe abo wano, kubanga mujja kutuleetako omusango eri *MUKAMA* nga mwongereza ku kibi ne ku musango bye tulina. Omusango gwaffe munene, n’obusungu bwe buli ku Isirayiri.”

¹⁴ Awo abaserikale ne basumulula abasibe, n’omunyago ne baguwaayo mu maaso g’abakungu n’ekibiina kyonna. ¹⁵ Ne balonda abasajja abaatwala abasibe ne baggya engoye mu munyago ne bambaza abo bonna abaali obwereere, ne babawa engoye endala, n’engatto, ne babawa emmere n’ekyokunywa, ne babanyiga n’ebiwundu. N’abaali abanafu ennyo bonna ne baba-situlira ku ndogoyi, ne babazzaayo eri baganda baabwe e Yeriko, ekibuga eky’enkindu, bo ne bakomawo e Samaliya.

¹⁶ Awo mu biro ebyo kabaka Akazi n’asaba kabaka w’e Bwasuli amuyambe, ¹⁷ kubanga Abayedomu baali bazeemu okulumba Yuda, ne batwala abantu mu busibe. ¹⁸ Mu kiseera kyekimu Abafirisuuti baali balumbye ebibuga eby’omu nsenyi n’eby’omu buki-ikaddyo obwa Yuda, nga bawambye Besusemesi, ne Ayalooni, ne Gederosi, ne Soko, ne Timuna, ne Gimuzo n’ebyalo ebyali byetoolodde ebibuga ebyo, era ng’omwo mwe babeera. ¹⁹ *MUKAMA* yakkakkanya nnyo Yuda olw’ebibi n’obutali bwesigwa bwa Akazi kabaka wa Isirayiri eri *MUKAMA*, Akazi bye yakola mu Yuda.

²⁰ Tirugazupiruneseri kabaka w’e Bwasuli n’ajja gy’ali, n’amuccooca mu kifo eky’okumuyamba. ²¹ Akazi n’aggya ebimu ku bintu ebyali mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ne ku ebyo ebyali mu lubiri lwa kabaka, ne ku bya balan-gira n’abiwa kabaka w’e Bwasuli; naye ekyo ne kitamuyamba.

²² Mu kiseera ekyo kabaka Akazi we yalabira ennyo ennaku, yeeyongerera obutaba mwesigwa eri *MUKAMA*.

²³ N’awangayo ssaddaaka eri bakatonda b’e Ddamasiko, abaali bamuwangudde, kubanga yalwoozza nti, “Engeri bakatonda ba bakabaka b’e Busuuli bwe babayambye, nnaawaayo ssaddaaka gye bali, nange bannyambe.” Naye okwo kwe kwali okuzikirira kwe n’okwa Isirayiri yenna.

²⁴ Akazi n’akuŋŋaanya ebintu eby’omu yeekaalu ya Katonda, n’abiggyamu, n’aggalawo enzigi za yeekaalu ya *MUKAMA*, ne yeezimbira ebyoto mu buli nsonda mu Yerusalemi. ²⁵ Mu buli kibuga kya Yuda n’azimbamu ebifo ebigulumivu okuwerangayo ssaddaaka eri bakatonda abalala, n’asunguwaza *MUKAMA* Katonda wa bajajjaabe.

²⁶ Ebyafaayo ebirala eby’omu mulembe gwe n’empisa ze zonna, okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri. ²⁷ Akazi n’afa n’aziikibwa mu kibuga kya Yerusalemi, naye si mu masiro ga bassekabaka ba Isirayiri. Keezeekiya mutabani we n’amusiki-ra.

Keezeekiya Atukuza Yeekaalu

²⁹ Keezeekiya yali wa myaka amakumi abiri mu etaano bwe yalya obwakabaka; n’afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yerusalemi. Nnyina ye yali Abiya muwala wa Zekkaliya. ² Keezeekiya n’akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola.

³ Mu mwaka gwe ogwasooka, mu mwezi ogw’olubereberye, n’aggulawo enzigi za yeekaalu ya *MUKAMA*, n’aziddaabiriza. ⁴ N’ayingiza bakabona n’Abaleevi, n’abakuŋŋaanyiza mu luggya olugazi ku luuyi olw’ebuvan-juba, ⁵ n’abagamba nti, “Mumpulirize Abaleevi, kaakano mwetukuze, ate mutukuze ne yeekaalu ya *MUKAMA* Katonda wa bajajjammwe, muggye buli kitali kirongoofu mu watukuvu. ⁶ Bajajjaffe baayonoona, ne bakola ebitali birungi mu maaso ga *MUKAMA* Katonda waffe ne bamuvaako. Baggya amaaso gaabwe ku kifo *MUKAMA* gy’abeera, ne bamukuba amabega. ⁷ Baggalawo n’enzigi ez’ekisasi ne bazikiza n’ettabaaza, so tebootereza bubaane wadde okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa mu watukuvu eri Katonda wa Isirayiri.

⁸ Obusungu bwa *MUKAMA* kyebwava bukka ku Yuda ne ku Yerusalemi, era abafudde ekikangabwa, n’ekisekererwa era ekinyoomebwa, nga bwe mulaba n’amaaso gammwe. ⁹ Bajajjaffe kyebaava bagwa n’ekitala, ate batabani baffe, ne bawala baffe ne bakyala baffe bo ne batwalibwa mu busibe. ¹⁰ Kaakano mmaliridde mu mutima gwange okukola endagaano ne *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri obusungu bwe obw’amaanyi butuveeko. ¹¹ Batabani bange temuddangayo kulagajjala nate, kubanga *MUKAMA* abalonze okuyimiriranga mu maaso ge okumuweerezanga, n’okumwoterezanga obubaane.”

¹² Awo Abaleevi ne batandika okukola era baali:

Makasi mutabani wa Amasayi,
ne Yoweeri mutabani wa Azaliya ab’omu lulyo lwa Bakokasi,
ne Kiisi mutabani wa Abudi,
ne Azaliya mutabani wa Yekalereri ab’omu lulyo lwa Merali,
ne Yowa mutabani wa Zimma,
ne Adeni mutabani wa Yowa ab’omu lulyo lwa Bagerusoni,
¹³ ne Simuli ne Yeyeri
bazzukulu ba Erizafani,
ne Zekkaliya ne Mattaniya,
bazzukulu ba Asafu,
¹⁴ ne Yekweri ne Simeeyi,
bazzukulu ba Kemani,
ne Semaaya ne Wuziyeeri
bazzukulu ba Yedusuni.

¹⁵ Ne bakunjaanya baganda baabwe, ne beetukuza bo bennyini, n'oluvannyuma ne bayingira okutukuza yeekaalu ya *MUKAMA* nga kabaka bwe yali alagidde, ng'agoberera ebighambo bya *MUKAMA*. ¹⁶ Bakabona ne bayingira mu watukuvu wa *MUKAMA* ne batukuzaamu. Ne bafulumya ebitaali birongoofu byonna ebyasangibwa mu yeekaalu ya *MUKAMA* ne babiteeka mu luggya lwa yeekaalu ya *MUKAMA*, Abaleevi ne babitwala ebweru mu Kiwonvu Kiduloni. ¹⁷ Okutukuza ne kutandika ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'olubereberye; ku lunaku olw'omunaana mu mwezi ogwo ne batuuka ku kisasi kya *MUKAMA*. Ne bamala ennaku munaana nga batukuza yeekaalu ya *MUKAMA*; ku lunaku olw'ekkumi n'omukaaga olw'omwezi ogw'olubereberye ne bamaliriza.

¹⁸ Awo ne bagenda eri kabaka Keezeekiya ne bamutegeeza nti, "Tutukuzizza yeekaalu ya *MUKAMA* yonna, ekyoto eky'okuweerayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebintu byakwo byonna, n'emmeeza ey'emigaati egy'okulaga n'ebintu byakwo byonna. ¹⁹ N'ebintu byonna kabaka Akazi bye yaggyamu olw'obutali bwesigwa bwe, tubiteeseteese ne tubitukuza, era laba biri mu maaso g'ekyoto kya *MUKAMA*."

²⁰ Awo bwe bwakya, enkeera kabaka Keezeekiya n'akunjaanya abakungu ab'omu kibuga, ne balaga mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ²¹ Ne baleeta ente ennume musanvu, n'endiga ennume musanvu, n'endiga ento nga nnume musanvu, n'embuzi ennume musanvu okuba ebiweebwayo olw'ekibi ku lw'obwakabaka, ne ku lwa watukuvu, ne ku lwa Yuda. N'alyoka alagira bakabona, bazzukulu ba Aloonni okubiweerayo ku kyoto kya *MUKAMA*. ²² Awo ne batta ente ennume, bakabona ne baddira omusaayi ne bagumansira ku kyoto, oluvannyuma ne batta endiga ennume ne bamansira omusaayi gwazo ku kyoto, n'oluvannyuma ne batta n'endiga ento ne bamansira omusaayi gwazo ku kyoto. ²³ Embuzi ennume ezaali ezekiweebwayo ku lw'ekibi ne zireetebwa mu maaso ga kabaka n'ekibiina, ne bazisaako emikono gyabwe, ²⁴ n'oluvannyuma bakabona ne bazitta, ne bawaayo omusaayi gwazo ng'ekiweebwayo olw'ekibi ku kyoto, okutangiririra Isirayiri yenna, kubanga kabaka yali alagidde okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo olw'ekibi ku lwa Isirayiri yenna.

²⁵ N'ateeka Abaleevi mu yeekaalu ya *MUKAMA* nga balina ebitaasa, entongooli, n'ennanga, ng'ekiragiro kya Dawudi, ne Gaadi omulabi wa kabaka ne Nasani nnabbi bwe kyali; kubanga ekiragiro ekyo kyava eri *MUKAMA* ng'ayita mu bannabbi be. ²⁶ Awo Abaleevi ne bayimirira nga bakutte ebivuga bya Dawudi, ne bakabona nga bakutte amakondeere.

²⁷ Keezeekiya n'alagira okuwaayo ssaddaaka ey'ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto. Era okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa bwe kwatandika, abayimbi nabo ne batandika okuyimbira *MUKAMA*, n'amakondeere n'ebivuga ebirala ebya Dawudi kabaka wa Isirayiri nabyo ne bivuga. ²⁸ Ekibiina kyonna ne basinza,

abayimbi ne bayimba, n'abamakondeere ne bagafu-uwa, era ebyo byonna ne byongerwa okukolebwa okutuusa okuwaayo ssaddaaka ey'ekiweebwayo ekyokebwa bwe kwaggwa.

²⁹ Awo okuwaayo ebiweebwayo bwe kwaggwa, kabaka n'abo bonna abaaliwo ne bavuunama ne basinza. ³⁰ Kabaka Keezeekiya n'abakungu ne balagira Abaleevi okuyimba nga batendereza *MUKAMA* mu bigambo bya Dawudi n'ebya Asafu omulabi. Ne bayimba nga batendereza n'essanyu, ne bavuunama ne basinza.

³¹ Awo Keezeekiya n'ayogera nti, "Kaakano mwetukuzizza eri *MUKAMA*, musembere, muleete ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokwebaza mu yeekaalu ya *MUKAMA*." Ekibiina ne kireeta ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokwebaza, n'abo bonna abeesimira ne baleeta ebiweebwayo ebyokebwa.

³² Omuwendo gw'ebiweebwayo ebyokebwa ekibiina gwe kyaleeta gwali ente ennume nsanvu, n'endiga ennume kikumi, n'endiga ento nga nnume ebikumi bibiri, ng'ebyo byonna bye byali ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA*. ³³ N'ensolo ezatukuzibwa okuba ssaddaaka zaali ente ennume lukaaga, n'endiga enkumi ssatu.

³⁴ Wabula bakabona ne baba batono ne batayinza kubaaga biweebwayo ebyokebwa byonna, baganda baabwe Abaleevi ne babayambako okutuusa bakabona abalala bwe beetukuza; omulimu ne guggwa, kubanga Abaleevi baali beegendereza nnyo mu kwetukuza okusinga bakabona. ³⁵ Ebiweebwayo ebyokebwa bingi, wamu n'amasavu ag'ebiweebwayo olw'emirembe, n'ebiweebwayo ebyokunywa ebyawerekerezebwa ku biweebwayo ebyokebwa.

Okuweereza mu yeekaalu ya *MUKAMA* ne kuzibwawo. ³⁶ Awo Keezeekiya n'abantu bonna ne bajaguza olw'ekyo Katonda kye yali akoledde abantu be mu bbanga ettono ennyo.

Keezeekiya Atukuza Embaga ey'Okuyitako

30 Awo Keezeekiya n'aweereza obubaka eri Isirayiri yonna ne Yuda, n'awandiikira ne Efulayimu ne Manase amabaluwa, ng'abayita okujja e Yerusalemi mu yeekaalu ya *MUKAMA*, okukwata Embaga ey'Okuyitako eya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri. ² Kabaka n'abakungu be, n'ekibiina kyonna mu Yerusalemi baasalawo okukwata Embaga ey'Okuyitako mu mwezi ogwokubiri; ³ baali tebasobola kukwata mbaga eyo mu kiseera kyayo kubanga bakabona abaali beetukuzizza, baali batono ate nga n'abantu tebanakunjaanira mu Yerusalemi. ⁴ Enteekateeka eyo n'erabika nga nnungi eri kabaka n'ekibiina kyonna. ⁵ Ne basalawo okulangirira mu Isirayiri yenna, okuva e Beeruseba okutuuka e Ddaani, nga bategeeza abantu okujja e Yerusalemi okukwata Embaga ey'Okuyitako eya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri; baali batutte ebban-

ga nga tebagikwata ng'ekibiina ekinene eky'awamu, nga bwe kyawandiikibwa.

⁶ Awo ababaka ne batwala amabaluwa mu Isirayiri yonna ne mu Yuda okuva ewa kabaka n'abakungu be, ng'ekiragiyo kya kabaka bwe kyali nti,

"Abantu ba Isirayiri, mudde eri *MUKAMA* Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka, ne Isirayiri, Katonda alyoke adde gye muli, mmwe ekitundu ekisigaddewo, ekiwonye omukono gwa bakabaka b'e Bwasuli. ⁷ Temuba nga bajjajjammwe ne baganda bammwe abataali beesigwa eri *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabwe n'abafuula ekyelolerwa, nga bwe mulaba. ⁸ So temuba ba nsingo nkakanyavu nga bajjajjammwe bwe baali, naye mukakkane eri *MUKAMA*, mujje mu watukuvu we, we yatukuza emirembe gyonna, muweereze *MUKAMA* Katonda wammwe, obusungu bwe bubaveeko. ⁹ Bwe munadda eri *MUKAMA*, olwo ne baganda bammwe n'abaana bammwe banaalaba ekisa mu maaso g'abo abaabawamba, ne bakomawo mu nsi eno. *MUKAMA* Katonda wammwe wa kisa era ajjudde okusaasira, so taakyuse maaso ge, okubavaako bwe munadda gyali."

¹⁰ Ababaka ne bagenda mu buli kibuga mu nsi ya Efulayimu ne Manase, ne batuuka ne mu Zebbulooni, naye abasinga obungi ne babasekerera, ne babaduulira. ¹¹ Kyokka abamu ku bantu ab'e Aseri, ne Manase ne Zebbulooni ne beetoowaza ne bagenda e Yerusalemi. ¹² Ne mu Yuda, omukono gwa Katonda ne gukwata ku bantu ne bakkiriziganya ku ekyo kabaka n'abakungu kye baalagira, nga bagoberera ekigambo kya *MUKAMA*.

¹³ Awo abantu bangi ne bakunjaanira mu Yerusalemi mu mwezi ogwokubiri okukwata Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse. ¹⁴ Ne baggyawo ebyoto ebyali mu Yerusalemi, n'ebiyoto byonna eby'okwoterezaako obubaane, ne babisuula mu Kiwonvu Kidulooni.

¹⁵ Ne batta Endiga Ento ey'Embaga ey'Okuyitako ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogwokubiri. Bakabona n'Abaleevi ne baswala, ne beetukuza, ne baleeta ebiweebwayo ebyokebwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹⁶ Ne bayimirira mu bifo byabwe ng'etteeka lya Musa omusajja wa Katonda bwe lyali libalagira. Bakabona ne bamansira omusaayi ogwabaweerezebwa Abaleevi. ¹⁷ Bangi ku bo, baali tebeetukuzizza nga tebasobola kuwaayo ndiga zaabwe; Abaleevi kyeabaava battira buli muntu ataali mulongoofu Endiga Ento ey'Embaga ey'Okuyitako, okubatukuza eri *MUKAMA*. ¹⁸ Nawaakubadde ng'abantu abasinga abaava mu Efulayimu, ne Manase, ne Isakaali, ne Zebbulooni baali tebeetukuzizza, baalya Embaga ey'Okuyitako, ekyali tekikkiriziganya na biwandiike. Naye Keezeekiya n'abasabira ng'agamba nti, "*MUKAMA* omulungi asonyiwe buli muntu ¹⁹ amaliridde mu mutima gwe okunoonya Katonda, *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabe, nawaakubadde nga tabadde mulongoofu okusinzira

ku mateeka g'awatukuvu." ²⁰ *MUKAMA* n'awulira okusaba kwa Keezeekiya, n'atabazikiriza.

²¹ Abayisirayiri abaali mu Yerusalemi ne bakwata Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse okumala ennaku musanvu nga bajjudde essanyu lingi; Abaleevi ne bakabona ne batenderezanga *MUKAMA* buli lunaku, nga bakuba n'ebivuga eby'okumutendereza.

²² Keezeekiya n'ayogera ebigambo eby'okugumya Abaleevi bonna abaalaga nga bategeera obuweereza bwa *MUKAMA*. Abantu ne balya emmere ey'embaga okumala ennaku musanvu, ne bawayo ssaddaaka ez'ebiwewayo olw'emirembe, ne batendereza *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabwe.

²³ Ekibiina kyonna ne bakkiriziganya okweyongerayo ennaku endala musanvu nga bali ku mbaga; bwe batyo ne bamala ennaku endala musanvu nga bajaguza. ²⁴ Keezeekiya kabaka wa Yuda n'awa ekibiina ente ennume nga nto lukumi n'endiga kasanvu okuba ebiweebwayo, ne bakabona bangi nnyo ne beetukuza. ²⁵ Ekibiina kyonna ekya Yuda, ne bakabona, n'Abaleevi, n'ekibiina kyonna ekyava mu Isirayiri, n'abagenyi abaali bavudde mu nsi ya Isirayiri, n'abagenyi abaabeeranga mu Yuda ne bajaguliza wamu. ²⁶ Ne waba essanyu lingi mu Yerusalemi kubanga okuva mu biro bya Sulemaani mutabani wa Dawudi kabaka wa Isirayiri, waali tewabangawo kintu kifaanana bwe kityo mu Yerusalemi. ²⁷ Awo bakabona n'Abaleevi ne bayimirira ne basabira abantu omukisa, Katonda n'abawulira; kubanga okusaba kwabwe kwatuuka mu kifo kye ekitukuvu gy'abeera, mu ggulu.

31 Ebyo byonna bwe byaggwa, Abayisirayiri bonna abaaliyo ne bagenda mu kibuga bya Yuda, ne baasaayasa amayinja agaasinzibwanga, ne bamenyaamenya n'empagi za Baasera. Ne basanyizawo ddala ebifo ebigulumivu n'ebiyoto ebyali mu Yuda, ne mu Benyamini, ne mu Efulayimu ne mu Manase. Awo Abayisirayiri bwe baamala okubisaanyaawo byonna, ne baddayo mu kibuga byabwe, ku butaka bwabwe.

Ebirabo eby'Okusinzira

² Keezeekiya n'addirira bakabona n'Abaleevi n'abassa mu bibinja, buli omu ng'obuweereza bwe bwali, oba kabona oba muleevi, okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiwewayo olw'emirembe okuweerezanga, n'okwebazanga, n'okutenderezanga ku nzigi eza yeekaalu ya *MUKAMA*. ³ Kabaka n'awaayo ku byobugagga bwe ebiweebwayo ebyokebwa eby'enkya n'eb'y'akawungeezi, n'ebiwewayo ebyokebwa ebya ssabbiiti, n'eb'y'emyezi egyakaboneka, n'assaawo n'embaga ezaalagirwa nga bwe kyawandiikibwa mu tteeka lya *MUKAMA*. ⁴ N'alagira abantu abaabeeranga mu Yerusalemi okuwangayo omugabo nga bwe kyali kibagwanira eri bakabona n'Abaleevi, nabo beewerengayo ddala nga bwe kyalagirwa mu

tteeka lya *MUKAMA*.⁵ Awo ekiragiyo ekyo bwe kyabuna wonna, amangwago Abayisirayiri ne bawaaayo ku bibala byabwe ebibereberye bingi eby'enjano, n'ebya wayini omusu, n'eb'amafuta, n'eb'omubisi gw'enjuki ne ku ebyo byonna ebyava mu nniro. Ne baleeta bingi nnyo, ekitundu eky'ekkumi ku buli kintu.⁶ Abantu ba Isirayiri ne Yuda abaabeeranga mu bibuga bya Yuda, nabo ne baleeta ekimu eky'ekkumi ku nte n'endiga, n'ekimu eky'ekkumi eky'ebintu ebyatukuzibwa ebyayawulirwa *MUKAMA* Katonda waabwe, ne babituma entuumo.⁷ Baatandika okutuuma ebintu ebyo entuumo mu mwezi ogwokusatu ne bamaliriza mu mwezi ogw'omusanvu.⁸ Awo Keezeekiya n'abakungu be, bwe bajja ne balaba entuumo ne beebaza *MUKAMA*, ne basabira n'abantu be, Isirayiri, omukisa.

⁹ Keezeekiya n'abuza bakabona n'Abaleevi ebikwata ku ntuumu.¹⁰ Azaliya kabona asinga obukulu ow'omu nnyumba ya Zadooki n'amuddamu nti, "Okuva abantu lwe baatandika okuleeta ebirabo byabwe mu yeekaalu ya *MUKAMA*, tubadde n'eb'yokulya ebiwera n'ebirala ne bifikkawo, kubanga *MUKAMA* awadde abantu be omukisa, n'ebifissewo bye bino obungi."

¹¹ Awo Keezeekiya n'alagira bateeketeke amaterokero mu yeekaalu ya *MUKAMA*, ne bagateeketeeka.¹² Ne balyoka baleeta ebirabo, ebintu eby'ekimu eky'ekkumi, n'ebintu ebyatukuzibwa. Konaniya Omuleevi ye yavunaanyizibwanga ebintu ebyo, ate nga Simeeyi muganda we ye mummyuka we.¹³ Yekyeri, ne Azaziya, ne Nakasi, ne Asakeri, ne Yerimosi, Yozabadi, ne Eryeri, ne Isumakiya, ne Makasi ne Benaya be baabayambangako. Konaniya ne Simeeyi muganda we, baalondebwa Kabaka Keezeekiya ne Azaliya omukungu omukulu eyavunaanyizibwanga yeekaalu ya Katonda.

¹⁴ Kole mutabani wa Imuna Omuleevi, omuggazi w'omulyango ogw'ebuvanjoba, ye yavunaanyizibwanga ebyo bye baawangayo eri Katonda ku bwabwe awatali kuwalirizibwa, ng'agabanyamu ebyatonebwanga eri *MUKAMA*, n'ebirabo ebyayawulibwanga.

¹⁵ Edene, ne Miniyamini, ne Yesuwa, ne Semaaya, ne Amaliya ne Sekaniya, be baamuyambangako n'obwesigwa mu bibuga bya bakabona okugabiranga bakabona bannaabwe ng'ebibinja byabwe bwe byali, abakulu n'abato.¹⁶ Ate era baagabiranga n'abalenzi ab'emyaka esatu n'okukirawo abaali babalibbwa ng'okuzaalibwa kwe mbala bwe kwalinga, abo bonna abayingiranga mu yeekaalu ya *MUKAMA* okutuukirizanga emirimu gyabwe nga bwe kyabagwaniranga, mu bibinja byabwe.¹⁷ Ne bagabiranga ne bakabona ababalibwa ng'enzaalwa mu kubala okw'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali, n'Abaleevi abaali ab'emyaka amakumi abiri n'okukirawo ne babagabira ng'eb'obuvunaanyizibwa bwabwe mu bibinja byabwe bwe byali.

¹⁸ Omwo mwe mwali abaana abato, n'abakyala, ne batabani baabwe, ne bawala baabwe ng'ebitundu byabwe bwe byali biwandiikiddwa mu byafaayo

eb'yokuzaalibwa. Ne babeera beesigwa mu kwekuuma nga batukuvu.

¹⁹ Bazzukulu ba Aloon, bakabona abaabeeranga ku ttaka okwalimibwanga, eryabanga ery'ebibuga byabwe, mu buli kibuga, buli musajja mu bo yaweebwa omugabo, n'abo bonna abaali bawandiikiddwa mu byafaayo eby'okuzaalibwa kw'Abaleevi, nabo ne bagabana.

²⁰ Bw'atyo Keezeekiya bwe yakola ne mu Yuda yonna, n'akola ebirungi era ebituufu n'obwesigwa mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we.²¹ Buli mulimu gwe yatandika mu buweereza mu yeekaalu ya Katonda, ng'agoberera amateeka n'ebiragiyo, yanoonyanga Katonda we, era n'akolanga n'omutima gwe gwonna, n'alaba omukisa.

Sennakeribu Atiisatiisa Okulumba Yerusalemi

32 Oluvannyuma lw'ebyo byonna Keezeekiya bye yakola n'obwesigwa, Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'alumba Yuda, n'asiisira ebweru w'ebibuga ebiriko bbugwe, n'alowooza mu mutima gwe okubyetwalira.² Awo Keezeekiya bwe yalaba nga Sennakeribu azze, era ng'amaliridde okulwana ne Yerusalemi,³ n'ateesa n'abakungu be n'abasajja be abalwany abazira, ku ky'okuziba enzizi ezaali ebweru w'ekibuga, era ne bakikola.⁴ Ekibiina kinene eky'abantu ne kikuŋaana, ne baziba enzizi zonna n'akagga akayita mu nsi, nga bagamba nti, "Lwaki bakabaka b'e Bwasuli bajja ne basanga amazzi amangi bwe gatyo?"⁵ N'afuba nnyo n'addaabiriza ebintundu byonna ebya bbugwe ebyali bimenyese, n'azimba n'eminaala ku bbugwe, n'anyweza n'ebigulumu ebyanywezanga ekibuga kya Dawudi. N'akozesa n'eb'yokulwanyisa bingi n'engabo nnyingi.

⁶ N'alonda abaduumizi b'eggye okukulembera abantu, ne babakuŋaanyiza gy'ali mu kifo ekigazi awali wankaaki w'ekibuga; n'abagumya ng'agamba nti,⁷ "Mube n'amaanyi, mugume omwoyo. Temutya so temwelariikirira olwa kabaka w'e Bwasuli n'eggye lye eddene, kubanga waliwo eggye eririsinga eriri awamu naffe."⁸ Sennakeribu akozesa omukono ogw'omubiri, naye ffe tulina *MUKAMA* Katonda waffe atulwanirira mu ntalo zaffe." Abantu ne baguma omwoyo olw'ebigambo Keezeekiya kabaka wa Yuda bye yayogera.

⁹ Awo Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'eggye lye lyonna bwe baali bakyali e Lakisi kye baali bazingizza, n'atuma abakungu be e Yerusalemi eri Keezeekiya kabaka wa Yuda, n'eri abantu bonna aba Yuda abaaliyo, ng'agamba nti,

¹⁰ "Bw'ati bw'ayogera Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mwesiga ki okusigala mu Yerusalemi nga kizingiziddwa?'¹¹ Mulowooza nga Keezeekiya bw'ayogera nti, "*MUKAMA* Katonda waffe alitulokola mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli," abatalimba, n'okwagala okubassa enjala n'ennyonta?"¹² Keezeekiya si ye

yaggyawo ebifo ebigulumivu n'ebiyoto, n'alagira Yuda ne Yersaalemi ng'agamba nti, "Munaasinzizanga mu maaso g'ekyoto kimu, era okwo kwe munaayoterezanga obubaane?"

¹³ "Temumanyi, nze ne bajjajjange bye twakola amawanga gonna ag'omu nsi endala? Bakatonda abamawanga ago, baayinza okubawonya mu mukono gwange? ¹⁴ Ani ku bakatonda abamawanga ago bajjajjange ge baazikiriza, eyayinza okubalokola mu mukono gwange? Katonda wammwe anaabawonya atya mu mukono gwange? ¹⁵ Kale nno, Keezeekiya aleme kubalimbimba newaakubadde okubasendasenda mu nsonga eyo. Temumukkiriza, kubanga tewali katonda ow'eggwanga lyonna oba bwakabaka, eyayinza okulokola abantu be mu mukono gwange newaakubadde eyayinza okulokola mu mukono gwa bajjajjange. Kale Katonda wammwe alibawonya atya mu mukono gwange?"

¹⁶ Abakungu ba Sennakeribu ne boogera bingi nnyo n'okusingawo ku MUKAMA Katonda ne ku muddu we Keezeekiya. ¹⁷ Kabaka oyo n'awandiika n'amabaluwa agavuma MUKAMA Katonda wa Isirayiri, ng'agamba nti, "Nga bakatonda abamawanga ag'ensi bwe bataabawonya mu mukono gwange, bw'atyo ne Katonda wa Keezeekiya bw'ataliwonya bantu be mu mukono gwange." ¹⁸ Ne bakoowoola abantu ba Yersaalemi abaali ku bbugwe mu lw'Ebbulaniya, nga babatiisatiisa baggweemu amaanyi, balyoke bawambe ekibuga. ¹⁹ Ne boogera ku Katonda wa Yersaalemi nga bwe baayogeranga ku bakatonda abamawanga amalala ag'omu nsi endala, abakolebwa abantu.

²⁰ Awo Kabaka Keezeekiya ne nnabbi Isaaya mutabani wa Amози ne basaba nga bakaabira eri eggulu ku nsonga eyo. ²¹ MUKAMA n'atuma malayika, n'atemaatema abasajja abalwany abazira ab'amaanyi bonna n'abaduumizi, n'abakungu mu nkambi ya kabaka w'e Bwasuli. Sennakeribu n'addayo mu nsi ye ng'ensonyi zimukutte. Bwe yayingira mu yeekaalu ya katonda we, abamu ku batabani be ne bamutta n'ekitala.

²² Awo MUKAMA n'alokola Keezeekiya n'abantu ba Yersaalemi mu mukono gwa Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli ne mu mukono gw'abalabe baabwe bonna abalala. N'abaakuumanga enjuuyi zonna. ²³ Bangi ne baleetera MUKAMA ebirabo e Yersaalemi, ne Keezeekiya kabaka wa Yuda n'afuna ebirabo eby'omuwendo omungi. N'okuva ku lunaku olwo n'aweewwa ekitiibwa kinene mu mawanga gonna.

Amalala ga Keezeekiya, Obuwanguzi bwe, n'Okufa kwe

²⁴ Mu biro ebyo, Keezeekiya n'alwala nnyo kumpi n'okufa. N'asaba MUKAMA amuwonye, n'amuddamu n'akabonero. ²⁵ Naye Keezeekiya n'ateebaza ebyekisa ekya mukolerwa, olw'amalala agaali mu ye. Obusungu bwa MUKAMA kyebwava bubuubuukira ku ye ne ku Yuda ne ku Yersaalemi. ²⁶ Oluvannyuma, Keezeekiya ne

yeenenya amalala agaali mu ye, ku lulwe ne ku lw'abantu ab'omu Yersaalemi, ekiruyi kya MUKAMA ne butababuubuukirako mu mirembe gya Keezeekiya.

²⁷ Keezeekiya yalina eby'obugagga bingi nnyo n'ekitiibwa, ne yeezimbira n'amawanika ag'okukuumiranga mu effeeza, ne zaabu, n'amayinja ag'omuwendo omungi, n'ebyakaloosa, n'engabo, n'ebintu eby'engeri zonna eby'omuwendo. ²⁸ N'azimba n'amaterokero ag'enjaano, ne wayini, n'amafuta; n'azimba n'ebiraalo eby'ebika by'ente byonna, n'ebifo eby'ebisibo by'endiga. ²⁹ Ne yeezimbira ebibuga, ne yeefunira n'ebisibo n'amagana mangi, kubanga Katonda yali amuwadde eby'obugagga bingi nnyo nnyini.

³⁰ Keezeekiya, ye yaziba oluzzi olwa waggulu olwa Gikoni, amazzi n'agaserengesa ku luuyi olw'ebugwanjuba olw'ekibuga kya Dawudi. N'alaba omukisa mu buli kye yakolanga. ³¹ Naye mu bigambo eby'ababaka abaatumibwa abakungu b'e Babulooni okumubuza ku byamagero ebyakolebwa mu nsi ye, Katonda n'amugeza alyoke ategeere byonna ebyali mu mutima gwe.

³² Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Keezeekiya, n'ebikolwa bye ebirungi eby'obunyikivu, byawandiikibwa mu kwolesebwa kwa Isaaya nnabbi mutabani wa Amози, mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri. ³³ Keezeekiya ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu masiro g'abazzukulu ba Dawudi, era Yuda yonna, n'abatuuze bonna aba Yersaalemi ne bamukungubagira ne bamuwa ekitiibwa ne mu kufa kwe. Manase mutabani we n'amusikira.

Manase Kabaka wa Yuda

33 Manase yalya obwakabaka nga wa myaka kkuumi n'ebiri, n'afugira emyaka amakumi ataano mu etaano mu Yersaalemi. ² N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga MUKAMA, ng'agoberera ebikolwa eby'ekivve eby'amawanga MUKAMA ge yagoba mu maaso g'Abayisirayiri. ³ N'addaabiriza ebifo ebigulumivu kitaawe Keezeekiya bye yali amenyeemene, n'azimbira ne Baali ebyoto, n'akola ne Baasera, n'asinza era n'aweereza n'eggye lyonna ery'oku ggulu. ⁴ N'azimba ebyoto mu yeekaalu ya MUKAMA, MUKAMA gye yayogerako nti, "Mu Yersaalemi erinnya lyange mwe linaabeeranga emirembe gyonna." ⁵ N'azimba ebyoto eby'okusinzizangako eggye lyonna ery'oku ggulu, mu mpya zombi eza yeekaalu ya MUKAMA. ⁶ N'awaayo abaana be ng'ekiweebwayo, n'abookera mu kiwonvu ekya mutabani wa Kinomu, n'akola eby'obufumu, n'alagulira mu bire, n'akola eby'obulogo, n'agendanga n'eri abaliko emizimu ne ddayimooni. N'akola ebitali bya butuukirivu bingi mu maaso ga MUKAMA, n'asunguwaza nnyo MUKAMA.

⁷ N'addirira ekifaananyi ekyle kye yakola, n'akiteeka mu yeekaalu ya Katonda, Katonda gye yayogerako eri Dawudi ne Sulemaani mutabani we nti, "Mu yeekaalu

eno ne mu Yersaalemi muno, bye nalonda mu bika byonna ebya Isirayiri, mwe munaabeeranga Erinnya lyange emirembe gyonna. ⁸ Sijjululenga nate kigere kya Isirayiri okuva mu nsi gye nawa bajjajammwe, bwe baneekuumanga okukola bye mbalagidde, nga bagoberera amateeka gonna, n'ebiragiyo, n'obulombolombo bye nnawa Musa." ⁹ Naye Manase n'asendasenda Yuda n'abantu b'e Yersaalemi okukola ebitali bya butuukirivu okusinga amawanga *MUKAMA* ge yazikiririza mu maaso g'Abayisirayiri.

¹⁰ *MUKAMA* n'ayogera ne Manase n'abantu be, kyokka ne batassaayo mwoyo. ¹¹ *MUKAMA* kyeyava abasindikira abaduumizi b'eggye lya kabaka w'e Bwasuli, ne basiba Manase mu njegere ne mu masamba, ne bateeka eddobo mu nnyindo ye, ne bamutwala e Babulooni nga musibe. ¹² Ng'ali eyo mu nnaku ye, ne yeegayirira *MUKAMA* Katonda we, ne yeetoowaza nnyo mu maaso ga Katonda wa bajjajaabe. ¹³ N'amusaba, *MUKAMA* n'awulira okwegayirira kwe, n'amukomyawo e Yersaalemi n'eri obwakabaka bwe. Awo Manase n'ategeera nga *MUKAMA* ye Katonda.

¹⁴ Oluvannyuma lw'ebyo n'addaabiriza bbugwe ow'ebweru ow'ekibuga kya Dawudi, ku luuyi olw'ebugwanjuba olwa Gikoni, mu kiwonvu, okutuuka awayingirirwa mu Mulyango ogw'Ebyennyanja, n'okwe-tooloola olusozi lwa Oferi, n'okumuzimba n'amuzimba ng'asingako bbugwe eyaliwo obuwanvu. N'ateeka n'abaduumizi b'eggye mu bibuga byonna ebiriko bbugwe mu Yuda. ¹⁵ N'aggyamu bakatonda abamawanga n'ekifaananyi ekyole mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'ebiyoto byonna bye yazimba ku kasozi ka yeekaalu ne mu Yersaalemi, n'abisuula ebweru w'ekibuga. ¹⁶ N'addaabiriza ekyoto kya *MUKAMA*, n'aweeraayo ssaddaaka ez'ebiwewayo olw'emirembe n'ez'okwebaza, n'alagira Yuda okuweerezanga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri. ¹⁷ Wabula abantu bo, ne beeyongerera okuweerangayo ssaddaaka ku bifo ebigulumivu, nga baziwaayo eri *MUKAMA* Katonda waabwe.

¹⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Manase, ng'omwo mwe muli okusaba kwe eri *MUKAMA* n'ebigambo abalabi bye baamutegeezanga mu linnya lya *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, byawandiikibwa mu bitabo eby'omu mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. ¹⁹ Okusaba kwe, n'okusaasira kwa Katonda gy'ali, n'ebibi bye, n'obutali bwesigwa bwe, n'ebifo ebigulumivu bye yazimba, ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole bye yassaawo nga taneetoowaza, byonna byawandiikibwa mu bitabo eby'omu mirembe gy'abalabi. ²⁰ Manase ne yeebakira wamu ne bajjajaabe, n'aziikibwa mu lubiri lwe, Amoni mutabani we n'amusikira.

Amoni kabaka wa Yuda

²¹ Amoni yali wa myaka amakumi abiri mu ebiri we yaliira obwakabaka. ²² N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA*, nga Manase kitaawe bwe yako-

la. ²³ Naye obutafaanana nga kitaawe Manase, Amoni n'ayongerera ekibi ku kibi, n'ateetoowaza mu maaso ga *MUKAMA*.

²⁴ Abakungu ba Amoni ne bamusalira olukwe ne bamuttira mu lubiri lwe. ²⁵ Naye Abantu ab'omu nsi ne batta abo bonna abasala olukwe okutta kabaka Amoni; ne bafuula Yosiya mutabani we okuba kabaka mu kifo kye.

Enkyukakyuka Yosiya ze yaleeta

34 Yosiya yali wa myaka munaana bwe yalya obwakabaka, era n'afugira emyaka amakumi asatu mu gumu mu Yersaalemi. ² N'akola ebirungi mu maaso ga *MUKAMA*, n'atambulira mu makubo ga Dawudi jjajjaawe, n'akwata ekkubo lya *MUKAMA* eggolokofu.

³ Mu mwaka ogw'omunaana ogw'okufuga kwe, ng'akyali muto, n'atandika okunoonya Katonda wa Dawudi jjajjaawe, era mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri n'atandika okuggya ebifo ebigulumivu, ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole, n'ebifaananyi ebisaanuuse mu Yuda ne mu Yersaalemi. ⁴ N'alagira bamenyeemenye ebyoto bya Baali, n'atemaatema ebyoto kwe baayoterezanga obubaane ebyali waggulu waabyo, n'amenyaaomenya ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole, n'ebifaananyi ebisaanuuse; n'abisesebbula, enfuufu yaabyo n'agimansula ku malaalo g'abo abaaweerangayo ssaddaaka. ⁵ N'ayokera amagumba ga bakabona abaakolanga eby'ebivve ebyo ku byoto ebyo, n'atukuzza Yuda ne Yersaalemi. ⁶ Ne mu bibuga bya Manase, ne Efulayimu, ne Simyoni, okutuukira ddala mu Nafutaali, ne mu matongo gaabyo okubyetooloola, ⁷ n'amenyaaomenya ebyoto ne Baasera, n'asesebbula n'ebifaananyi ebyole, n'atemaatema ebyoto byonna kwe baayokeranga obubaane mu Isirayiri yonna, n'oluvannyuma n'addayo e Yersaalemi.

⁸ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'okufuga kwe ng'amaze okulongoosa ensi ne yeekaalu, n'alonda Safani mutabani wa Azaliya, ne Maaseya omwami w'ekibuga, ne Yowa mutabani wa Yowakazi omujjukiza, okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA* Katonda we. ⁹ Ne bagenda eri Kirukiya kabona asinga obukulu ne bawaayo ensimbi ezaaleetebwa mu yeekaalu ya Katonda, Abaleevi abaggazi ze baali basoloozezza mu bantu b'e Manase, ne Efulayimu, n'ekitundu kyonna ekyasigalawo, ne Yuda yonna, ne Benyamini, n'okuva eri abantu b'e Yersaalemi. ¹⁰ Ne bazikwasa abakozi abaalondebwa okulabirira omulimu gwa yeekaalu ya *MUKAMA*. Abo be basajja abaasasulanga abakozi abaddaabirizanga n'okulongoosa yeekaalu. ¹¹ Ababazzi n'abazimbi nabo ne baweebwa ensimbi okugula amayinja amawoole, n'embaawo ez'ebizimbe bakabaka ba Yuda bye baalagajjalira okuddaabiriza.

¹² Abasajja ne bakola omulimu n'obwesigwa. Abaalabalabiriranga baali: Yakasi ne Obadiya Abaleevi ab'omu kika kya Merali, ne Zekkaliya ne Mesullamu ab'omu kika ky'Abakokasi. Abaleevi bonna abaakubanga ebivuga ¹³ be baavunaanyizibwanga abapakasi, n'okulabirira abakozi bonna mu kuweereza okw'engeri zonna. Abamu ku Baleevi baali bawandiisi, n'abalala ng'abaami, n'abalala nga baggazi.

Ekitabo ky'Amateeka Kirabibwa

¹⁴ Awo bwe baali bakunjaanya ensimbi ze baggya mu yeekaalu ya *MUKAMA*, Kirukiya kabona, n'azuula ekitabo eky'amateeka ga *MUKAMA* agaaweebwa Musa.

¹⁵ Awo Kirukiya kabona n'agamba Safani omuwandiisi nti, "Nzudde ekitabo eky'amateeka mu yeekaalu ya *MUKAMA*." N'akiwa Safani.

¹⁶ Safani n'akitwalira kabaka, n'amutegeeza ne ku by'omulimu ng'agamba nti, "Byonna abaddu bo bye baalagirwa babikola. ¹⁷ Ensimbi ezaali mu yeekaalu ya *MUKAMA* ziweereddwa abalabirira n'abakozi." ¹⁸ Safani omuwandiisi n'ategeeza kabaka nti, "Kirukiya kabona ampadde ekitabo." Awo Safani n'akisomera kabaka.

¹⁹ Kabaka bwe yawulira ebigambo by'amateeka, n'ayuzza ebyambalo bye. ²⁰ N'alagira Kirukiya ne Akikamu mutabani wa Safani, ne Abudoni mutabani wa Mikka, ne Safani omuwandiisi, ne Asaya omuddu wa kabaka, ng'ayogera nti, ²¹ "Mugende mumbulize ku *MUKAMA*, nze n'abasigadde mu Isirayiri ne mu Yuda, ku bikwata ku bigambo eby'omu kitabo ekizuuliddwa, kubanga obusungu bwa *MUKAMA* bungi nnyo nnyini era butubuubukirako olwa bajjajjaffe abataagoberera kigambo kya *MUKAMA* okukikola nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kino."

²² Awo Kirukiya n'abo kabaka be yali atumye ne bagenda eri Kuluda nnabbi omukazi, muka Sallumu mutabani wa Tokasi muzzukulu wa Kasula omuwaniika w'ebyambalo. Yabeeranga mu Yerusalemi mu kitundu ekyokubiri. ²³ N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, 'Mutegeeze omusajja abatumye nti, ²⁴ bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, "Laba ndireeta ku kifo kino ne ku bantu baamu akabi, n'ebikolimo byonna ebyawandiikibwa mu kitabo, ekyasomeddwa mu maaso ga kabaka wa Yuda. ²⁵ Kubanga banvuddeko ne bookera bakatonda abalala obubaane, era bansunguwazizza n'emirimu gyonna egy'emikono gyabwe. Kyennaava mbasunguwalira ne wataba n'omu akkakkanya busungu bwange." ²⁶ Naye mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okujja okwebuuzza ku *MUKAMA* nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri nti, ²⁷ "Kubanga omutima gwo gubadde mumenyefu ne weetoowaza mu maaso ga Katonda, bwe wawulidde ebigambo bye, ebikwata ku kifo kino n'abo abakibeeramu, ne weetoowaza mu maaso gange, n'oyuzza ebyambalo byo, n'okaabira mu maaso gange, nkuwulidde. ²⁸ Laba, ndikukunjaanyiza

eri bajjajjaabo, n'ofa mirembe, era amaaso go tegalirega ku kabi ke ndireeta ku kifo kino ne ku bantu baamu."'"

Ne bazaayo obubaka eri kabaka.

²⁹ Awo kabaka n'akunjaanya abakadde bonna aba Yuda n'ab'omu Yerusalemi. ³⁰ N'ayambuka mu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'abantu bonna aba Yuda, n'abantu b'e Yerusalemi, ne bakabona, n'abaleevi, n'abantu bonna ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa. N'asoma ebigambo byonna eby'omu kitabo eky'enda-gaano, ekyazuulibwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*.

³¹ Kabaka n'ayimirira mu kifo kye, ne yeeyama mu maaso ga *MUKAMA*, okutambuliranga mu mpya za *MUKAMA* n'okukwatanga amateeka ge, n'ebyo bye yategeeza, n'ebiragiro bye, n'omutima gwe gwonna n'omwoyo gwe gwonna, okutuukirizanga ebigambo ebyawandiikibwa mu kitabo.

³² Oluvannyuma n'alagira bonna abaali mu Yerusalemi ne mu Benyamini okweyama. Abatuuzze b'omu Yerusalemi ne bakola ng'endagaano ya Katonda, Katonda wa bajjajjaabwe bw'egamba.

³³ Yosiya n'aggya eby'emizizo byonna ku butaka bwonna obw'Abayisirayiri, n'alagira bonna abaali mu Isirayiri okuweerezanga *MUKAMA* Katonda waabwe. Mu kufuga kwe kwonna, tebaava ku *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabwe.

Yosiya Akwata Embaga ey'Embaga ey'Okuyitako

35 Awo Yosiya n'akwata Embaga ey'Okuyitako mu Yerusalemi, era ne batta omwana gw'endiga, ogw'Embaga ey'Okuyitako ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye. ² N'alonda bakabona mu bifo eby'obuvunaanyizibwa bwabwe, n'abakuutira mu kuweereza kwabwe mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ³ N'agamba Abaleevi abaayigirizanga Isirayiri yenna, era abaali abawonge eri *MUKAMA* nti, "Muteeke essanduuko entukuvu mu yeekaalu ya Sulemaani mutabani wa Dawudi, kabaka wa Isirayiri, gye yazimba. Si yaakwetikkanga ku bibegabega byammwe. Kaakano muweereze *MUKAMA* Katonda wammwe n'abantu be Isirayiri, ⁴ mweteeketeke ng'ennyumba za bajjajjammwe bwe ziri mu masiga gammwe, nga mugoberera ebiragiro Dawudi kabaka wa Isirayiri ne Sulemaani mutabani we bye yawandiika.

⁵ "Muyimirire awatukuvu mu bibinja eby'Abaleevi eby'ennyumba za bajjajjammwe eza baganda bammwe abantu abaabulijjo. ⁶ Mutte ennyana n'abaana b'endiga ab'Embaga ey'Okuyitako, mwetukuze, muteekereteekere baganda bammwe, nga mugoberera ebyo *MUKAMA* bye yalagira ng'ayita mu Musa."

⁷ Yosiya n'agabira abantu abaabulijjo bonna abaaliwo endiga n'embuzi emitwalo esatu okuba ebiweebwayo olw'Embaga ey'Okuyitako, n'ente enkumi ssatu okuva mu byobugagga bwe.

⁸ Abakungu be nabo, ku bwabwe ne bagabira abantu ne bakabona n'abaleevi ebintu. Kirukiya, ne Zekkaliya ne Yekyeri abaddukanyanga emirimu gya yeekaalu ya *MUKAMA* ne bawa bakabona abaana b'endiga n'ab'embuzi enkumi bbiri mu lukaaga, n'ente ebikumi bisatu. ⁹ Konaniya, ne Semaaya ne Nesaneri, baganda be, ne Kasabiya ne Yeyeri ne Yozabadi, abakulu b'Abaleevi, nabo ne bawa Abaleevi abaana b'endiga n'ente enkumi ttaano nga by'ebiweebwayo eby'Embaga ey'Okuyitako.

¹⁰ Ne bateekateeka eby'okusinza, bakabona ne bayimirira mu bifo byabwe n'Abaleevi mu bibinja byabwe nga kabaka bwe yalagira. ¹¹ Ne batta abaana b'endiga ab'Embaga ey'Okuyitako, bakabona ne bamansira omusaayi gwe baggyanga mu bisolo, Abaleevi bye baabaaganga. ¹² Ne baawuula ebiweebwayo ebyokebwa balyoke babigabire abantu abaabulijjo mu bibinja byabwe mu nnyumba za bajjajjaabwe, babiweeyo eri *MUKAMA*, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya Musa. Bwe batyo bwe baakola n'ente. ¹³ Ne bookya ensolo ez'Embaga ey'Okuyitako mu muliro nga bwe kyawandiikibwa, ne bafumba ebiweebwayo ebitukuvu mu ntamu, ne mu sefuliya ne mu nsaka, n'oluvannyuma ne babigabira mangu buli muntu owabulijjo.

¹⁴ Oluvannyuma lw'ebyo Abaleevi ne bakabona ne beeteekerateekera bo ne bakabona kubanga bakabona bazzukulu ba Aloonu tebaalina bbanga olw'omulimu ogw'okuwaayo ebiweebwayo n'amasavu gwe baakola okuzibya obudde. Abaleevi kyebaava beeteekerateekera bo ne bakabona batabani ba Aloonu.

¹⁵ N'abayimbi bazzukulu ba Asafu baali mu bifo byabwe nga Dawudi, ne Asafu, ne Kemani ne Yedusuni, omulabi wa kabaka, bwe baalagira. N'abaggazi baali ku buli luggi, nga tebava ku kuweereza kwabwe, kubanga baganda baabwe Abaleevi baabateekerateekera.

¹⁶ Bwe kutyo okuweereza kwonna okw'Embaga ey'Okuyitako n'okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kya *MUKAMA* bwe kwali, Kabaka Yosiya kwe yalagira. ¹⁷ Abayisirayiri abaaliwo mu kiseera ekyo, ne bakwata Embaga ey'Okuyitako, ne bafumba n'embaga ey'Emigaati egitali mizimbulukuse, okumala ennaku musanvu. ¹⁸ Waali tewabangawo Mbagu ya Kuyitako ng'eyo mu Isirayiri okuva mu nnaku za Samwiri nnabbi, nga eyaliwo mu kiseera kya Yosiya, ne bakabona n'Abaleevi, ne Yuda yonna ne Isirayiri abaaliwo, n'abatuze ba Yerusalemi. ¹⁹ Embaga ey'Okuyitako eyo yakwatibwa mu mwaka gwa kkumi na munaana ogw'okufuga kwa Yosiya.

Okufa kwa Yosiya

²⁰ Oluvannyuma lw'ebyo byonna, Yosiya ng'amaze okuteekateeka yeekaalu, Neeko kabaka w'e Misiri n'atabaala Kalukemisi ku mugga Fulaati, ne Yosiya

n'agenda amutabaale. ²¹ Naye Neeko n'amutumira ababaka ng'amugamba nti, "Onvunaana ki gwe kabaka wa Yuda? Sitabaala gwe leero, wabula Kalukemisi ggwe nswana naye, kubanga Katonda andagidde okwanguwa. Noolwekyo toziyiza Katonda, kubanga ali wamu nange. Bw'otoobeerwe anaakuzikiriza."

²² Naye Yosiya n'atamuwuliriza, ne yeebulizabuliza mu ggye n'agenda okumutabaala. N'atawuliriza bigambo bya Neeko ebyava eri Katonda, naye n'agenda okumulwanyisa mu lusenyi lwa Megiddo.

²³ Abalasi ne balasa kabaka Yosiya n'agamba abaserikale be nti, "Munziggyeewo kubanga nfumitid-dwa nnyo." ²⁴ Awo ne bamuggya mu ggaali lye ne bamuteeka mu ggaali eddala lye yalina, ne bamuleeta e Yerusalemi, era eyo gye yafiira. N'aziikibwa mu masiro ga bajjajjaabe. Yuda yonna ne Yerusalemi ne bamukungubagira.

²⁵ Yeremiya n'ayiiya ennyimba ez'okukungubagira Yosiya, era ne leero abayimbi bonna abasajja n'abakazi bayimba nga bamujjukira mu nnyimba ez'okukungubaga. Ennyimba ezo zaafuuka kijjukizo mu Isirayiri era zawandiikibwa mu kungubaga.

²⁶ Ebyafaayo ebirala ebyaliwo mu mirembe gya Yosiya, n'ebikolwa bye ebirungi, nga bwe byawandiikibwa mu tteeka lya *MUKAMA*, ²⁷ ne byonna okuva ku ntandikwa ye okutuuka ku nkomerero ye, byawandiikibwa mu kitabo kya bassetakabaka ba Isirayiri ne Yuda.

36 Awo abantu b'ensi eyo ne balonda Yekoyakaazi mutabani wa Yosiya, n'asikira kitaawe mu Yerusalemi.

Yekoyakaazi Kabaka wa Yuda

² Yekoyakaazi yali wa myaka amakumi abiri mu esatu bwe yalya obwakabaka, n'afugira mu Yerusalemi emyezi esatu. ³ Kabaka w'e Misiri yamugoba ku ntebe ey'obwakabaka mu Yerusalemi, n'asalira Yuda obusuulu obwa ttani ssatu n'obutundu buna obwa ffeeza ne kilo amakumi asatu mu nnya eza zaabu.

⁴ Kabaka w'e Misiri n'afuula Eriyakimu muganda wa Yekoyakaazi okuba kabaka wa Yuda ne Yerusalemi, n'akyusa n'erinnya lye, n'amutuuma Yekoyakimu, naye n'atwala Yekoyakaazi muganda we nga musibe e Misiri.

Yekoyakimu Kabaka wa Yuda

⁵ Yekoyakimu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano bwe yalya obwakabaka, n'afugira emyaka kku-mi na gumu mu Yerusalemi. N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we. ⁶ Awo lu-mu Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'amulumba, n'amusiba mu masamba, n'amutwala e Babulooni. ⁷ Nebukadduneeza n'atwala n'ebintu ebyali mu yeekaalu ya *MUKAMA* e Babulooni, n'abiteeka mu ssabo lye. ⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo ku mulembe gwa Yekoyakimu, eby'ekivve bye yakola, ne byonna bye

yavunaanibwa, byawandiikibwa mu kitabo kya bassek-abaka ba Isirayiri ne Yuda. Yekoyakini mutabani we n'amusikira.

Yekoyakini Kabaka wa Yuda

⁹ Yekoyakini yali wa myaka munaana bwe yalya obwakabaka, n'afugira emyezi esatu n'ennaku kkumi mu Yerusaalemi. N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA*. ¹⁰ Awo omwaka bwe gwali nga gunaatera okuggwaako, kabaka Nebukadduneeza n'amutumya, n'aleetebwa e Babulooni n'ebintu byonna eby'omuwendo okuva mu yeekaalu ya *MUKAMA*. Nebukadduneeza n'afuula Zeddekiya kitaawe omuto okuba kabaka wa Yuda ne Yerusaalemi.

¹¹ Zeddekiya yali wa myaka amakumi abiri mu gumu bwe yalya obwakabaka, n'afugira emyaka kkumi na gumu mu Yerusaalemi. ¹² N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga *MUKAMA* Katonda we, n'ateetoowaza mu maaso ga nnabbi Yeremiya, eyayogeranga ekigambo kya *MUKAMA*. ¹³ N'ajeemera ne kabaka Nebukadduneeza eyamulayiza mu maaso ga Katonda. N'akakanyaza ensingo ye n'omutima gwe, n'atakyuka kudda eri *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri. ¹⁴ Ate ne bakabona abakulu bonna n'abantu, ne bataba beesigwa ne bagoberera eby'obukaafiiri eby'amawanga amalala, ne bagwagwawaza yeekaalu ya *MUKAMA*, gye yali atukuzizza mu Yerusaalemi.

Okugwa kwa Yerusaalemi

¹⁵ Awo *MUKAMA* Katonda wa bajjajjaabwe n'ayogera nabo ng'ayita mu babaka be, ng'asaasira abantu be n'ekifo mu abeera. ¹⁶ Naye ne baduuliranga ababaka ba Katonda, ne banyoomanga n'ebigambo bye, ne basekereranga bannabbi be, okutuusa obusungu bwa

Katonda bwe bwabuubuukira ku bantu be awatali kubasaasira. ¹⁷ Kyeyava aweereza kabaka w'Abakaludaaya okubalumba, n'atta n'ekitala abavubuka baabwe mu nnyumba awasinzizibwa, n'atalekaawo muvubuka n'omu newaakubadde abawala abato, newaakubadde abasajja abakulu wadde abakadde ennyo. Bonna Katonda yabawaayo mu mukono gwa Nebukadduneeza. ¹⁸ Ne yeetikka ebintu ebinene n'ebitono byonna okuva mu yeekaalu ya Katonda, n'eby'obugagga eby'omu yeekaalu ya *MUKAMA*, n'amawanika ga kabaka n'abakungu be. ¹⁹ Ne bookya yeekaalu ya Katonda ne bamenyaamenya ne bbugwe wa Yerusaalemi, ne bookya n'embiri zonna, ne bazikiriza n'ebintu eby'omuwendo byonna.

²⁰ N'abo abaawona ekitala, n'abatwala mu buwanjjanguse e Babulooni, ne babeera baddu be n'aba batabani be okutuusa ku kufuga kw'obwakabaka bw'Obuperusi. ²¹ Ensi n'ekuuma ssabbiiti zaayo, ekiseera kyonna kye yamala mu kubonaabona kwayo okutuusa emyaka ensanvu bwe gyagwako, ng'ekyo kituukiriza ekigambo *MUKAMA* kye yayogera mu Yeremiya.

²² Mu mwaka ogw'olubereberye ogwa Kuulo kabaka wa Buperusi, *MUKAMA* n'akoma ku mutima gwa Kuulo kabaka wa Buperusi ng'ekigambo *MUKAMA* kye yayogera mu Yeremiya bwe kyali, okulangirira mu bwakabaka bwe bwonna, n'okuwandiika nti,

²³ "Bw'atyo bw'ayogera Kuulo kabaka wa Buperusi nti,

"*MUKAMA* Katonda w'eggulu ampadde obwakabaka bwonna obw'omu nsi, era annonze okumuzimbira yeekaalu e Yerusaalemi mu Yuda. Bwe wabaawo omuntu yenna mu mmwe ow'oku bantu be, *MUKAMA* Katonda abeere naye, ayambuke."

Ezera

Kuulo Ayamba Abawanjanguke okuddayo

1 Awo mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Kuulo kabaka wa Buperusi, ekigambo *MUKAMA* kye yayogerera mu Yeremiya ne kituukirira, *MUKAMA* n'akoma ku mutima gwa Kuulo kabaka w'e Buperusi okulangirira mu bwakabaka bwe bwonna, n'okukiteeka mu buwandiike nti,
2 "Bw'ati bw'ayogera Kuulo ^I kabaka w'e Buperusi nti,
 "'Obwakabaka bwonna obw'omu nsi *MUKAMA* Katonda w'eggulu abumpadde, era annonze okumuzimbira yeekaalu e Yerusalemi mu Yuda. ³ Omuntu yenna mu mmwe abantu be, Katonda we abeere naye, agende e Yerusalemi mu Yuda addaabirize yeekaalu ya *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, Katonda ali mu Yerusalemi. ⁴ Na buli Muyisirayiri eyasigalawo gy'ali, abantu abo baabeeramu, banaamuwa ffeeza ne zaabu, n'ebintu n'ebisolo ebirundibwa, obutasaako ebiweebwayo bye bawaayo ku bwabwe ebya yeekaalu ya Katonda eri mu Yerusalemi.'"

⁵ Awo abakulu b'ennyumba za Yuda ne Benyamini, ne bakabona, n'Abaleevi, na buli muntu Katonda gwe yakubiriza, ne beeteekateeka okwambuka okugenda okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA* eri mu Yerusalemi ^{II}. ⁶ Baliraanwa baabwe bonna ne babawa ebintu ebya ffeeza ne zaabu, n'ebintu ebirala n'ebisolo ebirundibwa, n'ebirabo eby'omuwendo omungi, okwo nga kwe kuli ebiweebwayo bye baawaayo nga beeyagalidde. ⁷ Ebintu ebyali mu yeekaalu ya *MUKAMA*, Nebukadduneeza bye yanyaga mu Yerusalemi n'abiteeka mu ssabo lya bakatonda be, Kabaka Kuulo, n'abiggyayo. ⁸ Kuulo kabaka w'e Buperusi n'abikwasa Misuledasi omuwanika, eyabikwasa Sesubazzali omulangira wa Yuda.

⁹ Guno gwe gwali omuwendo gwabyo:

tr tc1startEsowaani eza zaabu amakumi asatu tc2start30, tr tc1startEsowaani eza ffeeza lukumi tc2start1,000, tr tc1startEbiso ebya ffeeza amakumi abiri mu mwenda tc2start29, tr tc1start¹⁰ Ebibya ebya zaabu amakumi asatu tc2start30, tr tc1startn'ebibya

^I Kuulo Obwakabaka bwa Kuulo bwavanga mu Buyindi ne butuuka ku Misiri, n'okuva ku Nyanja Emyufu mu gyanja gw'e Buperusi okutuuka mu Esiyopya. ^{II} Olugendo lwali wakati wa kilomita 900 ne kilomita 1,000, nga lwa myezi ebiri oba esatu

ebya ffeeza ebigenderako ebikumi bina mu kumi tc2start410, tr tc1startn'ebintu ebirala lukumi tc2start1,000.

¹¹ Byonna awamu ebintu ebya zaabu ne ffeeza byali enkumi ttaano mu ebikumi bina (5,400).

Sesubazzali n'agenda nabyo byonna e Yerusalemi okuva e Babulooni mu buwanjanguke.

Olukalala olw'Abawanjanguke Abaddayo

2 Bano be bantu ab'omu ssaza, abanyagibwa Kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni ne batwalibwa e Babulooni, abaddayo e Yerusalemi ne Yuda buli muntu mu kibuga ky'ewaabwe. ² Abaabakulembera baali Zerubbaberi, ne Yesuwa, ne Nekkemiya ^{III}, ne Seraya, ne Leeraya, ne Moluddekaayi, ne Birusani, ne Misupaali, ne Biguvaayi, ne Lekumu, ne Baana.

Omuwendo gw'abantu ba Isirayiri gwali:

³ bazzukulu ba Palosi enkumi bbiri mu kikumi mu nsavu mu babiri (2,172),

⁴ bazzukulu ba Sefatiya bisatu mu nsavu mu babiri (372),

⁵ bazzukulu ba Ala lusanvu mu nsavu mu bataano (775),

⁶ bazzukulu ba Pakasumowaabu ab'olunnyiriri olwa Yesuwa ne Yowaabu enkumi bbiri mu lunaana mu kkumi na babiri (2,812),

⁷ bazzukulu ba Eramu lukumi mu bibiri mu ataano mu bana (1,254),

⁸ bazzukulu ba Zattu lwenda mu ana mu bataano (945),

⁹ bazzukulu ba Zakkayi lusanvu mu nkaaga (760),

¹⁰ bazzukulu ba Bani lukaaga mu ana mu babiri (642),

¹¹ bazzukulu ba Bebayi lukaaga mu abiri mu basatu (623),

¹² bazzukulu ba Azugaadi lukumi mu bibiri mu abiri mu babiri (1,222),

¹³ bazzukulu ba Adonikamu lukaaga mu nkaaga mu mukaaga (666),

¹⁴ bazzukulu ba Biguvaayi enkumi bbiri mu amakumi ataano mu mukaaga (2,056),

^{III} Nekkemiya ono, si ye oli eyawandiika ekitabo kya Nekkemiya.

15 bazzukulu ba Adini ebikumi bina mu ataano mu bana (454),
 16 bazzukulu ba Ateri ow'olunnyiriri lwa Keezeekiya kyenda mu munaana (98),
 17 bazzukulu ba Bezayi ebikumi bisatu mu amakumi abiri mu basatu (323),
 18 bazzukulu ba Yola kikumi mu kumi na babiri (112),
 19 bazzukulu ba Kasumu ebikumi bibiri mu abiri mu basatu (223),
 20 bazzukulu ba Gibbali kyenda mu bataano (95).
 21 Abazzukulu ab'e Besirekemu kikumi mu abiri mu basatu (123),
 22 abazzukulu ab'e Netofa amakumi ataano mu mukaaga (56),
 23 abazzukulu ab'e Anasosi kikumi abiri mu munaana (128),
 24 abazzukulu ab'e Azumavesi amakumi ana mu babiri (42),
 25 abazzukulu ab'e Kiriaswalimu, n'e Kefira n'e Beerosi lusavvu mu ana mu basatu (743),
 26 abazzukulu ab'e Laama n'e Geba lukaaga mu abiri mu omu (621),
 27 abazzukulu ab'e Mikumasi kikumi mu abiri mu babiri (122),
 28 abazzukulu ab'e Beseri n'e Ayi ebikumi bibiri mu abiri mu basatu (223),
 29 abazzukulu ab'e Nebo amakumi ataano mu babiri (52),
 30 abazzukulu ab'e Magubisi kikumi ataano mu mukaaga (156),
 31 abazzukulu ab'e Eramu omulala lukumi mu bibiri mu ataano mu bana (1,254),
 32 abazzukulu ab'e Kalimu ebikumi bisatu mu amakumi abiri (320),
 33 abazzukulu ab'e Loodi, n'e Kadidi, n'e Ono lusavvu mu abiri mu bataano (725),
 34 abazzukulu ab'e Yeriko ebikumi bisatu mu amakumi ana mu bataano (345),
 35 n'abazzukulu ab'e Sena enkumi ssatu mu lukaaga mu amakumi asatu (3,630).

36 Bano be bakabona:
 bazzukulu ba Yedaya ab'ennyumba ya Yesuwa lwen-da mu nsavu mu basatu (973),
 37 bazzukulu ba Immeri lukumi mu amakumi ataano mu babiri (1,052),
 38 bazzukulu ba Pasukuli lukumi mu bibiri mu amakumi ana mu musavvu (1,247),
 39 bazzukulu ba Kalimu lukumi mu kumi na musavvu (1,017).

40 Ne bano be Baleevi:
 bazzukulu ba Yesuwa ne Kadumyeri ab'olunnyiriri ol-wa Kadaviya nsavu mu bana (74).

41 Bano be bayimbi:
 bazzukulu ba Asafu^I kikumi mu amakumi abiri mu munaana (128).

42 Bano be baakuumanga^{II} enzigi za yeekaalu:
 bazzukulu ba Sallumu, bazzukulu ba Ateri, bazzuku-lu ba Talumoni, bazzukulu ba Akkubu, bazzukulu ba Katita, ne bazzukulu ba Sobayi kikumi mu amakumi asatu mu mwenda (139).

43 Abaaweerezanga mu yeekaalu be bano:
 bazzukulu ba Zika, bazzukulu ba Kasufa, bazzukulu ba Tabbawoosi,
 44 bazzukulu ba Kerosi, bazzukulu ba Siyaka, baz-zukulu ba Padoni,
 45 bazzukulu ba Lebana, bazzukulu ba Kagaba, baz-zukulu ba Akkubu,
 46 bazzukulu ba Kagabu, bazzukulu ba Samulaayi, bazzukulu ba Kanani,
 47 bazzukulu ba Gidderi, bazzukulu ba Gakali, baz-zukulu ba Leyaya,
 48 bazzukulu ba Lezini, bazzukulu ba Nekoda, baz-zukulu ba Gazzamu,
 49 bazzukulu ba Uzza, bazzukulu ba Paseya, baz-zukulu ba Besayi,
 50 bazzukulu ba Asuna, bazzukulu ba Meyunimu, bazzukulu ba Nefisimu,
 51 bazzukulu ba Bakubuki, bazzukulu ba Kakufa, bazzukulu ba Kalukuli,
 52 bazzukulu ba Bazulusi, bazzukulu ba Mekida, baz-zukulu ba Kalusa,
 53 bazzukulu ba Balukosi, bazzukulu ba Sisera, baz-zukulu ba Tema,
 54 bazzukulu ba Neziya, ne bazzukulu ba Katifa.
 55 Bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani baali:
 bazzukulu ba Sotayi, bazzukulu ba Kassoferesi, baz-zukulu ba Peruda,
 56 bazzukulu ba Yaala, bazzukulu ba Dalukoni, baz-zukulu ba Gidderi,
 57 bazzukulu ba Sefatiya, bazzukulu ba Kattiri, baz-zukulu ba Pokesukazzebayimu, ne bazzukulu ba Ami.

58 Omuwendo ogw'abaaweerezanga mu yeekaalu ne bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani bonna awamu, gwali ebikumi bisatu mu kyenda mu babiri (392).

59 Ne bano be baava mu bibuga eby'e Terumeera, n'e Terukalusa, n'e Kerubu, n'e Yaddani, n'e Immeri, naye tebaalina bukakafu bulaganti bava mu nnyumba ya Isirayiri.

^I Asafu y'omu ku Baleevi, Dawudi be yalonda okuvunaanyizibwanga eby'okuyimba ^{II} Abaakuumanga baali Baleevi abaavunaanyizibwanga okukuuma omulyango gwa Yeekaalu.

⁶⁰ Baali bazzukulu ba Deraya, bazzukulu ba Tobiya, ne bazzukulu ba Nekoda n'omuwendo gwabwe gwali lukaaga mu amakumi ataano mu babiri (652).

⁶¹ Ne ku bakabona kwaliko bazzukulu ba Kobaya, ne bazzukulu ba Kakkozi, ne bazzukulu ba Baluzirayi eyawasa muwala wa Baluzirayi Omugireyaadi, n'atumibwa erinnya eryo.

⁶² Ate waaliwo abalala abaanoonya amannya gaabwe mu abo abaabalibwa naye ne batagalaba, era ne batabalibwa mu bakabona kubanga kyagambibwa nti si balongoofu. ⁶³ Omukulembeze n'abalagira baleme okulya ku bintu ebituku-vu ennyo, okuggyako nga waliwo kabona alina Ulimu ne Sumimu.

⁶⁴ Bonna awamu baali emitwalo ena mu enkumi bbiri mu bisatu mu nkaga (42,360), ⁶⁵ okwo nga kw'otadde abaddu n'abaddu abakazi abaali kasanvu mu bisatu mu amakumi asatu mu musanvu (7,337), n'abayimbi ^I abasajja n'abakazi abaali ebikumi bibiri (200). ⁶⁶ Baalina embalaasi lusavvu mu asatu mu mukaaga (736), n'ennyumbu ebikumi bibiri mu amakumi ana mu ttaano (245), ⁶⁷ n'enjamira ebikumi bina mu amakumi asatu mu ttaano (435), n'endogoyi kakaaga mu lusavvu mu abiri (6,720).

⁶⁸ Awo abakulu b'ennyumba z'abajjjaabwe bwe baatuuka ku kifo ennyumba ya *MUKAMA* we yali mu Yerusalemi, ne bawayo ebiweebwayo nga beeyagalidde, olw'okuddaabiriza ennyumba ya Katonda. ⁶⁹ Ne bawayo mu gwanika ng'obusobozi bwabwe bwe bwali; ne bawayo kilo bitaano eza zaabu (500), ne tani ssatu (3), n'ebyalbalo bya bakabona kikumi (100) mu gwanika.

⁷⁰ Awo bakabona, n'Abaleevi, n'abayimbi, n'abaakuumanga enzigi za yeekaalu, n'abakozi ba yeekaalu ne baddayo mu bibuga byabwe, awamu n'abamu ku bantu abalala, n'Abayisirayiri abalala bonna ne baddayo mu bibuga byabwe.

Okuddaabiriza Ekyoto

3 Omwezi ogw'omusanvu bwe gwatuuka, Abayisirayiri ne bava mu bibuga gye baali, ne bakunjanira e Yerusalemi nga bali bumu. ² Awo Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne bakabona banne, ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri n'ab'ennyumba ye ne batandika okuzimba ekyoto kya Katonda wa Isirayiri, okuweerangako ebiweebwayo ebyokebwa nga bwe kyawandiikibwa, mu Mateeka ga Musa omusajja wa Katonda. ³ Nawaakubadde nga baalina entiisa ey'abamawanga agaali gabeetoolodde, basooka okuzimba ekyoto ku musingi gwakyo ne bawayo ebiweeb-

^I Okugatta ku bayimbi Abaleevi, waabangawo n'abayimbi abalala abaayimbanga mu mbaga ez'enjawulo ne mu nnyimbe

wayo ebyokebwa eri *MUKAMA*, nga bawayo eby'enkya n'eb'yakawungeezi. ⁴ Era ng'etteeka bwe liri, ne bakwata embaga ey'ensiisira ne bawayo ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli lunaku ng'omuwendo ogwetaagibwa buli lunaku bwe gwali. ⁵ N'oluvannyuma baawayo ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli kiseera, omwezi nga gwa kaboneka ne ku buli mbaga zonna ezaatukuzibwa eza *MUKAMA* ezaalagirwa, ate n'ekiweebwayo ekya buli muntu eyawayo eri *MUKAMA* ekiweebwayo awatali kuwalirizibwa. ⁶ Okuva ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu ne batandika okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA*, nawaakubadde ng'omusingi gwa yeekaalu ya *MUKAMA* gwali tegunnazimbibwa.

Okuddaabiriza Yeekaalu

⁷ Ne bava abazimbi n'ababazzi ensimbi, ne bava n'ab'e Sidoni n'ab'e Tuulo ebyokulya n'eb'yokunywa n'amafuta, okuleeta emivule okuva mu Lebanoni okugituusa ku nnyanja e Yopa, ng'ekiragiro kya Kuulo kabaka w'e Buperusi bwe kyali.

⁸ Awo mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokubiri nga batuuse awali yeekaalu ya Katonda mu Yerusalemi, Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ne Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne baganda baabwe bakabona n'Abaleevi ne bonna abajja e Yerusalemi okuva mu buwanjangu ne batandika omulimu ogw'okuzimba, era ne beerondamu abaali ab'emyaka amakumi abiri egy'obukulu, n'okusingawo, okulabirira omulimu ogw'okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*. ⁹ Awo Yesuwa ne batabani be ne baganda be, ne Kadumyeri ne batabani be, ne bazzukulu ba Yuda, nga bayambibwako ne batabani ba Kenedadi n'Abaleevi bonna ne bavunaanyizibwa okulabirira omulimu ogw'okuddaabiriza ennyumba ya *MUKAMA*.

¹⁰ Awo abazimbi bwe baamala okuzimba omusingi gwa yeekaalu ya *MUKAMA*, bakabona nga bambadde ebyambalo byabwe ne bawayo nga bakutte amakon-deere, n'Abaleevi, bazzukulu ba Asafu, nga bakutte ebitaasa, ne bayimirira mu bifo byabwe okutendereza *MUKAMA*, nga Dawudi kabaka wa Isirayiri bwe yateekateeka. ¹¹ Ne bayimba ennyimba ez'okwebaza n'okutendereza *MUKAMA* nga boogera nti,

"Mulungi,

n'okwagala kwe eri Isirayiri kubeerera emirembe gyonna."

Abantu bonna ne bayimusa amaloboozi gaabwe nga batendereza *MUKAMA*, kubanga omusingi gw'ennyumba ya *MUKAMA* gwali guzimbiddwa. ¹² Naye bangi ku bakabona n'Abaleevi abakadde, n'Abakulu b'ebika, abaalaba yeekaalu eyasooka, ne bakaaba nnyo ng'amaloboozi gaabwe gawulikika bwe baalaba ng'omusingi gwa yeekaalu empya guzimbiddwa, nawaakubadde ng'abalala bangi baasanyuka nnyo nga bwe baleekaana; ¹³ nga si kyangu okwawula amaloboozi

boozi g'abo abaali bakaaba n'abaali basanyuka, kubanga abantu bonna baawowogana mu ddoobozi ery'omwanguka, era n'amalobozi gaabwe ne gawulirwa wala.

Abalabe ba Yuda

4 Awo abalabe ba Yuda ne Benyamini ^I bwe baawulira ng'abaana ba Isirayiri abaali mu buwanjjanguse batandise okuddaabiriza yeekaalu ya *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri, ² ne bagenda eri Zerubbaberi n'abakulu b'ebika ne boogera nti, "Mutukkirize tubayambeko okuzimba, kubanga tuli nga mmwe, era tusinza Katonda wammwe, era okuva ku mirembe gya Esaludaddoni kabaka w'e Bwasuli, eyatuleeta wano tuwaayo ssaddaaka eri Katonda wammwe."

³ Naye Zerubbaberi ne Yesuwa n'abakulu b'ebika bya Isirayiri abalala ne babaddamu nti, "Temulina mugabo naffe mu kuddaabiriza yeekaalu ya Katonda waffe. Tuligizimbira *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ffekka, nga kabaka Kuulo kabaka w'e Buperusi bwe yatulagira."

⁴ Awo abantu be baalimu ne bamalirira okulemesa abantu ba Yuda, ne babatiisatiisa okuzimba. ⁵ Ne bagulirira abantu okubawakanya n'okulemesa enteekateeka yaabwe, ebbanga lyonna Kuulo kabaka w'e Buperusi lye yafuga, okutuusa Daliyo kabaka w'e Buperusi lwe yalya obwakabaka. ⁶ Awo ku mirembe gya Akaswero ^{II} nga ky'ajje alye obwakabaka, abalabe baabwe ne baawandiika ebintu eby'obulimba ne baloopa abantu ba Yuda ne Yerusalemi. ⁷ Awo mu biro bya Alutagizerugizi, Bisulamu ne Misuledasi ne Tabeeri ne bannaabwe abalala ne bawandiikira Alutagizerugizi ebbaluwa mu nnukuta ez'Aramayika ne mu lulimi Olwaramayika. ⁸ Lekumu ow'essaza, ne Simusaayi omuwandiisi ne bawandiikira Alutagizerugizi ebbaluwa ekwata ku Yerusalemi.

⁹ Lekumu ow'essaza ne Simusaayi omuwandiisi awamu ne bannaabwe abalala, abalamuzi n'abakungu, n'Abaperusi, n'Abalukevi, n'Abababulooni, n'Abasusanuki, n'Abaweramu, ¹⁰ n'amawanga amalala, omukungu Osunappali be yakomyawo, n'abateeka mu bibuga bya Samaliya ne mu bitundu ebirala ebiri emitala w'omugga Fulaati ne bawandiika nti:

¹¹ Ebbaluwa gye baawandiikira kabaka yali egamba nti,

Eri kabaka Alutagizerugizi,

Okuva eri abaddu bo abasajja ab'omu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati.

¹² Kabaka asaanye ategeere nti Abayudaaya abaava gy'oli ne bajja gye tuli bagenze e Yerusalemi okuddaabiriza ekibuga ekyo ekijeemu eky'abantu abakozi b'ebibi. Batandise okuddaabiriza emisingi n'okuzaawo bbugwe.

¹³ Ne nsonga endala, kabaka asaanye akimanye ng'ekibuga ekyo bwe kirizimbibwa ne bbugwe bw'alig-

I Ababenyamini baali Basamaliya II Akaswero ye Alutagizerugizi

gwa okukola, tebalisasula misolo nate, newaakubadde okuwa empooza, era ekiriva mu ekyo bwe bwakabaka okufiirwa. ¹⁴ Kale nno, olw'okuba nga tulina obuvunaanyizibwa eri obwakabaka, ate nga tetwandiya-gadde kulaba nga kabaka aswazibwa, kyetuvudde tuweereza obubaka buno eri kabaka, ¹⁵ banoonye mu bitabo eby'okujjukiza ebya bajajjaabo. Mu bitabo ebyo ojja kuzuula ng'ekibuga ekyo kibuga kijeemu, ekyalumya emitwe gya bakabaka n'abaamasaza, era nga kifo ekimanyiddwa ng'ekijeemu okuva mu biro eby'edda. Era kyekyava kizikirizibwa. ¹⁶ Tukakasa kabaka nti ekibuga kino bwe kirizimbibwa ne bbugwe waakyo n'azzibwawo, tolibaako ne ky'osigaza emitala w'omugga Fulaati.

¹⁷ Awo kabaka n'abaddamu bw'ati nti:

Eri Lekumu ow'essaza, ne Simusaayi omuwandiisi ne bannaabwe abalala abaabeeranga mu Samaliya, ne mu bifo ebirala ebiri mu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati,

Mbalamusizza.

¹⁸ Ebbaluwa gye mwatuweereza esomeddwa mu maaso gange ne ngitegeera. ¹⁹ Nalagira, okunoonyereza ne kukolebwa, era ne kizuulibwa ng'ekibuga ekyo, okuva edda kijeemera bakabaka ^{III}, era ng'obujeemu n'ekyejo byakolebwanga omwo. ²⁰ Yerusalemi kyalina bakabaka ab'amaanyi abaafuganga essaza lyonna eriri emitala w'omugga Fulaati, era baaweebwanga emisolo, n'empooza okuva mu kitundu ekyo. ²¹ Kaakano muweereze ekiragiro eri abasajja abo bakomye omulimu ogw'okuddaabiriza ekibuga ekyo okutuusa ate bwe ndibalagira. ²² Musseeoyo nnyo omwoyo okulaba nga temutenguwa mu nsonga eyo. Lwaki tukkiriza ensonga eyo okugenda mu maaso, okuleeta okufiirwa eri obwakabaka?

²³ Amangwago ebbaluwa eyava ewa kabaka Alutagizerugizi bwe yasomerwa Lekumu ne Simusaayi omuwandiisi ne bannaabwe, ne bayanguwa okugenda eri Abayudaaya e Yerusalemi, ne babalekesaayo n'amaanyi okugenda mu maaso.

²⁴ Awo omulimu ku nnyumba ya Katonda mu Yerusalemi ne guyimirira okutuusa omwaka ogwoku-biri ogw'omulembe gwa Daliyo kabaka w'e Buperusi.

5 Awo bannabbi Kaggayi ne Zekkaliya muzzukulu wa Iddo ne bategeeza Abayudaaya abaabeeranga mu Yuda ne Yerusalemi obubaka obuwa eri Katonda wa Isirayiri, Katonda waabwe. ² Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri ne Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne bagolokoka ne bagenda mu maaso n'omulimu gw'okuddaabiriza ennyumba ya Katonda mu Yerusalemi, era ne bannabbi ba Katonda nga babayambako.

³ Mu kiseera kyekimu Tattenayi ow'essaza ly'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bagenda gye

III Ekyo kyogera ku bujeemu bwa Keezeekiya ne Yekoyakimu, ne Zeddekiya

bali ne bababuuza nti, “Ani eyabawa obuyinza okuddaibiriza yeekaalu eyo n’okuzaawo bbugwe oyo?”

⁴ Ate era ne bababuuza n’amannya g’abasajja abaakolanga ku kizimbe ekyo. ⁵ Naye Katonda waabwe n’abeeranga wamu n’abakulu b’Abayudaaya, ne bataziyizibwa kugenda mu maaso n’omulimu okutusa ekigambo nga kivudde eri Daliyo, n’okuddamu kwe nga kuli mu buwandiike.

⁶ Kopi ey’ebbaluwa Tattenayi ow’essaza ly’emitala w’omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bannaabwe abakungu ab’emitala w’omugga Fulaati gye baaweereza Kabaka Daliyo, ⁷ yalimu ebigambo bino wansi.

Eri Kabaka Daliyo,
Mirembe myereere.

⁸ Kitugwanidde okumanyisa kabaka nga bwe twagenze mu ssaza lya Yuda ku yeekaalu ya Katonda omukulu. Abantu bagizimba n’amayinja amanene era bateeka n’embaawo mu bbugwe, era n’omulimu gukolebwa n’obunyiikivu n’okugenda gugenda mu maaso olw’okufuba kwabwe.

⁹ Twabuuza abakulu nti, “Ani eyabawa obuyinza okuddaibiriza yeekaalu eyo n’okuzzaawo bbugwe oyo?” ¹⁰ Era twababuuza n’amannya gaabwe, tusobole okukuweereza amannya g’abakulembeze baabwe.

¹¹ Baatuddamu nti:

“Tuli baddu ba Katonda w’eggulu n’ensi, era tuddaibiriza yeekaalu eyazimbibwa emyaka egy’edda omu ku bakabaka abakulu aba Isirayiri, n’agimala. ¹² Naye olw’okuba nga bajjajjaffe baasunguwa Katonda w’eggulu, yabawaayo mu mukono gwa Nebukadduneeza Omukaludaaya, kabaka w’e Babulooni, eyazikiriza yeekaalu eno n’atwala abantu e Babulooni.

¹³ “Naye mu mwaka ogw’olubereberye ogw’obufuzi bwa Kuulo kabaka w’e Babulooni, kabaka Kuulo oyo n’awa ekiragiyo okuddaibiriza ennyumba ya Katonda eno. ¹⁴ Ebintu ebya zaabu n’ebya ffeeza eby’omu nnyumba ya Katonda, Nebukadduneeza bye yanyaga mu yeekaalu eyali mu Yerusalemi n’abitwala mu ssabo ly’e Babulooni, Kabaka Kuulo n’abiggyayo. Kabaka Kuulo n’abikwasa omusajja erinnya lye Sesubazaali, gwe yalonda okuba owessaza, ¹⁵ era n’amugamba nti, ‘Twala ebintu ebyo, ogende obiteeke mu yeekaalu eri mu Yerusalemi, era olabe ng’ennyumba ya Katonda edda mu kifo kyayo.’

¹⁶ “Sesubazaali oyo n’ajja n’azimba omusingi gw’ennyumba ya Katonda mu Yerusalemi, era okuva mu kiseera ekyo n’okutusa kaakano omulimu gukyagenda mu maaso, tegunnagwa.”

¹⁷ Noolwekyo kabaka bw’aba ng’asiimye, wabeewo okunoonyereza mu bitabo mu gwanika lya kabaka eyo e Babulooni obanga ddala Kabaka Kuulo yawa ekiragiyo okuddaibiriza ennyumba ya Katonda mu

Yerusalemi. N’oluvannyuma kabaka atutumire okututegeeza ky’asazeewo ku nsonga eyo.

Ekiragiyo kya Daliyo

⁶ Awo kabaka Daliyo n’awa ekiragiyo okunoonyereza mu bitabo ebyabeeranga mu gwanika e Babulooni. ² Awo omuzingo gw’ekitabo ogwawandiikiwamu ekijjukizo ne guzuulibwa mu kibuga ekikulu Yakumesa eky’essaza ly’e Bumeedi nga kigamba nti:

Ekiwandiiiko:

³ Mu mwaka ogw’olubereberye ogw’obufuzi bwa kabaka Kuulo, kabaka yateeka etteeka erikwata ku yeekaalu ya Katonda mu Yerusalemi, nga ligamba nti:

Yeekaalu eddaibirizibwe ebeere ekifo eky’okuweerangayo ssaddaaka, n’emisingi gyayo giteekebwewo ginywezebwe. Eriba mita amakumi abiri mu musanvu obugulumivu (27), ne mita amakumi abiri mu musanvu obugazi (27), ⁴ ng’erina embu ssatu ez’amayinja amanene, n’olubu olulala nga lwa mbaawo. Omuwendo gwonna gwakusasulibwa okuva mu gwanika lya kabaka. ⁵ Ate era n’ebintu ebya zaabu n’ebya ffeeza eby’omu nnyumba ya Katonda, Nebukadduneeza bye yaggya mu yeekaalu e Yerusalemi n’abireeta e Babulooni, bizibweyo mu bifo byabyo mu yeekaalu e Yerusalemi; mulibiteeka mu nnyumba ya Katonda.

⁶ Kale nno, Tattenayi ow’essaza ery’emitala w’omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi, n’abakungu abeeyo mwewale okutabulatabula. ⁷ Temuyingirira mulimu ogukolebwa ku yeekaalu ya Katonda eyo. Muleke ow’essaza ly’Abayudaaya n’abakulu b’Abayudaaya bazeewo ennyumba ya Katonda mu kifo kyayo.

⁸ Ate era nteeka etteeka erikwata ku bye muteekwa okukolera abakulu abo ab’Abayudaaya nga bazimba yeekaalu ya Katonda:

Ebirikozesebwa abasajja abo byonna, bya kusasulibwa okuva mu gwanika lya Kabaka, ku misolo egiva emitala w’omugga Fulaati, omulimu guleme okuyimirira. ⁹ Bwe baliba beetaaze okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Katonda w’eggulu, oba nte nnume ento, oba ndiga nnume, oba ndiga nnume ento, oba njaano, oba munnyo, oba nvinnyo, oba mafuta, muteekwa okuwa bakabona ab’omu Yerusalemi byonna nga bwe baliba basabye buli lunaku obutayosa, ¹⁰ basobole okuwaayo ssaddaaka ezisiimibwa Katonda w’eggulu, era basabire kabaka ne batabani be.

¹¹ Era nteeka etteeka, omuntu yenna bwalikyusa ekiragiyo ekyo, empagi eyazimba ennyumba ye eriggyibwa ku nnyumba ye, era n’awanikibwa ku mpagi eyo. N’ennyumba ye erifuulibwa olubungo olw’ekikolwa ekyo. ¹² Katonda eyaleetera Erinnya lye okubeera mu kifo ekyo, aggyewo kabaka yenna n’eggwanga eririyimusa omukono gwalyo okukyusa etteeka eryo oba n’okuzikiriza eyeekaalu eyo mu Yerusalemi.

Nze Daliyo ntaddewo etteeka eryo. Likwatibwe butiribiri.

Yeekaalu eggwa okuzimbibwa

¹³ Olw'ekiragiyo kabaka Daliyo kye yaweereza, Tattenayi ow'essaza ly'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bannaabwe ne bakola bye baalagibwa n'obunyikivu bwonna. ¹⁴ Abakadde b'Abayudaaya ne bagenda mu maaso n'okuzimba era ne baba omukisa ng'okutegeeza kwa nnabbi Kaggayi n'okwa nnabbi Zekkaliya muzzukulu wa Ido bwe kwali. Ne bamaliriza okuzimba yeekaalu, ng'ekiragiyo kya Katonda wa Isirayiri bwe kyali, era ng'amateeka ga Kuulo, ne Daliyo ne Alutagizerugizi bakabaka b'e Buperusi bwe gaali. ¹⁵ Awo yeekaalu eyo n'emalirizibwa ku lunaku olwokusatu olw'omwezi Adali, mu mwaka ogw'omukaa-ga ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo.

Okutukuza Yeekaalu

¹⁶ Awo abantu ba Isirayiri, bakabona n'Abaleevi n'abalala abaali mu buwanjhanguse ne bakomawo mu ssanyu ne bakola embaga ey'okutukuza ennyumba ya Katonda nga balina essanyu. ¹⁷ Olw'okutukuza ennyumba eyo eya Katonda, baawaayo ente ennume kikumi, n'endiga ennume ebikumi bibiri, n'endiga ennume ento ebikumi bina, ate n'ekiweebwayo olw'ekibi ku lwa Isirayiri yenna, embuzi ennume kkumi na bbiri, ng'omuwendo bwe gwali ogw'ebika bya Isirayiri. ¹⁸ Ne bateeka bakabona mu bibinja byabwe n'Abaleevi mu biti byabwe olw'okuweereza Katonda e Yerusalemi, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya Musa.

Embaga ey'Okuyitako

¹⁹ Ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye, abawanjhangusibwa baafumba embaga ey'Okuyitako. ²⁰ Bakabona n'Abaleevi baali beetukuziza era bonna nga balongoofu okukola emikolo. Abaleevi ne batta omwana gw'endiga ogw'Okuyitako, ku lwa baganda baabwe bakabona, nabo bennyini. ²¹ Awo Abayisirayiri abaava mu buwanjhanguse ne bagirya wamu n'abo bonna abaali beeyawudde, nga basinza *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri. ²² Ne bamala ennaku musanvu nga balya n'essanyu Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa, kubanga *MUKAMA* yabajjuza essanyu bwe yakyusa omutima gwa kabaka w'e Bwasuli, n'abayamba mu mulimu ogw'ennyumba ya Katonda wa Isirayiri.

Ezera Akomawo e Yerusalemi

7 Awo oluvannyuma lw'ebyo, mu biro eby'obufuzi bwa Alutagizerugizi kabaka w'e Buperusi, Ezera mutabani wa Seraya, muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu wa Kirukiya, ² muzzukulu wa Sallumu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa Akitubu, ³ muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu wa Meray-

oosi, ⁴ muzzukulu wa Zerakiya, muzzukulu wa Uzzi, muzzukulu wa Bukki, ⁵ muzzukulu wa Abisuwa, muzzukulu wa Finekaasi, muzzukulu wa Eriyazaali, muzzukulu wa Alooni kabona asinga obukulu, ⁶ n'ava e Babulooni. Yali munnyonnyozi w'amateeka mukugu mu mateeka, *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri ge yawa Musa. Kabaka n'amuwa buli kintu kye yasaba kubanga omukono gwa *MUKAMA* Katonda we gwali wamu naye. ⁷ Abamu ku bantu ba Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona, n'Abaleevi, n'abayimbi, n'abaakuumanga wankaaki, n'abaaweerezanga mu yeekaalu, ne bagenda wamu naye e Yerusalemi mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa kabaka Alutagizerugizi.

⁸ N'atuuka mu Yerusalemi mu mwezi ogwokutaano ogw'omwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa kabaka oyo. ⁹ Yasitula okuva e Babulooni ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'olubereberye, n'atuuka e Yerusalemi ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogwokutaano, kubanga omukono gwa Katonda we omulungi gwali wamu naye. ¹⁰ Ezera yali amaliridde mu mutima gwe okusoma n'okukuuma Etteeka lya *MUKAMA*, era n'okuyigirizanga amateeka n'ebiragiyo byalyo mu Isirayiri.

Ebbaluwa Kabaka Alutagizerugizi gye yawandiikira Ezera

¹¹ Eno ye kopi ey'ebbaluwa kabaka Alutagizerugizi gye yawa Ezera kabona era omusomesa, omusajja eyali omukugu mu nsonga ez'amateeka n'ebiragiyo bya *MUKAMA* eri Isirayiri.

¹² Alutagizerugizi, kabaka wa bakabaka, Eri Ezera kabona era omunnyonnyozi w'amateeka ga Katonda w'eggulu:

Nkulamusizza.

¹³ Nteeka etteeka nga buli muntu ow'omu ggwanga lya Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona n'Abaleevi, awulira okugenda e Yerusalemi naawe, ayinza okugenda. ¹⁴ Otumiddwa kabaka n'abakungu be omusanvu ab'oku ntikko okugenda okunoonyereza ku bikwata ku Yuda ne Yerusalemi nga mugoberera etteeka lya Katonda wammwe, lye mumanyi obulungi. ¹⁵ Bwe muba nga mugenda mutwale effeeza ne zaabu kabaka n'abakungu be bye bawaddeyo ku bwabwe eri Katonda wa Isirayiri, atuula mu Yerusalemi, ¹⁶ awamu n'effeeza ne zaabu yonna gye muliggya mu ssaza lya Babulooni, n'ebiweebwayo eby'obuwa abantu ne bakabona bye baliwaayo ku lwa yeekaalu ya Katonda waabwe mu Yerusalemi. ¹⁷ Ensimbi ezo mulizikozesa okugula ente ennume, n'endiga ennume, n'abaana b'endiga, n'ebiweebwayo byako eby'obutta, n'ebiweebwayo byako ebyokunywa era munaabiweerangayo ku kyoto eky'omu yeekaalu ya Katonda wammwe mu Yerusalemi.

¹⁸ Ggwe ne baganda bo Abayudaaya, kye mulisiima okukolamu effeeza ne zaabu erifikkawo kiriva gye muli

ng'okusiima kwa Katonda wammwe bwe kuli. ¹⁹ Ebin-tu byonna ebibaweereddwa okukozesa mu yeekaalu ya Katonda wammwe mubiwangayo olw'okusinza Katonda wa Yerusalemi. ²⁰ N'ekintu ekirala kyonna kye muliba mwetaaze okukozesa mu yeekaalu ya Katonda wammwe, kinaggyibwanga mu ggwanika lya kabaka.

²¹ Kaakano, nze kabaka Alutagizerugizi nteeka et-teeka nga ndagira abawanika bonna abali mu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati okuwanga Ezera kabona era omunnonnyozi w'amateeka ga Katonda w'eggulu, by'anaabasabanga ²² n'okutuusa ku ttani ssatu n'ekitundu eza ffeeza, oba kilo enkumi bbiri mu bibiri ez'enjaano, oba lita enkumi bbiri mu bibiri ez'ennyonyo, oba lita enkumi bbiri mu bibiri ez'amafuta, oba n'omunnonnyo gwe baliba baagala gwonna. ²³ Ekintu kyonna ekyalagirwa Katonda w'eggulu, kiribaweebwa mu bungi, ku lwa yeekaalu ya Katonda w'eggulu. Kale kiki ekirimuleetera okusunguwalira kabaka ne bata-bani be? ²⁴ Ate era mutegeere nga temusaana ku-wooza musolo, oba empooza ey'engeri yonna ku kabona yenna newaakubadde Abaleevi newaakubadde abayimbi newaakubadde abakuumi ab'oku nzigi newaakubadde abaweereza ab'omu yeekaalu newaakubadde abaddu abalala ab'omu nnyumba ya Katonda eyo.

²⁵ "Naawe, ggwe Ezera, ng'okozesa amagezi Katonda ge yakuwa, londa abaami n'abalamuzi, abanaalamulanga abantu bonna ab'omu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati, abamanyi amateeka ga Katonda wo, era oyigirize n'abo abatagamanyi. ²⁶ Omuntu yenna ataligondera tteeka lya Katonda wo, n'etteeka lya Kabaka aliweebwa ekibonerezo kya kuttibwa, oba okugobebwa mu bantu, oba okuggyibwako ebibye, oba okusibibwa mu kkomera."

²⁷ *MUKAMA* Katonda w'abajjajaffe atenderezebwe ayolesezza kabaka okuwa ennyumba ya *MUKAMA* mu Yerusalemi ekitiibwa, ²⁸ era ansobozesezza okulaba omukisa mu maaso ga kabaka ne mu maaso g'abawi b'amagezi be ab'oku ntikko, n'abakungu ba kabaka bonna, n'olw'omukono gwa *MUKAMA* Katonda wange ogubadde awamu nange, nsobole okukunjaanya abakulembeze ba Isirayiri okugenda nange.

Amannya g'Abaddayo ne Ezera

8 Bano be bakulu b'ennyumba, n'abo abeewandiisa n'abo abaayambuka nange okuva e Babulooni mu mulembe gwa kabaka Alutagizerugizi:

² okuva mu bazzukulu ba Finekaasi, Gerusomu;
n'okuva mu bazzukulu ba Isamaali, Danyeri;
n'okuva mu bazzukulu ba Dawudi, Kattusi ³ muzzukulu wa Sekaniya,
n'okuva mu bazzukulu ba Palosi,

Zekkaliya, era wamu naye abasajja abeewandiisa kikumi mu ataano (150);

⁴ n'okuva mu bazzukulu ba Pakasumowaabu, Eriwenayi mutabani wa Zekkaliya, era wamu naye abasajja ebikumi bibiri (200);

⁵ n'okuva mu bazzukulu ba Sekaniya, mutabani wa Yakazyeri, era wamu naye abasajja ebikumi bisatu (300);

⁶ n'okuva mu bazzukulu ba Adini, Ebedi mutabani wa Yonasaani, era wamu naye abasajja amakumi ataano (50);

⁷ n'okuva mu bazzukulu ba Eramu, Yesaya mutabani wa Asaliya, era wamu naye abasajja nsanvu (70);

⁸ n'okuva mu bazzukulu ba Sefatiya, Zebadiya mutabani wa Mikayiri, era wamu naye abasajja kinaana (80);

⁹ n'okuva mu bazzukulu ba Yowaabu, Obadiya mutabani wa Yekyeri, era wamu naye abasajja ebikumi bibiri mu kkumi na munaana (218);

¹⁰ n'okuva mu bazzukulu ba Seromisi, mutabani wa Yosifiya, era wamu naye abasajja kikumi mu nkaaga (160);

¹¹ n'okuva mu bazzukulu ba Bebayi, Zekkaliya mutabani wa Bebayi, era wamu naye abasajja amakumi abiri mu munaana (28);

¹² n'okuva mu bazzukulu ba Azugadi, Yokanaani mutabani wa Kakkatani, era wamu naye abasajja kikumi mu kkumi (110);

¹³ n'okuva mu bazzukulu ba Adonikamu, abajja oluvannyuma, Erifereti, ne Yeyeri, ne Semaaya, era wamu nabo abasajja nkaaga (60);

¹⁴ n'okuva mu bazzukulu ba Biguvaayi, Usayi ne Zabudi, era wamu nabo abasajja nsanvu (70).

Okuddayo e Yerusalemi

¹⁵ Ne mbakunjaanya ku mugga ogukulukutira e Yakava, ne tusiisira eyo okumala ennaku ssatu. Awo bwe nnali nga nneekebejja abantu ne bakabona, ne sirabamu Baleevi. ¹⁶ Kyennava ntumya Eryeza ne Alyeri ne Semaaya ne Erunasani ne Yalibu ne Erunasani ne Nasani ne Zekkaliya ne Mesullamu, abaali abakulembeze ne Yoyalibu ne Erunasani, abaali abategeevu, ¹⁷ ne mbatuma eri Iddo omukulu w'ekifo eky'e Kasifiya, ne mbategeeza bye baba bagamba Iddo ne baganda be, abaaweerezanga mu yeekaalu mu kifo ekyo eky'e Kasifiya, batuuweeze abaweereza abaliyamba mu nnyumba ya Katonda waffe.

¹⁸ Olw'omukono gwa Katonda ogwali awamu naffe, ne batuleetera omusajja omutegeevu, omu ku bazzukulu ba Makuli, mutabani wa Leevi, mutabani wa Isirayiri, erinnya lye Serebiya, wamu ne baganda be ne bata-bani baabwe, abasajja kkumi na munaana; ¹⁹ ne

Kasabiya, wamu naye Yesaya omu ku bazzukulu ba Merali, ne baganda be ne batabani baabwe, abasajja amakumi abiri. ²⁰ Ate era ne baleeta n'abaweereza ba yeekaalu Dawudi n'abakungu be baalonda okubeeranga Abaleevi ebikumi bibiri mu abiri. Bonna baali beewandiisizza.

²¹ Awo ku mugga Akava, ne nangirira okusiiba, twe-toowaze mu maaso ga Katonda waffe, nga tumwe-gayirira okubeera awamu naffe n'abaana baffe n'ebintu byaffe byonna mu lugendo lwaffe. ²² Nakwatibwa ensonyi okusaba kabaka abaserikale abakuumi ab'ebigere n'abeebagala embalaasi okutukuuma eri abalabe, kubanga twali tumutegeezeza nti, "Omukono omulungi ogwa Katonda waffe gubeera ku buli muntu amunoonya, naye obusungu bwe bubeera ku abo abamujeemera." ²³ Kyetwava tusiiba ne twegayirira Katonda waffe ku nsonga eyo, era n'addamu okusaba kwaffe.

²⁴ Awo ne nonda Serebiya ne Kasabiya ne baganda baabwe abalala kkumi, be bantu kkumi na babiri okuva mu bakabona abakulu, ²⁵ ne mbapimira ffeeza ne zaabu n'ebintu kabaka, n'abaami be, n'abakungu be, ne Isirayiri yenna, bye baawaayo ku lw'ennyumba ya Katonda waffe. ²⁶ Ne mbagererera ttani amakumi abiri mu ttaano eza ffeeza, n'ebintu ebya ffeeza obuzito bwabyo ttani ssatu n'ebitundu bisatu byakuna, ne zaabu ttani ssatu n'ebitundu bisatu byakuna, ²⁷ ne kilo munaana n'ekitundu eza zaabu, n'ebitundu bibiri eby'ekikomo ebirungi ebizigule, eby'omuwendo nga zaabu.

²⁸ Ne mbategeeza nti, "Muli batukuvu eri MUKAMA, n'ebintu bino bitukuvu eri MUKAMA. Effeeza ne zaabu biweebwayo kyeyagalire eri MUKAMA Katonda wa bajja-jjammwe. ²⁹ Mubikuume bulungi era mubituuse bulungi eri bakabona abakulu n'Abaleevi, n'abakulu b'ennyumba za Isirayiri." ³⁰ Awo bakabona n'Abaleevi ne baweewba effeeza ne zaabu, n'ebintu ebyawongebwa, ebyali bipimiddwa, okubitwala mu nnyumba ya Katonda waffe e Yersaalemi.

³¹ Ku lunaku olw'ekkumi n'ebbiri olw'omwezi ogw'olubereberye ne tusitula okuva ku mugga Akava okugenda e Yersaalemi. Omukono gwa Katonda waffe ne gubeera wamu naffe, n'atukuuma eri abalabe n'abanyazi mu kkubo. ³² Ne tutuuka e Yersaalemi gye twawumulira okumala ennaku ssatu. ³³ Awo ku lunaku olwokuna, nga tuli mu nnyumba ya Katonda waffe, ne tupima ffeeza ne zaabu n'ebintu ebyawongebwa ne tubikwasa Meremoosi kabona, mutabani wa Uliya, ne Eriyazaali mutabani wa Finekaasi eyali awamu naye, ne Yozabadi mutabani wa Yeswa, ne Nowadiya mutabani wa Binnuyi, Abaleevi. ³⁴ Byonna ne bibalibwa ng'omuwendo gwabyo bwe gwali n'obuzito bwabyo bwe bwali era ne biwandiikibwa.

³⁵ Mu kiseera ekyo abaawanjangusibwa, abakomawo okuva mu busibe, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Katonda wa Isirayiri: ente ennume kku-

mi na bbiri ku lwa Isirayiri yenna, n'endiga ennume kyenda mu mukaaga, n'obuliga obuto nga bulume nsanvu mu musanvu, n'embuzi ennume kkumi na bbiri okuba ekiweebwayo olw'ekibi, ebyo byonna ne biba ebiweebwayo ebyokebwa eri MUKAMA. ³⁶ Ate era ne batuusa n'ebiragiro bya kabaka eri bagavana ^I n'abaamasaza abaali emitala w'omugga Fulaati, abafuzi abo ne bayamba abantu ne bawaayo n'obuyambi eri ennyumba ya Katonda.

Okusaba kwa Ezera ku Nsonga ey'Okufumbiriganwa mu mawanga

⁹ Oluvannyuma lw'ebintu ebyo okukolebwa, ^{II} abakulembeze ne bajja gye ndi ne boogera nti, "Abantu ba Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona n'Abaleevi, tebeeyawudde ku mawanga agabaliraanye n'ebikolwa byabwe eby'emizizo. Tebeeyawudde ku Bakanani, ne ku Bakiiti ne ku Baperizi ne ku Bayebusi ne ku Bamoni ne ku Bamowaabu ne ku Bamisiri ne ku Bamoli. ² Bawasizza abamu ku bawala baabwe, n'abawala ne bafumbirwa abamu ku batabani baabwe, bwe kityo eggwanga ettukuvu ne lyetabula n'amawanga agabeetoolodde. Ku nsonga eyo abakulembeze n'abakungu, be basinze okwonoona."

³ Awo bwe nawulira ebighambo ebyo, ne njuza ekkanzu yange n'omunagiro gwange, ^{III} ne nkunyuula enviiri ku mutwe gwange ne mu kirevu kyange ne ntuula wansi nga nnakuwadde. ⁴ Bonna abatya ebighambo bya Katonda wa Isirayiri ne bakunjanira we ndi, olw'obutali bwesigwa obw'abaawanjangusibwa. Ne ntuula wansi nga nnakuwadde okutuusa ekiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi bwe kyatuuka.

⁵ Awo mu kiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi ne ngolokoka okuva we nnali ntudde, n'ekkanzu yange enjulifu n'omunagiro gwange omuyulifu, ne nfukamira ne ngolola emikono gyange eri MUKAMA Katonda wange, ⁶ ne nsaba nti:

"Ayi Katonda wange, nkwatiddwa ensonyi, era sisobola kuyimusa maaso gange eri gwe Katonda wange, kubanga obutali butuukirivu bwaffe busukiridde emitwe gyaffe, n'omusango gwaffe gutuuse mu ggulu. ⁷ Okuva mu biro bya bajjajjaffe n'okutuusa leero, omusango gugenze gweyongera; era olw'obutali butuukirivu bwaffe, bakabaka baffe, ne bakabona baffe baweereddwayo mu mukono gwa bakabaka ab'ensi, n'eri ekitala, n'eri obusibe, n'eri obunyazi, n'eri obuswavu obungi, nga bwe kiri mu nnaku zino.

⁸ "Naye kaakano, akaseera katono, MUKAMA Katonda waffe atulaze ekisa n'atulekawo ffe abatono, n'atuwa ekifo ekisooka era ekinywevu mu watukuvu we, Katonda waffe n'amulisa amaaso gaffe, n'atuwa okuweeraweerako akatono mu busibe bwaffe.

⁹ Newaakubadde nga tuli baddu, ^{IV} Katonda waffe tat-

^I bagavana be baakulirwanga abaamasaza. ^{II} Bino byabaawo oluvannyuma lw'emyezi mwenda, Ezra ng'akomyewo mu Yersaale-

ulekulidde mu busibe bwaffe, naye atulaze okusaasirwa mu maaso ga bakabaka b'e Buperusi. Atuwadde obulamu obuggya okuzimba ennyumba ya Katonda waffe, n'okuddaabiriza ebyo ebyayonooneka, era atutaddeko Bbugwe okutwetooloola okutukuuma mu Yuda ne mu Yerusalemi.

¹⁰ "Kaakano Katonda waffe tunaayogera ki oluwan-yuma lw'ebyo? Twaleka amateeka go ¹¹ ge watuwa ng'oyita mu baddu bo bannabbi, bwe wayogera nti, 'Ensi gye mugenda okulya, nsi ejjudde obutali bulongoofu olw'abantu baamu, era bagijuzizza ebikolwa eby'obugwagwa enjuuyi zonna. ¹² Noolwekyo temuwaayo bawala bammwe kufumbirwa batabani baabwe newaakubadde batabani bammwe okuwasa bawala baabwe. Temwongeranga ku bulungi bwabwe newaakubadde obugagga bwabwe, mulyoke mube n'amaanyi mulye ebirungi by'ensi, ate era mubirekere n'abaana bammwe okuba omugabo ogw'emirembe n'emirembe.'

¹³ "Bino byonna bitutuuseeko olw'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu n'olw'omusango omunene gwe tulina, ate nga Katonda waffe totubonerezza ng'ebikolwa byaffe bwe biri, naye otuleseewo nga bwe tuli kaakano. ¹⁴ Tunaayinza nate okumenya ebiragiyo byo ne tuwasa mu mawanga ago agakola ebitala? Toli-tunyiigira nnyo n'okusingawo n'otuzikiriza obutalekaawo muntu yenna? ¹⁵ Ayi MUKAMA Katonda wa Isirayiri oli mutuukirivu, era otuleseewo ffe ekitundu kino leero. Laba tuli mu maaso go nga tuzzizza omusango, newaakubadde nga tewali eyandisobodde okuyimirira mu maaso go."

Abantu Baatula Ekibi Kyabwe

10 Awo Ezera bwe yali ng'asaba, ng'ayatula ebibi mu lwatu, ng'akaaba, era ng'avunnanye mu maaso g'ennyumba ya Katonda, ekibiina ekinene eky'Abayisirayiri, abasajja, n'abakyala, n'abaana ne bakunjaana gy'ali, nabo nga bakaaba nnyo nnyini. ² Awo Sekaniya mutabani wa Yekyeri, omu ku bazukulu ba Eramu n'agamba Ezera nti, "Tetubadde beesigwa eri Katonda waffe, kubanga twawasa abakazi bannaggwanga ab'oku mawanga agatwe-toolodde. Naye newaakubadde nga twakola bwe tutyo, wakyaliwo essubi eri Isirayiri. ³ Noolwekyo tukole endagaano ne Katonda waffe tuve ku bakazi abo bona n'abaana be twabazaalamu, ng'okuteesa kwa mukama wange n'abo abatya ebiragiyo bya Katonda waffe bwe kuli, era kikolebwe ng'etteeka bwe litulagira. ⁴ Golokoka kubanga obuvunaanyizibwa obwo buli mu mukono gwo era tuli beeteefuteefu okukuwagira, noolwekyo guma omwoyo okikole."

⁵ Awo Ezera n'agolokoka n'alayiza bakabona abakulu n'Abaleevi ne Isirayiri yenna okukola nga bwe kya-

mi. III Okuyuzza ebyambalo kaali kabonero akalaga okukungubaga. IV Abayudaaya baali bakyafugibwa.

teesebwa. Ne balayira. ⁶ Ezera n'agolokoka n'ava mu maaso g'ennyumba ya Katonda n'agenda mu kisenge kya Yekokanani mutabani wa Eriyasibu, naye n'atalya mmere newaakubadde okunywa amazzi ng'akyanakuwalidde obutali bwesigwa bw'abaawangangusibwa.

⁷ Awo ekirango ne kiyisibwa mu Yuda yonna ne mu Yerusalemi nti abawangangusibwa abaakomawo bakunjaanire mu Yerusalemi. ⁸ Era ne kigambibwa nti omuntu yenna aliba tazze mu nnaku ssatu, alifiirwa ebintu bye byonna, ate n'agobebwa ne mu kunjaanire lya baawangangusibwa.

⁹ Mu nnaku ssatu, abasajja bonna aba Yuda ne Benyamini ne bakunjaanira e Yerusalemi. Awo ku lunaku olw'amakumi abiri olw'omwezi ogw'omwenda abantu bonna ne batuula mu luggya olugazi mu maaso g'ennyumba ya Katonda nga banakuwavu olw'ensonga eyo ate era n'olw'enkuba eyatonnya. ¹⁰ Awo Ezera kabona n'ayimirira n'abagamba nti, "Mwayonona bwe mwawasa abakazi bannamawanga ne mwongera ku musango gwa Isirayiri. ¹¹ Kaakano mwatule ebibi byammwe eri MUKAMA Katonda wa bajajammwe, mukole ebyo by'asiima. Mweyawule ku mawanga agabeetoolodde era muleke n'abakazi bannamawanga."

¹² Awo ekibiina kyonna ne kiddamu n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Oli mutuufu, tuteekwa okukola nga bw'ogambye. ¹³ Naye abantu bangi, era n'ekiseera kya nkuba, tetuyinza kuyimirira bweru. N'ensonga eyookubiri, omulimu guno teguyinza kukolebwa mu lunaku lumu oba mu nnaku bbiri, kubanga twonoonye nnyo nnyini mu kigambo ekyo. ¹⁴ Abakulu baffe beeyimirire olukunjaana lwonna, na buli muntu awamu n'abakadde n'abalumuzi aba buli kibuga mu kibuga byaffe eyawasa omukazi omunnaggwanga, ajje mu kiseera ekiragaane alongoose ensonga eyo, okutuusa obusungu bwa Katonda waffe lwe bulituvaaako olw'ekigambo ekyo." ¹⁵ Yonasaani mutabani wa Asakeri ne Yozeya mutabani wa Tikuva, nga bawagirwa Mesullamu ne Sabbesayi Omuleevi be bokka abawakanya ekiteeso ekyo.

¹⁶ Awo abaava mu buwanganguse ne bakola ng'ekiteeso bwe kyali. Ezera kabona n'abaaalondebwa ku bakulu b'ennyumba, omu mu buli nnyumba ne baawulibwa mu mannya gaabwe. Ku lunaku olw'oluberebereye olw'omwezi ogw'ekkumi ne batuula okunoonyereza ku bigambo ebyo; ¹⁷ ku lunaku olw'oluberebereye olw'omwezi ogw'oluberebereye ne bamaliriza ensonga eyo ey'abasajja bonna abaali bawasizza abakazi abannamawanga.

Abaasingibwa Omusango

¹⁸ Mu lulyo olwa bakabona, abaali bawasizza abakazi bannamawanga baali:

Maaseya, ne Eryeza ne Yalibu ne Gedaliya bazzukulu ba Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne baganda be.

¹⁹ Ne bamalirira okulekayo bakazi baabwe abo, n'omutango gwe baawaayo olw'omusango gwali ndiga nnume.

²⁰ Ku bazzukulu ba Immeri:

Kanani ne Zebadiya.

²¹ Ku bazzukulu ba Kalimu:

Maaseya, ne Eriya, ne Semaaya, ne Yekyeri ne Uzziya.

²² Ku bazzukulu ba Pasukuli:

Eriwenayi, ne Maaseya, ne Isimayiri, ne Nesaneri, ne Yozabadi ne Erasa.

²³ Ku Baleevi:

Yozabadi, ne Simeeyi, ne Keraya (era ye Kerita), ne Pesakiya, ne Yuda ne Eryeza.

²⁴ Ku bayimbi:

Eriyasibu,

ne ku baakuumanga wankaaki:

Sallumu, ne Teremu ne Uli.

²⁵ Mu Bayisirayiri abalala:

Ku bazzukulu ba Palosi:

Lamiya, ne Izziya, ne Malukiya, ne Miyamini, ne Eriyazaali, ne Malukiya ne Benaya.

²⁶ Ku bazzukulu ba Eramu:

Mattaniya, ne Zekkaliya, ne Yekyeri, ne Abudi, ne Yeremoosi ne Eriya.

²⁷ Ku bazzukulu ba Zattu:

Eriwenayi, ne Eriyasibu, ne Mattaniya, ne Yeremoosi, ne Zabadi, ne Aziza.

²⁸ Ku bazzukulu ba Bebayi:

Yekokanani, ne Kananiya, ne Zabbayi ne Asulaayi.

²⁹ Ku bazzukulu ba Bani:

Mesullamu, ne Malluki, ne Adaya, ne Yasubu, ne Seyaali ne Yeremoosi.

³⁰ Ku bazzukulu ba Pakasumowaabu:

Aduna, ne Kerali, ne Benaya, ne Maaseya, ne Mattaniya, ne Bezaleeri, ne Binnuyi ne Manase.

³¹ Ku bazzukulu ba Kalimu: Eryeza, ne Isusiya, ne

Malukiya,

ne Semaaya, ne Simyoni, ³² ne Benyamini, ne Maluki, ne Semaliya.

³³ Ku bazzukulu ba Kasumu:

Mattenayi, ne Mattata, ne Zabadi, ne Erifereti, ne Yeremayi, ne Manase, ne Simeeyi.

³⁴ Ku bazzukulu ba Baani:

Maadayi, ne Amulaamu, ne Uweri, ³⁵ ne Benaya, ne Bedeya, ne Keruki, ³⁶ ne Vaniya, ne Meremoosi, ne Eriyasibu, ³⁷ ne Mattaniya, ne Mattenayi, ne Yaasu,

³⁸ ne Bani, ne Binnuyi,

ne Simeeyi, ³⁹ ne Seremiya, ne Nasani, ne Adaya, ⁴⁰ ne Makunadebayi, ne Sasayi, ne Salaayi, ⁴¹ ne Azaleri, ne Seremiya, ne Semaliya, ⁴² ne Sallumu, ne Amaliya ne Yusufu.

⁴³ Ku bazzukulu ba Nebo:

Yeyeri, ne Mattisiya, ne Zabadi, ne Zebina, ne Iddo, ne Yoweeri ne Benaya.

⁴⁴ Abo bonna baali bawasizza abakazi bannamawanga, n'abamu ku bo nga babazaddemu abaana.

Nekkemiya

Okusaba kwa Nekkemiya

1 Ebigambo bya Nekkemiya mutabani wa Kakaliya:

Awo mu mwezi gwa Kisuleevu mu mwaka ogw'amakumi abiri ^I bwe nnali nga ndi mu lubiri mu kibuga ekikulu ekya Susani, ^{II} Kanani, omu ku baganda bange, n'ajja n'abamu ku basajja okuva mu Yuda, ne mubuuza ku bikwata ku kitundu ky'Abayudaaya ekyasigalawo, ne ku bifa mu Yersaalemi. ³ Ne bantegeeza nti, "Abaawaŋŋangusibwa abaddayo mu ssaza ^{III} bali mu kabi kanene ne mu nnaku nnyingi; bbugwe wa Yersaalemi yamenyebwa, era ne wankaaki waakyo yayokebwa omuliro." ⁴ Awo bwe nawulira ebigambo ebyo, ne ntuula wansi ne nkaaba, ne mmala ebiro nga nnakuwadde, nga nsiiba era nga nsaba mu maaso ga Katonda w'eggulu. ⁵ Ne njogera nti,

"Ayi MUKAMA Katonda w'eggulu, Katonda omukulu ow'entiisa, akuuma endagaano ye, era ayagala abo abagondera amateeka ge. ⁶ Ozibule amaaso go, otege okutu okuwulira okusaba kw'omuuddu wo kwe nsaba mu maaso go emisana n'ekiro ku lwa baddu bo abantu ba Isirayiri. Njatula ebibi bye twakola, ffe Abayisirayiri, nga nange n'ennyumba ya kitange mwe tuli. ⁷ Twa-sobya mu maaso go, ne tutagoberera mateeka go n'ebiragiro byo bye watuma omuddu wo Musa.

⁸ "Jjukira ebiragiro bye wawa omuddu wo Musa, ng'oyogera nti, 'Bwe mutaabeerenga beesigwa, ndibasaasanyanya mu mawanga, ⁹ naye bwe mulikyuka ne mukomawo gye ndi, ne mugondera amateeka gange, abantu bammwe abaawaŋŋangusibwa ne bwe banaabeeranga ku nkomerero y'eggulu, ndibakuŋŋaanyayo ne mbaleeta mu kifo kye neer-oboza okubeerangamu Erinnya lyange.'

¹⁰ "Abo be baddu bo era be bantu bo be wanunula n'amaanyi go amangi era n'omukono gwo ogw'amaanyi. ¹¹ Ayi Mukama, otege okutu eri okusaba kw'omuuddu wo n'eri okusaba kw'abaddu bo abatya erinnya lyo. Omuddu wo omusobozese okulaba ekisa mu maaso g'omusajja ono."

I Bino byabaawo oluvannyuma lw'emyaka kyenda mu gumu (91), ng'abaawaŋŋangusibwa bakomyewo; nga mu mwaka 446 BC. II Susani ky'ekibuga bakabaka b'e Buperusi abasatu gye baabeeranga mu biseera eby'obutiti. Ekibuga ekya kiyali mu kiwonvu ky'omugga Tigiriisi. III Obwakabaka bwa Buperusi bwalina amasaza asatu. Es-saza lya Yuda lyafugibwanga mu Samaliya.

Ebiro ebyo nnali musenero wa kabaka.

Alutagizerugizi Aweereza Nekkemiya e Yersaalemi

2 Awo mu mwezi gwa Nisani mu mwaka ogw'amakumi abiri ku mulembe gwa Kabaka Alutagizerugizi ^{IV}, nga bamuleetedde wayini, ne nzirira wayini ne muwa kabaka. Nnali sinakuwalirangako mu maaso ge. ² Kabaka n'ambuuzza nti, "Kiki ekiku-nakuwazizza otyo ng'omulwadde? Kino si kigambo kirala wabula obuyinike obw'omu mutima."

Ne ntya nnyo, ³ naye ne ŋŋamba kabaka nti, "Kabaka abeere omulamu emirembe gyonna. Lwaki sinakuwala ng'ekibuga bajjajjange gye baaziikibwa kizise, nga ne wankaaki waakyo yayokebwa omuliro?"

⁴ Kabaka n'ambuuzza nti, "Kiki ky'oyagala?" Awo ne nsaba eri Katonda w'eggulu, ⁵ n'oluvannyuma ne nziramu kabaka nti, "Kabaka bw'ansiima, era omuddu wo bw'anaalaba ekisa mu maaso go, ansindike ŋŋende mu Yuda, mu kibuga bajjajjange gye baaziikibwa, nkiddaabirize."

⁶ Awo kabaka, ne mukyala we ng'amuli ku lusegere, n'ambuuzza nti, "Olugendo lwo luliba lwa nnaku meka, era olidda ddi?" Kabaka n'ansiima okuntuma, ne neegerera ekiseera.

⁷ Ne nsaba kabaka nti, "Kabaka bw'ansiima, awandiikire abaamasaza abali emitala w'omugga Fulaati ebbaluwa, ntambule mirembe okutuuka mu Yuda. ⁸ Ate era nsaba ebbaluwa gye nnaatwalira Asafu omukuumi w'ekibira kya kabaka, ampe emiti gye ndikolamu embaawo ez'okubajjamu enzigi za yeekaalu, n'enza wankaaki wa bbugwe w'ekibuga, n'ekifo we nnaabeeranga." Olw'omukono gwa Katonda wange ogwali nange, kabaka n'ampa bye namusaba. ⁹ Awo ne ndaga eri abaamasaza abaali emitala w'omugga Fulaati ne mbakwasa ebbaluwa eziva ewa kabaka. Kabaka yampa abakungu b'eggwe n'abeebaga embaalasi okumperekerako.

¹⁰ Naye Sanubalaati ^V Omukoloni ne Tobiya omukungu Omwamoni bwe baakiwulira, ne banyiiiga nnyo bwe baamanya nga waliwo omuntu afuddeyo ku mbeera y'abaana ba Isirayiri.

IV Alutagizerugizi ye Akaswero V Sanubalaati ye yali owessaza wa Samaliya.

Nekkemiya Alambula Bbugwe wa Yerusalemi

¹¹ Ne ntuuka e Yerusalemi, ne mbeerayo ennaku ssatu, ¹² ne ngolokoka mu kiro ne ntambulatambula n'abamu ku basajja, naye ne sibuulira muntu n'omu ku ebyo Katonda wange bye yali atadde ku mutima gwange okukolera Yerusalemi. Twagenda n'ensolo emu yokka gye nnali neebagadde.

¹³ Ekiro ekyo ne mpita mu Mulyango ogw'omu Kiwonvu ^I ne njolekera Oluzzi olw'Omusege, n'Omulyango ogw'Obusa, ^{II} ne njenda nga neetegereza bbugwe wa Yerusalemi eyali amenyeddwawo, ne wankaaki waakyo eyayokebwa omuliro. ¹⁴ N'oluvannyuma ne neyongerayo eri Omulyango ogw'Oluzzi n'eri Ekidiba kya Kabaka, naye ensolo yange n'eteyinza kuyitawo. ¹⁵ Kyenava nserengeta mu kiwonvu ekiro nga njenda neetegereza bbugwe. Bwe namaliriza ne nkyuka ne nkomawo nga mpitira mu Mulyango ogw'omu Kiwonvu. ¹⁶ Abakungu tebaamanya gye nnali ndaze newaakubadde kye nnali nkola; era nnali sinnabuulirako Bayudaaya newaakubadde bakabona, newaakubadde abakungu newaakubadde abakulu, n'abalala abaali bateekwa okukola omulimu.

¹⁷ Awo ne mbagamba nti, "Mulaba akabi ke tulimu; Yerusalemi kizise, ne wankaaki waakyo ayokeddwa omuliro. Mujje tuddaabirize bbugwe wa Yerusalemi tuve mu buswavu bwe tulimu." ¹⁸ Ne mbategeeza omukono gwa Katonda ogw'ekisa bye gwali gunkoledde, ne kabaka bye yanjamba. Ne baddamu nti, "Tugolokoke tutandike okuzimba."

Era ne batandika omulimu.

¹⁹ Naye Sanubalaati Omukoloni, ne Tobiya omukungu Omwamoni ne Gesemu Omuwalabu bwe baakiwulira ne batunyooma n'okutusekerera ne batusekerera. Ne batubuuzwa nti, "Kiki kye mukola? Mwagala kujeemera kabaka?"

²⁰ Ne mbaddamu nti, "Katonda w'eggulu alituyamba okukituukiriza, era ffe abaddu be tulitandika okuzimba, naye mmwe temulina mugabo newaakubadde obusika newaakubadde ekijjukizo mu Yerusalemi."

Amanya g'abo Abaazimba Bbugwe

3 Awo Eriyasibu kabona asinga obukulu wamu ne baganda be bakabona ne batandika okukola n'okuddaabiriza Omulyango gw'Endiga. Ne baguwonga eri MUKAMA, ne bazzaamu n'enzigi zaagwo. Ne bakola okutuukira ddala ku Munaala gwe Kikumi, n'okweyongerayo okutuuka ku Munaala gwa Kananeri, ekifo kyonna ne bakiwonga eri MUKAMA. ² Abasajja ab'e Yeriko ne bazimba ekitundu ekyaddirira, ne Zakkuli

mutabani wa Imuli n'addaabiriza ekitundu ekyali kidiridde.

³ Batabani ba Kassena ne bazimba Omulyango ogw'Ebyennyanya, ne bazzaawo emyango n'enzigi zaagwo, n'eminyolo n'ebyuma byagwo mu kifo kyabyo. ⁴ Meremoosi mutabani wa Uliya, muzzukulu wa Kakkozi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira; Mesullamu mutabani wa Berekiya, muzzukulu wa Mesezaberi n'addaabiriza ekitundu ekyaddako ekya Meremoosi. Zadooiki mutabani wa Baana n'addaabiriza ekitundu ekyali kiriraanyee. ⁵ Abasajja Abatekowa ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira, naye abakungu baabwe ne bargaana okukolera wansi waabwe.

⁶ Ne Yoyada mutabani wa Paseya ne Mesullamu mutabani wa Besodeya ne baddaabiriza Omulyango ogw'Edda, ne bazzaawo emyango n'enzigi zaagwo, n'eminyolo n'ebyuma byagwo. ⁷ Ekifo ekyaddirira kyaddaabirizibwa Meratiya Omugibyoni n'abasajja ab'e Gibyoni ne Yadoni Omumeronoosi n'abasajja ab'e Mizupa. Ebyo by'ebifo ebyafugibwanga ow'essaza eriri emitala w'omugga Fulaati. ⁸ Wuziyeeri mutabani wa Kalukaya, omuweesi wa zaabu n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira, ne Kananiya omukozi w'obuwoowo, n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira, era abo ne baddaabiriza ddala Yerusalemi okutuuka ku Bbugwe Omugazi. ⁹ Lefaya mutabani wa Kuuli eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ya Yerusalemi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira. ¹⁰ Ekitundu ekyaddirira kyali kiriraanyee ennyumba ya Yedaya mutabani wa Kalunafu, era ekyo kye yaddaabiriza; n'ekitundu ekyaddako Kattusi mutabani wa Kasabuneya n'akiddaabiriza. ¹¹ Malukiya mutabani wa Kalimu ne Kassubu mutabani wa Paka-sumowaabu ne baddaabiriza ekitundu ekirala ekya bbugwe n'Omunaala ogw'Ekikoomi. ¹² Eyaddaabiriza ekitundu ekyaddirira yali Sallumu mutabani wa Kallokesi ne bawala be, eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ya Yerusalemi ne bawala be.

¹³ Kanuni n'abatuuze b'e Zanowa ne baddaabiriza Omulyango ogw'omu Kiwonvu, ne bazzaawo enzigi zaagwo, n'eminyolo gyagwo n'ebyuma byagwo mu bifo byabyo; ate era ne baddaabiriza n'ekitundu ekirala ekya bbugwe, olugendo lwa mita nga kikumi obuwanvu, okutuuka ku Mulyango ogw'Obusa.

¹⁴ Malukiya mutabani wa Lekabu ow'eggombolola y'e Besukakkeremu n'addaabiriza Omulyango ogw'Obusa, n'azzaawo enzigi zaagwo, n'eminyolo gyagwo n'ebyuma byagwo mu bifo byabyo.

¹⁵ Salluni mutabani wa Kolukoze ow'eggombolola y'e Mizupa n'addaabiriza Omulyango ogw'Oluzzi, n'azzaawo enzigi zaagwo n'emiryango gyagwo n'ebyuma byagwo. N'addaabiriza n'ekisenge ekya Ekidiba kya Seera ^{III} ekiriraanyee ennimiro ya kabaka, okutuuka ku

^I Omulyango ogwo gwali ku luuyi olw'ebugwanjuba bwa bbugwe wa Yerusalemi. ^{II} Omulyango ogw'Obusa gw'omulyango Abayudaaya gwe baagoberangamu ensolo ez'ekiweebwayo, nga bazitwala mu Kiwonvu ky'abaana ba Kinomu (Ibala 3:13-14; 2Bk 23:10).

madaala agaserengeta okuva mu kibuga kya Dawudi. ¹⁶ Nekkemiya mutabani wa Azubuki eyafuganga ekitundu ky'eggombolola y'e Besuzuli ¹ n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira okutuuka ku kifo ekyolekera ebiggya bya Dawudi, n'okutuuka ku kidiba ekyasimibwa, n'okutuuka ku Nnyumba y'Abalwanyani Abazira.

¹⁷ Abaleevi nga bakulemberwamu Lekumu mutabani wa Baani ne baddaagiriza ekitundu ekyaddirira, ne Kasabiya eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ly'e Keyira n'addaagiriza ekitundu ekyaddako ku lw'eggombolola ye. ¹⁸ Baganda baabwe nga bakulemberwamu Bavvayi mutabani wa Kenadadi eyafuganga ekitundu ekyokubiri eky'egombolola ly'e Keyira ne baddaagiriza ekitundu ekyaddirira. ¹⁹ Ezeri mutabani wa Yesuwa, omukulembeze w'e Mizupa n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira, n'atuuka ku nsonda ya bbugwe, kye kitundu ekyolekedde awaakumirwanga ebyokulwanyisa. ²⁰ Baluki mutabani wa Zabbayi n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira n'obunyiikivu bungi, okuva ku nsonda ya bbugwe okutuuka ku mulyango gw'ennyumba ya Eriyasibu kabona asinga obukulu. ²¹ Mere-moosi mutabani wa Uliya, muzzukulu wa Kakkozi n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira okuva ku mulyango gw'ennyumba ya Eriyasibu okutuuka ku nkomerero yaayo.

²² Bakabona ab'omu lusenyi ne baddaagiriza ekitundu ekyaddirira. ²³ Ekitundu ekyaddirira ne kibukibwa, Benyamini ne Kassubu ne baddaagiriza okwolekera ennyumba yaabwe, Azaliya mutabani wa Maaseya muzzukulu wa Ananiya naye n'addaagiriza ekifo ekiraanye ennyumba ye. ²⁴ Binnuyi mutabani wa Kenadadi n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira okuva ku nnyumba ya Azaliya okutuuka ku nsonda ya bbugwe, ²⁵ Palali mutabani wa Uzayi n'addaagiriza ekitundu kya bbugwe ku nsonda ya bbugwe, ekyolekedde omunaala ogwazimbibwa ku lubiri lwa kabaka olw'ekyengulu okuliraana oluggya lw'abambowa. Pedaya mutabani wa Palosi ²⁶ n'abakozi ba yeekaalu abaabeeranga ku lusozi Oferi ne baddaagiriza ekitundu ekyaddirira okutuuka ku Mulyango gw'Amazzi ng'agenda ebuwanjuba ne ku munaala ogwazimbibwa. ²⁷ Abasajja b'e Tekowa ne baddaagiriza ekitundu ekyaddirira, okuva ku munaala omunene ogwazimbibwa okutuuka ku bbugwe w'e Oferi.

²⁸ Bakabona ne baddaagiriza ekyengulu w'Omulyango ogw'Embalaasi buli muntu okwolekera ennyumba ye. ²⁹ Zadooki mutabani wa Immeri n'addaagiriza ekifo ekyolekedde ennyumba ye, ne Semaaya mutabani wa Sekaniya omukuumi w'omulyango gw'ebuwanjuba n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira. ³⁰ Kananiya mutabani wa Seremiya ne Kanuni mutabani wa Zalafu ow'omukaaga n'addaagiriza ekitundu ekyaddirira. Mesullamu mutabani wa Berekiya n'addaagiriza eki-

tundu ekyaddirira okwolekera amaka ge. ³¹ Malukiya omu ku baweesi ba zaabu n'addaagiriza ekitundu okutuuka ku nnyumba y'abweereza ba yeekaalu, ne ku nnyumba ya basuubuzi okwolekera Omulyango Awaakeberekwanga Ebyamaguzi, n'okutuuka ku kisenenge ekya waggulu ku nsonda. ³² Abaweesi ba zaabu n'abasuubuzi ne baddaagiriza ekitundu ekiri wakati w'ekisenenge ekya waggulu ku nsonda n'Omulyango gw'Endiga.

Olukwe olw'Okulemesa Okuzimba

⁴ Awo Sanubalaati olwawulira nga tuddaagiriza bbugwe, n'anyiiga nnyo era n'ajjula obuswandi. N'aduulira Abayudaaya ² mu maaso ga mikwano gye ne mu maaso g'eggye ly'e Samaliya n'ayogera nti, "Bano Abayudaaya abanafu bali ku ki? Balizzaawo bbugwe waabwe? Baliwaayo ssaddaaka? Balimalira mu lunaku lumu? Bayinza okulamusa amayinja okuva mu ntuumu z'evisaaniiko, ate ebyayokebwa?"

³ Tobiya Omwamoni yali amuyimiridde kumpi, n'ayogera nti, "Ebyo bye bazimba, singa ekibe kinaalinnyako kinaasuula bbugwe waabwe ow'amayinja!"

⁴ Ne nsaba Katonda nti, "Otuwulire Ayi Katonda waffe kubanga tunyomebwa. E bivumo byabwe bize ku mitwe gyabwe bo, era baweeyo eri okunyagibwa mu nsi eribafuula abasibe. ⁵ Oleme okubikka ku musango gwabwe newaakubadde ekibi kyabwe okukisangula mu maaso go kubanga bakusunguwazizza mu maaso g'abazimbi."

⁶ Awo ne tweyongerayo n'okuzimba bbugwe okutuuka wakati w'obugulumivu bwayo, kubanga abantu baakolanga n'obumalirivu.

⁷ Naye Sanubalaati, ne Tobiya, n'Abawalabu, n'Abamoni, n'Abasudodi bwe baawulira ng'omulimu gw'okuddaagiriza bbugwe wa Yerusalemi gugenda mu maaso, nga tutandise n'okuziba ebituli, ne banyiiga nnyo. ⁸ Bonna ne beegatta wamu ne basala olukwe okulwanyisa Yerusalemi n'okugitabulatabula. ⁹ Ne tusaba eri Katonda waffe, ne tuteekawo n'abakuumi abaakuumanga emisana n'ekiro.

¹⁰ Mu kiseera kyekimu abantu b'e Yuda ne boogera nti, "Abakozi bagenda baggwaamu amaanyi, ate nga wakyaliwo ebifunfugu bingi nnyo, tetuyinza kuddaagiriza bbugwe."

¹¹ N'abalabe baffe ne boogera nti, "Baliba tebanamanya newaakubadde okukiraba, tulibagwako kiyi-ifyuyiifu, era tulibatta ne tukomya omulimu."

¹² Awo Abayudaaya abaali babeera okumpi nabo ne bajja ne batulabula emirundi kkumi, nga boogera nti, "Balitulumba enjuuyi zonna."

¹³ Kyennava nteeka abamu ku bantu mu njuyi eza wansi eza bbugwe awali amabanga, nga balina ebitala, n'amafumu n'emitego n'obusaale. ¹⁴ Bwe namala okulaba embeera bwe yali, ne ngolokoka ne njamba abakungu, n'abakulu, n'abantu abalala nti, "Temu-

III Seera kye kimu ne Sirowamu I Besuzuli yali nkambi ya magye g'abakuumi ba Dawudi (2Sa 23:8-39).

batya. Mujjukire Mukama, omukulu era ow'entiisa, mulwanirire baganda bammwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe, ne bakyala bammwe n'amaka gammwe."

¹⁵ Awo abalabe baffe bwe baawulira nga tutegedde olukwe lwabwe, nga Katonda alemesezza enteekateeka yaabwe, ffenna ne tuddayo ku bbugwe, buli muntu ku mulimu gwe.

¹⁶ Okuva ku lunaku olwo, ekitundu ku basajja bange bazibanga n'ekitundu ekirala nga bakutte amafumu, n'engabo, n'obusaale n'ebyokulwanyisa ebirala. Abakulembeze bonna ne bawagira abantu bonna aba Yuda abaali bazimba bbugwe. ¹⁷ Abeetikanga, baasitulanga n'omukono gumu eby'okuzimbisa n'omulala ne gukwata ekyokulwanyisa, ¹⁸ na buli muzimbi yalina ekitala mu kiwato kye ng'akola. Naye omusajja eyafuwanga ekkondeere yambeeranga kumpi.

¹⁹ Ne njamba abakungu n'abakulu n'abantu abalala nti, "Omulumu munene ate mugazi, ate twesudde ababanga ku bbugwe, buli muntu ali wala ne munne.

²⁰ Buli kifo gye munaawuliriranga eddoboozi ly'ekkondeere nga mujja okutuddukirira. Katonda waffe alitulanirira."

²¹ Ne tweyongerayo n'omulumu, ekitundu ekimu ne kikwatanga amafumu obudde we bwakereranga okutuusa emmunyeenye lwe zaalabikanga. ²² Mu biro ebyo, ne nnyongerera okutegeeza abantu nti, "Buli muntu n'oyo amubeera, basigalenga mu Yerusalemi ekiro, bakuumenga ekiro, naye emisana babe nga bakola." ²³ Tewaali n'omu ku ffe newaakubadde nze newaakubadde baganda bange newaakubadde abasajja bange wadde abakuumi, eyayambulungamu engoye; buli omu yalina ekyokulwanyisa kye, ne bwe yagendanga ku luzzi.

Nekkemiya Ayamba Abaavu

⁵ Awo ekibinja ky'abasajja ne bakazi baabwe ne bakaayana nnyo olwa baganda baabwe Abayudaaya. ² Abamu ku bo ne boogera nti, "Ffe, ne batabani baffe ne bawala baffe tuli bangi nnyo, tulina okufuna enjano ey'okulya okutubeezaawo nga tuli balamu."

³ Abamu ne boogera nti, "Twasingawo ebibanja byaffe, n'ennimiro zaffe ez'emizabbibu n'amaka gaffe tuleme okufa enjala mu kyeya." ⁴ N'abalala ne boogera nti, "Twewola sente okusobola okusasula omusolo gwa kabaka ku bibanja byaffe ne ku nnimiro zaffe ez'emizabbibu. ⁵ Newaakubadde nga tuli omusaayi gumu ne baganda baffe, n'abaana baffe baana baabwe, kyatuleetera okuwaliriza batabani baffe ne bawala baffe okubawaayo mu buddu. Abamu ku bawala baffe twali twabawaayo dda mu busibe; kaakano tetusobola kununula bibanja byaffe ebyo kubanga abantu abalala baabitwala awamu n'ennimiro zaffe ez'emizabbibu."

⁶ Bwe nawulira okukaaba kwabwe n'ebigambo ebyo ne nsunguwala nnyo. ⁷ Ne mbirowoozaako, ne nnyonya abakungu n'abafuzi. Ne mbagamba nti, "Muggya omusolo ku baganda bammwe ne mukola amagoba!" Kyennava mpita olukunjaana olunene okugonjoola ensonga ezo, ⁸ ne mbagamba nti, "Twakola kye tusobola okununula baganda baffe Abayudaaya abaatundibwa mu bannamawanga, naye mmwe muntunda baganda bammwe, ffe ne tubagula okuva ku be mubaguzizza!" Ne basiriikirira, kubanga tebaalina kyakuddamu.

⁹ Ne nyongerera okubagamba nti, "Kye mukola si kirungi. Tekibagwanidde okutambula nga mutya Katonda waffe, okwewala okuswala mu maaso g'abalabe baffe, bannamawanga? ¹⁰ Nze, baganda bange ne basajja bange, tuwola abantu ensimbi n'emmere ey'empeke, naye ekigambo ky'okuggya omusolo ku bantu nga kuliko amagoba kikome. ¹¹ Mubaddize leero ebibanja byabwe, n'ennimiro zaabwe ez'emizabbibu, n'ez'emizeeyituuni, n'ennyumba zaabwe, ne ku misolo gye mu bawooza, mubaddize kimu kya kikumi ku nsimbi, ne ku mmere ey'empeke ne ku wayini omuggya ne ku mafuta."

¹² Awo ne baddamu nti, "Tulibibaddiza, so tetuliddayo kudasaba kintu kyonna. Tunaakola nga bw'olagidde."

Kyennava mpita bakabona ne ndayiza abakungu n'abakulembeze okukola ebyo bye baasuubiza. ¹³ Ne nkunkumula ne nsawo ez'ekyambalo kyange ne njogera nti, "MUKAMA Katonda akole bw'atyo ennyumba y'omuntu oyo, n'eby'obugagga bwe abimuggyeke, atakole nga bw'asuubizza. Omuntu oyo akunku-mulibwe bw'atyo aleme okusigaza ekintu!"

Olukunjaana lwonna ne baddamu nti, "Amiina, era MUKAMA yeebazibwe." Abantu ne bakola nga bwe baasuubiza.

¹⁴ Ate era okuva mu kiseera mwe nalondebwa okuba owessaza w'ensi ya Yuda, mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obufuzi bwa Kabaka Alutagizerugizi okutuuka ku mwaka ogw'amakumi asatu mu ebiri, gy'emyaka ekkumi n'ebiri, nze newaakubadde baganda bange tetwalya ku mmere eyatugerekebwa, eyali eteekwa okuba ey'owessaza. ¹⁵ Naye abessaza abansooka baazitoowerezanga abantu, nga babawooza ekitundu kya kilo eya ffeeza, ne bagattako emmere ne wayini. Naye nze si bwe nakolanga, olw'okutya Katonda. ¹⁶ Ne mmalirira okukola omulumu ku bbugwe oyo, nze n'abasajja bange bonna ne twewaayo okukola ne tuta mu kululunkanira ttaka.

¹⁷ Abantu kikumi mu ataano, Abayudaaya abaabulijjo n'abakulu, be baaliranga awamu nange ku mmeeza, okwo nga kw'otadde n'abaava mu mawanga agaatuliraananga. ¹⁸ Buli lunaku ente emu, n'endiga ensava mukaaga n'enkoko nga tezibuzeeko bye byantegekerwanga, ne buli nnaku kkumi ne nfunanga wayini owa buli kika. Wakati mu ebyo byonna saasaba

mmere eyali eteekwa okuweebwa owessaza, kubanga abantu baandizitoowereddwa nnyo.

¹⁹ Nzijukira Ayi Katonda wange, olw'ebyo byonna bye nkoledde abantu bano.

Okuwakanya Okuzimba Bbugwe Kweyongera

6 Awo Sanubalaati, ne Tobiya ne Gesemu Omuwalabu n'abalabe baffe abalala bwe baawulira nga nzimbye bbugwe era nga tewali mabanga gaasigalamu, newaakubadde nga twali tetunteekamu nzigi mu miryango, ² Sanubalaati ne Gesemu ne bampeereza obubaka nti, "Jjangu tusinginkane mu kyalo ekimu eky'omu lusenyi lwa Ono."

Naye ekigendererwa kyabwe kyali kundeetako kabi.

³ Kyennava mbatumira ababaka okubategeeza nti, "Nnina omulimu munene, siisobole kuserengeta gye muli. Lwaki ndeka omulimu ne nzija okubasisinkana?"

⁴ Ne baweereza obubaka bwe bumu emirundi ena, buli mulundi ne mbaddangamu mu ngeri y'emu.

⁵ Awo Sanubalaati n'antumira omuddu we omulundi ogwokutaano n'ebbaluwa etaali nsibe mu mukono gwe, ⁶ ng'erimu ebigambo bino nti,

"Tuwulidde mu mawanga, era ne Gesemu akirinako obukakafu, nga ggwe n'Abayudaaya, mweteeseteese okujeema era kyemuvudde muzimba bbugwe, era n'olugambo luyitayita nga ggwe olina enteekateeka ey'okufuuka kabaka waabwe. ⁷ Kigambibwa nga walonda bannabbi mu Yersaalemi okukulangiririra nti, 'Mu Yuda mulimu kabaka.' Noolwekyo obubaka obwo nga tebanatwalibwa eri kabaka, jjangu tukkiriziganye ku nsonga eyo."

⁸ Ne muweereza obubaka nga njamba nti, "Tewabanga kigambo bwe kityo ku byoyogedde; ogunja bigunje okuva mu mutima gwo."

⁹ Bonna baali bagezaako okututiisatiisa, nga balowooza nti, "Emikono gyabwe girinafuwa omulimu ne gulema okuggwa." Naye ne nsaba nti, "Ayi Katonda, nyweza emikono gyaffe."

¹⁰ Olunaku olumu ne njenda mu nnyumba ya Semaaya mutabani wa Deraaya, muzzukulu wa Meketaberi; yali yeesibidde mu nnyumba, n'anjamba nti, "Tusinginkane mu nnyumba ya Katonda, mu yeekaalu munda, tuggalewo enzigi za yeekaalu, kubanga bajja okukutta, ekiro kino bajja kukutta."

¹¹ Naye ne nziramu nti, "Omusajja nga nze nnyinza okudduka? Kiki ekitwala omusajja afaanana nga nze ¹ mu yeekaalu okuwonya obulamu bwange? Sijja kugenda yo." ¹² Ne nkizuula nga Katonda yali tamutumye, naye yali antegeeza ebigambo ebyo kubanga Tobiya ne Sanubalaati baamugulirira. ¹³ Bamugulirira okutiisatiisa n'okunkozesa ekyo nnyonoone, balyoke boonoone erinnya lyange nga banjogerako ebigambo ebya swakaba.

¹ Abantu abaabulijjo abataali bakabona baali tebakkirizibwa kuyingira mu Watukuvu w'Awatukuvu mu Yeekaalu.

¹⁴ Ayi Katonda wange ojjukire Tobiya ne Sanubalaati olw'ebikolwa ebyo, era ojjukire ne Nowadiya nnabbi omukazi ne bannabbi abalala abaagezaako okutiisatiisa.

Bbugwe Amalirizibwa

¹⁵ Bbugwe n'aggwa okukola ku lunaku olw'amakumi abiri mu etaano mu mwezi ogwa Eruli, mu nnaku amakumi ataano mu bbiri. ¹⁶ Abalabe baffe bonna bwe baakiwulira, amawanga gonna agaali gatwe-toolodde ne bamulaba, ne batya era ne baggwaamu omwoyo, kubanga baalaba ng'omulimu gwakolebwa olw'okubeerwa kwa Katonda waffe.

¹⁷ Ate era mu biro ebyo abakungu ba Yuda baaweerezanga ebbaluwa eri Tobiya. Tobiya n'aziddangamu. ¹⁸ Bangi ku bo mu Yuda abaamulayirira, kubanga yali mukoddomi wa Sekaniya mutabani wa Ala, ate nga ne mutabani we Yekokanani yali awasizza muwala wa Mesullamu mutabani wa Berekiya. ¹⁹ Baamuwaanawaananga mu maaso gange, n'oluvannyuma ne bamutegeeza bye nayogeranga. Tobiya n'aweerezanga ebbaluwa okutiisatiisa.

7 Bbugwe bwe yaggwa okuzimba nga n'enzigi ziwangiddwamu, abakuumi ba wankaaki, n'abayimbi, n'Abaleevi nga bamaze okulondebwa, ² ne ndyoka nonda muganda wange Kanani awamu ne Kananiya omuduuzi w'ekigo okuvunaanyizibwanga Yersaalemi, kubanga Kananiya yali yeesigika, ate ng'atya Katonda okusinga abantu abalala bangi. ³ Ne mbagamba nti, "Emiryango gya Yersaalemi tegiteekwa kuggulwawo okutuusa ng'omusana tegunnakaalama nnyo. Abakuumi nga bakyali ku miryango, mugaleewo muginywereze ddala. Mu batuuze ba Yersaalemi, mulondemu abanaakuumanga, abamu ku bo bakuumanga mu mpalo n'abalala bakuumanga ebifo ebiriraanye ennyumba zaabwe."

Amannya g'Abawanjangu sibwa Abaakomawo

⁴ Ekibuga kyali kinene era nga kigazi naye abantu abaakibeerangamu nga batono, nga n'ennyumba tezinnaddaabirizibwa. ⁵ Awo Katonda wange nannumiriza, okuyita abakungu n'abakulembeze, n'abantu abaabulijjo okujja okwewandiisa ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali. Ne ndaba ekitabo ekyalimu ennyiriri zaabo abaasooka okudda, ne nsangamu amannya gano:

⁶ Bano be bantu ab'omu ssaza abaava mu buwanjangu abaali banyagiddwa Nebukad-duneeza kabaka w'e Babulooni; ne baddayo e Yersaalemi ne Yuda, buli muntu mu kibuga ky'ewaabwe. ⁷ Bajja ne Zerubbaberi, ne Yesuwa, ne Nekkemiya, ne Azaliya, ne Laamiya, ne Nakamani, ne Moluddekaayi, ne Birusani, ne Misuperesi, ne Biguvaayi, ne Nekumu ne Baana.

Gano ge mannya g'Abasajja ba Isirayiri:

8 bazzukulu ba Palosi baali enkumi bbiri mu kikumi mu nsavu mu babiri (2,172),
 9 bazzukulu ba Sefatiya baali bisatu mu nsavu mu babiri (372),
 10 bazzukulu ba Ala baali lukaaga mu ataano mu babiri (652),
 11 bazzukulu ba Pakasumowaabu abaali ab'olunnyiriri lwa Yesuwa ne Yowaabu baali enkumi bbiri mu lunaana mu kumi na munaana (2,818),
 12 bazzukulu ba Eramu baali lukumi mu bibiri mu ataano mu bana (1,254),
 13 bazzukulu ba Zattu baali lunaana mu ana mu bataano (845),
 14 bazzukulu ba Zakkayi baali lusanvu mu nkaaga (760),
 15 bazzukulu ba Binnuyi baali lukaaga mu ana mu munaana (648),
 16 bazzukulu ba Bebayi baali lukaaga mu abiri mu munaana (628),
 17 bazzukulu ba Azugaadi baali enkumi bbiri mu bisatu mu abiri mu babiri (2,322),
 18 bazzukulu ba Adonikamu baali lukaaga mu nkaaga mu musanvu (667),
 19 bazzukulu ba Biguvaayi baali enkumi bbiri mu nkaaga mu musanvu (2,067),
 20 bazzukulu ba Adini baali lukaaga mu ataano mu bataano (655),
 21 bazzukulu ba Ateri ow'olunnyiriri lwa Keezeekiya baali kyenda mu munaana (98),
 22 bazzukulu ba Kasumu baali bisatu mu abiri mu munaana (328),
 23 bazzukulu ba Bezayi baali bisatu mu abiri mu bana (324),
 24 bazzukulu ba Kalifu baali kikumi mu kumi na babiri (112),
 25 bazzukulu ba Gibyoni baali kyenda mu bataano (95).
 26 Abaava e Besirekemu n'e Netofa baali kikumi mu kinaana mu munaana (188),
 27 ab'e Anasosi baali kikumi mu abiri mu munaana (128),
 28 ab'e Besuwazumavesi baali amakumi ana mu babiri (42),
 29 ab'e Kiriyaasuyalimu, n'e Kefira n'e Beerosi baali lusanvu mu ana mu basatu (743),
 30 ab'e Laama n'e Geba lukaaga mu abiri mu omu (621),
 31 ab'e Mikumasi kikumi mu abiri mu babiri (122),
 32 ab'e Beseri n'e Ayi baali kikumi mu abiri mu basatu (123),
 33 ab'e Nebo ekyokubiri baali amakumi ataano mu babiri (52),
 34 ab'e Eramu ekyokubiri baali lukumi mu bibiri mu ataano mu bana (1,254),
 35 ab'e Kalimu baali bisatu mu abiri (320),
 36 ab'e Yeriko baali bisatu mu ana mu bataano (345),

37 ab'e Loodi, n'e Kadidi ne Ono baali lusanvu mu abiri mu omu (721),
 38 n'ab'e Sena baali enkumi ssatu mu lwenda mu asatu (3,930).

39 Bano be bakabona:
 bazzukulu ba Yedaya ow'olunnyiriri lwa Yesuwa baali lwenda mu nsavu mu basatu (973),
 40 bazzukulu ba Immeri baali lukumi mu amakumi ataano mu babiri (1,052),
 41 bazzukulu ba Pasukuli baali lukumi mu bibiri mu ana mu musanvu (1,247),
 42 ne bazzukulu ba Kalimu baali lukumi mu kumi na musanvu (1,017).

43 Ne bano be Baleevi:
 bazzukulu ba Yesuwa ow'olunnyiriri lwa Kadumyeri mu nda ya Kodeva baali nsavu mu bana (74).

44 Abayimbi:
 bazzukulu ba Asafu baali kikumi mu amakumi ana mu munaana (148).

45 Abaakuumanga wankaaki baali:
 bazzukulu ba Sallumu, bazzukulu ba Ateri, bazzukulu ba Talumoni, bazzukulu ba Akkubu, bazzukulu ba Katita, ne bazzukulu ba Sobayi nga bali kikumi mu amakumi asatu mu munaana (138).

46 Abaaweerezanga mu yeekaalu be bano:
 bazzukulu ba Zika, bazzukulu ba Kasufa, bazzukulu ba Tabbawoosi,
 47 bazzukulu ba Keriso, bazzukulu ba Siya, bazzukulu ba Padoni,
 48 bazzukulu ba Lebana, bazzukulu ba Kagaba, bazzukulu ba Samulaayi,
 49 bazzukulu ba Kanani, bazzukulu ba Gidderi, bazzukulu ba Gakali,
 50 bazzukulu ba Leyaya, bazzukulu ba Lezini, bazzukulu ba Nekoda,
 51 bazzukulu ba Gazzamu, bazzukulu ba Uzza, bazzukulu ba Paseya,
 52 bazzukulu ba Besayi, bazzukulu ba Meyunimu, bazzukulu ba Nefisimu,
 53 bazzukulu ba Bakubuki, bazzukulu ba Kakufa, bazzukulu ba Kalukuli,
 54 bazzukulu ba Bazulusi, bazzukulu ba Mekida, bazzukulu ba Kalusa,
 55 bazzukulu ba Balukosi, bazzukulu ba Sisera, bazzukulu ba Tema,
 56 bazzukulu ba Neziya, ne bazzukulu ba Katifa.
 57 Bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani be bano:
 bazzukulu ba Sotayi, bazzukulu ba Soferesi, bazzukulu ba Perida,
 58 bazzukulu ba Yaala, bazzukulu ba Dalukoni, bazzukulu ba Gidderi,

⁵⁹ bazzukulu ba Sefatiya, bazzukulu ba Kattiri, bazzukulu ba Pokeresukazzebayimu, ne bazzukulu ba Amoni.

⁶⁰ Omuwendo ogw'abaaweerezanga mu yeekaalu ne bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani bonna awamu, gwali bisatu mu kyenda mu babiri (392).

⁶¹ Bano wammanga be baava mu bibuga eby'e Temmeera, n'e Terukalusa, n'e Kerubu, n'e Yaddoni, n'e Immeri, naye tebaalina bukakafu bulaga lulyo lwabwe newaakubadde ensibuko gye baava, nti Bayisirayiri:

⁶² bazzukulu ba Deraya, bazzukulu ba Tobiya, ne bazzukulu ba Nekoda baali lukaaga mu amakumi ana mu babiri (642).

⁶³ Ne ku bakabona kwaliko bazzukulu ba Kobaya, bazzukulu ba Kakkazi, ne bazzukulu ba Baluzirayi, eyawasa muwala wa Baluzirayi Omugireyaadi, era n'atuumbwa erinnya eryo.

⁶⁴ Abo waggulu ne banoonya amannya gaabwe mu biwandiiiko naye nga tegaliimu, kyebaava baziyizibwa okubeera bakabona nga bayitibwa abatali balongoofu. ⁶⁵ Era owessaza n'abagaana okulya ku bintu ebitukuvu, okutuusa nga kabona alina Ulimu ne Sumimu azze.

⁶⁶ Ekibiina kyonna awamu kyali emitwalo ena mu enkumi bbiri mu bisatu mu nkaaga (42,360),

⁶⁷ obutassaako baweereza baabwe abasajja n'abaweereza baabwe abakazi abaali akasanvu mu bisatu mu asatu mu musanvu (7,337); ate nga baalina n'abayimbi abasajja n'abakazi bibiri mu ana mu bataano (245). ⁶⁸ Baalina embalaasi lusanvu mu asatu mu mukaaga (736), ennyumbu ebikumi bibiri mu ana mu ttaano (245),

⁶⁹ n'enjamira ebikumi bina mu asatu mu ttaano (435), n'endogoyi kakaaga mu lusanvu mu abiri (6,720).

⁷⁰ Abamu ku bakulu b'obusolya baawaayo ensimbi okukola omulimu. Gavana n'awaayo, kilo munaana n'ekitundu eza zaabu, n'ebbensani amakumi ataano (50), n'ebyalalo bya bakabona ebikumi bitaano mu asatu (530) mu gwanika. ⁷¹ Abamu ku bakulu b'obusolya ne baawaayo kilo kikumi mu nsanvu eza zaabu, ne ttani emu n'obutundu bubiri obwa ffeeza mu gwanika, olw'omulimu ogwali gukolebwa. ⁷² Omuwendo gwonna awamu ogwawebwayo abantu abalala gwali kilo kikumi mu nsanvu eza zaabu, ne ttani emu n'akatundu kamu aka ffeeza, n'ebyalalo bya bakabona nkaaga mu musanvu.

⁷³ Awo bakabona, n'Abaleevi, n'abaakuumanga wankaaki, n'abayimbi, n'abamu ku bantu, abaaweerezanga mu yeekaalu, ne Isirayiri yenna, ne batereera mu bibuga byabwe.

Ezera Asoma Eteeka

Awo mu mwezi ogw'omusanvu,

⁸ abantu bonna nga bassa kimu ne bakunjaanira mu kifo ekigazi ekyali mu maaso g'Omulyango gw'Amazzi. Ne bagamba Ezera omuwandiisi, okuleeta Ekitabo ky'Amateeka ga Musa, *MUKAMA* ge yalagira Isirayiri.

² Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu, Ezera kabona n'aleeta Ekitabo ky'Amateeka mu maaso g'ekibiina ekyalimu abasajja n'abakazi n'abalala abaali basobola okutegeera. ³ N'akisomera mu kifo ekigazi mu maaso g'Omulyango gw'Amazzi mu ddo-boozi ery'omwanguka, okuva ku makya okutuusa esaawa mukaaga ez'omu tuntu, mu maaso g'abasajja n'abakazi n'abalala abasobola okutegeera. Abantu bonna ne batega amatu okuwulira ebyava mu Kitabo ky'Amateeka.

⁴ Ezera omuwandiisi n'ayimirira ku kituuti eky'embaawo kye baazimbira omukolo ogwo. Mattisiya, ne Sema, ne Anaya, ne Uliya, ne Kirukiya ne Maaseya be baamuliraana ku mukono gwe ogwa ddyo, ate Pedaya, ne Misayeri, ne Malukiya, ne Kasimu, ne Kasubaddana, ne Zekkaliya ne Mesullamu be baamuliraana ku mukono gwe ogwa kkono.

⁵ Awo Ezera n'abikkula ekitabo, abantu bonna nga bamutunuulidde kubanga ekifo we yali ayimiridde kyali waggulu w'abantu bonna, era bwe yali ng'ayanju-luza ekitabo, abantu bonna ne bayimirira. ⁶ Ezera ne yeebaza *MUKAMA* Katonda omukulu; abantu bonna ne bayimusa emikono gyabwe ne baddamu nti, "Amiina! Amiina!" Ne bavuunama amaaso gaabwe ku ttaka ne basinza *MUKAMA*.

⁷ Yesuwa, ne Baani, ne Serebiya, ne Yamini, ne Akkubu, ne Sabbesayi, ne Kodiya, ne Maseya, ne Kerita, ne Azaliya, ne Yozabadi, ne Kanani ne Peraya, Abaleevi ne bannyonnyola abantu Amateeka, abantu nga bayimiridde mu bifo byabwe. ⁸ Ne basoma mu Kitabo ky'Amateeka ga Katonda, nga bataputa, era nga bannyonnyola amakulu, abantu bategeere ebyasomebwa.

⁹ Naye Nekkemiya owessaza, ne Ezera kabona era omuwandiisi, n'Abaleevi abaali bayigiriza abantu, ne bagamba abantu bonna nti, "Olunaku lwa leero lutukuvu eri *MUKAMA* Katonda wammwe; temunakuwala so temukaaba."

¹⁰ Nekkemiya n'abagamba nti, "Mugende mulye ebyassava, muniye n'ebiwomerera, muweerezeeko n'abo abatalina kye bateeseteese. Leero lunaku lutukuvu eri Mukama, temunakuwala, kubanga essanyu eriva eri *MUKAMA* ge maanyi gammwe."

¹¹ Awo Abaleevi ne bakkakkanya abantu bonna, nga boogera nti, "Mubeere bakkakkamu kubanga leero lunaku lutukuvu. Temunakuwala."

¹² Oluvannyuma abantu bonna ne beddirayo ewaabwe ne balya ne banywa ne baweezezaako ne bannaabwe abatalina kyakulya, era ne basanyuka nnyo, kubanga baategeera amakulu g'ebigambo ebyabategeezebwa.

¹³ Ku lunaku olwokubiri olw'omwezi ogwo, abakulu b'ennyumba awamu ne bakabona n'Abaleevi, ne bakunjaanira eri Ezera omuwandiisi okusoma n'okutegeera ebigambo by'Amateeka. ¹⁴ Ne basanga mu byawandiikibwa mu Mateeka, MUKAMA ge yalagira Musa, nga Abayisirayiri baali bateekwa okusulanga mu weema mu biseera eby'embaga ey'omwezi ogw'omusanvu, ¹⁵ era nga kibagwanidde okubunyisa amawulire ago n'okulangirira mu bibuga byabwe byonna ne mu Yerusaalemi, nga boogera nti, "Mugende mu nsozi mukunjaanye amatabi ag'emizeeyituuni n'ago ag'emizeeyituuni egy'omu nsiko, n'ag'emikadasi, ^I n'ag'enkindu, n'ag'emiti emirala egirina ebikoola ebingi okuzimba weema nga bwe kyawandiikibwa."

¹⁶ Awo abantu ne bagenda ne bagaleeta ne beezimbira weema, abamu ku busolya bwabwe, ne mu mpya zaabwe, ne mu luggya lw'ennyumba ya Katonda, ne mu kibangirizi okuliraana Omulyango gw'Amazzi, ne mu kibangirizi okuliraana Omulyango gwa Efulayimu. ¹⁷ Awo ekibiina kyonna ekyakomawo okuva mu buwanjangu, ne beezimbira weema ne babeera omwo; kubanga okuva mu biro bya Yesuwa ^{II} mutabani wa Nuuni okutuusa ku lunaku olwo, Abayisirayiri baali tebakwatanga kiseera ekyo bwe batyo. Ne basanyuka nnyo nnyini.

¹⁸ Buli lunaku, Ezera n'asomanga mu Kitabo ky'Amateeka ga Katonda okuva ku lunaku olwasooka okutuusa ku lunaku olwasembayo. Ne bakwata embaga okumala ennaku musanvu, ne ku lunaku olw'omunaana, ne bakola olukunjaana, ng'ekiragiro bwe kiri.

Abayisirayiri Baatula Ebibi Byabwe

⁹ Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi gwe gumu, Abayisirayiri ne bakunjaana ne basiiba, nga bambadde ebibukutu era nga beesiize enfuufu ku mitwe gyabwe. ² Ab'ezzadde lya Isirayiri beeyawula ku bannamawanga bonna, ne bayimirira mu bifo byabwe ne baatula ebibi byabwe n'obutali butuukirivu bwa bajjajaabwe. ³ Ne bayimirira we baali ne basoma mu Kitabo ky'Amateeka ga MUKAMA Katonda waabwe, okumala essaawa ssatu, n'oluvannyuma ne baatula era ne basinza MUKAMA Katonda waabwe okumala essaawa endala nga ssatu. ⁴ Bano be Baleevi abaali bayimiridde ku madaala: Yesuwa, ne Baani, ne Kadumyeri, ne Sebaniya, ne Bunni, ne Serebiya, ne Baani ne Kenani, abaakoowolanga MUKAMA Katonda waabwe mu ddooboozi ery'omwanguka. ⁵ Awo Abaleevi, Yesuwa, ne Kadumyeri, ne Baani, ne Kasabuneya,

^I Emikadasi biti bimpi ebirina akalooosa akalungi. ^{II} Yesuwa ye Yoswa mutabani wa Nuuni

ne Serebiya, ne Kodiya, ne Sebaniya ne Pesakiya ne boogera nti, "Muyimirire, mwebaze MUKAMA Katonda wammwe ow'emirembe n'emirembe."

"Erinnya lyo ligulumizibwe, litiibwe era ligulumizibwe okukira okusinza kwonna n'okutendereza kwonna. ⁶ Ggwe wekka, ggwe MUKAMA, era ggwe wakola eggulu, n'eggulu erya waggulu, n'eggwe lyalyo lyonna, n'ensi n'ebigirimu byonna, n'ennyanja n'ebigirimu byonna. Buli kintu gw'okiwa obulamu, era n'eggwe ery'omu ggulu likusinza.

⁷ "Ggwe MUKAMA Katonda, eyalonda Ibulaamu n'omuggya mu Uli eky'Abakaludaaya n'omutuuma Ibulaayimu. ⁸ Walaba omutima gwe nga mwesigwa gy'oli, n'okola naye endagaano, okuwa bazzukulu be ensi ey'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abayebusi, n'Abagirugaasi; era otuukiriza ekyo kye wasuubiza kubanga oli mutuukirivu.

⁹ "Walaba okubonaabona kwa bajjajjaffe mu Misiri, n'owulira okukaaba kwabwe ku lubalama lw'Ennyanja Emyufu. ^{III}¹⁰ Waweereza obubonero obwewuunyisa n'ebyamagero eri Falaawo, n'eri abakungu be, n'eri abantu be bonna ab'ensi ye, kubanga wamanya engeri Abayisirayiri gye baajoogebwamu. Weekolera erinnya eryayatiikirira, n'okutuusa leero. ¹¹ Wayawula mu mazzi g'ennyanja n'ogalaza ebbali n'ebballi mu maaso gaabwe, ne bayita wakati mu y'oku lukalu, naye abaali babagoberera wabazaaya mu buziba, ng'ejinja bwe likasukibwa mu mazzi ag'amaanyi. ¹² Emisana wakulemberanga abantu bo n'empagi ey'ekire, era n'ekiro wabakulemberanga n'empagi ey'omuliro okubamulisiza ekkubo lye baali bateekwa okukwata.

¹³ "Wava mu ggulu, n'okka ku Lusozzi Sinaayi n'oyogera gye bali. Wabawa ebiragiro eby'obwenkanya, n'amateeka ag'amazima, byonna nga birungi. ¹⁴ Wabamanyisa Ssabbiiti yo entukuvu, era n'obawa ebiragiro n'amateeka ng'oyita mu muddu wo Musa. ¹⁵ Bwe baalumwa enjala wabawa emmere okuva mu ggulu, ne bwe baalumwa ennyonta n'obawa amazzi okuva mu lwazi; n'obagamba bagende balye ensi gye wabalayiririra.

¹⁶ "Naye bo bajjajjaffe ne beekulumbaza ne bakakanyaza ensingo zaabwe ne batagondera biragiro byo. ¹⁷ Baagaana okukuwuliriza, ne batassaayo mwoyo okujjukira ebyamagero bye wakolera mu bo. Baakakanyaza ensingo zaabwe, era mu bujeemu bwabwe ne balonda omukulembeze okuddayo mu buddu bwabwe. Naye ggwe Katonda asonyiwa, ow'ekisa era ajjudde okusaasira, alwawo okusunguwala era ajjudde okwagala, tewabaleka. ¹⁸ Ne bwe beebumbira ennyana ensanuuse ne boogera nti, 'Ono ye katonda wammwe eyabaggya mu Misiri,' ne bakola n'ebitasaana bingi, mu kusaasira kwo okungi tewabaleka mu ddungu.

^{III} ye Nnyanja ey'Ebitooogo

¹⁹ “Emisana, empagi ey'ekire teyalekerawo kubalunḡamyā mu kkubo lyabwe, newaakubadde ekiro, empagi ey'omuliro nayo teyalekerawo kubaakira mu kkubo lye baali bateekwa okukwata. ²⁰ Wabawa Omwoyo omulungi okubayigiriza, so tewabammanga manu okulya, era wabawanga n'amazzi okumalawo ennyonta yaabwe. ²¹ Wabalabirira okumala emyaka amakumi ana mu ddungu, ne batabulwa kintu, so n'engoye zaabwe tezaayulika newaakubadde ebigerere byabwe okuzimba.

²² “Wabawa obwakabaka n'amawanga, n'obawa na buli nsonda ey'ebyalo. Baalya ensi ya Sikoni kabaka w'e Kesuboni, n'ensi ya Ogi kabaka w'e Basani. ²³ Wayaza abazzukulu baabwe ne baba bangi ng'emmunyeenye ez'omu ggulu, n'obaleeta mu nsi gye wagamba bajjaj-jaabwe okuyingira bagirye. ²⁴ Bazzukulu baabwe baayingira ne balya ensi, ne bawangula Abakanani abaabeeranga mu nsi, n'obawaayo mu mikono gyabwe wamu ne bakabaka baabwe, n'abantu b'ensi zaabwe ne babakola nga bwe baagala. ²⁵ Baawamba ebibuga ebyaliko bbugwe n'ensi enjimu, ne batwala amayumba agaali gajudde ebintu ebirungi ebya buli ngeri, enzizi ezasimibwa edda, n'ennimiro ez'emizabibibu, n'ennimiro ez'emizeeyituuni, n'emiti egy'ebibala mingi nnyo. Baalya ne bakkuta era ne banyirira, n'okubasanyusa n'obasanyusanga olw'obulungi bwo.

²⁶ “Naye tebaakugondera, baakujeemera ne batagoberera mateeka go. Batta bannabbi bo, abaababuuliriranga okudda gy'oli; baakola ebitasaana. ²⁷ Kyewava obawaayo eri abalabe baabwe ne bababonyaabonya. Naye nga babonaabona bwe batyo, ne bakukaabirira, n'obawulira okuva mu ggulu, n'olw'okusaasira kwo okungi ennyo n'obaweereza abaabanunula era abaabalokola okuva mu mukono gw'abalabe baabwe.

²⁸ “Naye bwe baafunanga emirembe, baddangamu okukola ebibi mu maaso go. Kyewava obawaayo mu mukono gw'abalabe baabwe, babafuge. Bwe baakukaabiriranga nate, ng'obawulira okuva mu ggulu, n'obalokolanga emirundi mingi ng'okusaasira kwo bwe kuli.

²⁹ “Wabalabula okuddamu okugoberera amateeka go, naye ne baba b'amalala, ne batagondera biragiro byo. Baajeemera ebiragiro, ebireetera omuntu obulamu bw'aba ng'abigondedde. Baakunyooma ne bakuvaako, ne bakakanyaza ensingo zaabwe, ne bagaana okuwulira. ³⁰ Wabagumiikiriza okumala emyaka mingi, Omwoyo wo n'abayigirizanga ng'ayita mu bannabbi bo, naye ne batassaayo mwoyo, kyewava obawaayo mu mukono gw'abamawanga agabaliraanye. ³¹ Naye olw'okusaasira kwo okungi, tewabaviirako ddala so tewabaleka, kubanga oli Katonda ow'ekisa era ajjudde okusaasira.

³² “Kale nno, Ayi Katonda waffe, omukulu ow'ekitiibwa, Katonda ow'entiisa, akuuma endagaano ye ey'okwagala, toganya bizibu bino byonna kututuukako:

ebizibu ebyatuuka ne ku bakabaka baffe, ne ku bakulembeze baffe, ne ku bakabona baffe, ne ku bannabbi baffe, ne ku bajjajjaffe, ne ku bantu bo bona okuva mu biro ebya bakabaka b'e Bwasuli n'okutusa leero. ³³ Mu byonna ebittutuukako, wali wa bwenkanya, era omwesigwa naye ffe nga tukola bibi byereere. ³⁴ Bakabaka baffe, n'abakulembeze baffe, ne bakabona baffe, ne bajjajjaffe, tebaagobereranga mateeka go, nga tebassaayo mwoyo ku biragiro byo newaakubadde nga wabalabulanga. ³⁵ Ne bwe baali mu bwakabaka bwabwe, nga basanyuka nnyo, mu nsi engazi era enjimu, tebaakuweerezanga newaakubadde okukyuka okuleka amakubo gaabwe amabi.

³⁶ “Laba, tuli baddu leero, abaddu mu nsi gye wawa bajjajjaffe okulya ebibala byamu n'ebirungi ebirala by'ereeta. ³⁷ Olw'ebibi byaffe, ebikungulwa eby'ensi eyo ebingi bitwalibwa bakabaka be wassaawo okutufuga. Batufuga n'ente zaffe nga bwe baagala, era tuli mu nnaku nnyingi nnyo.”

Endagaano ey'Abantu ne Katonda waabwe

³⁸ “Olw'ebyo byonna, tukola naawe endagaano ey'enkalakkalira, ne tugiteeka mu buwandiike; abakulembeze baffe, n'Abaleevi baffe, ne bakabona baffe ne bagissaako omukono n'envumbo zaabwe.”

10 Abassaako emikono be bano:

Nekkemiya owessaza,
mutabani wa Kakaliya.

Ne Zeddekiya, ² ne Seraya, ne Azaliya, ne Yeremiya,
³ ne Pasukuli, ne Amaliya, ne Malukiya,
⁴ ne Kattusi, ne Sebaniya, ne Malluki,
⁵ ne Kalimu, ne Meremoosi, ne Obadiya,
⁶ ne Danyeri, ne Ginnesoni, ne Baluki,
⁷ ne Messulamu, ne Abiya, ne Miyamini,
⁸ ne Maaziya, ne Birugayi ne Semaaya.
Abo be baali bakabona.

⁹ Abaleevi be bano:

Yesuwa mutabani wa Azaniya, ne Binnuyi batabani
ba Kenadaadi ne Kadimiyeeri
¹⁰ n'abaabayambangako be ba Sebaniya, ne
Kodiya,
ne Kerita, ne Peraya, ne Kanani,
¹¹ ne Mikka, ne Lekobu, ne Kasabiya,
¹² ne Zakkuli, ne Serebiya, ne Sebaniya,
¹³ ne Kodiya, ne Baani ne Beninu.

¹⁴ Abakulembeze b'abantu baali:

Palosi, ne Pakasumowaabu, ne Eramu, ne Zattu, ne
Baani,
¹⁵ ne Bunni, ne Azugaadi, ne Bebayi,
¹⁶ ne Adoniya, ne Biguvaayi, ne Adini,

17 ne Ateri, ne Keezeekiya, ne Azzuli,
 18 ne Kodiya, ne Kasumu, ne Bezayi,
 19 ne Kalifu, ne Anasosi, ne Nebayi,
 20 ne Magupiyasi, ne Mesullamu, ne Keziri,
 21 ne Mesezaberi, ne Zadooki, ne Yadduwa,
 22 ne Peratiya, ne Kanani, ne Anaya,
 23 ne Koseya, ne Kananiya, ne Kassubu,
 24 ne Kallokesi, ne Piruka, ne Sobeki,
 25 ne Lekumu, ne Kasabuna, ne Maaseya,
 26 ne Akiya, ne Kanani, ne Anani,
 27 ne Malluki, ne Kallimu ne Baana.

28 “Abantu abalala bakabona, n’Abaleevi, n’abaaku-
 umanga wankaaki, n’abayimbi, n’abaweereza b’omu
 yeekaalu, n’abo bonna abeeyawula ku mawanga
 agaali gabaliraanye olw’Amateeka ga Katonda, awamu
 ne bakyala baabwe, ne batabani baabwe bonna ne
 bawala baabwe bonna; bonna abamanyi era
 abategeera ²⁹ beegatte ku baganda baabwe abakun-
 gu balayire okugobereranga Amateeka ga Katonda
 agaabaweewbwa Musa omuddu wa Katonda, n’oku-
 gonderanga, amateeka gonna, n’ebiragiyo, byonna
 ebya *MUKAMA* Katonda waffe.

³⁰ “Tusuubiza obutafumbiza bawala baffe mu bantu
 abatwetoolodde, newaakubadde okukkiriza batabani
 baffe okuwasa bawala baabwe.

³¹ “Abantu abamawanga agatwetoolodde, bwe ba-
 naaleetanga ebyamaguzi oba ebyokulya okubitunda
 ku lunaku olwa ssabbiiti, tetuubibagulengako ku Ssab-
 biiti newaakubadde ku lunaku olwatukuzibwa olulala
 lwonna. Buli mwaka ogw’omusanvu tetuulimenga tta-
 ka lyaffe, era tunaasonyiwanga be tubanja bonna.

³² “Tunaatwalanga obuvunaanyizibwa okuwangayo
 eri Katonda waffe kimu kya kusatu ekya sekeri ¹ buli
 mwaka olw’obuweereza mu nnyumba ya Katonda
 waffe: ³³ olw’emigaati egy’okulaga; olw’ekiweebwayo
 eky’obutta ekya buli kiseera, n’olw’ekiweebwayo
 ekyokebwa ekya buli kiseera, n’olw’ebiweebwayo ebya
 Ssabbiiti, n’eby’embaga y’omwezi ogwakaboneka,
 n’embaga ezaatekebwawo n’olw’ebintu ebyatukuzib-
 wa; n’olw’ebiweebwayo olw’ekibi okutangiririra Isir-
 ayiri; n’olw’emirimu gyonna egy’omu nnyumba ya Ka-
 tonda waffe.

³⁴ “Ffe bakabona, n’Abaleevi, n’abantu twekubidde
 obululu okumanya ebiseera ennyumba zaffe mwe zi-
 naaleeteranga enku mu nnyumba ya Katonda waffe,
 okwakanga mu kyoto kya *MUKAMA* Katonda waffe nga
 kyaka buli mwaka, nga bwe kyawandiikibwa mu ma-
 teeka.

³⁵ “Ate era tutwala obuvunaanyizibwa okulaba nga
 buli mwaka tuleeta mu nnyumba ya *MUKAMA* ebibala
 ebisooka ku bisimbe byaffe ne ku buli muti ogubala
 ebibala.

³⁶ “Era nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka, tu-
 naaletanga abaana aboobulenzi ababereberye, n’en-

I sekeri ze gulaamu nnya

nyana ennume ezisooka ez’ente zaffe, n’ennyana z’am-
 agana gaffe, n’ez’ebisibo byaffe, eri bakabona
 abaweereza mu nnyumba ya Katonda waffe.

³⁷ “Tunaaleetanga mu mawanika g’ennyumba ya
 Katonda waffe, eri bakabona, ekitole ekibereberye ku
 mmere gye tunaabanga tugoyezza, ne ku biweebwayo
 byaffe, ne ku bibala ebya buli muti gwaffe ebiriibwa,
 ne ku wayini waffe, ne ku mafuta. Ate era tu-
 naaleeteranga Abaleevi ekimu eky’ekkumi ku bimera
 byaffe, kubanga Abaleevi be bakuŋŋaanya ebitundu
 eby’ekkumi mu byalo byaffe byonna gye tulimira.

³⁸ Kabona, ow’omu lulyo lwa Alooni, yanaawerekeran-
 ga abaleevi, bwe banaabanga bagenze okukima
 ebitundu eby’ekkumi, era Abaleevi banaaleetanga
 kimu kya kkumi ku bitundu eby’ekkumi mu nnyumba
 ya Katonda waffe, mu bisenge, mu mawanika.

^{II39} Abantu ba Isirayiri okwo nga kw’otadde n’Abaleevi,
 banaaleetanga ebirabo byabwe eby’emmere ey’em-
 peke, ne wayini omuggya, n’omuzigo mu mawanika,
 ebintu eby’omu kifo ekitukuvu gye biterekebwa, era
 bakabona abaweereza, n’abakuuma wankaaki n’abay-
 imbi gye babeera.

“Tetuulagajjalirenga nnyumba ya Katonda waffe.”

Abatuuze Abapya aba Yersaalemi

11 Abakulembeze b’abantu ne babeeranga mu
 Yersaalemi, abantu abalala ne bakuba akalulu
 okulonda omuntu omu ku buli bantu kkumi okugenda
 okubeera mu Yersaalemi, ekibuga ekitukuvu;
 omwenda bo ne basigala mu byalo byabwe. ² Abantu
 ne beebaza abo bonna abeewaayo okubeera mu
 Yersaalemi.

³ Bano be bakungu b’amasaza abaasenga mu
 Yersaalemi: Abayisirayiri abamu, nga mwe muli
 bakabona n’Abaleevi, n’abaweereza ab’omu
 yeekaalu, ne bazzukulu ba baddu ba Sulemaani;
 buli omu yabeeranga ku ttaka lye mu kibanja
 kye. ⁴ Mu Yersaalemi mwabeerangamu abamu
 ku bazzukulu ba Yuda, n’abamu ku bantu abaava
 mu Benyamini.

Bazzukulu ba Yuda abaasenga eyo be bano:
 Ataya mutabani wa Uzziya, muzzukulu wa
 Zekkaliya, muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa
 Sefatiya, muzzukulu wa Makalaleri, ow’omu lulyo
 lwa Preezi;

⁵ ne Maaseya mutabani wa Baluki, muzzukulu wa
 Kolukoze, muzzukulu wa Kazaya, muzzukulu wa
 Adaya, muzzukulu wa Yoyalibu, muzzukulu wa
 Zekkaliya, ow’omu lulyo lwa Siiro.

⁶ Bazzukulu ba Preezi abaasenga mu Yersaalemi
 baawerera ddala abasajja ebikumi bina mu nkaaga
 mu munaana (468), abaali abalwany abazira.

II Mu luggya lwa Yeekaalu mwalingamu amawanika omwa-
 terekebwa ebintu ebitukuvu.

⁷ Bazzukulu ba Benyamini abaasenga eyo be bano: Sallu mutabani wa Mesullamu, muzzukulu wa Yowedi, muzzukulu wa Pedaya, muzzukulu wa Kodaya, muzzukulu wa Maaseya, muzzukulu wa Isiyeri, muzzukulu wa Yesaya; ⁸ n'abagoberezi be Gabbayi ne Sallayi, bonna ne bawera abasajja lwenda mu abiri mu munaana (928). ⁹ Yoweeri mutabani wa Zikuli ye yali omulabirizi waabwe, ne Yuda mutabani wa Kassenuwa nga ye mukulu w'Ekitundu Ekyokubiri eky'ekibuga.

¹⁰ Bakabona baali:

Yedaya mutabani wa Yoyalibu, ne Yakini, ¹¹ ne Seraya mutabani wa Kirukiya, muzzukulu wa Mesullamu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa Merayooosi, muzzukulu wa Akitubu, alabirira ennyumba ya Katonda, ¹² ne baganda baabwe abaakolanga emirimu mu yeekaalu, be basajja lunaana mu abiri mu babiri (822); Adaya mutabani wa Yerokamu, muzzukulu wa Peraliya, muzzukulu wa Amuzi, muzzukulu wa Zekkaliya, muzzukulu wa Pasukuli, muzzukulu wa Malukiya, ¹³ ne baganda be, abaali abakulu b'ennyumba; abasajja ebikumi bibiri mu ana mu babiri (242); Amasusaayi mutabani wa Azaleri, muzzukulu wa Azayi, muzzukulu wa Mesiremoosi, muzzukulu wa Immeri, ¹⁴ ne baganda be, abaali abalwanyani abazira; abasajja kikumi mu abiri mu munaana (128). Omukulu waabwe ye yali Zabudyeri mutabani wa Kagedolimu.

¹⁵ Abaleevi baali:

Semaaya mutabani wa Kassubu, muzzukulu wa Azulikamu, muzzukulu wa Kasabiya, muzzukulu wa Bunni;

¹⁶ Sabbesayi ne Yozabadi, abakulu b'Abaleevi, abaavunaanyizibwanga emirimu egy'ebweru egy'ennyumba ya Katonda;

¹⁷ Mattaniya mutabani wa Mikka, muzzukulu wa Zabudi muzzukulu wa Asafu, eyakulemberanga okwebaza mu kiseera eky'okusaba;

Bakubukiya omumyuka we mu baganda be; ne Abuda mutabani wa Sammuwa, muzzukulu wa Galali, ate muzzukulu wa Yedusuni.

¹⁸ Abaleevi abaabeeranga mu kibuga ekitukuvu bonna awamu, baali ebikumi bibiri mu kinaana mu bana (284).

¹⁹ Abakuumi b'emiryango baali:

Akkubu, ne Talumoni ne baganda baabwe; abaakuumanga emiryango nga bawera abasajja kikumi mu nsanvu mu babiri (172).

²⁰ Abayisirayiri abalala bonna, awamu ne bakabona, n'Abaleevi, baabeeranga mu byalo byonna ebya Yuda, buli muntu ng'ali ku butaka bwe.

²¹ Naye abaweereza ba yeekaalu baabeeranga ku lusozi Oferi, era Zika ne Gisupa be baali abakulu baabwe.

²² Omukulu w'Abaleevi mu Yerusalemi yali Uzzi mutabani wa Baani, muzzukulu wa Kasabiya, muzzukulu wa Mattaniya, era muzzukulu wa Mikka. Ate era Uzzi yali omu ku bazzukulu ba Asafu, abaakulemberanga okuyimba mu nnyumba ya Katonda. ²³ Abayimbi baakoleranga ku biragiro bya kabaka, nga buli lunaku bwe lwetaaganga.

²⁴ Pesakiya mutabani wa Mesezaberi, omu ku bazzukulu ba Zeera mutabani wa Yuda, ye yali omusigire wa Kabaka, ku nsonga zonna ez'abantu.

²⁵ Abantu abamu aba Yuda baabeeranga mu Kirasualuba n'ebiyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Diboni n'ebiyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Yekabuzeeri n'ebiyalo ebikyetoolodde, ²⁶ n'abalala mu Yesuwa, n'abalala mu Molada n'abalala mu Besupereti, ²⁷ n'abalala mu Kazalusuwali, n'abalala mu Beeruseba n'ebiyalo ebikyetoolodde, ²⁸ n'abalala mu Zikulagi, n'abalala mu Mekona n'ebiyalo ebikyetoolodde ²⁹ n'abalala mu Enulimmoni, n'abalala mu Zola, n'abalala mu Yalamusi, ³⁰ n'abalala mu Zonowa, n'abalala mu Adulamu n'ebiyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Lakisi n'ennimiro ezikyetoolodde, n'abalala mu Azeka n'ebiyalo ebikyetoolodde. Ne basiisira okuva e Beeruseba okutuuka ku kiwonvu kya Kinomu.

³¹ Bazzukulu ba Benyamini abaava e Geba baabeeranga mu Mikumasi, ne mu Ayiya, ne mu Berseri n'ebiyalo ebikyetoolodde, ³² ne mu Anasosi, ne mu Nobu, ne mu Ananiya, ³³ ne mu Kazoli, ne mu Laama, ne mu Gittayimu, ³⁴ ne mu Kadidi, ne mu Zeboyimu, ne mu Neballati, ³⁵ ne mu Loodi ne mu Ono, ne mu kiwonvu kya babumbi.

³⁶ Abamu ku b'omu bibinja by'Abaleevi aba Yuda, ne beegatta ku b'omu Benyamini.

Bakabona n'Abaleevi

12 Bano be bakabona n'Abaleevi abaakomawo ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri ne Yesuwa:

Seraya, ne Yeremiya, ne Ezera, ¹

² ne Amaliya, ne Malluki, ne Kattusi,

³ ne Sekaniya, ne Lekumu, ne Meremoosi,

⁴ ne Iddo, ne Ginnesoyi, ne Abiya,

⁵ ne Miyamini, ne Maadiya, ne Biruga,

⁶ ne Semaaya, ne Yoyalibu, ne Yedaya,

⁷ ne Sallu, ne Amoki, ne Kirukiya ne Yedaya.

Abo be baali abakulembeze ba bakabona ne baganda baabwe mu biro bya Yesuwa.

⁸ Abaleevi baali: Yesuwa, ne Binnuyi, ne Kadumyeri, ne Serebiya, ne Yuda ne Mattaniya awamu ne baganda be, abaakulemberanga ennyimba ez'okwebaza mu kuzinza. ⁹ Bakubukiya ne Unni ne baganda baabwe

¹ Ezera oyo si ye Ezera kabona eyavanga mu lunyiriri lwa Seraya, eyali amanyi Amateeka (Ezr 7:1-5).

bo, baayimiriranga nga baboolekedde mu biseera eby'okusinza.

¹⁰ Yesuwa yali kitaawe wa Yoyakimu, ate Yoyakimu nga ye kitaawe wa Eriyasibu, ne Eriyasibu nga ye kitaawe wa Yoyaada, ¹¹ Yoyaada nga ye kitaawe wa Yonasaani, ate Yonasaani nga ye kitaawe wa Yadduwa.

¹² Mu biro bya Yoyakimu, bano be baali abakulu b'ennyumba za bakabona:

eya Seraya, yali Meraya;
 eya Yeremiya, yali Kananiya;
¹³ eya Ezera, yali Mesullamu,
 eya Amaliya, yali Yekokanani;
¹⁴ eya Malluki, yali Yonasaani;
 eya Sebaniya, yali Yusufu;
¹⁵ eya Kalimu, yali Aduna;
 eya Merayoosi, yali Kerukayi;
¹⁶ eya Iddo, yali Zekkaliya;
 eya Ginnesoni, yali Mesullamu;
¹⁷ eya Abiya, yali Zikuli;
 eya Miniyamini ne Mowadiya, yali Pirutayi;
¹⁸ eya Biruga, yali Sammuwa;
 eya Semaaya, yali Yekonasaani;
¹⁹ eya Yoyalibu, yali Mattenayi;
 eya Yedaya, yali Uzzi;
²⁰ eya Sallayi, yali Kallayi;
 eya Amoki, yali Eberi;
²¹ eya Kirukiya, yali Kasabiya;
 n'eya Yedaya, yali Nesaneeri.

²² Abakulu b'ennyumba z'Abaleevi abaakola mu biro bya Eriyasibu, ne Yoyada, ne Yokanaani ne Yadduwa, awamu ne bakabona, baawandiikibwa mu mirembe gya Daliyo Omuperusi. ²³ Abakulu b'enju abaava mu bazzukulu ba Leevi okutuuka ku mulembe gwa Yokanaani mutabani wa Eriyasibu, ne bawandiikibwa mu bitabo eby'ebyafaayo. ²⁴ Abakulembeze b'Abaleevi baali: Kasabiya, ne Serebiya, ne Yesuwa mutabani wa Kadumyeri, n'abaabayambangako nga baboolekedde, nga batendereza era nga beebaza, ng'ekibinja ekimu kiddamu ekirala kye biyimba, nga Dawudi omusajja wa Katonda bwe yalagira.

²⁵ Mattaniya, ne Bakubukiya, ne Obadiya, ne Mesullamu, ne Talumoni, ne Akkubu be baakuumanga amawanika g'oku miryango. ²⁶ Baaweerereza mu biro bya Yoyakimu mutabani wa Yesuwa, mutabani wa Yozadaki, ne mu biro bya Nekkemiya owessaza, ne Ezera kabona era omuwandiisi.

Okutukuza Bbugwe wa Yersaalemi

²⁷ Awo okutukuza kwa bbugwe wa Yersaalemi bwe kwatuuka, ne banoonya Abaleevi okuva gye

baabeeranga, ne baleetebwa e Yersaalemi okujaguza nga bwe bayimba n'okukuba ebitaasa n'entongooli n'ennanga. ²⁸ Abayimbi nabo ne bajja okuva mu bitundu ebyetoolodde Yersaalemi, nga bava mu byalo by'Abanetofa, ²⁹ n'okuva mu Besugirugaali, n'okuva mu bitundu by'e Geba n'e Azumavesi; abayimbi baali beefunidde ebyalo okwetooloola Yersaalemi. ³⁰ Bakabona n'Abaleevi bwe baamala okwetukuza olw'emikolo egypto, ne balyoka batukuza abantu, n'emiryango ne bbugwe.

³¹ Ne ndyoka ntwala abakulembeze ba Yuda waggulu ku bbugwe, ne ndagira n'ebibinja bibiri eby'abayimbi okwebaza. Ekimu kyalaga waggulu wa bbugwe ku mukono ogwa ddyo, n'ekirala ne kiraga ku Mulyango gw'Obusa. ³² Kosaaya ne kimu kyakubiri eky'abakulembeze ba Yuda ne babagoberera, ³³ nga bali wamu ne Azaliya, ne Ezera, ne Mesullamu, ³⁴ ne Yuda, ne Benyamini, ne Semaaya, ne Yeremiya, ³⁵ ne bakabona abamu nga bakutte amakondeere, ne Zekkaliya mutabani wa Yonasaani, muzzukulu wa Semaaya, muzzukulu wa Mikaaya, muzzukulu wa Zakkuli, muzzukulu wa Asafu; ³⁶ ne banne abaamuyambangako nga be bano: Semaaya, ne Azuleeri, ne Miralayi, ne Giralayi, ne Maayi, ne Nesaneeri, ne Yuda, ne Kanani, nga balina ebivuga ebyalagirwa Dawudi omusajja wa Katonda, era Ezera omuwandiisi, ye yabakulemberangamu. ³⁷ Bwe baatuuka ku Mulyango gw'Oluzzi, ne bambuka amadaala g'Ekibuga kya Dawudi okutuukira ddala ku bbugwe; ne bayita ku lubiri lwa Dawudi ne batuuka ku Mulyango gw'Amazzi, oguli ku luuyi olw'ebuvanjuba.

³⁸ Ekibinja ekyokubiri eky'abayimbi, ne kiraga ku luuyi olwolekedde luli bali gye baali balaze. Nze ne kimu kyakubiri eky'abantu ne tubagoberera okutuukira ddala waggulu ku bbugwe, ne tuyita ku Munaala gw'Ebikoomi ne tutuuka ku Bbugwe Omugazi, ³⁹ ne ku Mulyango gwa Efulayimu, ne ku Mulyango gwa Yesana, ne ku Mulyango gw'Ebyennyanja, n'okutuuka ku Munaala gwa Kananeri, ne ku Munaala gw'Ekikumi, n'okutuukira ddala ku Mulyango gw'Endiga, ne tuyimirira ku Mulyango gw'Abambowa.

⁴⁰ Ebibinja byombi eby'abayimbi ne batuula mu bifo byabwe mu nnyumba ya Katonda; nange ne kimu kyakubiri eky'abakulembeze ne tutuula, ⁴¹ awamu ne bakabona bano: Eriyakimu, ne Maaseya, ne Miniyamini, ne Mikaaya, ne Eriwenayi, ne Zekkaliya, ne Kananiya nga balina amakondeere; ⁴² Maaseya, ne Semaaya, ne Eriyazaali, ne Uzzi, ne Yekokanani, ne Malukiya, ne Eramu, ne Ezera nabo baaliwo. Abayimbi ne bayimba, Yekulakiya nga ye mukulu waabwe. ⁴³ Ku lunaku olwo, ne bawaayo ssaddaaka nnyingi nnyo nnyini, nga batendereza kubanga Katonda yali abawadde essanyu lingi nnyo nnyini. Abakazi n'abaana nabo ne basanyukira wamu nabo, era okujaguza okwo mu Yersaalemi ne kuwulirwa mu bifo eby'ewala.

⁴⁴ Mu kiseera ekyo, abantu ne balondebwa okula-biriranga amawanika omwaterekebwa ebyaleetebwanga, nga mwe muli ebibala ebibereberye, ne kimu kya kkumi, nga bireetebwa okuva mu bibanja ebyetoolodde ebibuga, nga bwe kyalagibwa mu Ma-teeka, ne biweebwa bakabona n'Abaleevi. Yuda baali basanyufu olw'obuweereza bwa bakabona awamu n'obw'Abaleevi. ⁴⁵ Bakabona n'Abaleevi ne bakwata embaga ya Katonda waabwe era ne bagitukuzi, n'abayimbi awamu n'abakuumi ba wankaaki nabo ne bakola bwe batyo, ng'ekiragiro kya Dawudi ne Sulemaani mutabani we bwe kyali. ⁴⁶ Mu biro eby'edda, mu biseera bya Dawudi ne Asafu, waabangawo abakulu b'abayimbi, ate nga waliwo n'ennyimba ezaayimbibwanga okutendereza Katonda. ⁴⁷ Noolwekyo mu biro bya Zerubbaberi ne mu biro bya Nekkemiya, Isirayiri kyeyava ewaayo ebibinja by'abayimbi n'abakuumi ba wankaaki. Ne balonda n'ekibinja ky'Abaleevi abalala, n'Abaleevi nabo ne balondayo ekibinja ekyava mu bazukulu ba Alooni.

Enkyukakyuka za Nekkemiya Ezasembayo

13 Ku lunaku olwo, Ekitabo kya Musa ne kishomebwa ng'abantu bawulira, ne bazuula nga kyawandiikibwa nti tewabanga Omwamoni newaakubadde Omumowaabu akkirizibwanga okuyingira mu kunjaanira lya Katonda, ² kubanga tebaayaniriza Bayisirayiri na mmere newaakubadde amazzi, wabula baagulirira Balamu akolimire Abayisirayiri. Kyokka Katonda waffe yafuula ekikolimo okuba omukisa. ³ Abantu bwe baawulira etteeka eryo, ne bagoba bannaggwanga bonna mu Isirayiri.

⁴ Ebyo nga tebinnabaawo, Eriyasibu omu ku bakabona, yali aweereddwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga amawanika g'ennyumba ya Katonda waffe, kyokka nga mukwano nnyo wa Tobiya. ⁵ Eriyasibu yali awadde Tobiya ekimu ku bisenge ebigazi omwali muterekebwa ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke, n'omugavu, n'ebintu ebikozesebwa mu kusinza, ne kimu kya kkumi eky'emmere ey'empeke, ne wayini omuggya, awamu n'omuzigo ogwaweewwanga Abaleevi, n'abayimbi, n'abakuumi ba wankaaki, n'ebyo ebyaweewwanga bakabona.

⁶ Kyokka ebyo byonna bwe byali bikolebwa, ssaali mu Yersaalemi, kubanga mu mwaka ogw'amakumi asatu mu ebiri ogw'obufuzi bwa Alutagizerugizi kabaka w'e Babulooni, nnali nzizeeyo eri kabaka. Oluvannyuma lw'ebbanga, ne nsaba kabaka, ⁷ ne nkomawo e Yersaalemi, ne manyisibwa ekibi Eriyasibu kye yali akoze, bwe yawa Tobiya ekisenge mu mpya z'ennyumba ya Katonda. ⁸ Ne nyiiga nnyo era ne nkasuka ebintu bya Tobiya byonna ebweru, okubiggya mu kisenge. ⁹ Ne ndagira ebisenge bitukuzibwe, n'oluvannyuma ebintu ebyabeeranga mu nnyumba ya Katonda, n'emmere ey'empeke, n'omugavu ne biddizibwamu.

¹⁰ Ne ntegeezebwa ng'emigabo gy'Abaleevi nagyo gyalitigibaweerebbwa, era nga n'Abaleevi bonna awamu n'abayimbi baali bazzeeyo mu bibanja byabwe.

¹¹ Kyenava nnenya abakungu ne mbabuza nti, "Lwaki ennyumba ya Katonda terabiriddwa?" Bonna ne mbayita ne mbagamba bakomewo mu bifo mwe baabeeranga.

¹² Yuda yenna ne baleeta ekimu eky'ekkumi eky'emmere ey'empeke ne wayini omuggya n'omuzigo, ne babiteeka mu mawanika. ¹³ Ne nnonda Seremiya omu ku bakabona, ne Zadooki omuwandiisi, ne Pedaya omu ku Baleevi balabiriranga amawanika. Ne nnonda ne Kanani mutabani wa Zakkuli, mutabani wa Mataniya okubayambangako; baali basajja beesimbu.

¹⁴ Ozinjukirenga Ayi Katonda wange olw'ekikolwa ekyo, oleme okusangulawo ebyo byonna bye nakolera ennyumba ya Katonda wange, n'okuweereza kwe naweereza n'obwesigwa.

¹⁵ Mu biro ebyo, ne ndaba abasajja mu Yuda, nga basogola omwenge ku Ssabbiiti, era nga baleeta emmere ey'empeke awamu ne wayini, n'emizabbibu, n'ettiini, n'emigugu emirala egya buli ngeri, nga babitisse endogoyi. Bino baali babiyingiza mu Yersaalemi ku Ssabbiiti. Kyenava mbalabula obutatunda mmere ku lunaku olwo. ¹⁶ Abantu b'e Ttuulo abaatuulanga mu Yersaalemi, baaleetanga ebyennyanya n'ebyamaguzi eby'engeri ez'enjawulo, nga babitunza abantu ba Yuda mu Yersaalemi ku Ssabbiiti. ¹⁷ Nanenya abakulembeze ba Yuda ne mbagamba nti, "Kiki kino eky'ekive kye mukola nga mwonoona olunaku lwa Ssabbiiti?"

¹⁸ Bajajammwe tebaakola bintu bye bimu, Katonda waffe n'alyoka aleeta ekikangabwa kino kyonna ku ffe ne ku kibuga kyaffe kino? Kaakano mwongera kusiikula kiruyi kirala eri Isirayiri nga mwonoona Ssabbiiti?"

¹⁹ Awo ebisiikirize ebya kawungeezi bwe byali bitandise okugwa ku miryango gya Yersaalemi, nga Ssabbiiti tennatuuka, ne ndagira emiryango okuggalwa era gireme okuggulwa okutuusa nga Ssabbiiti eweddeko. Nateeka abamu ku basajja bange ku miryango, waleme kubaawo mugugu guyingizibwa wadde ogufulumizibwa ku Ssabbiiti. ²⁰ Omulundi gumu oba ebiri, abasuubuzi n'abatundanga ebintu eby'engeri zonna baasula ebweru w'ekibuga Yersaalemi. ²¹ Kyokka ne mbalabula nga mbagamba nti, "Lwaki musula awo ku bbugwe? Bwe munaddamu okukikola nzija kubabonereza." Okuva ku olwo tebaddayo kujja ku Ssabbiiti. ²² Ne ndyoka ndagira Abaleevi okwetukuzi bagende bakuume emiryango, okusobola okukuuma olunaku lwa Ssabbiiti nga lutukuvu.

Onzijukire olwa kino nakyo Ayi Katonda wange, era ondage ekisa okusinziira ku kwagala kwo okungi.

²³ Ate era mu nnaku ezo, ne ndaba abasajja ba Yuda abaali bawasizza abakazi okuva mu Asudodi, ne

Amoni, ne Mowaabu. ²⁴ Kimu kyakubiri ku baana baabwe baali boogera olulimi lw'Abasudodi, oba olumu ku nnimi z'abantu abalala. ²⁵ Ne mbanenya ne mbakolimira. Ne nkubako abamu ku basajja abo Abayudaaya, ne mbakuunyuulako enviiri. Ne mbalayiza mu linnya lya Katonda nga mbagamba nti, "Temuwangayo bawala bammwe kufumbirwa batabani baabwe, wadde bawala baabwe okufumbirwa batabani bammwe, oba mmwe mwennyini. ²⁶ Okufumbiriganwa okw'engeri eyo, si kwe kwaleetera Sulemaani kabaka wa Isirayiri okwonoona? Mu mawanga gonna, tewaali kabaka nga ye. Yali ayagalibwa nnyo Katonda, era Katonda yamufuula kabaka wa Isirayiri yonna, kyokka abakazi bannaggwanga amalala, baamuwabya, n'akola ebibi. ²⁷ Ate tuwulira nga mukoze ebintu bino ebibi bwe bityo. Temuba beesigwa eri Katonda waffe bwe muwasa abakazi bannamawanga."

²⁸ Omu ku batabani ba Yekoyaada, mutabani wa Eriyasibu kabona omukulu yali mukoddomi wa Sanubalaati Omukoloni. Ne mmugoba we ndi.

²⁹ Bajjukire, Ayi Katonda wange, kubanga baayonoona omulimu gw'obwakabona n'endagaano y'obwakabona ne ey'Abaleevi.

³⁰ Ne ntukuza bakabona awamu n'Abaleevi okuva mu buli kintu kyonna ekitali kitukuvu, buli omu ne mmuwa emirimu egy'okukola. ³¹ Ne nteekawo enkola ey'abantu okuwaayo enku mu biseera ebigereke, era n'ebibala ebibereberye.

Onzijukire n'okwagala kwo Ayi Katonda wange.

Eseza

Nnabagereka Vasuti Aggyibwa ku Bukulu

1 Kino kye kyabaawo ku mirembe gya Akaswero, eyafuga amasaza kikumi mu abiri mu musanvu (127) okuva e Buyindi okutuuka e Buwesiyopya. **2** Mu kiseera ekyo Kabaka Akaswero we yafugira mu lubiri e Susani, ¹³ mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwe, yagabula abakungu n'abaami be abakulu embaga. Abaduumizi ba magye aga Buperusi ne Bumeedi, n'abalangira n'abakungu b'amasaza bonna baagiriko.

4 Yayolesa obugagga n'ekitiibwa n'ettendo eby'obwakabaka bwe okumala emyezi mukaaga. **5** Ennaku ezo bwe zaggaako, Kabaka n'agabula abantu bonna okuva ku asemblerayo ddala okutuuka ku asingirayo ddala ekitiibwa embaga endala eyali mu luggya, mu lubiri e Susani okumala ennaku musanvu. **6** Oluggya lwalimu entimbe ez'engoye enjeru n'eza bbululu, nga zisibiddwa n'emiguwa egya linena omulungi n'olugoye olwa kakobe nga lusibiddwa n'empeta eza ffeeza ku mpagi ez'amayinja aganyirira. Waaliwo n'ebitanda ^{II} ebya zaabu n'effeeza ku lubalaza olwaliire n'amayinja aganyirira, amamyufu, n'ameeru, n'aga kyenvu n'amaddugavu. **7** Mu kugabula kwa kabaka, wayini yaweerezebwa mu bikopo bya zaabu, nga buli kimu tekifanagana na kinnaakyo, ne wayini wa Kabaka yali mungu ddala. **8** Buli mugenyi yanywanga nga bwe yayagala kubanga kabaka yalagira nti, "Buli mugenyi anywe nga bw'ayagala."

9 Ne Nnabagereka Vasuti naye n'agabula abakyala embaga mu lubiri lwa Kabaka Akaswero.

10 Awo ku lunaku olwomusanvu, Kabaka Akaswero mu ssanyu lingi olwa wayini gwe yali anywedde, n'alagira abalaawe musanvu, abaamuweerezanga: Meku-mani, ne Bizusa, ne Kalubona, ne Bigusa, ne Abagusa, ne Zesali ne Kalukasi, ¹¹ okugenda okuyita Nnabagereka Vasuti ajje mu maaso ge ng'atikkiddwa engule eya Nnabagereka, asobole okulaga obubalagavu bwe eri abantu n'abakungu, kubanga yali mulungi, mubalagavu okukamala. **12** Naye abaweereza bwe baatuusa ekiragiro kya kabaka, Nnabagereka Vasuti n'agaana okugenda. Era ekyavaamu kabaka n'asunguwala, era obusungu bwe ne bubuubuuka. **13** Naye

^I *Susani kye kimu ku bibuga ebikulu ebina eby'Obwakabaka. Ebibuga ebirala byali Babulooni, Perusiyapoliisi ne Ekubatoni. Susani ky'ekibuga bakabaka b'e Buperusi abasatu gye baabeeranga mu biseera eby'obutiti. Ekibuga ekyo kyali mu kiwonvu ky'omugga Tigirisi. II Abaperusi baalyanga bagalamidde ku bitanda*

Kabaka yalina empisa ey'okwebuuzanga ku bakugu mu by'amateeka, era n'ateesa n'abasajja abagezigezi abategeera ebifa ku nsonga eyo. ¹⁴ Amannya ga bakungu abo abakulu omusanvu mu bwakabaka bwe Buperusi ne Bumeedi ge gano: Kalusena, ne Sesali, ne Adumasa, ne Talusiisi, ne Meresi, ne Malusema ne Memukani. Bano be baamubeeranga ku lusegere.

15 Awo Kabaka n'ababuza nti, "Okusinziira ku mateeka, Nnabagereka Vasuti agwanidde kibonerezo ki olw'obutagondera kiragiro kya Kabaka Akaswero ekimutuusibbwako abalaawe?" **16** Memukani n'adadamu Kabaka n'abakungu nti, "Nnabagereka Vasuti asobezza nnyo, ate si eri Kabaka yekka, naye n'eri abakungu n'abantu bonna ab'omu bitundu byonna Kabaka Akaswero by'afuga. **17** Era olw'enneeyisa Nnabagereka gye yeeyisizaamu, bwe kinaamanyibwa abakyala, nabo bajja kunyoomanga ba bbaabwe nga bagamba nti, 'Nga Kabaka Akaswero yalagira Nnabagereka Vasuti okuleetebwa gy'ali, n'ajeema.'

18 Era olunaku lwa leero abakyala bonna mu Buperusi ne Bumeedi aba bakungu abawulidde ku nneeyisa ya Nnabagereka bajjanga kweyisa mu ngeri y'emu eri abakungu ba Kabaka. Era obunyoomi wamu n'obutabanguko tebuggwengawo mu maka. **19** Noolwekyo Kabaka bw'anaasiima, awe ekiragiro, era kiwandiikibwe mu mateeka ga Buperusi ne Bumeedi agatakyuka, nti Vasuti aleme okujja nate mu maaso ga Kabaka Akaswero. Ate n'ekifo kye eky'Obwannabagereka, kiweebwe omukazi omulala amusinga. **20** Awo ekiragiro kya kabaka bwe kinaabuna mu bwakabaka bwonna, abakyala bonna banassangamu ba bbaabwe ekitiibwa okuva ku wawagulu okutuukira ddala ku wawansi asembayo."

21 Ekigambo ekyo kyasanyusa nnyo Kabaka n'abakungu be, era Kabaka n'akola ng'ekiteeso kya Memukani bwe kyali. **22** N'aweereza obubaka eri ebitundu byonna eby'obwakabaka buli ssaza ebbaluwa yaayo, era buli bantu mu lulimi lwabwe nga bugamba nti buli musajja afugenga mu nnyumba ye.

Eseza Aweebwa obwa Nnabagereka

2 Oluvannyuma, obusungu bwa Kabaka Akaswero bwe bwakkakkana, yasigala ng'alowooza ku Vasuti, kye yakola, n'ekyali kisaliddwawo. **2** Awo abaddu ba Kabaka ne baleeta ekirowoozo nti, "Banoonyeze Kabaka omuwala ku bawala abato abalungi nga mbeerera. **3** Kabaka alonde ababaka mu buli kitundu

mu bwakabaka bwe, bamuleetere abawala abato ababalagavu abalungi mu lubiri lwe e Susani bakuumibwe mu nnyumba y'abakyala. Era Kegayi omulaawe wa Kabaka avunaanyizibwe abawala abo, ng'abawa ne by'okulungiya byonna bye beetaaga. ⁴ Awo omuwala anasiimibwa kabaka, ye anafuuka Nnabagereka mu kifo kya Vasuti." Ekirowoozo ekyo kyasanyusa kabaka, era n'akissa mu nkola.

⁵ Mu biro ebyo mu lubiri e Susani, waaliyo Omuyudaaya ow'omu kika kya Benyamini, erinnya lye Moluddekaayi, mutabani wa Yayiri, muzzukulu wa Simeeyi, muzzukulu wa Kiisi, ⁶ eyawaambibwa Nebukad-duneeza, Kabaka we Babulooni n'aleetebwa mu buwanjjanguse nga y'omu ku basibe abaasibibwa ne Yekoniya, eyali Kabaka wa Yuda, okuva e Yerusalemi. ⁷ Moluddekaayi yalina omuwala omuto erinnya lye Kadasa, gwe yalinako oluganda, eyakulira mu mikonye, kubanga yali mulekwa nga yafiirwa kitaawe ne nnyina. Erinnya ly'omuwala ono eddala nga ye Eseza, era yali ng'alabika bulungi nnyo.

⁸ Awo olwatuuka ekiragiyo kya Kabaka bwe kyalangirirwa, abawala bangi, nga ne Eseza mwali ne baleetebwa mu lubiri e Susani ne bakwasibwa Kegayi eyali alabirira abakyala ba Kabaka. ⁹ Eseza n'asiimibwa Kegayi, era n'amuwa ebintu eby'okulungiya, n'emmere ey'enjawulo. Era yamuwa n'abazaana musanvu abaalondebwa okuva mu lubiri lwa Kabaka, era n'amu-teeka mu kifo ekisinga obulungi awakuumibwa abakyala. ¹⁰ Eseza yali tamanyiddwa ggwanga lye, wadde ekika kye, kubanga Moluddekaayi yali amugaanye okulyogera. ¹¹ Buli lunaku Moluddekaayi yalagangako mu luggya lw'ennyumba ya bakyala okumanya ebyafanga ku Eseza.

¹² Awo oluwalo lwa buli muwala bwe lwatuukanga okugenda eri Kabaka Akaswero, omuwala oyo yalinanga okuba ng'amaze emyezi kkumi n'ebiri egy'okufumbirirwa, ng'era mu bbanga eryo, emyezi omukaaga aba ng'akozesa amafuta ag'omugavu n'emyezi omukaaga omulala nga yeyambisa obuwoowo n'ebintu ebirala ebifumbirira. ¹³ Bw'atyo omuwala n'alyokanga agenda eri Kabaka. Omuwala bwe yatuukanga okugenda ewa Kabaka yabanga wa ddembe okuweebwa kyonna ky'ayagala okuva mu nnyumba y'abakyala. ¹⁴ Yagandangayo kawungeezi, ate bwe bwakeeranga, n'addayo mu kifo ekirala era eky'abakyala ekyalabirirwanga Saasugazi, omulaawe wa Kabaka eyakuumananga abakyala ba Kabaka abalala. Era omuwala oyo teyaddanga wa Kabaka wabula ng'amusiimye, era ng'amutumizza.

¹⁵ Awo oluwalo lwa Eseza omuwala eyakuzibwa Moluddekaayi, ate nga muwala wa Abikayiri, eyalina oluganda ku Moluddekaayi, bwe lwatuuka okugenda eri Kabaka, Eseza talina birala bye yasaba okuggyako ebyo Kegayi, omulaawe wa Kabaka bye yamuwa. Era Eseza n'aganja mu maaso g'abo bonna abaamutunuulira. ¹⁶ Yatwalibwa eri Kabaka Akaswero mu lu-

biri lwe mu mwezi ogw'ekkumi, gwe mwezi Tebesi, mu mwaka ogw'omusanvu ogw'okufuga kwe.

¹⁷ Kabaka n'ayagala nnyo Eseza okukira abakyala abalala bonna, era n'aganja mu maaso ge okusinga abawala embeerera bonna. N'amutikkira engule okuba Nnabagereka mu kifo kya Vasuti. ¹⁸ Awo Kabaka n'akolera Eseza embaga ennene, n'ayita abakungu be wamu n'abaami be, era n'alangirira abantu okusonyiyibwa emisolo mu bitundu byonna, ate n'agaba n'ebirabo nga bwe yayagala.

Moluddekaayi Agwa mu Lukwe lw'Okutta Kabaka

¹⁹ Olunaku olumu Moluddekaayi bwe yali ng'atudde ku wankaaki w'olubiri lwa Kabaka, abawala ne bakunjjanira eri Kabaka omulundi ogwokubiri. ²⁰ Eseza yakuuma ekyama Moluddekaayi kye yali amukuttidde, eky'obutayogera ekika kye newaakubadde eggwanga lye.

²¹ Awo mu biro ebyo Moluddekaayi ng'atudde ku wankaaki wa Kabaka, abalaawe ba Kabaka babiri, Bigusani ne Teresi, ku abo abaakuumanga omulyango, ne banyigira Kabaka Akaswero, era ne bateesa okumutemula. ²² Naye Moluddekaayi n'agwa mu lukwe olwo, n'ategeezaako Eseza Nnabagereka, eyagenda n'abuulira Kabaka nga Moluddekaayi bwe yamutegeeza. ²³ Awo ekigambo ekyo bwe baakyekeeneyanya, ne kirabika nga kituufu, abasajja abo bombi ne bawanikibwa ku kalabba. Awo ebigambo bino byonna ne biwandikibwa mu kitabo eky'ebyafaayo ebya buli lunaku mu maaso ga Kabaka.

Olukwe lwa Kamani Okusaanyaawo Abayudaaya

³ Oluvannyuma lw'ebyo Kabaka Akaswero n'akuza Kamani mutabani wa Kammedasa, Omwagaagi era n'amusukkiriza n'amuwa n'entebe ey'ekitiibwa okusinga abakungu abalala bonna. ² Era abaddu ba Kabaka bonna abaabeeranga ku wankaaki wa Kabaka baamufukaamiriranga ne bamuwa ekitiibwa, kubanga kyali kiragiyo ekyava eri Kabaka. Naye Moluddekaayi teyamufukaamirira wadde okumussaamu ekitiibwa.

³ Awo abagalagala ba Kabaka ab'oku wankaaki ne babuuzza Moluddekaayi nti, "Nsonga ki ekulobera okugondera ekiragiyo kya Kabaka?" ⁴ Buli lunaku baayogeranga naye ku nsonga eyo naye ye n'agaana okubawuliriza. Ekyavaamu kwe kubuulira Kamani ku nsonga y'emu, balabe oba Moluddekaayi anaakyusa ku nneeyisa ye, kubanga yali yabategeezaako nti Muyudaaya.

⁵ Awo Kamani bwe yalaba nga Moluddekaayi tamufukaamirira wadde okumussaamu ekitiibwa, Kamani n'asunguwala nnyo. ⁶ Bwe yategeera abantu ba Moluddekaayi kye bali, Kamani n'alaba ng'okumutta yekka tekigasa. Kamani n'anoonya engeri gy'ayinza okuzikiriza abantu ba Moluddekaayi, Abayudaaya bonna mu bwakabaka bwonna obwa Akaswero. ⁷ Awo mu

mwezi ogw'olubereberye ogwa Nisani, mu mwaka ogw'ekumi n'ebiri ogwa kabaka Akaswero, ne bakuba Puli, ke kalulu, mu maaso ga Kamani okufuna olunaku n'omwezi, era omwezi ogw'ekumi n'ebiri ogwa Adali ne gulondebwa.

⁸ Awo Kamani n'agamba Kabaka Akaswero nti, "Waliwo abantu abasaasanye ate nga beeyawudde ku mawanga mu bitundu byonna eby'obwakabaka bwo; n'amateeka gaabwe ga njawulo ku g'abantu abalala bonna, era tebakuuma mateeka ga Kabaka. Noolwekyo tekigasa Kabaka kubagumiikiriza. ⁹ Kabaka bw'anasiima, kiwandiikibwe era kiyisibwe, n'okuzikirizibwa bazikirizibwe: nange ndisasula ttalanta eza ttani ebikumi bisatu mu nsavu mu ttaano ^I ebya ffeeza mu ggwanika lya Kabaka."

¹⁰ Awo kabaka n'aggya empeta ^{II} ye ku ngalo ye n'agiwa Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaa-gi omulabe w'Abayudaaya. ¹¹ Ate era Kabaka n'agam-ba Kamani nti, "Ensimbi zikuweereddwa n'abantu bakole nga bw'osiima."

¹² Ne bayita abawandiisi ba Kabaka ku lunaku olw'ekumi n'essatu mu mwezi ogw'olubereberye, ne bawandiika byonna nga Kamani bwe yalagira, ne bawandiikira abaamasaza ne bagavana ba buli kitundu, n'abakungu ba buli ggwanga; era n'eri buli kitundu ng'empandiika yaakyo bwe yali, n'eri buli ggwanga ng'olulimi lwabwe bwe lwali; byawandiikibwa mu linya lya Kabaka Akaswero era ne biteekebwako akabonero n'empeta ya Kabaka. ¹³ Ebbaluwa zaatwalibwa ababaka mu bitundu byonna ebya Kabaka n'ekiragiro, eky'okuzikiriza, n'okutta n'okumalawo Abayudaaya bonna, abato n'abakadde, abaana abato n'abakazi mu lunaku lumu olw'ekumi n'essatu mu mwezi ogw'ekumi n'ebiri ogwa Adali, awamu n'okunyaga ebyabwe byonna. ¹⁴ Ebyaggyibwa mu kiwandiike ne biraalikibwa eri amawanga gonna, ekiragiro ne kirangirirwa mu buli kitundu, balyoke beeteekere-teekere olunaku olwo.

¹⁵ Awo ababaka ne banguwa okugenda olw'ekiragiro kya Kabaka, etteeka ne libuulirwa mu lubiri lw'e Susani. Awo Kabaka ne Kamani ne batuula okunywa; naye ekibuga kya Susani ne kisasamala.

Moluddekaayi Akkirizisa Eseza Okuyamba Abayudaaya

⁴ Awo Moluddekaayi bwe yategeera byonna ebyakolebwa, n'ayuzza ebyambalo bye n'ayambala ebibukutu ne yeesiiga evvu, n'afulumama n'agenda mu kibuga wakati, n'akaaba n'eddoboozi ddene olw'ennaku ennyingi: ² naye n'akoma ku wankaaki wa kabaka, kubanga tewali yakirizibwanga okuyingira mu mulyango gwa Kabaka ng'ayambadde ebibukutu. ³ Mu buli kitundu ekiragiro kya Kabaka n'etteeka lye gye byatuukanga ne waba okukuba ebiwoobe bingi

^I ze ttani nga 345 mu mbala eyabulijjo II Empeta ya kabaka yakozesebwanga okukakasa ebiragiro.

n'okusiiba n'okukaaba amaziga mangi mu Bayudaaya era bangi ku bo ne bambala ebibukutu. ^{III}

⁴ Awo abaweereza ba Eseza abakazi n'abalaawe be ne bajja gyalu okumutegeeza ku bibadde wo, era Nnabagereka n'anakuwala nnyo: n'aweereza Moluddekaayi ebyambalo yeyambulemu ebibukutu bye yali ayambadde naye Moluddekaayi n'atabikkiriza. ⁵ Eseza n'atumya Kasaki omu ku balaawe ba Kabaka, gwe yali ataddewo okumuweereza n'amukuutira okugenda okumanya ekizibu ekyali kituuse ku Moluddekaayi era n'ensonga.

⁶ Awo Kasaki n'afulumama n'agenda ebweru mu kifo ekigazi eky'ekibuga ekyayolekera omulyango gwa Kabaka, Moluddekaayi gye yali. ⁷ Moluddekaayi n'amutegeeza byonna ebyamutuukako, n'omuwendo gw'ensimbi Kamani gwe yali asuubizza okuteeka mu ggwanika lya Kabaka olw'okuzikiriza Abayudaaya.

⁸ Era n'amuwa n'ebiyaggyibwa mu kiwandiiko eky'etteeka eryalaalikibwa mu Susani, okuliraga Eseza n'okulimunnyonnyola ate era n'okukuutira Eseza okugenda amwegayiririre ye n'abantu be eri Kabaka.

⁹ Amangwago Kasaki n'agenda n'abuulira Eseza ebigambo Moluddekaayi bye yali amutegeezezza.

¹⁰ Awo Eseza n'alagira Kasaki okuzzaayo obubaka ewa Moluddekaayi nti, ¹¹ "Abakungu ba kabaka bonna n'abantu bonna ab'omu bitundu byonna eby'obwakabaka bakimanyi nti tewali musajja oba mukyala eye-eyanjula mu maaso ga Kabaka mu luggya olw'omunda ng'atayitiddwa kabaka. Era waliwo n'etteeka nti akolanga bw'atyo attibwenga, wabula nga Kabaka amugololede omuggo gwe ogwa zaabu, n'aba omulamumu. Naye wayiseewo ennaku amakumi asatu kasookedde mpitibwa kugenda wa kabaka."

¹² Ebigambo ebyo bwe byatuuka ku Moluddekaayi, ¹³ Moluddekaayi n'amuddamu nti, "Tolowooza nti olw'okuba oli mu lubiri lwa Kabaka, gwe onowonawo wekka mu Bayudaaya bonna. ¹⁴ Kubanga ggwe bw'onoosirika mu kiseera kino, okubeerwa n'okulokolebwa kw'Abayudaaya kuliva awalala, naye ggwe n'ennyumba ya Kitaawo mulizikizibwa. Ate ani amanyi obanga wafuulibwa Nnabagereka lwa kiseera kino?"

¹⁵ Awo Eseza n'aweereza obubaka eri Moluddekaayi nti, ¹⁶ "Genda okunjaanye Abayudaaya bonna abali mu Susani, musiibe ku lwange, so temulya wadde okunywa ekintu emisana n'ekiro okumala ennaku ssatu. Nze n'abaweereza bange abakyala tunaasiibira wamu nammwe. Ekyo nga kiwedde, ndigenda eri Kabaka, newaakubadde nga tekikkirizibwa mu mateeka. Bwe ndiba ow'okuzikirira, nzikirira."

¹⁷ Amangwago Moluddekaayi n'agenda, era n'akola byonna Eseza bye yamulagira.

Eseza Yeegayirira Kabaka

5 Awo ku lunaku olwokusatu, Kabaka yali atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu kisenge ekinene ekyolekera omulyango, Eseza n'ayambala ebyambalo bye ebyobwannabagereka, n'ayimirira mu luggya olw'omunda olwokubiri okwolekera ekisenge ekyo ekinene. ² Kabaka bwe yalengera Nnabagereka Eseza ng'ayimiridde mu luggya, n'aganja mu maaso ge era n'amugololera omuggo ogwa zaabu ogwali mu mukono gwe. Awo Eseza n'asembera n'akoma ku musa gw'omuggo.

³ Kabaka n'alyoka amubuuza nti, "Oyagala ki Nnabagereka Eseza? Era kiki ky'osaba? Onookiweebwa ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka."

⁴ Awo Eseza n'addamu nti, "Kabaka bw'anaasiima, ajje ne Kamani leero ku mbaga gye nfumbidde Kabaka."

⁵ Amangwago Kabaka n'agamba nti, "Mwanguwe okuyita Kamani ajje tugende ku mbaga Eseza gya-teeseteese." ⁶ Awo bwe baali banywa wayini, Kabaka n'addamu n'abuuza Eseza nti, "Wegayirira ki era osaba ki? Kinaakuweebwa. Ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka kinaakuweebwa."

⁷ Eseza n'amugamba nti, "Kye negayirira era kye nsa-ba kye kino. ⁸ Obanga njanze mu maaso ga Kabaka era ng'anaasiima okuddamu okusaba kwange, n'oku-tuukiriza kye neegayirira, nkusaba kabaka ne Kamani mujje enkya ku mbaga gye nnaabategekera. Olwo nno, nzija kuddamu ekibuuzo kya kabaka."

Kamani Asunguwalira Moluddekaayi

⁹ Ku lunaku olwo Kamani n'afulumu nga musanyufu era ng'ajaguza mu mwoyo. Naye bwe yalaba Moluddekaayi mu wankaaki wa Kabaka, nga tayimuse wadde okulaga nti amussaamu ekitiibwa, Kamani n'asunguwalira nnyo Moluddekaayi. ¹⁰ Wakati mu ebyo byonna Kamani n'azibiikiriza era n'addayo eka.

Oluvannyuma n'atumya mukyala we Zeresi ne mikwano gye, ¹¹ era n'abeewaanirako ekitiibwa n'obugaga bwe, bwe byenkana obungi, n'abaana be bwe benkana obungi, n'ebitiibwa byonna Kabaka bye yamuwa, ate ne bwe yakuzibwa okusinga abakungu ba Kabaka n'abaana be. ¹² "Ate si ekyo kyokka," Kamani n'ayongerako na kino nti, "Nnabagereka Eseza teyaganyizza muntu mulala n'omu kuwerekera Kabaka ku mbaga gye yategese, wabula nze; era n'enkya ampise njende wamu ne Kabaka. ¹³ Naye ebyo byonna tebimpa mirembe nga nkyalaba Moluddekaayi Omuyudaaya ng'atudde ku wankaaki wa Kabaka."

¹⁴ Awo mukazi we Zeresi ne mikwano gye gyonna ne bamugamba nti, "Bazimbe akalabba obuwanvu bwako, mita amakumi abiri mu ssatu, enkya bw'onooyogera ne Kabaka, Moluddekaayi anaawanikibwa okwo, kale olyoke ogende ku mbaga ne Kabaka ng'oli musanyufu." Ekirowoozo ekyo

kyasanyusa nnyo Kamani, era akalabba ne kazimbibwa.

Moluddekaayi Aweebwa Ekitiibwa

6 Ekiro ekyo Kabaka teyayinza kwebaka; era n'alagira ekitabo eky'ebijjukizo eky'ebigambo ebya buli lunaku, bisomebwe mu maaso ge. ² Awo ne kisan-gibwa mu byafaayo nti Moluddekaayi yamanya olukwe lwa Bigusani ne Teresi babiri ku balaawe ba Kabaka abaali bakuuma omulyango nga baali bagezaako okutta Kabaka Akaswero, era nga Moluddekaayi ye yabaloopayo.

³ Kabaka n'abuuza nti, "Kitiibwa ki na bukulu ki Moluddekaayi bye yaweebwa olw'ekyo?"

Awo abaweereza ba Kabaka ne baddamu nti, "Tewali kintu kye yali aweereddwa."

⁴ Awo Kabaka n'abuuza nti, "Ani ali mu luggya?" Mu kiseera ekyo Kamani yali yakayingira mu luggya olw'ebweru olw'oku lubiri lwa Kabaka, nga azze okwogera ne Kabaka ku kigambo eky'okuwanika Moluddekaayi ku kalabba Kamani ke yali amuzimbidde.

⁵ Amangwago abaweereza ne baddamu nti, "Kamani wuuno waali ayimiridde mu luggya." Kabaka n'ayogera nti, "Mumukkirize ayingire."

⁶ Awo Kamani n'ayingira, Kabaka n'amubuuza nti, "Anaakolebwa ki omusajja Kabaka gw'asanyukira era gw'ayagala okuwa ekitiibwa?" Kamani n'alowooza mu mutima gwe nti, "Ani Kabaka gwe yandisanyukidde okumuwa ekitiibwa okusinga nze?" ⁷ Kamani n'addamu Kabaka nti, "Omusajja Kabaka gw'asanyukira okumuwa ekitiibwa, ⁸ bamuleetere ebyambalo Kabaka bye yali ayambaddemu, n'embalaasi Kabaka gye yali yeebagadde atikkirweko engule ey'obwakabaka ku mutwe. ⁹ Ebyambalo n'embalaasi bikwasibwe omu ku bakungu kabaka basinga okuwa ekitiibwa, n'oluvannyuma omusajja oyo kabaka gw'ayagala okuwa ekitiibwa ayambazibwe ebyambalo ebyo era yeebagale n'embalaasi, era omulangira Kabaka gw'anaalonda amukulembere mu nguudo z'ekibuga ng'alangirira waggulu nti, 'Bw'atyo bw'anaakolebwa omusajja Kabaka gw'asiima okuwa ekitiibwa!'"

¹⁰ Awo Kabaka n'alagira Kamani nti, "Yanguwa ofune ebyambalo n'embalaasi nga bw'oyogedde, okulere ddala bw'otyo Moluddekaayi Omuyudaaya atuula ku wankaaki wa Kabaka, ate waleme okubulako n'ekimu ku ebyo byonna by'oyogedde."

¹¹ Awo Kamani n'addira ebyambalo, n'ayambaza Moluddekaayi, n'amwebagaza ku mbalaasi, era n'amukulembere mu nguudo z'ekibuga ng'alangirira mu maaso ge nti, "Bw'atyo bw'akoleddwa omusajja Kabaka gw'asiima okuwa ekitiibwa."

¹² Oluvannyuma Moluddekaayi n'akomawo ku wankaaki wa Kabaka, naye Kamani n'ayanguwa n'addayo ewuwe, ng'anakuwadde era ng'abisse ku mutwe

gwe, ¹³ n'ategeeza Zeresi mukazi we ne mikwano gye bonna byonna ebimutuuseeko.

Awo abamuwa amagezi ne mukazi we Zeresi ne bamugamba nti, "Engeri Moluddekaayi gw'otanulidde okugwa mu maaso ge, nga bw'ava mu ggwanga ly'Abayudaaya, tojja kumusinga, era tolirema kuzikirira mu maaso ge." ¹⁴ Awo bwe baali nga bakyayogera naye, abalaawe ba Kabaka ne batuuka, ne banguwa okutwala Kamani ku mbaga Eseza gye yali afumbye.

Kamani Asalirwa ogw'Okufa

7 Awo Kabaka ne Kamani ne bagenda ku mbaga ya Nnabagereka Eseza gye yateekateeka. ² Ku lunaku olwokubiri bwe baali banywa wayini Kabaka n'addamu n'abuuzza Eseza nti, "Nnabagereka Eseza osaba ki? Onookiweebwa. Kiki kye weegayirira? Ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka, kinaakuweebwa."

³ Awo Eseza n'addamu nti, "Obanga njanze mu maaso go, ayi Kabaka, era Oweekitiibwa bw'onoosiima, kino kye nsaba, mpeebwe obulamu bwange. Ate era n'abantu bange bawonye obulamu bwabwe. Kino kye nneegayirira. ⁴ Nze n'abantu bange tutuundiddwa eri okuzikirizibwa, okuttibwa n'okubula. Wakiri singa tutuundiddwa okuba abaddu n'abakazi abaweereza, nandisirise ne sikuteganya newaakubadde nga omulabe teyandiyinzizza kuliwa kabaka bwe yandifiiriddwa."

⁵ Awo Kabaka Akaswero n'abuuzza Nnabagereka Eseza nti, "Ani era ali ludda wa oyo ayanjanga okugezaako mu mutima gwe okukola bw'atyo?" ⁶ Awo Eseza n'addamu nti, "Omulabe waffe, atukyawa, ye Kamani ono omubi." Kamani n'atya nnyo mu maaso ga Kabaka ne Nnabagereka.

⁷ Awo Kabaka n'agolokoka ng'aliko ekiryu, n'aleka wayini we, n'alaga ebweru mu nnimiro ey'omu lubiri. Kamani bwe yalaba nga Kabaka amaliridde okumubonereza, n'asigala emabega okusaba obulamu bwe eri Nnabagereka Eseza.

⁸ Kabaka n'akomawo okuva mu nnimiro ey'omu lubiri n'ayingira mu kifo eky'embaga, n'asanga Kamani ng'agudde ku ntebe ey'olugalamiriro Eseza kwe yali.

Kabaka ne yeekanga nnyo era n'akangula eddobozi ng'agamba nti, "N'okukwata ayagala kukwatira Nnabagereka mu maaso gange wano mu nnyumba?"

Kabaka bwe yali nga yakamala okwogera ekigambo ekyo, ne babikka ku maaso ^I ga Kamani. ⁹ Awo Kalubona, omu ku balaawe abaali baweereza Kabaka n'ayogera nti, "Waliwo akalabba kumpi ne nnyumba ya Kamani obuwanvu bwako mita amakumi abiri mu ssatu ke yazimba okuttirako Moluddekaayi eyayogera n'awonya obulamu bwa Kabaka." Kabaka n'agamba nti, "Mumuwanike okwo."

^I Okubikka ku maaso g'omuntu kyategeezanga nti omuntu oyo asaliddwa omusango gwa kufa.

¹⁰ Awo ne bawanika Kamani ku kalabba ke yali azimbidde Moluddekaayi, olwo obusungu bwa kabaka ne bukkakkana.

Kabaka Awa Ekiragiro Obutatta Bayudaaya

8 Awo ku lunaku olwo Kabaka Akaswero n'awa Nnabagereka Eseza ebintu byonna ^{II} ebya Kamani omulabe w'Abayudaaya. Eseza n'ategeeza Kabaka nti alina oluganda ku Moluddekaayi, era okuva mu kiseera ekyo Moluddekaayi n'ajjanga mu maaso ga Kabaka. ² Kabaka n'aggyako empeta ye gye yaggya ku Kamani n'agiwa Moluddekaayi, ate era ne Eseza n'afuula Moluddekaayi okuvunaanyizibwa ebintu ebyali ebya Kamani.

³ Awo Eseza n'agenda ewa Kabaka nate ng'amwegayirira ng'agwa ku bigere bye n'okukaaba nga bw'akaaba, ng'amusaba akomye enteekateeka embi zonna eza Kamani Omwagaagi, n'enkwe ze yali asalidde Abayudaaya. ⁴ Kabaka n'agololera Eseza omuggo ogwa zaabu, amangu ago Eseza n'agolokoka n'ayimirira mu maaso ga Kabaka.

⁵ Eseza n'ayogera nti, "Kabaka bw'anasiima, era obanga njanze mu maaso ga Kabaka, nange obanga musanyusa, bawandiike ekiragiro okujjulula ebbaluwa Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaagi, ze yayiira era n'awandiika okuzikiriza Abayudaaya mu bitundu byonna ebya kabaka. ⁶ Nnyinza ntya okugumiikiriza okulaba obulabe obulijja ku bantu bange, era n'okulaba okuzikirizibwa okw'ennyumba yange?"

⁷ Awo Kabaka Akaswero n'agamba Nnabagereka Eseza ne Moluddekaayi Omuyudaaya nti, "Olw'okuba Kamani yali ayagala kuzikiriza Abayudaaya, ebintu bye mbiwadde Eseza, era n'okuwanikibwa awanikibwa ku Kalabba. ⁸ Noolwekyo muwandiike ekiwandiiko ekirala mu linnya lya Kabaka ku lw'Abayudaaya nga bwe musima, era mukisseeko akabonero n'empeta ya Kabaka, kubanga tewali kiwandiiko ekiwandiikiddwa mu linnya lya Kabaka era ekiteekeddwako akabonero n'empeta ya Kabaka ekiyinda okujjululwa."

⁹ Ku lunaku olw'amakumi abiri mu esatu mu mwezi ogwokusatu, gwe mwezi Sivaani abawandiisi ba Kabaka ne bayitibwa ne bawandiika byonna Moluddekaayi bye yalagira Abayudaaya, ebbaluwa n'eweerezebwa eri abaamasaza, ne bagavana n'abakungu abaafuganga mu bitundu ekikumi mu abiri mu omusanvu (127) okuva e Buyindi okutuusa ku Buwesiyopya. Ebiragiro by'awandiikibwa eri buli ssaza ng'empandiika yaalyo bwe yali, n'eri buli ggwanga ng'olulimi lwabwe bwe lwali, n'eri Abayudaaya mu mpandiika yaabwe era ne mu lulimi lwabwe. ¹⁰ Moluddekaayi n'awandiika mu linnya lya Kabaka Akaswero, ebbaluwa n'azissaako akabonero n'empeta ya Kabaka, n'aziweereza zitwalibwe

^{II} Mu kiseera ekyo, kabaka yaggyanga ku muntu asaliddwa omusango ogw'okufa ebintu by'omuntu oyo byonna.

ababaka abeebagala embalaasi ezidduka ennyo ate nga zaakuzibwa mu bisibo bya Kabaka.

¹¹ Ekiragiyo kya Kabaka ky'awa Abayudaaya mu buli kibuga olukusa okukunjaana n'okwekuuma; okuzikiriza, n'okutta, n'okusaanyaawo eggwe lyonna ery'eggwanga lyonna oba essaza lyonna erinaabalumba, abakazi baabwe n'abaana baabwe abato, ate era n'okunyaga ebintu by'abalabe baabwe. ¹² Olunaku olwalondebwa Abayudaaya okukola bino mu bitundu byonna ebya Kabaka Akaswero lwe lwali olunaku olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri, gwe mwezi Adali. ¹³ Ebyaggyibwa mu kiragiyo ekyo byali bya kuba nga tteeka mu buli kitundu, era n'okumanyibwa eri abantu aba buli ggwanga, nti ku lunaku olwo Abayudaaya beeteekereteekere okulwanyisa abalabe baabwe.

¹⁴ Awo ababaka abeebagala embalaasi za Kabaka, ne bagenda mbiro, ku kiragiyo kya Kabaka, era n'ekiragiyo ekiwandiikiddwa ne kirangirirwa mu lubiri lw'e Susani.

Abayudaaya Bawangula Abalabe Baabwe

¹⁵ Awo Moluddekaayi n'ava mu maaso ga Kabaka ng'ayambadde ebyambalo bya Kabaka ebya kaniki n'ebyeru, era ng'atikiddwa engule ennene eya zaabu, era ng'ayambadde omunagiyo ogwa bafuta ennungi n'olugoye olw'effulungu. Ekibuga ekya Susani ne kisanyuka nnyo. ¹⁶ Ate n'eri Abayudaaya kyali kiseera kya ssanyu, n'okujaguza n'ekitiibwa. ¹⁷ Mu buli kitundu, ne mu buli kibuga, ekiragiyo kya Kabaka we kyatuuka, waaliyo essanyu n'okujaguza n'embaga nnene ddala mu Bayudaaya. Era abantu bangi abamawanga amalala ne bafuuka Abayudaaya olw'entiisa ey'Abayudaaya eyali ebakutte.

⁹ Ku lunaku olw'ekkumi n'ebiri gwe mwezi Adali, ekiragiyo kya Kabaka lwe kyali kigenda okutuukirizibwa. Ku lunaku olwo abalabe b'Abayudaaya kwe baasuubirira okubafuga, naye ate Abayudaaya ne bafuga abo abaabakyawa. ² Abayudaaya ne bakunjaana mu bibuga byabwe okubuna ebitundu byonna ebya Kabaka Akaswero, okukwata abo abaali baagala okubaleetako obulabe, so tewaali muntu eyayanjanga okubayinza, kubanga entiisa yali egudde ku bantu bonna abamawanga gonna. ³ Awo abakungu bonna ab'ebitundu, n'abaamasaza, ne bagavana n'abasigire ba kabaka abaafuganga ne bayamba Abayudaaya, kubanga entiisa yali ebakutte olwa Moluddekaayi. ⁴ Moluddekaayi yali akulaakulanye mu lubiri, era n'ettutumu lye ne lyatiikirira okubuna ebitundu byonna, ate era ne yeeyongerera amaanyi n'obuyinza.

⁵ Awo Abayudaaya ne batta era ne bazikiriza abalabe baabwe bonna n'ekitala, era ne bakola nga bwe baayagala abo abaabakyawa. ⁶ Mu lubiri olw'e Susani, Abayudaaya batta ne bazikiriza abasajja ebikumi

bitaano. ⁷ Ate era batta Palusandasa, ne Dalufoni, ne Asupasa, ⁸ Polasa, ne Adaliya, ne Alidasa, ⁹ Palumasuta, ne Alisayi, ne Alidayi, ne Vaizasa ¹⁰ abatabani ekkumi aba Kamani mutabani wa Kammedasa omulabe w'Abayudaaya. Naye tebaakwata ku munyago.

¹¹ Ku lunaku olwo, Kabaka n'ategeezebwa omuwendo gw'abo abattibwa mu lubiri e Susani. ¹² Awo Kabaka n'agamba Nnabagereka Eseza nti, "Abayudaaya basse era bazikirizza abasajja ebikumi bitaano, ate era ne batabani ba Kamani ekkumi nabo battiddwa. Kale kyenkana wa kye bakoze mu bitundu bya Kabaka ebi-rala? Kiki ky'osaba kaakano? Onookiweebwa. Era kiki kye weegayirira? Kale n'akyo kinaakolebwa."

¹³ Eseza n'addamu nti, "Kabaka bw'anaasiima, enkya Abayudaaya baweebwe olukusa okukola nga ekiragiyo ekya leero bwe kibadde era emirambo gya batabani ba Kamani ekkumi giwanikibwe ku miti."

¹⁴ Amangwago Kabaka n'alagira kikolebwe. Ekiragiyo ne kirangirirwa mu Susani, era emirambo gya batabani ba Kamani ekkumi ne giwanikibwa. ¹⁵ Awo ku lunaku olw'ekkumi n'enya mu mwezi ogwa Adali, Abayudaaya mu Susani ne beekunjaanya, era ne batta abasajja ebikumi bisatu mu Susani, naye ne batakwata ku munyago.

¹⁶ Mu kiseera kyekimu Abayudaaya abalala abaali mu bitundu bya Kabaka nabo ne bakunjaana okwerwanirira, n'okufuna ne bafuna okuwummula eri abalabe baabwe. Ne batta emitwalo nsanvu mu etaano ku bo naye ne batakwata ku munyago. ¹⁷ Bino byabaawo ku lunaku olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogwa Adali, ku lunaku olw'ekkumi n'ennya ne bawummula era ne balufuula lunaku lwa kuliirangako mbaga n'olw'okusanyukirangako.

Entandikwa y'Embaga Eyitibwa Pulimu

¹⁸ Abayudaaya ab'omu Susani ne bakunjaananga ku lunaku olw'ekkumi n'essatu ne ku lunaku olw'ekkumi n'ennya, ate ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano ne bawummula, era ne balufuula olunaku olw'okuliirangako embaga n'okusanyukirangako.

¹⁹ Abayudaaya ab'omu byalo abaabeeranga mu bibuga ebitaliiko bbugwe kyebaava bafuula olunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi Adali okuba olunaku okuliirangako embaga n'olw'okusanyukirangako, era olunaku olw'okuweerazaganirako ebirabo.

²⁰ Awo Moluddekaayi n'awandiika ebyabaawo byonna, era n'aweereza Abayudaaya bonna abaali mu bitundu byonna ebya Kabaka Akaswero ebbaluwa, mu matwale ag'okumpi n'agewala, ²¹ ng'abalagira okuku-umanga olunaku olw'ekkumi n'ennya n'olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogwa Adali nga lwa mbaga, ²² era nga kye kiseera Abayudaaya kye baafunirako eddembe eri abalabe baabwe, ate era nga gwe mwezi obuyinike bwabwe lwe bwafuulibwa essanyu, n'okunakuwala kwabwe ne kukoma. Moluddekaayi n'abi-

wandiika okujjukira ennaku ezo ng'ennaku ez'okuli-irangako embaga n'okusanyukirangako, ate era n'okuweerezaganya ebyokulya ebirungi, era n'okugabiranga abaavu ebirabo.

²³ Awo Abayudaaya ne basuubiza okukola nga bwe baatandika, nga Moluddekaayi bwe yabawandiikira.

²⁴ Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaagi omulabe w'Abayudaaya bonna, yali asalidde Abayudaaya olukwe okubazikiriza, era ng'akubye akalulu Puli, okubasaanyaawo n'okubazikiriza. ²⁵ Naye Eseza bwe yakimanyisa Kabaka, Kabaka n'awa ekiragiro mu buwandiike nti olukwe olubi Kamani lwe yali asalidde Abayudaaya ludde ku mutwe gwe, era ye ne batabani be ne bawanikibwa ku kalabba. ²⁶ Ennaku ezo kyebaava baziya Pulimu ng'erinnya lya Puli bwe liri. Awo olw'ebigambo byonna ebyawandiikibwa mu bbaluwa, n'olw'ebyo bye baalaba, n'ebyabatuukako, ²⁷ Abayudaaya kyebaava balagira ne basuubiza, era ne basuubiriza ezzadde lyabwe n'abo bonna abanaabeegatangako, nti awatali kwekwasa nsonga yonna, bateekwa okukwatanga ennaku ezo zombi buli mwaka ng'ekiwandiiko kyazo bwe kyali era ng'ebiro byazo bwe byali. ²⁸ Ennaku ezo zijjukirwenga ku mireembe gyonna, na buli kika, na buli ssaza era na buli kibuga, era ennaku zino eza Pulimu, Abayudaaya tebalekangayo okuzijagulizaangako, wadde okuzeerabira.

²⁹ Awo Nnabagereka Eseza muwala wa Abikayiri ne Moluddekaayi Omuyudaaya ne bawandiika n'obuyinza

bwonna okunyweza ebbaluwa eyo eyookubiri eya Pulimu. ³⁰ Ebbaluwa ne ziweerezebwa, mu bitundu ekikumi mu abiri mu omusanvu (127) eby'obwakabaka bwa Akaswero, ³¹ n'okuwa ebiragiro nti ennaku ezo eza Pulimu zikuumbwenga mu biro byazo nga Omuyudaaya Moluddekaayi ne Nnabagereka Eseza bwe baabalagira, era nga bwe beeyama bo bennyini n'ezzadde lyabwe okusenziira ku biseera byabwe bye baayitamu eby'okusiiba n'okukungubaga. ³² Awo ekiragiro kya Eseza ne kinyweza ebigambo ebyo ebya Pulimu, era ne kiwandiikibwa mu byafaayo.

Obwandiikirivu bwa Moluddekaayi

10 Kabaka Akaswero n'asalira abantu bonna ab'obwakabaka bwe omusolo, abaabeeranga ku lukalu n'abo abaabeeranga ku bizinga. ² Era ebikolwa bye byonna eby'obuyinza n'amaanyi ge, n'okutegeereza ddala obukulu bwa Moluddekaayi, Kabaka bwe yamukuza, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka b'e Bumeedi n'e Buperusi. ³ Moluddekaayi Omuyudaaya ye yali addirira Kabaka Akaswero mu buyinza, era yali mukulu mu Bayudaaya ate nga bamussaamu nnyo ekitiibwa, kubanga yakolanga bulungi abantu be, ate era ng'ayagaliza ezzadde lye lyonna emirembe.

Yobu

Yobu n'eb'Amaka ge byonna

1 Waaliwo omusajja mu nsi ya Uzzi ^Ierinnya lye Yobu; yali muntu ataliiko kya kunenyezebwa, nga wa mazima, eyeewalanga ekibi, era ng'atya Katonda. ² Yalina abaana aboobulenzi musanvu n'aboobuwala basatu. ³ Mu byobugagga ebingi ennyo bye yalina; mwe mwali endiga kasanvu, eḡḡamira enkumi ssatu, emigogo gy'ente ezirima ebikumi bitaano, endogoyi enkazi ebikumi bitaano, n'abaddu bangi nnyo nnyini; yali mwatiikirivu okusinga abantu abalala bonna mu nsi z'ebuvanjuba.

⁴ Batabani be baakwatanga embaga z'amazaalibwa gaabwe buli omu mu mpalo ng'ennaku zaabwe bwe zaali ziddiriḡḡananga mu maka ga buli omu; era baayitanga bannyinaabwe bonsatule okubajagulizaangako.

⁵ Ennaku z'embaga bwe zaggwangako, Yobu yabatumyanga n'abatukuza; ^{II}yakeeranga mu makya n'abaweerangayo ebiweebwayo ebyokebwa ng'omuwendo gwabwe bwe gwali ng'alowooza nti, "Oboolyawo ng'abaana bange bayonoonye ne bavvoola Katonda mu mitima gyabwe." Kino yakikolanga bulijjo.

Setaani Agezesa Yobu

⁶ Olunaku lumu, bamalayika ne bajja mu maaso ga MUKAMA, ne Setaani naye n'ajjiramu. ⁷ MUKAMA n'abuza Setaani nti, "Ova wa?"

Setaani n'addamu MUKAMA nti, "Nva kutalaaga nsi yonna okulaba ebintu nga bwe biri."

⁸ MUKAMA Katonda n'abuza Setaani nti, "Weetegerenza omuddu wange Yobu, atalina amufaanana, anzisaamu ekitiibwa, ataliiko kyakunenyezebwa era eyeewala buli ngeri yonna eyinza okukozesa omuntu ebibi?"

⁹ Setaani n'addamu MUKAMA Katonda nti, "Ekitiibwa akussaamu kya bwereere? ¹⁰ Tomukozeeko lukomera ye n'ennyumba ye, n'eb'obugagga by'alina? Buli ky'akola okiwadde omukisa; n'eb'obugagga bye byeyongedde nnyo obungi! ¹¹ Kale geza okwate ku by'alina obimuggyeke olabe nga taakwegaane nga n'ensi yonna eraba!" ¹² MUKAMA Katonda n'agamba Setaani nti, "Byonna by'alina biri mu mikono gyo, naye togeza

I Uzzi yali nsi eyali ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'omugga Yolu-daani. Yobu teyali Muyisirayiri. II Etteeka lya Musa nga terinnabawo, omukulu w'ennyumba ye yabanga kabona w'ennyumba ye.

n'okwata ku bulamu bwe." Oluvannyuma lw'ebyo Setaani n'ava mu maaso ga MUKAMA.

Yobu afiirwa Abaana be n'eb'Obugagga bwe

¹³ Awo olunaku lumu, batabani ba Yobu ne bawala be bwe baali banywa omwenge era nga baliira ebyasava mu maka ga mukulu waabwe, ¹⁴ omubaka n'ajja eri Yobu n'amugamba nti, "Ente zibadde zirima nga n'endogoyi ziri kumpi nazo, ¹⁵ Abaseba ^{III} ne bazigwako ne bazitwala era n'abaddu bonna ne babatta nze nsigaddewo nzekka okujja okukutegeeza bino."

¹⁶ Oyo aba akyayogera ebyo, laba, omubaka omulala n'atuuka naye n'amugamba nti, "Omuliro gubuubuse nga guva mu ggulu ne gusaanyaawo endiga zonna n'abasumba baazo, nze nsigaddewo nzekka okukutegeeza bino."

¹⁷ N'oyo aba akyayogera, n'omubaka omulala n'atuuka, n'agamba nti, "Abakaludaaya ^{IV} bazze nga beetegese mu bibinja bisatu, ne bagwa ku ḡḡamira ne bazitwala era ne batta n'abaddu ababadde bazirabirira, era nze nzekka nze nsigaddewo okujja okukumanyisa bino."

¹⁸ Aba akyayogera, laba, n'omulala n'ajja n'amugamba nti, "Batabani bo ne bawala bo babadde baliira era nga banywera omwenge mu nnyumba ya mukulu waabwe, ¹⁹ laba, omuyaga ogw'amaanyi guvudde mu ddungu ne gugoyaagoya ennyumba yonna mwe babadde era bonna bafiiriddemu nze mponyeewo nzekka okujja okukubikira."

²⁰ Yobu olwawulira bino byonna, n'agolokoka n'ayuzi ebyambalo bye n'amwa omutwe gwe, n'avuunama n'asinza: ²¹ n'agamba nti, "Nazaalibwa sirina kantu era bwe ntyo bwe ndiddayo.

MUKAMA ye yawa era MUKAMA y'aggyeewo, erinnya lya MUKAMA Katonda lyebazibwe."

²² Mu bino byonna Yobu teyayonoona kubanga teyemulugunyiza Katonda.

III Abaseba baali balunzi abaatambulanga okuva mu kifo ekimu nga balaga mu kirala, nga babeera mu bukiikaddyo bwa Buwalabu. IV Abakaludaaya baali batambuze mu ddungu okuva mu kifo ekimu okudda mu kirala nga babeera mu Mesopotamiya. Oluvannyuma baasalawo okubeera mu kifo kimu ne bassaawo Obwakabaka bw'e Babulooni.

Obulamu bwa Yobu Bukwatibwako

2 Ku lunaku olulala bamalayika ne bajja okukiika mu maaso ga *MUKAMA* Katonda, ne Setaani naye n'ajjiramu. ² *MUKAMA* Katonda n'abuuzza Setaani nti, "Ova wa?" Setaani n'amuddamu nti, "Nva kutalaaga ensi yonna."

³ *MUKAMA* Katonda n'agamba Setaani nti, "Olowoozezza ku muddu wange Yobu? Talina kyakunenyezebwa, mwesimbu, atya Katonda era eyee-wala ekibi bw'atyo talina amufaanana. Anywezezza obutuukirivu bwe newaakubadde nga wansokasoka mmuzikirize awatali nsonga."

⁴ Setaani n'amuddamu nti, "Eddiba olw'eddiba, omuntu kyaliva awaayo byonna by'alina olw'okuwonya obulamu bwe; ⁵ naye golola omukono gwo okwate ku magumba ge n'omubiri gwe olabe oba taakwegaane."

⁶ *MUKAMA* Katonda n'amugamba nti, "Weewaawo, ali mu mukono gwo, kyokka mulekere obulamu bwe."

⁷ Awo Setaani n'ava awali *MUKAMA* Katonda, n'alwaza Yobu amayute amazibu okuva ku mutwe, okutuukira ddala ku bigere. ⁸ Yobu n'atandika okweyaguzanga oluggyo ng'eno bw'atudde mu vvu.

⁹ Kyokka mukyala we n'amugamba nti, "Okyagugubidde ku butuukirivu bwo? Weegaane Katonda ofe!"

¹⁰ Naye ye n'amuddamu nti, "Oyogera ng'omu ku bakazi abatategeera bwe bandyogedde! Tunaafunanga birungi byereere mu mukono gwa Katonda?"

Mu bino byonna Yobu teyayonoona na kamwa ke.

Mikwano gya Yobu Abasatu

¹¹ Awo mikwano gya Yobu abasatu; Erifaazi ^I Omute-mani, Birudaadi Omusuki, ne Zofali Omunaamasi bwe baawulira emitawaana egyali gituuse ku mukwano gwabwe, ne bajja buli omu okuva ewuwe ne ba-sisinkana nga bwe baali bateesezza, bagende ba-musaasire bamuzzeemu amaanyi. ¹² Tebamutegeer-erawo nga bakwali wala, olw'embeera gye yalimu; ne bayimusa amaloboozi gaabwe ne bakuba ebiwoobe ne bayuza ebyambalo byabwe ne bayiwa enfuufu ku mitwe gyabwe. ¹³ Awo ne batuula naye we yali atudde okumala ennaku musanvu emisana n'ekiro nga tewali anyega, olw'obulumi obungi Yobu bwe yalimu.

Yobu Akolimira Olunaku kwe Yazaalirwa

³ Oluvannyuma lw'ebyo, Yobu n'ayasomya akamwa ke n'akolimira olunaku kwe yazaalirwa.

² N'agamba nti,

³ "Olunaku kwe nazaalirwa luzikirire, n'ekiro lwe kyalangirirwa nti omwana mulenzi.

⁴ Olunaku olwo lubuutikirwe ekizikiza, omusana guleme okulwakako, Katonda aleme okulufaako.

⁵ Ekizikiza n'ekisiikirize eky'okufa birujjule,

^I Erifaazi yali Mumowaabu eyabeeranga mu Temani.

ekire kirutuuleko, ekizikiza kikankanye ekitangaala kyalwo.

⁶ Ekizikiza ekikutte be zigizigi kirunyage, luleme okubalirwa awamu n'ennaku eziri mu mwaka,

wadde okuyingizibwa mu ezo eziri mu mwezi.

⁷ Yee, lubeere lugumba, waleme okuba eddoozi lyonna ery'essanyu eriri-wulirwako.

⁸ Abo abakolimira ennyanja n'ennaku balukolimire, n'abo abamanyi okuzuukusa agasolo galukwata mu nnyanja, balukolimire.

⁹ Emmunyeenye ez'omu matulutulu gaalwo zibe ekizikiza,

lulindirire ekitangaala kirubulwe, luleme okulaba ebikowe by'oku nkya.

¹⁰ Kubanga terwaggala nzigi za lubuto lwa mmange, nneme okulaba obuyinike.

¹¹ "Lwaki saafa nga nzalibwa, oba ne nfa nga nva mu lubuto lwa mmange?"

¹² Lwaki amaviivi ganzikiriza okugatuulako era n'amabeere okugayonka?

¹³ Kaakano nandibadde ngalamidde nga neesirikidde,

nandibadde neebase nga neewummulidde,

¹⁴ wamu ne bakabaka n'abakungu ab'ensi, abezimbira embiri kaakano amatongo,

¹⁵ oba n'abalangira abaalina zaabu, abajjuzanga ffeeza mu nnyumba zaabwe.

¹⁶ Oba lwaki saaziikibwa ng'omwana azaaliddwa ng'afudde,

atalabye ku kitangaala?

¹⁷ Eyo ababi gye batatawaanyizibwa, era n'abakooye gye bawummulira.

¹⁸ Abasibe gye bawummulira awamu, gye batawulirira kiragiro ky'oyo abaduumira.

¹⁹ Abakopi n'abakungu gye babeera; abaddu gye batatuntuzibwa bakama baabwe.

²⁰ "Lwaki omuyinike aweebwa ekitangaala, ne kimulisiza oyo alumwa mu mwoyo,

²¹ era lwaki yeegomba okufa naye ne kutajja, n'akunoonya okusinga obugagga obuziikiddwa,

²² abajaguza ekisukkiridde, ne basanyuka ng'atuuse ku ntaana?

²³ Lwaki okuwa ekitangaala oyo, atayinza kulaba kkubo, Katonda gw'akomedde?

²⁴ Kubanga nkaaba mu kifo ky'okulya, n'okusinda kwange kufukumuka ng'amazzi.

²⁵ Ekintu kye nantiiranga ddala era kye nakyawa kye kyantukako.

²⁶ Siwummudde wadde okusiriikirira wadde okuba n'emirembe,

wabula buzibu bwereere bwe bunzijidde."

Erifaazi Ayogera

4 Awo Erifaazi Omutemani n'ayanukula ng'agamba nti,
 2 "Omuntu bw'anaayogera naawe onoonyiiga?
 Naye ani ayinza okusirika obusirisi?
 3 Laba, wayigiriza bangi,
 emikono eminafu wagizzaamu amaanyi.
 4 Ebigambo byo byanyweza abaali bagwa,
 era ng'ozzaamu amaanyi amaviivi agaali gakankana.
 5 Naye kaakano kikutuuseeko, oweddemu amaanyi;
 kikutte ku ggwe n'oggwaawo!
 6 Okutya Katonda wo si bwe bwesige bwo,
 n'obwesimbu bwo si ly'essuubi lyo?
 7 "Kaakano lowooza; ani ataliiko musango eyali azikiridde?
 Oba wa abatuukirivu gye baali bamaliddwawo?
 8 Okusenziira ku kyendabye; abo abateekateeka okukola ebibi era ne basiga ebitali bya butuukirivu,
 bakungula bizibu.
 9 Bazikirizibwa omukka Katonda gw'assa,
 bamalibwawo obusungu bwe.
 10 Okuwuluguma kw'empologoma, n'eddoboosi ly'empologoma enkambwe,
 n'amannyo g'empologoma ento gamenyeka.
 11 Empologoma ey'amaanyi ezikirira olw'okubulwa omuyiggo,
 n'obwana bw'empologoma busaasaana.
 12 "Nategezebwa ekigambo eky'ekyama,
 ne nkitegera okutu.
 13 Wakati mu birowoozo n'okwolesebwa kw'ekiro ng'otulo otungi tukutte omuntu,
 14 okutya n'okukankana byankwata ne bireetera amagumba gange okunyegenya.
 15 Omwoyo gw'ayita mu maaso gange,
 obwoya bw'oku mubiri gwange ne buyimirira.
 16 Ne buyimirira butengerera,
 naye saasobola kwetegereza ndabika yaabwo,
 n'ekifaananyi kyali mu maaso gange, ne wabaawo akasiriikiriro,
 ne ndyoka mpulira eddoboosi nga ligamba nti,
 17 'Omuntu afa ayinza okuba omutuukirivu okusinga Katonda?
 Omuntu ayinza okuba omulongoofu okusinga Omutonzi we?
 18 Obanga abaddu be tabeesiga,
 nga bamalayika be abalanga ensobi
 19 kale kiriba kitya,
 abo abasula mu z'ebbumba ezirina emisingi egiri mu nfuufu,
 ababetentebwa n'okusinga ekiwojjolo?
 20 Bamalibwawo wakati w'amakya n'akawungeezi,
 bazikirira emirembe n'emirembe awatali abafaako.

21 Omuguwa gwa weema yaabwe gusimbulwa munda,
 ne bafa ng'abasirusiru.'"
 5 "Koooola kaakano, waliwo anaakuyitaba?
 Era ani ku batukuvu gw'onoolaaajaanira?
 2 Obukyayi butta atalina magezi,
 n'obuggya butta omusirusiru.
 3 Ndabye abasirusiru nga banywevu,
 naye mangu ddala ne nkolimira ekifo kye batuulamu.
 4 Abaana baabwe tebalina bukuumi,
 babetenterwa mu luggya nga tewali abawolereza.
 5 Omuyala alya amakungula gaabwe era atwala n'ag'omu maggwa era awankirawankira eby'obugagga byabwe.
 6 Kubanga okulaba ennaku tekuva mu nsi,
 wadde obuzibu okuva mu ttaka,
 7 wabula abantu bazaalibwa kulaba nnaku,
 ng'ensasi bwe zibuuka waggulu.
 8 Naye nze, nzija kunoonya Katonda era mmulekere ensonga zange.
 9 Akola ebikulu, ebitanoonyezeka,
 ebyewuunyisa ebitabalika.
 10 Atonnyesa enkuba ku nsi,
 n'aweereza amazzi mu byalo.
 11 Ayimusa abo abanyigirizibwa n'abo abakaaba ne basitulibwa mu mirembe.
 12 Aziyiza enkwe z'ababi,
 emikono gyabwe gireme okutuukiriza bye bateesa.
 13 Agwikiririza abagezigezi mu bukujjukuju bwabwe,
 n'enkwe zaabwe n'aziziyiriza ddala.
 14 Ekizikiza kibabuutikira emisana,
 ne bawammanta mu ttuntu ng'ekiro.
 15 Naye aggya abali mu bwetaavu mu mukono gw'abo ab'amaanyi,
 n'abawonya ekitala kyabwe.
 16 Abaavu ne balyoka baba n'essuubi,
 n'akamwa k'abatali benkanya ne kazibibwa.
 17 "Alina omukisa omuntu Katonda gw'abuulirira;
 noolwekyo tonyooma kukangavvula kw'oyo Ayinzabyonna.
 18 Kubanga ye y'afumita ate era y'anyiga,
 y'alumya era y'awonya.
 19 Alikuwonya mu buzibu bwa ngeri mukaaga.
 Weewaawo ne mu ngeri musanvu tootukibwengako kulumizibwa.
 20 Mu njala alikuwonya okufa,
 era anaakuwonyanga mu lutalo olw'ekitala.
 21 Onookuumibwanga eri olulimi olukambwe,
 era tootyenga okuzikirira bwe kunaabanga kujja gy'oli.
 22 Oliseka ng'okuzikirira n'enjala bizze,
 era tootyenga nsolo nkambwe ez'oku nsi.
 23 Onoobanga n'enkolagana n'amayinja ag'omu nnimiro,

era onoobanga n'emirembe awali ensolo enkambwe.

²⁴ Olimanya nti, ensiisira yo eri mirembe; era eby'obugagga byo olibibala n'olaba nga tewali kibuzeeko.

²⁵ Olimanya ng'ezzadde lyo liriba ddene, ne bazzukulu bo baliba bangi ng'omuuddo ogw'oku nsi.

²⁶ Olituusibwa ku ntaana yo nga wakaddiyira ddala, ng'enjaano bwe tuukira mu kiseera kyayo.

²⁷ "Ekyo twakyekeenya, kituufu. Kimanye nga kikwata ku ggwe."

Yobu Ayanukula

6 Yobu n'ayanukula ng'agamba nti,
² "Singa okweraliikirira kwange, n'okubonaabona kwange bipimibwa ne biteekebwa ku minzaani!

³ Weewaawo byandisinze omusenyu gw'ennyanja okuzitowa;

ebigambo byange kyenvudde mbyanguyiriza.

⁴ Obusaale bwa Ayinzabyonna buli mu nze n'omwoyo gwange gunywedde obusagwa bwabwo: entiisa ya Katonda erwana nange.

⁵ Entulege ekaaba awali omuddo, oba ente ennume enjooŋŋa awali emmere yaayo?

⁶ Emmere etaliimu nsa eriika omutali munnyo, oba amazzi g'eggi okubaamu akawoomerera?

⁷ Omutima gwange tegusikirizibwa kubikombako, biri ng'emmere etangasa.

⁸ "Singa Katonda ampa kye nsaba, n'ampa kye nsuubira,

⁹ yandisiimye okumbetenta ne mmalibwawo omukono gwe.

¹⁰ Kino kyandikkakanyizza obulumi obutakoma kubanga sigaanye bigambo bya Mutukuvu.

¹¹ Amaanyi ngaggya wa, ndyoke mbe n'essuubi? Era enkomerero yange, eruwa ndyoke ngumiikirize?

¹² Amaanyi gange ga mayinja oba omubiri gwange gwa kikomo?

¹³ Mu mazima sirina maanyi n'obusobozi bwanzigwako.

¹⁴ Oyo agaana ebyekisa okuva eri mukwano gwe tafaayo kutya Ayinzabyonna.

¹⁵ Baganda bange tebeesigika, bali ng'akagga aka-booga

ate ne kakalira,

¹⁶ akaddugalirira buli lwe kakwata, ng'omuzira,

¹⁷ ate ne kaggwaawo buli lwe wabaawo ebbugumu.

¹⁸ Ebibinja by'abatambuze we biviira ku mugendo ne biraga mu ddungu ne bizikirira.

¹⁹ Abatambuze b'e Teema banoonya, bo ab'e Seeba ne balindirira n'essuubi.

²⁰ Baalina essuubi naye bwe baatuukayo ne banyolwa nnyo.

²¹ Kaakano bwe mundabye ne mutya ne mukakasizza ddala nga temuliiko kye muyinza kukola.

²² Nnali mbagambye nti, 'Mumpe ekirabo,' oba nti, 'Mumpeereyo ekintu ku by'obugagga bwammwe,

²³ okumponya nve mu mukono gw'omulabe, n'okumpeerayo ekintu mpone emitego gy'abakambwe'?

²⁴ "Njigiriza nange n'aba musirise; ndaga we nsobezza.

²⁵ Ebigambo eby'amazima nga bya bulumi! Naye okuwakana kwammwe kukakasa ki?

²⁶ Mugezaako okugolola ebigambo byange, ne mufuula ebigambo by'omuntu ali obubi okuba ng'empewo?

²⁷ Mukubira ne bamulekwa akalulu ate ne mukubira ne mukwano gwammwe.

²⁸ "Naye kaakano mubeere ba kisa muntunuulire. Ndabika ng'omulimba?

²⁹ Mufumiitirize, temusuula bwenkanya; Mukirowoozeeko, kubanga obujulirwa bwange buli ku kalebwerebwe.

³⁰ Emimwa gyange girabika ng'egirimba? Emimwa gyange tegisobola kutegeera ttima?"

7 "Ebiseera by'omuntu ku nsi, tebyagerebwa? Ennaku ze tezaagerebwa nga ez'omupakasi?

² Ng'omuuddo eyeegomba ekisiikirize okujja, ng'omupakasi bwe yeesunga empeera ye;

³ bwe ntyo bwe nnaweebwa emyezi egy'okubonaabona,

ebiro ebyokutegana bwe byangererwa.

⁴ Bwe ngalamira neebake, njogera nti, 'Ndiyimuka ddi, ekiro kinaakoma ddi?'

Nga nzijudde okukulungutana okutuusa obudde lwe bukya.

⁵ Omubiri gwange gujjudde envunyu n'ebikakampa, n'olususu lwange lukutusekutuse era lulabika bubu.

⁶ "Ennaku zange zidduka okusinga ekyuma ky'omulusi w'engoye bw'atambuza ky'alusisa engoye ze; era zikoma awatali ssuubi.

⁷ Ojjukira Ayi Katonda, nti obulamu bwange tebulimu, wabula mukka bukka,

amaaso gange tegaliddayo kulaba bulungi.

⁸ Eriiso ly'oyo eryali lindabyeko teririddayo kundaba; amaaso gammwe galinnoonya, naye nga sikyalivo.

⁹ Nga ekire bwe kibulawo ne kigenda, bw'atyo n'aziikwa mu ntaana talivaayo.

¹⁰ Taliddayo mu nnyumba ye,

amaka ge tegaliddayo kumumanya nate.
 11 Noolwekyo sija kuziyiza kamwa kange, nzija kwogera okulumwa kw'omutima gwange; nzija kwemulugunyiza mu bulumi bw'emmeeme yange.
 12 Ndi nnyanja oba ndi lukwata ow'omu buziba, olyoke onkuume?
 13 Bwe ndowooza nti, obuliri bwange bunampa ku mirembe, ekiriri kyange kinakendeeza ku kulumwa kwange;
 14 n'olyoka ontiisa n'ebirooto era n'onkanga okuyita mu kwolesebwa.
 15 Emmeeme yange ne yeegomba okwetuga, nfe okusinga okuba omulamu.
 16 Sikyeyagala, neetamidwa. Sija kubeera mulamu emirembe gyonna. Ndeka; kubanga ennaku zange butaliimu.
 17 Omuntu kye ki ggwe okumugulumiza, n'omulowoozaako?
 18 Bw'otyo n'omwekebejja buli makya, n'omugezesa buli kaseera?
 19 Olituusa ddi nga tonvuddeeko n'ondeka ne mmira ku malusu?
 20 Nyonoonye; kiki kye nakukola, ggwe omukuumi w'abantu? Lwaki onfudde nga akabonero ak'obulabe gy'oli, ne neefuukira omugugu?
 21 Era lwaki tosonyiwa kwonoona kwange, n'oggyawo obutali butuukirivu bwange? Kubanga kaakano nzija kwebaka mu ntaana; era ojja kunnoonya ku makya naye naaba sikyaliwo."

Birudaadi Ayogera

8 Awo Birudaadi Omusukusi n'addamu n'agamba nti,
 2 "Onookoma ddi okwogera ebintu bino? Era ebigambo bino by'oyogera n'akamwa ko bi-naakoma ddi okuba ng'empewo ey'amaanyi?
 3 Katonda akyusakyusa mu nsala ye? Oba oyo Ayinzabyonna akyusakyusa amazima?
 4 Abaana bo bwe baayonoona eri *MUKAMA*, n'abawaayo eri empeera y'ekibi kyabwe.
 5 Kyokka bw'onoonoonya Katonda, ne weegayirira oyo Ayinzabyonna,
 6 bw'onooba omulongoofu era ow'amazima, ddala ddala anaakuddiramu n'akuzzaayo mu kifo kyo ekituufu.
 7 Wadde ng'entandikwa yo yali ntono, embeera yo ey'enkomerero eija kuba nnungi ddala.
 8 Buuza ku mirembe egy'edda, era onoonereze ku bakitaabwe bye baayiga;
 9 kubanga ffe twazaalibwa jjuuzi era tetulina kye tu-manyi, era ne nnaku ze twakamala ku nsi ziri ng'ekisiikirize.

10 Tebaakulage bakumanyise era bakutegeeze ebigambo bye mitima gyabwe oba by'okutegeera kwabwe?
 11 Ebitooogo biyinza okumera awatali bitosi?
 12 Biba bikyakula nga tebinnasalibwa, bikala mangu okusinga omuddo.
 13 Bw'etyo enkomerero bw'ebeera ey'abo bonna abeerabira Katonda, essuubi ly'abatatya Katonda bwe libula.
 14 Ebyo bye yeesiga byatika mangu, ebyo bye yeesiga, nnyumba ya nnabbubi!
 15 Yeesigama wuzi za nnabbubi ne zikutuka azeekwatako nnyo naye ne zitanywera.
 16 Ali ng'ekimera ekifukurire obulungi ekiri mu mu-sana, nga kyanjadde amatabi gaakyo mu nnimiro;
 17 emirandira gyakyo nga gyezingiridde, okwe-tooloola entuumu y'amayinja, nga ginoonya ekifo mu mayinja.
 18 Naye bwe bakiggya mu kifo kyakyo, ekifo ekyo kikyegaana ne kigamba nti, Sikulaban-gako.
 19 Mazima ddala essanyu lyakyo liggwaawo, ebirime ebirala ne bikula okuva mu ttaka.
 20 Mazima ddala Katonda talekerera muntu ataliiko musango, era tanyweza mukono gw'abakola ebibi.
 21 Ajja kuddamu ajjuze akamwa ko enseko, n'emimwa gyo amaloboozi ag'essanyu.
 22 Abalabe bo balijjula obuswavu, era n'ennyumba z'abakozi b'ebibi zirimlibwawo."

Yobu Ayanukula

9 Yobu n'alyoka addamu nti,
 2 "Ddala nkimanyi nga kino kituufu. Naye omuntu asobola atya okuba omutuukirivu eri Katonda?
 3 Wadde ng'omuntu yandyagadde okuwakana naye, tayinza kumuddamu kibuuza na kimu ku bibuuza olukumi.
 4 Amagezi ge ga nsusso, amaanyi ge mangi nnyo; ani eyali amuwakanyizza n'avaayo nga taliiko binu-ubule?
 5 Asimbula ensozi ne zivaayo nga tezimanyiridde era n'azivuunika ng'asunguwadde.
 6 Ensi aginyeenya n'eva mu kifo kyayo era n'akankanya empagi zaayo.
 7 Ayogera eri enjuba ne teyaka, akugira n'alemesa ekitangaala ky'emmuneenyee okulabika.
 8 Ye yekka abamba eggulu era n'atambulira ku mayengo g'ennyanja.
 9 Ye mukozi wa Nabaliyo, entungalugoye ne Kakaaga, n'ebibinja eby'emunyeenyee eby'obukiikaddyo.

10 Akola ebyewuunyo ebizibu okunnyonnyola,
n'akola n'ebyamagero ebitabalika.
11 Bw'ayita we ndi sisobola kumulaba,
bw'ampitako, sisobola kumutegeera.
12 Bw'aba alina ky'aggya ku muntu, ani ayinza oku-
muziyiza?
Ani ayinza okumubuuza nti kiki ky'okola?
13 Katonda taziyiza busungu bwe;
n'ebibinja bya Lakabu byakankanira wansi w'ebigere
bye.
14 Kaakano nnyinza ntya okuwakana naye?
Nnyinza ntya okufuna ebigambo mpakane naye?
15 Wadde nga siriiko musango, sisobola kubaako kye
muddamu,
mba nnyinza kwegayirira bwegayirizi oyo Omula-
muzi wange ankwatirwe ekisa.
16 Ne bwe na ndimukoowodde n'ampitaba,
sirowooza nti yandimpadde ekiseera n'ampuliriza.
17 Yandimenyeemenye mu muyaga
nannyongerako ebiwundu awatali nsonga.
18 Teyandindese kuddamu mukka
naye yandimallidde ddala nga mbonaabona.
19 Bwe kiba nga kigambo kya maanyi bwanyi, ye wa
maanyi.
Era bwe kiba kya kusala musango, ani alimuyita?
20 Ne bwe sandibaddeko musango, akamwa kange
kandigunsalidde.
Ne bwe bandinnangiridde nti siriiko kyakunenyezeb-
wa, kandirangiridde nti gunsinze.
21 "Wadde nga sirina kyakunenyezebwa,
sikyefaako,
obulamu bwange mbunyooma.
22 Byonna kye kimu, kyenya njamba nti,
Azikiriza bonna abataliiko musango awamu
n'abakozi b'ebibi.
23 Kawumpuli bw'aba asse mbagirawo,
MUKAMA asekerera okubonaabona kw'abatalina mu-
sango.
24 Ensi yaweebwayo mu mukono gw'abakozi b'ebibi.
Abikka ku maaso g'abagiramula.
Bw'aba nga si MUKAMA, kale ani?
25 Kaakano ennaku zange zidduka okusinga omud-
dusi,
zifuumuuka, tezirina kalungi ke ziraba.
26 Zifuumuuka ng'amaato ag'ebitoogo^I agadduka en-
nyo,
ng'empungu eyanguyiriza okugenda eri omuyiggo.
27 Bwe njamba nti, Leka neerabire okusinda kwange,
oba nti neerabire obunyiikaavu bwange, nsekemu,
28 ne neekokkola okubonaabona kwange,
mmanyi nga MUKAMA tombale ng'ataliiko musango.
29 Omusango gunsinze,
lwaki nteganira obwereere?
30 Ne bwe nandinaabye sabbuuni

^I Amaato ag'ebitoogo gaakolebwanga mu Misiri

n'engalo zange ne nzitukuza,
31 era wandinsudde mu kinnya,
n'engoye zange zennyini ne zinneetamwa.
32 Kubanga MUKAMA si muntu nga nze bwe ndi nti
muddemu,
era nti tusisinkane tuwozanjanye mu mbuga z'ama-
teeka.
33 Tewali mutabaganya
ayinza kututeekako mukono gwe ffembi,
34 eyandizigyeko omuggo gwa Katonda
entiisa ye n'erekeraawo okunzijira.
35 Olwo nno nandyogedde nga simutya;
naye nga bwe kiri kaakano, sisobola."
10 "Obulamu bwange mbukyayidde ddala,
noolwekyo leka nfukumule okwemulugunya
kwange,
njogerere mu kulumwa kw'emmeeme yange.
2 Nnaagamba Katonda nti, Tonsalira musango ne
gunsinga,
ntegeeza ky'onvunaana.
3 Kikusanyusa okunnyigiriza,
okunyooma omulimu gw'emikono gyo,
n'owagira emirimu gy'abakozi b'ebibi?
4 Amaaso go ga mubiri?
Olaba ng'omuntu bw'alaba?
5 Ennaku zo zisinga ez'omuntu,
n'emyaka gyo gisinga egy'omuntu,
6 olyoke onoonye ebisobyo byange
era obuulirize ekibi kye nkoze,
7 newaakubadde ng'omanyi nti sirina musango
era nga tewali n'omu ayinza kunzigya mu mukono
gwo?
8 "Emikono gyo gye gyammumba, gye gyankola.
Ate kaakano onookyuka okunsanyaawo?
9 Jjukira nti wammumba ng'ebbumba,
ate kaakano onoonfuula ng'enfuufu?
10 Tewanzitulula ng'amata
n'onkwaswa ng'omuzigo?"
11 Tewannyambaza omubiri n'olususu,
n'oluka amagumba n'ebinywa n'ongatta?
12 Kale wampa okuganja mu maaso go,
era walabirira, n'omwoyo gwange.
13 Naye bino wabikweka mu mutima gwo,
era mmanyi nga byali mu birowoozo byo.
14 Singa nyonoona, ondaba
era tewandindese n'otombonereza.
15 Bwe mba nga nsingibbwa omusango,
zinsanze nze!
Newaakubadde nga sirina musango, sisobola kuy-
imusa mutwe gwange,
kubanga nzijjudde obuswavu era mu kunyigirizibwa
kwange, mwe nsaanikiddwa.
16 Bwe mba ng'asituka, n'onjigga ng'empologoma,
era n'onnumba n'amaanyi go amangi ennyo.
17 Oleeta abajulizi abajja okunnumiriza,

era obusungu bwo ne bweyongera gye ndi;
amayengo ne gajja okunnumba olutata.

18 “Kale lwaki wanziggya mu lubuto lwa mmange?
Wandindese nga tewannabaawo liiso lyonna lind-
abyeko.

19 Singa satondebwa,
oba singa natwalibwa butereevu okuva mu lubuto
ne nzikibwa.

20 Ennaku zange entono kumpi teziweddeeko?

Ndeka mbeeko n’akaseera ak’okusanyuka,
21 nga sinnaba kugenda mu kifo eteri kudda,
ekiri mu nsi ejjudde ekizikiza, n’ekisiikirize eky’ebuzi-

ba,
22 y’ensi ey’ekizikiza ekikutte, eyeekisiikirize eky’ebuzi-
ba

era n’okutabukatabuka,
ng’omusana gwayo guli nga ekizikiza.”

Zofali Ayogera

11 Awo Zofali Omunaamasi n’ayogera nti,
2 “Ebigambo ebyo byonna bisigale nga tebid-
diddwamu?

Omwogezi ono anaabalibwa ng’ataliiko musango?

3 Okwogera kwo okutaliimu kunaatusirisa?

Oduule bw’oty o wabulewo akunenyanya?

4 Ogamba Katonda nti, ‘Ebiwoozoo byange tebirina
nsobi,

era ndi mutukuvu mu maaso go.’

5 Naye, singa Katonda ayogera,
singa abikkula akamwa ke n’akuddamu,

6 n’akubikkulira ebyama by’amagezi;
kubanga amagezi amatuufu ddala galiko enjuuyi
bbiri.

Manya kino: Katonda n’okwerabira yeerabira ebimu
ku bibi byo.

7 “Osobola okupima ebyama bya Katonda?

Oyinza okunoonyereza ku Ayinzabyonna n’omu-
malayo?

8 Bigulumivu okusinga eggulu, kiki ky’osobola okuko-
la?

Bikka okusinga obuziba bw’emagombe, kiki ky’os-
obola okumanya?

9 Obuwanvu bwabyo businga ensi
era bugazi okusinga ennyanja.

10 “Singa ajja n’akusibira mu kkomera era n’atuuza
olukiiko,

ani ayinza okumuwakanya?

11 Mazima ddala amanya abantu abalimba.

Bw’alaba ebibi, tabifaako?

12 Naye omuntu omusirusiru, talifuna magezi,
ng’omwana gw’endogoyi ogw’omu nsi bwe gutayin-
za kuzaalibwa nga gusobola okufugibwa.

13 “Naye bw’owaayo omutima gwo gy’ali,
n’ogolola emikono gyo gy’ali,

14 singa oggyawo ekibi ekiri mu mukono gwo,
n’otokkiriza kibi kubeera mu weema yo,

15 olwo onoositula omutwe n’obwenyi bwo nga tok-
watibwa nsonyi,

era oyimirire ng’oli munywevu awatali kutya.

16 Mazima ddala ojja kwerabira emitawaana gyo,
olijjukira bujjukizi ng’amazzi agaayita edda.

17 Obulamu bujja kwaka okusinga omusana
ogw’omu ttuntu,

n’ekizikiza kijja kufuuka ng’obudde obw’oku nkya.

18 Olibeera munywevu, kubanga olibeera n’essuubi;
olitunuulira ebikwetooloodde n’owummulira mu
mirembe.

19 Oligalamira nga tewali n’omu akutiisa,

era bangi abalikunoonyaako omukisa.

20 Naye amaaso g’abakozi b’ebibi galiremererwa,
era tebalisobola kuwona,
essuubi lyabwe libeere ng’omukka
ogw’enkomerero.”

Yobu Ayanukula

12 Awo Yobu n’amuddamu nti,
2 “Awatali kubuusabuusa muli bantu.

Bwe mulifa n’amagezi gammwe ne gafa.

3 Naye nange nnina amagezi ntegeera,
temunsinga.

Ani atabimanyi ebyo byonna?

4 Nfuuse ekisekererwa eri mikwano gyange.

Nze eyakoowolanga Katonda n’anziramu,
ne nsekererwa obusekererwa, ate nga ndi mutuku-
vu ataliiko musango!

5 Abantu abali mu ddembe lyabwe batera okuseker-
era abali mu mitawaana,
ng’ebizibu bwe biba ku abo ababa batuuse awazibu.

6 Weema z’abanyazi tezibaako mutawaana,
era abo abanyiiza Katonda babeera mu ddembe
abo abeetikka katonda waabwe mu mikono gyabwe.

7 Naye buuza ensolo zijja kukuyigiriza,
oba ebinyonyi eby’omu bbanga binaakubuulira.

8 Oba yogera n’ettaka linaakusomesa
oba ebyennyanya eby’omu nnyanja binaakunnyon-
nyola.

9 Biki ku bino ebitamanyi nti,
omukono gwa *MUKAMA* gwe gukoze ebyo?

10 Buli bulamu bwa kitonde buli mu mukono gwe,
na buli mukka ogussibwa abantu bonna.

11 Okutu tekugezesa bigambo

ng’olulimi bwe lukomba ku mmere?

12 Amagezi tegasangibwa mu bakaddiye?

Okuwangaala tekuleeta kutegeera?

13 Katonda y’alina amagezi n’amaanyi;
y’ateesa ebigambo era y’alina okutegeera.

14 Ky’amanya teri ayinza kuddamu kukizimba;

ky'asiba mu kkomera tekiyinda kuteebwa.
 15 Bw'aziyiza amazzi, ekyeeya kijja,
 bw'agata gazikiriza ensi.
 16 Ye, ye nannyini maanyi n'obuwanguzi,
 abalimba n'abalimbibwa bonna babe.
 17 Aggyawo abawi b'amagezi nga tebalina kantu,
 abalamuzi n'abafuula abasirusu.
 18 Bakabaka abaggyako enjegere ze beesiba ebiwato
 byabwe,
 n'abasibamu obukete. ^I
 19 Bakabona abatwala nga tebalina kantu,
 n'asuula abasajja abaanywera.
 20 Aziba emimwa egy'abawi b'amagezi abeesigwa,
 era n'aggyawo okwolesebwa kw'abakadde.
 21 Ayiwa ekivume ku bakungu,
 era n'aggya ebyokulwanyisa ku b'amaanyi.
 22 Abikkula ebintu eby'ebuziba eby'ekizikiza,
 n'aleeta n'ebisiikirize eby'amaanyi mu kitangaala.
 23 Afuula amawanga okuba ag'amaanyi, era n'agaziki-
 riza;
 agaziya amawanga n'agasaasaanya.
 24 Abakulembeze baamawanga abaggyako okukola
 ebisaanidde;
 n'abasindika nga bagwirana mu ddungu eritaliimu
 kkubo.
 25 Bawamantira mu kizikiza awatali kitangaala;
 abaleetera okutagala ng'abatamiivu."
13 "Laba, eriiso lyange lyalaba ebyo byonna,
 n'okutu kwange ne kuwulira ne mbitegeera.
 2 Kye mumanyi nange kye mmanyi;
 siri wa wansi ku mmwe.
 3 Naye neegomba okwogera n'oyo Ayinzabyonna,
 era n'okuleeta ensonga zange mu maaso ga Katon-
 da.
 4 Naye mmwe mumpayiriza;
 muli basawo abatagasa mmwe mwenna!
 5 Kale singa musirika!
 Olwo lwe mwandibadde n'amagezi.
 6 Muwulire kaakano endowooza yange,
 muwulirize okwegayirira kw'emimwa gyange.
 7 Katonda munaamwogerera nga mwogera ebitali
 bya butuukirivu?
 Munaamwogerera eby'obulimba?
 8 Munaamulaga ng'ataliiko luuyi,
 munaamuwoleza ensonga ze.
 9 Singa akukebera, anaakusanga oli bulungi?
 Oyinza okumulimba nga bw'oyinza okulimba aban-
 tu?
 10 Tayinza butakunonya,
 singa osaliriza mu bubba.
 11 Ekitiibwa kye ekisukiridde tekyandikutiisizza?
 Entiisa ye teyandikuguddeko?
 12 Ebigambo byammwe ebijjukirwa ngero za vvu,
 n'okwewolereza kwammwe kwa bbumba.

^I Obukete bwe bugoye bwokka abaddu abawambe bwe bakki-
 rizibwanga okwambala.

13 Musirike nze njogere;
 kyonna ekinantukako kale kintuukeko.
 14 Lwaki neeteeka mu mitawaana,
 obulamu bwange ne mbutwalira mu mikono
 gyange?
 15 Ne bw'anzita, mu ye mwe nnina essuubi,
 ddala ddala nditwala ensonga zange mu maaso ge.
 16 Ddala kino kinaavaamu okusumululwa kwange,
 kubanga teri muntu atatyata Katonda ayinza kwetan-
 tala kujja mu maaso ge!
 17 Muwulirize ebigambo byange n'obwegendereza;
 amatu gammwe gawulire bye njamba.
 18 Kaakano nga bwe ntegeese empoza yange,
 mmanyi nti nzija kwejeerera.
 19 Waliwo ayinza okuleeta emisango gye nvunaanib-
 wa?
 Bwe kiba bwe kityo, nzija kusirika nfe.
 20 Ebintu ebyo ebibiri byokka by'oba ompa, Ayi Ka-
 tonda,
 awo sija kukwekweka.
 21 Nzigyako omukono gwo,
 olekere awo okuntiisatiisa n'okunkangakanga.
 22 Kale nno ompite nzija kukuddamu,
 oba leka njogere ggwe onziremu.
 23 Nsobi meka era bibi bimeka bye nkoze?
 Ndaga ekibi kyange era n'omusango gwange.
 24 Lwaki okweka amaaso go,
 n'onfuula omulabe wo?
 25 Onoobonyaabonya ekikoola ekifuuyiddwa omuya-
 ga?
 Onooyigga ebisasiro ebikaze?
 26 Kubanga ompadiikako ebintu ebiruma,
 n'ondeetera okuddamu okwetikka ebibi byange
 eby'omu buvubuka.
 27 Oteeka ebigerere byange mu nvuba,
 era okuuma butiribiri amakubo gange mwe mpita
 ng'oteeka obubonero ku bisinziro by'ebigerere
 byange.
 28 Bw'atyo omuntu bw'aggwaawo ng'ekintu ekivun-
 du,
 ng'olugoye oluliiriddwa ennyenje."
14 "Omuntu azaalibwa omukazi,
 abeera ku nsi akaseera katono era abeera mu
 kutegana.
 2 Amulisa ng'ekimuli n'awotoka;
 abulawo mangu ng'ekisiikirize, tabeerera.
 3 Otunuulira omuntu afaanana bw'atyo?
 Olimuleeta gy'oli asalirwe omusango?
 4 Ani ayinza okuggya ekirongoofu mu kitali kirongoofu?
 Tewali n'omu!
 5 Ennaku z'omuntu zaagererwa,
 wagera obungi bw'emyezi gye
 era n'oteekawo ekkomo ly'atasobola kusukka.
 6 Kale tomufaako muleke yekka,

okutuusa lw'alimala okutuukiriza emirimu gye ng'omupakasi.

- 7 "Wakiri waliwo essuubi ng'omuti guloka:
Bwe gutembwa, guloka nate,
era ekikolo kyagwo ekiggya tekifa.
- 8 Emirandira gyagwo gyandikaddiyidde mu ttaka era n'ekikonge ne kifiira mu ttaka,
- 9 naye olw'emirandira okutambula ne ginoonya amazzi kimulisa
ne kireeta amatabi ng'ekisimbe.
- 10 Naye omuntu afa era n'agalamizibwa, assa ogw'enkomerero n'akoma.
- 11 Ng'amazzi bwe gaggwa mu nnyanja oba omugga bwe gukalira ne guggwaawo,
- 12 bw'atyo omuntu bw'agalamira,
era n'atasituka okutuusa eggulu bwe linaggwaawo, abantu tebajja kuzuukuka oba kuggyibwa mu tulo twabwe.
- 13 "Singa kale onkweka emagombe era n'onziika okutuusa obusungu bwo lwe buliggwaawo!
Singa ongerera ekiseera n'onzijukira!
- 14 Omuntu bw'afa, addamu n'abeera omulamu? Ennaku zange zonna ez'okuweereza nnaalindanga okuwona kwange kujje.
- 15 Olimpita nange ndikuyitaba; olyegomba ekitonde emikono gyo kye gyatonda.
- 16 Ddala ku olwo bw'olibala ebigerere byange, naye tolyekaliriza bibi byange.
- 17 Ebisobyoby byange biriba bisibiddwa mu kisawo; olibikka ku kibi kyange.
- 18 "Naye ng'olusozi bwe luseebengerera ne luggwaawo,
era ng'ejjinja bwe liva mu kifo kyalyo,
- 19 ng'amazzi bwe gaggwereeza amayinja era ng'okwanjaala kwago bwe kutwala ettaka ly'oku nsi;
bw'atyo bw'azikiriza essuubi ly'omuntu.
- 20 Omumalamu amaanyi omuwangula lumu n'aggweerawo ddala;
okyusa enfaanana ye n'omugoba.
- 21 Abaana be bwe bafuna ekitiibwa, takimanya, bwe bagwa, takiraba.
- 22 Obulamu bw'omubiri gwe bwokka bw'awulira ne yeekungubagira yekka."

Erifaazi Ayogera

- 15** Awo Erifaazi Omutemani n'addamu n'ayogera nti,
2 "Omuntu ow'amagezi yandizzeemu n'amagezi agataliimu,
oba n'ajjuza olubuto lwe embuyaga ez'ebuvanjuba?

- 3 Yandiwakanye n'ebigambo ebitaliiko kye bigasa, oba okwogera ebigambo ebitalina kye bikola?
- 4 Naye onyooma Katonda n'oziyiza okwewaayo eri Katonda.
- 5 Kubanga obutali butuukirivu bwo bwe buyigiriza akamwa ko,
era olonzeewo okukozesa olulimi lw'abalimba.
- 6 Akamwa ko kennyini ke kakusalira omusango si nze,
emimwa gyo gyennyini gye gikulumuriza.
- 7 "Gwe wasooka abantu bonna okuzaalibwa? Oba ggwe wazaalibwa ensozi nga tezinnabaawo?
- 8 Ofaayo okuwuliriza okuteesa kwa Katonda? Olowooza gwe mugezi wekka?
- 9 Kiki ky'omanyi kye tutamanyi? Kubikkulirwa ki kw'olina ffe kwe tatalina?
- 10 Ab'envi abakaddiye bali ku ludda lwaffe, abasajja abakulu n'okusinga kitaawo.
- 11 Katonda by'akugambye ebikuzzaamu amaanyi bitono nnyo tebikumala,
ebigambo ebikubuuliddwa mu bukkakkamu?
- 12 Lwaki omutima gwo gukubuzizza, amaaso go ne gatemezeza
- 13 n'olyoka ofuka obusungu bwo eri Katonda, n'ofukumula ebigambo bwe bityo okuva mu kamwa ko?
- 14 "Omuntu ye ani, alyoke abeere omutukuvu, oba oyo azaalibwa omukazi nti ayinza okuba omutuukirivu?
- 15 Katonda bw'aba tassa bwesige mu batukuvu be, n'eggulu ne liba nga si ttukuvu mu maaso ge,
- 16 oba oleeta otya omuntu obuntu, omugwagwa era omuvundu,
anywa obutali butuukirivu nga amazzi!
- 17 "Mpuliriza nnaakunnonnyola, leka nkubuulire kye ndabye:
- 18 abasajja ab'amagezi kye bagambye nga tebalina kye bakwese ku kye baafuna okuva eri bakadde baabwe
- 19 abo bokka abaweewwa ensi nga tewali mugwira agiyitamu.
- 20 Omuntu omukozi w'ebibi, aba mu kubonaabona ennaku ze zonna,
n'anyigirizibwa emyaka gyonna egyamutegekerwa.
- 21 Amaloboozi agatiisa gajjuza amatu ge; byonna bwe biba ng'ebiteredde, abanyazi ne bamulumba.
- 22 Atya okuva mu kizikiza adde, ekitala kiba kimulinze okumusala.
- 23 Adda eno n'eri ng'anoonya ky'anaalya, amanyi ng'olunaku olw'ekizikiza lumutuukiridde.
- 24 Okweraliikirira n'obubalagaze bimubuutikira, bimujjula nga kabaka eyetegekede olutalo.

25 Kubanga anyeenyerezza Katonda ekikonde,
ne yeegereegeranya ku oyo Ayinzabyonna,
26 n'agenda n'ekyejo amulumbe,
n'engabo ennene enzito.

27 "Wadde nga yenna yagejja amaaso
ng'ajjudde amasavu mu mbiriizi,
28 wakubeera mu bibuga eby'amatongo,
ne mu bifulukwa,
ennyumba ezigwa okufuuka ebifunfugu.
29 Taddeyo kugaggawala,
n'obugagga bwe tebulirwawo,
n'ebintu by'alina tebirifuna mirandira mu ttaka.
30 Taliwona kizikiza,
olulimi lw'omuliro lunaakazanga amatabi ge,
era omukka gw'omu kamwa gulimugobera wala.
31 Alemenga okwerimba nga yeesiga ebitaliimu,
kubanga talina ky'ajja kuganyulwa.
32 Wa kusasulwa byonna ng'obudde tebunnatuuka,
n'amatabi ge tegalikula.
33 Aliba ng'omuzabbibu ogugiddwako emizabbibu
egitannaba kwengera,
ng'omuzeyituuni ogukunkumula ebikoola byagwo.
34 Kubanga ekibiina ky'abataty Katonda ki-
naabeeranga kigumba,
era omuliro gunaayokyanga weema ezinaabangamu
enguzi.
35 Baba embuto ez'ekibi ne bazaala obutali bu-
tuukirivu,
embuto zaabwe zizaala obulimba."

Yobu Ayanukula

16 Yobu n'addamu nti,
2 "Mpulidde ebintu bingi ebiri nga bino;
mwenna muli mikwano gyange egitagasa.
3 Ebigambo byammwe bingi, tebiikome?
Kiki ekibaluma ne mutalekeraawo kuwakana?
4 Nange nandyogedde nga mmwe, singa mmwe
mubadde mu kifo kyange;
nandyogedde ebigambo ebisengeke obulungi
ebibanyiga, ne mbanyeenyeza n'omutwe ^I gwange.
5 Naye akamwa kange kandibazizzaamu amaanyi;
ebigambo eby'essuubi okuva mu kamwa kange
byandibaleetedde eddembe.

6 "Ate bwe njogera, obulumu bwange tebuwona,
bwe nsirika era busigalawo.
7 Mazima ddala, Ayi Katonda, ommazeemu amaanyi;
osaanyirizzaawo ddala ennyumba yange yonna.
8 Onsibye n'onnyweza ekinnumiririza ddala,
obukovvu bwange bwe bukulaga bwe ndi, kirabika
ne ku maaso.
9 Katonda annumba n'obusungu bwe n'anjuzaayuzi,
annumira emba;

^I Okunyeenyeka omuntu omutwe kyalaganga nga bw'onnyoomye omuntu oyo. Kyali kivumo

omulabe wange antunuulira nkalariza n'amaaso ge
agafumita.
10 Abantu bayasamy emimwa gyabwe ne banseker-
era;
bankurugaanirako ne bankuba empi ku matama.
11 Katonda ampaddeyo eri omukozi w'ebibi,
era n'ansuula mu mikono gy'ababi.
12 Nnali bulungi, n'anjuzaamu wakati;
yankwata ku nsingo n'ammenyamu.
Anfudde ssabbaawa,
13 abakubi b'obusaale banneetoolodde.
Awatali kusaasira, afumita ensigo zange,
omususa gwange ne guyiika ku ttaka.
14 Annumba, emirundi n'emirundi,
n'anfubutukirako ng'omulwanyu omuzira.

15 "Neetungidde ebikutiya eby'okukungubagiramu,
ne nkweka obwenyi bwange mu nfuufu.
16 Nzenna mmyuse amaaso olw'okukaaba,
ekisiikirize ekikwafu ennyo kyetoolodde amaaso
gange,
17 newaakubadde ng'emikono gyange tegirina bibi
bye gikoze,
n'okusaba kwange nga kutukuvu.

18 "Ggwe ensi, tobikka ku musaayi gwange;
nneme okusirisibwa!
19 Era kaakano omujulirwa wange ali mu ggulu;
omuwolereza wange ali waggulu nnyo ddala.
20 Mikwano gyange bansekerera,
amaaso gange nga gakulukusa amaziga eri Katon-
da.
21 Ku lw'omuntu, yeegayirira eri Katonda
ng'omuntu bwe yeegayiririra mukwano gwe.

22 "Emyaka mitono eginaayitawo
nga sinnakwata lugendo olw'obutadda."
17 Omutima gwange gwennyise,
ennaku zange zisalibbwaako,
entaana enninze.

2 Ddala abansekerera bannetoolodde;
amaaso gange gabeekengera.

3 "Ompe, Ayi Katonda akakalu k'onsaba.
Ani omulala ayinza okunneeyimirira?
4 Ozibye emitima gyabwe obutategeera;
noolwekyo toobakkirize kuwangula.
5 Omusajja avumirira mikwano gye olw'empeera
alireetera amaaso g'abaana be okuziba.

6 "Katonda anfudde ekisekererwa eri buli omu,
anfudde buli omu gw'afujjira amalusu mu maaso.
7 Amaaso gange gayimbadde olw'okunakuwala;
omubiri gwange gwonna kaakano guli nga kisiiki-
rize.
8 Abantu ab'amazima beesisiwala olwa kino;

atalina musango agolokokedde ku oyo atatya Katonda.

9 Naye era abatuukirivu banaakwatanga amakubo gaabwe,
n'abo ab'emikono emirongoofu baneeyongeranga amaanyi.

10 "Naye mukomeewo mwenna kaakano, mujje,
naye siraba muntu mugezi mu mmwe!

11 Ennaku zange ziyise entegeka zange zoonoonese,
era bwe kityo n'okwegomba kw'omutima gwange.

12 Abantu bano ekiro bakifuula emisana;
mu kizikiza mwennyini mwe bagambira nti, Ekitangaala kinaatera okujja.

13 Amagombe bwe gaba nga ge maka mwe nnina esuubi,

bwe njala obuliri bwange mu kizikiza,

14 ne njamba amagombe nti, 'Ggwe kitange,'
era n'eri envunyu nti, 'Ggwe mmange,' oba nti, 'Ggwe mwannyinaze,'

15 kale essuubi lyange liba ludda wa?

Ani ayinza okuliraba?

16 Nalyo lirigenda eri enzigi z'emagombe

Oba tuligenda ffenna mu nfuufu?"

Birudaadi Ayanukula

18 Awo Birudaadi Omusukusi n'ayanukula
n'agamba nti,

2 "Mulikomya ddi okufuulafuula ebigambo?
Muddeemu amagezi, tulyoke twogere.

3 Lwaki tutwalibwa ng'ente
era ne tulowoozebwa okuba abasirusiru mu maaso gammwe?

4 Ggwe eyeyuzayuzwa olw'obusungu,
abantu ensi bagiveeko ku lulwo, oba enjazi zive mu bifo byazo?

5 "Ddala etabaaza y'omukozi w'ebibi ezikidde,
era n'omuliro gw'ekyoto kye tegukyayaka.

6 Ekitangaala kivudde mu weema ye;
n'ettaala eri ku mabbali ge nayo ezikidde.

7 Amaanyi gamuwedde, ebigere bye tebikyali bya maanyi,

era enkwe ze, ze zimusuula.

8 Eky'amazima ebigere bye byamusuula mu kitimba
era n'atangatanga mu butimba.

9 Omutego gumukwata ekisinziiro;
akamasu ne kamunyweeza.

10 Omuguwa gumukwekerwa mu ttaka;
akatego kamulindirira mu kkubo lye.

11 Entiisa emukanga enjuuyi zonna
era n'emugoba kigere ku kigere.

12 Emitawaana gimwesunga;
ekikangabwa kirindiridde okugwa kwe.

13 Kirya ebitundu by'olususu lwe;

omubereberye wa walumbe amulyako emikono n'ebigere.

14 Aggyibwa mu bukuumi bwa weema ye
era n'atwalibwa eri kabaka w'ebikangabwa.

15 Omuliro gumalirawo ddala byonna eby'omu weema ye;

ekibiriiti kyakira mu kifo mw'abeera.

16 Emirandira gye gikala wansi,
n'amatabi ge gakala waggulu.

17 Ekijjukizo kye kibula ku nsi;
talina linnya mu nsi.

18 Agobebwa okuva mu kitangaala, agenda mu kizikiza

n'aggyibwa mu nsi.

19 Talina mwana wadde omuzzukulu mu bantu be,
newaakubadde ekifo mwabeera.

20 Abantu ab'ebugwanjuba beewuunya ebyamutuukako;

n'ab'ebuvanjuba ne bakwatibwa ekikangabwa.

21 Ddala bw'etyo bw'ebeera ennyumba y'omukozi w'ebibi;

bwe gaba bwe gatyo amaka g'oyo atamanyi Katonda."

Yobu Amuddamu

19 Awo Yobu n'addamu nti:

2 "Mulikomya ddi okunnyigiriza
ne mummenya n'ebigambo?

3 Emirundi kkumi nga munvuma;
temukwatiddwa nsonyi kunnumba.

4 Bwe kiba nga kituufu nti nawaba,
obukyamu bwange, bwange nzekka.

5 Bwe muba munneegulumiririzaako
ne mukozesa obulumu bwange okunfeebya,

6 mumanye nga Katonda ankoze bubu
era anzingizza mu kitimba kye.

7 "Wadde nga nkaaba nti, 'Mpisiddwa bubu,' siddibwamu;

ne bwe nkuba enduulu, tewali antaasa.

8 Azibye ekkubo lyange sisobola kuyita;
amakubo gange agalese mu kizikiza.

9 Anziggyeeko ekitiibwa kyange
n'anziggyako n'engule ku mutwe gwange.

10 Anjuzaayuzwa ku buli ludda okutuusa lwe watasigalawo kantu,

asigula essuubi lyange ng'omuti.

11 Obusungu bwe bumbubuukirako;
ambala ng'omu ku balabe be.

12 Amaggye ge galumba n'amaanyi;
ganzimbako enkomera
ne gagumba okwetooloola weema yange.

13 "Anziggyeeko baganda bange;
abo bwe twali tumanyiganye banviiriddeko ddala.

14 Ab'ekika kyange banviiriddeko ddala,

mikwano gyange ginneerabidde.
 15 Abagenyi bange n'abaweereza bange abawala, bampisa nga gwe batamanyi, ne bandaba nga munnagwanga.
 16 Mpita omuddu wange naye tawulira, wadde nga mwegayirira n'akamwa kange.
 17 Omukka gwange gwe nzisa, guwunyira bubi mukyala wange; nakyayibwa baganda bange bennyini.
 18 N'obulenzi obuto bunsekerera; buli lwe bundaba bunvuma.
 19 Mikwano gyange gyonna enfirabulago gya nkyawa; abo be nnayagalanga banneefuukira.
 20 Siriiko bwe ndi wabula ndi ddiba na magumba: nsigazzaawo bibuno byokka.
 21 "Munkwatirwe ekisa mikwano gyange, munkwatirwe ekisa, kubanga omukono gwa Katonda gunkubye.
 22 Lwaki munjigga nga Katonda bw'anjigga? Omubiri gwe mufunye tegumala?
 23 "Singa nno ebigambo byange byawandiikibwa, Singa byawandiikibwa ku muzingo, bandiguwadde ani?
 24 Singa byawandiikibwa n'ekyuma ku lubaati, oba okuwandiikibwa ku lwazi ne bibeerawo emirembe n'emirembe!
 25 Mmanyi nga Omununuzi wange mulamu, era nga ku nkomerero aliyimirira ku nsi.
 26 Era ng'olususu lwange bwe luwedde, kyokka mu mubiri gwange ndiraba Katonda;
 27 nze mwene ndimulaba, n'amaaso gange, Nze, so si mulala. Emmeeme yange ng'eyaayaana munda mu nze!
 28 "Bwe mugamba nti, 'Tujja kumuyigganya, kubanga ensibuko y'emitawaana eri mu ye;' 29 nammwe bennyini musaana mutye ekitala. Kubanga obusungu buleeta okubonereza okw'ekitala, olwo mulyoke mumanye ng'eriyo okusalirwa omusango."

Zofali Addamu

20 Awo Zofali Omunaamasi n'amuddamu nti, 2 "Ebirowoozo byange ebiteganyiziddwa binkubiriza okukuddamu kubanga nteganyizibwa nnyo.
 3 Mpulidde nga nswadde olw'okunenya, okutegeera kwange kunkubiriza okuddamu.
 4 "Ddala omanyi nga bwe byali okuva edda, okuva omuntu lwe yatekebwa ku nsi,
 5 nti Enseko z'omwonoonyi ziba z'akaseera katono,

era n'essanyu ly'abatamanyi Katonda terirwawo.
 6 Newaakubadde ng'amalala ge gatuuka ku ggulu n'omutwe gwe ne gutuuka ku bire,
 7 alizikirira emirembe n'emirembe nga empitambi ye: abo abamulaba babuuze nti, 'Ali ludda wa?'
 8 Abulawo ng'ekirooto, n'ataddayo kulabika; abuzeewo ng'okwolesebwa kw'ekiro.
 9 Eriiso eryamulaba teririddayo kumulaba, taliddayo kulaba kifo kye nate.
 10 Abaana be basaana bakolagane n'abaavu, emikono gye gyennyini gye gisaana okuwaayo obugagga bwe.
 11 Amaanyi ag'ekivubuka agajjudde amagumba ge, ge ganaagalimiranga naye mu nfuufu.
 12 "Okukola ebibi kuwoomerera mu kamwa ke era akukweka wansi w'olulimi lwe,
 13 tayagala kukuleka, wadde okukuta era akukuumira mu kamwa ke.
 14 Naye emmere ye erimwonoonekera mu byenda, era erifuuka butwa bwa nsweera munda ye.
 15 Aliwandula eby'obugagga bye yamira; Katonda alireetera olubuto lwe okubisesema.
 16 Alinywa obutwa bw'ensweera; amannyo g'essalambwa galimutta.
 17 Alisubwa obugga, n'emigga egikulukuta n'omubisi gw'enjuki n'amata.
 18 Bye yateganira alina okubiwaayo nga tabiridde; talinyumirwa magoba ga kusuubula kwe,
 19 kubanga yanyigiriza abaavu n'abaleka nga bakaa-ba, yawamba amayumba g'ataazimba.
 20 "Ddala ddala talifuna kikkusa mululu gwe, wadde okuwonya n'ebyo bye yeeterekerera.
 21 Tewali kimulekeddwawo ky'anaalya; obugagga bwe tebuja kusigalawo.
 22 Wakati mu kufuna ebingi okulaba ennaku kumujjira; alibonaabonera ddala nnyo.
 23 Ng'amaze okujjuza olubuto lwe, Katonda alyoke amusumulurire obusungu bwe amukube ebikonde ebitagambika.
 24 Bw'alidduka ekyokulwanyisa eky'ekyuma, akasaale ak'ekikomo kalimufumita.
 25 Akasaale kaliviirayo mu mugongo gwe, omumwa gwako ogumasamasa gusikibwe mu kibumba.
 Entiisa erimujjira.
 26 Ekizikiza ekikutte kye kirindiridde obugagga bwe. Omuliro ogutazikira gwe gulimumalawo, gwokye ebisigadde mu weema ye.
 27 Eggulu liryolesa obutali butuukirivu bwe; ensi erimusitukirako n'emujeemera.
 28 Ebintu by'ennyumba biritwalibwa, biribulira ku lunaku lw'obusungu bwa Katonda.

29 Eyo y'engeri Katonda gy'asasulamu abakozi b'ebibi, nga gwe mugabo Katonda gwe yabategekera."

Yobu Ayanukula

21 Awo Yobu n'addamu n'ayogera nti,
 2 "Muwulirize n'obwegendereza ebigambo byange,
 era kino kibazzeemu amaanyi.
 3 Mungumiikirizeeko nga njogera, oluvannyuma museke.
 4 "Okwemulugunya kwange nk'olekezza muntu? Lwaki okugumiikiriza tekunzigwako?
 5 Muntunuulire mwewuunye, mujja kukwata ne ku mumwa.
 6 Bwe ndowooza ku kino, nfuna entiisa; omubiri gwange ne gukankana.
 7 Lwaki abakozi b'ebibi bawangaala, ne bakaddiwa ne beeyongera n'amaanyi?
 8 Balaba abaana baabwe bwe banywezebbwa, ezzadde lyabwe nga balaba.
 9 Amaka gaabwe gaba n'emirembe nga temuli kutya; omuggo gwa Katonda tegubabeerako.
 10 Ennume zaabwe teziremererwa, ente zaabwe enkazi zizaala awatali kusowola mwana gwazo.
 11 Abaana baabwe bagendera wamu nga kisibo; obuto ne bubeera mu kuzina.
 12 Bayimbira ku bitaasa n'ennanga, ne basanyukira eddoozi ly'omulere.
 13 Emyaka gyabwe gyonna babeera bulungi, mangwago ne bakka mu ntaana.
 14 Kyokka bagamba Katonda nti, 'Tulekere emirembe gyaffe!
 Tetwegomba kumanya makubo go.
 15 Ayinzabyonna ye ani tulyoke tumuweereze? Kiki kye tuganyulwa bwe tumusaba?
 16 Naye obugagga bwabwe tebuli mu mikono gyabwe,
 noolwekyo amagezi g'abakozi b'ebibi ganneewunyisa.
 17 "Ettaala y'abakozi b'ebibi yo, ezikira emirundi emeka?
 Ennaku ebajjira emirundi emeka?
 Katonda abatuusaako obulumi, ng'abasunguwalidde.
 18 Bali ng'ebisasiro ebitwaalibwa empewo; ng'ebisusunku embuyaga bye zitwala.
 19 Katonda abonereza abaana olw'ekibi kya bakitaabwe.
 Asasule omuntu yennyini oyo alyoke ategeere!
 20 Leka amaaso ge ye yennyini galabe okuzikirira; leka anywe ku kiruyi kya Ayinzabyonna.
 21 Kubanga aba afaayo ki ku maka g'aba alese, nga emyezi gye egyamutegekerwa giweddeko?"

22 "Eriyo ayinza okuyigiriza Katonda amagezi, kubanga asalira omusango n'abo abasinga okuba aba waggulu?"

23 Omusajja omu afiira w'abeerera ow'amaanyi, nga munywevu ddala ali mu mirembe gye,
 24 omubiri gwe nga guliisiddwa bulungi, amagumba ge nga gajjudde obusomyo.
 25 Omusajja omulala n'afa ng'alina obulumi ku muti ma,
 nga teyafuna kintu kyonna kirungi.
 26 Ne beebaka kye kimu mu ttaka, envunyu ne zibabikka bombi.
 27 "Mmanyi bulungi ddala kye mulowooza, enkwe ze mwagala okunsalira.
 28 Mugamba nti, 'Kaakano eruwa ennyumba y'omusajja ow'amaanyi, eweema abasajja abakozi b'ebibi mwe baabeeranga?'
 29 Temwebuuzanga ku abo abatambula enjendo? Temukkiriza bye babagamba,
 30 nti omusajja omukozi w'ebibi awona ku lunaku olw'emitawaana,
 era awona ku lunaku olw'ekiruyi?
 31 Ani avumirira ebikolwa bye maaso ku maaso, ani amusasula ebyo by'akoze?
 32 Atwalibwa ku ntaana, era amalaalo ge gakuumibwa.
 33 Ettaka eriri mu lusenyi limuwoomera, abantu bonna bamugoberera, n'abalala abatamanyiddwa muwendo ne bamukulembera.
 34 "Kaakano musobola mutya okunjomya n'ebitalimu?
 Tewali kisigaddeyo ku bye mwanzizeemu wabula obulimba!"

Erifaazi Addamu

22 Awo Erifaazi Omutemani n'addamu n'ayogera nti,

2 "Omuntu ayinza okugasa Katonda? Wadde oyo ow'amagezi ayinza okumuyamba?
 3 Ayinzabyonna yandifunye kwesiima ki singa wali mutuukirivu?
 Yandiganyuddwa ki singa amakubo go gaali magolokofu?
 4 "Akukangavvula lwa kumutya era kyava akuvunaana?
 5 Okwonoona kwo si kunene nnyo? Ebibi byo si bingi nnyo?
 6 Kubanga waggya ku muganda wo emisingo awatali nsonga;
 waggya engoye ku bantu, n'obaleka bwereere.
 7 Tewawa bakoowu mazzi,

abaagala wabamma emmere,
 8 wadde nga wali musajja wa maanyi, eyalina ettaka,
 omusajja ow'ekitiibwa, era nga byonna ggwe nnyini
 byo.
 9 Weegobako bannamwandu bagende nga toliiko
 ky'obawadde;
 abatalina bakitaabwe n'obamalamu amaanyi.
 10 Emitego kyegivudde gikwetooloola.
 Lwaki entiisa ey'amangu ekujjira?
 11 Lwaki enzikiza ekutte nnyo tosobola kulaba,
 era lwaki amataba gakubikkako?
 12 "Katonda tali waggulu mu ggulu?
 Era laba, emmunyeenye ezisingayo okuba waggulu,
 nga bwe ziri ewala!
 13 Ate n'ogamba nti, 'Katonda amanyi ki?
 Ayinza okulamulira mu kizikiza?
 14 Ebire ebikutte bimubikkako, n'aba ng'atatulaba
 bw'aba atambula mu bifo by'omu ggulu.'
 15 Onoosigala mu kkubo ery'edda
 abasajja abakozi b'ebibi lye baakwata?
 16 Baatwalibwa ng'ekiseera kyabwe tekinnatuuka,
 emisingi gyabwe gyatwalibwa amataba.
 17 Be bagamba Katonda nti, 'Tulekere emirembe!
 Ayinzabyonna ayinza kutukola ki?'
 18 Ate nga ye, ye yajjuza ennyumba zaabwe ebintu
 ebirungi,
 noolwekyo neewuunya nnyo amagezi g'abakozi
 b'ebibi.
 19 Abatuukirivu balaba okuzikirira kwabwe ne ba-
 jaguza;
 abataliiko musango babasekerera nga bagamba nti,
 20 'Ddala abalabe baffe bazikiridde,
 era omuliro gulidde obugagga bwabwe.'
 21 "Gonderanga Katonda ofunenga emirembe;
 mu ngeri eno ebirungi lwe binajjanga gy'oli.
 22 Kkiriza ebiragiro ebiva mu kamwa ke
 era oteeke ebigambo bye mu mutima gwo.
 23 Bw'onodda eri oyo Ayinzabyonna, onodda buggya,
 bwonooteeka ebibi ewala ne weema yo,
 24 n'oteeka n'amayinja go ag'omuwendo mu ttaka,
 zaabu yo eya Ofiri ku njazi z'omu mugga,
 25 awo Ayinzabyonna anaabeeranga zaabu yo,
 era ffeeza esingayo obulungi.
 26 Ddala ddala olisanyukira mu oyo Ayinzabyonna
 era oyimuse amaaso go eri Katonda.
 27 Olimusaba, alikuwulira,
 era olituukiriza obweyamo bwo.
 28 Ky'olisalawo kirikolebwa,
 era ekitangaala kirimulisa amakubo go.
 29 Abantu abalala bwe balisuulibwa n'ogamba nti,
 'Bayimuse!'
 Olwo alirokola abagudde.
 30 Alinunula n'oyo aliko omusango,
 alinunulwa olw'obulongoofu bw'emikono gyo."

Yobu Ayanukula

23 Awo Yobu n'addamu nti,
 2 "N'okutuusa leero okwemulugunya kwange
 kubalagala,
 omukono gwe gunzitoowerera wadde mbadde mu
 kusinda.
 3 Singa nnali mmanyi aw'okumusanga
 nandisobodde okulaga gy'abeera!
 4 Nanditutte empoza yange gy'ali,
 akamwa kange nga nkajjuzizza ensonga zange.
 5 Nanditegedde kye yandinzizeemu,
 ne neetegereza kye yandinjambye.
 6 Yandimpakanyizza n'amaanyi mangi?
 Nedda, teyandinteeseke musango.
 7 Eyo omuntu omutuukirivu asobola okutwalayo en-
 songa ye,
 era nandisumuluddwa omulamuzi wange emirembe
 n'emirembe.
 8 "Bwe njenda ebuwanjuba, nga taliyo;
 ne bwe njenda ebugwanjuba, simusangayo.
 9 Bw'aba akola mu bukiikakkono simulaba,
 bw'adda mu bukiikaddyo, simulabako.
 10 Naye amanyi amakubo mwe mpita,
 bw'anaamala okungezesa, nzija kuvaamu nga za-
 abu.
 11 Ebigere byange bimugoberedde;
 ntambulidde mu makubo ge nga sikyamakyama.
 12 Saava ku biragiro by'akamwa ke.
 Nayagala ebigambo by'akamwa ke okusinga em-
 mere yange gyendya bulijjo.
 13 "Naye yeemalirira, ani ayinza okumuwakanya?
 Akola kyonna ekimusanyusa.
 14 Weewaawo ajja kutuukiriza by'asazzeewo okun-
 jolekeza,
 era bingi byategese by'akyaleeta.
 15 Kyenya mba n'entiisa nga ndi mu maaso ge;
 bwe ndowooza ku bino byonna, ne mmutya.
 16 Katonda anafuyizza nnyo omutima gwange,
 Ayinzabyonna antiisizza nnyo.
 17 Naye ekizikiza tekinsirisizza,
 ekizikiza ekikutte ennyo ekibisse amaaso gange."
24 "Lwaki Ayinzabyonna tagera biseera?
 Lwaki abo abamumanyi tebalaba nnaku za-
 ageze?
 2 Abantu bajjulula amayinja agalamba ensalo,
 ne balunda ebisolo bye babbye.
 3 Batwala endogoyi ya mulekwa
 ne batwala ennume ya nnamwandu ng'omusingo.
 4 Basindiikiriza omunaku ne bamuggya mu kkubo,
 ne bawaliriza abaavu bonna mu ggwanga okwekwe-
 ka.
 5 Endogoyi ez'omu ddungu nga bwe zeeyisa,

n'abaavu bagenda bategana nnyo nga balondalonda obumere;

mu ddungu mwe balonderera emmere y'abaana baabwe.

⁶ Essubi eririibwa ensolo zaabwe baliggya ku ttale lye,

ne banoga n'emizabbibu gy'aboonoonyi.

⁷ Olw'okubulwa engoye, basula bwereere; tebalina kye beebikka mu mpewo.

⁸ Enkuba y'oku nsozi ebatobya, ne banywegera enjazi olw'okubulwa we beggama.

⁹ Omwana atalina kitaawe bamusika ku mabeere; omwana omuwere ow'omwavu bamuwamba olw'ebbanja.

¹⁰ Olw'okubulwa engoye bayita bwereere; betikka ebinywa by'emmere naye basigala tebalidde.

¹¹ Basogolera emizabbibu ku mayinja, ne basambira mu ssogolero, naye ne basigala nga balumwa ennyonta.

¹² Okusinda kw'abantu kuwulirwa mu kibuga, n'emmeeme z'abafunye ebisago zikaabira obuyambi.

Naye Katonda talina gw'asinzisa musango.

¹³ "Waliwo abo abajeemera omusana, abatamanyi makubo ge, abatasigala mu kwaka kwagwo.

¹⁴ Omutemu agolokoka nga obudde buzibye n'atta omwavu n'ali mu kwetaaga; ekiro abbira ddala.

¹⁵ Eriiso ly'omwenzi lirinda buzibe, ng'agamba nti, 'Tewali liiso linandaba,' n'abikka ne ku maaso ge.

¹⁶ Mu kizikiza mwe basimira amayumba, kyokka emisana baba beggalidde. Tebaagala kitangaala.

¹⁷ Eri abo bonna ekizikiza ekikutte bwe budde bwabwe obw'oku makya.

Kubanga bakola omukwano n'ebitiisa eby'omu nzikiza.

¹⁸ Bali ng'ebyovu ebiri kungulu ku mazzi, era omugabo gwabwe mukolimire mu nsi.

Tewali musogozzi n'omu alaga mu nnimiro zaabwe ez'emizabbibu.

¹⁹ Nga ekyeeya n'ebbugumu bwe bimalawo amazzi agava mu muzira, aboonoonyi bwe batyo bwe bamalibwawo emagombe.

²⁰ Olubuto lunaamwerabiranga; envunyu eneemulyanga n'ewoomerwa. Tajjukirwenga nate,

omukozi w'ebibi amenyeka ng'omuti.

²¹ Bayiikiriza ne banyaga omugumba atazaala. Tebakolera nnamwandu bya kisa.

²² Naye Katonda awalula ab'amaanyi olw'obuyinza bwe.

Newaakubadde nga bakulaakulana, kyokka tebalina bukakafu ku bulamu bwabwe.

²³ Ayinza okubaleka ne babeera mu mirembe n'amaaso ge gabeera ku makubo gaabwe.

²⁴ Bayimusibwa akaseera katono, oluvannyuma nga tebakyaliwo.

Bakkakkanyizibwa ne bakala ne baggyibwawo nga abalala bonna.

Basalibwa ng'emitwe gy'ebirimba by'enjaano.

²⁵ "Bwe kiba nga si bwe kiri, ani anannumiriza obulimba, n'afuula okwogera kwange okutaliimu?"

Birudaadi Addamu

25 Awo Birudaadi Omusuki n'addamu n'ayogera nti,

² "Okufuga kwa Katonda n'entiisa ya Katonda; ateekawo enkola entuufu mu bifo ebya waggulu mu ggulu.

³ Amaggye ge gasobola okubalibwa?

Ani atayakirwa musana gwe?

⁴ Olwo omuntu ayinza atya okwelooza nti mutuukirivu awali Katonda?

Omuntu eyazaalibwa omukazi ayinza atya okuba omulongoofu?

⁵ Laba n'omwezi tegulina bye gwaka, n'emmunyee nye si nnongoofu mu maaso ge.

⁶ Ate omuntu obuntu oyo envunyu obuvunyu, omwana w'omuntu, oyo olusiriŋanyi, ayinza atya okwelooza nti mulongoofu!"

Yobu Ayanukula

26 Awo Yobu n'addamu nti, ² "Ng'oyambye oyo atalina maanyi!

Ng'oyambye omukono ogwo ogutalina maanyi!

³ Ng'amagezi ga kitalo ago g'owadde oyo atalina magezi!

Ng'owadde okulungamizibwa okuyitirivu!

⁴ Ani akuyambye okwogera ebigambo ebyo? Era mwoyo ki ogwogeredde mu kamwa ko?

⁵ "Abafu kye balimu tekigumiikirizika, n'abo abali wansi w'amazzi ne bonna abagabeera-mu.

⁶ Amagombe gali bwereere mu maaso ga Katonda; n'okuzikiriza tekulina kikubisse.

⁷ Ayanjuluzaga eggulu ery'obukiikakkono mu bbanga ejjereere,

awanika ensi awatali kigiwanirira.

⁸ Asiba amazzi mu bire bye; ate ebire tebyabika olw'okuzitoowererwa.

⁹ Abikka obwenyi bw'omwezi, agwanjululizaako ebire bye.

10 Ateekawo ekipimo ekiraga waggulu amazzi g'en-nyanja we gayita,
ng'ensalo eyawula ekitangaala n'ekizikiza.
11 Empagi z'eggulu zikankana,
zeewuunya olw'okunyenya kwe.
12 Afuukuula ennyanja n'obuyinza bwe,
n'asalaasala Lakabu mu bitundutundu n'amagezi ge.
13 Yafuuwa omukka ogwatereeza eggulu,
omukono gwe gwafumita omusota oguwulukuka.
14 Naye nga bino katundu butundu ku bye yakola.
Nga kye tumuwulirako katundu butundu ku ekyo ky'ali!
Ani ayinza okutegeera okubwatuka kw'obuyinza bwe?"

27 Yobu n'ayongera okwogera kwe bw'ati nti,
2 "Nga Katonda bw'ali omulamu, agaanye okusala ensonga yange mu mazima,
oyo Ayinzabyonna, aleetedde emmeeme yange okulumwa,
3 gye nkomye okuba nga nkyalina obulamu mu nze,
omukka gwa Katonda nga gukyali mu nnyindo zange,
4 emimwa gyange tegijja kwogera butali butuukirivu,
era olulimi lwange terujja kwogera bulimba.
5 Sirikkiriza nti muli batuufu;
okutuusa lwe ndifa, siryeggyako bugolokofu bwange.
6 Nzija kwongera okunywerera ku butuukirivu bwange obutabuleka;
omutima gwange tegunsalira musango nga nkyali mulamu.
7 "Abalabe bange babeere ng'abakozi b'ebibi,
n'abo abangolokokerako babeere ng'abatali batuukirivu!
8 Kubanga ssuubi ki oyo atalina Katonda ly'aba nalyo ng'asaliddwako,
nga Katonda amuggyeko obulamu?
9 Katonda awulira okukaaba kwe ng'ennaku emujjidde?
10 Alifuna essanyu mu oyo Ayinzabyonna?
Aliyita Katonda ebbanga lyonna?
11 Nzija kubayigiriza ebikwata ku maanyi ga Katonda;
ebikwata ku oyo Ayinzabyonna sija kubikweka.
12 Weekalirize bino byonna bye mwerabiddeko,
lwaki kaakano okwogera ebyo ebitalina makulu?

Empeera y'Abakozi b'Ebibi

13 "Eno y'empeera Katonda gy'awa abakozi b'ebibi,
omugabo omuntu omujoozi gw'afuna okuva eri oyo Ayinzabyonna:
14 Abaana be ne bwe baba bangi batya, enkomerero yaabwe kitala;
ezzadde lye teririfuna byakulya bibamala.
15 Abo abaliwona kawumpuli, balifa ne baziikibwa,
ne bannamwandu baabwe tebalibakaabira.

16 Wadde ng'atereka effeeza ng'enfuufu,
n'engoye ng'entuumo y'ebbumba,
17 ebyo bye yeeterekera omutuukirivu y'alibyambala,
era abo abatalina musango be baligabana effeeza ye.
18 Ennyumba gy'azimba eribeera ng'ey'ekiwojjolo;
ng'akasiisira akazimbiddwa omukuumi.
19 Agenda okwebaka nga mugagga, naye ekyo tekid-
demu kubaawo,
kubanga alizuukuka nga byonna biweddeko.
20 Entiisa erimuzingako ng'amataba;
kibuyaga amutwala ekiro mu kyama.
21 Embuyaga ey'ebuvanjuba emutwalira ddala n'agenda;
emuggya mu kifo kye n'amaanyi.
22 Emukuba awatali kusaasira,
ng'adduka ave mu maanyi gaayo.
23 Erimukubira engalo zaayo,
n'emusiya okuva mu kifo kye."

28 "Ddala ddala waliwo ebirombe mwe basima effeeza,
n'ekifo gye balongooseza effeeza.
2 Ekyuma kisimibwa mu ttaka,
n'ekikomo ne bakisaanuusa okukiggya mu mayinja.
3 Omuntu agoberera enzikiza n'anoonya eyo mu tta-
ka wansi,
asime ekyuma mu kizikiza ekiri wansi ennyo.
4 Asima ekinnya ekiri ewala n'abantu gye babeera,
mu bifo eteyita bantu,
ewala okuva abantu gye bayita.
5 Ensi evaamu emmere,
naye wansi waayo yafuusibwa nga muliro.
6 Safira eva mu mayinja gaayo,
era enfuufu yaayo erimu zaabu.
7 Tewali kinyonyi kiyizzi kimanyi kkubo lino,
wadde n'amaaso ga kamunye tegarirabanga.
8 Ekibinja ky'empologoma ento tekituukangayo,
tewali mpologoma yali eyiseeyo.
9 Omuntu ayasa n'omukono gwe ejinja ery'embaale-
baale,
n'avuunika ensozi okuviira ddala we zisibuka.
10 Asima ensalosalalo ku njazi;
n'amaaso ge galaba eby'omuwendo byonna.
11 Anoonya wansi mu migga,
n'aggyayo ebintu ebyakwekebwa.
12 "Naye amagezi gasangibwa wa?
Okutegeera kuva wa?
13 Omuntu tayinza kutegeera mugaso gwago;
tegasangibwa mu nsi y'abalumu.
14 Obuziba bwogera nti, 'Tegali mu nze,'
ennyanja eyogera nti, 'Tegali mu nze.'
15 Tegayinza kugulibwa na zaabu asingayo obulungi,
wadde omuwendo gwago okupimibwa mu ffeeza.
16 Tegayinza kugulibwa na zaabu wa Ofiri,
mu mayinja ag'omuwendo aga onuku oba safiro.

17 Zaabu n'endabirwamu tebiyinza kugenkana:
so tegayinza kugeraageranyizibwa n'amayinja
ag'omuwendo.
18 Kolali n'amayinja ag'endabirwamu tebyogerwa
nako;
omuwendo ogugula amagezi gusinga amayinja am-
atwakaavu.
19 Topazi eva mu Esiyopya teyinza kugenkana,
tegayinza wadde okugulibwa mu zaabu etetabikid-
dwamu kantu konna.
20 "Kale amagezi gava ludda wa?
N'okutegeera kubeera ludda wa?
21 Gakwekebwa okuva mu maaso g'ebintu byonna
ebiramu,
era gakwekeddwa ebinyonyi by'omu bbanga.
22 Okuzikiriza n'Okufa kwogera nti,
'Nawulirako buwulizi ku lugambo lwakwo mu matu
gange.'
23 Katonda ategeera ekkubo erigatuukako
era ye yekka y'amanyi gye gabeera,
24 kubanga alaba enkomerero y'ensi
era alaba ebintu byonna wansi w'eggulu.
25 Bwe yateekawo amaanyi g'empewo,
n'apima n'amazzi,
26 bwe yateekera enkuba etteeka
era n'ekkubo eggulu we linaayitanga nga limyansa,
27 olwo n'atunuulira amagezi n'agalangirira;
n'agateekawo, n'agagezesa.
28 N'agamba omuntu nti,
'Laba, okutya Mukama, ge magezi,
n'okuleka ekibi, kwe kutegeera.'"
29 Yobu n'ayongerera okwogera nti,
2 "Nga nneegomba emyezi egyayita,
ennaku Katonda mwe yali nga y'andabirira,
3 ettaala ye bwe yayakiranga omutwe gwange,
n'ekitangaala kye bwe kyanjakiranga nga ntambulira
mu kizikiza.
4 Mu biro we nabeerera ow'amaanyi,
omukwano gwa Katonda omuyitirivu nga gukuuma
amaka gange,
5 Ayinzabyonna bwe yali ng'akyali nange
n'abaana bange nga bakyanneetoolodde,
6 n'ekkubo lyange nga lisiigiddwa omuzigo
n'olwazi nga lunfukirira omugga ogw'amafuta.
7 "Bwe nalaganga ku mulyango gw'ekibuga
ne ntuula ku ntebe mu kifo we baakubiranga enki-
iko,
8 abavubuka abato bandabanga ne badda ebbali,
abakadde ne basituka ne bayimirira;
9 abakungu ab'oku ntikko ne balekeraawo okwogera,
ne bakwata ne ku mimwa;
10 ab'ebitiibwa ne balekeraawo okwogera,
ennimi zaabwe ne zeesibira waggulu mu kamwa.
11 Buli kutu okwampuliranga nga kwesiima,

era n'abo abandabanga nga basiima
12 kubanga nawonyanga abaavu abaakaabiranga
obuyambi,
n'abatalina bakitaabwe abatalina abayamba.
13 Omusajja ng'afa, y'ansabira omukisa,
ne ndeetera omutima gwa nnamwandu okuyimba.
14 Ne nnyambala obutuukirivu ng'engoye zange,
obwenkanya bwe bwali omunagiro gwange era eki-
tambala kye neesiba ku mutwe.
15 Nnali maaso g'abamuzibe
era ebigere by'abalema.
16 Nnali kitaawe w'abanaku,
ne nneyama okuwolereza besimanyiiko.
17 Namenyanga amannyo g'abakozi b'ebibi,
ne nziggya mu kamwa kaabwe, be baali bakutte.
18 "Nalwoowa nti, 'Ndifiira mu nnyumba yange
nga mpezezza ennaku zange nga nnyingi
ng'omusenyu ogw'oku nnyanja.
19 Omulandira gwange gulituuka mu mazzi,
era n'omusulo gulibeera ku ttabi lyange okukeesa
obudde.
20 Ekitiibwa kyange tekirikaddiwa mu nze,
n'omutego gwange ogw'akasaale gusigale nga
tegukaddiye mu mukono gwange.'
21 "Abantu beesunganga okumpuliriza,
nga balindirira mu kasirise amagezi gange.
22 Bwe namalanga okwogera, nga tewaba addayo
kwogera,
ebigambo byange byagwanga mpola mpola mu
matu gaabwe.
23 Bannindiriranga ng'enkuba
ne banywa ebigambo byange ng'enkuba eya ttoggo.
24 Bwe nabamwenyeranga nga tebakikiriza;
ekitangaala ky'oku maaso gange kyali kya muwendo
gye bali.
25 Nabasalirangawo eky'okukola,
ne ntuula nga kabaka n'amaggye ge;
nnali ng'abo ababeesabeesa abakungubazi."
30 "Naye kaakano bansekerera;
abantu abansinga obuto,
bakitaabwe be nnandibadde nteeka
wamu n'embwa ezikuuma endiga zange.
2 Amaanyi g'emikono gyabwe gaali gangasa ki?
Abantu abaali baweddemu amaanyi ag'obuvubuka
bwabwe,
3 abakoozimbye abaali mu bwetaavu era abayala,
bameketa ettaka ekkalu mu nsi enjereere mu budde
obw'ekiro.
4 Banoga ebiragala ebiwoomerera ng'omunno mu
bisaka,
enkolokolo ez'omwoloola y'emmere yaabwe.
5 Baagobebwa bave mu bantu bannaabwe,
ne babaleekaanira gy'obeera nti, baali babbi.
6 Baawalirizibwa okubeera mu migga egyakalira,

mu njazi ne mu binnya wansi mu ttaka.
 7 Baakaabira mu bisaka ng'ensolo
 ne beekweka mu bikoola by'emitu.
 8 Ezzadde ly'abasirusiru abatalina bwe bayitibwa,
 baagobebwa mu nsi.
 9 Naye kaakano abaana baabwe bansekerera nga
 bannyimba;
 nfuuse ekyenyinyalwa gye bali,
 10 abatanjagala abanneesalako,
 banguwa okunfujjira amalusu mu maaso.
 11 Kaakano Katonda nga bw'atagguludde akasaale
 kange, ammazeemu amaanyi;
 beeyisizza nga bwe balaba mu maaso gange.
 12 Abantu bano bannumba ku mukono gwange ogwa
 ddyo;
 bategera ebigere byange emitego,
 ne baziba amakubo banzikirize.
 13 Banzingiza
 ne banzikiriza,
 nga tewali n'omu abayambye.
 14 Banzingiza ng'abayita mu kituli ekigazi,
 bayingira nga bayita mu muwaatwa.
 15 Nnumbiddwa ebitiisa eby'amaanyi;
 ekitiibwa kyange kifuumuuse ng'ekifuuyiddwa em-
 pewo,
 era n'obukuumi bwange ne bubulawo ng'ekire."

Okubonaabona kwa Yobu

16 "Era kaakano obulamu bwange buseebengerera
 buggwaawo,
 ennaku ez'okubonaabona zinzijidde.
 17 Ekiro kifumita amagumba gange
 era obulumi bwe nnina tebukoma.
 18 Mu maanyi ge amangi Katonda abeera ng'olugoye
 lwe nneebikka,
 n'ensibibwa ng'ekitogi ky'ekyambalo kyange.
 19 Ansuula mu bitosi,
 ne nfuuka ng'enfuufu n'evvu.
 20 "Nkukaabirira nti, Ayi Katonda, naye toddamu;
 nnyimirira, naye ontunuulira butunuulizi.
 21 Onkyukira n'obusungu;
 onnumba n'omukono gwo ogw'amaanyi.
 22 Onsitula mu bbanga n'ongobesa empewo,
 n'onziza eno n'eri mu muyaga.
 23 Mmanyi nga olintuusa mu kufa,
 mu kifo kye watekerawo abalamu bonna.
 24 "Ddala tewali ayamba muntu anyigirizibwa
 ng'akaaba mu kunyigirizibwa kwe.
 25 Saakaabira abo abaali mu buzibu?
 Emmeeme yange teyalumirirwa abaavu?
 26 Naye bwe nanoonya obulungi, ekibi kye kyajja;
 bwe nanoonya ekitangaala, ekizikiza kye kyajja.
 27 Olubuto lwange lutokota, terusirika;
 ennaku ez'okubonaabona kwange zinjolekedde.

28 Nzenna njenda nzirugala naye si lwa kwokebwa
 musana;
 nnyimirira mu lukunjaana, ne nsaba obuyambi.
 29 Nfuuse muganda w'ebibe,
 munne w'ebiwuugulu.
 30 Olususu lwange luddugadde, era lususumbuka;
 n'omubiri gwange gwokerera.
 31 Ettendo lyange lifuuseemu kukaaba
 n'akalere kange ne kavaamu eddoboosi ery'ebi-
 woobe."

Obutukuvu bwa Yobu

31 "Nakola endagaano n'amaaso gange;
 obutatunuulira muwala n'amaaso ag'obuka-
 ba.
 2 Kiki Katonda kye yandinsasudde okuva waggulu,
 omugabo ogwandivudde eri oyo Ayinzabyonna ali
 waggulu?
 3 Emitawaana tegijjira abo abatali batukuvu,
 n'okulaba ennaku ne kujjira abakola eby'obujeemu?
 4 Amakubo gange gonna tagalaba,
 era tamanyi ntambula yange?
 5 Obanga natambulira mu bulimba
 era nga n'ekigere kyange kyayanguyiriza okukola
 obukuusa;
 6 Ieka mpimibwe ku minzaani ya Katonda
 amanye obutuukirivu bwange.
 7 Obanga ekigere kyange kyali kikyamyemye okuva mu
 kkubo,
 n'omutima gwange ne gugoberera amaaso gange,
 engalo zange ne zibaako ebbala lyonna;
 8 kale nsige, omulala abirye,
 weewaawo ebirime byange bikuulibwe.
 9 Obanga omutima gwange gwali guseded-
 dwasededdwa omukazi,
 oba ne mmuteegera ku mulyango gwa muliraanwa,
 10 kale omukazi wange ase enjaano y'omusajja omu-
 lala,
 n'abasajja abalala beebake naye.
 11 Kubanga ekyo kyandibadde kya kivve,
 ekibi ekinjwanira okubonerezebwa.
 12 Ogwo gwandibadde muliro ogwokya okutuusa mu
 kuzikirira,
 ogwandyokezza ebyange byonna bye nasimba."

Abaddu n'Abaavu Okubassaako Omwoyo

13 "Obanga nnali nnyoomye ensonga y'omuddu
 wange oba omuddu wange omukazi,
 bwe banninaako ensonga,
 14 kale ndikola ntya Katonda bw'alinyimukiramu?
 Era bw'alimbua, ndimuddamu ki?
 15 Eyantonda mu lubuto nabo si ye yabatonda?
 Ffenna si ye yatukola mu mbuto za bannyaffe?
 16 "Obanga nnamma omwavu ekintu kyonna,

era obanga nakaabya nnamwandu;
 17 obanga nnali ndidde akamere kange nzekka
 atalina kitaawe n'atalyako,
 18 kubanga okuva mu buto bwange namulera nga ki-
 taawe,
 era okuva mu lubuto lwa mmange nayamba
 nnamwandu.
 19 Obanga nnali ndabye omuntu yenna ng'afa
 olw'okubulwa ebyambalo,
 oba ali mu kwetaaga atalina kye yeebikka;
 20 mpozzi omutima gwe, gwe gutansiima,
 olw'okumubugumya n'ebyoya by'endiga zange;
 21 obanga nayimusa omukono gwange eri abatalina
 bakitaabwe,
 kubanga mmanyi nti, mmanyiganye n'ab'obuyinza,
 22 kale omukono gwange gukutuke ku kibegabega
 kyange,
 leka gukutukireyo mu kinywa we guyungira.
 23 Olw'okutya okuzikirizibwa Katonda n'olw'obukulu
 bwe,
 nnali sisobola kukola bintu ng'ebyo.

24 "Obanga nateeka obweyamo bwange mu zaabu
 oba ne njamba zaabu ennongoose nti, 'Ggwe bwe-
 sige bwange;'
 25 obanga neeyagala olw'okuba n'obugagga obungi,
 oba olw'okuba emikono gyange gy'ali ginfunyisizza
 bingi;
 26 obanga nnali ntunuulidde enjuba,
 oba omwezi nga byaka mu kitiibwa,
 27 omutima gwange ne gusendebwasendebwa mu
 kyama,
 ne mbinywegera nga mbisaamu ekitiibwa,
 28 era n'ekyo kyandibadde kibi ekijwanyiza okusalir-
 wa omusango
 olw'obutaba mwesigwa eri Katonda ali waggulu."

Abalabe n'Abagwira Okubassaako Omwoyo

29 "Obanga nasanyuka ng'omulabe wange afunye
 emitawaana
 oba ne njaguza olw'ebizibu ebyamutuukako,
 30 sakkiriza kamwa kange kwonoona
 nga nkolimira obulamu bwe.
 31 Abantu b'omu nnyumba yange bwe baba tebabu-
 uzanga nti,
 'Ani atakkuse nnyama?'
 32 Tewali mutambuze yasula ku kkubo,
 kubanga oluggi lwange lwali luggule eri buli muyise.
 33 Obanga nakweka ekibi kyange ng'abantu bwe
 bakola,
 nga nkweka obutali butuukirivu bwange mu mutima
 gwange,
 34 olw'okutya ekibiina,
 nga ntya okuswala mu kika,
 ne nsirika ne ntya n'okufuluma ebweru,
 35 so nga waliwo ayinza okumpulira,

leka nteekeko omukono ku mpoza yange, leka Ayin-
 zabyonna anziremu;
 n'oyo ampawaabira abiteeke mu buwandiike.

36 "Ddala ddala nandibyambadde ku kibegabega
 kyange,
 nandibyambadde ku mutwe ng'engule.
 37 Nandimunnyonnyodde buli kifo we nalinnya
 ekigere,
 nandimusemberedde ng'omulangira.

38 "Singa ettaka lyange linkaabirira,
 n'ebinnya byalyo bye nsimye ne bitotobala n'amazi-
 ga;
 39 obanga ndiddemu ebibala awatali kusasula,
 era ne ndeetera bannannyini lyo okufa,
 40 leka omwennyango gumere mu kifo ky'enjaano,
 n'omuddo oguwunya gumere mu kifo kya sayiri."
 Ebigambo bya Yobu byakoma wano.

Eriku Ayogera

32 Awo abasajja abo abasatu ne balekeraawo ok-
 wogera ne Yobu, kubanga yali yeeraba nga
 mutuukirivu. ² Naye Eriku, mutabani wa Balakeri
 Omubuzi, ow'omu kika kya Laamu, n'anyiigira nnyo
 Yobu olw'okweraba ng'atalina musango, naye
 n'anenya Katonda. ³ Yanyiigira ne mikwano gye
 abasatu, kubanga baalemwa okulimiriza Yobu kyokka
 nga baali bamusingisizza omusango. ⁴ Eriku yali al-
 inzeeko okwogera ne Yobu kubanga banne baali baku-
 lu okumusango. ⁵ Naye bwe yalaba ng'abasajja bano
 abasatu tebakyalina kirala kya kwogera, n'anyiiga.

⁶ Awo Eriku mutabani wa Balakeri Omubuzi n'ad-
 damu n'ayogera nti,
 "Nze ndi muto mu myaka,
 mmwe muli bakulu,
 kyenavudde ntya
 okubabuulira kye ndowooza.
⁷ Nalowoozizza nti, Emyaka gye gisaanye okwogera,
 n'emyaka emingi gye gisaanye okuyigiriza amagezi.
⁸ Kyokka omwoyo oguli mu muntu,
 nga gwe mukka gw'oyo Ayinzabyonna, gwe guwa
 omuntu okutegeera.
⁹ Abakadde si be bokka abalina amagezi,
 wadde abakulu bokka okuba nga be bategeera eki-
 tuufu.

¹⁰ "Kyenva njamba nti, Mumpulirize,
 nange mbabuulire kye mmanyi.
¹¹ Nassizzaayo omwoyo nga mwogera,
 nawulirizza ensonga ze mwawadde nga munoonya
 eby'okwogera.
¹² Nabawulirizza bulungi.
 Kyokka tewali n'omu ku mmwe yalaze Yobu bw'ali
 omukyamu;

tewali n'omu ku mmwe eyayanukudde ebigambo bye.

¹³ Mwegendereze temugamba nti, 'Tusanze omuntu ow'amagezi;

muleke Katonda amuwangule so si bantu.'

¹⁴ Kyokka Yobu ebigambo bye tabyolekezza nze, era sija kumuddamu na bigambo byammwe.

¹⁵ "Basobeddwa, tebalina kya kwogera, ebigambo bibaweddeko.

¹⁶ Kaakano nsirike busirisi, nga bayimiridde buyimirizi, nga tebalina kye boogera?

¹⁷ Nange nnina eky'okwogera,

era nnaayogera kye mmanyi,

¹⁸ kubanga nzijjudde ebigambo,

era omwoyo ogwange gumpaliriza okwogera.

¹⁹ Munda mu nze omutima guli nga wayini, asaanikiddwa mu ccupa,

ng'amaliba amaggya agalindiridde okwabika.

²⁰ Nteekwa okwogera, nsobole okufuna eddembe, nteekwa okwasamya akamwa kange mbeeko kye njogera.

²¹ Sija kubaako gwe nkwatirwa nsonyi,

era sija na kuwaana muntu yenna.

²² Kubanga singa mpaaniriza,

Omutonzi wange yandyanguye okunziggyawo."

33 "Kaakano ggwe Yobu, wuliriza ebigambo byange:

ssaayo omwoyo ku byonna bye njogera.

² Laba nnaatera okwasamya akamwa kange, ebigambo byange bindi ku lulimi.

³ Ebigambo byange biva mu mutima omulongoofu; olulimi lwange, mu bwesimbu, lwogera bye mmanyi.

⁴ Omwoyo wa Katonda ye yankola, era omukka gw'oyo Ayinzabyonna gumpa obulamu.

⁵ Onnyanukule nno bw'oba osobola, teekateeka ebigambo byo onjolekere.

⁶ Laba, nange ndi ggwe mu maaso ga Katonda. Nange nava mu bbumba.

⁷ Tobaako ky'otya, sija kukunyigiriza.

⁸ Ddala ddala oyogedde mpulira, ebigambo byennyini mbiwulidde ng'ogamba nti,

⁹ Ndi mulongoofu sirina kibi, siriiko musango so mu nze temuli butali butuukirivu.

¹⁰ Kyokka Katonda anteekako omusango, anfudde omulabe we.

¹¹ Asiba ebigere byange mu nvuba, antwala okuba omulabe we.

¹² "Naye leka nkubuulire, mu kino toli mutuufu. Katonda asinga omuntu.

¹³ Lwaki omwemulugunyiza nti, taddamu bigambo bya muntu yenna?

¹⁴ Kubanga Katonda ayogerera mu ngeri emu, n'awalala n'ayogerera mu ngeri endala, wadde ng'omuntu tassaayo mwoyo.

¹⁵ Mu kirooto mu kwolesebwa ekiro ng'otulo tungi tukutte abantu

nga beebase ku bitanda byabwe,

¹⁶ aggula amatu g'abantu,

n'abalabula n'ebyekango,

¹⁷ alyoke akyuse omuntu okumuggya mu bikolwa ebibi

n'amalala,

¹⁸ aziyize emmeeme ye okukka mu bunnya,

n'obulamu bwe buleme okuzikirira n'ekitala.

¹⁹ "Omuntu ayinza okubonerezebwa, olumbe ne lumulumira ku kitanda kye,

n'alumwa olutatadde mu magumba ge,

²⁰ obulamu bwe ne bwetamira ddala emmere,

emmeeme ye n'ekyayira ddala ebyassava.

²¹ Omubiri gwe gugwako ku magumba,

n'amagumba ge ne gafubutukayo gye gaali geekwese,

²² emmeeme ye n'esembera kumpi n'obunnya;

obulamu bwe ne bulaga eri abo abaleeta okufa.

²³ Singa wabaawo malayika ku ludda lwe,

amuwolereza, omu ku lukumi,

okubuulira omuntu ekigwanidde;

²⁴ yandimukwatiddwa ekisa n'amugamba nti,

'Muwonye aleme kusuulibwa magombe,

mmusasulidde omutango,'

²⁵ omubiri gwe guzzibwa buggya ng'ogw'omwana omuwere,

era guddayo ne gubeera nga bwe gwali mu nnaku ze ez'obuvubuka.

²⁶ Omuntu asaba Katonda, Katonda n'amukwatirwa ekisa.

Alaba amaaso ga Katonda n'ajaguza n'essanyu,

Katonda n'amuddiza nate ekifo kye eky'obutuukirivu.

²⁷ Awo omuntu n'akomawo eri abantu n'abagamba nti,

Nayonoona, ne nkola ekyo ekitaali kirungi,

naye ne sibonerezebwa nga bwe kyali kinjwanidde.

²⁸ Yanunula emmeeme yange n'amponya okukka mu bunnya;

kyenaava mbeera omulamu ne nsigala nga mpoomerwa ekitangaala.

²⁹ "Bw'atyo Katonda bw'akola omuntu

emirundi ebiri oba esatu,

³⁰ okuzza emmeeme ye ng'agiggya emagombe,

ekitangaala eky'obulamu kimwakire.

³¹ "Yobu, weetegereze nnyo, ompulirize;

siriikirira nkubuulire.

³² Bw'oba ng'olina eky'okwogera kyonna, nziraamu;

yogera kubanga njagala wejjeerere.

33 Bwe kitaba kityo, mpuliriza;
sirika nange nnaakuyigiriza amagezi.”

34 Awo Eriku ne yeeyongera okwogera nti,
2 “Muwulire ebigambo byange, mmwe abasajja ab’amagezi;
mumpulirize mmwe abayivu.
3 Kubanga okutu kugezesa ebigambo ng’olulimi bwe lugezesa emmere.
4 Leka twesalirewo ekituufu;
muleke tulondewo ekisaanidde.
5 “Yobu agamba nti, ‘Siriiko musango, naye Katonda agaanye okusala omusango gwange mu mazima.
6 Wadde nga ndi mutuufu, ntwalibwa okuba omulimba, wadde nga siriiko musango, akasaale ke kanteseeko ekiwundu ekitawonyezeka.’
7 Musajja ki ali nga Yobu, anywa okunyoombwa ng’anywa amazzi?
8 Atambula n’abakozi b’ebibi, mukwano gw’abo abakola ebitali bya butuukirivu.
9 Kubanga agambye nti, ‘Omuntu talina kyaganyulwa bw’agezaako okusanyusa Katonda.’
10 Noolwekyo mumpulirize mmwe abasajja abalina okutegeera.
Kikafuuwe Katonda okukola ebibi, wadde Ayinzabyonna okukola ebikyamu.
11 Asasula omuntu olw’ekyo ky’aba akoze; n’amutuusaako ebyo ebimusaanidde olw’empisa ze.
12 Weewaawo amazima gali nti, Katonda tasobya. Ayinzabyonna tasaliriza musango.
13 Obuyinza yabuggya eri ani okukulembera ensi? Ani eyamuwa olukusa okufuga ensi yonna?
14 Singa asalawo n’atwala omwoyo gw’omuntu awamu n’omukka gwe,
15 abantu bonna bandizikiriridde wamu, era omuntu yandizzeeyo mu nfuufu.
16 “Bw’oba olina okutegeera, wuliriza kino; wuliriza kye njamba.
17 Oyo atayagala bwenkanya asobola okufuga? Onoosalira abatuukirivu n’oyo ow’amaanyi omusango?
18 Oyo si ye agamba bakabaka nti, ‘Tolina mugaso,’ n’abakungu nti, ‘Oli mukozi wa bibi,’
19 atattira balangira ku liiso era nga tafa ku bagagga kusinga bw’afa ku baavu, kubanga egyo gye mirimu gy’emikono gye?
20 Mu kaseera buseera baba bafiiridde wakati mu ttumbi.
Abantu banyeenyebwa ne baggyibwawo.
Abo ab’amaanyi batwalibwa n’omukono ogutali gw’abantu.
21 “Amaaso ge gatunuulira amakubo g’abantu;

atunuulira buli kigere kye batambula.
22 Teri kifo kikwafu wadde ekisiikirize eky’amaanyi, ababi gye bayinza okwekweka.
23 Katonda teyeetaaga kwongera kwekebejja bantu okulabika mu maaso ge okusalirwa omusango.
24 Awatali kwebuuzza ku muntu yenna, amenyaa-
menya ab’amaanyi
n’ateekawo abalala mu kifo kyabwe.
25 Olw’okubanga amanyi ebikolwa byabwe, abamalamu amaanyi ekiro ne babetentebwa.
26 Ababonereza olw’ebikolwa byabwe ebibi abantu bonna nga balaba,
27 kubanga baamuvaako ne balekeraawo okumugob-
erera
ne bataddayo kufaaayo n’akatono ku makubo ge gona.
28 Baleetera abaavu okukaaba, ne kumutuukako era n’awulira okukaaba kw’abanyigirizibwa.
29 Naye bw’asalawo obutabaako ky’ayogera, ani ayinza okumunenya?
Bwakweka amaaso ge ani ayinza okumulaba? Eggwanga n’omuntu abalinako obuyinza bwe bumu;
30 aziyiza omuntu atatya Katonda okufuga, aleme okutega abantu emitego.
31 “Singa omuntu agamba Katonda nti, gunsinze, sikyaddayo kwonoona,
32 kye sitegeera kinjigirize, bwe mba nga nsobezza sikyaddayo kukikola,
33 olwo Katonda akuddemu nga bw’oyagala, akuleke ng’ogaanye okwenenya?
Kaakano ggwe olina okusalawo, so sinze; noolwekyo mbuulira ggwe ky’omanyi.
34 “Abantu abalina okutegeera mumbuulire, abasajja abagezi abawulira muntegeeze,
35 ‘Yobu ayogeza butamanya ebigambo bye tebiriimu kwolesebwa.’
36 Singa Yobu agezesebbwa okutuusa ku nkomerero, olw’okwogera ng’abasajja abakozi b’ebibi!
37 Kubanga ku kibi kye ayongeddeko obujeemu, n’akuba mu ngalo wakati mu ffe, n’ayongera okwogera ng’awakanya Katonda.”
35 Eriku n’ayongera okwogera nti,
2 “Olowooza kiba kituufu ggwe okugamba nti, Katonda ananziggyako omusango.
Oyogera nti, obutuukirivu bwange businga obwa Katonda.
3 Ate obuuzza nti, ‘Nganyulwa ntya?’ Kirungi ki kye nfuna mu kwonoona kwange?
4 “Nandyagadde okukuddamu ne mikwano gyo egyo gy’oli nagyo.
5 Tunula eri eggulu olabe; tunuulira ebire, ebiri waggulu ennyo okukusinga.
6 Singa oyonoona ekyo kimukwatako kitya?

Ebyonoono byo bwe byeyongera, ekyo kimukolako ki?
 7 Bw'oba omutuukirivu, kiki ky'oba omuwadde, oba kiki ky'aba afunye okuva mu ngalo zo?
 8 Okwonoona kwo kukosa muntu nga ggwe, era n'obutuukirivu bwo bukwata ku baana b'abantu.
 9 Abantu bakaaba olw'okunyigirizibwa okw'amaanyi, balaajaanira ab'omukono ogw'amaanyi.
 10 Naye tewali n'omu agamba nti, Aluwa *MUKAMA* Omutonzi wange atuwana ennyimba ekiro,
 11 atuyigiriza ebingi okusinga ensolo ez'omu nsiko, era n'atufuula bagezi okusinga ebinyonyi eby'omu nsiko?
 12 Newaakubadde nga bakaaba, tayinza kuwulira n'addamu kukaaba kw'abasajja ab'amalala abakozi b'ebibi.
 13 Ddala ddala Katonda tawuliriza kukoooola kwabwe okwo okutaliimu;
 Ayinzabyonna takufaako.
 14 Kale kiba kitya bw'ogamba nti tomulaba, era nti, Omusango gwo guli mu maaso ge era oteekwa okumulindirira;
 15 oba nti, ne bw'asunguwala tabonereza era tafaayo nnyo ku butali butuukirivu.
 16 Kale nno Yobu ayasama akamwa ke okwogera ebitaliimu;
 obutamanya bumwogeza ebigambo olukunkumuli."
36 Eriku ne yeeyongera okwogera nti,
 2 "Yongera okunyumiiikirizaako katono nku-lage,
 nkyalina bye nnina okwogera ebifa ku Katonda.
 3 Amagezi ge nnina gava wala, era mmanyi nga Omutonzi wange alamula mu bwenkanya.
 4 Eky'amazima ebigambo byange si bikyamu, oyo akakasa by'amanyi y'ayogera naawe.
 5 "Laba, Katonda wa buyinza, tanyooma bantu; w'amaanyi, anywerera ku bigendererwa bye.
 6 Talama bakozi ba bibi, era awa ababonyaabonyezebwa ebibasaanira.
 7 Taggya maaso ge ku batuukirivu, abatuuzza ku ntebe ey'obwakabaka n'abagulumiza emirembe n'emirembe.
 8 Naye abantu bwe baba basibiddwa enjegere nga banywezeddwa n'emiguwa egy'okulumwa
 9 n'abategeeza ensobi zaabwe, n'okwonoona kwabwe,
 nti, beewaggudde,
 10 aggula amatu gaabwe bawulirize okunenyezebwa n'abalagira beenenye ekibi kyabwe.
 11 Bwe bamugondera ne bamuweereza, ennaku zaabwe zonna balizimala mu kwesiima, era n'emyaka gyabwe mu kusanyuka.

12 Naye bwe batamugondera, baalizikirizibwa n'ekitala, bafe nga tebalina magezi.
 13 "Ab'emitima egitatya Katonda baba n'obukyayi. Ne bw'abasiba, tebamukaabirira abasumulule.
 14 Bafiira mu buvubuka bwabwe era obulamu bwabwe buzikiririra mu basajja abenzi.
 15 Anunula anyigirizibwa mu kubonaabona kwe, n'aggula okutu kwe mu kujoogebwa kwe.
 16 "Akusendasenda okukuggya mu kamwa k'okubonaabona, akuteeke mu kifo ekigazi ekitaliimu kuziyizibwa, omanyemirembe gy'emeza yo ejjudde emmere ennungi.
 17 Naye kaakano weetisse omugugu ogw'okusalirwa omusango abakozi b'ebibi gwe basaanira; okusalirwa omusango n'obwenkanya byakunyweza.
 18 Weegendereze oleme kukkiriza kusendebwasendebwa;
 obunene bw'enguzi buleme okukukyama.
 19 Obugagga bwo oba okufuba kwo kwonna binaakuyamba okukuggya mu buyinike?
 20 Teweegomba budde bwa kiro olyoke owalule abantu okuva mu bifo byabwe.
 21 Weegendereze oleme kukola bitali bya butuukirivu, by'osinga okwagala okukira okubonyaabonyezebwa.
 22 "Laba Katonda yagulumira mu maanyi ge; ani ayigiriza nga ye?
 23 Ani eyali amukubidde amakubo, oba okumugamba nti, 'Ky'okoze si kituufu?'
 24 Jjukira ng'oteekwa okugulumizanga emirimu gye, abantu gye bayimba mu nnyimba.
 25 Abantu bonna baagiraba, omuntu agirengerera wala.
 26 Laba, Katonda agulumizibwe! Assukiridde okutegeera kwaffe;
 obungi bw'emyaka gye tebunoonyezeka.
 27 "Kubanga akunjaanya amatondo g'amazzi, agafuuka enkuba etonnya mu bugga;
 28 ebire bivaamu amazzi gaabyo, enkuba n'ekuba abantu.
 29 Ani ayinza okutegeera engeri gy'asaasaanyamu ebire,
 okubwatuka okuva ku kituuti kye?
 30 Laba, asaasaanya okumyansa kw'eggulu, era n'abikka obuziba bw'ennyanja.
 31 Eyo y'engeri gy'afugamu amawanga, n'agawa emmere mu bungi.
 32 Emikono gye agijjuza eraddu, n'agiragira ekube ebifo bye yeerondeddemu.
 33 Okubwatuka kwayo kulangirira kibuyaga ajja,

n'ente ne zirangirira okujja kwayo.”

37 “Kino kikankanya omutima gwange,
ne gubuuka okuva mu kifo kyagwo.
2 Wuliriza okubwatuka kw'eddoboosi lye,
n'okuwuluguma okuva mu kamwa ke.
3 Asumulula eggulu ne limyansa wansi w'eggulu
wonna,
n'aliragira ligende ku nkomerero y'ensi.
4 Kino oluggwa, okuwuluguma kw'eddoboosi lye kwe
kuddako,
abwatuka n'eddoboosi lye ery'omwanguka,
era eddoboosi lye bwe liwulirwa,
tewabaawo kisigala nga bwe kibadde.
5 Eddoboosi lya Katonda libwatuka mu ngeri ey'ekita-
lo;
akola ebintu ebikulu ebisukka okutegeera kwaffe.
6 Agamba omuzira nti, 'Ggwa ku nsi,'
ate eri enkuba etonnya nti, 'Ttonnya nnyo.'
7 Emirimu gya buli muntu giyimirira,
buli omu n'alyoka amanya amaanyi ga Katonda.
8 Ensolo ne ziryoka zessogga empuku zaazo,
ne zigenda zeekukuma.
9 Omuyaga ne gulyoka guva mu nnyumba yaagwo,
n'obunnyogovu ne buva mu mpewo ekuŋŋunta.
10 Omuzira ne guva mu mukka gwa Katonda
n'amazzi amangi ne gekwata kitole.
11 Ebire abijjuza amatondo g'amazzi,
n'asaasaanya okumyansa kw'eggulu.
12 Byetooloolatooloola nga y'abiragira,
ne bituukiriza byonna by'abiragira,
ku nsi yonna okubeera abantu.
13 Bwe kuba kubonereza, oba okufukirira ensi
oba okulaga okwagala kwe, atonnyesa enkuba.
14 “Wuliriza kino Yobu;
sooka oyimirire olowooze ku bikolwa bya Katonda
eby'ettendo.
15 Omanyi Katonda engeri gy'alagiramu ebire,
n'aleetera eggulu okumyansa?
16 Omanyi engeri ebire gye bituulamu mu bbanga,
amakula g'emirimu gy'oyo eyatuukirira mu kumanya?
17 Ggwe alina ebyambalo ebibuguma,
ensi bw'eba ng'ekkakkanyizibbwa embuyaga
ez'obukiikaddyo,
18 oyinza okumwegattako ne mubamba eggulu,
eryaguma ne libeera ng'endabirwamu ensanuuse?
19 “Tubuulire kye tunaamugamba;
tetusobola kuwoza nsonga zaffe gy'ali olw'ekizikiza
kye tulimu.
20 Asaanidde okubuulirwa kye njagala okwogera?
Eriyo omuntu yenna ayinza okusaba okumalibwa-
wo?
21 Kaakano tewali n'omu ayinza kutunula mu njuba,
olw'engeri gy'eyakamu ku ggulu,
ng'empewo emaze okuyita, n'eyelula ebire.

22 Mu bukiikakkono evaayo zaabu;
Katonda ajja mu kitiibwa eky'amaanyi.
23 Ayinzabyonna tatuukikako era agulumidde mu
maanyi,
mu bwenkanya bwe era ne butuukirivu bwe, tawali-
riza muntu yenna.
24 Noolwekyo abantu bamutya,
takitwala ng'ekikulu olw'abo abeerowooza okuba
abagezi mu mitima gyabwe.”

MUKAMA Ayogera

38 MUKAMA n'addamu Yobu ng'ayita mu muyaga,
n'ayogera nti,
2 “Ani ono aleeta ekizikiza ku kuteesa kwange,
n'ebigambo ebitaliimu magezi?
3 Yambala ebyambalo byo ng'omusajja,
mbeeko bye nkubuuza
naawe onziremu.
4 “Wali ludda wa nga nteekawo emisingi gy'ensi?
Mbuulira bw'oba otegeera.
5 Ani eyasalawo ebipimo byayo? Ddala oteekwa oku-
ba ng'omanyi!
Oba ani eyagipima n'olukoba?
6 Entobo zaayo zaatekeebwa ku ki?
7 Emunyeenye ez'oku makya bwe zaali ziyimba,
era n'abaana ba Katonda bonna nga baleekaana
olw'essanyu,
8 ani eyasiba enzigi n'aggalira ennyanja,
bwe yava mu lubuto lwayo?
9 “Bwe nakolera ebire ekyambalo kyabyo,
ne mbisibira mu kizikiza ekikwafu,
10 bwe n'abitekerawo we bikoma
ne mbiteerako emitayimbwa n'enzigi,
11 bwe nagamba nti, Wano we mutuuse we mu-
naakoma temujja kweyongerayo,
era wano amayengo gammwe ag'amalala we
ganaakoma?
12 “Oba wali olagidde ku budde okukya kasookedde
obaawo ku nsi,
oba emmambya okugiraga ekifo kyayo,
13 eryoke ekwate ensi w'ekoma
eginyeenye esuule eri ababi bagiveeko bagwe eri?
14 Ensi eggayo ebyafaayo byayo n'eba ng'ebbumba
wansi w'akabonero,
ebyafaayo ebyo ne byefaananyiriza olugoye.
15 Abakozi b'ebibi bammibwa ekitangaala kyabwe,
n'omukono gwabwe gwe bayimusa gumenyebwa.
16 “Wali otuuseeko ku nsulo ennyanja w'esibuka,
oba n'olaga mu buziba bw'ennyanja?
17 Wali obikuliddwa enzigi z'emagombe?
Oba wali olabye enzigi z'ekisiikirize ky'okufa?
18 Wali otegedde obugazi bw'ensi?

Byogere, oba bino byonna obimanyi.

19 “Ekkubo eridda mu nnyumba omusana gye gusula liri ludda wa?

N’ekifo ekizikiza gye kisula kye kiruwa?

20 Ddala, osobola okubitwala gye bibeera?

Omanyi ekkubo erigenda gye bisula?

21 Ddala oteekwa okuba ng’obimanyi, kubanga wali wazaalibwa dda!

22 “Wali oyingidde amazzi agakwata mu butiti, gye gaterekebwa,

oba wali olabye omuzira gye guterekebwa?

23 Bye nterekera ebiseera eby’emitawaana, bikozezebwe mu nnaku ez’entalo n’okulwana?

24 Kkubo ki erituusa ekitangaala ky’omusana gye kisaasaanira,

oba empewo ey’ebuvanjuba gy’esaasaanira ku nsi?

25 Ani akubira amataba emikutu mwe ganaayita, oba ekkubo eggulu eribwatuka mwe liyita?

26 Ani atonyesa enkuba mu nsi abantu mwe batabeera,

eddungu omutali muntu yenna,

27 n’okufukirira ettaka eryalekebwa awo, eryazika, n’okulimezaako omuddo?

28 Enkuba erina kitaawe waayo?

Ani azaala amatondo ag’omusulo?

29 Omuzira guva mu lubuto lw’ani?

Ani azaala obutiti obukwafu obw’omu ggulu,

30 amazzi mwe gakwatira ne gakaluba ng’amayinja, ne kungulu kw’obuziba ne kukwata?

31 “Oyinza okuziyiza okwakaayakana kwa Kakaaga, oba okutaggulula enkoba za Ntungalugoye?

32 Oyinza okufulumya emunyeenye ziveeyo zaake ng’ekiseera kyazo kituuse,

oba okuluŋŋamyia eddubu n’abaana balyo?

33 Omanyi amateeka n’obufuzi bw’eggulu?

Oyinza okuteekawo obufuzi bw’alyo oba obwa Katonda ku nsi?

34 “Oyinza okuyimusa eddoboosi lyo oleekaanire ebire,

olyoke obiggyemu amataba gakubikke?

35 Ggwe otuma eggulu limyanse era libwatuke?

Lisobola okukweyanjulira nti, ‘Tuutuno tuli wano’?

36 Ani eyateeka amagezi mu mutima gw’omuntu, oba eyateeka okutegeera mu mmeeme?

37 Ani alina amagezi agabala ebire?

Ani ayinza okuwunzika ebibya by’amazzi eby’omu ggulu,

38 enfuufu ng’efuuse ettaka ekkalu,

era amafunfugu ne geegattira ddala?

39 “Empologoma enkazi, oyinza okugiyiggira ky’eneerya,

oba okuliisa empologoma n’ozimalako enjala,

40 bwe zeezinga mu mpuku zaazo,

oba bwe zigalamira nga ziteeze mu bisaka?

41 Ani awa namunŋoona emmere,

abaana baayo bwe bakaabirira Katonda,

nga batambulatatambula nga babuliddwa emmere?”

39 “Omanyi ebiro embuzi z’oku nsozi mwe zizaalira?

Oba oyinza okumanya empeewo we ziwakira?

2 Oyinza okubala emyezi gye zimala zizaale?

Omanyi obudde mwe zizaalira?

3 Zikutama ne zizaala abaana baazo,

ne ziwona obulumi bw’okuzaala.

4 Abaana baazo bakula ne bagejjera ku ttale, batambula ne bagenda obutadda.

5 “Ani eyaleka entulege okwetambulira mu ddembe lyayo?

Ani eyasumulula emiguwa gyayo,

6 gye nawa ensi ey’omuddo okuba amaka gaayo,

n’ensi ey’omunnyo okubeerangamu?

7 Esekerera oluyoogaano lw’ekibuga, tewuliriza kulekaana kw’abavuzi ba bidduka.

8 Ebuna ensozi, ly’eddundiro lyayo,

ng’enoonya ekintu kyonna ekibisi.

9 “Embogo eyinza okukkiriza okuba omuweereza wo, n’esula ekiro mu kisibo kyo?

10 Oyinza okugisiba ku muguwa n’ogirimisa olubimbi?

Eyinza okukuvaako emabega ng’erima mu kiwonvu.

11 Oyinza okugyesiga olw’amaanyi gaayo amangi?

Oyinza okugirekera emirimu gyo egy’amaanyi?

12 Oyinza okugyesiga okukuleetera emmere yo ey’empeke,

oba okukuleetera enŋaano mu gguuliro lyo?

13 “Ebiwaawaatiro bya maaya bisanyusa nga byewujja,

naye ebiwaawaatiro n’ebyoya bya kalooli tebiraga

kisa.

14 Kubanga emaaya ebiika amagi gaayo ku ttaka,

n’egaleka ne gabugumira mu musenyu,

15 ne yeerabira nti, ekigere kisobola okugaasa, era nga ensolo ey’omu nsiko eyinza okugalinnya.

16 Obwana bwayo ebuyisa bubi ng’obutali bwayo gy’obeera nti, yazaalira bwereere.

17 Kubanga Katonda teyagiwa magezi

wadde okutegeera.

18 Ate bw’eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo edduke

esoomooza embalaasi n’omugoba waayo.

19 “Embalaasi ggwe ogiwa amaanyi,

oba ggwe oyambaza ensingo yaayo obwoya obwewumba?

20 Ggwe ogisobozesa okubuuka ng’enzige

n’ekanga n’okukaaba kwayo okw’entiisa?

21 Etakula ettaka mu kiwonvu, nga yeeyagala olw'amaanyi gaayo,
n'eryoka efuluma okusisinkana abalwanyani abakutte ebyokulwanyisa.

22 Esekerera okutya, n'eteba na kigitiisa.

Ekitala tekigitiisa kugizza mabega.

23 Omufuko ogujjudde obusaale gwesuukundira ku lubuto lwayo,

awamu n'effumu erimasamasa, n'akasaale.

24 Mu busungu obungi emira ettaka,
tesobola kusigala mu kifo kimu ng'ekkondeere livuze.

25 Ekkondeere bwe livuga n'egamba nti, 'Awo!'

N'ewunyiriza olutalo olukyali ewala,

n'ewulira n'okuleekaana kwa baduumizi b'amaggye.

26 "Amagezi go ge gabuusa kamunye,
n'ayanjuluzwa ebiwaawaatiro bye e bukiikaddyo?

27 Ggwe olagira empungu okubuukira ewala mu bbanga,

era n'ezimba n'ekisu kyayo waggulu ennyo?

28 Ku lwazi kw'ezimba amaka gaayo ekiro n'esula okwo,

ku lwazi olunywevu olutabetentebwa.

29 Eyo gy'ekettera omuyiggo gw'eneerya,
eriiso lyayo ligulengerera wala.

30 Obwana bwayo bunywa omusaayi,
era awali emirambo w'ebeera."

40 Awo *MUKAMA* n'agamba Yobu nti,
2 "Oyo anoonya okuyombera ebitaliimu

anaayombesa Ayinzabyonna?

Oyo aleeta empaka ku Katonda, amuddemu."

3 Awo Yobu n'addamu *MUKAMA* nti,

4 "Laba, sisanidde, kiki kye nnaakuddamu?
Emimwa kangibikkeko n'engalo.

5 Njogedde omulundi gumu, so siddemu;
weewaawo emirundi ebiri sseeyongere mulundi mulala."

6 Awo *MUKAMA* ng'ali mu muyaga ogw'amaanyi n'addamu Yobu nti,

7 "Weesibe engoye zo onywere ng'omusajja.
Ka nkubuuze,
naawe onziremu.

8 "Onojjulula ensala yange ey'emisango;
ononsingisa omusango ggwe atuukiridde?

9 Olina omukono ng'ogwa Katonda,
eddobozi lyo lisobola okubwatuka ng'erirye?

10 Kale nno yambala ekitiibwa n'obukulu
weesibe ekitiibwa n'okusukkuluma osukkulume.

11 Yolesa obusungu bw'ekiruyi kyo
otunuulire buli wa malala omusse wansi.

12 Tunuulira buli musajja ow'amalala omukkakanye
era olinnyirire abakozi b'ebibi obabetentere we bali.

13 Bonna baziikire wamu mu nfuufu,
emitwe gyabwe ogibikkire mu ntaana.

14 Nange kennyini ndyoke nzikirize,
ng'omukono gwo ogwa ddyo, gusobola okukuwa amaanyi."

Amaanyi g'Envubu

15 "Laba ekisolo ekyefaananyiriza ng'envubu
kye natonda nga ggwe,

erya omuddo ng'ente,

16 nga kirina amaanyi mayitirivu mu kiwato kyakyo
amaanyi mangi mu binywa by'olubuto lwakyo.

17 Kiwuuba omukira gwakyo ne guba ng'omukira
gw'omuvule

Ebinywa by'ebisambi byakyo byakwatagana nnyo.

18 Amagumba gaakyo gali ng'enseke ez'ebikomo;
amagulu n'emikono ng'emitayimbwa.

19 Kibalibwa mu bitonde bya Katonda ebisooka,
ate nga Katonda eyakitonda asobola okukisember-
era n'ekitala kye.

20 Weewaawo ensozi zikireetera emmere,
eyo ku nsozi, ensolo ez'omu nsiko zonna gye zizan-
nyira.

21 Wansi w'ebisiikirize by'emiti egy'amaggwa, we kye-
baka,

ne kyekweka mu bitoogo ne mu bitosi.

22 Ebisiikirize by'emiti bikibikkako,
emiti egiri ku mabbali g'omugga ne gikibikkako.

23 Laba omugga ne bwe gusiikuuka tekyekanga;
kiba kinywevu, Yoludaani ne bwajjula n'abooga.

24 Eriyo omuntu yenna ayinza okukikwata,
oba okuyuza ennyindo yaakyo n'akasaale?"

Amaanyi ga Lukwata

41 "Oyinza okusikayo lukwata n'eddo,
oba okusiba olulimi lwayo n'omuguwa?

2 Oyinza okuyingiza omuguwa mu nnyindo zaayo,
oba okuwummula oluba lwayo n'eddo?

3 Eneekwegayirira ng'ekusaba nti, ogikwatirwe ekisa?
Eneeyogera naawe mu bigambo ebigonvu?

4 Eneekola naawe endagaano
ogitwale ekuweereze obulamu bwayo bwonna?

5 Onoozannya nayo nga bw'ozannya n'akanyonyi,
oba okugisiba n'olukoba ng'agisibira bawala bo?

6 Abasuubuzi banaagiramuzi,
oba banaagibala ng'ekyamaguzi?

7 Oyinza okuvuba eddiba lyayo n'olijjuza amalobo,
oba omutwe okugufumita n'amafumu agafumita

ebyennyanja?

8 Bw'oligissaako engalo zo ekirivaamu tolikyera bira,
toliddayo kukikola!

9 Essuubi lyonna ery'okugiwangula ffu,
okugirabako obulabi kimalamu amaanyi.

10 Teri n'omu mukambwe nnyo asobola kugyanjan-
ga.

Kale, ani oyo asobola okuyimirira mu maaso gange?

11 Ani alina kye yali ampoze musasule?

Byonna ebiri wansi w'eggulu byange.

- 12 "Ku bikwata ku mikono n'ebigere byayo siisirike, amaanyi gaayo n'ekikula kyayo bya ssimbo.
 13 Ani ayinza okugiggyako eddiba lyayo ery'oku ngu-lu?
 Ani ayinza okuyuza ekizibaawo kyayo eky'amaliba abiri?
 14 Ani ayinza okuggula enzigi z'akamwa kaayo? Amannyo gaayo geetooloddwa entiisa.
 15 Omugongo gwe gujjudde enkalala z'engabo ezisibiddwa okumukumu.
 16 Zonna zisibaganye nga tewali mpewo weeyita.
 17 Zakwatagana,
 ziri ku zinnaazo era tezisobola kwawulibwa.
 18 Bw'eyasimula, ebimyanso bijja,
 n'amaaso gaayo gali nga enjuba ng'egwa.
 19 Mu kamwa kaayo muvaamu ebiriro ebyaka.
 Kavaamu ensasi ez'omuliro.
 20 Mu nnyindo zaayo muvaamu omukka ng'ogwentamu eyesera eri ku muliro ogw'emmulu ezaaka.
 21 Omukka oguva mu nnyindo zaayo gukoleeza Amanda.
 22 Mu nsingo yaayo mulimu amaanyi,
 n'entiisa eri mu maaso gaayo.
 23 Emiwula gy'ennyama yaayo gyegasse;
 gikutte nnyo era tegisobola kwenyeenya.
 24 Ekifuba kyayo kigumu ng'olwazi,
 kigumu ng'olubengo.
 25 Bwesituka ab'amaanyi batya.
 Badduka olw'okubwatuka kwayo.
 26 Ekitala bwe kigituukako tekirina kye kiyinza ku-mukolako,
 oba ffumu, oba omuwunda wadde akasaale aka-songovu.
 27 Emenya ebyuma gy'oibera nti ekutulakutula bisas-iro,
 ebyo ebikomo ebimenyaamenya ng'emitu emivundu.
 28 Akasaale tekayinza kugiddusa,
 amayinja ag'envumuulo gaba nga biti gy'eri.
 29 Embukuuli nayo eri ng'ebisusunku gy'eri.
 Esekerera amafumu agakasukibwa.
 30 Amagalagamba g'oku lubuto lwayo gali ng'engyo z'ensuwa.
 Bwe yeekulula mu bitosi ebeera ng'ekyuma ekiwuula.
 31 Ereetera obuziba bw'ennyanja okuba ng'entamu eyesera.
 Ennyanja n'eba ng'entamu y'omuzigo ogufumbibwa.
 32 Mu mazzi mw'eyise, erekamu ekkubo ery'amayengo ameeru;
 ne kireeta n'ekiwoozo nti obuziba bulina envi.
 33 Tewali kigyenkana ku nsi;
 ekitonde ekitatya.
 34 Enyooma buli kisolo.

Ye kabaka w'abo bonna ab'amalala."

Yobu Yeenenya nga Yeeyiyeeko Enfuufu ne Vvu

- 42 Awo Yobu n'addamu *MUKAMA* nti,
 2 "Mmanyi ng'oyinza okukola ebintu byonna, era tewali kyotegeka kyonna kiyinza kuziyizibwa.
 3 Wabuuza nti, 'Ani ono aziyiza okuteesa kwange atalina magezi?'
 Mazima ddala nayogera ebintu bye sitegeera, ebintu ebyassukirira okutegeera kwange.
 4 "Wulira nkwegayiridde,
 nange mbeeko kye nkubuuza,
 onziremu.
 5 Amatu gange gaali gaakuwulirako dda,
 naye kaakano amaaso gange gakulabye.
 6 Kyenvudde neenyooma
 era neenenyezza mu nfuufu ne mu vvu."
 7 Nga *MUKAMA* amaze okwogera ebighambo bino eri Yobu, n'agamba Erifaazi Omutemani nti, "Nkunyiigidde ggwe ne mikwano gyo ababiri; kubanga temwanjogerako bituufu, ng'omuuddu wange Yobu bw'akoze." 8 Noolwekyo kaakano mutwale ente ennume musanvu, n'endiga ennume musanvu, mugende eri omuddu wange Yobu, mweweereyo eyo ekiweebwayo ekyokebwa, n'omuuddu wange Yobu ajja kubasabira, kubanga nzija kukkiriza okusaba kwe nneme okubakolako ng'obusirusiru bwammwe bwe buli. Kubanga temwanjogerako bituufu ng'omuuddu wange bw'akoze." 9 Awo Erifaazi Omutemani, ne Birudaadi Omusuki, ne Zofali Omunaamasi ne bagenda ne bakola nga *MUKAMA* bwe yabalagira. Awo *MUKAMA* n'akkiriza okusaba kwa Yobu.
 10 Awo *MUKAMA* n'aggyawo ennaku ya Yobu bwe yamala okusabira mikwano gye. *MUKAMA* n'awa Yobu ebintu emirundi ebiri okusinga bye yalina okusooka.
 11 Awo baganda be bonna ne bannyina bonna ne bajja n'abo abaali bamumanyi okusooka, ne balya naye emmere mu nnyumba ye; ne bamusaasira ne bamukulisa okubonaabona kwonna *MUKAMA* kwe yakkiriza okumu-tuukako. Buli omu ku bo n'amuwaayo ffeeza nga bwe yasobola, n'empeta ya zaabu.
 12 Awo *MUKAMA* n'awa Yobu omukisa mu nnaku ze ezaasembayo n'okusinga entandikwa ye bwe yali: yafuna endiga omutwalo gumu mu enkumi nnya, n'enjamira kakaaga, ne ziseddume z'ente lukumi, n'endogoyi enkazi lukumi. 13 Era *MUKAMA* n'amuwa n'abaana aboobulenzi musanvu, n'aboobuwala basatu.
 14 Omuwala ow'olubereberye n'amutuuma Yemima, n'owokubiri n'amutuuma Keeziya, n'owookusatu n'amutuuma Keremukappuki, n'aboobulezi musanvu.
 15 Awo mu nsi yonna ne wataba bakazi balungi kwenkana bawala ba Yobu. Kitaabwe n'abawa omugabo ogw'ebintu ogwenkanankana ne gwe yawa bannyinaabwe abalenzi.
 16 Oluvannyuma lw'ebyo, Yobu n'awangaala emyaka kikumi mu ana; n'alaba ku baana be ne ku bazzukulu

be okutuuka ku bannakasatwe. ¹⁷ N'oluvannyuma
n'afa ng'akaddiyidde ddala ng'awezezza emyaka mingi.

Zabbuli

EKITABO I

Zabbuli 1-41

Zabbuli 1

1 Alina omukisa omuntu
atatambulira mu kuteesa kw'ababi,
era atayimirira mu kibiina ky'ababi,
newaakubadde okutuula n'abo abanyooma ebya Ka-
tonda.

2 Naye asanyukira okugondera amateeka ga *MUKAMA*,
era mu mateeka ago mw'alowoooleza emisana
n'ekiro.

3 Afaanana ng'omuti ogwasimbibwa ku mabbali
g'omugga,
ogubala ebibala byagwo mu ntuuko zaabyo,
n'ebikoola byagwo tebiwotoka.
Na buli ky'akola kivaamu birungi byereere.

4 Naye abakola ebibi tebakola bwe batyo.
Bali ng'ebisusunku ebifuumuuliddwa.

5 Noolwekyo abakola ebibi tebaligumira lunaku lwa
kusalirako musango;
newaakubadde aboonyoni okuyimirira mu kibiina
ky'abatuukirivu.

6 Kubanga *MUKAMA* alabirira ekkubo ly'abatuukirivu,
naye ekkubo ly'abakola ebibi liribula.

Zabbuli 2

2 Lwaki amawanga geegugunga
n'abantu ne bateganira obwereere okusala
enkwe?

2 Bakabaka ab'ensi bakunjaanye,
n'abafuzi ne bateeseza wamu
ku *MUKAMA*

ne ku Kristo we, nga bagamba nti,

3 "Ka tukutule enjegere zaabwe,
era tweyambulemu ekikoligo kyabwe."

4 Naye Katonda oyo atuula mu ggulu,
abasekerera busekerezi, n'enkwe zaabwe ezitaliimu
zimusesa.

5 N'alyoka abanenya ng'ajjudde obusungu,
n'abatiisa nnyo ng'aswakidde.

6 N'abagamba nti, "Ddala ddala nateekawo kabaka
owange

ku lusozi lwange Sayuuni olutukuvu."

7 Nzija kulangirira ekiragiro kya *MUKAMA*:
kubanga yanjamba nti, "Ggwe oli Mwana wange,
olwa leero nfuuse kitaawo.

8 Nsaba,
nange ndikuwa amawanga gonna okuba obusika
bwo,

era n'ensi yonna gy'ekoma okuba amatwale go.

9 Olibafugisa omuggo ogw'ekyuma,
era olibabetenta ng'entamu y'omubumbi."

10 Kale nno mubeere n'amagezi mmwe bakabaka;
muyige okulabulwa mmwe abafuzi b'ensi.

11 Muweereze *MUKAMA* nga mumutya,
era musanyuke n'okukankana.

12 Mwanirize Omwana, mumusembeze *MUKAMA*
aleme okubasunguwalira
n'okubazikiriza nga muli mu kkubo lyammwe;
kubanga obusungu bwe bubuubuuka mangu.
Kyokka bonna abaddukira gy'ali balina omukisa.

Zabbuli 3

*Zabbuli ya Dawudi bwe yadduka mutabani we
Abusaalomu.*

3 Ayi *MUKAMA*, abalabe bange nga beeyongedde
obungi!

Abanfubutukiddeko okunnumba nga bangi!

2 Bangi abanjogerako nti,
"Katonda tagenda kumununula."

3 Naye ggwe, Ayi *MUKAMA*, ggwe ngabo yange enku-
uma;

ggwe kitiibwa kyange, era gw'onzizaamu amaanyi.

4 Nkoooola *MUKAMA* n'eddoboozi ery'omwanguka,
n'annyanukula ng'asinziira ku lusozi lwe olutukuvu.

5 Ngalamira ne neebaka, era ne nzuukuka bulungi,
kubanga *MUKAMA* ye ampanirira.

6 Siityenga enkumi n'enkumi z'abalabe bange
abanneetoolodde, okunnumba.

7 Golokoka, Ayi *MUKAMA*,
ondokole Ayi Katonda wange
okube abalabe bange bonna
omenye oluba lw'abakola ebibi.

⁸ Obulokozi buva gy'oli, Ayi MUKAMA.
Emikisa gyo gibeerenga ku bantu bo.

Zabbuli 4

Ya mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi.

4 Bwe nkukoowoola onnyanukule,
Ayi Katonda wange omutuukirivu.
Bwe mba mu nnaku, onnyambe.
Onkwatirwe ekisa owulire okusaba kwange.

² Mmwe abaana b'abantu, mulituusa wa okuswazanga ekitiibwa kyange?

Mulituusa ddi okugoberera okwagala ebitaliimu, n'okunoonya eby'obulimba?

³ Naye mutegeere nga MUKAMA yeerondeddemu abo abamugondera.

Bwe nnaamukoowoolanga anampuliranga era ananryanukulanga.

⁴ Ne bwe munyiiga ennyo, temusaana kwonoona; musiriikirire,
mwekebere era mufumiitirize mu mitima gyammwe nga mugalamidde ku bitanda byammwe.

⁵ Muweeyo ebiweebwayo ebisaanidde; era mwesigenga MUKAMA.

⁶ Waliwo bangi abasaba nti, "Oyongere okutulaga ebirungi, Ayi MUKAMA,
otumulisize omusana gw'amaaso go."

⁷ Ondeetedde essanyu lingi mu mutima gwange erisinga ne lye bafuna mu makungula nga batunuulira ku bibala byabwe ebingi.

⁸ Nnaagalamira ne nneebaka mirembe; kubanga ggwe wekka, Ayi MUKAMA,
ggwe ondabirira akabi ne katantuukako.

Zabbuli 5

Ya mukulu wa Bayimbi. Ya ndere. Zabbuli ya Dawudi.

5 Otege okutu eri ebigambo byange, Ayi MUKAMA; olowooze ku kunyolwa kwange.

² Wuliriza eddoboosi ly'omulanga gwange, Ayi Kabaka wange era Katonda wange; kubanga ggwe gwe nsaba.

³ Ayi MUKAMA, buli nkya owulira eddoboosi lyange; buli nkya ndeeta gy'oli okusaba kwange, ne nnindirira onziremu.

⁴ Kubanga ggwe Ayi Katonda, tosanyukira bibi: n'ebitasaana tobigumiikiriza.

⁵ Ab'amalala era abakola ebibi tobeetaaga mu maaso go:

kubanga okyawa abakola ebibi bonna.

⁶ Abalimba bonna obazikiriza; MUKAMA akyawa abatemu

era n'abalimba.

⁷ Naye olw'ekisa kyo ekingi, nze nnaayingiranga mu nnyumba yo: ne nkusinziza mu Yeekaalu yo Entukuvu n'okutya okungi.

⁸ Onkulembere, Ayi MUKAMA, mu butuukirivu bwo, olw'abalabe bange, ondage ekkubo eggolokofu ery'okutambulirangamu.

⁹ Abalabe bange bye boogera tebyesigibwa; emitima gyabwe gijjudde busi bwereere.

Emimiro gyabwe ntaana eyasaamiridde: akamwa kaabwe koogera bya bulimba.

¹⁰ Basalire omusango gubasinge, Ayi Katonda; baleke bagwe mu mitego gyabwe.

Bagobe

kubanga baakujeemera.

¹¹ Naye leka abo bonna abakwesiga basanyukenga; ennaku zonna bayimbenga n'essanyu, obakuumenga, abo abaagala erinnya lyo basanyukirenga mu ggwe.

¹² Kubanga, Ayi MUKAMA, omutuukirivu omuwa omukisa; era omukuuma, n'omwetooolooza okwagala ng'engabo.

Zabbuli 6

Eri Omukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi.

6 Ayi MUKAMA, tonnenya ng'ojjudde obusungu; so tombonereza mu kiruyi kyo.

² Onsaasire, Ayi MUKAMA, kubanga ndi munafu.

Omponye, Ayi MUKAMA, kubanga amagumba gange gali mu bulumi.

³ Emmeeme yange ejjudde ennaku.

Olirindirira kutuusa ddi olyoke onnyambe?

⁴ Onkyukire, Ayi MUKAMA, olokole omwoyo gwange; omponye okufa olw'okwagala kwo okungi.

⁵ Kubanga tewali ayinza kukujjukira ng'amaze okufa. Ani alikutendereza ng'asinziira emagombe?

⁶ Mpweddemu amaanyi olw'okusinda.

Buli kiro obuliri bwange bujjula amaziga gange n'omutto ne gutoba.

⁷ Amaaso gange ganafuye olw'okunyolwa, tegakyalaba bulungi olw'abalabe bange.

⁸ Muve we ndi mmwe mwenna abakola ebibi; kubanga MUKAMA awulidde okukaaba kwange.

⁹ MUKAMA awulidde okwegayirira kwange, n'okusaba kwange akukkirizza.

¹⁰ Abalabe bange bonna baliswazibwa era balitya nnyo;

bazzibwe emabega nga bajjudde obuswavu mangu ago.

Zabbuli 7

Zabbuli ya Dawudi gye yayimbira MUKAMA ng'efa ku Kuusi Omubenyamini.

- 7 Ayi MUKAMA, Katonda wange, neesiga ggwe: ngobaako bonna abangigganya era omponye,
 2 si kulwa nga bantagulataagula ng'empologoma ne bankutulakutula obufiififi ne watabaawo amponya.
- 3 Ayi MUKAMA, Katonda wange, obanga nkoze kino, era ng'engalo zange ziriko omusango,
 4 obanga waliwo andaze ebirungi nze ne si muyisa bulungi,
 oba nzibye omulabe wange awatali nsonga:
 5 Kale, abalabe bange baleke bangoberere bankwate, bankube wansi banninyirire, banzitire mu nfuufu.
- 6 Golokoka, Ayi MUKAMA, mu busungu bwo oziyize abalabe bange abajjudde obukambwe.
 Golokoka, Ayi Katonda wange, onnyambe ggwe asala omusango mu bwenkanya.
- 7 Kunjaanya bannaggwanga bonna okukwetoolola; obafuge ng'oli waggulu ennyo.
 8 Ggwe, Ayi MUKAMA, Ali Waggulu Ennyo, asalira amawanga gonna emisango, osale omusango gwange Ayi MUKAMA Ali Waggulu Ennyo ng'obutuukirivu bwange bwe buli, era n'amazima agali mu nze bwe gali.
- 9 Ayi Katonda omutukuvu, akebera emitima n'emmeeme; okomye ebikolwa by'abakola ebibi: era onyweze abatuukirivu.
- 10 Katonda Ali Waggulu Ennyo ye ngabo yange; alokola abo abalina omutima omulongoofu.
 11 Katonda mulamuzi wa mazima; era alaga ekiruyi kye buli lunaku.
 12 MUKAMA awagala ekitala kye n'aleega omutego gwe ogw'obusaale.
 13 Era ategese ebyokulwanyisa ebissi; era akozesa obusaale obw'omuliro.
- 14 Omuntu ajjudde ebibi afuna emitawaana, n'azaala obulimba.
 15 Asima ekinnya, n'akiwanvuya nnyo; ate n'akigwamu ye kye yasimye.
 16 Emitawaana gye gimwebunguludde; n'obukambwe bwe bumuddire.
 17 Nneebazanga MUKAMA olw'obutuukirivu bwe;

nnaayimbanga nga ntendereza erinnya Iya MUKAMA Ali Waggulu Ennyo.

Zabbuli 8

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 8 Ayi MUKAMA, Mukama waffe, erinnya Iyo nga ddungi era kkulu nnyo mu nsi yonna!
- Ekitiibwa kyo kitenderezabwa okutuuka waggulu mu ggulu.
 2 Abaana abato n'abawere wabawa amaanyi okukutendereza; ne basirisa omulabe wo n'oyo ayagala okwesasuza.
 3 Bwe ntunuulira eggulu Iyo, omulimu gw'engalo zo, omwezi n'emmunyeenye bye watonda;
 4 omuntu kye ki ggwe okumujjikirira, omuntu obuntu ggwe okumussaako omwoyo?
- 5 Kubanga wamukola n'abulako katonono okuba nga Katonda;
 n'omussaako engule ey'obukulu n'ekitiibwa.
 6 Wamukwasa okufuga ebintu byonna bye wakola n'emikono gyo:
 byonna wabissa wansi w'ebigere bye,
 7 ebisibo n'amagana ag'ebisolo byonna eby'omu nsiko,
 8 n'ennyonyi ez'omu bbanga, n'ebyenyanja eby'omu nnyanja; era na buli kiramukyonna ekiyita mu nnyanja.
- 9 Ayi MUKAMA, Mukama waffe, erinnya Iyo nga ddungi era kkulu nnyo mu nsi yonna!

Zabbuli 9^I

Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa okujjikirira Okufa kw'Omwana. Zabbuli ya Dawudi.

- 9 Nnaakutenderezanga, Ayi MUKAMA n'omutima gwange gwonna;
 nnaayolesanga ebikolwa byo eby'ekitalo byonna.
 2 Nnaasanyukanga era nnaajagulizanga mu ggwe. Nnaayimbanga nga ntendereza erinnya Iyo, Ayi MUKAMA Ali Waggulu Ennyo.
- 3 Abalabe bange bazeeyo emabega, beesittadde ne bazikiririra mu maaso go.
 4 Kubanga owagidde ebinjwanira, n'ensonga zange; era otudde ku ntebe yo ey'obwakabaka n'osala omusango mu bwenkanya.
 5 Waboggolera amawanga, n'ozikiriza ababi;
- I Kiyinza okuba nga Zabbuli 9 ne 10 zaali kitontome kimu, kubanga mu kukyusa okwasookera ddala ziwandiikibwa nga Zabbuli emu

erinnya lyabwe n'olisangulirawo ddala emirembe n'emirembe.

⁶ Abalabe obamaliddewo ddala, n'ebibuga byabwe obizikirizza, era tewali aliddayo kubijjukira.

⁷ Naye *MUKAMA* afuga emirembe gyonna; era ataddewo entebe ye ey'okusalirako emisango.

⁸ Aliramula ensi mu butuukirivu, era alisalira abantu bonna emisango mu bwenkanya.

⁹ *MUKAMA* kye kiddukiro ky'abo abanyigirizibwa; era kye kigo kyabwe mu biseera eby'akabi.

¹⁰ Abo abamanyi erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*, banaakwesiganga; kubanga abakunoonya tobaleka bokka.

¹¹ Muyimbe okutendereza *MUKAMA*, atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu Sayuuni;

mutegeeze amawanga gonna by'akoze.

¹² Ajjukira n'awoolera eggwanga era assaayo omwoyo eri abo abanyigirizibwa.

¹³ Onsaasire, Ayi *MUKAMA*; otunuulire abalabe bange abangigganya,

onzigye ku miryango gy'okufa.

¹⁴ Ndyoke nkutenderezenga mu lwatu mu miryango ^I gy'omuwala wa Sayuuni: era njagulizenga mu bulokozi bwo.

¹⁵ Abantu mu mawanga bagudde mu binnya bye baasima;

era n'emitego gyabwe gimasuse ne gibakwasa.

¹⁶ *MUKAMA* yeeraze nga bw'asala emisango egy'en-songa.

Omubi akwatiddwa mu mutego gw'emikono gye.

¹⁷ Ababi balisuulibwa emagombe; ebyo bye bituuka ku mawanga gonna ageerabira Katonda.

¹⁸ Kubanga abali mu kwetaaga tebalyerabirwa enaku zonna,

era n'ababonyaabonyezebwa tebaliggwaamu ssuubi emirembe gyonna.

¹⁹ Ogolokoke, Ayi *MUKAMA*, tokkiriza muntu kuwangu-gula;

leka amawanga gasalirwe omusango mu maaso go.

²⁰ Bakankanye n'okutya, Ayi *MUKAMA*; amawanga gonna galyoke gategeere nti bantu buntu.

Zabbuli 10

10 Lwaki otwekwese, Ayi *MUKAMA*?
Lwaki otwekwese mu biseera eby'emitawaana?

^I Ensonga enkulu zonna zaateesebwangako mu mulyango gw'ekibuga.

² Omubi, mu malala ge, ayigganya abanafu; muleke agwe mu nkwe ezo z'asaze.

³ Kubanga omubi yeewaana ng'anyumya ku bibi ebiri mu mutima gwe,

agabula aboomululu n'avuma *MUKAMA*.

⁴ Omubi mu malala ge tanoonya Katonda.

⁵ Buli ky'akola kimugendera bulungi. Amateeka go tagafaako, era n'abalabe be abanyooma.

⁶ Ayogera mu mutima gwe nti, "Sikangibwa, nzija kusanyuka emirembe gyonna."

⁷ Mu kamwa ke mujjudde okukolima n'obulimba awamu n'okutiisatiisa;

ebigambo bye bya mutawaana era bibi.

⁸ Yeekukuma mu byalo okutemula abantu abataliiko musango. Yeekweka ng'aliimisa b'anatta.

⁹ Asooba mu kyama ng'empologoma, ng'alindirira okuzinduukiriza abateesobola. Abakwasa n'abatwalira mu kitimba kye.

¹⁰ B'abonyaabonya bagwa wansi ne babetentebwa ng'amaanyi g'omubi gabasukkiridde.

¹¹ Ayogera mu mutima gwe nti, "Katonda yeerabidde, amaaso ge agakwese, era takyaddayo kubiraba."

¹² Golokoka, Ayi *MUKAMA*, ozikirize omubi, Ayi Katonda;

abanaku tobeerabiranga.

¹³ Omuntu omubi ayinza atya okukunyooma, Ayi Katonda,

n'agamba mu mutima gwe nti

"Sigenda kwennyonyolako?"

¹⁴ Naye ggwe, Ayi Katonda, ennaku zaabwe n'okubonaabona kwabwe obiraba era ojja kubikolako.

Ateesobola yeewaayo mu mikono gyo, kubanga gwe mubeezi w'abatalina bakitaabwe.

¹⁵ Malawo amaanyi g'omwonoonyi, muyite abyogere ebyo ebibadde bitajja kuzuulwa.

¹⁶ *MUKAMA* ye Kabaka emirembe n'emirembe. Amawanga galizikirizibwa mu nsi ye.

¹⁷ *MUKAMA* awulira okwetaaga kw'ababonyaabonyezebwa, ogumye emitima gyabwe; otege okutu kwo obaanukule.

¹⁸ Olwanirira abataliiko bakitaabwe n'abajoogebwa; omuntu obuntu ow'oku nsi n'ataddayo kubatiisa.

Zabbuli 11

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 11** Mu *MUKAMA* mwe neekweka;
ate muyinza mutya okunghamba nti,
“Ddukira ku nsozi ng’ebinyonyi?”
2 Kubanga laba ababi baleega emitego gyabwe
egy’obusaale,
balase abalina omutima
omulongoofu.
3 Emisingi nga gizikirizibwa,
omutuukirivu ayinza kukola ki?”
4 *MUKAMA* ali mu Yeekaalu ye entukuvu;
MUKAMA atudde ku ntebe ye ey’obwakabaka eri mu
ggulu.
Amaaso ge gatunuulira
era geetegereza abaana b’abantu.
5 *MUKAMA* akebera abatuukirivu
naye omutima gwe gukyawa ababi,
n’abakola eby’obukambwe.
6 Ababi alibayiwako
amanda ag’omuliro;
n’empewo ezibambula gwe guliba omugabo gwab-
we.
7 Kubanga *MUKAMA* mutuukirivu
era ayagala eby’obutuukirivu;
abo abalongoofu be balimulaba.

Zabbuli 12

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 12** Tuyambe, Ayi *MUKAMA*, kubanga tewakyali
n’omu amanyi Katonda;
abantu abeesigwa bonna baweddewo.
2 Buli muntu alimba munne;
akamwa kaabwe akawaana koogera bya bulimba.
3 *MUKAMA*, osirise akamwa k’abo bonna abee-
waanawaana,
na buli lulimi olwenyumiriza;
4 nga boogera nti, “Tujja kuwangula n’olulimi lwaffe,
era tufune byonna bye twetaaga n’akamwa kaffe,
kubanga ani alitukuba ku mukono.”
5 *MUKAMA* ayogera nti, “Olw’okujoogebwa kw’abana-
fu,
n’olw’okusinda kw’abali mu bwetaavu,
nnaasituka kaakano
ne nnwanirira abo abalumbibwa.”
6 Ebigambo bya *MUKAMA* bya bwesigwa era bya mazi-
ma.
Bigeraageranyizibwa n’effeeza
erongoosebbwa obulungi emirundi musanvu mu ky-
oto eky’ebbumba.
7 Ayi *MUKAMA*, tukwesiga ng’onootukuumanga,
n’otuwonya abantu abali ng’abo emirembe gyonna.
8 Ababi beeyisaayisa

nga bagulumiza ebitaliimu nsa.

Zabbuli 13

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 13** Olinneerabira kutuusa ddi, Ayi *MUKAMA*? Okutu-
usa emirembe gyonna?
Olikomya ddi okunkweka amaaso go?
2 Okulumwa mu mmeeme yange kulikoma ddi,
n’okunyolwa okwa buli lunaku mu mutima gwange
kuliggwaamu ddi?
Abalabe bange balikomya ddi okumpangulanga nga
beegulumiza?
3 Onnyanukule, Ayi *MUKAMA* Katonda wange;
onzizeemu amaanyi nneme okufa.
4 Si kulwa ng’omulabe wange yeewaana nti,
“Mmuwangudde;”
abalabe bange ne bajaguza nga ngudde.
5 Naye nze neesiga okwagala kwo okutajjulukuka;
era omutima gwange gunaasanyukiranga mu bu-
lokozi bwo.
6 Nnaayimbiranga *MUKAMA*,
kubanga ankoledde ebirungi.

Zabbuli 14

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 14** Omusirusiru ayogera mu mutima gwe nti,
“Tewali Katonda.”
Aboogera bwe batyo boonoonofu,
bakola ebításaana tekuli n’omu ku bo akola kirungi.
2 *MUKAMA* atunuulira abantu bonna mu nsi
ng’asenziira mu ggulu,
okulaba obanga mulimu mu bo ategeera,
era abanoonya Katonda.
3 Naye bonna bakyamye
boonoonese;
teri akola kirungi,
era teri n’omu.
4 Abo bonna abakola ebibi tebaliyiga?
Kubanga basaanyaawo abantu bange ng’abalya em-
mere;
so tebakoowoola *MUKAMA*.
5 Balitya nnyo!
Kubanga Katonda abeera wamu n’abatuukirivu.
6 Mulemesa entegeka z’omwavu,
songa *MUKAMA* kye kiddukiro kye.
7 Singa obulokozi bwa Isirayiri butuuse mu kiseera ki-
no nga buva mu Sayuuni!
MUKAMA bw’alirokola abantu be,
Yakobo alijaguza ne Isirayiri alisanyuka.

Zabbuli 15

Zabbuli ya Dawudi.

15 Ayi MUKAMA, ani anaabeeranga mu nnyumba yo?

Ani anaatuulanga ku lusozi lwo olutukuvu?

² Oyo ataliiko kya kunenyezebwa, akola eby'obutuukirivu, era ayogera eby'amazima nga biviira ddala mu muti-ma gwe.

³ Olulimi lwe talwogeza bya bulimba, era mikwano gye tagiyisa bubi, so tasaasaanya njambo ku baliraanwa be.

⁴ Anyooma ababi, naye abatya MUKAMA abassaamu ekitiibwa.

Atuukiriza ky'asubiza ne bwe kiba nga kimulumya.

⁵ Bw'awola tasaba magoba; so takkiriza kulya nguzi ku muntu yenna.

Oyo akola ebyo aliba munywevu emirembe gyonna.

Zabbuli 16

Ya Dawudi.

16 Onkuume, Ayi Katonda, kubanga ggwe buddukiro bwange.

² Nagamba MUKAMA nti, "Ggwe Mukama wange, ebirungi byonna bye nnina biva gy'oli."

³ Abatukuvu abali mu nsi be njagala era mu bo mwe nsanyukira.

⁴ Ennaku y'abo abagoberera bakatonda abalala yeeyongerera.

Siriwaayo ssaddaaka zaabwe ez'omusaayi, ^I wadde okusinza bakatonda baabwe.

⁵ MUKAMA, ggwe mugabo gwange, era ggw'oliisa obulamu bwange; era ggw'olabirira ebyange.

⁶ Ensalo zange ziri mu bifo ebisanyusa, ddala ddala omugabo omulungi.

⁷ Nnaatenderezanga MUKAMA kubanga annunjamya ne mu kiro ayigiriza omutima gwange.

⁸ Nkulembeza MUKAMA buli kiseera, era ali ku mukono gwange ogwa ddyo, siinyeenyezebwenaga.

⁹ Noolwekyo omutima gwange gusanyuka, n'akamwa kange ne kajaguza; era n'omubiri gwange gunaabeeranga mu mirembe.

^I *Ssaddaaka ez'omusaayi zaaweebwangayo mu kusinza balubaale, era yali mpisa y'abo abaasinzanga balubaale. Empisa eyo, omuwandiisi wa Zabbuli gyavumirira*

¹⁰ Kubanga omwoyo gwange toliguleka magombe, wadde okukkiriza Omutukuvu wo okuvunda.

¹¹ Olindaga ekkubo ery'obulamu; w'oli we wanaabanga essanyu erijjuvu, era mu mukono gwo ogwa ddyo nga mwe muli ebisanyusa emirembe gyonna.

Zabbuli 17

Okusaba kwa Dawudi.

17 Wulira, Ayi MUKAMA, okukoowoola kwange nga nneegayirira, wuliriza okukaaba kwange.

Tega okutu owulirize okukoowoola kwange, kubanga tekuva ku mimwa gya bulimba.

² Nzigyako omusango; kubanga olaba ekituufu.

³ Weekenneenyezza omutima gwange era n'onkebera n'ekiro.

Ne bw'onongezesa toobeeko kibi ky'onsangamu; kubanga mmaliridde obutayogeranga bya bulimba.

⁴ Ggwe, gwe nkoowoola, ngoberedde ebigambo by'akamwa ko, ne neewala

ebikolwa by'abantu abakambwe.

⁵ Nnyweredde mu makubo go, era ebigere byange tebiigalekenga.

⁶ Nkukoowoola, Ayi Katonda, kubanga manyi ng'onnyanukula;

ontegere okutu kwo owulire okusaba kwange.

⁷ Ndaga okwagala kwo okutaggwaawo, okwewuunyisa,

ggwe alokola n'omukono gwo ogwa ddyo abo bonna abakweyuna nga badduka abalabe baabwe.

⁸ Onkuume ng'emmunye ey'eriiso lyo; onkweke mu kisiikirize ky'ebiwaawaatiro byo.

⁹ Omponye ababi abannumba, n'abalabe bange abanneetoolodde.

¹⁰ Omutima gwabwe mukakanyavu, n'akamwa kaabwe koogera by'amalala.

¹¹ Banzingizza era banneetoolodde; bansimbye amaaso nga beeteeseteese okunsuula wansi.

¹² Bali ng'empologoma enjala gy'eruma eyeeteeseeteese okutaagula omuyiggo gwayo era ng'empologoma enkulu eteeze.

¹³ Golokoka n'ekitala kyo, Ayi MUKAMA, oyolekere abalabe bange obawangule, omponye ababi abo.

¹⁴ Ayi MUKAMA, mponya abantu,

abantu ab'ensi n'omukono gwo, kubanga balowooleza mu bya bulamu buno byokka, n'emigabo gyabwe giri mu nsi.

Embuto zaabwe zigezze,
obagaggawazizza ne baterekera n'abaana baabwe ne bazzukulu baabwe.

¹⁵ Nze ndikulaba n'amaaso mu butuukirivu era ndimatira, bwe ndiraba obwenyi bwo nga nzuukuse.

Zabbuli 18

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi gye yayimbira MUKAMA bwe yamuwonya abalabe be ne Sawulo.

18 Nkwagala Ayi MUKAMA kubanga ggwe maanyi gange.

² MUKAMA lwe lwazi lwange, ky'ekigo kyange ekigumu era ye mununuzi wange,
ye Katonda wange era lwe lwazi lwange mwe neekweka;

ye ngabo yange era ye mulokozi wange ow'amaanyi, era kye kigo kyange ekinywevu.

³ Nkoowoola MUKAMA asaana okutenderezebwa, era amponya eri abalabe bange.

⁴ Emiguwa gy'okufa gyanneetooloola;
embuyaga ez'okusaanawo zansaankira.

⁵ Ebisiba eby'amagombe byanneetooloola;
n'emitego gy'okufa ne ginjolekera.

⁶ Mu nnaku yange nakoowoola MUKAMA;
ne nkaabirira Katonda wange annyambe.

Yawulira eddoozi lyange ng'ali mu yeekaalu ye;
omulanga gwange ne gutuuka mu matu ge.

⁷ Emisingi gy'ensi ne gikankana ne giyuguuma;
ensozi ne zinyeenyebwa ne ziseeseetuka,
kubanga yali asunguwadde.

⁸ Omukka ne gunyooka nga guva mu nnyindo ze.
Omuliro ne guva mu kamwa ke,
ne gukoleeza amanda ne gabuubuuka.

⁹ Yayabuluzi eggulu n'akka wansi;
ebire ebikutte nga biri wansi w'ebigere bye.

¹⁰ Yeebagala kerubi n'abuuka, ^I
n'aseeyeeyeza ku biwaawaatiro by'empewo.

¹¹ Yafuula ekizikiza ekyamwetooloolanga
okuba enkuufiira ey'ebire ebijjudde amazzi.

¹² Okumasamasa okwali mu maaso ge ne kuva mu bire bye,

n'okumyansa kw'eggulu n'omuzira.

¹³ MUKAMA yabwatuka ng'asinzira mu ggulu; oyo Ali Waggulu Ennyo yayogera;

mu kamwa ke ne muvaamu omuzira n'okumyansa kw'eggulu.

^I Bakerubi batonde ba Katonda era babeera mu kitiibwa kye. Be balabirira Entebe ey'Obwakabaka ey'Obwakatonda.

¹⁴ Yalasa obusaale bwe n'asaasaanya abalabe;
n'okumyansa okw'eggulu n'abawangula.

¹⁵ Ebiwonvu eby'omu nnyanja ne bibikkulwa
n'emisingi gy'ensi ne gyeyerula
olw'okunyenya kwo Ayi MUKAMA
n'olw'okubwatuka kw'omukka ogw'omu nnyindo zo.

¹⁶ MUKAMA yagolola omukono gwe ng'ali waggulu,
n'ankwata n'annyinyulula mu mazzi amangi.

¹⁷ Yamponya abalabe bange ab'amaanyi,
abankyawa, abo abaali bansinza amaanyi.

¹⁸ Bannumba nga ndi mu buzibu,
naye MUKAMA n'annyamba.

¹⁹ N'antwala mu kifo ekigazi n'amponya,
kubanga yansanyukira nnyo.

²⁰ MUKAMA ankoledde ng'obutuukirivu bwange bwe buli,

ansasudde ng'ebikolwa byange ebirungi bwe biri.

²¹ Kubanga ntambulidde mu makubo ga MUKAMA,
ne sikola kibi eri Katonda wange.

²² Ddala ddala amateeka ga MUKAMA gonna
ngagondedde,

era ne siva ku biragiro bye.

²³ Sisobyanga mu maaso ge
era nneekuuma obutayonoona.

²⁴ Noolwekyo, MUKAMA ansasudde ng'obutuukirivu
bwange bwe buli,
era ng'ebikolwa byange ebirungi bwe biri by'alaba.

²⁵ Eri omwesigwa weeraga ng'oli mwesigwa,
n'eri atalina musango weeraga nga tolina musango.

²⁶ Eri abalongoofu weeraga ng'oli mulongoofu,
n'eri abakyamu weeraga ng'obasinza amagezi.

²⁷ Owonya abawombeefu,
naye abeegulumiza obakkakkanya.

²⁸ Okoleezezza ettaala yange;

Ayi MUKAMA Katonda wange, ekizikiza kyange okimulisizza.

²⁹ Bwe mbeera naawe nsobola okulumba abalabe bange;

nga ndi ne Katonda wange nsobola okuwalampa bbugwe.

³⁰ Katonda byonna by'akola bigolokofu;

MUKAMA ky'asuubiza akituukiriza;
era bwe buddukiro

bw'abo bonna abamwekwekamu.

³¹ Kale, ani Katonda, wabula MUKAMA?

Era ani Lwazi, wabula Katonda waffe?

³² Oyo ye Katonda ampa amaanyi era aluŋŋamya ekkubo lyange.

³³ Ebigere byange abinyweza ng'eby'empeewo,
n'ansobozesa okuyimirira ku ntikko z'ensozi.

³⁴ Anjigiriza okulwana entalo,

ne nsobola n'okuleega omutego ogw'obusaale ogw'ekikomo.

35 Ompadde obulokozi bwo okuba engabo yange; era ompaniridde n'omukono gwo ogwa ddyo; weetoowazizza n'ongulumiza.

36 Ongaziyirizza ekkubo ebigere byange we biyita, obukongovvule bwange ne butanuuka.

37 Nagoba abalabe bange embiro, ne mbakwata ne sidda mabega okutuusa nga mbazikirizza.

38 Nababetenta ne batasobola na kugolokoka, ne mbalinnyako ebigere byange.

39 Ompadde amaanyi ag'okulwana; abalabe bange ne banvuunamira.

40 Okyusizza abalabe bange ne bankuba amabega ne badduka, ne ndyoka nsanyaawo abo bonna abankyawa.

41 Baalaajana naye tewaali yabawonya; ne bakaabirira MUKAMA, naye n'atabaddamu.

42 Ne mbamerengula ng'enfuufu empewo gy'efu-umuula; ne mbasammula eri ng'ebisooto by'omu luguudo.

43 Omponyezza obulumbaganyi bw'abantu; n'onfuula omufuzi w'amawanga. Abantu be nnali simanyi ne bafuuka abaweereza bange.

44 Olumpulira ne banjondera, bannamawanga ne bajugumira mu maaso gange.

45 Bannamawanga baggwaamu omutima ne bava mu bigo byabwe nga bakankana.

46 MUKAMA mulamu! Atenderezebwe, Olwazi lwange; era agulumizibwe Katonda w'obulokozi bwange.

47 Ye Katonda, asasula ku lwange abankola obubi era akakkanya amawanga ne ngafuga. Amponyeza abalabe bange.

48 Ayi MUKAMA, ongulumizizza okusinga abalabe bange, n'onkuuma abakambwe ne batankwatako.

49 Noolwekyo, Ayi MUKAMA, nnaakutenderezanga mu mawanga, era nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lyo.

50 Awa kabaka obuwanguzi obw'amaanyi, amulaga ebyekisa emirembe gyonna oyo gwe yafukako amafuta, eri Dawudi n'eri ezzadde lye.

Zabbuli 19

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

19 Eggulu litegeeza ekitiibwa kya Katonda, ebbanga ne litegeeza emirimu gy'emikono gye.

2 Buli lunaku litegeeza ekitiibwa kye, era liraga amagezi ge buli kiro.

3 Tewali bigambo oba olulimi olwogerwa, era n'eddoboozi lyabyo teriwulikika.

4 Naye obubaka bwabyo

bubunye mu nsi yonna.

Mu ggulu omwo Katonda mwe yasimbira enjuba eweema.

5 Evaayo ng'awasa omugole bw'ava mu nju ye, era ng'omuddusi asinga bonna bw'ajjula essanyu ng'agenda mu mpaka.

6 Evaayo ku ludda olumu olw'eggulu, ne yeetooloola okutuuka ku nkomerero yaalyo, era tewali kyekweka bbugumu lyayo.

7 Ekiragiro kya MUKAMA kirimu byonna, era kizzaamu amaanyi mu mwoyo.

Etteeka lya MUKAMA lyesigika, ligeziwaza abatalina magezi.

8 Okuyigiriza kwa MUKAMA kutuufu, kusanyusa omutima gw'oyo akugondera. Ebiragiro bya MUKAMA bimulisiza amaaso, bye galaba.

9 Okutya MUKAMA kirungi, era kya mirembe gyonna. Ebiragiro bya MUKAMA bya bwenkanya, era bya butuukirivu ddala.

10 Ebyo byonna bisaana okuyaayaanirwa okusinga zaabu, okusingira ddala zaabu ennungi ennyo. Biwoomerera okusinga omubisi gw'enjuki, okusukkirira omubisi gw'enjuki ogutonnya nga guva mu bisenge byagwo.

11 Ebyo bye birabula omuddu wo, era mu kubigondera muvaamu empeera ennene.

12 Ani asobola okulaba ebyonoono bye? Onsonyiwe, Ayi MUKAMA, ebibi ebinkisiddwa.

13 Era omuddu wo omuwonye okukola ebibi ebigen-derere, bireme kunfuga.

Bwe ntyo mbeere ng'ataliiko kyakunenyezebwa nneme okuzza omusango omunene ogw'ekibi.

14 Nsaba ebigambo by'omu kamwa kange, n'oku-lowooza okw'omu mutima gwange, bisiimibwe mu maaso go, Ayi MUKAMA, Olwazi lwange, era Omununuzi wange.

Zabbuli 20

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

20 MUKAMA akwanukulenga ng'oli mu buzibu. Erinnya lya Katonda wa Yakobo likukuumen-ga.

2 Akuweerezenga obuyambi obuva mu kifo kye ekikutuku; akudduukirirenga okuva ku lusozi Sayuuni.

3 Ajjukirenga ssaddaaka zo zonna z'omuwa, era asiimenga ebiweebwayo byo ebyokebwa.

4 Akuwenga omutima gwo bye gwetaaga, era atuukirizenga by'oteekateeka byonna.

5 Tulijaganya olw'obuwanguzi bwo,

ne tuwuuba ebendera zaffe mu linnya lya Katonda waffe.

MUKAMA akuwenga byonna by'omusaba.

⁶ Kaakano ntegedde nga *MUKAMA* awanguza oyo gwe yafukako amafuta,
amwanukula ng'amuwa obuwanguzi n'omukono gwe ogwa ddyo,
ng'asinzira mu ggulu lye ettukuvu.

⁷ Abamu beesiga amagaali, n'abalala beesiga embal-aasi,

naye ffe twesiga erinnya lya *MUKAMA* Katonda waffe.

⁸ Batalantuka ne bagwa wansi ne balemerawo,
naye ffe tugolokoka ne tuyimirira nga tuli banywevu.

⁹ Ayi *MUKAMA*, lokola kabaka,
otwanukule bwe tukukoowoola.

Zabbuli 21

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

21 Ayi *MUKAMA*, kabaka ajaguliza mu maanyi go.
Obuwanguzi bw'omuwadde nga bumuleeted-de essanyu lingi!

² Omuwadde omutima gwe bye gwetaaga,
era buli ky'asabye n'akamwa ke tokimummye.

³ Ddala ddala wamwaniriza n'emikisa gyo egijjudde ebirungi,
n'omutikkira engule eya zaabu omuka ennyo ku mutwe gwe.

⁴ Yakusaba obulamu, era n'obumuwa,
ennaku ennyingi ez'emirembe n'emirembe.

⁵ Obuwanguzi bwe wamuwa bumuleetedde ekitiibwa kinene.

Omuwadde ekitiibwa n'oyatiikirira.

⁶ Ddala omuwadde emikisa gyo egy'olubeerera,
n'omujjuza essanyu ng'oli naye buli kiseera.

⁷ Kubanga kabaka yeesiga *MUKAMA*,
era olw'okwagala okutaggwaawo okw'oyo Ali Wag-gulu Ennyo,
kabaka tagenda kunyeenzezebwa.

⁸ Omukono gwo guliwamba abalabe bo bonna;
omukono gwo ogwa ddyo gulikwata abo abakukyawa.

⁹ Bw'olirabika, Ayi *MUKAMA*,
olibasiriiza n'omuliro ng'ogw'omu kyoto ekyengered-de.

MUKAMA, ng'ajjudde obusungu, alibamira bonna,
era alibamalirawo ddala.

¹⁰ Olizikiriza ezzadde lyabwe ku nsi,
n'abaana baabwe bonna n'obamalawo mu baana b'abantu.

¹¹ Newaakubadde nga bakusalira enkwe,
ne bateekateeka ebikolwa ebibi, kyokka tewali kye basobola kutuukiriza.

¹² Balikyuka ne bakudduka bwe baliraba
ng'obaleezeemu omutege gwo ogw'obusaale.

¹³ Ogulumizibwenga, Ayi *MUKAMA*, mu maanyi go.
Tunaayimbanga nga tutendereza obuyinza bwo.

Zabbuli 22

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

22 Katonda wange, Katonda wange, lwaki onjabu-lidde?

Lwaki ogaana okunnyamba
wadde okuwuliriza okwaziirana kwange?

² Ayi Katonda wange, emisana nkukoowoola, naye tonnyanukula;
n'ekiro bwe ntyo, naye siweerako.

³ Songa ggwe Mutukuvu atudde ku Ntebe,
era ettendo lya Isirayiri yonna.

⁴ Bajajjaffe baakwesiganga;
baakwesiga naawe n'obawonya.

⁵ Baakukoowoolanga n'obalokola;
era baakwesiganga ne batajulirira.

⁶ Naye nze ndi lusiringanyi, siri muntu;
abantu bampisaamu amaaso, n'abalala bannyooma.

⁷ Bonna abandaba banduulira,
era banvuma nga bwe banyeenyeza omutwe nga bagamba nti,

⁸ "Yeesiga *MUKAMA*;
kale amuwonye.

Obanga *MUKAMA* amwagala,
kale nno amulokole!"

⁹ Naye ggwe wanziggya mu lubuto lwa mmange,
era wampa okukwesiga
ne mu buto bwange bwonna nga nkyayonka.

¹⁰ Olwazaalibwa ne nteekebwa mu mikono gyo;
olwava mu lubuto lwa mmange n'obeera Katonda wange.

¹¹ Tobeera wala nange,
kubanga emitawaana ginseberedde,
ate nga tewali mulala n'omu asobola kunnyamba.

¹² Zisseddume nnyingi zinneetoolodde,
zisseddume enkambwe ez'e Basani ^I zinzizingizza.

¹³ Banjasamiza akamwa kaabwe
ng'empologoma bw'ewuluguma ng'etaagulataagula omuyiggo gwayo.

¹⁴ Ngiyiddwa ng'amazzi,
n'amagumba gange gasowose mu nnyingo zaago.

Omutima gwange guli ng'obubaane,
era gusaanuukidde mu mubiri gwange.

¹⁵ Amaanyi gampweddemu, gakaze ng'oluggyo;

^I Basani kyali kifo ekyali ku luuyi olw'obukiikakkono obw'ebuvanjuba, era kyali kimanyiddwa olw'ente zisseddume ez'amaanyi ate nga nsava.

n'olulimi lwange lukutte waggulu mu kibuno kyange.

Ondese awo mu nfuufu ng'omufu.

16 Abantu ababi banneetoolodde; banneebunguludde ng'embwa ennyingi; banfumise ne bawummula ebibatu byange n'ebigere byange.

17 Amagumba gansowose nnyinza n'okugabala. Abalabe bange bantunuulira nga bannyoomoola.

18 Bagabana engoye zange; era ekyambalo kyange bakikubira akalulu.

19 Naye ggwe, Ayi *MUKAMA*, tobeera wala nange. Ggwe, Amaanyi gange, yanguwa okunnyamba!

20 Omponye okuttibwa n'ekitala; obulamu bwange obw'omuwendo butaase mu maanyi g'embwa!

21 Nzigya mu kamwa k'empologoma, omponye amayembe g'embogo enkambwe.

22 Nnaategezanga ku linnya lyo mu booluganda; nnaakutenderezanga mu kibiina ky'abantu.

23 Mmwe abatya *MUKAMA*, mumutenderezanga. Abaana ba Yakobo mwenna mumugulumizenga; era mumussengamu ekitiibwa nga mumutya, mmwe abaana ba Isirayiri mwenna.

24 Kubanga tanyooma kwaziirana kw'abo abali mu nnaku, era tabeekweka, wabula abaanukula bwe bamukoowoola.

25 Mu ggwe mwe muva ettendo lyange mu kibiina ekinene, ne nkutendereza olw'ebyo by'onkoledde. Obweyamo bwange nnaabutuukirizanga mu maaso gaabo abakutya.

26 Abaavu banaalyanga ne bakkuta, abo abanoonya *MUKAMA* banaamutenderezanga. Emitima gyabwe ginaajaguzanga emirembe gyonna.

27 Ensi zonna zirijjukira ne zikyukira *MUKAMA*, ebika byonna eby'amawanga gonna birimuvuunamira.

28 Kubanga obwakabaka bwonna bwa *MUKAMA*, era y'afuga amawanga gonna.

29 Abagagga bonna ab'omu nsi balirya embaga, ne bamusinza.

Bonna abagenda mu nfuufu, balimufukaamirira, abatakyali balamu.

30 Ezadde lyabwe lirimuweereza; abaliddawo balibuulirwa ekigambo kya Mukama.

31 N'abo abatannazaalibwa balibuulirwa obutuukirivu bwe nti, "Ekyo yakikoze."

Zabbuli 23

Zabbuli ya Dawudi.

23 *MUKAMA* ye Musumba wange, seetaagenga. ² Angalamiza ne mpummulira mu ddundiro ly'omuddo omuto.

Antwala awali amazzi amateefu.

³ Akomyawo emmeeme yange. Annunjamya okukola eby'obutuukirivu olw'erinnya lye.

⁴ Newaakubadde nga ntambulira mu kiwonvu eky'ekisiikirize eky'olumbe, sirytya kabi konna; kubanga ggwe oli nange.

Oluga lwo n'omuggo gwo bye binsanyusa.

⁵ Onsosootolera emmere abalabe bange nga balaba; onsiize amafuta ku mutwe, ¹ ekikompe kyange kiyiwa.

⁶ Ddala ddala obulungi n'okwagala okutaggwaawo binaagendanga nange ennaku zonna ez'obulamu bwange; nange nnaabeeranga mu nnyumba ya *MUKAMA*, ennaku zonna.

Zabbuli 24

Zabbuli ya Dawudi.

24 Ensi ya *MUKAMA* n'ebigirimu byonna, n'ensi zonna n'abo abazibeeramu.

² Kubanga yasimba emisingi gyayo mu nnyanja, n'agizimba ku mazzi amangi.

³ Alyambuka ku lusozi lwa *MUKAMA* ye afaanana atya? Era wa ngeri ki aliyingira n'ayimirira mu nnyumba ye entukuvu?

⁴ Oyo alina omutima omulongoofu, nga n'emikono gye mirongoofu; atasinza bakatonda abalala, era atalayirira bwereere.

⁵ Oyo *MUKAMA* anaamuwanga omukisa, n'obutuukirivu okuva eri Katonda ow'obulokozi bwe.

⁶ Ogwo gwe mulembe gw'abo abakunoonya, Ayi Katonda wa Yakobo.

⁷ Mweggulewo, mmwe bawankaaki! Muggulwewo, mmwe enzigi ez'edda, Kabaka ow'ekitiibwa ayingire.

⁸ Kabaka ow'ekitiibwa ye ani? Ye *MUKAMA* ow'amaanyi era ow'obuyinza, omuwanguzi mu ntalo.

⁹ Mweggulewo, mmwe bawankaaki, muggulwewo mmwe enzigi ez'edda!

¹ Okusiiga omuntu amafuta ku mutwe, kaali kabonero akalaga nti omugenyi ayanirizibwa ku mukolo.

Kabaka ow'ekitiibwa ayingire.

¹⁰ Kabaka ow'ekitiibwa oyo ye ani?

MUKAMA Ayinzabyonna;
oyo ye Kabaka ow'ekitiibwa.

Zabbuli 25

Zabbuli ya Dawudi.

25 Eri ggwe, Ayi *MUKAMA*,
gye ndeeta okusaba kwange.

² Neesiga ggwe, Ayi *MUKAMA*, tondeka kuswala mu maaso g'abalabe bange. Tobaganya kumpangula.

³ Ddala ddala abakwesiga tebaajulirirenga, naye ab'enkwe baliswazibwa.

⁴ Njigiriza nga bwe nnaakolanga, Ayi *MUKAMA*, ondage amakubo go mwe nnaatambuliranga.

⁵ Onjigirizenga okunywerera ku mazima go, era onkulemberenga mu byonna;

kubanga ggwe Katonda, ow'obulokozi bwange era essuubi lyange liri mu ggwe olunaku lwonna.

⁶ Jjukira, Ayi *MUKAMA*, okusaasira kwo okunene, n'okwagala kwo okungi,

kubanga byava dda.

⁷ Tojjukira bibi byange n'obujeemu bwange eby'omu buvubuka bwange.

Onzijukire, Ayi *MUKAMA*, ng'okwagala kwo gye ndi bwe kuli, kubanga oli mulungi.

⁸ *MUKAMA* mulungi, era wa mazima, noolwekyo ayigiriza aboonoonyi ekkubo lye.

⁹ Abawombeefu abalunḡamya mu kkubo ettuufu n'abayigiriza ekkubo lye.

¹⁰ Amakubo ga *MUKAMA* gonna gajjudde okwagala n'amazima eri abo abagondera endagaano ye n'ebiragiyo bye.

¹¹ Olw'erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*, onsonyiwe ebibi byange, kubanga bingi.

¹² Omuntu wa ngeri ki atya Katonda?

Oyo gw'anaayigirizanga okukwata ekkubo lye yamulondera.

¹³ Obulamu bwe bunajjuzibwanga emikisa gya Katonda,

era bazzukulu be ensi eriba yaabwe.

¹⁴ Mikwano gya *MUKAMA* be bo abamugondera; anaababikkuliranga ekyama eky'endagaano ye.

¹⁵ Ntunuulira *MUKAMA* buli kiseera, kubanga yekka y'anzigya mu kabi.

¹⁶ Nkyukira, Ayi *MUKAMA*, onkwatirwe ekisa, kubanga nsigadde bw'omu, era ndi munafu.

¹⁷ Obuyinike bweyongedde mu mutima gwange; mponya okweraliikirira kwange.

¹⁸ Tunuulira ennaku endiko, weetegereze obulumu bwange;

onzigyeko ebibi byange byonna.

¹⁹ Laba abalabe bange nga bwe beeyongedde obungi

n'okunykawa kwe bankyawamu!

²⁰ Labiriranga obulamu bwange, obamponye; tondekanga mu buswavu, kubanga ggwe kiddukiro kyange.

²¹ Amazima n'obulongoofu bindabirirenga, essubi lyange liri mu ggwe.

²² Nunula Isirayiri, Ayi Katonda, omuwonye emitawaana gye gyonna.

Zabbuli 26

Zabbuli ya Dawudi.

26 Onnejjeereze, Ayi *MUKAMA*, kubanga obulamu bwange tebuliiko kya kunenyezebwa;

nneesiga ggwe, Ayi *MUKAMA*, nga sibuuusabuusa.

² Neetegereza, Ayi *MUKAMA*, ongezese; weekalirize ebiri mu mutima gwange ne mu mmeeme yange.

³ Kubanga okwagala kwo kwe kunkulembera, era mu mazima go mwe ntambulira.

⁴ Situula na bantu balimba, so siteesaganya na bakuusa.

⁵ Nkyawa ekibiina ky'aboonoonyi; so situula na bakozi ba bibi.

⁶ Naaba mu ngalo zange okulaga nga bwe sirina misango; ¹

ne ndyoka nzija ku Kyoto kyo, Ayi *MUKAMA*;

⁷ ne nnyimba oluyimba olw'okwebaza, olwogera ku bikolwa byo ebyewuunyisa.

⁸ Ennyumba yo mw'obeera njagala, Ayi *MUKAMA*, kye kifo ekijjudde ekitiibwa kyo.

⁹ Tombalira mu boonoonyi, wadde mu batemu,

¹⁰ abakozesa emikono gyabwe okutegeka ebikolwa ebibi,

era abali b'enguzi.

¹¹ Naye nze ntambula nga siriiko kye nnenyezebwa; nkwatirwa ekisa, Ayi *MUKAMA*, ondokole.

¹² Nnyimiridde watereevu.

Nnaatenderezanga *MUKAMA* mu kibiina ky'abantu ekinene.

¹ Okunaaba mu ngalo mu lujjudde, kaali kabonero akalaga ng'omuntu oyo bw'atalina musango

Zabbuli 27

Zabbuli ya Dawudi.

- 27** *MUKAMA* gwe musana gwange n'obulokozi bwange;
ani gwe nnaatyanga?
MUKAMA ge maanyi ag'obulamu bwange;
ani asobola okuntiisa?
- ² Abalabe bange n'abantu ababi bonna
bwe banannumba nga baagala okunzita,
baneesittala
ne bagwa.
- ³ Nawaakubadde ng'eggye linaasiisira okunneebun-
gulula,
omutima gwange teguutyenga;
olutalo ne bwe lunansitukirangako,
nnaabanga mugumu.
- ⁴ Ekintu kimu kye nsaba *MUKAMA*,
era ekyo kye nnoonya:
okubeeranga mu nnyumba ya *MUKAMA*
ennaku zonna ez'obulamu bwange,
ne ndabanga obulungi bwa *MUKAMA*,
era ne nsinzizanga mu Yeekaalu ye.
- ⁵ Kubanga mu biseera eby'obuzibu
anansuzanga mu nju ye;
anankwekanga mu weema ye,
n'ankuumira ku lwazi olugulumivu.
- ⁶ Olwo ononnyimusanga
waggulu w'abalabe bange abanneetoolodde.
Nnaaweerangayo ssaddaaka mu weema ye nga bwe
ntendereza n'eddoboozi ery'omwanguka olw'essanyu;
nnaayimbiranga *MUKAMA* ennyimba ez'okumuten-
derezanga.
- ⁷ Wulira eddoboosi lyange, Ayi *MUKAMA*, nga
nkukoowoola;
onkwatirwe ekisa onnyanukule!
- ⁸ Omutima gwange guwulidde eddoboosi lyo nga
lyogera nti, "Munnoonye, munsinze."
Omutima gwange ne guddamu nti,
"Nnaakunoonyanga, Ayi *MUKAMA*."
- ⁹ Tonneekweka,
so tonyiigira muweereza wo,
kubanga ggw'obadde omubeezi wange bulijjo.
Tonneggyaako, so tonsuula,
Ayi Katonda, Omulokozi wange.
- ¹⁰ Kitange ne mmange bwe balindeka,
MUKAMA anandabiriranga.
- ¹¹ Njigiriza, Ayi *MUKAMA*, by'oyagala nkole,
era onkulembere mu kkubo lyo,
kubanga abalabe bange banneetoolodde.
- ¹² Tompaayo mu balabe bange,

kubanga abajulizi ab'obulimba bansitukiddeko
n'enkwe zaabwe,
okunkambuwalira.

¹³ Nkyakakasiza ddala
nga ndiraba obulungi bwa *MUKAMA*
mu nsi ey'abalamu.

¹⁴ Lindirira *MUKAMA*.
Ddamu amaanyi, ogume omwoyo.
Weewaawo, lindirira *MUKAMA*.

Zabbuli 28

Zabbuli ya Dawudi.

- 28** Nkukoowoola ggwe, Ayi *MUKAMA*, Olwazi
lwange,
tolema kumpuliriza;
kubanga bw'onoonsiriikirira
nzija kuba nga bali abakkirira mu kinnya.
- ² Owulire eddoboosi ery'okwegayirira kwange,
nga mpanise emikono gyange
okwolekera ekifo kyo ekisinga byonna obutukuvu,
nga nkukaabirira okunnyamba.
- ³ Tontwalira mu boonoonyi,
abakola ebibi;
abanyumya obulungi ne bannaabwe,
so ng'emitima gyabwe gijjudde bukyayi bwerere.
- ⁴ Basasule ng'ebikolwa byabwe bwe biri,
n'olw'ebymbyone bye bakoze.
Basasule olwa byonna emikono gyabwe gye bisobez-
za,
obabonereze nga bwe basaanidde.
- ⁵ Olwokubanga tebafaayo ku mirimu gya *MUKAMA*,
oba ku ebyo bye yakola n'emikono gye,
alibazikiririza ddala,
era talibaddiramu.
- ⁶ Atenderezebwe *MUKAMA*,
kubanga awulidde eddoboosi ly'okwegayirira
kwange.
- ⁷ *MUKAMA* ge maanyi gange,
era ye ngabo yange, ye gwe neesiga.
Bwe ntyo ne nyambibwa.
Omutima gwange gunaajaguzanga, ne mmuyimbira
ennyimba ez'okumwebazanga.
- ⁸ *MUKAMA* y'awa abantu be amaanyi,
era kye kiddukiro eky'obulokozi bw'oyo gwe ya-
fukako amafuta.
- ⁹ Olokole abantu bo, obawe omukisa abalonde bo.
Obakulemberenga ng'omusumba, era obawaniriren-
ga emirembe gyonna.

Zabbuli 29

Zabbuli ya Dawudi.

29 Mutendereze *MUKAMA*, mmwe abaana b'ab'amaanyi.
 Mutendereze *MUKAMA* n'ekitiibwa n'amaanyi.
 2 Mutendereze *MUKAMA* n'ekitiibwa ekisaanira erinnya lye;
 musinze *MUKAMA* mu kitiibwa eky'obutukuvu bwe.
 3 Eddoboozi lya *MUKAMA* liwulirwa ku mazzi;
 Katonda ow'ekitiibwa abwatuka,
 n'eddoboozi lye ne liwulirwa ku mazzi amangi.
 4 Eddoboozi lya *MUKAMA* ly'amaanyi;
 eddoboozi lya *MUKAMA* lijjudde ekitiibwa.
 5 Eddoboozi lya *MUKAMA* limenya emivule;
MUKAMA amenyaamenya emivule gya Lebanooni.
 6 Aleetera Lebanooni okubuukabuuka ng'akayana,
 ne Siriyooni ¹ ng'ennyana y'embogo.
 7 Eddoboozi lya *MUKAMA*
 libwatukira mu kumyansa.
 8 Eddoboozi lya *MUKAMA* likankanya eddungu;
MUKAMA akankanya eddungu lya Kadesi.
 9 Eddoboozi lya *MUKAMA* linyoolanyoola emivule,
 n'emiti mu bibira ne gitasigalako makoola.
 Mu Yeekaalu ye, abantu bonna boogerera waggulu nti, "Ekitiibwa kibe eri *MUKAMA*!"
 10 *MUKAMA* atuula waggulu w'amataba ku ntebe ye ey'obwakabaka.
MUKAMA ye Kabaka afuga emirembe gyonna.
 11 *MUKAMA* awa abantu be amaanyi;
MUKAMA awa abantu be emirembe.

Zabbuli 30

Zabbuli n'Oluylimba. Okuwaayo Yeekaalu. Zabbuli ya Dawudi.

30 Nnaakugulumizanga, Ayi *MUKAMA*,
 kubanga wannyimusa;
 n'otoganya balabe bange kunneeyagalirako.
 2 Ayi *MUKAMA*, nakukaabirira onnyambe,
 n'omponya.
 3 Ayi *MUKAMA*, omwoyo gwange waguggya
 emagombe,
 n'omponya ekinnya.
 4 Muyimbire *MUKAMA* nga mumutendereza, mmwe
 abatukuvu be;
 mutendereze erinnya lye ettukuvu.
 5 Kubanga obusungu bwe bwa kiseera buseera,
 naye obulungi bwe bwa mirembe gyonna.
 Amaziga gayinza okubaawo ekiro kyokka
 essanyu ne lijja nga bukedde.
 6 Bwe namala okunywera
 ne njogera nti, "Sigenda kusiguukululwa."
 7 Ayi *MUKAMA*, bwe wanjagala,

¹ Siriyooni linnya eribbulwa mu bitundu bya Kalumooni. Kalumooni ye yali ensalo ey'omu bukiikakkono obw'ensi ensuubize

wanyweza olusozi lwange;
 naye bwe wankweka amaaso go
 ne neeraliikirira.
 8 Ggwe gwe nakoowoola, Ayi *MUKAMA*;
 ne nkukaabirira Mukama, onsaasire.
 9 "Kingasa ki bwe nzika mu kinnya
 ne nzikirira?
 Enfuufu eneekutenderezanga
 n'etegeeza abantu obwesigwa bwo?
 10 Mpuliriza, Ayi *MUKAMA*, onsaasire;
 Ayi *MUKAMA*, onnyambe."
 11 Ofudde okwaziirana kwange amazina;
 onnyambuddemu ebibukutu, n'onnyambaza es-
 sanyu.
 12 Omutima gwange gulemenga kusirika busirisi,
 wabula gukuyimbirenga ennyimba ez'okukuten-
 derezanga.
 Ayi *MUKAMA*, Katonda wange, nnaakwebazanga
 emirembe gyonna.

Zabbuli 31

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

31 Ayi *MUKAMA*, ggwe kiddukiro kyange,
 leka nneme kuswazibwa.
 Ndokola mu butuukirivu bwo.
 2 Ontegere okutu kwo
 oyanguwe okunziruukirira.
 Beera ekiddukiro kyange eky'olwazi
 era ekigo eky'amaanyi eky'okumponya.
 3 Nga bw'oli olwazi lwange era ekigo kyange;
 olw'erinnya lyo onkulembebere era onnunjamye.
 4 Omponye mu mutego gwe banteze;
 kubanga ggwe kiddukiro kyange.
 5 Nteeka omwoyo gwange mu mikono gyo;
 ondokole, Ayi *MUKAMA*, Katonda ow'amazima.
 6 Nkyawa abo abeesiga bakatonda abalala;
 nze nneesiga *MUKAMA*.
 7 Nnaajaguzanga ne nsanyukira mu kwagala kwo,
 kubanga olabye okubonaabona kwange
 era omanyi ennaku endi ku mwoyo.
 8 Tompaddeeyo mu balabe bange,
 naye otadde ebigerere byange mu kifo ekigazi.
 9 Onsaasire, Ayi *MUKAMA*, kubanga ndi mu nnaku
 nnyingi;
 amaaso gange gakooye olw'ennaku;
 omwoyo gwange n'omubiri gwange nabyo binafuye
 olw'obuyinike.
 10 Obulamu bwange buweddewo olw'obunaku
 n'emyaka gyange
 ne giggwaawo olw'okusinda.
 Amaanyi gampweddemu olw'okwonoona kwange,
 n'amagumba ganafuye.
 11 Abalabe bange bonna bansekerera,

banneetamidwa.
 Nfuuse ekyenyinyalwa mu mikwano gyange,
 n'abandaba mu kkubo banziruka.
 12 Nneerabiddwa ng'eyafa edda;
 nfuuse ng'ekibumbe ekyatifu.
 13 Buli ludda mpulirayo obwama
 nga bangeya;
 bye banteesaako
 nga basala olukwe okunzita.

14 Naye nneesiga ggwe, Ayi *MUKAMA*;
 nga njogera nti, "Oli Katonda wange."
 15 Entuuko zange ziri mu mikono gyo;
 ondokole mu mikono gy'abalabe bange
 n'abangigganya.
 16 Amaaso go ogatunuulize omuweereza wo;
 ondokole n'okwagala kwo okutaggwaawo.
 17 Ayi *MUKAMA* tondeka kuswazibwa,
 kubanga nkukoowoola;
 leka abo ababi baswale,
 era bagalamire emagombe nga basirise.
 18 Akamwa kaabwe akayogera eby'obulimba
 kasirisibwe,
 kubanga boogera ebitaliimu ku batuukirivu bo,
 nga babyogeza amalala n'okunyooma.

19 Obulungi bwo,
 bwe waterekera abo abakutya nga buyitirivu,
 n'obuwa mu lwatu
 abo abaddukira gy'oli.
 20 Obalabirira n'obawonya enkwe z'abalabe baabwe,
 n'obakuuma bulungi mu nnyumba yo,
 n'ennyombo z'abantu
 ne zitabatuukako.

21 *MUKAMA* atenderezewenga
 kubanga yandaga okwagala kwe okungi,
 bwe nnali mu kibuga kye baali bazingizza.
 22 Bwe natya ennyo
 ne njogera nti, "Ngobeddwa mu maaso go."
 Kyokka wampulira nga nkukaabirira
 n'onsaasira.

23 Mwagalenga *MUKAMA* abatukuvu be mwenna!
MUKAMA akuuma abo abamwesiga,
 naye ab'amalala ababonereza mu bujjuvu.
 24 Muddeemu amaanyi mugume omwoyo
 mmwe mwenna abalina essubi mu *MUKAMA*.

Zabbuli 32

Zabbuli ya Dawudi.

32 Alina omukisa oyo
 asonyiyiddwa ebyonoono bye
 ekibi ne kiggyibwawo.
 2 Alina omukisa omuntu oyo
MUKAMA gw'atakyabalira kibi kye,

ne mu mutima gwe nga temuli bukuusa.

3 Bwe nasirikiranga ekibi kyange,
 ne nkogga,
 kubanga nasindanga olunaku lwonna.
 4 Wambonerezanga
 emisana n'ekiro,
 amaanyi ne ganzigwamu
 ng'amazzi bwe gakalira mu kyeya.

5 Awo ne nkwatulira ekibi kyange,
 ne sibikkirira kwonoona kwange.
 Ne njogera nti,
 "Leka neenenyeze *MUKAMA* ebibi byange."
 Bw'otyo n'onsonyiwa,
 n'onziggyako omusango gw'ebibi byange.

6 Noolwekyo abaweereza bo bonna abeesigwa
 bakwegayirire ng'okyalabika;
 oluvannyuma ebizibu bwe birijja,
 ng'amazzi ag'amaanyi amangi tebiribatuukako.
 7 Oli kifo kyange mwe nneekweka,
 ononkuumanga ne situukwako kabi
 era ononneetooloozanga ennyimba ez'obulokozi.

8 Nnaakulagiranga era ne nkuyigiriza ekkubo
 mw'onootambuliranga;
 nnaakuwanga amagezi nga bwe nkulabirira.
 9 Temubeeranga ng'embalaasi
 oba ennyumbu ezitategeera,
 ze bateekwa okussa ekyuma mu kamwa ekisibwa ku
 lukoba,
 ziryoke zifugibwe zijje gy'oli.
 10 Ababi balaba ennaku nnyingi;
 naye abeesiga *MUKAMA* bakuumirwa
 mu kwagala kwe okutaggwaawo.

11 Musanyukire mu *MUKAMA* era mujaguze mmwe
 abatuukirivu,
 era muyimbire waggulu n'essanyu mmwe abalina
 omutima omulongoofu.

Zabbuli 33

Zabbuli ya Dawudi.

33 Muyimbire *MUKAMA* n'essanyu mmwe
 abatuukirivu;
 kisaanira abalongoofu okumutenderezanga.
 2 Mutendereze *MUKAMA* n'ennanga,
 mumukubire ennyimba ku ntongooli ey'enkoba
 ekkumi.
 3 Mumuyimbire oluyimba oluggya;
 musune enkoba ze ntongooli n'amagezi nga bwe
 muyimba mu ddooboozi ery'omwanguka olw'essanyu.
 4 Kubanga ekigambo kya *MUKAMA* kituufu era kya
 mazima;
 mwesigwa mu buli ky'akola.

- 5 *MUKAMA* ayagala obutuukirivu n'obwenkanya.
Ensi ejjudde okwagala kwa *MUKAMA* okutaggwaawo.
- 6 *MUKAMA* yayogera kigambo, eggulu ne likolebwa;
n'assiza omukka mu kamwa ke eggye lyonna
ery'omu ggulu ne litondebwa.
- 7 Yakunjaanya amazzi g'ennyanja mu ntuumu,
agayanja n'agasibira mu masitoowa gaago.
- 8 Ensi yonna esaana etyenga *MUKAMA*,
n'abantu ab'omu mawanga gonna bamussengamu
ekitiibwa;
- 9 kubanga yayogera bwogezi n'etondebwa,
n'alagira n'eyimirira nga nywevu.
- 10 *MUKAMA* asansulula enteekateeka y'amawanga;
alemesa abantu okutuukiriza bye bagenderera.
- 11 Naye enteekateeka za *MUKAMA* zibeerawo nga ny-
wevu emirembe gyonna;
n'ebigendererwa by'omutima gwe bya lubeerera.
- 12 Lirina omukisa eggwanga eririna Katonda nga ye
MUKAMA waalyo,
ng'abantu baalyo yabalonda babeere bantu be.
- 13 *MUKAMA* asinziira mu ggulu
n'alaba abaana b'abantu bonna;
- 14 asinziira mu kifo kye mw'abeera
n'alaba abantu bonna abali ku nsi.
- 15 Ye y'ategeka ebirowoozo byabwe bonna
ne yeetegereza byonna bye bakola.
- 16 Tewali kabaka asobola kuwona olw'obunene
bw'eggye lye;
era tewali mulwanyi ayinza kuwona olw'amaanyi ge
amangi.
- 17 Okusuubira embalaasi yokka okukuwanguza oluta-
lo kuteganira bwerere;
newaakubadde erina amaanyi mangi naye tesobola
kulokola.
- 18 Naye amaaso ga *MUKAMA* galabirira abo abamutya;
abalina essuubi mu kwagala kwe okutaggwaawo,
- 19 abawonya okufa,
era abawonya enjala.
- 20 Tulindirira *MUKAMA* nga tulina essuubi,
kubanga ye mubeezi waffe era ye ngabo yaffe.
- 21 Mu ye emitima gyaffe mwe gijaguliza,
kubanga twesiga erinnya lye ettukuvu.
- 22 Okwagala kwo okutaggwaawo kubeerenga mu ffe,
Ayi *MUKAMA*, ng'essuubi lyaffe bwe liri mu ggwe.

Zabbuli 34

Ya Dawudi. Bwe yeefuula okuba omugu w'eddalu mu
maaso ga Abimereki, oluvannyuma eyamugoba, era
naye n'amuviira.

34 Nnaagulumizanga *MUKAMA* buli kiseera,

- akamwa kange kanaamutenderezanga bulijjo.
- 2 Omwoyo gwange guneenyumiririzanga mu *MUKA-
MA*;
ababonyaabonyezebwa bawulire bajaguzenga.
- 3 Kale tutenderezze *MUKAMA*,
ffenna tugulumizenga erinnya lye.
- 4 Nanoonya *MUKAMA*, n'annyanukula;
n'ammalamu okutya kwonna.
- 5 Abamwesiga banajjulanga essanyu,
era tebaaswalenga.
- 6 Omunaku ono yakoooola *MUKAMA* n'amwanukula,
n'amumalako ebyali bimuteganya byonna.
- 7 Malayika wa *MUKAMA* yeebungulula abo abatya
MUKAMA,
n'abawonya.
- 8 Mulegeeko mulabe nga *MUKAMA* bw'ali omulungi!
Balina omukisa abaddukira gy'ali.
- 9 Musseemu *MUKAMA* ekitiibwa mmwe abatukuvu be,
kubanga abamutya tebaajulenga.
- 10 Empologoma zirumwa enjala ne ziggwaamu
amaanyi;
naye abo abanoonya *MUKAMA*, ebirungi tebiibagg-
wengako.
- 11 Mujje wano baana bange, mumpulirize;
mbayigirize okutya *MUKAMA*.
- 12 Oyagala okuwangaala mu bulamu obulungi,
okuba mu ssanyu emyaka emingi?
- 13 Olulimi lwo luumenga luleme okwogera
ebitasaana,
n'akamwa ko kaleme okwogera eby'obulimba.
- 14 Lekeraawo okukola ebibi, okolenga ebirungi;
noonya emirembe era ogigobererenga.
- 15 Amaaso ga *MUKAMA* gatunuulira abo abatuukirivu,
n'amatu ge gawulira okukaaba kwabwe.
- 16 *MUKAMA* amaliridde okumalawo abakola ebibi,
okubasaanyizaawo ddala n'obutaddayo kujjukirwa
ku nsi.
- 17 Abatuukirivu bakoooloola *MUKAMA* n'abawulira
n'abawonya mu byonna ebiba bibateganya.
- 18 *MUKAMA* abeera kumpi n'abalina emitima egi-
menyese, era alokola abo abalina emyoyo egyennyise.
- 19 Omuntu omutuukirivu ayinza n'okuba n'ebizibu
bingi,
naye byonna *MUKAMA* abimuyisaamu.
- 20 Amagumba ge gonna *MUKAMA* agakuuma,
ne watabaawo na limu limenyeka.
- 21 Ekibi kiritta abakola ebibi,
n'abalabe b'abatuukirivu balibonerezebwa.
- 22 *MUKAMA* anunula abaweereza be;
so tewali n'omu ku abo abaddukira gy'ali ali-
bonerezebwa.

Zabbuli 35

Zabbuli ya Dawudi.

35 Ayi *MUKAMA*, wakanya abo abampakanya,
Iwanyisa abo abannwanyisa.

2 Golokoka okwate engabo,
n'akagabo onziruukirire.

3 Galula effumu,
abangigganya obazibire ekkubo;
otegeeze omwoyo gwange nti,
"Nze bulokozi bwo."

4 Abo bonna abannoonya okunzita bajolongebwe
era baswazibwe;
abo abateesa okunsanyaawo
bazzibweyo ennyuma babune emiwabo.

5 Babe ng'ebisusunku ebifuumuulibwa empewo,
malayika wa *MUKAMA* ng'abagoba.

6 Ekkubo lyabwe libe lya kizikiza era lijule obuseerezi,
ne malayika wa *MUKAMA* ng'abagoba.

7 Nga bwe bantega omutege nga siriiko kye
mbakoze,
ne bansimira n'ekinnya mu kkubo lyanze awatali
nsonga,

8 bazikirizibwe nga tebategedde,
n'omutege gwe banteze be baba bagugwamu,
era bagwe ne mu kinnya kiri bazikirire.

9 Omwoyo gwange ne gulyoka gujaguliza mu *MUKAMA*,
ne gusanyukira mu bulokozi bwe.

10 Amagumba gange galyogera nti,
"Ani afaanana nga ggwe, Ayi *MUKAMA*?"
Kubanga abaavu obadduukirira n'obawonya ababas-
inza amaanyi,
n'abali mu kwetaaga n'obawonya abanyazi."

11 Abajulizi abakambwe bagolokoka
ne bambuza ebintu bye sirinaako kye mmanyi.

12 Bwe mbayisa obulungi bo bampisa bubu,
ne banakuwaza omwoyo gwange.

13 So nga bwe baalwala nanakuwala ne nnyambala
ebibukutu,
ne neerumya nga nsiiba, ne nsaba *MUKAMA* nga
nkotese omutwe,
naye okusaba kwange bwe kutaddibwamu,

14 ne mbeera mu nnaku
ng'ankungubagira ow'omukwano
oba owooluganda nkoteka omutwe gwange mu
buyinike
ng'akaabira nnyina.

15 Naye bwe nagwa mu kabi ne beekunjaanya nga
basanyuse;
ne bannumba nga simanyi,
ne bampayiriza obutata.

16 Banduulidde n'ettima ng'abatamanyi Katonda bwe
bakola,
ne bannumira obujiji.

17 Ayi Mukama, olituusa ddi ng'otunula butunuzi?
Nziruukirira nga bannumba, obulamu bwange obu-
wonye okutaagulwataagulwa,
obulamu bwange obw'omuwendo eri empologoma
zino.

18 Nnaakwebalizanga mu lukunjaana olukulu,
ne nkutenderezanga mu kibiina ky'abantu abangi
enno.

19 Tokkiriza balabe bange kunneeyagalirako,
abankyawa awatali nsonga;
abankyayira obwereere
tobakkiriza kunziimuula.

20 Teboogera bya mirembe,
wabula okuwaayiriza abantu abeetuulidde emirem-
be mu nsi.

21 Banjasamiza akamwa kaabwe ne boogera nti,
"Leero luno, ky'okoze tukirabye n'amaaso gaffe."

22 Bino byonna obirabye, Ayi *MUKAMA*.
Noolwekyo tosirika. Tonsuulirira, Ayi Mukama.

23 Golokoka ojje onnyambe;
nnwanirira Ayi Katonda wange era Mukama wange.

24 Mu butuukirivu bwo nnejjeereza, Ayi *MUKAMA* Ka-
tonda wange,
tobaganya kunneeyagalirako.

25 Tobaleka kulwooza nti, "Leero luno! Kino kye twali
twagala!"
Oba nti, "Tumusaanyizzaawo!"

26 Abo bonna abanneeyagalirako olw'ennaku yange
ne beesanyusa,
batabulwetabulwe era baswazibwe;
abo bonna abanneegulumirizaako
baswazibwe era banyoomebwe.

27 Abo abasanyuka ng'annejjeereza,
baleekaanire waggulu olw'essanyu n'okujaganya;
era boogerenga nti, "*MUKAMA* agulumizibwe,
asanyuka omuweereza we ng'atebenkedde."

28 Olulimi lwange lunaayogeranga ku butuukirivu
bwo,
era nnaakutenderezanga olunaku lwonna.

Zabbuli 36

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

36 Nnina obubaka mu mutima gwange
obukwata ku bwonoonyi bw'omukozi w'ebibi.
N'okutya
taty Katonda.

2 Ye nga bw'alaba yeewaanawaana n'atasobola
kutegeera
oba okukyawa ekibi kye.

3 Ebigambo ebiva mu kamwa ke biba bibi era nga bya bulimba;
takyalina magezi era takyakola birungi.
4 Ne ku kitanda kye afumiitiriza ebibi by'anaakola;
amalirira okutambuliranga mu kkubo ekyamu,
era ebitali bituufu tabyewala.
5 Okwagala kwo, Ayi *MUKAMA*, kutuuka ne ku ggulu;
obwesigwa bwo butuuka ku bire.
6 Obutuukirivu bwo bugulumivu ng'agasozzi aganene,
n'obwenkanya bwo buwanvu nnyo ng'ennyanja
ennene ennyo.
Ayi *MUKAMA*, olabirira abantu n'ebisolo.
7 Okwagala kwo okutaggwaawo nga tekugeraager-
anyizika.
Ab'ebitiibwa n'abatali ba bitiibwa
baddukira mu biwaawaatiro byo.
8 Balya ku bingi eby'omu nnyumba yo ne bakkuta;
obawa ebyokunywa by'omugga gwo ogwesiimisa.
9 Kubanga gw'olina ensulo ey'obulamu,
era gw'otwakiza omusana.
10 Yongeranga okwagala abo abakutegeera,
era n'obutuukirivu bwo eri abalina emitima
emirongoofu.
11 Ab'amalala baleme okunninyirira,
wadde ababi okunsindiikiriza.
12 Laba, ababi nga bwe bagudde!
Basuliddwa wansi era tebasobola na ku golokoka-
wo.

Zabbuli 37

Zabbuli ya Dawudi.

37 Teweeraliikiriranga olw'abantu ababi,
so tokwatirwanga buggya abo abakola
ebitasaana.
2 Kubanga bagenda kuwotoka ng'omuddo,
bafiire ddala ng'essubi ekkalu.
3 Weesigenga *MUKAMA* okolenga bulungi,
onoobeeranga n'emirembe mu nsi n'ofuna ebirungi.
4 Sanyukiranga mu *MUKAMA*,
anaakuwanga omutima gwo bye gwetaaga.
5 By'okola byonna byesigamyenga ku *MUKAMA*;
mwesigenga, anaakukoleranga ky'oyagala.
6 Anaayolekanga obutuukirivu bwo ng'omusana,
n'obwenkanya bw'ebikolwa byo ne bwakaayakana
ng'enjuba ey'omu ttuntu.
7 Siriikirira awali *MUKAMA*,
ogumiikirize ng'olindirira ky'anaakola.
Tofangayo ng'abalala bafunye ebirungi nga bayita
mu kutetenkanya kwabwe okubi.
8 Tonyiiganga era weewale ekiruyi;
teweeraliikiriranga kubanga bivaamu bibi byereere.

9 Kubanga ababi balisalibwako,
naye abeesiga *MUKAMA* baligabana ensi.
10 Wanaayitawo akabanga katono ababi baggweere-
wo ddala;
wadde mulibanoonya temulibalabako.
11 Naye abateefu baligabana ensi
ne beeyagalira mu ddembe eritatendeka.
12 Ababi basalira abatuukirivu enkwe,
ne babalumira obujiji.
13 Naye *Mukama* asekerera ababi,
kubanga amanyi ng'entuuko zaabwe ziri kumpi.
14 Ababi basowoddeyo ebitala byabwe
ne baleega emitego gy'obusaale,
batte abaavu n'abali mu kwetaaga
era basaanyeewo abo abatambulira mu kkubo
eggolokofu.
15 Naye ebitala byabwe birifumita mitima gyabwe
gyennyini,
n'emitego gyabwe egy'obusaale girimenyebwa.
16 Ebitono omutuukirivu by'alina
bisinga obugagga bw'ababi abangi;
17 kubanga amaanyi g'abakola ebibi galikoma,
naye *MUKAMA* anaawaniriranga abatuukirivu.
18 Ennaku z'abataliiko kya kunenyezebwa, zimanyib-
wa *MUKAMA*,
era omugabo gwabwe gunaabanga gwa lubeerera.
19 Mu biseera eby'akabi ebyakatyabaga tebaayon-
goberenga,
ne mu biro eby'enjala banakkusibwanga.
20 Naye ababi balizikirira;
abalabe ba *MUKAMA* balifaanana ng'obulungi bwe
ttale,
era baliggwaawo, baliggwaawo ng'omukka.
21 Ababi beewola, ne batasasula;
naye abatuukirivu basaasira era bagaba bingi.
22 Abo *MUKAMA* b'awa omukisa baligabana ensi,
naye abo b'akolimira balizikirizibwa.
23 *MUKAMA* bw'asanyukira ekkubo ly'omuntu,
alunjamya entambula ye.
24 Ne bw'aneesitalanga, taagwenga wansi,
kubanga omukono gwa *MUKAMA* gumuwanirira.
25 Nnali muto kati nkaddiye,
naye sirabanga batuukirivu nga balekeddwa ttayo,
wadde abaana baabwe nga basabiriza ekyokulya.
26 Bagaba bingi bulijjo, era baazika ku byabwe n'es-
sanyu.
Abaana baabwe banaaweebwanga omukisa.
27 Muve mu bibi, mukolenga ebirungi,

munaabanga balamu emirembe gyonna.
²⁸ Kubanga *MUKAMA* ayagala ab'amazima,
 n'abeesigwa be taabaabulirenga.
 Banaalabirirwanga emirembe gyonna;
 naye ezzadde ly'ababi lirezikirizibwa.
²⁹ Abatuukirivu baligabana ensi
 ne babeeranga omwo emirembe gyonna.
³⁰ Akamwa k'omutuukirivu koogera bya magezi,
 n'olulimi lwe lwogera bya mazima.
³¹ Amateeka ga Katonda we gali mu mutima gwe,
 era ebigere bye tebiseerera.
³² Omubi atega omutuukirivu
 ng'anoonya okumutta,
³³ naye *MUKAMA* taliganya babi kuwangula,
 wadde okukkiriza abatuukirivu okusingibwa omu-
 sango.
³⁴ Lindirira *MUKAMA* n'okugumiikiriza,
 otambulirenga mu makubo ge;
 naye alikugulumiza n'akuwa ensi;
 ababi bwe balisalirowako olikitegeera.
³⁵ Nalaba omuntu omubi era omukambwe ennyo,
 naye nga buli ky'akola kimugendera bulungi,
 ng'agimuse ng'omuti ogukulidde mu ttaka eggimu,
³⁶ naye teyalwawo n'abula,
 ne mmumagamaga buli wantu, nga talabikako.
³⁷ Tunuulira omuntu ataliiko kya kunenyezebwa,
 wekkaanye oyo omulongoofu;
 obulamu bwe bunajjulanga emirembe.
³⁸ Naye aboonoonyi bonna balizikirizibwa;
 ezzadde ly'ababi lirisanyizibwawo.
³⁹ Obulokozi bw'abatuukirivu buva eri *MUKAMA*;
 ye ky'ekigo kyabwe ekinywevu gye baddukira mu
 kiseera eky'emitawaana.
⁴⁰ *MUKAMA* abayamba n'abalokola;
 abaggya mu mikono gy'ababi n'abalokola,
 kubanga gy'ali gye baddukira.

Zabbuli 38

Zabbuli ya Dawudi, ey'okujjukiza.

38 Ayi *MUKAMA* tonnenya ng'okyaliko obusungu,
 oba okunkangavvula ng'oliko ekiruyi.
² Kubanga obusaale bwo bunfumise,
 n'omuggo gwo gunkubye nnyo.
³ Obusungu bwo bundwazizza nzenna,
 n'amagumba gange gonna gansagala olw'eby-
 onoono byange.
⁴ Omusango gwe nzizizza guyitiridde,
 gunzitoowerera ng'omugugu omunene oguteetikki-
 ka.
⁵ Ebiwundu byange bitanye era biwunya,

olw'okwonoona kwange okw'obusirusiru.
⁶ Nkootakoota era mpweddemu ensa,
 njenda nsinda obudde okuziba.
⁷ Omugongo gunnuma nnyo,
 ne mu mubiri gwange temukyali bulamu.
⁸ Sikyalimu maanyi era nzenna mmenyesemenyese;
 nsinda buli bbanga olw'obulumi mu mutima.
⁹ Mukama, bye neetaaga byonna obimanyi,
 n'okusinda kwange okuwulira.
¹⁰ Omutima gumpejjawejja, amaanyi gampwedde-
 mu;
 n'okulaba sikyalaba.
¹¹ Mikwano gyange ne be nayitanga nabo bannee-
 wala olw'amabwa gange;
 ne bannange tebakyanseemberera.
¹² Abaagala okunzita bantega emitego,
 n'abo abangigganya bateesa okummalawo.
 Buli bbanga baba bateesa kunkola kabi.
¹³ Ndi ng'omuggavu w'amatu, atawulira;
 nga kiggala, atayogera.
¹⁴ Nfuuse ng'omuntu atalina ky'awulira,
 atasobola kwanukula.
¹⁵ Ddala ddala nnindirira ggwe, Ayi *MUKAMA*,
 onnyanukule, Ayi Mukama Katonda wange.
¹⁶ Tobakkiriza kunneeyagalirako,
 oba okunneegulumirizaako ng'ekigere kyange
 kiseeredde.
¹⁷ Kubanga nsemeredde okugwa,
 era nga nnumwa buli kiseera.
¹⁸ Ddala ddala njatula ebyonoono byange;
 nnumirizibwa ekibi kyange.
¹⁹ Abalabe bange bangi era ba maanyi;
 n'abo abankyayira obwereere bangi nnyo.
²⁰ Abalabe bange bankyawa olw'okuba omulongoo-
 fu,
 era bwe nkola ebirungi banjogerako ebitasaana.
²¹ Ayi *MUKAMA*, tonjabulira;
 tobeera wala nange, Ayi Katonda wange.
²² Ayi Mukama Omulokozi wange,
 yanguwa okumbeera.

Zabbuli 39

*Ya Mukulu wa Bayimbi: Ya Yedusuni. Zabbuli ya Dawu-
 di.*

39 Nagamba nti, "Nneekuuma mu bye nkola,
 n'olulimi lwange lulemenga okwogera ebitali
 birongoofu.
 Abakola ebitali bya butuukirivu bwe banaabanga
 awamu nange
 nnaabuniranga bubunizi ne soogera."
² Naye bwe nasirika
 ne sibaako kye njogedde wadde ekirungi,

ate obuyinike bwange ne bweyongera.
³ Omutima gwange ne gumbabuukirira munda yange.
 Bwe nnali nkyakifumiitirizaako, omuliro ne gukoleera munda yange;
 kyenava njogera nti:

⁴ "Ayi MUKAMA, ntegeeza entuuko zange nga bwe ziri-ba,
 n'ennaku ze nsigazza;
 ommanyiise ebiseera byange mu bulamu buno bwe biri ebimpi ennyo."
⁵ Ennaku z'obulamu bwange wazitegeka ziri ng'oluta.
 Obungi bw'emyaka gyange tobulabamu kantu.
 Buli muntu, mukka bukka.

⁶ Ddala ddala omuntu ku nsi ali ng'ekisiikirize.
 Atawaana mu kino ne mu kiri, naye byonna butalimu.
 Akunjaanya obugagga, so nga tamanyi agenda kubutwala.

⁷ Naye kaakano, Ayi Mukama, nnoonya ki? Essuubi lyange liri mu ggwe.
⁸ Ondokole mu bibi byange byonna,
 abasirusiru baleme okunsekerera.
⁹ Nasirika busirisi, saayasamyama kamwa kange;
 kubanga kino ggwe wakikola.
¹⁰ Olekere awo okunkuba,
 emiggo gy'onkubye giyitiridde!
¹¹ Onenya omuntu ng'omukangavvula olw'ekibi kye ky'akola,
 omumaliramu ddala ensa, ng'ennyenje bw'ekola olugoye.
 Ddala omuntu mukka bukka.

¹² Ayi MUKAMA, wulira okusaba kwange,
 owulire okukaaba kwange onnyambe.
 Tonsiriikirira nga nkukaabirira.
 Kubanga ndi mugenyi bugenyi, omutambuze,
 nga bajajjange bonna bwe baali.
¹³ Ndeka nsanyukemu, nga sinnava mu nsi muno,
 ne mbulirawo ddala.

Zabbuli 40

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

40 Nalindirira MUKAMA n'obugumiikiriza,
 n'antegera okutu, n'awulira okukoowoola kwange,
² n'anziggya mu kinnya eky'entiisa,
 n'annyinyulula mu bitosi,
 n'anteeka ku lwazi olugumu kwe nyimiridde.
³ Anjigirizza oluyimba oluggya,
 oluyimba olw'okutenderezanga Katonda waffe.
 Bangi bino balibiraba ne batandika okutya MUKAMA

n'okumwesiganga.

⁴ Balina omukisa
 abo abeesiga MUKAMA,
 abatagoberera ba malala
 abasinza bakatonda ab'obulimba.
⁵ Ayi MUKAMA Katonda wange,
 otukoledde eby'ewunyisa bingi.
 Ebintu by'otuteekeddeteekedde
 tewali ayinza kubikutegeeza.
 Singa ngezaako okubittottola,
 sisobola kubimalayo byonna olw'obungi bwabyo.

⁶ Ssaddaaka n'ebiweebwayo tewabyagala.
 Ebiweebwayo ebyokebwa olw'okutangirira ebibi,
 tobyetaaga.
 Naye onzigudde amatu.
⁷ Kyenava njogera nti, "Nzuuno,
 nzize nga bwe kyampandiikibwako mu muzingo gw'ekitabo."
⁸ Nsanyukira okukola ky'oyagala, Ayi Katonda wange,
 kubanga amateeka go gali mu mutima gwange.

⁹ Ntegeeza obutuukirivu mu lukunjaana olunene.
 Sisirika busirisi,
 nga naawe bw'omanyi, Ayi MUKAMA.
¹⁰ Bye mmanyi ku butuukirivu bwo sisirika nabyo mu mutima gwange,
 naye ntegeeza ku bwesigwa bwo n'obulokozi bwo.
 Abantu nga bakunjaanye,
 sirema kubategeeza ku mazima go n'okwagala kwo okungi.

¹¹ Onsasirenga bulijjo, Ayi MUKAMA,
 amazima n'okwagala kwo byeyongerenga okunkuma.
¹² Kubanga ebizibu bye siyinda na kubala binneetoolodde;
 ebibi byange binsukiridde, sikyasobola na kulaba;
 bisinga enviiri ez'oku mutwe gwange obungi,
 mpweddemu amaanyi.
¹³ Onsasire ayi MUKAMA ondokole;
 Ayi MUKAMA, oyanguwe okumbeera.

¹⁴ Abo abaagala okunzita batabuketabuke baswale;
 n'abo bonna abagenderera okummalawo bagobebwe nga baswadde.
¹⁵ Abo abankubira akasonso baswazibwe nnyo.
¹⁶ Naye abo abakunoonya basanyuke era bajaguze;
 abo abaagala obulokozi bwo boogerenga bulijjo nti,
 "MUKAMA agulumizibwenga."
¹⁷ Ndi mwavu, eyeetaaga ennyo.
 Mukama ondowoozeeko.
 Tolwawo, Ayi Katonda wange.
 Ggwe mubeezi wange era Omulokozi wange.

Zabbuli 41

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 41** Alina omukisa asaasira omunaku;
MUKAMA amulokola ku lunaku olw'akabi.
 2 *MUKAMA* anaamukuumanga anaawonyanga obulamu bwe,
 era anaamuwanga omukisa mu nsi;
 n'atamuwaayo eri okwegomba kw'abalabe be.
 3 *MUKAMA* anaamujjanjabanga nga mulwadde;
 n'amuwonya mu bulumi.
 4 Nayogera nti, "Ayi *MUKAMA* onsaasire omponye;
 kubanga nnyonoonye mu maaso go."
 5 Abalabe bange boogeza obukyayi nti,
 "Alifa ddi n'okwerabirwa ne yeerabirwa?"
 6 Bwe baja okundaba beefuula mikwano gyange;
 naye munda yaabwe bankyawa era basanyuka okulaba nga ngalamidde awo nnumwa.
 Bwe bansiibula bagenda beesekera nga bwe baduula.
 7 Abalabe bange bonna abo bateesa mu kaama;
 nga banjogerako ebitali birungi.
 8 Boogera nti, "Endwadde emukutte mbi nnyo,
 emukubye wansi tayinza kuwona."
 9 Era ne mukwano gwange gwe neesiganga
 bwe twalyanga,
 anneefuukidde.
 10 Naye ggwe, Ayi *MUKAMA*, onsaasire,
 onzizeemu amaanyi ndyoke nneesasuze.
 11 Mmanyi ng'onsanyukira,
 kubanga omulabe wange tampangudde.
 12 Onnywezezza mu bwesimbu bwange,
 ne mbeera mu maaso go ennaku zonna.
 13 Atenderezewenga *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri,
 oyo eyabaawo okuva edda n'edda lyonna n'okutuusa
 emirembe gyonna.

Amiina era Amiina.

EKITABO II

Zabbuli 42-72

Zabbuli 42^I

Ya Mukulu wa Bayimbi: Zabbuli ya Batabani ba Koola.

- 42** Ng'empeewo bw'ewejjawejja olw'amazzi,
 n'emmeeme yange bw'etyo bwe wejjawejja
 ku lulwo, Ayi Katonda.

^I *Mu byawandiikibwa Ebyebbulaniya zabbuli eyo eri emu ne Zabbuli 43*

2 Emmeeme yange eyaayaanira Katonda, Katonda omulamamu.

Ndigenda ddi ne nsisinkana Katonda?

3 Nkaabirira *MUKAMA*
 emisana n'ekiro.

Amaziga gange gabadde emmere yange emisana n'ekiro,

abantu ne banjamba nti, "Katonda wo ali ludda wa?"

4 Bino mbijjukira nga nfuka emmeeme yange nga bwe nagendanga n'ekibiina ekinene, ne nkulembera ennyiriri z'abantu empanvu, nga tugenda mu nnyumba ya Katonda, nga tuyimba mu ddooboozi ery'omwanguka n'okwebaza mu kibiina ekijaguza.

5 Lwaki oweddemu amaanyi ggwe emmeeme yange? Lwaki otabusetabuse mu nda yange?

Essuubi lyo liteeke mu Katonda,
 kubanga natenderezanga omulokozi wange era Katonda wange;
 ye mubeezi wange.

6 Ayi Katonda wange, emmeeme yange yennyise, yeeraliikiridde;
 naye nkujjukira olw'ebyo bye wakola mu nsi ya Yolu-daani

ne ku nsozi engulumivu eza Kalumooni^{II} ne ku Lu-sozi Mizali.

7 Obuziba bukoowoola obuziba,
 olw'okuwuluguma kw'ebiyiriro
 amayengo n'amasingsira go
 bimpiseeko.

8 *MUKAMA* alaga okwagala kwe emisana n'ekiro ne muyimbira oluyimba lwe;
 y'essaala eri Katonda w'obulamamu bwange.

9 Njamba Katonda, olwazi lwange nti,
 "Lwaki onneerabidde?"

Lwaki njenda nkungubaga
 olw'okujoogebwa abalabe bange?"

10 Mbonyaabonyezebwa ng'abalabe bange bancocca,
 nga bwe bagamba buli kiseera nti,
 "Katonda wo ali ludda wa?"

11 Lwaki wennyise Ayi ggwe emmeeme yange? Lwaki otabusetabuse mu nda yange?

Weesigenga Katonda,
 kubanga nnaamutenderezanga,
 Omulokozi wange era ye Katonda wange.

^{II} *Kalumooni ye yali ensalo ey'omu bukiikakkono ey'ensi ensuubize*

Zabbuli 43

43 Ayi Katonda, onnejeereze
omponye eggwanga eritaty Katonda
ondokole mu mikono gy'abantu abalimba, abakola
ebibi.

² Ddala ddala ggwe Katonda, ekigo kyange
eky'amaanyi.

Lwaki ondese?

Lwaki njenda nkaaba
nga nnyigirizibwa omulabe?

³ Kale tuma omusana gwo n'amazima
binnunjamye;

bindeete ku lusozi lwo olutukuvu,
mu kifo mw'obeera.

⁴ Ne ndyoka ndaga ku kyoto kya Katonda,
eri Katonda wange era essanyu lyange eritasingika.
Weewaawo nnaakutenderezanga n'ennanga,
Ayi Katonda, Katonda wange.

⁵ Lwaki wennyise ggwe emmeeme yange?

Lwaki otabusetabuse munda yange?

Weesige Katonda; kubanga nnaamutenderezanga,
Omulokozi wange era Katonda wange.

Zabbuli 44

Ya mukulu wa bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

44 Ayi Katonda, twawulira n'amatu gaffe,
bajjajjaffe baatubuulira,
ebyo bye wakola mu biro byabwe,
mu nnaku ez'edda ezaayita.

² Nga bwe wagoba amawanga mu nsi
n'ogiwa bajjajjaffe,

wasanyaawo amawanga
n'okulaakulanya bajjajjaffe.

³ Ekitala kyabwe si kye kyabaleetera okuwangula en-
si,

n'omukono gwabwe si gwe gwabalokola;
wabula baawangula n'omukono gwo ogwa ddyo
awamu n'obulungi bwo, kubanga wabaagala.

⁴ Ggwe oli Kabaka wange, era Katonda wange;
awa Yakobo obuwanguzi.

⁵ Ku lulwo tunaawangulanga abalabe baffe;
ku lw'erinnya lyo tunaalinyiriranga abalabe baffe.

⁶ Ddala ddala omutege gwange ogw'obusaale si gwe
neesiga,
n'ekitala kyange si kye kimpa obuwanguzi.

⁷ Wabula ggwe otulokola mu balabe baffe,
n'oswaza abo abatuyigganya.

⁸ Twenyumiririza mu Katonda olunaku lwonna.
Era tunaatenderezanga erinnya lyo emirembe gyon-
na.

⁹ Naye kaakano otusudde ne tuswala;
era tokyatabaala na magye gaffe.

¹⁰ Watuzza emabega okuva mu bifo mwe twali
ng'abalabe baffe balaba,
abatuyigganya ne batunyaga.

¹¹ Watuwaayo okuliibwa ng'endiga;
n'otusaasaanya mu mawanga.

¹² Watunda abantu bo omuwendo mutono nnyo,
n'otobaako ky'oganyulwa.

¹³ Watufuula ekivume eri baliraanwa baffe,
ekinyoomebwa era ekisekererwa abo abatwe-
toolodde.

¹⁴ Otufudde ekinyoomebwa mu mawanga gonna;
era abantu banyeenya emitwe gyabwe.

¹⁵ Nswazibwa obudde okuziba,
amaaso gange ne gajjula ensanyi,

¹⁶ olw'abo abangigganya, abanvuma nga tebandaba-
mu ka buntu,
olw'omulabe amaliridde okuwoolera eggwanga.

¹⁷ Ebyo byonna bitutuseeko,
newaakubadde nga tetukwerabidde,
wadde obutagondera ndagaano yo.

¹⁸ Omutima gwaffe tegukuvuddeeko,
so tetugaanyi kutambulira mu kkubo lyo.

¹⁹ Naye ggwe otubonerezza n'otulekera emisege,
n'otuleka mu kizikiza ekikutte.

²⁰ Ddala singa twerabira erinnya lya Katonda waffe,
ne tusinza katonda omulala,

²¹ ekyo Katonda waffe teyandikizudde?

Kubanga ye amanyi n'ebikisibwa mu mutima.

²² Katonda waffe, tetukuvuddeeko, kubanga ku lulwo
tuttibwa obudde okuziba,
era tuli ng'endiga ez'okusalibwa.

²³ Golokoka Ayi Mukama, lwaki weebase?
Zuukuka! Totusuula Ayi Mukama!

²⁴ Lwaki otwekwese?

Lwaki tofaayo ku kulumwa kwaffe n'okujoogebwa?

²⁵ Ddala ddala tusuuliddwa mu nfuufu;
tuli ku ttaka.

²⁶ Golokoka otuyambe;
tulokole olw'okwagala kwo okutaggwaawo.

Zabbuli 45

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba "olw'Amalanga." Zab-
buli ya Batabani ba Koola.*

45 Omutima gwange gujjudde ebigambo ebirungi
nga nnyimba oluyimba lwa Kabaka.

Olulimi lwange kkalaamu y'omuwandiisi omukugu.

² Ggw'osinga abaana b'abantu obulungi;
n'akamwa ko nga kafukiddwako amafuta ag'ekisa.
Kubanga Katonda akuwadde omukisa emirembe gy-
onna.

3 Weesibe ekitala kyo, Ayi ggwe ow'amaanyi,
yambala ekitiibwa kyo n'obukulu bwo!
4 Weebagale embalaasi yo mu kitiibwa kyo
eky'obuwanguzi,
ng'olwanirira amazima, obuwombeefu, n'obu-
tuukirivu.
Omukono gwo ogwa ddyo gukole ebyewuunyisa.
5 Obusaale bwo obwogi bufumite emitima gy'abalabe
ba kabaka;
afuge amawanga.
6 Entebe yo ey'obwakabaka, Ayi Katonda, ya lubeer-
era;
n'omuggo ogw'obwenkanya gwe guliba ogw'obwak-
abaka bwo.
7 Oyagala obutuukirivu n'okyawa okukola ebibi;
noolwekyo Katonda, Katonda wo, kyavudde akugu-
lumiza
n'akufukako amafuta ag'essanyu okusinga bakabaka
banno bonna.
8 Ebyambalo byo birina akawoowo ka mmooli ne
alowe, ne kasiya.
Ebivuga eby'enkoba bikusanyusiza
mu mbiri zo ez'amasanga.
9 Mu bakyala bo mulimu abambejja;
namasole ali ku mukono gwo ogwa ddyo ng'ayam-
badde ebya zaabu ya Ofiri.
10 Muwala, wuliriza bye nkugamba:
"Weerabire ab'ewammwe n'ab'omu nnyumba ya ki-
taawo.
11 Kabaka akulowoozaako nnyo, kubanga walungiwa
n'oyitirira;
nga bw'ali mukama wo, muwenga ekitiibwa."
12 Muwala w'e Ttuulo ^I alijja n'ekirabo,
abasajja abagagga balikwegayirira obalage ekisa
kyo.
13 Omuwala wa kabaka ajjudde ekitiibwa mu kisenge
kye,
ng'ayambadde ekyambalo ekyalukibwa ne zaabu.
14 Aleetebwa mu maaso ga kabaka ng'ayambadde
ebyambalo eby'emidalizo emingi.
Emperekeze ze zimuwerekerako;
bonna ne bajja gy'oli.
15 Baleetebwa nga bajjudde essanyu n'okweyagala,
ne bayingira mu lubiri lwa kabaka.
16 Batabani bo baliweebwa ebifo bya bajjajjaabwe,
olibafuula ng'abalangira mu nsi omwo.
17 Erinnya lyo linajjukirwanga emirembe gyonna.
Amawanga kyeganaavanga gakutendereza emirem-
be n'emirembe.

^I Kabaka w'e Tuulo ye kabaka eyasooka okukkiriza enju ya Dawudi okulya entebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri. Sulemaani yasigaza omukwano ogwo ne kabaka w'e Tuulo, era Tuulo kyali kibuga kya'aby'amaguzi kikulu ku Nnyanja Ennene eya Meditereniyaani.

Zabbuli 46

Ya Mukulu wa Bayimbi: Zabbuli ya Batabani ba Koola.

46 Katonda kye kiddukiro kyaffe, era ge maanyi
gaffe;
omubeezi ddala atabulawo mu kulaba ennaku.
2 Kyetunaavanga tulema okutya, ensi ne bw'eneeyu-
uguumanga,
ensozi ne bwe zinaasiguulukukanga ne zigwa mu
buziba bw'ennyanja;
3 amazzi g'ennyanja ne bwe ganaayiranga ne gabim-
ba ejjovu
ensozi ne zikankana olw'okwetabula kwago.
4 Waliwo omugga, emyala gyagwo gisanyusa ek-
ibuga kya Katonda,
kye kifo ekitukuvu ekya Katonda Ali Waggulu Ennyo.
5 Tekirigwa kubanga Katonda mw'abeera.
Katonda anaakirwaniriranga ng'obudde bunaatera
okukya.
6 Amawanga geetabula, obwakabaka bugwa;
ayimusa eddoboosi lye ensi n'esaanuuka.
7 *MUKAMA* ow'Eggye ali naffe,
Katonda wa Yakobo kye kigo kyaffe.
8 Mujje, mulabe *MUKAMA* by'akola,
mulabe nga bw'afaafaaganya ensi.
9 Y'akomya entalo mu nsi yonna;
akutula emitego gy'obusaale, effumu alimenyaa-
menya;
amagaali n'engabo abyokya omuliro.
10 Musiriikirire mutegeere nga nze Katonda.
Nnaagulumizibwanga mu mawanga.
Nnaagulumizibwanga mu nsi.
11 Katonda ow'Eggye ali naffe;
Katonda wa Yakobo kye kigo kyaffe.

Zabbuli 47

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

47 Mukube mu ngalo mmwe amawanga gonna;
muyimuse amaloboosi muyimbire nnyo Ka-
tonda ennyimba ez'essanyu;
2 *MUKAMA* Ali Waggulu Ennyo wa ntiisa.
Ye Kabaka afuga ensi yonna.
3 Yatujeemulira abantu,
n'atujeemulira amawanga ne tugafuga.
4 Yatulondera omugabo gwaffe,
Yakobo gw'ayagala mwe yeenyumiririza.
5 Katonda alinnye waggulu ng'atenderezebwa mu
maloboosi ag'essanyu eringi.
MUKAMA alinnye nga n'amakondeere gamuvugira.
6 Mutendereze Katonda, mumutendereze.
Mumutendereze Kabaka waffe, mumutendereze. ^{II}

- 7 Kubanga Katonda ye Kabaka w'ensi yonna, mumutendereze ne Zabbuli ey'ettendo.
- 8 Katonda afuga amawanga gonna; afuga amawanga ng'atudde ku ntebe ye entukuvu.
- 9 Abakungu bannaggwanga bakunjanaye ng'abantu ba Katonda wa Ibulayimu; kubanga Katonda y'afuga abakulembeze b'ensi. Katonda agulumizibwenga nnyo.

Zabbuli 48

Oluyimba. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

- 48** MUKAMA mukulu, asaanira okutenderezebwa ennyo mu kibuga kya Katonda waffe, ku lusozi lwe olutuku-vu.
- 2 Sayuuni lwe lusozi lwe olulungi olugulumivu, olusanyusa ensi yonna. Ku ntikko Zafoni kwe kuli ekibuga kya Kabaka Omukulu;
- 3 Katonda mw'abeera; yeeraze okuba ekigo kye.
- 4 Kale laba, bakabaka b'ensi baakunjaana ne bakyolekera bakirumbe;
- 5 bwe baakituukako ne bakyewuunya, ne batya nnyo ne badduka;
- 6 nga bakankana, ne bajjula obulumi ng'omukazi alumwa okuzaala.
- 7 Wabazikiriza ng'omuyaga ogw'ebuvanjuba bwe guzikiriza ebyombo by'e Talusiisi.
- 8 Ebyo bye twawuliranga obuwluzi, kaakano tubirabye mu kibuga kya MUKAMA ow'Eggye, mu kibuga kya Katonda waffe, kyalinywereza ddala emirembe gyonna.
- 9 Ayi Katonda, tufumiitiriza ku kwagala kwo okutagg-waawo nga tuli mu Yeekaalu yo.
- 10 Erinnya lyo nga bwe liri ekkulu, Ayi Katonda, bw'otyo bw'otenderezebwa mu nsi yonna. Omukono gwo ogwa ddyo gujjudde obuwanguzi.
- 11 Sanyuka gwe Sayuuni, musanyuke mmwe ebibuga bya Yuda; kubanga Katonda alamula bya nsonga.
- 12 Mutambule mu Sayuuni, mukibune; mubale n'ebigo byakyo.
- 13 Mwekalirize nnyo munda wa bbugwe waakyo n'olusiisira lw'amaggye lwamu lwonna; mulyoke mutegeze ab'emirembe egiriddawo.

II Okutenderezebwa kwakolebwanga ne Siyofa, ejjembe eryafu-uyibwanga okulangirira Omwaka Omuggya

- 14 Kubanga Katonda ono, ye Katonda waffe emirembe gyonna; y'anaatulunganyanga ennaku zonna okutuusa okufa.

Zabbuli 49

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

- 49** Muwulire mmwe amawanga gonna, mutege amatu mmwe mwenna abali mu nsi.
- 2 Ab'ekitiibwa n'abakopi, abagagga n'abaavu, mwen-na; muwulirize ebigambo byange.
- 3 Kubanga ebigambo by'omu kamwa kange bya magezi, ebiva mu mutima gwange bijjudde okutegeera.
- 4 Nnaakozesanga ebikwata ku ngero, nga nnyinnyonyola amakulu gaazo n'oluyimba ku nnanga.
- 5 Siityenga ne bwe nnaabanga mu buzibu; newaakubadde ng'abalabe bange banneetoolodde,
- 6 abantu abeesiga obugagga bwabwe beenyumiririza mu bintu ebingi bye balina.
- 7 Ddala ddala, tewali muntu ayinza kununula bulamu bwa munne, wadde okwegula okuva eri Katonda.
- 8 Kubanga omuwendo ogununula obulamu munene nnyo, tewali n'omu agusobola;
- 9 alyoke awangaale ennaku zonna nga tatuuse magombe.
- 10 Kubanga n'abantu abagezi bafa; abasirusiru n'abatalina magezi bonna baaggwaawo, obugagga bwabwe ne babulekera abalala.
- 11 Entaana zaabwe ge ganaabanga amaka gaabwe ennaku zonna; nga bye bisulo ebya buli mulembe oguliddawo; baafuna ettaka mu mannya gaabwe.
- 12 Omuntu tabeerera mirembe gyonna, ne bw'aba mugagga atya, alifa ng'ensolo bwe zifa.
- 13 Ako ke kabi akatuuka ku beesiga ebitaliimu, era ye nkomerero y'abo abeesiga obugagga bwab-we.
- 14 Okufaanana ng'endiga, bateekwa kufa; olumbe ne lubalya. Bakka butereevu emagombe, obulungi bwabwe ne bubula, amagombe ne gafuuka amaka gaabwe.
- 15 Naye Katonda alinunula emmeeme yange mu magombe, ddala ddala alintwala gy'ali.
- 16 Omuntu bw'agaggawalanga n'ekitiibwa ky'en-nyumba ye nga kyeyongedde,

tomutyanga,
 17 kubanga bw'alifa taliiko ky'alitwala, wadde n'ekitiib-wa kye tekirigenda naye.
 18 Newaakubadde nga mu bulamu yeerowoozaako ng'aweereddwa omukisa kubanga omugagga abantu bamugulumiza,
 19 kyokka alikka emagombe eri bajjajjaabe, n'ayingira mu kizikiza ekikutte.
 20 Omuntu omugagga naye nga simutegeevu tabeer-era mirembe gyonna, alizikirira ng'ensolo ez'omu nsiko.

Zabbuli 50

Zabbuli ya Asafu.

50 Oyo Owaamaanyi, *MUKAMA* Katonda, akoowoola ensi okuva enjuba gy'eva okutuuka gy'egwa.
 2 Katonda ayakaayakana ng'ava mu Sayuuni n'obulungi bw'ekitiibwa kye eki-tuukiridde.
 3 Katonda waffe ajja, naye tajja kasirise, omuliro ogusaanyaawo buli kintu gwe gumukulem-bera, n'omuyaga ogw'amaanyi ne gumwetooloola.
 4 Akoowoola abali mu ggulu ne ku nsi, azze okusalira abantu be omusango.
 5 Agamba nti, "Munkunjaanyize abantu bange abaayawulibwa, abaakola nange endagaano nga bawayo ssadda-ka."
 6 Eggulu litegeeza obutuukirivu bwa Katonda kubanga Katonda yennyini ye mulamuzi.
 7 "Muwulirize, mmwe abantu bange, nange nnaayo-gera. Ggwe Isirayiri bino bye nkuvunaana: Nze Katonda, Katonda wo.
 8 Sikunnya lwa ssaddaaka zo, oba ebiweebwayo ebyokebwa by'ossa mu maaso gange bulijjo.
 9 Sikyakkiriza nte nnume n'emu evudde mu kiralo kyo, wadde embuzi ennume ezivudde mu bisibo byo.
 10 Kubanga buli nsolo ey'omu kibira yange, awamu n'ente eziri ku nsozi olukumi.
 11 Ennyonyi zonna ez'oku nsozi nzimanyi, n'ebiramu byonna eby'omu nsiko byange.
 12 Singa nnumwa enjala sandikubuulidde: kubanga ensi n'ebigirimu byonna byange.
 13 Ndya ennyama y'ente ennume, wadde okunywa omusaayi gw'embuzi?
 14 "Owangayo ssaddaaka ey'okwebaza eri Katonda; era otuukirizanga obweyamo bwo eri oyo Ali Waggu-lu Ennyo.

15 Bw'obanga mu buzibu, nnaakuwonyanga, naawe onongulumizanga."
 16 Naye omubi Katonda amugamba nti, "Lekeraawo okwatulanga amateeka gange, n'endagaano yange togyogerangako.
 17 Kubanga okyawa okulunjamizibwa, n'ebigambo byange tobissaako mwoyo.
 18 Bw'olaba omubbi, ng'omukwana; era weetaba n'abenzi.
 19 Okolima era olimba; olulimi lwo lwogera ebitali bya butuukirivu.
 20 Muganda wo omwogerako bibi byereere buli kiseera, era owayiriza omwana wa nnyoko yennyini.
 21 Ebyo byonna obikoze, ne nsirika, n'olowooza nti twenkanankana. Naye kaakano ka nkunenye, ebisobyo byonna mbikulage.
 22 "Ggwe eyeerabira Katonda, ebyo bisseeko om-woyo, nneme kukuyuzaayuzi nga tewali na wa kuku-wonya.
 23 Oyo awaayo ssaddaaka ey'okwebaza angulumiza, era ateekeeteeka ekkubo ndyoke mulage obulokozi bwa Katonda."

Zabbuli 51

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Nnabbi Nasani bwe yajja eri Dawudi, Dawudi ng'amaze okut-wala Basuseba n'okutemula bba, Uliya.

51 Onsaasire, Ayi *MUKAMA*, ggwe alina okwagala okutaggwaawo. Olw'okusaasira kwo okungi nziggyaako ebyonoono byange byonna.
 2 Nnaazaako obutali butuukirivu bwange, ontukulize ddala okuva mu kibi kyange.
 3 Ebyonoono byange mbikkiriza, era ebibi byange mbimanyi bulijjo.
 4 Ggwe wennyini ggwe nnyonoonye, ne nkola ebitali bya butuukirivu mu maaso go ng'olaba; noolwekyo by'oyogera bituufu, era n'ensala yo ey'omusango ya bwenkanya.
 5 Ddala, nazaalibwa mu kibi; kasookedde ntondebwa mu lubuto lwa mmange ndi mwonoonyi.
 6 Oyagala amazima agaviira ddala mu mutima gwange. Ompe amagezi munda ddala mu nze.
 7 Onnaaze n'ezobu^I ntukule onnaaze ntukule n'okusinga omuzira.

^I Ezobu kimera ekisangibwa mu Asiya, era kikozezewa okutuuki-riza obulombolombo obw'enjawulo okutukuzibwa, mu Baebbulaniya

- 8 Onzirize essanyu n'okwesiima,
amagumba gange ge wamenyaamenya gasanyuke.
9 Totunuulira bibi byange,
era osangule ebyonoono byange byonna.
- 10 Ontondemu omutima omulongoofu, Ayi Katonda,
era onteekemu omwoyo omulungi munda yange.
11 Tongoba w'oli,
era tonzigyako Mwoyo wo Omutukuvu.
12 Onkomezeewo essanyu ery'obulokozi bwo,
era ompe omutima ogugondera by'oyagala,
13 ndyoke njigirizenga aboonoonyi amakubo go,
n'abakola ebibi bakukyukirenga bakomewo gy'oli.
14 Ondokole mu kibi eky'okuyiwa omusaayi, Ayi Ka-
tonda,
ggwe Katonda ow'obulokozi bwange;
olulimi lwange lunaatenderezanga obutuukirivu
bwo.
15 Ayi Mukama, yasamy emimwa gyange,
n'akamwa kange kanaakutenderezanga.
16 Tosanyukira ssaddaaka, nandigikuleetede;
n'ebiweebwayo ebyokebwa tobisanyukira.
17 Ssaddaaka Katonda gy'ayagala gwe mwoyo
ogutegedde okusobya kwagwo.
Omutima ogumenyese era oguboneredde,
Ayi Katonda, toogugayenga.
- 18 Okulaakulanye Sayuuni nga bw'osiima.
Yerusaalemi okizzeeko bbugwe waakyo.
19 Olyoke osanyukire ssaddaaka ey'obutuukirivu,
ebiweebwayo ebyokebwa ebikusanyusa;
n'ente ziweebweyo ku kyoto kyo.

Zabbuli 52

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi Dowegi
Omwedomu bwe yagenda n'abuulira Sawulo nti,
"Dawudi alaze mu nnyumba ya Akimereki."*

- 52 Lwaki weenyumiririza mu kibi ggwe omusajja
ow'amaanyi?
Endagaano ya Katonda ey'obwesigwa ebeerera
emirembe n'emirembe.
2 Oteekateeka enkwe ez'okuzikiriza.
Olulimi lwo lwogi nga kkirita
era buli kiseera lwogera bya bulimba.
3 Oyagala okukola ebibi okusinga okukola ebirungi,
n'okulimba okusinga okwogera amazima.
4 Osanyukira nnyo okwogera ebirumya.
Ggwe olulimi kalimbira!
5 Kyokka Katonda alikuzikiriza emirembe gyonna;
alikusikula, akugye mu maka go;
alikusikula mu nsi y'abalamu.
6 Bino abatuukirivu balibiraba, ne babitunuulira nga
batidde.
Naye balikusekerera, nga bwe bagamba nti,
7 "Mumulabe omusajja

ateesiga Katonda okuba ekiddukiro kye,
naye ne yeessiganga obugagga bwe obungi,
ne yeeyongera n'amaanyi ng'azikiriza abalala."

- 8 Naye nze nfaanana ng'omuti omuzeyituuni
ogukulira mu nnyumba ya Katonda.
Neesiga okwagala kwa Katonda okutaggwaawo
emirembe n'emirembe.
9 Nnaakwebazanga emirembe gyonna olw'ekyo
ky'okoze.
Neesiganga erinnya lyo kubanga erinnya lyo ddun-
gi;
era nnaakutendererezanga awali abatuukirivu bo.

Zabbuli 53

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

53 Omusirusiru ayogera mu mutima gwe nti,
"Tewali Katonda."

- Boonoonefu, n'empisa zaabwe mbi nnyo;
tewali n'omu akola kirungi.
2 Katonda atunuulira abaana b'abantu
ng'asinzira mu ggulu,
alabe obanga mulimu mu bo abamutegeera
era abamunoonya.
3 Bonna bamukubye amabega
ne boonooneka;
tewali akola kirungi,
tewali n'omu.
4 Aboonoonyi tebaliyiga?
Basaanyaawo abantu bange, ng'abalya emmere;
so tebakoowoola Katonda.
5 Balitya okutya okutagambika;
kubanga Katonda alisaasaanya amagumba g'abal-
abe be.
Baliswazibwa
kubanga Katonda yabanyooma.
6 Singa obulokozi bwa Isirayiri bufuluma mu Sayuuni,
Katonda n'akomyawo emirembe eri abantu be,
Yakobo asanyuka ne Isirayiri n'ajaguza.

Zabbuli 54

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enko-
ba. Zabbuli ya Dawudi, Abazifu bwe baja ne babuulira
Sawulo nti, "Dawudi yeekwese mu ffe."*

- 54 Olw'erinnya lyo ondokole, Ayi Katonda,
n'amaanyi go amangi onzigyeke omusango.
2 Wulira okusaba kwange, Ayi Katonda,
owulirize ebighambo by'omu kamwa kange.
3 Abantu be simanyi bannumba;
abantu abalina ettima abatatya Katonda;
bannoonya okunzita.

4 Laba, Katonda ye mubeezi wange,
Mukama ye mukuumi wange.

5 Leka ebintu ebibi byonna bye bantegekera,
bibeekyusize,
obazikirize olw'obwesigwa bwo.

6 Nnaakuleeteranga ssaddaaka ey'ekyeyagalire;
ne ntendereza erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*,
kubanga ddungi.

7 Kubanga Katonda amponyezza ebizibu byange byonna;
era amaaso gange galabye ng'awangula abalabe bange.

Zabbuli 55

Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi.

55 Owulirize okusaba kwange, Ayi Katonda,
togaya kwegayirira kwange.

2 Ompulire era onziremu,
kubanga ndi mu buzibu, nga nsinda olw'okweraliikiri-
ra okunene.

3 Mpulira amaloboozi g'abalabe bange;
ababi bankanulidde amaaso
ne banvuma nga bajjudde obusungu.

4 Omutima gwange gulumwa nnyo munda yange;
entiisa y'okufa entuukiridde.

5 Okutya n'okukankana binnumbye;
entiisa empitiridde.

6 Ne njogera nti, Singa nnina ebiwaawaatiro ng'ejjiba,
nandibuuse ne njenda mpummulako.

7 "Nandiraze wala nnyo,
ne mbeera eyo mu ddungu;

8 nandiyanguye ne ntuuka mu kifo kyange
eky'okuwummuliramu,
eteri kibuyaga na mpewo ekunta n'amaanyi."

9 Mukama tabulatabula ennimi z'ababi, ozikirize
enkwe zaabwe;
kubanga ndaba obukambwe n'okulwanagana mu
kibuga.

10 Beetooloola bbugwe waakyo emisana n'ekiro,
ne munda mu kyo mujjudde ettima n'ebikolwa ebibi.

11 Obutemu n'obussi obwa buli ngeri biri mu kibuga
omwo.

Buli lw'oyita mu nguudo zaakyo osanga bulimba bwereere na kutiisibwatiisibwa.

12 Singa omulabe wange y'abadde anvuma,
nandikigumiikirizza;
singa oyo atakkiriziganya nange y'annumbaganye
n'anduulira,
nandimwekwese.

13 Naye ggwe munnange,

bwe tuyita, era mukwano gwange ddala!

14 Gwe twabanga naye mu ssanyu ng'abooluganda,
nga tutambulira mu kibiina ekinene mu nnyumba ya
Katonda.

15 Okufa kubatuukirire,
bakke emagombe nga bakyali balamu;
kubanga bajjudde okukola ebibi.

16 Naye nze nkoowoola *MUKAMA* Katonda,
n'andokola.

17 Ekiro, ne mu makya ne mu ttuntu,
ndaajana nga bwe nsinda;
n'awulira eddoozi lyange.

18 Amponyezza mu lutalo
nga siriiko kintuseeko
newaakubadde ng'abannwanyisizza babadde bangi.

19 Katonda oyo atudde ku ntebe ye ebbanga lyonna,
aliwulira n'ababonereza
abo abatakyusa makubo gaabwe
era abatatya Katonda.

20 Agololera emikono gye ku mikwano gye;
n'amenya endagaano ye.

21 By'ayogera bigonvu okusinga omuzigo,
so nga mu mutima gwe alowooza lutalo;
ebigambo bye biweweera okusinga amafuta,
so nga munda mu mutima gwe asowodde bitala
byennyini.

22 Ebizibu byo byonna bireete eri *MUKAMA*,
ajja kukuwanirira;
kubanga talireka mutuukirivu kugwa.

23 Naye ggwe, Ayi Katonda,
olisuula abakola ebibi mu kinnya eky'okuzikirira;
era abatemu n'abalimba bonna
tebagenda kuwangaala kimu kyakubiri eky'obulamu
bwabwe.

Naye nze, neesiga ggwe.

Zabbuli 56

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Abafirisuuti
bwe baamukwatira mu Gaasi.*

56 Onsaasire, Ayi Katonda, kubanga abalabe
bange banjigganya;
buli lunaku bannumba n'amaanyi.

2 Abalabe bange bannondoola,
bangi bannwanyisa nga bajjudde amalala.

3 Buli lwe ntya,
neesiga ggwe.

4 Nditendereza Katonda ne nyweerera mu kigambo
kye,
ye Katonda gwe neesiga; siityenga.
Abantu obuntu bagenda kunkolako ki?

- 5 Olunaku lwonna bye njogera babifuulafuula;
ebbanga lyonna baba basala nkwe kunkola kabi.
- 6 Beekobaana ne bateesa,
banneekwekerera ne bawuliriza enswagiyo zange;
nga bannindirira banzite.
- 7 Tobakkiriza kudduka ne bawona;
mu busungu bwo, Ayi Katonda, osuule amawanga.
- 8 Emirundi gye ntawaanyizibwa nga njaziirana ogi-
manyi;
amaziga gange gateeke mu ccupa yo!
Wagawandiika.
- 9 Bwe nkukoowoola,
abalabe bange nga badduka.
Kino nkimanyi kubanga Katonda ali ku ludda
lwange.
- 10 Katonda gwe ntendereza olw'ekisuubizo kye;
MUKAMA gwe ntendereza olw'ekisuubizo kye;
- 11 Katonda oyo gwe neesiga, siityenga.
Abantu bayinza kunkolako ki?

Zabbuli 57

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoobozi, "Tozikiriza." Zab-
buli ya Dawudi bwe yadduka Sawulo, n'alaga mu
mpuku.*

- 57 Onsaasire, Ayi Katonda, onsaasire,
kubanga neesiga ggwe.
Nzija kwekweka mu kisiikirize ky'ebiwawaatiro byo
okutuusa okuzikirira bwe kulikoma.
- 2 Nkoowoola Katonda Ali Waggulu Ennyo,
Katonda atuukiriza bye yantegekera.
- 3 Alisinzira mu ggulu n'andokola,
n'amponya abo abampalana.
Katonda anandaganga obwesigwa bwe n'okwagala
kwe okutaggwaawo.
- 4 Mbeera wakati mu mpologoma,
nsula mu bisolo ebirya abaana b'abantu.
Amannyo g'abalabe bange gali ng'amafumu
n'obusaale.
Ennimi zaabwe ziri ng'ebitala ebyogi.
- 5 Ayi Katonda, ogulumizibwenga okusinga eggulu;
n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna.
- 6 Baatega ekitimba mu kkubo lyanze,
ne ntya nnyo;

ne basimamu obunnya,
ate bo bennyini ne babugwamu.

- 7 Omutima gwange munywevu, Ayi Katonda,
omutima gwange munywevu.
Nnaakutenderezanga n'ennyimba.
- 8 Zuukuka, ggwe omwoyo gwange!
Zuukuka ggwe ennanga ey'enkoba, naawe enton-
gooli,
ndyoke nnyimbe okukeesa obudde.
- 9 Ayi Mukama, ndikwebaza mu mawanga;
ndiyimba nga nkutendereza mu bantu.
- 10 Kubanga okwagala kwo kungi nnyo, kutuuka ne ku
ggulu;
n'obwesigwa bwo butuuka ku bire.
- 11 Ogulumizibwenga, Ayi Katonda, okusinga eggulu;
n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna.

Zabbuli 58

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoobozi, "Tozikiriza." Zab-
buli ya Dawudi.*

58 Ddala mwogera eby'amazima oba musirika
busirisi?

Abaana b'abantu mubasalira emisango mu
bwenkanya?

2 Nedda, mutegeka ebitali bya bwenkanya mu miti-
ma gyammwe;
era bye mukola bireeta obwegugungo mu nsi.

3 Abakola ebibi bakyama nga baakazaalibwa,
bava mu lubuto nga balina ekibi, era bakula
boogera bya bulimba.

4 Balina obusagwa ng'obw'omusota;
bali ng'enswera etawulira ezibikira amatu gaayo;

5 n'etawulira na luyimba lwa mukugu
agisendasenda okugikwata.

6 Ayi Katonda, menya amannyo gaabwe;
owangulemu amannyo g'empologoma zino, Ayi
MUKAMA.

7 Leka babule ng'amazzi agakulukuta ne gagenda.
Bwe banaanuula omutege, leka obusaale bwabwe
bwe balasa bufufuggale.

8 Babe ng'ekkovu erisaanuukira mu lugendo lwalyo.
Babe ng'omwana azaaliddwa ng'afudde, ataliraba ku
njoba!

9 Nga n'entamu tennabuguma,
alibayerawo n'obusungu obungi nga kibuyaga
ow'amaanyi ennyo.

10 Omutuukirivu alisanyuka ng'alabye bamuwalanid-
de eggwanga,
olwo n'ebigere bye ne bisaabaana omusaayi
ogw'abakola ebibi.

11 Awo abantu bonna balyogera nti,

“Ddala, abatuukirivu balwanirirwa.
Ddala waliwo Katonda alamula mu bwenkanya ku
nsi.”

Zabbuli 59

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoobozi, “Tozikiriza.” Zab-
buli ya Dawudi, Sawulo bwe yatuma bakuume enju ya
Dawudi bamutte.*

- 59** Ayi Katonda wange, mponya abalabe bange;
onwanirire, abantu bwe bangolokokerako.
- ² Omponye abakola ebitali bya butuukirivu,
era ondokole mu batemu.
- ³ Laba banneekwekeredde nga banteega okunzita.
Abasajja ab’amaanyi abakambwe banneekobera, Ayi
MUKAMA,
so nga soonoonye wadde okubaako ne kye nsobez-
za.
- ⁴ Sirina kye nsobezza, naye bateekateeka okunnum-
ba.
Tunuulira obuzibu bwange, osituke, onnyambe.
- ⁵ Ayi *MUKAMA* Katonda ow’Eggye, Katonda wa Isir-
ayiri,
golokoka obonereze amawanga gonna;
abo bonna abasala enkwe tobasaasira.
- ⁶ Bakomawo buli kiro,
nga babolooga ng’embwa,
ne batambulatabula mu kibuga.
- ⁷ Laba, bwe bavuma!
Ebigambo biwamatuka mu kamwa kaabwe ng’ebita-
la,
nga boogera nti, “Ani atuwulira?”
- ⁸ Naye ggwe, Ayi *MUKAMA*, obasekerera,
era amawanga ago gonna oganyooma.
- ⁹ Ayi Katonda, Amaanyi gange, nnaakwesiganga
era nnaakutenderezanga, kubanga ggwe kigo
kyange ekinywevu. ¹⁰ Katonda wange anjagala
anankulemberanga,
ne ndyoka neeyagalira ku balabe bange.
- ¹¹ Tobatta, Ayi Mukama, engabo yaffe,
abantu bange baleme kwerabira;
mu buyinza bwo obungi, baleke batangetange;
n’oluvannyuma obakkakanyize ddala.
- ¹² Amalala gaabwe n’ebyonoono ebiva mu kamwa
kaabwe,
n’ebigambo by’oku mimwa gyabwe
leka byonna bibatege ng’omutego.
Kubanga bakolima era ne boogera eby’obulimba.
- ¹³ Bamaleewo n’ekiruyi kyo,
bamalirewo ddala;
amawanga gonna galyoke gategeere
nga Katonda wa Yakobo y’afuga ensi yonna.
- ¹⁴ Bakomawo nga buwungedde

- nga babolooga ng’embwa,
ne batambulatabula mu kibuga.
- ¹⁵ Banoonya emmere buli wantu mu kibuga,
ne bawowoggana bwe batakkuta.
- ¹⁶ Naye nze nnaayimbanga nga ntendereza amaanyi
go;
mu makya nnaayimbanga ku kwagala kwo;
kubanga ggwe kigo kyange,
era ggwe kiddukiro kyange mu buzibu bwange.
- ¹⁷ Ggwe, Ayi Katonda, Amaanyi gange, nnaakuyimbi-
ranga nga nkutendereza;
kubanga ggwe kigo kyange, era ggwe Katonda
wange, anjagala.

Zabbuli 60

*Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoobozi, “Eddanga
ery’Endagaano.” Zabbuli ya Dawudi. Yakuyigiriza.
Dawudi bwe yalwana n’Abaalamu abaava e Nakalay-
imu n’abaava e Zoba, Yowaabu n’akomawo n’atta
Abayedomu omutwalo gumu mu enkumi bbiri mu Ki-
wonvu eky’Omunnyo.*

- 60** Otusudde, Ayi Katonda, otumazeemu amaanyi,
otunyiigidde. Tukwegayiridde otuzze gy’oli.
- ² Ensi ogiyuuguumizza n’ogyasaayasa;
tukwegayirira enjatika ozizibe, kubanga ekankana.
- ³ Obadde mukambwe nnyo eri abantu bo;
tuli nga b’owadde omwenge omungi ne gututagaza.
- ⁴ Naye abo abakutya obawanikidde ebbendera okuba
akabonero akabakunjaanya awamu,
era akatiisa abalabe baabwe.
- ⁵ Otulokole era otuyambe n’omukono gwo ogwa
ddyo,
abakwagala baleme kutuukibwako kabi konna.
- ⁶ Katonda ayogedde ng’asinzira mu kifo kye ekituku-
vu, n’agamba nti,
“Mu buwanguzi, ndisala mu Sekemu,
era n’ekiwonvu kya Sukkosi ndikigabanyagabanyaa-
mu.
- ⁷ Ensi ya Gireyaadi yange, n’eya Manase nayo yange.
Efulayimu ye nkufiira ey’oku mutwe gwange;
ate Yuda gwe muggo gwange ogw’okufuga.
- ⁸ Mowaabu kye kinaabirwamu kyange,
ate Edomu gye nkasuka engatto yange:
ne ku Bafirisuuti ndeekaana mu buwanguzi.”
- ⁹ Ani anantuusa ku kibuga ekigumu ekinywevu?
Ani anankulembera okunyingiza mu Edomu?
- ¹⁰ Si ggwe Ayi Katonda, atusudde,
atakyatabaala na magye gaffe?
- ¹¹ Tudduukirire, nga tulwanyisa abalabe baffe,
kubanga obuyambi bw’abantu temuli nsa.
- ¹² Bwe tunaabeeranga ne Katonda, tunaabanga
bawanguzi,

kubanga ye y'anaalinnyiriranga abalabe baffe wansi w'ebigere bye.

Zabbuli 61

Ya Mukulu wa Bayimbi. E bivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi.

- 61** Wulira okukaaba kwange, Ayi Katonda;
wulira okusaba kwange.
- ² Nkukoowoola okuva ku nkomerero y'ensi,
omutima gwange nga gugenda gunafuwa.
Onkulembere ontuuse ku lwazi olunsinga obuwanvu
mwe nnyinza okwekweka.
- ³ Kubanga gw'oli kiddukiro kyange.
Oli kigo eky'amaanyi mwe neekweka omulabe.
- ⁴ Nnaabeeranga mu weema yo ennaku zonna;
ndyoke nkuumirwenga mu biwaawaatiro byo.
- ⁵ Kubanga ggwe, Ayi Katonda, owulidde obweyamo
bwange:
ompadde omugabo awamu n'abo abatya erinnya
lyo.
- ⁶ Oyongere ku nnaku z'obulamu bwa kabaka;
emyaka gye gimutuuse mu mireembe mingi,
- ⁷ alyoke abeeranga mu maaso ga Katonda ennaku
zonna.
Okwagala kwo n'obwesigwa bwo bimukuumenga.
- ⁸ Ndyoke nnyimbanga nga ntendereza erinnya lyo
ennaku zonna,
nga ntuukiriza obweyamo bwange buli lunaku.

Zabbuli 62

Ya Mukulu wa Bayimbi. Ya Yedusuni. Zabbuli ya Dawudi.

- 62** Emmeeme yange ewummulira mu Katonda
yekka;
oyo obulokozi bwange mwe buva.
- ² Ye yekka, lwe lwazi lwange era bwe bulokozi
bwange;
ye kye kigo kyange siinyeenyezebwenza n'akatono.
- ³ Mulituusa ddi nga mulumba omuntu,
mmwe mwenna okwagala okumusula wansi
ng'ekisenge ekyewunzise era ng'olukomera oluyu-
uguuma?
- ⁴ Bateesa okumuggya
mu kifo kye ekinywevu,
basanyukira eby'obulimba.
Basaba omukisa n'emimwa gyabwe
so nga munda bakolima.
- ⁵ Emmeeme yange ewummulire mu Katonda yekka;
kubanga mu ye mwe muli essuubi lyange.

- ⁶ Ye yekka lwe lwazi lwange era bwe bulokozi
bwange,
ye kye kigo kyange, siinyeenyezebwenza.
⁷ Okulokolebwa kwange n'ekitiibwa kyange biri mu
Katonda yekka;
ye lwe lwazi lwange olw'amaanyi era kye kiddukiro
kyange.
- ⁸ Mumwesiganga bulijjo mmwe abantu,
mumutegeezenga byonna ebiri mu mitima
gyammwe,
kubanga Katonda kye kiddukiro kyaffe.
- ⁹ Abaana b'abantu mukka bukka,
abazaalibwa mu bugagga bulimba bwereere;
ne bwe bageraageranyizibwa ku minzaani,
n'omukka gubasinga okuzitowa.
- ¹⁰ Temwesigamanga ku bujoozi
wadde ku bintu ebibbe.
Temuyitirira okwewaanirawaanira mu bugagga
bwammwe ne bwe bweyongeranga,
era temubumalirangako mwoyo gwammwe.
- ¹¹ Katonda ayogedde ekintu kimu,
kyokka nze nziggemu ebintu bibiri nti:
Katonda, oli w'amaanyi,
¹² era ggwe, Ayi Mukama, ojjudde okwagala.
Ddala olisasula buli muntu
ng'ebikolwa bye bwe biri.

Zabbuli 63

Zabbuli ya Dawudi, bwe yali mu ddungu lya Yuda.

- 63** Ayi Katonda, oli Katonda wange,
nkunoonya n'omutima gwange gwonna;
emmeeme yange ekwetaaga,
omubiri gwange gwonna gukuyaayaanira,
nga nnina ennyonta ng'ali
mu nsi enkalu omutali mazzi.
- ² Nkulabye ng'oli mu kifo kyo ekitukuvu,
ne ndaba amaanyi go n'ekitiibwa kyo.
- ³ Kubanga okwagala kwo okutaggwaawo kusinga ob-
ulamu;
akamwa kange kanaakutenderezanga.
- ⁴ Bwe ntyo nnaakutenderezanga obulamu bwange
bwonna;
nnaayimusanga emikono gyange mu linnya lyo.
- ⁵ Emmeeme yange enekkutanga ebyassava
n'obugagga;
nnaayimbanga nga nkutenderezanga n'emimwa egy'es-
sanyu.
- ⁶ Nkujjukira nga ndi ku kitanda kyange,
era nkufumiitirizaako mu ssaawa ez'ekiro.
- ⁷ Olw'okuba ng'oli mubeezi wange,
nnyimba nga ndi mu kisiikirize ky'ebiwaawaatiro
byo.

- 8 Emmeeme yange yeekwata ku ggwe;
omukono gwo ogwa ddyo gumpanirira.
- 9 Naye abo abannoonya okunzita balizikirizibwa,
baliserengeta emagombe.
- 10 Balisaanawo n'ekitala;
ne bafuuka emmere y'ebibe.
- 11 Naye ye kabaka anaajagulizanga mu Katonda;
bonna abalayira mu linnya Iya Katonda banaaten-
derezanga Katonda,
naye akamwa k'abalimba kalisirisibwa.

Zabbuli 64

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 64** Ayi Katonda, owulire eddoboosi lyange, ery'ok-
wemulugunya kwange;
okuume obulamu bwange eri okutiisibwatiisibwa
omulabe.
- 2 Onkweke mpone enkwe z'abakola ebibi,
onzigye mu kibinja ky'aboonoonyi, abaleekaana
- 3 abawagala ennimi zaabwe ng'ebitala,
ne balasa ebigambo byabwe ng'obusaale obutta.
- 4 Beekweka ne bateega oyo atalina musango bamu-
lase;
amangwago ne bamulasa nga tebatya.
- 5 Bawagiragana mu kigendererwa kyabwe ekibi
ne bateesa okutega emitego mu kyama;
ne boogera nti, "Ani asobola okutulaba?"
- 6 Beekobaana okukola ebitali bya bwenkanya, ne
boogera nti,
"Tukoze enteekateeka empitirivu."
Ddala ddala ebirowoozo by'omuntu n'omutima gwe
byekusifu.
- 7 Naye Katonda alibalasa n'obusaale bwe;
alibafumita, mangwago ne bagwa ku ttaka.
- 8 Ebyo bye boogera biribaddira,
ne bibazikiriza,
ababalaba ne babanyeenyeza emitwe.
- 9 Olwo abantu bonna ne batya,
ne bategeeza abalala omulimu gwa Katonda,
ne bafumiitiriza ku ebyo by'akoze.
- 10 Omutuukirivu ajagulizenga mu *MUKAMA*,
era yeekwekenga mu ye.
Abo bonna abalina omutima omulongoofu bamu-
tenderezenga!

Zabbuli 65

Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba, Zabbuli ya Dawudi.

- 65** Osaanira okutenderezewanga, Ayi Katonda,
ali mu Sayuuni;
tunaatuukiririzanga obweyamo bwaffe gy'oli.

- 2 Ayi ggwe awulira okusaba kw'abantu bo,
abantu bonna banajjanga gy'oli olw'ebibi byabwe.
- 3 Ebibi byaffe bwe byatusukkirira,
n'otutangiririra.
- 4 Alina omukisa oyo gw'olonda
n'omusembeza okumpi naawe, abeerenga mu mpya
zo.
Tunaamalibwanga ebirungi eby'omu nnyumba yo;
eby'omu Yeekaalu yo entukuvu.
- 5 Otwanukula n'ebikolwa byo eby'obutuukirivu
eby'entiisa n'otulokola,
Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe;
ggwe ssuubi ly'abo abali mu nsi yonna n'abo bonna
abali ewala mu nnyanja zonna,
- 6 ggwe, eyakola ensozi n'obuyinza bwo,
n'ozinyweza n'amaanyi go,
- 7 ggwe, asirisa okusiikuuka kw'ennyanja,
n'okkakkanya okwetabula kw'amayengo gaayo,
era ggw'okkakkanya okwegugunga kw'amawanga.
- 8 Abo bonna ababeera ewala balaba ne batya
ebyewuunyo byo;
ne bakuyimbira ennyimba ez'essanyu
okuva ku makya okutuusa akawungeezi.
- 9 Ensi ogirabirira n'ogifukirira
n'egimuka nnyo.
Emigga gya Katonda gijjudde amazzi,
okuwa abantu emmere ey'empeke,
kubanga bw'otyo bwe wakiteekateeka.
- 10 Otonnyesa enkuba mu nnimiro,
n'ojjuza ebitaba byamu;
n'ogonza ettaka,
ebibala by'omu nsi n'obiwa omukisa.
- 11 Ofundikira omwaka n'amakungula amangi,
ebigaali ne bigenda nga byetisse ebibala nga
bikubyeko.
- 12 Ebifo awali omuddo mu ddungu bijjula amazzi,
n'obusozi ne bulabika bulungi nga bweyagala.
- 13 Amalundiro gajjula ebisibo,
n'ebiwonvu ne bijjula emmere ey'empeke.
Ensi yonna eyimba mu ddooboosi ery'omwanguka
ng'ejjudde essanyu.

Zabbuli 66

Ya mukulu wa bayimbi. Oluyimba, Zabbuli ya Dawudi.

- 66** Yimbira *MUKAMA* n'eddoboosi ery'omwanguka,
ggwe ensi yonna.
- 2 Muyimbe ekitiibwa ky'erinnya lye.
Mumuyimbire ennyimba ezimusuuta.
- 3 Gamba Katonda nti, "Ebikolwa byo nga bya ntiisa!
Olw'amaanyi go amangi
abalabe bo bakujeemulukukira.
- 4 Ab'omu nsi yonna bakuvuunamira,
bakutendereza,
bayimba nga bagulumiza erinnya lyo."

5 Mujje mulabe Katonda ky'akoze;
mulabe eby'entiisa by'akoledde abaana b'abantu!

6 Ennyanja yagifuula olukalu.
Abantu baasomoka omugga n'ebigere nga temuli mazzi,
kyetuva tujaguza.

7 Afuga n'amaanyi ge emirembe gyonna;
amaaso ge agasimba ku mawanga,
ab'omutima omujeemu baleme okumujeemera.

8 Mutendereze Katonda waffe, mmwe amawanga;
eddoboosi ery'okumutendereza liwulirwe wonna.

9 Oyo y'atukuumye ne tuba balamu,
n'ataganya bigere byaffe kuseerera.

10 Kubanga ggwe, Ayi Katonda, otugezesezza,
n'otulongoosa nga bwe bakola ffeeza mu muliro.

11 Watuteeka mu kkomera,
n'otutikka emigugu.

12 Waleka abantu ne batulinnyirira;
ne tuyita mu muliro ne mu mazzi,
n'otutuusa mu kifo eky'okwesiima.

13 Nnaayambukanga mu yeekaalu yo n'ebiweebwayo ebyokebwa,
ntuukirize obweyamo bwange gy'oli,
14 nga ndeeta ekyo emimwa gyange kye gyasuubiza;
akamwa kange kye kaayogera bwe nnali mu kabi.

15 Nnaawaayo gy'oli ssaddaaka ez'ensolo ensava,
mpeeyo ne ssaddaaka ey'endiga ennume;
mpeeyo ente ennume n'embuzi.

16 Mujje muwulire, mmwe mwenna abatya Katonda,
mbategeeze ebyo by'ankoledde.

17 Namukaabirira n'akamwa kange,
ne mutendereza n'olulimi lwange.

18 Singa nnali nsirikidde ekibi mu mutima gwange,
Mukama teyandimpulirizza;

19 ddala ddala Katonda yampuliriza era n'awulira ed-
doboosi lyange nga nsaba.

20 Katonda atenderezebwenaga,
atagobye kusaba kwange,
wadde okunziggyako okwagala kwe okutaggwaawo!

Zabbuli 67

Ya Mukulu wa Bayimbi. E bivuga eby'enkoba. Zabbuli. Oluyimba.

67 Ayi Katonda tukwatirwe ekisa, otuwe omukisa,
era otwakize amaaso go.

2 Ekkubo lyo limanyibwe mu nsi,
n'obulokozi bwo mu mawanga gonna.

3 Abantu bakutenderezenga, Ayi Katonda,
abantu bonna bakutenderezenga.

4 Amawanga gonna gasanyuke, gayimbe nga gajjud-
de essanyu.
Kubanga ofuga abantu bonna mu bwenkanya,

n'olunnamya amawanga ag'ensi.

5 Abantu bakutenderezenga, Ayi Katonda,
abantu bonna bakutenderezenga.

6 Ensi erireeta amakungula gaayo;
era Katonda, Katonda waffe, anaatuwanga omukisa.

7 Katonda anaatuwanga omukisa;
n'enkomerero z'ensi zinaamutyanga.

Zabbuli 68

Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba Iwa Dawudi.

68 Katonda agolokoke, abalabe be basaasaane,
n'abo abamukyawa bamudduke.

2 Ng'empewo bw'efuumuula omukka,
naawe bafuumuule bw'oty; envumbo nga bw'esaanuuka mu muliro,
n'abakola ebibi bazikirire bwe batyo mu maaso ga Katonda!

3 Naye abatuukirivu basanyuke
bajagulize mu maaso ga Katonda,
nga bajjudde essanyu.

4 Muyimbire Katonda,
muyimbe nga mutendereza erinnya lye;
mumuyimusize amaloboosi gammwe oyo atambulira mu bire.
Erinnya lye ye *MUKAMA*, mujagulize mu maaso ge.

5 Ye Kitaawe w'abataliiko bakitaabwe, ye mukuumi wa bannamwandu;
ye Katonda abeera mu kifo kye ekitukuvu.

6 Katonda afunira abatalina we babeera ekifo eky'okubeeramu,
aggya abasibe mu kkomera n'abagaggawaza;
naye abajeemu babeera mu bifo bikalu ddala.

7 Ayi Katonda, bwe wakulembera abantu bo,
n'obayisa mu ddungu,

8 ensi yakankana,
eggulu ne lifukumula enkuba mu maaso ga Katonda;
n'olusozi Sinaayi ne lukankana
awali Katonda, Katonda wa Isirayiri!

9 Watonnyesa enkuba nnyingi ku nsi, Ayi Katonda;
ensi y'obusika bwo n'ogizzaamu obugimu bwe bwali nga buggweerera;

10 abantu bo ne babeera omwo; era olw'ekisa kyo ekingi, Ayi Katonda,
abaavu ne bafuna bye beetaaga okuva ku bugagga bwo.

11 Mukama yalangirira;
ne babunyisa ekigambo kye; baali bangi ne boogera nti:

12 "Bakabaka badduse n'amaggye gaabwe;
abantu ne bagabana omunyago.

13 Balabe bwe banyirira n'obugagga bwa ffeeza ne zaabu!

Babikkiddwa ng'ejjuba bwe libikkibwa ebiwaawaatiro byalyo.”

14 Ayinzabyonna yasaasaanya bakabaka, ne baba ng'omuzira bwe gugwa ku Zalumoni.

15 Ggwe olusozi olw'ekitiibwa, olusozi lwa Basani; ggwe olusozi olw'emitwe emingi, olusozi lwa Basani!

16 Lwaki otunuza obuggya ggwe olusozi olw'emitwe emingi?

Lwaki okwatirwa obuggya olusozi Katonda lwe yalonda okufugirako?

Ddala okwo *MUKAMA* kw'anaabeeranga ennaku zonna.

17 Mukama ava ku lusozi Sinaayi nga yeetoolodwa amagaali enkumi n'enkumi n'ajja mu kifo kye ekitukuvu.

18 Bwe walinnyalinnya olusozi, ng'abanyage bakugoberera; abantu ne bakuwa ebirabo nga ne bakyewaggula mwebali; bw'atyo *MUKAMA* Katonda n'abeeranga wamu nabo.

19 Atenderezebwe Mukama, Katonda omulokozi waffe,

eyeetikka emigugu gyaffe egya buli lunaku.

20 Katonda waffe ye Katonda alokola; era tuddukira eri *MUKAMA* Katonda okuwona okufa.

21 Ddala, Katonda alibetenta emitwe gy'abalabe be, kubanga ne mu bukadde bwabwe balemera mu bibi byabwe.

22 Mukama agamba nti, “Ndibakomyawo nga mbaggya mu Basani, ndibazza nga mbaggya mu buziba bw'ennyanya,

23 mulyoke munaabe ebigere byammwe mu musaayi gw'abalabe bammwe, n'embwa zammwe zeefunire ebyokulya.”

24 Ekibiina kyo ky'okulembede bakirabye, Ayi Katonda,

balabye abali ne Katonda wange, era Kabaka wange, ng'otambula okugenda mu watukuvu;

25 abayimbi nga bakulembede, ab'ebivuga nga bavaako emabega ne wakati waabwe nga waliwo abawala abakuba ebitaasa.

26 Mutendereze Katonda mu kibiina ekinene; mumutendereze *MUKAMA*, mmwe abakunjaanye abangi Abayisirayiri.

27 Waliwo ekika kya Benyamini asinga obuto kye kikulembede, ne kuddako ekibinja ekinene eky'abalangira ba Yuda,

n'abalangira ba Zebbulooni n'abalangira ba Nafutaali.

28 Laga obuyinza bwo, Ayi Katonda, otulage amaanyi go, Ayi Katonda onyweze ebyo by'otukoledde.

29 Bakabaka balikuleetera ebirabo olwa Yeekaalu yo eri mu Yersaalemi.

30 Nanya ensolo enkambwe ey'omu bisaalu, eggana lya ziseddume eriri mu nnyana z'amawanga. Gikkakkanye ereete omusolo ogwa ffeeza. Osaasaanye amawanga agasanyukira entalo.

31 Ababaka baliva e Misiri, ne Kuusi aligondera Katonda.

32 Muyimbire Katonda mmwe obwakabaka obw'ensi zonna.

Mutendereze Mukama.

33 Oyo eyeebagala eggulu erya waggulu ery'edda, eddoboosi lye ery'amaanyi liwuluguma okuva mu ggulu.

34 Mulangirire obuyinza bwa Katonda, ekitiibwa kye kibuutikidde Isirayiri; obuyinza bwe buli mu bire.

35 Oli wa ntiisa, Ayi Katonda, mu kifo kyo ekitukuvu. Katonda wa Isirayiri, yawa abantu obuyinza n'amaanyi.

Katonda atenderezebwe.

Zabbuli 69

Ya Mukulu wa Bayimbi. Mu ddooboosi ery'Amalanga. Zabbuli ya Dawudi.

69 Ondokole, Ayi Katonda, kubanga amazzi gandi mu bulago.

2 Ntubira mu bitosi nga sirina we nnywereza kigere. Ntuuse ebuziba n'amataba gansaanikira.

3 Ndajanye ne nkoowa, n'emimiro ginkaze. Amaaso ganzizeeko ekifu gakooye olw'okutunula enkaliriza nga nnindirira Katonda wange.

4 Abo abankyayira obwereere bangi okusinga enviiri ez'oku mutwe gwange; abalabe bange bangi abannoonya okunzita awatali nsonga; ne mpalirizibwa mbaddizeewo ekyo kye sibbanga.

5 Ayi Katonda, omanyi obusirusiru bwange, n'okusobywa kwange tekukukwekeddwa.

6 Sisaana kuswaza abo abakwesiga, Ayi Mukama, *MUKAMA* ow'Eggye. Abo abakunoonya baleme kuswazibwa ku lwange, Ayi Katonda wa Isirayiri.

7 Ngumiikirizza okuvumwa ku lulwo, n'amaaso gange ne gajjula ensonyi.

8 Nfuuse nga omugwira eri baganda bange,
munnaggwanga eri abaana ba mmange.
9 Nzijudde obuggya olw'ennyumba yo,
n'abo abakuvuma bavuma nze.
10 Bwe nkaaba ne nsiiba,
ekyo nakyo ne kinvumisa.
11 Bwe nnyambala ebibukutu ne nfuuka eky'okuzany-
isa kyabwe.
12 Abo abatuula ku mulyango gw'ekibuga banduulira,
era nfuuse luyimba lw'abatamiivu.
13 Naye nze, Ayi MUKAMA, nsaba ggwe,
mu kiseera eky'ekisa kyo.
Olw'okwagala kwo okungi, onnyanukule, Ayi Katon-
da,
ondokole nga bwe wasuubiza.
14 Onnyinyulule mu ttosi
nneme okutubira;
omponye abankyawa,
onzigye mu mazzi amangi;
15 amataba galeme okumbuutikira
n'obuziba okunsanyaawo,
n'ennyanja ereme okummira.
16 Onnyanukule, Ayi MUKAMA olw'obulungi bw'okwa-
gala kwo;
onkyukire olw'okusaasira kwo okungi.
17 Tokisa muddu wo maaso go; yanguwa okunzira-
mu,
kubanga ndi mu kabi.
18 Onsemerere onziruukirire,
onnunule mu balabe bange.
19 Omanyi bwe nsekererwa, ne bwe nswazibwa ne
bwe siteekebwamu kitiibwa,
era n'abalabe bange bonna obamanyi.
20 Okusekererwa kunkutudde omutima
era kummazeemu amaanyi.
Nanoonya okusaasirwa ne kumbula,
n'ow'okumpooyawooya naye nga simulaba.
21 Mu kifo ky'emmere bampa mususa,
era bwe nalumwa ennyonta bampa nkaatu.
22 Emmere yaabwe gye bategese okulya ebafuukire
ekyambika,
n'embaga zaabwe ez'ebiwewayo zibafuukire
omutego.
23 Amaaso gaabwe gazibe baleme okulaba,
n'emigongo gyabwe gyewetenga ennaku zonna.
24 Bayiweeko ekiruyi kyo,
obamalewo n'obusungu obw'amaanyi go obungi.
25 Ebifo byabwe bifuuke bifulukwa,
waleme kubaawo n'omu abeera mu weema zaabwe.
26 Kubanga bayigganya oyo gw'ofumise,
ne boogera ku bulumu bw'oyo gw'olumizza.
27 Bavunaane omusango kina gumu,
era tobaganya kugabana ku bulokozi bwo.

28 Bawanduukululwe mu kitabo ky'obulamu;
baleme kulabika ku lukalala lw'abatuukirivu.
29 Ndi mu bulumu era mu nnaku;
obulokozi bwo, Ayi Katonda, bunkuume.
30 Nnaatenderezanga erinnya lya Katonda nga nny-
imba;
nnaamugulumizanga n'okwebaza.
31 Kino kinaasanyusanga MUKAMA okusinga oku-
muwa ente ennume,
oba okumuwa seddume n'amayembe gaayo,
n'ebigere byayo.
32 Abaavu banaakirabanga ne basanyuka;
mmwe abanoonya Katonda omutima gwammwe ne
gubeera omulamu.
33 Kubanga MUKAMA awulira abo abali mu kwetaaga,
era ababe ne bwe baba mu busibe, tabanyooma.
34 Kale eggulu n'ensi bimumtenderezanga
awamu n'ennyanja zonna n'ebyo ebizirimu.
35 Kubanga Katonda alirokola Sayuuni,
n'ebibuga bya Yuda n'abizimba buggya,
abantu ne babibeerangamu nga byabwe.
36 Abaana b'abaweereza be balikisikira;
n'abo abaagala erinnya lya MUKAMA omwo mmwe
banaabeeranga.

Zabbuli 70

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi, ey'okujjuk-
iza.

70 Ayi Katonda oyanguwa okundokole.
Ayi MUKAMA oyanguwe okumbeera.

2 Abo abannoonya okunzita
batabulwetabulwe;
abo abannoonya okunzikiriza,
bagobebwe nga baswadde.
3 Abagamba nti, "Kasonso,"
badduke nga bajjudde ensanyi.
4 Naye bonna abakunoonya
basanyukenga bajagulizenga mu ggwe.
Abo abaagala obulokozi bwo boogerenga bulijjo nti,
"Katonda agulumizibwenga!"
5 Naye nze ndi mwavu era ndi mu kwetaaga;
oyanguwe okujja gye ndi, Ayi Katonda.
Ggwe onnyamba era ggwe ondokola,
Ayi MUKAMA, tolwa!

Zabbuli 71

71 Mu ggwe, Ayi MUKAMA, mwe neekweka,
tondeka kuswazibwa.
2 Mu butuukirivu bwo ondokole, omponye;
ontegere okutu ondokole.
3 Onfuukire olwazi obuddukiro bwange,
ekifo eky'amaanyi;
ondokole

kubanga oli lwazi lwange era ekiddukiro kyange.
 4 Ayi Katonda wange omponye mu mukono gw'ababi, omponye abantu abatali batuukirivu era abakambwe.

5 Kubanga ggwe, Ayi MUKAMA, ggwe ssuubi lyange; ggwe, ggwe neesiga, okuviira ddala mu buvubuka bwange.

6 Neesiga ggwe kasookedde nzalibwa; ggwe wanziggya mu lubuto lwa mmange. Nnaakutenderezanga ennaku zonna.

7 Eri abangi nafuuka; naye ggwe kiddukiro kyange eky'amaanyi.

8 Akamwa kange kajjudde ettendo lyo, nga ntenda ekitiibwa kyo obudde okuziba.

9 Tonsuula mu kiseera kyange eky'obukadde. Tondekerera ng'amaanyi gampweddemu.

10 Kubanga abalabe bange banjogerako; abo abaagala okunzita bansalira olukwe.

11 Bagamba nti, "Katonda amulese, ka tumugobe tumukwate, kubanga taliiko anaamuwonya."

12 Ayi Katonda, tombera wala, Ayi Katonda wange, yanguwa oje ombeere.

13 Abo abampawaabira bazikirizibwe nga bajjudde ensonyi, abanoonya okunnumya baswale era banyoomebwe.

14 Naye nze nnaabanga n'essuubi ennaku zonna. Era nneeyongeranga okukutenderezanga.

15 Akamwa kange kanaayogeranga ku bikolwa byo eby'obutuukirivu obudde okuziba; nnaayogeranga ku bulokozi bwo, wadde siyinja kubupima.

16 Nnaatambuliranga mu maanyi go, Ayi MUKAMA Katonda, era ne ntegeezanga nti ggwe wekka ggwe mutuukirivu.

17 Ayi Katonda, ggwe wanjigiriza okuva mu buvubuka bwange; n'okutuusa leero nkyatenda ebikolwa byo eby'ekitalo.

18 Ne bwe ndiba nga nkaddiye nga mmeze n'envi, tonjabuliranga, Ayi Katonda, okutuusiza ddala nga mmaze okutendera abo abalidawo amaanyi go amangi, n'okumanyisa emirembe egigenda okujja obuyinza bwo.

19 N'obutuukirivu bwo, Ayi Katonda, butuuka mu ggulu.

Ggw'okoze ebikulu, Ayi Katonda, ani akwenkana?

20 Newaakubadde wandeka ne mbonaabona nnyo bwe ntyo, ggw'olinzizaamu obulamu, n'ompa amaanyi amaggya, n'onnyimusa okuva mu kinnya ekiwanvu ennyo wansi w'ensi.

21 Olinnyongerako ekitiibwa n'oddamu okunsanyusa.

22 Nnaakutenderezanga ne nnanga ey'enkoba olw'obwesigwa bwo, Ayi Katonda wange; nnaakutenderezanga n'entongooli, Ayi ggwe Omutukuvu wa Isirayiri.

23 Nnaayimusanga eddoboosi lyange olw'essanyu nga nkutendereza, nze gw'onunudde!

24 Olulimi lwange nalwo lunaayogeranga ku bikolwa byo eby'obutuukirivu obudde okuziba, kubanga abo ababadde baagala okunkola akabi otabuddetabudde enkwe zaabwe ne baswazibwa.

Zabbuli 72

Zabbuli ya Sulemaani.

72 Ayi Katonda, kabaka omuwe okuba omwenkanya, ne mutabani we omuwe obutuukirivu, 2 alyoke alamulenga abantu bo mu butuukirivu, n'abaavu abalamulenga mu mazima.

3 Ensozi zireeterenga abantu bo okukulaakulana n'obusozi bubaleetere obutuukirivu.

4 Anaalwaniriranga abaavu, n'atereeza abaana b'abo abeetaaga, n'omujoozi n'amusaanyaawo.

5 Abantu bakutyenga ng'enjuba n'omwezi gye bikoma okwaka mu mirembe gyonna.

6 Abeere ng'enkuba bw'etonnya ku muddo ogusaliddwa,

afaanane ng'oluwandaggirize olufukirira ensi.

7 Obutuukirivu bweyongere nnyo mu mulembe gwe, n'okufuga kwe kujjule emirembe okutuusa omwezi lwe gulikoma okwaka!

8 Afugenga okuva ku nnyanja okutuuka ku nnyanja, I n'okuva ku mugga Fulaati II okutuuka ku nkomerero z'ensi!

9 Ebika eby'omu malungu bimugonderenga, n'abalabe be bamujeemulukukire beekulukunye ne mu nfuufu.

10 Bakabaka b'e Talusiisi III n'ab'oku bizinga eby'ewala

I Kyalowoozebwanja nti ensi yakomanga ku Nnyanja ey'Omunnyo okumpi n'Ennyanja Ennene, eya Meditereniyaani.

II Omugga Fulaati gwe gwali ensalo ku luuyi olw'ebuvanjuba bwa Isirayiri, mu bufuzi bwa Sulemaani. Kyali kyasubizibwa Abayisirayiri mu biro eby'okuva mu Misiri. III Talusiisi kyali mu Espaniya, era eyo ye yalowoozebwa okuba enkomerero y'ensi.

bamuwenga omusolo;
 bakabaka b'e Syeba n'ab'e Seeba I
 bamutonerenga ebirabo.
 11 Bakabaka bonna banaavuunamanga mu maaso
 ge;

amawanga gonna ganaamuweerezanga.

12 Kubanga anaawonyanga eyeetaaga bw'anaa-
 mukoooolanga,
 n'omwavu ne kateeyamba ataliiko mwasirizi.

13 Anaasaasiranga omunafu n'omwavu;
 n'awonya obulamu bwa kateeyamba.

14 Anaabanunulanga mu mikono gy'omujoozi n'aba-
 wonya obukambwe bwe;
 kubanga obulamu bwabwe bwa muwendo mungi
 gy'ali.

15 Awangaale!

Aleeterwe zaabu okuva e Syeba.

Abantu bamwegayiririrenga
 era bamusabirenga emikisa buli lunaku.

16 Eɲɲaano ebale nnyingi nnyo mu nsi,
 ebikke n'entikko z'ensozi.

Ebibala byayo byale ng'eby'e Lebanooni;
 n'abantu baale mu bibuga ng'omuuddo ogw'oku ttale.

17 Erinnya lye libeerengawo ennaku zonna,
 n'okwatiikirira kwe kube kwa nkalakkalira ng'enjuba.

Amawanga gonna ganaaweebwanga omukisa ku lu
 lw'erinnya lye,
 era abantu bonna bamuyitenga aweereddwa omuk-
 isa.

18 *MUKAMA* Katonda agulumizibwe, Katonda wa Isir-
 ayiri,

oyo yekka akola ebyewuunyisa.

19 Erinnya lye ekkulu ligulumizibwenga emirembe
 n'emirembe!

Ensi yonna ejjule ekitiibwa kye.

Amiina era Amiina!

20 Okusaba kwa Dawudi mutabani wa Yese kukomye
 awo.

EKITABO III

Zabbuli 73–89

Zabbuli 73

Zabbuli ya Asafu.

73 Ddala Katonda mulungi eri Isirayiri
 n'eri abo abalina omutima omulongoofu.

2 Naye nze amagulu gange gaali kumpi okutagala
 era n'ebigere byange okuseerera.

3 Kubanga nakwatirwa ab'amalala obuggya;
 bwe nalaba ababi nga bagaggawala nnyo.

4 Kubanga tebalina kibaluma;
 emibiri gyabwe miramu era minyirivu.

5 Tebeeraliikirira kabi konna ng'abalala.
 So tebalina kibabonyaabonya.

6 Amalala kyegavudde gabafuukira ng'omukuufu
 ogw'omu bulago,

n'obukambwe ne bubafuukira ekyambalo.

7 Bagezze n'amaaso gaabwe ne gazimbagatana;
 balina bingi okusinga bye beetaaga.

8 Baduula era emboozu zaabwe zijjudde eby'okujooga.
 Batiisatiisa abalala n'okubeeragirako.

9 Emimwa gyabwe gyolekedde eggulu;
 n'ennimi zaabwe zoogera eby'okwewaanawaana buli
 wantu.

10 Abantu ba Katonda kyebava babakyukira
 ne banywa amazzi mangi.

11 Era ne beebuza nti, "Katonda bino abimanyi atya?
 Ali Waggulu Ennyo abitegeera?"

12 Aboonoonyi bwe bafaanana bwe batyo;
 bulijjo babeera mu ddembe, nga beeyongera kugag-
 gawala.

13 Ddala omutima gwange ngukuumidde bwereere
 obutayonoona,

n'engalo zange ne nzinaaba obutaba na musango.

14 Naye mbonaabona obudde okuziba,
 era buli nkya mbonerezebwa.

15 Singa ɲɲamba nti njogere bwe nti,
 nandibadde mukuusa eri omulembe guno
 ogw'abaana bo.

16 Bwe nafumiitiriza ntegeere ensonga eyo;
 nakisanga nga kizibu nnyo,

17 okutuusa lwe nalaga mu watukuvu wa Katonda,
 ne ntegeera enkomerero y'ababi.

18 Ddala obatadde mu bifo ebiseerera;
 obasudde n'obafaafaaganya.

19 Nga bazikirizibwa mangu nga kutemya kikowe!
 Entiisa n'ebamalirawo ddala!

20 Bali ng'omuntu azuukuse n'ategeera nti yaloose
 buloosi;

era naawe bw'otyo, Ayi Mukama,
 bw'oligolokoka olinyooma embeera yaabwe omutali
 nsa.

21 Omutima gwange bwe gwanyiikaala,

n'omwoyo gwange ne gujjula obubalagaze,

22 n'aggwaamu okutegeera ne nfuuka ataliiko kye
 mmanyi,

ne mba ng'ensolo obusolo mu maaso go.

I Syeba kiri mu Buwalabu, ate Seeba kiri mu Afirika.

23 Newaakubadde ebyo biri bwe bityo naye ndi naawe bulijjo;

gw'onkwata ku mukono gwange ogwa ddyo.

24 Mu kuteesa kwo onkulembera, era olintuusa mu kitiibwa.

25 Ani gwe nnina mu ggulu, wabula ggwe?

Era tewali na kimu ku nsi kye neetaaga bwe mba naawe.

26 Omubiri gwange n'omutima gwange biyinza okulemwa;

naye Katonda ge maanyi g'omutima gwange, era ye wange ennaku zonna.

27 Kale laba, abo bonna abatakussaako mwoyo balizikirira;

kubanga bonna abatakwesiga obamalirawo ddala.

28 Naye nze kye nsinga okwetaaga kwe kubeera okumpi ne Katonda wange.

Ayi *MUKAMA* Katonda, nkufudde ekiddukiro kyange; ndyoke ntegeezenga abantu bonna ebikolwa byo eby'ekyewuunyo.

Zabbuli 74

Zabbuli ya Asafu.

74 Ayi Katonda, lwaki otusuulidde ddala ennaku zonna?

Obusungu bwo lwaki bunyookera ku ndiga z'omu ddundiro lyo?

2 Ojjukire abantu bo be wagula edda; ekika kye wanunula okuba ababo.

Ojjukire olusozi Sayuuni gye wabeeranga.

3 Tambulatambulako mu bifo by'ekibuga olabe bwe byonooneddwa!

Olabe omulabe nga bw'azikirizza ennyumba yo.

4 Abalabe bo baleekaanira mu kifo kyo gye twakunjaaniranga;

ne bagenda nga bakiramba n'ebendera zaabwe.

5 Beeyisa ng'abantu ababagalidde embazzi abatema emiti mu kibira.

6 Batemyetemye n'embazzi ebintu ebyole, era ne babissesebbula n'obubazzi.

7 Bookezza awatukuvu wo; ne bafaafaaganya ekifo kyo eky'Erinnya lyo.

8 Baateesa nga bagamba nti, "Tujja kubazikiriza ddala!"

Baayokya dda amasinzizo ga Katonda gonna agali mu nsi eno.

9 Tetukyalaba ku bubonero bwo; ne bannabbi tewakyalabi n'omu.

So tewali n'omu mu ffe ategeera ebyo lwe birikoma.

10 Ayi Katonda, omulabe alituusa ddi ng'akuduulira? Omulabe anavoolanga erinnya lyo ennaku zonna? Bazikirize.

11 Lwaki totuyambye n'omukono gwo ogwa ddyo?

Kiki ekikuumisa omukono gwo ogwa ddyo mu kifuba kyo?

12 Naye ggwe, Ayi Katonda, oli Kabaka wange wa dda;

gw'oleeta obulokozi mu nsi.

13 Ggwe wayawula mu mazzi g'ennyanya;

omulabe n'omuzikiriza mu mazzi.

14 Wamenyaamenya emitwe gya lukwata ogunene; n'oguwaayo okuba ekyokulya eri ebitonde eby'omu ddundiro.

15 Ggwe wazibukula ensulo n'emyala;

ate n'okaza n'emigga

egyakulukutanga bulijjo.

16 Obudde bw'emisana bubwo, n'ekiro kikyoo;

ggwe wakola omwezi n'enjuba.

17 Ggwe wateekawo ensalo z'ensi;

ggwe wakola ebiro eby'ekyeya n'eb'obutiti.

18 Jjukira ebyo, Ayi Katonda, olabe okuduula kw'omulabe,

n'abantu abasirusiru nga bwe banyoomodde erinnya lyo.

19 Ayi Katonda, towaayo mwoyo gwa jjiba lyo eri ensolo enkambwe;

so teweerabiranga ddala bulamu bw'abantu bo ababonyaabonyezebwa.

20 Ojjukire endagaano yo;

kubanga ensi ejjudde ekizikiza n'abantu abakambwe.

21 Tokkiriza abo abajoogebwa okuwangulwa;

era leka abaavu n'abeetaaga batenderezenga erinnya lyo ennaku zonna.

22 Yimuka, Ayi Katonda, osalire abalabe baffe omusango.

Jjukira abo abatakussaamu kitiibwa, nga bwe bakuduulira obudde okuziba.

23 Tonyooma luyooogaano lw'abalabe bo,

n'okuleekaana okwa buli kiseera.

Zabbuli 75

Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddooboozi, "Tozikiriza." Zabbuli ya Asafu. Oluyimba.

75 Tukwebaza, Ayi Katonda.

Tukwebaza, kubanga Erinnya lyo liri kumpi. Abantu boogera ku bikolwa byo eby'ekyewuunyo.

2 *MUKAMA* Katonda oyogera nti, "Neerondera ekiseera kye neetegekera

era nsala omusango gwa bwenkanya.

3 Kyokka newaakubadde ng'ensi eyuuguuma abantu ne beeraliikirira,

naye nze nywezezza empagi zaayo."

4 Nalabula ab'amalala bagaleke,

n'ababi bakomye okuyimusa ejjembe lyabwe ng'ery'embogo.

⁵ Mukomye okuyimusa ejjembe lyammwe eri eggulu n'okwogera nga muduula.

⁶ Kubanga okugulumizibwa tekuva mu ddungu era n'obuyinza tebuva buvanjuba wadde obugwanjuba bw'ensi,

⁷ wabula biva eri Katonda; era ye y'agulumiza omu ate n'atoowaza omulala.

⁸ MUKAMA akutte mu mukono gwe ekikompe eky'obusungu bwe ekijjudde omwenge ogutabuddwamu ebirungo era kijjudde ejjovu; akifuka, aboonoonyi bonna ku nsi ne bakinywa ne bakimaliramu ddala.

⁹ Naye nze nnaatendanga obulungi bwa MUKAMA; nnaatenderezanga Katonda wa Yakobo ennaku zonna.

¹⁰ MUKAMA ayogera nti, Ababi ndibamalamu amaanyi, naye abatuukirivu nnaabongeranga amaanyi.

Zabbuli 76

Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Asafu.

76 Katonda amanyiddwa mu Yuda; erinnya lye kkulu mu Isirayiri.

² Eweema ye eri mu Yerusaalemi; era abeera mu Sayuuni.

³ Eyo gy'asinziira n'amenyaamenya obusaale bw'omulabe obujja bwesooza; n'engabo n'ebitala n'ebyokulwanyisa byonna eby'olutalo.

⁴ Owa ekitangaala, oli wa kitiibwa okusinga ensozi ennene eziriko ensoho eziyiggibwa.

⁵ Ab'amaanyi bagalamira nga banyaguluddwa, beebaka ne batasobola kugolokoka, ne watabaawo n'omu asobola okuyimusa omukono gwe.

⁶ Bw'obaboggolera, Ayi Katonda wa Yakobo, abeebagala embalaasi ezisika ebigaali bagwiira wamu n'ebigaali ne batagolokoka.

⁷ Ggwe ayi Katonda, osaanira okutiibwanga. Ani ayinza okuyimirira mu maaso go ng'osunguwadde?

⁸ Osalira abantu emisango ng'osinziira mu ggulu, ensi n'etya n'ekankana n'esirika olw'obusungu bwo,

⁹ bw'ogolokoka okusala omusango, okuwonya ababonyaabonyezebwa mu nsi.

¹⁰ Bw'osunguwalira omuntu kikuleetera okuten-derezebwa, n'abo b'otasunguwalidde ne beegendereza.

¹¹ Mweyame obweyamo bwammwe eri MUKAMA Katonda wammwe, era mubutuukirizenga; bonna abamuli okumpi bamuleetere ebirabo, kubanga asaanidde okutiibwa.

¹² MUKAMA akkakkanya abalangira, ne bakabaka b'ensi bamutya.

Zabbuli 77

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Asafu.

77 Nnaakaabirira Katonda ambeere, ddala nnaakaabirira Katonda nga musaba ampulire.

² Bwe nnali mu nnaku, nanoonya Mukama, ekiro kyonna ne ngolola emikono gyange obutakoowa; emmeeme yange neegaana okusanyusibwa.

³ Nakujjukiranga, Ayi Katonda ne nsinda, ne nfumiitiriza emmeeme yange n'ezirika.

⁴ Tewaŋŋanya kwebaka; natawaanyizibwa nnyo ne sisobola kwogera.

⁵ Ne ndowooza ku biseera eby'edda, ne nzijukira emyaka egyayita.

⁶ Najjukiranga ennyimba zange ekiro, ne nfumiitiriza nga bwe neebuza mu mutima gwange nti:

⁷ "Mukama anaatusuuliranga ddala ennaku zonna naataddayo kutulaga kisa kye?"

⁸ Okwagala kwe okutaggwaawo kukomedde ddala? Kye yasubiza kibulidde ddala emirembe n'emirembe?

⁹ Katonda yeerabidde ekisa kye? Asunguwalidde ddala ne yeggyako n'okusaasira kwe?"

¹⁰ Awo ne ndowooza nti, "Ebyo bye mmanyi eby'emyaka emingi eby'omukono ogwa ddyo ogw'oyo Ali Waggulu Ennyo."

¹¹ Nnajjukiranga ebikolwa bya MUKAMA, weewaawo, nnajjukiranga ebyamagero byo eby'edda.

¹² Nnaafumiitirizanga ku bikolwa byo byonna eby'amaanyi;

nnaalowoozanga ku byamagero byo byonna.

¹³ Ekkubo lyo, Ayi Katonda, liri mu watukuvu.

Tewali katonda yenkana Katonda waffe.

¹⁴ Ggwe Katonda akola eby'amagero; era amaanyi go ogalaga mu mawanga.

¹⁵ Wanunula abantu bo n'omukono gwo, abazzukulu ba Yakobo ne Yusufu.

¹⁶ Amazzi gaakulaba, Ayi Katonda; amazzi bwe gaakulaba ne gaty'a, n'obuziba ne bukankanira ddala.

¹⁷ Ebire byayiwa amazzi

ne bivaamu n'okubwatuka,
era n'obusaale bwo ne bubuna.
18 Eddoboozi lyo ery'okubwatuka lyawulirwa mu
kikuḡunta
okumyansa kwo ne kumulisa ensi.
Ensi n'ekankana n'enyeenyezebwa.
19 Ekkubo lyo lyali mu nnyanja;
wayita mu mazzi amangi,
naye ebigere mwe walinnya tebyalabika.
20 Wakulembera abantu bo ng'ekisibo,
nga bali mu mikono gya Musa ne Alooni.

Zabbuli 78

Oluyimba lwa Asafu.

78 Muwulire okuyigiriza kwange mmwe abantu
bange,
musseeoyo omwoyo ku bye njogera.
2 Ndyogerera mu ngero,
njogere ebintu eby'ekyama ebyaliwo edda,
3 ebintu bye twawulira ne tumanya;
ebintu bajjajaffe bye baatutegeeza.
4 Tetuubikisenga baana baabwe,
naye tunaabuuliranga buli mulembe ogunnaddan-
gawo
ebikolwa bya MUKAMA eby'ekitalo,
n'amaanyi ge n'ebyamagero bye yakola.
5 Yawa Yakobo ebiragiro,
n'ateeka amateeka mu Isirayiri;
n'alagira bajjajaffe
babiyigirizenga abaana baabwe,
6 ab'omu mulembe oguliddirira nabo babimanye,
n'abaana abalizaalibwa,
nabo babiyigirize abaana baabwe,
7 balyoke beesigenga Katonda,
era balemenga okwerabira ebyo byonna Katonda
bye yakola;
naye bagonderenga ebiragiro bye.
8 Baleme okuba nga bajjajjaabwe,
omulembe ogw'abakakanyavu
era abajeemu abatali bawulize,
ab'emyoyo egitali myesigwa eri Katonda.
9 Abaana ba Efulayimu abaalina obusaale obw'okul-
wanyisa,
naye ne badduka mu lutalo,
10 tebaatuukiriza ndagaano ya Katonda;
ne bagaana okugondera amateeka ga MUKAMA.
11 Beerabira ebyo bye yakola,
n'ebyamagero bye yabalaga.
12 Yakola ebyamagero mu maaso ga bajjajjaabwe
nga bali
mu nsi y'e Misiri, mu kitundu kya Zowani.
13 Ennyanja yajaawulamu,
amazzi ne geetuuma ebbali n'ebali ng'ebisenge.
14 Emisana yabakulemberanga n'ekire,

n'ekiro n'abakulemberanga n'empagi ey'omuliro.
15 Yayasa enjazi mu ddungu,
n'abawa amazzi amangi agaali ng'agava mu buziba
bw'ennyanja.
16 Yaggya ensulo mu lwazi,
n'akulukusa amazzi ng'emigga.
17 Naye bo ne beeyongera bweyongezi okwonoona,
ne bajeemera Oyo Ali Waggulu Ennyo nga bali mu
ddungu.
18 Ne bagezesa Katonda mu bugenderevu,
nga bamusaba emmere gye baalulunkanira.
19 Era ne boogera ku Katonda; nga bagamba nti,
"Katonda asobola okutuliisiza mu ddungu?
20 Weewaawo yakuba olwazi,
amazzi ne gakulukuta ng'emigga;
naye anaatuwa emmere?
Anaawa abantu be ennyama?"
21 Awo MUKAMA bwe yawulira ebyo n'asunguwala
nnyo;
omuliro gwe ne gwaka ku Yakobo,
n'obusungu bwe ne bubuubuukira ku Isirayiri.
22 Kubanga tebakkiriza Katonda,
era tebeesiga maanyi ge agalokola.
23 Naye era n'alagira eggulu;
n'aggulawo enzigi z'omu ggulu.
24 N'abaweereza maanu okuva mu ggulu balye.
Yabawa emmere eyava mu ggulu.
25 Abantu ne balya emmere ya bamalayika;
MUKAMA n'abawanga emmere nnyingi eyabamaliran-
ga ddala.
26 N'akunsa empewo ey'Ebuwanjuba okuva mu ggulu,
era n'aweereza empewo okuva obukiika obwaddyo
n'amaanyi ge.
27 Yatonnyesa ennyama okuva mu ggulu ennyingi
ennyo ng'enfuufu;
n'abaweereza n'obunyonyi enkumu ennyo
ng'omusenyu gw'okulubalama lw'ennyanja.
28 Ebyokulya ebyo n'abisuula wakati mu lusiisira
lwabwe;
okwetooloola eweema zaabwe.
29 Awo ne balya ne bakkuta nnyo;
kubanga yabawa kye baali bayaayaanira.
30 Naye bwe baali nga bakyalulunkana,
nga n'emmere ekyali mu kamwa kaabwe,
31 obusungu bwa MUKAMA ne bubabuubuukirako,
n'abattamu abasajja abasinga amaanyi;
abavubuka ba Isirayiri ne bazikirizibwa.
32 Naye newaakubadde ebyo byonna byabatuukako,
kyokka beeyongera okwonoona;
newaakubadde nga yabakolera ebyamagero, naye
tebakkiriza.
33 MUKAMA kyeyava asala ku myaka gyabwe,
n'abaleetako okuzikirizibwa okw'amangu era
okw'entiisa.

34 Bwe yattanga abamu ku bo, ne balyoka bamuonyo,
ne beenenya ne badda gy'ali.
35 Ne bajjukira nti Katonda lwe Lwazi lwabwe;
era nti Katonda Ali Waggulu Ennyo ye Mununuzi
waabwe.
36 Kyokka baamuwaananga n'emimwa gyabwe,
nga bwe bamulimba n'ennimi zaabwe,
37 so tebaali beesigwa mu mitima gyabwe,
era nga tebatuukiriza ndagaano ye.
38 Naye ye n'abakwatirwanga ekisa
n'abasonyiwanga,
n'atabazikiriza;
emirundi n'emirundi ng'akoma ku busungu bwe,
n'atabamalirako kiruyi kye okubazikiririza ddala.
39 Yajjukira nga baali mubiri bubiri;
ng'empewo egenda n'etedda!

40 Baamujeemeranga nnyo bwe baali mu ddungu;
ne banakuwaza nnyo omutima gwe.
41 Ne baddamu ne bakema Katonda,
ne banyiiiza Omutukuvu wa Isirayiri.
42 Tebajjukira buyinza bwe;
wadde olunaku lwe yabanunulirako mu mikono
gy'omulabe;
43 bwe yalaga obubonero bwe mu Misiri,
n'ebyamagero bye mu kitundu kya Zowani,
44 yafuula amazzi g'emigga gyabwe omusaayi,
ne batanywa mazzi gaagyo.
45 Yabaweereza agabinja g'ensowera ne zibaluma,
n'abaweereza n'ebikere ne bibadaaza.
46 Ebirime n'ebibala byabwe yabiwa enzige
ne bulusejjera.
47 Yazikiriza emizabbibu gyabwe n'omuzira,
era ne gukuba n'emisukomooli gyabwe.
48 Yatta ente zaabwe n'amayinja g'omuzira;
n'ebisibo byabwe ne bittibwa eraddu.
49 Obusungu bwe obungi bwababuubukirako,
n'ekiruyi kye n'obukambwe ne bibamalamu ensa.
N'alyoka abasindikira ekibinja kya bamalayika
okubazikiriza.
50 Yabalaga obusungu bwe,
n'atabasonyiwa kufa,
n'abasindikira kawumpuli.
51 Yatta ababereberye bonna ab'omu Misiri,
nga be bavubuka ab'ebibala ebibereberye eby'omu
nnyumba ya Kaamu.
52 N'alyoka afulumya abantu be ng'endiga,
n'abatambuza mu ddungu ng'ekisibo.
53 N'abalunghanya mu mirembe nga tebatya,
ennyanja n'esaanyaawo abalabe baabwe.
54 N'abatuusa ku nsalo y'ensi entukuvu;
ku lusozi lwe yeewangulira, n'omukono gwe ogwa
ddyo.
55 Yagobamu amawanga nga balaba,
n'abagabanyiza ebitundu by'ensi eyo;

n'atuuzza bulungi ebika bya Isirayiri mu maka
gaabyo.
56 Naye era ne bakema Katonda;
ne bamujeemera oyo Ali Waggulu Ennyo,
ne bagaana okugondera ebiragiyo bye.
57 Ne bamuvaako ne baba bakuusa nga bajjajjaabwe
bwe baali,
ne baggwaamu obwesigwa ng'omutego
gw'obusaale omukyamu.
58 Kubanga baasunguwaza Katonda olw'ebifo ebigu-
lumivu bo bye beegunjira okusinzizangamu,
ne bamukwasa obuggya olwa bakatonda baabwe
abalala.
59 Katonda bwe yabiraba n'asunguwala nnyo, n'aviira
ddala ku Isirayiri.
60 N'ava mu weema ey'omu Siiro I,
eweema mwe yabeeranga ng'ali mu bantu be.
61 N'awaayo amaanyi ge mu busibe,
n'ekitiibwa kye n'akiwaayo eri omulabe.
62 Abantu be yabaleka ne battibwa n'ekitala,
n'asunguwalira omugabo gwe.
63 Omuliro ne gusaanyaawo abavubuka baabwe
abalenzi,
ne bawala baabwe ne babulwa ow'okubawasa.
64 Bakabona baabwe battibwa n'ekitala, ne ban-
namwandu baabwe tebaasobola kubakungubagira.
65 Awo Mukama n'alyoka agolokoka ng'ali nga ava
mu tulo,
ng'omusajja omuzira azuukuka mu tulo ng'atamid-
de.
66 N'akuba abalabe be ne badduka;
n'abaswaza emirembe gyonna.
67 MUKAMA yaleka ennyumba ya Yusufu,
n'ekika kya Efulayimu n'atakironda;
68 naye n'alonda ekika kya Yuda,
lwe lusozi Sayuuni lwe yayagala.
69 N'azimba awatukuvu we ne wagulumira ng'ensozi
empanvu;
ne waba ng'ensi gye yanyweza emirembe gyonna.
70 Yalonda Dawudi omuweereza we;
n'amuggya mu kulunda endiga.
71 Ave mu kuliisa endiga,
naye alundenga Yakobo, be bantu be,
era alabiriranga Isirayiri omugabo gwe, gwe yeeron-
dera.
72 N'abalabirira n'omutima ogutaliimu bukuusa,
n'abakulembera n'amagezi g'emikono gye.

Zabbuli 79

Zabbuli ya Asafu.

I Siiro kye kyali ekifo ekitukuvu awasinzibwanga edda mu biro bya
Yoswa. Kyali mu bitundu bya Efulayimu wakati wa Beseri ne Seke-
mu. Essanduuko y'Endagaano yatererekebanga eyo okutuusa mu
biro bya Samwiri; kyokka Abafirisuuti baakizikiriza

79 Ayi Katonda omugabo gwo gulumbiddwa amawanga;
boonoonye yeekaalu yo entukuvu ne Yerusaalemi kizikiriziddwa,
ne kifuuka entuumo.
² Emirambo gy'abaweereza bo bagifudde mmere ya nnyonyi ez'omu bbanga,
n'emibiri gy'abatukuvu bo giweereddwa ensolo ez'omu nsiko.
³ Omusaayi gwabwe ne guyiibwa ng'amazzi okwetooloola Yerusaalemi,
so nga abafudde tewali muntu abaziika.
⁴ Baliraanwa baffe batuyisaamu amaaso,
era tufuuse ekisekererwa eri abo abatwetoolodde.

⁵ Ayi *MUKAMA* olitusunguwalira kutuusa ddi, nnaku zonna?
Obuggya bwo bunaabuubuukanga ng'omuliro?
⁶ Obusungu bwo bubuubuukire ku mawanga agatakumanyi,
ne ku bwakabaka obutakoowoola linnya lyo.
⁷ Kubanga bazikirizza Yakobo,
ne basaanyaawo ensi ye.

⁸ Totubalira kibi kya bajjajjaffe;
tukusaba oyanguwe okutusaasira kubanga tuli mu bwetaavu bungi nnyo.
⁹ Tuyambe olw'ekitiibwa ky'erinnya lyo,
Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe;
otuwonye era otutangiririre olw'ebibi byaffe olw'erinnya lyo.
¹⁰ Lwaki abamawanga babuuzi nti,
"Katonda waabwe ali ludda wa?"

Kkiriza okuwalana eggwanga olw'omusaayi gw'abaweereza bo ogwayiyibwa,
kumanyibwe mu mawanga gonna nga naffe tulaba.
¹¹ Wuliriza okusinda kw'omusibe;
okozese omukono gwo ogw'amaanyi owonye abo abasaliddwa ogw'okufa.
¹² Ayi Mukama, baliraanwa baffe abakuduulira,
bawalane emirundi musanvu.
¹³ Kale nno, ffe abantu bo era endiga ez'omu ddundiro lyo,
tulyoke tukutenderezenga emirembe gyonna;
buli mulembe gulyoke gukutenderezenga emirembe gyonna.

Zabbuli 80

Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddooboozi, "Amalanga g'Endagaano." Zabbuli ya Asafu.

80 Wulira, Ayi Omusumba wa Isirayiri;
ggwe akulembera Yusufu ng'alunda ekisibo kyo;

ggwe atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu bakerubi, twakire.

² Amaanyi go galabike mu Efulayimu,
ne mu Benyamini ne mu Manase, ¹
ojje otulokole.

³ Tukomyewo gy'oli, Ayi Katonda,
otutunuulize amaaso ag'ekisa,
otulokole.

⁴ Ayi Katonda, *MUKAMA* ow'Eggye,
olituusa ddi okusunguwalira okusaba kw'abantu bo?

⁵ Wabaliisa emmere ejjudde amaziga;
n'obanywesa ebikopo by'amaziga musera.

⁶ Otufudde eky'okusekererwa mu baliraanwa baffe,
n'abalabe baffe ne batuduulira.

⁷ Tukomyewo gy'oli, Ayi *MUKAMA* ow'Eggye,
otutunuulize amaaso go ag'ekisa,
tulokolebwe.

⁸ Waleeta omuzabbibu ng'oguggya mu Misiri;
n'ogobamu amawanga agaali mu nsi muno n'ogusimba.

⁹ Wagulongooseza ettaka, ne gumera,
emirandira ne ginywera bulungi, ne gwagaagala mu nsi.

¹⁰ Ekisiikirize kyagwo ne kibikka ensozi,
n'amatabi gaagwo ne gaba ng'emivule egy'amaanyi.

¹¹ Amatabi gaagwo ne gatuuka ku Nyanja eya Wakati
n'amatabi g'ennyanya gaayo ne gatuuka ku Mugga Fulaati.

¹² Kale wamenyera ki ebisenge byagwo,
abayitawo bonna ne beenogera ebibala byagwo?

¹³ Embizzi ez'omu kibira zigwonoona,
na buli nsolo ey'omu nsiko egulya.

¹⁴ Tukyukire, Ayi Katonda ow'Eggye,
otunuulire ensi ng'osinziira mu ggulu;
olabirire omuzabbibu guno.

¹⁵ Gwe wagwesimbira n'omukono gwo ogwa ddyo,
era ggwe weerondera omwana wo.

¹⁶ Bagutemye, ne bagwokya omuliro;
abakoze ekyo banenye mu bukambwe, obazikirize.

¹⁷ Naye muwe amaanyi omusajja oyo gw'oyagala
era omwana oyo gwe weerondera.

¹⁸ Bwe tutyo tuleme okukuvaako, n'okukukuba amabega.

Otuzzeemu amaanyi, naffe tunaakoowoolanga erinnya lyo.

¹⁹ Otukomyewo gy'oli, Ayi *MUKAMA* Katonda ow'Eggye,

¹ Ebika ebyo ebisatu, bazzukulu ba Lakeeri; baagoberera Essanduuko y'Endagaano nga bakumba okulaga mu nsi ensuubize.

otutunuulize amaaso go ag'ekisa,
tulyoke tulokolebwe.

Zabbuli 81

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Asafu.

- 81** Mumuyimbire nnyo n'essanyu Katonda
amaanyi gaffe;
muyimuse waggulu amaloboozi gammwe eri Katonda wa Yakobo!
- ² Mutandike okuyimba, mukube ebitaasa
n'ennanga evuga obulungi ey'enkoba awamu n'entongooli.
- ³ Mufuuwe enjombwe ng'omwezi gwakaboneka,
era mugifuuwe nga gwa ggabogabo, ku lunaku olw'embaga yaffe.
- ⁴ Ekyo kye kiragiro eri Isirayiri,
lye tteeka lya Katonda wa Yakobo.
- ⁵ Yaliteekera Yusufu,
Katonda bwe yalumba ensi ya Misiri;
gye nawulirira olulimi olwannema okutegeera.
- ⁶ "Nnamutikkula omugugu okuva ku kibegabega kye;
n'emikono gye ne ngiwummuza okusitula ebisero.
- ⁷ Mwankoooola nga muli mu nnaku ne mbad-duukirira ne mbawonya,
nabaanukulira mu kubwatuka mu kire;
ne mbagezesa ku mazzi ag'e Meriba.
- ⁸ Muwulire, mmwe abantu bange, nga mbalabula.
Singa onompuliriza, ggwe Isirayiri!
- ⁹ Temubeeranga na katonda mulala,
wadde okuvuunamira katonda omulala yenna.
- ¹⁰ Nze *MUKAMA* Katonda wo,
eyakuggya mu nsi y'e Misiri.
Yasamya akamwa ko, nange nnaakajjuza.
- ¹¹ "Naye abantu bange tebampuliriza;
Isirayiri teyanjondera.
- ¹² Nange ne mbawaayo eri obujeemu bw'omutima gwabwe,
okugoberera ebyo bye baagala.
- ¹³ "Singa abantu bange bampuliriza;
singa Isirayiri agondera ebiragiro byange,
- ¹⁴ mangwago nandirwanyisizza abalabe baabwe,
ne mbawangula.
- ¹⁵ Abo abakyawa *MUKAMA* ne beegonza gy'ali;
ekibonerezo kyabwe kya mirembe gyonna.
- ¹⁶ Naye ggwe, Isirayiri, nandikuliisizza enjaano esingira ddala obulungi,
ne nkukkusa omubisi gw'enjuki nga guva mu lwazi."

Zabbuli 82

Zabbuli ya Asafu.

- 82** Katonda akubiriza olukiiko lwe olukulu
olw'omu ggulu,
ng'alamula bakatonda.

² Mulituusa ddi okusala emisango n'obukuusa,
nga musalira abanafu?

³ Abanafu n'abatalina bakitaabwe mubalamulenga
mu bwenkanya;
abaavu n'abanyigirizibwa mubayambenga mu
bwenkanya.

⁴ Mulwanirire abatalina maanyi n'abali mu kwetaaga,
mubawonye;
mubanunule nga mubaggya mu mikono gy'ababi.

⁵ Tebalina kye bamanyi, era tebategeera.
Batambulira mu kizikiza;
emisingi gy'ensi gyonna ginyeenyeezebwa.

⁶ Njogedde nti, Muli bakatonda,
era mwenna muli baana b'oyo Ali Waggulu Ennyo.

⁷ "Naye mugenda kufa ng'abantu obuntu;
muliggwaawo ng'abafuzi abalala bonna bwe baggyaawo."

⁸ Ogolokoke, Ayi Katonda, olamule ensi;
kubanga amawanga gonna gago.

Zabbuli 83

Oluyimba. Zabbuli ya Asafu.

83 Ayi Katonda, tosirika busirisi n'etebaayo
kanyego.

Tosirika, Ayi Katonda, n'otobaako ky'okola.

² Wuliriza oluyoogaano oluva mu balabe bo;
abo abaagala okukulwanyisa bali mu keetalo.

³ Bateesa n'obujagujagu okulumba abantu bo;
basalira enkwe abo b'oyagala ennyo.

⁴ Bagamba nti, "Mujje eggwanga lyabwe tulizikirize,
n'erinnya lya Isirayiri lireme okujjukirwanga emirembe gyonna!"

⁵ Basala olukwe n'omwoyo gumu;
beegasse wamu bakulwanyise.

⁶ Abantu b'omu weema za Edomu, n'ez'Abayisimayiri,
n'ez'a Mowaabu, n'Abakagale;

⁷ Gebali ne Amoni, ne Amaleki,
n'Abafirisuuti n'abantu b'omu Ttuulo.

⁸ Era ne Asiriya yeegasse nabo,
okuyamba bazzukulu ba Lutti.

⁹ Bakoleko nga bwe wakola Midiyaani,
era nga bwe wakola Sisera ne Yabini ^I ku mugga Kisoni,

¹⁰ abaazikiririra mu Endoli
ne bafuuka ng'obusa ku ttaka.

¹¹ Abakungu baabwe bafuule nga Olebu ne Zeebu, ^{II}
n'abalangira baabwe bonna bafuuke nga Zeba ne Zalumunna,

^I Yabini yali kabaka w'Abakanani, ate nga Sisera mutabani we.
Yawangulibwa Debola II Olebu ne Zeebu baali bakabaka
b'Abamidiyaani, Gidyoni be yawangula

- 12 abaagamba nti, "Ka tutwale amalundiro ga Katonda, tugeefunire."
 13 Ayi Katonda wange, bafuumuule ng'enfuufu, obasaasaanye ng'ebisusunku mu mbuyaga.
 14 Ng'omuliro bwe gwokya ekibira; n'ennimi z'omuliro ne zikoleeza ensozi,
 15 naawe bw'otyoba bw'oba obawondera n'omuyaga gwo, obatiise ne kibuyaga wo ow'amaanyi.
 16 Baswaze nnyo, balyoke banoonyenga erinnya lyo, Ayi MUKAMA.
 17 Bajjule ensanyi n'okutya, bazikirire nga baswadde nnyo.
 18 Balyoke bategeere nti, Ggwe wekka, Ayi MUKAMA, ggw'oyitibwa Yakuwa, gw'obeera waggulu ennyo ng'ofuga ensi yonna.

Zabbuli 84

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

- 84 Eweema zo nga nnungi, Ayi MUKAMA ow'Eggye!
 2 Omwoyo gwange guyaayaana, gwagala na kuzirika, olw'empya za MUKAMA, omutima gwange n'omubiri gwange bikoowoola Katonda omulamu.
 3 Weewaawo, ne nkazaluggya yeekoledde ekisu, n'akataayi ennyumba mwe binaakulizanga abaana baabyo awo okumpi n'Ebyoto byo, Ayi MUKAMA Ayinzabyonna, Kabaka wange, era Katonda wange.
 4 Balina omukisa ababeera mu nnyumba yo, banaakutenderezanga.
 5 Alina omukisa omuntu eyeesiga amaanyi go, era assaayo omwoyo okutambulira mu makubo go.
 6 Bayita mu kiwonvu Baka, ne bakifuula ekifo ky'ensulo; n'enkuba ya ddumbi n'ejjuza ebidiba byakyo.
 7 Bagenda beeyongera amaanyi, okutuusa lwe batuuka mu maaso ga Katonda mu Sayuuni.
 8 Wulira okusaba kwange, Ayi MUKAMA Katonda ow'Eggye; mpuliriza, Ayi Katonda wa Yakobo.
 9 Ayi Katonda, Engabo yaffe, tunuulira kabaka wo n'okusaasira oyo gwe wafukako amafuta.
 10 Okumala olunaku olumu mu mpya zo, kisinga okubeera emyaka olukumi mu bifo ebirala.

- Njagala okuba omuggazi mu nnyumba ya Katonda wange, okusinga okubeeranga mu weema z'abakola ebibi.
 11 Kubanga MUKAMA Katonda ye njuba yaffe era ye ngabo yaffe; atuwa emikisa gye awamu n'ekitiibwa; tewaliwo kirungi na kimu ky'ataawa abo abatambulira mu makubo ge nga tebaliiko kyakunenyezebwa.

- 12 Ayi MUKAMA ow'Eggye alina omukisa omuntu akwesiga.

Zabbuli 85

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

- 85 Ensi yo ogikoledde ebyekisa Ayi MUKAMA; Yakobo omuddizza ebibye.
 2 Abantu bo obasonyiye ebyonoono byabwe, n'ebibi byabwe byonna n'obibikkako.
 3 Ekiryu kyo kyonna okirese, n'oleka n'obusungu bwo obubuubuuka.
 4 Tukomyewo gy'oli, Ayi Katonda w'obulokozi bwaffe, oleke okutusunguwalira.
 5 Onootusunguwaliranga emirembe gyonna? Onootunyiigiranga emirembe n'emirembe?
 6 Tolituzaamu ndasi, abantu bo basanyukirenga mu ggwe?
 7 Tulage okwagala kwo okutaggwaawo Ayi Katonda, era otuwe obulokozi bwo.
 8 Nnaawulirizanga MUKAMA Katonda by'agamba; asuubiza abantu be, be batukuvu be, okubawa emirembe; naye tebaddayo mu byonoono byabwe.
 9 Ddala ddala obulokozi bwe busemberera abo abamutya, ensi yaffe n'eryoka ejjula ekitiibwa kye.
 10 Okwagala n'obwesigwa bisisinkanye; obutuukirivu n'emirembe binywegeraganye.
 11 Obwesigwa bulose mu nsi, n'obutukuvu ne butunuulira ensi nga businzira mu ggulu.
 12 Ddala ddala Katonda anaatuwanga ebirungi, n'ensi yaffe eneebalanga ebibala bingi.
 13 Obutuukirivu bunaamukulemberanga, era bunaateekateekanga ekkubo mw'anaayitanga.

Zabbuli 86

Okusaba kwa Dawudi.

- 86 Otege okutu kwo, Ayi MUKAMA, owulire okusaba kwange, onnyanukule, kubanga ndi mwavu atalina kintu.
 2 Okuume obulamu bwange, kubanga nkuweereza n'obwesigwa.

Katonda wange, ondokole
 nze omuddu wo akwesiga.
³ Onsaasire, Ayi Mukama,
 kubanga olunaku lwonna nsiiba nkukoowoola.
⁴ Osanyuse omuweereza wo Ayi Mukama;
 kubanga omwoyo gwange
 nguyimusa eyo gy'oli.
⁵ Ddala ddala olina ekisa era osonyiwa, Ayi Mukama;
 n'abo bonna abakukoowoola obaagala nnyo.
⁶ Owulire okusaba kwange, Ayi MUKAMA;
 owulirize eddoozi erikaabirira ekisa kyo.
⁷ Bwe nnaabanga mu buzibu nnaakukoowoolanga;
 kubanga ononnyanukulanga.
⁸ Mu bakatonda bonna tewali ali nga ggwe, Ayi
 Mukama;
 era teriiyo akola bikolwa ng'ebibyoo.
⁹ Ayi Mukama amawanga gonna ge watonda
 ganajjanga mu maaso go ne gakusinja;
 era ne bagulumiza erinnya lyo ery'ekitiibwa.
¹⁰ Kubanga oli mukulu, era okola ebyewunyisa;
 ggwe wekka ggwe Katonda.
¹¹ Onjigirize ekkubo lyo, Ayi MUKAMA,
 ntambulirenga mu mazima go;
 ompe omutima omunywevu ogutasagaasagana,
 ntyenga erinnya lyo.
¹² Nnaakutenderezanga, Ayi Mukama Katonda
 wange, n'omutima gwange gwonna;
 erinnya lyo nnaaligulumizanga emirembe gyonna.
¹³ Okwagala kwo okutaggwaawo kungi nnyo gye ndi;
 wawonya omwoyo gwange amagombe.
¹⁴ Ayi Katonda, ab'amalala bannumba,
 ekibinja ky'abantu abataliimu kusaasira bannoonya
 okunzita,
 be bantu abatakufiirako ddala.
¹⁵ Naye ggwe, Mukama Katonda oli musaasizi era
 ow'ekisa,
 olwawo okusunguwala, ojjudde okwagala n'obwe-
 sigwa.
¹⁶ Onkyukire, onsaasire,
 ompe amaanyi go nze omuweereza wo;
 nze omwana w'omuweereza wo omukazi ondokole.
¹⁷ Nkolera akabonero akalaga ebirungi byo,
 abalabe bange bakalabe baswale;
 kubanga ggwe, Ayi MUKAMA, onnyambye era onziziz-
 zaamu amaanyi.

Zabbuli 87

Zabbuli ya Batabani ba Koola. Oluyimba.

87 Atadde emisingi gye ku lusozi olutukuvu.
² MUKAMA ayagala emiryango gya Sayuuni
 okusinga ennyumba zonna eza Yakobo.

³ Ebintu eby'ekitiibwa bikwogerwako,
 ggwe ekibuga kya Katonda.
⁴ "Mu mawanga ge mmanyi mwe muli Lakabu,
 ne Babulooni;
 era ndyogera ku Bufirisuuti, ne ku Ttuulo
 ne ku Esiyopya nti, 'Ono yazaalirwa mu Sayuuni.'"
 ⁵ Bwe baliba boogera ku Sayuuni baligamba nti,
 "Ono n'oli baazaalirwa omwo,"
 n'oyo Ali Waggulu Ennyo alikinyweza.
⁶ MUKAMA aliwandiika mu kitabo bw'ati,
 omuli amannya g'abantu nti, "Ono yazaalibwa om-
 wo."
⁷ Banaakubanga ebivuga nga bwe bayimba nti,
 "Ensulo zange zonna ziri mu ggwe."

Zabbuli 88

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola.

88 Ayi MUKAMA Katonda, Omulokozi wange,
 nkaaba emisana n'ekiro mu maaso go.
² Kkiriza okusaba kwange kutuuke gy'oli;
 otege okutu kwo nga nkukoowoola.
³ Kubanga emmeeme yange ejjudde ebizibu,
 era nsemeredde okufa.
⁴ Mbalirwa mu abo abaserengeta emagombe;
 nfaanana ng'omuntu atalina maanyi.
⁵ Bandese wano ng'afudde,
 nga ndi ng'abo be basse abalinda obulinzi entaana,
 nga tokyaddayo kubajjukira,
 era nga tewakyali kya kubakolera.
⁶ Ontadde mu kinnya ekisinga obuwanvu,
 era eky'ekizikiza ekikutte ennyo.
⁷ Obusungu bwo bumbuubuukiddeko nnyo,
 ng'ennyanja esiikuuse n'amayengo gaayo ne ganku-
 ba okusukkirira.
⁸ Ab'emikwano abasingira ddala okunjagala obam-
 mazeeko,
 n'onfuula ekyenyinyalwa gye bali.
 Nsibiddwa, so sisobola kwesumattula.
⁹ Amaaso gange gayimbadde olw'ennaku.
 Nkukoowoola buli lunaku, Ayi MUKAMA,
 ne ngolola emikono gyange gy'oli nga nkwegayirira.
¹⁰ Ebyamagero byo onoobikoleranga bafu?
 Abafudde banaagolokokanga ne bakutenderezanga?
¹¹ Okwagala kwo onookulaganga abali emagombe
 n'obwesigwa bwo abo abali mu kifo eky'okuzikirira?
¹² Ebyamagero byo binaamanyibwanga mu kifo ekyo
 eky'ekizikiza?
 Oba ebikolwa byo eby'obutuukirivu bwo bye binaa-
 manyibwanga mu nsi eyamala edda okwerabirwa?
¹³ Naye nze, Ayi MUKAMA, naakabiriranga ggwe okun-
 nyamba;

buli nkyā okusaba kwange kunaatuukanga gy'oli.
 14 Ayi *MUKAMA*, onsuulidde ki?
 Onkwekedde ki amaaso go?
 15 Ombonyaabonyezza okuviira ddala mu buvubuka
 bwange, era nga mbeera kumpi n'okufa;
 ngumiikirizza nnyo entiisa yo, era kaakano mpwed-
 demu essuubi.
 16 Obusungu bwo obubuubuuka bunzigwereddeko
 era bunzikkiriza.
 Entiisa yo tendeseemu ka buntu.
 17 Binzingiza nga mukoka olunaku lwonna;
 binsaanikiridde ddala.
 18 Ommazeeko ab'emikwano n'abo abanjagala en-
 nyo;
 nsigazza nzikiza yokka.

Zabbuli 89

Endagaano ya Katonda ne Dawudi.

89 Nnaayimbanga ku kwagala kwo okungi, Ayi
MUKAMA, emirembe gyonna.
 Nnaatenderezanga obwesigwa bwo n'akamwa
 kange, bumanyibwe ab'emirembe gyonna.
 2 Ddala ddala nnaategeezanga nti okwagala kwo
 tekuggwaawo ennaku zonna;
 n'obwesigwa bwo bunywevu ng'eggulu.
 3 Nakola endagaano n'omulonde wange;
 nalayirira omuweereza wange Dawudi nti,
 4 "Ezadde lyo nnaalinywezanga ennaku zonna,
 era entebe yo ey'obwakabaka nnaaginywezanga
 emirembe gyonna."
 5 Eggulu linaatenderezanga ebyamagero byo n'obwe-
 sigwa bwo,
 Ayi *MUKAMA*, mu kibiina ky'abatukuvu bo.
 6 Kale, mu ggulu waggulu, ani ageraageranyizika ne
MUKAMA?
 Ani afaanana nga *MUKAMA*, mu abo ababeera mu
 ggulu?
 7 Katonda atiibwa nnyo mu lukiiko olw'abatukuvu;
 era wa ntiisa okusinga bonna abamwetooolola.
 8 Ayi *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, ani akufaanana?
 Oli wa buyinza, Ayi *MUKAMA*, ojjudde obwesigwa.
 9 Ggwe ofuga amalala g'ennyanya;
 amayengo gaayo bwe geekulumulula
 ogakkakkanya.
 10 Lakabu wamubetentera ddala;
 abalabe bo n'obasaasaanya n'omukono gwo
 ogw'amaanyi.
 11 Eggulu liryo, n'ensi yiyo;
 ensi yonna gwe wagitonda ne byonna ebigirimu.
 12 Watonda obukiikakkono n'obukiikaddyo;
 ensozi Taboli ne Kerumooni zitenderezera erinnya lyo.
 13 Oli wa buyinza bungu nnyo; omukono gwo gwa
 maanyi,
 omukono gwo ogwa ddyo gunaagulumizibwanga.

14 Obutuukirivu n'obwenkanya gwe musingi gw'ob-
 wakabaka bwo.
 Okwagala n'obwesigwa bye binaakukulemberanga.
 15 Balina omukisa abantu abamanyi okukutenderezera
MUKAMA n'amaloboozi ag'essanyu;
 Ayi *MUKAMA*, banaatambuliranga mu ssanyu lyo.
 16 Banaasanyukiranga mu linnya lyo okuzibya obud-
 de,
 n'obutuukirivu bwo banaabugulumizanga.
 17 Kubanga gw'obawa amaanyi ne bafuna ekitiibwa.
 Olw'okwagala kwo otutuusa ku buwanguzi olw'ekisa
 kyo.
 18 Ddala ddala, *MUKAMA* ye ngabo yaffe,
 Omutukuvu wa Isirayiri kabaka waffe.
 19 Mu biro biri eby'edda wayogera n'omuweereza wo
 omwesigwa mu kwolesebwa nti, Ngulumizizza
 omuzira ow'amaanyi;
 ngulumizizza omuvubuka
 okuva mu bantu abaabulijjo.
 20 Nalaba Dawudi, omuweereza wange;
 ne mufukako amafuta gange amatukuvu okuba
 kabaka.
 21 Nnaamukulemberanga,
 n'omukono gwange gunaamunywezanga.
 22 Tewaliba mulabe we alimuwangula,
 so n'aboonoonyi tebaamunyigirizenga.
 23 Abalabe be n'abamukyawa ndibamerengula,
 n'amaggye agamulwanyisa ndigabetenta.
 24 Obwesigwa bwange n'okwagala kwange kuna-
 banga naye,
 ne mu linnya lyange aneeyongeranga okuba
 ow'amaanyi.
 25 Alifuga okuva ku migga
 okutuuka ku nnyanja ennene. ^I
 26 Anankowoolanga ng'agamba nti, Ggwe Kitange
 era Katonda wange,
 ggwe Lwazi olw'Obulokozi bwange.
 27 Ndimufuula omwana wange omubereberye,
 era kabaka asinga okugulumizibwa mu bakabaka
 bonna ab'ensi.
 28 Okwagala kwange kunaabeeranga naye ennaku
 zonna;
 n'endagaano gye nkoze naye teeremenga kutuukiri-
 ra.
 29 Ezzadde lye teririggwaawo emirembe gyonna,
 n'obwakabaka bunaavanga mu kika kye ennaku zon-
 na.
 30 Abaana be bwe banaanyoomanga amateeka
 gange,
 ne batagoberera biragiro byange;
 31 bwe banaamenyanga ebiragiro byange,

^I Ennyanja eyogerwako wano ye ya Meditereniyaani, n'emigga gya Fulaati n'amatabi gaayo. Eyo ye yali ensalo ey'ensi eyasuubizibwa Dawudi ne Sulemaani.

ne batagondera mateeka gange,
 32 ndibabonereza n'omuggo olw'ebibi byabwe,
 ne mbakuba emiggo olw'ebyonoono byabwe.
 33 Naye ssirirekayo kumwagala,
 wadde okumenyawo obwesigwa bwange gy'ali.
 34 Sigenda kulemwa kutuukiriza ndagaano yange,
 wadde okukyusa ku ebyo akamwa kange bye
 koogedde.
 35 Nalayira omulundi gumu, ng'obutuukirivu bwange
 bwe buli,
 nti, "Dawudi sigenda kumulimba."
 36 Ezzadde lye teririggwaawo emirembe gyonna;
 n'entebe ye ey'obwakabaka enaabeerangawo
 emirembe gyonna okufaanana ng'enjuba.
 37 Entebe ye ey'obwakabaka erinywezebwa emirem-
 be n'emirembe,
 ng'omwezi ku ggulu era nga ye mujulirwa wange
 omwesigwa.
 38 Naye kaakano, gwe wafukako amafuta omusudde,
 omukyaye era omunyiigidde.
 39 Endagaano gye wakola n'omuweereza wo wagi-
 menyawo,
 n'engule ye n'ogisuula eri mu nfuufu.
 40 Wamenyaamenya bbugwe we yenna,
 n'oggyawo n'ebigo bye.
 41 Abatambuze baanyaga ebintu bye;
 n'afuuka ekisekererwa mu baliraanwa be.
 42 Wayimusa omukono gw'abalabe be ogwa ddyo,
 n'osanyusa abalabe be bonna.
 43 Wakyusa ekitala kye
 n'otomuyamba mu lutalo.
 44 Ekitiibwa kye wakikomya;
 entebe ye ey'obwakabaka n'ogisuula wansi.
 45 Ennaku z'obuvuka bwe wazisalako,
 n'omuswaza.
 46 Ayi MUKAMA, olyekweka ennaku zonna?
 Obusungu bwo obubuubuuka ng'omuliro bulikoma
 ddi?
 47 Jjukira ekiseera ky'obulamu bwange nga bwe kiri
 ekimpi.
 Wateganira bwereere okutonda abantu bonna!
 48 Muntu ki omulamu atalifa, omuntu asobola okwe-
 wonya okufa
 n'awangula amaanyi g'emagombe?
 49 Ayi Mukama, okwagala kwo okw'edda okutagg-
 waawo,
 kwe walayirira Dawudi mu bwesigwa bwo, kuli luuyi
 wa?
 50 Ayi Mukama, jjukira abaweereza bo nga baseker-
 erwa,
 engeri abantu ab'omu mawanga amangi, bwe banzi-
 toowerera mu mutima nga banvuma;
 51 abalabe bo banvuma, Ayi MUKAMA;
 ne bajerega oyo gwe wafukako amafuta, nga ba-
 mukijanya buli gy'alaga.

52 MUKAMA atenderezewenga emirembe gyonna!
 Amiina era Amiina!

EKITABO IV

Zabbuli 90-106

Zabbuli 90

Okusaba kwa Musa, omusajja wa Katonda.

90 Ayi Mukama, obadde kifo kyaffe eky'okubeera-
 mu
 emirembe gyonna.
 2 Ensozi nga tezinnabaawo,
 n'ensi yonna nga tonnagitonda;
 okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero
 y'emirembe gyonna, ggwe Katonda.
 3 Omuntu omuzzaayo mu nfuufu,
 n'oyogera nti, "Mudde mu nfuufu, mmwe abaana
 b'abantu."
 4 Kubanga emyaka olukumi,
 gy'oli giri ng'olunaku olumu olwayita,
 oba ng'ekisisimuka mu kiro.
 5 Obeera n'obamalirawo ddala nga bali mu tulo
 otw'okufa.
 Ku makya baba ng'omuddo omuto.
 6 Ku makya guba munyirivu,
 naye olw'eggulo ne guwotoka ne gukala.
 7 Ddala ddala obusungu bwo butumalawo,
 n'obukambwe bwo bututiisa nnyo.
 8 Ebyonoono byaffe obyanjadde mu maaso go,
 n'ebyo bye tukoze mu kyama obyanise awo w'oli.
 9 Ddala ddala tumala ennaku z'obulamu bwaffe zon-
 na ng'otunyiigidde;
 tukomekkereza emyaka gyaffe n'okusinda.
 10 Obungi bw'ennaku zaffe gy'emyaka nsanvu,
 oba kinaana bwe tubaamu amaanyi.
 Naye emyaka egyo gijjula ennaku n'okutegana,
 era giyita mangu, olwo nga tuggwaawo.
 11 Ani amanyi amaanyi g'obusungu bwo?
 Kubanga ekiruyi kyo kingi ng'ekitiibwa kye tusaana
 okukuwa bwe kyenkana.
 12 Otuyigirize okutegeeranga obulungi ennaku zaffe,
 tulyoke tubeere n'omutima ogw'amagezi.
 13 Ayi Mukama, komawo gye tuli. Olitusuula kutuusa
 ddi?
 Abaweereza bo bakwatirwe ekisa.
 14 Tujjuze okwagala kwo okutaggwaawo ku makya,
 tulyoke tuyimbenga nga tujaguza n'essanyu era tu-
 sanyukenga obulamu bwaffe bwonna.

15 Tusanyuse, Ayi MUKAMA, okumala ennaku nga ze tumaze ng'otubonyaabonya, era n'okumala emyaka nga gye tumaze nga tulaba ennaku.

16 Ebikolwa byo biragibwe abaweereza bo, n'abaana baabwe balabe ekitiibwa kyo.

17 Okusaasira kwo, Ayi MUKAMA Katonda waffe, kubeerenga ku ffe, otusobozesenga okutuukiriza obulungi emirimu gyaffe; weewaawo, otusobozesenga okutuukiriza obulungi emirimu gyaffe.

Zabbuli 91

Obwesige bw'oyo atya Katonda.

91 Oyo abeera mu kifo eky'ekyama eky'oyo Ali Waggulu Ennyo; aliwumulira mu kisiikirize kya Katonda Ayinzabyona.

2 Nnaayogeranga ku MUKAMA nti, Oli kiddukiro kyange era ekigo kyange; ggwe Katonda wange gwe nneesiga.

3 Ddala ddala y'anaakuwonyanga omutege gw'omuyizzi, ne kawumpuli azikiriza.

4 Alikubikka n'ebyoa bye, era mu biwaawaatiro bye mw'onoddukiranga; obwesigwa bwe bunaabanga ngabo yo okukuku-umanga.

5 Tootyenga ntiisa ya kiro,

wadde akasaale akalasibwa emisana;

6 newaakubadde olumbe olusoobasooba mu kizikiza, wadde kawumpuli azikiriza mu ttuntu.

7 Abantu olukumi balifiira ku lusegere lwo, n'omutwalo ne bafiira ku mukono gwo ogwa ddyo, naye olumbe terulikutuukako.

8 Olitunuulira butunuulizi n'amaaso go; n'olaba ekibonerezo ky'omukozi w'ebibi.

9 Kubanga bw'olifuula MUKAMA ekiddukiro kyo; Ali Waggulu Ennyo n'omufuula ekifo kyo mw'obeera,

10 tewali kabi kalikutuukako, so tewali kibonoobono kirisemberera nnyumba yo.

11 Kubanga MUKAMA aliragira bamalayika be bakukuume mu makubo go gonna.

12 Balikuwanirira mu mikono gyabwe; oleme okwekoona ekigere kyo ku jinja.

13 Olirinnya ku mpologoma ne ku nsweera; olirinnyirira empologoma ey'amaanyi, n'omusota.

14 "Olw'okuba nga njagala kyendiva muwonya; nnaamukuumanga, kubanga amanyi erinnya lyange.

15 Anankowoolanga ne muyitabanga; nnaabeeranga naye mu biseera eby'akabi.

Ndimuwonya era ndimuwa ekitiibwa.

16 Ndimuwangaaza n'asanyuka era ndimulaga obulokozi bwange."

Zabbuli 92

Zabbuli. Oluyimba lwa Ssabbiiti.

92 Kirungi okwebazanga MUKAMA, n'okuyimba ennyimba n'okutenderezanga erinnya lyo, Ayi Ggwe, Ali Waggulu Ennyo; 2 okutendanga okwagala kwo okutakoma buli nkya, n'okutendanga obwesigwa bwo buli kiro. 3 Okukutenderezanga n'amaloboozi g'enkoba z'en-nanga n'endere awamu n'entongooli.

4 Kubanga ggwe, Ayi MUKAMA, onkoledde ebinsanyu-sizza;

kyenva nkuyimbira n'essanyu olw'emirimu gy'emikono gyo.

5 Emirimu gyo nga mikulu, Ayi MUKAMA; ebirowoozo byo nga tebitegeerekeka!

6 Omuntu atalina magezi tamanyi; n'omusirusiru kino tasobola kukitegeera;

7 newaakubadde ng'abakola ebibi baloka ng'omuddo, n'aboononyi bonna ne bafuna ebirungi, boolekedde okuzikirira okw'emirembe n'emirembe!

8 Naye ggwe, Ayi MUKAMA, ogulumizibwa emirembe gyonna.

9 Kubanga abalabe bo, Ayi MUKAMA, abalabe bo balizikirira, abakola ebibi bonna balisaasaanyizibwa.

10 Naye nze wanfuula wa maanyi okwenkana embo-go, n'onfukako amafuta amalungi.

11 Amaaso gaalaba bbugwe ng'agwa ku balabe bange;

n'amatu gange gawulidde akabi akatuuse ku abo abanjigganya.

12 Abatuukirivu balyegolola ng'enkindu, ne bakula ne bawanvuwa ng'emivule gy'e Lebanoni.

13 Egisimbibwa mu nnyumba ya MUKAMA. Baligimukira mu mpya za Katonda waffe.

14 Ne mu bukadde bwabwe balibala ebibala; baliba balamu era abagimu,

15 kiryoke kitegeeze nti, MUKAMA w'amazima, lwe Lwazi lwange era mu ye temuli butali bu-tuukirivu.

Zabbuli 93

93 MUKAMA afuga; ayambadde ekitiibwa. MUKAMA ayambadde ekitiibwa era yeesibye amaanyi. Ensi yanywezebwa;

- teyinja kunyeenzezebwa.
 2 Entebe yo ey'obwakabaka yanywezebwa okuva eda n'edda.
 Ggwe, Ayi Katonda, oli wa mirembe na mirembe.
 3 Amayengo gatumbidde, Ayi *MUKAMA*; ennyanja ziyimusizza amaloboozi gaazo, n'amazzi g'ennyanja gayira.
 4 *MUKAMA*, Ali Waggulu Ennyo, oli wa maanyi okusinga okuyira kw'amazzi amangi; oli wa maanyi okusinga amayengo g'ennyanja.
 5 Ayi *MUKAMA* ebiragiro byo binywevu, n'obutukuvu bujjudde ennyumba yo, ennaku zonna.

Zabbuli 94

- 94 Ayi *MUKAMA*, ggwe Katonda awalana eggwan-ga,
 ggwe Katonda awalana eggwanga, labika omase-mase.
 2 Golokoka, Ayi ggwe Omulamuzi w'ensi, osasule ab'amalala nga bwe kibagwanidde.
 3 Ayi *MUKAMA*, omukozi w'ebibi alikomya ddi? Omukozi w'ebibi alituusa ddi ng'asanyuka?
 4 Bafukumula ebigambo eby'okwewaanawaana; abakola ebibi bonna beepankapanka.
 5 Babetenta abantu bo, Ayi *MUKAMA*, babonyaabonya ezzadde lye.
 6 Batta nnamwandu n'omutambuze; ne batemula ataliiko kitaawe.
 7 Ne boogera nti, "Katonda talaba; Katonda wa Yakobo tafaayo."
 8 Mwerinde mmwe abantu abatategeera. Mmwe abasirusiru muligeziwala ddi?
 9 Oyo eyatonda okutu tawulira? Oyo eyakola eriiso talaba?
 10 Oyo akangavvula amawanga, taakubonereze? Oyo ayigiriza abantu talina ky'amanyi?
 11 *MUKAMA* amanyi ebirowoozo by'abantu; amanyi nga mukka bukka.
 12 Ayi *MUKAMA*, alina omukisa oyo gw'ogunjula, gw'oyigiriza eby'omu mateeka go;
 13 omuwummuzaako mu kabi kaalimu, okutuusa abakola ebibi lwe balisimirwa ekinnya.
 14 Kubanga *MUKAMA* talireka bantu be; talyabulira zzadde lye.
 15 Aliramula mu butuukirivu, n'abo abalina emitima emigolokofu bwe ba-naakolanga.
 16 Ani alinnwanyisizaako abakola ebibi? Ani alinnwanirira eri abakola ebibi?
 17 Singa *MUKAMA* teyali mubeezi wange,

- omwoyo gwange gwandiserengese emagombe.
 18 Bwe naleekaana nti, "Nseerera!"
 Okwagala kwo okutaggwaawo, Ayi *MUKAMA*, ne kumpanirira.
 19 Ebyeraliikiriza omutima gwange bwe byayitirira obungi,
 okusaasira kwo ne kuzzaamu omwoyo gwange amaanyi.
 20 Oyinza okukolagana n'obufuzi obukyamu, obukaabya abantu n'amateeka gaabwe?
 21 Abakola ebibi beegatta ne balumbagana abatuukirivu;
 atasobezza ne bamusalira ogw'okufa.
 22 Naye *MUKAMA* afuuse ekiddukiro kyange eky'amaanyi;
 ye Katonda wange, era Olwazi lwange mwe neekwe-ka.
 23 *MUKAMA* alibabonereza olw'ebibi byabwe, n'abazikiriza olw'ebyonoono byabwe;
MUKAMA Katonda waffe alibamalirawo ddala.

Zabbuli 95

- 95 Mujje tuyimbire *MUKAMA*;
 tuyimbire waggulu n'essanyu nga tuten-dereza *MUKAMA* Olwazi olw'obulokozi bwaffe.
 2 Tujje mu maaso ge n'okwebaza;
 tumuyimbire ennyimba ez'okumutendereza.
 3 Kubanga *MUKAMA* ye Katonda Omukulu; era Kabaka Omukulu asinga bakatonda bonna.
 4 Enkonko ez'ensi ziri mu mukono gwe; n'entikko z'ensozi nazo zize.
 5 Ennyanja yiye, kubanga ye yagikola; n'emikono gye, gye gyabumba olukalu.
 6 Mujje tusinze tuvuunname mu maaso ge; tufukamire mu maaso ga *MUKAMA*, Omutonzi waffe.
 7 Kubanga ye Katonda waffe, naffe tuli bantu ab'omu ddundiro lye, era tuli ndiga ze z'alabirira.
 Olwa leero bwe muwulira eddoozi lye,
 8 "Temukakanyaza mitima gyammwe nga bwe kyali e Meriba ^I,
 ne ku lunaku luli e Maasa ^{II} mu ddungu;
 9 bajjajjammwe gye bangezesa;
 newaakubadde baali baalaba dda ebyamagero bye nakola.
 10 Abantu b'omulembe ogwo ne mbasunguwalira okumala emyaka amakumi ana;
 ne njamba nti, 'Be bantu abakyama mu mutima gwabwe,
 era tebamanyi makubo gange.'
 11 Kyennava ndayira nga nsunguwadde nti,
 I Meriba kitegeza okwemulugunya II Maasa kitegeza kugezesa

'Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.'"

Zabbuli 96

- 96** Muyimbire *MUKAMA* oluyimba oluggya; muyimbire *MUKAMA* mmwe ensi yonna.
- ² Muyimbire *MUKAMA*; mutendereze erinnya lye, mulangirire obulokozi bwe buli lukya.
- ³ Mutende ekitiibwa kye mu mawanga gonna, eby'amagero bye mubimanyise abantu bonna.
- ⁴ Kubanga *MUKAMA* mukulu era asaanira nnyo okutenderezebwa; asaana okutiibwa okusinga bakatonda bonna.
- ⁵ Kubanga bakatonda bonna abakolebwa abantu bifaananyi bufaananyi; naye *MUKAMA* ye yakola eggulu.
- ⁶ Ekitiibwa n'obukulu bimwetooloola; amaanyi n'obulungi biri mu nnyumba ye entukuvu.
- ⁷ Mugulumize *MUKAMA* mmwe ebika eby'amawanga byonna; mutende ekitiibwa kya *MUKAMA* awamu n'amaanyi ge.
- ⁸ Mugulumize *MUKAMA* mu ngeri esaanira erinnya lye; muleete ekiweebwayo mujje mu mbuga ze.
- ⁹ Musinze *MUKAMA* mu kitiibwa eky'obutuukirivu bwe. Ensi yonna esinze *MUKAMA* n'okukankana.
- ¹⁰ Mutegeeze amawanga gonna nti *MUKAMA* y'afuga. Ensi nnywevu, tewali asobola kuginyeenyaako; *MUKAMA* aliramula abantu mu bwenkanya.
- ¹¹ Kale eggulu lisanyuke n'ensi ejaguze; ennyanja eyire ne byonna ebigirimu.
- ¹² Ennimirowe n'ebirime ebizirimu bijaguze; n'emiti gyonna egy'omu kibira nagyo gimutendereze n'ennyimba ez'essanyu.
- ¹³ Kubanga *MUKAMA* ajja; ajja okusalira ensi omusango. *MUKAMA* aliramula ensi mu butuukirivu, n'abantu bonna abalamule mu mazima.

Zabbuli 97

- 97** *MUKAMA* afuga; ensi esanyuke, n'embalama eziri ewala zijaguze.
- ² Ebire n'ekizikiza bimwetooloola; obutuukirivu n'obwenkanya gwe musingi gw'entebe y'obwakabaka bwe.
- ³ Omuliro gumukulembera ne gwokya abalabe be ku njuyi zonna.
- ⁴ Okumyansa kwe kumulisa ensi; ensi n'ekulaba n'ekankana.
- ⁵ Ensozi zisaanuuka ng'envumbo awali *MUKAMA*, mu maaso ga Mukama ow'ensi yonna.
- ⁶ Eggulu lirangirira obutuukirivu bwe; n'abantu bonna ne balaba ekitiibwa kye.
- ⁷ Abasinza ebifaananyi ebikole n'emikono bonna baswadde,

abo abeenyumiririza mu bifaananyi ebyole. Mumusinze mwe mwenna bakatonda.

- ⁸ Sayuuni akiwulira n'asanyuka, n'ebyallo bya Yuda bijaguza; kubanga ogoberera eby'ensonga, Ayi Katonda.
- ⁹ Kubanga ggwe, Ayi *MUKAMA*, oli waggulu nnyo okusinga ensi; ogulumizibwa okusinga bakatonda bonna.
- ¹⁰ Abo abaagala *MUKAMA* bakyawa ekibi, akuuma obulamu bw'abamwesiga, n'abawonya okuva mu mukono gw'omukozi w'ebibi.
- ¹¹ Omusana gwe gwakira abatuukirivu, n'abalina omutima ogw'amazima bajjula essanyu.
- ¹² Musanyukirenga mu *MUKAMA* mmwe abatuukirivu, era mwebazenga erinnya lye ettukuvu.

Zabbuli 98

Zabbuli.

- 98** Muyimbire *MUKAMA* oluyimba oluggya, kubanga akoze eby'ekitalo. Omukono gwe ogwa ddyo, era omukono omutukuvu, gumuwadde obuwan-guzi.
- ² *MUKAMA* ayolesezza obulokozi bwe, era abikkulidde amawanga obutuukirivu bwe.
- ³ Ajjukidde okwagala kwe okutakoma n'obwesigwa bwe eri ennyumba ya Isirayiri. Enkomerero z'ensi yonna zirabye obulokozi bwa Katonda waffe.
- ⁴ Muyimbire *MUKAMA* n'essanyu lingi mwe ensi yonna; muyimbe ennyimba mu maloboozi ag'essanyu.
- ⁵ Mutendereze *MUKAMA* n'ennanga ez'enkoba; n'ennanga ez'enkoba n'amaloboozi ag'okuyimba,
- ⁶ n'amakondeere n'eddoboozi ly'enjombwe. Muyimbe n'essanyu mu maaso ga *MUKAMA* era Kabaka.
- ⁷ Ennyanja eyire ne byonna ebigirimu, n'ensi ne byonna ebigirimu bijaguze.
- ⁸ Emigga gikube mu ngalo n'ensozi zonna ziyimbire wamu olw'essanyu;
- ⁹ byonna biyimbe mu maaso ga *MUKAMA*, kubanga ajja okulamula ensi. Aliramula ensi mu butuukirivu; aliramula amawanga mu bwenkanya.

Zabbuli 99

- 99** *MUKAMA* afuga, amawanga gakankane; atuula wakati wa bakerubi, ensi ekankane.
- ² *MUKAMA* mukulu mu Sayuuni; agulumizibwa mu mawanga gonna.
- ³ Amawanga gonna gatendereze erinnya lyo ekkulu era ery'entiisa.

MUKAMA mutukuvu.

- 4 Ye Kabaka ow'amaanyi, ayagala obwenkanya.
Onywezeza obwenkanya;
era by'okoledde Yakobo bya bwenkanya
era bituufu.
- 5 Mumugulumize *MUKAMA* Katonda waffe;
mumusinzize wansi w'entebe y'ebigere bye.
MUKAMA mutukuvu.
- 6 Musa ne Alooni baali bamu ku bakabona be;
ne Samwiri yali mu abo abaakoowoolanga erinnya
lye;
baasabanga *MUKAMA*
n'abaanukula.
- 7 Yayogera nabo mu mpagi ey'ekire;
baagondera amateeka ge n'ebiragiro bye, bye
yabawa.
- 8 Ayi *MUKAMA* Katonda waffe,
wabaanukulanga;
n'obeeranga Katonda asonyiwa eri Isirayiri,
newaakubadde wababonerezanga olw'ebikolwa
byabwe ebibi.
- 9 Mugulumizenga *MUKAMA* Katonda waffe,
mumusinzizenga ku lusozi lwe olutukuvu,
kubanga *MUKAMA* Katonda waffe mutukuvu.

Zabbuli 100

Zabbuli ey'okwebaza.

- 100** Muleetere *MUKAMA* eddoboosi ery'essanyu
mmwe ensi zonna.
- 2 Muweereze *MUKAMA* n'essanyu;
mujje mu maaso ge n'ennyimba ez'essanyu.
- 3 Mumanye nga *MUKAMA* ye Katonda;
ye yatutonda, tuli babe,
tuli bantu be era endiga ez'omu ddundiro lye.
- 4 Musingire mu miryango gye nga mwebaza,
ne mu mpya ze n'okutendereza;
mumwebaze mutendereze erinnya lye.
- 5 Kubanga *MUKAMA* mulungi, n'okwagala kwe kwa
lubeerera;
n'obwesigwa bwe bwa mirembe gyonna.

Zabbuli 101

Zabbuli ya Dawudi.

- 101** Nnaayimbanga ku kwagala kwo n'obu-
tuukirivu bwo;
nnaayimbiranga ggwe, Ayi *MUKAMA*.
- 2 Nneegenderazanga, mu bulamu bwange ne nkola
eby'obutuukirivu,
naye olijja ddi gye ndi?
- Nnaabeeranga mu nnyumba yange
nga siriiko kya kunenyezebwa.

- 3 Sijjanga kwereetereza kintu
kyonna ekibi.

Nkyayira ddala ebikolwa by'abo abava mu kkubo lyo;
sijjanga kubyeteekako.

- 4 Sijjanga kuba mukuusa;
ekibi nnaakyewaliranga ddala.

5 Oyo alyolyoma muliraanwa we mu kyama,
nnaamuzikirizanga ddala; amaaso ag'amalala
n'omutima ogw'amalala
sijja kubigumiikirizanga.

6 Abeesigwa abali mu nsi yaffe nnaabasanyukiranga,
balyoke babeerenga nange;
akola eby'obutuukirivu
y'anamperezanga.

7 Atayogera mazima
taabeerenga mu nnyumba yange.
Omuntu alimba
sirimuganya kwongera kubeera nange.

8 Buli nkya nnaazikirizanga
abakola ebibi bonna mu nsi,
bwe ntyo abakozi b'ebibi ne mbamalirawo ddala
mu kibuga kya *MUKAMA*.

Zabbuli 102

*Okusaba kw'oyo ali mu buyinike ng'ayigganyizibwa
nga yeeyongedde okunafuwa, n'afukumula byonna
ebimuli ku mutima mu maaso ga MUKAMA.*

- 102** Wulira okusaba kwange, Ayi *MUKAMA*,
okkirize okukoowoola kwange kutuuke
gy'oli.
- 2 Tonneekweka
mu biseera eby'obuyinike bwange.
Ntegera okutu kwo
onnyanukule mangu bwe nkukoowoola!
- 3 Kubanga ennaku zange zifuumuuka ng'omukka,
n'amagumba gange gaaka ng'amanda.
- 4 Omutima gwange gulinyirirwa ng'omuuddo, era gu-
wotose;
neerabira n'okulya emmere yange.
- 5 Olw'okwaziirana kwange okunene,
nzenna nfuuse ηηumbagumba.
- 6 Ndi ng'ekiwuugulu eky'omu ddungu,
era ng'ekiwuugulu eky'omu nsiko.
- 7 Nsula ntunula,
nga ndi ng'ekinyonyi ekitudde kyokka ku kasolya
k'ennyumba.
- 8 Abalabe bange banvuma olunaku lwonna;
abo abanduulira bakozesa linnya lyange nga bakoli-
ma.
- 9 Kubanga ndya evvu ng'alya emmere,

n'amaziga gange ne geegattika mu kyokunywa kyange.

¹⁰ Olw'obusungu n'okunyiiga kwo; onneegobyeko n'onsuula eyo.

¹¹ Ennaku zange ziri ng'ekisiikirize ky'olweggulo nga buziba; mpotoka ng'omuddo.

¹² Naye ggwe, Ayi *MUKAMA*, obeera mu ntebe yo ey'obwakabaka emirembe n'emirembe; erinnya lyo linajjukirwanga ab'omu mirembe gyonna.

¹³ Olisituka n'osaasira Sayuuni, kino kye kiseera okulaga Sayuuni omukwano; ekiseera kye wateekateeka kituuse.

¹⁴ Kubanga amayinja gaakyo abaweereza bo bagaagala nnyo, n'enfuufu y'omu kibuga ekyo ebakwasa ekisa.

¹⁵ Amawanga gonna ganaatyanga erinnya lya *MUKAMA*;

ne bakabaka bonna ab'ensi banaakankananga olw'ekitiibwa kyo.

¹⁶ Kubanga *MUKAMA* alizimba Sayuuni buto, era n'alabika mu kitiibwa kye.

¹⁷ Alyanukula okusaba kw'abanaku; talinyooma kwegayirira kwabwe.

¹⁸ Bino leka biwandiikirwe ab'omu mirembe egirijja, abantu abatannatondebwa bwe balibisoma balyoke batendereze *MUKAMA*.

¹⁹ Bategeere nti *MUKAMA* yatunula wansi ng'asenziira waggulu mu kifo kye ekitukuvu;

MUKAMA yasinzira mu ggulu n'atunuulira ensi, okuwulira okusinda kw'abasibe,

n'okusumulula abo abasaliddwa ogw'okufa.

²¹ Erinnya lya *MUKAMA*, liryoke litenderezebwe mu Sayuuni,

bamutenderezenga mu Yersaalemi;

²² abantu nga bakunjaanye, awamu n'obwakabaka, okusinza *MUKAMA*.

²³ *MUKAMA* ammazeemu amaanyi nga nkyali muvubuka;

akendeezezza ku nnaku z'obulamu bwange.

²⁴ Ne ndyoka mmukaabira nti,

"Ayi Katonda wange, tontwala nga nkyali mu makkati g'emyaka gy'obulamu bwange, ggw'abeera omulamu emirembe gyonna.

²⁵ Ku ntandikwa wassaawo omusingi gw'ensi; n'eggulu gy'emirimu gy'emikono gyo.

²⁶ Byonna biriggwaawo, naye ggwe oli wa lubeerera. Byonna birikaddiwa ng'ebyambalo.

Olibikyusa ng'ebyambalo, ne bisuulibwa.

²⁷ Naye ggwe tokyuka oli wa lubeerera

n'emyaka gyo tegirikoma.

²⁸ Abaana b'abaweereza bo baliba mu ddembe;

ne bazzukulu baabwe banaabeeranga w'oli nga tebalina kye batya."

Zabbuli 103

Zabbuli Ya Dawudi.

103 Weebaze *MUKAMA*, ggwe emmeeme yange; ne byonna ebiri mu nze byebaze erinnya lye ettukuvu.

² Weebaze *MUKAMA*, ggwe emmeeme yange, era teweerabiranga birungi bye byonna.

³ Asonyiwa ebibi byo byonna, n'awonya n'endwadde zo zonna.

⁴ Anunula obulamu bwo emagombe, n'akusaasira era n'akwagala n'okwagala okutaggwaawo.

⁵ Awa emmeeme yo ebintu ebirungi byeyagala; obuvubuka bwo ne budda buggya ng'empungu. ^I

⁶ *MUKAMA* asala mu butuukirivu ne mu bwenkanya, ensonga z'abo bonna abajoogebwa.

⁷ Yamanyisa Musa ebyo by'ayagala, n'alaga abaana ba Isirayiri ebikolwa bye.

⁸ *MUKAMA* wa kisa era ajjudde okusaasira, tasunguwala mangu, era alina okwagala okutaggwaawo.

⁹ Taasibenga busungu ku mwoyo, era tasunguwala kumala bbanga lyonna.

¹⁰ Tatukola ng'okwonoona kwaffe bwe kuli, wadde okutusasula ng'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu bwe biri.

¹¹ Ng'eggulu bwe litumbidde ennyo waggulu w'ensi, n'okwagala kwe bwe kuli okunene bwe kutyo eri abo abamutya.

¹² Ebibi byaffe abituggyako n'abitwala wala ng'ebuvanjuba bw'eri ewala okuva ebugwanjuba.

¹³ Kitaawe w'abaana nga bw'asaasira abaana be, ne *MUKAMA* bw'atyo bw'asaasira abo abamutya.

¹⁴ Kubanga amanyi nga bwe twakolebwa era ng'ajjukira nti tuli nfuufu.

¹⁵ Wabula omuntu, ennaku z'obulamu bwe ziri ng'omuddo;

akula n'agimuka ng'ekimuli eky'omu nnimiro;

¹⁶ empewo ekifuuwa, ne kifa;

nga ne we kyali tewakyajjukirwa.

¹⁷ Naye okwagala kwa Katonda eri abo abamutya tekuggwaawo

emirembe gyonna,

n'obulokozi bwe eri abaana b'abaana baabwe.

¹⁸ Be bo abakuuma endagaano ye

ne bajjukira okugondera amateeka ge.

^I *Empungu emanyiddwa olw'amaanyi gaayo n'olw'obuwangaazi bwayo.*

19 *MUKAMA* anywezezza entebe ye ey'obwakabaka mu ggulu,
n'obwakabaka bwe bufuga ensi yonna.

20 Mwebaze *MUKAMA* mmwe bamalayika be,
mmwe ab'amaanyi abakola ky'agamba,
era abagondera ekigambo kye.

21 Mwebaze *MUKAMA* mmwe amaggye ge ag'omu ggulu,
mmwe abaweereza be abakola by'ayagala.

22 Mwebaze *MUKAMA*, mmwe ebitonde bye byonna ebiri mu matwale ge gona.

Weebaze *MUKAMA*, ggwe emmeeme yange.

Zabbuli 104

104 Weebaze *MUKAMA*, ggwe emmeeme yange.

Ayi *MUKAMA* Katonda wange, oli mukulu nnyo;
ojjudde obukulu n'ekitiibwa.

2 Yeebika ekitangaala ng'ayeebikka ekyambalo
n'abamba eggulu ng'eweema,

3 n'ateeka akasolya k'ebisulo bye eby'oku ntikko kun-
gulu ku mazzi;

ebire abifuula amagaali ge,
ne yeebagala ebiwaawaatiro by'empewo.

4 Afuula empewo ababaka be,
n'ennimi z'omuliro ogwaka abaweereza be.

5 Yassaawo ensi ku misingi gyayo;
teyinza kunyeezezebwa.

6 Wagibikkako obuziba ng'ekyambalo;
amazzi ne gatumbiira okuyisa ensozi ennene.

7 Bwe wagaboggolera ne gadduka;
bwe gaawulira okubwatuka kwo ne gaddukira ddala;

8 gaakulukutira ku nsozi ennene,
ne gakkirira wansi mu biwonvu
mu bifo bye wagategekera.

9 Wagassizaawo ensalo ze gatasaana kusukka,
na kuddayo kubuutikira nsi.

10 Alagira ensulo ne zisindika amazzi mu biwonvu;
ne gakulukutira wakati w'ensozi.

11 Ne ganywesa ebisolo byonna eby'omu nsiko;
n'endogoyi ne gazimalako ennyonta.

12 Ebinyonyi eby'omu bbanga bizimba ebisu byabyo
ku mabbali g'amazzi,
ne biyimbira mu matabi.

13 Afukirira ensozi ennene ng'osinziira waggulu
gy'oobeera;

ensi n'ekkuta ebibala by'emirimu gyo.

14 Olagira omuddo ne gukula okuliisa ente,
n'ebirime abantu bye balima,
balyoke bafune ebyokulya okuva mu ttaka.

15 Ne wayini okusanyusa omutima gwe,

n'ebizigo okwesiiga awoomye endabika ye,
n'emmere okumuwa obulamu.

16 Emiti gya *MUKAMA* gifuna amazzi mangi;
gy'emivule gy'e Lebanooni gye yasimba.

17 Omwo ebinyonyi mwe bizimba ebisu byabyo;
ne ssekanyolya asula mu miti omwo.

18 Ku nsozi empanvu eyo embulabuzi ez'omu nsiko
gye zibeera;
n'enjazi kye kiddukiro ky'obumyu.

19 Wakola omwezi okutegeeza ebiri;
n'enjuba bw'egwa n'eraga olunaku.

20 Oleeta ekizikiza, ne buba ekiro;
olwo ebisolo byonna eby'omu bibira ne biryoka bi-
vaayo.

21 Empologoma ento zikaabira emmere gye zinaalya;
nga zinoonya ebyokulya okuva eri Katonda.

22 Enjuba bw'evaayo ne zigenda, n'oluvannyuma
ne zikomawo ne zigalamira mu mpuku zaazo.

23 Abantu ne bagenda ku mirimu gyabwe,
ne bakola okutuusa akawungeezi.

24 Ayi *MUKAMA*, ebintu bye wakola nga bingi nnyo!
Byonna wabikola n'amagezi ag'ekitalo;
ensi ejjudde ebitonde byo.

25 Waliwo ennyanja, nnene era ngazi,
ejjudde ebitonde ebitabalika,

ebintu ebirina obulamu ebinene era n'ebitono.

26 Okwo amaato kwe gaseeyeeyera nga galaga eno
n'eri;
ne galukwata ge wakola mwe gabeera okuzannyi-
ranga omwo.

27 Ebyo byonna bitunuulira ggwe
okubiwa emmere yaabyo ng'ekiseera kituuse.

28 Bw'ogibiwa,

nga bigikunjaanya;

bw'oyanjuluza engalo zo n'obigabira ebintu ebirungi
ne bikkusibwa.

29 Bw'okweka amaaso go

ne byeraliikirira nnyo;

bw'obiggyamu omukka nga bifa,

nga biddayo mu nfuufu.

30 Bw'oweereza Omwoyo wo,

ne bifuna obulamu obuggya;

olwo ensi n'ogizza buggya.

31 Ekitiibwa kya Katonda kibeerengawo emirembe
gyonna;

era *MUKAMA* asanyukirenga ebyo bye yakola.

32 Atunuulira ensi, n'ekankana;

bw'akwata ku nsozi ennene, ne zinyooka omukka.

33 Nnaayimbiranga *MUKAMA* obulamu bwange bwon-
na;

nnaayimbanga nga ntendereza Katonda wange en-
naku zonna ze ndimala nga nkyali mulamu.

³⁴ Ebirowoozo byange, nga nfumiitiriza, bimusanyusenga;

kubanga mu *MUKAMA* mwe neeyagalira.

³⁵ Naye abakola ebibi baggweewo ku nsi; aboonoonyi baleme kulabikirako ddala.

Weebaze *MUKAMA*, gwe emmeeme yange.

Mumutenderezenga *MUKAMA*.

Zabbuli 105

105 Mwebaze *MUKAMA*, mukoowoole erinnya lye; amawanga gonna mugategeeze by'akoze.

² Mumuyimbire, mumutendereze; muyimbe ku byamagero bye.

³ Mumusuute, ng'erinnya lye ettukuvu muligulumiza; emitima gy'abo abanoonya *MUKAMA* gijjule essanyu.

⁴ Munoonye *MUKAMA* n'amaanyi ge; mumunoonyenga ennaku zonna.

⁵ Mujjukirenga eby'ekitalo bye yakola, ebyamagero bye, n'emisango gye yasala;

⁶ mmwe abazzukulu ba Ibulayimu, abaweereza be mmwe abaana ba Yakobo, abalonde be.

⁷ Ye *MUKAMA* Katonda waffe; ye alamula mu nsi yonna.

⁸ Ajjukira endagaano ye emirembe gyonna, kye kigambo kye yalagira, ekyakamala emirembe olukumi,

⁹ ye ndagaano gye yakola ne Ibulayimu, era kye kisuubizo kye yalayirira Isaaka.

¹⁰ Yakikakasa Yakobo ng'etteeka, n'akiwa Isirayiri ng'endagaano eteriggwaawo nti,

¹¹ "Ndikuwa ggwe ensi ya Kanani okuba omugabo gwo."

¹² Bwe baali bakyali batono, nga si bangi n'akamu, era nga bagwira mu nsi omwo,

¹³ baatambulatangulanga okuva mu ggwanga erimu okulaga mu ddala, ne bavanga mu bwakabaka obumu ne balaga mu bulala.

¹⁴ Teyaganya muntu yenna kubayisa bubi; n'alabulanga bakabaka ku lwabwe nti,

¹⁵ "Abalonde bange, ne bannabbi bange temubakolangako kabi."

¹⁶ Yaleeta enjala mu nsi, emmere yaabwe yonna n'agizikiriza.

¹⁷ N'atuma omuntu okubeesooka mu maaso, ye Yusufu eyatundibwa ng'omuddu,

¹⁸ ebigerere bye ne binuubulwa enjegere ze baamusibya,

obulago bwe ne buteekebwa mu byuma,

¹⁹ okutuusa bye yategeeza lwe byatuukirira,

okutuusa ekigambo kya *MUKAMA* lwe kyamukakasa nti bye yayogera bya mazima.

²⁰ Kabaka n'atuma ne bamusumulula; omufuzi w'ensi eyo yamuggya mu kkomera.

²¹ Yamufuula omukulu w'eby'omu maka ge, n'akulira byonna omufuzi oyo bye yalina;

²² okukangavvulanga abalangira be nga bwe yalabanga,

n'okuyigiriza abakulu eby'amagezi.

²³ Oluvannyuma Isirayiri n'ajja mu Misiri; Yakobo bw'atyo n'atuula mu nsi ya Kaamu nga munnaggwanga.

²⁴ *MUKAMA* n'ayaza nnyo abantu be; ne baba bangi nnyo, n'abalabe baabwe ne beeralikirira,

²⁵ n'akyusa emitima gyabwe ne bakyawa abantu be, ne basalira abaweereza be enkwe.

²⁶ Yatuma abaweereza be Musa ne Alooni, be yalonda.

²⁷ Ne bakola obubonero bwe obw'ekitalo mu bantu abo;

ne bakolera ebyamagero bye mu nsi ya Kaamu.

²⁸ Yaleeta ekizikiza ensi yonna n'ekwata, kubanga baali bajeemedde ekigambo kye.

²⁹ Amazzi gaabwe yagafuula omusaayi, ne kireetera ebyennyanya byabwe okufa.

³⁰ Ensi yaabwe yajjula ebikere, ebyatuukira ddala ne mu bisenge by'abafuzi baabwe.

³¹ Yalagira, ebiwuka ebya buli ngeri ne bijja, n'ensekere ne zeeyiwa mu bitundu byonna eby'ensi yaabwe.

³² Yafuula enkuba okuba amayinja g'omuzira; eggulu ne libwatuka mu nsi yaabwe yonna.

³³ Yakuba emizeeyituuni n'emizabbibu, n'azikiriza emiti gy'omu nsi yaabwe.

³⁴ Yalagira, enzige ne zijja ne bulusejjera obutabalika muwendo.

³⁵ Ne bitya buli kimera kyonna mu nsi yaabwe, na buli kisimbe kyonna mu ttaka lyabwe ne kiriibwa.

³⁶ N'azikiriza abaana ababereberye bonna mu nsi yaabwe,

nga bye bibala ebisooka eby'obuvubuka bwabwe.

³⁷ Yaggya Abayisirayiri mu nsi eyo nga balina ffeeza nnyingi ne zaabu;

era bonna baali ba maanyi.

³⁸ Abamisiri baasanyuka bwe baalaba Abayisirayiri nga bagenze,

kubanga baali batandise okubatiira ddala.

³⁹ Yayanjuluzanga ekire ne kibabikka, n'omuliro ne gubamulisiza ekiro.

⁴⁰ Baamusaba, n'abaweereza enkwale era n'abaliisanga emmere eva mu ggulu ne bakkuta.

⁴¹ Yayasa olwazi, amazzi ne gatiiriika, ne gakulukuta mu ddungu ng'omugga.

42 Kubanga yajjukira ekisuubizo kye ekitukuvu kye yawa omuweereza we Ibulayimu.
 43 Abantu be yabaggyayo nga bajaguza, abalonde be nga bayimba olw'essanyu.
 44 Yabawa ensi eyali ey'amawanga amalala, ne basikira ebyo abalala bye baakolerera;
 45 balyoke bakwatenga amateeka ge, era bagonderenga ebiragiro bye.

Mumutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 106

106 Mumutendereze *MUKAMA*!
 Mwebaze *MUKAMA* kubanga mulungi, kubanga okwagala kwe tekuggwaawo emirembe gyonna.

2 Ani ayinza okwogera ku bikulu *MUKAMA* by'akola n'abimalayo, oba okumutendereza obulungi nga bw'asaanira?
 3 Balina omukisa abalina obwenkanya, era abakola ebituufu bulijjo.

4 Onzijikiranga, Ayi *MUKAMA*, bw'obanga okolera abantu bo ebirungi; nange onnyambe bw'olibalokola,
 5 ndyoke neeyagalire wamu n'abalonde bo nga bafunye ebirungi, nsanyukire wamu n'eggwanga lyo, era ntendererezenga mu bantu bo.

6 Twonoonye, nga bajjajjaffe bwe baakola; tukoze ebibi ne tusobyana nnyo.
 7 Bakadde baffe tebaafaayo kujjukira ebyamagero bye wakola nga bali mu Misiri; n'ebyekisa ebingi bye wabakolera tebaabijjukira, bwe baatuuka ku Nyanja Emyufu ne bakujeemera.
 8 Naye *MUKAMA* n'abalokola, olw'erinnya lye, alyoke amanyise amaanyi g'obuyinza bwe obungi.
 9 Yaboggolera Ennyanja Emyufu, n'ekalira; n'abakulembera okubayisa mu buziba ng'abayita ku lukalu mu ddungu.
 10 Yabawonya abalabe baabwe; n'abanunula mu mikono gy'abo ababakyawa.
 11 Amazzi ne gabuutikira abalabe baabwe; ne wataba n'omu awona.
 12 Olwo ne bakkiriza ebigambo bye, bye yabasuubiza; ne bayimba nga bamutendereza.

13 Waayita akabanga katono ne beerabira ebyo byonna bye yakola; ne batawulirizanga kubuulirira kwe.
 14 Bwe baatuuka mu ddungu, okwegomba ne kuba-sukkirira; ne bagezesa Katonda nga bali mu lukoola olwo.

15 Bw'atyo n'abawa kye baasaba, kyokka n'abaleetera n'olumbe olw'amaanyi.

16 Nga bali mu lusiisira baakwatirwa obuggya eri Musa ne Alooni abalonde ba *MUKAMA*.
 17 Ettaka ne Iyasama ne limira Dasani; Abiraamu ne banne ne libasaanyaawo.
 18 Omuliro ne gukoleera ne gukwata abagoberezi baabwe; ennimi z'omuliro ne zookya aboonoonyi.
 19 Bwe baali e Kolebu ne beekolera ennyana; ne basinza ekifaananyi ekyo kye baakola mu byuma bye baasaanuusa.
 20 Ekitiibwa kya Katonda ne bakiwaanyisaamu ekibumbe ekifaanana ente erya omuddo.
 21 Ne beerabira Katonda eyabanunula, eyabakolera ebintu ebikulu bwe bityo mu Misiri,
 22 ebyamagero bye yabakolera mu nsi ya Kaamu, n'ebikolwa eby'entiisa ku Nyanja Emyufu.
 23 N'agamba nti, Ajja kubazikiriza. Naye Musa, omulonde we, n'ayimirira mu maaso ge n'amwegayirira, obusungu bwe ne bumuggwaako n'atabazikiriza.

24 Baanyooma eby'ensi ennungi, kubanga ekisuubizo kye tebaakirinaamu bwesige.
 25 Beemulugunyiriza mu weema zaabwe, ne batagondera ddooboozi lya *MUKAMA*.
 26 Kyeyava yeerayirira nti alibazikiriza mu ddungu,
 27 era nga n'abaana baabwe balisaasaanira mu mawanga ne bafiira eyo.

28 Baatandika okusinza Baali e Peoli; ne balya ebyaweebwangayo eri bakatonda abataliimu bulamu.
 29 Ne banyiiiza Katonda olw'ebikolwa byabwe ebibi; kawumpuli kyeyava abagwamu.
 30 Naye Finekaasi n'ayimirira wakati waabwe ne Katonda, kawumpuli n'agenda.
 31 Ekyo ne kimubalirwa nga kya butuukirivu emirembe gyonna.
 32 Bwe baatuuka okumpi n'amazzi ag'e Meriba ne banyiiiza *MUKAMA*, ne baleetera Musa emitawaana;
 33 kubanga baajeemera ebiragiro bye, ne kimwogeza n'ebigambo ebitaali bya magezi.

34 Abantu be baalwanyisa tebaabazikiriza nga *MUKAMA* bwe yali abalagidde,
 35 naye beetabika n'abannaggwanga ago ne bayiga empisa zaabwe.

36 Baasinza ebifaananyi ebikole n'emikono eby'amawanga ago ne bibafuukira omutego.
 37 Baawaayo batabani baabwe ne bawala baabwe eri bakatonda abo.
 38 Ne bayiwa omusaayi gwa batabani baabwe ne bawala baabwe abataliiko musango, be baawangayo eri ebifaananyi ebikole n'emikono Abakanani bye baakola, ensi n'eyonoonebwa n'omusaayi gwabwe.
 39 Beeyonoona olw'ebyo bye baakola, ebikolwa byabwe ne bibafuula abataliimu nsa nga bavudde ku Katonda waabwe.
 40 MUKAMA kyeyava asunguwalira abantu be, n'akyawa ezzadde lye.
 41 N'abawaayo eri amawanga amalala, abalabe ne babafuga.
 42 Abalabe baabwe ne babanyigiriza, ne babatuntuza nnyo ddala.
 43 Yabawonyanga abalabe baabwe emirundi mingi, naye obujeemu ne bubalemeramu, ebibi byabwe ne bigenda nga bibasaanyaawo.
 44 Naye bwe yawulira okukaaba kwabwe, n'abakwatirwa ekisa;
 45 ku lwabwe, n'ajjukira endagaano ye; okwagala kwe okungi ne kumuleetera okukyusa ekirowoozo kye.
 46 N'abaleetera okusaasirwa abo abaabawambanga.
 47 Ayi MUKAMA Katonda, otulokole, otukunjaanye, otuggye mu mawanga, tulyoke twebazenga erinnya lyo ettukuvu, era tusanyukenga nga tukutendereza.
 48 MUKAMA atenderezebwenaga, Katonda wa Isirayiri, emirembe n'emirembe.

Abantu bonna ka boogere nti, "Amiina!"

Mumutendereze MUKAMA.

EKITABO V

Zabbuli 107-150

Zabbuli 107

107 Mwebaze MUKAMA, kubanga mulungi; okwagala kwe kubeerera emirembe gyon-na.

2 Kale abanunule ba MUKAMA boogere bwe batyo; abo be yanunula mu mikono gy'abalabe;

3 abo be yakunjaanya mu mawanga; okuva Ebugwanjuba n'Ebuwanjuba, n'okuva obukiikakkono ne mu bukiikaddyo.

4 Abamu baataaganira mu malungu nga babuliddwa ekkubo eribatwala ku kibuga gye banaabeeranga.

5 Baalumwa ennyonta n'enjala, obulamu bwabwe ne butandika okusereba.

6 Bwe batyo ne bakaabira MUKAMA nga bali mu kabi; n'abawonya mu kweraliikirira kwabwe.

7 Yabakulembera butereevu n'abatuusa mu kibuga mwe baabeera.

8 Kale singa beebazanga MUKAMA olw'okwagala kwe okutaggwaawo,

n'olw'eby'ekitalo by'akolera abaana b'abantu!

9 Kubanga abalina ennyonta abanywesa, n'abayala abakkusa ebirungi.

10 Abamu baatuulanga mu kizikiza ne mu kisiikirize eky'okufa; abasibiddwa mu byuma era abali mu nnaku ennyin-gi;

11 kubanga baajeemera ekigambo kya Katonda, ne banyoomoola amagezi g'oyo Ali Waggulu Ennyo.

12 Baakozesebwa emirimu egy'amaanyi, emitima gyabwe ne gijjula obuyinike;

baagwanga wansi, naye nga tebalina abasitulawo.

13 Bwe batyo ne bakaabirira MUKAMA nga bali mu bizibu byabwe, era n'abawonya;

14 n'abaggya mu kizikiza ne mu kisiikirize eky'okufa; n'enjegere ezaali zibasibye n'azikutula.

15 Kale singa beebazanga MUKAMA olw'okwagala kwe okutaggwaawo,

n'olwebikolwa bye eby'ekitalo by'akolera abaana b'abantu!

16 Kubanga enzigi ez'ebikomo azaasaayasa, n'emitayimbwa egy'ekyuma agimenyamu.

17 Abamu baafuuka basirusiru olw'obujeemu bwabwe;

ne babonaabona olw'ebikolwa byabwe ebibi.

18 Ne batamwa emmere yonna, ne babulako katono ddala okufa.

19 Bwe batyo ne bakaabirira MUKAMA nga bali mu buzibu obwo,

n'abawonya.

20 Yabatumira ekigambo kye, n'awonya endwadde za-abwe;

n'abalokola mu kuzikirira.

21 Kale singa beebazanga MUKAMA olw'okwagala kwe okutaggwaawo,

n'olw'ebikolwa bye eby'ekyewuunyo by'akolera abaana b'abantu!

22 Bamuleeterenga ebiweebwayo eby'okwebaza,

era batendenga ebikolwa bye n'ennyimba ez'es-sanyu.

- 23 Abalala baasaabalira mu maato ku nnyanja; baali basuubuzi b'oku gayanja aganene.
- 24 Baalaba MUKAMA bye yakola, ebikolwa bye eby'ekitalo mu buziba bw'ennyanja.
- 25 Kubanga yalagira omuyaga ne gusitula amayengo waggulu.
- 26 Ne gagulumira okutuuka ku ggulu, ate ne gakka wansi mu ddubi; akabenje ne kabayitirira, ne baggwaamu amaanyi.
- 27 Ne beesunda, eruuyi n'eruyi ne baba ng'omutami-ivu atagala; n'amagezi ne gabaggwaako.
- 28 Bwe batyo ne bakaabira MUKAMA nga bali mu buz-ibu; n'abawonya mu kweraliikirira kwabwe.
- 29 Omuyaga yagusirisa, ennyanja n'etteeka.
- 30 Ne bajjula essanyu kubanga ennyanja yateeka; n'abakulemba n'abatuusa bulungi ku mwalo gwabwe.
- 31 Kale singa abantu beebazanga MUKAMA olw'okwagala kwe okutaggwaawo, n'olw'ebikolwa bye eby'ekyewuunyo by'akolera abaana b'abantu!
- 32 Bamugulumizenga ng'abantu bakunjaanye, era bamutenderezenga mu lukiiro lw'abakulu.
- 33 Afuula emigga amalungu, n'emikutu gy'amazzi ne giba ng'ettaka ekkalu,
- 34 ensi engimu n'agifuula olukoola olw'olunyo olw'obwonoonyi bw'abantu baamu.
- 35 Eddungu yalijjuza ebidiba by'amazzi, n'ensi enkalu n'agikulukusizaamu amazzi,
- 36 abalina enjala n'abateeka omwo, ne beezimbira ekibuga eky'okubeeramu,
- 37 ennimiro zaabwe ne bazisigamu emmere, ne basimba emizabbibu, ne bakungula ebibala bingi.
- 38 Yabawa omukisa gwe, ne beeyongera obungi; n'ebisibo byabwe n'atabiganya kukendeera.
- 39 Ate ne bakendeera obungi, ne bakkakkanyizibwa olw'okujeezebwa, n'okujoogebwa n'okulaba ennaku;
- 40 oyo anyooma n'abakungu, n'ababungeetanyiza mu lukoola omutali kantu.
- 41 Naye abaali mu kwetaaga yabamalako ennaku n'okubonaabona, n'ayaza ezzadde lyabwe ng'ebisibo.
- 42 Abagolokofu, bino babiraba ne basanyuka; naye abakola ebibi bo basirika busirisi.
- 43 Abalina amagezi bonna, bagondere ebigambo bi-no

era bategeere okwagala kwa MUKAMA okutaggwaawo.

Zabbuli 108

Oluyimba. Zabbuli ya Dawudi.

- 108 Omutima gwange munywevu, Ayi Katonda; nnaayimbanga ne nkutenderezanga n'omwoyo gwange gwonna.
- 2 Muzuukuke, mmwe entongooli n'ennanga ey'enkoba, nzija kuyimba okukeesa obudde.
- 3 Nnaakutenderezanga, Ayi MUKAMA, mu bantu bonna, nnaakuyimbiranga mu mawanga gonna.
- 4 Okwagala kwo kunene, kutumbiira okutuuka ku ggulu; n'obwesigwa bwo butuuka ku bire.
- 5 Ogulumizibwenga, Ayi Katonda, okuyisa eggulu; n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna.
- 6 Tulokole otuyambe n'omukono gwo ogwa ddyo, abo booyagala banunulibwe.
- 7 Katonda ayogedde ng'asinziira mu kifo kye ekituku-va n'agamba nti, "Nga nzijudde essanyu, ndisala mu Sekemu, era n'Ekiwonvu kya Sukkosi ndikigabanyagabanyaa-mu.
- 8 Ensi ya Gireyaadi yange, n'eya Manase nayo yange. Efulayimu mwe muli abalwanyani bange abazira; ate mu Yuda mwe munaavanga bakabaka.
- 9 Mowaabu be baweereza bange abawulize; ate Edomu be baddu bange; Abafirisuuti ndibaleekaanira mu ddooboozi ery'omwanguka ery'obuwanguzi."
- 10 Ani anantuusa ku kibuga ekigumu ekinywevu? Ani anankulemba okunyingiza mu Edomu?
- 11 Si ggwe, ayi Katonda, atusudde, atakyatabaala n'amaggye gaffe?
- 12 Tudduukirire nga tulwanyisa abalabe baffe, kubanga obuyambi bw'abantu temuli nsa.
- 13 Bwe tunaabeeranga ne Katonda tunaabanga bawanguzi; kubanga y'anaalinnyiriranga abalabe baffe wansi w'ebigere bye.

Zabbuli 109

Ya Makulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

- 109 Ayi Katonda wange gwe ntenderezanga, tonsiriikirira.
- 2 Kubanga abantu abakola ebibi era abalimba, banjogeddeko eby'obulimba.
- 3 Banfukumulidde ebigambo eby'obukyayi, ne bannumbagana awatali nsonga.
- 4 Bwe mbalaga omukwano, bo bandaga bukyayi; kyokka nze mbasabira.

5 Bwe mbakolera ebirungi bo bansasulamu bibi;
bwe mbalaga okwagala bo bankyawa bukyayi.

6 Mumulabire omuntu omukozi w'ebibi amwolekere;
wabeewo amuwawaabira.

7 Bwe banaawoza, omusango gumusinge;
n'okusaba kwe kufuuke kwonoona.

8 Aleme kuwangaala;
omuntu omulala amusikire.

9 Abaana be basigalire awo nga tebaliiko kitaabwe,
ne mukyala we afuuke nnamwandu.

10 Abaana be bataataaganenga nga bagenda basabi-
riza;
bagobebwe ne mu bifulukwa mwe basula.

11 Amubanja ajje awambe ebibye byonna;
n'abagwira bamunyageko ebintu bye byonna bye
yakolerera.

12 Waleme kubaawo amusaasira,
wadde akolera abaana be ebyekisa.

13 Ezzadde lye lizikirizibwe,
n'amannya g'abazzukulu be gasangulwe mu ago
ag'omu mulembe oguliddirira.

14 MUKAMA ajjukirenga ebyonoona bya bakadde be;
n'ekibi kya nnyina kireme kwerabirwanga.

15 MUKAMA ajjukirenga ebyonoona byabwe bulijjo,
n'ensi ebeerabirire ddala.

16 Kubanga talowoozangako kukolera muntu yenna
kya kisa;
naye yayigganyanga abaavu, n'abeetaaga,
n'abanakuwavu n'abatuusa ne ku kufa.

17 Yayagalanga nnyo okukolima; kale ebikolimo
bimwefuulire. Teyayagalanga mikisa; kale gimwesam-
bire ddala!

18 Yeeteekako okukolima ng'ekyambalo,
ne kumutobya ng'amazzi,
ne kuyingira mu magumba ge ng'amafuta.

19 Kubeerenga ng'ekyambalo ky'ayambadde,
era ng'olukoba lwe yeesibye emirembe gyonna.

20 Ebyo byonna y'eba ebeera empeera, MUKAMA
gy'awa abo abandoopalooa,
era abanjogerako eby'akabi ebyereere.

21 Naye ggwe, Ayi MUKAMA Katonda wange,
nnwanirira olw'erinnya lyo;
era omponye olw'okwagala kwo okulungi okutagg-
waawo.

22 Kubanga ndi mwavu era ali mu kwetaaga,
n'omutima gwange gunyolwa nnyo.

23 Sikyaliwo, ndi ng'ekisiikirize eky'akawungeezi;
mmansuddwa eri ng'enzige.

24 Amaviivi gange ganafuye olw'okusiiba;
omubiri gwange gukozze ne guggwaamu ensa.

25 Abandoopalooa bansekerera;
bwe bandaba nga banyeenyeza omutwe.

26 Mbeera, Ayi MUKAMA Katonda wange!

Ondokole ng'okwagala kwo okutaggwaawo bwe
kuli.

27 Baleke bategeere nti ggwe okikoze,
n'omukono gwo Ayi MUKAMA.

28 Balikoma, naye ggwe olimpa omukisa!
Leka abannumbagana baswale,
naye nze omuddu wo nga nsanyuka!

29 Abandoopa baswazibwe,
n'ensonyi zaabwe zibabuzeeko obwekyusizo.

30 Nneebazanga MUKAMA n'akamwa kange;
nnaamutenderezanga wakati mu kibiina ekinene.

31 Kubanga alwanirira omunaku ali mu kwetaaga,
n'amuwonya abo abaagala afe.

Zabbuli 110

Zabbuli ya Dawudi.

110 MUKAMA yagamba Mukama wange nti:

"Tuula wano ku mukono gwange ogwa ddyo,
okutuusa lwe ndimala okufufuggaza abalabe bo
ne mbassa wansi w'ebigere byo. ¹"

2 MUKAMA aligaziya obufuzi bwo okuva mu Sayuuni;
olifuga abalabe bo.

3 Abantu bo balyewaayo bokka mu ggye lyo
ng'ekiseera ky'olutalo kituuse.

Abavubuka bo,
nga bali mu by'ekitiibwa ekitukuvu,
balikukunjaanirako ng'omusulo bwe gulabika
ng'obudde bwakakya.

4 MUKAMA yalayira,
era tagenda kukijjulula,
yagamba nti, "Olibeera kabona emirembe gyonna
ng'engeri ya Merukizeddeeki bw'eri."

5 Mukama anaakulwaniriranga;
bakabaka abakulwanyisa anaababetentanga mu
busungu bwe obungi.

6 Aliramula amawanga, abafuzi b'ensi yonna n'abazik-
iriza,
n'entuumo z'emirambo ziriba nnyingi ku nsi yonna.

7 Alinywa amazzi mu kagga ku kkubo,
n'addamu amaanyi ag'obuwanguzi.

Zabbuli 111

111 Mutendereze MUKAMA!

Nneebazanga MUKAMA n'omutima gwange
gwonna,
mu lukiiiko lw'abalongoofu, era ne mu lukunjaana.

2 MUKAMA by'akola bikulu;

¹ Entebe ez'obwakabaka ez'edda, zaatekebwanga waggulu,
kabaka ng'alina kulinywa maddaala okutuulako. Bakabaka abaawan-
gulanga abalabe baabwe, babafufugazanga ne babassa wansi
w'ebigere byabwe.

bifumiitirizibwako abo bonna ababisanyukira.
 3 Emirimu gye mikulu nnyo era gya kitiibwa,
 n'obutuukirivu bwe tebuggwaawo emirembe gyonna.
 4 Ayamba abantu okujjukira ebyamagero bye,
MUKAMA wa kisa era ajjudde okusaasira.
 5 Agabira abamutya emmere;
 era ajjukira endagaano ye buli kiseera.
 6 Abantu be abalaze ng'ebikolwa bye bwe biri
 eby'amaanyi;
 n'abagabira ensi eyali ey'abannaggwanga.
 7 By'akola byonna bya bwesigwa era bya bwenkanya;
 n'amateeka ge gonna ga bwesigwa,
 8 manywevu emirembe gyonna;
 era yagassaawo nga ga bwesigwa era nga ga mazi-
 ma.
 9 Yanunula abantu be;
 n'alagira endagaano ye ebeerewo emirembe gyonna.
 Erinnya lye ttukuvu era lya ntiisa!
 10 Mu kutya *MUKAMA* amagezi mwe gasookera
 era abogondera ebigambo ebyo bajjudde
 obutegeevu.
MUKAMA atenderezewenga emirembe gyonna.

Zabbuli 112

112 Mutendereze *MUKAMA!*^I

Alina omukisa omuntu atya Katonda,
 era asanyukira ennyo mu mateeka ge.
 2 Abaana be baliba ba kitiibwa mu nsi;
 omulembe gw'abalongoofu guliweebwa omukisa.
 3 Ennyumba ye enejjulanga ebintu n'obugagga obun-
 gi;
 era anaabanga mutuukirivu ennaku zonna.
 4 Ne mu kizikiza, ekitangaala kyakira omulongoofu,
 alina ekisa, n'oyo alina okusaasira, era omutuukirivu.
 5 Omuntu oyo agabira abeetaaga, era tawolera
 magoba,
 era akola emirimu gye gyonna n'obwenkanya, alifu-
 na ebirungi.
 6 Omutuukirivu talinyeenyzezebwa,
 era anajjukirwanga ennaku zonna.
 7 Amawulire amabi tegaamutiisenga,
 kubanga omutima gwe munywevu gwesiga *MUKA-*
MA.
 8 Omutima gwe guteredde, tewali ky'anaatyanga,
 era oluvannyuma alitunuulira abalabe be n'amaaso
 ag'obuwanguzi.
 9 Agabidde abaavu bye beetaaga;
 mutuukirivu ebbanga lyonna;
 era bonna banaamussangamu ekitiibwa.

I Mu Lwebbulaniya Aleruuya

10 Omubi anaabirabanga ebyo, n'asunguwala,
 n'aluma abugigi, naye nga talina kya kukola.
 Okwegomba kw'ababi tekuubengako kye kubagasa.

Zabbuli 113

113 Mutendereze *MUKAMA!*

Mumutendereze, mmwe abaweereza be,
 mutendereze erinnya lya *MUKAMA.*
 2 Erinnya lya *MUKAMA* litenderezewbe
 okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna.
 3 Enjuba weeviirayo okutuusa bw'egwa,
 erinnya lya *MUKAMA* litenderezewenga.
 4 *MUKAMA* agulumizibwa okusinga amawanga gonna,
 era n'ekitiibwa kye kisinga eggulu.
 5 Ani afaanana nga *MUKAMA* Katonda waffe,
 atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka eri waggulu en-
 nyo,
 6 ne yeetoowaza
 okutunuulira eggulu n'ensi?
 7 Abaavu abayimusa n'abaggya mu nfuufu;
 n'abali mu kwetaaga n'abasitula ng'abaggya mu wvu,
 8 n'abatuuza wamu n'abalangira,
 awamu n'abalangira abo abafuga abantu be.
 9 Omukazi omugumba amuwa abaana,
 n'abeera mu maka ge n'ezzadde lye ng'ajjudde es-
 sanyu.

Mutendereze *MUKAMA!*

Zabbuli 114

114 Isirayiri bwe yava mu Misiri,
 abaana ba Yakobo abo, ne bava mu bantu
 abaayogeranga olulimi olutali lwabwe;
 2 Yuda n'afuuka omutukuvu wa Katonda,
 Isirayiri n'afuuka amatwale ge.
 3 Ennyanja bwe yabalaba n'edduka;
 Omugga Yoludaani ne gudda emabega.
 4 Ensozi ne zibuukabuuka ng'endiga zisseddume,
 n'obusozi obutono ng'obuliga obuto.
 5 Ggwe ennyanja, lwaki wadduka?
 Ggwe Yoludaani, lwaki wadda emabega?
 6 Mmwe ensozi, lwaki mwabuukabuuka ng'endiga
 zisseddume,
 nammwe obusozi obutono ng'obuliga obuto?
 7 Kankana, ggwe ensi, mu maaso ga Mukama,
 mu maaso ga Katonda wa Yakobo,
 8 eyafuula olwazi ekidiba eky'amazzi,
 n'olwazi olugumu n'aluggyamu ensulo ez'amazzi.

Zabbuli 115

115 Si ffe, Ayi *MUKAMA*, si ffe.
 Wabula erinnya lyo lye ligwana okuweeb-
 wanga ekitiibwa,

olw'okwagala kwo n'olw'obwesigwa bwo.

2 Lwaki amawanga gabuuzi nti,
"Katonda waabwe ali ludda wa?"

3 Katonda waffe ali mu ggulu;
akola buli ky'ayagala.

4 Bakatonda baabwe bakole mu ffeeza ne zaabu,
ebikolebwa n'emikono gy'abantu.

5 Birina emimwa, naye tebyogera;
birina amaaso, naye tebiraba.

6 Birina amatu, naye tebiwulira;
birina ennyindo, naye tebiwunyiriza.

7 Birina engalo, naye tebikwata;
birina ebigere, naye tebitambula;
ne mu bulago bwabyo temuvaamu ddoobozi n'aka-
mu,

8 abakozi ababikola,
n'abo bonna ababyesiga balibifaanana.

9 Mmwe ennyumba ya Isirayiri mwesigenga *MUKAMA*,
ye mubeezi wammwe era ye ngabo yammwe.

10 Mmwe ennyumba ya Alooni mwesigenga *MUKAMA*,
ye mubeezi wammwe era ye ngabo yammwe.

11 Mmwe abamutya, mwesigenga *MUKAMA*,
ye mubeezi wammwe, era ye ngabo yammwe.

12 *MUKAMA* anaatujjukiranga, era anaatuwanga
omukisa.
Ab'ennyumba ya Isirayiri anaabawanga omukisa;
ab'omu nnyumba ya Alooni anaabawanga omukisa;

13 n'abo abamutya, ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa,
MUKAMA anaabawanga omukisa.

14 *MUKAMA* abaaze mweyongere nnyo obungi,
mmwe n'abaana bammwe.

15 *MUKAMA*, ayakola eggulu n'ensi,
abawe omukisa.

16 Eggulu ery'oku ntikko lya *MUKAMA*,
naye ensi yagiwa abantu bonna.

17 Abafu tebatendereza *MUKAMA*,
wadde abo abaserengeta emagombe.

18 Naye ffe tunaatenderezanga *MUKAMA*,
okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna.

Mutendereze *MUKAMA*!

Zabbuli 116

116 *MUKAMA* mmwagala,
kubanga awulidde eddoobozi lyange n'ok-
wegayirira kwange.

2 Kubanga ateze okutu kwe gye ndi,
kyennaavanga mmukoowoola ebbanga lyonna lye
ndimala nga nkyali mulamu.

3 Emiguwa gy'okufa gyansiba,
n'okulumwa okw'emagombe kwankwata;
ne nzijula ennaku nnyingi n'okutya.

4 Ne ndyoka nkoowoola erinnya lya *MUKAMA* nti,
"Ayi *MUKAMA*, ndokola."

5 *MUKAMA* wa kisa, era mutuukirivu;
Katonda waffe ajjudde okusaasira.

6 *MUKAMA* alabirira abantu abaabulijjo;
bwe nnali mu buzibu obunene, n'andokola.

7 Wummula ggwe emmeeme yange,
kubanga *MUKAMA* abadde mulungi gy'oli.

8 Kubanga ggwe, Ayi *MUKAMA*, owonyezza omwoyo
gwange okufa,

n'amaaso gange ogawonyezza okukaaba;
n'ebigere byange n'obiwonya okwesittala,

9 ndyoke ntambulirenga mu maaso ga *MUKAMA*
mu nsi ey'abalamu.

10 Nakkiriza kyennava njogera nti,
"Numizibbwa nnyo."

11 Ne njogera nga nterebuse nti,
"Abantu bonna baliraba."

12 *MUKAMA* ndimusasula ntya
olw'ebirungi bye ebingi bwe bityo by'ankoledde?

13 Nditoola ekikompe eky'obulokozi,
ne nkoowoola erinnya lya *MUKAMA*.

14 Ndituukiriza obweyamo bwange eri *MUKAMA*,
mu maaso g'abantu be bonna.

15 Okufa kw'abatukuvu ba *MUKAMA* kwa muwendo
nnyo eri *MUKAMA*.

16 Ayi *MUKAMA*,
onsumuluddeko ebyansiba n'onfuula wa ddembe,
nange nnaakuweerezanga ennaku zonna.

17 Ndiwaayo ekiweebwayo eky'okwebaza,
ne nkoowoola erinnya lya *MUKAMA*.

18 Ndituukiriza obweyamo bwange eri *MUKAMA*,
mu maaso g'abantu be bonna,

19 mu mpya z'ennyumba ya *MUKAMA*;
wakati wo, ggwe Yerusalemi.

Mutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 117

117 Mutendereze *MUKAMA*, mmwe ensi zonna;
mumugulumize, mmwe amawanga gonna.

2 Kubanga okwagala kwe okutaggwaawo kungi gye
tuli;
n'obwesigwa bwa *MUKAMA* bwa lubeerera.

Mutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 118

118 Mwebaze *MUKAMA*, kubanga mulungi;
okwagala kwe kubeerera emirembe gyon-
na.

2 Kale Isirayiri ayogere nti,

“Okwagala kwa MUKAMA kubeerera emirembe gyonna.”

³ N’ab’ennyumba ya Aloon boogere nti,
“Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.”

⁴ Abo abatya MUKAMA boogere nti,
“Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.”

⁵ Bwe nnali mu nnaku empitirivu, nakoowoola MUKAMA,

n’annyanukula, n’agimponya.

⁶ MUKAMA ali ku ludda lwange, siriiko kye ntya.
Abantu bayinza kunkolako ki?

⁷ MUKAMA ali nange, ye anyamba.
Abalabe bange nnaabatunuuliranga n’amaaso ag’obuwanguzi.

⁸ Kirungi okwesiga MUKAMA
okusinga okwesiga omuntu.

⁹ Kirungi okuddukira eri MUKAMA
okusinga okwesiga abalangira.

¹⁰ Ensi zonna zanzinda ne zinneebungulula,
naye mu linnya lya MUKAMA naziwangula.

¹¹ Banneebungulula enjuuyi zonna;
naye mu linnya lya MUKAMA nabawangula.

¹² Bankuŋŋaanirako ne banneebungulula ng’enjuki;
naye ne basirikka ng’amaggwa agakutte omuliro;
mu linnya lya MUKAMA nabawangula.

¹³ Bannumba n’amaanyi mangi, ne mbulako katono
okugwa;

naye MUKAMA n’annyamba.

¹⁴ MUKAMA ge maanyi gange, era lwe luyimba
lwange,
afuuse obulokozi bwange.

¹⁵ Muwulire ennyimba ez’essanyu ez’obuwanguzi,
nga ziyimbirwa mu weema z’abatuukirivu nti,
“Omukono gwa MUKAMA ogwa ddyo gutukoledde
ebikulu!

¹⁶ Omukono gwa MUKAMA ogwa ddyo gugulumizibb-
wa;

omukono gwa MUKAMA ogwa ddyo gutukoledde
ebikulu!”

¹⁷ Sijja kufa, wabula nzija kuba mulamu,
ndyoke ntegeeze ebyo byonna MUKAMA by’akoze.

¹⁸ MUKAMA ambonerezza nnyo,
naye tandese kufa.

¹⁹ Munzigulirewo emiryango egy’obutuukirivu,
nnyingire, neebaze MUKAMA.

²⁰ Guno gwe mulyango omunene ogwa MUKAMA,
abatuukirivu mmwe banaayingiriranga.

²¹ Nkwebaza kubanga onnyanukudde
n’ofuuka obulokozi bwange.

²² Ejjinja abazimbi lye baagaana lye
lifuuse ejjinja ekkulu ery’oku nsonda.

²³ Kino MUKAMA ye yakikola;
era ffe tukiraba nga kya kitalo mu maaso gaffe.

²⁴ Luno lwe lunaku MUKAMA lw’akoze;
tusanyuke tulujagulizeeko.

²⁵ Ayi MUKAMA tukwegayiridde, tulokole,
Ayi MUKAMA tukwegayiridde otuwe obuwanguzi.

²⁶ Alina omukisa oyo ajja mu linnya lya MUKAMA.
Tubasabidde omukisa nga tuli mu nnyumba ya
MUKAMA.

²⁷ MUKAMA ye Katonda,
y’atwakiza omusana.
Mukumbire wamu nga mukutte amatabi mu ngalo
zammwe n’ekiweebwayo kyammwe
kituukire ddala ku mayembe g’ekyoto.

²⁸ Ggwe Katonda wange, nnaakwebazanga;
ggwe Katonda wange, nange nnaakugulumizanga.

²⁹ Mwebaze MUKAMA kubanga mulungi,
n’okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

Zabbuli 119

◊ Alefu

119 Balina omukisa abo abatambulira mu bu-
tuukirivu;

abatambulira mu mateeka ga MUKAMA.

² Balina omukisa abo abagondera ebiragiyo bye,
era abanoonya MUKAMA n’omutima gwabwe gwonna.

³ Abo abatasobya, era abatambulira mu makubo ge.

⁴ Ggwe wateekawo ebiragiyo byo;
n’olagira bigonderwenga n’obwegendereza bungu.

⁵ Ayi MUKAMA, nsaba mbeerenga munywevu bulijjo;
nga nkuuma bye walagira.

⁶ Bwe ntyo siriswazibwa, amaaso gange nga
ngasimbye ku ebyo bye walagira byonna.

⁷ Nga njiga ebiragiyo byo ebitukuvu,
nnaakutenderezanga n’omutima omulungi.

⁸ Nnaakwatanga amateeka go;
Ayi MUKAMA, tonsuulira ddala.

◊ Bessi

⁹ Omuvubuka anaakuumanga atya ekkubo lye nga
ttereewu?

Anaalikuumanga ng’agoberera ekigambo kyo nga
bwe kiri.

¹⁰ Nkunoonya n’omutima gwange gwonna;
tonzikiriza kuva ku mateeka go.

¹¹ Ntadde ekigambo kyo mu mutima gwange;
ndyoke nneme okwonoona.

¹² Ogulumizibwe, Ayi MUKAMA;
onjigirize amateeka go.

¹³ Njatula n’akamwa kange
amateeka go gonna ge walagira.

¹⁴ Nsanyukira okugondera ebiragiyo byo,
ng’asanyukira eby’obugagga.

¹⁵ Nnaafumiitirizanga ku biragiyo byo,
ne nzisaayo omwoyo ku makubo go.

16 Nnaasanyukiranga amateeka go,
era siigeerabirenga.

◇ *Gimero*

17 Omuddu wo omukolere ebirungi, mbe omulamu,
ngobererenga ekigambo kyo.

18 Ozibule amaaso gange, nsobole okulaba
eby'ekitalo ebiri mu mateeka go.

19 Nze ndi muyise ku nsi;
tonkisa bye walagira.

20 Bulijjo emmeeme yange
eyaayaanira amateeka go.

21 Onenya ab'amalala, abaakolimirwa,
abaleka amateeka go.

22 Mponya okuduula kwabwe n'okunyooma kwabwe;
kubanga bye walagira mbigondera.

23 Newaakubadde ng'abalangira bansalira enkwe;
naye nze, omuweereza wo, nnaafumiitirizanga ku bi-
ragiro byo.

24 Amateeka go lye ssanyu lyange,
era ge gannunḡanya.

◇ *Daleeti*

25 Nzigweddemu amaanyi, ndi wansi mu nfuufu;
nkusaba onzizeemu endasi ng'ekigambo kyo bwe
kiri.

26 Nakutegeeza bye nteesezza okukola, n'onnyanuku-
la;

onjigirize amateeka go.

27 Njigiriza amateeka go bye gagamba,
nange nnaafumiitirizanga ku byamagero byo.

28 Emmeeme empweddemu ensa olw'okunakuwala;
onzizeemu amaanyi ng'ekigambo kyo bwe kiri.

29 Nzigiraako ddala ebyo ebitali bya butuukirivu;
olw'ekisa kyo njigiriza amateeka go.

30 Nonzeewo okubeera omwesigwa;
ntambulire mu ebyo bye walagira.

31 Nnyweredde ku biragiro byo, Ayi *MUKAMA*,
tondeka kuswazibwa.

32 Bw'onoosumulula omutima gwange,
nnaatambuliranga mu makubo go ng'ebiragiro byo
bwe biri.

◇ *Eh*

33 Njigiriza, Ayi *MUKAMA*, okugonderanga ebiragiro
byo;
ndyoke mbinywezenga ennaku zonna ez'obulamu
bwange.

34 Mpa okutegeera ndyoke nkuume amateeka go
era ngakwate n'omutima gwange gwonna.

35 Ntambuliza mu mateeka go,
kubanga mwe nsanyukira.

36 Okyuse omutima gwange ogulaze eri ebyo bye
walagira;

so si eri eby'okufuna ebitaliimu.

37 Kyusa amaaso gange galeme okunneegombesa
ebitaliimu;

obulamu bwange obufuule obuggya ng'ekigambo
kyo bwe kiri.

38 Tuukiriza kye wasuubiza omuddu wo,
kubanga ekyo kye wasuubiza abo abakutya.

39 Nziggyako okunyoombwa kuno kwe ntya,
kubanga ebiragiro byo birungi.

40 Laba, njayaanira ebiragiro byo;
onkomyewo mu butuukirivu bwo.

◇ *Waawu*

41 Okwagala kwo okutaggwaawo kujje gye ndi, Ayi
MUKAMA;

ompe obulokozi bwo nga bwe wasuubiza;

42 ndyoke mbeere n'eky'okwanukula abo abam-
bonyaabonya;

kubanga neesiga kigambo kyo.

43 Toganya kigambo ekitali kya mazima okuva mu
kamwa kange;

kubanga essuubi lyange liri mu ebyo bye walagira.

44 Nnaagonderanga amateeka go ennaku zonna,
emirembe n'emirembe.

45 Era nnaatambulanga n'emirembe,
kubanga ngoberedde ebyo bye walagira.

46 Era nnaayogeranga ku biragiro by'omu maaso ga
bakabaka,

nga sikwatibwa nsonyi.

47 Kubanga nsanyukira amateeka go,
era ngaagala.

48 Nzisaamu nnyo ekitiibwa ebiragiro byo era mbya-
gala.

Nnaafumiitirizanga ku mateeka go.

◇ *Zayini*

49 Jjukira ekigambo kye wansuubiza, nze omuddu wo,
kubanga gwe wampa essuubi.

50 Ekiwummuza omutima gwange nga ndi mu bulu-
mi

kye kisuubizo kyo ekimpa obulamu.

51 Ab'amalala banduulira obutamala,
naye nze siva ku mateeka go.

52 Bwe ndowooza ku biragiro byo eby'edda, Ayi *MUKA-
MA*,

biwummuza omutima gwange.

53 Nkyawa nnyo abakola ebibi,
abaleka amateeka go.

54 Ebiragiro byo binfuukidde ennyimba
buli we nsula nga ndi mu lugendo lwange.

55 Mu kiro nzujukira erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*,
ne neekuuma amateeka go.

56 Olw'okukugonderanga
nfunye emikisa gyo mingi.

◇ *Esi*

57 Ggwe mugabo gwange, Ayi *MUKAMA*;
nasuubiza okukugonderanga.

58 Nkwegayirira n'omutima gwange gwonna,
ondage ekisa kyo nga bwe wasuubiza.

59 Bwe ndabye amakubo amakyamu ge nkutte,

ne nkyuka okugoberera ebiragiro byo.
 60 Nyanguwa nnyo okugondera amateeka go,
 so seekunya.
 61 Newaakubadde ng'emiguwa gy'ababi ginsibye,
 naye seerabirenga mateeka go.
 62 Nzuukuka mu ttumbi okukwebaza,
 olw'ebiragiro byo ebituukirivu.
 63 Ntambula n'abo abakutya,
 abo bonna abakwata amateeka go.
 64 Ensi, Ayi MUKAMA, ejjudde okwagala kwo;
 onjigirize amateeka go.

◇ Teesi

65 Okoze bulungi omuddu wo, Ayi MUKAMA,
 ng'ekigambo kyo bwe kiri.
 66 Njigiriza okumanya n'okwawula ekirungi n'ekibi,
 era ompe okumanya;
 kubanga nzikiririza mu mateeka go.
 67 Bwe wali tonnambonereza nakyama nnyo,
 naye kaakano njjondera ekigambo kyo.
 68 Ayi MUKAMA, oli mulungi era okola ebirungi;
 onjigirize amateeka go.
 69 Ab'amalala banjogeddeko nnyo eby'obulimba,
 naye nze nkwata ebyo bye walagira, n'omutima
 gwange gwonna.
 70 Omutima gwabwe gugezze ne gusavuwala;
 naye nze nsanyukira amateeka go.
 71 Okubonerezebwa kwangasa,
 ndyoke njige amateeka go.
 72 Amateeka go ge walagira ga mugaso nnyo gye ndi
 okusinga enkumi n'enkumi eza ffeeza ne zaabu.

◇ Yoodi

73 Emikono gyo gye gyankola ne gimmumba,
 mpa okutegeera ndyoke njige amateeka go.
 74 Abo abakutya banandabanga ne basanyuka,
 kubanga essuubi lyange liri mu kigambo kyo.
 75 Mmanyi, Ayi MUKAMA, ng'amateeka go matukuvu,
 era wali mutuufu okumbonereza.
 76 Kale okwagala kwo okutaggwaawo kumbeere
 kumpi kunsanyuse,
 nga bwe wansuubiza, nze omuddu wo.
 77 Kkiriza okusaasira kwo kuntuukeko ndyoke
 mbeere mulamu;
 kubanga mu mateeka go mwe nsanyukira.
 78 Ab'amalala baswazibwe, kubanga bampisizza bubi
 nga siriiko kye nkoze.
 Naye nze nnaafumiitirizanga ku biragiro byo.
 79 Abo abakutya bajje gye ndi,
 abategeera amateeka go.
 80 Mbeera, omutima gwange guleme kubaako kya
 kunenyezebwa mu mateeka go,
 neme kuswazibwa!

◇ Kaafu

81 Emmeeme yange erumwa nnyo ennyonta
 ng'eyaayaanira obulokozi bwo,
 essuubi lyange liri mu kigambo kyo.

82 Ntunuulidde ebbanga ddene n'amaaso gange ne
 ganfuuyirira nga nninda okutuukirira kw'ekisuubizo
 kyo;
 ne neebuza nti, "Olinsanyusa ddi?"
 83 Newaakubadde nga nfuuse ng'ensawo ey'eddiba,
 eya wayini eri mu mukka I,
 naye seerabira bye walagira.
 84 Ayi MUKAMA, nze omuddu wo nnaalindirira kutuusa
 ddi
 nga tonnabonereza abo abanjigganya?
 85 Abantu ab'amalala abatatya Katonda bansimide
 ebinnya mu kkubo;
 be bo abatagondera mateeka go.
 86 Amateeka go gonna geesigibwa;
 abo abatakwagala banjigganyiza bwereere; nkusaba
 onnyambe!
 87 Baali kumpi okunzikiririza ddala ku nsi kuno;
 naye nze sivudde ku ebyo bye walagira.
 88 Olw'okwagala kwo okutaggwaawo ndekera obula-
 mu bwange,
 ndyoke nkuume ebyo bye walagira ebiva mu kamwa
 ko.

◇ Lamedi

89 Ayi MUKAMA, Ekigambo kyo kinywevu mu ggulu,
 kya mirembe gyonna.
 90 Obwesigwa bwo tebuggwaawo emirembe gyonna;
 watonda ensi era enyweredde ddala.
 91 Amateeka go na buli kati manywevu;
 kubanga ebintu byonna bikuweereza.
 92 Singa nnali sisanyukira mu mateeka go,
 nandizikiridde olw'obulumu bwe nalimu.
 93 Siyinja kwerabira biragiro byo;
 kubanga mu ebyo obulamu bwange mw'obufuulid-
 de obuggya.
 94 Ndi wuwo, ndokola,
 kubanga neekuume bye walagira.
 95 Newaakubadde ng'abakola ebibi beekukumye nga
 banteeze okunzikiriza;
 naye nze nyweredde ku ebyo bye walagira.
 96 Ebintu byonna biriko we bikoma
 naye amateeka go tegakugirwa.

◇ Meemu

97 Amateeka go nga ngagala nnyo!
 Ngafumiitirizaako olunaku lwonna.
 98 Amateeka go ganfuula mugezi okusinga abalabe
 bange,
 kubanga ge gannunnamya bulijjo.
 99 Ntegeera okusinga abasomesa bange bonna,
 kubanga nfumiitiriza nnyo ebyo bye walagira.
 100 Ntegeera okusinga abakadde;
 kubanga njjondera ebyo bye walagira.
 101 Neekuume obutatambulira mu kkubo lyonna
 ekyamu,

I Ensawo ez'eddiba eza wayini atanakaatuuka, zaawanikibwanga
 waggulu omukka guziyiteko, wayini akaatuuke mangu. Oluvannyu-
 ma, ensawo ey'eddiba teyakozesebwanga nate, era yasuu libwanga

nsobole okugondera ekigambo kyo.
 102 Sivudde ku mateeka go,
 kubanga ggwe waganjigiriza.
 103 Ebisuubizo byo nga bimpoomera nnyo!
 Biwoomera akamwa kange okusinga omubisi gw'en-
 juki.
 104 Mu biragiyo byo mwe nfunira okutegeera;
 kyenva nkyawa ekkubo lyonna ekyamu.
 ◇ *Nuuni*
 105 Ekigambo kyo ye ttaala eri ebigerere byange,
 era kye kimulisa ekkubo lyange.
 106 Ndayidde ekirayiro era nkikakasizza
 nga nnaakwatanga amateeka ag'obutuukirivu bwo.
 107 Nnumizibwa nnyo;
 nzizaamu obulamu, Ayi *MUKAMA*, ng'ekigambo kyo
 bwe kiri.
 108 Okkirize Ayi *MUKAMA* ettendo akamwa kange lye
 kakuwa;
 era onjigirize amateeka go.
 109 Newaakubadde ng'obulamu bwange ntera
 okubutambuza nga bwe njagala,
 naye seerabira mateeka go.
 110 Abakola ebibi banteze omutego,
 naye sikyamyekuva ku ebyo bye walagira.
 111 Ebiragiyo byo gwe mugabo gwange emirembe
 gyonna;
 weewaawo, ebyo bye bisanyusa omutima gwange.
 112 Omutima gwange gweteeseteese okukwatanga
 ebiragiyo byo
 ennaku zonna ez'obulamu bwange.
 ◇ *Sameki*
 113 Nkyawa abalina emitima egisagaasagana,
 naye nze njagala amateeka go.
 114 Ggwe kiddukiro kyange era ggwe ngabo yange;
 essuubi lyange liri mu kigambo kyo.
 115 Muve we ndi mmwe abakola ebitali bya bu-
 tuukirivu,
 mundeke nkwate ebiragiyo bya Katonda wange.
 116 Onnyweze nga bwe wasuubiza, ndyoke mbeere
 omulamu;
 nneme kuswazibwa ne nzigwamu essuubi.
 117 Onnyweze ndyoke nfuuke ow'eddembe,
 era nkwatenga ebiragiyo byo bulijjo.
 118 Onyooma abo bonna abaleka ebiragiyo byo;
 weewaawo obugezigezi bwabwe tebuliimu kantu.
 119 Abakola ebibi bonna mu nsi obalaba ng'ebisasiro;
 nze kyenva njagala ebyo bye walagira.
 120 Nkankana nzenna nga nkutya,
 era ntya amateeka go.
 ◇ *Ayini*
 121 Nkoze eby'obwenkanya era eby'obutuukirivu;
 tondeka mu mikono gy'abo abanjooga.
 122 Okakase okundaganga ekisa kyo bulijjo,
 oleme kukkiriza ababi okunjooanga.

123 Amaaso gange ganfuuyiririra, nga nnindirira obu-
 lokozi bwo
 n'ebyo bye wasuubiza mu butuukirivu bwo.
 124 Nze omuddu wo nkolaako ng'okwagala kwo bwe
 kuli;
 era onjigirize amateeka go.
 125 Ndi muddu wo, mpa okwawula ekirungi n'ekibi;
 ndyoke ntegeere ebiragiyo byo.
 126 Ekiseera kituuse, Ayi *MUKAMA*, okubaako ky'okola,
 kubanga amateeka go gamenyeddwa.
 127 Naye nze njagala amateeka go
 okusinga zaabu, wadde zaabu omulongoose.
 128 Kubanga mmanyi ng'ebiragiyo byo byonna bituu-
 fu;
 nkyawa buli kkubo lyonna ekyamu.
 ◇ *Pe*
 129 Ebiragiyo byo bya kitalo;
 kyenva mbigondera.
 130 Ebigambo byo bwe binnyonnyolwa bireeta omu-
 sana;
 n'atategeera bulungi bimugeziwaza.
 131 Njasamya akamwa kange ne mpejjawejja
 nga njaayaanira amateeka go.
 132 Nkyukira, onkwatirwe ekisa,
 nga bw'okolera bulijjo abo abaagala erinnya lyo.
 133 Oluḅḅamyeku ebigerere byange ng'ekigambo kyo bwe
 kiri,
 era tokkiriza kibi kyonna kunfuga.
 134 Mponya okujooga kw'abantu,
 bwe ntyo nkwatenga ebiragiyo byo.
 135 Ontunuulire, nze omuddu wo, n'amaaso ag'ekisa,
 era onjigirizenga amateeka go.
 136 Amaziga gakulukuta mu maaso gange ng'omug-
 ga,
 olw'abo abatakwata mateeka go.
 ◇ *Tisade*
 137 Oli mutuukirivu, Ayi Katonda,
 era amateeka go matuufu.
 138 Ebiragiyo byo bye wateekawo bituukirivu,
 era byesigibwa.
 139 Nnyiiikadde nnyo munda yange,
 olw'abalabe bange abatassaayo mwoyo eri ebiragiyo
 byo.
 140 Ebisuubizo byo byetegerezebwa nnyo,
 kyenva mbyagala.
 141 Newaakubadde ndi muntu wa bulijjo era any-
 oomebwa, naye seerabira biragiyo byo.
 142 Obutuukirivu bwo bwa lubeerera,
 n'amateeka go ga mazima.
 143 Newaakubadde nga ndi mu kulumwa n'okute-
 gana okungi,
 amateeka go ge gansanyusa.
 144 Ebiragiyo byo bituufu emirembe gyonna;
 onjigirize okubitegeera ndyoke mbeere omulamu.
 ◇ *Koofu*

145 Nkoowoola n'omutima gwange gwonna, Ayi MUKAMA, onnyanukule!
 Nnaagonderanga amateeka go.
 146 Nkukaabirira, ondokole,
 nkwate ebiragiyo byo.
 147 Ngolokoka bunatera okukya ne nkukaabirira onnyambe;
 essuubi lyange liri mu kigambo kyo.
 148 Seebaka ekiro kyonna
 nga nfumiitiriza ku ebyo bye wasuubiza.
 149 Olw'okwagala kwo okutaggwaawo wulira eddo-
 boozi lyange, Ayi MUKAMA,
 ompe obulamu obuggya ng'amateeka go bwe gali.
 150 Abo ab'enkwe era abatakata mateeka go
 banseberede,
 kyokka bali wala n'amateeka go.
 151 Naye ggwe, Ayi MUKAMA, oli kumpi nange,
 era n'amateeka go gonna ga mazima.
 152 Okuva edda n'edda nayiga mu biragiyo byo,
 nga wabissaawo bibeerewo emirembe gyonna.

◆ Leesii

153 Tunuulira okubonaabona kwange omponye,
 kubanga seerabira mateeka go.
 154 Ompolereze, onnunule,
 onzizeemu obulamu nga bwe wasuubiza.
 155 Abakola ebibi obulokozi bubabeera wala,
 kubanga tebanoonya mateeka go.
 156 Ekisa kyo kinene, Ayi MUKAMA,
 onzizeemu obulamu nga bwe wasuubiza.
 157 Abalabe abanjigganya bangi,
 naye nze siivenga ku biragiyo byo.
 158 Nnakuwalira abo abatakwesiga,
 kubanga tebakwata biragiyo byo.
 159 Laba, Ayi MUKAMA, bwe njagala ebiragiyo byo!
 Onkuumenga ng'okwagala kwo bwe kuli.
 160 Ebigambo byo byonna bya mazima meereere;
 n'amateeka go ga lubeerera.

◆ Sini ne Sikini

161 Abafuzi banjigganyiza bwereere,
 naye ekigambo kyo nkissaamu ekitiibwa.
 162 Nsanyukira ekisuubizo kyo okufaanana
 ng'oyo afunye obugagga obungi.
 163 Nkyawa era ntamwa obulimba,
 naye amateeka go ngagala.
 164 Mu lunaku nkutendereza emirundi musanvu
 olw'amateeka go amatuukirivu.
 165 Abo abaagala amateeka go bali mu ddembe lingi;
 tewali kisobola kubeesittaza.
 166 Nnindirira obulokozi bwo, Ayi MUKAMA,
 era mu biragiyo byo mwe ntambulira.
 167 Njondera ebiragiyo byo,
 mbyagala nnyo nnyini.
 168 Buli kye nkola okimanyi,
 era olaba nga bwe nkwata ebiragiyo byo.

◆ Taawu

169 Okukaaba kwange kutuuke gy'oli, Ayi MUKAMA,
 ompe okutegeera ng'ekigambo kyo bwe kiri.
 170 Okwegayirira kwange kutuuke gy'oli,
 onnunule nga bwe wasuubiza.
 171 Akamwa kange kanaakutenderezanga,
 kubanga gw'onjigiriza amateeka go.
 172 Olulimi lwange lunaayimbanga ekigambo kyo,
 kubanga bye walagira byonna bya butuukirivu.
 173 Omukono gwo gumbeerenga,
 kubanga nnonzeewo okukwatanga ebiragiyo byo.
 174 Neegomba nnyo obulokozi bwo, Ayi MUKAMA,
 era amateeka go lye ssanyu lyange.
 175 Ompe obulamu nkutenderezanga,
 era amateeka go gampanirirenga.
 176 Ndi ng'endiga ebuze.
 Onoonye omuddu wo,
 kubanga seerabidde mateeka go.

Zabbuli 120

Oluyimba nga balinnya amadaala.

120 Nkoowoola MUKAMA nga ndi mu nnaku,
 era n'annyanukula.
 2 Omponye, Ayi MUKAMA,
 emimwa egy'obulimba,
 n'olulimi olw'obukuusa.
 3 Onoowebwa ki,
 era onookolebwa otya, ggwe olulimi olukuusa?
 4 Onoofumitibwa n'obusaale obwogi obw'omulwanyii
 omuzira,
 n'oyokerwa ku manda ag'omuti entaseesa.
 5 Ndabye ennaku, kubanga mbeera mu Meseki;
 nsula mu weema za Kedali!
 6 Ndudde nnyo
 mu bantu abakyawa eddembe.
 7 Nze njagala mirembe,
 naye bwe njogera bo baagala ntalo.

Zabbuli 121

Oluyimba nga balinnya amadaala.

121 Nnyimusa amaaso gange eri ensozi,
 okubeerwa kwange kuwa wa?
 2 Okubeerwa kwange kuwa eri MUKAMA,
 eyakola eggulu n'ensi.
 3 Taliganya kigere kyo kusagaasagana;
 oyo akukuuma taabongootenga.
 4 Laba, oyo akuuma Isirayiri
 taabongootenga so teyeebakenga.
 5 MUKAMA ye mukuumi wo;
 MUKAMA y'akusiikiriza ku mukono gwo ogwa ddyo;
 6 emisana enjuba teekwoyenga,
 wadde omwezi ekiro.

- ⁷ MUKAMA anaakukuumanga mu buli kabi;
anaalabiriranga obulamu bwo.
⁸ MUKAMA anaakukumanga amagenda go n'amadda,
okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna.

Zabbuli 122

Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.

- 122** Nasanyuka bwe banjamba nti,
"Tugende mu nnyumba ya MUKAMA!"
² Ebigere byaffe biyimiridde
mu miryango gyo, Ayi Yerusalemi.
³ Yerusalemi yazimbibwa okuba
ekibuga ekinywevu ekiyimiridde awamu.
⁴ Eyo ebika byonna gye biraga,
ebika bya MUKAMA,
okutendereza erinnya lya MUKAMA
ng'ebiragiro ebyaweebwa Isirayiri bwe biri.
⁵ Eyo entebe ez'okusalirako emisango gye zaatekeb-
wa;
z'entebe ez'obwakabaka ez'ennyumba ya Dawudi.
⁶ Musabirenga Yerusalemi emirembe:
"Abo abakwagala bafune ebirungi.
⁷ Emirembe gibeerenga munda w'ebisenge byo;
n'amayumba go amanene gabeerenga n'omukisa
era nga manywevu."
⁸ Olwa baganda bange ne mikwano gyange
nnaayogeranga nti, "Emirembe gibeerenga mu gg-
we."
⁹ Olw'obulungi bw'ennyumba ya MUKAMA Katonda
waffe, nnaanoonyanga okukulaakulana kwa
Yerusalemi.

Zabbuli 123

Oluyimba nga balinnya amadaala.

- 123** Nnyimusa amaaso gange gy'oli,
Ayi ggwe atuula ku ntebe ey'obwakabaka
mu ggulu.
² Amaaso g'abaddu nga bwe gatunuulira omukono
gwa mukama waabwe;
n'amaaso g'omuweereza omukazi nga bwe
gatunuulira omukono gwa mugole we ^I,
n'amaaso gaffe bwe gatyo bwe gatunuulira MUKAMA
Katonda waffe,
okutuusa lw'alitusaasira.
³ Tusaasire, Ayi MUKAMA, tusaasire,
kubanga tunyoomeddwa nnyo ddala.
⁴ Emitima gyaffe gijjudde ennaku olw'okuduulirwa
abo abeeyagala,
n'okunyoomebwa ab'amalala.

^I MUKAMA w'omuuddu ne mugole w'omuuddu omukazi baakoze-
sanga bubonero okubaako kye bategeeza abaddu baabwe

Zabbuli 124

Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.

- 124** Isirayiri agamba nti,
singa Katonda teyali ku ludda lwaffe,
² singa Katonda teyali ku ludda lwaffe
abalabe baffe bwe baatulumba,
³ banditusaanyizzaawo mu kaseera buseera,
obusungu bwabwe bwe bwatubuubuukirako.
⁴ Amataba g'obusungu bwabwe ganditusaanyizzaa-
wo,
ne mukoka n'atukulukutirako;
⁵ amazzi ag'obusungu bwabwe agayira
ganditukuluggusizza.
⁶ MUKAMA atenderezebwe
atatugabuddeeyo ne tutaagulwataagulwa amannyo
gaabwe.
⁷ Tuwonye ng'ekinyonyi bwe kiva
ku mutego gw'abatezi;
omutego gukutuse,
naffe tuwonye!
⁸ Okubeerwa kwaffe kuli mu linnya lya MUKAMA,
eyakola eggulu n'ensi.

Zabbuli 125

Oluyimba nga balinnya amadaala.

- 125** Abeesiga MUKAMA bali ng'olusozi Sayuuni
olutayinza kusiguukululwa, naye olubeera-
wo emirembe gyonna.
² Ensozi nga bwe zeetooloola Yerusalemi,
ne MUKAMA bw'atyo bwe yeetooloola abantu be,
okuva kaakano n'okutuusa emirembe gyonna.
³ Kubanga abafuzi abakola ebibi tebalifugira
mu nsi y'abatuukirivu,
baleme okuwaliriza abatuukirivu
okukola ebibi.
⁴ Ayi MUKAMA, abalungi n'abo abalina omutima omu-
longoofu
bakolere ebirungi.
⁵ Naye abo abalaga mu makubo gaabwe amakyamu,
MUKAMA alibawanngangusa wamu n'abakola ebitali
bya butuukirivu.

Emirembe gibe ku Isirayiri.

Zabbuli 126

Oluyimba nga balinnya amadaala.

- 126** MUKAMA bwe yakomyawo abawannganguse ba
Sayuuni,
twafaanana ng'abaloota.
² Olwo akamwa kaffe ne kajjula enseko,
ne nnimi zaffe ne ziyimba ennyimba ez'essanyu.
Amawanga ne gagamba nti,

"MUKAMA abakoledde ebikulu."

³ MUKAMA atukoledde ebikulu,
kyetuvudde tusanyuka.

⁴ Otuzze obuggya, Ayi MUKAMA,
tufaanane ng'emigga egikulukutira mu lusenyi.

⁵ Abo abasiga nga bakaaba amaziga,
baliyimba ennyimba ez'essanyu nga bakungula.

⁶ Oyo agenda ng'akaaba
ng'atwala ensigo okusiga;
alikomawo ng'ayimba ennyimba ez'essanyu
ng'aleeta ebinywa bye.

Zabbuli 127

Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Sulemaani.

127 MUKAMA bw'atazimba nnyumba,
abo abagizimba bazimbira bwereere.

MUKAMA bw'atakuuma kibuga,
abakuumi bateganira bwereere.

² Oteganira bwereere bw'okeera mu makya n'okola,
ate n'olwawo n'okwebaka
ng'okolerera ekyokulya;
kubanga MUKAMA abaagalwa be abawa otulo.

³ Abaana aboobulenzi kya bugagga okuva eri MUKAMA;
era abaana mpeera gy'agaba okuva gy'ali.

⁴ Ng'obusaale bwe bubeera mu mukono gw'omulwanyi,
n'abaana abazaalibwa mu buvubuka bw'omuntu
bwe bali bwe batyo.

⁵ Alina omukisa omuntu oyo
ajjuzza ensawo ye n'obusaale,
kubanga tebaliswazibwa;
balyolekera abalabe baabwe mu mulyango
omunene.

Zabbuli 128

Oluyimba nga balinnya amadaala.

128 Balina omukisa abatya Katonda;
era abatambulira mu makubo ge.

² Olirya ebibala ebiriva mu kutegana kwo;
oliweebwa emikisa era olifuna ebirungi.

³ Mu nnyumba yo,
mukyala wo aliba ng'omuzabbibu ogubala ennyo;
abaana bo aboobulenzi baliba ng'amatabi g'emizeeyi-
tuuni
nga beetoolodde emmeeza yo.

⁴ Bw'atyo bw'aweabwa emikisa
omuntu atya MUKAMA.

⁵ MUKAMA akuwenga omukisa ng'asinziira mu Sayuuni,
era olabe Yerusalemi nga kijjudde ebirungi
ennaku zonna ez'obulamu bwo.

⁶ Owangaale olabe abaana b'abaana bo!

Emirembe gibeere mu Isirayiri.

Zabbuli 129

Oluyimba nga balinnya amadaala.

129 Isirayiri ayogere nti,
"Bambonyaabonyezza nnyo okuva mu bu-
vubuka bwange."

² Ddala bambonyaabonyezza nnyo okuva mu bu-
vubuka bwange;
naye tebampangudde.

³ Newaakubadde ng'omugongo gwange gujjudde
enkovu olw'embooko ze bankubye

era ne gulabika nga kwe bayisizza ekyuma ekirima,
⁴ kyokka MUKAMA mutuukirivu;
amenyeemenye enjegere z'abakola ebibi.

⁵ Abo bonna abakyawa Sayuuni bagobebwe
era bazzibweyo emabega nga baswadde.

⁶ Babeere ng'omuuddo ogumera waggulu ku nnyumba I,
oguwotoka nga tegunnakula.

⁷ Omukunguzi tagufaako, n'oyo asiba ebinywa agun-
yooma.

⁸ Wadde abayitawo baleme kwogera nti,
"Omukisa gwa MUKAMA gube ku mmwe.
Tubasabidde omukisa mu linnya lya MUKAMA."

Zabbuli 130

Oluyimba nga balinnya amadaala.

130 Ayi MUKAMA, nkukaabira nga nsobeddwa
nnyo.

² Ayi Mukama, wulira eddoboosi lyange;
otege amatu go
eri eddoboosi ly'okwegayirira kwange.

³ Ayi MUKAMA, singa otubalira obutali butuukirivu
bwaffe,

ani eyandiyimiridde mu maaso go?

⁴ Naye osonyiwa;
noolwekyo ossibwamu ekitiibwa.

⁵ Nnindirira MUKAMA, emmeeme yange erindirira
era essuubi lyange liri mu kigambo kye.

⁶ Emmeeme yange erindirira Mukama;
mmulindirira okusinga ng'abakuumi bwe balindirira
obudde okukya;
okusingira ddala ng'abakuumi bwe balindirira obud-
de okukya.

⁷ Ayi Isirayiri, weesigenga MUKAMA,
kubanga MUKAMA y'alina okwagala okutaggwaawo;

I Obusolya bw'ennyumba z'omu Isirayiri zaalina ettaka waggulu
ku zo eryali litabuddwamu evvu n'omusenyu. Enkuba bwe yaton-
nyanga, mwamerangamu omuddo, kyokka omuddo ogwo
gwakalanga mangu ddala olw'omusana okugwakako kubanga emi-
randira gyagwo tegyagendanga wala wansi mu kasolya

era y'alina okununula okutuukiridde.
⁸ MUKAMA y'alininunula Isirayiri n'amuggya
 mu byonoono bye byonna.

Zabbuli 131

Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.

131 Ayi MUKAMA siri wa malala,
 so n'amaaso gange tegeegulumiza.
 Siruubirira bintu binsukiridde
 newaakubadde ebintu eby'ekitalo ebinsinga.
² Naye njonzezza emmeeme yange era ngisiriikirizza
 ng'omwana bw'asiriikirira nga nnyina amuggye ku
 mabeere.
 Omwana avudde ku mabeere nga bw'asiriikirira,
 n'emmeeme yange bw'eri bw'etyo.

³ Ayi Isirayiri, weesigenga MUKAMA
 okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna.

Zabbuli 132

Oluyimba nga balinnya amadaala.

132 Ayi MUKAMA jjukira Dawudi
 n'okubonaabona kwe yagumiikiriza kwon-
 na.

² Nga bwe yalayirira MUKAMA,
 ne yeeyama eri Katonda Ayinzabyonna, Katonda wa
 Yakobo,
³ ng'agamba nti, "Siriyingira mu nnyumba yange,
 wadde okulinyira ku kitanda kyange.
⁴ Sirikkiriza tulo kunkwata
 newaakubadde okuzibiriza amaaso gange,
⁵ okutuusa lwe ndimala okufunira MUKAMA ekifo;
 ekifo eky'okubeeramu ekya Katonda Ayinzabyonna,
 Katonda wa Yakobo."

⁶ Laba, twakiwulirako mu Efulasa,
 ne tukizuula mu nnimiro ya Jaali.
⁷ Kale tugende mu kifo kye mw'abeera,
 tumusinzirize awali entebe y'ebigere bye.
⁸ Golokoka, Ayi MUKAMA, ogende mu kifo kyo
 mw'owummulira;
 ggwe n'Essanduuko yo ey'Endagaano, eraga obuyin-
 za bwo.

⁹ Bakabona bo bambazibwe obutuukirivu,
 n'abatukuvu bo bayimbe n'essanyu.

¹⁰ Ku lulwe Dawudi omuddu wo,
 tomugaana oyo gwe wafukako amafuta.

¹¹ MUKAMA Katonda yalayirira Dawudi
 ekirayiro ekitaliggwaawo, era talikivaako.
 Kubanga yamugamba nti, "Omu ku batabani bo
 gwe ndituza ku ntebe yo ey'obwakabaka.
¹² Batabani bo bwe banaakuumanga Endagaano
 yange

n'ebiragiyo byange bye nnaabayigirizanga,
 ne batabani baabwe nabo banaatuulanga
 ku ntebe yo ey'obwakabaka emirembe gyonna."

¹³ Kubanga MUKAMA yalonda Sayuuni,
 nga kye yasiima okutuulangamu, n'agamba nti:
¹⁴ "Kino kye kifo mwe nnaawummuliranga emirembe
 gyonna;
 omwo mwe nnaatuulanga nga ndi ku ntebe ey'ob-
 wakabaka kubanga nkisiimye.
¹⁵ Nnaakiwanga omukisa ne nkiwa n'ebirungi,
 era n'abaavu baamu nnaabakkusanga ebyokulya.
¹⁶ Bakabona baakyo, obulokozi bunaabanga kyamba-
 lo kyabwe;
 n'abatukuvu baakyo banaayimbanga ennyimba
 ez'essanyu n'essanyu.

¹⁷ "Eyo gye ndyaliza batabani ba Dawudi obuyinza;
 ne muteekerawo ettabaaza olw'oyo gwe nayiwako
 amafuta.

¹⁸ Abalabe be ndibajjuza ensonyi,
 naye ye ndimwambaza engule ey'ekitiibwa ekingi."

Zabbuli 133

Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.

133 Laba bwe kiri ekirungi era nga kisanyusa,
 abooluganda okubeera awamu nga bataba-
 ganye.

² Kiri ng'amafuta ag'omuwendo omungi agafukibwa
 ku mutwe gwa Alooni
 ne gakulukutira mu kirevu;
 gakulukutira mu kirevu kya Alooni,
 ne g akka ku kitogi ky'ebyambalo bye.
³ Kiri ng'omusulo gw'oku lusozi Kerumooni,
 ogugwa ne ku nsozi za Sayuuni;
 kubanga eyo MUKAMA gy'agabira omukisa
 n'obulamu emirembe gyonna.

Zabbuli 134

Oluyimba nga balinnya amadaala.

134 Mulabe, mutendereze MUKAMA, mmwe
 mwenna abaddu ba MUKAMA,
 abaweereza ekiro mu nnyumba ya MUKAMA.
² Mugolole emikono gammwe mu kifo ekitukuvu,
 mutendereze MUKAMA.

³ MUKAMA eyakola eggulu n'ensi
 akuwe omukisa ng'asinziira mu Sayuuni.

Zabbuli 135

135 Mutendereze MUKAMA.

Mutendereze erinnya lya MUKAMA.
 Mumutendereze mmwe abaddu ba MUKAMA;
² mmwe abaweereza mu nnyumba ya MUKAMA,
 mu mpya z'ennyumba ya Katonda waffe.

³ Mutendereze *MUKAMA*, kubanga *MUKAMA* mulungi; mutendereze erinnya lye kubanga ekyo kisanyusa.

⁴ Kubanga *MUKAMA* yeerondera Yakobo okuba owuwe; ye Isirayiri gwe yeeroboza okuba eky'omuwendo.

⁵ Mmanyi nga *MUKAMA* mukulu wa kitiibwa, era nga Mukama oyo y'asinga bakatonda bonna.

⁶ *MUKAMA* kyonna ky'asiima ky'akola, mu ggulu ne ku nsi; mu nnyanja ne mu buziba bwayo.

⁷ Alagira ebire ne byekuluumulula okuva ku nkomerero y'ensi;

atonnyesa enkuba erimu okumyansa, n'asumulula empewo okuva mu mawanika ge.

⁸ Ye yakuba ababereberye ab'e Misiri; ababereberye b'abantu n'ebibereberye by'ebisolo.

⁹ Ye yaweereza obubonero n'ebiyewuunyo wakati wo, ggwe Misiri, eri Falaawo n'abaweereza be bonna.

¹⁰ Ye yakuba amawanga amangi, n'atta bakabaka ab'amaanyi era be bano,

¹¹ Sikoni kabaka w'Abamoli, ne Ogi kabaka w'e Basani ne bakabaka bonna ab'e Kanani.

¹² Ensi yaabwe n'agiwaayo ng'obusika, okuba obusika bw'abantu be Isirayiri.

¹³ Ayi *MUKAMA*, erinnya lya lya lubeerera, era n'obukulu bwo bumanyibwa emirembe gyonna.

¹⁴ Kubanga Katonda aliggyako abantu be omusango, era alisaasira abaweereza be.

¹⁵ Abamawanga ebifaananyi byonna ebyole bye basinza, ebyakolebwa n'emikono gy'abantu mu ffeeza ne za-abu,

¹⁶ birina emimwa, naye tebyogera; birina amaaso, naye tebiraba;

¹⁷ birina amatu naye tebiwulira; so ne mu kamwa kaabyo temuyitamu mukka.

¹⁸ Ababikola balibifaanana; na buli abyesiga alibifaanana.

¹⁹ Ayi ennyumba ya Isirayiri mutendereze *MUKAMA*; mmwe ennyumba ya Aloonii mutendereze *MUKAMA*.

²⁰ Mmwe ennyumba ya Leevi mutendereze *MUKAMA*; mmwe abatya *MUKAMA* mutendereze *MUKAMA*.

²¹ *MUKAMA* ali mu Sayuuni yeebazibwe; yeebazibwe oyo abeera mu Yerusalemi.

Mutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 136

136 Mwebaze *MUKAMA* kubanga mulungi, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

² Mwebaze Katonda wa bakatonda bonna, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

³ Mwebaze Mukama w'abafuzi, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁴ Oyo yekka akola ebyamagero ebikulu, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁵ Oyo eyakola eggulu mu kutegeera kwe, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁶ Oyo eyabamba ensi ku mazzi, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁷ Oyo eyakola ebyaka ebinene, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁸ Enjuba yagikola okufuganga emisana, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

⁹ Omwezi n'emmunyeeenye yabikola okufuganga ekiro, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁰ Oyo eyatta ababereberye b'Abamisiri, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹¹ N'aggya Isirayiri mu Misiri, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹² Yabaggyamu n'omukono gwe ogw'amaanyi gwe yagolola; kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹³ Oyo eyayawulamu amazzi g'Ennyanja Emyufu, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁴ N'ayisa abaana ba Isirayiri wakati waayo, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁵ Naye n'asaanyaawo Falaawo n'eggwe lye mu Nnyanja Emyufu; kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁶ Oyo eyakulembera abantu be mu ddungu, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁷ Ye yafufuggaza bakabaka abaatiikirivu, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁸ N'atta bakabaka ab'amaanyi, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

¹⁹ Ye yatta ne Sikoni, kabaka w'Abamoli, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²⁰ Era ye yatta ne Ogi kabaka wa Basani, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²¹ N'awaayo ensi yaabwe okuba obutaka, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²² Okuba obutaka bwa Isirayiri omuddu we, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²³ Oyo eyatujjukira nga tuweddemu ensa, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²⁴ N'atuwonya abalabe baffe, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

²⁵ Oyo awa abantu n'ebiramu byonna ekyokulya, kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

26 Kale mwebaze Katonda w'eggulu,
kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

Zabbuli 137

137 Twatuula ku mabbali g'emigga gy'e Babu-
looni,
ne tukaaba amaziga bwe twajjukira Sayuuni.
2 Ne tuwanika ennanga zaffe
ku miti egyali awo.
3 Abaatunyaga ne batulagira okuyimba,
abaatubonyaabonya ne batulagira okusanyuka;
nga bagamba nti, "Mutuyimbireyo lumu ku nnyimba
za Sayuuni."

4 Tunaayimba tutya oluyimba lwa MUKAMA
mu nsi eteri yaffe?
5 Bwe nnaakwerabiranga, ggwe Yersaalemi,
omukono gwange ogwa ddyo gukale!
6 Olulimi lwange lwesibire waggulu w'ekibuno
kyange
singa nkwerabira,
ggwe Yersaalemi, ne sikulwoozaako
okusinga ebintu ebirala byonna.

7 Jjukira, Ayi MUKAMA, batabani ba Edomu kye baako-
la,^I
ku lunaku Yersaalemi lwe kyawambibwa;
ne baleekaana nti, "Kisuule,
kimalirewo ddala n'emisingi gyakyo."
8 Ggwe omuwala wa Babulooni, agenda okuzikirizib-
wa,
yeesiimye oyo alikusasula ebyo
nga naawe bye watukola.
9 Yeesiimye oyo aliddira abaana bo
n'ababetentera^{II} ku lwazi.

Zabbuli 138

Zabbuli Ya Dawudi.

138 Nnaakutenderezanga Ayi MUKAMA, n'omutima
gwange gwonna;
ne mu maaso ga bakatonda abalala nnaayimbanga
okukutendereza.
2 Nvuunama nga njolekedde Yeekaalu yo Entukuvu,
ne ntendereza erinnya lyo
olw'okwagala kwo n'olw'obwesigwa bwo;
kubanga wagulumiza ekigambo kyo
n'erinnya lyo okusinga ebintu byonna.
3 Olunaku lwe nakukoowoolerako wannyanukula;
n'onnyongeramu amaanyi mu mwoyo gwange.

^I Nebukadduneeza bwe yazikiriza Yersaalemi, bazzukulu ba Edo-
mu baasanyuka okulaba ng'abalabe baabwe Abayisirayiri bazikirid-
de. Kino kyali kibi nnyo kubanga Abayisirayiri ne bazzukulu ba Edo-
mu baaluganda. Bazzukulu ba Edomu bava mu Esawu
^{II} Okukakasa nga tewaba n'omu ku b'omu kibuga ekiwambiddwa
asigalawo, abaakiwambanga baabetentanga emitwe gy'abaana aba-
to ab'omu kibuga ekyo ku lwazi

4 Bakabaka bonna ab'omu nsi banaakutenderezanga,
Ayi MUKAMA,
nga bawulidde ebigambo ebiva mu kamwa ko.
5 Banaatenderezanga ebikolwa byo Ayi MUKAMA;
kubanga ekitiibwa kya MUKAMA kinene.

6 Newaakubadde nga MUKAMA asukkulumye,
naye afaayo eri abo abeetoowaza; naye abeegulu-
miza ababeera wala.
7 Newaakubadde nga neetooloddwa ebizibu,
naye ggwe okuuma obulamu bwange;
ogolola omukono gwo eri abalabe bange abakamb-
we,
era omukono gwo ogwa ddyo ne gumponya.
8 MUKAMA alituukiriza ebyo by'anteekeddeteekeedde;
kubanga okwagala kwo, Ayi MUKAMA, kubeerera
emirembe gyonna.
Tolekulira ebyo bye watonda.

Zabbuli 139

Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi.

139 Ayi MUKAMA, okebedde omutima gwange,
n'otegeera byonna ebiri munda yange.
2 Bwe ntuula omanyana, ne bwe ngolokoka omanyana;
era otegeera byonna bye ndowooza, ne bwe mbeera
ewala ennyo.
3 Otegeera okutambula kwange kwonna n'okuwum-
mula kwange.
Omanyana amakubo gange gonna.
4 Ekigambo kye nnaayogera, Ayi MUKAMA,
okimanya nga sinnaba na kukyogera.
5 Ondi mu maaso n'emabega,
era ontaddeko omukono gwo.
6 Okumanya okw'engeri eyo kunsukkiridde,
era nkweuwunya nnyo, kunnema okutegeera.
7 Nnaagenda wa Omwoyo wo gy'atali?
Oba nnaagenda wa ggwe gy'otoli?
8 Bwe nnaalinya mu ggulu, nga gy'oli;
bwe nnakka emagombe, nayo nga gy'oli.
9 Bwe nneebagala empewo ez'oku makya ne zintwala
ne mbeera mu bitundu by'ennyanja ebisinga okuba
ewala;
10 era n'eyo omukono gwo gunannunjamya,
omukono gwo ogwa ddyo gunannywezanga.
11 Bwe nnaagamba nti, "Ekizikiza kimbuutikire,
n'obudde obw'emisana bwe ndimu bufuuke ekiro."
12 Naye era ekizikiza gy'oli tekiba kizikiza,
ekiyo kyakaayakana ng'emisana;
kubanga gy'oli ekizikiza n'omusana bifaanana.

13 Ggwe watonda byonna ebiri munda mu nze;
ggwe wammumbira mu lubuto lwa mmange.
14 Nkutendereza, kubanga wankola mu ngeri ey'enti-
isa era ey'ekitalo;
emirimu gyo gya kyewuunyo;

era ekyo nkimanyidde ddala bulungi.
 15 Wammanya nga ntondebwa,
 bwe nakolerwa mu kyama;
 bwe natondebwa mu buziba bw'ensi n'amagezi go
 amangi.
 16 Wandaba nga si natondebwa.
 Ennaku zange zonna ze wanteekerateekera
 zawandiikibwa mu kitabo kyo.
 17 By'ondowooleza nga bya muwendo munene, Ayi
 Katonda!
 Omuwendo gwabyo munene!
 18 Singa ngezaako okubibala
 bisinga omusenyu obungi.
 Ne bwe ngolokoka mu makya
 oba okyandowoozaako.
 19 Abakola ebibi batte, Ayi Katonda;
 abasajja abassi b'abantu banveeko.
 20 Abantu abo bakwogerako bibi;
 bakwegulumiririzaako mu butategeera bwabwe.
 21 Abakukyawa, Ayi MUKAMA, nange mbakyawa;
 abo abakwegulumiririzaako bansunguwaza.
 22 Mbakyayira ddala nnyo,
 era mbayita balabe bange.
 23 Nkebera, Ayi Katonda, otegeere omutima gwange.
 Ngezesha omany ebirowoozo byange.
 24 Olabe obanga mu nze mulimu engeri yonna
 enkyamu;
 era onkulembere mu kkubo erintuusa mu bulamu
 obutaggwaawo.

Zabbuli 140

Ya mukulu w'okuyimba. Zabbuli ya Dawudi.

140 Omponye abakola ebibi, Ayi MUKAMA,
 omponye abantu abakambwe;
 2 abateesa mu mitima gyabwe okukola ebibi;
 abanoonya entalo buli kiseera.
 3 Ebigambo byabwe byogi ng'ennimi z'emisota;
 ebiva mu kamwa kaabwe busagwa ng'obw'es-
 salambwa.
 4 Onkuume abakola ebibi baleme okunkwatako, Ayi
 MUKAMA;
 omponye abantu abakambwe
 abateesa okunkyama.
 5 Abantu ab'amalala banteze omutege;
 banjuluzza ekitimba kyabwe;
 ne batega emitego mu kkubo lyange.
 6 Nagamba MUKAMA nti, "Ggwe oli Katonda wange."
 Wulira okwegayirira kwange, onsaasire, Ayi MUKAMA!
 7 Ayi MUKAMA, MUKAMA wange, ggw'omponya
 n'amaanyi go,
 ggwe engabo yange mu lutalo.
 8 Ayi MUKAMA, abakola ebibi tobawa bye beetaaga,
 era tokkiriza ntekateeka zaabwe kutuukirira;

baleme kuba na malala wadde okwenyumiriza.

9 Abanneetoolodde baleke enkwe zaabwe
 zibeekyusizeeko baboneebone.
 10 Amanda agaaka omuliro gabagwire;
 basuulibwe mu muliro,
 bakasukibwe mu bunnya obutakoma mwe bataliva
 emirembe gyonna.
 11 Tokkiriza balimba kweyongera bungu;
 abakambwe bayigganyizibwe bazikirire.
 12 Mmanyi nga MUKAMA ayamba abo ababonaabona,
 y'ayamba abanaku okuyisibwa mu bwenkanya.
 13 Abatuukirivu banaakutenderezanga,
 era w'oli we banaabeeranga.

Zabbuli 141

Zabbuli Ya Dawudi.

141 Ayi MUKAMA nkukaabira; oyanguwe okujja gye
 ndi!

Owulire eddoboosi lyange, nga nkukoowoola.
 2 Okusaba kwange kubeere ng'ebyakaloosa mu maa-
 so go,
 n'okugolola emikono gyange gy'oli kubeere nga
 ssaddaaka ey'akawungeezi.
 3 Onkuume, Ayi MUKAMA, nneme okwasamya
 akamwa kange,
 era bwe njogera onkomeko.
 4 Okyuse omutima gwange guleme kugoberera kibi,
 n'okwemalira mu bikolwa ebibi;
 nneme okwetaba n'abantu abakola ebitali bya bu-
 tuukirivu,
 wadde okulya ku mmere yaabwe.
 5 Leka omuntu omutuukirivu ankube, kubanga anaa-
 ba ankwatiddwa ekisa;
 muleke annenye, ekyo kinaaba ng'amafuta amalun-
 gi agafukiddwa ku mutwe gwange;
 sijja kugagaana.
 Naye nnaasabanga bulijjo nga sikkiriziganya na babi
 wadde n'ebikolwa byabwe.
 6 Abakola ebibi bwe baliweebwayo eri ab'okubasali-
 ra omusango,
 olwo ne balyoka bayiga nti ebigambo byange bya
 mazima.
 7 Balyogera nti, "Ng'omuntu bw'akabala n'akuba
 amavuunike,
 n'amagumba gaffe bwe galisaasaanyizibwa bwe
 gatyo mu kamwa k'emagombe."
 8 Naye nze amaaso ngatadde ku ggwe, Ayi MUKAMA
 Katonda;
 mu ggwe mwe neekwese, tondeka nga sirina anam-
 beera!
 9 Nkuuma omponye omutege gwe banteze,

n'ebitimba by'abo abakola ebitali bya butuukirivu.
 10 Ebitimba bye banteze abakola ebibi abo bonna,
 baleke babigwemu, kyokka nze mpone.

Zabbuli 142

Okusaba kwa Dawudi bwe yali mu mpuku.

142 Nkaabirira *MUKAMA* n'eddoboosi ery'omwan-
 guka;
 neegayirira *MUKAMA* ansaasire.
 2 Mmutegeeza byonna ebinneemulugunyisa,
 ne mmwanjulira ebinteganya byonna.

3 Omwoyo gwange bwe gunnennyika,
 gw'omanyi eky'okunkolera.
 Banteze omutege mu kkubo lyanze mwe mpita.
 4 Bwe ntunula ku mukono gwange ogwa ddyo, sir-
 abayo anambeera;
 sirina wa kwekweka, era tewali n'omu anfaako.

5 Nkaabirira ggwe, Ayi *MUKAMA*,
 nga njamba nti, "Ggwe kiddukiro kyange,
 ggwe mugabo gwange mu nsi muno."

6 Owulire okukaaba kwange,
 kubanga njeezebwa nnyo!
 Mponya abanjigganya,
 kubanga bansinza nnyo amaanyi.
 7 Nziggya mu kkomera,
 ndyoke nkwebaze nga ntendereza erinnya lyo.
 Abatuukirivu balinneetoolola,
 ng'onkoledde ebyekisa ekingi ebingi.

Zabbuli 143

Zabbuli Ya Dawudi.

143 Wulira okusaba kwange, Ayi *MUKAMA*,
 wulira okwegayirira kwange!
 Ggwe omwesigwa
 era omutuukirivu jjangu ombeere.
 2 Tonsalira musango,
 kubanga mu maaso go tewali n'omu atuukiridde.
 3 Omulabe wange angoba n'ankwata n'ansuula wan-
 si;
 anteeka mu kizikiza ne nfaanana ng'abaafa edda.
 4 Noolwekyo omwoyo gwange guweddemu endasi,
 n'omutima gwange gwennyise.
 5 Nzijukira ennaku ez'edda,
 ne nfumiitiriza ku ebyo bye wakola byonna,
 ne ndowooza ku mirimu gy'emikono gyo.
 6 Ngolola emikono gyange gy'oli,
 ne nkuyaayaanira ng'ettaka ekkalu bwe liyaayaanira
 enkuba.
 7 Yanguwa okunziram, Ayi *MUKAMA*,
 kubanga omwoyo gwange guggwaamu amaanyi.
 Tonkisa maaso go,
 nneme okufaanana ng'abafu.

8 Obudde nga bukedde, nsaba ondage okwagala kwo
 okutaggwaawo;
 kubanga ggwe gwe neesiga.
 Njigiriza ekkubo lye nsaana okutambuliram,
 kubanga omwoyo gwange gwonna guli gy'oli.
 9 Mponya, Ayi *MUKAMA*, abalabe bange,
 kubanga ggwe kiddukiro kyange.
 10 Njigiriza okukola by'oyagala,
 kubanga ggwe Katonda wange!
 Omwoyo wo omulungi ankulembere,
 antambulize mu kkubo eddungi ery'omuseetwe.

11 Olw'erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*, onkuume,
 mu butuukirivu bwo onzigye mu kabi.
 12 Omalewo abalabe bange olw'okwagala kwo,
 ozikirize n'abanjigganya bonna,
 kubanga nze ndi muddu wo.

Zabbuli 144

Zabbuli ya Dawudi.

144 Atenderezebwe *MUKAMA*, olwazi lwange,
 atendeka emikono gyange okulwana,
 era ateekerateekera engalo zange olutalo.
 2 *MUKAMA* anjagala ye Katonda wange era kye kid-
 dukiro kyange,
 ge maanyi gange amangi era ye mulokozi wange.
 Ye ngabo yange mwe neekweka.
 Awangula amawanga n'agassa wansi w'ebigere
 byange.
 3 Ayi *MUKAMA*, omuntu kye ki ggwe okumufaako,
 oba omwana w'omuntu, ggwe okumulowoozaako?
 4 Omuntu ali nga mukka.
 Ennaku ze ziri ng'ekisiikirize ekiyita obuyisi.
 5 Yawula mu ggulu lyo, Ayi *MUKAMA*, okke!
 Kwata ku nsozi zinyooke omukka!
 6 Myansa abalabe basaasaane,
 era lasa obusaale bwo obazikirize.
 7 Ogolole omukono gwo ng'osinziira waggulu ennyo,
 omponye,
 onzigye mu mazzi amangi,
 era onzigye mu mikono gya bannamawanga;
 8 ab'emimwa egyogera eby'obulimba,
 abalayira nti kya mazima, so nga bulimba bwereere.
 9 Ayi *MUKAMA*, nnaakuyimbiranga oluyimba oluggya;
 nnaakukubiranga ennanga ey'enkoba ekkumi,
 10 ggwe awa bakabaka obuwanguzi;
 amponya, nze omuddu wo Dawudi, ekitala ekyogi.
 11 Ndokola, omponye onzigye
 mu mukono gwa bannamawanga bano
 ab'emimwa egyogera eby'obulimba,
 era omukono gwabwe ogwa ddyo gwa bulimba.

12 Batabani baffe mu buvubuka bwabwe, Ayi *MUKAMA*,
 babeere ng'ebisimbe ebikulidde ddala obulungi,
 ne bawala baffe babe ng'empagi ennungi ez'oku
 nsonda
 okuzimbirwa ennyumba ya kabaka mu lubiri.
 13 Amawanika gaffe gajjule ebibala
 ebya buli ngeri.
 Endiga zaffe zizaale
 enkumi n'obukumi zijjule amalundiro gaffe.
 14 Ente zaffe ziwalule ebizito.
 Ebisenge by'ekibuga bireme kumenyebwa.
 Waleme kubaawo kukaaba
 n'okwaziirana kwonna mu nguudo ez'omu bibuga
 byaffe.
 15 Abantu abaweereddwa emikisa egyo beesiiemye!
 Balina omukisa abantu abo abalina Katonda waab-
 we nga ye *MUKAMA*.

Zabbuli 145

Oluyimba lwa Dawudi olw'okutendereza.

145 Nnaakugulumizanga ggwe Katonda wange,
 era Kabaka wange;
 era nnaatenderezanga erinnya lyo buli lunaku
 emirembe n'emirembe.
 2 Nnaakutenderezanga buli lunaku;
 era nnaasutanga erinnya lyo emirembe n'emirem-
 be.
 3 *MUKAMA* mukulu, wa kitiibwa, era asaanira okuten-
 derezebwanaga ennyo,
 n'obukulu bwe tebwogerekeka.
 4 Buli mulembe gunaatenderanga gunnaagwo
 ebikolwa byo,
 era gunaatendanga emirimu gyo egy'amaanyi.
 5 Nnaatendanga obukulu n'obulungi bw'ekitiibwa
 kyo,
 era nnaafumiitirizanga ku bikolwa byo ebyewuuny-
 isa.
 6 Abantu banaatendanga amaanyi g'ebikolwa byo
 eby'ekitalo,
 nange nnaatendanga obukulu bwo obw'ekitiibwa.
 7 Banaayogeranga ku bulungi bwo obw'ekitalo nga
 bajaguza;
 era banaayimbanga olw'obutuukirivu bwo.
 8 *MUKAMA* wa kisa, ajudde okusaasira,
 alwawo okusunguwala era ajudde okwagala okutag-
 gwaawo.
 9 *MUKAMA* mulungi eri buli muntu,
 era okusaasira kwe kubuna byonna bye yatonda.
 10 Byonna bye watonda binaakutenderezanga, Ayi
MUKAMA;
 n'abatukuvu bo banaakugulumizanga.
 11 Banaayogeranga ku kitiibwa ky'obwakabaka bwo,

era banaatendanga amaanyi go.
 12 Balyoke bategeeze abantu bonna ebikolwa byo
 eby'amaanyi,
 n'ekitiibwa ky'obukulu obw'obwakabaka bwo.
 13 Obwakabaka bwo, bwakabaka bwa lubeerera,
 n'obufuzi bwo bwa mirembe na mirembe.
MUKAMA by'ayogera byonna bya bwesigwa,
 n'ebikolwa bye bijjudde okusaasira.
 14 *MUKAMA* awanirira abo bonna abazitoowereddwa,
 era ayimusa bonna abagwa.
 15 Amaaso g'abantu bonna gatunuulira ggwe, Ayi
MUKAMA,
 era bonna gw'obawa ebyokulya mu biseera byabyo.
 16 Oyanjuluzanga engalo zo,
 ebiramu byonna n'obigabira bye byetaaga ne bikku-
 ta.

17 *MUKAMA* mutuukirivu mu bikolwa bye byonna
 era ayagala byonna bye yatonda.
 18 *MUKAMA* abeera kumpi n'abo bonna aba-
 mukoowoola;
 abo bonna abamukoowoola mu mazima.
 19 Abo bonna abamussaamu ekitiibwa abawa bye
 baagala,
 era awulira okukaaba kwabwe n'abawonya.
 20 *MUKAMA* akuuma bonna abamwagala,
 naye abakola ebibi alibazikiriza.
 21 Akamwa kange kanaatenderezanga *MUKAMA*,
 era na buli kitonde kinaatenderezanga erinnya lye
 ettukuvu
 emirembe n'emirembe.

Zabbuli 146

146 Tendereza *MUKAMA*!

Tendereza *MUKAMA* ggwe emmeeme yange!

2 Nnaatenderezanga *MUKAMA* ennaku zonna ez'obula-
 mu bwange;
 nnaayimbanga okutendereza Katonda wange nga
 nkyali mulamu.
 3 Teweessiganga bafuzi,
 wadde abantu obuntu omutali buyambi.
 4 Kubanga bafa ne bakka emagombe;
 ne ku lunaku olwo lwennyini, byonna bye baba ba-
 teeseteese ne bifa.
 5 Yeessiimye oyo ayambibwa Katonda wa Yakobo;
 ng'essuubi lye liri mu *MUKAMA* Katonda we,
 6 eyakola eggulu n'ensi
 n'ennyanya ne byonna ebirimu,
 era omwesigwa emirembe gyonna.
 7 Atereeza ensonga z'abajoogebwa mu bwenkanya,
 n'abalumwa enjala abawa ebyokulya.
MUKAMA asumulula abasibe.
 8 *MUKAMA* azibula amaaso ga bamuzibe,

era awanirira abazitoowereddwa.
MUKAMA ayagala abatuukirivu.
 9 *MUKAMA* alabirira bannamawanga,
 era ayamba bamulekwa ne bannamwandu;
 naye ekkubo ly'abakola ebibi alifaafaaganya.

10 *MUKAMA* anaafuganga emirembe gyonna,
 Katonda wo, Ayi Sayuuni, anaabanga Katonda wa
 buli mulembe.

Mutendereze *MUKAMA!*

Zabbuli 147

147 Mutendereze *MUKAMA!*

Kubanga kirungi okutenderezanga Katonda
 waffe;
 kubanga ajjudde ekisa, n'oluyimba olw'okumuten-
 derezanga lumusaanira.

2 *MUKAMA* azimba Yerusaalemi;
 era akunjaanya Abayisirayiri abaali mu buwanjanga-
 guse.

3 Azzaamu amaanyi abo abalina emitima egi-
 menyese,
 era ajjanjaba ebivundu byabwe.

4 *MUKAMA* ategeka omuwendo gw'emmunyeenye;
 era buli emu n'agituuma erinnya.

5 *MUKAMA* waffe mukulu era wa kitiibwa; amaanyi
 g'obuyinza bwe tegatendeka,
 n'okutegeera kwe tekuliiko kkomo.

6 *MUKAMA* awanirira abawombeefu,
 naye abakola ebibi abasuulira ddala wansi.

7 Muyimbire *MUKAMA* ennyimba ez'okumwebaza;
 mumukubire entongooli ezivuga obulungi.

8 *MUKAMA* abikka eggulu n'ebire,
 ensi agitonnyeseza enkuba,
 n'ameza omuddo ne gukula ku nsozi.

9 Ente aziwa emmere, ne bannamunjoona abato
 abakaaba abaliisa.

10 Essanyu lya *MUKAMA* teriri mu maanyi ga mbalaasi,
 wadde mu magulu g'omuntu,

11 wabula *MUKAMA* asanyukira abo abamussaamu ek-
 itiibwa,
 era abalina essuubi mu kwagala kwe okutaggwaa-
 wo.

12 Tendereza *MUKAMA* ggwe Yerusaalemi,
 tendereza Katonda wo ggwe Sayuuni,
 13 kubanga ebisiba enzigi zo, ye abinyweza,
 n'abantu bo abasulamu n'abawa omukisa.

14 Aleeta emirembe ku nsalo zo;
 n'akukkusa enjaano esinga obulungi.

15 Aweereza ekiragiyo kye ku nsi;

ekigambo kye ne kibuna mangu.
 16 Ayaliira omuzira ku ttaka ne gutukula ng'ebyoza
 by'endiga enjeru,
 n'omusulo ogukutte n'agusaasaanya ng'evvu.
 17 Omuzira agukanyuga ng'obuyinjajinja;
 bw'aleeta obutiti ani ayinza okubusobola?
 18 *MUKAMA* aweereza ekigambo kye, omuzira ne
 gusaanuuka;
 n'akunsa empewo, amazzi ne gakulukuta.
 19 Yategeza Yakobo ekigambo kye;
 Isirayiri n'amanya amateeka ga *MUKAMA* n'ebiragiyo
 bye.
 20 Tewali ggwanga na limu lye yali akolaganye nalyo
 bw'atyo;
 amawanga amalala tegamanyi mateeka ge.

Mutendereze *MUKAMA!*

Zabbuli 148

148 Mutendereze *MUKAMA!*

Mumutendereze nga musinziira mu ggulu,
 mumutendereze mu bifo ebiri waggulu.

2 Mumutendereze mmwe mwenna bamalayika be,
 mumutendereze mmwe mwenna eggwe lye ery'omu
 ggulu.

3 Mmwe enjuba n'omwezi mutendereze *MUKAMA*,
 nammwe mwenna emmunyeenye ezaaka mumu-
 tendereze.

4 Tendereza *MUKAMA* ggwe eggulu eriri waggulu en-
 nyo,
 naawe amazzi agali waggulu w'eggulu.

5 Leka byonna bitendereze erinnya lya *MUKAMA!*
 Kubanga ye yalagira, ne bitondebwa.

6 Yabinywerezza ddala mu bifo byabyo ennaku zonna,
 n'ateekawo etteeka eritaliggwaawo.

7 Mumutendereze nga musinziira ku nsi,
 mmwe balukwata n'ebifo byonna eby'omu buziba
 bw'ennyanya,

8 mmwe okumyansa, n'omuzira ogw'amakerenda,
 n'omuzira ogukutte era n'olufu,
 naawe kikuunja, mugondere ekiragiyo kye,
 9 mmwe agasozi n'obusozi,
 emiti egy'ebibala n'emivule;

10 ensolo ez'omu nsiko era n'ente zonna,
 ebyewalula n'ebinyonyi ebibuuka,
 11 bakabaka b'ensi n'amawanga gonna,
 abalangira n'abafuzi bonna ab'ensi,
 12 abavubuka abalenzi n'abawala;
 abantu abakulu n'abaana abato.

13 Bitendereze erinnya lya *MUKAMA*,
 kubanga erinnya lye lyokka lye ligulumizibwa;
 ekitiibwa kye kisinga byonna eby'omu nsi n'ebyo mu
 ggulu.

14 Abantu be abawadde amaanyi,
era agulumizizza abatukuvu be,
be bantu be Isirayiri abakolagana naye.

Mutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 149

149 Mutendereze *MUKAMA!*

Muyimbire *MUKAMA* oluyimba oluggya,
mumutenderereze wamu n'ekibiina ky'abatukuvu.

2 Isirayiri asanyukirenga eyamutonda;
n'abantu ba Sayuuni bajagulize Kabaka waabwe!

3 Batenderezenga erinnya lye nga bwe bazina,
bamutenderezenga nga bwe bakuba ennanga
n'ebitaasa.

4 Kubanga *MUKAMA* asanyukira abantu be,
n'abawombeefu abawa engule ey'obulokozi.

5 Abatuukirivu bajagulizenga mu kitiibwa kino;
bayimbire ku bitanda byabwe olw'essanyu.

6 Batenderezenga Katonda waabwe,
bakwate ekitala eky'obwogi obubiri,

7 bawoolere eggwanga,
babonereze n'amawanga,

8 bateeke bakabaka baago mu njegere,
n'abakungu baago babasibe amagulu n'ebyuma,
9 babasalire omusango ogwabawandiikirwa.
Kino kye kitiibwa ky'abatukuvu be bonna.

Mutendereze *MUKAMA*.

Zabbuli 150

150 Mutendereze *MUKAMA!*

Mutendereze Katonda mu kifo kye ekituku-
vu;

mumutenderereze ne mu ggulu lye ery'amaanyi.

2 Mumutendereze olw'ebikolwa bye ebiraga amaanyi
ge;

mumutendereze olw'obukulu bwe obusukkiridde.

3 Mumutendereze n'eddoboozi ery'ekkondeere,
mumutendereze n'ennanga ey'enkoba n'endere.

4 Mumutendereze n'ebitaasa n'amazina;
mumutendereze n'ebivuga eby'enkoba n'endere!

5 Mumutendereze nga mukuba ebitaasa;
mumutendereze n'ebitaasa ebivuga ennyo!

6 Buli ekissa omukka kitenderezenga *MUKAMA!*

Mutendereze *MUKAMA*.

Engero

- 1 Engero za Sulemaani, mutabani wa Dawudi, kabaka wa Isirayiri.
- 2 Yaziwandiika okuyigiriza abantu okuba n'amagezi n'okuyiga,
era n'okutegeera ebigambo eby'obulabufu; eby'obulamu eby'amagezi n'empisa.
- 3 Sulemaani yayagala abantu okuba n'empisa, n'obulamu obw'amagezi,
okukolanga ebituufu, n'okubeera abenkanya n'okugobereranga ensonga;
- 4 okuyigiriza amagezi abatalina bumanyirivu, n'abavubuka okufuna okumanya n'okutegeera.
- 5 N'abantu ab'amagezi nabo bwe bawulira beeyongere okuyiga
n'abategeevu beeyongere okubangulwa.
- 6 Era engero zino zaawandiikibwa okutegeera engero,
enjogera n'ebikokyo.
- 7 Kale mu kutya *MUKAMA* amagezi mwe gasookera, naye abasirusiru banyooma amagezi n'okulagirirwa.

Amagezi eri Abavubuka

- 8 Mwana wange ossangayo omwoyo eri ebiragiro bya kitaawo,
era tolekanga kukuutira kwa maama wo;
- 9 bijja kuba ngule eneeweesanga omutwe gwo ekiti-ibwa,
n'emikuufu mu bulago bwo.
- 10 Mwana wange abakozi b'ebibi bwe bakusendasendanga,
tokkirizanga.
- 11 Bwe bakugambanga nti, "Tugende ffenna twe-sanyuse,
tunyage, tubbe n'okutta;
tokkirizanga;
- 12 ng'entaana bw'emira abantu, naffe tubamire tutyo nga bakyali balamu,
era nga balamba, ng'abagenda mu bunny obuwavu;
- 13 nga twefunira eby'obugagga bye tutakoleredde,
ne tujjuza amayumba gaffe obugagga obubbe;
- 14 ng'ababi batuyita tubeegatteko,
tugabane kyenkanyi ebibbe n'ebinyage."
- 15 Mwana wange totambuliranga wamu nabo,

- era ekigere kyo kiziyize okukwatanga ekkubo lyabwe:
- 16 Kubanga ebigere byabwe bidduka bunnambiro okukola ebibi,
era kibanguyira okuyiwa omusaayi.
- 17 Nga kuba kumala biseera okutega omutego,
ng'ekinyonyi ky'oyagala okukwata kikulaba,
- 18 naye abantu ng'abo baba beetega bokka,
baba beetega omutego ogunaabakwasa bo bennyini.
- 19 Bwe lityo bwe libeera ekkubo lya buli muntu anoonya okugaggawalira mu bukyamu.
Obugagga obw'engeri eyo busaanyaawo obulamu bw'abo ababufuna.

Okulabula Eri Abanyooma Amagezi

- 20 Amagezi galeekaanira waggulu mu nguudo;
gayimusa amaloboozi gaago, mu bifo ebigazi eby'omu bibuga.
- 21 Ne galeekaanira waggulu, mu kifo enguudo ennene we zisisinkanira,
era gasinzira mu miryango gy'ekibuga ne googera:
- 22 Mulituusa ddi mmwe ab'amagezi amatono obutayagala kweyongera kuyiga by'amagezi,
nammwe ab'amalala okunyoomba eby'amagezi n'abasirusiru okukyawanga okumanya?
- 23 Kale singa muwuliriza okunyenya kwange,
laba, ndifuka omutima gwange
n'ebirowoozo byange mu mmwe.
- 24 Kubanga na bayita ne mugaana okuwuliriza,
ne ngolola omukono ne wataba n'omu afaayo,
- 25 era ne mutafaayo ku magezi ge nabawa,
era ne mugaana okubuulirira kwange kwonna,
- 26 kale nange ndibasekerera nga muli mu nnaku,
era mbakudaalire ng'entiisa ebagwiridde.
- 27 Entiisa bw'eribajjira ng'omuyaga omungi,
ennaku n'okubonaabona, okulumwa n'obubalagaze,
- 28 kale balinkoowoola, naye siriyitaba;
balinnoonya obutaweera naye ne batandaba.
- 29 Kubanga baakyawa okuyigirizibwa, n'okumanya,
era ne bamalirira obutatya *MUKAMA*.
- 30 Ne bagaana okuwuliriza amagezi gange;
ne banyooma okunyenya kwange kwonna.
- 31 Kyebaliva balya ebibala eby'ekukubo lyabwe ebibi,
era ne bajjula ebibala eby'enkwe zaabwe.
- 32 Obusirusiru bulitta ab'amagezi amatono

n'obutafaayo bulizikiriza abasirusiru,
 33 naye buli ampuliriza anaabeeranga mirembe,
 ng'agumye nga talina kutya kwonna.

Empeera y'Okunoonya Amagezi

2 Mwana wange, bw'onookwatanga ebigambo byange,
 n'otereka ebiragirowo byange mu bulamu bwo,
 2 era n'ossaayo omwoyo eri amagezi,
 era n'ossa omutima gwo eri okutegeera,
 3 ddala ddala singa oyaayaanira okumanya
 era n'oyimusa eddoboosi lyo osabe okutegeera,
 4 bw'onooganoonyanga nga ffeeza,
 era n'oganoonyanga ng'ekyobugagga ekyakwekebwa,
 5 awo w'olitegeerera okutya MUKAMA,
 era n'ovumbula okumanya Katonda.
 6 Kubanga MUKAMA awa amagezi;
 era mu kamwa ke muvaamu okumanya n'okutegeera.
 7 MUKAMA aterekera abatuukirivu amagezi amalungi,
 era aba ngabo y'abo abatambulira mu bugolokofu.
 8 Abatambuliza mu makubo ag'obwenkanya,
 era bw'atyo MUKAMA akuuma ekkubo ly'abatukuvu be.
 9 Olwo lw'olitegeera obutuukirivu, amazima n'obwenkanya;
 weewaawo buli kkubo eddungu.
 10 Kubanga amagezi galiyingira mu mutima gwo,
 n'okumanya kulisanyusa omwoyo gwo.
 11 Okwesalirawo obulungi kunaakulabiriranga
 n'okutegeera kunaakukuumanga:
 12 Amagezi ganaakuwonyanga ekkubo ly'omubi,
 n'abantu aboogera eby'obugwagwa,
 13 abaleka amakubo ag'obutuukirivu
 ne batambulira mu makubo ag'ekizikiza,
 14 abasanyukira okukola ebikolwa ebibi,
 abanyumirwa eby'obusirusiru,
 15 abantu abo be b'amakubo amakyamu,
 era abakujjukujju mu ngeri zaabwe.
 16 Amagezi MUKAMA g'awa ge gokka agajja okukuwonyanga ekkubo ly'omukazi omwenzi,
 n'okukuwonyanga ebigambo bye ebisendasenda,
 17 eyaleka bba ow'omu buvubuka bwe
 era eyeerabira endagaano gye yakola mu maaso ga Katonda we.
 18 Kubanga ennyumba ye ekka mu kufa,
 n'amakubo ge galaga eri abafu.
 19 Tewali n'omu agenda ewuwe adda
 wadde okufunirayo amakubo g'obulamu.
 20 Kale tambuliranga mu kkubo ly'abo abatya Katonda

era onywerere mu makubo g'abatuukirivu.
 21 Kubanga abatuukirivu balituula mu nsi,
 era abo abagolokofu baligisigalamu.
 22 Naye abakozi b'ebibi balifiirwa ebirungi eby'ensi,
 n'abatali beesigwa balizikirizibwa.

Emikisa Egiva mu kuba n'Amagezi

3 Mwana wange, teweerabiranga bintu bye nakuyigiriza,
 era okuumanga ebiragirowo byange mu mutima gwo,
 2 kubanga bijja kuwangaaza obulamu bwo ku nsi,
 era bikukulaakulanye.
 3 Amazima n'ekisa tobyerabiranga;
 byesibe mu bulago bwo,
 obiwandiike ku mutima gwo.
 4 Bw'otyo bw'onoofuna okuganja n'okusiimibwa eri Katonda n'eri abantu.
 5 Weesige MUKAMA n'omutima gwo gwonna,
 so teweessigamanga ku magezi go gokka.
 6 MUKAMA mukulembezenga mu by'okola byonna,
 naye anaakulung'anyanga n'owangula.
 7 Amagezi go tegakusigulanga,
 naye otyanga MUKAMA, era weewale okukola ebibi.
 8 Onoofunanga obulamu mu mubiri gwo
 n'amagumba go ne gadda buggya.

Amagezi n'Obugagga

9 MUKAMA mugulumizenga n'eby'obugagga byo;
 n'ebibala ebisooka eby'ebintu byo byonna eby'omu
 nnimiro yo,
 10 olwo amaterekero go lwe ganajjulanga ebintu
 enkumu,
 era n'amasenero go ne gajjula ne gabooga
 omwenge omusu.
 11 Mwana wange tonyoomanga kukangavvula kwa MUKAMA,
 n'okunenya kwe kulemenga okukukooya,
 12 kubanga MUKAMA anenya oyo gw'ayagala,
 nga kitaawe w'omwana bw'anenya mutabani we
 gwe yeenyumiririzaamu.
 13 Aweereddwa omukisa oyo afuna amagezi,
 omuntu oyo afuna okutegeera,
 14 kubanga amagezi gasinga ffeeza
 era galimu amagoba okusinga zaabu.
 15 Amagezi ga muwendo mungi okusinga amayinja
 ag'omuwendo omungi:
 era tewali kyegombebwa kiyinza kugeraageranyizibwa nago.
 16 Mu mukono gwago ogwa ddyo mwe muli obuwan-guzi;

ne mu mukono gwago ogwa kkono ne mubaamu obugagga n'ekitiibwa.

17 Mu magezi mulimu essanyu, era n'amakubo gaago ga mirembe.

18 Amagezi muti gwa bulamu eri abo abagakwata ne baganyweza;

abo abagakwata ne baganyweza baliweebwa omukisa.

19 Amagezi, *MUKAMA* ge yakozesa okuteekawo emisingi gy'ensi;

n'okutegeera kwe yakozesa okuteekawo eggulu;

20 n'okumanya kwe, kwe yakozesa okwawula obuziba bw'ennyanya,

era n'ebire ne bivaamu omusulo.

Ab'amagezi Baweebwa Ekitiibwa

21 Mwana wange, beeranga n'okuteesa okulungi n'okusalawo ebisaana,

ebyo biremenga okukuvaako,

22 binaabeeranga obulamu eri emmeeme yo, era ekyokwambala ekirungi ekinaawoomesanga obulago bwo.

23 Bw'otyo bw'onootambulanga nga onyweredde mu kkubo lyo,

era ekigere kyo tekijjanga kwesittala.

24 Bw'onoogalamiranga toobenga na kutya, weewaawo bw'oneebakanga otulo tunaakuwoomeranga.

25 Totyanga kabenje kootomanyiridde, wadde okuzikirira okujjira abakozi b'ebibi,

26 Kubanga *MUKAMA* y'anaabeeranga obwesigwa bwo,

era anaalabiriranga ekigere kyo ne kitakwatibwa mu mutego.

27 Tommanga birungi abo be bisaanira bwe kibeera mu buyinza bwo okukikola.

28 Togambanga muliraanwa wo nti,

"Genda, onodda enkya ne nkuwa,"

ate nga kye yeetaaga okirina.

29 Totegekanga kukola bulabe ku muliraanwa wo, atudde emirembe ng'akwesiga.

30 Tovunaananga muntu n'omu awatali nsonga nga talina kabi k'akukoze.

31 Tokwatirwanga obuggya omuntu ayigganya abalala,

era tokolanga nga ye bw'akola,

32 kubanga omuntu omugwagwa wa muzizo eri *MUKAMA*,

naye abogolokofu abalinamu obwesige.

33 Ekikolimo kya *MUKAMA* kiri ku nnyumba y'ababi, naye awa omukisa ennyumba y'abatuukirivu.

34 Ddala ddala, *MUKAMA* anyooma abanyoomi, naye abeetoowaza abawa ekisa.

35 Ab'amagezi balisikira ekitiibwa, naye abasirusiru baliswazibwa.

Amagezi ge gali ku Ntikko

4 Muwulirize baana bange okuyigiriza kwange ng'okwa kitammwe,

era musseeyo omwoyo mufune okutegeera.

2 Kubanga mbawa okuyigiriza okulungi; temulekanga biragiyo byange.

3 Bwe nnali omuvubuka nga ndi ne kitange, omwana omu yekka omwagalwa, owa mmange,

4 yanjigiriza n'anjamba nti, "Ebigambo byange bikumenga ku mutima gwo,

kuuma ebiragiyo byange obeere mulamu.

5 Funa amagezi; funa okutegeera, teweerabiranga era tovana ku bigambo bya mu kamwa kange.

6 Togalekanga, nago ganaakuumanga, gaagale nago ganaakulabiriranga.

7 Ddala amagezi kye kintu ekisingira ddala obukulu; noolwekyo fuba ofune amagezi, era fubira ddala nnyo ofune okutegeera.

8 Amagezi gagulumize, nago gajja kukuyimusa, gaanirize, nago gajja kukuweesa ekitiibwa.

9 Amagezi gajja kukutikkira engule ey'ekisa, era gakuwe n'engule ey'ekitiibwa."

Enjawulo wakati w'Ab'amagezi n'Abagwenyufu

10 Wuliriza ggwe, mutabani, era okkirize ebigambo byange

olyoke owangaalire ku nsi n'essanyu eringi.

11 Nkulunjamya mu kkubo ery'amagezi, ne nkukulembera mu makubo ag'obutuukirivu.

12 Bw'onootambulanga, ekigere kyo kireme okuziyizibwa;

era bw'onoddukanga, tojjanga kwesittala.

13 Nywerezanga ddala okuyigirizibwa, tokutanga: kuumenga kubanga bwe bulamu bwo.

14 Toyiringanga mu kkubo ly'abakozi b'ebibi, wadde okutambulira mu kkubo ly'abantu

aboonoonyi.

15 Lyewalenga, tolitambulirangamu, liveeko okwate ekkubo lyo.

16 Kubanga abakozi b'ebibi tebayinza kwebaka okugyako nga bakoze ebibi,

era otulo tubabulira ddala bwe baba tebalina gwe bakozeeko bulabe.

17 Okukola ebibi y'emmere yaabwe, n'okukozesa eryanyi kye kyokunywa kyabwe.

18 Ekkubo ly'abatuukirivu liri ng'enjuba eyakavaayo, eyeeyongera okwaka okutuusa obudde lwe butangaalira ddala.

19 Naye ekkubo ly'ababi liri ng'ekizikiza ekikutte, tebamanyi kibaleetera kwesittala.

20 Mutabani wange wuliriza n'obwegendereza ebigambo byange;

osseeyo omwoyo eri bye nkutegeeza;

21 ebigambo bino tebikuvangako,

bikumire ddala mu mutima gwo,

22 kubanga bya bulamu eri abo ababifuna, era biwonya omubiri gwabwe gwonna.

23 Ekisinga byonna kuuma omutima gwo, kubanga y'ensulo y'obulamu bwo.

24 Weewalire ddala eby'obubambavu

era n'okwogera ebya swakaba.

25 Amaaso go gatunulenga butereevu, era otunulenga n'obumalirivu eyo gy'olaga.

26 Ttereza bulungi amakubo go;

okwate amakubo ageesigika gokka.

27 Tokyamanga ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono;

ebigere byo byewalenga ekkubo ekyamu.

Okulabula ku Bwenzi

5 Mutabani, ossangayo omwoyo eri ebiragiro byange, era owulirizanga bulungi ebigambo byange eby'am-agezi,

2 olyoke oyige okusalawo okw'amagezi, era akamwa ko kavengamu eby'obutegevu.

3 Kubanga emimwa gy'omukazi omwenzi gitonnya omubisi gw'enjuki,

n'ebigambo bye biwewevevu okusinga omuzigo;

4 naye enkomerero ya byonna, akaawa ng'omususa era asala ng'ekitala eky'obwogi obubiri.

5 Ebigere bye bituuka mu kufa, ebinde bye biraga emagombe.

6 Tafaayo ku kkubo lya bulamu, amakubo ge gaakyamakyama dda, naye nga takimanyi.

7 Kaakano, batabani bange mumpulirize, temuvanga ku bigambo bya kamwa kange.

8 Mwewalenga omukazi oyo era temusembereranga luggi lwa nnyumba ye;

9 si kulwa nga mufiirwa ekitiibwa kyammwe,

n'okumalira ebiseera byammwe ku oyo alina ettima,

10 ate si kulwa nga b'otolina ky'obamanyiiko bakwawuwaza,

n'amaanyi go n'ogamalira ku maka g'omulala.

11 Ku nkomerero y'obulamu bwo olisinda, ennyama yo n'omubiri gwo nga biweddevo.

12 Oligamba nti, "Nga nakyawa okulabulwa, n'omutima gwange ne gukyawa okunenyezebwa,

13 era ne sigondera ddooboozi ly'abasomesa bange, wadde okussaayo omwoyo eri abo abampanga amagezi.

14 Ntuuse ku njegoyego z'okuzikirira nga ndi wakati mu kunjaaniro ly'ekibiina."

Obuvunaanyizibwa n'Essanyu mu Bufumbo

15 Onoonywanga amazzi ag'omu kidiba kyo, n'amazzi agava mu luzzi lwo goonoonywanga.

16 Ensulo zo zisaanye okukulukutira mu nguudo, n'enzizi zo mu bifo ebigazi eby'omu kibuga?

17 Leka bibeere bibyo wekka, bireme kugabanibwako b'otomanyiiko n'akamu.

18 Kale leka ensulo yo ebeere n'omukisa, era osanyuke ne mukazi wo ow'omu buvubuka bwo.

19 Ng'ennangaazi eyeeyagaza n'empeewo esanyusa, leka okusuuta kwe kukumalenga ennaku zonna era naye akwetoloozenga okwagala kwe.

20 Lwaki mwana wange osendebwasendebwa omukazi omwenzi,

n'ogwa mu kifuba ky'omukazi w'omusajja omulala?

21 Kubanga MUKAMA alaba amakubo g'omuntu gonna,

era n'akebera n'amakubo ge gonna.

22 Ebikolwa by'omukozi w'ebibi bimufuukira omutege,

era emiguwa gy'ebikolwa bye ebibi girimusibira ddala.

23 Alifa, kubanga yagaana okwekuuma, era alizikirira olw'obusirusiru bwe obungi.

Okulabula ku Butamanya n'Obusirusiru

6 Mutabani obanga weyimirira muliraanwa wo, ne weeyama okuyamba omuntu gw'otomanyi, oli mu katyabaga.

2 Obanga weesibye n'ebigambo ggwe kennyini bye wayogera,

ng'ebigambo by'omu kamwa ko bikusibye,

3 kino mwana wange ky'oba okola okusobola okwe-wonya,

kubanga kaakano oli mu buyinza bwa muliraanwa wo:

Yanguwa, ogende weetoowaze, weegayirire muliraanwa wo.

4 Amaaso go togaganya kwabaka, wadde ebikowe byo okubongoota.

5 Onunule obulamu bwo ng'empeewo bw'edduka okuva mu ngalo z'omuyizzi,

era ng'ekinyonyi, bwe kiva mu mutego gw'omutezi.

6 Yigira ku biwuka, mugayaavu ggwe; fumiitiriza engeri gye bikolamu obiyigireko.

7 Tebirina mukulembeze, mukungu oba mufuzi yenna abikulembera,

8 kyokka byekunjaanyiza emmere mu biseera eby'amakungula,

ne bitereka emmere mu biseera ebituufu mu mwaka.

- 9 Olituusa ddi okwebaka mugayaavu ggwe?
 Oligolokoka ddi n'ova mu tulo two?
 10 Otulo otutonotono, n'okusumagira akatono,
 n'okufunya emikono okuwummulako,
 11 obwavu bulikutuukako ng'omutemu,
 era n'obwetaavu ng'omutemu.

Okulabula eri Omuntu Omutabuzitabuzi

- 12 Omuntu ataliiko ky'agasa, omusajja omubi
 agenda ayogera ebigambo ebitabulatabula,
 13 agenda atemyatemya ku liiso,
 nga bw'akuba ebigere
 ate nga bw'asongasonga olunwe,
 14 olw'omutima omukyamu, atekateeka okukola
 ebibi,
 bulijjo aleeta obutakkaanya mu bantu!
 15 Noolwekyo okuzikirira kulimujjira mbagirawo,
 mu kaseera buseera alibetentebwa awatali kuwona.

Okulabula ku Bibi Omusanvu

- 16 Waliwo ebintu mukaaga *MUKAMA* by'akyawa,
 weewaawo musanvu eby'omuzizo gy'ali.
 17 Amaaso ag'amalala,
 emimwa egirimba,
 okuttira abantu obwereere;
 18 omutima ogutegeka okukola ebibi,
 ebigere ebyanguwa okukola ebibi,
 19 obujulizi obw'obulimba,
 n'omuntu aleeta obutakkaanya mu booluganda.

Okulabula Ku Bwenzi

- 20 Mwana wange nyweza ebiragiro bya kitaawo,
 era togayaalirira kuyigiriza kwa maama wo.
 21 Bisibenga ku mutima gwo ennaku zonna
 era obisibe binywerere mu bulago bwo.
 22 Bijja kukulunganyanga buli gy'onoolaganga,
 ne bw'onoobanga weebase binaakukuumanga,
 ate ng'ozuukuse binaabanga naawe.
 23 Kubanga amateeka ttabaaza,
 era n'okuyigiriza kitangaala,
 okukulabula olw'okukulunganyama,
 ly'ekkubo ery'obulamu,
 24 okukuwonya omukazi ow'ebibi,
 okukuggya mu kunyumiikiriza kw'omukazi omwenzi.
 25 Teweegombanga bulungi bwe mu mutima gwo,
 wadde okumukkiriza okukuwamba n'amaaso ge,
 26 kubanga malaaya akussa ku muwendo ogugula
 omugaati,
 era omukazi omwenzi anoonya kuzikiririza ddala bu-
 lamu bwo.
 27 Omuntu ayinza okuwambaatira omuliro mu kifuba
 kye,
 ebyambalo bye ne bitaggya?

- 28 Oba omuntu ayinza okutambulira ku manda
 agookya,
 ebigere bye ne bitasiriira?
 29 Bwe kityo bwe kiri eri omusajja agenda ne muka
 muliraanwa we,
 buli akwata ku mukazi ng'oyo talirema kubonerezeb-
 wa olw'ekibi kye.

- 30 Abantu tebasekerera muntu bw'abba,
 olw'okwewonya enjala.
 31 Naye bwe bamukwata aba alina okuwa engassi ya
 mirundi musanvu;
 ne bwe kiba nga kimumalako ebintu bye byonna
 eby'omu nju ye.
 32 Naye buli ayenda ku mukazi talina magezi;
 kubanga azikiririza ddala emmeeme ye ye.
 33 Alifuna ebiwundu n'okunyoomebwa;
 n'obuswavu tebulimusangulibwako.
 34 Kubanga obuggya buletera omusajja okuswakira,
 era taliba na kisa n'akatono nga yeesasuzza.
 35 Talikkiriza mutango gwonna,
 wadde okuwooyawooyezebwa enguzi ennene.

Emitawaana Egiva mu Kukwana Omukazi Omwenzi

- 7 Mutabani nyweeza ebigambo byange,
 era okuumenga ebiragiro byange.
 2 Kwata ebiragiro byange obeere mulamu,
 n'amateeka gange ogakuume ng'emmunye y'eriiso
 lyo;
 3 togalekanga kuva mu ngalo zo,
 gawandiike ku mutima gwo.
 4 Amagezi gatwalire ddala nga mwannyoko,
 n'okutegeera, ng'owooluganda ow'omu kika kyo.
 5 Binaakuwonyanga omukazi omwenzi,
 omukazi omutambuze awaanawaana n'ebigambo
 ebisendasenda.
 6 Lumu nnali nnyimiridde
 ku ddirisa ly'ennyumba yange.
 7 Ne ndaba mu bavubuka abatoototo,
 omulenzi atalina magezi,
 8 ng'ayita mu luguudo okumpi n'akafo k'omukazi
 omwenzi,
 n'akwata ekkubo eridda ku nnyumba y'omukazi oyo,
 9 olw'eggulo ng'obudde buzibye,
 ekizikiza nga kikutte.
 10 Awo omukazi n'ajja okumusisinkana
 ng'ayambadde nga malaaya, ng'ajjudde ebirowoozo
 eby'obukaba mu mutima gwe.
 11 Omukazi omukalukalu,
 atambulatabula ennyo atabeerako waka,
 12 wuuyo mu luguudo, wuuyo mu bifo ebikunjaanir-
 wamu,
 mu buli kafo konna ng'ateega!

13 N'amuvumbagira, n'amunywegera
era ng'amutunuulidde nkalariza n'amaaso agataty
n'amugamba nti:

14 "Nnina ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe,
leero ntukiriza obweyamo bwange.

15 Noolwekyo nzize okukusisinkana,
mbadde njagala nnyo okukulaba, era kaakano nku-
sanze.

16 Obuliri bwange mbwaze bulungi
n'engoye eza linena ava mu Misiri.

17 Mbukubye n'akaloosa,
n'omugavu, n'obubaane, ne kinamoni, ne kalifuuwa.

18 Jjangu tuwoomerwe omukwano okutuusa obudde
okukya;

leka twesanyuse ffembi mu mukwano.

19 Kubanga baze taliyo eka;
yatambula olugendo luwanvu:

20 Yagenda n'ensawo y'ensimbi;
era alikomawo nga wayiseewo wiiki bbiri."

21 Yamusendasenda n'ebigambo ebisikiriza;
n'amuwabya n'ebigambo ebiwoomerera.

22 Amangwago omuvubuka n'amugoberera
ng'ente etwalibwa okuttibwa

obanga empeewo egwa mu mutego,
23 okutuusa akasaale lwe kafumita ekibumba kyayo,
ng'akanyonyi bwe kanguwa okugwa mu mutego,
so tamanyi ng'alifiirwa obulamu bwe.

24 Kaakano nno batabani bange mumpulirize,
era musseeyo nnyo omwoyo eri ebigambo byange.

25 Temukkiriza mitima gyammwe kugoberera bigam-
bo bye;

temukkiriza bigere byammwe kukyamira mu
makubo ge.

26 Kubanga bangi bazikiridde,
ddala ab'amaanyi bangi bagudde.

27 Ennyumba ye, lye kkubo eridda emagombe,
nga likka mu bisenge eby'okufa.

Amagezi Gakoowoola

8 Amagezi tegakoowoolera waggulu,
n'okutegeera ne kuyimusa eddoboosi lyakwo?

2 Ku ntikko y'ebifo ebigulumivu okumpi n'ekkubo,
mu masanjanzira, amagezi we gayimirira butenger-
era,

3 ku mabbali g'enzigi eziyingira mu kibuga,
ku miryango, gakoowoolera waggulu nga gagamba
nti,

4 Mmwe abantu, mmwe b'empita;
nnyimusa eddoboosi lyange eri buli omu ali ku nsi.

5 Mmwe abatategeera mufune okutegeera;
nammwe abasirusiru mufune amagezi.

6 Muwulirize kubanga nnina ebintu ebikulu
eby'okubagamba,

era mu kamwa kange muvaamu ebituufu.

7 Akamwa kange koogera bituufu byereere;
kubanga emimwa gyange gikyawa ebitali bya bu-
tuukirivu.

8 Ebigambo by'emimwa gyange byonna bya
bwenkanya

tewali na kimu kikyamu oba kya bukuusa.

9 Ebigambo byange byonna bitegeerekeka eri oyo
ategeera,

era tebirina kabi eri oyo alina amagezi.

10 Mu kifo kya ffeeza, londawo okuyigiriza kwange,
era n'okumanya mu kifo kya zaabu ennongoose ob-
ulungi,

11 kubanga amagezi gasinga amayinja ag'omuwendo
omungi,

era n'ebyo byonna bye weegomba tebiyinza kuger-
aageranyizibwa nago.

12 Nze Magezi, mbeera wamu n'okuteesa okulungi,
era mu nze mulimu okumanya n'okwawula ekirungi
n'ekibi.

13 Okutya *MUKAMA* kwe kukyawa ekibi;
nkyawa amalala n'okwemanya,
n'obuteeyisa bulungi n'enjogera ey'obubambaavu.

14 Okuteesa okulungi n'okusalawo okw'amagezi bye
byange;

n-tegeera era ndi wa buyinza.

15 Ku bwange, Magezi, bakabaka bafuga,
abafuzi ne bakola amateeka ag'obwenkanya.

16 Abalangira bafuga ku bwange,
n'abakungu bonna abafuga ku nsi.

17 Njagala abo abanjagala,
n'abo abanyiikira okunnoonya bandaba.

18 Obugagga n'ekitiibwa biri mu nze,
obugagga obutakoma n'okukulaakulana.

19 Ekibala kyange kisinga zaabu ennongoose,
n'ebinvaamu bisinga ffeeza ey'omuwendo omungi.

20 Ntambulira mu kkubo ery'obutuukirivu,
mu kkubo ery'obwenkanya,

21 n'abo abanjagala mbagaggawaza
era nzijuzi amawanika gaabwe.

22 *MUKAMA* nze gwe yasooka okwoleka
nga tannabaako kirala ky'akola.

23 Nateekebwawo dda nnyo,
ku lubereberye ng'ensi tennabaawo.

24 Nateekebwawo ng'obuziba bw'ennyanja tebunna-
teekebwawo,

nga n'emigga egireeta amazzi teginnabaawo,
25 ng'ensozi tezinnaatekebwa mu bifo byazo,
nga n'obusozi tebunnabaawo;

26 nga tannakola nsi newaakubadde amalundiro
gaakwo,

wadde enfuufu eyasooka ey'oku nsi.

27 Naliwo ng'ateekawo eggulu mu kifo kyalyo,
ne bwe yakola enkulungo kungulu ku buziba,

28 ate ne bwe yawanika ebire n'abinywereza waggulu mu bbanga,
 n'anywereza ddala ensulo z'amazzi,
 29 bwe yawa ennyanja ensalo zaazo we zikoma,
 amazzi galeme kusukka we yagalagira,
 ne bwe yali ng'alamba emisingi gy'ensi.
 30 Nnali naye ng'omukozi omukugu,
 nga nzijudde essanyu lye erya buli lunaku,
 nga nsanyukira mu maaso ge bulijjo,
 31 nga nsanyukira mu nsi ye yonna,
 era nga ne nesiima olw'abaana b'abantu.
 32 Kale nno, batabani bange mumpulirize;
 balina omukisa abo abakwata amakubo gange!
 33 Muwulirizenga okuyigirizibwa, mubenga n'am-
 agezi,
 so temugalekanga.
 34 Alina omukisa omuntu ampuliriza,
 alindirira nga bw'akuuma ku nzigi zange
 buli lunaku.
 35 Kubanga buli andaba afuna obulamu,
 era afuna okuganja eri *MUKAMA*.
 36 Oyo atannoonya yeerumya yekka,
 era n'abo bonna abankyawa banoonya kufa.

Empagi z'Amagezi Omusanvu

9 Amagezi gazimbye ennyumba yaago,
 gagizimbidde ku mpagi musanvu.
 2 Gategese ennyama yaago ne wayini ^I waago;
 gategese ekijjulo.
 3 Gatumye abawala abaweereza bakoowoolere
 mu bifo ebigulumivu nti,
 4 "Buli atalina kutegeera akyameko wano!"
 Eri abo abatalina magezi gabagamba nti,
 5 "Mujje mulye ku mmere yange
 era munywe ne ku nvinnyo gwe ntabudde.
 6 Mulekeraawo obutaba na kutegeera mubeere bala-
 mu,
 era mutambulire mu kkubo ly'okumanya."
 7 Oyo anenya omunyoongi ayolekera kuvumwa,
 n'oyo abuulirira omukozi w'ebibi yeeretera kuvumib-
 wa.
 8 Tonenyanga munyoomi, aleme okukukyawa, naye
 nenywa ow'amagezi naye anaakwagalanga.
 9 Yigirizanga ow'amagezi naye aneeyongeranga oku-
 ba n'amagezi,
 yigirizanga omutuukirivu, aneeyongerangako okuyi-
 ga.
 10 "Mu kutya *MUKAMA* amagezi mwe gasookera,
 era n'okumanya oyo Omutukuvu Katonda, kwe
 kutegeera.
 11 Ku lwange oliwangaala emyaka mingi nnyo,

^I Wayini yatabulwangamu ebyakaloosa aka mooli, yeeyongere okuwoomerera.

era olyongerwako emyaka.
 12 Bw'obeera omugezi, amagezi go gakuyamba,
 naye bw'onnyooma amagezi weerumya wekka."
 13 Omukazi omusirusiru aleekaana,
 taba na mpisa era taba na magezi!
 14 Era atuula mu mulyango gw'ennyumba ye,
 ne ku ntebe mu bifo eby'ekibuga ebisinga obugulu-
 mivu,
 15 ng'akoowoola abo abayitawo,
 ababa batambula amakubo gaabwe abali ku byab-
 we.
 16 Abagamba nti, "Buli alina okumanya okutono ajje
 muno."
 Era eri oyo atalina kutegeera agamba nti,
 17 "Amazzi amabbe nga gawooma!
 emmere eriibwa mu kyama ng'ewooma!"
 18 Naye oyo agwa mu kitimba kye tamanya nti
 nnyumba yakuzikirira,
 era nti abagenyi be bali mu buziba obw'emagombe.

Engero za Sulemaani

10 Engero za Sulemaani:
 Omwana ow'amagezi asanyusa kitaawe;
 naye omwana omusirusiru anakuwaza nnyina.
 2 Eby'obugagga ebifuniddwa mu makubo amakyamu
 tebirina kye bigasa,
 naye abatuukirivu banunulwa okuva mu kufa.
 3 *MUKAMA* taalekenga mutuukirivu we kufa njala,
 naye aziyiza abakozi b'ebibi okufuna bye beetaaga.
 4 Emikono emigayaavu gyavuwaza,
 naye emikono eminyiikivu gireeta obugagga.
 5 Omuvubuka ow'amagezi akungulira mu biseera
 ebituufu,
 naye oyo eyeebakira mu biro eby'okukunguliramu
 mwana aswaza ennyo.
 6 Omukisa gubeera ku mutwe gw'omutuukirivu,
 naye akamwa k'omukozi w'ebibi kajjula obukambwe.
 7 Omutuukirivu anajjukirwanga n'essanyu,
 naye erinnya ly'omubi linaavundanga.
 8 Alina omutima ogw'amagezi agondera ebiragi,
 naye omusirusiru ayogerayogera, azikirizibwa.
 9 Atambulira mu bwesimbu y'atambula emirembe,
 naye akwata amakubo amakyamu alitegeerebwa.
 10 Oyo atta ku liiso ng'akweka amazima aleeta en-
 naku,
 n'omusirusiru ayogerayogera alizikirizibwa.
 11 Akamwa ak'omutuukirivu nsulo ya bulamu,

naye akamwa k'omukozi w'ebibi kajjula bulabe.

12 Obukyayi buleeta enjawukana,
naye okwagala kubikka ku bibi bingi.

13 Amagezi gasangibwa ku mimwa gy'oyo alina okutegeera,
naye omuggo gukangavvula oyo atamanyi kusalawo bulungi.

14 Abantu ab'amagezi batereka okumanya,
naye akamwa k'omusirusu kaaniriza kuzikirira.

15 Obugagga bw'omugagga kye kibuga kye ekiriko ebigo,
naye obwavu kwe kuzikirira kw'omwavu.

16 Empeera y'omutuukirivu bulamu,
naye empeera y'omukozi w'ebibi emuleetera kubonerezebwa.

17 Oyo assaayo omwoyo eri okubuulirirwa aba mu kkubo ery'obulamu,
naye oyo atassaayo mwoyo ku kunenyezebwa aleetera abalala okuwaba.

18 Oyo akisa obukyayi alina emimwa egirimba,
era omuntu akonjera, musirusu.

19 Mu bigambo ebingi temubula kwonoona,
naye akuuma olulimi lwe aba wa magezi.

20 Olulimi lw'omutuukirivu ffeeza ya muwendo,
naye omutima gw'omukozi w'ebibi gugasa katono.

21 Ebigambo by'omutuukirivu biriisa abantu bangi,
naye abasirusu bazikirira olw'okubulwa amagezi.

22 Omukisa gwa *MUKAMA* guleeta obugagga era tagwongerako buyinike.

Okuwangaala Okuli mu Kutya *MUKAMA*

23 Omusirusu asanyukira okukola ebibi,
naye omuntu alina okutegeera asanyukira eby'amagezi.

24 Omukozi w'ebibi ky'atayagala kirimutuukako,
naye abatuukirivu bye baagala biribaweebwa.

25 Embuyaga bw'ejja, abakozi b'ebibi batwalibwa,
naye abatuukirivu banywera emirembe gyonna.

26 Ng'omususa bwe gunyeenyeza amannyo, n'omuka nga bwe gubalagala mu maaso,
n'omugayaavu bw'abeera bw'atyo eri abamutuma.

27 Okutya *MUKAMA* kuwangaaza omuntu,
naye emyaka gy'ababi girisalibwako.

28 Essuubi ly'abatuukirivu livaamu ssanyu,
naye okusuubira kw'abakozi b'ebibi tekulivaamu kantu.

29 Ekkubo lya *MUKAMA* kye kiddukiro ky'abatuukirivu,
naye abakozi b'ebibi libasaanyaawo.

30 Abatuukirivu tebajjululwenga ennaku zonna,
naye abakozi b'ebibi tebalisigala mu nsi.

31 Akamwa k'omutuukirivu koogera eby'amagezi,
naye olulimi olwogera eby'obubambavu lulisalibwamu.

32 Emimwa gy'omutuukirivu gyogera ebisaanidde;
naye emimwa gy'omukozi w'ebibi gyogera eby'obubambavu.

11 Minzaani eteri ya mazima ya muzizo eri *MUKAMA*,
naye ebipimo ebituufu bye bimusanyusa.

2 Amalala bwe gajja, ng'obuswavu butuuse,
naye obwetoowaze buleeta amagezi.

3 Obwesimbu bw'abatuukirivu bubalungmya,
naye enkwe z'abatali beesigwa zibazikirizisa.

4 Obugagga tebugasa ku lunaku olw'okusalirwako omusango,
naye obutuukirivu buwonya okufa.

5 Obutuukirivu bw'abalongoofu bubatambuliza mu kkubo eggolokofu
naye abakozi b'ebibi bagwa olw'ebikolwa byabwe ebibi.

6 Obutuukirivu bw'abagolokofu bubawonya,
naye abatali beesigwa bagwa mu mutego olw'okwegomba ebibi.

7 Omukozi w'ebibi bw'afa, essuubi lye libula,
ne byonna bye yasubira mu maanyi bikoma.

8 Omutuukirivu aggyibwa mu mitawaana,
naye jijjira omukozi w'ebibi.

9 Akamwa k'oyo atatya Katonda, kazikiriza muliraanwa,
naye olw'okumanya, abatuukirivu bawona.

10 Abatuukirivu bwe bakulaakulana ekibuga kijaguza;
abakozi b'ebibi bwe bazikirira wawulirwawo amaloozi ag'essanyu.

11 Omukisa gw'abatuukirivu gukulaakulanya ekibuga:
naye olw'akamwa k'abakozi b'ebibi, ekibuga kizikirizibwa.

Abeesigwa n'Abatambuza Enjamba

- 12 Omuntu atalina magezi anyooma muliraanwa we,
naye omuntu ategeera akuuma olulimi lwe.
- 13 Aseetula olugambo atta obwesigwa,
naye omuntu omwesigwa akuuma ekyama.
- 14 Awatali kulunjamizibwa eggwanga lidobonkana,
naye abawi b'amagezi abangi baleeta obuwanguzi.
- 15 Eyeeyimirira omuntu gw'atamanyiko ali-
bonaabona,
naye oyo akyawa okweyimirira aliba bulungi.
- 16 Omukazi ow'ekisa aweebwa ekitiibwa,
naye abasajja ab'amawaggali bakoma ku bugagga
bwokka.
- 17 Omusajja alina ekisa aganyulwa,
naye alina ettima yeereetako akabi.
- 18 Omukozi w'ebibi afuna empeera ey'obukuusa,
naye oyo asiga eby'obutuukirivu akungula empeera
eya nnama ddala.
- 19 Omuntu omutuukirivu ddala alifuna obulamu,
naye oyo akola ebitali bya butuukirivu alifa.
- 20 *MUKAMA* akyawa abantu abalina emitima emikya-
mu,
naye ab'amakubo amagolokofu be bamusanyusa.
- 21 Mutegeerere ddala ng'abakozi b'ebibi tebalirema
kubonerezebwa,
naye bazzukulu b'abatuukirivu tebalibaako musan-
go.
- 22 Ng'empeta ya zaabu mu nnyindo y'embizzi,
bw'atyo bw'abeera omukazi omulungi atalaba
njawulo wakati w'ekirungi n'ekibi.
- 23 Abatuukirivu bye beegomba bivaamu birungi by-
ereere,
naye abakozi b'ebibi bye bakola bisunguwaza.

Omuntu Omugabi

- 24 Omuntu agaba obuteerekereza, yeeyongera bwey-
ongezi kugaggawala;
naye akwatirira kye yandigabye, yeeyongera
kwavuwala.
- 25 Omuntu agaba anagaggawalanga,
n'oyo ayamba talibulako amuyamba.

- 26 Abantu bakolimira oyo akweka enjaano mu
kiseera eky'obwetaavu,
naye oyo agitunda mu kiseera ekyo afuna emikisa.
- 27 Oyo anyiikira okukola obulungi afuna okuganja,
naye oyo anoonya ekibi, kimujjira.
- 28 Oyo eyeesiga obugagga bwe aligwa,
naye abatuukirivu banaakulaakulananga ne baba
ng'amalagala amalamu.
- 29 Omuntu aleeta emitawaana mu maka g'ewaabwe,
alisikira mpewo;
era n'omusirusiru aliba muddu w'oyo alina omutima
ogw'amagezi.
- 30 Ekibala ky'omutuukirivu muti gwa bulamu,
era n'oyo asikiriza emyoyo gy'abantu ne balokoka
wa magezi.
- 31 Obanga omutuukirivu alifuna ekimusaanidde ku
nsi kuno,
oyo atatya Katonda n'omwonoonyi balirema obuta-
funa ekibasaanidde?
- 12 Buli asanyukira okukangavvulwa ayagala am-
agezi;
naye oyo akyawa okunenyezebwa musirusiru.
- 2 Omuntu omulungi aganja mu maaso ga *MUKAMA*,
naye *MUKAMA* asalira omusango omuntu ow'enkwe.
- 3 Omuntu tanywezebwa lwa kukola bitali bya bu-
tuukirivu,
naye omulandira gw'omutuukirivu tegulisigulwa.
- 4 Omukyala ow'empisa ennungi ssanyu era ngule ya
mwami we,
naye omukazi eyeeyisa obubi ali nga kookolo mu
magumba ga bba.
- 5 Enteekateeka z'omutuukirivu ziba za mazima,
naye amagezi g'abakozi b'ebibi ge bawa gaba ga bu-
limba.
- 6 Ebiteeso by'abakozi b'ebibi kuyiwa musaayi,
naye ebigambo by'abatuukirivu bye bibawonya.
- 7 Abakozi b'ebibi bagwa ne basaanirawo ddala,
naye ennyumba y'omutuukirivu teesagaasaganenga
emirembe gyonna.
- 8 Ebigambo by'omugezi bimuleetera okusiimibwa,
naye eby'omusirusiru bimunyoomesa.
- 9 Omuntu eyeetoowaza ne yeekolera,
asinga oyo eyeegulumiza n'abulwa ky'alya.
- 10 Omutuukirivu afaayo ku bisolo bye,

naye omukozi w'ebibi abiraga bukambwe bwereere.

11 Oyo eyeerimira aliba n'emmere nnyingi,
naye oyo anoonya ebitaliimu talina magezi.

12 Abakozi b'ebibi baagala okubba omunyago gwa babbi bannaabwe,
naye omulandira gw'abatuukirivu gunywera.

13 Ebigambo by'omukozi w'ebibi bimusuula mu mitawaana,
naye omutuukirivu awona akabi.

14 Omuntu ajjuzibwa ebirungi okuva mu bibala bye bigambo by'akamwa ke,
n'emirimu gy'emikono gye gimusasula bulungi.

15 Ekkubo ly'omusirusiru ddungi mu kulaba kwe ye,
naye omugezi assaayo omwoyo ku magezi agamuweebwa.

16 Omusirusiru alaga mangu obusungu bwe,
naye omutegeevu tassa mwoyo ku kivume.

17 Omujulizi ow'amazima awa obujulizi obutuufu,
naye omujulizi ow'obulimba ayogera bya bulimba.

18 Ebigambo ebyanguyirize bisala ng'ekitala ekyogi,
naye olulimi lw'omuntu omugezi luwonya.

19 Emimwa egyogera amazima gibeerera emirembe gyonna,
naye olulimi olulimba lwa kiseera buseera.

20 Obulimba buli mu mitima gyabo abategeka okukola ebibi,
naye essanyu liri n'abo abakolerera emirembe.

21 Tewali kabi konna kagwa ku batuukirivu,
naye abakozi b'ebibi tebaggwaaako mitawaana.

22 *MUKAMA* akyawa emimwa egirimba,
naye asanyukira ab'amazima.

23 Omuntu omutegeevu talaga nnyo by'amanyi,
naye abasirusiru balaga obutamanya bwabwe.

24 Omukono gw'omunyiikivu gulimufuula omufuzi,
naye obugayaavu bufuula omuntu omuddu.

25 Omutima ogweraliikirira guleetera omuntu okwenyika,
naye ekigambo eky'ekisa kimusanyusa.

26 Omutuukirivu yeegendereza mu mikwano gye,
naye ekkubo ly'ababi libabuza.

27 Omuntu omugayaavu tayokya muyiggo gwe,
naye omunyiikivu kyayizze, kiba kya muwendo gyali.

28 Mu kkubo ery'obutuukirivu mulimu obulamu,
era mu kkubo eryo temuli kufa.

Ensibuko y'Obugagga Obungi

13 Omwana omugezi assaayo omwoyo eri ebira-
giro bya kitaawe,
naye omunyoomi tafaayo ku kunenyezebwa.

2 Omuntu asanyuka olw'ebirungi ebiva mu bibala bya kamwa ke,
naye atali mwesigwa yeegomba kuleeta ntalo.

3 Oyo eyeegendereza by'ayogera akuuma obulamu bwe,
naye oyo amala googera, alizikirira.

4 Omuntu omugayaavu yeegomba kyokka n'atabaako ky'afuna,
naye omunyiikivu byayagala byonna abifuna.

5 Omuntu omutuukirivu akyawa obulimba,
naye omukozi w'ebibi yeereetera kunyoomebwa.

6 Obutuukirivu bukuuma omuntu omwesimbu,
naye okukola ebibi kuzikiriza omwonoonyi.

7 Omuntu omu ayinza okwefuula omugagga ate nga taliiko ky'alina,
ate omulala ne yeefuula okuba omwavu so nga mugagga nnyo.

8 Obugagga bw'omuntu buyinza okumununula,
naye omwavu talina ky'atya.

9 Ekitangaala ky'abatuukirivu kyaka nnyo,
naye ettaala y'abakozi b'ebibi ezikirira.

10 Amalala gazaala buzaazi nnyombo,
naye amagezi gasangibwa mu abo abakkiriza okulabulwa.

11 Ensimbi enkumpanye ziggwaawo,
naye ezijja empolampola zeeyongerera obungi.

12 Essuubi erirwawo okutuukirira lirwaza omutima,
naye ekyegombewwa bwe kituukirira kiba muti gwa bulamu.

13 Omuntu anyooma ebiragiro aligwa mu mitawaana,
naye oyo awuliriza ebimulagirwa aliweebwa empeera.

14 Okuyigiriza kw'omuntu alina amagezi nsulo ya bulamu,
era kuggya omuntu mu mitego gy'okufa.

15 Okutegeera okulungi kuleeta okuganja,

naye ekkubo ly'abateesigibwa liba zzibu.

16 Omuntu omwegendereza akola amaze kulowooza, naye omusirusiru alaga obutamanya bwe.

17 Omubaka omubi yeesuula mu mitawaana, naye omubaka omwesigwa aleeta kuwonyezebwa.

18 Anyooma okukangavvulwa yeereetako obwavu n'obuswavu, naye oyo assaayo omwoyo ku kunenyezebwa aweebwa ekitiibwa.

19 Ekyegombewwa bwe kituukirira kisanyusa omuti-ma, naye okulekayo okukola ebibi kya muzizo eri abasirusiru.

20 Oyo atambula n'abantu abagezi ageziwala, naye oyo atambula n'abasirusiru alaba ennaku.

21 Emitawaana gigoberera aboonoonyi, naye okukulaakulana y'empeera y'abatuukirivu.

22 Omuntu omulungi alekera bazzukulu be ebyobusi-ka, naye obugagga bw'omwonoonyi buterekerwa omu-tuukirivu.

23 Ennimiro z'abaavu ziyinza okuvaamu emmere nnyingi, naye obutali bwenkanya ne bugyera yonna.

24 Atakozesa kaggo akyawa omwana we, naye oyo amwagala afaayo okumukangavvula.

25 Omutuukirivu alya emmere ye n'akkuta, naye abakozi b'ebibi basigala nga bayala.

14 Omukazi ow'amagezi yeezimbira ennyumba ye, naye omusirusiru eyiye agyemenyera n'emikono gye.

2 Omuntu atambulira mu bugolokofu atya *MUKAMA*, naye ow'amakubo amakyamu anyooma *MUKAMA*.

3 Ebigambo by'omusirusiru bye bimuviiirako okukub-wa, naye eby'abatuukirivu binaabakuumanga.

4 Awataba nte nnume ezirima ebyagi biba bikalu, naye emmere ennyingi eva mu maanyi gaazo.

5 Omujulizi ow'amazima talimba, naye ow'obulimba ayogera bya bulimba.

6 Omukudaazi anoonya amagezi n'atagalaba, naye okumanya kwanguyira omuntu ategeera.

7 Teweereterenza muntu musirusiru, kubanga tewali by'amagezi biva mu kamwa ke.

8 Omutegeevu mugezi kubanga afaayo okutegeera by'akola, naye atalina magezi musirusiru kubanga yeerimba nti amanyi.

9 Abasirusiru banyooma okugololwa nga bakoze en-sobi, naye abalongoofu baagala emirembe.

10 Buli mutima gumanya okulumwa kwagwo, tewali ayinza kugusanyukirako.

11 Ennyumba y'abakozi b'ebibi erizikirizibwa, naye eweema y'abatuukirivu erikulaakulana.

12 Waliwo ekkubo erirabika nga ttuufu eri omuntu, naye ng'enkomerero yaalyo kufa.

13 Enseko zandibaawo naye ng'omutima gujjudde en-naku, era n'enkomerero y'essanyu eyinza okufuuka obuyinike.

14 Omuntu atalina kukkiriza alisasulwa empeera emusaanira olw'ebikolwa bye, n'omuntu omulungi naye alisasulwa eyiye.

15 Ow'amagezi amatono amala gakkiriza buli kigam-bo ky'awulira, naye omuntu omutegeevu yeegendereza amakubo ge.

16 Omuntu ow'amagezi atya *MUKAMA* n'aleka okukola ebibi, naye omusirusiru yeepankapanka era teyeegen-dereza.

17 Omuntu asunguwala amangu akola eby'obusirusiru, n'omukalabakalaba akyayibwa.

18 Abatalina magezi basikira butaliimu, naye abategeevu batikkirwa engule ey'okumanya.

19 Abakozi b'ebibi balivuunamira abatuukirivu, n'aboonoonyi ne bavuunama mu miryango gy'abatuukirivu.

Omugagga n'Omwavu

20 Omwavu alagajjalirwa abantu nga ne muliraanwa we omutwaliddemu, naye abagagga baba n'emikwano mingi.

21 Anyooma muliraanwa we akola kibi,

naye omuntu omusirusiru anyooma nnyina.

21 Obusirusiru ssanyu eri oyo atalina magezi, naye omuntu ategeera atambulira mu kkubo eggolokofu.

22 Awatali kulunjamizibwa entegeka zifa, naye awali abawi b'amagezi abangi ziyitamu.

23 Okuddamu obulungi kisanyusa, era kirungi ekigambo ekirungi okujjira mu kiseera ekituufu.

24 Ekkubo ery'obulamu liyimusa omugezi, ne limuziyiza okukka emagombe.

25 *MUKAMA* azikiriza ennyumba y'ab'amalala, kyokka akuuma ensalo za nnamwandu.

26 Enkwe za muzizo eri *MUKAMA*, naye ebigambo ebisaanidde, bimusanyusa.

27 Oyo anoonya okugaggawalira mu bukyamu aleetera ennyumba ye emitawaana, naye oyo akyawa enguzi aliba mulamu.

28 Omutima gw'omutuukirivu gufumiitiriza bye gu-naayanukula, naye akamwa k'omwonoonyi kafubutula ebitasaana.

29 *MUKAMA* ali wala n'aboonoonyi, naye awulira okusaba kw'abatuukirivu.

30 Amaaso agajjudde essanyu gasanyusa omutima, n'amawulire amalungi galeetera amagumba obulamu.

31 Oyo assaayo omwoyo eri okunenyezebwa okuleeta obulamu, alituula wamu n'abagezi.

32 Agayaalirira okubuulirirwa yeerumya yekka, naye oyo assaayo omwoyo eri okunenyezebwa afuna okutegeera.

33 Okutya *MUKAMA* kuyigiriza omuntu amagezi, n'obwetoowaze kye kitiibwa ky'omuntu oyo.

MUKAMA Agera Ekkubo ly'Omuntu

16 Omuntu ateekateeka by'ayagala okukola mu mutima gwe, Naye okuddamu kuva eri *MUKAMA*.

² Amakubo g'omuntu gonna gaba matuufu mu maa-so ge ye, naye *MUKAMA* y'apima ebigerendererwa.

³ Emirimu gyo gyonna gikwasenga *MUKAMA*,

naye anaatuukirizanga entegeka zo.

⁴ *MUKAMA* buli kimu akikola ng'alina ekigendererwa, n'abakozi b'ebibi y'abakolera olunaku lwe batuukib-wako ebizibu.

⁵ Buli muntu alina omutima ogw'amalala wa muzizo eri *MUKAMA*; weewaawo talirema kubonerezebwa.

⁶ Olw'okwagala n'olw'obwesigwa, ekibi kisasulibwa, n'okutya *MUKAMA* kuleetera omuntu okwewala okukola ebibi.

⁷ Amakubo g'omuntu bwe gaba gasanyusa *MUKAMA*, aleetera abalabe b'omuntu oyo okubeera naye mu mirembe.

⁸ Akatono akafune mu butuukirivu, kasinga obugagga obungi obufune mu bukyamu.

⁹ Omutima gw'omuntu guteekateeka ekkubo lye, naye *MUKAMA* y'alunjamya bw'anaatambula.

¹⁰ Kabaka ky'ayogera kiba ng'ekiva eri Katonda, n'akamwa ke tekasaanye kwogera bitali bya bwenkanya.

¹¹ Ebipimo ne minzaani ebituufu bya *MUKAMA*, ebipimo byonna ebikozesebwa y'abikola.

¹² Kya muzizo bakabaka okukola ebibi, kubanga entebe ye ey'obwakabaka enywezebwa butuukirivu.

¹³ Akamwa akogera eby'amazima bakabaka ke basanyukira, era baagala oyo ayogera amazima.

¹⁴ Obusungu bwa kabaka buli ng'ababaka abaleese okufa, omusajja ow'amagezi alibukkakkanya.

¹⁵ Kabaka bw'asanyuka kireeta obulamu; n'okuganza kwe, kuli nga ekire eky'enkuba ¹ mu biseera ebya ttoggo.

¹⁶ Okufuna amagezi nga kusinga nnyo okufuna za-abu, era n'okufuna okutegeera kikira ffeeza!

¹⁷ Ekkubo ly'abagolokofu kwe kwewala ebibi, n'oyo eyeekuuma mu kutambula kwe, awonya em-meeme ye.

¹⁸ Amalala gakulemba okuzikirira, n'omwoyo ogwegulumiza gukulemba ekigwo.

¹ Ekire ky'enkuba mu biseera ebya ttoggo etegeza kujimuka, era kabonero ka kukulaakulana na ssanyu

19 Okubeera n'omwoyo ogwetoowaza era n'okubeera n'abaavu,
kisinga okugabana omunyago n'ab'amalala.

20 Oyo assaayo omwoyo ku kuyigirizibwa alikulaakulana,
era alina omukisa oyo eyesiga *MUKAMA*.

21 Abalina emitima egy'amagezi baliyitibwa bategeevu,
n'enjogera ennungi eyongera okuyamba okutegeera.

22 Amagezi nsulo ya bulamu eri oyo agalina,
naye obusirusiru buleetera abasirusiru okubonerezebwa.

23 Omutima gw'omuntu ow'amagezi gumuwa enjogera ennungi,
era akamwa ke kayigiriza abalala.

24 Ebigambo ebirungi biri ng'ebisenge by'omubisi gw'enjuki,
biwoomera emmeeme, ne biwonya n'amagumba.

25 Wabaawo ekkubo erirabika ng'ettuufu eri omuntu,
naye ku nkomerero limutuusa mu kufa.

26 Okwagala okulya kuleetera omuntu okukola n'amaanyi,
kubanga enjala emukubiriza okweyongera okukola.

27 Omuntu omusirusiru ategeka okukola ebitali bya butuukirivu,
era n'ebigambo bye, biri ng'omuliro ogwokya ennyo.

28 Omuntu omubambaavu asiikuula entalo,
n'ow'olugambo ayawukanya ab'omukwano enfirabulago.

29 Omuntu omukyamu asendasenda muliraanwa we n'amutwala mu kkubo eritali ttuufu.

30 Omuntu atemya ku liiso atekateeka kwonoona,
n'oyo asongoza emimwa ategeka kukola bitali birungi.

31 Omutwe ogw'envi ngule ya kitiibwa,
gufunibwa abo abatambulira mu bulamu obutuukirivu.

32 Omuntu omugumiikiriza asinga omutabaazi,
n'oyo afuga obusungu bwe akira awamba ekibuga.

33 Akalulu kayinza okukubibwa,
naye okusalawo kwa byonna kuva eri *MUKAMA*.

17 Okulya akamere akaluma awali emirembe,
kisinga okuba mu nnyumba ejjudde ebyassava nga mulimu entalo.

2 Omuddu omugezi alifuga omwana wa bowo akwasa ensonyi,
era alifuna ebyobusika ng'omu ku baana b'awaka.

3 Entamu erongoosa yakolebwa lwa ffeeza, n'ekikoomi ky'okulongoosa lwa zaabu,
naye *MUKAMA* agezesa emitima.

4 Omubi assaayo omwoyo eri eby'obulimba,
era n'omulimba awuliriza olulimi olukuusa.

5 Oyo akudaalira omwavu avvoola eyamutonda,
n'oyo asanyukira obuyinike bw'abalala talirema kubonerezebwa.

6 Abazzukulu ngule ya bajajjaabwe,
era n'abaana beenyumiririza mu bakadde baabwe.

7 Enjogerannungi teba ya musirusiru,
ng'oweekitiibwa bw'atasaana kwogera bya bulimba.

8 Enguzi eri ng'ejjinja ery'omufuusa mu maaso g'oyo agigaba,
aloozo nti buli gy'akyukira eneemuyamba.

9 Okwagala tekulondoola nsobi,
naye oyo atasonyiwa nsobi akyawaganya ab'omukwano enfirabulago.

10 Okunenya kuyamba nnyo omuntu ategeera,
okusinga okukuba omusirusiru embooko ekikumi.

11 Omukozi w'ebibi anoonya bujeemu bwereere,
era kyaliva asindikirwa omubaka omukambwe.

12 Okusisinkana eddubu enyagiddwako abaana baayo,
kisinga okusisinkana omusirusiru mu busirusiru bwe.

Ebbeeyi y'Amagezi

13 Omuntu bw'asasula ekibi olw'obulungi,
ekibi tekiriva mu nnyumba ye.

14 Okutandika oluyombo kuli ng'omuntu bw'asumulula omudumu gw'amazzi,
noolwekyo vvaawo ng'oluyombo terunnatandika.

15 Eyejjeereza omukozi w'ebibi n'oyo avumirira omutuukirivu,
bombi ba muzizo eri *MUKAMA*.

16 Omusirusiru agasibwa ki okuba ne ssente ezisasulibwa amagezi,

- ng'ate ye talina mutima gwegomba magezi?
- 17 Omukwano ogw'amagezi guba gwa lubeerera, era owooluganda yeesigibwa mu biro eby'ennaku.
- 18 Omuntu atalina magezi awa obweyamo ne yeetema okusasula amabanja ga muliraanwa we.
- 19 Oyo ayagala ekibi anyumirwa ennyombo, n'oyo akola omulyango omunene ogw'omu maaso gwa bbugwe ye nga guyitiridde obunene gulimute-ganya nnyo.
- 20 Omuntu ow'omutima omubambaavu takulaaku-lana, n'oyo ow'olulimi olulimba agwa mu katyabaga.
- 21 Omwana omusirusiru aleetera kitaawe obuyinike, kitaawe w'omusirusiru taba na ssanyu.
- 22 Omutima ogw'essanyu ddagala ddungi, naye omwoyo omunyiikaavu gukozza omubiri.
- 23 Omuntu omubi alya enguzi mu kyama, alyoke aziyize amazima okweyoleka.
- 24 Omuntu omutegeevu, ebirowoozo abissa eri amagezi, naye amaaso g'omusirusiru gasamaalirira ensi gy'ekoma.
- 25 Omwana omusirusiru buyinike eri kitaawe, era aleeta ennaku eri nnyina eyamuzaala.
- 26 Si kirungi okuweesa omutuukirivu engassi ey'obw-ereere wadde okukuba ab'ekitiibwa embooko olw'obwesim-bu bwabwe.
- 27 Omuntu omwegendereza mu bigambo bye abeera n'okutegeera, n'oyo alina omwoyo omuteefu aba muntu wa magezi.
- 28 Omusirusiru bw'asirika alowoozebwa okuba n'amugezi, era aba mutegeevu bw'afuga akamwa ke.

Ebigambo by'Abagezi n'Abasirusiru

- 18** Eyeggya ku banne aba yeerowoozako yekka, era tawuliriza magezi gamuweebwa.
- 2 Omusirusiru tasanyukira kutegeera, ky'asanyukira kyokka kwe kwogera by'alowooza.
- 3 Okukola ekibi bwe kujja n'okunyooma kujjirako, era awali okuyisaamu omuntu amaaso wabaawo okunyoomoola.

- 4 Ebigambo by'omu kamwa k'omuntu mazzi ga buzi-ba, naye ensulo ey'amagezi mugga ogukulukuta.
- 5 Si kirungi kuttira mubi ku liiso, oba okusaliriza omutuukirivu.
- 6 Akamwa k'omusirusiru kamuleetera entalo era akamwa ke kamuleetera okukubwa emiggo.
- 7 Akamwa k'omusirusiru ke kamuleetera okuzikirira, era n'emimwa gye mutego eri emmeeme ye.
- 8 Ebigambo by'omuntu ageya biri ng'emmere ewoomerera, bigenda mu bitundu by'omubiri eby'ewala.
- 9 Omuntu omugayaavu mu mirimu gy'akola, waluganda n'oyo azikiriza.
- 10 Erinnya lya *MUKAMA* kigo ky'amaanyi, omutuukirivu addukira omwo n'afuna emirembe.
- 11 Obugagga bw'omugagga, kye kibuga kye ekiriko bbugwe ow'amaanyi, era mu kulaba kwe, kigo kye ekigumu ekitarinnyika.
- 12 Omuntu nga tannagwa, omutima gwe gwegulu-miza, naye okwetoowaza kumuweesa ekitiibwa.
- 13 Oyo addamu amangu mu nsonga gy'ateetegerenza, buba busirusiru bwe era buswavu.
- 14 Omwoyo gw'omuntu gumuwanirira mu bulwadde, naye emmeeme eyennyise ani ayinza okugigumiikiriza?
- 15 Omutima gw'omwegendereza guyiga okumanya, amatu g'omuntu omugezi gawuliriza.
- 16 Ekirabo ky'omuntu kimuseguliza, era kimutuusa ne mu maaso g'abeekitiibwa.
- 17 Asooka okweyogerako y'afaanana ng'omutuufu, okutuusa omulala lw'amubuuza ebibuuzo.
- 18 Okukuba akalulu kimalawo empaka, era kisalawo eggoye wakati w'abawakana ab'amaanyi.
- 19 Kyangu okuwamba ekibuga ekiriko bbugwe ow'amaanyi, okusinga okukomyawo owooluganda anyiize, era ennyombo ziba ng'empagi z'ekigo.
- 20 Omuntu anakkutanga ebigambo ebiva mu kamwa ke; ebibala ebijjula akamwa ke bye binamukkusanga.

21 Olulimi lulina obuyinza okuwa obulamu oba okuta,
era n'abo abalwagala balirya ebibala byalwo.

22 Azuula omukazi omulungi ow'okuwasa aba azudde ekirungi,
era aganja eri *MUKAMA*.

23 Omwavu yeegayirira,
naye omugagga addamu na bbogo.

24 Akwana emikwano emingi yeereetera okuzikirira,
naye wabaawo ow'omukwano akwagala ennyo okusinga owooluganda.

19 Omuntu omwavu atambulira mu butuukirivu,
asinga akamwa ak'omusirusiru akaweebuula.

2 Si kirungi okuba omujjumbize naye nga tolina kumanya,
n'okwanguyiriza okukola ekintu kuleetera omuntu okukwata ekkubo ekyamu.

3 Obusirusiru bw'omuntu bwe bwonoona obulamu bwe,
kyokka omutima gwe ne gunenya *MUKAMA*.

4 Obugagga buleeta emikwano mingi,
naye emikwano gy'omwavu gimuddukako.

5 Omujulizi ow'obulimba talirema kubonerezebwa,
era oyo ayogera eby'obulimba taliba na buddukiro.

6 Bangi banoonya okuganja mu maaso g'omufuzi,
era buli muntu aba mukwano gw'oyo agaba ebirabo.

7 Baganda b'omwavu bonna bamwewala,
mikwano gye tebaasingewo nnyo okumwewala?

Wadde abagoberera ng'abeegayirira,
naye tabalaba.

8 Oyo afuna amagezi ayagala emmeeme ye,
n'oyo asanyukira okutegeera, akulaakulana.

9 Omujulizi ow'obulimba talirema kubonerezebwa,
n'oyo ayogera eby'obulimba alizikirira.

10 Omusirusiru tasaana kubeera mu bulamu bwa kwejalabya,
kale kiwulikika kitya ng'omuuddu afuga abalangira?

11 Omuntu omutegeevu alwawo okusunguwala,
era kiba kya kitiibwa obutafa ku bye bamusobezza.

12 Obusungu bwa kabaka buli ng'okuwuluguma kw'empologoma,
naye ekisa kye kiri ng'omusulo ku ssubi.

13 Omwana omusirusiru aleetera kitaawe okuzikirira,
n'omukazi omuyombi ali ng'enkuba etonnya olutata.

14 Ennyumba n'obugagga bisikirwa okuva ku bazadde,
naye omukazi omutegeevu ava eri *MUKAMA*.

15 Obugayaavu buleeta otulo tungi,
n'omuntu atakola mirimu alirumwa enjala.

16 Oyo akwata ebiragiro akuuma obulamu bwe,
naye oyo eyeeyisa mu ngeri embi alifa.

17 Oyo akwatirwa omwavu ekisa awola *MUKAMA*,
era *MUKAMA* alimusasula olw'ekikolwa kye ekyo.

18 Kangavvulanga omwana wo kubanga mu ekyo mulimu essuubi,
oleme kumuwaayo mu kuzikirira.

19 Omuntu omukambwe ennyo alisasula ebiriva mu bukambwe bwe,
kubanga ne bw'omununula ogusooka era oteekwa okukiddingaana.

20 Ssangayo omwoyo ku magezi agakuweebwa ne ku kuyigirizibwa,
oluvannyuma lwa byonna oliba n'amagezi.

21 Enteekateeka z'omuntu ziba nnyingi mu mutima gwe;
byo ebigendererwa bya *MUKAMA* bituukirira.

22 Ekintu omuntu kye yeegomba kwe kwagala okutaggwaawo,
okuba omwavu kisinga okuba omulimba.

23 Okutya *MUKAMA* kutuusa mu bulamu;
olwo omuntu n'awummula nga mumativu nga tatuukiddwako kabi.

24 Omugayaavu annyika omukono gwe mu kibya,
n'atagukomyawo nate ku mumwa gwe.

25 Kangavvula omunyoomi, abatamanyi bayigire ku ye,
buulirira ategeera, ajja kweyongera okutegeera.

26 Omwana abba ebya kitaawe n'agobaganya ne nnyina,
aleeta obuswavu n'obuyinike.

27 Mwana wange konoolekayo okuyigirizibwa,
onoowaba okuva ku bigambo by'okumanya.

28 Omujulizi omulimba atyoboola ensala ey'amazima,
n'akamwa k'ababi, kavaabira ebitali bya butuukirivu.

29 Ebibonerezo bitekebwawo kukangavvula banyoomi,
n'embooko zaakolebwa lwa migongo gy'abasirusiru.

20 Omwenge mukudaazi, ekitamiiza muleekaanyi,
era buli alaga mu kkubo ekyamu olw'ebyo talina magezi.

2 Obusungu bwa kabaka buli ng'okuwuluguma kw'empologoma,
n'oyo amusunguwaza yeefiiriza bulamu bwe.

3 Kya kitiibwa omuntu okwewala entalo,
naye buli musirusiru ayagala okuyomba.

4 Omugayaavu talima mu budde butuufu,
kyanaavanga anoonya eby'amakungula nga talina kantu.

5 Ebigendererwa ebiba mu mutima gw'omuntu biba ng'amazzi ag'ebuziba,
naye omuntu alina okutegeera alibiggyayo.

6 Abantu bangi bagamba nti balina okwagala okutagwaawo,
naye ani ayinza okuzuula omuntu omwesigwa?

7 Omuntu omutuukirivu, atambulira mu bulamu obutaliiko kyakunyenyezebwa;
ba mukisa abaana be abalimuddira mu bigere.

8 Kabaka bw'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka ng'asala emisango,
amaaso ge gasunsulamu ne gaggyamu ebibi byona.

9 Ani ayinza okugamba nti, "Ntukuzza omutima gwange,
ndi mulongoofu era sirina kibi?"

10 Ebipima obuzito ebitatuuka n'ebigera ebikyamu,
byombi bya muzizo eri MUKAMA.

11 Omuvubuka naye amanyibwa olw'ebikolwa bye,
obanga birongoofu era nga birungi.

12 Okutu okuwulira n'eriiso eriraba byombi MUKAMA ye y'abikola.

13 Toyagalanga kwebaka oleme kwavuwala, tunula, obeerenga n'ebyokulya bingi.

14 "Si kirungi, si kirungi," bw'ayogera agula;
naye bw'agenda n'alyoka yeenyumiririza mu ky'aguze.

15 Zaabu n'amayinja ag'omuwendo weebiri,
naye emimwa egyogera eby'amagezi kye ky'omuwendo ekisingako.

16 Omuntu bw'aleeta ekyambalo kye ne yeeyimiririra gw'atamanyi,
kitwalire ddala, na ddala bw'abanga yeeyimiririra omukazi omubambaavu.

17 Emmere enfune mu bukyamu ewooma mu kulya,
naye emufuukira amayinja mu kamwa.

18 Kola entegeka nga weebuuza ku magezi,
bw'oba onoolangirira olutalo sooka weebuuze.

19 Oyo agenda ng'asaasaanya olugambo abotola ebyama,
noolwekyo weewale omuntu ayogerayogera ennyo ebitaliimu.

20 Omuntu akolimira kitaawe oba nnyina,
ettabaaza ye erizikizibwa n'asigala mu kizikiza ekikutte ennyo.

21 Eby'obusika ebifune ng'ekiseera kyabyo tekin-natuuka,
ku nkomerero tebiba na mukisa.

22 Toyogera nti, "Nzija kukusasula olw'ekibi kino!" Lindirira MUKAMA alikuyamba.

23 Ebipima ebikyamu bya muzizo eri MUKAMA,
ne minzaani ez'obulimba tezisanyusa.

24 Amakubo g'omuntu gategekebwa MUKAMA,
omuntu ayinza atya okutegeera ekkubo lya MUKAMA?

25 Kyambika eri omuntu okwanguyiriza okweyama eri MUKAMA,
naye oluvannyuma n'afumiitiriza ku bye yeeyamyee.

26 Kabaka omugezi asengejja n'aggyamu abakozi b'ebibi,
n'ababonereza awatali kusaasira.

27 Etabaaza ya MUKAMA ekebera omwoyo gw'omuntu,
n'enoonya mu bitundu eby'omunda ennyo.

28 Okwagala n'obwesigwa bikuuma kabaka mu butebenkevu,
era obufuzi bwe bunywezebwa na kwagala.

29 Amaanyi kye kitiibwa ky'abavubuka,
envi kye kitiibwa ky'abakadde.

30 Emiggo n'ebiwundu biggyawo ebibi,
n'embooko zitereeza ebifo eby'omunda ennyo.

21 Omutima gwa kabaka guli ng'amazzi agakulukutira mu mukono gwa MUKAMA,

era agukyusiza gy'ayagala yonna.

² Buli kkubo lya muntu liba ng'ettuufu mu maaso ge, naye *MUKAMA* apima omutima.

³ Okukola ebituufu n'eby'amazima kisanyusa *MUKAMA* okusinga ssaddaaka.

⁴ Amaaso ageegulumiza, n'omutima ogw'amalala, ye ttabaaza y'ababi, era ebyo kwonoona.

⁵ Enteeekateeka z'omunyiikivu zivaamu magoba meereere, naye okwanguyiriza okutalina nteekateeka kuvaamu bwavu.

⁶ Okufuna obugagga n'olulimi olulimba, mpewo buwewo etwalibwa eruuyi n'eruyi era mutego gwa kufa.

⁷ Obukambwe bw'ababi bulibamalawo, kubanga bagaana okukola eby'ensonga.

⁸ Ekkubo ly'abazza emisango liba kyamu, naye ery'abataliiko musango liba golokofu.

⁹ Okusula ku kasolya k'ennyumba, kisinga okubeera mu nnyumba n'omukazi omuyombi.

¹⁰ Emmeeme y'omubi yeegomba okukola ebibi; talaga muliraanwa we kisa n'akatono.

¹¹ Omukudaazi bw'abonerezebwa, atalina magezi agafuna; n'ow'amagezi bw'ayigirizibwa afuna okutegeera.

¹² Katonda alaba ebifa mu nnyumba y'omubi, era abakozi b'ebibi abazikikiriza ddala.

¹³ Oyo aziba amatu ge eri okulaajana kw'omwavu, naye alikoowoola nga talina amwanukula.

¹⁴ Ekirabo ekigabire mu kyama kikakkanya obusungu obungi, n'enguzi ebikiddwa mu munagiro eggawo ekiruyi ekingi.

¹⁵ Ensonga bwe zisalibwa mu bwenkanya, lye ssanyu eri abatuukirivu, naye kiba kyekango eri abakozi b'ebibi.

¹⁶ Omuntu awaba okuva mu kkubo ly'okutegeera, agukira mu bafu.

¹⁷ Aganza eby'amasanyu anaabanga mwavu, n'oyo ayagala omwenge n'amafuta taligaggawala.

¹⁸ Abakozi b'ebibi batuukibwako emitawaana egyandigudde ku balungi, n'ekyandituuse ku b'amazima kituuka ku batali beesigwa.

¹⁹ Okubeera mu ddungu, kisinga okubeera n'omukazi omuyombi anyiiganyiiga.

²⁰ Mu nnyumba y'omutuukirivu mubaamu eby'obugagga eby'omuwendo, naye omusirusiru ebibye byonna abyonoona.

²¹ Agoberera obutuukirivu n'ekisa, alibeera n'obulamu obukulaakulana n'ekitiibwa.

²² Omuntu ow'amagezi alumba ekibuga eky'abazira nnamige, era n'asesebbula enfo yaabwe gye beesiga.

²³ Afuga akamwa ke n'olulimi lwe, yeewoonya emitawaana.

²⁴ "Mukudaazi," lye linnya ly'ab'amalala abeeraga, abeetwalira mu kwemanya okw'ekitalo mwe batambulira.

²⁵ Okwetaaga kw'omugayaavu lwe luliba olumbe lwe, kubanga emikono gye tegyagala kukola.

²⁶ Olunaku lwonna aba yeegomba kweyongezaako, naye omutuukirivu agaba awatali kwebalira.

²⁷ Ssaddaaka y'omubi ya muzizo, na ddala bw'agireeta ng'alina ekigendererwa ekitali kirungi.

²⁸ Omujulizi ow'obulimba alizikirira, naye ekigambo ky'oyo ayogera eby'amazima kiribeerera emirembe gyonna.

²⁹ Omuntu omubi yeekazaakaza, naye omuntu ow'amazima yeegendereza amakubo ge.

³⁰ Tewali magezi, newaakubadde okutegeera, wadde ebiteeso ebinyinza okulemesa *MUKAMA*.

³¹ Embalaasi etegekerwa olunaku olw'olutalo, naye obuwanguzi buva eri *MUKAMA*.

Omugaso gw'Erinnya Eddungi

22 Erinnya eddungi lyagalibwa okusinga eby'obugagga ebingi, n'okuganja kusinga ffieza oba zaabu.

² Abagagga n'abaavu balina kimu ekibagatta,

MUKAMA ye Mutonzi waabwe bonna.

3 Omuntu omutegeevu bw'alaba akabi yeekweka,
naye abatalina magezi bagenda bugenzi mu maaso
ne balumizibwa.

4 Obugagga n'ekitiibwa n'obulamu
y'empeera ey'okwetoowazanga n'okutyanga *MUKA-*
MA.

5 Amaggwa n'emitego biri mu kkubo ly'omubam-
baavu;
naye oyo akuuma emmeeme ye anaabyewalanga.

6 Manyiiriza omwana mu kkubo erimugwanira oku-
tambulirangamu,
ne bw'alikula talirivaamu.

7 Omugagga afuga abaavu,
naye eyeewola aba muddu w'oyo amuwola.

8 Asiga obutali butuukirivu akungula mitawaana,
n'oluga olw'obusungu bwe lulizikirizibwa.

9 Omuntu omugabi anaabanga n'omukisa,
kubanga emmere ye agirya n'abaavu.

10 Goba omunyoomi, entalo zinaagenda,
ennyombo n'okuvumagana binaakoma.

11 Omuntu eyeegomba omutima omulongoofu
era ayogera n'eggonjebwa, talirema kuganja ewa
kabaka.

12 Amaaso ga *MUKAMA* galabirira amazima,
era adibya entegekka z'abatali beesigwa.

13 Omugayaavu ayogera nti, "Ebweru eriyo empolo-
goma,"
oba nti, "Nnyinza okutemulirwa mu kkubo."

14 Malaaya mutego gwa kabi,
akolimiddwa *MUKAMA* mw'afiira.

15 Obusirusiru busibiddwa ku mutima gw'omwana
omuto,
naye omuggo ogukangavvula gulimuwonyeza
ddala.

16 Omuntu atulugunya abaavu ne yeeyongera oku-
gaggawala,
n'oyo agabira omugagga awa abagagga enguzi,
enkomerero ya bombi bwavu.

17 Ossangayo omwoyo okuwuliriza ebigambo
by'omugezi,
n'omutima gwo eri ebyo bye njigiriza.

18 Kibeera kya ssanyu bw'obikwata ku mutima gwo,
n'oba mwetegefu okubiddamu byonna.

19 Mbikumanyisa leero ggwe,
obwesige bwo bubeerenga mu *MUKAMA*.

20 Kale sikuwandiikidde ebintu amakumi asatu
ebikuwabula
era ebikuwa okumanya?

21 Sikulaze ekirungi n'ekituufu,
olyoke obe n'eky'okuddamu eri oyo eyakutuma?

22 Tonyaganga mwavu, kubanga mwavu,
oba okutulugunyanga aleeteddwa mu mbuga.

23 Kubanga *MUKAMA* alibawolereza,
n'abo ababanyaga alibanyaga.

24 Tokwananga muntu wa busungu,
oba okuyitanga n'omuntu anyiiganyiiga amangu,

25 oleme okuyiga amakubo ge
ne weesuula mu mitawaana.

26 Teweegattanga ku abo abeeyama,
newaakubadde ku abo abeeyimirira ab'amabanja.

27 Bw'oliba nga tolina kya kusasula
ekitanda kyo kyennyini kye kirikuggyibwako.

28 Tojjululanga nsalo
bajjajjaabo gye bassaawo edda.

29 Omanyi omuntu omunyiikivu era omukugu mu
mulimu gwe?
Aliweereza bakabaka; taliweereza bantu bata-
manyiddwa.

23 Bw'otuulanga okulya n'omufuzi,
weetegerezanga ebiri mu maaso go;
2 era weegendereze
bw'obanga omanyi ng'olulunkanira ebyokulya.

3 Tolulunkanira mmere ye ennungi,
kubanga erimbalimba.

4 Teweemalangako mireembe ng'oyaayaanira obugag-
ga;
weefuge obeere mukakkamu.

5 Eby'obugagga obikubako eriiso limu nga by'agenze
dda,
kubanga ddala bimera ebiwaawaatiro
ne bibuuka mu bbanga ng'empungu.

6 Tolyanga mmere ya muntu mukodo,
wadde okwegomba ebirungi by'alya.

7 Kubanga ye muntu
abalirira ensimbi z'asaasaanyizza,
n'akugamba nti, "Weeriire, weenywere,"
naye ng'omutima gwe tegukusanyukira.

8 Akatono k'onooba olidde onookasesema,
ebigambo byo ebirungi eby'okwebaza bibe bya bw-
ereere.

9 Totegana kubuulirira musirusiru,
kubanga ajja kunyooma ebigambo byo eby'amagezi.

10 Tojjululanga nsalo ey'edda,
so toyingiriranga nnimiro za bamulekwa,
11 kubanga abalwanirira w'amaanyi,
alikusugulako omusango.

12 Ossangayo omwoyo eri okuyigirizibwa,
n'amatu go eri ebigambo by'okutegeera.

13 Tolekangayo kukangavvula mwana,
bw'omubonereza n'akaggo tekimutta.
14 Mubonerezenga n'akaggo,
kiwonye emmeeme ye okufa.

15 Mwana wange, bw'oba n'omutima ogw'amagezi,
kinsanyusa.
16 Nnaajjaguzanga okuva ku ntobo y'omutima
gwange,
bw'onooyogeranga ebituufu.

17 Omutima gwo gulemenga okukwatirwa
aboonoonyi obuggya,
kyokka nyiikira okutya MUKAMA ebbanga lyonna.
18 Mazima ddala onoobanga n'essuubi mu biseera
eby'omu maaso,
n'essuubi lyo eryo teririggwaawo.

19 Mwana wange wulirizanga, obeerenga n'amagezi,
okumenga omutima gwo mu kkubo ettuufu.
20 Teweegattanga ku abo abeekamirira omwenge,
n'abalulunkanira ennyama:
21 Kubanga omutamiivu n'omuluvu baavuwala,
n'okubongoota olutata kubambaza enziina.

22 Wulirizanga kitaawo eyakuzaala,
so togayanga nnyoko ng'akaddiye.
23 Gula amazima so togatunda,
ffuna amagezi, n'okuyigirizibwa n'okutegeera.
24 Kitaawe w'omutuukirivu alina essanyu lingi,
n'oyo azaala omwana ow'amagezi amwenyumiririza-
amu.
25 Leka kitaawo ne nnyoko basanyuke,
omukazi eyakuzaala ajaguzenga.

26 Mwana wange mpa omutima gwo,
n'amaaso go geekalirize amakubo gange,
27 kubanga omukazi omwenzi lukonko luwanvu,
n'omukazi omubambaavu luzzi lufunda.
28 Ateega ng'omutemu,
n'ayongerera ku muwendo gw'abasajja abatali beesig-
wa eri bakazi baabwe.

29 Ani alina obuyinike? Ani alina ennaku?
Ani alina ennyombo? Ani alina okwemulugunya?
Ani alina ebiwundu eby'obwereere? Ani amyuse
amaaso?
30 Abo abatava ku mwenge,
nga bagenda baloza ku mwenge omutabule.

31 Totunuulira wayini ng'amyuse,
bw'atemaganira mu ggiraasi
ng'akka empolampola;
32 ku nkomerero aluma ng'omusota,
wa busagwa ng'essalambwa.
33 Amaaso go galiraba ebyewuunyo,
n'omutwe gwo ne gulwooza ebitategeerekeka.
34 Oliba ng'omuntu eyeebase wakati mu nyanja,
obanga oyo alengejjera waggulu ku mulongooti.
35 Olyogera nti, "Bankubye, naye sirumiddwa.
Bankubye naye sirina kye mpuliddemu.
Nnaazuukuka ddi,
neeyongere okunywa?"

24 Teweegombanga bakozi ba bibi
era tobeesemberezanga.

2 Kubanga emitima gyabwe giteesa kukola bya bute-
mu,
era akamwa kaabwe koogera ku kukola bya ffujjo.

3 Amagezi ge gazimba ennyumba,
n'okutegeera kwe kugiggumiza.

4 Olw'amagezi ebisenge by'ayo bijjula ebintu ebirun-
gi,
eby'obugagga ebitalabikalabika eby'omuwendo
omungi.

5 Omuntu ow'amagezi aba n'obuyinza,
n'omuntu alina okumanya yeeyongerera amaanyi.

6 Kubanga okulwana olutalo weetaaga okulung'amiz-
ibwa,
n'okuluwangula, weetaaga abawi b'amagezi bangi.

7 Amagezi gasukkirira nnyo omusirusiru,
talina ky'asobola kwogera mu lukung'ana olw'oku
wankaaki.

8 Oyo asala enkwe ez'okukola ebibi,
aliyitibwa mukujjukujju.

9 Entegeka ez'obusirusiru muvaamu kwonoona,
abantu beetamwa omukudaazi.

10 Bw'oyongobera mu kiseera eky'ebizibu,
olwo ng'olina amaanyi matono!

11 Odduukiriranga n'owonya abo abatwalibwa okut-
tibwa,
n'abo abali ku njegoyego z'okuttibwa, obawonye
okuttirwa obwemage.

12 Bw'ogambanga nti, "Laba kino twali tetukimanyi,"
oyo akebera emitima aba talaba?

Oyo akuuma obulamu bwo takimanyi?
Talisasula buli muntu ng'omulimu gwe bwe guli?

13 Mwana wange olyanga omubisi gw'enjuki kubanga
mulungi,

omubisi oguva mu bisenge byagwo guwoomerera.
14 Era manya nti amagezi gawoomera emmeeme yo,

bw'onoogafuna onoobeera n'essuubi mu bulamu
obw'omu maaso,
n'essuubi lyo teririkoma.

15 Toteeganga, ng'omunyazi bw'akola ku nnyumba
y'omutuukirivu,
tonyaganga maka ge.

16 Omuntu omutuukirivu ne bw'agwa emirundi omu-
sanvu, addamu n'ayimuka,
naye abakozi b'ebibi basuulibwa mu mitawaana.

17 Tosanyukanga ng'omulabe wo agudde,
bwe yeesittalanga omutima gwo gulemenga oku-
jaguza.

18 Si kulwa nga *MUKAMA* akiraba ne kitamusanyusa,
n'amusunguwalira.

19 Teweeraliikiriranga olw'abo abakola ebibi,
so abakozi b'ebibi tobakwatirwanga buggya.
20 Kubanga omuntu omubi talina ssuubi mu maaso,
ettabaaza y'abakozi b'ebibi erizikizibwa.

21 Mwana wange otyanga *MUKAMA*, ne kabaka,
era teweetabanga na bajeemu.

22 Kubanga obusungu bwabwe bulibuubuukira ku
bajeemu
era ani amaanyi akabi akalibatuukako?

Ebigambo Eby'amagezi

23 Bino nabyo era bigambo by'abalina amagezi.
Okwekubiira ng'osala emisango si kirungi.

24 Kale oyo agamba azizza omusango nti, "Toliiko
ky'ovunaanibwa,"
abantu banaamukolimiranga, n'amawanga
ganaamwetamwanga.

25 Naye abo abasalira omusobya omusango ne gu-
musinga banaabanga n'essanyu,
n'omukisa omulungi gulibatuukako.

26 Eky'okuddamu eky'amazima,
kiri ng'okunywegerwa.

27 Malirizanga omulimu gwo ogw'ebweru,
oteeketeke ennimiro zo,
n'oluvannyuma olyoke weezimbire ennyumba yo.

28 Towanga bujulizi bwa bulimba ku muliraanwa wo,
so akamwa ko tekalimbanga.

29 Toyogeranga nti, "Omuntu oyo ndimukola nga
bw'ankoze,
era ndimusasuzwa nga bw'ampisizza."

30 Nayita ku nnimiro ey'omugayaavu,
ne mpita ne ku nnimiro y'emizabbibu ey'oyo atalina
kutegeera.

31 Kale laba, ng'ennimiro eyo ebunye amaggwa,
wansi wonna nga wabikkiddwa omuddo,

n'olukomera lwayo olw'amayinja nga lugudde.

32 Ne neekaliriza ne ntegeera
ne nfuna ekyokuyiga mu bye nalaba.

33 Otulo otutonotono, n'okusumagira akatono,
n'okufunya emikono okuwummulako,

34 obwavu bulikutuukako ng'omutemu,
era n'obwetaavu ng'omutemu.

Engero Endala Eza Sulemaani

25 Zino nazo ngero za Sulemaani abasajja ba
Keezeekiya kabaka wa Yuda ze baakoppolola.

2 Okukisa ensonga kitiibwa kya Katonda,
naye okunoonyereza ensonga kitiibwa kya bakaba-
ka.

3 Ng'eggulu bwe lyewanise waggulu ennyo n'ensi
bw'ekka ennyo wansi,
bwe gityo n'emitima gya bakabaka bwe gi-
tategeerekeka.

4 Effeeza giggyeemu ebisejja,
olyoke ofune omuweesi ky'anaakozesa.

5 Ggyawo abakozi b'ebibi mu maaso ga kabaka,
entebe ye ey'obwakabaka eryoke enywezebwe mu
butuukirivu.

6 Teweekuzanga mu maaso ga kabaka,
wadde okwewa ekifo mu bantu ab'ekitiibwa.

7 Kubanga okukugamba nti, "Jjangu wano mu maa-
so,"
kisingako okukuswaza mu maaso g'ow'ekitiibwa.

8 Amaaso go bye galabye
tobyanguyirizanga kubireeta mu mbuga,
kubanga oluvannyuma onookola otya
munno bw'anaakuswaza?

9 Bw'owozanga ne muliraanwa wo,
tobikkulanga kyama kya muntu mulala,

10 akiwulira aleme okukuswaza;
n'onyoomebwa ebbanga lyonna.

11 Ekigambo ekyogere nga bwe kisaanidde,
kiba kya muwendo nnyo nga zaabu gwe batonye
mu bintu bye bakoze mu ffeeza.

12 Ng'empeta ey'omu kutu eya zaabu, oba akakomo
aka zaabu ennungi,
bw'atyo omuntu ow'amagezi anenya, bw'abeera eri
okutu okuwuliriza.

13 Ng'obunnyogovu bw'omuzira bwe bubeera mu
biseera eby'okukunguliramu,
bw'atyo bw'abeera omubaka omwesigwa eri abo
abamutuma,
aweweeza emmeeme ya bakama be.

14 Ng'ebire n'empewo omutali nkuba,
omuntu asuubiza ebirabo by'atagaba bw'abeera.

Muliraanwa n'Omulabe

15 Okugumiikiriza okungi kuyinza okukkirizisa omu-
fuzi,
n'olulimi olw'eggonjebwa lumenya eggumba.

16 Bw'ozuula omubisi gw'enjuki, lyako ogwo gwokka
ogukumala,
si kulwa ng'ogukkuta nnyo n'ogusesema.

17 Tokyalanga lunye ewa muliraanwa wo,
si kulwa ng'akwetamwa n'akukyawa.

18 Omuntu awa obujulizi obw'obulimba ku muliraan-
wa we,
ali ng'embuukuuli, oba ekitala, oba akasaale akoogi.

19 Okwesiga omuntu ateesigika,
kiri ng'oli alina erinnyo eddwadde oba ekigere ekire-
ma.

20 Ng'omuntu eyeeyambula engoye mu kiseera
eky'obutiti,
era ng'omwenge omukaatuufu bwe guteekebwako
oluvu,
bw'atyo bw'abeera ayimbira oyo ali mu buyinike.

21 Omulabe wo bw'aba alumwa enjala, muwe em-
mere alye,
bw'aba alumwa ennyonta muwe amazzi anywe.

22 Kubanga oliba otuuma amanda g'omuliro ku
mutwe gwe,
era *MUKAMA* alikuwa empeera.

23 Ng'empewo ey'obukiikakkono bwereeta enkuba,
n'olulimi oluyomba bwe luleetera omuntu obusun-
gu.

24 Okusulanga mu kasonda waggulu ku nnyumba,
kisinga okubeera n'omukazi omuyombi mu nnyum-
ba.

25 Ng'amazzi amannyogovu bwe gaba eri emmeeme
erumwa ennyonta,
bwe gatyo bwe gaba amawulire amalungi agava mu
nsi ey'ewala.

26 Ng'oluzzi olusiikuuse, oba ensulo eyoonese,
bw'atyo bw'abeera omutuukirivu eyeewaayo eri
omukozi w'ebibi.

27 Si kirungi kulya mubisi gwa njuki mungi,
bwe kityo si kirungi omuntu okwenoonyeza ekitiib-
wa.

28 Omuntu ateefuga

ali ng'ekibuga ekimenyeemenye ne kirekebwa nga
tekirina bbugwe.

Omusirusiru n'Obusirusiru bwe

26 Ng'omuzira bwe gutasaana mu biseera bya
kusiga oba enkuba mu makungula,
n'ekitiibwa bwe kitasaanira musirusiru.

2 Ng'enkazaluggya ewabye, ng'akataayi akabuuk-
abuuka,
ekikolimo ekitasaanidde tekibaako kye kikola.

3 Embooko ya mbalaasi, n'olukoba lwa ndogoyi,
n'omuggo gusaanira migongo gya basirusirusiru.

4 Toyanukulanga musirusiru ng'obusirusiru bwe, bwe
buli,
oleme kubeera nga ye.

5 Omusirusiru omuddangamu ng'obusirusiru bwe,
bwe buli,
si kulwa nga yeerowooza nti mugezi.

6 Omuntu atuma omusirusiru,
aba ng'eyeetemyeko ebigere n'anywa obusungu.

7 Ng'amagulu g'omulema bwe galengejja obu-
lengenzi,
bwe lutyo n'olugero bwe lubeera mu kamwa
k'omusirusiru.

8 Ng'atadde ejjinja mu nvuumuulo bw'aba,
n'oyo awa omusirusiru ekitiibwa bw'atyo bw'abeera.

9 Ng'eriggwa bwe lifumita mu mukono gw'omutami-
ivu,
bwe lutyo n'olugero bwe lubeera mu kamwa
k'abasirusiru.

10 Ng'omulasi w'akasaale, amala galasa buli
gw'asanze,
bw'abeera bw'atyo apangisa omusirusiru oba
omuyise yenna gw'asanze.

11 Ng'embwa bw'eddira ebisesemye by'ayo,
bw'atyo bw'abeera omusirusiru adda mu nsobi ze.

12 Olaba omuntu omugezi mu maaso ge ye?
Omusirusiru alina essuubi okumusinga.

13 Omugayaavu agamba nti, "Mu kkubo eriyo empol-
ogoma,
empologoma enkambwe eyita mu luguudo!"

14 Ng'oluggi bwe lukyukira ku ppata zaalwo,
bw'atyo omugayaavu bw'akyukira ku kitanda kye.

15 Omugayaavu akoza n'engalo ze mu kibya,

naye olw'obunafu bwe n'atasobola kuzizza mu kamwa.

16 Omugayaavu alowooza nti mugezi, okusinga abantu omusanvu abaddamu ebibuuzo mu butuufu.

17 Ng'asika embwa amatu, omuyise bw'abeera eyeeyingiza mu luyombo olutali lulwe.

18 Ng'omulalu akasuka emmuli ez'omuliro oba obusaale obutta,
19 bw'abeera omuntu alimba munne, n'agamba nti, "Mbadde nsaaga busaazi."

20 Enku bwe zibula omuliro guzikira, awatali lugambo ennyombo ziggwaawo.

21 Ng'amanda ku gannaago agaliko omuliro, oba enku ku muliro, bw'abeera omusajja omuyombi mu kuwakula entalo.

22 Ebigambo by'omuntu ageya biri ng'emmere ewoomerera, bigenda mu bitundu by'omubiri eby'ewala.

23 Ng'ekintu eky'ebbumba ekibikkiddwako amasengere, bwe gibeera emimwa eminyiikivu egisibuka ku mutima omubi.

24 Omuntu ow'enkwe alimbalimba n'emimwa gye naye ng'aterese obulimba mu mutima gwe.
25 Wadde nga by'ayogera bisanyusa, tomukkiririzaa-mu kubanga eby'emizizo musanvu bijjuza mu mutima gwe.

26 Enkwe ze ziyinza okubikkibwa mu kubuzaabuza, naye obutali butuukirivu bwe buliggyibwayo mu lukunjaana.

27 Buli asima ekinnya y'alikigwamu, n'oyo aliyiringisa ejjinja gwe liriddira.

28 Olulimi olulimba lukyawa abo be lufumita, n'akamwa akawaanawaana kaleeta okuzikirira.

Amagezi aga Leero n'Ebiseera eby'omu mu Maaso

27 Tweenyumirizanga mu bya nkya, kubanga olunaku bye lunaaleeta tobimanyi.

² Leka omulala akutenderezenga so si kamwa ko gowe, omuntu omulala so si mimwa gyo.

³ Ejjinja lizitowa, n'omusenyu muzito,

naye obulumbaganyi bw'omusirusiru businga byonna okuzitowa.

⁴ Obusungu bwa ttima, n'ekiruyi kifugira ddala nnyo, naye ani ayinza okwolekera amaaso g'obuggya?

⁵ Okunenya mu lwatu, kisinga okwagala okukisibbwa.

⁶ Okunywegera kw'omulabe kwandiba okungi, naye ebiwundu by'okunenya kw'owoomukwano tebitiisa.

⁷ Oyo akkuse akyawa omubisi gw'enjuki, naye eri omuyala n'ekikaawa kiba kiwoomerera.

⁸ Ng'akanyonyi akadduka mu kisu kyako, bw'atyo bw'abeera omuntu abula mu maka ge.

⁹ Ebyakaloosa bisanyusa omutima, n'obuwoomerevu bw'omukwano gw'omuntu bwe butyo bwe buvaamu okubuulirira okw'amazima.

¹⁰ Mukwano gwo ne mukwano gwa kitaawo tobaabuliranga, olemenga okutawaana okuswala ewa muganda wo ng'ogudde mu mitawaana. Muliraanwa wo akira muganda wo akuli ewala.

¹¹ Beeranga n'amagezi mwana wange, osanyusenga omutima gwange, ndyoke nyanukule oyo yenna ansekerera.

¹² Omuntu omutegeevu alaba akabenje ne yeekweka, naye abatalina magezi batambula butambuzi ne bagwa mu kabi.

¹³ Twalanga ekyambalo ky'oyo eyeeyimirira gw'atamanyi, era kwatanga eky'oyo eyeeyimirira omukazi omwenzi kye yeeyamyeye.

¹⁴ Okulamusa ku muliraanwa wo mu makya ennyo, ng'oleekaana, obanga amukolimidde.

¹⁵ Omukazi omuyombi ali ng'enkuba etonnya olutata, ku lunaku olw'enkuba ennyingi.

¹⁶ Okumuziyiza obanga aziyiza empewo oba ng'anyweza omuzigo mu ngalo.

¹⁷ Ng'ekyuma bwe kiwagala ekyuma, n'omuntu bw'abangula muntu munne.

¹⁸ Buli alabirira omutiini alirya ku bibala byagwo, n'oyo aweereza mukama we alissibwamu ekitiibwa.

19 Ng'amazzi bwe galaga omuntu bw'afaanana mu maaso,
bwe gutyo omutima gw'omuntu bwe gulaga omuntu bw'afaanana.

20 Amagombe ne ggeyeena tebikkuta,
n'amaaso g'abantu nago bwe gatyo tegakkuta.

21 Entamu erongoosa ya ffeeza n'ekikoomi kikola ku zaabu,
naye omuntu ekimugezesa kutenderezebwa.

22 Ne bw'osekula omusirusiru mu kinu,
nga bw'osekula emmere y'empeke mu kinu,
obusirusiru bwe tobumugyaamu.

23 Okakasanga nti omanyi bulungi embeera z'ekisibo kyo,
ossangayo omwoyo ku ggana lyo.

24 Kubanga eby'obugagga tebibeerera mirembe gyonna,
n'engule tebeerera mirembe gyonna.

25 Ng'omuddo gw'ensolo omukulu gumaze okusalibwawo,
ng'omutoototo gutandise okusibukawo,
nga n'omuddo ogw'omu busozi guleeteddwa,

26 abaana b'endiga balikuwa engoye ez'okwambala,
n'embuzi ziritundibwa ne zivaamu ensimbi.

27 Olibeera n'amata mangi g'onoggyanga mu mbuzi,
okukuliisa ggwe n'ab'omu nnyumba yo,
n'okuliisa abaweereza bo abawala.

28 Abakozi b'ebibi badduka nga tewali abagoba,
naye abatuukirivu babeera n'obuvumu ng'empologoma.

2 Eggwanga bwe lijeema, liba n'abafuzi bangi,
naye olw'omuntu alina okutegeera n'okumanya obutebenkevu budda nate mu nsi.

3 Omufuzi anyigiriza abaavu,
afaanana nga enkuba etonnya ezikiriza n'eterekaawo birime.

4 Abo abava ku mateeka ga *MUKAMA* batendereza aboonyoni,
naye abo abagakuuma babawakanya.

5 Abantu abakozi b'ebibi tebategeera bwenkanya,
naye abo abanoonya *MUKAMA* babutegeerera ddala bulungi.

6 Omuntu omwavu atambulira mu butuukirivu,
asinga omugagga ow'amakubo amakyamu.

7 Oyo akuuma amateeka ga *MUKAMA* mwana eyee-gendereza,
naye mukwano gw'ab'omululu akwasa kitaawe ensonyi.

8 Ayongera ku bugagga bwe mu bukumpanya,
abukunjaanyiza omulala anaayinza okuba ow'ekisa eri abaavu.

9 Atassaayo mwoyo kuwulira mateeka ga *MUKAMA*,
n'okusaba kwe tekukkirizibwa.

10 Buli akyamya abatuukirivu mu kkubo ebibi,
aligwa mu katego ke ye,
naye abatuukirivu balisikira ebirungi.

11 Omugagga alowooza nti mugezi,
naye omwavu alina okutegeera, amunyooma.

12 Abatuukirivu bwe bawangula wabaawo okujaguza okw'amaanyi,
naye abakakanyalira mu kukola ebikyamu bwe bafuna obuyinza abantu beekweka.

13 Oyo akweka ebibi bye, talifuna mukisa kukulaakulana,
naye buli abyatula n'abireka, alisaasirwa.

14 Alina omukisa omuntu atya *MUKAMA* ebbanga lyon-na,
naye oyo akakanyaza omutima gwe abonaabona.

15 Ng'empologoma ewuluguma oba eddubu eritiisati-isa,
bw'abeera omufuzi omubi atulugunya abateesobola.

16 Omufuzi nantagambwako tafuga na bwenkanya,
naye oyo akyawa amagoba agafuniddwa mu bukya-mu alibeera n'essanyu ery'obulamu obuwangaazi.

17 Omuntu alumirizibwa olw'okutta munne,
alibeera mu kutegana okutuusa okufa,
tewabanga n'omu amuyamba.

18 Omuntu atambulira mu bugolokofu alinunulibwa talibeerako kabi,
naye oyo ow'amakubo amabi aligwa mbagirawo.

19 Omuntu alima ennimiro ye aliba n'emmere nnyin-gi,
naye oyo ali mu birowoozo ebitaliimu alifa bwavu.

20 Omusajja omwesigwa aliweebwa emikisa mingi,
naye oyo ayanguyiriza okugaggawala talirema kubonerezebwa.

21 Okuttira abantu ku liiso ng'osala emisango si kirungi,
naye ate olw'okunoonya akookulya omuntu ayinza okuzza omusango.

22 Omusajja omukodo yeegomba okugaggawala,
naye nga tamanyi nti obwavu bumulindiridde.

- 23 Oyo anenya omuntu, oluvannyuma aliganja, okusinga oyo awaaniriza n'olulimi.
- 24 Buli anyaga kitaawe, oba nnyina, n'agamba nti, "Si nsonga," afaanana n'oyo azikiriza.
- 25 Omuntu ow'omululu aleeta oluyombo, naye oyo eyesiga *MUKAMA* aligaggawazibwa.
- 26 Eyesiga omutima gwe, musirusiru, naye oyo atambulira mu magezi alifuna emirembe.
- 27 Agabira abaavu talibaako ne kye yeetaaga, naye abakodowalira anaabanga n'ebikolimo bingi.
- 28 Abakozi b'ebibi bwe babeera mu buyinza, abantu beekweka, naye abakozi b'ebibi bwe bazikirira, abatuukirivu bakulaakulana.

Obukulembeze bw'Abatuukirivu

- 29 Omuntu akakanyaza omutima gwe oluvannyuma lw'okunenyezebwa emirundi emingi, alizikirira ng'atamanyiridde awatali kuwona.
- 2 Abatuukirivu bwe bakulaakulana, abantu basanyuka, naye abakakanyalira mu kukola ebikyamu bwe bafuga abantu babeera mu kusinda.
- 3 Ayagala amagezi asanyusa kitaawe, naye munne w'abamalaaya ayiwaayiwa obugagga bwe.
- 4 Kabaka afuga n'obwenkanya, abantu be baba mu butebenkevu, naye oyo alulunkanira enguzi, ensi agyonoona.
- 5 Omuntu awaanawaana munne, aba yeetega yekka ekitimba.
- 6 Ebibi by'omwonoonyi bye bimutega, naye omutuukirivu abeera mu kuyimba na kusanyuka.
- 7 Omutuukirivu afaayo ku nsonga z'abaavu, naye abakozi b'ebibi tebakola bwe batyo.
- 8 Abakudaazi basasamaza ekibuga, naye abantu abalina amagezi baziyiza entalo.
- 9 Omuntu ow'amagezi bw'awoza n'omusirusiru, omusirusiru ayongera kusunguwala, n'okujerega ne wataba mirembe.
- 10 Abeegomba okuyiwa omusaayi bakyawa omuntu ow'amazima, era banoonya okusaanyaawo obulamu bwe.

- 11 Omusirusiru alaga obusungu bwe bwonna, naye omuntu ow'amagezi abuziyiza n'abukkakkanya.
- 12 Omufuzi bw'awuliriza eby'obulimba, abakungu be bonna bafuuka babi.
- 13 Omwavu n'oyo amubonyaabonya balina ekibagatata: *MUKAMA* bombi ye yabawa amaaso.
- 14 Kabaka bw'asalira abaavu emisango n'obwesigwa, obufuzi bwe bubeerera emirembe gyonna.
- 15 Akaggo akakangavvula, kaleeta amagezi, naye omwana alekeddwa awo, aswaza nnyina.
- 16 Abakozi b'ebibi bwe beeyongera obungi, okumenya amateeka kweyongera, naye abatuukirivu baliraba okugwa kwabwe.
- 17 Kangavvula omwana wo, alikuwa emirembe, alireetera emmeeme yo essanyu.
- 18 Awatali kwolesebwa abantu tebaba beegendereza, naye wa mukisa oyo akuuma amateeka ga *MUKAMA*.
- 19 Omuweereza tayinza kubuulirirwa na bigambo byokka; ne bw'aba ategedde tafaayo.
- 20 Olaba omuntu ayanguyiriza ebigambo bye? Omusirusiru alina essuubi okumusinga.
- 21 Atiitiibya omuweereza we ekiyitiridde ng'akyali mwana muto, oluvannyuma omuweereza aleetera mukama we obuyinike.
- 22 Omuntu ow'obusungu aleeta ennyombo, n'omuntu asunguwala amangu ayonoona nnyo.
- 23 Amalala g'omuntu galimuleetera okugwa, naye omuntu ow'omwoyo ogwetoowaza alifuna ekiitiibwa.
- 24 Buli assa ekimu n'omubbi akyawa obulamu bwe ye, era ne bw'alayizibwa tasaanira kubaako ky'ayogera.
- 25 Okutya omuntu kuleeta ekyambika, naye buli eyesiga *MUKAMA* anaabanga mirembe.
- 26 Bangi abanoonya okuganja mu maaso g'omufuzi, naye obwenkanya obwa nnama ddala buva eri *MUKAMA*.
- 27 Atali mutuukirivu wa muzizo eri abatuukirivu; era omwesimbu wa muzizo eri abakozi b'ebibi.

Ebigambo ba Aguli

- 30** Bino bye bigambo bya Aguli mutabani wa Yake; obubaka bwe yawa bwe buno:
Bw'ati omusajja ono bwe yagamba Isiyeri, Isyeri ono ne Ukali.
² Ddala Ayi Katonda wange nze nsinga obutategeera, sirina kutegeera kwa bantu.
³ Siyize magezi,
so n'oyo Omutukuvu simumanyi.
⁴ Ani eyali alinnye mu ggulu n'akka?
Ani eyali akunjaanyiza empewo mu kibatu ky'engalo ze?
Ani eyali asibye amazzi mu kyambalo kye?
Ani eyatonda enkomerero zonna ez'ensi?
Erinnya lye y'ani, ne mutabani we y'ani?
Mbulira obanga obimanyi.
- ⁵ Buli kigambo kya Katonda kya mazima,
era aba ngabo eri abo abamwesiga.
⁶ Toyongeranga ku bigambo bye,
alemenga okukunyenya naawe olabike ng'omulimba.
- ⁷ Ebintu bibiri bye nkusaba; Ayi *MUKAMA*,
tobinnyimanga nga sinnafa:
⁸ Ebigambo eby'obutaliimu n'ebyo'obulimba binteeke wala,
ate era tonjavuwazanga wadde okungaggawaza,
naye ndiisanga emmere eya buli lunaku.
⁹ Nneme okukkutanga ne nkwegaana
ne njogera nti, "*MUKAMA* ye y'ani?"
Era nnemenga okuba omwavu ne nziba,
ne nnumisa erinnya lya Katonda wange.
- ¹⁰ Tosekeetereranga muweereza eri mukama we,
alemenga okukukolimira, naawe omusango ne gukusinga.
- ¹¹ Waliwo abo abakolimira bakitaabwe
ne batasabira na bannyaabwe mukisa;
¹² abo abeeraba ng'abatuukirivu bo mu maaso gaabwe,
ate nga tebanaazibwangako bibi byabwe.
¹³ Waliwo abo ab'amalala amayitirivu,
abatunuzu okwemanya okw'ekitalo,
¹⁴ n'eeberayo abo abalina amannyo agali ng'ebitala,
n'emba zaabwe nga zirimu ebiso,
okusaanyaawo abaavu mu nsi,
n'abo abali mu kwetaaga.
- ¹⁵ Ekinoso kirina bawala baakyo babiri
abaleekaana nti, "Mpa! mpa!"
Waliwo ebintu bisatu ebitakkuta,
weewaawo bina ebitagamba nti, "Matidde,"
¹⁶ Amagombe,
olubuto olugumba,

ettaka eritakutta mazzi,
n'omuliro ogutayogera nti, "Ebyo binaamala!"

- ¹⁷ Eriiso ly'oyo anyooma kitaawe,
era n'atagondera nnyina,
liriggibwamu bannamunjoona ab'omu kiwonvu,
ne liriibwa ensega.
- ¹⁸ Waliwo ebigambo bisatu eby'ekitalo ennyo gye ndi,
weewaawo bina bye sitegeera:
¹⁹ Empungu engeri gye yeeyisaamu mu bbanga,
n'omusota engeri gye gwewalulamu wakati mu mayinja,
n'ekyombo gye kiseeyeyamu ku nnyanja,
n'engeri omusajja gye yeeyisaamu ng'ali n'em-beerera.
- ²⁰ Bw'ati bwe yeeyisa omukazi omwenzi:
alya n'asiimuula emimwa gye
n'agamba nti, "Sirina kibi kye nkoze."
- ²¹ Ensi ekankanira wansi w'ebintu bisatu
weewaawo bina:
²² omuweereza bw'afuuka kabaka,
n'omusirusiru bw'akutta emmere;
²³ n'omukazi eyadibira mu ddya;
n'omuweereza omuwala bw'afumbirwa bba wa mugole we.
- ²⁴ Waliwo ebintu ebitono bina ku nsi,
ebirina amagezi amangi ennyo.
²⁵ Enkolooto bye biwuka ebitalina maanyi mangi,
naye byeterekerwa emmere yaabyo mu kyeya;
²⁶ obumyu busolo bunafu
naye bwezimbira ennyumba zaabwo mu mayinja;
²⁷ enzige tezirina kabaka,
kyokka zitabaala zonna mu bibiina byazo;
²⁸ omunya oyinza okugukwasa engalo,
naye mu mbiri za bakabaka gusangibwamu.
- ²⁹ Waliwo ebintu bisatu ebyesimba obulungi mu kiti-ibwa nga bitambula,
weewaawo bina ebitambulira mu kitiibwa:
³⁰ empologoma esinga ensolo zonna amaanyi era kabaka waazo, so tewali gy'esegulira yonna;
³¹ sseggwanga,
n'embuzi ennume,
ne kabaka eyeetooloddwa eggye lye.
- ³² Bw'oba ng'obadde okoze eby'obusirusiru ne weegulumiza,
obanga obadde oteekateeka okukola ebibi,
weekomeko weekwate ku mumwa.
³³ Kubanga okusunda amata kuzaala omuzigo,
n'okunyiga ennyindo kuleeta omusaayi,
okutankuula obusungu, bwe kutyo kuleeta entalo.

Okulabula ku Kunywa Ekitamiiza

31 Ebigambo bya kabaka Lemweri bye yayogera, nnyina bye yamuyigiriza.

² Ggwe mutabani wange, ggwe mutabani w'enda yange,

ggwe mutabani w'obweyamo bwange.

³ Tomaliranga maanyi go ku bakazi, ^I newaakubadde amaanyi go ku abo abazikiriza bak-abaka.

⁴ Ggwe Lemweri, si kya bakabaka, si kya bakabaka okunywanga omwenge, so si kya balangira okwegombanga omwenge, ⁵ si kulwa nga bagunywa ne beerabira amateeka, ne batalamula mu bwenkanya abantu baabwe abat-ulugunyizibwa.

⁶ Ekitamiiza mukiwenga oyo ayagala okufa, n'omwenge oyo alina emmeeme eriko obuyinike.

⁷ Mumuleke anywenga yeerabire obwavu bwe, alemenga kujjukira nate buyinike bwe.

⁸ Yogereranga abo abatasobola kweyogerera, otunulenga mu nsonga z'abo bonna abasigala et-tayo.

⁹ Yogera olamulenga n'obwenkanya, olwanirirenga abaavu n'abali mu bwetaavu.

Omukazi ow'Amagezi

¹⁰ Omukazi omwegendereza ani ayinza okumulaba? Wa muwendo nnyo okusinga amayinja ag'omuwend-do ennyo.

¹¹ Bba amwesiga n'omutima gwe gwonna, era bba talina kyonna kya muwendo ky'abulwa.

¹² Aleetera bba essanyu so tamukola kabi, obulamu bwe bwonna.

¹³ Anoonya ebyoya by'endiga n'anoonya ne ppamba, n'akola emirimu gye mu ssanyu eritayogerekeka.

¹⁴ Ali ng'ebyombo by'abasuubuzi, aleeta emmere okuva mu nsi ezeewala.

¹⁵ Agolokoka tebunnakya,

^I Abakazi aboogerwako wano be baweereza abakazi abangi ababeera mu lubiri; batabulatabula kabaka ng'akola emirimu gye

n'awa ab'omu nnyumba ye ebyokulya, n'agabira abaweereza be abawala be abaweereza emirimu egy'okukola.

¹⁶ Alwooza ku nnimiro n'agigula; asimba ennimiro ey'emizabbibu n'ebibala by'emikono gye.

¹⁷ Omukazi oyo akola n'amaanyi omulimu gwe, emikono gye gikwata n'amaanyi emirimu gye.

¹⁸ Ayiia ebyamaguzi ebirimu amagoba n'abisuubula, era n'ettabaaza ye ekiro tezikira.

¹⁹ Anyweza omuti oguluka ppamba mu mukono gwe, engalo ze ne zikwata akati akalanga.

²⁰ Ayanjululiza abaavu omukono gwe, n'agololera omukono gwe oyo ali mu bwetaavu.

²¹ Mu biseera by'obutiti taba na kutya, kubanga ab'omu nnyumba ye bonna baba n'engoye ez'okwambala.

²² Yeekolera ebibikka obuliri bwe, era engoye ze za linena omulungi, za ffulungu. ^{II}

²³ Bba amanyibbwa, y'omu ku bakulu abakulemba ensi, era ateeseza mu nkiiko enkulu.

²⁴ Omukazi atunga ebyambalo ebya linena n'abitunda, n'aguza abasuubuzi enkoba.

²⁵ Amaanyi n'ekitiibwa bye byambalo bye, era tatya ebiro ebigenda okujja.

²⁶ Ayogera n'amagezi, era ayigiriza ebyekisa.

²⁷ Alabirira nnyo empisa z'ab'omu nnyumba ye, era talya mmere ya bugayaavu.

²⁸ Abaana be bagolokoka ne bamuyita wa mukisa, ne bba n'amutendereza ng'ayogera nti,

²⁹ "Abakazi bangi abakola eby'ekitiibwa naye bonna ggwe obasinga."

³⁰ Obubalagavu bulimba n'endabika ennungi teriiko kyegasa,

naye omukazi atya *MUKAMA* anaatenderezebanga.

³¹ Mumusasule empeera gy'akoleredde, n'emirimu gye gimuweesenga ettendo ku miryango gy'ekibuga.

^{II} Engoye za ffulungu zaali za bbeeyi era nga kabonero ka kikungu

Omubuulizi

Obutaliimu bw'Amagezi g'Abantu

- 1** Ebigambo by'Omubuulizi, mutabani wa Dawudi kabaka mu Yerusalemi.
- 2** "Obutaliimu! Obutaliimu!" bw'ayogera Omubuulizi. Byonna butaliimu.
- 3** Omuntu afuna ki mu byonna by'akola, mu byonna ebimukooya wansi w'enjuba?
- 4** Omulembe ogumu gugenda, omulala ne gujja, naye ensi ebeerera emirembe gyonna.
- 5** Enjuba evaayo era n'egwa, ate n'eyanguwa okutuuka mu kifo mw'eviirayo.
- 6** Empewo ekunta n'geraga obukiikaddyo, ne yeetooloola okutuuka obukiikakkono; empewo yeetooloola ne yeetooloola, n'ekomerao ku biwaawaatiro byayo.
- 7** Emigga gyonna gikulukuta nga giraga mu nnyanja, naye ennyanja tejjula; ekifo emigga gye gikulukutira era gye gyeyongera okukulukutira.
- 8** Ebintu byonna bijjudde obukoowu omuntu bw'atasobola kutenda! Eriiso terimatira kulaba, wadde okutu okukoowa okuwulira.
- 9** Ekyo ekyabaawo era kye kigenda okubaawo, n'ekyo ekikoleddwa era kye kigenda okukolebwa; era tewali kintu kiggya wansi w'enjuba.
- 10** Waali wabaddewo ekintu ekyali kigambiddwa nti, "Laba kino kiggya?" Kyaliwo dda mu mirembe egyatusooka?
- 11** Tewali kujjukira bintu byasooka era tewaliba kujjukira bintu ebyo ebitanabaawo mu ebyo ebijja oluvannyuma.

Amagezi Agatali ga Katonda Butaliimu

- 12** Nze Omubuulizi nali kabaka wa Isirayiri mu Yerusalemi. **13** Nagezaako n'omutima gwange okuyiga n'okwetegera n'amagezi gange gonna mu ebyo ebikolebwa wansi w'eggulu; omulimu Katonda gwe yawa abaana b'abantu okukola, guteganya. **14** Ndabye ebintu byonna ebikolebwa wansi w'enjuba; era laba, byonna butaliimu na kugoberera mpewo.
- 15** Ekyo ekyakyama tekisoboka kugololebwa, n'ekibulako tekibalibwa.

16 Nayogera munda yange nti, "Nfunye amagezi mangi agasinga ag'abo bonna abali babadde mu Yerusalemi, era nfunye amagezi n'okumanya kungi."

17 Era omutima gwange ne gumanya okwawula amagezi n'eddalu, n'obutategeera. Ne ntegeera nti na kino nakyo kugoberera mpewo.

18 Kubanga mu magezi amangi mujjiramu okunakuwala kungi; amagezi gye gakoma obungi, n'okunakuwala gye gukoma.

Amasanyu Tegagasa

2 Nayogera munda yange nti, "Jjangu kaakano ngezese okusanyuka. Weesanyuse." Naye laba, na kino kyali butaliimu. **2** Nagamba nti, "Okuseka busirusiru. Era okusanyuka kugasa ki?" **3** Nanoonyereza n'omutima gwange, bwe nnaasanyusa omubiri gwange n'omwenge, nga nkyagoberera okunoonya amagezi. Nayagala okulaba abantu kyebasaanira okukola wansi w'enjuba mu nnaku ez'obulamu bwabwe entono.

4 Natandikawo emirimu egy'amaanyi: ne neezimbira amayumba ne neesimbira ennimiro ez'emizabbibu.

5 Ne neerimira ennimiro, ne neekolera n'ebifo ebigazi, ne nsimbamu buli ngeri ya miti egy'ebibala. **6** Ne neesimira ebidiba omuva amazzi ag'okufukirira ebibira by'emiti emitu. **7** Neefunira abaddu abasajja n'abakazi, era nalina abaddu abazaalirwa mu nnyumba yange. Ne mbeera n'amagana gente n'ebisibo by'endiga okusinga bonna abansooka okubeera mu Yerusalemi. **8** Ne neekuŋŋaanyiza ffeeza ne zaabu ebyavanga mu misolo, egyampebwanga bakabaka n'egyavanga mu bwakabaka bwabwe. Neefunira abayimbi abasajja n'abakazi, ne nfuna n'ebintu byonna ebisanyusa omuntu, ne neefunira n'abakazi. **9** Ne nfuuka mukulu ne nsukkirira bonna abansooka mu Yerusalemi. Mu ebyo byonna nasigala siweebuuse mu magezi.

10 Na buli amaaso gange kye gaayagala okulaba sa kigamma,

omutima gwange ne ngusanyusa mu buli kimu. Omutima gwange gwasanyukira bye nakola byonna, era eyo y'empeera yange olw'okutegana kwange kwonna.

11 Awo bwe nalooza byonna emikono gyange bye gyakola, n'okutegana kwonna nga nkola, laba, byonna bwali butaliimu na kugoberera mpewo,

tewaali na kimu kye nagobolola wansi w'enjuba.

Amagezi Agatali ga Katonda n'Obusirusiru Byombi Butaliimu

¹² Awo ne nkyuka ne ndowooza ku magezi, ne ku ddalu ne ku busirusiru, kubanga oyo aliddirira kabaka mu bigere alibaako ki ky'akola,

okuggyako ekyo kabaka ky'akoze?

¹³ Awo ne ndaba amagezi nga gasinga obusirusiru, n'ekitangaala nga kisinga ekizikiza.

¹⁴ Omugezi amaaso ge gali mu mutwe gwe, naye atalina magezi atambulira mu kizikiza.

Kyokka ne ntegeera nga bombi akabi kabatuukako.

¹⁵ Ne ndyoka njogera mu mutima gwange nti, "Ekyo ekigwa ku musirusiru nange kirintuukako. Kale lwaki mbeera omugezi?"

Era na kino ne nkizuula nga butaliimu.

¹⁶ Kubanga ku mugezi ne ku musirusiru tewaliwo ajjukirwa lubeerera;

mu nnaku ezirijja bombi baliba beerabirwa dda. Okufaanana ng'omusirusiru n'omugezi naye alifa.

¹⁷ Awo ne nkyawa obulamu kubanga buli ekikolebwa wansi w'enjuba kindeetera buyinike. Byonna butaliimu na kugoberera mpewo. ¹⁸ Nakyawa okutegana kwange kwonna kwe nateganamu wansi w'enjuba, kubanga byonna ndi wakubirekera oyo alinzirira mu bigere. ¹⁹ Kale ani amanyi obanga aliba musajja mugezi oba musirusiru? Kyokka ye y'aliba mukama w'ebyo byonna bye nateganira nga nkozesa amagezi gange wansi w'enjuba; era na kino nakyo butaliimu.

²⁰ Awo ne nterebuka olw'okutegana kwange kwonna wansi w'enjuba. ²¹ Kubanga oluusi omuntu ategana ng'akozesa amagezi ge n'okumanya awamu n'obukal-abakalaba bwe, naye byonna atekwa okubirekera oyo atabiteganiranga nako. Na kino nakyo butaliimu na kabi keereere. ²² Omuntu afuna ki mu kutegana kwe kwonna n'okukaluubirirwa mu ebyo by'ateganamu wansi w'enjuba? ²³ Kubanga ennaku ze zonna n'okute-gana kwe bijjula bulumi; era ne mu kiro omutima gwe teguwummula; na kino nakyo butaliimu.

²⁴ Tewali kisingira muntu kulya na kunywa na kusanyukira mu ebyo by'akola. Na kino nkiraba, kiva mu mukono gwa Katonda, ²⁵ kubanga awatali ye, ani ayinza okulya oba asobola okusanyuka? ²⁶ Kubanga omuntu asanyusa Katonda, Katonda amuwa amagezi n'okumanya n'essanyu; naye omwonoonyi Katonda amuwa omulimu gw'okukunjaanyiza oyo asanyusa Katonda. Na kino nakyo butaliimu na kugoberera mpewo.

Buli Kintu Kirina Ekiseera Kyakyo

³ Buli kintu kirina ekiseera kyakyo, na buli ekikolebwa wansi w'eggulu kirina ekiseera kyakyo.

² Waliwo ekiseera eky'okuzaalibwa n'ekiseera eky'okufa;

ekiseera eky'okusimba ate n'ekiseera eky'okukungula ebyo ebyasimbibwa;

³ ekiseera eky'okutta n'ekiseera eky'okuwonya;

ekiseera eky'okumenya n'ekiseera eky'okuzimba;

⁴ ekiseera eky'okukaabiramu n'ekiseera eky'okusekeramu;

ekiseera eky'okukungubaga n'ekiseera eky'okuzina;

⁵ ekiseera eky'okusaasaanyizaamu amayinja, n'ekiseera eky'okugakunjaanyizaamu;

ekiseera eky'okugwiramu mu kifuba n'ekiseera

eky'okukyewaliramu;

⁶ waliwo ekiseera eky'okunoonyezaamu n'ekiseera eky'okulekeraawo okunoonya;

ekiseera eky'okukuumiramumu ekintu n'ekiseera

eky'okukisuuliramu;

⁷ n'ekiseera eky'okuyulizaamu n'ekiseera eky'okudd-abiririzaamu;

ekiseera eky'okusirikiramu n'ekiseera eky'okwoger-eramu;

⁸ waliwo ekiseera eky'okwagaliramu n'ekiseera eky'okukyayiramu;

ekiseera eky'entalo n'ekiseera eky'eddembe.

⁹ Ddala omuntu kiki ky'afuna mu kutegana kwe?

¹⁰ Ndabye omugugu Katonda gw'atadde ku bantu.

¹¹ Buli kimu yakikola nga kirungi mu kiseera kyakyo.

Kyokka newaakubadde nga Katonda yateeka mu mitima gy'abantu okutegeera obulamu obutaggwaawo, omuntu tayinza kuteebereza mulimu gwa Katonda gwonna, we gutandikira oba we gukoma. ¹² Mmanyi nga tewali kisingira bantu kusanyuka na kukola bulungi nga balamu. ¹³ Buli muntu alyoke alye, anywe afune okwesiima olw'ebyo ebiva mu kutegana kwe, kubanga ekyo kirabo kya Katonda. ¹⁴ Mmanyi nga buli Katonda ky'akola kya lubeerera; tekyongerwako, era tewali kiki-jjibwako. Katonda yakikola bw'atyo, abantu balyoke bamutye.

¹⁵ Ekyo ekiriwo ky'amala dda okubaawo;

n'ekyo ekinaaberawo kyabaawo dda;

era Katonda alagira ebyali bibaddewo, ne byongerera okubaawo.

¹⁶ Ate era nalaba nga wansi w'enjuba,

mu kifo ky'okusala amazima waliwo kusaliriza;

ne mu kifo ky'obutuukirivu waliwo bwonoonyi.

¹⁷ Ne njogera munda yange nti,

"Katonda aliramula

abatuukirivu n'abonoonyi;

kubanga yateekawo ekiseera ekya buli kimu;

era na buli mulimu."

¹⁸ Ne ndowooza nti, “Katonda agezesa abaana b’abantu era bajjukire nti nsolo busolo. ¹⁹ Kubanga ekituuka ku baana b’abantu kye kituuka ne ku nsolo; omuntu afa, n’ensolo n’efa. Bonna bassa omukka gwe gumu; omuntu talina nkizo ku nsolo. Byonna butaliimu. ²⁰ Bonna bagenda mu kifo kye kimu, bonna bava mu nfuufu era mu nfuufu mwe badda. ²¹ Ani amanyi obanga omwoyo gw’omuntu gwambuka waggulu, ogw’ensolo gwo ne gukka mu ttaka?”

²² Bwe ntyo nalaba nga tewali kisinga muntu kusanyukira mulimu gwe, kubanga ekyo gwe mugabo gwe. Anti tewali asobola kumukomyawo alabe ebyo ebiribaawo oluvannyuma lwe.

Amaziga g’Abanyigirizibwa

- 4** Ate nalaba okunnyigirizibwa kwonna okukolebwa wansi w’enjuba.
Ate laba, amaziga gaabo abanyigirizibwa, era nga tebalina wakugabasangulako!
Ababanyigiriza baalina obuyinza, kyokka nga tewali asobola kubagambako.
² Ne ndowooza ku abo abaafa, nga baali ba mukisa okusinga abo abakyali abalamu;
³ naye abasinga abo, y’oyo atannaba kuzaalibwa, atannalaba bibi obukolebwa wansi w’enjuba.
⁴ Awo ne ndaba ng’okutegana, n’okutuukiriza mu bikolebwa, kuva mu kukwatirwa obuggya muliraanwa. Na kino butaliimu na kugoberera mpewo.
⁵ Omusirusiru awumba emikono gye, ne yeezikiriza yekka.
⁶ Kirungi okuba n’emirembe emijjuvu okusinga okujjula okubonaabona n’okugoberera empewo.
⁷ Ate era ne ndaba obutaliimu wansi w’enjuba:
⁸ nalaba omuntu ng’ali bwannamunigina, nga talina mwana wabulenzi wadde muganda we, naye ng’ategana okukamala, nga tamatira na bugagga bwe,
ne yeebuuza nti, “Nteganira ani ne neefiiriza essanyu?
Kino nakyo butaliimu, era tekiriiko kye kigasa.”
⁹ Ababiri basinga omu, kubanga gasibwa nnyo mu kukola kwabwe.
¹⁰ Kubanga singa omu agwa, munne amuyimusa.
Naye zimusanze oyo ali obw’omu, bw’agwa tabaako amuyimusa.
¹¹ Ababiri bwe bagalamira bombi awamu babuguma; naye oyo ali obw’omu, ayinza atya okubuguma?
¹² Omu awangulwa mangu, kyokka ababiri bayinza okwerwanako.

Kubanga omuguwa ogw’emiyondo esatu tegukutuka mangu.

¹³ Omuvubuka omwavu nga mugezi, akira kabaka amusinga emyaka nga musirusiru, atafaayo ku kubuulirirwa. ¹⁴ Omuvubuka ayinza okuba ng’avudde mu kkomera n’alya obwakabaka, oba okulya obwakabaka ng’abadde mwavu. ¹⁵ Nalaba abalamu bonna abatambula wansi w’enjuba nga bagoberera omuvubuka oyo ow’okulya obwakabaka. ¹⁶ Abantu be yafuganga baali bangi nnyo. Naye abo abajja oluvannyuma lwe tebamusiiima. Na kino nakyo butaliimu na kugoberera mpewo.

Mutye Katonda

- 5** Weekuume ng’oyingira mu nnyumba ya Katonda; okumusemberera n’okumuwaliriza, kisinga okuwaayo ssaddaaka ng’ez’abasirusiru abatamanyi nga bakola ebibi.
² Toyanguyirizanga na kamwa ko okwogera ekigambo, wadde omutima gwo ogwanguyiriza, okwogera ekigambo mu maaso ga Katonda.
Katonda ali mu ggulu ng’ate ggwe oli ku nsi; kale ebigambo byo bibeerenga bitono.
³ Ng’okutawaana ennyo bwe kuleetera omuntu ebirooto, n’ebigambo by’omusirusiru bwe bityo bwe biba nga bingi.
⁴ Bwe weeyamanga obweyamo eri Katonda tolwanga kubutuukiriza, kubanga tasanyukira basirusiru. Tuukirizanga obweyamo bwo. ⁵ Obuteyama kisinga okweyama n’ototuukiriza kye weeyamy. ⁶ Akamwa ko kaleme ku kwonoonyesa, n’ogamba oyo atumiddwa gy’oli nti, “Nakola kisobyo okweyama.” Kale lwaki weeretako okusunguwalirwa Katonda olw’ebigambo byo, n’azikiriza emirimu gy’emikono gyo? ⁷ Ebirooto entoko n’ebigambo ebingi temuli makulu; noolwekyo otyanga Katonda.

Obugagga ku Bwabwo Bwokka Butaliimu Bwereere

- ⁸ Bw’olabanga ng’omwavu anyigirizibwa mu ssaza, amazima n’obwenkanya nga tewali, teweewuunyanga! Kubanga omukungu waalyo alinako amusinga, ate nga bombi balina ababatwala. ⁹ Bonna balya ku bibala bya nsi eyo; kabaka yennyini mu nnimiro zaayo mw’afuna.
¹⁰ Oyo alulunkanira ensimbi, tasobola kuba na nsimbi zimumala; wadde oyo alulunkanira obugagga n’amagoba: na kino nakyo butaliimu.
¹¹ Ebintu nga bwe byeyongera obungi, n’ababirya gye bakoma okweyongera. Kale nnyini byo agasibwa ki,

okuggyako okusanyusa amaaso ge?

12 Otulo tuwoomera omupakasi
ne bw'aba agabana bitono oba bingi.
Naye obugagga bw'omugagga obuyitiridde,
tebumuganya kwebaka.

Okukola n'Essanyu

13 Waliwo ekibi ekinene kye nalaba wansi w'enjuba:
nannyini bugagga abuterekera mu kwerumya,
14 ebyembi bw'ebigwawo eby'obugagga ebyo bibu-
la,
kale bw'aba ne mutabani
tewabaawo mutabani we ky'asigaza.
15 Omuntu nga bwe yava mu lubuto lwa nnyina n'ajja
mu nsi nga talina kintu,
bw'atyo bw'aliddayo nga mwereere ng'ava mu nsi.
Tewali ky'aggya mu mirimu gye,
wadde kyayinza okugenda nakyo mu mukono gwe.
16 Na kino kya bulumi bwereere:
nga bwe yajja era bw'atyo bw'aligenda;
mugaso ki gwe yafuna mu kugoberera empewo?
17 Era yamala obulamu bwe bwonna mu kizikiza ne
mu buyinike,
ne mu kweraliikirira, ne mu bulumi ne mu kunyiiga.
18 Ne ndyoka ntegeera nti kituufu omuntu okulya
n'okunywa n'okulaba nga yeyagalira mu kutakabana
ne mu kukola kwe wansi w'enjuba, mu nnaku ze
entono Katonda z'amuwadde, kubanga ekyo gwe mu-
gabo gwe. 19 Ate Katonda bw'awa omuntu obugagga,
n'ebintu n'amusobozesa okubyeyagaliramu,
n'okutegeera omugabo gwe n'okusanyukira by'akoze,
ekyo kiba kirabo ekivudde ewa Katonda. 20 Emirundi
giba mitono gy'alowolezaamu ekiseera ky'obulamu
ky'amaze, kubanga Katonda ajjuza omutima
gw'omuntu oyo essanyu.

Obutaliimu bw'Obugagga n'Ettiibwatiibwa

6 Waliwo ekibi ekirala kye ndabye wansi w'enjuba
era kibuutikidde abantu. 2 Katonda awa omuntu
obugagga, n'amuwa ebintu ebingi awamu n'ekitiibwa,
na buli mutima gwe kye gwetaaga n'akifuna; naye Ka-
tonda n'amumma okubisanyukiramu, kyokka omug-
wira n'ajja n'abisanyukiramu. Kino butaliimu era kya
bubalagaze!
3 Omuntu ayinza okuba n'abaana kikumi, n'awan-
gaala; bw'atasanyukira mu bugagga bwe, era n'ataziik-
wa mu kitiibwa, ne bw'aba ng'awangadde nnyo,
omwana afiira mu lubuto ng'agenda okuzaalibwa
amusingira wala. 4 Omwana oyo ajja nga taliiko
ky'amanyi n'agendera mu butamanya era n'erinnya lye
ne libulira mu butamanya. 5 Nawaakubadde talabye
njuba, wadde okubaako ky'amanya, kyokka awummu-
la bulungi okusinga omusajja oyo: 6 omusajja oyo ne
bw'awangaala emyaka enkumi bbiri, naye

n'atasanyukira mu bya bugagga bwe. Bombi tebalaga
mu kifo kye kimu?

7 Buli muntu ateganira mumwa gwe,
naye tasobola kukkuta by'alina.
8 Kale omuntu omugezi asinga oyo omusirusiru?
Omwavu bw'amanya okwefuga mu maaso g'abalala,
agasibwa ki?
9 Amaaso kye galaba
kisinga olufulube lw'ebiwoozo.
Era na kino nakyo butaliimu,
na kugoberera mpewo.
10 Buli ekibaawo ky'ateekebwateekebwa dda,
n'omuntu kyali kyamanyibwa,
tewali muntu ayinza kulwana n'oyo amusinza
amaanyi,
n'amusobola.
11 Ebigambo gye bikoma obungi,
gye bikoma n'obutabaamu makulu;
kale ekyo kigasa kitya omuntu?
12 Kale ani amanyi ekirungi eri omuntu, mu nnaku
ezo entono z'amala mu bulamu bwe obutaliimu, obuli
ng'ekisiikirize? Ani wansi w'enjuba ayinza okutegeeza
ekirimubaako ng'avudde mu bulamu buno?

Okulondawo Ekisinga Obulungi

7 Obwatiikirivu bw'erinnya eddungi businga
eby'akawoowo eburungi;
n'olonaku olw'okufa lusinga olwo olw'okuzaalirwako.
2 Kirungi okulaga mu nnyumba ey'abakungubaga
okusinga okulaga mu nnyumba ey'ebyassava.
Kubanga buli omu wa kufa,
ekyo kiteekwa okuba ku mutima gwa buli muntu.
3 Okunakuwala kusinga okuseka,
kubanga amaaso amanakuwavu gazzaamu omuti-
ma amaanyi.
4 Omutima gw'omugezi guba wamu n'abo abali mu
nnaku;
naye ogw'omusirusiru guba mu kusanyuka.
5 Kirungi okussaayo omwoyo ku kunenya kw'omuntu
ow'amagezi
okusinga okuwuliriza ennyimba z'abasisirusiru.
6 Okuseka kw'abasisirusiru
kuli ng'okutulikatulika kw'amaggwa agali mu muliro
gw'entamu 1;
na kino nakyo butaliimu.
7 Kya mazima, okunyigirizibwa kufuula ow'amagezi
okuba omusirusiru,
n'enguzi efaafaaganya okutegeera.
8 Enkomerero y'ekintu esinga entandikwa yaakyo,
n'omugumiikiriza asinga ow'amalala.

1 Amaggwa bwe gaba gookebwa, gatulikatulika, ne gavaamu
n'omukka, kyokka ebbugumu ly'omuliro gwago tegubugumya bag-
wota mu biseera eby'obutiti.

9 Tosunguwalanga mangu nga waliwo akusokaasoka, kubanga obusungu bubeera munda y'abasirusiru.

10 Teweebuuzanga nti, "Lwaki ennaku ziri ez'edda zisinga zino?"

Kubanga si kya magezi okwebuuzza ekibuuzo ng'ekyo.

11 Amagezi kintu kirungi, okufaanana ng'eky'obugag-ga ky'obusika,

era kigasa abo abakyalaba enjuba.

12 Amagezi kiwummulo, ng'ensimbi bwe ziri ekiwummulo, naye enkizo y'okumanya y'eno: amagezi gakuuma obulamu bw'oyo agalina.

13 Lowooza ku Katonda ky'akoze: ani ayinza okugolola ekyo ekyakyama Katonda kye yakola?

14 Ebiseera bwe biba ebirungi, sanyuka; naye bwe biba ebibi, kirowoozeeko;

Katonda eyakola ekimu era ye yakola ne kinnaakyo. Noolwekyo omuntu tayinza kuzuula kirimubaako mu nnaku ze ez'omu maaso.

15 Mu bulamu bwange buno obutaliimu ndabye bino byombi:

omutuukirivu azikiririra mu butuukirivu bwe, n'omukozi w'ebibi n'awangaalira mu bibi bye.

16 Teweefuulanga mutuukirivu ayitiridde wadde okwefuula ow'amagezi ow'ekitalo; oleme okwezikiriza.

17 Tobanga mwonoonyi kakuzzi wadde okuba omusirusiru; oleme okufa ng'ekiseera kyo tekinnatuuka.

18 Ekyo kirungi okiyige, na kiri oleme kukibuusa maaso, kubanga oyo atya Katonda abyewala okubiyitiriza.

19 Ow'amagezi ne bw'aba omu mu kibuga, aba w'amaanyi okusinga abakulembeze ekkumi ab'omu kibuga ekyo.

20 Ddala ku nsi tekuli muntu mutuukirivu, atakola bibi.

21 Towulirizanga buli kigambo, bantu kye boogera, si kulwa ng'owulira omuweereza wo ng'akukolimira,

22 kubanga naawe okimanyidde ddala mu mutima gwo,

ng'emirundi mingi okolimidde abalala.

23 Ebyo byonna nabyekenneenya n'amagezi ne ngamba nti,

"Mmaliridde okuba omugezi," wabula kino kyandi wala.

24 Amagezi ne bwe gaba ga kikula ki, gali wala nnyo era tegalojjeka,

kale ani ayinza okugavumbula?

25 Bwe ntyo ne nkyusa omutima gwange nnoonye okutegeera, nekkanye, era nnoonyereze amagezi ndowooze ne ku bintu nga bwe biri, n'okutegeera obusirusiru bw'okukola ebibi: n'eddalu ery'obusirusiru.

26 Ekintu kye nalaba eky'obulabe ekisinga okufa, ye mukazi alina omutima ogusendasenda, era ogusikiriza, era emikono gye gisiba ng'enjegere. Oyo ayagala Katonda, y'awona omukazi oyo, kyokka ye omwonoonyi talema kugwa mu mutego gwe.

27 Omubuulizi agamba nti, "Laba, kino kyenvumbudde:

"Okugatta ekintu ku kinnaakyo, okuzuula enkola y'ebintu,

28 bwe nnali nga nkyanoonyereza nabulako kye nzuula, okuggyako okulaba omusajja omwesimbu omu mu basajja lukumi, kyokka mu bakazi bonna ssaalabamu n'omu atuukiridde.

29 Wabula kino kyokka kye nalaba: Katonda yatonda omuntu nga mugolokofu, naye abantu ne beenoonyeza ebintu ebirala bingi."

Obuwulize eri Abakulembeze

8 Ani afaanana omuntu omugezi amanyi okunnyonyola buli kintu? Amagezi gaakaayakanyisa obwenyi bw'omuntu, ne gakyusa emitaafu gyamu.

2 Nkugamba nti gondera ekiragiro kya kabaka, kubanga walayira ¹ mu maaso ga Katonda. ³ Toyanguyiriza kuva mu maaso ga kabaka. Kyokka ensonga bw'ebanga etali ntuufu, tobanga ku ludda lumuwakanya, kubanga ye akola buli ky'ayagala.

4 Kubanga ekigambo kya kabaka kisukkuluma byonna; kale ani ayinza okumubuuza nti, "Okola ki ekyo?"

5 Oyo agondera ekiragiro kye talituukibwako kabi, omutima ogw'amagezi gulimanya ekiseera ekisaana okukoleramu ekintu gundi, n'engeri ey'okukolamu ekintu ekyo.

6 Kubanga waliwo ekiseera ekituufu n'enkola esaana ku buli kintu, newaakubadde ng'obuyinike bw'omuntu bumuzi-toowerera okukamala.

7 Nga bwe watali muntu amanyi binaabaawo, kale ani ayinza okumutegeeza ebinajja?

8 Tewali muntu alina buyinza kufuga mpewo; bwe kityo tewali n'omu alina buyinza ku lunaku lwa kufa kwe.

¹ Ekirayiro ekyo bwe bweyamo obw'obwesigwa, abaweereza ba kabaka bwe baakolanga eri Katonda.

Ng'omuntu bw'aweewbwa ebiragiro mu biseera eby'olutalo,

bwe kityo n'obutali butuukirivu bwe buduumira abo ababutambuliramu.

⁹ Ebyo byonna bye nalaba bwe nagezaako okwekenneenya buli kintu ekikolebwa wansi w'enjuba. Waliwo ekiseera omufuzi buli lw'abinika baafuga, kyokka nga yeerumya yekka. ¹⁰ Ndabye abantu abakozi b'ebibi nga baziikibwa, abo abaawaanibwanga mu kibuga nga bazze mu kifo ekitukuvu. Na kino nakyo butaliimu.

¹¹ Omuntu bw'asirwa omusango n'atabonererezebawo, emitima gy'ababi gijjula kuteekateeka kukola bubu. ¹² Nawaakubadde ng'omuntu omubi azza emisango kikumi, ate n'awangaala, nkimanyi ng'abatuukirivu, abo abatya Katonda bijja kubagendera bulungi. ¹³ Naye olwokubanga abakozi b'ebibi tebatya Katonda, tebiyinda kubagendera bulungi, era n'ennaku zaabwe zinaayitanga mangu ng'ekisiikirize.

¹⁴ Waliwo ekintu ekirala ekiraga obutaliimu ekiri ku nsi: abantu abatuukirivu batukibwako ebyo ebisaanira ababi, ate abatali batuukirivu ne batuukibwako ebyo ebigwanira abatuukirivu. Kino nakyo nkitya butaliimu. ¹⁵ Bwe ntyo nteesa nti omuntu yeyagalire mu bulamu: kubanga wansi w'enjuba tewali kisinga, wabula omuntu okulya n'okunywa n'okweyagala. Kale essanyu linaamuwerekeranga mu mirimu gye, ennaku zonna ez'obulamu bwe Katonda bw'amuwadde wansi w'enjuba.

¹⁶ Bwe nanoonyereza amagezi ne neetegereza okutegana kw'omuntu ku nsi kuno, nga teyeebaka emisana n'ekiro. ¹⁷ Ne ndaba ebyo byonna Katonda by'akoze, nga tewali n'omu ayinza kutegeera Katonda by'akola wansi w'enjuba, omuntu ne bw'agezaako ennyo okukinoonyereza tayinza kukivumbula. Nawaakubadde omuntu omugezi yeefuula nti akimanyi, tayinza kukitegeera.

Ekkubo Bonna Iye Bakwata

⁹ Awo ne ndowooza ku ebyo, ne nzuula ng'omutuukirivu n'omugezi bye bakola biri mu mukono gwa Katonda; naye tewali muntu n'omu amanyi obanga kwagalibwa oba kukyayibwa bye bimulindiridde.

² Omutuukirivu n'omwonoonyi, omulungi n'omubi, omuyonjo n'omujama, abo abawaayo ssaddaaka n'abo abatagiwaayo bonna gye bagenda y'emu.

Nga bwe kiri eri omuntu omulungi, era bwe kiri n'eri omwonoonyi;

Nga bwe kiri eri abo abalayira, era bwe kiri n'eri abo abatya okulayira.

³ Bonna ekibalindiridde kimu; kano ke kabi akabeera wansi w'enjuba. Ate emitima gy'abantu mu bulamu bunu giraluse gijjudde ebibi, bayaayaanira buli kimu; n'oluvannyuma ne bakka emagombe eri bannaabwe.

⁴ Naye omuntu omulamu aba n'essuubi, wadde embwa ennamu esinga empologoma enfu!

⁵ Kubanga buli kiramukimanya nga kya kufa, naye abafu tebaliiko kye bamanyi:

tebakyagasa wadde okujjukirwa.

⁶ Okwagala kwabwe, n'obukyayi bwabwe, n'obuggya bwabwe nga bizikiridde; nga tebakyetaba mu ebyo byonna ebikolebwa wansi w'enjuba.

⁷ Genda olye emmere yo ng'osanyuka, onywe ne wayini wo nga weeyagala; kubanga Katonda asiimye ky'okola. ⁸ Yambalanga engoye ennyonjo ¹, era weesigenga n'ebyakaloosa. ⁹ Ssanyukanga ne mukyala wo gw'oyagala ennaku zo zonna, mu bulamu bunu obutaliimu, Katonda bw'akuwadde wansi w'enjuba, kubanga ekyo gwe mugabo gwo mu kutegana kwo kw'otegaganamu wansi w'enjuba. ¹⁰ Buli omukono gwo kye guggenda okukola, kikole n'amaanyi go gonga; kubanga teri mulimu wadde okulowooza, oba okutegeera wadde amagezi emagombe gy'olaga.

¹¹ Ate nalaba nga wansi w'enjuba, ng'ow'embiro ennyingi si y'awangula mu mpaka, era ne kirimaanyi si y'awangula olutalo, ng'ate bakalimagezi bonna si be baatiikirira; wabula ng'omukisa gukwata bukwaso oyo aba aliwo mu kifo ekituufu ne mu kiseera ekituufu.

¹² Kubanga omuntu tamanya kinaamubaako.

Ng'ekyenyanja bwe kikwatibwa mu muyonjo, oba ennyonyi nga bw'egwa ku mutego, n'abaana b'omuntu bwe batyo bwe beesanga mu biseera eby'akabi,

ebibatuukako nga tebabyetegekede.

¹³ Era ekirala kye nalaba ekyampuniikiriza ennyo kye kino: ¹⁴ waaliwo akabuga nga kalimu abantu batono ddala, kabaka ow'amaanyi n'ajja n'akazingiza n'akazimbako ekigo ekinene. ¹⁵ Mu kabuga ako mwalimu omusajja omugezi, omwawu, ng'amanyi eky'okukola okuwonya akabuga ako, bw'atyo mu magezi ge ne kanunulwa. Naye nno ne wabulawo amujjukira. ¹⁶ Awo ne ndaba nti nawaakubadde ng'amagezi gasinga amaanyi, naye ow'amagezi bw'aba omwawu, anyoomebwa, ne ky'ayogera tekissibwako mwoyo.

¹⁷ Naye ne bwe kiba kityo, ebigambo eby'ekimpowooze ebiva mu kamwa k'omugezi bissibwako omwoyo,

okusinga okuleekaana kw'omufuzi w'abasirusiru.

¹⁸ Amagezi gasinga ebyokulwanyisa mu lutalo, naye omwonoonyi omu azikiriza ebirungi bingi.

Omugezi n'Omusirusiru

¹⁰ Nga ensowera enfu bwe zoonoona akaloosa akawunya obulungi, bwe katyo akasobyo akatono bwe koonoona amagezi n'ekitiibwa.

¹ Okwambala engoye ennyonjo nga njeru n'okwesiiga amafuta, y'engeri Abayudaaya gye baakuumangamu ennaku zaabwe enkulu.

2 Omutima gw'omuntu ow'amagezi gumukozesa eki-tuufu,
 naye ogw'omusirusiru gumutwala kukola bitasaana.
 3 Ne bw'aba ng'atambula,
 amanyibwa nga talina magezi,
 era buli amulaba agamba nti musirusiru.
 4 MUKAMA wo bw'akunyiigiranga,
 tomulaganga busungu;
 okuddamu n'eggonjebwa kukyusa ekiryui.
 5 Ekibi ekirala kye nalaba,
 kye kikwata ku nsobi y'omufuzi:
 6 nalaba ng'abasirusiru baweebwa ebifo ebisava,
 naye ng'abagagga bo baweebwa ebyo ebya wansi.
 7 Ate nalaba ng'abaddu beebagala embalaasi,
 songa abalangira batambuza bigere ng'abaddu.
 8 Asima ekinnya alikigwamu,
 n'oyo amenya ekisenge omusota gulimubojja.
 9 Oyo ayasa amayinja gamulumya,
 n'oyo ayasa enku zimulumya.
 10 Embazzi bwe tebaako bwogi,
 n'etewagalwa,
 agitemya atekwa okufuba ennyo,
 naye obumanyirivu bwe buwangula.
 11 Omusota bwe guluma nga tegunnakola bya bufu-
 usa,
 omufuusa talina kyafunamu.
 12 Ebigambo ebiva mu kamwa k'omuntu ow'amagezi
 bya muwendo nnyo eri abo ababiwulira,
 naye akamwa k'omusirusiru kamusuula mu ntata.
 13 Entandikwa y'ebigambo bye nga temuli nsa,
 ne ku nkomerero yaabyo biba mususa.
 14 Omusirusiru asavuwaza ebigambo.
 Tewali amanyi birijja,
 kale ani asobola okumubuulira ebiribaawo oluvan-
 nyuma lwe?
 15 Omusirusiru aterebuka mangu olw'ekitam-
 gendedde bulungi,
 n'abulwa n'ekkubo erimutwala mu kibuga.
 16 Zikusanze gw'ensi kabaka bw'aba nga yali muddu,
 nga n'abalangira bakeera kwetamiirira!
 17 Olina omukisa gw'ensi kabaka wo bw'aba nga wa
 lulyo lulangira,
 ate nga n'abalangira bo bamanyi ekiseera eky'okuli-
 iramu,
 olw'okufuna amaanyi so si lwa kutamiira.
 18 Obugayaavu buleetera akasolya k'ennyumba oku-
 tonnya,
 n'emikono egitayagala kukola gireetera ennyumba
 okutonnya.

19 Ekijjulo kikolebwa lwa kusanyuka,
 ne wayini yeeyagaza obulamu,
 naye ensimbi y'esobola byonna.

20 Tokolimira kabaka mu mutima gwo
 newaakubadde okukolimira omugagga mu kisenge
 kyo,
 kubanga ennyonyi ey'omu bbanga eyinza okwetikka
 ebigambo byo
 nga biwandiikiddwa ku biwaawaatiro byayo
 n'ebibatuusaako.

Bw'ogaba Katonda Akuddizaawo

11 Siganga emmere yo ng'enkuba etonnya,
 kubanga ebbanga lyayo bwe lirituuka olikun-
 gula.
 2 Gabiranga musanvu weewaawo munaana,
 kubanga mu biseera eby'oluvannyuma oyzina
 okubeera mu kwetaaga.
 3 Ebire bwe bijjula amazzi,
 bitonnyesa enkuba ku nsi;
 n'omuti bwe gugwa nga gwolekedde obukiikaddyo
 oba obukiikakkono,
 mu kifo mwe gugwa mwe gulibeera.
 4 Oyo alabirira embuyaga talisiga;
 n'oyo atunuulira ebire talikungula.
 5 Nga bw'otosobola kutegeera kkubo mpewo,
 oba omubiri nga bwe guzimbibwa ku mwana ali mu
 lubuto;
 bw'otyo bw'otosobola kutegeera Katonda
 Omutonzi wa byonna by'akola.
 6 Ku makya siga ensigo zo,
 n'akawungeezi toddiriza mukono gwo;
 kubanga tomanyi eziryala,
 zino oba ziri,
 oba zombi ziriba nnungi.
 7 Ekitangaala kirungi,
 era okulaba ku musana kisanyusa.
 8 Kale omuntu bw'awangaala emyaka emingi,
 agisanyukirengamu gyonna,
 naye ajjukirenga nti waliwo ennaku ez'ekizikiza
 nnyingi ezijja.
 Ebyo byonna ebijja butaliimu.
 9 Omuvubuka sanyukiranga mu buvubuka bwo,
 n'omutima gwo gusanyukenga mu nnaku ez'obu-
 vubuka bwo;
 tambulira mu makubo g'omutima gwo
 ne mu kulaba kw'amaaso go.
 Naye manya nga mu byonna,
 Katonda agenda kukusalira omusango.
 10 Noolwekyo ggyawo okweraliikirira mu mutima
 era weggyeko emitawaana mu ggwe,

kubanga obuvubuka n'amaanyi gaabwe butaliimu.

Ennaku ze Tumala ku Nsi

12 Jjukiranga omutonzi wo mu nnaku ez'obuvubuka bwo,
 ng'ennaku embi tezinnakutuukako
 n'emyaka nga teginnasembera,
 mw'olyogerera nti, "Sizisanyukira";
² ng'enjuba n'obutangaavu,
 omwezi n'emmunyeenye nga tebinnafuuka kizikiza;
 nga n'ebire biweddemu enkuba;
³ abakuumi b'enju mwe balikankanira,
 n'abasajja ab'amaanyi mwe bakutamizibwa,
 nga n'abo abasa baleseeyo okusa, kubanga batono,
 n'abo abalingiza mu butuli nga tebakyalaba;
⁴ nga n'enziigi ez'olekedde enguudo zigaddwawo,
 n'eddoboozi ly'okusa nga livumbedde;
 ng'abasajja bagolokoka olw'eddoboozi ly'ennyonyi,
 naye nga ennyimba zaabwe zivumbedde;
⁵ nga batya buli kiwanvu
 n'akabi akali mu nguudo,
 ng'omubira gumulisizza,
 ng'enseenene yeewalula era nga tewakyali alimu
 keetaaga kino oba kiri.
 Omuntu n'agenda mu nnyumba ye gy'alimala
 ekiseera ekiwanvu
 n'abakungubazi ne babuna enguudo.
⁶ Jjukira omutonzi wo ng'omuguwa gwa ffeeza tegun-
 nakutuka

oba ebbakuli eya zaabu nga tennayatika,
 ng'ensuwa tennayatikira ku luzzi
 obanga ne nnamuziga tennamenyekera ku luzzi,
⁷ ng'enfuufu edda mu ttaka mwe yava,
 n'omwoyo ne gudda eri Katonda eyaguwa omuntu.

⁸ Obutaliimu! Obutaliimu! Omubuulizi bw'agamba,
 "Buli kintu butaliimu."

Ebikomererayo

⁹ Omubuulizi teyali mugezi kyokka, wabula yayigiriza
 n'abantu eby'amagezi. Yalooza n'anoonyereza n'ayi-
 iyaayo engero nnyingi. ¹⁰ Omubuulizi yanoonyereza
 n'afuna ebigambo ebituufu byennyini, ne bye yawandi-
 ika byali byesimbu era nga bya mazima.

¹¹ Ebigambo by'abantu abagezi biri ng'emiwunda,
 engero zino ezakunjaanyizibwa omusumba omu ziri
 ng'emisumaali egyakomererwa ne ginywezebwa en-
 nyo. ¹² Mwana wange weekuume ekintu kyonna eky-
 ongerwako.

Okuwandiika ebitabo ebingi tekukoma, n'okuyiga
 okungi kukooya omubiri.

¹³ Kale byonna biwuliddwa;
 eno y'enkomerero yaabyo:

Tyanga Katonda okwatenga amateeka ge,
 kubanga ekyo omuntu ky'agwanira okukola.

¹⁴ Kubanga Katonda alisala omusango olwa buli
 kikulwa;
 ekyo ekyakwekebwa,
 nga kirungi oba nga kibi.

Oluyimba

1 Oluyimba lwa Sulemaani olusinga ennyimba zonna.

Omwagalwa

2 Leka annywegere n'emimwa gye kubanga okwagala kwo kusinga envinnyo,
3 n'amafuta go gawunya akaloosa akalungi; erinnya lyo liri ng'amafuta agattululwa, era abawala kyebava bakwagala.

4 Baako ne gy'ontwala, yanguwa! Kabaka ansembezezza kumpi nnyo antutte mu bisenge bye.

Abemikwano

Tunaasanyuka ne tukujagulizaamu; era tunaatendereza okwagala kwo okusinga envinnyo.

Omwagalwa

Nga batuufu okukwegomba!

5 Ndi muddugavu, ndi mulungi, Mmwe abawala ba Yersaalemi muli ng'eweema ez'e Kedali, I era ng'entimbe za Sulemaani.

6 Temuntunuulira kubanga ndi muddugavu, olw'okuba omusana gunjokezza. Batabani ba mmange baansunguwalira; ne bandagira okukuuma ennimiro ez'emizabbibu. Ennimiro yange ngigayaaliridde.

7 Ntegeeza ggwe gwe njagala, gy'oliisiza ekisibo kyo, ne gy'owumuliza endiga zo mu ssaawa ez'omu ttuntu.

Lwaki mbeera ng'omukazi eyeebisse amaaso nga nninaanye ebisibo eby'abanywanyi bo?

Abemikwano

8 Bw'oba nga tomanyi, ggwe omukyala asinga bonna obulungi, goberera ekkubo endiga lye zikutte, ogende oliisize embuzi zo ento, okumpi n'eweema z'abasumba.

Owoomukwano

9 Omwagalwa wange, nkugeraageranya n'embalaasi esika amagaali ga Falaawo.

10 Amatama go galabika bulungi ng'oyambadde ebikomo eby'oku matu,

I Abantu b'e Kedali baali Bawalabu abaabeeranga mu bukiikad-dyo obw'obuvanjuba wa Edomu. Baabeeranga mu weema ze baakolanga mu maliba g'embuzi enzirugavu.

n'ensingo yo nerabika bulungi ng'erimu eby'omu bulago eby'omuwendo.

11 Tunaakukolera eby'oku matu ebya zaabu, nga birina amapeesa aga ffeeza.

Omwagalwa

12 Kabaka bwe yali ng'atudde ku mmeeza ye, akawoowo kange ne kamuwunyira bulungi.

13 Muganzi wange ali ng'ensawo eya kaloosa aka mooli II gye ndi, ng'awummulidde mu kifuba kyange.

14 Muganzi wange ali ng'ekiganda eky'ebimuli ebya kofera III ebivudde mu nnimiro ez'emizabbibu ez'e Engedi. IV

Owoomukwano

15 Laba, oli mubalagavu, omwagalwa wange oli mubalagavu olabika bulungi. Amaaso go mayiba.

Omwagalwa

16 Olabika bulungi muganzi wange, era onsanyusa. Ekitanda kyaffe kya muddo muto.

Owoomukwano

17 Emikiikiro gy'ennyumba yaffe mivule, n'enzooba zaffe nkanaga.

2 Ndi kimuli kya looza ekya Saloni, V eddanga ery'omu biwonvu.

Owoomukwano

2 Ng'eddanga mu maggwa, gwe njagala ennyo bw'ali bw'atyo mu baweereza abakazi.

Omwagalwa

3 Ng'omucungwa mu miti egy'omu kibira, anjanza bw'ali bw'atyo mu bavubuka. Neesiima okutuula mu kisiikirize kye, n'ekibala kye kimpomera.

4 Yantwala ku kijjulo, n'okwagala kwe ne ku mmaamira.

5 Munzizeemu amaanyi n'ezabbibu enkalu, mumbuddeebudde n'emicungwa kubanga okwagala kunzirisizza.

II Mooli kaloosa kalungi nnyo akakolebwa okuva mu balusamu nga kasangibwa mu Esiyopya, ne mu Buyindi, ne mu nsi za Buwalabu. Mooli yakozesebwanga ng'obuwoowo mu biseera ebyo

III Kofera kimuli ky'akaloosa kalungi, era kikolebwamu obuwoowo.

IV Engedi nsulo y'amazzi esangibwa ku luuyi olw'obugwanjuba bw'Ennyanja ey'Omunnyo, era we luli wamerawo ebimera ebyakaloosa bingi. V Ekimuli kya Looza ekya Saloni kimera ekisangibwa mu nsenyi z'omu bukiikad-dyo bwa Kalumeeri.

6 Omukono gwe ogwa kkono guli wansi wa mutwe gwange,
n'omukono gwe ogwa ddyo gumpambatira.
7 Mmwe abawala ba Yerusalemi, mbakuutira,
ng'empeewo n'enjaza ez'omu ttale,
temusisimula newaakubadde okuzuukusa okwagala okutuusa nga kweyagalidde.

8 Wuliriza omwagalwa wange,
Laba, ajja
ng'abuukirabuukira ku nsozi,
ng'azinira ku busozi.

9 Omwagalwa wange ali ng'empeewo oba ennangaazi ento.

Laba ayimiridde emabega w'olukomera lwaffe,
Alingiza mu madirisa,
alabikira mu mulimu ogulukibwa ogw'omu ddirisa.

10 Omwagalwa wange yanjamba nti,

"Golokoka, Owoomukwano,
omulungi wange, oje tugende,
11 kubanga laba ttoggo aweddeko,
n'enkuba eweddeyo.

12 Ebimuli bimulisizza,
n'ebiro eby'okuyimba bituuse,
era n'okukaaba kw'amayiba
kuwulirwa mu nsi.

13 Omutiini ^I gubala ettiini zaagwo,
n'emizabbibu gimulisizza ne gibunya akawoowo
kaagyo.

Golokoka Owoomukwano,
omulungi wange oje tugende."

Owoomukwano

14 Ggwe ejjiba lyange, eribeera mu njatika ez'omu njazi,

mu bwekwekero obw'amayinja,
ndaga amaaso go,
ka mpulire eddoboosi lyo,
kubanga eddoboosi lyo ddungi nnyo,
n'amaaso go gasanyusa.

15 Tukwatire ebibe,
obube obutono,
obwonoona ennimiro ez'emizabbibu,
kubanga ennimiro zaffe ez'emizabbibu zimulisizza.

Omwagalwa

16 Muganzi wange, wange nzekka, era nange ndi wuwe;

aliisiza ekisibo kye mu malanga,
17 okutuusa obudde nga bukedde
n'ebisiikirize nga biddukidde ddala;
okyuke omwagalwa wange obe ng'empeewo
oba ennangaazi ento ku busozi obw'e Beseri.

3 Ekiro kyonna nga ndi ku kitanda kyange,
nalindirira emmeeme yange gw'eyagala,
ne munoonya naye saamulaba.

^I Emitiini mu Isirayiri gibala emirundi ebiri mu mwaka. Amakungula agasinga galingawo mu biseera ebya ttoggo

2 Nnaagolokoka ne ntambulatambulako mu kibuga,
mu nguudo ne mu bifo ebigazi;
nаноonya emmeeme yange gw'eyagala,
ne nnindirira naye saamulaba.

3 Abakuumi b'ekibuga
abaali balawuna mu kibuga, ne bansisinkana, ne mbabuza nti,
"Mundabidde ku oyo emmeeme yange gw'eyagala?"

4 Twali twakayisinjanyanya,
ne ndaba oyo emmeeme yange gw'eyagala.
Ne munnywegera ne simuganya kugenda,
okutuusa lwe namuleeta mu nnyumba ya mmange,
ne mutwala mu kisenge ky'oyo eyanzaala.

5 Mbakuutira mmwe abawala ba Yerusalemi,
ng'empeewo n'enjaza ez'oku ttale,
temusisimula newaakubadde okuzuukusa okwagala okutuusa nga kwesiimidde.

6 Ani oyo ajja ng'ava mu ddungu,
afaanana ng'empagi ey'omukka,
asaabye ebyakaloosa ebya mooli n'omugavu,
okuva mu byakaloosa byonna eby'omusuubuzi?

7 Laba, kye kigaali kya Sulemaani,
ekiwerekeddwako abasajja ab'amaanyi nga nkaaga,
abalwanyani abazira abasingayo mu Isirayiri,

8 bonna balina ebitala,
era bamanyirivu mu kulwana;
buli omu n'ekitala kye mu kiwato kye,
nga beetegekede entiisa ey'ekiro.

9 Kabaka Sulemaani yeekolera ekigaali
eky'emiti egy'omu Lebanooni.

10 Empagi zaakyo yazisiigako ffeeza,
ne wansi waakyo nga wa zaabu,
n'entebe yaamu ng'eriko olugoye lwa ffulungu;
ne munda nga mwaliire bulungi n'okwagala,
okw'abawala ba Yerusalemi.

11 Mufulumu, mmwe abawala ba Sayuuni,
mulabe ku Kabaka Sulemaani ng'ayambadde en-
gule,

engule nnyina gye yamutikkira
ku lunaku olw'embaga ye,
ku lunaku omutima gwe kwe gwasanyukira.

Owoomukwano

4 Ng'olabika bulungi, gwe njagala, laba ondabikidde bulungi.

Amaaso go mayiba mu lugoye mw'ogabisse.
Enviiri zo ziri ng'eggana ly'embuzi
eziserengeta okuva ku lusozi Gireyaadi.

2 Amannyo go gali ng'ekisibo ky'endiga nga kye zijje zisalibweko ebyoya,
nga ziva okunaazibwa.

Buli emu nnongo eri n'ennongo ginnaayo,
so tewali eri yokka.

3 Emimwa gyo giri ng'ewuzi ey'olugoye olutwakaavu;
n'akamwa ko kandabikira bulungi.
Amatama go mu lugoye lw'ogabisseeko

gali ng'ekitundu ky'ekkomamawanga. ^I
⁴ Ensingo yo eri ng'omulongooti gwa Dawudi,
 ogwatereezebwa obulungi;
 ne ku gwo nga kuliko engabo lukumi,
 zonna nga ngabo z'abasajja abalwanyani.
⁵ Amabeere go gombi gali ng'abaana b'empeewo,
 ab'empeewo, nga balongo,
 abaliira mu malanga.
⁶ Okutuusa obudde nga bukedde,
 n'ebisiikirize nga biwedde,
 ndigenda ku lusozi olunene olwa mooli
 ne ku kasozi ak'omugavu.
⁷ Ng'olabika bulungi wenna, omwagalwa wange,
 toliiko bbala na limu.
⁸ Jjangu tuve mu Lebanooni, omugole wange,
 jjangu tuve mu Lebanooni.
 Lengerera okuva ku ntikko ya Amana,
 n'okuva ku ntikko ya Seniri ne ku ntikko ya Keru-
 mooni,
 n'okuva mu mpuku ey'empologoma,
 ne ku nsozi ez'engo.
⁹ Osenzesenze omutima gwange,
 mwannyinaze, omugole wange;
 otutte omutima gwange, ne munye y'eriiso lyo
 gy'onkubye,
 n'omukuufu ogumu ogw'omu bulago bwo.
¹⁰ Ng'okwagala kwo kulungi mwannyinaze, omugole
 wange,
 okwagala kwo nga kusinga nnyo envinnyo,
 n'akawoowo ak'amafuta go kasinga eby'akawoowo
 eby'engeri zonna obulungi.
¹¹ Emimwa gyo gitonnya obuwoomi ng'ebisenge
 eby'omubisi gw'enjuki, omugole wange;
 amata n'omubisi gw'enjuki biri wansi w'olulimi lwo.
 Akaloosa ak'ebyambalo byo kali ng'akawoowo ak'e
 Lebanooni.
¹² Oli nnimiro eyasimbibwa, mwannyinaze, omugole
 wange,
 era oli luzzi olwasibibwa ^{II}, ensulo eyateekebwako
 akabonero.
¹³ Ebimera byo nnimiro ya mikomamawanga,
 erina ebibala byonna eby'omuwendo,
 ne kofera n'emiti egy'omugavu
¹⁴ n'omugavu ne kalikomu,
 ne kalamo ne kinamoni,
 n'emiti egy'ebika by'omugavu byonna,
 ne mooli ne alowe,
 wamu n'eby'akawoowo byonna ebisinga obulungi.
¹⁵ Oli nsulo ya nnimiro,
 oluzzi olw'amazzi amalamu,
 olukulukuta okuva mu Lebanooni. ^{III}

^I Amakomamawanga mamyufu ^{II} Enzizi zaasibiwanga okuku-
 uma amazzi gaamu nga mayonjo. ^{III} Ku ntikko y'Olusozi lwa
 Lebanooni lwalingako omuzira, ng'eyo amazzi gye gava ne gakola
 emigga egikulukuta amazzi agatakalira

Omwagalwa

¹⁶ Zuukuka gwe empewo ey'obukiikakkono,
 naawe empewo ey'obukiikaddyo jjangu. ^{IV}
 Mukuntire ku nnimiro yange,
 akaloosa, kaayo akalungi kasaasaane wonna,
 Muleke muganzi wange ajje mu nnimiro ye,
 alye ebibala byamu eby'omuwendo.

Owoomukwano

⁵ Nzize mu nnimiro yange mwannyinaze, omugole
 wange;
 nkunjaanyiza mooli yange n'eby'akawoowo byange.
 Ndidde ebisenge byange eby'omubisi gw'enjuki
 gwange ne nywa n'omubisi gwange,
 Nywedde wayini wange n'amata gange.

Abemikwano

Abemikwano mulye munywe, munywere ddala,
 mmwe abaagalana.

Omwagalwa

² Nnali ngalamidde, ng'omutima gwange guwulira.
 Ne mpulira muganzi wange ng'akonkona, n'ayogera
 nti,
 "Nziguliraawo mwannyinaze, Owoomukwano, ejjiba
 lyange,

owe wange ataliiko bbala,
 kubanga omutwe gwange gutobye omusulo,
 n'enviiri zange zibisiwadde olw'obunnyogovu."

³ Nzigggyeko ekkooti yange,
 nnaagyambala ntya nate?

Nanaabye ebigerere,
 nnaddayo ntya mu ttaka gye binaddugalira?

⁴ Muganzi wange bwe yakwata ku munyolo,
 omutima gwange ne gubuukabuuka.

⁵ Ne ngolokoka okuggulirawo muganzi wange,
 emikono gyange nga gitonnya mooli,
 n'engalo zange nga zikulukuta mooli,
 ku minyolo gy'ekufulu.

⁶ Ne njenda okuggulirawo muganzi wange,
 naye muganzi wange ng'avuddewo,
 yeetambulidde.

Omutima gwange gwasanyuka bwe nnawulira eddo-
 booji lye.

Ne munoonya naye n'ambula, ne mukoowoola naye
 nga taddamu.

⁷ Abakuumi baansanga
 bwe baali nga balawuna mu kibuga;
 baankuba, ne bandeetako ebinuubule,
 ne batwala n'ekyambalo kyange,
 abasajja abo abakuuma bbugwe.

⁸ Mmwe abawala ba Yerusaalemi,
 mbakuutira nti bwe mulaba ku muganzi wange,
 mumutegeeze ng'okwagala kwange
 gy'ali bwe kunzita.

^{IV} Empewo ey'obukiikakkono ereeta obunnyogovu era ereka
 ebibala biramu bulungi. Empewo ey'obukiikaddyo ereeta kibuguum-
 irize, era eyengeza ebibala. Empewo ez'engeri zombi zireeta aka-
 woowo akalungi mu nnimiro

Abemikwano

⁹ Owange, kiki muganzi wo ky'alina
kyasinza abalungi abalala ggwe omukazi akira abal-
ala obulungi?

Kiki muganzi wo kyasinja abalala
n'okutukuutira n'otukuutira bw'otyo?

Omwagalwa

¹⁰ Muganzi wange alabika bulungi nnyo era mummyu-
fu,

atabula ne mu bantu omutwalo.

¹¹ Omutwe gwe gwa zaabu ennongoose ennyo;
n'enviiri ze zirimu amayengo,
era nzirugavu nga nnamuḡḡoona.

¹² Amaaso ge gali ng'amayiba
ku mabbali g'emigga egy'amazzi,
agaanaazibwa n'amata,
ne gaba ng'amayinja ag'omuwendo omungi.

¹³ Amatama ge gali ng'emisiri egy'obuwoowo,
obuleeta akaloosa akalungi.

Emimwa gye giri ng'amalanga
agakulukuta mooli.

¹⁴ Emikono gye giri ng'emitayimbwa egya zaabu
egiteekebwamu amayinja ag'omuwendo.

Omubiri gwe guli ng'amasanga
amayoooyote agatoneddwa ne safiro.

¹⁵ Amagulu ge gali ng'empagi ez'amayinja aganyirira
ezisimbibwa mu zaabu ennungi.

Mu ndabika afaanana Lebanooni
omulungi ng'emivule gyayo.

¹⁶ Enjogera ye mpomerevu,
weewaawo awamu n'ebyo byonna ayagalibwa.
Ono ye muganzi wange, ye mukwano gwange;
mmwe abawala ba Yersaalemi.

Abemikwano

6 Muganzi wo alaze wa,
ggwe akira abakyala bonna obulungi?

Muganzi wo yakutte lya wa
tumukunoonyezeeko?

Omwagalwa

² Muganzi wange aserengese mu nnimiro ye,
mu misiri egy'ebirime ebyakaloosa,
okulabirira ennimiro ye
n'okunoga amalanga.

³ Muganzi wange, wange, nange ndi wuwe;
anoonyeza mu malanga.

Owoomukwano

⁴ Oli mubalagavu nga Tiruza, ¹
omwagalwa wange, omulungi nga Yersaalemi,
era ow'ekitiibwa ng'eggye eririna ebendera.

⁵ Tontunuulira nnyo
kubanga amaaso go gantawanya.
Enviiri zo ziri ng'ekisibo eky'embuzi,
eziserengeta okuva e Gireyaadi.

¹ Tiruza kyali kibuga kya dda mu Kanani ekyalondebwa Yer-
obowaamu mu 930-909 BC okuba ekibuga ekikulu eky'Obwakabaka
bw'omu Bukiikakkono

⁶ Amannyo go gali ng'ekisibo eky'endiga
eziva okunaazibwa;

buli emu nnongo eri n'ennongo ginnaayo,
so tewali eri yokka.

⁷ Obwenyi bwo bw'obisse mu lugoye,
buli ng'ebitundu by'amakomamawanga.

⁸ Ne bwe walibeerawo bakabaka abakazi nkaaga,
n'abazaana kinaana,
n'abawala embeerera abatamanyiddwa muwendo,

⁹ ejjiba lyange, owange ataliiko bbala, ow'enjawulo,
mwana muwala eyazaalibwa yekka, ayagalibwa en-
nyo nnyina

okusinga abalala, y'ansingira mu bonna.
Abawala baamulaba ne bamuyita wa mukisa;
bakabaka abakazi n'abazaana baamutenda.

Abemikwano

¹⁰ Ani ono alabika ng'emmambya,
omulungi ng'omwezi, atangalijja ng'enjuba,
alina ekitiibwa ng'eky'emunnyeene?

Owoomukwano

¹¹ Naserengeta mu nnimiro ey'emiti egy'ensigo ok-
wetegereza

okumulisa okw'ebimera eby'omu kiwonvu,
okulaba omuzabbibu obanga gwamulisa,
n'okulaba emikomamawanga oba nga gyamera.

¹² Bwe nnali nkyali awo
emmeeme yange n'egenda eri amagaali ag'obwak-
abaka ag'omu bantu bange.

Abemikwano

¹³ Komawo, Komawo, ggwe Omusulamu;
komawo, komawo tukutunuleko.

Owoomukwano

Lwaki mutunuulira Omusulamu
ng'abali ku mazina ga Makanayimu?

7 Ebigere byo nga birabika bulungi mu ngatto,
ggwe omumbejja!

Amagulu go gali ng'amayinja ag'omuwendo,
omulimu gw'omuweesi omukalabakalaba.

² Ekkundi lyo kibya kyekulungirivu,
ekitaggwamu nvinnyo entabule obulungi.

Ekiwato kyo ntuumu ya ḡḡaano
eyeetooloddwa amalanga.

³ Amabeere go gali ng'abaana b'empeewo,
abalongo.

⁴ Ensingo yo eri ng'omunaala ogw'amasanga.

Amaaso go gali ng'ebidiba eby'omu Kesuboni
ebiri ku mulyango ogw'e Basulabbimu.

Ennyindo yo eri ng'omulongooti ogw'e Lebanooni
ogwolekera Ddamasiko.

⁵ Omutwe gwo gukuwoomera ng'olusozi Kalumeeri,
n'enviiri zo ziranga emiguwa egy'effulungu;
Kabaka asendebwasendebwa ebintu byakwo.

⁶ Ng'olabika bulungi, ng'osanyusa
ggwe omwagalwa n'obulungi bwo.

⁷ Oli muwanvu ng'olukindu,
n'amabeere go gali ng'ebirimba eby'ebibala byakwo.

8 Nayogera nti, "Ndirinnya olukindu,
era ndikwata ebibala byalwo."
Amabeere go gabeere ng'ebirimba eby'oku muzab-
bibu,
n'akawoowo ak'omu kamwa ko ng'ebibala eby'omu-
cungwa
9 n'akamwa ko nga nvinnyo esinga obulungi.

Omwagalwa

Ne wayini amirwe bulungi muganzi wange,
ng'akulukuta mpola mpola ku mimwa gy'abo abee-
base.

10 Ndi wa muganzi wange,
era naye anjagala nnyo.

11 Jjangu, muganzi wange tugende ebweru w'ek-
ibuga,
tusuleko mu byalo.

12 Tukeere tugende mu nnimiro z'emizabbibu,
tulabe obanga emizabbibu gimulisizza,
obanga n'ebimuli byagwo byanjuluzza,
obanga n'emikomamawanga gimulisizza,
era eyo gye nnaakulagira okwagala kwange.

13 Amadudayimu ^I gawunya akawoowo,
ne ku miryango gyaffe waliwo ebibala ebisinga obu-
lungi,

Ebyakanogebwa awamu n'ebikadde,
bye nkuterekedde muganzi wange.

8 Singa wali muganda wange eyakuzibwa
mmange

era eyayonka amabeere ga mmange,
nandikusanze ebweru
nandikunywegedde
ne wataba n'omu annyooma.

2 Nandikukulembedde
ne nkuleeta mu nnyumba ya mmange,
oyo eyangigiriza.

Nandikuwadde wayini okunywa ng'alimu
ebyakaloosa,

omubisi ogw'amakomamawanga gange.

3 Omukono gwe ogwa kkono guli wansi wa mutwe
gwange

n'omukono gwe ogwa ddyo gumpambaatira.

4 Mmwe abawala ba Yerusaalemi mbakuutira,
temusiikuula newaakubadde okuzuukusa okwagala
okutuusa ng'ekiseera ekituufu kituuse.

Abemikwano

5 Ani oyo gwe tulengera ng'ava mu ddungu
nga yeesigamye muganzi we?

^I Amadudayimu gayamba mu by'okuzaala

Omwagalwa

Nakuzuukusa ng'oli wansi w'omuti ogw'omucungwa.
Eyo maama wo gye yafunira olubuto era eyo
maama wo gye yakuzaalira mu bulumi obungi.

6 Nteeka ng'akabonero ku mutima gwo,
era ng'akabonero ku mukono gwo,
kubanga okwagala kwa maanyi ng'okufa,
obuggya bwakwo buli ng'obusungu
obw'emagombe.

Kwaka ng'ennimi ez'omuliro,
omuliro ogwaka n'amaanyi ennyo.

7 Amazzi amangi tegamalaawo nnyonta ya kwagala
n'emigga tegiyinza kukumalawo.

Singa omuntu awaayo
obugagga bwe bwonna obw'ennyumba ye okufuna
okwagala,
asekererwa nnyo.

Abemikwano

8 Tulina muto waffe
atannamera mabeere,
naye tulikola tutya
bw'alituuka okwogerezebwa?

9 Singa abadde bbugwe
twandimuzimbyeko eminaala egya ffeeza,
singa abadde luggi
twandimuggalidde na mivule.

Omwagalwa

10 Ndi bbugwe
era n'amabeere gange gali ng'ekitikiro,
noolwekyo mu maaso ge,
mmufuukidde aleeta emirembe.

11 Sulemaani yalina ennimiro y'emizabbibu e Baaluka
Kamooni,

n'agisigira abalimi.
Buli omu ku bo yamusalira
ebitundu bya ffeeza lukumi.

12 Ennimiro yange ey'emizabbibu, yange,
ebitundu olukumi bibyo ggwe Sulemaani,
ebitundu ebikumi bibiri by'abo abalabirira ennimiro.

Owoomukwano

13 Ggwe abeera mu nnimiro
ne mikwano gyo nga weebali,
ka mpulire eddoboosi lyo.

Omwagalwa

14 Yanguwa okuvaayo eyo,
odduke mangu ng'empeewo
oba ng'ennangaazi ento,
oddukire ku nsozi ezijjudde ebyakaloosa.

Isaaya

1 Okwolesebwa kwa Isaaya, mutabani wa Amози, kwe yafuna okukwata ku Yuda ne Yerusalemi mu bufuzi bwa Uzziya, ne Yosamu, ne Akazi ne Keezeekiya, bassekabaka ba Yuda.

Eggwanga Ejeemu

2 Wulira ggwe eggulu, mpuliriza ggwe ensi, kubanga bw'ati *MUKAMA* bw'ayogera nti, "Nayonsa ne ndera abaana naye ne banjeemera.

3 Ente emanya nannyini yo n'endogoyi emanya ekisibo kya mukama waayo, naye Isirayiri tammanyi, abantu bange tebantegera."

4 Woowe! Eggwanga erijjudde ebibi, abantu abajjudde obutali butuukirivu, ezzadde eryabakola ebibi, abaana aboononyi!
Balese *MUKAMA* banyoomye Omutukuvu wa Isirayiri, basenguse bamuvuddeko bamukubye amabega.

5 Lwaki mweyongera okujeema? Mwagala mwongere okubonerezebwa? Omutwe gwonna mulwadde, n'omutima gwonna gunafuye.

6 Okuva mu mala g'ekigere okutuuka ku mutwe temuli bulamu wabula ebiwundu, n'okuzimba, n'amabwa agatiiriika amasira agatanyigibwanga, okusibibwa, wadde okuteekebwako eddagala.

7 Ensi yammwe esigadde matongo, ebibuga byammwe byokeddwa omuliro, nga nammwe bennyini mulaba. Bannamawanga ^I balidde ensi yammwe, era ezise kubanga bannaggwanga bagisudde.

8 Omuwala wa Sayuuni alekeddwa ng'ensiisira esigadde mu nnimiro y'emizabbibu, ng'ekiwummulirwamu mu nnimiro y'emyungu ^{II}, ng'ekibuga ekizingiziddwa.

9 Singa *MUKAMA* ow'EGgye

^I Kino kyogera ku kulumbibwa kw'abantu b'omu Bwasuli mu biro bya Sennakeribu (2Bk 18:13). ^{II} emyungu ziba bika bya nsujju; emu eyitibwa omungu

teyatulekerawo bantu abatonotono abaasigalawo twandibadde nga Sodomu, twandifuuse nga Ggomola.

10 Muwulirize ekigambo kya Katonda mmwe abafuzi ba Sodomu! Musseeyo omwoyo eri okuyigiriza kwa Katonda waffe mmwe abantu b'e Ggomola!

11 "Ssaddaaka enkumu ze munsalira zingasa ki? Nkooye endiga ennume enjokye eziweebwayo, so sisanyukira musaayi gwa nte, newaakubadde ogw'abaana b'endiga, newaakubadde ogw'embuzi ennume," bw'ayogera *MUKAMA*.

12 Bwe mujja mu maaso gange, ani aba abayise ne mujja okulinyirira empya zange?

13 Mulekeraawo okuleeta ssaddaaka zammwe ezitalimu; obubaane bwammwe bwa muzizo gye ndi. Omwezi Ogubonese ne Ssabbiiiti n'enkuŋŋaana zammwe

zijjudde obutali butuukirivu.
14 Emyezi gyammwe Egibonese n'embaga zammwe ez'ennaku entukuvu, emmeeme yange ebikyaye, binfuukidde omugugu, nkooye okubigumiikiriza.

15 Bwe munaayimusanga emikono gyammwe musabe nnaabakwekanga amaaso gange, era ne bwe munaasabanga ennyo siiwulirenga kubanga emikono gyammwe gisaabaanye omusaayi.

16 Munaabe, mwetukuze muggirewo ddala ebikolwa byammwe ebibi gye ndi, mulekeraawo okukola ebibi.

17 Muyige okukola obulungi, musalenga emisango n'amazima, mudduukirirenga abajoogebwa, musalenga omusango gw'atalina kitaawe, muwolerezenga bannamwandu.

18 "Mujje nno tukubaganye ebirowoozo,"

bw'ayogera *MUKAMA*;
 "ebibi byammwe ne bwe biba ng'olugoye olumyufu
 binaafuuka byeru ng'omuzira,
 ne bwe binaaba bitwakaavu nga langi emyufu enkwa-
 fu,

binaatukula ng'ebyoya by'endiga.

¹⁹ Bwe munaagondanga ne muwulira,
 munaalyanga ebirungi eby'ensi;

²⁰ naye bwe munaagaananga ne mujeemanga
 ekitala kinaabalyanga,"
 kubanga akamwa ka *MUKAMA* ke kakyogedde.

²¹ Laba ekibuga ekyesigwa

bwe kifuuse ng'omwenzi!

Oyo eyasalanga emisango mu bwenkanya!

Obutuukirivu bwatuulanga mu ye,

naye kaakano batemu bennyini nnyini!

²² Effeeza yo efuuse masengere,
 wayini wo afuuse wa lujjulungu.

²³ Abafuzi bo bajeemu,

mikwano gya babbi,

bonna bawoomerwa enguzi,

era banoonya kuweebwa birabo;

tebayamba batalina ba kitaabwe,

so n'ensonga za bannamwandu tebazifaako.

²⁴ Noolwekyo kyava ayogera Mukama, *MUKAMA*

ow'Eggye,

ow'amaanyi owa Isirayiri nti,

"Ndifuka obusungu ku balabe bange,

era ne nesasuzi abo abankyawa.

²⁵ Era ndikukwatamu n'omukono gwange,
 ne nnoongoosereza ddala amasengere go gonna
 ne nkuggyamu ebitali birungi byonna.

²⁶ Era ndikomyawo abalamuzi bo ng'olubereberye
 n'abo abakuwa amagezi, nga bwe kyali okusooka.

Olwo olyoke oyitibwe

ekibuga eky'obutuukirivu,

ekibuga ekyesigwa."

²⁷ Sayuuni alinunulibwa lwa bwenkanya,

n'abantu baamu abalyenenya mu butuukirivu.

²⁸ Naye abeewaggula n'abakozi b'ebibi balizikirizibwa
 wamu,

n'abo abava ku *MUKAMA* Katonda, balimalibwawo.

²⁹ "Kubanga mulikwatibwa ensonyi olw'emiti

mwe mwenyumiririzanga,

n'olw'ennimiro

ze mweroboza.

³⁰ Kubanga mulibeera ng'omuvule oguwotoka

era ng'ennimiro etaliimu mazzi.

³¹ N'omusajja ow'amaanyi alifuuka ng'enfuuzi,

n'omulimu gwe ng'akasasi akavudde ku lyanda,

era byombi biriggiira wamu

so tewaliba azikiza omuliro ogwo."

Olusozi lwa *MUKAMA*

² Kuno kwe kwolesebwa Isaaya omwana wa
 Amozi kwe yalaba ku Yuda ne Yerusalemi.

² Olulituuka mu nnaku ez'oluvannyuma
 olusozi okuli ennyumba ya *MUKAMA* Katonda
 lulinywezebwa lusinge ensozi zonna okugulumira,
 luliyimusibwa lusukke ku ndala zonna,
 era amawanga gonna galilwolekera.

³ Abantu bangi balijja bagambe nti,
 Mujje twambuke tulinye ku lusozi lwa *MUKAMA*,
 mu nnyumba ya Katonda wa Yakobo,
 alyoke atuyigirize amakubo ge,
 tulyoke tutambulire mu mateeka ge.

Kubanga *MUKAMA* aliteeka amateeka ng'asenziira mu
 Sayuuni,
 era mu Yerusalemi abayigirize ekigambo kye.

⁴ Alisala enkaayana z'amawanga,
 aliramula emisango gy'abantu bangi,
 era ebitala byabwe balibiwesaamu enkumbi,
 n'amafumu gaabwe bagaweeseemu ebiwabyo.
 Eggwanga teririyimusa kitala ku ggwanga linnaalyo,
 so tebalyetegeka kulwana ntalo nate.

MUKAMA Ayita Ennyumba Ya Yakobo Okwenenya

⁵ Ggwe ennyumba ya Yakobo,
 mujje tutambulire mu kitangaala kya *MUKAMA* Katon-
 da.

⁶ Wayabulira abantu bo
 ab'ennyumba ya Yakobo,
 kubanga eggwanga lijjudde obusamize obuva mu bu-
 vanjuba,

n'obulaguzi obuli nga obw'omu Bafirisuuti,
 era basizza kimu ne bannamawanga.

⁷ Ensi yaabwe ejjudde effeeza ne zaabu,
 n'obugagga bwabwe tebuliiko kkomo:
 ensi yaabwe ejjudde embalaasi,
 era erimu n'amagaali g'embalaasi mangi nnyo.

⁸ Ensi yaabwe ejjudde bakatonda ababumbe,
 basinza omulimu gw'emikono gyabwe bo,
 engalo zaabwe gwe zeekolera.

⁹ Kale omuntu wa kukkakkanyizibwa,
 omuntu wa kussibwa wansi.

MUKAMA, tobasonyiwa!

¹⁰ Mugende mwekweke mu njazi,
 mwekweke mu binnya wansi mu ttaka,
 nga mudduka entiisa ya *MUKAMA* Katonda,
 nga mudduka entiisa y'ekitiibwa ky'obukulu bwe.

¹¹ Olunaku lujja okweyisa kw'omuntu
 n'amalala ge lwe birizikirizibwa,
 era *MUKAMA* Katonda yekka yaligulumizibwa ku olwo.

¹² Kubanga *MUKAMA* Katonda ow'Eggye alina olunaku
 lw'ategese

eri abo bonna ab'amalala era abeewanise,
eri ebyo byonna eby'egulumiza ebijjudde
okwemanya n'okwewulira.
13 Alizikiriza emiti gy'omu Lebanooni, I emiwanvu
emigulumivu,
n'emivule gyonna egya Basani.
14 Era n'ensozi zonna empanvu,
n'obusozi bwonna obugulumivu.
15 Na buli mulongooti gwonna omuwanvu,
na buli bbugwe gwe bakomese.
16 Alizikiriza emmeeri zonna ez'e Talusiisi,
n'ebifaananyi byonna ebisiige eby'omuwendo omun-
gi.
17 Era okwegulumiza kw'abantu kulijemulukuka,
n'amalala g'abantu galissibwa;
era *MUKAMA* Katonda yekka yaligulumizibwa ku lu-
naku olwo.
18 N'ebifaananyi bye basinza birizikirizibwa ddala
ku olwo.
19 Abantu balidduka ne beekweka mu mpuku mu
mayinja,
ne mu binnya mu ttaka,
nga badduka entiisa
n'ekitiibwa ky'obukulu bwa *MUKAMA* Katonda,
bwaliyimuka okukankanya ensi n'amaanyi.
20 Ku lunaku olwo abantu balisuulira ddala
bakatonda baabwe abakole mu ffeeza, n'abakole mu
zaabu,
be beekolera nga ba kusinzanga,
ne babakanyuga eri emmese n'eri ebinyira.
21 Balidduka ne beekukuma mu mpuku
ez'amayinja amaatifu
nga badduka entiisa
n'ekitiibwa ky'obukulu bwa *MUKAMA* Katonda,
bwaliyimuka okukankanya ensi.
22 Mulekeraawo okwesiga omuntu
alina omukka obukka mu nnyindo ze.
Kiki ennyo kyali?

Yerusaalemi ne Yuda Bisalirwa Omusango

3 Laba kaakano, Mukama,
MUKAMA Katonda ow'Eggye,
aggya ku Yerusaalemi ne ku Yuda
ekibeesiguza ne kwe banyweredde,
ekibeesiguza kyonna k'ebeere mmere, ka gabe mazzi.
2 Omusajja ow'amaanyi, n'omusajja omulwanyani
omuzira,
omulamuzi, ne nnabbi,
n'omulaguzi, n'omukadde.
3 Omuduumizi akulira ekibinja ky'amakumi ataano,
n'omuwi w'amagezi, omulogo, omufuusa
omugezigezi.

I Lebanooni kitundu ekiri mu buvanjuba bwa Yoludaani, eki-
manyiddwa olw'emivule gyayo n'ente ennyingi

4 "Era ndifuula abalenzi obulenzi okuba abafuzi baab-
we,
n'abaana obwana balibafuga."

5 Era abantu baliyooga bannaabwe,
buli muntu anyigirize munne, ne muliraanwa anyigi-
rize muliraanwa we.
Abato baliyisa mu bakulu amaaso
n'oyo omuntu ataliiko bw'ali ajooge omuntu ow'ekiti-
ibwa.

6 Ekiseera kirituuka
omusajja agambe muganda we nti,
"Ggwe alina ku ngoye ba omukulembeze waffe,
n'ebizibu bino ggwe oba obyetikka!"

7 Naye ku olwo lwennyini aliddamu nti,
"Si nze n'aba ow'okubawonya,
mu nnyumba yange temuli mmere, wadde ebyamba-
lo.
Temumpa kukulembera bantu!"

8 Kubanga Yerusaalemi kizikiridde
ne Yuda agudde!
Kubanga ebigambo byabwe byonna n'ebikolwa bi-
wakanya *MUKAMA* Katonda,
bityoboola ekitiibwa kye.

9 Engeri gye batunulamu eragira ddala nga bwe bali-
na omusango,
era boolesa ekibi kyabwe nga Sodomu II
awatali kukweka n'akatono.
Zibasanze!

Kubanga bo bennyini be beereetedde okuzikirira.

10 Gamba abatuukirivu nti bo tebaabeeko mu-
tawaana,
kubanga baakuwoomerwa ebibala by'ebikolwa
byabwe.

11 Zisanze abakozi b'ebivve! Banaatuuka mu kuzikiri-
ra!
Balisasulibwa emikono gyabwe kye gikoze.

12 Abantu bange banyigirizibwa abaana abato,
abakazi kaakano be babafuga.
Woowe! Abantu bange bakyamizibwa abakulembeze
baabwe
era babatabulatabula okubaggya mu kkubo ettuufu.

13 *MUKAMA* Katonda ali mu kifo kye mu mbuga,
ayimiridde okusalira abantu be omusango.

14 *MUKAMA* Katonda asala omusango
gw'abakadde n'abakulembeze b'abantu be.
"Mmwe mwayonoona ennimiro yange ey'emizabbibu.

II Sodomu ky'ekibuga ekiriraanye ekifo Lutti gye yassa eweema
ye, bwe yali ayawukanye ne Ibulaamu, oluvannyuma eyayitibwa Ibu-
layimu. *MUKAMA* yasaanyaawo Sodomu ne Gomora n'omuliro ogwa
salufa ogwava mu ggulu kubanga abatuuze baayo baayonoona
nnyo eri *MUKAMA* (Lub 13:12)

Ebyanyagibwa ku baavu biri mu nnyumba zammwe.
 15 Lwaki mulinnyirira abantu bange,
 lwaki mutulugunya abaavu?" bw'ayogera *MUKAMA*
 Katonda Ayinzabyonna.

16 *MUKAMA* Katonda agamba nti,
 "Abakazi b'omu Sayuuni ^I beemanyi,
 era batambula balalambazza ensingo
 nga batunza bukaba.
 Batambula basiira
 nga bavuzza obukomo bw'oku magulu gaabwe.
 17 Mukama kyaliva aleeta amabwa ku mitwe
 gy'abakazi ba Sayuuni,
 ne gifuuka gya biwalaata."
 18 Olunaku lujja Mukama lwaliggya ku bakazi b'omu
 Yerusalemi ebintu byonna ebibaleetera amalala,
 ebikomo by'oku magulu, ebitambaala ebibikka ku
 mitwe, n'obukuufiira, ¹⁹ ebyokumatu, ebyambalwa mu
 bulago, n'obutimba bw'omu maaso, ²⁰ ebyokumitwe,
 ebyokumikono, ebyomukiwato, ²¹ empeta ez'oku nga-
 lo n'ez'omu nnyindo, ²² engoye ennungi, n'eminagiyo,
 n'amaganduula, n'obusawo, ²³ n'endabirwamu, n'en-
 goye ez'obutimba, n'eza linena, n'ebitambaala eby'oku
 mitwe ebinaanikiddwa n'amayinja ag'omuwendo, n'en-
 goye ezibabikka.
 24 Mu kifo ky'akaloosa walibaawo kuwunya kivundu,
 awandibadde enkoba ennungi wabeewo biguwa,
 n'awaali enviiri ennongoose obulungi wabeewo ki-
 walaata,
 mu kifo ky'engoye babeere mu nziina,
 n'awaali obulungi waddewo obulambe.
 25 Abasajja bo balittibwa kitala,
 abalwanyani bo abazira bagwire mu lutalo.
 26 N'enzigi za Sayuuni zirikaaba ne zikungubaga
 era ekibuga kyennyini kiriba ng'omukazi alekeddwa
 obwereere ng'atudde mu ttaka.

4 Ekiseera ekyo bwe kirituuka abakazi musanvu
 balyekwata omusajja omu nga boogera nti,
 Tuyitibwenga erinnya lyo,
 otuggyeko ekivume.
 Tunenoonyezanga emmere yaffe era twenoonyeze
 n'eb yokwambala.

Yerusalemi Kizzibwa Obuggya

² Ku lunaku luli ettabi lya *MUKAMA* Katonda liriba
 ddungi era lya kitiibwa, era n'ebibala by'ensi
 biryeyagaza nnyo Abayisirayiri abasigalawo. ³ Era buli
 alisigala mu Sayuuni na buli alisigala mu Yerusalemi
 aliyitibwa mutukuvu, buli muntu alibaliirwa mu balamu
 mu Yerusalemi. ⁴ Mukama aliggyawo obutali bu-
 tuukirivu bw'abakazi ba Sayuuni, era n'omwoyo
 ogusala ensonga n'omwoyo ogwokya, alisangulawo
 amatondo g'omusaayi mu Yerusalemi. ⁵ Olwo *MUKA-*
MA Katonda atondewo ekire mu budde obw'emisana,

^I Sayuuni lusozi olusangibwa mu Yerusalemi

n'omukka n'okumasaamasa ng'omuliro ogwaka ekiro
 ku kifo kyonna eky'olusozi Sayuuni ne ku bantu bonna
 abakunjaaniddeko; kubanga ku byonna era wonna
 kunaaba kubikkiddwako ekitiibwa kya Katonda. ⁶ Era
 kiribeera ekibikka n'ekisiikirize ekiziyiza ebbugumu
 ly'emisana, era ekiddukiro omwewogomebwa kibuya-
 ga n'enkuba.

Olugero lw'Ennimitiro y'Emizabbibu

5 Ka nnyimbire omwagalwa wange oluyimba
 olukwata ku nnimitiro ye ey'emizabbibu.
 Omwagalwa wange yalina nnimitiro ey'emizabbibu
 ku lusozi olugimu.
² Era n'agirima n'agiggyamu amayinja gona,
 n'agisimbamu emizabbibu egisinga obulungi.
 Era wakati mu yo n'azimbamu ebigulumu okulenger-
 erwa.
 N'agisimamu n'essogolero
 n'agisuubira okubala emizabbibu emirungi
 naye n'ebala emizabbibu nga si mirungi n'akatono.
³ "Era kaakano abatuuze b'omu Yerusalemi n'abasaj-
 ja b'omu Yuda,
 munsalirewo nze n'ennimitiro yange ey'emizabbibu."
⁴ Ate kiki kye nandikoledde ennimitiro yange eno,
 kye ssaagikolera?
 Bwe naginoonyamu emizabbibu emirungi,
 lwaki saalabamu mirungi?
⁵ Kaakano muleke mbabuulire
 kye nnaakola ennimitiro yange ey'emizabbibu.
 Nzija kugiggyako olukomera eyonooneke.
 Ndimenya ekisenge kyayo yonna erinnyirirwe.
⁶ Era ndigireka n'ezika,
 sirigirima wadde okugisalira.
 Naye ndigireka n'emeramu emyeeramannyo n'am-
 aggwa.
 Ndiragira n'ebire
 obutatonyesaamu nkuba.

⁷ Ennyumba ya Isirayiri
 y'ennimitiro ya *MUKAMA* Katonda Ayinzabyonna ey'em-
 izabbibu.
 Abantu ba Yuda
 y'ennimitiro gye yasiima.
 Yali abasuubiramu bwenkanya naye yabalabamu
 kuyiwa musaayi.
 Yabasuubiramu butuukirivu naye nawulira kukaaba
 na kulaajana.

⁸ Zibasanze mmwe aboongera amayumba ku ge-
 mulina,
 n'ennimitiro ne muzongerako endala
 ne wataba kafo konna kasigadde,
 ne mubeera mwekka wakati mu nsi!
⁹ *MUKAMA* Katonda alayidde nga mpulira nti,
 "Mu mazima ennyumba nnyingi zirifuuka bifulukwa,

n'ezo ennene ez'ebbeeyi zibulemu abantu.
 10 Kubanga yika kkumi ez'ennimiro y'emizabbibu zinaavangamu ekibbo kimu,
 n'ogusero ogw'ensigo, kabbo bubbo ak'amakungula."
 11 Zibasanze abo abakeera enkya ku makya banoonye ekitamiiza,
 abalwawo nga banywa omwenge ettumbi ly'obudde, okutuusa omwenge lwe gubalalusa!
 12 Ababeera n'ennanga n'entongooli, ebitaasa n'endere,
 n'omwenge ku mbaga zaabwe;
 naye ne batalowooza ku mulimu gwa *MUKAMA* Katonda,
 wadde okussa ekitiibwa mu ebyo bye yatonda.
 13 Abantu bange kyebavudde bagenda mu buwanjjanguse
 kubanga tebalina kutegeera.
 Abantu baabwe ab'ekitiibwa bafe enjala,
 n'abantu aba bulijjo bafe ennyonta.
 14 Amagombe kyegavudde gagaziya omumiro gwa-go,
 era ne gaasamyaka kamwa kaago awatali kkomo.
 Mu ko mwe munaagenda abakungu baabwe
 n'abantu baabwe abaabulijjo, n'ab'effujjo n'abatamiivu.
 15 Buli muntu alitoowazibwa,
 abantu bonna balikkakkanyizibwa
 era amaaso g'abo abeemanyi nago gakkakkanyizibwe.
 16 Naye *MUKAMA* Katonda ow'Eggye aligulumizibwa olw'obwenkanya,
 era Katonda Omutukuvu yeerage nga bw'ali omutukuvu mu butuukirivu bwe.
 17 Endiga ento ziryoke zirye ng'eziri mu malundiro gaazo,
 n'ensolo engenyi ziriire mu bifo ebyalekebwa awo, ebyalundirwangamu eza ssava.
 18 Zibasanze abo abasikaasikanya ebibi byabwe ng'embalaasi bw'esika ekigaali.
 19 Aboogera nti, "Ayanguyeeke, ayite mu bwangu tulabe ky'anaakola.
 Entegeka z'omutukuvu wa Isirayiri nazo zijje, zituuke nazo tuzimanye."
 20 Zibasanze abo abayita ekibi ekirungi
 n'ekirungi ekibi,
 abafuula ekizikiza okuba ekitangaala,
 n'ekitangaala okuba ekizikiza,
 abafuula ekikaawa okuba ekiwoomerera
 n'ekiwoomerera okuba ekikaawa.
 21 Zibasanze abo abeeraba ng'abalina amagezi,
 era abagezigezi bo nga bwe balaba.

22 Zibasanze abo abazira mu kunywa omwenge era mu kutabula ekitamiiza,
 23 abejjeereza abatemu olw'enguzi
 era abamma abatuukirivu obwenkanya obubagwanidde.
 24 Kale ng'olulimi lw'omuliro bwe lwokya ekisagazi ekikalu,
 era ng'omuuddo omukalu bwe guggweerera mu muliro,
 bwe gityo n'emirandira gyabwe bwe girivunda,
 era n'ebimuli byabwe bifuumuuke ng'enfuufu;
 kubanga baajeemera etteeka lya *MUKAMA* Katonda ow'Eggye,
 era ne banyooma ekigambo ky'Omutukuvu wa Isirayiri.
 25 Noolwekyo obusungu bwa *MUKAMA* Katonda bububuukira ku bantu be,
 n'agolola omukono gwe n'abasanjaga,
 ensozi ne zikankana
 era n'emirambo gyabwe ne gibeera ng'ebisasiro wakati mu nguudo.
 Naye wadde nga biri bwe bityo, obusungu bwa *MUKAMA* Katonda tebunnakakkana
 era omukono gwe gukyagoloddwa.
 26 Era aliyimusiza eggwanga eriri ewala bbendera,
 alibakoowoola ng'asinziira ku nkomerero y'ensi,
 era laba,
 balyanguwako okujja. ^I
 27 Tewali n'omu akooye, tewali n'omu yeesittala.
 Tewali n'omu asumagira wadde okwebaka.
 Tewali aliba yeesibye lukoba olutanywedde mu kiwato kye,
 wadde aliba n'olukoba lw'engatto olulikutuka.
 28 Obusaale bwabwe bwogi,
 n'emitego gyabwe gyonna mireege.
 Ebinuulo by'embalaasi zaabwe biriba ng'amayinja ag'embaalebaale,
 Ne nnamuziga w'amagaali gaabwe ng'adduka ng'embuyaga y'akazimu.
 29 Okuwuluguma kwabwe kuliba nga okw'empologoma,
 balikaaba ng'empologoma ento:
 weewaawo baliwuluguma bakwate omuyiggo gwabwe
 bagutwalire ddala awatali adduukirira.
 30 Era ku lunaku olwo baliwuumira ku munyago gwabwe
 ng'ennyanya eyira.
 Omuntu yenna bw'alitunuulira ensi,
 aliraba ekizikiza n'ennaku;
 n'ekitangaala kiribuutikirwa ebire ebikutte.

Katonda Atuma Isaaya

6 Awo mu mwaka kabaka Uzziya mwe yafiira, nalaba Mukama ng'atudde ku ntebe empanvu ng'agulumizibbwa, n'ekirenge ky'ekyambalo kye nga kijjula yeekaalu. ² Waggulu we yali waali wayimiridde-wo basseraafi: buli omu ng'alina ebiwaawaatiro mukaaga, ebibiri nga bye bibikka ku maaso ge, ebibiri nga bye bibikka ku bigere bye, n'ebibiri ng'abibuusa. ³ Buli omu yali ng'ayogera ne munne n'eddoboozi ery'omwanguka nti,

"Mutukuvu, mutukuvu, mutukuvu, *MUKAMA* Katonda Ayinzabyonna:

ensi yonna ejjudde ekitiibwa kye."

⁴ N'emisingi gy'emiryango ne ginyeenyezebwa olw'eddoboozi ly'oyo eyali akoowoola mu ddooboozi ery'omwanguka, yeekaalu n'ejjula omukka.

⁵ Ne ndyoka nkaaba nti, "Zinsanze nze! Nfudde mpeddewo! Kubanga ndi muntu ow'emimwa egitali mirongoofu, era mbeera wakati mu bantu ab'emimwa egitali mirongoofu; kubanga amaaso gange galabye Kabaka, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye!"

⁶ Olwo omu ku basseraafi n'alyoka abuuka n'ajja gye ndi ng'alina eryanda eryaka mu ngalo ze, lye yali aggye ku kyoto ¹ ne nnamagalo. ⁷ Era n'alikomya ku kamwa kange, n'agamba nti, "Laba, lino likoonye ku mimwa gyo, era obutali butuukirivu bwo bukuggyid-dwako. Era n'ekibi kyo kikusonyiyiddwa."

⁸ Ne mpulira eddoboozi lya Mukama ng'abuuzi nti, "Naatuma ani, era ani anaagenda ku lwaffe?"

Ne ndyoka njogera nti, "Nze wendi! Tuma nze!"

⁹ Nayogera nti, "Genda obuulire abantu bano nti, "'Okuwulira munaawuliranga naye temutegeerenga, n'okulaba munaalabanga naye temutegeerenga kye mulabye.'

¹⁰ Okakanyaze omutima gw'abantu bano, oggale amatu gaabwe, n'amaaso gazibe

si kulwa nga balaba n'amaaso gaabwe oba okuwulira n'amatu gaabwe oba okutegeera n'emitima gyabwe ne bakyuka bawonyezebwe."

¹¹ Ne ndyoka njogera nti, "Mukama wange birituusa ddi okuba bwe biti?"

Nanziramu nti, "Okutuusa ebuga lwe birizika nga tewali abibeeramu,

ne mu mayumba nga temuli muntu, ensi ng'esigalidde awo,

¹² okutuusa nga *MUKAMA* Katonda agobedde wala buli muntu,

era ng'ensi esigadde matongo.

¹³ N'ekimu eky'ekkumi ekiriba kisigaddewo, nakyo kirizikirizibwa.

Naye ng'omumyuliru n'omuvule bwe gireka ebikolo byagyo bwe gitemebwa, bw'etyo ensigo entukuvu bw'erigwa mu ttaka n'esigala ng'ekikolo mu nsi."

Akabonero Akategeeza Okujja kwa Emmanweri

⁷ Awo olwatuuka mu mireembe gya Akazi omwana wa Yosamu, omwana wa Uzziya, kabaka wa Yuda, Lezini kabaka w'e Busuuli, ne Peka omwana wa Lemaliya, kabaka wa Isirayiri ne bambuka okulwanyisa Yerusalemi naye ne balemererwa. ^{II}

² Amawulire bwe gatuuka eri Kabaka wa Yuda nti, "Obusuuli bwegasse ne Efulayimu okubalumba"; omutima gwe n'egy'abantu ba Yuda bonna ne gikankana, ne giba ng'emiti egy'omu kibira eginyeenyezebwa embuyaga.

³ *MUKAMA* Katonda n'alyoka agamba Isaaya nti, "Fuluma kaakano osisinkane Akazi, ggwe ne mutabani wo Seyalusayubu, olusalosalo olw'ekidiba ekyengulu we lukoma, mu luguudo olw'Ennimiyo y'Omwwozi w'Engoye, ⁴ omugambe nti, 'Weegendereze, beera mukakkamu toba na kutya omutima gwo teguggwaamu maanyi olw'emimuli gino eginyooka egiggweeredde, olw'obusungu bwa Lezini, n'obwa Obusuuli n'obw'omwana wa Lemaliya obubuubuuka.' ⁵ Kubanga Obusuuli ne Efulayimu ne mutabani wa Lemaliya bateesezza okukuleetako obulabe nga boogera nti, ⁶ 'Ka twambuke tulumbe Yuda, tukiyuzeezye tukyegabanye, tufuule omwana wa Tabeeri okuba kabaka waakyo.' ⁷ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, "'Ekyo tekiibeewo

era tekirituukirira.

⁸ Kubanga Damasiko ge maanyi ga Busuuli era ne Lezini ge maanyi ga Damasiko.

Mu bbanga lya myaka nkaaga mu etaano Efulayimu kiribetentebwatentebwa nga tekikyali ggwanga.

⁹ Ne Samaliya ge maanyi ga Efulayimu, era mutabani wa Lemaliya ge maanyi ga Samaliya. Bwe mutalinywerera mu kukkiriza kwammwe, ddala temuliyimirira n'akatono.'"

¹⁰ *MUKAMA* Katonda n'addamu n'agamba Akazi nti, ¹¹ "Saba *MUKAMA* Katonda wo akabonero, ne bwe kanaaba mu buziba, oba mu magombe oba mu bwen-gula."

¹² Naye Akazi n'agamba nti, "Sijja kusaba kabonero, sijja kugezesa *MUKAMA* Katonda."

¹³ Isaaya n'ayogera nti, "Muwulire mmwe kaakano, mmwe ennyumba ya Dawudi! Okugezesa abantu tek-ibamala? Ne Katonda munaamugezesa? ¹⁴ Noolwekyo Mukama yennyini kyaliva abawa akabonero; laba omuwala atamanyi musajja alizaala omwana wabulenzi era alituumibwa erinnya Emmanweri. ¹⁵ Bw'alituuka

^{II} Mu mwaka 735 BC, Isirayiri ne Busuuli batta omukago balwanyise Bwasuli, ne bagezaako okusendasenda Akazi kabaka wa Yuda abeegatteko

I Ekyoto ekyo ky'ekyoto eky'obuwoowo ekiri wakati w'Awatukuvu.

okwawula ekirungi n'ekibi aliba alya muzigo na mubisi gwa njuki. ¹⁶ Kubanga ng'omwana bw'aba nga tanna-manyanya kugaana kibi n'alondawo ekirungi, ensi eza bakabaka ababiri bootya erisigala matongo. ¹⁷ *MUKAMA* Katonda alikuleetako ne ku bantu bo ne ku nnyumba ya kitaawo ennaku ezitabangawo bukyanga Efulayimu eva ku Yuda; agenda kuleeta kabaka w'e Bwasuli."

¹⁸ Olunaku olwo nga lutuuse, *MUKAMA* Katonda alikoowoola ensowera eri mu bifo eby'ewala eby'emigga egy'e Misiri, n'enjuki eri mu nsi y'e Bwasuli. ¹⁹ Era byonna birijja bituule mu biwonvu ebyazika, ne mu njatika z'omu mayinja, ku maggwa, ne ku malundiro gonna. ²⁰ Ku lunaku luli Mukama alimwesa akawembe akapangisiddwa emitala w'emigga, ye kabaka w'e Bwasuli, kammwe omutwe, n'obwoya bw'oku magulu, kasalireko ddala n'ekirevu.

²¹ Nawaakubadde mu nnaku ezo, ng'omuntu alisigaza ente emu yokka n'endiga bbiri, ²² naye olw'obungi bw'amata agabivaamu, alirya ku muzigo. Kubanga buli alisigalawo mu nsi alirya muzigo na mubisi gwa njuki.

²³ Era ng'olunaku lutuuse, buli kifo awaabanga emizabbibu, ng'olukumi lubalibwamu kilo kkumi n'emu n'ekitundu, kiriba kisigaddemu myeramannyo n'amaggwa. ²⁴ Abantu baligendayo na busaale na mitego, kubanga ensi yonna eriba efuuse myeramannyo na maggwa. ²⁵ N'ensozi zonna ze baalimanga n'enkumbi nga tezikyatuukikako olw'okutya emyeramannyo n'amaggwa, era kirifuuka ekifo ente n'endiga we byerundi-ra.

MUKAMA Akozesa Bwasuli Okubonereza Isirayiri

8 Awo *MUKAMA* Katonda n'anjamba nti, "Kwata ekipande ekinene okiwandiikeko n'ekkalaamu nti: Kya Makerusalalukasubazi." ² Ne ndyoka neeyitira abajulirwa abeesigwa, Uliya kabona, ne Zekkaliya omwana wa Yeberekiya.

³ Ne njenda eri nnabbi omukazi, n'aba olubuto, n'azaala omwana wabulenzi. *MUKAMA* Katonda n'alyoka agamba nti, "Mmutuume erinnya Makerusalalukasubazi. ⁴ Kubanga omwana nga tannamanya kugamba nti, 'Taata', oba 'Maama', obugagga bw'e Ddamasiko n'omunyago gwe Samaliya birinyagibwa kabaka w'e Bwasuli."

⁵ *MUKAMA* Katonda n'addamu n'ayogera nange nti,

⁶ "Kubanga abantu bano bagaanye amazzi g'e Sirowa agakulukuta empolampola, ^I ne bajaguza olwa Lezini ne mutabani wa Lemaliya,

⁷ kale nno Mukama anaatera okubaleetako amazzi ag'Omugga, ag'amaanyi era amayitirivu, ye kabaka w'e Bwasuli n'ekitiibwa kye kyonna; galisukka ensalosalo zonna, ne ganjaala ku ttale lyonna.

^I Amazzi agoogerebwako wano ge mazzi agava mu Gikoni (2By 32:4-30) agakozesebwa wakati mu kibuga Yerusaalemi

⁸ Era galyeyongera ne ganjaala mu Yuda, galyanjaala ne gamuyitamu gakome ne mu bulago, n'emikutu gyago gyegolole okujjuza ensi yo, ggwe Emmanweri."

⁹ Muyimbe ennyimba z'entalo mmwe amawanga naye mwekaabire.

Mutege amatu mmwe mwenna ab'ensi ezeewala; mwenyweze naye mwekaabire; mwenyweze naye mwekaabire.

¹⁰ Muteese enkola yammwe, naye yakugwa butaka, mwogere ekigambo naye tekirituukirira.

¹¹ Kubanga *MUKAMA* Katonda yayogera nange ng'antaddeko omukono gwe ogw'amaanyi, ng'andabula nneme okugoberera ekkubo ly'abantu bano, ng'anjamba nti,

¹² "Ebintu byonna abantu bano bye bayita enkwe, temubiyita nkwe, era temutya bye batya, wadde okutekemuka ^{II} omutima.

¹³ Naye mujjukire nti nze *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, nze Mutukuvu,

nze gwe muba mutya, era gwe muba mwekengera.

¹⁴ Olw'obutukuvu eri ennyumba zombi eza Isirayiri aliba ejjinja era olwazi kwe bagwa, era alibeera omutege era ekyambika eri ab'omu Yerusaalemi.

¹⁵ Era bangi abaliryesittalako, bagwe, bamenyeye, bategebwe bakwatibwe."

¹⁶ Nyweza obujulirwa okakase amateeka mu bayigirizwa bange.

¹⁷ Nange nnaalindirira *MUKAMA* Katonda akwese amaaso ge okuva ku nnyumba ya Yakobo, mmunoonye n'essuubi.

¹⁸ Laba, nze n'abaana *MUKAMA* Katonda bampadde tuli bubonero n'ebyeuwunyo mu Isirayiri obuva eri *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, abeera ku lusozi Sayuuni.

¹⁹ Abantu bwe babagamba nti mwebuuzze ku abo abaliko emizimu, n'abasamize abakaaba ng'ennyonyi era abajoboja, eggwanga tekirigwanira kwebuuzza ku Katonda waalyo? Lwaki ebikwata ku balamu mubibuza abafu? ²⁰ Tudde eri amateeka n'obujulirwa! Bwe baba teboogera bwe batyo, mazima obudde tebugenda kubakeerera. ²¹ Era baliyita mu nsi nga beeraliikirira nnyo nga balumwa enjala; era enjala bweriyitirira okubaluma ne banyiiga era nga batunudde waggulu balikolimira kabaka ne Katonda waabwe. ²² Era bwe balitunula ku nsi baliraba nnaku na kizikiza, n'entiisa ey'okubonaabona basuulibwe mu kizikiza ekikutte zigizi.

^{II} Abantu bwe baawulira nti waliwo omukago wakati wa Isirayiri ne Bwasuli, ne batya nnyo.

Omulozi Atuzaliddwa

9 Naye tewaliba kizikiza eri oyo eyali mu kubonaabona. Edda yatoowaza ensi ya Zebbu-looni n'ensi ya Nafutaali, naye mu kiseera ekijja aliwa Ggaliraaya ekitiibwa, ensi ey'abamawanga emitala wa Yoludaani, awali ekkubo erigenda ku nnyanja.

2 Abantu abaatambuliranga mu kizikiza balabye ekitangaala eky'amaanyi, abo abaatuulanga mu nsi ey'ekizikiza ekingi, omusana gubaakidde.

3 Oyazizza eggwanga, obongedde essanyu, basanyukira mu maaso go ng'abantu bwe basanyuka mu biseera eby'amakungula, ng'abasajja bwe basanyuka nga bagabana omunyangi.¹

4 Nga ku lunaku Abamidiyaani lwe baawangulwa, omenye ekikoligo ekyamuzitoowereranga, n'ekiti eky'oku kibegabega kye, n'oluga lw'oyo amunyigiriza.

5 Kubanga buli ngatto ya mulwanyo ekozesebwa mu lutalo

na buli kyambalo ekibunye omusaayi, biriba bya kwokebwa, bye birikozesebwa okukoleeza omuliro.

6 Kubanga omwana atuzaliddwa ffe, omwana owoobulenzu atuweereddwa ffe, n'okufuga kunaabanga ku bibegabega bye. N'erinnya lye aliyitibwa nti,

Wa kitalo, Omuwi w'amagezi, Katonda Ayinzabyonna,

Kitaffe ow'Emirembe Gyonna, Omulangira w'Emirembe.

7 Okufuga kwe n'emirembe biryeyongeranga obutakoma. Alifugira ku ntebe ya Dawudi ne ku bwakabaka bwe, n'okubwanirira n'obwenkanya n'obutuukirivu okuva leero okutuusa emirembe gyonna. Obumalirivu bwa *MUKAMA* Katonda ow'Eggye bulikituukiriza ekyo.

Obusungu bwa *MUKAMA* Ku Isirayiri

8 Mukama yaweereza obubaka obukwata ku Yakobo, II

ku birituuka ku Isirayiri. 9 Era abantu bonna balibumanya, Efulayimu n'abantu b'omu Samaliya aboogera n'amalala

n'omutima omukakanyavu, 10 nti, "Amatoffaali gagudde wansi

I *Kino kyogera ku Gidyoni bwe yawanguka Abamidiyaani*
II *Yakobo, ne Isirayiri, ne Efulayimu ne Samaliya, byonna byogera ku Bwakabaka bw'omu Bukiikkono, era ekibuga kyayo ekikulu ye Samaliya.*

naye tulizimbya amayinja amateme, emisukamooli gitemeddawo naye tulizzaawo emivule."

11 *MUKAMA* Katonda kyaliva awa abalabe ba Lezini amaanyi bamulumbe;

alibakumaakuma bamulumbe.

12 Abasuuli balisinzira mu buvanjuba, n'Abafirisuuti bave ebugwanjuba, balyoke basaanyeevo Isirayiri n'akamwa akaasamy.

Newaakubadde nga biri bityo, obusungu bwa *MUKAMA* buliba tebunnavaawo era omukono gwe guliba gukyagoloddwa.

13 Kubanga abantu tebakyuse kudde wadde okunoonya *MUKAMA* Katonda ow'Eggye eyabakuba.

14 Bw'atyo *MUKAMA* Katonda kyaliva asala ku Isirayiri, omutwe n'omukira,

ettabi n'olukindu mu lunaku lumu.

15 Omutwe be bakadde n'abantu ab'ekitiibwa, n'omukira be bannabbi abayigiriza eby'obulimba.

16 Kubanga abakulembera abantu bano bababuza-abuza,

n'abo abakulemberwa babuzibwabuzibwa.

17 Noolwekyo, Mukama taja kusanyukira bavubuka, wadde okukwatirwa ekisa abo abataliiko ba kitaabwe wadde bannamwandu;

kubanga buli omu mukozi wa bibi, era buli kamwa konna kogera eby'obuwemu.

Olwa bino byonna, obusungu bwa *MUKAMA* tebukusibwa kubavaako, era omukono gwe gukyagoloddwa.

18 Ddala ekibi kyokya ng'omuliro; gumalawo emyeramannyo n'obusaana.

Era gukoleeza eby'omu kibira, omukka ne gunyooka ne gutumbiira waggulu.

19 Olw'obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ow'Eggye ensi eggiridde ddala,

era n'abantu bali ng'enku ez'okukuma omuliro, tewali muntu alekawo muganda we.

20 Balimalawo eby'oku mukono ogwa ddyo, naye balisigala bayala;

balirya n'eb'oku kkono, naye tebalikkuta.

Buli omu alirya ku mubiri gw'ezzadde lye.

21 Manase alirya Efulayimu ne Efulayimu n'alya Manase

ate bombi ne balya Yuda.

Naye wadde nga biri bityo, obusungu bwa *MUKAMA* buliba tebunnavaawo, era n'omukono gwe guliba gukyagoloddwa.

10 Nga zibasanze abo abateeka amateeka agatali ga bwenkanya,
 n'abo abawa ebiragiyo ebinyigiriza,
 2 okulemesa abaavu ne batafuna nsala ebagwanidde; era n'okunyaga ku bantu bange abaavu ebyabwe, ne bafuula bannamwandu omunyago gwabwe, n'abatalina ba kitaabwe omuyiggo gwabwe!
 3 Mulikola mutya ku lunaku *MUKAMA* lwalisalirako omusango
 ne mu kuzikirira okuliva ewala?
 Muliddukira w'ani alibayamba?
 Obugagga bwammwe mulibuleka wa?
 4 Muliba temusigazza kya kukola kirala wabula okutwalibwa nga mukutaamiridde mu busibe oba okuba mu abo abattiddwa.

Naye wadde nga biri bityo, obusungu bwe buliba tebunnaggwaawo,
 era n'omukono gwe guliba gukyagoloddwa.

Omusango Katonda Gwalisalira Bwasuli

5 "Zikusanze Bwasuli, omuggo gw'obusungu bwange, era omuggo gw'ekiruyi kyange.
 6 Mmutuma okulumba eggwanga eritatya *MUKAMA*, era mmusindika eri abantu abansunguwazizza, abanyage, ababbire ddala, n'okubasambirira abasambirire ng'ebitoomi eby'omu nguudo.
 7 Naye kino si kye kigendererwa kye, kino si ky'alowooza.
 Ekigendererwa kye kwe kuzikiriza, okumalirawo ddala amawanga mangi.
 8 'Abaduumizi bange bonna tebenkana bakabaka?' bw'atyo bw'ayogera.
 9 'Kalino tetwakizikiriza nga Kalukemisi, ne Kamasi nga Alupaadi, ne Samaliya nga Ddamasiko?
 10 Ng'omukono gwange bwe gwawamba obwakabaka obusinza bakatonda ababajje, abasinga n'abo ab'omu Yerusaalemi ne Samaliya,
 11 nga bwe nakola Samaliya ne bakatonda baabwe abalala
 si bwe nnaakola Yerusaalemi ne bakatonda baabwe ababajje?"
 12 Mukama bw'alimaliriza omulimu gwe ku lusozi Sayuuni era ne ku Yerusaalemi n'alyoka abonereza kabaka w'e Bwasuli olw'okwewaana n'okuduula kwe n'entunula ye ey'amalala. 13 Kubanga yayogera nti, "Bino byonna mbikoze olw'amaanyi g'omukono gwange,
 era n'olw'amagezi gange,
 kubanga ndi mukalabakalaba:
 Najjulula ensalo z'amawanga ne nnyaga obugagga bwabwe,
 ng'ow'amaanyi omuzira ne nzikakkanya bakabaka baabwe.

14 Ng'omuntu bw'akwata mu kisu, omukono gwange gw'akunuukiriza ne gukwata mu bugagga bw'amawanga;
 ng'abantu bwe balondalonda amagi agalekeddwawo, bwe ntyo bwe nakunjaanya amawanga gonna, tewali na limu lyayanjuluzza ku kiwaawaatiro, newaakubadde eryayasamy akamwa kaalyo okukaaba."

15 Embazzi eyinza okweyita ey'ekitalo okusinga oyo agitemesa?
 Omusumeeno gulyekuza okusinga oyo agusazisa?
 Gy'obeera nti oluga luyinza okuwuuba omuntu alukozesa,
 oba omuggo okusitula oyo atali muti.
 16 Noolwekyo Mukama, *MUKAMA* Katonda Ayinzabyonna,
 kyaliva aweereza obukovvu bulye abasajja be abaagejja,
 era wansi w'okujaganya n'ekitiibwa kye akoleeze wo omuliro
 ogwokya ng'oluyiira.
 17 Ekitangaala kya Isirayiri kirifuuka omuliro, n'Omukukuvu waabwe abeere olulimi lw'omuliro, mu lunaku lumu kyokye kimalirewo ddala amaggwa ge n'emyeramannyo gye.
 18 Era kiryokya ne kimalirawo ddala ekitiibwa ky'ebibi-ra bye,
 n'ennimiro ze, engimu,
 ng'omusajja omulwadde bwaggweerawo ddala.
 19 N'emiti egy'omu kibira kye egirisigalawo giriba mitono nnyo
 nga n'omwana ayinza okugibala.

Abalisigalawo ku Isirayiri

20 Awo olulituuka ku lunaku olwo, abaliba bafisseewo ku Isirayiri,
 n'abo abaliba bawonye ku nnyumba ya Yakobo nga tebakyeyinulira ku oyo ^I
 eyabakuba
 naye nga beesigama ku *MUKAMA* Katonda, omutukuvu wa Isirayiri mu mazima.
 21 Ekitundu ekirifikkawo kirikomawo, ekitundu kya Yakobo
 kirikomawo eri Katonda ow'amaanyi.
 22 Kubanga wadde abantu bo bangi ng'omusenyu gw'ennyanja,
 abalikomawo nga balamu baliba batono.
 Okuzikirira kwo kwa kubaawo
 kubanga kusaanidde.
 23 Kubanga Mukama, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye alireeta
 enkomerero eteriiko kubuusabuusa nga bwe ya-teekateeka entuuko mu nsi yonna.

I Kino kyogera ku bantu ba Bwasuli

24 Noolwekyo Mukama, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye kyava ayogera nti,
 "Mmwe abantu bange ababeera mu Sayuuni, temutyanga Abasuli, newaakubadde nga babakuba n'oluga era nga babagololera omuggo nga Abamisiri bwe baakola.

25 Kubanga mu kaseera katono nnyo obusungu bwange gy'oli bujja kukoma era ekiruyi kyange kiribazikiriza."

26 *MUKAMA* Katonda ow'Eggye alibakuba n'akaswanyu nga bwe yakuba aba Midiyaani ku lwazi lw'e Olebu. Era aligololera oluga lwe ku nnyanja nga bwe yakola e Misiri.

27 Ku lunaku olwo, omugugu gwe guliggyibwa ku bibegabega byo, n'ekikoligo kye kive ku nsingo yo; ekikoligo kirimenyebwa olw'obugevva bwo.

28 Laba eggye ly'omulabe lituuse liwambye Yagasi, liyise mu Migulooni, era mu Mikumasi gye balireka emigugu gyabwe.

29 Bayise awavvuunukirwa, e Geba ne basulayo ekiro kimu, Laama akankana, Gibe wa Sawulo adduse.

30 Kaaba n'eddobozi ery'omwanguka ggwe omuwala wa Galimu!

Ggwe Layisa wuliriza!
 Ng'olabye Anasosi!

31 Madumena adduse, abantu b'e Gebimu beekukumye.

32 Olwa leero bajja kusibira Nobu, balyolekeza ekikonde kyabwe eri olusozi lwa Muwala wa Sayuuni, akasozi ka Yerusalemi.

33 Laba, Mukama, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, alitema amatabi n'entiisa n'emiti emiwanvu n'emiwagguufu giritemerwa ddala, n'emiti emiwanvu girikkakkanyizibwa.

34 Era alitemera ddala n'embazzi ebisaka by'omu kibira; Lebanooni aligwa mu maaso g'oyo Ayinzabyonna.

Ettabi Eririva ku Yese

11 Ensibuka erimera ng'eva ku kikonge kya Yese, ne ku mirandira kulivaako omuti, ne ku muti kulivaako Ettabi eriribala ekibala.

² Mwoyo wa *MUKAMA* alibeera ku ye, Mwoyo ow'amagezi n'okutegeera ne Mwoyo w'okusala ensonga, n'ow'amaanyi ne Mwoyo w'okumanya era n'okutya *MUKAMA* Katonda.

³ Era n'essanyu lye liribeera mu kutya *MUKAMA* Katonda.

Taasalenga misango ng'asinziira ku maaso ge gokka nga bwe galaba, oba okusalawo ng'asinziira ku byawulira n'amatu ge byokka,

⁴ naye anaasaliranga abaavu emisango mu bwenkanya, era asalire mu bwenkanya abo abawombeefu ab'omu nsi;

era alikuba ensi n'omuggo ogw'omu kamwa ke, era alitta omukozi w'ebibi n'omukka ogw'omu kamwa ke.

⁵ Obutuukirivu, bwe buliba olukoba lwe yeesibya, n'obwesigwa, bw'alyesiba mu kiwato kye.

⁶ Omusege gulisulanga wamu n'omwana gw'endiga, n'engo egalamire wamu n'omwana gw'embuzi; era ennyana n'empologoma n'ennyana eya ssava binaagalimiranga wamu;

era omwana omuto yaliziribirira.

⁷ Ente n'eddubu biririira wamu, abaana baazo banaagalimiranga wamu. Empologoma erirya omuddo ng'ente.

⁸ N'omwana ayonka alizannyira ku kinnya ky'enswera, n'omwana omuto aliteeka omukono gwe mu kinnya ky'essalambwa.

⁹ Tawalibeera kukolaganako bulabe wadde okuttiŋŋana ku lusozi lwange olutukuvu. Kubanga ensi eribeera ejjudde okumanya *MUKAMA* Katonda,

ng'amazzi bwe gajjuza ennyanja.

¹⁰ Awo ku lunaku luli, muzzukulu wa Yese aliyimirira ng'ebendera eri amawanga. Oyo amawanga gwe ganaanoonyanga, n'ekifo kye eky'okuwummuliramu, kiribeera kya kitiibwa. ¹¹ Era ku lunaku olwo Mukama aligolola omukono gwe omulundi ogwokubiri ¹ okununula abasigalawo ku bantu be, okubaggya mu Bwasuli ne mu Misiri ne mu Pasuloosi ne mu Kuusi ne mu Eramu ne mu Sinaali ne mu Kamasi ne mu bizinga eby'omu nnyanja.

¹² Era aliwanikira amawanga bbendera, akuŋŋaanye abawaŋŋanguse ba Isirayiri; aleete wamu abantu ba Yuda abaali basaasaanye mu nsonda ennya ez'ensi.

¹³ Olwo obuggya bwa Efulayimu bulyoke buggweewo,

n'abo abateganya Yuda balizikirizibwa.

Efulayimu talikwatirwa Yuda buggya wadde Yuda okubeera omulabe wa Efulayimu.

¹⁴ Bombi awamu balirumba ne bamalawo Abafirisuuti mu busozi bw'ebugwanjuba; era bombiriri balinyaga abantu b'omu buvanjuba.

¹ Abayisirayiri bwe baali bava e Misiri ogwo gwe mulundi ogwasooka.

Baligolola omukono gwabwe ku Edomu ne Mowaabu;
 n'abaana ba Amoni balibagondera.
 15 Era *MUKAMA* Katonda alikaliza
 omukutu gw'ennyanya y'Abamisiri;
 era aliwujira omukono gwe ku mugga Fulaati
 ne guleetawo omuyaga ogukaza,
 agwawulemu ebitundu musanvu
 abantu bye banaasomokanga ku bigere.
 16 Era abo abalisigalawo ku bantu be balibeera
 n'ekkubo ery'okuyitamu ery'eggwanga
 eryasigala ku Bwasuli
 nga bwe kyali eri Isirayiri ku lunaku
 lwe baaviirako mu Misiri.

Okwebaza *MUKAMA* olw'Obulokozi bwe

12 Ku lunaku olwo oligamba nti,
 "Nnaakwebazanga ayi *MUKAMA* Katonda;
 newaakubadde nga wansunguwalira,
 obusungu bwo bwaggwaawo era onzizzaamu
 amaanyi.
 2 Laba Katonda bwe bulokozi bwange;
 nzija kumwesiga era siritya;
 kubanga *MUKAMA* Katonda ge maanyi gange era lwe
 luyimba lwange,
 era afuuse obulokozi bwange."
 3 Munaasenanga n'essanyu amazzi
 okuva mu nzizi ez'obulokozi.
 4 Era ku lunaku olwo mulyogera nti,
 "Mwebaze *MUKAMA* Katonda, mukoowoole erinnya
 lye,
 mubuulire ebikolwa bye mu mawanga,
 mwogere nti erinnya lye ligulumizibwe.
 5 Mumuyimbire *MUKAMA* Katonda ettendo kubanga
 akoze eby'ettendo;
 muleke kino kimanyibwe mu mawanga gonna.
 6 Leekaana n'eddoboosi ery'omwanguka oyimbe n'es-
 sanyu ggwe omuntu w'omu Sayuuni,
 kubanga Omutukuvu wa Isirayiri ali wakati mu ggwe
 mukulu."

Obunnabbi Obukwata ku Kugwa kwa Babulooni

13 Obubaka bwa Babulooni Isaaya mutabani wa
 Amози bwe yalaba.
 2 Muwanike bbendera ku lusozi olutaliiko bantu,
 mubakaabirire
 mubawenye bayingire mu miryango gy'abakungu.
 3 Nze *MUKAMA* ndagidde abatukuvu bange
 mpise abalwanyi bange ab'amaanyi,
 babonereze abo abeeyisaawo abeemanyi.
 4 Muwulirize oluyoogaano lw'ekibiina ku nsozi,
 nga luwulikika ng'olw'ogubiina ogunene!
 Wuliriza, oluyoogaano lw'obwakabaka,
 olw'amawanga ag'ekunjaanyizza awamu!
MUKAMA Katonda ow'Eggye atekateeka

eggye lye okulwana.
 5 Bava wala mu nsi ezeewala ennya
 okuva ku nkomerero y'eggulu.
 Mu busungu bwe *MUKAMA* Katonda aleese ebyokul-
 wanyisa
 eby'okuzikiriza ensi yonna.
 6 Mukungubage, kubanga olunaku lwa *MUKAMA* luli
 kumpi,
 lulijja ng'okuzikirira okuva eri *MUKAMA* Katonda bwe
 kuba!
 7 Emikono gyonna kyegiriva giggwaamu amaanyi,
 na buli mutima gwa muntu gulisaanuuka;
 8 era bakerjentererwe n'okubalagala kulibakwata,
 balyoke balumwe ng'omukazi alumwa okuzaala.
 Balitunulaganako nga bawuniikiridde amaaso gaab-
 we nga gatangaalirira.
 9 Laba olunaku lwa *MUKAMA* lujja,
 olunaku olubi ennyo olw'ekiryu n'obusungu obubu-
 ubuuka
 okufuula ensi amatongo,
 n'okuzikiriza abakozi b'ebibi okubamalamu.
 10 Kubanga emmunyeenye ez'omu ggulu n'ebibiina
 byazo
 tebiryaka;
 enjuba nayo teryaka nga bw'ekola bulijjo,
 n'omwezi nagwo tegulyaka.
 11 Ndibonereza ensi olw'okwonoona kw'ayo,
 n'abakozi b'ebibi olw'ebyonoona byabwe.
 Era ndimalawo okweyisa kw'ab'amalala
 era nzikakkanya okwenyumiriza kw'abo abakamb-
 we.
 12 Abantu ndibafuula abebbulu
 okusinga zaabu ennongoose eya ofiri.
 13 Noolwekyo ndikankanya eggulu,
 era n'ensi ngiyuugumye okuva mu kifo kyayo,
 olw'obusungu bwa *MUKAMA* Katonda ow'Eggye,
 ku lunaku lw'obusungu bwe obungi.
 14 Era ng'empeewo eyigibwa,
 ng'endiga eteriiko agirunda,
 buli muntu aliddukira eri abantu be
 buli muntu aliddukira mu nsi y'ewaabwe.
 15 Buli anaalabwangako ng'ekitala kimuyitamu,
 buli gwe banaakwatangako ng'attibwa n'ekitala.
 16 N'abaana baabwe abawere banabetenterwanga
 mu maaso gaabwe nga balaba;
 ennyumba zaabwe zinyagibwe, n'abakazi baabwe
 bakwatibwe olw'empaka.
 17 Laba, ndibayimbulira Abameedi,
 abatafa ku ffeeza
 era abateeguya zaabu.
 18 Emitego gyabwe girikuba abavubuka
 era tebaliba na kisa eri abawere.
 Amaaso gaabwe tegalisaasira baana bato.

19 Ne Babulooni, ekitiibwa eky'obwakabaka,
obulungi obw'okwemanya kw'Abakaludaaya,
kiriba nga Sodomu ne Ggomola
Katonda bye yawamba.

20 Tekiriddamu kusulwamu ennaku zonna,
so tekiribeerwamu emirembe n'emirembe,
so teri Muwalabu alisimbayo weema ye,
teri musumba aligalamizaayo ggana lye kuwum-
mulirayo.

21 Naye ensolo enkambwe ez'omu ddungu ze zinaa-
galamirangayo;

ennyumba zijjule ebintu ebiwoowoola;
bammaaya banaabeeranga eyo,
n'ebikulekule bibuukire eyo.

22 N'empisi zinaakaabiranga mu bigulumu by'ebigo
byabwe,
ebibe bikaabire mu mbiri zaabwe ezitemagana.
Ekiseera kyakyo kinaatera okutuuka,
ennaku ze teziryongerwako.

14 *MUKAMA* Katonda alikwatirwa Yakobo ekisa,
addemu alonde Isirayiri
abazze ku ttaka lyabwe.

Ne bannamawanga balibeegattako
era babeere wamu nga babeeyungiddeko ddala.

2 N'amawanga mangi galibayamba
okudda mu nsi yaabwe,
n'ennyumba ya Isirayiri ebeere n'abantu
abamawanga amangi mu nsi ya *MUKAMA* Katonda,
nga baweereza baabwe abasajja n'abakazi.

Baliwamba abaali babawambye,
bafuge abo abaabakijjanyanga.

3 Awo olunaku *MUKAMA* Katonda lw'alibawa okuwum-
mula okuva mu kulumwa kwammwe n'okukijjanyizib-
wa kwe mubaddemu nga mukozesebwa, 4 oligera
olugero luno ku kabaka w'e Babulooni n'oyogera nti:
Omujozi ng'agudde n'aggwaawo!

Ekibuga eky'a zaabu ekibadde kitutigomya nga
tekikyaliwo!

5 *MUKAMA* Katonda amenye omuggo ogw'abakozi
b'ebibi,

omuggo gw'obwakabaka ogw'abo abafuga.

6 Ogwakubanga olutata
amawanga n'obusungu,
ogwafugisanga amawanga ekiruyi,
ne gubayigganyanga nga tewali aguziyiza.

7 Ensi yonna ewummudde eri mu mirembe,
era batandise okuyimba.

8 Si ekyo kyokka n'enfugo n'emivule gya Lebanooni,
nagyo gikuyeeyeereza nti,
"Kasookanga ogwa
tebangayo ajja kututema."

9 Amagombe wansi gagugumuka ku lulwo
okukusisinkana ng'ojja,

gagolokosa emyoyo gy'abafu ku lulwo,
bonna abaali abakulembeze b'ensi;
gayimusizza bakabaka ku ntebe zaabwe,
bonna abaali bakabaka baamawanga.

10 Abo bonna balyogera
ne bakugamba nti,
"Naawe oweddemu amaanyi nga ffe!
Naawe ofuuse nga ffe!"

11 Ekitiibwa kyo kyonna kissibbwa emagombe,
awamu n'amaloboozi g'ennanga zo;
bakwalidde envunyu,
n'ensiringanyi zikubisseeko.

12 Ng'ogudde okuva mu ggulu,
ggwe emunyeenye ey'enkya, omwana w'emambya!
Ng'otemeddwa n'ogwa ku ttaka,
ggwe eyamegganga amawanga!

13 Wayogera mu mutima gwo nti,
"Ndirinnya mu ggulu,
ndigulumiza entebe yange
okusinga emunyeenye za Katonda;
era nditeeka entebe yange waggulu ntuule
ku lusozi olw'okukunghanirako ku njuyi
ez'enkomerero ez'obukiikakkono;

14 ndyambuka okusinga ebire we bikoma,
ndyoke nfuuke ng'oyo ali waggulu ennyo."

15 Naye ossibbwa wansi emagombe,
ku ntobo y'obunnya.

16 Abo abanaakulabanga banaakwekalirizanga
bakwewuunye nga bagamba nti,
"Ono si ye musajja eyayugumyanga ensi,
ng'anyeenyanyeenya obwakabaka!

17 Eyafuula ensi okuba eddungu
n'asuula ebibuga byayo,
atakkirizanga bawambe kudda waabwe!"

18 Bakabaka bonna ab'ensi bagalamidde mu kitiibwa,
buli omu mu ntaana ye,

19 naye osuulibbwa okukuggya mu malaalo go
ng'ettabi ery'omuzizo eryakyayibwa,
ng'oteekeddwa wamu n'abattibwa, abaafumitibwa
n'ekitala,

abakka eri amayinja g'obunnya;
ng'omulambo ogulinyiriddwa.

20 Toligattibwa n'abo mu kuziikibwa
kubanga wazikiriza ensi yo n'otta abantu bo;
ezzadde ly'abo abaakola ebibi
teriryongerwako n'akatono.

21 Mutegeke ekifo batabani be we banattirwa
olw'obutali butuukirivu bwa bakitaabwe,
baleme okugolokoka ne balya ensi,
ne bajjuza ensi yonna ebibuga byabwe.

22 "Nange ndibagolokokerako," bw'ayogera *MUKAMA*
Katonda ow'Eggye,

“ne mmalawo mu Babulooni erinnya lye, n’abali-fikkawo,
n’omwana n’omuzzukulu,”
bw’ayogera MUKAMA Katonda.
23 “Era ndimufuula obutaka bw’ebiwuugulu,
n’entobazzi
era mwere n’olweyo oluzikiriza,”
bw’ayogera MUKAMA Katonda ow’Eggye.

Obunnabbi bw’Okusuulibwa kwa Bwasuli

24 MUKAMA Katonda ow’Eggye alayidde n’ayogera nti,
“Ddala nga bwe nalwooza, bwe kirituukirira bwe ki-tyo
era nga bwe nateesa,
bwe kirinywera bwe kityo.
25 Ndimenyera Omwasuli mu nsi yange,
era ndimulinnyirira ku nsozi zange.
Ekikoligo kye kiribavaako,
n’omugugu gwe guliggyibwa ku kibegabega kye.”

26 Eno y’entegeka eyategekerwa ensi yonna:
era guno gwe mukono ogwagololwa ku mawanga gonna.

27 Kubanga MUKAMA Katonda ow’Eggye ye yateesa,
kale ani ayinza okukijjulula?
Omukono gwe gugoloddwa, kale ani ayinza okuguz-zaayo?

Obunnabbi Obukwata ku Bufirisuuti

28 Mu mwaka kabaka Akazi mwe yafiira ne wabaawo obubaka buno.

29 Tosanyuka ggwe Bufirisuuti yonna,
kubanga omuggo ogwakukuba gumenyese,
ne ku kikolo ky’omusota kulivaako enswera,
n’ezzadde lyalyo liriba musota ogw’obusagwa oguwalabuka.

30 Abasingirayo ddala okuba abaavu balifuna ekyokulya,

n’abali mu kwetaaga balifuna ku tulo
naye ekikolo kyo ndikittisa enjala
ate abo abalisigalawo mbattise ekitala.

31 Leekaana ggwe wankaaki, kaaba ggwe ekibuga,
osaanuuke olw’entiisa ggwe Bufirisuuti yonna!
Kubanga mu bukiikakkono muvaamu omukka,
eggye ery’abalwanyo omutali munafu.

32 Kale kiki kye banaddamu
ababaka b’eggwanga eryo?
“MUKAMA yassaawo Sayuuni,
ne mu kyo abantu be ababonyaabonyezebwa mwe balifuna obuddukiro.”

Obunnabbi Obukwata ku Mowaabu

15 Mu kiro kimu kyokka Ali ekya Mowaabu kiriziki-rizibwa

ne kimalibwawo.

Kiiri ^I ekya Mowaabu nakyo
ne kizikirizibwa mu kiro!

2 Abantu b’e Diboni bambuse ku lusozi
okukaabira mu ssabo lyabwe.

Abantu ba Mowaabu bakaaba bakungubagira
ebibuga byabwe ebya Nebo ne Medeba.

Buli mutwe gwonna gumwereddwa
na buli kirevu kyonna kimwereddwa.

3 Beesibye ebibukutu mu nguudo;
ku nnyumba waggulu era ne mu bibangirize
ebinene eby’omu bibuga bakaaba.

Buli muntu atema emiranga
n’abikaabira amaziga amayitirivu.

4 Kesuboni ne Ereyale bakaaba mu ddooboozi
ery’omwanguka,

n’amaloboozi gaabwe gawulikika e Yakazi.
Abasajja ba Mowaabu abalina ebyokulwanyisa kyeba-va bakaaba mu ddooboozi ery’omwanguka,
emmeeme ekankanira munda mu Mowaabu.

5 Omutima gwange gukaabira Mowaabu;
abantu be babundabunda, baddukira e Zowaali
ne Yegulasuserisiya.

Bambuka e Lakisi

nga bwe bakaaba;
bakaabira mu kkubo ery’e Kolonayimu
nga boogera ku kuzikirizibwa kwabwe.

6 Amazzi g’e Nimulimu gakalidde,
omuuddo guwotose,
omuuddo omugonvu, guggwaawo,
tewali kintu kimera.

7 Abantu basomoka akagga ak’enzingu
nga badduka n’ebintu byabwe bye baafuna ne
babitereka.

8 Okukaaba kwetooloodde ensalo za Mowaabu;
amaloboozi gatuuse e Yegalayimu,
n’ebiwoobe ne bituuka e Beererimu.

9 Amazzi g’e Diboni gajjudde omusaayi,
naye ndyongera okuleeta ebirala ku Diboni;
empologoma egwe ku abo abalisigalawo mu
Mowaabu,

ne ku abo abalisigalawo ku nsi.

16 “Muweereze abaana b’endiga
eri oyo afuga ensi,

okuva e Seera, ng’oyita mu ddungu,
okutuuka ku lusozi lwa Muwala wa Sayuuni.

2 Ng’ennyonyi ezabulwako ekisu
n’ezisaasaana nga zidda eno n’eri,
bwe batyo bwe baliba abawala ba Mowaabu
awasomokerwa Alunooni. II

3 “Tuwe ku magezi,
tubuulire, tukole tutya?

I Ali ne Kiiri bye bibuga ebikulu eby’Abamowaabu. II Alunooni mugga mukulu mu Mowaabu; guli nsalo ey’obukiikakkono

Mutusiikirize mubeere ng'ekittuluze
wakati mu ttuntu,
Abajja bagobebwa mubakweke,
abajja badaaga temubalyamu lukwe.
4 Muleke aba Mowaabu abajja bagobebwa babeere
nammwe.
Mubataakirize oyo ayagala okubamalawo."

Omujuuzi bw'aweddewo,
n'okubetentebwa ne kuggwaawo;
omulumbaganyi aliggaawo mu nsi.
5 Entebe ey'obwakabaka eryoke etekebwewo mu
kwagala,
era ku yo kutuuleko omufuzi ow'omu nnyumba ya
Dawudi
alamula mu bwesigwa
era anoonya obwenkanya
era ayanguwa okukola eby'obutuukirivu.

6 Tuwulidde amalala ga Mowaabu,
nga bw'ajjudde okwemanya,
n'amalala ge n'okuvuma;
naye okwemanya kwe tekugasa.
7 Noolwekyo leka Mowaabu akaabe,
leka buli muntu akaabire ku Mowaabu.
Mukungubage,
musaalirwe obugaati bw'emizabbibu egy'e Kirukale-
sesi.

8 Ennimitiro ez'e Kesuboni zikaze,
n'emizabbibu gy'e Sibuma giweddewo.
Abafuzi b'amawanga batemeddewo ddala
emiti gyabwe egyasinganga obulungi,
egyabunanga ne gituuka e Yazeri
nga giggukira mu ddungu
n'emitunsi nga gibuna
nga gituukira ddala mu nnyanja.
9 Noolwekyo kyenya nkaaba amaziga nga Yazeri
bw'akaaba

olw'omuzabbibu ogw'e Sibuma.
Nakufukirira nkutobye n'amaziga gange,
ggwe Kesuboni ne Eryale:
kubanga essanyu ery'ebibala byo
n'ebiyokukungula byo lizikiziddwa.
10 Ennimitiro engimu ziweddemu essanyu n'okweya-
gala;
ne mu nnimitiro z'emizabbibu temuliba ayimba
wadde aleekaana;
mu masogolero temulibaamu musogozzi asogolera-
mu nvinnyo;
okuleekaana kw'omusogozzi ng'asogola kukomye.
11 Omutima gwange kyeguva gukaabira Mowaabu
mu ddooboozi ng'ery'ennanga,
emmeeme yange munda n'ekaabira Kirukeresi.
12 Awo Mowaabu bw'alyeyanjula, mu bifo ebigulu-
mivu,
alyekooya yekka;

bw'aligenda okusamira,
tekirimuyamba.

13 Ekyo kye kigambo *MUKAMA* kye yayogera ku
Mowaabu mu biro eby'edda. 14 Naye kaakano *MUKAMA*
Katonda agamba nti, "Mu myaka esatu, ng'omukozi
gwe bapangisizza bwe yandigibaze, ekitiibwa kya
Mowaabu kijja kuba nga kifuuse ekivume ekiny-
oomebwa, newaakubadde ng'alina ekibiina ekinene;
era walisigalawo abantu batono ate nga banafu
ddala."

Obubaka Obukwata ku Ddamasiko

17 "Laba Ddamasiko tekikyali kibuga,
kifuuse matongo.
2 Ebibuga bya Aloweri babidduseemu:
birirekerwa ensolo mwe zinaagalimiranga
nga tewali azikanga.
3 Ekigo eky'amaanyi kirisaanyizibwawo mu Efulayimu,
n'obwakabaka mu Ddamasiko bulimalibwawo;
naye abalisigalawo mu Busuuli,
baliba n'ekitiibwa ng'eky'abaana ba Isirayiri,"
bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.
4 "Awo olulituuka ku lunaku luli, ekitiibwa kya Yakobo
kirikendeera;
era akoggere ddala.
5 Ne kiba ng'omukunguzi bw'akunjaanya enjaano,
n'omukono gwe ne gukungula empeke;
weewaawo kiriba ng'omuntu bw'alonda ebinywa
by'enjaano
mu Kiwonvu kya Lefayimu.
6 Naye mulisigalamu ebinywa ebirondererwa
ng'omuzeyituuni bwe gubeera nga gukubiddwa,
ne guleka ebibala bibiri oba bisatu waggulu ku bu-
songezo,
bina oba bitaano ku busongezo bw'omuti
omugimu,"
bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri.
7 Ku lunaku luli abantu balirowooza ku Mutonzi
waabwe,
n'amaaso gaabwe galikyukira Omutukuvu wa Isir-
ayiri.
8 So tebalirowooza ku byoto bya balubaale baabwe,
emirimu gy'emikono gyabwe, be beekolera,
oba empagi za katonda wa Baasera
oba ebyoto kwe bootereza obubaane.
9 Mu biro ebyo ebibuga byabwe eby'amaanyi Abay-
isirayiri bye baabalesa, biriba ng'ebifo ebyameramu
ebisaka ne kalandalugo. Byonna birisigala matongo.
10 Weerabidde Katonda Omulokozi wo,
so tojjukidde Lwazi lwa maanyi go;
kyova osimbamu ebisimbe eby'okukusanyusa
n'osigamu omuzabbibu oguvudde ebweru.
11 Wadde obisimba bulungi nnyo ne bimera ku lu-
naku lw'obisimbye,

era ne bimerusa ensigo ku makya kwennyini kwe bisimbiddwa,
tolibaako ky'okungula
wabula obulumi obutawonyezeka n'ennaku ey'ekitalo.

¹² Woowe oluyoogaano olw'amawanga amangi,
bawuluguma ng'okuwuluguma kw'ennyanya esiikuse!

Okuwuluguma kw'abantu,
bawuluguma ng'amazzi agayiika n'amaanyi amangi!

¹³ Wadde amawanga galiwuuma n'okuwulikika ne gawulikika ng'amazzi agayiika n'amaanyi amangi,
MUKAMA bw'aligagoba, galibulawo mbagirawo.
Galiba ng'ebisusunku bwe bitwalibwa empewo;
era ng'enfuufu ekunta nga yeetooloola, enkuba ng'eneetera okutonnya.

¹⁴ Entiisa ey'amaanyi eribagwako akawungeezi.
Buliba tebunnakya ng'abalabe bonna tewakyalu.
Guno gwe mugabo gw'abo abatunyaga,
era y'empeera y'abo abatunyagako ebyaffe.

Obunnabbi Obukwata ku Kuusi

18 Zikusanze, ggwe ensi ey'ebiwaawaatiro ebikwakwaya,

eri emitala w'emigga gya Kuusi, ^I

² etuma ababaka ne bagendera mu maato ag'ebitoogo ku nnyanja.

Mugende mmwe ababaka abangu, eri abantu abawanvu ab'emibiri emiweweewu,
eri abantu abatiibwa abeewala n'ab'okumpi,
eggwanga ery'amaanyi eryogera olulimi olutamanayiddwa,
ensi eyawulwamu emigga.

³ Mmwe mwenna abantu abali mu nsi,
mmwe ababeera ku nsi,
bendera lweriwanikibwa ku nsozi,
muligiraba,
era ekkondeere bwe lirifuuyibwa,
muliriwulira.

⁴ Kubanga bw'atyo *MUKAMA* bw'anjambye nti,
"Ndyesirikira ntunule nga nsinziira ewange,
ng'olubugumu olutemagana mu musana,
ng'ekire ky'omusulo mu lubugumu olw'omu biro eby'amakungula."

⁵ Kubanga okukungula kuliba tekunatuuka,
okumulisa nga kuwedde, n'ekimuli nga kifuuka zabibu eyengedde,
aliwawaagula obutabi n'ebiwabyo,
n'amatabi agalanda aligasalira.

^I Mu biro bya Isaaya, waaliwo bafalaawo aba Esiyopya abaafuganga Misiri. Abo be baanoonya okubeerwa okuva eri Abapalesitayini, balwanyise Bwasuli

⁶ Gonna galirekerwa ennyonyi ez'oku nsozi ezirya ebiramu
n'ensolo ez'ensi.

Era ennyonyi ezirya ebiramu zirye okwo mu biseera by'ekyeya,
n'ensolo zonna ez'omu nsiko zirye okwo mu biseera by'obunnyogovu.

⁷ Mu kiseera ekyo *MUKAMA* Katonda ow'Eggye balimuleetera ebirabo,
ensi ey'abantu abawanvu ab'emibiri emiweweewu,
abantu abatiibwa abeewala n'abookumpi,
ensi ey'eryanyi,
eyawulwamu emigga,
ku lusozi Sayuuni ekifo ky'erinnya lya *MUKAMA* Ayinzabyonna.

Obunnabbi Obukwata ku Misiri

19 Obunnabbi obukwata ku Misiri:

Laba, *MUKAMA* yeebagadde ku kire ekidduka ennyo

ajja mu Misiri.

Ne bakatonda b'e Misiri balijugumira mu maaso ge,
n'emitima gy'Abamisiri girisaanuukira munda mu bo.

² Era ndiyimusa Abamisiri okulwana n'Abamisiri,
balwane buli muntu ne muganda we,
na buli muntu ne muliraanwa we;
ekibuga n'ekibuga,
obwakabaka n'obwakabaka.

³ Abamisiri baliggwaamu omwoyo
era entegeka zaabwe zonna ndizitta;
era baliragulwa ebifaananyi ebibajje, n'abasamize,
n'abaliko emizimu n'abalogo.

⁴ Era ndigabula Abamisiri
mu mukono gw'omufuzi omukambwe,
era kabaka ow'entiisa alibafuga, ^{II}
bw'ayogera Mukama, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.

⁵ Omugga gulikalira
n'entobo y'omugga ekale ejjemu enjatika.

⁶ N'emikutu giriwunya ekivundu,
n'emyala egiyiwa mu mugga omunene nagyo gikale;
ebitoogo n'essaalu nabyo biwotoke.

⁷ Ebimera ebiri ku Kiyira,
ku lubalama lwa Kiyira kwennyini,
ne byonna ebyasimbibwa ku Kiyira,
birikala, birifuumuulibwa ne biggweerawo ddala.

⁸ Era n'abavubi balisinda ne bakungubaga,
n'abo bonna abasuula amalobo mu Kiyira
balijjula ennaku, abatega obutimba baliggweeramu ddala amaanyi.

⁹ Era nate n'abo abakozesa obugoogwa obusunsule balinafuwa,

^{II} Mu 712, Kabaka Sabaka ow'e Esiyopya n'afuga Misiri

n'abo abaluka engoye enjeru mu linena nabo bakenjentererwe.

¹⁰ Abakozi balikwatibwa ennaku, bonna abakolera empeera ne baggwaamu omwoyo.

¹¹ Abakulu ab'e Zowani basiruwalidde ddala, n'abagezegezi ba Falaawo bye boogera tebiriimu nsa.

Mugamba mutya Falaawo nti, "Ndi mwana w'abagezi, omwana wa bassekabaka ab'edda?"

¹² Kale nno abasajja bo ab'amagezi bali ludda wa?

Leka bakubuulire bakutegeeze

MUKAMA Katonda ow'Eggye

ky'ategese okutuusa ku Misiri.

¹³ Abakungu ab'e Zowani basiriwadda,

abakungu ab'e Noofu balimbiddwa,

abo ababadde ejinja ery'oku nsonda ery'ebika by'eggwanga

bakyamizza Misiri.

¹⁴ *MUKAMA* abataddemu

omwoyo omubambaavu

era baleetedde Misiri okutabukatabuka mu byonna by'ekola,

ng'omutamiiwu atagalira mu bisesemye bye.

¹⁵ Tewali mukulembeze newaakubadde afugibwa,

agasa ennyo oba agasa ekitono mu Misiri alibaako ky'akola.

¹⁶ Ku lunaku luli Abamisiri balibeera ng'abakazi. Balikankana n'entiisa olw'omukono gwa *MUKAMA* Katonda ow'Eggye ogugoloddwa gye bali. ¹⁷ N'ensi ya Yuda erifuuka ntiisa eri Misiri, buli muntu anagibuulirwangako anatyanga, olw'okuteesa kwa *MUKAMA* Katonda ow'Eggye kw'ateesa ku yo.

¹⁸ Ku lunaku olwo walibaawo ebibuga bitaano mu nsi y'e Misiri ebyogera olulimi lwa Kanani, era birirayira okwekwata ku *MUKAMA* Katonda ow'Eggye. Ekimu kiriyitibwa Ekibuga Ekyokuzikirira. ¹⁹ Ku olwo waliteekebwawo ekyoto kya *MUKAMA* wakati mu nsi y'e Misiri, era n'ekijjukizo kya *MUKAMA* Katonda kiteekebwewe ku nsalo.

²⁰ Kaliba kabonero era bujulizi eri *MUKAMA* Katonda ow'Eggye mu nsi y'e Misiri. Kubanga balikoowoola *MUKAMA* nga balumbiddwa, naye alibaweereza omulokozi, era abalwanirira, era alibalokola. ²¹ Noolwekyo *MUKAMA* alimanyibwa mu Misiri, n'Abamisiri balimanya *MUKAMA* era bamusinze ne ssaddaaka, n'ebirabo era balyeyama obweyamo eri *MUKAMA* ne babutuukiriza.

²² Era *MUKAMA* alibonereza Misiri, ng'akuba, ate ng'awonya. Nabo balidda gy'ali, balimwegayirira era alibawonya.

²³ Ku olwo walibaawo oluguudo olugazi oluva mu Misiri olugenda mu Bwasuli, n'Omwasuli alijja mu Misiri, n'Omumisiri n'agenda mu Bwasuli; n'Abamisiri balisinziza wamu n'Abaasuli. ²⁴ Ku olwo Isirayiri eriba yakusatu wamu ne Misiri n'Obwasuli, baliweesa ensi omukisa. ²⁵ Kubanga *MUKAMA* Katonda ow'Eggye abawadde omukisa, ng'ayogera nti, "Baweebwe omuk-

isa Misiri abantu bange, n'Obwasuli omulimu gw'emikono gyange, ne Isirayiri obusika bwange."

Obunnabbi Obukwata ku Misiri ne Kuusi

20 Mu mwaka Talutani omuduuzi w'oku ntikko mwe yajjira mu Asudodi ng'atumiddwa Salugoni kabaka we Bwasuli n'alwana ne Asudodi n'akiwamba; ² mu kiseera ekyo *MUKAMA* Katonda n'ayogera ne Isaaya mutabani wa Amoji nti, "Genda osumulule ebibukutu mu kiwato kyo era oyambulemu engatto mu bigere byo." N'akola bw'atyo n'atambula engatto ng'aziggyemu.

³ *MUKAMA* Katonda n'ayogera nti, "Ng'omuuddu wange Isaaya bwe yatambula obwereere emyaka esatu nga tayambadde ngoye wadde engatto okuba akabonero n'ekyewuunyo ku Misiri ne ku Kuusi; ⁴ bw'atyo kabaka w'e Bwasuli bw'aliwambira ddala Abamisiri, aliwanjangan-gusa Abakuusi, abato n'abakulu nga bali bwereere nga tebalina na ngatto, amakugunyu gaabwe nga tegabikiddwako, Misiri ekwatibwe ensonyi. ⁵ Era balitya bakwatibwe ensonyi olwa Kuusi essuubi lyabwe, n'olwa Misiri ekitiibwa kyabwe. ⁶ Ku olwo abantu abatuula ku lubalama lw'ennyanja baligamba nti, 'Mulabe ekigudde ku bantu be tubadde twesiga okutukuma, gye twadda tuwonyezebwe nga tudduka kabaka w'e Bwasuli! Kaakano ffe tunaawonyezebwa tutya?'"

Obunnabbi Obukwata ku Babulooni

21 Obunnabbi obukwata ku Ddungu eririraanye ennyanja:

Ng'embuyaga bwe zikunta nga ziyita mu nsi ey'obuki-ikaddyo,

bw'atyo alumba bw'ava mu ddungu

eririraanye ensi etiisa.

² Nfunye okwolesebwa okw'entiisa:

alyamu olukwe akola omulimu gwe, n'omunyazi anyaga.

Eramu, lumba! Obumeedi zingiza!

Ndikomya okusinda kwonna kwe yaleeta.

³ Omubiri gwange kyeguvudde gulumwa, n'obulumi bunkwata, ng'omukazi alumwa okuzaala; nnyiiize olw'ebyo bye mpulira, bye ndaba bimazeemu amaanyi.

⁴ Omutima gwange gutya,

Entiisa endetera okukankana;

Akasendabazaana ke nnali njayaanira,

kanfukidde ekikankano.

⁵ Bateekateeka olujjuliwo,

bayalirira ebiwempe,

ne balya, ne banywa!

Mugolokoke mmwe abakulembeze,

musiige engabo amafuta.

⁶ Kino Mukama ky'anjamba nti,

“Genda ofune omukuumi
akuleetere amawulire ku ebyo by'alaba.
7 Bw'alaba amagaali
n'ebibinja by'embalaasi,
n'abeebagazi ku ndogoyi
oba abeebagazi ku njamira
yeekuume,
era yeegendereze.”
8 Awo omukuumi n'ayogera mu ddoobozi
ery'omwanguka ng'agamba nti,
“Mukama wange, buli lunaku nnyimirira ku munaala,
buli kiro mbeera ku mulimu gwange.
9 Laba omusajja wuuno ajjira mu ggaali,
ng'alina n'ekibinja ky'embalaasi.
Era ayanukula bw'ati nti,
'Babulooni kigudde, weewaawo kigudde.
Ebifaananyi bya bakatonda baakyo byonna
bibetenteddwa wansi ku ttaka.”
10 Abantu bange, abasesebbuddwa ku gguuliro,
mbategeeza kyempulidde okuva eri *MUKAMA* Katon-
da ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri.

Obunnabbi Obukwata ku Edomu

11 Obunnabbi obukwata ku Duuma:
Waliwo ankowoola okuva mu Seyiri ng'ayogera nti,
“Omukuumi, bunaakya ddi?
Omukuumi, bunaakya ddi?”
12 Omukuumi ayanukula bw'ati nti,
“Bulikya, era buliziba.
Bw'obaako ne ky'obuuzza kibuuze
okomewo nate.”

Obunnabbi Obukwata ku Buwalabu

13 Obunnabbi obukwata ku Buwalabu:
Mmwe Abadedeni abatambulira mu bibinja,
abasiisira mu bisaka bya Buwalabu,
14 muleetere abalumwa ennyonta amazzi; mmwe
ababeera mu Teema, muleetere abanoonyi b'obubu-
damu emmere.
15 Badduka ekitala,
badduka ekitala ekisowole,
badduka omutego ogunaanuddwa,
badduka n'akabi k'entalo.
16 Bw'ati Mukama bw'anjamba nti, “Mu mwaka gu-
mu, ng'endagaano gye bakolera omukozi bw'eba, ekiti-
ibwa kyonna ekya Kedali kirikoma. 17 Ku b'obusaale
abaliwona, ne ku basajja abalwanyani abazira ab'e Kedali,
walisigalawo batono.” *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri
ayogedde.

Obunnabbi Obufa ku Yerusalemi

22 Obunnabbi obukwata ku Kiwonvu ky'Okwole-
sebwa:
Kiki ekikutawanya kaakano,

n'okulinnya n'olinnya waggulu ku busolya,
2 ggwe ekibuga ekijjudde oluyoogaano,
ggwe ekibuga eky'amasanyu era eky'ebinyumu?
Abantu bo abattibwa,
tebaafa kitala newaakubadde okufiira mu lutalo.
3 Abakulembeze bo bonna baddukidde wamu;
bawambiddwa awatali kulwana.
Bonna baakwatibwa ne batwalibwa wamu nga ba-
sibe,
kubanga badduka.
4 Kyenava njogera nti, “Munveeko,
mundeke nkaabire ddala nnyo.
Temugezaako kunsasira
olw'okuzikirizibwa kw'omuwala w'abantu bange.”
5 Mukama, *MUKAMA* Katonda ow'Eggye alina olunaku
olw'akatabanguko,
olw'okulinyirirwa n'entiisa mu Kiwonvu ky'Okwole-
sebwa;
olunaku olw'okumenya bbugwe,
n'okukaabirira ensozi.
6 Eramu ayambalidde omufuko gw'obusaale,
n'atwala n'abavuzi b'amagaali ge n'embalaasi,
Kiri I asabuukulula engabo.
7 Ebiwonvu byo ebisinga obulungi bijjudde amagaali,
n'abeebagala embalaasi bassibbwa ku wankaaki.
8 Okwerinda kwa Yuda kuggyiddwawo.
Ku lunaku olwo watunuulira
ebyokulwanyisa eby'omu Lubiri olw'Ekibira.
9 Walaba amabanga agaali mu kwerinda
kw'Ekibuga kya Dawudi,
wakuŋjaanya amazzi
mu Kidiba eky'Emmanga.
10 Wabala ebizimbe mu Yerusalemi
n'omenya amayumba okusobola okunyweza bbug-
we.
11 Wasima ekidiba omuterekebwa amazzi wakati
w'ebisenge ebibiri,
n'okuŋjaanya ag'ekidiba ekikadde,
naye tewatunuulira Oyo eyakisima,
wadde okussaamu ekitiibwa Oyo eyakiteekateeka
mu biro eby'edda.
12 Ku lunaku olwo *MUKAMA* Katonda ow'Eggye
yalangirira okukaaba n'okukuba ebiwoobe,
n'okwemwako enviiri
n'okwambala ebibukutu.
13 Naye laba, ssanyu na kujaguza,
okubaaga ente n'okutta endiga,
okulya ennyama n'okunywa envinnyo.
Mwogere nti, “Leka tulye, era tunywe
kubanga enkya tunaafa.”
14 *MUKAMA* ow'Eggye akimbikulidde n'anjamba nti,
“Ekibi kino tekirisonyiyibwa wadde okuggyibwawo

okutuusa lw'olifa," bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye.

¹⁵ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti, "Genda eri omuwanika oyo, eri Sabuna avunaanyizibwa olubiri omugambe nti, ¹⁶ Okola ki wano era ani yakuwadde olukusa okwetemera entaana wano, n'otema n'amaanyi entaana yo waggulu mu lwazi, ne weerongoosereza eyo ekifo eky'okuwummulira-mu?

¹⁷ "Weegendereze MUKAMA Katonda anaatera okuku-vumbagira,

akuggyewo ggwe omusajja ow'amaanyi.

¹⁸ Alikuzingazingako, n'akukanyuga mu nsi engazi, nga bwe yandikanyuze omupiira ogusambwa.

Eyo gy'olifiira, era eyo amagaali go ag'ekitiibwa gye galisigala, ggwe ensonyi ez'ennyumba ya MUKAMA wo.

¹⁹ Ndikuggya ku ntebe yo, era oliggyibwa mu kifo kyo.

²⁰ "Mu biro ebyo nditumya omuweereza wange Eriyakimu mutabani wa Kirukiya. ²¹ Ndimwambaza ekyambalo kyo, ne munyweza n'olukoba lwo, ne muk-wasa obuyinza bwo. Aliba kitaawe w'abo ababeera mu Yerusalemi, n'eri ennyumba ya Yuda. ²² Ndimukwasa ekisumuluzo ky'ennyumba ya Dawudi; bw'aliggulawo tewaliba aggalawo, bw'aliggalawo tewaliba aggulawo. ²³ Ndimunyweza mu kifo ng'enkondo ennene, era aliba ntebe ya kitiibwa eri ennyumba ya kitaawe. ²⁴ Ekiti-ibwa ky'ennyumba ye kiribeera ku nnyumba ye, ne ku zadde lye ne ku nda ye yonna, ne ku bintu bye ebinyw-erwamu, okuva ku bibya okutuuka ku nsumbi."

²⁵ Bw'ati bw'ayogera Katonda ow'Eggye nti, "Ku lu-naku olwo, enkondo ennene eyakomererwa mu kifo n'enywera erisalibwa, n'eneguka, n'egwa, n'omugugu gw'ekutte gulisarwako." MUKAMA ayogedde.

Obunnabbi Obukwata ku Tuulo

23 Obunnabbi obukwata ku Tuulo:
Mukube ebiwoobe, mmwe ebyombo by'e

Talusiisi,
kubanga Tuulo kizikirizibwa
ne mutasigala nnyumba newaakubadde ebyombo
we biyinza okugobera.
Ekigambo kyababikulirwa
okuva mu nsi ya Kittimu.

² Musirike mmwe ab'oku kizinga
nammwe abasuubuzi b'e Sidoni
abagaggawalidde ku nnyanja.

³ Ku nnyanja ennene
kwajjirako ensigo za Sikoli,
n'ebyamakungula bya Kiyira bye byali amagoba ga
Tuulo,

era yafuuka akatale k'amawanga.

⁴ Okwatibwe ensonyi ggwe Sidoni naawe ggwe ekigo
ky'ennyanja,

kubanga ennyanja eyogedde nti:
"Sirumwangako kuzaala wadde okuzaalako.
Sirabiriranga baana babulenzi newaakubadde
okukuza abaana aboobuwala."

⁵ Ekigambo bwe kirijja eri Misiri,
balinakuwalira ebigambo ebiva e Tuulo.

⁶ Muwunguke mugende e Talusiisi,
mukube ebiwoobe mmwe abantu ab'oku kizinga.

⁷ Kino kye kibuga kyammwe eky'amasanyu,
ekibuga ekikadde,
ekyagenda okusenga
mu nsi eyeewala?

⁸ Ani eyateekateeka kino okutuuka ku Tuulo,
Tuulo ekitikkira engule,
ekibuga ekirina abasuubuzi abalangira,
ekirina abasuubuzi abamanyifu mu nsi?

⁹ MUKAMA Katonda ow'Eggye yakiteekateeka,
amuggyemu amalala n'ekitiibwa kyonna,
akkakkanye n'abo bonna abamanyifu ku nsi.

¹⁰ Ne bw'otambula ku lukalu lwonna olw'omugga
Kiyira,
tokyalina kifo ebyombo we bituukira ggwe muwala
wa Talusiisi.

¹¹ MUKAMA Katonda agolodde omukono gwe eri en-
nyanja,
n'akankanya obwakabaka bwayo.
Awadde ekiragiro ekikwata ku Kanani
nti ebigo byakyo birizikirizibwa.

¹² Yayogera nti, "Tokyaddayo kukola bya masanyu
nate,
ggwe muwala wa Sidoni embeerera obetenteddwa.
Yambuka osomoke ogende e Kittimu,
naye nayo tolifunirayo kuwummula."

¹³ Laba ensi ey'Abakaludaaya
abantu abo abatakyaliwo.
Omwasuli agifudde
ekifo ekibeeramu ensolo ez'omu ddungu.
Baayimusa eminaala gyabwe,
ne bamenya ebigo byabwe,
era n'abazikiriza.

¹⁴ Mukube ebiwoobe mmwe ebyombo by'e Talusiisi,
ekigo kyo kizikiriziddwa.

¹⁵ Mu biro ebyo Tuulo kiryerabirwa okumala emyaka
nsanvu, gy'emyaka kabaka gy'awangaala. Naye olu-
vannyuma lw'emyaka egyo ensanvu, ekirituuka ku Tu-
ulo kiriba ng'ekiri mu luyimba olw'omwenzi.

¹⁶ "Kwata ennanga, otambulire mu kibuga,
ggwe omwenzi eyeerabiddwa.
Ennanga gikube bulungi,

oyimbe ennyimba nnyingi olyoke ojjukirwe.”
¹⁷ Oluvannyuma lw’emyaka ensanvu, *MUKAMA* alikyalira Tuulo. Aliddayo ku mulimu gwe ogw’obwamalaaya, era alibukola mu bwakabaka bwonna obuli ku nsi. ¹⁸ Wabula amagoba ge ne byalifunamu biriyawulibwako bibe bya *MUKAMA*, tebiriterekebwa newaakubadde okukwekebwa, omuntu okubikozesa by’ayagala. Amagoba ge galigenda eri abo ababeera mu maaso ga *MUKAMA*, basobole okuba n’emmere emala, n’okuba n’ebyambalo ebirungi.

***MUKAMA* Ayogera ku Kuzikiriza Ensi**

24 Laba *MUKAMA* alifuula ensi amatongo, agimalirewo ddala, era azikirize n’obwenyi bwayo era asaasaanye n’abagibeeramu.
² Bwe kityo bwe kiriba, ekiriba ku kabona kye kiriba ne ku bantu, ekiriba ku mwami kye kiriba ne ku muweereza omusajja, ekiriba ku mugole we kye kiriba ne ku muweereza we omukazi, ekiriba ku atunda kye kiriba ne ku muguzi, ekiriba ku awola kye kiriba ne ku yeewola, ekiriba ku abanja kye kiriba ne ku abanjibwa.
³ Okumalibwamu ensa, ensi erimalibwamu ddala ensa, n’okunyagibwa, erinyagibwa. *MUKAMA* Katonda y’akyogedde.
⁴ Ensi ekala n’eggwaamu obulamu, ensi ekala n’ewuubaala, abantu ab’ekitiibwa baggwaamu amaanyi.
⁵ Ensi eyooneddwa abantu baayo, bajeemedde amateeka, bamenye ebiragirowo, ne bamenyawo n’endagaano ey’emirembe n’emirembe.
⁶ Noolwekyo ekikolimo kimalawo ensi; n’abantu baayo bateekwa okusasula olw’omusango ogwabasinga. Abatuuze b’ensi bayidde, Era abatono be basigaddewo.
⁷ Wayini omusu aggwaamu, n’omuzabbibu gukala, ab’amasanyu bonna bakaaba olw’obulumu.
⁸ Okujaguza kw’ebitaasa kusirise, n’oluyoogaano lw’abo ababeera mu masanyu lusirise, entongooli esanyusa esirise.
⁹ Tebakyanywa nvinnyo nga bwe bayimba, n’omwenge gukaayira abagunywa.
¹⁰ Ekibuga ekyazikirizibwa kisigadde nga matongo, na buli mulyango oguyingira mu nnyumba guzibid-dwa.
¹¹ Bakaabira envinnyo mu nguudo, n’essanyu lyonna liweddewo,

n’okujaguza kwonna tekukyaliwo mu nsi.
¹² Ekibuga kizikiridde wankaaki waakyo amenyeddwamenyeddwawo.
¹³ Bwe kityo bwe kiriba ku nsi ne mu mawanga ng’omuzeyituuni bwe gunyeenzezebwa oba ng’ebinywa ebisigaddewo bwe bibeera oluvannyuma lw’okukungula kw’ezabbibu.
¹⁴ Bayimusa amaloboozi gaabwe, baleekaana olw’es-sanyu, batendereza ekitiibwa kya *MUKAMA* Katonda okuva mu bugwanjuba.
¹⁵ Noolwekyo abo abali mu buvanjuba mugulumize *MUKAMA*, mutendereze erinnya lya *MUKAMA* Katonda wa Isir-ayiri, mu bizinga eby’ennyanya.
¹⁶ Tuwulira okuyimba okuva ku nkomerero y’ensi, “Ekitiibwa kibeere eri Omutuukirivu.”
 Naye ne njogera nti, “Nsanawo, nsanawo. Zinsaze. Ab’olukwe balya mu bannaabwe olukwe, Ab’enkwe bakoze enkwe okulya mu bannaabwe olukwe.”
¹⁷ Entiisa n’obunnya n’omutego bibalindiridde, mmwe abantu b’ensi.
¹⁸ Buli alidduka eddoozi ery’entiisa, aligwa mu kinnya, na buli alirinnya n’ava mu kinnya alikwatibwa mu mutego.
 Enzigi z’eggulu ziguddwawo, N’emisingi gy’ensi gikankana.
¹⁹ Ensi emenyeddwamenyeddwawo, ensi eyawuliddwawo, ensi ekankanira ddala.
²⁰ Ensi etagala ng’omutamiiwu, eyuugayuuga ng’akasiisira bwe kayuugayuuga mu kibuyaga, omusango gwe gumulumiriza nnyo olw’obujeemu bwe, era ensi egwa n’etaddamu kuyimuka.
²¹ Ku lunaku olwo *MUKAMA* Katonda alibonereza ab’amaanyi abali waggulu mu bwengula, ne bakabaka abali wansi ku nsi.
²² Balikunnyaanyirizibwa wamu ng’abasibe bwe bakunnyaanyirizibwa mu kkomera, era baliweebwa ekibonerezo eky’okuggalirwa mu kkomera ennaku ennyingi.
²³ Omwezi gulitabulwatabulwa, n’enjuba eriswazib-wa; *MUKAMA* Katonda ow’Eggye alifugira mu kitiibwa ku Lusozzi Sayuuni ne mu Yerusalemi, ne mu maaso g’abakadde.

25 Ggwe, Ayi *MUKAMA*, gwe Katonda wange; ndikugulumiza ne ntendereza erinnya lyo, kubanga okoze ebintu eby'ettendo, ebintu bye wateekateeka edda, mu bwesigwa bwo.

2 Ekibuga okifudde ntuumu ya bisasiro, ekibuga ekiriko ekigo okifudde matongo, ekibuga omwaddukiranga bannaggwanga tekikyali kibuga, tekirizimbibwa nate.

3 Abantu ab'amaanyi kyebaliva bakussaamu ekitiibwa n'ebibuga eby'amawanga ag'entiisa birikutya.

4 Ddala obadde kiddukiro eri abaavu, ekiddukiro eri oyo eyeetaaga, ekiddukiro ng'eriyi embuyaga n'ekisiikirize awali ebbugumu. Omukka gw'ab'entiisa guli ng'embuyaga ekuntira ku kisenge

5 era ng'ebbugumu ery'omu ddungu. Osirisa oluyoogaano lw'abannaggwanga, era ng'ekisiikirize eky'ekire bwe kikendeeza ebbugumu, n'oluyimba lw'abakambwe bwe lusirisibwa.

6 Ku lusozi luno *MUKAMA* Katonda ow'Eggye aliteekerateekerako abantu bonna ekijjulo eky'emmere ennungi, n'embaga eya wayini omuka n'ennyama esingayo obulungi, ne wayini asinga obulungi.

7 Ku lusozi luno alizikiriza ekibikka ekyetoolodde abantu bonna, n'eggigi eribikka amawanga gonna,

8 era alimalirawo ddala okufa. *MUKAMA* Katonda alisangula amaziga mu maaso gonna, era aliggyawo okuswazibwa kw'abantu be mu nsi yonna. *MUKAMA* ayogedde.

9 Mu biro ebyo balyogera nti, "Eky'amazima oyo ye Katonda waffe; twamwesiga n'atulokola. Ono ye *MUKAMA* Katonda twamwesiga; tusanyukire mu bulokozi bwe, era tumujag-ulizeemu."

10 Ddala omukono gwa *MUKAMA* Katonda guliwummulira ku lusozi luno, naye Mowaabu alirinnyirirwa wansi we, ng'essubi bwe lirinnyirirwa okukolamu ebijimusa.

11 Aligolola emikono gye, ng'omuwuzi bw'agolola emikono gye ng'awuga. Katonda alikkakanya amalala ge newaakubadde ng'emikono gye gikola eby'amagezi.

12 Alimenya bbugwe omuwanvu, n'amusuula,

alimusuula ku ttaka, mu nfuufu.

Oluyimba olw'Okutendereza

26 Mu biro ebyo oluyimba luno luliyimbibwa mu nsi ya Yuda. Tulina ekibuga eky'amaanyi; Katonda assaawo obulokozi okuba bbugwe waakyo n'ekigo kyakyo.

2 Ggulawo wankaaki, eggwanga ettukuvu liyingire, eggwanga erikuuma okukkiriza.

3 *MUKAMA* alikuuma mireembe oyo amaliridde okumwesiga mu mutima gwe.

4 Weesigenga *MUKAMA* ennaku zonna, kubanga emirembe giri waggulu mu *MUKAMA, MUKAMA* Katonda oyo atoowaza.

5 *MUKAMA* lwe lwazi olutaggwaawo, akkakanya ekibuga eky'amalala, akissa wansi ku ttaka, n'akisuula mu nfuufu.

6 Kirinnyirirwa ebigere by'abanyigirizibwa, n'ebisinde by'abaavu.

7 Ekkubo ly'abatuukirivu ttereewu; Ggwe atuukiridde, olongoosa olugendo lw'omu-tuukirivu.

8 Weewaawo *MUKAMA* Katonda tukulindirira nga tutambulira mu mateeka go, era erinnya lyo n'okumanyibwa kwo kwe kwegomba kw'emitima gyaffe.

9 Omwoyo gwange gukuyaayaanira mu kiro, omwoyo gwange gukunoonyeza ddala. Bw'osalira ensi omusango, abantu b'ensi bayiga obutuukirivu.

10 Omukozi w'ebibi ne bw'akolerwa ebyekisa, tayiga butuukirivu. Ne bw'abeera mu nsi ey'abatuukiridde, yeeyongera kukola bibi, era talaba kitiibwa kya *MUKAMA* Katonda.

11 *MUKAMA* Katonda omukono gwo guyimusibbwa waggulu, naye tebagulaba. Ka balabe obunyiikivu bwo eri abantu bo baswazibwe, omuliro ogwaterekerwa abalabe bo ka gubamalewo.

12 *MUKAMA* Katonda, otuteekerateekera emirembe, n'ebyo byonna bye tukoze, ggw'obitukoledde.

13 Ayi *MUKAMA* Katonda waffe, abafuzi abalala batu-fuze nga wooli naye erinnya lyo lyokka lye tussaamu ekitiibwa.

14 Baafa, tebakyali balamu; egyo emyoyo egyagenda tegikyagolokoka. Wababonereza n'obazikiriza,

wabasaanyizaawo ddala bonna, ne watabaawo akyabajjukira.

¹⁵ Ogaziyizza eggwanga, Ayi *MUKAMA* Katonda ogaziyizza eggwanga. Weefunidde ekitiibwa, era ogaziyizza ensalo zonna ez'ensi.

¹⁶ *MUKAMA* Katonda, bajja gy'oli mu nnaku yaabwe, bwe wabakangavvula, tebaasobola na kukusaba mu kaama.

¹⁷ Ng'omukyala ow'olubuto anaatera okuzaala, bw'alumwa n'akaaba mu bulumi, bwe tutyo bwe twali mu maaso go, Ayi *MUKAMA* Katonda.

¹⁸ Twali lubuto, twalumwa, naye twazaala mpewo Tetwaleeta bulokozi ku nsi, tetwazaala bantu ba nsi.

¹⁹ Naye abafiira mu ggwe balirama, emibiri gyabwe girizuukira. Mugolokoke, muleekaane olw'essanyu. Ssuulwe wo ali ng'omusulo ogw'oku makya, ensi erizaala abafudde.

²⁰ Mugende abantu bange musingire mu bisenge byammwe muggalewo enzigi zammwe.

Mwekweke okumala akabanga katono, okutuusa ekiruyi kye lwe kirimuggwaako.

²¹ Weewaawo laba *MUKAMA* Katonda ava mu kifo kye gy'abeera

okubonereza abantu b'ensi olw'ebibi byabwe. Ensi erikwekula omusaayi ogwagiyiikako, era teriddayo nate kukweka abattibwa.

Okununulibwa kwa Isirayiri

27 Mu biro ebyo, *MUKAMA* Katonda alibonereza n'ekitala kye, ekitala kye eky'amaanyi, ekikambwe era ekinene, alibonereza Lukwata omusota ogwekulungula, Lukwata omusota ogwezinga, atte n'ogusota gw'ennyanja.

² Mu biro ebyo "Yimba oluyimba ku bibala eby'ennimiro ey'emizabibibu ebaze ebibala.

³ Nze *MUKAMA* Katonda, ennimiro nze ngirabirira era nze ngifukirira buli kiseera.

Ngikuumu emisana n'ekiro Waleme kubaawo n'omu agikola akabi.

⁴ Siri munyivvu. Singa katazamiti n'amaggwa binnumba, nandibitabadde mu lutalo? Byonna nandibyokezza omuliro.

⁵ Oba si weewaawo ajje gye ndi afune obuddukiro, tutabagane, weewaawo tutabagane."

⁶ Mu biro ebijja Yakobo alisimba emirandira, Isirayiri aliroka n'amulisa n'ajjuza ensi yonna ebibala.

⁷ *MUKAMA* amukubye omuggo ng'akuba abo abaamukuba? Attiddwa

nga be yatta, bwe battibwa?

⁸ Olwanagana naye n'omusobola, n'omuwanjanguusa, omugoba n'okuwuuma okw'amaanyi,

ng'embuyaga ey'ebuvanjuba bw'efuwa ku lunaku lwayo.

⁹ Ekyo kye kiriggyawo omusango gwa Yakobo, era ekyo kye kiriba ekibala ekijjuvu ekiriggyawo ekye kye.

Bw'aliddira amayinja gonna ag'ekyoto okuba amayinja ag'ennoni agayasiddwayasiddwa, tewaliba Baasera newaakubadde ebyoto eby'okwoterezaako obubaane eberisigala biyimiridde.

¹⁰ Ddala ddala ekibuga ekyaliko enkomera kaakano matongo, ekirekeddwa awo ng'eddungu.

Eyo ennyana gy'eriira era gy'egalamira, n'erya amalagala gonna ku matabi gaago.

¹¹ Amatabi gaakyo bwe gakala, gamenyebwako, abakazi ne bagakuŋjaanya ne bagakumisa omuliro.

Bano bantu abatategeera, eyamukola tamusaasira, n'eyamutonda tamukwatirwa kisa.

¹² Mu biro ebyo *MUKAMA* alikusengejja okuva mu mazzi agakulukuta ag'Omugga Fulaati okutuuka ku mugga gw'e Misiri we guyiwa, era mmwe abaana ba Isirayiri mulikuŋjaanyizibwa kinnoomu. ¹³ Era mu biro ebyo ekkondeere eddene lirivuga, n'abo abaali boolekedde okuzikiririra mu nsi y'e Bwasuli, n'abo abaali baawanjanguusizibwa mu Misiri balikomawo ne basinza *MUKAMA* ku lusozi olutukuvu e Yerusalemi.

Zikusanze Efulayimu

28 Zikusanze engule ey'amalala g'abatamiivu aba Efulayimu, zikusanze ekimuli ekiwotoka ¹ eky'obulungi bw'ekitiibwa kye,

ekiri ku mutwe gw'ekiwonvu ekigimu,

Zikusanze ekibuga ky'abo abatamiivu.

² Laba, Mukama wa maanyi mangi ddala, ng'embuyaga ey'omuzira n'embuyaga ezikiriza,

¹ Ekimuli ekiwotoka, ye Samaliya.

ng'enkuba ey'amaanyi ereeta amataba,
 bwe ndisuula ekibuga ekyo n'amaanyi mangi.
³ Engule ey'amalala ey'abatamiivu ba Efulayimu
 aligibetenta n'ebigere bye.
⁴ Ekimuli ekyo ekiwotoka eky'obulungi bw'ekitiibwa
 kye
 ekiri waggulu w'ekiwonvu ekigimu,
 kiriba ng'ettiini erisooka okwengera nga n'amakungu-
 la tegannatuuka,
 era omuntu bw'aliraba alinoga n'alirya.
⁵ Mu biro ebyo *MUKAMA* Katonda ow'Eggye
 aliba ngule ya kitiibwa,
 engule ennungi
 ey'abantu be abasigalawo.
⁶ Aliba n'omwoyo ogw'okusala ensonga mu
 bwenkanya
 oyo atuula n'asala emisango,
 Aliba nsibuko ya maanyi
 eri abo abawoza olutabaalo ku wankaaki.
⁷ Ne bano nabo batagala olw'omwenge,
 era bawabye olw'ekitamiiza;
 Bakabona ne bannabbi batagala olw'ekitamiiza,
 era bawabye olw'omwenge;
 bawabye olw'ekitamiiza,
 batagala ne bava mu kwolesebwa,
 era tebasalawo nsonga.
⁸ Weewaawo emmeeza zonna ziriko ebisesemye,
 tewakyali kifo kiyonjo.
⁹ "Ani gw'agezaako okuyigiriza?
 Ani gw'annyonnyola obubaka bwe?
 Abaana abaakalekayo okuyonka
 oba abo abaakaggibwa ku mabeere?
¹⁰ Kubanga kola okole, kola okole
 Ekiragiyo ku kiragiyo, ekiragiyo ku kiragiyo,
 Wano katono na wali katono."
¹¹ Weewaawo, Katonda alyogera eri abantu abo
 n'emimwa emigenyi mu lulimi olugwira,
¹² abo be yagamba nti,
 Kino kye kifo eky'okuwummuliramumu eri oyo akooye,
 era kye kifo eky'okuwerera
 naye ne bagaana okuwuliriza.
¹³ Noolwekyo ekigambo kya *MUKAMA* kyekiriva
 kibeera gye bali
 kola okole, kola okole,
 ekiragiyo ku kiragiyo, ekiragiyo ku kiragiyo,
 wano katono na wali katono,
 balyoke bagende bagwe kya bugazi,
 era balitegebwa, era ne batuukako ebisago ne
 bawambibwa.
¹⁴ Noolwekyo muwulire ekigambo kya *MUKAMA* Ka-
 tonda mmwe abantu abanyoomi,
 mmwe abafuga abantu ababeera mu Yerusaalemi
 ne mubanyooma.

¹⁵ Weewaawo mwewaana nga bwe mugamba nti,
 "Twakola endagaano n'okufa, era twalagaana n'am-
 agombe. Ekikangabwa eky'amaanyi ne bwe kijja, tekiri-
 na kye kiyinza kutukola, kubanga tufudde obulimba
 ekiddukiro kyaffe, era mu bukuusa mwe tweekwese."
¹⁶ *MUKAMA* Katonda Ayinzabyonna kyava agamba nti,
 "Laba, nteeka mu Sayuuni ejjinja,
 ejjinja eryagezesebwa, ery'oku nsonda,
 ery'omuwendo, okuba omusingi;
 oyo alyesiga taliterebuka.
¹⁷ Ndifuula obwenkanya okuba omuguwa ogupima,
 n'obutuukirivu okuba omuguwa ogutereeza,
 era omuzira gulyera ekiddukiro ekyobulimba,
 n'amazzi galyanjaala ku kifo eky'okwekwekamu.
¹⁸ N'endagaano gye walagaana n'okufa erijjulukuka,
 n'endagaano gye walagaana n'amagombe terinyw-
 era.
 Ekikangabwa eky'amaanyi bwe kirijja,
 kiribagwira.
¹⁹ Weewaawo buli lwe kinaayitanga,
 kinaabagwiranga
 buli lukya emisana n'ekiro."
 Era okutegeera obubaka buno
 kirireeta ntiisa njereere.
²⁰ Weewaawo ekitanda kimpi okwegololerako,
 ne bulangiti nnyimpi okwebikka.
²¹ Weewaawo *MUKAMA* aligolokoka nga bwe
 yagolokoka ku Lusozi Perazimu,
 era alisunguwala nga bwe yasunguwalira mu Kiwon-
 vu eky'e Gibyoni,
 alyoke akole omulimu gwe, omulimu gwe ogwewu-
 unyisa,
 atuukirize omulimu gwe, omulimu gwe ogwewuuny-
 isa.
²² Noolwekyo mulekeraawo okunyooma, enjegere
 zammwe zireme kweyongera kubazitoowerera.
 Nawulira okuva eri *MUKAMA* Katonda ow'Eggye
 ng'awa ekiragiyo ekizikiriza ensi yonna.
²³ Muwulirize, era muwulire eddoboosi lyange;
 Musseeyo omwoyo, muwulire kye njamba.
²⁴ Omulimi bw'alima nga yeetegekera okusimba, ali-
 ma lutata?
 Alima bw'ayimirira n'atema amavuunike mu ttaka?
²⁵ Bw'amala okulyanjaala, tasigamu mpinnamuti,
 n'asaasaanya kumino?
 Tasiga njaaano mu kifo kyayo,
 ne sayiri mu kibanja kyayo,
 n'omukyere mu nnimiro yaagwo?
²⁶ Katonda we amuwa ebiragiyo,
 n'amuyigiriza ekkubo etuufu.
²⁷ Empinnamuti teziwuulibwa na luso,
 newaakubadde okunyiga kumino ne nnamuziga
 w'eggaali.

Empinnamuti zikubibwa na muggo
ne kumino n'ekubibwa n'oluga.
28 Empeke eteekwa okuseebwa okuvaamu omugaati,
So n'omuntu tagiwuula butamala.
Newaakubadde ng'agitambulizaako nnamuziga
w'eggaali lye eriwuula,
Embalaasi ze si zeezigisa.
29 Bino byonna nabyo biva eri *MUKAMA* Katonda
ow'Eggye,
ow'ekitalo mu kuteesa ebigambo,
asinga amagezi.

Zikusanze Ekibuga kya Dawudi

29 Zikusanze ggwe Alyeri I,
Alyeri ekibuga Dawudi kye yabeeramu,
yongera omwaka ku mwaka,
n'entuuko zo ez'embaga zigende mu maaso.
2 Wabula ndizingiza Alyeri,
alikuba ebiwoobe era alikungubaga,
era aliba gye ndi ng'ekyoto kya Alyeri.
3 Ndikuba olusiisira okukwetooloola wonna,
era ndikwetoolooza eminaala,
ne nkusaako ebifunvu.
4 Olikkakkanyizibwa era olyogera ng'oli mu ttaka,
n'ebigambo byo biriwulikika nga biri wansi nnyo
ng'oli mu nfuufu.
Eddobozi lyo liriba ng'ery'oyo aliko akazimu nga liva
mu ttaka,
n'ebigambo byo biriba bya kyama nga biva mu nfuufu.
5 Naye abalabe bo abangi
baliba ng'enfuufu eweweddwa,
n'ebibinja by'abakozi b'ebibi abasingayo obubi
bibe ng'ebisasiro ebifuumuuka.
6 Amangwago mu kaseera katonno *MUKAMA* Katonda
ow'Eggye alikukyalira
mu kubwatuuka ne mu musisi,
ne mu ddoobozi ery'omwanguka,
ne mu kibuyaga ne mu nnimi z'omuliro omukambwe
oguzikiriza.
7 Awo ebibinja by'amawanga gonna ebirwana ne Aly-
eri birimulumba,
birirumba n'ekigo kye ne bimutaayiza;
kiriba ng'ekirooto,
ng'okwolesebwa mu kiro
8 ng'omuntu alumwa enjala bw'aloota ng'alya
naye bw'agolokoka n'asigala ng'akyalumwa enjala;
oba ng'omuntu alumwa ennyonta bw'aloota ng'any-
wa
naye n'agolokoka nga munafu ng'akyalumwa enny-
onta.
Ekyo kye kirituuka ku bibinja by'amawanga gonna
agalwana n'Olusozi Sayuuni.

I Alyeri lye linnya eryaweewwa Yerusalemi.

9 Muwuniikirire era mwewuunye
Muzibirire era muzibe amaaso;
Batamiire, naye si na nvinnyo,
batagala, naye si lwa mwenge.
10 *MUKAMA* akuwadde otulo tungi,
azibye amaaso gammwe bannabbi,
era abisse emitwe gyammwe abalabi.
11 Okwolesebwa kuno kwonna tekulina makulu gy'oli
okuggyako okuba ebigambo ebissibwako akabonero
mu muzingo. Omuzingo bw'oguwa omuntu, asobola
okusoma n'omugamba nti, "Nkwegayiridde kino ki-
some," ajja kukuddamu nti, "Sisobola, kuliko ak-
abonero." 12 Oba omuzingo bw'oguwa omuntu ata-
sobola kusoma, n'omugamba nti, "Nkwegayiridde kino
kisome," ajja kukuddamu nti, "Simanyi kusoma."
13 Mukama agamba nti,
"Abantu bano banseemberera n'akamwa kaabwe,
ne banzisaamu ekitiibwa n'emimwa gyabwe,
naye ng'emitima gyabwe gindi wala.
Okunsinza kwe bansinza,
biragi abantu bye baayigiriza.
14 Noolwekyo, laba njenda kwewuunyisa abantu
bano.
Amagezi g'abagezi galizikirira,
n'okutegeera kw'abategeevu
kuliggwaawo."
15 Zibasanze abo abakola kyonna kye basobola
okukweka *MUKAMA* enteekateeka zaabwe,
abo abakola emirimu gyabwe mu kizikiza nga
bagamba nti,
"Ani atulaba? Ani alimanya?"
16 Mufuula ebintu
ne birabika ng'omubumbi alowoozebwa ok-
wenkanankana n'ebbumba.
Ekyakolebwa kiyinza okwogera ku eyakikola nti,
"Teyankola?"
Ensuwa eyinza okugamba omubumbi nti,
"Talina ky'amanyi?"
17 Mu kiseera kitono, Lebanoni tekirifuulibwa
nnimiro ngimu,
n'ennimiro engimu n'erabika ng'ekibira?
18 Mu biro ebyo abaggavu b'amatu baliwulira
ebigambo by'omuzingo,
n'amaaso g'abazibe galizibuka okuva mu kiseera ek-
izibu ne mu kizikiza.
19 Abawombeefu balisanyukira mu *MUKAMA* nate,
n'abeetaaga balisanyukira mu Mutukuvu wa Isirayiri.
20 Weewaawo asinga obubi aliggwaawo,
n'omunyoombi alibula,
n'abo bonna abeesunga okukola obutali bu-
tuukirivu,
21 abo abakozesa ebigambo okufuula omuntu omu-
sobya,
abatega eyeerwanako mu mbuga z'amateeka,
abawa obujulizi obw'obulimba,

ne baleetera abataliiko musango obutawulirwa mu mbuga z'amateeka, balisalibwako.

²² Noolwekyo *MUKAMA* eyanunula Ibulayimu bw'ati bw'ayogera eri ennyumba ya Yakobo nti, Yakobo taliddayo kuswazibwa, n'obwenyi bwabwe tebulisiiwuuka.

²³ Bwe baliraba omulimu gw'emikono gyange mu baana baabwe, balikuuma erinnya lyange nga ttukuvu. Balikakasa obutuukirivu bw'Omutukuvu wa Yakobo era baliyimirira ne beewuunya Katonda wa Isirayiri.

²⁴ Abo abaabula mu mwoyo balifuna okutegeera, n'abo abeemulugunya balikkiriza okuyigirizibwa.

Zirisanze Eggwanga Ejeemu

30 "Zibasanze abaana abajeemu, Abakola enteekateeka ezitali zange ne bazi-tuukiriza

ne batta omukago ¹ awatali Mwoyo wange ne bongera ekibi ku kibi," bw'ayogera *MUKAMA*.

² "Baserengeta e Misiri nga tebannee buuzizzaako, ne banoonya obuyambi ewa Falaawo, n'okuva eri ekisiikirize kya Misiri okuba obuddukiro.

³ Naye obukuumi bwa Falaawo buliswazibwa, n'ekisiikirize kya Misiri kirikuswaza.

⁴ Nawaakubadde nga balina abakungu mu Zowani n'ababaka baabwe batuuse e Kanesi,

⁵ buli muntu aliswazibwa olw'eggwanga eritabagasa, abataleeta buyambi newaakubadde okuba ab'omugaso,

okuggyako ensonyi n'ekivume," bw'ayogera *MUKAMA*.

⁶ Obunnabbi obukwata ku nsolo za Negevu bwe

buno: Ababaka bayita mu nsi nga balaba ennaku ne batawaanyizibwa

mu nsi erimu empologoma ensajja n'enkazi, erimu essalambwa n'omusota ogw'obusagwa nga batadde eby'obugagga byabwe ku ndogoyi, n'ebintu byabwe eby'omuwendo ku mabango g'enjamira

nga boolekedde ensi etaliimu magoba.

⁷ Bagenda e Misiri, eterina kyeyinza kubayamba n'akatono.

Kyenva muyita Lakabu ataliiko kyayinza kukola.

⁸ Genda kaakano, okibawandiikire ku kipande, okiwandiike ku mizingo, kibabeererenga obujulizi obw'emirembe n'emirembe mu nnaku ezigenda okujja.

¹ Kino kyogera ku kutta omukago ne Misiri

⁹ Weewaawo bano bantu bajeemu, baana balimba, baana abateetegese kuwulira biragiyo bya *MUKAMA*.

¹⁰ Bagamba abalabi nti, "Temuddayo kufuna kwolesebwa," N'eri bannabbi boogera nti, "Temuddayo kututegeeza kwolesebwa kutuufu. Mututegeeze ebitusanyusa, mulagule ebituwabya.

¹¹ Muve mu kkubo lino, mukyame muve ku luguudo luno, mulekeraawo okutegeezza ku Mutukuvu wa Isirayiri."

¹² Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Omutukuvu wa Isirayiri nti,

"Olw'okugaana obubaka buno, ne mwesiga okunyigirizibwa, ne mwesiga omulimba,

¹³ ekibi kino kyekiriva kikufuukira bbugwe omuwanvu,

alimu enjatika era azimbye, okutemya n'okuzibula ng'agudde.

¹⁴ Alimenyekamenyeka mu bitundutundu ng'ensumbi eyakolebwa mu bbumba, n'asaasaanyizibwa awatali kusaasira, era tewaliba luggyo ku byamenyekamenyeka olulirabika

okusobola okuyoozesa omuliro mu kyoto, oba okusenyesa amazzi mu kinnya."

¹⁵ Weewaawo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Ayinzabyonna Omutukuvu wa Isirayiri nti,

"Mu kwenenya ne mu kuwummula mwe muli obulokozi bwammwe,

mu kusiriikirira ne mu kwesiga mwe muli amaanyi gammwe,

naye temufuddeeyo.

¹⁶ Wayogera nti, 'Nedda tuliddukira ku mbalaasi.' Kyoliva odduka.

Wayogera nti, 'Tuliddukira ku mbalaasi ezidduka ennyo.'

Ababagoba kyebaliva bawenyuka emisinde.

¹⁷ Abantu olukumi balidduka olw'okutiisibwatiisibwa kw'omuntu omu;

Olw'okutiisibwatiisibwa kw'abataano, olidduka,

Okutuusa lw'olisigala ng'omulongooti okuwanikibwa bbendera oguli ku ntikko y'olusozi, ng'ebendera eri ku kasozi."

¹⁸ Songa *MUKAMA* ayagala nnyo okuba ow'ekisa gy'oli; era agolokoka okukulaga okusaasira.

Kubanga *MUKAMA* Katonda wa bwenkanya, balina omukisa bonna abamulindirira.

¹⁹ Mmwe abantu ba Sayuuni ababeera mu Yerusalemi, temuliddayo kukaaba. Alikukwatirwa ekisa bw'olimukaabira ng'omusaba akuyambe. Amang-

wago ng'awulidde, alikwanukula. ²⁰ Nawaakubadde nga Mukama akuwa omugaati ogw'okulaba ennaku, n'amazzi ag'okubonaabona, ¹ abasomesa bo tebalid-damu kukwekebwa, era olibalaba n'amaaso go.

²¹ Bw'olidda ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono, amatu go galiwulira eddoboosi emabega wo nga ligamba nti, "Lino ly'ekkubo, litambuliremu." ²² Owo olyonoonayonoono ebintu ebyakolebwa n'emikono ebiriko ffeeza, n'ebifaananyi byo ebyabikkibwako za-abu, era olibisuula nga bw'osuula ekiwero ekikozesebwa mu nsonga za bakyala era olibigamba nti, "Muveewo."

²³ Alibaweereza n'enkuba olw'ensigo z'osiga mu ttaka, n'emmere eva mu ttaka eggimu nga nnyingi. Mu biro ebyo ente zo ziririira mu ddundiro eggazi. ²⁴ Ente n'endogoyi ezirima ettaka zirirya omuddo ogw-terekebwa n'emmere ensotte, eyawewebwa n'ekitiyo eky'amannyo. ²⁵ Mu biro eby'okuttibwa okunene, emirongooti bwe girigwa, emigga gy'amazzi girikulukuta ku buli lusozi oluwanvu na ku buli kasozi akagulumivu. ²⁶ Omwezi gulyaka ng'enjuba, n'omusana gulyaka emirundi musanvu okusinga ogwa bulijjo, ng'ekitangaala ky'ennaku omusanvu zonna awamu, *MUKAMA* bw'alinyiga ekinuubule ky'abantu be, n'awonya ekiwundu ky'abaakosebwa.

²⁷ Laba, erinnya lya *MUKAMA* liva wala n'obusungu obubuubuuka n'omukka ogukutte ng'ekire;

emimwa gye gijjudde ekiruyi,
n'olulimi lwe muliro ogusaanyaawo.

²⁸ Omukka gwe guli ng'omugga gw'amazzi agakulukuta n'amaanyi, agabimba okutuuka mu bulago.

Anyeenyanyeenya amawanga mu kakunjunta ak'okuzikirizibwa

era mu mba z'abantu atekamu eddobo ery'okubawabya.

²⁹ Oluyimba luliba ng'olwo lwoyimba mu kiro ng'ojaguza ku mbaga entukuvu;
omutima gwo gulijaguza ng'abantu bwe bajaguza nga bafuuwa endere

ku lusozi lwa *MUKAMA*, ku lwazi lwa Isirayiri.

³⁰ *MUKAMA* aliyamba abantu okuwulira eddoboosi lye ery'ekitiibwa,

alibaleetera okulaba omukono gwe nga gukka mu busungu obungi ennyo ne mu muliro ogusaanyaawo, ne mu bire ebibwatuka, ne mu muzira.

³¹ Weewaawo eddoboosi lya *MUKAMA* lirisesebbula Bwasuli,

alibakuba n'omuggo gwe ogw'obwakabaka.

³² Buli muggo *MUKAMA* gw'anakukubanga n'oluga lwe olubonereza,
guliba ng'ebivuga by'ebitaasa n'entongooli,
ng'abalwanyisa n'omukono gwe mu ntalo.

¹ *keberako mu bitabo ebirala okwongerera okunnyonyolwa ebigambo ebyo*

³³ Weewaawo Tofesi amaze ebbanga ddene nga yee-teekateeka;

ky'ateekebwatekebwa kabaka.

Ekinnya kyakyo eky'omuliro

kiwanvu era kigazi,

kijjudde omuliro n'enku;

omukka gwa *MUKAMA*

gugukoleeza ng'omugga gwa salufa.

Zibasanze abo Abeesiga Misiri

31 Zibasanze abo abaserengeta e Misiri okuyambibwa,

abeesiga embalaasi,

abeesiga amagaali gaabwe amangi,

abeesiga amaanyi amangi ag'abeebagala embalaasi

ne batatunuulira Omutukuvu wa Isirayiri

wadde okunoonya obuyambi bwa *MUKAMA*.

² Kyokka *MUKAMA* mugezi era asobola okuleeta akabi; tajjulula bigambo bye.

Aligolokokera ku nnyumba y'abatali batuukirivu, ne ku abo abayamba abakozi b'ebibi.

³ Naye Abamisiri bantu buntu si Katonda n'embalaasi zaabwe mibiri bubiri.

Katonda bw'agolola omukono gwe

oyo ayamba, alyesittala,

n'oyo ayambibwa aligwa

era bombi balizikiririra wamu.

⁴ Ddala ddala bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* gye ndi nti,

"Ng'empologoma bwe wuluguma, empologoma ey'amaanyi bwe wulugumira ku

muyiggo gwayo

era nawaakubadde ng'ekibinja ky'abasumba

kiyitibwa awamu okugirumba,

tetiisibwatiisibwa kuwowogana kwabwe,

nawaakubadde oluyoogaano lwabwe.

Bw'atyo ne *MUKAMA* Katonda ow'Eggye bw'aliserengeta,

okulwanira ku lusozi Sayuuni ne ku busozi bwa lwo.

⁵ Ng'ebinyonyi bwe bibuukira waggulu,

bw'atyo *MUKAMA* Katonda ow'Eggye bw'alisaanikira

Yerusaalemi;

alikiuuma, n'akiwonya,

alikiyitamu n'akirokola."

⁶ Mudde eri oyo gwe mwajeemera ennyo, mmwe abaana ba Isirayiri. ⁷ Mu biro ebyo buli omu ku mmwe alisuulira ddala wala ebitali Katonda ebya ffeeza ne za-abu, emikono gyo egitali mituukirivu gye byakola.

⁸ "Bwasuli kirigwa n'ekitala ekitali kya muntu;

ekitala ekitali ky'abo abafa kirimusaanyaawo.

Alidduka ekitala,

n'abavubuka be balikozesebwa emirimu

egy'amaanyi n'obuwaze.

⁹ Ekigo kyabwe kirigwa olw'okutya,

n'abaduumizi baabwe balitekemuka omutima

olw'okulaba ebbendera ey'olutalo,"

bw'ayogera *MUKAMA*
nannyini muliro oguli mu Sayuuni,
era nannyini kikoomi ekiri mu Yerusalemi.

Obwakabaka obw'Obutuukirivu

32 Laba, Kabaka alifuga mu butuukirivu,
n'abafuzi balifuga mu bwenkanya.
² Buli muntu aliba ng'ekifo eky'okwekwekamu empe-
wo,
ng'ekiddukiro okuva eri kibuyaga,
ng'emigga gy'amazzi mu ddungu,
ng'ekisiikirize eky'olwazi olunene mu nsi ey'ennyon-
ta.
³ Olwo amaaso gaabo abalaba tegaliziba,
n'amatu g'abo abawulira galiwuliriza.
⁴ Omutima gw'abatali bagumiikiriza gulimanya era
gulitegeera,
n'olulimi olw'abanaanaagira lulitereera ne boogera
bulungi.
⁵ Omusirusiru taliddayo kuyitibwa wa kitiibwa,
newaakubadde omuntu omwonoonyi okuteekebwa-
mu ekitiibwa.
⁶ Omusirusiru ayogera bya busirusiru,
n'omutima gwe gwemalira ku kukola ebitali bya bu-
tuukirivu.
Akola eby'obutatya Katonda,
era ayogera bya bulimba ku *MUKAMA*,
n'abayala abaleka tebalina kintu,
n'abalumwa ennyonta abamma amazzi.
⁷ Empisa z'omwonoonyi si za butuukirivu. Akola en-
tegeka ezitali za butuukirivu, alyoke azikirize abaavu
n'ebigambo eby'obulimba, ensonga y'abali mu kwetaa-
ga ne bw'eba nga ntuufu.
⁸ Naye omuntu ow'ekitiibwa akola entegeka za kitiib-
wa,
era ku bikolwa bye eby'ekitiibwa kw'anywerera.
⁹ Mmwe abakazi abateefiirayo,
mugolokoke muwulirize eddoozi lyange;
mmwe abawala abawulira nga muli wanywevu,
muwulire bye njamba.
¹⁰ Mu mwaka gumu oba n'okusingawo,
mmwe abawulira nga muli wanywevu, mulitya,
amakungula g'emizabbibu galifa,
n'amakungula g'ebibala tegalijja.
¹¹ Mutye mmwe abakazi abateefiirayo,
mukankane mmwe abawala abawulira nga muli
wanywevu.
Muggyeko engoye zammwe,
mwesibe ebibukutu mu biwato byammwe.
¹² Munakuwalire ennimiro ezaali zisanyusa,
olw'emizabbibu egyabalanga,
¹³ n'olw'ensi ey'abantu bange,
ensi eyamerangamu amaggwa ne katazamiti.
Weewaawo mukaabire ennyumba zonna ezaali
ez'amasanyu,

na kino ekibuga ekyali eky'amasanyu.
¹⁴ Weewaawo ekigo kirirekebawo,
ekibuga ekirimu oluyoogaano kirifuuka kifulukwa.
Ebigo n'eminaala birifuuka ebitagasa ennaku zonna,
ekifo ekisanyusa endogoyi, eddundiro ly'ebisibo,
¹⁵ okutuusa Omwoyo lw'alitufukibwako okuva wag-
gulu,
n'eddungu ne lifuuka ennimiro engimu,
n'ennimiro engimu n'erabika ng'ekibira.
¹⁶ Obwenkanya bulituula mu ddungu,
n'obutuukirivu bulibeera mu nnimiro engimu.
¹⁷ Ekibala ky'obutuukirivu kiriba mirembe,
n'ekiriva mu butuukirivu kiriba kusiriikirira na bwe-
sige emirembe gyonna.
¹⁸ Abantu bange balibeera mu bifo eby'emirembe,
mu maka amateefu
mu bifo eby'okuwummuliramu ebitatawaanyizibwa.
¹⁹ Omuzira ne bwe guligwa ne gukuba ekibira okuki-
malawo,
n'ekibuga ne kiggirwawo ddala,
²⁰ ggwe oliraba omukisa,
ng'osiga ensigo y'oku migga gyonna,
n'ente zo n'endogoyi zo ne ziryra nga zeeyagala.
33 Zikusanze ggwe omuzikiriza
ggwe atazikirizibwanga.
Zikusanze ggwe alya olukwe mu balala,
ggwe, gwe batayangamu lukwe,
bw'olirekaraawo okuzikiriza,
olizikirizibwa.
Bw'olirekeraawo okulya mu balala olukwe,
balikulyamu olukwe.
² Ayi *MUKAMA* tusaasire,
tukuyaayaanira.
Obeere amaanyi gaffe buli makya,
obulokozi bwaffe mu biro eby'okulabiramu ennaku.
³ Olw'eddoozi ery'okubwatuka, abantu balidduka,
bw'ogolokoka, amawanga gasaasaana.
⁴ Omunyago gwo, gukungulwa enzige ento,
era abantu bagugwako ng'ekibinja ky'enzige.
⁵ *MUKAMA* agulumizibwe, kubanga atuula waggulu,
alijjuza Sayuuni n'obwenkanya n'obutuukirivu.
⁶ Y'aliba omusingi omugumu mu biro byo,
nga lye tterekero eggagga ery'obulokozi, n'amagezi
n'okumanya.
Okutya *MUKAMA* kye kisumuluzo kye tterekero
ly'obugagga obwo.
⁷ Laba abasajja abazira ab'amaanyi bakaabira mu
nguudo mu ddoozi ery'omwanguka,
n'ababaka ab'emirembe bakaaba nnyo.
⁸ Enguudo ennene tezitambulirwako,
tewali azitambulirako.
Endagaano yamenyebwa,
n'abajulizi baayo banyoomebwa,

tewali assibwamu kitiibwa.
 9 Ensi ekungubaga era eyongobera,
 Lebanooni aswadde era awotose;
 Saloni ali ng'eddungu,
 ng'asuula Basani ne Kalumeeri.

10 *MUKAMA* agamba nti, "Kaakano nnaagolokoka,
 kaakano nnaagulumizibwa,
 kaakano nnaayimusibwa waggulu.
 11 Ofuna olubuto olw'ebisusunku,
 ozaala ssubi,
 omukka gwo, muliro ogukusaanyaawo.
 12 Abantu balyokebwa nga layimu bw'ayokebwa,
 balyokebwa omuliro ng'ebisaka by'amaggwa
 amasale."
 13 Mmwe abali ewala, mutegeere kye nkoze.
 Mmwe abali okumpi, mukkirize amaanyi gange.
 14 Abakozi b'ebibi ab'omu Sayuuni batidde,
 okutya kujjidde abatalina Katonda.
 "Ani ku ffe ayinza okubeera awamu n'omuliro
 ogusaanyaawo?
 Ani ku ffe ayinza okubeera awamu n'omuliro ogutal-
 iggwaawo?"
 15 Atambulira mu butuukirivu,
 n'ayogera ebituufu,
 oyo atatwala magoba agava mu bubbi,
 n'akuuma emikono gye obutakkiriza nguzi,
 aziba amatu ge n'atawulira ntegeka za kutta,
 n'aziba amaaso ge obutalaba nteekateeka ezitali za
 butuukirivu,
 16 ye muntu alituula waggulu mu bifo ebya waggulu,
 n'obuddukiro bwe buliba ebigo eby'omu nsozi.
 Aliweebwa emmere,
 n'amazzi tegalimuggwaako.

17 Amaaso go galiraba kabaka mu bulungi bwe,
 ne galaba ensi eyeewala.
 18 Omutima gwo gulifumiitiriza ku ntiisa ng'ogamba
 nti,
 "Omukungu omukulu ali ludda wa?
 Ali ludda wa eyasoloozanga omusolo?
 Omukungu avunaanyizibwa eminaala ali ludda wa?"
 19 Toliddayo kulaba bantu abo ab'amalala,
 abantu ab'olulimi olutamanyiddwa,
 olulimi olutategerekeka.

20 Tunuulira Sayuuni ekibuga eky'embaga zaffe,
 amaaso go galiraba Yerusaalemi,
 ekifo eky'emirembe, eweema etalisimbulwa
 enkondo zaayo tezirisimbulwa,
 newaakubadde emiguwa gyayo okukutulwa.
 21 Weewaawo *MUKAMA* aliba Amaanyi gaffe
 era aliba ekifo eky'emigga emigazi n'ensulo engazi.
 Temuliyitamu lyato
 newaakubadde ekyombo ekinene tekiriseeyeyera-
 mu.

22 Kubanga *MUKAMA* ye mulamuzi waffe,
MUKAMA y'atuwa amateeka,
MUKAMA ye Kabaka waffe,
 y'alitulokola.

23 Emiguwa gyo gisumulukuse
 n'omulongooti si munywewu,
 n'ettanga si lyanjuluze.
 Awo omugabo omungi guligabanyizibwamu,
 n'abalala balitwala eby'omunyago.

24 Tewali abeera mu Sayuuni alyogera nti, "Ndi mul-
 wadde,"
 n'abo ababeeramu balisonyiyibwa ekibi kyabwe.

Amawanga Gasalirwa Omusango

34 Musembere mmwe amawanga muwulirize.
 Musseeyo omwoyo mmwe abantu.

Ensi ewulirize, ne byonna ebikirimu,
 ensi ne byonna ebigivaamu.

2 *MUKAMA* anyiigidde amawanga gonna,
 ekiruyi kye kiri ku magye gaabwe gonna.

Alibazikiririza ddala,
 alibawaayo okuttibwa.

3 Abantu baabwe abattibwa balisuulibwa ebweru,
 n'emirambo gyabwe giriwunya,
 n'ensozi zirinyikira omusaayi gwabwe.

4 Emmunyeenye zonna ez'omu ggulu zirisaanuuka,
 n'eggulu liryazingako ng'omuzingo;
 n'eggye ery'omu ggulu lirigwa,
 ng'ebikoola ebivotose ebiva ku muzabbibu,
 ng'ebirimba ebyayongobera ebiva ku mutiini.

5 Weewaawo ekitala kyange kinywedde ne kijjuzibwa
 mu ggulu,
 era laba, kikkira ku Edomu okusala omusango,
 abantu be mmaliddewo ddala.

6 Ekitala kya *MUKAMA* kisaabye omusaayi,
 kiriko amasavu,
 omusaayi gw'abaana b'endiga n'embuzi,
 amasavu agava mu nsingo za sseddume.
MUKAMA alina ekiweebwayo mu Bozula,
 era waliyo n'okuttibwa okw'amaanyi mu Edomu.

7 Embogo zirifiira wamu nazo,
 n'obute obulume, ne ziseddume zirifiira wamu nazo.
 Ensi yaabwe erijjula omusaayi,
 n'enfuufu erinnyikira amasavu.

8 *MUKAMA* alina olunaku olw'okuwalanirako eggwan-
 ga,
 omwaka ogw'okwesasuzza, olw'ensonga eya Sayuuni.

9 Emigga gya Edomu girikalira ne gifuuka bulimbo, ^I
 n'enfuufu ye erifuuka ng'obuwunga bwa salufa
 ayokya.

Ensi ye erifuuka ng'obulimbo ^{II} obuggya omuliro.

10 Talizikizibwa emisana n'ekiro,

I bulimbo kifaanana ng'ennoni II bulimbo kifaanana ng'ennoni

n'omukka gwe gulinyooka ennaku zonna.
 Edomu alisigala kifulukwa emirembe n'emirembe,
 era tewaliba n'omu ayita mu nsi eyo.
¹¹ Ekiwuugulu eky'omu ddungu n'ekiwuugulu
 ekireekaana, birikibeeramu.
 Ekiwuugulu ekinene ne namuŋjoona birizimbamu
 ebisu byabyo.
 Katonda aligololera ekipimo eky'okwewunika,
 n'ekipimo ekinaaleka Edomu nga njereere.
¹² Abakungu be tebalibaako kye bayita bwakabaka,
 n'abalangira be bonna baliggwaawo.
¹³ Amaggwa galimera ku minaala egy'ekibuga kye,
 n'emyennyango n'amatovu ne bimera mu bigo bye
 ebyanywezebwa.
 Aliyiggibwa ebibe,
 era ebiwuugulu birimufuula ekifo eky'okuwummuli-
 rangamu.
¹⁴ Ensolo ez'omu ddungu gye zirisinkana empisi,
 n'embuzi enkambwe ez'omu nsiko gye ziramusi-
 ganyiza.
 Era eyo ebisolo ebitambula ekiro nabyo biriwummula
 nga byefunidde ekifo eky'okuwummulirangamu.
¹⁵ Ekiwuugulu kiribiikira eyo amagi,
 ne kigaalula,
 ne kirabirira abaana baakyo wansi w'ekisiikirize
 kyakyo.
 Era eyo ne kamunye gy'alikuŋŋaanira, empanga
 n'enseera.
¹⁶ Tunula mu muzingo gwa *MUKAMA* osome.
 Tewali na kimu ku ebyo ekiribulayo,
 era ekirume kiriba n'ekikazi, n'ekikazi ne kiba
 n'ekirume.
 Akamwa ka *MUKAMA* ke kalagidde,
 era Omwoyo we yalibikuŋŋaanya.
¹⁷ Agabira buli kimu omugabo gwakyo,
 era omukono gwe gubigabanyiza mu kigera.
 Birikibeeramu ennaku zonna,
 bibeere omwo emirembe n'emirembe.

Essanyu ly'Abanunule

35 Eddungu n'ensi enkalu birijaguza;
 Eddungu lirisanyuka ne limeramu ebintu.
 Ebimuli ebifaanana ng'ejjirikiti ² birimeruka,
 birijaguza nnyo ne biwowogana n'essanyu mu ddo-
 booji ery'omwanguka.
 Ekitiibwa kya Lebanoni kirigiweebwa,
 ekitiibwa kya Kalumeeri ne Saloni;
 baliraba ekitiibwa kya *MUKAMA*,
 ekitiibwa kya Katonda waffe.
³ Muzzeemu amaanyi emikono eminafu, n'amaviivi
 agajugumira mugagumye.
⁴ Mugambe abo abalina omutima omuti nti,
 Mubeere n'amaanyi temutya:
 laba Katonda wammwe alijja;
 alibalwanirira,

alage abalabe bammwe obusungu obw'Obwakaton-
 da,
 era alibalokola.

⁵ Olwo amaaso g'abazibe galiraba,
 era n'amatu ga bakiggala galigguka;
⁶ omulema alibuuka ng'ennangaazi,
 n'olulimi lw'abatayogera luliyimba n'essanyu.
 Amazzi galifubutuka
 ne gakulukutira mu lukoola n'emigga mu ddungu.
⁷ N'omusenye ogwokya gulifuuka ekidiba,
 n'ensi eyakala edda n'etiiriika ensulo ez'amazzi.
 Ebibe we byagalimiranga walimera omuddo,
 n'essaalu, n'ebitoogo.
⁸ Era eribaayo oluguudo olunene, n'ekkubo,
 eririyitibwa Ekkubo Ettukuvu.
 Abatali balongoofu tebaliriyitamu,
 liriba ly'abali abalongoofu,
 kubanga abasirusiru abatali balongoofu tebaliriyita-
 mu.
⁹ Teribaayo mpologoma,
 so teririnyayo nsolo yonna nkambwe;
 tezirirabikayo,
 naye abanunule balitambulira eyo.
¹⁰ N'abantu ba *MUKAMA* abaanunulibwa balikoma-
 wo, ne bajja mu Sayuuni nga bayimba,
 n'essanyu eritaggwaawo nga libajjudde.
 Balifuna essanyu lingi nnyo n'okujaguza,
 okunakuwala n'okusinda nga biggweereddewo
 ddala.

Sennakeribu Atiisatiisa Yerusalemi

36 Awo olwatuuka, mu mwaka ogw'ekkumi n'ena
 ogw'obufuzi bwa kabaka Keezeekiya, Sen-
 nakeribu kabaka w'e Bwasuli n'ayambuka okulumba
 ebibuga byonna ebya Yuda ebyali bizimbiddwako
 bbugwe n'abiwamba. ² Awo kabaka w'e Bwasuli
 n'asindika Labusake omuduumizi we ow'oku ntikko
 okuva e Lakisi n'eggwe eddene ayolekere Yerusalemi
 ewa kabaka Keezeekiya. Omuduumizi ono n'asimba
 amakanda ku mabbali g'omukutu gw'amazzi omunene
 ku luguudo olugenda ku Nnimito y'Omwozi w'Engoye.
³ Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, eyali akulira ol-
 ubiri, ne Sebuna omuwandiisi, ne Yoswa mutabani wa
 Asafu eyavunaanyizibwanga ebiwandiiko ne bafuluma
 okumusisinkana.
⁴ Labusake n'abagamba nti,
 "Mugambe Keezeekiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera kaba-
 ka omukulu, kabaka w'e Bwasuli nti, Kiki ddala kye
 weesiga? ⁵ Olowooza ebigambo obugambo birina
 amaanyi n'amagezi okuwangula olutalo. Ani gwe
 weesiga olyoke onjemere? ⁶ Laba weesiga Misiri, ogwo
 omuggo obuggo, olumuli olubetente, oluyinza okufu-
 mita engalo z'omuntu ng'alwesigamyeko: bw'atyo
 Falaawo, ye kabaka w'e Misiri bw'ayisa bonna

abamwesiga.' ⁷ Naye bw'ononɔnɔmba nti, 'Twesiga MUKAMA Katonda waffe,' si ye yali nannyini byoto n'ebifo ebigulumivu Keezeekiya bye yaggyawo n'agamba Yuda ne Yersaalemi nti, 'Mu maaso g'ekyoto kino we munaasinzizanga?'

⁸ "Kale nno MUKAMA wange Kabaka w'e Bwasuli agamba nti, Ajja kukuwa embalaasi enkumi bbiri bw'obanga ddala olina abanaazeebagala. ⁹ Mu mbeera eyo gy'olimu oyinza otya okuwangula wadde omuduumizi asembayo obunafu mu gye lyaffe ne bwe weesiga ebigaali n'embalaasi za Misiri? ¹⁰ Ate ekirala olowooza nzize okulumba ensi eno n'okugizikiriza nga MUKAMA si y'andagidde? MUKAMA yanɔnɔmba nnumbe ensi eno ngizikirize."

¹¹ Awo Eriyakimu ne Sebuna ne Yoswa ne bagamba Labusake nti, "Tukwegayiridde yogera n'abaddu bo mu Lusuuli kubanga tulumanyi, toyogera naffe mu Luyudaaya ¹ ng'abantu abali ku bbugwe bawulira."

¹² Naye Labusake n'ayogera nti, "Ebyo ebigambo MUKAMA wange yantumye kubyogera eri mukama wo n'eri ggwe mwekka, so si n'eri abasajja abatudde ku bbugwe abali nga mmwe abagenda okulya obubi bwabwe n'okunywa omusulo gwabwe?"

¹³ Awo Labusake n'ayimirira n'ayogera mu ddoobozi ery'omwanguka mu lulimi olw'Abayudaaya nti, "Muwulire ebigambo bya kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli. ¹⁴ Kabaka agambye bw'ati nti, Temukkiriza Keezeekiya kubalimbimba tayinza kubawonya.

¹⁵ Temukkiriza Keezeekiya kubasigula ng'abagamba nti, 'MUKAMA ddala ajja kutununula, ekibuga kino tekijja kugwa mu mukono gwa Bwasuli.'

¹⁶ "Temuwuliriza Keezeekiya kubanga bw'ati bw'ayogera kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mutabagane nange mufulume mujje gye ndi, olwo buli muntu ku mmwe lw'alirya ku muzabbibu gwe na buli muntu ku mutiini gwe, era buli omu alinywa ku mazzi ag'omu kidiba kye, ¹⁷ okutuusa lwe ndijja ne mbatwalira ddala mu nsi efaanana ensi yammwe, ensi ey'enɔnɔano ne wayini, ensi ey'emigaati n'ennimiro ez'emizabbibu.'

¹⁸ "Mwekuume Keezeekiya aleme okubasendasenda ng'ayogera nti, 'MUKAMA alibalokola.' Waliwo katonda yenna ow'amawanga eyali awonyezza ensi ye mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli? ¹⁹ Bali ludda wa bakatonda ab'e Kamasi ne Alupadi? Bali ludda wa bakatonda ab'e Sefarayimu? Baali bawonyezza Samaliya mu mukono gwange? ²⁰ Baani ku bakatonda bonna ab'ensi ezo abaali bawonyezza ensi zaabwe mu mukono gwange? Kale MUKAMA asobola atya okuwonya Yersaalemi mu mukono gwange?"

²¹ Kyokka bo baasirika busirisi tebaddamu, kubanga kabaka yali alagidde nti, "Temumuddamu."

²² Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya eyali akulira olubiri ne Sebuna Omuwandiisi ne Yoswa mutabani

¹ Oluyudaaya lwe lulimi olwekikungu olwakozesebwanga mu biro ebyo. Oluyudaaya lwafuukira ddala olulimi Abayudaaya lwe bakozeza okuva mu 5 BC.

wa Asafu Omukuumi w'ebiwandiiko, ne baddayo eri Keezeekiya nga bayuzizza engoye zaabwe, ne bamubulira ebigambo bya Labusake.

Keezeekiya Akaabirira MUKAMA

37 Awo kabaka Keezeekiya bwe yabiwulira n'ayuzizza engoye ze n'ayambala ebibukutu n'ayingira mu nnyumba ya MUKAMA. ² N'atuma Eriyakimu eyali akulira olubiri ne Sebuna omuwandiisi ne bakabona abakulu, nga bambadde ebibukutu, eri nnabbi Isaaya mutabani wa Amosi. ³ Ne bamugamba nti, "Keezeekiya atutumye okukugamba nti, Olunaku lunu lunaku lwa kulabiramu nnaku era lwa kuvumirwamu era lwa kujoogebwa; kubanga abaana batuuse okuzaalibwa naye nga tewali maanyi ga kubazaala. ⁴ Oboolyawo MUKAMA Katonda wo anaawulira ebigambo bya Labusake eyatumibwa kabaka w'e Bwasuli mukama we okuvuma Katonda omulamu, MUKAMA Katonda wo n'amunyenya olw'ebigambo by'awulidde: Kale waayo okusaba kwo wegayiririre ekitundu ekikyasi-gaddewo."

⁵ Abaddu ba kabaka Keezeekiya bwe bajja eri Isaaya, ⁶ Isaaya n'abagamba nti, "Mutegeeze mukama wammwe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Ebigambo by'owulidde abaddu ba kabaka w'e Bwasuli bye banvumye, tebikutiisa. ⁷ Laba ndimusindikira omwoyo omubi, awulire olugambo addeyo mu nsi ye. Era eyo gye ndimuzikiririza afe ekitala."

⁸ Awo Labusake omuduumizi wa Bwasuli bwe yaddayo, n'asanga kabaka w'e ng'alwana ne Libuna: kubanga yawulira nti avudde e Lakisi.

⁹ Ate era kabaka Sennakeribu n'afuna obubaka nti Tiraaka kabaka w'e Kuusi azze okumulwanyisa. Bwe yakiwulira n'asindika ababaka eri Keezeekiya n'obubaka buno nti, ¹⁰ "Keezeekiya kabaka wa Yuda mu mugambe nti, Katonda wo gwe weesiga takulimbanga ng'ayogera nti, 'Yersaalemi tekirigabulwa mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.' ¹¹ Laba wawulira bakabaka b'e Bwasuli kye baakola amawanga gonna, ne bagazikiririza ddala. Mwe munaawona?

¹² Amawanga bakitange ge baasaanyaawo, Gozani, ne Kalani, ne Lezefu n'abantu ba Adeni abaabanga mu Terasali, bakatonda baago, baabayamba? ¹³ Ali ludda wa kabaka w'e Kamasi ne kabaka w'e Alupadi ne kabaka w'ekibuga Sefarayimu oba ow'e Keena, oba ow'e Yiva?"

Okusaba kwa Keezeekiya

¹⁴ Keezeekiya n'aggya ebbaluwa mu mukono gw'ababaka n'agisoma: Keezeekiya n'ayambuka mu nnyumba ya MUKAMA n'agyanjuluzza mu maaso ga MUKAMA. ¹⁵ N'asaba ne yeegayirira MUKAMA nga agamba nti, ¹⁶ "Ayi MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, atuula wakati mu bakerubbi, ggwe Katonda wekka afuga obwakabaka bwonna obw'omu nsi, ggwe wako-

la eggulu n'ensi. ¹⁷ Otege okutu kwo Ayi *MUKAMA* owulire, ozibule amaaso go, Ayi *MUKAMA*, olabe: owulire ebigambo byonna ebya Sennakeribu by'aweereza okuvuma Katonda omulamu.

¹⁸ "Mazima ddala *MUKAMA*, bakabaka b'e Bwasuli baazisa amawanga gonna n'ensi zaago, ¹⁹ ne basuula bakatonda baabwe mu muliro: kubanga tebaali bakatonda, naye mulimu gwa ngalo z'abantu, miti na mayinja; kyebaava babazikiriza. ²⁰ Kale nno, ayi *MUKAMA* Katonda waffe, tulokole mu mukono gwa Sennakeribu, obwakabaka bwonna obw'ensi butegeere nga ggwe wekka ggwe *MUKAMA*."

²¹ Awo Isaaya mutabani wa Amози n'atumira Keezeekiya ng'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri nti, Kubanga onneegayiridde ku bya Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli, ²² kino kye kigambo kye mmwogeddeko:

"Omuwala wa Sayuuni embeerera akunyooma era akusekerera.

Omuwala wa Yerusalemi akunyeenzeza omutwe gwe nga bw'odduka.

²³ Ani gw'ovumye gw'ovodde?

Era ani gw'oyimuyisirizzaako eddobozi lyo n'okanulira n'amaaso?

Omutukuvu wa Isirayiri!

²⁴ Okozesezza abaddu bo

okuvuma Mukama n'oyogera nti, Nyambuse n'amagaali gange amangi ku ntikko y'olusozi,

ntuuse ku njuyi ez'omunda eza Lebanooni; era ntemedde ddala emivule gyakwo emiwanvu, n'enfugo zaakwo ezisinga obulungi, era natuuka ne ku lusozi lwakwo olukomererayo, ekibira kyayo ekisinga obunene.

²⁵ Waduula nti wasima enzizi

era n'onywa n'amazzi mu mawanga

era nti ebigere by'abajaasi bo

byakaliza amazzi g'omugga Kiyira mu Misiri.'

²⁶ "Tewawulira nga nakisalawo dda?

Nakiteekateeka dda.

Mu biro eby'edda nakiteekateeka;

era kaakano nkituukirizza,

olyoke ofuule ebibuga ebiriko bbugwe

okuba ng'entuumo y'amayinja.

²⁷ Abantu baamu kyebaavanga baggwaamu

amaanyi,

ne baterebuka

ne bakenjentererwa

ne baba ng'essubi mu nnimiro, ng'omuddo omuto,

ng'omuddo ogumera ku nnyumba

ogwokebwa ne gufa nga tegunnakula.

²⁸ "Naye mmanyi obutuuliro bwo

era mmanyi okufuluma kwo n'okuyingira kwo

n'obuswandi bw'ondaga.

²⁹ Kubanga oneeregeddeko,

okwepanka kw'okoze nkutuuseeko.

Era kaakano ntuuse okuteeka eddobo mu nnyindo zo, ¹

n'oluuma ndufumite mu mimwa gyo,

nkuzzeeyo

ng'opaala mu kkubo lye wajjiramu."

Katonda Atuukiriza Ekisuubizo kye

³⁰ Awo Isaaya n'agamba Keezeekiya nti,

"Kano ke kabonero akanaakuweebwa:

Omwaka guno mugenda kulya enjaano eyeemeza yokka.

Eno gye muliryako n'omwaka ogwokubiri.

Mu mwaka ogwokusatu

mulirya ku birime byammwe bye musize

era ne mukungula mu nnimiro zammwe ez'emizabibibu.

³¹ Abantu ba Yuda abalifikkawo baliba ng'ebisimbe emirandira gyabyo nga gikka wansi ate nga bigimu-ka ne bibala.

³² Mu Yerusalemi walibaawo abalisigalawo

ne ku Lusozi Sayuuni walibeerawo abaliwona,

kubanga *MUKAMA* Ayinzabyonna mu bumalirivu bwe, yeewaddeyo okukikola.

³³ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ku bikwata ku Kabaka w'e Bwasuli nti,

"Kabaka oyo taliyingira mu kibuga kino

wadde okulasayo akasaale.

Talikisemberera n'engabo

newaakubadde okutumako ekifunvu ng'akitaayiza.

³⁴ Ekkubo lye jajjiramu lye limu ly'anaakwata okud-dayo.

Tajja kuyingira mu kibuga kino,"

bw'ayogera *MUKAMA*.

³⁵ "Ndirwanirira ekibuga kino

nkirokole."

³⁶ Awo malayika wa *MUKAMA* n'afuluma n'atta mu lusiisira olw'Abasuli abantu emitwalo kkumi na mu-naana mu enkumi ttaano. Abaasigalawo bagenda

okuzuukuka enkya nga wonna wajjudde mirambo.

³⁷ Awo Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'avaayo n'ad-dayo n'abeera e Nineeve.

³⁸ Lumu bwe yali ng'asinziza mu ssabo lya Nisuloki

katonda we, Adulammereki, ne Salezeri batabani be

ne bamusalira olukwe ne bamutta: ne baddukira mu nsi ya Alalati. Esaludooni mutabani we n'amusikira.

Okusaba Kwa Keezeekiya ng'Alwadde

38 Mu nnaku ezo Keezeekiya n'alwala nnyo, katono afe. Nnabbi Isaaya mutabani wa Amози

¹ *Abasuli baateekanga amalobo mu nnyindo zaabo be baawambanga, ne baddira n'oluuma ne bafumita mu mimwa gy'abo be baawambanga*

n'ajja gy'ali n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Teekateeka ennyumba yo, kubanga togenda kulama, ogenda kufa."

² Awo Keezeekiya n'akyuka n'atunuulira ekisenge n'asaba ne yeegayirira *MUKAMA*³ ng'agamba nti, "Jjuki-
ra kaakano, Ayi *MUKAMA*, nkwegayiridde, engeri gye natambuliranga mu maaso go n'amazima n'omutima ogutuukiridde, ne nkola ebisaanidde mu maaso go." Era Keezeekiya n'akaaba nnyo amaziga.

⁴ Awo Ekigambo kya Katonda ne kijja eri Isaaya, ⁵ nga *MUKAMA* agamba nti, "Genda ogambe Keezeekiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Dawudi kitaawo nti, Mpulidde okusaba kwo, ndabye amaziga go: laba nzija kwongera ku nnaku zo emyaka kkumi n'ettaano. ⁶ Era ndikuwonya ggwe n'ekibuga kino mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli: Era ndiku-
uma ekibuga kino.

⁷ "Era kano ke kabonero k'onoofuna okuva eri *MUKAMA* nti *MUKAMA* alikola ekigambo ky'ayogedde. ⁸ Laba nzija kuzza emabega ekisiikirize ebigere kkumi enjuba bw'eneeba egwa, ky'eneekola ku madaala kabaka Akazi ge yazimba.'" Bw'etyo enjuba n'edda emabega ebigere kkumi.

⁹ Awo Keezeekiya Kabaka wa Yuda bwe yassuuka, n'awandiika ebigambo bino;

¹⁰ nayogera nti, "Mu maanyi g'obulamu bwange mwe nnali njenda okufiira nnyingire mu miryango gy'emagombe, nga simazeeyo myaka gyange egisigaddeyo."

¹¹ Ne ndyoka njogera nti, "Sigenda kuddayo kulaba *MUKAMA*, mu nsi y'abalamu.

Sikyaddamu kulaba bantu mu nsi abantu mwe babeera.

¹² Obulamu bwange buzingiddwako ng'eweema y'omusumba w'endiga bw'enzigibwako. Ng'olugoye lwe babadde balanga ate ne balusala ku muti kwe babadde balulukira, bwe ntyo bwe nawuliranga emisana n'ekiro nga obulamu bwange obumalirawo ddala.

¹³ Ekiro kyonna nakaabanga olw'obulumi nga ndi ng'empologoma gw'emmenyaamenya am-
agumba,

ekiro n'emisana nga ndowooza nga *MUKAMA* yali amalawo obulamu bwange.

¹⁴ Nakaabanga ng'akasanke oba akataayi, n'empuubaala ng'enjiibwa, amaaso gange ne ganfuyirira olw'okutunula mu bbanga eri eggulu.

Ne nkaaba nti, Ayi Mukama, nga nnyigirizibwa, nziruukirira."

¹⁵ Naye ate nga naagamba ki?

Yali ayogedde nange nga ye yennyini ye yali akikoze. N'atambulanga n'obwegendereza mu bulumi bunu

obw'obulamu bwange.

¹⁶ Ayi Mukama, olw'ebyo, abantu babeera abalamu, era mu ebyo omwoyo gwange mwe gubeerera omulamu.

Omponye, mbeere mulamu.

¹⁷ Ddala laba okulumwa ennyo bwe ntyo kyali ku lwa bulungi bwange, naye ggwe owonyezza obulamu bwange okugwa mu bunnya obw'okuzikirira.

Kubanga otadde ebibi byange byonna emabega wo.

¹⁸ Kubanga tewali n'omu mu nsi y'abafu ayinza kuku-
tendereza,

abafu tebayinza kukusuuta; tebaba na ssuubi mu bwesigwa bwo.

¹⁹ Akyali omulamu, y'akutendereza nga nze bwe nkola leero; bakitaabwe b'abaana babategeeza nga bw'oli omwesigwa ennyo.

²⁰ *MUKAMA* alindokola, kyetunaavanga tuyimba ne tukuba n'ebivuga eby'enkoba ennaku zonna ez'obulamu bwaffe,

mu nnyumba ya *MUKAMA*.

²¹ Isaaya yali agambye nti, "Baddire ekitole ky'ettiini bakisiige ku jjute, liwone."

²² Kubanga Keezeekiya yali abuuzizza nti, "Kabonero ki akalaga nga ndiwona ne ntuuka okulagako mu nnyumba ya *MUKAMA*?"

Ababaka Okuva e Babulooni

³⁹ Awo mu nnaku ezo Merodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka w'e Babulooni, n'aweereza Keezeekiya ebbaluwa n'ekirabo, kubanga yawulira nti yali alwadde naye ng'awonye.

² Keezeekiya n'abasanyukira, n'abalaga ennyumba ye ey'ebintu bye eby'omuwendo omungi, effeeza ne za-abu, n'ebyakaloosa, n'amafuta ag'omuwendo omungi, n'ennyumba yonna ey'ebyokulwanyisa. Byonna ebyali mu bugagga bwe, tewali kintu mu nnyumba ye newaakubadde mu bwakabaka bwe bwonna Keezeekiya ky'ataabalaga.

³ Awo Isaaya nnabbi n'ajja eri kabaka Keezeekiya n'amubuuza nti, "Abasajja banno bagamba ki? Era bavudde wa okujja gy'oli?"

Keezeekiya n'amuddamu nti, "Bazze wange, bava mu nsi ey'ewala e Babulooni."

⁴ N'amubuuza nti, "Balabye ki mu nnyumba yo?"

Keezeekiya n'addamu nti, "Byonna ebiri mu nnyumba yange babirabye, tewali kintu mu byobugagga bwange kye sibalaze."

⁵ Awo Isaaya n'agamba Keezeekiya nti, "Wuliriza *MUKAMA* Katonda ow'Eggye ky'agamba: ⁶ Laba, ennaku

zijja, byonna ebiri mu nnyumba yo n'ebyo bajjajjaabo bye baaterekanga ebikyaliwo n'okutuusa leero, lwe bir-itwalibwa e Babulooni, ne watasigala kintu na kimu, bw'ayogera *MUKAMA*.⁷ N'abamu ku batabani bo, ggwe kennyini b'ozala balitwalibwa mu lubiri lwa kabaka w'e Babulooni ne balaayibwa."

⁸ Awo Keezeekiya n'agamba Isaaya nti, "Ekigambo kya *MUKAMA* ky'onjanyambye kirungi." Kubanga yalwoozza nti, "Kasita emirembe, n'obutebenkevu bi-naabangawo mu mulembe gwange."

Ebigambo eby'Essuubi

40 Mugumye, mugumye abantu bange, bw'ayogera Katonda wammwe.

² Muzzeemu Yerusalemi amaanyi mumubuulire nti, entalo ze ziweddewo, n'obutali butuukirivu bwe busasuliddwa.

Era *MUKAMA* amusasudde emirundi ebiri olw'ebibi bye byonna.

³ Eddoboozi ly'oyo ayogera liwulikika ng'agamba nti, "Muteeketeke ekkubo lya *MUKAMA* mu ddungu, mutereeze oluguudo lwe mu ddungu.

⁴ Buli kiwonvu kirigulumizibwa, na buli lusozi n'akasozi ne bikkakkanyizibwa. N'obukyamu buligololwa, ebifo ebitali bisende ne bitereezebwa.

⁵ Ekitiibwa kya *MUKAMA* kiribikkulwa, ne bonna abalina omubiri balikirabira wamu, kubanga akamwa ka *MUKAMA* ke kakyogedde."

⁶ Ne mpulira eddoboozi nga ligamba nti, "Yogera mu ddoboozi ery'omwanguka."

Ne njamba nti, "Nnaayogera ki?" Ne linziramumu nti, gamba nti,

"Abantu bonna bali nga muddo, n'obulungi bwabwe bumala ennaku ntono ng'ebimuli eby'omu nnimiro.

⁷ Omuddo guwotoka, ekimuli kiyongobera, omukka gwa *MUKAMA* bwe gugufuuwako. Mazima abantu muddo.

⁸ Omuddo guwotoka, ekimuli kiyongobera, naye ekigambo kya Katonda waffe kibeerera emirembe gyonna."

⁹ Ggwe abuulira Sayuuni ebigambo ebirungi, werinnyire ku lusozi oluwanvu; ggwe abuulira Yerusalemi ebigambo ebirungi, yimusa eddoboozi lya n'amaanyi, liyimuse oyogere, totya.

Gamba ebibuga bya Yuda nti, "Laba Katonda wammwe ajja!"

¹⁰ Laba, *MUKAMA* Katonda ajja n'amaanyi mangi era afuga n'omukono gwe ogw'amaanyi ag'ekitalo.

Labamba empeera ye eri mu mukono gwe, buli muntu afune nga bw'akoze.

¹¹ Aliisa ekisibo kye ng'omusumba, akujjaanya abaana b'endiga mu mukono gwe n'abasitula mu kifuba kye,

n'akulembera mpola mpola ezibayonsa.

¹² Ani eyali ageze amazzi g'ennyanya mu kibatu kye, n'apima eggulu n'oluta, n'apima enfuufu y'oku nsi mu kibbo, oba n'apima ensozi ku minzaani, n'obusozi ku kipima?

¹³ Ani eyali alunjanyamizza Omwoyo wa *MUKAMA*? Ani ayinza okumuyigiriza n'amuwa amagezi?

¹⁴ Ani gwe yali yeebuuzizzako amuwe ku magezi, era ani eyali amuyigirizza ekkubo ettuufu? Ani eyali amusomesezza eby'amagezi n'amulaga okuyiga,

n'okumanya n'okutegeera?

¹⁵ Laba amawanga gali ng'ettondo eriri mu nsuwa, era ng'enfuufu ekutte ku minzaani, apima ebizinga ng'apima olufuufu ku minzaani.

¹⁶ N'ensolo zonna ez'omu kibira kya Lebanooni tezi-mala kubeera kiweebwayo eri Katonda waffe, n'emiti gyamu gyonna mitono nnyo tegisobola ku-vaamu nku zimala.

¹⁷ Amawanga gonna ag'omu nsi gabalibwa mu maaso ge, gy'ali gabalibwa nga si kintu n'akamu.

¹⁸ Kale ani gwe mulifaananya Katonda? Oba kifaananyi ki kye mulimugeraageranyizaako?

¹⁹ Ekifaananyi ekyole omukozi akifumba, n'omuweesi wa zaabu n'akibikkako zaabu, n'akibikkako n'emikuufu egya ffeeza.

²⁰ Oyo omwavu atasobola kufuna ffeeza oba zaabu afuna omuti omugumu ogutavunda ne yenoonyeza omukozi omugezigezi okusimba n'okunyweza ekifaananyi ekyole.

²¹ Temunnamanya,

temunnawulira, temubuulirwanga

okuva ku kutondebwa kw'ensi?

²² Katonda atuula ku nsi enneekulungirivu, era gy'ali abantu bali ng'amayanzi.

Atimba eggulu ng'olutimbe era alibamba ng'eweema ey'okubeeramu.

²³ Afuula abafuzi obutaba kintu, afuula n'abalumizi mu nsi okuba ekitaliimu.

²⁴ Bali ng'ebisimbe ebyakamera biba bya kasimbibwa,

biba byakasigibwa,

biba byakaleeta emirandira,

nga abifuuwa nga biwotoka,

ng'embuyaga ebitwalira ddala ng'ebisasiro.

²⁵ "Kale mulinfaananya ani, ani gwe mulinnenkanya?" bw'ayogera Omutukuvu.

26 Muyimuse amaaso gammwe mulabe ebiri ku ggu-lu.

Ani eyatonda ebyo byonna?
Oyo afulumya ebyaka eby'omu bbanga afulumya kina kimu,
byonna nga bwe biri, n'abiyita amannya gaabyo.
Olw'obukulu bw'obuyinza bwe era kubanga wa maanyi ga nsusso,
tewali na kimu kibulako.

27 Lwaki ogamba ggwe Yakobo era ne wemulugunya ggwe Isirayiri nti,

"MUKAMA tamanyi mitawaana gye mpitamu, era tafaayo nga tuggyibwako eddembe lyaffe ery'obwebange"?
28 Tonnamanya?
Tonnawulira?
MUKAMA, ye Katonda ataliggwaawo.
Omutonzi w'enkomerero y'ensi.
Tazirika so takoowa
era n'amagezi ge tewali n'omu ayinza kugapima.

29 Awa amaanyi abazirika,
n'oyo atalina buyinza amwongerako amaanyi.

30 Abavubuka bazirika, bakoowa,
n'abalenzi bagwira ddala.

31 Naye abo abalindirira MUKAMA
baliddamu buggya amaanyi gaabwe,
balitumbiira n'ebiwawaatiro ng'empungu;
balidduka mbiro ne batakoowa,
balitambula naye ne batazirika.

Katonda Agumya Isirayiri

41 "Musirike mumpulirize mmwe ebizinga, amawanga gaddemu amaanyi.
Mwetegeke okuleeta emisango gyammwe mu mbuga mujja kufuna obwogerero.
Tukunjaane tulabeko omutuufu.

2 "Ani eyayita omuweereza we okuva mu buvanjuba, eyamuyita akole emirimu gye amuweereze mu butuukirivu?

Ani eyamuwa obuwanguzi ku bakabaka ne ku mawanga,
n'abafuula ng'enfuufu n'ekitala kye,
obusaale bwe ne bubafuula ebisasiro ebitwalibwa empewo?

3 N'agenda ng'abagoba embiro n'ayita bulungi mu makubo
ebigere bye gye by'ali bitayitanga.

4 Ani eyakola kino ng'ayita emirembe gy'abantu okuva ku lubereberye?
Nze MUKAMA ow'olubereberye
era ow'enkomerero, nze wuuyo."

5 Ebizinga by'alaba ne bitya;

n'ensi yonna n'ekankana: baasembera kumpi ne batuuka.

6 Buli muntu yayamba muliraanwa we ng'agamba nti; "Guma omwoyo!"

7 Awo omubazzi n'agumya omuweesi wa zaabu omwoyo,

n'oyo ayooyoota n'akayondo
n'agumya oyo akuba ku luyijja
ng'ayogera ku kyuma ekigatta nti, "Nga kirungi,"
era ne bakikomera n'emisumaali kireme okusagaasagana.

Isirayiri Yalondebwa Katonda

8 "Naye ggwe Isirayiri omuweereza wange, Yakobo gwe nalonda,

ezzadde lya Ibulayimu mukwano gwange,
9 ggwe, gwe naggya ku nkomerero y'ensi ne nkuyita okuva mu bitundu by'ensi ebikomererayo ddala,

ne nkugamba nti, 'Oli muddu wange,'
nze nakulonda so sikusuulanga:

10 Totya kubanga nze ndi wamu naawe; tokenjentererwa, kubanga nze Katonda wo.
Nnaakuwanga amaanyi.

Wewaawo nnaakuyambanga n'omukono ogwa ddyo ogw'obutuukirivu bwange."

Isirayiri Alinnya ku Balabe be

11 "Laba, abo bonna abakukambuwaliidde balikwatibwa ensonyi ne balaba ennaku.
Abo abakuwakanya balifuuka ekitagasa ne baggwaawo.

12 Olibanoonya abo abaakukijjanyanga naye n'otobalaba.
Abo abaakulwanyisanga baliggwaamu ensa.

13 Kubanga nze MUKAMA Katonda wo akukwata ku mukono ogwa ddyo,
nze nkugamba nti,
Totya nze nzija kukuyamba.

14 Wadde ng'oli lusiringanyi totya, ggwe Isirayiri,
kubanga nnaakuyamba," bw'ayogera MUKAMA Omu-nunuzi wo,

Omutukuvu wa Isirayiri.

15 "Laba ndikufuula ng'ekyuma ekiggya ekisala ennyo,
ekyogi eky'amannyo amangi.

Muliwuula ensozi ne muzimentulira ddala,
obusozi ne mubufuula ebisusunku.

16 Oliziwewa empewo n'ezifuumula,
embuyaga ezifuumuka zizisaasaanye.
Era naawe olisanyukira mu MUKAMA,
era mu Mutukuvu wa Isirayiri mw'olyenyumiririza."

MUKAMA Ayimusa Isirayiri

17 "Abaavu n'abali mu bwetaavu bwe baneetaganga amazzi

ne baganoonya naye ne gababula,
ate nga ennimi zaabwe zikaze,
nze *MUKAMA* ndibawulira,
nze Katonda wa Isirayiri siribaleka.

18 Ndikola emigga ku busozi obutaliiko kantu,
era n'ensulo wakati mu biwonvu.

Olukoola ndirufuula ennyanja,
n'eddungu lirivaamu enzizi z'amazzi.

19 Ndisimba mu lukoola omuvule ne akasiya,
omumwanyani n'omuzeyituuni,
ate nsimbe mu ddungu
enfugo n'omuyovu awamu ne namukago.

20 Abantu balyoke balabe bamanye,
balwooze
era batuuke bonna okutegeera nti omukono gwa
MUKAMA gwe gukoze kino,
nti Omutukuvu wa Isirayiri yakikoze."

MUKAMA Asoomooza Bakatonda Abalala

21 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda gye muli
mmwe nti,
"Mmwe bakatonda baamawanga, mujje nammwe
mwogere.

Muleete ensonga zammwe tuziulire," bw'ayogera
Kabaka wa Yakobo.

22 "Baleete bakatonda bwabwe
batubuulire ebigenda okubaawo.
Batubuulire n'ebyalivo emabega,
tusobole okubimanya,
n'okubirowoozaako
n'okumanya ebinaavaamu oba okutubuulira ebigen-
da okujja.

23 Mutubuulire ebigenda okubaawo
tulyoke tumanye nga muli bakatonda.
Mubeeko kye mukola ekirungi oba ekibi
tulyoke tutye era tukenjentererwe mu mutima.

24 Laba, temuliiko bwe muli
ne bye mukola tebigasa.

Abo ababasinza bennyamiza.

25 Nonze omuntu alifuluma mu bukiikakkono
akoowoola erinnya lyange,
abeera mu buvanjuba.

Alirinnyirira abafuzi ng'asamba ettaka,
abe ng'omubumbi asamba ebbumba.

26 Ani eyakyogera nti kiribeerawo tulyoke tumanye,
eyakyogera edda tulyoke tugambe nti, 'Wali mutuu-
fu?'

Tewali n'omu yakyogerako,
tewali n'omu yakimanya
era tewali n'omu yawulira kigambo na kimu okuva
gye muli.

27 Nasooka okubuulira Sayuuni
era ne mpeereza omubaka e Yerusalemi ababu-
ulire amawulire amalungi.

28 Naye tewali n'omu mu bakatonda bammwe eya-
bategeeza kino.

Tewali n'omu awa bigambo birunḡamya,
tewali n'omu addamu bwe mbuuzza.

29 Laba, bonna temuli nsa!

Bye bakola byonna tebigasa.

Ebifaananyi byabwe byonna ebibajje, mpewo na bu-
taliimu."

Omuweereza wa Katonda

42 Laba omuweereza wange gwe mpanirira,
omulonde wange gwe nsanyukira ennyo.

Ndimuwa Omwoyo wange
era alireeta obwenkanya eri amawanga.

2 Talireekaana
wadde okuyimusa eddoboosi lye mu luguudo.

3 Talimenya lumuli lubetentefu
oba okuzikiza olutambi olwaka empola ennyo;
mu bwesigwa alireeta obwenkanya.

4 Taliremererwa oba okuggwaamu essuubi okutu-
usa ng'aleesewo obutebenkevu ku nsi.

N'ebizinga eby'ewala
birindirira amateeka ge.

5 Bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* Katonda,
eyatonda eggulu n'alibamba.
Eyayanjuluzza ensi ne byonna ebigivaamu;
awa omukka abantu baakwo
era n'obulamu eri bonna abagitambulirako.

6 "Nze *MUKAMA*,
nakuyita mu butuukirivu.
Ndikukwata ku mukono era ndikukuuma.
Ndikufuula okuba endagaano eri abantu,
era omusana eri bannamawanga.

7 Okuzibula amaaso g'abazibe,
okuta abasibe okuva mu makomera
n'okuggya abo abali mu bunnya, abo abali mu kizik-
iza.

8 "Nze *MUKAMA*,
eryo lye linnya lyange, n'ekitiibwa kyange sirikiwa
mulala,
newaakubadde ettendo lyange okukiwa bakatonda
abalala.

9 Laba, ebyo bye nagamba nti
biribaawo bituuse,
kaakano mbabuulira ku bigenda okujja;
mbibategeeza nga tebinnabaawo."

Oluyimba olw'Okutendereza MUKAMA

10 Muyimbire *MUKAMA* oluyimba oluggya,
ettendo lye okuva ku nkomerero y'ensi!
Mmwe abasaabala ku nnyanja ne byonna ebigirimu,

mmwe ebizinga ne bonna ababibeeramu.
 11 Leka eddungu n'ebibuga byamu biyimuse amaloo-
 boozi gaabyo,
 ebyalo Kedali mw'atuula.
 Leka abantu b'e Seera bayimbe n'essanyu.
 Leka baleekaanire waggulu ku ntikko z'ensozi.
 12 Leka MUKAMA bamuwe ekitiibwa
 era balangirire ettendo lye mu bizinga.
 13 MUKAMA, anafuluma okulwana ng'omutabaazi
 ow'amaanyi,
 era ng'omutabaazi ow'amaanyi alijja yeeswanta,
 n'okuleekaana ng'alangirira olutalo.
 Era aliwangula abalabe be.

Katonda Asubiza Okuyamba Abantu be

14 "Ebbanga ggwanvu nga siriko kye njamba,
 nga nsirise neekuume.
 Naye okufaanana ng'omukazi alumwa okuzaala,
 nkaaba, mpejjawejja era nzisa ebikkowe.
 15 Ndizikiriza ensozi n'obusozi,
 egyo emiddo gyakwo gyonna ndi wakugiwotosa.
 Era ndikaza ebinywa byabwe byonna
 n'emigga ndigifuula ebizinga.
 16 Era ndikulembera abantu bange abazibe ba maaso
 mu kkubo lye batamanyi
 n'abayise mbalunjamize mu makubo ge bata-
 manyidde.
 Ndifuula ekizikiza okuba omusana mu maaso gaabwe
 n'ebifo ebizibu okuyitamu ndibirongoosa.
 Ebyo by'ebintu bye ndikola,
 sirireka bantu bange.
 17 Naye abo abeesiga bakatonda abalala, ababagam-
 ba nti,
 'Mwe bakatonda baffe,' balikwasibwa ensanyi,
 era baligobebwa, mu buswavu obungi."

Ekibi ky'Eggwanga n'Okubonerezebwa

18 "Muwulire mmwe bakiggala,
 mutunule mmwe bamuzibe, mulabe.
 19 Ani muzibe okuggyako omuweereza wange,
 oba kiggala okuggyako omubaka wange gwe ntu-
 ma?
 Eriyo eyaziba amaaso asinga oyo eyeewaayo gye ndi,
 oba omuzibe ng'omuweereza wa MUKAMA?
 20 Olabye ebintu bingi naye tobifuddeko,
 amatu go maggule naye tolina ky'owulira."
 21 Kyasanyusa MUKAMA olw'obulungi obw'obu-
 tuukirivu bwe
 okukuza amateeka ge
 n'okugassaamu ekitiibwa.
 22 Naye bano, bantu be,
 ababbibwa ne banyagibwa bonna
 ne basibibwa mu binnya oba abasibibwa mu
 makomera.
 Bafuuka munyago

nga tewali n'omu abanunula,
 bafuuliddwa abanyage
 nga tewali n'omu agamba nti, "Bateebwe baddeyo."

23 Ani ku mmwe anaawuliriza kino,
 oba anaafaayo ennyo n'awuliriza mu biro ebigenda
 okujja?

24 Ani eyawaayo Yakobo okuba omunyago
 ne Isirayiri eri abanyazi?

Teyali MUKAMA gwe twayonoono?

Ekyo yakikola

kubanga tebaagoberera makubo ge.

Tebaagondera mateeka ge.

25 Kyeyava abafukako obusungu bwe obubuubuuka
 n'obulumu bw'entalo.

Beebungululwa ennimi z'omuliro naye tebaategeera.
 Gwabookya naye ne batakissaako mwoyo.

Omulokozi wa Isirayiri Ali Omu Yekka

43 Naye kaakano bw'atyo bw'ayogera MUKAMA oyo
 eyakutonda,

ggwe Yakobo,

eyakukola ggwe Isirayiri:

"Totya kubanga nkununudde,

nakuyita nga mpitira ddala erinnya lyo, oli wange.

2 Bw'onooyitanga mu mazzi amawanvu

nnaabeeranga naawe,

ne bw'onooyitanga mu migga

tegirikusaanyaawo;

bw'onooyitanga mu muliro

tegwokwonyenga,

ennimi z'omuliro tezirikwokya.

3 Kubanga nze MUKAMA Katonda wo,

Katonda Omutukuvu owa Isirayiri; Omulokozi wo.

Mpayo Misiri ggwe osobole okuteebwa,

era Kuusi ne Seba mbiwaayo gwe ofune emirembe

gyo.

4 Kubanga oli wa muwendo gye ndi, ow'ekitiibwa,

era kubanga nkwegala,

ndiwaayo abasajja ku lulwo

mpeeyo n'abantu ku lw'obulamu bwo.

5 Totya, kubanga nze ndi nawe,

ndireeta ezzadde lyo okuva ebuwanjuba

era nkukunjaanye okuva ebugwanjuba.

6 Ndigamba obukiikakkono nti, 'Waayo b'olina,'

n'obukiikaddyo nti, 'Tobagaanira.'

Leeta batabani bange okuva ewala

ne bawala bange okuva ku nkomerero y'ensi.

7 Buli muntu yenna ayitibwa erinnya lyange,

gwe natonda olw'ekitiibwa kyange,

gwe nakola gwe natonda."

Eggwanga Erirondeddwa nga Omujulirwa

8 Fulumya abo abalina amaaso naye nga tebalaba,
 abalina amatu naye nga tebawulira.

Tewali Lwazi lulala,
sirina lwe mmanyi.”

⁹ Abo abakola bakatonda abakole n'emikono tebalimu nsa,
era ebyo bye basanyukira okukola tebirina kye bigasa.

Abajulirwa baabwe tebalaba so tebalina kye bamanyi,
balyoke bakwatibwe ensonyi.

¹⁰ Ani akola Katonda omubajje oba asaanuusa ekifaananyi ekyole ekitaliiko kye kiyamba?

¹¹ Laba ye ne banne balikwatibwa ensonyi.
N'ababazzi nabo bantu buntu.

Leka bonna bakunjaane, banjolekere; balikwatibwa ensonyi n'entiisa.

Ensonyi ziribatta bonna era bagwemu entiisa.

¹² Omuweesi akwata ekitundu ky'ekyuma n'akiyisa mu manda, agaliko omuliro. Akikolako n'akitereeza n'ennyondo mu maanyi ge. Enjala emuluma,

n'aggwaamu amaanyi,
tanywa mazzi era akoowa.

¹³ Omubazzi akozesa olukoba okupima olubaawo era n'alamba n'ekkalaamu.

Akinyiriza ne landa,
n'akiramba kyonna n'ekyuma ekigera,
n'akikolamu ekifaananyi ky'omuntu ng'omuntu bw'afaanana,

kiryoke kiteekebwe mu nnyumba.

¹⁴ Atema emivule oba n'addira enzo oba omuyovu n'agusimba

oba n'aguleka gukule n'emiti mu kibira,
oba n'asimba enkanaga,

enkuba n'egikuza.

¹⁵ Abantu bagukozesa ng'enku,
ezimu n'azitwala n'azikozesa okukuma omuliro ne yeebugumya.

Akuma omuliro n'afumba emigaati.
Naye ekitundu ekirala akikolamu katonda n'amusinza,

akola ekifaananyi ekikole n'emikono n'akivuunamira.

¹⁶ Ekitundu ky'olubaawo akyokya mu muliro,
ekitundu ekirala akyokesa ennyama n'agirya n'akutta.

Ayotako n'abuguma nga bw'agamba nti,
"Mbugumye, omuliro ngutegedde!"

¹⁷ Ekitundu ekisigaddewo akikolamu katonda,
ekifaananyi ekikole n'emikono,
era n'akivuunamira n'akisinja n'akyegayirira n'agamba nti,

"Mponya, kubanga ggwe katonda wange."

¹⁸ Tebaliiko kye bamanyi so tebaliiko kye bategeera,
amaaso gaabwe gazibye n'okuyinza ne batayinza kulaba,

n'okutegeera ne batayinza kutegeera.

¹⁹ Tewali n'omu ayimirira n'alowooza,
tewali n'omu amanyi wadde ategeera okugamba nti,
"Ekimu ekyokubiri ekyakwo nkyokezza mu muliro,
era ne nfumba n'obugaati ku manda gaakyo,
njokezzaako n'ennyama n'engirya.

Ekitundu kyakyo kifuuse eky'omuzizo?
Nvuunamire ekisiki ky'omuti?"

²⁰ Alya vvu. Omutima gwe gumulimbimba,
tasobola kwerokola wadde okwebuza nti,
"Kino ekiri mu mukono gwange ogwa ddyo si bulimba?"

MUKAMA, Omutonzi era Omulokozi

²¹ "Jjukira ebintu bino, ggwe Yakobo;
oli muweereza wange ggwe Isirayiri.
Nze nakubumba, oli muweereza wange,
ggwe Isirayiri sirikwerabira.

²² Ebyonoono byo mbyezeewo n'embisenda ng'ekire,
n'ebibi byo ne mbyerawo ng'olufu olw'omu makya. Komawo gye ndi kubanga nakununula."

²³ Yimba n'essanyu ggwe eggulu
kubanga ekyo MUKAMA yakikoze.

Muleekaane n'essanyu mmwe abali wansi ku nsi.

Muyimbe mmwe ensozi, mmwe ebibira na buli muti ogulimu.

MUKAMA anunudde Yakobo
era yeegulumiriza mu Isirayiri.

Yerusaalemi kya Kuzzibwawo

²⁴ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Omulokozi wo,
eyakutondera mu lubuto.

"Nze MUKAMA,
eyatonda ebintu byonna,
eyabamba eggulu nzekka,
eyayanjuluza ensi obwomu,

²⁵ asazaamu abalaguzi bye balagudde
era abalogo abafuula abasirusiru.

Asaabulula eby'abagezi
n'afuula bye balowoozezza okuba eby'obusirusiru.

²⁶ Anyweza ekigambo ky'omuweereza we
n'atuukiriza obubaka bwa babaka bange.

"Ayogera ku Yerusaalemi nti, 'Kirituulibwamu,'
ne ku bibuga bya Yuda nti, 'Birizimbibwa,'
ne ku bifo ebyazika nti, 'Ndibizzaawo.'

²⁷ Agamba amazzi g'obuziba bwe nnyanja nti, 'Kalira,
era ndikaliza emigga gyo.'

²⁸ Ayogera ku Kuulo nti, 'Musumba wange
era alituukiriza bye njagala byonna.'

Alyogera ku Yerusaalemi nti, 'Kizimbibwe,'
ne ku yeekaalu nti, 'Emisingi gyayo gizimbibwe.'"

45 "Bw'ati MUKAMA bw'agamba Kuulo gwe ya-
fukako amafuta,

oyo gwe mpadde amaanyi mu mukono gwe ogwa ddyo
 okujeemulula amawanga mu maaso ge
 era n'okwambula bakabaka ebyokulwanyisa byabwe,
 okuggulawo enzigi ezimuli mu maaso,
 emiryango eminene gireme kuggalwawo.
² Ndikukulemba
 ne ntereeza ebifo ebigulumivu.
 Ndimenyaamenya emiryango egy'ebikomo
 ne ntemaatema ebisiba eby'ekyuma.
³ Era ndikuwa obugagga obwakwekebwa mu bifo ebyekusifu
 era n'ebintu ebyakwekebwa mu bifo ebyekyama
 olyoke omanyega nze *MUKAMA*,
 Katonda wa Isirayiri akuyitira ddala erinnya lyo.
⁴ Ku lwa Yakobo omuweereza wange ne ku lwa Isirayiri omulonde wange
 kyenvudde nkuyita erinnya,
 ne nkuwa ekitiibwa
 wadde nga tonzisaako mwoyo.
⁵ Nze *MUKAMA*, tewali mulala.
 Tewali katonda mulala wabula nze.
 Ndikuwa amaanyi
 wadde nga tonzisaako mwoyo,
⁶ balyoke bamanye nga okuva enjuba gy'eva okutuuka gyegenda
 tewali mulala wabula nze.
 Nze *MUKAMA*,
 tewali mulala.
⁷ Nze nteekawo ekitangaala
 ne ntonda ekizikiza.
 Nze ndeeta okukulaakulana n'okubonaabona.
 Nze *MUKAMA* akola ebyo byonna.
⁸ "Mmwe eggulu eriri waggulu,
 mutonnyese obutuukirivu.
 Ebire bitonnyese obutuukirivu.
 Ensi egguke n'obulokozi bumeruke,
 ereete obutuukirivu.
 Nze *MUKAMA* nze nagitonda.
⁹ "Zimusanze oyo ayomba n'omutonzi we!
 Zimusanze oyo oluggyo mu nzigyo z'ensi.
 Bbumba ki eribuuza oyo alibumba nti,
 'Obumba ki?'
 Oba omulimu gwo okukubuuza nti,
 'Aliko emikono?'
¹⁰ Zimusanze oyo agamba kitaawe nti,
 'Wazaala ki?'
 Oba nnyina nti,
 'Kiki ky'ozadde?'
¹¹ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Omutukuvu wa Isirayiri
 era Omutonzi we nti,
 'Lwaki mumbuuza ebigenda okujja,

oba ebikwata ku baana bange,
 oba okumpa ebiragiro ku bikwata ku mirimu gy'emikono gyange?'
¹² Nze nakola ensi ne ngitonderamu abantu.
 Emikono gyange gyennyini gye gyayanjuluza eggulu,
 era ne ndagira eby'omu bwengula byonna bitondebwewo.
¹³ Ndiyimusa Kuulo mu butuukirivu
 era nditereeza amakubo ge gonna.
 Alizimba ekibuga kyange
 n'asumulula abantu bange abaawanjanguusibwa;
 naye si lwa mpeera oba ekirabo,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.
¹⁴ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Ebiva mu Misiri n'ebyamaguzi bya Kuusi birireetewa,
 n'abo Abasabeya abawanvu
 balijja
 babeere abaddu bo,
 bajje nga bakugoberera
 nga basibiddwa mu njegere.
 Balikuvuunamira bakwegayirire nga bagamba nti,
 'Ddala Katonda ali naawe, ye Katonda yekka, tewali Katonda mulala.'"
¹⁵ Ddala oli Katonda eyeekweka,
 ggwe Katonda wa Isirayiri era Omulokozi we.
¹⁶ Bonna abakola bakatonda abakole n'emikono baliswazibwa,
 balikwatibwa ensonyi, bonna balikwata ekkubo limu nga baswadde.
¹⁷ Naye Isirayiri alirokolebwa *MUKAMA*
 n'obulokozi obutaliggwaawo.
 Temuukwatibwenga nsonyi,
 temuuswalenga emirembe gyonna.
¹⁸ Kubanga bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* eyatonda eggulu,
 ye Katonda eyabumba ensi n'agikola.
 Ye yassaawo emisingi gyayo.
 Teyagitonda kubeera nkalu
 naye yagikola etuulwemu.
 Ye yagamba nti, "Nze *MUKAMA* so tewali mulala.
¹⁹ Soogereranga mu kyama,
 oba mu nsi eyeekizikiza.
 Sigambanga bazzukulu ba Yakobo nti,
 'Munoonyeze bwereere.'
 Nze *MUKAMA* njogera mazima,
 mbuulira ebighambo eby'ensonga.
²⁰ "Mwekunjaaanye mujje,
 mukunjaane, mmwe abasigaddewo mu mawanga.
 Tebalina magezi abo abasitula ebifaananyi ebibajje,
 abasaba eri katonda atasobola kubalokola.
²¹ Mukunjaane muleete ensonga zammwe.
 Muteese muyambagane.

Ani eyayogera nti kino kiribaawo?

Ani eyakyogerako edda?

Si nze *MUKAMA*?

Tewali Katonda mulala wabula nze,
Katonda omutuukirivu era Omulokozi,
tewali mulala wabula nze.

²² “Mudde gye ndi, mulokoke,
mmwe mwenna abali ku nkomerero z’ensi,
kubanga nze Katonda so tewali mulala.

²³ Neerayiridde,
ekigambo kivudde mu kamwa kange mu mazima
so tekiriggibwawo mu maaso gange.

Buli vviivi lirifukamira,
na buli lulimi lulirayira!

²⁴ Balinjogerako nti, ‘Mu *MUKAMA* mwokka mwe muli
obutuukirivu n’amaanyi.’”

Bonna abaamusunguwalira
balijja gy’ali nga baswadde.

²⁵ Naye mu *MUKAMA* ezzadde lyonna erya Isirayiri
mwe liriweerwa obutuukirivu
era mwe liryenyumiririza.

Bakatonda b’e Babulooni

46 Beri avunnama,
Nebo akutamyee!

Ebifaananyi bya bakatonda baabwe biteekeddwa ku
nsolo ez’omu nsiko, era ne ku nte.

Ebifaananyi bya bakatonda baabwe migugu mizito
ddala ku ndogoyi ezikooye.

² Bikutamye byonna bivunamyee.

Tebiyinza kuyamba ku mbeera,
byo byennyini bitwaliddwa mu busibe.

³ “Mumpulire mmwe, ennyumba ya Yakobo
n’abantu bonna abasigaddewo mu nnyumba ya Isir-
ayiri.

Mmwewe be nnalera okuva lwe mwava mu lubuto,
be nasitula okuva lwe mwazaalibwa.

⁴ Ne mu bukadde bwammwe nzija kusigala nga ye
nze Nzuuyo.

Ne bwe muliba mulina envi nnaabasitulanga.
Nze nabakola era nze nnaabawekanga.
Nnaabasitulanga era nnaabanunulanga.

⁵ “Ani gwe mulinfaananya era gwe mulinnenkanya
era gwe mulingerageranyaako tufaanane?

⁶ Eriyo abaggya zaabu ennyingi mu nsawo zaabwe
ne bapima ne ffeeza ku minzaani.

Olwo ne bapangisa omuweesi wa zaabu n’agiweesaa-
mu katonda waabwe,
ne bagwa wansi ne basinza.

⁷ Katonda waabwe ne bamusitulira ku kibegabega,
ne bamuwa ekifo w’anaayimiriranga.

N’ayimirira awo,
n’atava mu kifo kye.

Oli ne bw’amukaabirira tayinza kumuddamu,
tayinza kumuwonya mu mitawaana gye.

⁸ “Mujjukire kino mmwe, mulwooze mu mitima
gyammwe.

Mwekube mu kifuba, mmwe abajeemu.

⁹ Mujjukire ebigambo ebyasooka eby’edda ennyo.
Kubanga nze Katonda, teri mulala.

Nze Katonda, teri ali nga nze;

¹⁰ alanga ku ntandikwa ebigenda okubaawo.

Okuva ku mireembe egy’edda ennyo,
nalanga ebintu ebitannabaawo, nga njamba nti, ‘En-
teekateeka zange zijja kubaawo

era ndituukiriza byonna bye nategeka.’

¹¹ Mpita ekinyonyi ekikwakkula ebiramu ebirala.

Omusajja ^I ava ebuwanjuba mu nsi eyewala, anaako-
la bye njagala.

Weewaawo njogedde era nnaatuukiriza.

Nga bwe nategeka bwe nnaakola.

¹² Mumpulirize mmwe abalina emitima
emikakanyavu,

abakyama ennyo ne bava mu kkubo ly’obutuukirivu.

¹³ Nsembeza kumpi obutuukirivu bwange,
tebuli wala.

N’obulokozi bwange tebulwewo.

Ndireeta obulokozi mu Sayuuni,
ne nzizaawo ekitiibwa kyange mu Isirayiri.”

Babulooni Esalirwa Omusango

47 “Omuwala wa Babulooni embeerera,
kakkana wansi otuule mu nfuufu,
tuula wansi awatali ntebe ya bwakabaka,
ggwe omuwala w’Abakaludaaya.

Ekibuga ekitawangulwangako.

Toliddayo nate kuyitibwa kyatika oba nnalulungi.

² Ddira olubengo ose obutta.

Ggyako akatimba ku maaso,
situla ku ngoye z’oku magulu
oyite mu mazzi.

³ Obwereere bwo bulibikkulwa;

obusungu bwo bulyeraga.

Nzija kuwoolera eggwanga;

tewali muntu yenna gwe ndirekawo.”

⁴ Omununuzi waffe *MUKAMA* Katonda ow’Eggye lye
linnya lye,

ye Mutukuvu wa Isirayiri.

⁵ “Tuula mu kasirise

yingira mu kizikiza ggwe omuwala w’Abakaludaaya,
tebakyakuyita kabaka omukazi

afuga obwakabaka obungi.

⁶ Nnali nsunguwalidde abantu bange,

ne nyonoonesha omugabo gwange.

Nabawaayo mu mikono gyo,

^I Kino kyogera ku Kuulo

n'otobasaasira n'akatono.
 N'abakadde wabateekako ekikoligo ekinene ennyo.
⁷ Wayogera nti,
 'Nzija kubeera kabaka omukazi emirembe gyonna,'
 naye n'otolowooza ku bintu bino
 wadde okulowooza ku kyali kigenda okubaawo.

⁸ "Kale nno kaakano wuliriza kino,
 ggwe awoomerwa amasanyu
 ggwe ateredde mu mirembe gyo,
 ng'oyogera mu mutima gwo nti,
 'Nze ndiwo era tewali mulala wabula nze.
 Siribeera nnamwandu
 wadde okufiirwa abaana.'
⁹ Ebintu bino byombi birikutuukako mangu nnyo mu
 lunaku lumu,
 eky'okufiirwa abaana
 n'okufuuka nnamwandu.
 Birikutuukako mu kigera kyabyo ekituufu,
 newaakubadde obulogo bwo nga bungi okuyitirira,
 n'eby'obufumu byo nga bigenze wala.

¹⁰ Weesiga obutali butuukirivu bwo,
 n'olowooza nti, 'Siriiko annondoola.'
 Amagezi go era n'okumanya kwo byakuwabya,
 bwe wayogera nti, 'Nze ndiwo, era teri mulala wabu-
 la nze.'

¹¹ Kyokka ensasagge erikujjira
 era tolimanya ngeri yakugyeggyako;
 n'okuzikirira kw'otoliyinza kweggyako na muwendo
 gwa nsimbi;
 akabi k'otolirabirawo kalikutuukako amangu ddala.

¹² "Weeyongere nno n'obulogo bwo
 n'obufumu bwo obwayinga obungi,
 bwe wanyiikiriramu okuva mu buto bwo.
 Oboolyawo olibaako kyoggyamu,
 oboolyawo olikolawo ekyobulabe.

¹³ Amagezi ago g'ofuna gakukooya bukooya.
 Abalagulira ku munyeenye basembera,
 n'abo abakebera emmunyeenye,
 era aboogera ebiribaawo buli mwezi, babad-
 duukirire mu bigenda okubatuukako.

¹⁴ Laba, bali ng'ebisusunku
 era omuliro gulibookya!
 Tebalyewonya
 maanyi ga muliro.
 Tewaliwo manda ga kukubugumya
 wadde omuliro ogw'okwota!

¹⁵ Ekyo kye bayinza okukukolera kyokka;
 b'obonyeebonye nabo
 b'oteganidde okuva mu buto bwo.
 Buli muntu alikwata ekkubo lye nga yeeyongera
 okukola ebibi bye
 era tewali n'omu ayinza okukulokola."

Katonda bye Yayogera Bituukirira

48 "Muwulire kino, mmwe ennyumba ya Yakobo,
 abayitibwa erinnya lya Isirayiri,
 era abaava mu nda ya Yuda.
 Mmwe abalayirira mu linnya lya *MUKAMA*,
 era abaatula Katonda wa Isirayiri,
 naye si mu mazima wadde mu butuukirivu.

² Kubanga beeyita ab'ekibuga ekitukuvu,
 abeesiga Katonda wa Isirayiri,
MUKAMA Katonda ow'Eggye lye linnya lye.

³ Okuva ku ntandikwa, nayasanguza ebyali bigenda
 okubaawo;
 byava mu kamwa kange ne mbyogera.
 Amangwago ne tubikola ne bituukirira."

⁴ Kubanga namanya obukakanyavu bwammwe;
 ebinywa by'ensingo nga bikakanyavu ng'ekyuma;
 ekyenyi ng'ekikomo.

⁵ Nabamanyisizaawo edda ebyali bigenda okujja nga
 tebinnabaawo,
 muleme kugamba nti,
 "Bakatonda bange be baabikola:
 Ekifaananyi kyange ekyole
 n'ekifaananyi ekisaanuuse bye byakikola."

⁶ Mulabe ebintu bino nabibagamba dda,
 era temubikkirize?

"Okuva leero nzija kubabuulira ku bintu ebiggya ebi-
 genda okujja,
 eby'ekyama bye mutawulirangako.

⁷ Mbikola kaakano,
 so si ekiseera ekyayita:
 mwali temubiwulirangako mu biseera eby'emabega
 si kulwa nga mugamba nti, 'Laba nnali mbimanyi.'

⁸ Towulirangako wadde okutegeera.
 Okuva edda n'edda okutu kwo tekuggukanga.
 Kubanga namanya nti wali kyewaggula,
 okuva ku kuzaalibwa kwo wayitibwa mujeemu.

⁹ Olw'erinnya lyange
 ndwawo okusunguwala. Olw'ettendo lyange
 ndwawo okukusunguwalira nneme okukuzikiriza.

¹⁰ Laba nkugezesezza naye si nga ffeeza.
 Nkugezesezza mu kirombe ky'okubonaabona.

¹¹ Ku lwange nze,
 ku lwange nze ndikikola. Erinnya lyange nga livu-
 middwa.
 Ekitiibwa kyange sirikiwa mulala.

Isirayiri Enunulibwa

¹² "Mpuliriza ggwe Yakobo.
 Isirayiri gwe nalonda.
 Nze Nzuuyo.
 Nze ow'olubereberye era nze ow'enkomerero.

¹³ Omukono gwange gwe gwateekawo omusingi
 gw'ensi,

era omukono gwange ogwa ddyo ne gwanjuluza eggulu.

Bwe mbiyita
byombi bijja.

14 “Mwekuṅṅaanye mwenna
mujje muwulire!

Ani ku bo eyali alangiridde ebintu bino?

MUKAMA amwagala; ajja kutuukiriza ekigendererwa kye e Babulooni,

era omukono gwe gwolekere Abakaludaaya. ¹

15 Nze; Nze nzennyini nze njogedde.

Nze namuyita.

Ndimuleeta

era alituukiriza omulimu gwe.

16 “Munsemerere muwulirize bino.

“Okuva ku lubereberye saayogera mu kyama.

Nze mbaddewo okuviira ddala ku ntandikwa.”

Era kaakano *MUKAMA* Ayinzabyonna
n’Omwoyo we antumye.

17 Bw’atyo bw’ayogera *MUKAMA*, Omununuzi
wammwe,

Omutukuvu wa Isirayiri nti,

“Nze *MUKAMA* Katonda wo

akuyigiriza okukulaakulana,

akukulembera mu kkubo ly’oteekwa okutambulira-
mu.

18 Singa kale wali owulirizza ebiragiro byange!

Wandibadde n’emirembe egikulukuta ng’omugga!

Era n’obutuukirivu bwo ng’amayengo g’ennyanya,

19 ezzadde lyo lyandibadde ng’omusenyu

abaana bo ng’obuweke bwagwo.

Erinnya lyabwe teryandivuddewo

wadde okuzikirira nga wendi.”

20 Muve mu Babulooni,
mudduke Abakaludaaya.

Mugende nga mutegeeza amawulire gano n’essanyu.

Mugalangirire wonna wonna

n’okutuusa ku nkomerero y’ensi.

Mugambe nti, “*MUKAMA* anunudde omuddu we
Yakobo!”

21 So tebaalumwa nnyonta bwe yabayisa mu malun-
gu.

Yabakulukusiza amazzi mu lwazi:

yayasa olwazi

amazzi ne gavaamu.

22 “Tewali mirembe eri aboonoonyi,” bw’ayogera
MUKAMA.

Omuweereza wa *MUKAMA*

49 Mumpulirize mmwe ebizinga,
mmwe muwulire kino amawanga agali ewala.

Nnali sinazaalibwa *MUKAMA* n’ampita.

Bwe nnali nkyali mu lubuto lwa mmange n’ayatula
erinnya lyange.

2 Yakola akamwa kange ng’ekitala eky’obwogi,
nankweka mu kisiikirize ky’omukono gwe.

Yanfuula akasaale akazigule

era nankweka mu mufuko gwe.

3 Era n’angamba nti, “Ggwe muweereza wange, Isir-
ayiri,

mu ggwe mwe ndiweerwa ekitiibwa.”

4 Naye ne njogera nti, “Nteganidde bwereere,
amaanyi gange ng’amalidde bwereere era gafudde
busa.

Kyokka ate *MUKAMA* yannamula,

n’empeera yange eri ne Katonda wange!”

5 Era kaakano *MUKAMA* ayogera,
oyo eyammumba mu lubuto okubeera omuweereza
we,

okukomyawo Yakobo gy’ali

era n’okukunṅaanya Isirayiri gy’ali.

Kubanga ndi wa kitiibwa mu maaso ga *MUKAMA*

era Katonda wange afuuse amaanyi gange.

6 *MUKAMA* agamba nti,

“Eky’okubeera omuweereza wange

n’okuzza amawanga ga Yakobo

era n’okukomyawo abantu ba Isirayiri kintu kitono
nnyo.

Nzija kukufuula ekitangaala eri abamawanga,

olyoke oleete obulokozi bwange eri ensi yonna.”

7 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA*,

Omununuzi era Omutukuvu wa Isirayiri,

eri oyo eyanyoomebwa n’akyayibwa amawanga,

eri omuweereza w’abafuzi nti,

“Bakabaka baliyimirira ne bakuwa ekitiibwa,

abalangira balikulaba ne bakuvuunamira.

Kino kiribaawo ku lwa *MUKAMA*, omwesigwa Omu-
tukuvu wa Isirayiri,

oyo akulonze.”

Isirayiri Azzibwawo

8 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti,

“Ndikwanukula mu biro mwe ndisiimira,

ku lunaku olw’obulokozi ndikuyamba.

Ndikukuuma ne nkufuula endagaano eri abantu,

muliddayo ku ttaka lyammwe ne muddizibwa

ebitundu byammwe ebyazika,

9 nga mugamba abasibe nti, ‘Muveemu,’

n’abo abali mu kizikiza nti, ‘Mube n’eddembe!’

“Banaaliranga ku mabbali g’ekkubo,

¹ Abakaludaaya be Bababulooni

ne ku ntikko z'obusozi bwonna obwereere banasangango omuddo.

¹⁰ Tebaalumwenga njala newaakubadde ennyonta, ebbugumu ly'omu ddungu teriibakwatenga newaakubadde omusana okubookya.

Oyo abakwatirwa ekisa alibakulembera, anaabatwalanga awali enzizi z'amazzi.

¹¹ Era ndifuula ensozi zange zonna okuba amakubo era enguudo zange ennene zirigulumizibwa.

¹² Laba, abantu bange balidda okuva ewala, abamu, baliva mu bukiikakkono n'abalala ebuvanjoba, n'abalala bave mu nsi ye Siniimu."

¹³ Yogerera waggulu n'essanyu, era jjaguza ggwe ensi.

Muyimbe mmwe ensozi!

Kubanga MUKAMA agumya abantu be era alisaasira abantu be ababonyaabonyezebwa.

¹⁴ Naye Sayuuni n'ayogera nti, "MUKAMA andese, era Mukama wange aneerabidde."

¹⁵ "Nnyina w'omwana ayinza okwerabira omwana we gw'ayonsa,

n'atasaasira mwana eyava mu lubuto lwe? Weewaawo, wadde ng'ayinza okumwerabira naye nze sirikwerabira.

¹⁶ Laba, nkuwandiise mu bibatu by'engalo zange; ebisenge byo binaabeeranga mu maaso gange.

¹⁷ Abaana bo banguwa okujja era abakuzimba balisukkuluma ku bakuzikiriza

era abo abaakuzikirizanga balikuvaamu bagende.

¹⁸ Yimusa amaaso go otunule enjuuyi zonna olabe.

Abantu bo beekuŋŋaanya bajja gy'oli.

Nga bwe ndi Katonda omulamu, balikwesiimisa, obambale ng'ebikomo n'emidaali ebyebbeeyi

ng'omugole bw'ayambala malidaadi," bw'ayogera MUKAMA.

¹⁹ "Wadde nga wazika n'olekebwa awo ensi yo n'ezikirizibwa,

kaakano ojja kubeera mufunda nga toja mu bantu bo,

era abo abakuteganya

banaakubeeranga wala.

²⁰ Abantu bo abazaalibwa mu buwanŋanguse

lumu balyogera ng'owulira nti,

'Ekifo kino nga kifuuse kifunda bulala;

tuwe ekifo aw'okubeera.'

²¹ N'olyoka oyogera mu mutima gwo nti,

'Ani eyanzaalira abaana bano bonna?

Nafiirwa abaana bange bonna ng'ate ndi mugumba.

Nawanŋangusibwa ne nsigala nzekka.

Bano baava ludda wa?

Nasigala nzekka,

naye ate bano, baava wa?"

Okuzibwawo kwa Isirayiri mu Kitiibwa

²² Bw'aty'o bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, "Laba, ndikolera abamawanga obubonero era ndiyimusiza abantu ebbendera yange: era balireeta batabani bo nga babasitulidde mu bifuba

ne bawala bo nga babasitulidde ku bibegabega byabwe.

²³ Era bakabaka be balibeera ba kitammwe babalabirire,

ne bannabagereka babeere bamaama ababayonsa. Balivuunama mu maaso go nga batunudde wansi; balikomba enfuufu y'omu bigere byo.

Olwo lw'olimanya nti nze MUKAMA,

abo bonna abannindirira n'abansuubiriramu tebalikwatibwa nsonyi."

²⁴ Omunyago guyinza okuggyibwa ku mutabaazi, oba omuwambe omutuukirivu okuwona omutabaazi?

²⁵ Naye bw'ati bw'ayogera MUKAMA:

"N'oyo eyawambibwa omutabaazi alisumululwa ateebwe,

n'omunyago guggyibwe ku mulabe wo, kubanga ndiyomba n'oyo ayomba naawe, era ndirokola mponye abaana bo.

²⁶ Ndiriisa abakujooga ennyama yaabwe bo.

Era balittinŋana batamiire omusaayi gwabwe, nga wayini.

Olwo abalina omubiri bonna bamanye nti nze MUKAMA Omulokozi wo,

Omununuzi wo,

ow'Amaanyi owa Yakobo."

Ekibi Kyawukanya Isirayiri ku Katonda

50 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Ebbaluwa egoba nnyammwe, kwe namugobera eri ludda wa?

Oba nabatunda eri ani?

Mwatundibwa lwa bikolwa byammwe ebibi; olw'obutali butuukirivu bwammwe nnyammwe kyeyava agobwa.

² Lwaki bwe najja tewaali muntu n'omu?

Bwe nakoowoola lwaki tewaali muntu n'omu annyanukula?

Omukono gwange gwali mumpi nnyo okukununula?

Mbuliddwa amaanyi agakununula?

Laba nnyinza okwogera obwogezi ennyanja n'ekalira, emigga ne ngifuula eddungu,

ebyennyanya byamu ne bifa ennyonta,

ne bivunda olw'okubulwa amazzi.

³ Nyambaza eggulu,

n'ekizikiza ne nkiwa ebibukutu okulibikka."

4 *MUKAMA* Ayinzabyonna ampadde olulimi oluyigirizibwa, mmany ebigambo ebigumya abo abakooye.

Anzukusa buli nkya,
buli nkya anzukusa okuwulira by'anjigiriza.

5 *MUKAMA* Ayinzabyonna azibudde okutu kwange ne siba mujeemu.
Sizzeeyo mabega.

6 N'awaayo omugongo gwange eri abankuba, n'amatama gange eri abo abankunyuulako ekirevu. Saakweka maaso gange eri abo abansekerera n'eri abo abanfujjira amalusu.

7 Kubanga *MUKAMA* Ayinzabyonna anyamba kyennaava siswazibwa.

Noolwekyo kyenvudde n'egumya era mmanyi nti siriswazibwa.

8 Kubanga oyo ampolereza ali kumpi.
Ani alinnumiriza omusango?
Twolekagane obwenyi.

Ani annumiriza?

Ajje annumbe.

9 *MUKAMA* Ayinzabyonna y'anyamba.

Ani alinsalira omusango?
Bonna balikaddiwa bayulike ng'ekyambalo; ennyenje ziribalya.

10 Ani ku mmwe atya *MUKAMA*, agondera ekigambo ky'omuweereza we?

Oyo atambulira mu kizikiza, atalina kitangaala

yeesige erinnya lya *MUKAMA* era yeesigame ku Katonda we.

11 Naye mmwe mwenna abakoleeza omuliro, ne mwekoleezeza ettaala z'omuliro, mutambulire mu kitangaala ky'omuliro gwammwe, ne mu kitangaala kye ttaala ze mukoleezeza. Naye kino kye munaafuna okuva mu mukono gwange;
muligalamira mu nnaku.

Okukubirizibwa Okwesiga Katonda

51 "Mumpulirize,
mmwe abanoonya obutuukirivu, mmwe abanoonya *MUKAMA*:

Mutunuulire olwazi lwe mwatemebwako, n'obunnya bw'ekirombe gye mwasimibwa.

2 Mulowooze ku Ibulayimu jjajjammwe ne Saala eyabazaala.

Kubanga we namuyitira yali bw'omu ne mmuwa omukisa ne mmwaza.

3 Kubanga ddala *MUKAMA* alikubagiza Sayuuni; akwatirwe ekisa ebifo byakyo byonna ebyazika era afuule olukoola lwe lwonna okuba Adeni, n'eddungu libeere ng'ennimiro ya *MUKAMA*; Essanyu n'okujaguza biryoke bibeere omwo, okwebaza n'amaloboozi ag'okuyimba.

4 "Mumpulirize, mmwe abantu bange; era muntegere okutu mmwe ensi yange. Kubanga etteeka lifuluma okuva gye ndi, obwenkanya bwange bubeere omusana eri amawanga.

5 Obutuukirivu bwange busembera mangu nnyo, obulokozi bwange buli mu kkubo.

Era omukono gwange gujja kuleeta obwenkanya eri amawanga.

Ebizinga birinnindirira era birindirire n'essuubi omukono gwange okubirokola.

6 Muyimuse amaaso gammwe eri eggulu, mutunuulire ensi wansi!

Kubanga eggulu lirivaawo ng'omukka n'ensi ekaddiwe ng'ekyambalo.

Abagituulamu balifa ng'ensowera.

Naye obulokozi bwange bunaabeereranga emirembe gyonna,
so n'obutuukirivu bwange tebujjululukenga.

7 "Mumpulirize,

mmwe abamanyi obutuukirivu, eggwanga eririna amateeka gange mu mitima gyammwe.

Temutya kuvumibwa bantu

wadde okukejje ntererwa olw'okuyomba kwabwe.

8 Kubanga ennyenje ziribalya nga bwe zirya ebyambalo.

N'obuwuka bubalye ng'obulya ebyoya by'endiga.

Naye obutuukirivu bwange bunaabeereranga ennaku zonna.

Obulokozi bwange bunywere emirembe gyonna."

9 Zuukuka,

zuukuka oyimuke otuyambe Ayi *MUKAMA* Katonda.

Kozesa amaanyi go otuyambe.

Gakozese nga edda.

Si ggwe wuuyo eyatemaatemamu Lakabu obufiififi?

Si ye ggwe eyafumita ogusota?

10 Si ggwe wuuyo ayakaliza ennyanja, amazzi ag'obuziba obuwanvu ennyo ne gafuuka ekkubo

abantu be wanunula bayitewo?

11 N'abo *MUKAMA* be wawonya

balikomawo

ne bajja mu Sayuuni nga bayimba.

Essanyu ery'emirembe n'emirembe liriba nga ngule ku mitwe gyabwe.

Balisanyuka ne bajaguza; ennaku n'okusinda bibaduke.

MUKAMA Alinunula Abantu be

12 "Nze, nze mwene, nze nzuuno abawa amaanyi.

Mmwe baani abatya omuntu alifa,

n'omwana w'omuntu ali ng'omuddo,
 13 ne weerabira *MUKAMA* Omutonzi wo
 eyabamba eggulu,
 n'ateekawo n'emisingi gy'ensi,
 ebbanga lyonna ne mubeera mu kutya
 obusungu bw'abo abakunyigiriza,
 oyo eyemalidde mu kuzikiriza?
 Kubanga kale buliruddawa obulabe bw'oyo abanyigi-
 riza?

14 Abo be bawamba ne basibibwa banaatera oku-
 teebwa,
 tebalifiira mu bunnya,
 era tebalibulwa mmere gye balya.
 15 Kubanga nze *MUKAMA* Katonda wo,
 asiikuula amayengo g'ennyanja ne gawuluguma:
MUKAMA ow'Eggye lye linnya lye.
 16 Ntadde ebigambo byange mu kamwa ko,
 era nkubisse mu kisiikirize ky'omukono gwange.
 Nze nakola eggulu ne nteekawo emisingi gy'ensi;
 era nze wuuyo agamba Sayuuni nti,
 'Muli bantu bange!'

Ekikopo ky'Obusungu bwa *MUKAMA*

17 Zuukuka, zuukuka, oyimirire ggwe Yerusaalemi
 eyanywa okuva eri *MUKAMA* ekikompe eky'obusungu
 bwe,
 eyanywa n'omaliramu ddala
 ekibya ekitagaza.
 18 Ku baana aboobulenzi bonna be yazaala
 tewali n'omu wa kumukulembera.
 Ku baana bonna aboobulenzi be yakuza
 tewali n'omu wa kumukwata ku mukono.
 19 Ebintu bino ebibiri bikuguddeko
 ani anaakunakuwalirako?
 Okuzika n'okuzikirira, enjala, n'ekitala,
 ani anaakubeesabeesa?
 20 Batabani bo bazirise,
 bagudde ku buli nsonda y'oluguudo
 ng'engabi egudde mu kitimba.
 Babuutikiddwa ekiruyi kya *MUKAMA*,
 n'okunenyezebwa kwa Katonda wo.
 21 Noolwekyo wulira kino ggwe, atamidde naye si lwa
 mwenge.
 22 Bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* Ayinzabyonna,
 Katonda wo alwanirira abantu be.
 "Laba mbaggyeeko ekikompe kye nabawa
 olw'ekiruyi kye nalina, ekyabatagaza.
 Temuliddayo
 kukinywa nate.
 23 Ndikiteeka mu mikono gy'abo
 abaababonyaabonya abaabagamba nti,
 'Mugwe wansi mwegolole tubatambulireko.'
 Emigongo gyammwe gibe ng'ettaka,
 ng'oluguudo olw'okulinnyirira."

Katonda Alizzaawo Yerusaalemi

52 Zuukuka, zuukuka,
 oyambale amaanyi go, ggwe Sayuuni.
 Ggwe Yerusaalemi ekibuga ekitukuvu,
 teekako ebyambalo byo ebitemagana.
 Kubanga okuva leero mu miryango gyo
 temukyayingira mu atali mukomole n'atali mulon-
 goofu.
 2 Weekunkumuleko enfuufu,
 yimuka otuule ku ntebe ey'obwakabaka ggwe
 Yerusaalemi.
 Weesumulule enjegere mu bulago bwo,
 ggwe Omuwala wa Sayuuni eyanyagibwa.
 3 Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Mwatundibwa bwereere
 era mujja kununulibwa awatali kusasula nsimbi."
 4 Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Ayinzabyonna
 nti,
 "Omulundi ogwasooka abantu bange baagenda e
 Misiri okusengayo,
 oluvannyuma, Omwasuli n'abajooga.
 5 "Kaakano kiki ate kye ndaba wano?
 "Kubanga abantu bange baatwalirwa bwereere
 era abo ababafuga babasekerera,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 "Erinnya lyange
 livvoolebwa olunaku lwonna.
 6 Mu biseera ebijja abantu bange balimmanya.
 Olunaku lujja lwe balitegeera nga nze nakyogera.
 Weewaawo, Nze."
 7 Nga birungi ku nsozi ebigere by'oyo aleeta
 amawulire amalungi,
 alangirira emirembe,
 aleeta ebigambo ebirungi,
 alangirira obulokozi,
 agamba Sayuuni nti, "Katonda wo afuga."
 8 Wuliriza!
 Amaloboozi g'abakuumi bo gawulikika, gayimusid-
 dwa.
 Bonna awamu bajaguza olw'essanyu.
 Kubanga okudda kwa *MUKAMA* mu Sayuuni balikula-
 ba n'amaaso gaabwe.
 9 Mubaguke okuyimba ennyimba ez'essanyu mwen-
 na,
 mmwe ebifo bya Yerusaalemi ebyazika.
 Kubanga *MUKAMA* asanyusizza abantu be,
 anunudde Yerusaalemi.
 10 *MUKAMA* aliraga omukono gwe omutukuvu eri
 amawanga gonna,
 bagulabe.
 Enkomerero z'ensi zonna
 ziriraba obulokozi bwa Katonda waffe.
 11 Mugende, mugende muveewo awo.
 Temukwata ku kintu kyonna kitali kirongoofu.

Mukifulumemu mubeere balongoofu
mmwe abasitula ebyombo bya *MUKAMA*.
12 Naye temulivaamu nga mwanguyiriza
so temuligenda nga mudduka;
kubanga *MUKAMA* alibakulembera abasookeyo;
Katonda wa Isirayiri y'alibakuuma.

Okubonaabona n'Ekitiibwa ky'Omuweereza wa *MUKAMA*

13 Laba, omuweereza wange by'akola alibikozesa
magezi,
aliyimusibwa asitulibwe, era assibwemu nnyo ekiti-
ibwa.
14 Ng'abaumulaba ne bennyamira bwe baali abangi,
endabika ye ng'eyoonese nnyo nga takyafaanani-
ka,
era ng'eyoonese evudde ku y'abantu,
15 bw'atyo bw'anawuniikiriza amawanga mangi;
bakabaka balibunira ku lulwe;
kubanga ekyo ekitabulirwanga balikiraba,
era ekyo kye batawulirangako, balikitegeera.
53 Ani akkiriza ebigambo byaffe,
era ani abikkuliddwa omukono gwa *MUKAMA*?
2 Kubanga yakulira mu maaso ga *MUKAMA* ng'ek-
isimbe ekigonvu
era ng'omulandira oguwa mu ttaka ekkalu.
Teyalina kitiibwa wadde obulungi obutusikiriza tulage
gy'ali;
tewaali kalungi mu ye katumwegombesa.
3 Yanyoomebwa n'agaanibwa abantu; omuntu eyagu-
mira ennaku n'obuyinike.
Tetwayagala na kumutunulako,
ng'omuntu gwe wandikubye amabega ng'ayitawo,
bwe twamunyooma ne tutamuyitamu ka buntu.
4 Mazima ddala yeetikka obuyinike bwaffe, n'atwala
ennaku yaffe,
obulumi obwanditulumye bwe bwamunyiga.
Ate nga twalowooza nti okubonaabona kwe
kyali kibonerezo okuva eri Katonda.
5 Naye yafumitibwa olw'okusobya kwaffe.
Yabetentebwa olw'obutali butuukirivu bwaffe.
Yeetikka ekibonerezo ffe tusobole okubeera
n'emirembe.
Ebiwundu bye, bye bituwonya.
6 Ffenna twawaba ng'endiga;
buli omu ku ffe n'akwata ekkubo lye;
MUKAMA n'amuteekako
obutali butuukirivu bwaffe ffenna.
7 Yanyigirizibwa era n'obonyaabonyezebwa
naye talina kye yanyega,
yali ng'omwana gw'endiga ogutwalibwa okuttibwa,
era ng'endiga bwesirika obusirisi mu maaso g'abo
abagisalako ebyoya bwesirika,
bw'atyo bwe yasirika.

8 Mu kunyigirizibwa n'okusalirwa omusango yatwalib-
wa.
Ani amanyi ku bye zadde lye?
Yaggyibwa mu nsi y'abalamu,
ng'akubiddwa olw'okusobya kw'abantu, bange.
9 Ne bamussa mu ntaana n'abakozi b'ebibi,
n'aziikibwa n'abagagga mu kufa kwe,
newaakubadde nga teyazza musango
wadde akamwa ke okwogera eby'obulimba.
10 Songa ate yali nteekateeka ya *MUKAMA* okumube-
tenta,
era n'okumuleetera okubonaabona.
Naye wadde nga *MUKAMA* yafuula obulamu bwe, oku-
ba ekiweebwayo olw'ekibi, aliraba ezzadde,
era obulamu bwe bulyongerwako, n'ebyo *MUKAMA*
by'asiima biriraba omukisa mu mukono gwe.
11 Oluvannyuma lw'okubonaabona kw'obulamu bwe,
bw'aliraba ku ebyo ebiva mu kubonaabona kwe,
omutima gwe gulitereera.
Era olw'ebyo bye yayitamu omuweereza wange omu-
tuukirivu alireetera bangi okubalirwa obutuukirivu;
era alyetikka obutali butuukirivu bwabwe.
12 Kyendiva mmuwa ekifo eky'ekitiibwa mu bangi,
era aligabira bangi omunyago
kubanga yafuka obulamu bwe okutuusa okufa,
n'abalirwa wamu n'abakozi b'ebibi.
Era yeetikka ebibi by'abangi
era ne yeegayiririra abakozi b'ebibi.

Ekitiibwa Kya Sayuuni eky'Oluvannyuma

54 "Yimba ggwe omugumba
atazaalanga;
tandika okuyimbira mu ddooboozi ery'omwanguka os-
anyukire ddala
ggwe atalumwanga kuzaala.
Kubanga ggwe eyalekebwa
ojja kuba n'abaana bangi okusinga oyo akyalina
bba,"
bw'ayogera *MUKAMA*.
2 "Gaziya weema yo, owanvuye emiguwa gyayo,
tokwata mpola;
nyweza enkondo zo.
3 Kubanga olisaasaanira
ku mukono gwo ogwa ddyo
era n'ogwa kkono,
n'ezzadde lyo lirirya amawanga,
era abantu bo balituula mu bibuga ebyalekebwa
awo ebyereere.
4 "Totya kubanga toliddayo kukwatibwa nsonyi.
Toggwaamu maanyi kubanga togenda kuswazibwa.
Olyerabira ensonyi z'obuvubuka bwo,
n'ekivume ky'obwannamwandu bwo tolikijjukira
nate.
5 Kubanga Omutonzi wo ye balo,

MUKAMA Katonda ow'Eggye lye linnya lye.
 Omutukuvu wa Isirayiri ye Mununuzi wo,
 Katonda ow'ensi yonna, bw'ayitibwa.
 6 Kubanga *MUKAMA* Katonda yakuyita okomewo,
 ng'omukazi eyali alekeddwawo ng'alina ennaku ku
 mutima;
 omukazi eyafumbirwa ng'akyali muto, n'alekebawo,"
 bw'ayogera Katonda wo.
 7 "Nakulekako akaseera katono nnyo;
 naye ndikukunjaanya n'okusaasira okungi.
 8 Obusungu obubuubuuka bwe bwankwata
 nakweka amaaso gange okumala ekiseera,
 naye ndikukwatirwa ekisa n'okwagala okutaliggwaa-
 wo,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda,
 Omununuzi wo.

9 "Kubanga gye ndi,
 bino biri nga bwe byali mu biseera bya Nuuwa.
 Nga bwe nalayira nti amazzi ga Nuuwa tegagenda
 kuddamu kulabikako ku nsi,
 bwe ntyo ndayira nti siriddayo kukusunguwalira
 wadde okukunenyana.
 10 Kubanga ensozi ziyinza okuvaawo n'obusozi okug-
 gyibwawo
 naye okwagala kwange okutaggwawo tekulis-
 agaasagana
 so n'endagaano yange ey'emirembe
 teriggyibwawo,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda akusaasira.

Yerusaalemi eky'Ebiro Ebijja

11 *MUKAMA* agamba nti,
 "Ggwe Yerusaalemi ekibuga ekibonyaabonyezebwa,
 ekisuukundibwa emiyaga awatali kulaba ku mirembe;
 laba ndikuzimba buto n'amayinja ag'amabala
 amalungi,
 emisingi gyo ne gizimbibwa ne safiro.
 12 Ebitikkiro byo ndibikola n'amayinja amatwakaavu,
 n'emiryango gyo ne ngikola ne kabunkulo,
 ne bbugwe yenna ne mwetoolooza amayinja
 ag'omuwendo.
 13 N'abaana bo bonna baliyigirizibwa *MUKAMA*;
 n'emirembe gy'abaana bo giriba mingi.
 14 Olinywezebwa mu butuukirivu
 era toojoogebwenga,
 kubanga tolitya,
 onoobanga wala n'entiisa kubanga terikusemberera.
 15 Omuntu yenna bwakulumbanga kiriba tekivudde
 gye ndi.
 Buli anaakulumbanga anaawangulwanga ku lulwo.
 16 Laba nze natonda omuweesi,
 awujja amanda agaliko omuliro
 n'aweesa ekyokulwanyisa olw'omugaso gwakyo.
 Era nze natonda abazikiriza abakozesa ekyokulwany-
 isa okumalawo obulamu.

17 Naye teri kyakulwanyisa kye baliweesa ekirik-
 wolekera ne kikusobola,
 era oliwangula buli lulimi olulikuvunaana era olu-
 woza naawe.
 Guno gwe mugabo gw'abaddu ba *MUKAMA*,
 n'obutuukirivu bwabwe obuva gye ndi,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.

Abalumwa Ennyonta Bayitibwa

55 "Kale mujje,
 mmwe mwenna abalumwa ennyonta, mujje
 eri amazzi.
 Mujje mmwe abatalina ssente zigula,
 mujje muweebwe bye mwagala,
 envinnyo oba amata ebitali bya kugula
 ebitaliiko miwendo gya kusasula.
 2 Lwaki musaasaanya ensimbi zammwe ku ebyo
 ebitali bya kulya
 muteganira ebyo ebitakkusa?
 Mumpulirize, mumpulirize n'obwegendereza mulye
 ebyo ebirungi,
 emmeeme yammwe eneesanyuka nnyo.
 3 Mumpulirize mujje gye ndi.
 Muwulirize mubeere balamu;
 nnaabakolera endagaano ey'olubeerera,
 era egyo gy'emikisa gyange n'okwagala bye nasuu-
 biza Dawudi.
 4 Laba namufuula omujulirwa eri abantu,
 omukulembeze era omugabe w'abantu.
 5 Laba oliyita amawanga g'otomanyi,
 era amawanga g'otomanyi galyanguwa okujja gy'oli.
 Kiribaawo olw'obuyinza bwa *MUKAMA* Katonda wo
 era Omutukuvu wa Isirayiri
 kubanga akugulumizza."
 6 Munoonye *MUKAMA* nga bw'akyayinzika okulabika,
 mumukaabirire nga bw'akyali okumpi.
 7 Omubi aleke ekkubo lye,
 n'atali mutuukirivu aleke ebirowoozo bye.
 Leka adde eri *MUKAMA* naye anaamusaasira, adde eri
 Katonda waffe
 kubanga anaamusonyiyira ddala.
 8 "Kubanga ebirowoozo byange si birowoozo
 byammwe
 era n'amakubo gammwe si ge makubo gange,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 9 "Ng'eggulu bwe liri waggulu okukira n'ensi,
 bwe gatyo amakubo gange bwe gali ewala ennyo
 n'amakubo gammwe,
 n'ebirowoozo byange bwe biri eri ebirowoozo
 byammwe.
 10 Era ng'enkuba bwetonnya
 n'omuzira ne gugwa okuva mu ggulu
 n'ebitaddayo,
 wabula ne bifukirira ettaka, ebirime ne bikula,
 ne bimerusa ensigo z'omusizi,

era ne biwa omuli emmere,
 11 bwe kityo ekigambo kyange ekiva mu kamwa
 kange bwe kiri;
 tekiriddayo bwereere,
 naye kirikola ekyo kye njagala
 era kirituukiriza ekyo kye nakituma.
 12 Kubanga mulifuluma n'essanyu
 ne mugenda mirembe,
 ensozi n'obusozi nabyo
 ne bitandika okuyimba nga bibalabye,
 n'emiti gyonna
 ne gitendereza n'essanyu.
 13 Mu kifo ky'omweramannyo mulimeramu olusam-
 bya,
 ne mu kifo ky'omutovu mulimeramu omumwanyi.
 Era kino kiribaawo erinnya lya *MUKAMA* limanyibwe
 era ako ke kaliba akabonero akataliggwaawo
 ak'emirembe n'emirembe."

Abantu ba Katonda Baliva mu Mawanga Gonna

56 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Mukolenga obwenkanya era ebituufu,
 kubanga obulokozi bwange bunaatera okujja,
 n'obutuukirivu bwange
 bunatera okubikkulibwa.
 2 Alina omukisa omuntu akola ekyo,
 n'omwana w'omuntu akinyweererako.
 Akwata ssabbiiti obutagyonoono,
 n'akuuma omukono gwe obutakola kibi na kimu."
 3 Era ne munnaggwanga eyeegatta ku *MUKAMA* tayo-
 geranga nti,
 "MUKAMA, oboolyawo alinjawula ku bantu be,"
 so n'omulaawe okugamba nti,
 "Ndi muti mukalu."
 4 Kubanga bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Eri abalaawe abakwata ssabbiiti zange
 ne basalawo okugoberera ebyo ebinsanyusa,
 ne bakuuma endagaano yange,
 5 amannya gaabwe galijjukirwa
 mu yeekaalu yange mu bisenge byamu, ng'ekijjukizo
 n'okusinga bwe mwandibadde n'abaana aboobulen-
 zi n'aboobuwala.
 Ndibawa erinnya eritaliggwaawo
 ery'emirembe n'emirembe.
 6 N'abo bannaggwanga abasalawo okwegatta ku
MUKAMA,
 okumuweereza era n'okwagala erinnya lya *MUKAMA*
 era n'okubeera abaweereza be,
 abakwata ssabbiiti
 ne batagyonoono
 era ne banyweza endagaano yange,
 7 bano ndibaleeta ku lusozi lwange olutukuvu
 era ne mbawa essanyu mu nnyumba yange ey'okus-
 abiramu.

Ebiweebwayo byabwe ebyokebwa ne ssaddaaka za-
 abwe
 birikkirizibwa ku kyoto kyange.
 Kubanga ennyumba yange eriyitibwa nnyumba ya
 kusabiramu
 eri amawanga gonna."
 8 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Ayinzabyonna,
 akunjaanya Abayisirayiri abaawaṅgangusibwa nti,
 "Ndikunjaanyaayo abantu abalala
 ng'oggyeko abantu bange aba Isirayiri be
 nkunjaanyizza."

Katonda Alumiriza Abakulembeze ba Isirayiri Ebibi byabwe

9 *MUKAMA* agamba amawanga amalala okujja
 ng'ensolo ez'omu nsiko, galye abantu be.
 10 Kubanga abakulembeze ba Isirayiri bazibe ba maa-
 so,
 bonna tebalina magezi,
 bonna mbwa
 ezitasobola kuboggola,
 zibeera mu kuloota nakugalaamirira
 ezaagala okwebaka obwebasi.
 11 Embwa ezirina omululu omuyitirivu
 ezitakkuta.
 Basumba abatayinza kutegeera,
 bonna abakyamye mu makubo gaabwe;
 buli muntu ng'afa ku kwenoonyeza ky'anaalya.
 12 Bagambagana nti,
 "Mujje, leka tukime omwenge tunywe tutamiire.
 N'olw'enkya lunaku ng'olwa leero,
 oba n'okusingawo."
57 Abantu abatuukirivu bazikirira,
 naye tewali akirowoozako n'akatono.
 Abantu abeewaddeyo eri Katonda
 batwalibwa nga tewali n'afuddeyo kukirowoozaako.
 Kubanga omutuukirivu aggyibwawo
 olw'akabi akagenda okujja.
 2 Ayingira mu mirembe
 n'afuna okuwummulira mu kufa kwe,
 ne bawummula ga beebase, abo abatambulira mu
 bugolokofu.
 3 "Naye mmwe mujje musembere wano batabani
 b'omukazi omufumu
 ezzadde ly'omwenzi omukazi eyeetunda.
 4 Muzannyira ku ani?
 Ani gwe mukongoola
 ne mumusoomooza?
 Temuli baana ba bujeemu,
 ezzadde eryobulimba?
 5 Mwaka ne mwegombera wansi w'emiti
 na buli wansi wa buli muti oguyimiridde;
 mmwe abasaddaaka abaana bammwe mu biwonvu
 ne wansi w'enjatika z'enjazi.

⁶ Bakatonda bo ge mayinja amaweweewu ^I gosinziza mu biwonvu,
abo be babo, obusika bwo;
abo b'ofukira ekiweebwayo ekyokunywa
era n'ebiwewebwayo eby'empeke.

Nga weemalidde mu kukola bino byonna, olowooza nnyinza okusanyuka?

⁷ Mwambuka ku ntikko z'ensozi okwenda nga mugenze okuwaayo ssaddaaka.

⁸ Emabega w'enzigi zammwe we muteeka ebibumbe eby'obuwemu bye musinza. Mwandeka ne mukola eby'obuwemu mu bitanda byammwe ebigazi.

Eyo gye mweyambulira ne mukola endagaano n'abo be mwagala be muleeta mu bitanda byammwe.

⁹ Ne weekuba kalifuuwa omuyitirivu ng'ogenda okutwala amafuta ag'omuzeeyituuni ewa Moleki katonda wo, n'otuma ababaka bo ewala ennyo banoonye bakatonda,

kumpi batuuke n'emagombe.

¹⁰ Amakubo go gonna gakuteganya ne gakukooya nnyo

naye teweegamba nako nti,
'Nteganira ki atalina kyenjanyurwa?'

Singa tewanoonya bikuzaamu maanyi, wandizirise.

¹¹ "B'ani abo be watya n'otekemuka n'obawuliriza, n'olyoka olimba, nze n'otonzijekira n'akatono wadde okundowoozaako?

Olw'okubanga nsirise n'esikunyega ky'ekikuyinudde n'onneerabira n'ompisaamu amaso.

¹² Nnaayolesa obutuukirivu bwo ne by'okola, naye tebigenda kukugasa.

¹³ Bw'okaabanga nga weetaaga obuyambi, leka bakatonda bo be wakuŋaanya bakununule; naye empewo eribatwala, omukka obukka abantu gwe bassa gulibaggirawo ddala bonna.

Naye oyo anfuula ekiddukiro kye alirya ensi era alitwala olusozi lwange olutukuvu."

Ekisa eri Abeenya

¹⁴ Era kiryogerwa nti,
"Muzimbe, muzimbe, mulongoose ekkubo!
Muggyeewo enkonge zonna mu kkubo ly'abantu bange."

¹⁵ Kubanga bw'atyo bw'ayogera oyo ali waggulu omugulumivu omulamu emirembe n'emirembe, ow'erinnya ettukuvu nti,

^I Amayinja amaweweewu gaakozesebwanga mu kusinza balubaale

"Ntuula mu kifo ekigulumivu ekitukuvu awamu n'oyo alina omwoyo ogubonerredde ogwe-toowaza,

okuzzaamu amaanyi omwoyo gw'abakkakkamu, era n'ogw'abo ababonerredde.

¹⁶ Kubanga sirirumiriza bantu bange emirembe n'emirembe

era siribasunguwalira bbanga lyonna. Kubanga omutima gw'omuntu gwandigwereddewo mu maaso gange nga ndaba, emmeeme y'omuntu nze gye nakola.

¹⁷ Olw'okwegomba kwe okw'obutali butuukirivu nnali nzijjudde obusungu.

Namubonereza ne nkweka amaaso gange olw'obusungu obungi naye yeeyongera okugenda mu maaso mu makubo amabi.

¹⁸ Nalaba by'akola, naye ndimuwonya. Ndimulunganya ne muddiza emirembe era ne mbeesabeesa abo abakungubaga.

¹⁹ Mirembe, era mirembe, eri abo abali ewala n'eri abo abali okumpi, era ndibawonya," bw'ayogera MUKAMA.

²⁰ Naye ababi bali ng'ennyanya esiikuuse, eteyinza kutereera, ey'amayengo agasiikuula ebitosi n'ebitaka.

²¹ "Tewali mirembe, eri aboononyi," bw'ayogera Katonda wange.

Okusiiba okw'Amazima

58 Kyogere mu ddoobozi ery'omwanguka, tokisirikira.

Yimusa eddoobozi lyo ng'ekkondeere, ^{II} obuulire abantu bange okusobya kwabwe, n'en-nyumba ya Yakobo ebibi byabwe.

² Kubanga bannoonya buli lunaku era beegomba okumanya amakubo gange, nga bali ng'abantu abakola eby'obutuukirivu so si abaaleka edda ebiragiro bya Katonda waabwe. Bambuuzza ensala ennuŋamu, ne basanyukira Katonda okusembera gye bali.

³ Beebuuzza nti, "Lwaki twasiiba, naye ggwe n'otoki-faako?

Lwaki twetoowaza naye ggwe n'otokissaako mwoyo?"

Musooke mulabe, ennaku ze musiiba muba munoonya ssanyu lyammwe ku bwammwe, musigala munyigiriza abakozi bammwe.

⁴ Njagala mulabe.

Kalungi ki akali mu kusiiba ng'ate mugenda kudda mu nnyombo,

^{II} Ekkondeere lyafuuyibwanga okukunŋaanya abaserikale beetegeke okulaga mu lutalo

n'okukaayana n'okukuba bannammwe agakonde.
Temuyinza kusiiba nga bwe mukola kaakano eddo-
boozi lyammwe ne liwulirwa mu ggulu.

⁵ Okusiiba kwe nalonda bwe kutyo bwe kufaanana?
Olunaku omuntu lw'eyetoowalizaako?

Kukutamya bukutamya mutwe,
kuguweta nga lumuli n'okugalamira mu bibukutu
mu vvu?

Okwo kwe muyita okusiiba,
olunaku olusiimibwa *MUKAMA*?

⁶ Kuno kwe kusiiba kwe nalonda;
okusumulula enjegere ezinyigiriza abantu,
n'okuggyawo emiguwa gy'ekikoligo,
n'okuta abo abanyigirizibwa,
n'okumenya buli kikoligo?

⁷ Si kugabira bayala ku mmere yo,
n'okusembeza abaavu abatalina maka mu nnyumba
yo;

bw'olaba ali obwereere, n'omwambaza
n'otekweka banjanda zo abeetaaga obuyambi bwo?

⁸ Awo omusana gwo gulyoke guveeyo
gwake ng'emmambya esala, era okuwonyezebwa
kwo kujje mangu;

obutuukirivu bwo bukukulembere,
era ekitiibwa kya Katonda kikuveeko emabega.

⁹ Olwo olikoowoola, *MUKAMA* n'akuddamu;
olikaaba naye n'akuddamu nti, Ndi wano.

"Bwe muliggyawo ekikoligo ekinyigiriza
n'okusonga ennwe, n'okwogera n'ejjoogo;

¹⁰ bw'olyewaayo okuyamba abayala
n'odduukirira abali mu buzibu,
olwo omusana gwo gulyaka n'ova mu kizikiza,
ekibadde ekiro kifuuke ettuntu.

¹¹ Era *MUKAMA* anaakulung'amyanga ennaku zonna,
n'akuwa ebintu ebirungi obulamu bwo bye bwetaa-
ga,

amagumba go aligongeramu amaanyi;
era olibeera ng'ennimiro enfukirire obulungi,
era ng'oluzzi olw'amazzi agatakalira.

¹² N'abantu bo balizimba ebifo eby'edda ebyazika
era baddemu okuzimba emisingi egy'edda.
Olyoke oyitibwe omuddaagiriza wa bbugwe eya-
menyeka,
omuddaagiriza wa mayumba ag'okusulam.

¹³ "Bw'oneekuumanga obutayonoona Ssabbiiti,
obutakola nga bw'oyagala ku lunaku lwange olu-
tukuvu,

bw'onooluyitanga olw'essanyu
era olunaku lwa *MUKAMA* olw'ekitiibwa,
singa muluwa ekitiibwa ne mutakwata makubo
gammwe

oba obutakola nga bwe mwagala oba okwogera
ebigambo eby'okubalaata,

¹⁴ awo olifuna essanyu eriva eri *MUKAMA*
era olitambulira mu bifo by'ensi ebya waggulu
era ndikuwa obusika bwa kitaawo Yakobo"
Akamwa ka *MUKAMA* ke kakyogedde.

Ekibi, Okwatula Ebibi, n'Okusonyiyibwa

59 Mulabe, omukono gwa *MUKAMA* teguyim-
pawadde n'okuyinza ne gutayinza kulokola,
era si muzibe wa matu nti tawulira.

² Naye obutali butuukirivu bwammwe
bwe bubaawudde ku Katonda wammwe.
Ebibi byammwe bye bimukwesezza amaaso ge,
n'atawulira.

³ Kubanga emikono gyammwe gibunye omusaayi
n'engalo zammwe zibunye obutali butuukirivu,
emimwa gyammwe gyogedde eby'obulimba,
n'ennimi zammwe z'ogedde eby'ekko.

⁴ Tewali awaaba bya nsonga
so tewali awoza mu mazima;

Beesiga ensonga ezitalimu, ne boogera eby'obulim-
ba,
ne baleeta emitawaana ne bazaala obulabe.

⁵ Baalula amagi ag'essalambwa
ne balanga ewuzi za nnabbubi:
alya ku magi gaabwe afa

n'eryo eriba lyatise livaamu mbalasaasa.

⁶ Naye enkwe zaabwe ze bakola tezibayamba,
ziri ng'engoye enkole mu wuzi za nnabbubi!

Tebasobola kuzeebikka.

Emirimu gyabwe mirimu gya kwonoona, n'ebikolwa
byabwe bulabe.

⁷ Ebigere byabwe byanguyirira bikole ebibi
era bapapirira bayiwe omusaayi ogutalina musango.

Ebirowoozo byabwe birowoozo bya bubu,
n'okuzika n'okuzikiriza bye biba buli we bagenda.

⁸ Ekkubo ery'emirembe tebalimanyi
wadde okukozesa obwenkanya mu makubo gaab-
we.

Beekubidde amakubo,
tewali n'omu agayitamu afuna emirembe.

⁹ Amazima gatuli wala,
n'obutuukirivu tetubufunye.

Tunoonyezza omusana naye ekizikiza kitwesibyeko,
we tusubira obutangaavu, tutambulidde mu bisiiki-
rize byereere.

¹⁰ Tuwammantawammanta bbugwe ng'abazibe,
ne tukwatakwata ng'abatalina maaso;
twesittala mu ttuntu ng'ekiro mu abo abalina
amaanyi

ne tuba ng'abafu.

¹¹ Ffenna tuwuluguma ng'eddubu
ne tusinda nga bukaamukuukulu.

Tusuubira okuggyibwa mu kunyigirizibwa naye nga
bwereere,

n'obulokozi butuliwala.

12 Kubanga ebisobyo byaffe bingi mu maaso go era ebibi byaffe bitulumiriza, kubanga ebisobyo byaffe biri naffe, era tumanyi obutali butuukirivu bwaffe;
 13 obujeemu n'enkwe eri *MUKAMA* era n'okulekeraawo okugoberera Katonda waffe. Okutegeka obwediimo n'okunyigiriza, okwogera eby'obulimba n'emitima gyaffe bye girowoozezza.

14 Obwenkanya buddiridde n'obutuukirivu ne bubeera wala. Amazima geesitalidde mu luguudo, n'obwesimbu tebuyinza kuyingira.

15 Tewali w'oyinza kusanga mazima, era oyo ava ku kibi asuulibwa.

MUKAMA yakiraba n'atasanyuka kubanga tewaali bwenkanya.

16 N'alaba nga tewali muntu, ne yennyamira nti tewali muntu ayinza kudduukirira.

Noolwekyo kwe kusalawo okukozesa omukono gwe ye kennyini okuleeta obulokozi n'obutuukirivu bwe okuwangula.

17 Yayambala obutuukirivu bwe ng'eky'omu kifuba, era n'enkuufiira ey'obulokozi ku mutwe gwe; n'ateekako ebyambalo by'okuwoolera eggwanga era n'ayambala obunyiikivu ng'omunagirowo.

18 Ng'ebikolwa byabwe bwe biri bwalisasula ekiryuyi ku balabe be, n'abamukyawa

alibawa empeera yaabwe, n'abo abali ewala mu bizinga abasasule.

19 Noolwekyo balitya erinnya lya *MUKAMA* okuva ebugwanjuba,

n'ekitiibwa kye okuva ebugwanjuba, kubanga alijja ng'omugga ogukulukuta n'amaanyi, omukka gwa *MUKAMA* gwe gutwala.

20 "Era Omununuzi alijja mu Sayuuni, eri abo abeenenya ebibi byabwe mu Yakobo," bw'ayogera *MUKAMA*.

21 "Era, eno y'endagaano yange gye nkola nabo," bw'ayogera *MUKAMA*. "Omwoyo wange ali ku ggwe era n'ebigambo byange bye ntadde mu kamwa ko, tebi-ivenga mu kamwa ko, oba mu kamwa k'abaana bo, wadde mu kamwa k'abaana b'abaana bo, okuva kaakano okutuusa emirembe n'emirembe," bw'ayogera *MUKAMA*.

Ekitiibwa kya Sayuuni Ekijja

60 "Yimuka, oyake, kubanga ekitangaala kyo kizze kyase

era ekitiibwa kya *MUKAMA* kikwakirako.

2 Kubanga laba ensi eribikkibwa ekizikiza

era n'ekizikiza ekikutte ennyo kibikke abantu baa-mawanga gonna,

naye ggwe *MUKAMA* alikwakirako era ekitiibwa kye kikulabikeko.

3 Amawanga galijja eri omusana gwo ne bakabaka eri okumasamasa okunaakubangako ng'ojja.

4 "Yimusa amaaso go olabe; abantu bo bonna bakunjaana okujja gy'oli batabani bo abava ewala ne bawala bo abasituliddwa mu mikono.

5 Kino oli wakukirabako ojjule essanyu, omutima gwo, gujjule okweyagala n'okujaguza. Obugagga bw'amawanga bulyoke bukuleetebwe, era n'ebirungi byonna eby'omu nnyanja birikweyu-na.

6 Ebisibo by'enjamira birijjula ensi yammwe, enjamira ento ez'e Midiyaani ne Efa. ¹

Era ne zonna ez'e Seba zirijja nga zeetisse zaabu n'obubaane

okulangirira ettendo lya Katonda.

7 N'ebisibo byonna eby'e Kedali birikukunanyizibwa, endiga ennume ez'e Nebayoosi zirikuweereza. Zirikkirizibwa ng'ekiweebwayo ku kyoto kyange era ndyolesa ekitiibwa kyange mu yeekaalu yange.

8 "Bano baani abaseyeeya nga ebire, ng'amayiba agadda mu bisu byago?"

9 Ddala ddala ebizinga bitunuulidde nze; ebidiyeri by'e Talusiisi bye bikulembede bireete batabani bammwe okubaggya ewala awamu ne zaabu yaabwe ne ffeeza, olw'ekitiibwa kya *MUKAMA* Katonda wammwe, Omutukuvu wa Isirayiri, kubanga akufudde ow'ekitiibwa.

10 "Abaana b'abamawanga amalala balizimba bbugwe wo,

era bakabaka baabwe bakuweereze; Olw'obusungu bwange, nakukuba, naye mu kusaasira kwange ndikukwatirwa ekisa.

11 Emiryango gyo ginaabanga miggule bulijjo, emisana n'ekiro tegiggalwenga, abantu balyoke bakuleeterenga obugagga obw'amawanga gaabwe

nga bakulembeddawamu bakabaka baabwe.

12 Kubanga eggwanga oba obwakabaka ebitakuweereze byakuzikirira.

Ensi ezo zijja kuggweerawo ddala.

13 "Ekitiibwa kya Lebanoni kirikujjira, emiti egy'ettendo egy'enfugo,

¹ *Midiyaani lyali ggwanga lya balunzi ba nsolo abaatambulatangula mu bukiikaddyo bw'obugwanjuba bwa Yoludaani. Efa ye yali mutabani wa Midiyaani*

omuyovu ne namukago gireetebwe okutukuza ekifo eky'awatukuvu wange,

ekifo ebigere byange we biwummulira eky'ettendo.

¹⁴ Batabani baabo abaakunyigirizanga balijja okuku-vuunamira;

era bonna abaakusekereranga balivuunamira ku bigere byo.

Balikuyita kibuga kya Katonda,

Sayuuni ey'Omutukuvu wa Katonda.

¹⁵ "Wadde nga wali olekeddwa awo ng'okyayibbwa,

nga tewali n'omu akuyitamu,

ndikufuula ow'ettendo,

essanyu ery'emirembe gyonna.

¹⁶ Olinywa amata ag'amawanga.

Ku mabeere ga bakungu kw'onooyonkanga,

era olimanyira ddala nti,

Nze, nze *MUKAMA*,

nze Mulokozi wo era Omununuzi wo,

ow'Amaanyi owa Yakobo.

¹⁷ Mu kifo ky'ekikomo ndireeta zaabu,

mu kifo ky'ekyuma ndireeta effeeza,

mu kifo ky'omuti ndireeta kikomo,

ne mu kifo ky'amayinja ndeete ekyuma.

Emirembe gye girifuuka omufuzi wo

n'obutuukirivu ne buba omukulembeze wo.

¹⁸ Okutabukatabuka tekuddeyo kuwulirwa mu nsi yo, wadde okwonoona n'okuzikiriza munda mu nsalo

zo.

Ebisenge byo olibiyita Bulokozi,

Era n'enzigi zo, Kutendereza.

¹⁹ Enjuba si yeenekumulisizanga emisana,

oba omwezi okukumulisizanga ekiro.

Kubanga *MUKAMA* y'anaabeeranga ekitangaala kyo eky'emirembe n'emirembe,

era Katonda wo y'anaabeeranga ekitiibwa kyo.

²⁰ Enjuba yo terigwa nate,

n'omwezi gwo tegulibula;

MUKAMA y'anaabeeranga ekitangaala kyo eky'emirembe n'emirembe

era ennaku zo ez'okukungubanga zikome.

²¹ Abantu bo babeere batuukirivu,

ensi ebeere yaabwe emirembe n'emirembe.

Ekisimbe kye nnesimbira;

omulimu gw'emikono gyange,

olw'okulaga ekitiibwa kyange.

²² Asembayo okuba owa wansi alyala n'aba lukumi,

n'asebwayo obutono afuuke eggwanga

ery'amaanyi.

Nze *MUKAMA*,

ndikyanguya mu biseera byakyo."

Amawulire Amalungi ag'Obulokozi

61 Omwoyo wa *MUKAMA* Katonda ali ku nze, kubanga *MUKAMA* anfuseeko amafuta okubulira abaavu n'abali obubi ebigambo ebirungi,

antumye okuyimusa abalina emitima egimenyese.

Okulangirira eddembe eri abawambe,

n'abasibe bateebwe

bave mu makomera.

² Okulangirira omwaka gwa *MUKAMA*

ogw'okulabiramu obulungi bwe;

olunaku lwa *MUKAMA* olw'okuwalanirako eggwanga

era n'okuzzaamu amaanyi abo bonna abakunguba-

ga.

³ Okugabirira abo bonna abali mu Sayuuni abakungubaga,

okubawa engule ey'obubalagavu mu kifo ky'evvu,

n'amafuta ag'essanyu mu kifo ky'ennaku.

Ekyambalo ky'okutendereza

mu kifo ky'omwoyo w'okukenjeentererwa

balyoke bayitibwe miti gy'abutuukirivu, ebisimbe bya

MUKAMA,

balyoke baweebwe ekitiibwa.

⁴ Baliddamu

bazimbe ebyali bizise,

balirongoosa ebibuga

ebyali byerabirwa edda.

⁵ Abaamawanga balibalundira ebisibo byammwe,

abagwira babakolere mu nnimiro zammwe ne mu

nnimiro z'emizabbibu.

⁶ Era muyitibwe bakabona ba *MUKAMA*,

abantu baliboogerako ng'abaweereza ba *MUKAMA*,

mulirya obugagga bw'amawanga,

era mu bugagga bwabwe mwe mulyenyumiririza.

⁷ Mu kifo ky'ensonyi,

abantu bange baliddizibwawo emirundi ebiri.

Mu kifo ky'okuswala

basanyuke olw'ebyo bye balifuna

era balifuna omugabo gwa mirundi ebiri,

essanyu lyabwe liribeerera emirembe gyonna.

⁸ "Kubanga nze, *MUKAMA*, njagala obwenkanya,

nkyawa okunyaga era n'obutali butuukirivu.

Mu bwesigwa bwange ndibasasula

era nkole nabo endagaano ey'emirembe n'emirem-

be.

⁹ N'ezzadde lyabwe liritutumuka nnyo mu mawanga

n'abaana baabwe eri abantu.

Abo bonna abalibalaba balibamanya,

nti bantu *MUKAMA* be yawa omukisa."

¹⁰ Nsanyukira nnyo mu *MUKAMA*,

emmeeme yange esanyukira mu Katonda wange.

Kubanga annyambazizza ebyambalo eby'obulokozi

era n'anteekako n'omunagirowe ogw'obutuukirivu,

ng'omugole omusajja bw'ayambala engule nga kabona,

ng'omugole omukazi bw'ayambala amayinja ge

ag'omuwendo.

¹¹ Kuba nga ettaka bwe livaamu ebimera,

era ng'ennimiro bwereetera ensigo okumeruka,
bw'atyo MUKAMA Katonda bwalireeta obutuukirivu
n'ettendo okumeruka,
ensi zonna zikirabe.

Erinnya Iya Sayuuni Eriggya

- 62** Ku Iwa Sayuuni ssiisirike,
era ku Iwa Yerusalemi ssiwummule,
okutuusa nga obutuukirivu bwe butemagana ng'em-
mambya esala,
obulokozi bwe ng'ettaala eyaka.
² Amawanga galiraba obutuukirivu bwo,
era ne bakabaka bonna baliraba ekitiibwa kyo.
Oliyitibwa erinnya epya
akamwa ka MUKAMA Iye kalikuwa.
³ Olibeera ngule etemagana mu mikono gya MUKAMA,
enkuufiira y'obwakabaka mu mukono gwa Katonda
wo.
⁴ Ataliddayo kuyitibwa nti, Eyalekebwa,
ensi yo teriddamu kuyitibwa nti, Yazika.
Naye oliyitibwa nti, Gwe nsanyukira,
n'ensi yo eyitibwe nti, Eyafumbirwa.
Kubanga MUKAMA akusanyukira
era ensi yo eribeera ng'omukazi afumbiddwa.
⁵ Kubanga ng'omuvubuka bwawasa omuwala omuto
bw'atyo eyakutonda bwalikulabirira.
Nga omugole omusajja kwasanyukira oyo gw'awasiz-
za,
bw'atyo Katonda bwalikusanyukira.
⁶ Ntadde abakuumi ku bbugwe wo,
ggwe Yerusalemi abataasirike emisana n'ekiro.
Mmwe abakoowoola MUKAMA
temuwummula.
⁷ Era temumuganya kuwummula okutuusa nga azim-
bye Yerusalemi
era ng'agifudde ettendo mu nsi.
⁸ MUKAMA yalayira n'omukono gwe ogwa ddyo
era n'omukono gwe ogw'amaanyi:
"Siriddayo nate kuwaayo njaano yo kubeera mmere
y'abalabe bo,
era bannaggwanga tebaddeyo kunywa nvinnyo yo
gy'otawaanidde.
⁹ Naye abo abagikungula be baligirya
ne batendereza MUKAMA,
n'abo abanoga emizabbibu
be baliginywera mu mpya z'omu watukuvu wange."
¹⁰ Muyiteemu, muyite mu miryango mugende!
Muzimbe oluguudo,
mulugyemu amayinja.
Muyimusize amawanga ebbendera.
¹¹ Laba MUKAMA alangiridde
eyo yonna ensi gy'ekoma,

nti, "Gamba omuwala wa Sayuuni nti,
'Laba omulokozi wo aja,
Laba aleeta n'ebirabo bingi,
n'abantu b'anunudde bamukulembedde.'" "

¹² Era baliyitibwa Abantu Abatukuvu,
Abanunule ba MUKAMA,
ne Yerusalemi kiyitibwe, Ekibuga MUKAMA ky'aya-
gala,
Ekibuga Ekitakyali ttayo.

Katonda Iw'Aliwoolera Eggwanga n'Okununula Abantu be

- 63** Ani ono ava mu Edomu mu kibuga Bozula
anekaanekanye mu ngoye emyufu.
Ani ono ali mu ngoye za bakabaka
akumba mu bukulu bw'ekitiibwa kye?
"Ye nze alangirira obutuukirivu,
ow'amaanyi okulokola."
² Lwaki oyambadde ebyambalo ebimyufu
ng'eb'y'omusogozzi w'omu ssogolero Iya wayini?
³ "Nva kulinyirira amawanga nga emizabbibu,
tewali n'omu yajja kunnyambako.
Nabalinyiririra mu busungu
era omusaayi gwabwe
ne gusammukira ku ngoye zange,
era guyiise ku byambalo byange.
⁴ Kubanga olunaku olw'okununula abantu bange
lwali lutuuse,
olunaku olw'okuwoolera eggwanga abalabe baab-
we.
⁵ Natunula naye nga tewali n'omu ayinza kunnyamba,
newuunya okulaba nga tewaali n'omu ayinza
kunkwatirako.
Kale omukono gwange ne gundeetera obuwanguzi,
era obusungu bwange ne bunnyweza.
⁶ Mu busungu bwange nalinyirira abantu,
mu kiruyi kyange ne mbatamiiza,
omusaayi gwabwe ne nguyiwa ku ttaka."
⁷ Ndibuulira ku bulungi bwa MUKAMA,
ebikolwa ebyamugwanyisa okutenderezewa,
okusinziira ku byonna MUKAMA by'atukoledde;
weewaawo eburungi ebingi by'akoledde ennyumba ya
Isirayiri,
okusinziira ku kisa kye,
okusinziira ku bungi bw'okwagala kwe okutajjuluku-
ka.
⁸ Yagamba nti, "Ddala bantu bange,
abaana aboobulenzi abatannimbelimbe,"
era bw'atyo n'afuuka omulokozi waabwe.
⁹ Yabonaabonera wamu nabo mu kubonaabona
kwabwe kwonna,
era malayika ayimirira mu maaso ge n'abawonya.

Mu kwagala kwe n'ekisa kye yabanunula;
yabayimusa
n'abeetikka mu nnaku zonna ez'edda.
10 Naye baajeema
ne banyiza Mwoyo Mutukuvu,
kyeyava abakyukira n'afuuka omulabe waabwe
era ye kennyini n'abalwanyisa.

11 Ne balyoka bajjukira ennaku ez'edda,
ennaku ez'edda eza Musa n'abantu be;
aluwa oyo eyabayisa mu nnyanja n'omulunzi w'ekisi-
bo kye.
Aluwa oyo eyateeka Mwoyo Mutukuvu wakati mu bo
12 eyatuma omukono gwe ogw'ekitiibwa
ogw'amaanyi okubeera ku mukono gwa Musa ogwa
ddyo,
eyayawulamu amazzi nga balaba,
yeekolere erinnya ery'emirembe n'emirembe?
13 Ani eyabakulemba n'abayisa mu buziba?
Ng'embalaasi mu nsi eyeetadde enjereere tebesit-
tala.
14 Ng'ente ezigenda mu nsi eyeetadde,
Omwoyo wa *MUKAMA* yabawummuza.
Bw'otyo bwe wakulemba abantu bo
okwekolera erinnya ery'ettendo.
15 Tunula wansi ng'oli waggulu mu ggulu olabe,
ng'oli ku ntebe yo ey'ekitiibwa egulumidde entuku-
vu.
Obunyiikivu bwo n'ebikolwa byo eby'amaanyi biri lud-
da wa?
Obulungi bwo n'ekisa bitukwekeddwa.
16 Ggwe Kitaffe,
wadde nga Ibulayimu tatumanyi
era nga Isirayiri tatutegeera,
Ayi *MUKAMA* Katonda, ggwe Kitaffe Omununuzi waffe
okuva edda n'edda lye linnya lyo.
17 Ayi *MUKAMA* Katonda, lwaki otuleka ne tuva ku
makubo go,
n'okakanyaza omutima gwaffe, ne tutakutya?
Komawo olw'obulungi bw'abaddu bo
amawanga g'omugabo gwo.
18 Abantu bo abatukuvu baali mu kifo kyo ekitukuvu
akaseera katono,
naye kaakano abalabe baffe bakirinnyiridde.
19 Ffe tuli bantu bo okuva edda n'edda;
naye bo tobafuganga,
tebayitibwanga linnya lyo.

Okusingibwa Omusango mu Maaso ga *MUKAMA*

64 Kale singa oyuzizza eggulu n'okka wansi,
ensozi ne zikankana mu maaso go!
2 Ng'omuliro bwe gukoleerera mu buku,
oba nga bwe gufumba amazzi ne gatuuka okwe-
sera,
ka wansi omanyise erinnya lyo eri abalabe bo,
n'amawanga galyoke gakankanire mu maaso go!

3 Kubanga bwe wakola ebintu eby'entiisa bye twali
tetusuubira,
wakka ensozi ne ziryoka zikankanira mu maaso go.
4 Okuva mu mirembe egy'edda teri yali awulidde
oba kutu kwali kutegedde,
oba liiso lyali lirabye Katonda yenna okuggyako gg-
we,
alwanirira abo abamulindirira.
5 Ojja n'odduukirira abo abakola eby'obutuukirivu
n'essanyu,
abo abajjukira amakubo go.
Naye bwe tweyongera okwonoona ne tugavaako,
wakwatibwa obusungu.
Ebbanga ddene lye tumaze mu bibi byaffe,
ddala tulirokolebwa?
6 Ffenna twafuuka batali balongoofu
era obutuukirivu bwaffe buli nga nziina ezijjudde
obukyafu ^I.
Ffenna tuwotookerera ne tukala ng'ekikoola,
era ebibi byaffe bitutwala nga mpewo.
7 Tewali n'omu akoowoola linnya lyo
oba eyewaliriza okukukwatako,
kubanga watwekweka tetukyala maaso go,
era n'otuwaayo ne tuzikirira olw'ebibi byaffe.

8 Ate ng'era, Ayi *MUKAMA* Katonda, ggwe Kitaffe.
Ffe tuli bbumba, ggwe mubumbi,
ffe ffenna tuli mulimu gwa mikono gyo.
9 Tosunguwala kisukkiridde nnyo, Ayi *MUKAMA* Katon-
da,
tojjukeera bibi byaffe mirembe gyonna.
Weewaawo, tutunuulire, tusaba,
kubanga tuli bantu bo.
10 Ebibuga byo ebitukuvu bifuuse malungu ne Sayuu-
ni kifuuse ddungu,
ne Yerusaalemi nakyo kifulukwa.
11 Yeekaalu yaffe entukuvu ey'ekitiibwa
bakitaffe gye bakutendererezangamu eyokebbwa
omuliro,
era byonna eby'obugagga bye twakuumanga
byazikirira.
12 Nga bino byonna biguddewo, *MUKAMA*, era
toofeeyo?
Onoosirika busirisi n'otubonereza ekisukkiridde?

Omusango n'Obulokozi

65 *MUKAMA* n'alyoka agamba nti,
"Nze nnali mwetegefu okweyoleka eri abo
abaali tebannoonya.
Neeraga abo abaali tebannoonya.
Eri eggwanga eryali litakoowoola linnya lyange
nneyoleka gye bali ng'anjamba nti, 'Ndi wano, Ndi
wano.'

^I obukyafu wano kitegeeza abakyala nga bavudde mu nsonga
yaabwe eya buli mwezi

² Nagolola emikono gyange olunaku lwonna okutu-
usa obudde okuziba
eri abantu abeewagguzze,
abatambulira mu makubo amabi
abagoberera entegeka ezaabwe ku bwabwe;
³ abantu bulijjo
abansomooza mu maaso gange gennyini
nga bawaayo ebiweebwayo mu nnimiro
ne bookera n'ebiwewayo ku byoto eby'amatof-
faali;
⁴ abatuula mu malaalo
ne bamalako ekiro kyonna mu bifo ebyekusifu,
abalya ennyama y'embizzi,
era n'amaseffuliya gaabwe gajjudde ennyama etali
nnongoofu.
⁵ Bagamba nti, 'Beera wala, tojja kumpi nange,
kubanga ndi mutuukirivu nnyo ggwe okunsaanira!
Abantu bwe batyo mukka mu nnyindo zange,
omuliro ogwaka olunaku lwonna.
⁶ "Laba kiwandikiddwa mu maaso gange.
Sijja kusirika naye nzija kusasula mu bujjuvu,
nzija kubasasula bibatuukireko ddala;
⁷ olw'ebibi byammwe byonna era n'olw'ebibi bya baki-
tammwe,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
"Kubanga baayokera ebiweebwayo byabwe ku lusozi
era ne bannyoomera ku busozi,
ndibalira mu mikono gyabwe empeera yennyini enzi-
juvu
ey'ebikolwa byabwe eby'edda."
⁸ Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA:
"Ng'omubisi bwe gusangibwa mu kirimba ky'emizab-
bibu
abantu ne bagamba nti, 'Togwonoona,
gukyalimu akalungi,'
bwe ntyo bwe ndikibakolera olw'obulungi
bw'abaweereza bange.
Sijja kubasaanyaawo bonna.
⁹ Ndiggya ezzadde okuva mu Yakobo
era ne mu Yuda abo abalitwala ensozi zange;
abantu bange abalonde balizigabana,
era eyo abaweereza bange gye balibeera.
¹⁰ Awo Saloni kiribeera ddundiro lya bisibo,
era n'ekiwonvu kya Akoli kifo kya nte we zigalamira
olw'abantu bange abannoonya.
¹¹ "Naye mmwe abava ku MUKAMA
ne mwerabira olusozi lwange olutukuvu
ne muteekerateekera emmeeza katonda wammwe,
Mukisa,
ne mujuliza katonda wammwe, Kusalawo, ebikopo
eby'envinnyo,
¹² ndibawaayo eri ekitala
era mwenna mukutaamirire musalibwe,
kubanga nabayita naye temwayitaba,

nayogera naye temwampuliriza.
Mwakola ebitasaana
era ne musalawo okukola ebitansanyusa."
¹³ Noolwekyo kino MUKAMA Ayinzabyonna ky'agam-
ba:
"Abaweereza bange bajja kulya,
naye mmwe mujja kulumwa enjala,
abaweereza bange bajja kunywa,
naye mmwe mulumwe ennyonta;
abaweereza bange bajja kujaguza,
naye mmwe mukwatibwe ensanyi.
¹⁴ Abaweereza bange bajja kuyimba
olw'essanyu erinaaba mu mitima gyabwe,
naye mmwe muli ba kukaaba olw'okulumwa oku-
naabeera mu mitima gyammwe
era mukaabe olw'okulumwa emyoyo.
¹⁵ Ekikolimo kiryoke kibagwire,
Nze MUKAMA Katonda ow'Eggye mbatte
amannya gammwe geerabirwe,
naye mpe amannya amaggya abo abanηondera.
¹⁶ Kiryoke kibeere nti buli muntu ananoonya okufuna
omukisa
anaagunoonya kuva eri Katonda Ow'amazima
buli anaalayiranga mu ggwanga
anaalayiranga Katonda ow'amazima.
Kubanga emitawaana egyayita gya kwerabirwa
gikwekebwe okuva mu maaso gange.

Eggulu Epya n'Ensi Empya

¹⁷ "Laba nditonda eggulu eriggya
n'ensi empya.
Ebintu eby'edda tebija kujjukirwa
wadde okulowoozebawo mu mutima.
¹⁸ Naye musanyukire ekyo kye ntonda
mujaguze emirembe n'emirembe,
kubanga nditonda Yerusaalemi okuba essanyu
n'abantu baamu okuba okujaguza.
¹⁹ Ndijaguza olwa Yerusaalemi
era nsanyukire abantu bange;
amaloboozi ag'okukaaba
tegaliddayo kuwulirwamu.
²⁰ "Teriddayo kuba mu kyo mwana muwere
anaaberawo ennaku obunaku,
oba omusajja omukulu ataamalengayo myaka gye;
oyo alifiira ku myaka ekikumi
alitwalibwa ng'omuvubuka obuvubuka.
Oyo atalituusa kikumi
abalibwe ng'eyakolimirwa.
²¹ Balizimba ennyumba bazisulemu,
balisimba emizabbibu balye ebibala byagyo.
²² Tebalizimba nnyumba ate omulala agisulemu,
tebalisimba ate omulala abirye.
Kubanga emyaka gy'emitu nga bwe giba
bwe gityo bwe giribeera emyaka gy'abantu bange.
Abalonde bange balirwawo nga bawoomerwa

emirimu gy'emikono gyabwe.
²³ Tebalikolera bwereere
 oba okuzaala abaana ab'okugwa mu katyabaga,
 kubanga balibeera abantu abaweebwa *MUKAMA* Ka-
 tonda omukisa,
 bo awamu n'ab'enda yaabwe.
²⁴ Nga tebanakoowoola ndibaddamu,
 nga bakyayogera bati mbaddemu.
²⁵ Omusege n'omwana gw'endiga biriire wamu,
 era empologoma erye omuddo ng'ennume,
 era ettaka libeere emmere y'omusota.
 Tewaliba kulumya
 wadde kuzikiriza ku lusozi lwange olutukuvu,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.
⁶⁶ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda,
 "Eggulu y'entebe yange kwe nfigurira
 n'ensi ke katebe kwe mpummuliza ebigerere byange,
 nnyumba ki gye mulinzimbira?
 Kifo ki kye mulimpa okuwummuliramu?
² Ebintu bino byonna emikono gyange si gye
 gyagikola,
 noolwekyo ebintu bino byonna byange?"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.
 "Ono ye muntu gwe ntunulako;
 oyo ow'eggonjebwa era omwetoowaze mu mwoyo,
 oyo akankanira ekigambo kyange.
³ Naye asaddaaka ente aba ng'asse omuntu,
 oyo awaayo omwana gw'endiga n'aba ng'amenye
 ensingo y'embwa,
 n'oyo awaayo ekiweebwayo eky'empeke
 aba ng'awaddeyo omusaayi gw'embizzi,
 era oyo anyookeza obubaane bw'ekijjukizo
 aba ng'asinza ekifaananyi ekikole n'emikono.
 Abantu bakutte amakubo gaabwe,
 era emmeeme zaabwe zisanyukira eby'emizizo byab-
 we.
⁴ Nange ndisalawo mbatuuseeko ekibambulira,
 mbaleeteko kye batandyagadde kibatuukeko.
 Kubanga bwe nayita,
 teri n'omu yayanukula,
 bwe nnaayogera
 tebanfaako.
 Bakola ebibi mu maaso gange
 ne bagoberera ebitansanyusa."
⁵ Muwulirize ekigambo kya *MUKAMA* Katonda
 mmwe abakankanira ekigambo kye.
 "Baganda bammwe abatabaagala
 era ababayigganya olw'erinnya lyanze babasekerera
 nti,
 'Leka *MUKAMA* alage obukulu bwe
 abalokole tulabe bwe musanyuka!
 Naye bo be banaakwasibwa ensanyi.
⁶ Muwulirize.

Oluyoogaano oluva mu kibuga, muwulirize eddo-
 boozi eriva mu yeekaalu.
 Eddoboozi eryo lya *MUKAMA* Katonda ng'asasula abal-
 abe be
 nga bwe kibagwanira.
⁷ "Ekibuga kyange ekitukuvu
 kiri ng'omukazi azaala
 nga tannatuusa kulumwa,
 obulumi nga tebunatuuka n'akubawo eddenzi.
⁸ Ani eyali awulidde ekintu bwe kityo?
 Ani eyali alabye ekiri ng'ekyo?
 Ensi eyinza okuzaalibwa mu lunaku lumu
 oba eggwanga okutondebwawo mu kaseera
 obuseera?
 Akaseera katono bwe kati,
 Sayuuni anaaba yakalumwa ng'eggwanga litondeb-
 wa.
⁹ Nnyinza okutuusa abantu bange ku kuzaalibwa
 ne batazaalibwa?" bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.
 "Ate olubuto ndusiba ntya
 nga ndutuusizza ku kuzaala?" bw'ayogera *MUKAMA*
 Katonda wo.
¹⁰ "Mujagulize wamu ne Yersaalemi
 era mumusanyukireko mwenna abamwagala,
 mujaganye nnyo
 mmwe mwenna abamukaabira.
¹¹ Kubanga muliyonka
 munywe n'essanyu
 mukkutire ddala
 ku kitiibwa kye ekingi."
¹² Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti,
 "Laba mbaleetera obugagga obutaliiko kkomo,
 obugagga bw'amawanga bube gye muli ng'omugga
 ogwanjaala.
 Muliyonkako, musitulibwe mu mbiriizi
 era bababuusizebuusize ku mubiri gwe.
¹³ Ng'omwana bw'asanyusibwa nnyina,
 bwe ntyo bwe ndikuzzaamu amaanyi
 mu Yersaalemi."
¹⁴ Kino bw'olikiraba omutima gwo gulisanyuka,
 era kirikufuula w'amaanyi omulamu obulungi
 ng'omuddo ogukuze.
 Olwo kiryoke kimanyibwe nti omukono gwa *MUKAMA*
 Katonda guyamba abaweereza be,
 ate obusungu bwe ne bulagibwa abalabe be.
¹⁵ "Kubanga laba *MUKAMA* Katonda alijjira mu muliro,
 era n'amagaali ge ag'embalaasi galiba ng'empewo
 ey'omuyaga.
 Alijja n'obusungu bwe n'ekiruyi
 era alibanenya n'ennimi ez'omuliro.
¹⁶ Omuliro n'ekitala
MUKAMA Katonda by'alibonerezesa abantu bonna,
 n'abo abalisaanyizibwawo baliba bangi.

¹⁷ “Abo abeetukuza balyoke balage mu nnimiro entukuvu okukola eby'emizizo, abatambulira mu nnyiriri nga bwe balya embizzi, omusonso n'emmere ey'omuzizo, bonna balizikirira wamu,” bw'ayogera MUKAMA Katonda.

¹⁸ “Olw'ebyo bye bakola ne bye balowooza, nnaatera okujja nkunjaanye amawanga gonna n'ennimi zonna, era balijja balabe ekitiibwa kyange.

¹⁹ “Nditeeka akabonero mu bo. Ndiwonyaako abamu mbasindike mu mawanga, e Talusiisi, e Puuli ^I, n'e Luudi, abaleega omutego, eri Tubali ne Yavani, ^{II} mu bizinga eby'ewala, abatawuliranga ttutumu lyange, wadde okulaba ekitiibwa kyange. ²⁰ Balikomyawo baganda bammwe bonna okuva mu mawanga nga ekirabo gye ndi. Balibaleetera ku mbalaasi, ne mu ma-

I Puuli ne Puuti bye bimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya II Yavani ye Buyon-aani

gaali ge mbalaasi n'ebigaali ne ku nnyumbu n'enjami-ra ku lusozi lwange olutukuvu nga Isirayiri bwe baleeta ebiweebwayo ebirongoofu mu nnyumba ya MUKAMA Katonda. ²¹ Era ndifuula abamu ku bo okubeera bakabona n'abaleevi,” bw'ayogera MUKAMA Katonda.

²² “Kubanga nga eggulu eppya n'ensi empya, bye ndikola bwe biribeerawo olw'amaanyi gange, bw'ayogera MUKAMA Katonda, bwe lityo ezzadde lyammwe n'erinnya lyammwe bwe birisigala. ²³ Okuva ku mwezi okutuuka ku mwezi, n'okuva ku ssabbiiti okutuuka ku ssabbiiti, bonna abalina omubiri banajjanga okusinziza mu maaso gange,” bw'ayogera MUKAMA Katonda. ²⁴ “Kale bwe baliba bafuluma, baliraba emirambo gy'abasajja abanneewaggulako; kubanga envunyu za-abwe tezirifa, so n'omuliro gwabwe tegulizikizibwa; era baliba kyennyinnyalwa eri abantu bonna.”

Yeremiya

1 Ebigambo ebyayogerwa Yeremiya, mutabani wa Kirukiya, ow'oku bakabona abaali mu Anasosi mu nsi ya Benyamini. **2** MUKAMA Katonda yayogera naye mu mirembe gya Yosiya, kabaka wa Yuda, mutabani wa Amoni, nga yakafugira emyaka kkumi n'esatu, **3** ne mu biro bya Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, okutuusa mu mwezi ogwokutaano, ogw'omwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, abantu b'e Yersaalemi lwe baatwalibwa mu buwanjangan-guse.

Okuyitibwa kwa Yeremiya

4 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira, ng'agamba nti,

5 "Nakumanya bwe nnali sinnakubumba mu lubuto lwa maama wo;

nga tonnava mu lubuto n'akutukuza.

Nakulonda okubeera nnabbi eri amawanga."

6 Ne ndyoka njamba nti, "Laba nno, MUKAMA Katonda! Simanyi kwogera mu bantu, ndi mwana muto."

7 Naye MUKAMA Katonda n'anjamba nti, "Toyogera nti, 'Ndi mwana bwana;' kubanga yonna gye nnaakutumanga gy'onoogendanga, era byonna bye nnaakulagira by'onooyogeranga. **8** Tobatyanga, kubanga nze ndi naawe okukuwonya," bw'ayogera MUKAMA Katonda.

9 Awo MUKAMA Katonda n'agolola omukono gwe, n'akwata ku mimwa gyange, n'anjamba, nti, "Wuliriza. Nkuwa ebigambo by'onooyogeranga. **10** Leero nkutadewo okuba n'obuyinza ku mawanga era ne ku bwakabaka. Okusimbula n'okumenya, okuzikiriza n'okuwamba; okuzimba n'okusimba." **11** Ekigambo kya MUKAMA Katonda ate ne kinzijira nga kigamba nti, "Yeremiya kiki ekyo ky'olaba?"

Ne njamba nti, "Ndaba ettabi ly'omuti ogw'omulozi."

12 Awo MUKAMA Katonda n'anjamba nti, "Olabye bulungi, kubanga neetegereza ndabe ng'ekigambo kyange kituukirira."

13 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira nate nti, "Kiki ky'olaba, kaakano?"

Ne njamba nti, "Ndaba ensuwa ey'amazzi ageesera, ng'etunudde waggulu mu bukiikakkono."

14 Awo MUKAMA Katonda n'anjamba nti, "Okuzikirira kujja kubaawo nga kutandikira mu bukiikakkono kutuuke ku bantu bonna abali mu ggwanga. **15** Kubanga laba nnaatera okuyita abantu bonna ab'omu bwakaba-

ka obuli mu bukiikakkono," bw'ayogera MUKAMA Katonda.

Bakabaka baabwe balyoke bajje bateeke entebe za-
abwe ez'obwakabaka

mu miryango egiyingira ekibuga Yersaalemi,
balizinda bbugwe waakyo yenna

era bazinde n'ebibuga byonna ebya Yuda.

16 Era ndibonereza abantu bange olw'ebibi byabwe byonna,

kubanga banvaako ne booteeza obubaane eri baka-
tonda abalala,

era ne basinza ebibajje bye beekolera

n'emikono gyabwe.

17 "Naye ggwe weetegeke! Yimirira obabuulire byonna bye nkulagira. Tobatya kubanga bw'onoobatya nzija kubakutiisa. **18** Kubanga leero nze nkufudde ekibuga ekiriko enkomera ez'amaanyi, era empagi ey'ekyuma,

era bbugwe ow'ekikomo eri ensi yonna, eri bakabaka ba Yuda, eri abakungu baayo, ne bakabona n'abantu ab'omu nsi. **19** Balirwana naawe naye tebalikuwangula;

kubanga nze ndi wamu naawe okukununula," bw'ayogera MUKAMA Katonda.

Isirayiri eva ku Katonda

2 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira nga kigamba nti, **2** "Genda olangirire nga Yersaalemi ewulira nti:

"Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,

"Nzijukira okwewaayo kwe weewaayo ng'okyali mu-
to,

engeri gye wanjagalamu nga twakafumbiriganwa,
wangoberera mu ddungu

mu nsi etali nnime.

3 Isirayiri wali mutukuvu wa MUKAMA,

ebibala ebibereberye ebyamakungula ge;

bonna abaakulyangako nga bazzizza omusango,

akabi nga kabatuukako,"

bw'ayogera MUKAMA Katonda.

4 Muwulirize ekigambo kya MUKAMA mwe ezzadde lya Yakobo,

era n'ab'enju zonna ez'ebika eby'omu Isirayiri.

5 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,

Kibi ki bakitammwe kye bansangamu ne banvaako
ne bagenda ewala ennyo bwe batyo?

Baagoberera ebifaananyi bya bakatonda abakole n'emikono ebitaliimu
 nabo bennyini ne bafuuka ebitaliimu.
 6 Ne batagamba nako nti; "Ali ludda wa *MUKAMA* eyatuggya mu nsi y'e Misiri;
 eyatuyisa mu lukoola,
 mu nsi ey'amalungu n'obunnya, mu nsi enkalu n'ekisi-ikirize eky'okufa,
 mu nsi omutali muntu n'omu, so n'omuntu yenna mw'atayinza kuyita?"
 7 Ne mbaleeta mu nsi engimu,
 mulye ebibala byamu n'ebintu ebirungi.
 Naye bwe mwajja ne mwonoona ensi yange,
 ne mufuula omugabo gwange ekivume.
 8 Bakabona ne batabuuzako nti, "*MUKAMA* ali ludda wa?"
 Abo abakola ku mateeka tebammanya.
 Abakulembeze ne banjeemera.
 Bannabbi nga bawereza ku lwa Baali, ne bagoberera ebitagasa.
 9 "Kyenva nnyongera okubalumiriza,"
 bw'ayogera *MUKAMA*,
 "Era ndirumiriza n'abaana b'abaana bammwe.
 10 Muwunguke ennyanja mugende ku bizinga bya Kittimu mulabe;
 era mutume e Kedali, mwetegereze.
 Mujja kulaba nga tekibangawo.
 11 Waali wabaddewo eggwanga erikyusa bakatonda baalyo,
 wadde nga si bakatonda, naye nga bitaliimu?
 Naye abantu bange baawaanyisa ekitiibwa kyabwe n'ebitagasa.
 12 Wewuunye ggwe eggulu,
 era okankane n'entiisa ey'amaanyi,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 13 "Kubanga abantu bange bakoze ebibi bibiri, banvuddeko
 nze ensulo ey'amazzi amalamu
 ne beesimira ettanka ez'omu ttaka,
 ettanka ez'omu ttaka ezirimu enjatika ezitanyweera-mu mazzi."

Ebyava mu Kubula kwa Isirayiri

14 "Isirayiri muddu, omuddu omuzaale?
 Kale lwaki afuuse omuyiggo?
 15 Bamuwulugumirako ng'empologoma bw'ewuluguma,
 abalabe bawulugumye nnyo.
 Ensi ye efuuse matongo,
 ebibuga bye bigyiridde ddala omuliro birekeddwa ttayo, nga temukyali muntu n'omu.
 16 Ate era abasajja b'e Noofu n'e Tapeneesi
 bamaliddewo ddala ekitiibwa kyo.
 17 Si ggwe weeretedde bino ng'ova ku *MUKAMA* Katonda wo,

eyakukulemberanga
 akulage ekkubo?
 18 Kaakano olowooza onooganyulwamu ki okugenda okukolagana ne Misiri?
 Olowooza kiki ky'onoganyulwa
 bw'onogenda okukolagana ne Bwasuli?
 19 Ebibi byo byennyini bye biri kubonereza,
 n'okudda kwo emabega kwe kulikusalira omusango.
 Kale lowooza era otegeere nga bwe kiri ekibi era eky'omutawaana gy'oli bw'ova ku *MUKAMA* Katonda wo,
 n'oba nga tokyantya,"
 bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda ow'eggye.

Isirayiri Ebonerezebwa olw'Okusinza Bakatonda Abalala

20 *MUKAMA* ow'eggye agamba nti,
 "Isirayiri, ebbanga ddene eriyiseewo bukya weggya mu buyinza bwange,
 n'ogamba nti, 'Sijja kukugondera.'
 Era ddala, ku buli kasozi era na buli wansi w'omuti oguyimiridde
 wakuba obwamalaaya
 ng'ovuunamira bakatonda abalala.
 21 Songa nnali nkusimbye ng'oli muzabbibu omulunggi,
 ensigo eteriimu kikyamu n'akatono,
 naye ate lwaki oyonoonese
 n'ofuuka ng'omuzabbibu ogw'omu nsiko?
 22 Kubanga ne bw'onaaba n'oluvu n'okozesa ne sabbuuni omungi,
 naye era ebbala lyo n'obutali butuukirivu bwo bisigala bikyalabika,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.
 23 Oyinza otya okugamba nti, "Sseeyonoonanga, sigobereranga ba Baali?"
 Jjukira bwe weeyisa ng'oli mu kiwonvu;
 tegeera kye wakola.
 Oli ng'enjamira enkazi efuumuuka embiro
 ngeraga eno n'eri,
 24 ng'endogoyi ey'omu nsiko
 eddukira mu ddungu mw'emanyidde,
 ng'ewunyiriza mu bbanga eno n'eri mu kwaka kwayo,
 mu kiseera ekyo ani ayinza okugiziyiza?
 Ensajja zonna ezigyetaaga tezeetaaga kwekooya;
 mu biseera by'okulabaganiramu za kugifuna.
 25 Tokooya bigere byo,
 era tokaza mimiro gyo.
 Naye n'oddamu nti, "Ebyo bya bwereere,
 sisobola kukyuka, nayagala bakatonda abalala,
 nteekwa okubanoonya."
 26 Ng'omubbi bw'aswala ng'akwatiddwa,
 n'ennyumba ya Isirayiri bw'eswala bw'etyo,
 bakabaka baayo, n'abalangira baayo, ne bakabona baayo,
 era ne bannabbi baayo,

27 nga bagamba emiti nti, "Ggwe kitange,"
era n'ejjinja nti, "Ggwe wanzaala."
Bankubye amabega,
naye bwe balaba ennaku bankaabirira nti, "Yimuka
oije otulokole."

28 Kale bakatonda be weekolera baluwa?
Leka bajje, bwe baba basobola okukulokola mu
biseera eby'emitawaana.
Kubanga obungi bwa bakatonda bammwe
bwenkanankana n'ebibuga byo ggwe Yuda.

Okubonerezebwa Kutuuse

29 "Lwaki munneemulugunyiza?
Mwenna mwanneeddiimira,"
bw'ayogera MUKAMA.

30 Abaana bammwe nababonereza naye nga bw-
erere,
tebakkiriza kugololwa.
Mmwe bennyini ne mwettira bannabbi bammwe
ng'empologoma bw'etta.

31 Mmwe ab'omulembe guno muwulirize ekigambo
kya Katonda.

Mbadde nga ddungu gye muli
ng'ensi ejjudde ekizikiza eky'amaanyi?
Kale lwaki abantu bange bagamba nti,
"Tulina eddembe, tetukyadda gy'oli?"

32 Omuwala omuto ayinza okwerabira ebikomo,
oba omugole okwerabira ekyambalo kye?
Naye ng'ate abantu bange
Bannerabidde!

33 Ng'omanyi nnyo okukuba amakubo ag'okunoonya
abanaakwagala!

N'asembayo okuba omukugu mu bamalaaya aba ali-
na kuyigira ku ggwe.

34 Engoye zo zijjudde omusaayi gw'abaavu
n'abatalina musango,
awatali kugamba nti
bakwatibwa nga babba.

Ate nga wadde byonna biri bwe bityo

35 ogamba nti, "Sirina musango,
ddala takyanninako busungu!"

Laba, njenda kukusalira omusango
olw'okugamba nti, "Sirina kibi kye nkoze."

36 Lwaki ogenda ng'okuyusakyusa
amakubo go!

Misiri ejja kukuswaza
nga Bwasuli bwe yakuswaza.

37 Era n'eyo olivaayo
ng'emikono ogyetisse ku mutwe,
kubanga MUKAMA agaanye abo be weesiga;
tagenda kukuyamba.

Yuda Omukazi Atali Mwesigwa

3 "Omusajja bw'agoba mukazi we,

omukazi oyo n'agenda n'afuuka ow'omusajja omu-
lala,

omusajja we alimukomyawo nate?

Ensi eba teyonoonekedde ddala nnyo?

Naye obadde nga malaaya, ng'olina abasajja bangi;
naye kaakano oyagala okukomawo gye ndi?"
bw'ayogera MUKAMA.

2 Yimusa amaaso go olabe ku ntikko y'obusozi.

Waliwo ekifo we bateebakira naawe?

Ku mabbali g'ekkubo we watulanga
n'olinda abasajja ng'oli nga Omuwalabu mu ddungu;
n'olyoka oyonoona ensi
n'obwenzi bwo n'ekibi kyo.

3 Noolwekyo enkuba kyevudde eziyizibwa,
n'enkuba eya ttoggo n'etetonnya.

Naye era otemya nga malaaya
tokwatibwa nsonyi.

4 Tewakanjamba nti Kitange ggwe mukwano
gwange

okuva mu buto bwange,

5 onoonyiigira ddala emirembe gyonna,
olisunguwala emirembe gyonna?

Bw'otyo bw'oyogera,

naye okoze ebibi byonna ebisoboka.

Isirayiri, Atali Mwesigwa

6 Mu nnaku z'obufuzi bwa kabaka Yosiya MUKAMA
yayogera nange n'anjamba nti, "Olabye Isirayiri etali
neesigwa ky'ekoze? Agenze ku buli kasozi na buli wan-
si w'omuti oguyimiridde ne yeeyisa ng'omukazi
omwenzi. 7 Naloozoza nti, Bw'alimala okukola bino
byonna agenda kudda gye ndi naye teyadda, era mu-
ganda we atali mwesigwa Yuda n'akiraba. 8 Yalaba nti
bwe namala okugoba Isirayiri eyanvaako, ne muwa
n'ebbaluwa ey'okumugoba olw'obwenzi bwe. Naye ate
ne ndaba muganda we atali mwesigwa Yuda nga tali-
imu kutya, naye n'agenda n'akola obwenzi. 9 Awo ob-
wenzi bwe bwatuuka ne bumwanguyira nnyo n'ayenda
n'asinza amayinja n'ebikonge. 10 Naye wadde nga by-
onna bimaze okubaawo, muganda we Yuda atali mwe-
sigwa, teyakomawo gye ndi na mutima gwe gwonna,
naye yali alimbalimba," bw'ayogera MUKAMA.

11 MUKAMA n'anjamba nti, Isirayiri asudde obwesig-
wa, mutukuvu okusinga Yuda atali mwesigwa. 12 Gen-
da obuulire abantu b'omu bukiikakkono obubaka
buno, obagambe nti,

"Komawo ggwe Isirayiri,

eyanvaako,' bw'ayogera MUKAMA.

'Siribatunuuliza busungu kubanga ndi waakisa,'
bw'ayogera MUKAMA;

'Sirisiba busungu ku mwoyo emirembe gyonna.

13 Mukkirize bukkiriza ekibi kyammwe,
mwajeemera MUKAMA Katonda wammwe,
mwasinza bakatonda abalala,
wansi wa buli muti oguyimiridde,

era ne mutanɔndera,"
bw'ayogera MUKAMA.

¹⁴ "Mukomeewo mmwe abana abanvaako," bw'ayogera MUKAMA; "kubanga nze bbammwe, era ndibalon-damu omu ku omu okuva mu buli kibuga, babiri babiri okuva mu buli kika mbaleete ku lusozi Sayuuni. ¹⁵ Era ndibawa abasumba abakola ng'omutima gwange bwe gwagala, abalibakulembera mu kumanya era ne mu kutegeera. ¹⁶ Ennaku bwe zirituuka nga mwaze era nga muli bangi nnyo mu nsi," bw'ayogera MUKAMA, "abantu baliba tebakyayogera ku Ssanduu ku y'Endagaano. Baliba tebakyagirowooza nako, okugijjukira; oba okulumwa emitima olw'obutaba nayo wadde okukola endala. ¹⁷ Ebbanga lyonna Yerusaalemi kiriyitibwa Entebe ya MUKAMA ey'Obwakabaka, amawanga gonna mwe ganaakuɔɔaaniranga okumugulumiza MUKAMA mu Yerusaalemi era tebaliddayo kugoberera mitima gyabwe minyoomi. ¹⁸ Mu nnaku ezo ennyumba ya Yuda eryegatta ku nnyumba ya Isirayiri, era bombi awamu baliva mu nsi ey'omu bukiikakkono ne bajja mu nsi gye ndiwa bakitammwe okuba omugabo.

¹⁹ "Nze kennyini nalowooza
"nga nayagala okubayisanga nga batabani bange,
era mbawe ensi eyeegombewa,
nga gwe mugabo ogusinga obulungi mu mawanga gonna.

Nalowooza nti mulimpita 'Kitammwe,'
ne mutanvaako ne mwongera okungoberera.

²⁰ Naye ng'omukazi atali mwisigwa eri bba
bw'abeera,

bwe mutyo bwe mutabadde beesigwa gye ndi,
mmwe ennyumba ya Isirayiri,"
bw'ayogera MUKAMA.

Okuyitibwa Okwenenya

²¹ Okukaaba kw'Abaana ba Isirayiri
kuwuliddwa ku ntikko z'ensozi ezitaliiko kantu,
nga bakaaba n'okwegayirira, kubanga baatambulira
mu kukola ebibi,
ne beerabira MUKAMA Katonda waabwe.

²² "Mukomeewo mmwe abantu abatali beesigwa,
nnaabawonya ne mbafuula abeesigwa."
Ne mugamba nti, "Weewaawo tujja kudda gy'oli,
kubanga ggwe MUKAMA Katonda waffe.

²³ Ddala okusuubira obuyambi okuva mu nsozi gye
twasinzizanga bakatonda abalala
temuli kantu.

Ddala mu MUKAMA Katonda waffe
mwe muli obulokozi bwa Isirayiri.

²⁴ Naye okuva mu buto bwaffe
bukatonda abo abalala abatagasa balidde ne ba-
malawo ebibala
bakitaffe bye baamalirako amaanyi gaabwe, embuzi
zaabwe, n'ente zaabwe,
batabani baabwe ne bawala baabwe.

²⁵ Leka tugalamire, ng'ensonyi zitutta, n'obuswavu
bwaffe butuyitiridde

kubanga twonoonye eri MUKAMA Katonda waffe, ffe
ne bakadde baffe,
okuva mu buto bwaffe n'okutuusa ku lunaku luno;
kubanga tetugondede ddooboozi lya MUKAMA Ka-
tonda waffe."

4 "Bw'oba odda, ggwe Isirayiri," bw'ayogera MUKA-
MA,

"eri nze gy'olina okudda.

Bw'oneggyako eby'omuzizo byonna

n'otosagaasagana,

² era singa olayira mu mazima, mu bwenkanya

era mu ngeri entuufu yennyini nti, 'Ddala nga MUKA-
MA bw'ali omulamu,'

olwo amawanga gonna mu ye mwe gajja okuweerwa
omukisa

era mu ye mwe ganeenyumirizanga."

³ Kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA eri abantu ba
Yuda era n'eri abantu b'omu Yerusaalemi nti,

"Mulime ennimiro zammwe ezitali nnime,
temusiga mu maggwa.

⁴ Mukoowoole MUKAMA,

mweweeyo mutukuze emitima gyammwe

mwe abantu ba Yuda ne Yerusaalemi,

obusungu bwange buleme okubuubuuka ng'omuliro,
olw'ebikolwa byammwe ebibi,

ne wataba ayinza kubuzikiza."

Yuda Erumbibwa

⁵ "Kirangirire mu Yuda

era okitegeeze mu Yerusaalemi ogambe nti,

'Mufuuwe ekkondeere mu nsi yonna!

Mulangirire nga mugamba nti, Mukunɔɔane,
tuddukire mu bibuga ebiriko ebigo!

⁶ Weereza obubaka eri Sayuuni nti,

Mudduke temulwa,

kubanga ndireeta okuzikiriza okuva mu buki-
ikakkono,

okuzikiriza okw'amaanyi."

⁷ Empologoma evudde mu kisaka kyayo,

omuzikiriza w'amawanga afulumye gy'abeera, azze
okumalawo ensi yo.

Ebibuga byammwe bijja kuzikirizibwa

bibuleko abibeeramu.

⁸ Noolwekyo mwambale ebibukutu mukungubage,

mukube ebiwoobe

kubanga obusungu bwa MUKAMA obw'amaanyi tebu-
tuvuddeeko.

⁹ MUKAMA n'agamba nti, "Ku lunaku olwo,
kabaka n'omukungu baliggwaamu omwoyo,
bakabona basamaalirire
ne bannabbi beewuunye."

10 Ne ndyoka njamba nti, “Woowe *MUKAMA* Katonda, mazima olimbidde ddala abantu bano ne Yerusalemi ng’ogamba nti, ‘Mulibeera n’emirembe,’ ate nga ekitala kiri ddala ku mimiro gyaffe.”

11 Mu biseera ebyo abantu bano ne Yerusalemi balibuulirwa nti, “Embuyaga ezookya eziva ku nsozi eza-akala ez’omu ddungu zifuuwa abantu bange nga teziwujja buwuzzi wadde okulongoosa obulongoosa

12 embuyaga ezisingako awo ze ziriva gye ndi. Era kaakano mbasalira emisango.”

13 Laba ajja ng’ebire,
amagaali ge ng’empewo y’akazimu,
embalaasi ze zidduka okusinga empungu;
zitusanze ffe kubanga tuzikiridde!

14 Ayi Yerusalemi, naaza omutima gwo guve mu kukola ebibi olyoke olokolebwe.

Olikomya ddi ebirwoozo ebibi?

15 Eddoboozi lyawulirwa okuva mu Ddaani,
nga lirangirira okuzikirizibwa okuva mu nsozi za Efulayimu.

16 “Labula amawanga nti ajja:
kirangirirwe mu Yerusalemi nti,
‘Abalabe bajja okuva mu nsi ey’ewala nga bayimba ennyimba ez’entalo
nga balumba ebibuga bya Yuda.

17 Bakyetoolodde ng’abasajja abakuuma ennimiro kubanga Yuda yanjeemera,”
bw’ayogera *MUKAMA*.

18 “Empisa zammwe,
n’ebikolwa byammwe bye bibaleeseeko bino.
Kino kye kibonerezo kyammwe.
Nga kya bulumi!
Nga kifumita omutima.”

19 Obulumi, Ayi Obulumi!
Neenyoolera mu bulumi!
Ayi obulumi bw’omutima gwange!
Omutima gunkubagana munda, sisobola kusirika,
kubanga mpulidde eddoboozi ly’ekkondeere,
mpulidde enduulu z’olutalo.

20 Okuzikirizibwa kweyongeddeko
era ensi yonna eyooneddwa.
Eweema zange zisaanyiziddwawo mu kaseera buseera,

n’entimbe zange nga kutemya kikowe.
21 Ndituusa ddi nga ndaba bbendera z’olutalo
n’okuwulira amaloboozi g’amakondeere?

22 “Kubanga abantu bange basirusiru,
tebamanyi.
Baana abatalina magezi;
abatategeera.
Bakagezimunnyu mu kukola ebibi,
tebamanyi kukola birungi.”

23 Natunuulira ensi,
nga njereere,

ate ne ntunula ne ku ggulu,
ng’ekitangaala kigenze.

24 Natunuulira agasozi
nga gajugumira,
n’ensozi zonna zaali ziyuuguuma.

25 Natunula, era laba, waali tewasigadde muntu n’omu,
era n’ebinyonyi byonna eby’omu bbanga byali biduse.

26 Natunula, era laba, ensi ey’ebibala ebingi ng’efuse ddungu,
era n’ebibuga byayo byonna nga byoonese, mu maaso ga *MUKAMA*,
olw’obusungu bwe obungi.

27 Kubanga bw’atyo bw’ayogera *MUKAMA* nti,
“Ensi yonna eriyoonobwa,
wadde nga sirigizikiririza ddala.

28 Noolwekyo ensi erikungubaga
era n’eggulu waggulu lirikwata ekizikiza,
kubanga njogedde
era maliridde sija kwejjusa wadde okukyusaamu.”

29 Olw’okuyoozona kw’abeebagazi b’embalaasi n’abalasa obusaale,
ebibuga byonna biribuna emiwabo,
abamu beesogge ebisaka;
n’abalala balinnye waggulu ku njazi.
Ebibuga byonna birekeddwa ttayo;
tewali abibeeramu.

30 Okola ki ggwe,
ggwe eyayoonobwa?
Lwaki oyambala engoye entwakaavu,
ne weeteekako eby’obugagga ebya zaabu,
n’amaaso n’ogasiiga langi?
Omala biseera nga weyonja.
Baganzi bo bakunyoomoola; era baagala kukutta.

31 Mpulira okukaaba ng’okw’omukazi alumwa okuzala,
okusinda ng’okw’oyo asindika omwana we asooka,
okukaaba kw’omuwala wa Sayuuni ng’awejjaweja
anoonya w’anassiza omukka,
ng’agolola emikono gye ng’agamba nti,
“Zinsanze nze, nzirika.
Obulamu bwange buweereddwayo mu batemu.”

Tewali n’Omu Mugolokofu

5 “Dduka ogende eno n’eri mu nguudo za Yerusalemi,
tunulatunula olabe,
noonya wonna we bakunjaanira,
bw’onoosanga omuntu omu bw’ati
omwesimbu ow’amazima,
nnaasonyiwa ekibuga kino.
2 Ne bwe boogera nti, ‘Nga *MUKAMA* bwali omulamu;’

baba balayirira bwereere.”

³ Ayi *MUKAMA* Katonda, amaaso go teganoonya mazi-ma?

Wabakuba naye ne batawulira bulumi wababetenta, naye ne bagaana okukangavvulwa.

Beeyongedde kukakanyala, bagubye obwenyi okusinga n'amayinja;

era bagaanyi okwenenya.

⁴ Ne njogera nti,

“Bano baavu abasirusiru.

Kubanga tebamanyi kkubo lya *MUKAMA*, amateeka ga Katonda waabwe.

⁵ Kale ndigenda eri abakulembeze njogere nabo;

Kubanga bamanyi ekkubo lya *MUKAMA*, amateeka ga Katonda waabwe.”

Naye nabo bwe batyo baali baamenya dda ekikoligo nga baakutula ebisiba.

⁶ Noolwekyo empologoma eriva mu kibira n'ebalya, n'omusege ogw'omu ddungu gulibasaanyaawo.

Engo erikumira okumpi n'ebibuga byabwe, buli muntu abifuluma ayuzibweyuzibwe;

Kubanga ebibi byabwe bingi, okudda ennyuma kunene.

⁷ “Mbasonyiwe ntya?

Abaana bammwe banvuddeko, ne balayiririra bakatonda abatali bakatonda. Bwe nabaliisa ne bakkuta, badda mu kwenda, ne beekunjaanya ku nnyumba z'abenzi.

⁸ Baali ng'embalaasi ennume ezikkuse ezitaameye, buli muntu ng'akaayanira muka munne.

⁹ Lwaki sibabonereza olw'ebintu ebyo?

bw'ayogera *MUKAMA*,

Lwaki siwoolera ggwanga ku nsi efaanana bw'etyo?”

Ekiragiro ky'Okulumba Yuda

¹⁰ “Yita mu nniro z'emizabbibu gyabwe ogyonooneyonoone,

naye togimalirawo ddala.

Giggyeeko amatabi gaagyo,

kubanga si bantu ba *MUKAMA*.

¹¹ Kubanga ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda

zifuukidde ddala njeemu gye ndi,”

bw'ayogera *MUKAMA*.

¹² Boogedde eby'obulimba ku *MUKAMA* ne bagamba nti,

“Talina kyajja kukola,

tewali kabi kanaatugwako,

era tetujja kulaba wadde kitala oba kyeya.

¹³ Bannabbi mpewo buwewo

era ekigambo tekibaliimu;

noolwekyo leka kye boogera kikolebwe ku bo.”

¹⁴ Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda ow'Eggye nti,

“Kubanga abantu boogedde ebigambo bino, ndifuula ekigambo kyange mu kamwa kammwe

okuba ng'omuliro,

n'abantu bano okuba enku era omuliro gubookye.

¹⁵ Laba, mbaleetera eggwanga eriva ewala, ggwe ennyumba ya Isirayiri,” bw'ayogera *MUKAMA*.

Ensi eyaguma ey'edda,

abantu ab'olulimi lwe mutamanyi

aboogera bye mutategeera

¹⁶ omufuko gwabwe ogw'obusaale guli ng'entaana eyasaamiridde,

bonna balwanyi nnamige.

¹⁷ Balirya amakungula gammwe n'emmere yammwe;

balirya batabani bammwe era ne bawala bammwe;

balye emizabbibu n'emitiini gyammwe,

ebibuga byammwe ebiriko bbugwe bye mwesiga birizikirizibwa n'ebitala.

¹⁸ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, “Naye ne mu nnaku ezo sigenda kubazikiririza ddala kubamalawo.

¹⁹ Era abantu bammwe bwe bagamba nti, ‘Lwaki Katonda waffe atukoze ebintu bino byonna?’

Onoobagamba nti, ‘Nga bwe mwanvaako ne muweereza bakatonda abalala mu nsi yammwe, mujja kuweereza bakatonda abagwira mu nsi eteri yammwe.’

²⁰ “Langirira kino mu nnyumba ya Yakobo, kirangirire mu Yuda.

²¹ Wulira kino, mmwe abantu abasirusiru abatalina kutegeera,

abalina amaaso naye nga tebalaba,

abalina amatu naye nga tebawulira.

²² Temuntya?” bw'ayogera *MUKAMA*;

“temunkankanira?

Nateeka omusenyu okuba ensalo y'ennyanja,

olukomera olutaliggwaawo, lwetasobola kuvvu-unuka;

wadde ng'amayengo galukubaakuba, tegasobola kuluwaguza,

gayinza okuwuluguma, naye tegasobola kuluyitako.

²³ Naye abantu bano balina omutima omwewagguze era omujeemu.

Bajeemye banvuddeko.

²⁴ Abateekuba mu kifuba kugamba nti, ‘Tutye *MUKAMA* Katonda waffe agaba enkuba,

eya ddumbi n'eya ttoggo,

mu ntuuko zaayo;

atugerekera ssabbiiti ez'okukunguliramumu.”

²⁵ Obutali butuukirivu bwammwe bubibakwese

ebibi byammwe bibaggyeeko ebirungi.

²⁶ “Kubanga abasajja abakozi b'ebibi basangibwa mu bantu bange;

abagalamira ne balindirira ng'abasajja abatezi b'obunyonyi.

Batega abantu omutego.

²⁷ Ng'ebisero ebijjudde ebinyonyi, enju zaabwe bwe zijjudde eby'enkwe.

Noolwekyo bafuuse ab'amaanyi abagagga, ne bagejja era ne banyirira.

²⁸ Ekibi kyabwe tekiriiko kkomo, tebasala misango mu bwenkanya,

abatawolereza bataliiko ba kitaabwe okubayamba basinge emisango,

era abatafaayo ku ddembe lya bakateeyamba.

²⁹ Lwaki sibabonereza olw'ebintu ebyo?"

bw'ayogera *MUKAMA*.

"Nneme okwesasuza ku ggwanga eriri nga eryo?"

³⁰ "Ekigambo eky'ekitalo

era eky'ekivve kigudde mu nsi:

³¹ Bannabbi bawa obunnabbi obw'obulimba, bakabona bafugisa buyinza bwabwe ate abantu bange bwe batyo bwe bakyagala.

Naye ku nkomerero munaakola mutya?"

Abeesigwa Bagambibwa Okudduka

6 Mwekuŋŋaanye mudduke mmwe abantu ba Benyamini!

Mmudduke muve mu Yerusaalemi.

Fuuwa ekkondeere mu Tekowa, era yimusa ebbendera mu Besukakkeremu: kubanga akacwano kasinzidde mu bukiikakkono, okuzikirira okw'entiisa.

² Ndizikiriza omuwala wa Sayuuni, omulungi oyo omubalagavu.

³ Abasumba balimulumba n'ebisibo byabwe.

Balimwetoolooza weema zaabwe zimwolekere enju-uyi zonna, buli omu yeezimbire w'ayagala.

⁴ "Mwetegeke mumulwanyise!

Muyimuke, tumulumbe mu ttuntu!

Naye, nedda, omusana gugenda guggwaayo, n'ebisiikirize by'akawungeezi biwanvuye!

⁵ Tugende, tulumbe kiro tuzikirize amayumba ge."

⁶ Bw'ati *MUKAMA* Katonda ow'Eggye bw'agamba nti,

"Muteme emiti mukole entuumo musingize Yerusaalemi.

Ekibuga kino kiteekwa okubonerezebwa kyonna, kubanga kijjudde bujoozi bwerere.

⁷ Ng'oluzzi bwe lukulukusa amazzi, bwe kityo bwe kikulukusa ebibi byakyo, entalo era n'okuzikirira biwulirwa munda waakyo. Obulwadde n'ebiwundu bye ndaba buli bbanga.

⁸ Nkulabula,

ggwe Yerusaalemi,

emmeeme yange ereme okwawukana naawe, si kulwa ng'ofuuka amatongo."

⁹ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye nti, "Balisusumbulira ddala n'abo abatono abaliba basigaddewo mu Isirayiri. Ddamu oyise omukono mu matabi ng'omunozzi we zabbibu bw'akola."

¹⁰ Ndyogera eri ani gwe ndirabula?

Ani alimpuliriza?

Amatu gaabwe gagaddwa

ne batasobola kuwulira.

Ekigambo kya *MUKAMA* kiri nga kyakusesa gye bali, tebakisanyukira n'akamu.

¹¹ Kyenva nzijula ekiruyi sikyasobola kukizibiikiriza.

"Kiyiwe ku baana abali mu luguudo,

ne ku bavubuka abakuŋŋaanye;

abaami awamu n'abakazi n'abakadde

abo abawezezza emyaka emingi baliwambibwa.

¹² Enju zaabwe

ziritwalibwa abalala,

n'ennimiro zaabwe awamu ne bakazi baabwe;

kubanga ndigolola omukono gwange ku abo abali mu nsi,"

bw'ayogera *MUKAMA*.

¹³ "Kubanga okuva ku asebayo wansi okutuusa ku asingayo waggulu,

buli omu alulunkanira kufuna.

Nnabbi ne kabona bonna

boogera eby'obulimba.

¹⁴ Ekiwundu ky'abantu bange

bakijjanjaba ng'ekitali ky'amaanyi.

Boogera nti, 'Mirembe, mirembe.'

So nga tewali mirembe.

¹⁵ Bakwatibwa ensanyi olw'ebikolwa byabwe eby'em-izizo?

Nedda.

Tebakwatibwa nsanyi n'akatono.

Noolwekyo baligwira wamu n'abo abaligwa;

balisuulibwa wansi bwe ndibabonereza,"

bw'ayogera *MUKAMA*.

¹⁶ Kino *MUKAMA* ky'agamba nti,

"Yimirira mu masanjanzira otunule.

Buuzza amakubo ag'edda, buuzza ekkubo eddungijye liri,

era otambulire omwo,

emmeeme yammwe erifuna ekiwummulo.

Naye ne mugamba nti, 'Tetujja kulitambuliramu.'

¹⁷ Nabateerawo abakuumi babategeeze nti,

Muwulirize eddoboosi ly'ekkondeere,

naye ne mugamba nti, 'Tetujja kuwuliriza.'

¹⁸ Kale muwulire,

mmwe amawanga
era mulabe mmwe ab'ekkuŋŋaaniro ekyo ekirib-
atuukako.

19 Wuliriza, ggwe ensi:
laba, ndeeta akabi ku bantu bano,
by'ebibala by'enkwe zaabwe,
kubanga tebafuddeeyo ku bigambo byange
n'etteeka lyange baligaanye.
20 Omugavu oguva e Seeba bampa gwa ki?
Oba zino emmuli ezakaloosa eziva mu nsi ey'ewala?
Ebiweebwayo byammwe ebyokebwa sijja kubikkiriza,
n'essaddaaka zammwe tezinsanyusa."

21 Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
"Laba nditeeka enkonge mu maaso g'abantu bano;
bakitaabwe ne batabani baabwe bonna bazesit-
taleko.

Muliraanwa we ne mukwano gwe balizikirira."

22 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, nti,
"Laba, eggwe lijja
eriva mu nsi ey'omu bukiikakkono,
eggwanga ery'amaanyi
liyimusibwa okuva ku nkomerero z'ensi.

23 Bakutte omutege n'effumu,
abakambwe abatalina kusaasira.
Bawulikika ng'ennyanya ewuuma,
nga beebagadde embalaasi zaabwe:
bajja ng'abalwanyo mu byambalo by'olutalo
okulumba ggwe Muwala wa Sayuuni!"

24 Tuwulidde ettutumu lyabwe;
era emikono gyaffe giweddemu amaanyi
okulumwa okunene kutukutte
n'okulumwa ng'okw'omukazi alumwa okuzaala.

25 Togeza kugenda mu nnimiro
newaakubadde okutambulira mu kkubo;
kubanga omulabe abunye wonna wonna
n'entiisa ejjudde mu bantu.

26 Kale nno mmwe abantu,
mwambale ebibukutu era mwevulunge mu vvu;
mukungubage ng'abakaabira
omwana owoobulenzi omu yekka.
Kubanga oyo agenda okuzikiriza
ajja kutugwako mavumbavumba.

27 "Nkufudde ekigezesa
abantu bange n'ekyuma,
osobole okulaba n'okugezesa
amakubo gaabwe.

28 Bonna bakyewaggula
abakakanyavu abagenda bawayiriza,
bikomo era kyuma,
bonna boononefu.

29 Emivubo bagifukuta n'amaanyi,
omuliro gumalawo essasi,
naye balongoosereza bwereere
kubanga ababi tebaggyibwamu.

30 Baliyitibwa masengere ga ffeeza,
kubanga *MUKAMA* abalese."

Yeremiya Abuulira mu Yeekaalu

7 Kino kye kigambo ekyajjira Yeremiya okuva eri
MUKAMA.² Yimirira ku mulyango gw'ennyumba
ya *MUKAMA* otegeeze abantu obubaka buno.

Muwuliriza ekigambo kya *MUKAMA*, mmwe mwenna
abantu ba Yuda abayita mu miryango gino okusinja
MUKAMA.³ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'EGgye, Ka-
tonda wa Isirayiri nti, "Mulongoose amakubo
gammwe n'ebikolwa byammwe, nange ndibalekera
ekifo kino ne mubeeramu.⁴ Teweese bigambo bino
ebibuzaabuza ne mwogera nti, 'Eno ye yeekaalu ya
MUKAMA, yeekaalu ya *MUKAMA*, yeekaalu ya *MUKAMA*!
⁵ Kubanga bwe munaalongoosezanga ddala amakubo
gammwe n'ebikolwa byammwe; era bwe munaalagan-
ga obwenkanya eri omuntu ne munne,⁶ ne mulekayo
okunyigiriza omugwira, ne mulekwa, ne nnamwandu,
ne mulekayo n'okutta abataliiko musango mu kifo
ekyo, era ne mutasinza bakatonda abalala okw-
ereetera emisango mmwe bennyini,⁷ kale ndibatuuza
mu kifo ekyo mu nsi gye nawa bajjammwe ebeere
yammwe emirembe n'emirembe.⁸ Kale laba, mwesiga
ebigambo ebitaliimu, ebitagasa.

⁹ "Munabba ne mutta, ne mukola obwenzi ne mu-
layira eby'obulimba, ne mwoteza obubaane eri Baali,
ne mutambula okugoberera bakatonda abalala be
mutamanyanga;¹⁰ ne mulyoka mujja ne muyimirira
mu maaso gange mu nnyumba eno, eyitibwa Erinnya
lyange, ne mugamba nti, 'Tuli bulungi, tuli bulungi,' ne
mulyoka mukola eby'emizizo byonna?¹¹ Mulowooza
nti ennyumba eno eyitibwa ennyumba yange, mpuku
y'abanyazi? Laba, nze kennyini nkirabye," bw'ayogera
MUKAMA.

¹² "Mugende kaakano mu kifo kyange ekyali e Siiro
ekifo gye nasooka okuteeka essinzizo ly'erinnya
lyange, mulabe kye nakikola olw'ekibi ky'abantu bange
Isirayiri.¹³ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Bwe mwali
mukola ebintu bino byonna, nayogera nammwe
emirundi mingi naye ne mutampulira; nabakoowoola
ne mutampitaba.¹⁴ Noolwekyo, ekyo kye nakola e Si-
iro nzija kukikola kaakano ku nnyumba eyitibwa Erin-
nya lyange, era gye mwesiga, era n'ebifo bye nabawa
mmwe ne bakitammwe.¹⁵ Ndibagoba ne mu maaso
gange, nga bwe nagoba baganda bammwe bonna, ez-
zadde lya Efulayimu lyonna.

¹⁶ "Noolwekyo tosabira bantu abo wadde okube-
gayiririra newaakubadde okubasabira oba okubawol-
ereza, kubanga siikuwulire.¹⁷ Tolaba bye bakola mu
bibuga bya Yuda era ne mu nguudo za Yerusalemi?
¹⁸ Abaana balonda enku, bakitaabwe ne bakuma
omuliro, olwo abakazi ne bakanda enjaano ne bakol-
era kabaka w'eggulu omukazi emigaati. Bafuka eki-
weebwayo ekyokunywa eri bakatonda abalala

okunkwasa obusungu. ¹⁹ Naye nze gwe balumya?" bw'ayogera MUKAMA. "Tebeerumya bokka, ne beeswazaswaza?"

²⁰ Noolwekyo bw'atyo bw'ayogera MUKAMA nti, "Laba obusungu bwange n'ekiruyi kyange bijja kufukibwa ku kifo kino, ku bantu ne ku nsolo, ku miti egy'omu ttale era ne ku bibala eby'omu ttaka; bujja kubuubuuka era tebuja kukoma."

Okugaana Okuwulira Bannabbi

²¹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mugatte ebiweebwayo byammwe ebyokebwa ku ssaddaaka zammwe, ennyama mugy-eriire. ²² Kubanga ku lunaku lwe nabaggya mu Misiri saayogera eri bakitammwe wadde okubalagira ebikwata ku biweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka.

²³ Naye etteeka lino lye nabawa ligamba nti, 'Munjon-dere, nange nnaabeera Katonda wammwe, nammwe munaabeera bantu bange. Mutambulire mu makubo gonna ge mbalagira, mulyoke mubeere bulungi.'

²⁴ Naye tebampulira wadde okunzisaako omwoyo, wabula bagoberera okuteesa kw'emitima gyabwe egijjudde ebibi. Badda emabega so tebaalaga mu maaso.

²⁵ Okuva mu biseera bajjammwe bye baaviiramu e Misiri okutuusa kaakano, mbadde mpeereza abaddu bange bannabbi emirundi n'emirundi. ²⁶ Naye tebampuliriza wadde okunzisaako omwoyo, bakakanyaza ensingo zaabwe era ne bakola ebibi ne basinga ne bajjajaabwe.

²⁷ "Kale ojja kubagamba bino byonna naye tebajja kukuwuliriza, bw'onoobayita tebajja kukwanukula.

²⁸ Noolwekyo bagambe nti, 'Lino ly'eggwanga eritagondera MUKAMA Katonda waalyo oba okufaayo ku kugololwa. Amazima gabulawo, tegali ku mimwa gyabwe. ²⁹ Salako enviiri zo ggwe Yerusalemi, ozisule wala ddala okaabire ku ntikko z'ensozi, kubanga MUKAMA alese abantu be era n'asuula ab'omu mulembe guno mw'asunguwalidde ennyo.'"

Ekiwonvu eky'Okufiiramu

³⁰ "Abantu ba Yuda bakoze ekintu eky'ekive mu maaso gange, bw'ayogera MUKAMA. Batadde bakatonda abalala mu nnyumba yange eyitibwa erinnya lyange ne bagyoonona. ³¹ Bazimbye ebifo ebigulumivu ebya Tofesi mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ne bassaddaakiramu batabani baabwe be bazaala n'abawala, kye saaloozaako wadde okukibalagira. ³² Laba, ennaku zijja," bw'atyo bw'ayogera MUKAMA, bwe kitariyitibwa Kiwonvu kya Tofesi oba ekya Kinomu ne kiyitibwa Kiwonvu kya ttambiro: kubanga balizikamu Tofesi okutuusa we wataliba bbanga lya kuziikamu. ³³ Era emirambo gy'abantu bano gifuuke emmere y'ebinyonyi eby'omu bbanga era n'ensolo ez'omu nsiko, era waleme kubaawo muntu wakuzigoba; ³⁴ olwo nga nkomezza amalobozi ag'okusanyuka n'oku-

jaguza, n'eddobozi ly'omusajja awasa n'ery'omugole we mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo za Yerusalemi, olwo ensi ng'efuuse matongo.

⁸ "Mu kiseera ekyo, bw'ayogera MUKAMA, amagumba ga bakabaka ba Yuda, n'amagumba g'abalangira, n'amagumba ga bakabona, n'amagumba ga bannabbi, n'amagumba g'abatuuze b'omu Yerusalemi galiggyibwa mu ntaana zaago. ² Kale galyanikibwa mu musana, eri omwezi n'emmunyee nye ez'omu ggulu, ze baayagala era ne baaweereza era ze baagoberera ne beebuzaako ne basinza. Tebali kunyanyizibwa wadde okuziikibwa naye balibeera ng'ebisasiro wansi ku ttaka. ³ N'abantu b'ensi eno ennyonoonyi bw'etyo abalisigalawo, be ndiba nsasaanyizza mu mawanga, balyegomba okufa okusinga okuba abalamu," bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye.

Ekibi n'Okubonerezebwa

⁴ "Bategeeze nti, Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Omuntu bw'agwa, tayimuka?"

Oba omuntu bw'ava mu kkubo ettuufu, takyusa n'adda?

⁵ Kale lwaki abantu bange bano banvaako ne bagendera ddala?

⁶ Nawuliriza n'obwegendereza naye tebayogera mazima; tewali muntu yenna yeenenya bibi byakoze n'okwebuuza nti,

'Kiki kino kye nkoze?'

Buli muntu akwata kkubo lye ng'embalaasi efubutuka ng'etwalibwa mu lutalo.

⁷ Ebinyonyi ebibuukira mu bbanga bimanyi ebiseera mwe bitambulira; ne kaamukuukulu n'akataayi ne ssekanyolya bimanyi ebiseera mwe bikomerawo, naye abantu bange tebamanyi biragiyo bya MUKAMA."

⁸ Muyinza mutya okwogera nti,

"Tuli bagezi nnyo, n'amateeka ga MUKAMA tugalina, ate nga ekkalaamu y'abawandiisi ey'obulimba yebikyusizza.

⁹ Abagezigezi baliswala ne bakenjentererwa era balitwalibwa.

Bagaanyi ekigambo kya MUKAMA, magezi ki ge balina?

¹⁰ Noolwekyo bakazi baabwe ndibagabira abasajja abalala n'ennimiro zaabwe zitwalibwe abantu abalala.

Bonna ba mululu okuva ku asembayo wansi okutuuka ka akomererayo waggulu, n nabbi ne kabona bonna balimba ne babba abantu.

¹¹ Ebiwundu by'abantu bange babijjanjaba nga tebafaayo,

babikomya kungulu nga boogera nti,

Mirembe, Mirembe, ate nga teri mirembe.
 12 Baakwatibwa ensanyi bwe baakola ebivve?
 Nedda tebakwatibwa nsanyi wadde,
 so tebamanyi wadde okulimbalimba.
 Noolwekyo baligwira mu bagudde,
 balikka lwe balibonerezebwa,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.

13 "Ndimalirawo ddala amakungula gaabwe,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 Teweliba zabbibu,
 na mutiini,
 n'ebikoola byabwe biriwotoka.
 Bye mbawadde
 biribaggyibwako.

14 Kiki ekitutuuzizza wano obutuuza?
 Mukunjaane.
 Tuddukire mu bibuga ebiriko bbugwe
 tuzikirire eyo.
MUKAMA Katonda atuwaddeyo tuzikirire
 era atuwadde amazzi agalimu obutwa tuganywe,
 kubanga twonoonye mu maaso ge.

15 Twasuubira mirembe
 naye tewali bulungi bwajja;
 twasuubira ekiseera eky'okuwonyezebwa
 naye waaliwo ntiisa.

16 Okukaaba kw'embalaasi z'omulabe kuwulirwa mu
 Ddaani;
 ensi yonna yakankana olw'okukaaba kw'embalaasi.
 Bajja okuzikiriza
 ensi ne byonna ebigirimu,
 ekibuga ne bonna abakibeeramu.

17 "Laba, ndikusindikira emisota egy'obusagwa,
 amasalambwa g'otasobola kufuga,
 emisota egyo girikuluma,"
 bwayogera *MUKAMA*.

18 Nnina ennaku etewonyezeka,
 omutima gwange gwennyise.

19 Wuliriza okukaaba kw'abantu bange
 okuva mu nsi ey'ewala.
 "MUKAMA taliimu mu Sayuuni?
 Kabaka we takyalimu?"

"Lwaki bansunguwaza n'ebifaananyi byabwe,
 bakatonda abalala abatagasa?"

20 "Amakungula gayise,
 n'ekyeya kiyise,
 tetulokolebbwa."

21 Nnumiziddwa olw'okulumizibwa kwa muwala
 wange.
 Nkaaba ne nzijula ennaku.

22 Teri ddagala mu Gireyaadi?

Teriiyo musawo?
 Lwaki ekiwundu ky'abantu bange
 tekiwonyezebwa?

9 Woowe, singa omutwe gwange gubadde mugga
 n'amaaso gange luzzi lwa maziga,
 nnandikaabye emisana n'ekiro
 olw'abantu bange be batta!

2 Woowe singa mbadde n'ekisulo
 ky'abatambuze mu ddungu,
 nnandivudde ku bantu bange
 ne mbaleka
 kubanga bonna benzi,
 bibiina by'abasajja ab'enkwe.

3 "Bategeka olulimi lwabwe
 ng'omutego ogunasula obulimba;
 bakulaakulanye mu ggwanga
 naye nga tebayimiridde ku mazima,
 kubanga bakola ekibi kino ate ne bongera ekirala;
 era tebamanyi,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.

4 "Mwegendereze mikwano gyammwe
 era temwesiganga baganda bammwe:
 kubanga buli wa luganda mulimba
 na buli wamukwano agenda awaayiriza buwaayiriza.

5 Buli muntu alimba muliraanwa we
 era tewali n'omu ayogera mazima.
 Bayigirizza ennimi zaabwe okulimba
 ne beemalamu amaanyi nga bakola ebitali bya bu-
 tuukirivu.

6 Mubeera wakati mu bulimba;
 mu bulimba bwabwe bageana okummanya,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

7 Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda
 ow'Eggye nti,
 "Laba, ndibalongoosa ne mbagezesa,
 kiki ate kye nnaakolera abantu bange
 kubanga boononye?"

8 Olulimi lwabwe kasaale akatta,
 lwogera bya bulimba,
 buli muntu ayogezza mirembe n'akamwa ke,
 naye mu mutima gwe ategeka kumutega.

9 Nneme okubabonereza olw'ebintu bino?"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 "Seesasuze ku ggwanga
 eriri nga lino?"

10 Ndikaaba ne nkungubagira ensozi
 era ne nkungubagira amalundiro ag'omu ddungu.
 Galekeddwa awo era tegayitwamu,
 n'okukaaba kw'ente tekuwulirwa.
 Ebinyonyi eby'omu bbanga tebikyawulirwa
 n'ensolo ez'omu nsiko zidduse.

11 "Ndifuula Yerusaalemi entuumu y'ebifunfugu,
 ekisulo ky'ebibe.

Era ndyoonona ebibuga bya Yuda
waleme kubaawo muntu yenna aberamu.”
12 Mugezigezi ki anaayinza okutegeera kino? Ani oyo
MUKAMA gw'abuulidde alyoke akinnyonnyole? Lwaki
ensi eyoonone ne ng'eddungu ne wataba agiyitamu?
13 MUKAMA n'agamba nti, “Kubanga balese amateeka
gange, ge nabatekerawo. Tebanjondedde wadde
okugoberera amateeka gange. 14 Naye, bagoberedde
obukakanyavu bw'emitima gyabwe ne basinza ebi-
faananyi bya Babaali nga bajjajjaabwe bwe baabayigi-
riza.” 15 Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA
ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, “Laba ndiriisa aban-
tu bano emmere ekaawa ne mbanyweesa n'amazzi
ag'obutwa. 16 Ndibasaasanya mu mawanga bakitaab-
we ge bataamany; era ndibasindiikiriza n'ekitala, oku-
tuusa nga mbazikirizza.”
17 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti,
“Mulowooze kaakano, muyite abakazi abakungubazi,
bajje;
era mutumye abasingayo obumanyirivu.
18 Leka bajje mangu
batukaabireko
okutuusa amaaso gaffe lwe ganaakulukuta amaziga,
n'obukoowekeowe bwaffe ne butiiriika amazzi.
19 Kubanga amaloboozi ag'okukungubaga gawulid-
dwa mu Sayuuni;
'Nga tunyagiddwa!
Nga tuswadde nnyo!
Tuteekwa okuva mu nsi yaffe
kubanga amayumba gaffe gazikiriziddwa.”
20 Kaakano mmwe abakazi, muwulirize ekigambo kya
Katonda,
era mutege okutu kwammwe kuwulire ekigambo
ky'akamwa ke.
Muyigirize bawala bammwe okukaaba,
era buli muntu ayigirize munne okukungubaga.
21 Kubanga okufa kutuyingiridde mu madirisa,
kuyingidde mu mbiri zaffe,
okugoba abaana okubaggya ku nguudo,
n'abavubuka okubaggya mu bifo ebisanyukirwamu.
22 “Yogera,” bw'atyo bw'ayogera MUKAMA nti,
“Emirambo gy'abasajja abafudde
gijja kugwa ng'obusa ku ttale
ng'ebinywa by'enjaano ensale bwe bigwa
emabega w'omukunguzi nga tebiriiko alonda.”
23 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
“Omusajja omugezi aleme kwenyumiririza mu magezi
ge,
oba omusajja ow'amaanyi okwenyumiririza mu
maanyi ge
oba omugagga mu bugagga bwe.
24 Naye leka oyo eyeenyumiririza yeenyumirizenga mu
kino:
nti antegeera era ammanyi,
nti nze MUKAMA akola ebyekisa

n'eby'ensonga n'eby'obutuukirivu mu nsi,
kubanga mu byo mwe nsanyukira,”
bw'ayogera MUKAMA.
25 “Ennaku zijja,” bw'ayogera MUKAMA, “lwe ndi-
bonereza abo bonna abakomole obukomozi mu mu-
biri: 26 Misiri, ne Yuda, ne Edomu, n'abaana ba Amoni,
ne Mowaabu, era n'abo bonna ababeera mu ddungu
mu bifo eby'ewala. Kubanga amawanga gano gonna
ddala si makomole, ate era n'ennyumba ya Isirayiri
yonna si nkomole mu mutima.”

Katonda ne Bakatonda Abalala

10 Muwulire ekigambo Katonda ky'abagamba,
mmwe ennyumba ya Isirayiri. 2 Bw'ati bw'ayo-
gera MUKAMA nti,
“Temugobereranga makubo g'amawanga
oba okweraliikirira obubonero obw'oku ku ggulu,
kubanga amawanga ge byeraliikirira.
3 Kubanga empisa ez'amawanga tezigasa;
batema omuti mu kibira,
omubazzi n'aguyoooyoota n'ebyuma bye.
4 Bagunyiriza ne ffeeza ne zaabu,
bagukomerera n'eninga n'ennyondo
guleme okunyeenyanyeenya.
5 Bakatonda bafaanana nga ssemufu
mu nnimiro y'ebibala,
era tebasobola kwogera
kubanga basitulwa busitulwa tebasobola kutambu-
la.
Tobatya,
tebayinza kukukola kabi konna,
wadde okukola akalungi n'akamu.”
6 Tewali ali nga ggwe, Ayi MUKAMA Katonda.
Oli mukulu,
era erinnya lyo ly'amaanyi nnyo.
7 Ani ataakutye,
Ayi Kabaka w'amawanga?
Kubanga kino kye kikugwanira.
Kubanga mu bagezigezi bonna bannaggwanga
ne mu bwakabaka bwabwe bwonna
tewali ali nga ggwe.
8 Bonna tebalina magezi basirusiru,
abo abayigira ku bakatonda ababajje mu miti.
9 Ffeeza eyaweesebwa ey'empewere eggibwa e
Talusiiisi,
ne zaabu eva e Yufazi,
ffundi n'omuweesi wa zaabu bye bakoze
byambazibwa engoye eza kaniki ne z'effulungu.
Gino gyonna mirimu gy'abasajja abakalabakalaba.
10 Naye MUKAMA ye Katonda ddala, ye Katonda omu-
lamu,
era Kabaka ow'emirembe gyonna.
Bw'asunguwala, ensi ekankana,
amawanga tegasobola kugumira busungu bwe.

Katonda Omulamu ne Bakatonda Abataliimu

11 “Bw’oti bw’oba obagamba nti, ‘Bakatonda abataakola ggulu na nsi ba kuzikirira bave ku nsi ne wansi w’eggulu.’”

12 *MUKAMA* yakola ensi n’amaanyi ge, n’atonda ebitonde byonna n’amagezi ge, era okutegeera kwe, kwe kwayanjuluza eggulu.

13 Bw’afulumya eddoboosi lye, amazzi agali mu bire gawuluguma, asobozesa ebire okusituka nga biva ku nkomerero y’ensi.

Amyansisa eggulu mu nkuba, era n’aggya empewo mu mawanika ge.

14 Buli muntu talina magezi era taliimu kutegeera; buli muweesi wa zaabu aswala olw’ekifaananyi ky’akoze.

Kubanga ebifaananyi bye ebisaanuuse bulimba, era tebiriimu bulamu.

15 Tebiriiko kye bigasa, ebisaanye okunyoomebwa ebirizikirizibwa nga *MUKAMA* azze okusala omusango.

16 Oyo Katonda Omugabo gwa Yakobo tali ng’ebyo, ye Mutonzi w’ebintu byonna, era owa Isirayiri, eggwanga ery’omugabo gwe, *MUKAMA* Katonda ow’Eggye lye linnya lye.

Okuzikirira Okujja

17 Mukunjaanye ebyammwe muve mu nsi, mmwe abazingiziddwa.

18 Kubanga bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, “Laba nfuumuula abantu mbaggye mu nsi eno, era ndibaleetako ennaku balyoke bawambibwe.”

19 Zinsanze nze olw’ekiwundu kyange ekinnuma ennyo.

Naye ate ne njamba nti, “Eno ndwadde yange, nteekwa okugigumira.”

20 Eweema yange eyooneddwa, era emiguwa gyonna gikutuse, abaana bange bandese, tewakyali.

Tewali n’omu asigaddewo kaakano kuzimba weema yange wadde okuzimba ekigango kyange.

21 Kubanga abasumba bafuuse ng’ensolo tebakyebuuza ku *MUKAMA*.

Noolwekyo tebakulaakulana era endiga zaabwe zonna zisaasaanye.

22 Wuliriza!

Amawulire gatuuse, waliwo akeegugungo ak’amaanyi okuva mu nsi ey’omu bukiikakkono,

kajja kufuula ebibuga bya Yuda amatongo, ebisulo by’ebibe.

Okusaba kwa Yeremiya

23 Mmanyi Ayi *MUKAMA* Katonda ng’obulamu bw’omuntu si bubwe,

omuntu si y’alunjamya amakubo ge.

24 Nnunjamya, *MUKAMA* Katonda naye mu kigera ekisaanidde,

si mu busungu bwo, si kulwa ng’onfuula ekitaliimu.

25 Yiwa obusungu bwo ku mawanga agatakumanyi, agatakutwala ng’ekikulu, ku bantu abatakoowoola linnya lyo.

Kubanga bamazeewo Yakobo, bamuliiridde ddala era ne boonona ensi ye.

Yuda Amenye Endagaano

11 Kino kye kigambo kya *MUKAMA* ekyajjira Yeremiya. ² Wuliriza ebigambo by’endagaano eno era yogera n’abantu ba Yuda era n’abo ababeera mu Yersaalemi. ³ Bagambe nti, “Bw’ati *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri bw’ayogera nti, ‘Akolimiddwa omuntu atagondera bigambo by’endagaano eno ⁴ bye nalagira bakitammwe bwe nabaggya mu nsi y’e Misiri, okuva mu kikoomi ky’omuliro.’ Nabagamba nti, ‘Munjondere era mukole ebintu byonna nga bwe mbalagira, munaabeeranga bantu bange, nange nnaabeeranga Katonda wammwe, ⁵ ndyoke ntuukirize ekirayiro kye nalayirira bajjajjammwe, okubawa ensi ekulukuta amata n’omubisi gw’enjuki, ensi gye mulimu leero.’” Awo ne nziramu nti, “Kibeere bwe kityo *MUKAMA*.”

⁶ *MUKAMA* n’anjamba nti, “Langirira ebigambo bino byonna mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo za Yersaalemi. ‘Muwulire ebigambo by’endagaano era mubikole. ⁷ Okuva lwe naggya bajjajjammwe mu Misiri okutuusa leero, mbakuutidde emirundi mingi nga mbagamba nti, “Munjondere.” ⁸ Naye tebampuliriza wadde okussaayo omwoyo, wabula buli muntu yeeyongerera okutambulira mu bukakanyavu bw’omuti-ma gwe omubi. Ne ndyoka mbaleetako ebikolimo byonna ebiri mu ndagaano gye nabalagira okukwata ne batagikwata.’”

⁹ Ate *MUKAMA* n’anjamba nti, “Waliwo olukwe mu basajja ba Yuda ne mu batuuze b’omu Yersaalemi. ¹⁰ Bazeeyo mu butali butuukirivu bwa bajjajjaabwe abaagaana okugoberera ebigambo byange. Bagoberedde bakatonda abalala ne babaweereza. Ennyumba zombi eya Isirayiri n’eya Yuda zimenye endagaano gye nakola ne bajjajjaabwe. ¹¹ Noolwekyo, bw’atyo bw’ayogera *MUKAMA* nti, ‘Laba, ndibaleetako akabi ke batayinza kuwona; wadde banaankaabirira, sija kubawuliriza. ¹² Ebibuga bya Yuda n’abantu ba

Yerusaalemi bajja kugenda bakaabirire bakatonda baabwe be bootereza obubaane, naye tebaabayambe n'akamu nga bali mu nnaku. ¹³ Mulina bakatonda abenkana ebibuga byammwe obungi, ggwe Yuda; n'ebiyoto bye mukoze okwoterezaako obubaane eri Baali byenkana enguudo za Yerusaalemi obungi.'

¹⁴ "Noolwekyo tosabira bantu bano, tobakaabirira wadde okubegayirira kubanga siribawulira mu biro lwe baligwako akabi.

¹⁵ "Omwagalwa akola ki mu yeekaalu yange ng'ate akoze eby'ekivve?

Okuwaayo ssaddaaka kuyinza okukuggyako eki-bonerezo ekijja?

Okola ebibi n'olyoka ojaguza!"

¹⁶ MUKAMA yakutuuma Omuzeyituuni ogubala ennyo, oguliko ebibala ebirungi.

Naye ajja kugukumako omuliro n'okuwuma okw'omuyaga ogw'amaanyi, amatabi gaagwo gakutuke.

¹⁷ MUKAMA Katonda ow'Eggye, eyakusimba akulangiriddeko akabi kubanga ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda zikoze eby'ekivve ne zinkwasa obusungu bwe zootereza Baali obubaane.

¹⁸ MUKAMA yambikkulira nnamanyisa mu bbanga eryo olukwe lwe baali bansalira. ¹⁹ Nnali ng'omwana gw'endiga gwe batwala okuttibwa. Nnali simanyi nga nze gwe baali balyamu olukwe, nga bagamba nti, "Ka tuzikirize omuti n'ekibala kyagwo, ka tumutemere ddala ave ku nsi y'abalamu, erinnya lye lireme okuddayo okujjukirwa n'akatono."

²⁰ Naye ggwe MUKAMA Katonda ow'Eggye, alamula mu bwenkanya, agezesa omutima n'ebirowoozo,

ka ndabe bw'obawoolera eggwanga, kubanga ggwe gwenkwasisizza ensonga yange.

²¹ Noolwekyo bw'atyo bw'ayogera MUKAMA Katonda ku basajja b'e Anasosi abanoonya obulamu bwo nga bagamba nti, "Totubuulira bunnabbi mu linnya lya MUKAMA, tuleme okukutta." ²² Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti, "Laba, nzija kutta abavubuka n'ekitala; ne batabani baabwe n'abawala bafe enjala. ²³ So tewaliba n'omu alisigalawo, kubanga ndireeta akabi ku basajja b'e Anasosi, mu mwaka gwe ndibabonererezaamu."

Okwemulugunya kwa Yeremiya

12 Bulijjo oba mutuukirivu, Ayi MUKAMA Katonda, bwe nkuleetera ensonga yange.

Noolwekyo nnaaleeta ensonga yange gy'oli.

Lwaki abakozi b'ebibi baba mu kwesiima?

Lwaki abalimbalimba bonna baba mu bulamu obw'emirembe?

² Wabasimba, emirandira ne ginywera, bakula ne baleeta ebibala.

Tova ku mimwa gyabwe bulijjo

wadde ng'oliwala n'emitima gyabwe.

³ Ate ng'ommanyi Ayi MUKAMA Katonda, ondaba era otegeera bye nkulowoozaako. Sika otwale abasajja bano ababi ng'endiga ezigenda okuttibwa.

Bategekere olunaku lwe balisanjagirwako.

⁴ Ensi erikoma ddi okwonooneka, n'omuddo mu buli nnimiro okukala? Kubanga abo abali mu nsi bakozi ba bibi, ensolo n'ebinyonyi bizikiridde, kubanga abantu bagamba nti, "Katonda taalabe binaatutuukako."

Katonda Addamu

⁵ "Bw'oba owakana n'abaddusi b'embiro n'oggwaamu amaanyi oyinza otya okudduka n'embalaasi? Obanga mu nsi entereevu weesitadde n'ogwa bugwi, onoosobolayo otya mu nsiko y'oku Yoludaani? ⁶ Ne baganda bo n'ab'omu nnyumba ya kitaawo nabo bennyini bakwefuukidde, beegasse ku abo abawowoggana nga bakulangiriza. Tobeesiga wadde nga bakwogerako bulungi."

Ennaku ya MUKAMA olw'Abantu be

⁷ "Njabulidde ennyumba yange, ne ndeka omugabo gwange; mpaddeyo abo emmeeme yange b'eyagala, mu mikono gy'abalabe baabwe.

⁸ Abantu bange be nalonda banfuukidde ng'empologoma eri mu kibira; empulugumira, noolwekyo mbakyaye.

⁹ Abantu bange be nalonda tebanfuukidde ng'ennyonyi erya ginnaazo ey'ama-bala, ebinyonyi ebirala ebirya binaabyo gye bizingiza ne bigirumba?

Mugende mukunjaanye ensolo zonna ez'omu nsiko muzireete zirye.

¹⁰ Abasumba bangi boonoonye ennimiro yange ey'emizabbibu, balinnyiridde ennimiro yange, ensi yange ennungi bagirese njereere.

¹¹ Eyonooneddwa efuuse ddungu esigadde awo ng'enkaabirira. Ensi yonna efuuse matongo kubanga tewali muntu n'omu agifaako.

¹² Abanyazi baze batuuse ku nsozi zonna ez'omu ddungu, kubanga ekitala kya MUKAMA kijja kulya okuva ku nsonda emu ey'ensi okutuuka ku ndala, awataliwo n'omu kuwona.

¹³ Basize enjaano, ne bakungula amaggwa.

Bakooyedde bwereere ne bataba na kebaggyamu. Bakwatiddwa ensanyi olw'ebibala bye bakungud-deyo,

kubanga ebyo MUKAMA y'abikoze olw'obusungu bwe obungi."

¹⁴ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Ebikwata ku bali-raanwa bange ababi nga bifa ku mugabo gwe nawa abantu bange Isirayiri okuba ogwabwe, laba ndibasiguukulula okuva mu nsi yaabwe, era ndiggya ennyumba ya Yuda mu bo. ¹⁵ Naye nga mmaze okubasiguukululamu, ndibakwatirwa ekisa ne mbakomyawo buli omu eri omugabo gwe mu nsi ye. ¹⁶ Era nga bwe bayigiriza abantu bange okulayirira mu linnya lya Baali bwe batyo balikwatira ddala empisa z'abantu bange, okulayirira mu linnya lyange nga boogera nti, 'Nga MUKAMA bw'ali omulamu,' olwo baliz-imbibwa wakati mu bantu bange. ¹⁷ Naye eggwanga bwe litalissaayo mwoyo, ndirisiguukulula ne ndisaany-izaawo ddala," bw'ayogera MUKAMA.

13 Bw'ati MUKAMA bwe yanjamba nti, "Genda ogule olukoba olwa linena olwesibe mu kiwato kyo, naye tolnnyikanga mu mazzi." ² Bwe ntyo ne neegulira olukoba, nga MUKAMA bwe yandagira, ne ndwesiba mu kiwato kyange.

³ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira omulundi ogwokubiri ⁴ nti, "Ddira olukoba lwe wagula lwe weesi-bye mu kiwato kyo ogende ku mabbali g'omugga Fulaati olukweke eyo mu lwatika lw'olwazi." ⁵ Bwe ntyo ne njenda ne ndukweka ku mabbali g'omugga Fulaati nga MUKAMA bwe yandagira.

⁶ Ennaku nnyingi nga ziyiseewo, ate MUKAMA nandagira nti, "Genda kaakano ku Fulaati oleete olukoba lwe nakulagira okukwekayo." ⁷ Awo ne ndyoka njenda ku mugga Fulaati, ne nsimulayo olukoba ne nduggya mu kifo we nnali ndukwese. Naye laba, olukoba lwali lwonoonese, nga terukyalina kye lugasa.

⁸ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira nga kyogera nti, ⁹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Bwe ntyo bwe ndikkakkanya okwegulumiza kwa Yuda ne Yerusalemi. ¹⁰ Abantu bano aboononyi abagaana okukwata ebigambo byange, abagoberera obujeemu bw'emitima gyabwe ne bagoberera bakatonda abalala okubaweereza n'okubasinza, bajja kuba ng'olukoba olwo olutaliiko kye lugasa. ¹¹ Ng'olukoba bwe lunywerera mu kiwato ky'omuntu, bwe ntyo bwe nzija okwagala ennyumba ya Isirayiri yonna n'eya Yuda zinneesibeko,' bw'ayogera MUKAMA, 'balyoke babeere abantu bange, bagulumize erinnya lyange n'ettendo; naye bo ne batawulira.'"

Olugero lw'Ekita

¹² "Bagambe bw'oti nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda wa Isirayiri, buli kita kiba kya kujjuza nvinnyo.' Nabo balikuddamu nti, 'Tetumanyi nga buli kita kiba kya kujjuza nvinnyo?' ¹³ Olwo olyoke obagambe nti,

'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Laba nditamiiza abantu bonna abatuula mu nsi eno, ne bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi ey'obwakabaka, ne bakabona, ne bannabbi n'abantu bonna ab'omu Yerusalemi. ¹⁴ Era buli omu alikoonagana ne munne, abalenzi ne baki-taabwe, bw'ayogera MUKAMA. Siribalumirwa, wadde okubaleka oba okubakwatirwa ekisa, ndibazikiriza.'"

Amalala n'Okuswazibwa kwa Yerusalemi

¹⁵ Wuliriza ontegere okutu;

toba na malala,
MUKAMA y'akyogedde.

¹⁶ MUKAMA Katonda wo mugulumize nga tannaleeta kizikiza, nga ebigere byo tebinneesittala ku nsozi ezikutte ekizikiza.

Musuubira ekitangaala,
naye ajja okukifuulamu ekisiikirize eky'okufa akikyuse kibe ekizikiza ekikutte ennyo.

¹⁷ Naye bwe mutaafeeyo,
emmeeme yange eneekaabira mu kyama olw'amalala gammwe;
amaaso gange gajja kukaaba nnyo nnyini gakuukuse amaziga
era ekisibo kya MUKAMA kijja kuwambibwa.

¹⁸ Gamba kabaka era ne namasole nti,
"Mukke muve ku ntebe zammwe ez'obwakabaka, kubanga engule zammwe ez'ebitiibwa zijja kugwa okuva ku mitwe gyammwe."

¹⁹ Ebibuga by'e Negebu biggaddwawo,
tewali n'omu anaabiggulawo;
Yuda yonna yaakutwalibwa mu buwanjangu, yonna yaakutwalibwa.

²⁰ Muyimuse amaaso gammwe mulabe abo abava mu bukiikakkono.
Kiruwa ekisibo ekyabaweebwa,
endiga ezaabeeyinuzanga?

²¹ Muligamba mutya MUKAMA
bw'alibawaayo okufugibwa abo be mwali mutwala nga ab'omukago?

Temulirumwa
ng'omukazi alumwa okuzaala?

²² Era bwe weebuuza nti,
"Lwaki kino kintuseeko?"

Olw'ebibi byo ebingi
engoye zo kyezivudde ziyuzibwa,
era omubiri gwo ne gubonerezebwa.

²³ Omuwesiyopya ayinza okukyusa olususu lw'omubiri gwe

oba engo okukyusa amabala gaayo?
Bwe mutyo bwe mutasobola kukola birungi,
mmwe abaamanyiira okukola ebibi.

²⁴ "Ndibasaasaanya ng'ebisusunku

ebifuuyibwa empewo eva mu ddungu.
 25 Guno gwe mugabo gwo
 gwe nakupimira," bw'ayogera *MUKAMA*,
 "kubanga wanneerabira
 ne weesiga bakatonda ab'obulimba.
 26 Nze kennyini ndibikkula engoye zammwe ne nz-
 ibikka ku mitwe gyammwe,
 obwereere bwammwe ne bulabika.
 27 Ndabye obwenzi bwammwe
 n'obwamalaaya bwe mukoze.
 Ndabye ebikolwa byo eby'ekivve ku busozi
 era ne mu nnimiro.
 Zikusanze ggwe, ayi Yerusalemi!
 Olituusa ddi obutaba mulongoofu?"

Ekyeya, Enjala, n'Ekitala

14 Ekigambo kya *MUKAMA* ekyajjira Yerusalemi
 ekikwata ku kyeya.
 2 "Yuda ekungubaga n'ebibuga byayo bifaafaaganye,
 bakaabira ensi,
 era omulanga
 gusimbuse mu Yerusalemi.
 3 Abakungu batuma abaddu baabwe okuleeta
 amazzi;
 bagenda mu ttanka ez'omu ttaka nga temuli kantu,
 bakomawo n'ebintu ebikalu;
 ensonyi nga zibakutte
 n'essuubi nga libaweddemu;
 babikka amaaso gaabwe.
 4 Ettaka lyatise
 kubanga enkuba tekyatonnya,
 abalimi baweddemu amaanyi,
 babikka ku mitwe gyabwe.
 5 N'empeewo ku ttale ezaala
 n'ereka awo omwana gwayo
 kubanga tewali muddo.
 6 N'ennyumbu ez'omu nsiko ziyimirira ku busozi
 obukalu
 nga ziwejjawejja ng'ebibe,
 amaaso gaazo nga tegalaba bulungi
 kubanga tezirina kye zirya."
 7 Wadde obutali butuukirivu bwaffe butulumiriza, Ayi
MUKAMA,
 baako ky'okola olw'erinnya lyo.
 Kubanga tuzze ennyuma emirundi mingi,
 tukwonoonye nnyo.
 8 Ayi ggwe essuubi lya Isirayiri,
 Omulokozi waalyo mu biseera eby'okulabiramu en-
 naku,
 lwaki oli ng'omuyise mu nsi,
 ng'omutambuze asula ekiru ekimu?
 9 Lwaki oli ng'omuntu gwe baguddeko obugwi,
 ng'omulwanyani ataliimu maanyi ganunula?
 Ggwe, Ayi *MUKAMA* Katonda, oli wakati mu ffe,
 era tuyitibwa linnya lyo.

Totuleka.
 10 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ku bantu be
 nti,
 "Baagala nnyo okubula,
 tebaziyiza bigere byabwe.
 Noolwekyo *MUKAMA* tabakkiriza
 era kaakano wakujjukira obutali butuukirivu bwab-
 we
 era ababonereze olw'ebibi byabwe."
 11 Awo *MUKAMA* Katonda n'anjamba nti, "Tosabira
 bantu bano kubeera bulungi. 12 Newaakubadde nga
 basiiba, sija kuwulira kukaaba kwabwe, era wadde
 bawayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiwabwayo
 eby'empeke, sija kubikkiriza. Naye nnaabazikiriza n'ek-
 itala, n'enjala ne kawumpuli."
 13 Naye ne njogera nti, "Woowe, *MUKAMA* Katonda,
 bannabbi abalala babagamba nti, 'Tewajja kubaawo lu-
 talo wadde okulumwa enjala. Naye nzija kuleeta
 mirembe egitakoma mu kifo kino.'"
 14 Awo *MUKAMA* n'alyoka anjamba nti, "Bannabbi
 bawa obunnabbi obw'obulimba mu linnya lyange,
 sibatumanga wadde okubalagira okwogera nabo. Ba-
 bategeeza okwolesebwa okw'obulimba n'obunnabbi
 obutaliimu, n'obutaliimu bw'emitima gyabwe. 15 Nool-
 wekyo, bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA*, ebikwata ku
 bannabbi abategeeza ebyobunnabbi mu linnya lyange
 wadde nga sibatumanga, era abagamba nti, 'Ekitala
 n'enjala tebija kujja mu nsi eno.' Bannabbi abo bennyi-
 ni bajja kuzikirizibwa ekitala n'enjala. 16 N'abantu be
 bategeezezza obunnabbi balifa enjala n'ekitala ne
 bakasukibwa mu nguudo babulweko abaziika, bo ne
 bakazi baabwe, ne batabani baabwe, n'abawala.
 Kubanga ndibayiwako obusungu obubasaanira.
 17 "Kino ky'oba obagamba nti,
 "Leka amaaso gange gakulukute amaziga
 emisana n'ekiro awatali kukoma;
 kubanga muwala wange embeerera, abantu bange,
 bafunye ekiwundu ekinene,
 ekintu eky'amaanyi.
 18 Bwe njenda mu byalo
 ndaba abafumitiddwa n'ekitala!
 Bwe njenda mu kibuga
 ndaba okutaagulwataagulwa okw'enjala.
 Naye nnabbi ne kabona beeyongera okukola emir-
 imu gyabwe mu ggwanga
 kyokka nga bye boogera bya bulimba.'"
 19 Yuda ogigaanidde ddala?
 Sayuuni ogyetamiriddwa ddala?
 Otufumitidde ddala awatali kuwonyezebwa?
 Twasuubira emirembe naye tewali kalungi ke tufun-
 ye,
 ekiseera eky'okuwonyezebwa
 naye laba tufunye bulabe bwereere.
 20 Ayi *MUKAMA* tukkiriza ebibi byaffe
 era n'obutali butuukirivu bwa bajjajjaffe,

kubanga ddala twayonoona gy'oli.
²¹ Olw'erinnya lyo totugoba,
 tovumaganyisa ntebe yo ey'obwakabaka ey'ekitiib-
 wa.

Jjukira endagaano gye wakola naffe,
 togimenya, gituukirize.
²² Waliwo ku bakatonda ababajje bannaggwanga
 asobola okutonnyesa enkuba?
 Eggulu ku bw'alyo lisobola okuleeta enkuba?
 Nedda, wabula ggwe, Ayi *MUKAMA* Katonda waffe.
 Noolwekyo essuubi lyaffe liri mu ggwe,
 kubanga ggwe okola bino byonna.

Yuda Wakuzikirira

15 Awo *MUKAMA* n'alyoka anjamba nti, "Musa ne
 Samwiri ne bwe bandiyimiridde okunneegayiri-
 ra, sandisonyiye bantu bano. Bagobe okuva mu maaso
 gange, banviire. ² Era bwe bakubuuza nti, 'Tunaagen-
 da wa?'

"Bagambe nti, 'Kino *MUKAMA* kyagamba nti,
 Ab'okuttibwa bagenda kuttibwa,
 n'ab'ekitala bafe ekitala, n'ab'enjala bafe enjala,
 n'ab'okuwambibwa bawambibwe.'

³ "Ndiweereza engeri nnya ez'okubazikiriza," bw'ayo-
 gera *MUKAMA*. "Ekitala kya kufumita, embwa zikulule,
 ebinyonyi eby'omu bbanga n'ensolo ez'omu nsiko zirye
 n'okuzikiriza. ⁴ Era ndibawaayo babeetamwe eruuyi
 n'eruuyi mu bwakabaka bwonna obw'omu nsi olw'ekyo
 Manase mutabani wa Keezeekiya kabaka wa Yuda kye
 yakola mu Yersaalemi.

⁵ "Ani alikukwatirwa ekisa ggwe Yersaalemi?
 Oba ani alikukungubagira?

Oba ani alikyama okubuuza ebikufaako?
⁶ Mwanneegaana," bw'ayogera *MUKAMA*.

"Temutya kudda nnyuma.
 Noolwekyo mbagololedeko omukono gwange
 ne mbazikiriza.

Sikyasobola
 kukukwatirwa kisa.

⁷ Era ndibakunjunta n'ekitiyo eky'amannyo
 mu miryango gy'ebibuga eby'omu nsi.
 Ndizikiriza abantu bange ne mbamalawo
 kubanga tebaaleka makubo gaabwe.

⁸ Bannamwandu beeyongedde obungi
 okusinga n'omusenyu gw'ennyanya.
 Mu ttuntu mbaleetedde omuzikiriza
 amalewo ababazaalira abalenzi abato.

Mbakubiddewo
 obubalagaze n'entiisa.

⁹ Eyazaala omusanvu ayongobedde,
 awejjawejja.

Enjuba ye egudde nga bukyali misana,
 amaanyi gamuwedde, ensanyi zimukutte, awuunze,
 awuubadde.

N'abo abawonyeewo ndi wa kubasogga ekitala,

mu maaso ga balabe baabwe,"
 bwayogera *MUKAMA*.

¹⁰ Zinsanze, mmange lwaki wanzaala
 omuntu eggwanga lyonna gwe lirwanyisa ne likulu-
 usanya?

Siwolanga wadde okweyazika,
 kyokka buli muntu ankolimira.

¹¹ *MUKAMA* agamba nti,
 "Ddala ndikununula olw'ekigendererwa ekirungi,
 ddala ndireetera abalabe bo okukwegayirira,
 mu biseera eby'okuluma obujiji, mu biseera eby'ak-
 abi.

¹² "Omusajja ayinza okumenya ekikomo
 oba ekyuma eky'omu bukiikakkono?

¹³ "Ndiwaayo eby'obugagga byo n'ebintu byo
 eby'omuwendo ennyo
 binyagibwe awatali kusalulwa,
 olw'ebibi byo byonna
 ebikoleddwa mu ggwanga lyonna.

¹⁴ Ndibafuula abasibe b'abalabe bammwe
 mu ggwanga lye mutamanyi,
 kubanga obusungu bwange bwakukoleeza omuliro
 ogunaabookya gubamalewo."

Yeremiya Yeekaabirako

¹⁵ Ayi *MUKAMA* ggwe omanyi byonna.
 Nzijukira ondabirire.

Ompalanire eggwanga ku abo abanjigganya.
 Mu kugumiikiriza kwo okunene tontwala.
 Lowooza ku ngeri gye mbonyeebonye ku lulwo.

¹⁶ Ebigambo byo bwe byanzijira, ne mbirya,
 byali ssanyu era okujaguza kw'omutima gwange.
 Kubanga mpitibwa linnya lyo,
 Ayi *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.

¹⁷ Situulangako mu kunjaaniri ly'abo ab'ebinyumu
 era sibeerangako mu biduula nabo.
 Natuulanga nzekka kubanga naliko omukono gwo,
 era wandeetera okwekyawa.

¹⁸ Lwaki okulumwa kwange tekukoma
 era n'ekiwundu kyange ne kitawona?
 Onomberera ng'akagga akalimbalimba
 ng'ensulo ekalira?

¹⁹ Noolwekyo kino *MUKAMA* ky'agamba nti,
 "Bwe muneenya,
 ndibakomyawo musobole okumpeereza;
 bwe mulyogera ebigambo ebisaana so si ebitasaanid-
 de,

mulibeera boogezi bange.

Leka abantu bano be baba bajja gy'oli,
 so si ggwe okugenda gye bali.

²⁰ Ndikufuula ekisenge eri abantu bano,
 ekisenge ekinywezebbwa eky'ekikomo.
 Balikulwanyisa

naye tebalikuwangula,
kubanga ndi naawe,
okukununula, n'okukulokola,"
bw'ayogera MUKAMA.

²¹ "Ndikununula okuva mu mukono gw'abakozi
b'ebibi

era n'enkuggya mu mukono gw'abasajja abakambwe," bw'ayogera MUKAMA.

Olunaku olw'Akabi

16 Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira nga kigamba nti, ² "Towasa, kuzaalira balenzi na bawala mu kifo kino. ³ Kubanga kino MUKAMA ky'agamba ku balenzi n'abawala abazaalibwa mu nsi eno era ne ku bakazi ba nnyaabwe ne ku basajja ba kitaabwe. ⁴ Bali fa endwadde ez'akabi. Tebalibakungubagira wadde okuziikibwa naye balibeera ng'ebisaaniko ebisuulid-dwa ku ttaka. Balizikirira na kitala era balifa njala; n'emirambo gyabwe girifuuka mmere ya binyonyi eby'omu bbanga n'ebisolo eby'omu nsiko."

⁵ Kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Toyingira mu nnyumba we balya emmere y'olumbe, togenda kukungubaga wadde okubasaasira kubanga nziggye-wo omukisa gwange n'okwagala kwange era n'okusaasira kwange ku bantu bano," bw'ayogera MUKAMA. ⁶ Bonna ab'ekitiibwa n'abakopi baakufiira mu nsi eno. Tebajja kuziikibwa wadde okukungubagirwa era tewali ajja kwesala misale wadde okumwa omutwe ku lwabwe. ⁷ Tewaliba n'omu aliwaayo mmere okuliisa abakungubagira abafiiriddwa, ne bwaliba kitaabwe oba nnyaabwe nga kwe kuli afudde; tewaliba n'omu alibawaayo wadde ekyokunywa okubakubagiza.

⁸ Era toyingiranga mu nnyumba muli kinyumu n'otula okulya n'okunywa. ⁹ Kubanga kino MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ky'agamba nti, "Nga weerabirako n'amaaso go, mu nnaku z'obulamu bwo, ndikomya eddoboosi ery'essanyu era n'ery'okwesiima ery'abagole omusajja ne mukyala we mu kifo kino.

¹⁰ "Bw'oligamba abantu bino byonna ne bakubuuza nti, 'Lwaki MUKAMA atutuusizaako akabi kano konna? Kibi ki kye tukoze? Musango ki gwe tuzizza eri MUKAMA Katonda waffe?' ¹¹ Kale bagambe nti, 'Kubanga bakitammmwe bandeka ne batakuma mateeka gange,' bw'ayogera MUKAMA, 'ne bagoberera bakatonda abalala ne babaweereza ne babasinza. Bandeka ne batakuma mateeka gange. ¹² Era mweyisizza bubi n'okusin-ga bakitammmwe. Laba buli omu nga bwe yeeyisa ng'akakanyaza omutima gwe ogujjudde ebibi mu kifo ky'okuñjondera. ¹³ Noolwekyo ndibaggya mu nsi eno ne mbateeka mu nsi mmwe gye mutamanyi wadde bakitammmwe gye bataamanya, era nga muli eyo muli-weereza bakatonda abalala emisana n'ekiro, era sirib-akwatirwa kisa.'

¹⁴ "Naye ennaku zijja," bw'ayogera MUKAMA. "Abantu lwe bataliddayo kwogera nti, 'Ddala nga Katonda

bw'ali omulamu eyaggya Isirayiri mu nsi y'e Misiri,' ¹⁵ naye baligamba nti, 'Ddala nga MUKAMA bw'ali omulamu eyaggya Abayisirayiri mu nsi ey'omu buki-ikakkono era n'okuva mu nsi zonna gye yali abasudde.' Kubanga ndibakomyawo mu nsi gye nawa bajjajjaabwe.

¹⁶ "Naye kaakano leka ntumye abavubi bange," bw'ayogera MUKAMA, "era bajja kubavuba. Ng'ekyo ki-wedde nzija kutumya abayizzi bange, era bajja kubayigga ku buli lusozi era na buli kasozi na buli lwatika lwonna mu njazi. ¹⁷ Amaaso gange galaba buli kye bakola, tebinkwekeddwa wadde obutali butuukirivu bwabwe okuunkwekebwa. ¹⁸ Ndibasasula olw'obutali butuukirivu bwabwe n'olw'ekibi kyabwe emirundi ebiri, kubanga boonoonye ensi yange olw'ebintu ebitaliimu bulamu ne bajjuza omugabo gwange ebifaananyi bya bakatonda baabwe abakol-erere, eby'emizizo."

¹⁹ Ayi MUKAMA, amaanyi gange era ekigo kyange, ekiddukiro kyange mu biro eby'okulabiramu ennaku, bannaggwanga balijja gy'oli, okuva ku nkomerero z'ensi bagambe nti, "Bakitaffe tebaalina kantu okuggyako bakatonda ab'obulimba, ebifaananyi ebikolerere ebitagasa ebitaabayamba. ²⁰ Abantu beekolera bakatonda baabwe? Ye, naye si Katonda!

²¹ "Noolwekyo ndibayigiriza, ku mulundi guno; njenda kubalaga amaanyi gange n'obuyinza bwange.

Olwo balyoke bamanye nti erinnya lyange nze MUKAMA."

Ekibi n'Ekibonerezo kya Yuda

17 "Ekibi kya Yuda kiwandiikiddwa n'ekkalaamu ey'ekyuma

n'ejjinja essongovu;
kirambiddwa ku mitima gyabwe
ne ku mayembe g'ebiyoto byabwe.

² N'abaana baabwe basinziza
ku byoto bya bakatonda ba Asera
ebiri ku buli muti oguyimiridde
era ne ku busozi obuwanvu.

³ Olusozi lwange oluli mu nsi,
obugagga bwammwe n'ebintu byo eby'omuwendo
byonna,
ndibiwaayo byonna binyagibwe
n'ebifo byammwe ebigulumivu kwe musaddaakira
olw'ekibi ekibunye mu nsi yonna.

⁴ Musango gwo ggwe nti olifiirwa ensi gye nakuwa okuba omugabo gwo,
ndikufuula muddu wa balabe bo mu nsi
gy'otomanyangako,

kubanga mu busungu bwange omuliro gukoleezed-dwa

ogunaayakanga emirembe gyonna.”

⁵ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, Akolimiddwa oyo eyeesiga omuntu era eyeesiga omubiri okuba amaanyi ge, era alina omutima oguwa ku Katonda.

⁶ Aliba ng’ekisaka mu ddungu, ataliraba birungi bwe birijja, naye alibeera mu biwalakate mu ddungu, ensi ey’omunnyo omutali abeeramu.

⁷ Naye alina omukisa omusajja oyo eyeesiga *MUKAMA*, nga *MUKAMA* ly’essuubi lye.

⁸ Ali ng’omuti ogusimbiddwa awali amazzi, ne gulandiza emirandira gyagwo ku mabbali g’omugga,

nga wadde omusana gujja, tegutya n’amakoola gaagwo tegawotoka, so tegulyeraliikirira mu mwaka ogw’ekyeya era teguliremwa kubala bibala.

⁹ Omutima mulimba okusinga ebintu byonna, era gulwadde endwadde etawonyezeka. Ani ayinza okugutegeera?

¹⁰ “Nze *MUKAMA* nkebera omutima, ngezesa emmeeme, okuwa buli muntu ng’amakubo ge bwe gali, ng’ebikolwa bye bwe biri.”

¹¹ Ng’enkware bw’eyalula amagi geetebiikanga, bw’atyo bw’abeera oyo afuna obugagga mu makubo amakyamu; obulamu bwe nga bwakabeerawo kaseera buseera, bulimuggwaako era oluvannyuma alizuulibwa nga musiru.

¹² Ekifo kyaffe ekitukuvu, ntebe ey’ekitiibwa eyagulumizibwa okuva ku lubereberye.

¹³ Ayi *MUKAMA* essuubi lya Isirayiri, bonna abakuvaako baliswala. Abo abakuvaako ne bakuleka baliba ng’abawandiikid-dwa mu nfuufu, kubanga bavudde ku *MUKAMA*, oluzzi olw’amazzi amalamu.

¹⁴ Mponya, Ayi *MUKAMA*, nange nnaawona, ndokola nange nnaalokoka, kubanga ggwe gwe ntendereza.

¹⁵ Tobakkiriza kunjamba nti, “Ekigambo kya *MUKAMA* kiri ludda wa? Ka kituukirire nno kaakano!”

¹⁶ Sirekeddaawo kuba musumba wa ndiga zo, omanyi nga sikusabanga kubaleetako nnaku. Byonna ebiva mu kamwa kange tebikukwekeddwa, obimanyi.

¹⁷ Toba wa ntiisa gye ndi, ggwe oli buddukiro bwange mu kiseera eky’okulabiramu ennaku.

¹⁸ Abo abanjiganya leka baswale, era onkuume nneme kuswala; leka bagwemu ekyekango nze onkuume nneme okwekanga, batuuse ku lunaku olw’ekikangabwa, bazikiririze ddala.

Okukuuma Ssabiiti nga Ntukuvu

¹⁹ Bw’ati *MUKAMA* bwe yanjamba nti, “Genda oylimirire ku mulyango gw’abantu, bakabaka ba Yuda mwe bayingirira n’okufuluma; yimirira ne ku nzigi endala eza Yersaalemi. ²⁰ Bagambe nti, ‘Mwulirize ekigambo kya *MUKAMA* mmwe bakabaka ba Yuda n’abantu bonna ababeera mu Yersaalemi, abayita mu miryango gy’ekibuga. ²¹ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, Weegendereze oleme kufulumya mugugu gwonna mu nnyumba yo wadde okukola omulimu gwonna ku ssabiiti, naye mukuume olunaku lwa Ssabiiti nga lutukuvu nga temulukolerako mulimu gwonna, ²² era kuuma olunaku lwa Ssabiiti nga lutukuvu nga bwe nalagira bajjammwe.’ ²³ Naye tebaawuliriza wadde okukkiriza okunenyezebwa. ²⁴ Kyokka bwe muneengenderereza ne munjondera, bw’ayogera *MUKAMA*, ‘ne mutayisa kintu kyonna kye mwetisse mu miryango gy’ekibuga ku ssabiiti, naye ne mukuuma olwa Ssabiiti nga lutukuvu obutakolerako mulimu gwonna, ²⁵ olwo bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi bajja kuyita mu miryango gy’ekibuga n’abakungu baabwe. Bo n’abakungu baabwe baakujja ng’abamu bavuga amagaali abalala nga beebagadde embalaasi, nga bawerekeddwa abasajja ba Yuda n’abo abali mu Yersaalemi era ekibuga kino kiribeerwamu emirembe gyonna. ²⁶ Abantu balijja okuva mu kibuga bya Yuda ne mu byalo ebiriraanye Yersaalemi, okuva mu bitundu bya Benyamini ne mu biwonvu ne mu nsozi z’ebugwanjuba, n’okuva mu nsi ey’ensozi ey’e Negevu, nga baleeta ebiweebwayo ebyokebwa, ne ssaddaaka, ebiweebwayo eby’empeke, n’obubaane era n’ebiweebwayo eby’okwebaza mu nnyumba ya *MUKAMA*. ²⁷ Naye bwe mutanjondere kukuuma lunaku lwa Ssabiiti nga lutukuvu ne mwetikkirako emigugu gyammwe nga mufuluma mu nguudo za Yersaalemi ku lunaku olwa Ssabiiti, ndikoleeza omuliro ogutazikira mu miryango gya Yersaalemi oguliyokya ebigo byakyo.”

Olugero lw’Omubumbi n’Ebbumba

¹⁸ Kino ky’ekigambo ekyajjira Yeremiya ekyava eri *MUKAMA* nti, ² “Serengeta mu nnyumba y’omubumbi nkuweere eyo obubaka bwange.” ³ Awo ne nserengeta eri ennyumba y’omubumbi ne mmulaba ng’akolera emirimu gye ku nnamuziga. ⁴ Naye ekin-tu kye yali abumba kyali kyonoonekedde mu ngalo ze,

omubumbi kyeyava akibumbamu ekintu ekirala ng'ak-
ibumba nga bwe yasiima.

⁵ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira nga kigamba nti, ⁶ "Gwe ennyumba ya Isirayiri, siyinja nze kubakola ng'omubumbi ono bw'akoze?" bw'ayogera *MUKAMA*. "Okufaanana ng'ebbumba mu mukono gw'omubumbi, bwe mutyo bwe muli mu ngalo zange, ggwe ennyumba ya Isirayiri. ⁷ Ekiseera kyonna bwe nnangirira nti eggwanga oba obwakabaka bwa kusiguukululwa, okumenyebwa era n'okuzikirizibwa, ⁸ era singa eggwanga lye nalabula lyenya ebibi byalyo, olwo ndyejjusa ne sibatuusaako kabi ke nnali nngambye okubakola. ⁹ Era ekiseera kyonna nnangirira ebikwata ku ggwanga oba obwakabaka nti ndizimba era ndisimba, ¹⁰ era bwe likola ebibi mu maaso gange, ne litanjondera, ndyejjusa obulungi bwe nagamba okubakolera.

¹¹ "Noolwekyo gamba abantu ba Yuda n'abo ababeera mu Yersaalemi nti, 'Kino *MUKAMA* ky'ayogera nti, Laba ntekateeka okubatuusaako ekikangabwa era nteesezza okubakola akabi. Kale muve mu makubo gammwe amabi, buli omu ku mmwe, mukyuse enneeyisa yammwe n'ebikolwa byammwe.' ¹² Naye ne boogera nti, 'Tekirina kye kigasa. Tujja kugenda mu maaso n'entegeka yaffe; buli omu ku ffe anaakolanga ng'obukakanyavu bw'omutima gwe bwe buli.'"

¹³ Noolwekyo bw'ati *MUKAMA* ng'agamba nti, "Mwebuuzeeke mu mawanga.

Ani eyali awuliddeko ekintu bwe kiti?
Muwala wange Isirayiri
akoze ekintu eky'ekivve.

¹⁴ Omuzira oguli ku Lebanoni
gwali guwedde ku njazi zaakwo?
Amazzi gaakwo amannyogovu agava ewala
gaali galeseeeyoko okukulukuta?

¹⁵ Naye ate abantu bange banneerabidde,
banyookezza obubaane eri bakatonda abalala,
abaleetera okwesittala mu makubo gaabwe
era ne mu makubo ag'edda
era ne balaga mu bukubokubo.

¹⁶ Ensi yaabwe ya kusigala matongo,
ekintu eky'okusekererwa emirembe gyonna,
abo bonna abayise balyewuunya
era ne banyeenya emitwe gyabwe.

¹⁷ Ndibasaasanya mu maaso g'abalabe baabwe
ng'empewo eva ebuwanjuba;
ndibalaga mabega
so si maaso gange ku lunaku olw'okulabirako enaku."

¹⁸ Awo ne balyoka bagamba nti, "Mujje tubeeko kye tukola Yeremiya. Kubanga bakabona weebali bannaatutegeezanga amateeka, n'amagezi tunaagafunanga ku bagezi, era n'ebiyobunnabbi binaavanga mu bannabbi. Kaakano mujje tumulumbe tumuwakanye era tuleme okussaayo omwoyo ku bigambo bye."

¹⁹ Ompulirize, Ayi *MUKAMA*,
owulirize abampakanya kye bagamba.

²⁰ Ebikolwa ebirungi binaasasulwanga na bikolwa ebibi?

Bansimidde obunnya.

Ojjukire nga nayimirira mu maaso go
ne nkaaba ku lwabwe,
nga nsaba olekeraawo okubasunguwalira.

²¹ Noolwekyo abaana baabwe baleke bafe enjala,
obaweeyo battibwe n'ekitala.

Leka bakazi baabwe bafuuke bagumba era babe banamwandu;

abasajja baabwe battibwe;

abavubuka baabwe batirimbulwe n'ekitala mu luto.

²² Leka okukaaba kuwulirwe nga kuva mu nnyumba zaabwe,

bwe banaalumbibwa ne bazindibwa embagirawo,
kubanga bansimidde ekinnya bankwate
era bateze ebigere byange emitego.

²³ Naye Ayi *MUKAMA*, gw'omanyi byonna,
bye bateesa banzite.

Tobasonyiwa byonoono byabwe

wadde okusangulawo ebibi byabwe mu maaso go.

Obawangulire ddala,

era obabonereze mu kiseera ky'obusungu bwo.

Olugero lw'Ensumbi Eyayatika

¹⁹ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, "Genda ogule ensumbi ey'ebbumba okuva ku mubumbi.

Twala abamu ku bakadde ne ku bakabona, ² ofulume ogende mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ekiri awayingirirwa mu mulyango Kalusiisi, olangiririre eyo ebigambo bye nnaakutegeeza. ³ Ogambe nti, 'Muwulire ekigambo kya *MUKAMA* mmwe bakabaka ba Yuda nammwe abali mu Yersaalemi, bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Muwulirize! Ndireeta ekikangabwa mu kifo kino ekiri-waawaaza buli kutu. ⁴ Kubanga banvuddeko ekifo kino ne bakifuula ekya bakatonda abalala. Bookerezaamu ebiweebwayo eri bakatonda, bakitaabwe wadde bakabaka ba Yuda be batamanyangako, nga bajjuzza ekifo kino omusaayi gw'abataliiko musango. ⁵ Bazimbye ebifo ebigulumivu ebya Baali, bookereyo batabani baabwe mu muliro ng'ekiweebwayo eri Baali, ekintu kye siragiranga, era kye soogerangako, wadde okukirowoozaako. ⁶ Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Mwegendereze, ennaku zijja, ng'ekifo kino abantu tebakyakiyita Tofesi newaakubadde Kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, wabula nga bakiyita ekiwonvu eky'ettambiro.

⁷ "Mu kifo kino ndizikiriza entegeka za Yuda ne Yersaalemi. Ne mbawaayo mu mikono gy'abalabe baabwe battibwe n'ekitala, era ndiwaayo emirambo gyabwe okuba emmere y'ebinyonyi eby'omu bbanga

n'ebisolo eby'omu nsiko. ⁸ Ndidibaga ekibuga kino ne nkifuula eky'okusekererwa, n'abo bonna abayitawo bennyamire era baseke olw'ebiwundu byakyo byonna. ⁹ Olw'okuzingizibwa n'okunyigirizibwa abalabe baabwe abanoonya okubatta, ndibaliisa emirambo gya bata-bani baabwe n'egy'abawala baabwe era buli omu alirya munne.'

¹⁰ "Awo n'olyoka omenya ensumbi abo b'ogenze n'abo nga balaba, ¹¹ obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti, Ndiyasaayasa eggwanga lino n'ekibuga kino ng'ensumbi y'omubumbi eno bw'engiyasaayasa nga tekikyayinzika kugiddaabiriza. Baliziika abafu mu Tofesi okutuusa ekifo awaziikibwa lwe kirijjula. ¹² Kino kye ndikola ekifo kino n'abo abakibeeramu, bw'ayogera MUKAMA. Ekibuga kino ndikifuula nga Tofesi. ¹³ Amayumba g'omu Yerusalemi n'aga bakabaka ba Yuda galiyoonobwa ng'ago mu Tofesi, ennyumba zonna mwe booterezza obubaane eri eggye lyonna erya bakatonda ab'omu bbanga, ne baweerayo ekiweebwayo ekyokunywa.'"

¹⁴ Awo Yeremiya n'akomawo okuva e Tofesi MUKAMA gye yali amutumye okuva obunnabbi, n'ayimirira mu mbuga ya yeekaalu ya MUKAMA n'agamba abantu bonna nti, ¹⁵ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Muwulirize, ndireeta ku kibuga kino ne ku bubuga obukyoolodde buli kikangabwa kyonna kye nakirangirirako, kubanga baakakanyaza ensingo zaabwe ne batagondera bigambo byange.'"

Yeremiya Ayigganyizibwa ng'Abuulira

20 Awo Pasukuli eyali kabona mutabani wa Immeri, eyali omukulu mu yeekaalu ya MUKAMA, yawulira nga Yeremiya awa obubaka buno, ² n'alagira Yeremiya akubibwe. N'asibibwa mu nvuba eyali mu mulyango ogw'ekyengulu ogwa Benyamini ku yeekaalu ya MUKAMA. ³ Olunaku olwaddirira, nga Pasukuli amusumuludde mu nvuba, Yeremiya n'amugamba nti, "MUKAMA takyakuyita Pasukuli, naye Magolumissabibu. ⁴ Kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Laba, ndikufuula eky'entiisa, ekikangabwa, eri ggwe n'eri mikwano gyo bonna; era balifa ekitala ky'abalabe baabwe, n'amaaso go galikiraba, era Yuda yonna ndigiwaayo mu mukono gwa kabaka w'e Babulooni, alibatwala e Babulooni oba okubattisa ekitala. ⁵ Era ndigabula obugagga bw'ekibuga kino bwonna obulimu, n'eb'omuwendu omungi era n'eb'obugagga byonna ebya bakabaka ba Yuda mu mukono gw'abalabe baabwe. Balibutwala babwetikke ng'omunyago mu Babulooni. ⁶ Era ggwe Pasukuli, era n'abo bonna ab'omu nnyumba yo balitwalibwa mu busibe, e Babulooni. Eyo gy'olifiira era oziikibwe, ggwe ne mikwano gyo bonna b'otegeezezza obunnabbi obw'obulimba.'"

Okwemulugunya kwa Yeremiya

⁷ Ayi MUKAMA, wannimba era n'ennimbibwa,

wansinza amaanyi n'ompangula.
Nvumibwa okuva ku makya okuzibya obudde,
buli muntu ankudaalira.

⁸ Buli lwe njogera,
ndeekaana ne nnangirira akatabanguko n'okuzikirira.

Kale ekigambo kya MUKAMA kindeetera
kuvumwa na kusekererwa buli lunaku.

⁹ Naye bwe njamba nti,
"Sijja kumwogerako oba okweyongera okwogera mu linnya lye,"

ekigambo kye mu mutima gwange kiri ng'omuliro ogwaka,

ogukwekeddwa mu magumba gange.

Nkooye okukizibiikiriza
era ddala sisobola.

¹⁰ Mpulira bangi nga beegeya nti, "Akabi kali enjuuyi zonna.

Mumuloope.

Leka naffe tumuloope."

Mikwano gyange bonna

banninda ngwe,

nga bagamba nti, "Oboolyawo anaasobya,

tumugweko

tuwoolere eggwanga."

¹¹ Naye MUKAMA ali nange ng'omulwanyi ow'amaanyi ow'entiisa,

kale abanjigganya kyebaliva bagwa ne bataddayo kuyimirira.

Baakulemererwa era baswalire ddala

n'okuswala kwabwe tekulyerabirwa emirembe gyonna.

¹² Ayi MUKAMA Katonda ow'Eggye oyo agezesa

abatuuikirivu,

alaba ebiri munda mu mitima era n'ebirowoozo,

kale leka ndabe bw'obawoolererako eggwanga,

kubanga ensonga zange nzitadde mu mikono gyo.

¹³ Muyimbire MUKAMA Katonda.

Mumuwe ettendo.

Kubanga awonyezza obulamu bw'omunaku

mu mikono gy'abo abakozi b'ebibi.

¹⁴ Lukolimirwe

olunaku kwe nazaalirwa!

Olunaku mmange kwe yanzaalira

luleme kuweebwa mukisa!

¹⁵ Akolimirwe eyaleetera kitange amawulire,

agaamusanyusa ennyo,

ng'agamba nti, "Omwana omulenzi akuzaaliddwa."

¹⁶ Omusajja oyo abeere ng'ebibuga MUKAMA bye ya menyaamenya

awatali kusaasira kwonna.

Okukaaba kuwulirwe ku makya,

ne nduulu z'abalwanyi mu ttuntu.

¹⁷ Yandinzitidde mu lubuto lwa mmange.

Mmange yandibadde entaana yange,
olubuto lwe ne luba lunene emirembe gyonna.
¹⁸ Lwaki nava mu lubuto
okulaba emitawaana n'obuyinike
era ennaku zange ne nzimala mu buswavu?

Katonda Agaana Okusaba kwa Zeddekiya

21 Kino kye kigambo ekyajja eri Yeremiya okuva eri *MUKAMA*, kabaka Zeddekiya bwe yamutumira Pasukuli mutabani wa Malukiya ne Zeffaniya kabona mutabani wa Maaseya okumugamba nti,
² "Tubuulize kaakano ku *MUKAMA* kubanga Nebukad-duneeza kabaka w'e Babulooni atulumbye. Oboolyawo *MUKAMA* anatukolera ekyamagero ng'edda, Nebukad-duneeza n'atuleka."

³ Naye Yeremiya n'abaddamu nti, "Mugambe Zeddekiya nti, ⁴ 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri nti, Nnaatera okuboolekeza ebyokulwanyisa byammwe ebiri mu mikono gyammwe bye mukozesa okulwanyisa kabaka w'e Babulooni n'Abakaludaaya ababazinze ne beetooloola ebweru wa bbugwe w'ekibuga kyammwe. Nzija kubakuŋŋanyiza munda mu kibuga kino. ⁵ Nze kennyini nzija kubalwanyisa n'omukono gwange ogw'amaanyi, ogugoloddwa mu busungu, n'ekiruyi n'obukambwe obungi. ⁶ Era ndittisa kawumpuli omubi, abantu awamu n'ensolo enkambwe, mu kibuga kino. ⁷ Oluvannyuma lw'ekyo, nnaawaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda, n'abakungu be n'abantu bonna mu kibuga kino abanaaba bawonye kawumpuli, ekitala n'enjala ebya Nebukad-duneeza kabaka w'e Babulooni n'abalabe baabwe ababanoonya okubatta. Nebukadduneeza anaabatta n'ekitala, taabalage kisa n'akatono wadde okubasaasira oba okubasonyiwa.'

⁸ "Era abantu bagambe nti, 'Bw'ati *MUKAMA* bw'ayogera nti: Laba mbateereddewo ekkubo ery'obulamu era n'ekkubo ery'okufa. ⁹ Buli anaasigala mu kibuga kino ajja kufa ekitala, oba enjala oba kawumpuli. Naye buli afuluma ne yeewaayo eri Abakaludaaya ababazingizza, ajja kuba mulamu, era anaawonya obulamu bwe. ¹⁰ Mmaliridde okuleetera ekibuga kino akabi so si mirembe, bw'ayogera *MUKAMA*. Kijja kuweebwayo mu mikono gya kabaka w'e Babulooni, era ajja kukizikiriza n'omuliro.'

¹¹ "N'ekirala gamba ennyumba ya Yuda ey'obwakabaka nti, 'Wulira ekigambo kya *MUKAMA*; ¹² ggwe ennyumba ya Dawudi,
"kino *MUKAMA* ky'agamba:

Musale emisango mu bwenkanya,
mununule ababa banyagiddwa ababanyigiriza,
obusungu bwange buleme kuvaayo
bubookye ng'omuliro olw'ekibi kye mukoze,
nga tewakyali n'omu abuziyiza.

¹³ Laba nkugguddeko olutalo,
ggwe Yerusaalemi abeera waggulu w'ekiwonvu,

ku lusozi olwagaagavu olw'ekyaziyazi, bw'ayogera *MUKAMA*,
mmwe abagamba nti, "Ani ayinza okutulumba?
Ani ayinza okuyingira mu nnyumba zaffe?"
¹⁴ Nzija kubabonereza ng'ebikolwa byammwe bwe biri,
era ndikoleeza omuliro mu kibira kyammwe,
gwokye byonna ebikyetoolodde,'" *MUKAMA*.

Omusango eri Bakabaka Ababi

22 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, "Serengeta ogende mu lubiri lwa kabaka wa Yuda ² olanguirire obubaka buno nti, Wulira ekigambo kya Katonda ggwe kabaka wa Yuda, ggw'atuula ku ntebe ya Dawudi, mmwe abakungu n'abantu bammwe abayita mu miryango gino. ³ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Musale emisango egy'ensonga, mukole ebituufu. Anyagiddwako ebibye mumuggye mu mukono gw'oyo amujooga. Temukola kibi oba eby'obukambwe eri omugwira, newaakubadde atalina kitaawe, newaakubadde nnamwandu so temuyiwa musaayi gw'abantu abataliiko musango mu kifo kino. ⁴ Kubanga bwe muneegendereza ne mukuuma ebiragiro bino, olwo bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi baliyita mu miryango gy'olubiri luno nga batudde mu magali gaabwe n'abo abeebagadde embalaasi nga bawerek-erwako n'abakungu baabwe, n'abantu baabwe. ⁵ 'Naye bwe mutaagondere biragiro bino, nneelayirira ku lwange nti olubiri luno lulifuuka matongo,' bw'ayogera *MUKAMA*."

⁶ Kubanga kino *MUKAMA* ky'agamba ku lubiri lwa kabaka wa Yuda nti,

"Newaakubadde ng'oli nga Gireyaadi gye ndi,
ng'entikko y'olusozi Lebanoni,
ddala ddala nzija kukufuula ddungu,
ng'ebibuga ebitaliimu bantu.

⁷ Ndikusindikira abakuzikiriza,
buli musajja n'ebiyokulwanyisa bye,
era balitema emivule gyo egisinga obulungi
ne bagisuula mu muliro.

⁸ "Abantu abava mu mawanga amangi baliyita ku kibuga kino nga beebuuzaganya bokka ne bokka nti, 'Lwaki *MUKAMA* yakola ekintu ekifaanana bwe kiti ku kibuga kino ekikulu bwe kiti?' ⁹ Era eky'okuddamu kibeere nti, 'Kubanga beerabira endagaano ya *MUKAMA* Katonda waabwe ne basinza era ne baweereza bakatonda abalala.'"

¹⁰ Temukaabira kabaka afudde
oba okumukungubagira,
wabula mukaabire nnyo oyo omuwanhanguse,
kubanga taliddayo kulaba nsi ye nate.

¹¹ Kubanga kino *MUKAMA* ky'agamba ku Sallumu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda eyasikira Yosiya n'afuuka kabaka wa Yuda naye n'atwalibwa. "Talidda. ¹² Alifi-

ira eyo gye baamutwala nga musibe, taliraba nsi eno nate."

13 "Zimusanze oyo azimba olubiri ku butali bu-tuukirivu,
ebisenge bye ebya waggulu ku butali bwenkanya abantu b'ensi ye n'abakozeseza bwereere n'atabasasula mpeera yaabwe.
14 Agamba nti, 'Nzija kwezimbira olubiri olunene n'ebisenge ebya waggulu ebigazi ennyo.'
Kale nnaakola amadirisa amanene nnaateekamu emivule era nnaasiigako langi emyufu.

15 "Okweyongerayongera emivule emingi kikufuula kabaka?

Kitaawo teyalina byakulya na byakunywa?
Yakola ebituufu eby'obwenkanya.
Noolwekyo byonna byamugendera bulungi.

16 Yalwanirira abaavu n'abali mu bwetaavu kale byonna ne bimugendera bulungi.
Ekya si kye kitegeeza okummanya?"
bw'ayogera MUKAMA.

17 "Naye amaaso gammwe n'emitima gyammwe biri ku magoba ag'obukuusa,
ne ku kuyiwa omusaayi ogutaliiko musango ne ku kunyigiriza ne ku kunyaga."

18 Noolwekyo kino MUKAMA ky'ayogera ku Yekoyakimu omwana wa Yosiya kabaka wa Yuda nti,
"Tebalimukungubagira;
'Kikafuuwe, mukama wange!'

Kikafuuwe,
obugagga bwe!

19 Aliziikibwa nga bwe baziika endogoyi,
akululwe asuulibwe ebweru w'enzigi za Yerusaaemi."

20 "Genda mu Lebanoni okaabe,
leka eddoozi lyo liwulirwe mu Basani.
Kaabira ku Abalimu,
kubanga bonna ababadde ku ludda lwo bazikiridde.

21 Nayogera gy'oli ng'okyalu mu biseera byo eby'obugagga

naye n'ogamba nti, 'Sijja kuwuliriza!
Bw'oti bw'obadde okuva mu buto bwo,
togonderanga ku ddoozi lyange.

22 Empewo erikunguzza abalunzi b'ebisibo byo bonna,

n'abawagizi bo batwalibwe mu buwanjanguuse.
Olwo okwatibwe ensanyi
ogweemu amaanyi olw'ebibi byo byonna.

23 Mmwe abali mu Lebanoni,¹
abesulira mu bizimbe eby'emivule,
nga mulikaaba, ng'obulumi bubajjidde!

¹ Iwe lubiri oluli mu Yerusaaemi

Okulumwa ng'okw'omukazi alumwa okuzaala.

24 "Ddala ddala nga bwe ndi omulamu, wadde ggwe Koniya omwana wa Yekoyakimu, singa wali mpeta ey'obuyinza ku mukono gwange ogwa ddyo, nandikusiseeko," bw'ayogera MUKAMA. ²⁵ "Ndikuwaayo eri abo abanoonya obulamu bwo, abo bootya, Nebukad-duneeza kabaka w'e Babulooni era n'eri Abakaludaaya.
²⁶ Ndikusuula mu nsi endala gye mutazaalibwa, ggwe ne maama wo eyakuzaala, era eyo mwembi gye mulifiira. ²⁷ Temulidda mu nsi gye mwegomba okudamu."

²⁸ Omusajja ono Koniya kintu ekinyoomebwa, ekimenyese, ekitaliiko ayagala?
Lwaki ye n'abaana be balikanyugibwa ebweru, basuulibwe mu nsi gye batamanyi?

²⁹ Ayi ggwe ensi, ensi,
wulira ekigambo kya Katonda!

³⁰ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
"Omusajja ono mumubale ng'atazaalangako kubanga tewali ku baana be alikulaakulana, alituula ku ntebe ya Dawudi oba aliddayo okufuga mu Yuda."

Ettabi Ettukuvu

23 "Zibasanze abasumba abazikiriza era abasaasanya endiga z'ekisibo kyange!"
bw'ayogera MUKAMA. ² Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri ebikwata ku basumba abalabirira abantu bange nti, "Kubanga musaasaanyiza abantu bange ne mubagoba ne mutabalabirira, nzi-ja kubaleetako ebibonerezo olw'ebibi bye mukoze," bw'ayogera MUKAMA. ³ "Nze kennyini nzija kukunjaanya abaasigalawo ku kisibo kyange okuva mu mawanga gonna gye nabagobera, mbakomyewo mu kisibo kyabwe, gye banaabalira ebibala beeyongere obungi. ⁴ Ndibawa abasumba abanaabalabirira, era tebaliddayo kutya oba kuggwaamu maanyi, era tewaabe n'omu abula," bw'ayogera MUKAMA.

⁵ "Ennaku zijja,
lwe ndiyimusiza Dawudi Ettabi ettukuvu,
Kabaka alikulembera n'amagezi
akole ebituufu eby'obwenkanya mu nsi," bwayogera MUKAMA.

⁶ Mu mirembe gye, Yuda alirokolebwa ne Isirayiri alibeera mu mirembe.
Lino lye linnya lye balimuyita:
MUKAMA Obutukuvu Bwaffe.

⁷ "Noolwekyo ennaku zijja, abantu lwe batalyogera nate nti, 'Ddala nga MUKAMA bwali omulamu eyagga Abayisirayiri mu Misiri,' bwayogera MUKAMA, ⁸ naye bagambe nti, 'Ddala nga MUKAMA bw'ali omulamu, eyagga abaana ba Isirayiri mu nsi ey'omu buki-ikakkono era ne mu nsi zonna gye yali abagobedde.'
Olwo balibeera mu nsi yaabwe ku bwabwe," bw'ayogera MUKAMA.

Bannabbi Abalimba

9 Ebikwata ku bannabbi:
omutima gwange gwennyise mu nda yange
amagumba gange gonna gakankana,
nninga omusajja omutamiiwu,
ng'omusajja afugiddwa omwenge,
ku lwa MUKAMA
n'ebigambo bye ebitukuvu.
10 Ensi ejjudde abenzi;
olw'ekikolimo ensi esigadde nkalu
era n'amalundiro g'omu ddungu meereere.
Bannabbi bagoberera amakubo amabi
era bakozesa obuyinza bwabwe mu butali
bwenkanya.

11 "Nnabbi ne kabona bombi tebalina Katonda,
ne mu yeekaalu yange mbasanze nga bakoleramu
ebibi,"
bw'ayogera MUKAMA.
12 "Noolwekyo amakubo gaabwe gajja kuseerera
era bajja kusuulibwa mu kizikiza
era eyo gye baligwira.
Ndibaleetako okuzikirira
mu mwaka gwe balibonerezebwamu,"
bw'ayogera MUKAMA.

13 "Mu bannabbi b'e Samaliya
nalaba ekintu kino ekyenyinyalwa.
Balagulira wansi wa Baali
ne babuza abantu bange Isirayiri.
14 Era ne mu bannabbi ba Yersaalemi
ndabye ekintu ekibi ennyo.
Bakola eby'obwenzi ne batambulira mu bulimba.
Bagumya abo abakozi b'ebibi
ne wataba n'omu ava mu kwonoona kwe.
Bonna bali nga Sodomu gye ndi;
abantu ba Yersaalemi bali nga Ggomola."
15 Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda
ow'Eggye ebikwata ku bannabbi nti,
"Nzija kubaliisa emmere ekaawa
banywe amazzi ag'obutwa,
kubanga okuva mu bannabbi ba Yersaalemi,
obutatya Katonda bubunye mu nsi yonna."
16 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'eggye nti,
"Temuwuliriza bannabbi bye babategeeza:
babajjuza essuubi ekyamu.
Boogera ebirooto ebiva mu mitima gyabwe,
so si ebiva mu kamwa ka MUKAMA Katonda.
17 Bagamba abo abannyooma nti,
'MUKAMA Katonda agamba onoobeera n'emirembe.'
Abo abagoberera obukakanyavu bw'emitima gyabwe
babagamba nti, 'Tewali kabi kanaakujjira.'
18 Naye ani ku bo
eyali abadde mu lukiiko lwa MUKAMA Katonda okula-
ba

oba okuwulira ekigambo kye?
19 Laba, omuyaga gwa MUKAMA
gujja kubwatuka n'ekiruyi,
empewo ey'akazimu
eyetooloolera ku mitwe gy'abakozi b'ebibi.
20 Obusungu bwa MUKAMA tebujja kukoma
okutuusa ng'amaze okutuukiriza
ekigendererwa ky'omutima gwe.
Mu nnaku ezijja, mujja kukitegeera bulungi. 21 Situ-
manga bannabbi bano,
songa bagenda
badduka n'obubaka buno,
era sogeranga nabo,
songa bategeeza obunnabbi.
22 Naye singa bayimirira mu maaso gange,
bandibuulidde abantu bange ebigambo byange,
era bandibaggye mu makubo gaabwe amabi
era ne mu bikolwa byabwe ebibi.

23 "Ndi Katonda abeera okumpi wokka,
so si abeera ewala?"
bw'ayogera MUKAMA.
24 "Omuntu ayinza okwekweka mu bifo eby'ekyama
ne sisobola kumulaba?"
bw'ayogera MUKAMA.
"Sijjuza eggulu n'ensi?"
bw'ayogera MUKAMA.
25 "Mpulidde bannabbi aboogera eby'obulimba mu
linnya lyange. Bagamba nti, 'Naloose! Naloose!' 26 Kino
kinaakoma ddi mu mitima gy'abo bannabbi b'obulim-
ba, abategeeza eby'obulimba ebiva ku mitima gyab-
we? 27 Balwooza nti ebirooto bye balootolola ban-
naabwe bijja kuleetera abantu bange okwerabira erin-
nya lyange, nga bakitaabwe bwe beerabira erinnya
lyange nga basinza Baali. 28 Nnabbi alina ekirooto
ayogere ekirooto kye, n'oyo alina ekigambo kyange
akyogere mu bwesigwa. Kubanga ebisusunku birina
nkolagana ki n'enjaano?" bw'ayogera MUKAMA.
29 "Ekigambo kyange tekiri nga muliro, ng'ennyondo
eyasaayasa olwazi?" bw'ayogera MUKAMA.
30 "Noolwekyo, ndi mulabe wa bannabbi abab-
binjanako ebigambo ebiva gye ndi," bw'ayogera
MUKAMA. 31 "Weewaawo," bw'ayogera MUKAMA, "saa-
galira ddala bannabbi abayogerayogera nga bagamba
nti, 'Bw'atyo MUKAMA bw'agamba.'" 32 Ddala ddala ndi
mulabe w'abo abawa obunnabbi bw'ebirooto ebikya-
mu. Babyogera ne babuza abantu bange n'obulimba
bwabwe obutaliimu, ate nga saabatuma wadde oku-
bateekawo. Tebalina kye bayamba bantu bano
n'akatono," bw'ayogera MUKAMA.

Obubaka Obukyamu ne Bannabbi Aboobulimba

33 "Abantu bano, oba nnabbi oba kabona bw'abuza
nti, 'Bubaka ki MUKAMA bw'atutumye?' Bagambe nti,
'Bubaka ki? Nzija kubabuulira, bw'ayogera MUKAMA.'
34 Nnabbi, oba kabona oba omuntu yenna bw'agamba

nti, 'Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA*,' Nzija kubonereza omusajja oyo n'ab'omu maka ge. ³⁵ Kino buli omu ky'anagamba mikwano gye oba ab'enyanda ze. '*MUKAMA*, azeemu ki? Oba kiki *MUKAMA* ky'ayogedde?' ³⁶ Naye temuddayo kugamba nti, 'Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA*,' kubanga buli kigambo kya muntu kifuu-ka bubaka bwe era mukyusa ebighambo bya Katonda omulamu, *MUKAMA* ow'EGgye, Katonda waffe. ³⁷ Kino kye munaabuza nnabbi nti, 'Kiki *MUKAMA* kyakuzzeemu?' Oba nti, '*MUKAMA*, agambye ki?' ³⁸ Naye era mujja kugamba nti, 'Buno bwe bubaka *MUKAMA* bwatutumye,' wadde nga nabagamba nti, Temusaanye kwogera nti, 'Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA*,' ³⁹ kye-naava mbagobera ddala mu maaso gange ne mu kibuga ekyo kye nabawa, mmwe ne bakitammwe. ⁴⁰ Ndibaleetako ekivume ekitaliggwaawo, n'ensonyi ez'olubeerera ebitagenda kwerabirwa."

Ebibbo by'Emitiini

24 Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abakungu, n'abaweesi n'abafundi ba Yuda bwe baatwalibwa kabaka Nebukadduneeza mu buwanjangu mu Babulooni okuva mu Yerusalemi, *MUKAMA* yandaga ebibbo bibiri eby'emitini nga biteekeddwa mu maaso ga yeekaalu ya *MUKAMA*. ² Ekibbo ekimu kyalimu ettiini nga nnungi nnyo ng'eyo esooka okwengera, n'ekibbo ekirala kyalimu ettiini nga mbi nnyo, ezitayinza kuliika.

³ *MUKAMA* n'ambuza nti, "Olaba ki Yeremiya?" Ne muddamu nti, "Ndaba ettiini. Ennungi nga nnungi nnyo naye embi nga mbi nnyo ezitayinza kuliika."

⁴ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzizira nti, ⁵ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ng'ettiini zino ennungi, ndaba nti abawanjangu b'omu Yuda balungi, be natwala okuva mu kifo kino eri mu nsi ey'Abakaludaaya. ⁶ Amaaso gange gajja kubalabirira olw'obulungi bwabwe, era nzija kubakomyawo mu nsi eno. Nzija kubazimba era nneme kubamenyaamenya: nzija kubasimba nneme kubakuula. ⁷ Ndibawa omutima bammanye, nti nze *MUKAMA*. Balibeera bantu bange, nange ndibeera Katonda waabwe, kubanga balidda gye ndi n'omutima gwabwe gwonna.

⁸ "Naye ng'ettiini embi, embi ennyo ezitayinzika kuliika, bwe ntyo bwe nnaakola Zedekiya kabaka wa Yuda, n'abakungu be n'abo abaasigalawo mu Yerusalemi, oba abaasigalawo mu nsi eno oba ababeera mu Misiri,' bw'ayogera *MUKAMA*. ⁹ 'Ndibafuula kyeninyalwa era eky'omuzizo eri amawanga g'ensi, eky'okusekererwa era olugero obugero, ekintu eky'okusekererwa era eky'okukolimirwanga yonna gye nnaabagoberanga. ¹⁰ Ndireeta ekitala, n'ekyeya, ne kawumpuli okubalumba okutuusa lwe balizikirira babule ku nsi gye nabawa ne bakitaabwe."

Emyaka Nsanvu egy'Obusibe

25 Ekigambo ekikwata ku bantu bonna aba Yuda ne kijjira Yeremiya mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiyi kabaka wa Yuda, ogwali omwaka ogusooka ogw'obufuzi bwa kabaka Nebukadduneeza mu bwakabaka bwa Babulooni. ² Awo Yeremiya nnabbi n'agamba abantu bonna aba Yuda n'abantu bonna abaali mu Yerusalemi nti, ³ Okuva mu mwaka ogw'ekkumi n'esatu ogw'obufuzi bwa Yosiyi mutabani wa Amoni kabaka wa Yuda, gy'emyaka amakumi abiri mu esatu okutusa leero, ekigambo kya *MUKAMA* kizze gye ndi era njogedde gye muli emirundi mingi, naye temufuddeeyo.

⁴ Nawaakubadde nga *MUKAMA* abaweereza bannabbi be emirundi mingi, temuwulirizza wadde okufaayo. ⁵ Babagamba nti, "Mukyuke kaakano, buli omu ku mmwe okuva mu bikolwa bye ebibi, mulyoke musigale mu nsi *MUKAMA* gye yabawa mmwe ne bakitammwe emirembe gyonna. ⁶ Temugoberera bakatonda balala, temubaweereza wadde okubasinza; temunsunguwaza olw'ekyo emikono gyammwe kye gyakola, nneme okubakolako obulabe."

⁷ "Naye temwampuliriza, mwansunguwaza n'ekyo kye mwakola n'emikono gyammwe, era ne mwereetera akabi," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

⁸ Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'EGgye nti, "Kubanga temuwulirizza bigambo byange, ⁹ nzija kukoowoola abantu bonna ab'omu bukiikakkono n'omuddu wange Nebukadduneeza, balumbe ensi eno n'abantu baamu era n'ensi zonna ezibeetoolodde. Nzija kuzizikiririza ddala nzifuule ekin-tyu eky'entiisa era eky'okusekererwa, era zoonoonekere ddala. ¹⁰ Ndibagobako eddoboosi ery'essanyu era n'okujaguza, eddoboosi ery'awasa omugole n'ery'omugole, eddoboosi ly'olubengo n'okwaka kw'ettaala.

¹¹ Ensi eno yonna ejja kufuuka matongo, n'amawanga gano gajja kuweereza kabaka w'e Babulooni emyaka nsanvu.

¹² "Naye emyaka ensanvu bwe giriggwako, ndibonereza kabaka w'e Babulooni n'eggwanga lye, ensi ya Babulooni olw'ekibi kyabwe, ngifuule matongo emirembe gyonna," bw'ayogera *MUKAMA*. ¹³ "Ndireeta ku nsi eno ebintu byonna bye njogeddeko, ebyo byonna ebiwandikiddwa ku muzingo guno era ne Yeremiya byategeezezza amawanga gano gonna. ¹⁴ Bo bennyini balifuulibwa baddu ba mawanga mangi era baddu ba bakabaka ab'ekitiibwa; ndibasasula ng'ebikolwa byabwe bwe biri n'emirimu gy'emikono gyabwe bwe giri."

Ekikopo ky'Obusungu bwa *MUKAMA*

¹⁵ Bw'ati *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri bwe yanjamba nti, "Twala ekikopo kino, okuva mu mukono gwange, ekijjudde wayini ow'obusungu bwange,

okinywese amawanga gonna gye nnaakutuma okukibanywesa. ¹⁶ Bwe banaakinywa, bajja kugwa eddalu batagale olw'ekitala kye nnaabasindikamu."

¹⁷ Awo ne ntwala ekikopo okuva mu Mukono gwa MUKAMA ne nkitwala eri amawanga gonna gye yantu-ma okukibanywesa;

¹⁸ Yerusaalemi n'ebibuga bya Yuda, ne bakabaka baabyo n'abakungu basaanewo era bafuuke ekintu eky'entiisa n'okuzikirira, n'okusekererwa n'ekikolimo nga bwe bali kaakano.

¹⁹ Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, ne bakalabaalaba be, n'abakungu be n'abantu be bonna, ²⁰ n'abagwira bonna abaaliyo;

bakabaka ba Uzi bonna, ne bakabaka b'Abafirisuuti bonna, abo ab'e Asukulooni, n'e Gaza, n'e Ekuloni, n'abantu abaalekebwa e Asudodi,

²¹ n'e Edomu, n'e Mowaabu n'e Ammoni,

²² bakabaka bonna ab'e Tuulo ne Sidoni, bakabaka ab'oku lubalama ng'osomose ennyanja;

²³ Dedani, n'e Teema, n'e Buuzi n'abo bonna abali mu bifo eby'ewala,

²⁴ ne bakabaka bonna ab'e Buwalabu, ne bakabaka b'abannamawanga ababeera mu ddungu;

²⁵ ne bakabaka bonna ab'e Zimuli, n'e Eramu n'e Meedi;

²⁶ n'abo bonna bakabaka ab'omu bukiikakkono, abeewala, n'ab'okumpi, omu ku omu, obwakabaka bwonna obuli ku nsi.

Oluvannyuma lwabo kabaka w'e Sesaki naye bali kinywa.

²⁷ "Era onoobagamba nti, 'Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Munywe mutamiire, musedeme, mugwe muleme kuddayo kusitu-ka olw'ekitala ekyo kye njenda okusindika mu mmwe.'

²⁸ Naye bwe bagaana okuggya ekikopo mu mukono gwo okukinywa, bagambe nti, 'Kino MUKAMA Katonda ow'Eggye ky'agamba nti, Muteekwa okukinywa! ²⁹ Laba, ntandika okuzikiriza ekibuga ekiyitibwa Erinnya lyange, ddala munaagenda nga temubonerezeddwa? Mujja kubonerezebwa kubanga nkoowoola ekitala kikike ku abo bonna abali ku nsi, bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye.'

³⁰ "Kaakano bategeeze ebigambo bino byonna obagambe nti,

"MUKAMA Katonda anaayogerera waggulu, era anaayimusa eddoboosi lye okuva mu kifo kye ekitukuvu

awulugume n'amaanyi mangi nnyo ng'awakanya bonna abali mu nsi.

Ajja kuleekaana ng'abasogozzi abasamba emizabbibu, ng'aleekaanira abo abali ku nsi.

³¹ Eddoboosi lye liriwulirwa n'ensi gy'ekoma.

Kubanga MUKAMA alisalira amawanga emisango gy'abavunaana,

alisalira abantu bonna omusango, atte ababi n'ekitala,'"

bw'ayogera MUKAMA.

³² Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti, "Laba okuzikirira kugenda kusaasaana kuva nsi ku nsi;

enkuba ey'amaanyi ejja kuva ku nkomerero y'ensi."

³³ Mu kiseera ekyo abo abattiddwa MUKAMA bajja kubeera buli wamu okuva ku nsonda emu ey'ensi okutuuka ku ndala. Tebajja kukungubagirwa wadde okukunnyaanyizibwa oba okuziikibwa, naye banaaba ng'obusa obulekeddwa ku ttaka.

³⁴ Mukaabe mulaajane mmwe abasumba, mwewulunge mu ttaka, mmwe abakulu b'ebisibo. Kubanga obudde bwammwe obw'okuttibwa butuuse mujja kugwa mubetentebwe ng'ebibya eby'ebbum-ba.

³⁵ Abasumba tebaabeeko na buddukiro, n'abakulu b'ebisibo tebaabeeko na wa kwekweka.

³⁶ Muwulire okukaaba kw'abasumba, okwaziirana kw'abanannyini b'ebisibo, kubanga MUKAMA alizikiriza amalundiro gaabwe.

³⁷ Amalundiro amalungi galifuuka matongo olw'obusungu bwa MUKAMA obubuubuuka.

³⁸ Ajja kuleka ekisulo kye ng'empologoma bw'eva w'esula, n'ensi yaabwe ejja kusigala njereere olw'ekitala ky'omulumbaganyi

era n'olw'obusungu bwa MUKAMA obw'entiisa.

Yeremiya Atiisibwatiisibwa Okuttibwa

26 Awo Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda nga yakalya obwakabaka, ekigambo kino kyajja okuva eri MUKAMA. ² "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Yimirira mu luggya lw'ennyumba ya MUKAMA oyogere eri abantu bonna ab'ebibuga bya Yuda abazze okusinza mu nnyumba ya MUKAMA. Bagambe byonna bye nkulagira; tobaako na ky'olekayo.

³ Oboolyawo banaawulira, buli muntu n'akyuka okuva mu makubo ge amabi. Olwo nnejjuse nneme kubaleetako kikangabwa kyembadde ntegeka olw'okwonoona kwabwe. ⁴ Bagambe, bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Bwe mutampulirize ne mugoberera amateeka gange ge mbawadde, ⁵ era bwe mutaawulirize bigambo bya baddu bange bannabbi, be mbatumidde emirundi emingi wadde nga temubafuddeeko, ⁶ ndifuula enju eno nga Siiro era n'ekibuga kino ng'ekintu eky'okukolimirwa mu mawanga ag'ensi.'"

⁷ Bakabona ne bannabbi n'abantu bonna ne bawulira Yeremiya ng'ayogera ebigambo bino mu nnyumba ya MUKAMA. ⁸ Naye nga Yeremiya ya kamaliriza okubulira abantu bonna ebintu byonna MUKAMA bye yali amulagidde okwogera, bakabona ne bannabbi,

n'abantu bonna ne bamukwata ne bagamba nti, "Oteekwa okufa! ⁹ Lwaki oyogera ebyobunnabbi mu linnya lya *MUKAMA* nti, Ennyumba eno eneebeera nga Siiro, n'ekibuga kino kinaakubwa kisigale matongo?" Awo abantu bonna ne beetooloola Yeremiya mu nnyumba ya *MUKAMA*.

¹⁰ Awo abakungu ba Yuda bwe baawulira ebigambo bino, ne bava mu lubiri ne bambuka mu nnyumba ya *MUKAMA* ne batuula mu bifo byabwe awayingirirwa ku Mulyango Omuggya ogw'ennyumba ya *MUKAMA*.

¹¹ Awo bakabona ne bannabbi ne bagamba abakungu n'abantu bonna nti, "Omusajja ono asaana kusalirwa musango gwa kufa kubanga ayogedde ebyobunnabbi ebibi ku kibuga kino. Mukiwulidde n'amatu gammwe gennyini."

¹² Awo Yeremiya n'agamba abakungu bonna n'abantu bonna nti, "*MUKAMA* yantuma njogere ebyobunnabbi bwe bityo ku nnyumba eno n'ekibuga kino ebintu byonna bye muwulidde. ¹³ Kaakano mukyuse amakubo gammwe n'ebikolwa byammwe mugondere *MUKAMA* Katonda wammwe. Olwo *MUKAMA* anaakyusa n'ataleeta bikangabwa by'aboogeddeko. ¹⁴ Nze, ndi mu mikono gyammwe; munkole kyonna kye mu lowooza nga kye kirungi era kye kituufu. ¹⁵ Mu-manyire ddala nno nti bwe munzita, mujja kwereetako omusango gw'okuyiwa omusaayi ogutalina musango, mmwe n'ekibuga kino n'abo abakibeeramu, kubanga eky'amazima *MUKAMA* ye yantumye okwogera gye muli ebigambo bino byonna mubiwulire."

¹⁶ Awo abakungu n'abantu bonna ne bagamba bakabona ne bannabbi nti, "Omusajja ono tasaana kusalirwa musango gwa kufa! Ayogedde naffe mu linnya lya *MUKAMA* Katonda waffe."

¹⁷ Abamu ku bakadde ne bavaayo ne bajja mu maa-so ne boogera eri ekibiina kyonna eky'abantu nti, ¹⁸ "Mikka ow'e Moreseesi yawa obunnabbi mu nnaku za Keezeekiya kabaka wa Yuda. Yagamba abantu bona aba Yuda nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye nti,

"Sayuuni ajja kulimibwa ng'ennimiro,

Yerusaalemi ajja kufuuka ntuumu ya mafunfugu, olusozi lwa yeekaalu, lufuuke akasozi akamezeeko ebisaka.'

¹⁹ Keezeekiya oba omuntu omulala yenna mu Yuda, yamutta? Keezeekiya teyatya *MUKAMA* n'anoonya ekisa kye? Era *MUKAMA* teyakyusa n'ataleeta kuzikirira kwe yali agambye okubaleetako? Naye tunaatera okw-ereetera obulabe obw'amaanyi!"

²⁰ Waaliwo omusajja omulala Uliya omwana wa Se-maaya ow'e Kiriyaasyalimu, eyawa obunnabbi mu linnya lya *MUKAMA*. Yawa obunnabbi bwe bumu ng'obwa Yeremiya obugugumbula ekibuga kino era n'ensi eno.

²¹ Wabula kabaka Yekoyakimu n'abakungu be bonna n'abasajja be n'ab'obuyinza, bwe baawulira ebigambo bye, kabaka n'amunoonya okumutta, naye Uliya bwe yakiwulira n'atya n'addukira e Misiri. ²² Awo kabaka

Yekoyakimu n'atuma Erunasani mutabani wa Akubooli n'abasajja abawerako, ²³ ne baggya Uliya e Misiri ne bamutwala eri kabaka Yekoyakimu, eyalagira attibwe n'ekitala omulambo gwe ne gusuulibwa mu kifo ekizi-ikibwamu ekya lukale.

²⁴ Akikamu mutabani wa Safani n'awolereza Yeremiya n'amuwagira n'ataweebwayo eri bantu kutibwa.

Yuda Alibeera Muddu wa Nebukadduneeza

27 Ku ntandikwa y'obufuuzi bwa Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, ekigambo kino kyajjira Yeremiya okuva eri *MUKAMA*: ² Bw'ati *MUKAMA* bwe yanjamba nti: "Weekolere ekikoligo okiteeke ku nsingo yo, ³ oweereze ekigambo eri bakabaka ba Edo-mu, ne Mowaabu, ne Ammoni, ne Tuulo ne Sidoni, ng'otuma ababaka abazze mu Yerusaalemi eri Zed-dekiya kabaka wa Yuda. ⁴ Tumira bakama baabwe obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Kino mukitegeeze bakama bammwe. ⁵ N'amaanyi gange amangi n'omukono ogu-goloddwa natonda ensi n'abantu baamu n'ensolo ezi-giriko, era ngiwa omuntu yenna gwe njagala.

⁶ Kaakano njenda kuwaayo amawanga gammwe eri omuddu wange Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, n'ensolo ez'omu nsiko nzija kuziteeka wansi we. ⁷ Amawanga gonna galimuweereza ne mutabani we ne muzzukulu we okutuusa ekiseera eky'ensi ye okusalirwa omusango lwe kirituuka; olwo amawanga mangi ne bakabaka bangi ab'amaanyi balimuwangula.

⁸ "Naye singa eggwanga lyonna oba obwakabaka bwonna tebuliweereza Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni oba okuteeka ensingo wansi w'ekikoligo ky'abwo, nzija kubonereza ensi eyo n'ekitala, n'ekyeya, ne kawumpuli, bw'ayogera *MUKAMA*, okutuusa lwe ndigizikiriza n'omukono gwange. ⁹ Noolwekyo bannabbi bammwe, n'abalaguzi, n'abavvuunuzi b'ebirooto, temubawuliriza wadde abalogo wadde abafumu ababagamba nti, 'Temulibeera baddu ba kabaka w'e Babulooni.' ¹⁰ Baabawa bunnabbi bwa bulimba obunaabaleetera okutwalibwa ewala okuva mu mawanga gammwe. Ndibagobera wala era mulizikirira. ¹¹ Naye singa eggwanga lirikutamya ensingo yaa-lyo wansi w'ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni limuweereze, nzija kuleka eggwanga eryo lisigale mu nsi yaalyo, okugirima, n'okugibeeramu, bw'ayogera *MUKAMA*."

¹² Nategeeza obubaka bwe bumu eri Zeddekiya kabaka wa Yuda nga njamba nti, "Kutamya ensingo yo wansi w'ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni, beera omuddu we n'abantu be, onoobeera mulamu. ¹³ Lwaki ggwe n'abantu bo mufa ekitala, n'ekyeya ne kawumpuli *MUKAMA* by'agambye okutuuka ku nsi yonna eteefuuke muddu wa kabaka w'e Babulooni?

¹⁴ Towuliriza bigambo bya bannabbi abakugamba nti,

'Tolibeera muddu wa kabaka w'e Babulooni,' kubanga bakutegeeza bya bulimba. ¹⁵ 'Sibatumanga,' bw'ayogera MUKAMA. 'Bawa obunnabbi bwa bulimba mu linyanya lyange. Noolwekyo, nzija kubagobera wala muzikirire, mmwe ne bannabbi ababategeeza obunnabbi.'"

¹⁶ Olwo ne njamba bakabona n'abantu bano bonna nti, "Kino MUKAMA ky'agamba nti, Temuwuliriza bannabbi abagamba nti, 'Amangu ddala ebintu by'omu nnyumba ya MUKAMA bijja kukomezewawo okuva mu Babulooni.' Bababuulira bunnabbi bwa bulimba. ¹⁷ Temubawuliriza. Muweereze kabaka w'e Babulooni, mubeere balamu. Lwaki ekibuga kino kifuuka amatongo? ¹⁸ Bwe baba bannabbi nga balina ekigambo kya MUKAMA, leka bakaabirire MUKAMA Katonda ow'Eggye nti ebintu eby'omuwendo ebikyasigadde mu nnyumba ya MUKAMA ne mu lubiri lwa kabaka wa Yuda ne mu Yersaalemi bireme kutwalibwa Babulooni. ¹⁹ Kubanga bw'ati MUKAMA Katonda ow'Eggye bw'ayogera ku mpagi, n'Ennyanja, okuteekebwa ebintu, n'ebintu ebirala ebisigadde mu kibuga kino, ²⁰ kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni by'ataatwala lwe yatwala Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abakungu bonna aba Yuda ne Yersaalemi. ²¹ Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri ku bikwata ku bibya ebyasigala mu nnyumba ya MUKAMA ne mu lubiri olwa kabaka wa Yuda ne mu Yersaalemi nti, ²² 'Biritwalibwa mu Babulooni eyo gye birisigala okutuusa ku lunaku lwe ndibikima, olwo ndibikomyawo mbizze mu kifo kino,'" bw'ayogera MUKAMA.

Kananiya Nnabbi ow'Obulimba

28 Mu mwezi ogwokutaano ogw'omwaka gwe gumu, gwe mwaka ogwokuna, obufuzi bwa Zeddekiya kabaka wa Yuda nga bw'akatandika, nnabbi Kananiya omwana wa Azuri eyali abeera e Gibyoni n'anjambira mu nnyumba ya MUKAMA nga bakabona n'abantu bonna we bali nti, ² "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Nzija kumenya ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni. ³ Emyaka ebiri nga teginnaggwaako, ndikomyawo ebintu by'omu nnyumba ya MUKAMA mu kifo kino, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni bye yaggya wano n'abitwala e Babulooni. ⁴ Era ndikomyawo wano Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abantu abalala bonna abaava mu Yuda abaatwalibwa e Babulooni,' bw'ayogera MUKAMA, 'kubanga ndimenya ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni.'"

⁵ Awo nnabbi Yeremiya n'addamu mu bunnabbi bwa Kananiya nga ne bakabona n'abantu bonna we bali bayimiridde mu nnyumba ya MUKAMA, n'agamba nti, ⁶ "Amiina! Bw'atyo MUKAMA bw'aba akola! MUKAMA atuukirize ebigambo by'oyogedde ng'akomyawo ebintu eby'omu nnyumba ya MUKAMA era n'abawambe

bonna abakomyawo mu kifo kino okuva mu Babulooni. ⁷ Wabula, wuliriza kye njenda okwogera ng'owuliriza n'abantu bano bonna nga bawulira. ⁸ Okuva edda n'edda bannabbi abaatusooka, ggwe nange baategeezanga kubaawo kwa ntalo, na bikangabwa na kawumpuli okugwa ku mawanga n'obwakabaka obw'amaanyi. ⁹ Naye nnabbi eyategeeza obunnabbi obw'emirembe ajja kulabibwa nga ddala atumiddwa MUKAMA era ng'obubaka bw'ategeeza bu-tuukiridde."

¹⁰ Awo nnabbi Kananiya n'alyoka akwata ekikoligo ekyali ku nsingo ya Yeremiya n'akimenya, ¹¹ n'alyoka ayogera eri abantu bonna nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Mu ngeri y'emu bw'eti, bwe ndimenya ekikoligo ekya Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni okuva ku mawanga gonna mu myaka ebiri.'" Naye ye nnabbi Yeremiya n'avaawo ne yeetambulira.

¹² Bwe waayitawo ebbanga ttono nga nnabbi Kananiya amenye ekikoligo ku nsingo ya Yeremiya, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Yeremiya nti, ¹³ "Genda ogambe Kananiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Omenye ekikoligo kya muti naye mu kifo kyakyo ojja kufunamu kikoligo kya kyuma. ¹⁴ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Ndi-teeka ekikoligo eky'ekyuma mu nsingo z'amawanga gano gonna baweereze Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni era balimuweereza. Ndimuwa obuyinza n'ensolo azifuge.'"

¹⁵ Awo nnabbi Yeremiya n'agamba nnabbi Kananiya nti, "Wuliriza, Kananiya! MUKAMA tannakutuma naye ggwe owalirizza eggwanga lino okwesiga obulimba. ¹⁶ Noolwekyo kino MUKAMA kyagamba nti, 'Ndikumpi okukuggya ku nsi. Omwaka guno gwennyini ogenda kufa, kubanga oyigirizza abantu okujeemera MUKAMA.'"

¹⁷ Mu mwezi ogw'omusanvu ogw'omwaka gwe gumu, Kananiya n'afa.

Ebbaluwa eri Abawanjanguse

29 Bino bye byali mu bbaluwa nnabbi Yeremiya gye yaweereza okuva mu Yersaalemi eri abakadde abaali bakyasigaddewo mu bawanjanguse n'eri bakabona, ne bannabbi n'abantu bonna Nebukadduneeza be yali atutte mu buwanjanguse mu Babulooni okuva mu Yersaalemi. ² Kino kyaliwo nga kabaka Yekoyakini n'abakungu be ne Namasole we n'abakulembeze ba Yuda ne Yersaalemi, n'abafundi n'abaweesi bonna baggyiddwa mu Yersaalemi. ³ Ebbaluwa yagiwa Erasa mutabani wa Safani ne Bemaliya mutabani wa Kirukiya, ne Zeddekiya kabaka wa Yuda be yatuma eri kabaka Nebukadduneeza mu Babulooni. Yali egamba bw'eti nti,

⁴ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ng'agamba abo bonna be natwala mu buwanjanguse okuva mu Yersaalemi okugenda mu

Babulooni nti, ⁵ “Mwezimbire amayumba mutuule omwo; mulime ennimiro mulye ebibala byamu. ⁶ Muwase muzaale abaana aboobulenzu n’aboobuwala; muwasize batabani bammwe abakazi, ne bawala bammwe mubafumbize, nabo bazaale abaana abalenzu n’abawala. Mweyongere obungi eyo, temukendeera. ⁷ Era munoonye emirembe n’okukulaakulana kw’ekibuga gye mbatutte mu buwanjanguuse. Musabenga *MUKAMA*, ekibuga mukisabire kubanga bwe kikulaakulana nammwe mujja kukulaakulana.” ⁸ Ddala kino *MUKAMA* ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri ky’agamba nti, “Temukkiriza bannabbi n’abalaguzi abali mu mmwe kubalimbimba. Temussaayo mwoyo ku birooto byabwe bye babalootolola. ⁹ Babategeeza obunnabbi bwa bulimba mu linnya lyange. Sibatumanga,” bw’ayogera *MUKAMA*.

¹⁰ Ddala ddala bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, “Emyaka nsanvu nga giweddeko e Babulooni, ndijja gye muli ntuukirize ekisuubizo kyange eky’ekisa mbakomyewo mu kifo kino. ¹¹ Kubanga mmanyi enteekateeka ze nnina gye muli, enteekateeka ez’okubakulaakulanya so si okubakolako akabi, enteekateeka ez’okubawa essuubi era n’obulamu obw’omu maaso,” bw’ayogera *MUKAMA*. ¹² “Awo mulimpita ne mujja ne munsaba, nange ne mbawulira,” bw’ayogera *MUKAMA*. ¹³ “Mulinnoonya ne munda bwe mulinnoonya n’omutima gwammwe gwonna. ¹⁴ Mulinzuula era ndibakomyawo okubaggya mu buwanjanguuse. Ndibakunjaanya mu mawanga gonna n’ebifo byonna, gye nabagobera, era ndibakomyawo mu kifo mwe nabaggya okubatwala mu buwanjanguuse,” bw’ayogera *MUKAMA*.

¹⁵ Muyinza okugamba nti, “*MUKAMA* atuyimusirizza bannabbi mu Babulooni.” ¹⁶ Naye kino *MUKAMA* ky’agamba ku kabaka atuula ku ntebe ya Dawudi n’abantu bonna abaasigala mu kibuga kino, n’abantu ab’ensi yammwe abataagenda nammwe mu buwanjanguuse. ¹⁷ Bw’ati bwayogera *MUKAMA* Katonda ow’Eggye nti, “Ndisindika ekitala, n’enjala ne kawumpuli okubalumba era mbafuule ng’emitini emibi ennyo egitayinza kuliika olw’obubi bwagyo. ¹⁸ Ndibagoberera n’ekitala, n’enjala ne kawumpuli ne mbafuula ekyenyinyalwa eri obwakabaka bwonna obw’ensi era ekikolimo n’ekikangabwa, n’eky’okusekererwa n’okuvumwa eri amawanga gonna gye ndibagobera. ¹⁹ Kubanga tebaawuliriza bigambo byange,” bwayogera *MUKAMA*, “ebigambo bye nabatumira emirundi emingi mu baweereza bange bannabbi. Era nammwe abawanjanguuse temuwulirizza,” bw’ayogera *MUKAMA*.

²⁰ Noolwekyo, muwulirize ekigambo kya *MUKAMA*, mmwe mwenna abali mu buwanjanguuse be nagoba mu Yerusalemi okugenda mu Babulooni. ²¹ Kino *MUKAMA* ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri, ky’ayogera ku Akabu mutabani wa Kolaya ne Zeddekiya mutabani wa Maaseya, abaawa obunnabbi mu linnya lyange nti,

“Ndibawaayo eri Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni, abatte nga mulaba. ²² Olw’abasajja abo, abali mu buwanjanguuse bonna abaava mu Yuda abali mu Babulooni balikozesa ekikolimo kino nti, ‘*MUKAMA* akukole nga bwe yakola Zeddekiya ne Akabu, kabaka w’e Babulooni be yayokya mu muliro.’ ²³ Kubanga bakoze eby’ekivwe mu Isirayiri; bakoze obwenzi ne baka baliraanwa baabwe era ne boogera eby’obulimba mu linnya lyange, bye sibagambangwa kwogera. Nkimanyi era ndi mujulirwa ku ekyo,” bw’ayogera *MUKAMA*.

Obubaka eri Semaaya

²⁴ Semaaya Omunekeramu mugambe nti, ²⁵ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Waweereza ebbaluwa mu mannya go eri abantu bonna mu Yerusalemi, eri Zeffaniya mutabani wa Maaseya kabona ne bakabona bonna. Wagamba Zeffaniya nti, ²⁶ ‘*MUKAMA* yakuteekawo okuba kabona mu kifo kya Yekoyaada okutwala obuvunaanyizibwa ku nnyumba ya *MUKAMA*; oteekwa okuteeka omulalu yenna eyefuula nga nnabbi mu nvuba ne mu masamba. ²⁷ Noolwekyo lwaki tokangavudde Yeremiya ow’e Yanasosi, eyefuula nnabbi wakati mu mmwe? ²⁸ Atuweereza obubaka bunu mu Babulooni ng’agamba nti, Obuwanjanguuse bwammwe bujja kubeera bwa bbanga ddene. Noolwekyo mwezimbire amayumba mutereere mu nsi, mulime ennimiro mulye ebibala byamu.’”

²⁹ Wabula Zeffaniya kabona nasomera nnabbi Yeremiya ebbaluwa eno. ³⁰ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ³¹ “Muweereze obubaka bunu eri abawanjanguuse nti, ‘Kino *MUKAMA* ky’agamba ku Semaaya Omunekeramu. Kubanga Semaaya yakuwa obunnabbi, wadde nga ssamutuma, era akutuusizza ku kwesiga eby’obulimba, ³² kino *MUKAMA* ky’agamba nti, Ddala ddala ndibonereza Semaaya Omunekeramu n’abantu b’omu nju ye. Tewaliba n’omu alisigalawo ku bantu be, wadde aliraba ebirungi bye ndikolera abantu bange, kubanga ayigirizza abantu okunjeemera, bw’ayogera *MUKAMA*.’”

Isirayiri Azzibwawo

³⁰ Kino kye kigambo kya *MUKAMA* ekyajjira Yeremiya nti, ² “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri nti, ‘Wandiika ku muzingo ebigambo byonna bye njogedde naawe. ³ Ennaku zijja, lwe ndikomyawo abantu bange Isirayiri ne Yuda okuva mu busibe, mbazzeeyo mu nsi gye nawa bajajjaabwe babeere omwo,’ bw’ayogera *MUKAMA*.’”

⁴ Bino bye bigambo *MUKAMA* bye yayogera ebikwata ku Isirayiri ne Yuda nti, ⁵ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, “‘Emiranga egy’okutya giwulirwa, bulabe teri mirembe.

6 Mubuuze mulabe.
 Omusajja alumwa okuzaala?
 Kale lwaki ndaba buli musajja ow'amaanyi
 ng'atadde emikono gye ku lubuto ng'omukazi
 alumwa okuzaala,
 buli muntu mu maaso yenna asiiwuuse ng'agenda
 okufa?
 7 Nga luliba lwa nnaku olunaku olwo!
 Tewali lulirufaanana.
 Kiriba kiseera kya kabi eri Yakobo,
 naye aliwona n'akiyitamu.

8 "Olulituuka ku lunaku olwo,
 ndimenya ekikoligo okuva mu nsingo zaabwe
 era ne mbasaleko amasamba,
 ab'amawanga nga tebakyaddayo kubafuula baddu,'
 bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.
 9 Wabula, bajja kuweerezanga *MUKAMA* Katonda
 waabwe
 ne Dawudi kabaka waabwe
 gwe ndibayimusiza.

10 "Noolwekyo totya, ggwe Yakobo omuweereza
 wange,
 toggwaamu maanyi ggwe Isirayiri,'
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 'Ddala ddala ndibalokola okubaggya mu kifo
 eky'ewala,
 nziggye ezzadde lyammwe okuva mu nsi
 ey'obuwanjanguuse.
 Yakobo aliddamu okuba n'emirembe n'obutebenkevu,
 era tewali n'omu alimutiisatiisa.

11 Ndi wamu nammwe
 era ndibalokola,
 wadde nga ndizikiririza ddala amawanga gye
 mbagobedde,
 siribazikiririza ddala mmwe,'
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 Ndibakangavvula n'obwenkanya,
 siribaleka nga temubonerezebwa n'akatono.

12 "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Ekiwundu kyo tekiwonyezeka,
 Ebisago byo si byakuwona.
 13 Tewali n'omu wa kukuwolereza,
 tewali ddagala lya kiwundu kyo, toowonyezebwe.
 14 Abakuyamba bonna bakwerabidde
 tebakufaako.
 Nkukubye ng'omulabe bwe yandikoze
 ne nkubonereza ng'owettima bwe yandikoze,
 kubanga omusango gw'ozzizza munene nnyo
 n'ebibi byo bingi ddala.
 15 Lwaki okaaba olw'ekiwundu kyo,
 obulumi bwo obutaliiko ddagala?
 Olw'okwonoona kwo okunene n'ebibi byo ebingi en-
 nyo
 nkuleeseeko ebintu bino.

16 "Naye bonna abakumira nabo baliriibwa,
 abalabe bo bonna baligenda mu buwanjanguuse.
 Abo abaakunyaga balinyagibwa,
 abo abaakwelula balyelulwa.
 17 Naye ndikuzzaawo owone,
 ndiwonya ebiwundu byo,' bw'ayogera *MUKAMA*,
 'kubanga oyitibwa eyasuulibwa,
 Sayuuni atalina n'omu amufaako.'
 18 "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Ndizzaawo eby'obugagga by'eweema za Yakobo
 era mbeere n'ekisa ku kifo kyammwe kye
 mwabeerangamu.
 Ekibuga kirizimbibwa awaali amatongo gaakyo,
 n'olubiri luzzibwe mu kifo kyalwo ekituufu.
 19 Mu bo mulivaamu ennyimba ez'okwebaza
 era n'eddooboozi ery'okujaguza,
 ndibaaza, era tebaliba batono,
 ndibawa ekitiibwa, tebalinyoomebwa.
 20 Abaana baabwe baliba nga bwe baali mu nnaku
 ez'edda,
 era n'ebitundu byabwe mwe baabeeranga bizimbib-
 we nga ndaba.
 Ndibonereza bonna ababanyigiriza.
 21 Omukulembeze waabwe aliba omu ku bo;
 omukulembeze waabwe aliyimuka okuva mu bo.
 Ndimuleeta wendi era musembeze kumpi nange,
 kubanga ani oyo alyewaayo
 okunyiikira okubeera okumpi nange?
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 22 "Noolwekyo munaabeeranga bantu bange,
 nange n'abeeranga Katonda wammwe."

23 Laba, omuyaga gwa *MUKAMA*
 gulikuntira mu kiruyi,
 empewo ey'amaanyi
 eyeetooloolera ku mitwe gy'abakozi b'ebibi.
 24 Obusungu bwa *MUKAMA* obubuubuuka
 tebuja kukoma okutuusa ng'atuukirizza
 ekigendererwa ky'omutima gwe.
 Mu nnaku ezirija,
 kino mulikitegeera.

31 "Mu kiseera ekijja, ndiba Katonda w'ebika by-
 onna ebya Isirayiri, era balibeera bantu
 bange," bw'ayogera *MUKAMA*.
 2 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Abantu abawona ekitala
 baliraba ekisa mu ddungu.
 Ndijja n'empa Isirayiri ekiwummulo."
 3 *MUKAMA* yatulabikira edda ng'agamba nti,
 "Nkwagadde n'okwagala okutaliggwaawo,
 kyenvudde nkusembeza gye ndi n'ekisa ekijjudde
 okwagala.
 4 Ndikuzimba nate, era olizimbibwa,
 ggwe Omuwala Isirayiri.
 Era oliddamu okuyonjebwa okwate ebitaasa byo
 ofulume ozine n'abo abasanyuka.

5 Oliddamu okusimba emizabbibu ku lusozi Samaliya, abalimi baligisimba balye ebibala byakwo.
 6 Walibeerawo olunaku abakuumi lwe balikoowoola ku busozi bwa Efulayimu nti,
 'Mujje, tugende ku Sayuuni, eri MUKAMA Katonda waffe.'"
 7 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Muyimbe n'essanyu olwa Yakobo Muleekaanire waggulu olw'ensi esinga zonna." Ettendo lyammwe liwulikike, era mugambe nti,
 "Ayi MUKAMA, lokola abantu bo, abaasigalawo ku Isirayiri."
 8 Laba, ndibakomyawo okuva mu nsi ey'obuki-ikakkono,
 ne mbakunjaanya okuva ku nkomerero y'ensi. Mu bo mulibaamu abazibe b'amaaso, n'abalema, n'abakyala ab'embuto, n'abalumwa okuzaala, era abantu bangi balikomawo.
 9 Balikomawo nga bakaaba, balisaba nga mbakomyawo. Ndibakulemba ku mabbali g'emigga, mu kkubo eggolokofu mwe batalyesittalira kubanga nze Kitaawe wa Isirayiri, era Efulayimu ye mutabani wange omubereberye.
 10 "Muwulire ekigambo kya MUKAMA mmwe amawangaga,
 mukyogere mu nsi ezeewala. 'Oyo eyasaasanya Isirayiri alibakunjaanya era alirabirira ekisibo kye ng'omusumba w'endiga.'
 11 Kubanga MUKAMA aligula Yakobo era abanunule okuva mu mukono gw'oyo abasinga amaanyi.
 12 Balijja baleekaana olw'essanyu ku nsozi za Sayuuni;
 balisanyukira okugabula kwa MUKAMA: emmere ey'empeke, ne wayini omusu, n'omuzigo, n'abaana b'endiga era n'ebisibo. Balibeera ng'ennimiro efukiriddwa obulungi, era tebalyongera kulaba nnaku.
 13 Abawala balizina beesiime, n'abavubuka, n'abakadde. Okukaaba kwabwe ndikufuula essanyu; ndibawa emirembe n'essanyu okusinga ennaku.
 14 Ndikkusa bakabona ebintu ebingi, n'abantu bange mbajjuze ebintu," bw'ayogera MUKAMA.
 15 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Eddoboozi liwulirwa mu Laama, nga likungubaga n'okukaaba okungi. Laakeeri akaabira abaana be era agaanye okusirisibwa, kubanga abaana be baweddewo."
 16 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Ziyiza eddoozi lyo lireme okuwulikika ng'okaaba

n'amaaso go galeme okujja amaziga, kubanga omulimu gwo gulisasulibwa," bw'ayogera MUKAMA.

Balikomawo okuva mu nsi y'omulabe.
 17 Waliwo essuubi, bw'ayogera MUKAMA.
 Abaana bo baliddayo mu nsi yaabwe.

18 "Ddala mpulidde Efulayimu ng'akungubaga nti, 'Wakangavvula ng'ennyana endalu era kaakano nkangavvuddwa.

Nziza, n'akomawo gy'oli kubanga ggwe MUKAMA Katonda wange.

19 Nga mmaze okubula, neenena,
 nga nzizeemu amagezi agategeera ne neekuba mu kifuba.

Nakwatibwa ensanyi era ne nswala, kubanga naliko ekivume ky'obuvubuka bwange.'

20 Efulayimu si mwana wange omwagalwa, omwana gwe nsanyukira?

Wadde nga ntera okumunena naye nkyamujjukira.

Noolwekyo omutima gwange gumuyaayaanira; nnina ekisa kingi gy'ali," bw'ayogera MUKAMA.

21 "Muteeke ebipande ku nguudo; muteekeeko ebipande.

Mwetegereze ekkubo eddene, ekkubo mwe muyita.

Komawo ggwe Omuwala Isirayiri, komawo mu bibuga byo.

22 Olituusa ddi okudda eno n'eri, ggwe omuwala atali mwesigwa? MUKAMA alikola ekintu ekiggya ku nsi, omukazi aliwa omusajja obukuumi."

23 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Bwe ndibakomyawo okubaggya mu busibe, abantu b'omu nsi ye Yuda ne mu bibuga bya-mu bajja kuddamu okukozesa ebigambo bino nti, 'MUKAMA akuwe omukisa, ggwe ekifo ekitukuvu, ggwe olusozi olutukuvu.' 24 Abantu balibeera wamu mu Yuda ne mu bibuga byakyo byonna, abalimi n'abo abatambula n'amagana gaabwe. 25 Abalumwa ennyonta ndibanywesa, nzizeemu amaanyi abazirika."

26 Awo we nazuukukira ne ntunulatunula. Otulo twange twali tunnyumidde.

27 "Ennaku zijja," bwayogera MUKAMA, "lwe ndisimba ennyumba ya Isirayiri ne nnyumba ya Yuda n'ezzadde ly'abantu n'ery'ensolo. 28 Nga bwe nabalabirira nga bakuulibwa era nga bayuzibwayuzibwa, nga babeten-tebwa, era nga bazikirizibwa ne beeleetako ekikangabwa, bwe ntyo bwe ndibalabirira nga bazimbibwa era nga basimbibwa," bw'ayogera MUKAMA. 29 "Mu nnaku ezo abantu banaaba tebakyangamba nti,

“Bakitaabwe balidde emizabbibu egikaawa I, n’amannyo g’abaana ne ganyenyeera.”
³⁰ Wabula buli muntu alifa olw’obutali butuukirivu bwe ye, buli muntu alya ezabbibu erinyenyeenza amannyo, amannyo ge galinyenyeera.
³¹ Bw’ati bw’ayogera MUKAMA nti, “Ekiseera kijja, lwe ndikola endagaano empya n’ennyumba ya Isirayiri era n’ennyumba ya Yuda.
³² Teribeera ng’endagaano eri gye nakola ne bajjajjaabwe bwe nabakwata ku mukono okubakulemba okubaggya mu nsi y’e Misiri, kubanga baamenya endagaano yange nabo wadde nga nze nnali nga omwami waabwe,” bw’ayogera MUKAMA.
³³ “Eno y’endagaano gye nnaakola n’ennyumba ya Isirayiri mu kiseera ekyo,” bw’ayogera MUKAMA.
 “Nditeeka amateeka gange mu birowoozo byabwe, ne ngawandiika ku mitima gyabwe. Ndibeera Katonda waabwe, nabo balibeera bantu bange.
³⁴ Omuntu taliddayo kuyigiriza muliraanwa we, oba omusajja muganda we ng’agamba nti, ‘Manya MUKAMA,’ Kubanga bonna balimanya, okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu,” bw’ayogera MUKAMA.
 “Kubanga ndisonyiwa obutali butuukirivu bwabwe, n’ekibi kyabwe ne siddamu kukijjukira.”
³⁵ Bw’ati bw’ayogera MUKAMA nti, Oyo atekawo enjuba okwaka emisana, n’alagira omwezi n’emmunyeenye okwaka ekiro, asi-kuula ennyanja amayengo gaayo ne gawuluguma; MUKAMA Katonda ow’Eggye lye linnya lye.
³⁶ “Amateeka gano nga bwe gavudde mu maaso gange, n’ezzadde lya Isirayiri we linaakoma okubeera eggwanga olw’ebyo byonna bye bakoze,” bw’ayogera MUKAMA Katonda.
³⁷ Bw’ati bw’ayogera MUKAMA Katonda nti, “Okuggyako ng’eggulu lisobola okupimibwa n’emisingi gy’ensi wansi okunoonyezebwa, olwo lw’endigoba ezzadde lya Isirayiri olw’ebyo bye bakoze,” bw’ayogera MUKAMA.
³⁸ “Ennaku zijja,” bw’ayogera MUKAMA, “ekibuga lwe kinaazimbibwa okuva ku Munaala gwe Kanameri okutuuka ku Mulyango gw’oku Nsonda.”³⁹ Omuguwa

I emizabbibu gitera okuba nga giwoomerera noolwekyo tuki-some nti giwoomerera

ogupima gujja kupima okuva eyo okutuuka ku lusozi lw’e Galebu n’oluvannyuma gupime okuva eyo okutuuka e Gowa.⁴⁰ Ekiwonvu kyonna emirambo n’evvu gye bisuuliddwa, era n’ennimiro zonna okutuuka ku kagga Kidulooni ku bukiikakkono n’okutuuka ku nsonda eyitibwa Omulyango gw’Embalaasi, kinaaba kitukuvu eri Katonda. Ekibuga tekigenda kuddayo kusimbulwa wadde okusaanyizibwawo.”

Yeremiya Agula Ennimiro

32 Kino kye kigambo kya MUKAMA ekyajjira Yeremiya mu mwaka ogw’ekkumi ogw’obufuzi bwa Zeddekiya kabaka wa Yuda, ogwali omwaka ogw’ekkumi n’omunaana ogw’obufuzi bwa Nebukad-duneeza.² Amaggye ga kabaka w’e Babulooni gaali gazingizza Yerusalemi, era ne Yeremiya nnabbi baali bamusibidde mu luggya lw’omukuumi mu lubiri lwa kabaka wa Yuda.

³ Zeddekiya kabaka wa Yuda yali amusibidde eyo ng’agamba nti, “Lwaki otegeeza obunnabbi mu ngeri eyo? Ogamba nti, ‘Bw’ati bw’ayogera MUKAMA. Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri kabaka w’e Babulooni, era agenda kukiwamba.”⁴ Zeddekiya kabaka wa Yuda tajja kuwona mikono gy’Abakaludaaya naye ddala wa kuweebwayo eri kabaka w’e Babulooni era ajja kwogera naye, balabagane amaaso n’amaaso.⁵ Alitwala Zeddekiya mu Babulooni, gy’alisigala okutuusa lwe ndimujjira. Bwe munaalwanyisa Abakaludaaya, temuujja kuwangula,’ bw’ayogera MUKAMA.”

⁶ Yeremiya n’agamba nti, “Ekigambo kya MUKAMA kyanzijira: ⁷ Laba Kanameri mutabani wa Sallumu kobjaawo agenda kujja gy’oli akugambe nti, ‘Gula ennimiro yange eri mu Anasosi kubanga ng’owooluganda asinga okuba okumpi guba mukisa gwo era buvunaanyizibwa bwo okugigula.’

⁸ “Awo nga MUKAMA bwe yali agambye, omwana wa kobja wange Kanameri yajja mu luggya lw’omukuumi gye nnali n’angamba nti, ‘Gula ennimiro yange eri mu Anasosi mu kitundu kya Benyamini, kubanga okirinao obuyinza n’obuvunaanyizibwa okukinunulayo n’okyefunira, kyegulire.’

“Olwo ne mmanya nti kino kye kigambo kya MUKAMA.
⁹ Ne ndyoka ngula ennimiro ey’e Anasosi ku Kanameri omwana wa kobjange, ne mubalira ensimbi, ebitundu kkumi na musanvu ebya ffeeza.¹⁰ Ne nteeka omukono ku kiwandiiko ky’endagaano okugulirwa et-taka ne nkissaako n’akabonero, ne nfunu abajulirwa, ne mpima ffeeza ku minzaani.¹¹ Ne ntuala ekiwandii-iko ekimpa obwannannyini ekirimu enkola era n’ebisu-ubirwa okugobererwa, era ne kkopi ey’olwatu.¹² Ne mpa Baluki mutabani wa Neriya mutabani wa Maseya ekiwandiiiko ky’obwannannyini, Kanameri omwana wa kobjange nga waali n’abajulirwa nga weebali abaateeka emikono ku kiwandiiko eky’obwannannyini n’Abayudaaya bonna abaali batudde mu luggya lw’omukuumi.

¹³ “Ne nkuutirira Baluki mu maaso gaabwe nti,
¹⁴ ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Twala ebiwandiiiko bino byombi, ekisibeko envumbo n’ekitali kisibeko obiteeke mu nsumbi ey’ebbumba bisobole okulwawo ebbanga gwanvu.
¹⁵ Kubanga bw’atyo bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye Katonda wa Isirayiri nti, Ennyumba, n’ebibanja n’ennimiro ez’emizabbibu biriddamu okugulibwa mu nsi eno.’
¹⁶ “Nga mmaze okuwaayo ekiwandiiiko kino eri Baluki mutabani wa Neriya, nasaba *MUKAMA* nti,
¹⁷ “Ayi *MUKAMA* Katonda, ggwe wakola eggulu n’ensi n’amaanyi go amangi ennyo, n’omukono gwo ogugolodwa. Tewali kintu na kimu kikulema. ¹⁸ Olaga okwagala kwo eri enkumi n’enkumi ate oleeta ekibonerezo ky’ebibi bya bakitaabwe ku baana baabwe. Ayi Katonda ow’ekitalo era ow’amaanyi, ayitibwa *MUKAMA* Katonda ow’Eggye, ¹⁹ ebigendererwa byo nga binene era n’ebikolwa byo nga bikulu. Amaaso go gatunuulidde amakubo gonna ag’abantu, osasula buli muntu ng’enneeyisa ye bweri era ng’ebikolwa bye bwe biri.
²⁰ Wakola obubonero n’ebikolwa ebyamagero mu Misiri era weyongedde okubikola leero, wonna mu Isirayiri ne mu bantu bonna era erinnya lyo lyejongedde okwatiikirira. ²¹ Waggya abantu bo Isirayiri mu Misiri n’obubonero n’eby’amagero, n’omukono gwo ogw’amaanyi gwe wagolola n’entiisa ey’amaanyi.
²² Wabawa ensi eno gye wali olayidde okuwa bajajajababwe, ensi ekulukuta amata n’omubisi gw’enjuki.
²³ Baagituukamu ne bagitwala, naye tebaakugondera wadde okugoberera amateeka go, byonna bye wabalagira tebaliiko wadde na kimu kye baakola. Kyewava obaleetako akabi kano konna.
²⁴ “Laba entuumo z’omulabe z’atuumye okuzinda ekibuga okukiwamba n’ekitala, n’enjala ne kawumpuli, ekibuga kigenda kuweebwayo eri Abakaludaaya abakirumba. Ekyo kye wagamba kituukiridde nga kaakano bw’olaba. ²⁵ Era wadde ng’ekibuga kigenda kuweebwayo eri Abakaludaaya, ggwe Ayi *MUKAMA* Katonda onjambye nti, ‘Toola ffeeza weegulire ennimiro era wabeerewo n’abajulirwa.’”
²⁶ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijira Yeremiya nti,
²⁷ “Nze *MUKAMA*, Katonda w’abantu bonna. Eriyo ekinema? ²⁸ Noolwekyo, bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, ‘Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri Abakaludaaya ne Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni, abanaakiwamba. ²⁹ Abakaludaaya abanaalumba ekibuga kino baja kukikumako omuliro, bakyokye kiggye, n’amayumba gonna abantu mwe bankwasiza obusungu nga bootereza Baali obubaane waggulu ku mayumba era n’okuwaayo ebiweebwayo eby’okunywa eri bakatonda abalala.’
³⁰ “Abantu ba Isirayiri ne Yuda bye bakoze bibi byereere mu maaso gange okuva mu buvubuka bwabwe; era ddala abantu ba Isirayiri tebalina kirala kye bakoze wabula okunnyiiza n’ebyo emikono gyabwe gye gikoze, bw’ayogera *MUKAMA*. ³¹ Okuva ku lunaku

lwe kyazimbibwa ne leero, ekibuga kino kindeetedde obusungu bungi n’ekiruyi, noolwekyo nteekwa okukiggya mu maaso gange. ³² Abantu ba Isirayiri ne Yuda bannyiizza olw’ebibi byonna bye bakoze, bo ne bakabaka baabwe n’abakungu baabwe, ne bakabona baabwe ne bannabbi, abasajja ba Yuda n’abantu ba Yersaalemi. ³³ Banvaako ne bankuba amabega mu kifo ky’okuntunuulira; wadde nga nabayigiriza ne nkidingana emirundi mingi naye tebaawuliriza wadde okufaayo eri okukangavvulwa. ³⁴ Baateekawo ebi faananyi bya bakatonda baabwe abakole n’emikono, eby’omuzizo mu nnyumba eyitibwa Erinnya lyanze ne bagyoonona. ³⁵ Baazimba ebifo ebigulumivu ebya Baali mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, basad-daake batabani baabwe ne bawala baabwe mu muliro eri Moleki, newaakubadde nga sibalagiranga, wadde okukirowooza mu magezi gange, nti balikola ekintu ekibi ennyo bwe kityo kiviireko Yuda okwonoona.

³⁶ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, ‘Ekibuga kino okyogerako nti, Kijja kuweebwayo eri kabaka w’e Babulooni lwa kitala, n’enjala, ne kawumpuli.’ ³⁷ Naye laba, ndibakunjaanya mu mawanga gye mbagobedde n’obusungu bwange n’ekiruyi eky’amaanyi; ndibakomyawo mu kifo kino, mubeere n’emirembe. ³⁸ Era balibeera bantu bange, nange mbeere Katonda waabwe. ³⁹ Ndibawa omutima gumu n’ekkubo limu, bantyinga emirembe gyonna, olw’obulungi bwabwe, n’obulungi bw’abaana abaliddawo. ⁴⁰ Ndikola nabo endagaano eteriggwaawo: siribaleka era sirirekeraawo kubakolera birungi, era ndibasaamu omwoyo oguntya, baleme kuddayo kunvaako. ⁴¹ Ndisanyuka olw’okubakolera ebirungi era awatali kubuusabuusa ndibasimba mu nsi eno n’omutima gwange gwonna n’emmeeme yange yonna.

⁴² “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti, Nga bwe naleeta akabi kano konna ku bantu bano, era nze ndibawa okukulaakulana kwonna kwe mbasuubizza. ⁴³ Era nate ennimiro zirigulwa mu ggwanga lino lye mugamba nti, ‘Lifuuse matongo agatagambika, omutali bantu wadde ensolo kubanga kiweereddwayo eri Abakaludaaya.’ ⁴⁴ Ennimiro zirigulibwa ffeeza, era n’ebiwandiiiko eby’obwannannyini biteekebweko omukono, bisabikibwe era bifune n’ababijulira mu Benyamini, ne mu byalo ebyetoolodde Yersaalemi, ne mu bibuga bya Yuda ne mu bibuga ebyetoolodde Yersaalemi, ne mu byalo bya Yuda ne mu bibuga eby’omu nsi ey’ensozi, ne mu bibuga eby’omu nsenyi ne mu bibuga eby’omu bukiikaddyo, kubanga ndikomyawo okuku-laakulana kwabwe, bw’ayogera *MUKAMA*.”

Ebisuubizo by’Okuddawo

33 Yeremiya bwe yali ng’akyali mu kkomera mu luggya lw’omukuumi, ekigambo kya *MUKAMA* ne kimujjira omulundi ogwokubiri nti, ² “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA*, oyo eyakola ensi, *MUKAMA* eyagikola era

n'agiteekawo, *MUKAMA* lye linnya lye: ³ 'Mumpite n'abayitaba ne mbalaga ebikulu ebitanoonyezeka bye mutamanyi.' ⁴ Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri ku mayumba agali mu kibuga kino era ne ku mbiri z'obwakabaka bwa Yuda ebya-menyebwamenyebwa okukozesebwa ng'entuumo eziziyiza obulumbaganyi n'ekitala ⁵ mu lutalo n'Abakaludaaya. 'Birijjula emirambo gy'abasajja be nditta olw'obusungu bwange n'ekiruyi. Ndikweka amaaso gange okuva ku kibuga kino olw'obutali butuukirivu bwabwe bwonna.

⁶ "Naye ndikiwa obulamu n'okuwonyezebwa; ndiwonya abantu bange, mbaleetere okweyagalira mu mireembe emigazi era eminywevu. ⁷ Ndikomyawo Yuda ne Isirayiri okubaggya mu buwambe era mbazimbe nga bwe baasooka okubeera. ⁸ Ndibalongoosa okubaggyako ebibi byonna bye bannyonoona era mbasonyiwe n'ekibi eky'okunjeemera. ⁹ Olwo ekibuga kino kirindetera okwongera okumanyika, n'essanyu, n'ettendo era n'ekitiibwa eri amawanga gonna ku nsi agaliwulira ebintu byonna ebirungi bye mbakolera; era balyewuunya bakankane olw'okukulaakulana n'emirembe gye nkiwa.'

¹⁰ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Mwogera ku kifo kino nti, "Matongo agaalekebwa awo, omutali bantu wadde ensolo." Ate nga mu kibuga bya Yuda n'engundo za Yersaalemi ezalekebawo omutali bantu wadde ensolo, muliddamu okuwulirwa nate ¹¹ amaloboozi ag'essanyu n'okujaguza, n'amaloboozi g'omugole ne bba, n'amaloboozi gaabo abaleeta ekiweebwayo eky'okwebaza eri ennyumba ya *MUKAMA*, nga bagamba nti,

""Mumwebaze *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, kubanga *MUKAMA* mulungi; okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna."

Kubanga ndizzaawo omukisa gw'eggwanga lino nga bwe gwali mu kusooka, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹² "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye nti, 'Mu kifo kino ekirekeddwa awo omutali bantu wadde ensolo, mu kibuga byakyo byonna nate muliddamu amalundiro ag'abasumba mwe banaawummulizanga ebisibo byabwe. ¹³ Mu kibuga eby'ensi ey'obusozi, eby'eri wansi w'ensozi ez'omu bugwanjuba era ne Negebu, mu kitundu kya Benyamini, mu byalo ebyetoolodde Yersaalemi n'ebibuga ebyetoolodde Yuda mwonna ebisibo biriddamu okuyita wansi w'omukono gw'oyo abibala,' bw'ayogera *MUKAMA*.

¹⁴ ""Ennaku zijja,' bw'ayogera *MUKAMA*, 'lwe ndituukiriza ekisuubizo eky'ekisa kye nakolera ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda.

¹⁵ ""Mu nnaku ezo era mu kiseera ekyo ndireeta Etabi ettukuvu mu lunyiriri lwa Dawudi era alikola eby'amazima era ebituufu mu nsi.

¹⁶ Mu nnaku ezo Yuda alirokolebwa ne Yersaalemi alibeera mireembe.

Lino lye linnya ly'aliiyitibwa nti,

MUKAMA Obutuukirivu bwaffe.'"

¹⁷ Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, "Dawudi talirema kubeera na muntu kutuula ku ntebe ey'obwakabaka bw'ennyumba ya Isirayiri, ¹⁸ wadde bakabona, n'Abaleevi, okulemwa okubeera n'omusajja ow'okuyimirira mu maaso gange ebbanga lyonna okuwaayo ssaddaaka ezokebwa, okwokya ekiweebwayo eky'empeke era n'okuwaayo ssaddaaka."

¹⁹ Ekigambo kya *MUKAMA* kyajjira Yeremiya nti, ²⁰ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Bw'oba osobola okumenya endagaano yange n'emisana era n'endagaano yange n'ekiro, ne kiba nti emisana n'ekiro tebijja mu biseera byabyo ebyateekebwawo, ²¹ olwo endagaano yange ne Dawudi omuddu wange, n'endagaano yange n'Abaleevi, ne bakabona, n'abaweereza bange eyinza okumenyebwa, Dawudi aleme kuddayo kuba na muntu wa mu nju ye okufuga ku ntebe ye ey'obwakabaka. ²² Ndifuula ab'enju ya Dawudi omuddu wange n'Abaleevi abaweereza mu maaso gange okwala ng'emmunyeeenye ez'oku ggulu ezitabalika era abatabalika ng'omusenye gw'okulubalama lw'ennyanja ogutapimika.'"

²³ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ²⁴ Tonategeera nti abantu bano bagamba nti, "*MUKAMA* agaanye obwakabaka obubiri bwe yalonda? Kale banyooma abantu bange era tebakyababala ng'eggwanga. ²⁵ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Bwe mba nga sassaawo ndagaano yange n'emisana n'ekiro n'amateeka ag'enkalakkalira ag'eggulu n'ensi, ²⁶ olwo nzija kwegaana ezzadde lya Yakobo ne Dawudi omuddu wange era sirironda n'omu ku batabani be okufuga ezzadde lya Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo. Kubanga ndizzaawo nate emikisa gyabwe, era ne mbakwatirwa ekisa.'"

Okulabula Zeddekiya

34 Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'amaggye ge gonna, n'abantu bonna ab'ensi ze yali afuga bwe baali balwanyisa Yersaalemi n'ebibuga ebikyetoolodde, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nga kigamba nti, ² "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, Genda eri Zeddekiya kabaka wa Yuda omugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera nti, Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri kabaka w'e Babulooni, era agenda kukyokya. ³ Tolisumattuka mukono gwe era oliwambibwa otwalibwe gy'ali. Oliraba kabaka w'e Babulooni n'amaaso go, olyogera naye nga mutunuiliraganye, era olitwalibwa e Babulooni.

⁴ ""Wabula wulira ekisuubizo kya *MUKAMA*, ggwe Zeddekiya kabaka wa Yuda. Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ku bikukwatako nti, Tolifa kitala; ⁵ olifa mu mireembe. Ng'abantu bwe bakuma ebyoto mu nnyimbe za bakitaawo, bakabaka abasooka, bwe batyo bwe balikuwa ekitiibwa nga bakujjira nga bakukungubagira nga

bagamba nti, "Woowe mukama waffe!" Nze kennyini mpa ekisuubizo kino, bw'ayogera *MUKAMA*."

⁶ Awo Yeremiya nnabbi bino byonna n'abibuulira Zeddekiya kabaka wa Yuda, mu Yerusaalemi, ⁷ nga amaggye ga kabaka w'e Babulooni bwe galwanyisa Yerusaalemi n'ebibuga ebirala ebya Yuda, Lakisi ne Azeka, ebyali bikyanywereddewo. Bino bye bibuga byokka ebyaliko eminaala egyali gisigadde mu Yuda.

Eddembe ly'Abaddu

⁸ Kino kye kigambo ekyajjira Yeremiya okuva eri *MUKAMA* nga kabaka Zeddekiya amaze okukola endagaano n'abantu bonna mu Yerusaalemi okulangirira nti abaddu baweereddwa eddembe. ⁹ Buli muntu yenna yali atekwa okuta omuddu we Omwebbulaniya, abasajja n'abakazi; nga tewali n'omu alina kukuumira Muyudaaya munne mu busibe. ¹⁰ Abakungu bonna n'abantu abaayingira mu ndagaano eno bakkiriziganya nti baali bakusumulula abaddu baabwe abasajja n'abakazi baleme kubakuumira mu buddu nate. Era ne babasumulula. ¹¹ Naye oluvannyuma ne bakyuka ne bazzaayo abaddu be baali bawadde eddembe.

¹² Ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ¹³ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, Nakola endagaano ne bajjammwe bwe nabaggya mu nsi y'e Misiri, mu nsi ey'obuddu. Nagamba nti, ¹⁴ "Buli mwaka ogw'omusanvu buli omu ku mmwe atekwa okuta Mwebbulaniya munne eyeetundaggy'ali. Bwakuweererezanga emyaka omukaaga, oteekwa okumuta agende." Naye bakitammwe tebampuliriza wadde okunfaako. ¹⁵ Emabegako mmwe mwenyini mwenyina ne mukola ekisaanidde mu maaso gange. Buli omu ku mmwe yalangirira eddembe eri abantu b'ensi ye, era ne mukola n'endagaano mu nnyumba yange eyitibwa Erinnya lyange. ¹⁶ Naye kaakano mwekyusizza ne mwonoona erinnya lyange; buli omu ku mmwe yeddiza abaddu abasajja n'abakazi be mwali mutadde bagende gye baali beeyagalidde. Mubawalirizza babeere abaddu bammwe nate.

¹⁷ "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Temuḡḡondedde; temutadde bantu ba nsi yammwe. Kale kaakano nangirira 'eddembe' gye muli, bw'ayogera *MUKAMA*, 'eddembe', okuttibwa n'ekitala, ne kawumpuli n'enjala. Ndibafuula ekyenyinyalwa eri obwakabaka bwonna obw'oku nsi. ¹⁸ Abasajja abamenye endagaano yange ne batatuukiriza bweyamo buli mu ndagaano gye baakola mu maaso gange, nzija kubakolako ng'ennyana gye basalamu ebitundu ebibiri ne bayita wakati w'ebitundu byayo. ¹⁹ Abakulembeze b'omu Yuda ne Yerusaalemi, n'abakungu b'embuga ya kabaka, ne bakabona n'abantu bonna ab'omu nsi abaatambulira wakati w'ebitundu by'ennyana, ²⁰ ndibawaayo eri abalabe baabwe abanoonya obulamu bwabwe. Emirambo gyabwe gya kufuuka mmere

eri ebinyonyi eby'omu bbanga era n'eri ensolo ez'omu nsiko.

²¹ "Ndiwaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda n'abakungu be bonna eri abalabe baabwe ababanoonya okubatta, n'eri eggye lya kabaka w'e Babulooni, eribadde lizzeeyo emabega. ²² Njenda kuwa ekiragiyo, bw'ayogera *MUKAMA*, era ndibakomyawo mu kibuga kino. Balikirwanyisa bakitwale, bakyokye. Era ndizikiriza ebibuga bya Yuda waleme kubaawo abibeeramu."

Abalekabu

35 Kino kye kigambo kya *MUKAMA* ekyajjira Yeremiya mu bufuzi bwa Yekoyakimu kabaka wa Yuda, mutabani wa Yosiya nga kigamba nti, ² "Genda eri ekika eky'Abalekabu obayite bajje mu kimu ku bisenge mu nnyumba ya *MUKAMA* obawe envinnyo banywe."

³ Awo ne ntwala Yaazaniya mutabani wa Yeremiya, mutabani wa Kabazziniya ne baganda be ne batabani be bonna, ekika kyonna eky'Abalekabu. ⁴ Ne mbayin-giza mu nnyumba ya *MUKAMA*, mu kisenge kya batabani ba Kanani mutabani wa Igudaliya omusajja wa Katonda. Kyali kiriraanye ekisenge kya bakungu, ekyali waggulu w'ekisenge kya Maaseya mutabani wa Sallumu omukuumi w'oluggi. ⁵ Ne nteeka ebibya ebijjudde envinnyo n'ebikopo ebimu mu maaso g'abasajja ab'ennyumba y'Abalekabu ne mbagamba nti, "Munywe ku nvinnyo."

⁶ Naye ne baddamu nti, "Tetuja kunywa nvinnyo kubanga jjajjaffe Yonadabu mutabani wa Lekabu yatulagira nti, 'Tewabanga n'omu ku mmwe wadde abaana bammwe anywanga envinnyo. ⁷ Era temuzimbanga ennyumba, wadde okusiganga ensigo wadde okusimba emizabbibu; temubanga na bintu bino byonna, naye mubeeranga mu weema zokka. Olwo mu-naawangaliranga mu nsi gye munaaberangamu.'

⁸ Twagondera ekiragiyo kya jjajjaffe Yonadabu mutabani wa Lekabu kye yatulagira. Ffe wadde bakazi baffe wadde batabani baffe wadde bawala baffe tetunyangako ku nvinnyo, ⁹ oba okuzimba ennyumba okusulamu oba okuba n'ennimiro ez'emizabbibu, oba ebibanja oba ebirime. ¹⁰ Tusula mu weema era tugondedde bulambalamba byonna jjajjaffe Yonadabu bye yatulagira. ¹¹ Naye Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni bwe yazinda ensi eno ne tugamba nti, 'Tugende e Yerusaalemi tuwone eggye ery'Abakaludaaya n'ery'Abasuuli,' kyetuvudde tubeera mu Yerusaalemi."

¹² Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ¹³ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Genda ogambe abantu ba Yuda n'ab'omu Yerusaalemi nti, 'Temuyinza kubaako kye muyiga, ne mugondera ebigambo byange? ¹⁴ Yonadabu mutabani wa Lekabu yalagira batabani be obutanywa nvinnyo n'ekiragiyo kino kyakumibwa. Okutuusa ne leero tebanywa nvinnyo, kubanga baagondera etteeka lya

jjajjaabwe. Naye njogedde nammwe emirundi mingi, naye temurɔɔndedde. ¹⁵ Emirundi mingi, natuma abaddu bange bonna bannabbi gye muli. Babagamba nti, "Buli omu ku mmwe atekwa okuva mu makubo ge amabi akyuse ebikolwa bye, muleme kugoberera bakatonda balala okubaweereza, mulyoke mubeere mu nsi gye nabawa ne bajjajjammwe." Naye temwanfaako wadde okumpuliriza. ¹⁶ Ab'enda ya Yonadabu mutabani wa Lekabu baakuuma ekiragiro jjajjaabwe kye yabalagira, naye abantu bano tebanɔɔndedde.'

¹⁷ "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Muwulirize, njenda kuleeta ku Yuda ne ku buli muntu yenna atuula mu Yerusalemi buli kibonoobono kye naboogerako. Nayogera nabo, naye tebampuliriza; nabayita, naye tebanziramu.'"

¹⁸ Awo Yeremiya n'agamba ennyumba y'Abalekabu nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Mugondedde ekiragiro kya jjajjaammwe Yonadabu ne mukwata byonna bye yabalagira ne mutuukiriza byonna bye yabagamba.' ¹⁹ Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Yonadabu mutabani wa Lekabu talirema kuba na mwana we alimpeereza.'"

Yekoyakimu Ayokya Ekiwandiiko kya Yeremiya

36 Mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiyaa kabaka wa Yuda ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Yeremiya nga kigamba nti, ² "Twala omuzingo gw'empapula oguwandiikeko ebigambo byonna bye njogedde naawe ebikwata ku Isirayiri, ne Yuda n'amawanga gonna okuva mu biseera bye natandika okwogera naawe okuva mu bufuzi bwa Yosiyaa okutuusa kaakano. ³ Oboolyawo abantu ba Yuda bwe banaawulira ku bikangabwa bye ntegeka okubateekako, buli omu ku bo anaakyuka okuleka amakubo ge amabi, ndyoke mbasonyiwe ebibi byabwe n'obutali butuukirivu bwabwe."

⁴ Awo Yeremiya n'ayita Baluki mutabani wa Neriya, era nga Yeremiya ayogera ebigambo byonna MUKAMA bye yali ayogedde naye, Baluki n'abiwandiika ku muzingo. ⁵ Awo Yeremiya n'agamba Baluki nti, "Nagaanibwa okugenda mu nnyumba ya MUKAMA. ⁶ Kale laga mu nnyumba ya MUKAMA ku lunaku olw'okusiiiba osomere abantu ebigambo bya MUKAMA ebiri ku muzingo by'owandiise nga njogera. Bisomere abantu ba Yuda bonna abava mu bibuga byabwe. ⁷ Oboolyawo banaaleeta okwegayirira kwabwe eri MUKAMA, era buli omu anaava mu makubo ge amabi, kubanga obusungu n'ekiryu MUKAMA by'agambye okutuusa ku bantu bano binene nnyo."

⁸ Baluki mutabani wa Neriya n'akola byonna nnabbi Yeremiya bye yamugamba okukola; n'asomera, ebigambo bya MUKAMA okuva mu muzingo, mu yeekaalu ya MUKAMA. ⁹ Mu mwezi ogwomwenda

ogw'omwaka ogwokutaano ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiyaa kabaka wa Yuda, ekiseera eky'okusiiibira mu maaso ga MUKAMA kyalangirirwa eri abantu bonna mu Yerusalemi era n'abo abaali bavudde mu bibuga bya Yuda. ¹⁰ Awo ng'abantu bonna bawulira, Baluki n'asoma ebigambo bya Yeremiya okuva mu muzingo, mu nnyumba ya MUKAMA ng'ali mu kisenge kya Gemaliya mutabani wa Safani omuwandiisi, ekyali mu luggya olw'ekyengulu, mu mulyango omuggya ogw'ennyumba ya MUKAMA ng'abantu bonna bawulira.

¹¹ Mikaaya mutabani wa Gemaliya mutabani wa Safani bwe yawulira ebigambo bya MUKAMA byonna ebyali mu muzingo, ¹² n'agenda eri ennyumba y'omuwandiisi mu lubiri lwa kabaka, abakungu bonna gye baali batudde: Erisaama omuwandiisi, ne Deraya mutabani wa Semaaya, ne Erunasani mutabani wa Akubooli, ne Gemaliya mutabani wa Safani, ne Zedekiya mutabani wa Kananiya, n'abakungu bonna abalala. ¹³ Mikaaya ng'ababuulidde byonna bye yali awulidde Baluki asomera abantu okuva ku muzingo, ¹⁴ abakungu bonna ne batuma Yekudi mutabani wa Nesaniya, mutabani wa Seremiya mutabani wa Kuusi eri Baluki amugambe nti, "Leeta omuzingo gw'osomedde abantu, naawe ojje." Awo Baluki mutabani wa Neriya n'atwalira omuzingo mu mikono gye n'agubaleetera. ¹⁵ Ne bamugamba nti, "Tuula wansi, ogutusomere." Awo Baluki n'agubasomera.

¹⁶ Bwe baawulira ebigambo ebyo byonna, buli omu n'atunula ku munne ng'atidde ne bagamba Baluki nti, "Tuteekwa okubuulira kabaka ebigambo bino byonna." ¹⁷ Awo ne babuuzza Baluki nti, "Tubuulire, wazze otya okuwandiika bino byonna? Yeremiya ye yabikugambye?"

¹⁸ Baluki n'abaddamu nti, "Weewaawo ye yayogedde ebigambo bino byonna, nze ne mbiwandiika ne bwino ku muzingo."

¹⁹ Awo abakungu bonna ne bagamba Baluki nti, "Ggwe ne Yeremiya mugende mwekweke. Temukkiriza muntu yenna kumanya gye muli."

²⁰ Bwe baamala okutereka omuzingo mu kisenge kya Erisaama omuwandiisi, ne bagenda eri kabaka mu luggya ne bamutegeezza byonna. ²¹ Kabaka n'atuma Yekudi okuleeta omuzingo, Yekudi n'aguleeta okuva mu kisenge kya Erisaama omuwandiisi agusomere kabaka n'abakungu bonna abaali bamuyimiridde ku lusegere. ²² Gwali mwezi gwa mwenda ne kabaka yali atudde mu nnyumba etuulwamu mu budde obw'obutiti, ng'omuliro gwakira mu kibya kyagwo mu maaso ge. ²³ Buli Yekudi lwe yasomangako empapula ssatu oba nnya ez'omuzingo, kabaka ng'azisala n'akambe k'omuwandiisi n'azisuula mu muliro okutuusa omuzingo gwonna lwe gwajjiira mu muliro. ²⁴ Kabaka n'abantu bonna banaawulira ebigambo bino tebaatywa, wadde okuyuza engoye zaabwe. ²⁵ Newaakubadde nga Erunasani, ne Deraaya ne Gemaliya beegayirira kaba-

ka obutayokya muzingo, teyabawuliriza. ²⁶ Naye kabaka yalagira Yerameeri mutabani wa kabaka ne Seraya mutabani wa Azulyeri ne Seremiya mutabani wa Abudeeri okukwata Baluki omuwandiisi ne nnabbi Yeremiya, wabula *MUKAMA* ng'abakwese.

²⁷ Kabaka ng'amaze okwokya omuzingo ogwalimu ebigambo Baluki bye yali awandiise nga Yeremiya abyogera, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ²⁸ "Twala omuzingo omulala oguwandiikeko ebigambo byonna ebyali ku muzingo ogwasooka, Yekoyakimu kabaka wa Yuda gwe yayokya. ²⁹ Gamba ne Yekoyakimu kabaka wa Yuda nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Wayokya omuzingo ogwo n'ogamba nti, "Lwaki wakiwandiikamu nti kabaka w'e Babulooni alijja azikiririze ddala ensi eno agimalemu abantu n'ensolo?" ³⁰ Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* eri Yekoyakimu kabaka wa Yuda nti, Tajja kubeera na muntu n'omu kutuula ku ntebe ya Dawudi, n'omulambo gwe gulisuulibwa ebweru gwanikibwe mu musana emisana ne mu butiti ekiro. ³¹ Ndimubonereza n'abaana be, ne bakalabaalaba be olw'okwonoono kwabwe. Ndimuleetako ne bonna ababeera mu Yersaalemi ne bonna ababeera mu Yuda buli kibonoobono kye naboogerako, kubanga tebawulirizza."

³² Olwo Yeremiya n'atwala omuzingo omulala n'aguwa omuwandiisi Baluki mutabani wa Neriya; nga Yeremiya ayogera, Baluki yawandiikamu ebigambo byonna ebyali mu muzingo guli Yekoyakimu kabaka wa Yuda gwe yayokya mu muliro. N'ebigambo bingi ebi-faanana bwe bityo byayongerwamu.

Yeremiya Asibibwa mu Kkomera

37 Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'afu-
ula Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda okuba kabaka wa Yuda mu kifo kya Koniya mutabani wa Yekoyakimu. ² Wabula ye wadde abakungu be wadde abantu ab'omu nsi tebaafaayo ku bigambo *MUKAMA* bye yali ayogedde ng'ayita mu nnabbi Yeremiya.

³ Wabula kabaka Zeddekiya n'atuma Yekukaali mutabani wa Seremiya ne Zeffaniya mutabani wa Maaseya kabona eri nnabbi Yeremiya, bamutegeeze nti, "Tusabire eri *MUKAMA* Katonda waffe."

⁴ Awo Yeremiya yali alina eddembe okujja nga bw'ayagala mu bantu, kubanga yali tannaba kuteekebwa mu kkomera. ⁵ Eggwe lya Falaawo lyali livudde e Misiri era Abakaludaaya abaali balumbye Yersaalemi bwe baakiwulira, ne bava e Yersaalemi.

⁶ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira nnabbi Yeremiya nga kigamba nti, ⁷ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri nti, Mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okunnebuuzako nti, 'Eggwe lya Falaawo erizze okubayambako, lijja kuddayo mu nsi yaalyo e Misiri. ⁸ Abakaludaaya bakomewo balumbe ekibuga kino; bajja kukiwamba bakyokye.'

⁹ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, Temwerimbarimba nga mulwooya nti, 'Abakaludaaya ddala baakutuleka.' Tebajja kubaleka. ¹⁰ Wadde nga mwandiwangudde, eggwe lyonna erya Babulooni eribalumbye, abatuusid-dwako ebisago bokka nga be basigadde mu weema zaabwe, bandivuddeyo ne bookya ekibuga kino."

¹¹ Awo eggwe ly'Abakaludaaya nga livudde mu Yersaalemi olw'eggwe lya Falaawo, ¹² Yeremiya n'ava mu kibuga agende mu bitundu bya Benyamini afune omugabo gwe ogw'ebintu mu bantu eyo. ¹³ Naye bwe yatuuka ku mulyango gwa Benyamini, Omukulu w'abaserikale eyali ayitibwa Iriya mutabani wa Seremiya mutabani wa Kananiya n'amukwata n'agamba nti, "Ogenda kwegatta ku Bakaludaaya!"

¹⁴ Yeremiya n'amuddamu nti, "Ompayiriza! Sigenda kusenga Bakaludaaya." Naye Iriya n'atamuwuliriza; n'akwata Yeremiya n'amutwala eri abakungu.

¹⁵ Baanyiigira Yeremiya ne bamukuba ne bamusibira mu nnyumba ya Yonasaani omuwandiisi, gye baali bafudde ekkomera.

¹⁶ Yeremiya yateekebwa mu kasenge akaali mu kkomera mwe yamala ebbanga eddene. ¹⁷ Awo kabaka Zeddekiya n'amutumya n'amuleeta mu lubiri gye yamubuuliza mu kyama nti, "Olinayo ekigambo kyonna okuva eri *MUKAMA*?" Yeremiya n'addamu nti, "Weewaawo, oja kuweebwayo eri kabaka w'e Babulooni."

¹⁸ Awo Yeremiya n'agamba Kabaka Zeddekiya nti, "Musango ki gwe nzizizza gy'oli oba eri abakungu bo oba abantu bano; mulyoke munteeke mu kkomera?"

¹⁹ Bannabbi bo baluwa abakulagula nti, 'Kabaka w'e Babulooni tajja kukulumba ggwe wadde ensi eno?"

²⁰ Naye kaakano mukama wange kabaka nsaba owulirize, nkwegayirira, tonzizaayo mu nnyumba ya Yonasaani omuwandiisi, kuba nandifiira eyo."

²¹ Kabaka Zeddekiya n'alyoka alagira Yeremiya okuteekebwa mu luggya lw'abakuumi n'aweewwanga omugaati buli lunaku okuva ew'omufumbi waagyo mu Yersaalemi, okutuusa emigaati lwe gyaggwa mu kibuga. Awo Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abaserikale abakuumi.

Yeremiya Asuulibwa mu Kinnya

38 Awo Sefatiya mutabani wa Mattani ne Gedaliya mutabani wa Pasukuli ne Yukali mutabani wa Malukiya ne bawulira ebigambo Yeremiya bye yali agamba abantu bonna nti, ² "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Buli muntu anaasigala mu kibuga kino ajja kufa ekitala, enjala oba kawumpuli, naye buli afulumu n'agenda eri Abakaludaaya ajja kuba mulamu.'

³ Era bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti, 'Ekyamazima ekibuga kino kya kuweebwayo eri eggwe lya kabaka w'e Babulooni; anaakiwamba.'

⁴ Awo abakungu ne bagamba kabaka nti, "Omusajja ono asaana kuttibwa. Amalamu abaserikale abasigadde mu kibuga amaanyi, era n'abantu bonna,

olw'ebintu by'abagamba. Omuntu ono tanoonya bulungi bw'abantu naye kuzikirizibwa kwabwe."

⁵ Kabaka Zeddekiya n'addamu nti, "Ali mu mikono gyammwe, siyinja kubawakanya."

⁶ Awo ne batwala Yeremiya ne bamuteeka mu kinnya kya Malukiya mutabani wa kabaka ekyali mu lugya lw'abakuumi. Yeremiya ne baamussaayo n'emiguwa mu kinnya. Tekyalimu mazzi wabula ebitosi, era omwo Yeremiya mwe yabbika.

⁷ Naye Ebedumeleki Omuwesiyopya omu ku balaawe b'omu lubiri lwa kabaka bwe yawulira nga batadde Yeremiya mu kinnya, nga ne kabaka atudde ku mulyango gwa Benyamini, ⁸ Ebedumeleki n'ava mu lubiri n'agenda eri kabaka n'amugamba nti, ⁹ "Mukama wange kabaka, abantu bano bakoze bubi mu byonna bye bakoze nnabbi Yeremiya okumusuula mu kinnya, gy'anafiira enjala nga tekyali mugaati gwonna mu kibuga."

¹⁰ Awo kabaka n'alagira Ebedumeleki Omuwesiyopya nti, "Twala abasajja amakumi asatu okuva wano musitule nnabbi Yeremiya okuva mu kinnya nga tanafa."

¹¹ Awo Ebedumeleki n'atwala abasajja ne bagenda mu kisenge wansi w'etterekero ly'ensimbi mu lubiri. Nakwata ebigoye ebimu ebikadde n'engoye enziinaziina n'abissa awamu n'emiguwa eri Yeremiya mu kinnya. ¹² Ebedumeleki Omuwesiyopya n'agamba Yeremiya nti, "Teeka ebigoye bino ebikadde wansi w'enkwawa zo okunyweza emiguwa wansi w'emikono gyo." Yeremiya n'akola bw'aty. ¹³ Ne bamusikayo n'emiguwa ne bamuggya mu kinnya. Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abakuumi.

Zeddekiya Addamu Okubuuza Yeremiya

¹⁴ Kabaka Zeddekiya n'atumya nnabbi Yeremiya bamuleete ku mulyango ogwokusatu ogwa yeekaalu ya *MUKAMA*. Kabaka n'agamba Yeremiya nti, "Nnina kye njenda okukubuuza. Tobaako ky'onkweka."

¹⁵ Yeremiya n'agamba Zeddekiya nti, "Bwe nnaakudamu tonzite? Ne bwe nnaakuwa amagezi tojja kumpuliriza."

¹⁶ Naye kabaka Zeddekiya n'alayira ekirayiro mu kyaeri Yeremiya nti, "Nga Katonda bw'ali omulam, eyatuwa omukka gwe tussa, sija kukutta wadde okukuwaayo eri abo abanoonya okukutta."

¹⁷ Awo Yeremiya n'agamba Zeddekiya nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Singa weewaayo eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, ojja kukuumbwa bulungi tootuukibweko kabi konna, n'ekibuga kino tekijja kwokebwa; gwe n'ab'omu maka go munaabeera balamu. ¹⁸ Naye bw'oteweeyo eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, ekibuga kino kijja kuweebwayo eri Abakaludaaya bakyokye; nawe wennyini tojja kubawona.'"

¹⁹ Kabaka Zeddekiya n'agamba Yeremiya nti, "Ntya Abayudaaya abaddukidde mu Babulooni, kubanga Abakaludaaya bayinza okumpaayo gye bali ne bam-bonyaabonya."

²⁰ Yeremiya n'amuddamu nti, "Tebaakuweeyo. Ggwe gondera *MUKAMA* Katonda ng'okola kye nkugamba. Olwo binaakugendera bulungi, nawe tojja kuttibwa.

²¹ Naye bwonoogaana okwewaayo, kino *MUKAMA* kyandaze: ²² Abakazi bonna abasigadde mu lubiri lwa kabaka wa Yuda bajja kuleetebwa eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, bakugambe nti,

"Mikwano gyo gye weesiga

baakubuzaabuza ne bakuwangula.

Kaakano otubidde mu ttosi.

Mikwano gyo gikudduseeko.'

²³ "Bakazi bo n'abaana bo bonna balireetebwa eri Abakaludaaya. Ggwe kennyini tojja kubasumattuka oja kukwatibwa kabaka w'e Babulooni; n'ekibuga kino kijja kwokebwa."

²⁴ Awo Zeddekiya n'agamba Yeremiya nti, "Tobuulirako muntu n'omu ku bye twogedde, bw'onookikola oja kufa. ²⁵ Abakungu bwe banaawulira nti wayogeddeko nange ne bajja ne bakubuuza nti, 'Tubuulire kye wagambye kabaka ne kabaka kye yakuzeemu, totukweka kintu kyonna sikulwa nga tukutta,' ²⁶ bagambe nti, 'Mbadde neegayirira kabaka aleme kunzizaayo eri mu nnyumba ya Yonasaani okufiira eyo.'"

²⁷ Abakungu bonna ne bajja eri Yeremiya okumubuza, n'abaddamu byonna nga kabaka bye yamulagira okwogera. Ne bataddayo ku mubuuza kintu kyonna, kubanga tewaali n'omu eyali awulidde bye yali ayogedde ne kabaka.

²⁸ Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abakuumi okutusa olunaku Yerusalemi lwe kyawambibwa.

Okugwa kwa Yerusalemi

Yerusalemi bwe kiti bwe kyawambibwa:

39 Mu mwaka ogwomwenda ogw'obufuzi kwa Zeddekiya kabaka wa Yuda, mu mwezi ogw'ekkumi, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, n'alumba Yerusalemi, n'eggye lye lyonna, n'akizingiza. ² Ku lunaku olw'omwenda olw'omwezi ogwokuna ogw'omwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi kwa Zeddekiya, ekisenge ky'ekibuga kyabotolwa. ³ Awo Nerugalusalezeeri, ne Samugaluneebo, ne Salusekimu, ne Labusalisi, ne Nerugalusalezeeri, ne Labumagi, n'abakungu abalala bonna aba kabaka w'e Babulooni ne bajja ne batuula mu mulyango ogwa wakati ogwa Yerusalemi. ⁴ Awo Zeddekiya kabaka wa Yuda n'abaserikale be bonna bwe babalaba ne bava mu kibuga kiro ne badduka; ne bayita mu nnimiro ya kabaka, nga bayita mu mulyango wakati w'ebisenge ebibiri, ne boolekera Alaba.

⁵ Naye eggye ly'Abakaludaaya ne libagoba ne lisanga Zeddekiya mu nsenyi ez'e Yeriko, ne bamuwamba, ne

bamuleeta eri kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni e Libuna mu nsi y'e Kamasi; n'amusalira eyo omusango. ⁶ Kabaka w'e Babulooni n'attira batabani ba Zeddekiya mu maaso ga kitaabwe e Libuna, era kabaka w'e Babulooni n'atta abakungu ba Yuda bonna.

⁷ Nebukadduneeza n'aggyamu Zeddekiya amaaso, n'amusiba mu masamba n'amutwala e Babulooni.

⁸ Abakaludaaya ne bookya ennyumba ya kabaka n'ennyumba z'abantu, ne bamenya n'ebisenge bya Yerusalemi. ⁹ Awo Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye n'atwala abantu abaali basigaddewo mu kibuga, n'abo abaali bamwegasseeko, n'abo abaali basigaddewo mu bifo ebirala, e Babulooni. ¹⁰ Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye, n'aleka abamu ku bantu abaavu abaali batalina kantu, mu nsi ya Yuda; n'abawa ebibanja n'ennimiro z'emizabbibu.

¹¹ Awo Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni yali awadde Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Babulooni, ebiragiro bino ebikwata ku Yeremiya ng'amugamba nti, ¹² "Mmutwale omulabirire: to-mubonyaabonya wabula mukolere byonna by'ayagala." ¹³ Awo Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye, ne Nebusazibaani omukungu ow'oku ntikko ne Nerugalusalezeeri, ne Labumagi, n'abakungu bonna aba kabaka w'e Babulooni, ¹⁴ ne batumya ne baggya Yeremiya mu luggya lw'abaserikale. Ne bamukwasa Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, amuzzeeyo ewaabwe. Olwo n'asigala n'abantu be.

¹⁵ Yeremiya bwe yali asibiddwa mu luggya lw'abaserikale abakuumi, ekigambo kya *MUKAMA* ne kimujjira nga kigamba nti, ¹⁶ "Genda ogambe Ebedumeleki Omuwesiyopya nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Nnaatera okutuukiriza ebigambo byange eri ekibuga kino nga nkozesa ebibonobono, si kukulaakulana. Mu biseera ebyo birituukirizibwa nga mulaba n'amaaso gammwe. ¹⁷ Naye ndikuwonya ku lunaku olwo, 'bw'ayogera *MUKAMA*; toliweebwayo eri abo b'otya. ¹⁸ Ndikuwonya; tolittibwa, olisigala ng'oli mulamu, kubanga onneesiga, bw'ayogera *MUKAMA*."

40 Ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya, nga Nebuzaladaani omuduumizi w'abambowa amusumuludde e Laama, bwe yamusanga ng'asibiddwa mu masamba n'abasibe abalala bonna ab'e Yerusalemi ne Yuda abaali batwalibwa e Babulooni mu busibe. ² Omuduumizi w'abaserikale yatwala Yeremiya n'amugamba nti, "*MUKAMA* Katonda wo, ye yaleeta ekivume kino ku kifo kino. ³ Kaakano *MUKAMA* akireese era akikoze nga bwe yasubiza. Bino byonna byabaawo kubanga abantu bo baasobya eri *MUKAMA* ne batamugondera. ⁴ Naye leero nkusumulula okuva mu njegere ez'oku mikono gyo. Jjangu tugende ffembi e Babulooni obanga oyagala, nnaakulabirira; naye bw'oba nga toyagala, tojja. Laba, ensi yonna eri mu maaso go, genda yonna gy'oyagala." ⁵ Wabula Yeremiya nga tannaba kukyuka kugenda, Nebuzal-

adaani n'ayongerako nti, "Ddayo eri Gedaliya mutabani wa Akikamu mutabani wa Safani, kabaka w'e Babulooni gw'afudde Gavana w'ebibuga bya Yuda, obeere naye mu bantu, oba genda yonna gy'osiima okubeera." Awo omuduumizi w'abambowa n'amuwa ebyokulya n'ekirabo n'amuleka.

⁶ Awo Yeremiya n'agenda ewa Gedaliya mutabani wa Akikamu e Mizupa n'abeera naye n'abantu abaaliyo abaali balekeddwa mu nsi eyo.

Gedaliya Attibwa

⁷ Awo abakulu b'eggye lya Yuda bonna n'abasajja baabwe abaali bakyali mu byalo ne bawulira nti, Kabaka w'e Babulooni alonze Gedaliya omwana wa Akikamu okuba Gavana w'ensi era ng'amuwadde obuvunaanyizibwa bw'abantu bonna, abasajja, n'abakazi, n'abaana, n'abaali basembayo obwavu mu nsi abataatwalibwa mu buwanjangu e Babulooni. ⁸ Awo Isimayiri mutabani wa Nesaniya, ne Yokanaani ne Yonasaani batabani ba Kaleya, ne Seraya mutabani wa Tanukumesi, ne batabani ba Efayi Omunetofa, ne Yezaniya omwana w'omu Maakasi, ne bagenda n'abasajja baabwe eri Gedaliya e Mizupa. ⁹ Awo Gedaliya mutabani wa Akikamu mutabani wa Safani n'abalayirira bo n'abasajja baabwe ng'ayogera nti, "Temutya kuweereza Bakaludaaya. Mubeere mu nsi, muweereze kabaka w'e Babulooni munaaba bulungi. ¹⁰ Nze kennyini nzija kusigala e Mizupa okubakikirira eri Abakaludaaya abajja gye tuli, naye mmwe mukungule emizabbibu, n'ebibala eby'omu kyeya, mukunjaanye n'omuzigo mubiteeke mu materekero gammwe, mubeere mu bibuga bye mufuga."

¹¹ Awo Abayudaaya bonna mu Mowaabu, ne Amoni, ne Edomu n'ensi endala zonna bwe baawulira nti, Kabaka w'e Babulooni yali aleseeyo abantu mu Yuda era nga ataddewo Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani okuba Gavana waabwe, ¹² bonna ne bakomawo mu nsi ya Yuda eri Gedaliya e Mizupa, ne bava mu nsi zonna gye baali basaasaanidde. Ne bakungula ebirime mu bungi, emizabbibu n'ebibala eby'omu kyeya.

¹³ Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abakulu bonna ab'ebibinja bya magye abaali mu byalo ne bajja eri Gedaliya e Mizupa. ¹⁴ Ne bamugamba nti, "Tomanyi nga Baalisi kabaka w'abaana ba Amoni atumye Isimayiri mutabani wa Nesaniya okukutta?" Naye Gedaliya mutabani wa Akikamu teyakikiriza.

¹⁵ Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'ayogera ne Gedaliya e Mizupa kyama ng'agamba nti, "Ka njende nkwegayiridde nzite Isimayiri mutabani wa Nesaniya, so tewaliba muntu alikimanya. Lwaki akutta, Abayudaaya bonna abakunjaanidde gy'oli basaasaanidde, ekitungu kya Yuda ekifisseewo nakyozikikirire?"

¹⁶ Naye Gedaliya mutabani wa Akikamu n'agamba Yokanaani mutabani wa Kaleya nti, "Tokola kintu bwe kityo! Ky'oyogera ku Isimayiri si kituufu."

41 Mu mwezi ogw'omusanvu Isimayiri mutabani wa Nesaniya, mutabani wa Erisaama, omu ku balangira ate nga ye omu ku bakulu b'eggye lya Yuda n'ajja n'abasajja kkumi eri Gedaliya mutabani wa Akikamu e Mizupa. Bwe baali nga balya, ² Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abasajja ekkumi abaali naye ne bayimuka ne batta Gedaliya, mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, n'ekitala, gavana, kabaka w'e Babulooni gwe yali ataddewo okufuga mu nsi. ³ Isimayiri n'atta n'Abayudaaya bonna abaali ne Gedaliya e Mizupa, n'abaserikale Abakaludaaya abaaliyo.

⁴ Olunaku olwaddirira Gedaliya ng'amaze okuttibwa, nga tewannabaawo akimanyiiko, ⁵ abasajja kinaana abaali beemwedde ebirevu, nga bayuzizza engoye zaabwe era nga beesazeesaze, bajja okuva e Sekemu, ne Siiro ne Samaliya, nga baleese ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke n'obubaane eby'omu nnyumba ya MUKAMA. ⁶ Isimayiri omwana wa Nesaniya n'ava e Mizupa okubasisinkana ng'agenda bw'akaaba. Bwe ya batuukako, n'abagamba nti, "Mujje eri Gedaliya omwana wa Akikamu." ⁷ Bwe baatuuka mu kibuga, Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abasajja be ne batta abamu ku basajja abo, ne babasuula mu kinnya.

⁸ Naye kkumi ku bo ne bagamba Isimayiri nti, "Totutta! Tulina enjaano ne sayiri, n'omuzigo, n'omubisi gw'enjuki, tubikwese mu nniro." Awo ne babaleka ne batabattira wamu na bali abalala. ⁹ Ekinnya mwe baasuula emirambo gy'abasajja bonna be battira awamu ne Gedaliya, kye kiri kabaka Asa kye yali asimye ng'alwanyisa Baasa kabaka wa Isirayiri. Isimayiri mutabani wa Nesaniya yakijjuza abafu.

¹⁰ Isimayiri n'awamba abantu bonna abalala abaali e Mizupa, abawala ba kabaka n'abalala bonna abaali basigaddeyo, Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye lya kabaka Nebukadduneeza be yali awadde Gedaliya mutabani wa Akikamu. Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abatwala nga bawambe ne yeetegeka okubasomosa okubatwala eri Abamoni.

¹¹ Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi bonna abaali naye bwe baawulira ebikolobero Isimayiri mutabani wa Nesaniya bye yali akoze, ¹² ne batwala abasajja baabwe bonna ne bagenda okulwanyisa Isimayiri mutabani wa Nesaniya. Ne bamutuukako okumpi n'amazzi amangi e Gibyoni. ¹³ Abantu bonna abaali ne Isimayiri bwe baalaba Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye be yali nabo, ne basanyuka. ¹⁴ Abantu bonna Isimayiri be yali awambye e Mizupa ne bakyuka ne bagenda eri Yokanaani mutabani wa Kaleya. ¹⁵ Naye Isimayiri mutabani wa Nesaniya ne basajja be munaana ne batoloka okuva ku Yokanaani ne bagenda mu ba Amoni.

¹⁶ Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi b'eggye bonna abaali naye ne batwala abawambe oku-

va e Mizupa be baali baggye ku Isimayiri mutabani wa Nesaniya ng'amaze okutta Gedaliya mutabani wa Akikamu: abaserikale, n'abakazi, n'abaana n'abakungu b'omu lubiri be yali aggye e Gibyoni. ¹⁷ Ne beeyongerayo ne bayimirako e Gerusukimamu okumpi ne Besirekemu, nga boolekedde e Misiri, ¹⁸ badduke Abakaludaaya. Baali batidde Abakaludaaya kubanga Isimayiri mutabani wa Nesaniya yali asse Gedaliya mutabani wa Akikamu, oyo kabaka w'e Babulooni gwe yali ataddewo okufuga ensi nga gavana.

42 Awo abaduumizi ba magye bonna, ng'ogasseeko Yokanaani mutabani wa Kaleya ne Yezaniya mutabani wa Kosaaya, n'abantu bonna okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu baatuukirira ² nnabbi Yeremiya ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde, wulira okusaba kwaffe osabe MUKAMA Katonda wo ku lw'abantu bano bonna abafisseewo. Kale naawe nga bw'olaba, abaali abangi kaakano tusigaddewo batono nnyo. ³ Saba MUKAMA Katonda wo atubuulire gye tusaanye okulaga ne kye tusaanye okukola."

⁴ Nnabbi Yeremiya n'abagamba nti, "Mbawulidde, ddala nzija kubasabira eri MUKAMA Katonda wammwe nga bwe munsabye; nzija kubabuulira byonna MUKAMA by'ananjamba, sirina kye nnaabakisa."

⁵ Awo ne bagamba Yeremiya nti, "MUKAMA abeere omujulirwa ow'amazima era omwesigwa gye tuli, bwe tutalikola kyonna MUKAMA Katonda wo ky'anaakutuma okutugamba. ⁶ Oba kyangu oba kikalubo tujja ku-gondera MUKAMA Katonda waffe, gye tukutuma kaakano, tulyoke tufune emirembe, kubanga tujja ku-gondera MUKAMA Katonda waffe."

⁷ Bwe waayitawo ennaku kkumi ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Yeremiya. ⁸ N'alyoka ayita Yokanaani omwana wa Kaleya n'abaduumizi b'eggye lya Yuda bonna abaali naye, n'abantu bonna okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu.

⁹ N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, gye mwantuma okubabuuliza nti, ¹⁰ 'Bwe munaasigala mu nsi eno, nzija kubazimba era siibaleke kugwa. Nzija kubasimba so si kubasimbula, kubanga nnumiddwa olw'ekikangabwa kye mbatuusiz-zaako. ¹¹ Temutya kabaka w'e Babulooni, kaakano gwe mutya. Temumutya, bw'ayogera MUKAMA, kubanga ndi nammwe era nzija kubalokola, mbanunule mu mukono gwa kabaka oyo. ¹² Nzija kubalaga ekisa alyoke abakwatirwe ekisa, abakomyewo mu nsi yammwe.'

¹³ "Wabula bwe mugamba nti, 'Tetuusigale mu nsi eno gye mbakomezzaamu,' olwo munaaba temugondedde MUKAMA Katonda wammwe. ¹⁴ Bwe mugamba nti, 'Nedda, tujja kugenda tubeere e Misiri, gye tutaalabe ntalo wadde okuwulira ekkondeere nga livuga oba okubulwa omugaati ogw'okulya,' ¹⁵ kale nno muwulire ekigambo kya MUKAMA, mmwe abaasigalawo mu Yuda. Bw'ati bw'ayogera MUKAMA

ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Bwe munaamalirira okugenda e Misiri era ne mugenda okubeerera yo ddala, ¹⁶ olwo ekitala kye mutya kijja kubasanga eyo, n'enjala gye mutya ejja kubagoberera e Misiri era eyo gye mulifiira. ¹⁷ Mumanyire ddala nti, Abo bonna abamaliridde okugenda e Misiri okusenga eyo balifa kitala, n'enjala ne kawumpuli; tewaliba n'omu alisigalawo wadde okuwona ekikangabwa kye ndibaleetako.'

¹⁸ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ng'obusungu bwange n'ekiruyi bwe bifukiddwa ku abo abali mu Yersaalemi, bwe kityo ekiruyi kyange bwe kinaafukibwa ku mmwe bwe mu-naagenda e Misiri. Munaabeera kya kukolimirwa, era kya ntiisa, era kya kusalirwa musango era kivume: temuliraba kifo kino nate.'

¹⁹ "Mmwe abafisseewo ku Yuda, *MUKAMA* abagambye nti, 'Temugenda Misiri.' Mumanye kino nga mbalabula leero ²⁰ nti, Mwakola ekisobyo kinene bwe mwantuma eri *MUKAMA* Katonda wammwe ne mugamba nti, 'Tusabire eri *MUKAMA* Katonda waffe: tubuulire byonna by'agamba tujja kubikola.' ²¹ Mbabuulidde leero, naye era temugondede *MUKAMA* Katonda wammwe mu byonna bye yantuma okubagamba. ²² Kale nno mugeerere ddala kino nga mulittibwa na kitala, oba njala oba kawumpuli mu nsi gye mwagala okugenda okusengamu."

43 Yeremiya bwe yamala okutegeeza abantu ekigambo byonna *MUKAMA* Katonda waabwe bye yamutuma okubagamba, ² Azaliya mutabani wa Kosaaya ne Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abasajja bonna ab'amalala ne bagamba Yeremiya nti, "Olimba! *MUKAMA* Katonda wo takutumye kugamba nti, 'Temugenda Misiri kusenga eyo.' ³ Naye Baluki mutabani wa Neriya y'akusendasenda otugabule mu mukono gw'Abakaludaaya, batutte oba batutwale mu buwanjangu e Babulooni."

⁴ Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye bonna n'abantu bonna ne bajeemera ekiragiyo kya *MUKAMA* eky'okusigala mu nsi ya Yuda.

⁵ Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye ga Yuda bonna ne bakulembera abantu ba Yuda abaali basigaddewo nga bakomyewo okuva mu mawanga gonna gye baali baddukidde okubeera mu nsi ya Yuda. ⁶ Ne batwala n'abasajja bonna, n'abakazi n'abaana n'abawala ba kabaka, Nebuzaladaani omuduuzi w'eggye lya kabaka w'e Babulooni be yali alekedde Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, ne nnabbi Yeremiya ne Baluki mutabani wa Neriya. ⁷ Awo ne bayingira e Misiri nga bajeemedde *MUKAMA*, ne bagenda okutuukira ddala e Tapaneeze.

⁸ Bwe baba bali e Tapaneeze, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yeremiya nti, ⁹ "Twala amayinja amanene ogaziike mu bbumba mu lubalaza olw'amatoffaali ku mulyango gw'olubiri lwa Falaawo e Tapaneeze, ng'Abayudaaya bonna balaba. ¹⁰ Obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isir-

ayiri nti, Nditumya omuddu wange Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, era nditeeka entebe ye ey'obwakabaka ku mayinja gano ge nziise wano. Ku go kwalikuba eweema ye ey'obwakabaka. ¹¹ Alijja n'alumba Misiri, atte abo ab'okufa, awambe n'abo ab'okuwambibwa, n'ab'okuttibwa n'ekitala battibwe n'ekitala. ¹² Alikoleeza omuliro ku masabo ga bakatonda b'e Misiri, n'abatwala mu busibe nga alese amasabo gaabwe agookezza. Ng'omulunzi w'endiga bwe yeezingirira ekyambalo kye, bw'atyo bw'alyezingirira ensi y'e Misiri n'avaayo nga tewali kabi konna kamutuuseeko. ¹³ Alimenyamenya empagi ezaawongebwa mu ssabo ly'enjuba mu Misiri, n'ayokya n'amasabo ga bakatonda b'e Misiri.'"

44 Ekigambo ne kijjira Yeremiya ekikwata ku Bayudaaya bonna abaali mu nsi y'e Misiri e Migudooli n'e Tapaneeze n'e Noofu ne mu nsi ey'e Pasuloosi nga kigamba nti, ² "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mwalaba ekikangabwa ekinene kye naleeta ku Yersaalemi ne ku bibuga byonna ebya Yuda. Leero matongo ³ olw'ebibi bye baakola. Bankwasa obusungu olw'okwotereza bakatonda abalala obubaane n'okusinza, bo newaakubadde mmwe wadde bajjammwe be batamanyangako. ⁴ Emirundi mingi natuma abaddu bange bannabbi, abaabagamba nti, 'Temukola bintu bino eby'omuzizo bye nkyawa!' ⁵ Naye tebaawulira wadde okufaayo; tebaalekayo mpisa zaabwe embi wadde okulekayo okwotereza bakatonda abalala obubaane. ⁶ Noolwekyo, obusungu bwange obungi ennyo kyebwava bubabuubuukira; ne buzinda ebibuga bya Yuda n'enguudo za Yersaalemi era ne bifuuka amatongo, ne leero.

⁷ "Kale kaakano bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Lwaki mweretako akabi akanene bwe kati nga musala ku Yuda abasajja n'abakazi, n'abaana abato n'abawere aba Yuda ne mutalekaawo muntu? ⁸ Lwaki munsunguwaza olw'ebyo emikono gyammwe bye gikoze, nga mwotereza bakatonda abalala obubaane e Misiri, gye mwajja okubeera? Mujja kwezikiriza mufuuke eky'omuzizo n'eky'okukolimirwa mu mawanga gonna ag'omu nsi. ⁹ Mwerabidde ebibi bakitammwe ne bakabaka ba Yuda ne bakazi bammwe bye baakola era n'ebibi bye mwakola mmwe ne bakazi bammwe mu nsi ya Yuda ne mu nguudo za Yersaalemi? ¹⁰ Naye n'okutuusa leero tebeetoowazizza wadde okutya, wadde okugondera amateeka gange n'ebiragiyo bye nabateekerawo mmwe ne bajjammwe.

¹¹ "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mmaliridde okubazikiriza mmwe ne Yuda yonna. ¹² Ndiggawo abaasigalira mu Yuda abaamalirira okugenda e Misiri okusenga eyo. Bonna balizikirira mu Misiri, balifa ekitala oba enjala. Okuva ku muto okutuuka ku mukulu asingayo balifa era balifuuka ekyenyinyalwa n'eky'okusekererwa era

n'okukolimirwa. ¹³ Ndibonereza abo ababeera mu Misiri, bafe ekitala, n'enjala ne kawumpuli, nga bwe nabonereza Yerusalemi. ¹⁴ Tewali n'omu ku baasigalawo mu Yuda eyaddukira e Misiri, aliwona oba alisigalawo okudda mu nsi ya Yuda, gye beegomba okudda, tewali aliddayo okuggyako abatono ennyo."

¹⁵ Awo abasajja bonna abaali bamanyi nga bakazi baabwe baali bootereza bakatonda abalala obubaane, n'abakazi abalala abaaliwo, olukunjaana nga lunene n'abantu bonna abaali babeera mu Misiri e Pasuloosi, ne baddamu Yeremiya nga boogera nti, ¹⁶ "Tetujja kuwulira bubaka bw'oyogedde naffe mu linnya lya MUKAMA! ¹⁷ Tujja kukola byonna bye twagambye okukola. Tujja kwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane, tuweeyo n'ebiweebwayo ebyokunywa nga bwe twakolanga, ffe ne bakitaffe, ne bakabaka baffe n'abakungu baffe mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo z'e Yerusalemi. Mu biseera ebyo twalina emmere nnyingi era nga tuli bulungi nga tetutuukibwako kabi. ¹⁸ Naye okuva lwe twalekeraawo okwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane, n'okumuwa ekiweebwayo ekyokunywa, tetubadde na kantu konna era tubadde tuzikirira n'ekitala n'enjala."

¹⁹ Abakazi ne bongerako nti, "Bwe twayotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane ne tumuwa n'ekiweebwayo ekyokunywa, abaami baffe tebaamanya nti twali tumukolera obugaati obuliko eki faananyi kye ne tumuwa n'ekiweebwayo ekyokunywa?"

²⁰ Awo Yeremiya n'agamba abantu bonna, abasajja n'abakazi n'abantu bonna abaali bamuzzeemu nti, ²¹ "Obubaane bwammwe bwe mwayotereza mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo za Yerusalemi, mmwe ne bakitammwe, ne bakabaka bammwe, n'abakungu n'abantu bonna mu nsi, ebyo MUKAMA si bye yajjukira n'alowoozaako? ²² MUKAMA nga takyayinza kugumiikiriza bikolwa byammwe bibi n'eb'y'emizizo bye mwakola, ensi yammwe kyeyava efuuka ekikolimo n'ekyeninyalwa era eteriimu bantu, nga bweri leero. ²³ Kubanga mwotereza obubaane abalala era ne mukola ebibi mu maaso ga MUKAMA Katonda ne mutamugondera wadde okugoberera amateeka ge oba ebi-ragi-ro bye oba bye yategeeza, emitawaana gibagidde nga kaakano bwe mulabye."

²⁴ Awo Yeremiya n'agamba abantu bonna, ng'ogasseeko abakazi nti, "Muwulire ekigambo kya MUKAMA Katonda, abantu mwenna aba Yuda mu Misiri. ²⁵ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, mmwe ne bakazi bammwe mulaze mu bikolwa byammwe ebyo bye mwasuubiza nti, 'Tujja kukola nga bwe tweyama okwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane era n'okumuwa ekiweebwayo ekyokunywa.'

"Mugende mu maaso, mukole bye mwasuubiza! Mutuukirize obweyamo bwammwe! ²⁶ Naye muwulire ekigambo kya MUKAMA, mmwe Abayudaaya mwenna abali mu Misiri. 'Ndayira mu linnya lyange ekkulu,'

bw'ayogera MUKAMA nti, 'Tewali n'omu ku abo abaava mu Yuda ababeera mu Misiri, aliddayo okuyita erinnya lyange wadde okulayira nti, "Nga MUKAMA Katonda bw'ali omulamu." ²⁷ Kubanga mbawaddeyo eri akabi, si lwa bulungi; Abayudaaya abali mu Misiri balimalibwawo n'ekitala n'enjala okutuusa bonna lwe baligwaawo. ²⁸ Abo abaliwona ekitala ne baddayo mu Yuda okuva e Misiri baliba batono nnyo. Olwo abalisigalawo bonna okuva mu Yuda abajja okubeera mu Misiri, balitegeera ekigambo ekirikola, ekyange oba ekyabwe.

²⁹ "Kano ke kanaabeera akabonero gye muli nti ndibabonerereza mu kifo kino,' bw'ayogera MUKAMA, 'Mulyoke mumanye nga okulabula kwange okw'okubabonereza kujja kutuukirira.' ³⁰ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Njenda kuwaayo Falaawo Kofera kabaka w'e Misiri eri abalabe be abanoonya okumutta, nga bwe n'awaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda eri Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, omulabe eyamunoonya okumutta.'"

Obubaka eri Baluki

45 Kino kye kigambo nnabbi Yeremiya kye yagamba Baluki mutabani wa Neriya mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, nga Baluki amaze okuwandiika ku muzingo nti, ² "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri gy'oli, ggwe Baluki nti, ³ Wagamba nti, 'Zinsanze. MUKAMA Katonda agasse enaku ku bulumi bwange; mpweddemu endasi era zijjudde okusinda n'obutawummula.'" ⁴ MUKAMA yagamba nti, "Mugambe bw'oti nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti: ndimenya bye nazimba, nkuule bye nasimba, mu ggwanga lyonna. ⁵ Kale lwaki weenoonyeza ebintu ebirungi? Tobinoonya. Kubanga ndireeta akabi ku bantu bonna, bw'ayogera MUKAMA Katonda, naye buli gy'olaga nnaakuyambanga osigale ng'oli mulamu.'"

Obubaka Obukwata ku Misiri

46 Kino kye kigambo kya MUKAMA Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku mawanga:

² Ebikwata ku Misiri:

Buno bwe bubaka obukwata ku ggye lya Falaawo Neko kabaka w'e Misiri, eryawangulwa e Kalukemisi, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni lye yakuba mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda ku Mugga Fulaati.

³ "Mutegeke engabo zammwe, ennene n'entono mukumbe okugenda mu litalo!

⁴ Mutegeke embalaasi muzeebagale!

Muyimirire mu bifo byammwe n'esseppeewo zammwe!

Muzigule amafumu,
mwambale ebizibaawo eby'ebyuma!
5 Kiki kye ndaba?
Batidde,
badda ennyuma,
abalwany baabwe bawanguddwa.
Badduka mu bwangu
awatali kutunula mabega,
era waliwo okufa ku buli luuyi,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
6 "Abawenyusi b'embiro tebasobola kuwona
n'ab'amaanyi tebasobola kwewonya.
Beesittala
ne bagwa mu bukiikakkono obw'Omugga Fulaati.
7 "Ani oyo ayimuka ng'omugga Kiyira,
ng'emigga egy'amazzi agabimba?
8 Misiri eyimuka nga Kiyira,
ng'emigga egy'amazzi agabimba.
Agamba nti, 'Ndisituka ne mbuutikira ensi yonna.
Ndizikiriza ebibuga n'abantu baabyo.'
9 Mulumbe, mmwe embalaasi!
Muzidduse n'amaanyi, mmwe abalwany b'oku mbal-
aasi!
Mukumbe mmwe abalwany,
abasajja b'e Kuusi ne Puuti¹ abeettika engabo,
abasajja b'e Luudi abakozesa obusaale.
10 Naye olunaku olwo lwa Mukama, MUKAMA Katonda
ow'Eggye,
olunaku olw'okuwalanirako eggwanga, olw'okusalira
abalabe omusango.
Ekitala kijja kulya nga kimaliddwa,
okutuusa nga kyemazeeko ennyonta y'omusaayi.
Kubanga Mukama, MUKAMA Katonda ow'Eggye,
alibawaayo babeere ng'ekiweebwayo mu nsi
ey'obukiikakkono ku Mugga Fulaati.
11 "Genda e Gireyaadi ofune eddagala ery'okusaaba,
ggwe Omuwala Embeerera owa Misiri.
Naye mwongerera bwereere obujjanjabi;
temujja kuwonyezebwa.
12 Amawanga gajja kuwulira obuswavu bwammwe;
emiranga gyammwe gijja kujjuza ensi.
Omulwany omu alitomera omulala
bombi ne bagwa."
13 Buno bwe bubaka MUKAMA Katonda bwe yayogera
eri nnabbi Yeremiya ku bikwata ku kujja kwa Nebukad-
duneeza kabaka w'e Babulooni okulumba Misiri:
14 "Langirira kino mu Misiri, era okyogere e Migu-
dooli;
kirangirire e Tapanese ne Noofu nti,
'Muyimirire mu bifo byammwe mwetegeke
kubanga ekitala kirya abo ababeetoolodde.'
15 Lwaki abalwany bo bagudde wansi?

1 Puuli ne Puuti bye bimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu
ekyetooolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya

Tebasobola kuyimirira, kubanga MUKAMA Katonda aj-
ja kubasindika wansi.
16 Balyesittala emirundi egiwera;
baligwiragana.
Bagambe nti, 'Yimuka, tuddeyo
eri abantu baffe era n'ensi zaffe,
tuve awali ekitala ky'oyo atunyigiriza.'
17 Eyo gye baliwowogganira nti,
'Falaawo kabaka w'e Misiri mulekaanyi bulekaanyi
afiiriddwa omukisa gwe.'
18 "Nga bwe ndi omulamu," bw'ayogera oyo Kabaka
ayitibwa MUKAMA Katonda ow'Eggye,
'Waliwo alijja ali nga Taboli wakati mu nsozi,
nga Kulumeeri ku nnyanja.
19 Musibe engugu zammwe muwanjanguke,
mmwe abali mu Misiri
kubanga Noofu kirifuuka matongo,
ekiryaawo omutali bantu.
20 "Misiri nte nduusi nnungi nnyo,
naye kawawa avudde mu bukiikakkono azze okumu-
lumba.
21 N'abajaasi be abapangise
bagezze ng'ennyana.
Nabo bajja kukyuka badduke,
tebaasobole kuyimirirawo,
kubanga olunaku olw'ekikangabwa lubajjira,
ekiseera kyabwe eky'okubonerezebwa kisedbedde.
22 Misiri alikaaba ng'omusota ogudduka,
omulabe alimulumba mu maanyi,
amujjire n'embazzi,
ng'abatemi b'emiti.
23 Balitema ekibira kye," bw'ayogera MUKAMA Katon-
da,
'newaakubadde nga kikutte nnyo.
Bangi n'okusinga enzige,
tebasobola kubalika.
24 Muwala wa Misiri aliswazibwa,
aweewweyo mu mukono gw'abo abava mu buki-
ikakkono."
25 MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, agamba
nti, "Nnaatera okuleeta ekibonerezo ku Amoni katon-
da w'e Tebeesi, ne ku Falaawo, ne ku Misiri, ne ku
bakatonda be, ne ku bakabaka be, ne ku abo abeesiga
Falaawo. 26 Ndibawaayo eri abo abaagala okubatta,
eri Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'abakun-
gu be. Wabula oluvannyuma, Misiri eriberamu aban-
tu nga bwe yali edda," bw'ayogera MUKAMA Katonda.
27 "Totya, ggwe Yakobo omuweereza wange;
toggwaamu maanyi, ggwe Isirayiri.
Ddala ddala ndikununula okuva mu kifo eky'ewala,
n'ezzadde lyo ndinunule okuva mu nsi
ey'obuwanjanguuse bwalyo.
Yakobo aliddamu okufuna emirembe n'atebenkera,
era tewali alimutiisa.

28 Totya, ggwe Yakobo omuddu wange,
kubanga ndi naawe," bw'ayogera *MUKAMA*.
"Wadde nga nazikiririza ddala amawanga gonna
gye nabasaasaanyiza,
naye mmwe siribazikiririza ddala.
Ndibabonereza naye mu bwenkanya;
siribaleka nga temubonerezebwa."

Obubaka Obukwata ku Bafirisuuti

47 Kino kye kigambo kya *MUKAMA* Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku Bafirisuuti nga Falaawo tannalumba Gaza nga kigamba nti:

2 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti,
"Laba amazzi agatumbira mu bukiikakkono,
galifuuka omugga ogwanjaala.
Galyanjaala ku nsi
ne mu bibuga byonna ebigirimu n'ababituulamamu.
Abantu balikaaba;
bonna abali mu nsi baliwowoggana.
3 Olw'emisinde gy'embalaasi ezidduka
n'okufuumuuka kw'amagaali g'omulabe
era n'okuwuuma kwa nnamuziga,
bakitaabwe tebajja kukyuka kuyamba baana baabwe,
emikono gyabwe gya kulebera.
4 Kubanga olunaku lutuuse
okuzikiriza Abafirisuuti bonna,
n'okusalako bonna abandisigaddewo
abandiyambye Ttuulo ne Sidoni.
MUKAMA wa kuzikiriza Abafirisuuti
abaasigalawo ku mbalama z'ekizinga Kafutoli.
5 Gaza alimwa omutwe gwe ng'akungubaga.
Asukulooni alisirisibwa.
Ggwe eyasigala mu kiwonvu,
olituusa ddi okwesalaasala?
6 "Ayi ggwe ekitala kya *MUKAMA* Katonda, okaaba,
obudde bunaatuuka ddi owummule?
Ddayo mu kiraato kyo
sirika teweeneenya.'
7 Naye kiyinza kitya okuwummula
nga *MUKAMA* y'akiragidde,
ng'akiragidde
okulumba Asukulooni n'olubalama lw'ennyanja?"

Obubaka Obukwata ku Mowaabu

48 Ebikwata ku Mowaabu:

Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti,
"Zikisanze Nebo, kubanga kijja kuzikirizibwa,
Kiryasayimu kiswale kiwambibwe,
ekigo eky'amaanyi kijja kuswala kimenyebwe.
2 Mowaabu taddeyo kutenderezebwa;
mu Kesuboni abantu balitegeka okugwa kwe, nga
boogera nti,

'Mujje, tumalewo ensi eyo.'
Nammwe, mmwe Madumeni mulisirisibwa,
n'ekitala kirikugoberera.
3 Muwulirize emiranga egiva e Kolonayimu,
okwonoonekerwa n'okuzikirizibwa okunene.
4 Mowaabu alimenyebwa;
abawere ne bakaaba.
5 Bakwata ekkubo erigenda e Lukisi,
nga bwe bakungubaga
ku luguudo olugenda e Kolonayimu,
emiranga egy'okuzikirizibwa giwulirwa.
6 Mudduke! Muwonye obulamu bwammwe;
mubeere ng'ebisaka mu ddungu.
7 Kubanga mwesiga ebikolwa byammwe n'obugagga
bwammwe,
nammwe mulitwalibwa ng'abaddu,
ne Kemosi alitwalibwa mu buwanjangu
awamu ne bakabona be n'abakungu be.
8 Omuzikiriza alirumba buli kibuga,
era tewali kibuga kiriwona.
Ekiwonvu kiryonoonebwa
n'olusenyu luzikirizibwe
kubanga *MUKAMA* ayogedde.
9 Muwe Mowaabu ebiwaawaatiro abooke agende
kubanga alifuuka matongo,
ebibuga bye birizikirizibwa,
nga tewali abibeeramu.
10 "Akolimirwe oyo agayaalira omulimu gwa *MUKAMA*
Katonda.
Akolimirwe oyo aziyiza ekitala kye okuyiwa
omusaayi.
11 "Mowaabu abadde mireembe okuva mu buvubuka
bwe,
nga wayini gwe batasengeze,
gwe bataggye mu kibya ekimu okumuyiwa mu kirala,
tagenzeke mu buwanjangu.
Kale awooma ng'edda,
n'akawoowo ke tekakyukanga.
12 Naye ennaku zijja,"
bw'ayogera *MUKAMA* Katonda,
"Iwe ndituma basajja bange abaggya wayini mu
bibya,
era balimuyiwa ebweru;
balittulula ensuwa ze
baase n'ebibya bye.
13 Awo Mowaabu alikwatibwa ensanyi olwa Kemosi,
ng'ennyumba ya Isirayiri bwe yaswala
bwe yeesiga Beseri.
14 "Oyinza otya okugamba nti, 'Tuli balwany,
abasajja abazira mu ntalo?'
15 Mowaabu alizindibwa n'ebibuga bye ne bizikirizibwa;
abavubuka be abato bagende battibwe,"

bw'ayogera Kabaka, erinnya lye ye *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.

16 "Okugwa kwa Mowaabu kusembedde; akabi katuuse.

17 Mumubeesebeese mwenna abamwetoolodde, mwenna abamanyi ettutumu lye; mugambe nti, 'Ng'Omuggo ogw'amaanyi ogw'obwak-abaka gumenyese, ng'oluga olw'ekitiibwa lumenyese!'

18 "Mukke muve mu kitiibwa kyammwe mutuule ku ttaka, mmwe abatuuze b'Omuwala w'e Diboni, kubanga oyo azikiriza Mowaabu alibajjira azikirize ebibuga byammwe ebya bbugwe.

19 Muyimirire ku luguudo mulabe, mmwe ababeera mu Aloweri. Mubuuze omusajja adduka, n'omukazi atoloka, mubabuuze nti, 'Kiki ekiguddewo?'

20 Mowaabu aswadde kubanga amenyesemenyese. Mukaabe muleekaane! Mulangiririre mu Alunoni nti Mowaabu kizikiridde.

21 Okusala omusango kutuuse mu nsi ey'ensenyi ku Koloni ne ku Yaza ne ku Mefaasi,

22 ne ku Diboni, ne ku Nebo ne ku Besudibulasay-imu, 23 ne ku Kiriyaayimu ne ku Besugamuli ne ku Besumyoni;

24 ne ku Keriyooosi ne ku Bozula ne ku bibuga byonna eby'omu nsi ya Mowaabu ebiri ewala n'ebiri okumpi.

25 Ejjembe lya Mowaabu lisaliddwako, n'omukono gwe gumenyese," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

26 "Mumutamiize; kubanga ajeemedde *MUKAMA*. Ka Mowaabu yekulukuunyize mu bisesemye bye, era asekererwe.

27 Isirayiri tewagisekereranga? Baali bamukutte mu bubbi, olyoke onyeenye omutwe gwo ng'omusekerera buli lw'omwogerako?

28 Muve mu bibuga byammwe mubeere mu njazi, mmwe ababeera mu Mowaabu. Mubeere ng'ejjiba erikola ekisu kyalyo ku mumwa gw'empuku.

29 "Tuwulidde amalala ga Mowaabu amalala ge agayitiridde n'okwemanya, okwewulira kwe era n'okweyisa kwe era n'okwegulumiza kwe okw'omutima.

30 Mmani obusungu bwe obutaliimu," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, "okwenyumiriza kwe okutaliiko kye kugasa.

31 Noolwekyo nkaabirira Mowaabu, olwa Mowaabu yenna nkaaba, nkungubagira abasajja ab'e Kirukeresi.

32 Nkukaabira ggwe amaziga, nga Yazeri bw'akaaba, ggwe omuzabbibu gw'e Sibuna.

Amatabi gammwe geegolola okutuuka ku nnyanja; gatuuka ku nnyanja y'e Yazeri.

Omuzikiriza agudde ku bibala byo ebyengedde era n'emizabbibu.

33 Essanyu n'okujaguza biggiddwa ku nnimiro ne ku bibanja bya Mowaabu.

Nziyizza okukulukuta kwa wayini mu masogolero; tewali asogola ng'aleekaana olw'essanyu.

Newaakubadde nga waliyo okuleekaana, okuleekaana okwo si kwa ssanyu.

34 "Amaloboozi g'okukaaba kwabwe galinnye okuva e Kesuboni okutuuka ku Ereyale, n'okutuuka ku Yakazi.

Okuva e Zowaali okutuuka e Kolanayimu n'e Egula-suserisiya, kubanga n'amazzi g'e Nimulimu gakalidde.

35 Ndiggyawo abo abawaayo ebiweebwayo mu bifo ebigulumivu e Mowaabu,

ne bootereza n'obubaane eri bakatonda baabwe," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

36 "Noolwekyo omutima gwange gukaabira Mowaabu ng'endere; gukaaba ng'endere olw'abasajja b'e Kirukesi. Obugagga bwe baafuna buwedde.

37 Buli mutwe mumwe na buli kirevu kisaliddwako; buli mukono gutemeddwako na buli kiwato kisibiddwamu ebibukutu.

38 Ku buli kasolya ka nnyumba e Mowaabu ne mu bifo awakunjaanirwa, tewaliwo kintu kirala wabula okukungubaga, kubanga njasizzayasizza Mowaabu ng'ekibya ekitaliiko akyagala," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

39 "Ng'amenyeddwamenyeddwawa! Nga bakaaba! Mowaabu ng'akyusa omugongo gwe olw'obuswavu! Mowaabu afuuse kyakusekererwa, ekyekango eri bonna abamwetoolodde."

40 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti: "Labal Empungu ekka, ng'eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo ku Mowaabu.

41 Ebibuga birikwatibwa n'ebigo biwambibwe.

Ku lunaku olwo emitima gy'abalwanyani ba Mowaabu giribeera ng'omutima gw'omukazi alumwa okuzaala.

42 Mowaabu alizikirizibwa, kubanga yajeemera *MUKAMA*.

43 Entiisa n'obunnya n'omutego bibalindiridde, mmwe abantu ba Mowaabu,"

bw'ayogera MUKAMA Katonda.
 44 "Buli alidduka entiisa
 aligwa mu bunnya,
 n'oyo aliba avudde mu bunnya
 alikwatibwa omutego;
 kubanga ndireeta ku Mowaabu
 omwaka gw'okubonaabona kwe,"
 bw'ayogera MUKAMA Katonda.

45 "Mu kisiikirize kya Kesuboni,
 abadduka mwe bayimirira nga tebalina maanyi,
 kubanga omuliro guvudde mu Kesuboni,
 ennimi z'omuliro wakati mu Sikoni,
 era gw'okezza ebyenyi bya Mowaabu,
 n'obuwanga bw'abo abaleekaana nga bee-
 waanawaana.

46 Zikusanze ggwe, Mowaabu.
 Abantu b'e Kemosi bazikiridde,
 batabani bo batwaliddwa mu buwanjjanguse
 ne bawala bammwe mu busibe.

47 "Ndikomyawo nate obugagga bwa Mowaabu
 mu nnaku ezijja,"
 bw'ayogera MUKAMA Katonda.
 Omusango Mowaabu gw'asaliddwa gukoma wano.

Obubaka Obukwata ku Amoni

49 Ebikwata ku baana ba Amoni bye bino.
 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,

"Isirayiri terina baana balenzi?
 Terina basika?

Lwaki Malukamu atutte Gaadi?

Lwaki abantu be batutte ebibuga by'e Gaadi?

2 Naye ennaku zijja," bw'ayogera MUKAMA Katonda,
 "Iwe ndiraya enjoma ezirangirira olutalo
 ku Labba eky'abawala ba Amoni.

Kirifuuka ntuumu ya mafunfugu,
 n'ebyalo ebiriraanyeevo byokebwe omuliro.

Isirayiri eryoke egobere ebweru
 abo abagigoba,"

bw'ayogera MUKAMA Katonda.

3 "Kaaba, ggwe Kesuboni, kubanga Ayi kizikiridde!

Mukaabe mmwe abatuuze b'omu Labba!

Mwesibe ebibukutu mukungubage.

Mudduke mudde eno n'eri mu bisenge by'ekibuga,
 kubanga Malukamu alitwalibwa mu busibe,
 awamu ne bakabona n'abakungu.

4 Lwaki mwenyumiriza olw'ebiwonvu byammwe,
 ne mwenyumiriza olw'ebiwonvu ebigimu?

Ggwe omuwala atali mwesigwa,
 weesiga obugagga bwo n'ogamba nti,
 'Ani alinnumba?'

5 Ndikuleetako entiisa,
 okuva mu abo bonna abakwetooldde,"
 bw'ayogera Mukama, MUKAMA Katonda ow'Eggye.

"Buli omu ku mmwe aligobebwa,

era tewali n'omu alikuŋŋaanya abadduka.

6 "Naye oluvannyuma ndikomyawo nate omukisa
 gy'abaana ba Amoni,"
 bw'ayogera MUKAMA Katonda.

Obubaka Obukwata ku Edomu

7 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti,
 "Tewakyali magezi mu Temani?

Abeegendereza babuliddwa okutegeera?
 Amagezi gaabwe gaweddemu ensa?

8 Mukyuke mudduke mwekweke mu mpuku eziri
 ewala

mmwe abatuuze b'e Dedani,
 kubanga ndireeta ekikangabwa ku Esawu,
 mu kiseera bwe ndimubonerereza.

9 Abanozi b'emizabbibu singa bazze gy'oli,
 tebandikuleseeko mizabbibu mibale bubazi?

Singa ababbi bazze ekiro,
 tebandibbye byonna bye beetaaga?

10 Naye ndyambula Esawu mwerule;
 ndizuula ebifo bye mwe yeekweka,
 aleme kwekweka.

Abaana be, n'ab'enjanda ze n'ab'omuliraano
 baakuzikirira,

era wa kuggwaawo.

11 Bamulekwa mu mmwe mubaleke, ndibalabirira.

Ne bannamwandu mu mmwe banneesige."

12 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, "Obanga
 abo abatandinywedde ku kikompe bawaliriziddwa
 okukinywako, lwaki mmwe temubonerezebwa?
 Temuuleme kubonerezebwa, mulina okukinywa.

13 Neerayirira," bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,
 "Bozula alifuuka matongo era ekibuga ekijjudde enti-
 isa, ekinyoomebwa era ekikolimire, era ebibuga bye
 byonna biriba matongo emirembe gyonna."

14 Mpulidde obubaka okuva eri MUKAMA Katonda.

Omubaka yatumibwa eri amawanga okugamba nti,
 "Mwekuŋŋaanye mukirumbe!

Mugolokoke mukole olutalo!"

15 "Kaakano ndibafuula aba wansi ennyo mu mawan-
 ga,

abanyoomebwa mu bantu.

16 Entiisa gy'oleeta

n'amalala g'omutima gwo bikulimbye,
 mmwe ababeera mu bunnya bw'amayinja,
 mmwe ababeera waggulu mu nsozi.

Wadde nga muzimba ebisu byammwe okubeera wag-
 gulu nga eby'empungu,

ndibawanulayo ne mbasuula wansi,"

bw'ayogera MUKAMA Katonda.

17 "Edomu kirifuuka kyerolerwa,
 abo bonna abayitawo balyewuunya batye
 olw'ebiwundu bye byonna.

18 Nga Sodomu ne Ggomola bwe byayonoonebwa,

wamu n'ebibuga ebirala ebiriraanyeevo," bw'ayo-gera MUKAMA Katonda,
"tewaliba n'omu abibeeramu;
tewali musajja alikituulamu.

19 "Ng'empologoma eva mu bisaka by'omu Yoludaani okugenda mu muddo omugimu, ndigoba Edomu mu nsi ye amangu n'embiro. Ani oyo omulonde gwe nnaateekawo akole kino? Ani ali nga nze era ani ayinza okunsomooza? Era musumba wa ndiga ki ayinza okunjolekera?"
20 Noolwekyo, muwulire MUKAMA Katonda kyategese okuleeta ku Edomu,
kyategekede abo abatuula mu Temani. Endiga ento mu bisibo za kuwalulwa, alyonoonera ddala ebisibo byazo ku lwabwe.
21 Bwe baligwa ensi erikankana, emiranga gyabwe giriwulirwa mu Nnyanja Emyufu.
22 Laba, alibuuka mu bire ng'empungu n'atumbiira, n'alyoka akka ng'ayanjululiza ebiwaawaatiro bye ku Bozula.
Ku lunaku olwo emitima gy'abalwanyani ba Edomu giribeewanika ng'ogw'omukazi alumwa okuzaala.

Obubaka Obukwata ku Damasiko

23 Ebikwata ku Damasiko:
"Kamasi ne Alupaadi biweddemu amaanyi, kubanga biwulidde amawulire amabi. Bakenjentereddwa, batabuddwa ng'ennyanya esiikuuse, tebasobola kutereera.
24 Ddamasiko ayongobedde, akyuse adduke era okutya kumukutte; obubalagaze n'obuyinike bimunyweezezza, obulumi nga obw'omukazi alumwa okuzaala.
25 Lwaki ekibuga ekimanyiddwa tebakidduse, ekibuga mwe nsanyukira?
26 Ddala abavubuka baakyo baligwa mu nguudo, n'abalwanyani baakyo bonna ku olwo baakusirisibwa," bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye.
27 "Ndiyokya bbugwe wa Ddamasiko omuliro; gwakumalawo n'embiri za Benukadaadi."

Obubaka Obukwata ku Kedali ne Kazoli

28 Bino bye bikwata ku Kedali n'obwakabaka bwa Kazoli, obwalumbibwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni.
Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,
"Golokoka, olumbe Kedali ozikirize abantu be bugwanjuba.
29 Weema zaabwe n'ebisibo byabwe bya kutwalibwa; enju zaabwe ziryetikkibwa n'ebintu byabwe byonna n'enjamira zaabwe. Abasajja balibakanga nga bawowoggana nti,

'Akabi kavudde ku buli ludda!'

30 "Mudduke mwekukume mangu! Mubeere mu mpuku empanvu, mmwe abatuuze b'omu Kazoli,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
"Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni abasalidde olukwe; ategese okubalumba.
31 "Golokoka olumbe eggwanga eriri mu ggandaalo, eriri mu kweyagala,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda,
"eggwanga eritalina miryango gisibwa wadde ebyuma;
abantu baalyo babeera awo bokka.
32 Enjamira zaabwe zaakunyagibwa, n'amagana gaabwe amanene gatwalibwe. Ndibasaasaanya eri empewo, abo abali mu bifo eby'ewala,
mbaleeteko akabi okuva ku buli ludda,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
33 "Kazoli alifuuka kifo kya bibe, ekifo eky'amatongo eky'emirembe n'emirembe. Tewali alikibeeramu; tewali muntu alikituulamu."

Obubaka Obukwata ku Eramu

34 Kino kye kigambo kya MUKAMA Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku Eramu, nga Zeddekiya kabaka wa Yuda kyajje alye obwakabaka.
35 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'Eggye nti,
"Laba, ndimenya omutege gwa Eramu, amaanyi gaabwe mwe gasinga okwesigibwa.
36 Era ndireeta ku Eramu empewo ennya, okuva mu bitundu ebina eby'eggulu; ndibasaasaanyiza eri empewo ezo ennya, era tewaliba nsi n'emu abawanjanguye ba Eramu gye bataliddukiramu.
37 Ndimenyeramenyera Eramu mu maaso g'abalabe be,
mu maaso gaabo abamunoonya okumutta; ndibatuusaako ekikangabwa, n'obusungu bwange obungi ennyo,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
"Ndibawondera n'ekitala okutuusa lwe ndibamalirawo ddala.
38 Nditeeka entebe yange ey'obwakabaka mu Eramu era nzikirize kabaka we n'abakungu be,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.
39 "Wabula ekiseera kijja, lwe ndiddiramu Eramu,"
bw'ayogera MUKAMA Katonda.

Obubaka Obukwata ku Babulooni

50 Kino kye kigambo *MUKAMA* Katonda kye yayogerera mu nnabbi Yeremiya ekikwata ku Babulooni n'ensi ey'Abakaludaaya.

2 "Buulira mu mawanga era olangirire, yimusa bendera olangirire, tolekaayo kintu kyonna ogambe nti, 'Babulooni eriwambibwa; Beri kiswale, ne Meroddaaki kijjule entiisa.

Ebifaananyi bya bakatonda abakole n'emikono bijja kuswala era biteye.'

3 Eggwanga okuva mu bukiikakkono lijja kukirumba lyonoone ensi y'Abakaludaaya.

Tewali muntu alisigalamu; abantu bonna balikiddukamu era n'ensolo zonna.

4 "Mu nnaku ezo, era mu kiseera ekyo," bw'ayogera *MUKAMA*, "abantu ba Isirayiri awamu n'abantu ba Yuda balikaaba amaziga nga banoonya *MUKAMA* Katonda waabwe.

5 Balibuuza ekkubo eridda e Sayuuni era bakyuse obwenyi bwabwe okukitunuulira, nga boogera nti,

Mujje twesibe ku *MUKAMA* Katonda mu ndagaano ey'emirembe gyonna etegenda kwerabirwa.

6 "Abantu bange babadde ndiga ezibuze; abasumba baabwe babawabizza ne babatuusa ku kutaataaganira ku nsozi. Baava ku lusozi ne badda ku kasozi ne beerabira ekifo kyabwe eky'okuwummuliramu.

7 Buli eyabasanganga nga abatulugunya; abalabe baabwe ne bagamba nti, 'Tetulina musango gwe tuzza,

kubanga baajeemera *MUKAMA* Katonda, obuddukiro bwabwe obwa nnama ddala, ye *MUKAMA*, essubi lya bakitaabwe.'

8 "Mudduke okuva e Babulooni; muleke ensi y'Abakaludaaya, mubeere ng'embuzi ezikulembera ekisibo.

9 Kubanga, laba, ndigolokosa ekibiina ky'amawanga amanene okuva mu nsi ey'obukiikakkono okulumba Babulooni.

Baliyimirira mu nnyiriri zaabwe bakirumbe, bakiwambe nga basinzira mu bukiikakkono. Obusaale bwabwe buliba ng'obw'abalwany abakugu, abataddira awo ngalo nsa.

10 Noolwekyo ensi y'Abakaludaaya erinyagibwa;

abo bonna abaliginyaga balitwala byonna bye baagala," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

11 "Kubanga musanyuka ne mujaguza, mmwe abaanyaga omugabo gwabwe, kubanga muligita ng'ente enduusi ewuula emmere ey'empeke,

ne muleekaana ng'embalaasi ennume enkulu, 12 nnyammwe alikwatibwa ensanyi; oyo eyakuzaala aliswazibwa. Aliba ensi esemberayo ddala, ensiko, ensi enkalu, eddungu.

13 Olw'obusungu bwa *MUKAMA* Katonda tajja kubeera-mu bantu, naye alisigala matongo. Bonna abayita e Babulooni balyewuunya batye era bakisooze olw'ebiwundu bye byonna.

14 "Musimbe ennyiriri okwetooloola Babulooni, mwenna abanaanuula omutego. Mumulase! Temulekaawo kasaale n'akamu, kubanga yajeemera *MUKAMA* Katonda.

15 Mumukube olube ku buli ludda.

Ajeemulukuse, eminaala gye gigwa, n'ebisenge bye bimenyedwa.

Kubanga kuno kwe kwesasuzza kwa *MUKAMA* Katonda, mumwesasuzeeko; mumukole nga bw'akoze abalala.

16 Asiga mumuggye mu Babulooni, n'omukunguzi oyo akwata ekiwabyo mumuggye mu makungula.

Olw'ekitala ky'omujoozi, leka buli omu addukire mu nsi y'ewaabwe, buli muntu adde eri abantu be.

17 "Isirayiri kisibo kya ndiga ezisaasaanye, empologoma kye zigobye.

Eyasooka okumulya yali kabaka wa Bwasuli;

eyasembayo okumenya amagumba ge yali Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni."

18 Noolwekyo bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti,

"Ndibonereza kabaka w'e Babulooni n'ensi ye nga bwe nabonereza kabaka w'e Bwasuli.

19 Naye ndikom yawo Isirayiri mu kisibo kye era aliriira ku Kalumeeri ne Basani; alikuttira

ku busozi bwa Efulayimu, ne mu Gireyaadi.

20 Mu nnaku ezo, era mu biseera ebyo," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, "omusango ku Isirayiri gulinonyezebwa, naye tegulibaawo, era n'ebibi bya Yuda birinonyezebwa, naye tewaliba na kimu, kubanga ndisonyiwa abo bendeseewo.

21 “Mulumbe ensi ye Merasayimu
n’abo abali mu Pekodi.
Mubagoberere mubatte, mubazikiririze ddala,”
bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.
“Mukole byonna bye mbalagidde.
22 Oluyoogaano lw’olutalo luwulirwa mu ggwanga,
eddoobozi ery’okuzikiriza okunene!
23 Ennyondo y’ensi yonna
ng’ekubiddwa n’emenyeka!
Babulooni kifuuse matongo
mu mawanga!
24 Nakutegera omutege, ggwe Babulooni,
babagwiikiriza ne babakwata nga tebategedde,
baakukwata ne bakuwamba
kubanga wawakanya *MUKAMA*.
25 *MUKAMA* agguddewo etterekero ly’ebyokulwanyisa
bye
naggyamu ebyokulwanyisa eby’ekiruyi kye,
kubanga *MUKAMA* Katonda ow’Eggye alina omulimu
ogw’okukola
mu nsi y’Abakaludaaya.
26 Mujje mumulumbe mmwe abava mu buli nsonda,
mumenye ebyagi eby’emmere y’empeke,
mumukunjaanye abe ng’entuumo y’emmere y’em-
peke.
Mumuzikiririze ddala;
waleme kusigalawo n’omu ku bo.
27 Mutte ennume zaabwe zonna,
muzitwale zittibwe.
Zibasanze kubanga olunaku lwabwe lutuuse,
kye kiseera kyabwe eky’okubonerezebwa.
28 Muwulire eby’abadduka n’abanoonyi b’obubudamu
okuva mu Babulooni
nga balangirira mu Sayuuni
engeri *MUKAMA* Katonda waffe gye yeesasuzza,
gye yeesasuzza olwa yeekaalu ye.
29 “Koowoola abalasi b’obusaale balumbe Babulooni,
ne bonna abanaanuula omutege.
Mumwetooolole yenna;
tewaba n’omu awona.
Mumusasule olw’ebikolwa bye byonna;
mumukole nga bwe yakola banne.
Kubanga yanyooma *MUKAMA*,
Omutukuvu wa Isirayiri.
30 Noolwekyo, abavubuka be baligwa mu nguudo;
abaserikale be balisirisibwa ku lunaku olwo,”
bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.
31 “Laba, ndi mulabe wo, ggwe ow’amalala,”
bw’ayogera Mukama, *MUKAMA* Katonda ow’Eggye,
“Kubanga olunaku lwo lutuuse,
ekiseera ky’on’obonerezebwamu.
32 Oyo ow’amalala alyesittala agwe
era teri n’omu alimuyamba kuyimuka;
Ndikoleeza omuliro mu bibuga bye
oguliyokya bonna abamwetooolodde.”

33 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda ow’Eggye nti,
“Abantu ba Isirayiri banyigirizibwa
awamu n’abantu ba Yuda;
Bonna ababawambye babanywezezza,
bagaanye okubata.
34 Omununuzi waabwe w’amaanyi,
MUKAMA Katonda ow’Eggye lye linnya lye.
Alirwanirira ensonga zaabwe awatali kubuusabuusa,
alyoke aleete emirembe mu nsi yaabwe;
wabula alireeta okutabukatabuka mu bantu ba Bab-
ulooni.
35 “Ekitala kyolekedde Abakaludaaya,”
bw’ayogera *MUKAMA*,
“n’eri abo ababeera mu Babulooni,
n’abakungu baabwe n’abasajja baabwe abajjudde
amagezi!
36 Ekitala kyolekedde bannabbi baabwe ab’obulimba!
Balifuuka balisiriwala,
ekitala kyolekedde abalwanyi baabwe.
Balijjula entiisa.
37 Ekitala kyolekedde embalaasi ze n’amagaali
n’abagwira bonna abamubeeramu!
Balifuuka banafu ng’abakazi.
Ekitala kyolekedde eby’obugagga bwe!
Birinyagibwa!
38 Ekyeya kyolekedde amazzi gaamu!
Galikalira.
Kubanga ggwanga erisinzza ebifaananyi,
ebifaananyi ebirigwa eddalu olw’entiisa.
39 “Noolwekyo ensolo z’omu nsiko ziribeera eyo n’em-
pisi,
era eyo ekiwuugulu nakyo gye kiribeera.
Ekibuga ekyo tekiriddamu kubeeramu bantu
wadde kutuulwamu bantu emirembe gyonna.
40 Katonda nga bwe yazikiriza Sodomu ne Ggomola
n’ebibuga ebiriraanyeewo,”
bw’ayogera *MUKAMA*,
“bw’atyo bw’alikikola ne mutaba muntu n’omu alik-
ibeeramu;
tewaliba n’omu alikisigalamu.
41 “Laba, eggye liva mu bukiikakkono;
ensi ey’amaanyi ne bakabaka bangi,
bakunjaana okuva ku nkomerero y’ensi.
42 Balina obusaale n’amafumu,
bakambwe si ba kisa.
Beebagadde embalaasi zaabwe
ne baba ng’amayengo agawuluguma mu nnyanja;
bali ng’abasajja abalwanyi abajjira mu nnyiriri z’entalo
okukulumba, ggwe Muwala wa Babulooni.
43 Kabaka w’e Babulooni afunye amawulire
agabafaako,
n’emikono gye girebedde.
Entiisa emugwiridde,

ng'omukazi alumwa okuzaala.
 44 Ng'empologoma eva mu kibira kya Yoludaani okugenda mu ddundiro eggimu, Babulooni ndimugoba mu nsi ye awatali kutemya kikowe.

Ani oyo omulonde gwe nnaawa okukola kino?
 Ani ali nga nze, era ani ayinza okunsomooza?
 Era musumba ki ayinza okuyimirirawo okumpakanya?"

45 Noolwekyo, wulira *MUKAMA* ky'ategekede Babulooni, ky'ategese okuleeta ku nsi y'Abakaludaaya. Obwana bw'ebisibo byabwe bulitwalibwa, alizikiririza ddala ebisibo byabwe ng'abalanga obujeemu bwabwe.

46 Olw'oluyooogaano lw'okuwambibwa kwa Babulooni, ensi erikankana; okukaaba kwe kuliwulirwa mu mawanga.

Ekibonerezo kya Babulooni

51 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* nti,
 "Laba, ndiyimusa omwoyo gw'omuzikiriza alumbe Babulooni n'abantu ba Lebukamaayi.
 2 Ndituma abagwira e Babulooni bamuwewe era bazikirize ensi ye; balimulumba ku buli luuyi ku lunaku olw'okuzikirira kwe.
 3 Omulasi talikuba busaale bwe, taliyambala wadde ebyambalo bye ebyokulwanyisa. Temusonyiwa batabani be; muzikiririze ddala amaggye ge.
 4 Baligwa nga battiddwa e Babulooni, nga batuusiddwako ebiwundu eby'amaanyi mu ngundo ze.
 5 Kubanga Yuda ne Isirayiri tebinnalekebwa Katonda waabwe, oyo *MUKAMA* Katonda ow'Eggye, wadde ng'ensi yaabwe esingiddwa omusango mu maaso g'Omutukuvu wa Isirayiri.
 6 "Mudduke Babulooni. Mudduke okuwonya obulamu bwammwe. Temusaanawo olw'ebibi bye. Kiseera kya *MUKAMA* okwesasuzza; alimusasula ekyo ekimusaanira.
 7 Babulooni yali kikompe kya zaabu mu mukono gwa *MUKAMA*; yatamiiza ensi yonna. Amawanga gaanywa wayini we, kyegavudde galaluka.
 8 Babulooni kirigwa mangu ago ne kimenyekamenyeka. Mukikungubagire. Munoonye eddagala olw'obulumu bw'akyo oboolyawo anaawonyezebwa.

9 "Twandiwoyeeza Babulooni, naye tayinza kuwonyezeka. Leka tumuleke buli muntu adde mu nsi ye, kubanga omusango gwe gutuuse mu bwengula, gusituse gulinye okutuuka ku bire.'

10 "'*MUKAMA* atulwaniridde, mujje tukitegeeze mu Sayuuni ekyo *MUKAMA* Katonda waffe ky'akoze.'

11 "Muwagale obusaale, mukwate engabo! *MUKAMA* ayungudde bakabaka ab'e Bumeedi, kubanga ekigendererwa kye kuzikiriza Babulooni. *MUKAMA* aliwalana eggwanga, aliwalana eggwanga olwa yeekaalu ye.

12 Muyimuse bendera mwolekere bbugwe wa Babulooni!

Mwongereko abakuumi, muteekeko abaserikale, mutegeke okulumba mbagirawo! *MUKAMA* alituukiriza ekigendererwa bye, ensala ye okwolekera abantu ba Babulooni.

13 Gwe abeera okumpi n'amazzi amangi, omugagga mu bintu eby'omuwendo, enkomerero yo etuuse, ekiseera kyo eky'okuzikirizibwa kituuse.
 14 *MUKAMA* Katonda ow'Eggye yeerayiridde ku lulwe; ddala ndikujjuza abasajja, ng'ebibinja by'enzige, era balireekaana nga bakuwangudde.

15 "Ensi yagikola n'amaanyi ge; yagiteekawo n'amagezi ge, n'ayanjuluzza eggulu n'okutegeera kwe.
 16 Bw'abwatuka, amazzi ag'omu ggulu gawuluguma; ayimusa ebire okuva ku nkomerero y'ensi. Amyansisa eggulu mu nkuba era n'aggya empewo mu mawanika ge.

17 "Buli muntu talina magezi wadde okutegeera; Buli muweesi aswadde olw'ebifaananyi bya bakatonda by'akoze n'emikono gye.

Ebifaananyi bye bya bulimba; tebirina mukka.

18 Tebiriiko kye bigasa, ebisaanye okunyoomebwa ebirizikirizibwa nga *MUKAMA* azze okusala omusan-go.

19 Oyo omugabo gwa Yakobo tali nga bano, kubanga yakola ebintu byonna, nga mwotwalidde n'eggwanga ly'omugabo gwe, n'erinnya lye ye *MUKAMA* Katonda ow'Eggye.

20 "Muli mbazzi yange, ekyokulwanyisa kyange eky'olutalo, mmwe be nkozesa okubetenta amawanga, mmwe be nkozesa okuzikiriza obwakabaka,

21 era ggwe gwe ndikozesa okubetenta embalaasi n'omwebagazi,
 ggwe gwe ndikozesa okubetenta ekigaali n'omuvuzi waakyo,
 22 era ggwe gwe ndikozesa okubetenta omusajja n'omukazi,
 era ggwe ndikozesa okubetenta omukadde n'omuvubuka,
 era ggwe gwe ndikozesa okubetenta omuvubuka n'omuwala omuto.
 23 Ggwe gwe ndikozesa okubetenta omusumba n'ekisibo kye,
 ggwe gwe ndikozesa okubetenta omulimi n'ente enume,
 ggwe gwe ndikozesa okubetenta bagavana n'abakungu.
 24 "Ndisasula Babulooni ne bonna ababeeramu nga mulaba olw'ebibi byonna bye baakola mu Sayuuni," bw'ayogera MUKAMA.
 25 "Mbalinako ensonga, ggwe olusozi oluzikiriza, mmwe abazikiriza ensi yonna," bw'ayogera MUKAMA.
 "Ndikugolererako omukono gwange, nkusuule ku mayinja g'ensozi, nkufuule olusozi olutakyayaka.
 26 Tewali jjinja lirikuggibwako kukola jjinja lya ku nsonda,
 wadde ejjinja lyonna okukola omusingi, kubanga olibeera matongo emirembe gyonna," bw'ayogera MUKAMA.
 27 "Yimusa bendera mu ggwanga!
 Fuuwa omulere mu mawanga!
 Tegeka amawanga okumulwanyisa;
 koowoola obwakabaka buno bumulumbe: obwa Alalati ne Mini ne Asukenaazi.
 Londa omuduumizi amulumba,
 weereza embalaasi eziri ng'ekibinja ky'enzige.
 28 Teekateeka amawanga okumulwanyisa;
 bakabaka Abameedi,
 bagavana baabwe era n'abakungu baabwe bonna, n'amawanga ge bafuga.
 29 Ensi ekankana ne yeenyola olw'obulumi,
 kubanga ebigererwa bya MUKAMA eri Babulooni tebikyuka,
 okuzikiriza ensi ya Babulooni waleme kubaawo agibeeramu.
 30 Abalwany ba Babulooni balekedde awo okulwana;
 basigadde mu bigo byabwe.
 Baweddemu amaanyi;
 bafuuse nga bakazi.
 Ebifo bye mw'abeera byokeddwa omuliro;
 emitayimbwa gy'oku nzigi ze gimenyeddw.
 31 Matalisi omu agoberera omulala,
 omubaka omu n'agoberera munne,
 okulangirira eri kabaka w'e Babulooni nti

ekibuga kye kyonna kiwambiddwa,
 32 entindo z'emigga baziwambye,
 ensenyi ziyidde omuliro,
 n'abaserikale batidde."
 33 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti,
 "Muwala wa Babulooni ali ng'egguuliro,
 mu kiseera w'analinyiririrwa;
 ebiseera eby'okumukungula binaatera okutuuka."
 34 "Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni atukubye kubye,
 atutabudde,
 tufuuse ekikompe ekyereere.
 Atumize ng'omusota
 n'olubuto lwe n'alujjuza ebyassava byaffe ebiwooma,
 ffe n'atusesema.
 35 Leka okubonaabona okututuuseeko kubeere ku Babulooni,"
 bwe boogera abatuula mu Sayuuni.
 "Leka omusaayi gubeere ku abo ababeera mu Babulooni,"
 bwayogera Yerusaalemi.
 36 MUKAMA kyava ayogera nti,
 "Laba ndikulwanirira era ndikuwolerera eggwanga;
 Ndikaliza ennyanja ye
 n'ensulo ze.
 37 Babulooni kirifuuka bifunvu,
 mpuku ya bibe,
 ekintu ekyenyinyalwa n'okusekererwa,
 ekifo omutali abeeramu.
 38 Abantu baakyo bonna bawuluguma ng'empologoma ento,
 bavuumira wamu ng'abaana b'empologoma.
 39 Naye nga bakyabuguumirira,
 ndibategekera ekijjulo,
 mbatamiize
 balyoke balekaane nga baseka,
 olwo beebake emirembe gyonna nga tebazuukuse," bw'ayogera MUKAMA.
 40 "Ndibaserengesa
 ng'abaana b'endiga, battibwe,
 ng'endiga n'embuzi.
 41 "Sesaki nga kiriwambibwa,
 okujaguza kw'ensi yonna kugwewo.
 Babulooni kifuuse matongo eri amawanga!
 42 Ennyanja eribuutikira Babulooni;
 amayengo gaayo agawuluguma galigisaanikira.
 43 Ebibuga bye birisigala matongo,
 ensi enkalu ey'eddungu,
 ensi eteriimu muntu,
 eteyitamu muntu yenna.
 44 Ndibonereza Beri mu Babulooni,
 mmusesemye bye yali amize.
 Amawanga nga tegakyesomba kugenda gyali.
 Ne bbugwe wa Babulooni aligwa.

45 “Mukiveemu, abantu bange!
Mudduke muwonye obulamu bwammwe!
Mudduke muwone obusungu bwa *MUKAMA* obubu-
ubuuka.
46 Temutya wadde okuggwaamu amaanyi
ng’enjamba ziyitiŋŋana mu nsi;
olugambo olumu lujja omwaka guno, olulala omwaka
ogujja,
enjamba z’entalo mu ggwanga,
era ez’omufuzi ng’alwana ne mufuzi munne.
47 Kubanga ekiseera kijja
lwe ndibonereza ebifaananyi bya bakatonda ba Bab-
ulooni abaakolebwa n’emikono;
ensi eyo yonna eritabanguka,
n’emirambo gy’abantu baayo abattiddwa gyonna
gibeere omwo.
48 Eggulu n’ensi ne byonna ebibirimu
biriirekana olw’essanyu olwa Babulooni,
abalimuzikiriza balimulumba
okuva mu bukiikakkono,”
bw’ayogera *MUKAMA*.
49 “Babulooni kirigwa olw’Abayisirayiri abaafa,
nga bonna abaafa mu nsi yonna
bwe baweddewo olwa Babulooni.
50 Mmwe abawonye ekitala,
mwanguwe okugenda!
Mujjukire *MUKAMA* nga muli mu nsi ey’ewala,
mulowooze ku Yerusaalemi.”
51 “Tuweddemu amaanyi
kubanga tuvumiddwa
era tukwatiddwa ensanyi,
kubanga abagwira bayingidde
mu bifo ebitukuvu eby’ennyumba ya *MUKAMA*.”
52 “Naye ennaku zijja,” bw’ayogera *MUKAMA*,
“lwe ndibonereza ebifaananyi bya bakatonda be, be
yakola n’emikono,
era mu nsi ye yonna,
abaliko ebisago balisinda.
53 Newaakubadde nga Babulooni atuuka ku bire
era ne yeenyweza n’ebigo bye eby’amaanyi,
ndimusindikira abazikiriza,”
bw’ayogera *MUKAMA*.
54 “Eddoboosi ly’okukaaba liva mu Babulooni,
eddooboozi ery’okuzikirira okunene
okuva mu nsi y’Abakaludaaya.
55 *MUKAMA* alizikiriza Babulooni,
alizikiza oluyoogaano lwakyo olunene.
Amayengo g’abalabe galijja ng’amazzi amangi;
okuwuluguma kw’amaloboozi kuliwulirwa.
56 Omuzikiriza alirumba Babulooni;
abalwanyi be baliwambibwa,
n’emitego gyabwe girimenyebwa.
Kubanga *MUKAMA* Katonda asasula,

alisasula mu bujuvu.
57 Nditamiiza abakungu be n’abasajja be abajjudde
amagezi,
ne bagavana, ab’ebitongole awamu n’abalwanyi;
balyebaka emirembe gyonna era tebalizuukuka,”
bw’ayogera Kabaka ayitibwa *MUKAMA* Katonda
ow’Eggye.
58 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda ow’Eggye nti,
“Bbugwe wa Babulooni omunene alisendebwa
era n’emiryango gye emiwanvu gyokebwe;
abantu beetawanyiza bwerere nga bafuba,
okutawaana kw’eggwanga kuliba nku za muliro.”
59 Buno bwe bubaka Yeremiya bwe yawa omukungu
Seraya mutabani wa Neriya, mutabani wa Maseya,
bwe yagenda e Babulooni ne Zeddekiya kabaka wa Yu-
da, nga Zeddekiya afuga mu mwaka gwe ogwokuna.
Seraya ye yali omu ku bakungu abakulu. 60 Yeremiya
yali awandiise mu muzingo ebikangabwa byonna
ebyali bigenda okutuuka ku Babulooni, byonna ebyali
biwandiikiddwa ebyali bikwata ku Babulooni.
61 Yagamba Seraya nti, “Bw’otuuka mu Babulooni, laba
ng’osoma mu ddooboozi ery’omwanguka ebigambo bi-
no byonna. 62 Olwo ogambe nti, ‘Ayi *MUKAMA*, ogam-
bye nti olizikiriza ekifo kino, nti tewali nsolo oba muntu
alikibeeramu; kibeere matongo emirembe gyonna.’
63 Bw’omalanga okusoma omuzingo guno gusibeeko
ejjinja ogukanyuge mu mugga Fulaati. 64 Olyoke
ogambe nti, ‘Bw’ati Babulooni bwalisaanawo aleme
kubbulukuka olw’akabi ke ndimuleetako. N’abantu be
balizikirira.’”
Ebigambo bya Yeremiya bikoma awo.

Okugwa kwa Yerusaalemi

52 Zeddekiya yali wa myaka amakumi abiri mu
gumu egy’obukulu we yafuukira kabaka, n’afu-
gira emyaka kkumi na gumu mu Yerusaalemi. Nnyina
yayitibwanga Kamutali muwala wa Yeremiya ow’e Li-
buna. 2 Zeddekiya n’akola eby’omuzizo mu maaso ga
MUKAMA, nga Yekoyakimu bwe yali akoze. 3 Abalabe ba
Yerusaalemi ne Yuda ne babalumba kubanga *MUKAMA*
yali abanyiigidde. Ku nkomerero n’abagobamu mu nsi.
Ebyo byonna ne bituuka ku Yerusaalemi ne ku Yuda,
MUKAMA n’okubagoba n’abagoba mu maaso ge, ne
Zeddekiya n’ajeemera kabaka w’e Babulooni.
4 Mu mwaka ogw’omwenda ogw’obufuzi bwa Zed-
dekiya, ku lunaku olw’ekkumi mu mwezi ogw’ekkumi,
Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni n’eggye lye ly-
onna, n’alumba Yerusaalemi, ekibuga ekyo n’akizingiza
n’akizimbako ebifunvu okukyetooolola. 5 Ekibuga ne
bakizimbako ebifunvu okutuusa mu mwaka ogw’ekku-
mi n’ogumu ogw’obufuzi bwa kabaka Zeddekiya.
6 Ku lunaku olw’omwenda olw’omwezi ogwokuna en-
jala n’eba nnyingi nnyo mu kibuga nga tewali
kyakulya. 7 Bbugwe w’ekibuga yamenyebwa Abakalu-
daaya. Eggye lyonna erya Yerusaalemi ne lidduka oku-

va mu kibuga kiro nga bayita mu mulyango oguli wakati w'ebisenge ebibiri ebiri okumpi n'ennimiro lwa kabaka, newaakubadde ng'Abakaludaaya baali beetooldde ekibuga. Badduka ne bagenda mu Alaba. ⁸ Eggye ly'Abakaludaaya ne ligoba kabaka Zeddekiya ne bamukwatira mu nsenyi ez'e Yeriko, Abaserikale be bonna ne bamuvaako ne basaasaana. ⁹ N'akwatibwa.

Zeddekiya n'atwalibwa eri kabaka w'e Babulooni e Libuna mu nsi ey'e Kamasi; n'amusalira omusango ne gumusinga. ¹⁰ Awo kabaka w'e Babulooni n'atta bata-bani ba Zeddekiya nga kitaabwe alaba; n'atta n'abakungu bonna aba Yuda. ¹¹ N'alyoka aggyamu Zeddekiya amaaso n'amusiba mu masamba ag'ebikomo n'amutwala e Babulooni, gye yamuteeka mu kkomera okutuusa lwe yafa.

¹² Ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi ogwokutaano, mu mwaka ogw'ekkumi ogw'obufuzi bwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye erikuuma kabaka, eyaweerezanga kabaka w'e Babulooni, yajja e Yersaalemi.

¹³ Nebukadduneeza n'ayokya yeekaalu ya *MUKAMA* n'olubiri lwa kabaka, n'ennyumba zonna eza Yersaalemi. Buli kizimbe kyonna eky'omugaso n'akyokya.

¹⁴ Eggye lya Babulooni lyonna eryali liduumirwa omuduumizi w'abakuumi bakabaka ne limenyera ddala ebisenge bya Yersaalemi. ¹⁵ Nebuzaladaani omuduumizi w'abakuumi n'atwala abamu ku baavu ennyo n'abo abaasigala mu kibuga, awamu n'abaweesi n'abaali beewaddeyo, mu buwanjanguuse eri kabaka w'e Babulooni. ¹⁶ Naye Nebuzaladaani n'asigazaayo abamu ku baavu ennyo mu ggwanga okulabiriranga emizabbibu n'okulimanga.

¹⁷ Abakaludaaya ne bamenya empagi ez'ebikomo, n'ebikondo ebyali biseetulwa, n'Ennyanja ey'ekikomo, ebyali mu nnyumba ya *MUKAMA* ne batwala ekikomo kyonna e Babulooni. ¹⁸ Ne batwala n'entamu, n'ebisena, n'ebisalako ebisirinza, n'ebibya, n'ebijiiko, n'ebintu byonna eby'ekikomo ebyakozesebwanga mu kuweereza mu Yeekaalu. ¹⁹ Omuduumizi w'abakuumi ba kabaka n'atwala ebensani n'ebibya by'obubaane, n'ebijiiko, n'ebikondo bye ttaala, n'ebibya, n'entamu ebikozesebwa mu kiweebwayo ekyokunywa, byonna ebyali byakolebwa mu zaabu ne ffeeza.

²⁰ Ekikomo okuva ku mpagi ebbiri, n'Ennyanja, n'ennume ekkumi n'ebbiri ez'ebikomo wansi waayo, n'ebikondo kabaka Sulemaani bye yali akolede yeekaalu ya *MUKAMA*, byali bizito nnyo ebitapimika.

²¹ Buli emu ku mpagi yali obuwanvu mita munaana ne desimoolo emu; n'obwetoologu mita ttaano ne desimoolo nnya; n'omubiri gwayo gwali nga sentimita musanvu nga yamuwuluka. ²² Yaliko n'omutwe gw'ekikomo, n'omutwe gumu ng'obuwanvu bwayo nga mita bbiri ne desimoolo ssatu, omutwe nga guliko ebitimbe

n'amakomamawanga enjuuyi zonna, byonna nga bya bikomo; empagi eyookubiri nayo yaliko ebifaanana ebyo n'amakomamawanga. ²³ Mu buli mbiriizi za buli mpagi kwaliko amakomamawanga kyenda mu mukaa-ga era gonna awamu okwetooloola empagi gaali amakomamawanga kikumi.

²⁴ Omuduumizi w'abakuumi n'atwala Seraaya kabona asinga obukulu ne Sefaniya kabona owookubiri n'abaggazi abasatu nga basibe. ²⁵ Abo abaali bakyali mu kibuga, n'atwalako omukungu akulira eggye, n'abawi b'amagezi omusanvu. N'atwala n'omuwandiisi eyali omukungu omukulu avunaanyizibwa okuwandiika abayingira mu magye ne basajja be nkaaga abaasangibwa mu kibuga. ²⁶ Nebuzaladaani omuduumizi n'abatwala bonna n'abaleeta eri kabaka w'e Babulooni e Libuna. ²⁷ Kabaka n'abattira eyo e Libuna, mu Kamasi.

Bw'atyo Yuda n'awanjanguusibwa, okuva mu nsi ya boobwe.

²⁸ Buno bwe bungi bw'abantu Nebukadduneeza be yatwala mu buwanjanguuse:

mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwe:

Abayudaaya enkumi ssatu mu amakumi abiri mu basatu;

²⁹ mu mwaka ogw'omunaana ogwa Nebukadduneeza,

n'atwala lunaana mu asatu mu babiri okuva e Yersaalemi;

³⁰ mu mwaka gwe ogw'amakumi abiri mu esatu, Abayudaaya lusavvu mu ana mu bataano be baatwalibwa Nebuzaladaani omuduumizi w'abakuumi wa kabaka.

Bonna awamu ne baba abantu enkumi nnya mu lukaaga.

Yekoyakini Asumululwa

³¹ Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omusanvu ogw'okusibibwa kwa Yekoyakini kabaka wa Yuda, mu mwaka Evirumerodaki lwe yafuuka kabaka w'e Babulooni, n'ata Yekoyakini kabaka wa Yuda, n'amuggya mu kkomera ku lunaku olw'amakumi abiri mu etaano olw'omwezi ogw'ekkumi n'ebiri. ³² N'ayogera naye n'ekisa n'amuwa entebe ey'ekitiibwa eya waggulu okusinga eza bakabaka abalala abaali naye e Babulooni. ³³ Yekoyakini n'akyusa okuva mu ngoye ez'ekkomera era obulamu bwe obusembayo n'aliranga ku mmeeza ya kabaka. ³⁴ Era kabaka w'e Babulooni yawanga Yekoyakini ensako eya buli lunaku, obulamu bwe bwonna okutuusa lwe yafa.

Okukungubaga

Yerusaalemi Kifuuse Matongo

- 1 Ekibuga ekyajjulanga abantu nga kyabuliddwa!
Ekyabanga eky'amaanyi mu mawanga,
nga kifuuse nga nnamwandu!
Eyali kabaka omukazi ng'alina amasaza,
afuuse omuddu omukazi.
- 2 Ekiro akaaba nnyo nnyini,
n'amaziga ne gakulukuta ku matama ge.
Mu baganzi be bonna,
talina n'omu amubeesabeesa.
Mikwano gye bonna bamuliddemu olukwe,
bafuuse balabe be.
- 3 Yuda agenze mu buwanjjanguse
oluvannyuma lw'okubonaabona n'okukozesebwa
n'obukambwe ng'omuuddu.
Kati abeera mu bannamawanga,
talaba kifo kya kuwummuliramu.
Bonna abamunoonya bamusanga
mu nnaku ye.
- 4 Enguudo za Sayuuni zikungubaga,
kubanga tewali n'omu ajja ku mbaga zaakyo eza-
alagibwa.
Emiryango gye gyonna girekeddwa awo,
bakabona be, basinda;
bawala be abaweereza bali mu buyinike,
naye yennyini ali mu nnaku.
- 5 Abamuyigganya bafuuse bakama be;
abalabe be beeyagala,
kubanga *MUKAMA* amuleeseeko ennaku,
olw'ebibi bye ebingi.
Abaana be batwalibbwa mu buwanjjanguse,
bawambiddwa omulabe.
- 6 Ekitiibwa kyonna ekyali ku muwala wa Sayuuni
kimuweddeko,
abalangira be bafuuse ng'ennangaazi
ezibuliddwa omuddo;
mu bunafu,
badduse ababagoba.
- 7 Mu nnaku ez'okubonaabona kwe ng'asagaasagana,
Yerusaalemi ajjukira ebintu eby'omuwendo byonna
bye yalinanga mu nnaku ez'edda.

Abantu be bwe baagwa mu mikono gy'omulabe,
tewaali n'omu amubeera;
abalabe be ne bamutunuulira
ne bamusekerera olw'okugwa kwe.

8 Yerusaalemi yayonoona nnyo nnyini,
bw'atyo n'afuuka atali mulongoofu.
Bonna abaamussangamu ekitiibwa bamunyooma,
kubanga balabye bw'asigalidde awo;
ye yennyini asinda,
era akwatibwa ensonyi.

9 Obutali bulongoofu bwe bwali mu birenge bye;
teyassaayo mwoyo ku bulamu bwe obw'ebiseera
ebijja.

Okugwa kwe kwali kwa kyewuunyo;
tewaali n'omu amubeesabeesa.
"Ayi *MUKAMA*, tunuulira okubonaabona kwange,
kubanga omulabe awangudde."

10 Omulabe yagololera omukono
ku bintu bya Yerusaalemi byonna eby'omuwendo;
yalaba amawanga amakaafiiri
nga gayingira awatukuvu we,
beebo be wali ogaanye
okuyingira mu kunjaaniri lyo.

11 Abantu be bonna basinda
nga bwe banoonya ekyokulya;
eby'obugagga byabwe babiwanyisaamu emmere,
okusobola okuba abalamu.
"Laba, Ayi *MUKAMA* Katonda, onziseeko omwoyo
kubanga nnyoomebwa."

12 "Mmwe tekibakwatako, mmwe mwenna abayita-
wo?

mwetegereze mulabe
obanga waliwo obuyinike obwenkana,
obwantukako,
MUKAMA bwe yanteekako
ku lunaku olw'obusungu bwe obungi.

13 "Yaweereza omuliro okuva waggulu,
ne gukka mu magumba gange.
Yatega ebigere byange akatimba,
n'anzizaayo emabega.
Yandeka mpuubadde,
nga nzirise olunaku lwonna.

14 "Ebibi byange binfuukidde ekikoligo;
bisibiddwa ne binywezebwa omukono gwe.
Binzitoowerera mu bulago,
era bimmazeemu amaanyi.
Mukama ampaddeyo mu mikono gy'abo
be siyinja kugumiikiriza.

15 "Mukama anyoomye
abalwanyi abazira bonna abaali nange;
akuŋŋaanyizza eggye okunwanyisa,
okuzikiriza abavubuka bange.
Mukama alinnyiridde Omuwala Embeerera owa Yuda,
ng'omuntu bw'asambirira ezabbibu mu lyato ng'aso-
gola.

16 "Kyenva nkaaba,
amaaso gange ne gajjula amaziga,
kubanga tewali n'omu andi kumpi okumbeesabeesa,
ayinja okunzizaamu amaanyi.
Abaana bange banakuwavu
kubanga omulabe awangudde."

17 Sayuuni agolola emikono gye,
naye tewali n'omu amudduukirira.
MUKAMA awadde ekiragiro ku Yakobo
baliraanwa be babeere balabe be;
Yerusaalemi afuuse
ekintu ekitali kironoofu wakati mu bo.

18 "*MUKAMA* mutuukirivu,
newaakubadde nga najeemera ekiragiro kye.
Muwulirize mmwe amawanga gonna,
mutunuulire okubonaabona kwange;
Abavubuka bange ne bawala bange
batwalibbwa mu busibe.

19 "Nakoowoola bannange bannyambe,
naye tebanfaako;
bakabona bange n'abakadde b'ekibuga kyange
bazikiririra mu kibuga
nga banoonya ekyokulya
baddemu amaanyi.

20 "Laba, Ayi *MUKAMA* Katonda bwe ndi omu-
nakuwavu!
Ndi mu kubonaabona,
n'omutima gwange teguteredde
kubanga njeemye nnyo ekiyitiridde.
Ebweru ekitala kirindiridde okunsanyaawo,
ne mu nnyumba mulimu kufa kwereere.

21 "Abantu bawulidde okusinda kwange,
naye tewali n'omu ananyamba.
Abalabe bange bonna bawulidde okusinda kwange;
basanyukidde ekyo ky'okoze.
Olunaku lwe walangirira,
lubatuukeko, babeere nga nze.

22 "Obabonereze olw'obutali butuukirivu bwabwe
bwonna,

nga nze bwe wambonereza.
Okusinda kwange kungi
n'omutima gwange guzirika."

2 Obusungu bwa Mukama nga bubuubukidde ku
Muwala wa Sayuuni
ne bumussa wansi w'ekire!
Ekitiibwa kya Isirayiri, Mukama akissizza wansi
okuva mu ggulu okutuuka ku nsi;
ne yeerabira entebe ey'ebigere bye
ku lunaku lwe yasunguwalirako.

2 Mukama azikirizza
abatuula mu Yakobo bonna awatali kubasaasira;
mu busungu bwe amenye
ebigo eby'amaanyi eby'omuwala wa Yuda;
assizza wansi obwakabaka bwe n'abakungu be
n'abamalamu ekitiibwa.

3 Mu busungu obungi
amaanyi gonna aga Isirayiri agakendeezezza;
bw'alabye omulabe ng'asembera,
n'aggyawo omukono gwe ogwa ddyo;
anyiigidde Yakobo okufaanana ng'omuliro
bwe gubumbujja ne gwokya buli ekiguliraanye.

4 Anaanudde omutego gwe okufaanana nga
ogw'omulabe,
era omukono gwe ogwa ddyo mweteefuteefu.
Azikirizza ebyo byonna ebisanyusa amaaso
mu weema ey'omuwala wa Sayuuni,
okufaanana ng'omulabe bwe yandikoze;
obusungu bwe bubuubuuka ng'omuliro.

5 Mukama afuuse ng'omulabe;
azikirizza Isirayiri,
n'azikiriza embiri ze,
n'azikiriza n'ebifo bye eby'amaanyi.
Aleetedde muwala wa Yuda
okweyongera okukaaba n'okukungubaga.

6 Asaanyizzaawo eweema ye n'efaanana ng'ennimiro,
era azikirizza n'ekifo kye eky'Okukunŋaanirangamu.
MUKAMA yeerabizza Sayuuni
embaga ze entukuvu ne ssabbiiti,
era mu busungu bwe obungi
anyoomye kabaka ne kabona.

7 Mukama atamidwa ekyoto kye,
n'alekulira n'ekifo kye ekitukuvu.
Awaddeyo bbugwe w'embiri ze eri omulabe;
era baleekaanidde mu nnyumba ya *MUKAMA*,
ne baleetamu oluyoogaano
nga ku lunaku olw'embaga entukuvu.

8 *MUKAMA* yamalirira okumenya

bbugwe eyeetoolodde muwala wa Sayuuni,
n'agolola omuguwa ogupima,
Omukono gwe ne guteewala kuzikiriza.
Yaleetera enkomera ne bbugwe okukungubaga,
byonna ne biggweera.

9 Emiryango gye gisse mu ttaka,
n'emitayimbwa gyagyo agimenye n'agyoona.
Kabaka we n'abakungu be baawanjanguzibwa,
eteri mateeka gaabwe agabafuga,
era ne bannabbi be tebakyafuna
kwolesebwa kuva eri *MUKAMA*.

10 Abakadde b'Omuwala wa Sayuuni
batuula wansi ku ttaka nga basiriikiridde;
bayiye enfuufu ku mitwe gyabwe
era beesibye ebibukutu;
n'abawala ba Yerusaalemi
bakotese emitwe gyabwe.

11 Amaaso gange gakooye olw'okukaaba
n'emmeeme yange enyiikadde
n'omutima gwange gulumwa
olw'okuzikirizibwa kw'abantu bange,
n'olw'abaana abato n'abaana abawere okuzirikira
wakati mu nguudo ez'omu kibuga.

12 Bakaabirira bannyaabwe nga bwe boogera nti,
"Omugaati n'envinnyo biri ludda wa?"
nga bwe bazirika okufaanana ng'abaliko ebiwundu
mu nguudo ez'ekibuga,
nga bwe bakaabira
mu bifuba bya bannyaabwe.

13 Nnyinza kugamba ki,
era kiki kye nnyinza okukugeraageranyaako
ggwe Omuwala wa Yerusaalemi?
Kiki kye nnyinza okukufaananya,
okukusanyusa ggwe
Omuwala Embeerera owa Sayuuni?
Ekiwundu kyo kinene nnyo,
kale ani ayinza okukiwonya?

14 Okwolesebwa bannabbi bo kwe baafuna,
kwali kwa bulimba era kwa butaliimu;
tebaakutegeeza obutali butuukirivu bwo
okukuwonya obusibe.
Engero ze baabanyumizanga
zaali za bulimba era eziwabya.

15 Bonna abayitawo
babakubira mu ngalo
ne bafuuwa empa ne banyeenyeza
omuwala wa Yerusaalemi emitwe gyabwe nga
boogera nti,
"Kino kye kibuga ekyayitibwanga
ekituukiridde,

era essanyu ly'ensi zonna?"

16 Abalabe bo bonna
baasaamiridde nga beewuunya;
nga bafuuwa empa, era baluma amannyo
nga boogera nti, "Tumuzikirizza.
Luno lwe lunaku lwe twalindirira,
kaakano lutuukiridde, era tululabye."

17 *MUKAMA* akoze kye yateekateeka,
era atuukirizza ekigambo kye
kye yalagira mu nnaku ez'edda.
Akuzikirizza awatali kukusaasira,
aleetedde omulabe wo okukusekerera,
n'amaanyi g'abalabe bo agagulumizza.

18 Kaabirira Mukama
n'eddooboozi ery'omwanguka
ggwe Omuwala wa Sayuuni.
Leka amaziga go gakulukute ng'omugga
emisana n'ekiro.
Teweewummuza so toganya
maaso go kuwummula.

19 Golokoka, okaabe ekiro
obudde nga bwa kaziba;
Fuka emmeeme yo ng'amazzi
mu maaso ga Mukama.
Yimusa emikono gyo gy'ali,
olw'obulamu bw'abaana bo abato
abazirise olw'enjala
mu buli luguudo.

20 "Tunula, Ayi *MUKAMA* Katonda osaasire!
Ani gwe wali obonerezza bw'otyo?
Ddala, abakyala balye ebibala by'embuto zaabwe,
abaana be bakuzizza?
Ddala, bakabona ne bannabbi battibwe
mu watukuvu wa Mukama?"

21 "Abato n'abakulu bonna bafiiridde wamu
mu nfuufu ey'enguudo;
abavubuka bange ne bawala bange
battiddwa n'ekitala;
obattidde ku lunaku olw'obusungu bwo,
era obasse awatali kusaasira.

22 "Nga bw'oyita abantu ku lunaku olw'embaga,
bw'otyo bw'ompitidde ebikemo ku njuyi zonna;
era ku lunaku olw'obusungu bwa *MUKAMA*,
tewali n'omu eyasimattuka newaakubadde eyasi-
galawo;
abo be nalabirira ne nkuza,
omulabe wange be yazikiriza."

3 Nze muntu eyakangavulwa
n'omuggo ogw'obusungu bwe.
2 Angoby mu maaso ge n'antambuliza

mu kizikiza, awatali kitangaala;
³ ddala, omukono gwe gunnwanyisizza emirundi egiddiringanwa olunaku lwonna.
⁴ Akaddiyizza omubiri gwange n'eddiba lyange era amenye n'amagumba gange.
⁵ Antaayizza n'anzijuzza obulumi n'okubonaabona.
⁶ Antadde mu kizikiza ng'abafu abaafa edda.
⁷ Ankomedde n'okuyinza ne siyinja kudduka, ansibye enjegere ezizitowa.
⁸ Ne bwe mukoowoola ne mukaabira nga mmusaba anyambe, okusaba kwange akuggalira bweru.
⁹ Anteedde amayinja mu kkubo lyange era akyamizza amakubo gange.
¹⁰ Ng'eddubu bwe liteega, n'empologoma bwe yeekweka
¹¹ yansikambula n'anziggya mu kkubo lyange n'antaagulataagula n'andeka awo nga sirina anyamba.
¹² Yanaanuula omutego gwe, n'anteekawo okuba ssabbaawa ey'obusaale bwe.
¹³ Yafumita omutima gwange n'obusaale okuva mu mufuko gwe.
¹⁴ Nafuuka ekisekererwa eri abantu bonna, era bannyooma nga bannyimbirira okuzibya obude.
¹⁵ Anzijuzza ebikaawa era ampadde ekikompe eky'obubalagaze nkinywe.
¹⁶ Ampadde oluyinjayinja okululya amannyo gange ne gamenyeka; anninnyiridde mu nfuufu.
¹⁷ Emmeeme yange terina mirembe, n'okujjukira sijjukira bugagga bwe bufaanana.
¹⁸ Era njogera nti, "Ekitiibwa kyange kigenze, n'essuubi lyonna lye nalina mu *MUKAMA* limpedekoko."
¹⁹ Nzijukira okubonaabona kwange n'okuwankawanka kwange, n'obulumi n'obubalagaze.
²⁰ Mbijjukira bulungi era bwe mbirowoozaako omutima gwange gumwa.
²¹ Ebyo byonna mbijjukira, kyenvudde mbeera n'essuubi.
²² Olw'okwagala kwa *MUKAMA* okutaggwaawo, tetulimalibwawo, kubanga ekisa kye tekiggwaawo.
²³ Buli lukya ekisa kyo kiba kiggya; n'obwesigwa bwo bwa lubeerera.

²⁴ Njogera mu mutima gwange nti, "*MUKAMA* gwe mugabo gwange, kyenaava mbeera n'essuubi mu ye."
²⁵ *MUKAMA* mulungi eri abo abamulinamu essuubi, eri oyo amunoonya.
²⁶ Kirungi omuntu okulindirira obulokozi bwa *MUKAMA* n'obukkakkamu.
²⁷ Kirungi omuntu okwetikka ekikoligo kye mu buvubuka bwe.
²⁸ Atuulenga yekka mu kasirise kubanga *MUKAMA* y'akimwambiseemu.
²⁹ Leka akweke amaaso ge mu nfuufu, mpozi wanaabaawo essuubi.
³⁰ Leka aweeyo oluba lwe okukubibwa, era amalibwe n'okuvumibwa.
³¹ Kubanga Mukama taligobera bantu bweru ebbanga lyonna.
³² Newaakubadde ng'aleeta obulumi, aliraga ekisa kubanga okwagala kwe kungi nnyo tekuggwaawo.
³³ Tagenderera kuleeta bulumi newaakubadde okubonaabona ku baana ba bantu.
³⁴ *MUKAMA* akkiriziganya n'okulinnyirira abasibe,
³⁵ n'okuggyako omuntu obwetwaze bwe mu maaso g'Oyo Ali Waggulu Ennyo,
³⁶ oba n'obutaba na bwenkanya eri omuntu?
³⁷ Ani ayinza okwogera ekintu ne kituukirira, Mukama nga takiragidde?
³⁸ Mu kamwa k'oyo Ali Waggulu Ennyo, si mmwe muva ebigambo eby'okubeerwa n'eby'okubonereza?
³⁹ Lwaki omuntu omulamu yeemulugunya, bw'abonerezebwa olw'ebibi bye?
⁴⁰ Twekebere engeri zaffe, era tuzetegerenze, tudde eri *MUKAMA*.
⁴¹ Tuyimuse emitima gyaffe n'emikono gyaffe eri Katonda mu ggulu, twogere nti,
⁴² "Twayonoona ne tujeema, tokyerabiranga era tonatusonyiwa.
⁴³ "Ojjudde obusungu n'otugobaganya, n'otutta awatali kutusaasira.
⁴⁴ Weebisseeko ekire, waleme okubaawo okusaba n'okumu okutuuka gy'oli.
⁴⁵ Otufudde obusa n'ebisasiro mu mawanga.
⁴⁶ "Abalabe baffe bonna batwogerako ebigambo ebibi.
⁴⁷ Tubonyeebonye olw'entiisa n'emitego

n'okunyagibwa n'okuzikirizibwa."
 48 Amaaso gange gakulukuta emigga gy'amaziga olw'okuzikirira kw'abantu bange.
 49 Era amaaso gange ganeeyongeranga okukulukuta amaziga awatali kusirika,
 50 okutuusa *MUKAMA* lw'alisinzira mu ggulu n'alaba.
 51 Bye ndaba bireeta enaku ku mutima gwange, olw'ebyo ebyatuuka ku bawala b'ekibuga kyange.
 52 Abalabe bange banjigganya olutata ne baba ng'abayigga ennyonyi.
 53 Bagezaako okuzikiririza obulamu bwange mu bunya,
 ne bankasuukirira amayinja;
 54 amazzi gaabikka omutwe gwange, ne ndowooza nti, nsanyeeowo.
 55 "Nakoowoola erinnya lyo, Ayi *MUKAMA*, nga ndi mu bunya wansi ennyo;
 56 wawulira okwegayirira kwange: toziba matu go eri okukaaba kwange."
 57 Bwe nakukoowoola wanseemberera n'oyogera nti, "Totya!"
 58 Mukama watunula mu nsonga yange, era n'onunula obulamu bwange.
 59 Ayi *MUKAMA*, walaba ebibi bye bankola, obasalire omusango nga bwe kibagwanira.
 60 Walaba bwe bampalana, n'enkwe zaabwe zonna ze bansalira.
 61 Wawulira bye banvuma, Ayi *MUKAMA* Katonda, n'enkwe zaabwe zonna ze bansalira,
 62 obwama n'ebirowoozo eby'abalabe bange bye bantesaako obudde okuziba.
 63 Batunuulire mu kutuula kwabwe ne mu kuyimirira kwabwe;
 bannyooma nga bwe bannyimbirira.
 64 Obasasule nga bwe kibagwanira Ayi *MUKAMA* Katonda,
 olw'ebikolwa eby'emikono gyabwe.
 65 Osseeko ekibikka ku mitima gyabwe, n'ekikolimo kyo kibabeereko.
 66 Obayigganye mu busungu bwo obazikirize ng'osinziira mu ggulu lya *MUKAMA* Katonda.
4 Zaabu ng'ettalazze!
 Zaabu ennungi ng'efuuse!
 Amayinja ag'omuwendu gasaasaanye buli luguudo we lutandikira.
 2 Abaana ba Sayuuni ab'omuwendu abaali beenkana nga zaabu ennungi, kaakano bali ng'ensuwa ez'ebbumba,

omulimu gw'emikono gy'omubumbi.
 3 Ebibe biyonsa abaana baabyo,
 naye abantu bange bafuuse ng'abatalina kisa, bafaanana nga bammaaya mu ddungu.
 4 Olw'ennyonta omwana ayonka gy'alina, olulimi lwe lukwatira ku kibuno ky'akamwa ke; abaana basaba emmere naye tewali n'omu agibawa.
 5 Abaalyanga ebiwoomerera basabiriza ku nguudo; n'abo abaakuzibwa ng'abambala engoye ezinekaane-ka bali ku ntuumu ez'ebisasiro.
 6 Ekibonerezo ky'abantu bange kisinga ekya Sodomu, ekyawambibwa mu kaseera akatono, nga tewali n'omu azze kukibeera.
 7 Abalangira baabwe baatukula nnyo okusinga omuzira,
 nga beeru okusinga amata; n'emibiri gyabwe nga mimyufu okusinga amayinja amatwakaavu,
 era banyirivu nga safiro.
 8 Naye kaakano badduggala okusinga enziro, era tebakyasobola kutegeerekeka mu nguudo. Olususu lwabwe lukalidde ku magumba gaabwe; lukaze ng'ekiti ekikalu.
 9 Abafa ekitala bafa bulungi okusinga abafa enjala, kubanga abafa enjala bayongobera ne baggwaawo olw'obutaba na mmere mu nnimiro.
 10 Abakazi ab'ekisa abaagala abaana bafumbye abaana baabwe; abaana abaafuuka emmere abantu bange bwe baazikirizibwa.
 11 *MUKAMA* akituukirizza mu busungu bwe obungi, era abayiyeeko obusungu bwe obungi. Yakoleeza omuliro mu Sayuuni ogwayokya emisingi gyakyo.
 12 Bakabaka b'ensi n'abantu ab'ensi endala tebakkiriza, nti abalabe n'ababakyawa baliyingira mu wankaaki wa Yersaalemi.
 13 Ebyo byabatuukako olw'ebibi bya bannabbi be, n'olw'obutali butuukirivu bwa bakabona be, abaayiwa omusaayi

gw'abatuukirivu abaababeerangamu.

14 Badoobera mu nguudo
nga bamuzibe;
bajjudde omusaayi
so tewali ayanhanga okukwata ku byambalo byabwe.

15 Abantu baabagobaganya nga boogera nti, "Mu-veewo, mmwe abatali balongoofu!
Muviireewo ddala, so temutukwatako!"
Bwe baafuuka emmombooze,
amawanga gabagobaganya nga boogera nti,
"Tebakyaasana kubeera wano."

16 *MUKAMA* yennyini abasaasaanyizza,
takyabafaako.
Bakabona tebakyaasibwamu kitiibwa,
newaakubadde abakadde okuweebwa ebifo eby'oku mwanjo.

17 Amaaso gaffe gakooye
olw'okulindirira okubeerwa okutajja;
nga tulindirira
eggwanga eriyanza okutulokola.

18 Baatucocca
ne batulemesa okutambulira mu nguudo zaffe;
enkomerero yaffe n'eba kumpi,
n'ennaku zaffe ne ziggwaayo.

19 Abaatuyiganyanga baatusinga embiro
okusinga n'empungu ez'omu bbanga.
Baatugobera mu nsozi
ne batuteegera mu ddungu.

20 Oyo *MUKAMA* gwe yafukako amafuta
yagwa mu mitego gyabwe.
Twalowooza nga tulikwekebwa mu kisiikirize kye
ne tubeeranga mu mawanga.

21 Sanyuka ojaguze, ggwe Omuwala wa Edomu,
abeera mu nsi ya Uzi;
naye lumu olinywa ku kikompe
n'otamiira ne weeyambula.

22 Ggwe Muwala wa Sayuuni, ekibonerezo kyo
kikomye awo,
talikwongerayo mu busibe.
Naye ggwe omuwala wa Edomu, *MUKAMA*
alikusonereza,
n'ayanika ekibi kyo mu lujjudde.
5 Jjukira Ayi *MUKAMA* ekitutuuseeko.
5 Tunula olabe ennaku yaffe.

2 Omugabo gwaffe guweereddwa bannamawanga,
n'amaka gaffe gatwaliddwa abatali ba mu nnyumba.

3 Tufuuse bamulekwa abatalina bakitaabwe,
ne bannyaffe bafuuse bannamwandu.

4 Tusasulira amazzi ge tunywa;
n'enku tuteekwa okuzigula.

5 Abatucocca batugobaganya;
tukooye ate nga tetulina wa kuwummulira.

6 Twakola endagaano ne Misiri n'Abasuuli
okutufuniranga ku mmere.

7 Bajjajjaffe baayonoona, ne bafa,
naye tubonerezebwa olw'ebikolwa byabwe ebitali
bya butuukirivu.

8 Abaddu be batufuga,
tewali n'omu ayinza okutulokola mu mukono gwabwe.

9 Tuba kumpi n'okuttibwa nga tunoonya emmere,
olw'ekitala ekiri mu ddungu.

10 Olususu lwaffe luddugadde ng'enziro
olw'enjala ennyingi.

11 Abakyala ba Sayuuni,
n'abawala embeerera ab'omu bibuga bya Yuda bak-
watiddwa olw'amaanyi.

12 Abalangira bawanikibwa baleebeetera ku mikono
gyabwe
n'abakadde tewali abassaamu kitiibwa.

13 Abavubuka bawalirizibwa okusa emmere ku jjinja
ne ku lubengo,
n'abalenzi batagala nga beetisse entuumu z'enku.

14 Abakadde tebakyatuuula mu wankaaki w'ekibuga,
n'abavubuka tebakyaayimba.

15 Emitima gyaffe tegikyasanyuka,
n'okuzina kwaffe kufuuse kukungubaga.

16 Engule egudde okuva ku mitwe gyaffe.
Zitusanze kubanga twonoonye!

17 Emitima gyaffe kyegivudde gizirika,
era n'amaaso gaffe kyegavudde gayimbaala.

18 Olw'okuba nga olusozi Sayuuni lulekeddwa nga lw-
ereere,
ebibe kyebivudde bitambulirako.

19 Ggwe, Ayi *MUKAMA* obeerera ennaku zonna;
entebe yo ey'obwakabaka ya mireembe na mireembe.

20 Lwaki otwelabirira ddala okumala ennaku ezo
zonna?
Tuddiremu, Ayi *MUKAMA*, tudde gy'oli.

21 Tukomyewo gy'oli Ayi *MUKAMA*,
otuzze buggya ng'edda;

22 wabula ng'otusuulidde ddala,
era ng'otusunguwalidde nnyo nnyini obutayagala na
kutuddiramumu.

Ezeekyeri

Ebintu Ebiramu n'Ekitiibwa kya MUKAMA

1 Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwezi ogwokuna ku lunaku olwokutaano mu mwezi ogwo, bwe nnali nga ndi mu buwanjhanguse ku mabali g'omugga Kebali, eggulu ne libikkulwa, ne ndaba okwolesebwa okuva eri Katonda. **2** Ku lunaku olwokutaano mu mwezi ogwo, gwe gwali omwaka ogwokutaano ogw'obuwanjhanguse bwa kabaka Yekoyakini, **3** ekigambo kya MUKAMA ne kinzijjira, nze Ezeekyeri kabona, mutabani wa Buuzi, mu nsi ey'Abakaludaaya ku mabali g'omugga Kebali, n'omukono gwa MUKAMA gwali ku ye.

4 Awo ne ntunula ne ndaba kibuyaga ng'ava mu bukiikakkono, n'ekire ekikutte ekimyansa ekyamwe-tooloola, wakati nga wafaanana ng'awali ekyuma ekimasamasa. **5** Wakati mu muliro mwalabika ng'omwali ebiramu ebina, nga birina ekifaananyi ky'omuntu. **6** Buli kimu kyalina obwenyi buna, n'ebiwaawaatiro bina. **7** Amagulu gaabyo gaali magolokofu, n'ebigere byabyo nga bifaanana ekigere ky'ennyana, era nga bitangalijja ng'ekikomo ekizigule. **8** Byalina engalo ez'omuntu wansi w'ebiwaawaatiro byabyo ku njuyi zaabyo ennya. Byonna ebina byalina obwenyi n'ebiwaawaatiro, **9** era ebiwaawaatiro byabyo nga bisonga waggulu, buli kiwaawaatiro nga kikoona ku kinnaakyo. Buli kimu kyatambula nga kiraga mu maaso, nga tekikyuse kutunula mabega.

10 Obwenyi bwabyo bwafaanana bwe buti: Buli kimu kyalina ekyenyi ky'omuntu, oluuyi olwa ddyo olwa buli kyenye nga lufaanana ekyenyi eky'empologoma, n'oluuyi olwa kkono ku buli kyenye nga lufaanana ekyenyi eky'ente, ate nga birina n'ekyenye ky'emunyungu. **11** Ebyenyi byabyo n'ebiwaawaatiro byabyo byali byanjuluzze nga bitunudde waggulu. Buli kimu kyalina ebiwaawaatiro bibiri, buli kiwaawaatiro nga kikona ku kinnaakyo, ebibiri ebirala nga bibisse ku mibiri gyabyo. **12** Buli kimu kyali kitunudde gye kyali kiraga. Omwoyo gye yalaganga nabyo gye byalaganga, ne bitakyuka kudda mabega. **13** Endabika ey'ebiramu ebyo yafaanana ng'omuliro ogwaka ogw'amanda oba omuliro ogw'omumuli. Omuliro gwavanga mu maaso n'emabega, nga gwakaayaakana era nga gumyansa. **14** Ebiramu byetawulanga ng'okumyansa okw'eggulu.

15 Bwe nnali nga nkalyi ku ebyo, ne ndaba zinnamuziga ku ttaka emabbali wa buli kiramu, n'ebyenye byabyo ebina. **16** Endabika eya zinnamuziga

n'okukolebwa kwazo kwali nga berulo, ^I zonna nga zifaanana. Buli emu yafaanana nga nnamuziga ekwata-ganye ne ginnaayo. **17** Era zeetoolooleranga mu njuyi zonna ennya, nga tezizinaazina ng'ebiramu bitambula. **18** Empanka zaazo zaali mpanvu nga zitiisa, era empanka ennya zonna nga zijjuddemu amaaso.

19 Ebiramu bwe byaseeseetukanga, zinnamuziga zaabyo nazo ne ziseeseetuka; ebiramu bwe byagolokokanga okuva mu ttaka zinnamuziga nazo ne zigolokoka. **20** Omwoyo buli gye yabanga agenda, gye byagendanga, ne zinnamuziga ne zisitukira wamu nazo, kubanga omwoyo eyali mu biramu ye yabanga ne mu zinnamuziga. **21** Ebiramu bwe byaseeseetukanga, nazo ne ziseeseetuka, ebiramu bwe byasitukanga, nazo ne zisituka; ebiramu bwe byagolokokanga okuva ku ttaka, ne zinnamuziga ne zigolokokera wamu nazo, kubanga omwoyo ow'ebiramu yabanga mu zinnamuziga.

22 Waggulu w'emutwe gy'ebiramu waliwo ekifaananyi eky'ekifo ekigazi, ekyatemagananga ng'omuzira.

23 Wansi w'ekifo ekyo ekigazi ebiwaawaatiro byabyo byali bigolole, nga bituukagana, buli kiramu nga kirina ebiwaawaatiro bibiri ebyabikkanga emibiri gyabyo.

24 Ebiramu bwe byagenda, nawulira okuwuuma kw'ebiwaawaatiro byabyo, ng'okuwuuma kw'amazzi amangi, ng'eddoboozi lya Ayinzabyonna, ng'oluy-oogaano lw'eggye. Bwe byayimirira, ne bissa ebiwaawaatiro byabyo.

25 Awo ne wawulikika eddoboozi okuva waggulu w'ekifo ekigazi waggulu w'emutwe gyabyo, bwe byayimiriranga nga bizzizza ebiwaawaatiro byabyo.

26 Waggulu w'ekifo ekigazi waggulu w'emutwe gyabyo waaliwo ekyafaanananga entebe ey'obwakabaka, eya safiro, ate waggulu w'ekifaananyi eky'entebe ey'obwakabaka nga watuddeyo eyafaanana ng'omuntu.

27 Ekyo nakirabira ku kyafaanana ng'ekiwato kye, okwambuka ng'afaanana ng'ekyuma ekyengeredde, nga kiriko omuliro mungi; n'okuva mu kiwato kye okukka ng'afaanana omuliro, nga yeetooloddwa okumasamasa enjuuyi zonna. **28** Ekitiibwa ekyamwe-tooloolanga kyafaanana nga musoke mu bire ku lunaku olw'enkuba. Ekyo kye kyali ekifaananyi eky'ekitiibwa kya MUKAMA.

Bwe nakiraba, ne nvuunama, ne mpulira eddoboozi ly'oyo eyali ayogera.

Okuyitibwa kwa Ezeekyeri

2 N'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, yimirira njogere naawe." 2 Awo bwe yali ng'akyayogera nange, Omwoyo nanzikako n'annyimusa, ne mpulira ng'ayogera nange.

3 N'ayogera nti, "Omwana w'omuntu, nkutuma eri Abayisirayiri, eri eggwanga ejeemu eryanjeemera, era bo ne bajajjaabwe banjeemera okuva edda n'okutusa olunaku lwa leero. 4 Abantu be nkutumamu bakakanyavu era bakozi ba bibi. Bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,' 5 Oba banaawuliriza oba tebaawulirize, kubanga nnyumba njeemu, bali-manyanga nga mu bo musituseemu nnabbi. 6 Kaakano ggwe omwana w'omuntu, tobatya newaakubadde ebigambo bye banaayogera, newaakubadde emyera-mannyo n'amaggwa nga bikwetooldde, era ng'obeera wakati mu njaba ez'obusagwa. Totya bigambo bye banaayogera newaakubadde okutekemuka kubanga nnyumba njeemu. 7 Oteekwa okubategeeza ebigambo byange, oba banaawuliriza oba tebaawulirize, kubanga bajeemu. 8 Naye ggwe omwana w'omuntu wuliriza kye nkugamba. Tojeema ng'ennyumba eyo bwe yanjeemera. Yasamyakamwa ko olye bye nkuwa."

9 Awo ne ntunula, ne ndaba omukono nga gugolod-dwa gye ndi, mu gwo nga mulimu omuzingo gw'ekitabo. 10 N'agwanjuluriza mu maaso gange, munda nga muwandii kibwamu ne kungulu nga kuwandii kibwako ebigambo eby'okukungubaga n'okukuba ebiwoobe, n'okukaaba.

3 Awo n'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, Iya ekiri mu maaso go, Iya omuzingo gw'empapula guno; oluvannyuma ogende oyogere eri ennyumba ya Isirayiri." 2 Ne njasama, n'ampa omuzingo gw'empapula ne ngulya.

3 N'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, Iya omuzingo gw'empapula gwe nkuwa, ojjuze olubuto lwo." Ne ngulya, ne guwoomerera ng'omubisi gw'enjuki.

4 Oluvannyuma n'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, kaakano laga eri ennyumba ya Isirayiri oyogere ebigambo byange gye bali. 5 Sikutuma eri eggwanga eririna enjogera etategeerekeka era abalina olulimi oluzibu, b'otayinza kutegeera mu njogera, naye eri ennyumba ya Isirayiri, 6 so si eri abantu abangi abalina enjogera etategeerekeka era abalina olulimi oluzibu, b'otayinza kutegeera bye bagamba. Mazima singa nakutuma gye bali, bandikuwulirizza. 7 Naye ennyumba ya Isirayiri si beetegefu kukuwuliriza kubanga si beetegefu kumpuliriza; era ennyumba ya Isirayiri yona balina ekyenyi kikalubo n'emitima mikakanyavu.

8 Naye naawe ndikufuula omukalubo era omukakanyavu mu mutima nga bo. 9 Ndifuula ekyenyi kyo okuba ng'ejjinja erikaluba ennyo, erikaluba ng'ejjinja ery'embaalebaale. Tobatya so totiisibwatiisib-

wa, newaakubadde nga nnyumba njeemu."

10 N'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, wuliriza bulunggi era okwate ebigambo byonna bye njogera naawe.

11 Genda kaakano eri abantu bo, mu buwanḡanguse, oyogere nabo. Bagambe nti, Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda, obanga banaawulira, obanga tebaawulire."

12 Awo Omwoyo n'ansitula, ne mpulira emabega wange eddoboosi ng'okuwuluguma okunene nga Iyogera nti, "Ekitiibwa kya MUKAMA kyebazibwe mu kifo gy'abeera." 13 Okuwuuma okw'ebiwaawaatiro by'ebiramu nga bikuubagana, n'okuwuuma kwa zinnamuziga ku mabbali gaabyo kwali ng'okuwuluguma okw'amaanyi. 14 Omwoyo n'ansitula n'antwala, ne ḡjendera mu buyinike ne mu busungu, ng'omukono gwa MUKAMA ogw'amaanyi guli ku nze. 15 Ne ntuuka mu kifo ekimu awaali abawanḡanguse e Terabibu ku mugga Kebali, ne ntuula mu bo okumala ennaku mu-sanvu, nga nsamaaliridde.

Okulabula Isirayiri

16 Oluvannyuma lw'ennaku omusanvu ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira: 17 "Omwana w'omuntu, nkufudde omukuumi w'ennyumba ya Isirayiri, era buli lw'onoowuliranga ekigambo kye nnaayogeranga, bal-abulenga. 18 Bwe ḡjamba atali mutuukirivu nti, 'Mazima tolirema kufa,' n'otamulabula newaakubadde ok-

wogera naye ng'omulabula alekeyo engeri ze ezitali za butuukirivu asobole okuwonya obulamu bwe, omuntu oyo atali mutuukirivu alifa olw'obutali butuukirivu bwe, naye omusaayi gwe ndiguvunaana ggwe.

19 Naye bw'olirabula omuntu atali mutuukirivu, n'atalekaayo obutali butuukirivu, newaakubadde engeri ze embi, alifa olw'ekibi kye, naye obulamu bwo bulilokolebwa.

20 "Ate era bw'alireka ebikolwa bye eby'obutuukirivu n'akola ebibi, ne nteeka enkonge mu maaso ge, alifa. Olw'okubanga tewamulabula, alifa olw'ekibi kye. Ebikolwa eby'obutuukirivu bye yakola tebirijjukirwa, era ndikuvunaana olw'omusaayi gwe. 21 Kyokka bw'olabulanga omutuukirivu obutayonoona, n'atayonoona, ddala ddala aliba mulamu kubanga yawulira okulabula kwo, era naawe oliba weerokodde."

22 Omukono gwa MUKAMA gw'andiko eyo, n'anḡamba nti, "Golokoka olage ku ttale, era eyo gye nnaayogerera naawe." 23 Ne nsituka ne ndaga ku ttale. Ekitiibwa kya MUKAMA kyaliwo, nga kifaanana ekitiibwa kye nalaba ku Mugga Kebali; ne neeyala wansi.

24 Awo Omwoyo n'anzikako, n'annyimusa okuva we nnali, n'anḡamba nti, "Genda weggalire mu nnyumba yo. 25 Ggwe omwana w'omuntu balikusiba emiguwa, n'olemwa okugenda okulaba abantu bo. 26 Ndiziba akamwa ko, n'osirikira ddala, n'olema okubanenya, newaakubadde nga nnyumba njeemu. 27 Kyokka bwe ndyogera gy'oli, ndizibula akamwa ko era olibagamba

nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Ayinzabyonna.' Aliwuliriza kale aliwuliriza, n'oyo aligaana okuwuliriza naye muleke agaane okuwuliriza; nnyumba njeemu."

Ekifaananyi Ekiraga Okuzingizibwa kwa Yerusalemi

4 "Kaakano omwana w'omuntu, ddira ekipande eky'ebbumba okiteeke mu maaso go, okikubeko ekifaananyi ky'ekibuga Yerusalemi, ² okizingize, okizimbeko bbugwe okukyetooolola, okituumeko ekifunvu, era oteekewo ensiisira okukyetooolola n'ebifunvu bye banaatomera enjuuyi zonna.

³ "Oluvannyuma oddire olukalango olw'ekyuma, oluteeke okuba bbugwe ow'ekyuma wakati wo n'ekibuga, okyuke okitunuulire. Kiriba mu mbeera ey'okuzingizibwa, era naawe kizingize. Ako kaliba kabonero eri ennyumba ya Isirayiri.

⁴ "N'oluvannyuma oligalamira ku lubiriizi lwo olwa kkono n'oddira ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri okyeteekoko. Olyetikka ekibi kyabwe ennaku z'olimala ng'ogalamidde ku lubiriizi lwo. ⁵ Ennaku z'olimala ezenkanankana emyaka gye baamala nga boonona. Noolwekyo olimala ennaku ebikumi bisatu mu kyenda nga weetisse ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri.

⁶ "Ekyo bw'olikimala, oligalamira nate, ku mulundi guno ku lubiriizi lwo olwa ddyo, ne weetikka ekibi ky'ennyumba ya Yuda. Olimala ennaku amakumi ana, buli lunaku mwaka. ⁷ Olikyusa amaaso go n'otunula eri okuzingizibwa kwa Yerusalemi, okyogerereko ebigambo n'omukono gwo ogutali mubikkeko, ⁸ Ndikusiba emiguwa n'otosobola kwekyusa okuva ku luuyi olumu okudda ku lulala, okutuusa ennaku ez'obusibe bwo lwe ziriggwaako.

⁹ "Ddira enjaano ne sayiri, n'obulo, n'omukyere, n'ebijanjalalo, n'enva endiirwa endala obisse mu kibya omuterekebwa, obikozese okwefumbira omugaati. Oligulya mu nnaku ezo ebikumi ebisatu mu ekyenda z'oliba ogalamidde ku luuyi olw'omubiri gwo. ¹⁰ Opime gulaamu ebikumi bibiri mu amakumi asatu ez'emmere gy'olirya buli lunaku, era gy'oliriira mu biseera ebigere. ¹¹ Ate opime nga kitundu kya lita ey'amazzi, oganywe mu biseera ebigere. ¹² Olye emmere nga bwe wandiridde keeke eya sayiri; ogifumbe n'obusa bw'omuntu, ng'abantu balaba." ¹³ MUKAMA n'anjamba nti, "Mu ngeri eno abantu ba Isirayiri baliriira emmere etali nnongoofu mu mawanga gye ndibasindika."

¹⁴ Ne njogera nti, "Nedda Ayi MUKAMA Katonda. Sseeyononesanga, era okuva mu buto bwange n'okutuusa kaakano siriyanga kifu wadde ekitaagud-dwataaguddwa ensolo enkambwe. Siriyanga nnyama etali nnongoofu."

¹⁵ N'ayogera nti, "Weewaawo, nnaakukkiriza okukozesa obusa bw'ente okufumba omugaati mu kifo ky'obusa bw'abantu."

¹⁶ N'oluvannyuma n'anjamba nti, "Omwana w'omuntu, ndisalako emmere eri mu Yerusalemi.

Abantu balirya emmere engere mu kutya, ne banywa amazzi amapime mu kutya, ¹⁷ kubanga emmere n'amazzi biriba bya bbula. Tebalyagala kwetunulako, era baliggwaawo olw'ekibi kyabwe."

5 "Kaakano, omwana w'omuntu, ddira ekitala ekyogi, okikozese nga weembe ya kinyoozi okwemwa omutwe n'ekirevu. N'oluvannyuma oteeke enviiri ku minzaani ozipime era ozigabanyeemu. ² Ennaku ez'obusibe bwo bwe ziriggwaako, oyokere kimu kya kusatu ku nviiri ezo mu kibuga. Ekimu kya kusatu ekirala okisaasaanye mu mpewo. Ndibagobesa ekitala. ³ Naye ddira ku miguwa mitono, egy'enviiri ogi-fundikire mu kyambalo kyo. ⁴ Ate era ddira mitono ku egyo, ogisuule mu muliro, ogyokye. Omuliro gulibuna ennyumba ya Isirayiri yonna okuva okwo.

⁵ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Eno ye Yerusalemi gye nateeka wakati mu mawanga, ng'ensi zonna zigyetoolodde. ⁶ Naye, boononye okusinga amawanga n'ensi abemwetooolodde bwe boononye ne bajeemera amateeka n'ebiragiyo byange. Ajeemedde amateeka gange, n'atagoberera biragiyo byange.

⁷ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mubadde bajeemu nnyo n'okusinga amawanga agabeetoolodde ne mutagoberera biragiyo byange wadde okukuuma amateeka gange. Mukoze ebibi okusinga amawanga agabeetoolodde ne mutagoberera biragiyo byange wadde okukuuma amateeka gange. Mwonoonye okukira amawanga agabeetoolodde bwe gakola.

⁸ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nze kennyini ndi mulabe wo, Yerusalemi, era ndikubonerereza mu maaso g'amawanga. ⁹ Olwa bakatonda bo abalala bonna ab'emizizo, ndikukola ekyo kye sikolanga, era kye siriddayo kukola. ¹⁰ Bakitaabwe baliriira abaana baabwe mu maaso gammwe, ate n'abaana balirya bakitaabwe, era ndikubonerereza ne nsasaanya abalisigalawo eri empewo. ¹¹ Noolwekyo nga bwe ndi omulamu, olw'okuyononesawa awatukuvu wange ne bakatonda abalala ab'ekivve, n'ebikolwa byammwe eby'ekivve, nze kennyini kyendi-va nnema okukulaga ekisa, era sirikulaga kisa wadde okukusaasira, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ¹² Kimu kya kusatu ku bantu bo balifa kawumpuli oba bazikirire olw'ekyeya nga bali mu ggwe. Kimu kya kusatu ekirala kirittibwa ekitala ebweru wa bbugwe, ne kimu kya kusatu ekirala ndikisaasaanya eri empewo ne mbagoba n'ekitala ekisowole.

¹³ "Olwo nno obusungu bwange n'ekiryu kyange birikkakkana, era ndiba nesasuzza. Era bwe ndibasunguwalira balimanya nga nze MUKAMA nkyogeredde mu buggya.

¹⁴ "Ndikufuula ekyazikirira era ekivume mu mawanga agakwetooolodde, mu maaso g'abo bonna abayitawo. ¹⁵ Bwe ndikubonerereza mu busungu bwange, ne mu kiruyi kyange nga nnyiize, oliba kivume, oyogerebweko oyeeyerezebwe. Oliba kyakulabula era ekintu ek-

itiisa eri amawanga agakwetoolodde. Nze *MUKAMA* nkyogedde. ¹⁶ Bwe ndirasa obusaale obutta era obuzikiriza obw'ekyeya ndirasa okubazikiriza. Ndyongera okuleeta ekyeya, ne nsalako n'emmere ebaweebwa. ¹⁷ Ndibaleetera ekyeya n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko, ne zibaleka nga temulina baana. Kawumpuli n'okuyiwa omusaayi biribatuukako, ne mbaleetako ekitala. Nze *MUKAMA* nkyogedde."

Obubaka eri Ensozi za Isirayiri

⁶ Awo ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira nti, ² "Omwana w'omuntu tunuulira ensozi za Isirayiri, ³ oyogere nti, 'Mmwe ensozi za Isirayiri, muwulire ekigambo kya *MUKAMA* Katonda. Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda eri ensozi n'obusozi, eri emigga n'ebiwonvu, nti, Nze kennyini ndibaleetako ekitala ne nzikiriza n'ebifo byammwe ebigulumivu. ⁴ Ebyoto byammwe birimenyebwamenyebwa, n'ebiyoto kwe mwotereza obubaane birimenyebwamenyebwa; ndittira abantu bo mu maaso ga bakatonda bo abalala. ⁵ Ndiddira emirambo gy'Abayisirayiri ne ngiteeka mu maaso ga bakatonda baabwe abalala, era ndisaanya amagumba go okwetooloola ebyoto byo. ⁶ Buli gye mubeera ebibuga biriyonoonebwa n'ebifo byammwe ebigulumivu birisaanyizibwawo, n'ebiyoto byammwe ne byonoonebwa ne bimenyebwamenyebwa, ne bakatonda bammwe ne bamenyebwamenyebwa ne boonoonebwa, era n'ebiyoto byammwe ebyokerwako obubaane ne bimenyebwa ne bye mukoze ne bisaanawo. ⁷ Abantu bo balittibwa wakati mu mmwe, ne mulyoka mumanya nga nze *MUKAMA*.

⁸ "Naye ndirekawo abamu ku mmwe, era muliba bakaawonawo nga musaasaanye mu nsi ne mu mawanga. ⁹ Era eyo mu mawanga bakaawonawo gye mwatwalibwa mu busibe, mulinzijukira, kubanga nnumwa olw'emitima gyabwe eginjeemedde egyegomba era egisinzira bakatonda abalala. Balikyama olw'obutali butuukirivu bwabwe, n'olwebikolwa byabwe byonna ebigwenyufu. ¹⁰ Era balimanya nga nze *MUKAMA*; saabatiisiza bwereere okubaleetako akabi kano.

¹¹ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Kuba mu ngalo zo, osambagale era okaabire waggulu oyogere nti, "Woowe"; olw'ebikolwa byonna ebitali bya butuukirivu n'ebintu byonna eby'ekkive eby'ennyumba ya Isirayiri; abamu baligwa n'ekitala, abalala balifa enjala, n'abalala balifa kawumpuli. ¹² Ali ewala alifa kawumpuli, n'oyo ali okumpi aligwa n'ekitala, n'oyo alisigalawo alifa enjala. Bwe ntyo bwe ndiraga obusungu bwange. ¹³ Mulitegeera nga nze *MUKAMA*, abantu baabwe bwe balisangibwa nga bafiiridde wakati mu bakatonda baabwe be baakola n'emikono okwetooloola ebyoto byabwe, ne ku buli lusozi oluwanvu, ne ku buli ntikko ez'ensozi, ne buli wansi w'omuti oguliko ebikoola, n'omwera oguliko ebikoola, ebifo gye

baali nga bootereza obubaane eri bakatonda baabwe be baakola n'emikono. ¹⁴ Era ndigolola omukono gwange ku bo, ensi ne yonooneka ne tebalamu kintu okuva ku ddungu okutuuka e Dibula, ne buli gye babeera. Olwo balimanya nga nze *MUKAMA*."

Enkomerero Etuuse

⁷ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira nti, ² "Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda eri ensi ya Isirayiri nti:

"Enkomerero! Enkomerero etuuse ku nsonda ennya ez'ensi.

³ Enkomerero ebatuuseeko era ndibasumulurira obusungu bwange, ne mbasalira omusango ng'engeri zammwe bwe ziri era ndibabonereza ng'ebikolwa byammwe eby'ekkive byonna bwe biri.

⁴ Siribatunuulira na liiso lya kisa newaakubadde okubasonyiwa; naye ndibasasula ng'engeri zammwe, n'ebikolwa byammwe eby'ekkive bwe biri mu mmwe. Mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA*."

⁵ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti:

"Okuzikirizibwa okutali kumu laba kujja.

⁶ Enkomerero etuuse, enkomerero etuuse! Ebagolokokeddeko era ejja.

⁷ Akabi kabajjidde, mmwe abatuuze.

Ekiseera kituuse era olunaku luli kumpi, olunaku olw'okutya so si olw'okujaguliriza ku nsozi.

⁸ Nnaatera okubalaga obusungu bwange, n'ekiruyi kyange.

Ndibasalira omusango ng'enneeyisa yammwe bw'eri, ne mbasasula ng'ebikolwa byammwe byonna eby'ekkive bwe biri.

⁹ Siribatunuulira na liiso lya kisa newaakubadde okubasonyiwa.

Ndibabonereza ng'engeri zammwe bwe ziri n'ebikolwa byammwe eby'ekkive bwe biri mu mmwe. Mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA* Katonda, era mbonereza.

¹⁰ "Olunaku luuluno lutuuse.

Akabi kabajjidde, obutali bwenkanya bumeze, n'amalala gamulisizza.

¹¹ Obusungu bweyongedde ne bufuuka omuggo okubonereza obutali butuukirivu; tawaliba n'omu alisigalawo; tawaliba n'omu ku kibiina newaakubadde ku byobugagga byabwe,

newaakubadde eky'omuwendo.
¹² Ekiseera kituuse,
 n'olunaku lutuuse.
 Agula aleme okusanyukirira,
 n'oyo atunda aleme okunakuwala,
 kubanga obusungu bubuubuukidde ku kibiina kyon-
 na.
¹³ Atunda taliddizibwa
 kintu kye yatunda,
 bombi bwe banaaba nga bakyali balamu.
 Kubanga okubonerezebwa kuli ku kibiina kyonna
 so tekukyajulukuka.
 Era olw'ebibi byabwe tewaliba n'omu
 aliwonya obulamu bwe.
¹⁴ "Ne bwe balifuuwa ekkondeere
 ne bateekateeka buli kimu,
 tewaliba n'omu aligenda mu lutalo,
 kubanga obusungu bwange bubuubuukidde ku kibi-
 ina kyonna.
¹⁵ Ebweru waliyo ekitala
 ne munda waliyo kawumpuli n'enjala.
 Abali ku ttale
 balifa kitala,
 abali mu kibuga
 balimalibwawo kawumpuli n'enjala.
¹⁶ N'abo abaliwonawo
 baliddukira mu nsozi,
 nga bakaaba nga bukaamukuukulu
 obw'omu biwonvu,
 buli omu olw'ebibi bye.
¹⁷ Emikono gyonna giriremala,
 n'amaviivi gonna galiba ng'amazzi.
¹⁸ Balyambala ebibukutu,
 ne bakwatibwa ensisi;
 baliswala,
 n'emitwe gyabwe girimwebwa.
¹⁹ "Balisuula effeeza yaabwe mu nguudo,
 ne zaabu yaabwe eriba ekitali kirongoofu;
 effeeza yaabwe ne zaabu yaabwe
 tebiriyanza kubalokola
 ku lunaku lwa *MUKAMA* olw'obusungu bwe.
 Era tebalikkuta
 newaakubadde okukkusibwa.
 Ebyo bye byabaleetera okugwa mu kibi.
²⁰ Ebintu byabwe eby'omuwendo byabaleetera
 amalala,
 era ekyavaamu kwe kukola bakatonda abalala
 ab'emizizo
 n'ebintu ebirala eby'ekivve,
 era kyendiva mbifuula ebitali birongoofu gye bali.
²¹ Ndibiwaayo byonna eri bannamawanga
 n'eri abakozi b'ebibi ab'omu nsi okuba omunyago
 era balibyonoona.
²² Ndikyusa amaaso gange ne si batunuulira,

era balyonoona ekifo kyange eky'omuwendo;
 n'abanyazi balikiyingiramu
 ne bakyonoona.

²³ "Muteeketeke enjegere
 kubanga ensi ejjudde omusango ogw'okuyiwa
 omusaayi,
 n'ekibuga kijjudde effujjo.
²⁴ Ndireeta eggwanga erisingirayo ddala okuba ebbi,
 ne batwala ennyumba zaabwe,
 era ndikomya amalala gaabwe
 n'ebifo byabwe ebitukuvu bironoonebwa.
²⁵ Entiisa bw'erijja,
 balinoonya emirembe naye tebaligifuna.
²⁶ Akabi kalyeyongerera ku kabi,
 ne njambo ne zeeyongerera;
 balinoonya okwolesebwa okuva eri nnabbi,
 naye okuyigirizibwa kwa kabona kulibula
 n'okubuulirira kw'abakadde kulyerabirwa.
²⁷ Kabaka alikaaba,
 n'omulangira alijjula obuyinike,
 n'emikono gy'abantu mu ggwanga girikankana
 olw'entiisa.
 Ndibakolako ng'enneeyisa yaabwe bw'eri,
 era ndibasalira omusango ng'ensala yaabwe bw'eri.
 Balyoke bamanye nga nze *MUKAMA* Katonda."

Eby'ekivve mu Yeekaalu

⁸ Awo mu mwaka ogw'omukaaga, mu mwezi
 ogw'omukaaga ku lunaku olwokutaano, bwe
 nnali nga ntudde mu nnyumba yange n'abakadde ba
 Yuda, nga batudde mu maaso gange omukono gwa
MUKAMA Katonda ne gunzikako. ² Bwe natunula ne nd-
 aba ekifaananyi ky'omuntu, okuva mu kiwato kye
 okukka wansi ngali ng'omuliro, n'okuva mu kiwato kye
 okwambuka ng'ayakaayakana ng'ekyuma ekyaka
 omuliro. ³ N'agolola ekyalabika ng'omukono n'akwata
 enviiri zange. Omwoyo n'ansitula wakati w'ensi n'eggu-
 lu mu kwolesebwa kwa Katonda n'antwala e Yerusaa-
 lemi ku mulyango ogw'oluggi olutunuulira Obuki-
 ikakkono olw'oluggya olw'omunda ogutunuulira
 Obukiikakkono, awaali bakatonda abalala abaleetera
 Katonda obuggya. ⁴ Era awo we waali ekitiibwa kya
 Katonda wa Isirayiri, ng'okwolesebwa kwe nalaba mu
 kyererezi.

⁵ Awo n'anjamba nti, "Omwana w'omuntu, yimusa
 amaaso eri Obukiikakkono." Awo ne nnyimusa amaa-
 so gange, era laba mu mulyango ogw'Obukiikakkono
 ogw'oluggi lw'ekyoto ne ndaba ekifaananyi eky'obug-
 gya.

⁶ N'anjamba nti, "Omwana w'omuntu, olaba kye
 bakola, ebigambo eby'ekivve ennyumba ya Isirayiri
 byekolera wano, nga bangobera wala n'ekifo kyange
 ekitukuvu? Naye oliraba ebintu eby'ekivve ebisinga-
 wo."

⁷ Awo n'antwala ku mulyango ogw'oluggya. Ne ndaba ekituli mu bbugwe. ⁸ N'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, kaakano sima mu bbugwe." Ne nsima mu bbugwe, ne ndabayo omulyango.

⁹ Awo n'anḡamba nti, "Yingira olabe ebikolwa ebitali bya butuukirivu n'eb'yekivve bye bakola eyo." ¹⁰ Ne nnyingira ne ndaba, era ku bisenge ne ndabako ebyekulula ebya buli kika kyonna, n'ensolo ez'emizizo ne bakatonda abalala bonna ab'ennyumba ya Isirayiri. ¹¹ Abakadde nsanvu ab'ennyumba ya Isirayiri baali bayimiridde mu maaso gaabyo, ne Yaazaniya mutabani wa Safani, ng'ayimiridde wakati mu bo. Buli omu ku bo yali akute ekyoterezo mu mukono gwe, ng'ekire eky'akaloosa ak'obubaane kinyooka okuva mu byo.

¹² N'anḡamba nti, "Omwana w'omuntu, olabye abakadde b'ennyumba ya Isirayiri bye bakola mu nzikiza, buli omu ng'ali mu ssabo lya katonda we? Bagamba nti, 'MUKAMA tatulaba, era MUKAMA yeerabira ensi.'" ¹³ N'addamu n'anḡamba nti, "Oliraba ebintu eby'ekivve ebisinga n'ebyo."

¹⁴ Awo n'antwala ku mulyango ogw'oluggi olw'Obukiikakkono ogw'ennyumba ya MUKAMA, ne ndaba abakazi abatudde eyo nga bakaabira katonda waabwe Tammuzi. ¹⁵ N'anḡamba nti, "Ebyo obirabye, omwana w'omuntu? Oliraba eby'ekivve ebisinga n'ebyo."

¹⁶ Awo n'antwala mu luggya olw'omunda olw'ennyumba ya MUKAMA, awo ku mulyango gwa yeekaalu ya MUKAMA wakati w'ekisasi n'ekyoto, nga waliwo abasajja ng'amakumi abiri mu bataano, nga bakubye amabega eyeekaalu ya MUKAMA, nga batunudde Ebuwanjuba, ne bagwa bugazi nga basinza enjuba nga batunudde Ebuwanjuba.

¹⁷ N'ambuuzza nti, "Ebyo obirabye, omwana w'omuntu? Kintu kitono ennyumba ya Yuda okukola ebintu eby'ekivve bye baakola wano? Kibagwanira okujjuza ensi n'ebikolwa eby'obukambwe ne bongeranga okunyiiza? Laba basembeza ettabi ku nnyindo yaabwe!" ¹⁸ Kyendiva mbabonereza n'obusungu; siribakwatirwa kisa newaakubadde okubasonyiwa, era ne bwe balindekaanira siribawuliriza."

Okuttibwa kw'Abasinza bakatonda abalala

⁹ Awo ne mpulira ng'akoowoola n'eddoboosi ery'omwanguka nti, "Muleete abakuumi b'ekibuga wano, buli omu n'ekyokulwanyisa kye mu mukono gwe." ² Ne ndaba abasajja mukaaga nga bava ku luuyi olw'omulyango ogw'engulu, ogutunudde mu bukiikakkono, buli omu ng'akutte ekissi mu ngalo ze; nga ku bo kuliko omusajja ayambadde linena nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu. Ne bayingira ne bayimirira ku mabbali g'ekyoto eky'ekikomo.

³ Awo ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri ne kiva mu bakerubi mwe kyali, ne kidda ku mulyango gwa yeekaalu. MUKAMA n'ayita omusajja ayambadde linena

nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu, ⁴ n'amugamba nti, "Genda ng'oyitaayita mu kibuga kyonna ekya Yerusalemi, oteeke akabonero ku byenyi by'abeesisiwadde era abanakuwadde olw'ebintu byonna eby'ekivve ebikolebwa wakati mu kyo."

⁵ Abalala n'abagamba, nga mpuliriza nti, "Mumugoberere muyiteeyite mu kibuga mutte, nga temusaasira newaakubadde okulaga ekisa. ⁶ Mutte abasajja abakadde, abavubuka n'abawala, n'abakyala n'abaana abato, naye temukwata ku aliko akabonero. Mutandikire mu watukuvu wange." Ne batandikira ku bakadde abaali mu maaso ga yeekaalu.

⁷ N'abagamba nti, "Eyeekaalu mugyoonone, mujjuze empya abattibwa, mugende!" Ne bafulumu ne bagennda nga batta mu kibuga kyonna. ⁸ Bwe baali nga batta ne bandeka awo nzekka, ne nvuunama wansi, ne nkaaba nga njogera nti, "Ayi MUKAMA Katonda, olizikiriza ekitundu kya Isirayiri ekyasigalawo kyonna mu busungu bw'ofuse ku Yerusalemi?"

⁹ N'anziramu nti, "Ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri ne Yuda kiusse nnyo; ensi ejjudde okuyiwa omusaayi, n'ekibuga kijjudde obutali bwenkanya. Boogera nti, 'MUKAMA yayabulira ensi, era MUKAMA takyalaba.'

¹⁰ Kyendiva nema okubatunuulira n'eriiso erisaasira newaakubadde okubalaga ekisa, naye ndileeta akabi ku mitwe gyabwe olw'ebikolwa byabwe ebibi."

¹¹ Awo omusajja ayambadde linena nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu n'akomyawo obubaka eri MUKAMA nti, "Nkoze nga bwe walagidde."

Ekitiibwa kya MUKAMA Kiva mu Yeekaalu

¹⁰ Ne ntunula, laba, ekifaananyi eky'entebe ey'obwakabaka eya safiro nga kiri waggulu w'ekibangirizi w'emitwe gya bakerubi. ² MUKAMA n'agamba omusajja ayambadde linena nti, "Genda wakati wa zinnamuziga wansi wa bakerubi, otoole amanda mu mukono gwo okuva wakati mu bakerubi, ogasaasaanye mu kibuga." N'ayitawo nga ntunula.

³ Bakerubi baali bayimiridde ku luuyi olw'Obukiikaddyo obwa yeekaalu; omusajja bwe yayingira ekire ne kijjula mu luggya olw'omunda. ⁴ Awo ekitiibwa kya MUKAMA ne kyambuka okuva waggulu wa bakerubi ne kidda mu mulyango gwa yeekaalu. Ekire ne kijjula mu yeekaalu, n'oluggya ne lujjula okumasamasa okw'ekitiibwa kya MUKAMA. ⁵ N'okuwuuma kw'ebiwawaatiro bya bakerubi ne kuwulikika wala mu luggya olw'ebweru, ng'eddoboosi lya MUKAMA ow'Eggye bwe liwulikika ng'ayogedde.

⁶ MUKAMA bwe yalagira omusajja ayambadde linena nti, "Toola omuliro okuva mu zinnamuziga, wakati mu bakerubi," omusajja n'ayingira n'ayimirira ku mabbali ga nnamuziga emu. ⁷ Awo omu ku bakerubi n'agolola omukono gwe eri omuliro ogwali wakati wa bakerubi, n'addirira ogumu ku gwo, n'aguteeka mu ngalo ez'omusajja ayambadde linena, eyagutwala n'afulumu.

⁸ Wansi w'ebiwaawaatiro bya bakerubi waalabika ng'awaali emikono gy'omuntu.

⁹ Ne ndaba zinnamuziga nnya ku mabbali ga bakerubi buli nnamuziga ng'eriraanye kerubi, zinnamuziga nga ziyakaayakana ng'ejjinja erya berulo.

¹⁰ Mu ndabika nga zifaanagana, nnamuziga emu ng'eri ng'etudde mu ginnaayo. ¹¹ Mu kuseeseetuka, zaaseeseetukanga mu njuyi nnya bakerubi gye baatunulanga, era zinnamuziga z'omu maaso gye zaayiringitiranga, n'endala zonna gye zaayiringitiranga. ¹² Omubiri gwabwe gwonna, n'emigongo gyabwe, n'emikono gyabwe, n'ebiwaawaatiro byabwe, ne zinnamuziga, nga zijjudde amaaso enjuuyi zonna. ¹³ Ne mpulira zinnamuziga nga ziyitibwa "ezeetooloola ezizulukuka." ¹⁴ Buli emu ku zo yalina obwenyi buna: obwenyi obw'olubereberye bwali bwa kerubi, obwokubiri nga bwa musajja, obwokusatu nga bwa mpologoma, obwokuna nga bwa mpungu.

¹⁵ Awo bakerubi ne basituka. Bye biramu bye nalaba ku mabbali g'omugga Kebali. ¹⁶ Bakerubi bwe baaseeseetukanga, zinnamuziga ezaali ku mabbali ne ziseeseetukira wamu nabo; bakerubi bwe baayanjuluzanga ebiwaawaatiro byabwe okusituka okuva ku ttaka, zinnamuziga nazo tezaavanga ku lusegere. ¹⁷ Bakerubi bwe baayimiriranga, nazo ne ziyimirira; bakerubi bwe baasitukanga, nnamuziga ne zisitukira wamu nabo, kubanga omwoyo ow'ebiramu yali mu zo.

¹⁸ Awo ekitiibwa kya MUKAMA ne kiva ku mulyango gwa yeekaalu ne kiyimirira waggulu wa bakerubi. ¹⁹ Ne ndaba bakerubi nga bayanjuluzanga ebiwaawaatiro byabwe, ne basituka okuva ku ttaka, ne zinnamuziga nazo ne zigendera ku mabbali gaabwe. Ne bayimirira awayingirirwa ku luggi olw'ebuvanjoba olwa yeekaalu ya MUKAMA, n'ekitiibwa kya Katonda owa Isirayiri nga kiri waggulu waabwe.

²⁰ Era ebyo bye biramu bye nalaba wansi wa Katonda wa Isirayiri ku mugga Kebali, olwo ne ntegeera nga bakerubi. ²¹ Buli omu yalina obwenyi buna n'ebiwaawaatiro bina, ne wansi w'ebiwaawaatiro byabwe nga waliyo ebyali ng'emikono gy'omuntu. ²² Obwenyi bwabwe bwanfaananira nga buli bwe nalaba ku mugga Kebali. Buli omu n'atambula n'agenda mu maaso.

Abakulembeze ba Isirayiri Basalirwa Omusango

11 Awo Omwoyo n'ansitula n'antwala ku luggi olw'ebuvanjoba olw'ennyumba ya MUKAMA. Ku mulyango awo waaliwo abasajja amakumi abiri mu bataano wakati mu bo nga mwe muli Yaazaniya mutabani wa Azuli ne Peratiya mutabani wa Benaya, abakulembeze b'abantu. ² MUKAMA n'anjamba nti, "Omwana w'omuntu, bano be basajja abeekobaana okukola ebitali bya butuukirivu era abawabya ekibuga kino. ³ Boogera nti, 'Ekiseera tekituuse tuzimbe amayumba? Ekibuga kino ye ntamu, ffe nnyama.' ⁴ Ky-

onoova obawa obunnabbi; era yogera ggwe omwana w'omuntu."

⁵ Awo Omwoyo wa MUKAMA n'anzikako, n'anjamba nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Bwe mutyo bwe mwogera, ggwe ennyumba ya Isirayiri, naye mmanyi ebirowoozo byammwe. ⁶ Musse abantu bangi mu kibuga kino, ne mujjuza enguudo zaakyo abafu.

⁷ "MUKAMA Katonda kyava ayogera nti, Emirambo gye musuddemu ye nnyama, n'ekibuga kino ye ntamu, naye ndikibagobamu. ⁸ Mutya ekitala, era ekitala kye ndibaleetako, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

⁹ Ndibagoba mu kibuga, ne mbawaayo mu mukono gwa bannamawanga ne bababonereza. ¹⁰ Muligwa n'ekitala, era ndibasalira omusango ku nsalo ya Isirayiri, ne mumanya nga nze MUKAMA. ¹¹ Ekibuga kino tekiriba ntamu yammwe, era nammwe temuliba nnyama yaakyo. Ndibasalira omusango ku nsalo ya Isirayiri. ¹² Mulitegeera nga nze MUKAMA, kubanga temugoberedde biragiro byange newaakubadde amateeka gange, naye mukoze ng'amawanga amalala agabee-toolodde bwe gakola."

¹³ Awo bwe nnali nkyayogera ebyobunnabbi, Peratiya mutabani wa Benaya n'afa. Ne ngwa bugazi wansi ne nkaaba n'eddoboozi ddene, nga njogera nti, "Ayi MUKAMA Katonda, olimalirawo ddala ekitundu kya Isirayiri ekyasigalawo?"

¹⁴ Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira n'anjamba nti, ¹⁵ "Omwana w'omuntu, baganda bo, baganda bo ab'enda yo n'ennyumba yonna eya Isirayiri, beebo abantu ab'omu Yerusalemi be baayogerako nti, 'Bali wala ne MUKAMA, era ensi eno yatuweebwa okuba omugabo gwaffe.'"

Abayisirayiri Basubizibwa Okuddayo

¹⁶ "Kyonoova oyogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Newaakubadde nga nabasindika mu mawanga ne mbasaasaanya mu nsi nnyingi, naye mbalabiridde mu nsi gye baagenda.' ¹⁷ Era kyonoova oyogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti: ndibakunjaanya okuva mu mawanga ne mbaggya mu nsi gye mwasaasaanyizibwa, ne mbaddiza ensi ya Isirayiri.'

¹⁸ "Bwe balikomawo, baliggyamu ebitali bya butuukirivu byonna n'eby'emizizo ebirimu byonna. ¹⁹ Ndibawa omutima gumu ne mbateekamu omwoyo omuggya; ndibaggyamu omutima ogw'ejjinja, ne mbawa omutima ogw'ennyama. ²⁰ Oluvannyuma baligoberera ebiragiro byange, ne bagenderera okukuuma amateeka gange, era baliba bantu bange, nange ndiba Katonda waabwe. ²¹ Naye abo abanaagoberera ebitali bya butuukirivu n'eby'emizizo, ndibaleetako ebyo bye baakola ku mitwe gyabwe, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

²² Awo bakerubi, ne zinnamuziga nga ziri ku mabbali gaabwe ne bayimusa ebiwaawaatiro byabwe, ng'ekiti-

ibwa kya Katonda wa Isirayiri kibali waggulu. ²³ Ekitiibwa kya *MUKAMA* ne kiva wakati mu kibuga ne kiyimirira waggulu w'olusozi oluli ku luuyi olw'ebuvanjuba w'ekibuga. ²⁴ Omwoyo n'ansitula mu kwolesebwa okw'Omwoyo wa Katonda n'antwala mu Bukaludaaya eri abaawanjangu sibwa. ²⁵ Awo kwolesebwa kwe nafuna ne nkuvaako, ne ntegeeza abaawanjangu sibwa byonna *MUKAMA* bye yali andaze.

12 Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira ng'agamba nti, ² "Omwana w'omuntu obeera mu bantu abajeemu. Balina amaaso okulaba, naye tebalaba, balina n'amatu okuwulira naye tebawulira, kubanga bantu bajeemu.

³ "Noolwekyo omwana w'omuntu, sibako ebibyo ogende mu buwanjangu, ate kikole misana, nga balaba ogende mu kifo ekirala. Oboolyawo balitegeera, newaakubadde nga nnyumba njeemu. ⁴ Fulumya ebibyo by'otwala mu buwanjangu emisana, nga balaba. Ate akawungeezi, ofulume nga balaba, ogende ng'abo abagenda mu buwanjangu. ⁵ Botola ekituli mu bbugwe oyiseemu ebibyo, nga balaba. ⁶ Biteeke ku kibegabega kyo nga balaba, obifulumye obudde nga buwungeera. Bikka ku maaso oleme okulaba ensi, kubanga nkufudde akabonero eri ennyumba ya Isirayiri."

⁷ Ne nkola nga bwe ndagiddwa. Emisana, ne nfulumya ebintu byange nga neetegese okugenda mu buwanjangu. Akawungeezi ne nkuba ekituli mu bbugwe n'engalo zange, ne nfulumya ebyange nga mbitadde ku kibegabega kyange nga balaba, obudde nga buwungedde, enjuba ng'ebuliddeyo.

⁸ Ku makya, ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira ng'agamba nti, ⁹ "Omwana w'omuntu, ennyumba ya Isirayiri enjeemu teyakubuuza nti, 'Okola ki ekyo?'

¹⁰ "Bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, obubaka buno bukwata ku mufuzi ali mu Yerusalemi, n'abantu ba Isirayiri bonna abaliyo.'

¹¹ Bagambe nti, 'Ndi kabonero gye muli.'

"Nga bwe nkoze, nabo bwe balikibakola. Baliwanjangu sibwa ne batwalibwa nga bawambe.

¹² "Omufuzi ali mu bo aliteeka ebintu bye ku kibegabega kye agende ng'obudde buwungedde, enjuba ng'ebuliddeyo, balibotola ekituli mu bbugwe ayitemu agende. Alibikka amaaso ge, aleme kulaba nsi. ¹³ Ndimwanjuliriza ekitimba kyange, akwatibwe mu mutego gwange. Ndimutwala e Babulooni, mu nsi ey'Abakaludaaya, naye taligiraba, era eyo gy'alifiira. ¹⁴ Ndisaasaanyiza eri empewo zonna, bonna abamwe-toolodde, abakozi be n'eggye lye lyonna era ndibawondera n'ekitala ekisowoddwa.

¹⁵ "Balimanya nga nze *MUKAMA* bwe ndibasaasaanya mu mawanga, ne mbabunya mu nsi. ¹⁶ Kyokka ndirekawo batono ku bo abaliwona ekitala, n'abaliwona enjala n'abaliwona kawumpuli, balyoke bejjuse olw'ebikolwa byabwe eby'emizizo, nga bali eyo mu mawanga. Olwo balitegeera nga nze *MUKAMA*."

¹⁷ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira ng'agamba nti, ¹⁸ "Omwana w'omuntu, lya emmere yo ng'okankana, era nnywa amazzi go ng'ojugumira." ¹⁹ Tegeeza abantu ab'omu nsi nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda ku abo ababeera mu Yerusalemi ne mu nsi ya Isirayiri nti, Balirya emmere yaabwe nga beeraliikirira, banywe n'amazzi gaabwe nga batya, kubanga ensi yaabwe erinyagibwa mu buli kintu ekirimu, olw'obukambwe bw'abo bonna ababeera eyo. ²⁰ Ebibuga ebituulwamu birizikirizibwa, n'ensi n'efuuka amatongo, mulyoke manye nga nze *MUKAMA*."

²¹ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira ng'agamba nti, ²² "Omwana w'omuntu, makulu ki agali mu lugero olukwata ku nsi ya Isirayiri, olugamba nti, 'Ennaku zigwaayo naye teri kwolesebwa kutuukirira?'

²³ Bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, njenda kukomya olugero luno, era tebaliddeyo nate kulwogera, mu Isirayiri.' Bagambe nti, 'Ebiro binaatera okutuuka, kwolesebwa kwonna lwe kuli-tuukirira. ²⁴ Tewaliba nate kwolesebwa kwa bulimba newaakubadde obunnabbi obusavu waze mu bantu ba Isirayiri. ²⁵ Naye nze *MUKAMA* ndyogera kye ndisiima, era kirituukirira amangu ddala. Mu nnaku zo ggwe ennyumba enjeemu, ndyogera ekigambo era ndikituukiriza, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.'"

²⁶ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira ng'agamba nti, ²⁷ "Omwana w'omuntu, laba, ennyumba ya Isirayiri egamba nti, 'Okwolesebwa kwalaba kw'amyaka mingi okuva ne kaakano, era ayogera obunnabbi obulibaa-wo mu banga ery'ewala.'

²⁸ "Noolwekyo bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, tewalibaawo nate kigambo kyange na kimu ekirirwisibwa, buli kye njogera kirituukirira, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.'"

Bannabbi Aboobulimba Basalirwa Omusango

13 Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira ng'agamba nti, ² "Omwana w'omuntu, yogera ebyobunnabbi eri bannabbi ba Isirayiri aboogera obunnabbi kaakano. Tegeeza abo aboogera obunnabbi bwe bayiyizza nti, 'Muwulire ekigambo kya *MUKAMA*. ³ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, zibasanze bannabbi abasirusiru abagoberera omwoyo gwabwe ate nga tebalina kye balabye. ⁴ Isirayiri, bannabbi bo bali ng'ebibe ebitambulata mbula mu bifulukwa. ⁵ Temwambuse kuddaabiriza bbugwe n'okuziba ebituli ebirimu ku lw'ennyumba ya Isirayiri, esobole okuyimirira nga ngumu mu lutalo ku lunaku lwa *MUKAMA* Katonda. ⁶ Okwolesebwa kwabwe kukyamu, n'okubikkulirwa kwabwe kwa bulimba. *MUKAMA* ne bw'aba tabatumye boogera nti, "bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda," ne bamusuubira okutuukiriza ebyo bye boogedde. ⁷ Temulabye kwolesebwa kukyamu ne mwogera n'okubikkulirwa okw'obulimba, bwe

mwogedde nti, "MUKAMA bw'ati bw'ayogera," newaakubadde nga mba soogedde?

⁸ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, olw'ebigambo byo ebikyamu n'olw'okwolesebwa kwo okw'obulimba, ndi mulabe wo. ⁹ Omukono gwange gulibeera ku bannabbi abalaba okwolesebwa okukyamu era aboogera okubikkulirwa okw'obulimba. Tebalituula mu kibiina eky'abantu bange newaakubadde okuwandiikibwa ku nkalala z'ennyumba ya Isirayiri, wadde okuyingira mu nsi ya Isirayiri. Olwo olimanya nga nze MUKAMA Katonda.

¹⁰ "Olw'okuba nga babuzaabuza abantu bange nga boogera nti, "Mirembe," ate nga tewali mirembe, ate bwe bazimba bbugwe omunafu, ne basiigako langi okubikka bye batazimbye bulungi, ¹¹ kyonoova ogamba abo ababikkirira ne langi nti bbugwe aligwa. Enkuba eritonnya nnyo, era ndisindika omuzira, n'embuyaga ez'amaanyi zirikunta. ¹² Bbugwe bw'aligwa, abantu tebalikubuuza nti, "Langi gye wasiigako eruwa?"

¹³ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mu kiruyi kyange ndisindika kibuyaga ow'amaanyi, ne mu busungu bwange ndisindika omuzira, ne mu bukambwe obungi enkuba ennyingi ennyo eritonnya okukizikiriza. ¹⁴ Ndimenya bbugwe gwe mwasiiga langi musaasaanye ku ttaka, n'omusingi gwe gusigale nga gwasamiridde. Bw'aligwa, alikugwiira n'ozikirizibwa, olyoke omanye nga nze MUKAMA Katonda. ¹⁵ Ndimalira ekiruyi kyange ku bbugwe ne ku abo abaakisiiga langi, nga njamba nti, "Bbugwe agenze, era abaa-musiiga langi nabo balugenze, ¹⁶ abo bannabbi ba Isirayiri abaayogera eby'obunnabbi eri Yerusalemi ne balabikirwa okwolesebwa ow'emirembe gye bali, ate nga tewaaliwo mirembe, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

¹⁷ "Kaakano omwana w'omuntu, amaaso go gateeke ku bawala b'abantu bo aboogera eby'obunnabbi bye bayiyizza. Bawe obunnabbi, oyogere nti, ¹⁸ 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Zibasanze abakazi abatunga ebikomo eby'obulogo ku mikono gyabwe ne batunga ebyokwebikkirira ku mutwe ebiwanvu mu ngeri ez'enjawulo basobole okutega abantu. Olitega obulamu bw'abantu bange, naye ne weesigaliza obubwo? ¹⁹ Onswazizza mu bantu bange olw'embatu entono eza sayiri n'olw'obukunkumuka bw'emigaati, bw'osse abantu abatateekwa kuttibwa, ate n'oleka abatateekwa kuba balamu, ng'obalimba nabo ne bawuliriza eby'obulimba.

²⁰ "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ndi mulabe w'obulogo bwo, bw'okozesa okuteega abantu ng'ateega ebinyonyi, era ndibaggya mu mikono gyo. Ndinunula abantu be wateega ng'ebinyonyi n'obasiba. ²¹ Ndiyuza ebyambalo byo ebyokwebikkirira, ne mponya abantu bange mu mikono gyo, ne bataddayo kugwa mu mutego gwa buyinza bwo, olyoke omanye nga nze MUKAMA Katonda. ²² Kubanga wanakuwaza abatuukirivu n'obulimba bwo, ate nga

nnali sibanakuwazza. Olw'okuleetera abakozi b'ebibi okweyongerera mu ngeri zaabwe ezitali za butuukirivu, n'owonya obulamu bwabwe, ²³ ky'oliva olemwa okulaba okwolesebwa okukyamu wadde okufuna okubikkulirwa. Ndiwonya abantu bange okuva mu mikono gyo, olyokye omanye nga nze MUKAMA Katonda."

¹⁴ Abamu ku bakadde ba Isirayiri ne bajja gye ndi, ne batuula mu maaso gange. ² Awo ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira ng'agamba nti, ³ "Omwana w'omuntu, abasajja bano batadde bakatonda abalala ku mitima gyabwe ne bateeka n'ebyesittaza mu maaso gaabwe. Mbakkirize bannebuuzeeko? ⁴ Noolwekyo yogera gye bali obategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Omuyisirayiri yenna bw'ateeka bakatonda abalala ku mutima gwe, n'ateeka n'ebyesittaza mu maaso ge, n'agenda eri nnabbi, nze kennyini, nze nnaamwanukulanga olwa bakatonda be abalala baayita abakulu. ⁵ Bwe ntyo bwe ndikola okwewangulira emitima gy'ennyumba ya Isirayiri, bonna abaanvaako okugoberera bakatonda abalala.'

⁶ "Noolwekyo tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mwenenye muleke bakatonda bammwe, mulekeyo ebikolwa byammwe eby'ekivve.

⁷ "Omuyisirayiri yenna oba omugenyi abeera mu Isirayiri bw'ananvangako, n'ateeka bakatonda abalala ku mutima gwe n'ateeka n'ebyesittaza mu maaso ge, ate n'agenda eri nnabbi okunnebuuzaako, nze MUKAMA nze nnaamwanukulanga. ⁸ Omuntu oyo nnaamulwanyisanga ne mufuula ekyokulabirako era eky'okunyumyako. Ndimusalako ku bantu be, mulyoke mu-manye nga nze MUKAMA.

⁹ "Nnabbi bw'anaasendebwasendebwanga okuwa obubaka ng'ategeeze nti nze MUKAMA Katonda nsenzenze nnabbi oyo, ndigolola omukono gwange ku ye ne muzikiriza okumuggya mu bantu bange Isirayiri. ¹⁰ Baliba bansingiddwa omusango, era nnabbi aliba asingiddwa omusango gwe gumu n'oyo azze okumwebuuzaako. ¹¹ Olwo ennyumba ya Isirayiri tebaliddayo nate kubula newaakubadde okweyonoona n'ebibi byabwe byonna. Baliba bantu bange, nange ndiba Katonda waabwe, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

¹² Awo ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira ng'agamba nti, ¹³ "Omwana w'omuntu, ensi bw'ekola ebibi mu maaso gange n'ebeera etali nneesigwa, ne ngolola omukono gwange gy'eri ne nsalako obugabirizi bw'emmere yaabwe, ne mbasindikira ekyeya, ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, ¹⁴ newaakubadde ng'abasajja bano abasatu Nuuwu, ne Danyeri, ne Yobu bandibadde bagirimu, bandiwonyeza bulamu bwabwe bwokka olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

¹⁵ "Oba newaakubadde nga nsindika ensolo enkambwe ez'omu nsiko mu nsi eyo, ne zigyonoona ne zigireka nga temuli mwana n'omu, n'efuuka matongo, ne wataba n'omu agiyitamu olw'ensolo ezo,

¹⁶ ddala nga bwe ndi omulamu, abasajja abo abasatu tebandiwonyezza batabani baabwe wadde bawala baabwe, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. Bo bokka be bandiwonye, naye ensi yandifuuse matongo.

¹⁷ "Oba singa ndeeta ekitala ku nsi eyo ne njogera nti, 'Leka ekitala kiyite mu nsi yonna,' ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, ¹⁸ nga bwe ndi omulamu, newaakubadde ng'abasajja bano abasatu bandibadde bagirimu, tebandiwonyezza batabani baabwe wadde bawala baabwe. Bandiwonyeza bulamu bwabwe bwokka olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹⁹ "Oba singa ndeeta kawumpuli mu nsi eyo, ne mbafukako ekiryu kyange, ne njiwa omusaayi mu nsi eyo, ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, ²⁰ nga bwe ndi omulamu, Nuuwa ne Danyeri ne Yobu ne bwe bandigibaddemu, tebandiwonyezza mutabani waabwe newaakubadde muwala waabwe. Bo bokka be nandiwonyezza olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

²¹ "Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Kiriba kitya bwe ndiweereza ebibonerezo byange ebina: ekitala n'ekyeya n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko ne kawumpuli, ku Yerusalemi, okutta abantu baamu n'ensolo zaabwe! ²² Naye ate nga walibaawo abamu abaliwona, abaana aboobulenzi n'aboobuwala abaligibwamu. Balijja gy'oli, era bw'oliraba enneeeyisa yaabwe n'ebikolwa byabwe, olikkiriza akabi ke ndeese ku Yerusalemi, buli kabi ke mmuleeseeko. ²³ Bw'oliraba enneeeyisa yaabwe n'ebikolwa byabwe olikkiriza nga sirina kye nkoze mu Yerusalemi awatali nsonga, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda."

Yerusalemi Omuzabbibu Ogutaliimu Nsa

¹⁵ Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira, n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, omuti gw'omuzabbibu gusinga gutya ettabi ery'omuti ku miti egy'omu kibira? ³ Guvaamu omuti ogukolebwamu ekintu kyonna eky'omugaso? Kiyinzika ogukolamu enjango ey'okuwanikako ekintu kyonna? ⁴ Bwe gusuulibwa mu muliro okuba enku, omuliro ne gugwokya eruuyi n'eruyi, ne wakati ne wasiriira guba gukyaliko kye gugasa? ⁵ Bwe guba nga tegwali gwa mugaso nga mulamba, olwo guyinza okubaako kye gugasa nga gwokebbwa mu muliro ne gusiriira?"

⁶ *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, "Nga bwe njogedde ku muzabbibu mu miti egy'omu kibira, gwe ntadde mu muliro okuba enku, bwe ntyo bwe ndyokya abatuuze ba Yerusalemi. ⁷ Ndikyusa amaaso gange ne mbatunuulira, era ne bwe balidduka, omuliro guli-bookya, era mulimanya nga nze *MUKAMA* Katonda. ⁸ Ndizisa ensi, kubanga tebabadde beesigwa, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda."

¹⁶ Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira, n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu manyisa

Yerusalemi ebikolwa bye eby'ekivve, ³ oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda eri Yerusalemi: Wasibuka era n'ozaalibwa mu nsi ey'Abakanani; Kitawo yali Mwamoli, ne nnyoko nga Mukiiti. ⁴ Ku lunaku kwe wazaalirwa, tewasalibwa kkundi, so tewanaazibwa na mazzi kutukula, newaakubadde okusiigibwa omunnyo, newaakubadde okubikkibwa mu ngoye. ⁵ Tewali yakusaasira so tewali yakukwatirwa kisa kukukolera ebintu ebyo byonna, naye wasuulibwa ebweru ku ttale, kubanga wanyoomebwa okuva ku lunaku kwe wazaalirwa.

⁶ "Bwe nnali nga mpitaayita ne nkulaba ng'osambagala mu musaayi gwo, ne nkugamba nti, "Ba mulamu!" ⁷ Ne nkukuza ne nkulabirira ng'ekimuli mu nnimiro. N'okula n'owanvuwa n'olabika bulungi nnyo mu maaso ng'amayinja ag'omuwendo omungi; n'osuna amabeere, n'enviiri zo ne zikula, ggwe eyali obwereere nga tobikkiddwako.

⁸ "Oluvannyuma lwa bbanga, bwe nnali nga mpi-taayita, ne nkulengera ne ndaba ng'okuze era ng'otuse okufumbirwa, ne nkwalirako ekirenge kyange ne mbikka ku bwereere bwo; ne nkulayirira ne nkola naawe endagaano, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, n'ofuuka wange.

⁹ "Ne nkunaza n'amazzi, ne nkunazaako omusaayi, ne nkusiigako amafuta. ¹⁰ Ne nkwambaza olugoye oluliko omudalizo, ne nkuwa n'engatto ez'amaliba; ne nkwambaza olugoye olwa linena ne nkubikkako engoye ez'omuwendo omungi. ¹¹ Ne kunaanika amayinja ag'omuwendo omungi; ne nkuteeka ebikomo ku mukono, n'omukuufu mu bulago, ¹² ne nkuteeka empeta mu nnyindo, n'ebyo'omu matu ku matu, ne nkutikkira n'engule ku mutwe. ¹³ Wayonjebwa ne zaabu n'effeeza, n'engoye zo zaali za linena, n'ebymbalo byo byali byamuwendo mungi era nga biriko omudalizo. Walyanga emmere ey'obutta obulungi, n'omubisi gw'enjuki n'omuzigo ogw'omuzeyituuni. Walungiwa nnyo n'otuuka ku mwaliro ery'obwa kabaka omukazi. ¹⁴ Ettutumu lyo lyabuna mu mawanga olw'obulungi bwo, kubanga nakuwa ekitiibwa kyange, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹⁵ "Naye weesiga obulungi bwo, n'okozesa ettutumu lyo okukola obwenzi, n'ofuka obukaba bwo ku buli eyayitangawo obulungi bwo ne bufuuka bubwe.

¹⁶ Waddirira ebimu ku byambalo byo ne weekolera ebifo ebigulumivu nga byamabala mangi, gye wakoleranga obwenzi bwo. Ebintu bwe bityo tebikolebwa, era tebikolebwanga. ¹⁷ Ate era waddirira emikuufu emirungi gye nnali nkuwadde, egyakolebwa mu zaabu n'effeeza bye nakuwa, ne weekolera bakatonda abalala abali mu bifaananyi eby'ekisajja, bw'otyo n'okola eby'obwenzi nabyo, ¹⁸ n'oddira ebyambalo byo ebiriko emidalizo n'obibikkako, n'oteeka omuzigo gwange n'obubaane bwange mu maaso gaabyo. ¹⁹ N'emmere gye nnali nkuwadde, obuwunga obw'obutta, n'omuzigo ogw'omuzeyituuni n'omubisi gw'enjuki bye nnali

nkuwadde okulya, wabiwaayo okuba ebiweebwayo eby'evvumbe eddungu eri bbyo. Era bw'otyo bwe wakola, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

²⁰ "Waddira batabani bo ne bawala bo be wanzaalira, n'obawaayo ng'ebiweebwayo eby'emmere eri bakatonda abalala. Obwenzi bwe wakola bwali tebumala?

²¹ Watta abaana bange n'obawaayo ng'ebiweebwayo eri bakatonda abalala. ²² Mu bikolwa byo byonna eby'ekivve n'obwenzi bwo, tewajjukira biseera eby'obuvubuka bwo, bwe wali obwereere nga toliiko bw'oli, era ng'osambagala mu musaayi gwo.

²³ "Zikusanze! Zikusanze, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. Mu bikolwa byo ebibi byonna, ²⁴ weezimbira ekifo ekigulumivu ne weekolera n'essabo mu buli kibangirizi ekigazi eky'ekibuga. ²⁵ Buli luguudo we lusibuka, wazimbawo essabo lyo, n'okolerawo obwenzi, ng'owaayo omubiri gwo mu bukaba obungi eri buli eyayitangawo. ²⁶ Weetaba mu bwenzi ne baliraanwa bo abakaba Abamisiri, n'oyongera ku bukaba bwo n'onsunguwaza. ²⁷ Kyenava nkugololerako omukono gwange ne nkendeeza ku nsalo yo, ne nkuwaayo eri omululu gw'abalabe bo abawala b'Abafirisuuti, abeekanga olw'obukaba bwo. ²⁸ Weetaba mu bikolwa eby'obwenzi n'Abasuuli, kubanga tewamalibwa, ate n'oluvannyuma lw'ekyo n'otamatira. ²⁹ N'oluvannyuma n'oyongerayo ebikolwa byo eby'obukaba mu Bakaludaaya, ensi ey'ebyamaguzi, naye era n'otamalibwa.

³⁰ "Omutima gwo nga munafu, n'okwewaayo ne weewaayo okukola ebintu ebyo byonna, ne weeyisa ng'omwenzi ow'amawaggali ateefiirayo. ³¹ Bwe wazimba ebifo byo ebigulumivu buli luguudo we lusibuka, n'oteeka amasabo go mu buli kibangirizi ekigazi, tewafaanana ng'omwenzi kubanga wanyoomanga empeera.

³² "Ggwe omukazi omwenzi eyeegomba abatambuze okusinga balo! ³³ Buli mwenzi afuna empeera, naye ggwe owa baganzi bo bonna ebirabo, ng'obagulirira okujja gy'oli okuva buli wamu olw'obwenzi bwo. ³⁴ Era mu bikolwa byo eby'obwenzi tofaanana ng'abalala; tewali akusindika kukola bwenzi. Oli wanjawulo okuva ku balala kubanga osasula empeera, naye ate nga tewali akusasula.

³⁵ "Kale nno, wulira ekigambo kya *MUKAMA* ggwe omwenzi. ³⁶ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Olw'obugagga bwo bwe walaga, n'oyanika obwereere bwo wakati mu baganzi bo ng'okola ebikolwa eby'obwenzi, n'olwa bakatonda bo abalala ab'ekivve, n'okuwaayo omusaayi gw'abaana bo, ³⁷ kyendiva nkunjaanya baganzi bo bonna, be wasinza, bonna be wayagala ne be wakyawa, gy'oli ne bakwetooloola, ne nkufungulirira mu maaso gaabwe, balabe obwereere bwo. ³⁸ Ndikusalira omusango ne nkuwa ekibonerezo ng'eky'abakazi abenzi n'abo abayiwa omusaayi, ne nkuleetako omusaayi ogw'ekiruyi n'obuggya. ³⁹ N'oluvannyuma ndikuwaayo mu mukono gw'abaganzi bo; balimenyaamenya ebifo byo ebigulumivu, ne baziki-

riza amasabo go. Era balikwambula ebyambalo byo, ne batwala eby'omuwendu byo, ne bakuleka ng'oli bukunya. ⁴⁰ Balisendasenda enkuyanja y'abantu, ne bakukuba amayinja, ne bakutemaatema obufiifi n'ebitala byabwe. ⁴¹ Balyokya amayumba go ne bakubonereza mu maaso g'abakyala abangi, era ndikulesaayo ebikolwa byo eby'obwenzi so tolisasula baganzi bo mpeera. ⁴² N'oluvannyuma obusungu bwange bulikendeera, n'obuggya bwange bulikuvaako, era ndiba mukakkamu, nga sirina busungu.

⁴³ "Kubanga tojjukira biseera eby'obuvubuka bwo, n'onnyizi n'ebintu ebyo byonna; kyendiva nkuleetako omusango olw'ebikolwa byo, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. Ku bukaba obwo bwonna si kwe wayongera ebikolwa ebyo byonna eby'ekivve?

⁴⁴ "Buli agera engero anaakugereranga olugero luno nga boogera nti, "Nnyina ne muwala we batyo."

⁴⁵ Oli muwala wa nnyoko ddala, eyanyooma bba n'abaana be, era oli mwannyina ddala owa baganda bo abanyooma ba bbaabwe n'abaana baabwe. Nnyoko yali Mukiiti, kitaawo nga Mwamoli. ⁴⁶ Mukulu wo yali Samaliya eyabeeranga ne bawala be ku luuyi lwo olw'Obukiikakkono, ne muto wo ne bawala be nga babeera ku luuyi lwo olw'Obukiikaddyo, era nga ye Sodomu. ⁴⁷ Tewakoma ku kugoberera ngeri zaabwe kyokka, n'okukoppa ebikolwa byabwe eby'ekivve, naye waayitawo ebbanga ttono engeri zo zonna ne zisukka ku zaabwe obubi. ⁴⁸ Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, muganda wo Sodomu ne bawala be tebaatuuka ku ssa, ggwe ne bawala bo kwe mwatuuka.

⁴⁹ "Guno gwe musango muganda wo Sodomu gwe yazza: ye ne bawala be baali baamalala, nga baamulu abatafaayo, wadde okuyamba abaavu abaali mu bwetaavu. ⁵⁰ Baali baamalala, era baakola ebikolwa eby'ekivve mu maaso gange, kyenava mbuggyawo nga bwe nasiima. ⁵¹ So ne Samaliya teyatuuka awo; wakola ebikolwa eby'ekivve okusinga ne bwe baakola, era n'oleetera baganda bo okulabika ng'abatuukirivu mu ebyo byonna by'okola. ⁵² Kaakano naawe k'ojjule ensanyi, kubanga owolereza baganda bo, ate n'ebibi bye wakola biswaza okusinga ebyabwe, kyebaliva balabika nga batuukirivu okukusinga. Kyonoova oswala, ne weetikka obuswavu bwo, kubanga oleetedde baganda bo okulabika ng'abatuukirivu.

⁵³ "Wabula ndizzaawo obugagga bwa Sodomu ne bawala be, n'obwa Samaliya ne bawala be, ate ne nziizaawo n'obubwo, ⁵⁴ olyoke weetikke obuswavu bwo, oswale mu maaso gaabwe olw'ebyo byonna bye wakola ng'obawooyawooya. ⁵⁵ Baganda bo, Sodomu wamu ne bawala be, ne Samaliya wamu ne bawala be baliddayo nga bwe baali edda, ate naawe oliddayo n'obeera nga bwe wali edda. ⁵⁶ Lwaki muganda wo Sodomu teyayogerwako ku lunaku olw'amalala go, ⁵⁷ okwonoona kwo nga tekunnabikkulwa? Kaakano ofuuse kyakusekererwa eri abawala ab'e Busuuli ne baliraan-

wa be bonna, n'eri abawala aba Bufirisuuti, abo bonna abakwetooldde abakunyooma. ⁵⁸ Olibonerezebwa olw'obukaba bwo n'ebikolwa byo eby'ekivve, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

⁵⁹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ndikukola nga bwe kikusaanira, kubanga wanyooma ekirayiro kyange, bwe wamenya endagaano. ⁶⁰ Naye ndijjukira endagaano gye nakola naawe mu biseera eby'obuvubuka bwo, era ndissaawo endagaano ey'emirembe n'emirembe. ⁶¹ Olwo olijjukira engeri zo, n'oswala bw'olitwala baganda bo abakusinga obukulu ne bato bo, ne mbankuwa babeere bawala bo, naye si lwa ndagaano yange naawe. ⁶² Ndinyweza endagaano yange naawe, era olimanya nga nze MUKAMA Katonda, ⁶³ n'oluvannyuma olw'okutangiririrwa, olijjukira ne wejjusa n'otaddayo kwasamya nate kamwa ko, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

Empungu Ebbiri n'Omuzabbibu

17 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira, n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, gerera ennyumba ya Isirayiri olugero; ³ obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Waaliwo empungu ennene eyalina ebiwaawaatiro ebinene, ng'erina ebyoya bingi, nga by'amabala agatali gamu, eyajja mu Lebanooni. ⁴ N'eddira obusongenzo bw'omuvule n'emenyako amasanso gaagwo agasooka waggulu amato, n'egwetikka n'egutwala mu nsi ey'abasuuuzi n'egusimba mu kibuga ky'abatunda ebyamaguzi.'

⁵ "N'etwala emu ku nsigo ez'ensi eyo, n'egisimba mu ttaka eggimu; n'egisimba okumpi n'amazzi amangi, n'emera n'eba ng'omusafusafu, ⁶ n'ebala n'efuuka omuzabbibu, ne gulanda wansi; amatabi gaagwo ne gakula nga gadda ewaayo, naye emirandira gyagwo ne gisigala wansi waagwo. Ne gufuuka omuzabbibu ne guleeta amatabi n'ebikoola byagwo.'

⁷ "Naye ne wabaawo empungu endala ennene eyalina ebiwaawaatiro ebinene, n'ebyoya ebingi. Omuzabbibu ne gukuza emirandira gyagwo eri empungu eyo okuva mu kifo we gwasimbibwa, ate ne gwanjuluza n'amatabi gaagwo gy'eri egifukirire. ⁸ Gwali gusimbiddwa mu ttaka eddungi awali amazzi amangi, guleete amatabi era gubale ebibala gubeere omuzabbibu ogwegombesa.'

⁹ "Bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Gulibeerera? Tegulisigulwa n'amatabi gaakwo ne gatemebwa ne gukala? Tekiryetagisa omukono ogw'amaanyi oba abantu abangi okugusigulayo. ¹⁰ Ne bwe baligusimbuliza, gulirama? Tegulikalira ddala embuyaga ez'Ebuwanjuba bwe zirigufuuwa, ne gukalira mu kifo we gwakulira?"

¹¹ Awo ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ¹² "Gamba ennyumba enjeemu eyo nti, 'Temumanyi bintu ebyo kye bitegeeze?' Bategeeze nti, 'Kabaka w'e Babulooni yagenda e Yerusalemi,

n'awamba kabaka waayo n'abakungu be n'abatwala e Babulooni. ¹³ N'oluvannyuma n'addira omu ku balan-gira n'akola naye endagaano, ng'amulayiza. Yatwala n'abasajja abalwany abazira ab'omu nsi, ¹⁴ obwakabaka bukkakkane buleme kwegulumiza, era nga mu kukwata endagaano ye mwe balinywerera. ¹⁵ Naye kabaka yamujeemera, n'aweereza ababaka e Misiri okufunayo embalaasi n'eggye eddene. Aliraba omukisa? Omuntu akola ebyo ayinza okuba omulamu? Alimenya endagaano n'awona?'

¹⁶ "Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda, alifiira mu Babulooni, mu nsi eya kabaka eyamufuula kabaka, gwe yanyooma mu kirayiro kye n'amanya n'endagaano gye baakola. ¹⁷ Falaawo n'eggye lye eddene, n'ekibiina kye ekinene, tebalibaako kye bamuyamba mu lutalo, bwe balizimba ebi-funvu n'ebisenge okuzikiriza obulamu bw'abangi. ¹⁸ Olw'okunyooma ekirayiro kye, n'amanya endagaano, n'akola ebintu ebyo byonna ate nga yeewaayo, kyaliva tawona.

¹⁹ "MUKAMA Katonda kyava ayogera bw'ati nti, Nga bwe ndi omulamu, ndireeta ku mutwe gwe ekirayiro kye yanyooma, n'endagaano yange gye yamenya.

²⁰ Ndimutegera akatimba kange, n'agwa mu mutego gwange, era ndimuleeta e Babulooni ne musalira omusango olw'obutali bwesigwa bwe gye ndi.

²¹ Abaserikale be bonna abaliba badduka, balifa ekitala, n'abaliwonawo balisaasaanyizibwa empewo; olwo olitegeera nga nze MUKAMA, nze nkyogedde.

²² "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nze ken-yini ndidira ettabi okuva ku busongezo bw'omuvule ne ndisimba; era ndimenya amasanso okuva ku matabi gaagwo amato ne ndisimba ku lusozi oluwanvu olugulumivu. ²³ Ku ntikko ey'olusozi lwa Isirayiri kwe ndirisimba era lirireeta amatabi ne libala ebibala, ne gaba omuvule ogwegombesa. Ennyonyi eza buli kika ziriwummulira ku gwo, era zirifuna we zituula mu bisiikirize eby'amatabi gaagwo. ²⁴ Era emiti gyonna egy'omu ttale giritegeera nga nze MUKAMA ayimpaya omuti omuwanvu, ate ne mpanvuya omuti omumpi. Nkaza omuti ogwakamera, ne mmerusa n'omuti ogubadde gukaze.

"Nze MUKAMA Katonda nze nkyogedde, era ndikikola."

Omwoyo Ogwonoona gwe Gulifa

18 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira, n'anjamba nti, ² "Mutegeeze ki bwe mugerera olugero luno ensi ya Isirayiri nti,

"Bakitaabwe balidde ezabbibu ezikaawa, n'amannyo g'abaana ganyenyeera?'

³ "Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda, temuliddayo kugera lugero olwo mu Isirayiri.

⁴ Buli kiramu, kyange; obulamu bw'omuzadde n'obw'omwana bwonna nabwo bwange.

⁵ “Emmeeme eyonoona ye erifa,
omuntu bw’abeera omutuukirivu n’akola ebyalagir-
wa era ebituufu;

⁶ nga talya mu masabo agali ku nsozi
newaakubadde okusinza bakatonda abalala ab’en-
nyumba ya Isirayiri;
n’atayenda ne mukazi wa muliraanwa we,
newaakubadde okwebaka n’omukazi ali mu biseera
bye eby’abakyaala;

⁷ omuntu atalyazaamaanya muntu yenna,
naye asasula ebbanja lye Lyonna,
atanyaga muntu yenna,
naye emmere ye agigabira abayala,
n’ayambaza n’abali obwereere;

⁸ atawola lwa magoba
newaakubadde okutwala ensimbi ezisukkamu mu
ezo ze yawola.

Yeewala okukola ekibi,
era asala emisango egy’ensonga.

⁹ Agoberera ebiragiro byange,
n’akuuma amateeka gange n’obwesigwa,
oyo ye muntu omutuukirivu
era aliba mulamu,”
bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹⁰ “Bw’aba n’omwana omulalu, ayiwa omusaayi, oba
akola ebifaanana ng’ebyo, ¹¹ newaakubadde nga ki-
taawe ebyo tabikola:

“N’alya mu masabo agali ku nsozi,
n’ayenda ku mukazi wa muliraanwa we,

¹² n’anyigiriza omwavu n’omunaku,
n’okubba n’abba,
n’atasasula kye yeeyama,
n’asinza bakatonda abalala,
n’akola eby’ekivve,

¹³ n’awola ng’asuubira amagoba, oba n’okutwala en-
simbi ezisukka mu ezo ze yawola;
omuntu ng’oyo aliba mulamu? Taliba mulamu. Kuban-
ga akoze ebintu ebyo byonna eby’ekivve, kyaliva attib-
wa, n’omusaayi gwe guliba ku mutwe gwe ye.

¹⁴ “Naye bw’aba n’omuzzukulu, alaba ebibi byonna
kitaawe by’akola, n’atakola bya ngeri eyo;

¹⁵ “N’atalya mu masabo agali ku nsozi
newaakubadde okusinza bakatonda abalala ab’en-
nyumba ya Isirayiri,

n’atayenda na mukazi wa muliraanwa we,
¹⁶ atanyigiriza muntu yenna

newaakubadde okusaba amagoba ku bbanja lye ya-
wola,

atabba, naye agabira emmere abayala
n’abali obwereere
n’abambaza.

¹⁷ Yeekuuma obutakola kibi,
n’atalya magoba ku bbanja newaakubadde okutwala
ensimbi ezisukiridde,
era akuuma amateeka gange n’agoberera n’ebiragiro
byange.

Talifa olw’ebibi bya kitaawe, naye aliba mulamu.

¹⁸ Naye kitaawe alifa olw’ebibi bye ye kubanga
yalyazaamanya, n’anyaga muliraanwa we, n’akola
ebitaali birungi mu bantu banne.

¹⁹ “Mubuuza nti, ‘Lwaki omwana tabonaabona
olw’ebibi bya kitaawe?’ Omwana bw’aba akoze eby’en-
songa era ebituufu, ng’agoberedde ebiragiro byange,
aliba mulamu. ²⁰ Emmeeme eyonoona ye erifa.
Omwana talibonaabona olw’ebibi bya kitaawe, so ne
kitaawe talibonaabona olw’ebibi eby’omwana we. Obu-
tuukirivu bw’omuntu omutuukirivu bulibalirwa ye,
n’obutali butuukirivu bw’oyo atali mutuukirivu bu-
libalirwa ye.

²¹ “Naye omuntu atali mutuukirivu bw’alikyuka
n’alekeraawo okukola ebibi byonna, n’akuuma ebira-
giro byange byonna n’akola eby’ensonga era ebituufu,
aliba mulamu, talifa. ²² Tewaliba kyonoona na kimu ku
ebyo bye baakola ebirijjukirwa, naye olw’eby’obu-
tuukirivu bye baliba bakoze, baliba balamu. ²³ Mu-
lowooza nga nsanyukira okufa kw’atali mutuukirivu?
Bw’ayogera *MUKAMA*. Sisinga kusanyuka nnyo bwe nd-
aba ng’akyuse okuva mu ngeri ze n’aba omulamu?

²⁴ “Naye omuntu omutuukirivu bw’alekeraawo
okukola eby’obutuukirivu, n’akola eby’ekivve bye bimu
n’eby’omuntu atali mutuukirivu, aliba mulamu? Tewali-
ba ne kimu ku ebyo eby’obutuukirivu bye yakola, ebiri-
jjukirwa: Olw’obutaba mwesigwa aliba n’omusango,
era n’olw’ebibi bye yakola, alifa.

²⁵ “Mugamba nti, ‘Mukama si mwenkanya.’ Kaakano
muwulire mwe ennyumba ya Isirayiri, enkola yange
y’etali ya bwenkanya oba mmwe mutali benkanya?

²⁶ Omuntu omutuukirivu bw’aleka okukola ebikolwa
bye eby’obutuukirivu n’akola ebibi, mw’alifiira, kuban-
ga ebibi by’akoze bye birimuleetera okufa. ²⁷ Naye
bw’alikyuka okuva mu butali butuukirivu bwe
bw’akoze, n’akola eby’ensonga era ebituufu, alirokola
obulamu bwe. ²⁸ Era bw’alirwoozza ku bibi byonna
by’akoze, n’akyuka n’alekeraawo okubikola, mazima
ddala aliba mulamu, talifa. ²⁹ Naye oluvannyuma en-
nyumba ya Isirayiri ne mwogera nti, ‘Ekkubo lya Muka-
ma si lya bwenkanya.’ Mmwe ennyumba ya Isirayiri,
engeri zange ze zitali za bwenkanya? Engeri zammwe
si ze zitali za bwenkanya?

³⁰ “Kyendiva mbasalira omusango, mmwe ennyum-
ba ya Isirayiri, buli muntu ng’ebikolwa byammwe bwe
biri, bw’ayogera *MUKAMA*. Mwenenye, muleke ebikolwa
ebitali bya butuukirivu, oba nga ssi weewaawo ebibi
byammwe biribaleetera okuzikirira. ³¹ Mweggyeeko
ebikolwa byonna ebitali bya butuukirivu, bye mukoze,
mufune omutima omuggya n’omwoyo omuggya. Kiki
ekibaleetera okufa, mmwe ennyumba ya Isirayiri?

³² Sisanyukira kufa kwa muntu yenna, bw’ayogera
MUKAMA Katonda. Mwenenye mube balamu.”

Okukungubagira Abalangira ba Isirayiri

19 Kungubagira abalangira ba Isirayiri, ² oyogere nti,

“Maama wo nga yali mpologoma nkazi, mu mpologoma!

Yagalamiranga wakati mu mpologoma ento, n'erabirira abaana baayo.

³ N'ekuza emu ku baana baayo n'efuuka empologoma ey'amaanyi, n'eyiga okuyigga ebisolo, n'okulya abantu.

⁴ Amawanga gaawulira ebimufaako, n'akwatirwa mu kinnya kye yali asimye, ne bamusibamu amalobo ne bamuleeta mu nsi y'e Misiri.

⁵ “Awo bwe yalaba essuubi lye nga terituukiridde, ne bye yali alindirira nga biyise, n'eddira emu ku baana baayo ab'empologoma endala,

n'egifuula empologoma ey'amaanyi.

⁶ N'etambulatambula mu mpologoma, kubanga yali efuuse empologoma ey'amaanyi, era n'eyiga okuyigga ensolo, n'okulya abantu.

⁷ N'emenyaamenya ebifo byabwe eby'amaanyi, n'ezikiriza n'ebibuga byabwe; ensi n'abo bonna abaagibeerangamu, ne batya olw'okuwuluguma kwayo.

⁸ Awo amawanga gonna ne gagirumba, okuva mu bitundu ebyali byetooloddedwo, ne bayanjuluza ekitimba kyabwe, ne bagikwatira mu kinnya kyabwe.

⁹ Ne bakozesa amalobo okugisikayo, ne bagiteeka mu kayumba ak'ebyuma, ne bagitwala eri kabaka w'e Babulooni; n'etekebwa mu kkomera, n'etaddayo kuwulikika nate ku nsozi za Isirayiri.

¹⁰ “Maama wo yali ng'omuzabbibu mu nnimiro ogwasimbibwa okumpi n'amazzi; ne gubala ebibala ne bijjula amatabi, kubanga waaliwo amazzi mangi.

¹¹ Amatabi gaagwo gaali magumu, era nga gasaanira okukolebwamu omuggo gw'obwakabaka.

Omuzabbibu ogwo gwali muwanvu ne guyitamu okusinga emiti emirala, ne gumanyibwa olw'obuwanvu bwagwo, n'olw'amatabi gaagwo amangi.

¹² Naye gwasigulibwa n'ekiryu ne gusuulibwa wansi; embuyaga ez'Ebuwanjuba ne zigukaza, ebibala byagwo ne biggwaako, n'amatabi gaakwo amagumu ne gakala,

era ne gwokebwa omuliro.

¹³ Kaakano gusimbiddwa mu ddungu, awakalu awatali mazzi.

¹⁴ Omuliro gwava ku limu ku matabi, ne gwokya amatabi gaagwo n'ebibala byagwo. Tewasigadde ttabi ggumu na limu ku gwo eriyinza okukolwamu omuggo ogw'obwakabaka.' Kuno kukungubaga, era kukozezebwa ng'okukungubaga.”

Isirayiri Omujeemu

²⁰ Awo mu mwaka ogw'omusanvu, mu mwezi ogwokutaano ku lunaku olw'ekkumi, abamu ku bakadde ba Isirayiri ne bajja okwebuuzwa ku *MUKAMA* Katonda, ne batuula wansi mu maaso gange.

² Ekgambo kya *MUKAMA* ne kinzijira, bategeeze nti, ³ “Omwana w'omuntu, yogera eri abakadde ba Isirayiri obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti: Muzze kunneebuzaako? Mazima nga bwe ndi omulamu temujja kunneebuzaako, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.'"

⁴ “Olibasalira omusango? Olibasalira omusango ggwe omwana w'omuntu? Kale bategeeze ebikolwa eby'ekivve bajjajaabwe bye baakola, ⁵ era bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti: ku lunaku lwe, neroboza Isirayiri, nalayirira bazzukulu b'ennyumba ya Yakobo, ne mbeeyabiza mu Misiri nga njogera nti, “Nze *MUKAMA* Katonda wammwe.” ⁶ Ku lunaku olwo nabalayirira nti ndibaggya mu nsi y'e Misiri ne mbatwala mu nsi gye nabanoonyeza, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ensi esinga mu nsi zonna obulungi. ⁷ Ne mbagamba nti, “Buli muntu aggyewo ebintu eby'omuzizo mu maaso ge, muleme okweyoononyesa ne bakatonda abalala ab'e Misiri, kubanga nze *MUKAMA* Katonda wammwe.”

⁸ “Naye ne banjeemera, ne bagaan okumpuliriza; tebaggyawo bintu eby'omuzizo mu maaso gaabwe, newaakubadde okuleka bakatonda abalala ab'e Misiri. Kyenava njogera nti ndibabonerereza mu Misiri.

⁹ Naye olw'obutavumisa linnya lyange mu maaso g'amawanga mwe baabeeranga, ne mu maaso gaabo be neeyabiza eri Abayisirayiri nga mbaggya mu Misiri, nakola bwe nti olw'erinnya lyange. ¹⁰ Kyenava mbaggya mu Misiri ne mbatwala mu ddungu. ¹¹ Nabawa ebiragiro byange ne mbamanyisa n'amateeka gange, omuntu yenna bw'abigoberera abeere mulamu. ¹² Ne mbawa ne Ssabiiti zange ng'akabonero wakati wange nabo, bategeere nga nze *MUKAMA* abatukuza.

¹³ “Naye era abantu ba Isirayiri ne banjeemera mu ddungu, ne batagoberera biragiro byange, ne banyooma amateeka gange, ebyandiyinzizza okulokola omuntu abigondera, ne Ssabiiti zange ne batazitukuza. Kyenava njogera nti ndibasunguwalira ne mbazikiririza mu ddungu. ¹⁴ Naye olw'erinnya lyange nakola ekyo obutavumisibwa obuteeswaza mu maaso

g'amawanga mwe nabaggya. ¹⁵ Era ne mbalayirira mu ddungu nga bwe siribaleeta mu nsi gye nnali mbawadde, ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ensi esinga endala zonna obulungi, ¹⁶ kubanga baa-jeemera amateeka gange ne batagoberera biragiroy byange, ne batatukuza Ssabbiiti zange, kubanga emitima gyabwe gyasinzanga bakatonda abalala. ¹⁷ Naye wakati mu ebyo byonna ne mbasaasira ne sibazikiriza, newaakubadde okubasaanyaawo mu ddungu. ¹⁸ Ne njamba abaana baabwe mu ddungu nti, "Temugoberera biragiroy bya bakitammwe, newaakubadde okukwata amateeka gaabwe, so temweyoononyesanga ne bakatonda baabwe abalala. ¹⁹ Nze MUKAMA Katonda wammwe, mugoberera ebiragiroy byange era mwegendereze okukwata amateeka gange, ²⁰ n'okutukuza Ssabbiiti zange, era ebyo binaabanga kabonero wakati wange nammwe, olwo mulimanya nga nze MUKAMA Katonda wammwe."

²¹ "Naye abaana banjeemera; tebaagoberera biragiroy byange newaakubadde okukwata amateeka gange, ebyandiyinzizza okulokola omuntu abigondera, ne Ssabbiiti zange ne batazitukuza. Kyenava njogera nti ndibasunguwalira mu ddungu. ²² Naye neekuuma olw'erinnya lyange obutaliswaza mu maaso g'amawanga mwe nnali mbaggye. ²³ Era ne mbalayirira mu ddungu nti ndibasaasanya mu mawanga, ne mbabunya mu nsi, ²⁴ kubanga tebaagoberera mateeka gange era ne bajeemera n'ebiragiroy byange, era ne batatukuza Ssabbiiti zange, naye amaaso gaabwe ne gayaayaanira bakatonda abalala aba bajjajjaabwe. ²⁵ Kyenava mbawaayo eri ebiragiroy ebitali birungi n'amateeka ebityayinza kubabeezesaawo mu bulamu; ²⁶ ne mbaswaza nga nkozesa ebirabo byabwe, bwe baleeta omuggulanda waabwe ng'ekiweebwayo, balyoke bajjule entiisa, era bamanye nga nze MUKAMA.'

²⁷ "Kale omwana w'omuntu, yogera eri abantu ba Isirayiri obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti: mu kino nakyo bajjajjammwe mwe banvumira ne banzivoola. ²⁸ Bwe nabaleeta mu nsi gye nabalayirira ne balaba buli lusozi oluwanvu na buli muti ogwamera yo, ne baweerangayo ssaddaaka zaabwe, ne baweerangayo ebiweebwayo ebyannyiiza, ne banyookerezanga obubaane bwabwe, era ne baweerangayo n'ebiweebwayo ebyokunywa. ²⁹ Kyenava mbabuza nti, Ekifo ekyo ekigulumivu gye mugenda kya mugaso ki?"

Okusala Omusango n'Okuzzibwa Obuggya

³⁰ "Noolwekyo gamba ennyumba ya Isirayiri nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mulyeyonoona nga bajjajjammwe bwe baakola ne mugoberera ebintu eby'ekivve? ³¹ Bwe muwaayo ebirabo, ne muwaayo n'abaana bammwe mu muliro ng'ebiweebwayo, mweyongerera okweyoonona ne bakatonda bammwe abalala bonna. Nnyinza okubakkiriza okun-

neebuuzaako mmwe ennyumba ya Isirayiri? Nga bwe ndi omulamu temujja kunneebuuzaako, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

³² "Mwogera nti, "Twagala okuba ng'amawanga amalala, ng'abantu ab'ensi endala, abaweereza embaawo n'amayinja," naye ebyo bye mulowooza tebiribaawo n'akatonono. ³³ Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda, ndibafuga n'omukono ogw'amaanyi, era ndigolola omukono gwange n'obusungu bungu. ³⁴ Ndibaggya mu mawanga n'omukono ogw'amaanyi omugolole, nga nzijudde obusungu, ne mbakunjaanya okuva mu nsi gye mwasaasaanira. ³⁵ Ndibaleeta mu ddungu ery'amawanga, era eyo gye ndibasalira omusango nga tutunuuliganye amaaso n'amaaso. ³⁶ Nga bwe nasalira bajjajjammwe omusango mu ddungu ery'ensi ya Misiri, bwe ntyo bwe ndibasalira omusango, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ³⁷ Ndibeetegereza nga muyita wansi w'omuggo gwange ne mbassaako envumbo y'endagaano yange. ³⁸ Ndibamaliramu ddala mu mmwe abajeemu era abansobya. Era newaakubadde nga ndibaggya mu nsi gye balimu, tebaliyingira mu nsi ya Isirayiri, mulyoke mumanye nga nze MUKAMA.

³⁹ "Ate ggwe ennyumba ya Isirayiri, bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mugende muweereze bakatonda bammwe abalala, mugende, naye oluvannyuma mulimpuliriza, ne mulekayo n'okuvumisa erinnya lyange ettukuvu n'ebirabo byammwe era ne bakatonda bammwe abalala. ⁴⁰ Ku lusozi lwange olutukuvu, olusozi oluwanvu olwa Isirayiri mu nsi eyo, ennyumba ya Isirayiri yonna balimpeereza, nange ndibasembeza. Era eyo gye ndibasabira ebiweebwayo byammwe, n'ebibala ebibereberye eby'ebirabo byammwe, wamu ne ssaddaaka zammwe ezitukuzibbwa. ⁴¹ Bwe ndibaggya mu mawanga ne mbakunjaanya okuva mu nsi gye mwasaasaanira, ndibakkiriza nga bwenzikiriza akaloosa ak'evumbe eddungu, era ndibalaga obutukuvu bwange mu maaso g'amawanga. ⁴² Mulimanya nga nze MUKAMA, bwe ndibaleeta mu nsi ya Isirayiri ensi gye nalayirira bajjajjammwe n'omukono ogugoloddwa. ⁴³ Era eyo gye mulijjuukirira enneeyisa yammwe n'ebikolwa byammwe byonna bye mweyoononyesa, era mulyetukuza olw'ebibi byonna bye mwakola. ⁴⁴ Mulimanya nga nze MUKAMA, bwe ndibakola ng'erinnya lyange bwe liri so si ng'ebibi byammwe bwe biri, n'ebikolwa byammwe eby'obukumpanya bwe biri, mmwe ennyumba ya Isirayiri, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

Obubaka eri Obukiikaddyo

⁴⁵ Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira nti, ⁴⁶ "Omwana w'omuntu, simba amaaso go mu bukiikaddyo, obabuulire era owe obunnabbi gye bali n'eri ekibira eky'ensi ey'Obukiikaddyo. ⁴⁷ Yogera eri ekibira eky'omu bukiikaddyo nti, 'Wulira ekigambo kya MUKA-

MA. Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nnaatera okukukumako omuliro, era gulizikiriza emiti gyonna, omubisi n'omukalu. Ennimi ez'omuliro tezirikizibwa, na buli ludda okuva mu bukiikaddyo okutuuka mu bukiikakkono bulyokebwa. ⁴⁸ Buli muntu aliraba nga nze MUKAMA abyokezza, era tegulizikizibwa."

⁴⁹ Awo ne njogera nti, "Ayi MUKAMA Katonda, banjogerako nti, 'Oyo tanyumya ngero bugero.'"

Katonda Akozesa Babulooni ng'Ekitala kye

21 Awo ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira, n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu tunuulira Yerusalemi oyogere ku bifo ebitukuvu. Wa ekigambo ky'obunnabbi eri ensi ya Isirayiri, ³ oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, nnina oluyombo naawe, era ndisowola ekitala kyange okuva mu kiraato kyakyo ne nzikiriza abatuukirivu n'abatali batuukirivu abali mu ggwe. ⁴ Kubanga ndiba nzikiriza abatuukirivu n'abatali batuukirivu, kyendiva nnema okuzza ekitala kyange mu kiraato kyakyo, ne ntabaala buli muntu nakyo okuva Obukiikaddyo okutuuka Obukiikakkono. ⁵ Awo abantu bonna balimanya nga nze MUKAMA nsowodde ekitala kyange okuva mu kiraato kyakyo, era tekiriddayo mu kiraato kyakyo nate.'

⁶ "Omwana w'omuntu, kyonoova okaabira mu maa-so gaabwe ng'omutima gwo gujjudde ennaku n'obuyinike. ⁷ Bwe balikubuuza nti, 'Okaabira ki?' Olid-damu nti, 'Olw'amawulire ge nfunye, kubanga ebyo bwe birijja, buli mutima gulisaaunuuka, na buli mukono ne gulemala, n'emyooye ne gizirika, n'amaviivi gonna ne ganafuwa ne gafuuka ng'amazzi.' Bijja era birituukirira, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

⁸ Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira, n'anjamba nti, ⁹ "Omwana w'omuntu, wa obunnabbi oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ekitala, ekitala, kiwagaddwa era kiziguddwa,

¹⁰ kiwagaddwa okutta, kiziguddwa, era kimasamasa ng'okumyansa kw'eggulu!

Tulisanyukira obuyinza bw'omwana wange Yuda?

"Ekitala kinyooma buli muggo.

¹¹ "Ekitala kiweereddwayo okuzigulwa kiryo ke kinywezebwe mu mukono;

kiwagaddwa era kiziguddwa, kiryo ke kiweebwe omussi.

¹² Kaaba era wowoggana, omwana w'omuntu, kubanga ekyo nkikola bantu bange, era nkikola abalangira bonna aba Isirayiri. Mbawaddeyo eri ekitala wamu n'abantu bange, noolwekyo weekube mu kifuba.

¹³ "Okugezesebwa kuteekwa okujja. Kiba kitya ng'omuggo gw'obufuzi bwa Yuda ekitala gwe kinyooma, tegulabika nate? bw'ayogera MUKAMA Katonda.'

¹⁴ "Kyonoova owa obunnabbi, omwana w'omuntu, n'okuba ne mu ngalo.

Leka ekitala kisale emirundi ebiri oba emirundi esatu.

Kitala kya kutta,

okutta okunene,

nga kibataayiza enjuuyi zonna,

¹⁵ era n'emitima gyabwe girisaanuuka, n'abattiddwa baliba bangi.

Ntadde ekitala ekitta

ku miryango gyabwe gyonna.

Kiwagaddwa era kimyansa ng'okumyansa kw'eggulu era kinywezebbwa olw'okutta.

¹⁶ Ggwe ekitala genda osale

ku mukono ogwa ddyo ne ku gwa kkono, ne yonna obwogi bwo gye bunaakyukira.

¹⁷ Nange ndikuba mu ngalo, n'ekiruyi kyange kirikkakkana.

Nze MUKAMA njogedde."

¹⁸ Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira nate, n'anjamba nti, ¹⁹ "Omwana w'omuntu, teekawo amakubo abiri ekitala kya kabaka w'e Babulooni we kinaayita, gombi nga gava mu nsi emu. Oteeke ekipande, awo ekkubo we lyawukanira okudda mu kibuga. ²⁰ Okole ekkubo erimu ekitala mwe kinaayita okulumba Labba eky'abaana ba Amoni, n'eddala okulumba Yuda ne Yerusalemi ekibuga ekiriko enkomera. ²¹ Kabaka w'e Babulooni aliyimirira mu kifo mu masanjanzira,

amakubo we gaawukanira, okutegeezebwa ebigambo bya MUKAMA; alisuula obusaale okukuba akalulu, ne yeebuza ku bakatonda be, era alikebera n'ekibumba. ²² Mu mukono gwe ogwa ddyo mwe mulibeera akalulu ka Yerusalemi, gy'aliteeka ebitomera wankaaki, era gy'alijimusiza eddoozi eririragira okutta kutandike, era gy'alijimusiza eddoozi eririrangirira olutalo, era gy'aliteeka ebitomera emiryango, n'okuzimba ebitindiro n'ebigo ebikozesebwa okutaayiza.

²³ Kulirabika ng'obunnabbi obw'obulimba eri abo aba mulayirira, naye alibajjukiza omusango gwabwe n'abatwala nga bawambe.

²⁴ "MUKAMA Katonda kyava ayogera nti, 'Olw'okunziji-jjukiza omusango gwammwe, olw'obujeemu bwammwe obw'olwatu, ekiggyayo ebibi byammwe mu byonna bye mwakola, era olw'okukola ebyo, kyemuliva mutwalibwa mu buwambe.

²⁵ "Ggwe omulangira wa Isirayiri omwonoonefu, omukozi w'ebibi, olunaku gwe lutuukidde, ekiseera eky'okubonerezebwa kwo, bwe kituukidde ku ntikko esemberayo ddala, ²⁶ bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ggyako ekitambala ku mutwe, oggyeko n'engule, kubanga ebintu tebikyali nga bwe byali. Abakkakkamu baligulumizibwa, n'abeegulumiza balikkakkanyizibwa. ²⁷ Matongo, matongo, ndikifuula matongo, era tekirizzibwa buggya okutuusa nnyinikyolw'alijja, era oyo gwe ndikiwa.'

²⁸ "Kaakano ggwe omwana w'omuntu, wa obunnabbi, oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ku baana ba Amoni n'obujoozi bwabwe:

“Ekitala, ekitala,
kisowoddwa okutta,
Kiziguddwa okusaanyaawo
era kimyansa ng’okumyansa kw’eggulu.
²⁹ Newaakubadde nga baakubuulira ebirooto eby’ob-
ulimba,
ne bakuwa obunnabbi obw’obulimba,
ekitala kiriteekibwa ku bulago
bw’abakozi b’ebibi abookuttibwa,
olunaku be lutuukidde n’ekiseera eky’okubonerezeb-
wa kwabwe
be kituukidde ku ntikko esemberayo ddala.

³⁰ “Ekitala kizze
mu kiraato kyakyo.
Mu kifo mwe watondebwa, mu nsi ey’obujajja,
eyo gye ndikusalirira omusango.

³¹ Ndikufukako ekiruyi kyange,
ne nkufuuwako omuliro ogw’obusungu bwange,
ne nkuwaayo mu mikono gy’abasajja abakambwe
abali ng’ensolo,
abaatendekebwa mu byo kuzikiriza.

³² Oliba nku za muliro,
n’omusaayi gwo guliyiyibwa mu nsi yo,
era toliljukirwa nate,
kubanga nze *MUKAMA* njogedde.”

Ebibi bya Yerusalemi

²² Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira,
n’anjamba nti, ² “Omwana w’omuntu, olikisali-
ra omusango? Olisalira omusango ekibuga ekiyiwa
omusaayi? Kale mulumbe wakati mu bikolwa bye by-
onna eby’ekivve; ³ mugambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera
MUKAMA Katonda nti, Ggwe ekibuga ekittira abantu
mu kyo era ekyeyoonesa olwa bakatonda abalala be
beekolera, weeleeseeko wekka ekivume, ⁴ era osingid-
dwa olw’omusaayi gw’oyiye era weeyoonoyesezza ol-
wa bakatonda abalala be weekolera. Ennaku zo
ozikomekkerezza, enkomerero ye myaka gyo etuuse.
Kyendiva nkuswaza eri amawanga, n’ofuuka
eky’okusekererwa eri ensi zonna. ⁵ Abali okumpi
n’abali ewala balikukudaalira, ggwe ekibuga ekiny-
oomebwa era ekijjudde emivuyo.

⁶ “Laba, buli mulangira wa Isirayiri bw’akozesa
obuyinza bwe okuyiwa omusaayi. ⁷ Bataata ne bamaa-
ma banyoomebwa, era n’abagenyi mu mmwe banyigi-
rizibwa, era babonyaabonya bamulekwa ne ban-
namwandu. ⁸ Munyoomye ebintu byange ebitukuvu,
ne mwonoona Ssabbiiti zange. ⁹ Mu mmwe mulimu
abantu abawaayiriza abaamalirira okuyiwa omusaayi,
era mulimu n’abo abaliira ku nsozi, ne bakola
eby’obugwagwa. ¹⁰ Era mu mmwe mulimu abajerega
obwereere bwa bakitaabwe, era mulimu n’abo abeeba-
ka n’abakazi abali mu nsonga zaabwe ez’abakazi nga si
balongoofu. ¹¹ Mu mmwe mulimu omusajja akola
ebibi eby’obwenzi ne muka muliraanwa we, omulala

n’ayonoonyesa muka mwana mu buswavu, ate omu-
lala n’akwata mwannyina muwala wa kitaawe. ¹² Mu
mmwe mulimu abantu abalya enguzi okuyiwa
omusaayi, ne basolooza amagoba agasukkiridde ne
bafuna ekisukkiridde okuva ku baliraanwa baabwe mu
ngeri ey’obukumpanya, era munneerabidde, bw’ayo-
gera *MUKAMA* Katonda.

¹³ “Kale nno ndikuba mu ngalo olw’amagoba
agatasaanidde ge mukoze n’omusaayi ogwayiyibwa
wakati mu mmwe. ¹⁴ Obuvumu bwo bulibeerera, oba
emikono gyo giriba n’amaanyi olunaku lwe
ndikubonereza? Nze *MUKAMA* nkyogedde, era ndikiko-
la. ¹⁵ Ndibabunya mu mawanga ne mbasaasaanya mu
nsi, era ndikomya obutali bulongoofu bwo. ¹⁶ Bw’olig-
gwaamu ekitiibwa mu maaso g’amawanga, olimanya
nga Nze *MUKAMA*.”

¹⁷ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira n’anjamba
nti, ¹⁸ “Omwana w’omuntu, ennyumba ya Isirayiri
efuuse amasengere gye ndi; bonna bali ng’ebikomo,
masasi, n’ebyuma ebisigalira wansi mu kikoomi
ky’ekyokero. Bali ng’amasengere ga ffeeza. ¹⁹ *MUKAMA*
Katonda kyava ayogera nti, ‘Kubanga mwenna mufu-
use masengere, kyendiva mbakunjaanya ne mbatee-
ka wakati mu Yerusalemi. ²⁰ Ng’omuntu
bw’okunjaanya effeeza, n’ebikomo, n’ebyuma,
n’amasasi mu kyokero okubisaanuusa n’omuliro
ogw’amaanyi, nange bwe ntyo bwe ndibakunjaanya
nga ndiko obusungu n’ekiruyi, ne mbateeka mu
kibuga ne mbasaanuusa. ²¹ Ndibakunjaanya, ne mba-
fukuta mu muliro ogw’ekiruyi kyange, ne musaanuuki-
ra munda mu kyo. ²² Era ng’effeeza bw’esaanuusibwa
mu kyokero, nammwe bwe mutyo bwe mulisaanuusib-
wa munda mu kyo, era mulimanya nga Nze *MUKAMA*
mbafuseeko ekiruyi kyange.”

²³ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira nate, n’anjamba
nti, ²⁴ “Omwana w’omuntu, yogera eri ensi nti, ‘Gg-
we oli nsi eteri nongoose, era etetonnyebwako nkuba
ku lunaku olw’ekiruyi.’ ²⁵ Bannabbi b’ensi balina
enkwe, bali ng’empologoma ewuluguma etaagu-
lataagula omuyiggo gwayo; bavaabira abantu, ne bat-
wala eby’obugagga n’ebintu eby’omuwendo, ne bafuu-
la abakazi bangi mu kyo okuba bannamwandu. ²⁶ Bak-
abona baakyo bajeemedde amateeka gange era
boonoonye ebintu byange ebitukuvu; tebaawud-
deemu bitukuvu na bya bulijjo; bayigiriza nti tewali
njawulo wakati wa bitali birongoofu n’ebirongoofu, so
tebassayo mwoyo okukuuma Ssabbiiti zange, ne ban-
swaza Nze mu bo. ²⁷ Abakungu baakyo bali
ng’emisege egitaagulataagula omuyiggo gwagyo;
bayiwa omusaayi ne batta abantu okukola amagoba
mu butali bwenkanya. ²⁸ Bannabbi baakyo bakkiriza
ebikolwa ebyo, nga babalimba n’okwolesebwa okukya-
mu n’okuwa obunnabbi obw’obulimba, nga boogera
nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda,’ so nga *MUKA-
MA* tayogedde. ²⁹ Abantu ab’omu nsi bakola
eby’obukumpanya ne babba; banyigiriza omwavu ne

babonyaabonya ne munnaggwanga ne batabasalira musango mu bwenkanya.

³⁰ “Ne nnoonya omuntu mu bo ayinza okuzimba ekisenge era ayinza okubeeyimirira mu maaso gange ku lw’ensi, naye ne siraba n’omu. ³¹ Kyendiva mbayiwako ekiruyi kyange, ne mbamalawo n’omuliro ogw’obusungu bwange, ne mbaleetako ebyo byonna bye baakola,” bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

Abooluganda Ababiri Abenzi

23 Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n’arŋamba nti, ² “Omwana w’omuntu waaliwo abakazi babiri, nnyabwe omu, ³ abeewaayo mu Misiri, ne bakola obwamalaaya okuviira ddala mu buto bwabwe, era eyo gye baakwatirakwatira ku mabeere ne batandika n’okumanya abasajja. ⁴ Erinnya ly’omukulu nga ye Okola, ne muto we nga ye Okoliba. Baali bange, era banzalira abaana aboobulenzi n’aboobuwala. Okola ye yali ayitibwa Samaliya, Okoliba nga ye Yerusalemi.

⁵ “Okola n’akola obwamalaaya ng’akyali wange, n’akabawala ku baganzi be Abasuuli, ⁶ abaserikale abaayambalanga kaniki, n’abaamasaza, n’abaduumizi b’eggye, bonna nga basajja balabika bulungi era nga beebagala embalaasi. ⁷ Yeewaayo okubeera malaaya eri abakulembeze ab’e Bwasuli, ne yeeyonoonyesa ne bakatonda abalala bonna aba buli muntu gwe yakabawalanga naye. ⁸ Teyalekayo bwamalaaya bwe yatandikira mu Misiri.

⁹ “Kyenava muwaayo eri baganzi be Abasuuli, be yakabawalanga nabo. ¹⁰ Baamwambula, ne batwala batabani be ne bawala be, ye ne bamutta n’ekitala. Yafuuka ekivume mu bakazi ne bamuwa n’ekibonerezo.

¹¹ “Newaakubadde nga muganda we Okoliba, yabiraba ebyo, yeeyongeranga mu bukaba bwe ne mu bwamalaaya bwe n’okusinga muganda we. ¹² Yakabawala n’Abasuuli, n’abaamasaza n’abaduumizi b’eggye n’abaserikale abaali bambadde obulungi engoye ennungi n’abeebagalanga embalaasi n’abaal-abikanga obulungi abeegombewanga. ¹³ Ne ndaba nga naye yeeyonoonye, era bombi nga bakutte ekkubo lye limu.

¹⁴ “Naye wakati mu ebyo byonna, ne yeeyongeranga mu bwamalaaya bwe; n’alaba ebifaananyi eby’abasajja ebyasiigibwa ku bisenge, n’ebifaananyi eby’Abakaludaaya ebyatonebwa mu langi emyufu, ¹⁵ nga beesibye enkoba mu biwato, nga beesibye n’ebiremba ku mitwe, bonna nga bafaanana ng’abakungu ba Babulooni abavuga amagaali ab’omu nsi ey’Abakaludaaya. ¹⁶ Awo olwatuuka, n’abeegomba, n’abatumira ababaka mu Bukaludaaya. ¹⁷ Era Abababulooni ne bajja gy’ali, ne beebaka naye, era mu kwegomba kwe ne bamwonoona. Bwe baamusobyako n’abaviira, nga yeetamidwa. ¹⁸ Bwe yagenda mu maaso n’obwamalaaya bwe mu lwatu, n’ayolesa obwereere bwe, ne

mmuviira nga nennyamidde, nga bwe nnavu ku muganda we. ¹⁹ Newaakubadde nga namukola ebyo byonna, yeeyongeranga bweyongezi mu maaso, nga bwe yejjukanya ennaku ez’omu buvubuka bwe, bwe yakola obwamalaaya mu Misiri, ²⁰ gye yakabawalira ku baganzi be, abaalina entula ez’ekisajja nga zifaanana ez’endogoyi, n’amaanyi agabavaamu ng’ag’embalaasi. ²¹ Bw’otyo n’oyaayaanira okwegomba okw’omu buvubuka bwo, bwe wali mu Misiri ne bakukwatirira mu ngeri ey’obukaba, ne bakwatirira n’amabeere go amato.

²² “Kale ggwe Okoliba, bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Ndikuma mu baganzi bo omuliro, ne bakulumba ku njuyi zonna: ²³ Abababulooni, n’Abakaludaaya bonna, n’abasajja ab’e Pekodi ne Sara ne Kowa, n’Abaasuli bonna wamu nabo, n’abavubuka abalabika obulungi, n’abaamasaza n’abaduumizi b’eggye bonna, n’abakungu abavuga amagaali n’abaserikale ab’oku ntikko bonna, nga beebagadde embalaasi bonna. ²⁴ Balikulumba nga balina amagaali, n’ebiwalulibwa n’ekibiina eky’abantu; balyesega ne beetereza mu bifo byabwe ne bakulumba enjuuyi zonna nga bakutte engabo ennene n’entono nga bambadde n’enkuufiira ez’ebyuma. Ndikuwaayo mu mukono gwabwe ne bakusalira omusango, era balikubonereza ng’amateeka gaabwe bwe gali.

²⁵ Ndikuyiwako ekiruyi kyange, nabo ne bakubonereza mu busungu. Balibasalako ennyindo zammwe n’amatu gammwe, n’abalisisagalawo balifa n’ekitala. Balitwala batabani bammwe ne bawala bammwe, n’abaliba basigaddewo, balyokebwa omuliro. ²⁶ Balibambulamu engoye zammwe, ne batwala n’eby’omu bulago. ²⁷ Era ndikomya obukaba n’obwamalaaya bwe waleeta okuva mu Misiri, so tolibuyaayaanira nate newaakubadde okujjukira Misiri.

²⁸ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Nnaatera okukuwaayo eri abo abakukyawa n’eri abo be weetamwa. ²⁹ Balikukwata n’obukyayi obuyitiridde, ne batwala ebintu byonna bye wakolerera, ne bakuleka bwereere nga tolina kantu, n’ensoni z’obwamalaaya zirabibwe buli muntu. Obukaba bwo n’obugwagwa bwo ³⁰ bwe bukuleetedde ebyo, kubanga weegomba amawanga ne weeyonoona ne bakatonda baabwe. ³¹ Kubanga wagoberera ekkubo lya muganda wo, kyendiva nkuwa ekikompe kye mu mukono gwo.

³² “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, “Olinywa ekikompe kya muganda wo, ekikompe ekigazi era ekinene; kirikuleetera okusekererwa n’okuduulirwa kubanga kirimu ebintu bingi.

³³ Olijjuzibwa okutamiira n’ennaku, ekikompe eky’obuyinike era eky’okunakuwala, ekyo kye kikompe kya muganda wo Samaliya.

³⁴ Olikinywa n’okikaliza; olikyasaayasa, ne weeyuzaayusa amabeere.

Nze *MUKAMA* Katonda, nkyogedde.

³⁵ “*MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Kubanga mwanneerabira ne munkuba amabega, kyemuliva mubonaabona olw’okwegomba kwammwe.” ³⁶ *MUKAMA* n’anjamba nti, “Omwana w’omuntu olisalira Okola ne Okoliba omusango? Kale nno banjange olw’ebikolwa byabwe eby’ekivve, ³⁷ kubanga bakoze eby’obwenzi, n’engalo zaabwe zijjudde omusaayi. Benze ne bakatonda baabwe, ne basaddaaka n’abaana baabwe ng’emmere y’abakatonda baabwe, abaana be banzalira. ³⁸ Ne kino bakinkoze. Mu kiseera kyekimu boonoonye ekifo kyange ekitukuvu, era boonoonye ne Ssabiiti zange. ³⁹ Ku lunaku kwe baassaddaakira abaana baabwe eri bakatonda baabwe, baayingira mu watukuvu ne bayoononawo. Ebyo bye baakola mu nnyumba yange.

⁴⁰ “Baatuma ababaka okuleeta abasajja okuva ewala ennyo, era bwe baatuuka, ne munaaba ku lwabwe ne mweyonja mu maaso, ne mwambala n’amayinja ag’omuwendo omungi. ⁴¹ Watuula ku kitanda ekinene eky’ekitiibwa, n’oyalirira n’emmeeza mu maaso go ng’etegekeddwako obubaane bwange n’amafuta gange.

⁴² “Oluyooogaano olw’ekibinja ky’abantu abatalina nnyo kye bakola ne Abaseba ne lumwetooloola; Abaseba ne baleetebwa okuva mu ddungu wamu n’abasajja abaalyanga mu kasasiro, ne bambaza ebintu eby’ebikomo ku mikono gy’omukazi ne muganda we, ne babatikkira n’engule ennungi ku mitwe gyabwe. ⁴³ Awo ne njogera ku oyo eyali akaddiye olw’obwenzi nti, ‘Bamukozeseze ddala nga malaaya kubanga ekyo kyali.’ ⁴⁴ Ne beebaka naye. Ng’abasajja bwe beebaka ne malaaya, bwe batyo beebaka n’abakazi abo abagwenyufu, Okola ne Okoliba. ⁴⁵ Naye abatuukirivu balisalira omusango abakazi abenzi era abassi kubanga benzi era n’engalo zaabwe zijjudde omusaayi.

⁴⁶ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, ‘Mukunjaanye ekibiina ekinene mubaleeteko entiisa era mubanyage. ⁴⁷ Ekibiina ekyo kiribakuba amayinja ne babatemaatema n’ebitala; balitta batabani baabwe ne bawala baabwe ne bookya n’ennyumba zaabwe.’

⁴⁸ “Bwe ntyo bwe ndikomya obukaba mu nsi, abakazi bonna bakitwale ng’ekyokulabula, baleme okukola ebyo bye mwakola. ⁴⁹ Mulisasulibwa olw’obukaba bwammwe, era mulibonerezebwa olw’ebibi byammwe eby’okusinza bakatonda abalala, mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA* Katonda.”

Entamu Efumba

24 Awo olwatuuka mu mwaka ogw’omwenda, mu mwezi ogw’ekkumi ku lunaku olw’ekkumi, ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n’anjamba nti, ² “Omwana w’omuntu wandiika ennaku z’omwezi eza leero, kubanga kabaka w’e Babulooni azingizza Yerusalemi olwa leero. ³ Gerera ennyumba eyo en-

jeemu olugero obagambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti,

“Muteeke entamu ku kyoto, musseemu amazzi.

⁴ Mugiteekemu ebifi eby’ennyama, ebifi byonna ebirungi, ekisambi n’omukono.

Mugijjuze n’amagumba agasinga obulungi,

⁵ mulonde endiga esinga obulungi okuva mu kisibo, Oteeke ebisiki wansi w’entamu, mweseze ebigirimo, era ofumbe n’amagumba agalimu.

⁶ “Kubanga bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti,

“Zikusanze ggwe ekibuga ekiyiwa omusaayi, ggwe entamu eriko enziro,

eteereddwamu ebintu ebitaaveemu.

Gyamu ekifi kimu kimu

awatali kukuba kalulu.

⁷ “Omusaayi gwe yayiwa guli wakati mu ye, yaguyiwa ku lwazi olwereere;

teyaguyiwa wansi enfuufu ereme okugubikka.

⁸ Okusiikula ekiruyi kyange nsobole okuwalana eggwanga

n’ateeka omusaayi gwe ku lwazi olwereere, guleme okubikkibwako.

⁹ “*MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti,

“Zikusanze ggwe ekibuga ekiyiwa omusaayi! Nange ndituuma enku nnyingi ddala.

¹⁰ Mutuume ebisiki,

mukume omuliro, ennyama mugifumbe bulungi,

mugiteekemu ebirungo, n’amagumba gasiriire.

¹¹ Oluvannyuma muddire entamu enkalu mugiteeke ku masiga,

okutuusa lw’eneeyokya ennyo n’ekikomo mwe yakolebwa ne kyengerera,

ebitali birongoofu ebigirimo ne bisaanuuka, n’ebyateekebbwamu ne byokebwa.

¹² Okufuba kwonna kubadde kwa bwereere, kubanga ebyateekebbwamu ebingi tebigiddwamu, n’omuliro nagwo tegubyokeza.

¹³ “Kaakano mu kwonoona kwo wagwenyuka, kubanga nagezaako okukutukuza ggwe, naye ne kita-soboka kukutukuza, era tolitukuzibwa okutuusa ekiruyi kyange bwe kirikkakkana.

¹⁴ “Nze *MUKAMA* njogedde. Ekiseera kituuse okubaako ne kye nkola. Siritunula butunuzi so sirisaasira newaakubadde okwejjusa. Ndikusalira omusango nga nsinziira ku neeyisaayo ne ku bikolwa byo, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.”

Mukazi wa Ezeekyeri Afa

15 Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira n'anjamba nti, 16 "Omwana w'omuntu, luliba lumu oliba oli awo ne nkuggyako ekyo amaaso go kye gasinga okwegomba, naye tokungubaganga newaakubadde okukuba ebiwoobe newaakubadde okukaaba. 17 Osindanga mu kasirise naye tokungubagiranga mufu. Ekirembe ku mutwe gwo okinywezanga, era osigalanga oyambadde engatto zo; tobikkanga wansi w'amaaso go wadde okulya emmere ey'omulumbwe."

18 Awo ne njogera eri abantu ku makya, akawungeezi mukazi wange n'afa. Enkeera ne nkola nga bwe nalagiddwa.

19 Abantu ne bambuuzza nti, "Bino bitegeeza ki?"

20 Awo ne mbaddamu nti, "Ekigambo kya *MUKAMA* kyanzijira n'anjamba nti, 21 Tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, nnaatera okwonona awatukuvu wange, ekigo kye mwegulumiririzangamu, amaaso gammwe kye geegombanga, n'emitima gyammwe kye gyayagalanga, ne batabani bammwe ne bawala bammwe abaasigala emabega, balifa n'ekitala. 22 Mulikola nga nze bwe nkoze, so temulibikka wansi w'amaaso gammwe newaakubadde okulya emmere ey'omulumbwe.

23 Mulisigala nga mwesibye ebirembe ku mitwe gyammwe, era mulisigala nga mwambadde engatto zammwe. Temulikuba biwoobe newaakubadde okukaaba naye muliyongobera olw'ebibi byammwe, buli muntu n'asindira munne ennaku. 24 Era Ezeekyeri aliba kabonero gye muli, era mulikola nga bw'akoze. Ebyo bwe biribaawo, mulimanya nga nze *MUKAMA* Katonda.'

25 "Ate ggwe, omwana w'omuntu, olunaku lwe ndibaggyako ekigo kyabwe, n'essanyu lyabwe n'ekitiibwa kyabwe, n'okwegomba okw'amaaso gaabwe, n'okwegomba okw'emitima gyabwe, ne batabani baabwe ne bawala baabwe, 26 ku lunaku olwo aliba awonyee-wo y'alikuwa amawulire. 27 Mu kiseera ekyo olyasamya akamwa ko, era olyogera eri kaawonawo so toliddayo kusirika. Era oliba kabonero gye bali, banyanye nga nze *MUKAMA*."

Obunnabbi ku Amoni

25 Awo ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, 2 "Omwana w'omuntu, simba amaaso go eri abaana ba Amoni obawe obunnabbi. 3 Bagambe nti, 'Muwulire ekigambo kya *MUKAMA* Katonda. Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, kubanga mwakuba mu ngalo ne mwogera nti, "Otyo!" ku watukuvu wange bwe wayonooneka, n'ensi ya Isirayiri bwe yafuuka amatongo, ne ku bantu ba Yuda bwe baatwalibwa mu buwanjangu, 4 kyendiva mbawaayo eri abantu ab'Ebuwanjuba mube bantu baabwe ab'obwannanyini. Balikola olusiisira mu

mmwe ne basiisira wakati mu mmwe, era balirya ebibala byammwe ne banywa n'amata gammwe. 5 Ndufuula Labba okubeera eddundiro ly'engamira ne Amoni ne mufuula ekifo endiga we ziwummulira. Olwo mulimanya nga nze *MUKAMA*. 6 Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti: kubanga wakuba mu ngalo, n'osambagala n'ebigere, n'osanyuka n'ettima lyonna ery'omutima gwo n'osekerera ensi ya Isirayiri, 7 kyendiva nkugololerako omukono gwange era ndikuwaayo okuba omunyago eri amawanga. Ndikusalirako ddala ku mawanga era nkumalirewo ddala okuva mu nsi. Ndikuzikiriza, era olimanya nga nze *MUKAMA*."

Obunnabbi ku Mowaabu

8 "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, 'Kubanga Mowaabu ne Seyiri baayogera nti, "Laba ennyumba ya Yuda efuuse ng'amawanga amalala gonna," 9 kyendiva nswaza oluuyi olumu olwa Mowaabu okutandika n'ebibuga ebiri ku nsalo yaakyo, Besu Yesimosi, ne Baalu Myoni, ne Kiriyaayimu, ekitiibwa ky'ensi eyo. 10 Ndiwaayo abantu ab'e Mowaabu wamu n'abantu ab'e Amoni eri abantu ab'Ebuwanjuba mube bantu baabwe ab'obwannanyini, abantu ba Amoni balemenga okujjukirwanga mu mawanga, 11 era ne Mowaabu ndimubonereza. Olwo balimanya nga nze *MUKAMA*."

Obunnabbi ku Edomu

12 "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, 'Kubanga Edomu yawoolera eggwanga ku nnyumba ya Yuda, bw'etyo n'asingibwa omusango olw'ekikolwa ekyo, 13 *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Ndigololera ku Edomu omukono gwange, ne nzita abantu be n'ebisolo byabwe. Ndigisaanyaawo, n'abo abaliba mu Temani okutuuka e Dedani balifa ekitala. 14 Ndiwoolera eggwanga ku Edomu nga nkozesa omukono gw'abantu bange Isirayiri, era balikola ku Edomu ng'obusungu bwange n'ekiruyi kyange bwe byenkana; balimanya okuwoolera eggwanga kwange bwe kwenkana, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda."

Obunnabbi ku Bafirisuuti

15 "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, 'Kubanga Abafirisuuti beesasuzza nga bawoolera eggwanga ne beesasuzza n'ettima, ne banoonya okuzikiriza Yuda, n'obukambwe obw'edda, 16 *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Nnaatera okugololera omukono gwange ku Bafirisuuti, era nditta Abakeresi, n'abaliba basigadde dewo ku mabbali g'ennyanja ndibazikiriza. 17 Ndiba-woolera eggwanga n'ebibonerezo eby'amaanyi eby'ekiruyi. Balimanya nga nze *MUKAMA*, bwe ndiwoolera eggwanga ku bo."

Obunnabbi ku Ttuulo

26 Awo olwatuuka mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu ku lunaku olw'olubereberye mu mwezi,

ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, kubanga Ttuulo yakuba mu ngalo n'ayogera ku Yerusalemi nti, 'Otyo! Omulyango ogw'amawanga gumenyeddwa, era n'enzigi zinzig-guliddwa kaakano nga bw'afuuse amatongo, ndigag-gawala,' ³ MUKAMA Katonda kyava ayogera nti, Nkuvunaana ggwe Ttuulo, ndiyimusa amawanga mangi gakulumbe, ng'ennyanya bw'esitula amayengo gaayo. ⁴ Balimenya bbugwe wa Ttuulo, ne basuula n'emirongooti gye, era ndiggyawo ebifunfugu bye byonna ne mmufuula olwazi olwereere. ⁵ Wakati mu nnyanja alibeera ekifo eky'okwanjulurizangamu obutimba obw'ebyennyanya, kubanga nze njogedde bw'ayogera MUKAMA Katonda. Alifuuka omunyago ogw'amawanga, ⁶ era ebifo bye eby'oku lukalu kw'abeera birimalibwawo ekitala. Olwo balimanya nga nze MUKAMA.

⁷ "Era MUKAMA Katonda agamba nti, 'Ndiweereza Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni kabaka wa bakabaka, eri Ttuulo okuva mu bukiikakkono, ng'alina embalaasi n'amagaali, n'abeebagala embalaasi n'eggye eddene. ⁸ Alitta n'ekitala abatuuze bo ababeera ku lukalu, era alizimba ebigo okukwolekera, n'ateekawo n'ebitindiro okutuuka ku bbugwe wo n'akwolekeza n'engabo. ⁹ Alitunuzu ebintu bye ebitomera eri bbugwe wo, n'amanyaamenya emirongooti gyo n'ebyokulwanyisa bye. ¹⁰ Embalaasi ze ziriba nnyingi nnyo, n'enfuufu yaazo erikubikka era ne bbugwe wo alinyeenyeezebwa olw'amaloboozi g'embalaasi enwanyi, n'olw'ebiwalulibwa n'amagaali bw'aliyingira mu wankaaki wo, ng'abasajja bwe bayingira mu kibuga, nga bbugwe waakyo abotoddwamu ekituli. ¹¹ Embalaasi ze ziririnyirira enguudo zo; n'abantu bo alibatta n'ekitala era n'empagi zo ez'amaanyi zirisuulibwa ku ttaka. ¹² Balinyaga obugagga bwo ne babba n'ebyamaguzi byo; balimenya bbugwe wo ne basaanyaawo n'ennyumba zo ennungi, n'amayinja go n'embaawo zo era n'ebifunfugu birisuulibwa wakati mu nnyanja. ¹³ Ndikomya okuyimba kwo, era n'amaloboozi ag'ennanga zo tegaliwulirwa nate. ¹⁴ Ndikufuula olwazi olwereere, era olibeera ekifo eky'okwanjulurizangamu obutimba obw'ebyennyanya. Tolizimbibwa nate, kubanga nze MUKAMA njogedde, bw'ayogera MUKAMA Katonda.'

¹⁵ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda eri Ttuulo nti, Ebifo ebiri ku lubalama lw'ennyanya tebirikankana olw'okubwatuka olw'okugwa kwo, abaliba balumizibwa bwe balisinda, n'abalala ne battibwa wakati mu ggwe? ¹⁶ Olwo abalangira bonna ab'oku lukalu lw'ennyanya baliva ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka ne bambulam ebyambalo byabwe ne baggyako n'engoye zaabwe ez'emiddalizo. Mu kutya okungi, balituula wansi ku ttaka, nga bakankana buli kaseera nga basamaaliridde. ¹⁷ Balikukungubagira ne bakugamba nti,

"Ng'ozikiriziddwa, ggwe ekibuga ekyatutumuka, ekyabeerangamu abantu abalunnyanja.

Wali wa maanyi ku nnyanja, ggwe n'abantu bo, watiisatiisanga bonna abaabeeranga ku lubalama lw'ennyanya.

¹⁸ Kaakano olubalama lw'ennyanya lukankana ku lunaku olw'okugwa kwo, era n'ebizinga ebiri mu nnyanja bitidde olw'okugwa kwo.'

¹⁹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, 'Bwe ndikufuula ekibuga ekirimu ebiifulukwa, ng'ebibuga ebitakyabaamu bantu era bwe ndikuyimusizaako obuziba bw'ennyanya, n'amazzi gaayo ne gakubikka, ²⁰ kale ndikussa wansi ng'abo abagenda mu bunnya eri abaafa edda. Olibeera wansi mu ttaka, mu bifo ebyazika edda ennyo, n'abo abaserengeta mu bunnya, so tojja kudda wadde okufuna ekifo mu nsi ya balamu. ²¹ Ndikutuusa ku nkomerero embi, so toliwulirwa nate. Balikunoonya, naye toliddayo kulabika,' bw'ayogera MUKAMA Katonda."

Okukungubagira Ttuulo

27 Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ² "Kaakano, ggwe omwana w'omuntu tandika okukungubagira Ttuulo. ³ Oyogere eri Ttuulo, ekiri awayingirirwa mu nnyanja, omusu-ubuzi ow'amawanga ag'oku ttale ery'ennyanya, nti bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti,

"Ggwe Ttuulo oyogera nti, "Natuukirira mu bulungi."

⁴ Amatwale go gakoma mu nnyanja wakati, era n'abaakuzimba baakola omulimu ogw'ettendo.

⁵ Baakola embaawo zo zonna mu miberosi gya Seniri, ne baddira emivule egy'e Lebanooni ne bakolamu omulongooti.

⁶ Ne bakola enkasi zo okuva mu myera egya Basani, n'emmanda zo, bazikola mu nzo, ez'oku bizinga ebya Kittimu, nga bazaaliiridde n'amasanga.

⁷ Ettanga lya lyali lya linena aliko omudalizo eryava mu Misiri,

era lyakozesebwanga ebendera; n'engoye zo zaali za bbululu n'ez'effulungu ezaaba ku ttale erya Erisa ekyali ku mabbali g'ennyanya.

⁸ Abasajja b'e Sidoni ne Aluwadi be baakubanga enkasi,

n'abasajja bo abamanyirivu, ggwe Ttuulo, be baali abalunnyanja.

⁹ Abasajja abazira ab'e Gebali n'abagezigezi baaberanga mu ggwe,

era ng'omulimu gwabwe kunyweza emiguwa gy'ebyombo;

ebyombo byonna eby'oku nnyanja n'abagoba baabyo bajjanga okusuubula naawe; nga bagula ebyamaguzi byo.

10 “Abantu ab’e Buperusi, ne Luudi ne Puuti I,
baali mu ggye Iyo,
era be baawanikanga engabo n’enkuufiira ku bisenge
byo

ne bakuwa ekitiibwa.
11 Abasajja ba Aluwadi n’eggye lyabwe
be baakuumanga bbugwe wo enjuuyi zonna;
abasajja b’e Gagammada baabanga mu mirongooti
gyo

nga bawanise engabo zaabwe okwetooloola bbug-
we wo,
era be baakulabisanga obulungi.

12 “Talusiisi yakolanga naawe obusuubuzi
obw’obugagga obw’engeri zonna bwe walina,
baawanyisanga effeeza, n’ebyuma, n’amabaati
n’amasasi bafune ebyamaguzi byo.

13 “Buyonaani, Tubali, ne Meseki be baakusuubulan-
gako, nga muwanyisaganya abaddu n’ebintu
eby’ebikomo bafune ebintu byammwe.

14 “Ab’omu Togaluma baawanyisaganya embalaasi
ez’emirimu egya bulijjo, n’embalaasi ez’entalo, n’en-
nyumbu bafune ebyamaguzi byo.

15 “Abasajja ab’e Dedani baasuubulanga naawe, era
n’abatuuze ab’oku lubalama lw’ennyanya baali katale
ko, nga bakusasula n’amasanga n’emitoogo.

16 “Edomu baakolanga naawe eby’obusuubuzi
olw’obungi bw’ebintu byo; era baawanyisanga naawe
amayinja aga nnawandagala, n’engoye ez’effulungu,
n’emirimu egy’eddalizo, ne linena omulungi ne kolali
n’amayinja amatwakaavu bafune ebyamaguzi byo.

17 “Yuda ne Isirayiri baakolanga naawe eby’obusu-
ubuzi nga bawaanyisa naawe enjaano eyavanga e
Minnisi n’ebyalooosa, n’omubisi gw’enjuki, n’amafuta
n’envumbo, bafune ebyamaguzi byo.

18 “Olw’obugagga bwo obungi, n’ebintu byo ebingi,
Ddamasiko baasuubulanga naawe wayini ow’e
Keruboni, n’ebyoya by’endiga ebyeru eby’e Zakari.

19 Aba Ddaani ne Yovani (Buyonaani) abaavanga e
Wuzari baawanyisanga naawe ekyuma ekiyisiddwa mu
muliro n’embawo eza kasiya ne kalamo, ne bagula
ebyamaguzi byo.

20 “Dedani yakusuubulangako bulangiti ezakozeseb-
wanga ne mu kwebagala embalaasi.

21 “Buwalabu n’abalangira bonna ab’e Kedali
baakusuubulangako era ne bakugulako abaana b’endi-
ga, n’endiga ennume n’embuzi.

22 “Abasuubuzi ab’e Seeba ne Laama baakolaganan-
ga naawe, nga bakusuubulako ebyakaloosa ebisinga
byonna obulungi, n’amayinja gonna ag’omuwendo
omungi ne zaabu, bafune ebyamaguzi byammwe.

23 “Kalani, ne Kaane ne Adeni n’abasuubuzi ab’e See-
ba, Asuli, ne Kirumaadi baasuubulanga naawe. 24 Mu
katale ko baasubulirangamu engoye ennungi, engoye
eza bbululu, n’engoye ez’eddalizo, n’ebiwempe ebi-

neekaneeka ebiriko emiguwa emiruke egyalukibwa
obulungi.

25 “Ebyombo eby’e Talusiisi
bye byatambuzanga ebyamaguzi byo.
Era wajjula n’oba n’ebintu bingi
wakati mu nnyanja.

26 Abakubi b’enkasi bakutwala
awali amayengo amangi.
Naye omuyaga ogw’Ebuvanjuba gulikumenyera-
menyera
wakati mu nnyanja.

27 Obugagga bwo n’ebyamaguzi byo n’ebikozesebwa
byo,

n’abalunnyanja bo,
n’abagoba bo,
n’abasuubuzi bo n’abaserikale bo bonna
na buli muntu ali ku kyombo balibira
wakati mu nnyanja ku lunaku kw’oligwiira ku kaben-
je.

28 Eddoboozi ly’okukaaba kw’abalunnyanja bo,
kulikankanya ebyalo ebiri ku lubalama lw’ennyanya.

29 Abakubi b’enkasi bonna
balyabulira ebyombo byabwe;
n’abagoba n’abalunnyanja bonna
baliyimirira ku lubalama lw’ennyanya.

30 Baliyimusa amaloboozi gaabwe
ne bakukaabira nnyo;
era baliteeka enfuufu ku mitwe gyabwe
ne beevulunga mu vvu.

31 Balikumwera emitwe gyabwe,
era Balyambala ebibukutu.
Balikukaabira n’emmeeme ezennyamidde
nga bakukungubaga n’emitima egijjudde ennyiike.

32 Balikukungubagira nga bwe bakuba ebiwoobe
nga boogera nti,

Ani eyali asirisibbwa nga Ttuulo
eyeetooloddwa ennyanja?

33 Bwe waweerezanga ebyamaguzi byo ku nnyanja,
amawanga mangi gamalibwanga;
era ne bakabaka b’ensi
baagaggawazibwa eby’obugagga bwo ebingi n’ebya-
maguzi byo.

34 Kaakano ennyanja ekumazeewo,
mu buziba bw’amazzi;
ebyamaguzi byo n’ab’omu kyombo kyo
bonna babbidde naawe.

35 Abantu bonna ab’oku lubalama lw’ennyanja
bafunye ensisi,
era ne bakabaka baabwe bajjudde entiisa
tebafaananika mu maaso olw’entiisa.

36 Abasuubuzi ab’omu mawanga bakufuuyira empa;
otuuse ku nkomerero embi,
so tolibeerawo nate ennaku zonna.’”

I Puuli ne Puuti bye bimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu
ekyetooldde n’okutuukira ddala ku Somaliya

Obunnabbi ku Kabaka w'e Ttuulo

28 Awo ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira, n'anḡamba nti, ² "Omwana w'omuntu, gamba omufuzi w'e Ttuulo nti, "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Kubanga olina amalala mu mutima gwo kyova oyogera nti, 'Ndi katonda, era ntuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Katonda wakati mu nnyanja,' songa oli muntu buntu, so si katonda, newaakubadde ng'olowooza nga oli mugezi nga katonda. ³ Oli mugezi okusinga Danyeri? Tewali kyama kikukwekeddwa? ⁴ Mu magezi go ne mu kutegeera kwo weefunidde eby'obugagga, n'okuḡḡaanya ezaabu n'effeeza n'obitereka mu mawanika go. ⁵ Olw'obukujjukujju bwo mu by'obusuubuzi oyongedde okugaggawala, era n'omutima gwo gwenyumiririza mu byobugagga bwo." ⁶ *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, "Kubanga olowooza ng'oli mugezi, ng'oli mugezi nga katonda, ⁷ kyendiva nkuleetera bannaggwanga ne bakulumba, ab'omu mawanga agasinga obukambwe, ne basowola ebitala byabwe eri obulungi n'amagezi go, ne boonoona okumasamasa kwo. ⁸ Balikusuula mu bunnya n'ofiira eyo okufa okubi wakati mu gayanja. ⁹ Olyogera nate nti, 'Ndi katonda,' mu maaso gaabo abakutta? Oliba muntu buntu so si katonda mu mikono gy'abo abakutta. ¹⁰ Olifa okufa okw'abatali bakomole, mu mikono gya bannaggwanga, nze nkyogedde, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda." ¹¹ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira, n'anḡamba nti, ¹² "Omwana w'omuntu kungubagira kabaka w'e Ttuulo, omutegeeze nti, Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, "Ggwe wali ekyokulabirako ekituukiridde ng'ojjudde amagezi era nga watuukirira mu bulungi. ¹³ Wali mu Adeni, ennimiro ya Katonda; buli jjinja ery'omuwendo nga likubikako, sadio, topazi, alimasi, berulo, onuku, yasipero, safiro, ejjinja erya nnawandagala.

Okuteekebwatekebwa kwo n'ebikunyweza byakolebwa mu zaabu.

Era ku lunaku lwe watondebwa, byategekebwa. ¹⁴ Wali kerubi omukuumi eyafukibwako amafuta, nakwawula lwa nsonga eyo. Wabeeranga ku lusozi olutukuvu olwa Katonda, n'otambulira wakati mu mayinja ag'omuliro. ¹⁵ Tewaliiko kya kunenyezebwa kyonna okuva ku lunaku lwe watondebwa, okutuusa obutali butuukirivu bwe bwalabika mu ggwe. ¹⁶ Mu bikolwa byo ebingi, wajjula empisa embi, era n'okola ebibi. Kyennava nkugoba ku lusozi lwa Katonda, mu buswavu obungi ne nkugoba ggwe kerubi eyakuumanga okuva mu mayinja ag'omuliro. ¹⁷ Omutima gwo gwalina amalala olw'obulungi bwo, ne weelimbimba olw'ekitiibwa kyo. Kyennava nkukanyuga ku nsi ne nkufuula eky'okusekererwa mu maaso ga bakabaka. ¹⁸ Olw'ebibi byo ebingi n'olw'obukumpanya bwo oyonoonye ebifo byo ebitukuvu. Kyenava nziggya omuliro mu ggwe ne gukusaanyaawo, ne nkufuula evvu ku nsi wakati mu abo bonna abaakulabanga. ¹⁹ Amawanga gonna agaakumanya gaatya nnyo; otuuse ku nkomerero embi, so tolibeerawo nate ennaku zonna."

Obunnabbi ku Sidoni

²⁰ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira, n'anḡamba nti, ²¹ "Omwana w'omuntu kyuka otunuulire Sidoni, obawe obunnabbi, ²² oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, "Nkulinako ensonga, ggwe Sidoni, era ndyegulumiza mu ggwe. Balimanya nga nze *MUKAMA* bwe ndimubonereza, ne neeraga mu ye okuba omutukuvu. ²³ Ndiweereza kawumpuli ku ye, era ndikulukusa omusaayi mu nguudo ze. Abafu baligwa wakati mu ye, ekitala kimulumbe enjuuyi zonna. Olwo balimanya nga nze *MUKAMA*. ²⁴ "Tewalibaawo nate eri ennyumba ya Isirayiri omweramannyo ogufumita newaakubadde eriggwa eribafumita okuva mu baliraanwa abalina ettima. Era balimanya nga nze Katonda Ayinzabyonna.

25 “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Bwe ndikuŋŋaanya abantu ba Isirayiri okubaggya mu mawanga gye baasaasaanyizibwa, nditukuzibwa mu bo mu maaso g’amawanga, era balituula mu nsi eyaabwe gye nawa omuddu wange Yakobo. 26 Balituu- la omwo mirembe, era balizimba amayumba ne basimba n’ennimiro ez’emizabbibu. Bwe ndibonereza baliraanwa baabwe bonna abaabayisa obubi, bo bali- ba batudde mirembe. Olwo balimanya nga nze *MUKA- MA* Katonda waabwe.”

Obunnabbi ku Misiri

29 Awo mu mwaka ogw’ekkumi, mu mwezi ogw’ekkumi ku lunaku olw’ekkumi n’ebberi, ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n’angamba nti, 2 “Omwana w’omuntu, tunula eri Falaawo, ye kabaka w’e Misiri olangirire obunnabbi gy’ali n’eri Misiri yonna. 3 Yogera gy’ali nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti,

“Nkulinako ensonga, Falaawo, ggwe kabaka w’e Misiri, ggwe ogusota ogunene ogugalamidde wakati mu migga gyagwo, ogwogera nti, “Kiyira wange, era nze nnamwekolera.”

4 Nditeeka amalobo mu mba zo, era ndireetera n’ebyennyanja eby’omu migga gyo okukwatira ku magamba go.

Ndikusikayo mu migga gyo ng’ebyennyanja byonna bikwatidde ku magamba go.

5 Ndikutwala mu ddungu, ggwe n’ebyennyanja byonna eby’omu migga gyo. Oligwa ku ttale, so tolikuŋŋaanyizibwa newaakubadde okulondeb- walondebwa.

Ndikuwaayo okuba emmere eri ensolo enkambwe ez’oku nsi n’eri ebinyonyi eby’omu bbanga.

6 Awo bonna ababeera mu Misiri balimanya nga nze *MUKAMA* Katonda.

“Obadde muggo gwa lumuli eri ennyumba ya Isir- ayiri. 7 Bwe bakunyweza n’emikono gyabwe, n’omenyekamenyeka, n’oyuza ebibegabega byabwe; bwe baakwesigamako, n’omenyeka, era n’okutula n’emigongo gyabwe.

8 “*MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti: Ndikujjira n’ekitala, n’enzita abantu bo n’ebisolo byabwe. 9 Ensi ey’e Misiri erifuuka matongo era ensiko, balyoke ba- manye nga nze *MUKAMA* Katonda.

“Kubanga wayogera nti, “Kiyira wange, nze namuko- la,” 10 kyennaava mbeera n’ensonga eri ggwe n’eri emigga gyo, era ndifuula ensi ey’e Misiri okuba ensiko enjereere ejjudde amatongo okuva ku mulongooti ogw’e Sevene okutuuka ku nsalo ey’e Buwesiyopya.

11 Tawaliba kigere kya muntu newaakubadde ky’enso- lo ekiri giyitamu, so teribeerwamu okumala emyaka amakumi ana. 12 Ndufuula ensi ey’e Misiri okuba ama- tongo wakati mu nsi ezaazika, era n’ebibuga byakyo biriba byereere okumala emyaka amakumi ana. Ndi- bunya Abamisiri mu mawanga ne mbataataanyiza mu nsi nnyingi.

13 “Naye *MUKAMA* Katonda agamba nti; Oluvannyu- ma lw’emyaka amakumi ana ndikuŋŋaanya Abamisiri okuva mu mawanga gye baasaasaanira, 14 era ndibakomyawo okuva mu busibe ne mbazza mu nsi ey’e Pasulo, ensi eya bajajjaabwe, era eyo baliba bwakabaka obwajeezebwa. 15 Bulisinga obwakaba bwonna okujeezebwa, so tebulyegulumiza nate okusinga amawanga amalala. Ndiginafuyiza ddala, era tebalifuga nate amawanga. 16 Misiri talyesigibwa nate abantu ba Isirayiri, naye eriba kijjukizo eky’ekibi kubanga baabakyukira nga banoonya okuyambibwa. Olwo balimanya nga nze *MUKAMA* Katonda.”

17 Awo mu mwaka ogw’amakumi abiri mu omusan- vu, mu mwezi ogw’olubereberye ku lunaku olusooka mu mwezi, ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira n’angamba nti, 18 “Omwana w’omuntu, Nebukad- duneza kabaka w’e Babulooni yaweereza eggye lye ne lirumba Ttuulo, buli mutwe ne gufuna ekiwalaata ne buli kibegabega ne kimenyebwa, naye ye n’eggye lye ne bataweebwa mpeera olw’okulumba Ttuulo.

19 *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Nebukad- duneza kabaka w’e Babulooni ndimuwa Misiri ne yeetikka obugagga bwe, n’abanyagira ddala era y’eriba empeera ey’eggye lye. 20 Mmuwadde ensi ey’e Misiri okuba empeera ye gye yafubirira kubanga ye n’eggye lye bankolera omulimu, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

21 “Ku lunaku olwo ndiyimusa ejjembe I ery’amaanyi mu nnyumba ya Isirayiri, era ndiyasamyaka akamwa ko mu bo. Olwo balimanya nga nze *MUKAMA*.”

Okukungubagira Misiri

30 Awo ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinziji- ra n’angamba nti, 2 “Omwana w’omuntu, wa obunnabbi oyogere nti: ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Ka- tonda nti,

“Mwekaabireko mwogere nti, “Zibasanze ku lunaku olwo”

3 kubanga olunaku luli kumpi, olunaku lwa *MUKAMA* luli kumpi, olunaku olw’ebire eri bannaggwanga.

4 Ekitala kirirumba Misiri, n’ennaku eribeera mu Buwesiyopya.

Bwe balifiira mu Misiri, obugagga bwe bulitwalibwa n’emisingi gyayo girimenyebwa.’

I Ejjembe wano kitegeeza amaanyi

⁵ Obuwesiyopya, ne Puuti ^I, ne Luudi ne Buwalabu yonna, ne Kubu n'abantu bonna ab'ensi ey'endagaano balittibwa ekitala awamu ne Misiri.

⁶ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Abawagira Misiri baligwa, n'amaanyi ge yeewaana nago galimuggwa. Okuva ku mulongooti ogw'e Sevene baligwa n'ekitala, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

⁷ Balirekebwawo wakati mu nsi endala ezalekebwawo, n'ebibuga byabwe biribeera ebimu ku ebyo ebyasaanawo.

⁸ Olwo balimanya nga nze MUKAMA bwe ndikuma ku Misiri omuliro, n'ababeezi baayo bonna balibetentebwa.

⁹ "Ku lunaku olwo ndiweereza ababaka mu byombo okutiisatiisa Obuwesiyopya buve mu bugayaavu bwabwo. Entiisa eribakwata ku lunaku Misiri lwe linakuwala, kubanga entiisa erina okujja.

¹⁰ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, "Ndimalawo ebibinja by'Abamisiri nga nkozesa omukono gwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni.

¹¹ Ye n'eggye lye, ensi esinga okuba enkambwe mu mawanga,

balireetebwa okuzikiriza ensi. Baligyayo ebitala byabwe ne bajjuza ensi ey'e Misiri emirambo.

¹² Ndikaza emigga gya Kiyira, ne ntunda ensi eri abantu ababi; nga nkozesa bannaggwanga, ndizikiriza ensi na buli kintu ekigirimu.

Nze MUKAMA nkyogedde.

¹³ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, "Ndizikiriza bakatonda baabwe ne nzikiriza bakatonda abakole n'emikono mu Noofu.

Temulibaamu mulangira mu nsi ey'e Misiri nate, era ensi yonna ndigireetako entiisa.

¹⁴ Ndifuula Pasulo okuba amatongo, ne Zowani ndikikumako omuliro ne mbonereza n'ab'omu No.

¹⁵ Ndifuka ekiruyi kyange ku Sini, ekigo kya Misiri eky'amaanyi, era ndimalawo n'ebibinja bya No.

¹⁶ Ndikuma omuliro ku Misiri, ne Sini baliba mu bubalagaze bungu, ne No balitwalibwa omuyaga, ne Noofu baliba mu kubonaabona okw'olubeerera.

¹⁷ Abavubuka ab'e Oni n'ab'e Pibesesi baligwa n'ekitala,

n'ebibuga biriwambibwa.

¹⁸ Enzikiza eriba ku Tapaneeze emisana, bwe ndimenya ekikoligo kya Misiri, era n'amaanyi ge yeewaana nago galimuggwaamu. Alibikkibwa n'ebire

era n'ebyallo bye biriwambibwa.

¹⁹ Bwe ntyo bwe ndibonereza Misiri, bategeere nga nze MUKAMA."

²⁰ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'omusanvu, ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira n'anjamba nti, ²¹ "Omwana w'omuntu, mmenye omukono gwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, era laba tegusibiddwa okusiigako eddagala, n'okugussaako ekiwero okugusiba, guleme okufuna amaanyi okukwata ekitala. ²² MUKAMA Katonda kyava ayogera nti, Nnina ensonga ne Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, era ndimenya emikono gye, omulamu ogw'amaanyi n'ogwo ogwamenyekako, ne nsuula ekitala okuva mu mukono gwe. ²³ Ndisaasaanya Abamisiri mu mawanga ne mu nsi ennyingi. ²⁴ Ndinyweza emikono gya kabaka w'e Babulooni ne nteeka ekitala mu mukono gwe, naye ndimenya emikono gya Falaawo, era alisindira mu maaso ga kabaka w'e Babulooni, ng'omuntu afumitiddwa anaatera okufa.

²⁵ Ndinyweza emikono gya kabaka w'e Babulooni, naye emikono gya Falaawo giriremala, balyoke banyanye nga nze MUKAMA. Nditeeka ekitala mu mikono gya kabaka w'e Babulooni, n'akigololera ku nsi y'e Misiri. ²⁶ Ndibunya Abamisiri mu mawanga ne mbasaasaanya ne mu nsi yonna, era balimanya nga nze MUKAMA."

Olugero olw'Omuwule gwa Lebanooni

31 Mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwezi ogwokusatu ku lunaku olw'olubereberye, ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, tegeeza Falaawo, ye kabaka w'e Misiri n'olulufube lw'abantu be nti,

"Ani ayinza okwegeraageranya naawe mu kitiibwa? ³ Tunuulira Obwasuli, ogwali omuvule mu Lebanooni, nga gulina amatabi amalungi agaasiikirizanga ekibira;

ogwali omuwanvu ennyo, nga guyitamu ne mu kasolya ak'ekibira.

⁴ Amazzi gaaguliisanga, n'enzizi ezikka wansi ennyo ne ziguwanvuya, n'emigga gyagyo

ne gigwetooloola wonna, ne giweerezanga n'amatabi gaagyo eri emiti gyonna egy'omu ttale.

⁵ Kyegwava gukula ne guwanvuwa okusinga emiti gyonna egy'omu kibira, n'amatabi gaagwo amanene ne geeyongera obunene, n'amatabi gaagwo amatono ne gawanvuwa

^I Puuli ne Puuti bye bimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya

ne gasaasaana olw'obungi bw'amazzi.
⁶ Ebinyonyi byonna eby'omu bbanga ne bizimba ebisu byazo mu matabi gaagwo amanene,
 n'ensolo enkambwe ez'oku ttale ne zizaaliranga wansi w'amatabi gaagwo, n'amawanga gonna amakulu ne gabeeranga wansi w'ekisiikirize kyagwo.
⁷ Gwali gwa kitalo mu bulungi bwagwo, n'amatabi gaagwo amanene, kubanga emirandira gyagwo gyasima awali amazzi amangi.
⁸ Emivule egyali mu nnimiro ya Katonda tegyayinza kuguvuganya, newaakubadde emiberoosi okwenkana n'amatabi gaagwo amanene; n'emyalamooni nga tegifaanana matabi gaagwo amatono, so nga tewali muti mu nnimiro ya Katonda ogugwenkana mu bulungi.
⁹ Nagulungiya n'amatabi amangi, emiti gyonna egy'omu Adeni egyali mu nnimiro ya Katonda ne gigukwatirwa obugya.

¹⁰ "MUKAMA Katonda kyava ayogera bw'ati nti; Kubanga gwegulumiza, ne gwewanika waggulu okuyita mu kasolya ak'ekibira, ate ne guba n'amalala olw'obuwantu bwagwo, ¹¹ kyendiva nguwaayo mu mukono gw'omufuzi ow'amawanga agukole ng'obutali butuukirivu bwagwo bwe buli, era ngugobyey. ¹² Era bannaggwanga abasingirayo ddala obukambwe baagutema ne bagusuula. Amatabi gaagwo amanene gaagwa ku nsozi ne mu biwonvu byonna, n'amatabi gaagwo amatono ne gagwa nga gamenyese mu biwonvu byonna eby'ensi. N'amawanga gonna ag'oku nsi gaava wansi w'ekisiikirize kyagwo, ne gagulekawo.
¹³ Ebinyonyi byonna eby'omu bbanga ne bituula ku matabi agaagwa, era n'ensolo enkambwe ez'oku ttale zonna ne zibeera mu matabi gaagwo. ¹⁴ Kyewaliva walema okubaawo emiti okumpi n'amazzi egirikula ne giwanvuwa ne gyegulumiza n'okutuuka okuyita mu kasolya k'ekibira. Era tewalibaawo miti mirala egyafukirirwa obulungi egiriwanvuwa okutuuka awo, kubanga gyonna giweereddwayo eri okufa, okugenda emagombe, mu bantu abaabulijjo, n'abo abakka mu bunnyya.

¹⁵ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ku lunaku lwe gwaleetebwa wansi emagombe, enzizi za-agukaabira, era naziyyiza n'emigga gyagwo, n'amazzi gaagwo amangi okukulukuta. Ku lulwe nayambaza Lebanooni obuyinike, n'emiti gyonna egy'oku ttale ne gikala. ¹⁶ Naleetera amawanga okukankana olw'eddo-boozi ery'okugwa kwagwo bwe naguserengesa emagombe n'abo abaserengeta wansi mu bunnyya. Olwo emiti gyonna egya Adeni, egy'amaanyi era egisinyayo obulungi egya Lebanooni emiti gyonna egyali gi-

fukiriddwa obulungi amazzi, ne gizzibwamu amaanyi wansi mu nsi. ¹⁷ Abo bonna ababeera mu kisiikirize kyagwo, n'amawanga agassanga ekimu nabo, bakirira nabo emagombe ne beegatta ku abo abattibwa n'ekitala.

¹⁸ "Muti ki mu gy'omu Adeni ogw'enkana naawe mu bukulu mu kitiibwa kyo? Era naye, olisuulibwa wamu n'emiti egy'omu Adeni n'oserengeta emagombe, n'ogalamira eyo wamu n'abatali bakomole, n'abo abattibwa n'ekitala.

"Ono ye Falaawo n'ekibinja kye kyonna, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

Okukungubagira Falaawo

32 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri, mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri ku lunaku olw'olubereberye, ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, tandika okukungubagira Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, omutegeeze nti:

"Oli ng'empologoma mu mawanga, ng'ogusota wakati mu nnyanja, ng'owaguza mu migga gyo, era ng'otabangula amazzi, n'osiikuula n'emigga.

³ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, "Ndikusuulako akatimba kange, ne nkusindikira ekibiina ky'abantu ekinene, era balikuvuba n'akatimba kange.

⁴ Ndikusuula ku lukalu, ne nkuleka ku ttale, era ebinyonyi byonna eby'omu bbanga birikukkako, n'ensolo enkambwe zonna ez'omu nsi zirikulya ne zikkusibwa.

⁵ Ndisaasaanya ennyama ey'omubiri gwo ku nsozi, era ndijjuza ebiwonvu amagumba go.

⁶ Nditotobaza ensi n'omusaayi gwo okutuukira ddala ku nsozi, era ndijjuza zonna ennyama ey'omubiri gwo.

⁷ Bwe ndikusaanyaawo, ndibikka eggulu ne nfuula emmunyee nye zaakwo okubaako ekizikiza;

⁸ Ndibikka omusana n'ekire, era n'omwezi tegulireeta kitangaala kyagwo.

Ebitangaala byonna eby'omu ggulu, ndibifuula enzizikiza;

era n'ensi yo yonna ndigireetako enzizikiza, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

⁹ Ndyeraliikiriza emitima gy'amawanga amangi, bwe ndikuzikiriza mu mawanga, ne mu nsi z'otomanyangako.

¹⁰ Amawanga mangi galijjula entiisa era bakabaka baabwe balisasamala, ng'obagalulira ekitala mu maaso gaabwe.

Ku lunaku olw'okugwa kwo, buli omu ku bo alikankana,

era buli muntu aligezaako okuwonya obulamu bwe.

¹¹ “Kubanga bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, “Ekitala kya kabaka w’e Babulooni kirikutabaala.

¹² Nditta enkuyanja y’abantu bo n’ekitala eky’abasajja abalwanyani abazira, abasingirayo ddala obukambwe mu mawanga gonna.

Balimalawo amalala ga Misiri, n’enkuyanja y’abantu be bonna balizikirizibwa.

¹³ Ndizikiriza amagana ge gonna ag’ente okuva awali amazzi amangi, era tewaliba n’omu alirinnyayo okubatabangula newaakubadde ente okulinyirirayo.

¹⁴ N’oluvannyuma nditeesa amazzi ge, n’enzizi ze ne nzifuula ng’amafuta, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹⁵ Bwe ndizisa ensi ey’e Misiri, ne ngiggyamu buli kantu akalimu, ne nzita bonna ababeeramu, balimanya nga nze *MUKAMA*.’

¹⁶ “Weewaawo kuno kwe kukungubaga kwe balikungubaga. Abawala bannaggwanga balikungubagira Misiri n’enkuyanja y’abantu be bonna,” bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹⁷ Mu mwaka ogw’ekkumi n’ebiri, ku lunaku olw’ekkumi n’ettaano mu mwezi ogwo, ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira n’anjamba nti, ¹⁸ “Omwana w’omuntu, kaabirako ku nkuyanja y’abantu b’e Misiri, obasindikide emagombe ye n’abawala bannaggwanga abaayatiikirira, n’abo abakka mu bunny. ¹⁹ Babuuzze nti, ‘Olowooza gw’osinga okwagalibwa? Ggenda oteekebwe n’abatali bakomole.’ ²⁰ Baligwa mu abo abattiddwa ekitala, era n’ekitala kisowoddwa, leka atwalibwe n’enkuyanja y’abantu be. ²¹ Okuva emagombe abakulembeze ab’amaanyi balyogera ku Misiri ne be yeekobaana nabo nti, ‘baserengese, era bagalamidde awali abatali bakomole, abattibwa n’ekitala.’

²² “Asuli ali eyo n’eggye lye lyonna; yeetooloddwa amalaalo ag’abattibwa n’ekitala. ²³ Amalaalo ge gali wansi mu bunny, n’emirambo gy’eggye lye gyetoolodde amalaalo ge. Abo bonna abaaleeta entiisa mu nsi ey’abalamu battiddwa, bagudde n’ekitala.

²⁴ “Eramu naye ali eyo, n’enkuyanja y’abantu be bonna beetoolodde amalaalo ge. Bonna baafa, battibwa n’ekitala. Bonna abaaleeta entiisa mu nsi ey’abalamu bakka emagombe nga si bakomole, be bagenda wansi mu bunny nga balina n’ensonyi. ²⁵ Bamwalidde ekitanda wakati mu battibwa n’enkuyanja y’abantu be bonna okwetooloola amalaalo ge. Bonna tebaali bakomole, era battibwa n’ekitala kubanga baatiisatiisanga ensi ey’abalamu. Bajudde ensonyi wamu n’abo abakka emagombe, era bagalamidde wakati mu abo abattiddwa.

²⁶ “Meseki ne Tubali nabo gye bali n’enkuyanja y’abantu baabwe era beetoolodde amalaalo gaabwe. Bonna tebaali bakomole, era battibwa n’ekitala kubanga baatiisatiisanga ensi ey’abalamu. ²⁷ Tebaliziikibwa ng’abakungu, naye baliziikibwa ng’abasajja abalwanyani abazira abatali bakomole, abaaserengeta emagombe n’ebyokulwanyisa byabwe, abaatikibwa ebitala byabwe ku mitwe gyabwe. Obutali butuukirivu bwabwe bwali ku magumba gaabwe kubanga baaleeta entiisa eri abasajja ab’amaanyi mu nsi ey’abalamu.

²⁸ “Naawe ggwe Falaawo, olimenyebwa era olifiira wamu n’abatali bakomole, abattibwa n’ekitala.

²⁹ “Edomu naye ali eyo, bakabaka be n’abalangira be, newaakubadde nga baamaanyi, emirambo gyabwe gigalamidde n’egya bali abattibwa n’ekitala. Bagalamidde n’abatali bakomole mu bunny.

³⁰ “Abalangira bonna ab’omu bukiikakkono n’Abasidoni bonna nabo bali eyo; baaziikibwa mu nsonyi n’abattibwa newaakubadde nga baakola eby’entiisa nga be balina obuyinza. Bagalamidde nga si bakomole wamu n’abattibwa n’ekitala, nga balina ensonyi n’abo abakka emagombe.

³¹ “Era Falaawo, bw’alibalaba, alyekubagiza olw’eggye lye eryattibwa n’ekitala, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda. ³² Newaakubadde nga namukozesa okutiisatiisa ensi ey’abalamu Falaawo n’enkuyanja y’abantu be baligalamira mu batali bakomole, n’abattibwa n’ekitala, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.”

Ezeekyeri Omukuumi wa Isirayiri

33 Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira nate n’anjamba nti, ² “Omwana w’omuntu yogera eri abantu obategeeze nti, ‘Bwe ndirumba ensi n’ekitala, abantu ab’omu nsi ne baddira omu ku bo ne bamufuula omukuumi waabwe, ³ n’alaba ekitala nga kijja eri ensi, n’afuuwa ekkondeere ng’alabula abantu, ⁴ awo omuntu yenna bw’aliwulira ekkondeere n’atalabuka ekitala bwe kirijja ne kigyawo obulamu bwe, omusaayi gwe guliba ku mutwe gwe ye. ⁵ Kubanga yawulira ekkondeere n’atalabuka, omusaayi gwe kyeguliva gubeera ku mutwe gwe ye. Singa yakola nga bwe yalabulwa yandiwoyeyza obulamu bwe. ⁶ Naye omukuumi bw’alaba ekitala nga kijja n’atafuuwa kkondeere okulabula abantu, ekitala ne kijja ne kigyawo obulamu bw’omu ku bo, omuntu oyo aliggyibwawo olw’obutali butuukirivu bwe, naye omusaayi gwe ndiguvunaana omukuumi.’

⁷ “Omwana w’omuntu, nkufudde omukuumi ow’ennyumba ya Isirayiri, Noolwekyo wulira kye nkugamba, obalabule. ⁸ Bwe njambanga omukozi w’ebibi nti, ‘Ggwe omwonoonyi, mazima olifa,’ n’otoyogera okumulabula okuleka ekkubo lye, omwonoonyi oyo alifa olw’ebibi bye, naye omusaayi gwe ndiguvunaana gwe. ⁹ Naye bw’olabulanga omwonoonyi okuleka ekkubo

lye, n'ajeema, alifiira mu bibi bye, naye ggwe oliba olokodde obulamu bwo.

¹⁰ "Omwana w'omuntu, tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, Mwogera nti, 'Okusobya kwaffe n'okwonoona kwaffe kutuzitoowerera, era tuyongobera mu kwo, tuyinza tutya okuwona?' ¹¹ Bategeeze nti, 'Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda, sisanyukira kufa kw'abakozi ba bibi, wabula bo okukyuka ne bava mu kkubo lyabwe ebibi ne baba balamu. Mukyuke, mukyuke okuva mu makubo gammwe amabi. Lwaki mufa, mmwe ennyumba ya Isirayiri?'

¹² "Kale nno, omwana w'omuntu kyonoova otegeeza abantu bo nti, 'Obutuukirivu obw'omutuukirivu tebulimuwonyesa bw'alijeema, era n'obutali butuukirivu bw'atalina butuukirivu tebulimuzikiriza bw'alikyuka n'abuleka. Omuntu omutuukirivu, bw'aliyonoona, tali ba mulamu olw'obutuukirivu bwe obw'emabega.'

¹³ Bwe ndigamba omutuukirivu nga mazima ddala aliba mulamu, naye ne yeesiga obutuukirivu bwe n'ayonoona, tewaliba ne kimu ku bikolwa eby'obutuukirivu bye yakola ebirijjukirwa, naye mu butali butuukirivu bwe bw'akoze omwo mw'alifiira. ¹⁴ Ate bwe ndigamba omwonoonyi nti, 'Mazima ddala olifa,' naye n'akyuka okuleka ebibi bye, n'akola ebyalagirwa era ebituufu, ¹⁵ era bw'alisasula ebbanja lye, n'azaayo ne bye yabba, n'atambulira mu mateeka agaleeta obulamu, n'atayonoona, mazima ddala aliba mulamu, talifa. ¹⁶ Tewaliba ne kimu ku bibi bye yakola ebirijjukirwa eri ye; aliba akoze ebyalagirwa era ebituufu, era aliba mulamu.

¹⁷ "Naye ate abantu ab'ensi yo boogera nti, Ekkubo lya Mukama si lya bwenkanya, so nga ate ekkubo lyabwe lye litali lya bwenkanya. ¹⁸ Omuntu omutuukirivu bw'alikyuka okuva mu butuukirivu bwe n'akola ebibi, alifa olw'ebibi bye. ¹⁹ Ate omukozi w'ebibi bw'alikyuka okuleka obutali butuukirivu bwe n'akola ebyalagirwa era ebituufu, aliba mulamu olw'ebyo by'akoze. ²⁰ Naye mmwe ennyumba ya Isirayiri ne mwogera nti, 'Ekkubo lya Mukama si lya bwenkanya.' Naye ndibasalira omusango buli muntu amakubo ge nga bwe gali."

Okugwa kwa Yerusalemi Kunnyonyolwa

²¹ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri nga tuli mu buwanjangu, mu mwezi ogw'ekkumi ku lunaku olwokutaano, omusajja kaawonawo n'ava e Yerusalemi n'ajja okuntegeeza nti, "Ekibuga kiwambiddwa."

²² Naye akawungeezi nga kaawonawo tannatuuka, omukono gwa MUKAMA gwali gunziseeko, ng'asumuludde akamwa kange, omusajja n'alyoka atuuka enkeera. Nnali ntandise okwogera nga sikyali kasiru.

²³ Awo ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ²⁴ "Omwana w'omuntu, abatuuze ab'omu matongo ago mu nsi ya Isirayiri, boogera nti, 'Obanga Ibulayimu yali muntu omu n'agabana ensi, naffe abangi, tuligabana.' ²⁵ Noolwekyo bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'eggye nti, Bwe

muba nga mulya ennyama erimu omusaayi, ne musinza bakatonda bammwe abalala, ne muyiwa omusaayi, musaanidde okugabana ensi? ²⁶ Mwesiga ekitala, ne mukola eby'ekivve, buli musajja n'ayenda ku muka muliraanwa we. Kale munaayinza mutya okugabana ensi?'

²⁷ "Bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti: Nga bwe ndi omulamu, abaasigalawo mu bifulukwa balittibwa n'ekitala, n'abo abaliba ku ttale bali taagulwataagulwa ensolo enkambwe, n'abo abaliba beekwese mu biro ebinywevu ne mu mpuku balifa kawumpuli. ²⁸ Era ensi ndigifuula amatongo era etalimu mugaso, era n'amaanyi ge yeewaana nago galikoma, era n'ensozi za Isirayiri ziryabulirwa, ne wataba n'omu azitambulirako. ²⁹ Olwo balimanya nga nze MUKAMA Katonda, bwe ndifuula ensi okuba amatongo era etaliimu mugaso olw'ebikolwa eby'ekivve bye bakoze.'

³⁰ "Naawe ggwe omwana w'omuntu, abatuuze ab'omu ggwanga lyo abatuula ku Bbugwe ne mu nzigi ez'amayumba bagambagana nti, 'Mujje tuwulire ekigambo ekiva eri MUKAMA Katonda,' ³¹ abantu bange nga bwe batera okukola, ne bawulira byoyogera naye ne batabikola, ne boolesa okwagala kwabwe n'emimwa gyabwe, naye ng'emitima gyabwe gigoberera amagoba gaabwe, ³² laba gye bali oli ng'omuntu ayimba oluyimba olw'okwagala mu ddooboozi eddungi, era amanyi okukuba obulungi ennanga, kubanga bawulira ebigambo byo naye ne batabissamu nkola.

³³ "Bino byonna bwe birituukirira, era bijja kutuukirira, kale balimanya nga nnabbi abadde mu bo."

Abasumba n'Endiga

³⁴ Ekigambo kya MUKAMA Katonda ne kinzijira n'anjamba nti, ² "Omwana w'omuntu, yogera ebyobunnabbi eri abasumba ba Isirayiri, obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Zibasanze abasumba ba Isirayiri abeefaako bokka. Abasumba tebasanyee kuliisa ndiga? ³ Mulya amasavu, ne mwambala ebyoya, ne mutta ensolo ensava, naye temufaayo ku bisibo. ⁴ Ennafu temuzizzaamu maanyi, so n'endwadde temuzijjanjabye, so n'ezirumizibbwa temusibye biwundu byazo, so n'ezibuze temuzikomezzaawo, naye muzifuze n'amaanyi. ⁵ Kyezaava zisaasaana, kubanga tezaalina musumba, ne ziba kya kulya eri ensolo enkambwe zonna ez'omu nsiko.

⁶ Endiga zange zaasaasaana, ne zibuna ku nsozi zonna na ku buli kasozi akawanvu, ne zisaasaana okubuna ensi yonna, ne zibulwako azinoonya wadde okuzibuuliriza.

⁷ "Noolwekyo mmwe abasumba, muwulire ekigambo kya MUKAMA: ⁸ Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda, olw'endiga zange okufuuka omuyiggo, n'ekyokulya eri ensolo enkambwe zonna, kubanga tezirina musumba, ate era n'abasumba ne batazi-

noonya, naye ne beefaako bokka, ne bataliisa ndiga zange, ⁹ kale mmwe abasumba muwulire ekigambo kya MUKAMA. ¹⁰ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nnina ensonga ku basumba, era ndibavunaana olw'ekisibo kyange. Ndibaggyako okulabirira endiga mulekeraawo okuzifuula ekyokulya. Ndiwonya endiga zange mu kamwa kaabwe, zireme okuba ekyokulya kyabwe.

¹¹ "Era bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nze kennyini ndinoonya endiga zange ne nzirabirira.

¹² Ng'omusumba bw'alabirira ekisibo kye ng'ezimu ku ndiga zisaasaanye okumuvaako, bwe ntyo bwe ndizirabirira. Ndiziggya mu bifo byonna gye zaasaasanira ku lunaku olw'ebire olw'ekizikiza.

¹³ Ndiziggya mu mawanga ne nzikuŋŋaanya mu nsi gye zaasaasanira ne nzikomiyawo mu nsi yaazo. Ndiziriisiza ku nsozi za Isirayiri okumpi n'enzizi ne mu bifo byonna ebibeerwamu mu nsi. ¹⁴ Ndizirabirira mu ddundiro eddungi ne ku ntikko z'ensozi za Isirayiri we zirirundirwa. Eyo gye zirigalamira mu ddundiro eddungi era gye ziririira omuddo omugimu ku nsozi za Isirayiri. ¹⁵ Nze kennyini ndirabirira endiga zange, ne nzigalamiza wansi mirembe, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ¹⁶ Ndinoonya ezaabula, ne nkomyawo ezaawaba. Ndigyanjaba ezaalumizibwa, ne ŋŋumya ennafu, naye ensava era ez'amaanyi ndizizikiriza. Ndirunda ekisibo mu bwenkanya.

¹⁷ "Nammwe ekisibo kyange, bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ndisala omusango wakati w'endiga emu ne ginnaayo ne wakati w'endiga ennume n'embuzi. ¹⁸ Tekibamala okulya omuddo? Kale ate lwaki mulinnyirira ogusigaddewo mu ddundiro, nga n'okunywa mwanywa amazzi amayonjo, naye ne musiikuula agaasigalawo n'ebigere byammwe! ¹⁹ Olwo endiga zange zirye bye mwalinnyirira n'okunywa zinywe amazzi ge mwasiikuula n'ebigere byammwe?

²⁰ "MUKAMA Katonda kyava abagamba nti, Laba, nze kennyini ndisala omusango wakati w'endiga ensava n'endiga enkovvu. ²¹ Kubanga mwewaana nga muyimusa ebifuba ne musindikiriza ennafu zonna ne muzitomera n'amayembe gammwe okutuusa lwe muzifulumya ebweru, ²² ndiwonyawo ekisibo kyange so teziriba nate muyiggo. Ndisala omusango mu bwenkanya wakati w'endiga n'endiga. ²³ Ndiziwa omusumba omu, omuweereza wange Dawudi, alizirunda; alizirabirira era aliba musumba waabwe. ²⁴ Nze MUKAMA ndiba Katonda waabwe, n'omuddu wange Dawudi aliba mulangira mu bo. Nze MUKAMA njogedde.

²⁵ "Ndikola endagaano yange ezisuubiza emirembe, era ndigoba mu nsi ensolo enkambwe, zibeerenga mu ddungu era zeebakenga mu bibira mirembe nga tezirumbibwa. ²⁶ Ndiziwa omukisa wamu n'ebifo ebyetoolodde akasozi kange, era ndibatonyeseza enkuba mu ntuuko yaayo; walibaawo enkuba ey'omukisa. ²⁷ Emiti egy'omu ttale girireeta ebibala

byagyo, n'ettaka lirimeza ebimera byalyo, era n'abantu balituula mirembe mu nsi yaabwe. Balimanya nga nze MUKAMA bwe ndimenya ebisiba eby'ekikoligo kyabwe ne mbawonya mu mukono gwabwo abaabafuula abaddu. ²⁸ Teziriba munyago nate eri amawanga, so n'ensolo enkambwe tezirizitaagulataagula. Zirituula mirembe so tewaliba muntu n'omu azitiisatiisa. ²⁹ Ndiziwa ensi emanyiddwa olw'ebirime byayo, zireme okulumwa enjala nate mu nsi newaakubadde okunyoomebwa amawanga. ³⁰ Era zirimanya nga nze MUKAMA Katonda waazo, ndi wamu nazo, era nga zo, ennyumba ya Isirayiri, bantu bange, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ³¹ Mmwe ndiga zange, endiga ez'eddundiro lyange, muli bantu bange, era nze ndi Katonda wammwe, bw'ayogera MUKAMA Katonda."

Obunnabbi ku Edomu

35 Ekigambo kya MUKAMA ne kinzijira n'angamba nti, ² "Omwana w'omuntu, tunuulira olusozi Seyiri owe obunnabbi, ³ oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Nkulinako ensonga, olusozi Seyiri, era ndikugolererako omukono gwange ne nkufuluwa amatongo. ⁴ Ndifuula ebibuga byo okuba ebifulukwa era olifuuka matongo, omanyega nga nze MUKAMA.'

⁵ "Kubanga wasiba ekiryu eky'edda n'owaayo Abayisirayiri okuttibwa mu biro mwe baalabira ennaku, mu biro eby'okubonerezebwa kwabwe okwenkomerero, ⁶ nga bwe ndi omulamu, kyendiva mbawaayo mutinjane era okuttinjana kulibalondoola, bw'ayogera MUKAMA Katonda. Kubanga temwakyawa kuyiwa musaayi, okuyiwa omusaayi kyekuliva kubalondoola. ⁷ Ndifuula olusozi Seyiri okuba amatongo, ne nsalako abo bonna abajja n'abagenda. ⁸ Ndijjuza ensozi zo abafu, n'abattiddwa ekitala baligwa ku busozi bwo, ne mu biwonvu byo, ne mu migga gyo. ⁹ Ndikufuula matongo emirembe gyonna, so tewaliba alibeera mu bibuga byo, olyoke omanyega nga nze MUKAMA.

¹⁰ "Mwalowooza nga amawanga ga Yuda ne Isirayiri gammwe, era ne mulowooza okugeetwalira. Naye nze ndi MUKAMA waabwe, ¹¹ era nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, ndibabonereza olw'obusungu n'obuggya bye mwabalaga nga mubakyawa, balyoke bammanyega, mmwe bwe ndibasalira omusango. ¹² Oluvannyuma olimanya nga nze MUKAMA mpulidde byonna eby'obunyoomi bye wayogera eri ensozi za Isirayiri. Nagamba nti, "Bafuuse matongo, era baweereddwayo gye tuli okubamalawo." ¹³ Wanneewanirako, n'oteekuma, kyokka ne nkuwulira. ¹⁴ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Ensi yonna bw'eriba esanyuka, gwe ndikufuula matongo. ¹⁵ Olw'okuba nga wasanyuka, omugabo gw'ennyumba ya Isirayiri bwe gwafuuka amatongo nange bwe ntyo bwe ndikukola. Ggwe olusozi Seyiri ne Edo-

mu yonna mulifuuka matongo, mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA*.”

Obunnabbi eri Ensozi za Isirayiri

36 “Omwana w’omuntu, yogera obunnabbi eri ensozi za Isirayiri, ogambe nti, Mmwe ensozi za Isirayiri, muwulire ekigambo kya *MUKAMA*.² Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, omulabe yayogera nti, ‘Otyo, ensozi ez’edda kaakano zaffe.’³ Kyemwava muwa obunnabbi ne mwogera nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Kubanga baabacocca ne babayigganya enjuuyi zonna amawanga amalala ne gabeetwalira, era ne mufuuka eky’okwogerwako era ne baboogerako eby’obulimba,⁴ kyemunaava muwulira ekigambo kya *MUKAMA* Katonda mmwe ensozi za Isirayiri: Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti eri ensozi n’obusozi, n’eri enzizi n’ebiwonvu, n’eri ebifulukwa n’ebibuga ebyafuuka amatongo ebyanyagibwa ne bifuuka eby’okusekererwa eri amawanga gonna okwe-tooloola⁵ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti; Njogerera mu busungu bwange obungi eri amawanga amalala n’eri Edomu yonna, abajjula okusanyuka n’etti-ma mu mitima gyabwe, ne baddira ensi yange ne bagifuula eyaabwe banyage obugagga bwayo.’⁶ Kyonoo-va owa obunnabbi eri ensi ya Isirayiri n’oyogera eri ensozi n’obusozi, n’eri enzizi n’ebiwonvu nti, bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Njogera nga nzijudde obuggya n’obusungu kubanga mwasekererwa nnyo amawanga.⁷ *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Ndayira nti amawanga agabeetoolodde nago galisekererwa.

⁸ “Naye mmwe ensozi za Isirayiri mulireeta amatabi gammwe ne mubalira abantu bange Isirayiri ebibala byammwe kubanga banaatera okudda ewaabwe.⁹ Mbalumirwa era ndibatunuulira n’ekisa, era abalimi balikabala ettaka lyammwe ne basigamu ensigo,¹⁰ era ndibaaza mmwe, ennyumba yonna eya Isirayiri. Ebibuga birituulwamu, n’ebiyali ebifulukwa biriddaabirizibwa.¹¹ Ndyaza abantu n’ensolo, era abantu balyeyongerera n’ensolo ne zeeyongerera. Ndibazzaayo mu bifo byammwe eby’edda, era ndibakolera ebirungi ebisingawo ku bye nabakolera, mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA*.¹² Ndikkiriza abantu bange, Isirayiri babatambulireko, era balibeddiza, nammwe muliba mugabo gwabwe nga temukyaddamu kubaggyako baana baabwe.

¹³ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Kubanga abantu baboogerako nti, “Musaanyaawo abantu ne mumalawo ezzadde lye ggwanga lyammwe,”¹⁴ kyemuliva mutaddayo kusaanyaawo bantu newaakubadde okubamalako ezzadde ly’eggwanga lyo, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.¹⁵ Toliwulira nate okusekererwa kw’amawanga newaakubadde okunyoomebwa wadde eggwanga lyo okugwa, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.”

¹⁶ Nate ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira n’anjamba nti,¹⁷ “Omwana w’omuntu, abantu ba Isirayiri bwe baaberanga mu nsi yaabwe, baagyonoono olw’empisa zaabwe n’ebikolwa byabwe, era n’ebikolwa byabwe byali ng’obutali bulongoofu obw’omukazi mu biseera bye.¹⁸ Olw’omusaayi gwe baayiwa mu nsi, ate n’olw’okusinza bakatonda abalala kwe beeyononyesa, kyennava mbayiwako ekiruyi kyange.¹⁹ Naye mbasaasaanyiza mu mawanga, ne basaasaana mu nsi. Era nabasalira omusango ng’empisa zaabwe n’ebikolwa byabwe bwe byali.²⁰ Buli gye baagendanga mu mawanga baaswazanga erinnya lyange ettukuvu, kubanga kyayogera nti, ‘Bano bantu ba *MUKAMA*, naye baagobebwa mu nsi ye.’²¹ Nafaayo ku linnya lyange ettukuvu, ennyumba ya Isirayiri lye yaswaza mu mawanga gye baagenda.

²² “Kale nno gamba ennyumba ya Isirayiri nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti: Ggwe ennyumba ya Isirayiri bino sibikola ku lulwo, naye ku lw’erinnya lyange ettukuvu lye mwavumisa mu mawanga gye mwagenda.²³ Ndiraga obutukuvu bw’erinnya lyange ekkulu, eryavumisibwa mu mawanga, erinnya lye mwavumisa mu bo, era amawanga galimanya nga nze *MUKAMA*, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda, bwe ndyolesa obutukuvu bwange mu mmwe mu maaso gaabwe.

²⁴ “Ndibaggya mu mawanga ne mbakunjaanya okuva mu nsi zonna ne mbakomyawo mu nsi yammwe.²⁵ Ndibamaansirako amazzi amayonjo, era ndibaggyako obutali bulongoofu bwammwe bwonna n’okuva ku bakatonda abalala bonna, ne mbafuula abalongoofu.²⁶ Ndibawa omutima omuggya era ne nteeka n’omwoyo omuggya mu mmwe. Ndibaggyamu omutima ogw’ejinja ne mbawa omutima ogw’ennya-ma.²⁷ Era ndibawa Omwoyo wange alibakubiriza okugoberera ebiragiyo byange n’okukuuma obulungi amatteeka gange.²⁸ Mulibeera mu nsi gye nawa bajjaj-jammwe, nammwe mulibeera bantu bange, nange ne mbeera Katonda wammwe.²⁹ Ndibalokola mu butali bulongoofu bwammwe bwonna, era nditumya emmere ey’empeke ne ngyaza nnyo muleme okulumwa enjala.³⁰ Ndyaza ebibala eby’oku miti n’ebimera eby’omu nnimiro, nga temukyasekererwa nate mu mawanga olw’ejala.³¹ Olwo mulijjukira amakubo gammwe amabi n’ebikolwa byammwe ebitali birungi, era mulyetamwa olw’ebibi byammwe n’olw’ebikolwa byammwe eby’emizizo.³² Mukimanye ng’ebyo sibikola ku lwammwe, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda. Muswale olw’ebikolwa byammwe, mmwe ennyumba ya Isirayiri.

³³ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti: Ku lunaku lwe ndibanaalizaako ebibi byammwe byonna, abantu balidda mu bibuga byammwe n’ebifulukwa biriddaabirizibwa.³⁴ Ensi eyazika eririmibwa, ereme kuba nga bwe yali mu maaso gaabo bonna abaagi-yitangamu.³⁵ Balyogera nti, “Ensi eno eyali ezise, kaakano efuuse ng’ennimiro Adeni, n’ebifulukwa n’ebibuga ebyali bifuuse amatongo, kaakano mulimu

ababibeeramu, era biriko ne bbugwe.”³⁶ Olwo n’amawanga agaasigalawo agabeetoolodde gali-manyana nga nze *MUKAMA*, naddaabiriza ebyayonooneb-wa, n’ennimiro n’ebiyali bizise. Nze *MUKAMA* nkyogedde, era ndikituukiriza.’

³⁷ “Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti: Nate ndiwuliriza ennyumba ya Isirayiri ne mbakolera kino, era ndyaza abantu baabwe babeere bangi ng’ekisibo ky’endiga. ³⁸ Balyala ng’ebisibo eby’endiga ez’okuweebwayo e Yerusaalemi ku mbaga ezaalagirwa, era n’ebibuga ebyali amatongo ndibijjuza ebibinja by’abantu. Kale balimanya nga nze *MUKAMA*.”

Ekiwonvu eky’Amagumba Amakalu

37 Omukono gwa *MUKAMA* gwali ku nze, Mwoyo wa *MUKAMA* n’anfulumya, n’andeeta wakati mu kiwonvu ekyali kijjudde amagumba. ² N’agannaambuza, ne ndaba amagumba mangi, amakalu ennyo wansi mu kiwonvu. ³ N’ambuza nti, “Omwana w’omuntu, amagumba gano gayinza okuba amalamu?”

Ne nziramu nti, “Ggwe Ayi *MUKAMA* Katonda, ggwe wekka gw’omanyi.”

⁴ Awo n’anjamba nti, “Wa obunnabbi ku magumba gano, oyogere nti, ‘Mmwe amagumba amakalu, muwulire ekigambo kya *MUKAMA*!’ ⁵ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda eri amagumba gano nti, Laba ndibateekamu omukka ne mufuuka abalamu. ⁶ Ndibateekako ebinywa n’ennyama ne mbabikkako n’olususu; ndibateekamu omukka, ne mufuuka abalamu. Olwo mulimanya nga nze *MUKAMA*.”

⁷ Awo ne njogera nga bwe nalagirwa. Awo bwe nnali nga njogera, ne waba eddoboosi, ng’ebintu ebikubagana, amagumba ne geegatta, buli limu ku linnaalyo. ⁸ Ne ntunula, ebinywa n’ennyama ne birabika ku go, n’olususu ne luddako, naye temwali mukka. ⁹ Awo n’anjamba nti, “Wa obunnabbi eri omukka; yogera omwana w’omuntu, ogambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Ggwe omukka vva eri empewo ennya, oyingire mu battibwa, babe balamu.” ¹⁰ Ne mpa obunnabbi nga bwe yandagira, omukka ne gubayingiramu ne balamuka, ne bayimirira, era ne baba eggwe ddene nnyo.

¹¹ Awo n’anjamba nti, “Omwana w’omuntu, amagumba gano ye nnyumba yonna eya Isirayiri. Boogera nti, ‘Amagumba gaffe gaakala era n’essuubi lyaffe lyaggwaawo, twasalibwako.’ ¹² Kyonoova owa obunnabbi gye bali n’oyogera nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Mmwe abantu bange, ndyasama amalaalo gammwe ne mbazuukiza, era ndibakomyawo mu nsi ya Isirayiri. ¹³ Kale mulimanya nga nze *MUKAMA*, era nga nammwe muli bantu bange, bwe ndyasama amalaalo gammwe ne mbazuukiza. ¹⁴ Ndibateekamu Omwoyo wange era muliba balamu; ndibateeka mu nsi yammwe mmwe ne mutuula om-

wo, mulyoke mumanye nga nze *MUKAMA* nkyogedde, era nkikoze, bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.”

Eggwanga Limu Lifugibwa Kabaka Omu

¹⁵ Awo ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n’anjamba nti, ¹⁶ “Omwana w’omuntu ddira omuggo owandiikeko nti, ‘Guno gwa Yuda n’Abayisirayiri abakolagana nabo.’ Oddire n’omuggo omulala owandiikeko nti, ‘Guno muggo gwa Efulayimu owa Yusufu n’ennyumba ya Isirayiri yonna, bwe bakolagana.’ ¹⁷ Bagatte bafuuke omuggo gumu, bafuuke omuntu omu mu mukono gwo.

¹⁸ “Awo abantu bo bwe bakubuuzanga nti, ‘Amakulu ga bino kye ki?’ ¹⁹ Obategeezanga nti, Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, ‘Ndiddira omuggo gwa Yusufu oguli mu mukono gwa Efulayimu, n’ebika bya Isirayiri n’abo bwe bakolagana, ne mbigatta ku muggo gwa Yuda, bafuuke omuntu omu mu mukono gwange.’ ²⁰ Balage emiggo gy’owandiiseeko, ²¹ obagambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Ndiggya Abayisirayiri mu mawanga gye baagenda. Ndibakunjaanya okuva wonna, ne mbakomyawo mu nsi yaabwe. ²² Ndibafuula eggwanga limu mu nsi, ku nsozi za Isirayiri. Balifugibwa kabaka omu, tebaliddayo kubeera mawanga abiri, wadde okwawulibwa mu bwakabaka obubiri. ²³ Tebaliddayo kweyoononyesa ne bakatonda abalala, ebintu ebikole obukozi n’emikono eby’ekivve, wadde okweyoononyesa mu bibi byabwe. Ndibawonya okuva mu bifo byonna gye beeyoononyesa, ndibafuula abalongoofu, muliba bantu bange, nange ndiba Katonda wammwe.

²⁴ “‘Omuweereza wange Dawudi alibeera kabaka waabwe, era bonna baliba n’omusumba omu. Baligob-erera amateeka gange, babeere beegendereza okukwata ebiragiro byange. ²⁵ Balibeera mu nsi gye nawa omuweereza wange Yakobo, ensi bajjammwe mwe baabeeranga. Bo n’abaana baabwe, balibeera omwo ennaku zonna, era Dawudi omuweereza wange alibeera mulangira waabwe emirembe gyonna. ²⁶ Ndikola endagaano yange ebawa emirembe, eriba ndagaano ey’olubeerera. Ndibanyweza ne mbaaza, era nditeeka ekifo kyange eky’okubeeramu wakati mu bo emirembe gyonna. ²⁷ Ekifo kyange eky’okubeeramu kinaabeeranga mu bo. Nnaabeeranga Katonda waabwe nabo banaabeeranga bantu bange. ²⁸ Amawanga galimanya nga nze *MUKAMA* Katonda, nze ntukuza Isirayiri; ekifo kyange eky’okubeeramu kiri mu bo emirembe gyonna.”

Obunnabbi eri Googi

38 Ekigambo kya *MUKAMA* Katonda ne kinzijira n’anjamba nti, ² “Omwana w’omuntu tunuuliza amaaso go eri Googi ow’omu nsi ya Magoo-gi, omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali, owe obunnabbi gy’ali, ³ oyogere nti, ‘Bw’ati bw’ayogera

MUKAMA Katonda nti, Nkulinako ensonga ggwe Googi omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali. ⁴ Ndikwe-toolooza, ne nteeka amalobo mu mba zo, era ndibakulemba n'eggye lyo lyonna, n'embalaasi n'abeebagala embalaasi, bonna nga bambadde ebyokulwanyisa mu kibinja ekinene ekirina engabo ennene n'entono, nga bakutte n'ebitala. ⁵ Obuperusi, ne Kuusi ne Puuti ^I balibeera wamu nabo, bonna nga balina engabo n'enkuufiira; ⁶ era ne Gomeri n'eggye lye lyonna, n'ennyumba ya Togaluma okuva mu buki-ikakkono obw'ewala ddala n'eggye lyabwe lyonna, amawanga mangi nga gali wamu nammwe.

⁷ "Weeteeketeke beera bulindaala ggwe n'ekibinja kyonna ekikwetoolodde; obaduumire. ⁸ Oluvannyuma olw'ennaku ennyingi mulikunjaanyizibwa era mu myaka egy'oluvannyuma mulirumba ensi eyaakava mu lutalo, ensi abantu mwe baakunjaanyizibwa okuva mu mawanga amangi ku nsozi za Isirayiri ezalekebwawo. Abantu baayo baggyibwa mu mawanga, kaakano bonna batudde mirembe. ⁹ Ggwe n'eggye lyo lyonna n'amawanga agali awamu naawe, muliyambuka mubalumbwe, era mulibalumba ng'omuyaga, era muliba ng'ekire ekibisse ku nsi.

¹⁰ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Ku lunaku olwo ebirwoozo biribajjira ne muteesa okukola akabi. ¹¹ Muligamba nti, "Ndirumba ensi ey'ebyalo ebitaliiko nkomera, ndirumba eggwanga erijjudde emirembe era eriteeteeseteese, bonna nga babeera mu bigango okutali nkomera newaakubadde ebyuma eby'amaanyi. ¹² Ndibba ne nnyaga ne nnumba ebifo ebyazika, kaakano ebibeeramu abantu, abantu abaakunjaanyizibwa okuva mu mawanga ag'enjawulo gye babeera, abalina obugagga bw'ente n'ebintu ebirala, ababeera wakati mu nsi." ¹³ Seeba ne Dedani n'abasuubuzi ab'e Talusiisi n'ab'ebyalo bye bonna balibabuza nti, "Muzze kunyaga? Mukunjaanyizza ebibinja byammwe mutunyage, mutwale effeeza yaffe ne zaabu yaffe, n'ebisolo byaffe n'ebintu byaffe ebirala, mutwale omunyago omunene?"

¹⁴ "Noolwekyo omwana w'omuntu kyonoova owa obunnabbi, n'ogamba Googi nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Ku lunaku olwo abantu bange Isirayiri bwe baliba ng'abatudde mirembe, temulikiraba? ¹⁵ Olijja okuva mu kifo kyo mu bukiikakkono obuli ewala ennyo, ggwe n'amawanga mangi wamu naawe, bonna nga beebagadde embalaasi, enkuyanja y'abantu, era eggye eddene. ¹⁶ Mulitabaala abantu bange Isirayiri ng'ekire ekibikka ku nsi. Era mu nnaku ez'oluvannyuma ndikulinyisa n'olumba ensi yange, ggwe Googi, amawanga gamanye. Era ndyolesa obutukuvu bwange mu maaso gaabwe.

¹⁷ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Si mmwe be nayogerako edda nga mpita mu baddu bange bannabbi ba Isirayiri, abaawa obunnabbi mu

^I Puuli ne Puuti ye bimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira ddala ku Somaliya

biro ebyo okumala ebbanga, nga njenda kubasindika mubalumbwe? ¹⁸ Naye ku lunaku olwo, Googi bw'alirumba ensi ya Isirayiri, ndiraga obusungu bwange, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. ¹⁹ Mu buggya bwange ne mu busungu bwange nnangirira nga njogera nti walibaawo musisi ow'amaanyi mu nsi ya Isirayiri; ²⁰ n'ebyenyanja ebiri mu nnyanja, n'ennyonyi ez'omu bbanga, n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko, ne buli kyewalulira ku ttaka, n'abantu bonna abali ku nsi balikankana olw'okujja kwange. Ensozi zirisuulibwa n'ebbanga liribulunguka, ne buli bbugwe aligwa ku ttaka. ²¹ Nditumira Googi ekitala okuva mu nsozi zange zonna, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda, era buli muntu alirwana ne muganda we. ²² Ndibabonereza ne kawumpuli n'okuyiwa omusaayi, era nditonnyesa amantondo ag'enkuba amanene nga mulimu omuzira n'omuliro ku ye, n'eggye lye ne ku mawanga amangi agaamwegattako. ²³ Olwo ndyolesa obukulu bwange n'obutukuvu bwange, era ndyeraga eri amawanga mangi, ne balyoka bamanya nga Nze *MUKAMA* Katonda."

39 "Omwana w'omuntu, wa obunnabbi ku Googi oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti, Nkulinako ensonga ggwe Googi, omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali. ² Ndikukyusa nkukulule, era ndikuggya mu bukiikakkono obw'ewala ne nkutuma eri ensozi za Isirayiri. ³ Ndiggya omutege gwo mu mukono gwo ogwa kkono; n'obusaale bwo obungi obubadde mu mukono gwo ogwa ddyo, ndibukusuuzi. ⁴ Oligwa ku nsozi za Isirayiri ggwe n'eggye lyo lyonna n'amawanga agali naawe; ndibawaayo eri ensega eza buli ngeri n'eri buli nsolo enkambwe mufuuke emmere yaazo. ⁵ Muligwa ku ttale, kubanga nze nkyogedde, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. ⁶ Ndisindika omuliro ku Magogi ne ku abo ababeera mu bifo ebirimu emirembe ku lubalama lw'ennyanja; balyoke bamanye nga nze *MUKAMA*.

⁷ "Ndimanyisa abantu bange Isirayiri Erinnya lyange ettukuvu. Siriganya linnya lyange kuddayo kuvumibwa, era amawanga galimanya nga nze *MUKAMA*, Omutukuvu mu Isirayiri. ⁸ Ekiseera kyakyo kituuse era kirituukirira, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. Luno lwe lunaku lwe nayogerako.

⁹ "Abo ababeera mu bibuga bya Isirayiri balifuluma ne bakozesa ebyokulwanyisa ng'enku era balibikumako omuliro, engabo entono n'engabo ennene, emitego n'obusaale n'ebiti ebinene n'amafumu. Bali-bikozesa ng'enku okumala emyaka musanvu.

¹⁰ Tekiribeetaagisa kutyaba nku ku ttale so tebalitema nku mu bibira, kubanga ebyokulwanyisa bye balikoze-sa ng'enku. Balinyaga abo abaabanyaga, ne babba abo abaababba, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹¹ "Ku lunaku olwo ndiwa Googi ekifo eky'okuziika-mu mu Isirayiri mu kiwonvu ky'abatambuze ku luuyi olw'ebuvanjoba ku Nnyanja ey'Omunnyo. ^{II} Kiriziba ekkubo ly'abatambuze, kubanga Googi n'enkuyanja

y'abantu be baliziikibwa eyo. Era kiriyitibwa ekiwonvu kya Kamonugoogi.

¹² “Ennyumba ya Isirayiri balimala emyezi musanvu nga babaziika, okusobola okutukuza ensi. ¹³ Abantu bonna ab'omu nsi balibaziika, era luliba lunaku lwa kujjukiranga era lwe lunaku lwe ndigulumizibwa, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ¹⁴ Wanaabangawo abasajja abanaapangisibwanga okukola omulimu ogw'okutukuza ensi. Abamu ku bo banaayitanga mu nsi nga bakola omulimu ogwo, n'abalala banaaziikanga emirambo gy'abo egirisigala kungulu.

“Oluvannyuma olw'emyezi omusanvu balitandika okunoonya abaafa. ¹⁵ Bwe baliba nga bayita mu nsi, omu n'alaba eggumba ly'omuntu, aliteeka akabonero mu kifo ekyo, okutuusa abaziika bwe baliba bayita ne balaba akabonero ne baliziika mu kiwonvu kya Kamonugoogi. ¹⁶ (Era ne mu kifo ekyo eribaayo ekibuga ekiyitibwa Kamona). Bwe batyo bwe balitukuza ensi.’

¹⁷ “Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Koooola buli kika ky'ennyonyi n'ebisolo byonna ebikambwe obigambe nti, 'Mukunjaane, muje okuva mu njuyi zonna eri ssaddaaka gye mbatekedeteekedde, ssaddaaka ennene ku nsozi za Isirayiri, mulye ennyama munywe n'omusaayi. ¹⁸ Mulirya ennyama ey'abalwany ab'amaanyi, era mulinywa omusaayi gw'abalangira ab'ensi, ng'abanywa ogw'endiga ennume n'obuliga obuto, ogw'embuzi n'ente ziseddume, zonna ensava ez'e Basani. ¹⁹ Mulirya amasavu ne mukkuta, ne munywa omusaayi ne mutamiira ku ssaddaaka yange gye mbategekera. ²⁰ Ku mmeeza yange mulirya embalaasi n'abazeebagala, wamu n'abalwany ab'amaanyi n'abasajja abaserikale aba buli kika,' bw'ayogera MUKAMA Katonda.

²¹ “Ndyoleka ekitiibwa kyange mu mawanga, era amawanga gonna galiraba ekibonerezo kye ndikuwa, nga n'omukono gwange gubateekeddwaako. ²² Okuva ku lunaku olwo, ennyumba ya Isirayiri balimanya nga nze MUKAMA Katonda waabwe. ²³ N'amawanga galimanya ng'abantu ba Isirayiri balitwalibwa mu buwanjjanguse olw'ebibi byabwe, kubanga tebaali beesigwa gye ndi. Kyenava mbakweka amaaso gange ne mbawaayo mu mukono gw'abalabe baabwe, bonna ne battibwa ekitala. ²⁴ Nababonereza ng'obutali butuukirivu bwabwe n'ebikolwa byabwe bwe byali, ne mbakisa amaaso gange.

²⁵ “Noolwekyo MUKAMA Katonda ayogera nti, Ndikom yawo Yakobo okuva mu buwanjjanguse, era ndikwatirwa ekisa ennyumba ya Isirayiri yonna, era ndirwanirira erinnya lyange ettukuvu. ²⁶ Balyerabira okuswazibwa kwabwe, n'obutali bwesigwa bwe bandaga, bwe baabeera mu nsi yaabwe emirembe, nga tebaliiko abatiisa. ²⁷ Bwe ndibakomyawo okuva mu mawanga, nga mbakunjaanyizza okuva mu nsi

II wano boogera ku Nyanja ey'Omunnyo

ez'abalabe baabwe, ndyoleka obutukuvu bwange mu bo eri amawanga mangi. ²⁸ Olwo balimanya nga nze MUKAMA Katonda, kubanga nabasindika mu buwanjjanguse mu mawanga, ate ne mbakunjaanya eri ensi yaabwe, ne sirekaayo n'omu. ²⁹ Siribakisa maaso gange nate, bwe ndifuka Omwoyo wange ku nnyumba ya Isirayiri, bw'ayogera MUKAMA Katonda.”

Ekifo Ekiggya ekyo Yeekaalu

40 Ku ntandikwa ey'omwaka ogw'amakumi abiri mu etaano nga tuli mu buwanjjanguse, ku lunaku lw'omwezi ogw'ekkumi, oluvannyuma lw'emyaka kkumi n'ena ng'ekibuga kigudde, omukono gwa MUKAMA ne gunzikako ku lunaku olwo lwennyini, n'antwalayo. ² Mu kwolesebwa, Katonda n'antwala mu nsi ya Isirayiri n'anteeka ku luuyi olw'Obukiiikaddyo obw'olusozi oluwanvu ennyo okwali ebizimbe ebyali ng'ekibuga. ³ N'antwala eyo, ne ndaba omusajja, ng'alabika ng'ayakolebwa mu kikomo, ng'ayimiridde mu mulyango ng'akutte omuguwa ogwa linena n'oluti olupima. ⁴ Omusajja n'anjamba nti, “Omwana w'omuntu, tunula n'amaaso go owulire n'amatu go osseeo omwoyo ku buli kye nnaakulaga, kyovudde oleetebwa wano. Byonna by'onoolaba obitegeeze ennyumba ya Isirayiri.”

Omulyango ogw'Ebuwanjuba okutuuka mu Luggya Olwa wabweru

⁵ Ne ndaba bbugwe okwetooloola ekifo kya yeekaalu. Obuwanvu bw'oluti olupima olwali mu mukono gw'omusajja lwali emikono mukaaga, nga mita ssatu. Buli mukono gwali nga kitundu kya mita. N'apima bbugwe ng'omubiri gwayo mita ssatu, n'obugulumivu bwayo mita ssatu.

⁶ Oluvannyuma n'alaga ku mulyango ogutunuulira Ebuwanjuba, n'alinnya amadaala n'apima omuziziko ogusooka ogw'omu mulyango, nga guli oluti lumu, ze mita ssatu. ⁷ N'obusenge obw'abakuumi bwali mita ssatu obuwanvu, n'obugazi mita ssatu, ng'ebbanga eryawula obusenge obwo liri mita bbiri n'ekitundu. Waaliwo n'omuziziko ogwokubiri. N'omuziziko ogwo gwali mita ssatu mu bugulumivu. Mu maaso g'omuziziko ogwo waaliwo ekisasi okutunuulira yeekaalu.

⁸ Awo n'apima ekisasi eky'oku mulyango ⁹ nga kiri mita nnya obugulumivu. Waaliwo empagi bbiri ku nsonda y'ekisasi, n'omubiri ogw'empagi ezo gwali mita emu. Ekisasi eky'oku mulyango kyayolekera yeekaalu.

¹⁰ Munda mu mulyango ogw'Ebuwanjuba mwalimu obusenge obw'abakuumi busatu ku njuyi zombi, bw'onsatule nga bwenkanankana obunene, nga n'ebbanga wakati waabwo lyenkanankana obunene. ¹¹ N'apima obugazi obw'awayingirirwa mu mulyango nga buli mita ttaano n'obugulumivu bwawo nga buli mita mukaaga n'ekitundu. ¹² Mu maaso ga buli kasenge waaliwo ekisenge obuwanvu kitundu kya mita,

n'obusenge nga buli mita ssatu eruuyi ne mita ssatu eruuyi. ¹³ N'oluvannyuma n'apima obugazi bw'akasolya ak'ekibangirizi okuva ku kasenge akamu okutuuka ku kakolekedde; okuva ku ntikko y'empagi okutuuka ku y'empagi eyookubiri waali mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ¹⁴ Waaliwo embu bbiri ez'obusenge. N'apima ekibangirizi okuva ku kasenge akasooka ak'olubu olumu okutuuka ku kasenge akasembayo ak'olubu olwo. N'oluvannyuma n'apima n'ekibangirizi okuva ku kasenge akasooka ak'olubu olulala okutuuka ku kasenge akasembayo ak'olubu olwo olulala, wonna awamu n'afuna mita kkumi na ttaano buli lubu. Ekipimo ekyo tekitwaliramumu kisasi. ¹⁵ N'okuva ku bwenyi bw'omulyango awayingirirwa okutuuka ekisasi kyagwo we kikoma waali mita amakumi abiri mu ttaano. ¹⁶ Era obusenge bwaliko amabanga amafunda okuva wansi okutuuka waggulu mu bisenge byabwo, okwetooloola obusenge bwonna; ate n'ekisasi nakyo kyalina amabanga agafaanagana nga gali ag'obusenge obw'abakuumi. Ku bisenge kwali kwoleddwako ebifaananyi eby'enkindu.

Oluggya olw'Ebweru

¹⁷ Awo omusajja n'andeeta mu luggya olw'ebweru; ne ndaba ebisenge ebimu n'olubalaza ebyazimbibwa, ebisenge ebyo ebyazimbibwa ku lubalaza mu bbugwe okwetooloola oluggya lwonna, byali amakumi asatu. ¹⁸ Olubalaza lwakolebwa okwetooloola bbugwe. Obugazi bw'olubalaza lwali lwenkanankana n'obuwanvu bw'omulyango, era ng'olubalaza lwolekedde oluggya. Olubalaza olwo lwe luyitibwa olubalaza olwa wansi. ¹⁹ N'oluvannyuma n'apima ekibangirizi okuva omulyango ogw'Ebuanjuba we gukoma okutuuka ebweru ow'oluggya olw'omunda, ze mita amakumi ataano. Waaliwo n'omulyango ogw'Obukiikakkono. N'ekibangirizi okuva ku mulyango ogwo we gukoma okutuuka ebweru w'oluggya olw'omunda nakyo kyali mita amakumi ataano.

Omulyango ogw'Obukiikakkono

²⁰ Awo n'apima obuwanvu n'obugazi obw'omulyango ogw'Obukiikakkono ogufulumu mu luggya olw'ebweru. ²¹ Obusenge bwagwo obw'abakuumi, busatu oluuyi n'oluuyi, n'ebbanga wakati waabwo, n'ekisasi kyagwo, byalina ebipimo bye bimu ng'omulyango ogusooka. Omulyango ogwo gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ²² Amabanga gaagwo amafunda, n'ekisasi kyagwo, n'ebifaananyi eby'enkindu ebyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'eby'omulyango ogw'Ebuanjuba. Amadaala musanvu ge galinnyibwanga okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikakkono. Gwalina ekisasi ekyali ku nkomerero y'omulyango ogwo. ²³ Waaliwo omulyango ogw'oluggya olw'omunda ogwatunuulira omulyango ogw'Obukiikakkono, nga ogwali Ebuanju-

ba. N'apima okuva ku mulyango ogw'oluggya olw'omunda okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikakkono mita amakumi ataano.

Omulyango ogw'Obukiikaddyo

²⁴ Awo n'ankulemba n'antwala ku luuyi olw'Obukiikaddyo ne ndaba omulyango ogw'Obukiikaddyo, n'apima empagi zaagwo n'ekisasi kyagwo, ng'ebigera byabyo byenkanankana n'ebirala. ²⁵ Omulyango n'ekisasi kyagwo byalina amabanga amafunda okwetooloola wonna, ng'amabanga ag'ebirala. Omulyango ogwo gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, ng'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ²⁶ Amadaala musanvu ge gaalinyibwanga okugutuukako. Gwalina ekisasi ekyali ku nkomerero yaagwo. Gwaliko n'ebifaananyi eby'enkindu ebyayolebwa eruuyi n'eruuyi ku bisenge byagwo. ²⁷ Waaliwo n'omulyango ogw'oluggya olw'omunda ogwatunuulira omulyango ogw'Obukiikaddyo. N'apima okuva ku mulyango ogwo okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikaddyo; zaali mita amakumi ataano.

Emiryango egy'Oluggya olw'Omunda

²⁸ Awo n'antwala mu luggya olw'omunda nga tuyita mu mulyango ogw'Obukiikaddyo ogw'oluggya olw'omunda, n'apima, nga gulina ebipimo bye bimu ng'emirala gyonna. ²⁹ Obusenge bwagwo obw'abakuumi, n'amabanga gaagwo, n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi kyagwo byalina amabanga amafunda okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ³⁰ Ebisasi eby'emiryango ebyetoolodde oluggya olw'omunda buli kimu kyali obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu, n'obugulumivu mita bbiri n'ekitundu. ³¹ Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zoolodda n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala munaana ge gaalinyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Obukiikaddyo ogw'oluggya olw'omunda.

³² Oluvannyuma n'antwala mu luggya olw'omunda ku mulyango ogw'Ebuanjuba ogw'oluggya olw'omunda, n'apima omulyango ogwo, nga gulina ebipimo bye bimu ng'emirala. ³³ Obusenge bwagwo n'amabanga gaagwo n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi byalina amabanga okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ³⁴ Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zoolodda n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala munaana ge gaalinyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Ebuanjuba ogw'oluggya olw'omunda.

³⁵ N'antwala ku mulyango ogw'Obukiikakkono ogw'oluggya olw'omunda n'alupima ng'ebipimo bye

bimu ng'emiryango emirala. ³⁶ Obusenge bwagwo obw'abakuumi n'amabanga gaagwo, n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi byalina amabanga okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. ³⁷ Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zooleddwa n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala mu-naana ge gaalinyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Obukiikakkono ogw'oluggya olw'omunda.

Ebisenge gye Bategekera Ssaddaaka

³⁸ Waaliwo ekisenge n'oluggi lwakyo ekyaliraana ekisasi ku buli mulyango ogw'oluggya olw'omunda. Omwo ebiweebwayo ebyokebwa mwe byayozebwanga. ³⁹ Mu kisasi eky'emiryango mwalimu emmeeza bbiri oluuyi olumu n'endala bbiri oluuyi olulala kwe battiranga ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'ebibi, n'ebiweebwayo olw'omusango. ⁴⁰ Era ebweru w'ekisasi ku mulyango, okumpi n'amadaala awayingirirwa ku mulyango oguli mu bukiikakkono waaliwo emmeeza bbiri ne ku luuyi olulala olw'amadaala waliwo emmeza bbiri. ⁴¹ Ne kitegeeza nga waaliwo emmeeza nnya ku luuyi olumu olw'omunda, n'emmeeza endala nnya ku luuyi olulala ng'oyimiridde mu mulyango, awamu z'emmeeza munaana, kwe battiranga ssaddaaka. ⁴² Era waaliwo n'emmeeza endala nnya ez'amayinja amateme ez'ebiweebwayo ebyokebwa, buli emu yali desimoolo nsanvu mu ttaano eza mita obuwanvu, obugazi desimoolo nsanvu mu ttaano eza mita n'obugulumivu kitundu kya mita. Okwo kwe baateekanga ebiso ebibaaga ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo ebirala. ⁴³ Era waaliwo n'ewuuma ez'engalo bbiri, obuwanvu bwazo sentimita mwenda, ezaawanikibwa ku bisenge okwetooloola. Ku mmeeza kwe baatekanga ennyama ey'ebiweebwayo.

Ebisenge bya Bakabona

⁴⁴ Mu luggya olw'omunda waaliwo ebisenge bibiri eby'abayimbi, ekimu ku luuyi olw'omulyango ogw'Obukiikakkono ekyolekera Obukiikaddyo, n'ekirala ku luuyi olw'omulyango ogw'Obukiikaddyo okutunuulira Obukiikakkono. ⁴⁵ N'anjamba nti, "Ekisenge ekyolekera Obukiikaddyo, kya bakabona abavunaanyizibwa yeekaalu, ⁴⁶ n'ekisenge ekyolekera Obukiikakkono kya bakabona abavunaanyizibwa ekyoto. Abo be batabani ba Zadooiki, era be Baleevi bokka abasobola okusemberera *MUKAMA* okumuweereza." ⁴⁷ N'apima oluggya, nga luli mita amakumi ataano obuwanvu, n'obugazi mita amakumi ataano, nga kya nsonda nnya ezenkanankana, n'ekyoto kyali mu maaso ga yeekaalu.

Eyeeakaalu

⁴⁸ N'antwala ku kisasi kya yeekaalu n'apima empagi ez'ekisasi ezaali eruuyi n'eruuyi olw'ekisasi. Ne ndaba nga ku mukono ogwa ddyo empagi emu epima mita bbiri n'ekitundu ku luuyi olw'ebweru ate ng'empagi eyookubiri ku mukono ogwa kkono erina ebipimo ebyenkanankana na luli. Oluuyi olw'omunda olw'empagi emu lwapima mita emu n'ekitundu, n'oluuyi olw'omunda olw'empagi eyookubiri nga nalwo lupima mita emu n'ekitundu. Okuva ku mpagi we zitandikira okutuuka ku mulyango gwa yeekaalu waali mita musanvu, ekitegeeza nti ekisasi kyali mita musanvu obuwanvu. ⁴⁹ Obugazi bw'omulyango ng'otaddeko n'empagi ez'enjuuyi zombi bwali mita kkumi. Okuva ku mpagi okutuuka ku mulyango gwa yeekaalu waali mita ttaano n'ekitundu. Amadaala kkumi ge gaalinyibwanga okutuuka ku kisasi. Waaliwo n'empagi endala bbiri eruuyi n'eruuyi ezaaliraana empagi eziwanirira ekisasi.

41 Awo omusajja n'antwala ebweru wa yeekaalu Awatukuvu n'apima empagi ez'awayingirirwa mu kifo ekitukuvu, obugazi mita ssatu buli luuyi.

² Awayingirirwa waali obugazi mita ttaano, n'obugazi bw'empagi ez'oku luuyi olw'omunda zaali mita bbiri n'ekitundu eruuyi n'eruuyi. N'apima ebweru wa yeekaalu Awatukuvu nga wali mita amakumi abiri obuwanvu, n'obugazi mita kkumi.

³ Oluvannyuma n'ayingira munda wa yeekaalu Awatukuvu w'Awatukuvu, n'apima empagi eziri awayingirirwa, buli emu obugazi mita emu. Omulyango gwali mita ssatu obugazi, n'ebisenge ebyayitangamu eruuyi n'eruuyi ku mulyango oguyingirirwamu mu Watukuvu w'Awatukuvu byali mita ssatu n'ekitundu obugazi. ⁴ N'apima Awatukuvu w'Awatukuvu nga wali mita kkumi obuwanvu, n'obugazi mita kkumi. N'anjamba nti, "Kino kye kifo ekijitibwa Awatukuvu w'Awatukuvu."

⁵ N'apima ekisenge ekya yeekaalu, ng'omubiri gwakyo guli mita ssatu, na buli kisenge eky'ebwali okwebungulula yeekaalu obugazi nga kiri mita bbiri.

⁶ Ebisenge eby'ebwali byali emyaliiro esatu, buli kimu nga kiri waggulu wa kinnaakyo, ku buli mwaliiro kwaliko ebisenge amakumi asatu. Waaliwo empagi eza waniriranga ebisenge ebyo naye ng'empagi ezo teziyingira mu kisenge ekya yeekaalu. ⁷ Ebisenge eby'ebwali okwebungulula yeekaalu byagendanga nga byeyongerera okugaziwa buli mwaliiro ogweyongerangayo waggulu, era amadaala gaazo agalinyirwako gaava wansi okutuuka ku mwaliiro ogusembayo nga guyita ku mwaliiro ogwa wakati.

⁸ Ne ndaba nga yeekaalu eriko ekifo ekyagulumira okugyebungulula nga kye kikola omusingi ogw'ebisenge eby'ebwali. Obuwanvu kyali ng'obuwanvu obw'oluti, z'emita empanvu ssatu. ⁹ Waaliwo ekisenge ekyebun-

guludde ebisenge eby'ebali. Omubiri gw'ekisenge ekyo gwali mita bbiri n'ekitundu. Waaliwo ekibangirizi wakati w'ebisenge eby'ebali ebya yeekaalu n'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebali ebya yeekaalu. Waaliwo n'ekibangirizi wakati wa bbugwe n'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebali ebya yeekaalu. ¹⁰ Ekibangirizi ekyo kyali mita kkumi obugazi. ¹¹ Waaliwo emiryango egyayingiranga mu bisenge eby'ebali okuva mu kibangirizi ekiri wakati w'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebali n'ebisenge ebyo. Emiryango egyo gyali ku luuyi olw'Obukiikakkono, ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo. Ekibangirizi ekyo kyali mita bbiri n'ekitundu obugazi.

¹² Ekizimbe ekyali mu luggya emanju wa yeekaalu, lwe luuyi olw'ebugwanjuba kyali obugazi mita amakumi asatu mu ttaano, n'omubiri gw'ekisenge eky'ekizimbe ekyo gwali mita bbiri n'ekitundu okwebungulula, n'obuwanvu bwakyo mita amakumi ana mu ttaano.

¹³ Oluvannyuma omusajja n'apima yeekaalu, ng'obuwanvu eri mita amakumi ataano, n'oluggya lwa yeekaalu n'ekizimbe n'ebisenge byakwo byali obuwanvu mita amakumi ataano. ¹⁴ Obugazi bw'oluggya lwa yeekaalu ku luuyi olw'ebuvanjuba ng'ogasseeko emiryango wa yeekaalu waali mita amakumi ataano.

¹⁵ N'apima obuwanvu obw'ekizimbe ekyali mu maaso g'oluggya emanju wa yeekaalu, okwo nga kw'ogasse embalaza oluuyi n'oluuyi nga wali mita amakumi ataano.

Ekifo Awatukuvu ebweru, n'ekifo Awatukuvu munda n'ekisasi mu maaso g'oluggya ¹⁶ n'awayingirirwa, n'amadirisa amafunda n'embalaza okugeetooloola gonsatule, okwolekera omulyango byonna byabikkibwako embaawo, ne wansi, n'ekisenge okutuuka ku madirisa, n'amadirisa byabikkibwako. ¹⁷ Mu bbanga eryali waggulu w'omulyango okutuuka mu wakunjaanirwa munda, ne ku bisenge mu bifo ebitali bimu okwetooloola Awatukuvu munda, ne ku bisenge mu bifo ebitali bimu okwetooloola Awatukuvu munda n'ebweru, ¹⁸ yakolebwa ne bakerubi n'enkindu, ng'olukindu luteekeddwa wakati wa bakerubi kinnababirye. Ne buli kerubi yalina ebyenyi bibiri ¹⁹ ekyenyi ky'omusajja nga kyolekedde olukindu ku luuyi olumu n'ekyenyi ky'empologoma ento nga kyolekedde olukindu oluuyi olulala. Ebyo byakolebwa okwetooloola eyeekaalu yonna. ²⁰ Okuva wansi okutuuka mu kibangirizi ekiri waggulu w'omulyango waaliwo bakerubi n'enkindu ebyawoolebwa ebweru ku kisenge ky'Awatukuvu.

²¹ Omulyango ogw'Awatukuvu ebweru gwali gwa nsonda nnya era n'ogwo ogwali mu maaso g'Ekifo Ekitukuvu Ennyo gwali gugufaanana ²² Ekyoto kyabajjibwa mu muti ng'obugulumivu kiri mita emu n'ekitundu, obuwanvu n'obugazi mita emu, eruuyi n'eruuyi. Ensonda zaakyo n'obuwanvu bwakyo n'ebisenge byakyo byali bya miti. Omusajja n'anjamba nti, "Eno ye mmeza ebeera mu maaso ga MUKAMA." ²³ Awatukuvu

n'Awatukuvu w'Awatukuvu byalina enzigi za mpayi bbiri bbiri. ²⁴ Buli luggi lwalina empayi bbiri, buli mwango nga gulina enzigi bbiri. ²⁵ Era ku nzigi ezo ez'Awatukuvu kwali kwoleddwako ebifaananyi bya bakerubi n'eby'enkindu nga biri ebyayolebwa ku bisenge. Waaliwo n'akasasi akaakolebwa mu muti akali ku kisasi. ²⁶ Ku bisenge eby'ebali eby'ekisasi kwaliko amadirisa amawanvuyirivu nga mafunda agaali gooleddwako ebifaananyi eby'enkindu ku buli luuyi. N'ebisenge eby'ebali ebya yeekaalu byalina obusasi.

42 Awo omusajja n'ankulemberamu n'antwala mu luggya ebweru ku luuyi olw'Obukiikakkono, n'antwala mu bisenge eby'ekizimbe ekyayolekera oluggya lwa yeekaalu era ekyayolekera bbugwe ku luuyi olw'Obukiikakkono. ² Ekizimbe ekyo ekyaliko omuzigo ogwolekedde Obukiikakkono, kyali mita amakumi ataano obuwanvu, n'obugazi mita amakumi abiri mu ttaano. ³ Ekizimbe ekyo kyalina ennyumba bbiri. Ennyumba emu yali eyolekera oluggya olw'omunda oluli mita kkumi obugazi. Ennyumba endala n'eyolekera oluggya olw'ebweru. Ennyumba zombi zazimbibwa nga za kalina ssatu, nga zoolekaganye. ⁴ Wakati w'ennyumba ezo ebbiri, waaliwo olukuubo mita ttaano obugazi, n'obuwanvu mita amakumi ataano. Enzigi ez'ennyumba eyolekera oluggya olw'omunda zaayolekera Obukiikakkono. ⁵ Ebisenge ebya waggulu byali bifunda okusinga ebibiri wansi, kubanga olubalaza olwa waggulu lwatwala ekifo kinene okusinga ku myaliiro egya wansi n'egya wakati mu kizimbe. ⁶ Oluggya lwalina empagi naye ebisenge ebyali ku mwaliiro ogwokusatu tebyalimu mpagi, noolwekyo byali bitono okusinga ebyali ku mwaliiro ogwa wansi ne ku mwaliiro ogwa wakati. ⁷ Waaliwo ekisenge eky'ebweru ekyali kigatta ennyumba zombi ez'ekizimbe, obuwanvu mita amakumi abiri mu ttaano. ⁸ Olubu lw'ebisenge olw'ennyumba eri ku luuyi oluliraanye oluggya olw'ebweru obuwanvu bwali mita amakumi abiri mu ttaano, ate n'olubu lw'ebisenge olw'ennyumba ku luuyi olusinga okuliraana yeekaalu obuwanvu bwali mita amakumi ataano. ⁹ Ebisenge ebya wansi byaliko omulyango ku luuyi olw'ebuvanjuba ogufulumu mu luggya olw'ebweru.

¹⁰ Ku luuyi olw'Obukiikaddyo obwa yeekaalu, waliwo ekizimbe ekyalina ennyumba bbiri ezaali wakati w'oluggya olwa yeekaalu, ne bbugwe. ¹¹ Waaliwo olukuubo wakati w'ennyumba zombi. Zaafaanana ng'ennyumba ez'oku luuyi olw'Obukiikakkono, ng'obuwanvu n'obugazi bwazo, n'emiryango nga bya bipimo ebyenkanankana n'eb'Obukiikakkono.

¹² Emiryango gy'ebisenge eby'Obukiikaddyo gyali gifaanana n'emiryango gy'ebisenge eby'Obukiikakkono. Ekizimbe kyaliko omuzigo ogwolekedde Obukiikaddyo, nga bw'oguyingiriramu oyolekera emiryango gy'ennyumba ennene ey'ekizimbe. Waaliwo omulyango omulala ku luuyi olw'ebuvanjuba olukuubo lw'ekizimbe eky'ennyumba zombi we lukoma.

¹³ Awo n'anṅamba nti, "Ebisenge eby'ennyumba eyolekedde yeekaalu eby'omu Bukiikakkono n'eb'ennyumba eyolekedde yeekaalu eby'omu Bukiikaddyo, by'ebisenge bya bakabona. Bakabona abaweereza mu maaso ga *MUKAMA* gye banaaliiranga ebintu ebitukuvu ennyo; era eyo gye banaatekanga ebiweebwayo ebitukuvu ennyo, n'ekiweebwayo eky'obutta n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusango, kubanga ekifo kitukuvu. ¹⁴ Bakabona bwe bayingirangamu, tebaafulumenga kulaga mu luggya olw'ebweru, okuggyako nga baggyemu ebyambalo eby'obuweereza bwabwe, kubanga byambalo bitukuvu. Banaayambalanga ebyambalo ebirala, ne balyoka basemberera ebifo awali abantu."

¹⁵ Bwe yamala okupima munda wa yeekaalu, n'ankulembera n'ampisa mu mulyango ogw'Ebuwanjuba, n'apima ekitundu ekyetoolodde wonna. ¹⁶ N'apima oluuyi olw'ebuwanjuba n'oluti olugera, nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. ¹⁷ N'apima oluuyi olw'Obukiikakkono nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. ¹⁸ N'oluvannyuma n'apima oluuyi olw'Obukiikaddyo nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. ¹⁹ N'oluvannyuma n'akyuka n'apima oluuyi olw'ebugwanjuba, nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. ²⁰ N'apima enjuuyi ennya zonna. Yeekaalu yalina bbugwe okugyebungulula, mita ebikumi bibiri mu ataano obuwanvu, n'obugazi mita ebikumi bibiri mu ataano, nga kye kyawula awatukuvu n'awabulijjo.

Ekitiibwa kya *MUKAMA* kikomawo mu Yeekaalu

43 Awo omusajja n'antwala ku mulyango ogwolekera Obuwanjuba, ² ne ndaba ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri nga kiva Ebuwanjuba, n'eddo-boozi lye lyali ng'okuwuuma okw'amazzi amangi, n'ensi n'emasamasa olw'ekitiibwa kye. ³ Okwolesebwa kwe nalaba kwali nga kuli kwe nalaba bwe najja okuzikiriza ekibuga, era ng'okwolesebwa kwe nalaba ku lubalama lw'omugga Kebali; ne nvuunama. ⁴ Awo ekitiibwa kya *MUKAMA* ne kiyingira mu yeekaalu nga kiyita mu luggi olwolekera Obuwanjuba, ⁵ Omwoyo n'ansitula, n'andeeta mu luggya olw'omunda, n'ekitiibwa kya *MUKAMA* ne kijjula yeekaalu.

⁶ Awo omusajja ng'ayimiridde okunninaana, ne mpulira omuntu ayogera nange ng'asinzira munda mu yeekaalu; ⁷ n'anṅamba nti, "Omwana w'omuntu, kino kye kifo eky'entebe ey'obwakabaka bwange, era ekifo eky'ebigere byange mwe nnaabeeranga wakati mu bantu ba Isirayiri emirembe gyonna. Ennyumba ya Isirayiri tebaliddayo kuvoola linnya lyange ettukuvu, bo newaakubadde bakabaka baabwe, nga basinza emirambo gya bakabaka baabwe mu bifo byabwe ebigulumivu. ⁸ Bwe baliraanya omulyango gwabwe okumpi n'ogwange, era n'emifuubeeto gyabwe okumpi n'egyange, ekisenge ekyereere nga kye kyawula nze nabo, bavvoola erinnya lyange ettukuvu

n'emizizo gyabwe. Kyennava mbazikiriza n'obusungu bwange. ⁹ Kaakano baggyewo eby'obugwagwa byabwe, n'okusinza emirambo gya bakabaka baabwe, era babiteeke wala nange, nange naabeeranga wakati mu bo emirembe gyonna.

¹⁰ "Omwana w'omuntu, abantu ba Isirayiri bannyonyole endabika ya yeekaalu, bakwatibwe ensanyi olw'ebibi byabwe. ¹¹ Bwe balikwatirwa ensanyi olw'ebyo byonna bye baakola olibategeeza eyeekaalu bw'efaanana, okutegekebwa kwayo, awafulumirwa n'awayingirirwa, n'ekifaananyi kyayo yonna, era n'ebiragiro byamu n'amateeka gaamu. Obiwandiikire mu maaso gaabwe babeere beesigwa okukuuma ebiragiro byamu.

¹² "Etteeka lya yeekaalu lye lino: Ekifo kyonna ekyetoolodde ku ntikko ey'olusozi kinaabeeranga kitukuvu nnyo. Era eryo lye tteeka erya yeekaalu.

Ekyoto

¹³ "Bino bye bipimo by'ekyoto: Entobo yaakyo eriba okukka sentimita amakumi ataano mu munaana n'obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana, n'omugo gwakyo ku kamwa kaakyo okwetooloola guliba gwa sentimita amakumi abiri mu bbiri. Obugulumivu bw'ekyoto buliba: ¹⁴ okuva ku ntobo wansi okutuuka ku mugo ogwa wansi, waliba obugulumivu mita emu ne desimoolo kkumi na mukaaga, obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana, ate okuva ku mugo omutono okutuuka ku mugo omunene, obugulumivu mita bbiri ne desimoolo asatu mu bbiri, obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana. ¹⁵ Entobo ey'ekyoto eriba obugulumivu mita bbiri ne desimoolo asatu mu bbiri, n'okuva ku ntobo ey'ekyoto okwambuka waliba amayembe ana. ¹⁶ Entobo ey'ekyoto eriba ya nsonda nnya, nga zenkanankana, obuwanvu mita mukaaga ne desimoolo kyenda mu mukaaga, n'obugazi mita mukaaga ne desimoolo kyenda mu mukaaga. ¹⁷ Omugo ogwa waggulu guliba gwa nsonda nnya ezenkanankana obuwanvu mita munaana ne desimoolo kkumi na bbiri n'obugazi mita munaana ne desimoolo kkumi na bbiri, n'omugo ogugwetooloola guliba obugazi sentimita amakumi abiri mu mwenda, n'entobo yaagwo eriba sentimita ataano mu munaana okugwetooloola. Amadaala ag'ekyoto galitunuulira Ebuwanjuba."

¹⁸ N'anṅamba nti, "Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti; Bino bye biriba ebiragiro bye munaagobereranga nga muwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'okumansira omusaayi ku Kyoto, nga kiwedde okuzimbibwa. ¹⁹ Muliwaayo ente ennume ento ng'ekiweebwayo olw'ekibi eri bakabona Abaleevi ab'ennyumba ya Zadooki, abampeereza bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. ²⁰ Oliddira omusaayi ogumu okuva mu nte eyo n'oguteeka ku mayembe ana ag'ekyoto, ne ku nsonda ennya ez'omugo ogwa

waggulu ne ku mugo ogwa kamwa kaakyo okwe-tooolola, ne mutukuza ekyoto era ne mu kitangirira. ²¹ Muliddira ente ennume ey'ekiweebwayo olw'ekibi, ne mugyokera mu kifo ekyalondebwa ekya yeekaalu ebweru w'Awatukuvu.

²² "Ku lunaku olwokubiri muliwaayo embuzi ennume eteriiko kamogo okuba ekiweebwayo olw'ekibi, n'ekyoto kiritukuzibwa mu ngeri y'emu nga bwe kyatukuzibwa n'ente ennume. ²³ Bwe mulimala okukitukuza, muliwaayo akalume k'ente akato, n'endiga ennume okuva mu kisibo nga teriiko kamogo. ²⁴ Mulizireeta mu maaso ga *MUKAMA*, bakabona ne bamansira omunnyo ku nnyama yaazo, ne baziwaayo ng'ebiweebwayo ebyokebwa eri *MUKAMA*.

²⁵ "Mulimala ennaku musanvu nga muwayo embuzi ennume emu buli lunaku ng'ekiweebwayo olw'ekibi. Era muliwaayo n'ente ennume n'endiga ennume, byombi nga tebiriiko kamogo. ²⁶ Balimala ennaku musanvu nga batangirira ekyoto era nga bakitukuza; bwe batyo ne bakiwaayo eri Katonda. ²⁷ Oluvannyuma lw'ennaku ezo, okutandika n'olunaku olw'omunaana, bakabona baliwaayo ebiweebwayo byammwe ebyokebwa, n'ebiweebwayo byammwe olw'emirembe ku kyoto. Kale ndibasembeza, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda."

Omulangira, Abaleevi Ne Bakabona

44 Awo omusajja n'ankomyawo ku mulyango ogw'ebweru ogw'Awatukuvu ogutunuulira obuvanjuba; gwali muggale. ² *MUKAMA* n'anjamba nti, "Omulyango guno gwa kusigalanga nga muggale. Teguteekwa kugulwanga newaakubadde omuntu yenna okuguyitangamu. Gwa kusigalanga nga muggale kubanga *MUKAMA*, Katonda wa Isirayiri yaguyitamu. ³ Omulangira yennyini, ye yekka anaatulanga mu mulyango n'aliira mu maaso ga *MUKAMA*, era nnaayingiranga ng'ayita mu kkubo ery'ekisasi eky'omulyango, ne mu kkubo eryo mw'anaafulumiranga."

⁴ Awo omusajja n'ankulembera ne tuyita mu kkubo ery'omulyango ogw'Obukiikakkono n'antwala mu maaso ga yeekaalu. Ne ntunula ne ndaba ekitiibwa kya *MUKAMA* nga kijjudde yeekaalu ya *MUKAMA*, ne nvuunama.

⁵ *MUKAMA* n'anjamba nti, "Omwana w'omuntu, tunula weetegereze, owulirize bulungi era osseeyo omwoyo eri buli kye n'akugamba ku biragiro ebikwata ku nzirukanya ya yeekaalu ya *MUKAMA*. Tunula weetegereze bulungi awayingirirwa mu yeekaalu n'awafulumirwa wonna aw'Awatukuvu. ⁶ Tegeeza ennyumba ya Isirayiri enjeemu nti, 'Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda nti; ebikolwa byammwe eby'emizizo bikome, mmwe ennyumba ya Isirayiri.' ⁷ Ate n'okwogera ku ebyo ebikolwa byammwe eby'emizizo byonna, mukkiriza bannaggwanga, abatali bakomole mu mutima newaakubadde omubiri okuyingira Awatukuvu wange,

ne boonona eyeekaalu yange nga mmwe bwe mumpeerayo emmere, amasavu n'omusaayi ne mu-menya endagaano yange. ⁸ Mu kifo eky'okukola ebibagwanira ng'ebintu byange ebitukuvu bwe biri, abalala bannaggwanga be mwakwasa okuvunaanyizibwa empya zange. ⁹ Kale *MUKAMA* Katonda kyava ayogera nti, Tewaliba munnaggwanga n'omu atali mukomole mu mutima newaakubadde omubiri aliyingira mu Watukuvu wange, newaakubadde bannaggwanga ababeera mu Bayisirayiri wakati.

¹⁰ "Naye Abaleevi abanvaako, Isirayiri bwe yakyama, ne bagoberera bakatonda abalala, balibonerezebwa.

¹¹ Baliba baweereza mu watukuvu wange, nga balibirira emiryango gya yeekaalu, era ng'omwo mwe baweereza; banattiranga abantu ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka, era banabaweerezanga.

¹² Naye kubanga baabaweereza mu maaso ga bakatonda abalala, ne baleetera ennyumba ya Isirayiri okugwa mu kibi, kyendiva mbalayirira okubabonereza olw'ekibi kyabwe, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

¹³ Tebalinsemblerera kumpeereza nga bakabona newaakubadde okusemberera ekintu kyonna ku bintu byange ebitukuvu, oba ebiweebwayo byange ebitukuvu ennyo; kubanga baakola ebiswaza n'ebye'ekive.

¹⁴ Naye ndibalonda okuvunaanyizibwa emirimu gya yeekaalu, n'eb'okukola byonna ebiteekwa okukolebwa mu yo.

¹⁵ "Naye bakabona Abaleevi ne bazzukulu ba Zadooiki, abavunaanyizibwa emirimu mu watukuvu wange n'obwesigwa, ng'abaana ba Isirayiri banjeemedde, balisembera okumpi nange ne bampeereza, era be baliyimirira mu maaso gange okuwangayo gye ndi amasavu n'omusaayi, bw'ayogera *MUKAMA* Katonda. ¹⁶ Abo bokka be banaayingiranga mu watukuvu wange, era be banaasemberanga okumpi n'emmeza yange okumpeerezanga, n'okukuumanga ebyo bye mbalagira.

¹⁷ "Bwe banaayingiranga mu miryango egy'oluggya olw'omunda banaayambalanga ebyambalo ebya linena; tebateekwa kwambalanga byambalo bya byoya by'endiga, nga baweereza mu miryango egy'oluggya olw'omunda ne munda wa yeekaalu. ¹⁸ Baneesibanga ebitambala ku mutwe nga bya linena, n'engoye ez'omunda nga za linena. Tebateekwa kwambalanga kintu n'ekimu ekibatuuyanya. ¹⁹ Bwe banaabanga bafuluma nga balaga mu luggya olw'ebweru eri abantu, banaayambulungamu ebyambalo byabwe bye baweerezaamu, ne babitereka mu bisenge ebyatukuzibwa, ne bambala engoye endala balemenga okutukuza abantu n'eb'ambalo byabwe.

²⁰ "Tebateekwa kumwa mitwe gyabwe newaakubadde okuleka enviiri zaabwe okukula ennyo, naye banaazisalangako ne zisigala nga nto. ²¹ Tewabanga kabona n'omu anywa nvinnyo ng'ayingidde mu luggya olw'omunda. ²² Tebateekeddwa kuwasa banamwandu newaakubadde eyanoba, naye ba-

naawasanga abawala embeerera nga ba lulyo lwa Isirayiri oba nga bannamwandu ba bakabona. ²³ Banaayi-girizanga abantu bange enjawulo wakati w'ekitukuvu n'ekitali kitukuvu, era nga babalaga enjawulo wakati w'ekirongoofu n'ekitali kirongoofu.

²⁴ "Bwe wanaabangawo enkaayana, bakabona be banaabanga abalamuzi, okusalawo ng'ebiragiro byange bwe biri. Banaakumanga amateeka gange n'ebiragiro byange ku mbaga zange zonna ezaalagirwa, era banaakumanga Ssabbiiti zange nga ntukuvu.

²⁵ "Kabona taasembererenga mulambo aleme okweyoononyesa, naye kitaawe bw'anaabanga y'afudde, oba nnyina, oba mutabani we oba muwala we, oba muganda we, oba mwannyina atafumbirwangako, kale aneeyonoonesanga. ²⁶ Oluvannyuma olw'okwetukuza, anaalindanga ennaku musanvu ziyite. ²⁷ Awo ku lunaku lw'anaalaganga mu luggya olw'omunda olwa watukuvu okuweereza mu watukuvu, aneweerangayo ekiweebwayo olw'ekibi, bw'ayogera MUKAMA Katonda.

²⁸ "Nze nnaabanga omugabo gwa bakabona. Temuubawenga mugabo na gumu mu Isirayiri; nze mugabo gwabwe. ²⁹ Banaalyanga ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusango, ne buli kintu mu Isirayiri ekiwonge eri MUKAMA kinaabanga kyabwe. ³⁰ Ebisinga obulungi ku bibala byonna ebisooka ebya buli kika n'ebirabo byonna eby'omuwendo binaabanga bya bakabona. Munaabawanga obutta bwammwe obwasooka okugoyebwa, omukisa gubeerenga ku nnyumba zammwe. ³¹ Bakabona tebaalyenga kintu na kimu, oba nnyonyi oba nsolo, ebisangiddwa nga bifu olumbe lwabyo nga byataagulwa nsolo.

Okugabanyaamu Ensi

45 "Bwe muligabana ensi ng'omugabo gwammwe, musalangako ekitundu ekya MUKAMA ku nsi eyo, ky'ekifo ekitukuvu, obuwanvu mayilo munaana, n'obugazi mayilo mukaaga era ekifo kyonna kinaabanga kitukuvu. ² Ku ttaka eryo kunaasalibwangako ekifo eky'Awatukuvu ekyenkana mita ebikumi bibiri mu nkaaga buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi, n'oluggya okukyetooloola luliba lwa mita amakumi abiri mu mukaaga. ³ Mu kifo ekitukuvu olipima ekigera obuwanvu mayilo munaana, n'obugazi mayilo ssatu, era omwo mwe muliba awatukuvu, Ekifo Ekitukuvu Ennyo. ⁴ Ekyo kye kiriba ekifo ekitukuvu ekya bakabona abaweereza mu watukuvu, era abasemberera MUKAMA okumuweereza. Kye kiriba ekifo eky'ennyumba zaabwe n'ekigo ekitukuvu eky'Awatukuvu. ⁵ Ekifo ekirala obuwanvu mayilo musanvu n'obugazi mayilo ssatu kye kiriba eky'Abaleevi, abaweereza mu yeekaalu, era baliba n'ebisenge amakumi abiri eby'okubeeramu ng'ebyo bye bikola ebibuga byabwe.'

⁶ "Muteekeddwa okuwa ekibuga obutaka bwakyo: obugazi mayilo emu n'ekitundu, n'obuwanvu mayilo musanvu okuliraana ekifo eky'omugabo omutukuvu, era kiriba kya nnyumba yonna eya Isirayiri.'

⁷ "Omulangira alifuna ettaka ku nsalo eri wakati w'omugabo omutukuvu n'ettaka ery'ekibuga, ku luuyi olw'Ebugwanjuba ne ku luuyi olw'ebuvanjuba, mu buwanvu nga buva Ebugwanjuba ne butuuka Ebuwanjuba okuliraana n'omugabo ogw'ekika ekimu. ⁸ Ettaka eryo lye linaabanga omugabo gwe mu Isirayiri so n'abalangira tebaajoogenga bantu bange naye balikkiriza ennyumba ya Isirayiri okufuna omugabo mu nsi ng'ebika byabwe bwe biri.'

⁹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti; Kye mukoze kimala, mmwe abalangira ba Isirayiri! Temukuluusanya abantu bange n'okubanyigiriza, mutuukirize eby'ensonga era ebituufu. Temubagobaganya, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ¹⁰ Munaakoze-sanga minzaani entuufu okupima ebikalu era n'ebitali bikalu ebiiika. ¹¹ Efa n'ensuwa binaabanga bya kigera kimu, ensuwa ng'egyamu eky'ekimu eky'ekkumi eky'ekomeri, n'efa ng'egyamu eky'ekimu eky'ekkumi eky'ekomeri, ng'ekomeri kye kigera ekikozesebwa. ¹² Sekeri eriba gera amakumi abiri, era sekeri amakumi abiri n'ogattako sekeri amakumi abiri mu ttaano, n'oyongerako sekeri kkumi na ttaano, n'ewera maane emu, ekyo kye kiriba ekigera kyammwe.

Ebiweebwayo n'Ennaku Entukuvu

¹³ "Kino kye kirabo eky'enjawulo kye muliwaayo: kilo biri n'obutundu musanvu n'ekitundu ez'enjaano, ne kilo bbiri n'obutundu bubiri n'ekitundu eza sayiri.

¹⁴ Omugabo ogw'amafuta, ogupimibbwa n'ensuwa, guliba lita bbiri n'obutundu bubiri. ¹⁵ Era muliwaayo endiga emu okuva mu kisibo ekimu, buli kisibo nga kirimu endiga ebikumi bibiri, ezirundibwa ku malundiro amagimu aga Isirayiri. Ebyo bye biriba ebiweebwayo eby'obutta n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, okubatangiriranga, bw'ayogera MUKAMA Katonda. ¹⁶ Abantu bonna ab'omu nsi banaawangayo ekirabo ekyo eri omulangira mu Isirayiri. ¹⁷ Omulangira anavunaanyizibwanga okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo eby'okunywa ku mbaga ez'emyezi egyakaboneka n'eza Ssabbiiti, ne ku mbaga zonna ezaalagirwa ez'ennyumba ya Isirayiri; y'anaagabulanga ebiweebwayo olw'ebibi, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, okutangiriranga ennyumba ya Isirayiri.

¹⁸ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'olubereberye mu mwezi, oliddira ente ennume nga nto eteriiko kamogo, n'ogwaayo okutukuza awatukuvu. ¹⁹ Kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi

n'agumansira ku mifuubeeto gy'enzi za yeekaalu, ne ku nsonda ennya ez'ekyoto ne ku mifuubeeto egy'omulyango ogw'oluggya olw'omunda. ²⁰ Bwe mutyo bwe munaakolanga ku lunaku olw'omusanvu olw'omwezi ku lw'omuntu yenna aliba ayonoonye mu butali bugenderevu n'oyo aliba ayonoonye olw'obutamanya; bwe mutyo bwe munaatangiriranga eye-ekaalu.

²¹ "'Mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'ekkumi n'ennya mukwatenga Okuyitako, era ku mbaga eyo munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu. ²² Ku lunaku olwo omulangira alireeta ku lulwe ne ku lw'abantu bonna ab'omu nsi ente ennume nga nto okuba ekiweebwayo olw'ekibi. ²³ Buli lunaku mu nnaku omusanvu ez'embaaga, anaawangayo ente ennume nga nto musanvu n'endiga ennume musanvu nga teziriiko kamogo, okuba ekiweebwayo ebyokebwa eri MUKAMA. ²⁴ Anaagabanga n'ekiweebwayo eky'obutta, kilo mwenda ku lwa buli nte nto ennume, n'efa ku lwa buli ndiga ennume, ne lita nnya ez'amafuta buli efa.

²⁵ "'Mu mwezi ogw'omusanvu, ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi, anaateekwa okugabanga ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta n'amafuta okumala ennaku musanvu ez'embaga.'

46 "'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti, Omulyango ogw'oluggya olw'omunda olutunuulira Ebuwanjuba gunaabanga muggale ennaku mukaaga ezikolerwamu, naye ku lunaku olwa Ssabbiiti ne ku lunaku olw'omwezi ogwakaboneka gunaggulwanga. ² Omulangira anaayingiriranga mu kisasi okuva ebweru, n'ayimirira awali omufuubeeto ogw'omulyango. Bakabona banaateekateekanga ekiweebwayo kye ekyokebwa n'ebiweebwayo bye olw'emirembe. Anaasinzizanga awayingirirwa ku mulyango; n'oluvannyuma anaafulumanga, naye oluggi teluggalwanga okutuusa akawungeezi. ³ Bwe batyo n'abantu ab'omu nsi bateekwa okusinzizanga ku luggi olw'omulyango mu maaso ga MUKAMA ku Ssabbiiti ne ku myezi egyakaboneka. ⁴ Ekiweebwayo ekyokebwa omulangira ky'anaaleetanga eri MUKAMA ku lunaku olwa Ssabbiiti kinaabanga abaana b'endiga ennume mukaaga nga tebaliiko kamogo n'endiga ennume enkulu emu eteriiko kamogo; ⁵ n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekinaaweewangayo n'endiga ennume kinaabanga kilo kkumi na mukaaga, n'ekiweebwayo eky'obutta ekinaaweewangayo n'abaana b'endiga ennume binaabanga ebirabo, awamu ne lita nnya ez'amafuta eza buli efa. ⁶ Ku lunaku olw'omwezi ogwakaboneka anaawangayo ente ennume nga nto eteriiko kamogo, n'abaana b'endiga mukaaga n'endiga ennume nga nkulu, ebitaliiko kamogo; ⁷ era anaawangayo ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke kilo kkumi na mukaaga ku lw'ente ennume, n'eky'emmere ey'empeke n'endiga ennume emu, n'abaana b'endiga nga

bye birabo, awamu ne lita nnya ez'amafuta eza buli efa. ⁸ Awo omulangira bw'anaayingiranga, anaayitanga mu kisasi ky'omulyango, era mu kkubo lye limu eryo mw'anaafulumiranga.

⁹ "'Abantu ab'omu nsi bwe banajjanga mu maaso ga MUKAMA ku mbaga ezaalagirwa, buli anaayingiranga mu mulyango ogw'Obukiikakkono okusinza, anaafulumiranga mu mulyango ogw'Obukiikaddyo; ne buli anaayingiriranga mu mulyango ogw'Obukiikaddyo anaafulumiranga mu mulyango ogw'Obukiikakkono; tewaabenga muntu addirayo mu kkubo ery'omulyango mwe yayingiridde, naye anaayitangamu buyisi n'aggukira ku luuyi olwolekera lwe yayingiriddeko. ¹⁰ Omulangira anaabeeranga wakati mu bo, bwe banaayingiranga, naye anaayingiranga, bwe banaafulumanga, naye anaafulumanga. ¹¹ Ku mbaga ne mu biseera ebyalondebwa bino bye binaabanga ebiweebwayo: ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga kya kilo kkumi na mukaaga n'ente ennume emu ne kilo kkumi na mukaaga ez'emmere ey'empeke n'endiga ennume emu, awamu n'abaana b'endiga ng'omuntu bw'anaayinzanga, ng'okwo kw'otadde lita nnya ez'amafuta eza buli efa.

¹² "'Awo omulangira bw'anaateekateekanga ekyo ky'asiimye ku bubwe n'akiwaayo eri MUKAMA, ng'ekiweebwayo ekyokebwa oba ng'ebiweebwayo olw'emirembe, anaaggulirwangawo omulyango ogutunuulira obuvanjuba, era nnaawangayo ekiweebwayo kye ekyokebwa oba ekiweebwayo kye olw'emirembe nga bw'akola ku lunaku olwa Ssabbiiti. N'oluvannyuma ng'amaze anaafulumanga, omulyango ne guggalwa.

¹³ "'Munaawangayo omwana gw'endiga ogw'omwaka ogumu ogutaliiko kamogo okuba ekiweebwayo eri MUKAMA buli lunaku; ekyo munaakikolanga buli nkya. ¹⁴ Munaakiweerangayo n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke buli nkya, ekiri kilo bbiri n'obutundu musanvu n'ekitundu awamu ne lita ennya ez'amafuta okunnyikiza obutta obulungi okuwangayo ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke eri MUKAMA ekya buli lunaku; kinaabanga ekiragiro ekitaliggwaawo. ¹⁵ Noolwekyo omwana gw'endiga n'ekiweebwayo eky'obutta, n'amafuta binaaweewangayo buli nkya okuba ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo.

¹⁶ "'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda nti; Omulangira bw'anaagabiranga omu ku batabani be ekirabo okuva ku by'omugabo gwe, kinaabanga busika bwa bazzukulu be; era nga bwansikirano. ¹⁷ Naye omulangira bw'anaddiranga ekirabo okuva ku by'omugabo gwe n'akiwa omu ku baddu be, kinaabanga kikyokuutuuka ku mwaka ogw'eddembe, n'oluvannyuma kinadizibwanga omulangira kubanga omugabo gunaabanga gugwe n'abaana be bokka. ¹⁸ Omulangira taalwalenga ttaka ly'abantu okubagoba mu butaka bwabwe; anaagabiranga abaana be omugabo gwabwe oku-

va ku butaka bwe, waleme okubaawo omuntu yenna ku bantu bange aggyibwako obutaka bwe.”

¹⁹ Awo omusajja n’ampisa mu mulyango ku luuyi olw’omulyango wakati w’ebisenge ebitukuvu ebya bakabona olutunuulira Obukiikakkono, n’andaga ekifo ku luuyi olusembayo Ebugwanjuba. ²⁰ N’anjamba nti, “Kino kye kifo bakabona we banaafumbiranga ekiweebwayo olw’omusango n’ekiweebwayo olw’ekibi, era gye banaafumbiranga emigaati egy’ekiweebwayo eky’emmere ey’empeke, baleme okubifulumya mu luggya olw’ebweru okutukuza abantu.”

²¹ N’oluvannyuma omusajja n’antwala mu luggya olw’ebweru, n’annambuza ensonda ennya ez’oluggya, mu buli nsonda ne ndabamu oluggya olulala. ²² Mu nsonda ennya ez’oluggya mwalimu empya entonotono obuwanvu mita amakumi abiri mu emu n’obugazi mita kkumi na ttaano ne desimoolo musanvu, era nga za kigera kimu. ²³ Munda okwetooolo empya mwalimu ebifo eby’okuweesezaamu nga mulimu n’ebyoto wansi w’embu enjuuyi zonna. ²⁴ N’anjamba nti, “Gano ge mafumbiro abaweereza gye banaafumbiranga sssad-daaka abantu ze banaawangayo mu yeekaalu.”

Oluzzi Olusibuka mu Yeekaalu

47 Awo omusajja n’ankomyawo ku mulyango ogwa yeekaalu, ne ndaba amazzi nga gava wansi w’omulyango gwa yeekaalu ku luuyi olw’ebuvanjuba kubanga yeekaalu yali etunudde ku luuyi olw’ebuvan-juba. Amazzi gaali gakulukuta nga gava wansi ku luuyi olwa ddyo olwa yeekaalu, ku luuyi olw’Obukiikaddyo obw’ekyoto. ² N’anfulumiza mu mulyango gw’Obukiikakkono, n’ankulembera n’anneetoolooza ebweru eri oluggi olw’ebweru olutunuulidde Ebuwanjuba, era laba amazzi gaali gakulukuta okuva ku luuyi olw’Obukiikaddyo.

³ Awo omusajja eyalina olupimo mu mukono gwe, n’alaga ku luuyi olw’ebuvanjuba yapima mita ebikumi bina mu ataano, n’alyoka ampisa mu mazzi, agaali gakoma mu bukongovvule. ⁴ N’apima mita endala ebikumi bina mu ataano, n’ampisa mu mazzi agaali gankoma mu maviivi. N’apima mita endala ebikumi bina mu ataano, n’ampisa mu mazzi agaali gankoma mu kiwato. ⁵ N’apima mita endala ebikumi bina mu ataano, naye kati amazzi gaali gafuuse mugga gwe nnali sisobola kusomoka kubanga amazzi gaali gatumbidde era nga mangi agawugibwamu obuwugirwa, omugga ogwali gutasoboka kusomokebwa.

⁶ N’ambuuza nti, “Omwana w’omuntu, kino okiraba?”

N’anzizaayo ku lubalama lw’omugga. ⁷ Awo bwe natuuka eyo, laba ne ndaba ku lubalama lw’omugga emitu mingi nnyo eruuyi n’eruuyi w’omugga.

⁸ N’anjamba nti, “Amazzi gano gakulukuta gadda mu kitundu eky’ensi eky’Ebuwanjuba, ne gaserengeta mu ddungu, ne gayingira mu Nnyanja. ^I Omugga bwe

I ye Nnyanja ey’Omunnyo

guyiwa mu Nnyanja ^{II} amazzi ne galongooka. ⁹ Buli kiramu tekirifa yonna omugga gye guyita, era mulibeeramu ebyennyanya bingi nnyo, kubanga amazzi gano agakulukutirayo gafuula amazzi ag’omu Nnyanja ey’Omunnyo okuba amalungi, noolwekyo omugga gye guyita, ebintu byonna binaabeeranga biramu.

¹⁰ Abavubi banaayimiranga ku lubalama lwagwo okuva mu Engedi okutuuka e Negalayimu; walibeerayo ebifo ebyokwanikamu obutimba. Buli byannyanya biriba mu bika byabyo, era nga bingi nnyo nnyini ng’ebyennyanya eby’omu Nnyanja Ennene, ye Meditereeniya. ¹¹ Naye ebifo eby’ettosi n’ebisaalu tebirilongooka, birisigala nga bya munnyo. ¹² Emitu egy’ebibala ebya buli kika girimera eruuyi n’eruuyi w’omugga, n’ebikoola byagyo tebiriwotoka era tegiibulengako bibala. Buli mwezi ginaabeerangako ebibala, kubanga amazzi gaagyo agava mu Watukuvu gagi-fukirira. Ebibala byagyo biriba mmere, n’ebikoola byagyo biriba ddagala eriwonya.”

Ensalo ez’Ensi

¹³ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda nti, “Bwe muti bwe munaasala ensalo nga mugabanya ensi mu bika bya Isirayiri ekkumi n’ebibiri, ng’ekika kya Yusufu kiweebwa emigabo ebiri. ¹⁴ Muligibagabanyizaamu mu bwenkanya, kubanga nagirayirira bajjajjammwe, era ettaka liriba mugabo gwabwe.

¹⁵ “Ensalo z’ensi eyo ziriba bwe ziti:

“Ku luuyi olw’Obukiikakkono, eriva ku Nnyanja Ennene ku mabbali g’ekkubo ery’e Kesulooni okutuuka awayingirirwa e Kamasi, ng’ogenda e Zedadi, ¹⁶ Berosa, Sibulayimu ekiri ku nsalo wakati w’e Ddamasiko n’e Kamasi, okutuukira ddala e Kazerukattikoni ekiri ku nsalo y’e Kawulaani. ¹⁷ Era ensalo eriva ku nnyanja okutuuka e Kazalenooni ekiri ku nsalo y’e Ddamasiko ey’Obukiikakkono, okuliraana Kamasi mu Bukiikakkono. Era eyo y’eriba ensalo ey’Obukiikakkono.

¹⁸ Ku luuyi olw’ebuvanjuba ensalo eriva e Kazalenooni ekiri wakati wa Kawulaani ne Ddamasiko ku lubalama lwa Yoludaani wakati wa Gireyaadi n’ensi ya Isirayiri era n’okutuuka ku nnyanja ey’Ebuwanjuba. Eyo y’eriba ensalo ey’Ebuwanjuba.

¹⁹ Ku luuyi olw’Obukiikaddyo eriva e Tamali okutuukira ddala ku mazzi ag’e Meribosukadesi, ne ku kagga ak’e Misiri okutuuka ku Nnyanja Ennene. Eyo y’eriba ensalo ey’Obukiikaddyo.

²⁰ Ku luuyi olw’ebugwanjuba, Ennyanja Ennene, ye Meditereeniya y’eriba ensalo okutuuka awayolekera awayingirirwa e Kamasi, era eyo y’eriba ensalo ey’Ebugwanjuba.

II ye Nnyanja ey’Omunnyo

²¹ “Muligabana ensi eno ng’ebika bya Isirayiri bwe biri. ²² Muligigabana ng’omugabo wakati wammwe ne bannaggwanga abali nammwe, abazaalidde abaana mu mmwe. Mulibatwala ng’abazaaliranwa ba Isirayiri, era baligabana omugabo mu bika bya Isirayiri. ²³ Era mu buli kika munnaggwanga mw’anaabeeranga, eyo gye mulimuwa omugabo gwe,” bw’ayogera *MUKAMA* Katonda.

Okugabana kw’Ettaka

48 “Gano ge mannya g’ebika:

“Ku nsalo ey’Obukiikakkono, okuva ku nnyanja n’okuyita mu kkubo Agekusulooni okutuuka awayingirirwa mu Kamasi n’okutuuka Kazalenooni ekiri ku nsalo y’e Ddamasiko ku luuyi olw’Obukiikakkono okuliraana Kamasi, okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba, gwe guliba omugabo gwa Ddaani.

² N’okuliraana Ddaani okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Aseri.

³ N’okuliraana Aseri okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Nafutaali.

⁴ N’okuliraana Nafutaali okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Manase.

⁵ N’okuliraana Manase okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Efulayimu.

⁶ N’okuliraana Efulayimu okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Lewubeeni.

⁷ N’okuliraana Lewubeeni okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba mugabo gwa Yuda.

⁸ “Okuliraana Yuda okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba gwe guliba omugabo gwe muligaba ng’ekirabo eky’enjawulo. Obugazi guliba mayilo munaana, n’obuwanvu okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba guliba ekipimo kye kimu, ng’ogumu ku migabo gy’ebika. Mu makkati g’ekitundu ekyo we waliba ekifo ky’Awatukuvu.

⁹ “Omugabo ogw’enjawulo gwe muligabira *MUKAMA* guliba obuwanvu mayilo munaana n’obugazi mayilo ssatu. ¹⁰ Omugabo ogwo ogwawuddwako guliba gwa bakabona era guliba mayilo munaana obuwanvu ku luuyi olw’ebuvanjoba, n’obugazi mayilo ssatu ku luuyi olw’Obukiikakkono, n’obugazi mayilo ssatu ku luuyi olw’ebugwanjoba n’obuwanvu mayilo munaana ku luuyi olw’Obukiikaddyo. Mu makkati g’ekitundu ekyo we waliba ekifo ky’Awatukuvu wa *MUKAMA*. ¹¹ Ekifo ekyo kiriba kya bakabona abaatukuzibwa bazzukulu ba

Zadooki, abaamperezanga n’obwesigwa ne batawaba ng’abaana ba Isirayiri bwe baakola, era ng’Abaleevi abalala bwe banvaako. ¹² Kiriba kirabo kyabwe eky’enjawulo ekiggiddwa ku mugabo ogwawuddwa ku nsi, ekifo ekitukuvu ennyo okuliraana ekitundu ky’Abaleevi.

¹³ “Okuliraana ekitundu ekyo bakabona, Abaleevi balifuna omugabo, obuwanvu mayilo munaana n’obugazi mayilo ssatu. Obuwanvu bwonna buliba mayilo munaana n’obugazi mayilo ssatu. ¹⁴ Tebateekwa kukitunda newaakubadde okukiwaanyisa; wadde okuggyamu ebibala ebisooka eby’omu nsi kubanga kitukuvu eri *MUKAMA*.

¹⁵ “Ekitundu ekirifikkawo ekiweza obuwanvu mayilo munaana n’obugazi mayilo emu kiriba kifo kya bulijjo eky’ekibuga, okuzimbamu ennyumba. Ekibuga kiriba wakati wakyo, ¹⁶ era ebipimo byakyo biriba ku luuyi olw’Obukiikakkono mayilo emu n’ekitundu ne ku luuyi olw’Obukiikaddyo mayilo emu n’ekitundu, ne ku luuyi olw’ebuvanjoba mayilo emu n’ekitundu, ne ku luuyi olw’ebugwanjoba mayilo emu n’ekitundu. ¹⁷ Ekifo ekiri ebbali w’ekibuga kiriba n’ebipimo byakyo; ku luuyi olw’Obukiikakkono mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw’Obukiikaddyo mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw’ebuvanjoba mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw’ebugwanjoba mita ebikumi bibiri mu nkaaga. ¹⁸ Ekitundu ekirifikkawo okuliraana omugabo omutukuvu, kiriba obuwanvu mayilo ssatu ku luuyi olw’ebuvanjoba ne mayilo ssatu ku luuyi olw’ebugwanjoba, n’ebibala byamu bye biriba emmere y’abakola mu kibuga. ¹⁹ Abakola mu kibuga baliva mu bika byonna ebya Isirayiri. ²⁰ Ekifo kyonna awamu kiriba kyenkana obuwanvu n’obugazi ze mayilo munaana buli luuyi. Ekyo kye kiriba ekirabo eky’enjawulo eky’omugabo omutukuvu, awamu n’ettaka ly’ekibuga.

²¹ “Ekitundu ekirifikkawo ku njuyi zombi ez’omugabo omutukuvu n’ettaka ly’ekibuga biriba bya mulangira. Okugenda mu Buvanjoba ekimu kiriba mayilo munaana ez’omugabo omutukuvu okutuuka ku nsalo ey’Ebulanjoba, n’ekirala okudda mu Bugwanjoba kiriba mayilo munaana okutuuka ku nsalo ey’Ebugwanjoba. Ebifo ebyo byombi okuliraana emigabo egy’ebika biriba bya mulangira. Omugabo omutukuvu, awamu n’Awatukuvu wa yeekaalu, biriba wakati wakyo. ²² Ekitundu ky’Abaleevi n’ettaka ly’ekibuga biriba wakati mu kitundu ky’omulangira. Ekifo ky’omulangira kiriba wakati w’ensalo ya Yuda n’ensalo ya Benyamini.

²³ “N’ebika ebirala birigabana bwe biti:

“Okuva ku luuyi olw’ebuvanjoba okutuuka ku luuyi olw’ebugwanjoba, gwe guliba omugabo gwa Benyamini.

24 N'okuliraana ensalo ya Benyamini okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Simyoni.

25 N'okuliraana ensalo ya Simyoni okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Isakaali.

26 N'okuliraana ensalo ya Isakaali okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Zebbulooni.

27 N'okuliraana ensalo ya Zebbulooni okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Gaadi.

28 N'okuliraana ensalo ya Gaadi ku luuyi olw'Obukiikaddyo, ensalo eriba kyenkanyi okuva ku Tamali n'etuuka ku mazzi ag'e Meribasukadeesi, n'okutuukira ddala ku Nnyanja Ennene, ye Meditereniyaani.

29 "Obwo bwe butaka bw'oligabanya ng'omugabo mu bika bya Isirayiri, era egyo gye giriba emigabo gyabwe," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda.

Emiryango egy'Ekibuga

30 "Gino gye giriba emiryango egy'ekibuga egifulumirwamu:

"Okuva ku luuyi olw'Obukiikakkono, obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, ³¹ emiryango giritu-umibwa ng'ebika bya Isirayiri bwe biri. Era emiryango egy'oluuyi olwo giriba esatu, omulyango ogwa Lewubeeni, n'omulyango ogwa Yuda n'omulyango gwa Leevi.

³² Ne ku luuyi olw'ebuvanjuba obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Yusufu, n'omulyango ogwa Benyamini, n'omulyango ogwa Ddaani.

³³ Ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Simyoni, n'omulyango ogwa Isakaali, n'omulyango ogwa Zebbulooni.

³⁴ Ne ku luuyi olw'Obugwanjuba obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Gaadi, n'omulyango ogwa Aseri, n'omulyango ogwa Nafutaali.

³⁵ "Okwetooloola ekibuga waliba mayilo mukaa-ga obuwanvu.

"N'erinnya ly'ekibuga okuva mu kiseera ekyo liriba: '*MUKAMA* Katonda ali omwo.'"

Danyeri

Okutendekebwa kwa Danyeri mu Babulooni

1 Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu kabaka wa Yuda, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alumba Yerusaalemi. ² Mukama n'awaayo Yekoyakimu kabaka wa Yuda, mu mukono gwa Nebukadduneeza, era n'ebintu ebimu eby'omu yeekaalu ya Katonda, Nebukadduneeza n'abiggyamu n'abitwala e Babulooni n'abiteeka mu ggwanika ery'omu ssabo lya lubaale we.

³ Nebukadduneeza n'alagira Asupenaazi omukulu w'abalaawe be alonde mu Bayisirayiri ab'omu lulyo olulangira, ne mu bakungu, ⁴ abavubuka abataliiko kamogo, abalabika obulungi mu maaso, nga bategeevu mu nsonga zonna ne mu by'amagezi byonna, era abakalabalaba mu kutegeera, era abasaanira okuweereza mu lubiri lwa kabaka. Asupenaazi yalina obuvunaanyizibwa obw'okubayigirizanga amagezi g'Abakaludaaya, n'olulimi lwabwe. ⁵ Kabaka n'alagira baweebwenga ku mmere ne ku wayini ebyagabulwanga ku mmeza ya kabaka. Baali baakutendekebwa okumala emyaka esatu, n'oluvannyuma bagende baweereze kabaka.

⁶ Mu abo abaalondebwa mwe mwali abaava mu Yuda, era n'amannya gaabwe baali Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri, ne Azaliya. ⁷ Asupenaazi n'abawa amannya amaggya: Danyeri n'amutuuma Berutesazza, Kananiya n'amutuuma Saddulaaki, Misayeri n'amutuuma Mesaki, ne Azaliya n'amutuuma Abeduneege.

⁸ Naye Danyeri n'amalirira mu mutima gwe obuteeyonoonyesa na mmere na wayini ebyavanga ku mmeza ya kabaka, n'asaba Asupenaazi amukkirize aleme kweyonoonyesa. ⁹ Mu biro ebyo Katonda n'akozesa Asupenaazi okulaga ekisa n'okusaasira eri Danyeri. ¹⁰ Asupenaazi n'agamba Danyeri nti, "Ntidde mukama wange kabaka, eyalagidde mulye emmere eyo n'ebiyokunywa ebyo. Singa anaabalaba nga mukozze okusinga abavubuka abalala ab'emyaka gyammwe, kabaka ajja kunzita." ¹¹ Awo Danyeri n'agamba omusigire wa Asupenaazi, Asupenaazi gwe yassaawo okulabiriranga Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya nti, ¹² "Nkwegayiridde ogezese abaddu bo okumala ennaku kkumi, oleme kubawa kintu kirala kyonna okuggyako enva endiirwa n'amazzi ag'okunywa. ¹³ N'oluvannyuma otugeraageranye n'abavubuka abalala abalya ku mmere ya kabaka, olooke okole nga bw'onoolaba." ¹⁴ N'akkiriziganya

nabo ku nsonga eyo, n'abagezesa okumala ennaku kkumi. ¹⁵ Awo ennaku ekkumi bwe zaggwaaako, bo baali banyiridde era nga bafaanana bulungi okusinga abavubuka abaalayanga ku mmere ya kabaka. ¹⁶ Awo omusigire n'alekayo okubawa emmere yaabwe ey'enjawulo ne wayini gwe baali bateekwa okunywa, n'abawa enva endiirwa.

¹⁷ Abavubuka abo abana, Katonda n'abawa amagezi n'okutegeera eby'okuyiga eby'engeri zonna; Danyeri n'asukkirira mu kutegeera okw'okuvvunula okwolesebwa okw'engeri zonna, n'ebirooto.

¹⁸ Awo ekiseera kabaka kye yalagira abavubuka bona baleetebwe, bwe kyatuuka, Asupenaazi n'abaleeta n'abalaga eri Nebukadduneeza. ¹⁹ Kabaka n'ayogera nabo, ne mutalabika mu bo bonna eyenkanaankana nga Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya mu kutegeera; kyebaava baweebwa emirimu egy'obuvunaanyizibwa mu lubiri lwa kabaka. ²⁰ Buli nsonga ey'amagezi n'ey'okutegeera kabaka gye yababuuzanga, baali bagitegeera emirundi kkumi okusinga abasawo n'abafumu bonna, mu bwakabaka bwe bwonna.

²¹ Awo Danyeri n'aba muweereza mukulu mu bwakabaka okutuusa ku mwaka ogw'olubereberye ogwa Kabaka Kuulo.

Ekirooto kya Nebukadduneeza

2 Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Nebukadduneeza, Nebukadduneeza n'aloota ekirooto; ne yeeraliikirira nnyo, n'otulo ne tumubula.

² Awo kabaka n'atumya abasawo, n'abafumu, n'abalaguzi n'Abakaludaaya okumutegeezza ekirooto kye yaloota. Ne baja ne bayimirira mu maaso ga kabaka. ³ N'abagamba nti, "Naloota ekirooto ekimbuzizza otulo, njagala mukinteegeze n'amakulu gaakyo."

⁴ Awo Abakaludaaya ne baddamu kabaka mu lulimi Olusuuli nti, "Ayi kabaka, owangaale emirembe gyonna! Buulira abaddu bo ekirooto, nabo banaakunnyonyola amakulu gaakyo."

⁵ Kabaka n'addamu Abakaludaaya nti, "Kino kye nsazeewo; bwe mutanteegeze kirooto ekyo, n'amakulu gaakyo, nzija kulagira mutemebwetemebwe, era n'amayumba gammwe gamenyebwemenyebwe.

⁶ Kyokka bwe munaantegeezza ekirooto n'amakulu gaakyo, nnaabawa ebirabo, n'empeera, n'ekitiibwa kinene. Noolwekyo mumbuulire ekirooto n'amakulu gaakyo."

⁷ Ne bamuddamu nate nti, "Tubuulire ekirooto kyo, tusobole okukubuulira amakulu gaakyo."

⁸ Awo kabaka n'addamu nti, "Ntegeeredde ddala nga mwagala kufuna bbanga ddene, kubanga mutegedde nga kye nsazeewo mmaliridde okukikola, ⁹ era bwe mutantegeeze kirooto, ekibonerezo kiri kimu kyokka. Mwekobaanye okunnimba n'okumbuulira ebigambo ebikyamu, nga munsubira okukyusa ku ndowooza yange. Kale nno, muntegeeze ekirooto, munnyinnyonnyole n'amakulu gaakyo."

¹⁰ Abakaludaaya ne baddamu kabaka nti, "Tewali muntu n'omu ku nsi ayinza okukola kabaka ky'asaba. Ate era tewabangawo kabaka ne bw'aba w'amaanyi atya oba wa buyinza atya, eyali asabye omulaguzi yenna newaakubadde omufumu yenna newaakubadde Omukaludaaya yenna ekintu ng'ekyo. ¹¹ Kabaka ky'asaba kizibu nnyo. Tewali n'omu ayinza kukibikkulira kabaka, wabula bakatonda abatalina mubiri ogwa bulijjo."

¹² Ekigambo ekyo ne kisunguwaza nnyo kabaka, kyeyava alagira abagezigezi bonna mu Babulooni okuttibwa. ¹³ Ekiragirowo ne kiyita okutta abagezigezi bonna, era ne wabaawo abasajja abaatumbwa okunoonya Danyeri ne mikwano gye okubatta.

¹⁴ Awo Danyeri n'asisinkana Aliyooki omuduumuzi w'abakuumi ba kabaka, bwe yali ng'agenda okutta abagezigezi ab'e Babulooni; n'ayogera naye mu magezi n'obukalabakalaba, ¹⁵ n'amubuuza nti, "Kyavudde ku ki kabaka okuwa ekiragirowo eky'obukambwe bwe kityo?" Aliyooki n'annyonnyola Danyeri ensonga eyavaako ekyo. ¹⁶ Awo Danyeri n'alaga eri kabaka, n'asaba aweebwe ekiseera okwogera ne kabaka, alyoke amutegeeze amakulu g'ekirooto.

¹⁷ Awo Danyeri n'addayo ewuwe, n'ategeeza mikwano gye Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya, ¹⁸ n'abagamba basabe Katonda ow'eggulu abalage ekisa ababikkulire amakulu ag'ekyama ekyo, ye ne banne baleme kuzikirizibwa wamu n'abagezigezi abalala ab'e Babulooni. ¹⁹ Mu kiro ekyo Danyeri n'afuna okwolesebwa ku kigambo ekyo, n'atendereza Katonda ow'eggulu. ²⁰ N'ayogera nti, "Erinnya lya Katonda litenderezewanga emirembe n'emirembe,

kubanga amagezi n'obuyinza bibye.

²¹ Ategeera ebiseera n'ebiro; assaawo bakabaka era aggyawo bakabaka; awa amagezi abagezigezi, era n'okumanyisa abo abategeevu.

²² Abikkula ebyama ebyakisibwa edda; amanyi ebifa mu nzikiza, n'ekitangaala kibeera naye.

²³ Nkwebaza era nkutendereza, Ayi Katonda wa bajja-jjange

ompadde amagezi n'amaanyi, ombikkulidde ekyo kye twakusabye, otutegeezeza ekirooto kya kabaka."

Danyeri Ategeeza Amakulu ag'Ekirooto

²⁴ Awo Danyeri n'alaga eri Aliyooki, kabaka gwe yali alonze okuzikiriza abasajja abagezigezi aba Babulooni, n'amugamba nti, "Tozikiriza basajja bagezigezi ba Babulooni. Ntwala eri kabaka mmutegeeze amakulu g'ekirooto kye."

²⁵ Amangwago, Aliyooki n'atwala Danyeri eri kabaka, n'ategeeza kabaka nti, "Nsanze omusajja, omu ku baawangangusibwa okuva mu Yuda, asobola okutegeeza kabaka amakulu g'ekirooto kye."

²⁶ Kabaka n'abuuzza Danyeri eyayitibwanga Berute-sazza nti, "Oyinza okutegeeze ekirooto kye nalabye, n'amakulu gaakyo?"

²⁷ Danyeri n'addamu kabaka nti, "Tewali muntu mugezigezi, newaakubadde omufumu, newaakubadde omulaguzi, newaakubadde omulogo asobola okutegeeze kabaka ekigambo kye yasabye. ²⁸ Waliwo Katonda ow'omu ggulu annyonyola abantu ebitegeerekeka. Abikkulidde Kabaka Nebukad-duneeza ebigenda okubaawo mu nnaku ez'enkomerero. Ekirooto n'okwolesebwa bye wafuna nga weebase bye bino.

²⁹ "Bwe wali ng'ogalamidde mu kitanda kyo, ayi kabaka omutima gwo ne gutandika okulowooza ku bintu ebiribaawo, era oyo abikkula ebigambo ebitegeerekeka bantu abaabulijjo, yakulaze ebigenda okubaawo. ³⁰ Naye ekigambo kino ekitegeerekeka bantu abaabulijjo kimbikkuliddwa, si lwa kuba nga ndi mugezi okusinga abantu abalala bonna, naye nkifunye bwe ntyo, kabaka ategeere amakulu gaakyo, era otegeere ebirowoozo bye wafuna mu mutima gwo.

³¹ "Watunula, ayi kabaka, era laba, mu maaso go nga wayimiriddewo ekifaananyi ekinene. Ekifaananyi ekyo kyali kinene nnyo, nga kimasamasa nnyo nnyini era nga kya ntiisa. ³² Omutwe gwakyo gwali gwa za-abu ennongoose, ekifuba kyakyo n'emikono gyakyo nga bya ffeeza, n'olubuto lwakyo n'ebisambi byakyo nga bya kikomo, ³³ n'amagulu gaakyo nga ga kyuma. N'ebigere byakyo ekitundu ekimu kyali kya kyuma, n'ekitundu ekirala nga kya bbumba. ³⁴ Awo bwe wali ng'okyakitunuulira, olwazi ne lutemebwa, naye si na ngalo, ejjinja ne livaako ne likuba ekifaananyi ku bigere byakyo eby'ekyuma n'ebbumba, ne libyasaayasa. ³⁵ Ekyuma n'ebbumba, n'ekikomo, ne za-abu, byonna ne biyasibwayasibwa wamu, ne bifuuka ng'ebisusunku eby'omu gguuliro mu biro eby'omusana omungi; kibuyaga n'abifuuwa obutalekaawo na kimu. Naye ejjinja eryakuba ekifaananyi ne lifuuka olusozi olunene, ne lujjula ensi yonna.

³⁶ "Ekyo kye kyali ekirooto; kaakano tunaategeeza kabaka amakulu gaakyo. ³⁷ Ggwe, ayi kabaka, ggwe kabaka wa bakabaka, Katonda ow'eggulu gwe yawa obwakabaka, n'obuyinza, n'amaanyi, n'ekitiibwa; ³⁸ era akukwasizza abantu n'ensolo ez'omu nsiko, n'ennyonyi

ez'omu bbanga. Buli we bibeera, akuwadde okubifuga, era ggwe mutwe ogwa zaabu.

³⁹ “Bw’olivaawo, obwakabaka obulala buliddawo, obutenkanankana bubwo. N’oluvannyuma waliddawo obwakabaka obwokusatu nga bwa kikomo obulifuga ensi yonna. ⁴⁰ Oluvannyuma lw’ebyo byonna waliddawo obwakabaka obwokuna obuliba obw’amaanyi ng’ekyuma; era ng’ekyuma ekimenyaamenya ne kibetentabetenta buli kintu, era ng’ekyuma bwe kimenyaamenya obutundutundu, bwe kityo bwe kibetentabetenta ne kimenyaamenya obwakabaka obulala bwonna. ⁴¹ Nga bwe walaba ebigere n’obugere ekitundu nga kya bbumba ery’omubumbi, n’ekitundu nga kya kyuma, bwe butyo obwakabaka bwe buligabanyizibwamu; ate nga bulisigala n’amaanyi ag’ekyuma, nga bwe walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba. ⁴² Ng’obugere bwe bwali, ekitundu nga kya kyuma n’ekitundu ekirala nga kya bbumba, n’obwakabaka buno buliba bwe butyo, ekitundu ekimu nga ky’amaanyi n’ekitundu ekirala nga kinafu. ⁴³ Era nga bwe walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba bwe batyo n’abantu bwe baliba so tebalisigala bumu, ng’ekyuma bwe kitasobola kwetabula bulungi na bbumba.

⁴⁴ “Mu biro ebya bakabaka abo, Katonda w’eggulu alissaawo obwakabaka obutalizikirizibwa, so tebuliweebwa bantu balala. Bulizikiriza obwakabaka obwo bwonna, ne bubumalawo, naye bwo bulibeerera emirembe gyonna. ⁴⁵ Gano ge makulu ag’okwolesebwa okukwata ku jinja eryatemebwa mu lusozi, eritate mebwa na ngalo za muntu; eryabetentabetenta ekyuma, n’ekikomo, n’ebbumba, ne ffeeza, ne zaabu.

“Katonda omukulu abikkulidde kabaka ebigenda okubaawo mu biro eby’omu maaso. Ekirooto kituufu n’amakulu gaakyo tegabuusibwabuusibwa.”

⁴⁶ Awo Kabaka Nebukadduneeza ne yeeyaliira ku lubuto lwe mu maaso ga Danyeri n’amuwa ekitiibwa, n’alagira okuwaayo obubaane n’ebiweebwayo eri Danyeri. ⁴⁷ Kabaka n’agamba Danyeri nti, “Mazima Katonda wo ye Katonda wa bakatonda era ye Mukama wa bakabaka, era omubikkuzi w’ebyama ebyakisibwa, kubanga osobozebwa okututegeeza ekyama ekyakisibwa.”

⁴⁸ Awo kabaka n’akuza Danyeri n’amufuula omuntu omukulu ennyo, n’amuwa n’ebirabo bingi. N’amufuula mufuzi w’essaza lyonna erya Babulooni, n’amuwa n’obuvunaanyizibwa obw’okukulira abasajja abagezigezi bonna ab’e Babulooni. ⁴⁹ Awo Danyeri n’asaba kabaka akuze ne Saddulaaki, ne Mesaki, ne Abeduneege; kabaka n’abafuula abakulembeze n’abawa ebifo eby’obuvunaanyizibwa mu ssaza ery’e Babulooni, Danyeri ye n’asigala awali kabaka.

Ekibumbe kya Zaabu n’Ekikoomi ky’Omuliro

³ Kabaka Nebukadduneeza n’abumbisa eki faananyi ekya zaabu, obugulumivu mita amakumi abiri mu musanvu n’obugazi mita bbiri ne sentimita nsanvu, n’alagira kiteekebwe mu lusenyi lwa Dduula, mu ssaza ly’e Babulooni. ² N’atumya abaamasaza, n’abaamagombolola, n’abemiruka, n’abawi b’amagezi, n’abawanika, n’abalamuzi, n’abakungu bonna ab’omu masaza, bajje ku mukolo ogw’okuwongera ekibumbe Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. ³ Awo abaa masaza, n’abafuzi, n’abamateeka, n’abawi b’amagezi n’abawanika, n’abalamuzi, n’abakungu bonna ab’omu masaza, ne bakunjaana ku mukolo ogw’okuwonga ekibumbe Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa.

⁴ Awo omulanzi n’ayogerera waggulu mu ddoobozi ery’omwanguka nti, “Mulagiddwa, mmwe abantu, n’amawanga, n’abantu ab’ennimi eza buli ngeri, ⁵ bwe munaawulira eddobozi ly’akagombe, n’endere, n’ennanga, n’amadinda, n’ekidongo, n’ekkondeere, na buli ngeri yonna ey’ebivuga eby’amalobozi, muteekwa okuvuunama musinze ekibumbe ekya zaabu Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. ⁶ Omuntu yenna atalivuunama n’akisinja, alisuulibwa mu kikoomi ekya omuliro.”

⁷ Awo amawanga gonna bwe baawulira eddobozi ly’akagombe, n’endere, n’ennanga, n’amadinda, n’ekidongo, n’ekkondeere na buli ngeri yonna ey’ebivuga eby’amalobozi, amawanga gonna n’ensi n’abantu ab’ennimi eza buli ngeri ne bavuuunama ne basinja ekibumbe ekya zaabu Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa.

⁸ Awo mu biro ebyo Abakaludaaya abamu ne bawawaabira Abayudaaya. ⁹ Ne bagenda eri Kabaka Nebukadduneeza ne bamugamba nti, “Wangaala, ayi kabaka! ¹⁰ Ggwe ayi kabaka otaddewo etteeka, nti omuntu yenna anaawulira eddobozi ly’akagombe, n’endere, n’ennanga, n’amadinda, n’ekidongo, n’ekkondeere na buli ngeri yonna ey’ebivuga eby’amalobozi, ateekwa okuvuunama n’asinza ekifaananyi kya zaabu, ¹¹ era buli atalivuunama n’akisinja alisuulibwa mu kikoomi ekya omuliro. ¹² Naye waliwo abamu ku Bayudaaya be walonda okuvunaanyizibwa ensonga ez’essaza ery’e Babulooni, era be ba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneege abatakuwulirirako ddala ayi kabaka. Tebaweereza bakatonda bo newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye wabumbisa.”

¹³ Awo Nebukadduneeza n’asunguwala nnyo n’alagira baleete Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneege gy’ali; ne baleetebwa mu maaso ga kabaka.

¹⁴ Nebukadduneeza n’ababuza nti, “Ebigambo bye mpulira bituufu nti mmwe Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneege temuweereza bakatonda bange, newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye nabumbisa? ¹⁵ Kaakano, bwe munaawulira eddobozi

ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere na buli ngeri yonna ey'ebivuga eby'amaloboozi, mwetegeke okuvuunama n'okusinza ekifaananyi kye nabumbisa. Naye bwe mutaakisinzwe, ku ssaawa eyo yennyini munaasuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro, kale tulyoke tulabe katonda oyo anaayinza okubawonya mu mukono gwange." ¹⁶ Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne baddamu kabaka nti, "Ayi Nebukadduneeza, tekutugwanira kwewolereza mu maaso go ku nsonga eyo. ¹⁷ Bwe tunaasuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro, Katonda gwe tuweereza anaatuwonya ekikoomi ekyaka omuliro era anaatulokola mu mukono gwo, ayi kabaka. ¹⁸ Naye ne bwe kitaabe bwe kityo, twagala okimanye, ayi kabaka nga tetugenda kuweereza bakatonda bo, newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye wabumbisa."

¹⁹ Awo Nebukadduneeza ne yeeyongera okusunguwalira Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, n'amaaso ge ne gaba masunguwavu nnyo ng'ajjudde obuswandi. N'alagira ekikoomi kyake emirundi musanvu okusinga ne bwe kyali kyase. ²⁰ N'alagira abamu ku baserikale be ab'amaanyi okusiba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, n'oluvannyuma basuulibwe mu kikoomi ekyaka omuliro. ²¹ Amangwago ne basiba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, nga bambadde ebyambalo byabwe eby'ekitiibwa, ne seruwale zaabwe, n'eminagiro gyabwe n'engoye zaabwe endala, ne basuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro.

²² Olw'okubanga ekiragiro kya kabaka kyali kya mbagirawo nga n'ekyoto kyaka nnyo nnyini, ennimi ez'omuliro ne zitta abasajja abasitula Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego. ²³ Awo abasajja abo abasatu Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne basuulibwa wakati mu kikoomi ekyaka omuliro nga basibiddwa.

²⁴ Awo Kabaka Nebukadduneeza, mu kwewuunya n'agolokoka mangu n'abuza abakungu be nti, "Mu muliro tetwasuddemu abasajja basatu nga basibiddwa?"

Ne bamuddamu nti, "Bwe kyabadde, ayi kabaka."

²⁵ N'ayogera nti, "Naye nga ndaba abasajja bana nga basumuluddwa nga batambulira wakati mu muliro, nga tebaliiko kabi ke bakolebbwako, so n'owookuna ng'afaanana ng'omwana wa bakatonda."

²⁶ Nebukadduneeza n'alyoka asemblera ku mulyango gw'ekikoomi ekyaka omuliro, n'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Saddulaaki, ne Mesaki, ne Abeduneego, abaddu ba Katonda Ali Waggulu Ennyo, mufulume mujje wano."

Awo Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne bava mu muliro. ²⁷ Abaamasaza, n'abemiruka, n'abafuzi ab'ebitundu, n'abakungu ba kabaka ne bakunjaana ne babeetegereza. Ne balaba ng'omuliro tegubookezza, so n'enviiri zaabwe nga tezisiridde, so n'engoye zaabwe nga tezookeddwa, so n'olusu lw'omuliro nga terubawunyako.

²⁸ Nebukadduneeza n'ayogera nti, "Katonda wa Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego atenderezebwe, aweereza malayika we n'alokola abaddu be, abaamwesize, ne bajeemera ekiragiro kya kabaka, ne bawayo obulamu bwabwe baleme okuweereza newaakubadde okusinza katonda yenna wabula Katonda waabwe bo. ²⁹ Noolwekyo nteeka etteeka nga buli muntu ow'eggwanga lyonna, na buli muntu ow'olulimi lwonna olwa buli ngeri alyogera obubi ku Katonda wa Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, alitemebwatemebwa, n'ennyumba ye erimenyebwamenyebwa, kubanga tewali katonda mulala ayinza okuwonya mu ngeri eyo."

³⁰ Awo kabaka n'akuza Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego mu ssaza ery'e Babulooni.

Ekirooto kya Nebukadduneeza eky'Omuti

4 Kabaka Nebukadduneeza n'alangirira eri abantu, n'amawanga n'abantu ab'ennimi eza buli ngeri, mu nsi yonna bw'ati nti:

Emirembe gibeere nammwe!

² Lye ssanyu lyange okubategeeza ku bigambo eby'amagero era ebikulu Katonda Ali Waggulu Ennyo byankoledde.

³ Obubonero bwe nga bukulu, n'eb'amagero bye nga byewuunyisa! Obwakabaka bwe bwa mirembe na mirembe; N'okufuga kwe tekuliggwaawo.

⁴ Nze Nebukadduneeza, nnali mpumulidde mu maka gange wakati mu bugagga nga mpumuliddeko mu lubiri lwange. ⁵ Ne ndoota ekirooto ekyantiisa; bwe nnali nga ngalamidde ku kitanda kyange, ne ndaba ebifaananyi mu kwolesebwa, ebyantiisa. ⁶ Kyennava ndagira abasajja bonna abagezigezi ab'e Babulooni baleetebwe mu maaso gange bantegeeze amakulu g'ekirooto. ⁷ Abalogo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi ne bajja, ne mbategeeza ekirooto, naye ne balemwa okuntegeeze amakulu gaakyo. ⁸ Naye oluvannyuma Danyeri gwe natuuma Berutesazza ng'erinyanya lya katonda wange bwe liri, era nga n'omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ye, n'ajja mu maaso gange ne mutegeeze ekirooto.

⁹ Ne mugamba nti, "Berutesazza, omukulu w'abafumu, mmanyi ng'omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe, so tewali kigambo eky'ekyama ekikuzibwalira. Nteegeeza ekirooto kyange, n'amakulu gaakyo. ¹⁰ Kuno kwe kwolesebwa kwe nafunye nga ngalamidde ku kitanda kyange; nalabye omuti wakati mu nsi, nga muwanvu nnyo nnyini. ¹¹ Omuti ne gukula ne guba gwa maanyi, n'entikko yaagwo n'etuuka ku ggulu era nga gulengerwa okuva ku nkomerero y'ensi zonna. ¹² Ebikoola byagwo byali birungi okutunulako, n'ebibala byagwo nga bingi, era nga gulina emmere emala bonna. Ensolo enkambwe ez'omu nsiko zaatuu-langa mu kisiikirize kyagwo, n'ennyonyi ez'omu bban-

ga zaatuulanga ku matabi gaagwo, na buli kiramu kyonna kyalisibwanga.

¹³ “Awo mu kiseera ekyo nga ngalamidde ku kitan-da kyange, mu kwolosebwa, ne ndaba omubaka omutukuvu ng’ava mu ggulu. ¹⁴ N’ayogerera mu ddooboozi ery’omwanguka nti, ‘Tema omuti, otemeko n’amatabi gaagwo; okunkumule amalagala gaagwo, osaasaanye n’ebibala byagwo, n’ennyonyi zibuuke zive ku matabi gaagwo. ¹⁵ Naye ekikonge ky’ekikolo kyagwo kireke mu ttaka, nga kiriko ekyuma ekisiba n’ekikomo, mu muddo omuto ku ttale.

“Muleke abisiwale n’omusulo ogw’omu ggulu, era muleke agabanire wamu omuddo, n’ensolo ez’omu nsiko. ¹⁶ Era n’amagezi ge ag’obuntu gakyusibwe, afuuke ng’ensolo enkambwe ey’omu nsiko okumala emyaka musanvu.

¹⁷ “‘Omusango ogwo gulangiriddwa ababaka, abatukuvu be baasanguza ekisaliddwawo, abalamu balyoke bategeere ng’Oyo Ali Waggulu Ennyo y’afuga obwakabaka bw’abantu, era abuwa buli gw’asiima, era alonda abantu abasemberayo ddala okuba aba wansi okubafuga.’

¹⁸ “Ekyo kye kirooto, nze Kabaka Nebukadduneeza kye naloose. Kaakano ggwe Berutesazza, ntegeeza amakulu gaakyo kubanga tewali n’omu ku basajja abagezigezi mu bwakabaka bwange ayinza okuntegeeza amakulu gaakyo. Naye ggwe oyinza, kubanga omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe.”

Danyeri Avuunula Ekirooto

¹⁹ Awo Danyeri eyayitibwanga Berutesazza n’atawanyizibwa mu mutima okumala akabanga, ne yeeraliikirira. Kabaka n’amugamba nti, “Berutesazza, ekirooto n’amakulu gaakyo bireme okukweraliikiriza.”

Berutesazza n’addamu nti, “Mukama wange, ekirooto kibe nga kyogera ku abo abakukyawa, n’amakulu gaakyo gabe nga googera ku balabe bo! ²⁰ Omuti gwe walaba, ogwakula ne guba gwa maanyi, ogwawanvuwa ne gutuuka ku ggulu, nga gulabibwa ensi yonna, ²¹ ogwaliko amalagala amalungi n’ebibala byagwo nga bingi nnyo, era nga guliko n’emmere emala bonna, nga n’ensolo ez’omu nsiko zituula mu kisiikirize kyagwo, nga n’ennyonyi ez’omu bbanga zisisira ku matabi gaagwo, ²² ye ggwe, ayi kabaka! Okuze n’oba mukulu era n’oba w’amaanyi; n’obukulu bwo bwelongedde ne butuuka ku ggulu, n’obuyinza bwo butuuse ku nkomerero y’ensi.

²³ “Ggwe ayi kabaka walabye omubaka, era omutukuvu ng’akka okuva mu ggulu, n’ayogera nti, ‘Tema omuti oguzikirize, naye ekikonge ky’ekikolo kyagwo kireke mu ttaka ng’okisibye n’ekyuma n’ekikomo mu muddo omuto ogw’oku ttale; era muleke abisiwazibwe omusulo ogw’omu ggulu, n’omugabo gwe gubeere n’ensolo enkambwe ez’omu nsiko, emyaka musanvu.’

²⁴ “Gano ge makulu, ayi kabaka, era lino lye tteeka Oyo Ali Waggulu Ennyo ly’alangiriridde mukama wange kabaka. ²⁵ Oligobebwa okuva mu bantu era olibeera n’ensolo ez’omu nsiko; olirya omuddo ng’ente, era olibisiwala okumala emyaka musanvu okutuusa lw’olitegeera ng’Oyo Ali Waggulu Ennyo y’afuga obwakabaka bw’abantu, era abugabira buli gw’asiima. ²⁶ Ekiragiro eky’okuleka ekikonge ky’ekikolo ky’omuti, amakulu gaakyo ge gano: obwakabaka bwo bulikudizibwa bw’olitegeera ng’eggulu lye lifuga. ²⁷ Noolwekyo, ayi kabaka nteesa nti; weetoowaze olekeyo ebibi byo okole eby’obutuukirivu, era n’ebikolwa byo ebitali bya butuukirivu obireke obeere wa kisa eri abanyigirizibwa, olyoke ofuuke mugagga okusinga nga bw’oli kaakano.”

Ekirooto Kituukirira

²⁸ Ebyo byonna byatuukirira ku Kabaka Nebukadduneeza. ²⁹ Bwe wayitawo emyezi kkumi n’ebiri, kabaka yali atambulira ku kasolya k’olubiri lwe olwa Babulooni, ³⁰ n’ayogera nti, “Ono si ye Babulooni omukulu gwe nazimba n’amaanyi gange amangi okuba ekibuga ekikulu eky’ekitiibwa eky’obwakabaka bwange?”

³¹ Awo bwe yali ng’akyayogera, eddoozi ne liva mu ggulu nga ligamba nti, “Kuno kwe kulangirira okukukwatako Kabaka Nebukadduneeza: obwakabaka bwo bukuggyiddwako. ³² Oligobebwa mu bantu era olibeera n’ensolo okumala emyaka musanvu okutuusa lw’olitegeera ng’Oyo Ali Waggulu ennyo y’afuga obwakabaka obw’abantu era abuwa buli gw’asiima.”

³³ Amangwago ebyayogera ku Nebukadduneeza ne bituukirira. N’agobebwa mu bantu era n’alya omuddo ng’ente. Omubiri gwe ne gutoba omusulo ogw’omu ggulu okutuusa enviiri ze lwe zaakula ng’ebuyoya by’empungu n’enjala ze ng’enjala z’ennyonyi.

³⁴ Oluvannyuma lw’ebbanga eryo, nze, Nebukadduneeza, ne nnyimusa amaaso gange eri eggulu, amagezi gange ne gakomawo. Ne ntendereza Oyo Ali Waggulu Ennyo, ne muwa ekitiibwa ne mugulumiza oyo abeera omulamu emirembe n’emirembe.

Okufuga kwe tekuliggwaawo,

n’obwakabaka bwe bwa mirembe na mirembe.

³⁵ Abantu bonna ab’oku nsi

abalaba nga si kintu,

eggwe ery’omu ggulu

n’abantu ab’oku nsi

abayisa nga bw’asiima.

Tewali ayinza okumuziyiza,

newaakubadde okumubuza nti, “Okola ki?”

³⁶ Mu kiseera kyekimu okutegeera kwange ne kuko-mawo, n’ekitiibwa n’obuyinza obw’obwakabaka bwange ne bunzirira. Abawi b’amagezi bange n’abakungu bange ne bannoonya, ne banziriza entebe yange ey’obwakabaka ne nnyongerwako obukulu bung’i okusinga ne bwe nalina. ³⁷ Kale nze Nebukad-

duneeza kyennaava mmutendereza era ne mmuwa ekitiibwa ne mmugulumiza Kabaka ow'eggulu, kubanga emirimu gye gyonna gya mazima n'amakubo ge ga nsonga, n'abo ab'amalala abakkakanya.

Ekiwandiiko ku Kisenge

5 Kabaka Berusazza n'agabula embaga nnene eri abakungu be lukumi, ne banywa omwenge naye. ² Awo Berusazza, yali ng'anywa omwenge, n'atumya ebikompe ebya zaabu n'ebya ffeeza, Nebukadduneeza kitaawe bye yaggya mu yeekaalu mu Yerusalemi, ye n'abakungu be, n'abakyala be n'abazaana be babinyweremu. ³ Era ne baleeta ebikompe ebya zaabu n'ebya ffeeza ebyaggyibwa mu yeekaalu ya Katonda mu Yerusalemi, kabaka n'abakungu be, n'abakyala be n'abazaana be ne babinyweramu. ⁴ Ne banywa omwenge ne batandika okutendereza bakatonda aba zaabu n'aba ffeeza, n'ab'ebikomo, n'ab'ekyuma, n'ab'emiti n'ab'amayinja.

⁵ Mu kiseera ekyo ne walabika engalo z'omukono gw'omuntu ne ziwandiika ku kisenge okuliraana etaala mu lubiri lwa kabaka; kabaka n'alaba ekibatu ky'omukono nga kiwandiika. ⁶ Entunula ye n'ekyuka, n'atya nnyo, n'amaviivi ge ne gakubagana n'amagulu ge ne galemererwa okumuwanirira.

⁷ Kabaka n'alagira mu ddooboozi ery'omwanguka baleete abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi. Kabaka n'agamba abasajja abagezigezi abo ab'e Babulooni nti, "Omuntu yenna anaasoma ekiwandiiko ekyo, n'antegeeza amakulu gaakyo, alyambazibwa engoye ez'effulungu era alyambazibwa omukuufu ogwa zaabu mu bulago, era aliba mukulu owa waggulu ow'ekifo ekyokusatu mu bwakabaka."

⁸ Awo abasajja ba kabaka abagezigezi bonna ne baja, naye ne balemwa okusoma ekiwandiiko ekyo newaakubadde okutegeeza kabaka amakulu gaakyo. ⁹ Kabaka Berusazza ne yeeyongera nnyo okweraliikirira, n'entunula ye ne yeeyongera okukyuka; n'abakungu be amagezi ne gababula.

¹⁰ Awo muka kabaka bwe yawulira ebigambo ebyatuuka ku kabaka n'abakungu be, n'agenda mu kisenge ekinene embaga mwe yali n'ayogera nti, "Ayi kabaka, owangaale! Leka kweraliikirira, so tokenjentererwa. ¹¹ Waliwo omusajja mu bwakabaka bwo alimu omwoyo gwa bakatonda abatukuvu. Mu mirembe gya kitaawo yasangibwa okuba n'okutegeera, n'amagezi, ng'aga bakatonda, era Kabaka Nebukadduneeza kitaawo, n'amufuula omukulu w'abasawo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi. ¹² Omusajja oyo Danyeri, kabaka gwe yatuuma Berutesazza, yasangibwa ng'alina omwoyo ogw'okutegeera, n'okumanya, n'okulootolola ebirooto, n'okubikkula ebigambo eby'ekyuma, n'okutta ebibuuzo ebizibu ennyo. Kale Danyeri ayitibwe, anaakutegeeza amakulu g'ekiwandiiko."

¹³ Awo Danyeri n'aleetebwa mu maaso ga kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Ggwe Danyeri, omu ku abo abaaletebwa kabaka kitange mu buwanjangu okuva mu Yuda? ¹⁴ Bantegeezezza ng'omwoyo wa bakatonda abatukuvu ali mu ggwe, era olaba ebitalabibwa bantu abaabulijjo, otegeera era oli w'amagezi amasukkirivu. ¹⁵ Abasajja abagezigezi, n'abafumu baaleeteddwa mu maaso gange basome ekiwandiiko ekyo era bantegeeze n'amakulu gaakyo, naye balemeddwa okukinnyonyola. ¹⁶ Naye ntegeezeddwa, ng'oyinza okunnyonyola amakulu g'ebigambo ebizibu. Kaakano bw'ononsomera ekiwandiiko ekyo, era n'onteegeza n'amakulu gaakyo, onooyambazibwa engoye ez'effulungu n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago, era oliba mukulu owookusatu mu bwakabaka."

¹⁷ Awo Danyeri n'addamu kabaka nti, "Ebirabo byo byeterekere, n'empeera yo ogiwe omuntu omulala. Naye nzija kukusomera ekiwandiiko era nkutegeeze n'amakulu gaakyo.

¹⁸ "Katonda Ali Waggulu Ennyo yawa Nebukadduneeza kitaawo obwakabaka, n'obuyinza, n'ekitiibwa n'obukulu, ayi kabaka; ¹⁹ era olw'obuyinza bwe yamuwa, abantu bonna n'amawanga gonna n'abantu ab'ennimi zonna baamutyanga era ne bakankana mu maaso ge. Abo kabaka be yayagalanga battibwe, battibwanga; n'abo be yasonyiwanga, baasonyiyibwanga; n'abo be yayagalanga okugulumiza bagulumizibwanga, n'abo be yayagalanga okutoowaza, baatoowazibwanga. ²⁰ Naye omutima gwe bwe gwegulumiza ne gukakanyala olw'amalala ge, yaggyibwa ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'ekitiibwa kye ne kimuggyibwako. ²¹ N'agobebwa mu bantu, n'ebirowoozo bye ne biwaanyisibwa n'aba ng'ensolo ey'omu nsiko, n'abeera wamu n'endogoyi ez'omu nsiko, n'alya omuddo ng'ente, n'omubiri gwe ne gutoba omusulo ogw'eggulu, okutuusa lwe yategeera nga Katonda Ali Waggulu Ennyo, y'afuga obwakabaka bw'abantu, era y'ateekawo buli gw'asiima.

²² "Naye ggwe mutabani we, Berusazza, teweeoowazizza mu mutima newaakubadde ng'ebyo byonna wabimanya. ²³ Weegulumizizza eri Mukama w'eggulu; ebikompe ebyaggyibwa mu yeekaalu ye, obitumizzaayo; era ggwe, n'abakungu bo, n'abakyala bo, n'abazaana bo mubinywereddemu omwenge, n'oluvannyuma ne mutandika okutendereza bakatonda aba ffeeza, n'aba zaabu, n'ab'ebikomo, n'ab'ekyuma, n'ab'emiti, n'ab'amayinja abatayinza kulaba newaakubadde okuwulira newaakubadde okutegeera. Naye Katonda oyo alina omukka gwo mu ngalo ze, era amanyi engeri zo zonna, tomugulumizizza. ²⁴ Kale kyeyavudde akusindikira omukono ogwawandiise ebigambo ebyo.

²⁵ "Era ebigambo ebyawandiikiddwa bye bino nti: mene, mene, tekeli, ufarsin.

²⁶ "N'amakulu gaabyo ge gano:

"Mene.¹ Katonda akendezezza ennaku z'obwakabaka bwo era abukomezza.

²⁷ “Tekel:^I Opimiddwa ku minzaani, era osangiddwa ng’obulako;

²⁸ “Peres:^{II} Obwakabaka bwo bugabanyiziddwamu, era buweereddwa Abameedi n’Abaperusi.”

²⁹ Awo amangwago Berusazza n’alagira Danyeri ayambazibwe engoye ez’effulungu, era bamwambaze omukuufu ogwa zaabu, era n’ekiragiro ne kiyita nga bw’ali omukulembeze owookusatu mu bwakabaka.

³⁰ Ekiro ekyo Berusazza kabaka w’Abakaludaaya n’atibwa. ³¹ Daliyo Omumeedi n’alya obwakabaka nga wa myaka nkaaga mu ebiri.

Danyeri asuulibwa mu Mpuku y’Empologoma

6 Daliyo yalonda abaamasaza kikumi mu abiri mu bwakabaka bwonna, ² era mu abo n’alonda abaabakuliranga basatu, Danyeri nga y’omu ku bo. Abaamasaza baatekebawo okutegeezanga ng’obwakabaka bwe, bwe bwaddukanyizibwanga, kabaka aleme kufiirizibwa. Era ekyo ne kisanyusa Daliyo. ³ Mu biro ebyo Danyeri n’ayatiikirira nnyo okusinga abakulu abalala bonna n’abaamasaza bonna kubanga yalimu omwoyo omulungi, era kabaka n’ateekateeka okumukuza okuvunaanyizibwanga ensonga zonna z’obwakabaka bwonna. ⁴ Olwawulira ebyo, abakungu abalala ababiri n’abaamasaza ne basala amagezi okunoonya ensonga ku Danyeri ku nzirukanya ye ey’ebyemirimu egy’obwakabaka, naye ne batayinza kulaba nsonga nkyamu newaakubadde akabi konna, kubanga yali musajja mwesigwa ataalina kwonoona okw’engeri yonna newaakubadde obulagajjavu. ⁵ Awo abasajja abo ne bayiia ensonga endala, ne boogera nti, “Tetugenda kulaba nsonga evunaanyisa Danyeri wabula ng’ekwata ku tteeka lya Katonda we.”

⁶ Abakungu abo n’abaamasaza kyebaava bagenda bonna eri kabaka mu kibiina ne boogera nti, “Ayi kabaka Daliyo, owangaale! ⁷ Abakungu bonna, n’abamyuka baabwe, n’abaamasaza, n’abawi b’amagezi ab’oku ntikko, n’abakungu, bateesezza ne bakkiriziganya okusaba kabaka okuteeka etteeka, n’okuwa ekiragiro ekinywevu, nga buli anaasabanga eri katonda omulala oba omuntu omulala yenna mu nnaku amakumi asatu ezinaddirira, okuggyako ng’asinza ggwe, ayi kabaka, asuulibwe mu mpuku y’empologoma. ⁸ Kaakano ayi kabaka teeka etteeka era liwandiikibwe, ng’amateeka g’Abameedi n’Abaperusi agatajjulukuka bwe gali, kireme okukyusibwa.”

⁹ Awo kabaka Daliyo n’akola etteeka n’alissaako n’omukono gwe. ¹⁰ Awo Danyeri bwe yamanya ng’etteeka liwandiikiddwa, n’agenda ewuwe mu nnyumba ye, n’ayambuka mu kisenge kye ekyo waggulu ekyalina amadirisa nga goolekedde Yerusaalemi, n’afukami-

I MENE kiyinza okutegeeza nti kubalibwaKiyinza okutegeeza omuwendo gw’ensimbi I TEKEL kiyinza okutegeeza nti kupimibwa ku minzaani II PERES kiyinza okutegeeza nti kugabanyaamu, ate ngebigabanyizibwamu bingiFarsin, ekigabanyizibwamu bwe kiba ekimu

ranga emirundi esatu olunaku, n’asabanga era ne yeebazanga Katonda we nga bwe yakolanga bulijjo.

¹¹ Awo abasajja bali ne bateekateeka okugenda ng’ekibiina ne basanga Danyeri ng’asaba era nga yeegayirira Katonda we. ¹² Ne bagenda eri kabaka ne bamujjukiza ekiragiro ne boogera nti, “Ayi kabaka, tewateeka etteeka nga buli anaasabanga katonda omulala oba omuntu omulala yenna mu nnaku amakumi asatu ezindirira wabula ng’asinza ggwe, alisuulibwa mu mpuku y’empologoma?”

Kabaka n’addamu nti, “Weewaawo, etteeka bwe liri, ng’amateeka g’Abameedi n’Abaperusi bwe gali agatajjulukuka.”

¹³ Awo ne bagamba nti, “Danyeri omu ku baawangangusibwa okuva mu Yuda, takussaako mwoyo, ayi kabaka, newaakubadde etteeka ly’owandise. Asaba eri Katonda we emirundi esatu buli lunaku.”

¹⁴ Kabaka bwe yawulira ebighambo ebyo n’anakuwala nnyo, n’agezaako okuwonya Danyeri, era n’amala olunaku lwonna ng’afuba nnyo okumuwonya.

¹⁵ Naye abasajja ne bagenda bonna ng’ekibiina eri kabaka ne bamugamba nti, “Jjukira, ayi kabaka, ng’etteeka ery’Abameedi n’Abaperusi kabaka ly’ataddeko omukono, terikyusibwa.”

¹⁶ Awo kabaka n’alagira, Danyeri n’aleetebwa, n’asuulibwa mu mpuku y’empologoma. Kabaka n’agamba Danyeri nti, “Nkusabira eri Katonda wo, gw’oweereza bulijjo akulokole!”

¹⁷ Ne baleeta ejjinja ne baliteeka ku mulyango gw’empuku, kabaka n’alissaako akabonero ke ye, n’abakungu be ne balissaako obubonero bwabwe, ekigambo kyonna kireme okukyusibwa ku nsonga ya Danyeri. ¹⁸ Awo kabaka n’addayo mu lubiri lwe, naye n’atalya kintu na kimu ekiro ekyo, era n’atakkiriza kusanyusibwa, n’otulo ne tumubula.

¹⁹ Ku makya ennyo emambya ng’esaze, kabaka n’agolokoka n’ayanguwa okugenda ku mpuku ey’empologoma. ²⁰ Bwe yasembera okumpi ne Danyeri we yali, n’amukoowoola mu ddooboozi ery’ennaku ng’agamba nti, “Danyeri omuddu wa Katonda omulamu, Katonda wo, gw’oweereza bulijjo akuwonyezza empologoma?”

²¹ Danyeri n’addamu nti, “Wangaala, ayi kabaka. ²² Katonda wange yatumye malayika we, n’aziba emimwa gy’empologoma zireme okunkolako akabi kubanga nasangiddwa nga sirina musango mu maaso ge. Ate ne mu maaso go sirina musango, ayi kabaka.”

²³ Kabaka n’asanyuka nnyo n’alagira Danyeri aggyibwe mu mpuku. Awo Danyeri n’aggyibwa mu mpuku, n’atasangibwako kiwundu na kimu, kubanga yeesiga Katonda we.

²⁴ Awo amangwago kabaka n’alagira, abasajja abaalumiriza Danyeri baleetebwe, era basuulibwe mu mpuku y’empologoma, wamu ne bakyala baabwe n’abaana baabwe. Baali tebanatuuka na ku ntobo

y'empuku, empologoma ne zibasinza amaanyi ne zinyaamenya amagumba gaabwe gonna.

²⁵ Awo kabaka Daliyo n'awandiikira abantu bonna, n'amawanga gonna n'abantu ab'ennimi zonna mu nsi yonna nti,

"Emirembe gibeere gye muli!

²⁶ "Nteeka etteeka mu buli kitundu ky'obwakabaka bwange bwonna nga ndagira nti abantu bateekwa okutya n'okussaamu Katonda wa Danyeri ekitiibwa.

"Kubanga ye Katonda omulamu, abeerera emirembe gyonna; n'obwakabaka bwe tebuliggwaawo, n'okufuga kwe tekulikoma.

²⁷ Alokola era awonya:

akola obubonero n'ebyamagero mu ggulu ne ku nsi.

Yalokodde Danyeri

mu mannyo ¹ g'empologoma."

²⁸ Awo Danyeri n'aba n'omukisa mu mirembe gya Daliyo era n'awangaala okutuusa ne mu mirembe gya Kuulo Omuperuzi.

Ekirooto kya Danyeri eky'Ensolo Ennya

7 Mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Berusazza kabaka w'e Babulooni, Danyeri n'aloota era n'ayolesebwa ng'agalamidde ku kitanda kye. N'awandiika byonna bye yaloota.

² Danyeri n'ayogera nti, "Mu kwolesebwa kwange ekiro, nalaba empewo ez'omu ggulu nnya nga zisiikula ennyanja ennene, ³ n'ensolo enkambwe nnya ez'ebika eby'enjawulo ne ziva mu nnyanja.

⁴ "Eyasooka yali mpologoma ng'erina ebiwaawaatiro eby'empungu. Awo bwe nnali nga nkyagitunuulira, ebiwaawaatiro byayo ne bigikuunyuukako, n'esitulibwa, n'eyimirira ku magulu abiri ng'omuntu, n'eweebwa omutima ogw'omuntu.

⁵ "Ate ne ndaba ensolo enkambwe eyookubiri, eyali ng'eddubu. N'esitulibwa ku luuyi olumu era yalina embiriizi ssatu mu kamwa kaayo, n'eragirwa nti, 'Situka olye ennyama nnyingi.'

⁶ "Oluvannyuma ne ndaba ensolo enkambwe endala eyali ng'engo, ng'erina ebiwaawaatiro bina eby'ennyonyi, ng'erina n'emitwe ena, n'eweebwa n'obuyinza okufuga.

⁷ "N'oluvannyuma mu kwolesebwa kwange ekiro, ne ndaba ensolo enkambwe eyokuna, nga ya ntiisa, nga ya buyinza era nga ya maanyi mangi nnyo. Yalina amannyo amanene ag'ekyuma, n'erya n'ebetenta, n'erinniyirira ebyasigalawo. Yali yanjawulo ku nsolo enkambwe endala, ng'erina n'amayembe kkumi.

⁸ "Awo bwe nnali nga nkyalowooza ku mayembe, ne walabika mu maaso gange ejjembe eddala, ettono,

I mannyo: Bayibuli ey'Olungereza eyogera ku maanyi, naye mu Luganda twogera "mannyo ga mpologoma", kubanga tewaliwo kulwanagana na mpologoma. Mu buntu empologoma zaali zimusinza amaanyi

eryava mu ago; n'amayembe asatu ku ago ag'olubereberye ne gasimbulirwa ddala. Ejjembe eryo lyalina amaaso ng'ag'omuntu, n'akamwa akaayogeranga eby'okwegulumiza.

⁹ "Era nga nkyali awo ne ndaba,

"entebe ez'obwakabaka nga ziteekeddawo, n'Owedda n'Edda n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka.

Ebyambalo bye byali byeru ng'omuzira, n'enviiri ez'oku mutwe gwe nga njeru ng'ebyo by'endiga.

Entebe ye ey'obwakabaka yali eyakaayakana ng'ennimi z'omuliro,

ne namuziga zaayo nga zaaka omuliro.

¹⁰ Omugga gw'omuliro nga gukulukuta, nga gukulukutira awo mu maaso ge.

Abantu nkumi na nkumi baamuweerezanga,

n'emitwalo n'emitwalo baayimiriranga mu maaso ge.

Okuwozesa emisango ne kutandika,

ebitabo ne bibikkulwa.

¹¹ "Awo ne neyongerera okwetegereza ebigambo eby'okwegulumiza, ejjembe lye byayogeranga. Ne ntunula okutuusa ensolo enkambwe bwe yafumitibwa n'ettibwa, n'esuulibwa mu muliro, n'ezikirizibwa. ¹² Ensolo enkambwe endala zo zaggibwako obuyinza bawo, kyokka ennaku zaazo ne zongerwako.

¹³ "Mu kwolesebwa okwo ekiro ne ndaba, laba, omuntu eyafaanana ng'omwana w'omuntu, ng'ajja n'ebire eby'omu ggulu. N'ajja okumpi n'Owedda n'Ed-da, n'asembezebwa mu maaso ge. ¹⁴ N'aweebwa obuyinza, n'ekitiibwa, n'obwakabaka n'amaanyi agava waggulu; abantu bonna, n'amawanga gonna, n'abantu ab'ennimi zonna ne bamusinzanga. Okufuga kwe kwa mirembe na mirembe, tekuliggwaawo, n'obwakabaka bwe tebulizikirizibwa.

Amakulu g'Ekirooto

¹⁵ "Nze Danyeri ne ntawaanyizibwa mu mutima, n'okwolesebwa kwe nafuna ne kunneeraliikiriza. ¹⁶ Ne nsemblerera omu ku baali bayimiridde awo ne mubuza amakulu g'ebyo byonna.

"N'antegeeza amakulu g'ebintu ebyo, n'anjamba nti, ¹⁷ 'Ensolo enkambwe ezo ennya, be bakabaka abana abalisibuka mu nsi. ¹⁸ Naye abatukuvu ab'Oyo Ali Waggulu Ennyo baliweebwa obwakabaka, era buliba bwabwe emirembe n'emirembe, weewaawo okutuusa emirembe gyonna.'

¹⁹ "Awo ne njagala okumanya ensolo enkambwe eyokuna ky'etegeeza, etaafaanana ng'endala zonna, eyali ey'entiisa ennyo, amannyo gaayo nga ga kyuma, n'enjala zaayo nga za kikomo, eyabetenta, n'emennyaa-menya era n'erinniyirira ezaasigalawo. ²⁰ Ate ne njagala n'okumanya ku by'amayembe ekkumi agaali ku mutwe gwayo, ne ku by'ejjembe liri eddala eryasibuka wakati mu go, asatu ne galivuunamira, ejjembe eryo

lye lyalina amaaso n'akamwa akayogeranga eby'okwegulumiza, era mu buyinza nga lirabika okusinga ganne gaalyo. ²¹ Awo bwe nnali nkyatunula, ejjembe eryo ne lirwana n'abatukuvu ne lyagala okubawangula, ²² okutuusa ow'Edda n'Edda bwe yajja n'asala omusango, abatukuvu b'Oyo Ali Waggulu Ennyo ne bagusinga, era n'ekiseera ne kituuka ne baweebwa obwakabaka.

²³ "N'annyinnyonnyola nti, 'Ensolo enkambwe eyokuna bwe bwakabaka obwokuna obulirabika ku nsi, era tebulifaanana ng'obwakabaka obulala; era bulirya ensiyonna, ne bugirinnyirira ne bugibetentabetenta.

²⁴ Amayembe ekkumi, be bakabaka ekkumi abaliva mu bwakabaka obwo, era walirabikawo n'omulala oluvannyuma lw'abo, atalifaanana ng'aboolubereberye. Aliwangula bakabaka basatu. ²⁵ Alyogera ebigambo ebibi ku Oyo Ali Waggulu Ennyo, era aligezaako okukyusakyusa ebiseera ebyateekebwawo n'amateeka agassibwawo. Era abatukuvu baliweebwayo mu mukono gwe okufugibwa okumala emyaka esatu n'ekitundu.

²⁶ "Kyokka oluvannyuma omusango gulisalibwa, n'obuyinza bwe ne bumuggyibwako, ne buzikirizibwa ddala. ²⁷ N'oluvannyuma ekitiibwa, n'obuyinza n'obukulu obw'obwakabaka obuli wansi w'eggulu, buliweebwa abatukuvu b'Oyo Ali Waggulu Ennyo. Obwakabaka bwe bulibeerawo emirembe gyonna, n'amatawale amalala gonna galimugondera ne gamuweereza."

²⁸ "Ebigambo ebyo wano we bikoma. Naye nze Danyeri natawaanyizibwa nnyo mu mutima, n'amaaso gange ne gammyuka, naye ensonga ezo ne nzeekuuma."

Okwolesebwa kwa Danyeri okw'Endiga Ennume n'Embuzi Ennume

8 Mu mwaka ogwokusatu mu mirembe gya Kabaka Berusazza, nze Danyeri ne nfuna okwolesebwa oluvannyuma olwa kuli okwasooka. ² Mu kwolesebwa okwo ne ndaba nga ndi mu kibuga ekikulu Susanani mu ssaza Eramu, nga ndi ku mabbali g'omugga Ulaayi. ³ Ne nnyimusa amaaso gange ne ndaba, laba, endiga ennume eyalina amayembe abiri, n'amayembe ago gombi nga mawanvu naye erimu nga lisinga linaalyo obuwanvu, ate nga lyo lyakula luvannyuma. ⁴ Ne ndaba endiga ennume ng'etomera edda ku luuyi olw'ebugwanjuba n'eri obukiikakkono, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo. Ne wataba nsolo nkambwe n'emu egisinza amaanyi, ate nga mpaawo ayinza kuwona maanyi gaayo. N'ekola nga bwe yayagala era ne yeefuula ya kitalo.

⁵ Awo bwe nnali nkyalooza ku ebyo, amangwago ne walabika embuzi ennume eyalina ejjembe eddene mu kyenyi ng'eva ebugwanjuba, n'esala okuva ku luuyi olumu olw'ensi, okulaga ku luuyi olulala nga terinnye ku ttaka. ⁶ N'erumba n'obusungu bungi endiga en-

nume eyalina amayembe abiri, gye nalaba ng'eyimiridde ku mabbali g'omugga. ⁷ Ne ngiraba ng'esemberera endiga eyo ennume, mu busungu obungi n'egitomera era n'emanya amayembe gaayo gombi; endiga ennume n'eggwaamu amaanyi n'eteyinza kwetaasa, embuzi ennume n'egikoona n'egwa wansi n'egirinnyirira, ne wataba n'omu eyayinza okuwonya endiga ennume eyo mu maanyi g'embuzi ennume. ⁸ Embuzi ennume ne yeegulumiza nnyo, naye mu maanyi gaayo amangi, ejjembe lyayo eddene ne limenyeka, we lyali amayembe ana agalabika obulungi ne gamerawo nga gadda eri embuyaga ennya ez'omu ggulu.

⁹ Mu ago ne muva ejjembe eddala ettono, ne likula mu maanyi mangi okwolekera obukiikaddyo, n'ebuvanjuba n'eri ensi ey'ekitalo ennungi. ¹⁰ Ne likula ne lituuka eri eggwe ery'omu ggulu, ne lisuula abamu ku b'eggwe n'emmunyeenye ezimu wansi ku nsi, ne libirinnyirira. ¹¹ Ne lyegulumiza okwenkanankana omukulu w'eggwe, ne limuggyako ekiweebwayo ekyokebwa, n'ekifo eky'awatukuvu ne lyoonawo. ¹² Olw'obujeemu eggwe awamu n'ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku ne biriweebwa. Amazima ne gasuulibwa wansi, ne buli kye lyakolanga ne kiba kya mukisa.

¹³ Ne mpulira omutukuvu ng'ayogera, n'omutukuvu omulala n'agamba oyo eyayogera nti, "Okwolesebwa okwogera ku kiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku, ne ku bujeemu okuleeta okwonoona okungi, ne ku kuwaayo okwa watukuvu, ne ku batukuvu abalinnyiririra, kulituukirira ddi era ebyo byonna birikoma ddi?"

¹⁴ N'anjamba nti, "Okutuusa ng'ennaku enkumi bbiri mu bisatu ziyiseewo."

Amakulu g'Okwolesebwa

¹⁵ Awo nze Danyeri bwe namala okufuna okwolesebwa okwo nga nkyagezaako okutegeera amakulu gaakwo, laba ne wayimirira mu maaso gange ekifaananyi ng'eky'omusajja. ¹⁶ Ne mpulira eddobozi ly'omusajja emitala w'omugga Ulaayi, eryakoowoola, ne lyogera nti, "Gabulyeri, tegeeza omusajja oyo amakulu g'okwolesebwa okwo."

¹⁷ Awo n'asembera okumpi ne we nnali nnyimiridde, ne ntya, ne neeyala wansi. Naye n'anjamba nti, "Tegeera, ggwe omwana w'omuntu, ng'okwolesebwa, kwogera ku biro eby'enkomerero."

¹⁸ Awo bwe yali akyayogera nange, ne nkwatibwa otulo otungi ennyo, ng'amaaso gange nga ngavuunise ku ttaka, ye n'ankwatako n'angolokosa.

¹⁹ N'ayogera nti, "Laba, ndikumanyisa ebiribaawo mu biro eby'enkomerero eby'okubonaabona, kubanga okwolesebwa kwogera ku kiseera ekyalondebwa eky'enkomerero. ²⁰ Endiga ennume gye walaba ey'amayembe abiri, be bakabaka ab'Obumeedi, n'Obuperusi. ²¹ N'embuzi ennume endaawo ye kabaka w'e Buyonaani, n'ejjembe eddene eriri mu kyenyi kyayo ye

kabaka ow'olubereberye. ²² N'amayembe ana agadda mu kifo kyalyo nga limenyese, bwe bwakabaka obuna obuliva mu ggwanga lye, naye tebuliba na buyinza bwe bumu ng'obubwe.

²³ "Mu biro eby'enkomerero eby'okufuga kwabwe, abajeemu nga batandise okusobya ennyo, kabaka omuzira ate omukambwe, ng'alina obukoddyo bungi alivaayo. ²⁴ Aliba n'amaanyi mangi, naye si lwa buyinza bwe ye, era alireeta entiisa nnene, era aliba wa mukisa mu buli ky'akola. Alizikiriza abantu ab'amaanyi n'abantu abatukuvu. ²⁵ Aliba mulimba nnyo, n'aleetera obulimba okweyongera, era alyegulumiza nnyo. Alig-wikiriza abantu bangi n'abazikiriza, era n'alumba n'Omukulu w'abalangira. Wabula naye alizikirizibwa so si n'amaanyi ag'obuntu.

²⁶ "Okwolesebwa okukwata ku biro eby'oku makya ne ku by'akawungeezi, kwe wafuna kwa mazima, naye sirikira okwolesebwa okwo, kubanga kwogera ku biro ebigenda okujja."

²⁷ Nze Danyeri ne mpulira nga nkooye nnyo era ne ndwala okumala ennaku. N'oluvannyuma nga nzisuse ne nzira ku mirimu gya kabaka, kyokka okwolesebwa okwo ne kuntawanya nnyo mu mutima, ate nga sitegeera makulu gaakwo.

Okusaba kwa Danyeri

⁹ Mu mwaka ogw'olubereberye ogwa Daliyo mutabani wa Akaswero Omumeedi, gwe yaliiram obwakabaka bwa Bakaludaaya, ² mu mwaka ogwo ogw'olubereberye, nze Danyeri ne ntegeera amakulu ag'ebyawandiikibwa, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kiri kye yawa Yeremiya nnabbi, ng'okubonaabona kwa Yerusalemi kulitwala emyaka nsanvu. ³ Awo ne nkyukira Mukama Katonda ne nnoonya okubeerwa okuva gyali nga nsaba era nga neegayirira, nga nsiiba era nga nyambadde ebibukutu nga neesiize evvu.

⁴ Ne nsaba MUKAMA Katonda wange ne mwatulira nti,

"Ayi Mukama omukulu era ow'entiisa, akuuma endagaano ye so n'okwagala kwo tekujjulukuka eri abo bonna abakwagala era abagondera ebiragiro byo, ⁵ twonoonye era tusobezza, tukoze eby'ekyejo n'ebyo bujeemu, era ⁶ tetwawuliriza baddu bo bannabbi, abaayogeranga mu linnya lyo eri bakabaka baffe, n'eri abalangira baffe, n'eri bajjajjaffe, n'eri abantu bonna ab'omu nsi.

⁷ "MUKAMA oli mutukuvu, naye olunaku lwa leero tuswadde, abantu ba Yuda, n'abatuuze ba Yerusalemi, ne Isirayiri yenna, abali okumpi n'abali ewala mu nsi zonna gye wabawanangusiriza olw'obutaba beesigwa gy'oli. ⁸ Ayi MUKAMA, ffe ne bakabaka baffe, n'abalangira baffe, ne bajjajjaffe tuswadde kubanga twonoonye. ⁹ MUKAMA Katonda waffe ajjudde okusaasira n'okusonyiwa, newaakubadde nga tumujeemedde, ¹⁰ ne tutawuliriza ddooboozi lya MUKAMA Ka-

tonda waffe, newaakubadde okukuuma amateeka ge, ge yatuwa ng'ayita mu baddu be bannabbi. ¹¹ Isirayiri yenna bamenye amateeka go ne bakuvaako, era bakujeemedde.

"Noolwekyo ebikolimo n'ebirayiro ebyawandiikibwa mu mateeka ga Musa omuddu wa MUKAMA kyebivudde bitutuukako kubanga twayonoona mu maaso go.

¹² Otuukirizza ebigambo bye watwogerako, n'eri abakulembeze baffe, bw'otuleeseeko akabi akanene; era wansi w'eggulu tewabangawo kintu kinene bwe kityo ekyakolebwa, ng'ekyo ekituuse ku Yerusalemi.

¹³ Nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa, bwe bityo ebisobyo byonna bwe byatutuukako, naye ate nga tetunneegayirira kisa kya MUKAMA Katonda waffe, okulekayo ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu tusseeyo omwoyo okugoberera amazima.

¹⁴ MUKAMA kyeyava talwa kutuleetako buzibu obwo, kubanga MUKAMA Katonda waffe mutuukirivu mu buli ky'akola, naye tetugonedde ddooboozi lye.

¹⁵ "Ggwe, Ayi MUKAMA Katonda waffe eyaggya abantu bo mu nsi ey'e Misiri n'omukono gwo ogw'amaanyi ne weekolera erinnya, eryayatiikirira ne leero, twayonoona ne tukola ebitali bya butuukirivu. ¹⁶ Ayi Mukama, ng'obutuukirivu bwo bwonna bwe buli, obusungu bwo n'ekiruyi kyo obiggye ku kibuga kyo Yerusalemi, olusozi lwo olutukuvu, kubanga olw'ebibi byaffe n'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu ebya bajjajjaffe, tufuuse eky'okusekererwa eri abatwetoolodde bonna.

¹⁷ "Kaakano, Ayi Katonda waffe, owulire okusaba n'okwegayirira kw'omuddu wo, olw'okusaasira kwo Ayi Mukama otunule eri ekifo kyo ekitukuvu. ¹⁸ Ayi Katonda wange, otege okutu kwo owulirize, otunuulire okuzika kw'ekibuga ekyatuumibwa erinnya lyo, kubanga tetuleeta byetaago byaffe eri ggwe olw'obutuukirivu bwaffe, wabula olw'okusaasira kwo okungi. ¹⁹ Ayi Mukama otuwulire! Ayi Mukama, otusonyiwe! Ayi Mukama otuwulire era obeeko ne ky'okolawo! Olw'okusaasira kwo, Ayi Katonda wange oleme okulwa, kubanga ekibuga kyo n'abantu bo n'eggwanga lyo bayitibwa Erinnya lyo."

Amakulu ga Wiiki Omusanvu

²⁰ Awo bwe nnali nga njogera era nga nsaba, nga njatula ebibi byange n'ebibi by'abantu bange Isirayiri, nga neegayirira MUKAMA Katonda wange ku lw'olusozi lwe olutukuvu, ²¹ awo mu kiseera ekyo nga nkyasaba, omusajja Gabulyeri, gwe nalaba mu kwolesebwa okwasooka, n'ajja gye ndi mu mbuyaga ey'amaanyi mu kiseera ekya ssaddaaka ey'akawungeezi. ²² N'anjamba nti, "Danyeri, kaakano nzize okukuwa amagezi n'okutegeera. ²³ Amangu nga waakatandika okusaba, okwegayirira kwo kwaddibwamu era nzize okukutegeeza, kubanga oli mwagalwa nnyo. Nool-

wekyo ssaayo omwoyo eri ekigambo kino, otegeere bye wayolesebwa.

²⁴ “Wiiki nsavu ze ziweereddwa abantu bo n’ekibuga kyo ekitukuvu okukomya ebikolwa byabwe ebibi, n’okuleka ebibi, n’okutangirirwa olw’ebikolwa ebitali bya butuukirivu, n’okuleeta obutuukirivu obutaligg-waawo, n’okukakasa ebyo ebyayolesebwa n’ebyo ebyalangibwa, n’okufuka amafuta ku asinga obutukuvu.

²⁵ “Manya era tegeera ng’okuva ne kaakano ekiragi-ro nga bwe kiweereddwa ku kuzibwawo kwa Yerusalemi n’okutuusa ku kujja okw’omufuzi oyo eyafukibwako amafuta, waliba ebbanga lya wiiki musanvu. N’oluvannyuma kirizimbibwa mu wiiki nkaaga mu bbiri ne kiteekebwamu enguudo n’olusalosalalo, newaakubadde nga biriba biro bya kutegana. ²⁶ N’oluvannyuma lwa wiiki enkaaga mu ebbiri, eyafukibwako amafuta alisalibwako, era taliba na kintu. Abantu ab’omufuzi balijja ne bazikiriza ekibuga n’awatukuvu, n’enkomerero ye erijja ng’amataba, n’entalo era n’okuzika okwalagirwa biryeyongerera okutuusa ku nkomerero. ²⁷ Alikola endagaano enywevu n’abantu bangi okumala wiiki emu, naye wakati wa wiiki eyo aliggyawo emikolo gya ssaddaaka n’ebiweebwayo. Ne ku kiwaawaatiro eky’ebyemizizo kulijirako oyo aleeta okubonaabona, okutuusa ekiseera eky’enkomerero ekyalagirwa nga kituukiridde ku ye.”

Danyeri Alaba Malayika mu Kwolesebwa

10 Mu mwaka ogwokusatu ogw’obufuzi bwa Kulo kabaka w’e Buperusi, Danyeri eyayitibwanga Berutesazza n’afuna okwolesebwa okulala. Ekigambo kye yafuna kyali kya mazima nga kyogera ku lutalo olw’amaanyi. N’ategeera obubaka obwamuweebwa mu kwolesebwa okwo.

² Mu biro ebyo, nze Danyeri ne mmala wiiki ssatu nga nkungubaga. ³ Saalya ku mmere ennungi, newaakubadde ennyama wadde okunywa ku wayini; era ne nsiwuukira ddala okumala wiiki ssatu.

⁴ Ku lunaku olw’amakumi abiri mu ennya olw’omwezi ogw’olubereberye nga nyimiridde ku mabali g’omugga omunene Tigiriisi, ⁵ ne nnyimusa amaaso gange, ne ntunula waggulu, ne ndaba omusajja ayambadde linena, nga yeesibye olukoba olwa zaabu ennongooseemu mu kiwato. ⁶ Omubiri gwe gwali gumasamasa ng’ejjinja erya berulo, n’ekyenyi kye nga kiri ng’okumyansa okw’eggulu, n’amaaso ge nga gali ng’etabaaza ez’omuliro, n’emikono gye n’amagulu ge nga biri ng’ebbala ly’ekikomo ekizigule, n’eddoboosi lye ng’oluyooogaano olw’ekibiina ekinene.

⁷ Nze Danyeri nzekka, nze nalaba okwolesebwa okwo, abasajja be nnali nabo tebaakulaba, wabula bajjula entiisa, ne badduka ne beekweka. ⁸ Ne nsigala nzekka, nga neewuunya okwolesebwa okunene okwo; ne nzigwamu amaanyi; amaaso gange ne gayongobera,

ne mba, nga seesobola. ⁹ Awo ne mpulira ng’ayogera, era bwe nnali nga nkyamuwuliriza, ne neebaka otulo tungi nnyo, amaaso gange nga gatunudde wansi ku ttaka.

¹⁰ Ne wabaawo omukono ogunkwatako, emikono gyange n’amaviivi gange ne bitanula okujugumira.

¹¹ N’anjamba nti, “Danyeri, ggwe omusajja omwagalwa ennyo, tegeera era osseeyo omwoyo ku bigambo bye njogera naawe, era yimuka oyimirire kubanga ntumiddwa gy’oli.” Awo bwe yayogera ebigambo ebyo gye ndi ne nnyimirira nga nkankana.

¹² N’alyoka anjamba nti, “Totya Danyeri, kubanga okuva ku lunaku olwasooka lwe wamalirira okutegeera ne weetoowaza mu maaso ga Katonda wo, ebigambo byo byawulirwa, era nzize olw’ebigambo byo. ¹³ Namala ennaku amakumi abiri mu lumu nga nkyalwana n’omulangira w’e Buperusi, naye Mikayiri omu ku balangira abakulu n’ajja n’annyamba, kubanga kabaka w’e Buperusi yali ankwatidde eyo. ¹⁴ Kaakano nzize okukunyonnyola ebigenda okutuka ku bantu bo mu biro eby’omu maaso; kubanga bye wayolesebwa byogera ku biro ebigenda okujja.”

¹⁵ Awo bwe yali ng’akyambuulira ebyo, ne nkutama, ne ntunusa amaaso gange wansi, ne nsirika. ¹⁶ Awo ne wajja eyafaanana ng’omuntu n’akoma ku mimwa gyange, ne ntanula okwogera. Ne njamba eyali annyimiridde mu maaso nti, “Mukama wange nzijjudde obuyinike, era n’amaanyi sirina olw’ebyo bye njolesebbwa. ¹⁷ Nnyinza ntya nze omuddu wo okwogera naawe ggwe mukama wange? Amaanyi gampwedde-mu, sikyayinza na kussa bulungi mukka.”

¹⁸ Nate eyafaanana ng’omuntu n’ankomako n’anzizamu amaanyi. ¹⁹ N’anjamba nti, “Ggwe omwagalwa ennyo, totya. Emirembe gibeere gy’oli, guma omwoyo era beera n’obuvumu.”

Awo bwe yayogera nange, ne nziramumu amaanyi, ne njogera nti, “Yogera mukama wange, kubanga onzizizaamu amaanyi.”

²⁰ N’alyoka ayogera nti, “Ekindeese gy’oli okimanyi? Mu bbanga eritali ly’ewala, nzija kuddayo okulwanyisa omulangira ow’e Buperusi, era bwe ndimuwangula, omulangira ow’e Buyonaani alijja. ²¹ Naye okusooka byonna, ka nkutegeeze ebyawandiikibwa ebiri mu kitabo eky’amazima: Tewali n’omu ambeera okuggyako Mikayiri, omulangira wammwe abakuuma.

11 Mu mwaka ogw’olubereberye ogw’obufuzi bwa Daliyo Omumeedi, nayimirira okumugumya era n’okumunyweza.

Bakabaka ab’omu Bukiikaddyo, n’ab’omu Bukiikakkono

² “Kaakano nnaakutegeeze eby’amazima: Bakabaka basatu abalala balifuga mu Buperusi, n’owookuna aliba mugagga nnyo okusinga bali bonna; era bw’alimala okwenyweza olw’obugagga bwe, alikubiriza bonna okujeemera obwakabaka obwa Buyonaani. ³ N’oluvan-

nyuma walirabika kabaka ow'amaanyi, alifuga n'obuyinza bungi n'akola nga bw'ayagala. ⁴ N'oluvannyuma obwakabaka bwe bulisasika ne bugabanyizibwa eri embuyaga ennya ez'omu ggulu. Ezzadde lye teriribugabana, era n'obwakabaka obwo tebuliba na buyinza bwe yalina kubanga obwakabaka bwe bulisigulwa ne buweebwa abalala.

⁵ "Kabaka ow'obukiikaddyo aliba w'amaanyi, naye omu ku bakungu be aliba w'amaanyi okumusinga era alifuga obwakabaka bwe n'amaanyi mangi. ⁶ Bwe waliyitawo emyaka, balyegatta wamu n'omuwala wa kabaka ow'obukiikaddyo, aligenda eri kabaka ow'obukiikakkono okumwegattako, naye talisigaza buyinza bwe so ne kabaka newaakubadde ezzadde lye tebaliwangaala. Mu biro ebyo aliweebwayo ye n'abo baayita nabo mu lubiri, awamu ne kitaawe, era n'oyo eyamuwagira.

⁷ "Ow'omu lulyo lwe, yaalitwala ekifo kye; alirumba eggye lya kabaka ow'obukiikakkono n'ayingira mu lubiri lwe, era alibalwanyisa n'abawangula. ⁸ Aliddira bakatonda baabwe n'ebifaananyi byabwe ebisaanuuse n'ebintu byabwe eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya za-abu n'abitwala e Misiri, era alimala ebbanga nga tazzeeyo kulumba kabaka w'obukiikakkono. ⁹ Kabaka w'obukiikakkono alirumba amatwale ga kabaka w'obukiikaddyo naye oluvannyuma aliwalirizibwa okuddayo mu nsi ye. ¹⁰ Batabani be balyeteekateeka ne bakunjaanya eggye eddene era balisaanyaawo ensi eyo ng'amazzi aganjaala n'amaanyi, era balituuka ku lubiri lwe.

¹¹ "Mu busungu obungi, kabaka w'obukiikaddyo alirumba kabaka w'obukiikakkono ow'eggye eddene, n'amuwangula. ¹² Kabaka w'obukiikaddyo bw'alimala okuwangula eggye eryo eddene, n'aliwamba, alyegulumiza n'atta bangi ku bo, naye taliwangaala. ¹³ Bwe waliyitawo ebbanga kabaka w'obukiikakkono alikunjaanya n'afuna eggye eddene okusinga ery'olubereberye, n'oluvannyuma lw'emyaka emingi, alirumba n'eggye lye ng'alina ebyokulwanyisa ebiwera.

¹⁴ "Mu biro ebyo bangi balijeemera kabaka w'obukiikaddyo; era n'abasajja ab'effujjo ab'omu ggwanga lyo balitandika okujeema, naye baliremwa, ebigambo bye wayolesebwa bituukirire. ¹⁵ Awo kabaka w'obukiikakkono alijja n'akola ebifunvu era aliwamba ekibuga ekiriko bbugwe. Eggye ery'omu bukiikaddyo teririsobola kumulwanyisa, newaakubadde abaserikale baabwe abatendeke abakugu ennyo okumusobola. ¹⁶ Oyo alibalumba, alikola nga bw'ayagala so tewaliba n'omu alimuziyiza; era alyenyweza mu nsi ennungi, yonna n'ebeera mu buyinza bwe. ¹⁷ Alijja n'ekitiibwa eky'obwakabaka bwe kyonna ng'amaliridde okukola endagaano ne kabaka w'obukiikaddyo. Alimuwa muwala we okumufumbirwa awambe obwakabaka, naye enteekateeka ye terituukirira newaakubadde okumuyamba. ¹⁸ N'oluvannyuma alikyuka n'alumba ensi ey'oku mabbali g'ennyanja

n'agiwamba; naye walibaawo omuduumizi alikomya okujooga kwe, n'amwesasuza. ¹⁹ Oluvannyuma lw'ebyo alikyuka okwagala okuddayo mu mbiri ez'omu nsi ye, naye alyesittalira mu kkubo n'agwa, n'ataddayo kulabika.

²⁰ "Alimusikira, aliweereza omusolooza w'omusolo alituukiriza eby'obwakabaka, naye mu nnaku ntono alizikirizibwa, si mu lutalo newaakubadde mu busungu.

²¹ "Alidda mu kifo ky'oyo, aliba musajja mubi nnyo naye nga taweereddwa buyinza buva eri kabaka. Alirumba obwakabaka abantu nga batudde ntende, n'abuwamba ng'akozesa enkwe. ²² Oluvannyuma lw'ebyo eggye ery'amaanyi liriwangulwa ne lizikirizibwa mu maaso ge; n'omulangira ow'endagaano naye alizikirizibwa. ²³ Awo bw'alimala okukola endagaano naye, alibeefuulira, n'aba w'amaanyi ng'ayambibwako abantu batono. ²⁴ Mu biro eby'emirembe, alirumba amasaza amagagga, nga tebamwetegekedde, n'akola bajajjaabe bye bataakolanga newaakubadde bajajja ba bajajjaabe. Aligabula abagoberezi be, ebinyage n'obugagga, ne yeekobaana okuwamba embiri, naye ekyo kirimala akaseera katono.

²⁵ "Alikunjaanya eggye ddene mu maanyi ge n'obuvumu bwe n'alumba kabaka w'obukiikaddyo. Kabaka w'obukiikaddyo alyerwanako n'eggye eddene era ery'amaanyi ennyo; naye talimuyinza olw'enkwe ze baamusalira. ²⁶ N'abo abanaagabana ku bugagga bwa kabaka baligezaako okumuzikiriza, era eggye lye lirisaaawo, bangi ku bo ne bafiira mu lutalo. ²⁷ Bakabaka bombi abaamalirira okukola eby'ekyejo mu mitima gyabwe, balituula ku mmeeza emu, ne bakuusagana naye tewalibaawo kya mazima kiteesebwa kubanga enkomerero erituuka mu biro ebyalagirwa. ²⁸ Kabaka w'obukiikakkono aliddayo mu nsi ye n'obugagga bungi, n'omutima gwe gulikyawa endagaano entukuvu. Era alikola kye yateekateeka mu mitima gwe n'oluvannyuma n'addayo mu nsi ye.

²⁹ "Mu bbanga eryagerebwa, alirumba obukiikaddyo nate, naye ku luno tekiriba nga bwe kyali mu biro eby'olubereberye. ³⁰ Emmeeri ez'e Kittimu zirimulwanyisa era aliggwaamu amaanyi, n'oluvannyuma alikyuka okuddayo n'asunguwalira endagaano entukuvu. Bw'aliddayo alikolagana n'abo abakyawa endagaano entukuvu.

³¹ "Amaggye ge galigolokoka okugwagwawaza awatukuvu wa yeekaalu era aliggyawo ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku. N'oluvannyuma balissawo eby'emizizo ebireeta ennaku n'okubonaabona.

³² Alisendasenda abo abaajeemera endagaano, naye abantu abamanyi Katonda waabwe baliyimirira ne bamuwakanya n'amaanyi.

³³ "Ab'amagezi baliwabula bangi, newaakubadde nga balittibwa, n'abalala ne bookebwa omuliro, n'abalala ne bawambibwa, n'abalala ne banyagibwa okumala akaseera katono. ³⁴ Bwe baligwa baliyambibwako akatono era bangi abatali ba mazima bal-

ibasendasenda ne babeegattako. ³⁵ Abamu ku b'am-agezi balyesittala, balyoke balongoosebwe, batukuzibwe, baleme kuba na bbala mu kiseera eky'enkomerero, kubanga ebiro ebyo byategekebwa era birituukirira.

Kabaka Eyeegulumiza

³⁶ "Kabaka alikola nga bw'ayagala. Alyenyumiriza ne yeegulumiza okusinga katonda yenna, era alyogera ebitawulikikangako ku Katonda wa bakatonda. Aliba mugagga okutuusa ebiro eby'obusungu lwe birituukirira, kubanga ekyasalibwawo kiteekwa okutuukirira. ³⁷ Talissa kitiibwa mu bakatonda ba jjajjaabe newaakubadde oyo abakazi gwe beegomba, so talissa kitiibwa mu katonda yenna, naye alyegulumiza okusinga bonna. ³⁸ Mu kifo ky'abo, alissa ekitiibwa mu katonda w'embiri, katonda ataamanyibwa bajajjaabe gwali-tonera zaabu ne ffeeza, n'amayinja ag'omuwendo n'ebirabo eby'omuwendo omungi. ³⁹ Alirumba embiri ez'amaanyi ennyo ng'ayambibwako katonda omugwira, era abo abalissa ekimu naye, alibawa ekitiibwa kinene, n'abawa n'okufuga abantu bangi, n'ensi n'agigabanyaamu olw'amagoba.

⁴⁰ "Mu biro eby'enkomerero kabaka w'obukiikaddyo alimulumba, naye kabaka w'obukiikakkono alifubutuka n'ajja okumusisinkana ng'alina amagaali n'abeebagala embalaasi, n'emmeeri nnyingi, era alirumba ensi nnyingi n'aziyitamu ng'embuyaga. ⁴¹ Alirumba Ensi Ennungi n'awamba n'amawanga mangi, naye Edomu ne Mowaabu n'abakulembeze ba Amoni balimuwona. ⁴² Okufuga kwe kulyeyongera mu mawanga mangi, ne Misiri nga mw'omutwalidde. ⁴³ Alifuga amawanika aga zaabu ne ffeeza, n'eby'obugagga byonna ebya Misiri, n'afuula Abalibiya n'Abaesiyopiya okuba abaddube. ⁴⁴ Naye amawulire agaliva mu buvanjuba ne mu bukiikakkono galimukanga, olwo n'alyoka agolokoka mu busungu obungi ennyo okugenda okuzikiriza n'okumalawo bangi ku bo. ⁴⁵ Alisimba eweema ze ez'olubiri wakati w'ennyanya n'olusozi olulungi era olutukuvu; era naye alikoma so tewaliba amuyamba.

Ebiseera eby'Enkomerero

12 "Mu biro ebyo Mikayiri omulangira omukulu akuuma abantu bo aligolokoka, ne yeeyimirira abantu bo. Waliba ekiseera eky'okubonaaboneramu ekitabangawo okuva ku kutondebwa kw'amawanga.

Naye mu biro ebyo, omuntu aliba awandiikiddwa mu kitabo, alirokolebwa. ² Bangi ku beebase mu nfuufu ey'ensi baligolokoka, abamu eri obulamu obutaggwawo, n'abalala eri ensanyi n'okuswazibwa okutaggwawo. ³ Abo abalina okutegeera balyakaayakana ng'okumasamasa kw'omu bbanga; n'abo abakyusa abangi okudda eri obutuukirivu, balyakaayakana ng'emmunyee nye emirembe n'emirembe. ⁴ Naye ggwe Danyeri, bikka era osse envumbo ku kitabo okutuusa ekiseera eky'enkomerero lwe kirituuka. Bangi balitambula eno n'eri, era n'okumanya n'amagezi kulyeyongera."

⁵ Nze Danyeri ne ndyoka ndaba, laba babiri abalala nga bayimiridde mu maaso gange, omu ku lubalama lw'omugga olumu, n'omulala ku lubalama lw'omugga olulwolekedde. ⁶ Omu ku bo n'agamba omusajja, eyali waggulu w'amazzi g'omugga ng'ayambadde linena nti, "Kiritwala bbanga ki ebyewuunyisa ebyo byonna okutuukirira?"

⁷ Omusajja eyali waggulu w'amazzi g'omugga ng'ayambadde linena, n'ayimusa omukono gwe ogwa ddyo n'omukono gwe ogwa kkono eri eggulu, ne mmuwulira ng'alayira eri oyo abeera omulamu emirembe n'emirembe, ng'ayogera nti, "Waliyitawo ebbanga lya myaka esatu n'ekitundu. Era amaanyi g'abantu abatukuvu bwe galimalibwawo, ebintu ebyo byonna ne biryoka bituukirira."

⁸ Ne mpulira naye ne sitegeera. Kyennava mbuuzi nti, "Mukama wange, biki ebiriva mu ebyo byonna?"

⁹ N'anziramu nti, "Weetambulire makubo go, Danyeri, kubanga ebigambo bibikiddwako era n'ekitabo kissibbwako envumbo okutuusa ekiseera eky'enkomerero. ¹⁰ Bangi balitukuzibwa ne balongoosebwa obutabaako na bbala, naye abatali batuukirivu balyeyongera okukola ebibi. Ku batali batuukirivu tekuliba ategeera, naye ab'amagezi baliba n'okutegeera.

¹¹ "N'okuva mu kiseera ekya ssaddaaka eya buli lunaku ng'egyiddwawo n'eby'emizizo ebizikiriza nga biteekeddawo, waliyitawo ennaku lukumi mu bibiri mu kyenda. ¹² Alina omukisa oyo alirindirira n'atuuka ku nkomerero ey'ennaku olukumi mu bisatu mu asatu mu ttaano.

¹³ "Naye ggwe tambula makubo go okutuusa enkomerero lwe lituuka. Oliwummula, ne ku nkomerero oligolokoka n'oweebwa omugabo gwo gwe wategekerwa."

Koseya

1 Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA* bwe yawa Koseya mutabani wa Beeru mu mulembe gwa Uzziya, n'ogwa Yosamu, n'ogwa Akazi n'ogwa Keezeekiya, nga be bakabaka ba Yuda, ne mu mulembe gwa Yerobowaamu mutabani wa Yowaasi, nga ye kabaka wa Isirayiri.

Koseya Afuna Amaka

2 Awo *MUKAMA* bwe yasooka okwogera eri Koseya, yamulagira nti, "Ggenda owase omukazi malaaya, omuzaalemu abaana, era banaayitibwanga abaana aboobwamalaaya, kubanga ensi eyitirizza okukola eki ibi eky'obwenzi, n'eva ku *MUKAMA*." **3** Awo n'awasa Gomeri muwala wa Dibulayimu, n'aba olubuto, n'amuzaalira omwana wabulenzi.

4 *MUKAMA* n'agamba Koseya nti, "Mmutuume erinnya Yezuleeri, kubanga nnaatera okubonereza ennyumba ya Yeeku, olw'okuyiwa omusaayi gw'abantu ab'e Yezuleeri, era ndimalawo obwakabaka bwa Isirayiri.

5 Ku lunaku olwo omutege gwa Isirayiri ndigumenyera mu Kiwonvu kya Yezuleeri."

6 Gomeri n'aba olubuto olulala, n'azaala omwana wabuwala. *MUKAMA* n'agamba Koseya nti, "Mmutuume erinnya Lolukama, kubanga ennyumba ya Isirayiri ndiba sikyagyagala, si kulwa nga mbasonyiwa. **7** Naye ab'ennyumba ya Yuda ndibaagala, era ndibalokola, si na kasaale, newaakubadde ekitala, newaakubadde entalo, newaakubadde embalaasi newaakubadde abeebagala embalaasi, wabula nze kennyini *MUKAMA* Katonda waabwe nze ndibaagala era ne mbalokola."

8 Awo Gomeri bwe yamala okuggya Lolukama ku mabeere, n'aba olubuto olulala n'azaala omwana wabulenzi. **9** *MUKAMA* n'ayogera nti, "Mmutuume erinnya Lowami, kubanga temukyali bantu bange, nange sikyali Katonda wammwe.

10 "Naye ekiseera kirituuka abantu ba Isirayiri ne baba bangi ng'omusenye ogw'oku nnyanja, ogutayinzika kupimibwa newaakubadde okubalibwa olw'obungi bwagwo. Mu kifo ky'okuyitibwa abatali bantu bange, baliyitibwa, baana ba Katonda omulam. **11** Abantu ba Yuda baliddamu okwegatta n'abantu ba Isirayiri ne beerondamu omukulembeze, ne bava mu buwanjanganuse, era olunaku lwa Yezuleeri luliba lukulu."

2 "Mwogere ku baganda bammwe nti, 'bantu bange,' mwogere ne ku bannyinammwe nti, 'baagalwa bange.'"

Okubonerezebwa kwa Isirayiri, n'Okuzibwa Obuggya kwabwe

2 Munenye nnyammwe, mumunenye, kubanga si mukazi wange, so nange siri bba.

Aggyewo obukaba obuli mu maaso ge, n'obwenzi obuva wakati w'amabeere ge;

3 nneme okumwambulira ddala ne mmulekeraawo nga bwe yali ku lunaku kwe yazaalibwa;

ne mmufuula ng'eddungu, ne mmulekawo ng'ensi enkalu eteriiko ky'egasa, ne mmussa ennyonta.

4 Sirilaga kwagala kwange eri abaana be, kubanga baana ba bwenzi.

5 Nnyabwe yakola obwenzi, n'abazaalira mu buwemu.

Yayogera nti, "Ndigenda eri baganzi bange abampa emmere n'amazzi,

n'ebimbugumya n'ebiyokwambala, n'amafuta n'ekyokunywa."

6 Kyendiva nziba ekkubo lye n'amaggwa, ne mmuzimbako bbugwe okumwetooloola, aleme okulaba ekkubo wayitira.

7 Aligezaako okugoberera baganzi be abakwate, naye talibatuukako, alibanoonya naye talibalaba. Oluvannyuma alyogera nti, "Naagenda eri bba wange eyasooka,

kubanga mu biro ebyo nabanga bulungi okusinga bwe ndi kaakano."

8 Tajjukira nga nze namuwanga enjaano, ne wayini n'amafuta,

era eyamuwa effeeza ne zaabu

bye baakozesanga okuweerezanga Baali.

9 "Kyendiva neddiza emmere yange ey'empeke ng'eyengedde,

ne wayini wange ng'atuuse;

era nzija kumuggyako ebyambalo byange

eby'ebbugumu n'ebiyambalo byange ebya bulijjo, bye yayambalanga.

10 Era kyenaava nyanika obukaba bwe

mu maaso ga baganzi be,

so tewaliba amuwonya mu mukono gwange.

11 Ndikomya ebinyumu bye byonna, n'embaga ze eza buli mwaka,

n'embaga ze ez'emyezi egyakaboneka, ne ssabbiiti ze,
 n'enkuŋjaana ze zonna entukuvu.
 12 Ndizikiriza emizabbibu gye n'emitiini gye,
 gye yayogerako nti, 'Guno gwe musaala baganzi bange gwe bansasula.'
 Ndibizisa,
 era n'ensolo ez'omu nsiko ziribyonoona.
 13 Ndimubonereza olw'ennaku
 ze yayotereza obubaane eri Babaali,
 ne yeeyambaza empeta n'ebintu eby'omuwendo en-nyo,
 n'agenda eri baganzi be,
 naye nze n'aneerabira,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 14 Kale kyendiva musendasenda,
 ne mmutwala mu ddungu,
 ne njogera naye n'eggonjebwa.
 15 Era eyo ndimuddiza ennimiro ze ez'emizabbibu,
 ne nfuula Ekiwonvu kya Akoli ^I oluggi olw'essuubi.
 Alimpuliriza nga bwe yampulirizanga mu nnaku ez'obuvubuka bwe,
 era nga mu biro bye yaviira mu nsi ya Misiri.
 16 "Ku lunaku olwo," bw'ayogera *MUKAMA*,
 "olimpita nti, 'mwami wange,'
 toliddayo nate kumpita, '*MUKAMA* wange.'"
 17 Ndiggya amannya ga Babaali mu kamwa ke,
 so taliddayo nate okwasanguza amannya gaabwe.
 18 Ku lunaku olwo ndibakolera endagaano
 n'ensolo ez'omu nsiko n'ennyonyi ez'omu bbanga,
 n'ebywawala ku ttaka,
 era ndiggyawo obusaale, n'ekitala, n'entalo mu nsi,
 bonna ne batuula mirembe.
 19 Era ndikwogereza ennaku zonna,
 ndikwogereza mu butuukirivu, ne mu mazima,
 ne mu kwagala ne mu kusaasira.
 20 Ndikwogereza mu bwesigwa,
 era olimanya *MUKAMA*.
 21 "Ku lunaku olwo,
 ndyanukula eggulu,
 nalyo ne lyanukula ensi;
 22 ensi erimeramu emmere ey'empeke,
 ne wayini n'amafuta,
 nabyo ne bifunibwa Yezuleeri, ^{II}"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
 23 "Ndimwesimbira mu nsi,
 ndisaasira oyo eyayitibwanga nti, atasaasirwa,
 era ndigamba abataali bantu bange nti, 'Bantu bange,'
 era nabo balyogera nti, 'Ggwe Katonda wange.'"

^I Akoli kitegeeza emitawaana ^{II} Yezuleeri kitegeeza Katonda asimba

Koseya Addinjana ne Mukazi we

3 *MUKAMA* n'anjamba nti, "Genda, mukyala wo oyongere okumwagala, newaakubadde nga mwenzi era yakwaniddwa omusajja omulala. Mwagale nga *MUKAMA* bw'ayagala Abayisirayiri newaakubadde nga bakyukira bakatonda abalala ne baagala obugaati obw'emizabbibu enkalu obuwonge eri bakatonda abalala."
² Awo ne mmugula n'effeeza obuzito bwayo gulaa-mu kikumi mu nsavu ne lita ebikumi bisatu mu amakumi asatu eza sayiri. ³ Bwe ntyo ne mugamba nti, "Oteekwa okubeera nange ebbanga lyonna. Leker-aawo okukuba obwamalaaya, oba okukola obwenzi, nange bwe ntyo naabeeranga naawe."
⁴ Era bwe batyo abaana ba Isirayiri bwe balibeera okumala ennaku ennyingi nga tebalina kabaka newaakubadde omulangira, nga tebakyawaayo ssadaaka eri bakatonda abalala, newaakubadde okusinza amayinga amawonge oba bakatonda abalala, wadde efodi. ⁵ N'oluvannyuma abaana ba Isirayiri balidda ne banoonya *MUKAMA* Katonda waabwe ne Dawudi kabaka waabwe. Balijja eri *MUKAMA* nga bakankana nga banoonya emikisa gye mu nnaku ez'oluvannyuma.

Okulabula eri Isirayiri

4 Muwulire ekigambo kya *MUKAMA*, mmwe abantu ba Isirayiri,
 kubanga *MUKAMA* abalinako ensonga mmwe abatuula mu nsi.
 "Obwesigwa n'okwagala Katonda,
 n'okumumanya bikendedde mu nsi.
² Waliwo okukolima, n'okulimba, n'okutta,
 n'okubba, n'okukola eby'obwenzi;
 bawaguza,
 era bayiwa omusaayi obutakoma.
³ Ensi kyeneeva ekaaba,
 ne bonna abagibeeramu ne bafuuka ekitagasa;
 n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko zirifa, n'ennyonyi ez'omu bbanga nazo zirifa,
 n'ebyenyanja ebiri mu nnyanja ne bifa.
⁴ "Naye temuloopagana,
 so tewabaawo muntu avunaana munne,
 kubanga ensonga
 ngivunaana gwe kabona.
⁵ Wakola ebibi emisana n'ekiro,
 ne bannabbi ne babikolera wamu naawe;
 kyendiva nzikiriza maama ^{III} wo.
⁶ Abantu bange bazikiridde olw'obutamanya.

"Kyemunaava mulema
 okubeera bakabona bange;
 era olw'okulagajjalira etteeka lya Katonda wo,
^{III} maama kitegeeza Obwakabaka bwa Isirayiri

nange kyendiva ndagajjalira abaana bo.
⁷ Gye beeyongera okuba abangi,
 gye baakoma n'okukola ebibi;
 baasuula ekitiibwa kyabwe ne banswaza.
⁸ Bagaggawalira ku bibi by'abantu bange,
 era basemba okwonoona kwabwe.
⁹ Era bwe kityo bwe kiriba eri abantu n'eri bakabona:
 ndibabonereza olw'enneeyisa yaabwe,
 era ne mbasasula ng'ebikolwa byabwe.
¹⁰ "Balirya naye tebalikkuta,
 balikola ebibi eby'obwenzi kyokka tebalzeyongera
 bungi,
 kubanga bavudde ku *MUKAMA* ne beewaayo ¹¹ eri ob-
 wenzi,
 wayini omukadde n'omusu,
 ne bibamalamu okutegeera. ¹² Abantu bange
 beebuza ku kikonge ky'omuti,
 ne baddibwamu omuti.
 Omwoyo ogw'obwenzi gubasendasenda
 ne gubaleetera obutaba beesigwa eri Katonda
 waabwe.
¹³ Baweerayo ssaddaaka ku ntikko z'ensozi,
 ne baweerayo ebiweebwayo ebyokebwa ku busozi,
 wansi w'emyalooni, n'emiribine n'emyera
 awali ekisiikirize ekirungi.
 Bawala bammwe kyebava baba bamalaaya,
 ne baka baana bammwe ne bakola obwenzi.
¹⁴ "Siribonereza bawala bammwe
 olw'okubeera bamalaaya,
 newaakubadde baka baana bammwe
 okukola eby'obwenzi,
 kubanga abasajja bennyini bassa bumu ne ba-
 malaaya,
 ne baweerayo ssaddaaka ne bamalaaya ab'omu
 masabo;
 abantu abatategeera balizikirira.
¹⁵ "Newaakubadde ggwe Isirayiri oyenda,
 omusango guleme okuba ku Yuda.
 Togenda Girugaali,
 newaakubadde okwambuka e Besaveni. ^I
 Tolayiranga nti, 'Nga Katonda bw'ali omulamu.'
¹⁶ Abayisirayiri bakakanyavu mu mitima
 ng'ennyana endalu.
 Olwo *MUKAMA* ayinza atya okubalabirira
 ng'abaana b'endiga abali mu kisibo?
¹⁷ Efulayimu yeegasse n'abasinza ebifaananyi,
 mumuleke abeere yekka.
¹⁸ Ebyokunywa ne bwe bibaggwaako,
 beeyongera mu bwamalaaya;
 n'abakulembeze baabwe baagala nnyo eby'ensonyi:
¹⁹ Embuyaga kyeziriva zibatwala,
 ne ssaddaaka zaabwe ne zibaswaza."

^I *Besaveni kitegeeza ennyumba ey'abakozi b'ebibi*

Isirayiri Asalirwa Omusango

⁵ Muwulire kino mmwe bakabona!
 Musseeyo omwoyo, mmwe Isirayiri!
 Muwulirize, mmwe ennyumba ya Kabaka!
 Omusango guli ku mmwe:
 Mubadde kyambika e Mizupa,
 era ekitimba ekitegeddwa ku Taboli.
² Abajeemu bamaliridde okutta,
 naye ndibabonereza bonna.
³ Mmanyi byonna ebikwata ku Efulayimu,
 so ne Isirayiri tankisibwa.
 Efulayimu weewaddeyo okukuba obwamalaaya,
 ne Isirayiri yeeyonoonye.
⁴ Ebikolwa byabwe tebibaganya
 kudda eri Katonda waabwe,
 kubanga omwoyo ogw'obwamalaaya guli mu mitima
 gyabwe,
 so tebamanyi *MUKAMA*.
⁵ Amalala ga Isirayiri gabalumiriza;
 Abayisirayiri ne Efulayimu balyesittala olw'omusan-
 go gwabwe;
 ne Yuda alyesittalira wamu nabo.
⁶ Bwe baligenda n'ebisibo byabwe n'amagana gaab-
 we
 okunoonya *MUKAMA*,
 tebalimulaba;
 abaviiridde, abeeyawuddeko.
⁷ Tebabadde beesigwa eri *MUKAMA*;
 bazadde abaana aboobwenzi.
 Embaga ez'omwezi ogwakaboneka
 kyeziriva zibamalawo, n'ennimiro zaabwe ne ziragaj-
 jalirwa.
⁸ Mufuuwe enjombwe mu Gibea,
 n'ekkondeere mu Laama.
 Muyimuse amaloboozi e Besaveni;
 mutukulembere mmwe Benyamini.
⁹ Efulayimu alifuuka matongo
 ku lunaku olw'okubonerezebwa.
 Nnangirira ebiribaawo
 mu bika bya Isirayiri.
¹⁰ Abakulembeze ba Yuda bali ng'abo
 abajjulula ensalo,
 era ndibafukako obusungu bwange
 ng'omujjuzo gw'amazzi.
¹¹ Efulayimu anyigirizibwa,
 era omusango gumumeze,
 kubanga yamalirira okugoberera bakatonda abalala.
¹² Kyenvudde nfuuka ng'ennyenje eri Efulayimu,
 n'eri ennyumba ya Yuda n'emba ng'ekintu ekivundu.
¹³ "Efulayimu bwe yalaba obulwadde bwe,
 ne Yuda n'alaba ekivundu kye,
 Efulayimu n'addukira mu Bwasuli,

n'atumya obuyambi okuva eri kabaka waayo omuku-lu.

Naye tasobola kubawonya
newaakubadde okubajjanjaba ebiwundu byabwe.
14 Kyendiva mbeera ng'empologoma eri Efulayimu,
era ng'empologoma ey'amaanyi eri ennyumba ya Yuda.

Ndibataagulataagula ne njenda;
ndibeetikka ne mbatwala, ne babulwako ayinza okubawonya.

15 Ndiddayo mu kifo kyange,
okutuusa lwe balikkiriza omusango gwabwe.
Balinnoonya,
mu buyinike bwabwe, balinnoonya n'omutima gwabwe gwonna."

Obujeemu bwa Isirayiri

6 "Mujje, tudde eri *MUKAMA*.
Atutaaguddetaagudde,
naye alituwonya;
atuleeseeko ebiwundu,
naye ebiwundu alibinyiga.
2 Oluvannyuma olw'ennaku bbiri alituzzaamu obulamu, era ku lunaku
olwokusatu alituzza buggya,
ne tubeera balamu mu maaso ge.
3 Tumanye *MUKAMA*;
tunyiikire okumumanya.
Ng'enjuba bw'evaayo enkya,
bw'atyo bw'alirabika;
alijja gye tuli ng'enkuba ey'omu kiseera ky'omuzira,
era ng'enkuba eya ddumbi efukirira ettaka."
4 Nkukolere ki, Efulayimu?
Nkukolere ki, Yuda?
Okwagala kwo kuli ng'olufu olw'enkya,
era ng'omusulo ogw'enkya ogukala amangu.
5 Kyenvudde nkozesa bannabbi okubasalaasala ebitundutundu,
ne mbatta n'ebigambo eby'omu kamwa kange,
era ne mbasalira emisango ng'okumyansa okw'eggulu.
6 Kubanga njagala ekisa so si ssaddaaka,
era n'okumanya Katonda, okusinga ebiweebwayo ebyokebwa.
7 Okufaanana nga Adamu, bamenye endagaano,
tebaali beesigwa.
8 Gireyaadi kibuga ky'abakozi ba bibi,
era engalo zaabwe zijjudde omusaayi.
9 Ng'abatemu bwe bateegerera omuntu mu kkubo,
n'ebibiina bya bakabona
bwe bityo bwe bittira ku luguudo olugenda e Seke-mu,
ne bazza emisango egy'obuswavu.
10 Ndabye eby'ekivve
mu nnyumba ya Isirayiri;

era eyo Efulayimu gye yeeweereddeyo mu bwa-malaaya,
ne Isirayiri gy'ayonoonekedde.

11 "Naawe Yuda,
amakungula gatuuse.

"Bwe ndikomyawo emikisa gy'abantu bange,
7 na buli lwe nawonyanga Isirayiri,
ebibi bya Efulayimu ne birabika,
n'ebikolwa eby'ekyejo ebya Samaliya nabyo ne birabika.

Balimba,
bamenya ne bayingira mu mayumba,
era batemu abateega abantu mu makubo.
2 Naye tebalowooza
nga nzujukira ebikolwa byabwe byonna ebibi.
Ebibi byabwe bibazingizza,
era mbiraba.

3 "Kabaka asanyukira obutali butuukirivu bwabwe,
n'abakungu basanyukira obulimba bwabwe.

4 Bonna benzi;
bali ng'ekyoto ekyaka omuliro,
omufumbi w'emigaati gw'ateetaaga kuseesaamu okutuusa obutta bw'agoye, lwabuusa ku kyoto ne buzimbulukuka.

5 Ku lunaku kabaka lw'agabula embaga,
abakungu ettamiiro lya wayini ne libalwaza,
kabaka ne yeegatta n'abanyoomi.

6 Emitima gyabwe gyokerera nga oveni
mu busungu bwabwe;
Obusungu bwabwe bubuguumirira ekiro kyonna;
mu makya ne bwaka ng'omuliro.

7 Bonna bookya nga oveni,
era bazikiriza abakulembeze baabwe.
Bakabaka baabwe bonna bagudde;
tewali n'omu ku bo ankowoola.

8 "Efulayimu yeegattika ne bannaggwanga;
Efulayimu mugaati oguyiddeko oluuyi olumu.

9 Bannaggwanga banyuunyunta amaanyi ge
naye takimanyi.

Mu nviiri ze mulimu envi,
naye takiraba.

10 Okwekulumbaza kwa Isirayiri kwe kubalumiriza,
naye newaakubadde ng'ebyo byonna bimutuuseeko tadda eri *MUKAMA* Katonda we
newaakubadde okumunoonya.

11 "Efulayimu ali ng'ejjiba,
alimbibwalimbibwa mangu era talina magezi;
bakaabira Misiri,
era bagenda eri Obwasuli.

12 Bwe baliba balaga eyo, ndibasulako akatimba,
era ndibassa wansi ng'ennyonyi ez'omu bbanga.
Bwe ndiwulira nga bakunjaana, ndibaziyiza.

13 Zibasanze,
kubanga bawabye ne banvaako.
Baakuzikirira
kubanga banjemede.
Njagala nnyo okubanunula,
naye banjogerako eby'obulimba.
14 Tebankaabira n'emitima gyabwe,
wabula ebiwoobe babikubira ku bitanda byabwe.
Bakunjaana awamu olw'emmere ey'empeke ne wayi-
ni,
naye ne banjeemera.
15 Nabayagiriza ne mbawa n'amaanyi,
naye bansalira enkwe.
16 Tebakuyukira oyo Ali Waggulu Ennyo;
bafuuse ng'omutego gw'akasaale ogwayonooneka;
abakulembeze baabwe balifa kitala,
olw'ebigambo byabwe ebya kalebule.
Era kyebaliva babasekerera
mu nsi y'e Misiri."

Isirayiri Akungula Embuyaga

8 "Ffuwa ekkondeere.
Empungu eri ku nnyumba ya *MUKAMA*
kubanga abantu bamenye endagaano yange
ne bajeemera amateeka gange.
2 Isirayiri bankaabira nga boogera nti,
'Katonda waffe, tukumanyi.'
3 Naye Isirayiri baleseeyo ekirungi;
omulabe kyaliva abayigganya.
4 Balonda bakabaka nga sikkirizza,
balonda abakulembeze be sikakasizza.
Beekolera ebifaananyi ebyole
mu ffeeza yaabwe ne mu zaabu yaabwe ebirib-
aleetera okuzikirira.
5 Kanyuga ebweru ekifaananyi ky'ennyana yo, ggwe
Samaliya.
Obusungu bwange bubabuubuukirako.
Balituusa ddi okuba abatali batuukirivu?
6 Bava mu Isirayiri.
Ennyana eyo omuntu eyakuguka mu by'okuweesa, ye
yagikola
so si Katonda.
Era ennyana eyo eya Samaliya
eribetentebwa.
7 "Basiga empewo,
ne bakungula embuyaga.
Ekikolo olw'obutaba na mutwe,
kyekiriva kirema okubala ensigo.
Naye ne bwe kyandibaze,
bannaggwanga bandigiridde.
8 Isirayiri amaliddwawo;
ali wakati mu mawanga
ng'ekintu ekitagasa.
9 Bambuse ne bagenda eri Obwasuli,
ng'endogoyi ey'omu nsiko eri yokka.

Efulayimu aguliridde abaganzi.
10 Newaakubadde nga beetunze eri amawanga,
ndibakunjaanya,
era ndibawaayo eri okubonaabona
nga banyigirizibwa kabaka ow'amaanyi.

11 "Newaakubadde nga Efulayimu baazimba ebyoto
bingi eby'ebiweebwayo olw'ekibi,
bifuuse byoto bya kukolerako bibi.
12 Nabawandiikira ebintu bingi mu mateeka gange,
naye ne babifuula ekintu ekigwira.
13 Bawaayo ebiweebwayo gye ndi,
ne balya ennyama yaabyo,
MUKAMA tabasanyukira.
Kaakano alijukira obutali butuukirivu bwabwe
n'ababonereza olw'ebibi byabwe:
Baliddayo e Misiri.
14 Isirayiri yeerabidde omutonzi we,
n'azimba embiri,
ne Yuda ne yeeyongera okuzimba ebibuga ebiriko
bbugwe;
naye ndisindika omuliro ku bibuga byabwe,
ne gwokya ebigo byabwe."

Okubonerezebwa kwa Isirayiri

9 Tosanyuka ggwe Isirayiri;
tojaguza ng'amawanga amalala,
kubanga tobadde mwesigwa eri Katonda wo,
weegomba empeera eya malaaya
ku buli gguuliro.
2 Egguuliro n'essogolero tebiribaliisa,
ne wayini omusu alibaggwako.
3 Tebalisigala mu nsi ya *MUKAMA*;
Efulayimu aliddayo e Misiri
n'alya emmere etali nnongoofu mu Bwasuli.
4 Tebaliwaayo biweebwayo ebya wayini eri *MUKAMA*,
so ne ssaddaaka zaabwe tezirimusanyusa.
Ssaddaaka zaabwe ziriba ng'emmere ey'abakun-
gubazi,
ne bonna abaliziryako balifuuka abatali balongoofu.
Emmere eyo eriba yaabwe bo,
so teriyigizibwa mu yeekaalu ya *MUKAMA*.
5 Kiki ky'olikola ku lunaku olw'embaga ezaalondebwa,
ku lunaku olw'embaga ya *MUKAMA*?
6 Ne bwe baliwona okuzikirira,
Misiri alibakunjaanya,
ne Menfisi alibaziika.
Eby'obugagga byabwe ebya ffeeza birizika,
n'eweema zaabwe zirimeramu amaggwa.
7 Ennaku ez'okubonerezebwa zijja,
ennaku ez'okusasulirwamu ziri kumpi.
Ekyo Isirayiri akimanye.
Olw'ebibi byammwe okuba ebingi ennyo,
n'obukambwe bwammwe obungi,
nnabbi ayitibwa musirusiru,

n'oyo eyabikkulirwa mumuyita mugu wa ddalu.
⁸ Nnabbi awamu ne Katonda wange
 ye mukuumi wa Efulayimu, ^I
 newaakubadde nga waliwo emitego mu kkubo lye,
 n'obukambwe mu nnyumba ya Katonda we.
⁹ Boonoonye nnyo nnyini
 nga mu nnaku ez'e Gibea.
 Katonda alijjukira obutali butuukirivu bwabwe,
 n'ababonereza olw'ebibi byabwe.
¹⁰ We nasangira Isirayiri,
 kyali nga kulaba zabbibu mu ddungu.
 Bwe nalaba bajjajammwe,
 kyali nga kulaba ebibala ebisooka ku mutiini.
 Naye bwe baja e Baalipyoli,
 beewonga eri ekifaananyi eky'ensonyi,
 ne bafuuka ekyenyinnyalwa ng'ekifaananyi kye
 baayagala.
¹¹ Ekitiibwa kya Efulayimu kiribuuka ne kigenda
 ng'ekinyonyi
 nga tewali kuzaala, newaakubadde okuba olubuto
 newaakubadde okufuna olubuto.
¹² Ne bwe balikuza abaana baabwe,
 ndibabaggyako bonna.
 Ziribasanga
 bwe ndibavaako.
¹³ Nalaba Efulayimu
 ng'asimbiddwa mu kifo ekirungi, nga Ttuulo bw'ali.
 Naye Efulayimu alifulumya
 abaana be ne battibwa.
¹⁴ Bawe Ayi *MUKAMA* Katonda.
 Olibawa ki?
 Leetera embuto zaabwe okuvaamu
 obawe n'amabeere amakalu.
¹⁵ Olw'ebibi byabwe byonna mu Girugaali,
 kyennava mbakyayira eyo.
 Olw'ebikolwa byabwe ebitali bya butuukirivu,
 kyendiva mbagoba mu nnyumba yange.
 Siribaagala nate;
 abakulembeze baabwe bonna bajeemu.
¹⁶ Efulayimu balwadde,
 emirandira gyabwe gikaze,
 tebakyabala bibala.
 Ne bwe balizaala abaana baabwe,
 nditta ezzadde lyabwe lye baagala ennyo.
¹⁷ Katonda wange alibavaako
 kubanga tebamugondede;
 baliba momboze mu mawanga.
¹⁰ Isirayiri yali muzabbibu ogwagaagadde,
 ogwabala ebibala byagwo.
 Ebibala bye gye byeyongera obungi,
 naye gye yeeyongera okuzimba ebyoto;
 n'ensi ye gye yeeyongera okuba engagga,

^I Efulayimu be bantu ba Katonda

gye yeeyongera okulungiya empagi ze.
² Omutima gwabwe mulimba,
 era ekiseera kituuse omusango gubasinge.
MUKAMA alimenya ebyoto byabwe,
 era alizikiriza empagi zaabwe.
³ Olwo balyogera nti, "Tetulina kabaka
 kubanga tetwatya *MUKAMA*.
 Naye ne bwe twandibadde ne kabaka,
 yanditukoleddeyo ki?"
⁴ Basuubiza bingi,
 ne balayirira obwereere
 nga bakola endagaano;
 emisango kyegiva givaayo
 ng'omuuddo ogw'obutwa mu nnimiro ennime.
⁵ Abatuuze b'e Samaliya bali mu ntiisa
 olw'ennyana ensaanuuse ey'e Besaveni.
 Abantu baayo baligikungubagira,
 ne bakabona baayo abaweereza bakatonda abalala,
 abaasanyukanga olw'ekitiibwa kyayo baligikunguba-
 gira,
 kubanga ekitiibwa kyayo kigivuddeko.
⁶ Erisutulibwa n'etwalibwa e Bwasuli
 n'eweebwa kabaka omukulu ng'ekirabo.
 Efulayimu aliswazibwa
 ne Isirayiri alikwatibwa ensonyi olw'ekiteeso kye.
⁷ Samaliya ne kabaka we balitwalibwa
 ng'ekibajjo eky'omuti ku mazzi n'azikirizibwa.
⁸ Ebifo ebigulumivu eby'obutali butuukirivu birisaany-
 izibwawo,
 kye kibi kya Isirayiri.
 Amaggwa n'amatovu galimera ku byoto byabwe,
 ne gabibikka.
 Olwo ne bagamba ensozi nti, "Mutubuutikire,"
 n'obusozi nti, "Mutugweko."
⁹ Okuva mu nnaku za Gibea, wayonoona, ggwe Isir-
 ayiri
 era eyo gye wagugubira.
 Entalo tezakwatira abakozi b'ebibi mu Gibea?
¹⁰ Bwe ndiba nga njagadde, ndibabonereza;
 amawanga galikunjaana okulwana nabo,
 ne basibibwa mu masanga olw'ebibi byabwe
 eby'emirundi ebiri.
¹¹ Efulayimu nnyana ntendeke
 eyagala okuwuula;
 kyendiva nteeka ekikoligo
 mu nsingo ye ennungi.
 Ndigoba Efulayimu
 ne Yuda atekwa okulima
 ne Yakobo atekwa okukabala.
¹² Musige ensigo ez'obutuukirivu,
 mukungule ebibala eby'okwagala okutaggwaawo;
 mukabale ettaka lyammwe eritali ddime,
 kubanga ekiseera kituuse okunoonya *MUKAMA*,
 okutuusa lw'alidda

n'abafukako obutuukirivu.
 13 Naye mwasimba obutali butuukirivu
 ne mukungula ebibi,
 era mulidde ebibala eby'obulimba.
 Olw'okwesiga amaanyi go,
 n'abalwanyo bo abangi,
 14 olutalo kyeluliva lubawuumira mu matu,
 n'ebigo byammwe byonna ne bizikirizibwa,
 nga Sulemaani bwe yazikiriza Beswaluberi ku lunaku
 olw'olutalo,
 abakyala ba nnakazadde lwe baggundwa ku ttaka
 n'abaana baabwe.
 15 Bwe kityo bwe kiribeera, ggwe Besweri
 kubanga ekibi kyo kinene nnyo.
 Olunaku olwo bwe lulituuka,
 kabaka wa Isirayiri alizikirizibwa ddala.

Okwagala kwa Katonda eri Isirayiri

11 "Isirayiri bwe yali omwana omuto, namwagala,
 era namuyita okuva mu Misiri.
 2 Naye buli lwe nayongeranga okuyita Isirayiri,
 nabo gye beeyongeranga okusemberayo
 ne bawayo ssaddaaka eri Babaali,
 ne bootereza ebifaananyi ebyole obubaane.
 3 Nze nayigiriza Efulayimu okutambula,
 nga mbakwata ku mukono;
 naye tebategeera
 nga nze nabawonya.
 4 Nabakulembera n'emiguwa egy'okusaasira
 okw'obuntu,
 n'ebisiba eby'okwagala.
 Naggya ekikoligo mu bulago bwabwe
 ne neetoowaza ne mbaliisa.
 5 "Tebaliddayo mu nsi ya Misiri,
 era Obwasuli tebulibafuga
 kubanga baagaana okwenenya?
 6 Ekitala kirimyansiza mu bibuga byabwe
 ne kizikiriza ebisiba ebya wankaaki waabwe,
 ne kikomya enteekateeka zaabwe.
 7 Abantu bange bamaliridde okunvaako.
 Ne bwe banaakoowoola oyo Ali Waggulu Ennyo,
 taabagulumize.
 8 "Nnyinza ntya okukuleka ggwe Efulayimu?
 Nnyinza ntya okukuwaayo ggwe Isirayiri?
 Nnyinza ntya okukufuula nga Aduma?
 Nnyinza ntya okukukola nga Zeboyimu?
 Omutima gwange gwekyusiza munda yange,
 Mpulira nkukwatiddwa ekisa kingi.
 9 Siikole ng'obusungu bwange obungi bwe buli,
 so siridda kuzikiriza Efulayimu;
 kubanga siri muntu wabula ndi Katonda,
 Omutukuvu wakati mu mmwe:
 sirijja na busungu.
 10 Baligoberera MUKAMA;

era aliwuluguma ng'empologoma.
 Bw'aliwuluguma,
 abaana be balijja nga bakankana okuva ebugwanju-
 ba.
 11 Balijja nga bakankana
 ng'ebinyonyi ebiva e Misiri,
 era ng'enjiibwa eziva mu Bwasuli.
 Ndbafuula abatuuze mu maka gaabwe,"
 bw'ayogera MUKAMA.

Ekibi kya Isirayiri

12 Efulayimu aneebunguluzza obulimba,
 n'ennyumba ya Isirayiri eneebunguluzza obukuusa,
 ne Yuda ajeemedde Katonda,
 ajeemedde omwesigwa Omutukuvu.
 12 Efulayimu alya mpewo;
 agoba empewo ez'ebuvanjuba olunaku lwon-
 na,
 era bongera ku bulimba ne ku ttemu.
 Bakola endagaano n'Obwasuli,
 n'aweereza n'amafuta e Misiri.
 2 MUKAMA alina ensonga ne Yuda,
 era alibonereza Yakobo ng'engeri ze bwe ziri.
 Amusasule ng'ebikolwa bye bwe biri.
 3 Bwe yali mu lubuto lwa nnyina yakwata muganda
 we ku kisinziro,
 ne mu bukulu bwe n'ameggana ne Katonda.
 4 Yameggana ne malayika n'amuwangula,
 n'akaaba n'amwegayirira.
 Yamusisinkana e Beseri,
 n'ayogera naye.
 5 MUKAMA Katonda ow'Eggye,
 MUKAMA ly'erinnya lye erijjukirwa.
 6 Naye oteekwa okudda eri Katonda wo;
 kuuma okwagala n'obwenkanya,
 olindirirenga Katonda wo ennaku zonna.
 7 Omusuubuzi akozesa ebipimo eby'obulimba,
 era anyumirwa okukumpanya.
 8 Efulayimu yeewaana ng'ayogera nti,
 "Ndi mugagga nnyo, nfunye ebintu bingi.
 Mu bugagga bwange bwonna, tebayinza kundabamu
 kibi
 wadde okwonoona kwonna."
 9 Nze MUKAMA Katonda wo,
 eyakuggya mu Misiri;
 ndikuzzaayo n'obeera mu weema nate,
 nga mu nnaku ez'embaga ezaalagirwa.
 10 Nayogera eri bannabbi,
 ne mbawa okwolesebwa kungi,
 ne mbagerera engero nga mpita mu bo.
 11 Gireyaadi butali butuukirivu
 era n'abantu baamu butaliimu.
 Mu Gireyaadi basalirayo ente ennume ne baziwaayo
 nga ssaddaaka,

era ebyoto byabwe binaaba ng'entuumo ey'amayinja mu nnimiro ennime.

¹² Yakobo yaddukira mu nsi ya Alamu; ¹ Isirayiri yaweereza okufuna omukazi, era okumufuna yalundanga ndiga.

¹³ MUKAMA yakozesa nnabbi okuggya Isirayiri mu Misiri,

era n'akozesa nnabbi okumukuuma.
¹⁴ Naye Efulayimu amusoomoozezza era amusun-guwazizza,
Mukama we kyaliva amutekako omusango olw'omusaayi gwe yayiwa,
n'amusasula olw'obunyoomi bwe.

MUKAMA Asunguwalira Isirayiri

13 Efulayimu buli lwe yayogeranga, abantu baakankananga.
Yagulumizibwanga mu Isirayiri.
Naye bwe yayoona olw'okusinza Baali, n'afa.
² Ne kaakano bongera okwonoona;
ne beekolera ebifaananyi ebisaanuuse mu ffeeza yaabwe,
ng'okutegeera kwabwe bwe kuli,
nga byonna mulimu gw'abaweesi.
Kigambibwa nti,
"Bawaayo ssaddaaka ez'abantu,
ne banywegera ebifaananyi eby'ennyana."
³ Kyebaliva babeera ng'olufu olw'oku makya,
oba ng'omusulo oguvaawo amangu,
ng'ebisusunku embuyaga ze bifumuula okubiggya mu gguuliro,
oba ng'omukka ogufulumira mu ddirisa.

⁴ "Nze MUKAMA Katonda wo eyakuggya mu nsi ya Misiri;
so tolimanya Katonda mulala wabula nze,
so tewali mulokozi wabula nze.
⁵ Nakulabirira mu ddungu,
mu nsi ey'ekyeya ekingi.
⁶ Bwe nabaliisa, bakkuta;
bwe bakkuta ne beegulumiza,
bwe batyo ne banneerabira.
⁷ Kyendiva mbalumba ng'empologoma,
era ndibateegera ku kkubo ng'engo.
⁸ Ng'eddubu erinyagiddwako abaana baalyo,
ndibalumba ne mbataagulataagula.
Era okufaananako ng'empologoma bw'ekola ndibali-ira eyo,
ensolo ey'omu nsiko eribataagulataagula.
⁹ Ndibazikiriza mmwe Isirayiri,
kubanga munnwanyisa.
¹⁰ Kabaka wammwe ali wa, abalokole?
Abafuzi ab'omu bibuga byo byonna bali ludda wa,
be wayogerako nti,

¹ Alamu bwe bukiikakkono obw'ebugwanjuba bwa Mesopotamiya

'Tuwe kabaka n'abafuzi?'

¹¹ Nabawa kabaka nga nsunguwadde,
ate ne mmubaggyako nga ndiko ekiruyi.
¹² Omusango gwa Efulayimu guterekeddwa,
era n'ekibi kye kimanyiddwa.
¹³ Obubalagaze ng'obw'omukyala alumwa okuzaala bumujjira,
naye omwana olw'obutaba n'amagezi,
ekiseera bwe kituuka,
tavaayo mu lubuto.
¹⁴ "Ndibanunulayo mu maanyi g'emagombe,
era ndibalokola mu kufa.
Ggwe kufa, endwadde zo ziri ludda wa?
Ggwe Magombe, okuzikiriza kwo kuli ludda wa?"

"Sirimusaasira,
¹⁵ ne bw'anaakulaakulana mu baganda be.
Empewo ey'ebuvanjuba erijja okuva eri MUKAMA,
ng'eva mu ddungu,
n'ensulo ze ne zikalira,
n'oluzzi lwe ne lukalira.
Eggwanika lye lirinyagibwa,
eby'omuwendo byonna ne bitwalibwa.
¹⁶ Abantu b'e Samaliya balivunaanibwa omusango gwabwe
kubanga bajeemedde Katonda waabwe.
Balittibwa n'ekitala, n'abaana baabwe abato bali-betentebwa,
n'abakyala baabwe abali embuto balibaagibwa."

Okwenenya Kuleeta Omukisa

14 Mudde eri MUKAMA Katonda wammwe, ggwe Isirayiri.
Ebibi byammwe bye bibaleetedde okugwa.
² Mudde eri MUKAMA
nga mwogera ebigambo bino nti,
"Tusonyiwe ebibi byaffe byonna,
otwanirize n'ekisa,
bwe tutyo tunaawaayo ebibala by'akamwa kaffe,
ng'ebiwewayo eby'ente ennume.
³ Obwasuli tebusobola kutulokola;
Tetujja kwebagala mbalaasi ez'omu ntalo.
Tetuliddayo kwogera nate nti, 'Bakatonda baffe,'
nga twogera ku bintu bye twekoledde n'emikono gyaffe,
kubanga mu ggwe, bamulekwa mwe bajja okusaasirwa."
⁴ Ndibalekesaayo empisa zaabwe embi,
ne mbaagala awatali kye mbasalidde kya kusasula.
Kubanga obusungu bwange butanudde okubavaako.
⁵ Ndifaanana ng'omusulo eri Isirayiri:
alimulisa ng'eddanga,
era alisimba emirandira ng'emivule gy'e Lebanoni.

⁶ Amatabi ge amato galikula;
n'obulungi bwe buliba ng'omuzeyituuni,
n'akaloosa ke kaliba ng'akaloosa k'omuvule gw'e
Lebanooni.

⁷ Abantu balibeera nate wansi w'ekisiikirize kye,
era alibala ng'emmere ey'empeke.
Alimulisa ng'omuzabbibu,

era alyatiikirira nga wayini ow'e Lebanooni.

⁸ Ggwe Efulayimu mugabo ki gwe nnina mu bakaton-
da bo?

Ndimwanukula ne mulabirira.
Nninga omuberosi omugimu, era n'ebibala byo biva
mu nze.

⁹ Abalina amagezi bategeera ensonga zino,
era abakabakaba balibimanya.

Amakuba ga *MUKAMA* matuufu,
n'abatuukirivu bagatambuliramu,
naye abajeemu bageesittaliramu.

Yoweeri

1 Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA* obwajjira
Yoweeri mutabani wa Pesweri.

2 Muwulirize mmwe abakadde ba Isirayiri,
buli ali mu nsi naye awulirize.
Kino kyali kibaddewo mu biseera byammwe,
oba mu biseera bya bakitammwe?

3 Mukibuulire abaana bammwe,
nabo balikibuulira abaana baabwe,
nabo balikibuulira ab'emirembe egiriddawo.

4 Ebibinja by'enzige ebisooka bye zitalidde,
enzige eziddirira zibirumbye,
ate ezo bye zireseewo,
enzige ento bye ziridde,
ate zino bye zireseewo,
enzige endala ne zibizikiririza ddala byonna!

5 Muzuukuke, mmwe abatamiivu, mwekaabire amazi-
ga;
mukube ebiwoobe mmwe mwenna abanywi
b'omwenge,
mukube ebiwoobe kubanga akamwa kammwe
katuuse okwerabira omwenge omusu.

6 Eggwanga lirumbye ensi yange,
ery'amaanyi ennyo era ery'abantu abatabalika.
Amannyo gaalyo gali ng'ag'empologoma,
n'amasongezo gaalyo ng'ag'empologoma enkazi.

7 Eggwanga eryo lizikirizza emizabbibu gyange,
ne limalawo emitiini gyange.
Lisusumbudde ebikuta byagyo,
byonna biri ku ttaka,
amatabi gaagyo gasigadde gatukuuliridde.

8 Mukungubage nga nnamwandu omuto afiiriddwa
bba,
ng'ayambadde ebibukutu olw'ennaku.

9 Ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke n'ebiweeb-
wayo eby'okunywa
tewakyali kirabikako mu nnyumba ya *MUKAMA*.
Bakabona abaweereza mu maaso ga Katonda
bakungubaga.

10 Ennimitiro ziweddemu ebirime;
ettaka likaze,
Emmere ey'empeke eweddewo,
omwenge omusu n'amafuta g'emizeeyituuni ne
bibulira ddala.

11 Mmwe abalimi mukwatibwe entiisa,

mmwe abalima emizabbibu mukaabe.
Mukaabire enjaano ne sayiri,
kubanga ebyandikunguddwa byonna biweddewo.

12 Omuzabbibu gukaze
n'omutiini guyongobedde.
Omukomamawanga, n'olukindu ne apo
n'emiti gyonna egy'omu nnimitiro giwotose.
Abantu tebakyalina ssanyu.

Abantu Bayitibwa Okwenenya

13 Mmwe bakabona, mwesibe mwambale ebibukutu
mukungubage.
Mmwe abaweereza ba Katonda wange ab'oku kyoto,
mweyale wansi awali ekyoto,
musule awo ekiro kyonna nga mukuba ebiwoobe,
kubanga mu nnyumba ya Katonda wammwe
temukyali kiweebwayo kyonna,
eky'emmere ey'empeke oba eky'envinnyo.

14 Mulangirire okusiiba okutukuvu
n'okukung'anga mu maaso ga Katonda.
Muyite abakulu abakulembeze
n'abantu bonna ababeera mu nsi,
bajje mu nnyumba ya *MUKAMA* Katonda waabwe
bamukaabirire.

15 Zitusanze olw'olunaku luli!
Kubanga olunaku lwa *MUKAMA* olw'entiisa lusembed-
de.
Lulijja, ng'okuzikiriza
okuva eri Ayinzabyonna.

16 Emmere tetuweddeeko
nga tulaba?
Essanyu n'okujaguza
mu nnyumba ya Katonda waffe tebikomye?

17 Ensigo ziwotokedde
mu ttaka,
amawanika makalu
n'ebyagi by'emmere bikaze,
kubanga emmere ey'empeke eweddewo.

18 Ensolo nga zisinda!
Amagana gabuliddwa amagezi;
kubanga tewali muddo,
n'endiga nazo zidooba.

19 Ayi *MUKAMA*, Ggwe gwe nkaabirira,
kubanga omuddo gwonna gumaliddwawo empiira,

n'emiti gyonna egy'omu nnimiro
nagyo giyidde.

²⁰ Ensolo ez'omu nsiko nazo zikukaabira okuziyamba,
emigga gikalidde,
ne gye ziriira, omuddo gwonna guyidde.

Okulabula ku Lunaku lwa *MUKAMA* Oluja

2 Bakabona mufuuyire ekkondeere mu Sayuuni.
N'akagombe ak'okulabula kavugire ku lusozi
lwange olutukuvu.

Buli muntu yenna mu ggwanga akankane olw'entiisa,
kubanga olunaku lwa *MUKAMA* lusembedde,
era lunaatera okutuuka.

² Luliba olunaku olutaliiko ssanyu, olw'ekizikiza;
olunaku olw'ebire ebingi n'ekizikiza ekikutte.
Eggye ery'enzige ery'amaanyi ennyo,
ng'ery'abantu abalwanyani ab'ekitalo, libuutikidde en-
sozi.

Tewabangawo ggye lirifaanana mu biro byonna
eby'edda,
era teribaayo liryenkana mu mirembe gyonna
egiriddawo.

³ Enzige ezikulembedde zirya ng'omuliro ogwokya
buli wantu,
n'ezizivaako emabega nazo zibizikiririze ddala ng'en-
nimi z'omuliro.

Mu maaso gye ziraga ensi erabika bulungi ng'en-
nimiro ya Adeni,
naye gye ziva buli kimu zikiridde;
ensi yonna zigirese nga ddungu jjereere.

⁴ Zifaanana ng'embalaasi,
era zidduka ng'embalaasi ez'entalo.

⁵ Zigenda zibuuka ku nsozi
nga zikekera ng'amagaali agasikibwa embalaasi bwe
gakekera;
ne ziwuuma nga bwe zitulikatulika ng'omuliro og-
wokya ebisubi ebikalu; era nga
ziri ng'eggye eddene mu lutalo eryetegekede oku-
lumba omulabe.

⁶ Abantu abazirabyeko nga zisembera bali mu bulumi
bungu,

era bonna beeraliikirivu.

⁷ Zirumba n'amaanyi ng'eggye ery'abalwanyani,
ne ziwalampa ebisenge ng'abajaasi.
Zikumbira mu nnyiriri zaazo nga zitereera bulungi
awatali kuwaba n'akamu.

⁸ Tezirinnyaganako,
buli emu ekumbira mu kkubo lyayo.
Ziwaguza mu buli kyakulwanyisa kyonna,
ne watabaawo kisobola kuziziyiza.

⁹ Zifubutuka ne zigwira ekibuga.
Zikiwalampa ne zibuna bbugwe waakyo.
Zirinnya amayumba

ne ziyingirira mu madirisa ng'ababbi bwe bakola.

¹⁰ Zikankanya ensi
era n'eggulu ne lijugumira.
Zibuutikira enjuba n'omwezi,
era n'emmunyeenye tezikyayaka.

¹¹ *MUKAMA* akulembera eggye lye
n'eddoboosi eribwatuuka.
Eggye lya *MUKAMA* ddene nnyo era lya maanyi.
Abalirimu abatuukiriza ebiragiro bye ba maanyi.
Kubanga olunaku lwa *MUKAMA* lukulu
era lwa ntiisa nnyo.
Ani ayinza okulugumira?

Abantu Bayitibwa Okwenenya

¹² *MUKAMA* kyava agamba nti,
"Mukomeewo gye ndi n'omutima gwammwe gwon-
na.
Mukomeewo n'okusiiba n'okukaaba awamu
n'okukungubaga."

¹³ Muyuze emitima gyammwe
so si byambalo byammwe.
Mudde eri *MUKAMA* Katonda wammwe,
kubanga ajjudde ekisa n'okusaasira,
era tasunguwala mangu; ajjudde okwagala okutagg-
waawo;

n'abandisaanidde okubonerezebwa abasonyiwa.
¹⁴ Ani amanyi obanga anaakyuka n'abasonyiwa,
n'abawa omukisa gwe
ne musobola n'okuwaayo eri *MUKAMA* Katonda
wammwe
ekiweebwayo eky'emmere enkalu, n'ekiweebwayo
eky'ekyokunywa?

¹⁵ Mufuuyire ekkondeere mu Sayuuni,
mulangirire okusiiba okutukuvu.
Muyite olukunjaana olussaamu Katonda ekitiibwa.

¹⁶ Mukunjaanye abantu bonna.
Mutukuze ekibiina ekyo ekikunjaanye.
Muyite abakulu abakulembeze.

Muleete abaana abato
n'abo abakyali ku mabeere.
N'oyo eyakawasa aveeyo mu kisenge kye,
n'eyakafumbirwa naye aveeyo gy'ali.
¹⁷ Bakabona abaweereza ba *MUKAMA*
bayimirire wakati w'ekisasi kya yeekaalu n'ekyoto,
bakaabirire *MUKAMA* nga bamusaba nti, "Saasira
abantu bo, Ayi *MUKAMA*;
abantu b'obusika bwo tobaleka kugwa mu mikono
gya bannamawanga okubafuga
era n'okubasekerera.

Bannamawanga baleme kuduula nga boogera nti,
'Katonda waabwe ali ludda wa?'"

MUKAMA Asaasira Abantu Be

18 Awo *MUKAMA* n'akwatirwa ensi ye ekisa,
n'asaasira abantu be.

19 N'ayanukula abantu be nti,
"Muwulirize, nzija kubaweereza emmere enkalu, n'en-
vinnyo, n'amafuta,
ebimala okubakkusiza ddala,
era siriddayo kubaleka, ne mufuuka ekivume,
bannaggwanga amalala ne babasekerera.

20 "Ndibagobako eggwe ery'omu bukiikakkono
ne ndigobera mu ddungu ery'ewala ennyo.
Ekibinja ekikulembeddemu ndikigobera mu nnyanja
ey'Ebuwanjuba,
n'ekibinja eky'emabega ndikigobera mu nnyanja
ey'Ebugwanjuba.
Ekivundu n'okuwunya birituuka wala
okusinga ebyo byonna bye libakoze."

21 Mwe abali mu nsi, temutya.
Musanyuke era mujaguze;
kubanga *MUKAMA* abakoledde ebikulu.

22 Nammwe ensolo ez'omu nsiko temutya;
kubanga omuddo gwonna mu nsiko gusibukidde.
Emiti gibaze ebibala byagyo,
era emitiini n'emizabbibu nagyo gibaze ebibala bin-
gi.

23 Musanyuke mmwe abaana ba Sayuuni;
mujagulize *MUKAMA* Katonda wammwe.
Kubanga abawadde
enkuba esooka mu butuukirivu.
Era abawadde enkuba nnyingi esooka n'esebwayo
mu mwaka ng'obw'edda.

24 Amawuuliro gammwe galijjula enjaano,
n'amasogolero gammwe galijjula envinnyo n'amafu-
ta n'okubooga ne gabooga.

25 "Ndibaddizaawo byonna enzige bye zaalya mu
myaka egyo.
Lyali ggye lyange ery'amaanyi lye nabasindikira nga
lirimu lusejjera,
n'enzige ezisala obusazi,
awamu n'ezo ezizikiririza ddala.

26 Kale, munaabanga n'ebyokulya bingi nga bwe
muneetaaganga.
Munaatenderezanga erinnya lya *MUKAMA* Katonda
wammwe
abakoledde ebintu ebirungi bwe bityo.
Era abantu bange tebakyaddayo kuswazibwa.

27 Mulimanya nga ndi wakati mu Isirayiri,
era nga Nze, *MUKAMA*, Nze Katonda wammwe,
so tewali mulala;
n'abantu bange tebakyaddayo kuswazibwa.

MUKAMA Afuka Omwoyo We ku Bantu Be

28 "Awo olulituuka oluvannyuma lw'ebyo,
ndifuka Omwoyo wange ku bantu bonna.
Batabani bammwe ne bawala bammwe balitegeeza
eby'omu maaso;
abakadde baliroota ebirooto,
n'abavubuka bammwe balyolesebwa.

29 Mu biro ebyo
ndifuka Omwoyo wange ku baweereza bange
abasajja n'abakazi.

30 Era ndyolesa ebyamagero mu ggulu
ne ku nsi:
omusaayi n'omuliro n'ekikoomi eky'omukka.

31 Enjuba erifuuka ekizikiza,
n'omwezi gulimyuka ng'omusaayi,
olunaku lwa *MUKAMA* olukulu era olw'entiisa nga
terunnatuuka.

32 Awo olulituuka buli alikoowoola
erinnya lya *MUKAMA* okusaasirwa alirokoka.
Kubanga mu lusozi Sayuuni ne mu Yerusaalemi
walibaawo abaliwona
nga *MUKAMA* bw'ayogedde,
ne mu abo abalifikkawo
mulibaamu abo *MUKAMA* b'aliyita."

Abalabe ba Isirayiri Basalirwa Omusango

3 "Mu nnaku ezo, era mu biseera ebyo,
Yuda n'ekibuga Yerusaalemi ndibiddiza emikisa
gyabyo nga bwe gyabanga edda.

2 Ndikuŋŋaanya abamawanga bonna
ne mbaserengesa mu kiwonvu Yekosafaati,
ne mbasalira omusango
olwa byonna bye baakola abantu bange Abayisirayiri
ab'obusika bwange.
Kubanga baasaasanya Abayisirayiri mu mawanga,
ne bagabana ensi yange.

3 Baagabana abantu bange nga babakubirako obulu-
lu;
ne batunda abalenzi olw'abakazi bamalaaya,
n'abawala ne babatundamu omwenge
ne beenywera.

4 "Mwe Ttuulo ne Sidoni n'enjuyi zonna ez'Abafirisuu-
ti, mmwe b'ani ku Nze? Nnina kye nabakola kye
mugezaako okwesasuzi? Bwe munaaba nga mugeza-
ako kwesasuzi, ebikolwa byammwe nzija kubibakyu-
sizaako mangwago. ⁵ Kubanga mwatwala effeeza
yange ne zaabu yange n'ebintu byange eby'omuwen-
do omungi ne mubissa mu masabo gammwe. ⁶ Mwat-
wala abantu b'omu Yuda ne mu Yerusaalemi ne mu-
batunza Abayonaani.

7 "Laba, ndibaggyayo mu mawanga gye mwabatun-
da; mmwe mbakole nga bwe mwabakola. ⁸ Batabani
bammwe ne bawala bammwe ndibaguza batabani ba
Yuda, nabo balibaguza abantu ab'omu ggwanga

ery'ewala ennyo, ery'e Seba." Ebyo *MUKAMA* y'abyogede.

Bakabona Balangirira Omusango eri Abamawanga

⁹ Bakabona mulangirire mu mawanga bwe muti nti,
Mwetegekere olutalo!
Muyite abalwanyi bammwe ab'amaanyi,
buli mulwanyi yenna asembere ajje mu lutalo.
¹⁰ Enkumbi zammwe muziweeseemu ebitala,
n'obwambe bwammwe mubuweeseemu amafumu;
omunafu agambe nti,
"Ndi wa maanyi."
¹¹ Mujje mangu mwe mwenna abamawanga agatwe-
toolodde,
mukunḡaanire mu kiwonvu.
Ayi *MUKAMA*, weereza eggye lyo libalumbe.
¹² "Amawanga geeteeketeke
gajje mu kiwonvu ekya Yekosafaati;
kubanga eyo gye ndisinzira
ne nsalira amawanga gonna ageetoolodde wano
omusango.
¹³ Kozesa oluwabyo lwo,
kubanga ekiseera eky'amakungula kituuse.
Mujje mubabetente nga bwe mulinnyirira emizab-
bibu mu ssogolero
okutuusa envinnyo lw'ekulukuta,
ekibi kyabwe kinene nnyo."
¹⁴ Abantu bukadde na bukadde
abali mu kiwonvu eky'okusalirwamu omusango!
Kubanga olunaku lwa *MUKAMA* lusembedde
lwaliramulirako mu kiwonvu eky'okusalirwamu omu-
sango.

¹⁵ Ekizikiza kibuutikidde enjuba n'omwezi,
n'emmunyeenye tezikyayaka.

¹⁶ *MUKAMA* aliwuluguma ng'ayima ku Sayuuni;
alibwatuka n'eddoboozi lye ng'asinziira mu
Yerusaalemi.

Eggulu n'ensi birikankana.

Naye *MUKAMA* aliba ekiddukiro ky'abantu be,
era ekigo ky'abaana ba Isirayiri eky'amaanyi.

¹⁷ "Kale mulimanya nga Nze *MUKAMA* Katonda
wammwe,
abeera ku lusozzi lwange olutukuvu Sayuuni.
Era Yerusaalemi kinaabeeranga kitukuvu,
nga ne bannamawanga tebakyakirumba.

¹⁸ "Olunaku luli bwe lulituuka, ensozi ziritonnyesa
wayini omuggya,
n'obusozi bulikulukusa amata,
n'emigga gyonna egya Yuda emikalu girikulukusa
amazzi.

Ensulo eriva mu nnyumba ya *MUKAMA*
n'efukirira ekiwonvu kya Sittimu.

¹⁹ Misiri erifuuka amatongo
n'ensi ya Edomu erifuuka ddungu jjereere
olw'ebikolobero bye baakola ku bantu ba Yuda,
ensi mwe battira abantu abatalina musango.

²⁰ Naye mu Yuda mulibeeramu abantu ennaku zon-
na,
ne Yerusaalemi kiribeerawo emirembe gyonna.

²¹ Ndyesasuzza olw'omusaayi ogw'abo abattibwa,
era teriba mutemu asonyiyibwa.

Kubanga *MUKAMA* abeera mu Sayuuni."

Amosi

1 Bino bye bigambo Amosi eyali omu ku balunzi b'endiga mu bitundu by'e Tekowa bye yabikkulirwa, musisi amale ajje nga wakayitawo emyaka ebiri, mu mirembe gya Uzziya kabaka wa Yuda, era nga gy'emirembe gya kabaka Yerobowaamu mutabani wa Yowaasi nga y'afuga Isirayiri.

2 Amosi yagamba nti,
 "MUKAMA awuluguma ng'asinziira mu Sayuuni, era eddoboosi lye liwulirwa nga libwatukira mu Yerusalemi;
 omuddo mu malundiro gulikala
 n'entikko y'olusozi Kalumeeri erisigala njereere."

Okulamulwa kwa Baliraanwa ba Isirayiri

3 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Ddamasiko ebisatu, weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga baabonereza nnyo abantu b'e Gireyaadi nga babasalaasala n'ebiyuma.
4 Ndiweereza omuliro mu lubiri lwa kabaka Kazayeeri era njokye n'ebigo bya kabaka Benikadadi.
5 Era ndimenya enzigi z'ekibuga Ddamasiko era ndizikiriza kabaka ali mu Kiwonvu ky'e Aveni, oyo akwata omuggo ogw'obwakabaka mu Besiadeni. Abantu b'e Busuuli balitwalibwa mu buwanjjanguse mu Kiri,"
 bw'ayogera MUKAMA.
6 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Gaza ebisatu, weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga yatwala eggwanga ddamba mu busibe n'alitunda eri Edomu.
7 Ndiweereza omuliro ku bbugwe wa Gaza ogulyokya ebigo byakyo.
8 Ndizikiriza atuula mu Asudodi, n'oyo akwata omuggo gw'obwakabaka ndimumalawo okuva mu Asukulooni. Ndibonereza Ekuloni okutuusa lwe ndimalirawo ddala Abafirisuuti,"
 bw'ayogera MUKAMA.
9 MUKAMA bw'ati bw'ayogera nti,
 "Olw'ebyonoono bya Ttuulo ebisatu, weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga yatwala eggwanga ddamba erya Edomu mu busibe

n'amenya endagaano ey'obwaseruganda eyali ekoledwa,

10 kyenaava mpeereza omuliro ku bbugwe wa Ttuulo, ogunaayokya ebigo byakyo."

11 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Edomu ebisatu, weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga yayigganya muganda we n'ekitala awatali kusaasira, obusungu bwabwe ne bubuubuuka obutakoma era ne batabusalako.

12 Ndiweereza omuliro ku Temani ogulyokya ebigo bya Bozula."

13 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Amoni ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange.

Mu ntalo ez'okugaziya ensi ye, yabaaga abakazi abaali embuto ab'e Giriyaadi.

14 Ndiweereza omuliro ku bbugwe wa Labba, era gulyokya ebigo byakyo.

Walibaawo n'oluyooagaano olunene ku lunaku olw'olutalo

mu mpewo ey'amaanyi, kibuyaga ng'akunta.

15 Kabaka waakyo alitwalibwa mu buwanjjanguse, ye n'abakungu be bonna,"
 bw'ayogera MUKAMA.

2 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Mowaabu ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga yayokya amagumba ga kabaka wa Edomu ne gafuuka evvu.

2 Ndiweereza omuliro ku Mowaabu era gulyokya ebigo bya Keriyooosi. Abantu ba Mowaabu balifiira wakati mu kusasamala okungi omuliba okuleekaana n'okufuuwa amakondeere.

3 Ndizikiriza omukulembeze wa Mowaabu n'abakungu baamu bonna, ndibatta,"
 bw'ayogera MUKAMA.

4 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,
 "Olw'ebyonoono bya Yuda ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga banyoomye amateeka ga MUKAMA, ne batakuuma biragiyo bye nabawa ne bagondera bakatonda ab'obulimba bajjajjaabwe be baagobereranga.

5 Ndiweereza omuliro ku Yuda

ne njokya ebigo bya Yerusalemi.”

- 6 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti,
 “Olw’ebyonono bya Isirayiri ebisatu
 weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange.
 Batunda obutuukirivu bafune ffeeza,
 ne batunda n’abaavu olw’omugogo gw’engatto.
 7 Balinnyiririra emitwe gy’abaavu
 mu nfuufu,
 n’abajoogebwa ne batalumulwa mu bwenkanya.
 Omwana ne kitaawe bayingira eri omuwala omu
 ne boonona erinnya lyange.
 8 Bagalamira okumpi ne buli kyoto
 ku ngoye ezawebwayo ng’obweyamo.
 Mu nnyumba ya bakatonda baabwe
 mwe banywera omwenge oguleetebwa abatanzid-
 dwa.
 9 “Nazikiriza Abamoli ku lwabwe
 newaakubadde nga baali bawanvu ng’emivule
 era nga ba maanyi ng’emyera.
 Nazikiriza ebibala ebyali waggulu
 okutuuka ku mirandira egyali wansi.
 10 Nakuggya mu nsi y’e Misiri,
 ne nkukulemberera emyaka amakumi ana mu ddun-
 gu,
 weetwalire ensi y’Abamoli.
 11 “Nayimusa abamu ku batabani bammwe okubeera
 bannabbi,
 ne ku balenzi bammwe okuba Abawonge ba *MUKA-
 MA*.
 Si bwe kiri bwe kityo abantu ba Isirayiri?”
 bw’ayogera *MUKAMA*.
 12 “Naye mmwe ne mudda mu kuwa Abawonge ba
MUKAMA omwenge okunywa,
 ne muwa bannabbi amateeka nga mubagamba nti
 temuwa byabunnabbi.
 13 “Laba, ndibasesebbula
 ng’eggaali eryettisse ebinywa by’emmere ey’empeke
 bwe lisesebbula ekiri mu kkubo lyalyo.
 14 Abanguwa tebaliwona,
 n’ab’amaanyi tebalikunḡaanya maanyi gaabwe
 era n’omuzira nnamige talisobola kuwonya bulamu
 bwe.
 15 Omukubi w’obusaale omukugu taliyimirira kunyw-
 era,
 n’omuserikale ow’ebigere nnakinku talisobola
 kuwenyuka.
 Abo abasajja abazira abeebagazi b’embalaasi tebal-
 isobola kuwonya bulamu bwabwe.
 16 Ku lunaku olwo abalwanyani abazira nnamige
 balidduka bukunya!”
 bw’atyo bw’ayogera *MUKAMA*.

Okulabula Abantu ba Isirayiri

- 3 Muwulire ekigambo kino *MUKAMA* ky’abooger-
 ako mmwe abaana ba Isirayiri, ennyumba yonna
 gye naggya mu Misiri.
 2 “Mu bantu bonna abali ku nsi,
 mmwe mwekka be nalonda.
 Kyendiva mbabonereza
 olw’ebibi byammwe byonna.”
 3 Abantu ababiri bayinza okutambulira awamu
 wabula nga bakkiriziganyizza?
 4 Empologoma ewulugumira mu kisaka
 nga terina muyiggo?
 Empologoma ento ekaabira mu mpuku yaayo
 nga teriiko ky’ekutte?
 5 Akanyonyi kayinza okugwa mu mutego
 nga tewali kikasikirizza?
 Omutego gumasuka
 nga teguliiko kye gukwasisizza?
 6 Akagombe kavugira mu kibuga
 abantu ne batatya?
 Akabenje kagwa mu kibuga
 nga *MUKAMA* si y’akaleese?
 7 Naye ddala *MUKAMA* Katonda takola kintu kyonna
 nga tasoose kukibikkulira
 baweereza be, bannabbi.
 8 Empologoma ewulugumye,
 ani ataatyee?
MUKAMA Katonda ayogedde
 ani ataawe bubaka bwe?
 9 Langirira eri ebigo by’e Asudodi
 n’eri ebigo by’e Misiri nti,
 “Mujje mukunḡaanire ku nsozi z’e Samaliya
 mulabe akajagalalo akanene akali eyo
 n’abantu be nga bwe bajoogebwa.”
 10 *MUKAMA* agamba nti, “Abantu abajjuzza
 ebigo byabwe n’ebintu ebinyage,
 tebamanyi kukola kituufu.”
 11 Noolwekyo bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda
 nti,
 “Omulabe alirumba ensi,
 n’amenyaamenya ebigo byo eby’amaanyi
 era n’abinyagulula.”
 12 Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* nti,
 “Ng’omusumba bw’agezaako okutaasa endiga ye
 okuva mu kamwa k’empologoma
 n’asikayo amagulu abiri obubiri n’ekitundu ky’okutu,
 bwe batyo Abayisirayiri bwe balinunulibwa,
 abo abatuula mu Samaliya
 ku nkomerero y’ebitanda byabwe
 ne ku bitanda byabwe mu Ddamasiko.

¹³ “Muwulirize kino era mulumirize enju ya Yakobo yonna,” bw’ayogera MUKAMA Katonda Ayinzabyonna.

¹⁴ “Ku lunaku lwe lumu lwe ndibonereza Isirayiri olw’ebibi bye,
ndisaanyaawo ebyoto by’e Beseri,
n’amayembe g’ekyoto galisalibwako
ne gagwa wansi.

¹⁵ Era ndisaanyaawo ennyumba ebeerwamu mu biseera eby’obutiti,
awamu n’ennyumba ebeerwamu mu biseera ey’ebbugumu;
era ndimenyaamenya n’ennyumba ezayolebwa n’amasanga,
ne nsanyaawo n’embiri,”
bw’ayogera MUKAMA.

Katonda Yeerayirira Okuzikiriza Abantu

⁴ Muwulire kino mmwe ente ez’omu Basani ez-ibeera ku Lusozi Samaliya,
mmwe abakazi abajooga abaavu ne munyigiriza abanaku,
era abagamba ba bbaabwe nti, “Mutuletereyo ekyokunywa.”

² Mu butukuvu bwe MUKAMA Katonda alayidde nti,
“Ekiseera kijja
lwe balibasika n’amalobo,
era abalisembayo ku mmwe ne basikibwa n’amalobo agavuba.

³ Mulisikibwa okuva mu mayumba gammwe ne musuulibwa ebweru nga muyisibwa mu bituli ebibotoddwa mu bbugwe,
musuulibwe ku Kalumooni,
bw’ayogera MUKAMA.

⁴ Kale mmwe mugende e Beseri mukoleyo ebitasaana;
era mugende ne Girugaali mwongere okukola ebibi. Mutwalengayo ssaddaaka zammwe buli nkya,
n’ekimu eky’ekkumi buli myaka esatu.

⁵ Muweeyo ekiweebwayo eky’okwebaza eky’emigaati egizimbulukusibbwa,
mulangirire n’ebiweebwayo eby’ekyeyagalire;
mwe mwenyumiririza, mmwe Abayisirayiri kubanga ekyo kye mwagala,”
bw’ayogera MUKAMA Katonda Ayinzabyonna.

⁶ “Nabaleetera enjala embuto zammwe ne ziba njereere mu buli kibuga,
ne ssibawa kyakulya mu buli kabuga,
naye era ne mugaana okudda gye ndi,”
bw’ayogera MUKAMA.

⁷ “Ne mbamma enkuba ng’ekyabulayo emyezi esatu amakungula gatuuke. Ne ntonnyesa enkuba mu kibuga ekimu ne ngiziyiza mu kirala. Yatonnyanga mu nnimiro emu,

mu ndala n’etatonnya, ebirime ne biwotoka.

⁸ Abantu ne bavanga mu kibuga ekimu ne balaga mu kirala nga banoonya amazzi banyweko,
naye ne gababula;
naye era ne mutakyuka kudda gye ndi,”
bw’ayogera MUKAMA.

⁹ “Emirundi mingi ebirime byammwe n’ennimiro zammwe ez’emizabbibu na bigengewaza.
Nabileetako obulwadde.
Enzige nazo ne zirya emitini gyammwe n’emizeeyitu-uni gyammwe,
naye era temwadda gye ndi,”
bw’ayogera MUKAMA.

¹⁰ “Nabasindikira kawumpuli nga gwe nasindika mu Misiri. Abavubuka bammwe ne mbattira mu lutalo n’ekitala awamu n’embalaasi zammwe ze mwawamba. Okuwunya kw’olusisira lwammwe ne kuyitirira nnyo naye era ne mugaana okudda gye ndi,”
bw’ayogera MUKAMA.

¹¹ “Nazikiriza abamu ku mmwe nga bwe nakola Sodomu ne Ggomola,
ne muba ng’olumuli olusikiddwa mu muliro ogwaka naye era ne mulema okudda gye ndi,”
bw’ayogera MUKAMA.

¹² “Kyendiva nkukola bwe ntyo, ggwe Isirayiri, era ndikwongerako ebibonoobono.
Noolwekyo weetegeke okusisinkana Katonda wo, ggwe Isirayiri.”

¹³ Kubanga laba, oyo eyatonda ensozi era ye yatonda n’embuyaga era abikkulira omuntu ebirowoozo bye. Yafuula enkya okubeera ekiro,
era alinnya mu bifo ebigulumivu eby’ensi.
MUKAMA Katonda ow’Eggye lye linnya lye.

Okukuba Omulanga ogw’Okukungubaga n’Okwenya mu Isirayiri

⁵ Muwulirize mmwe abantu ba Isirayiri ekigambo kino eky’ennaku ekibakwatako.

² “Isirayiri embeerera agudde obutayimuka nate. Bamwabulidde era tewali amuyimusa.”

³ Bw’ati bw’ayogera MUKAMA Katonda nti,
“Ekibuga ekiyungula abalwanyani olukumi okugenda mu lutalo

kirisigazaawo kikumi bokka,
n’ekyo ekiweereza ekikumi,
kirizza kkumi bokka!”

⁴ Bw’ati bw’ayogera MUKAMA eri ennyumba ya Isirayiri nti,

“Munnoonye kale munaabanga balamu.
 5 Temunnoonyeza Beseri
 so temulaga Girugaali
 wadde okulaga e Beeruseba.
 Kubanga abantu b’e Girugaali balitwalibwa mu
 buwanjanguuse
 era ne Beseri kiriggwaawo.”
 6 Munnoonye *MUKAMA* munaabanga balamu
 aleme okubuubuuka ng’omuliro ku nnyumba ya
 Yusufu;
 guligyokya
 nga tewali wa kuguzikiza mu Beseri.

7 Mmwe abantu ba Isirayiri abafuula obwenkanya
 okuba eky’okufumwa obufumwa
 mutulugunya obutuukirivu.

8 Oyo eyakola ettendo eriri mu mmunyeenye ezaaka
 ng’ebizungirizi
 era afuula ekisiikirize okubeera enkya
 era akyusa obudde ne buva mu kitangaala ne bu-
 fuuka ekiro,
 ayita amazzi g’omu nnyanja
 ne gafukirira ensi ng’enkuba,
MUKAMA lye linnya lye.

9 Okutemya n’okuzibula aleeta okuzikirira ku
 b’amaanyi
 era n’asaanyaawo ebibuga ebiriko ebigo.

10 Mukyawa abalamuzi abasalawo mu bwenkanya
 era munyooma n’abo aboogera amazima.

11 Olinnyirira omwavu,
 n’omuwaliriza okukuwa emmere ey’empeke.
 Newaakubadde nga mwezimbide amayumba
 ag’amayinja,
 temuligabeeramu;
 era newaakubadde nga mwesimbide ennimiro z’em-
 izabbibu ennungi,
 temulinywa ku wayini waamu.

12 Ebibi byammwe mbimanyi,
 nga bingi ate nga bisasamaza.

Munyigiriza omutuukirivu ne mulya n’enguzi,
 abaavu temubasalira musango mu bwenkanya.

13 Noolwekyo oyo alina amagezi kyaliva asirika
 obusirisi mu biseera ng’ebyo
 kubanga ennaku mbi.

14 Munoonnyenga okukola obulungi, so si obubi
 munaabeeranga balamu!
 Bw’atyo *MUKAMA* Katonda ow’Eggye anaabeeranga
 mubeezi wammwe
 nga bulijjo bwe mumuyita.

15 Mukyawe ekibi, mwagalenga ekirungi
 era embuga z’amateeka zibeerengamu ob-
 wenkanya.

Oboolyawo *MUKAMA* Katonda ow’Eggye anaabak-
 watirwa ekisa
 abantu abo abaasigalawo ku Yusufu.
 16 Noolwekyo bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* Katonda
 ow’Eggye nti,
 “Walibeerawo okwaziirana mu nguudo
 n’okukaaba mu buli kibangirizi eky’omu kibuga.
 N’abalimi baliyitibwa, bakaabe,
 n’abakungubazi bakube ebiwoobe.
 17 Walibaawo okukaaba mu buli nnimiro ya mizab-
 bibu
 kubanga nzija okuyita wakati mu mmwe.”

18 Zibasanze mmwe abasuubira
 olunaku lwa *MUKAMA*.
 Lwaki mwesunga olunaku lwa *MUKAMA*?
 Olunaku olwo luliba kizikiza so si kitangaala.

19 Olunaku olwo lulibeera ng’omusajja adduka em-
 pologoma
 n’asisinkana eddubu,
 bw’aba ng’ayingira mu nnyumba
 ne yeekwata ku kisenge,
 ate n’abojjebwa omusota.

20 Olunaku lwa *MUKAMA*, teruliba kizikiza awatali ki-
 tangaala n’akatono,
 ng’ekizikiza ekikutte ennyo?

21 Nkyawa, era nnyooma embaga zammwe n’emikolo
 gyammwe egy’eddiini
 so sisanyukira kukunjaana kwammwe.

22 Weewaawo, ne bwe munaawaayo gye ndi ebi-
 weebwayo byammwe ebyokebwa n’ebiweebwayo
 eby’emmere ey’empeke,
 sijja kubikkiriza.
 Ne bwe mulireeta ebiweebwayo olw’emirembe
 ebisinga obulungi,
 siribikkiriza.

23 Muggyeewo ennyimba zammwe ez’okutendereza.
 Siriwuliriza na bivuga ng’entongooli zammwe.

24 Kye njagala okulaba ge mazima n’obwenkanya nga
 bikulukuta ng’amazzi,
 n’obutuukirivu nga bukulukuta ng’omugga
 ogw’amaanyi.

25 “Mwandeeteranga ssaddaaka n’ebiweebwayo mu
 ddungu
 emyaka gyonna amakumi ana, ggw’ennyumba ya
 Isirayiri?

26 Muyimusizza essabo lya kabaka wammwe,
 amaanyi ga bakatonda bammwe,
 n’emmunyeenye ya katonda wammwe,
 bye mwekolera mmwe.

27 Kyendiva mbawanjanguusa okusukka Ddamasiko,”
 bw’ayogera *MUKAMA*, ayitibwa Katonda Ayinzabyon-
 na.

MUKAMA Anenya Abali mu Mirembe

- 6** Zibasanze abo abateefiirayo mu Sayuuni, n'abo abawulira emirembe ku lusozi lw'e Samaliya.
Mmwe abasajja abeekitiibwa ab'ensi enkulembeze, abantu ba Isirayiri gye beeyuna.
- ² Mugende mulabe e Kalune; muveeyo mulage mu Kamasi ekikulu, ate era muserengete mu kibuga ky'Abafirisuuti eky'e Gaasi.
Basinga obwakabaka bwammwe obubiri? Ensi yaabwe esinga eyammwe obunene?
- ³ Mulindiriza olunaku olw'ekibi, ate ne musembeza effugabbi.
- ⁴ Mugalamira ku bitanda ebyakolebwa mu masanga ne muwummulira mu ntebe ennyonvu nga muvaabira ennyama y'endiga n'ey'ennyana ensava.
- ⁵ Mweskubira ennanga nga Dawudi bwe yakolanga, ne muyiia n'ennyimba ku bivuga.
- ⁶ Mwekatankira wayini, ne mwesiiga n'ebizigo ebirungi, naye temukaabira kubonaabona kwa Yusufu.
- ⁷ Noolwekyo mmwe mulisooka okugenda mu buwanjjanguse.
Era embaga zammwe n'okwewummuza birikoma.
- ⁸ **MUKAMA** Katonda ow'Eggye alayidde, **MUKAMA** Katonda Ayinzabyonna agamba nti, "Neetamidwa amalala ga Yakobo, nkyawa ebigo bye, era nzija kuwaayo ekibuga ne byonna ebikirimu eri abalabe baakyo."
- ⁹ Era singa ennyumba eneeba ekyalinawo abasajja ekkumi abasigaddewo, nabo balifa. ¹⁰ Era singa ow'ekika akola ku by'okuziika, anaaba afulumya am-agumba n'abuuzwa oba waliwo omuntu yenna eyeekwese munda mu nnyumba, oba alina gwe yeekwese naye, n'addamu nti, "Nedda," olwo omuziisi anaa-musirisa ng'agamba nti, "Sirika; tetwogera ku linnya lya **MUKAMA**."
- ¹¹ Laba **MUKAMA** alagidde, ennyumba ennene erimenyebwamenyebwa, n'ennyumba entono erimenyebwamenyebwa.
- ¹² Kisoboka embalaasi okuddukira ku mayinja? Waali wabaddewo abalima ku mayinja n'enkumbi ezisikibwa ente?
Naye obwenkanya mubufudde obutwa n'ekibala eky'obutuukirivu ne mukifuula ekikaawa.
- ¹³ Mwenyumiririza bwereere nti muli b'amaanyi olw'okuba nga mwawamba ekibuga Lodeba.
Mwogera nti, "Tetwawamba Kanayimu n'amaanyi gaffe?"
- ¹⁴ **MUKAMA** Katonda ow'Eggye agamba nti,

"Ndibasindikira eggwanga libalumbe, mmwe ennyumba ya Isirayiri;
liribajooga ebbanga lyonna okuva e Lebo Kamasi okutuuka mu kiwonvu kye Alaba."

Okwolesebwa ku by'Omusango

- 7** Bino **MUKAMA** Katonda bye yandaga. Yali ateeka-teeka ebibinja by'enzige okusaanyaawo ebirime ebyalimwanga, nga baakakungula olukungula olusooka ssinziggu, kabaka kw'afuna omusolo. ² Enzige bwe zaalya buli kantu akaali mu nmiro akalamu, ne nkaaba nti, "**MUKAMA** Katonda, sonyiwa abantu bo nkwegayiridde. Yakobo aliwona atya? Nga mutono nnyo."
- ³ **MUKAMA** bwe yawulira okukaaba kuno n'akyusa ekirowoozo kye.
N'agamba nti, "Ekyo tekiribaawo."
- ⁴ Bino **MUKAMA** bye yayongera okundaga. Yali ategeka okubonereza abantu n'omuliro. Gwalya ennyanja eyali wansi w'ensi ne gumalawo n'olukalu. ⁵ Ne nkaaba nti, "Ayi **MUKAMA** Katonda nkwegayiridde osonyiwe abantu bo! Yakobo anaasobola atya okusigalawo? Nga mutono nnyo!"
- ⁶ Awo **MUKAMA** bwe yawulira okukaaba kuno, n'akyusa ekirowoozo kye.
Era n'agamba nti, "Era n'ekyo tekijja kubeerawo."
- ⁷ Ate Mukama n'andaga okwolesebwa okulala. Ne ndaba Mukama ng'ayimiridde ku bbugwe azimbiddwa obulungi nga yatereera era nga Mukama akutte bbirigi mu mukono gwe. ⁸ **MUKAMA** n'ambuuzwa nti, "Amosi, kiki ky'olaba?"
Ne nziramu nti, "Ndaba bbirigi."
- Mukama n'alyoka anjamba nti, "Laba nteese bbirigi wakati mu bantu bange Isirayiri. Sijja kuddayo kukyusa kirowoozo kyange nate ku ky'okubabonereza.
- ⁹ "Ebifo ebigulumivu ebya Isaaka birizikirizibwa, n'ebifo bya Isirayiri ebitukuvu birifuuka matongo.
N'ennyumba ya Yerobowaamu ndigirwanyisa n'ekitala."

Amosi ne Amaziya

- ¹⁰ Awo Amaziya kabona w'e Beseri n'aweereza kabaka wa Isirayiri, Yerobowaamu, obubaka ng'agamba nti, "Amosi agezaako okukulyamu olukwe wakati mu Isirayiri mwennyini. Ensi teyinza kugumira bigambo bye."
- ¹¹ Bw'ati Amosi bw'ayogera nti, "Yerobowaamu alifa kitala, ne Isirayiri balitwalibwa mu buwanjjanguse bave mu nsi yaboobwe."
- ¹² Awo Amaziya n'alyoka alagira Amosi nti, "Vva wano ggwe omulabi ¹. Ddayo mu nsi ya Yuda gy'oba oweera obunnabbi, ofunire eyo omusaala gwo.

13 Toweera wano bunnabbi nate e Beseri kubanga luno lubiri lwa kabaka era ssinzizo lya bwakabaka.”

14 Amosi n’amuddamu nti, “Saali nnabbi oba omwana wa nnabbi nnali mulunzi wa ndiga era nga ndabirira miti emisukamooli. 15 Naye MUKAMA yanzig-gya eyo mu kulunda ekisibo n’anjamba nti, ‘Genda owe obunnabbi abantu bange, Isirayiri.’” 16 Nool-wekyo ggwe wuliriza ekigambo kya MUKAMA. Ogamba nti,

“Towa bunnabbi bunenya Isirayiri,
era lekaraawo okubuulira ebikwata ku nnyumba ya Isaaka.’

17 “MUKAMA kyava akuddamu nti,
“Mukazi wo alifuuka malaaya mu kibuga
era n’abaana bo aboobulenzi n’aboobuwala balifa ekitala.

Ettaka lyo liringabanyizibwamu ne liweebwa abalala naawe kennyini olifiira mu nsi ey’abakafiiri. Ekituufu kiri nti abantu ba Isirayiri balitwalibwa mu buwanjhanguse,
ne baggyibwa mu nsi yaboobwe.”

Ekisero ky’Ebibala

8 Bino MUKAMA Katonda bye yandaga. Ne ndaba ekisero ekirimu ebibala ebyengedde. 2 MUKAMA n’ambuuzza nti, “Amosi, kiki ky’olaba?”

Ne muddamu nti, “Ndaba ekisero ky’ebibala ebyengedde.”

MUKAMA n’alyoka anjamba nti, “Ekiseera eky’okubonereza abaana ba Isirayiri kituuse. Siribasonyiwa nate.

3 “Ku lunaku olwo,” bw’ayogera MUKAMA Katonda,
“okuyimba kw’omu yeekaalu kulifuuka kukungubaga. Walibeerawo okufa okuyitirivu, emirambo nga gibun-ye wonna. Walibaawo akasiriikiriro.”

4 Muwulire bino mmwe abalinnyirira abateesobola,
era abasaanyaawo abanaku b’omu nsi,

5 nga mwogera nti,
“Ennaku enkulu ez’Omwezi ogwa kaboneka zigg-waako ddi,

tulyoke tutunde emmere yaffe ey’empeke,
era ne Ssabiiti eggwaako ddi,
tutunde enjaano yaffe?”

Mukozesa minzaani enkyamu
ne mwogera emiwendo
ne mukozesa n’ebipimo ebitatuuse,

6 mmwe abagula abaavu n’effeeza
n’abanaku ne mubagula n’omugogo gw’engatto,
ne mutundira ebisaaniiko mu njaano.

7 MUKAMA yeeweredde amalala ga Yakobo ng’agam-ba nti, “Sigenda kwerabira bintu bye bakoze.

8 “Ensi terikankana olw’ekyo,
na buli abeeramu n’akungubaga?
Ensi yonna eritumbiira ng’omugga Kiyira
n’ekka ng’amazzi

ag’omugga gw’e Misiri bwe gakola.”

9 MUKAMA Katonda agamba nti,
“Ku lunaku olwo, enjuba erigwiira mu ttuntu
era ensi erikwata ekizikiza emisana ttuku.

10 Embaga zammwe ez’eddini ndizifuula mikolo gya kukungubaga
era okuyimba kwammwe kwonna kulifuuka kukaa-ba.

Mwenna nzija kubatuusa ku kwambala ebibukutu n’emitwe gyammwe mugimwe.
Olunaku olwo ndilufuula ng’olw’okukungubagira omwana owoobulenzi omu yekka,
era n’enkomerero yaabyo ekaayire ddala.

11 “Ekiseera kijja,” bw’ayogera MUKAMA Katonda,
“lwe ndisindika enjala mu nsi yonna,
teriba njala ya mmere oba nnyonta y’amazzi,
naye eriba enjala y’ekigambo kya Katonda.

12 Abantu balibundabunda okuva ku nnyanja emu okudda ku ndala,
bave mu bukiikakkono badde mu bukiikaddyo nga banoonya ekigambo kya MUKAMA,
naye tebalikifuna.

13 “Mu biro ebyo,
“abawala ababalagavu n’abalenzi ab’amaanyi balizirika olw’ennyonta.

14 Abo abaalayira eby’ensonyi eby’e Samaliya oba abaayogera nti, ‘Nga katonda wo bw’ali omula-mu ggwe Ddaani,’
oba nti, ‘Nga katonda w’e Beeruseba bw’ali omula-mu,’
baligwa obutayimuka nate.”

Okuzikirira kwa Isirayiri

9 Bwe ntyo nate ne ndaba Mukama ng’ayimiridde ku mabbali g’ekyoto, n’ayogera nti,
“Mukube emitwe gy’empagi bya yeekaalu n’amaanyi mangi,

emifuubeeto gikankane.
Bisesebbuke bikube emitwe gy’abantu bonna,
n’abo abaliba bawonyeewo ndibattisa ekitala.
Tewaliba n’omu awona.

2 Ne bwe balisima ne baddukira emagombe,
omukono gwange gulibaggyayo.
Ne bwe balirinnya waggulu mu ggulu
ndibawanulayo.

3 Wadde balyekweka ku lusozi Kalumeeri,
ndibanoonyaayo ne mbaggyayo.
Ne bwe balyekweka wansi mu buziba bw’ennyanja
ndiragira ogusota ne gubalumirayo.

4 Ne bwe balitwalibwa abalabe baabwe mu buwanjhanguse,
era nayo ndiragira ekitala ne kibattirayo.
Ndibasimba amaaso
ne batuukibwako bibi so si birungi.”

⁵ Era Mukama, *MUKAMA* ow'Eggye,
 akwata ku nsi n'esaanuuka,
 abantu baayo bonna abagibeeramu ne bakunguba-
 ga,
 ensi yonna n'etumbiira nga Kiyira
 ate n'ekka ng'amazzi g'omugga gw'e Misiri;
⁶ oyo eyazimba olubiri lwe olulungi ennyo mu ggulu,
 omusingi gwalwo ne gubeera ku nsi,
 ayita amazzi g'ennyanya,
 n'agayiwa wansi ku lukalu,
MUKAMA lye linnya lye.

⁷ *MUKAMA* ayongera n'agamba nti,
 "Mmwe abaana ba Isirayiri temuli ng'Abakuusi gye
 ndi?
 Ssabaggya mu nsi y'e Misiri
 nga bwe naggya Abafirisuuti e Katufoli,
 n'Abasuuli e Kiri?"

Essuubi lya Isirayiri

⁸ "Ddala ddala amaaso ga *MUKAMA* Katonda,
 gatunuulidde nkalariza obwakabaka obwonoonyi.
 Ndibuzikiriza ne mbusaasaanya
 okuva ku nsi.
 Kyokka sirizikiriza ddala
 ennyumba ya Yakobo okugimalawo,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.
⁹ "Kubanga ndiwa ekiragiwo,
 ennyumba ya Isirayiri erinyeenyebwa
 mu mawanga gonna,
 ng'emmere ey'empeke bwe kunjūtubwa mu
 kakunjunta
 era tewaliba kayinja akaligwa wansi.

¹⁰ Aboonoonyi bonna mu bantu bange,
 balifa kitala,
 abo bonna aboogera nti,
 'Akabi tekalitutuukako.'"

Isirayiri Edda Obuggya

¹¹ "Mu biro ebyo ndizzaawo
 ennyumba ya Dawudi eyagwa
 era ndiddaagiriza ebifo ebyamenyebwamenyebwa,
 ne nzizaawo ebyali amatongo,
 ne biba nga bwe byabeeranga,
¹² balyoke batwale ekitundu kya Edomu ekyasigala-
 wo
 n'amawanga gonna ge nayita okuba abantu bange,"
 bw'ayogera *MUKAMA* alikola ebintu ebyo byonna.
¹³ "Ennaku zijja," bw'ayogera *MUKAMA*,
 "akungula lw'alisinga asiga,
 n'asiga ensigo lw'alisinga atunda emizabbibu.
 Wayini omuggya alitonnya okuva mu nsozi,
 n'akulukuta okuva mu busozi.
¹⁴ Ndikomyawo abantu bange Isirayiri okuva mu
 buwanjjanguse,
 ne bazimba nate ebibuga ebyamenyebwa,
 babibeeremu.
 Balisimba ennimiro zaabwe ez'emizabbibu ne banywa
 wayini avaamu,
 era balisimba ennimiro balye ebibala byamu.
¹⁵ Ndisimba Isirayiri mu nsi yaabwe,
 era tebaligibwa nate
 mu nsi gye nabawa,"
 bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wammwe.

Obadiya

1 Kuno kwe kwolesebwa kwa Obadiya.

MUKAMA Ayinzabyonna kwe yamuwa ku bikwata ku nsi ya Edomu.

Tuwulidde obubaka obuva eri Katonda,
Katonda yaweereza omubaka eri amawanga
n'obubaka bunu nti,
"Mugolokoke tulumbe Edomu tumulwanyise."

2 "Laba, ndibafuula aba wansi ennyo mu mawanga,
era olinyoomererwa ddala.

3 Mwelimbye n'amalala agali mu mitima gyammwe,
mmwe abasula mu mpuku ez'omu njazi,
era ne muzimba amaka gammwe waggulu ku njazi.

Mmwe aboogera nti,
'Ani alituwanulayo n'atussa wansi?'

4 Wadde nga mwewanika waggulu ng'empungu
era ne muzimba ebisu byammwe wakati w'emmuny-
eenye,

ndibawanulayo ne mbasuula wansi,"
bw'ayogera *MUKAMA*.

5 "Singa ababbi babajjira,
n'abanyazi ne babalumba ekiro,
akabi nga kaba kabatuuseeko.

Tebandibabbyeeko byonna bye baagala?
Oba singa abanozi b'emizabbibu bakujjiridde,
tebandireseeko obuzabbibu butono nnyo?

6 Esawu alinyagulurwa,
eby'obugagga bye ebikusike birinyagibwa.

7 Abaalagaana naawe balikusindiikiriza ku nsalo,
Mikwano gyo balikulimbimba ne bakuwangula;
abo abalya emmere yo balikutega omutego,
balikutega omutego kyokka toliguvumbula.

8 "Ku lunaku olwo,
sirizikiriza bagezi b'e Edomu,
abantu ab'amagezi ababeera mu nsozi za Esawu?"
bw'ayogera *MUKAMA*.

9 "Abalwanyani bo abazira ggwe, Temani, balitya,
era na buli muntu mu nsozi za Esawu
alittibwa.

10 Olw'ebikolwa eby'obukambwe ebyo bye wakola
muganda wo Yakobo,
oliswazibwa.

Olizikirizibwa n'otaddayo kuwulirwa.

11 Ku lunaku lwe wayimirira ku bbali n'otofaayo,
nga banyaga obugagga bwa Isirayiri,

ne bannaggwanga ne bayingira mu miryango gye,
ne bakuba obululu okulaba atwala Yersaalemi,
wali omu ku bo.

12 Tosaanye kusekerera muganda wo
mu biseera bye eby'okulaba ennaku,
wadde okusanyuka ku lunaku
olw'okuzikirira kw'abantu ba Yuda,
newaakubadde okwewaana ennyo
ku lunaku lwe baatawaanyizibwa ennyo.

13 Temukumba nga muyita mu miryango gy'abantu
bange

ku lunaku kwe baalabira obuyinike,
wadde okubasekerera
ku lunaku kwe baabonaabonera,
newaakubadde okutwala obugagga bwabwe
ku lunaku lwe baatuukibwako akabi.

14 Temulindira mu masanjanzira
okutta abo abadduka,
wadde okuwaayo abawonyeewo
mu biro eby'okulabiramu ennaku.

15 "Olunaku luli kumpi kwe ndisalira
amawanga gonna omusango.
Nga bwe mwakola abalala, nammwe bwe mulikoleb-
wa.

Ebikolwa byammwe biribaddira.

16 Ng'abantu bange bwe baanywa ekikompe eky'eki-
bonerezo ku lusozi lwange olutukuvu
n'amawanga ageetooloddewo bwe galikinywa obu-
takoma;

balikinywa,
babe ng'abataganywangako.

17 Naye ku Lusozi Sayuuni baliwona,
kubanga lutukuvu,
n'ennyumba ya Yakobo
eritwala omugabo gwabwe.

18 Ennyumba ya Yakobo eriba omuliro,
n'ennyumba ya Yusufu olulimi olw'omuliro.
Ennyumba ya Esawu eriba bisusunku,
era baligyokya n'eggwaawo.

Tewaliba muntu wa nnyumba ya Esawu
n'omu alisigalawo,
kubanga *MUKAMA* akyogedde.

19 "Abantu b'e Negebu balitwala
olusozi Esawu,
n'abantu ab'omu biwonvu balitwala

ensi y'Abafirisuuti.
Balyetwalira n'ennimiro ez'omu Efulayimu ne
Samaliya,
ne Benyamini ne yeetwalira Gireyaadi.
²⁰ Ekibiina ky'Abayisirayiri abaali mu buwanjjanguse
e Kanani,
balyetwalira ensi, okutuukira ddala ku Zalefaasi;

abawanjjanguse abaava mu Yersaalemi abali mu
Sefalaadi,
balyetwalira ebibuga mu Negebu.
²¹ Abanunuzi balyambuka ku Lusozi Sayuuni,
okufuga ensozi za Esawu.
Obwakabaka buliba bwa *MUKAMA.*"

Yona

Yona Ajeemera Katonda

1 Awo *MUKAMA* n'ayogera ne Yona omwana wa Amittayi ng'agamba ² nti, "Situka ogende e Nineeve mu kibuga ekyo ekinene obatuuseeko obubaka buno obubanenya, kubanga ebibi byabwe birinnye eno waggulu ne bintukako."

³ Naye Yona n'adduka okuva mu maaso ga *MUKAMA*, n'aserengeta okulaga e Talusiisi. N'aserengeta e Yopa gye yasanga ekyombo, n'akirinnya okugenda e Talusiisi. Ng'amaze okusasulira etikiti ye, n'asaabala mu kyombo ekiraga e Talusiisi ng'adduka okuva mu maaso ga *MUKAMA*.

⁴ Awo *MUKAMA* n'aleeta omuyaga ogw'amaanyi ne gukunta ku nnyanja, n'ekyombo Yona mwe yali ne kyagala okusaanawo. ⁵ Entiisa ey'amaanyi n'ekwata abalunnyanja bonna, buli omu n'akaabirira katonda we amuyambe, nga bwe basuula n'emigugu egy'ebyamaguzi mu nnyanja bakendeeze ku buzito obwali mu kyombo.

Mu kiseera ekyo, Yona yali mu tulo wansi mu ntobo y'ekyombo. ⁶ Naye omugoba omukulu ow'ekyombo n'aserengeta gye yali n'amugamba nti, "Oyinda otya okuba nga weebase? Situka okaabirire katonda wo, oboolyawo anaatukwatirwa ekisa n'atulokola."

⁷ Awo abalunnyanja ne boogeraganya nti, "Mujje tukube obululu, tuvumbule omuntu yennyini avuddeko omutawaana guno." Ne bakuba obululu, akalulu ne kagwa ku Yona.

⁸ Abalunnyanja ne babuuzza Yona nti, "Tubuulire, lwaiki otuleetedde akabi akafaanana bwe kati, kiki ky'okoze? Okola mulimu ki? Ova wa era oli wa nsi ki, n'abantu bo be b'ani?"

⁹ Yona n'agamba nti, "Ndi Mwebbulaniya; era nsinza *MUKAMA*, Katonda w'eggulu eyakola eggulu n'ensi."

¹⁰ Awo ne batya nnyo ne babuuzza nti, "Kiki kino ky'otukoze?" Kubanga baali bategedde nti yali adduka mu maaso ga Katonda nga bwe yali amaze okubategeeza.

¹¹ Awo ne bamugamba nti, "Tukukole tutya ennyanja erongooke?" Kubanga ennyanja yali yeeyongerera bweyongezi okufuukuuka.

¹² N'abagamba nti, "Munsitule munsuule mu nnyanja ennyanja eneeteeka, kubanga esiikuuse ku lwange."

¹³ Naye abalunnyanja ne bagezaako nnyo okugoba ku ttale, kyokka ne batayinza, kubanga omuyaga gwagenda gweyongerera bweyongezi. ¹⁴ Kyebaava

bakaabirira *MUKAMA* ng'abagamba nti, "Tukwegayiridde Ayi *MUKAMA*, totuleka kufa olw'obulamu bw'omusajja ono, era totuteekako musango olw'omusaayi gwe n'okufa kwe, kubanga oleese omuyaga olw'esonga."

¹⁵ Awo ne basitula Yona ne bamusuula mu nnyanja eyali eyira. Amangwago omuyaga ne gusirika.

¹⁶ Abasajja ne batya nnyo *MUKAMA*, ne bawayo ekiweebwayo gy'ali ne beeyama obweyamo.

¹⁷ *MUKAMA* yateekateeka ekyennyanya ekinene ennyo ne kimira Yona; Yona n'amala mu kyennyanya ekyo enaku ssatu emisana n'ekiro.

Okusaba kwa Yona

2 Awo Yona n'asinziira mu kyennyanya n'asaba *MUKAMA* Katonda we, ng'agamba ² nti,

"Mu nnaku yange ennyingi nakaabirira *MUKAMA* n'anziramu; mu buziba ewala mu magombe nakukoowoola, era n'owulira eddoboosi lyange!"

³ Kubanga wansuula ewala mu buziba mu nnyanja, ne nzika, amayengo gonna, ensozi n'ensozi z'amazzi ebikunta ne bimbikka ne binneetooloola.

⁴ Ne ndyoka njogera nti, 'Ngobeddwa mu maaso go; Ddala ndiddayo nate okulaba yeekaalu yo entukuvu?'

⁵ Nakkira ddala ku ntobo wansi w'amayengo, okufa ne kumbeerera ddala kumpi; Amazzi nga ganneetoolodde era ng'omuuddo gw'omu nnyanja gunneezingiridde ku mutwe.

⁶ Ne njendera ddala ku ntobo, ensozi z'omu nnyanja gye zisibuka, eyo, ensi n'ensibirayo emirembe n'emirembe. Naye ggwe *MUKAMA* Katonda wange, onzigye mu bunnya, Ayi *MUKAMA* Katonda wange.

⁷ "Bwe nnali nga mpweddemu essuubi, emmeeme yange ng'ezirika ne nkujjukira, Ayi *MUKAMA* Katonda. Awo okusaba kwange entakeera ne kutuuka mu yeekaalu yo entukuvu.

⁸ “Abo abassaayo omwoyo ku balubaale ne bakatonda abataliimu ne babasinza,

beefiiriza okusaasirwa kwa Katonda okubalindiride!

⁹ Naye nze, n’oluyimba olw’okukutendereza, ndikuwa ssaddaaka.

Ddala ndituukiriza obweyamo bwange kubanga obulokozi buva eri *MUKAMA* Katonda.”

¹⁰ Awo *MUKAMA* Katonda n’alagira ekyennyanya ne kiwandula Yona n’agwa ettale ku lukalu.

Yona Agondera *MUKAMA*

³ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Yona omulundi ogwokubiri, n’amugamba nti, ² “Genda mu kibuga ekinene Nineeve obalabule n’obubaka bunobwe nkuwa.”

³ Awo Yona n’agondera *MUKAMA* n’agenda e Nineeve. Nineeve kyali kibuga kya kitiibwa nnyo era nga kitwala ennaku ssatu okukibuna kyonna. ⁴ Ku lunaku olwasooka Yona yatambula olunaku lwonna ng’agenda alangirira nti, “Bwe waliyitawo ennaku amakumi ana, Nineeve kirizikirira.” ⁵ Abantu b’omu Nineeve ne bakiriza Katonda, ne balangirira okusiiba ne beesiba ebibukutu, bonna okuva ku asinga ekitiibwa okutuuka ku asembayo okuba owa wansi.

⁶ Amawulire gano bwe gaatuuka ku kabaka w’e Nineeve, n’ayimuka ku ntebe ye ey’obwakabaka, ne yeeyambulamu ekyambalo kye, ne yeesiba ekibukutu, n’atuula mu nfuufu. ⁷ Kabaka teyakoma awo, wabula n’ayisa n’etteeka n’alibunya Nineeve yonna nga ligamba nti,

Olw’ekiragiro kya kabaka n’abakungu be:

“Tewaba muntu yenna, wadde ensolo oba eggana n’ekisibo, okukomba ku mmere wadde amazzi; ⁸ naye buli muntu n’ekisibo bibikkibwe n’ebibukutu, era bikaabirire nnyo Katonda, era birekeraawo okwonoona n’okukola eby’obukambwe. ⁹ Ani amanyi? Oboolyawo Katonda anaakyusa ku kibonerezo kye, kye yatusalira n’akkakkanya obusungu bwe n’atatzikiriza.”

¹⁰ Awo Katonda bwe yalaba kye bakoze, ne baleka n’ebibi byabwe, n’abasonyiwa n’atabatuusaako kibonerezo, kye yali agambye okubatuusaako.

Obusungu bwa Yona n’Ekisa Kya Katonda

⁴ Naye Yona n’anyiiga nnyo. ² N’alyoka yeemulugunyiza Katonda n’amugamba nti, “Kino ddala kye nalowooza, *MUKAMA*, bwe nnali mu nsi ye waffe, lwe wasooka okunŋamba okujja eno. Kye kyanzirusa n’okunzirusa okugenda e Talusiisi; kubanga namanya nti ggwe oli Katonda ajjudde obulungi, alwawo okusunguwala, alina ekisa ekingi, era namanya nti ojja kwanguwa okukyusa entegeka zo ez’okuzikiriza abantu bano. ³ Kale nno nkwegayiridde *MUKAMA* nzita; okufa kisinga okuba omulamu.”

⁴ Awo *MUKAMA* n’agamba nti, “Olina ekituufu kw’osinziira okunyiiga?”

⁵ Awo Yona n’afuluma ebweru w’ekibuga n’abeera ku luuyi lwakyo olw’ebuvanjuba, era ne yeekolerawo akasiisira mu makoola, n’alinda alabe ekinatuuka ku kibuga. ⁶ Ebikoola by’akasiisira bwe by’awotoka olw’omusana, *MUKAMA* Katonda n’ategeka ekiryonyo ne kimera mangu amakoola gaakyo ne gabikka ku mutwe gwa Yona ne gakendeeza ku musana. Yona n’asanyuka nnyo olw’ekiryonyo. ⁷ Naye ate enkeera Katonda n’aleeta ekiwuka, ne kirya ekiryonyo ne kikala ne kifa. ⁸ Ng’enjuba yeewanise, Katonda n’alyoka alagira embuyaga ey’Ebuwanjuba ey’olubugumu okufuuwa Yona, omusana ne gumwokya nnyo mu mutwe okutuusa lwe yazirika. N’ayagala afe. N’ayogera nti, “Okufa kusinga okuba omulamu.”

⁹ *MUKAMA* n’alyoka amubuuzza nti, “Olina ekituufu kw’osinziira okunyiiga olw’ekiryonyo ekikaze ne kifa?”

Yona n’addamu nti, “Yee, kituufu nze okunyiiga ennyo n’okwegomba okufa.”

¹⁰ *MUKAMA* n’amugamba nti, “Osaalirwa olw’ekibikka kyo ekyonoonese songa si ggwe wakimeza, ate nga kyo kyali kya kiseera buseera. ¹¹ Kale lwaki nange sandisaasidde Nineeve, ekibuga ekyo ekinene n’abantu baamu emitwalo ekkumi n’ebiri n’okusingawo, n’ente zaakyo ennyingi bwe zityo, abantu abatasobola kwawula kirungi na kibi?”

Mikka

1 Mu mirembe Yuda gye yagenda efugibwa bak-abaka bano: Yosamu, ne Akazi, ne Keezeekiya, Mikka eyali Omumolasuuti, yafuna obubaka obuva eri *MUKAMA*, obukwata ku kibuga Samaliya ne Yersaalemi.

2 Muwulire mmwe abantu mwenna, muwulire mmwe ebintu byonna ebiri mu nsi, ne bonna abagirimu, *MUKAMA* Ayinzabyonna asinziira mu yeekaalu ye entukuvu, ng'alina by'abalumiriza.

3 Mulabe, *MUKAMA* ajja ng'ava mu ggulu ku ntebe ye ng'akka ku nsi ng'atambulira ku nsozi waggulu.

4 N'ensozi zirisaanuukira wansi w'ebigere bye era n'ebiwonvu ne byatika ne bisaanuuka ng'ebisenge by'emizindu by'enjuki ebyokeddwa omuliro,

ng'amazzi g'ekiyiriro bwe gakulukuta ku lusozi nga gayirira ku bbangabanga.

5 Bino byonna biribeerawo olw'okwonoona kwa Yakobo,

olw'ebibi by'ennyumba ya Isirayiri.

Ekibi kya Yakobo kye kiruwa?

Si ye Samaliya?

Kifo ki ekigulumivu eky'a Yuda?

Si Yersaalemi?

6 "Noolwekyo nzija kubetenta Samaliya ngifuule ebi-funfugu,

kifuuke nga ennimiro ey'okusimbamu emizabbibu.

Ndiyiwa amayinja gaakyo mu kiwonvu

N'emisingi gyakyo ne ngireka nga gyasamye.

7 Bakatonda baakyo bonna be basinza, balisekul-wasekulwa;

ebintu byonna ebyaweebwayo ng'ebirabo mu yeekaalu biriggya omuliro;

ndizikiriza bakatonda baakyo bonna be beekolera.

Ng'ebirabo ebyo bwe byafunibwa mu bwenzi,

bwe bityo bwe biritwalibwa mu bwenzi ne bikoze-sebwa."

Okukaaba n'Okukungubaga

8 Kyendiva nkaaba ne nkuba ebiwoobe, ne ntambula nga sambadde ngatto, era nga ndi bukunya.

Ndikaaba ng'ekibe,

ne nkuba ebiwoobe ng'abaana b'ekiwuugulu.

9 Ekiwundu kye tekiwonyezeka, ne Yuda ky'alwadde.

Kituukidde ddala ku mulyango gw'abantu bange, ne ku Yersaalemi yennyini.

Omulabe Asemblerera Yersaalemi

10 Temukibuulira mu Gaasi, temukaaba maziga n'akatono.

Mwevulungulire mu nfuufu mu Besuleyafula.

11 Muyiteewo nga muli bwereere nga muswadde, mmwe ababeera mu Safiri.

Ababeera mu Zanani tebalifuluma.

Beswezeeri ekuba ebiwoobe, kubanga tokyalinayo buddukiro.

12 Abo ab'omu Malosi bali mu kulumwa okw'amaanyi nga balindirira okubeerwa,

kubanga ekibonoobono kivudde eri *MUKAMA*, ne kituuka ne ku mulyango gwa Yersaalemi.

13 Mwanguwe okusiba amagaali ku mbalaasi mmwe ababeera mu Lakisi.

Mmwe nsibuko y'ekibi

mu Bawala ba Sayuuni,

kubanga ebibi bya Isirayiri byasangibwa mu mmwe.

14 Noolwekyo muligabira Molesesu eky'e Gaasi ebirabo ebimusiibula.

Ebbuga by'e Akuzibu birikakasibwa nga bya bulimba eri bakabaka ba Isirayiri.

15 Mmwe abantu b'omu Malesa,

ndibasindikira alibawangula n'abafuga.

Oyo ekitiibwa kya Isirayiri

alijja mu Adulamu.

16 Mukungubage, n'emitwe mugimwe

olw'abaana bammwe be mwesiimisa;

mumwe enviiri zammwe nga mukungubaga, emitwe gyammwe gibe ng'egy'ensega,

kubanga abaana bammwe balibaggyibwako ne batwalibwa mu buwanjjanguse.

2 Zibasanze mmwe abateesa okukola ebitali bya butuukirivu

era abateesa okukola ebibi nga bali ku buliri bwabwe;

Obudde bwe bukya ne batuukiriza entegeka zaabwe, kubanga kiri mu nteekateeka yaabwe.

2 Beegomba ebyalo ne babitwala,

ne beegomba ennyumba nazo ne bazitwala.

Banyigiriza omuntu ne batwala amaka ge olw'amaanyi,

ne bamubbako ebyobusika bwe.

³ *MUKAMA* kyava agamba nti,

"Laba, ndireeta akabi ku bantu abo,

ke mutagenda kweggyamu.

Temuliddayo kubeera n'amalala nate

kubanga kiriba kiseera kya mitawaana.

⁴ Olwo abantu balikusekerera;

Balikuyeeyereza nga bayimba oluyimba luno olw'okukungubaga nti:

'Tugwereddewo ddala;

ebintu by'abantu bange bigabanyizibwamu.

MUKAMA anziggirako ddala ettaka lyange,

n'aliwa abo abatulyamu enkwe.'"

⁵ Noolwekyo tewalisigalawo muntu n'omu mu kuŋŋaaniro lya *MUKAMA*,

aligabanyaamu ettaka ku bululu.

⁶ Bannabbi baabwe boogera nti, "Temuwa bunnabbi,

Temuwa bunnabbi ku bintu ebyo;

tewali kabi kagenda kututuukako."

⁷ Ekyo kye ky'okuddamu ggwe ennyumba ya Yakobo?

Olowooza Omwoyo wa *MUKAMA* asunguwalira bwereere, si lwa bulungi bwo?

Ebigambo bye tebiba birungi eri abo abakola obulungi?

⁸ Ennaku zino abantu bange bannyimukiddeko ng'omulabe.

Basika ne bambula eminagiro emirungi

ne baggigya ku migongo gy'abayise ababa beetambulira mu mirembe,

ng'abasajja abakomawo okuva mu lutabaalo.

⁹ Bakazi b'abantu bange mubagoba

mu mayumba gaabwe amalungi,

abaana baabwe ne mubaggyirako ddala buli mukisa oguva eri Katonda.

¹⁰ Muyimuke mugende,

kubanga kino tekikyali kiwummulo kyammwe;

olw'ebikolwa ebibi bye mukijjuzza,

kyoonese obutaddayo kudaabirizika.

¹¹ Omuntu bw'ajja n'omwoyo ogw'obulimba, n'agamba nti,

"Ka mbabuulire ku ssanyu ly'omwenge gwe baagala era gwe banoonya,"

oyo y'aba nnabbi w'abantu abo.

¹² "Ddala ddala ndibakuŋŋaanya mwenna, ggwe Yakobo;

ndibakuŋŋaanya abo abaasigalawo ku Isirayiri.

Ndibakuŋŋaanya ng'akuŋŋaanya endiga ez'omu ddundiro,

ng'ekisibo mu ddundiro lyakyo,

ekifo kirijjula abantu.

¹³ Oyo aggulawo ekkubo alibakulembere okubaggya mu buwanŋanguse,

abayise mu mulyango abafulumye.

Era kabaka waabwe alibakulembere,

MUKAMA alibakulembere."

Ekibi kya Isirayiri

³ Ne ndyoka ŋŋamba nti,

"Muwulire mmwe abakulembeze ba Yakobo, mmwe abafuzi b'ennyumba ya Isirayiri.

Si mmwe mwandisaanidde okumanya obwenkanya,

² mmwe abakyawa ekirungi ne mwagala ekibi;

mmwe ababaagako abantu bange eddiba

ne mubaggyako ennyama ku magumba?

³ Mulya ennyama yaabwe,

ne mubabaagako eddiba,

amagumba gaabwe ne mugamenyaamenya,

era ne mubasalaasala ng'ennyama

eneefumbibwa mu nsaka."

⁴ Balikoowoola *MUKAMA*,

naye talibaanukula.

Mu biro ebyo alibakweka amaaso ge

olw'ebibi bye bakoze.

⁵ Bw'atyo bw'ayogera *MUKAMA* nti,

"Bannabbi ababuzaabuza abantu

balangirira nti, 'Mirembe,' eri oyo abaliisa,

naye oyo atabaliisa bamuggulako olutalo.

⁶ Noolwekyo ekiro kiribajjira, awatali kwolesebwa,

n'enzikiza ebajjire awatali kulagulwa.

Enjuba erigwa nga bannabbi balaba,

n'obudde bubazibirire.

⁷ Abalabi baliswazibwa

n'abalaguzi bakwatibwe ensonyi.

Bonna balibikka amaaso gaabwe

kubanga Katonda tabaanukula."

⁸ Naye nze, nzijjudde amaanyi

n'Omwoyo wa *MUKAMA*,

okwekaliriza ensonga n'obuvumu,

njasanguze eri Yakobo olw'ebikolwa bye ebibi by'akola,

olw'ekibi kya Isirayiri.

⁹ Mumpulirize mmwe abakulembeze b'ennyumba ya Yakobo,

Mmwe abafuzi b'ennyumba ya Isirayiri,

Mmwe abanyooma obwenkanya

Ne mukyusa ekituufu ne mukifuula ekikyamu;

¹⁰ mmwe abazimbide Sayuuni ku musaayi,

Ne Yerusalemi ne mugizimbira ku butali bu-

tuukirivu.

¹¹ Abakulembeze be, balya enguzi ne basala omusan-

go nga beekubiira,

bakabona be, baggya ensimbi ku bantu balyoke

bayigirize,

ne bannabbi be, baagala okuwa obunnabbi nga ba-

maze kusalulwa.

Kyokka bajuliza *MUKAMA* nga boogera nti,
 “*MUKAMA* tali naffe?
 Tewali kinaatutuukako.”
 12 Noolwekyo ku lwammwe,
 Sayuuni eririmibwa ng’ennimiro,
 ne Yerusaalemi erifuuka ntuumu ya bifunfugu,
 n’akasozi okuli yeekaalu kafuuke ng’akabira
 akakutte.

Obufuzi bwa *MUKAMA* eri Amawanga Gonna

4 Mu nnaku ez’oluvannyuma
 olusozi lw’ennyumba ya *MUKAMA* luligulumizib-
 wa
 okusinga ensozi zonna;
 lulisitubwa waggulu okusukkulumu ku busozi,
 era abantu balisimba ennyiriri nga balaga gye luli.
 2 Amawanga mangi galiragayo ne googera nti,
 “Mujje twambuke ku lusozi lwa *MUKAMA*,
 mu nnyumba ya Katonda wa Yakobo.
 Alituyigiriza by’ayagala
 tulyoke tutambulire mu makubo ge.”
 Alisinzira mu Sayuuni okuwa abantu etteeka lye,
 n’ekigambo kya *MUKAMA* kiriva mu Yerusaalemi.
 3 Aliramula amawanga
 atereeze ensonga wakati w’amawanga gakirimaanyi
 ag’ewala.
 Baliddira ebitala byabwe ne babiweesaamu enkumbi,
 n’amafumu gaabwe ne bagaweesaamu ebiwabyo.
 Eggwanga teririyimusa kitala ku ggwanga linnaalyo,
 so tebalyetegeka kulwana ntalo nate.
 4 Buli muntu aliba mu ddembe wansi w’omuzabbibu
 gwe
 ne mu mutiini gwe.
 Tewalibaawo abatiisa
 kubanga akamwa ka *MUKAMA* Ayinzabyonna ke
 kakyogedde.
 5 Newaakubadde nga amawanga gonna
 galigoberera bakatonda baago,
 naye ffe tunaatambuliranga mu linnya lya *MUKAMA*
 Katonda waffe emirembe n’emirembe.

Isirayiri Ewona Obusibe

6 “Ku lunaku olwo,” bw’ayogera *MUKAMA*,
 “Ndikuŋŋaanya abalema,
 n’abo abaawaŋŋangusibwa
 n’abo abali mu nnaku.
 7 Abalema ndibafuula abalonde,
 n’abo be nagoba, mbafuule eggwanga ery’amaanyi.
MUKAMA alibafugira mu Lusozi Sayuuni
 okuva ku lunaku olwo okutuusa emirembe gyonna.
 8 Ggwe omunaala oguyimirirwamu okulabirira endi-
 ga,
 ggwe ekigo eky’amaanyi ekya Muwala wa Sayuuni,
 ekitiibwa kyo eky’edda kirikuddira,

n’obwakabaka ne bukomawo eri Muwala wa Sayuu-
 ni.”

9 Naye kaakano kiki ekibakaabya ennyo bwe mutyo?
 Temulina kabaka abakulembera?
 Omuwi w’amagezi wammwe yafa,
 ennaku eryoke ebakwate ng’omukazi alumwa
 okuzaala?
 10 Lumwa, weenyooole ggwe Omuwala wa Sayuuni
 ng’omukazi alumwa okuzaala.
 Kubanga kaakano oteekwa okuva mu kibuga
 ogende obeere ku ttale.
 Mulitwalibwa mu buwaŋŋanguse mu Babulooni,
 era eyo gye ndibalokolera.
 Ndibanunulira eyo
 okuva mu mukono gw’omulabe.
 11 Kyokka kaakano amawanga mangi
 gakuŋŋaanye okubalwanyisa.
 Boogera nti, Ayonoonebwe,
 n’amaaso gaffe geelolere Sayuuni.
 12 Naye tebamanyi
 birowoozo bya *MUKAMA*;
 tebategeera kuteesa kwe;
 oyo akuŋŋaanya abalabe be ng’ebinywa by’eŋŋaano
 bwe bikuŋŋaanyizibwa mu gguuliro.

13 “Golokoka otandike okusa ggwe Omuwala wa
 Sayuuni,
 kubanga ejjembe lyo ndirifuula ekyuma;
 ndikuwa ebigere eby’ekyuma eky’ekikomo
 era olibetenta amawanga mangi.”

Amagoba gaabwe n’ebintu byabwe bye bafunye mu
 makubo amakyamu olibiwaayo eri *MUKAMA*,
 n’obugagga bwabwe n’obuwaayo eri Mukama w’ensi
 zonna.

Omufuzi Ava mu Besirekemu

5 Kuŋŋaanya amaggye go, ggwe ekibuga ekirina
 amaggye,
 kubanga tulumbiddwa.
 Omukulembeze wa Isirayiri
 balimukuba omuggo ku luba.
 2 “Naye ggwe Besirekemu Efulasa,
 newaakubadde ng’oli mutono mu bika bya Yuda,
 mu ggwe mwe muliva alibeera
 omufuzi wange mu Isirayiri.
 Oyo yaliwo okuva edda n’edda,
 ng’ensi tennabaawo.”
 3 *MUKAMA* kyaliva awaayo Isirayiri eri abalabe baayo
 okutuusa omukyala alumwa okuzaala lwalizaala
 omwana,
 era baganda be abaasigalawo ne balyoka bakomawo
 eri bannaabwe mu Isirayiri.

4 Aliyimirira n'anyweera n'aliisa ekisibo kye mu maanyi ga *MUKAMA*, mu kitiibwa ky'erinnya Iya *MUKAMA* Katonda we. Era abantu be tebalibaako abateganya, kubanga aliba mukulu

okutuusa ku nkomerero y'ensi.

5 Omukulu oyo aliba mirembe gyabwe.

Omwasuli bw'alirumba ensi yaffe

n'abuna ebigo byaffe,

tulimuyimbura abasumba musanvu,

n'abakulembeze munaana.

6 Abo be balifuga ensi ya Asuli n'ekitala era ensi ya Nimuloodi nayo bagyonooone.

Naye alitulokola eri Omwasuli

bw'alitulumba mu nsi yaffe

era bw'aliyiringira mu nsalo zaffe.

7 Abantu ba Isirayiri abalisigalawo balibeera wakati mu mawanga agabeetoolodde,

babe ng'omusulo oguwa eri *MUKAMA*,

ng'obukubakuba obutonnyeredde ku muddo

obutalindirira muntu

oba abaana b'abantu.

8 Ng'empologoma bw'ebeera n'ensolo endala ez'omu nsiko,

abantu abaasigalawo aba Yakobo balibeera mu mawanga mangi agabeetoolodde;

ate era ng'empologoma ento mu bisibo by'endiga,

bw'egenda n'eyitamu n'etaagulataagula

ne wataba n'omu aziwonya.

9 Omukono gwo guliwangula abalabe bo, ne bonna abakuyigganya balizikirizibwa.

10 "Ku lunaku olwo," bw'ayogera *MUKAMA*,

"Ndizikiriza embalaasi zo

ne nsanyaawo n'amagaali go.

11 Ndizikiriza ebibuga eby'omu nsi yo

era mmenyemenye n'ebigo byo byonna.

12 Obulogo bwo ndibumalawo

era toliddayo kukolima nate.

13 N'ebibumbe bye musinza ndibizikiriza.

Ne nziggyawo n'amayinja ge mwawonga;

temuliddayo nate kuvuunamira bakatonda

be mwekoledde n'emikono gammwe.

14 Era ndisigula Baasera okuva mu mmwe, ebibuga byammwe n'embizikiriza.

15 Era ndyerasuza ku mawanga agatanjondedde n'obusungu n'ekiryu."

6 Muwulire *MUKAMA* by'ayogera ng'agamba nti, "Muyimuke leero tuwoze ensonga zammwe mu maaso g'ensozi,

n'obusozi buwulire bye mugamba.

2 "Kaakano mmwe ensozi muwulire *MUKAMA* ky'abavunaana;

nammwe emisingi gy'ensi egy'olubeerera muwulire.

MUKAMA alina ensonga ku bantu be era agenda kuwawabira Isirayiri.

3 "Mmwe abantu bange kiki kye nnali mbakoze?

Nnali mbazitooweredde? Munziremu.

4 Nabaggya mu nsi ye Misiri

ne mbanunula mu nsi ey'obuddu,

ne mbawa Musa,

ne Alooni ne Miryamu okubakulembera.

5 Mmwe abantu bange mujjukire

ekigendererwa kya Balaki kabaka wa Mowaabu

n'ebigambo, Balamu omwana wa Byoli bye yayo-gera.

Mujjukire bye nabakolera okuva e Sittimu okutuuka e Girugaali

mulyoke mumanye ebikolwa bya *MUKAMA* eby'obu-
tuukirivu."

6 Mwebuuzza nti kiki kye nnaaleeta mu maaso ga *MUKAMA*

nvuunname mu maaso ga Katonda agulumizibwa?

Mmusemberere n'ebiweebwayo ebyokebwa,

n'ennyana ezaakamala omwaka ogumu?

7 *MUKAMA* alisiima endiga eza sseddume olukumi, oba emitwalo gy'emigga gy'amafuta?

Mpeeyo omwana wange omubereberye olw'ebibi byange,

nga mpaayo ekibala ky'omubiri gwange olw'ekibi eky'emmeeme yange?

8 *MUKAMA* akulaze, ggwe omuntu, ekirungi ky'oteekwa okukola.

Kaakano, *MUKAMA* kiki ky'akwetaaza,

okuggyako okukola eby'ensonga, okuba n'ekisa

era n'okutambulira mu buwombeefu ne Katonda wo.

9 Wuliriza, *MUKAMA* akoowoola ekibuga mu ddoobozi ery'omwanguka.

"Kya magezi ddala okutya erinnya lye,

n'okussaayo omwoyo eri okukangavvula n'eri oyo akangavvula.

10 Nnyinza okwerabira eby'obugagga bye mwefunira, mmwe ennyumba erina obutali butuukirivu,

erina n'ekigera ekitatuuka eky'omuzizo?

11 Nnyinza okusonyiwa omuntu alina ebigerera ebitatu-use,

alina ensawo ez'ebipimo eby'obulimba?

12 Abagagga baakyo bakambwe

n'abatuuze baamu balimba

n'ennimi zaabwe tezoogera mazima.

13 Nange kyenvudde ntandika okukuzikiriza,

nkumalewo olw'ebibi byo.

14 Onoolyanga, naye n'otokutta,

era olubuto lwo lulisigala lutokota nga lukubanja.

Oligezaako okukunjaanya, weeterere, naye

tolibaako na kimu ky'otereka

kubanga byonna ndibiwaayo eri ekitala.
¹⁵ Olisiga naye tolikungula,
 oligezaako okusogola emizeeyituuni weggyiremu
 amafuta naye tolifuna mafuta gamala kusaabako,
 olisogola emizabbibu naye toliggyamu kyakunywa.
¹⁶ Olw'okuba ng'okolera ku biragiyo bya Omuli
 n'ogoberera n'ebikolwa byonna eby'ennyumba ya
 Akabu
 n'ogoberera n'emizizo gyabwe,
 kyendiva nkufuula ekifulukwa,
 n'abantu bo bonna babeere eky'okuduulirwa
 era olibaako ekivume ky'amawanga."
⁷ Ddala zinsanze nze.
 Ndi ng'omuntu akungula ebibala
 okuva mu bifo eby'enjawulo eby'ennimiro y'emizab-
 bibu;
 tewali kirimba kya mizabbibu kulyako,
 wadde emizeeyituuni egisooka okwengera gye nja-
 gala ennyo.
² Abantu abatya Katonda, baweddewo mu nsi;
 tewali n'omu mulongoofu asigaddewo.
 Bonna banoonya okuyiwa omusaayi,
 buli omu anoonya okutega muganda we ekitimba.
³ Emikono gyabwe gyombi mikugu mu kukola ebibi;
 omufuzi asaba ebirabo,
 n'omulamuzi alya enguzi,
 n'ab'amaanyi mu nsi, beekolera kye baagala
 nga basala enkwe.
⁴ Mu abo bonna asingamu obulungi, afaanana
 ng'omweramannyo;
 asingamu ku mazima y'asinga olukomera lw'amagg-
 wa obubi.
 Naye olunaku lw'abakuumi bammwe lutuuse,
 era kino kye kiseera eky'okutabukatabuka.
⁵ Tewesiga muntu n'omu,
 wadde mukwano gwo,
 newaakubadde mukazi wo,
 Weegendereze by'oyogera.
⁶ Kubanga omulenzi agaya kitaawe,
 n'omwana alwanyisa nnyina,
 muka mwana n'alwanyisa nnyazaala we.
 Abalabe b'omuntu, bantu be, ab'omu nju ye bennyi-
 ni.
⁷ Naye nze nnindirira MUKAMA nga nnina essuubi,
 nnindirira Katonda Omulokozi wange;
 Katonda wange anampulira.
⁸ Tonjeeyereza ggwe omulabe wange,
 kubanga wadde ngudde, nnaayimuka.
 Ne bwe naatuula mu kizikiza,
 MUKAMA anaabeera ekitangaala kyange.
⁹ Nnaagumikirizanga MUKAMA bw'anaabanga am-
 bonereza,
 kubanga nnyonoonye mu maaso ge,

okutuusa lw'alimpolereza,
 n'anziza buggya.
 Alindeeta mu kitangaala,
 era ndiraba obutuukirivu bwe.
¹⁰ Olwo omulabe wange alikiraba,
 n'aswala,
 oyo eyanjeeyerezanga ng'agamba nti,
 "Ali ludda wa MUKAMA Katonda wo?"
 Ndisanyuka ng'agudde,
 era alirinnyirirwa ng'ebitoomi eby'omu nguudo.

¹¹ Olunaku olw'okuzimba bbugwe wo lulituuka,
 olunaku olw'okugaziya ensalo yo.
¹² Mu biro ebyo abantu balijja gy'oli
 nga bava mu Bwasuli ne mu bibuga by'e Misiri,
 n'okuva e Misiri okutuuka ku mugga Fulaati,
 n'okuva ku nnyanja emu okutuuka ku nnyanja en-
 dala,
 n'okuva ku lusozi olumu okutuuka ku lusozi olulala.
¹³ Ensi erifuuka matongo,
 olw'ebikolwa by'abantu abagibeeramu.

Okusaba n'Okutendereza

¹⁴ Lunda abantu bo n'omuggo gwo,
 ekisibo kye weeroboza,
 ababeera bokka mu kibira
 mu malundiro amagimu.
 Baleke baliire mu Basani ne Gireyaadi, nga mu
 biseera eby'edda.
¹⁵ Nga bwe kyali mu nnaku ze mwaviiramumu mu Misiri,
 nzija kubalaga ebikulu eby'ekitalo.
¹⁶ Amawanga galikiraba ne gakwatibwa ensonyi,
 ne gamalibwamu amaanyi.
 Abantu baago balikwata ku mimwa gyabwe
 n'amatu gaabwe ne gaziba.
¹⁷ Balirya enfuufu ng'omusota,
 ng'ebisolo ebyewalula.
 Balifuluma obunnya bwabwe nga bakankana
 ne bakyuka okudda eri MUKAMA Katonda waffe, ne
 babatya.
¹⁸ Katonda ki omulala ali nga ggwe,
 asonyiwa ekibi era n'asonyiwa ebyonoono byabo
 abaasigalawo ku bantu be?
 Obusungu bwe tebubeerera emirembe gyonna,
 naye asanyukira okusaasira.
¹⁹ Alikyuka n'atukwatirwa ekisa nate; alirinnyirira
 ebibi byaffe,
 n'asuula ebyonoono byaffe byonna mu buziba
 bw'ennyanja.
²⁰ Olikola eby'amazima bye wasuubiza Yakobo,
 n'ebyekisa bye wasuubiza Ibulayimu,
 nga bwe weeyama eri bajajjaffe
 okuva mu nnaku ez'edda.

Nakkumu

1 Kuno kwe kwolesebwa Katonda kwe yalaga Nakkumu, Omwerukoosi okukwata ku bibambulira ebyali bijjira Nineeve.

Obusungu bwa MUKAMA ku Nineeve

2 Katonda wa buggya era MUKAMA awalana eggwanga.

MUKAMA awalana eggwanga era ajudde ekiruyi.
MUKAMA yeesasuzza ku balabe be era aterekera abamuwakanya obusungu bwe.

3 MUKAMA tatera kusunguwala, ate nga wa maanyi mangi

era tayinza n'akatono butabonereza oyo gwe gusinze.

Ekkubo lye liri mu mpewo ey'akazimu ne mu kibuyaga,

n'ebire ye nfuufu y'ebigere bye.

4 Akangavvula ennyanja n'agikaza

era akaza emigga gyonna,

ennimiro ez'omu Basani zikala, olusozi Kalumeeri lwonna lukayuse,

n'ebimuli bya Lebanooni biwotose.

5 Ensozi zikankanira mu maaso ga Katonda,

obusozi ne busaanuuka,

ettaka ne lyatikayatika mu maaso ge,

ensi n'ekankana n'abantu bonna abagirimu.

6 Ani ayinza okuyimirira mu maaso ge ng'asunguwadde?

Ani ayinza okugumira obusungu bwe obw'amaanyi?

Ekiruyi kye kibuubuuka ng'omuliro,

n'enjazi n'eziyatikayatika.

7 MUKAMA mulungi,

kiddukiro mu kiseera eky'okulabiramu ennaku,

era alabirira abo bonna abamwesiga.

8 Naye alisaanyaawo abalabe be mu mataba amazibu,

ekizikiza kiribawondera.

9 Buli kye mwekobaana okukola MUKAMA, alikikomya.

Akabi tekaliija mulundi gwakubiri.

10 Kubanga baliba ng'amaggwa agakwataganye,

era nga batamidde,

balyoke bookebwe omuliro ng'ekisambu ekikalu.

11 Mu ggwe Nineeve muvuddemu omuntu alowooza akabi

era ateesa ebibi ku MUKAMA.

12 Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti,

"Newaakubadde nga balina be bakolagana nabo bangi, ate nga bangi,

balizikirizibwa ne baggwaawo.

Newaakubadde nga mbabonereza mmwe abantu bange,

siriddayo kukikola nate.

13 Kaakano nzija kumenya ekikoligo kyabwe nkibaggyeko

era n'ebibasibye nnaabikutulakutula."

14 Kino MUKAMA ky'alagidde ekikwata ku Nineeve:

"Erinnya lyo terikyayala nate.

Ndizikiriza ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi ekisaanuse

ebiri mu masabo g'abakatonda bo;

ndisima entaana yo

kubanga oyinze obugwagwa."

15 Yimusa amaaso, tunula ku nsozi, laba,

ebigere ebirungi eby'oyo aleese amawulire amalunggi,

alangirira emirembe.

Ggwe Yuda kwata embaga zo entukuvu,

era otuukirize obweyamo bwo;

omubi kaakano tanyakulumba,

azikirizibbwa ddala, tolimulaba nate.

Okugwa kwa Nineeve

2 Nineeve, olumbiddwa omulabe; kuuma ekigo,

Kuuma ekkubo,

weesibire ddala onywere mu kiwato,

kuŋŋaanya amaanyi go gonna.

2 Kubanga MUKAMA alizzaawo ekitiibwa kya Yakobo,

kibe ng'ekitiibwa kya Isirayiri,

newaakubadde ng'abazikiriza baabasaanyawo,

ne boonona emizabbibu gyabwe.

3 Engabo z'eggye erikutabadde zonna myufu

n'engoye ze bambadde nazo bwe zityo.

Amagaali g'ebyuuma gamasamasa

ku lunaku lwe gategekebwa,

era n'amafumu gagalulwa mu ngeri ey'entiisa!

4 Amagaali g'abalwanyani gatayira mu nguudo,

gadda eno n'eri,

galabika ng'emimuli egyaka,
gamyansa ng'eggulu.

5 Omuduumizi bw'ayita abalwanyani be
bajja bagwirana.
Badduka mbiro ku bbugwe w'ekibuga
we beetegekera okwerwanako.

6 Enzigi ez'omugga zigguddwawo,
amazzi ne gasaanyaawo olubiri.

7 Etteeka lyayisibwa ku kibuga
nti kiriwanj Angusibwa,
abaddu abakazi bakungubaga ng'amayiba,
nga bwe beekuba mu bifuba.

8 Ab'omu Nineeve bafaanana ng'ekidiba
eky'amazzi agakalira.
Wadde nga babakoowoola nti, "Muyimirire, muy-
imirire!"
bo beeyongerayo bweyongezi.

9 Ffeeza yaakyo temugirekaawo,
ne zaabu nayo mugitwalire ddala,
omunyago teguggwaayo,
eby'obugagga byakyo ebitabalika ebirungi ddala.

10 Ekibuga kisigadde kyangaala!
Abantu bonna emitima gibeewanise, emibiri
gibakankana,
amaviivi gabakubagana, basiiwuuse ne mu maaso.

11 Eri ludda wa empuku y'empologoma,
ekifo we ziriisiza empologoma zaazo ento,
empologoma ensajja, n'enkazi,
n'ento we zaatambuliranga nga tewali kizikanga?

12 Empologoma ensajja yayigganga ennyama
y'abaana ebamala,
n'enkazi n'ezittira eyaazo,
n'ejjuza empuku n'omuyiggo,
ne mu bisulo ne mujjula ennyama.

13 "Laba nze *MUKAMA* ow'Eggye
nkwolekedde,
era ndyokya amagaali go gonna ne ganyooka,
n'ekitala kirizikiriza empologoma zo ento.
Era tolifuna munyago mulala nate ku nsi,
n'eddoboosi ly'ababaka bo
teririddayo kuwulirwa."

Ebibi bya Nineeve

3 Zikusanze ggwe ekibuga eky'omusaayi!
Kyonna ekijjudde eby'obulimba
n'obunyazi,
ekitaggwaamu banyagiddwa.

2 Muwulire okuvuga kw'embooko,
n'okuvuuma kwa namuziga z'amagaali
n'ebigere by'embalaasi nga bwe bivuga
n'amagaali nga gakubaganira mu nguudo!

3 Laba eggwe ery'embalaasi erirumba,
n'ebitala ebitemagana,

n'amafumu agamyansa.
Abatuukiddwako ebisago nga bayitirivu,
ne ntuumu ennene ez'emirambo
egitamanyiddwa muwendo;
abantu bagirinniyirira.

4 Bino byonna biri bityo kubanga Nineeve yeeweer-
ayo ddala okwetunda eri abalabe ba Katonda obu-
tasalako, nga malaaya omukulu,
kye kibuga ekikyaamu ekitali kyesigwa ekyawubisa
ebirala, omukulu w'obufumu,
ekyafuula amawanga abaddu baakyo olw'obwa-
malaaya bwakyo,
n'olw'obulogo bwakyo.

5 "Laba nkwolekedde," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye,
"era nditikka engoye zo ne zidda ku mutwe gwo.
Ensi zonna ziriraba obwereere bwo
n'obwakabaka bwonna bulabe ensanyi zo.

6 Ndikukanyugira kazambi,
era ndikufuula ekyenyinyalwa
ne nkufuula eky'okwelolera.

7 Awo bonna abalikutunuulira balikwesamba ne
bagamba nti,
'Nineeve kifuuse matongo, ani anakikungubagira?'
Abalikikubagiza baliva wa?"

8 Ggwe Nineeve ggw'osinga Tebesi
ekyali kizimbiddwa ku mugga Kiyira
ng'amazzi gakyetoolodde okukikuuma ku njuyi zon-
na?
Olukomera lwakyo gwali mugga
era amazzi ge gaali bbugwe waakyo.

9 Esiyopya ne Misiri ze zaakiwagiranga.
Ate nga Abapuuti ^I n'ab'omu Libiya nabo nga
bakiyamba.

10 Kyawambibwa, ne kitwalibwa mu buwanjanguuse.
Abaana bwakyo abawere babetentebwa mu
ntandikwa ya buli luguudo.
Abakungu baakyo baakubirwa obululu,
n'abasajja be ab'amaanyi baasibibwa mu njegere.

11 Nineeve naawe olitamiira,
olyekweka
ng'onoonya obuddukiro owone omulabe wo.

12 Ebigo byo byonna biri ng'emitiini
egiriko ebibala ebisooka okwengera;
bwe ginyeenyeezebwa
ne bigwa mu kamwa k'oyo anaabirya.

13 Laba abalwanyani bammwe balinafuwa
ne batiitiira ng'abakazi.
Enzigi z'ensi yo
nzigule eri abalabe bo.
Era omuliro gwokezza emikiikiro gyazo.

^I Abapuuti ne Abapuuli balabika nga baali bantu ba mu kitundu
kye kimu. Puuti ye Libiya oba ekitundu ekyetoolodde n'okutuukira
ddala ku Somaliya

14 Weenyweze bajja kukulumba!
 Weeterekere ku mazzi g'onoonywako.
 Nyweza ebisenge byo.
 Noonya ettaka olisambe
 oddaabirize ekisenge eky'amatoffaali.

15 Omuliro gulikulya,
 ekitala kirikuzikiriza.
 Wenna oliriibwa ng'enzige bwe ziryabirime.
 Mweyongere obungi ng'enseenene,
 mwale ng'enzige.

16 Mwongedde ku bungu bwa basuubuzi bammwe
 okusinga emmunyeenye ez'oku ggulu.
 Naye ensi baligikaza okufaanana ng'enzige bwe zimalawo ensi
 ne ziryoka zibuuka.

17 Abakuumi bammwe bali ng'enzige,
 n'abakungu bammwe ng'ebibinja by'enzige
 ezibeera ku bisenge ku lunaku olw'obutiti.

Enjuba bw'evaayo zibuuka
 ne ziraga etamanyiddwa.

18 Abasumba bo nga babongoota, ggwe kabaka wa
 Bwasuli,
 n'abakungu abeekitiibwa bagalamidde nga bawumuddeko.
 Abantu bo basaasaanira ku nsozi
 nga tewali n'omu abakunjaanya.

19 Tewali kisobola kuwonya
 kiwundu kyo ekinene bwe kityo.
 Bonna abawulira ebikuguddeko
 bakuba bukubi mu ngalo olw'okugwa kwo.
 Ani atakosebwa
 olw'ettima lya eringi?
 Kubanga muntu ki ataatusibwako bukambwe bwo
 obwa buli kakedde?

Kaabakuuku

1 Buno bwe bubaka bwa *MUKAMA*, Kaabakuuku nnabbi bwe yafuna.

Kaabakuuku Yeemulugunya olw'Obutali Bwenkanya

2 Ayi *MUKAMA*, ndituusa ddi okukukaabirira naye nga tompuliriza? Lwaki nkukaabirira nti, "Ebikolwa eby'obukambwe bimpitiriddeko," naye n'otonnyamba?
3 Lwaki ondaga obutali bwenkanya era lwaki ogumiikiriza obukyamu? Kubanga okuzikiriza n'ebikolwa eby'obukambwe biri mu maaso gange, empaka n'ennyombo byeyongede.
4 Amateeka kyegavudde gatagonderwa era n'obwenkanya ne butakolebwa. Ababi be basinga abatuukirivu obungi era babeebunguludde, n'obwenkanya ne bulinnyirirwa.

Okuddamu kwa *MUKAMA*

5 "Mutunuulire amawanga, mwetegereze. Mwewuun-yize ddala nnyo. Kubanga njenda kukola omulimu mu nnaku za-mmwe gwe mutalikkiriza newaakubadde nga mugubuuliddwa.
6 Kubanga laba, nkuyimusiza Abakaludaaya, eggwanga eryo eririna ettima era ekkambwe, ababunye ensi eno n'eri nga bawamba amawanga agatali gaabwe.
7 Ba ntiisa, batiibwa, be beetekera amateeka gaabwe era be bagassa mu nkola, nga balwanirira ekitiibwa kyabwe.
8 Embalaasi zaabwe zidduka okukira engo, era mu bukambwe zikira emisege egy'ekiro. Abasajja abeebagala embalaasi bava mu nsi ey'ewala era bajja beesaasaanyizza ne banguwa okutuuka ng'ensega bw'erumba ky'eneerya.
9 Bajja n'eryanyi bonna, ebibinja byabwe birumba ng'embuyaga ey'omu ddungu;

ne balyoka bayoola abawambe abangi ng'omusenyu.

10 Weewaawo, basekerera bakabaka ne baduulira n'abakungu. Basekerera buli kibuga ekiriko ekigo ne bakituumako ebifunfugu ne balinnyira okwo, ne bakiwamba.

11 Awo ne bayita nga bakunta ng'embuyaga; abantu bano omusango be gwasinga, eryanyi lyabwe ye katonda waabwe."

Kaabakuuku Yeemulugunya Ogwokubiri

12 Ayi *MUKAMA* toli wa mirembe na mirembe, ggwe *MUKAMA* Katonda wange, si ggwe Mutukuvu wange? Tetulifa.

Ayi *MUKAMA* ggwe wabateekawo n'obawa amaanyi batusalire emisango.

Era ggwe Olwazi, wabateekawo kubonereza.

13 Amaaso go gajjudde obulongoofu tegatunula ku kibi,

so toyinza kugumiikiriza bukyamu. Kale lwaki ggwe ogumiikiriza ab'enkwe, n'osirika ng'omubi amalirawo ddala omuntu amusinga obutuukirivu?

14 Kubanga abantu obafudde ng'ebyennyanja eby'omu nnyanja, ng'ebitonde eby'omu nnyanja ebitaliiko abifuga.

15 Omulabe omubi abakwata bonna ng'eddobo, oluusi n'abawalula mu katimba ke, n'abakunnyaanya mu kiragala kye n'alyoka asanyuka n'ajaguza.

16 Kyava awaayo ssaddaaka eri akatimba ke n'ayotereza n'ekiragala kye obubaane; akatimba ke kamuwa obulamu obw'okwejalabya, n'alya emmere ey'ekigagga.

17 Kale, bwe batyo bwe banaalekebwa okutikkula obutimba bwabwe, n'okusaanyaawo amawanga awatali kusaasira?

Obulamu eri Abatuukirivu

2 Kale ndiyimirira mu kifo kyange we ntera okubeera ntunule nga ndi waggulu eyo ku ggulumu nnindirire ky'alinjamba, era ne kye ndimuddamu ekikwata ku kwemulugunya kw'abantu.

² Awo *MUKAMA* n'anziramu n'ayogera nti,
"Wandiika okwolesebwa okwo ku bipande.
Kuwindiike bulungi
ate omubaka gwe banaatuma, akutwale bunnam-
biro.

³ Kubanga okwolesebwa okwo kujja mu kiseera kyak-
wo ekigere.

Kwoyera ku by'enkomerero
ate si kwa bulimba.

Bwe kunaaba ng'okuluddewo, mukulindirire,
kujja kutuukirira, tekugya kulwa.

⁴ "Laba oyo ow'emmeeme eteri nnongoofu wa kug-
wa,
naye omutuukirivu aliba mulamu olw'obwesigwa
bwe."

Akabi eri Aboonoonyi

⁵ Weewaawo, omwenge mulimba
guleetera omuntu amalala, ate taguwummulako.
Ate olwokubanga gwa mululu ng'emagombe, mu bu-
takkuta gufaanana okufa.

Era okufaanana ng'olumbe, tegukkuta,
amawanga gonna gugeekunanyizaako
ne gugafuula abasibe.

⁶ "Bano bonna si be balimugererako engero ba-
musekerere nga bagamba nti,
"Zimusanze oyo eyeyongeza ebitali bibye!

Oyo eyeetuumako obugagga obuva mu nguzi!"

⁷ Abakubanja tebalikuyimukirako nga tomanyiridde,
era tebalizuuukuka ne bakweraliikiriza?

Oliba togudde mu mikono gyabwe?

⁸ Kubanga onyaze amawanga mangi,
abantu abasigaddewo balikunyaga;

Oyiye omusaayi gw'abantu,
n'oyonoona ensi n'ebibuga n'abantu bonna
ababibeeramu."

⁹ Zimusanze oyo azimbira amaka ge ku bikolwa ebibi,
azimba ekisu kye waggulu,
okwekuuma obutatuukwako kabi!

¹⁰ Wategeka okuzikirira kw'abantu bangi,
n'oswaza ennyumba yo ne weefiiriza obulamu bwo.

¹¹ Amayinja g'oku bbugwe galikaaba,
n'emikiikiro gy'ebibajje girikyasanguza.

¹² Zimusanze oyo azimba ekibuga n'omusaayi,
atandika ekibuga n'obutali butuukirivu.

¹³ Tekyategekebwa *MUKAMA* ow'Eggye
nti okutegana kw'abantu nku buku za muliro,
n'amawanga geemalamu ensa olw'ebintu ebitali-
imu?

¹⁴ Kubanga ensi erijjula okumanya ekitiibwa kya
MUKAMA,
ng'amazzi bwe ganjaala ku nnyanja.

¹⁵ Zimusanze oyo awa baliraanwa be ekitamiiza
n'akibafukira okuva mu kita n'abawa banywe okutu-
usa lwe batamiira

asobole okutunuulira ensonyi zaabwe!

¹⁶ Olijjuzibwa ensonyi mu kifo ky'ekitiibwa.

Naawe olinywa n'oswala.

Ekikompe eky'omu mukono gwa *MUKAMA* ogwa ddyo
kirikyusibwa kidde gy'oli,

n'ensonyi ez'obuwemu zisaanikire ekitiibwa kyo.

¹⁷ Ebikolwa eby'obukambwe bye watuusa ku
Lebanooni,

n'okutta ensolo, birikutiisa.

Osse abantu

n'ozikkiriza ensi n'ebibuga n'abantu ababibeeramu.

¹⁸ "Ekifaananyi ekyole kigasa ki? Anti kibajje bubazzi.
Oba ekifaananyi eky'ekyuma, ekisomesa obulimba?
Kubanga omuweesi yeesiga mirimu gya mikono gye
nga akola ebifaananyi ebitayogera!

¹⁹ Zimusanze oyo agamba omuti nti, 'Lamuka;'
agamba ejinja nti, 'Golokoka!'

Kino kisobola okulung'anyama?

Kibikiddwa zaabu ne ffeeza,
so tekiriimu bulamu n'akatono.

²⁰ Naye *MUKAMA* ali mu yeekaalu ye entukuvu:
ensi zonna zisiriikirire mu maaso ge."

Okusaba kwa Kaabakuuku

3 Okusaba kwa nnabbi Kaabakuuku, okw'Ekisigiy- onos.

² Ayi *MUKAMA*, mpulidde ebigambo byo;
mpulidde ettutumu lyo Ayi *MUKAMA*, ne ntya.

Bizze buggya mu nnaku zaffe,
bimanyise mu biro bino,
era mu busungu jjukira okusaasira.

³ Katonda yajja ng'ava e Temani,
Omutukuvu oyo ng'ava ku lusozi Palani.

Ekitiibwa kye kyatimbibwa ku ggulu,
ensi n'eryoka ejjula ettendo lye.

⁴ Okumasamasa kwe ne kulyoka kubeera ng'enjuba
evaayo.

Ebimyanso byayakanga okuva mu mukono gwe,
era omwo mwe mwasinziiranga amaanyi ge ag'eki-
talo.

⁵ Kawumpuli ye yakulembera,
Endwadde endala zinaamutta ne zigoberera.

⁶ Yayimirira n'anyeenyanyeenya ensi;
Yatunula n'akankanya amawanga.

Ensozi ez'edda za merenguka,
obusozi obw'edda ne buggwaawo. Engeri ze, za
mirembe na mirembe.

⁷ Nalaba eweema z'e Kusani nga ziri mu nnaku:
n'entimbe ez'ensi ya Midiyaani nga zijugumira.

8 Ayi *MUKAMA*, wanyiigira emigga?
 Obusungu bwo bwali ku bugga obutono?
 Wanyiigira ennyanja
 bwe weebagala embalaasi zo,
 n'olinnya ku magaali go ag'obuwanguzi?

9 Wasowolayo akasaale ko,
 wategeka okulasa obusaale;
 ensi n'ogyawulayawulamu n'emigga.

10 Ensozi zaakulaba, ne zeenyogootola;
 Amataba ne gayitawo mbiro,
 obuziba bw'ennyanja ne buwuluguma,
 ne busitula amayengo gaayo waggulu.

11 Enjuba n'omwezi ne biyimirira butengerera mu bifo byabyo,
 olw'okumyansa kw'obusaale bwo nga buwenyuka,
 n'olw'okumyansa kw'effumu lyo eritemagana.

12 Watambula okuyita mu nsi ng'ojjudde ekiruyi,
 wasambirirasambirira amawanga mu busungu bwo.

13 Wavaayo oleetere abantu bo obulokozi,
 olokole gwe wafukako amafuta;
 Wabetenta omukulembeze w'ensi ekola ebibi,
 ng'omwerulira ddala okuva ku mutwe okutuuka ku bigere.

14 Wafumita omutwe gwe n'effumu lye ye,
 abalwanyi be bwe baavaayo okutugoba,
 nga bali ng'abanaatumalawo,

ffe abaali baweddemu essuubi nga twekwese.
 15 Walinnyirira ennyanja n'embalaasi zo,
 n'otabangula amazzi amangi.

Okusanyukira mu *MUKAMA*

16 Nawulira, n'omutima gwange ne gukankana
 n'emimwa gyange gijugumira olw'eddoboozi eryo;
 Obuvundu ne buyingira mu magumba gange,
 amagulu gange ne gakankana.
 Naye nnaalindirira n'obugumiikiriza olunaku olw'oku-
 labiramu ennaku
 bwe lulijjira eggwanga eritulumba.

17 Wadde omutiini tegutojjera,
 so n'emizabbibu nga tegiriiko bibala,
 amakungula g'emizeeyituuni ne gabula,
 ennimiro ne zitabala mmere n'akamu,
 endiga nga ziweddemu mu kisibo,
 nga n'ente tezikyali mu biraalo,

18 kyokka ndijaguliza *MUKAMA*,
 ne nsanyukira mu Katonda Omulokozi wange.

19 *MUKAMA* Katonda, ge maanyi gange;
 afuula ebigere byange okuba ng'eby'empeewo,
 era ansobozesa okutambulira mu bifo ebigulumivu.
*Ya Mukulu wa Bayimbi, ku bivuga byange ebirina
 enkoba.*

Zeffaniya

1 Ekigambo kya *MUKAMA* ekyajjira Zeffaniya mutabani wa Kuusi, muzzukulu wa Gedaliya, muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa Keezeekiya, mu mirembe gya Yosiya mutabani wa Amoni, Kabaka wa Yuda.

Okulabula kw'Omusango n'Okuzikirizibwa kwa Yuda

2 "Ndizikiriza ddala byonna okuva ku nsi," bw'ayogera *MUKAMA*.

3 "Ndizikiriza abantu wamu n'ensolo; ndizikiriza ebinyonyi eby'omu bbanga n'ebyenyanja; ababi balisigaza ntuumu ya kafakalimbo; bwe ndimalawo abantu okuva ku nsi," bw'ayogera *MUKAMA*.

4 Ndigololera ku Yuda omukono gwange, era ne ku abo bonna abali mu Yerusalemi; era ekitundu kya Baali ekifissewo n'ennyumba ya Bakemali,

bakabona abasinza ebifaananyi, ndibazikiriza okuva mu kifo kino,

5 abo abavuunamira eggye ery'omu ggulu ku nnyumba waggulu, ne balisinzira n'abo abalayira mu linnya lya *MUKAMA*, ate nga balayira ne mu linnya lya Malukamu,

6 abo abadda emabega obutagoberera *MUKAMA*, wadde abo abatamunoonya newaakubadde okumwebuzaako.

7 Siriikirira awali *MUKAMA* Katonda, kubanga olunaku lwa *MUKAMA* luli kumpi. *MUKAMA* ategese ssaddaaka, era atukuzizza abagenyi be.

8 Ku lunaku olwa ssaddaaka ya *MUKAMA*, ndibonereza abakungu n'abaana ba Kabaka, n'abo bonna abambadde ebyambalo ebitasaana.

9 Awo ku lunaku olwo ndibonereza abo bonna abeewala okulinyira ku muziziko, n'abo abajjuza ennyumba ya *MUKAMA* waabwe ebikolwa eby'obukambwe n'obulimba.

10 Ku lunaku olwo, bw'ayogera *MUKAMA*, eddobozi ery'okukaaba liriwulikika ku Mulyango ogw'Ebyenyanja,

okukaaba okuva ku luuyi olwokubiri, n'okubwatuka okunene okuva ku nsozi.

11 Mwekaabireko, mmwe abali mu matwale g'akatale; abasuubuzi bammwe bonna zibasanze, n'abo abeebinika ffeeza balizikirizibwa.

12 Awo olulituuka mu biro ebyo ndimulisa Yerusalemi n'ettabaaza nga nnoonya, mbonereze abo bonna abalagajjavu abali ng'omwenge ogutanasengejebwa, abalawooza nti *MUKAMA* talibaako ne ky'akolawo.

13 Obugagga bwabwe bulinyagibwa, n'ennyumba zaabwe zimenyebwemenyebwe. Ne bwe balizimba ennyumba tebalizituulamu, era balisimba ennimiro ez'emizabbibu nazo tebalinywa wayini wamu.

Olunaku lwa *MUKAMA* Olukulu

14 Olunaku lwa *MUKAMA* olukulu luli kumpi; ddala lunaatera okutuuka. Wuliriza! Omulwanyi alikaabira eyo ng'aliko obuyinike bungi, n'okukaaba ku lunaku lwa *MUKAMA* kujja kuba kungi nnyo.

15 Olunaku olwo lunaku lwa busungu, lunaku lwa buyinike n'okulaba ennaku, lunaku lwa mutawaana n'okuzikirira, olunaku olw'ekikome n'ekizikiza, olunaku lw'ebire n'ekizikiza ekikutte ennyo;

16 olunaku olw'okufuuwa ekkondeere n'okulangirira olutalo ku bibuga ebiriko ebigo n'eri eminaala emigulumivu.

17 Ndireeta, obuyinike ku bantu, batambule ng'abazibe b'amaaso, kubanga bakoze ebibi mu maaso ga *MUKAMA*, omusaayi gwabwe guliyiyibwa ng'enfuufu, n'ebiyenda byabwe bivundire kungulu.

18 Efeeza yaabwe ne zaabu yaabwe tebiriyanza kubataasa ku lunaku olw'obusungu bwa *MUKAMA*.

Ensi yonna erizikirizibwa omuliro gw'obuggya bwe, era alimalirawo ddala

abo bonna abali mu nsi.

Abalabe ba Isirayiri Basalirwa Omusango

- 2** Mukunjaane, weewaawo, mukunjaane,
mmwe eggwanga eritalina nsonyi,
2 ekiseera ekyategekebwa nga tekinnatuuka,
olunaku ne luba ng'ebisusunku ebifuumulibwa,
obusungu bwa *MUKAMA* nga tebunnabatuukako,
ng'olunaku olw'obusungu bwa *MUKAMA*
terunnabatuukako.
3 Munoonye *MUKAMA*, mmwe mwenna abawombeefu
ab'omu nsi,
abakola by'alagira;
munoonye obutuukirivu n'obuwombeefu;
mpozzi mulikwekebwa
ku lunaku olw'obusungu bwe.

Obubaka eri Abafirisuuti

- 4** Gaza kirirekebawo,
ne Asukulooni kiriba matongo:
abantu ba Asudodi baligobebwamu mu ttuntu,
ne Ekuloni kirisimbulibwa.
5 Zibasanze mmwe ababeera ku lubalama lw'ennyanja,
eggwanga ery'Abakeresi!
Ekigambo kya *MUKAMA* kikwolekedde,
ggwe Kanani, ensi ey'Abafirisuuti.
Ndikuzikiriza
so tewaliba asigalawo.
6 Olubalama lw'ennyanja ab'Akeresi gye babeera
luliba malundiro g'abasumba n'ebisulo by'endiga.
7 Olubalama lw'ennyanja luliba lwa kitundu ky'en-
nyumba ya Yuda ekyasigalawo
era we banaalundiranga,
ne mu nnyumba za Asukulooni
mwe banaagalimiranga akawungeezi.
MUKAMA Katonda waabwe alibalabirira,
n'akomyawo obugagga bwabwe.

Obubaka eri Abamowaabu n'Abamoni

- 8** Mpulidde okuvuma kwa Mowaabu
n'okusekerera kw'Abamoni
kwe bavumye abantu bange
ne batiisatiisa ensi yaabwe.
9 Kale nga bwe ndi omulamu,
bw'ayogera *MUKAMA* Ayinzabyonna, Katonda wa Isir-
ayiri,
ddala Mowaabu aliba nga Sodomu,
n'abaana ba Amoni nga Ggomola,
ekifo emyennyango kye gyemala, n'ebiombe
by'omunnyo,
amatongo agolubeerera. Balinyagibwa abantu
bange abaliba basigaddewo,
n'ekitundu ky'eggwanga lyange ekifisseewo kiritwala
ensi yaabwe.

10 Eno y'eriba empeera yaabwe olw'amalala gaabwe,
kubanga bavumye ne banyooma abantu ba *MUKAMA*
Ayinzabyonna.

11 *MUKAMA* aliba wa ntiisa gye bali
bw'alizikiriza bakatonda bonna ab'ensi.
Amawanga gonna ag'oku mbalama zonna galimusin-
za,
buli muntu ng'asinziira mu nsi ye.

Obubaka eri Abaesiyopiya

12 Nammwe Abaesiyopiya, mulittibwa n'ekitala
kyange.

Obubaka eri Obwasuli

- 13** Aligololera omukono gwe ku bukiikakkono
n'azikiriza Obwasuli;
n'afuula Nineeve amatongo
era ekikalu ng'eddungu.
14 Ente n'endiga zinaagalimiranga wakati mu kyo,
n'ensolo zonna eza buli kika:
ekiwuugulu era ne nnamunnungu
banaasulanga ku mpagi zaakyo.
Amaloboozi gaabyo ganaawulikikanga mu madirisa;
kafakalimbo ajjudde mu miryango,
n'emikiikiro egy'emivule giryelulwa.
15 Kino kye kibuga ekya kyetwala,
ekyayogeranga mu mutima gwakyo nti,
Nze we ndi, tewali mulala wabula nze:
nga kifuisse bifulukwa,
ekifo ensolo ez'omu nsiko we zigalamira!
Buli muntu akiyitako aneesoozanga
n'akinyoomoola.

Obujeemu bwa Yerusaalemi

- 3** Zikisanze ekibuga ekijooga,
ekijeemu era ekyonoonefu!
2 Tekigondera ddooboozi lya *MUKAMA*,
wadde okukkiriza okubuulirirwa;
tekyesiga *MUKAMA*;
wadde okusemberera Katonda waakyo.
3 Abakungu baakyo mpologoma eziwuluguma,
era n'abalamuzi baakyo misege gya kiro,
bakirimululu abatafissaawo kantu.
4 Bannabbi baakyo si ba buvunaanyizibwa
era ba nkwe;
bakabona baakyo baweebuusizza ekifo ekitukuvu,
era bamenya amateeka.
5 *MUKAMA* ali wakati mu kyo, mutuukirivu
era tasobya.
Buli nkya alamula mu bwenkanya,
era buli lukya talemwa;
naye atali mutuukirivu taswala.
6 "Nsanyizzaawo amawanga,
era ebigo byabwe bifufuggaziddwa;

nzisizza enguudo zaabwe,
 ne wataba ayitamu.
 Ebibuga byabwe bizikiridde,
 ne watabaawo muntu n'omu abeeramu.
 7 Nagamba eri ekibuga nti,
 'Ddala onontya,
 era onokkiriza okubuulirirwa.'
 Ennyumba zaakyo tezandimaliddwawo,
 n'ebibonerezo byange byonna tebyandimutuuseeko.
 Naye beesunganga nnyo
 okukola ebitasaana mu byonna bye baakolanga.
 8 Noolwekyo munnindirire," bw'ayogera *MUKAMA*.
 Olunaku lwe ndiyimirira ne ntegeeza byonna
 kubanga mmaliridde okukunjaanya amawanga,
 ndireeta obwakabaka wamu
 okubayiwako obusungu bwange,
 n'ekiruyi kyange kyonna.
 Omuliro ogw'obuggya bwange
 gulisaanyaawo ensi yonna.

Essuubi lya Isirayiri

9 "Mu biro ebyo ndirongoosa enjogera ey'amawanga;
 bonna balikoowoola erinnya lya *MUKAMA*,
 okumuweereza n'omwoyo gumu.
 10 Okuva emitala w'emigga egy'Obuwesiyopya,
 abo abansinza, abantu bange abasaasaana,
 balindeetera ssaddaaka.
 11 Ku lunaku olwo toliswala
 olw'ebyo byonna by'osobezza gye ndi:
 kubanga ndiggya wakati mu ggwe
 abo abeenyumiririza mu malala,
 toliddayo nate kwegulumiza
 ku lusozi lwange olutukuvu.
 12 Naye ndireka wakati mu ggwe
 abantu abakakkamu era abeetoowaze,
 abo abesiga erinnya lya *MUKAMA*.
 13 Ekitundu kya Isirayiri ekirisigalawo tebalikola bitali
 bya butuukirivu
 so tebalyogera bya bulimba

wadde okuba abakuusa.
 Balirya, baligalamira,
 so tewaliba alibatiisa."

Oluyimba olw'Essanyu

14 Yimba, ggwe omuwala wa Sayuuni;
 yogerera waggulu, ggwe Isirayiri;
 sanyuka ojaguze n'omutima gwo gwonna,
 ggwe omuwala wa Yerusalemi.
 15 *MUKAMA* akuggyeeko ekibonerezo kyo,
 agobyewo omulabe wo.
 Kabaka wa Isirayiri, *MUKAMA*, ali naawe;
 tokyaddayo kutya kabi konna.
 16 Ku lunaku olwo Yerusalemi kirigambibwa nti,
 "Totya, ggwe Sayuuni;
 emikono gyo gireme okuddirira.
 17 *MUKAMA* Katonda ali naawe,
 ow'amaanyi alokola:
 alikusanyukira,
 alikukkakkanyiza mu kwagala kwe,
 alikusanyukira n'okuyimba."
 18 "Ennaku eyabakwatanga olw'embaga ez-
 abakunjaanyanga
 ndigibaggyako;
 kubanga kibafuukidde omugugu.
 19 Laba, mu biro ebyo ndibonereza
 abo bonna abaakubonyaabonya:
 era ndinunula omulema,
 ne nkunjaanya n'abo abasaasaanyizibwa;
 era ndibafuula ettendo ne mbawa ekitiibwa
 mu nsi zonna gye baaswazibwa.
 20 Mu biro ebyo ndibakunjaanya;
 mu kiseera ekyo ndibazza eka.
 Weewaawo ndibawa ekitiibwa n'ettendo
 mu mawanga gonna ag'omu nsi zonna,
 bwe ndikomyawo obugagga bwammwe
 nga mulaba,"
 bw'ayogera *MUKAMA*.

Kaggayi

Okukoowoola olw'Okuddaabiriza Ennyumba ya MUKAMA

1 Mu mwaka ogwokubiri ogw'okufuga kwa kabaka Daliyo, ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'omukaaga, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira nnabbi Kaggayi okutegeeza Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda, ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu nti:

² Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, "Abantu bano boogera nti, 'Ekiseera tekinnatuuka okuddaabiriza ennyumba ya MUKAMA.'"

³ Awo ekigambo kya MUKAMA ne kijjira nnabbi Kaggayi nga kyogera nti; ⁴ "Kino kye kiseera mmwe okubeera mu nnyumba zammwe enkole obulungi, naye ennyumba eyo n'erekebwa nga kifulukwa?"

⁵ Kale nno bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, "Mweddeko ku neeyisa yammwe. ⁶ Musimbye bingi naye ne mukungula bitono; mulya naye temukkuta; munywa naye ennyonta tebaggwaako; mwambala naye temubuguma; mukolera empeera naye ze mukoze muziteeka mu nsawo ejjudde ebituli."

⁷ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, "Mweddeko ku neeyisa yammwe. ⁸ Mwambuke mu nsozi muleeteyo embaawo muzimbe ennyumba ngisanyukire, ngulumizibwe," bw'ayogera MUKAMA. ⁹ "Mwasuubira bingi, naye mulaba bwe muvuddemu ebitono. Bye mwaleeta eka, nabifuumuula. Mumanyi ensonga? bw'ayogera MUKAMA ow'eggye. Kubanga buli muntu afa ku nnyumba ye naye ennyumba yange mugigayaaliridde. ¹⁰ Eggulu kyerivudde liziyizibwa okuleeta omusulo, n'ettaka n'okuleeta ne litaleeta bibala byalyo. ¹¹ Nasindika ekyeya ku nnimiro ne ku nsozi, ku mmere ey'empeke ne ku wayini omuggya, ku mafuta ne ku buli bibala eby'ettaka, ku bantu ne ku nsolo, ne ku mirimu gyonna egy'engalo."

¹² Awo Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki, ye yali kabona asinga obukulu, n'abantu bonna abaasigalawo ne bagondera eddoboosi lya MUKAMA Katonda waabwe, n'obubaka bwa nnabbi Kaggayi, kubanga MUKAMA Katonda waabwe ye yamutuma. Abantu ne batya MUKAMA.

¹³ Awo Kaggayi omubaka wa MUKAMA n'ategeeza abantu obubaka obwava eri MUKAMA nti, "Ndi wamu nammwe," bw'ayogera MUKAMA. ¹⁴ Awo MUKAMA n'aku-

biriza omutima gwa Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda, n'omutima gwa Yoswa mutabani wa Yekozadaaki, kabona asinga obukulu, n'emiti-ma egy'abantu bonna abaasigalawo, ne bajja ne batandika omulimu ku nnyumba ya MUKAMA ow'eggye, Katonda waabwe, ¹⁵ ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi ogw'omukaaga mu mwaka ogwoku-biri ogw'okufuga kwa kabaka Daliyo.

Ekitiibwa Ekyasuubizibwa eky'Ennyumba Empya

2 Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu olumu mu mwezi ogw'omusanvu, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira nnabbi Kaggayi nti, ² "Yogera ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu, n'abantu abaasigalawo, obabuuze nti, ³ 'Ani mu mmwe akyasigaddewo eyalaba ku kitiibwa ky'en-nyumba eno? Ebafaananira etya kaakano? Tebafaananira ng'eteriimu kaabuntu?' ⁴ Kale nno guma omwoyo, ggwe Zerubbaberi, bw'ayogera MUKAMA; guma omwoyo, ggwe Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu; mugume omwoyo mmwe mwenna abantu ab'omu nsi,' bw'ayogera MUKAMA, 'Mukole, kubanga ndi wamu nammwe,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye. ⁵ 'Kino kye nalagaana nammwe bwe mwali muva mu Misiri, ng'Omwoyo wange anaabeeranga nammwe. Temutya.'

⁶ "Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, 'Mu bbanga eritali ly'ewala ndikankanya eggulu n'ensi, n'ennyanja n'olukalu. ⁷ Ndikankanya amawanga gonna, n'amawanga gonna ge njagala galijja, ne nzi-juza ennyumba eno ekitiibwa,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye. ⁸ 'Effeza yange, ne zaabu yange,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye. ⁹ 'Ekitiibwa eky'ennyumba eriwo kaakano, kirisinga ekitiibwa ky'eri eyasooka era mu kifo kino ndizzaawo emirembe,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye."

Okubuulirira n'Okusuubiza

¹⁰ Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya olw'omwezi ogw'omwenda mu mwaka ogwokubiri ogw'okufuga kwa Daliyo, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira nnabbi Kaggayi nti, ¹¹ "Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, 'Buuza bakabona etteeka kye ligamba. ¹² Omuntu bw'asitulira ennyama eyatukuzibwa mu kirenge eky'ekyambalo kye, ekirenge ne kikoma ku

mugaati oba ku supu, oba ku wayini, oba ku mafuta oba ku mmere endala yonna, bitukuzibwa?"

Bakabona ne baddamu nti, "Nedda."

¹³ Awo Kaggayi n'abuuza nti, "Omuntu atali mulongoofu olw'omulambo, bw'akoma ku bintu ebyo, bifuuka ebitali birongoofu?"

Bakabona ne baddamu nti, "Bifuuka ebitali birongoofu."

¹⁴ Kaggayi n'addamu nti, "Kale nno bwe batyo bwe bali abantu bano n'eggwanga lino. Buli kye bakola ne buli kye bawayo ng'ekiweebwayo, si kirongoofu," bw'ayogera *MUKAMA*.

¹⁵ "Kale nno, mweddeko okuva ku lunaku lwa leero, mujjukire ebiseera biri bwe byali, nga n'ejjinja erimu terinnateekebwa ku linnaalyo mu yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹⁶ Omuntu yenna bwe yatuukanga ku ntuumu eyandibadde ey'ebipimo amakumi abiri, yasangawo ebipimo kkumi. Omuntu yenna bwe yalaganga mu ssogolero okusenamu lita amakumi ataano, yasangamu amakumi abiri. ¹⁷ Nakolimira emirimu gyona egy'emikono gyammwe n'okugengewala n'obukuku, n'omuzira, naye ne mutakyuka kudda gye

ndi,' bw'ayogera *MUKAMA*. ¹⁸ Okuva olunaku lwa leero, olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi ogw'omwenda, mujjukire olunaku lwe baazimba omusingi gwa yeekaalu ya *MUKAMA*. Mwebuuze nti, ¹⁹ Wakyaliiwo ensigo eyasigala mu tterekero? Mulabe, emiti gino egi-menyeddwa, ogw'omuzabbibu n'ogw'omutiini, n'ogw'omukomamawanga, n'ogw'omuzeeyituuni tegibalangako bibala.

"Naye okuva ne leero ndibawa omukisa."

²⁰ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Kaggayi omulundi ogwokubiri ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya olw'omwezi ogwo nga kigamba nti, ²¹ "Tegeeza Zerubbaberi gavana wa Yuda nti ndikankanya eggulu n'ensi. ²² Ndisulika entebe ez'obwakabaka ne nzigya-wo obuyinza bw'obwakabaka obunnaggwanga. Ndiwamba amagaali n'abavuzi baago, n'embalaasi na buli abazeebagala, balittibwa baganda baabwe.

²³ "Ku lunaku olwo, ggwe omuweereza wange Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ndikufuula ng'akabonero, kubanga nkulonze,' bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye."

Zekkaliya

MUKAMA Ayita Abantu be Okudda gy'ali

1 Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo omufuzi w'e Buperusi mu mwezi ogw'omunaana, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Zekkaliya omwana wa Berekiya, omwana wa Iddo nnabbi, nga kigamba nti:

² "MUKAMA yasunguwalira nnyo bajjajjammwe.

³ Naye kaakano mubagambe nti: Bw'atyo bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'eggye nti, 'Mudde gye ndi,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye, 'nange nadda gye muli,' bw'ayogera MUKAMA ow'eggye. ⁴ Temuba nga bajjajjammwe, bannabbi ab'edda be baakoowoolanga nti, 'Muve mu makubo gammwe amabi, n'ebikolwa byammwe ebikyamu.' Naye tebampuliriza wadde okunḡondera, bw'ayogera MUKAMA. ⁵ Ye bajjajjammwe bali ludda wa? Ye bannabbi babeera balamu emirembe gyonna? ⁶ Ebigambo byange n'ebiragiro bye nalagira abaddu bange, bannabbi, eri bajjajjammwe tebyatuukirira?

"Ne balyoka beenenya ne bagamba nti, 'MUKAMA ow'eggye bye yasubiza okutukola olw'empisa zaffe embi n'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu, bw'atyo bw'atukoledde ddala.'"

Nnabbi Ayolesebwa Embalaasi

⁷ Ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya, mu mwezi ogw'ekkumi n'ogumu gwe bayita Sebati, mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo, ekigambo kya MUKAMA ne kijjira Zekkaliya mutabani wa Berekiya, omwana wa Iddo nnabbi nga kigamba nti.

⁸ Nalaba ekiro ng'omusajja yeebagadde embalaasi emyufu era yali ayimiridde mu miti emikadasi mu kiwonvu. Emabega we waaliyo embalaasi endala, enjeru, n'eza kikuusikuusi, n'emyufu.

⁹ Awo ne mbuuzza nti, "Mukama wange bino bitegeeza ki?" Malayika eyali ayogera nange n'angamba nti, "Nzija kukulaga kye bitegeeza."

¹⁰ Awo omusajja eyali ayimiridde mu miti n'addamu nti, "Ezo embalaasi MUKAMA z'asindise okulawuna ensi." ¹¹ Ne ziddamu malayika wa MUKAMA eyali ayimiridde mu miti nti, "Tubunye ensi yonna, era laba ensi yonna esiriikiridde teriimu kanyego eteredde mirembe."

¹² Awo malayika wa MUKAMA n'agamba nti, "Ayi MUKAMA ow'eggye, olituusa ddi obutakwatirwa Yerusalemi n'ebibuga bya Yuda kisa, by'osunguwalid-

de okumala emyaka ensanvu?" ¹³ MUKAMA n'alyoka addamu malayika eyali ayogera nange ebigambo ebirungi, ebigambo ebizzaamu amaanyi.

¹⁴ Awo malayika eyali ayogera nange n'agamba nti, "Langirira ogambe nti, Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'eggye nti, 'Yerusaalemi ne Sayuuni mbikwatiririd-dwa obuggya obw'amaanyi, ¹⁵ naye nyiigidde nnyo amawanga agali mu mirembe, kubanga abantu bange nnali mbanyiigiddeko katono naye bo ne bababonyaabonyeza ddala.'

¹⁶ "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Nkomyewo mu Yerusalemi n'ekisa. Ennyumba yange ne Yerusalemi kyonna, bijja kuzimbibwa,' bw'ayogera MUKAMA Katonda ow'eggye.

¹⁷ "Yogera n'eddoboozi ery'omwanguka nti, MUKAMA Katonda ow'eggye alangiridde nti, 'Ebibuga byange bijja kuddamu okukulukuta obugagga, era MUKAMA alizaaamu Sayuuni amaanyi, ne yeeroboza Yerusalemi.'"

¹⁸ Awo ne nnyimusa amaaso gange, era laba, ne ndaba amayembe ana. ¹⁹ Malayika eyali ayogera nange ne mbuuzza nti, "Amayembe ago gategeeza ki?"

N'anziramu nti, "Gategeeza obuyinza obwasaasaanya abantu ab'omu Yuda, n'ab'omu Isirayiri, n'ab'omu Yerusalemi."

²⁰ Awo MUKAMA n'andaga abaweesi bana. ²¹ Ne mbuuzza nti, "Abo bazze kukola ki?"

N'addamu nti, "Ago amayembe, bwe buyinza obwasaasaanya Yuda nga tewali na muntu ayimusa mutwe gwe; naye abaweesi abana bazze okubatiisa era n'okubazikiriza, ago amawanga agaasitukira ku nsi ya Yuda okusaasaanya abantu baamu."

Okwolesebwa Olukoba Olupima

2 Awo ne nnyimusa amaaso gange, ne ndaba, omusajja ng'alina mu mukono gwe olukoba olupima. ² Ne mbuuzza nti, "Ogenda wa?"

Nanziramu nti, "Njenda kupima Yerusalemi okulaba obuwanvu n'obugazi bwakyo."

³ Awo malayika eyali ayogera nange n'agenda, malayika omulala n'amusisinkana. ⁴ N'amugamba nti, "Dduka ogambe omuvubuka oyo nti, 'Yerusaalemi kijja kuba ekibuga ekitaliiko bbugwe olw'obungi bw'abantu n'ebisibo ebinaabeeramu. ⁵ Nze ndiba bbugwe ow'omuliro, okukyebungulula enjuuyi zonna era nze ndiba ekitiibwa kyakyo mu kyo,' bw'ayogera MUKAMA.

⁶ "Kale mudduke, mudduke ensi ey'obukiikakkono mugiveemu," bw'ayogera MUKAMA, "kubanga

mbasaasanyizza ng'empewo ennya ez'eggulu bwe ziri," bw'ayogera *MUKAMA*.

⁷ "Mmwe Sayuuni mudduke, mudukke muwone mmwe ababeera mu buwanjanguuse mu Babulooni."

⁸ Kubanga bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye nti, "*MUKAMA* nga bw'ampadde ekitiibwa n'antuma eri amawanga agaabanyaganga, anaabakwatako anaaba akutte ku mmunye ya liiso lye." ⁹ Kubanga laba ndyole-sa omukono gwange gye bali, abaddu baabwe ne banyaga. Olwo lwe mulimanya nga *MUKAMA* ow'Eggye ye yantuma.

¹⁰ "Yimba, osanyuke ggwe muwala wa Sayuuni, kubanga laba nzija era ndibeera wakati mu mmwe," bw'ayogera *MUKAMA*. ¹¹ "Era amawanga mangi galye-gatta ku *MUKAMA* ku lunaku olwo, era balibeera bantu bange, era nange nnaabeeranga wakati mu ggwe, naawe onootegeera nga *MUKAMA* ow'Eggye ye yantuma gy'oli." ¹² Era Yuda aliba mugabo gwa *MUKAMA* mu nsi entukuvu, era aliddamu okwerondera Yerusalemi. ¹³ Musiriikirire, abantu mwenna mu maaso ga *MUKAMA*, kubanga asituse okuva mu kifo kye ekitukuvu."

Okwolesebwa kwa Nnabbi Ku Kabona Asinga Obukulu

³ Awo n'anjolesa Yoswa, kabona asinga obukulu, ng'ayimiridde mu maaso ga malayika wa *MUKAMA*, ne Setaani ng'ayimiridde ku mukono gwe ogwa ddyo okumulimiriza. ² *MUKAMA* n'agamba Setaani nti, "*MUKAMA* akunenye ggwe Setaani, weewaawo *MUKAMA* eyeerondede Yerusalemi akunenye! Omusajja ono si kisiki ekyaka ekigibbwa mu muliro?" ³ Awo Yoswa yali ayimiridde mu maaso ga malayika ng'ayambadde ebyambalo ebijjudde ekko. ⁴ Malayika n'agamba abaali bayimiridde mu maaso ge nti, "Mumwambulemu ebyambalo bye ebijjudde ekko."

N'agamba Yoswa nti, "Laba nkuggyeeko ekibi kyo, era nnaakwambaza ebyambalo eby'omuwendo."

⁵ Ne njogera nti, "Mumusibe ekirembe ekitukula ku mutwe gwe." Awo ne bamusiba ekirembe ekitukula ku mutwe, ne bamwambaza n'engoye, nga malayika wa *MUKAMA* ayimiridde awo.

⁶ Malayika wa *MUKAMA* n'akuutira nnyo Yoswa ng'ayogera nti, ⁷ "Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye nti, 'Bw'onootambuliranga mu makubo gange, era noonywezanga bye nkukuutira, kale, onoofuganga enyumba yange era onoolamulanga mu mbuga zange, era ndikuwa ekifo obeere mu abo abayimiridde wano."

⁸ "Kale wulira, Yoswa kabona asinga obukulu, ggwe ne banno abatuula mu maaso go, abantu kw'otegeera eby'omu maaso, laba ndireeta omuweereza wange, ye Ttabi." ⁹ Kubanga laba, ku jjinja lye ntadde mu maaso ga Yoswa, ku jjinja erimu eririna amaaso omusanvu, laba nditeekako ebiwandiiiko, bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye. 'Mu lunaku lumu ndiggyawo ekibi ky'ensi eno.

¹⁰ "Ku lunaku luli, buli omu ku mmwe, aliyita muliraanwa we okutuulako wansi w'omuzabbibu gwe ne wansi w'omutiini gwe,' bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye."

Okwolesebwa kwa Nnabbi ku Kikondo ky'Ettaala ekya Zaabu n'Emiti Emizeeyituuni Ebiri

⁴ Awo malayika eyali ayogera nange n'akomawo, n'anzuukusa ng'omuntu bw'azuukusibwa mu tulo. ² N'ambuuza nti, "Kiki ky'olaba?"

Ne muddamu nti, "Ndaba ekikondo ky'ettaala nga kyonna kya zaabu, nga waggulu kiriko n'akabakuli kaakwo, n'ettaala zaakwo omusanvu, nga buli ttaala eriko omumwa gwayo." ³ Era waliwo emiti emizeeyituuni ebiri ku mabbali gaakyo, ogumu ku mukono ogwa ddyo ogw'akabakuli, n'omulala ku mukono ogwa kono."

⁴ Ne mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, "Bino biki mukama wange?"

⁵ Malayika eyali ayogera nange n'addamu n'anjamba nti, "Tobimanyi?"

Ne muddamu nti, "Nedda mukama wange."

⁶ Awo n'addamu n'anjamba nti, "Kino kye kigambo kya *MUKAMA* eri Zerubbaberi: 'Si lwa maanyi so si lwa buyinza naye lwa Mwoyo wange,' bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye."

⁷ "Ggwe olusozi olunene weyita ki? Mu maaso ga Zerubbaberi olibeera lusenyi, era alireeta ejinja erya waggulu mu mizira n'okwogerera mu ddooboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, 'Liwebwe omukisa, liwebwe omukisa!'"

⁸ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ne kinzijira nga kyogera nti, ⁹ "Emikono gya Zerubbaberi gitaddewo omusingi gwa yeekaalu eno era girigumaliriza, era olitegeera nti *MUKAMA* ow'Eggye ye yantuma gye muli."

¹⁰ "Ani anyooma olunaku olw'ebintu ebitono? Abantu balijaguza, bwe baliraba ejinja erigera mu mukono gwa Zerubbaberi. Gano omusanvu ge maaso ga Kattonda agayitaayita mu nsi yonna."

¹¹ Ne ndyoka mubuuza nti, "Emizeeyituuni gino ebiri ku mukono ogwa ddyo ne ku gwa kono ogw'ekikondo ky'ettabaaza, gitegeezza ki?"

¹² Ne nnyongera okumubuuza nti, "Gano amatabi abiri ag'emizeeyituuni agaliraanye emidumu gya zaabu ge gayitamu amafuta aga zaabu?"

¹³ N'anziramu nti, "Tobimanyi?"

Ne njogera nti, "Nedda, mukama wange."

¹⁴ Awo n'addamu nti, "Abo be babiri abaafukibwako amafuta abaweereza Mukama ow'ensi yonna."

Okwolesebwa kw'Omuzingo Ogubuuka

⁵ Awo ne nnyimusa amaaso gange era laba ne ndaba, omuzingo gw'ekitabo ogutambulira mu bbanga.

² N'ambuuza nti, "Kiki ky'olaba?"

Ne nziramu nti, “Ndaba omuzingo gw’ekitabo ogutambulira mu bbanga, obuwanvu bwagwo buli mita mwenda n’obugazi bwagwo buli mita nnya ne desimoolo ttaano.”

³ Awo n’alyoka anjamba nti, “Ekyo ky’ekikolimo ekizze okubuna ensi yonna, kubanga buli muntu yenna abba aliggyibwawo era buli muntu yenna alayiririra obwereere aliggyibwawo, bamutwale ku luuyi olulala. ⁴ Bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, ‘Ndikifulumya, era ndikiyingiza mu nnyumba y’omubbi ne mu nnyumba y’oyo alayiririra obwereere erinnya lyange. Era kirisigala mu nnyumba ye wakati, era kirigizikiriza yonna, emiti gyayo n’amayinja gaayo.’”

Okwolesebwa kw’Omukazi mu Kisero

⁵ Malayika eyali ayogera nange n’akomawo n’anjamba nti, “Yimusa amaaso go olabe, waliwo ekintu ekirala ekizze.”

⁶ Ne mubuuza nti, “Kiki ekyo?”

N’anziramu nti, “Ekyo kisero, kye kifulumya.” Era n’ayongerako nti, “Ekyo kye kifaananyi ekiraga ekibi ekibunye ensi yonna.”

⁷ Awo ekibikka kyakyo, ekyuma eky’essasi ne kibikkulwa era ne ndaba omukazi ng’akituddemu.

⁸ Malayika n’anjamba nti, “Buno bwe bwonoonyi.” N’amusindika n’amuzza munda mu kisero, n’aggalawo omumwa gwakyo n’ekisaanikira eky’ekyuma eky’essasi.

⁹ Ne ndyoka nnyimusa amaaso gange, era laba, abakazi babiri nga bajja gye ndi, baali batambulira mu bbanga nga bakoze empewo mu biwaawaatiro byabwe. Era ebiwaawaatiro byabwe nga biri ng’ebya kalooli, ne basitula ekisero mu bbanga wakati w’ensi n’eggulu.

¹⁰ Ne mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, “Abo ekisero bakitwala wa?”

¹¹ N’anziramu nti, “Mu nsi ya Sinaali ey’e Babulooni, okuzimba ennyumba y’omukazi ali mu kisero, era ennyumba ye bw’eriggwa, aliteekebwa eyo mu kifo kye.”

Okwolesebwa kw’Amagaali Ana

⁶ Ne nyongera okuyimusa amaaso gange, era laba, amagaali g’embalaasi ana nga gava wakati w’ensozi bbiri, n’ensozi ezo zaali nsozi za bikomo.

² Eggaali esooka ng’esikibwa embalaasi za lukunyu, eyookubiri nga nzirugavu. ³ Eggaali eyokusatu ng’esikibwa mbalaasi njeru, eyokuna yo ng’esikibwa za kikusikuusi atabikiddwamu n’obwoya obweru. Embalaasi ezo zonna zaali z’amaanyi. ⁴ Ne ndyoka mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, “Bino bitegeeza ki mukama wange?”

⁵ Malayika n’anziramu nti, “Ezo z’empewo ennya ez’omu ggulu; ziva kweyanjula mu maaso ga Mukama ow’ensi yonna. ⁶ Ekigaali eky’embalaasi enzirugavu kigenda mu nsi ey’omu bukiikakkono, ate ekyo eky’en-

jeru mu bugwanjuba, ekyo ekyali kisikibwa embalaasi ez’obwoya obweru, kiraga mu nsi ey’omu bukiikakkono.”

⁷ Awo embalaasi ezo ez’amaanyi nga zivudde mu maaso ga *MUKAMA*, ne zifuba okutambulatambula mu nsi yonna; n’azigamba nti, “Mugende, mutambuletambule mu nsi yonna.” Awo ne zitambulatambula mu nsi yonna. ⁸ Awo n’ampita n’anjamba nti, “Laba, ezo eziraga mu nsi ey’obukiikakkono ziwummuzza Omwoyo wange mu nsi ey’omu bukiikakkono.”

⁹ Ekigambo kya *MUKAMA* ne kijja gye ndi nga kigamba nti, ¹⁰ “Genda eri bano: Kerudayi, ne Tobiya, ne Yedaya, abaakomawo okuva mu buwanjangu mu Babulooni, olunaku olwo lwennyini olage mu nnyumba ya Yosiya, mutabani wa Zeffaniya, mwe bali. ¹¹ Ddira effeeza ne zaabu okole engule ogitikkire ku mutwe gwa Yoswa, kabona asinga obukulu, omwana wa Yekozadaaki. ¹² Mugambe nti, bw’ati bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye nti, ‘Laba omuntu erinnya lye ye Ttabi; alirokera mu kifo kye, azimbe yeekaalu ya *MUKAMA*. ¹³ Oyo y’alizimba yeekaalu ya *MUKAMA*, era alijjula ekitiibwa. Alituula ku ntebe ye ey’obwakabaka, n’afuga. Era y’aliba Kabona ku ntebe ye ey’obwakabaka; walibaawo okutegeeragana okw’emirembe wakati wa Ttabi ne Yoswa.’ ¹⁴ Era n’engule ya kubeera mu yeekaalu ya *MUKAMA* ng’ekijjukizo eri Keremu, ne Tobiya ne Keeni omwana wa Zeffaniya. ¹⁵ Era n’abo abali ewala balijja okuyamba okuzimba yeekaalu ya *MUKAMA*, era mulimanya nga *MUKAMA* ow’Eggye yantuma gye muli. Bino tebirirema kubaawo singa mu-naagondera eddobozi lya *MUKAMA* Katonda wammwe n’obumalirivu.”

MUKAMA Avumirira Okusiiba okw’Obulimba

⁷ Awo olwatuuka mu mwaka ogwokuna ogw’obufuzi bwa kabaka Daliyo, ekigambo kya *MUKAMA* ne kijjira Zekkaliya, ku lunaku olwokuna olw’omwezi ogw’omwenda oguyitibwa Kisuleevu. ² Abayudaaya mu Beseri baali batumye Salezeeri omukungu wa kabaka ne Legemumereki n’abantu baabwe mu Yersaalemi okwogerako ne bakabona babegayirire eri *MUKAMA*, ³ n’okusaba bakabona b’omu nnyumba ya *MUKAMA* ow’Eggye ne bannabbi nti, “Nkaabe era nsiibe mu mwezi ogwokutaano nga bwe mbadde nkola okumala emyaka gino gyonna?”

⁴ Awo ekigambo kya *MUKAMA* ow’Eggye ne kinzijira nga kigamba nti, ⁵ “Gamba abantu bonna abali mu nsi, ne bakabona nti, ‘Bwe mwasiiba ne mukungubaga mu mwezi ogwokutaano ne mu gw’omusanvu mu myaka gino ensanvu, mwali musiibira nze? ⁶ Era bwe mulya ne munywa, muba temulya ku lwammwe era n’okunywa ku lwammwe? ⁷ Bino si bye bigambo *MUKAMA* bye yalangirira mu bannabbi ab’edda, Yersaalemi bwe kyali kikyalimu abantu era nga kikyakulaakulana, nga n’ebibuga byakyo bikyetooolodde, nga ne mu buki-

ikaddyo ne mu bitundu eby'ensenyi mukyalimu abantu?"

⁸ Ekigambo kya MUKAMA ne kijira Zekkaliya nate nti,
⁹ "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, 'Musalenga emisango egy'ensonga, mukwatirweganenga ekisa n'okusaasiragananga buli muntu eri muganda we.
¹⁰ Temutulugunyanga bannamwandu, n'abatalina bakitaabwe, n'abatambuze wadde abaavu, era tewa-teekwa kubaawo muntu n'omu ku mmwe alowooza mu mutima gwe okukola obulabe ku muganda we!"

¹¹ "Naye baagaana okuwuliriza ne bakakanyaza emitima gyabwe ne baziba n'amatu gaabwe baleme okuwulira. ¹² Ne bakakanyaza emitima gyabwe ng'ejinja, ne batawuliriza mateeka wadde ebigambo MUKAMA ow'Eggye bye yaweereza n'Omwoyo we mu mukono gwa bannabbi ab'edda. MUKAMA ow'Eggye kyeyava abanyiigira ennyo.

¹³ "Bwe nabakoowoola ne batafaayo, nange ne njaana okufaayo nga bankowodde, bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye. ¹⁴ Era nabasaasanya n'omuyaga ogukunta mu mawanga ge baali batamanyi. Ensi gye baaleka n'ebeera matongo nga tewali agibeeramu, ensi ennungi esanyusa, kyeyava efuuka eddungu."

MUKAMA Asubiza Okuzzaawo Yerusalemi

8 Ekigambo kya MUKAMA ow'Eggye ne kinzijira nate nti:

² Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Nkwatirwa Sayuuni obuggya, obuggya obungi obw'ekitalo."

³ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, "Ndikomawo mu Sayuuni, ndibeera wakati mu Yerusalemi era Yerusalemi kiriyitibwa ekibuga ekyesigwa, olusozi olwa MUKAMA ow'Eggye, Olusozi Olutukuvu."

⁴ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Abakadde abasajja n'abakazi bajja kuddamu okutuula mu nguudo za Yerusalemi, nga buli omu akutte omuggo, olw'obukadde. ⁵ N'enguudo ez'ekibuga ziri-jjula abalenzi n'abawala nga bazannya."

⁶ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Kirirabika ng'eky'ekitalo mu maaso g'abantu abo abasigalawo mu nnaku ezo, naye nange gye ndi bwe kiriba?" bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye.

⁷ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Laba ndirokola abantu bange abali mu nsi ey'Ebuvanjuba n'abali mu nsi ey'Ebugwanjuba: ⁸ Ndibakomyawo, babeere mu Yerusalemi, nange nnaabeeranga Katonda waabwe mu bwesigwa ne mu butuukirivu."

⁹ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Emikono gyammwe gibe n'amaanyi, mmwe, mu nnaku zino ababadde bawulira ebigambo bino ebiva mu kamwa ka bannabbi abaaliwo mu nnaku okuva omusingi gw'ennyumba ya MUKAMA ow'Eggye lwe gwasimbibwa, yeekaalu ye eryoke ezimbibwe. ¹⁰ Ekiseera ekyo nga tekinnatuuka, tewaali asobola kutoola nsimbi okupangisa omuntu wadde okupangisa ensolo. Era

tewaali muntu ayinza kukola mirimu gye mu mirembe olw'omulabe we, kubanga buli muntu nnali mufudde mulabe wa muliraanwa we. ¹¹ Naye kaakano abantu bano abasigalawo sijja kubakola nga mu nnaku eza-ayita," bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye.

¹² "Kubanga ensigo erikula bulungi, n'omuzabbibu gubale ekibala kyagwo, n'ettaka lireetenga ekimera kyalyo, n'eggulu lireetenga omusulo gwalyo. Nange abantu bange abasigalawo ndibawa ebintu ebyo byonna nga gwe mugabo gwabwe. ¹³ Nga bwe mwali ekikolimo mu baamawanga, ggwe ennyumba ya Yuda, naawe ennyumba ya Isirayiri, bwe ntyo bwe ndibalokola, era mulibeera omukisa eri abalala. Temutya, munywere emikono gyammwe gibe n'amaanyi."

¹⁴ Kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Nga bwe nasalawo okubabonereza, bajjajammwe bwe bansunguwaza," bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye, "era ne sibasaasira, ¹⁵ bwe ntyo nate bwe nsazeewo kaakano mu nnaku zino okukola obulungi Yerusalemi n'ennyumba ya Yuda. Temutya. ¹⁶ Bino bye bintu bye munaakolanga: buli muntu ayogerenga bya mazima ne muntu munne, musalenga emisango mu bwenkanya mu mpya zammwe; ¹⁷ tosaliranga muliraanwa wo lukwe. So tolayiranga bya bulimba, kubanga ebyo byonna mbikyawa," bw'ayogera MUKAMA.

¹⁸ Ekigambo kya MUKAMA ow'Eggye ne kinzijira nate nti:

¹⁹ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Okusiba omwezi ogwokuna, n'ogwokutaano, n'ogw'omusanvu, n'ogw'ekkumi kunaabeeranga mbaga ey'essanyu era n'okwesiima mu nnyumba ya Yuda. Noolwekyo mwagalenga amazima n'emirembe."

²⁰ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Amawanga mangi n'abantu bangi abalijja okuva mu bibuga bingi era n'okuva mu nsi nnyingi; ²¹ era ab'ekibuga ekimu baliraga mu kibuga ekirala babagambe nti, 'Tugende mangu twegayiririre MUKAMA, tunoonye amaaso ga MUKAMA ow'Eggye. Nze kennyini njenda.' ²² Abantu bangi n'amawanga mangi ag'amaanyi galijja okunoonya MUKAMA ow'Eggye mu Yerusalemi n'okwegayirira MUKAMA."

²³ Bw'ati bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye nti, "Mu nnaku ezo abasajja kkumi okuva mu buli lulimi olwogerwa mu mawanga balyekwata ku kyambalo ky'Omuyudaaya bagambe nti, 'Muleke tugende nammwe kubanga twawulira nga Katonda ali nammwe.'"

9 Ekigambo kya Katonda kyolekedde ensi ya Kadulaki

era kirituuka e Ddamasiko.

Kubanga abantu bonna n'ebika byonna ebya Isirayiri batunuulidde MUKAMA,

² era ne Kamasi ekiriraanyeeewo nakyo bwe kityo, ne Ttuulo ne Sidoni wadde nga birina amagezi mangi.

3 Ttuulo kyezimbira ekigo
ne kituuma ffeeza n'eba ng'enfuufu,
ne zaabu n'eba nnyingi ng'ettaka ery'omu kkubo.

4 Laba, Mukama alikyambulako ebintu byakyo,
alizikiriza amaanyi gaakyo ag'oku nnyanja,
era kiryokebwa omuliro.

5 Asukulooni bino kiribiraba ne kitya;
ne Gaza bwe kityo kiribeera mu kulumwa
okw'amaanyi.
Era n'essuubi lya Ekuloni liriggwaawo;
Gaza aliggyibwako kabaka we,
ne Asukulooni tekiribaamu bantu.

6 Abagwira balitwala Asudodi,
era n'amalala g'Abafirisuuti ndigamalawo.

7 Era ndiggya omusaayi mu kamwa ke
n'emmere ey'omuzizo okuva wakati mu mannyo ge.
N'abo bonna abalisigalawo mu kyo baliba bantu ba
Katonda waffe,
balifuuka bakulembeze mu Yuda,
ne Ekuloni kiriba nga Abayebusi.

8 Naye ndirwanirira ennyumba yange
eri eggye eddumbaganyi,
so tewaliba mulumbaganyi aliddayo kujooga bantu
bange
kubanga kaakano mbalabirira.

9 Sanyuka nnyo ggwe omuwala wa Sayuuni:
leekaana nnyo, ggwe omuwala wa Yerusalemi;
laba, kabaka wo ajja gy'oli;
mutuukirivu era muwanguzi;
muwombeefu era yeebagadde endogoyi,
endogoyi ento, omwana gw'endogoyi.

10 Efulayimu ndimuggyako amagaali,
ne Yerusalemi muggyeko embalaasi ennwanyi,
n'omutego gw'obusaale gulimenyebwa
era alireeta emirembe mu mawanga,
n'obufuzi bwe buliva ku nnyanja emu butuuke ku
nnyanja endala
era buve ku mugga Fulaati butuuke ku nkomerero
z'ensi.

11 Naawe ggwe, olw'omusaayi gw'endagaano gye
nakola naawe,
ndisumulula abasibe bo okuva mu bunny obutali-
imu mazzi.

12 Mudde mu nkambi yammwe mmwe abasibe abali-
na essuubi;
nangirira leero nti ndibadizaawo emirundi ebiri.

13 Yuda ndigiweta ng'omutego ogw'obusaale
ngujjuze Efulayimu.
Ndiyimusa batabani ba Sayuuni,
balwane n'abaana bo, ggwe Buyonaani,
mbakozese ng'ekitala eky'omutabaazi.

14 Era MUKAMA alirabika ng'ali waggulu waabwe,
akasaale ke kamyansa ng'okumyansa kw'eggulu.
MUKAMA Katonda alifuuwa ekkondeere,
n'akumbira mu muyaga ogw'omu bukiikaddyo.

15 MUKAMA ow'Eggye alibakuuma.
Balirinyirira ne bawangula envuumuulo,
balinywa ne baleekaana ng'abatamiivu.
Baliijula ng'ekibya ekikozesebwa okumansira ku
nsonda z'ekyoto.

16 Ku lunaku olwo MUKAMA Katonda alirokola abantu
be
ng'omusumba bw'alokola ekisibo ky'endiga ze.
Balitangalijja mu nsi ye,
ng'amayinja ag'omuwendo bwe gatemagana mu
ngule.

17 Nga baliba balungi era abatuukirivu!
Emmere ey'empeke erireetera abavubuka abalenzi
obulamu obweyagaza,
n'abawala nabo beeyagale olwa wayini omuggya.

MUKAMA Alirabirira Yuda

10 Musabe MUKAMA enkuba mu biseera byayo;
kubanga MUKAMA y'akola ebire
enkuba n'etonnya,
olwo buli muntu n'afuna ebirime.

2 Kubanga bakatonda abalala
n'abalaguzi balaba okwolesebwa okw'obulimba;
ne baloota ebirooto eby'obulimba,
ne bagumya abantu eby'obulimba.
Abantu kyebava bazunghana ng'endiga,
nga banyigirizibwa olw'obutaba na musumba.

3 "Obusungu bwange bubuubuukidde ku basumba
era nzija kubonereza abakulembeze ba Yuda,
kubanga MUKAMA ow'Eggye ajja
kulabirira endiga ze, ennyumba ya Yuda,
era alibafuula ng'embalaasi ye emwenyumiririzaa-
mu ennyo mu lutalo.

4 Mu Yuda mulivaamu ejjinja ery'oku nsonda,
muveemu n'enkondo enyweza weema,
muveemu n'omutego ogw'akasaale
era muveemu na buli mufuzi yenna.

5 Bonna awamu balyoke babe ng'abasajja abazira en-
nyo mu lutalo
abatambulira mu bitoomi by'omu nguudo mu
biseera eby'entalo.
Kubanga MUKAMA ali nabo,
balirwana ne bawangula eggye eryebagadde embal-
aasi.

6 "Ndiwa ennyumba ya Yuda amaanyi
era ndiwonya ennyumba ya Yusufu,
ndibakomyawo
kubanga mbakwatiddwa ekisa.
Balibeera
nga be sseegaanangako
era ndibawulira
kubanga nze MUKAMA Katonda waabwe.

7 Olwo aba Efulayimu baliba ng'abasajja ab'amaanyi,
emitima gyabwe ne gisanyuka nnyo ng'abanywedde
wayini.

Abaana baabwe balikiraba ne basanyuka,
omutima gwabwe gulisanyukira mu *MUKAMA*.

⁸ Ddala ndibawonya
ne mbakunjaanya.

Ddala ndibanunula,
baddeyo babeere bangi nga bwe baabanga.

⁹ Nawaakubadde nga nabasaasaanyiza mu mawan-
ga,

naye balisinzira eyo mu nsi ezeewala ne banzijukira.
Bo n'abaana baabwe baliba balamu
era ne bakomawo gye ndi.

¹⁰ Ndibakomyawo okuva mu Misiri,
mbakunjaanye okuva mu Bwasuli.
Ndibaleeta mu Gireyaadi ne Lebanooni
ne bajjula ensi ezo ne watasigalawo kabanga ka
kubeeramu.

¹¹ Baliyita mu nyanja ey'okubonaabona;
ennyanja ewuluguma erikkakanyizibwa,
n'obuziba bwa Kiyira bwonna bulikala.
Amalala ga Bwasuli galibaggwaamu
n'omugo ogw'obufuzi bwa Misiri gulimenyebwa.

¹² Ndibafuula ba maanyi mu *MUKAMA*
era nabo balitambulira mu linnya lyange,"
bw'ayogera *MUKAMA*.

11 Ggulawo enzigi zo ggwe Lebanooni,
omuliro gwokye emivule gyo.

² Kaaba ggwe omuberosi, kubanga emivule gigudde!
Emiti emirungi ennyo gyoonese.

Mukube ebiwoobe mmwe emyera gya Basani,
kubanga ekibira ekikwafu kigudde.

³ Wuliriza ebiwoobe by'abasumba,
amalundiro gaabwe amalungi gazikirizibwa.

Wuliriza okuwuluguma kw'empologoma.

Omuddo omulungi oguli ku Yoludaani guzikirizibb-
wa.

Abasumba Ababiri

⁴ Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wange nti,
"Lunda endiga zigeje ezinaatwalibwa okuttibwa. ⁵ Abo
abazigula bazitta ne batabaako musango. N'abo abazi-
tunda ne bagamba nti, '*MUKAMA* atenderezebwe ngag-
gawadde!' Abasumba baazo bennyini tebazikwatirwa
kisa. ⁶ Kubanga sikyaddayo kukwatirwa bantu ba nsi
eno kisa," bw'ayogera *MUKAMA*. "Ndiwaayo buli muntu
okugwa mu mikono gya muliraanwa we, ne mu
mikono gya kabaka we. Nabo balijooga ensi era sirigi-
wonya kuva mu mikono gwabwe."

⁷ Awo ne nunda ekisibo ekyateekebwatekekebwa
okuttibwa, okusingira ddala ezaali zijoogebwa. Ne nt-
wala emiggo gy'abasumba ebiri, ogumu ne ngutuuma
erinnya Kisa, omulala ne ngutuuma Kwegatta era ne
ndiisa endiga. ⁸ Mu mwezi gumu ne neegobako aba-
sumba basatu, emmeeme yange ng'ebakyaye era
nabo nga bankyaye. ⁹ Awo ne ndyoka njamba nti, "Si-
ibeere musumba wammwe, ekinaafa leka kife, ekyok-

wonooneka kyonooneke, era leka ebyo ebisigaddewo
biryanjane, buli kimu kirye kinnaakyo."

¹⁰ Ne ndyoka nkwata omuggo gwange Kisa ne ngu-
menya, ne mmenya endagaano gye nnali nkoze
n'abantu bonna. ¹¹ Endagaano n'agikomya ku lunaku
olwo era abasuubuzi b'endiga abaali bandaba ne ba-
manya nti ekyo kyali kigambo kya Katonda.

¹² Ne ndyoka mbagamba nti, "Bwe kiba nga
kisaanidde mu maaso gammwe mumpe empeera
yange; naye obanga temusiimye mulekeeyo." Awo ne
bambalira ensimbi eza ffeeza amakumi asatu.

¹³ Awo *MUKAMA* n'anjamba nti, "Zisuulire
omubumbi," omuwendo guno ogw'ekitalo gwe
bansasula! Kale ne ntwala ensimbi amakumi asatu eza
ffeeza ne nzisuulira omubumbi mu nnyumba ya *MUKA-
MA*.

¹⁴ Awo ne mmenya omuggo gwange ogwokubiri
Kwegatta, okulaga nti obumu obwali wakati wa Yuda
ne Isirayiri bwali bukomye. ¹⁵ *MUKAMA* n'alyoka
anjamba nti, "Twala nate ebintu eby'omusumba
omusirusiru bye yandikozesezza. ¹⁶ Kubanga laba, nze
nyimusizza omusumba mu nsi atafaayo ku ndiga ez-
izikirira era atanoonya zisaasaanye, era atayunga zi-
menyese wadde okuliisa ennamu, naye alya ensolo
ensava ng'aziyuzaako ebinuulo.

¹⁷ "Zimusanze omusumba wange ataliiko ky'agasa
agayaalirira ekisibo!

Ekitala kifumite omukono gwe ogwa ddyo, kiggyemu
n'eriiso lye erya ddyo!

Omukono gwe gukalire ddala,
n'eriiso lye erya ddyo lizibire ddala!"

Okununulibwa kwa Yerusalemi Okujja

12 Kino ky'ekigambo kya Katonda ekikwata ku
Isirayiri. Bw'ati bw'ayogera *MUKAMA* eyabamba
eggulu era n'assaawo emisingi gy'ensi, era n'akola
n'omwoyo gw'omuntu ogumulimu. ² "Laba njenda
okufuula Yerusalemi ekikompe ekitagaza amawanga
gonna ageetoolodde enjuuyi zonna. Yuda awamu ne
Yerusalemi birizingizibwa. ³ Awo ku lunaku olwo ndi-
fuula Yerusalemi ejinja erizitowa eri amawanga
gonna, ag'ensi agalikujaana okukizingiza. Abo bonna
abaligezaako okuliggyawo, balyetusaako ebisago. ⁴ Ku
lunaku olwo, bw'ayogera *MUKAMA*, ndikuba buli mbal-
aasi na buli muvuzi waayo ndimusuala eddalu. Ndiku-
uma ennyumba ya Yuda kyokka amaaso g'embalaasi
za bannaggwanga ndigaziba. ⁵ Awo abakulembeze ba
Yuda baligamba mu mitima gyabwe nti, 'Abantu b'omu
Yerusalemi ba maanyi, kubanga *MUKAMA* Katonda
ow'Eggye ye Katonda waabwe.'

⁶ "Ku lunaku olwo ndifuula abakulembeze ya Yuda
ng'ogusigiri ogwaka ogwetoolodda enku, ng'olumuli
olw'omuliro mu makkati g'ebinywa. Balimalawo
amawanga gonna ag'oku njuuyi zonna, olw'oku kkono

n'olw'oku ddyo; naye Yersaalemi kirisigalawo, n'abantu baakyo mu kifo kyakyo awatali kunyenyeezebwa.

⁷ "MUKAMA alisooka kununula weema za Yuda, ekitiibwa ky'ennyumba ya Dawudi, n'ekitiibwa ky'abatuuze b'omu Yersaalemi kireme kusukka ku kya Yuda. ⁸ Ku lunaku olwo MUKAMA aliteeka obukuumi ku batuuze b'omu Yersaalemi; abo abasembayo obunafu ku lunaku olwo babeere nga Dawudi, era ennyumba ya Dawudi ebeere ng'ennyumba ya Katonda, nga malayika wa MUKAMA abakulembeddemu. ⁹ Ku lunaku olwo ndizikiriza amawanga gonna agalumba Yersaalemi.

¹⁰ "Era ndifuka ku nnyumba ya Dawudi era ku batuuze ba Yersaalemi Omwoyo ow'ekisa n'okwegayirira. Balintunuulira nze gwe baafumita: era balimukungubagira ng'omuntu bw'akungubagira omwana we omu yekka, era balimulumirwa nnyo omwoyo ng'omuntu bw'alumirwa mutabani we omubereberye.

¹¹ Ku lunaku olwo okukuba ebiwoobe kuliyitirira mu Yersaalemi okwenkana ng'okwa Kadadulimmoni mu kiwonvu Megiddoni. ¹² Ensi erikungubaga, buli kika kyokka; ekika eky'ennyumba ya Dawudi ne bakazi baabwe kyokka, n'ekika ky'ennyumba ya Nasani ne bakazi baabwe bokka; ¹³ Ekika eky'ennyumba ya Leevi ne bakazi baabwe, n'ekika kya Simeeyi ne bakazi baabwe; ¹⁴ n'ebika byonna ebirala ebisigaddeyo ne bakazi baabwe.

13 "Ku lunaku olwo ensulo z'amazzi ziriggulirwa ennyumba ya Dawudi n'abatuuze b'omu Yersaalemi okubatukuza okuva mu kibi n'obutali bulongoofu.

² "Ku lunaku olwo, ndiggya amannya ga bakatonda abalala okuva mu nsi, galeme kuddayo kujjukirwa, era nzigye bannabbi n'omwoyo ogutali mulongoofu mu nsi," bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye. ³ Era singa omuntu yenna awa obunnabbi, kitaawe ne nnyina abamuzaala bennyini balimugamba nti, "Oteekwa kufa kubanga oyogedde eby'obulimba mu linnya lya MUKAMA." Bw'aliwa obunnabbi, bakadde be bennyini bamufumitanga.

⁴ "Ku lunaku olwo buli nnabbi alikwatibwa ensonyi olw'okwolesebwa kwe okw'obulimba; era tebalyambala kyambalo kyabwe eky'ebyoya okulimba abantu. ⁵ Aligamba nti, 'Siri nnabbi nze, ndi mulimi bulimi; era mu nnimiro mwe nkoledde emirimu gyange obulamu bwange bwonna.' ⁶ Era singa omuntu bamubuuza nti, 'Ate bino ebiwundu ebiri ku mubiri gwo bya ki?' Aliddamu nti, 'Ebiwundu n'abifunira mu nnyumba ya mikwano gyange.'"

Isirayiri Ebonerezebwa

⁷ "Zuukuka, ggwe ekitala olwanyise omusumba wange, olwane n'omusajja annyimirira ku lusegere," bw'ayogera MUKAMA ow'Eggye. "Kuba omusumba

endiga zisaasaane nange ndiyimusa omukono gwange ku baana abato.

⁸ Mu nsi yonna," bw'ayogera MUKAMA, "bibiri bya kusatu bye birikubwa bisaanewo, naye kimu kya kusatu kye kirisigalamu.

⁹ Ekitundu kino eky'ekimu ekyokusatu ndikireeta mu muliro,

ne mbalongoosa ng'effeeza bw'erongoosebwa mbagezese nga zaabu bw'egezesebwa.

Balikoowoola erinnya lyange nange ndibaanukula.

Ndigamba nti, 'Bantu bange,'

era nabo baliddamu nti, 'MUKAMA ye Katonda waffe.'"

Yersaalemi Enunulibwa MUKAMA

14 Olunaku lwa MUKAMA lujja, lwe muligabana bye mwanaga.

² Ndikunjaanyiza amawanga gonna mu Yersaalemi mu lutalo okukirwanyisa; ekibuga kiritwalibwa, enju zinyagibwe n'abakazi bakwatibwe. Kimu kyakubiri eky'ekibuga kiritwalibwa mu buwanjangu; naye abalala abalisigalawo tebaligibwa mu kibuga.

³ Awo MUKAMA alivaayo n'alwanyisa amawanga gali nga bwe yalwana ku lunaku olw'olutalo. ⁴ Ku lunaku olwo ebigere bye biriyimirira ku lusozi olwa Zeyituuni olwolekedde obuvanjuba bwa Yersaalemi, era olusozi lwa Zeyituuni lulyabuluzibwamu ebintundu bibiri okuva Ebuwanjuba okudda Ebugwanjuba era lujjemu oguwonvu oguwanvu ennyo. Ekitundu ekimu eky'olusozi kidde mu Bukiikakkono ekirala mu Bukiikaddyo.

⁵ Nammwe muliddukira mu kkubo ery'omu kiwonvu eky'olusozi lwange kubanga ekiwonvu kirisitulirwa waggulu era muddukanga nga bwe mwadduka musisi eyayita mu mirembe gya Uzziya, kabaka wa Yuda. Awo MUKAMA Katonda wange alijja n'abatukuvu be bonna.

⁶ Ku lunaku olwo teriba kitangaala, newaakubadde obunnyogovu wadde obutiti. ⁷ Naye luliba lunaku lwa njawulo, awataliba misana wadde kiro: olunaku olumanyiddwa MUKAMA. Obudde bwe buliwungeera walibaawo ekitangaala.

⁸ Ku lunaku olwo amazzi amalamu galikulukuta okuva mu Yersaalemi; agamu gagende mu nnyanja ey'Ebuwanjuba n'amalala mu nnyanja ey'Ebugwanjuba; mu kyeya ne mu ttoggo.

Yuda Kabaka w'Ensi ow'Oku Ntikko

⁹ MUKAMA alibeera kabaka ow'ensi zonna: ku lunaku olwo MUKAMA alibeera omu yekka n'erinnya lye liribeera erinnya lyokka.

¹⁰ Ensi yonna okuva e Geba okutuuka e Limmoni ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa Yersaalemi; erifuuka nga Alaba naye Yersaalemi kiriyimusibwa ne kisigala mu kifo kyakyo okuva ku mulongooti gwe Kananeri

okutuuka ku masogolero ga kabaka. ¹¹ Abantu balik-ibeeramu, tekigenda kuddayo kuzikirizibwa. Yerusaalemi kiriba kinywevu.

¹² Ono ye kawumpuli *MUKAMA* gw'alikubisa amawanga gonna agaalwanyisa Yerusaalemi. Emibiri gyabwe girivunda nga bakyali balamu. Amaaso gabavundire mu biwanga, n'ennimi zibavundire mu kamwa. ¹³ Ku lunaku olwo *MUKAMA* alireetera abantu ekyekango eky'amaanyi. Buli muntu alikwata omukono gwa munne nga balwanagana. ¹⁴ Ne Yuda alirwanira mu Yerusaalemi era obugagga bw'ensi zonna eziriraanyeeewo bukunjaanyizibwe, zaabu n'effeeza n'ebyambalo bingi nnyo nga nabyo bikunjaanyizibwa. ¹⁵ Era kawumpuli ng'oli aligwa ku mbalaasi, ne ku nnyumbu, ne ku njamira, n'endogoyi, ne ku nsolo zonna eziriba mu bisulo ebyo.

¹⁶ Abo abalisigalawo ku mawanga agaalumba Yerusaalemi banaayambukanga buli mwaka okusinza *MUKAMA* kabaka ow'Eggye era n'okukwatanga embaga

ey'ensiisira. ¹⁷ Omuntu yenna mu nsi bw'ataagendenga Yerusaalemi kuzinza *MUKAMA* Kabaka ow'Eggye, taafunenga nkuba. ¹⁸ Abamisiri bwe bataagendenga kwetabamu, tebaafunenga nkuba. *MUKAMA* anaaba-reeteranga kawumpuli, gwakubisa amawanga agatagenda kukwata mbaga ey'ensiisira. ¹⁹ Ekyo kye kinaabanga ekibonerezo kya Misiri n'amawanga gonna agataayambukenga kukwata mbaga ya nsiisira.

²⁰ Ku lunaku olwo ekigambo kino, "kitukuvu eri *MUKAMA* Katonda," kinaawandikibwa ku bide by'embalaaasi era n'entamu ezifuumbirwamu mu nnyumba ya *MUKAMA* zinaabeeranga ng'ebibya ebitukuvu mu maaso g'ekyoto. ²¹ Weewaawo, buli nsuwa mu Yerusaalemi ne mu Yuda eneebanga ntukuvu mu maaso ga *MUKAMA* ow'Eggye; n'abo bonna abanajjanga okuwaayo ssaddaaka banaafumbiranga mu zimu ku ntamu ezo. Era ku lunaku olwo, waliba tewakyali Mukanani mu nnyumba ya *MUKAMA* ow'Eggye.

Malaki

1 Buno bwe bubaka *MUKAMA* bwe yawa Malaki abutuuse eri abaana ba Isirayiri.

Okwagala kwa *MUKAMA* eri Isirayiri

² “Nabaagala,” bw’ayogera *MUKAMA*.

“Naye mmwe ne mumbuuza nti, ‘Watwagala otya?’

“Esawu teyali muganda wa Yakobo?” bw’ayogera *MUKAMA*: “naye nze Yakobo gwe nayagala. ³ Esawu namukyawa ne nfuula ensi ye ey’ensozi okuba amaton-go, obusika bwe ne mbuwa ebibe eby’omu ddungu.”

⁴ Singa Edomu, ekika ekyava mu Esawu kigamba nti, “Wadde tukubiddwa wansi naye tulidda ne tuzimba ebyagwa.”

MUKAMA ow’Eggye ayogera nti, “Bo balizimba, naye nze ndibimanya; era abantu banaabayitanga, ensi embi, era nti abantu *MUKAMA* be yanyiigira ennaku zonna.

⁵ Era amaaso gammwe galiraba ne mwogera nti, ‘*MUKAMA* agulumizibwe okusukka ensalo ya Isirayiri.’

Ekibi kya Bakabona

⁶ “Omwana assaamu kitaawe ekitiibwa, n’omuuddu atya mukama we. Kale obanga ddala ndi kitammwe, ekitiibwa kye munzisaamu kiri ludda wa? Era obanga ndi mukama wammwe, lwaki temuntya?” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye.

MUKAMA ow’Eggye bw’abagamba mmwe nti, “Mmwe bakabona munyooma erinnya lyange.

“Ne mubuuza nti, ‘Twayonoona tutya?’

⁷ “Muwaayo ku kyoto kyange emmere eyoonese.

“Kyokka ne mwebuuza nti, ‘Twakwonoona tutya?’

“Kubanga olujjuliro lwange mulufuula ekitagasa.

⁸ Bwe muwaayo ensolo enzibe z’amaaso okuba ssaddaaka, muba temukoze kibi? Ate bwe muwaayo eziwenyera oba endwadde, ekyo si kibi? Kale nno mugezeeko okuzitoneri omufuzi wammwe, anaabasanyukira? Ye anaafaayo okukutunulako?” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye.

⁹ “Kale nno mbasaba mwegayirire Katonda, atukwatirwe ekisa, kubanga ebyo ffe twabyereetera. Nga muleese ebiweebwayo ebifaanana bityo, waliwo n’omu gw’ayinza okukkiriza?” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye.

¹⁰ “Kale waakiri singa omu ku bakabona aggalawo enzigi muleme okukuma omuliro ku kyoto kyange ogw’obwereere! Sibasanyukira n’akatono,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, “so sikkirize kiweebwayo kyonna

ekiva mu mikono gyammwe. ¹¹ Kubanga okuva enjuba gy’eva okutuusa gy’egwa erinnya lyange kkulu mu baamawanga; obubaane buweerwayo mu buli kifo eri erinnya lyange, nga kuliko n’ekiweebwayo ekirongoo-fu, kubanga erinnya lyange kkulu mu baamawanga,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye.

¹² “Naye mmwe bakabona muvumisa erinnya lyange mu baamawanga buli lukya nga mugamba nti kya Mukama okuwaayo emmere etesaana n’ebiweebwayo ku kyoto kyange. ¹³ Era mwogera nti, ‘Nga tulabye;’ ne mugiwunyako ne mwetamwa, era ne mwesooza,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye.

“Bwe muleeta ekinyage, n’ekiwenyera, n’ekirwadde, ebyo bye biweebwayo bye mulina okuleeta, mbikkirize?” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye. ¹⁴ “Buli mulimba yenna akolimirwe, oyo alina ennume mu kisibo kye eyeyama okugiwaayo nga ssaddaaka eri Mukama naye n’awaayo ekintu ekiriko obulema: kubanga ndi Kabaka mukulu,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, “n’erinnya lyange lya ntiisa mu baamawanga.”

Okulabula Bakabona

2 “Kale nno, mmwe bakabona, ekiragiro kino kyammwe. ² Bwe mutaakyuse ku mpisa zammwe n’engeri zammwe, bwe mutaafeyo kuwa linyanya lyange kitiibwa,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye, “kale ndibasindikira ekikolimo era emikisa gyammwe girifuuka ekikolimo. Ate ddala mmaze okubakolimira kubanga ebikulu gye ndi temubitaddeeko mwoyo.

³ “Kale laba, ndibonereza ezzadde lyammwe, mbasiige n’obusa mu maaso, obusa bwa ssaddaaka zammwe, era mbagobewo mu maaso gange. ⁴ Olwo lwe mulimanya nga mbawadde ekiragiro kino, endagaano yange ne Leevi eryoke etuukirire,” bw’ayogera *MUKAMA* ow’Eggye. ⁵ “Endagaano eri mu mateeka ago yali egenderedde kuleeta bulamu na mirembe era n’embimuwa asobole okuntya, era n’antya n’ayimirira ng’atya erinnya lyange. ⁶ Amateeka ag’amazima gali mu kamwa ke era nga tewali bulimba busangibwa mu kamwa ke. Yatambula nange mu mirembe ne mu bu-tuukirivu era n’aggya bangi mu kibi.

⁷ “Kubanga emimwa gy’abasumba gisaana okukuma eby’amagezi ebya Katonda era abantu basaana okunoonya okutegeera okuva mu bo, kubanga be babaka ba *MUKAMA* ow’Eggye. ⁸ Naye mwakyama ne muva mu kkubo; mwesittaza bangi olw’ebyo bye muyigiriza; mwayonoona endagaano ya Leevi,” bw’ayogera

MUKAMA ow'Eggye. ⁹ "Noolwekyo nabafuula ekinyoomebwa era ekisekererwa mu maaso g'abantu bona olw'obutagoberera makubo gange era musala emisango nga musaliriza."

Okulabula eri Abatali Beesigwa mu Maka

¹⁰ Kale ffenna tetulina kitaffe omu? Si Katonda omu eyatutonda? Lwaki kale tetuli beesigwa eri bantu banaffe, ne twonoona endagaano ya bakitaffe?

¹¹ Yuda takuumye bwesigwa n'eb'omuzizo ne bikolebwa mu Isirayiri ne mu Yersaalemi. Kubanga Yuda yayonoona ekifo kya *MUKAMA* ekitukuvu, ky'ayagala ennyo, bwe yawasa omuwala wa lubaale. ¹² Buli muntu yenna akola kino, oba kabona oba muntu wa bulijjo, *MUKAMA* alimuggya mu kika kya Yakobo, newaakubadde ng'aleeta ebiweebwayo eri *MUKAMA* ow'Eggye!

¹³ Ekirala kye mukola kye kino: Ekyoto kya *MUKAMA* mukijjuzza amaziga, nga mukaaba nga mukuba ebiwoobe kubanga ebiweebwayo byammwe takyabi-faako. ¹⁴ Kale mubuuza nti, "Lwaki tabifaako?" Kubanga *MUKAMA* yali mujulirwa wakati wo ne mukazi wo ow'omu buvubuka bwo, naye ggwe tewali mwesigwa, ng'olimbimba newaakubadde nga yali munno era mukazi wo gwe walagaana naye endagaano.

¹⁵ Katonda teyabafuula omu mu mwoyo? Era lwaki yabafuula omu? Kubanga yali anoonya ezzadde eriritya Katonda. Kale mwekuume nnyo waleme kubaawo agoba mukazi we, era alimbimba mukazi we ow'omu buvubuka bwe.

¹⁶ "Kubanga nkyawa abafumbo okwawukana," bw'ayogera *MUKAMA* Katonda wa Isirayiri, "n'omusajja ajooga mukazi we," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

Kale mwekuumenga mu mwoyo gwammwe mubeerenga beesigwa.

Olunaku olw'Okusala Omusango

¹⁷ *MUKAMA* mumukooyezza n'ebigambo byammwe. Naye mubuuza nti, "Tumukooyezza tutya?"

Kubanga mwogera nti buli akola ekibi, mulungi mu maaso ga *MUKAMA*, era abasanyukira; oba nti, "Ali ludda wa Katonda ow'obwenkanya?"

3 "Laba, ntuma omubaka wange, alinkulembera era alirongoosa ekkubo nga sinnajja: era Muka-gwe munoonya alijja mu yeekaalu ye nga tebamanyiridde; omubaka w'endagaano gwe musanyukira, laba ajja," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

² "Naye ani ayinza okugumiikiriza olunaku olw'okujja kwe, era ani aliyimirira ye bw'alirabika? Kubanga ali ng'omuliro gw'oyo alongoosa effeeza era nga sabbuuni ow'abayozza. ³ Era alituula n'atunula ng'oyo alongoosa ffeeza n'agimalamu amasengere, era alirongoosa batabani ba Leevi, bakabona ba Katonda, era alibasengejja ng'ezaabu n'effeeza bwe bisengejjebwa; balyoke baweeyo ssaddaaka mu butuukirivu. ⁴ Awo

ekiweebwayo ekyo Yuda ne Yersaalemi kiryoke kisanyuse *MUKAMA*, nga mu nnaku ez'edda era nga mu myaka egyayita.

⁵ "Era mu kiseera ekyo awatali kulonzalanza ndibasemberera nsale omusango. Ndiyanguwa okuwa obujulizi ku baloga ne ku benzi ne ku abo abalayira eby'obulimba, ne ku abo abalyazaamaanya omupakasi empeera ye; abanyigiriza nnamwandu ne mulekwa, era abajoogereza munnaggwanga, abatatya *MUKAMA*," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

⁶ "Kubanga nze *MUKAMA* sijjulukuka: mmwe, batabani ba Yakobo, noolwekyo siribazikiriza. ⁷ Okuva mu nnaku za bajjajjammwe mwakyuka ne mukyama okuva ku biragi byange ne mutabikwata. Mudde gye ndi, nange nadda gye muli era nnaabasonyiwa," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

"Naye mwebuuza nti, 'Tunadda tutya?'"

⁸ "Omuntu alinyaga Katonda?"

"Naye mmwe munnyaga. Kyokka mugamba nti, 'Tukunyaga tutya?'"

"Mu biweebwayo ne mu kimu eky'ekkumi."

⁹ Mukolimiddwa ekikolimo ekyo, kubanga mmwe, eggwanga lyonna munnyaga nze. ¹⁰ Muleete ekimu eky'ekkumi ekijjuvu mu nnyumba yange, ennyumba yange ebeeremu emmere, era mungezese," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, "obanga siribaggulirawo ebituli eby'omu ggulu, ne mbawa omukisa ne gutabaako ne we guligya. ¹¹ Kale ndikuuma ennimiro zammwe ne zitazikirizibwa balabe; so n'omuzabbibu gwammwe ne gutakunkumula bibala byagwo ebitannatuuka kwengera," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye. ¹² "Era amawanga gonna galibayita ba mukisa: kubanga muliba nsi esanyusa, kino ky'ekisuubizo," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

¹³ "Weewaawo ebigambo byammwe gye ndi bibadde bya bukambwe," bw'ayogera *MUKAMA*.

"Ate nga mugamba nti, 'Twakwogerako tutya obubi?'"

¹⁴ "Mwayogera nti, 'Eby'okuweereza Katonda tebigasa, era kigasa ki okukwata ebiragi bye era n'okutambulira mu maaso ga *MUKAMA* ow'Eggye ng'abakungubaga? ¹⁵ Okuva kaakano abeegulumiza tubayita ba mukisa; abakozi b'ebibi bakulaakulana era n'abo abasoomoza Katonda nabo bawona.'"

¹⁶ Abo abatya *MUKAMA* bayogeragana bokka ne bokka, *MUKAMA* n'abawulira. Ekitabo eky'okujjukira abatya *MUKAMA* ne balowooza ku linnya lye, ne kiwandiikibwa ng'alaba.

¹⁷ "Kale baliba bange," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, "ku lunaku lwe ndibakyusizaako okuba ekin-tu kyange eky'omuwendo; era ndibasonyiwa ng'omuzadde bw'asonyiwa mutabani we amuweereza. ¹⁸ Omulundi omulala mulyawula omutuukirivu n'omubi, oyo aweereza Katonda n'oyo atamuweereza."

Olunaku lwa *MUKAMA*

⁴ "Kubanga, laba, olunaku lujja, lwokya ng'ekikoo-mi, n'ab'amalala bonna n'abo bonna abakola ebibi baliba bisasiro: ku lunaku lwennyini balyokerwa ddala," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye, "obutabalekera-wo mulandira newaakubadde ettabi. ² Naye mmwe abatya erinnya lyange, enjuba ey'obutuukirivu eribavirayo ng'erina okuwonya mu biwaawaatiro byayo. Mulifuluma ne muligita ng'ennyana ez'omu kiraalo. ³ Era mulirinnya ku babi, kubanga baliba vvu wansi

w'ebigere byammwe, ku lunaku lwe ndibalokolerako," bw'ayogera *MUKAMA* ow'Eggye.

⁴ "Mujjukire okugonderanga amateeka ga Musa omuddu wange, ebiragirowo n'amateeka bye namukwasa ku Kolebu olwa Isirayiri yenna.

⁵ "Laba, ndibatumira nnabbi Eriya, olunaku lwa *MUKAMA* olukulu olw'entiisa nga terunnatuuka, ⁶ era alikomyawo omutima gwa bazadde eri abaana baabwe, n'omutima gw'abaana eri bazadde baabwe; nneme okukolimira ensi."

Matayo

Ekitabo ky'Olulyo lwa Yesu Kristo

1 Luno lwe lulyo lwa Yesu Kristo, omwana wa Dawudi omwana wa Ibulayimu:

2 Ibulayimu yazaala Isaaka,

Isaaka n'azaala Yakobo,

Yakobo n'azaala Yuda ne baganda be.

3 Yuda n'azaala Pereezi ne Zeera mu Tamali,

Pereezi n'azaala Kezirooni,

Kezirooni n'azaala Laamu.

4 Laamu yazaala Aminadaabu,

Aminadaabu n'azaala Nasoni,

Nasoni n'azaala Salumooni.

5 Salumooni yazaala Bowaazi mu Lakabu,

Bowaazi n'azaala Obedi mu Luusi.

Obedi n'azaala Yese.

6 Yese yazaala Kabaka Dawudi.

Dawudi n'azaala Sulemaani mu eyali muka Uliya.

7 Sulemaani yazaala Lekobowaamu,

Lekobowaamu n'azaala Abiya,

Abiya n'azaala Asa.

8 Asa n'azaala Yekosafaati,

Yekosafaati n'azaala Yolaamu,

Yolaamu n'azaala Uzziya.

9 Uzziya n'azaala Yosamu,

Yosamu n'azaala Akazi,

Akazi n'azaala Keezeekiya.

10 Keezeekiya n'azaala Manaase,

Manaase n'azaala Amosi,

Amosi n'azaala Yosiya.

11 Yosiya n'azaala Yekoniya ne baganda be mu kiseera eky'okutwalibwa e Babulooni.

12 Nga bamaze okutwalibwa e Babulooni:

Yekoniya n'azaala Seyalutyeri,

Seyalutyeri n'azaala Zerubbaberi.

13 Zerubbaberi n'azaala Abiwuudi,

Abiwuudi n'azaala Eriyakimu,

Eriyakimu n'azaala Azoli.

14 Azoli n'azaala Zadooki,

Zadooki n'azaala Akimu,

Akimu n'azaala Eriwuudi.

15 Eriwuudi n'azaala Eriyazaali,

Eriyazaali n'azaala Mataani,

Mataani n'azaala Yakobo.

16 Yakobo n'azaala Yusufu, oyo ye bba wa Maliyamu eyazaala Yesu ayitibwa Kristo.

17 Noolwekyo emirembe gyonna okuva ku Ibulayimu okutuuka ku Dawudi gyali kkumi n'ena, era okuva ku Dawudi okutuuka ku kuwanjanganusibwa e Babulooni, emirembe kkumi n'ena, era okuva ku kuwanjanganusibwa e Babulooni okutuuka ku Kristo, nago emirembe kkumi n'ena.

Okuzaalibwa kwa Yesu

18 Okuzaalibwa kwa Yesu Kristo kwali bwe kuti: Maliyamu nnyina bwe yali ng'akyayogerezebwa Yusufu, era nga tebanaba kufumbiriganwa n'alabika ng'ali lubuto ku bwa Mwoyo Omutukuvu. **19** Awo Yusufu eyali amwogereza, olwokubanga yali muntu mulungi n'asalawo mu mutima gwe okumuleka, naye ng'ayagala akikole mu kyama aleme kukwasa Maliyamu nsonyi.

20 Naye bwe yali ng'agalamidde ku kitanda kye ng'akyabirowoozaako, n'afuna ekirooto; n'alaba malayika wa Mukama ng'ayimiridde w'ali, n'amugamba nti, "Yusufu, omwana wa Dawudi, totya kutwala Maliyamu okuba mukazi wo! Kubanga olubuto lw'alina yalufuna ku bwa Mwoyo Mutukuvu. **21** Era alizaala Omwana wabulenzi, olimutuuma erinnya Yesu, (amakulu nti, 'Omulokozi') kubanga y'alirokola abantu bonna mu bibi byabwe."

22 Bino byonna byabaawo kisobole okutuukirira ekyayogerwa Mukama ng'ayita mu nnabbi we ng'agamba nti, **23** "Laba omuwala atamanyi musajja aliba olubuto, alizaala omwana wabulenzi, era aliyitibwa Emmanweri." Amakulu gaalyo nti, "Katonda ali naffe."

24 Yusufu bwe yazuukuka, n'akola nga Malayika bwe yamulagira, n'atwala Maliyamu okuba mukazi we.

25 Naye Yusufu n'atamumanya okutuusa lwe yamala okuzaalibwa Omwana. Yusufu n'amutuuma erinnya Yesu.

Okukyala kw'Abagezigezi

2 Yesu bwe yazaalibwa mu kibuga Besirekemu eky'omu Buyudaaya, ku mulembe gwa Kabaka Kerode, abasajja abagezigezi, abaava ebuwanjuba ne bajja mu Yersaalemi, nga babuuzza nti, **2** "Aliwa eyazaalibwa nga Kabaka w'Abayudaaya? Kubanga twalaba emmunyeenye ye nga tuli mu buwanjuba, era tuzze okumusinja."

³ Awo Kabaka Kerode bwe yabiwulira ne bimweraliikiriza nnyo, era ne bonna abaali mu Yerusaaemi.

⁴ N'ayita bakabona abakulu bonna n'abawandiisi b'amateeka n'abeebuzaako ekifo Kristo gye yali agenda okuzaalibwa. ⁵ Ne bamuddamu nti, "Mu Besirekemu eky'omu Buyudaaya, kyawandiikibwa nnabbi nti,

⁶ "Naawe Besirekemu ekya Yuda, toli mutono mu balangira ba Yuda, kubanga omufuzi aliva mu ggwe, alifuga abantu bange Isirayiri."

⁷ Awo Kerode n'atumya Abagezigezi kyama, n'ababuza ebiro emmunyeenye bye yalabikiramumu.

⁸ N'abasindika e Besirekemu ng'agamba nti, "Mugende mubuulirize ebikwata ku mwana. Bwe mumulaba, mukomeewo muntegeeze, nange njende musinze!"

⁹ Bwe baamala okuwulira Kabaka bye yabagamba ne bagenda. Bwe baifuluma, emmunyeenye eri gye baalaba ebuwanjuba n'eddamu okubalabikira n'okubakulembera, okutuusa lwe yayimirira waggulu Omwana w'ali. ¹⁰ Bwe baalaba emmunyeenye ng'eyimiridde, essanyu lyabwe ne libeera lingi nnyo! ¹¹ Bwe baayingira mu nnyumba ^I ne balaba Omwana ne Maliyamu nnyina ne bavunama ne basinza Omwana. Ne basumulula ensawo zaabwe, ne bamutonera ebirabo, zaabu, n'obubaane n'omugavu. ¹² Awo bwe baalabulibwa mu kirooto baleme kuddayo wa Kerode, bwe batyo ne baddayo ewaabwe nga bayita mu kkubo eddala.

Okuddukira e Misiri

¹³ Awo abagezigezi bwe baamala okugenda, malayika wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto n'amugamba nti, "Golokoka oddusize Omwana ne nnyina e Misiri, mubeere eyo okutuusa lwe ndibalagira okudda. Kubanga Kerode ajja kunoonya Omwana ng'ayagala okumutta." ¹⁴ Ekiro ekyo n'asituka n'atwala Omwana ne nnyina e Misiri. ¹⁵ Ne babeera eyo okutuusa Kerode bwe yafa. Mukama kye yayogerera mu nnabbi we ne kituukirira, bwe yagamba nti: "Nayita Omwana wange okuva mu Misiri."

Okutta Abaana Abato

¹⁶ Kerode bwe yalaba ng'Abagezigezi banyoomye ekiragiro kye, n'asunguwala nnyo, n'atuma abaserikale e Besirekemu ne mu byalo byakyo batte abaana bona aboobulenzi ab'emyaka ebiri n'abatannagiweza, ng'asinziira ku bbanga abagezigezi lye baali bamutegeezeza mwe baalabira emmunyeenye. ¹⁷ Awo ekigambo nnabbi Yeremiya kye yayogera ne kiryoka kituukirira ng'agamba nti,

I nnyumba: abasajja abagezi tebaakyalira Yesu mu kiraalo ky'ente ekiro lwe yazaalibwa. Bajja wayiseewo ebbanga, kyebaava bamusanga mu nnyumba ng'ali ne nnyina. Newaakubadde ng'ebirabo byali bisatu, tekitegeeze nti abasajja abagezi baali basatu oba nti baali bakabaka.

¹⁸ "Eddoboosi lyawulirwa mu Laama, okukuba emiranga n'okukungubaga okunene, nga Laakeeri akaabira abaana be, nga tewakyali asobola kumuwooyawooya, kubanga bonna baweddewo."

Okuva e Misiri Okudda e Nazaaleesi

¹⁹ Kerode bwe yamala okufa malayika wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto e Misiri, ²⁰ n'amugamba nti, "Golokoka ozzeeyo Omwana ne nnyina mu Isirayiri, kubanga abaali baagala okutta Omwana bafudde."

²¹ Yusufu n'asitukiramumu n'azzaayo Omwana ne nnyina mu nsi ya Isirayiri. ²² Naye bwe yatuuuka mu kkubo n'atya nnyo bwe yawulira nga Alukerawo ^{II} mutabani wa Kerode ye yali alidde obwakabaka. Mukama n'amulabulira nate mu kirooto aleme kugenda Buyudaaya, bw'atyo n'alaga e Ggaliraaya ²³ n'atuuka mu kibuga ky'e Nazaaleesi, ne babeera omwo. Ebigambo bya bannabbi bye baayogera biryoke bituukirira nga bagamba nti: "Aliyitibwa Munnazaaleesi."

Yokaana Omubatiza Alunjamya Ekkubo Iya Mukama

³ Mu nnaku ezo Yokaana Omubatiza n'ajja ng'abuwulira mu ddungu ly'e Buyudaaya ng'agamba nti, ² "Mwenenye, kubanga obwakabaka obw'omu ggulu bunaatera okutuuka." ³ Oyo nnabbi Isaaya gwe yayogerako ng'agamba nti, "Mpulira eddoboosi ly'oyo ayogerera waggulu mu ddungu ng'agamba nti, 'Mulongoose oluguudo lwa Mukama, mulunjamye amakubo ge!'" ⁴ Ebyambalo bya Yokaana byakolebwa mu bwoya bwa njamira, era nga yeesibya lukoba lwa ddiba. N'emmere ye yali nzige na mubisi gwa njuki. ⁵ Abantu bangi ne bava mu Yerusaaemi ne mu Buyudaaya mwonna ne mu bifo ebiriraanye Yoludaani ne bajja mu ddungu okuwulira by'abuulira. ⁶ N'abatiza mu mugaga Yoludaani, nga baatula ebibi byabwe.

⁷ Naye bwe yalaba Abafalisaayo bangi n'Abasadukaayo nga bajja okubatizibwa n'abagamba nti, "Mmwe, abaana b'essalambwa, ani yabalabula okuduka obusungu bwa Katonda obugenda okujja?" ⁸ Kale mubale ebibala ebiraga nti Mwenenyeza. ⁹ Temulowooza mu mitima gyammwe nti, 'Tuli bulungi kubanga tuli Bayudaaya, abaana ba Ibulayimu, tetufaayo, tetulina kye twetaaga.' Ekyo tekibasigula. Mbatega nti, Katonda ayinza okufuula amayinja gano abaana ba Ibulayimu! ¹⁰ Kaakano embazzi ya Katonda eteekeddwa ku buli kikolo kya muti, omuti ogutabala bibala birungi, gutemebwa gusuulibwe mu muliro.

II Alukerawo yali mutabani wa Kerode nga yafuga Buyudaaya ne Samaliya, era yafugira emyaka kkumi gyokka. Yali mukambwe nnyo ate nga wa ttima, kyeyava aggyibwa ku bufuzi, n'oluvannyuma ebitundu ebyo bye yafuganga, byafugibwa abamasaza abaali baloneddwa Kayisaali.

11 “Nze mbabatiza na mazzi okutuuka ku kwenenya, naye waliwo omulala ajja, oyo ye ansinga amaanyi era sisaanira na kukwata ngatto ze, oyo alibabatiza ne Mwoyo Mutukuvu n’omuliro. 12 Ekikuŋjunta kiri mu mukono gwe, alirongoosa egguliro lye. Enŋaano aligitereka mu tterekero lye, naye ebisusunku alibiyokya mu muliro ogutazikira.”

Okubatizibwa kwa Yesu

13 Awo Yesu n’ava e Ggaliraaya n’ajja ku mugga Yoludaani, abatizibwe Yokaana. 14 Naye Yokaana n’ayagala okugaana, n’agamba nti, “Nze neetaaga ggwe okumbatiza, naye ate gw’ojja gye ndi?”

15 Yesu n’amuddamu nti, *“Kkiriza ombatize, kubanga kitugwanidde okutuukiriza obutuukirivu bwonna.”* Awo Yokaana n’amukkiriza.

16 Awo amangwago Yesu nga yakamala okubatizibwa nga yaakava mu mazzi, eggulu ne libikkuka n’alaba Omwoyo wa Katonda ng’amukkako mu kifaananyi ky’ejjiba. 17 Eddoboozi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, “Ono ye Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo.”

Okukemebwa kwa Yesu

4 Awo Yesu n’atwalibwa Mwoyo Mutukuvu mu ddungu okukemebwa Setaani. 2 N’amala ennaku amakumi ana ng’asiiba, nga talya, emisana n’ekiro, oluvannyuma enjala n’emuluma. 3 Setaani n’ajja gy’ali n’amugamba nti, “Obanga oli Mwana wa Katonda, lagira amayinja gano gafuuke emmere.”

4 Naye Yesu n’amuddamu nti, *“Kyawandiikibwa nti: ‘Omuntu tabeera mulamu na mmere yokka, wabula na buli kigambo ekiva mu kamwa ka Katonda.’”*

5 Awo Setaani n’amutwala mu kibuga ekitukuvu n’amussa ku kitikiro kya Yeekaalu. 6 N’amugamba nti, “Obanga oli Mwana wa Katonda weesuule wansi kubanga kyawandiikibwa nti, ‘Katonda aliweereza bamalayika be bakuwanirire mu mikonu gyabwe oleme okwekoona ekigere kyo ku jjinja.’”

7 Yesu n’addamu Setaani nti, *“Kyawandiikibwa nti, ‘Tokemanga Mukama Katonda wo.’”*

8 Ate Setaani n’amutwala ku lusozi oluwanvu n’amulengeza ensi zonna n’obwakabaka bwamu n’ekitiibwa kyabwo kyonna, 9 n’amugamba nti, “Bino byonna nnaabikuwa bw’onoovuunama n’onsinza.”

10 Yesu n’addamu nti, *“Vvaawo, genda Setaani. Kyawandiikibwa nti, ‘Osinzanga Mukama Katonda wo yekka, era gw’oweerezanga.’”*

11 Setaani n’amuviira n’agenda. Bamalayika ne bajja ne bamuweereza.

Yesu Atandika Okubuulira

12 Yesu bwe yawulira nga Yokaana bamusibye mu kkomera n’agenda e Ggaliraaya. 13 Bwe yava e Nazaaleesi n’agenda abeera e Kaperunawumu ekiri ku

lubalama lw’ennyanya mu byalo by’e Zebbulooni n’e Nafutaali. 14 Kino ne kituukiriza ekyayogerwa nnabbi Isaaya ng’agamba nti,

15 “Ensi ya Zebbulooni n’ensi ya Nafutaali, okuliraana ennyanya,

n’ebyalo ebiri emitala w’omugga Yoludaani, n’e Ggaliraaya ey’ekyengulu omuli bannaggwanga abangi,

16 abantu abaatuulanga mu kizikiza, balabye Omusana mungi.

Abaatuulanga mu nsi ey’ekisiikirize eky’okufa, omusana gubaakidde.”

17 Okuva mu kiseera ekyo Yesu n’atandika okubuulira nti, *“Mwenenye, kubanga obwakabaka obw’omu ggulu busembedde.”*

Okuyitibwa kw’Abayigirizwa Abaasooka

18 Yesu bwe yali ng’atambula ku lubalama lw’ennyanya y’e Ggaliraaya n’alaba abooluganda babiri: Simooni, gwe bayita Peetero, ne Andereya, nga basuula obutimba bwabwe mu nnyanja, kubanga baali bavubi. 19 Awo Yesu, n’abagamba nti, *“Mujje mungoberere, nange ndibafuula abavubi b’abantu.”* 20 Amangwago ne baleka awo obutimba bwabwe, ne bamugoberera.

21 Bwe yeeyongerayo katono, n’asanga abooluganda abalala babiri: Yakobo, ne Yokaana, nga batudde ne kitaabwe Zebbedayo mu lyato nga baddaabiriza obutimba bwabwe, nabo n’abayita bamugoberere.

22 Amangwago, ne baleka awo kitaabwe mu lyato ne bagenda naye.

Yesu Awonya Abalwadde

23 Yesu n’abuna wonna mu Ggaliraaya ng’ayigiriza mu makuŋjaaniri g’Abayudaaya ng’abuulira Enjiri ey’obwakabaka obw’omu ggulu, era ng’awonya buli ndwadde yonna n’obuyongobevu bwonna mu bantu.

24 Amawulire ag’ebyamagero bye yakolanga ne gatuu-ka mu Siriya yonna. Ne bamuleetera abayongobevu, n’abalina ebibabonyaabonya, n’ab’ensimbu n’abo abaaliko baddayimooni, abakoozimbye n’ab’endwadde endala ezitali zimu, bonna n’abawonya. 25 Ebibiina binene ne bimugoberera, abantu nga bava mu Ggaliraaya ne mu Dekapoli, ^I ne mu Yerusaalemi ne mu Buyudaaya yonna, n’emitala w’omugga Yoludaani.

Yesu Ayigiriza ku Lusozi

5 Awo Yesu bwe yalaba ng’ebibiina byeyongera obungi, n’alinnya ku lusozi, abayigirizwa be ne bajja gy’ali, 2 n’abayigiriza ng’agamba nti:

3 *“Balina omukisa abaavu mu mwoyo, kubanga abo Obwakabaka obw’omu ggulu bwe bwabwe.”*

4 *“Balina omukisa abali mu nnaku, kubanga abo balisanyusibwa.”*

^I Dekapoli kitegeeza ebibuga ekkumi

5 *Balina omukisa abeetoowaze, kubanga abo balisikira ensi.*
 6 *Balina omukisa abalumwa enjala olw'obutuukirivu kubanga abo balikkusibwa.*
 7 *Balina omukisa ab'ekisa, kubanga abo balikwatirwa ekisa.*
 8 *Balina omukisa abalina omutima omulongoofu, kubanga abo baliraba Katonda.*
 9 *Balina omukisa abatabaganya, kubanga abo baliyitibwa baana ba Katonda.*
 10 *Balina omukisa abayigganyizibwa olw'obutuukirivu, kubanga abo obwakabaka obw'omu ggulu bwe bwabwe."*

11 *"Mulina omukisa mmwe, bwe banaabavumanga, ne babayigganya, ne baboogerako ebibi ebya buli ngeri, ne babawaayiriza, nga babalanga nze.¹² Musanyuke era mujaguze kubanga empeera yammwe nnene mu ggulu, ne bannabbi ab'edda bwe baayigganyizibwa bwe batyo."*

Omunnyo n'Omusana

13 *"Mmwe muli munnyo gwa nsi. Naye kale bwe gugwaamu obuka, guliba munnyo nate? Olwo gukasukibwa ebweru ne gulinyirirwa n'ebigere, nga tegukyalina mugaso gwonna.*

14 *"Mmwe muli musana gwa nsi. Ekibuga tekikwekebwa ku lusozi.¹⁵ Era omuntu takoleeza ttabaaza ate n'agisaanikirako ekibbo, wabula agiteeka ku kicondo n'emulisiza bonna abali mu nju.¹⁶ Kale nammwe ebikolwa byammwe ebirungi byakirenga abantu bonna, babirabenga, bagalumize Kitammwe ali mu ggulu.*

Okutuukiriza Amateeka

17 *"Temulowooza nti Najja okuggyawo amateeka ga Musa oba ebya bannabbi. Sajja okubiggyawo wabula okubituukiriza.¹⁸ Ddala ddala mbagamba nti Eggulu n'ensi biyinzira okuggyawo, naye ennukuta emu wadde akatonnyeze akamu mu mateeka tebirivaawo okutuusa byonna lwe birituukirira.¹⁹ Noolwekyo oyo amenya etteeka erisembayo obutono, n'ayigiriza n'abalala okukola bwe batyo, y'alisembayo mu bwakabaka obw'omu ggulu.²⁰ Naye mbalabula nti Okuggyako ng'obutuukirivu bwammwe businga obw'Abafalisaayo n'obw'abawandiisi, temuliyiringira mu bwakabaka bwa mu ggulu."*

Etteeka ly'Obutemu

21 *"Mwawulira ab'edda bwe baagambibwa nti, 'Totanga, na buli anattanga, anaawozesebwa.²² Naye mbagamba nti Buli alisunguwalira muganda we aliwozesebwa. Na buli anaagambanganga muganda we nti, 'Laka,' anaatwalibwa mu lukiiko lw'abakulembeze b'Abayudaaya n'awozesebwa. Na buli anaagambanganga*

nti, 'Musirusiru,' asaanidde okusuulibwa mu muliro ogwa ggeyeena.

23 *"Bw'obanga oli mu maaso ga Katonda, ng'omuleetedde ekirabo eky'okuwaayo nga ssaddaaka, n'ojjukira nga waliwo gw'olinako ensonga,²⁴ ekirabo kyo sooka okireke awo oddeyo omale okumwetera mutegeeragane, olyoke okomewo oweeyo ekirabo kyo eri Katonda.*

25 *"Tegeeragananga mangu n'oyo akuwawaabira nga mukyali mu kkubo aleme kukutwala wa mulamuzi, n'omulamuzi okukuwaayo eri omuserikale, n'omuserikale okukuteeka mu kkomera.²⁶ Nkutegeeza nti Olibeera omwo okutuusa lw'olimalayo byonna by'obanjibwa."*

Etteeka ly'Obwenzi

27 *"Mwawulira bwe kyagambibwa nti, 'Toyendanaga!²⁸ Naye mbagamba nti Buli muntu atunuulira omukazi n'amwegomba aba amaze okumwendako mu mutima gwe.²⁹ Noolwekyo obanga eriiso Lyo erya ddyo likuleetera okwesittala, liggyeemu olisuule wala. Kubanga kirungi okugenda mu ggulu ng'ebitundu byo ebimu tobirina okusinga okugenda nabyo byonna mu ggeyeena.³⁰ Era obanga omukono gwo ogwa ddyo gukuzesa ebibi, kirungi okugutemako ogusuule wala. Okugenda mu ggulu ng'ekitundu ky'omubiri gwo ekimu tokirina kisinga okugenda mu ggeyeena n'ebitundu by'omubiri gwo byonna.³¹ Kyagambibwa nti, 'Buli anaagobanga mukazi we, anaawanga omukazi oyo ebbaluwa ey'okumugoba.³² Naye mbagamba nti Buli anaagobanga mukazi we wabula olw'obwenzi anaabanga amwenzesezza, n'oyo anaawasanga omukazi gwe bagobye anaabanga ayenze."*

Okulayira

33 *"Mwawulira bwe kyagambibwa ab'edda nti, 'Buli kye weeyamanga eri Mukama okituukirizanga.³⁴ Naye mbagamba nti: Temulayiranga n'akatono! Temulayiranga ggulu, kubanga ye ntebe y'obwakabaka bwa Katonda.³⁵ Temulayiranga nsi, kubanga y'entebe y'ebigere bye. Temulayiranga Yerusaalemi, kubanga ky'ekibuga kya Kabaka omukulu.³⁶ Era tolaliranga mutwe gwo, kubanga toyinza na kufuula luviiiri lwo olumu okuba olweru oba oluddugavu.³⁷ Naye mudangamu buzzi nti, 'Weewaawo.' Oba nti, 'Si weewaawo'. Kubanga bw'ogezaako okukakasa ebigambo byo n'okulayira kiraga nti waliwo ekitali kituufu."*

Eriiso Okugatta Eriiso

38 *"Mwawulira nga kyagambibwa nti, 'Omuntu bw'anaggyangamu eriiso lya munne n'erirye linaggibwangamu. Oba omuntu bw'anaaggyangamu erinnyo lya munne, n'erirye banaalikuulangamu.³⁹ Naye mbagamba nti, Temuwakananga na mubi, naye*

omuntu bw'akukubanga oluyi ku ttama erya ddyo omukyusizanga n'ettama eryokubiri.⁴⁰ Omuntu bw'ayagalanga okuwoza naawe atwale essaati yo, omulekeranga n'ekkooti yo.⁴¹ N'oyo akuwalirizanga okumwetikkirako omugugu gwe kilomita emu, omutwalirangako n'eyokubiri.⁴² Akusaba omuwanga, n'oyo ayagala okukwewolako tomukubanga mabega."

Mwagale Abalabe Bammwe

⁴³ "Mwawulira ab'edda bwe baagambibwa nti, 'Yagalanga muliraanwa wo, naye okyawenga mulabe wo.⁴⁴ Naye nze mbagamba nti, Mwagalenga abalabe bammwe! Musabirenga ababayigganya!⁴⁵ Bwe mulikola bwe mutyo muliba baana ba Kitammwe ali mu ggulu. Kubanga omusana gwe agwakiza abalungi n'ababi, era n'enkuba agitonnyeza ab'amazima n'abatali ba mazima.⁴⁶ Bwe mwagala ababaagala bokka, mufunamu ki? N'abawooza bwe bakola bwe batyo.⁴⁷ Era bwe munaalamusanga baganda bammwe bokka, munaaba mulina njawulo ki n'abalala? Kubanga ne bannamawanga bwe bakola bwe batyo.⁴⁸ Naye mmwe kibagwanira okubeeranga abatuukirivu nga Kitammwe ali mu ggulu bw'ali Omutuukirivu."

Okuwa Abaavu

⁶ "Mwegendereze, ebikolwa byammwe eby'obutuukirivu obutabikoleranga mu lujjudde lw'abantu nga mwagala babasiime, kubanga bwe mu-naakolanga bwe mutyo Kitammwe ali mu ggulu talibawa mpeera."

² "Bw'obanga ogabira omwavu ekintu teweeraganga nga bannanfuusi bwe bakola ne basooka okufuuwa enjombwe mu makunjaanairo ne mu nguudo, nga bagenda okugabira abaavu, abantu babalabe babawe ekitiibwa. Ddala ddala mbagamba nti Abo, eyo y'empeera yaabwe.³ Naye ggwe bw'obanga ogabira omuntu yenna ekintu omukono gwo ogwa kkono guleme kumanya ogwa ddyo kye gukola.⁴ Kale Kitaawo amanyi ebyama byonna alikuwa empeera."

Okusaba

⁵ "Era bwe mubanga musaba mwekuume obutaba nga bannanfuusi abaagala okweraga nga bwe bali bannaddiini, ne basabira mu makunjaanairo ne ku nguudo mu lujjudde, abantu babalabe. Abo, eyo y'empeera yokka gye balifuna.⁶ Naye ggwe bw'obanga osaba, oyingiranga mu nnyumba yo, ne weggalira mu kisenge kyo n'osabira eyo mu kyama. Kitaawo ategeera ebyama byo byonna alikuwa by'omusabye.⁷ Era bwe musabanga temuddiŋananga mu bigambo oba okwogera ebigambo enkumu ng'abatamanyi Katonda bwe bakola nga balowooza nti Bwe bannaddiŋana mu bigambo emirundi n'emirundi okusaba kwabwe lwe kunaddibwamu.⁸ Kale

temubafaanananga, kubanga Kitammwe amanyidde ddala byonna bye mwetaaga ne bwe muba nga temunnamusaba."

⁹ Noolwekyo mumusabenga bwe muti nti, Kitaffe ali mu ggulu,

Erinnya Lyo litukuzibwe.

¹⁰ Obwakabaka bwo buje.

By'oyagala bikolebwe mu nsi, nga bwe bikolebwa mu ggulu.

¹¹ Otuwenga emmere yaffe eya buli lunaku.

¹² Tusonyiwe ebyonoono byaffe

nga naffe bwe tusonyiwa abatwonoona.

¹³ Totuganya kukemebwa

naye tulokole eri omubi.^I

¹⁴ "Kubanga bwe munaasonyiwanga ababasobezza, nammwe Kitammwe ali mu ggulu anaabasonyiwanga.¹⁵ Naye bwe mutaasonyiwanga bannammwe, nammwe Kitammwe ali mu ggulu taabasonyiwanga."

Okusiiba

¹⁶ "Bwe musiibanga, temukiraganga nga bannanfuusi bwe bakola. Kubanga batunuza ennaku balyoke balabike mu bantu nti basiiba, mbategeeza ng'abo, eyo y'empeera yokka gye bagenda okufuna.¹⁷ Naye ggwe bw'osiibanga olongoosanga enviiri zo n'onaaba ne mu maaso,¹⁸ abantu baleme kutegeera nti osiiba, okuggyako Kitaawo ali mu ggulu era alaba mu kyama alikuwa empeera."

Obugagga obw'Amazima

¹⁹ "Temweterekeranga byabugagga wano ku nsi kwe biyinja okwonoonebwa ennyenje n'obutalagge, n'ababbi kwe bayinza okubibbira.²⁰ Naye mweterekeranga obugagga bwammwe mu ggulu gye butayinza kwonoonebwa nnyenje wadde obutalagge, n'ababbi gye batayinza kuyingira kububba.²¹ Kubanga obugagga bwo gye buli n'omutima gwo gye gunaabeeranga."

²² "Eriiso y'ettabaaza y'omubiri gwo, noolwekyo eriso bwe liba eddamu, omubiri gwo gwonna gujjula ekitangaala ng'eky'omusana.²³ Naye eriiso lyo bwe liba ebbi, omubiri gwo gwonna gunaabeeranga n'ekizikiza, noolwekyo ekizikiza ekyo kiba kikwafu nnyo!"

²⁴ "Tewali n'omu ayinza kuweereza bakulu babiri, kubanga alikyawako omu n'ayagala omulala oba aliwulirako omu n'anyooma omulala. Toyinza kuweereza Katonda na mamona.^{II}"

Temweraliikiriranga

²⁵ "Noolwekyo mbagamba nti, Temweraliikiriranga bya bulamu bwammwe, bye munaalya oba bye mu-naanywa, wadde ebyokwambala. Kubanga obulamu

^I Kyavumbulibwa luvannyuma mu mizingo egy'oluvannyuma. Kubanga obwakabaka, n'obuyinza, n'ekitiibwa, bibyo, emirembe n'emirembe. Amiina II Mamona engeri ey'okwagalumu ennyo eby'obugagga n'okwagala n'oyagala okubifuula katonda wo

businga ebyokulya, n'omubiri gusinga ebyambalo.²⁶ Mulabire ku nnyonyi ez'omu bbanga! Tezisiga so tezikungula so tezikuŋŋaanyiza mmere mu tterekero, naye Kitammwe ali mu ggulu aziriisa. Naye mmwe temusinga nnyo ennyonyi ezo?²⁷ Ani ku mmwe, bwe yeeraliikirira, ayinza okwongerayo obulamu bwe akatundu n'akamu?"

²⁸ "Naye lwaki mweraliikirira ebyokwambala? Mulabire ku malanga ag'oku ttale! Tegaliiko kye geekolera,²⁹ naye ne Kabaka Sulemaani mu kitiibwa kye kyonna teyagenkana mu kwambala.³⁰ Naye obanga Katonda ayambaza obulungi bw'aty'o omuddo ogw'omu nsiko ogw'ekiseera obuseera, ogubaawo leero ate enkeera ne gwokebwa mu kyoto, talisingawo nnyo okubambaza? Nga mulina okukkiriza okutono!³¹ Noolwekyo temweraliikiriranga nga mugamba nti, 'Tunaalya ki? Oba nti, Tunaanywa ki? Oba nti, Tunaayambala ki?'³² Ebyo byonna bannamawanga bye bayaayaanira. Naye Kitammwe ali mu ggulu amanyi ng'ebyo byonna mubyetaaga.³³ Naye musooke munoonye obwakabaka bwa Katonda n'obutuukirivu bwe, ebyo byonna mulibyongerwako.³⁴ Noolwekyo temweraliikiriranga bya nky'a. Kubanga olunaku olw'enky'a lulyeraliikirira ebyalwo. Buli lunaku lulina emitawaana gyalwo egimala."

Temunoonyanga Bisobyo ku Bannammwe

⁷ "Temusalanga musango, nammwe muleme okusalirwa omusango.² Kubanga nga bwe musalira abalala nammwe bwe mujjanga okusalirwa. Ekigera kye mugereramu, nammwe kye muligererwamu."

³ "Ofaayo ki ku kasasiro akali ku liiso lya muganda wo so nga ku liry'o kuliko kisiki kiramba?⁴ Oyinza otya okugamba muganda wo nti, 'Leka nkuggyeko akasasiro akakuli ku liiso,' so nga ku liry'o kuliko kisiki?⁵ Munnanfuusi ggwe! Sooka oggyeko ekisiki ekiri ku liiso lyo olyoke olabe bulungi nga bw'oggyako akasasiro akali ku liiso lya muganda wo."

⁶ "Temuudiranga bintu bitukuvu ne mubiwa embwa. N'embizzi temuzisuuliranga mayinja ag'omuwendo omungi, kubanga zigenda kugalinyirira, n'oluvannyuma zikyuke zibalume."

Musabe, Munoonye, Mweyanjule

⁷ "Musabe, munaaweebwa. Munoonye, munaazuula. Era mukonkone munaggulirwawo.⁸ Kubanga buli asaba aweebwa, n'oyo anoonya, azuula, n'oyo akonkona aggulirwawo."

⁹ "Oba muntu ki mu mmwe singa omwana we amusaba omugaati, ayinza okumuwa ejjinja?¹⁰ Oba singa asabye ekyennyanja, kitaawe ayinza okumuwa omusota?¹¹ Obanga mmwe abantu ababi musobola okuwa abaana bammwe ebirabo ebirungi, Kitammwe ali mu ggulu talisingawo okubawa ebirungi bye mumusa-

ba?¹² Noolwekyo ebintu byonna bye mwagala abantu okubakoleranga, nammwe mubibakoleranga, kubanga ebyo bye biri mu mateeka ne mu bunnabbi."

Omulyango Omufunda n'Omugazi

¹³ "Muyingirire mu mulyango omufunda! Kubanga ekkubo erigenda mu kuzikirira ddene n'omulyango mugazi, n'abalonda ekkubo eryo bangi.¹⁴ Kubanga omulyango mufunda, n'ekkuo eridda eri obulamu ffunda, era n'abaliraba batono."

Omuti n'Ebibala

¹⁵ "Mwekuume abayigiriza ab'obulimba, abajja nga bambadde amaliba g'endiga, songa munda gy'emisege egigenda okubataagulataagula.¹⁶ Mulibalabira ku bikolwa byabwe, ng'omuti bwe mugutegeerera ku bibala byagwo. Omuntu tayinza kunoga mizabibibu ku busaana oba okunoga ettiini ku mweramannyo.¹⁷ Noolwekyo buli muti omulungi gubala ebibala ebirungi, naye omuti omuvundu gubala ebibala ebibi.¹⁸ Omuti omulungi teguyinza kubala bibala bibi, n'omuti omuvundu teguyinza kubala bibala birungi.¹⁹ Omuti gwonna ogutabala bibala birungi gute-mebwa ne gusuulibwa mu muliro.²⁰ Noolwekyo mulibategeerera ku bibala byabwe."

²¹ "Si bonna abampita nti, 'Mukama waffe, Mukama waffe,' be baliyingira obwakabaka obw'omu ggulu, wabula abo bokka abakola ebyo Kitange ali mu ggulu by'ayagala.²² Ku lunaku Iuli bangi baliŋŋamba nti, 'Mukama waffe, Mukama waffe, twayogeranga eby'obunnabbi mu linnya lyo, era ne tugoba ne bad-dayimooni mu linnya lyo, ne tukola n'ebyamagero bingi mu linnya lyo.²³ Ndibaddamu nti, 'Sibamanyi, muve mu maaso gange, kubanga ebikolwa byammwe byali bibi.'"

Omuzimbi Omugezi n'atali Mugezi

²⁴ "Noolwekyo buli awulira ebigambo byange, n'abikola, alifaananyizibwa ng'omusajja ow'amagezi eyazimba enju ye ku lwazi.²⁵ Enkuba n'etonnya, emigga ne gikulukuta, omuyaga ne gujja, ne bikuba enju eyo naye n'etegwa kubanga yazimbibwa ku lwazi.²⁶ Naye buli awulira ebigambo byange n'atabikola, alifaananyizibwa ng'omusajja omusirusiru eyazimba ennyumba ye mu musenyu.²⁷ Enkuba n'etonnya, emigga ne gikulukuta, omuyaga ne gujja, ne bikuba ennyumba eyo, n'egwa, n'okugwa kwayo ne kuba kunene."

²⁸ Awo Yesu n'amaliriza ebigambo bye ebyo. Abantu bonna ne beewuunya nnyo olw'okuyigiriza kwe.

²⁹ Kubanga yabayigiriza nga nannyini buyinza, so si ng'abannyonnyozi b'amateeka baabwe bwe baayigirizanga.

Yesu Awonya Omugenge

8 Awo Yesu bwe yava ku lusozi ekibiina kinene ne kimugoberera. ² Omusajja omugenge n'ajja gy'ali n'amuvuunamira ng'agamba nti, "Mukama wange, bw'obanga oyagala oyinza okunnongoosa."

³ Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwatako n'amugamba nti, *"Njagala, longooka."* Amangwago omusajja n'awona ebigenge. ⁴ Yesu n'amugamba nti, *"Laba, tobaako muntu n'omu gw'obuulira, wabula genda weerage eri kabona otwaleyo n'ekirabo nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali."*

Okukkiriza kw'Omuserikale Omuruumi

⁵ Awo Yesu bwe yayingira mu Kaperunawumu, omuserikale Omuruumi, omukulu w'ekitongole ky'abaserikale ekikumi, n'ajja n'amwegayirira, ⁶ ng'agamba nti, "Mukama omulenzi wange mulwadde nnyo, amaze ebbanga ddene ng'akoozimbye ali ku kitanda era abonaabona nnyo."

⁷ Yesu n'amuddamu nti, *"Nnajja ne mmuwonya."*

⁸ Omukulu w'ekitongole n'agamba Yesu nti, "Mukama, sisanira kukuyingiza mu nnyumba yange, yogera bwogezi ekigambo, omulenzi wange anaawona!

⁹ Kubanga nange waliwo abakulu abantwala, ate nga nange nnina be nfuga. Bwe ndagira omu nti, 'Genda,' agenda, n'omulala nti, 'Jjangu,' era ajja, n'omuuddu wange nti, 'Kola kino,' akikola."

¹⁰ Yesu bwe yawulira ekyo ne yeewunya nnyo, n'agamba abaali bamugoberera nti, *"Ddala ddala mbagamba nti, Sinalabayo muntu alina kukkiriza nga kuno wadde mu Isirayiri!"* ¹¹ *Mbagamba nti bangi baliva ebugwanjuba n'ebugwanjuba ne batuula wamu ne Ibulyayimu ne Isaaka ne Yakobo mu bwakabaka obw'omu ggulu.* ¹² *Naye abaana b'obwakabaka, baligoberwa ebweru mu kizikiza ekikutte, eriba okukuba ebiwoobe n'okuluma obujiji."*

¹³ Awo Yesu n'agamba omukulu w'ekitongole Omuruumi nti, *"Ggenda. Nga bw'okkirizza kikukolerwe."* Omulenzi we n'awonerawo mu kiseera ekyo.

Yesu Awonya Nnyina wa muka Peetero

¹⁴ Awo Yesu bwe yayingira mu maka ga Peetero yasanga nnyina wa muka Peetero alwadde omusujja mungi, ng'agalamidde ku kitanda. ¹⁵ Yesu n'amukwata ku mukono omusujja ne gumuwonako, n'agolokoka n'amuweereza.

¹⁶ Obudde bwe bwawungeera, ne bamuleetera abalwadde bangi abaaliko baddayimooni. N'ayogera bwogezi kigambo baddayimooni n'abagoba, era n'awonya n'abalala bonna abaali balwadde. ¹⁷ Bwe kityo ekigambo ekyayogerebwa mu nnabbi Isaaya ne kituukirira bwe yagamba nti:

"Yatuwonya endwadde zaffe,
era n'atwala obunafu bwaffe."

Okugoberera Yesu

¹⁸ Awo Yesu bwe yalaba ng'ekibiina ekimwetoolodde kinene n'alagira bawunguke balage ku ludda olulala.

¹⁹ Omu ku bawandiisi b'amateeka n'amusemberera n'amugamba nti, "Omuyigiriza, nnaakugobereranga wonna w'onoogendanga!"

²⁰ Yesu n'amuddamu nti, *"Ebibe birina obunnya mwe bisula, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirina ebisu, naye Omwana w'Omuntu talina kifo kya kuwumulizaamu mutwe gwe."*

²¹ Omuyigirizwa we omu n'amugamba nti, "Mukama wange, nzikiriza mmale okugenda okuziika kitange."

²² Naye Yesu n'amuddamu nti, *"Ngoberera! Leka abo abafu baziike abafu baabwe."*

²³ Yesu n'ayingira mu lyato n'abayigirizwa be. ²⁴ Awo omuyaga mungi ogw'amaanyi ne gujja ku nnyanja, amayengo amagulumivu ne gaba kumpi okubuutikira eryato. Naye yali yeebase. ²⁵ Abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamuzuukusa nga bagamba nti, "Mukama waffe, tulokole, tusaanawo!"

²⁶ Yesu n'abaddamu nti, *"Mmwe abalina okukkiriza okutono! Lwaki mutya bwe mutyo?"* N'agolokoka n'abogolera omuyaga. Omuyaga ne guggwaawo, ennyanja n'eteeka. ²⁷ Naye abayigirizwa ne bawuniikirira nnyo! Ne beebuuza nti, "Muntu ki ono, omuyaga n'ennyanja gwe bigondera?" ²⁸ Awo bwe yatuuka emitala w'eri mu nsi y'Abagadalen, abasajja babiri abaaliko baddayimooni ne bava mu malaalo ne bajja gy'ali. Baali bakambwe nnyo, nga tewali na muntu ayinza kuyita mu kkubo eryo. ²⁹ Ne bawowoggana nnyo nti, "Otwagaza ki, ggwe Omwana wa Katonda! Ojjidde ki okutubonyaabonya ng'ekiseera kyaffe tekinnaba kutuuka?"

³⁰ Walako ne we baali waaliwo eggana ly'embizzi I nga ziry, ³¹ baddayimooni ne basaba Yesu nti, "Obanga ogenda kutogoba ku bantu bano, tusindike mu ggana ly'embizzi."

³² Yesu n'agamba baddayimooni nti, *"Kale, mugege."* Ne bava ku bantu, ne bayingira mu mbizzi, eggana lyonna ne lifubutuka ne liva ku bbangabanga ne lyeyiwa mu nnyanja embizzi zonna ne zisaanawo.

³³ Naye abaali balunda embizzi ne badduka ne bagen-da mu kibuga ne babuulira abantu byonna ebibadde-wo, n'eby'abasajja abaaliko baddayimooni. ³⁴ Abantu b'omu kibuga bonna ne bafuluma okujja okusisinkana Yesu. Bwe baamulaba ne bamwegayirira abaviire mu kitundu kyabwe.

Yesu Awonya eyali Akoozimbye

9 Awo Yesu n'asaabala mu lyato n'awunguka n'atuuka mu kibuga ky'ewaabwe, Kaperunawu-

I eggana ly'embizzi Bannamawanga bangi abaabeeranga mu Ggaliraaya kyewaava wabeerayo embizzi nnyingi. Abayudaaya tebaalundanga mbizzi kubanga gye bali, kisolo ekitali kirongoofu.

mu. ² Amangwago ne bamuleetera omuntu eyali akoozimbye nga bamusitulidde ku katanda. Bwe yalaba okukkiriza kwabwe n'agamba omulwadde nti, *"Mwana wange, guma omwoyo, nkusonyiye ebibi byo!"*

³ Naye waaliwo abamu ku bannyonnyozi b'amateeka ne boogeraganya bokka na bokka nti, "Omuntu ono avvoola! Alwoozza nti Ye Katonda!"

⁴ Yesu n'amanya bye balwoozza. N'abagamba nti, *"Lwaki mubeera n'ebirowoozo ebibi mu mitima gyammwe?"* ⁵ *Ekyo buli muntu ayinza okukyogera, kubanga kwogera bwogezi.* ⁶ *Naye mutegeere nga Omwana w'Omuntu alina obuyinza ku nsi okusonyiwa ebibi.* Awo n'agamba akoozimbye nti, *"Yimirira weetikke akatanda ko, weddireyo ewammwe!"* ⁷ N'ayimirira ng'awonye, ne yeddirayo eka. ⁸ Naye abantu abaali mu bibiina bwe baalaba ekyamagero kino ne beewuunya nnyo! Ne bagulumiza Katonda eyawa abantu obuyinza obwenkaniddaawo!

Okuyitibwa kwa Matayo

⁹ Awo Yesu bwe yava mu kifo ekyo n'alaba omuntu, erinnya lye Matayo, ng'atudde mu kifo we basolooleza omusolo, n'amugamba nti, *"Ngoberera."* Bw'atyo naye n'asitukiramu n'agoberera Yesu.

¹⁰ Awo Yesu bwe yali ng'atudde ku mmere mu nnyumba ya Matayo, abawooza bangi n'abantu abaali bamanyiddwa mu kitundu ekyo nti babi ne bajja ne batuula naye n'abayigirizwa be ku mmere ne balya. ¹¹ Naye Abafalisaayo bwe baakiraba, ne bagamba abayigirizwa be nti, "Lwaki Mukama wammwe alya n'abawooza n'abantu abalina ebibi?"

¹² Yesu bwe yawulira n'abaddamu nti, *"Abalamu tebeetaaga musawo wabula abalwadde."* ¹³ *Mugende muyige amakulu g'Ekyawandiikibwa kino nti, 'Saddaaka zammwe n'ebirabo byammwe si bye neetaaga, wabula neetaaga mubeerenga ba kisa.' Najjirira kuyita boonoonyi, so sajjirira abo abeerowooza nti batuukirivu."*

¹⁴ Lwali lumu abayigirizwa ba Yokaana ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti, "Lwaki abayigirizwa bo tebasiba nga ffe n'Abafalisaayo bwe tukola?"

¹⁵ Yesu n'ababuuza nti, *"Mikwano gy'omugole bayinza okunakuwala ng'omugole akyali nabo? Naye ekiseera kirituuka omugole lwalibaggibwako. Olwo nno balisiiba."*

¹⁶ *"Tewali muntu atunga kiwero kiggya mu lugoye lukadde, kubanga, ekiwero bwe kyetugga kiyuza olugoye olukadde, n'ekituli ne kigaziwa."* ¹⁷ *Era tewali atee-ka wayini musu mu nsawo ez'amaliba enkadde. En-sawo enkadde zaabika wayini n'ayiika n'ensawo ne zoonooneka. Wayini omusu bamuteeka mu nsawo z'amaliba maggya, byombi ne bitayonooneka."*

I Ensawo Ensawo ezoogerebwako wano zaali z'amaliba ga mbuzi. Wayini bwe yakaatuukanga, ng'ensawo zigaziwa, kumpi kwabika.

¹⁸ Bwe yali ng'akyayogera nabo omufuzi n'ajja, n'amusinza n'amugamba nti, "Omwana wange omuwala anfaddeko, naye singa ojja n'omukwatako anaalamuka." ¹⁹ Yesu bwe yasituka n'abayigirizwa be okugenda mu maka g'omukulu w'ekkuŋŋaaniro, ²⁰ omukazi eyali alwadde ekikulukuto ky'omusaayi, okumala emyaka kkumi n'ebiri, n'ajja emabega we n'akoma ku lukugiro lw'ekyambalo kye. ²¹ Kubanga y'agamba mu mutima gwe nti, "Ne bwe nnaakoma obukomi ku kyambalo kye nnaawona."

²² Yesu n'akyuka n'alaba omukazi n'amugamba nti, *"Muwala, guma omwoyo! Owonye olw'okukkiriza kwo."* Omukazi n'awonera mu kiseera ekyo.

²³ Awo Yesu bwe yatuuka mu maka g'omufuzi n'asanga abafuuyi b'amakondeere n'ekibiina nga kija-galadde, ²⁴ n'agamba nti, *"Mufulume kubanga omuwala tafudde wabula yeebase bwebasi."* Bonna ne bamusekerera nga bwe beesooza. ²⁵ Naye abantu bwe bamala okufuluma, Yesu n'ayingira, n'akwata omukono gw'omuwala, n'agolokosa omuwala. ²⁶ Ebigambo ebyo ne bibuna mu kitundu ekyo kyonna.

Yesu Awonya Bamuzibe ne Bakiggala

²⁷ Awo Yesu bwe yava eyo, abazibe b'amaaso babiri ne bamugoberera nga bwe baleekaana nti, "Ayi Omwana wa Dawudi, otusaasire!"

²⁸ Bwe yatuuka mu nju, bamuzibe ne bajja w'ali. Yesu n'ababuuza nti, *"Mukkiriza nga nnyinza okubazibula amaaso?"* Ne bamuddamu nti, "Weewaawo, Mukama waffe."

²⁹ Awo n'akoma ku maaso gaabwe n'abagamba nti, *"Kale, olw'okukkiriza kwammwe, kye musabye muki-weereddwa."* ³⁰ Amangwago amaaso gaabwe ne gaz-ibuka. Yesu n'abakuutira nnyo baleme kubuulirako muntu yenna ng'abagamba nti, *"Mulabe nga tewaba n'omu ategeera bibaddewo."* ³¹ Naye bwe baava awo, ne bagenda nga basaasaanya ebigambo ebyo, nga babuulira buli muntu gwe baasisinkananga mu kitundu ekyo.

³² Awo Yesu ne be yali nabo, bwe baali bafulumu ne bamuleetera kiggala eyali tayogera kubanga yaliko dayimooni. ³³ Yesu n'amugobako dayimooni, era amangwago abadde kiggala n'ayogera. Ekibiina ky'abantu ne beewuunya nnyo nga bagamba nti, "Kino tekibangawo mu Isirayiri."

³⁴ Naye Abafalisaayo ne bagamba nti, "Agoba bad-dayimooni lwa kubanga ye mukulu wa baddayimooni!" ³⁵ Yesu n'agenda ng'ayita mu bibuga byonna eby'omu kitundu ekyo, ne mu byalo ng'ayigiriza mu makuŋŋaaniro gaabwe, era ng'abuulira Enjiri ey'ob-wakabaka. Era buli we yatuukanga n'awonya abal-wadde n'abakoozimbye bonna. ³⁶ Awo bwe yatunuulira ekibiina ky'abantu nga bajja gy'ali, nga bakooye nnyo, era nga basaasaanye ng'endiga ezitalina musumba, n'abasaasira nnyo. ³⁷ N'agamba abayigi-

rizwa be nti, *“Eby’okukungula bingi nnyo, naye abakozi abakungula batono.*³⁸ *Noolwekyo musabe nannyini nnimiro, aweereze abakozi mu nnimiro ye.”*

Yesu Atuma Abayigirizwa Ekkumi n’Ababiri

10 Awo Yesu n’ayita abayigirizwa be ekkumi n’ababiri, ne bajja gy’ali n’abawa obuyinza okugobanga baddayimooni, n’okuwonyanga buli ndwadde n’okukozimba ebya buli ngeri.

² Amannya g’abayigirizwa ekkumi n’ababiri gano:

Simooni, ayitibwa Peetero; ne Andereya, muganda wa Peetero;

ne Yakobo, omwana wa Zebbedaaayo; ne Yokaana, muganda wa Yakobo;

³ Firipo; ne Battolomaayo;

ne Tomasi; ne Matayo, omusolooza w’omusolo; ne Yakobo, omwana wa Alufaayo; ne Saddayo;

⁴ ne Simooni, Omukananaayo; ne Yuda Isukalyoti, eyalya mu Yesu olukwe.

⁵ Abo ekkumi n’ababiri Yesu n’abatuma ng’abalagira nti: *“Temugenda eri bannamawanga wadde mu kibuga ky’Abasamaliya.*⁶ *Naye mugende eri abaana ba Isirayiri, endiga za Katonda ezaabula.*⁷ *Mugende mubabuulire nti, ‘Obwakabaka obw’omu ggulu busembedde.*⁸ *Muwonye abalwadde, muzuukize abafu, mulongoose abagenge, era mugobe ne baddayimooni. Muweereddwa buwa nammwe muwenga buwa.*

⁹ *“Temubanga na zaabu oba ffeeza wadde ekikomo mu nkoba zammwe,*¹⁰ *wadde ensawo ey’oku mugongo, wadde essaati ebbiri, wadde omugogo gw’engatto omulala, wadde omuggo. Kubanga omukozi asaanira okuweebwa eby’okumuyamba.*¹¹ *Buli kibuga oba kyalo mwe mutuukanga, munoonyengamu amaka g’omuntu asaanidde, musulenga omwo okutuusa lwe mulivaayo.*¹² *Bwe muyingiranga mu nnyumba mubeeyanjulire, amaka ago mugalagenga okwagala kwammwe.*¹³ *Amaka ago bwe gabanga ag’abantu abasaanidde, emirembe gyammwe ginaabeeranga ku bo, naye bwe gatabanga bwe gatyo emirembe gyammwe ginaabaddiranga.*¹⁴ *Buli atabasembezenga wadde okuwuliriza ebighambo byammwe, bwe mubanga muva mu kibuga ekyo oba mu nnyumba eyo, mukunkumulanga enfuufu^Iey’oku bigere byammwe.*¹⁵ *Ddala ddala mbagamba nti ensi ya Sodomu ne Ggomola ziriweebwa ekibonerezo ku lunaku olw’okusalirako omusango ekirigumiikirizika okukira ekibuga ekyo oba amaka ago.*

^I Omuntu okukunkumulira omulala enfuufu y’ebigere bye, kaali kabonero akaakolebwanga Abafalisaayo nga bava mu bitundu bannamawanga gye baabeeranga, ebyalowoozebanga okuba ebitali birongoofu.

¹⁶ *“Laba mbatuma ng’endiga mu misege. Noolwekyo mubeere bagezigezi ng’emisota, era abataliiko kya kunenyezebwa ng’amayiba.*¹⁷ *Mwekuume abantu! Kubanga balibawaayo eri enkiiko z’Abakadde, ne mu makuŋŋaaniro gaabwe, ne babakuba emigo.*¹⁸ *Mulitwalibwa mu maaso ga bagavana ne bakabaka ku lwange, okuba abajulirwa eri bo n’abannaggwanga.*¹⁹ *Bwe muweebwangayo, temweraliikiriranga kye munaawoza, kubanga kinaabaweebwanga mu kiseera ekyo.*²⁰ *Kubanga si mmwe mugenda okwogera wabula Omwoyo wa Kitammwe y’alyogerera mu mmwe!*

²¹ *“Owooluganda aliwaayo muganda we okuttibwa era n’abazadde baliwaayo abaana baabwe okuttibwa. Abaana nabo balyefuukira bazadde baabwe ne babatata.*²² *Mulikyayibwa abantu bonna olw’erinnya lyange. Naye oyo aligumiikiriza okutuuka ku nkomerero alirokolebwa.*²³ *Bwe babayigganyanga mu kibuga ekimu muddukirenga mu kirala! Ddala ddala mbagamba nti muliba temunnabuna bibuga bya Isirayiri, Omwana w’Omuntu n’ajja.*

²⁴ *“Omuyigirizwa tasinga amusomesa, so n’omuuddu tasinga mukama we.*²⁵ *Kirungi omuyigirizwa okuba ng’omusomesa we, n’omuuddu okuba nga mukama we. Obanga nnannyinimu ayitibwa Beeruzebuli, tekisingawo nnyo ku b’omu nju ye.*

²⁶ *“Noolwekyo temubatyanga. Teri kyakisibwa ekitalimanyibwa, era tewali kyakwekebwa ekitalizuulibwa.*²⁷ *Buli kye mbabuulira mu kizikiza mukyogereranga mu musana, na buli kye mbagamba mu kaama, nakyo mukyasanguzanga waggulu ku nnyumba.*²⁸ *Era temubatyanga abo abatta omubiri kubanga tebasobola kutta mwoyo! Naye mutyenga oyo yekka, ayinza okuzikiriza byombi omwoyo n’omubiri mu ggeyeena.*²⁹ *Enkazaluggya ebbiri tezigula sente emu? Naye tewali n’emu ku zo eyinza okuttibwa nga Kitammwe tamanyi.*³⁰ *Era buli luviri oluli ku mitwe gyammwe lwabalibwa.*³¹ *Kale temweraliikiriranga kubanga mmwe muli ba muwendo munene eri Kitammwe okusinga enkazaluggya ennyingi.*

³² *“Buli muntu alinjatulira mu maaso g’abantu, nange ndimwatulira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu.*³³ *Na buli muntu alinneegaanira mu maaso g’abantu, nange ndimwegaanira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu.*

³⁴ *“Temulowooza nti najja okuleeta emirembe ku nsi! Sajja kuleeta mirembe wabula ekitala.*³⁵ *Kubanga najja okwawukanya*

“omwana owoobulenzu ne kitaawe, n’omwana owoobuwala ne nnyina n’okwawukanya muka mwana ne nnyazaala we.

³⁶ *Abalabe b’omuntu banaabanga ba mu nju ye.’*

³⁷ *“Oyo ayagala kitaawe oba nnyina okusinga Nze tasaanira, n’oyo ayagala mutabani we oba muwala we okusinga Nze naye tasaanira.*³⁸ *N’oyo ateetikken-ga musaalaba gwe n’angoberera tasaani-*

ra.³⁹ Omuntu ayagala ennyo obulamu bwe alibufiirwa, naye alifiirwa obulamu bwe ku lwange, alibulokola.

⁴⁰ "Buli abasembeza, aba asembezezza Nze, ate asembeza Nze aba asembezezza oyo eyantuma.⁴¹ Oyo asembeza nnabbi mu linnya lya nnabbi, alifuna empeera y'emu nga nnabbi. Era buli anaasembazanga omuntu omutuukirivu mu linnya ly'omuntu omutuukirivu, alifuna empeera y'emu ng'ey'omutuukirivu.⁴² Ddala ddala mbagamba nti buli aliwa omu ku baana bano abato egiraasi y'amazzi agannyogoga olw'erinnya ly'omuyigiriza talirema kuweebwa mpeera ye."

Yesu ne Yokaana Omubatiza

11 Awo Yesu bwe yamala okulagira abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'avaayo n'agenda okubulira n'okuyigiriza mu bibuga byabwe.

² Yokaana Omubatiza, eyali omusibe mu kkomera mu kiseera ekyo, bwe yawulira emirimu Kristo gye yali akola, n'amutumira abayigirizwa be. ³ Ne babuuzza Yesu nti, "Ggwe wuuyo gwe tubadde tulindirira, nantiki tulindirireyo omulala?"

⁴ Yesu n'abaddamu nti, "Muddeeyo eri Yokaana mu mugambe bye mulaba ne bye muwulira.⁵ Abazibe b'amaaso balaba, n'abalema batambula. Abagenge balongoosebwa ne bakiggala bawulira, n'abafu bazuukizibwa n'abaavu babuulirwa Enjiri.⁶ Era mumumpeere obubaka buno nti, 'Alina omukisa oyo atanneesittalako.'"

⁷ Awo abayigirizwa ba Yokaana Omubatiza bwe baamala okugenda, Yesu n'ategeeza abantu ebya Yokaana nti, "Bwe mwagenda mu ddungu mwagenderera kulaba ki? Olumuli olunyeenyebwa n'empewo?⁸ Naye kiki kye mwagenda okulaba? Omuntu ayambadde engoye ezinekaaneka? Laba abambala engoye ennungi babeera mu mbiri za bakabaka.⁹ Naye mwagenda kulaba ki? Nnabbi. Weewaawo ka mbabuulire, oyo asinga ne nnabbi.¹⁰ Kubanga ye oyo ayogerwako mu Byawandiikibwa nti,

"Ndiweereza omubaka wange akukulembere, alikuteekerateekera ekkubo nga tonnaja."

¹¹ Ddala ddala mbagamba nti tewabangawo muntu eyazaalibwa omukazi asinga Yokaana Omubatiza. Naye asembayo okuba omukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu asinga Yokaana.¹² Era okuva mu biro bya Yokaana Omubatiza n'okutuusa kaakano, obwakabaka obw'omu ggulu buyingirwa n'amaanyi, era abantu ab'amaanyi ennyo be babutwala.¹³ Kubanga amateeka gonna era n'obunnabbi byonna byayogera okutuukira ddala ku Yokaana.¹⁴ Era obanga mwagala okukkiriza, ye Eriya anaatera okujja.¹⁵ Alina amatu agawulira, awulire."

¹⁶ "Eggwanga lino nnaaligeraageranya ku ki? Bafaanana ng'abaana abato abazannya emizannyo gyabwe mu katale, nga bagamba bato bannaabwe nti,

¹⁷ "Twabafuuyira omulere, ne mutazina; ne tuyimba oluyimba olw'okukungubaga, ne mutakungubaga."

¹⁸ Kubanga Yokaana eyali talya wadde okunywa yajja ne mugamba nti, 'Aliko dayimooni.'¹⁹ Omwana w'Omuntu, bwe yajja ng'alya era ng'anywa, ne boogera nti, 'Wa mululu, muntu munywi, era mukwano gw'abasoolooza b'omusolo n'aboononyi. B'abeeramul!' So nga amagezi geeragira mu bikolwa."

²⁰ Yesu n'anenya nnyo ebibuga mwe yakolera ebyamagero ebisinga obungi, kubanga tebeeneyana.

²¹ "Zikusanze, ggwe Kolaziini! Zikusanze ggwe Besusayida! Kubanga ebyamagero bye nakolera mu mmwe, singa nabikolera mu Ttuulo ne mu Sidoni, bandibadde beeneyana dda nga bali mu bibukutu n'evvu ku mitwe gyabwe.²² Ddala ddala Ttuulo ne Sidoni biriyisibwa bulungiko okusinga mmwe ku lunaku olw'okusalirako omusango!²³ Naawe Kaperunawumu, newaakubadde nga wagulumizibwa okutuuka eggulu gye likoma, naye oliserengesebwa wansi emagombe. Kubanga ebyamagero eby'ekitalo ebyakolebwa ewuwo, singa byakolerwa mu Sodomu, kyandibadde kikyaliwo ne leero.²⁴ Ddala ddala Sodomu kigenda kuyisibwa bulungiko, okusinga ggwe, ku lunaku olw'okusalirako omusango!"

Abakooye n'Abazitoowereddwa

²⁵ Yesu n'asaba bw'ati nti, "Ayi Kitange, Mukama w'eggulu n'ensi, nkwebaza kubanga ebigambo byo bino eby'amazima wabikisa abo abeeyita ab'amagezi ennyo, naye n'obibikkulira abaana abato.²⁶ Weewaawo Kitange, bw'oty'o bwe wasiima."

²⁷ "Kitange yankwasa ebintu byonna era Kitange yekka y'amanyi Omwana, nange Omwana Nze nzekka Nze mmanyi Kitange, n'abo Omwana b'aba ayagadde okulaga Kitaawe nabo bamumanyi."

²⁸ "Mujje gye ndi mmwe mwenna abakooye era abazitoowereddwa, nange nnaabawummuza.²⁹ Musitule ekikoligo kyange, muyigire ku nze, kubanga ndi muwombeefu era omuteefu mu mutima, n'emyoyo gyammwe girifuna ekiwummulo.³⁰ Kubanga ekikoligo kyange kyangu, n'omugugu gwange teguzitowa."

Mukama wa Ssabiiti

12 Awo mu kiseera ekyo Yesu n'ayita mu nnimiro y'emmere ey'empeke ku lunaku lwa Ssabiiti. Abayigirizwa be ne balumwa enjala ne batandika okunoga ebirimba by'enjaano ne babirya. ² Naye Abafalisaayo bwe baalaba kino ne bagamba Yesu nti, "Laba abayigirizwa bo bakola ekitakkirizibwa kukolebwa ku Ssabiiti."

³ Naye Yesu n'abaddamu nti, "Temusomanga ku Dawudi kye yakola bwe yalumwa enjala ne be yali nabo?⁴ Yayingira mu nnyumba ya Katonda n'alya emi-

*gaati egy'okulaga, egikkirizibwa bakabona bokka okulya.*⁵ *Oba temusomanga mu mateeka nti bakabona ababeera mu luwalo lw'okuweereza mu Yeekaalu ne basobya ku Ssabbiiti tebaliiko musango?*⁶ *Naye mbagamba nti ekisinga Yeekaalu kiri wano.*⁷ *Naye singa mumanyi amakulu ga kino nti, 'Njagala mubeerenga ba kisa okusinga okuwangayo ssad-daaka,' temwandinenyenza bataliiko musango.*⁸ *Kubanga Omwana w'Omuntu ye Mukama wa Ssabbiiti."*

⁹ N'avaayo n'ajja mu kuŋŋaaniro lyabwe. ¹⁰ Laba mwalimu omusajja eyalina omukono ogwakala. Ne babuuzza Yesu obanga kikkirizibwa okuwonya ku Ssabbiiti. ¹ Baali basuubira nti anaddamu nti kituufu, balyoke bamuwawaabire.

¹¹ Naye n'abaddamu nti, *"Singa wabaddewo omuntu mu mmwe ng'alina endiga emu, n'egwa mu bunnya ku lunaku lwa Ssabbiiti, tagiggyamu?"*¹² *Kale, omuntu tasinga nnyo endiga omuwendo? Noolwekyo kikkirizibwa okukola ekirungi ku Ssabbiiti."*

¹³ Bw'atyo n'agamba omusajja nti, *"Golola omukono gwo."* N'agugolola ne guwona, ne guba mulamu nga gunnaagwo! ¹⁴ Awo Abafalisaayo ne bafuluma ne batesa nga bwe banaazikiriza Yesu.

Omuweereza wa Katonda

¹⁵ Naye Yesu bwe yakimanya n'afuluma mu kuŋŋaaniro, abantu bangi nnyo ne bamugoberera, n'awonya abaali abalwadde bonna, ¹⁶ kyokka n'abakomako baleme okumwatuukiriza. ¹⁷ Ebyayogerwa Nnabbi Isaaya biryoke bituukirire nti:

¹⁸ "Laba Omuweereza wange, ggwe neerondera, gwe njagala ennyo asanyusa emmeeme yange. Ndimuteekako Omwoyo wange era Alisalira amawanga gonna emisango.

¹⁹ Taliyomba so talireekaana, era tewaliba n'omu aliwulira eddoboosi lye mu nguudo.

²⁰ Talimenya lumuli lunafu, wadde okuzikiriza olutambi lw'ettaala olunyooka.

²¹ Era abamawanga baliba n'essuubi mu linnya lye."

Yesu ne Beeruzebuli

²² Awo Yesu ne bamuleetera omusajja eyaliko dayimooni, nga muzibe w'amaaso era nga tayogera. N'amuwonya, omusajja eyali tasobola kwogera n'asobola okwogera n'okulaba. ²³ Abantu bonna ne beewuunya ne boogera nti, "Ddala ddala ono si mwana wa Dawudi?"

I Okuwonyezebwa ku Ssabbiiti kyali tekikkirizibwa bayigiriza b'amateeka okuggyako nga kirowoozebwa okuba ng'omuntu oyo omulwadde taalame okutuusa enkeera. Omusajja eyali akozimbye omukono yali tagenda kufa ku lunaku olwo lwennyini wadde enkeera

²⁴ Naye Abafalisaayo bwe baakiwulira ne boogera nti, "Ono agoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni."

²⁵ Yesu bwe yategeera ebirowoozo byabwe n'abagamba nti, *"Obwakabaka bwe bwawukanamu, oba ekibuga wadde amaka, tebiyinza kuyimirira."*²⁶ *Ne Setaani bw'agoba Setaani munne ku muntu aba yeyawuddemu. Obwakabaka bwe bunaayimirira butya?*²⁷ *Obanga Nze ngoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni, kale batabani bammwe babagoba ku bw'ani? Noolwekyo be bali basalira omusango.*²⁸ *Naye bwe mba ngoba baddayimooni n'amaanyi g'Omwoyo wa Katonda, kale Obwakabaka bwa Katonda buzze gye muli.*

²⁹ *"Oba omuntu ayinza atya okuyingira mu nnyumba y'omuntu ow'amaanyi, n'amunyagako ebintu bye okuggyako ng'asooka okusiba ow'amaanyi oyo? Olwo n'alyoka anyaga ebintu bye.*

³⁰ *"Oyo atali nange, mulabe wange. N'oyo atakuŋŋaanyiza wamu nange asaasaanya."*³¹ *Noolwekyo mbategeereza ddala nti omuntu alisonyiyibwa buli kibi kyonna, na buli kuvvoola. Naye alivvoola Mwoyo Mutukuvu talisonyiyibwa.*³² *Na buli muntu ayogera ekigambo ekibi ku Mwana w'Omuntu alisonyiyibwa, naye ayogera ekibi ku Mwoyo Omutukuvu talisonyiyibwa mu mulembe guno wadde ogugenda okujja.*

³³ *"Buli muti gutegeererwa ku bibala byagwo. Omuti bw'ogulabirira gubala ebibala ebirungi, naye bw'ogulagajjalira tegubala bibala."*³⁴ *Mmwe abaana b'embalasaasa, mmwe abalina ebibi muyinza mutya okwogera ebirungi? Akamwa koogera ku biba bijjudde mu mutima.*³⁵ *Omuntu omulungi afulumya ebirungi okuva mu tterekero lye eddungu, era n'omuntu omubi afulumya ebibi okuva mu tterekero lye ebibi.*³⁶ *Era mbategeera nti buli kigambo kyonna ekitasaana abantu kye boogera, kiribabuuzibwa ku lunaku olw'okusalirako emisango.*³⁷ *Bwe bityo ebigambo byo bye birikuweesa obutuukirivu era ebigambo byo bye birikusalizisa omusango."*

Akaborero ka Nnabbi Yona

³⁸ Awo abamu ku bannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne bagamba Yesu nti, "Omuyigiriza twagala otulage akaborero."

³⁹ Naye n'abaddamu nti, *"Omulembe omwonoonefu era omwenzi ogunoonya akaborero; temugenda kuweebwa kabonero okuggyako aka nnabbi Yona."*⁴⁰ *Kubanga Yona nga bwe yamala mu lubuto lw'ekyennyanja ekinene ennaku ssatu emisana n'ekiro, n'Omwana w'Omuntu bw'atyo bw'alimala mu ttaka ennaku ssatu emisana n'ekiro.*⁴¹ *Abantu b'e Nineeve baliyimirira ne basaliza abantu b'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga beenenya bwe baawulira okubuulira kwa Yona. Naye laba asinga*

Yona ali wano.⁴² Era ku lunaku olw'okusalirako omusango, kabaka omukazi ow'omu bukiikaddyo alisaliza abantu ab'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga yava ku nkomerero y'ensi okujja okuwuliriza amagezi ga Sulemaani. Naye laba asinga Sulemaani ali wano.

⁴³ "Omwoyo ogutali mulongoofu bwe guva mu muntu guyita mu malungu nga gunoonya aw'okuwumulirako, ne gutafuna wa kuwummulira.⁴⁴ Kyeguva gugamba nti, 'Leka nzireyo mu nnyumba mwe nava.' Bwe guddayo gusanga nkalu, nga eyereddwa era nga ntegeke.⁴⁵ Kyeguva gugenda ne guleeta emyoyo emirala musanvu egigusingako obwonoonefu, ne giyingira mu nnyumba omwo ne gibeera omwo. Olwo omuntu oyo n'abeera bubi nnyo okusinga bwe yali okusooka. Bwe kityo bwe kiriba n'omulembe guno omwonoonefu."

Yesu ne Baganda be ne Nnyina

⁴⁶ Yesu bwe yali akyayogera n'ekibiina, nnyina ne baganda be ne batuuka ne bayimirira ebweru nga baagala okwogera naye. ⁴⁷ Omuntu omu n'amutegeeza nti, "Nnyoko ne baganda bo, bali wabweru baagala kwogera nawe."

⁴⁸ Yesu n'amuddamu nti, "*Mmange ye ani era ne baganda bange be baani?*"⁴⁹ N'agolola omukono gwe eri abayigirizwa be n'agamba nti, "*Mulabe mmange ne baganda bange!*"⁵⁰ Kubanga buli akola ebyo Kitange ali mu ggulu by'ayagala oyo ye muganda wange, ye mwannyinaze era ye mmange."

Olugero lw'Omusizi

13 Ku lunaku olwo Yesu n'afulumu mu nnyumba n'agenda n'atuula ku lubalama lw'ennyanja.

² Ekibiina kinene ne kimukunjaanirako. Kwe kuyingira mu lyato n'atuula omwo abantu bonna ne bayimirira ku lubalama. ³ N'ababuulira ebintu bingi mu ngero ng'agamba nti, "*Omulumu yali asiga ensigo mu nnimiro ye.*"⁴ Bwe yagenda ng'amansa ensigo, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo, ennyonyi ne zijja ne zizirya.⁵ Endala ne zigwa ku lwazi okutali ttaka lingi era ne zimera mangu kubanga ettaka teryali ggwanvu.⁶ Naye omusana bwe gwayaka ne ziwotoka kubanga emirandira gyazo gyali kumpi.⁷ Endala ne zigwa mu maggwa, bwe zaamera amaggwa nago ne gakula ne gazisinga amaanyi, obulimi obwali bwakamera ne bukala.⁸ Endala ne zigwa ku ttaka eddungi, ne zimera ne zibala bulungi, ne zivaamu emirundi amakumi asatu, n'endala emirundi nkaaga n'endala emirundi kikumi.⁹ Alina amatu agawulira, awulire."

¹⁰ Abayigirizwa be ne bamusemberera ne bamubuza nti, "Lwaki oyogera nabo mu ngero?"

¹¹ N'abaddamu nti, "*Mmwe mulina omukisa kubanga mwaweebwa okutegeera ebyama eby'obwakabaka obw'omu ggulu, naye bo tebaakiweebwa.*"¹² Kubanga

buli alina alyongerwako abeerere ddala na bingi, naye oyo atalina aliggyibwako n'ako akatono k'alina.¹³ Kyenya njigiriza mu ngero:

"Abalaba baleme okulaba,

n'abawulira baleme okuwulira wadde okutegeera.

¹⁴ Kino kituukiriza nnabbi Isaaya kye yagamba nti, "Muliwulira naye temulitegeera

n'okulaba muliraba naye temulimanya.

¹⁵ Kubanga omutima gw'abantu bano gwesibye,

n'amatu gaabwe tegawulira bulungi.

N'amaaso gaabwe gazibiridde baleme okulaba

n'amaaso wadde okuwulira n'amatu,

wadde omutima gwabwe okutegeera,

ne bakyuka

ne mbawonya.'

¹⁶ Naye amaaso gammwe galina omukisa, kubanga galaba, n'amatu gammwe kubanga gawulira.¹⁷ Ddala

ddala mbagamba nti, Waaliwo bannabbi bangi,

n'abatuu kirivu bangi abeegombanga okulaba ku bino bye mulaba, n'okuwulira bye muwulira kyokka ne batafuna mukisa ogwo.

¹⁸ "Noolwekyo muwulirize olugero lw'omulimi eyasiga ensigo.¹⁹ Ensigo eyagwa ku mabbali g'ekkubo

efaanana ng'omuntu awulira ekigambo kya Katonda n'atakitegeera era omulabe Setaani n'ajja n'akimusikula

lako okuva ku mutima.²⁰ Ensigo eyagwa ku byaziyazi efaanana ng'omuntu awulira ekigambo, amangwago

n'akyaniriza n'essanyu,²¹ naye olw'okuba nga talina mmizi mu ye, wa kaseera buseera, ennaku n'okuyiganyizibwa

bwe bijja olw'ekigambo, amangwago n'agwa.²² N'ensigo eyagwa mu maggwa efaanana

ng'omuntu awulira ekigambo naye okweraliikirira kw'ebintu by'ensi n'obugagga obutaliimu ne bibuutikirira

ekigambo ne kitabala bibala.²³ Naye ensigo eyagwa ku ttaka eddungi efaanana ng'omuntu awulira

ekigambo n'akitegeera, n'abalira ddala ebibala, n'abala ebibala amakumi asatu, oba nkaaga oba kikumi."

²⁴ N'abagerera olugero olulala nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'omuntu eyasiga ensigo

ennungi mu nnimiro ye,²⁵ naye ekiro nga yeebase abasajja abalabe ne bajja ne basiga omuddo wakati

mu njaano ye ne bagenda.²⁶ Naye enjaano ennungi bwe yamera, n'omuddo ne gumerera wamu nayo.

²⁷ "Naye abaddu b'omwami w'ennyumba bwe baa-musemberera ne bamugamba nti, 'Mukama waffe, tewasiga nsigo nnungi mu nnimiro yo? Naye ate omuddo guvudde wa?'

²⁸ "Ye n'abaddamu nti, 'Omulabe ye yakola ekyo.' Abaddu kyebaava bamubuuza nti, 'Tugende tugukoolemu?'

²⁹ "N'abaddamu nti, 'Nedda, kubanga bwe munaaba mukuulamu omuddo mujja kukuuliramu n'enjaano.³⁰ Kale mubireke byonna bikulire wamu, okukungula bwe kulituuka ne ndyoka ndagira abakunguzi basooke bakunjaanye omuddo bagusibeko n'olu-

vannyuma bagwokye, naye yo enjjaano bagikunjaanyize mu tterekero lyange.”

Olugero lw’Akaweke ka Kaladaali n’olw’Ekizimbulukusa

³¹ N’abagerera olugero olulala ng’agamba nti, *“Obwakabaka obw’omu ggulu bufaanana ng’akaweke ka kaladaali, omusajja ke yasiga mu nnimiro.³² Kaladaali kaweke katononnyo okusinga ensigo endala zonna. Naye bwe kasimbibwa ne kakula kavaamu omuti omunene ennyo, n’ennyonyi ez’omu bbanga ne zijja ne zibeera ku matabi gaagwo.”*

³³ N’abongerayo olugero olulala nti, *“Obwakabaka obw’omu ggulu buyinza okugeraageranyizibwa n’ekizimbulukusa omukazi kye yakweka mu buwunga bw’enjjaano, n’apima ebigerero bisatu okutuusa lwe bwazimbulukuka bwonna.”*

³⁴ Bino byonna Yesu yabyogerera mu ngero eri ebibiina era teyayogera gye bali awatali ngero.

³⁵ Ekyayogerera ntabbi ne kiryoka kituukirira nti, *“Ndyogerera mu ngero, njogere ebintu ebyakwekebwa okuva ku kutondebwa kw’ensi.”*

Okunnyonyola Olugero lw’Enjjaano y’omu Nsiko

³⁶ Awo bwe yamala okusiibula ekibiina n’ayingira mu nnyumba, abayigirizwa be ne bamusemberera ne bamusaba abannyonyole amakulu g’olugero lw’omuddo ogwali mu nnimiro.

³⁷ N’abannyonyola ng’agamba nti, *“Omwana w’Omuntu ye yasiga ensigo ennungi.³⁸ Ennimiro y’ensi, n’ensigo ennungi be baana b’obwakabaka, naye omuddo be baana ba Setaani.³⁹ Omulabe eyasiga ensigo ez’omuddo ye Setaani, amakungula y’enkomerero y’ensi n’abakunguzi be bamalayika.*

⁴⁰ *“Noolwekyo ng’omuddo bwe gwakunjaanyizibwa ne gwokebwa mu muliro, bwe kityo bwe kiriba ku nkomerero y’ensi.⁴¹ Omwana w’Omuntu alituma bamalayika be mu bwakabaka bakunjaanye ebintu byonna ebyesittaza, n’abajeemu,⁴² babasuule mu nkoomi y’omuliro. Omwo mwe muliba okukaaba n’okuluma obujiji.⁴³ Naye abatuukirivu balyakaayakana ng’enjuba mu bwakabaka bwa Kitaabwe. Alina amatu agawulira, awulire.*

⁴⁴ *“Obwakabaka obw’omu ggulu bufaanana n’ekyobugagga ekyakwekebwa¹ mu nnimiro omuntu omu bwe yakigwikiriza. Olw’essanyu lye yafuna n’agenda n’atunda bye yalina byonna, n’agula ennimiro eyo.*

⁴⁵ *“Ate era obwakabaka obw’omu ggulu bufaanana ng’omusuubuzi w’amayinja ag’omuwendo omungi eyali anoonya amayinja ag’omuwendo,⁴⁶ bwe yazuula ejinja erimu ery’omuwendo n’agenda n’atunda bye yalina byonna n’aligula.*

¹ Mu biro ebyo eby’obugagga byakwekebwa mu ttaka, kubanga tewaalingawo bbanka, newaakubadde nga waaliwo abawola ensimbi

Olugero lw’Akatiimba

⁴⁷ *“Era obwakabaka obw’omu ggulu bufaanana ng’akatiimba akategebwa mu nnyanja ne kakwasa ebyennyanja ebya buli ngeri,⁴⁸ akatiimba bwe kajjula ne bakawalulira ku lubalama ne balondamu ebirungi nga babikunjaanyiza mu bisero, ebibi nga babisuula.⁴⁹ Bwe kiriba bwe kityo ne ku nkomerero y’ensi, bamalayika balijja ne baawulamu abantu abatuukirivu n’ababi.⁵⁰ Ababi balibasuala mu nkoomi y’omuliro eri-ba okukaaba n’okuluma obujiji.”*

⁵¹ Yesu n’ababuza nti, *“Ebintu bino byonna mu-bitegedde?”*

Ne bamuddamu nti, *“Weewaawo.”*

⁵² Kyeyava abagamba nti, *“Noolwekyo omuwandiisi eyayiga obulungi amateeka g’Ekiyudaaya ate n’afuuka omuyigiriza w’obwakabaka obw’omu ggulu, ali ng’omusajja nnyini nnyumba, aggyayo mu tterekero lye ebipya n’ebikadde.”*

Yesu Bamwegana e Nazaaleesi

⁵³ Awo Yesu bwe yamala okugera engero ezo n’avaayo, ⁵⁴ n’addayo mu kibuga ky’ewaabwe n’ayigiriza mu kunjaanira lyabwe. N’abeewuunyisa ne bagamba nti, *“Yaggya wa amagezi n’ebyamagero ebyo?”* ⁵⁵ Ne beebuza nti, *“Ono si ye mutabani w’omubazzi? Nnyina ye Maliyamu ne baganda be ba Yakobo, ne Yusufu, ne Simooni ne Yuda.”* ⁵⁶ Ne bannyina babeera kuno. Kale, ebyo byonna yabiggya wa?” ⁵⁷ Ne bamunyiigira nga balowooza nti abeeragirako. Naye Yesu n’abagamba nti, *“Ntabbi aweebwa ekitiibwa mu buli kifo, okuggyako mu kitundu ky’ewaabwe ne mu nnyumba y’ewaabwe.”*

⁵⁸ Era yakolerayo ebyamagero bitono olw’obutakiriza bwabwe.

Yokaana Atemwako Omutwe

¹⁴ Mu kiseera ekyo Kabaka Kerode bwe yawulira ettutumu lya Yesu ² n’agamba abaweereza be nti, *“Oyo ye Yokaana Omubatiza azuukidde mu bafu, era y’akola eby’amagero.”*

³ Kuba Kerode yali amaze okukwata Yokaana n’amussa mu kkomera, kubanga Yokaana yamunonya olwa Kerodiya muka Firipo muganda we, ⁴ kubanga Yokaana yagamba Kerode nti, *“Si kituufu okusigula muka muganda wo n’omufuula owuwo.”* ⁵ Kerode yali ayagala kumutta naye n’atya abantu kubanga baalowooza Yokaana okuba ntabbi.

⁶ Olunaku lw’amazaalibwa ga Kerode bwe lwatuuka muwala wa Kerodiya n’azina nnyo ku mbaga n’asanyusa nnyo Kerode. ⁷ Awo Kerode n’asuubiza omuwala ng’alayira okumuwa kyonna ky’anaamusaba. ⁸ Naye bwe yaweebwa nnyina amagezi, n’agamba nti, *“Mpeera wano omutwe gwa Yokaana Omubatiza ku lusaniya.”* ⁹ Ekintu ekyo ne kinakuwaza nnyo kabaka.

Naye olwokubanga yali yakisuubiza mu maaso g'abagenyi be, kyeyava alagira bagumuleetere. ¹⁰ Ne bagenda mu kkomera, ne batemako Yokaana omutwe ¹¹ ne baguleetera ku lusaniya ne baguwa omuwala, naye n'agutwalira nnyina.

¹² Abayigirizwa ba Yokaana ne banonayo omulambo gwe ne bagutwala ne baguziika, ne balyoka bagenda ne babikira Yesu. ¹³ Yesu bwe yabiwulira ebyo, n'asabala mu lyato, n'abaako gy'alaga abeere yekka mu kya ma. Naye abantu bangi nnyo bwe baakiwulira ne bava mu bibuga bingi, ne beekooloobya, ne bamugoberera nga bayita ku lukalu. ¹⁴ Yesu bwe yava eyo n'alaba, abantu bangi n'abasaasira n'awonya abalwadde baabwe.

¹⁵ Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa be ne baja gy'ali ne bamugamba nti, "Laba obudde buzibye ate tuli mu ddungu, ssiibula abantu bagende beegulire emmere mu bibuga."

¹⁶ Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Tekyetaagisa kubasiibula, mmwe mubawe ekyokulya."*

¹⁷ Ne bamuddamu nti, "Ffe tetulina kyakulya kiyinza kubamala, wabula tulinawo emigaati etaano gyokka n'ebyenyanja bibiri."

¹⁸ N'abagamba nti, *"Kale mubindetere wano."* ¹⁹ N'alagira ekibiina kituule wansi ku muddo, n'addira emigaati etaano n'ebyenyanja ebibiri, n'atunula waggulu ne yeebaza, emigaati n'agimenyaa-menyanu n'agiwa abayigirizwa ne batandika okugabula ekibiina. ²⁰ Bonna ne balya ne bakkuta; obutundundu obwafikkawo ne babukunjaanya wamu ne bujjuza ebisero kkumi na bibiri! ²¹ Abantu bonna abaalya baali ng'enkumi ttaano nga totaddeeko bakazi na baana.

Yesu Atambulira ku Mazzi

²² Amangwago Yesu n'alagira abayigirizwa be basaabale eryato bagende emitala w'ennyanja, ye asigale ng'akyasiibula abantu. ²³ Bwe yamala okusiibula ekibiina n'ayambuka ku lusozi yekka okusaba. Obudde ne buziba ng'ali eyo yekka. ²⁴ Eryato abayigirizwa mwe baali bwe lyatuuka ebuziba, omuyaga mungi ne gubafuluma mu maaso eryato ne lyesunda.

²⁵ Awo ku ssaawa nga mwenda ez'ekiro, Yesu n'ajja gye bali ng'atambula ku nnyanja. ²⁶ Naye abayigirizwa bwe baamulaba ng'atambulira ku nnyanja ne batya, nga balowooza nti muzimu.

²⁷ Awo amangwago Yesu n'abagamba nti, *"Mugume, Nze nzuuno temutya."*

²⁸ Peetero n'amugamba nti, "Obanga ye ggwe ddala Mukama waffe, ndagira nange nzije gy'oli nga ntambulira ku mazzi."

²⁹ Yesu n'amuddamu nti, *"Kale jjangu."* Peetero n'ava mu lyato n'atambulira ku mazzi okugenda eri Yesu.

³⁰ Naye Peetero bwe yalaba omuyaga ogw'amaanyi, n'atya n'atandika okusaanawo, n'akoowoola Yesu nti, "Mukama wange, ndokola!"

³¹ Amangwago Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwata, n'amugamba nti, *"Ggwe alina okukkiriza okutono, lwaki obuusizzabuusizza?"*

³² Bwe baalinnya mu lyato omuyaga gwonna ne guggwaawo. ³³ N'abo abaali mu lyato ne bamusinza nga bagamba nti, "Ddala ddala oli Mwana wa Katonda!"

³⁴ Bwe baasomoka ne bagukkira ku lukalu e Gesaleeti. ³⁵ Abantu b'omu kitundu ekyo bwe baamutegeera ne batumya abalwadde bonna ne baba-muleetera. ³⁶ Ne bamwegayirira waakiri bakomeko bukomi ku lukugiro lw'ekyambalo kye, era buli eyakomako n'awonyezebwa.

Obulongoofu n'Obutali Bulongoofu

15 Awo Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne bava e Yersaalemi ne baja eri Yesu ne bamubuuza nti: ² "Abayigirizwa bo lwaki banyoomoola obulombolombo bw'Abakadde? Kubanga tebanaaba mu ngalo nga bagenda okulya emmere."

³ Naye Yesu naye n'ababuza nti, *"Lwaki mumenya amateeka ga Katonda, nga mwerimbika mu bulombolombo bwammwe?"* ⁴ Katonda yagamba nti, *"Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa. Oyo anaavumanga kitaawe ne nnyina battanga mutte,"* ⁵ Naye mmwe mugamba nti, *"Buli agamba kitaawe oba nnyina nti, 'Ekirabo kye nandikuwadde nkiwaddeyo eri Katonda,' omuntu oyo teyeetaaga kussaamu kitaawe kitiibwa." Noolwekyo tassaamu kitaawe oba nnyina kitiibwa. Bwe mutyo ne mudibya etteeka lya Katonda olw'obulombolombo bwammwe."* ⁷ Mmwe bannanfusi! *Nnabbi Isaaya yayogera bulungi ebyobunnabbi ebibakwatako bwe yagamba nti,*

⁸ *"Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kya ku mimwa."*

Naye emitima gyabwe gindi wala.

⁹ *'Okusinza kwabwe kwa bwereere.*

Kubanga bayigiriza amateeka abantu ge beekoledde."

¹⁰ Yesu n'ayita ekibiina n'abagamba nti, *"Mumpulirize era mutegeere."* ¹¹ *Omuntu ky'alya si kye kimwonoonyesa, wabula ekyo ekiva mu kamwa ke, kye kimwonoonyesa."*

¹² Abayigirizwa be ne baja gy'ali ne bamugamba nti, "Omanyi ebigambo byo nga bwe binyiizizza Abafalisaayo?"

¹³ Naye Yesu n'addamu nti, *"Buli kisimbe Kitange ali mu ggulu ky'ataasimba kigenda kusimbulwa."* ¹⁴ *Noolwekyo mubaleke. Bakulembeze abazibe b'amaaso. Bafaanana omuzibe w'amaaso akulembera muzibe munne, kubanga bombi bagenda kugwa mu kinnya."*

¹⁵ Peetero n'amugamba nti, "Tunnyonnyole olugero olwo."

¹⁶ Yesu n'abagamba nti, *"Nammwe era temunnategeera?"*¹⁷ *Temumanyi nti buli muntu ky'alya kigenda mu lubuto mwe kiva n'akifulumiza mu kiyigo?*¹⁸ *Naye ebintu ebiva mu kamwa, biva mu mutima ne byonoona omuntu.*¹⁹ *Kubanga mu mutima mwe muva ebirowoozo ebibi, obussi, n'obwenzi, eby'obukaba, n'obubbi, n'okuwaayiriza, n'okuvvoola.*²⁰ *Ebyo bye byonoona omuntu, naye okulya nga tonaabye mu ngalo, tekwoona muntu."*

Okukkiriza kw'Omukanani

²¹ Yesu n'ava mu kifo ekyo, n'agenda mu kitundu omuli ebibuga Ttuulo ne Sidoni. ²² Awo omukazi Omukanani eyali abeera mu bitundu ebyo, n'ajja eri Yesu n'amwegayirira nti, "Onsaasire Mukama wange, Omwana wa Dawudi! Muwala wange aliko dayimooni amubonyaabonya nnyo."

²³ Naye Yesu n'asirika n'atamuddamu kigambo na kimu. Abayigirizwa be ne bajja ne bamugamba nti, "Bw'omugoba n'agenda. Ng'ayitirizza okutukaabirira."

²⁴ Naye Yesu n'addamu omukazi nti, *"Nze saatumibwa walala wonna, wabula eri endiga za Isirayiri ezaabula."*

²⁵ Naye omukazi n'asembera awali Yesu n'amusinza, n'amwegayirira ng'agamba nti, "Mukama wange, nnyamba."

²⁶ Yesu n'amuddamu nti, *"Si kituufu okuddira emere y'omwana okugisuulira embwa."*

²⁷ Omukazi n'addamu nti, "Weewaawo, Mukama wange, naye n'embwa nazo zirya ku bukunkumuka obugwa wansi okuva ku mmeeza ya mukama waazo."

²⁸ Awo Yesu n'amugamba nti, *"Mukazi watu, ng'okukkiriza kwo kunene! Kale kikukolerwe nga bw'oyagala."* Amangwago muwala we n'awonera mu kiseera ekyo.

Yesu Aliisa Enkumi Ennya

²⁹ Yesu n'avaayo n'ajja emitala okumpi n'ennyanja y'e Ggaliraaya n'alinnya ku lusozi n'atuula eyo. ³⁰ Abantu bangi ne bajja gy'ali, ne bamuleetera, abakoozimbye, n'abatayogera n'abalala bangi ne babassa we yali n'abawonya. ³¹ Abantu bangi ne bewuunya, nga balaba ababadde batayogera nga boogera, n'ababadde bakoozimbye nga bawonye, n'ababadde abalema nga batambula, n'ababadde abazibe b'amaaso nga balaba. Ne bagulumiza Katonda wa Isirayiri.

³² Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be n'abagamba nti, *"Abantu bano mbasaasira, kubanga baakamala nange ennaku ssatu ate tebalina kyakulya. Ssaagala kubasiibula ne bagenda enjala, si kulwa nga bagwa ku kkubo."*

³³ Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Wano mu ddungu tunaggya wa emigaati emingi gye tunaaliisa abantu abangi bwe bati?"

³⁴ Yesu n'ababuza nti, *"Mulinawo emigaati emeka?"* Ne bamuddamu nti, "Tulinawo emigaati musanvu n'ebyennyanja bitono."

³⁵ Yesu n'alagira abantu bonna batuule wansi, ³⁶ n'addira emigaati omusanvu n'ebyennyanja, bwe yamala okwebaza, n'abimanyaamenyamu, n'awa abayigirizwa be ne batandika okugabula ekibiina. ³⁷ Buli muntu n'alya n'akkuta. Ne babukunjaanya obutundutundu obwasigalawo ne bujjuza ebisero musanvu. ³⁸ Abaalya baawera abasajja enkumi nnya nga totaddeeko bakazi na baana. ³⁹ Awo Yesu n'asiibula ekibiina, n'asaabala mu lyato n'agenda mu nsalo y'e Magadani.

Okusaba Yesu Akabonero

16 Awo Abafalisaayo n'Abasaddukaayo ne bajja eri Yesu okumugezesa nga bamusaba akabonero akava mu ggulu.

² Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Obudde bwe buwungeera mugamba nti, obudde bujja kuba bulungi kubanga eggulu limyuse nnyo."*³ *Ate eggulu bwe limyuka ku nkya mumanya nti olunaku lwonna obudde bujja kwefuukuula. Mumanyi bulungi endabika y'eggulu n'okwawula ebiseera, naye lwaki temusobola kutegeera bubonero bwa biro."*⁴ *Mmwe ab'omulembe omwonoonefu era omwenzi musaba akabonero naye temuliweebwa kabonero okuggyako aka Yona."* Yesu n'abaviira n'agenda.

Ekizimbulukusa ky'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo

⁵ Abayigirizwa bwe baasomoka okuva emitala w'eri ne beerabira okuleeta emigaati. ⁶ Naye Yesu n'abagamba nti, *"Mwekuume ekizimbulukusa ky'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo."*

⁷ Naye Abayigirizwa ne boogeranya bokka ne bokka nti, "Ayogedde bw'atyo kubanga tetwaleese migaati."

⁸ Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe n'abagamba nti, *"Mmwe abalina okukkiriza okutono lwaki mwer-aliikirira nga mugamba nti, temulina mmere?"*⁹ *Era temunnategeera wadde okujjukira emigaati etaano abantu enkumi ettaano gye baalya, n'ebisero bye mwakunjaanya ebyafikkawo?"*¹⁰ *Era n'emigaati omusanvu abantu enkumi ennya gye baalya n'ebisero bye mwakunjaanya ebyafikkawo?"*¹¹ *Kale lwaki temutegeera nti mbadde ssoogera ku migaati? Naye mwekuume ekizimbulukusa eky'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo."*¹² Ne balyoka bategeera nti yali tayogera ku kizimbulukusa kya migaati naye yali ayogera ku njigiriza y'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo.

Peetero Ayatula Kristo

13 Awo Yesu bwe yatuuka mu kitundu kya Kayisaliya ekya Firipo n'abuuzababayigirizwa be nti, *"Abantu Omwana w'Omuntu bagamba nti ye ani?"*

14 Ne bamuddamu nti, "Yokaana Omubatiza, abalala nti Eriya, n'abalala nti Yeremiya oba omu ku bannababi."

15 Awo Yesu n'ababuuzababayigirizwa nti, *"Mmwe mundowooza kuba ani?"*

16 Simooni Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo, Omwana wa Katonda omulamu."

17 Yesu n'amugamba nti, *"Olina omukisa Simooni, omwana wa Yona, kubanga ekyo Kitange ali mu ggulu y'akikubikkulidde, so tokiggye mu bantu."* 18 *Era nkutegeeza nti, Ggwe Peetero, olwazi, era ku lwazi okwo kwe ndizimba Ekkansa yange, n'amaanyi gonna aga Setaani tegaligiwangula.* 19 *Era ndikuwa ebisumuluzo by'obwakabaka obw'omu ggulu; era kyonna ky'onoosibanga ku nsi, ne mu ggulu kinaasibwanga, na buli ky'onoosumululanga ku nsi, ne mu ggulu kinaasumululwanga.* 20 Awo n'akuutira abayigirizwa be baleme kubuulirako muntu n'omu nti Ye Kristo.

21 Okuva mu kiseera ekyo Yesu n'atandika okunonyonyola abayigirizwa be nga bwe kimugwanidde okugenda e Yerusalemi, abakulembeze b'Abayudaaya ne bakabona abakulu, n'abannyonyozi b'amateeka bamubonyeebonye, era bamutte; naye ku lunaku olwokusatu azuukire.

22 Peetero n'amuzza ebbali n'atandika okumunyenya ng'amugamba nti, "Katonda akulage ekisa Mukama waffe. Bino tebirikutuukako."

23 Naye Yesu n'akyukira Peetero n'amugamba nti, *"Dda ennyuma wange Setaani. Oli kyesittaza gye ndi, kubanga tolowoozeza bintu bya Katonda wabula olowooza bintu bya bantu."*

24 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Omuntu bw'ayagala okungoberera asaana yeefiirize yekka, yeetikke omusaalaba gwe alyoke angoberere."* 25 *Kubanga buli agezaako okuwonya obulamu bwe alibufiirwa, oyo alifiirwa obulamu bwe ku lwange alibuwonya.* 26 *Kigasa ki omuntu okufuna ensi yonna naye n'afiirwa obulamu bwe? Oba kiki omuntu kyayinza okuwaayo olw'obulamu bwe?* 27 *Kubanga Omwana w'Omuntu anaatera okujja mu kitiibwa kya Kitange ne bamalayika be alyoke asasule buli muntu ng'ebikolwa bye bwe byali.*

28 *"Ddala ddala mbagamba nti ku mmwe abali wano kuliko abatalirega ku kufa okutuusa lwe baliraba Omwana w'Omuntu ng'ajja n'obwakabaka bwe."*

Okufuusibwa kwa Yesu

17 Oluvannyuma lw'ennaku mukaaga Yesu n'atwala Peetero, ne Yakobo ne Yokaana muganda we, n'abalinyisa ku lusozi oluwanvu. 2 N'afuusibwa

nga balaba, amaaso ge ne gamasamasa ng'enjuba n'ebiyambalo bye ne byeruka ne byakaayakana. 3 Laba Musa ne Eriya ne balabika, ne boogera ne Yesu.

4 Peetero n'agamba Yesu nti, "Mukama waffe, nga kya kitalo nnyo ffe okubeera wano! Bw'oba ng'osiimye, nzimbe wano ensisira ssatu, emu yiyo endala ya Musa n'endala ya Eriya."

5 Bwe yali akyayogera ebyo ekire ekimasamasa ne kiwa waggulu ne kibabuutikirira eddoboozi ne liva mu kire ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange gwe njagala ennyo, era gwe nsanyukira ennyo. Mumuwulirenga."

6 Abayigirizwa bwe baakiwulira ne bagwa wansi ne beevuunika nga batidde nnyo. 7 Yesu n'ajja gye bali n'abakwatako n'abagamba nti, *"Mugolokoke temutya."* 8 Bwe babbulula amaaso, baalabawo Yesu yekka!

9 Bwe baali baserengeta olusozi, Yesu n'abakuutira nti, *"Ebyo bye mulabye temubibuulirako omuntu n'omu okutuusa Omwana w'Omuntu lw'alimala okuzuukira mu bafu."*

10 Abayigirizwa ne bamubuuzababayigirizwa nti, "Kale lwaki abannyonyozi b'amateeka bagamba nti, Eriya kimugwanira okumala okujja?"

11 Yesu n'abaddamu nti, *"Weewaawo, Eriya alijja n'azazaawo ebintu byonna."* 12 *Naye mbagamba nti, Eriya yajja dda, naye tebamutegeera, era naye ne bamukola buli kye baayagala. Bw'atyo n'Omwana w'Omuntu anaatera okubonyaabonyezebwa."* 13 Awo abayigirizwa be ne bategeera nti yali ayogera ku Yokaana Omubatiza.

Omusimbu Awonyezebwa

14 Awo bwe yatuuka awaali ekibiina, omusajja n'ajja gy'ali n'afukamira we yali, n'amugamba nti, 15 "Mukama wange, ssaasira mutabani wange, kubanga mulwadde agwa ensimbu, era zimubonyaabonyo nnyo kubanga emirundi mingi zimusuula mu muliro ne mu mazzi. 16 Bwe namuleese eri abayigirizwa bo tebasobodde kumuwonya."

17 Yesu n'addamu nti, *"Mmwe omulembe ogutalina kukkiriza omubi. Ndituusa ddi okubeera nammwe? Ndibagumiikiriza kutuusa ddi? Kale mumundeetere wano."* 18 Yesu n'aboggolera dayimooni, n'ava ku mulenzi, omulenzi n'awona mu kiseera ekyo.

19 Awo oluvannyuma abayigirizwa ne bajja eri Yesu mu kyama ne bamubuuzababayigirizwa nti, "Lwaki ffe tetwasobodde kugoba dayimooni oyo?"

20 Yesu n'abaddamu nti, *"Olw'okukkiriza kwammwe okutono. Kubanga ddala ddala mbagamba nti, bwe muba n'okukkiriza okufaanana ng'akaweke ka kaladaali, mwandiyinzizza okugamba olusozi luno nti, 'Vvaawo wano,' era ne luvaawo era tewandibaddewo kye mulemwa."* 21 *Naye kyokka dayimooni ow'engeri eno tagobeka awatali kusaba na kusiiba."*

22 Ne bakunjaanira mu Ggaliraaya, Yesu n'abagam-ba nti, *"Omwana w'Omuntu anaatera okuliibwamu olukwe aweebweyo mu mikono gy'abantu²³ abalimuta, kyokka ku lunaku olwokusatu alizuukizibwa."* Abayigirizwa be ne banakuwala nnyo.

Omusolo gwa Yeekaalu

24 Bwe baatuuka e Kaperunawumu abasoolooza b'omusolo gwa Yeekaalu babiri ne bajja eri Peetero ne bamubuuza nti, "Mukama wammwe tawa musolo?"

25 Peetero n'abaddamu nti, "Awa!"

Peetero n'ayingira mu nnyumba. Naye Yesu n'amwe-sooka n'amubuuza nti, *"Olowooza otya Simooni, bak-abaka b'ensi basoolooza omusolo ku bantu baabwe abatuuze oba ku bannamawanga be baba bawangudde?"*

26 Peetero n'addamu nti, "Basoolooza ku bannamawanga."

Yesu n'amugamba nti, *"Kale bannansi bo ba ddembe."²⁷ "Naye obutabanyiiza, genda ku nnyanja osuulemu eddobo, ekyennyanja ky'onoosooka okukwasa okyasamy akamwa. Mu kamwa kaakyo onoolabamu esutateri,^Iozitwale oziweeyo osasule omusolo gwange n'ogugwo."*

Omutuku mu Bwakabaka obw'omu Ggulu

18 Mu kiseera ekyo abayigirizwa ba Yesu ne bajja gy'ali nga bagamba nti, "Ani asinga obukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu?"

2 Yesu n'ayita omwana omuto n'amussa mu makkati gaabwe. 3 N'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagamba nti bwe mutakyuke kufaanana ng'abaana abato temugenda kuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu."⁴ Noolwekyo buli eyeetoowaza ng'omwana ono omuto y'aliba asinga obukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu.*

5 *"Na buli asemebeza omwana omuto ng'ono mu linnya lyange ng'asemebeza Nze."⁶ Naye alyesittaza omu ku baana abato anzikiririzaamu, asaanidde okusibibwa olubengo mu bulago asuulibwe mu nnyanja."*

7 *"Ensi zigisanze! Kubanga ejjudde ebibi bingi. Okukemebwa okukola ebibi tekulema kubaawo, naye zimusanze oyo akuleeta."⁸ Obanga omukono gwo gukuleetera okwonoona gutemeko ogusuule. Kisinga okuyingira mu bulamu ng'ogongobadde oba ng'olemadde, okusinga okugenda mu muliro ogutazikira ng'olina emikono ebiri n'ebigere bibiri."⁹ Obanga eriiso lyo nga likuleetera okwonoona, liggyeemu olisuule. Kisinga okuyingira mu ggulu ng'olina eriiso limu okusinga okusuulibwa mu muliro gwa ggyeena ng'olina amaaso go gombi."*

I Esutateri ze nnusu nnya

Olugero lw'Endiga Eyabula

10 *"Mwekuume obutanyoomanga n'omu ku baana bano abato. Kubanga mbagamba nti bamalayika baabwe ennaku zonna babeera mu maaso ga Kitange ali mu ggulu."¹¹ Kubanga Omwana w'Omuntu yajja okulokola ekyabula^{II}.*

12 *"Mulowooza kiki ekituufu? Omuntu bw'aba n'endiga ze ekikumi, emu n'emubulako, taleka ziri ekyenda mu omwenda ku lusozzi n'agenda anoonya eri emu ebuze?"¹³ Ddala ddala mbagamba nti, bw'agiraba agisanyukira nnyo okusinga ziri ekyenda mu omwenda ezitaabuze."¹⁴ Kale bwe kityo ne Kitammwe ali mu ggulu tasiima kulaba ng'omu ku bato bano ng'azikirira."*

Owooluganda Okusonyiwa Muganda we

15 *"Muganda wo bw'akusobyanga ogendanga gy'ali n'omutegeeza ekisobyo kye nga muli babiri. Bw'akkirizanga n'akwetondera olwo ng'oggyeemu omuntu mu muganda wo."¹⁶ Naye bw'agaananga okukuwuliriza, ofunangayo omuntu omulala omu oba babiri obujulirwa bw'abantu ababiri oba abasatu bukakase buli kigambo."¹⁷ Naye bw'agaananga okubawuliriza ng'ensonga ozitwala eri Ekkanisa. Singa agaana okuwuliriza Ekkanisa, abeere nga munnaggwanga, era omuwoza w'omusolo.*

18 *"Ddala ddala mbagamba nti byonna bye mulisiba ku nsi, ne mu ggulu birisibwa ne bye mulisumulula ku nsi, ne mu ggulu bigenda kusumululwa."*

19 *"Era ddala ddala mbagamba nti bwe munaabanga babiri mu nsi ne mukkiriziganya ku ekyo kye mwagala okusaba, Kitange ali mu ggulu alikibakolera."²⁰ Kubanga abantu ababiri oba abasatu bwe banaakunjaananga mu linnya lyange, nange nnaabeeranga awo wakati waabwe."*

Olugero lw'Omuddu Atasonyiwa

21 Awo Peetero n'ajja n'abuuza Yesu nti, "Mukama wange, muganda wange bw'ansobyanga musonyiwanga emirundi emeka? Emirundi musanvu?"

22 Yesu n'amuddamu nti, *"Sikugamba nti emirundi musanvu naye emirundi nsanvu emirundi musanvu."*

23 Awo Yesu n'agamba nti, *"Obwakabaka obw'omu ggulu bufaananyizibwa nga kabaka eyayagala okubala ebitabo bye eby'ensimbi, n'abaddu be."²⁴ Bwe yatandika okubikebera ne bamuleetera gw'abanja ettalanta^{III} omutwalo gumu."²⁵ Naye olw'okuba ng'omusajja teyalina nsimbi za kusasula bbanja eryo, mukama we kyeyava alagira batunde omusajja oyo ne mukazi we n'abaana be n'ebintu bye byonna ebbanja liggwe.*

II Olunyiriri luno lwateekebwamu kubanga ebigambo ebyo byali ne mu Luk 19:10. Kyokka nga mu biwandiko eby'Oluyonaani ebyeda tebyalimu III Ettalanta ke kasiimo omukozi k'afuna oluvannyuma lw'okukolera emyaka kkumi n'ettaano

26 *"Naye omuddu oyo n'agwa wansi mu maaso ga mukama we, n'amwegayirira nti, 'Ngumiikiriza, nzija kukusasula ebbanja lyonna.'*

27 *"Mukama we n'asaasira omuddu oyo n'amusonyi-wa ebbanja lyonna!"*

28 *"Omuddu oyo bwe yafuluma n'asanga munne gwe yali abanja eddinaali¹kikumi, n'amugwa mu bulago nga bw'amugamba nti, 'Ssasula kye nkubanja.'*

29 *"Naye munne n'agwa wansi, n'amwegayirira ng'agamba nti, 'Ngumiikiriza, nnaakusasula.'*

30 *"Naye amubanja n'agaana okumuuliriza, n'amu-teeka mu kkomera akuumirwe omwo okutuusa lw'al-
isasula ebbanja lyonna.³¹ Awo baddu banne bwe
baakiraba ne banakuwala nnyo, ne bagenda
bategeeza mukama we ebigambo bye balabye.*

32 *"Awo mukama we n'atumya omuddu gwe yali
asonyiye n'amugamba nti, 'Oli muddu mubi nnyo.
Nakusonyiye ebbanja eryo lyonna, kubanga wannee-
gayiridde,³³ naye ggwe kyali tekikugwanira kusaasira
muddu munno nga nange bwe nakusaasid-
de?³⁴ Mukama we kyeyava asunguwala nnyo, n'amuk-
wasa abaserikale bamusse mu kkomera okutuusa
lw'alisasula ebbanja lyonna.*

35 *"Kale ne Kitange ali mu ggulu bw'atyo bw'alibako-
la singa mmwe abooluganda temusonyiwa okuva mu
mitima gyammwe."*

Okugattululwa

19 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebigambo ebyo n'ava e Ggaliraaya n'ajja mu bitundu bya Buyudaaya okusukka emitala wa Yoludaani. ² Ekibiina kinene ne bamugoberera era n'awonya abalwadde baabwe.

³ Abafalisaayo ne bajja gy'ali bamugezese nga bagamba nti, "Kikikirizibwa omusajja okugoba mukazi we olw'ensonga n'emu?"

⁴ Yesu n'abaddamu nti, *"Temusomanga nti, 'Okuva ku lubereberye Katonda yatonda omusajja n'omukazi,⁵ era nti, 'Omusajja anaalekanga kitaawe ne nnyina, ne yeegatta ne mukazi we. Nabo banaabanga omuntu omu,⁶ nga tebakyalibabiri naye omuntu omu.' Noolwekyo Katonda be yagatta awamu, omuntu tabaawukanyanga."*

⁷ Ne bamubuza nti, "Kale lwaki Musa yalagira nti omusajja bw'abanga agoba mukazi we amuwenga ebbaluwa ey'okumugoba?"

⁸ Yesu n'abaddamu nti, *"Olw'obukakanyavu bw'emiti-
ma gyammwe, Musa kyeyava abakkiriza okugoba
bakazi bammwe, naye nga okuva olubereberye tekyali
bwe kityo.⁹ Era mbagamba nti omuntu yenna
anaagobanga mukazi we okuggyako olw'obwenzi,
n'amala awasa omulala, anaabanga ayenze, n'oyo
anaawasanga oyo agobeddwa anaabanga ayenze."*

I Eddinaali eddinaali emu y'empeera ey'olunaku olumu

10 Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Obanga bwe biri bwe bityo, ekisingako obulungi bwe butawasiza ddala!"

11 Yesu n'abaddamu nti, *"Abantu bonna tebayinza kutegeera kigambo kino okuggyako abo Katonda b'akiwa.¹² Kubanga abamu bazaalibwa nga tebasobola kuwasa abalala balaayibwa bantu bannaabwe ate abalala bagaana okuwasa ne beewaayo okukola omulimu ogw'obwakabaka obw'omu ggulu. Buli asobola okutegeera kino akitegeere."*

Yesu n'Abaana

13 Yesu ne bamuleetera abaana abato abasseeko emikono gye abawe n'omukisa. Naye abayigirizwa ne bajunga abaabaleeta.

14 Naye Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Mukki-rize abaana abato bajje gye ndi so temubaziyiza, kubanga abafaanana ng'abo be bannannyini bwak-abaka obw'omu ggulu."¹⁵ N'abassaako emikono n'abawa omukisa n'alyoka avaayo.*

Omuvubuka Omugagga

16 Awo omuntu omu n'amusemberera n'amubuuza nti, "Omuyigiriza, nkole ki ekirungi okufuna obulamu obutaggwaawo?"

17 Yesu n'amuddamu nti, *"Lwaki ombuuzwa ebikwata ku birungi? Omulungi ali omu, naye bw'obanga oya-gala okuyingira mu bulamu, ggondera amateeka."*

18 N'amuddamu nti, "Ge galuwa?"

Yesu n'amugamba nti, *"Tottanga, toyendanga, tob-banga, towaayirizanga,¹⁹ ossangamu ekitiibwa kitaawo ne nnyoko era yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka."*

20 Omuvubuka oyo n'amuddamu nti, "Ebyo byonna nabikwata dda, ate kiki ekimpeebuuseeko?"

21 Yesu n'amugamba nti, *"Obanga oyagala okuba omutuukirivu genda otunde ebibyo, ensimbi ozigabire abaavu, kale oliba n'obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere."*

22 Naye omuvubuka bwe yawulira ebyo n'agenda ng'anakuwadde kubanga yali mugagga.

23 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Ddala ddala mbagamba nti, kizibu omugagga okuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu.²⁴ Era mbategeeza nti kyangu enjamira okuyita mu nnyindo y'empiso, okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!"*

25 Ebigambo ebyo abayigirizwa be ne bibeewuunyisa nnyo, n'okugamba ne bagamba nti, "Kale ani ayinza okulokolebwa?"

26 Yesu n'abatunuulira enkaliriza n'abagamba nti, *"Eri abantu tekiyinzika. Naye Katonda, ayinza byonna."*

27 Awo Peetero n'abuza Yesu nti, "Ffe twaleka byonna ne tukugoberera. Kale ffe tulifuna ki?"

28 Yesu n'amuddamu nti, *"Ddala ddala mbagamba nti, Omwana w'Omuntu bw'alituula ku ntebe ye ey'eki-tiibwa mu nsi empya, nammwe abangoberera mulitu-ula ku ntebe ekkumi n'ebbiri nga mulamula ebika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri.*²⁹ *Na buli muntu yenna eyale-ka ennyumba, oba baganda be, oba bannyina, oba ki-taawe oba nnyina, oba baana be, oba ttaka lye olw'erinnya lyange aliweebwa okwenkana emirundi kikumi, era alisikira obulamu obutaggwaawo.*³⁰ *Bangi aboolubereberye, abaliba abooluvannyuma, n'ab'olu-vannyuma ne baba aboolubereberye."*

Olugero lw'Abalimi mu Nnimitiro y'Emizabbibu

20 Awo Yesu n'abagamba nti, *"Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ng'omuntu ssema-ka, eyakeera mu makya n'apangisa abakozi okukola mu nnimitiro ye ey'emizabbibu.*² *N'alagaana n'aba-pakasi okubasasula omuwendo eddinaali emu, ze zaali ensimbi ez'olunaku olumu. N'abasindika mu nnimitiro ye ey'emizabbibu.*

3 *"Bwe waayitawo essaawa nga bbiri n'asanga abal-ala nga bayimiridde mu katale nga tebalina kye bako-⁴ la, nabo n'abagamba nti, 'Nammwe mugende mu nnimitiro y'emizabbibu, era nnaabasasula empeera ebasaanira.*⁵ *Ne bagenda.*

*"Ku ssaawa omukaaga ne ku mwenda n'asindikayo abalala mu ngeri y'emu.*⁶ *Essaawa nga ziweze nga kkumi n'emu n'asanga abalala nga bayimiridde awo, n'ababuuza nti, 'Lwaki muyimiridde awo olunaku lwon-na nga temulina kye mukola?*

7 *"Ne bamuddamu nti, 'Kubanga tetufunye atuwa mulimu.' N'abagamba nti, 'Nammwe mugende mukole mu nnimitiro yange ey'emizabbibu.'*

8 *"Awo obudde nga buwungeera nannyini nnimitiro n'alagira nampala ayite abakozi abawe empeera yaab-we ng'asookera ku b'oluvannyuma.*

9 *"Abaatandika ku ssaawa ekkumi n'emu ne baweeb-wa eddinaali emu emu.*¹⁰ *Bali abaasookayo bwe bajja ne basubira nti bo ze banaasasulwa zijja kusingako obungi. Naye nabo yabasasula omuwendo gwe gumu ogw'olunaku olumu nga bali.*¹¹ *Bwe baagifuna ne beemulugunyiza nannyini nnimitiro*¹² *nga bagamba nti, 'Bano abooluvannyuma baakoledde essaawa emu yok-ka naye lwaki obawadde empeera eyenkana eyaffe, ffe abaakoze okuva mu makya ne mu musana gw'omu tuntu?'*

13 *"Mukama waabwe kwe kuddamu omu ku bo nti, 'Munnange si kubbye; bwe wabadde otandika okukola tetwalagaanye eddinaali emu?'*¹⁴ *Twala eddinaali yo ogende. Naye njagala n'ono asembyeyo okumuwa em-peera y'emu nga gye nkuwadde.*¹⁵ *Siyinza kukozeza byange nga bwe njagala? Obuggya bukukutte kuban-ga ndi wa kisa?'*

16 *"Kale nno bwe kityo bwe kiriba abooluvannyuma ne baba aboolubereberye, n'aboolubereberye ne baba abooluvannyuma."*

17 Awo Yesu bwe yali ayambuka e Yerusalemi n'at-wala abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, mu kyama. Bwe baali mu kkubo, n'abagamba nti, ¹⁸ *"Laba twambuka e Yerusalemi, Omwana w'Omuntu aliweebwayo eri bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka, ba-musalire omusango ogw'okufa.*¹⁹ *Era balimuwaayo eri Abamawanga ne bamuduulira ne bamukuba, era bal-imukomerera ku musaalaba. Naye ku lunaku ol-wokusatu alizuukizibwa."*

Okusaba kwa Nnyina Yakobo ne Yokaana

20 Awo nnyina w'abaana ba Zebbedaaayo, n'ajja eri Yesu ne batabani be bombi, n'amusinza ng'ayagala okubaako ky'amusaba.

21 Yesu n'amubuuza nti, *"Kiki ky'oyagala?"* N'addamu nti, *"Nsaba, mu bwakabaka bwo, abaana bange bano bombi batuule naawe omu ku mukono gwo ogwa ddyo n'omulala ku gwa kkono."*

22 Naye Yesu n'amuddamu nti, *"Tomanyi ky'osaba. Muyinza okunywa ku kikompe nze kye njenda okuny-wako?"* Ne baddamu nti, *"Tuyinza."*

23 N'abagamba nti, *"Weewaawo ekikompe mugenda kukinywako. Naye eky'okutuula ku mukono gwange ogwa ddyo oba ogwa kkono nze sikirinaako buyinza. Ebifo ebyo byategekebwa dda Kitange."*

24 Abayigirizwa bali ekkumi bwe baawulira ebyo abooluganda ababiri bye baasaba, ne babanyiigira nnyo. ²⁵ Yesu kwe kubayita n'abagamba nti, *"Mumanyi ng'abakulembeze b'abamawanga babazitoowereza embeera, n'abakulu baabwe babafuza lyanyi.*²⁶ *Naye tekisaanye kuba bwe kityo mu mmwe. Buli ayagala okubeera omukulu mu mmwe, abeerenga muweereza wa banne.*²⁷ *Na buli ayagala okuba omwami mu mmwe aweerezenga banne ng'omuddu waab-we.*²⁸ *Mube nga Omwana w'Omuntu atajja kuweerezebwa wabula okuweereza, n'okuwaayo obu-lamu bwe ng'omutango okununula abangi."*

Yesu Azibula Bamuzibe Babiri

29 Awo Yesu n'abayigirizwa be bwe baali bava mu kibuga Yeriko, ekibiina kinene ne kimugoberera.

30 Abazibe b'amaaso babiri abaali batudde ku mabbali g'ekkubo bwe baawulira nga Yesu ayita mu kkubo eryo, ne baleekaanira waggulu nnyo nga bakoooolaa nti, *"Ssebo, Omwana wa Dawudi, otusaasire!"*

31 Ekibiina ne kibalagira okusirika, naye bo, ne beey-ongerera bweyongezi okukoooloolera waggulu nga boogera nti, *"Ssebo, Omwana wa Dawudi, tusaasire."*

32 Yesu bwe yabatuukako n'ayimirira n'ababuuza nti, *"Mwagala mbakolere ki?"*

33 Ne bamuddamu nti, *"Mukama waffe, twagala otuzibule amaaso."*

³⁴ Yesu n'abasaasira n'akwata ku maaso gaabwe amangwago ne gazibuka, ne bamugoberera.

Yesu ayingira n'Ekitiibwa mu Yerusalemi

21 Awo Yesu n'abayigirizwa be bwe baali basemberera Yerusalemi nga batuuse kumpi n'ekibuga Besufaage ku lusozi lwa Zeyituuni, Yesu n'atuma babiri ku bayigirizwa be. ² N'abagamba nti, *"Mugende mu kibuga ekiri mu maaso, bwe munaaba mwakakiyigira mujja kulaba endogoyi ng'esibiddwa awo wamu n'omwana gwayo. Muzisumulule muzireete wano."* ³ Naye omuntu yenna bw'anaabaako ky'abagamba, mumuddamu nti, 'Mukama waffe y'azeetaaga,' amangwago ajja kuziweereza."

⁴ Kino kyabaawo okutuukiriza ebigambo nnabbi bye yayogera nti,

⁵ "Mubuulire omuwala wa Sayuuni nti, 'Laba Kabaka wammwe ajja gye muli nga muwombeefu, nga yeebagadde omwana gw'endogoyi.'"

⁶ Awo abayigirizwa ababiri ne bagenda ne bakola nga Yesu bwe yabalagira. ⁷ Ne baleeta endogoyi n'omwana gwayo, ne baaliirako eminagiro gyabwe ku ndogoyi, n'agyebagala. ⁸ Abantu bangi ne baaliira engoye zaabwe mu luguudo n'abalala ne batema amatabi g'emiti ne bagaalira mu luguudo. ⁹ Ebibiina ebya mukulembera, n'ebyo ebyamuva emabega ne bireekaana nti,

"Ozaana Omwana wa Dawudi!"

"Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama."

"Ozaana waggulu ennyo!"

¹⁰ Awo Yesu bwe yayingira mu Yerusalemi, ne wabaawo oluyoogaano mu kibuga kyonna nga beebuza nti, "Ono ye ani?"

¹¹ Abaali mu kibiina ne baddamu nti, "Ono ye Yesu Nnabbi ava mu Nazaaleesi eky'omu Ggaliraaya."

Yesu mu Yeekaalu

¹² Awo Yesu n'ayingira mu Yeekaalu n'agobamu abasuubuzi bonna n'avuunika emmeeza z'abaali bawanyisa ensimbi n'entebe z'abaali batunda amayiba.

¹³ N'abagamba nti, *"Kyawandiikibwa nti, 'Ennyumba yange eneeyitibwanga nnyumba ya kusabirangamu,' naye mmwe mugifudde empuku y'abanyazi."*

¹⁴ Awo abazibe b'amaaso n'abalema ne bajja gy'ali mu Yeekaalu n'abawonya. ¹⁵ Naye bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka bwe baalaba eby'ekitalo bye yakola, n'abaana abato abaali mu Yeekaalu nga baleekaanira waggulu nti, "Ozaana Omwana wa Dawudi!" ne banyiiiga.

¹⁶ Ne bamubuuza nti, "Owulira bano bye bagamba?"

Yesu n'abaddamu nti, *"Mpulira. Temusomangako nti, 'Abaana abato n'abawere abayonka balimutendereza!'"*

¹⁷ N'abaviira, n'afuluma mu kibuga n'agenda e Besaniya, n'asula eyo.

Omuti Ogwawotoka

¹⁸ Awo enkeera bwe yali ng'addayo mu kibuga n'alumwa enjala, ¹⁹ n'alengera omutiini ku mabbali g'ekukubo, n'agutuukako n'atasangako ttiini okuggyako amakoola ameeereere. N'agugamba nti, *"Toddangayo okubala ebibala."* Amangwago omuti ne guwotoka.

²⁰ Abayigirizwa bwe baakiraba ne beewuunya ne beebuza nti, "Omutiini guwotose gutya amangu?"

²¹ Yesu n'abaddamu nti, *"Ddala ddala mbagamba nti bw'oba n'okukkiriza nga tobuusabuusa, oyinza okukola ekiri nga kino n'ebisingawo. Oyinza n'okulagira olusozi luno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' ne kibaawo."* ²² Buli kye munaasabanga nga mukkiriza, munaakiweebwanga."

Yesu Abuuzibwa gy'Aggya Obuyinza

²³ Awo Yesu bwe yakomawo mu Yeekaalu bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bajja gy'ali ne bamubuuza nti, "Buyinza ki obukukoza ebyo, era ani yakuwa obuyinza obwo?"

²⁴ Yesu n'addamu nti, *"Mumale okunziramumu ekibuuzo kyange kino, nange ndyoke mbabuulire obuyinza bwe nkozesa bino."* ²⁵ Okubatiza kwa Yokaana kwawa wa? Kwava mu ggulu oba mu bantu?" Ne basooka ne boogeraganyaamu bokka na bokka nti, "Bwe tugamba nti, 'Kwava mu ggulu,' ajja kutubuuza nti, 'Kale lwaki temwamukkiriza?' ²⁶ Ate bwe tunaagamba nti, 'Kwava mu bantu,' tutya ekibiina, kubanga bonna bamanyi nga Yokaana yali nnabbi."

²⁷ Bwe batyo ne baddamu nti, "Tetumanyi!" Yesu kwe kubaddamu nti, *"Nange sijja kubabuulira obuyinza bwe nkozesa bino."*

Olugero olw'Abaana Ababiri

²⁸ *"Kale mulwooza mutya ku kino? Waaliwo omusajja eyalina abaana be babiri, n'agamba omubereberye nti, 'Genda okole mu nnimiro y'emizabbibu leero.'*

²⁹ *"Omulenzi n'addamu nti, 'nnyanyi,' naye oluvanyuma ne yeerowooza n'agenda."*

³⁰ *"Ate kitaabwe n'agenda eri omulala n'amugamba ekintu kye kimu. Naye ye n'addamu nti, 'Nnaagenda mukama wange.' Naye n'atagenda."*

³¹ *"Kale, ku bombi aliwa eyagondera kitaawe?"*

Ne bamuddamu nti, "Omulenzi ow'olubereberye."

Awo Yesu n'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagamba nti, abasoolooza b'omusolo ne bamalaaya balibasooka okuyigira mu bwakabaka bwa Katonda."* ³² Kubanga Yokaana yajja ng'abuulira ekkubo ery'obutuukirivu naye ne mutamukkiriza. Wabula abasoolooza b'omuso-

*lo ne bamalaaya baamukkiriza, newaakubadde nga mwakiraba, oluvannyuma temwenenya kumukkiririza-
amu."*

Olugero olw'Abalimi

33 "Muwulirize olugero olulala. Waaliwo omusajja ssemaka eyalina emizabbibu, n'agyetoolooza olukomera, n'asimamu essogolero, n'azimbamu n'omunaala, n'agipangisa abalimi, n'agenda olugendo.³⁴ Ekiseera ky'amakungula bwe kyatuuka, n'atuma abaddu be eri abalimi banone ebibala byamu.

35 "Naye abalimi ne badda ku baddu be, omu ne bamukuba, n'omulala ne bamutta, n'omulala ne bamuka-suukirira amayinja.³⁶ Ate n'abatumira abaddu abalala nga bangiko okusinga abasooka, era nabo ne babayisa mu ngeri y'emu nga bali abasooka.³⁷ Oluvannyuma n'abatumira mutabani we, ng'alowooza nti, 'Bajja kumussaamu ekitiibwa.'

38 "Naye abalimi bwe baalaba omwana ng'ajja ne bateesa nti, 'Ono y'agenda okusika, ka tumutte, ebyobusika bwe biriba byaffe!³⁹ Bwe batyo ne bamufulumya ebweru w'ennimiro y'emizabbibu ne bamutta.⁴⁰ Kale nannyini nnimiro y'emizabbibu bw'alikomawo alibakola atya?"

41 Ne bamuddamu nti, "Abantu abo ababi bwe batyo alibazikiririza ddala, ennimiro y'emizabbibu n'agipangisa abalimi abalala abanaamuwanga ebibala mu ntuuko zaabyo."

42 Awo Yesu n'ababuza nti, "*Temusomanga ku Kyawandiikibwa kino nti, "Ejinja abazimbi lye baagaana lye lifuuse ejinja ekkulu ery'oku nsonda. Kino kyava eri Mukama era kya kyewuunyo.'*

43 "Kyenya mbagamba nti, Obwakabaka bwa Katonda bulibaggyibwako ne buweebwa eggwanga eribala ebibala byabwo.⁴⁴ Oyo alyesitala n'agwa ku jinja eryo, alibetentebwa, na buli gwe lirigwako lirimumbetenta."

45 Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo bwe baabiwulira ne bategeera nga Yesu bo b'ayogerako. ⁴⁶ Ne baagala bamukwate, naye ne batya ekibiina, kubanga abantu Yesu baamukkiriza, nga nnabbi.

Olugero olw'Embaga ey'Obugole

22 Yesu n'addamu n'ayogera nabo mu ngero ng'agamba nti, ² "*Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana nga, kabaka eyategekera omwana we embaga ey'obugole.*³ N'atuma abaddu be okuyita abayitibwa ku mbaga, ne batayagala kujja.

4 "*Kabaka n'abatumira abaddu abalala babategeeze nti, 'Mutegeeze abayite nti nteeseteese, ekijjulo, zisseddume zange n'ente ensavuwazze zittiddwa, era buli kimu kitegekeddwa. Mujje ku mbaga.'*

5 "*Naye ne batassaayo mwoyo, omu n'alaga mu nnimiro ye, omulala n'alaga mu bya busuubuzi*

*bye.*⁶ *Abalala ne babakwata ne bababonyaabonya ne babatta.*⁷ *Awo Kabaka n'asunguwala, n'ayungula ekibinja ky'abaserikale n'azikiriza abatemu abo, n'ayokya ekibuga kyabwe.*

8 "*Awo kabaka n'agamba abaddu be nti, 'Ekijjulo ky'embaga kiteekeddwatereddwa, naye abayitibwa ne batasaanira.*⁹ *Noolwekyo mugende mu nguudo z'omu kibuga muyite abantu bonna be munaasangayo bajje ku mbaga.*¹⁰ *Abaddu bwe baagenda mu nguudo, ne bakunjaanya buli gwe baasanga, ababi n'abalungi, ekisenge ky'embaga ne kijjula abagenyi.*

11 "*Kabaka bwe yayingira okulaba abaali batudde ku mmeeza, n'alaba omusajja eyali tayambadde kyambalo kya mbaga.*¹² *Kabaka n'amubuuza nti, 'Munnange, oyingidde otya wano nga toyambadde kyambalo kya mbaga?' Omusajja nga talina ky'addamu.*

13 "*Awo kabaka n'alagira basajja be nti, 'Mumusibe emikono n'amagulu mumukasuke ebweru mu kizikiza ekikutte be zigizigi, eri okukaaba n'okuluma obujiji.'*

14 "*Abayitibwa bangi, naye abalondemu batono."*

Okuwa Kayisaali Omusolo

15 Awo Abafalisaayo ne bagenda ne bateesa engeri gye banaategamu Yesu bamukwase mu bigambo.

16 Ne bamutumira abayigirizwa baabwe awamu n'Abakerodiyaani nga bagamba nti, "Omuyigiriza, tumanyi ng'oli mulungi, era oyigiriza mazima awatali kutya muntu yenna, kubanga tososola mu bantu.

17 Kale tutegeeze, olowooza ekituufu kye kiri wa? Kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba si kituufu?"¹

18 Naye Yesu bwe yamanya obutali butuukirivu bwabwe, n'abagamba nti, "*Bannanfuusi mmwe, Lwaki mungezesa?*¹⁹ *Kale, mundeetere wano ku nsimbi ze muweesa omusolo ndabe.*" Ne bamuleetera eddinaali.

20 N'ababuza nti, "*Kino ekifaananyi n'obuwandiike ebiriko by'ani?*"

21 Ne bamuddamu nti, "Bya Kayisaali." N'abagamba nti, "*Kale ebya Kayisaali mubiwenga Kayisaali, n'ebya Katonda mubiwenga Katonda.*"

22 Bwe baawulira ebigambo ebyo ne beewuunya ne bamuleka ne bagenda.

Obufumbo mu Kuzuukira

23 Ku lunaku olwo lwe lumu, Abasaddukaayo, abagamba nti, "Tewali kuzuukira," ne bajja eri Yesu, ne bamubuuza nti, ²⁴ "Omuyigiriza Musa yagamba nti,

¹ Abafalisaayo baayagalanga nnyo ensi yaabwe, era baalwanyisa nnyo obufuzi bw'Abaruumi, ate nga bakyawa n'abagoberezi ba Keerodi, abawagiranga Abaruumi. Kyokka mu nsonga eri mu nnyiriri ezo waggulu Abafalisaayo beegatta wamu n'Abakeerodi okutega Yesu n'ebibuuzo. Bwe baagezaako mu bigambo ne balemwa, kwe ku mubuuza obanga kyalu kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba tekyali kituufu (lunny 17). Singa yaddamu nti tekyali kituufu, Abakeerodi baali beetegese okumuwawaabira eri gavana Omuruumi, era n'oluvannyuma yandisaliddwa omusango gwa kufa. Singa yaddamu nti kituufu, Abafalisaayo baali beetegese okumwogerako nga bw'atabulatabula ensi era nga bw'atayagala nsi ye.

'Singa omusajja afa nga tazadde mwana, muganda w'omufu awase nnamwandu oyo azaalire muganda we abaana.'²⁵ Twalina abooluganda musanvu. Owooluganda ow'olubereberye n'awasa, kyokka n'afa nga tazadde mwana, bw'atyo mukazi we n'afumbirwa muganda we.²⁶ Ekintu kye kimu ne kituuka ku wooku-biri ne ku wookusatu, okutuusa ku w'omusanvu.²⁷ Oluvannyuma n'omukazi oyo naye n'afa.²⁸ Kale okuzuukira nga kutuuse omukazi oyo aliba muka ani ku abo omusanvu? Kubanga bonna abooluganda omusanvu yabafumbirwako."

²⁹ Naye Yesu n'abagamba nti, *"Olw'obutamanya byawandiikibwa n'obutategeera maanyi ga Katonda kyemuvudde mukyama.³⁰ Kubanga mu kuzuukira teri-iyi kuwasa wadde okufumbirwa, naye abantu bonna baba nga bamalayika mu ggulu.³¹ Naye ebikwata ku kuzuukira kw'abafu, temusomanga ku kigambo ekyayogerwa Katonda ng'agamba nti,³² 'Nze, ndi Katonda wa Ibulayimu era ndi Katonda wa Isaaka era ndi Katonda wa Yakobo?' Noolwekyo Katonda si Katonda wa bafu wabula Katonda wa balamu."*

³³ Ebibiina ne biwuniikirira bwe baawulira okuyigiriza kwe.

Etteeka Erisinga Obukulu mu Mateeka

³⁴ Abafalisaayo bwe baawulira nga Yesu Abasad-dukaayo abamazeeko eby'okwogera, ne bakunjaana.³⁵ Omu ku bo eyali munnamateeka n'amubuuza ekibuuzo ng'amugezesa nti, ³⁶ "Omuyigiriza, tteeka ki erisinga obukulu mu mateeka."

³⁷ Yesu n'addamu nti, *"Yagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'obulamu bwo bwonna, n'amagezi go gonna.³⁸ Eryo ly'etteeka ery'olubereberye era lye Iisingira ddala obukulu.³⁹ N'eryokubiri eririfanaanako lye lino nti, 'Yagalanga muliraanwa wo nga gwe bwe weeyagala wekka.⁴⁰ Amateeka amalala gonna gasinziira mu mateeka ago gombi ne bya bannabbi."*

⁴¹ Awo mu kiseera ekyo Abafalisaayo nga bakunjaanye, Yesu n'ababuza nti, ⁴² *"Kristo mumuloozako mutya? Mwana waani?"* Ne baddamu nti, "Mwana wa Dawudi."

⁴³ Yesu kyeyava ababuza nti, *"Dawudi ng'ajjudde Omwoyo bw'ayogera ku Kristo, lwaki ate amuyita 'Mukama we', ng'agamba nti,*

⁴⁴ *"'Mukama yagamba Mukama wange nti: 'Tuulira wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe ndifufuggaza abalabe bo ne mbassa wansi w'ebigere byo?'"*

⁴⁵ *Noolwekyo obanga Dawudi amuyita 'Mukama we', kale, ate abeera atya omwana we?"⁴⁶ Ne wataba n'omu amuddamu, era okuva olwo ne watabaawo ayanjanga kwongera kumubuuza bibuuzo birala.*

²³ Awo Yesu n'ayogera eri ebibiina n'abayigirizwa be ng'agamba nti, ² *"Abawandiisi n'Abafal-*

isaayo batudde ku ntebe ya Musa.³ Noolwekyo mukole era mwekuume buli kye babagamba wabula temugoberera bikolwa byabwe. Kubanga boogera naye ne batakola bye bagamba.⁴ Basiba emigugu emizito ne bagitikka abalala, so nga bo n'okugezaako tebagezaako kukwatako n'engalo yaabwe.

⁵ *"Buli kye bakola bakikola abantu babalabe. Bam-bala ku mikono gyabwe obusawo^Iomuli ennyiriri eziva mu Byawandiikibwa, ne bawanvuya amatanvuwa ku byambalo byabwe, agajjukiza abagambala okudda eri Mukama, nga babikola okulaga ababalaba.⁶ Baagala nnyo ebifo eby'oku mwanjo ku mbaga, ne mu bifo eby'ekitiibwa mu makunjaananiro.⁷ Banyumirwa nnyo okuweebwa ekitiibwa mu butale n'okuyitibwa 'Labbi.'*

⁸ *"Temweyitanga 'Labbi^{II},' kubanga Katonda yekka ye Muyigiriza wammwe, naye mmwe muli baaluganda.⁹ Era temuyitanga muntu yenna ku nsi 'Kitammwe,' kubanga Katonda ali mu ggulu ye yekka gwe muteekwa okuyita bwe mutyo.¹⁰ Era temuganyanga muntu yenna kubayita 'bayigiriza,' kubanga omuyigiriza wammwe ali omu yekka, ye Kristo.¹¹ Oyo ayagala abantu okumusaaamu ekitiibwa. Asaana abeere muweereza waabwe.¹² Naye buli alyegulumiza alikkakkanyizibwa, na buli alyetoowaza aligulumizibwa.*

¹³ *"Zibasanze mmwe Abawandiisi, nammwe Abafalisaayo. Bannanfuusi mmwe! Muziyiza abantu abalala okuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu, ate nammwe ne mutayingira.*

¹⁴ *"Bannanfuusi mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Mulwoozesa abantu nti muli batuukirivu nga musaba essaala, so ng'ate mwekyusa ne mugobaganya bannamwandu mu mayumba gaabwe.¹⁵ Zibasanze bannanfuusi mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Kubanga mutambula okwe-tooloola ennyanja ne ku lukalu musobole okukyusa omuntu, naye bw'akyuka, mumufuula mwana wa ggeyeena okusingawo emirundi ebiri.*

¹⁶ *"Zibasanze mmwe abakulembeze abazibe b'amaaso abagamba nti, 'Okulayira Yeekaalu, si nsonga, naye oyo alayira zaabu ali mu Yeekaalu, asaana okukituukiriza!¹⁷ Mmwe abatalina magezi abazibe b'amaaso! Ku ebyo byombi kiruwa ekisingako obukulu, zaabu oba Yeekaalu efuula zaabu okuba entukuvu?¹⁸ Ate mugamba nti, 'Omuntu okulayira ekyoto, kirina amakulu, naye bw'alayira ebirabo ebireeteddwa ku kyoto, asaana okukituukiriza!¹⁹ Mmwe abazibe b'amaaso, ku byombi kiruwa ekisinga kinnaakyo obukulu, ekirabo ekiri ku kyoto oba ekyoto kyennyini ekifuula ekirabo ekyo okuba ekitukuvu?²⁰ Bwe mulayira ekyoto, muba mulayira ekyoto n'ebikiriko byonna,²¹ era bwe mulayira Yeekaalu muba mulayira Yeekaalu ne Katonda agibeeramu.²² Era bwe mulayira eggulu, mu-*

^I bwali bubokisi obutono bwe baateekangamu ennyiriri ez'ebyawandiikibwa ne bwambala mu kyenye oba ku mukono
^{II} Labbi kitegeeza Omuyigiriza

ba mulayira n'entebe ya Katonda ey'obwakabaka n'oyo yennyini agituulako.

²³ "Zibasanze, mmwe Abawandiisi, nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Kubanga muwaayo ekimu eky'ekkumi ku buli kintu, ne ku buli kika kya muddo oguwunyisa obulungi era oguwoomesa enva, okutuukira ddala ne ku kalagala akasinga obutono, naye ne mulagajjalira ebintu ebisinga obukulu eby'amateeka, ng'obwenkanya, n'okusaasira n'okukkiriza. Weewaawo musaanidde okuwaayo ekitundu eky'ekkumi, naye ebintu ebirala ebisinga obukulu temusaanidde kubiragajjalira.²⁴ Mmwe abakulembeze abazibe b'amaaso! Musengejja akabu muleme kukanywera mu mazzi, naye ne munyweramu enjamira!

²⁵ "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Muzigula kungulu kw'ekikopo ne kungulu kw'ebbakuli, naye nga munda mujjudde omululu n'okwefaako mwekka.²⁶ Mmwe Abafalisaayo abazibe b'amaaso! Musooke mulongoose munda w'ekikopo olwo nno mulongoose ne kungulu.

²⁷ "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Mulabika ng'amalaalo agatemagana kungulu,¹ songa munda gajjudde amagumba g'abafu n'obuvundu obwa buli ngeri.²⁸ Mulabika ng'abantu abatuukirivu kungulu, songa munda mujjudde obunanfuusi n'obumenyi bw'amateeka.

²⁹ "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Kubanga muzimbira bannabbi ebijjukizo, ne mutimba ebijjukizo, by'abatuukirivu,³⁰ ne mulyoka mugamba nti, 'Naye ddala singa twaliwo mu biseera bya bajjajjaffe tetwandisizza kimu nabo mu kuyiwa omusaayi gw'abannabbi.³¹ Bwe mwogera mutyo muba mwessaako omusango nga bwe muli abaana b'abo abatta bannabbi.³² Mugenda nga mutuukiriza ebyo bajjajjammwe bye bataamaliriza.

³³ "Mmwe emisota! Abaana b'embalasaasa muliwona mutya omusango ogugenda okubatwaza mu ggeyeena?³⁴ Kyenva mbaweereza bannabbi, n'abasajja ab'amagezi, n'abawandiisi, abamu mulibatta nga mubakomerera ku musaalaba, n'abalala mulibakuba embooko mu makunjaaniri gammwe, ne mubagobaganya mu bibuga byammwe.³⁵ Bwe mutyo omusango gw'okutemula abatuukirivu, okutandikira ku Aberi omutuukirivu okutuuka ku Zaakaliya, mutabani wa Balakiya gwe mwattira wakati wa yeekaalu n'ekyoto, ne gubasingira ddala.³⁶ Ddala ddala mbagamba nti ebyo byonna birituuka ku mulembe guno.

³⁷ "Ggwe Yerusalemi, ggwe Yerusalemi atta bannabbi, n'okuba amayinja abo ababa batumiddwa gy'oli, emirundi nga mingi nnyo gye njagadde okukunjaanya abaana bo ng'enkoko bw'ekunjaanya obwana bwayo mu biwaawaatiro byayo, naye

I Omuntu eyalinnyanga ku malaalo, yafukanga atali mulongoofu (laba Kub 19:16). Abantu kyebaava bagasiiganga langi enjeru, basobole okugalaba ne mu kiro

n'ogaana.³⁸ Laba kaakano ennyumba yo esigalidde awo, kifulukwa.³⁹ Kubanga nkugamba nti toliddayo kundaba nate, okutuusa ng'oyogedde nti, 'Aweered-dwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama.'"

Ebikangabwa n'Omulembe Okuggwaako

24 Awo Yesu bwe yali ng'ava mu luggya lwa Yeekaalu, abayigirizwa be ne bajja w'ali okumu-laga enzimba ya Yeekaalu, ² naye n'abagamba nti, "Bino byonna temubiraba? Ddala ddala mbagamba nti tewaliba jinja na limu eririsigala nga litudde ku linnaalyo eritalibetentebwa."

³ Awo Yesu bwe yali ng'atudde ku lusozi olwa Zeyituuni, abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamubuuza mu kyama nti, "Ebyo biribaawo ddi? Era kabonero ki akalitegeeza okujja kwo n'enkomerero y'ensi nti eri kumpi?"

⁴ Yesu n'abaddamu nti, "Temukkirizanga muntu yenna kubalimbimba.⁵ Kubanga bangi balijja mu linnya lyange nga bagamba nti, 'Nze Kristo', era balirimba bangi.⁶ Munaatera okuwulira entalo n'enjambo z'entalo. Temwekanganga, kubanga ebyo biteekwa okubaawo, naye enkomerero eriba tennatuu-ka.⁷ Amawanga galirwana ne gannaago, n'obwakabaka bulirwana n'obwakabaka, era walibaawo enjala mu bifo bingi ne musisi aliyuuguumya ebifo bingi.⁸ Naye bino byonna biriba ntandikwa butandikwa ng'ey'okulumwa okuzaala."

⁹ "Muliweebwayo ne mubonyaabonyezebwa era ne muttibwa, era mulikyayibwa amawanga gonna olw'erinnya lyange.¹⁰ Era bangi balisendebwasendebwa okukola ebibi, n'abalala baliryamu bannaabwe olukwe, n'abalala ne bakyawagana.¹¹ Era bannabbi ab'obulimba bangi balijja ne bawubisa abantu bangi.¹² Olw'obujeemu okuyinga obungi, era bangi okwagala kwabwe kuliwola.¹³ Naye abo abaligumiikiriza okutuuka ku nkomerero be balirokolebwa.¹⁴ Era Enjiri ey'obwakabaka eribuulirwa mu nsi yonna, nga bwe bujulirwa eri amawanga gonna n'oluvannyuma enkomerero n'eryoka etuuka."

¹⁵ "Noolwekyo bwe muliraba 'eky'omuzizo eky'entisa,' nnabbi Danyeri kye yayogerako, nga kiyimiridde mu kifo ekitukuvu asoma bino ategeere,¹⁶ n'abo abalibeera mu Buyudaaya baddukiranga mu nsozi.¹⁷ Alibeera waggulu ku kasolya, takkanga kuyingira mu nnyumba ye kubaako byaggyamu.¹⁸ N'oyo alibeera mu nmiro tadangayo eka okunonayo olugoye lwe.¹⁹ Naye ziribasanga abakyala abaliba balina embuto, n'abaliba bayonsa mu nnaku ezo.²⁰ Naye musabe ekiseera ky'okudduka kireme kutuukira mu biro bya butiti oba ku lunaku lwa Ssabiiti.²¹ Kubanga wagenda kubeerawo okubonyaabonyezebwa okunene ennyo okutabangawo kasookedde ensi ebaawo era tewaliddayo kubaawo kikifaanana.²² Singa ennaku ezo tezakezezewako, tewandibadde n'omu alokolebwa. Naye

olw'abalonde be ennaku ezo zirikendezebwa.²³ Bwe wabangawo omuntu agamba nti, 'Kristo ali wano, oba ali wali,' temubakkirizanga.²⁴ Kubanga bakristo ab'obulimba balijja, ne bannabbi ab'obulimba nabo balijja ne bakola eby'amagero n'ebyeuwunyo; nga singa kibadde kisoboka, bandilimbyelimbye n'abalonde ba Katonda.²⁵ Laba mbalabudde nga bukyali!"

²⁶ "Noolwekyo omuntu bw'abagambanganga nti Kristo akomyewo ali eri mu ddungu, temugendangayo. Oba nti ali mu bisenge eby'omunda, temukkirizanga.²⁷ Kubanga nga bwe mulaba okumyansa kw'eraddu nga kutabaala ebire okuva ebuwanjuba ne kusala okulaga ebugwanjuba, n'okujja kw'Omwana w'Omuntu bwe kutyo.²⁸ Era mukimanyi nti awabeera ekifudde awo ensegga we zikuŋŋaanira."

²⁹ "Amangu ddala ng'okubonyaabonyezebwa "kw'omu nnaku ezo kuwedde, 'enjuba eriggyako ekizikiza era n'omwezi teguliyaka, n'emmunyeenye zirigwa n'amaanyi g'eggulu galinyeenyebwa."

³⁰ "Oluvannyuma lw'ebyo akabonero k'Omwana w'omuntu kalirabika ku ggulu, era walibaawo okukungubaga kw'amawanga gonna ag'omu nsi, era baliraba Omwana w'Omuntu ng'ajja ku bire by'eggulu, mu maanyi ne mu kitiibwa ekinene.³¹ Era alituma bamalayika be nga bafuuwa amakondeere mu ddo-boozi ery'omwanguka, ne bakuŋŋaanya abalonde be nga babaggya mu mpewo ennya okuva ku ludda olumu olw'eggulu okutuuka ku ludda olulala."

³² "Kale muyigire ku lugero lw'omutiini. Amatabi gaagwo bwe gatandika okutojja nga mumanya nti ebiseera eby'ebbugumu binaatera okutuuka.³³ Noolwekyo nammwe bwe muliraba ebintu ebyo byonna, nga mumanya nti ekiseera kiri kumpi, era kiserberedde ddala ku luggi.³⁴ Ddala ddala mbagamba nti, omulembe guno teguliggwaawo okutuusa ng'ebintu ebyo byonna bituukiridde.³⁵ Eggulu n'ensi biriggwaawo naye ebigambo byange tebiriggwaawo."

Olunaku n'Essaawa Tebimanyiddwa

³⁶ "Naye eby'olunaku olwo wadde essaawa tewali n'omu abimanyi, newaakubadde bamalayika ab'omu ggulu nabo tebakimanyi, wadde Omwana, okuggyako Kitaffe yekka.³⁷ Kubanga nga bwe kyali mu biseera bya Nuuwa, okujja kw'Omwana w'Omuntu nakwo bwe kuliba.³⁸ Nga bwe kyali mu biseera by'amataba, abantu nga balya nga banywa, nga bawasa n'abalala nga bafumbirwa, olunaku ne lutuuka Nuuwa n'ayingira mu lyato,³⁹ abantu ne batamanya, amataba ne gajja ne gabasaanyaawo ne buli kintu, bwe kutyo n'okudda kw'Omwana w'Omuntu bwe kulibeera.⁴⁰ Mu biseera ebyo abasajja babiri baliba bakola mu nnimiro, omu n'atwalibwa omulala n'alekebwa.⁴¹ Abakazi babiri bali-

ba basa ku mmengo zaabwe mu nnyumba y'emu, omu n'atwalibwa omulala n'alekebwa."

⁴² "Noolwekyo mubeere beetegefufu, kubanga olunaku Mukama wammwe lw'aliddirako temulumanyi.⁴³ Naye mutegeere kino: ssinga ssemaka amanya essaawa omubbi w'anaayingirira okumenya ennyumba ye, yandisigadde ng'atunula, n'ataganya mubbi kumuyingirira.⁴⁴ Noolwekyo nammwe bwe mutyo mweteeketeke, kubanga Omwana w'omuntu alijjira mu kiseera kye mutamulowoolezaamu."

⁴⁵ "Kale aliwa omuddu omugezi era omwesigwa mukama we gwe yawa obuvunaanyizibwa okulabirira abaddu ab'omu maka ge, n'okubawa emmere mu kiseera ekituufu.⁴⁶ Alina omukisa omuddu oyo, mukama we gw'alisanga ng'akola bw'atyo.⁴⁷ Ddala ddala mbagamba nti, alimukwasa ebintu bye byonna.⁴⁸ Naye obanga omuddu omubi bw'agamba mu mutima gwe nti, 'Mukama wange tajja kudda mangu,⁴⁹ n'adda ku baddu banne, n'abakuba, n'alya, n'anywa n'abatamiivu, okutuusa lw'alidda.⁵⁰ Mukama w'omuddu oyo n'akomawo ku lunaku lw'atamusuubidde ne mu kiseera ky'atamanyi,⁵¹ alimubonereza, era omugabo gwe guliba okubeera awamu n'abannanfusi, eriba okukaaba n'okuluma obujiji."

Olugero lw'Abawala Ekkumi

²⁵ "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaananyizibwa n'abawala embeerera ekkumi, abaatwala ettaala zaabwe ne bagenda okusisinkana anaawasa omugole.² Abataano tebaalina magezi, abataano abalala ne baba b'amagezi.³ Abataalina magezi, ne batatwala mafuta gamala mu ttaala zaabwe.⁴ Naye abagezi baatwala amafuta mu macupa gaabwe ag'okweyam-bisa wamu n'ettaala zaabwe.⁵ Naye anaawasa omugole bwe yalwawo okutuuka otulo ne tubakwata bonna, ne beebaka.

⁶ "Obudde bwe bwatuuka mu ttumbi oluyogaano ne lubazuukusa, abantu nga baleekaana nti, 'Awasa omugole atuuse! Mujje mumwanirize!'

⁷ "Abawala embeerera bonna ne bazuukuka ne baseesa ettaala zaabwe.⁸ Awo abawala abataano abataalina magezi ne bagamba nti, 'Mutuwe ku mafuta gammwe, kubanga ettaala zaffe zaagala kuzikira ziggweerera.'

⁹ "Naye bannaabwe ne babaddamu nti, 'Amafuta ge tulinawo gatumala bumazi. Mugende mu maduuka mwegulireyo.'

¹⁰ "Naye baali baakagenda anaawasa omugole n'atuuka, abo abaali beeteeseese ne bayingira ku mbaga, oluggi ne luggalwawo.¹¹ Oluvannyuma abawala bali abataano ne bakomawo ne bayita nti, 'Ssebo, tuggulirewo!¹² Naye n'abaddamu nti, 'Ddala ddala mbagamba nti, sibamanyi!'

¹³ "Kale mutunule mweteeketeke, kubanga temumanyi kiseera wadde olunaku."

Olugero lw'Ettalanta

14 “Obwakabaka bwa Katonda, ate bubaananyizibwa n'olugero lw'omusajja eyali agenda olugendo, n'ayita abaddu be n'abalekera ebintu bye.¹⁵ Eyasooka ya-muwa ttalanta ttaano, owookubiri bbiri n'owookusatu emu, ng'ageraageranya ng'okusobola kwa buli omu bwe kwali. Bw'aty ne yeetambulira.¹⁶ Omusajja eyafuna ttalanta ettaano n'azisuubuzisa n'afunamu ttalanta ttaano endala.¹⁷ N'oyo eyalekerwa ttalanta ebiri naye n'aviisaamu endala biri.¹⁸ Naye eyaweebwa ttalanta emu, bwe yagifuna n'agenda n'aziika ttalanta ya mukama we mu ttaka.

19 “Awo nga wayiseewo ekiseera kiwanvu, mukama w'abaddu abo n'akomawo. N'ayita abaddu be ba-mutegeeze ebyafa ku ttalanta ze yabalekera.²⁰ Omusajja gwe yalekera ttalanta ettaano n'ajja n'amuleetera ttalanta endala ttaano ng'agamba nti, 'Mukama wange wampa ttalanta ttaano, nviisizaamu ttalanta endala ttaano.'

21 “Mukama we n'amugamba nti, 'Weebale, oli mudu mulungi era mwesigwa, obadde mwesigwa mu bintu ebitono, ndikusigira ebintu ebingi. Yingira sanyukira wamu ne mukama wo.'

22 “Eyalekerwa ttalanta ebiri naye n'ajja, n'ategeeza mukama we nti, 'Ssebo, wandekera ttalanta bbiri, era ne nziviisaamu ttalanta endala bbiri.'

23 “Mukama we n'amugamba nti, 'Weebale, oli mudu mulungi era mwesigwa, obadde mwesigwa mu bintu ebitono, ndikusigira ebintu ebingi. Yingira osanyukire wamu ne mukama wo.'

24 “Omusajja eyalekerwa ttalanta emu n'ajja, n'agamba nti, 'Ssebo, nakumanya nga bw'oli omuntu omuzibu, okungulira gy'otaasigira era okunjaanyiza gy'otaasaasaanyiza.²⁵ Olw'okutya bwe wagenda ne nkweka ttalanta yo mu ttaka era yiino ttalanta yo.'

26 “Naye mukama we n'amugamba nti, 'Ggwe omudu omubi era omugayaavu! Obanga wamanya nti ndi muntu akungulira gye ssaasigira,²⁷ wanditadde ensimbi zange mu bbanka gye bandimpaddemu amagoba nga nkomyewo.'

28 “N'alagira nti, 'Mumuggyeeko ettalanta eyo mugawe oli alina ttalanta ekkumi.²⁹ Kubanga alina aliweebwa abe na bingi naye atalina, n'ebyo by'alina ebitono birimuggyibwako.³⁰ N'omuuddu oyo ataliiko ky'agasa mumusuule ebweru mu kizikiza eri okukaaba n'okuluma obujiji.'

Endiga n'Embuzi

31 “Omwana w'Omuntu bw'alijja mu kitiibwa kye ne bamalayika bona nga bali naye, alituula ku ntebe ey'ekitiibwa kye.³² Awo amawanga gonna galikunjaanyizibwa mu maaso ge era aligaawulamu ng'omusumba bw'ayawulamu endiga n'em-

buzi.³³ Endiga aliziteeka ku mukono gwe ogwa ddyo n'embuzi ku gwa kkono.

34 “Awo Kabaka n'alyoka agamba abali ku mukono gwe ogwa ddyo nti, 'Mujje mmwe Kitange be yawa omukisa, musikire obwakabaka obwabateekerwateekerwa okuva ku kutondebwa kw'ensi.³⁵ Kubanga nnali muyala ne mundiisa, nnali muyonta ne mumpa ekyokunywa, nnali mugenyi ne munnyaniriza,³⁶ nnali bwereere ne munnyambaza, nnali mulwadde ne munnambula, nnali mu kkomera ne mujja okundaba.'

37 “Abatuukirivu ne bamubuuza nti, 'Mukama waffe, twakulaba ddi ng'oli muyala ne tukuliisa? Oba ng'olina ennyonta ne tukuwa ekyokunywa?³⁸ Oba ng'oli mugenyi ne tukwaniriza? Oba ng'oli bwereere, ne tukwambaza?³⁹ Twakulaba ddi ng'oli mulwadde oba ng'oli mu kkomera ne tukulambula?'

40 “Kabaka, alibaddamu nti, 'Ddala ddala mbagamba nti bwe mwabikolera baganda bange bano abasembayo wansi kye kimu mwabikolera nze!'

41 “Bw'atyo aligamba abo abali ku mukono gwe ogwa kkono nti, 'Muveewo, mmwe abakolimire, mulage mu muliro ogutazikira ogwateekerwateekerwa Setaani ne bamalayika be.⁴² Kubanga nnali muyala ne mutampa kyakulya, nnali muyonta ne mutampa kyakunywa,⁴³ nnali mugenyi ne mutannyaniriza, nnali bwereere ne mutannyambaza, nnali mulwadde ne mu kkomera ne mutajja kunnambula.'

44 “Nabo baliddamu nti, 'Mukama waffe, twakulaba ddi ng'oli muyala oba ng'oli muyonta, oba ng'oli mugenyi oba ng'oli bwereere oba mulwadde oba ng'oli mu kkomera, ne tutakuyamba?'

45 “Naye alibaddamu nti, 'ddala ddala mbagamba nti, nga bwe mutaakikola omu ku bano abasembayo wansi, nange temwakinkola.'

46 “Abo baligenda ku kibonerezo eky'emirembe n'emirembe, naye abatuukirivu baliyingira mu bulamu obutaggwaawo.”

Olukwe olw'Okutta Yesu

26 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebyo byonna, n'agamba abayigirizwa be nti, ² “Nga bwe manyi, ebulayo ennaku bbiri tutuuke ku mbaga ey'Okuyitako. Omwana w'Omuntu aliweebwayo akomererwe.”

³ Mu kiseera ekyo kyennyini, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya baali bakujaanyeye mu lubiri lwa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu, ⁴ nga bakola olukwe mwe banaayita okukwata Yesu bamutte. ⁵ Naye baasalawo kireme kubaawo mu kiseera eky'Embaga, si kulwa nga wabaawo akeegugungo mu bantu.

⁶ Awo Yesu bwe yali mu nnyumba ya Simooni Omugenge e Besaniya, ⁷ ng'ali ku mmeza, omukazi n'ajja gy'ali ng'alina eccupa y'amafuta ag'akaloosa

ag'omuwendo omungi, ¹ n'agafuka ku mutwe gwa Yesu.

⁸ Abayigirizwa be bwe baakiraba ne banyiiga. Ne bagamba nti, "Lwaki okwonoona amafuta ag'omuwendo gatyo! ⁹ Kubanga yandisobodde okugatundamu ensimbi nnyingi n'azigabira abaavu."

¹⁰ Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe, n'abagamba nti, "*Lwaki mutawanya omukazi? Ankoledde ekintu ekirungi.*" ¹¹ *Bulijjo abaavu muli nabo, naye nze sijja kuba nammwe bulijjo.* ¹² *Anfuseeko amafuta gano okuteekateeka omubiri gwange okuguzi-ika.* ¹³ *Ddala ddala mbagamba nti, bulijjo ajjanga kujjukirwa olw'ekikolwa kino. Ekikolwa ky'omukazi ono kijjanga kwogerwako wonna wonna mu nsi Enjiri gy'eneebuulirwanga."*

¹⁴ Awo Yuda Isukalyoti omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri n'agenda eri bakabona abakulu. ¹⁵ N'ababuza nti, "Munampa ki okubalaga Yesu mulyoke mukwate?" Ne bamuwa ebitundu bya ffeeza amakumi asatu. ¹⁶ Okuviira ddala mu kiseera ekyo Yuda n'anoonya akakisa konna alyemu Yesu olukwe.

Ekyekiro kya Mukama Waffe

¹⁷ Awo ku lunaku olusooka mu nnaku ez'Embaga ey'Emigaati egitazimbulukuswa, abayigirizwa ne bajja eri Yesu ne bamubuza nti, "Embaga y'Okuyitako tukugiteekereteekere wa?"

¹⁸ Yesu n'abaddamu nti, "*Mugende mu kibuga ewa 'Gundi,' mumugambe nti, 'Omuyigiriza agambye nti: Ekiseera kyange kituuse, era Embaga ey'Okuyitako njagala kugiriira mu maka go awamu n'abayigirizwa bange.'*" ¹⁹ Abayigirizwa ne bagenda ne bakola nga Yesu bwe yabalagira ne bateekateeka Okuyitako.

²⁰ Akawungeezi ako Yesu bwe yali ng'atudde ²¹ ku mmere n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, nga balya n'abagamba nti, "*Omu ku mmwe ajja kundyamu olukwe.*"

²² Bwe baakiwulira emitima ne gibeewanika, buli omu n'abuza nti, "Ye nze?"

²³ Yesu n'addamu nti, "*Akoyezza nange mu kibya, y'oyo.*" ²⁴ *Mutegeere nti Omwana w'Omuntu agenda nga bwe kyamuwandiikibwako, naye zimusanze omuntu oyo agenda okulya mu Mwana w'Omuntu olukwe. Kyandibadde kirungi singa omuntu oyo teyazaalirwa ddala."*

²⁵ Yuda anaamulyamu olukwe n'amubuza nti, "Ddala ddala, ye nze Labbi?" Yesu n'amuddamu nti, "*Oyogedde."*

²⁶ Bwe baali balya, Yesu n'addira omugaati n'agusa-bira omukisa, n'agumenyaamenyamu n'agabira abayigirizwa be, n'agamba nti, "*Mutoole mulye, kubanga guno gwe mubiri gwange."*

¹ *Eccupa eyo ey'amafuta ag'akaloosa ag'omuwendo omungi yabumbibwa mu mabo*

²⁷ Bw'atyo n'asitula ekikompe, ne yeebaza Katonda, n'abawa ng'agamba nti, "*Munywe ku kino mwenna,*" ²⁸ *kubanga guno gwe musaayi gwange ogw'enda-gaano oguyiika ku lw'abantu abangi, olw'okusonyiyibwa ebibi.* ²⁹ *Era mbagamba nti, Sigenda kuddayo kunywa ku kibala kino okutuusa ku lunaku olwo lwe ndikinywa nammwe nga kiggya mu bwakabaka bwa Kitange."*

³⁰ Bwe baamala okuyimbayo oluyimba ne bafulumu ne bagenda ku lusizi olwa Zeyituuni.

Yesu Ategeeza Peetero nga bw'Anaamwegaana

³¹ Awo Yesu n'abagamba nti, "*Ekiro kya leero mwenna mujja kunjabulira.*

"Kubanga kyawandiikibwa nti, 'Ndikuba omusumba n'endiga z'omu kisibo kye ne zisaasaana.'

³² *Naye bwe ndimala okuzuukizibwa ndibakulembere okugenda e Ggaliraaya."* ³³ Peetero n'amuddamu nti, "Abalala bonna bwe banaakwabulira, nze sijja kukwabulira."

³⁴ Yesu n'amugamba nti, "*Ddala ddala nkugamba nti, Mu kiro kino kyennyini enkoko eneeba tennakookolima, onooneegaana emirundi esatu.*" ³⁵ Peetero n'amugamba nti, "Oba kufiira wamu naawe n'afa, naye sijja kukwegaana n'akamu kokka." N'abayigirizwa be abalala bonna ne boogera bwe batyo.

Gesusemane

³⁶ Awo Yesu n'agenda nabo mu kifo ekiyitibwa Gesusemane n'abagamba nti, "*Mutuule wano okutu-usa lwe nnaamala okusaba nkomewo.*" ³⁷ N'atwala Peetero ne batabani ba Zebbedaaayo bombi, n'atandika, okuwulira ennaku nnyingi n'okweraliikirira ennyo. ³⁸ N'abagamba nti, "*Omwoyo gwange guliko ennaku egenda na kunzita. Kale mubeere wano tutunule ffenna."*

³⁹ N'abaleka awo ne yeeyongerayo akabanga, n'agwa wansi ng'avuunise amaaso ge ku ttaka, n'asaba nti, "*Kitange! Obanga kisoboka, leka ekikompe kino kinzigibweko. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula nga ggwe bw'oyagala."*

⁴⁰ N'addayo eri abayigirizwa be n'abasanga nga beebase. N'agamba Peetero nti, "*Peetero, naawe tosobodde kutunula nange n'essaawa emu?*" ⁴¹ *Mutunule nga bwe musaba. Omwoyo gwo gwagala, naye omubiri gwe munafu!"*

⁴² N'abavaako omulundi ogwokubiri akabanga n'agenda n'asaba ng'agamba nti, "*Kitange! Oba tekisoboka ekikompe kino kuvaawo wabula Nze okukinywa, kale ky'oyagala kye kiba kikolebwa."*

⁴³ N'akomawo nate gye bali n'abasanga nga beebase, kubanga amaaso gaabwe gaali gazitowa nga gajjudde otulo. ⁴⁴ N'abaleka n'agenda asaba ebigambo bye bimu nga biri.

⁴⁵ Ate n'akomawo awali abayigirizwa n'abagamba nti, *"Kale mwebakire ddala, muwummule. Kyokka manye ng'ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu aweebweyo mu mikono gy'abalina ebibi."*⁴⁶ *Muzuukuke! Musituke tugende! Laba, omuntu agenda okundyamu olukwe wuuli ajja!"*

Yesu Akwatibwa

⁴⁷ Laba Yesu yali akyayogera Yuda omu ku kkumi n'ababiri, n'atuuka ng'alina ekibiina ky'abantu abaali babagalidde ebitala n'emiggo nga batumiddwa bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya. ⁴⁸ Eyali agenda okumulyamu olukwe yali abategeezezza akabonero nti omuntu gw'anaalamusa nga y'oyo gwe baali beetaaga, nga bamukwata. ⁴⁹ Amangwago n'ajja eri Yesu n'amulamusa nti, "Mirembe, Labbi," n'amugwa mu kifuba.

⁵⁰ Yesu kwe kumugamba nti. *"Munnange, kola ky'ojjiridde."*⁴¹ Awo abalala ne bakwata Yesu.

⁵¹ Omuntu omu ku abo abaali ne Yesu n'asowolayo ekitala kye n'asalako okutu kw'omuweereza wa Kabona Asinga Obukulu.

⁵² Naye Yesu n'amulagira nti, *"Ekitala kyo kizzeeyo mu kiraato kyakyo. Kubanga abo abakozesa ebitala nabo bagenda kuttibwa na kitala."*⁵³ *Tomanyi nti nnyinza okusaba Kitange bamalayika nkumi na nkumi okujja okutulwanirira?*⁵⁴ *Naye singa nkola bwe ntyo, olwo Ebyawandiikibwa, ebyogera ku bino ebiriwo kaakano, binatuukirira bitya?"*

⁵⁵ Mu kiseera ekyo Yesu n'abuuza ekibiina nti, *"Ndi ng'omumenyi w'amateeka ow'akabi ennyo, n'okujja ne mujja okunkwata nga mubagalidde ebitala n'emiggo? Nabeeranga nammwe nga njigiriza mu Yeekaalu buli lunaku, ne mutankwata."*⁵⁶ *Naye kino kibaddewo okutuukiriza ebigambo bya bannabbi ebiri mu Byawandiikibwa."* Olwo abayigirizwa be bonna ne bamwabulira ne badduka.

Yesu mu maaso g'Olukiiko

⁵⁷ Awo ekibiina ne kitwala Yesu ewa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya gye baali bakunjaanidde. ⁵⁸ Mu kiseera ekyo ne Peetero yali agoberera kyokka ng'ali walako emabega w'ekibiina; n'atuuka mu luggya lw'ennyumba ya Kabona Asinga Obukulu, n'atuula awaali abaweereza ng'alinda okutegeera ebinaavaayo. ⁵⁹ Bakabona abakulu n'Abasaddukaayo bonna ne banoonya obujulizi obw'obulimba ku Yesu obunamuweesa ekibonerezo eky'okufa. ⁶⁰ Kyokka ne bafunayo batono ab'obujulirwa obw'obulimba. N'evumbukayo babiri ⁶¹ abeesimba wo okugamba nti, "Omuntu ono yagamba nti, 'Nsobola okumenyawo Yeekaalu ya Katonda, ate ne ngizimba ne ngimalira mu nnaku ssatu.'"

I oba nti, "Owoomukwano odukidde ki?"

⁶² Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayimirira n'abuuza Yesu nti, "Tolina ky'oddamu ku bino abasajja bano bye bakuloopa?" ⁶³ Naye Yesu n'asirika busirisi.

Ate Kabona Asinga Obukulu, n'amuddira ng'amugamba nti, "Nkulagira, mu linnya Iya Katonda omulamu otutegeeze obanga Ggwe Kristo, Omwana wa Katonda."

⁶⁴ Yesu n'addamu nti, *"Okyogedde. Naye mbagamba nti, okuva ne kaakano mugenda kulaba Omwana w'Omuntu ng'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'akomawo ku bire ebyeggulu."*⁶⁵ Kabona Asinga Obukulu, n'ayuzza ebyambalo bye, n'agamba nti, "Kuno kuvvoola! Ate kati tukyetaagira ki abajulirwa abalala? Mwenna mumuwulidde ng'akyogera!" ⁶⁶ Mumusalira mutya?" Ne baddamu nti, "Gumusinze! Asaanidde kufa!"

⁶⁷ Olwo ne bawandira Yesu amalusu mu maaso, abamu ne bamukuba ebikonde ne bamukuba empi, ⁶⁸ nga bwe bamugamba nti, "Tutegeeze, Kristo, akukubye y'aluwa?"

Peetero Yeegaana Yesu

⁶⁹ Mu kiseera ekyo Peetero yali atudde mu luggya. Awo omuweereza omuwala n'ajja awali Peetero n'amugamba nti, "Wali wamu ne Yesu, ow'e Ggaliraaya."

⁷⁰ Naye Peetero ne yeegaana mu maaso ga buli omu ng'agamba nti, "Ky'oyogerako sikimanyi."

⁷¹ Oluvannyumako nga Peetero ayimiridde okumpi n'oluggi olunene oluva mu luggya, omuwala omulala n'amulaba, n'agamba abo abaali bayimiridde awo nti, "Omusajja ono yali ne Yesu ow'e Nazaaleesi."

⁷² Peetero era n'akyegaana, nga kw'atadde n'okulayira nga bw'agamba nti, "Nze oyo n'okumumanya simumanyi."

⁷³ Naye nga wayiseewo akabanga, abasajja abaali bayimiridde awo ne bajja w'ali, ne bamugamba nti, "Ddala ddala oli omu ku bo, kubanga otegeerekeka olw'enjogera yo."

⁷⁴ Peetero n'atandika okulayira nate, ne yeeyongera okwegaana ng'agamba nti, "Omuntu simumanyi." Amangwago enkoko n'ekookolima.

⁷⁵ Awo Peetero n'ajjukira ebigambo bya Yesu bye yali amugambye nti, *"Enkoko eneeba tennakookolima onoonneegaana emirundi esatu."* N'afuluma ebweru ng'akaaba nnyo amaziga.

Yuda Yeetuga

²⁷ Awo obudde bwe bwakya, bakabona abakulu bonna n'abakulembeze b'Abayudaaya ne beeyongera okukunjaana ne bateeseza wamu balabe ekkubo lye banaayitamu okutta Yesu. ² Ne bamusiba, ne bamuweereza ewa Piraato eyali gavana Omuruumi.

³ Awo Yuda, eyali amuliddemu olukwe, bwe yalaba nga Yesu bamusalidde omusango gwa kufa, n'azzaayo

ebitundu amakumi asatu ebya ffeeza eri bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya, ⁴ ng'agamba nti, "Nnyoonnye, kubanga ndiddemu olukwe omusaayi ogutalina musango." Naye ne bamuddamu nti, "kyo kitukwatako kitya? Ezo nsoga zo."

⁵ Kyeyava addira ensimbi eza ffeeza n'aziyiwa mu Yeekaalu n'afulumu n'agenda yeetuga! ⁶ Bakabona abakulu ne balondalondawo ensimbi eza ffeeza, ne bagamba nti, "Kya muzizo okuzissa mu ggwanika lya yeekaalu kubanga muwendo gwa musaayi." ⁷ Bwe baamala okukikubaganyaako ebiwoozo, ne basalawo okuzigulamu ennimiro ababumbi mwe baggyanga ebbumba. Ne bateesa ennimiro eyo okugifuula ekifo eky'okuziikangamu abagwira. ⁸ Kyebaava batuuma ennimiro eyo, "Ennimiro y'Omusaayi" n'okutuusa leero. ⁹ Kino ne kituukiriza nnabbi Yeremiya bye yayogera nti, "Baddira ebitundu bya ffeeza amakumi asatu, nga gwe muwendo abaana ba Isirayiri gwe baamulamula, ¹⁰ ne bagulamu ennimiro eyali ey'ababumbi, nga Mukama bwe yalagira."

Yesu mu Maaso ga Piraato

¹¹ Awo Yesu bwe yayimirira mu maaso ga gavana, Omuruumi, gavana n'amubuuza nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?" Yesu n'amuddamu nti, "*Okyogedde.*"

¹² Naye bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya bwe baaleeta ensonga zaabwe ze baasinzirako okumuwawaabira, Yesu teyabaanukula. ¹³ Piraato kwe ku mubuuza nti, "Ebyo byonna bye bakwogerako tobiwulira?" ¹⁴ Naye Yesu n'ataddamu kigambo na kimu, era gavana ne kimwewuunyisa nnyo.

¹⁵ Gavana yalina empisa ey'okusumulula omusibe omu mu kiseera eky'Embaga y'Okuyitako, ng'omusibe oyo abantu be baamweronderanga. ¹⁶ Mu kkomera mwalimu kkondo lukulwe ng'erinnya lye ye Balaba. ¹⁷ Awo Piraato n'abuuza ekibiina ekyali kikuŋŋaanye nti, "Mwagala mbasumululire ani, Balaba oba Yesu, ayitibwa Kristo?" ¹⁸ Kubanga yamanya ng'abakulembeze b'Abayudaaya bamuwaddeyo lwa buggya.

¹⁹ Piraato yali akyali wakati mu musango ogwo, mukazi we n'amutumira n'obubaka bunu nti, "Toba na nsonga na musajja oyo omutuukirivu kubanga natawaanyizibbwa n'ekirooto eky'omuntu oyo."

²⁰ Naye bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne basendasenda ebibiina basabeyo Balaba y'aba ateebwa, naye Yesu attibwe.

²¹ Gavana bwe yaddamu okubabuuza nti, "Ku bano bombi mbateereko aluwa?" Ekibiina kyonna ne kidamu nti, "Balaba!"

²² Piraato n'ababuuza nti, "Kale Yesu, ayitibwa Kristo, mukole ntya?" buli omu n'addamu nti, "Akomererwe!"

²³ Piraato n'ababuuza nti, "Lwaki, kiki ky'asobezza?" Naye bo ne beeyongerera kuleekaanira waggulu nti, "Akomererwe!"

²⁴ Awo Piraato bwe yalaba ng'ensoga talina gy'aziraza, ate ng'ebibiina byagala kusasamala, n'atumya amazzi, n'anaaba engalo ze mu maaso g'ekibiina nga bw'agamba nti, "Nze siriiko musango gwonna olw'omusaayi gw'omuntu ono omulungi. Obuvunaanyizibwa bwonna buli ku mmwe!"

²⁵ Abantu bonna ne baanukula nti, "Omusaayi gwe gubeere ku ffe ne ku baana baffe!"

²⁶ Awo Piraato n'asumulula Balaba n'abamuwa. Naye bwe yamala okukuba Yesu embooko n'amuwaayo bamukomerere. ²⁷ Naye abaserikale baasooka kumutwala mu luggya lw'olubiri, oluyitibwa Pulayitoliyo ne bakuŋŋaanira eyo, ne bayita bannaabwe bonna.

²⁸ Awo ne bamwambulamu engoye ze, ne bamwambaza ekyambalo ekimyufu, ²⁹ ne bakola engule mu maggwa ne bagimutikkira, ne bamukwasa olumuli mu mukono gwe ogwa ddyo. Ne bamufukaamirira nga bamuduulira nti, "Mirembe, Kabaka w'Abayudaaya!" ³⁰ Ne bamuwandira amalusu, ne bamusikako olumuli ne balumukubya ku mutwe.

³¹ Eby'okumuduulira bwe byaggwa, ne bamwambulamu ekyambalo ekimyufu, ne bamwambaza ekyambalo kye eky'a bulijjo, ne balyoka bamufulumya okumutwala okumukomerera.

Okukomererwa kwa Yesu

³² Bwe baali nga bagenda gye banaamukomerera, ne basisinkana omusajja omukuleene, erinnya lye nga ye Simooni, ne bamulagira lwa maanyi yeetikke omusaalaba gwa Yesu. ³³ Bwe baatuuka mu kifo ekiyitibwa Gologoosa, amakulu nti, "Akasozi k'Ekiwanga," ³⁴ ne bawa Yesu wayini atabuddwamu omususa, naye bwe yakombako n'amugaana. ³⁵ Bwe baamala okumukomerera, abaserikale ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu. ³⁶ Bwe batyo ne batuula awo nga bamukuuma. ³⁷ Ne bawanika ekipande waggulu w'omutwe gwe ku musaalaba okuwandiikiddwa nti,

"Ono ye Yesu, Kabaka w'Abayudaaya."

³⁸ Waaliwo n'abanyazi babiri abaakomererwa naye omu ku ddyo, n'omulala ku kkono. ³⁹ Awo abantu abaali bayitawo, ne bamuvuma nga bamunyeenyeza emitwe ⁴⁰ nga bwe bagamba nti, "Wagamba okumenya Yeekaalu, ate ogizimbe mu nnaku ssatu! Weerokole okke wansi okuva ku musaalaba, obanga ggwe Mwana wa Katonda."

⁴¹ Bakabona abakulu n'abawandiisi, n'abakulembeze abalala ne bamuduulira, nga bagamba nti, ⁴² "Yalokolanga balala, naye ye tasobola kwerekola! Kale nga bw'ali Kabaka wa Isirayiri, ave ku musaalaba akke wansi, naffe tunaamukkiriza!" ⁴³ Yeesiga Katonda, kale amuggye ku musaalaba obanga Katonda amwagala. Yagamba nti, 'Ndi Mwana wa Katonda.'"

⁴⁴ N'abanyazi ababiri abaakomererwa awamu naye nabo ne bamuvuma.

Okufa kwa Yesu

⁴⁵ Okuviira ddala ku ssaawa mukaaga mu ttuntu okutuusiza ddala essaawa mwenda ez'olweggulo ensi yonna yabikkibwa ekizikiza. ⁴⁶ Ku ssaawa nga mwenda Yesu n'ayogerera waggulu n'eddoboozi ery'omwanguka nti, *"Eri, Eri lama sabakusaani,"* ekitegeeza nti, *"Katonda wange, Katonda wange, lwaki onjabulidde?"*

⁴⁷ Naye abamu ku baali bayimiridde awo bwe baakiwulira ne bagamba nti, "Ayita Eriya."

⁴⁸ Amangwago omu n'adduka n'addira ekyangwe n'akinnyika mu mwenge omukaatuufu n'akiteeka ku muti, n'akimuwa anuuneko. ⁴⁹ Naye abalala ne bagamba nti, "Mumuleke. Ka tulabe obanga Eriya anajja n'amulokola."

⁵⁰ Awo Yesu ne yeeyongerera okwogerera waggulu n'eddoboozi eddene, n'awaayo omwoyo gwe.

⁵¹ Era laba! Eggigi ly'omu Yeekaalu ne liyulikamu wakati okuva waggulu okutuuka wansi; ensi n'ekankana, n'enjazi ne zaatika. ⁵² Entaana ne zibikkuka era abantu ba Katonda bangi abaali bafudde ne bazuukira, ⁵³ era Yesu bwe yamala okuzuukira ne bava mu ntaana gye baali baziikiddwa ne bayingira mu kibuga ekitukuvu ne balabibwa abantu bangi.

⁵⁴ Omuserikale omukulu w'ekibinja ky'abaserikale ekikumi, n'abaserikale abaali bakuuma Yesu, bwe baalaba okukankana kw'ensi ng'okwa musisi, n'ebirala ebyabaawo, ne batya nnyo. Ne bagamba nti, "Ddala ddala ono abadde Mwana wa Katonda."

⁵⁵ Waaliwo n'abakazi bangi abaayitanga ne Yesu abaava naye e Ggaliraaya nga bamuweereza, baali beesuddeko akabanga, nga balaba ebigenda mu maaso. ⁵⁶ Mu bo mmwe mwali Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu nnyina wa Yakobo ne Yusufu, ne nnyina w'abaana ba Zebbedayo.

Okuziika Yesu

⁵⁷ Obudde bwe bwawungeera, ne wajja omusajja omugagga ng'ava Alimasaya, erinnya lye Yusufu eyali omu ku bagoberezi ba Yesu. ⁵⁸ N'agenda eri Piraato n'asabayo omulambo gwa Yesu. Piraato n'alagira bagumuwe. ⁵⁹ Yusufu n'atwala omulambo n'aguzinga mu lugoye olulungi olwa linena, ⁶⁰ n'agugalamiza mu ntaana ye empya gye yatema mu lwazi, n'addira ejjinja eddene n'aliyiringisiza mu mulyango gw'entaana n'agagalawo, ne yeetambulira. ⁶¹ Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu munne, bombi baali batudde awo kumpi n'entaana.

Abakuumi ku Ntaana

⁶² Enkeera, ng'olunaku olusooka mu nnaku z'Embaga y'Okuyitako luweddeko, bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne bagenda eri Piraato, ⁶³ ne bamugamba nti, "Oweekitiibwa, omulimba oli tujjukira ng'akyali mulamu yagamba nti, 'Nga wayiseewo en-

naku ssatu ndizuukira.' ⁶⁴ Noolwekyo tukusaba olagire entaana ye ekuumibwe, okutuusa ku lunaku olwokusatu, abayigirizwa be baleme kumubbamu, ne balyoka bategeeza abantu nti azuukidde! Singa ekyo kiba bwe kityo, ekyo kye kijja okuba ekibi ennyo okusinga n'ekyasooka."

⁶⁵ Piraato n'abaddamu nti, "Mukozese abaserikale bammwe be mulina mugende mugikuume." ⁶⁶ Bwe batyo ne bateeka akabonero ak'envumbo ku jjinja eryaggala omulyango gw'entaana, ne bateekawo n'abakuumi.

Yesu Azuukira

28 Oluvannyuma lwa Ssabiiti ku lunaku olusooka mu nnaku omusanvu, ng'obudde bukya, Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu oli omulala ne balaga ku ntaana.

² Mu kiseera ekyo ne wabaawo okukankana ng'okwa musisi. Malayika wa Mukama yakka okuva mu ggulu n'ayiringisa ejjinja ne liva mu mulyango gw'entaana, n'alituulako. ³ Amaaso ge gaali gamasamasa ng'okumyansa kw'eraddu, n'ekyambalo kye nga kyeru ekitukula be tukutuku. ⁴ Abakuumi bwe baumulaba, ne bakankana nga batidde nnyo ne bagwa wansi ne baba ng'abafudde.

⁵ Awo malayika n'agamba abakazi nti, "Temutya. Mmanyi nga munoonya Yesu, eyakomererwa, ⁶ wabula taliwo wano! Azuukidde mu bafu, nga bwe yagamba. Musingire mulabe we yali agalamiziddwa. ⁷ Kale kaakano, mugende mangu mutegeeze abayigirizwa be nti, Azuukidde mu bafu, era abakulembeddemu okugenda e Ggaliraaya gye mulimusisinkana. Obwo bwe bubaka bwange bwe muba mubatuusaako."

⁸ Abakazi abo ne badduka embiro nnyingi nga bava ku ntaana kyokka nga batidde nnyo, naye ate nga bajjudde essanyu. Ne bayanguwa mangu okugenda okubuulira abayigirizwa be. ⁹ Bwe baali bagenda, amangwago Yesu n'ayimirira mu maaso gaabwe! N'abalamura nti, *"Mirembe?"* Ne bagwa wansi ne bavuunama mu maaso ge, ne bamukwata ku bigere ne bamusinza. ¹⁰ Awo Yesu n'abagamba nti, *"Temutya, mugende mugambe abooluganda bagende mangu e Ggaliraaya, gye balindabira."*

Abakuumi bye Baayogera

¹¹ Abakazi bwe baali bagenda mu kibuga, abamu ku bakuumi abaali bakuuma entaana ne bagenda eri bakabona abakulu ne babategeeza byonna ebibaddewo.

¹² Awo abakulembeze b'Abayudaaya bonna ne bakunjaana ne bateesa era ne batoola ffeeza na basalawo bagulirire abakuumi. ¹³ Ne babalagira bagambe nti, "Bwe twali twebase ekiro, abayigirizwa ne bajja ne babba omulambo gwa Yesu ne bagutwala." ¹⁴ Abaali mu lukiiiko olwo ne basuubiza abakuumi nti, "Singa ebigambo bino bituuka ku gavana, ffe tujja ku-

muwooyawooya, tubazibire.”¹⁵ Bwe batyo abaserikale ne balya enguzi, ne bakkiriza okwogera nga bwe baabagamba. Ebigambo byabwe ne bibuna nnyo wona mu Buyudaaya, n’okutuusa ku lunaku lwa leero.

Okutumibwa mu Nsi yonna

¹⁶ Awo abayigirizwa ekkumi n’omu ne basitula ne bagenda e Ggaliraaya ku lusozi Yesu gye yabagamba okumusanga. ¹⁷ Ne bamusisinkana ne bamusinza.

Naye abamu ku bo tebaakakasiza ddala nti ye Yesu, ne babuusabuusa! ¹⁸ Awo Yesu n’asemberera abayigirizwa be n’abategeeza nti, *“Mpeereddwa obuyinza bwonna mu ggulu ne ku nsi.¹⁹ Kale mugende mufuule abantu bonna mu nsi zonna, abayigirizwa nga mubatiza mu linnya lya Kitaffe, Omwana era Mwoyo Mutukuvu.²⁰ Era mubayigirize okugonderanga byonna bye nabalagira mmwe, era Ndi nammwe bulijjo n’okutuukira ddala ensi lw’eriggwaawo.”*

Makko

Yokaana Omubatiza Alongoosa Ekkubo

- 1 Entandikwa y'Enjiri ya Yesu Kristo, Omwana wa Katonda.
- 2 Kyawandiikibwa mu kitabo kya nnabbi Isaaya nti, "Laba ntuma omubaka wange akukulembere, ateekeeteke ekkubo lyo;
- 3 eddoboosi ly'oyo ayogelera waggulu mu ddungu nti, 'Muteeketeke ekkubo lya Mukama, mutereze amakubo ge.'"
- 4 Yokaana yajja ng'abatiriza mu ddungu, ng'abuulira okubatiza okw'okwenenya olw'okusonyiyibwa ebibi.
- 5 Ensi yonna ey'e Buyudaaya n'abantu bonna ab'omu Yerusalemi, ne bagendanga gy'ali, n'abatiriza mu mugga Yoludaani nga baatula ebibi byabwe.
- 6 Yokaana yayambalanga ekyambalo eky'obwoya bw'enjamira, ne yeesibanga olukoba olw'eddiba mu kiwato kye, era yalyanga nzige na mubisi gwa njuki.
- 7 Yabuuliranga ng'agamba nti, "Waliwo omuntu omukulu era ansinga amaanyi ajja okujja, gwe sisaanira na kusumulula bukoba bwa ngatto ze. 8 Nze mubatiriza na mazzi, naye ye alibatiriza na Mwoyo Mutukuvu."

Okubatizibwa kwa Yesu n'Okukemebwa kwe

- 9 Awo olwatuuka mu nnaku ezo Yesu n'ava e Nazaaleesi mu Ggaliraaya n'ajja, Yokaana n'amubatiza mu mugga Yoludaani. 10 Awo Yesu bwe yali yaakava mu mazzi, n'alaba eggulu nga libikkuse, ne Mwoyo ng'ali ng'ejjiba ng'amukkako. 11 Eddoboosi ne liva mu ggulu nga ligamba nti, "Ggwe Mwana wange omwagalwa, ggwe, gwe nsanyukira ennyo." 12 Amangwago Mwoyo n'amutwala mu ddungu. 13 N'amalayo ennaku amakumi ana ng'ali n'ensolo ez'omu nsiko, ng'akemebwa Setaani, kyokka nga bamalayika bamuweereza.

Yesu Ayita Abayigirizwa Abaasooka

- 14 Oluvannyuma nga Yokaana Omubatiza amaze okusibwa mu kkomera, Yesu n'ajja mu Ggaliraaya okubuulira Enjiri ya Katonda, 15 ng'agamba nti, "*Ekiseera kituukiridde, n'obwakabaka bwa Katonda busembedde! Mwenenye mukkirize Enjiri.*" 16 Awo Yesu yali ng'ayita ku lubalama lw'ennyanya y'e Ggaliraaya, n'alaba Simooni ne muganda we Andereya nga basuula obutimba bwabwe mu nnyanja; kubanga baali bavu-

- bi. 17 Yesu n'abagamba nti, "*Mujje mungoberere nange ndibafuula abavubi b'abantu!*" 18 Amangwago ne baleka obutimba bwabwe ne bamugoberera. 19 Bwe yeeyongerayo katonu, n'alaba Yakobo ne Yokaana batabani ba Zebbedaaayo, nga bali mu lyato baddaabiriza obutimba bwabwe. 20 Amangwago n'abayita ne baleka kitaabwe Zebbedaaayo mu lyato n'abapakasi, ne bagoberera Yesu.

Yesu Awonya Omusajja Eyaliko Dayimooni

- 21 Awo ne bayingira mu Kaperunawumu. Amangwago n'ayingira mu kunjaaniri ku Ssabbiiti, n'abayigiriza. 22 Ne beewuunya okuyigiriza kwe, kubanga yabayigiriza nga nanyini buyinza, so si ng'abannyonyozi b'amateeka bwe baakolanga. 23 Amangwago ne walabika omusajja eyaliko omwoyo omubi mu ssinzizo, n'awowoggana, 24 ng'agamba nti, "Otwagaza ki Yesu Omunnazaaleesi? Ozze okutuzikiriza? Nkumanyi gwe Mutukuvu wa Katonda." 25 Awo Yesu n'agubogolera ng'agamba nti, "*Sirika era muveeko.*" 26 Awo omwoyo omubi ne gumusikambula nnyo, ne gumuvaako. 27 Buli omu ne yeewuunya, ne beebuuzaganya nti, "Kuyigiriza kwa ngeri ki kuno okuggya okujjudde obuyinza? So n'emoyo emibi agiragira ne gimugondera." 28 Amangwago amawulire agamukwatako ne gasaasaana wonna mu byalo ebyetoolodde Ggaliraaya.

Yesu Awonya Nnyina wa Muka Simooni

- 29 Amangwago ne bava mu kkujaaniri ne bagen-da mu nnyumba ya Simooni ne Andereya nga bali ne Yakobo ne Yokaana. 30 Ne basanga nga nnyina muka Simooni agalamidde mulwadde omusujja. Amangwago ne bakitegeza Yesu. 31 Bwe yamusementera, n'amukwata ku mukono n'amuyimusa, omusujja ne gumuwonako, n'abaweereza!

Yesu Awonya Abalwadde Abangi

- 32 Awo obudde bwe bwali buwungeera, ng'enjuba egwa, ne bamuleetera abalwadde bonna, n'abaaliko dayimooni. 33 Ekibuga kyonna ne kikujaanira ku luggi. 34 Era Yesu n'awonya abalwadde bangi abaalina endwadde ez'enjawulo era n'abaaliko baddayimooni bangi n'ababagobako, ne baddayimooni teyabaganya kwogera, kubanga baali bamumanyi.

Yesu Asaba Yekka mu Kifo Eteri Bantu

³⁵ Enkeera ng'obudde tebunnalaba yesu n'azuukuka ng'agenda yekka mu kifo ekyekusifu, okusaba. ³⁶ Awo Simooni ne be yali nabo ne bamunoonya, ³⁷ bwe baamulaba ne bamugamba nti, "Buli muntu akunoonya." ³⁸ Naye Yesu n'abagamba nti, *"Tugende awalala mu byalo ebituliraanye, n'abeeyo mbabuulire, kubanga ekyo kye najjirira."* ³⁹ Awo n'abuulira mu makunjaaniriro ag'omu kitundu kyonna eky'e Ggaliraaya, era n'agoba ne baddayimooni.

Yesu Awonya Omugenge

⁴⁰ Awo omugenge ^I n'ajja eri Yesu ne yeegayirira ng'afukamidde mu maaso ge, n'amugamba nti, "Bwe kuba nga kwe kusiima kwo, oyinza okunnongoosa." ⁴¹ Yesu n'amusaasira, n'agolola omukono gwe, n'amukwatako, n'amugamba nti, *"Nsiimye, lon-gooka!"* ⁴² Amangwago ebigenge ne bimuwonako, n'aba mulongoofu. ⁴³ Awo Yesu n'amukuutira nnyo n'amusiibula, ⁴⁴ ng'agamba nti, *"Kino tokibuulirako muntu n'omu, wabula genda weeyanjule eri kabona, oweeyo n'ekirabo Musa kye yalagira okuweebwangaayo, okuba obujulirwa gye bali."* ⁴⁵ Naye omusajja n'atandika okwogera ku ebyo ebyamubaako, n'okubi-bunyisa. Yesu n'atasobola kuyingira mu kibuga mu lwatu, naye n'abeeranga mu bifo ebyekusifu. Abantu ne bajjanga gy'ali okuva mu njuyi zonna.

Yesu Awonya Omulwadde w'Olukonvuba

² Awo bwe waayitawo ennaku nnyingi Yesu n'akomawo mu kibuga Kaperunawumu, ne kiwulirwa nti ali ka. ² Abantu bangi ne bakuŋŋaana, ne wataba kafo wayinzika kuyisibwa kigere ku mulyango; n'ababuulira Enjiri. ³ Omulwadde eyali akoozimbye ne bamuleeta eri Yesu ng'asituliddwa abasajja bana. ⁴ Naye bwe balemwa okuyingiza omulwadde eyali akoozimbye olw'ekibiina ekinene ne baseluukulula ku kasolya ne bassa omulwadde ng'ali ku katanda ke. ⁵ Yesu bwe yalaba okukkiriza kwabwe, n'agamba omulwadde eyali akoozimbye nti, *"Mwana wange ebibi byo bikusonyiyiddwa."* ⁶ Naye abamu ku bannyonnyozi b'amateeka abaali batudde awo nga balowooza ku bintu bino mu mitima gyabwe ne boogera nti, ⁷ "Ono ayinza atya okwogera bw'atyo? Avvodde! Ani ayinza okusonyiwa ebibi okuggyako Katonda?" ⁸ Amangwago Yesu n'amanya mu mutima gwe bye baali boogerako bokka ne bokka n'ababuza nti, *"Lwaki mwebuuzaganya ebintu bino mu mitima gyammwe?"* ⁹ Ekyangu kye kiruwa, okugamba akoozimbye nti ebibi byo bikusonyiyiddwa oba nti yimirira ositule akatanda ko otambule? ¹⁰ Naye mmwe okusobola okutegeera ng'Omwana w'Omuntu alina obuyinza okusonyiwa

^I ekigambo ekyakozesebwa mu Luyonaani kitegeeza endwadde zonna ez'olusus, si bigenge byokka

ebibi ku nsi;" n'agamba eyali akoozimbye nti, ¹¹ *"Yimirira ositule akatanda ko oddeyo ewuwo."* ¹² Awo omusajja n'asituka, amangwago n'asitula akatanda ke n'afulumu nga bonna balaba. Bonna ne bawuniikirira era ne bagulumiza Katonda, nga bagamba nti, "Kino tetukirabangako."

Yesu Ayita Leevi

¹³ Awo Yesu n'addayo nate ku lubalama lw'ennyanja ekibiina ky'abantu ne bajja gy'ali, n'abayigiriza. ¹⁴ Awo bwe yali ng'atambula n'alaba Leevi mutabani wa Alu-faayo ng'atudde we yasoloolezanga omusolo, n'amugamba nti, *"Ngoberera."* Awo Leevi n'asituka n'amugoberera. ¹⁵ Awo Yesu bwe yali mu nnyumba ya Leevi nga bali ku mmere, ng'ali wamu n'abawooza, n'abalina ebibi, n'abayigirizwa be, ng'abantu bangi bamugoberedde, ¹⁶ abannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne baalaba Yesu ng'alya n'abalina ebibi n'abawooza, ne bagamba abayigirizwa be nti, "Lwaki alya n'abawooza n'abalina ebibi?" ¹⁷ Yesu bwe yakiwulira n'abagamba nti, *"Abalamu tebeetaaga musawo, wabula abalwadde! Sajja kuyita batuukirivu wabula abalina ebibi."*

Yesu Bamubuuza ku by'Okusiiba

¹⁸ Abayigirizwa ba Yokaana n'ab'Abafalisaayo baali basiiba. Abantu ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti, "Lwaki abayigirizwa ba Yokaana n'abayigirizwa b'Abafalisaayo basiiba, naye abayigirizwa bo ne batasi-iba?" ¹⁹ Awo Yesu n'abaddamu nti, *"Ddala ddala abali n'awasiza omugole bayinza batya okusiiba, ng'awasizza omugole ali nabo?"* ²⁰ Naye ekiseera kirituuka awasizza omugole bw'alibaggibwako; okuva olwo ne balyoka basiiba. ²¹ Teri muntu atunga kiwero kiggya mu lugoye olukadde kubanga ekiwero ekiggya kiyuza olugoye olukadde, n'ekituli ne kyeyongerera okugazi-wa. ²² Teri muntu ateeka mwenge musu mu nsawo z'amaliba nkadde kubanga omwenge omusu gwabya ensawo enkadde, omwenge ne guyiika, n'ensawo ne ziyulika. Naye omwenge omusu baguteeka mu nsawo mpya."

Yesu ye Mukama wa Ssabbiiti

²³ Awo mu biro ebyo Yesu yali ayita mu nnimiro y'emmere ey'empeke ku Ssabbiiti, abayigirizwa be ne batandika okunoga ku birimba by'emmere ey'empeke. ²⁴ Abafalisaayo ne bagamba Yesu nti, "Lwaki abayigirizwa bo bakola ekitakkirizibwa ku Ssabbiiti." ²⁵ Yesu n'abaddamu nti, *"Temusomanga ku Dawudi kye yakola bwe yalina okwetaaga n'enjala ng'emuluma, ye ne be yali nabo,"* ²⁶ bwe yayingira mu nnyumba ya Katonda mu biro bya Abiyasaali kabona omukulu, n'alya emigaati egy'okulaga n'awaako n'abo be yali nabo, egitakkirizibwa kuliibwako bantu balala okuggyako bakabona. ²⁷ N'abagamba nti, *"Ssabbiiti yateekebwawo*

*Iwa muntu, so si omuntu ku Iwa Ssabbiiti.*²⁸ *Noolwekyo Omwana w'Omuntu ye Mukama wa Ssabbiiti.*"

3 Awo Yesu n'ayingira nate mu kkuŋŋaaniro, nga mulimu omusajja eyalina omukono ogukaze. ² Baali balindirira okulaba obanga anaamuwonya ku Ssabbiiti balyoke bamuwawaabire. ³ Yesu n'agamba omusajja eyalina omukono ogukaze nti, *"Yimirira wakati."*⁴ N'abagamba nti, *"Kikkirizibwa okukola ekirungi ku Ssabbiiti oba okukola ekibi? Okuwonya bu-lamu oba okubuzikiriza?"* Naye ne batamuddamu. ⁵ Yesu n'abatunuulira ng'akambuwadde era nga munakuwavu nnyo olw'obukakanyavu bw'emitima gyabwe, n'agamba omusajja nti, *"Golola omukono gwo."* N'agolola omukono gwe, ne guwona. ⁶ Amangwago Abafalisaayo ne bafuluma ne bateesa n'Abakerodiyaani nga bwe banaamuzikiriza.

Ebibiina Bigoberera Yesu

⁷ Awo Yesu n'abayigirizwa be ne bagenda ku nnyanja. Ekibiina kinene ekyava mu Ggaliraaya ne mu Buyudaaya ne kimugoberera. ⁸ N'abalala ne bava mu kibuga Yerusalemi, n'abalala mu Idumaya, n'abalala ne bava emitala w'omugga Yoludaani n'okwetooloola Ttuulo ne Sidoni ne bamugoberera. Ekibiina ky'abantu bwe baawulira bye yali akola ne bajja gy'ali. ⁹ Yesu n'agamba abayigirizwa be eryato limubeere kumpi olw'ekibiina ekinene, ekibiina kireme kumunyigiriza. ¹⁰ Kubanga yawonya bangi, bangi ne baagala okumugwira bamukwateko olw'endwadde zaabwe. ¹¹ Awo emyoyo emibi bwe gyamulaba ne gigwa mu maaso ge nga gireekaana nga gigamba nti, *"Ggwe Mwana wa Katonda."* ¹² Naye n'agikomako gireme okumwatuukiriza.

Yesu Alonda Abayigirizwa Ekkumi n'Ababiri

¹³ Awo Yesu n'alinnya ku lusozi, n'ayita abo be yaya-gala, ne bajja gy'ali. ¹⁴ N'alonda kkumi na babiri mu abo, be yafuula abatume babeerenga naye, era abatumenga okubuulira. ¹⁵ N'abawa n'obuyinza okugobanga baddayimooni. Ekkumi n'ababiri be yalonda be bano:

¹⁶ Awo n'alonda ekkumi na babiri era be bano:

Simooni, gwe yatuuma "Peetero" ne

¹⁷ Yakobo ne Yokaana, batabani ba Zebbedaayo, Yesu be yatuuma "Bowanerege" amakulu nti, "Abaana b'Okubwatuka."

¹⁸ Andereya, ne Firipo, ne Battolomaayo, ne Matayo, ne Tomasi, ne Yakobo, omwana wa Alufaayo ne Saddayo, ne Simooni, Omukananaayo,

¹⁹ ne Yuda Isukalyoti eyamulyamu olukwe.

Yesu ne Beeruzebuli

²⁰ Awo Yesu n'ayingira mu nnyumba ekibiina kinene ne bakuŋŋaanira nate w'ali, ye ne be yali nabo ne batasobola kulya. ²¹ Awo baganda be bwe baakiwulira ne bagenda bamuggyeoyo, kubanga baalowooza nti alaluse. ²² Naye abannyonnyozi b'amateeka abaava e Yerusalemi ne bagamba nti, "Aliko Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni, era obuyinza bwe bw'akozesa okugoba baddayimooni."

²³ Awo Yesu n'abayita n'ayogera nabo mu ngero ng'agamba nti, *"Setaani ayinza atya okugoba Setaani?"*²⁴ *Obwakabaka bwe bwawukana tebuyinza kubaawo.*²⁵ *N'ennyumba eyawukanye, teyinza kubeerawo.*²⁶ *Ne Setaani bw'atyo bw'alwanagana yekka na yekka tayinza kubaawo. Wabula yeezikiriza yekka.*²⁷ *Naye tewali ayinza kuyingira mu nnyumba ya muntu w'amaanyi, okunyaga ebintu bye nga tasoose kumusiba n'alyoka anyaga ebintu bye.*²⁸ *Ddala ddala mbagamba nti buli kintu kyonna omuntu ky'akola kirisonyiyibwa abaana b'abantu, ebibi n'okuvvoola kwonna kwe bavvoola.*²⁹ *Naye buli alivvoola Mwoyo Mutukuvu talisonyiyibwa, emirembe n'emirembe naye alisingibwa omusango olw'ekibi eky'emirembe n'emirembe."*

³⁰ Yayogera atyo gye bali kubanga baagamba nti, "Aliko omwoyo omubi."

Baganda ba Yesu ne Nnyina

³¹ Awo baganda ba Yesu ne nnyina ne bajja gy'ali ebweru nga baagala okumulaba. Awo ne bamutumira bamuyite aje ayogere nabo. ³² Ekibiina ky'abantu kyali kimwetoolodde, ne bamugamba nti, "Nnyoko ne baganda bo ne bannyoko bali wabweru bakunoonya."

³³ Naye n'abaddamu nti, *"Mmange ye ani, ne baganda bange be baani?"*

³⁴ Awo bwe yeetoolooza amaaso abo abaali batudde nga bamwebunguludde, n'abagamba nti, *"Bano be mulaba be bammange era be baganda bange!"*³⁵ *Kubanga buli muntu akola Katonda by'asiima ye muganda wange, ye mwannyinaze era ye mmange."*

Olugero lw'Omusizi

4 Ate era n'atandika okuyigiriza ku lubalama lw'ennyanja. Ekibiina ky'abantu kinene nnyo ne bakuŋŋaana okumwetooloola. Kyeyava alinnya mu lyato n'ayigiriza ng'atudde omwo. ² Yabayigirizanga ebintu bingi mu ngero. N'abayigiriza ng'agamba nti, ³ *"Muwulirize. Waaliwo omulimi eyafulumu okusiga ensigo."*⁴ *Bwe yali ng'azimansa ng'asiga mu nnimiro, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo ennyonyi ne zijja ne zizirya.*⁵ *N'endala ne zigwa ku ttaka ery'ekyaziyazi awatali ttaka lingi, ezo ne zimera mangu kubanga*

tezaali mu ttaka gwanvu.⁶ Awo omusana bwe gwaya-ka ne zikalirawo, kubanga emirandira gyali kungulu.⁷ Endala ne zigwa mu maggwa. Awo ensigo ne zikula kyokka amaggwa ne gazitta ne zitabala bibala.⁸ Endala ne zigwa ku ttaka eddungi, ezo ne zibala ebibala, ezimu emirundi amakumi asatu, endala emirundi nkaaga, n'endala kikumi."

⁹ N'abagamba nti, "Oyo alina amatu agawulira awulire."

¹⁰ Awo bwe yasigala yekka, abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abantu abalala, ne bamubuuza amakulu g'engero ezo ze yabagerera. ¹¹ Yesu n'abagamba nti, "Mmwe muweereddwa omukisa okumanya ekyama ekifa ku bwakabaka bwa Katonda ekyakisibwa abantu abalala abali ebweru waabwo."

¹² "Balaba bulabi naye nga tebeetegera, era n'okuwulira bawulira naye tebategeera, si kulwa nga bakyuka ne basonyiyibwa."

¹³ "Kale obanga temutedgedde makulu ga lugero luno olwangu bwe luti mulitegeera mutya endala ze njenda okweyambisa nga njigiriza?"¹⁴ Omusizi asiga ekigambo y'asiga.¹⁵ Ate ensigo ezaagwa ku mabbali g'ekkubo, be bawulira ekigambo, amangwago Setaani n'ajja n'akibatwalako.¹⁶ Ate ensigo ezaagwa ku byaziyazi, gy'emitima gy'abantu abawulira ekigambo amangwago ne bakyaniriza n'essanyu.¹⁷ Naye tebalina mirandira, babeera bulungi okusooka, naye olutuukibwako ebizibu oba okuyigganyizibwa olw'ekigambo amangwago babivaako.¹⁸ Ate endala ezaagwa mu maggwa, be bawulira ekigambo,¹⁹ naye okweraliikirira n'okusikirizibwa eby'obugagga n'okwegomba ebintu ebirala, bizikiriza ekigambo ne kitabala bibala.²⁰ Etta-ka eddungi gy'emitima gy'abantu abawulira ekigambo ne bakkiririza ddala era ne bavaamu ebibala, emirundi amakumi asatu, abalala emirundi nkaaga, n'abalala kikumi."

²¹ Awo Yesu n'ababuza nti, "Waliwo omuntu akoleeza ettaala n'agivuunikako ekibbo oba n'agiteeka wansi w'ekitanda? Naye omuntu bw'akoleeza ettaala tagiteeka ku kikondo waggulu?"²² Kubanga buli kintu kyonna ekikolebwa mu kyama kaakano, ekiseera kirituuka ne kiragibwa mu lwatu.²³ Alina amatu agawulira awulire.²⁴ Naye mwegendereze ebyo bye mbayigiriza.²⁵ Alina aliweebwa na buli atalina aliggyibwako n'ebyo by'alina."

Olugero lw'Ensigo Ekula

²⁶ Awo Yesu n'abagamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda bafaanaanyirizibwa n'omusizi asiga ensigo mu ttaka."²⁷ Ekiro yeebaka, n'emisana ne yeekolera by'ayagala, mu kiseera ekyo kyonna ensigo ziba zimera, naye ate nga takimanyi.²⁸ Ku bwalyo ettaka lireeta ekibala. Ensigo zisooka kusindika bulimi bwazo okuva mu ttaka, amatabi ne gajjako ebirimba by'enjaano.²⁹ Enjaano bw'eyengera omusizi ayan-

guwa mangu n'akwata akayuyuy, kubanga amakungula gatuuse."

³⁰ Awo Yesu n'ayongera n'abagamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda tunaabugeraageranya na ki? Oba tukozese lugero ki okubunnyonnyola?"³¹ Bufaananyizibwa n'akasigo aka kaladaali! Kubanga newaakubadde katono nnyo okusinga ensigo zonna ez'oku nsi,³² naye kavaamu omuti omunene nga gulina amatabi amanene, ennyonyi ez'omu bbanga mwe ziyinza okuzimba ebisu byazo."

³³ Yesu n'abuulira abantu ekigambo kya Katonda ng'akozesa engero nnyingi ezifaanana ng'ezo, nga bwe baasobolanga okuwulira. ³⁴ Yesu bwe yabanga ayigiriza ebibiina yakozesanga engero, naye bwe yaddanga ebbali n'abayigirizwa be n'abannyonnyola amakulu agali mu ngero ezo.

Yesu Akkakkanya Omuyaga

³⁵ Ku lunaku olwo obudde nga buwungedde Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Tuwunguke tulage emitala."³⁶ N'aleka awo ekibiina, abayigirizwa be ne balinnya mu lyato Yesu mwe yali ne bagenda naye. Abantu abamu ne babagobera mu maato agaabwe.

³⁷ Amangwago omuyaga mungi nnyo ne gukunta n'amayengo amagulumivu ne geeyiwa mu lyato ne libulako katono okujjula amazzi. ³⁸ Yesu yali agalamidde emabega mu lyato nga yeezizise omutto yeebase. Awo abayigirizwa be ne bamuzuukusa nga bagamba nti, "Omuyigiriza, ggwe tofaayo nga ffenna tugenda okusaanawo?"

³⁹ N'azuukuka n'aboggolera omuyaga n'agamba ennyanja nti, "Tteeka, sirika." Omuyaga ne gusirika n'ennyanja n'eteekera ddala.

⁴⁰ N'ababuza nti, "Lwaki mutidde? Temunnaba kubeera na kukkiriza?"

⁴¹ Ne batya nnyo, ne beebuza nti, "Ono ye ani, embuyaga n'ennyanja gwe bigondera?"

Yesu Awonya Omusajja Eyaliko Baddayimooni

⁵ Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka emitala w'ennyanja mu nsi y'Abageresene. ² Yesu bwe yali yaakava mu lyato omuntu eyaliko omwoyo omubi n'ajja gy'ali ng'ava mu malaalo. ³ Omuntu ono yasulanga mu malaalo era yali alaluse nnyo nga tewakyali na muntu asobola kumusiba. ⁴ Emirundi mingi baagezangako okumususa ku mpingu n'okusiba amagulu ge n'enjegere naye byonna ng'abikutulakutula. Ne wataba na muntu w'amaanyi ayinza kumusiba kumunyweza. ⁵ Naye buliijo yatambulanga emisana n'ekiro mu malaalo ne mu nsozi. Yawowoggananga nga bw'akaba era nga bwe yeesalaasala n'amayinja.

⁶ Awo bwe yalengera Yesu ng'akyali walako ku nnyanja n'adduka n'agenda eryato we lyagoba, n'asinza Yesu. ⁷ N'aleekaana nnyo nti, "Onjagaza ki, ggwe Yesu, Omwana wa Katonda, Ali Waggulu Ennyo?"

Nkwegayirira, olw'ekisa kya Katonda, tombonyaabonya." ⁸ Kubanga Yesu yali alagidde omwoyo omubi okuva ku musajja.

⁹ Awo Yesu n'amubuuza nti, *"Erinnya lyo ggw'ani?"* N'addamu nti, "Erinnya lyanze nze Ligyoni, kubanga tuli bangi." ¹⁰ N'amwegayirira nnyo aleme okumugoba mu kitundu ekyo.

¹¹ Awo waaliwo eggana ly'embizzi nnyingi nnyo ku lusozi nga ziry. ¹² Omwoyo omubi ne gwegayirira Yesu nti, "Tusindike mu mbizzi ziri." ¹³ Yesu n'abakkiriza, ne bava ku musajja ne bayingira mu ggana ly'embizzi. Awo eggana ly'embizzi lyonna ne liserengetera ku kagulungujjo ne lyeyiwa mu nnyanja, embizzi zonna ne zisaanawo.

¹⁴ Awo abaali bazirunda ne badduka mangu ne bagenda bategeeze ab'omu kibuga ne mu byalo ebiriraanyeewo. Abantu bangi ne bajja okulaba ebibaddewo. ¹⁵ Ekibiina ky'abantu ne kikunjaana awali Yesu, naye bwe baalaba omusajja eyaliko ligyoni ng'ayambadde bulungi era ng'ategeera bulungi, ne batya nnyo.

¹⁶ Abo abaaliwo ne babategeeza ebyatuuka ku musajja eyaliko ddayimooni n'ebyatuuka ku mbizzi. ¹⁷ Awo abantu ne batandika okwegayirira Yesu abavire!

¹⁸ Yesu bwe yali ng'alinnya mu lyato, omusajja eyali abaddeko baddayimooni n'amwegayirira bagende bonna. ¹⁹ Yesu n'atakkiriza, n'amugamba nti, *"Ddayo ewammwe mu bantu bo obabuulire ebintu byonna Mukama by'akukoledde era nga bw'akusaasidde."* ²⁰ Awo omusajja oyo n'agenda ng'atambula mu Dekapoli ^I (ebibuga eby'omu kitundu ekyo) ng'abuulira abantu Katonda bye yali amukoledde byonna. Bonna abaabiwulira ne bawuniikirira nnyo.

Omuwala Eyali Afudde, n'Omukazi Omulwadde

²¹ Awo Yesu n'awunguka mu lyato nate n'atuuka emitala w'ennyanja. Abantu bangi ne bakunjaanira w'ali ku lubalama lw'ennyanja. ²² Omukulu w'ekunjaanira erinnya lye Yayiro n'ajja n'agwa w'ali, ²³ n'amwegayirira nnyo ng'agamba nti, "Muwala wange abulako katonu okufa. Nkwegayiridde jjangu omukwateko omuwonye."

²⁴ Awo Yesu n'agenda naye n'ekibiina ky'abantu kinene ne kimugoberera nga bagenda bamunyigiriza. ²⁵ Mu kibiina omwo mwalimu omukazi eyali amaze emyaka kkumi n'ebiri nga mulwadde ekikulukuto ky'omusaayi. ²⁶ Yali yeewuubye mu basawo bangi abaamujanjabanga okumala emyaka egyo gyonna; ne byonna bye yalina nga bimuweddeko, obulwadde ne butawona wabula okweyongera obweyongezi. ²⁷ Yali awulidde ebikwata ku Yesu. Bw'atyo n'ajja nga yeenyigiriza mu kibiina ky'abantu n'atuuka emabega wa Yesu, n'akoma ku kyambalo kye. ²⁸ Kubanga yagamba

I dekapoli kitegeeza ebibuga kkumi ebiri awamu

mu mutima gwe nti, "Ne bwe nnaakoma obukomi ku kyambalo kye nzija kuwona." ²⁹ Awo olwakikomako, amangwago ekikulukuto ky'omusaayi ne kikalira n'ategeerera ddala ng'awonye.

³⁰ Amangwago Yesu n'awulira ng'amaanyi agamu-uddemu, n'akyukira ekibiina ky'abantu n'abuuzza nti, *"Ani akutte ku kyambalo kyange?"*

³¹ Naye abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Ku bantu abangi bati abakunyigiriza oyinza otya okubuza nti, *'Ani ankutteko?'*"

³² Naye Yesu ne yeetoolooza amaaso ge mu bonna alabe oyo amukutteko. ³³ Awo omukazi bwe yategeera ekituuseewo n'ajja eri Yesu ng'atidde nnyo era ng'akankana, n'agwa awo mu maaso ga Yesu n'amutegeeza amazima gonna. ³⁴ Yesu n'agamba omukazi nti, *"Omuwala, okukkiriza kwo kukuwonyezza, genda mirembe obulwadde bwo buwonedde ddala."*

³⁵ Naye yali akyayogera n'omukazi ababaka ne batuuka nga bava mu maka g'omukulu w'ekunjaanira, ne babikira Yayiro nti, "Omuwala afudde, noolwekyo tekikyetaagisa kuteganya Muyigiriza."

³⁶ Yesu n'awulira ebigambo ebyayogerwa wabula n'agamba omukulu w'ekunjaanira nti, *"Totya, ggwe kkiriza bukkiriza."*

³⁷ Awo Yesu n'aziyiza ekibiina kyonna okugenda naye, okuggyako Peetero ne Yakobo ne Yokaana muganda wa Yakobo. ³⁸ Bwe baatuuka mu nju y'omukulu w'ekunjaanira, n'alaba okwaziirana ng'abantu bakaba nga bakuba ebiwoobe. ³⁹ Bwe yayingira mu nju n'agamba abantu nti, *"Mwaziirana ki n'okukuba ebiwoobe? Omwana tafudde naye yeebase bwe-basi!"* ⁴⁰ Awo abantu bonna ne bamusekerera nnyo.

Naye n'abagamba bonna bafulume mu nju. N'atwala abazadde b'omwana n'abayigirizwa be abasatu n'ayingira nabo mu kisenge omwana mwe yali. ⁴¹ Yesu n'akwata omwana ku mukono n'amugamba nti, *"Talisa kumi!"* amakulu nti, *"Omuwala golokoka!"* ⁴² Amangwago omuwala eyali aweza emyaka kkumi n'ebiri, n'ayimirira n'atambulatambula. Abaaliwo ne bawuniikirira nnyo. ⁴³ Naye Yesu n'abakuutira nnyo baleme okubuulirako omuntu yenna. Awo n'abalagira bawe omwana ekyokulya.

Nnabbi Tabulwa Kitiibwa Okuggyako Ewaabwe

6 Yesu n'ava mu kitundu ekyo n'abayigirizwa be n'addayo mu kibuga ky'ewaabwe. ^{II2} Olunaku lwa Ssabiiti bwe lwatuuka n'agenda mu kkujaanira okuyigiriza, abantu bangi abaaliwo ne beewuunya nnyo bwe baawulira bw'ayigiriza, ne bawuniikirira ne beebuuzza nti, "Bino byonna yabiyigira wa era magezi ga ngeri ki ono ge yaweebwa n'eby'amagero ebyenkanidde wano by'akola?" ³ Ne beebuuzza nti, "Ono si ye mwana w'omubazzi? Maliyamu si ye nnyina,

II Ekibuga ky'ewaabwe ekyogerwako ky'ekibuga ky'e Nazaaleesi

ne baganda be si be ba Yakobo, ne Yose, ne Yuda ne Simooni? Ne bannyina tetubeera nabo kuno?" Ekyo ne kibatawanya mu mutima.

⁴ Yesu n'abagamba nti, *"Nnabbi aweebwa ekitiibwa buli wantu okuggyako mu nsi y'ewaabwe ne mu bantu be ne mu maka ge waabwe."*⁵ Naye teyakolera bya-magero bingi okuggyako abalwadde abatonotono be yakwatako n'abawonya. ⁶ N'awuniikirira nnyo okulaba nga tebamukkirizza. Awo n'agenda ng'ayigiriza mu byalo ebiriraanyeeo.

Yesu Atuma Ekkumi n'Ababiri

⁷ Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abatuma babiri babiri era n'abawa obuyinza okugoba emyoyo emibi ku bantu.

⁸ N'abakuutira obutatwala kantu konna okuggyako omuggo ogw'okutambuza gwokka nti, *"Temutwala mmere wadde akagugu newaakubadde ensimbi mu lukoba."*⁹ Mwambale engatto naye temutwala kkanzu yakubiri.¹⁰ N'abagamba nti, *"Era buli nnyumba gye munaayingirangamu musulanga omwo okutuusa lwe muliva mu kibuga ekyo."*¹¹ Era bwe mutuukanga mu kifo ne batabaaniriza yadde okubawuliriza, bwe mubanga muvaayo mukunkumuliranga mu kifo omwo enfufu ey'omu bigere byammwe, okuba akabonero gye bali."

¹² Awo abayigirizwa ne bagenda nga babuulira buli muntu nti, "Mwenenye." ¹³ Ne bagoba baddayimooni bangi ku bantu, ne basiiga abalwadde amafuta ne babawonya.

¹⁴ Awo Kabaka Kerode n'awulira ettutumu lya Yesu, kubanga yali ayogerwako wonna olw'ebyamagero bye yakolanga. Naye Kerode n'alowooza nti Yokaana Omubatiza y'azuukidde, kubanga abantu baayogeranga nti, "Tewali muntu mulala ayinza kukola byamagero nga bino."

¹⁵ Naye abalala ne balowooza nti, "Eriya."

N'abalala ne bagamba nti, "Nnabbi ng'omu ku bannabbi ab'edda."

¹⁶ Kerode bwe yabiwulira ye n'agamba nti, "Oyo Yokaana, omusajja gwe natemako omutwe, y'azuukide mu bafu."

¹⁷ Kubanga Kerode yennyini ye yatuma abaserikale be ne bakwata Yokaana Omubatiza ne bamuggalira mu kkomera, olwa Kerudiya muka muganda we Firipo, Kerode gwe yali awasizza. ¹⁸ Yokaana yagamba Kerode nti, "Si kituufu okutwala Kerudiya muka muganda wo Firipo." ¹⁹ Kerudiya n'ayagala okutta Yokaana yeesasuze, naye nga tayinza. ²⁰ Kubanga Kerode yatyanga Yokaana Omubatiza, ng'amuwa ekitiibwa ng'omuntu wa Katonda ow'amazima era omutukuvu, era ng'amukuuma. Era Kerode bwe yayo-geranga ne Yokaana ng'emmeeme ye tetereera, so nga yali ayagala nnyo okuwuliriza by'amugamba.

²¹ Naye olwali olwo, Kabaka Kerode n'afumba emba-ga ku lunaku lw'amazaalibwa ge, n'ayita abakungu be n'abakulu b'abaserikale n'abaami bonna abatutumufu mu Ggaliraaya. ²² Awo muwala wa Kerudiya yennyini n'ajja n'azina nnyo, n'asanyusa Kerode n'abagenyi be yali atudde nabo ku mbaga.

Awo Kabaka Kerode n'agamba omuwala nti, "Nsaba kyonna ky'oyagala nange nnaakikuwa." ²³ Era n'ayongerera okumulayirira nti, "Kyonna kyonna ky'ononsaba yadde ekitundu ky'obwakabaka bwange nnaakikuwa!"

²⁴ Awo omuwala n'afuluma ne yeebuza ku nnyina. Nnyina n'amugamba nti, "Saba omutwe gwa Yokaana Omubatiza!"

²⁵ Omuwala n'addayo mangu eri kabaka n'amusaba nti, "Njagala ompe kaakano, ku ssowaani, omutwe gwa Yokaana Omubatiza!"

²⁶ Kino ne kinakuwaza nnyo kabaka, n'anyiikaala nnyo, kyokka olwokubanga yali amaze okulayira n'okweyama ng'abagenyi be bawulira, n'atya okumenya obweyamo bwe. ²⁷ Bw'atyo n'ayita omuserikale we, n'amulagira agende aleete omutwe gwa Yokaana. Omuserikale n'agenda mu kkomera, n'atemako Yokaana omutwe, ²⁸ n'aguleeteera ku lutiba, n'aguwa omuwala n'omuwala n'agutwalira nnyina. ²⁹ Abayigirizwa ba Yokaana bwe baategeera ne bajja ne baggyawo omulambo gwe, ne bagutwala ne baguziika.

Okukomawo kw'Abatume gye baagenda Okubuulira

³⁰ Awo abatume ne bakomawo awali Yesu ne bamunyonnyola byonna bye baakola ne bye baayigiriza. ³¹ N'abagamba nti, *"Mujje tugende mu kifo eteri bantu tuwummuleko."* Kubanga baali babuliddwa n'akaseera ak'okuliiramu ku mmere olw'abantu abangi abajjanga gye bali; bano baabanga baakavaawo ate ng'abalala bajja.

³² Bwe batyo ne balinnya mu lyato ne bagenda mu kifo ekiwolerevu eteri bantu.

Yesu Aliisa Abantu Enkumi Ettaano

³³ Naye abantu bangi abaava mu bibuga bingi ne babalaba nga bagenda ne bategeera gye baali bagen-da ne badduka okwetooloola ku lukalu ne babeesookayo. ³⁴ Yesu bwe yava mu lyato n'alaba ekibiina ky'abantu bangi abaali bakunjaanye n'abasaasira nga bali ng'endiga ezitalina musumba. Awo n'atandika okubayigiriza ebintu bingi.

³⁵ Awo obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ne bajja awali Yesu ne bamugamba nti, "Ekifo kino kya ddungu ate n'obudde buwungedde. ³⁶ Abantu basiibule bagende beegulire emmere mu byalo ne mu bibuga ebiriraanye wano."

³⁷ Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Mmwe mubawe ekyokulya."* Ne bamubuza nti, "Tugende tubagulire

emmere nga ya dinaali ebikumi bibiri, tugibawe balye?"

³⁸ Yesu n'ababuza nti, *"Mulina emigaati emeka? Mugende mulabe."* Bwe baamala okwetegereza ne bamugamba nti, "Waliwo emigaati etaano n'ebynnyanja bibiri."

³⁹ Awo Yesu n'alagira abantu bonna batuule wansi ku muddo mu bibinja. ⁴⁰ Awo ne batuula mu bibinja, eby'abantu ataano ataano, awalala kikumi kikumi. ⁴¹ Yesu n'atoola emigaati etaano n'ebynnyanja ebibiri n'ayimusa amaaso ge eri eggulu ne yeebaza Katonda. N'amenyaamenya emigaati n'ebynnyanja ebibiri, n'abiwa abayigirizwa be ne bagabula abantu bonna ne babuna. ⁴² Bonna ne balya ne bakkuta. ⁴³ Ne bakunjaanya obukunkumuka bw'emigaati n'obw'ebynnyanja ebisero kkumi na bibiri. ⁴⁴ Abasajja abaalya emigaati baali enkumi ttaano.

Yesu Atambulira ku Mazzi

⁴⁵ Amangwago Yesu n'alagira abayigirizwa be basaa-bale mu lyato bawunguke bagende emitala w'ennyanja e Besusayida abasange eyo, ng'amaze okusiibula ebibiina by'abantu. ⁴⁶ Bwe yamala okubasiibula n'alinnya ku lusozi okusaba.

⁴⁷ Awo obudde bwe bwawungeera, Yesu ng'asigadde yekka ku lukalu, ⁴⁸ n'abalengera nga bategana n'eryato kubanga waaliwo omuyaga mungi n'amayengo amagulumivu ebyabafuluma mu maaso gye baali balaga. Awo obudde bwali bunaatera okukya nga ku ssaawa mwenda ez'ekiro, n'ajja gye bali ng'atambulira ku mazzi, n'aba ng'ayagala okubayitako. ⁴⁹ Naye bwe baamulaba ng'atambulira ku nnyanja ne baleekaana nnyo, bonna, nga batidde, kubanga baalowooza nti muzimu, ⁵⁰ kubanga bonna baamulaba ne batya.

Naye n'ayanguwa okwogera nabo, n'abagamba nti, *"Mugume omwoyo. Ye Nze, temutya."* ⁵¹ Awo n'alinnya mu lyato, omuyaga ne gulekeraawo okukunta! Abayigirizwa be ne bawuniikirira nnyo. ⁵² Tebategeera kyamagero eky'emigaati kubanga emitima gyabwe gyali mikakanyavu.

Yesu Awonya Abalwadde e Genesaleeti

⁵³ Awo eryato lyabwe bwe lyagoba ku lubalama lw'ennyanja Genesaleeti, ⁵⁴ ne bavaamu. Abantu bwe balaba Yesu, amangwago ne bamutegeererawo. ⁵⁵ Ne babuna mu bitundu ebyali biriraanyeevo nga bamuleetera abalwadde nga basituliddwa ku butanda. ⁵⁶ Wonna wonna gye yagendanga, mu byalo, mu bibuga, mu butale ne ku nguudo ne baleeta abalwadde ne bamwegayirira waakiri bakwateko bukwasu ku lukugiro lw'ekyambalo kye. Era bonna abaakikwatako ne bawona.

Obulombolombo bw'Abayudaaya

⁷ Awo abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka abamu abaali bavudde e Yerusaleemi ne bakunjaanira awali Yesu. ² Ne balaba abamu ku bayigirizwa be nga balya tebanaabye mu ngalo. ³ Kubanga Abafalisaayo n'Abayudaaya bonna tebaalyanga nga tebasoose kunaaba mu ngalo n'obwegendereza ng'empisa zaabwe bwe zaali. ⁴ Era bwe baddanga eka nga bava mu katale, ekyo kye baasookanga okukola nga tebannaba kukwata ku kyakulya kyonna. Waliwo n'obulombolombo obulala bwe baagobereranga ng'okulongoosa ensuwa zaabwe, n'ebikopo, n'ebbinika n'essowaani, n'ebirala bingi.

⁵ Awo Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne babuza Yesu nti, "Lwaki abayigirizwa bo tebagoberera mpisa za bajajjaffe ez'edda? Kubanga balya nga tebanaabye mu ngalo."

⁶ Yesu n'abaddamu nti, *"Bannanfuusi mmwe! Nnabbi Isaaya yaboogerako bulungi ebyobunnabbi bwe yagamba nti,*

"Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kya ku mimwa, naye emitima gyabwe tegindiiko.

⁷ *Okusinza kwabwe tekuliimu nsa; kubanga bayigiriza bulombolombo bwabwe.'*

⁸ *Muleka ebiragiro ebiva eri Katonda ne mugoberera obulombolombo bw'abantu."*

⁹ N'abagamba nate nti, *"Munyooma ekiragiro kya Katonda, ne muggumiza obulombolombo bwammwe."* ¹⁰ *Musa yagamba nti, 'Kitaawo ne nnyoko obasangamu ekitiibwa.' Era n'agamba nti, 'Omuntu yenna ayogera obubi ku kitaawe oba nnyina anattibwanga.'* ¹¹ *Naye mmwe mugamba nti kituufu omuntu okulagajjalira bakadde be nga bali mu kwetaaga n'abagamba bugambi nti, 'Mmunsonyiwe, kubanga kye nandibawadde ye Korubaani.'* ¹² *"Omuntu temumukkiriza kubeerako ky'akolera kitaawe oba nnyina."* ¹³ *Bwe mutyo munyooma ekigambo kya Katonda mulyoke mutuukirize obulombolombo bwammwe bwe mwaweebwa. N'ebirala bingi ebiri ng'ebyo bye mukola."*

Ebyonoona Omuntu

¹⁴ Awo Yesu n'ayita ekibiina ky'abantu n'abagamba nti, *"Mmwe mwenna, mumpulirize, era mutegeere."* ¹⁵ *Ebintu ebisingira mu muntu si bye byonoona empisa ze, wabula ebyo ebiva mu mutima gwe bye bizoonoona.* ¹⁶ *(Omuntu alina amatu agawulira awulirize.)"*

¹⁷ Yesu n'aviira ekibiina n'ayingira mu nnyumba, abayigirizwa be ne bamubuuza amakulu g'ebigambo

^I Korubaani kitegeeza ekintu ekyawuddwako okuwebwa Katonda. Korubaani kyakozesebwanga mu mateeka ga Musa okukubiriza abaana okufaayo ku bazadde baabwe, ate n'abayigiriza b'amateeka baakozesanga ekirayiro kya Korubaani okufuga abagoberizi baabwe

bye yayogera. ¹⁸ N'abaddamu nti, *"Nammwe temutedgedde? Temutegeera nti buli kintu ekyingira mu muntu si kye kimwonoona?"*¹⁹ *Olw'okuba nga tekiyingira mu mutima gwe naye kyingira mu lubuto lwe ne kiryoka kigenda mu kabuyonjo.*" Mu kwogera atyo Yesu yakakasa nga buli kyakulya bwe kiri ekiron-goofu.

²⁰ Era n'ayongerako na bino nti, *"Ebirowoozo by'omuntu bye bimwonoona."*²¹ *Kubanga mu mutima gw'omuntu mwe muva ebirowoozo ebibi eby'obukaba, n'obubbi, n'obutemu, n'obwenzi,*²² *n'okwegomba, n'omutima omubi, n'obukuusa, n'obumenyi bw'ama-teeka, n'obuggya, n'okusekeeterera, n'obusirusiru.*²³ *Ebibi bino byonna biva munda mu muntu ne bimwonoona."*

Okukkiriza kw'Omukazi Omusulofoyiniiki

²⁴ Awo Yesu n'alaga mu bitundu by'e Ttuulo, n'atayagala kitegeerekeke nti ali mu bitundu ebyo, naye ne kitasoboka. ²⁵ Omukazi eyalina muwala we ng'aliko omwoyo omubi, olwawulira nga Yesu yaakatuuka, n'ajja eri Yesu, n'agwa ku bigere bye. ²⁶ Omukazi teyali Muyudaaya, yali Musulofoyiniiki, n'amwegayirira agobe dayimooni ku mwana we.

²⁷ Yesu n'agamba omukazi nti, *"Omwana asaana asoke akkute, kubanga tekiba kituufu okuddira emere y'omwana okugisuulira embwa."*

²⁸ Naye omukazi n'amuddamu nti, "Ekyo bwe kiri, ssebo, naye era n'embwa ezibera wansi mu mmeza, ziweebwa ku bukunkumuka obuva ku ssowaani z'abaana."

²⁹ Yesu n'amugamba nti, *"Olw'ekigambo ekyo, wed-direyo eka, kubanga dayimooni avudde ku muwala wo."*

³⁰ Omukazi bwe yaddayo eka yasanga muwala we agalamidde awo ku kitanda, nga muteefu era nga dayimooni amuvuddeko.

³¹ Yesu bwe yava mu Ttuulo n'agenda e Sidoni, eyo gye yava n'addayo ku nnyanja ey'e Ggaliraaya ng'ayitira mu "Bibuga Ekkumi" (Dekapoli). ³² Awo ne bamuleetera omusajja omuggavu w'amatu ate nga tayogera, abantu bonna ne beegayirira Yesu amusseeko emikono gye amuwonye.

³³ Yesu n'aggya omusajja mu bantu n'amulaza wabali, n'assa engalo ze mu matu g'omusajja; n'awanda amalusu, n'agasiiga n'olunwe lwe ku lulimi lw'omusajja. ³⁴ Awo Yesu n'atunula waggulu n'assa ekikkowe, n'alyoka alagira omusajja nti, *"Efasa!"* ekitegeeza nti, *"Gguka."*³⁵ Amangwago amatu g'omusajja ne gagguka n'awulira buli kintu era n'ayogera bulungi!

³⁶ Yesu n'akuutira ekibiina baleme kutegeezaako balala ku bigambo ebyo okubisaasaanya, naye bo ne beeyongerera okutegeeza. ³⁷ Kye yakola kyali kibayitiriddeko. Ne boogera nga batenda Yesu nti, "Buli ky'akola

kye wuunyo, aggula n'amatu ga bakiggala n'ayo-geza ne bakasiru!"

Yesu Aliisa Abantu Enkumi Ennya

8 Mu biseera ebyo, ebibiina ne byeyongerera obunene nate, abantu emmere n'ebaggwaako. Yesu n'ayita abayigirizwa be n'abagamba nti, ² *"Abantu bano bankwasa ekisa, kubanga baakamala nange enaku ssatu, naye tebalina kyakulya."*³ *Singa mbasiibula baddeyo ewaabwe nga tebalidde, enjala ejja kubasuu-la ku kkubo! Ate abamu bava wala."*

⁴ Abayigirizwa ne bamubuuzza nti, "Emigaati tunaagiggya wa wano mu ddungu eginaamala abantu bano bonna?"

⁵ Yesu n'ababuuzza nti, *"Mulinawo emigaati emeka?"* Ne baddamu nti, "Musanvu."

⁶ Awo Yesu n'alagira abantu batuule wansi. N'addira emigaati omusanvu, ne yeebaza Katonda, n'agimenyaamenyamu, n'agiwa abayigirizwa be ne bagitwalira ekibiina ne babagabula. ⁷ Era baalina wo n'ebyenyanja bitono, nabyo Yesu n'abiwa omukisa n'agamba abayigirizwa be babigabule abantu. ⁸ Abantu bonna ne balya okutuusa lwe bakkuta, ne bakunjaanya ebyabalema ebisero musanvu ebijjudde. ⁹ Mu kibiina ekyo mwalimu abantu ng'enkumi nnya. N'abasiibula. ¹⁰ Amangwago n'asaabala mu lyato n'abayigirizwa be n'ajja mu kitundu eky'e Dalumanusa.

Abafalisaayo Basaba Yesu Akabonero Akava mu Ggulu

¹¹ Abafalisaayo ne bajja gy'ali ne batandika okuwakana naye nga banoonya akabonero akava mu ggulu nga bamugezesa. ¹² Yesu n'assa ekikkowe, n'abagamba nti, *"Lwaki omulembe guno gunoonya akabonero? Ddala ddala mbagamba nti, Tewali kabonero kajja kuweebwa mulembe guno."*¹³ N'abaviira n'asaabala mu lyato n'alaga ku ludda olulala olw'ennyanja.

Ekizimbulukusa ky'Abafalisaayo n'ekya Kerode

¹⁴ Abayigirizwa beerabira okutwala emigaati egiwera; baalina omugaati gumu gwokka mu lyato. ¹⁵ Yesu n'abakuutira nti, *"Mwekuume ekizimbulukusa eky'Abafalisaayo n'ekizimbulukusa ekya Kerode."*

¹⁶ Ne boogeraganya bokka ne bokka nti tebalina migaati.

¹⁷ Yesu bwe yakimanya n'abagamba nti, *"Lwaki mugambagana nti temulina migaati? Era temunnategeera? Emitima gyammwe gikyali mikakanyavu?"*¹⁸ *Lwaki temulaba, ate nga mulina amaaso? Lwaki temuwulira ate nga mulina amatu? Temujjukira?"*¹⁹ *Mwerabidde emigaati etaano gye namenyamenyamu okuliisa abantu enkumi ettaano? Ebisero byali bimeka eby'obukunkumuka bye mwakunjaanya?"*

Ne baddamu nti, "Kkumi na bibiri."

²⁰ N'ababuza nti, *"Ate abantu bwe baali enkumi enya n'emigaati omusanvu, mwakunjaanya ebisero by'obutundutundu bwe baalemwa bimeka?"*

Ne baddamu nti, "Musavvu."²¹ N'abagamba nti, *"Era temunnategeera?"*

Yesu Awonya Omuzibe w'Amaaso mu Besusayida

²² Awo bwe baatuuka mu Besusayida, ne wabaawo abantu abaamuleetera omusajja omuzibe w'amaaso, ne bamwegayirira amukwateko.²³ Yesu n'akwata omuzibe w'amaaso ku mukono n'amufulumya ebweru w'akabuga ako. N'awanda amalusu ku maaso g'omusajja n'agakwatako, n'amubuuza nti, *"Kaakano waliwo ky'olaba?"*

²⁴ Omusajja n'amagamaga, n'addamu nti, "Yee! Nda ba abantu kyokka balabika ng'emiti egitambula."

²⁵ Yesu n'ayongera okukwata ku maaso g'omusajja, omusajja n'azibuka amaaso n'awonera ddala buli kintu n'akiraba bulungi.²⁶ Yesu n'amutuma mu maka g'ewaabwe ng'amugamba nti, *"Toddayo mu kyalo."*

Peetero Ayatula Kristo

²⁷ Awo Yesu n'abayigirizwa be, ne bagenda mu bubuga obw'e Kayisaliya ekya Firipo. Naye bwe baali batambula, Yesu n'ababuza nti, *"Abantu bampita ani?"*

²⁸ Abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Yokaana Omubatiza, abalala Eriya, naye abalala nti omu ku bannabbi."

²⁹ Kwe kubabuza nti, *"Naye mmwe mumpita ani?"* Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo."

³⁰ Naye Yesu n'abakuutira baleme okukibuulirako omuntu yenna!

Yesu Alanga Okufa kwe n'Okuzuukira kwe

³¹ Awo Yesu n'atandika okubabuulira nti, "Kigwanidde Omwana w'Omuntu okubonaabona ennyo, n'okugaanibwa abakadde, ne bakabona abakulu n'abannyonyozi b'amateeka, n'okuttibwa, n'oluvannyuma lw'ennaku ssatu okuzuukira."³² Yayogera nabo ku nsonga zino zonna mu lwatu, Peetero kyeyava amuzza wabbali n'atandika okumunenywa.

³³ Yesu n'akyuka n'atunuulira abayigirizwa be, n'alyoka anenya Peetero nti, *"Setaani dda ennyuma wange, kubanga tolowooza ku bya Katonda wabula olowooza ku by'abantu."*

³⁴ Awo Yesu n'ayita ekibiina wamu n'abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Obanga waliwo omuntu ayagala okungoberera, asaanidde okwefiiriza asitule omusaalaba gwe alyoke angoberere."*³⁵ *Kubanga buli eyeemalira ku bulamu bwe, alibufiirwa. Naye oyo awaayo obulamu bwe ku lwange ne ku lw'Enjiri alibuwonya."*³⁶ *Kale omuntu agasibwa ki singa alya ensi yonna, naye n'afiirwa obulamu bwe?"*³⁷ *Omuntu ayinza kuweebwa ki, akiwanyise olw'obulamu bwe?"*³⁸ *Era buli muntu yenna*

ankwatirwa ensonyi, n'ebigambo byange ne bimukwasa ensonyi mu mulembe guno ogutali mwesigwa era ogujjudde ebibi, Omwana w'Omuntu alimukwatirwa ensonyi bw'alijja mu kitiibwa kya Kitaawe ne bamalayika abatukuvu."

Okufuusibwa kwa Yesu

⁹ Awo Yesu n'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagamba nti, Abamu ku bantu abali wano tebalifa okuggyako nga bamaze okulaba obwakabaka bwa Katonda nga bujja n'amaanyi."*

² Bwe waayitawo ennaku mukaaga Yesu n'atwala Peetero ne Yakobo ne Yokaana n'abakulembera ne bagenda ku ntikko y'olusozzi oluwanvu ne babeera eyo bokka. Amangwago n'afuusibwa nga balaba,³ ebyambalo bye ne byeruka nnyo, nga tewali muntu ku nsi asobola kubyoza kubituusa awo!⁴ Awo Eriya ne Musa ne babalabikira ne batandika okwogera ne Yesu!

⁵ Peetero n'agamba Yesu nti, "Labbi, kirungi tubeere wano, tubazimbire ensiisira ssatu, emu nga yiyo, n'endala nga ya Musa, n'endala nga ya Eriya."⁶ Yayogera atyo olw'okutya okungi okwabajjira.

⁷ Awo ne walabika ekire, ne kibasaanikira ne muvamu eddobozi ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange omwagalwa. Mumuwulirirenga."

⁸ Amangwago okugenda okukyusa amaaso gaabwe nga tewali muntu mulala okuggyako Yesu eyaliwo yekka nabo.

⁹ Bwe baali baserengeta olusozzi, Yesu n'abakuutira ekyo kye balabye obutakyogerangako okutuusa ng'Omwana w'Omuntu amaze okuzuukira mu bafu.

¹⁰ Bwe batyo nabo ne bakikuuma nga kya kyama, naye ne beebuuzaganya ku by'okufa n'okuzuukira kwe.

¹¹ Awo ne bamubuza nti, "Lwaki abannyonyozi b'amateeka bagamba nti Eriya asaanira asooke okujja."

¹² Yesu n'abagamba nti, *"Weewaawo Eriya y'ateekwa okusooka okujja alongoose ebintu byonna. Lwaki kyawandiikibwa ku Mwana w'Omuntu nti atekwa okubonaabona ennyo n'okunyomebwa?"*¹³ *Naye mbagamba nti, Ddala ddala Eriya yajja! Naye yayisibwa bubi nnyo, nga bwe baayagala, nga bwe kyawandiikibwa ku ye."*

Yesu Awonya Omulenzi Eyaliko Dayimooni

¹⁴ Yesu n'abayigirizwa bali abasatu bwe bakka eri bannaabwe okuva ku lusozzi, ne basanga ekibiina kinene nga kyetoolodde bannaabwe, abannyonyozi b'amateeka nga bawakana nabo.¹⁵ Amangwago ekibiina kyonna bwe kyamulaba, ne badduka ne bagenda gy'ali ne bamwaniriza.

¹⁶ Yesu n'ababuza nti, *"Kiki kye muwakana nabo?"*¹⁷ Omu ku basajja abaali mu kibiina ne yeesowolayo n'agamba nti, "Omuyigiriza, naleese wano omwana wange omuwonye. Tayinza kwogera

aliko omwoyo omubi. ¹⁸ Era buli lwe gumulumba gumusuula wansi, n'abimba ejjovu ku mimwa n'aluma amannyo, olwo yenna n'akakanyala. Nsabye abayigirizwa bo bagumugobeko, naye ne balemwa."

¹⁹ Yesu n'agamba nti, *"Mmwe, omulembe ogutakiriza ndituusa ddi okubeera nammwe? Mbagumiikirize kutuusa ddi? Mumundeetera wano."*

²⁰ Ne bamumuleetera. Omwoyo bwe gwamulaba ne gusikambula omulenzi, ne gumusuula wansi, nga bwe yeevulungula nga bw'abimba n'ejjovu ku mimwa.

²¹ Yesu n'abuza kitaawe w'omwana nti, *"Kino kimize bbanga ki?"* Kitaawe n'addamu nti, "Okuviira ddala mu buto. ²² Oluusi gumusuula mu muliro oluusi mu mazzi nga gwagala okumutta. Obanga olina ky'osobola okutukolera, tusaasire."

²³ Yesu n'amuddamu nti, *"Obanga osobola! Buli kimu kisoboka eri oyo akkiriza."*

²⁴ Amangwago Kitaawe w'omwana n'ayogerera wagulu nti, "Nzikiriza, naye nnyamba okukkiriza kwange kweyogereko!"

²⁵ Yesu bwe yalaba ng'ekibiina kyeyongerera obunene, n'aboggolera dayimooni nti, *"Ggwe omwoyo omubi ogutayogera era omuggavu gw'amatu nkulagira muveeko, era tomuddiranga."*

²⁶ Awo omwoyo ne guwowoggana nnyo, ne gumusikambula nnyo, ne gumuvaako n'aba ng'afudde, bangi ne balowooza nti afudde. ²⁷ Naye Yesu n'amukwata ku mukono n'amuyimiriza.

²⁸ Awo Yesu bwe yayingira mu nnyumba abayigirizwa be, ne bamubuuza mu kyama nti, "Lwaki ffe tetwasobodde kumugoba?"

²⁹ N'addamu nti, *"Ogw'engeri eno teguyinza kugenda awatali kusaba."*¹

³⁰ Bwe baava mu bitundu ebyo ne bayita mu Ggali-raaya. Yesu yali tayagala muntu yenna kumanya.

³¹ Kubanga yali ayigiriza abayigirizwa ng'abagamba nti, *"Omwana w'Omuntu, ajja kuliibwamu olukwe era ajja kuweebwayo mu mikono gy'abantu abalimutta era nga wayise ennaku ssatu alizuukira."*² Wabula tebaategeera bye yayogera ate ne batya okumubuuza.

³³ Awo ne batuuka e Kaperunawumu. Bwe baali mu nnyumba, n'ababuuza nti, *"Mubadde muwakana ku ki mu kkubo?"*³⁴ Naye ne basirika kubanga mu kkubo baawakanira asinga ekitiibwa mu bo!

³⁵ Awo bwe yatuula n'ayita ekkumi n'ababiri, n'abagamba nti, *"Omuntu yenna bw'ayagala okuba oweekitiibwa okusinga banne, asaana yeetoowaze era abe omuweereza w'abalala."*³⁶ N'addirira omwana omuto n'amussa wakati waabwe, n'amusitula mu mikono gye n'abagamba nti, ³⁷ *"Buli asembleza omwana omuto ng'ono mu linnya lyange, aba asemblezezza nze. N'oyo asembleza nze aba tasembezezza nze nzekka, wabula aba asemblezezza n'oyo eyantuma."*

I mu biwandiiko ebimu kigamba kusaba na kusiiba

³⁸ Yokaana n'amugamba nti, "Omuyigiriza, twalaba omuntu ng'agoba baddayimooni mu linnya lyo, ne tumuziyiza kubanga tayita naffe."

³⁹ Naye Yesu n'amuddamu nti, *"Temumuziyizanga, kubanga tewali muntu n'omu akola ebikolwa eby'amaanyi mu linnya lyange ate amangwago n'anjogerako bibi."*⁴⁰ Kubanga buli atatuvuganya aba akolera wamu naffe.⁴¹ Buli abawa eggiraasi y'amazzi okunywako mu linnya lyange kubanga muli bantu ba Kristo, ddala ddala mbagamba nti talirema kuweebwa mpeera."

Okwesittaza Abato

⁴² *"Na buli alyesittaza omu ku bato bano abanzikiriza, ekyandisizze, kwe kumusiba ejjinja ery'olubengo olunene, n'asuulibwa mu nnyanja."*⁴³ Obanga omukono gwo gukwesittaza, gutemeko! Kisinga okuyingira mu bulamu ng'ogongobadde okusinga okuba n'emikono ebiri n'olaga mu ggeyeena,⁴⁴ mu muliro ogutazikira.⁴⁵ Era obanga ekigere kyo kikwesittaza, kitemeko; okuba omulema n'oyingira mu bulamu kisinga okuba n'ebigere ebibiri n'osuulibwa mu ggeyeena⁴⁶ envunyu gye zitafa mu muliro ogutazikira.⁴⁷ Era obanga eriiso lyo likwesittaza, liggyeemu! Kisinga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda ng'oli wa liiso limu okusinga okubeera n'amaaso go gombi,⁴⁸ n'osuulibwa mu ggeyeena, "envunyu gye zitafa

n'omuliro gye gutazikira.

⁴⁹ *Buli muntu aliyisibwa mu muliro, ng'emmere bwerungibwamu omunno."*

⁵⁰ *"Omunno mulungi, naye bwe guggwaamu ensa, guzzibwamu gutya obuka bwagwo? Noolwekyo mube n'omunno mu mmwe era mubeerenga n'emirembe buli muntu ne munne."*

Enteekateeka ya Katonda ku Bufumbo

10 Awo n'agolokoka n'ava eyo n'alaga mu kitundu kya Buyudaaya okusukka emitala wa Yolu-daani. Ebibiina ne bimuguberera era naye n'abayigiriza nga bwe yakolanga bulijjo.

² Abamu ku Bafalisaayo ne bajja ne bamubuuza balyoke bamukwase, nga babuuza nti, "Kikkirizibwa omusajja okugoba mukazi we?"

³ Yesu n'addamu nti, *"Musa yagamba atya ku nsonga eyo?"*⁴ Ne bamuddamu nti, "Musa yawa omusajja olukusa okuwandiikira mukyala we ebbaluwa emugoba."

⁵ Yesu n'abagamba nti, *"Olw'obukakanyavu bw'emiti-ma gyammwe, kyeyava abawandiikira etteeka lino."*⁶ Naye okuva ku lubereberye yabatonda omusajja n'omukazi.⁷ Omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina, n'agenda n'agattibwa ne mukazi we.⁸ Olwo nga tebakyali babiri, wabula nga bafuuse omubiri gu-

mu.⁹ *Noolwekyo Katonda be yagatta awamu, omuntu tabaawukanyanga.*"

¹⁰ Bwe baali mu nnyumba, abayigirizwa be, ne bongera okumubuuza ku nsonga eyo. ¹¹ Yesu n'abagamba nti, *"Omusajja bw'agobanga mukazi we n'awasa omukazi omulala, aba ayenze."*¹² *N'omukazi bw'ayawukananga ne bba n'afumbirwa omusajja omulala naye aba ayenze."*

Yesu Awa Abaana Omukisa

¹³ Awo Yesu ne bamuleetera abaana abato abakwateko, naye abayigirizwa be ne bajunga abaabaleeta.

¹⁴ Kyokka Yesu bwe yabiraba n'anyiigira nnyo abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Abaana mubaleke bajje gye ndi, temubagaana kubanga abali nga bano, be bannannyini bwakabaka bwa Katonda."*¹⁵ *Ddala ddala mbagamba nti omuntu yenna atakiriza bwakabaka bwa Katonda ng'omwana omuto, tagenda kubuyingira n'akatono."*¹⁶ Awo n'asitula abaana n'abassaako emikono gye, n'abawa omukisa.

¹⁷ Awo Yesu bwe yali ng'atambula, omusajja n'ajja gy'ali ng'adduka, n'amufukaamirira n'amubuuza nti, "Omuyigiriza omulungi, nsaanidde kukola ki okufuna obulamu obutaggwaawo?"

¹⁸ Yesu n'amuddamu nti, *"Ompitira ki omulungi? Tewali mulungi n'omu wabula Katonda yekka."*¹⁹ *Amateeka gano ogamanyi. Tottanga, toyendanga, tobbanga, towaayirizanga, kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa."*²⁰ N'amuddamu nti, "Omuyigiriza, ebyo byonna simenyangako na kimu okuva mu buvubuka bwange."

²¹ Yesu n'amutunuulira enkaliriza, n'amwagala. N'amugamba nti, *"Waliwo ekintu kimu kyokka ekikubulako, era kye kino: genda otunde ebintu byonna by'olina, ensimbi z'onoggyamu ozigabire abaavu, oliba n'obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere."*

²² Bwe yawulira ebigambo ebyo n'anyiikaala, n'agenda ng'anakuwadde, kubanga yali mugagga nnyo.

²³ Yesu n'amutunuulira ng'agenda, n'alyoka akyukira abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Nga kizibu nnyo abagagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!"*

²⁴ Kino ne kibeewuunyisa nnyo. Yesu n'ayongera n'abagamba nti, *"Abaana abaagalwa, nga kizibu abo abeesiga obugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!"*²⁵ *Kyangu enjamira okuyita mu nnyindo y'empiso okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda."*

²⁶ Ne beewuunya nnyo nga bwe beebuzaganya nti, "Olwo kale ani ayinza okulokolebwa!"

²⁷ Yesu n'abatunuulira enkaliriza n'abaddamu nti, *"Eri abantu tekiyinzika. Naye eri Katonda, buli kintu kyonna kisoboka."*

²⁸ Awo Peetero n'agamba Yesu nti, "Tweresa byonna ne tukugoberera."

²⁹ Yesu n'amuddamu nti, *"Njagala okubakakasiza ddala nti, Tewali muntu n'omu eyali yeerezezza ekintu kyonna, ng'amaka, abooluganda, bannyina, nnyina, kitaawe, abaana be, oba ettaka n'amayumba olw'okunjagala n'okubuulira Enjiri,"*³⁰ *ataliddizibwawo emirundi kikumi mu mulembe guno amaka, abooluganda, bannyina, nnyina, abaana, ettaka awamu n'okuyigganyizibwa! Ebyo byonna biriba bibye ku nsi kuno, ate ne mu nsi egenda okujja afunemu obulamu obutaliggwaawo."*³¹ *Naye bangi aboolubereberye baliba abooluvannyuma, n'ab'oluvannyuma baliba aboolubereberye."*

Yesu Ayongera Okwogera ku Kufa kwe

³² Awo bwe baali nga bali mu kkubo, nga bagenda e Yerusalemi, Yesu ng'akulembeddemu, abayigirizwa be ne bamuvaako emabega nga bamugoberera naye nga bajjudde okutya n'okweraliikirira. Yesu n'abazza wa bbali, n'abannyonnyola byonna ebyali bijja okumu-tuukako nga batuuse mu Yerusalemi. ³³ N'ababuulira nti, *"Bwe tunaatuuka eyo, Omwana w'Omuntu ali-weebwayo, atwalibwe mu maaso ga bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka. Bajja kumusalira omusango ogw'okufa era balimuwaayo eri Abamawanga bamusalire ekibonerezo eky'okufa."*³⁴ *Bajja kumuduulira bamuwandire n'amalusu bamukube embooko era bamutte, naye nga wayiseewo ennaku ssatu alizuukira."*

Okusaba kwa Yakobo ne Yokaana

³⁵ Awo Yakobo ne Yokaana, batabani ba Zebbedayo ne bajja eri Yesu ne boogera naye mpola mu kyama nti. "Omuyigiriza, waliwo ekintu kye tukusaba otukolere."

³⁶ N'ababuza nti, *"Kiki ekyo?"*

³⁷ Ne bamuddamu nti, "Tusaba mu bwakabaka bwo tutuule ku ntebe eziriraanye eyiyo, omu atuule ku mukono gwo ogwa ddyo n'omulala ku gwa kkono?"

³⁸ Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Kye musaba temukitegeera! Musobola okunywa ku kikompe eky'okubonaabona kye njenda okunywako? Oba okubatzibwa mu kubonaabona nga bwe njenda okubatzibwa?"*

³⁹ Ne bamuddamu nti, "Tusobola." Yesu n'abagamba nti, *"Okunywa ku kikompe kyange mugenda kukinywako era mulibatizibwa ne mu kubatzibwa kwange."*⁴⁰ *Naye sirina buyinza kubatuuzza ku ntebe eziriraanye eyange. Enteekateeka eyo yamala dda okukolebwa."*

⁴¹ Abayigirizwa bali ekkumi bwe baategeera Yakobo ne Yokaana kye baasaba, ne babanyiigira nnyo.

⁴² Yesu n'abayita n'abagamba nti, *"Mumanyi ng'abakulembeze b'abamawanga, n'abakulu baabwe bakuluusanya abantu,"*⁴³ *naye mu mmwe si bwe kiri bwe kityo. Yenna ayagala okuba omukulembeze mu mmwe, asaanira abeerenga muweereza wa*

banne.⁴⁴ Ne buli ayagala okuba omwami mu mmwe, asaana abeere muddu wa banne bonna.⁴⁵ N'Omwana w'Omuntu, teyajja ku nsi kuweerezebwa, wabula okuweereza abalala, era n'okuwaayo obulamu bwe ng'omutango okununula abangi."

Yesu Azibula Battimaayo Amaaso

⁴⁶ Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka mu Yeriko. Oluvannyuma bwe baali bava mu kibuga ekibiina kinene ne kibagoberera. Waaliwo omusajja omuzibe w'amaaso, erinnya lye Battimaayo (mutabani wa Timaayo) eyasabirizanga, eyali atudde ku mabbali g'oluguudo. ⁴⁷ Awo Battimaayo bwe yategeera nga Yesu Omunnazaaleesi ajja okuyita we yali, n'atandika okuleekaana nti, "Yesu, Omwana wa Dawudi, onsaasire!"

⁴⁸ Abamu ku bantu abaali mu kibiina ne bamubogogolera nti, "Sirika! Totuleekaana!" Naye ye ne yeeyongerera bweyongezi okukoowoola ng'addinjana nti, "Ayi Omwana wa Dawudi, onsaasire!"

⁴⁹ Yesu n'ayimirira n'ayogera nti, "*Mumuyite.*" Ne bayita omuzibe w'amaaso nti, "Guma omwoyo, situka akuyita!" ⁵⁰ Battimaayo n'asuula eri ekikooti kye, n'asituka mangu n'ajja eri Yesu.

⁵¹ Yesu n'amubuuza nti, "*Oyagala nkukolere ki?*" Omuzibe w'amaaso n'addamu nti, "Ayi Omuyigiriza, njagala nsobole okulaba!"

⁵² Awo Yesu n'amugamba nti, "*Ggenda, okukkiriza kwo kukuwonyezza.*" Amangwago omusajja n'azibuka amaaso, n'agoberera Yesu.

Yesu Ayingira mu Yerusalemi n'Ekitiibwa

11 Awo Yesu n'abayigirizwa be, bwe baali basembereedde Besufaage ne Besaniya ebiriraanye Yerusalemi, nga batuuse ku lusozi olwa Zeyituuni, Yesu n'atuma abayigirizwa be babiri babasooke mu maaso. ² N'abalagira nti, "*Mugende mu kyalo ekituli mu maaso, bwe munaaba mwakakituukamu mujja kulaba omwana gw'endogoyi oguteebagalwangako nga gusibiddwa awo. Mugusumulule mugundeetere wano.*" ³ Era omuntu yenna bw'ababuuza gye mugutwala, mumuddamu nti, "*Mukama waffe y'agwetaaga, era tujja kugukomyawo mangu.*"

⁴ Abaatumibwa ne bagenda, ne balaba omwana gw'endogoyi nga guyimiridde ku luguudo, naye nga gusibiddwa ku muguwa wabweru w'ennyumba. Bwe baali bagusumulula, ⁵ abamu ku bantu abaali bayimiridde awo ne bababuuza nti, "Abange, omwana gw'endogoyi, musumulula gwa ki?" ⁶ Abayigirizwa ne baddamu nga Yesu bwe yabagamba, ne balyoka babakkiriza okugutwala. ⁷ Omwana gw'endogoyi ne baguleetera Yesu. Abayigirizwa be ne baddira ebyambalo byabwe ne babyaliira ku mugongo gwayo, Yesu n'agwebagala. ⁸ Awo abantu bangi abaali mu kibiina ne baaliira engoye zaabwe mu luguudo mwe yali

agenda okuyita, abalala ne bamenya amatabi g'emiti mu nnimiro ezaali okumpi, nago ne bagaalira mu luguudo. ⁹ Abaali mu maaso ge n'abaali emabega we, bonna ne baleekaanira waggulu nti: "Ozaana!"

"Atenderezebwe oyo ajja mu linnya lya Mukama! I"

¹⁰ "Atenderezebwe olw'okukomyawo obwakabaka bwa jjajjaffe Dawudi n'okubuwa omukisa!" "Ozaana! Ayi ali waggulu ennyo!"

¹¹ Awo Yesu n'atuuka mu Yerusalemi, n'ayingira mu Yeekaalu. N'atunula, ne yeetoolooza amaaso wonna, naye obudde bwali buyise, n'afuluma n'agenda e Besaniya n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri.

Yesu Akolimira Omuti Ogutabala

¹² Enkeera bwe baali bava e Besaniya, Yesu n'alumwa enjala. ¹³ N'alengera omutiini, nga gudugazza bulungi amalagala, n'agendayo alabe obanga anaasangako ebibala. Yagenda okugutuukako nga kuliko makoola meereere, kubanga si kye kyali ekiseera kyagwo okubaako ebibala. ¹⁴ Awo Yesu n'agamba omuti nti, "*Omuntu yenna alemenga okuddayo okulya ekibala kyo!*" Abayigirizwa be ne bamuwulira ng'akyo-gera.

Yesu Alongoosa Yeekaalu

¹⁵ Bwe baatuuka mu Yerusalemi n'ayingira mu Yeekaalu, n'atandika okugobamu abaali batundiramumu n'abaali baguliramumu, n'avuunika emmeeza z'abaali bawaanyisa ensimbi, n'avuunika n'entebe z'abatunzi b'amayiba. ¹⁶ Era n'ataganya muntu kuyisa kintu kyonna. ¹⁷ N'abayigiriza ng'agamba nti, "*Tekyawandiikabwa nti, 'Ennyumba yange eneebanga nnyumba ya kusabiramu amawanga?' Naye mmwe mugifudde mpuku y'abanyazi.*"

¹⁸ Bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka bwe baakiwulira, ne batandika okusala amagezi balabe bwe bayinza okumuzikiriza. Baali bamutya engeri ekibiina kyonna bwe kyali kyewuunya okuyigiriza kwe. ¹⁹ Obudde bwe bwawungeera Yesu n'abayigirizwa be ne bafuluma mu kibuga. II

Eky'okuyiga ku Mutiini Ogwakala

²⁰ Awo enkeera mu makya abayigirizwa be ne balaba omuti omutiini Yesu gwe yakolimira nga gukaze okuviira ddala ku kikolo! ²¹ Peetero n'ajjukira n'agamba Yesu nti, "Omuyigiriza, laba omutiini gwe wakolimira gukaze!"

I Eno y'emu ku Zabbuli ezayimbibwanga okujjukira Embaga ey'Okuyitako II Abalambuzi abajjanga ku mikolo egy'enjawulo mu Yerusalemi, baali beetaaga okugula ebisolo eby'okuwaayo ku mba- ga ezo ngebiragiro bwe byali ebyabaweebwa mu mateeka. Abasu- ubuzi baali bafudde oluggya Bannamawanga we baakunjaaniranga mu Yeekaalu akatale, ekyali ekikyamu

22 Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Mukkiririze mu Katonda.²³ Ddala ddala mbagamba nti buli aligamba olusozi luno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' n'atabuusuusa mu mutima gwe, naye n'aba n'okukk-iriza, ky'ayogedde kirituukirira.²⁴ Noolwekyo mbagam-ba nti buli kye munaasabanga, mukkirize nti muki-weereddwa, era kinaabanga bwe kityo gye muli.²⁵ Bwe mubanga mugenda okusaba musonyi-wenga omuntu yenna gwe mulinako ensonga, ne Kita-mmwe ali mu ggulu alyoke abasonyiwe ebyonoono byammwe.²⁶ Naye bwe mutaasonyiwe, ne Kita-mmwe ali mu ggulu talibasonyiwa byonoono byammwe."*

Yesu Abuuzibwa Obuyinza gy'Abuggya

27 Yesu n'abayigirizwa be bwe baakomawo mu Yersaalemi yali atambulatambula mu Yeekaalu, bak-abona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bajja gy'ali ²⁸ ne bamubuuza nti, "Buyinza ki obukukoza bino? Era ani yakuwa obuyinza okukola bino?"

²⁹ Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Bwe munaamala okunziramu ekibuuzo kyange kimu, nange n'ababuulira eyampa obuyinza obwo!³⁰ Okubatiza kwa Yokaana kwava mu ggulu oba kwava eri bantu? Munziremuli!"*

³¹ Ne bakubaganya ebiwoozo bokka na bokka nti, "Bwe tuddamu nti, 'Kwava mu ggulu,' ajja kutubuuza nti, 'Kale, lwaki temwamukkiriza?' ³² Naye, ate bwe tuddamu nti, 'Kwava eri bantu.'" Baali batya ekibiina ky'abantu. Kubanga buli muntu yalooza Yokaana okuba nnabbi.

³³ Ne baddamu Yesu nti, "Tetumanyi."

Awo Yesu n'abaddamu nti, *"Nange sijja kubabuulira obuyinza obunkoza ebintu ebyo gye mbugya."*

Olugero lw'Abalimi Ababi

12 Awo Yesu n'atandika okwogera nabo mu ngero, ng'agamba nti, *"Waliwo omusajja eyali-ma ennimiro y'emizabbibu, n'ateeka olukomera oku-gyetooolola, n'ateekamu essogolero, n'azimbamu n'omunaala, n'agifuniramu abalimi abaagipangisa, n'agenda olugendo.² Ekiseera ky'amakungula bwe ky-atuuka, n'abatumira omuddu okufuna ebibala okuva mu nnimiro ey'emizabbibu.³ Naye bwe yatuuka ku nnimiro abalimi ne bamukuba ne bamusindika n'ad-dayo ngalo nsa.⁴ Nannyini nnimiro n'atuma omuddu we omulala, oyo ne bamukuba olubale, ne bamuswaza.⁵ Omubaka omulala gwe yatuma baamutta bussi, ate abalala be yazaako okutuma, abamu baabakuba n'abalala ne babatta.*

⁶ *"Yali asigazzaawo omu yekka ow'okutuma, ye mutabani we omwagalwa. Bw'atyo n'amutuma gye bali ng'agamba nti, 'Bajja kussaamu mutabani wange ekiti-ibwa.'*

⁷ *"Naye abalimi abo ne bateesa bokka na bokka nti, Ono ye musika, mujje tumutte ebyobusika tubyesigal-ize!⁸ Awo ne bamukwata ne bamutta omulambo gwe ne bagusuula ebweru w'ennimiro y'emizabbibu.*

⁹ *"Mulwooza nannyini nnimiro alikola atya? Agenda kujja, abalimi abo bonna abazikirize, ennimiro ye agi-pangiseemu abalimi abalala.¹⁰ Temusomangako byawandiikibwa nti,*

"Ejinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejinja ekkulu ery'oku nsonda.

¹¹ *Ekyo Mukama ye yakikola era kitwewuunyisa nnyo okukiraba."*

¹² Abakulembeze b'Abayudaaya ne bamanya ng'olugero lwali lukwata ku bo, olwo ne banoonya engeri gye bayinza okumukwata, naye ne batya ekibiina. Ne bamuviira ne bagenda.

Okuwa Kayisaali Omusolo

¹³ Ne bamuweereza abamu ku Bafalisaayo n'Abakerodiyaani boogere, bagezeeko okumutege mu bigambo. ¹⁴ Awo ne bajja gy'ali ne bamugamba nti, "Omuyigiriza, tumanyi ng'oyogera mazima era tolina gw'oty. Toffaayo ku nfaanana y'abantu, wabula amaz-ima ameereere, era oyigiriza ekkubo lya Katonda. Kitu-ufu okuwa Kayisaali omusolo oba tetugumuwa?" ^I

¹⁵ Naye Yesu n'ategeera obunnanfuusi bwabwe n'abagamba nti, *"Lwaki munkema. Mundeetere ensim-bi ngirabe."¹⁶ Ne bagimuleetera, n'ababuza nti, "Eki-faananyi kino n'ebiwandiiko ebiri ku nsimbi kuno by'ani?"*

Ne bamuddamu nti, "Bya Kayisaali."

¹⁷ N'abagamba nti, *"Kale ebintu bya Kayisaali mubi-wenga Kayisaali n'ebya Katonda, mubiwenga Katon-da!"*

Ne bamwewuunya nnyo.

Yesu Abuuzibwa ku by'Okuzuukira

¹⁸ Awo Abasaddukaayo abagamba nti tewali kuzuukira, ne bamubuuza nti, ¹⁹ "Omuyigiriza, Musa yatuwa etteeka erigamba nti omusajja omufumbo bw'afanga nga tazadde baana, muganda w'omufu awasenga nnamwandu wa muganda we oyo alyoke amuzaalire abaana. ²⁰ Waliwo abooluganda musan-vu, mukulu waabwe n'awasa, Oluvannyuma n'afa nga tazadde baana. ²¹ Muto w'omufu kwe kuwasa nnamwandu wa mukulu we, waayitawo akabanga katono naye n'afa, nga naye tazadde mwana. Mugan-da w'omufu amuddako n'awasa nnamwandu oyo, naye n'atazaala. ²² Bonna omusanvu ne bafa ne baggwaa-wo. Oluvannyuma n'omukazi naye n'afa. ²³ Kale, mu

^I Okuwa Kayisaali omusolo: Abayudaaya mu Yuda baali bateek-wa okuwa Kayisaali omusolo. Bangi ku bo baali tebakkiriziganya kalombolombo ako, kubanga baalooza nga kyali kukkiriza bufuzi bw'Abaruumi

kuzuukira kw'abafu omukazi oyo aliba muka ani, kubanga bonna yabafumbirwako?"

²⁴ Yesu n'abaddamu nti, *"Ekibaleetedde okukyama bwe butamanya byawandiikibwa, n'obutategeera maanyi ga Katonda.*²⁵ *Kubanga bwe balizuukira mu bafu tebagenda kufumbiriganwa, kubanga bonna bali-ba nga bamalayika bwe bali mu ggulu.*²⁶ *Ate ebifa ku kuzuukira kw'abafu, temusomanga mu kitabo Musa bwe yali ku kisaka Katonda n'amugamba nti, 'Nze Katonda wa Ibulayimu era Katonda wa Isaaka era Katonda wa Yakobo?'*²⁷ *Katonda si Katonda w'abafu, wabula ow'abalamu. Mukyamyem nnyo."*

Etteeka Ekkulu

²⁸ Awo omu ku bannyonnyozi b'amateeka eyali ayimiridde awo ng'awuliriza bye baali beebuuza, n'ategeera nga Yesu azzeemu bulungi. Naye n'amubuzaayo nti, "Mu mateeka gonna, erisingamu obukulu lye liruwa?"

²⁹ Yesu n'amuddamu nti, *"Ery'olubereberye lye lino nti, 'Wulira, Isirayiri! Mukama Katonda waffe, Mukama ali omu yekka.*³⁰ *Era yagala Katonda wo n'omutima gwo gwonna n'omwoyo gwo gwonna, n'amagezi go gonna, n'amaanyi go gonna.*³¹ *N'eryokubiri lye lino nti, 'Oyagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka.' Tewaliwo mateeka malala gasinga ago buku-lu."*

³² Omunnyonnyozi w'amateeka n'agamba nti, "Omuyigiriza ekigambo ky'oyogedde kya mazima bw'ogambye nti waliwo Katonda omu yekka era teriyo mulala. ³³ Era mmanyi nga kikulu nnyo okumwagala n'omutima gwaffe gwonna, n'okutegeera kwaffe n'amaanyi gaffe, n'okwagala muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka, era ng'ekyo kikulu okusinga ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka."

³⁴ Yesu bwe yalaba ng'omusajja azzeemu n'amagezi n'amugamba nti, *"Toli wala n'obwakabaka bwa Katonda."* Okuva ku ekyo ne watabaawo muntu n'omu eyayanjanga okwongera okumubuuza ebibuuzo ebirala.

Kristo Mwana wa Ani

³⁵ Bwe waayitawo akabanga, Yesu yali ayigiriza mu Yeekaalu, n'ababuuza nti, *"Lwaki abannyonnyozi b'amateeka bagamba nti Kristo Mwana wa Dawudi?"*³⁶ *Kubanga Mwoyo Mutukuvu bwe yali ali ku Dawudi, Dawudi yennyini yagamba ku bwa Mwoyo Mutukuvu nti,*

*"Mukama yagamba Mukama wange nti,
"Tuulira wano ku mukono gwange ogwa ddyo,
okutuusa lwe nditeeka abalabe bo
wansi w'ebigere byo."*

³⁷ *Dawudi yennyini amuyita Mukama we, ayinza atya ate okuba Omwana we?"*

Ekibiina kyalimu abantu bangi, ne bamuwuliriza n'esanyu.

³⁸ Awo Yesu n'ayigiriza ng'agamba nti, *"Mwekuume abannyonnyozi b'amateeka, kubanga baagala nnyo okwambala ne batambulatabula mu butale ng'abantu babalamusa.*³⁹ *Baagala nnyo okutuula mu bifo ebisinga obulungi mu makunjaanero, n'okutuula mu bifo eby'ekitiibwa ku mbaga.*⁴⁰ *Kyokka, banyagako bannamwandu ebintu byabwe, ne beeraga nga basaba esaala empanvu ennyo. Ekibonerezo kyabwe kyekiriva kibeera ekinene ddala."*

Ekirabo kya Nnamwandu

⁴¹ Awo Yesu bwe yatuula okwolekera eggwanika ly'ensimbi, n'alaba engeri ekibiina ky'abantu gye bateekamu ensimbi mu ggwanika. Abagagga bangi baali bateekamu ensimbi nnyingi. ⁴² Awo nnamwandu eyali omwawu n'ajja n'ateekamu ebitundu bibiri, ye kodulante. II

⁴³ Yesu n'ayita abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagamba nti nnamwandu oyo omwawu awaddeyo nnyo okusinga bonna bali abatadde mu ggwanika.*⁴⁴ *Kubanga bonna bataddemu ku bibafikkiridde, naye ate nnamwandu ono mu kwetaaga kwe ataddemu kyonna ky'abadde nakyo, ekibadde kijja okumuyamba obulamu bwe bwonna."*

Obubonero obw'Enkomerero

13 Awo Yesu bwe yali ng'ava mu Yeekaalu omu ku bayigirizwa be n'amugamba nti, "Omuyigiriza, laba, amayinja ago, n'ebizimbe ebyo."

² Yesu n'amuddamu nti, *"Ebizembe ebyo eby'ekitalo obiraba? Ne bwe kiriba ki tewaliba jinja na limu wano eririsigala ku linnaalyo."*

³ Awo Yesu bwe yali ng'atudde awo ku lusozi olwa Zeyituuni, okwolekera yeekaalu, Peetero ne Yakobo ne Yokaana ne Andereya ne bamubuuza mu kyama, ne bamubuuza nti, ⁴ "Tutegeeze, ebintu byonna we birituukirira, era n'akabonero akalibaawo ng'ebyo byonna bigenda okutuukirira."

⁵ Yesu n'abagamba nti, *"Mwekuume omuntu yenna tababuzaabuzanga.*⁶ *Bangi abalijja mu linnya lyange nga bagamba nti, 'Nze nzuuyo,' era balibuzaabuza bangi.*⁷ *Naye bwe muliwulira entalo, n'enjambo ez'entalo, temutyanga. Kyetaaga ebyo byonna okubaawo naye enkomerero eriba tennatuuka.*⁸ *Kubanga amawanga galirwanagana, n'obwakabaka bulirwana n'obwakabaka, era musisi aliyita mu bifo bingi, n'enjala nnyingi erigwa. Okulumwa ng'okw'okuzaala kuliba kutandika butandisi."*

I Eterekeero ly'ensimbi mu yeekaalu lyabeeranga mu luggya lw'abakazi. Abasajja n'abakazi bakkirizibwanga mu luggya olwo, kyokka ng'abakazi bo bakoma awo, ate abasajja bo nga beeyongerayo munda mu yeekaalu II ze ssente ezaali zisingirayo ddala okuba eza wansi mu muwendo mu Palesitayini mu biro ebyo

⁹ “Mwekuume mmwe. Balibawaayo mu mbuga z’amateeka ne mu makuḡḡaaniro, mulikubibwa, muliyimirira mu maaso ga bakabaka ne bagavana. Muliyimirira ku lwange, okubeera abajulirwa gye bali.¹⁰ Era Enjiri kigigwanira okumala okubuulirwa amawanga gona.¹¹ Bwe balibakwata ne babawaayo, temweralikiriranga kya kuwoza. Kye munaaweebwanga okwogera mu kiseera ekyo kye munaayogeranga kubanga si mmwe muliba mwogera wabula Mwoyo Mutukuvu y’aliba ayogerera mu mmwe.”

¹² “Owooluganda aliwaayo muganda we okuttibwa, ne kitaawe w’omwana aliwaayo omwana we. Abaana balijeemera bazadde baabwe ne babatta.¹³ Mulikyayibwa abantu bonna, olw’erinnya lyange, naye oyo aligumiikiriza okutuusa ku nkomerero y’alirokolebwa.”

¹⁴ “Bwe mulabanga ekintu eky’omuzizo ekizikiriza, nga kiyimiridde mu kifo we kitasaanira (asoma bino, weetegereze) abali mu Buyudaaya baddukiranga ku nsozi.¹⁵ N’oyo alibeera waggulu ku nnyumba takkanga wadde okuyingira okubaako ky’atwala okuva mu nnyumba ye.¹⁶ N’oyo alibeera mu nnimiro, taddanga kutwala bintu bye, wadde okukima yo olugoye lwe.¹⁷ Naye ziribasanga abaliba embuto n’abaliba bayonsa mu nnaku ezo.¹⁸ Naye musabe ekiseera ekyo kireme kuba kya butiti.¹⁹ Kubanga ekiseera ekyo kiriba kya kubonyaabonyezebwa okutabeerangawo kasookedde Katonda atonda eggulu n’ensi, n’okutuusa kaakano n’emirembe egigenda okujja.

²⁰ “Era singa Mukama teyakendeeza ku nnaku ezo, tewandiwonyeewo muntu yenna, naye olw’abalonde be, ennaku ezo yazikendeezaako.²¹ Era omuntu yenna singa abagamba nti, ‘Mulabe, Kristo wuuli,’ temumukkirizanga.²² Kubanga bakristo ab’obulimba balijja, ne bannabbi ab’obulimba nabo balijja ne bakola eby’amagero n’ebyuunyo, nga bagenderera okulimba n’abalonde ba Katonda.²³ Naye mwekuume! Kubanga mbalabudde ng’ebintu bino byonna tebinnabaawo.

²⁴ “Ennaku ez’entiisa eyo nga ziweddeko, “enjuba eriggyako ekizikiza, era n’omwezi teguliyaka,

²⁵ era, emmunyeenye zirikunkumuka, n’aboobuyinza ab’omu bbanga balikankana.”

²⁶ “Olwo muliraba Omwana w’Omuntu ng’ajjira ku bire n’amaanyi mangi n’ekitiibwa kinene,²⁷ Era alituma bamalayika okukuḡḡaanya abalonde be okuva eri empewo ennya, n’okuva ensalo z’ensi gye zikoma okutuuka ensalo z’eggulu gye zikoma.”

Omutiini kye Guyigiriza

²⁸ “Muyigire ku lugero lw’omutiini. Amatabi gaagwo bwe gatandika okutojjera, nga mumanya nti ebiseera eby’ebbugumu binaatera okutuuka.²⁹ Noolwekyo nammwe bwe muliraba ebintu ebyo nga bibaawo, nga mumanya nti ekiseera kiri kumpi, era kisemberedde

ddala ku luggi.³⁰ Ddala ddala mbagamba nti omulembe guno tegugenda kuggwaako okutuusa ng’ebintu byonna bimaze okubaawo.³¹ Eggulu n’ensi biriggwaawo, naye ebigambo byange biribeerera emirembe n’emirembe.”

Tewali Amanyi Lunaku wadde Ekiseera

³² “Naye eby’olunaku olwo oba essaawa tewali n’omu abimanyi, newaakubadde bamalayika mu ggulu wadde Omwana, okuggyako Kitaffe.³³ Mwekuume, mutunule kubanga temumanyi kiseera we kirituukira.³⁴ Ng’omusajja eyatambula olugendo n’ategekera abaddu be, buli omu n’amuwa obuyinza ng’omulimu gwe bwe guli, n’alagira omuggazi w’oluggi atunule alindirire.”

³⁵ “Noolwekyo mubeere beetegefu kubanga temumanyi ssemaka wakomerawo oba kawungeezi, oba mu ttumbi, oba ng’enkoko zikookolima, oba ng’obudde bukya,³⁶ si kulwa ng’akomawo nga temumanyiridde, n’abasanga nga mwebase.³⁷ Kye mbagamba mmwe, kye ḡḡamba buli muntu, mwekuume.”

Omukazi Asiiga Yesu Amafuta ag’Omuwendo

¹⁴ Embaga ey’Okuyitako II, kwe baliira emigaati egitali mizimbulukuse, yali ebuzaayo ennaku bbiri etuuke. Bakabona abakulu n’abannyonnyozi b’amateeka ne basala olukwe engeri gye banaakwata Yesu bamutte. ² Ne bagamba nti, “Si mu kiseera ky’embaga y’Okuyitako, kubanga abantu bayinza okuleeta-wo akeegugungo.”

³ Mu kiseera ekyo Yesu ng’ali Besaniya mu nnyumba y’omusajja eyali amanyiddwa nga Simooni Omugenge, ng’atudde, omukazi n’ayingira ng’alina eccupa, eyalimu amafuta ag’akaloosa ag’omuwendo omungi. N’ayasa eccupa n’asiiga amafuta ku mutwe gwa Yesu. ⁴ Abamu ku abo abaaliwo ne basunguwalira nnyo ekolwa ekyo, nga beebuza nti, “Amafuta ago gafudde ki? ⁵ Wakiri singa gatundiddwa dinaali ezisukka mu bikumi ebisatu, ne ziweebwa abaavu!” Ne bamwemulugunyiza.

⁶ Naye Yesu n’abagamba nti, “Omukazi mumuleke. Lwaki mumuteganya? Ankoledde ekikolwa kirungi.⁷ Abaavu muli nabo bulijjo, era muyinza okubakolera obulungi buli we mwagalidde, naye Nze sijja kubeera nammwe bulijjo.⁸ Akoze ky’asobola, omubiri gwange agusiigiddewo amafuta ag’akaloosa nga bukyaali, ng’aguteekateeka okuziikibwa.⁹ Ddala ddala mbagamba nti buli kifo kyonna Enjiri gy’eneebuulir-

I Ebiwandiiiko ebirala bigamba mutunule era musabe II Embaga ey’Okuyitako: Mbaga ya Bayudaaya ejjukirirwako olunaku Malayika wa Mukama lwe yatta abaana ba Misiri ababereberye mu Misiri, kyokka n’alekawo Abayisirayiri. Abaana b’endiga oba ab’embuzi batibwanga ku lunaku olw’ekkumi n’enna mu mwezi gwa Nisani (Maa-ki-Apuli) mu kukwata embaga eyo. Omukolo ogwo gwatandikibwanga mu ssaawa ez’akawungeezi ng’enjuba egolooby ne guggwa ku ssaawa mukaaga ogw’ekiro

wanga mu nsi yonna, ekikolwa ky'omukazi ono kina-jjukirwanga era kinaayongerwangako okumujjukiranga."

Yuda Alya mu Yesu Olukwe

¹⁰ Awo Yuda Isukalyoti, omu ku bayigirizwa ba Yesu ekkumi n'ababiri, n'agenda eri bakabona abakulu alabe bw'anaalyamu Yesu olukwe amubawe. ¹¹ Bakabona abakulu bwe baakiwulira ne basanyuka nnyo, ne bamusuubiza okumuwa ensimbi. Bw'atyo Yuda n'atandika okunoonyereza engeri entuufu w'anaaweerayo Yesu.

Ekyekiro kya Mukama Waffe

¹² Awo ku lunaku olusooka olw'embaga y'Abayudaaya kwe baliira emigaati egitali mizimbulukuse, nga bawaayo omwana gw'endiga ogw'Okuyitako nga ssad-daaka, abayigirizwa be ne bamubuuza nti, "Oyagala tukutegekere wa gy'onooliira Embaga ey'Okuyitako."

¹³ N'atuma babiri ku bayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Mugende mu kibuga munaasanga omusajja eyeetisse ensuwa y'amazzi, mumugoberere."* ¹⁴ *Muyingire mu nnyumba mw'anaayingira, mubuuze nnyinimu nti, 'Ekiyenge nze n'abayigirizwa bange mwe tunaalira Embaga ey'Okuyitako kiri ludda wa?'* ¹⁵ *Ajja kubalaga ekisyenge ekinene ekya waggulu, ekiwedde okulongoosa n'okutegeka. Muteekereteekere omwo ekijjulo kyaffe."*

¹⁶ Awo abayigirizwa ababiri ne bagenda mu kibuga, ne basanga byonna nga Yesu bwe yabibagamba, ne bateekateeka Okuyitako.

¹⁷ Obudde bwe bwawungeera n'atuuka n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri. ¹⁸ Bwe baali batudde nga balya, Yesu n'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagamba nti omu ku mmwe alya nange anandyamu olukwe."*

¹⁹ Ennaku n'ebakwata nnyo, ne batandika okumubuza kinnoomu nti, "Ddala ye nze?"

²⁰ N'abagamba nti, *"Omu ku mmwe ekkumi n'ababiri, akoza nange mu kibya."* ²¹ *Omwana w'Omuntu agenda ng'Ebyawandiikibwa bwe biri. Naye zimusanze alya mu Mwana w'Omuntu olukwe. Kyandibadde kirungi singa omuntu oyo teyazaalibwa."*

²² Awo bwe baali balya, Yesu n'addirira omugaati, ne yeebaza, n'agumenyaamenyamu, n'agabira abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Mutoole mulye, guno gwe mubiri gwange."*

²³ Ate n'addirira ekikompe ne yeebaza n'akibawa; bonna ne banywa.

²⁴ N'abagamba nti, *"Guno musaayi gwange ogw'endagaano, oguyiika ku lw'abangi."* ²⁵ *Ddala ddala mbagamba nti sigenda kuddayo kunywa ku kibala kya muzabbibu okutuusa ku lunaku luli lwe ndikinywa nga kisingawo obulungi mu bwakabaka bwa Katonda."*

²⁶ Awo ne bayimbayo oluyimba, ne bafuluma ne bagenda ku lusozi olwa Zeyituuni.

Yesu Ategeeza Peetero nga bw'Anaamwegaana

²⁷ Yesu n'abagamba nti, *"Buli omu ku mmwe ajja kunjabulira, kubanga kyawandiikibwa nti, 'Ndikuba omusumba, endiga ne zisaasaana.'"*

²⁸ *Naye bwe ndimala okuzuukizibwa, ndibakulembera okugenda e Ggaliraaya."*

²⁹ Peetero n'amugamba nti, "Abalala bonna ne bwe banaakwabulira, nze siikwabulire!"

³⁰ Yesu n'amugamba nti, *"Ddala ddala nkugamba nti ekiro kya leero, enkoko eneeba tennakookolima mirundi ebiri, onooneegaana emirundi esatu."*

³¹ Peetero n'akiggumiza nnyo ng'agamba nti, "Oba kufiira wamu naawe n'afa, naye sijja kukwegaana n'akamu kokka." N'abalala bonna ne beerayirira bwe batyo.

Yesu mu Gesusemane

³² Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka mu kifo ekiyitibwa Gesusemane, n'agamba abayigirizwa be nti, *"Mugira mutuula wano, njende nsabe."* ³³ N'atwala Peetero, ne Yakobo ne Yokaana; n'atandika okweralikirira n'okuteganyizibwa mu mutima. ³⁴ N'abagamba nti, *"Omwoyo gwange guliko ennaku nnyingi nnyo za-agala na kunzita, kale mubeere wano mukuume."*

³⁵ Ne yeeyongerako mu maaso katonu, n'agwa wansi n'asaba obanga kisoboka, essaawa eyo, ereme kutuuka. ³⁶ N'asaba nti, *"Aba, Kitange, ebintu byonna bisoboka gy'oli. Nzigyako ekikompe kino. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula nga ggwe bw'oyagala."*

³⁷ N'akomawo gye bali, n'abasanga nga beebase. N'agamba Peetero nti, *"Simooni! Weebase? Tosobodde kutunulako nange wadde essaawa emu?"* ³⁸ *Mutunule musabe, muleme kukemebwa. Omwoyo gwagala, naye omubiri munafu."*

³⁹ Ate n'abaleka awo n'addayo, n'asaba ebigambo bye bimu na biri bye yasaba olubereberye. ⁴⁰ N'akomawo we bali, n'abasanga nga beebase, kubanga amaaso gaabwe gaali gakambira. Ne batamanya kya kumuddamu.

⁴¹ Bwe yadda gye bali omulundi ogwokusatu n'abagamba nti, *"Kale mwebakire ddala. Kinaamala, laba ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu aweebweyo mu mikono gy'abalina ebibi."* ⁴² *Musituke! Tugende, laba andyamu olukwe anaatera okutuuka."*

⁴³ Yesu yali akyayogera, amangwago Yuda (omu ku batume be ekkumi n'ababiri) n'ajja ng'ali n'ekibiina kinene, ekyava ewa bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, nga balina ebitala era nga bakutte emiggo.

⁴⁴ Yuda yali abagambye nti, "Gwe nnanywegera, ye wuuyo mumukwate, mumutwale nga mumunywezeza." ⁴⁵ Awo baali baakatuuka Yuda n'alaga eri Yesu, bwe yamutuukako n'agamba nti, "Omuyigiriza!"

N'amugwa mu kifuba. ⁴⁶ Ne bavumbagira Yesu ne bamukwata, ne bamunyweza. ⁴⁷ Naye omu ku baali bayimiridde awo n'asowolayo ekitala n'asalako okutu kw'omuuddu wa Kabona Asinga Obukulu.

⁴⁸ Yesu n'ababuza nti, *"Lwaki munzijidde ng'omumenyi w'amateeka, n'ebitala n'emiggo okunkwata?"* ⁴⁹ *Mbadde nammwe ennaku nnyingi mu yeekaalu nga njigiriza, naye temwankwata. Naye kino kikoled-dwa ebyawandiikibwa bituukirire.* ⁵⁰ Bonna ne bamwabalira ne badduka.

⁵¹ Naye waaliwo omulenzi omuvubuka eyali agoberera ng'avaako ennyuma, nga yeebikkiridde olugoye, lumu lwokka, ne baagezaako okumukwata, ⁵² n'abeesumattulako, ne basigaza olugoye n'adduka bwereere.

Yesu mu Maaso g'Olukiiko

⁵³ Awo Yesu n'atwalibwa eri Kabona Asinga Obukulu, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya n'abannyonnyozi b'amateeka. ⁵⁴ Peetero n'agoberera nga yeesuddeko akabanga, n'ayita mu luggya lwa Kabona Asinga Obukulu, n'atuula ku kyoto n'abaweereza we baali bootera omuliro.

⁵⁵ Bakabona abakulu, n'Abasaddukaayo bonna, ^I baali banoonya obujulizi kwe banaasinziira okutta Yesu, naye ne bubabula. ⁵⁶ Bangi baayogera eby'obulimba ku ye, naye obujulizi bwabwe nga bukoonagana bukoonaganyi.

⁵⁷ Abamu ku bo ne bamuwaayiriza nga bagamba nti, ⁵⁸ "Twamuwulira ng'ayogera nti, 'Ndizikiriza Yeekaalu eno eyazimbibwa n'emikono gy'abantu, naye oluvannyuma lw'ennaku ssatu ndizzaawo endala etazimbiddwa na mikono gy'abantu.'" ⁵⁹ Naye era n'olwo ebigambo byabwe tebyatereera bulungi.

⁶⁰ Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayimirira, n'abuza Yesu nti, "Tolina ky'oddamu ku bino bye bakwogerako?" ⁶¹ Yesu n'atamuddamu kintu. Ate Kabona Asinga Obukulu n'amubuuza nti, "Ggwe Kristo, Omwana w'oyo atenderezebwa?"

⁶² Yesu n'addamu nti, *"Ye Nze, era mugenda kulaba Omwana w'Omuntu ng'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda Ayinzabyonna, ng'akomawo mu bire eby'eggulu."*

⁶³ Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayuzza ebyambalo bye, n'agamba nti, "Ate twetaagira ki abajulizi?" ⁶⁴ Muwulidde obuvvoozi. Musala mutya omusango guno?"

Bonna ne bamusalira gwa kufa. ⁶⁵ Abamu ne batandika okumuwandulira amalusu, ne bamusiba kantuntunu ku maaso, ne bamukuba empi mu maaso, nga bwe bamuduulira nga bagamba nti, "Lagula." N'abaserikale nabo ne bamukuba ebikonde nga bamufulumya.

I Olukiiko olwo baaluyitanga Saniheduliini

Peetero Yeegaana Yesu

⁶⁶ Peetero yali ali wabweru mu luggya, omu ku bawala abaweereza ba Kabona Asinga Obukulu n'ajja. ⁶⁷ Bwe yalaba Peetero n'amwetegereza ng'ayota omuliro, n'amugamba nti, "Ggwe, wali ne Yesu, Omunnazaaleesi."

⁶⁸ Peetero ne yeegaana ng'agamba nti, "Simanyi wadde okutegeera by'oyogerako!" N'afuluma n'alaga ebweru mu kisasi, enkoko n'ekookolima.

⁶⁹ Omuwala oli n'alengera Peetero, n'ategeeza banne abaali bayimiridde awo nti, "Ono ali omu ku bo." ⁷⁰ Peetero n'ayongerera okwegana. ^{II}

Bwe waayitawo akabanga, abantu abalala abaali bayimiridde awo ne bagamba Peetero nti, "Ddala ddala oli omu ku bo, kubanga oli Mugaliraaya!"

⁷¹ Peetero n'atandika, okukolima n'okulayira nga bw'agamba nti, "Omusajja ono gwe mwogerako, simu manyi."

⁷² Amangwago enkoko n'ekookolima omulundi ogwokubiri, Peetero n'ajjukira ebigambo Yesu bye yali amugambye nti, *"Enkoko eneeba tennakookolima mirundi ebiri, onoonneegaana emirundi esatu."* Awo Peetero n'atulika n'akaaba amaziga.

Yesu Atwalibwa eri Piraato

¹⁵ Amangwago mu makya olukiiko lwa bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi b'amateeka lwe Lukiiiko Olukulu lwonna, ne bakuŋŋaana ne basiba Yesu, ne bamuweereza ewa Piraato.

² Piraato n'abuza Yesu nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?"

Yesu n'amuddamu nti, *"Oyogedde."*

³ Awo bakabona abakulu ne bamulumiriza ebintu bingi. ⁴ Naye Piraato n'addamu n'amubuuza nti, "Lwaki toliiko ky'oddamu? Laba bakulumiriza ebintu bingi."

⁵ Naye Yesu n'asirika busirisi, era Piraato n'amwewunya nnyo.

⁶ Ku buli mbaga, Piraato yabateeranga omusibe omu gwe baabanga bamusabye. ⁷ Omu ku basibe mu kiseera ekyo yali ayitibwa Balaba, eyali asibiddwa ne bajeemu banne olw'okutta abantu nga bakola obwegugungo. ⁸ Awo Piraato n'agenda eri ekibiina n'ababuza nga bwe yateranga okukola.

⁹ N'ababuza nti, "Mwandyagadde mbasumululire kabaka w'Abayudaaya?" ¹⁰ Kubanga yamanya nga bakabona abakulu bamuwaddeyo lwa buggya. ¹¹ Naye bakabona abakulu ne bafukuutirira ekibiina babateere Balaba sso ssi Yesu.

II Abagaliraaya baategeerebwanga ku njogera yaabwe. Newaakubadde nga baali Bayudaaya, enjogera yaabwe yali ya njawulo ku njogera y'Abayudaaya abalala

12 Naye Piraato n'addamu n'ababuuza nti, "Omuntu ono gwe muyita kabaka w'Abayudaaya mwandya-gadde mmukole ntya?"

13 Ne bawowoggana nti, "Mukomerere!"

14 Piraato n'ababuuza nti, "Lwaki? Azziza musango ki?" Naye bo ne beeyongerera bweyongezi okuleekaana nti, "Mukomerere."

15 Awo Piraato okusanyusa ekibiina, n'abasumululira Balaba. N'awaayo Yesu akomererwe ng'amaze okumukuba.

Abaserikale Baduulira Yesu

16 Awo Abaserikale ne batwala Yesu mu luggya lw'olubiri, oluyitibwa Pulayitoliyo, ne bayita bannaabwe bonna abakuuma olubiri, ne bakuŋaana. 17 Ne bamwambaza ekyambalo ekya ffulungu, ne bakola engule mu maggwa ne bagissa ku mutwe gwe. 18 Ne balyoka bamulamusa nga bwe bagamba nti, "Mirembe! Kabaka w'Abayudaaya!" 19 Ne bamukuba omuggo ku mutwe, ne bamuwandulira amalusu, ne bamufukaamirira nga bwe bamuvuunamira. 20 Bwe baamala okumuduulira, ne bamwambulamu ekyambalo ekya ffulungu ne bamwambaza engoye ze, ne bamutwala okumukomerera.

Yesu Akomererwa ku MUSAALABA

21 Bwe baali bagenda ne basanga omusajja erinnya lye Simooni ow'e Kuleene, ^I kitaawe wa Alegezanda ne Lufo eyali ava mu kyalo, ne bamuwaliriza yeetikke omusaalaba gwa Yesu. 22 Awo ne batwala Yesu ne bamutuusa mu kifo ekiyitibwa Gologoosa, amakulu gaakyo nti Ekifo ky'Ekiwanga. 23 Ne baddirira wayini atabuddwamu envumbo ne bamuwa anyweko, naye n'amugaana. ^{II}24 Awo ne bamukomerera ku musaalaba.

Ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu. 25 Baamukomerera ku ssaawa ssatu ez'enkya. 26 Ne batimba ekipande waggulu w'omutwe gwa Yesu, okwawandiikibwa nti,

"Kabaka w'Abayudaaya."

27 Waaliwo abanyazi babiri abaakomererwa awamu naye, omu ku ludda lwa Yesu olwa ddyo, n'omulala ku kkono. 28 Bwe kityo Ekyawandiikibwa ne kituukirira ekigamba nti, "Yabalirwa wamu n'abamenyi b'amateeka." 29 Awo abaali bayitawo, ne bakoteka ku mitwe gyabwe nga bamuduulira, nga bwe bagamba nti, "Mumulaba! Wagamba okumenya Yeekaalu n'okugizimbira ennaku ssatu, ³⁰ weerokole, okke wansi okuva ku musaalaba."

I Kuleene kyali kibuga kikulu mu nsi y'e Libiya esangibwa mu bukiikakkono bwa Ssemazinga Afirika. Kyalimu Abayudaaya bangi, era kirabika nga Simooni yali omu ku Bayudaaya abaabeeranga mu kibuga ekyo abaali baze okukwata Embaga ey'Okuyitako mu Yerusalemi II Wayini atabuddwamu envumbo kyali kyakunywa ekyakendezanga ku bulumi. Envumbo kimera ekisangibwa mu ddungu ly'e Buwalabu ne mu bitundu ebimu ebya Afirika

31 Bakabona abakulu n'abawandiisi nabo baali bayimiridde awo nga baduulira Yesu, nga bagamba nti, "Yalokola balala, naye ye tasobola kwerokola! ³² Ggwe! Kristo, Kabaka wa Isirayiri! Kale kka ove ku musaalaba naffe tunaakukkiriza!" N'abanyazi ababiri abaakomererwa naye, nabo ne bamuvuma.

Okufa kwa Yesu

33 Okuva ku ssaawa mukaaga ez'omu ttuntu okutuukira ddala ku ssaawa mwenda ez'olweggulo, ekizikiza ne kikwata ensi yonna. ³⁴ Awo Yesu n'akoowoola n'eddoboozi eddene nti, "*Eroi, Eroi, lama, sabakusaani?*" Amakulu nti, "*Katonda wange, Katonda wange, Lwaki onjabulidde?*"

35 Abamu ku bantu abaali bayimiridde awo bwe baa-muwulira ne bagamba nti, "Ayita Eriya."

36 Awo ne wabaawo eyadduka n'addirira ekyangwe n'akijjuza wayini omukaatuufu, n'akisonseka ku luti, n'akiwanika eri Yesu anyweko, nga bw'agamba nti, "Mumuleke, ka tulabe obanga Eriya anajja n'amuwannulayo!"

37 Awo Yesu n'akoowoola n'eddoboozi ddene, n'awaayo obulamu bwe.

38 Eggigi ^{III} ery'omu Yeekaalu ne liyulikamu wabiri okuviira ddala waggulu okutuuka wansi.

39 Omuserikale Omuruumi eyakuliranga ekibinja ky'abaserikale ekikumi eyali ayimiridde okwolekera omusaalaba gwa Yesu, bwe yalaba enfa gye yafaamu, n'agamba nti, "Ddala ddala, omusajja ono abadde Mwana wa Katonda!"

40 Waaliwo abakazi abaali bayimiridde awo nga beesuddeko akabanga nga balengera, okwali Maliyamu Magudaleene, ne Saalome ne Maliyamu nnyina Yakobo omuto ne Yose. 41 Abo baayitanga naye mu Ggaliraaya era nga bamuweereza, n'abalala bangi abajja naye e Yerusalemi.

Okuziikibwa kwa Yesu

42 Awo bwe bwawungeera, kubanga lunaku lwa kuteekateeka, olunaku olukulembera Ssabbiiti, ⁴³ Yusufu ow'e Alimasaya, nga mukungu mu Lukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, naye eyali alindirira obwakabaka bwa Katonda, n'aba muvumu n'agenda eri Piraato okusabayayo omulambo gwa Yesu. 44 Piraato ne yeewuunya nnyo okuba nti Yesu yafudde dda. N'atumya omuserikale Omuruumi eyali akulembera banne ekikumi, n'amubuuza obanga Yesu yafudde dda. 45 Bwe yakikakasa okuva eri omuserikale, Piraato n'awa Yusufu omulambo. 46 Awo Yusufu n'agula olugoye olwa linena, n'amuggya ku musaalaba, n'amuzingga mu lugoye olwa linena, n'amuteeka mu ntaana

III Eggigi ly'omu yeekaalu, lye lyayawulanga Ekifo Ekitukuvu n'Awatukuvu w'Awatukuvu. Okuyulikamu okw'ejiji kyategeeza nga Kristo bwe yali ayingidde mu ggulu ku lwaffe, naffe tulyoke tuyingire mu Watukuvu w'Awatukuvu

eyali etemeddwa mu lwazi, n'ayiringisa ejjinja n'ag-galawo omulyango gw'entaana. ⁴⁷ Maliyamu Magu-daleene ne Maliyamu nnyina Yose baaliwo era baalaba Yesu we yatekebwa.

16 Oluvannyuma lwa Ssabbiiti, Maliyamu Magu-daleene, ne Saalome ne Maliyamu nnyina Yakobo, ne bagula ebyakaloosa eby'okusiiga omulam-bo gwa Yesu. ² Mu makya nnyo ku lunaku olusooka ol-wa wiiki ng'enjuba yaakavaayo, ne bagenda nabyo ku ntaana. ³ Awo ne bagenda nga bwe beebuuzaganya gye banaggya omuntu anaabayiringisiza ejjinja ed-dene lityo okuliggya ku mulyango gw'entaana.

⁴ Naye bwe baatuukawo, ne balaba ng'ejjinja lyayingisiddwa. Ejjinja lyali ddene nnyo. ⁵ Bwe baayingira mu ntaana, ne balaba omusajja omuvubu-ka, ng'ayambadde engoye enjeru, ng'atudde ku ludda olwa ddyo! Ne bawuniikirira nnyo!

⁶ Naye n'abagamba nti, "Temutya. Munoonya Yesu, Omunnazaaleesi eyakomererwa. Wano taliwo! Azuukidde. Mulabe, omulambo gwe we gwali gu-galamiziddwa. ⁷ Kale mugende mutegeeze abayigi-rizwa be, ne Peetero, ebigambo bino nti, 'Yesu abakulembeddemu okugenda e Ggaliraaya. Eyo gye mulimulabira nga bwe yabagamba.'"

⁸ Awo abakazi abo ne badduka emisinde mingi oku-va ku ntaana, nga batidde nnyo, nga bwe bakankana, ne batabaako n'omu gwe bategeeza olw'okutya.

Yesu Alabikira Maliyamu Magudaleene

⁹ Ku lunaku olusooka olwa wiiki, Yesu kwe yazuukiri-ra, n'asooka okulabikira Maliyamu Magudaleene, omukazi gwe yagobako baddayimooni omusanvu. ¹⁰ Maliyamu n'agenda eri abayigirizwa, n'abasanga nga bakaaba era nga bakungubaga. ¹¹ N'ababuulira

nti Yesu amulabyeko era mulamu! Naye ne batamukki-riza!

Yesu Alabikira Abayigirizwa Ababiri

¹² Oluvannyuma lw'ebyo, Yesu ng'ali mu kifaananyi kirala n'alabikira abayigirizwa babiri bwe baali nga batambula mu kkubo nga bagenda mu kyalo. ¹³ Olu-vannyuma nabo ne bagenda ne bategeeza abalala, naye nabo tebaakikiriza.

Yesu Alabikira Abayigirizwa be Ekkumi n'Omumu

¹⁴ Oluvannyuma Yesu n'alabikira abayigirizwa ekku-mi n'omu bwe baali nga balya. N'abanenya olw'obu-takkiriza bwabwe, n'olw'obukakanyavu bw'emitema gyabwe kubanga tebakiriza abo abaali bamulabyeko ng'amaze okuzuukira.

¹⁵ *N'abagamba nti, "Mugende mu nsi yonna mubu-ulire Enjiri eri abantu bonna. ¹⁶ Abo bonna abakkiriza ne babatizibwa balirokolebwa, naye abo abatakkiriza balisilirwa omusango ne gubasinga. ¹⁷ Era abo abakki-riza baligoba baddayimooni ku bantu mu linnya lyange, era balyogera ennimi empya. ¹⁸ Banaakwatan-ga ku misota, era bwe banaanywanga ekintu kyonna ekyobutwa tekiibakolengako kabi, era banasanga emikono gyabwe ku balwadde ne babawonya."*

Yesu Atwalibwa mu Ggulu

¹⁹ Awo Mukama waffe Yesu bwe yamala okwogera nabo, n'atwalibwa mu ggulu n'atuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. ²⁰ Abayigirizwa ne bagenda buli wantu nga babuulira; era Mukama n'abeeranga nabo, n'anywezanga buli kye baayogeranga mu bubaka bwabwe, ng'abakozesanga eby'amagero.

Lukka

1 Abantu bangi bagezezzaako okuwandiika ebyafaayo ebyatuukirizibwa mu ffe, ² ng'abo abaasooka edda bwe baabituulira, nga be baali abajulirwa era abaweereza b'Ekigambo okuviira ddala ku lubereberye. ³ Bwe ntyo bwe mmaze okukakasiza ddala buli kintu n'obwegendereza okuva ku by'olubereberye okutuukira ddala ku byasembayo, ne ndaba nga kirungi okukuwandiikira ggwe Teefiro ow'ekitiibwa ennyo, ndyoke mbikuwandiikire nga bwe byaliraanagana. ⁴ Olyoke omanye amazima g'ebyo bye wayigirizibwa.

Okulanga Okuzaalibwa kwa Yokaana Omubatiza

⁵ Awo mu biro Kabaka Kerode we yafugira Obuyudaaya, waaliwo kabona erinnya lye Zaakaliya, nga wa mu kitongole kya Abiya, nga mukyala we naye yali wa mu kika kya Aloon, erinnya lye Erisabesi. ⁶ Abantu abo bombi baali batuukirivu mu maaso ga Katonda, era nga batambulira mu mateeka ga Katonda gonna, ne mu biragiro bya Mukama, nga tebaaliiko kya kunenyezebwa. ⁷ Bombi baali bakaddiye nnyo, era tebaalina mwana, kubanga Erisabesi yali mugumba.

⁸ Awo lwali lumu, Zaakaliya bwe yali ng'ali ku mulimu gwe ogw'obwakabona mu maaso ga Katonda, kubanga kye kyali ekiseera eky'oluwalo lwe, ⁹ n'alondebwa okwoteza obubaane mu yeekaalu ya Mukama, ng'emirimu gy'obwakabona bwe gyabanga. ¹⁰ Mu ssaawa eyo ey'okwoteza obubaane ekibiina kyonna eky'abantu baali bakunjanidde mu luggya lwa Yeekaalu.

¹¹ Awo malayika wa Mukama n'alabikira Zaakaliya, n'ayimirira ku luuyi olwa ddyo olw'ekyoto okwoterezebwa obubaane! ¹² Zaakaliya n'atya nnyo bwe yalaba malayika, entiisa n'emukwata. ¹³ Naye malayika n'amugamba nti, "Totya Zaakaliya! Kubanga okusaba kwo kuwuliddwa, era mukazi wo Erisabesi ajja kukuzaalira omwana wabulenzi. Olimutuuma erinnya Yokaana. ¹⁴ Mwembi mulisanyuka nnyo ne mujaguza. Era bangi abalibasanyukirako olw'okuzaalibwa kwe. ¹⁵ Kubanga aliba mukulu mu maaso ga Katonda. Talinywa mwenge wadde ekitamiiza kyonna. Era alijjuzibwa Mwoyo Mutukuvu ng'akyali mu lubuto lwa nnyina. ¹⁶ Era alireetera abaana ba Isirayiri bangi okudda eri Mukama Katonda waabwe. ¹⁷ Aliweereza mu mwoyo ne mu maanyi aga nnabbi Eriya, n'akyusa emitima gy'aba kitaabwe okudda eri abaana baabwe, n'okukyusa emitima gy'abajeemu okudda eri amagezi

g'abatuukirivu alyoke ateeketeke abantu okulindirira Mukama."

¹⁸ Zaakaliya n'agamba malayika nti, "Ekyo nnaaki- manya ntya? Kubanga nze ndi mukadde, ne mukazi wange naye akaddiya nnyo."

¹⁹ Malayika n'amugamba nti, "Nze Gabulyeri ayimirira mu maaso ga Katonda, era y'antumye okwogera naawe n'okukuleetera amawulire gano. ²⁰ Naye olw'okuba nga tokkirizza bigambo byange, oja kuziba omumwa, era togenda kuddamu kwogera okutuusa ng'ebintu ebyo bimaze okubaawo. Kubanga ebigambo byange byonna birimala kutuukirira mu kiseera kyabyo."

²¹ Abantu abaali balindirira ebweru wa Yeekaalu okulaba Zaakaliya ne beewuunya nnyo ekyamulwisaayo ennyo bw'atyo. ²² Oluvannyuma ennyo bwe yavaayo, yali tasobola kwogera nabo, ne bategeera nga mu Yeekaalu afuniddeyo okwolesebwa. N'asigala ng'azibye omumwa naye ng'abategeeza mu bubonero.

²³ N'abeera mu Yeekaalu okutuusa ennaku ze ez'oluwalo lwe zaggaako n'alyoka addayo eka. ²⁴ Ennaku ezo bwe zaayitawo, mukazi we Erisabesi n'aba olubuto, ne yeekwekera ebbanga lya myezi etaano.

²⁵ N'agamba nti, "Mukama nga wa kisa kingi, kubanga anziggyeeko ensonyi olw'obutaba na mwana."

Okuzaalibwa kwa Yesu Kulangibwa

²⁶ Awo mu mwezi ogw'omukaaga, Katonda n'atuma malayika Gabulyeri mu kibuga Nazaaleesi eky'omu Ggaliraaya ²⁷ eri omuwala erinnya lye Maliyamu, nga tamanyi musajja, eyali ayogerezebwa omusajja erinnya lye Yusufu, ow'omu lulyo lwa Dawudi. ²⁸ Awo Gabulyeri n'alabikira Maliyamu n'amulamusa nti, "Mirembe! Ggwe aweereddwa omukisa! Mukama ali naawe!"

²⁹ Maliyamu n'atya, n'abulwa n'ekyokwogera, ng'okulamusa okwo kumutabudde, nga n'amakulu gaakwo tagategeera. ³⁰ Awo malayika n'amugamba nti, "Totya, Maliyamu, kubanga olabye ekisa mu maaso ga Katonda. ³¹ Kubanga, laba, olibeera olubuto, olizaala omwana wabulenzi era olimutuuma erinnya, Yesu. ³² Agenda kuba mukulu, wa kitiibwa, era aliyitibwa Omwana w'Oyo Ali Waggulu Ennyo, era Mukama Katonda alimuwa entebe ey'obwakabaka eya jjajjaawe Dawudi. ³³ Alifuga ennyumba ya Yakobo emirembe gyonna, era n'obwakabaka bwe tebulikoma."

³⁴ Awo Maliyamu n'abuza malayika nti, "Ekyo kiriba kitya? Kubanga simanyi musajja."

³⁵ Malayika n'amuddamu nti, "Mwoyo Mutukuvu alikukkako, n'amaanyi g'Oyo Ali Waggulu Ennyo galikubuutikira, n'omwana alizaalibwa aliba mutukuvu, Omwana wa Katonda. ³⁶ Laba, muganda wo Erisabesi eyayitibwanga omugumba, kati ali lubuto lwa myezi mukaaga mu bukadde bwe. ³⁷ Kubanga buli kigambo kiyinzika eri Katonda."

³⁸ Maliyamu n'addamu nti, "Nze ndi muweereza wa Mukama, kibe ku nze nga bw'ogambye." Malayika n'ava w'ali, n'agenda.

Maliyamu Akyalira Erisabesi

³⁹ Awo mu biro ebyo, Maliyamu n'ayanguwa okugenda mu nsi ya Buyudaaya ey'ensozi, mu kibuga kyayo.

⁴⁰ N'ayingira mu nnyumba ya Zaakaliya n'alamusa Erisabesi. ⁴¹ Naye Maliyamu bwe yalamusa Erisabesi, omwana eyali mu lubuto lwa Erisabesi n'abuukabuuka era n'ajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu. ⁴² Erisabesi n'alyoka ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Oweereddwa omukisa, ggwe mu bakazi, era n'omwana ali mu lubuto lwo aweereddwa omukisa.

⁴³ Nga nfunye ekitiibwa kinene ggwe nnyina wa Mukama wange okujja okunkyalira! ⁴⁴ Kubanga bw'oyingidde n'onnamusa, omwana ali mu lubuto lwange oluwulidde ku ddooboozi lyo ne yeekyusakyusa olw'esanyu! ⁴⁵ Oweereddwa omukisa bw'okkirizza nti ebin-tu ebyo Mukama bya kwogeddeko birituukirizibwa."

Oluyimba lwa Maliyamu

⁴⁶ Maliyamu n'agamba nti,

⁴⁷ "Emmeeme yange etendereza Mukama.

N'omwoyo gwange gusanyukidde Katonda omulokozi wange,

⁴⁸ Kubanga alabye

obuwombeefu bw'omuweereza we.

Kubanga laba, okuva kaakano, ab'emirembe gyonna banaampitanga eyaweebwa omukisa.

⁴⁹ Kubanga Owaamaanyi ankoledde ebikulu; N'erinnya lye ttukuvu.

⁵⁰ N'okusaasira kwe kwa mirembe na mirembe eri abo abamutya.

⁵¹ Akoze eby'amaanyi n'omukono gwe.

Asaasaanyizza ab'emitima egy'amalala.

⁵² Awanudde abafuzi ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka

n'agulumiza abawombeefu.

⁵³ Abali mu kwetaaga abakkusizza ebirungi.

Naye abagagga n'abagoba nga tabawaddeeyo kantu.

⁵⁴ Adduukiridde omuweereza we Isirayiri,

n'ajjukira okusaasira,

⁵⁵ nga bwe yayogera ne bajjajjaffe,

eri Ibulayimu n'ezzadde lye emirembe gyonna."

⁵⁶ Maliyamu n'amala ewa Erisabesi muganda we, ng'emyezi esatu, n'alyoka addayo ewuwe.

Okuzaalibwa kwa Yokaana

⁵⁷ Awo ekiseera kya Erisabesi eky'okuzaala ne kituu-ka, n'azaala omwana wabulenzi. ⁵⁸ Baliraanwa ba Erisabesi n'ab'ekika kye ne bawulira nga Mukama bw'amu-laze ekisa, ne basanyukira wamu naye.

⁵⁹ Awo omwana bwe yaweza ennaku omunaana, ne bajja okumukomola, bonna nga balowooza nti ajja kutuumibwa erinnya lya kitaawe Zaakaliya. ⁶⁰ Naye Erisabesi n'abagamba nti, "Nedda, ajja kutuumibwa Yokaana."

⁶¹ Ne bamuwakanya nga bagamba nti, "Mu kika kyo kyonna tetuwulirangayo yatumibwa linnya eryo."

⁶² Ne babuuzza kitaawe w'omwana erinnya ly'ayagala atuumibwe. ⁶³ N'abasaba eky'okuwandiiikako, n'awandiikako nti, "Erinnya lye ye Yokaana!" Bonna ne beewuunya nnyo! ⁶⁴ Amangwago akamwa ka Zaakaliya ne kagguka, n'olulimi lwe ne lusumulukuka, n'atandika okwogera n'okutendereza Katonda.

⁶⁵ Abantu bonna ab'omu kitundu ekyo ne batya nnyo, era ebigambo ebyo ne bibuna mu nsi yonna ey'e Buyudaaya ey'ensozi. ⁶⁶ Buli eyawulira ebigambo ebyo n'abirowoozaako nnyo mu mutima gwe, ne yeebuuzza nti, "Naye omwana ono bw'alikula aliba atya?" Kubanga awatali kubuusabuusa, omukono gwa Mukama gwali wamu naye.

Oluyimba lwa Zaakaliya

⁶⁷ Awo Zaakaliya kitaawe, n'ajjula Mwoyo Mutukuvu n'awa obunnabbi nti,

⁶⁸ "Atenderezebwe Mukama Katonda wa Isirayiri, kubanga akyalidde abantu be, era abanunudde.

⁶⁹ Yatuyimusiriza obuyinza obw'obulokozi, mu nnyumba y'omuuddu we Dawudi.

⁷⁰ Nga bwe yasubiriza mu bigambo bya bannabbi be abatukuvu ab'edda ennyo,

⁷¹ Okulokolebwa mu balabe baffe,

n'okuva mu mukono gw'abo bonna abatukyawa,

⁷² okulaga bajjajjaffe ekisa,

n'ajjukira n'endagaano ye entukuvu,

⁷³ ekirayiro kye yalayirira jjajjaffe Ibulayimu,

⁷⁴ okukituukiriza, n'okulokolebwa okuva mu mukono gw'abalabe baffe awatali kutya,

tulyoke tuweereze mu maaso ge,

⁷⁵ mu butukuvu ne mu butuukirivu ennaku zonna ez'obulamu bwaffe.

⁷⁶ "Naawe, mwana wange, oliyitibwa nnabbi w'Oyo Ali Waggulu Ennyo;

kubanga gw'olikulembera Mukama okumuteekera-teekera amakubo ge.

⁷⁷ Okumanyisa abantu be obulokozi,

obw'okusonyiyibwa ebibi byabwe.

⁷⁸ Byonna birituukirira olw'ekisa kya Katonda waffe ekingi.

Emmambya esala eritukyalira okuva mu ggulu,
⁷⁹ okwakira abo abatudde mu kizikiza
 ne mu kisiikirize eky'okufa,
 okulung'anyama ebigerere byaffe mu kkubo ery'emirem-
 be."

⁸⁰ Omwana n'akula n'ayongerwako amaanyi mu
 mwoyo, n'abeera mu malungu okutuusa ku lunaku lwe
 yayolesebwa eri Isirayiri.

Okuzaalibwa kwa Yesu

² Awo olwatuuka mu biseera ebyo, Kayisaali
 Agusito n'ayisa etteeka abantu bonna beewandi-
 isa. ² Okubala kuno kwe kwasooka okubaawo ku
 mulembe gwa Kuleniyo nga ye gavana w'Obusuuli ^I.
³ Bonna ne bagenda okwewandiisa, buli muntu mu
 kibuga ky'ewaabwe.

⁴ Awo Yusufu n'ava e Nazaaleesi eky'e Ggaliraaya,
 n'agenda mu kibuga kya Dawudi ekiyitibwa Besireke-
 mu eky'e Buyudaaya, kubanga yali wa mu kika kya
 Dawudi, ⁵ yeewandiise ne Maliyamu eyali olubuto, oyo
 gwe yali ayogereza. ⁶ Naye bwe baali bali eyo ekiseera
 kya Maliyamu eky'okuzaala ne kituuka. ⁷ N'azaala
 omwana we omubereberye omulenzi, n'amubikka mu
 bugoye, n'amuzazika mu lutiba ente mwe ziriira,
 kubanga tebaafuna kifo mu nnyumba y'abagenyi.

⁸ Mu kiro ekyo waaliwo abasumba abaali mu kitundu
 ekyo kye kimu ku ttale nga bakuuma endiga zaabwe.

⁹ Awo malayika wa Mukama n'abalabikira, ne
 waakaayakana n'ekitiibwa kya Mukama, ne batya
 nnyo. ¹⁰ Malayika n'abagumya nti, "Temutya, kubanga
 mbaleetedde amawulire amalungi ag'essanyu eringi,
 era nga ga bantu bonna. ¹¹ Kubanga Omulokozi, ye
 Kristo Mukama waffe azaaliddwa leero mu kibuga kya
 Dawudi. ¹² Ku kino kwe munaamutegeerera: Mujja ku-
 laba omwana omuwere, ng'abikkiddwa mu ngoye,
 ng'azazikiddwa mu lutiba lw'ente."

¹³ Amangwago eggye lya bamalayika ab'omu ggulu
 ne beegatta ne malayika oyo ne batendereza Katonda
 nga bagamba nti,

¹⁴ "Ekitiibwa kibe eri Katonda Ali Waggulu ennyo.

N'emirembe gibe mu nsi eri abantu Katonda b'asi-
 ima."

¹⁵ Awo bamalayika bwe baamala okuddayo mu ggu-
 lu, abasumba ne bateesa nti, "Tugende e Besirekemu
 tulabe kino ekibaddewo, Mukama ky'atutegeezezza."

¹⁶ Ne bayanguwa ne bagenda, ne balaba Maliyamu
 ne Yusufu, n'omwana omuwere ng'azazikiddwa mu
 lutiba lw'ente. ¹⁷ Awo abasumba ne bategeeza bye
 baalabye, n'ebya bategeezeddwa ebikwata ku mwana
 oyo. ¹⁸ Bonna abaawulira ebigambo by'abasumba ne
 beewuunya nnyo. ¹⁹ Naye Maliyamu n'akuumanga
 ebigambo ebyo mu mutima gwe era ng'abirowooza-
 ako nnyo. ²⁰ Awo abasumba ne baddayo gye balundi-
 ra ebisibo byabwe, nga bagulumiza era nga baten-

^I Obusuuli ye Siriya mu biro bya kaakano

dereza Katonda, olw'ebyo byonna bye baawulira era
 ne bye baalaba nga bwe baali bategeezeddwa.

Yesu Atwalibwa mu Yeekaalu

²¹ Olunaku olw'omunaana olw'okukomolerwako bwe
 lwatuuka, n'atuumbwa erinnya Yesu, malayika lye
 yayogera nga Yesu tannaba kuba mu lubuto lwa nnyi-
 na.

²² Awo ekiseera bwe kyatuuka Maliyamu okugenda
 mu Yeekaalu atukuzibwe, ng'amateeka ga Musa bwe
 galagira ne batwala Yesu e Yersaalemi okumuwaayo
 eri Mukama. ²³ Kubanga mu mateeka ago, Katonda
 yalagira nti, "Omwana omubereberye bw'anaabanga
 omulenzi, anaawebwangayo eri Mukama." ²⁴ Era mu
 kiseera kye kimu bakadde ba Yesu ne bawaayo ssad-
 daaka amateeka nga bwe galagira okuwaayo amayiba
 abiri oba enjiibwa bbiri.

²⁵ Ku lunaku olwo, waaliwo omusajja erinnya lye
 Simyoni, eyabeeranga mu Yersaalemi, nga mu-
 tuukirivu, ng'atya Katonda, era ng'ajjudde Mwoyo Mu-
 tukuvu, ng'alindirira okusanyusibwa kwa Isirayiri.

²⁶ Kubanga yali abikkuliddwa Mwoyo Mutukuvu nti
 tagenda kufa nga tannalaba ku Kristo, Omulokozi.

²⁷ Mwoyo Mutukuvu n'amulung'anyama okujja mu
 Yeekaalu. Maliyamu ne Yusufu bwe baaleeta Omwana
 Yesu okumuwaayo eri Mukama ng'amateeka bwe
 galagira, ne Simyoni naye yaliwo. ²⁸ Simyoni n'ajja
 n'asitula Omwana mu mikono gye, n'atendereza Ka-
 tonda ng'agamba nti,

²⁹ "Mukama wange, kaakano osiibule omuweereza
 wo mirembe,

ng'ekigambo kyo bwe kigamba.

³⁰ Kubanga amaaso gange galabye Obulokozi bwo,

³¹ bwe wateekateeka mu maaso g'abantu bonna,

³² okuba Omusana ogw'okwakira amawanga.

N'okuleetera abantu bo Abayisirayiri ekitiibwa!"

³³ Kitaawe w'omwana ne nnyina ne beewuunya
 ebigambo ebyayogerwa ku Yesu. ³⁴ Awo Simyoni
 n'abasabira omukisa. N'alyoka n'agamba Maliyamu nti,
 "Omwana ono bangi mu Isirayiri tebagenda kumukki-
 riza, era alireetera bangi okugwa n'abalala ne bay-
 imusibwa. ³⁵ Era naawe ennaku eri ng'ekitala erikufu-
 mita omutima, n'ebirowoozo by'omu mitima gy'abantu
 birimanyibwa."

³⁶ Waaliwo nnabbi omukazi, ayitibwa Ana, muwala
 wa Fanweri, ow'omu kika kya Aseri, era nga mukadde
 nnyo, eyafumbirwa nga muwala muto n'amala ne bba
 emyaka musanvu gyokka, bba n'afa, ³⁷ n'asigala nga
 nnamwandu. Mu kiseera kino yali yaakamala emyaka
 kinaana mu ena, era teyavanga mu Yeekaalu ng'asiiba
 n'okwegayiriranga Katonda emisana n'ekiro. ³⁸ Awo
 Ana mu kiseera ekyo yali ayimiridde okumpi ne
 Maliyamu ne Yusufu, naye n'atandika okutendereza
 Katonda ng'amwogerako eri abo bonna abaali
 balindirira okununulibwa kwa Yersaalemi.

³⁹ Awo bakadde ba Yesu bwe baamala okutuukiriza byonna ng'amateeka ga Mukama bwe galagira, ne baddayo e Nazaaleesi eky'omu Ggaliraaya. ⁴⁰ Omwana n'akula, n'aba w'amaanyi, n'ajjuzibwa amagezi n'ekisa kya Katonda kyali ku ye.

⁴¹ Bakadde ba Yesu buli mwaka bagendanga mu Yerusalemi ku Mbagi y'Okuyitako. ⁴² Awo Yesu bwe yaweza emyaka kkumi n'ebiri egy'obukulu n'ayambuka e Yerusalemi ne bakadde be ku mbagi, nga empisa yaabwe bwe yali. ⁴³ Awo embaga ng'ewedde, ne bakyusa okuddayo ewaabwe, naye omulenzi Yesu n'asigala mu Yerusalemi, naye bazadde be ne bataki-manyi. ⁴⁴ Kubanga baalooza nti ali ne bannaabwe mu kibiina ekirala, ekiro ekyo bwe bataamulaba, ne bamunoonya mu kibiina omwali baganda baabwe ne mikwano gyabwe. ⁴⁵ Bwe bataamulaba kwe kuddayo e Yerusalemi nga bamunoonya. ⁴⁶ Awo nga baakamunoonyeza ennaku ssatu, ne bamusanga ng'atudde mu Yeekaalu n'abannyonnyozi b'amateeka ng'abawuliriza awamu n'okubabuza ebibuuzo. ⁴⁷ Bonna abaali bamuwuliriza ne beewuunya nnyo olw'amagezi ge n'okuddamu kwe. ⁴⁸ Awo bazadde be bwe baamulaba ne beewuunya nnyo, nnyina n'amugamba nti, "Mwana waffe otukoze ki kino? Kitaawo nange tweraliikiridde nnyo nga tukunoonya!"

⁴⁹ Yesu n'abaddamu nti, *"Mubadde munnoonyeza ki? Temwategedde nga kinjwanidde okukola ebintu bya Kitange?"*⁵⁰ Naye ne batategeera bigambo ebyo bye yabagamba.

⁵¹ N'asituka n'agenda nabo e Nazaaleesi, n'abagonderanga; kyokka nnyina ebigambo ebyo byonna n'abikuuma mu mutima gwe. ⁵² Awo Yesu n'akula mu mubiri, mu magezi, era n'alaba ekisa mu maaso ga Katonda ne mu maaso g'abantu.

Yokaana Omubatiza Alongoosa Ekkubo

3 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'okufuga kwa Kayisaali Tiberiyo, Pontiyo Piraato bwe yali nga ye gavana wa Buyudaaya, Kerode nga y'afuga Ggaliraaya, muganda we Firipo nga y'afuga Italiya ne Tirakoniti, ne Lusaniya nga y'afuga Abireene, ² Ana ne Kayaafa nga be Bakabona Abasinga Obukulu, Yokaana, mutabani wa Zaakaliya ng'ali mu ddungu, n'afuna obubaka obuva eri Katonda.

³ Yokaana n'atambulanga ng'agenda abuulira mu bitundu ebyetoolodde Yoludaani, ng'ategeeza abantu obubaka obw'okubatizibwa obw'okwenenya olw'okusonyiyibwa ebibi, ⁴ nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo eky'ebigambo bya nnabbi Isaaya nti, "Eddoboosi ly'oyo ayogerera mu ddungu nti, Mulongoose ekkubo lya Mukama,

Mulungamye amakubo ge;

⁵ Buli kiwonvu kirijjuzibwa, na buli lusozi n'akasozi birisendebwa, na buli ekyakyama kirigololwa,

n'obukubo obulimu obugulumugulumu bulifuuka enguudo ez'omuseetwe.

⁶ Abalina omubiri bonna baliraba obulokozi bwa Katonda."

⁷ Kyeyava agamba abantu abajjanga gy'ali okubatizibwa nti, "Mmwe abaana b'emisota, ani eyabalabula okudduka obusungu obugenda okujja?" ⁸ Kale mubale ebibala ebiraga nga mwenenyezza, so temwogera munda zammwe nti tulina jjajjaffe Ibulayimu. Kubanga mbagamba nti Katonda asobola, mu mayinja gano, okuggyiramu Ibulayimu abazzukulu. ⁹ Ne kaakano embazzi eteekeddwa ku kikolo ky'emiti. Noolwekyo buli muti ogutabala bibala birungi gujja kutemebwawo gusuulibwe mu muliro."

¹⁰ Ekibiina ne kimumubuuzi nti, "Kale tukole ki?"

¹¹ Yokaana n'abaddamu ng'agamba nti, "Alina ekkooti ebiri, emu agigabire atalina, n'oyo alina emmere aweeko oyo atalina kyakulya."

¹² Awo abasoolooza b'omusolo nabo, ne bajja babatizibwe. Ne babuuzi Yokaana nti, "Omuyigiriza tukole ki?"

¹³ Yokaana n'abaddamu nti, "Temusooloozanga muwendo gusukka ku ogwo ogwalagibwa."

¹⁴ Abaserikale nabo ne babuuzi Yokaana nti, "Ateffe, tukole tutya?"

Yokaana n'abagamba nti, "Temuggyangako bantu nsimbi zaabwe. So temubawaayirizanga, n'empeera ebaweabwa ebamalenga."

¹⁵ Abantu baali balindirira nga basuubira, era nga buli muntu yeebuuzi obanga Yokaana ye Kristo.

¹⁶ Yokaana n'addamu bonna ng'agamba nti, "Nze mbabatiza na mazzi, naye waliwo ajja, alina obuyinza okunsinga, n'okusaanira sisaanira na kusumulula lukoba lwa ngatto ze. Oyo alibabatiza n'omuliro ne Mwoyo Mutukuvu; ¹⁷ n'olugali luli mu mukono gwe okulongoosa egguuliro lye n'okukunjaanyiza enjaano mu tterekero lye, naye ebisusunku alibyokya n'omuliro ogutazikira." ¹⁸ Yokaana n'abuulirira abantu ebigambo bingi ebirala, nga bw'ababuulira Enjiri.

¹⁹ Naye Yokaana bwe yanenya Kerode, omufuzi, olw'okutwala Kerodiya eyali muka muganda we, n'olw'ebibi ebirala Kerode bye yali akoze, ²⁰ ate ku ebyo byonna Kerode n'ayongerako na kino: n'akwata Yokaana n'amuggalira mu kkomera.

Okubatizibwa kwa Yesu

²¹ Olunaku lumu, abantu bonna abaaliwo nga babatizibwa, ne Yesu n'abatizibwa. Yesu n'asaba, eggulu ne libikkuka, ²² Mwoyo Mutukuvu n'amukkako mu kifaananyi eky'ejjiba. Eddoboosi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, "Ggwe Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo."

Olulyo Iwa Yesu

²³ Yesu yali awezezza emyaka ng'amakumi asatu bwe yatandika omulimu gwe. Yesu nga bwe kyalowoozebwa, yali mwana wa Yusufu:

ne Yusufu nga mwana wa Eri, ²⁴ Eri nga mwana wa Mattati,
 ne Mattati nga mwana wa Leevi, ne Leevi nga mwana wa Mereki,
 ne Mereki nga mwana wa Yanayi, ne Yanayi nga mwana wa Yusufu,
²⁵ ne Yusufu nga mwana wa Mattasiya, ne Mattasiya nga mwana wa Amosi,
 ne Amosi nga mwana wa Nakkumu, ne Nakkumu nga mwana wa Esuli,
 ne Esuli nga mwana wa Naggayi, ²⁶ ne Naggayi nga mwana wa Maasi,
 ne Maasi nga mwana wa Mattasiya, ne Mattasiya nga mwana wa Semeyini,
 ne Semeyini nga mwana wa Yoseki, ne Yoseki nga mwana wa Yoda,
²⁷ ne Yoda nga mwana wa Yokanaani, ne Yokanaani nga mwana wa Lesa,
 ne Lesa nga mwana wa Zerubbaberi, ne Zerubbaberi nga mwana wa Seyalutyeri,
 ne Seyalutyeri nga mwana wa Neeri, ²⁸ ne Neeri nga mwana wa Mereki,
 ne Mereki nga mwana wa Addi, ne Addi nga mwana wa Kosamu,
 ne Kosamu nga mwana wa Erumadamu, ne Erumadamu nga mwana wa Eri,
²⁹ ne Eri nga mwana wa Yoswa, ne Yoswa nga mwana wa Eryeza,
 ne Eryeza nga mwana wa Yolimu, ne Yolimu nga mwana wa Mattati,
 ne Mattati nga mwana wa Leevi,
³⁰ ne Leevi nga mwana wa Simyoni, ne Simyoni nga mwana wa Yuda,
 ne Yuda nga mwana wa Yusufu, ne Yusufu nga mwana wa Yonamu,
 ne Yonamu nga mwana wa Eriyakimu,
³¹ ne Eriyakimu nga mwana wa Mereya, ne Mereya nga mwana wa Menna,
 ne Menna nga mwana wa Mattasa, ne Mattasa nga mwana wa Nasani,
 ne Nasani nga mwana wa Dawudi, ³² ne Dawudi nga mwana wa Yese,
 ne Yese nga mwana wa Obedi, ne Obedi nga mwana wa Bowaazi,
 ne Bowaazi nga mwana wa Salumooni, ne Salumooni nga mwana wa Nakusoni,
³³ ne Nakusoni nga mwana wa Amminadaabu, ne Amminadaabu nga mwana wa Aluni,
 ne Aluni nga mwana wa Kezulooni, ne Kezulooni nga mwana wa Preezi,

ne Preezi nga mwana wa Yuda, ³⁴ ne Yuda nga mwana wa Yakobo,
 ne Yakobo nga mwana wa Isaaka, ne Isaaka nga mwana wa Ibulayimu,
 ne Ibulayimu nga mwana wa Teera, ne Teera nga mwana wa Nakoli,
³⁵ ne Nakoli nga mwana wa Serugi, ne Serugi nga mwana wa Lewu,
 ne Lewu nga mwana wa Peregi, ne Peregi nga mwana wa Eberi,
 ne Eberi nga mwana wa Seera, ³⁶ ne Sera nga mwana wa Kayinaani,
 ne Kayinaani nga mwana wa Alupakusaadi, ne Alupakusaadi nga mwana wa Seemu,
 ne Seemu nga mwana wa Nuuwa, ne Nuuwa nga mwana wa Lameka,
³⁷ ne Lameka nga mwana wa Mesuseera, ne Mesuseera nga mwana wa Enoki,
 ne Enoki nga mwana wa Yaledi, ne Yaledi nga mwana wa Makalaleri,
 ne Makalaleri nga mwana wa Kayinaani, ³⁸ ne Kayinaani nga mwana wa Enosi,
 ne Enosi nga mwana wa Seezi, ne Seezi nga mwana wa Adamu,
 ne Adamu nga mwana wa Katonda.

Okukemebwa kwa Yesu

⁴ Awo Yesu, ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu, n'avaayo ku mugga Yoludaani, Omwoyo n'amutwala mu ddungu, ² n'akemebwa Setaani okumala enaku amakumi ana. Ebbanga eryo lyonna yalimala nga talidde ku mmere, bwe lyaggwaako enjala n'emuluma.

³ Setaani n'agamba Yesu nti, "Obanga oli, Mwana wa Katonda, gamba ejinja lino lifuuke emmere."

⁴ Naye Yesu n'amuddamu nti, *"Kyawandiikibwa nti, 'Omuntu taabenga mulamu lwa mmere yokka.'"*

⁵ Awo Setaani n'amulinnyisa waggulu, mu kaseera katono n'amulaga obwakabaka bwonna obw'omu nsi. ⁶ Setaani n'amugamba nti, "Nzija kukuwa obuyinza ku obwo bwonna n'ekitiibwa kyabwo, kubanga bwonna bwa mpeebwa era nnyinza okubuwa omuntu yenna gwe njagala. ⁷ Bw'onoofukamira n'onsinza byonna ebyo bijja kuba bibyo."

⁸ Naye Yesu n'addamu nti, *"Kyawandiikibwa nti, 'Osinzanga Mukama Katonda wo, era gw'oweerezanga yekka.'"*

⁹ Ate Setaani n'amutwala mu Yersaalemi, n'amulinnyisa waggulu ku kasolya ka Yeekaalu awasingira ddala obutumbiivu, n'amugamba nti, "Obanga oli Mwana wa Katonda, buuka weesuule wansi. ¹⁰ Kubanga kyawandiikibwa nti,

"Katonda aliragira bamalayika be bakukuume.

¹¹ Era balikuwanirira mu mikono gyabwe,

oleme okwerumya nga weekonye ekigere kyo ku jinja.”

¹² Yesu n'addamu nti, *“Kyawandiikibwa nti, 'Toke-manga Mukama Katonda wo.'”*

¹³ Awo Setaani bwe yamaliriza okukema Yesu mu buli ngeri yonna, n'amuviira okutuusa ekiseera ekirala.

Yesu Atandika Omulimu gwe mu Ggaliraaya

¹⁴ Awo Yesu n'akomawo mu Ggaliraaya ng'ajjudde amaanyi aga Mwoyo Mutukuvu, n'ayogerwako mu bitundu byonna ebyetoolodde mu byalo. ¹⁵ N'ayigirizanga mu makunjaanero gaabwe, era bonna ne bamutendereza.

¹⁶ Bwe yatuuka e Nazaaleesi, ekibuga mwe yakulira, n'agenda mu kkujaanero ku Ssabbiiti, nga bwe yali empisa ye. N'ayimuka okusoma. ¹⁷ Ne bamuwa ekitabo kya nnabbi Isaaya, n'abikkula omuzingo gw'em-papula n'alaba awagamba nti,

¹⁸ *“Omwoyo wa Mukama ali ku nze.*

Anfuseeko amafuta okubuulira abaavu Enjiri.

Antumye okubuulira abasibe okuteebwa,

n'abazibe b'amaaso okuzibulwa amaaso balabe,

n'abanyigirizibwa okufuna eddembe,

¹⁹ *n'okulangirira ekiseera kya Mukama eky'okulagira-*

ramu ekisa kye.”

²⁰ N'azingako omuzingo n'aguddiza omuweereza, n'atuula. Abantu bonna mu kkujaanero ne bamusimba amaaso. ²¹ N'atandika okubategeeza nti, *“Olwa leero, Ebyawandiikibwa bino bye muwulidde bituukiridde!”*

²² Bonna abaaliwo ne bamutenda nga beewuunya ebigambo bye ebyekisa ebyava mu kamwa ke, nga bwe beebuza nti, “Ono si ye mutabani wa Yusufu?”

²³ Yesu n'abagamba nti, *“Ddala ddala muliyinza n'okunjaamba mu lugero luno nti, 'Omusawo, weewonye,' nga mugamba nti, 'Buli kye twawulira mu Kaperunawumu, kikolere na wano mu kyalo kyo.'”*

²⁴ Naye n'abagamba nti, *“Ddala ddala mbagamba nti, Tewali nnabbi ayanirizibwa mu kyalo ky'ewaabwe!”*²⁵ Naye mazima mbagamba nti, *waaliwo bannamwandu bangi mu biseera bya nnabbi Eriya, mu Isirayiri enkuba bwe yamala emyaka esatu n'ekitundu nga tetonnya, n'enjala n'egwa mu nsi yonna.*²⁶ Naye nnabbi Eriya teyatumbwa eri omu ku bannamwandu abo, wabula yatumbwa eri nnamwandu ow'e Zalefaasi mu Sidoni.²⁷ Ne mu biseera bya nnabbi Eriya waaliwo abagenge¹ bangi mu Isirayiri, naye tewali n'omu ku bo eyalongoosebwa okuggyako Naamani Omusuuli.”

²⁸ Bonna abaali mu kkujaanero ne bakwatibwa obusungu olw'ebigambo ebyo, ²⁹ ne basituka, ne bamusindiikiriza okumutuusa ebweru w'ekibuga ku bbangabanga ly'olusozi ekibuga kyabwe kwe kyazimbibwa, bamusindike agwe eri wansi. ³⁰ Naye n'abayitamu wakati ne yeetambulira.

I kiyinza okuba endwadde endala ez'olususu

Yesu Agoba Dayimooni

³¹ Awo Yesu n'alaga e Kaperunawumu, ekibuga eky'e Ggaliraaya n'abayigirizanga ku nnaku eza Ssabbiiti.

³² Ne beewuunya nnyo okuyigiriza kwe. Kubanga yayogeranga nga nnannyini buyinza.

³³ Mu kkujaanero, mwalimu omusajja eyaliko ddayimooni n'atandika okuwowoggana nti, ³⁴ “Woowe! Otulanga ki, ggwe Yesu ow'e Nazaaleesi? Ozze kutuzikiriza? Nze nkumanyi, ggwe mutukuvu wa Katonda.”

³⁵ Yesu n'amuboggolera ng'agamba nti, *“Sirika! Muveeko!”* Awo dayimooni n'asuula eri omusajja wansi wakati mu bantu, n'amuvaako nga tamulumizza.

³⁶ Buli muntu n'atya nnyo nga bwe beebuuzaganya nti, “Kigambo ki kino? Kubanga alagira n'obuyinza n'amaanyi emyoyo emibi ne giva mu muntu, ekireetera ne dayimooni okumugondera.”

³⁷ Amawulire agakwata ku Yesu ne gabuna mu kitundu ekyo kyonna ekyetoolodde awo.

Yesu Awonya Abalwadde Bangi

³⁸ Awo Yesu bwe yava mu kkujaanero, n'alaga mu maka ga Simooni. Yasanga nnyina mukazi wa Simooni omusujja gumuluma nnyo, abantu ne bamwegayiririra ku lulwe. ³⁹ Yesu n'ayimirira okumpi n'omulwadde we yali, n'alagira omusujja gumuwoneko, amangwago omulwadde n'awona, n'asituka n'abaweereza!

⁴⁰ Obudde bwe bwali buwungeera, abantu bonna abaalina abalwadde ab'endwadde eza buli ngeri, ne babaleeta eri Yesu, n'abassaako emikono buli omu n'amuwonya. ⁴¹ Abamu baaliko baddayimooni, Yesu n'abalagira ne bava ku balwadde nga bwe baleekaana nti, “Ggwe Mwana wa Katonda.” Naye kubanga baamumanya nga ye Kristo, n'atabaganya kukyogerako.

⁴² Bwe bwakya Yesu n'alaga mu kifo etali bantu. Ekibiina ky'abantu ne bamunoonya, okutuusa lwe baa-mulaba ne balaga gy'ali ne bamwegayirira aleme kubavaako. ⁴³ Naye n'abaddamu nti, *“Kinsaanira okubuulira Enjiri y'obwakabaka bwa Katonda ne mu bifo ebirala kubanga eyo y'ensonga kyenava ntumbi-wa.”*⁴⁴ Yesu ne yeeyongera okubuulira mu makunjaanero gaabwe mu Buyudaaya.

Abayigirizwa Abaasooka

⁵ Awo Yesu yali ayimiridde ku lubalama lw'en-nyanja y'e Genesaleeti^{II} ng'ayigiriza, ebibiina nga bamunyigiriza nga bawuliriza ekigambo kya Katonda, ² n'alengera amaato abiri ameereere nga gali kumpi n'olukalu, nga bannannyinigo abavubi, bagalese awo, nga bayoza obutimba bwabwe. ³ Yesu n'alinnya mu lyato erimu eryali erya Simooni, n'amusa-ba alisembezeeko katono mu nnyanja, n'alituulamu, asinziire omwo okuyigiriza ebibiina.

II ye Nnyanja ey'e Ggaliraaya

⁴ Bwe yamala okuyigiriza n'agamba Simooni nti, *"Kale kaakano sembeza eryato lyo ebuziba, mu mazzi amangi, musuule obutimba bwammwe mu nnyanja, mujja kukwasa ebyennyanja bingi!"*

⁵ Simooni n'addamu nti, "Mukama waffe, twateganye dda ekiro kyonna, naye ne tutakwasa kantu. Naye ggwe nga bw'otugambye, nzija kusuula obutimba."

⁶ Awo bwe baakola bwe batyo, obutimba bwabwe bwajjula ebyennyanja, ne butandika n'okukutuka. ⁷ Ne bawenya ku bannaabwe abaali mu lyato liri eddala bajje babayambe, ne bajja, amaato gombi ne gajjula ebyennyanja, ne gajula n'okusaanawo.

⁸ Awo Simooni Peetero bwe yakiraba, n'afukamira mu maaso ga Yesu n'amugamba nti, "Mukama wange, nkwegayiridde ndeka, kubanga ndi mwonoonyi nnyo."

⁹ Kubanga obungi bw'ebyennyanja bye baakwasa bwa muwuniikirizza nnyo awamu ne banne bwe baavubanga, ¹⁰ Yakobo ne Yokaana abaana ba Zebbedaaayo.

Yesu n'amuddamu nti, *"Totya! Okuva kaakano ojjanja kuvuba myoyo gya bantu."*¹¹ Amaato gaabwe olwagoba ku lubalama ne baleka awo byonna ne bagenda naye.

Yesu Awonya Omusajja Omugenge

¹² Mu kibuga Yesu mwe yali akyadde mwalimu omusajja eyali alwadde ebigenge. Bwe yalaba Yesu n'avuunama mu maaso ge, n'amwegayirira nti, "Mukama wange, bw'oba ng'oyagala, oyinza okunnongoosa."

¹³ Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwatako, ng'agamba nti, *"Njagala, longooka."* Amangwago ebigenge by'omusajja ne bimuwonako.

¹⁴ Yesu n'alagira omusajja nti, *"Tobaako muntu n'omu gw'ogamba, naye genda weeyanjule eri kabona oweeyo ekiweebwayo olw'okulongosebwa nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali."*

¹⁵ Naye ne yeeyongerera bweyongezi okubunya etutumu ly'obuyinza bwa Yesu era ebibiina binene ne bikunnyaana okumuwulira n'okuwonyezebwa endwadde zaabwe. ¹⁶ Naye bwe yasalangawo akabanga, ne yeeyawula n'alagako mu bifo eteri bantu, okusaba.

Yesu Awonya Akoozimbye

¹⁷ Lwali lumu Yesu yali ayigiriza abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi b'amateeka nabo nga batudde awo, abaali bavudde mu buli kyalo eky'e Ggaliraaya ne Buyudaaya era n'e Yerusalemi. Amaanyi ga Mukama gaali ku ye okuwonya. ¹⁸ Awo abasajja ne bajja nga basitudde omusajja ku katanda eyali akoozimbye. Ne bagezaako okumuyingiza okumuleeta Yesu we yali. ¹⁹ Naye bwe bataasobola kumuyingiza olw'ekibiina ekinene ne balinnya waggulu ku kasolya, ne baggyawo ku mategula ne bayisaamu omulwadde ne bamussa ng'agalamidde ku katanda ke ne baamutereereza ddala mu maaso ga Yesu.

²⁰ Awo Yesu bwe yalaba okukkiriza kwabwe, n'agamba omusajja akoozimbye nti, *"Omusajja, ebibi byo bikusonyiyiddwa."*

²¹ Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne beebuuzaganya nti, "Ono ye ani avvoola! Ani ayinza okusonyiwa ebibi wabula Katonda yekka?"

²² Nate Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe, n'ababuuzza nti, *"Lwaki mulowooza bwe mutyo mu mutima gwammwe?"*²³ *Ekyangu kye kiri wa? Okwogera nti ebibi byo bikusonyiyiddwa oba nti situka otambule?"*²⁴ *Naye mulyoke mutegeere nti, Omwana w'Omuntu alina obuyinza ku nsi okusonyiwa ebibi."*

N'agamba eyali akoozimbye nti, *"Situka, ositule akatanda ko, weddireyo ewuwo."*²⁵ Amangwago omusajja n'asituka n'asitula akatanda kwe yali agalamidde, n'addayo ewuwe ng'agulumiza Katonda. ²⁶ Abantu bonna ne bajjula encukwe. Ne bagulumiza Katonda nga bajjudde entiisa nga boogera nti, "Tulabye ebyewuunyisa leero."

Yesu Ayita Leevi

²⁷ Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'avaayo n'alaba omusolooza w'omusolo, erinnya lye Leevi ng'atudde omusolo we gukuŋaanyizibwa, n'amugamba nti, *"Ngoberera."*²⁸ Leevi n'aleka awo byonna, n'asitukiramu n'amugoberera.

²⁹ Awo Leevi n'afumbira Yesu ekijjulo eky'amaanyi mu maka ge. Waaliwo abasolooza banne ab'omusolo bangi, n'abantu abalala bangi, abaali ku kijjulo ekyo. ³⁰ Naye Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne beemulugunya, olw'abayigirizwa be nga bagamba nti, "Lwaki mulya era ne munywa n'abasolooza b'omusolo n'abalina ebibi?"

³¹ Yesu n'abaanukula nti, *"Abalwadde be beetaaga omusawo, so si abo abatali balwadde."*³² *Sajja kuyita batuukirivu wabula abalina ebibi okwenenya."*

³³ Kyokka ne bamugamba nti, "Abayigirizwa ba Yokaana batera okusiiba n'okusaba. N'abayigirizwa b'Abafalisaayo nabo bwe batyo. Naye ababo balya ne banywa."

³⁴ Naye Yesu n'abagamba nti, *"Abagenyi bayinza okusiiba ng'awasizza omugole akyali nabo?"*³⁵ *Naye ekiseera kijja, awasizza omugole ng'abaggiddwako olwo ne balyoka basiiba."*

³⁶ Awo Yesu n'abagerera olugero nti, *"Tewali ayuza kiwero mu lugoye oluggya alyoke azibise ekituli mu lugoye olukadde. Bw'akikola, ekiwero ekiggya kiyuza olukadde, n'ekiwero ekiggya tekijja kugendera wamu na lugoye olukadde."*³⁷ *Era tewali ateeka wayini omusu mu nsawo enkadde ez'amaliba ga wayini, kubanga wayini omusu ajja kuziyuza ayiike."*³⁸ *Naye wayini omusu ateekebwa mu nsawo za maliba empya."*³⁹ *Era tewali anywa ku wayini omukadde ate ayagala okunywa ku wayini omusu. Kubanga agamba nti, 'Omukadde ye asinga omusu.'"*

Yesu ye Mukama wa Ssabbiiti

6 Awo ku lunaku lumu olwa Ssabbiiti, Yesu n'abayigirizwa be bwe baali bayita mu nnimiro y'emmere ey'empeke, abayigirizwa be ne banoga ku birimba by'emmere ey'empeke ne babikunya mu ngalo zaabwe, ne balya. ² Naye Abafalisaayo abamu ne bagamba nti, "Lwaki mukola ekitakkirizibwa ku Ssabbiiti?"

³ Yesu n'abaddamu nti, *"Temusomanga ku Dawudi kye yakola, enjala bwe yamuluma n'abo be yali nabo?"* ⁴ *Yayingira mu nnyumba ya Katonda, n'addira emigaati egy'okulaga, n'atoola n'alyako, n'awaako ne be yali nabo ne balya so ng'ekyo kyali tekikkirizibwa muntu yenna okuggyako bakabona.* ⁵ N'abagamba nti, *"Omwana w'Omuntu, ye Mukama wa Ssabbiiti."*

Yesu Awonya Omusajja ow'Omukono Ogukaze

6 Ku lunaku lwa Ssabbiiti olulala Yesu yali ng'ayigiriza mu kkuŋgaaniro nga mulimu n'omusajja eyalina omukono ogukaze. ⁷ Abannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne bamusimbako amaaso okulaba obanga anaawonya ku Ssabbiiti, babeeko n'ekintu kye baneekwasa bamuvunaane omusango. ⁸ Naye Yesu n'ategeera ebirowoozo byabwe. N'agamba omusajja eyalina omukono ogukaze nti, *"Situka oyimirire wakati wano."* N'asituka n'ayimirira.

⁹ Yesu n'alyoka agamba Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka nti, *"Muleke mbabuuze; Kirungi okukola ekirungi ku Ssabbiiti oba okukola ekibi? Kirungi okuwonya obulamu oba okubuzikiriza?"*

¹⁰ N'abeetoolooza amaaso kinnoomu, n'alyoka agamba omusajja nti, *"Golola omukono gwo."* Omusajja n'agolola omukono gwe ne guwona. ¹¹ Naye ne bajjula obusungu, ne boogera bokka ne bokka kye banaakola Yesu.

Abatume Ekkumi n'Ababiri

¹² Awo olwatuuka mu nnaku ezo, Yesu n'alinnya waggulu ku lusozi okusaba, n'asaba ekiro kyonna eri Katonda. ¹³ Obudde bwe bwakya, n'ayita abayigirizwa be n'abalondako kkumi n'ababiri, n'abafuula abatume. Amannya gaabwe ge gano:

¹⁴ Simooni, gwe yatuuma Peetero, ne Andereya, muganda wa Simooni, ne Yakobo, ne Yokaana, ne Firipo, ne Battolomaayo, ¹⁵ ne Matayo, ne Tomasi, ne Yakobo, omwana wa Alufaayo, ne Simooni, ow'omu kibiina ky'obufuzi eky'Abazerote, ¹

¹⁶ ne Yuda, omwana wa Yakobo, ne Yuda Isukalyoti, oluvannyuma eyamulyamu olukwe.

Yesu Ayigiriza era Awonya

¹⁷ Awo Yesu bwe yava ku lusozi awamu nabo, n'ayimirira wansi w'olusozi mu lusenyi awatereevu, ekibiina kinene eky'abayigirizwa be, n'ekibiina kinene eky'abantu abaava mu Buyudaaya yonna ne Yerusalemi n'ebitundu eby'oku lubalama lw'ennyanya olwa Ttuulo ne Sidoni, ¹⁸ ne bajja okumuwuliriza n'okuwonyezebwa endwadde zaabwe. Abo abaali batawaanyizibwa emyoyo emibi ne bawonyezebwa; ¹⁹ era abantu bonna ne bafuba okumukwatako, kubanga amaanyi agawonya gaamuvangamu nga gawonya buli muntu.

²⁰ Awo Yesu n'atunuulira abayigirizwa be enkaliriza n'agamba nti,

"Mulina omukisa abaavu, kubanga obwakabaka bwa Katonda bwammwe.

²¹ *Mulina omukisa abalumwa enjala kaakano, kubanga mulikkusibwa.*

Mulina omukisa abakaaba kaakano, kubanga muliseka.

²² *Mulina omukisa bwe babakyawa, ne babeewala, ne babavuma,*

ne basiiga erinnya lyammwe enziro, olw'Omwana w'Omuntu."

²³ *"Musanyukanga ku lunaku olwo ne mujaguza, kubanga empeera yammwe nnene mu ggulu, kubanga ebintu ebyo bajjajjammwe baabikola bannabbi abaabasooka.*

²⁴ *"Naye zibasanze mmwe abagagga, kubanga mufunye essanyu lyammwe erijjuvu.*

²⁵ *Zibasanze mmwe abalya ne mukuta kaakano, kubanga mulirumwa enjala.*

Zibasanze mmwe abaseka kaakano, kubanga mulikungubaga, ne mukaaba.

²⁶ *Zibasanze mmwe abantu bonna bwe babawaana, kubanga bwe batyo bajjajjammwe bwe baayisa bannabbi aboobulimba."*

²⁷ *"Naye mmwe abampuliriza mbagamba nti: Mwa-galenga abalabe bammwe, n'ababakyawa mubayisen-ga bulungi." ²⁸ Ababakolimira mubasabirenga omukisa; ababayisa obubi mubasabirenga. ²⁹ Omuntu bw'akukubanga oluyi ku luba olumu, omukyusizanga n'akukuba ne ku lwokubiri! Omuntu bw'akunyagan-gako ekkooti yo, n'essaati yo ogimulekeran-ga. ³⁰ Omuntu yenna akusabanga omuwanga; era n'oyo akuggyangako ebintu byo tobimusabanga kubikuddizza. ³¹ Kye mwagala abantu okubakoleranga, nammwe mubibakoleranga bwe mutyo."*

I Abazerote baali balwanirizi ba ddembe nga baagala eggwanga lyabwe okwefuga babeere n'Obwakabaka obwabwe

32 *"Bwe munaayagalanga abo ababaagala bokka, munaagasibwa ki? Kubanga n'abakozi b'ebibi bwe beeyisa bwe batyo.33 Bwe munaayisanga obulungi abo bokka ababayisa obulungi, munaagasibwa ki? Kubanga n'abakozi b'ebibi bwe bakola bwe batyo.34 Bwe munaawolanga abo bokka be musuubira okubasasula mmwe, munaagasibwangamu ki? Kubanga n'abakozi b'ebibi bawola bakozi ba bibi bannaabwe, basobole okusasulwa omuwendo gwe gumu.35 Naye mmwe mwagalanga abalabe bammwe! Mubayisenga bulungi! Muwolanga nga temusuubira kusasulwa magoba. Bw'etyo empeera yammwe eriba nnene era muliba baana b'oyo Ali Waggulu Ennyo. Kubanga wa kisa eri abatasiima n'abakozi b'ebibi.36 Mubeerenga ba kisa nga Kitammwe bw'ali ow'ekisa."*

Okusalira Abalala Emisango

37 *"Temusalanga musango, nammwe muleme okusalirwa omusango. Temusingisanga musango, nammwe muleme okusingibwa. Musonyiwenga era nammwe mulisoniyibwa.38 Mugabenga nammwe muliweebwa. Ekigera ekirungi ekikattiddwa, ekisuukundiddwa, eky'omuyiika kiribakwasibwa. Kubanga ekigera kye mugereramu nammwe mwe muligererwa."*

39 *Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Ddala ddala omuzibe w'amaaso ayinza okukulemba muzibe munne? Bombi tebajja kugwa mu kinnya?40 Omuyizi tasaana kusinga amuyigiriza, kyokka bw'aba ng'atendekeddwa bulungi, buli muntu aliba ng'omusomesa we."*

41 *"Lwaki otunuulira akasasiro akali ku liiso lya muganda wo, naye n'otolaba kisiki kiri ku liiso lyo?42 Oyinza otya okugamba muganda wo nti, 'Muganda wange, leka nkuggyeko akasasiro akakuli ku liiso,' naye nga ekisiki ekiri ku liryo tokiraba? Munnanfuusi ggwe! Sooka oggyeko ekisiki ku liiso lyo, olyoke olabe bulungi olwo oggyeko akasasiro akali ku liiso lya muganda wo."*

43 *"Omuti omulungi tegubala bibala bibi, so n'omuti omubi tegubala bibala birungi.44 Buli muti gutegeerwa ku bibala byagwo. Abantu tebanoga ttiini ku busaana so tebanoga mizabbibu ku mweramannyo.45 Omuntu omulungi afulumya ebirungi okuva mu mutima gwe omulungi, n'omuntu omubi afulumya ebibi okuva mu mutima gwe omubi. Kubanga akamwa koogera ku biba bijjudde mu mutima."*

Omuzimbi omugezi n'atali mugezi

46 *"Lwaki mumpita nti, 'Mukama waffe, Mukama waffe,' so nga bye mbagamba si bye mukola?47 Buli aja gye ndi n'awulira ebigambo byange, n'abikola, ka mbalage bw'afaanana.48 Afaanana ng'omuntu eyazimba ennyumba, eyasima omusingi wansi ennyo n'atuuka ku lwazi. Amataba bwe gajja, ne gajjuza omugga*

tegasobola kunyeenya nnyumba eyo kubanga yazimbibwa bulungi.49 Naye omuntu awuliriza ebigambo byange n'atabikola, afaanana n'omusajja eyazimba ennyumba ku ttaka nga tasimye musingi. Omugga bwe gwajjula, ne gwanjaala, ne gukuba ennyumba n'egwa, era n'okugwa kw'ennyumba eyo kwali kunene nnyo."

Okukkiriza kw'Omuserikale Omuruumi

7 *Awo Yesu bwe yamala okutegeeza abantu ebigambo ebyo byonna n'ayingira mu Kaperunawumu. 2 Mu kiseera ekyo, omukulu w'ekitongole ky'abaserikale ekikumi, yalina omuddu we gwe yali ayagala ennyo, yali mulwadde nnyo ng'ali kumpi n'okufa. 3 Omukulu w'ekitongole oyo bwe yawulira ebifa ku Yesu, n'atuma abamu ku bakulembeze b'Abayudaaya eri Yesu bamusabe ajje awonye omuddu we. 4 Bwe baatuuka eri Yesu ne bamwegayirira nnyo nga bagamba nti, "Omusajja ono asaanira okuyambibwa nga bw'akusabye, 5 kubanga ayagala nnyo eggwanga lyaffe, era ye yatuzimbira ne kkuŋŋaaniro lyaffe!" 6 Bw'atyo Yesu n'agenda nabo.*

Naye Yesu bwe yali akyali mu kkubo nga tannatuuka ku nnyumba, omukulu w'ekitongole n'atuma mikwano gye eri Yesu ng'agamba nti, "Mukama wange, tewete-ganya bw'otyo, kubanga nze sisaanira kukusembeza mu nju yange. 7 Era kyenavudde nnema okujja gy'oli nze nzennyini. Naye yogera bwogezi ekigambo, omuweereza wange anaawona! 8 Kubanga nange nni-na abakulu abantwala, ate waliwo n'abali wansi wange be nninako obuyinza. Bwe ŋŋamba ono nti, 'Genda,' agenda, n'omulala nti, 'Jjangu,' ajja; n'omuddu wange nti, 'Kola kino,' akikola."

9 Yesu bwe yawulira ebigambo ebyo n'amwewuunya nnyo, n'akyukira ekibiina ky'abantu abaali bamugoberera n'agamba nti, "Mbagamba nti sirabanga kukkiriza kunene nga kuno, wadde mu Isirayiri."10 Awo omukulu w'ekitongole be yatuma eri Yesu bwe baddayo mu nnyumba ye, baasanga omuddu awonye.

Yesu Azuukiza Mutabani wa Nnamwandu

11 *Awo ku lunaku olwaddirira, Yesu n'agenda n'abayigirizwa be n'ekibiina kinene ne kimugoberera mu kibuga ekiyitibwa Nayini. 12 Bwe yali asemberera omulyango gw'ekibuga, laba, abantu ne bafulumu mu kibuga nga beettisse omulambo gw'omuvubuka eyali mutabani w'omukazi nnamwandu, ate nga ye mwana we yekka. Ekibiina ky'abantu abaali bava mu kibuga baali bangi nnyo. 13 Awo Mukama waffe bwe yalaba nnamwandu n'amusaasira, n'amugamba nti, "Tokaa-ba."*

14 N'asemberera essanduuko, abaali bagisituddu ne bayimirira, Yesu n'ayogera nti, "Omuvubuka, nkulagira nti ggolokoka!"15 Eyali afudde n'atuula era n'atandika okwogera. Yesu n'amuddiza nnyina.

¹⁶ Buli omu n'ajjula entiisa, ne batendereza Katonda nga bagamba nti, "Nnabbi ow'amaanyi atulabikidde, era Katonda akyalidde abantu be." ¹⁷ Ebigambo ebyo ne bibuna Buyudaaya yonna n'okwetooloola emiri-raano gyayo.

Yesu ne Yokaana Omubatiza

¹⁸ Awo abayigirizwa ba Yokaana Omubatiza ne bategeeza Yokaana ebintu ebyo byonna. Yokaana n'ayita abayigirizwa be babiri, ¹⁹ n'abatuma eri Muka-ma waffe okumubuuza nti, "Ggwe wuuyo gwe tusuubira okujja, oba tulindirireyo omulala?"

²⁰ Abayigirizwa ba Yokaana bwe baatuuka eri Yesu, ne bamutegeeza nti, "Yokaana Omubatiza atutumye okukubuuza nti, Ggwe wuuyo ajja oba tulindirirayo omulala?"

²¹ Mu kiseera ekyo Yesu n'awonya endwadde nnyingi eza buli ngeri: n'abalema, n'abaaliko emyoyo emibi, n'azibula n'abazibe b'amaaso. ²² Abaatumibwa n'abad-damu nti, *"Muddeeyo eri Yokaana mumutegeeze byonna bye muwulidde ne bye mulabye. Abazibe b'amaaso bazibulwa amaaso ne balaba, n'abalema batambula, n'abagenge^Ibalongoosebwa, n'abaggavu b'amatu gagguka ne bawulira, n'abafu bazuukizibwa, era n'abaavu babuulirwa Enjiri.*²³ *Era alina omukisa oyo atanneesittalako."*

²⁴ Awo ababaka ba Yokaana bwe baagenda, Yesu n'abuulira ekibiina ebikwata ku Yokaana. N'ababuuza nti, *"Bwe mwagenda mu ddungu, mwagenderera kulaba ki? Olumuli olunyeenyzebwa n'empewo?"*²⁵ *Naye mwagenderera kulaba ki? Omusajja ayambadde engoye ezinekaaneka? Laba abambadde engoye ezinekaaneka, nga babeera mu bulamu bwa kikungu era babeera mu mbiri.*²⁶ *Naye mwagenderera kulaba ki? Nnabbi? Weewaawo ka mbabuulire, oyo asinga ne nnabbi.*²⁷ *Yoyo ebyawandiikibwa gwe byogerako nti, "Laba, ntuma omubaka wange okukukulembera, y'alikuteekerateekera ekkubo lyo mu maaso go."*

²⁸ *"Mbagamba nti, mu bantu bonna abaali bazaaliddwa abakazi, tewali mukulu wa kitiibwa kukira Yokaana, naye ate oyo asebayo mu bwakabaka bwa Katonda asinga Yokaana ekitiibwa."*

²⁹ Abantu bonna, awamu n'abasoolooza b'omusolo, bwe baawulira ebigambo bya Yesu ebyo, ne baten-dereza Katonda, kubanga baali babatiziddwa mu ku-batizibwa kwa Yokaana. ³⁰ Naye Abafalisaayo n'abayigiriza b'amateeka ne bagaana ebyo Katonda bye ya-bategekera, kubanga tebaabatizibwa Yokaana.

Yesu Anenya ab'omu Biseera bye

³¹ Awo Yesu n'abuza nti, *"Abantu ab'omulembe guno mbageraageranye na ki? Bafaanana batya?"*³² *Bafaanana ng'abaana abato abazannya emizannyo gyabwe mu katale, nga bagambagana nti,*

I kiyinza okuba endwadde endala ez'olususu

"Bwe twabafuuyira omulere, temwazina, Bwe twayimba oluyimba olw'okukungubaga, temwakungubaga."

³³ *Kubanga Yokaana Omubatiza bwe yajja teyalyanga mmere wadde okunywa omwenge, ne mugamba nti, 'Aliko dayimooni!'*³⁴ *Omwana w'Omuntu azze ng'alya emmere era ng'anywa ne mugamba nti, 'Laba wa mululu era mutamiivu, mukwano gw'abasoolooza b'omusolo n'aboonoonyi!'*³⁵ *Naye amagezi geeragira mu bu-tuukirivu olw'abaana baago bonna."*

Omukazi Alina Ebibi Asiiga Yesu Amafuta ag'Akaloosa

³⁶ Awo omu ku Bafalisaayo n'ayita Yesu ku kijjulo, Yesu n'ayingira mu nnyumba, n'atuula ku mmeza.

³⁷ Awo omukazi ow'omu kibuga ekyo nga mwonoonyi, eyali ategedde nga Yesu ali mu nju eyo ey'Omufal-isaayo, n'aleeta eccupa y'amafula ag'akaloosa. ³⁸ N'ay-imirira awali Yesu, n'akaaba, amaziga ne gatonna ku bigere bya Yesu ne bitoba. Omukazi n'abisiimuuzza en-viiri ze, era n'abinywegera; n'abifukako amafuta ag'akaloosa.

³⁹ Naye Omufalisaayo eyayita Yesu, ebyo bwe yabiraba, n'agamba munda ye nti, "Singa omuntu ono abadde nnabbi, yanditegedde omukazi amukwatako kyali era nga bw'ali omwonoonyi!"

⁴⁰ Awo Yesu n'amugamba nti, *"Simooni, nnina kye njagala okukubuulira."* Simooni n'addamu nti, "Omuyigiriza, mbuulira."

⁴¹ *"Waaliiwo abantu babiri, omuwozi w'ensimbi be yali abanja. Omu yali amubanja ddinaali ebikumi bitaano, n'omulala ddinaali amakumi ataano."*⁴² *Naye ku bombi nga tekuliiko asobola kusasula bbanja lye. Eyali ababanja kwe kubasonyiwa. Kale, ku bombi aluwa alisinga okumwagala?"*

⁴³ Simooni n'addamu nti, "Ndowooza oyo gwe ya-sonyiwa ebbanja erisingako obunene." Yesu n'amugamba nti, *"Olamudde bulungi."*

⁴⁴ N'alyoka akyukira omukazi n'agamba Simooni nti, *"Omukazi ono omulaba? Bwe nayingidde mu nnyumba yo, tewampadde mazzi ga kunaaba ku bigere byange. Naye abinaazizza n'amaziga ge n'abisiimuula n'enviiri ze."*⁴⁵ *Tewannyanirizza na kunnywegera, naye anywegedde ebigerere byange emirundi mingi okuva lwe nayingidde.*⁴⁶ *Tewansize mafuta ku mutwe gwange, naye ye asiize ebigerere byange amafuta ag'akaloosa.*⁴⁷ *Noolwekyo nkutegeeza nti omukazi ono asonyiyiddwa ebibi bye ebingi kubanga okwagala kwe kungi, naye oyo asonyiyibwa ebitono n'okwagala kwe kuba kutono."*

⁴⁸ Awo Yesu n'agamba omukazi nti, *"Osonyiyiddwa ebibi byo."*

⁴⁹ Abo abaali ne Yesu ku mmeza ne beebuzaganya nti, "Ono ye ani asonyiwa n'ebibi?"

⁵⁰ Yesu n'agamba omukazi nti, *"Okukkiriza kwo kukulokodde, genda mirembe."*

Abakazi Abaayitanga ne Yesu

8 Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'agenda ng'akyalira ebibuga ebinene n'ebitono ng'abuulira Enjiri y'obwakabaka bwa Katonda, n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri nga bali naye. ² Waaliwo n'abakazi Yesu be yali agobyeko emyoyo emibi ne be yali awonyezza endwadde. Mu bo mwe mwali ne Maliyamu eyayitibwanga Magudaleene gwe yagobako baddayimooni omusanvu, ³ ne Jowaana muka Kuza eyali omukulu w'olubiri lwa Kerode; ne Susaana, n'abalala bangi, abaatoolanga ku byabwe ne balabirira Yesu n'abayigirizwa be.

Olugero lw'Omusizi

⁴ Awo ekibiina kinene bwe kyali kikuŋaana, nga n'abantu abava mu buli kibuga bajja eri Yesu, Yesu n'abagerera olugero luno nti, ⁵ *"Omulimi yagenda mu nnimiro ye okusiga ensigo. Bwe yatandika okusiga ensigo, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo ne bazirinyirira, n'ebinyonyi eby'omu bbanga ne bizirya."* ⁶ *Ensi-go endala zaagwa ku lwazi, bwe zaamera ne zikala kubanga tezaalina mazzi."* ⁷ *Ensi-go endala zaagwa mu maggwa, bwe zaamera n'amaggwa nago ne gakula ne gazizisa."* ⁸ *Naye ensigo endala n'azisiga mu ttaka eddungu, ne zikula ne zibala ebibala emirundi kikumi."* N'amaliriza ng'agamba nti, *"Alina amatu okuwulira awulire."*

⁹ Abayigirizwa be ne bamubuuza amakulu g'olugero olwo. ¹⁰ N'abaddamu nti, *"Mmwe muweereddwa omukisa okumanya ebyama by'obwakabaka bwa Katonda, naye abalala, njogera gye bali mu ngero, "bwe batunula baleme kulaba, bwe bawulira baleme kutegeera."*

¹¹ *"Kale, amakulu g'olugero olwo ge gano: Ensi-go ky'ekigambo kya Katonda."* ¹² *Ensi-go ezaagwa ku mabbali g'ekkubo, be bawulira ekigambo, naye Setaani n'ajja n'akibaggyako mu mutima gwabwe, si kulwa nga bakkiriza ne balokolebwa."* ¹³ *Ezaagwa ku lwazi be bawulira ne basanyukira ekigambo, kyokka ne kitaba na mmizi. Be bakkiriza, naye okugezesebwa bwe kujja ne bagwa."* ¹⁴ *Ezaagwa mu maggwa, be bawulira ekigambo, naye okweraliikirira n'obugagga n'amasanyu g'omu bulamu ne bibazisa, ne bataleeta bibala bikuze bulungi."* ¹⁵ *Naye ezaagwa ku ttaka eddungu be bantu abalungi era abeesigwa, era bakuuma ekigambo ku mitima ne babala ebibala n'obugumiikiriza."*

¹⁶ *"Tewali muntu akoleeza ttaala ate nagisaanikirako akalobo oba n'agissa wansi w'ekitanda. Agiwanika waggulu ku kikondo, olwo lw'esobola okumulisiza abantu abayingira."* ¹⁷ *Kubanga tewali kintu na kimu ekyakwekebwa ekitalikwekulwa, era tewali na kimu ek-*

italimanyibwa mu lwatu." ¹⁸ *Noolwekyo mwegendereze nga muwuliriza, kubanga oyo alina alyongerwako; naye oyo atalina, n'ekyo ky'alowooza nti alina kigenda kumugyibwako."*

Nnyina ne Baganda ba Yesu

¹⁹ Awo nnyina ne baganda ba Yesu ne bajja okumu-laba, naye ne batasobola kumutuukako olw'ekibiina ky'abantu ekinene. ²⁰ Ne wabaawo amubuulira nti, "Nnyoko ne baganda bo obwedda bayimiridde wabweru, baagala kukulabako."

²¹ Yesu n'addamu nti, *"Mmange ne baganda bange be bano abawulira ekigambo kya Katonda ne bakigondera."*

Yesu Akkakkanya Omuyaga

²² Lwali lumu Yesu n'alinnya mu lyato n'abayigirizwa be, n'abagamba nti, *"Tuwunguke tulage emitala w'en-nyanja."* Ne basimbula okugenda. ²³ Bwe baali baseey-eeya Yesu ne yeebaka. Awo omuyaga ogw'amaanyi ne gukunta ku nnyanja, n'eryato ne liyuuga nnyo, ne baba mu kabi kanene.

²⁴ Abayigirizwa ne bamuzuukusa, ne bagamba nti, "Mukama waffe, Mukama waffe, tusaanawo!"

N'azuukuka n'aboggolera omuyaga n'amazzi agaali geefuukudde. Ne bikkakkana, ennyanja n'etteeka!

²⁵ N'alyoka abagamba nti, *"Okukkiriza kwammwe ku-luwa?"*

Ne batya, ne beewuunya nnyo, ne bagambagana nti, "Omuntu ono ye ani? Alagira omuyaga n'amazzi ne bimugondera!"

Yesu Awonya Omusajja Eyaliko Baddayimooni

²⁶ Awo ne bagoba emitala w'eri mu nsi y'Abagere-sene eyolekedde Ggaliraaya. ²⁷ Awo Yesu bwe yava mu lyato omusajja eyaliko baddayimooni n'ajja oku-musisinkana ng'ava mu kibuga. Omusajja oyo yali amaze ebbanga ddene nga tayambala ngoye, nga tasula na mu nju, wabula ng'asula mu ntaana. ²⁸ Awo bwe yalaba Yesu n'awowoggana n'agwa wansi mu maaso ga Yesu, n'aleekaana nti, "Onjagaza ki, Yesu, Omwana wa Katonda Ali Waggulu Ennyo? Nkwe-gayiridde tombonyaabonya!"

²⁹ Kubanga Yesu yali alagidde omwoyo omubi guve ku musajja oyo. Emirundi mingi yalumbibwanga n'amaanyi mangi, ne bwe baamusibanga n'enjegere, n'akuumbwa mu masamba, yabikutulanga, ddayimooni n'amulaza mu ddungu.

³⁰ Awo Yesu n'abuza omusajja nti, *"Erinnya lyo gg-we ani?"*

Omusajja n'addamu nti, "Nze Ligyoni," kubanga omusajja yaliko baddayimooni bangi. ³¹ Baddayimooni ne beegayirira Yesu aleme okubagobera mu bunnya obutakoma.

³² Waaliwo eggana ly'embizzi, awo ku lusozi, nga liry, baddayimooni ne beegayirira Yesu abasindike mu mbizzi ezo. Yesu n'abakkiriza. ³³ Baddayimooni ne bava ku musajja ne bayingira mu mbizzi, amangwago eggana lyonna ne lifubutuka nga liserengeta olusozi, ne lyewanula ku bbangabanga, ne ligwa mu nnyanja, embizzi zonna ne zisaanawo. ³⁴ Abalunzi b'embizzi ezo bwe baakiraba, ne badduka embiro ne bagenda, ne bategeeza ab'omu malundiro ne mu kibuga, ebintu byonna ebibaddewo. ³⁵ Ekibiina ky'abantu ne bagenda okulaba ebibaddewo ne baja eri Yesu, ne balaba omusajja eyagobwako baddayimooni ng'atudde awo awali ebigere bya Yesu ng'ayambadde engoye era nga mulamu ddala! Ne batya nnyo. ³⁶ Abo abaaliwo okusookera ddala ne bategeeza abalala ng'omusajja eyaliko ddayimooni bwe yawonyezebwa. ³⁷ Awo abantu bonna ab'ensi eyo ey'Abagerasene ne basaba Yesu abaviire, kubanga baali batidde nnyo. N'asaabala mu lyato n'avaayo.

³⁸ Omusajja, eyagobwako baddayimooni n'amusaba agende naye, naye Yesu n'agaana. ³⁹ N'agamba omusajja nti, *"Ddayo ewammwe obategeeze Katonda by'akukoledde."* Omusajja n'agenda ng'ategeeza buli gwe yasanganga mu kibuga, Yesu bye yali amukoledde.

Muwala wa Yayiro n'Omukazi Omulwadde

⁴⁰ Yesu bwe yakomawo ekibiina ky'abantu ne bamwaniriza n'essanyu kubanga bonna baali bamulindirira. ⁴¹ Mu kiseera ekyo ne wajjawo omusajja erinnya lye Yayiro, eyali omukulembeze w'ekkuŋŋaaniro, n'agwa ku bigere bya Yesu n'amwegayirira ajje mu maka ge, ⁴² kubanga muwala we omu yekka gwe yalina, eyali aweza emyaka nga kkumi n'ebiri yali afa.

Yesu n'agenda naye, naye ng'ekibiina kimunyigiriza. ⁴³ Mu kibiina ky'abantu ekyo mwalimu omukazi eyali amaze emyaka kkumi n'ebiri ng'alwadde ekikulukuto ky'omusaayi. Yali atambudde nnyo mu basawo era nga bamumazeeko ebintu bye byonna ng'abahasula, naye ne watabaawo asobola kumuwonya. ⁴⁴ Omukazi ono n'asemberera Yesu ng'amuvaako emabega, n'akoma ku lukugiro lw'ekyambalo kya Yesu, ekikulukuto ky'omusaayi ne kiwona mu kaseera ako kennyini!

⁴⁵ Yesu n'abuza nti, *"Ani ankutteko?"* Bonna ne beegaana, naye Peetero n'agamba nti, "Mukama waffe, ekibiina ky'abantu kinene abakwetooldde era abantu bangi bakunyigiriza." ⁴⁶ Naye Yesu n'addamu nti, *"Waliwo ankutteko kubanga mpulidde ng'amaanyi ganvaamu."* ⁴⁷ Awo omukazi bwe yategeera ng'avumbuddwa, n'ajja ng'akankana n'agwa awo mu maaso ga Yesu, n'annyonyola mu maaso g'abantu bonna ensonga kyeyavudde amukwatako, era nti n'obulwadde bwe bwawoneddewo!

⁴⁸ Yesu n'agamba omukazi nti, *"Muwala wange, okukkiriza kwo kukuwonyezza. Genda mirem-be."* ⁴⁹ Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera omuntu n'atuuka ng'ava mu maka g'omukulu w'ekkuŋŋaaniro, n'agamba Yayiro nti, "Muwala wo afudde! Omuyigiriza toyongerera kumuteganya."

⁵⁰ Naye Yesu bwe yakiwulira n'amugamba nti, *"Totya! Kkiriza bukkiriza, ajja kuba mulamu."*

⁵¹ Awo Yesu bwe yatuuka ku nnyumba ya Yayiro, n'atakkiriza bantu balala kuyingira naye mu nju wabula Peetero, ne Yokaana, ne Yakobo, ne kitaawe w'omwana, ne nnyina. ⁵² Mu kiseera ekyo abantu bonna baali bakaaba nga bakungubagira omwana oyo. Yesu n'abagamba nti, *"Mulekeraawo okukaaba! Omuwala tafudde wabula yeebase bwebasi!"*

⁵³ Ne bamusekerera nnyo, kubanga bonna baali bamanyi ng'omuwala afudde. ⁵⁴ Naye Yesu n'akwata omuwala eyali afudde ku mukono, n'akoowoola ng'agamba nti, *"Mwana wange, golokoka!"* ⁵⁵ Amangwago n'aba mulamu, n'asituka n'ayimirira. Yesu n'abalagira bamuwe ekyokulya. ⁵⁶ Bazadde b'omuwala ne beewuunya, naye Yesu n'abakuutira obutabuulirako muntu yenna ebibaddewo.

Yesu Atuma Ekkumi n'Ababiri

⁹ Awo olunaku lwali lumu Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri bonna awamu, n'abawa obuyinza okugoba baddayimooni ku bantu n'okuwonya endwadde. ² N'abawa obuyinza n'abatuma bagende bategeeze abantu ebigambo by'obwakabaka bwa Katonda era bawonye n'abalwadde. ³ N'abalagira nti, *"Temwetwalira kintu kyonna nga mugenda, wadde omuggo, oba ensawo, oba emmere, wadde ffeeza wadde essaati ebbiri."* ⁴ Na buli nnyumba mwe muyingiranga, mubeerenga omwo, era mwe muba muvanga. ⁵ Bwe muyingiranga mu kibuga, abantu baamu ne batabaaniriza, mubaviirenga, era bwe mubanga mufuluma mu kibuga ekyo mukunkumulanga enfuufu ku bigere byammwe, ebe omujulirwa eri bo. ⁶ Ne bagenda nga bava mu kibuga ekimu nga badda mu kirala, nga babuulira Enjiri buli wamu era nga bawonya.

Kerode Asoberwa

⁷ Awo Kerode eyali afuga Ggaliraaya bwe yawulira ebintu ebyo byonna, n'asoberwa, kubanga abantu abamu baali bagamba nti, "Yokaana azuukidde mu bafu," ⁸ n'abalala nti, "Eriya yali alabise," n'abalala nti, "Omu ku bannabbi ab'edda azuukidde mu bafu."

⁹ Naye Kerode ne yeebuza nti, "Yokaana namutemako omutwe; naye ate kale ono ye ani gwe mpulirako ebigambo bino byonna?" N'ayagala okulaba Yesu.

Yesu Aliisa Abantu Enkumi Ettaano

¹⁰ Awo abatume bwe baakomawo ne bategeeza Yesu bye baakola. Yesu n'abatwala mu kyama ne bagenda bokka mu kibuga ekiyitibwa Besusayida.

¹¹ Naye ebibiina bwe baakitegeera ne kimugoberera. Yesu n'abaaniriza, n'abayigiriza ebigambo ebikwata ku bwakabaka bwa Katonda, n'abaali abalwadde n'abawonya.

¹² Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ekkumi n'ababiri ne bajja gy'ali ne bamugamba nti, "Abantu bagambe bagende mu bibuga ebyetoolodde wano ne mu byalo beefunire we banaafuna ku mmere n'okusula, kubanga wano tuli mu ttale jjeereere."

¹³ Yesu n'abaddamu nti, "*Mmwewe mubawe ekyokulya!*"

Abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Wano tulinawo emigaati etaano gyokka n'ebyennyanja bibiri, mpozi nga tugenda tugulire abantu bano bonna emmere."

¹⁴ Waaliwo abasajja ng'enkumi ttaano. Naye Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "*Mutuuze abantu mu bibiina by'abantu ng'amakumi ataano buli kimu.*"¹⁵ Abayigirizwa ne bakola bwe batyo, bonna ne batuula. ¹⁶ Awo Yesu n'addira emigaati etaano n'ebyennyanja ebibiri n'atunula eri eggulu, ne yeebaza, n'amanyaamenya emigaati n'ebyennyanja, n'awa abayigirizwa be bagabule abantu. ¹⁷ Bonna ne balya ne bakkuta, era obutundutundu obwalema bwe bwakunjaanyizibwa ne bujjuza ebisero kkumi na bibiri.

Peetero Ayatula nti Yesu ye Kristo

¹⁸ Lwali lumu Yesu bwe yali ng'asaba yekka kyokka nga n'abayigirizwa be bali awo, n'ababuza nti, "*Ebibina bimpita ani?*"¹⁹ Ne baddamu nti, "Abamu bagamba nti Yokaana Omubatiza, abalala nti Eriya, ate nga waliwo abagamba nti omu ku bannabbi ab'edda y'azuukidde."

²⁰ Yesu kwe kubabuza nti, "*Naye mmwe mumpita ani?*"

Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo wa Katonda."

²¹ Awo Yesu n'abakuutira, ng'abalagira obutakitegeezaako muntu yenna, ²² n'abategeeza nti, "Kigwanidde, Omwana w'Omuntu, okubonaabona ennyo, n'okugaanibwa abakulembeze b'Abayudaaya, ne bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka, n'okuttibwa, naye ku lunaku olwokusatu okuzuukizibwa!"

²³ Era bonna n'abagamba nti, "*Omuntu yenna ayagala okungoberera asaana yeefiirize yekka yeetikke omusaalaba gwe buli lunaku, angoberere!*"²⁴ *Kubanga buli ayagala okulokola obulamu bwe, alibufiirwa. Na buli alifiirwa obulamu bwe ku lwange alibulokola.*²⁵ *Kubanga omuntu kirimugasa ki okulya ensi yonna, naye n'afiirwa obulamu bwe?*²⁶ *Buli alinkwatirwa*

ensonyi, nze n'ebigambo byange, n'Omwana w'Omuntu, alimukwatirwa ensonyi, bw'alijja mu kitiibwa kye ne mu kya Kitaawe ne mu kya bamalayika abatukuvu.

²⁷ "*Naye ddala ddala mbagamba nti abamu ku abo abayimiridde wano waliwo abatalirega ku kufa okutuusa nga bamaze okulaba obwakabaka bwa Katonda.*"

Okufuusibwa

²⁸ Awo nga wayiseewo ng'ennaku munaana, Yesu n'atwala Peetero ne Yokaana ne Yakobo ne bambuka ku lusozi okusaba. ²⁹ Bwe yali ng'asaba endabika y'amaaso ge n'ekyusibwa, ebyambalo bye ne byeruka ne bitukula nnyo era ne byakaayakana. ³⁰ Awo abantu babiri ne balabika nga banyumya ne Yesu, omu yali Musa n'omulala Eriya, ³¹ abaali bamasamasa mu kitiibwa kyabwe nga boogera ku kufa kwa Yesu, kwe yali agenda okutuukiriza mu Yerusalemi. ³² Peetero ne banne otulo twali tubakutte era nga beebase, Bwe baazuukuka ne balaba ekitiibwa kya Yesu n'abantu ababiri abaali bayimiridde naye. ³³ Awo Musa ne Eriya bwe baali bagenda, Peetero nga tamanyi ne kyayogera, n'agamba nti, "Mukama wange kirungi ffe okubeera wano. Ka tuzimbe wano ensiisira ssatu, emu yiyo, endala ya Musa n'endala ya Eriya!"

³⁴ Naye yali akyayogera ebyo ekire ne kibabikka, abayigirizwa ne bajjula okutya nga kibasaanikidde. ³⁵ Eddobozi ne liva mu kire ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange, gwe nneeroboza, mumuwulirize!" ³⁶ Eddobozi bwe lyasiriikirira, Yesu n'asigalawo yekka. Abayigirizwa abo bye baalaba ne bye baawulira ne babikuuma mu mitima gyabwe, ne batabibuulirako muntu yenna mu kiseera ekyo.

Yesu Awonya Omwana Eyaliko Dayimooni

³⁷ Awo enkeera bwe baakomawo nga bava ku lusozi, ekibiina ekinene ne kijja okusisinkana Yesu.

³⁸ Omusajja eyali mu kibiina n'ayogerera waggulu ng'agamba nti, "Omuyigiriza, nkwegayiridde tunula ku mutabani wange ono kubanga yekka gwe nnina.

³⁹ Kubanga ddayimooni buli bbanga amukwata n'amuwowogganya, era n'amukankanya n'abimba ejjovu n'amusuula eri era tayagala kumuleka, amumaliramumu ddala amaanyi. ⁴⁰ Neegayiridde abayigirizwa bo bamumugobeko, naye ne batasobola."

⁴¹ Awo Yesu n'addamu nti, "*Mmwewe omulembe ogutakkiriza era ogwakyama, ndibeera nammwe kutuusa ddi? Era ndibagumiikiriza kutuusa ddi? Leeta wano omwana wo.*"

⁴² Omulenzi bwe yali ajja eri Yesu dayimooni n'amusuula wansi n'amukankanya nnyo. Yesu n'abogolera omwoyo omubi n'awonya omwana, n'amuddiza kitaawe. ⁴³ Abantu bonna ne beewuunya obuyinza bwa Katonda. Awo buli muntu bwe yali akyewuunya eby'ekitalo ebyo Yesu bye yali akola, n'agamba abayigi-

rizwa be nti, ⁴⁴ *“Muwulirize nnyo kye njenda okubagamba. Omwana w’Omuntu, agenda kuliibwamu olukwe.”*⁴⁵ Naye abayigirizwa tebaategeera ky’agambye n’amakulu gaakyo. Kubanga kyali kibakwekebwa, baleme okutegeera ate nga batya okukimubuuza.

⁴⁶ Awo empaka ne zisituka mu bayigirizwa ba Yesu, nga bawakanira aliba omukulu mu bo. ⁴⁷ Naye Yesu bwe yategeera ebirowoozo byabwe n’addira omwana omuto n’amuyimiriza w’ali. ⁴⁸ N’abagamba nti, *“Buli muntu asemeza omwana ono omuto mu linnya lyange ng’asebbezza Nze, na buli ansemeza aba asebbezza oyo eyantuma. Oyo asebayo okuba owa wansi mu mmwe, ye mukulu okubasinga.”*

⁴⁹ Awo Yokaana n’agamba Yesu nti, “Mukama waffe, twalaba omuntu ng’agoba baddayimooni mu linnya lyo ne tugezaako okumuziyiza kubanga tayita naffe.”

⁵⁰ Naye Yesu n’amuddamu nti, *“Temumuziyizanga kubanga oyo atalwana nammwe abeera ku ludda lwammwe.”*

⁵¹ Awo ekiseera eky’okulinnya kwe mu ggulu bwe kyali kisébedde, n’amalirira okugenda e Yerusaalemi. ⁵² N’atuma ababaka mu maaso ne balaga mu kibuga ky’Abasamaliya okumutegekera. ⁵³ Naye abantu b’eyo ne batamwaniriza, kubanga yali amaliridde okulaga mu Yerusaalemi. ⁵⁴ Abayigirizwa Yakobo ne Yokaana bwe baakiraba ne babuuza Yesu nti, “Mukama waffe, tuyite omuliro okuva mu ggulu gubazikirize?” ⁵⁵ Naye Yesu n’akyuka n’abanenya. ⁵⁶ Ne bagenda mu kabuga akalala.

⁵⁷ Awo bwe baali bali mu kkubo omu ku bo n’amugamba nti, “Nnaakugobereranga wonna w’onoogendanga.”

⁵⁸ Yesu n’amugamba nti, *“Ebibe birina obunnya bwabyo mwe bisula, n’ennyonyi zirina ebisu, naye Omwana w’Omuntu, talina kifo kya kuwumulizaamu mutwe gwe.”*

⁵⁹ N’agamba omusajja omulala nti, *“Ngoberera.”* Omusajja n’addamu nti, “Mukama wange, nzikiriza mmale okugenda okuziika kitange.”

⁶⁰ Yesu n’amugamba nti, *“Leka abafu baziike abafu baabwe, naye ggwe genda olangirire obwakabaka bwa Katonda.”*

⁶¹ N’omulala n’agamba Yesu nti, “Nnaakugobereranga Mukama wange. Naye sooka ondeke mmale okusiibula ab’omu maka gange.”

⁶² Naye Yesu n’amuddamu nti, *“Omuntu yenna akwata ekyuma ekirima mu ngalo ze ate n’atunula emabega, tasaanira bwakabaka bwa Katonda.”*

Yesu Atuma Abayigirizwa Ensanvu

10 Awo oluvannyuma lw’ebyo Yesu n’alonda abayigirizwa abalala nsanvu mu babiri ^I, n’abatuma babiri babiri bamukulembere bagende mu buli

I ne mu lunny 17

kibuga ekinene, na buli kifo mwe yali anaatera okutuu-ka. ² N’abagamba nti, *“Eby’okukungula bingi, naye abakozi abakungula batono. Noolwekyo musabe nan-nyini nnimiro, aweereze abakozi mu nnimiro ye.”*³ Kale, mugende. *Kyokka mbatuma ng’abaana b’endiga mu misege.*⁴ Temugenda na nsimbi era temutwala nsawo ya kusabiriza wadde omugogo gw’engatto, ate temubaako gwe mulamusa mu kkubo.

⁵ *“Buli nnyumba gye muyingirangamu musookanga kugamba nti, ‘Emirembe gibeere mu nnyumba eno.’*⁶ Ennyumba eyo bw’eneebangamu omuntu ow’emirembe, emirembe gyammwe ginaabeeranga ku ye, bwe kitaabenga bwe kityo, emirembe gyammwe ginaabaddiranga.⁷ Mu nnyumba omwo, mwe musookedde, munaalyanga era ne munywa nabo, kubanga omukozi asaanira empeera ye. Temuvanga mu nnyumba emu ne mudda mu ndala.

⁸ *“Buli kibuga kye mutuukangamu ne babaaniriza, mulyenga ebyo bye babawadde okulya.”*⁹ Muwonyenga abalwadde abalimu, era mugabenga abantu abo nti, *‘Obwakabaka bwa Katonda bubasemberedde.’*¹⁰ Naye bwe muyingiranga mu kibuga kyonna ne batabaaniriza, mulaganga mu nguudo zaakyo ne mugamba nti,¹¹ *‘N’enfuufu ekwatidde ku bigere byaffe tugibakunkumulira. Naye mumanye kino nti obwakabaka bwa Katonda busembedde.’*¹² Mbatega nti ku lunaku luli, *Sodomu kigenda kugumiikirizika okusinga ekibuga ekyo.*

¹³ *“Zikusanze, ggwe Kolaziini! Naawe zikusanze, Besusayida! Kubanga ebyamagero ekyakolerwa mu mmwe, singa byakolerwa mu Ttuulo ne mu Sidoni, abantu baamu bandibadde beenenya dda, nga bambadde n’ebibukutu nga batudde mu vvu okulaga nti beenenyezza.”*¹⁴ Naye Ttuulo ne Sidoni birisaasirwa okusinga mmwe ku lunaku olw’okusalirako omusango.¹⁵ Ate ggwe Kaperunawumu, oligulumizibwa okutuuka mu ggulu? Nedda, oagenda kuserengesebwa wansi emagombe.

¹⁶ *“Buli abawuliriza mmwe aba awulirizza Nze, na buli abanyooma aba anyoomye Nze, n’oyo anyooma Nze aba anyoomye eyantuma.”*

¹⁷ Awo abayigirizwa ensavu mu ababiri bwe baakomawo, nga basanyuka ne bategeza Yesu nti, “Mukama waffe, ne baddayimooni baatugondera mu linnya lyo.”

¹⁸ Yesu n’abagamba nti, *“Nalaba Setaani ng’agwa okuva mu ggulu ng’okumyansa kw’eraddu!”*¹⁹ Laba mbawadde obuyinza okulinyanya ku misota ne ku njaba ez’obusagwa n’okuwangula amaanyi gonna ag’omulabe. Era tewali kigenda kubakola kabi.²⁰ Naye temusanyuka nnyo kubanga baddayimooni babagondera, wabula mujaguze nti amannya gammwe gawandiikid-dwa mu ggulu.”

²¹ Mu kiseera ekyo Yesu n’ajjula essanyu ku bwa Mwoyo Mutukuvu n’agamba nti, *“Nkutendereza Kitange, Mukama w’eggulu n’ensi, kubanga wakweka*

ebintu bino abagezi n'abayivu, naye n'obibikkulira abaana abato. Weewaawo Kitange, bw'otyo bwe wasi-ima.

22 "Kitange yankwasa ebintu byonna. Tewali amanyi Mwana wabula Kitange, era tewali amanyi Kitange wabula Omwana awamu n'abo Omwana b'asiima okubamubikkulira."

23 Awo n'akyukira abayigirizwa be n'abagamba mu kyama nti, "Mulina omukisa mmwe okulaba bino bye mulaba." 24 Kubanga mbagamba nti, bannabbi bangi ne bakabaka bangi abaayagala okulaba bye mulaba n'okuwulira bye muwulira naye tekyasoboka."

Omusamaliya Omulungi

25 Kale laba omunnyonnyozi w'amateeka n'asituka, ng'ayagala okugeza Yesu, n'amubuuza nti, "Omuyigiriza, nsaana nkole ki okusikira obulamu obutaggwaawo?"

26 Yesu n'amuddamu nti, "Kyawandiikibwa kitya mu mateeka? Gagamba gatya?"

27 Omunnyonnyozi w'amateeka n'addamu nti, "Yagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'emmeeme yo yonna, n'amaanyi go gonna, n'amagezi go gonna.' Era 'yagalanga muliraanwa wo nga naawe bwe weeyagala.'"

28 Yesu n'amugamba nti, "Ozzeemu bulungi. Kale kolanga bw'otyo oliba mulamu."

29 Naye omunnyonnyozi w'amateeka okwagala okulaga nga bw'ali omutuufu n'agamba Yesu nti, "Muliraanwa wange ye ani?"

30 Yesu n'amuddamu nti, "Waaliiwo omuntu eyali ava e Yerusalemi ng'aserengeta e Yeriko, n'agwa mu banyazi, ne bamukwata ne bamwambulamu engoye ze ne bazimutwalako, ne bamukuba nnyo, ne bamuleka awo ku kkubo ng'abulako katono okufa." 31 Awo kabona eyali tategedde n'ajjira mu kkubo eryo, naye bwe yatuuka ku musajja ng'agudde awo ku kkubo n'amwebalama bwebalami n'amuyitako. 32 Omuleevi naye yamutuukako n'amulaba, n'adda ku ludda olulala olw'oluguudo, n'amuyitako buyisi. 33 Naye Omusamaliya bwe yali ng'ali ku lugendo lwe mu kkubo eryo, n'atuuka omusajja we yali; bwe yamulaba n'amukwatirwa ekisa, 34 n'ajja w'ali, n'amunyiga ebivundu ng'ayiwako amafuta, ne wayini ebivundu n'abisibako ebivero. Awo n'ateeka omusajja ku nsolo ye n'amutwala mu nnyumba esulwamu abatambuze, n'amujjanjaba. 35 Enkeera Omusamaliya n'addirra ddi-naali bbiri n'aziwa nannyini nnyumba. N'amugamba nti, 'Nkusaba omujjanjabe, era ensimbi ezizo zonna z'olikozesa nga zino ze nkulekedde ziweddewo, ndizikuddizaawo nga nkomyewo.'"

36 "Kale olowooza, ku bantu abo abasatu aluwa eyali muliraanwa w'omusajja oli eyagwa mu banyazi?"

37 Omunnyonnyozi w'amateeka n'addamu nti, "Oyo eyamukolera ebyekisa."

Yesu n'amugamba nti, *"Naawe genda okole bw'otyo."*

Yesu Akyalira Maliza ne Maliyamu

38 Awo Yesu n'abayigirizwa be nga bali ku lugendo lwabwe, ne batuuka mu kabuga akamu, omukazi erinnya lye Maliza n'asembeza Yesu mu maka ge. 39 Yalina muganda we erinnya lye Maliyamu. N'atuula awo wansi ku bigere bya Yesu, ng'awuliriza ebigambo Yesu bye yali ayogera. 40 Naye Maliza yali yeetawula mu mirimu ng'ategekera abagenyi, n'ajja awali Yesu n'amugamba nti, "Mukama wange, tofaayo ng'olaba muganda wange andekedde emirimu nzekka?"

41 Naye Mukama waffe n'amuddamu nti, "Maliza, Maliza, ebintu ebikutawaanya bingi, 42 naye waliwo ekintu kimu kyokka ekyetaagibwa, Maliyamu alonze omugabo omulungi ogutagenda kumuggyibwako."

Yesu Ayigiriza Okusaba

11 *Awo olwatuuka Yesu ng'ali mu kifo ekimu ng'asaba, bwe yamaliriza, omu ku bayigirizwa be n'amugamba nti, "Mukama waffe, naawe tuyigirize okusaba nga Yokaana bwe yayigiriza abayigirizwa be."*

2 N'abagamba nti, "Bwe mubanga musaba mugabanga nti,

"Kitaffe,"

Erinnya lye litukuzibwe, obwakabaka bwo bujje.

3 Otuwenga buli lunaku emmere yaffe ey'olonaku.

4 Era otusonyiwe ebyonoono byaffe, nga naffe bwe tusonyiwa abatukolako ebisobyo. So totutwala mu kukemebwa.'"

5 Ate n'abagamba nti, "Singa omu ku mmwe alina mukwano gwe, n'ajja gy'ali ekiro mu ttumbi n'amugamba nti, 'Mukwano gwange, nkusaba ompoleyo emigaati esatu, 6 kubanga nfunye omugenyi, mukwano gwange avudde lugendo, naye sirina kyakulya kya kumuwa.'"

7 "Oli ali munda mu nju bw'ayanukula nti, 'Tonteganya. Twasibyewo dda, ffenna n'abaana bange twe-bisse. Noolwekyo siyinja kugolokoka kaakano ne mbaako kye nkuwa. 8 Naye mbategeeza nti, Nawaakubadde nga tagolokoka n'amuyamba nga mukwano gwe, naye, singa akonkona n'amwetayirira, alwaddaaki agolokoka n'amuwa by'amusabye.

9 "Bwe ntyo mbagamba nti, musabe munaaweebwa, munoonye mulizuula, mukonkone era munaggulirwawo. 10 Kubanga buli asaba, aweebwa, n'oyo anoonya, azuula, era n'oyo akonkona aggulirwawo.

11 "Ani ku mmwe kitaawe w'omwana, omwana we ng'amusabye ekyennyanja, mu kifo ky'ekyennyanja n'amuwa omusota? 12 Oba ng'amusabye eggi n'amuwa enjaba? 13 Kale obanga mmwe ababi muwa abaana bammwe ebirungi, Kitammwe ali mu ggulu talisinga nnyo okubawa Mwoyo Mutukuvu abo abamusaba?"

I Ebitabo ebimu bigamba Kitaffe ali mu ggulu

Yesu ne Beeruzebuli

14 Lwali lumu Yesu n'agoba dayimooni ku musajja eyali tayogera. Dayimooni bwe yamuvaako, omusajja oyo n'ayogera, ekibiina ky'abantu ne beewuunya.

15 Naye abantu abamu ne bagamba nti, "Agoba bad-dayimooni, kubanga amaanyi g'akozesa agaggya wa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni!" 16 Abalala ne bamusaba akabonero akava mu ggulu nga bamugeze-sa.

17 Naye Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwwe, kwe kubagamba nti, *"Obwakabaka bwe bulwanagana bwokka, buba bwolekedde kuzikirira, amaka bwe gayawukanamu gokka ne gokka gasasika."* 18 *Noolwekyo, singa Setaani yeerwanyisa yekka obwakabaka bwe buyinza butya okuyimirirawo? Kubanga mugamba nti ngoba baddayimooni ku lwa Beeruzebuli.* 19 *Era obanga Nze ngoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli kale abaana bammwe bo babagoba ku bw'ani? Be bagenda okubasalira omusango.* 20 *Naye obanga ngoba baddayimooni mu buyinza bwa Katonda, ekyo kikakasa nti obwakabaka bwa Katonda buzze gye muli.*

21 *"Kubanga omuntu ow'amaanyi bw'akuuma amaka ge, nga yenna yeesibye ebyokulwanyisa eby'amaanyi, tewaba ayinza kumutwalako bintu bye."* 22 *Naye omuntu omulala amusinza amaanyi bw'amulumba amuggyako ebyokulwanyisa bye, bye yali yeesiga, n'atwala ebintu bye byonna, n'abigabira abalala.*

23 *"Oyo atali ku ludda lwange, mulabe wange, n'oyo atakunjaanyiza wamu nange asaasaanya."*

24 *"Omwoyo ogutali mulongoofu bwe guva mu muntu guyita mu malungu nga gunoonya aw'okuwummulira. Bwe gubulwa, gugamba nti, 'Nzija kuddayo mu nnyumba mwe nava.'" 25 Bwe guddayo gusanga ennyumba ng'eyereddwa era nga ntegeke.* 26 *Kyeguva gugenda ne gufunayo emyoyo emirala musanvu egigusingako obwonoonefu, ne giyingirira omuntu oyo. Kale embeera y'omuntu oyo ey'oluvannyuma n'ebeera mbi nnyo okusinga eya-sooka."*

27 Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera ebigambo ebyo, omukazi eyali mu kibiina n'ayogerera waggulu nti, "Lulina omukisa olubuto olwakuzaala, n'amabeere kwe wayonka!"

28 Naye Yesu n'addamu nti, *"Weewaawo, naye balina omukisa abo bonna abawulira ekigambo kya Katonda ne bakigondera."*

Akabonero ka Yona

29 Awo abantu bwe beeyongerera okukunjaana abangi, Yesu n'abayigiriza ng'agamba nti, *"Omulembe guno mulembe mubi. Gunoonya akabonero, naye tegujja kukaweebwa okuggyako akabonero aka Yona."* 30 *Kubanga Yona nga bwe yali akabonero eri abantu b'e Nineeve, n'Omwana w'Omuntu, bw'ajja*

okuba eri ab'omulembe guno." 31 *Era ku lunaku olw'okusalirako omusango, kabaka omukazi ow'omu bukiikaddyo alisaliza abantu ab'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga yava ku nkomerero y'ensi okujja okuwuliriza amagezi ga Sulemaani, naye oyo asinga Sulemaani ali wano."* 32 *Abantu b'e Nineeve baliyimirira ne basaliza abantu b'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga beenenya bwe baawulira okubuulira kwa Yona Naye laba asinga Yona ali wano."*

Ettaala y'Omubiri

33 *"Omuntu takoleeza ttaala n'agikweka, oba n'agivu-unikako ekibbo! Naye agiwanika ku kikondo ky'ettaala n'emulisiza bonna abayingira basobole okulaba."* 34 *Eriiso y'ettabaaza y'omubiri gwo. Eriiso bwe liba eddamu, n'omubiri gwo gwonna guba gujjudde omusana. Naye eriiso bwe liba eddwadde, omubiri gwo gujjula ekizikiza."* 35 *Noolwekyo weekuume ekizikiza kireme kugoba musana oguli mu ggwe."* 36 *Singa omubiri gwo gwonna gujjula omusana, ne gutabaamu kizikiza n'akatono gujja kwakaayakana nga gwe bamulisizzaamu ettaala."*

37 Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera, Omufalisaayo n'amuyita okulya emmere mu maka ge, bw'atyo n'agenda n'ayingira n'atuula okulya. 38 Naye Omufalisaayo eyamuyita bwe yalaba nga Yesu atandise okulya nga tasoose kunaaba mu ngalo, ne yeewuunya.

39 Awo Mukama waffe n'amugamba nti, *"Mmwe Abafalisaayo, munaaza kungulu ku kikopo ne ku ssowaani, naye nga munda wammwe mujjudde omululu n'ebitali bya butuukirivu."* 40 *Basirusiru mmwe eyakola ebweru si ye yakola ne munda?"* 41 *Naye singa munaddirira ebiri munda ne mubiwaayo ng'ekiweebwayo, olwo buli kintu kinaaba kirongoofu eri Katonda.*

42 *"Zibasanze mmwe Abafalisaayo! Kubanga muwaayo ekimu eky'ekkumi ku buli kyonna kye mufuna, ne ku buli kika kya muddo oguwunyisa obulungi era oguwoomesa enva, naye ne mutassaayo mwoyo ku bwenkanya n'okwagala Katonda. Kirungi okukola ebyo byonna, naye era n'ebirala temusaanye kubiragajjalira."*

43 *"Zibasanze mmwe Abafalisaayo! Kubanga mwagala nnyo okutuula ku ntebe ez'ekitiibwa mu makunjaaniro, era n'okulamusiibwa mu butale ng'abantu babawa ekitiibwa."*

44 *"Zibasanze! Kubanga muli ng'amalaalo, agatalabika abantu kwe batambulira ng'ekiri munda tebaki-manyi."*

45 Omu ku bannyonnyozi b'amateeka n'amwanukula nti, "Omuyigiriza bw'oyogera bw'otyonyo naffe oba ng'atuvumiddemu."

46 Yesu n'amuddamu nti, *"Nammwe zibasanze abannyonnyozi b'amateeka! Kubanga mutikka abantu emigugu emizito egy'amateeka g'eddiini, so nga*

mmwe temusobola na kukwata na lugalo lwammwe ku migugu egyo.

⁴⁷ “Zibasanze! Kubanga muzimbira bannabbi ebijjukizo, so nga bajjajjammwe be baabatta.⁴⁸ Noolwekyo mulaga nga bwe muwagira ebikolwa bya bajjajjammwe eby’obutemu. Bo batta ate mmwe ne muzimba ebijjukizo.⁴⁹ Noolwekyo Katonda mu magezi ge, kyeyava agamba nti, ‘Ndibaweereza bannabbi n’abatume, abamu balibatta n’abalala balibayigganya.’⁵⁰ Era ab’omulembe guno kyemuliva muvunaanibwa olw’omusaayi gwa bannabbi bonna okuviira ddala ku kutondebwa kw’ensi,⁵¹ okuva ku musaayi gwa Aberi okutuuka ku musaayi gwa Zaakaliya, eyattirwa wakati w’ekyoto ky’ebiweebwayo ne yeekaalu. Mmwe ab’omulembe guno mbategeeza nti mugenda kuvunaanibwa olw’ebyo byonna.

⁵² “Zibasanze, mmwe abannyonnyozi b’amateeka! Kubanga mwafuna ekisumuluzo eky’amagezi naye mmwe bennyini ne mutayingira, ate ne muziyiza n’abalala okuyingira.”

⁵³ Yesu bwe yava mu nnyumba eyo, Abafalisaayo n’abannyonnyozi b’amateeka ne batandika okumute-ganya n’okumukambuwalira ennyo n’okumubuuzza ebibuuzo bingi awatali kusalako, ⁵⁴ nga bamutega bamukwase mu bigambo kwe banaasinziira okumukwata.

Ebirabula n’Ebigumya

12 Mu kiseera ekyo ekibiina ky’abantu bangi nnyo, ne bakuŋŋaana n’okulinnyaganako ne balinnyaganako. Awo Yesu n’akyukira abayigirizwa be, n’abalabula ng’agamba nti, “Mwekuume ekizimbulukusa bwe bannanfuusi bw’Abafalisaayo.² Tewali ekyakisibwa ekitalimanyibwa, newaakubadde ekyakwekebwa ekitalizuulibwa.³ Noolwekyo bye mwogeredde mu kizikiza biriwulirwa mu musana, n’ebyo bye mwogedde mu kaama, nga muli mu kisenge n’enzigi nga nzigale, bigenda kulangirirwa ku busolya bw’ennyumba.

⁴ “Kaakano mikwano gyange, temubatyanga abo abatta omubiri, naye ne batabaako kirala kye bayinza kukola.⁵ Naye nzija kubalaga gwe musaanidde okutyanga. Mutyenga oyo alina obuyinza okutta ate n’okusuula mu ggeyeena. Weewaawo mbagamba nti oyo gwe musaanye okutyanga.⁶ Enkazaluggya ettaano tezigula sente bbiri zokka? Naye Katonda tazeerabira wadde emu bw’eti.⁷ Era amanyi enviiri eziri ku mutwe gwo nga bwe zenkana obungi. Temutya kubanga mmwe muli ba muwendo nnyo okusinga enkazaluggya ennyingi.

⁸ “Era mbategeeza nti buli anjatula mu maaso g’abantu, n’Omwana w’Omuntu, alimwatula mu maaso ga bamalayika ba Katonda.⁹ Naye oyo anneegaanira mu maaso g’abantu, n’Omwana w’Omuntu alimwe-gaanira mu maaso ga bamalayika ba Katonda.¹⁰ Na

buli muntu alyogera ekigambo ku Mwana w’Omuntu alisonyiyibwa, naye oyo alivvoola Mwoyo Mutukuvu tagenda kusonyiyibwa.

¹¹ “Bwe banaabatwalanga mu makuŋŋaaniro, ne mu maaso g’abafuzi ne mu b’obuyinza temweraliikiranga kye mulyogera mu kuwoza,¹² kubanga Mwoyo Mutukuvu agenda kubawa eky’okwogera mu kiseera ekyo kyennyini.”

¹³ Awo omuntu omu mu kibiina n’avaayo n’agamba Yesu nti, “Omuyigiriza, gamba muganda wange anga-banyize ku by’obusika bwaffe.”

¹⁴ Naye Yesu n’amuddamu nti, “Owange, ani eyanfula omulamuzi wammwe oba ow’okubamaliranga empaka zammwe?”¹⁵ N’abagamba nti, “Mwekuume! Temululunkananga. Kubanga obulamu bw’omuntu tebugererwa ku bugagga bw’abeera nabwo.”

¹⁶ Awo n’abagerera olugero luno nti, “Waaliwo omusajja omugagga eyalina ennimiro n’abaza ebibala bingi.¹⁷ N’alowooza munda mu ye ng’agamba nti, ‘Nnaakola ntya? Kubanga sirina we nnaakuŋŋaanyiza bibala byange?’

¹⁸ “Kwe kugamba nti, ‘Ntegedde kye nnaakola, nzija kumenyawo amawanika gange gano, nzimbewo agasingako obunene! Omwo mwe nnaakuŋŋaanyiza ebibala byange byonna n’ebintu byange.¹⁹ Era nzija kugamba emmeeme yange nti, ‘Emmeeme, weete-erekedde bingi mu mawanika go okukuyisa mu myaka mingi egijja. Wummula, olye, onywe era weesanyuse!’”

²⁰ “Naye Katonda n’amugamba nti, ‘Musirusiru ggwe! Ekiro kino emmeeme yo eneekuggibwako. Kale ebyo bye weetegekedde binaaba by’ani?’

²¹ “Bwe kityo bwe kiriba eri buli muntu eyeeterekerera, so nga mwavu eri Katonda.”

Temweraliikiriranga

²² Awo Yesu n’agamba abayigirizwa be nti, “Noolwekyo mbagamba nti, Temweraliikiriranga bya bulamu bwammwe oba mmere gye munaalya oba engoye ez’okwambala.²³ Kubanga omwoyo gusinga wala emmere n’omubiri gusinga ebyambalo.²⁴ Mulowooze ku namuŋŋoona, tezisiga so tezikungula, era tezirina na mawanika mwe zitereka mmere yaazo, naye Katonda aziriisa. Naye mmwe muli ba muwendo nnyo okukira ennyonyi ezo!²⁵ Ani ku mmwe bwe yeeraliikirira, ayinza okwongerayo obulamu bwe akatundu n’akamu?²⁶ Obanga temusobola kukola kantu katonon’ako, kale kikugasa ki okweraliikirira ebintu ebirala?”

²⁷ “Mutunuulire amalanga bwe gakula! Tegategana wadde okulanga ewuzi z’engoye, naye mbategeeza nti ne Sulemaani mu kitiibwa kye kyonna teyagenkana mu kwambala.²⁸ Kale, obanga Katonda ayambaza bw’atyo omuddo ogw’omu nsiko, ogw’ekiseera obuseera ogubaaawo leero ate enkeera ne gwokebwa mu kyoto, naye ate talisingawo nnyo okwambaza mmwe ab’okukkiriza okutono!²⁹ Temunoonyanga kye

munaalya oba kye munaanywa, era temweraliikiriranga n'akatono.³⁰ Kubanga ebintu ebyo byonna amawanga ge biyaayaanira, naye Kitammwe amanyi nga mubyetaaga.³¹ Naye munoonye obwakabaka bwe, n'ebintu ebyo mulibyongerwako.

³² "Temutya, mmwe ekisibo ekitono, kubanga Kitammwe asiimye okubawa obwakabaka.³³ Mutunde ebintu byammwe, ensimbi ze muggyamu muzigabire abo abeetaaga, mwetungire ensawo ezitakaddiwa era mweterekere mu ggulu mu tterekero eritaggwaamu bintu, omubbi gy'atasembera wadde ennyenje gye zityonoonera.³⁴ Kubanga obugagga bwo gye buli, n'omutima gwo gye gunaabeeranga.

³⁵ "Mube beetegefu olw'obuweereza, era mukuume ettabaaza zammwe nga zaaka.³⁶ Mube ng'abasajja abalindirira mukama waabwe; bw'akomawo okuva mu mbaga y'obugole, n'akonkona banguwa okumuggulirawo oluggi.³⁷ Balina omukisa abaddu abo, mukama waabwe baalisanga nga batunula. Ddala ddala mbagamba nti, agenda kwambala atuuze abaddu abo ku mmeeza abagabule.³⁸ Balina omukisa abo, bw'alijja mu kisimuka ekyokusatu, baalisanga nga batunula.

³⁹ "Naye mutegeere kino: singa ssemaka amanya esaawa omubbi w'anaayingirira okumenya ennyumba ye, teyandiganyizza mubbi kumuyingirira.⁴⁰ Noolwekyo mubeere beetegefu. Kubanga Omwana w'Omuntu, ajjira mu kiseera kye mutamulwoolezaamu."

⁴¹ Awo Peetero n'amubuuza nti, "Mukama waffe, olugero luno olugeredde ffe, oba bonna?"

⁴² Mukama waffe n'addamu nti, "Omuweereza oyo omwesigwa era ow'amagezi ye aluwa mukama we gw'alikwasa obuvunaanyizibwa obw'okulabirira abaweereza be n'okugaba emmere mu kiseera ekituu-fu.⁴³ Alina omukisa mukama we bw'alikomawo gw'alisinga ng'atuukiriza bulungi emirimu gye.⁴⁴ Ddala ddala mbagamba nti mukama we alimukwasa okulabirira ebintu bye byonna.⁴⁵ Naye singa omuddu oyo alowooza mu mutima gwe nti, 'Mukama wange ajja kulwawo okudda,' n'adda ku baweereza banne, n'abakuba, n'ebiseera bye n'abimala mu kulya ne mu kunywa ne mu kutamiira,⁴⁶ mukama we agenda kud-da mu kiseera ky'atamusuubira, amubonereze, era amusuule eyo abatakiriza gye bali.

⁴⁷ "Omuweereza oyo eyamanya mukama we by'ayagala akole, kyokka ye n'atabikola agenda kuweebwa ekibonerezo kinene.⁴⁸ Naye ataamanya n'akola ebisaanidde okumukubya alikubwa kitono. Oyo aweebwa ebingi alisuubirwamu bingi, n'oyo gwe basigira ebingi, alivunaanyizibwa bingi okusingawo.

⁴⁹ "Najja kuleeta muliro ku nsi, era kyandibadde kirungi singa gukoledde!⁵⁰ Nninayo okubatizibwa kwe ndibatizibwa, naye nzija kuba mu nnaku nnyingi nga tekunnaba kutuukirizibwa!⁵¹ Mulowooza nti najja kuleeta mirembe ku nsi? Mbategeeza nti sajja kuleeta mirembe wabula okwawukana.⁵² Okuva kaakano

amaka gajjanga kwawukanamu, ag'abantu abataano, abasatu ku bo nga bawakanya ababiri, n'ababiri nga bawakanya abasatu.⁵³ Kitaawe w'omwana alyawukana ne mutabani we, n'omwana n'ayawukana ne kitaawe, ne nnyina w'omwana alyawukana ne muwala we n'omuwala n'ayawukana ne nnyina, ne nnyazaala balyawukana ne muka mwana we ne muka mwana n'ayawukana ne nnyazaala we."

Okunnyonnyola Ebirowo

⁵⁴ Awo Yesu n'akyukira ekibiina n'abagamba nti, "Bwe mulaba ebire nga byekulumulula ebugwanjuba, amangwago mugamba nti, 'Enkuba egenda kutonnya,' era n'etonnya.⁵⁵ Ate empewo bw'ekunta ng'eva ku bukiikaddyo, mugamba nti, 'Leero akasana kajja kwa-ka nnyo,' era bwe kiba.⁵⁶ Bannanfuusi mmwe! Mubosobola bulungi okunnyonnyola obubonero obuli ku nsi ne mu bbanga, muyinza mutya obutamanya obubonero obw'omu kiseera kino?"

⁵⁷ "Lwaki temwesalirawo ekyo kye mulaba nga kituu-fu?⁵⁸ Bw'obanga ogenda n'akuwawaabira mu mbuga z'amateeka, gezaako okumusaba ensonga zammwe muzimalire mu kkubo nga tezinatuuka wa mulamuzi, talwa kukutwala wa mulamuzi, n'omulamuzi n'akuwaayo eri omuserikale, n'omuserikale n'akusibira mu kkomera.⁵⁹ Kubanga nkutegeeza nti togenda kuvaayo okutuusa nga ne sente esembayo omaze okugisasula."

Kwenenya oba Kuzikirira

13 Mu kiseera ekyo ne wabaawo abategeeza Yesu nga Piraato bwe yatta Abagaliraaya, omusaayi gwabwe n'agutabula mu biweebwayo byabwe. ² Yesu n'abagamba nti, "Mulowooza nti Abagaliraaya abo baali boonoonyi nnyo okusinga Abagaliraaya abalala bonna, balyoke baboneebone batyo?³ Nedda! Mbagamba nti bwe muteenenya nammwe mugenda kuzikirira ng'abo bwe baazikirira.⁴ Ate bali ekkumi n'omunaana omunaala gwa Sirowamu be gwagwako, ne gubatta, mulowooza be baali basinga obwonoonyi okusinga abantu abaabeeranga mu Yerusalemi bonna?⁵ Nedda! Mbagamba nti bwe muteenenya nammwe bwe mugenda okuzikirira bwe mutyo."

Olugero lw'Omutiini Ogutabala

⁶ Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Waliwo omusajja eyasimba omutiini mu nnimiro ye. N'agendangayo okugulambula okulaba obanga gubazeeko ebibala, n'asanga nga tegubazeeko kibala na kimu.⁷ Kyeyava alagira omusajja we amulimira ennimiro eyo nti, 'Omuti guno gutemewo. Kubanga gino emyaka esatu nga nambula omuti guno, naye tegubalangako kibala na kimu. Gwemalira bwereere ettaka lyaffe.⁸ Omulimi we n'addamu nti, 'Mukama wange, tuguleke tetugutemawo. Ka tuguweeyo omwa-

ka gumu, nzija kugutemeratamera era nguteekeko n'ebigimusa.⁹ Bwe gulibala ebibala gye bujja, kiriba kirungi! Naye bwe gutalibala, olwo noolyoka ogutemawo."

Yesu Awonya Omukazi Omulema ku Ssabbiiti

¹⁰ Awo ku lunaku lwa Ssabbiiti Yesu yali ng'ayigiriza mu kkuŋjaaniro, ¹¹ ne wabaawo omukazi eyaliko omuzimu ogwamulwaza okumala emyaka kkumi na munaana, nga yeewese emirundi ebiri era nga tasobola kwegolola. ¹² Yesu n'amulaba, n'amuyita n'amugamba nti, *"Mukazi wattu, owonyezeddwa obulwadde bwo."*¹³ N'amukwatako. Amangwago omukazi ne yee-golola n'ayimirira bulungi, n'atendereza Katonda!

¹⁴ Naye omukulembeze w'ekkuŋjaaniro eryo n'anyi-ga nnyo, kubanga Yesu yawonya ku lunaku lwa Ssabbiiti. N'agamba ekibiina nti, "Mu wiiki mulimu ennaku mukaaga, muyinza okujjanga mu nnaku ezo ne mu-wonyezebwa, naye so si ku Ssabbiiti!"

¹⁵ Mukama waffe n'amuddamu nti, *"Bannanfuusi mmwe! Buli omu ku mmwe tasumulula nte ye oba ndogoyi ye ku Ssabbiiti n'agitwala okunywa amazzi?"*¹⁶ Naye si kituufu omukazi ono, muwala wa Ibulayimu, okusumululwa ku Ssabbiiti mu busibe bwa Setaani bw'amazeemu emyaka ekkumi n'omunaana?"

¹⁷ Bwe yayogera bw'atyo abaali bamuwakanya bonna ne baswala, naye ekibiina ky'abantu bonna ne bajjula essanyu olw'ebintu eby'ekitalo bye yakola.

Olugero lw'Akaweke ka Kaladaali

¹⁸ Awo Yesu kyeyava abayigiriza ng'agamba nti, *"Obwakabaka bwa Katonda bufaanana na ki? Mbugeraageranye na ki?"*¹⁹ *Bu faanana na kaweke ka kaladaali omusajja ke yasiga mu nnimiro ye. Kaamera ne kavamu omuti, n'ennyonyi ez'omu bbaanga ne zituula ku matabi gaagwo."*

²⁰ Ate era n'agamba nti, *"Obwakabaka bwa Katonda mbugeraageranye na ki?"*²¹ *Bulinŋanga ekizimbulukusa omukazi kye yatabulira mu bipimo by'obuwunga bisatu okutuusa obuwunga bwonna lwe bwazimbulukuka."*

Omulyango Omufunda

²² Awo Yesu n'ayita mu bibuga ne mu bubuga; yagendanga ayigiriza ng'ali ku lugendo lwe ng'agenda e Yerusalemi. ²³ Ne wabaawo eyeewuunya nti, "Mukama waffe, abantu abalirokolebwa nga baliba batono?"

Yesu n'addamu nti, ²⁴ *"Mufube okuyingira mu mulyango omufunda kubanga mbagamba nti, bangi balyagala okuyingira naye tebalisobola."*²⁵ *Nannyinimu bw'alisituka n'aggalawo oluggi, mugenda kubeera bweru nga mukonkona nga bwe mwegayirira nti, 'Mukama waffe, tuggulirewo.' Agenda kubaanukula nti, 'Sibamanyi, ne gye muva simanyiiyo."*²⁶ *Nammwe muliddamu nti, 'Twalyanga naawe era twanywanga*

*ffenna, era wayigirizanga mu nguudo z'ewaffe."*²⁷ *Naye alibaddamu nti, 'Sibamanyi, ne gye muva simanyiiyo. Munviire mwenna abakozi b'ebitali bya bituukirivu."*²⁸ *Era waliba okukuba ebiwoobe n'okuluma obujiji bwe muliraba Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo ne bannabbi bonna nga bali mu bwakabaka bwa Katonda, naye nga mmwe musuulibbwa ebweru."*²⁹ *Kubanga abantu baliva ebuwanjuba n'ebugwanjuba, ne bava ne mu bukiikakkono ne mu bukiikaddyo, ne batuula ku mmeeza mu bwakabaka bwa Katonda."*³⁰ *Era laba, abooluvannyuma baliba aboolubereberye, n'aboolubereberye baliba abooluvannyuma."*

Yesu Anakuwalira Yerusalemi

³¹ Mu kiseera ekyo ne wabaawo abamu ku Bafalisaayo abajja eri Yesu ne bamugamba nti, "Tambula ove wano, kubanga Kerode ayagala kukutta."

³² Yesu n'abaddamu nti, *"Mugende mugambe ekibe ekyo nti laba ngoba baddayimooni, n'okuwonya abalwadde, leero, n'enkya, era ku lunaku olwokusatu ndimaliriza."*³³ *Naye leero, n'enkya, ne luli nsaana mbeere ku lugendo lwange nga ntambula, kubanga tekisoboka nnabbi okufiira ebweru wa Yerusalemi!"*

³⁴ *"Ggwe Yerusalemi, ggwe Yerusalemi, atta bannabbi, n'okuba amayinja abo ababa batumiddwa gy'oli, emirundi nga mingi nnyo gye njagadde okukuŋjaanya abaana bo ng'enkoko bw'ekuŋjaanya obwana bwayo mu biwaawaatiro byayo, naye n'ogaana!"*³⁵ *Kale laba ennyumba yammwe erekeddwa awo. Era mbagamba nti temugenda kuddayo kundaba okutuusa ekiseera lwe kirituuka ne mugamba nti, 'Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama."*

Yesu Awonya Omulwadde w'Entumbi ku Ssabbiiti

¹⁴ Awo olwatuuka ku lunaku lwa Ssabbiiti, Yesu bwe yali ng'agenze okulya mu nnyumba ey'omu ku bakulembeze b'Abafalisaayo, abantu bonna abaaliwo ne bamwekaliriza amaaso. ² Waaliwo omusajja omulwadde w'entumbi ng'atudde okwolekera Yesu we yali. ³ Awo Yesu n'abuuza Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka nti, *"Kikkirizibwa okuwonya ku lunaku lwa Ssabbiiti, oba nedda?"*⁴ Yesu yalaba tebazzeemu, kwe kukwata omusajja omulwadde ku mukono, n'amuwonya, n'amugamba yeetambulire.

⁵ N'alyoka abakyukira n'ababuuza nti, *"Ani ku mmwe singa omwana we agwa mu kinnya oba ente ye n'egwa mu kinnya ku lunaku lwa Ssabbiiti, atamuggyayo oba atagiggyaayo mangwago?"*⁶ Era ne batamuddamu.

Okwetoowaza ku Bugenyi

⁷ Awo Yesu bwe yalaba abagenyi abaayitibwa n'abagerera olugero ng'agamba nti, ⁸ *"Bwe bakuyitanga ku mbaga ey'obugole, teweeuuzanga mu kifo ek-*

isinga okuba eky'ekitiibwa kubanga singa ejjayo omugenyi akusinga ekitiibwa,⁹ eyakuyise ku mbaga ajja kumuleeta awo w'otudde akugambe nti, 'Viira ono atuule awo w'otudde.' Noolyoka ositukawo ng'oswadde ogende onoonye ekifo ekirala emabega.¹⁰ Naye bwe bakuyitanga, otuulanga mu kifo eky'emabega, kale nno eyakuyise bw'ajja alyoke akugambe nti, 'Mukwano gwange, jjangu nkutwale mu kifo eky'omu maaso.' Noolyoka osituka nga ne bagenyi banno bakuwa ekitiibwa.¹¹ Kubanga buli muntu eyeegulumiza alitoowazibwa; n'oyo eyeetoowaza aligulumizibwa."

¹² Awo Yesu n'akyukira eyamuyita n'amugamba nti, "Bw'otegekanga ekyemisana oba ekyeggulo, toyitanga mikwano gyo, wadde baganda bo, wadde ab'olulyo lwo, wadde baliraanwa bo abagagga; kubanga bw'okola otyo nabo bayinza okukuyita olulala ne baba ng'abakusasula.¹³ Naye bw'ofumbanga ekijjulo, oytanga abaavu, n'abagongobavu, n'abalema ne bamuzibe.¹⁴ Oliweebwa omukisa kubanga bo tebalina kya kukusasula. Olisasulibwa mu kuzuukira kw'Abatuukirivu."

¹⁵ Omu ku bagenyi abaali batudde ku mmeeza bwe yawulira ebigambo ebyo n'agamba Yesu nti, "Alina omukisa oyo alirya embaga mu bwakabaka bwa Katonda."

¹⁶ Yesu n'amuddamu nti, "Waaliwo omusajja eyateekateeka okufumba embaga ennene, n'ayita abantu bangi.¹⁷ Bwe yamala okutegeka, n'atuma omuddu we agende ategeeze abaayitibwa nti, 'Mujje byonna biwede okutegeka.'

¹⁸ "Naye bonna ne batandika okwewolereza; eyasooka n'agamba nti, 'Nnaakagula ennimiro noolwekyo njagala kugenda kugirambula. Nkusaba onsonyiwe, nneme kujja.'

¹⁹ "Omulala n'agamba nti, 'Nnakagula emigogo gy'ente ezirima etaano njagala kuzigezaamu. Nkusaba onsonyiwe nneme kujja.'

²⁰ "Omulala n'agamba nti, 'Nnawasizza omukazi noolwekyo sisobola kujja.'

²¹ "Omuddu n'akomawo n'ategeeze mukama we ng'abagenyi be yayita bwe bagambye. Mukama we n'anyiiga, n'amulagira agende mangu mu nguudo ez'omu kibuga ne mu bikubo, ayite abaavu n'abagongobavu, n'abalema, ne bamuzibe.

²² "Omuddu n'agamba mukama we nti, 'Bonna mbayise nga bw'ondagidde, naye era mu kisenge ky'embaga mukyalimu ebifo.'

²³ "N'agamba omuddu we nti, 'Genda mu nguudo ez'omu byalo ne mu bukubo obutono okubirize b'onoosangayo bajje, ennyumba yange ejjule.²⁴ Era mbategeeze nti tewali n'omu ku abo be nayita alirya ku mbaga yange.'"

²⁵ Awo ebibiina by'abantu bangi nnyo bwe baali bagoberera Yesu, n'akyuka n'abagamba nti,

²⁶ "Omuntu bw'anajjanga gye ndi, n'atakyawa kitaawe,

oba nnyina, oba mukyala we n'abaana be, oba baganda be oba bannyina, newaakubadde obulamu bwe ye yennyini, tayinzenga kuba muyigirizwa wange.²⁷ Era oyo ateetikka musaalaba gwe n'angoberera, tayinza kuba muyigirizwa wange.

²⁸ "Singa omu ku mmwe ayagala okuzimba omulungooti, tamala kutuula n'abalirira omuwendo omulimu ogwo gwe gunaatwala, n'alaba obanga ensimbi ezeetaagibwa azirina okugumaliriza?²⁹ Kubanga singa tagumaliriza n'akoma ku musingi gwokka, buli agulaba atandika okumusekerera,³⁰ nga bw'agamba nti, 'Omuntu ono yatandika okuzimba naye n'alemwa okumaliriza!'

³¹ "Oba kabaka ki agenda okulwana ne kabaka omulala amulumba, tamala kutuula n'abalirira obanga n'abaserikale omutwalo ogumu b'alina, asobola okulwanyisa kabaka omulala ajja okumulumba n'abaserikale emitwalo ebiri?³² Bw'afumiitiriza n'alaba nga taja kusobola, atumira kabaka oli omubaka, ng'akyaliko wala, okuteesa emirembe.³³ Kale, buli muntu ku mmwe ateefiiriza byonna by'alina, tayinza kuba muyigirizwa wange.

³⁴ "Omunnyo mulungi, naye singa guggwaamu ensa, guzibwamu gutya obuka bwagwo?³⁵ Guba tegukyalina mugaso n'akamu mu ttaka wadde ne mu bigimusa, noolwekyo gusuulibwa bweru. Alina amatu agawulira awulire."

Olugero lw'Endiga Eyabula

¹⁵ Awo abasoolooza b'omusolo n'abakozi b'ebibi ne bakunjaanira eri Yesu okumuwuliriza.

² Naye Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne beemulugunya nga bagamba nti Yesu akolagana n'abantu abalina ebibi, n'okulya n'alya nabo.

³ Yesu n'alyoka abagerera olugero luno ng'agamba nti, ⁴ "Singa omu ku mmwe abadde alina endiga kiku-mi, naye emu n'emubulako, taleka ziri ekyenda mu omwenda ku ttale n'agenda anoonya eri ebuze okutu-usa Lw'agiraba?⁵ Bw'agiraba, agisitula ku bibegabega bye n'agitwala eka ng'ajaguza.⁶ Bw'atuuka eka ayita mikwano gye ne baliraanwa be bajje ng'agamba nti, 'Munsanyukireko kubanga endiga yange eyabadde ebuze, erabise.⁷ Mu ngeri y'emu, mbagamba nti mu ggulu eribaayo essanyu lingi nnyo olw'omwonoonyi omu eyeenenyezza okusinga ekyenda mu omwenda abatuukirivu abateetaaga kwenenya."

Olugero lw'Ennosu Eyabula

⁸ "Oba mukazi ki alina ennoso ze kkumi, emu n'emubulako, atakoleeza ttaala n'anoonya mu buli kasonda konna ak'ennyumba, n'ayera n'ebuziizi yenna okutuusa lw'agiraba?⁹ Bw'agiraba, ayita mikwano gye ne baliraanwa be n'abagamba nti, 'Munsanyukireko, ennoso yange eyabadde ebuze ngirabye.¹⁰ Mbat-

egeeza nti mu ngeri y'emu omukozi w'ebibi omu bwe yeenenya, bamalayika ba Katonda bajjula essanyu."

Olugero lw'Omwana Eyazaawa

¹¹ Awo Yesu n'abagamba nti, "Waliwo omusajja eyalina batabani be babiri.¹² Omuto n'agamba kitaawe nti, 'Kitange, nkusaba ompe omugabo gwange ku bintu byo ogunsaanidde.' Kitaawe n'abagabanyiza ebintu byabwe.

¹³ "Waayitawo ennaku ntono, omwana omuto n'asibako ebintu bye byonna ne yeetambulira, n'agenda mu nsi ey'ewala. Bwe yatuuuka eyo n'asaasanya ebintu bye ne yeemalira mu binyumu.¹⁴ Mu kiseera ekyo we yamalirawo ebintu bye byonna, n'enjala nnyingi we yagwira mu nsi omwo mwe yali, n'asiibanga era n'asulanga enjala.¹⁵ N'agenda abeere ew'omwami omu ow'omu nsi omwo n'amusaba amuwe omulimu, n'amusindika gye yalundiranga embizzi azirabiriranga.¹⁶ Omulenzi ne yeegombanga okulyanga ebikuta by'embizzi, naye ne watabaawo amuwa kantu konna.

¹⁷ "Naye bwe yeddamu n'agamba nti, 'Eka ewaffe, abasajja abapakasi aba kitange bafuna emmere nnyingi ne balya ne balemwa, naye nze ndi wano nfiira wano enjala!¹⁸ Nnaagenda eri kitange, mugambe nti, Kitange, nnyonoonye eri eggulu ne mu maaso go.¹⁹ era sikyasaanira na kuyitibwa mwana wo. Nfunira omulimu mbeere ng'abapakasi bo.²⁰ Bw'atyo n'asitula n'addayo ewa kitaawe.

"Naye bwe yali ng'akyaliko wala n'awaka, kitaawe n'amulengera ng'ajja, n'amusaasira nnyo. Kitaawe ng'ajjudde amaziga n'amusisinkana, n'amugwa mu kifuba n'amunywegera.²¹ Omwana n'agamba kitaawe nti, 'Kitange, nnyonoonye eri eggulu ne mu maaso go. Sikyasaanira kuyitibwa mwana wo.'

²² "Naye kitaawe n'alagira abaddu be nti, 'Mwanguwe mangu! Muleete ekkanzu esinga obulungi mugimwambaze. Mumunaanike empeta ku ngalo ye, mumwambaze n'engatto!²³ Era mugende mutte ennyana eya ssava. Tufumbe embaga nnene tujaguze.²⁴ Kubanga mutabani wange ono yali afudde kaakano mulamu, yali azaaye laba wuuno azaawuse.' Embaga n'etandika.

²⁵ "Mu kiseera ekyo omwana omukulu yali ali mu nnimiro. Awo bwe yali akomawo eka ng'asemberedde ennyumba, n'awulira ennyimba ez'amazina.²⁶ N'ayita omu ku baweereza n'amubuuza bwe bibadde.²⁷ Omuweereza n'amutegeeza nti, 'Muganda wo akomyewo, era kitammwe amuttidde ennyana eya ssava olwokubanga muganda wo akomyewo nga mulamu bulungi.'

²⁸ "Muganda we omukulu n'anyigira, n'okuyingira n'atayingira mu nnyumba. Naye kitaawe n'ajja n'amwegayirira ayingire,²⁹ naye omwana n'amuddamu nti, 'Emyaka gino gyonna nkukoledde, era tewali mulundi na gumu Lwe wali ondagidde ne nkujeemera. Naye

tompangayo wadde akabuzi akato neesanyuseeko ne mikwano gyange.³⁰ Naye kale mutabani wo olukomyewo ng'ebintu byo bye wamuwa amaze okubimalira mu bamalaaya, n'omuttira ennyana ensava.'

³¹ "Kitaawe n'amuddamu nti, 'Laba mwana wange, tuli ffenna bulijjo, era byonna bye nnina bibyo.³² Kaakano kituufu okusanyuka n'okujaguza. Kubanga muganda wo, yali afudde, kaakano mulamu! Yali azaaye, wuuno azaawuse!'"

Omuwanika Omukalabakalaba

16 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Waliwo omusajja omugagga ng'alina omuwanika we amulabiririra ebintu bye. Ne wabaawo abaamuloopera nti omuwanika oyo yali asaasanya ebintu bye, ng'abidiibuuda.² Mukama we n'amuyita n'amubuuza nti, 'Biki ebyo bye nkuwulirako? Kale genda otegeke lipoota y'ebintu byange nga bwe biri ogindeetere. Omulimu gukufudde.'

³ "Omuwanika n'alowooza mu mutima gwe, nga yeebuuza nti, 'Kale kaakano nkole ntya? Mukama wange wuuno angoba ku mulimu. Sirina maanyi galima, n'okusabiriza kunkwasa ensonyi.⁴ Ekinaasobozesa abantu okunsembeza mu maka gaabwe, nga bwe ngobeddwa ku mulimu, nkifunye.'

⁵ "N'agenda ng'ayita buli eyalina ebbanja ku mukama we. Gwe yasookerako n'amubuuza nti, 'Ebbanja mukama wange ly'akubanja lyeenkana wa obunene?'"

⁶ "Omusajja n'addamu nti, 'Ammanja endebe z'omuzigo kikumi mu ataano.' Omuwanika n'amugamba nti, 'Kwako empapula zo kw'obanjirwa ogende owandiike endebe amakumi ataano.'

⁷ "Omuwanika n'adda ku wookubiri n'amubuuza nti, 'Ggwe obanjibwa ki?'

"N'addamu nti, 'Ebigeri by'obuwunga bw'enjaano kikumi.'"

"Omuwanika n'amugamba nti, 'Kwako empapula zo kw'obanjirwa, owandiike endala osseeke ebigeri kinaana.'

⁸ "Mukama we n'atenda nnyo omuwanika we atali mwesigwa olw'obukalabakalaba bwe. Kubanga abaana b'omulembe guno bagezigezi okusinga abaana b'omusana ab'omu mulembe gwabwe."

Enkozesa y'Obugagga Entuufu

⁹ "Era mbategeeza nti mwefunire emikwano mu bugagga obutali butuukirivu, bwe buliggwaawo balyoke babasembeze mu weema ezitaggwaawo.¹⁰ Omuntu omwesigwa mu kintu ekitono, abeera mwesigwa ne mu kinene; n'oyo ataba mwesigwa mu kitono era ne mu kinene taba mwesigwa.¹¹ Kale obanga temwesigibwa mu bugagga obutali butuukirivu, ani agenda okubeesiga mu bugagga obw'amazi-ma?¹² Obanga toli mwesigwa ku by'omulala, kale ani alikwesiga n'akukwasa ebibyo?

13 *"Tewali muddu ayinza kuweereza bakulu babiri. Kubanga alikyawako omu n'ayagala omulala, oba aliwulirako omu n'anyooma omulala. Toyinza kuweereza Katonda na mamona."*

Amateeka ga Musa n'Obwakabaka bwa Katonda

14 Awo Abafalisaayo, abaali abaluvu b'ensimbi, bwe baawulira ebigambo ebyo ne banyooma Yesu.

15 N'abagamba nti, *"Mmwe mweraga mu bantu, naye Katonda amanyi emitima gyammwe. Okwerimbalimba kwammwe kubaweesa ekitiibwa mu maaso g'abantu, naye nga kya muzizo eri Katonda."*

16 *"Yokaana Omubatiza bwe yali nga tannabuulira, amateeka n'obubaka bwa bannabbi byabuulirwa. Naye okuva olwo obwakabaka bwa Katonda bubuulirwa, ne buli muntu ayitibwa abuyingiremu mu bwangu ddala.17 Naye kyangu eggulu n'ensi okuggwaawo okusinga n'akatundu k'ennukuta emu ey'amateeka okuggwaawo."*

18 *"Omusajja yenna agoba mukazi we n'awasa omulala aba ayenze; n'oyo awasa omukazi agobeddwa, naye aba ayenze."*

Omugagga ne Laazaalo

19 Awo Yesu n'abagamba nti, *"Waliwo omusajja omugagga ennyo, eyayambalanga engoye ez'effulungu ne linena era bulijjo ng'abeera mu masanyu era ng'alya ebyassava.20 Waliwo n'omusajja omwavu erinnya lye nga ye Laazaalo nga mulwadde ng'ajjudde amabwa ku mubiri gwe, eyateekebwanga ku mulyango gw'omusajja omugagga.21 Laazaalo ne yeegombanga okulya obukunkumuka obwagwanga wansi nga buva ku mmeeza ya nnaggagga. N'embwa zajjanga ne zikomberera amabwa ga Laazaalo."*

22 *"Ekiseera kyatuuka omusajja omwavu n'afa, bamalayika ne bamutwala mu kifuba kya Ibulayimu. Oluvannyuma n'omugagga naye n'afa, n'aziikibwa.23 Naye ng'ali eyo mu magombe mu kubonaabona, n'atunula waggulu n'alaba Laazaalo ng'ali mu kifuba kya Ibulayimu.24 N'akoowoola nti, 'Kitange Ibulayimu, nsaasira, ontumire Laazaalo oyo annyike olugalo Lwe mu mazzi, nkombeko, naye olulimi lumbabuukirira nnyo mu muliro guno ogumbonyaabonya!'"*

25 *"Naye Ibulayimu n'amuddamu nti, 'Mwana wange, jjukira nga mu biseera byo ng'okyalu mulamu wafuna ebirungi bye weetaaganga, naye nga Laazaalo ye afuna bibi. Kaakano Laazaalo asanyusibwa naye gwe oli mu kubonaabona.26 Ate n'ekirala, wakati waffe nammwe waliwo olukonko luwanvu nnyo olutwawula, omuntu ali eno bw'ayagala okujja eyo akoma awo ku mugo gwalwo, n'oyo ali eyo ayagala okujja eno tasobola.'"'*

27 *"Awo nnaggagga n'ayaziirana nti, 'Ayi kitange Ibulayimu, nkwegayiridde ntumira Laazaalo oyo mu maka ga kitange,28 kubanga nninayo abooluganda bataano,*

abandabulire, bwe balifa baleme kujja mu kifo kino ekirimu okubonaabona okwenkanidde wano.29 Naye Ibulayimu n'amugamba nti, 'Balina Musa ne bannabbi, kale bawulire abo.'

30 *"Omugagga n'addamu nti, 'Nedda, kitange Ibulayimu, singa batumirwa omuntu ng'ava mu bafu, bajja kwenenya.'"'*

31 *"Awo Ibulayimu n'amugamba nti, 'Obanga tebagondera Musa ne bannabbi, newaakubadde alizuukira okuva mu bafu talibakkirizisa.'"'*

Ekibi, Okukkiriza, Omulimu

17 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Ebikemo ebireetera abantu okwonoona tebiy-inza butajja, naye zimusanze omuntu oyo abireeta.2 Ekyandisnze kwe kusiba olubengo mu bulago bwe n'asuulibwa mu nnyanja okusinga okwesittaza omu ku baana bano abato.3 Mwekuume."*

"Muganda wo bw'ayonoonanga, omunenyanga; era singa yeenenya omusonyiwanga.4 Ne bw'akusobyan-ga emirundi omusanvu mu lunaku olumu, naye buli mulundi n'ajja gy'oli n'akwenenyeza, musonyiwanga."

5 Awo abatume ne bagamba Mukama waffe nti, *"Twongereko okukkiriza."*

6 Mukama waffe n'abagamba nti, *"Singa okukkiriza kwammwe kuba ng'akaweke ka kaladaali, mwandigambye omukenene guno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' era ne gubagondera."*

7 *"Naye ani ku mmwe, ng'omuddu we yaakakomawo okuva okulima oba okulunda endiga, amugamba nti, 'Jjangu mangu otuule ku mmere?8 Tamugamba nti, 'Teekateeka emmere yange, weerongoose olabike bulungi, olyoke ompeereze nga ndya era nga nnywa, bwe nnaamala naawe n'onywa era n'olya emmere yo?9 Mulowooza nti Mukama w'omuweereza oyo amwebaza olw'okugondera bye yalagirwa okukola?10 Nammwe bwe mutyo bwe mumalanga okutuukiriza ebyo ebyabagambibwa okukola, mugambenga nti, 'Ffe abaddu bo abatasaanira tukoze omulimu gwaffe ogutugwanidde.'"'*

Abagenge Kkumi Bawonyezebwa

11 Awo Yesu bwe yali yeeyongerayo mu lugendo lwe ng'agenda e Yerusalemi, n'akwata ekkubo eriyita wakati wa Ggaliraaya ne Samaliya. 12 Awo bwe yayingira mu kabuga akamu, abasajja kkumi nga bonna bagenge ne bajja okumusisinkana. Ne bayimirira walako 13 ne bakoowoola mu ddooboozi ery'omwanguka nti, *"Yesu, Mukama waffe, tukwatirwe ekisa!"*

14 Yesu bwe yabalaba n'abagamba nti, *"Mugende mweyanjule eri bakabona."* Bwe baali nga bagenda ne bawona ne baba balongoofu.

15 Omu ku bo bwe yalaba ng'awonye n'akomawo eri Yesu nga bw'aleekaanira waggulu ng'atendereza Ka-

tonda. ¹⁶ N'agwa wansi ku bigere bya Yesu ng'amwe-baza. Omusajja oyo yali Musamaliya.

¹⁷ Yesu n'agamba nti, *"Ekkumi bonna tebaa-wonyezebbwa? Omwenda bo baluwa?"*¹⁸ *Tebayinzizza kudda kutendereza Katonda wabula munnaggwanga ono yekka y'akomyewo?"*¹⁹ Awo Yesu n'amugamba nti, *"Situka weetambulire, okukkiriza kwo kukuwonyezza."*

Okujja kw'Obwakabaka bwa Katonda

²⁰ Awo Abafalisaayo ne babuuzza Yesu nti, "Obwak-abaka bwa Katonda bulijja ddi?" Yesu n'abaddamu nti, *"Obwakabaka bwa Katonda tebulabika nga buj-ja,"*²¹ *era abantu tebagenda kugamba nti, 'Laba bu-ubuno wano,' oba nti, 'Buubuli wali,' kubanga obwak-abaka bwa Katonda buli mu mmwe."*

²² Oluvannyuma n'agamba abayigirizwa be nti, *"Ekiseera kijja lwe mulyegomba okulaba olumu, ku nnaku z'Omwana w'Omuntu, naye temulirulaba."*²³ *Balibagamba nti lwe luno era nti lwe luli temugendanga era temubagobereranga.*²⁴ *Kubanga ng'eggulu bwe limyansiza ku ludda olumu olw'eggulu ate ne limyansiza ku ludda olulala olw'eggulu, bw'atyo bw'aliba Omwana w'Omuntu ku lunaku lwe,*²⁵ *Naye okusooka kimugwanira okubonaabona mu bintu bingi, n'oku-gaanibwa, abantu ab'omulembe guno.*

²⁶ *"Nga bwe kyali mu biseera bya Nuuwa, era bwe kityo bwe kiriba ne mu biseera by'Omwana w'Omuntu."*²⁷ *Abantu baali balya nga banywa nga bawasa era nga bafumbirwa okutuusa ku lunaku Nu-uwa lwe yayingira mu lyato. Olwo amataba ne gajja ne gasaanyaawo buli kintu.*

²⁸ *"Era kiriba nga bwe kyali mu nnaku za Lutti. Abantu baali balya nga banywa, nga bagula era nga batunda, nga balima era nga bazimba amayumba,"*²⁹ *okutu-usa ku lunaku Lutti lwe yava mu Sodomu. Olwo omuliro n'olunyata ne biyiika okuva mu ggulu ne bizikiriza buli kimu.*

³⁰ *"Bwe bityo bwe biriba ku lunaku, Omwana w'Omuntu lw'alirabikirako."*³¹ *Ku lunaku olwo omuntu yenna aliba waggulu ku nju, takkanga mu nju munda kuggyamu bintu bye. N'abo abaliba mu nnimiro tebad-dangayo eka okubaako ne bye banonayo.*³² *Mujjukire mukazi wa Lutti!*³³ *Buli anoonya okuwonya obulamu bwe alibufiirwa, naye buli eyeefiiriza obulamu bwe alibuwonya.*³⁴ *Mbagamba nti ku lunaku olwo abantu babiri baliba ku kitanda kimu, Omu alitwalibwa naye munne n'alekebwa.*³⁵ *Abantu babiri baliba basa ku lubengo, omu alitwalibwa naye munne alirekeb-wa.*³⁶ *Abasajja babiri baliba mu nnimiro, omu alitwal-ibwa naye munne alirekebwa."*

³⁷ Awo abayigirizwa be ne bamubuuza nti, "Mukama waffe, nga batwalibwa wa?"

Yesu n'abaddamu nti, *"Awaba ekifudde awo en-sega! we zirikunjaanira!"*

Olugero lwa Nnamwandu n'Omulamuzi

18 Awo Yesu n'agerera abayigirizwa be olugero ng'agamba nga bwe bagwanidde obu-takoowanga kusaba n'obutaggwaamu mwoyo, ng'agamba nti, ² *"Waaliiwo omulamuzi mu kibuga ekimu, nga tatya Katonda era nga tafa ku muntu yenna."*³ *Mu kibuga ekyo mwalimu nnamwandu eyajjanga ew'omulamuzi oyo buli lunaku ng'amwegayirira nti, 'Nnamula n'omulabe wange.'*

⁴ *"Omulamuzi n'amala ebbanga ng'akyagaanyi. Naye oluvannyuma n'agamba mu mutima gwe nti, 'Nawaakubadde nga sitya Katonda era nga sirina muntu gwe nzisaamu kitiibwa,' naye olwokubanga nnamwandu ono aneetayiridde nnyo, nzijja kumumalira ensonga ze, kubanga ajja kunkooya olw'okunee-tayirira ng'ajja gye ndi buli lunaku!"*

⁶ Awo Mukama waffe n'agamba nti, *"Muwulire omu-lamuzi atali wa mazima bw'agamba."*⁷ *Kale Katonda talisingawo nnyo kulamula abantu be, be yeerondera, abamukaabirira emisana n'ekiro ate ng'abagumiiki-riza?"*⁸ *Mbagamba nti agenda kubalamula mangu. Naye Omwana w'Omuntu, bw'alijja, alisanga okukkiriza ku nsi?"*

⁹ Awo Yesu n'agerera olugero luno abo abeerwooza nga batuukirivu nga banyoomoola n'abantu abalala, n'agamba nti, ¹⁰ *"Abantu babiri baayambuka mu Yeekaalu okusaba, omu yali Mufalisaayo n'omulala nga muwooza."*¹¹ *Omufalisaayo n'ayimirira n'atandika okusaba nga yeeyogerako nti, 'Nkwebaza, Katonda, kubanga sifaanana ng'abantu abalala: ab'omululu, abalyazaamaanyi, abenzi, oba omuwooza ono."*¹² *Nsiiba emirundi ebiri mu wiiki, era mpaayo eri Katonda, ekimu eky'ekkumi ku bintu byonna bye nfuna.'*

¹³ *"Naye omuwooza n'ayimirira wala n'atasobola na kuyimusa maaso ge kutunula eri eggulu ng'asaba, wabula ne yeekuba mu kifuba ng'asaba nti, 'Katonda, onsaasire, nze omwonoonyi.'*

¹⁴ *"Mbagamba nti omusajja ono, omuwooza ye yad-dayo eka ng'asonyiyiddwa ebibi bye. Kubanga buli eye-egulumiza alitoowazibwa, n'oyo eyeetoowaza aligulumizibwa."*

Yesu n'Abaana Abato

¹⁵ Lumu ne wabaawo abaaleetera Yesu abaana baabwe abato abakwateko abawe omukisa. Naye abayigirizwa bwe baakiraba ne bajunga abaabaleeta. ¹⁶ Naye Yesu abaana n'abayita, n'agamba nti, *"Muleke abaana abato bajje gye ndi, temubagaana, kubanga abali nga bano be b'obwakabaka bwa Katonda."*¹⁷ *Ddala ddala mbagamba nti atayaniriza bwakabaka bwa Katonda ng'omwana omuto, talibuyingiramu n'akatono."*

I Empungu mu Luyonaani, naye e Buganda okusinga tulina nsega

Omukungu Omugagga

18 Awo omu ku bakulembeze b'Abayudaaya n'abuza Yesu nti, "Omuyigiriza omulungi, nkole ki okufuna obulamu obutaggwaawo?" 19 Yesu n'amuddamu nti, *"Lwaki ompita omulungi? Tewali mulungi n'omu wabula Katonda yekka."* 20 *Amateeka ogamanyi nti, 'Toyendanga, tottanga, tobbanga, tolimbanga, kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa.'*

21 N'amuddamu nti, "Amateeka ago gonna ngagondedde ebbanga lyonna okuva mu buto bwange."

22 Yesu bwe yawulira ebyo, n'amugamba nti, *"Okyabulako ekintu kimu. Genda otunde ebiby byonna, ensimbi z'onoggyamu ozigabire abaavu, olibeera n'obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere."*

23 Naye bwe yawulira ebigambo ebyo n'agenda ng'anakuwadde nnyo, kubanga yali mugagga nnyo.

24 Yesu bwe yamulaba ng'anakuwadde nnyo, n'ayogera nti, *"Nga kizibu omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!"* 25 *Kyangu enjamira okuyita mu nnyindo y'empiso okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda."*

26 Abo abaawulira ebyo kwe kubuza nti, "Kale ani ayinza okulokolebwa?"

27 Yesu n'addamu nti, *"Ebitayinzika eri abantu, biyinzika eri Katonda."*

28 Peetero n'amugamba nti, "Ffe twalekawo ebyaffe byonna ne tukugoberera!"

29 Yesu n'addamu nti, *"Ddala ddala mbagamba nti teri muntu n'omu eyalekawo amaka ge, oba omukazi we, oba baganda be, oba abazadde be, oba abaana be, olw'obwakabaka bwa Katonda,"* 30 *atalifuna mirundi mingi n'okusingawo mu mulembe guno, ate ne mu mulembe ogugenda okujja aweebwe obulamu obutaggwaawo."*

Yesu Ayongerera Okwogera ku Kufa kwe

31 Awo Yesu n'azza ku bbali ekkumi n'ababiri, n'abagamba nti, *"Laba, twambuka e Yersaalemi, era bwe tunaatuuka eyo, byonna bannabbi bye bawandika ku Mwana w'Omuntu, bijja kutuukirizibwa."* 32 *Ajja kuweebwayo eri Abamawanga okukudaalirwa n'okuvumibwa. Balimuduulira, ne bamubonyaabonya, ne bamuwandira amalusu,"* 33 *balimukuba era ne bamutta. Ne ku lunaku olwokusatu alizuukira."*

34 Naye abayigirizwa be tebaategeera ky'agamba, amakulu gaakyo gaali gabakwekeddwa, ne batategeera bye yayogera.

Yesu Awonya Omuzibe w'Amaaso Omusabiriza

35 Awo Yesu bwe yali ng'asemberera Yeriko, ne wabaawo omusajja omuzibe w'amaaso eyali atudde ku kkubo ng'asabiriza. 36 Awo omusajja oyo bwe yawulira ng'ekibiina ky'abantu bayitawo, n'abuza nti, "Kiki

ekyo?" 37 Ne bamuddamu nti, "Yesu Omunnazaaleesi ye ayitawo."

38 Omuzibe w'amaaso n'akoowoola nti, "Yesu, Omwana wa Dawudi, onsaasire!" 39 Abo abaali bakulembeddemu ne bamuboggolera asirike, kyokka ye ne yeeyongerera bweyongezi okuleekaana nti, "Omwana wa Dawudi, onsaasire!"

40 Awo Yesu n'ayimirira, n'alagira, omusajja bamumuleetere. Bwe yasembera, Yesu n'amubuuza nti, 41 *"Kiki ky'oyagala nkukolere?"* Omusajja n'addamu nti, "Mukama wange, njagala nziremu okulaba!" 42 Yesu n'amugamba nti, *"Ddamu okulaba. Okukkirizakwo kukuwonyezza."* 43 Amangwago n'addamu okulaba, n'agoberera Yesu ng'atendereza Katonda. Bonna abaakiraba ne batendereza Katonda.

Zaakayo Omusolooza w'Omusolo

19 Awo Yesu n'atuuka mu kibuga Yeriko, n'ayitamu. 2 Mu kibuga omwo mwalimu omusajja erinnya lye Zaakayo; yali mukulu wa bawooza, era yali mugagga nnyo. 3 N'afuba okulaba Yesu, naye n'atasobola ng'ali mu kibiina ky'abantu kubanga yali mumpi. 4 Kyeyava adduka ne yeesooka ekibiina mu maaso, n'alinnya omuti omusukamooli asobole okulaba Yesu ng'ayitawo.

5 Yesu bwe yatuuka awo n'atunula waggulu, n'amuyita nti, *"Zaakayo! Yanguwa okke wansi! Kubanga olwa leero njenda kuba mugenyi wo mu maka go."* 6 Awo Zaakayo n'akka mangu okuva ku muti n'atwala Yesu mu nnyumba ye ng'ajjudde essanyu.

7 Abantu bonna abaakiraba ne batandika okwemulungunya nga bagamba nti, "Agenze okukyalira omuntu alina ebibi."

8 Awo Zaakayo n'ayimirira n'agamba Mukama waffe nti, "Mukama wange! Mpuliriza! Ebintu byange nnaabigabanyaamu wakati, ekitundu ne nkiwa abaavu; era obanga waliwo omuntu gwe nnali ndyazaamaanyizza, nnaamuliyira emirundi ena."

9 Yesu n'amugamba nti, *"Olwa leero obulokozi buzze mu nnyumba muno, kubanga omusajja ono naye muzzukulu wa Ibulayimu."* 10 *Kubanga Omwana w'Omuntu, yajjirira kunoonya n'okulokola abaabula."*

Olugero lw'Ensimbi

11 Awo nga bakyawuliriza ebyo, Yesu n'abagerera olugero olulala. Mu kiseera ebyo yali asemberedde nnyo Yersaalemi, era abantu ne balowooza nti obwakabaka bwa Katonda bugenda kutandika mu kiseera ekyo. 12 N'abagamba nti, *"Waaliiwo omukungu omu eyalaga mu nsi ey'ewala alye obwakabaka alyoke akomewo."* 13 *Bwe yali asitula n'ayita abaddu be kkumi n'abalekera mina¹kkumi n'abagamba nti, 'Muzisu-ubuzise okutuusa lwe ndidda.'*

I Mina ye yali empeera eyaweewwanga omukozi oluvannyuma lw'emyezi esatu

14 *"Naye abantu be baali tebamwagala ne batuma ababaka baabwe mu nsi gye yalaga, nga bagamba nti, 'Ffe tetwagala musajja ono kubeera kabaka waffe.'*

15 *"Naye n'afuulibwa kabaka, n'addayo mu kitundu ky'ewaabwe. Bwe yatuuka n'ayita abaddu be, be yali alekedde ensimbi, bamutegeeze amagoba ge baggyamu.*

16 *"Eyasooka n'ajja n'agamba nti, 'Ssebo, mina gye wandekera navisaamu mina kkumi.'*

17 *"Mukama we n'amwebaza, n'amugamba nti, 'Oli muddu mulungi nnyo. Kubanga obadde mwesigwa mu kintu ekitono ennyo, nkuwadde okufuga ebibuga kkumi.'*

18 *"Omuddu owookubiri n'ajja, n'agamba mukama we nti, 'Ssebo, mina gye wandekera navisaamu mina ttaano.'*

19 *"Oyo naye n'amugamba nti, 'Onoofuga ebibuga bitaano.'*

20 *"Awo omuddu omulala n'ajja, n'agamba mukama we nti, 'Mina gye wandekera yiino, nagitereka bulungi.21 Nakutya, kuba, nga bw'oli omuntu omukakanyavu, otwala ebitali bibyo, n'okungula n'ebibala by'otaasiga.'*

22 *"Mukama we n'amuddamu nti, 'Oli musajja mubi nnyo! Nzija kukusalira omusango ng'ebigambo byo by'oyogedde bwe biri. Wamanya nga ndi muntu mukalubo, nga ntwala ebitali byange, era nga nkungula bye saasiga,23 kale, lwaki ensimbi zange tewazissa mu banka, bwe nandikomyewo nandizisanzeeyo nga zizadde n'amagoba?'*

24 *"N'alyoka agamba abaali bayimiridde awo nti, 'Mumuggyeeko mina eyo muguwe oli alina ekkumi.'*

25 *"Ne bamugamba nti, 'Naye ssebo, oli alina mina kkumi!'*

26 *"N'abaddamu nti, 'Mbagamba nti oyo yenna alina, alyongerwako; ate oyo atalina, n'akatono k'alina kalimuggibwako.27 Kaakano njagala abo bonna abalabe bange, abaajeema nga tebaagala mbeere kabaka waabwe, mubandeetere wano, mubattire mu maaso gange.'"*

Yesu Ayingira mu Yerusalemi n'Ekitiibwa

28 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, n'atambula ng'akulembedde abayigirizwa be okwolekera Yerusalemi. 29 Bwe yali asemerera ebibuga Besufaage ne Besaniya ng'ali ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni, n'atuma abayigirizwa be babiri n'abagamba nti, 30 *"Mugende mu kabuga akatuli mu maaso bwe munaaba mwakayingira, munaalaba omwana gw'endogoyi, oguteebagalwangako, nga gusibiddwa awo. Mugusumulule, muguleete wano.31 Singa wabaawo ababuza nti, 'Lwaki mugusumulula?' Mummuddamu nti, 'Mukama waffe agwetaaga.'"*

32 Awo abaatumibwa ne bagenda ne basanga omwana gw'endogoyi nga Yesu bwe yabagamba.

33 Era bwe baali nga bagusumulula bannannyini gwo ne bababuuza nti, "Lwaki musumulula omwana gw'endogoyi ogwo?"

34 Ne baddamu nti, "Mukama waffe agwetaaga."

35 Omwana gw'endogoyi ne baguleeta eri Yesu, ne bagwaliirako eminagiro gyabwe, Yesu n'agwebagala. 36 Bwe yali ng'agenda, abantu ne baaliira ebyambalo byabwe mu luguudo.

37 Awo bwe yatuuka oluguudo we luserengetera oluzozi olwa Zeyituuni, ekibiina kyonna eky'abayigirizwa, ne batandika okutendereza Katonda, mu ddooboozi ery'omwanguka olw'ebyamagero bye yali akoze nga boogera nti,

38 *"Aweereddwa omukisa Kabaka ajja mu linnya lya Mukama!"*

"Emirembe gibe mu ggulu, n'ekitiibwa kibeere wagulu ennyo!"

39 Naye abamu ku Bafalisaayo abaali mu kibiina ne bagamba Yesu nti, "Omuyigiriza, lagira abayigirizwa bo basirike!"

40 Yesu n'abaddamu nti, *"Mbategeeza nti ssinga bo basirika, amayinja gano ganaaleekaana!"*

Yesu Akaabira Yerusalemi

41 Awo Yesu bwe yali ng'asemberera ekibuga Yerusalemi, bwe yakirengera, n'akikaabira.

42 N'agamba nti, *"Singa otegedde leero ebireeta emirembe ebyakulagirwa! Naye kaakano bikukwekeddwa, amaaso go tegayinza kubiraba.43 Ekiseera kigen-da kutuuka abalabe bo lwe balikuzimbako ekigo okukwetooloola ne bakuzinda,44 ne bakumerengulira ku ttaka munda mu bisenge byo ggwe n'abaana bo. Abalabe bo tebalirekawo jinja na limu nga litudde ku linnaalyo, kubanga omukisa Katonda gwe yakuwa ogw'okulokolebwa wagaana okugukozesa."*

Yesu mu Yeekaalu

45 Awo Yesu n'ayingira mu Yeekaalu n'agobamu abaali batundiramu. 46 N'abagamba nti, *"Kyawandiikibwa nti, 'Ennyumba yange eneebanga ya kusinzizangamu,' naye mmwe mugifudde 'empuku y'abanyazi.'"*

47 Okuva mu kiseera ekyo Yesu n'ayingirizanga mu Yeekaalu buli lunaku. Naye bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka, n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bagezaako okufuna akaagaanya we banaamuttira. 48 Naye ne balemwa kubanga abantu bonna baamus-saako nnyo omwoyo nga bamuwuliriza.

Yesu Bamubuuza Obuyinza gy'Abuggya

20 Awo Yesu bwe yali ng'ayingiriza era ng'abuulira Enjiri mu luggya lwa Yeekaalu, bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bajja gy'ali. 2 Ne bamubuuza nti,

"Tubuulire, buyinza ki obukukozesa bino? Era ani eyakuwa obuyinza obwo?"

³ Yesu n'addamu nti, *"Nange ka mbabuuze ekibuuzo kino."*⁴ *Okubatiza kwa Yokaana kwava eri Katonda nandiki kwava mu bantu?"*

⁵ Ne basooka okwogeraganyaamu bokka ne bokka nga bagamba nti, "Bwe tunaagamba nti, 'Kwava mu ggulu,' ajja kutubuuza nti, 'Kale, lwaki temwamukkiriza?'"⁶ Naye ate bwe tunaddamu nti, 'Kwava mu bantu,' abantu bonna bajja kutukuba amayinja, kubanga bamatizibwa nti Yokaana yali nnabbi."

⁷ Kyebaava baddamu nti, "Tetumanyi gye kwava."

⁸ Yesu n'abagamba nti, *"Nange sija kubabuulira gye nzigya obuyinza obunkozesa bino."*

Olugero lw'Abalimi

⁹ Awo Yesu n'akyukira abantu n'abagerera olugero luno nti, *"Waliwo omusajja eyalina ennimiro ey'emizabbibu, n'agipangisa abalimi, n'agenda olugendo, n'amalayo ebbanga ddene."*¹⁰ *Awo ekiseera eky'amakungula bwe kyatuuka, n'atuma omu ku baddu be eri abalimi bamuwe ku bibala eby'emizabbibu gye. Naye abalimi abapangisa ne bamukuba ne bamugoba n'addayo ngalo nsa eri mukama we."*¹¹ *N'abatumira omuddu we omulala, n'oyo ne bamukuba ne bamuswaza nnyo, n'addayo ngalo nsa."*¹² *N'abatumira omuddu owookusatu, naye ne bamukuba ne bamusaaako n'ebiwundu ne bamugoba mu nnimiro.*

¹³ *"Nannyini nnimiro ne yeebuuzo nti, 'Nkole ntya? Ka mbatumire omwana wange gwe njagala ennyo, oboolyawo banaamussaamu ekitiibwa.'*

¹⁴ *"Omwana oyo bwe baamulengera ne bateesa nti, 'Ono y'agenda okusikira ennimiro eno nga kitaawe afudde. Ka tumutte, ebyobusika tubyesigalize."*¹⁵ *Ne bamuggya mu nnimiro nga bamukulula ne bamutta.*

*"Mulwooza nannyini nnimiro abalimi abo alibakola atya?"*¹⁶ *Agenda kujja abazikirize bonna, n'ennimiro agiwe abalala."*

Awo bwe baabiwulira ebyo ne bagamba nti, "Ekintu ng'ekyo kireme kubaawo!"

¹⁷ Yesu n'abatunuulira n'abagamba nti, *"Kale ekyawandiikibwa kino kitegeeza ki? Ekigamba nti, 'Ejinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejinja ekkulu ery'oku nsonda.'*

¹⁸ *Omuntu yenna agwa ku jinja eryo alibetentebwa, na buli gwe lirigwako lirimubetenta."*

¹⁹ Awo abannyonnyozi b'amateeka ne bakabona abakulu bwe baawulira ebigambo ebyo, ne baagala bamukwatirewo mangwago, kubanga baamanya ng'olugero lwali lukwata ku bo. Naye ne batya abantu.

Okuwa Omusolo

²⁰ Ne balinda okutuusa lwe banaafuna akaagaanya babeeko kye bakola. Ne batura abakessi eri Yesu nga beefudde ng'abantu abalungi abaagala okumanya.

Baasuubira nti mu ebyo by'anaddamu, nga bamubuuzizza ebibuuzo ebirimu emitego, munaabaamu kwe banaasinziira okumukwata ne bamuwaayo ewa gavana.²¹ Abakessi ne babuuzo Yesu nti, "Omuyigiriza, tumanyi nga By'oyogera n'ebyo by'oyigiriza bya mazi-ma, era nga tofaayo ku bigambo eby'abantu obuntu wabula oyigiriza ebyo Katonda by'ayagala."²² Kyetuva tukubuuza nti kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba si kituufu?"

²³ Yesu n'ategeera mangu obukuusa bwabwe, n'abagamba nti, ²⁴ *"Mundage ensimbi eya ffeeza. Eki-faananyi kino ekiriko ky'ani? N'erinnya lino ly'ani?"* Ne baddamu nti, "Bya Kayisaali."²⁵ N'abagamba nti, *"Kale ebya Kayisaali mubiwenga Kayisaali, n'ebya Katonda mubiwenga Katonda."*²⁶ Ne balemwa okumukwasa mu ebyo bye yaddamu ng'abantu bonna bali awo. Bye yaddamu ne bibeewuunyisa nnyo, ne basirika busirisi.

Okuzuukira n'Okuwasa

²⁷ Awo abamu ku Basaddukaayo abatakkiriza mu kuzuukira, ne bajja eri Yesu, ne bamubuuza nti, ²⁸ "Omuyigiriza, amateeka ga Musa gagamba nti ssinga omusajja omufumbo afa nga tazadde baana, muganda we awasenga nnamwandu alyoke afunire muganda we omufu ezzadde."²⁹ Waliwo abooluganda musanvu, asinga obukulu n'awasa, kyokka n'afa nga talese mwana.³⁰ Adda ku mufu n'awasa nnamwandu; kyokka naye n'afa nga tazadde mwana.³¹ Okutuusa abooluganda bonna lwe baafa ne baggwaawo nga buli omu awasizza ku nnamwandu oyo, kyokka nga tewali alese mwana.³² Oluvannyuma n'omukazi naye n'afa.³³ Kale mu kuzuukira omukazi oyo aliba muka ani? Kubanga abooluganda bonna omusanvu yabafumbirwako!"

³⁴ Yesu n'addamu nti, *"Obufumbo buli kuno ku nsi, abantu kwe bawasiza era ne bafumbirwa."*³⁵ *Naye abo abasaanyizibwa okuzuukira mu bafu bwe batuuka mu ggulu tebawasa wadde okufumbirwa,"*³⁶ *era tebad-dayo kufa nate, kubanga baba nga bamalayika. Era baba baana ba Katonda kubanga baba bazuukizibwa mu bulamu obuggya,"*³⁷ *Naye nti abafu bazuukizibwa, ne Musa yannyonyola bye yalaba ku kisaka, bwe yayita Mukama Katonda wa Ibulayimu, Katonda wa Isaka, era Katonda wa Yakobo."*³⁸ *Kino kitegeeza nti ssi Katonda wa bafu wabula Katonda wa balamu, kubanga bonna balamu gy'ali."*³⁹ Abamu ku bannyonnyozi b'amateeka ne bagamba nti, "Omuyigiriza, ozzeemu bulungi!"⁴⁰ Ne watabaawo ayanjanga kwongera kumubuuzo bibuuzo birala.

Kristo Mwana w'ani?

⁴¹ Awo Yesu n'ababuuzo nti, *"Lwaki Kristo ayitibwa Omwana wa Dawudi?"*⁴² *Songa Dawudi amwogerako mu Zabbuli nti, "Katonda yagamba Mukama wange nti,*

*Tuula ku mukono gwange ogwa ddyo
43 okutuusa lwe ndifuula abalabe bo
entebe y'ebigere byo.'*

*44 Noolwekyo obanga Dawudi amuyita Mukama we,
kale ayinza atya okuba omwana we?"*

*45 Awo abantu bonna nga bawulira, Yesu n'akyukira
abayigirizwa be n'abagamba nti, 46 "Mwekuume aban-
nyonnyozi b'amateeka. Baagala nnyo okutambula nga
bambadde amaganduula agagenda gakweya, n'aban-
tu okugenda nga babalamusa mu butale, era baagala
nnyo okutuula mu bifo ebyekitiibwa mu
makunjaaniri ne ku mbaga! 47 Balimbimba nga
basaba essaala empanvu, ng'eno bwe basala enkwe
okunyaga ebintu bya bannamwandu. Noolwekyo
bagenda kufuna ekibonerezo ekisingira ddala
obunene."*

Okugaba kwa Nnamwandu

21 Awo Yesu bwe yayimusa amaaso n'alaba aban-
tu abagagga nga bateeka ebirabo byabwe mu
ggwanika mu Yeekaalu. ² N'alaba nnamwandu
omwavu ng'awaayo busente bubiri. ³ N'agamba nti,
"Ddala ddala mbagamba nti nnamwandu oyo omwavu
agabye okusinga bali abagagga bonna. ⁴ Kubanga
bagabye kitono nga bakiggya ku bugagga bwe bafisiz-
zaawo, naye nnamwandu mu bwavu bwe awaddeyo
kyonna ky'alina."

Okuzikirizibwa kwa Yeekaalu

⁵ Ne wabaawo aboogera ku bulungi bw'amayinja
agaweebwayo eri Katonda okuzimba Yeekaalu. ⁶ Naye
Yesu n'agamba nti, "Ekiseera kijja ebirungi bino byon-
na bye mutunuulira lwe biribetentulwa ne watasigala-
wo jjinja na limu nga litudde ku linnaalyo, eritalisuulib-
wa wansi."

⁷ Ne bamubuuza nti, "Omuyigiriza, ebyo biribaawo
ddi? Ye walibaawo akabonero akaliraga nti biri kumpi
okubaawo?"

⁸ Yesu n'addamu nti, "Mwekuume muleme kulimbib-
walimbibwa. Kubanga bangi balikozesa erinnya
lyange, nga bagamba nti, 'Nze nzuuyo.' Naye
temubakkirizanga. ⁹ Naye bwe muwuliranga entalo
n'obwegugungo, temutyanga. Kubanga entalo ziteek-
wa okusooka okujja, naye enkomerero terituuka
mangwago."

¹⁰ N'ayongerera n'abagamba nti, "Amawanga galir-
wanagana, n'obwakabaka ne bulwanagana ne
bunaabwo. ¹¹ Wagenda kubeerawo musisi ow'amaanyi
ennyo, n'enjala ennyingi mu bitundu eby'enjawulo, ne
kawumpuli. Walibaawo n'ebiyentiisa ate n'obubonero
okuva mu ggulu."

¹² "Naye bino byonna nga tebinnabaawo balibayig-
ganya, balibakwata. Balibawaayo mu makunjaaniri,
ne mu maaso ga bakabaka ne bagavana, ku lw'erinnya
lyange, ne musibibwa ne mu makomera. ¹³ Kiribaviira-

*mu okufuna omukisa okuba abajulirwa bange. ¹⁴ Naye
temweraliikiriranga gye muliggya ebigambo eby'oku-
woza, ¹⁵ Kubanga njenda kubawa ebigambo n'am-
agezi ebiriremesa n'abalabe bammwe okubaako
n'eky'okuddamu! ¹⁶ Muliweebwayo bakadde bammwe,
ne baganda bammwe ne mikwano gyammwe, bal-
ibawaayo mukwatibwe, era abamu ku mmwe muttib-
we. ¹⁷ Abantu bonna balibakyawa nga babalanga erin-
nya lyange. ¹⁸ Naye n'oluviri olumu bwe luti olw'oku
mitwe gyammwe terulizikirira. ¹⁹ Kubanga bwe
muligumiikiriza muliwonya obulamu bwammwe."*

Okuzikirizibwa kwa Yerusalemi

²⁰ "Bwe mulabanga nga Yerusalemi kyetoolodwa
amaggye, nga mutegeera nga Okuzikirizibwa kw'ek-
ibuga ekyo kutuuse. ²¹ Abo abalibeera mu Buyudaaya
baddukiranga ku nsozi, abaliba mu Yerusalemi baki-
vanganu ne badduka, n'abo abalibeera mu nmiro
tebakomangawo mu kibuga. ²² Kubanga ebyo bye biri-
ba ebiseera Katonda mwaliwolera eggwanga,
n'ebigambo ebiri mu Byawandiikibwa birituukirizib-
wa. ²³ Nga ziribasanga abakazi abaliba embuto
n'abayonsa! Kubanga eggwanga liribonaabona,
n'abantu baalyo balisunguwalirwa. ²⁴ Abamu balittib-
wa n'ekitala ky'omulabe, abalala balikwatibwa ne
bawanjangusibwa mu mawanga gonna amalala
ag'oku nsi. Yerusalemi kiriwangulwa bannaggwanga
ne bakirinnyirira okutuusa ekiseera kyabwe
eky'obuwanguzi lwe kirikoma mu kiseera Katonda
ky'aliba ateesezza."

Okujja kw'Omwana w'Omuntu

²⁵ "Walibaawo obubonero ku njuba, ne ku mwezi, ne
ku mmunyeenye. Wano ku nsi amawanga galibeera
mu kunyolwa, olw'ab'amawanga, ng'abantu
basamaaliridde olw'ennyanja eziyira n'amayengo
ageesiikuula. ²⁶ Abantu baliggwaamu amaanyi ne
bazirika nga batidde nnyo olw'ebirija ku nsi; kubanga
amaanyi g'eggulu galinyeenyebwa. ²⁷ Mu kiseera
ekyo muliraba Omwana w'Omuntu ng'ajjira mu kire
n'obuyinza n'ekitiibwa kingi. ²⁸ Kale ebintu ebyo bwe bi-
tandikanga muyimiriranga butereevu ne muyimusa
amaaso gammwe waggulu! Kubanga okulokolebwa
kwammwe nga kusembedde."

Eky'okuyiga ku Muti Omutiini

²⁹ Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Mu-
tunuulire omuti omutiini n'emiti emirala gyon-
na. ³⁰ Bwe mulaba nga gitandise okutojjera, mumanya
ng'ebiseera eby'ebbugumu bituuse. ³¹ Mu ngeri y'emu
bwe muliraba ebintu nga bibaawo, nga mumanya nti
obwakabaka bwa Katonda buli kumpi okutuuka.

³² "Ddala ddala mbagamba nti omulembe guno
teguliggwaawo okutuusa ng'ebintu ebyo byonna

bituukiridde.³³ *Eggulu n'ensi biriggwaawo, naye ebigambo byange tebigenda kuggwaawo.*

³⁴ *"Mwekuume muleme okwemalira mu binyumu n'okutamiira, n'okweraliikirira eby'obulamu, okujja kwange okw'amangu kuleme kubakwasa nga temu-genderedde ng'abagudde mu mutego.³⁵ Kubanga olu-naku olwo lulituuka ku buli muntu mu nsi yon-na.³⁶ Mutunule nga musaba Katonda buli kiseera, abawe amaanyi okubasobozesa okuwona ebintu ebyo byonna, Omwana w'Omuntu bw'alijja mulyoke mu-sobole okuyimirira mu maaso ge."*

³⁷ Buli lunaku Yesu yayigirizanga mu Yeekaalu, bwe bwawungeeranga n'ava mu kibuga n'asula ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni. ³⁸ Mu makya abantu bonna ne bajjanga mu Yeekaalu okumuwliriza.

Yuda Alya mu Yesu Oluke

22 Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa ey-itibwa Okuyitako yali esembedde. ² Bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka baali bakola kaweeefube okusala amagezi okutta Yesu, naye nga batya abantu okusasamala. ³ Awo Setaani n'ayingira mu Yuda Isukalyoti eyali omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri, ⁴ n'agenda eri bakabona abakulu n'abakuu-mi ba Yeekaalu abakulu, n'ateesa nabo nga bw'anaamuwaayo gye bali. ⁵ Ne basanyuka nnyo, era ne bakki-riza okumusasula. ⁶ Yuda n'akkiriza okuwaayo Yesu, n'anoonya akakisa konna mw'anaamuweerayo gye bali nga tewali kibiina.

Ekyekiro eky'Enkomerero

⁷ Awo olunaku olw'Emigaati Egitazimbulukuswa, okuttirwa omwana gw'endiga ogw'embaga y'Okuyi-tako, ne lutuuka. ⁸ Yesu n'atuma Peetero ne Yokaana n'abagamba nti, *"Mugende mututegekere ekyekiro kyaffe eky'okuyitako, tujje tukiryeye."*

⁹ Ne bamubuza nti, "Oyagala tukitegekere wa?"

¹⁰ Yesu n'abaddamu nti, *"Munaaba mwakayingira mu kibuga, mujja kulaba omusajja eyeetisse ensuwa y'amazzi ng'atambula. Mumugoberere okutuuka mu nnyumba mw'anaayingira,¹¹ mugambe nnyinimu nti, 'Omuyigiriza atutumye gy'oli ng'agamba nti: Ekisenge ky'abagenyi kiruwa mwe nnaaliira Okuyitako n'abayigirizwa bange?¹² Ajja kubalaga ekisenge ekinene eky'a waggulu nga kitegekeddwa bulungi. Omwo mwe mu-ba mutegekera."*

¹³ Ne balaga mu kibuga, ne basanga buli kimu nga Yesu bwe yabagamba. Ne bateekateeka Okuyitako.

¹⁴ Awo ekiseera ky'okulya bwe kyatuuka, Yesu n'atu-ula n'abayigirizwa be okulya. ¹⁵ Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Ebbanga eryo lyonna mbadde ndowooza nnyo ku Kyekiro kino eky'Okuyitako, nga njagala nkiryeye nammwe nga sinnaba kubonyaabonyezebwa.¹⁶ Kubanga mbagamba nti*

sigenda kuddayo kulya nammwe Okuyitako okutuusa lwe kulituukirizibwa mu bwakabaka bwa Katonda."

¹⁷ Awo Yesu n'addira ekikompe ky'envinnyo, bwe ya-mala okwebaza Katonda, n'agamba nti, *"Mukwate, munyweko mwenna.¹⁸ Kubanga mbagamba nti, Sigenda kuddayo kunywa ku kibala kya muzabbibu okutuusa ng'obwakabaka bwa Katonda buzze."*

¹⁹ Ate n'atoola omugaati, bwe yamala okwebaza Ka-tonda, n'agumenyaamenyamu, n'abagabira ng'agam-ba nti, *"Guno gwe mubiri gwange oguweebwayo ku lwammwe. Mukolenga bwe muti nga munzijukira."*

²⁰ Bwe baamala okulya ekyekiro, n'addira nate ekikompe era mu ngeri y'emu n'akibakwasa ng'agam-ba nti, *"Ekikompe kino ke kabonero ak'endagaano ya Katonda empya ekakasibwa mu musaayi gwange oguyiyibwa ku lwammwe.²¹ Naye muwulire kino. Omuntu agenda okundyamu olukwe atudde wano nange ku mmere.²² Kigwanira Omwana w'Omuntu, okufa nga Katonda bwe yateekateeka. Naye zimu-sanze omuntu oyo amulyamu olukwe."²³ Awo abayigirizwa ne batandika okwebuuzaganya bokka na bokka nti ani ku bo ayinza okukola ekintu ng'ekyo!*

Empaka ku Bukulu

²⁴ Era ne batandika okuwakana bokka ne bokka, ani asinga ekitiibwa mu bo? ²⁵ Naye Yesu n'abagamba nti, *"Bakabaka b'abamawanga bafuga abantu baabwe, n'ab'obuyinza ne babazunza mu kino na kiri, naye abafugibwa tebalina kya kukola wabula okubayita abayambi baabwe.²⁶ Naye mu mmwe tekisaanira ku-ba bwe kityo. Oyo asinga ekitiibwa mu mmwe asaana yeeyisenga ng'asembayo, n'omukulembeze mu mmwe asaana abeere ng'omuweereza wammwe.²⁷ Mu nsi muno omukungu y'atula ku mmeeza abaddu be ne ba-muweereza. Naye wano mu ffe nze muweereza wammwe.²⁸ Naye mmwe mubadde wamu nange mu biseera bino eby'okugezesebwa kwange,²⁹ era kuban-ga Kitange ampadde obwakabaka, noolwekyo mbaat-ulira kati nti mbawadde ekifo³⁰ okutuula n'okulya era n'okunywera ku mmeeza yange mu bwakabaka bwange obwo, era mulituula ku ntebe ne mulamula ebika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri.*

³¹ *"Simooni, Simooni, Setaani asabye okukuwewa ng'enjaano,³² naye ggwe nkusabidde okukkiriza kwo kuleme kukuggwaamu. Era bw'olimala okwenenya, yamba mu kuzimba n'okunyweza okukkiriza kwa baganda bo."*

³³ Awo Peetero n'addamu nti, "Mukama wange, nee-teeseteese okusibirwa awamu naawe mu kkomera, era n'okufiira awamu naawe."

³⁴ Yesu n'amuddamu nti, *"Peetero, nkutegeeza nti leero ononneegaana emirundi esatu enkoko nga ten-nakookolima."*

³⁵ Awo Yesu n'ababuza nti, *"Bwe nabatuma okubu-ulira Enjiri, ne mutatwala nsimbi wadde ensawo, oba*

omugogo omulala ogw'engatto, mwalina okwetaaga ekintu kyonna?" Ne baddamu nti, "Nedda."

³⁶ Yesu n'abagamba nti, "*Naye kaakano alina ensawo eterekebamu ensimbi agitwale, n'ensawo ng'ey'omusabiriza bwe mutyo. Atalina kitala, atunde ku ngoye ze akyegulire!*"³⁷ *Kubanga mbagamba nti kyetaagisa okutuukirizibwa mu nze ekyawandiikibwa nti, 'Yabalirwa wamu n'abamenyi b'amateeka,' ebinkwatako biteekwa okutuukirira."*

³⁸ Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Mukama waffe, wano tulinawo ebitala bibiri!" N'abaddamu nti, "*Bi-mala!*"

Yesu Asaba ku Lusozi olwa Zeyituuni

³⁹ Awo Yesu n'afulumu mu kibuga awamu n'abayigirizwa be n'akwata ekkubo erigenda ku lusozi olwa Zeyituuni nga bwe yali empisa ye. ⁴⁰ Bwe yatuuka eyo n'agamba abayigirizwa be nti, "*Musabe Katonda, muleme kuwangulwa kukemebwa.*"⁴¹ Ye n'abavaako akabanga ng'awakasukwa ejjinja, n'afukamira n'asaba nti, ⁴² "*Kitange, obanga kwe kusiima kwo ekikompe kino kinzigyeko. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula ky'oyagala kye kiba kikolebwa.*"⁴³ Awo malayika eyava mu ggulu n'ajja n'amugumya. ⁴⁴ Yali mu kunyolwa kunene nnyo okw'omwoyo, ne yeeyongera okusaba ennyo n'atuuyana n'entuuyo ezamuvaamu ne ziba ng'amatondo g'omusaayi, era ne gatonyanya wansi.

⁴⁵ Bwe yayimuka ng'amaze okusaba n'addayo eri abayigirizwa be, naye n'abasanga nga beebase, olw'ennaku eyali ebakutte. ⁴⁶ N'abagamba nti, "*Lwaki mwebase? Muzuukuke, musabe, muleme kuwangulwa kukemebwa.*"

Yesu Akwatibwa

⁴⁷ Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera, ekibiina ky'abantu ne batuuka nga Yuda, omu ku bayigirizwa be ekkumi n'ababiri, y'abakulembedde. Yuda n'ajja butereevu awali Yesu, n'amunywegera. ⁴⁸ Naye Yesu n'amugamba nti, "*Yuda, Omwana w'Omuntu omulyamu olukwe ng'omugwa mu kifuba?"*

⁴⁹ Abayigirizwa abalala bwe baalaba ekyali kigenda okubaawo ne babuuzwa Yesu nti, "Mukama waffe, tubateme n'ebitala byaffe?" ⁵⁰ Era omu ku bo n'atemako n'ekitala okutu kw'omuweereza wa Kabona Asinga Obukulu. ⁵¹ Naye Yesu n'abagamba nti, "*Temwongera kubalwanyisa.*" N'akwata ku kutu kw'omusajja, n'amuwonya!

⁵² Yesu kwe kukyukira bakabona abakulu, n'abakulu b'abakuumi ba Yeekaalu, n'abakulembeze b'Abayudaaya abaali bakulembedde ekibiina ky'abantu, n'abagamba nti, "*Ndi munyazi, n'okuja ne mujja gye ndi nga mwambalidde ebitala n'emiggo?*"⁵³ *Lwaki temwankwatira mu Yeekaalu? Nabeeranga omwo buli lunaku. Naye nammwe eno ye ssaawa yammwe, n'ekizikiza we kiragira obuyinza bwakyo."*

Peetero Yeegaana Yesu

⁵⁴ Awo ne bakwata Yesu ne bamutwala mu nnyumba ya Kabona Asinga Obukulu. Peetero n'agoberera nga yeesusdeko akabanga. ⁵⁵ Bwe baamala okukuma omuliro wakati mu luggya ne batuula okwota; Peetero naye n'atuula wakati mu bo, n'ayota omuliro.

⁵⁶ Omuwala omuweereza n'amulengera ng'omuliro gumumulisizza, n'amutunuulira enkalariza, okutuusa lwe yagamba nti, "Omusajja ono yali ne Yesu!"

⁵⁷ Peetero ne yeegaana nti, "Omukazi, oyo gw'oyogerako nze simumanyi."

⁵⁸ Bwe waayitawo akabanga omuntu omulala n'alaba Peetero n'amugamba nti, "Naawe oli omu ku bo." Peetero ne yeegaana nti, "Nedda, ssebo, si bwe kiri."

⁵⁹ Bwe waali wayiseewo ng'essaawa nnamba, omuntu omu n'ayogera ng'akakasa nti, "Ddala n'ono yali wamu ne Yesu kubanga naye Mugaliraaya." ⁶⁰ Peetero n'adadamu nti, "Omusajja, by'oyogerako sibimanyi!" Peetero bwe yali akyayogera enkoko n'ekookolima. ⁶¹ Mu kaseera ako Mukama waffe n'akyuka n'atunuulira Peetero. Peetero n'ajjukira Yesu kye yagamba nti, "*Enkoko eneeba tennakookolima ononneegaana emirundi esatu.*"⁶² Awo Peetero n'afulumu okuva mu luggya n'akaaba nnyo amaziga!

Abaserikale Baduulira Yesu

⁶³ Awo abasajja abaali bakuuma Yesu ne batandika okumuduulira n'okumukuba. ⁶⁴ Ne bamusiba ekitambaala ku maaso ne bamukuba ebikonde, oluvannyuma ne bamubuuzwa nti, "Nnabbi! yogera ani akukubye?" ⁶⁵ Ne bamuvuma n'ebigambo ebirala bingi.

Yesu mu Maaso g'Oluikiiko Olukulu

⁶⁶ Enkeera mu makya Olukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, nga lulimu bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka, n'abakulembeze b'Abayudaaya, ne lutuula. Yesu n'aleetebwa mu maaso g'Oluikiiko olwo.

⁶⁷ Ne bamubuuzwa nti, "Obanga ggwe Kristo, tubuulire."

Yesu n'abaddamu nti, "*Bwe nnaababuulira temujja kunzikiriza,*"⁶⁸ *ne bwe nnaababuuzwa ebibuuzo temujja kunnyanukula.*"⁶⁹ *Naye ekiseera kituuse, Nze, Omwana w'Omuntu, okutuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda Ayinzabyonna."*

⁷⁰ Bonna ne baleekaana nti, "Kwe kugamba nti ggwe Mwana wa Katonda?"

Yesu n'abaddamu nti, "*Nga bwe mugambye bwe ntyo bwe ndi.*"

⁷¹ Ne bagamba nti, "Ate twetaagira ki obujulizi obulala? Kubanga ffe ffennyini twewuliridde ng'ebigambo bino biva mu kamwa ke."

Yesu mu Maaso ga Piraato

23 Awo Olukiiko Iwonna ne lusituka, ne batwala Yesu ewa Piraato. ² Ne batandika oku-muwawaabira nti, "Omuntu ono ajagalaza eggwanga lyaffe, ng'atuziyiza okuwa Kayisaali omusolo, nga yeeyita Kristo, kabaka." ³ Piraato kwe kubuuzza Yesu nti, "Ggwe kabaka w'Abayudaaya?" Yesu n'amuddamu nti, "*Ggwe okyogedde.*"

⁴ Awo Piraato n'akyukira bakabona abakulu n'ekibiina ky'abantu n'abagamba nti, "Siraba musango muntu ono gw'azizza."

⁵ Naye ne beeyongera okulumiriza nga bagamba nti, "Asasamazza abantu n'okuyigiriza kwe mu Buyudaaya mwonna. Yatandikira Ggaliraaya okutuukira ddala ne wano!"

⁶ Piraato bwe yawulira ebyo kwe kubuuzza nti, "Omuntu ono Mugaliraaya?" ⁷ Bwe yategeera nga Yesu Mugaliraaya, n'amuweereza eri Kerode, kubanga Ggaliraaya kyali kifugibwa Kerode, ate nga Kerode mu kiseera ekyo yali ali mu Yerusaaemi.

⁸ Awo Kerode bwe yalaba Yesu, n'asanyuka nnyo, kubanga yali atutte ekiseera kiwanvu ng'ayagala okulaba Yesu. Era okuva ku ebyo bye yali amuwuliddeko yasubira ng'ajja kumulaba ng'akolayo ekyamagero.

⁹ N'amubuuza ebibuuzo bingi, naye Yesu n'atamuddamu. ¹⁰ Mu kiseera ekyo, bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka baali awo mu busungu obungi ne baleekaanira waggulu nga bamulumiriza.

¹¹ Kerode n'abaserikale be ne batandika okuduulira Yesu, n'okumuvuma. Ne bamwambaza ekyambalo ekinekaaneka, ne bamuzzaayo ewa Piraato. ¹² Ku lunaku olwo lwennyini, Kerode ne Piraato, abaali bakyawaganye, ne bafuuka ba mukwano.

Piraato Asalira Yesu ogw'Okufa

¹³ Awo Piraato n'akuŋŋaanya bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abantu, ¹⁴ n'abagam-ba nti, "Mwandeetedde omuntu ono nga mu-muwawaabira nti asasamaza abantu bajeeme. Mubuzizza nnyo era ne neetegereza bulungi ensonga eyo nga nammwe we muli, naye ne nsanga nga talina musango ku ebyo bye mumuwawaabidde. ¹⁵ Ne Kerode naye tamulabyeko musango era kyavudde amukomyawo gye tuli. Omuntu ono talina ky'akoze kimusaanyiza kibonerezo kya kufa. ¹⁶ Noolwekyo ŋŋenda mukangavvulamu, ndyoke mmusumulule."

¹⁷ Ku buli mbaga ya Kuyitako, Piraato ng'ateekwa okubateera omusibe omu. ¹⁸ Ekibiina kyonna ne kireekaana nnyo nti, "Oyo mutte! Otuteere Balaba."

¹⁹ Balaba ono yali asibiddwa lwa kukulembera kasasamalo mu kibuga, era n'olw'obutemu.

²⁰ Piraato olw'okwagala okusumulula Yesu, n'ayongera okwogera nabo. ²¹ Naye ne beeyongera

okuleekaana nti, "Mukomerere ku musaalaba! Mukomerere ku musaalaba!"

²² Piraato n'ayogera nabo omulundi ogwokusatu nti, "Lwaki? Azzizza musango ki? Sirabye nsonga yonna emusaanyiza kibonerezo kya kufa. Noolwekyo ka mmukangavvule, ndyoke mmusumulule." ²³ Naye ne beeyongera nnyo okuleekaana, n'okuwowoggana nga baagala Yesu akomererwe ku musaalaba. Era okuleekaana kwabwe ne kuwangula.

²⁴ Awo Piraato n'akola nga bwe baayagala.

²⁵ N'asumulula Balaba, gwe baasaba eyali asibiddwa olw'okusasamaza abantu n'olw'obutemu. Naye n'abak-wasa Yesu bagende bamukole nga bwe baagala.

Yesu Akomererwa ku Musaalaba

²⁶ Awo ne bafulumya Yesu okumutwala oku-mukomerera. Bwe baali bamutwala ne basanga omusajja Omukuleene erinnya lye Simooni, yali ava mu kyalo nga yaakayingira mu kibuga, ne bamuwaliriza okusitula omusaalaba gwa Yesu ku kibegabega kye; n'agusitula n'agutwala ng'atambulira emabega wa Yesu. ²⁷ Ekibiina kinene ne bagoberera Yesu nga mwe muli n'abakazi abaali bamukaabira nga bwe bakuba ebiwoobe. ²⁸ Naye Yesu n'abakyukira n'abagamba nti, "*Abawala ba Yerusaaemi, temukaabira Nze, wabula mwekaabire era mukaabire n'abaana bammwe.*" ²⁹ *Kubanga ekiseera kijja abakazi abatalina baana lwe baliyitibwa ab'omukisa ddala.*

³⁰ "*Baligamba ensozi nti, "Mutugweko," n'obusozi nti, "Mutuziike."*"

³¹ *Kale, obanga bino babikola ku muti omubisi, naye ku mukalu kiriba kitya?"*

³² Waaliwo n'abasajja abalala babiri, bombi nga bamenyi ba mateeka, abaatwalibwa ne Yesu okuttibwa. ³³ Awo bwe baatuuka mu kifo ekiyitibwa Ekiwanga, ne bamukomerera awo ku musaalaba, awamu n'abamenyi b'amateeka, omu ku ludda lwa Yesu olwa ddyo n'omulala ku ludda olwa kkono. ³⁴ Yesu n'agamba nti, "*Kitange, basonyiwe, kubanga kye bakola tebaki-manyi.*" Awo abaserikale ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu.

³⁵ Ekibiina ne kimutunuulira. Abakulembeze b'Abayudaaya ne bamusekerera nga bagamba nti, "Yalokolanga balala, ka tulabe naye bwe yeerokola, obanga ye Kristo wa Katonda Omulonde we."

³⁶ N'abaserikale nabo ne bamuduulira ne bamuwayini omukaatuufu, ³⁷ nga bagamba nti, "Obanga ggwe Kabaka w'Abayudaaya, weerokole!"

³⁸ Waggulu w'omutwe gwa Yesu ku musaalaba kwa-teekebwoke ekiwandiiko mu bigambo bino nti, Ono ye Kabaka w'Abayudaaya.

³⁹ Omu ku bamenyi b'amateeka abaakomererwa naye n'avuma Yesu ng'agamba nti, "Si ggwe Masiya? Kale weerokole era naffe otulokole." ⁴⁰ Naye munne bwe baakomererwa n'amunenyana, n'amugamba nti,

"N'okutya totya Katonda, nga naawe oli ku kibonerezo kye kimu kya kufa? ⁴¹ Ffe tuvunaaniddwa bya nsonga, kubanga ebikolwa byaffe bitusaanyiza kino. Naye ono talina kisobyo kyonna ky'akoze."

⁴² N'alyoka agamba nti, "Yesu, onzijukiranga bw'olijja mu bwakabaka bwo."

⁴³ Yesu n'amuddamu nti, "*Ddala ddala nkugamba nti olwa leero ojja kubeera nange mu Lusuku lwa Katonda.*"

Okufa kwa Yesu

⁴⁴ Awo obudde bwe bwatuuka essaawa omukaaga ez'omu ttuntu, enzikiza n'ekwata ku nsi yonna, okutusa ku ssaawa ey'omwenda, ⁴⁵ kubanga enjuba yalekeraawo okwaka. Amangwago eggigi ly'omu Yeekaalu ne liyulikamu wabiri. ⁴⁶ Awo Yesu n'ayogerera waggulu n'eddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "*Kitange, nteeka omwoyo gwange mu mikono gyo.*" Bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, n'afa.

⁴⁷ Omuserikale Omuruumi omukulu w'ekitongole eyakulembera abaserikale abaakomerera Yesu, bwe yalaba ebibaddewo, n'atendereza Katonda ng'agamba nti, "Mazima omuntu ono abadde mutuukirivu."

⁴⁸ Abantu bonna abaali bazze okwerolera, bwe baalaba ebibaddewo ne baddayo ewaabwe nga beekuba mu kifuba nga bajjudde ennaku nnyingi. ⁴⁹ Mikwano gya Yesu, awamu n'abakazi abajja naye nga bamugoberera okuviira ddala e Ggaliraaya, baali bayimiridde nga beesuddeko akabanga, nga batunuulira byonna ebibaddewo.

Okuziikibwa kwa Yesu

⁵⁰ Laba waaliwo omusajja erinnya lye Yusufu, ng'atula mu Lukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, yali musajja mulungi era nga mutuukirivu, ⁵¹ teyakkirizaganya na banne mu ebyo bye baasalawo ku Yesu ne bye baakola. Yali wa mu kibuga Alimasaya eky'omu Buyudaaya. Yali ng'alindirira n'essuubi ddene okulaba obwakabaka bwa Katonda. ⁵² Omusajja ono n'agenda eri Piraato n'asabayo omulambo gwa Yesu. ⁵³ Bwe yaguggya ku musaalaba, n'aguzinga mu lugoye lwa linena olweru ennyo, n'agugalamiza mu ntaana ey'empuku eyali etemeddwa mu lwazi, era nga teziikibwangamu muntu. ⁵⁴ Bino byonna byaliwo ku Lwakutaano, olunaku olw'okweteekeratekerako ng'enkeera ye Ssabiiti.

⁵⁵ Omulambo gwa Yesu bwe gwali gutwalibwa mu ntaana, abakazi abaava e Ggaliraaya ne bagoberera nga bavaako emabega, ne balaba entaana n'omulambo gwe nga bwe gwagalamizibwamu. ⁵⁶ Ne balyoka baddayo eka ne bategeka ebyakaloosa n'amafuta ag'okusiiga omulambo gwa Yesu. Naye ne bawummulira ku Ssabiiti ng'etteeka bwe liragira.

Okuzuukira kwa Mukama Waffe

²⁴ Awo ku lunaku Lwassande ¹, lwe lusooka mu wiiki, mu makya ennyo, abakazi ne baddira ebyakaloosa n'amafuta, bye baali bategeese, ne bagenda ku ntaana. ² Ne basanga ejjinja eryali liggadde omulyango oguyingira mu ntaana, nga liyiringisibwa okudda wabbali. ³ Bwe batyo ne bayingira mu ntaana, naye omulambo gwa Mukama waffe Yesu tebaagusangamu. ⁴ Ne bayimirira awo nga babuliddwa eky'okukola. Amangwago, abasajja babiri ne balabika mu maaso gaabwe nga bambadde engoye ezimasamasa ng'okumyansa kw'eraddu. ⁵ Abakazi ne batya nnyo, ne bakutama ne batunula wansi, abasajja ne babagamba nti, "Lwaki omuntu omulamu munoonyeza mu ntaana? ⁶ Taliwo wano, azuukidde! Mujjukire bye yabagamba nga muli e Ggaliraaya nti, ⁷ *'Omwana w'Omuntu, atekwa okuweebwayo mu mikono gy'abantu ababi, bamukomerere ku musaalaba, naye nga ku lunaku olwokusatu alizuukira.'*" ⁸ Ne bajjukira ebigambo bye ebyo.

⁹ Awo ne bayanguwa mangu ne bagenda, ne bategeeza abayigirizwa ekkumi n'omu n'abalala bonna, ebintu ebyo byonna. Bano be bakazi abaalaga ku ntaana, era ne bategeeza abayigirizwa ebintu ebyo: ¹⁰ Maliyamu Magudaleene, ne Jowaana, ne Maliyamu nnyina Yakobo, n'abalala. Ne bategeeza abatume ebintu ebyo. ¹¹ Naye bye baababuulira nga biwulikika ng'ebitaliimu makulu, era tebaabikkiriza. ¹² Kyokka Peetero n'adduka n'alaga ku ntaana, n'akutama n'alizingiza n'alaba ng'engoye za linena Yesu mwe yali azingiddwa ziri wabbali zokka nga njereere, n'addayo eka nga yeewuunya.

Ku Luguudo lw'e Emawu

¹³ Ku lunaku olwo lwennyini abasajja babiri, abamu ku abo abaagobereranga Yesu, baali batambula nga bagenda mu kabuga akayitibwa Emawu, akaali kilomita nga kkumi na bbiri okuva e Yerusaalemi. ¹⁴ Baali bagenda boogera ku kufa kwa Yesu. ¹⁵ Amangwago Yesu yennyini n'abeegattako n'atambula nabo. ¹⁶ Kyokka tebaamutegeera, kubanga ekyo Katonda yali akibakisizza.

¹⁷ Yesu n'abagamba nti, "*Biki bye munyummyako nga bwe mutambula mu kkubo?*"

Ne bayimirira ng'amaaso gaabwe gajjudde ennaku. ¹⁸ Omu ku bo, erinnya lye Kulyoppa n'amuddamu nti, "Oli mugenyi mu Yerusaalemi atamanyi bya kitalo ebyaliwo mu wiiki eyise?"

¹⁹ Yesu n'ababuza nti, "*Biki ebyo?*" Ne baddamu nti, "Ebyagwa ku Yesu Omunnazaaleesi eyali omusajja Nnabbi ow'amaanyi mu bye yakolanga ne bye yayo-geranga eyakola ebyamagero ebyewuunyisa, era yali Muyigiriza wa kitalo, mu maaso ga Katonda ne mu

¹ Lwassande, lwe lunaku olusooka mu wiiki

maaso g'abantu bonna.²⁰ Naye bakabona abakulu n'abakulembeze baffe baamukwata ne bamuwaayo n'asalirwa omusango ogw'okufa, ne bamukomerera ku musaalaba.²¹ Twali tusuubira nti, Ye Kristo anaalokola Isirayiri.²² Ebyo nga bikyali awo, nga wayiseewo enaku ssatu bukyanga bino bibaawo abamu ku bakazi b'ewaffe baatwewuunyisizza. Olwa leero baakedde ku ntaana,²³ naye omulambo gwe tebaagusanzeemu. Bwe baakomyewo baatugambye nti bayolesebbwa ba bamalayika abaabagambye nti mulamu!²⁴ Abamu ku bannaffe abasajja nabo ne bagendayo mangu, nabo ne basanga ng'omulambo gwa Yesu teguliimu mu ntaana, ng'abakazi bwe baagambye."

²⁵ Yesu n'abagamba nti, *"Nga muli bantu basirusiru! Mmwe ab'emitima eminafu egirwawo okukkiriza bannabbi bye baategeeza!"*²⁶ *Tekyagwanira Kristo okubonaabona mu bintu byonna n'oluvannyuma alyoke ayingire mu kitiibwa kye?"*²⁷ N'atandikira ku Musa n'ayitaayita mu bannabbi bonna ng'agenda abannyonnyola Ebyawandiikibwa bye bimwogerako.

²⁸ Bwe baasemberera akabuga we baali bagenda, Yesu n'aba nga eyeeyongerayo,²⁹ naye ne bamuwaliriza asule ewaabwe kubanga n'obudde bwali buwungedde. N'akkiriza, asigale.

³⁰ Awo bwe yali ng'alya nabo n'addira omugaati, ne yeebaza n'agumenyamu, n'abawa.³¹ Amangwago amaaso gaabwe ne gazibuka ne bamutegeera! Ate n'ababulako mu kaseera ako!³² Ne batandika okwewuunaganya nga bagamba nti, "Emitima gyaffe tegyabuguumiridde bwe yabadde ayogera naffe mu kkubo ng'atunnyonnyola Ebyawandiikibwa?"

³³ Awo ne basituka mangu ne baddayo mu Yerusaalemi, ne basanga abayigirizwa ekkumi n'omu ne bannaabwe abalala nga bakunjaanye,³⁴ nga bagamba nti, "Ddala Mukama waffe azuukidde! Al-abikidde Peetero!"³⁵ Ne bannyonnyola, nga Yesu bwe yabalabikira nga bali mu kkubo batambula, era nga bwe yategeerekeka gye bali ng'amaze okumenya omugaati.

Yesu Alabikira Abayigirizwa be

³⁶ Awo bwe baali bakyayogera ebyo Yesu n'ayimirira mu makkati gaabwe n'abalamusa nti, *"Emirembe*

*gibeere nammwe!"*³⁷ Naye bonna ne bakankana nga batidde nnyo, nga balowooza nti balaba muzimu!

³⁸ Yesu n'ababuza nti, *"Lwaki mutidde bwe mutyo? Lwaki mubususabusa mu mitima gyammwe?"*³⁹ *Mulaba ebibatu byange. Mutunule ne ku bigere byange! Kaakano mutegeere nga ye Nze kennyini. Munkwateko mukakasize ddala nti ssiri muzimu, kubanga omuzimu tegubeera na mubiri na magumba nga Nze bye nnina."*

⁴⁰ Bwe yali ng'ayogera n'abalaga ebibatu bye n'ebigere bye.⁴¹ Naye nga bakyabusabusa kyokka nga balina essanyu era nga basamaaliridde n'alyoka ababuza nti, *"Mulinawo wano ekyokulya?"*⁴² Ne bamuwa ekitundu ky'ekyennyanja ekyokye,⁴³ n'akitoola n'akiriira mu maaso gaabwe nga bamutunuulira!

⁴⁴ N'abagamba nti, *"Nabategeeza nga nkyali nammwe nti ebintu byonna ebyampandiikibwako mu mateeka ga Musa, ne mu bya bannabbi, ne mu Zabbuli, byali biteekwa okutuukirira."*

⁴⁵ N'alyoka asumulula emitima gyabwe, ne bategeera ebyawandiikibwa.⁴⁶ N'abagamba nti, *"Kyawandiikibwa dda nnyo nti Kristo kimugwanira okubonaabona, n'okufa era ku lunaku olwokusatu azuukire mu bafu."*⁴⁷ *Era mu linnya lye Enjiri ey'okwenya n'okusonyiyibwa ebibi eribuulirwa amawanga gonna okutandikira mu Yerusaalemi."*⁴⁸ *Muli bajulirwa b'ebyo,*⁴⁹ *Laba mbaweereza ekisuubizo kya Kitange. Mubeere mu kibuga okutuusa lwe mulyambazibwa amaanyi agava mu ggulu."*

Okugenda mu Ggulu

⁵⁰ Awo Yesu n'abakulembera ne balaga e Besaniya. N'ayimusa emikono gye waggulu, n'abawa omukisa.⁵¹ Bwe yali ng'akyabawa omukisa, n'abavaako, n'asitilibwa, n'atwalibwa mu ggulu.⁵² Ne bamusinza, ne baddayo mu Yerusaalemi nga bajjudde essanyu lingi.⁵³ Ne babeeranga mu Yeekaalu bulijjo nga baten-dereza Katonda.

Yokaana

Kigambo

1 Kigambo yaliwo ng'ensi tennatondebwa. Kigambo ¹ yali ne Katonda, era Kigambo yali Katonda.
² Oyo, okuva ku lubereberye yaliwo ne Katonda.
³ Ebintu byonna byatondebwa ku lulwe, era tewaliiwo kintu na kimu ekyatondebwa nga taliwo. ⁴ Mu ye mwe mwali obulamu; era obulamu bunu ne buba ekitangaala eri abantu. ⁵ Omusana ne gwaka mu kizikiza, naye ekizikiza tekyaguyinza.
⁶ Ne walabika omuntu ng'ayitibwa Yokaana, Katonda gwe yatuma, ⁷ eyajja okutegeeza abantu ebifa ku musana, bonna bakkirize nga bayita mu ye. ⁸ Yokaana si ye yali Omusana, wabula ye yatumbwa ategeeze eby'Omusana.
⁹ Kristo ye yali Omusana, omusana ogw'amazima, ogujja mu nsi, okwakira buli muntu. ¹⁰ Kyokka newaakubadde Kigambo oyo ye yatonda ensi, bwe yajja mu nsi, ensi teyamutegeera. ¹¹ Yajja eri abantu be, naye abantu be ne batamusembeza. ¹² Naye bonna abaamusembeza, yabawa obuyinza okufuuka abaana ba Katonda; be bo abakkiriza erinnya lye. ¹³ Abataza-alibwa musaayi, oba okwagala kw'omubiri, wadde okwagala kw'omuntu, naye abazaalibwa okwagala kwa Katonda. ¹⁴ Kigambo n'afuuka omubiri, n'abeera mu ffe, ne tulaba ekitiibwa kye, ng'eky'oyo omu yekka eyava eri kitaffe ng'ajjudde ekisa n'amazima.
¹⁵ Yokaana Omubatiza yamwogerako, ng'alangirira nti, "Ono ye oyo gwe nayogerako nti, 'Waliwo ajja emabega wange, eyansoka okubaawo, kubanga yaliwo nga sinnabaawo.'" ¹⁶ Ku kujjula kwe ffenna kwe twagabana ekisa ekisukiridde ekisa. ¹⁷ Amateeka gaatuweebwa nga gayita mu Musa, naye Yesu Kristo ye yaaleeta ekisa n'amazima. ¹⁸ Tewali n'omu eyali alabye ku Katonda, okuggyako Omwana we omu yekka, abeera mu kifuba kya kitaffe, oyo ye yatutegeeza byonna ebimufaako.

Yokaana Omubatiza Ategeeza nga bw'Atali Kristo

¹⁹ Bino bye bigambo Yokaana Omubatiza bye yategeeza abakulembeze b'Abayudaaya bwe baamutumira bakabona n'Abaleevi okuva mu Yerusaalemi ne bamubuuza nti, "Ggwe ani?" ²⁰ Teyagaana kubadamu, wabula yayatulira ddala nti, "Si nze Kristo."
²¹ Ne bamubuuza nti, "Kale ggwe ani? Ggwe Eriya?"

I *Kigambo ye Kristo*

Yokaana Omubatiza n'addamu nti, "Nedda, si nze ye."

Ne bongera okumubuuza nti, "Ggwe Nnabbi ayogera-wako?"

N'addamu nti, "Nedda."

²² Awo ne bamugamba nti, "Abatutumye tunaabagamba nti, Ggwe ani? Weeyita otya?" ²³ N'addamu nti,

"Nze ndi ddooboozi ly'oyo ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka ng'asinziira mu ddungu nti, 'Mutereeze ekkubo lya Mukama mweteekereteekere okujja kwe, nga nnabbi Isaaya bwe yayogera.'"

²⁴ Abaatumbwa baava eri Abafalisaayo. ²⁵ Awo ne babuuza Yokaana nti, "Kale lwaki obatiza, obanga si ggwe Kristo oba Eriya oba nnabbi oli?"

²⁶ Yokaana n'addamu nti, "Nze mbatiza na mazzi, naye waliwo ayimiridde wakati mu mmwe gwe mutamanyi, ²⁷ anvaako emabega, nze sisanira na kusumulula buguwa bwa ngatto ze." ²⁸ Ebyo byali Besaniya, emitala w'omugga Yoludaani, Yokaana Omubatiza gye yabatirizanga.

Yesu Omwana gw'Endiga owa Katonda

²⁹ Ku lunaku olwaddirira, Yokaana Omubatiza n'alaba Yesu ng'ajja, n'agamba nti, "Mulabe Omwana gw'Endiga owa Katonda aggyawo ebibi by'ensi. ³⁰ Ye wuuyo gwe nayogerako, bwe nagamba nti, 'Waliwo omuntu anvaako emabega ye ansinga obuyinza, kubanga ye yaliwo nga nze sinnabaawo.'" ³¹ Nange nnali simumanyi, wabula nze najja okubatiza n'amazzi, ndyoke mulage eri abantu ba Isirayiri."

³² Awo Yokaana Omubatiza n'abategeeza nga bwe yalaba Mwoyo Mutukuvu ng'akka okuva mu ggulu ng'ali ng'ejjiba n'abeera ku Yesu, ³³ n'abagamba nti, "Nze saamutegeera, kyokka Katonda bwe yantuma okubatiza yanjamba nti, 'Bw'olabanga Mwoyo Mutukuvu ng'akka n'abeera ku muntu, nga oyo, ye Kristo abatiza ne Mwoyo Mutukuvu.'" ³⁴ Ekyo nkirabye era nkiweerako obujulirwa nti Ye Mwana wa Katonda."

Abayigirizwa ba Yesu Abaasooka

³⁵ Awo ku lunaku olwaddirira nate Yokaana bwe yali ayimiridde n'abayigirizwa be babiri, ³⁶ Yesu n'ayitawo ng'atambula. Yokaana n'amutunuulira enkaliriza n'agamba nti, "Mulabe Omwana gw'Endiga wa Katonda."

³⁷ Awo abayigirizwa abo ababiri bwe baawulira ekyo ne bagoberera Yesu. ³⁸ Yesu bwe yakyuka n'abalaba nga bamugoberera n'ababuza nti, *"Mwagala ki?"*

Ne bamuddamu nti, "Labbi" (ekitegeeza nti: "Omuyigiriza"), "obeera wa?"

³⁹ N'abaddamu nti, *"Muje mulabeyo."*

Awo ne bagenda naye gye yali abeera, olunaku olwo ne baluzibiza eyo nga bali naye, obudde bwali ng'es-saawa kkumi ez'olweggulo okutuusa akawungeezi.

⁴⁰ Omu ku abo ababiri abaawulira Yokaana ng'ayogera ne bagoberera Yesu, yali Andereya, muganda wa Simooni Peetero. ⁴¹ Awo Andereya n'agenda anoonya muganda we Simooni n'amugamba nti, "Tulabye Masiya" (amakulu nti Kristo). ⁴² Andereya n'atwala Simooni eri Yesu.

Yesu bwe yeetegereza Simooni, n'amugamba nti, *"Ggwe Simooni omwana wa Yokaana, kale onooyitibwanga Keefa,"* amakulu nti Peetero.

Yesu Ayita Firipo ne Nassanayiri

⁴³ Ku lunaku olwaddirira, Yesu n'agenda e Ggaliraaya, bwe yasanga Firipo n'amugamba nti, *"Ngoberera."*

⁴⁴ Firipo yali wa mu kibuga Besusayida ewaabwe wa Andereya ne Peetero. ⁴⁵ Firipo bwe yalaba Nassanayiri, n'amugamba nti, "Tulabye Yesu mutabani wa Yusufu ow'e Nazaaleesi, Musa ne bannabbi gwe baawandiikako."

⁴⁶ Nassanayiri n'amuddamu nti, "Mu Nazaaleesi musobola okuvaamu ekintu ekirungi?"

Firipo kwe kumuddamu nti, "Jjangu weerabireko."

⁴⁷ Nassanayiri bwe yali asemblerera Yesu, Yesu n'agamba nti, *"Laba, Omuyisirayiri wawu ataliimu bukuusa."*

⁴⁸ Nassanayiri kwe kumuddamu nti, "Ontegedde otya?"

Yesu n'amugamba nti, *"Firipo bw'abadde tannaku tuukako, nkulabye ng'oli wansi w'omutiini."*

⁴⁹ Nassanayiri n'amuddamu nti, "Labbi, oli Mwana wa Katonda, gwe Kabaka wa Isirayiri!"

⁵⁰ Awo Yesu n'amugamba nti, *"Okkiriza kubanga nkugambye nti nkulabye ng'oli wansi w'omutiini? Oliraba n'ebisinga awo obukulu."⁵¹ Ddala ddala nkugamba nti oliraba eggulu nga libikkuse ne bamalayika ba Katonda nga balinnya era nga bakkira ku Mwana w'Omuntu."*

2 Awo bwe waayitawo ennaku bbiri ne wabaawo embaga ey'obugole mu Kaana eky'e Ggaliraaya ne nnyina Yesu yaliyo. ² Yesu awamu n'abayigirizwa be nabo baayitibwa. ³ Wayini bwe yaggwaawo, nnyina Yesu n'ajja gy'ali n'amugamba nti, "Tebakyalina wayini."

⁴ Yesu n'amuddamu nti, *"Maama ndeka, kubanga ekiseera kyange tekinnatuuka."*

⁵ Nnyina Yesu n'agamba abaweereza nti, "Kyonna ky'abagamba kye muba mukola."

⁶ Waaliwo amasuwa amanene mukaaga agaategekebwa olw'omukolo gw'Abayudaaya ogw'okwetukuza, buli limu nga lirimu lita kikumi oba kikumi mu ataano.

⁷ Yesu n'agamba abaweereza nti, *"Amasuwa mugajjuze amazzi."* Ne bagajjuza okutuuka ku migo. ⁸ Awo n'abagamba nti, *"Kale musene mutwalire omukulu w'abagabuzi."*

Ne basena ne bamutwalira. ⁹ Omukulu w'abagabuzi bwe yalega ku mazzi agafuuse wayini, nga tamanyi gy'avudde, so nga bo abaweereza baali bamanyi, n'ayita omugole omusajja ¹⁰ n'amugamba nti, "Bulijjo omuntu asooka kugabula wayini omuka, n'oluvannyuma ng'abagenyi be banywedde nnyo, tebakyafaayo olwo n'alyoka agabula ogutali muka nnyo. Naye ggwe wayini omuka gw'osembezzaayo!"

¹¹ Ekyamagero kino, Yesu kye yasookerako okukola mu lwatu mu Kaana eky'e Ggaliraaya, ng'alaga ekitiibwa kye. Abayigirizwa be bwe baakiraba ne bamukkiriza. ¹² Embaga bwe yaggwa Yesu n'adda e Kaperunawumu n'abayigirizwa be n'amalayo ennaku ntono ng'ali eyo ne nnyina ne baganda be.

Yesu Alongoosa Yeekaalu

¹³ Embaga y'Abayudaaya ey'Okuyitako bwe yali eneetera okutuuka Yesu n'ayambuka e Yerusalemi.

¹⁴ N'asanga mu Yeekaalu abaali batunda ente n'endiga n'amayiba era n'abali bawaanyisa ensimbi. ¹⁵ Awo Yesu n'addirira emiguwa n'agifunyaafunya ne giba ng'embooko n'agobawo endiga n'ente, n'asaasaanya n'ensimbi ez'abaali bawaanyisa, n'avuunika n'emmeeza zaabwe. ¹⁶ N'akyukira abaali batunda amayiba n'abagamba nti, *"Bino mubiggye wo. Temufuula Nnyumba ya Kitange katala!"¹⁷* Awo abayigirizwa ne bajjukira Ekyawandiikibwa ekigamba nti, "Obuggya bw'Ennyumba yo, Ayi Mukama, bulindya."

¹⁸ Awo Abayudaaya ne bamubuuza nti, "Kabonero ki k'otulaga nti olina obuyinza okukola bino?"

¹⁹ Yesu kwe kuddamu nti, *"Mumenyewo Yeekaalu eno ngizzeewo mu nnaku ssatu."*

²⁰ Ne bamuddamu nti, "Kiki ky'otegeeza? Yeekaalu eno yatwalira ddala emyaka amakumi ana mu mukaga okuzimba oyinza otya okugizimbira ennaku es-satu?" ²¹ Kyokka Yeekaalu gye yali ayogerako gwe mubiri gwe. ²² Yesu bwe yamala okuzuukira abayigirizwa ne bajjukira nti kino kye yali ayogerako. Ne bakkiriza ebyawandiikibwa n'ebigambo Yesu bye yayogerako.

²³ Awo Yesu bwe yali mu Yerusalemi mu kiseera eky'Embaga ey'Okuyitako, bangi baalaba obubonero bwe yali akola ne bakkiriza erinnya lye. ²⁴ Kyokka Yesu teyabeesiga, kubanga amanyi abantu bonna,

¹ Yeekaalu ya Mukama yalina ekifo Bannaggwanga we baakunjaaniranga ne basinza, nga bazze mu Yeekaalu. Kyokka bakabona baali bakifuusizaamu akatala abaawangayo Ssaddaaka we baggyanga eby'okuwaayo ku lunaku lwa Ssabbiiiti.

²⁵ kubanga yamanya bw'afaanana, nga teyeetaaga kubuulirwa muntu kyali.

Yesu ne Nikodemo

3 Awo waaliwo omukulembeze w'Abayudaaya erinnya lye Nikodemo, Omufalisaayo, ² n'ajja eri Yesu ekiro okwogera naye. N'amugamba nti, "Labbi, tumanyi nti oli muyigiriza eyava eri Katonda kubanga eby'amagero by'okola tewali ayinza kubikola okugyako nga Katonda ali wamu naye."

³ Yesu n'amuddamu nti, *"Ddala ddala nkugamba nti, Omuntu bw'atazaalibwa mulundi gwakubiri tayinza kulaba bwakabaka bwa Katonda."*

⁴ Nikodemo n'amuddamu nti, "Omuntu ayinza atya okuzaalibwa bw'aba nga muntu mukulu? Ayinza okuyingira mu lubuto lwa nnyina omulundi ogwokubiri, n'azaalibwa?"

⁵ Yesu kwe kumuddamu nti, *"Ddala ddala nkugamba nti, Okuggyako ng'omuntu azaaliddwa amazzi n'Omwoyo tasobola kuyingira mu bwakabaka bwa Katonda."*⁶ Ekizaalibwa omubiri kiba mubiri, n'ekizaalibwa Omwoyo kiba mwoyo.⁷ Noolwekyo teweeuunya kubanga nkugambye nti kibagwanira okuzaalibwa omulundi ogwokubiri.⁸ Empewo ekuntira gy'eyagala, n'owulira okuwuuma kwayo, naye tomanyi gy'eva newaakubadde gyegenda; bw'atyo bw'abeera omuntu yenna azaalibwa Omwoyo."

⁹ Nikodemo n'amubuuzza nti, "Ebyo biyinza bitya okubaawo?"

¹⁰ Yesu n'amuddamu nti, *"Ggwe omuyigiriza wa Isir-ayiri, n'otomanya bintu bino?"*¹¹ Ddala ddala nkugamba nti twogera kye tumanyi, ne tutegeeza kye twalaba, so temukkiriza bujulirwa bwaffe.¹² Naye obanga temukkiriza bwe mbabuulira eby'ensi, kale munaasobola mutya okukkiriza bwe nnaababuulira eby'omu ggulu?¹³ Kubanga tewali muntu eyali alinnye mu ggulu, okuggyako eyava mu ggulu, ye Mwana w'Omuntu.¹⁴ Era nga Musa bwe yawanika omusota mu ddungu, bwe kityo n'Omwana w'Omuntu kimugwanira okuwanikibwa,¹⁵ buli amukkiriza alyoke afune obulamu obutaggwaawo.

¹⁶ "Kubanga Katonda bwe yayagala ensi, bw'atyo n'awaayo Omwana we omu yekka, buli muntu yenna amukkiriza aleme kuzikirira, wabula afune obulamu obutaggwaawo."¹⁷ Kubanga Katonda teyatuma Mwana we mu nsi kugisalira musango, wabula ensi erokolebwe okuyita mu ye.¹⁸ Amukkiriza tasalibwa musango, naye atakiriza gumaze okumusinga kubanga takkiriza mu linnya ly'Omwana oyo omu yekka owa Katonda.¹⁹ Era guno gwe musango nti: Omusana guzze mu nsi, kyokka abantu ne baagala ekizikiza okusinga omusana, kubanga ebikolwa byabwe bibi.²⁰ Buli akola ebibi akyawa Omusana era tajja eri musana, ebikolwa bye bireme okumanyibwa.²¹ Naye buli ajja eri omu-

sana akola eby'amazima, ebikolwa bye bimanyibwe nga byakolerwa mu Katonda."

Yesu ne Yokaana Omubatiza

²² Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'abayigirizwa be ne bajja mu nsi y'e Buyudaaya, n'abeera eyo nabo, era n'abatiza. ²³ Mu kiseera ekyo ne Yokaana yali abatiriza mu Enoni okumpi ne Salimu, kubanga awo waaliwo amazzi mangi, era ng'abantu bangi bajja okubatizibwa, ²⁴ olwo nga tannateekabwa mu kkomera. ²⁵ Ne wabaawo empaka wakati w'abayigirizwa ba Yokaana n'Omuyudaaya ku nsonga ey'okutukuzibwa. ²⁶ Ne bajja eri Yokaana ne bamugamba nti, "Labbi, omuntu oli gwe wali naye emitala w'omugga Yoludaani, gwe wayogerako, laba abatiza era abantu bonna bagenda gy'ali."

²⁷ Yokaana n'abaddamu nti, "Omuntu tayinza kuba na kintu okuggyako nga kimuweereddwa okuva mu ggulu. ²⁸ Mmwe mwennyini mukimanyi bulungi nga bwe nabagamba nti, 'Si nze Kristo.' Nze natumbwa okumukulembera. ²⁹ Nannyini mugole ye awasizza, naye mukwano nnannyini mugole ayimirira ng'amuwulidde, era asanyukira nnyo eddoboosi ly'oyo awasizza. Noolwekyo essanyu lyange lituukiridde. ³⁰ Kimugwanira ye okugulumizibwa naye nze okutoowazibwa.

³¹ "Oyo ava mu ggulu, yafuga byonna. Ow'omu nsi, aba wa mu nsi, era ayogera bya mu nsi. ³² Ye ategeeza ebyo bye yalaba ne bye yawulira, so tewali akkiriza by'ategeeza. ³³ Naye oyo akkiriza by'ategeeza akakasa nti Katonda wa mazima. ³⁴ Kubanga oyo eyatumwa Katonda ategeeza ebigambo bya Katonda, n'Omwoyo gw'agaba tagerebwa. ³⁵ Kitaffe ayagala Omwana we era yamukwasa byonna mu mukono gwe. ³⁶ Oyo akkiriza Omwana alina obulamu obutaggwaawo, naye oyo atakiriza Mwana, taliraba bulamu era Katonda amusunguwalira."

Yesu n'Omukazi Omusamaliya

4 Awo Yesu bwe yamanya nti Abafalisaayo bategedde nti abantu bangi bafuuse bayigirizwa be, era ng'abatiza bangi okusinga Yokaana, ² newaakubadde nga Yesu yennyini teyabatiza wabula abayigirizwa be, be baabatizanga, ³ n'ava e Buyudaaya n'addayo e Ggaliraaya.

⁴ Kyali kimugwanira okuyita mu Samaliya. ⁵ Awo n'atuuka mu kibuga ky'e Samaliya ekiyitibwa Sukali, nga kiri kumpi n'ekibanja Yakobo kye yawa mutabani we Yusufu. ⁶ Awo we waali oluzzi lwa Yakobo. Yesu yali akooye olw'olugendo lwe yatambula, n'atuula awo ku luzzi. Obudde bwali ng'essaawa mukaaga ez'omu ttuntu.

⁷ Awo omukazi Omusamaliya bwe yajja okukima amazzi, Yesu n'amugamba nti, *"Mpa ku mazzi nnyweko."*⁸ Mu kiseera ekyo abayigirizwa be baali bagen-

ze mu kibuga okugulayo ku mmere. ⁹ Awo omukazi Omusamaliya n'amugamba nti, "Ggwe Omuyudaaya oyinza otya okusaba nze Omusamaliya amazzi okunywa?" Kubanga Abayudaaya nga tebakolagana na Basamaliya. ¹⁰ Yesu n'amuddamu nti, "*Singa obadde omanyi ekirabo kya Katonda, n'oyo akugamba nti mpa nnywe ku mazzi bw'ali ggwe wandimusabye, naye yandikuwadde amazzi amalamu.*"

¹¹ Omukazi n'amugamba nti, "Ssebo, tolina kalobo, n'oluzzi luwanvu nnyo. ¹² Ate n'ekirala, ggwe oli mukulu okusinga ijajjaffe Yakobo eyatuwa oluzzi luno ate nga yanywangamu ye n'abaana be n'ensolo ze?"

¹³ Yesu n'amuddamu nti, "*Buli muntu yenna anywa ku mazzi gano ennyonta eriddamu okumu-luma.* ¹⁴ *Naye buli anywa ku mazzi nze ge ndimuwa, talirumwa nnyonta emirembe gyonna era galifuuka mu ye ensulo etekalira, ne gakulukuta okutuuka ku bulamu obutaggwaawo.*"

¹⁵ Omukazi n'amugamba nti, "Ssebo, mpa ku mazzi ago, ennyonta eremenga kunnuna era nneme kujjanga wano kukima mazzi."

¹⁶ Yesu n'amugamba nti, "*Genda oyite balo, okome-wo.*"

¹⁷ Omukazi n'amuddamu nti, "Sirina baze!"

Yesu n'amugamba nti, "*Oyogedde kituufu nti tolina balo.* ¹⁸ *Kubanga walina babalo bataano, naye oyo gw'olina kaakano si balo. Ekyo oyogedde mazima.*"

¹⁹ Omukazi n'agamba Yesu nti, "Ssebo, ndaba ng'oli nnabbi. ²⁰ Ku lusozi luno bajajjaffe kwe baasinzizanga. Naye mmwe mugamba nti, Yerusalemi kye kifo ekigwana okusinzizangamu."

²¹ Yesu n'amugamba nti, "*Mukazi wattu nzikiriza, kubanga ekiseera kijja kye mutalisinzizangamu Kitaffe ku lusozi luno wadde mu Yerusalemi.* ²² *Mmwe musinza kye mutamanyi; ffe tusinza kye tumanyi kubanga obulokozi buva mu Buyudaaya.* ²³ *Naye ekiseera kijja, era kituuse, abo abasinza mu mazima bwe banaasinzizanga Kitaffe mu mwoyo ne mu mazima. Kubanga Kitaffe anoonya abo abamusinza era n'abo abamusinza kibagwanira okumusinza mu mwoyo ne mu mazima.* ²⁴ *Kubanga Katonda Mwoyo n'abo abamusinza kibagwanira okumusinza mu mwoyo ne mu mazima.* ²⁵ Omukazi n'amugamba nti, "Weewaawo, mmanyi nti Masiya, gwe bayita Kristo, ajja. Ye bw'alijja, alitutegeeza ebintu byonna." ²⁶ Yesu n'amugamba nti, "*Nze nzuuno ayogera naawe.*"

²⁷ Awo mu kiseera ekyo abayigirizwa ba Yesu ne bakomawo. Ne beewuunya okulaba ng'ayogera n'omukazi. Kyokka ne watabaawo amubuuza nsonga emwogezessa naye wadde bye babadde boogerako. ²⁸ Awo omukazi n'aleka awo ensuwa ye n'agenda mu kibuga n'ategeeza abantu nti, ²⁹ "Mujje mulabe omuntu antegeezessa buli kye nnali nkoze. Ayinza okuba nga ye Kristo?" ³⁰ Ne bava mu kibuga ne bajja eri Yesu.

³¹ Mu kiseera ekyo abayigirizwa baali beegayirira Yesu alye ku mmere, nga bagamba nti, "Labbi lya ku mmere." ³² N'abaddamu nti, "*Nze nnina ekyokulya mmwe kye mutamanyi.*"

³³ Awo abayigirizwa ne beebuzaganya nti, "Waliwo omuntu amuleetedde ekyokulya?" ³⁴ Yesu n'abaddamu nti, "*Ekyokulya kyange kwe kukola eyantuma by'ayagala, era n'okutuukiriza omulimu gwe.* ³⁵ *Mmwe temugamba nti, 'Ekyasigaddeyo emyezi ena amakungula gatuuke?' Kale muyimuse amaaso gammwe, mutunuulire ennimiro! Amakungula gatuuse.* ³⁶ *Akungula asaulwa empeera ye era n'akunjaanyiza ebibala mu bulamu obutaggwaawo, olwo asiga n'akungula balyoke basanyukire wamu.* ³⁷ *Bwe kityo ekigambo nti, 'Omu asiga omulala n'akungula,' kyekiva kiba eky'amazima.* ³⁸ *Mbatumye mmwe okukungula kye mutaasiga. Abalala be baasiga naye mmwe mugobolodde.*"

Abasamaliya Bangi Bakkiriza

³⁹ Abasamaliya bangi ab'omu kibuga abaamukkiri-rizaamu olw'ebyo omukazi bye yabategeeza, ng'abagamba nti, "Antegeezessa buli kye nnali nkoze!" ⁴⁰ Awo Abasamaliya bwe bajja eri Yesu ne bamwe-gayirira yeeyongere okubeera nabo, n'abeera nabo enaku bbiri. ⁴¹ Bangi ne bakkiriza olw'ebyo bye yabategeeza. ⁴² Awo ne bagamba omukazi nti, "Tumukk-iriza si lwa bigambo byo byokka, naye naffe twewuliridde ebigambo bye. Ddala tutegedde nga ye Mulokozi w'ensi."

Yesu Awonya Mutabani w'Omukungu

⁴³ Ennaku ezo ebbiri bwe zaggaawo, Yesu n'ava e Samaliya n'alaga e Ggaliraaya. ⁴⁴ Ye yennyini yagamba nti, "Nnabbi taweebwa kitiibwa mu nsi gy'asibuka." ⁴⁵ Awo Abagaliraaya ne bamwaniriza n'essanyu lingi nnyo, kubanga baali bamaze okulaba eby'amagero bye yakolera mu Yerusalemi bwe baali ku Mbagay'Okuyitako.

⁴⁶ Yesu n'akomawo mu Kaana eky'e Ggaliraaya, gye yafuulira amazzi wayini. Waaliyo omukungu wa gavumenti ow'e Kaperunawumu eyalina mutabani we nga mulwadde. ⁴⁷ Omukungu bwe yawulira nga Yesu avudde e Buyudaaya azze e Ggaliraaya, n'agenda gy'ali n'amusaba agende amuwonyeze mutabani we eyali okumpi n'okufa.

⁴⁸ Yesu n'amugamba nti, "*Temusobola kunzikiriza nga temulabye ku bubonero na byamagero?*"

⁴⁹ Omukungu n'amugamba nti, "Mukama wange, nkusaba oserengete ojje ng'omwana wange tannafa!"

⁵⁰ Awo Yesu n'amugamba nti, "*Ggenda mutabani wo awonye!*" Omusajja n'akkiriza Yesu ky'amugambye n'agenda.

⁵¹ Naye bwe yali ng'akyali mu kkubo abaddu be ne bamusisinkana ne bamutegeeza nti mutabani we

awonye. ⁵² N'ababuza ekiseera omulenzi we yas-suukidde. Ne bamuddamu nti, "Jjo olw'eggulo essaawa nga musanvu omusujja ne gumuwonako!"

⁵³ Awo Kitaawe w'omulenzi n'ajjukira nga ky'ekiseera ekyo Yesu we yamugambira nti, "*Mutabani wo awonye.*" Awo omukungu oyo n'ab'enju ye bonna ne bakkiriza.

⁵⁴ Kino kye kyamagero ekyokubiri Yesu kye yakola ng'akomyewo e Ggaliraaya ng'avudde e Buyudaaya.

Yesu Awonyeza ku Kidiba

5 Oluvannyuma Yesu n'addayo e Yerusalemi abeewo ku emu ku mbaga z'Abayudaaya. ² Munda mu Yerusalemi, okumpi n'Omulyango gw'Endiga waliwo ekidiba ekiyitibwa Besusayida, mu Lwebbulaniya, ekyazimbibwako ebigango bitaano okukyetooolola. ³ Mu bigango ebyo mwagalimirangamu abalwadde bangi nnyo: abalema, abazibe b'amaaso, n'abakoozimbye. ⁴ Kubanga bwe waayitangawo ekiseera malayika wa Mukama n'ajja n'atabula amazzi ago, era omuntu eyasookanga okukka mu kidiba ng'amazzi gaakatabulwa, ng'awonyezebwa. ⁵ Waaliwo omusajja eyali yaakalwalira emyaka amakumi asatu mu munaana. ⁶ Yesu bwe yamulaba n'amanya nga bw'amaze ebbanga eddene nga mulwadde, n'amubuza nti, "*Oyagala okuwonyezebwa?*"

⁷ Omusajja omulwadde n'amuddamu nti, "Ssebo siri-na muntu ayinza kunnyamba okunsuula mu kidiba ng'amazzi gaakatabulwa. Buli lwe ngezaako okukkamu we ntukirayo ng'omulala yansoose dda."

⁸ Yesu n'amugamba nti, "*Situka ozingeko omukeeka gwo otambule.*" ⁹ Amangwago omusajja n'awonyezebwa. N'azingako omukeeka gwe ne yeetambulira.

Olunaku olwo lwali lwa Ssabbiiti. ¹⁰ Abayudaaya kye-baava bagamba omusajja awonyezebbwa nti, "Toteek-wa kwetikka mukeeka gwo ku Ssabbiiti, oba omenye etteeka lya Ssabbiiti."

¹¹ Ye n'addamu nti, "Omuntu amponyenza y'anjam-bye nti, "*Situlawo omukeeka gwo otambule.*"

¹² Ne bamubuza nti, "Omuntu oyo ye ani eyakugambye okusitula omukeeka gwo otambule?"

¹³ Kyokka omusajja eyawonyezebwa yali tamumanyi, kubanga Yesu yali abulidde mu bantu abangi abaali mu kifo ekyo.

¹⁴ Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'amulaba mu Yeekaalu, n'amugamba nti, "*Kaakano oli mulamu, naye toddangamu okwonona, akabi akasingawo kaleme okukutuukako.*" ¹⁵ Omuntu oyo n'agenda n'ategeeza Abayudaaya nti Yesu ye yamuwonya.

¹⁶ Okuva olwo Abayudaaya ne batandika okuyig-ganya Yesu, kubanga yakolanga ebintu ebifaanana ng'ekyo ku Ssabbiiti. ¹⁷ Yesu n'abaddamu nti, "*Kitange bulijjo akola, nange nteekwa okukola.*" ¹⁸ Abayudaaya kyebaava beeyongera okusala amagezi okumutta, kubanga teyakoma ku kya kumenya mateeka ga Ssab-

biiti kyokka, naye yeeyita Omwana wa Katonda, ne yeefuula eyenkanaankana ne Katonda.

¹⁹ Awo Yesu n'abagamba nti, "*Ddala ddala mbagam-ba nti, Omwana taliiko ky'akola ku bubwe, wabula ekyo ky'alaba Kitaawe ng'akola. Kubanga ye by'akola n'Omwana by'akola.*" ²⁰ Kubanga Kitaawe w'Omwana ayagala Omwana we era amulaga ky'akola, era Omwana ajja kukola ebyamagero bingi ebyewuunyisa okusinga na bino. ²¹ Kubanga nga Kitaawe w'Omwana bw'azuukiza abafu, bw'atyo n'Omwana awa obulamu abo baayagala. ²² Era Kitaawe w'Omwana talina n'omu gw'asalira musango, naye obuyinza obw'okusala emisango gyonna yabuwa Omwana we, ²³ abantu bonna balyoke bassengamu Omwana ekitiibwa nga bwe bassa mu Kitaawe ekitiibwa. Atassaamu Mwana kitiibwa, ne Kitaawe eyamutuma tamussaamu kitiib-wa.

²⁴ "*Ddala ddala mbagamba nti, Awulira ebigambo byange, n'akkiriza eyantuma, aba n'obulamu obutagg-waawo, era talisingibwa musango, kubanga aliba avudde mu kuzikirira ng'atuuse mu bulamu.*" ²⁵ Ddala ddala mbagamba nti, Ekiseera kijja, era kituuse, abafu lwe baliwulira eddoozi ly'Omwana wa Katonda, era n'abaliwulira baliba balamu. ²⁶ Kubanga nga Kitaawe w'Omwana bw'alina obulamu mu ye, bw'atyo bwe yawa Omwana okuba n'obulamu mu ye, ²⁷ era ya-muwa obuyinza okusalira abantu emisango, kubanga ye Mwana w'Omuntu.

²⁸ "*Ekyo tekibeewuunyisa, kubanga ekiseera kijja abafu abali mu ntaana lwe baliwulira eddoozi lye*" ²⁹ ne bavaamu kubanga be baakola ebintu ebirun-gi, era balifuna obulamu obutaggwaawo, naye abo abaakolanga ebibi balizuukira ne babonerezeb-wa. ³⁰ Kyokka Nze siyinda kukola kintu kyonna ku bwange. Kitange nga bw'anjam-ba bwe nkola, era n'omusango gwe nsala gwa nsonga kubanga sinoonya bye njagala nze, wabula eyantuma by'ayagala. ³¹ Singa nneyogerako nzekka, bye nneyogerako tebiba bya mazima. ³² Waliwo ategeeza gwe ndi, era mmanyi nga bya njogerako bya mazima.

³³ "*Mmwewe mwatuma ababaka eri Yokaana, era ayo-gedde eby'amazima.*" ³⁴ Ebigambo ebinkakasa tebiva mu muntu, naye ebyo mbyogera mulyoke mulokoleb-we. ³⁵ Oyo ye yali ettaala eyayaka okubaleetera ekitan-gaala, ne musalawo mubeere mu kitangaala ekyo akaseera katono.

³⁶ "*Naye nnina ebinkakasa okukira ebyo ebya Yokaana, bye byamagero bye nkola, Kitange bye yam-pa, era bikakasa nti Kitange ye yantuma*" ³⁷ ne Kitange yennyini eyantuma akakasa ebinkwatako. Temuwuliranga ku ddoozi lye wadde okulaba ekifaananyi kye. ³⁸ N'ekigambo kye tekiri mu mmwe, kubanga temukkiriza oyo gwe yatuma. ³⁹ Munoonya mu Byawandiikibwa kubanga mulowooza nti muyinza okubifuniramu obulamu obutaggwaawo. Kyokka Ebyawandiikibwa ebyo bye binjulira. ⁴⁰ Naye temwa-

gala kujja gye ndi mulyoke mufune obulamu obutagg-waawo.

41 "Sinoonya kusiimibwa bantu.⁴² Naye mmwe mba-manyi temuliimu kwagala kwa Katonda.⁴³ Nzize mu linnya lya Kitange ne mutannyaniriza. Omulala bw'anajja ku bubwe oyo mujja kumwaniriza.⁴⁴ Kale muyinza mutya okukkiriza nga munoonya kusiimibwa bantu bannammwe, so nga temunoonya kusiimibwa Katonda oyo Omu yekka?

45 "Naye temulowooza nti ndibawawaabira eri Kitange. Abawawaabira ye Musa, mmwe gwe mulinamu essuubi.⁴⁶ Singa Musa mumukkiriza, nange mwand-inzikirizza, kubanga yampandiikako.⁴⁷ Kale obanga temukkiriza bye yawandiika, munakkiriza mutya ebigambo byange?"

Yesu Aliisa Abantu Enkumi Ettaano

6 Oluvannyuma lw'ebyo, Yesu n'asomoka ennyanja ey'e Ggaliraaya, era eyitibwa ey'e Tiberiya. ² Ekibiina ky'abantu kinene ne bamugoberera, kubanga baalaba ebyamagero bye yakola ng'awonya abalwadde. ³ Awo Yesu n'alinnya ku lusozi n'atuula wansi n'abayigirizwa be. ⁴ Embaga y'Abayudaaya eyitibwa Okuyitako yali eri kumpi okutuuka.

⁵ Yesu bwe yayimusa amaaso n'alaba ekibiina ky'abantu ekinene, nga bajja gy'ali, n'agamba Firipo nti, *"Tunaagula wa emmere okuliisa abantu abo bona?"* ⁶ Yayogera atyo kugezesa Firipo, kubanga Yesu yali amanyi ky'agenda okukola.

⁷ Firipo n'amuddamu nti, "Emmere egula eddinaali ebikumi ebibiri teesobole na kubabuna, buli omu okulyako akatono."

⁸ Awo omu ku bayigirizwa be, Andereya muganda wa Simooni Peetero, n'amugamba nti, ⁹ "Wano waliwo omulenzi alina emigaati etaano egya sayiri, n'ebyen-nyanja bibiri. Naye bino binaagasa ki abantu abangi bwe bati?"

¹⁰ Yesu n'abagamba nti, *"Mutuuze abantu."* Waaliwo omuddo mungi mu kifo ekyo. Awo abantu ne batuula, ne baba abasajja ng'enkumi ttaano. ¹¹ Awo Yesu n'atoola emigaati ne yeebaza Katonda, n'agabula abantu abatudde. N'ebyennyanja n'akola bw'atyo. Bona ne balya ne bakkuta.

¹² Oluvannyuma Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, *"Kale mukunjaanye obutundutundu obusigaddewo tuleme kufiirwa."* ¹³ Ne babukunjaanya, ne bajjuza ebisero kkumi na bibiri eby'obutundutundu obwava mu migaati etaano egya sayiri, obwasigalawo nga bamaze okulya.

¹⁴ Abantu bwe baalaba ekyamagero Yesu kye yakola ne bagamba nti, "Ddala ono ye Nnabbi oli alindirirwa okujja mu nsi!" ¹⁵ Yesu bwe yategeera nti bategeka okumukwata bamufuule kabaka waabwe n'addayo yekka ku lusozi.

Yesu Atambulira ku Mazzi

¹⁶ Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ba Yesu ne baserengeta ku nnyanja ¹⁷ ne basaabala mu lyato ne boolekera Kaperunawumu. N'obudde bwali buzibye nga ne Yesu tannaba kutuuka gye bali. ¹⁸ Awo omuyaga ne gukunta mungi, ennyanja n'esiikuuka. ¹⁹ Bwe baavugako kilomita nga ttaano oba mukaaga, ne bala-ba Yesu ng'atambulira ku mazzi, ng'asemberera eryato, ne batya. ²⁰ Yesu n'abagamba nti, *"Ye Nze, temutya!"* ²¹ Ne baagala okumuyingiza mu lyato, amangwago eryato ne ligoba ku ttale gye baali bagenda.

Abantu Banoonya Yesu

²² Ku lunaku olwaddirira, ekibiina ky'abantu abaasigala emitala w'eri, ne balabawo eryato limu lyokka, ne bamanya ng'abayigirizwa be baawunguka bokka mu lyato. ²³ Kyokka amaato ne gava e Tiberiya ne gagoba awo kumpi n'ekifo abantu we baaliira emigaati Yesu gye yabawa ng'amaze okwebaza. ²⁴ Awo abantu bwe baalaba nga Yesu taliwo wadde abayigirizwa be, ne bakwata amaato ne bawunguka ne batuuka e Kaperunawumu nga banoonya Yesu.

²⁵ Bwe baamulaba emitala w'ennyanja ne bamubuza nti, "Labbi, watuuse ddi wano?"

²⁶ Yesu n'abaddamu nti, *"Ddala ddala mbagamba nti munnoonya si lwa kubanga mwalaba obubonero, naye lwa kubanga mwalya emigaati ne mukkuta.²⁷ Temukolerera mmere eggwaawo, wabula munoonye emmere ebeerera era etuusa mu bulamu obutaggwaawo, Omwana w'Omuntu gy'alibawa, kubanga Kitaawe w'Omwana amussizaako ak-abonero."*

²⁸ Awo ne bamubuza nti, "Tukole ki okutuukiriza ekyo Katonda ky'ayagala?"

²⁹ Yesu n'abaddamu nti, *"Katonda ky'ayagala mukole kwe kukkiriza oyo gwe yatuma."*

³⁰ Ne bamugamba nti, "Kale kabonero ki ggwe k'okola, tulabe tukukkirize? Onookola kabonero ki?" ³¹ Bajjajaffe baalya emmaanu mu ddungu nga bwe kyawandi-ikibwa nti, 'Yabawa emmere okuva mu ggulu balye.'

³² Awo Yesu n'abagamba nti, *"Ddala ddala mbagam-ba nti Musa si ye yabawa emmere eva mu ggulu, wabula Kitange ye yabawa emmere ey'amazima eva mu ggulu.³³ Emmere ya Katonda ye eva mu ggulu, era ye awa ensi obulamu."*

³⁴ Ne bamugamba nti, "Mukama waffe, tuwenga emmere eyo buli lunaku."

³⁵ Yesu n'abaddamu nti, *"Nze mmere ey'obulamu. Ajja gye ndi enjala teriddayo kumuluma, era abo abanzikiriza tebaliddayo kulumwa nnyonta.³⁶ Naye nabagamba nti mundabye naye era ne mutanzikiriza.³⁷ Buli muntu Kitange gw'ampa alijja gye ndi, era buli ajja gye ndi sirimugobera bweru.³⁸ Kubanga*

ekyanzigya mu ggulu kwe kukola ekyo Katonda eyantuma ky'ayagala, so si Nze bye njagala ku bwange.³⁹ Eyantuma ky'ayagala kye kino: Ku abo be yampa nneme kubulwako n'omu wabula bonna mbazuukize ku lunaku olw'enkomerero.⁴⁰ Kubanga Kitange ky'ayagala kye kino nti buli alaba Omwana we n'amukkiriza afuna obulamu obutaggwaawo ku lunaku olw'enkomerero."

Yesu y'Emmere ey'Obulamu

⁴¹ Awo Abayudaaya ne batandika okwemulugunyiza Yesu, kubanga yabagamba nti, "Nze mmere eyava mu ggulu."⁴² Ne bagamba nti, "Ono si ye Yesu omwana wa Yusufu? Kitaawe ne nnyina tubamanyi. Kale ayinza atya okugamba nti, 'Nava mu ggulu?'"

⁴³ Yesu n'abagamba nti, "Temwemulugunya."⁴⁴ Tewali ayinza kujja gye ndi wabula nga Kitange eyantuma amuyise, era Nze ndimuzuukiza ku lunaku olw'enkomerero.⁴⁵ Kubanga kyawandiikibwa mu bannabbi nti, 'Bonna baliyigirizibwa Katonda.' Era buli gw'ayigiriza n'ategeera amazima ajja gye ndi.⁴⁶ Si kuba nti waliwo eyali alabye ku Kitange, wabula oyo eyava eri Katonda, ye yalaba Kitaawe.⁴⁷ Ddala ddala mbagamba nti, Akkiriza aba n'obulamu obutaggwaawo!⁴⁸ Nze mmere ey'obulamu.⁴⁹ Bajjajjammwe baalya emaanu mu ddungu ne bafa.⁵⁰ Eno y'emmere eyava mu ggulu, buli agiryako aleme okufa.⁵¹ Nze mmere ennamu eyava mu ggulu omuntu bw'alya ku mmere eno aliba mulamu emirembe n'emirembe. Emmere gye ndigaba okuleetera ensi obulamu, gwe mubiri gwange."

⁵² Awo Abayudaaya ne batandika okuwakana bokka na bokka nga bagamba nti, "Ono ayinza atya okutuwa omubiri gwe okugulya?"

⁵³ Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti bwe mutalya mubiri gwa Mwana wa Muntu, ne munywa n'omusaayi gwe, temuyinza kuba na bulamu mu mmwe."⁵⁴ Buli alya omubiri gwange n'anywa n'omusaayi gwange, ng'afunye obulamu obutaggwaawo era ndimuzuukiza ku lunaku olw'enkomerero.⁵⁵ Kubanga omubiri gwange kye kyokulya ddala n'omusaayi gwange kye kyokunywa ddala.⁵⁶ Oyo alya ku mubiri gwange era n'anywa omusaayi gwange abeera mu nze, era nange mbeera mu ye.⁵⁷ Nga Kitange eyantuma bw'ali omulamu, nange bwe ndi omulamu ku bwa Kitange, noolwekyo oyo alya ku nze naye aliba mulamu ku bwange.⁵⁸ Eno ye mmere eva mu ggulu. Teri ng'eyo bajjajjammwe gye baalya ne bafa. Alya emmere eno anaabanga mulamu emirembe n'emirembe."⁵⁹ Ebyo Yesu yabyogera ng'ayigiriza mu kkuŋŋaaniro e Kaperunawumu.

Abayigirizwa Abamu Baleka Yesu

⁶⁰ Abayigirizwa ba Yesu bangi bwe baabiwulira ne bagamba nti, "Ekigambo ekyo kizibu okutegeera. Ani

asobola okutunnonnyola ky'agamba?"⁶¹ Awo Yesu bwe yategeera nga n'abayigirizwa be bakyemulugunya yako, n'abagamba nti, "Ekyo kibeesittaza?"⁶² Kale mulirowooza ki bwe muliraba Omwana w'Omuntu ng'addayo gye yava?⁶³ Mwoyo Mutukuvu y'awa obulamu. Omubiri teguliiko kye gugasa. Ebigambo bye njogedde gye muli gwe mwoyo era bwe bula-mu.⁶⁴ Naye era abamu ku mmwe temukkiriza." Kubanga okuva ku lubereberye Yesu yategeera abatamukkiriza era n'oyo agenda okumulyamu olukwe. ⁶⁵ Awo n'agamba nti, "Kyennava njamba nti tewali ayinza kujja gye ndi bw'atakiweebwa Kitange."

⁶⁶ Okuva olwo bangi ku bayigirizwa be ne bamuvaako ne bataddayo kuyita naye.

⁶⁷ Awo Yesu n'akyukira abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'ababuza nti, "Nammwe mwagala kugenda?"

⁶⁸ Simooni Peetero n'amuddamu nti, "Mukama waffe, tunaagenda eri ani? Ggwe wekka gw'olina ebigambo by'obulamu obutaggwaawo. ⁶⁹ Ffe tubikkiriza era tumanyi nti oli Mutukuvu wa Katonda."

⁷⁰ Awo Yesu kwe kubagamba nti, "Mmwe ekkumi n'ababiri si nze nabalonda? Naye omu ku mmwe Setaanii!"⁷¹ Yesu yayogera ku Yuda, mutabani wa Simooni Isukalyoti, kubanga ye yali agenda okumulyamu olukwe.

Yesu ne Baganda be

⁷ Oluvannyuma lw'ebyo, Yesu n'alaga e Ggaliraaya, kubanga teyayagala kubeera mu Buyudaaya, kubanga Abayudaaya baali bamunoonya okumutta. ² Naye embaga y'Abayudaaya eyitibwa ey'Ensiisira yali eneetera okutuuka. ³ Baganda ba Yesu ne bamugamba nti, "Vva wano, olage mu Buyudaaya, abayigirizwa bo balabe ebyamagero by'okola. ⁴ Tosobola kwatiikirira nga weekwese. Kale obanga, okola ebintu ebyo, weerage eri ensi." ⁵ Baganda be nabo tebamukkiriza. ⁶ Yesu n'abaddamu nti, "Ekiseera kyange eky'okugenda tekinnatuuka. Naye mmwe muyinza okugenda mu kiseera kyonna we mwagalira."⁷ Mmwe ensi teyinza kubakyawa, naye Nze enkyawa kubanga ngitegeeza ebikolwa byayo ebibi.⁸ Mmwe mwambuke ku mbaga. Nze sijja kwambuka ku mbaga eno, kubanga ekiseera kyange tekinnatuuka."⁹ Bwe yamala okubagamba ebyo n'asigala mu Ggaliraaya.

Yesu ku Mbaga ey'Ensiisira

¹⁰ Baganda be bwe bamala okwambuka ku mbaga naye n'ayambuka, mu kyama so si mu lwatu. ¹¹ Awo Abayudaaya ne bamunoonya ku mbaga nga beebuza nti, "Omusajja oli, ali ludda wa?"

¹² Ne wabaawo oluvuuvuumu lungi mu bantu. Abamu ne bagamba nti, "Mulungi." Naye abalala nga bagamba nti, "Nedda, alimba abantu." ¹³ Kyokka

olw'okutya Abayudaaya, tewaaliwo amwogerako mu lwatu.

Yesu Ayigiriza ku Mbaga

¹⁴ Awo mu makkati g'embaga Yesu n'ayambuka mu Yeekaalu n'ayigiriza. ¹⁵ Abakulembeze b'Abayudaaya ne beewuunya nga bagamba nti, "Omuntu ono ayinza atya okumanya okusoma so nga tasomangako?"

¹⁶ Awo Yesu kwe kubaddamu nti, *"Nze sibayigiriza byange ku bwange, wabula eby'oyo eyantuma."* ¹⁷ *Buli ayagala okukola Katonda by'ayagala, ategeera obanga bye njigiriza byange ku bwange oba bya Katonda.* ¹⁸ *Ayogera ku bubwe anoonya kitiibwa kye, naye oyo anoonya ekitiibwa ky'oyo eyantuma wa mazima so n'obutali butuukirivu tebuba mu ye. Musa teyabawa amateeka?* ¹⁹ *Ku mmwe tekuliiko n'omu akwata mateeka. Kale lwaki musala amagezi okunzita?"*

²⁰ Ekibiina ky'abantu ne baddamu nti, "Oliko dayimooni! Ani asala amagezi okukutta?" ²¹ Yesu n'adadamu nti, *"Nakola ekikolwa kimu ku Ssabiiti buli muntu ne yeewuunya."* ²² *Musa kyeyava abalagira okukomolebwa, okukomolebwa tekwatandikira ku Musa wabula kwatandikira ku bajajjammwe; ne ku Ssabiiti mukomola omuntu.* ²³ *Obanga mukomola ku Ssabiiti etteeka lya Musa lireme okumenyebwa, kale lwaki Nze munsunguwalira olw'okuwonya omuntu ku Ssabiiti, n'aba mulamu ddala?* ²⁴ *Temusalanga musango okusinziira ku ndabika, naye musalenga omusango ogw'ensonga."*

Yesu ye Kristo

²⁵ Awo abantu abamu ab'omu Yerusalemi ne beebuzaganya nga bagamba nti, "Ono si ye muntu gwe banoonya okutta?" ²⁶ Kale wuuno ayigiriza lwatu, ate tebaliiko kye bamugambako. Osanga abakulembeze bategedde nti omuntu ono ye Kristo! ²⁷ Naye tumanyi omuntu ono gy'ava; so nga Kristo bw'alijja tewaliba n'omu amanya gy'ava."

²⁸ Awo Yesu bwe yali ng'akyayigiriza mu Yeekaalu n'akangula ku ddooboozi n'agamba nti, *"Ddala mumanyi ne gye nva mumanyiyo. Sajja ku bwange wabula ekituufu nti oyo eyantuma gwe mutamanyi."* ²⁹ *Nze mmumanyi, kubanga nava gy'ali, era ye yantuma."*

³⁰ Awo ne basala amagezi okumukwata, kyokka tewaali amukwatako, kubanga ekiseera kye kyali tekinnaba kutuuka. ³¹ Naye bangi mu bibiina by'abantu ne bamukkiriza, ne bagamba nti, "Kale Kristo bw'alijja, alikola eby'amagero ebisinga eby'ono byakoze?"

³² Awo Abafalisaayo ne bawulira abantu nga boogera ku Yesu mu bwama. Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne batuma abaweereza baabwe okumukwata. ³³ Awo Yesu n'agamba nti, *"Nzija kumala nammwe ebbanga ttono, ndyoke nzireyo eri oyo eyantuma."* ³⁴ *Mulinnoonya, naye temugenda kundaba, nga gye ndi, mmwe temuyinza kutuukayo."*

³⁵ Awo Abayudaaya ne beebuzaganya nti, "Omuntu ono alaga wa gye tutalimulabira? Ayagala kugenda eri abo abaasaasaanira mu Buyonaani, ayigirize Abayonaani? ³⁶ Ategeza ki bw'agamba nti, *'Mulinnoonya, naye temulindaba?'* Era nti, *'Gye ndaga temuyinza kutuukayo?'"*

Ensulo z'Amazzi amalamu

³⁷ Awo ku lunaku olw'embaga olusembayo, olusingira ddala obukulu, Yesu n'ayimirira n'ayogera n'eddooboozi ery'omwanguka n'agamba nti, *"Buli alina ennyonta, ajje gye ndi anywe!"* ³⁸ *Ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti buli akkiriza Nze emigga egy'amazzi amalamu girikulukuta nga gifulumu mu mutima gwe!"* ³⁹ Yesu yali ayogera ku Mwoyo Mutukuvu, abamukkiriza gwe baali bagenda okufuna, kubanga Mwoyo oyo yali tannagabibwa, kubanga Yesu yali tannaba kugulumizibwa.

⁴⁰ Abantu abamu mu kibiina bwe baawulira ng'ayogera bw'atyo, ne bagamba nti, "Ddala omuntu ono ye Nnabbi." ⁴¹ Abalala ne bagamba nti, "Omuntu ono ye Kristo." Naye abalala ne bagamba nti, "Nedda, Kristo tayinza kuba ng'ava mu Ggaliraaya." ⁴² Kubanga Ekyawandiikibwa kigamba nti: Kristo wa kuva mu zzadde lya Dawudi, era nga wa kuzaalibwa mu Besirekemu, ekibuga kya Dawudi mwe yali. ⁴³ Awo ekibiina ne kyesalamu olwa Yesu. ⁴⁴ Abamu ne baagala okumukwata, kyokka ne wabulawo amukwatako.

Obutakkiriza bw'Abakulembeze b'Abayudaaya

⁴⁵ Awo abaweereza b'abakabona abakulu n'Abafalisaayo ne baddayo eri bakabona abakulu n'Abafalisaayo. Abakulembeze Ne bababuuza nti, "Lwaki temumuleese?" ⁴⁶ Abaweereza ne baddamu nti, "Ebigambo by'ayogera bya kitalo, tetubiwulirangako." ⁴⁷ Abafalisaayo ne babagamba nti, "Era nammwe abakyamizza?" ⁴⁸ Waliwo n'omu ku bakulembeze wadde ku Bafalisaayo eyali akkiririzza mu muntu oyo? ⁴⁹ Naye ekibiina ky'abantu bano abatamanyi mateeka, bakolimid-dwa!"

⁵⁰ Awo Nikodemo, omu ku bo eddako eyagenda eri Yesu, n'abuuza nti, ⁵¹ "Amateeka gaffe gakkiriza okusalira omuntu omusango nga tannaba kuwozesebwa okutegeera ky'akoze?" ⁵² Ne bamuddamu nti, "Naawe wava Ggaliraaya? Nnoonyereza, ojja kulaba nti e Ggaliraaya teva nnabbi."

⁵³ Awo ne baabuka, buli omu n'addayo eka.

Omukazi Eyakwatibwa ng'Ayenda

8 Awo Yesu n'alaga ku lusozi olwa Zeyituuni. ² Ku makya ennyo n'akomawo mu Yeekaalu, abantu bonna ne bajja gy'ali, n'atuula n'abayigiriza. ³ Awo abannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne baleeta omukazi gwe baakwata ng'ayenda, ne bamuteeka wakati mu maaso g'ekibiina. ⁴ Ne bagamba Yesu nti,

"Omuyigiriza, omukazi ono akwatibbwa ng'ayenda.⁵ Amateeka Musa ge yatulagira gagamba kubakuba mayinja abali ng'ono. Noolwekyo ggwe ogamba otya ku nsonga eyo?"⁶ Ekyo baakyogera nga bamegeza, bafune kye banaasinziirako okumuwawaabira.

Naye Yesu n'akutama n'awandiika ku ttaka n'olunwe.⁷ Bwe beeyogera okumubuza, n'akutaamulukuka, n'agamba nti, "Mu mmwe atayoonangako y'aba asooka okumukuba ejinja."⁸ N'addamu okukutama, era n'awandiika ku ttaka n'olunwe.⁹ Bwe baawulira ebyo, ne basebulukuka kinnoomu, abasinga obukulu nga be basoose, okutuusa Yesu n'omukazi bwe baasigalawo bokka mu maaso g'ekibiina.¹⁰ Awo Yesu n'akutaamulukuka ate, n'abuza omukazi nti, "Abakuwawaabira baluwa?"

¹¹ Omukazi n'amuddamu nti, "Mukama wange, tewali n'omu."

Yesu n'amugamba nti, "Nange sikusalira musango kukusinga. Genda, naye toddangayo okwonoona."

Yesu gwe Musana gw'Ensi

¹² Awo Yesu n'ayongerera okwogera n'ekibiina, n'agamba nti, "Nze Musana gw'ensi. Angoberera taatambulirenga mu kizikiza, wabula anaabeeranga n'omusana ogw'obulamu."

¹³ Abafalisaayo ne bamugamba nti, "Weeyogerako naye by'oyogera bya bulimba."

¹⁴ Yesu n'abaddamu nti, "Newaakubadde neyogerako, bye njogera bituufu, kubanga mmanyi gye nava ne gye ndaga. Naye mmwe temumanyi gye nva wadde gye ndaga.¹⁵ Mmwe musala omusango ng'abantu obuntu. Nze siriiko gwe nsalira musango.¹⁶ Naye singa mbadde nsala omusango, ensala yange ya mazima, kubanga siri nzekka, naye ndi ne Kitange eyantuma.¹⁷ Amateeka gammwe gagamba nti ssinga abajulirwa babiri bakkiriziganya ku kintu, obujulirwa bwabwe buba bwa mazima.¹⁸ Kale Nze nneyogerako era n'oyo eyantuma ategeeza ebyange."

¹⁹ Awo ne bamubuza nti, "Kitaawo ali ludda wa?" Yesu n'abaddamu nti, "Nze temuntegeera ne Kitange temumutegeera. Singa muntegeera ne Kitange mwandimutegedde."

²⁰ Ebigambo ebyo Yesu yabyogerera mu kifo omutekebwa ebirabo, bwe yali ng'ayigiriza mu Yeekaalu. Naye ne wataba amukwata, kubanga ekiseera kye kyali tekinnatuuka. ²¹ Awo Yesu ne yeeyongerera, n'abagamba nate nti, "Nze njenda, mulinnoonya, naye mulifiira mu bibi byammwe. Gye njenda mmwe temuyinza kujjaya."

²² Awo Abayudaaya ne bagamba nti, "Agenda kwetta kyava agamba nti, 'Nze gye ndaga, mmwe temuyinza kujjaya?'"²³ Yesu n'abagamba nti, "Mmwe muli ba ku nsi, naye Nze ndi wa mu ggulu. Mmwe muli ba ku nsi kuno, Nze siri wa ku nsi kuno.²⁴ Kyenvudde mbagam-

ba nti mulifiira mu bibi byammwe, kubanga bwe mutakkiriza nti nze wuuyo, Omwana wa Katonda, mulifiira mu bibi byammwe."

²⁵ Ne bamubuza nti, "Ggwe ani?"

Yesu n'abaddamu nti, "Lwaki mbategeeza?"²⁶ Nnina bingi eby'okuboogerako n'okubasalira omusango okubasinga, kyokka eyantuma wa mazima, era ebyo bye nawulira okuva gy'ali bye ntegeeza ensi."

²⁷ Kyokka tebaategeera Kitaawe gw'ayogerako.

²⁸ Awo Yesu n'abagamba nti, "Bwe mulimala okuwaniika Omwana w'Omuntu ne mulyoka mutegeera nti nze wuuyo, era siriiko kye nkola ku bwange, naye njogera ebyo Kitange bye yanjigiriza.²⁹ Era oyo eyantuma ali nange, tandekanga bw'omu, kubanga bulijjo nkola by'ayagala."³⁰ Yesu bwe yayogera ebigambo ebyo bangi ne bamukkiriza.

Abaana ba Ibulayimu

³¹ Awo Yesu n'agamba Abayudaaya abaamukkiriza nti, "Bwe munywerera ku kigambo kyange muba bayigirizwa bange ddala.³² Era mulitegeera amazima, n'amazima galibafuula ba ddembe."³³ Ne bamuddamu nti, "Ffe tuli bazzukulu ba Ibulayimu, tetubangako badu ba muntu n'omu. Oyinza otya okugamba nti, 'Muli-fuuka ba ddembe?'"

³⁴ Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti buli akola ekibi aba muddu wa kibi.³⁵ Omuddu taba wa lubeerera mu maka, naye omwana ye, aba waamu ennaku zonna.³⁶ Kale, Omwana bw'alibafuula ab'eddembe, mulibeerera ddala ba ddembe.³⁷ Weewaawo ntegeera nga muli bazzukulu ba Ibulayimu, naye ate abamu ku mmwe musala amagezi okunzita, kubanga ekigambo kyange temukikiriza.³⁸ Nze mbategeeza ebyo Kitange bye yandaga, nammwe mukola ebyo kitammwe bye yababuulira."³⁹ Ne bamuddamu nti, "Kitaffe ye Ibulayimu." Yesu n'abaddamu nti, "Singa mubadde baana ba Ibulayimu mwandikoze ebyo Ibulayimu bye yakola.⁴⁰ Naye kaakano, Nze ababuulidde ebyo byennyini bye nawulira okuva eri Katonda musala amagezi okunzita. Ekifaanana ng'ekyo Ibulayimu teyakikola.⁴¹ Mukola emirimu gya kitammwe."

Ne bamuddamu nti, "Ffe tetwazaalibwa mu bwenzi, Kitaffe gwe tulina ali omu, ye Katonda."

⁴² Yesu n'abagamba nti, "Singa Katonda ye Kita-mmwe mwandinjagadde, kubanga nava gy'ali okujja gye muli, sajja ku bwange wabula ye yantuma.⁴³ Lwaki temutegeera bye njogera? Kubanga temwagala kuwulira bigambo byange.⁴⁴ Kubanga Setaani ye kita-mmwe era nammwe mwagala okukola ebyo kita-mmwe by'ayagala. Okuva ku lubereberye mutemu era tanywerera mu mazima, era mu ye temuli mazima. Bw'ayogera eby'obulimba ayogera ebiva mu bibye, kubanga mulimba era kitaawe w'abalimba.⁴⁵ Naye kubanga njogera mazima kyemuva mutanzikiriza.⁴⁶ Ani mu mmwe annimiriza ekibi? Bwe njogera

*amazima, kiki ekibagaana okunzikiriza?*⁴⁷ *Buli muntu wa Katonda awulira ebigambo bya Katonda. Naye mmwe temuwulira kubanga temuli ba Katonda.*

⁴⁸ Awo Abayudaaya ne baddamu Yesu nti, "Tetuli batuufu okugamba nti oli Musamaliya, era oliko dayimooni?"

⁴⁹ Yesu n'abaddamu nti, *"Nze siriiko dayimooni, naye nzisaamu Kitange ekitiibwa naye mmwe temunzisaamu kitiibwa."*⁵⁰ *Naye Nze sinoonya kussibwamu kitiibwa, waliwo omu ye akisaanira era y'alamula.*⁵¹ *Ddala ddala mbagamba nti, Buli anywerera ku kigambo kyange talifa emirembe n'emirembe.*

⁵² Awo Abayudaaya ne bamuddamu nti, "Kaakano tutegeeredde ddala nti oliko dayimooni. Ibulayimu yafa era ne bannabbi baafa, ate ggwe ogamba nti, 'Buli anywerera ku kigambo kyange talifa emirembe n'emirembe.'"⁵³ Ggwe mukulu okukira jjajjaffe Ibulayimu eyafa? Bannabbi nabo baafa. Ggwe weeyita ani?"

⁵⁴ Yesu n'addamu nti, *"Singa Nze neegulumiza okwegulumiza kwange tekubaamu nsa, angulumiza ye Kitange mmwe gwe muyita Katonda wammwe,"*⁵⁵ *mmwe temumumanyi. Nze mmumanyi. Bwe ngamba nti simumanyi mba mulimba nga mmwe bwe muli. Nze mmumanyi era n'ekigambo kye nkikuma.*⁵⁶ *Kitammwe Ibulayimu yasanyuka okulaba olunaku lwange. Yamanya nti nzija era ne kimusanyusa."*

⁵⁷ Abayudaaya ne bamugamba nti, "Tonnaweza na myaka amakumi ataano egy'obukulu n'ogamba nti walaba Ibulayimu?"

⁵⁸ Yesu n'abaddamu nti, *"Ddala ddala mbagamba nti Ibulayimu yali tannabaawo, Nze nga wendi."*⁵⁹ Awo ne bakwata amayinja okumukuba, kyokka Yesu ne yeekweka n'afulumu mu Yeekaalu.

Yesu Awonya Omuzibe w'Amaaso

⁹ Awo Yesu bwe yali ng'atambula, n'alaba omusajja eyazaalibwa nga muzibe w'amaaso. ² Abayigirizwa be ne bamubuuza nti, "Labbi, ani eyayonoona, ono oba bazadde be alyoke azaalibwe nga muzibe w'amaaso?"

³ Yesu n'addamu nti, *"Ku bonna omusajja ono newaakubadde bazadde be tekuliiko yayonoona, wabula kino kyabaawo emirimu gya Katonda girabikire ku ye."*⁴ *Kale kitugwanidde okukola emirimu gy'oyo eyantuma, obudde nga bukyali misana. Ekiro kijja omuntu mw'atasobolera kukola.*⁵ *Kyokka Nze bwe mbeera mu nsi mba musana gwa nsi."*

⁶ Yesu bwe yamala okwogera bw'atyo, n'awanda amalusu ku ttaka n'atabula, n'alisiiga ku maaso g'omusajja oyo. ⁷ N'amugamba nti, *"Genda onaabe mu kidiba kya Sirowamu,"* amakulu nti, "Eyatumibwa". Awo omusajja n'agenda, n'anaaba, n'adda ng'alaba.

⁸ Baliraanwa b'oyo eyawonyezebwa era n'abalala abaali bamumanyi nga muzibe w'amaaso, asabiriza, ne beebuzaganya nti, "Ono si ye musajja oli eyatuu-

langa wali ng'asabiriza?" ⁹ Abamu ne bagamba nti, "Ye ye," abalala ne bagamba nti, "Nedda, anaamufaanana bufaananyi." Kyokka ye n'abagamba nti, "Ye nze ddala." ¹⁰ Bo kwe ku mubuuza nti, "Kale amaaso go gaazibuse gaty?" ¹¹ N'abategeeza nti, "Omuntu ayitibwa Yesu, yatabula ettaka n'alinsiiga ku maaso, n'andagira nti, 'Genda e Sirowamu onaabe.' Ne ngenda ne naaba, ne nsobola okulaba."

¹² Ne bamubuuza nti, "Ali ludda wa?" N'addamu nti, "Simanyi."

Abafalisaayo Bakemekkereza Eyawonyezebwa

¹³ Awo ne batwala omusajja eyali omuzibe w'amaaso eri Abafalisaayo. ¹⁴ Olunaku olwo Yesu lwe yatabulirako ettaka n'azibula omusajja oyo amaaso, lwali lwa Ssabbiiti. ¹⁵ Abafalisaayo nabo ne babuuza omuntu oyo engeri gye yazibuka amaaso. Awo n'ababuulira ng'agamba nti, "Yesu yatabula ettaka n'alinsiiga ku maaso, ne naaba, kaakano ndaba."

¹⁶ Abamu ku bo ne bagamba nti, "Omusajja oyo Yesu teyava wa Katonda kubanga takwata Ssabbiiti." Kyokka abalala ne bagamba nti, "Omuntu omwonoonyi ayinza atya okukola eby'amagero ebi-faanana bwe bityo?" Ne wabaawo okwawukana kunene mu bo.

¹⁷ Awo Abafalisaayo ne bakyukira omusajja eyali omuzibe w'amaaso ne bamubuuza nti, "Omuntu oyo eyakuzibula amaaso olowooza wa ngeri ki?"

Omusajja n'addamu nti, "Ndowooza nnabbi."

¹⁸ Ne batakkiriza nti omusajja oyo yali muzibe, okutuusa lwe baayita abazadde be, ¹⁹ ne bababuuza nti, "Ono mutabani wammwe? Era yazaalibwa nga muzibe wa maaso? Kale obanga bwe kiri kaakano asobola atya okulaba?"

²⁰ Bakadde be ne baddamu nti, "Tumanyi ng'oyo ye mutabani waffe era nga yazaalibwa muzibe wa maaso."

²¹ Naye engeri gye yazibukamu amaaso tetugimanyi, era n'eyamuzibula amaaso tetumumanyi. Wuuyo musajja mukulu mumwebuulize ajja kweyogerera."

²² Ekyaboogeza batyo lwa kutya Bayudaaya. Kubanga Abayudaaya baali bamaze okuteesa nti buli ayatula nti Yesu ye Kristo agobebwe mu kunjaaniriro. ²³ Ekyo kye kyaboogeza nti, "Wuuyo musajja mukulu mumwebuulize."

²⁴ Awo ate ne bongera okuyita omusajja eyali omuzibe w'amaaso ne bamugamba nti, "Gulumiza Katonda, kubanga tumanyi omusajja oyo mwonoonyi."

²⁵ Omusajja n'addamu nti, "Oba mwonoonyi oba si mwonoonyi simanyi, wabula kye mmanyi kiri kimu nti nnali muzibe w'amaaso, naye kaakano ndaba."

²⁶ Kyebaava bamubuuza nti, "Kiki kye yakola? Amaaso yagazibula atya?"

²⁷ Omusajja n'addamu nti, "Nabategeezezza dda ne mutawuliriza. Lwaki ate mwagala mbaddiremu? Nammwe mwagala kufuuka bayigirizwa be?" ²⁸ Ne ba-

muwuma ne bamugamba nti, "Ggwe oli muyigirizwa we. Naye ffe tuli bayigirizwa ba Musa. ²⁹ Ffe tumanyi nga Katonda yayogera ne Musa, naye oyo tetumanyi gy'ava."

³⁰ Ye n'addamu nti, "Kino kitalo, mmwe obutamanya gye yava ate nga nze yanzibula amaaso. ³¹ Tumanyi nti Katonda tawulira balina bibi, naye awulira abo abamutya era abakola by'ayagala. ³² Ensi kasookedde ebaawo tewalabikangawo yali azibudde maaso ga muntu eyazaalibwa nga muzibe wa maaso. ³³ Kale omuntu ono eyanzibula amaaso singa teyava wa Katonda ekyo teyandikisobodde."

³⁴ Awo ne bamuboggolera nga bagamba nti, "Ggwe eyazaalirwa mu bibi, ggw'oyigiriza ffe?" Ne bamusindika ebweru.

Obuzibe bw'Amaaso ag'Omwoyo

³⁵ Yesu n'ategeera nga bamusindise ebweru. Bwe yamusanga n'amugamba nti, "*Ggwe okkiriza Omwana w'Omuntu?*"

³⁶ Omusajja n'amubuuza nti, "Ssebo, y'aluwa mmukkirize?"

³⁷ Yesu n'amugamba nti, "*Omulabye, ye wuuyo ayogera naawe.*"

³⁸ Omusajja n'agamba nti, "Mukama wange, nzikiriza!" N'amusinza.

³⁹ Awo Yesu n'agamba nti, "*Najja mu nsi okusala omusango, abatalaba balabe, ate naabo abalaba babe bazibe ba maaso.*"

⁴⁰ Abamu ku Bafalisaayo abaali bayimiridde awo bwe baawulira ebigambo ebyo ne bamubuuza nti, "Ky'ogamba nti naffe tuli bazibe ba maaso?"

⁴¹ Yesu n'abaddamu nti, "*Singa mubadde bazibe ba maaso, temwandibadde na kibi. Naye kubanga mugamba nti tulaba, ekibi kyammwe kyekiva kibasigalako.*"

Omusumba Omulungi

10 "*Ddala ddala mbagamba nti atayita mu mulyango ng'ayingira mu kisibo ky'endiga, naye n'alinyira awalala, oyo aba mubbi era muniyazi.*² Naye ayingirira mu mulyango, ye musumba w'endiga.³ Era oyo omuggazi amuggulirawo, n'endiga ziwulira eddoboosi lye, aziyita amannya gaazo n'azifulumya ebweru.⁴ Azikulembera ne zimugoberera, kubanga zimanyi eddoboosi lye.⁵ Omulala gwe zitamanyi, tezimugoberera, zimudduka buddusi kubanga tezimanyi ddooboosi lye."⁶ Yesu n'abagerera olugero olwo, kyokka bo, ebyo tebaabitegeera.

⁷ Awo Yesu kyeyava ayongerera n'abagamba nti, "*Ddala ddala mbagamba nti nze mulyango gw'endiga.*⁸ Abalala bonna abansooka baali babbi era banyazi, n'endiga tezaabawuliriza.⁹ Nze mulyango; buli ayingirira mu Nze alirokoka. Aliyingira, n'afulumya n'aliisibwa mu ddundiro.¹⁰ Omubbi ky'ajjirira kwe kubba n'okutta

n'okuzikiriza. Nze najja, zibe n'obulamu, era zibe nabwo mu bujuvu.

¹¹ "*Nze musumba omulungi. Omusumba omulungi awaayo obulamu bwe olw'endiga.*¹² Omupakasi, atali musumba, endiga nga si zize, bw'alaba omusege nga gujja adduka n'aleka awo endiga, omusege ne guzirumba ne guzisaasaanya.¹³ Akola atyo kubanga mupakasi, so n'endiga tazifaako.

¹⁴ "*Nze ndi musumba mulungi, n'endiga zange nzimanyi era nazo zimanyi.*¹⁵ Nga Kitange bw'amanyi, era nga nange bwe mmumanyi, bwe ntyo bwe mpaayo obulamu bwange olw'endiga.¹⁶ Nnina n'endiga endala ezitali za mu kisibo kino, nazo kinwanidde okuzireeta, era nazo ziriwulira eddoboosi lyange, endiga zonna ne ziba ekisibo kimu era ne ziba n'omusumba omu.¹⁷ Kitange kyava anjagala, kubanga mpaayo obulamu bwange ndyoke mbwedde.¹⁸ Tewali n'omu abunzigiyo, wabula mbuwaayo lwa kwagala kwange. Nnina obuyinza okubuwaayo, era nnina obuyinza okubweddizza. Ekyo Kitange ye yakindagira."

¹⁹ Yesu bwe yayogera bw'atyo, empaka mu Bayudaaya, ne zisituka buto. ²⁰ Bangi ku bo ne bagamba nti, "Aliko dayimooni oba si kyo alaluse. Lwaki muwuliriza?"

²¹ Abalala ne bagamba nti, "Ebigambo bino si bya muntu aliko dayimooni. Dayimooni asobola okuzibula amaaso ga bamuzibe?"

Obutakkiriza bw'Abayudaaya

²² Mu Yerusalemi mwalimu embaga ey'Okutukuza, era bwali budde bwa butiti. ²³ Yesu yali mu Yeekaalu ng'atambula mu kifo ekiyitibwa Ekisasi kya Sulemaani.

²⁴ Awo Abayudaaya ne bamwetooloola ne bamugamba nti, "Olituusa ddi okutubuusisabuusisa? Obanga ggwe Kristo kale tubuulirire ddala."

²⁵ Yesu n'addamu nti, "*Nababuulira dda naye temukkiriza. Ekikakasa ebyo gy'emirimu gye nkola mu linnya lya Kitange.*²⁶ Naye mmwe temunzikiriza kubanga temuli ba mu ndiga zange.²⁷ Endiga zange zitegeera eddoboosi lyange, era nzimanyi era zingoberera.²⁸ Nziwa obulamu obutaggwaawo, era tezigena kuzikirira. Tewali n'omu ayinza kuzisikula mu mikono gyange,²⁹ kubanga Kitange yazimpa, era ye tewali amusinga maanyi, noolwekyo tewali asobola kuzisikula kuva mu mukono gwa kitange.³⁰ Nze ne Kitange tuli omu."

³¹ Awo Abayudaaya ne bakwata amayinja okumukuba. ³² Yesu n'abagamba nti, "*Mwalaba ebyamagero bingi Kitange bye yankozesa, kiruwa ku ebyo kye musinziirako okunkuba amayinja?*"

³³ Ne bamuddamu nti, "Tetukuvunaana lwa birungi by'okola wabula lwa kubanga ovoola; ggwe oli muntu buntu naye weeyita Katonda."

³⁴ Yesu n'abaddamu nti, "*Tekyawandiikibwa mu mateeka gammwe nti, Katonda yagamba nti, 'Muli baka-*

tonda?³⁵ *Obanga abo abaweebwa ekigambo kya Katonda, yabayita bakatonda, ate ng'Ebyawandiikibwa tebidiba,*³⁶ *ate Nze, Kitange gwe yatukuza n'antuma mu nsi, lwaki mugamba nti avvoola kubanga njambye nti, Ndi Mwana wa Katonda?*³⁷ *Obanga sikola ebyo Kitange by'ayagala nkole, kale temunzikiriza,*³⁸ *naye obanga nkola by'ayagala, newaakubadde Nze temunzikiriza waakiri mukkirize ebyo bye nkola mulyoke mutegeere nti Kitange ali mu Nze, era nange ndi mu Kitange.*³⁹ Awo ne bagezaako nate okumukwata, kyokka ne yeemulula.

⁴⁰ N'addayo emitala wa Yoludaani mu kifo Yokaana gye yasooka okubagiriza, n'abeera eyo. ⁴¹ Abantu bangi ne bajja gy'ali nga bagamba nti, "Yokaana teyakola byamagero, naye buli kimu kye yayogera ku muntu ono kyali kya mazima." ⁴² Bangi ne bamukkiririza eyo.

Okufa kwa Laazaalo

11 Awo olwatuuka omuntu ayitibwa Laazaalo eyali e Besaniya n'alwala. Besaniya ky'ekibuga Maliyamu ne Maliza bannyina ba Laazaalo mwe baali. ² Maliyamu oyo ye yasiiga Mukama waffe amafuta ag'akaloosa ku bigere n'abisiimuza enviiri ze. ³ Awo Maliyamu ne Maliza ne batumira Yesu ne bamutegeera nti, "Mukama waffe, mukwano gwo gw'oyagala ennyo mulwadde nnyo."

⁴ Naye Yesu bwe yakitegeera n'agamba nti, *"Ekigendereddwa mu bulwadde buno si kufa, wabula kulaga kitiibwa kya Katonda, era n'okuweesa Omwana wa Katonda ekitiibwa."*⁵ Yesu yali mukwano gwa Maliyamu ne Maliza ne Laazaalo, naye bwe yawulira nga Laazaalo alwadde n'ayongerera n'asigala we yali ⁶ n'amalawo ennaku endala bbiri nga tanagenda gye bali. ⁷ Awo ennaku bbiri bwe zaayitawo n'agamba abayigirizwa be nti, *"Tuddeyo e Buyudaaya."*

⁸ Kyokka abayigirizwa be, ne bamugamba nti, "Labbi, mu nnaku ntono ezaakayita Abayudaaya baagezaako okukutta. Ate gy'odda?"

⁹ Yesu n'abaddamu nti, *"Essaawa ez'emisana ziwera kkumi na bbiri, era omuntu bw'atambula emisana teyesittala kubanga aba alaba."*¹⁰ *Wabula atambula ekiro ye yeesittala, kubanga omusana teguli mu ye."*

¹¹ Bwe yamala okwogera ebyo n'abagamba nti, *"Mukwano gwaffe Laazaalo yeebase, naye njenda kumuzuukusa."*

¹² Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Mukama waffe oba yeebase anaazuukuka." ¹³ Naye Yesu yayogera ku kufa kwa Laazaalo, kyokka bo abayigirizwa be ne balowooza nti ayogera ku kwebaka tulo.

¹⁴ Awo n'alyoka abategeereza ddala nti, *"Laazaalo afudde."*¹⁵ *Naye ku lw'obulungi bwammwe, nsanyuse kubanga ssaaliyo, mulyoke mukkirize; kale mujje tugende gy'ali."*

¹⁶ Awo Tomasi eyayitibwanga Didumo ^I n'agamba banne nti, "Ka tugende tufiire wamu naye."

¹⁷ Bwe baatuuka e Besaniya Yesu n'asanga nga Laazaalo yaakamala ennaku nnya mu ntaana. ¹⁸ Besaniya kyali kumpi ne Yerusaalemi, kilomita nga ssatu. ¹⁹ Abayudaaya bangi baali bazze okukubagiza Maliza ne Maliyamu olw'okufiirwa mwannyinaabwe. ²⁰ Maliza bwe yawulira nti Yesu ajja, n'agenda okumusisinkana, kyokka Maliyamu n'asigala mu nnyumba ng'atudde. ²¹ Awo Maliza n'agamba Yesu nti, "Mukama wange, singa wali wano mwannyinaze teyandifudde." ²² Era kaakano mmanyi nti buli ky'onoosaba Katonda, ajja kukikuwa."

²³ Yesu n'agamba Maliza nti, *"Mwannyoko ajja kuzuukira."*

²⁴ Maliza n'amuddamu nti, "Mmanyi nti alizuukira ku lunaku olw'enkomerero."

²⁵ Yesu n'amugamba nti, *"Nze kuzuukira n'obulamu; akkiriza nze newaakubadde ng'afudde, aliba mularu,"²⁶ na buli muntu omulamu akkiriza nze talifa emirembe n'emirembe. Ekyo okikkiriza?"*

²⁷ Maliza n'amugamba nti, "Mukama wange nzikiriza nti ggwe Kristo Omwana wa Katonda, ajja mu nsi."

²⁸ Awo Maliza bwe yamala okwogera ebyo, n'ava eri Yesu n'agenda eri Maliyamu n'amuzza ku bbali mu kya ma ng'agamba nti, "Omuyigiriza azze, akuyita."

²⁹ Maliyamu olwawulira ekyo n'asitukiramu n'agenda eri Yesu. ³⁰ Yesu yali akwali mu kifo Maliza we yamusisinkana nga tannatuuka mu kibuga. ³¹ Abayudaaya abaali bazze okukubagiza abaali mu nnyumba ne Maliyamu bwe baamulaba ng'ayimiridde mangu ng'afuluma ne bamugoberera ne balowooza nti agenda ku ntaana akaabire eyo.

³² Maliyamu bwe yatuuka awali Yesu n'afukamira ku bigere bye, nga bw'agamba nti, "Mukama wange, singa wali wano mwannyinaze teyandifudde."

³³ Yesu bwe yamulaba ng'akaaba era n'Abayudaaya abaali naye nga bakaaba n'anyolwa mu mutima, n'ajjula obuyinike. ³⁴ N'abuza nti, *"Mwamuteeka wa?"*

Ne bamugamba nti, "Mukama waffe jjangu olabeyo."

³⁵ Yesu n'akaaba amaziga.

³⁶ Awo Abayudaaya ne bagamba nti, "Ng'abadde amwagala nnyo!"

³⁷ Naye abamu ku bo ne bagamba nti, "Ono eyazibula amaaso ga muzibe, lwaki teyaziya musajja ono kufa?"

Yesu Azuukiza Laazaalo

³⁸ Awo Yesu ne yeeyongerera okujjula obuyinike. N'atuuka ku ntaana. Yali mpuku ng'eggaldwawo n'ejinja. ³⁹ Yesu n'agamba nti, *"Mugyeewo ejinja."*

Naye Maliza, mwannyina w'omufu, n'amugamba nti, "Kaakano awunya nnyo, kubanga yaakamala ennaku nnya mu ntaana."

⁴⁰ Yesu n'amuddamu nti, *"Saakugambye nti bw'onokkiriza onoolaba ekitiibwa kya Katonda?"*

^I Didumo okutegeera nti mulongo

⁴¹ Ne baggyawo ejjinja. Awo Yesu n'atunula waggulu n'agamba nti, *"Kitange nkwebaza olw'okumpulira."*⁴² *Mmanyi nti bulijjo ompulira, naye kino nkyogede olw'abantu bano abayimiridde wano, balyoke bakkirize nti ggwe wantuma."*

⁴³ Bwe yamala okwogera bw'atyo, n'akoowoola mu ddooboozi ery'omwanguka nti, *"Laazaalo fuluma."*⁴⁴ Awo Laazaalo n'ava mu ntaana, ng'amagulu ge n'emikono bizingiddwa mu ngoye eziziikibwamu abafu, nga n'ekiremba kisibiddwa ku maaso ge.

Yesu n'abagamba nti, *"Mumusumulule atambule."*

⁴⁵ Bangi ku Bayudaaya abajja ne Maliyamu bwe baalaba Yesu ky'akoze ne bamukkiriza. ⁴⁶ Naye abalala ne bagenda eri Abafalisaayo ne babategeeza Yesu kye yakola.

⁴⁷ Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne batuuzza olukiiko ne bagamba nti, "Tukole ki? Kubanga omuntu ono akola ebyamagero bingi. ⁴⁸ Bwe tumuleka bw'atyo, abantu bonna bajja kumukkiriza bamugoberere, n'ekirivaamu Abaruumi bagenda kujja bazikirize ekifo ekitukuvu n'eggwanga lyaffe."

⁴⁹ Awo omu ku bo, Kayaafa eyali Kabona Asinga Obukulu mu mwaka ogwo, n'abagamba nti, "Mmwe temuliiko kye mumanyi. ⁵⁰ Temulaba nti kirungi omuntu omu afe, eggwanga lyonna lireme kuzikirira?"

⁵¹ Ekyo Kayaafa teyakyogera ku bubwe, wabula ye nga Kabona Asinga Obukulu, yayogera eby'obunnabbi nti Yesu yali anaatera okufiirira eggwanga, ⁵² ate si ggwanga lyokka naye n'okukunjaanya abaana ba Katonda abaasaasaana. ⁵³ Okuva ku lunaku olwo abakulembeze b'Abayudaaya ne basala amagezi okutta Yesu.

⁵⁴ Noolwekyo, Yesu n'alekayo okutambula mu Buyudaaya mu lwatu, wabula n'avaayo n'alaga mu kifo ekiriraanye eddungu, mu kibuga ekiyitibwa Efulayimu, n'abeera eyo n'abayigirizwa be.

⁵⁵ Embaga y'Abayudaaya ejiukirirwako Okuyitako yali eneetera okutuuka, abantu bangi ne bava mu byalo ne bambuka e Yerusalemi okukola omukolo ogw'okwetukuza ng'embaga tennatuuka. ⁵⁶ Bwe baali bakujaanidde mu Yeekaalu, ne banoonya Yesu, ne beebuuzaganya nti, "Mulowooza mutya? Yesu tajje ku mbaga?" ⁵⁷ Bakabona abakulu n'Abafalisaayo baali balagidde nti, Omuntu yenna bw'amanya Yesu wali abategeeze, balyoke bamukwate.

Yesu Asiigibwa Amafuta ag'Akaloosa e Besaniya

12 Bwe waali wakyabulayo ennaku mukaaga emikolo gy'Embaga ejiukirirwako Okuyitako gitandike, Yesu n'ajja e Besaniya ewa Laazaalo gwe yazuukiza. ² Ne bamufumbira ekyeggulo, Maliza n'aweereza, Laazaalo nga ye omu ku baali batudde ne Yesu okulya. ³ Awo Maliyamu n'addiru eccupa erimu amafuta amalungi ag'akaloosa ag'omugavu, ag'omuwendo omungi, n'agafuka ku bigere bya Yesu

n'abisiimuuzza enviiri ze. Ennyumba yonna n'ejjula akaloosa k'amafuta ago.

⁴ Naye Yuda Isukalyoti, omu ku bayigirizwa ba Yesu, eyali ow'okumulyamu olukwe, n'agamba nti, ⁵ "Lwaki amafuta ago tegatundiddwamu eddinaali ebikumi bisatu ne zigabirwa abaavu?" ⁶ Yayogera bw'atyo si lwa kuba nti yali alumirwa nnyo abaavu, wabula Lwa kubanga yali mubbi. Yatwalanga ensimbi ezaaterekeb-wanga mu nsawo y'ensimbi.

⁷ Yesu n'alyoka abagamba nti, *"Omukazi mumuleke, akoze ekyo lwa kunteekerateekera kuziikibwa kwange."*⁸ *Abaavu muli nabo bulijjo, naye Nze sijja kuba nammwe bulijjo."*

Olukwe olw'Okutta Laazaalo

⁹ Awo ekibiina kinene eky'Abayudaaya bwe bategeera nti Yesu ali Besaniya, ne bajja, si Lwa Yesu yekka, naye n'okulaba Laazaalo, Yesu gwe yazuukiza. ¹⁰ Awo bakabona abakulu ne basala amagezi okutta Laazaalo, ¹¹ kubanga yaleetera Abayudaaya bangi okuva ku bakulembeze baabwe ne bakkiriza Yesu.

Yesu Ayingira mu Yerusalemi n'Ekitiibwa

¹² Ku lunaku olwaddirira, abantu bangi abaali bazze ku mbaga ey'Okuyitako bwe baawulira nti Yesu ajja e Yerusalemi, ¹³ ne bakwata amatabi g'enkindu ne bagenda okumusisinkana nga baleekaana nti, "Ozaana."

"Aweereddwa omukisa ajja mu linnya lya Mukama."

"Ye Kabaka wa Isirayiri."

¹⁴ Awo Yesu bwe yalaba endogoyi ento n'agyebagala. Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti,

¹⁵ "Ggwe muwala wa Sayuuni totya;

laba Kabaka wo ajja,

nga yeebagadde omwana gw'endogoyi."

¹⁶ Ebyo abayigirizwa tebaabitegeerawo, naye Yesu bwe yamala okugulumizibwa, ne balyoka bajjukira ebintu ebyo ebyali bimuwandiikiddwako, ne bye baamukola.

¹⁷ Abo abaali mu kibiina, abaalaba Yesu ng'azuukiza Laazaalo ne baategeeze ebyaliwo ne bwe yazuukiza Laazaalo. ¹⁸ Abantu abangi bwe batyo kyebaava bagenda okusisinkana Yesu, kubanga baali bawulidde ekyamagero ekyo kye yakola. ¹⁹ Awo Abafalisaayo ne bagambagana nti: "Mulabye bwe tatalina kye tufunyeemu! Laba ensi yonna emugoberedde."

Abayonaani Baagala Okulaba Yesu

²⁰ Naye waaliwo Abayonaani abamu abaali bazze okusinja ku mbaga ey'Okuyitako ²¹ ne bajja eri Firipo eyava e Besusayida eky'omu Ggaliraaya, ne bamugamba nti, "Ssebo, twagala kulaba Yesu." ²² Firipo

n'ategeeza Andereya, ne bagenda bombi okutegeeza Yesu.

²³ Yesu n'abaddamu nti, *"Ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu agulumizibwe."*²⁴ *Ddala ddala mbagamba nti empeke y'enjaano bw'egwa mu ttaka efa, bwe tefa ebeera yokka, naye bw'efa ebala ebibala bingi.*²⁵ *Buli eyeemalira ku bulamu bwe alibufiirwa, naye oyo akyawa obulamu bwe mu nsi eno, alibusigaza mu bulamu obutaggwaawo.*²⁶ *Oyo ampeereza, angoberere. Nze w'endi n'omuweereza wange w'anaabeeranga era Kitange alimuwa ekitiibwa oyo ampeereza."*

Yesu Ayogera ku Kufa kwe

²⁷ *"Kaakano omutima gwange gweraliikiridde. Kale njambe ntya? Nsabe nti Kitange mponya ekiseera kino? Naye ate ekyandeeta kwe kuyita mu kiseera kino."*²⁸ *Kitange gulumiza erinnya lyo."*

Awo eddobozi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, "Ndigulumizizza era ndyongerera okuligulumiza." ²⁹ Ekibiina ky'abantu abaali bayimiridde awo bwe baawulira ne bagamba nti, "Laddu y'ebwatuse!" Abalala ne bagamba nti, "Malayika y'ayogedde naye." ³⁰ Yesu n'abagamba nti, *"Eddobozi lino lizze ku lwammwe, so si ku lwange."*³¹ *Ekiseera ky'ensi okusalirwa omusango kituuse, era omufuzi w'ensi eno anaagoberwa ebweru.*³² *Bwe ndiwanikibwa okuva mu nsi, ndiwalulira bonna gye ndi."*³³ Ekyo yakyogera ng'ategeeza enfa gye yali anaatera okufaamu.

³⁴ Awo abantu mu kibiina ekyo ne bamugamba nti, "Ffe tumanyi okuva mu mateeka nti Kristo aba mulamu emirembe gyonna. Naye ggwe lwaki ogamba nti Omwana w'Omuntu kimugwanira okufa? Mwana wa Muntu ki oyo gw'oyogerako?" ³⁵ Yesu n'abaddamu nti, *"Omusana gujja kwongerera okubaakira okumala akaseera. Kale mugutambuliremu mugende gye mwagala ng'ekizikiza tekinnatuuka. Atambulira mu kizikiza tamanya gy'alaga."*³⁶ *Kale Omusana nga bwe gukyayaka mugutambuliremu mulyoke mufuuke abaana b'omusana."* Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'agenda n'abeekweka.

³⁷ Kyokka newaakubadde Yesu yakola ebyamagero bingi, tebaamukkiriza. ³⁸ Ekigambo kya nnabbi Isaaya kituukirire ekigamba nti,

"Mukama ani akkiriza bye tugamba?

Ani abikkuliddwa omukono gwa Mukama?"

³⁹ Kyebaava batakkiriza kubanga nnabbi Isaaya yayongerera n'agamba nti,

⁴⁰ "Katonda yabaziba amaaso,

era n'abakakanyaza emitima,

amaaso gaabwe galeme okulaba,

era n'emitima gyabwe gireme okutegeera,

era gireme okukyuka, mbawonye."

⁴¹ Ebyo nnabbi Isaaya yabyogera kubanga yalaba ekitiibwa kye, era n'amwoogerako.

⁴² Era waaliwo bangi ne mu bakulembeze b'Abayudaaya abaamukkiriza. Naye olw'okutya Abafalisaayo, tebaamwatula, baleme kugobebwa mu kkujjaaniri.

⁴³ Kubanga baayagala ekitiibwa ekibaweebwa abantu okusinga ekitiibwa kya Katonda.

⁴⁴ Awo Yesu n'asitula ku ddoobozi n'agamba nti, *"Buli anzikiriza aba takkiriza Nze nzekka, wabula aba akkirizza n'oyo eyantuma."*⁴⁵ *N'oyo alaba Nze aba alabye oli eyantuma."*⁴⁶ *Nze omusana nzize mu nsi buli anzikiriza aleme okusigala mu kizikiza."*

⁴⁷ *"Awulira ebigambo byange n'atabifaako, Nze simusalira musango, kubanga Nze najja kulokola nsi so si kugisalira musango."*⁴⁸ *Kyokka buli agaana Nze era n'agaana n'ebigambo byange, alina amusalira omusango. Alisaliirwa omusango ku lunaku olw'enkomerero okusinziira ku bigambo bye namutegeeza."*⁴⁹ *Kubanga Nze bye njogera si byange, ku bwange, naye mbategeezezza ebya Kitange bye yandagira okubategeeza."*⁵⁰ *Era mmanyi nti by'alagira bwe bulamu obutaggwaawo. Noolwekyo ky'anjamba kye mbategeeza."*

Yesu Anaaza Abayigirizwa be Ebigere

¹³ Ku lunaku olukulembera Embaga ey'Okuyitako, Yesu yamanya ng'ekiseera kye kituuse ave mu nsi muno agende eri Kitaawe. Yesu bwe yayagala ababe mu nsi, yabalagira ddala okwagala kwe kwonna okutuusiza ddala ku kiseera ekisembayo.

² Bwe baali balya ekyekiro, Setaani yali yamazze dda okuteeka mu mutima gwa Yuda Isukalyoti, omwana wa Simooni, ekirowoozo eky'okulya mu Yesu olukwe. ³ Yesu bwe yamanya nti Kitaawe yateeka byonna mu mikono gye, era nga yava wa Katonda ate gy'adda, ⁴ n'asituka ku mmere, ne yeggyako omunagirowo gwe, ne yeesiba ettawulo mu kiwato, ⁵ n'ateeka amazzi mu bensani, n'atandika okunaaza abayigirizwa be ebigere nga bw'abasiimuza ettawulo gye yali yeesibye.

⁶ Bwe yatuuka ku Simooni Peetero, Peetero n'amugamba nti, "Mukama wange, ggwe onnaaze ebigere?"

⁷ Yesu n'amuddamu nti, *"Ensonga enkozesa kino togimanyi kaakano, wabula ekiseera kirituuka n'ogitegeera."*

⁸ Peetero n'amuddamu nti, "Nedda, tolinnaaza bigere emirembe gyonna." Yesu n'amugamba nti, *"Bwe siikunaaze bigere, nga tossa kimu nange."*

⁹ Simooni Peetero n'amugamba nti, "Mukama wange, tonnaaza bigere byokka, naye nnaaza n'emikono n'omutwe."

¹⁰ Yesu n'amuddamu nti, *"Anaabye omubiri, aba teyetaaga kunaaba okuggyako ebigere byokka, alyoke abe omulongoofu. Kaakano muli balongoofu, naye si mwenna."*¹¹ Kubanga Yesu yamanya anaamulyamu olukwe. Kyeyava agamba nti, *"Si mwenna abalongoofu."*

12 Yesu bwe yamala okubanaaza ebigerere n'ayambala omunagiro gwe, n'addayo n'atuula, n'abagamba nti, *"Kye mbakoze mukitegedde."*¹³ *Mmwe mumpita Muyigiriza era Mukama wammwe, mukola bulungi okumpita bwe mutyo kubanga ddala bwe ntyo bwe ndi.*¹⁴ *Kale Nze Mukama wammwe era Omuyigiriza, nga bwe mbanaazizza ebigerere, nammwe musaana okunaazagananga ebigerere.*¹⁵ *Mbalaze ekyokulabirako, mukolenga nga Nze bwe mbakoze.*¹⁶ *Ddala ddala mbagamba nti, Omuddu tasinga mukama we. Era n'oyo atumibwa tasinga oli amutumye.*¹⁷ *Bwe manya ebintu bino muba n'omukisa bwe mubikola.*¹⁸ *Ebintu bino byonna sibyogera nammwe mwenna, buli omu ku mmwe be nalonda mmumanyi; ekyawandiikibwa kituukirire ekigamba nti, 'Oyo bwe tulya emmere anneeufukidde!'*¹⁹ *Kino nkibategeeza okuva kaakano, nga tekinnabaawo, bwe kinaabaawo mulyoke munzikirize.*²⁰ *Ddala ddala mbagamba nti buli asembeza gwe ntuma, ng'asembezezza Nze, era asembeza Nze ng'asembezezza oyo eyantuma."*

21 Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'alumwa nnyo mu mwoyo, n'agamba nti, *"Ddala ddala mbagamba, omu ku mmwe anandyamu olukwe."*

22 Abayigirizwa ne batunulaganako, nga tebamanyidde ddala gw'ayogerako. 23 Omu ku bayigirizwa, Yesu gwe yayagalanga, yali agalamidde okumpi n'ekifuba kya Yesu, 24 Simooni Peetero n'amutemyako ng'amugamba nti, "Mutubuulize gw'ayogerako."

25 Kale bwe yaddayo okugalamira ng'aliraanye ekifuba kya Yesu, n'amubuuza nti, "Mukama waffe, gw'oyogerako ye ani?" 26 Yesu n'addamu nti, *"Gwe nnaakoleza ekitole ne nkimuwa nga ye wuuyo."* Awo n'akwata ekitole, n'akikoza n'akiwa Yuda Isukalyoti omwana wa Simooni. 27 Yuda bwe yamala okuweebwa ekitole ekyo, Setaani n'amuyingiramu.

Awo Yesu n'amugamba nti, *"Ky'okola kikole mangul!"*²⁸ Ku baali balya tewaali n'omu eyategeera kyeyava amugamba bw'atyo. 29 Abamu baalowooza nti nga Yuda bwe yali atereka ensimbi, Yesu amugambye agende agule bye beetaaga ku mbaga, oba nti abeeko by'agabira abaavu. 30 Yuda olwafuna ekitole, amangwago n'afulumu ebweru; obudde bwali kiro.

31 Yuda olwafulumu, Yesu n'agamba nti, *"Kaakano Omwana w'Omuntu agulumizibbwa ne Katonda agulumizibbwa mu ye."*³² *Era obanga Katonda agulumizibbwa mu ye, Katonda yeegulumiza ye yennyini, era amangwago ajja kumugulumiza.*

33 *"Baana bange, akaseera katono ke nkyali nammwe. Mulinnoonya era nga bwe nagamba Abayudaaya nti, 'Gye njenda mmwe temuyinza kujjajo,' era nammwe bwe mbagamba kaakano.*

34 *"Mbawa ekiragiro ekiggya: Mwagalanenga nga nze bwe mbaagala."*³⁵ *Bwe munaayagalananga abantu bonna kwe banaategeereranga nti muli bayigirizwa bange."*

36 Awo Simooni Peetero n'amubuuza nti, "Mukama waffe olaga wa?"

Yesu n'amuddamu nti, *"Tosobola kugenda nange kaakano, wabula olingoberera oluvannyuma."*

37 Peetero n'amubuuza nti, "Mukama wange, lwaki siyinza kukugoberera kaakano? Nnaawaayo obulamu bwange ku lulwo."

38 Yesu n'amuddamu nti, *"Onoowaayo obulamu bwo ku lwange? Ddala ddala nkugamba nti, Enkoko eneeba tennakookolima, ononneegaana emirundi esatu."*

Yesu Agumya Abayigirizwa be

14 *"Omutima gwammwe tegweraliikiriranga. Mukkiriza Katonda, era nange munzikirize."*² *Mu nnyumba ya Kitange mulimu ebisenge bingi, era njenda okubateekerateekera ekifo. Singa tekiri bwe kityo nandibagambye."*³ *Bwe ndimala okubateekerateekera ekifo ndikomawo, ne mbatwala gye ndi, Nze gye ndi nammwe gye muba mubeera."*⁴ *Era gye njenda ekkubo mulimanyi."*

Yesu ly'Ekkubo Erituusa Abantu eri Kitaawe

5 Tomasi n'amugamba nti, "Mukama waffe, tetu manyi gy'olaga, kale tuyinza tutya okumanya ekkubo?"

6 Yesu n'addamu nti, *"Nze kkubo, n'amazima n'obulamu. Tewali n'omu ajja eri Kitange wabula ng'ayita mu Nze."*⁷ *Singa muntegedde ne Kitange mwandimutegedde. Era okuva kaakano mumulabye era mumutegedde."*

8 Firipo n'amugamba nti, "Mukama waffe, tulage Kitaffe, kinaatumala."

9 Yesu n'amugamba nti, *"Firipo, kasookedde mbeera nammwe ebbanga lino lyonna era tontegeeranga? Buli alaba Nze aba alabye Kitange! Kale lwaki ate oyogera nti, 'Tulage Kitaffe?'"*¹⁰ *Tokkiriza nga Nze ndi mu Kitange era ne Kitange ali mu Nze? Ebigambo bye mbatteegeeza si byange ku bwange, wabula biva eri Kitange abeera mu Nze, era akola emirimu ng'ayita mu Nze."*¹¹ *Kale munzikirize nti ndi mu Kitange era nga ne Kitange ali mu Nze. Oba si ekyo munzikirize olw'emirimu gyokka.*

12 *"Ddala ddala mbagamba nti buli anzikiriza alikola emirimu egyo gye nkola, era alikola egisinga egyo, kubanga Nze njenda eri Kitange."*¹³ *Era buli kye mu-naasabanga mu linnya Lyange nnaakibakoleranga, Kitange alyoke agulumizibwe mu Mwana."*¹⁴ *Bwe mu-naasabanga ekintu kyonna mu linnya lyange nnaakikolanga."*

Okusuubizibwa Mwoyo Mutukuvu

15 *"Kale obanga munjagala mugonderenga ebiragiro byange,"*¹⁶ *nange ndisaba Kitange n'abawa Omubeezi omulala anaabeeranga nammwe emirembe n'emirembe,"*¹⁷ *Mwoyo ow'Amazima ensi gwe teyinza kufuna, kubanga temulaba era temumanyi. Naye mmwe mu-*

mumanyi kubanga abeera nammwe, era anaabeeranga mu mmwe.¹⁸ Siribaleka nga bamulekwa, ndikomawo gye muli.¹⁹ Mu bbanga ttono, ensi eneeba tekyandaba, naye mmwe nga mundaba. Kubanga Nze ndi mulamu, era nammwe muliba balamu.²⁰ Ku lunaku olwo mulitegeera nga Nze ndi mu Kitange, era nga muli mu Nze, nga nange ndi mu mmwe.²¹ Buli anjagala anaagonderanga ebiragiyo byange; era kubanga anjagala, ne Kitange anaamwagalanga. Era nange nnaamwagalanga, era nnaamulabikiranga.”

²² Yuda, atali Isukalyoti n'amugamba nti, “Mukama waffe, lwaki oyagala okweraga eri ffe so si eri ensi?”
²³ Yesu n'amuddamu nti, “Omuntu yenna anjagala anaagonderanga ekigambo kyange, ne Kitange anaamwagalanga, era Nze ne Kitange tunajjanga ne tubeera mu ye era tunaatuulanga mu ye.²⁴ Oyo atanjagala tagondera bigambo byange. Ate ebigambo bye njogera si byange ku bwange wabula bya Kitange eyantuma.²⁵ Ebyo mbibabuulidde nga nkyali nammwe.²⁶ Naye Omubeezi, Mwoyo Mutukuvu, Kitange gw'alituma mu linnya lyange, bw'alijja alibayigiriza ebintu byonna era alibajjukiza byonna bye nabagamba.²⁷ Mbalekera emirembe, era mbawa emirembe gyange. Emirembe gye mbawa tegiringa egy'ensi. Noolwekyo temutyanga era temweraliikiriranga.

²⁸ “Mujjukire kye n'abagamba nti njenda era ndikomawo gye muli. Singa ddala mubadde munjagala mwandisanyuse kubanga njenda eri Kitange, kubanga Kitange y'ansinga ekitiibwa.²⁹ Kaakano mbabuulidde ebintu bino nga tebinnabaawo, bwe birituukirira mulyoke munzikirize.³⁰ Sikyayogera bintu bingi nammwe, kubanga omufuzi omubi ow'ensi eno ajja. Naye Nze tanninaako buyinza.³¹ Kyokka ensi eryoke emanye nti njagala Kitange, nzija kukola Kitange ky'andagidde.

“Musituke tuve wano.”

Yesu gwe Muzabbibu Gwennyini

15 “Nze muzabbibu ogw'amazima, ate Kitange ye mulimi.² Buli ttabi eriri ku Nze eritabala bibala aliggyako. Naye buli ttabi eribala ebibala, alirongoosa lyeyongerenga okubala.³ Mmwe kaakano muli balongoofu olw'ekigambo kye mbagambye,⁴ mubeere mu Nze era nange mbeere mu mmwe. Ng'ettabi bwe litayinza kubala bibala ku bwalyo nga teriri ku muzabbibu, bwe mutyo nammwe temuyinza kubala bibala bwe mutabeera mu Nze.

⁵ “Nze muzabbibu, mmwe matabi. Buli abeera mu Nze nange ne mbeera mu ye oyo abala ebibala bingi. Kubanga awatali Nze temuliiko kye muyinza kukola.⁶ Omuntu bw'atabeera mu nze asuulibwa ebweru ng'ettabi erikaze. Amatibi ng'ago bagakunjaanya ne bagasuula ku muliro ne gaggya.⁷ Naye bwe munywerera mu Nze ne munyweza ebigambo byange, buli kye

munaasabanga kinaabakolerwanga.⁸ Bwe mubala ebibala ebingi, muba bayigirizwa bange, ne Kitange, agulumizibwa.

⁹ “Mbaagadde nga Kitange bw'anjagala. Noolwekyo munywererenga mu kwagala kwange.¹⁰ Bwe mu-naagonderanga ebiragiyo byange olwo munaabanga munyweredde mu kwagala kwange, nga nange bwe njondera ebiragiyo bya Kitange ne mbeera mu kwagala kwe.¹¹ Mbategeezezza ebyo mulyoke mujjule esanyu lyange. Era esanyu lyammwe liryoke lituukirire.¹² Kye mbalagira kye kino nti mwagalanenga nga Nze bwe mbaagala.¹³ Tewali kwagala kusinga okw'omuntu awaayo obulamu bwe olwa mikwano gye.¹⁴ Muba mikwano gyange bwe mukola bye mbalagira.¹⁵ Olwo nga sikyabayita baddu, kubanga omuddu tamanya bifa ku mukama we. Kaakano mmwe muli mikwano gyange, kubanga mbategeezezza byonna Kitange bye yanjamba.¹⁶ Si mmwe mwannonda! Wabula Nze nabalonda, mulyoke mubale ebibala ate ebibala eby'olubeerera. Olwo buli kye munaasabanga Kitange mu linnya lyange anaakibawanga.¹⁷ Kye mbalagira kye kino nti mwagalanenga.

¹⁸ “Ensi bw'ebakyawanga mumanye nti yasooka kukyawa nze.¹⁹ Singa mubadde ba nsi, yandibaa-gadde, naye temuli ba nsi, kubanga nabalonda muve mu nsi, kyeve ebakyawa.²⁰ Mujjukire kye nabagamba nti, 'Omuddu tasinga mukama we.' Kale obanga Nze banjigganya era nammwe bagenda kubayigganyanga. Era obanga baagondera ebigambo byange n'ebymmwe balibigondera.²¹ Ebyo byonna bali-bibakola ku lw'erinnya lyange, kubanga eyantuma tebamumanyi.²² Singa sajja ne njogera nabo tebandibadde na musango. Naye kaakano tebalina kya kwewolereza olw'ekibi kyabwe.²³ Buli ankyawa aba akyawa ne Kitange.²⁴ Singa saakola mirimu egitaakolebwa muntu yenna mu bo tebandibaddeko musango. Naye kaakano balabye emirimu egyo, n'okutukyawa ne batukyawa, Nze ne Kitange.²⁵ Ekyawandi-ikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, 'Bankyayira bwereere.'

²⁶ “Kyokka mmwe ndibatumira Omubeezi okuva eri Kitange, Omwoyo ow'amazima ava eri Kitange era alibategeeza buli ekinfaako.²⁷ Era nammwe mulinjulira, kubanga mubadde nange okuva ku lubereberye.”

16 “Ebyo mbibategeezezza muleme kwesittala.² Banaabagobanga mu makunjaaniri, era ekiseera kijja buli anaabattanga n'alowooza nti aweereza Katonda.³ Ebyo balibibakola kubanga Kitange tebaamumanya, era nange tebamumanyi.⁴ Kale bino mbibabuulidde nga tebinnabaawo, ekiseera bwe kirituuka ne bibaawo mulyoke mujjukire nti nabagamba. Ebyo saabibategeezezaawo ku lubereberye kubanga nnali nkyali nammwe.⁵ Kaakano njenda eri eyantuma. Naye tewali n'omu ku mmwe ambuuzza nti, 'Ogen-da wa?'⁶ Naye kubanga mbategeezezza ebyo emitima gyammwe gijjudde ennaku.⁷ Naye mbategeereza

ddala nti ekisinga obulungi gye muli Nze kwe kugenda. Kubanga bwe sigenda Omubeezi tagenda kujja, kyokka bwe njenda, ndimutuma gye muli.⁸ Ye bw'alijja, alirumiriza ensi olw'ekibi, n'olw'obutuukirivu n'olw'omusango,⁹ kubanga tebanzikkiriza,¹⁰ olw'obutuukirivu kubanga njenda eri Kitange era temukyandaba,¹¹ n'olw'omusango, kubanga omufuzi w'ensi eno asaliddwa omusango.

¹² "Nkyalina bingi eby'okubategeeza naye kaakano temusobola kubitegeera.¹³ Naye Omwoyo ow'amazima, bw'alijja alibalunjamya mu mazima gonna, kubanga, taliyogera ku bubwe, wabula anaa-bategeezanga ebyo by'awulira. Anaababuuliranga ebigenda okubaawo.¹⁴ Oyo agenda kungulumiza, kubanga agenda kubategeeza bye nnaamubuuliranga.¹⁵ Byonna Kitange by'alina byange, kyenvudde njamba nti Mwoyo Mutukuvu anaabategeezanga bye nnaamubuuliranga.¹⁶ Mu bbanga ttono munaaba temukyandaba, ate wanaayitawo ebbanga ttono ne mundaba!"

¹⁷ Abamu ku bayigirizwa be ne beebuzaganya nti, "Kiki ekyo ky'agamba nti, 'Mu bbanga ttono temuliddayo kundaba, ate mu bbanga ttono munandaba,' era nti, 'Kubanga njenda eri Kitange?'"¹⁸ Ne beeyongera okwebuza nti, "Kiki ekyo ky'agamba nti, 'Ebbanga ttono?' Tetutegeera ky'agamba."

¹⁹ Yesu bwe yamanya nga baagala okumubuza n'abagamba nti, "Mwebuuzaganya ku kye njambye nti mu bbanga ttono munaaba temukyandaba ate wanaayitawo ebbanga ttono ne mundaba?"²⁰ Ddala ddala mbagamba nti mmwe mulikaaba, mulikuba ebivoobe, naye ensi yo erisanyuka. Mmwe mulinakuwala naye okunakuwala kwammwe kulifuuka essanyu eritagambika bwe mulindabako nate.²¹ Omukazi ng'azala aba mu bulumi buyitirivu, kubanga ekiseera kye kituuse. Naye omwana bw'amala okuzaalibwa olwo omukazi aba takyajjukira bulumi buli olw'essanyu ery'okuzaala omuntu mu nsi.²² Kale nammwe kaakano munakuwadde, naye ndiddamu okubalaba ne musanyuka, era essanyu lyammwe tewali n'omu aliribaggyako.²³ Mu kiseera ekyo nga temukyansaba kintu na kimu, mmwe bennyini munaasabanga Kitange mu linnya lyange.²⁴ Kino mubadde temukikola, naye kaakano mukitandike. Musabe mu linnya lyange, mujja kuweebwa ekyo kye musaba, essanyu lyammwe liryoke lituukirire.²⁵ Ebyo mbibabuulidde mu ngero. Naye ekiseera kijja kutuuka nneme kwogera nammwe mu ngero, wabula mbabuulire lwatu ebifa ku Kitange.²⁶ Mu kiseera ekyo mulisaba mu linnya lyange, so si Nze okubasabira eri Kitange.²⁷ Kitange abaagala nnyo kubanga nammwe munjagala nnyo era mukkiriza nti nava eri Katonda.²⁸ Nava eri Kitange ne nzija mu nsi era nzija kuva mu nsi nzireyo eri Kitange."

²⁹ Awo abayigirizwa be ne bamugamba nti, "Kaakano oyogera lwatu, so si mu ngero. ³⁰ Kaakano tutegedde ng'omanyi byonna, era nga tewali kyetaag-

isa kukubuuza. Kyetuva tukkiriza nga wava eri Katonda."

³¹ Yesu n'abaddamu nti, "Kaakano mukkirizza?"³² Laba, ekiseera kijja, era kituuse mwenna lwe mu-naasaasaana buli omu n'addayo ku bibye, ne mundeka nzekka. Kyokka sijja kuba nzekka, kubanga Kitange ali wamu nange.

³³ "Mbateggeezza ebyo byonna mulyoke mube n'emirembe mu nze. Mu nsi muno mujja kubonaabona, naye mugume, kubanga Nze mpan-gudde ensi."

Yesu Yeesabira

17 Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'ayimusa amaaso ge n'atunula eri eggulu, n'ayogera nti, "Kitange ekiseera kituuse. Gulumiza Omwana wo, n'omwana alyoke akugulumize,² nga bwe wamuwa obuyinza ku balina omubiri bonna, bonna be wamuwa alyoke abawe obulamu obutaggwaawo.³ Buno bwe bulamu obutaggwaawo, okutegeera ggwe Katonda omu ow'amazima, n'oyo gwe watuma, Yesu Kristo.⁴ Nkugulumizizza ku nsi, omulimu gwe wantuma okukola, ngumalirizza.⁵ Kale kaakano, Kitange, ngulumiza wamu naawe mu kitiibwa ekyo kye nnali nakyo ng'ensi tennabeerawo."

Yesu Asabira Abayigirizwa be

⁶ "Njolesezza erinnya lyo eri abantu be wampa okuva mu nsi. Baali ba nsi naye n'obampa. Baali babo n'obampa era bakkirizza ekigambo kyo.⁷ Bategedde nga buli kye nnina kiva gy'oli,⁸ kubanga buli kye wandagira nkibayigirizza ne bakitegeera era bategeeredde ddala nga nava gy'oli, era ne bakkiriza nga ggwe wantuma.⁹ Mbasabira. Sisabira nsi, naye nsabira abo be wampa kubanga babo.¹⁰ Ng'ebintu byonna bwe biri ebyange ate era nga bibyo, era ne bibyo nga byange, bampeesa ekitiibwa.¹¹ Nze sikyali mu nsi, naye bo bali mu nsi, ate nga nzija gy'oli. Kitange Omutukuvu, be wampa bakuume mu linnya lyo, balyoke babeere bumu nga ffe bwe tuli obumu.¹² Bwe mbadde nabo, abo be wampa mbakuume mu linnya lyo, ne watabaawo azikirira, okuggyako omwana ow'okubula, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire."

¹³ "Nange kaakano nzija gy'oli, era mbabuulidde ebintu bino nabo babe n'essanyu lyange nga lituukiridde mu bo.¹⁴ Mbawadde ekigambo kyo, ensi n'ebakyawa kubanga si ba nsi nga Nze bwe siri wa nsi.¹⁵ Sikusaba kubaggya mu nsi, naye nkusaba obakuume eri omubi.¹⁶ Si ba nsi nga nange bwe siri wa nsi.¹⁷ Obatukuze mu mazima; ekigambo kyo ge mazima.¹⁸ Nga bwe wantuma mu nsi, nange bwe ntyo mbatuma mu nsi.¹⁹ Era neetukuza ku lwabwe nabo balyoke batukuzibwe mu mazima."

Yesu Asabira Abakkiriza Bonna

20 *"Sisabira bano bokka naye nsabira n'abo abanzikiriza olw'ekigambo kyabwe,²¹ bonna babeere bumu, nga ggwe Kitange bw'oli mu Nze, nange nga ndi mu ggwe, nabo babeerenga mu ffe, ensi eryoke ekkirize nga ggwe wantuma.²² Mbawadde ekitiibwa kye wampa, balyoke babeere bumu nga ffe bwe tuli obumu.²³ Nze nga ndi mu bo, era naawe ng'oli mu Nze balyoke bafuukire ddala omuntu omu. Ensi eryoke etegeere nga ggwe wantuma era nti obaagala nga bw'onjagala."*

24 *"Kitange, bano be wampa njagala mbeere nabo we ndi balyoke bategeere ekitiibwa kyange kye wampa kubanga wanjagala, ng'ensi tennatondebwa."*

25 *"Ayi Kitange Omutukuvu, ensi teyakumanya, kyokka Nze nkumanyi era n'abayigirizwa bano banyani nga ggwe wantuma.²⁶ Era mbayigirizza ne banyani erinnya lyo, era nzija kwongera okubamanyisa okwagala kwo kw'onjagala, kulyoke kubeerenga mu bo, era nange mbeere mu bo."*

Yesu Akwatibwa

18 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'afuluma n'abayigirizwa be, ne balaga emitala w'akagga Kidulooni. Mu kifo ekyo mwalimu ennimiro y'emizeeyituuni, Yesu n'abayigirizwa be ne bayingira omwo.

2 Yuda, eyamulyamu olukwe, ekifo ekyo yali akumanyi, kubanga Yesu yagendangayo emirundi mingi ng'ali n'abayigirizwa be. 3 Awo Yuda n'ajja mu kifo ekyo ng'ali n'ekibinja ky'abaserikale, n'abaweereza ba Bakabona abakulu n'ab'Abafalisaayo. Bajja nga balina etaala n'emimuli n'ebiyokulwanyisa.

4 Yesu bwe yamanya byonna ebyali bigenda okumubaako, n'avaayo n'ababuza nti, *"Munoonya ani?"*⁵ Ne baddamu nti, *"Tunoonya Yesu Omunnazaaleesi."* Yesu n'abaddamu nti, *"Ye Nze,"* Yuda, eyamulyamu olukwe, yali ayimiridde nabo. 6 Yesu bwe yabagamba nti, *"Ye Nze"* ne badda emabega ne bagwa wansi. 7 Yesu n'ababuza omulundi ogwokubiri nti, *"Munoonya ani?"* Ne baddamu nti, *"Yesu Omunnazaaleesi."* 8 Yesu n'abaddamu nti, *"Mbabuulidde nti, Ye Nze. Kale obanga munoonya Nze, bano mubaleke bagende."*⁹ Yakola kino, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire ekigamba nti, *"Abo be wampa saabuzaako n'omu."*

10 Awo Simooni Peetero, eyalina ekitala, n'akisowolayo, n'atema omuddu wa Kabona Asinga Obukulu n'amusalako okutu okwa ddyo. Erinnya ly'omuddu oyo nga ye Maluko. 11 Yesu n'alagira Peetero nti, *"Za ekitala mu kiraato kyakyo. Ekikompe Kitange ky'ampadde, siikinywe?"*

12 Awo ekibinja ky'abaserikale n'omuduumizi waabwe n'abaweereza b'Abayudaaya, ne bakwata Yesu ne

bamusiba. 13 Ne bamutwala ewa Ana, eyali mukoddomi wa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu mu mwaka ogwo. 14 Kayaafa oyo, y'oli eyawa Abayudaaya amagezi nti, *"Kirungi omuntu omu afiirire bonna."*

Peetero Yeegaana Yesu Omulundi Ogusooka

15 Simooni Peetero n'omuyigirizwa omulala eyali amanyiddwa Kabona Asinga Obukulu, ne bagoberera Yesu. Omuyigirizwa oyo eyali amanyiddwa n'agoberera Yesu mu luggya lwa Kabona Asinga Obukulu, 16 nga Peetero ye ayimiridde wabweru ku mulyango; omuyigirizwa oyo omulala bwe yayogera n'omuggazi w'oluggi n'ayingiza Peetero.

17 Omuwala omuggazi n'abuza Peetero nti, *"Naawe oli omu ku bayigirizwa b'omuntu oyo?"*

Peetero n'addamu nti, *"Nedda."*

18 Obudde bwali bwa mpewo, abaddu n'abaweereza baali bakumye omuliro nga boota, ne Peetero naye ng'ayimiridde nabo ng'ayota omuliro.

Kabona Asinga Obukulu Abuzuza Yesu Ebibuuzo

19 Awo Ana eyaliko Kabona Asinga Obukulu n'abuza Yesu ebifa ku bayigirizwa be ne ku kuyigiriza kwe.

20 Yesu n'amuddamu nti, *"Nayogeranga lwatu eri ensi, bulijjo n'ayigirizanga mu makunjaanira ne mu Yeekaalu, Abayudaaya bonna mwe bakunjaanira, soogeranga kintu na kimu mu kyama.²¹ Lwaki obuzuza Nze? Buuzo abo abaawuliranga bye njogera. Bamanyi bye nnaayogera."*

22 Yesu bwe yayogera ekyo omu ku baweereza eyali ayimiridde awo n'amukuba oluyi n'amugamba nti, *"Oddamu otyo Kabona Asinga Obukulu?"*

23 Yesu n'amuddamu nti, *"Obanga njogedde bubi kinumirize ekibi, naye obanga kirungi, kale onkubira ki?"*²⁴ Awo Ana n'aweereza Yesu nga musibe eri Kayaafa Kabona Asinga Obukulu.

Peetero Yeeyongerera Okwegaana Yesu

25 Mu kiseera ekyo Simooni Peetero yali ayimiridde ng'ayota omuliro. Ne bamubuuzo nti, *"Naawe oli omu ku bayigirizwa ba Yesu?"*

N'abaddamu nti, *"Nedda."*

26 Awo omu ku baddu ba Kabona Asinga Obukulu, muganda w'oyo Peetero gwe yasalako okutu, n'amubuuzo nti, *"Saakulabye naye mu nnimiro?"*

27 Peetero n'addamu okwegaana. Amangwago enkoko n'ekookolima.

Yesu mu Maaso ga Piraato

28 Awo Abayudaaya ne baggya Yesu ewa Kayaafa ne bamutwala mu lubiri lwa gavana Omuruumi. Obudde bwali bwakakya, ne batayingira mu lubiri baleme oku-

1 mu biro ebyo, waaliwo ekibiina ekitono ekyo Bakabona Abasinga Obukulu nga bakulemberwa Ana ne Kayaafa, abaafuganga Yerusalemi.

sobya omukolo ogw'okwetukuza, si kulwa nga basub-wa okulya Embaga y'Okuyitako. ²⁹ Awo Piraato n'afuluma ebweru gye baali n'ababuuzza nti, "Musango ki gwe muvunaana omuntu ono?"

³⁰ Ne bamuddamu nti, "Singa yali tazizza musango tetwandimuleese gy'oli."

³¹ Piraato kyeyava abagamba nti, "Kale mmwe mumutwale mumusalire omusango okusenziira mu mateeka gammwe."

Ne bamuddamu nti, "Ffe tetukkiriza kutta muntu yenna."

³² Kino ne kituukiriza ebyo Yesu bye yayogera ku nfa gye yali agenda okufaamu.

³³ Awo Piraato n'addayo mu lubiri n'ayita Yesu. N'amubuuza nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?"

³⁴ Yesu n'addamu nti, *"Ekyo okyogedde ku bubwo oba balala be bakubuulidde ebinfaako?"*

³⁵ Piraato n'amubuuza nti, "Nze ndi Muyudaaya? Abantu bo ne Kabona Asinga Obukulu be bakundeetedde. Okoze ki?"

³⁶ Yesu n'addamu nti, *"Obwakabaka bwange si bwa mu nsi muno. Singa bubadde bwa mu nsi eno abaweereza bange bandirwanye ne siweebwayo mu Bayudaaya. Naye obwakabaka bwange si bwa mu nsi muno."*

³⁷ Piraato n'amubuuza nti, "Kwe kugamba oli kabaka?"

Yesu n'amuddamu nti, *"Okyogedde nti ndi kabaka. Ekyo kye nnazaalirwa era kye kyandeeta mu nsi, ntegeeze amazima. Era abo bonna abaagala amazima bawulira eddobozi lyange."*

³⁸ Piraato n'amubuuza nti, "Amazima kye ki?" Piraato bwe yamala okwogera bw'atyo n'afuluma ebweru eri Abayudaaya n'abagamba nti, "Omuntu ono talina musango. ³⁹ Naye ku buli mbaga ejuukirirwako Okuyitako mulina empisa, onkusaba mbateere omusibe omu. Kale mwagala mbateere Kabaka w'Abayudaaya?"

⁴⁰ Bonna kyebaava baleekaanira waggulu nga bagamba nti, "Nedda, si oyo, wabula tuteere Balaba." Balaba oyo yali munyazi.

Yesu Asalirwa ogw'Okufa

19 Awo Piraato n'atwala Yesu n'amukuba embooko. ² Abaserikale ne bakola engule ey'amaggwa ne bagissa ku mutwe gwa Yesu, ne bamwambaza olugoye olwa kakobe, ³ ne baja w'ali ne bamugamba nti, "Mirembe, Kabaka w'Abayudaaya!" Ne bamukuba empi.

⁴ Piraato n'afuluma ebweru nate, n'agamba Abayudaaya nti, "Laba, mbaleetera Yesu ebweru, kyokka mutegeere nga nze ndaba taliiko musango." ⁵ Awo Yesu n'afuluma ng'atikiddwa engule eyakolebwa mu maggwa, era ng'ayambaziddwa olugoye olw'effulungu, Piraato n'agamba Abayudaaya nti, "Mulabe omuntu oyo!"

⁶ Awo bakabona abakulu n'abaweereza bwe baamulaba, ne baleekaana nti, "Mukomerere, mukomerere!" Piraato n'abagamba nti, "Mmwe mumutwale mukomerere. Nze simulabako musango."

⁷ Abayudaaya ne bamuddamu nti, "Ffe tulina etteeka, era okusenziira ku tteeka eryo asaanidde kuttibwa, kubanga yeeyita Omwana wa Katonda."

⁸ Piraato bwe yawulira ekyo ne yeeyongera okutya.

⁹ N'azzaayo Yesu mu lubiri, n'amubuuza nti, "Oli wa wa?" Yesu n'atamuddamu kigambo. ¹⁰ Piraato n'amugamba nti, "Tonziramu? Tomanyi nga nnina obuyinza okukuta oba okukukomerera?"

¹¹ Yesu n'amuddamu nti, *"Tewandibadde na buyinza ku Nze n'akatono, singa tebukuweebwa kuva waggulu. Noolwekyo abo abampaddeyo gy'oli be balina ekibi ekisinga."*

¹² Okuva mu kiseera ekyo Piraato n'asala amagezi okuta Yesu. Naye Abayudaaya ne baleekaana nga bagamba nti, "Bw'ota omuntu oyo nga tokyali mukwano gwa Kayisaali. Buli eyeefuula kabaka aba awakanya Kayisaali." ¹³ Bwe baayogera batyo Piraato n'azza Yesu ebweru gye bali, n'atuula ku ntebe esalirwako emisango, mu kifo ekiyitibwa Amayinja Amaalire, mu Lwebbulaniya Gabbasa. ¹⁴ Lwali lunaku lwa kutegeka Mbaga ejuukirirwako Okuyitako. Essaawa zaali nga mukaaga ez'omu ttuntu.

Piraato n'agamba Abayudaaya nti, "Kabaka wammwe wuono!"

¹⁵ Abayudaaya ne baleekaana nga bagamba nti, "Mukomerere, mukomerere!"

Piraato n'ababuuzza nti, "Kabaka wammwe gwe mba nkomerera?"

Bakabona abakulu ne baddamu nti, "Tetulina kabaka mulala, wabula Kayisaali."

¹⁶ Piraato n'abawa Yesu okumukomerera.

Awo ne batwala Yesu; ¹⁷ n'afuluma nga yeetisse omusaalaba gwe, n'atuuka mu kifo ekiyitibwa eky'Ekiwanga, mu Lwebbulaniya kiyitibwa Gologoosa. ¹⁸ Ne bamukomerera ku musaalaba mu kifo ekyo. Era ne bakomerera n'abalala babiri, omu eruuyi n'omulala eruuyi, Yesu n'abeera wakati waabwe.

¹⁹ Piraato n'akola ekiwandiiiko n'akiteeka ku musaalaba, nga kisoma nti:

"Yesu Omunnazaaleesi, Kabaka w'Abayudaaya."

²⁰ Ekifo kye baakomereramu Yesu kyali kumpi n'ekibuga, era Abayudaaya bangi abaasoma ekiwandiiiko ekyo kubanga kyali mu Lwebbulaniya, ne mu Luladini ne Luyonaani. ²¹ Awo bakabona abakulu ab'Abayudaaya ne bagamba Piraato nti, "Towandiika nti, 'Kabaka w'Abayudaaya,' naye nti, 'Oyo eyeeyita Kabaka w'Abayudaaya.'"

²² Piraato n'addamu nti, "Ekyo kye mpandiise kye mpandiise."

²³ Abaserikale bwe baamala okukomerera Yesu, ne baddira engoye ze ne baziteeka emiteeko ena. Buli muserikale n'afuna omuteeko gumu. Ne baddira

ekkanzu ye, eyali erukiddwa obulukibwa yonna, ²⁴ abaserikale ne bagambagana nti, "Tuleme kugiyuzaamu naye tugikubire kalulu, tulabe anaagitwala."

Kino kyabaawo okutuukiriza ekyawandiikibwa ekigamba nti:

"Baagabana ebyambalo byange, n'ekkanzu yange ne bagikubira akalulu." Ekyo kyennyini abaserikale kye baakolera ddala.

²⁵ Okumpi n'omusaalaba gwa Yesu waali wayimirid-dewo nnyina, ne muganda wa nnyina, ne Maliyamu muka Kuloopa, ne Maliyamu Magudaleene. ²⁶ Yesu bwe yalaba nnyina, era n'omuyigirizwa Yesu gwe yaya-galanga ennyo ng'ayimiridde awo, n'agamba nnyina nti, "*Maama, laba omwana wo.*" ²⁷ Ate n'agamba omuyigirizwa nti, "*Laba maama wo.*" Okuva olwo omuyigirizwa oyo n'atwala nnyina Yesu eka ewuwe.

Okufa kwa Yesu

²⁸ Yesu bwe yamanya nga byonna biwedde, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire, n'ayogera nti, "*Ennyonta ennuma.*" ²⁹ Waali wateekeddawo ekibya ekijjudde wayini omukaatuufu, ne bannyikamu ekyangwe, ne bakiteeka ku kati ka ezobu ne bakiteeka ku mumwa gwa Yesu. ³⁰ Bwe yakombako n'agamba nti, "*Kiwedde.*" N'akutamyia omutwe gwe n'awaayo obulamu bwe.

³¹ Olunaku nga bwe lwali olw'okweteekerateekera Ssabbiiti eyo enkulu ennyo, abakulembeze b'Abayudaaya ne batayagala mirambo kusigala ku misaalaba. Kyebaava basaba Piraato abaakomererwa bamenyebwe amagulu era bawanulweyo. ³² Awo abaserikale ne bajja ne bamenya amagulu g'abasajja abaakomererwa ne Yesu. ³³ Naye bwe batuuka ku Yesu ne balaba nga yafudde dda, ne batamumenya magulu. ³⁴ Naye omu ku baserikale n'amufumita effumu mu mbiriizi, amangwago ne muvaamu omusaayi n'amazzi. ³⁵ Oyo eyakirabira ddala nga kibaawo ye yakyogera, era kye yayogera kya mazima, era oyo amanyi ng'ayogera mazima mulyoke mukkirize. ³⁶ Bino byabaawo ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire ekigamba nti: "Tali menyebwa gumba na limu." ³⁷ Era ekyawandiikibwa ekirala kigamba nti, "Balimulaba oyo gwe baafumita."

Okuziikibwa kwa Yesu

³⁸ Ebyo bwe byaggwa, Yusufu ow'e Alimasaya, eyali omuyigirizwa wa Yesu mu kyama olw'okutya Abayudaaya, n'asaba Piraato olukusa okuwanulayo omulam-bo gwa Yesu, Piraato n'amukkiriza. Yusufu n'aguwanulayo n'agutwala. ³⁹ Nikodemo, eddako eyagenda eri Yesu ekiro, naye n'ajja ng'aleese kilo ng'amakumi ataano ez'ebyakaloosa ebitabule n'envumbo. ⁴⁰ Ne batwala omulambo gwa Yesu, ne baguzinga mu ngoye eza linena wamu n'ebyakaloosa ng'empisa y'Abayudaaya ey'okuziika bwe yali. ⁴¹ Mu kifo Yesu we

yakomererwa waaliwo ennimiro omwali entaana empya ey'empuku, eyali teziikibwangamu muntu.

⁴² Nga bwe lwali olunaku lw'Abayudaaya olw'okweteekerateekera Ssabbiiti ate ng'entaana eno eri kumpi, Yesu ne bamussa omwo.

Okuzuukira kwa Yesu

20 Mu makya g'olunaku olusooka mu wiiki, Maliyamu Magudaleene n'ajja ku ntaana, ng'obudde tebunnalaba bulungi, n'alaba ejjinja nga ligiddwa ku ntaana. ² N'adduka n'agenda eri Simooni Peetero n'eri omuyigirizwa omulala Yesu gwe yaya-galanga ennyo n'abagamba nti, "Mukama waffe bamugyeemu mu ntaana, era simanyi gye bamutadde!"

³ Awo Peetero n'omuyigirizwa oli omulala ne bafuluma ne balaga ku ntaana. ⁴ Bombi ne bagenda nga badduka, omuyigirizwa oli omulala n'ayisa Peetero n'amusooka ku ntaana. ⁵ N'akutama n'alaba engoye za linena nga ziteekeddwa awo, kyokka n'atayingira mu ntaana. ⁶ Awo ne Simooni Peetero n'atuuka, n'ayingira mu ntaana, n'alaba engoye za linena nga ziteekeddwa awo. ⁷ N'alaba n'ekitambaala ekyali ku mutwe gwa Yesu. Kyali tekiteekeddwa wamu na ngoye, wabula kyali kizingiddwa era nga kiteekebbwa ku bbali. ⁸ N'omuyigirizwa oli omulala, eyasooka okutuuka ku ntaana n'ayingira. N'alaba era n'akkiriza. ⁹ Kubanga okutuusiza ddala mu kiseera ekyo baali teban-nategeera ekyawandiikibwa nti: Kimugwanira okuzuukira mu bafu. ¹⁰ Awo abayigirizwa ne baddayo ewaabwe eka.

Yesu Alabikira Maliyamu Magudaleene

¹¹ Maliyamu Magudaleene yali ayimiridde wabweru w'entaana ng'akaaba. N'akutama. N'alingiza mu ntaana nga bw'akaaba, ¹² n'alaba bamalayika babiri, nga bali mu ngoye enjeru nga batudde; omu emitwetwe n'omulala emirannamiro w'ekifo omulam-bo gwa Yesu we gwali guteekeddwa.

¹³ Bamalayika ne bamubuuza nti, "Omukyala, okaabira ki?"

N'abaddamu nti, "Kubanga baggyeemu Mukama wange, era simanyi gye bamutadde!" ¹⁴ Bwe yamala okwogera ebyo, n'akyuka n'alaba Yesu ng'ayimiridde, kyokka n'atamanya nti ye Yesu.

¹⁵ Yesu n'amubuuza nti, "*Omukyala okaabira ki? Onoonya ani?*"

Maliyamu n'alowooza nti, Ye nannyini nnimiro n'amugamba nti, "Ssebo, obanga gw'omugyeemu, mbuulira gy'omutadde njende mmugyeeyo."

¹⁶ Yesu n'amugamba nti, "*Maliyamu!*"

Maliyamu n'akyukira Yesu n'amugamba mu Lwebbulaniya nti, "Labooni," ekitegeeza nti, "Omuyigiriza."

¹⁷ Yesu n'amugamba nti, "*Tonkwatako kubanga sinagenda eri Kitange. Naye genda eri baganda bange*"

obagambe nti, njenda eri Kitange era Kitammwe, Katonda wange era Katonda wammwe."

¹⁸ Maliyamu Magudaleene n'agenda n'abuulira abayigirizwa nga bw'alabye Mukama waffe, era n'abategeeza by'amugambye.

Yesu Alabikira Abayigirizwa be

¹⁹ Akawungeezi ako abayigirizwa baali bakunjaanidde mu kisenge ng'enzigi nsibe olw'okutya Abayudaaya, Yesu n'ajja n'ayimirira wakati mu bo. N'abagamba nti, *"Emirembe gibe mu mmwe."*²⁰ Bwe yamala okwogera ebyo n'abalaga ebibatu bye n'embiriizi ze. Abayigirizwa bwe baalaba Mukama ne basanyuka nnyo.

²¹ N'addamu nti, *"Emirembe gibe mu mmwe. Nga Kitange bwe yantuma, nange bwe mbatuma mmwe."*²² Bwe yamala okwogera ebyo n'abassiza omukka, n'abagamba nti, *"Mufune Mwoyo Mutuku-vu."*²³ *Buli muntu gwe munaasonyiwanga ebibi bye anaabanga asonyiyiddwa. Abo be munaagaananga okusonyiwa, banaabanga tebasonyiyyiddwa."*

Yesu Alabikira Tomasi

²⁴ Naye Tomasi, omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri, ayitibwa Didumo, teyali na banne Yesu bwe yajja. ²⁵ Bayigirizwa banne ne bamugamba nti, "Tula-bye Mukama waffe."

Ye n'abagamba nti, "Okuggyako nga ndabye enkovu ez'emisumaali mu bibatu bye, ne nteeka olunwe lwange mu nkovu ezo era ne nteeka ekibatu kyange mu mbiriizi ze, sigenda kukkiriza."

²⁶ Bwe waayitawo ennaku munaana, abayigirizwa ba Yesu, era bali mu nnyumba, Tomasi yali nabo. Yesu n'ajja, enzigi nga nsibe, n'ayimirira wakati mu bo n'abagamba nti, *"Emirembe gibe mu mmwe,"*²⁷ Awo n'agamba Tomasi nti, *"Kale teeka engalo zo wano, laba ebibatu byange. Teeka ekibatu kyo mu mbiriizi zange. Lekeraawo okuba atakkiriza, naye kkiriza."*

²⁸ Tomasi n'amuddamu nti, "Ggwe Mukama wange era Katonda wange."

²⁹ Yesu n'amugamba nti, *"Okkirizza kubanga ondabye. Balina omukisa abakkiriza nga tebaliiko kye balabye."*

³⁰ Yesu yakola ebyamagero ebirala bingi ng'abayigirizwa be balaba, ebitaawandiikibwa mu kitabo kino.

³¹ Naye bino byawandiikibwa mulyoke mukkirize nti Yesu ye Kristo Omwana wa Katonda era olw'okumukkiriza mulyoke mube n'obulamu mu linnya lye.

Yesu Alabikira Abayigirizwa be musanvu

21 Ebyo bwe byaggwa, Yesu n'alabikira nate abayigirizwa be, ku nnyanja ey'e Tiberiya. ¹ Yabalabikira bw'ati: ² Simooni Peetero, ne Tomasi ayitibwa Didumo, ne Nassanayiri ow'e Kaana eky'e Ggaliraaya, ne batabani ba Zebbedaaayo, n'abayigirizwa

¹ ye Nnyanja ey'e Ggaliraaya

abalala babiri, bonna baali wamu. ³ Simooni Peetero n'abagamba nti, "njenda kuvuba." Ne bamugamba nti, "Ka tugende ffenna." Ne bagenda ne basaabala mu lyato. Naye ekiro ekyo kyonna ne batakwasaayo kintu.

⁴ Bwe bwali bukya, Yesu n'ayimirira ku lubalama, naye abayigirizwa ne batamutegeera.

⁵ Yesu n'ababuuza nti, *"Abaana, mukwasizzaayo?"* Ne baddamu nti, "Nedda."

⁶ Yesu n'abagamba nti, *"Kale musuule akatimba ku luuyi olwa ddyo olw'eryato, mujja ku kukwasa."* Awo ne basuula, naye ne batasobola kukannyulula olw'ebyenyanja ebingi bye baakwasa!

⁷ Awo omuyigirizwa oyo Yesu gwe yayagalanga ennyo n'agamba Peetero nti, "Oyo Mukama waffe!" Simooni Peetero bwe yakiwulira ne yeesiba olugoye kubanga yali mu kakutu, ne yeesuula mu mazzi.

⁸ Abayigirizwa abalala bo ne bajjira mu lyato nga basika akatimba akaalimu ebyenyanja. Tebaali wala n'olulukalu, baali nga mita kyenda. ⁹ Awo bwe baatuuka ne basanga omuliro ogw'amanda nga gwaka, nga kuliko ekyenyanja n'omugaati.

¹⁰ Yesu n'abagamba nti, *"Muleete ku byenyanja bye muva okukwasa kaakano."*

¹¹ Awo Simooni Peetero n'agenda n'awalula akatimba n'akatuusa ku lukalu, nga kajjudde ebyenyanja ebinene kikumi mu ataano mu bisatu. Newaakubadde nga byali bingi bwe bityo naye akatimba tekaakutuka.

¹² Yesu n'abagamba nti, *"Mujje mulye ekyenkya."* Naye ku bayigirizwa tewaali n'omu yategana ku mubuuza nti, "Ggwe ani?" Kubanga bonna baamanya nti ye Mukama waffe. ¹³ Yesu n'atoola omugaati n'abagabira era n'ebyenyanja n'akola bw'atyo. ¹⁴ Guno gwe mulundi ogwokusatu Yesu gwe yalabikira abayigirizwa be, ng'amaze okuzuukira.

Yesu Azaamu Peetero Amaanyi

¹⁵ Bwe baamala okulya, Yesu n'agamba Peetero nti, *"Simooni omwana wa Yokaana, onjagala okusinga bano?"*

Peetero n'addamu nti, "Ddala, omanyi nga nk wagala nnyo."

Yesu n'amugamba nti, *"Kale liisanga abaana b'endiga zange."*

¹⁶ Yesu n'amubuuza omulundi ogwokubiri nti, *"Simooni omwana wa Yokaana, ddala onjagala?"*

Peetero n'addamu nti, "Ddala, Mukama wange, omanyi nga nk wagala." Yesu n'amugamba nti, *"Kale lundanga endiga zange."*

¹⁷ Yesu n'abuuza Peetero omulundi ogwokusatu nti, *"Simooni omwana wa Yokaana, onjagala?"*

Peetero n'anakuwala kubanga Yesu yamubuuza omulundi ogwokusatu nti, *"Onjagala?"* Peetero n'amuddamu nti, "Mukama wange ggwe omanyi buli kimu, omanyi nga nk wagala."

Yesu n'amugamba nti, *"Kale liisanga endiga zange."*¹⁸ *Bwe wali ng'okwali muvubuka wasobolanga okukola buli kye wayagalanga era ng'ogenda buli gye weetaaganga naye bw'olikaddiwa oligolola emikongo gyo, omuntu omulala n'akusiba n'akutwala gy'otoyagala."*¹⁹ Ekyo Yesu yakyogera ng'alaga enfa Peetero gy'alifaamu okuweesa Katonda ekitiibwa. Awo n'amugamba nti, *"Ngoberera."*

²⁰ Peetero bwe yakyuka, n'alaba omuyigirizwa oli Yesu gwe yayagalanga ennyo nga naye agoberera. Oyo ye muyigiriza eyagalamira okumpi n'ekifuba kya Yesu nga balya ekyekiro eky'enkomerero, amale abuze Yesu nti, "Mukama waffe ani agenda okukulyamu olukwe?" ²¹ Peetero bwe yamulaba kwe kubuuza Yesu nti, "Mukama wange, ate ono aliba atya?"

²² Yesu n'amugamba nti, *"Bwe njagala abeerawo okutuusa lwe ndikomawo, ofaayo ki? Ggwe goberera Nze."*²³ Awo ekigambo ekyo ne kibuna mu booluganda nti omuyigirizwa oyo talifa. Naye Yesu teyagamba nti omuyigirizwa oyo talifa, wabula yagamba bugambi nti, *"Bwe njagala abeerawo okutuusa lwe ndikomawo, ofaayo ki?"*

²⁴ Oyo ye muyigirizwa akakasa bino era ye yabiwandiika. Era tumanyi nga by'ategeeza bya mazima.

Ebifundikira

²⁵ Waliwo n'ebintu ebirala bingi Yesu bye yakola ebitaawandiikibwa. Era singa nabyo byawandiikibwa kinnakimu, ndowooza nga n'ensi zonna tezandigidde-mu bitabo ebyandiikiddwa.

Ebikolwa by'Abatume

Yesu Atwalibwa mu Ggulu

1 Mu kitabo ekyasooka, munnange Teefiro, nakutegeeza ebintu byonna okuva Yesu lwe yatandika okukola emirimu gye n'okuyigiriza, ² okutu-usa ku lunaku lwe yatwalibwa mu ggulu ng'amaze okuwa abatume be, be yalonda, ebiragiro ku bwa Mwoyo Mutukuvu. ³ Mu nnaku amakumi ana ezaddirira, Yesu yalabikira abatume nga mulamu era n'abakakasa mu ngeri nnyingi, era buli lwe yabalabikiranga ng'ayogera nabo ku bigambo by'obwakabaka bwa Katonda. ⁴ Awo bwe yali ng'alya nabo ekijjulo n'abalagira baleme kuva mu Yerusalemi naye balindirire ekisuubizo kya Kitaawe. Yagamba nti, *"Ekyo kye mwawulira nga mbagamba nti,⁵ 'Yokaana yabatiza na mazzi, naye mmwe mujja kubatizibwa na Mwoyo Mutukuvu mu nnaku si nnyingi.'"*

⁶ Awo bwe baali bakurangaanye ne bamubuuza nti, "Mukama waffe, mu kiseera kino mw'onooddizaawo obwakabaka bwa Isirayiri?"

⁷ Naye Yesu n'abaddamu nti, *"Okumanya entuuko oba ebiro si kyammwe, kitange kye yateekateeka mu buyinza bwe.⁸ Naye muliweebwa amaanyi, Mwoyo Mutukuvu bw'alimala okubakkako, era munaabanga bajulirwa bange mu Yerusalemi, ne mu Buyudaaya yonna, ne mu Samaliya okutuukira ddala ku nkomerero z'ensi."*

⁹ Bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, ekire ne kimutwala waggulu nga balaba.

¹⁰ Awo bwe baali nga batunula enkaliriza mu ggulu ng'agenda, amangwago abasajja babiri nga bambadde engoye enjeru ne balabika, ¹¹ ne boogera nti, "Abasajja Abagaliraaya, lwaki muyimiridde wano nga mutunula waggulu mu ggulu? Yesu oyo abaggid-dwako n'atwalibwa mu ggulu, agenda kukomawo mu ngeri y'emu nga bwe mumulabye ng'agenda mu ggulu."

¹² Ne bakomawo e Yerusalemi okuva ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni, oluli okumpi ne Yerusalemi, ng'olugendo olutambulwa ku Ssabbiiti. ¹³ Ne balaga mu kisenge ekya waggulu mu nnyumba mwe baali bawala, era be bano:

Peetero, ne Yokaana ne Yakobo, ne Andereya,
ne Firipo ne Tomasi,
ne Battolomaayo, ne Matayo,

ne Yakobo, omwana wa Alufaayo, ne Simooni eyayitibwanga "Omuzerote I", ne Yuda, omwana wa Yakobo.

¹⁴ Abo bonna ne beewerayo ddala n'omutima gumu okusaba wamu n'abakazi ne Maliyamu nnyina Yesu ne baganda ba Yesu.

Matiya Asikira Yuda

¹⁵ Awo mu nnaku ezo, Peetero n'ayimirira wakati mu booluganda abaali bakurangaanye nga bawera nga kikumi mu abiri, n'ayogera nti, ¹⁶ "Abasajja abooluganda, ebyawandiikibwa ku Yuda eyakulembera ekibiina ekyakwata Yesu byali biteekwa okutuukirira; kubanga ekyo Mwoyo Mutukuvu yali yakitegeeza dda bwe yayo-gerera mu Dawudi. ¹⁷ Yuda yali omu ku ffe, era n'aweewwa omugabo gw'obuweereza buno."

¹⁸ Empeera gye yafuna mu butali butuukirivu bwe, yagigulamu ennimiro, era omwo mwe yagwa n'ayabika n'ebiyenda bye ne biyiika. ¹⁹ Amawulire ago ne gatuuka ku bantu ab'omu Yerusalemi, era ennimiro eyo ne bagituuma Akerudama mu lulimi lwabwe, amakulu nti, Ennimiro y'Omusaayi!

²⁰ "Kubanga kyawandiikibwa mu Zabbuli nti,

"Ekibanja kye kizike,

so kireme okubeerangamu omuntu.'

'N'obuvunaanyizibwa bwe buweebwe omulala.'

²¹ Noolwekyo kigwanye okulonda omuntu mu bantu abaayitanga naffe mu biro byonna, eyayingiranga n'afuluma wamu naffe nga tuli ne Mukama waffe Yesu, ²² okuviira ddala ku kubatiza kwa Yokaana okutuusa lwe yatwalibwa mu ggulu, alyoke abeere omujulirwa ow'okuzuukira kwe awamu naffe."

²³ Awo ne balonda abasajja babiri, omu nga ye Yusufu (eyayitibwanga Balusaba ate era nga ye Yusito), n'owokubiri nga ye Matiya. ²⁴ Ne balyoka basaba ne bagamba nti, "Ayi Mukama, gw'omanyi emitima gy'abantu bonna, tulage gw'olonze ku bantu bano ababiri, ²⁵ okubeera mu baweereza buno n'okubeera omutume mu kifo kya Yuda eyatwawukanako n'alaga mu kifo kye ekimusaanira." ²⁶ Oluvannyuma ne bakuba akalulu, ne kagwa ku Matiya, n'agattibwa ku batume ekkumi n'omu.

I Omuzerote Abazerote be baayekeranga gavumenti y'Abaruumi mu biro ebyo

Mwoyo Mutukuvu ajja ku Pentekoote

2 Awo olunaku lwa Pentekoote bwe lwatuuka bonna baali bakunjaanidde mu kisenge kimu. 2 Amangwago okuwuuma, nga kuli ng'empewo ey'amaanyi ennyo ekunta, ne kuva mu ggulu, ne kujjula mu nnyumba yonna mwe baali batudde. 3 Ku buli omu ne kutuulako ennimi ng'ez'omuliro. 4 Bonna ne bajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu, ne batandika okwogera ennimi ez'enjawulo nga Mwoyo Mutukuvu bwe yaba-sobozesa. 5 Waaliwo Abayudaaya bangi abatya Katonda abaali bazze mu Yersaalemi nga bavudde mu buli ggwanga wansi w'eggulu. 6 Bwe baawulira okuwuuma okwo, ekibiina kinene ne kikujaana, ne beewuunya okuwulira nga buli muntu awulira olulimi lw'ewaabwe. 7 Ne bawuniikirira ne beewuunya ne bagamba nti, "Bano bonna aboogera si Bagaliraaya?" 8 Kale lwaki tuwulira buli muntu olulimi lw'ewaffe gye twazaalibwa? 9 Tubawulira nga boogera eby'amagero bya Katonda mu nnimi ez'Abapaazi, n'Abameedi, n'Abbeeramiti, n'ez'abalala abava e Mesopotamiya, ne Buyudaaya, ne Kapadokiya, mu Ponto ne mu Asiya, 10 ne mu Fulugiya ne mu Panfuliya, n'abamu abava mu Misiri, n'ensi za Libiya okuliraana Kuleene, n'abagenyi Abaruumi, 11 Abayudaaya, n'abakyuka ne basoma Ekiyudaaya, n'Abakuleete n'Abawalabu." 12 Bonna ne beewuunya nga bawuniikiridde, ne bagambagana nti, "Kino kitegeeza ki?" 13 Naye abalala ne baseka busesi nga bagamba nti, "Banywedde mwenge musu!"

Okwogera kwa Peetero

14 Awo Peetero n'asituka n'abatume ekkumi n'omu, n'asitula ku ddooboozi n'ayogera eri ekibiina, n'abagam-ba nti, "Abasajja Abayudaaya, nammwe mwenna ababeera mu Yersaalemi, mugegeere bino era mumpulirize. 15 Abantu bano tebatamidde nga bwe mulowooza, kubanga essaawa ziri ssatu ez'enkya! 16 Naye kino kye kyayogerwako nnabbi Yoweeri nti, 17 "Olulituuka mu nnaku ez'oluvannyuma, bw'ayogera Katonda, ndifuka Omwoyo wange ku balina omubiri bonna. Batabani bammwe ne bawala bammwe baliwa obunnabbi; n'abavubuka bammwe balyolesebwa, n'abakadde baliroota ebirooto. 18 Mu biro ebyo ndifuka Omwoyo wange, ku baweereza bange abasajja n'abakazi; baliwa obunnabbi. 19 Era ndikola ebyamagero mu ggulu waggulu, n'obubonero ku nsi wansi, omusaayi n'omuliro n'ekikoomi eky'omukka. 20 Enjuba erifuuka ekizikiza, n'omwezi gulimyuka ng'omusaayi,

olunaku lwa Mukama olukulu era olw'ekitiibwa nga terunnatuuka.

21 Na buli muntu alikoowoola erinnya lya Mukama, alirokolebwa.'

22 "Abasajja Abayisirayiri, muwulirize ebigambo bino! Yesu Omunnazaaleesi omuntu Katonda gwe yakakasa gye muli n'ebyamagero eby'ekitalo, Katonda bye ya-mukozesanga ng'ali mu mmwe, nga mwenna bwe mu-manyi. 23 Naye ng'enteekateeka ya Katonda bwe yali, omuntu oyo yaweebwayo mu mikono gy'abantu abatagoberera mateeka, ne mumutta nga mu-mukomeredde ku musaalaba. 24 Kyokka Katonda ya-muzuukiza ng'asaanyizaawo obulumu bw'okufa, kubanga okufa tekwayinza kumunyweza. 25 Kubanga Dawudi amwogerako nti,

"Nalaba nga Mukama ali nange bulijjo, kubanga ali ku mukono gwange ogwa ddyo, nneme okusagaasagana.

26 Noolwekyo omutima gwange kyeguvudde gu-sanyuka, n'olulimi lwange ne lukutendereza.

Era n'omubiri gwange gunaabeeranga mu ssuubi.

27 Kubanga tolireka mwoyo gwange kuzikirira so toliganya mutukuvu wo kuvunda.

28 Wandaga amakubo g'obulamu, era olinzijuzi essanyu nga ndi mu maaso go.'

29 "Abasajja abooluganda, nnyinza okwogera n'obu-vumu gye muli ku bifa ku jjajjaffe Dawudi nga yafa n'aziikibwa, era n'amalaalo ge weegali ne kaakano.

30 Naye Dawudi yali nnabbi, n'amanya nga Katonda yamulayirira ekirayiro, nti mu bibala eby'omu ntumbwe ze mwe muliva alituula ku ntebe ey'obwakabaka bwe, 31 bwe yakiraba olubereberye nayogera ku kuzuukira kwa Kristo nga teyalekebwa magombe so nga n'omubiri gwe tegwavunda. 32 Yesu oyo Katonda yamuzuukiza, era ffe ffenna tuli bajulirwa. 33 Awo bwe yagulumizibwa n'alaga ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, n'aweabwa Mwoyo Mutukuvu eyamusuubizibwa Kitaffe, n'alyoka atuwa kino nammwe kye mwer-abiddeko era kye mwewuliriddeko. 34 Kubanga Dawudi teyalinnya mu ggulu, naye agamba nti, "Mukama yagamba Mukama wange nti, "Tuula ku mukono gwange ogwa ddyo, 35 okutuusa lwe ndifuula abalabe bo entebe y'ebigere byo."

36 "Noolwekyo ennyumba yonna eya Isirayiri, banyire ddala nti oyo Yesu gwe mwakomerera ku musaalaba, Katonda yamufuula Mukama era Kristo!"

37 Awo bwe baawulira ebigambo ebyo, emitima ne gibaluma, ne bagamba Peetero n'abatume abalala, nti, "Abooluganda, kiki kye tusaanidde okukola?"

38 Peetero n'abagamba nti, "Mwenenye, buli omu ku mmwe abatizibwe mu linnya lya Yesu Kristo musonyiyibwe ebibi byammwe, olwo nammwe mujja kufuna ekirabo ekya Mwoyo Mutukuvu. 39 Kubanga ekisuubizo kiri eri mmwe n'eri abaana bammwe, n'eri bonna

abali mu nsi ezeewala abalikoowoola Mukama Katonda waffe."

⁴⁰ Awo Peetero n'abategeeza mu bigambo ebirala bingi n'ababuulira ng'agamba nti mulokolebwe okuva mu mulembe guno ogwakyama. ⁴¹ Awo abo abakkiriza ebigambo bye ne babatizibwa ku lunaku olwo ne beeyongerako ng'enkumi ssatu.

Obulamu bw'Abakkiriza

⁴² Ne banyikiranga okuyigirizibwa kw'abatume ne mu kussekimu, ne mu kumenya omugaati era ne mu kusaba. ⁴³ Buli muntu n'ajjula okutya era ebyamagero bingi n'obubonero bungi ne bikolebwanga abatume. ⁴⁴ Abakkiriza ne bakunjaananga bulijjo mu kifo kimu, ne baba nga bassa kimu mu byonna. ⁴⁵ Eby'obugagga byabwe n'ebintu bye baalina ne babitunda ne bagabira buli muntu ng'okwetaaga kwe bwe kwabanga. ⁴⁶ Ne banyikiranga okukunjaananga mu Yeekaalu buli lunaku, era ne bakunjaananga ne mu maka gaabwe nju ku nju okumenya omugaati, ne baliiranga wamu emere yaabwe n'essanyu lingi n'omutima ogutalina bukuusa, ⁴⁷ nga batendereza Katonda, era nga basimibwa abantu bonna. Mukama n'abongerangako bulijjo abaalokolebwanga.

Peetero Awonya Omulema

3 Awo Peetero ne Yokaana bwe baali bagenda mu Yeekaalu mu kusaba okw'essaawa omwenda, ² ne wabaawo omusajja eyazaalibwa nga mulema gwe baasitulanga ne bateekanga bulijjo ku mulyango gwa Yeekaalu oguyitibwa Omulyango Omulungi, okusabiriza. ³ Awo bwe yalaba Peetero ne Yokaana nga bagenda okuyingira mu yeekaalu n'abasaba ensimbi. ⁴ Ne bamwekaliriza amaaso, Peetero n'alyoka amugamba nti, "Tutunuulire!" ⁵ N'abatunuulira ng'asubira okuweebwayo akantu.

⁶ Naye Peetero n'agamba nti, "Effeeza ne zaabu sibirina, naye ka nkuwe ekyo kye nnina. Mu linnya Iya Yesu Omunnazaaleesi Golokoka, otambule!" ⁷ Awo Peetero n'akwata omulema ku mukono ogwa ddyo n'amuyimusa, amangwago ebigere by'omusajja n'obukongovvule ne bifuna amaanyi, ⁸ n'abuuka n'ayimirira n'atandika okutambula! N'ayingira nabo mu Yeekaalu ng'atambula era nga bw'abuuka ng'atendereza Katonda. ⁹ Abantu bonna ne baamulaba ng'atambula, era ng'atendereza Katonda, ¹⁰ ne bamutegeera nga ye wuuyo eyatuulanga ku mulyango gwa Yeekaalu oguyitibwa Omulyango Omulungi ng'asabiriza, ne bawuniikirira era ne beewuunya nnyo olw'ekyo ekimutuuseeko.

Okwojera kwa Peetero mu Yeekaalu

¹¹ Awo omusajja eyali omulema bwe yali ng'akyekutte ku Peetero ne Yokaana abantu bonna ne badduka okujja we baali ne bakunjaanira mu kisasi

kya Sulemaani, nga basamaaliridde. ¹² Awo Peetero bwe yabalaba n'agamba abantu nti, "Abasajja Abayisirayiri, kiki ekibeewuunyisa? Era lwaki mututunuulira ng'abagamba nti obulungi bwaffe n'obuyinza bwaffe bye bitambuzza omusajja ono? ¹³ Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo, era Katonda wa bajjajaffe ffenna yagulumiza omuweereza we Yesu, gwe mwawaayo ne mu mwegaanira mu maaso ga Piraato newaakubadde nga ye yali amaliridde okumusumulula, ¹⁴ naye mmwe ne mwegaana omutuukirivu era omutukuvu, ne musaba babateere omutemu. ¹⁵ Bwe mutyo ne mutta aleeta obulamu; oyo ye Katonda yamuzuukiza mu bafu, era ffe bajulirwa. ¹⁶ Olw'okukkiriza mu linnya lye, omusajja ono, mwenna gwe mulaba era gwe mumanyi aweereddwa amaanyi mu linnya lye, era okukkiriza mu ye kwe kuwadde omusajja ono obulamu obutuukiridde nga mwenna bwe mulaba.

¹⁷ "Kale kaakano, abooluganda, mmanyi nga kye mwakola mwakikola mu butamanya, era n'abakulembeze bammwe nabo bwe batyo. ¹⁸ Kyokka Katonda yali atuukiriza ebyo bannabbi bonna bye baayogera nti Kristo we atekwa okubonaabona mu ngeri eyo. ¹⁹ Noolwekyo mwenenye, mukyuke, mulyoke mugibweko ebibi byammwe, ²⁰ mulyoke muwummulire mu maaso ga Mukama, naye abaweereze Yesu, ye Kristo eyalangirirwa gye muli edda, ²¹ eyagwanyizibwa okutwalibwa mu ggulu okutuusa ekiseera nga kituuse ebintu byonna ne bizzibwa obuggya Katonda bye yayogerera edda mu bannabbi be abatukuvu. ²² Weewaawo Musa yagamba nti, 'Mukama Katonda wammwe alibayimusiza nnabbi ali nga nze, gw'aliggya mu baganda bammwe. Muwulirizanga buli ky'alibagamba. ²³ Ataliwuliriza nnabbi oyo abantu balimuzikiririza ddala.'

²⁴ "Ne bannabbi bonna okuviira ddala ku Samwiri n'abo abaamuddirira bonna abaayogera nabo baalangirira olunaku luno. ²⁵ Mmwe bazzukulu ba bannabbi abo, era ab'endagaano Katonda gye yalagaana ne bajjammwe ng'agamba Ibulayimu nti, 'Mu zzadde lyo abantu bonna ab'oku nsi mwe baliweerwa omukisa.' ²⁶ Bw'atyo Katonda bwe yalondawo okubatumira Omuweereza we abawe omukisa, buli omu ku mmwe ng'akyuka okuva mu bibi bye."

Peetero ne Yokaana mu Lukiiko lw'Abayudaaya Olukulu

4 Awo Peetero ne Yokaana baali bakyayogera eri abantu, bakabona, n'omukulu w'abakuumi ba Yeekaalu n'Abasaddukaayo ne bajja gye bali, ² nga bawuwadde nnyo okuwulira nga Peetero ne Yokaana bayigiriza abantu, ku bwa Yesu, okuzuukira mu bafu. ³ Ne bakwata Peetero ne Yokaana, naye olwokubanga obudde bwali buyise ne babaggalira mu kkomera okutuusa enkeera. ⁴ Kyokka abantu bangi ku abo abaali bawuliriza abatume ne bakkiriza, era omuwendo

gw'abasajja bokka abakkiriza ne guba ng'enkumi ttaano!

⁵ Enkeera, abafuzi n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi b'amateeka ne bakunjaanira mu Yerusalemi. ⁶ Baali ne Ana Kabona Asinga Obukulu, ne Kayaafa, ne Yokaana, ne Alegezanda n'abalala banga abaalina oluganda ne Kabona Asinga Obukulu.

⁷ Awo abatume bombi ne baleetebwa ne basimbibwa mu maaso g'Olukiiko. Ne bababuuza nti, "Buyinza ki oba linnya ly'ani kwe musinzidde okukola kino?"

⁸ Awo Peetero bwe yajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu n'agamba nti, "Abafuzi, n'abakulembeze b'abantu, ⁹ obanga tubuuzibwa nsonga ey'omusajja eyawonyezeddwa, ¹⁰ mutegeere mmwe mwenna n'abantu bonna mu Isirayiri, omusajja ono ayimiridde mu maaso gammwe mu linnya lya Yesu Kristo Omunnazaaleesi, gwe mwakomerera naye Katonda n'amuzuukiza, era kaakano mulamu.

¹¹ "Oyo ly'Ejinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejinja ekkulu ery'oku nsonda."

¹² Tewali mu mulala yenna bulokozi, era tewali linnya ddala na limu mu mannya gonna agaaweebwa abantu, wansi w'eggulu, mwetugwanira okulokolebwa."

¹³ Awo ab'Olukiiko bwe baalaba obuvumu bwa Peetero ne Yokaana, ate n'okutegeera ne bategeera nga tebaasoma, era nga si batendeke, ne beewuunya nnyo, ne bategeera ng'abasajja abo baabeeranga ne Yesu. ¹⁴ Era bwe baalaba omusajja eyawonyezebwa ng'ayimiridde nabo, n'eky'okubaddamu ne kibabula. ¹⁵ Ne babalagira okugira nga babeera wabweru Olukiiko lubakubaganyeko ebiwoozo. ¹⁶ Ab'olukiiko ne beebuuzaganya nti, "Abasajja bano tubakole tutya? Kubanga tetuyinza kwegaana ekyamagero eky'amaanyi ekikoleddwa mu bo; buli muntu yenna mu Yerusalemi akitegedde. ¹⁷ Naye engeri gye tunaazyizaamu ebigambo byabwe okwongerera okusaasaana kwe kubalabula n'amaanyi baleme kud-dayo kwogera na muntu yenna ku linnya lya Yesu."

¹⁸ Ne babayita bakomewo mu Lukiiko, ne babalagira baleme kuddayo nate kwogera ku linnya lya Yesu.

¹⁹ Naye Peetero ne Yokaana ne baddamu nti, "Mmwe muba musalawo obanga kituufu mu maaso ga Katonda okuwulira mmwe okusinga okuwulira Katonda.

²⁰ Tetuyinza butayogera ku bintu bye twalaba, n'ebigambo bye twawulira."

²¹ Awo Olukiiko bwe lwamala okwongerera okubatisatiisa ne lubaleka ne bagenda, kubanga baabulwa kwe banaasenziira okubabonereza ne batasasamaza bantu. Kubanga abantu bonna baali bagulumiza Katonda olw'ekyo ekyabaawo. ²² Omusajja eyawonyezebwa yali assussa mu myaka amakumi ana.

Okusaba kw'Abakkiriza

²³ Awo Peetero ne Yokaana bwe baateebwa ne bad-dayo eri bannaabwe ne bababuulira byonna bakabona

abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya bye baabagamba. ²⁴ Bonna bwe baabiwulira ne bayimuzisa wamu amaloboozi gaabwe n'omwoyo gumu eri Katonda ne basaba nti, "Ayi Mukama, Omutonzi w'eggulu n'ensi n'ennyanja ne byonna ebibirimu, ²⁵ ggwe Kitaffe wayogerera ku bwa Mwoyo Mutukuvu mu kamwa k'omuweereza wo, Dawudi bwe yagamba nti:

"Lwaki Abaamawanga banyiiigidde, n'abantu ne balowooza ebitaliimu?"

²⁶ Bakabaka b'ensi

n'abakulembeze,
beegatta okulwanyisa Mukama
n'okulwanyisa Kristo we.'

²⁷ Kubanga baakunjaanira mu kibuga. Kerode ne Pontiyi Piraato, awamu n'Abamawanga, n'Abayisirayiri, beegatta okulwanyisa Omuweereza wo Omutukuvu Yesu gwe wafukako amafuta, ²⁸ ne bakola ebyo omukono gwo n'okuteesa kwo bye kwateekateeka edda okubaawo. ²⁹ Ne kaakano, Ayi Mukama, wulira okutiisatiisa kwabwe; owe abaddu bo obuvumu babuulire ekigambo kyo, ³⁰ golola omukono gwo owonye, n'obubonero n'ebyamagero bikolebwenga mu linnya ly'Omuweereza wo Omutukuvu Yesu."

³¹ Awo bwe baamala okusaba, ekifo mwe baali bakunjaanidde ne kinyeenyeezebwa, bonna ne bajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu ne babuulira ekigambo kya Katonda n'obuvumu.

Abakkiriza Okugabanira Awamu Ebyabwe

³² Abakkiriza bonna baalina omwoyo gumu n'omuti-ma gumu; nga tewali agamba nti kino kye nnina kyange ku bwange, wazira nga bonna bagabanira wamu. ³³ Awo abatume ne babuulira nnyo n'amaanyi mangi ku kuzuukira kwa Mukama waffe Yesu, era bonna ne bajjula ekisa kingi. ³⁴ Mu bo temwali baali mu kwetaaga, kubanga abo abaalina ettaka oba amayumba, baabitundanga, ensimbi ezivudde mu bye batunze ³⁵ ne bazireeta ku bigere by'abatume bagabireko buli muntu ng'okwetaaga kwe bwe kwalinga.

³⁶ Awo Yusufu, Omuleevi abatume gwe baatuuma Balunabba (amakulu gaalyo nti atereza emitima gy'abantu) eyazaalibwa e Kupulo, ³⁷ n'atunda ennimiro ye, ensimbi ezaavaamu n'azireeta ku bigere by'abatume.

Ananiya ne Safira

⁵ Waaliwo omusajja erinnya lye Ananiya ne mukyala we Safira, n'atunda ebibye ² ne yeeterekerako ku muwendo, mukazi we naye ng'amanyi, n'aleetako kitundu butundu n'akiteeka ku bigere by'abatume.

³ Naye Peetero n'agamba Ananiya nti, "Ananiya, lwaiki Setaani ajjudde mu mutima gwo, n'okulimba n'olimba Mwoyo Mutukuvu ne weeterekerako ku muwendo

gw'ennimiro? ⁴ Teyali yiyo? Era bwe yamala okutundibwa, teyali mu buyinza bwo? Lwaki ekikolwa ekyo kiku-jjidde mu mutima gwo? Tolimbye bantu wabula olimbye Katonda."

⁵ Ananiya olwawulira ebigambo ebyo n'agwa eri n'afiirawo! Bonna abaawulira ebyo ne bakwatibwa entiisa ya maanyi. ⁶ Abavubuka ne bayimuka ne bamuzinga, ne bamutwala ne bamuziika.

⁷ Bwe waali wayiseewo essaawa nga ssatu, mukyala we naye n'ayingira, kyokka nga tategedde bibaddewo. ⁸ Peetero n'amubuuza nti, "Mbuulira, omuwendo guno gwe gwo gwe mwaggya mu nnimiro gye mwatunda?" Omukyala n'addamu nti, "Yee, gwe guugwo."

⁹ Awo Peetero n'amugamba nti, "Lwaki mwateesezza okukema Omwoyo wa Mukama? Laba, ebigere by'abo abaziise balo biri ku mulyango naawe bagenda kukutwala."

¹⁰ Amangwago n'agwa wansi ku bigere bya Peetero n'afiirawo. Abavubuka bwe baayingira ne bamusanga ng'afudde ne bamutwala ne bamuziika okuliraana bba. ¹¹ Entiisa ey'amaanyi n'ebuna Ekkanisa yonna na buli muntu eyawulira ebigambo ebyo.

Abatume Bawonya Abantu Bangi

¹² Abatume ne baba n'omwoyo gumu ne bakurangaananga mu kisasi kya Sulemaani, ne bakola ebyamagero bingi mu bantu. ¹³ So ne wataba n'omu ku balala eyayanjanga okubeegattako, newaakubadde ng'abantu bonna baabasiima nnyo.

¹⁴ Abakkiriza bangi abasajja n'abakazi ne beeyongeranga okwegatta ku Mukama waffe. ¹⁵ Abantu ne baleeta abalwadde baabwe ku nguudo z'omu kibuga, ne babagalamizanga ku butanda ne ku bikeeka, ekisikirize kya Peetero kibatuukeko ng'azze. ¹⁶ Ebibiina ne biva mu kibuga ebiriraanye Yerusalemi, ne baleeta abalwadde n'abaaliko baddayimooni, bonna ne bawonyezebwa.

Abatume Bayigganyizibwa

¹⁷ Awo Kabona Asinga Obukulu, n'abo abaali naye ab'omu kibiina ky'Abasaddukaayo ne bajjula obuggya. ¹⁸ Ne bakwata abatume ne babateeka mu kkomera ly'abantu bonna. ¹⁹ Naye mu kiro, malayika wa Mukama n'ajja n'aggulawo enzigi z'ekkomera n'abafulumya, ²⁰ n'abagamba nti, "Mugende muyimirire mu Yeekaalu mutegeeze abantu bonna ebigambo eby'obulamu buno."

²¹ Bwe baawulira ebyo ne bayingira mu Yeekaalu mu matulutulu, ne bayigiriza.

Kabona Asinga Obukulu ne be yali nabo ne bajja ne batuuzza Olukiiko Olukulu olw'abakulu b'abaana ba Isirayiri, ne balyoka batuma mu kkomera okuleeta abasibe babawozese. ²² Naye abaweereza bwe baatuuka mu kkomera tebaabasangamu. Ne bakomawo ne bategeezza Olukiiko Olukulu ²³ nga bagamba nti, "Tu-

sanze enzigi z'ekkomera nga nsibe n'abakuumi bonna n'abaserikale nga bayimiridde ku nzigi; naye bwe tuziggudde, tetusanzeemu muntu n'omu." ²⁴ Awo omukulu w'abaserikale ba Yeekaalu awamu ne bakabona abakulu bwe baawulira ebyo ne basamaalirira nga beewuunya ebintu ebyo gye binaakoma.

²⁵ Omuntu omu n'ajja n'abategeezza nti, "Abasajja be mwasibye mu kkomera bali eri mu Yeekaalu bayigiriza bantu." ²⁶ Awo omukulu w'abaserikale ba Yeekaalu, n'agenda n'abaserikale ne babaleeta, si lwa maanyi, nga batya abantu okwegugunga n'okukuba abaserikale amayinja. ²⁷ Awo abatume bwe baaleetebwa, ne bayimirira mu maaso g'Olukiiko Olukulu, Kabona Asinga Obukulu n'ababuuza ²⁸ ng'agamba nti, "Tetwabalagira obutayigirizanga mu linnya eryo; naye laba mujjuzizza Yerusalemi okuyigiriza kwammwe, era mumaliridde okutuleetako omusaayi gw'omuntu oyo."

²⁹ Naye Peetero n'abatume ne baddamu nti, "Kitugwanira okugondera Katonda okusinga okugondera abantu. ³⁰ Katonda wa bajjajjaffe yazuukiza Yesu, gwe mwatta nga mumuwanise ku muti. ³¹ Oyo Katonda n'amugulumiza okubeera Omulangira era Omulokozi, abeerenga ku mukono gwe ogwa ddyo, okuwa Isirayiri omukisa ogw'okwenenya n'okusonyiyibwa ebibi. ³² Ffe ne Mwoyo Mutukuvu Katonda gw'awa abo abamugondera tuli bajulira ba bigambo ebyo."

³³ Awo ab'Olukiiko bwe baawulira ebigambo ebyo ne bajjula obusungu bungi n'okwagala ne baagala okubatta. ³⁴ Naye omu ku abo abaali mu Lukiiko Olukulu, Omufalisaayo erinnya lye Gamalyeri, eyali omunyonnyozi w'amateeka era nga n'abantu bamussaamu nnyo ekitiibwa, n'alagira abatume bagira bafulumizibwa ebweru. ³⁵ N'alyoka agamba banne ab'omu Lukiiko nti: "Abasajja Abayisirayiri, mwegendereze nnyo abasajja abo ne kye mugenda okubakolako.

³⁶ Emabegako waaliwo omusajja erinnya lye Syuda, yasituka era n'alowoozesa abantu nti muntu mukulu, era abantu ng'ebikumi bina ne bamugoberera; naye yattibwa abaali bamugoberera ne basaasaana ne biko-ma awo. ³⁷ Oyo bwe yavaawo ne wasituka Yuda Omugaliraaya mu biseera eby'okubala abantu. Abantu bangi ne bamugoberera, kyokka bwe yattibwa, abagoberezi be ne basaasaana ne bataddayo kuwulikikako. ³⁸ Noolwekyo kye njamba kye kino nti, Abasajja bano mubaleke bagende! Kubanga, obanga enteekateeka eno y'abantu eja kukoma. ³⁹ Naye obanga biva eri Katonda, temuyinza kubaziyiza, kubanga mujja kuba nga mulwanyisa Katonda." Ne bamuwulira.

⁴⁰ Abatume ne bayitibwa, bwe baamala okukubibwa ne balabulwa obutaddayo kwogera mu linnya lya Yesu, ne babata.

⁴¹ Abatume ne bava mu Lukiiko nga basanyuka kubanga baasaanyizibwa okukwatibwa ensonyi n'okubonaabona olw'Erinnya. ⁴² Awo ne bayigirizanga

mu Yeekaalu buli lunaku ne mu maka g'abantu, nga babuulira Yesu.

6 Awo mu biseera ebyo abakkiriza bwe baagenda beeyongera obungi, ne wabaawo okwemulungunya mu Bakerenisiti ku Baebbulaniya nti banamwandu baabwe basosolwa, ne bataweebwa kyenkanyi. ² Awo ekkumi n'ababiri ne bakunjaanya ekibiina ky'abayigirizwa, ne babagamba nti, "Kirungi ebiseera byaffe tubimalire ku kubuulira Njiri, so si mu kugabanya mmere. ³ Noolwekyo, abooluganda, mwerondemu abasajja musanvu, abasiimibwa abantu, ng'abantu b'amagezi, era abajjudde Mwoyo Mutukuvu, tubakwase omulimu ogwo. ⁴ Ffe tulyoke twemalire ku kusaba, n'okubuulira n'okuyigiriza."

⁵ Ebigambo ebyo byonna abaakunjaana ne babisiima. Ne balonda Suteefano, omusajja eyali ajjudde okukkiriza ne Mwoyo Mutukuvu, ne Firipo, ne Pulokolo, ne Nikanoli, ne Timooni, ne Pammena, ne Nikolaa-wo eyava mu Antiyokiya, ⁶ ne babanjula eri abatume. Abatume ne babasabira, ne babasaako emikono.

⁷ Awo ekigambo kya Katonda ne kyeyongera okubuna n'omuwendu gw'abayigirizwa ne gweyongera obunene mu Yerusaalemi; era ne bakabona, ekibiina kinene, ne beewaayo okukkiriza.

Okukwatibwa kwa Suteefano

⁸ Suteefano, ng'ajjudde ekisa kya Katonda n'amaanyi, n'akolanga ebyamagero bingi n'obubonero mu bantu. ⁹ Naye abamu ku b'omu kunjaanero abeeyitanga Abalibettino, n'Abakuleene n'Abalegezanderiya, n'Abakirukiya n'Abasiya, ne bawakana ne Suteefano. ¹⁰ Kyokka tebaasobola kuwakanya magezi n'Omwoyo bye yayogeza.

¹¹ Kyebaava baweerera abantu nga bagamba nti twamuwulira ng'ayogera ebigambo ebivvoola Musa ne Katonda.

¹² Abantu n'abakulembeze b'Abayudaaya n'abannyonnyozi b'amateeka ne banyiiiga nnyo. Ne bakwata Suteefano ne bamuleeta mu Lukiiko Olukulu. ¹³ Abajulizi ab'obulimba ne boogera nti, "Omuntu ono buli kiseera avvoola ekifo kino ekitukuvu n'amateeka. ¹⁴ Era twamuwulira ng'agamba nti Yesu ono Omunnazaaleesi agenda kuzikiriza ekifo kino n'obulombolombo bwona Musa bwe yatulekera abukyuse."

¹⁵ Ab'Olukiiko bwe baamwekaliriza amaaso, ne balaaba amaaso ge ng'amasamasa ng'aga malayika!

Okwogera kwa Suteefano mu Lukiiko

7 Awo Kabona Asinga Obukulu n'abuza Suteefano nti, "Ebyo bwe biri bwe bityo?"

² Suteefano n'addamu nti, "Baganda bange ne bakadde bange, mumpulirize! Katonda ow'ekitiibwa yalabikira jjajjaffe Ibulayimu ng'akyali mu Mesopotamiya, nga tannaba kulaga mu Kalani.

³ N'amugamba nti, 'Vva mu nsi yannyo ne mu bantu bo, ogende mu nsi gye ndikulaga.'

⁴ "Bw'atyo n'ava mu nsi y'Abakuludaaya n'abeera mu Kalani, okutuusa kitaawe bwe yafa. Awo Katonda n'amuleeta wano mu nsi eno mwe tuli kaakano. ⁵ Naye n'atamuwaako ttaka lirye newaakubadde awalinniyibwa ekigere. Kyokka n'asuubiza okugimuwa okugirya, ye n'ezzadde lye oluvannyuma lwe, newaakubadde nga mu kiseera ekyo Ibulayimu teyalina mwana! ⁶ Katonda n'amugamba nti ezzadde lye, baliba bagenyi mu nsi y'abalala, era balibafuula abaddu, ne babayisa bubi okumala emyaka ebikumi bina. ⁷ Era Katonda n'agamba nti, 'Ndibonereza eggwanga eryo eriribafuula abaddu, n'oluvannyuma balivaayo ne bansinziza mu kifo kino.' ⁸ Era n'amuwa okukomolebwa ng'akabonero ak'endagaano. Awo Ibulayimu n'azaala Isaaka, n'amukomola ng'awezezza ennaku munaana ez'obukulu. Isaaka n'azaala Yakobo, ne Yakobo n'azaala bajjajjaffe ekkumi n'ababiri.

⁹ "Bajjajja abo ne bakwatirwa Yusufu obuggya, ne bamutunda mu Misiri. Naye Katonda yali naye, ¹⁰ n'amuwonya mu kubonaabona kwonna era n'amuwa ekisa n'amagezi mu maaso ga Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Falaawo n'amuwa okufuga Misiri yonna era n'amukwasa okulabirira byonna ebifa mu lubiri lwe.

¹¹ "Awo enjala n'egwa mu Misiri yonna ne mu nsi ya Kanani, n'ereetera bajjajjaffe okubonaabona ennyo kubanga baali tebalina we baggya mmere. ¹² Yakobo bwe yawulira nga mu Misiri eriyo enjaano n'atumayo bajjajjaffe, omulundi gwabwe ogwasooka. ¹³ Ku mulundi ogwokubiri Yusufu ne yeeyanjulira baganda be era n'ayanjulira Falaawo baganda be. ¹⁴ Bw'atyo Yusufu n'atumya kitaawe, Yakobo, era n'ab'ennyumba ya kitaawe bonna be bantu nsanvu mu bataano. ¹⁵ Bw'atyo Yakobo n'ajja e Misiri era n'afiira eyo ne bajjajjaffe. ¹⁶ Oluvannyuma baaleetebwa e Sekemu mu ntaana Ibulayimu gye yali aguze omuwendo gw'effeeza, ku batabani ba Kamoli mu Sekemu.

¹⁷ "Ekiseera ky'ekisuubizo bwe kyagenda kitembera, Katonda kye yasubiza Ibulayimu, abantu ne beeyongera ne baala mu Misiri. ¹⁸ Awo kabaka omulala eyali tamanyi Yusufu n'atandika okufuga Misiri. ¹⁹ Kabaka oyo n'asalira eggwanga lyaffe amagezi, n'abonyaabonya bajjajjaffe, ng'abasuuza abaana baabwe abawere baleme okuba abalamu.

²⁰ "Mu biseera ebyo ne Musa n'azaalibwa, n'ayagalwa nnyo Katonda. Bakadde be ne bamulabirira mu nnyumba yaabwe okumala emyezi esatu. ²¹ Bwe yalekebwa mu mugga, muwala wa Falaawo n'amulonda n'amutwala n'amulera nga mutabani we. ²² Musa n'ayigirizibwa mu magezi gonna ag'Abamisiri, n'akula nga w'amaanyi mu bigambo ne mu bikolwa.

²³ "Awo Musa bwe yali awezezza emyaka amakumi ana, n'asalawo mu mutima gwe okukyalyirako baganda be, abaana ba Isirayiri. ²⁴ N'alaba Omuyisirayiri

ng'anyigirizibwa, n'amutaasa, n'atta Omumisiri ng'awoolera eggwanga olw'oyo eyali anyigirizibwa. ²⁵ Musa n'alowooza nti baganda be banaategeera nga Katonda amutumye okubalokola, naye ne batakitegeera. ²⁶ Olunaku olwaddirira n'alaba abalwana. N'agezaako okubatabaganya ng'abagamba nti, 'Abasajja lwaki mulwana nga muli baaluganda?'

²⁷ "Naye oli eyali ayiikiriza munne n'asindika eri Musa ng'agamba nti, 'Ani eyakufuula omufuzi waffe era omulamuzi waffe?' ²⁸ Oyagala kunzita nga bwe watta Omumisiri jjo?' ²⁹ Musa bwe yawulira ebyo, n'ad-duka n'agenda abeera mugenyi mu nsi ya Midiyaani, era eyo n'azaalirayo abaana aboobulenzi babiri.

³⁰ "Awo nga wayiseewo emyaka amakumi ana, Musa bwe yali ng'ali mu ddungu ly'olusozzi Sinaayi, malayika n'amulabikira mu muliro ogwaka, wakati mu kisaka.

³¹ Musa bwe yakiraba ne yeewuunya. N'agenda ng'asemberera ekisaka yeetegereze, eddoboozi lya Mukama ne limugamba nti, ³² 'Nze Katonda wa bajjajja bo, Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo.' Musa n'akankana, era n'atasobola na kwongera kutunulayo.

³³ "Awo Mukama n'agamba Musa nti, 'Gyamu engatoto zo, kubanga ekifo w'oyimiridde kitukuvu. ³⁴ Ndabye okubonaabona kw'abantu bange mu Misiri, ne mpulira n'okusinda kwabwe. Kyenvudde nzika okubalokola. Kaakano jjangu, nkutume e Misiri.'

³⁵ "Oyo Musa gwe baagaana nga bagamba nti, 'Ani eyakufuula omufuzi era omulamuzi waffe?' Oyo Katonda gwe yatuma ng'ayita mu malayika eyamulabikira mu kisaka eky'omuliro, abeere omufuzi waabwe era omununuzi waabwe. ³⁶ Oyo n'abaggyayo ng'amaze okukola ebyamagero n'ebyeuunyisa, mu nsi y'e Misiri, n'abayisa mu Nyanja Emyufu I, n'abatambuza mu ddungu okumala emyaka amakumi ana.

³⁷ "Oyo ye Musa eyategeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Katonda agenda kubayimusiza Nnabbi ng'amuggya mu baganda bammwe nga nze.' ³⁸ Era Musa oyo ye yali ne bajjajjaffe mu ddungu nga bakunjaanye nga malayika ayogera naye ku lusozzi Sinaayi, era yaweebwa ebigambo eby'obulamu okubitutuusaako.

³⁹ "Naye bajjajjaffe baagaana okumugondera, ne bamujeemera, era mu mitima gyabwe ne baddayo e Misiri. ⁴⁰ Ne bagamba Alooni nti, 'Tukolere bakatonda abanaatukulembera, kubanga ono Musa eyatuggya mu nsi y'e Misiri tetumanyi kyabadde.' ⁴¹ Mu nnaku ezo, ne beekolera ennyana, ne bawaayo ssaddaaka eri ekifaananyi, ne basanyukira ekyo kye beekoledde n'emikono gyabwe. ⁴² Awo Katonda n'abavaako, n'abawaayo okusinzanga eggwe ery'omu ggulu, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya bannabbi nti, "Mwandeeteranga ssaddaaka n'ebiwewayo mu ddungu emyaka gyonna amakumi ana, ggw'ennyumba ya Isirayiri?"

I ye Nyanja ey'Ebitoozo

⁴³ Muzimbye essabo lya Moloki, ne mugulumiza emmunyeenye ya katonda wammwe Lefani, nga be bakatonda abalala be mwekolera mubasinze.

Kyendiva mbawanjangusa' okusukka Babulooni. ⁴⁴ "Bajjajjaffe baatambula mu ddungu nga beetisse Eweema ey'Endagaano, eyakolebwa nga Katonda bwe yalagirira Musa ng'efaanana nga bwe yagimulaga. ⁴⁵ Bajjajjaffe bajja bagisituzza abaana baabwe, okutusa Yoswa lwe yajja nayo okulya ensi y'abamawanga Katonda be yagobanga mu maaso ga bajjajjaffe. Eweema n'eeberawo okutuusa ku mireembe gya Dawudi. ⁴⁶ Dawudi n'asiimibwa Katonda, era n'asaba azimbire Katonda wa Yakobo ennyumba. ⁴⁷ Naye Sulemaani ye yagizimba.

⁴⁸ "Naye oyo Ali Waggulu Ennyo tabeera mu nnyumba zizimbiddwa bantu. Nga nnabbi bw'agamba nti, ⁴⁹ "Eggulu y'entebe yange ey'obwakabaka. N'ensi ke katebe kwe nteeka ebigere byange.

Mukama n'agamba nti, Ononzimbira nnyumba ya ngeri ki? Oba kifo ki mwe ndiwummulira? ⁵⁰ Omukono gwange si gwe gwakola ebyo byonna! ⁵¹ "Mmwe abalina ensingo enkakanyavu, abatako-molebwanga mu mutima wadde amatu, muwakanya Mwoyo Mutukuvu bulijjo; era bajjajjammwe nga bwe baali, nammwe bwe mutyo bwe muli. ⁵² Nnabbi ki bajjajjammwe gwe bataayigganya? Batta n'abo abaalangirira okujja kw'Omutuukirivu, gwe mwalyamu olukwe ne mumutta. ⁵³ Mmwe mwaweebwa amateeka nga bwe gaalagirwa bamalayika naye ne mutagagondera."

Suteefano Akubwa Amayinja

⁵⁴ Awo abakulembeze b'Abayudaaya bwe baawulira ebigambo ebyo byonna Suteefano bye yayogera, ne bajjula obusungu bungu ne bamulumira obujiji.

⁵⁵ Naye Suteefano ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu, n'atunuulira eggulu enkaliriza, n'alaba ekitiibwa kya Katonda, ne Yesu ng'ayimiridde ku mukono gwa Katonda ogwa ddyo. ⁵⁶ N'abagamba nti, "Laba, ndaba eggulu nga libikkuse, nga n'Omwana w'Omuntu ayimiridde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda."

⁵⁷ Ne baleekaanira waggulu nga bazibikidde amatu gaabwe ne bamweyiwako. ⁵⁸ Ne bamusindiikiriza ebweru w'ekibuga, ne bamukuba amayinja. Abaamukuba ne bassa eminagiro gyabwe ku bigere by'omuvubuka erinnya lye Sawulo.

⁵⁹ Awo bwe baali bakuba Suteefano amayinja, n'akoowoola Katonda ng'agamba nti, "Mukama wange Yesu, twala omwoyo gwange." ⁶⁰ N'agwa wansi ku maviivi n'akaaba mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Mukama wange, tobavunaana olw'ekibi kino." Bwe yamala okwogera ekyo, n'afa.

Ekkanisa Eyigganyizibwa

8 Sawulo yali omu ku abo abaawagira okuttibwa kwa Suteefano. Era ku lunaku olwo okuyigganya Ekkanisa ne kutandika n'amaanyi mangi nnyo mu Yerusaalemi.

Abakkiriza bonna, okuggyako abatume, ne basaasaanira mu Buyudaaya ne mu Samaliya. ² Abantu ba Katonda ne baggyawo Suteefano ne bamutwala ne bamuziika mu kwaziirana okungi. ³ Naye Sawulo n'akolerera okuzikiriza Ekkanisa; n'agenda buli wantu ng'akwata abasajja n'abakazi n'abatwala mu kkomera.

Firipo Abuulira mu Samaliya

⁴ Naye abakkiriza abadduka mu Yerusaalemi ne bagenda mu buli kifo nga babuulira Enjiri ya Yesu. ⁵ Awo Firipo, n'alaga mu kimu ku bibuga bya Samaliya n'abuulira abantu Enjiri ya Kristo. ⁶ Ebibiina ne bimuwuliriza nnyo kubanga abantu bonna baalaba ebyamagero bye yakola. ⁷ Baddayimooni bangi ne bava ku bantu nga bwe baleekaana; abaali bakoozimbye n'abalema bonna ne bawonyezebwa; ⁸ ekibuga ne kijiula essanyu.

Simooni Omufumu

⁹ Waaliwo omusajja erinnya lye Simooni eyali omufumu omwatiikirivu mu kibuga omwo era nga yeewuunyisa nnyo abantu bonna mu Samaliya. Yeeyogerangako nti muntu mukulu era wa kitiibwa. ¹⁰ Era abantu bangi ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa baamwogerangako nti, "Omusajja oyo ge maanyi ga Katonda agayitibwa, 'Amangi.'" ¹¹ Ne bamussangako nnyo omwoyo olw'ebyobufuusa bye yakolanga. ¹² Naye bwe bakkiriza obubaka bwa Firipo ng'abuulira ku bwakabaka bwa Katonda n'erinnya lya Yesu Kristo abasajja n'abakazi ne babatizibwa. ¹³ Awo ne Simooni yennyini n'akkiriza era n'abatizibwa, n'agobereranga Firipo buli gye yalaganga; era ebyamagero Firipo bye yakolanga, Simooni n'abyewuunya nnyo.

¹⁴ Awo abatume abaali mu Yerusaalemi bwe baawulira ng'abantu mu Samaliya bakkirizza ekigambo kya Katonda, ne babatumira Peetero ne Yokaana. ¹⁵ Bwe baatuuka ne basabira abakkiriza bano abaggya bafune Mwoyo Mutukuvu, ¹⁶ kubanga yali tannaba kubakkako, kubanga baali babatizibwa mu linnya lya Mukama waffe Yesu kyokka. ¹⁷ Awo Peetero ne Yokaana ne bassa emikono gyabwe ku bakkiriza abo, ne bafuna Mwoyo Mutukuvu.

¹⁸ Simooni, Omufumu, bwe yalaba ng'abantu bafunye Mwoyo Mutukuvu olw'abatume okubassaako emikono kyokka, kyeyava atoola ensimbi aziwe abatume bamuguze obuyinza obwo. ¹⁹ N'abagamba nti, "Mumpe obuyinza obwo, buli gwe nnasangako emikono gyange afune Mwoyo Mutukuvu!"

²⁰ Naye Peetero n'amugamba nti, "Ensimbi zo zizikirire naawe olw'okulowooza nti ekirabo kya Katonda kiyinza okugulibwa obugulibwa n'ensimbi. ²¹ Mu nsonga eno tolinaamu mugabo kubanga omutima gwo si mulongoofu mu maaso ga Katonda. ²² Noolwekyo weenenye ekikolwa ekyo ekibi weegayirire Mukama, oboolyawo Katonda ayinza okukusonyiwa ebirowoozo byo ebyo ebibi. ²³ Kubanga ndaba nga mu mutima gwo mujjudde obuggya, era oli muddu wa kibi."

²⁴ Simooni n'abeegayirira nti, "Munsabire eri Mukama ebintu ebyo bye mwogedde bireme okuntuukako."

²⁵ Awo Peetero ne Yokaana bwe baamala okubuulira ekigambo kya Katonda n'obuvumu, ne basitula okudayo mu Yerusaalemi, nga bagenda babuulira Enjiri mu bibuga bingi bye baayitangamu mu Samaliya.

Firipo n'Omwesiyopya

²⁶ Awo malayika wa Mukama n'agamba Firipo nti, "Kwata ekkubo eriraga mu bukiikaddyo, eriva e Yerusaalemi nga liyita mu ddungu okugenda e Ggaaza." ²⁷ Firipo n'akwata ekkubo eryo. Mu kiseera ekyo waaliwo omusajja Omwesiyopya mu kkubo eryo ng'ava mu kusinza e Yerusaalemi. Yali mulaawe nga mukungu mu lubiri lwa Kandake, kabaka omukazi owa Esiyopya, era ye yali omuwanika we omukulu. ²⁸ Yali atudde mu ggaali lye ng'addayo ewaabwe nga bw'asoma ekitabo kya nnabbi Isaaya. ²⁹ Awo Mwoyo Mutukuvu n'agamba Firipo nti, "Semberera eggaali eryo oligendereko."

³⁰ Firipo n'adduka n'atuuka ku ggaali, n'awulira Omwesiyopya ng'asoma mu kitabo kya nnabbi Isaaya. N'amubuuza nti, "By'osoma obitegeera?"

³¹ Omwesiyopya n'addamu nti, "Nnaabitegeera ntya nga sirina abinnyinnyonnyola?" N'asaba Firipo ayingire mu ggaali lye batuule bombi.

³² Ekyawandiikibwa kye yali asoma nga kigamba bwe kiti nti:

"Yatwalibwa ng'endiga egenda okuttibwa.

Ng'omwana gw'endiga bwe gusiriikirira nga bagusalako ebyoya,

naye bw'atyo teyayasomya kamwa ke.

³³ Yajoogebwa n'atalamulwa mu bwenkanya.

Ani alyogera ku bazzukulu be?

Kubanga ekiseera kye eky'obulamu bwe ku nsi kyakoma!"

³⁴ Omulaawe kwe kubuuza Firipo nti, "Nnyinnyonnyola, munnange, nnabbi gw'ayogerako; yeeyogerako yekka oba ayogera ku mulala?" ³⁵ Awo Firipo n'atandika n'Ekyawandiikibwa ekyo n'amubuulira Enjiri ya Yesu Kristo.

³⁶ Bwe baali bagenda ne batuuka awali amazzi, omulaawe n'agamba nti, "Laba amazzi! Kale lwaki sibatizibwa?" ³⁷ Awo Firipo n'amugamba nti, "Oyinza okubatizibwa, bw'oba ng'okkiriza n'omutima gwo gwon-

na." Omulaawe n'addamu nti, "Nzikiriza nga Yesu Kristo Mwana wa Katonda." ³⁸ Awo n'alagira omugoba w'eggaali lye okuyimirira, ne bakka mu mazzi, Firipo n'amubatiza. ³⁹ Bwe baava mu mazzi amangwago Omwoyo wa Mukama n'atwala Firipo, Omulaawe n'ataddayo kumulaba nate, naye n'atambula olugendo lwe ng'ajjudde essanyu. ⁴⁰ Naye Firipo n'alabikira mu Azoto, n'agenda ng'abuulira Enjiri mu bibuga byonna eby'omu kitundu ekyo okutuukira ddala e Kayisaliya.

Okukyuka kwa Sawulo

9 Mu kiseera ekyo Sawulo yali aswakidde ng'ayig-ganya abayigirizwa ba Mukama waffe ng'abatisatiisa okwagala okubatta, n'atuukirira Kabona Asinga Obukulu, ² n'amusaba awandiikire ab'omu makunjaaniri ag'omu Damasiko ebbaluwa, ng'ebasaba bakolagane naye mu kuyigganya abakkiriza bonna abasajja n'abakazi b'alisanga eyo, abasibe mu njegere, alyoke abaleete e Yersaalemi. ³ Awo Sawulo bwe yali atambula ng'anaatera okutuuka e Damasiko, amangwago ekitangaala eky'amaanyi ennyo okuva mu ggulu ne kimwakako okumwetoolola. ⁴ N'agwa wansi, n'awulira eddoboosi nga limugamba nti, *"Sawulo! Sawulo! Onjigganyiza ki?"*

⁵ Sawulo n'abuuzza nti, "Ggwe ani, Mukama wange?" Eddoboosi ne limuddamu nti, *"Nze Yesu gw'oyig-ganya!"* ⁶ *Kale yimuka ogende mu kibuga onotegeezebwa ky'osaanidde okukola."*

⁷ Abasajja abaali ne Sawulo ne bayimirira nga basobeddwa n'ekyokwogera nga kibabuze kubanga baawulira eddoboosi ng'ery'omuntu naye nga tebalaba ayogera. ⁸ Sawulo bwe yayimuka wansi n'agezaako okutunula naye ng'amaaso ge tegalaba. Era baamukwata bukwasu ku mukono okumuyingiza mu Damasiko. ⁹ N'amalayo ennaku ssatu nga talaba era nga talya mmere wadde okunywa amazzi okumala ebbanga eryo lyonna.

¹⁰ Mu Damasiko mwalimu omuyigirizwa ng'ayitibwa Ananiya. Mukama n'ayogera naye mu kwolesebwa n'amuyita nti, *"Ananiya!"*

N'addamu nti, "Nze nzuuno, Mukama wange."

¹¹ Mukama n'amugamba nti, *"Genda ku luguudo oluyitibwa Olutereevu, onoonye ennyumba y'omuntu omu erinnya lye Yuda, omubuuze Sawulo ow'e Taluso. Ali eyo kaakano ng'asaba, kubanga" ¹² mmulaze mu kwolesebwa omuntu ayitibwa Ananiya ng'ajja gy'ali era ng'amussaako emikono okumusabira amaaso ge galabe."*

¹³ Ananiya n'agamba nti, "Naye Mukama wange, nga mpulidde ebintu ebitali birungi bingi nnyo omuntu oyo by'akoze abakkiriza abali mu Yersaalemi. ¹⁴ Era tuwulira nti yafuna n'ebbaluwa okuva eri Kabona Asinga Obukulu, ng'emuwa obuyinza okukwata buli mukkiriza yenna ali mu Damasiko!"

¹⁵ Naye Mukama n'amugamba nti, *"Ggwe genda okole kye njambye. Kubanga Sawulo mmulonze okutwala erinnya lyange eri Abaamawanga ne bakabaka, era n'eri abaana ba Isirayiri."* ¹⁶ *Era nnaamulaga nga bw'ateekwa okubonaabona ku lw'erinnya lyange."*

¹⁷ Bw'atyo Ananiya n'agenda n'ayingira mu nnyumba Sawulo mwe yali n'amussaako emikono n'amugamba nti, "Owooluganda Sawulo, Mukama waffe Yesu eyakulabikira mu kkubo ng'ojja antumye gy'oli, oddemu okulaba era ojuzibwe Mwoyo Mutukuvu." ¹⁸ Amangwago ebintu ebyali ng'amagamba ne bigwa okuva ku maaso ga Sawulo n'asobola okulaba, n'ayimirira n'abatizibwa. ¹⁹ N'alya emmere n'afuna amaanyi. N'abeera wamu n'abakkiriza mu Damasiko okumala ennaku eziwerako. ²⁰ Amangwago Sawulo n'atandika okubuulira mu makunjaaniri ku Yesu nti Yesu Mwana wa Katonda. ²¹ Bonna abamuwulira ne beewuunya, ne beebuuzza nti, "Si y'ono eyayigganyanga ennyo abagoberezi ba Yesu mu Yersaalemi? Ate twawulira nga yeesonga eyamuleeta abakwate abatwale eri bakabona abakulu." ²² Sawulo ne yeeyongera okubuulira n'amaanyi n'asirisa Abayudaaya abaali mu Damasiko ng'akakasa nti Yesu ye Kristo.

²³ Bwe waayitawo ebbanga, abakulembeze b'Abayudaaya ne basala olukwe okumutta. ²⁴ Sawulo n'abaako amubuulira ku lukwe lwabwe nga bwe baali bamuteega ku miryango gy'ekibuga emisana n'ekiro bamutemule. ²⁵ Awo abayigirizwa ne bamufulumya ebweru w'ekibuga mu kiro nga bamuyisa mu bbugwe, nga bamusizza mu kiseru.

²⁶ Bwe yatuuuka e Yersaalemi n'agezaako okwegatta ku bayigirizwa naye bonna nga bamutya, nga tebakkiriza nti mukkiriza. ²⁷ Naye Balunabba n'amuleeta eri abatume n'abategeeza nga Sawulo bwe yalaba Mukama mu kkubo era n'ayogera nga bwe yabuulira n'obuvumu mu Damasiko mu linnya lya Yesu. ²⁸ Ne balyoka bamukkiriza n'abeeranga nabo, n'ayitanga nabo era ng'alya nabo mu Yersaalemi. N'abuuliranga n'obuvumu erinnya lya Mukama waffe. ²⁹ Naye ne wabaawo okuwakana n'okukubaganya ebirowoozo wakati we n'Abakerenisiti, ne bagezaako okumutta. ³⁰ Kyokka abooluganda bwe baawulira nga Sawulo ali mu kabi bwe katyo ne bamutwala e Kayisaliya ne bamuweereza e Taluso.

³¹ Mu kiseera ekyo Ekkanisa n'eba n'emirembe mu Buyudaaya, ne mu Ggaliraaya ne mu Samaliya; ne yeeyongera mu maanyi ne mu muwendo gw'abantu abakkiriza. Ne bayiga okutya Mukama, era Mwoyo Mutukuvu n'abasanyusanga.

Ayineya ne Doluka

³² Peetero n'atambulanga mu bifo bingi; era bwe yali ng'atambula n'asanga abakkiriza mu kibuga ekuyitibwa Luda. ³³ Eyo yasangayo omuntu erinnya lye Ayineya eyali akoozimbye ng'amaze ku kitanda emyaka mu-

naana nga mulwadde. ³⁴ Peetero n'amugamba nti, "Ayineya! Yesu Kristo akuwonya. Golokoka weeyalire!" Amangwago n'awonyezebwa. ³⁵ Awo abantu bonna abaabeeranga mu Luda ne mu Saloni ne bakyukira Mukama, bwe baalaba nga Ayineya atambula.

³⁶ Mu kibuga Yopa mwalimu omuyigirizwa ayitibwa Tabbiisa, mu Luyonaani ng'ayitibwa Doluka. Yali mukkiriza, bulijjo eyakoleranga abalala ebyekisa n'okusingira ddala abaavu. ³⁷ Mu kiseera ekyo n'alwala nnyo era n'afa. Ne bateekateeka omulambo gwe ne bagugalamiza mu kisenge ekyo waggulu. ³⁸ Naye bwe baawulira nga Peetero ali kumpi awo mu kibuga Luda ne bamutumira abasajja babiri ne bamwegayirira ajje e Yopa.

³⁹ N'akkiriza. Amangu ddala nga yaakatuuka ne bamutwala mu kisenge ekyo waggulu omulambo gwa Doluka gye gwali gugalamizibwa. Ekisenge kyali kijjudde bannamwandu abaali bakaaba nga bwe balaganjira ebyambalo Doluka bye yali abakoledde.

⁴⁰ Peetero n'abasaba bonna bafulume, n'afukamira n'asaba. N'akyukira omulambo n'ayogera nti, "Tabbiisa golokoka." Tabbiisa n'azibula amaaso, era bwe yalaba Peetero n'atuula. ⁴¹ Peetero n'amukwata ku mukono amuyambe okuyimuka, n'alyoka ayita abakkiriza ne bannamwandu, n'abamukwasa nga mulamu.

⁴² Amawulire ago ne gayitijirana mu kibuga Yopa kyonna era bangi ne bakkiriza Mukama. ⁴³ Peetero n'abeera e Yopa okumala ebbanga ddene, ng'asula ewa Simooni omuwazi w'amaliba.

Koluneeriyo Atumya Peetero

10 Awo mu kibuga Kayisaliya mwalimu omusajja omuserikale, erinnya lye Koluneeriyo, eyakuliranga ekitongole ky'abaserikale ekikumi ekyayitibwanga Ekitaliano. ² Yali ayagala nnyo Katonda era ng'amusaamu nnyo ekitiibwa, ye n'ab'omu maka ge bonna, ng'agabira nnyo abaavu, era ng'asaba Katonda bulijjo. ³ Lwali lumu ku ssaawa nga mwenda ez'olweggulo, n'ayolesebwa, n'alabira ddala malayika wa Katonda ng'ajja gy'ali, n'amuyita nti, "Koluneeriyo!"

⁴ Koluneeriyo n'amutunuulira enkaliriza ng'atidde nnyo. N'amubuuza nti, "Mukama wange, ogamba ki?"

Malayika n'amuddamu nti, "Katonda awulidde okusaba kwo era alabye nga bw'ogabira abaavu bw'atyo n'akujjukira. ⁵ Kale nno, tuma basajja bo e Yopa bakimeyo omuntu erinnya lye Simooni era ayitibwa Peetero ajje akukyalire. ⁶ Abeera wa Simooni omuwazi w'amaliba, era enju ye eri ku lubalama lw'ennyanja."

⁷ Malayika yali yaakagenda, Koluneeriyo n'ayita abaweereza be babiri n'omuserikale atya Katonda, omu ku baweereza, ⁸ n'abannyonyola byonna ebibaddewo, n'abatuma e Yopa.

Peetero Alabikirwa

⁹ Ku lunaku olwaddirira bwe baali basemberera ekibuga, essaawa zaali ziwera nga mukaaga ez'omu ttuntu, Peetero n'alinnya waggulu ku kasolya k'ennyumba akaali akatereevu, okusaba. ¹⁰ Yali ali eyo enjala n'emuluma, naye bwe baali bamuteekerateekera ekyokulya embeera ye n'ewaanyisibwa n'ayolesebwa. ¹¹ N'alaba eggulu nga libikkuse, ekintu ekifaanana ng'essuuka ennene ennyo, nga kinywezebwa ku nsonda zaakyo ennya, nga kikka wansi ku ttaka.

¹² Kyalimu ebisolo ebirina amagulu ana byonna, n'ebywelula byonna eby'oku nsi n'ennyonyi zonna ez'omu bbanga. ¹³ Awo n'awulira eddoboosi nga ligamba nti, "*Peetero, situka osale, olye!*"

¹⁴ Peetero n'addamu nti, "Nedda, Mukama wange, kubanga siriyanga ku kintu kya muzizo oba ekitali kirongoofu."

¹⁵ Eddoboosi ne liddamu okwogera naye omulundi ogwokubiri nti, "*Ekyo Katonda ky'amaze okulongoosa tokiyitanga ekitali kirongoofu.*"

¹⁶ Ne kiba bwe kityo emirundi esatu, amangwago ekintu ekyo ekiri ng'essuuka ne kizzibwayo mu ggulu.

¹⁷ Peetero n'abeera awo ng'asamaaliridde. Ne yeebuuza amakulu g'okwolesebwa okwo, ne yeebuuza ne ky'asaana okukola, byonna nga bimusobedde. Mu kiseera ekyo ababaka abaatumibwa Koluneeriyo, ennyumba baali baakagizuula era nga bayimiridde wabweru ku luggi ¹⁸ nga babuuza obanga awo Simooni ayitibwa Peetero we yabeeranga.

¹⁹ Awo Peetero bwe yali ng'akyebuuza eby'okwolesebwa okwo, Mwoyo Mutukuvu n'amugamba nti, "Laba, abasajja basatu bakunoonya. ²⁰ Situka okke wansi ogende nabo awatali kulwa kubanga nze mbatumye."

²¹ Bw'atyo Peetero n'akka wansi, n'agamba abasajja abaatumibwa nti, "Ye nze gwe munoonya. Kiki ekibaleese?"

²² Ne bamuddamu nti, "Koluneeriyo omukulu w'ekitongole y'atutumye. Musajja mwegendereza, atya Katonda era Abayudaaya bonna bamussaamu ekitiibwa. Yalabikirwa malayika wa Katonda n'amugamba akuyite ojje mu nnyumba ye omutegeeze Katonda by'ayagala akole." ²³ Awo Peetero n'abayingiza mu nnyumba ne basulawo ekiri ekyo. Enkeera n'agenda n'abo ng'awerekerwako abooluganda abamu ab'omu Yopa.

Peetero mu Maka ga Koluneeriyo

²⁴ Ku lunaku olwaddirira Peetero n'atuuka e Kayisaliya. Yasanga Koluneeriyo amulindiridde, ng'ali ne baganda be ne mikwano gye be yayita balabe Peetero.

²⁵ Peetero bwe yayingira mu nnyumba, Koluneeriyo n'agwa wansi mu maaso ge n'amusinza. ²⁶ Naye Peetero n'amuyimusa n'amugamba nti, "Golokoka! Nange ndi muntu buntu."

²⁷ N'agolokoka ne boogeramu, ne bayingira munda mu kisenge abalala bangi mwe baali bakujjaanidde. ²⁸ Awo Peetero n'abagamba nti, "Mumanyi nga mu mateeka gaffe ag'Ekiyudaaya, ffe tetuyingira mu maka g'Abamawanga. Naye Katonda yandaze mu kwolesebwa nga sisanira kuddayo kuyisa muntu yenna ng'atali mulongoofu. ²⁹ Noolwekyo olwantumira nange ne nsitukiramu. Kale, ompitidde nsonga ki?"

³⁰ Awo Koluneeriyo n'addamu nti, "Ennaku nnya eziyise, nnali mu nnyumba yange nga nsaba mu ssaawa nga bwe ziti omwenda ez'olweggulo. Amangwago omusajja n'ayimirira mu maaso gange ng'ayambadde engoye ezitemagana. ³¹ N'anjamba nti, 'Koluneeriyo, Katonda awulidde okusaba kwo, era ajjukidde ebirabo byo by'ogabira abaavu. ³² Kale nno, tuma e Yopa, oyite Simooni ayitibwa Peetero, eyakya mu maka ga Simooni omuwazi w'amaliba ali ku lubalama lw'ennyanja.' ³³ Bwe ntyo ne nkutumira mangu, era naawe n'okola bulungi n'ojirawo. Kaakano ffenna tuli wano mu maaso ga Katonda nga tulindirira okuwulira ky'akutumye okutubuulira!"

³⁴ Awo Peetero n'agamba nti, "Kaakano ntegeeredde ddala nga Katonda tasosola mu bantu, ³⁵ wabula ayaniriza abantu bonna ab'omu mawanga gonna kasita baba nga bamutya era nga bakola by'asiima. ³⁶ Kino kye kigambo kye yaweereza abaana ba Isirayiri ng'ababuulira emirembe mu Yesu Kristo, Mukama wa bonna. ³⁷ Mumanyi ebyabaawo mu Buyudaaya mwonna okusookera mu Ggaliraaya oluvannyuma lw'okubatzibwa Yokaana kwe yabuulira. ³⁸ Era mumanyi bulungi Yesu Omunnazaaleesi nga Katonda bwe yamufukako amafuta ne Mwoyo Mutukuvu n'amaanyi, eyatambula ng'agenda akola ebirungi, ng'awonya abaanyigirizibwanga Setaani, kubanga Katonda yali naye.

³⁹ "Ffe bajulirwa ab'ebyo byonna bye yakola mu nsi y'Abayudaaya ne mu Yerusalemi, gye yattirwa ku musaalaba. ⁴⁰ Oyo Katonda yamuzuukiza ku lunaku olwokusatu era n'amulaga eri abantu. ⁴¹ Teyalabibwa bantu bonna, wabula abajulirwa Katonda be yali amaze okulonda, be baffe abaalya naye, ne tunywa naye ng'amaze okuzuukira mu bafu. ⁴² N'atutuma okubuulira abantu Enjiri nga tujulira nti Yesu y'oyo, Katonda gwe yalonda okubeera omulamuzi w'abantu bonna, abalamu n'abafu. ⁴³ Era ne bannabbi bonna bamuweera obujulirwa nti buli amukkiriza asonyiyibwa ebibi mu linnya lye."

⁴⁴ Awo Peetero bwe yali akyayogera ebigambo ebyo, Mwoyo Mutukuvu n'akka ku abo bonna abali bawuliriza ekigambo! ⁴⁵ Abakkiriza abakomole bangi abaawerekerera ku Peetero ne beewuunya nnyo okulaba ng'ekirabo kya Mwoyo Mutukuvu kifukibbwa ne ku baamawanga. ⁴⁶ Kubanga baabawulira nga boogera mu nnimi endala nga batendereza Katonda.

Awo Peetero n'agamba nti, ⁴⁷ "Waliwo ayinza okuziyiza abantu bano okubatzibwa n'amazzi abafunye

Mwoyo Mutukuvu nga ffe bwe twamufuna?"

⁴⁸ Bw'atyo n'alagira babatizibwe mu linnya lya Yesu Kristo. Ne basaba Peetero agira abeera nabo okumala ennaku ntonotono.

Peetero Annyonnyola

11 Awo abatume n'abooluganda abaali mu Buyudaaya mwonna ne bawulira nti n'Abamawanga bakkiriza ekigambo kya Katonda. ² Naye Peetero bwe yakomawo mu Yerusalemi, abakomole ne bamunenya, ³ nga bagamba nti, "Lwaki wakyalira Abamawanga abatali bakomole n'oyingira ne mu nnyumba n'olya nabo?"

⁴ Awo Peetero n'abannyonnyola byonna ng'agamba ⁵ nti, "Bwe nnali nsaba, nga ndi mu kibuga kya Yopa, ne njolesebwa. Essuuka ennene ennyo ng'ewaniridwa ku nsonda zaayo ennya, n'essibwa mu maaso gange ng'eva mu ggulu. ⁶ Mu ssuuka eyo ne ndabamu ebisolo byonna eby'oku nsi ebirina amagulu ana, n'ebyevalula, n'ennyonyi ez'omu bbanga. ⁷ Ne mpulira eddoboosi nga lijamba nti, '*Peetero, situka osale, olye.*'

⁸ "Nze ne nziramu nti, 'Nedda, Mukama wange, kubanga siryaanga ku kintu kya muzizo oba ekitali kirongoofu.'

⁹ "Naye eddoboosi ne liddamu nga lijamba nti, '*Ekyo Katonda ky'amaze okulongoosa tokiyitanga ekitali kirongoofu.*' ¹⁰ Ne kiba bwe kityo emirundi esatu. Oluvannyuma essuuka n'ezzibwayo mu ggulu ne byonna ebyagirimu.

¹¹ "Amangwago laba abasajja basatu abaatumibwa okuva e Kayisaliya ne batuuka ku nnyumba we nnali nsula! ¹² Mwoyo Mutukuvu n'anjamba njende nabo, awatali kulwa, n'abooluganda bano omukaaga ne bamperekerako, ne tutuuka mu maka g'omusajja eyali antumidde ababaka abo. ¹³ N'atutegeeza nga malayika bwe yamulabikira mu nnyumba ye, n'amugamba nti, 'Tuma ababaka e Yopa banoonye Simooni ayitibwa Peetero, ¹⁴ ajje akutegeeze ggwe n'ab'omu nnyumba yo nga bwe muyinza okulokolebwa!'

¹⁵ "Awo bwe nnali nga nakatandika okubuulira Enjiri, Mwoyo Mutukuvu n'abakkako nga naffe bwe yatukkako ku kusookera ddala! ¹⁶ Awo ne nzijukira ebigambo bya Mukama waffe bwe yagamba nti, '*Yokaana yabatiza na mazzi, naye mmwe mulibatizibwa na Mwoyo Mutukuvu.*' ¹⁷ Olw'okubanga Katonda ye yawa Abamawanga bano ekirabo kye kimu, naffe kye yatuwa bwe twakkiriza Mukama waffe Yesu Kristo, nange nze ani eyandiwakanyizza Katonda?"

¹⁸ Bwe baawulira ebigambo ebyo ne basirika, ne bagulumiza Katonda! Ne bagamba nti, "Ddala, n'Abamawanga Katonda abawadde omukisa okwenenya bakyuke badde gy'ali abawe obulamu obutaggwawo."

Ekkanisa mu Antiyokiya

¹⁹ Awo abo abakkiriza abadduka okuva mu Yerusalemi mu kuyigganyizibwa okwaddirira okuttibwa kwa Suteefano, ne basaasaana ne batuuka ne mu bifo nga Foyiniiki, ne Kupulo, ne Antiyokiya, ne babunya Enjiri, naye nga babuulira Bayudaaya bokka.

²⁰ Naye, abamu ku bakkiriza abaagenda mu Antiyokiya nga bava e Kupulo n'e Kuleene ne babuulira Abayonaani ku Mukama waffe Yesu. ²¹ Awo omukono gwa Mukama ne gubeera wamu nabo, Abaamawanga bangi ne bakkiriza ne bakyuka okudda eri Mukama.

²² Awo ab'omu Kkanisa y'omu Yerusalemi bwe baawulira ebyo, ne batuma Balunabba mu Antiyokiya ayambe abakkiriza. ²³ Bwe yatuuka n'alaba eby'ekitalo Katonda bye yali akola mu bantu, n'ajjula essanyu, n'akubiriza abakkiriza banywerere ku Mukama n'emiti-ma gyabwe gyonna. ²⁴ Balunabba yali muntu wa kisa ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu n'okukkiriza, abantu bangi ne basenga Mukama.

²⁵ Oluvannyuma lw'ebyo Balunabba n'alaga e Taluso okunoonya Sawulo, ²⁶ bwe yamulaba n'amuleeta mu Antiyokiya. Bombi ne babeera mu Antiyokiya okumala omwaka mulamba nga bakolera wamu n'Ekkanisa yaayo, ne bayigiriza abantu bangi nnyo. Wano mu Antiyokiya abayigirizwa we baasookera okuyitibwa Abakristaayo.

Balunabba ne Sawulo Batumibwa mu Yerusalemi

²⁷ Mu kiseera ekyo ne wabaawo bannabbi abaaserengeta mu Antiyokiya nga bava mu Yerusalemi. ²⁸ Omu ku bo erinnya lye Agabo n'asituka ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu n'ategeeza ng'enjala ey'amaanyi bw'ejja okugwa mu nsi zonna wonna mu bufuzi bwa Kulawudiyo. ²⁹ Awo abayigirizwa ne bamalirira okuweereza obuyambi eri abooluganda abaali mu Buyudaaya, buli muntu nga yeesonda nga bwe yasobola, ³⁰ ne batuma Balunabba ne Sawulo batwalire abakadde.

Peetero Aggyibwa mu Kkomera

12 Awo mu biro ebyo Kabaka Kerode n'atandika okuyigganya abamu ku bakkiriza ab'omu Kkanisa. ² N'atta Yakobo muganda wa Yokaana n'ekitala. ³ Bwe yalaba nga ky'akoze kisanyusizza Abayudaaya, n'akwata Peetero mu kiseera eky'Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa ⁴ n'amusiba mu kkomera, ng'amutatdeko abaserikale abamukuuma kkumi na mukaaga mu bibinja bina eby'abaserikale banabana. Kerode yali ategese amuleete mu bantu, ng'Embaga y'Okuyitako ewedde.

⁵ Peetero n'akuumirwa mu kkomera, naye Ekkanisa n'enyiikira nnyo okumusabira eri Katonda.

⁶ Ekiro ekyo, ng'enkeera Kerode ategese okuwaayo Peetero, Peetero yali yeebase wakati w'abaserikale

babiri, ng'asibiddwa n'enjegere bbiri, nga ne ku mulyango gw'ekkomera kuliko abakuumi. ⁷ Laba malayika wa Mukama n'ayimirira awali Peetero, ekitan-gaala ne kyaka mu kisenge, Malayika n'akuba ku Peetero mu mbiriizi n'amuzuukusa ng'amugamba nti, "Yanguwa. Ggolokoka." Enjegere ne ziva ku mikono gye ne zigwa wansi.

⁸ Malayika n'amugamba nti, "Weesibe olukoba lwo, oyambale n'engatto zo." Peetero n'akola nga bw'agam-biddwa. Malayika n'amugamba nti, "Kale, yambala omunagiro gwo ongoberere." ⁹ Awo Peetero n'agober-era malayika. Naye ekiseera kino kyonna ng'alowooza nti alabye kwolesebwa, nga tayinza kukitegeera nti byonna ebyali bimutuukako mu kaseera ako byaliwo ddala. ¹⁰ Ne bayita ku bakuumi abasooka n'abookubiri ne batuuka ku luggi olunene olw'ekyuma olufuluma mu kkomera nga luggukira mu kibuga. Luno ne lweg-gulawo lwokka, ne bayitamu. Bwe baatambulako aka-banga mu luguudo mu kibuga, amangwago malayika n'amuleka.

¹¹ Awo Peetero bwe yeddamu n'alyoka ategeera bwe bibadde, n'agamba nti, "Ntegeeredde ddala nga Mukama yatumye malayika we n'anziggya mu mukono gwa Kerode, era n'amponya n'eb'y'akabi byonna Abayudaaya bye babadde bantegekedde."

¹² Bwe yamala okukakasa ebyo munda ye, n'atambu-la n'alaga mu maka ga Maliyamu nnyina wa Yokaana Makko, abantu bangi gye baali bakunjaanidde nga basaba. ¹³ Awo Peetero n'akonkona ku luggi olunene olw'ebweru, omuwala omuweereza erinnya lye Looda n'ajja okuggulawo. ¹⁴ Naye bwe yategeera nga ddo-booji lya Peetero essanyu ne limuyitirira, n'adduka buddusi nga n'oluggi talugguddeewo, n'ategeeza abaali mu nju nti, "Peetero ali wabweru ku luggi!"

¹⁵ Naye abaali mu nju ne bamuddamu nti, "Ogudde-mu akazooole." Naye ne yeyongerera okulimiriza nti ky'agamba bwe kiri. Ne bagamba nti, "Oyo malayika we."

¹⁶ Naye Peetero n'ayongerera okukonkona. Oluvan-nyuma ne bagenda ne baggulawo oluggi, ne bamula-ba. Ne basamaalirira nnyo. ¹⁷ N'abakomako basirike, n'alyoka abategeeza byonna ebyamubaddeko, nga Mukama bwe yamusumuludde mu kkomera. N'abagamba nti, "Mutegeeze Yakobo n'abooluganda bino byonna ebibaddewo." Awo n'afuluma n'alaga mu kifo ekirala.

¹⁸ Enkeera ekkomera ne lijjula akagugumuko ng'abaserikale beebuuza nti, "Peetero abulidde wa?"

¹⁹ Awo Kerode bwe yamutumya ne basanga nga tali-iyoy, ne bamunoonya n'ababula. Abaserikale bwe baamala okuwozesebwa n'alagira babafulumye babatte.

Okufa kwa Kerode

Oluvannyuma Kerode n'ava e Buyudaaya n'agenda abeera e Kayisaliya. ²⁰ Kerode yali anyiigidde abantu

b'e Ttuulo n'e Sidoni. Awo ne bamuweereza ababaka baabwe okujja okumulaba, ne bakwana omuwandiisi we Bulasito, era n'abayamba okubatusiza ensonga zaabwe ewa Kerode nga bamusaba emirembe, kubanga emmere eyali eriisa ebibuga byabwe byombi yali eva mu nsi ya kabaka.

²¹ Awo olunaku olwategekebwa bwe lwatuuka, Kerode n'ayambala eminagiro gye egy'obwakabaka n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'ayogera eri ababaka n'abantu bonna. ²² Abantu bonna ne boogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Lino ddooboozi lya Katonda so si lya muntu!" ²³ Amangwago malayika wa Mukama n'amubonereza, n'ajjula envunyu yenna, ne zimulya n'afa, kubanga yakkiriza abantu ne bamusinza, n'atawa Katonda kitiibwa.

²⁴ Awo ekigambo kya Katonda ne kyeyongera okubuna wonna.

Balunabba ne Sawulo Baddayo mu Antiyokiya

²⁵ Balunabba ne Sawulo bwe baamala okutuukiriza ekyabaleeta mu Yerusaalemi, ne baddayo ne Yokaana ayitibwa Makko.

Balunabba ne Sawulo Batumibwa

13 Mu Kkanisa y'omu Antiyokiya mwalimu bannabbi n'abayigiriza bano: Balunabba, ne Simooni, eyayitibwanga, "Omuddugavu" ne Lukiyo ow'e Kuleene, ne Manaeni, eyakulira awamu ne kabaka Kerode, ne Sawulo. ² Awo bwe baali nga basinza Mukama era nga bwe basiiba, Mwoyo Mutukuvu n'agamba nti, "Munjawulire Balunabba ne Sawulo olw'omulimu gwe mbayitidde." ³ Awo bwe baamala okusaba n'okusiiiba, ne bassa emikono gyabwe ku Balunabba ne Sawulo, ne babasiibula ne bagenda.

⁴ Awo Balunabba ne Sawulo ne batumibwa Mwoyo Mutukuvu okugenda e Serukiya, gye baava ne bawunguka okulaga e Kupulo. ⁵ Bwe baatuuka mu Salamisi ne bayingira mu makunjaanero g'Abayudaaya ne babuulira ekigambo kya Katonda. Yokaana Makko yali nabo okubaweereza.

⁶ Ne bagenda nga babuulira ku kizinga kyonna okutuuka e Pafo. Eyo ne basangayo omufumu Omuyudaaya eyali nnabbi ow'obulimba, erinnya lye Balisa.

⁷ Yayitanga ne Serugiyo Pawulo, gavana Omuruumi ow'oku kizinga ekyo. Gavana ono yali musajja w'amagezi, n'atumya Balunabba ne Sawulo ng'ayagala okuwulira ekigambo kya Katonda. ⁸ Naye Eruma omufumu (kubanga ago ge makulu g'erinnya lye mu Luyonaani), n'abeekiikamu, n'agezaako okusendasenda gavana aleme okuwuliriza ebigambo eby'okukkiriza.

⁹ Naye Sawulo, era ng'ayitibwa Pawulo, n'ajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu, n'atunuulira Eruma enkalariza, ¹⁰ n'amugamba nti, "Ggwe, omusajja ajudde obulimba bwonna n'obukuusa bwonna, omwana wa Setaani, era omulabe w'obutuukirivu bwonna olikomya ddi

okukyusakyusa amakubo ga Katonda amatereevu?

¹¹ Kaakano omukono gwa Mukama gukwolekedde, oja kuziba amaaso, omale ebbanga nga tolaba musana."

Amangwago olufu n'ekizikiza ne bimusaanikira, n'atandika okuwammanta ng'anoonya anaamukwata ku mukono. ¹² Awo gavana bwe yalaba ebibaddewo, n'akkiriza, era n'awuniikirira nnyo olw'okuyigiriza kw'ekigambo kya Mukama.

Balunabba ne Pawulo mu Antiyokiya eky'e Pisidiya

¹³ Awo Pawulo ne be yali nabo ne basaabala ku nnyanja okuva e Pafo ne bagoba e Peruga eky'e Panfuliya. Naye Yokaana Makko n'abalekayo n'addayo e Yerusaalemi. ¹⁴ Kyokka Balunabba ne Pawulo ne beeyongerayo mu lugendo lwabwe ne batuuka mu kibuga Antiyokiya ekiri mu Pisidiya. Awo ku lunaku lwa Ssabiiti ne bagenda ne batuula mu kkuŋjaanero.

¹⁵ Ebitundu ebyaggyibwa mu Mateeka ne mu Bannabi bwe byaggwa okusomebwa, abakulembeze b'ekuŋjaanero ne batumira Balunabba ne Pawulo we baali batudde nga bagamba nti, "Abasajja abooluganda, obanga ku mmwe waliwo alina ekigambo ekizimba abantu akyogere."

¹⁶ Awo Pawulo n'ayimuka, n'abawenya n'ayogera nti, "Abasajja Abayisirayiri, nammwe abatya Katonda, muwulirize! ¹⁷ Katonda w'eggwanga lino Isirayiri yalonda bajjajjaffe n'abafuula eggwanga ekkulu bwe baali abagenyi mu nsi y'e Misiri n'oluvannyuma n'abaggyayo n'omukono gwe ogw'amaanyi, ¹⁸ n'abagumiikiriza okumala emyaka amakumi ana nga bali mu ddungu. ¹⁹ N'azikiriza amawanga musanvu agaabeeranga mu nsi ya Kanani, era ensi eyo n'agiwa Abayisirayiri okubeera omugabo gwabwe, ²⁰ okumala emyaka ng'ebikumi bina mu ataano.

"Oluvannyuma n'abalondera abalamuzi okubafuganga okutuusa mu biro bya nnabbi Samwiri. ²¹ Awo abantu ne basaba bafugibwe kabaka. Katonda n'abawa Sawulo mutabani wa Kiisi, ow'omu kika kya Benyamini, n'afugira emyaka amakumi ana. ²² Naye Katonda n'amuggya ku bwakabaka, n'abuwa Dawudi, oyo Katonda gwe yayogerako obulungi nti, 'Nnonze Dawudi, mutabani wa Yese, omusajja omutima gwange gwe gwagala ajja okukola bye njagala.'

²³ "Mu zzadde lye, Katonda mwe yalonda Omulokozi, ye Yesu, nga bwe yasubiza Isirayiri. ²⁴ Naye nga tanajja, Yokaana yabuulira abantu bonna mu Isirayiri okubatizibwa okw'okwenenya. ²⁵ Era Yokaana bwe yali ng'ali kumpi okufundikira omulimu gwe, yagamba nti, 'Mundowooza kuba ani? Nze siri ye. Laba Ye ajja oluvannyuma lwange, n'okusaanira sisaanira na kusumulula ngatto ze.'

²⁶ "Abasajja abooluganda mmwe bazzukulu ba Ibulayimu, nammwe abatya Katonda, obubaka bunu obw'obulokozi, bwaffe ffenna wamu. ²⁷ Ababeera mu

Yerusaalemi n'abakulembeze baabwe ne batamu-manyanya oyo newaakubadde ebigambo bya bannabbi, ebyasomebwanga buli Ssabbiiti. Baamusalira omusango, ne batuukiriza ebigambo bino. ²⁸ Tebaalina nsonga emussa, naye era ne basaba Piraato amutte.

²⁹ Bwe baamala okutuukiriza byonna ebyamuwandiiikwako, n'awanulwayo ku musaalaba n'agalamizibwa mu ntaana. ³⁰ Naye Katonda n'amuzuukiza mu bafu.

³¹ Era abo be yajja nabo e Yerusaalemi ng'ava e Ggaliraaya n'abalabikiranga okumala ennaku nnyingi. Era be bajulirwa be eri abantu.

³² "Ne kaakano tubategeeza nti, Katonda kye yasuibiza bajjajjaffe ³³ yakituukiriza mu ffe ne mu baana baffe, bwe yazuukiza Yesu mu bafu. Nga bwe kyawandiikibwa mu Zabbuli eyookubiri nti, "Mwana wange,

leero nfuuse Kitaawo.'

³⁴ Kubanga Katonda yasuibiza okumuzuukiza abeere mulamu nate, era nga takyaddayo kuvunda. Ekyawandiikibwa nga bwe kyogera nti:

"Ndikuwa emikisa egy'olubeerera era emitukuvu gye nasuibiza Dawudi.'

³⁵ Ne mu kyawandiikibwa ekirala agamba nti, "Toliganya Mutukuvu wo kuvunda.'

³⁶ "Kino kyali tekyogera ku Dawudi, kubanga Dawudi bwe yamala okuweereza omulembe gwe nga Katonda bwe yayagala, n'afa, n'aziikibwa, era omubiri gwe ne guvunda. ³⁷ Noolwekyo, oyo Katonda gwe yazuukiza teyavunda.

³⁸ "Abooluganda, mumpulirize! Mu muntu ono Yesu okusonyiyibwa ebibi mwe kubuuliddwa. Kino nga tekiyinzika mu mateeka ga Musa. ³⁹ Buli amukkiriza n'amwesiga aggyibwako omusango gw'ekibi, n'aweewa obutuukirivu. ⁴⁰ Mwegendereze, ebigambo bya bannabbi bireme kutuukirira ku mmwe, bwe baagam-ba nti:

⁴¹ "Mulabe, mmwe abanyoomi, musamaalirire era muzikirire!

Kubanga nnina omulimu gwe nkola mu kiseera, gwe mutagenda kukkiriza newaakubadde omuntu ne bw'aligubannyonyola atya temuligukkiriza."

⁴² Awo Pawulo ne Balunabba bwe baali bafulumu mu kkuŋŋaaniro, abantu ne babasaba bakomewo ku Ssabbiiti eddirira bongere okubabuulira ku bigambo ebyo. ⁴³ Abayudaaya bangi awamu n'abatya Katonda abaaliwo mu kusinza okwo mu kkuŋŋaaniro, ne babagoberera. Pawulo ne Balunabba ne banyumya nabo nga bwe batambula mu kkubo, nga babasendasenda banywerere mu kukkiriza ne mu kisa kya Katonda.

⁴⁴ Ku Ssabbiiti eyaddirira kumpi buli muntu eyali mu kibuga n'ajja okuwulira ekigambo kya Katonda.

⁴⁵ Naye Abayudaaya bwe baalaba ebibiina ebinene nga bize, ne bakwatibwa obugya, ne batandika okuwakanya n'okujolonga byonna Pawulo bye yayo-geranga. ⁴⁶ Awo Pawulo ne Balunabba ne babaanuku-

la n'obuvumu bungi ne babagamba nti, "Kyali kituufu Ekigambo kya Katonda kino okusooka okubuulirwa mmwe Abayudaaya. Naye nga bwe mukigaanyi, ne mweraga nti obulamu obutaggwaawo temubusaanira; kale kaakano ka tukibuulire Abaamawanga. ⁴⁷ Kubanga bw'atyo Mukama bwe yatulagira bwe yagamba nti, "Mbafudde omusana okwakira Abaamawanga, olw'obulokozi okutuuka ku nkomerero y'ensi."

⁴⁸ Abaamawanga bwe baawulira ebyo ne bajjula esanyu; era bangi ne bakkiriza, abo Katonda be yalonda okuwa obulamu obutaggwaawo.

⁴⁹ Awo ekigambo kya Katonda ne kibuna mu kitundu ekyo kyonna. ⁵⁰ Naye Abayudaaya ne bafukuutirira abakazi abaasinzanga Katonda ab'ebitiibwa, n'abakulembeze mu kibuga, ne batandika akeegugungo mu kibiina ky'abantu nga koolekedde Pawulo ne Balunabba, okutuusa lwe baabagoba mu kitundu kyabwe. ⁵¹ Abatume ne babakunkumulira enfuufu ey'omu bigere byabwe, ne babaviira ne balaga mu Ikoniya. ⁵² Abayigirizwa ne bajjula esanyu ne Mwoyo Mutukuvu.

14 Awo Pawulo ne Balunabba bwe baatuuka mu Ikoniya ne bayingira mu kkuŋŋaaniro ly'Abayudaaya. Ne babuulira n'amaanyi mangi era abantu bangi Abayudaaya n'Abayonaani ne bakkiriza. ² Naye Abayudaaya abaagaana okukkiriza ne bassa omutima omubi mu baamawanga okukyawa abooluganda. ³ Ne baabeerayo ebbanga gwanvu nga babuulira n'obuvumu, era Mukama n'akakasanga ekigambo ky'ekisa kye ng'abawa okukola obubonero n'ebyamagero. ⁴ Naye ekibiina ky'abantu mu kibuga ne kyawukanamu abamu ne bagoberera Abayudaaya n'abalala ne bakkiriza abatume. ⁵ Abayudaaya n'abakulembeze baabwe awamu n'Abamawanga, ne basala olukwe okubonyaabonya abatume, n'okubakuba amayinja. ⁶ Naye Pawulo ne Balunabba olukwe ne baluggukamu ne baddukira mu kibuga ebya Lukawoniya ne Lusitula ne Derube, ne mu bitundu ebiriraanyeewo, ⁷ era n'eyo ne babuulirirayo Enjiri.

Pawulo ne Balunabba mu Lusitula ne Derube

⁸ Mu Lusitula mwalimu omusajja eyazaalibwa nga mulema, ng'ebigere bye bigongobavu, nga tatambu-langako. ⁹ N'atuula awo ng'awuliriza Pawulo bye yali ayogera. Pawulo n'amwekaliriza amaaso n'alaba ng'ali-na okukkiriza okuwonyezebwa. ¹⁰ Pawulo n'amugamba mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Yimirira ku bigere byo, weegolole!" Amangwago omusajja n'ayimirira, n'atandika okutambula! ¹¹ Awo ekibiina ky'abantu bwe baalaba Pawulo ky'akoze, ne baleekaanira waggulu mu lulimi lwabwe Olulikaoniya nti, "Bakatonda basse wansi gye tuli nga bali mu ki-faananyi ky'abantu!" ¹² Balunabba ne bamuyita Zewu, Pawulo ne bamuyita Kerume kubanga ye yali omwogezzi omukulu. ¹³ Awo kabona wa Zewu, eyali eb-

weru w'ekibuga, n'agenda n'aleeta ente ennume n'ebimuli ku wankaaki, ye n'ekibiina ky'abantu ne baagala okuwaayo ssaddaaka.

¹⁴ Naye abatume, Balunabba ne Pawulo, bwe baabiwulira, ne bayuza engoye zaabwe, ne bafubutuka ne bayingira mu kibiina ky'abantu nga baleekaana nga bagamba nti, ¹⁵ "Abasajja! Kiki ekibakozesa ebintu bino? Naffe tuli bantu buntu nga mmwe! Twazze tubabuulire mukyuke okuva ku bintu bino ebitaliimu mudde eri Katonda omulamu eyakola eggulu n'ensi, n'ennyanya n'ebintu byonna ebirimu. ¹⁶ Mu mirembe egyayita yaleka amawanga gonna okukwata amakuboge baayagalanga. ¹⁷ Kyokka tasigalirangako awo nga talina bujulirwa ng'abakolera ebirungi okuva mu ggu-lu, ng'aweereza enkuba, n'okubawa ebiro eby'okubalizangamu ebibala n'okubakkusa emmere, era n'okubajjuza essanyu mu mitima gyabwe." ¹⁸ Newaakubadde baabategeeza bwe batyo, naye era katono balemwe okuziyiza ebibiina okubawa ssaddaaka.

¹⁹ Awo Abayudaaya ne batuuka nga bava mu Antiyokiya ne mu Ikoniya, ne basasamaza ebibiina, ne bakuba Pawulo amayinja ne bamukulula ne bamutwala ebweru w'ekibuga nga balowooza nti afudde. ²⁰ Naye abayigirizwa ne bajja ne bayimirira okumwe-tooloola, n'asituka n'addayo mu kibuga! Enkeera ne basitula ne Balunabba ne balaga mu Derube.

Balunabba ne Pawulo Badda mu Antiyokiya eky'omu Siriya

²¹ Ne babuulira Enjiri mu kibuga ekyo, era abantu bangi ne bakkiriza. Ne baddayo mu Lusitula, ne mu Ikoniya, ne mu Antiyokiya, ²² ne babuulirira abakkiriza, nga babakubiriza banywerere mu kukkiriza, era ne babagamba nti, "Kitugwanidde okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda nga tuyita mu bibonoobono ebingi." ²³ Pawulo ne Balunabba buli kkanisa baagironderamu abakadde. Ne basaba ne basiiba, ne babakwasa Mukama, oyo gwe bakkiriza. ²⁴ Awo ne batambula ne bayita mu Pisidiya ne batuuka e Panfuliya, ²⁵ bwe baamala okubuulira ebigambo mu Peruga, ne beeyongerayo mu Ataliya.

²⁶ Oluvannyuma ne basaabala ku nnyanja okuddayo mu Antiyokiya, gye baali baasigirwa ekisa kya Katonda olw'omulimu gwe baakola. ²⁷ Bwe baatuuka, ne bakuŋŋaanya ekkkanisa ne babategeeza ebyafa mu lugendo lwabwe, ne byonna Katonda bye yabakozesa, n'Abamawanga nga bwe yabaggulirawo oluggi olw'okukkiriza. ²⁸ Ne babeera eyo ne bamalayo ebbanga ggwanvu nga bali n'abayigirizwa.

Olukiiko lw'Abakristaayo mu Yerusalemi

¹⁵ Awo ne wajja abantu abamu abaava mu Buyudaaya ne bayigiriza abooluganda nti, "Ssinga temukomolebwa ng'akalombolombo ka Musa bwe kali temuyinza kulokolebwa." ² Pawulo ne Balunabba ne

bawakana nnyo nabo ku nsonga eyo ne kisalibwawo nti Pawulo ne Balunabba n'abamu ku bakkiriza ab'omu Antiyokiya, batwale ensonga eyo eri abatume n'abakadde b'Ekkkanisa mu Yerusalemi. ³ Ababaka ne bakwata ery'e Yerusalemi, ne bayimirirako mu kibuga ky'e Fayiniikiya n'e Samaliya okukyalira abakkiriza mu bibuga ebyo n'okubategeeza ng'Abamawanga bangi bwe baakyuka ne bakkiriza. Ebigambo ebyo ne bisanyusa nnyo abooluganda. ⁴ Bwe baatuuka mu Yerusalemi ne baanirizibwa ekkkanisa, abatume n'abakadde b'Ekkkanisa bonna. Ne babategeeza byonna Katonda bye yabakozesa.

⁵ Naye abamu ku bakkiriza, ab'omu kibiina ky'Abafalisaayo, ne basituka ne bagamba nti Abaamawanga bonna abakkiriza bateekwa okukomolebwa nga bwe kiri mu mateeka ga Musa, era n'okugoberera obulombolombo bwonna ng'empisa z'Ekiyudaaya bwe ziragira.

⁶ Awo abatume n'abakadde b'Ekkkanisa ne bakuŋŋaana bateese ku nsonga eyo. ⁷ Oluvannyuma nga bateeserezza ebbanga ggwanvu, Peetero n'asituka n'abagamba nti, "Abooluganda, mwenna mumanyi nga Katonda yannonda dda mu mmwe mu nnaku eza-asooka, mbuulire Enjiri mu baamawanga nabo bakkirize. ⁸ Era Katonda amanyi emitima gy'abantu, yayaniriza Abaamawanga ng'abawa Mwoyo Mutukuvu nga naffe bwe yatumuwa. ⁹ Teyabasosola kubanga bwe baamala okukkiriza, obulamu bwabwe n'abunaaza ng'obwaffe bwe yabunaaza. ¹⁰ Kale kaakano, lwaki mwagala okukema Katonda nga mukakaatika ekikoligo mu bulago bw'abayigirizwa, kye mumanyi nga bajajjaffe kyabakaluubirira era naffe kitukaluubirira okwetikka? ¹¹ Tukkiriza nti tulokolebwa lwa kisa kya Mukama waffe Yesu, era n'abamawanga bwe batyo bwe balokolebwa."

¹² Ekibiina kyonna ne kisiriikirira ne bawuliriza Balunabba ne Pawulo nga babategeeza eby'amagero n'obubonero Katonda bye yabakozesa nga bali ku mulimu gwe mu baamawanga. ¹³ Bwe baamala okwogera, Yakobo n'agamba nti, "Abasajja abooluganda, mumpulirize. ¹⁴ Simooni abategeezezza ng'okusookera ddala Katonda bwe yakyalira Abaamawanga ne yeeronderamu abo ab'okuweesa erinnya lye ekitiibwa. ¹⁵ Era kino kituukiriza bannabbi bye baayogera ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti,

¹⁶ "Oluvannyuma lwa bino ndikomawo,

ne nziddaabiriza ennyumba ya Dawudi eyagwa.

Ndiddaabiriza ebifo ebyamenyebwamenyebwa. Ndigizaawo,

¹⁷ n'abantu abalala basobole okunoonya Mukama,

era n'abamawanga be nayita okuba abantu bange.

¹⁸ Bw'atyo bw'ayogera Mukama, alaga entegeka ye okuviira ddala ku ntandikwa y'ensi.'

¹⁹ "Kyenva nsalawo nti, Tetusaana kutikka baamawanga abakkiriza Katonda mugugu munene nga

tubawaliriza okukwata obulombolombo bwaffe obw'Ekiyudaaya. ²⁰ Wabula tubawandiikire tubategeeze beewale okulya ennyama eya ssaddaaka eweebwayo eri bakatonda abalala, beewale obwenzi n'okulya ennyama ey'ebisolo ebitugiddwa, era beewale okulya n'omusaayi. ²¹ Kubanga ebintu byonna biri mu mateeka ga Musa, era bibuulirwa mu makunjaaniri g'Abayudaaya mu buli kibuga buli lunaku lwa Ssabbiiti ebbanga lyonna."

Ebbaluwa y'Olukiiko eri Abaamawanga Abakkiriza

²² Awo abatume n'abakadde b'Ekkanisa n'abooluganda bonna mu Kkanisa ne bateesa okutuma ababaka bagende ne Pawulo ne Balunabba mu Antiyokiya okubategeeza kye basazeewo. Abasajja abaalondebwa nga bakulembeze mu Kkanisa baali: Yuda (era gwe bayita Balusaba) ne Siira. ²³ Ne baweebwa ebbaluwa gye baatwala ng'esoma bw'eti:

Ffe abatume, n'abakadde b'ekkanisa,

Eri abooluganda, mu Antiyokiya yonna ne Siriya ne Kirukiya:

Abooluganda tubalamusizza.

²⁴ Tuwulidde nti abamu ku booluganda baava wano ne bajja eyo nga si ffe tubatumye, ne boogera nammwe ebigambo ebyatabulatabula mu kukkiriza kwammwe ne bibakerjentereza emitima. ²⁵ Kyetuvudde tuteesa ffenna, era ne tukkiriziganya bumu, okubatumira ababaka baffe bajjire wamu n'abaagalwa baffe, Balunabba ne Pawulo, ²⁶ abasajja abeewaddeyo okuweereza Mukama waffe Yesu Kristo nga tebabalirira bulamu bwabwe. ²⁷ Tubatumidde Yuda ne Siira bongere okubannyonyola n'akamwa ebyo ebiri mu bbaluwa eno. ²⁸ Kubanga kwe kuteesa kwa Mwoyo Mutukuvu, era naffe, nga tekisaanira kubatikka migugu gya bwereere egiteetaagibwa, wabula musaana okugoberera bino: ²⁹ Mwewalenga ennyama ettiddwa olw'okuweebwayo eri bakatonda abalala, mwewalenga n'okulya omusaayi, era n'ennyama ey'ebisolo ebitugiddwa, era mwewalenga obwenzi. Bwe muneegendereza ne mwewala ebintu ebyo, mu-naaba mukoze bulungi.

Mweraba.

³⁰ Awo abaatumibwa ne basitula ne bagenda mu Antiyokiya, ne bakunjaanya ekibiina ky'abakkiriza ne babakwasa ebbaluwa eyo. ³¹ Bwe baagisoma, essanyu ne liba jjitirivu mu Kkanisa yonna olw'ebyo ebyagirimu. ³² Awo Yuda ne Siira, olwokubanga baali bannabbi, ne boogerera ebbanga gwanvu nga bakubiriza abooluganda okunyweza okukkiriza kwabwe. ³³ Awo Yuda ne Siira ne bamalayo ennaku ntonotono ne basiibula okuddayo eri abaabatuma. Abooluganda ne babatuma okulamusa abali mu Yerusalemi n'okubeebaza olw'obubaka bwe baabawereza. ³⁴ Naye Siira n'asalawo okusigalayo. ³⁵ Pawulo ne Balunabba ne babeera

mu Antiyokiya okumala ebbanga nga bakolera wamu n'abalala nga babuulira Enjiri era n'okuyigiriza.

Pawulo ne Balunabba Baawukana

³⁶ Awo nga wayiseewo ennaku Pawulo n'agamba Balunabba baddeyo mu bibuga gye baabuulira Enjiri, bagende nga bakyalira abooluganda, balabe nga bwe bali. ³⁷ Balunabba n'akkiriza, wabula n'ayagala ne Yokaana Makko agende nabo. ³⁸ Naye Pawulo ekyo n'atagyagala, kubanga Makko yabaawukanako n'abaleka e Panfuliya ng'omulimu ogwabatwala tebannagumaliriza. ³⁹ Ne balemwa okukkiriziganya mu nsonga eyo, n'ekyavaamu kwe kwawukana. Balunabba n'atwala Makko ne basaabala ku nnyanja okulaga mu Kupulo. ⁴⁰ Pawulo n'alonda Siira, abooluganda ne bamusabira ekisa kya Mukama mu lugendo lwe. ⁴¹ Ne bayita mu Siriya ne mu Kirukiya nga bagenda bagumya ekkanisa.

Timoseewo Yeegatta ku Pawulo ne Siira

16 Awo Pawulo n'asookera e Derube n'oluvannyuma n'alaga e Lusitula. Eyo waaliyo omuyigirizwa erinnya lye Timoseewo. Nnyina yali Muyudaaya omukkiriza, nga kitaawe Muyonaani, ² abooluganda mu Lusitula ne mu Ikoniya nga bamwogerako birungi byereere. ³ Pawulo n'ayagala Timoseewo agende nabo mu lugendo lwabwe. Bw'atyo n'amala okumukomola, kubanga Abayudaaya bonna mu kitundu ekyo baali bamanyi kitaawe wa Timoseewo nga bw'ali Omuyonaani. ⁴ Awo bwe baali nga bayita mu bibuga ne batega okukwatanga ebiragiro ebyasalibwawo abatume n'abakadde b'Ekkanisa mu Yerusalemi ebikwata ku baamawanga. ⁵ Ekkanisa ne yeeyongeranga amaanyi mu kukkiriza era n'abantu ne beeyongeranga obungi buli lunaku.

Okwolesebwa kwa Pawulo

⁶ Pawulo ne banne ne batambula ne bayita mu nsi y'e Fulugiya n'e Ggalatiya kubanga Mwoyo Mutukuvu yali abaziyizza okugenda mu Asiya okubuulirayo Ekigambo. ⁷ Bwe baatuuka e Musiya ne bagezaako okugenda Bisuniya, naye Mwoyo wa Yesu n'atabakkiriza. ⁸ Kyebaava bayita obuyisi mu kitundu kya Musiya ne baserengeta e Tulowa. ⁹ Ekiro ekyo Pawulo n'afuna okwolesebwa, omusajja Omumakedoni ng'ayimiridde mu maaso ge ng'amwegayirira nti, "Jjangu ewaffe e Makedoniya otuyambe." ¹⁰ Pawulo bwe yafuna okwolesebwa okwo ne yeetegeka mangu okulaga e Makedoniya, kubanga yakitegeera nga Katonda atutumye okubabuulira Enjiri.

Okukyuka kwa Ludiya mu Firipi

¹¹ Awo ne tusaabala ku nnyanja e Tulowa, ne tuwunguka okutuuka e Samoserakiya, enkeera ne tulaga e Neyapoli, ¹² n'oluvannyuma ne tutuuka e Firipi,

ettwale ly'Abaruumi, era nga ky'ekibuga ekikulu mu kitundu ekyo ekyo Makedoniya. Ne tumalawo ennaku ntonotono.

¹³ Ku Ssabbiiti ne tifuluma mu kibuga okulaga ku mugga ogwali okumpi n'ekibuga gye baali batutegeezezza nti waliwo abakunjaanirayo okusabirayo. Ne tutuula wamu n'abakazi abaali bazze okusaba ne twogera nabo. ¹⁴ Omu ku bakazi abo erinnya lye nga ye Ludiya, yali musuubuzi wa ngoye ez'effulungu ng'abeera mu kibuga Suwatira. Yali asinza Katonda bulijjo. Katonda n'amubikkulira okutegeera obulungi ebyo Pawulo bye yali ayigiriza. ¹⁵ Bw'atyo n'abatizibwa n'ab'omu nnyumba ye bonna. N'atuyita tumukyalire mu maka ge, ng'agamba nti, "Obanga mukakasa nti nzikirizza Mukama, mujje mubeere mu maka gange." N'atuwaliriza.

Pawulo ne Siira Basibwa mu Kkomera

¹⁶ Olunaku lumu twali tuserengeta ku mugga mu kifo we twasabiranga, ne tusinginkana omuwala omuddu ng'aliko ddayimooni eyalagulanga, era n'afuniranga bakama be ensimbi nnyingi. ¹⁷ N'atuvaako emabega ng'aleekaana nti, "Bano baddu ba Katonda Ali Waggu-lu Ennyo, era babategeeza ekkubo ly'obulokozi."

¹⁸ Ekyo yakikola okumala ennaku nnyingi Pawulo n'anyiiga. Pawulo kyeyava akyuka n'agamba ddayimooni nti, "Nkulagira mu linnya lya Yesu Kristo, muveeko!" Era amangwago dayimooni n'ava ku muwala.

¹⁹ Bannanyini muwala bwe baalaba nga tewakyali ssuubi lya kwongera kumufunamu nsimbi, ne bakwata Pawulo ne Siira ne babatwala mu katale eri ab'obuyinza. ²⁰ Ne babaleeta mu maaso g'abalamuzi, ne bagamba nti, "Abasajja bano Bayudaaya, basasamaza ekibuga kyaffe ²¹ nga bayigiriza empisa n'obulombombo bye tutakkirizibwa kugoberera na kukozeza mu mateeka gaffe ag'Ekiruumi."

²² Ekibiina ky'abantu ne kibeeyiwako, abalamuzi ne balagira bambulwemu engoye era bakubwe emiggo.

²³ Bwe baamala okukubwa emiggo mingi, ne baggalirwa mu kkomera, era omukuumi w'ekkomera n'akuutirwa abakuume butiribiri. ²⁴ Omukulu w'ekkomera bwe yafuna ebiragiyo ebyo, n'abateekera ddala mu kkomera ery'omunda, n'amagulu gaabwe n'agassa mu nvuba.

²⁵ Awo ekiro mu ttumbi Pawulo ne Siira bwe baali nga basaba, era nga bwe bayimba n'ennyimba ez'okutendereza Katonda, nga n'abasibe abalala bawuliriza, ²⁶ amangwago ne wabaawo musisi ow'amaanyi ennyo. Emisingi gy'ekkomera ne ginyeenyebwa, n'enzi-gi z'ekkomera zonna ne zibanduka ne zeggula, era n'enjegere ezaali zisibye abasibe ne zisumulukuka ne zigwa eri! ²⁷ Omukuumi w'ekkomera n'azuukuka, n'alaba ng'enzigi zonna nzigule, n'alowooza nti abasibe bonna badduse, n'asowolayo ekitala kye yette! ²⁸ Naye Pawulo n'aleekaana nti, "Teweekola kabi!"

²⁹ Omukuumi w'ekkomera n'akankana nnyo ng'ajjudde entiisa nnyingi, n'alagira ne baleeta ettaala, n'afubutuka n'ayingira munda, n'agwa wansi mu maaso ga Pawulo ne Siira ng'akankana. ³⁰ Awo n'abafulumya, n'ababuza nti, "Bassebo, nkole ki okulokolebwa?"

³¹ Ne bamugamba nti, "Kkiriza Mukama waffe Yesu onoolokolebwa, ggwe n'ennyumba yo yonna." ³² Awo ne bamubuulira Ekigambo kya Mukama waffe, ye n'ab'omu maka ge bonna. ³³ Mu kiseera ekyo kyennyini n'abatwala n'abanaaza ebiwundu. Era ye n'ab'omu maka ge bonna ne babatizibwa. ³⁴ Omukuumi w'ekkomera n'abatwala mu nnyumba ye, n'abawa emmere, era amaka gonna ne gajjula essanyu kubanga baali bakkirizza Katonda.

³⁵ Awo obudde bwe bwakya, abalamuzi ne batuma abaserikale eri omukuumi w'ekkomera ne bamugamba nti, "Abasajja abo basumulule." ³⁶ Omukuumi w'ekkomera n'ategeza Pawulo nti, "Abalamuzi balagidde muteebwe. Noolwekyo kaakano mugende mirembe."

³⁷ Naye Pawulo n'addamu nti, "Ekyo ffe tetukikiriza! Baatukubidde mu lujjudde lw'abantu nga tebamaze na kutuwozeza, ne batusiba mu kkomera, ng'ate tuli Baruumi! Olwo kaakano baagala batusumulule mu kyama? Nedda! Bo bennyini be baba bajja batuggye mu kkomera!"

³⁸ Abaserikale abaatumibwa ne bazzaayo ebigambo eri abalamuzi. Naye bwe baawulira nti Pawulo ne Siira Baruumi ne batya nnyo. ³⁹ Ne bajja mu kkomera ne basaba Pawulo ne Siira bagende, ne babaggya mu kkomera ne babeegayirira babaviire mu kibuga kyabwe. ⁴⁰ Pawulo ne Siira bwe baava mu kkomera ne bagenda mu maka ga Ludiya, ne bongera okubuulira abooluganda ekigambo kya Katonda nga babanyweza, n'oluvannyuma ne basitula ne bagenda.

Pawulo mu Sessaloniika

17 Awo ne batambula ne bayita mu kibuga Anfipoli ne Apolooniya ne batuuka e Sessaloniika, omwali ekkunjaaniri ly'Abayudaaya. ² Pawulo, ng'em-pisa ye bwe yali, n'agenda n'ababuuliranga ekigambo kya Katonda okuva mu byawandiikibwa, ku buli lwa Ssabbiiti okumala Ssabbiiti ssatu. ³ N'abannyonyola era n'abalaga nga bwe kyali kyetaagisa Kristo okubonaabona n'okuzuukira mu bafu, era nti, "Oyo ye Kristo Yesu gwe mbabuulira." ⁴ Abamu ku Bayudaaya abaamuwuliriza ne bakkiriza ne beegatta ku Pawulo ne Siira; era n'Abayonaani bangi abatya Katonda awamu n'abakazi bangi ab'ekitiibwa mu kibuga ekyo.

⁵ Naye Abayudaaya ne bakwatibwa obuggya, ne bagenda nga bafukuutirira abantu ab'empisa embi ne babaggya mu nguudo z'omu kibuga ne mu katale, ne batandikawo akasasamalo mu kibuga. Ne balumbagana amaka ga Yasooni nga banoonyaamu Pawulo ne

Siira babatwale mu kibiina ky'abantu. ⁶ Bwe baababulwa, kwe kukwata Yasooni n'abooluganda abamu ne babaleeta mu maaso g'abakulu b'ekibuga, nga bwe baleekaana nti, "Pawulo ne Siira batabudde tabudde ebifo ebirala mu nsi yonna, ne kaakano bazze wano batabuletabelle ekibuga kyaffe, ⁷ era Yasooni oyo y'abaaniriza mu maka ge. Bano bonna bazizza omusango ogw'okuseeketerera eggwanga ne bamenya amateeka ga Kayisaali nga bayimirira kabaka omulala Yesu." ⁸ Ekibiina n'abakulu b'ekibuga bwe baawulira ebintu ebyo ne basasamala. ⁹ Bwe baamala okusasuzza Yasooni ne banne omutango, ne babaleka ne bagenda.

Pawulo mu Beroya

¹⁰ Obudde bwe bwaziba abooluganda ne bafulumya Pawulo ne Siira mu kibuga ne babaweereza e Beroya. Bwe baatuuka eyo ne bagenda mu kkuŋŋaaniro ly'Abayudaaya okusinza n'okubuulira, nga bwe yali empisa yaabwe. ¹¹ Abayudaaya b'omu Beroya baali balungi okusinga ab'e Sessaloniika, ne bawuliriza bulungi n'essanyu Ekigambo ekyababuulirwa. Buli lunaku nga babikkula Ebyawandiikibwa okunoonyaamu ebyo Pawulo ne Siira bye baayogerangako bakakase nti bya mazima. ¹² Era Abayudaaya bangi ne bakkiriza, n'abakazi ab'ekitiibwa Abayonaani bangi n'abasajja, nabo ne bakkiriza.

¹³ Naye Abayudaaya ab'omu Sessaloniika bwe baategeera nga Pawulo abuulira ekigambo kya Katonda mu Beroya, ne bamuwondera ne batabangula ekibiina. ¹⁴ Amangwago abooluganda bwe bakitegeera ne baweereza Pawulo ku nnyanja, Siira ne Timoseewo bo ne basigala e Beroya. ¹⁵ Abaawerekerera ku Pawulo ne bagenda naye okutuukira ddala mu Asene, eyo gye baamuleka ne bakomawo e Beroya ng'abatume bagambe Siira ne Timoseewo bagende mangu gy'ali.

Pawulo mu Asene

¹⁶ Ebbanga Pawulo lye yamala ng'alinda Siira ne Timoseewo mu Asene, n'alumwa nnyo mu mutima bwe yalaba ng'ekibuga kijjudde bakatonda abalala.

¹⁷ N'abeeranga mu kkuŋŋaaniro buli lunaku ng'akubaganya ebirowoozo n'Abayudaaya n'Abamawanga abatya Katonda, era n'ayogeranga eri abantu bonna abajjanga okumuuliriza mu kibuga wakati okumpi n'akatale. ¹⁸ Abamu ku bayigiriza bakagezimunyu Aba Epikuliyo ne Abasutoyiiko ne batandika okuwakana naye. Bwe yabuulira ku Yesu n'okuzuukira kw'abafu ne bagamba nti, "Aloota buloosi," n'abalala nti, "Waliwo eddiini empya etali ya wano gy'ayimirira." ¹⁹ Naye ne bamuyita ajje mu kkuŋŋaana kwabwe okwa Aleyopaago ¹ nga bagamba nti, "Twagala okwongera okumanya ebikwata ku kuyigiriza kuno okugya, ²⁰ kubanga oyogedde ebintu bingi ebyewuunyisa,

¹ Aleyopaago kaali kasozi okwali lubaale ow'olutabaalo Ale.

noolwekyo twagala okwongera okumanya kye bitegeeze." ²¹ Abasene bonna n'abagenyi abajjanga mu Asene, baayagalanga nnyo okumala ebiseera byabwe mu kukubaganya ebirowoozo ku bintu ebigya bye baakawulira.

²² Awo Pawulo n'ayimirira mu maaso gaabwe mu Aleyopaago, n'abagamba nti, "Abasajja b'omu Asene! Ntegedde nga bwe muli abannaddiini ennyo; ²³ kubanga bwe mbadde ntambulatambula ne ndaba ebyoto bya ssaddaaka bingi, ne ku kimu nga kuliko ebigambo bino nti:

Kya Katonda Atamanyiddwa.

Mubadde mumusinza nga temumumanyi, nange kaakano njagala mbamutegeeze.

²⁴ "Katonda oyo ye yakola ensi n'ebintu byonna ebigirimu. Era olwokubanga ye Mukama w'eggulu n'ensi tabeera mu yeekaalu ezikolebwa n'emikono gy'abantu, ²⁵ era abantu tebayinza kumuyamba mu byetaago bye, kubanga talina byetaago! Ye yennyini y'awa buli muntu obulamu n'omukka gw'assa n'ebintu byonna. ²⁶ Ye yatonda abantu bonna mu nsi, ng'abagya mu muntu omu, n'abasaasaanya mu mawanga okubuna ensi yonna. N'ateekateeka amawanga agalisituka n'agaligwa, era n'ebbanga lye galimala. Era n'agakolera n'ensalo zaago. ²⁷ Yakola bw'atyo ng'ayagala abantu bonna banoonye Katonda, nga bafuba okumuvumbula, okumutuukako, newaakubadde nga buli omu ku ffe tamuli wala. ²⁸ Kubanga mu ye mwe tubeera, era mwe tutambulira, era mwe muli obulamu bwaffe. Ng'omu ku bawandiisi bammwe bw'agamba nti, 'Tuli baana ba Katonda.'

²⁹ "Obanga kino kya mazima nti tuli baana ba Katonda, tetusaana kumulowoozaako ng'ekibajje ekikoledwa abantu oba ekintu ekyoledwa mu zaabu oba ffeeza oba ekitemeddwa mu jjinja. ³⁰ Edda mu biseera ebyayita Katonda yagumiikiriza obutamanya bw'omuntu ku bintu ng'ebyo, naye kaakano alagira abantu bonna buli wantu okwenenya. ³¹ Kubanga yateekawo olunaku, oyo gwe yalonda lw'alisalirako ensi yonna omusango mu bwenkanya. Era yamukakasa eri abantu bonna kubanga yamuzuukiza mu bafu."

³² Awo bwe baawulira Pawulo ng'ayogera ku kuzuukira kw'abafu, abamu ne bamusekerera, abalala ne bamugamba nti, "Twandiyagadde okwongera okukuwuliriza ku nsonga eyo olulala." ³³ Bw'atyo Pawulo n'afuluma mu lukunjaana lwabwe. ³⁴ Naye abamu ku bo ne bamugoberera ne bakkiriza Mukama waffe. Omwo mwe mwali Diyonusiyo Omwaleyopaago, n'omukazi erinnya lye Damali n'abalala.

Pawulo mu Kkolinso

¹⁸ Oluvannyuma lw'ebyo, Pawulo n'asitula okuva mu Asene n'alaga mu Kkolinso. ² Eyo gye yasisinkana omusajja Omuyudaaya erinnya lye Akula, eyazaalibwa mu Ponto, nga yaakava mu Italiya ne

mukazi we Pulisikira, kubanga Kulawudiyo yali awadde ekiragiro okugoba Abayudaaya bonna mu Ruumi.

³ Olw'okuba nga baali bakola omulimu gwe gumu ogw'okukola weema, n'abeeranga nabo, era n'akolan-ga nabo. ⁴ Buli lwa Ssabbiiti Pawulo yabeeranga mu kkuŋŋaaniro ng'amatiza Abayudaaya n'Abayonaani.

⁵ Era Siira ne Timoseewo bwe baatuuka nga bava mu Makedoniya, Pawulo n'awaayo ekiseera kye kyonna mu kubuulira Ekigambo n'okukakasa Abayudaaya nti Yesu ye Kristo. ⁶ Naye Abayudaaya bwe baatandika okumuwakanya, era n'okuvoola erinnya lya Yesu, n'akunkumula ebyambalo bye, n'abagamba nti, "Omusaayi gwammwe gubeere ku mitwe gyammwe! Nze ndi mulongoofu. Okuva kaakano nnaagendanga eri Abaamawanga."

⁷ Awo Pawulo n'ava eyo n'alaga mu nnyumba ya Tito Yusito, eyasinzanga Katonda, ng'amaka ge galiraanye n'ekkuŋŋaaniro. ⁸ Kulisupo, eyali omukulu w'ekkuŋŋaaniro, n'ennyumba ye yonna, ne bakkiriza Mukama waffe, n'abalala bangi ku Bakkolinso abaawulira ne bakkiriza era ne babatizibwa.

⁹ Awo ekiro kimu Mukama n'ayogera ne Pawulo mu kwolesebwa, n'amugamba nti, *"Totya! Weeyongere okubuulira, so tosirika!"*¹⁰ *Kubanga ndi wamu naawe, tewali ayinza kukulumba n'akukola kabi. Era mu kibuga muno mulimu abantu bange bangi.*¹¹ Bw'atyo Pawulo n'abeerayo ebbanga lya mwaka mulamba n'ek-itundu ng'ayigiriza ekigambo kya Katonda.

¹² Naye Galiyo bwe yalya obwagavana bwa Akaya, Abayudaaya ne beegatta wamu ne balumba Pawulo, ne bamukwata ne bamutwala mu mbuga z'amateeka ewa gavana okumusalira omusango. ¹³ Ne bamuwawaabira nti, "Omusajja ono asendasenda abantu okusinza Katonda mu ngeri etakkirizibwa mu mateeka." ¹⁴ Naye Pawulo bwe yali ng'atandika okuwoza, Galiyo n'akyukira Abayudaaya abaawaaba n'abagamba nti, "Muwulire, mmwe Abayudaaya. Singa omusango guno gubadde gumenya mateeka, nandibadde nteek-wa okubawuliriza. ¹⁵ Naye ensonga zammwe nga bwe zifa ku nkozesa y'ebigambo n'amannya, era nga zikwata ku mateeka gammwe, kirungi mmwe muzeemalire. Nze saagala kusala musango gw'ebyo." ¹⁶ Bw'atyo n'abagoba mu mbuga z'amateeka. ¹⁷ Awo bonna ne bakyukira Sossene, eyali omukulembeze omuggya ow'ekkuŋŋaaniro, ne bamukwata, ne bamukubira awo mu maaso g'embuga z'amateeka. Kyokka Galiyo teyabafaako.

Pulisikira ne Akula

¹⁸ Pawulo n'amala mu kibuga omwo ennaku eziwerako, oluvannyuma n'asiibula abooluganda n'asaabala ku nnyanja n'agenda e Siriya, ng'atutte Pulisikira ne Akula. Naye yali tannasaabala, enviiri ze ne bazisali-rako e Kenkereya olw'obweyamo bwe yali akoze.

¹⁹ Bwe baatuuka mu Efeso, banne n'abaleka awo

n'agenda n'akubaganya ebirowoozo n'Abayudaaya mu kkuŋŋaaniro. ²⁰ Ne bamusaba abeere nabo ennaku eziwerako, naye n'atakkiriza. ²¹ N'abagamba nti, "Nsaana okugenda ndyoke nsobole okubaawo ku mbaga ejja mu Yerusalemi." Kyokka n'abasuubiza nti agenda kukomawo mu Efeso nga Katonda amukkiriza. Bw'atyo n'asaabala ku nnyanja okuva mu Efeso. ²² Pawulo bwe yagoba mu Kayisaliya, n'akyalira Ekkansa n'oluvannyuma n'aserengeta mu Antiyokiya. ²³ Eyo n'amalayo ekiseera, n'asitula n'atambula n'ayita mu bibuga ebiri mu bitundu bya Ggalatiya ne Fulugiya, ng'akyalira abayigirizwa bonna ng'abany-weza mu kukkiriza.

Apolo mu Efeso ne mu Kkolinso

²⁴ Waaliwo Omuyudaaya erinnya lye Apolo, nga yazaalibwa mu Alegezanderiya eky'omu Misiri, n'atuuka mu Efeso. Yali musajja muyigirize nnyo, era ng'amanyi nnyo Ebyawandiikibwa. ²⁵ Yali ayigirizibwa Ekkubo lya Mukama, nga w'amaanyi mu mwoyo, era yayogeranga n'ayigiriza bulungi byonna ebifa ku Yesu, wabula ng'amanyi kubatizibwa kwa Yokaana kwokka. ²⁶ N'atandika okubuulira n'obuvumu mu kkuŋŋaaniro. Awo Pulisikira ne Akula bwe baamuwulira, ne bamuyita mu maka gaabwe ne bamunnyonyola bingi eby'Ekkubo lya Katonda.

²⁷ Awo Apolo n'ayagala okuwunguka agende mu Akaya mu Buyonaani, n'abooluganda ne bamuwagira nnyo mu kirowoozo ekyo. Ne bawandiikira bannaabwe abakkiriza mu Buyonaani bamwanirize n'essanyu. Era bwe yatuuka mu Buyonaani, Katonda n'amukozesa nnyo mu kunyweza Ekkansa, ²⁸ kubanga yasambajja n'amaanyi mangi ensonga Abayudaaya ze baaleetanga nga bawakanya Enjiri mu bantu, n'asinziiranga mu Byawandiikibwa okulaga nti ddala Yesu ye Kristo.

Pawulo mu Efeso

19 Awo Apolo ng'ali mu Kkolinso, Pawulo n'atambula ng'ayita ku lukalu n'alaga mu Efeso. N'asangayo abayigirizwa bangiko, ² n'ababuza nti, "Bwe mwakkiriza mwafuna Mwoyo Mutukuvu?" Ne bamuddamu nti, "Nedda tetuwuliranga nti waliwo Mwoyo Mutukuvu." ³ N'ababuza nti, "Kale mwabatizibwa kuyingira mu ki?" Ne bamuddamu nti, "Twakkiriza ebyo Yokaana Omubatiza bye yatuyigiriza." ⁴ Awo Pawulo n'abagamba nti, "Yokaana yabatiza okubatiza okw'okwenenya eri abantu ng'agamba nti agenda okujja oluvannyuma lwe bamukkirize. Kino kitegeeza nti ye Yesu." ⁵ Bwe baawulira ebyo, ne babatizibwa mu linnya lya Mukama waffe Yesu. ⁶ Pawulo bwe yabasaako emikono gye, Mwoyo Mutukuvu n'abakkako, ne batandika okwogera ennimi endala era n'okuwa obunnabbi. ⁷ Bonna baali abantu nga kkumi na babiri. ⁸ Pawulo n'ayingiranga mu kkuŋŋaaniro buli lwa Ssabbiiti ng'abuulira n'obuvumu bungi okumala emyezi

esatu, n'abategeezanga ekyo ky'akkiriza era n'ensonga kyava akkiriza, n'asendasenda bangi okukkiriza ebintu by'obwakabaka bwa Katonda. ⁹ Naye abamu ne bakakanyaza emitima gyabwe ne bagaana, ne batandika n'okwogera obubi ku Kkubo mu bibiina. Pawulo n'abaviira, n'atwala abakkiriza, ne bakuranga nnyo mu kisenge ky'essomero lya Tulaano buli lunaku. ¹⁰ Ne bamala emyaka ebiri n'okusingawo nga bakola bwe batyo, era Abayudaaya bonna n'Abayonaani bonna abaabeeranga mu kitundu ekyo ekya Asiya ne bawulira ekigambo kya Mukama.

Batabani ba Sukewa

¹¹ Katonda n'akozesanga Pawulo eby'amagero eby'ekitalo. ¹² Obutambaala bwe n'ebiwero eby'engoye ze bwe byabikibwanga ku balwadde nga bawona, era abaabangako baddayimooni nga babavaako.

¹³ Waaliwo Abayudaaya abaagendanga nga bagoba baddayimooni ku bantu mu buli kibuga, ne bagezaako okukozesa erinnya lya Mukama waffe Yesu, nga bagamba dayimooni ali ku mulwadde nti, "Mu linnya lya Yesu, Pawulo gw'abuulira, nkulagira omuveeko."

¹⁴ Waaliwo batabani ba Sukewa, eyali kabona omukulu Omuyudaaya, musanvu, nabo abaakolanga bwe batyo. ¹⁵ Bwe baakigezaako ku musajja eyaliko dayimooni, dayimooni n'abagamba nti, "Yesu mmumanyi, ne Pawulo mmumanyi, naye mmwe, mmwe b'ani?"

¹⁶ N'ababuukira n'abasinza amaanyi bonna, n'abataag-ulataagula nnyo, ne bafubutuka mu nnyumba nga bali bwereere, era nga baliko ebiwundu.

¹⁷ Ebigambo ebyo ne bibuna mangu mu Bayudaaya ne mu Bayonaani abaali mu Efeso, era bonna ne bakwatibwa entiisa nnene, n'erinnya lya Mukama waffe Yesu ne liweebwa ekitiibwa kingi. ¹⁸ Bangi mu abo abakkiriza ne beenenya ebibi byabwe mu lwatu ne baatula n'ebikolwa byabwe. ¹⁹ Abamu abaali abalogo ne baleeta ebitabo byabwe ne babyokya ng'abantu bonna balaba. Bwe baabalirira omuwendo gw'ensimbi mu bitabo ebyayokebwa, nga guwera nga siringi emitwalo kkumi. ²⁰ Awo ekigambo kya Mukama ne kyeyongerera okubuna mu maanyi n'okunywera.

Akasasamalo mu Efeso

²¹ Oluvannyuma lw'ebyo okutuukirira Pawulo n'alowooza mu mutima okugenda e Yerusalemi ng'ayitira mu Makedoniya ne mu Akaya. N'agamba nti, "Bwe ndiva eyo kinsaanira nkyaleko ne mu Ruumi."

²² N'asindika babiri ku baamuyambanga, Timoseewo ne Erasuto e Makedoniya, ye n'asigala mu kitundu kya Asiya okumala ebbanga.

²³ Mu kiseera ekyo ne wabaawo akasasamalo ak'amaanyi ku bigambo by'ekukubo. ²⁴ Waaliwo omusajja erinnya lye Demeteriyo, yali muweesi wa bintu bya ffeeza, era nga y'akola obusabo obwa ffeeza obwa Atemi obwaleetanga amagoba mangi. ²⁵ Awo

Demeteriyo n'ayita abakozi be bonna wamu n'abo abakola emirimu egikwatagana n'egigye, ne bakuba olukurangaana. N'alyoka ayogera nabo nti, "Mumanyi nti mu mulimu guno mwe tuggya obugagga. ²⁶ Kale kaakano, nga mwenna bwe mulabye ne bwe muwulidde, omusajja ono Pawulo asenzesenze abantu bangi nnyo wano mu Efeso ne mu Asiya, okubakkiriza nti bakatonda abakolebwa n'emikono si bakatonda. ²⁷ Kino kya kabi gye tuli naye si mu Efeso mwokka naye ne mu kitundu kyonna ekya Asiya ne ku yeekaalu ya Atemi ne ku mukazi Oweekitiibwa Atemi. Kubanga ettutu mu ly'alina lijja kumuggwaako, mu bitundu byonna ebya Asiya ne mu nsi gy'asinzibwa."

²⁸ Awo bwe baawulira ebyo, ne basunguwala, ne batandika okuleekaana nti, "Atemi ow'Abaefeeso ye Mukulu!" ²⁹ Ekibuga ne kijjula akayuuguumo, abantu bonna ne badduka nga balaga mu kifo omwazanyirwanga emizannyo nga bwe basikaasikanya Gayo ne Alisutaluuko, abaatambulanga ne Pawulo, babatwale babawozese. ³⁰ Pawulo n'ayagala naye okuyingira mu kibiina, kyokka abayigirizwa ne batamukkiriza.

³¹ N'abamu ku b'omu Asiya, abaali mikwano gya Pawulo, ne bamutumira aleme kwewaayo kuyingira mu kifo omwazanyirwanga emizannyo.

³² Abantu abaali munda ne bamala galeekaana, ng'abamu boogera kino n'abalala kiri kubanga ekibiina kyali kitabusetabuse. Abasinga obungi nga n'okumanya tebamanyi nsonga yeninyini ebakurangaanyisizaza. ³³ Abayudaaya abamu bwe baalengera Alegezanda ng'ali mu kibiina ne bamusika okumuleeta mu maaso. N'akoma ku bantu basirike abeeko ky'abagamba.

³⁴ Naye ekibiina bwe kyategeera nga Muyudaaya, bonna ne baddamu buto okuleekaana nti, "Atemi ow'Abaefeeso ye Mukulu!" Ne bakiddingana emirundi n'emirundi okumala ng'essaawa bbiri nnamba.

³⁵ Awo omukulu w'ekibuga n'abasisira n'ayogera nabo nti, "Abasajja Abaefeso, buli muntu yenna amanyi nti Efeso mwe mukuumirwa essabo ekkulu ery'omukulu Atemi, gwe tumanyi ng'ekifaananyi ekya va mu ggulu. ³⁶ Olw'okubanga ebyo tewali abiwakanya, temusaana kwecanga olw'ebyo ebyogerwa, era temusaana kwanguyiriza kukola kya bulabe.

³⁷ Kale muleese wano abasajja bano abatabbye kintu kya Atemi n'ekimu, wadde okumunyoomoola.

³⁸ Obanga Demeteriyo n'abakozi be balina ensonga ze bavunaana abasajja bano, embuga z'amateeka weeziri era abalamuzi bajja kuyingira mangu mu nsonga zaabwe. Kirungi bakwate amakubo amatongole.

³⁹ Obanga waliwo abeemulugunya ku nsonga endala, ebyo biyinda okutereezebwa mu Lukiiiko lw'Ekibuga olwa bulijjo. ⁴⁰ Kubanga singa tetwegendereza, tujja kuvunaanibwa olw'akasasamalo ka leero, kubanga tetujja kuba na kya kwogera." ⁴¹ Awo n'abasiibula, ne basaasaana.

Okuyita mu Makedoniya ne mu Buyonaani

20 Awo akasasamalo bwe kakkakkana, Pawulo n'atumya abayigirizwa, ne bakunjaana, n'ababuulira ekigambo kya Katonda ng'abasiibula n'okubagumya, n'alyoka asitula n'alaga mu Makedoniya. ² N'agenda ng'ayitaayita mu bitundu ebyo ng'ayogera n'abantu ebigambo bingi eby'okubagumya n'okubanyikiza mu kukkiriza kwabwe. Oluvannyuma n'atuuka mu Buyonaani, ³ n'amalamu emyezi esatu. Bwe yali atekateeka okusaabala ku nnyanja okulaga mu Siriya, n'avumbula olukwe Abayudaaya lwe baali basaze okumutta, kyeyava asalawo okuddayo mu Makedoniya gy'aba ayita. ⁴ Abaamuwerekerako mu lugendo olwo okutuuka mu Asiya, be bano: Sopateri Omuberoya mutabani wa Puulo, ne Alisataluuko ne Sekundo Abasessaloniika, ne Gaayo Omuderube, ne Timoseewo, n'Abasiya, Tukiko ne Tulofiimo. ⁵ Oluvan-nyuma bano bonna ne batukulembera ne batulinda e Tulowa. ⁶ Ne tusaabala ku nnyanja okuva e Firipi nga tumaze embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa, ne tumala ku nnyanja ennaku ttaano, bannaffe ne tubatuukako mu Tulowa ne tumalawo ennaku musanvu.

Pawulo Azuukiza Yutuko mu Tulowa

⁷ Awo olumu ku nnaku za ssabbiiti, bwe twali tukunjaanye okumenya omugaati, Pawulo n'abaako bye yali abayigiriza. Naye olwokubanga enkeera yali asitula, n'ayogerera ebbanga ddene nnyo, n'atuusa mu ttumbi ng'akyayogera! ⁸ Mu kisenge ekya waggulu mwe twali tukunjaanidde mwalimu ettaala nnyingi nga zaaka. ⁹ Waaliwo omuvubuka erinnya lye Yutuko, eyali atudde mu ddirisa, otulo ne tumukwata. Pawulo bwe yalwawo ng'akyayogera, omuvubuka ne yeebakira ddala, okutuusa lwe yasimattuka mu ddirisa ku mwaliro ogwokusatu n'agwa ebweru n'afiirawo. ¹⁰ Pawulo n'akka wansi n'amusitula n'amuwambaatira mu mikono gye. N'agamba nti, "Temweraliikirira, mulamu!" ¹¹ Awo bonna ne baddayo waggulu ne bamenya omugaati ne balya. Pawulo ne yeyongerera okwogera okutuusiza ddala obudde okukya, n'alyoka asitula n'agenda. ¹² Ne baddamu amaanyi, n'omuvubuka ne bamutwala eka nga mulamu.

¹³ Awo Pawulo ne tumukulembera ne tusaabala ku nnyanja okulaga mu Aso, Pawulo nga bwe yali ateese-teese, kubanga ye yali ateese-teese kuyita ku lukalu. ¹⁴ Bwe yatusisinkana mu Aso, ne tutuuka e Mituleene. ¹⁵ Bwe twava eyo ne tuwunguka olunaku olwaddirira ne tutuuka mu kifo ekyolekedde Kiyo. Ne ku lunaku olwaddirira ne tusala ne tudda e Samo, ne ku lunaku olwaddirira ne tutuuka e Mireeto. ¹⁶ Pawulo yali asazee-wo obutayimirira mu Efeso nga yeewala okumala ekiseera ekinene mu Asiya, kubanga yali yeeyuna nti ssinga asobola, atuuke mu Yerusalemi ng'olunaku lwa Pentekoote terunnatuuka.

¹⁷ Bwe yatuuka e Mireeto, n'atumira abakadde b'Ekkansa ya Efeso bajje bamulabe. ¹⁸ Awo bwe baatuuka Pawulo n'agamba nti, "Mumanyi bulungi ng'okuva ku lunaku lwe natuukirako mu Asiya n'okutusa leero, ¹⁹ nkoze omulimu gwa Mukama mmuweereza n'obuwombeefu n'amaziga n'okugeze-sebwa ebyantukako olw'enkwe z'Abayudaaya. ²⁰ Naye saalekayo kubabuulira bituufu eby'okubayamba, bwe twabanga tukunjaanye oba bwe najjanga mu maka gammwe, ²¹ nga ntegeeza Abayudaaya n'Abayonaani okwenenya badde eri Katonda, n'okuba n'okukkiriza mu Mukama waffe Yesu.

²² "Ne kaakano laba nsibiddwa Mwoyo Mutukuvu, njenda e Yerusalemi nga simanyi binaantukako nga ndi eyo. ²³ Wabula Mwoyo Mutukuvu antegeeza nti okusibibwa n'okubonyaabonyezebwa binnindiridde mu buli kibuga. ²⁴ Naye obulamu bwange sibutwala kuba nga kya muwendo gye ndi, ndyoke ntuukirize omulimu gwange, n'obuweereza bwe nnaweebwa Mukama waffe Yesu, okutegeezanga Enjiri ey'ekisa kya Katonda.

²⁵ "Ne kaakano mmanyi nga temukyaddayo kunda-ba nate, mwenna be natambulamu nga mbuulira obwakabaka. ²⁶ Noolwekyo mbategeeza leero nti sirina kyenvunaanwa olw'omusaayi gwa bonna, ²⁷ kubanga sirina na kimu kye nalekayo nga mbabuulira okwagala kwa Katonda. ²⁸ Mwekumenga era mukuumenga n'ekisibo kyonna Mwoyo Mutukuvu mwe yabateeka okuba abalabirizi okulabiriranga Ekkansa ya Katonda gye yeegulira n'omusaayi gwe. ²⁹ Mmanyi nga bwe ndigenda, emisege emikambwe giribayingiram, era tegirisaasira kisibo. ³⁰ Ne mu mmwe bennyini mulivaaamu abasajja aboogera ebintu ebikyamu, okwefunira abayigirizwa abanaabagobereranga. ³¹ Noolwekyo mwekuume. Mujjukire nga bwe nababuulirira nga nkaaba amaziga okumala emyaka esatu, emisana n'ekiro, ne mundeeta n'amaziga.

³² "Kaakano mbasigira Katonda n'ekigambo eky'ekisa kye ebiyinda okubazimba n'okubawa omugabo mu abo bonna abaatukuzibwa. ³³ Siyaayaaniranga ffeeza newaakubadde zaabu wadde engoye eby'omuntu n'omu. ³⁴ Mmwe bennyini mumanyi nti neetusizaako ebyetaago byange n'eby'abo bendi nabo. ³⁵ Mbalaze mu buli kintu nga mu kukola n'amaanyi, kibagwanira okuyamba abanafu, ate n'okujjukira ebigambo bya Mukama waffe Yesu bye yayogera nti, *'Okugaba kwa mukisa okusinga okuweebwa.'*"

³⁶ Awo Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, n'afukamira n'asaba nabo bonna. ³⁷ Buli omu n'akaaba nnyo amaziga, ne bamugwa mu kifuba okumusiiibula, ³⁸ nga banakuwavu, naye okusinga byonna olw'ekigambo kye yayogera nti, Tebakyaddayo kumulaba. Ne bamuwerekerako ne bamutuusa ku kyombo.

Pawulo Agenda e Yerusalemi

21 Awo bwe twamala okusiibulagana ne tuseeyeeeya butereevu okutuuka e Koosi. Olunaku olwaddirira ne tutuuka e Rodise, we twava okulaga e Patala. ² Okuva awo twagendera mu kyombo ekyali kigenda mu Foyiniikiya. ³ Ne tulengera ekizinga Kupulo, ne tukiyitako nga tukirese ku mukono gwaffe ogwa kkono, ne tuseeyeeeya ne tugoba ku mwalo gw'e Ttuulo mu Siriya, kubanga ekyombo we kyali kigenda okutikkulirwa ebintu. ⁴ Bwe twava mu kyombo ne tunoonya abayigirizwa ne tubeera nabo ennaku musanvu. Mwoyo Mutukuvu n'ayogerera mu bayigirizwa abo ne balabula Pawulo aleme kugenda Yerusalemi. ⁵ Ennaku ezo bwe zaggaako ne tusitula. Abayigirizwa ne bakyala baabwe n'abaana baabwe ne batuwerekerako okutugya mu kibuga okututuusiza ddala ku mwalo. Awo ffenna ne tufukamira ne tusaba. ⁶ Bwe twamala okusaba ne tusiibulagana. Ffe ne tuyingira ekyombo kyaffe, ne bannaffe ne baddayo ewaabwe.

⁷ Bwe twava e Ttuulo ne tugoba e Potolemaayi, ne tulamusaganya n'abakkiriza, ne tumala nabo olunaku lumu. ⁸ Enkeera ne tweyongerayo okutuuka e Kayisaliya, ne tubeera mu maka ga Firipo Omubuulizi w'Enjiri, eyali omu ku badiikoni omusanvu abaasooka. ⁹ Yalina abaana be abawala abaali batannafumbirwa bana nga balina ekirabo eky'obunnabbi.

¹⁰ Ne tumalawo ennaku eziwerako, ne wajja nnabbi erinnya lye Agabo ng'ava Buyudaaya. ¹¹ Bwe yajja okutulaba, n'addirira olukoba lwa Pawulo ne yeesiba amagulu n'emikono, n'agamba nti, "Mwoyo Mutukuvu ayogera nti, 'Bw'ati nannyini lukoba luno bw'alisibwa Abayudaaya mu Yerusalemi ne bamuwaayo mu mikono gy'Abamawanga.'"

¹² Bwe twawulira ebigambo ebyo ffenna awamu n'abatuuze b'omu kitundu ekyo ne twegayirira Pawulo aleme kugenda Yerusalemi. ¹³ Naye Pawulo n'addamu nti, "Lwaki mukaaba n'okwagala okunnafuya omutima? Kubanga seeteeseese kusibibwa kyokka, naye neetegese n'okufiira mu Yerusalemi olw'erinnya lya Mukama waffe Yesu." ¹⁴ Bwe twalaba nga tekisoboka kumukkirizisa butagenda, ne tubivaako, ne tugamba nti, "Mukama ky'ayagala kye kiba kikolebwa."

¹⁵ Bwe waayitawo ennaku ntono ne tusiba ebintu byaffe, ne tusitula okulaga mu Yerusalemi. ¹⁶ Abamu ku bayigirizwa ab'e Kayisaliya ne batuwerekerako, bwe twatuuka ne tubeera mu maka ga Munasoni, edda eyabeeranga e Kupulo era nga yali omu ku bantu abaasooka okukkiriza. ¹⁷ Bwe twatuuka mu Yerusalemi abooluganda ne batwaniriza n'essanyu lingi nnyo.

Pawulo Akyalira Yakobo

¹⁸ Awo enkeera ffenna ne tugenda ne Pawulo ng'agenda okulaba Yakobo, n'abakadde b'Ekanisa y'omu Yerusalemi bonna baaliwo. ¹⁹ Okula-

musaganya bwe kwaggwa, Pawulo n'abategeeza kinakimu byonna Katonda bye yamukozesa ng'aweereza mu baamawanga.

²⁰ Bwe baabiwulira byonna ne batendereza Katonda, naye ne bagamba Pawulo nti, "Owooluganda, omanyi ng'Abayudaaya nkumi na nkumi bakkiriza, era nga bonna bakakatira ku kimu nti Abayudaaya bonna wadde abakkiriza basaana okugoberera amateeka, n'empisa, n'obulombolombo, eby'Ekiyudaaya.

²¹ Baategeezebwa nti oyigiriza Abayudaaya bonna abali mu Bamawanga okuleka amateeka ga Musa baleme okukomola abaana baabwe wadde okugoberera empisa z'Ekiyudaaya. ²² Kale kaakano kiki ekinakolebwa? Kubanga awatali kubuusabuusa bajja kutegeera nti ozze. ²³ Kale waliwo wano abasajja bana abali ku kirayiro, abateekateeka okumwa emitwe gyabwe nga beerongoosa. ²⁴ Genda nabo mu Yeekaalu weerongooseze wamu nabo, era obasasulire ensimbi ez'okumwa emitwe gyabwe. Kale buli omu ajja kukiraba era abantu bonna bajja kutegeera nti okiriziganya n'okukuuma amateeka, n'ebyo bye bakwogerako tebiriimu nsa. ²⁵ Ku nsonga z'Abamawanga abakkiriza, twabawandikira nga tubagamba baleme kugoberera bulombolombo bwa Kiyudaaya n'akatono wabula ebyo bye twassa mu bbaluwa yaffe era bye bino; obutalya nnyama ya bisolo ebiweereddwayo eri bakatonda abalala, n'obutalya ebitugiddwa oba okulya omusaayi, era n'okwewala obwenzi."

²⁶ Ku lunaku olwaddirira Pawulo n'atwala abasajja okwerongoosa, naye ne yeerongoosa nabo. N'ayingira mu Yeekaalu okutegeera olunaku ekiseera ky'okwerongoosa eky'ennaku omusanvu we kiriggweerako, olwo buli omu alyoke atwaleyo ekiweebwayo kye.

Pawulo Akwatibwa

²⁷ Awo ekiseera eky'ennaku omusanvu bwe kyali kiri kumpi okuggwaako, ne wabaawo Abayudaaya abaava mu Asiya ne balaba Pawulo mu Yeekaalu, ne basasamaza ekibiina kyonna, ne bakwata Pawulo ²⁸ nga bwe baleekaana nti, "Abasajja Abayisirayiri! Mutuyambe! Ono ye musajja agenda ayogera obubi ku ggwanga lyaffe ne ku mateeka gaffe ne ku kifo kino, ng'ayigiriza buli muntu buli wantu. Era ayonoonye Yeekaalu yaffe ng'agireetamu Abayonaani." ²⁹ Kubanga baamulabako ng'atambula mu kibuga ne Tulofiimo, eyava mu Efeso, ne balowooza nti Pawulo yamutwala ne mu Yeekaalu.

³⁰ Ekibuga kyonna ne kijagalala olw'okuwulira ebigambo ebyo, era abantu ne bajja nga badduka okuva mu buli nsonga y'ekibuga. Ne bakwata Pawulo ne bamufulumya ebweru wa Yeekaalu, amangwago ne baggalawo enzigi. ³¹ Naye bwe baayagala okumutta, amawulire ne gatuuka ku mukulu w'ekitongole ky'abaserikale Abaruumi nti Yerusalemi kiguddemu akeegugungo. ³² Amangwago n'asindika abaserikale

n'abaduumizi baabwe, ne badduka okugenda eri ekibiina ky'abantu. Awo bwe baalaba omuduuzi n'abaserikale nga bajja, ne balekeraawo okukuba Pawulo.

³³ Awo omukulu w'abaserikale n'akwata Pawulo n'alagira asibibwe mu njegere bbiri, n'alyoka abuuzi nti, "Y'ani, era akoze ki?" ³⁴ Ne bamuddamu nga baleekaana, ng'abamu bamugamba kino n'abalala nga bagamba kiri. N'alemwa okubaako ekiramu ky'aggyamu olw'okuleekaana okungi. Kyeyava alagira batwale Pawulo mu nkambi y'abaserikale. ³⁵ Bwe yamutuusa ku madaala, ekibiina ky'abantu ne bayitirira obukambwe, abaserikale ne basitula Pawulo. ³⁶ Ekibiina ky'abantu abaali bagoberera ne boogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Mumutte!"

Pawulo Ayogera n'Ekibiina

³⁷ Awo abaserikale bwe baali bagenda okuyingiza Pawulo mu nkambi yaabwe, n'asaba omukulu waabwe nti, "Onzikiriza mbeeko kye nkugamba?"

N'amuddamu nti, "Omanyi n'Oluyonaani? ³⁸ Ye si ggwe Mumisiri eyajeemesa abantu mu nnaku ezayita, n'okulembera abatemu enkumi nnya n'obalaza mu ddungu?"

³⁹ Pawulo n'addamu nti, "Nedda, nze ndi Muyudaaya, ewaffe Taluso ekiri mu Kirukiya, ekibuga ekitanyoomebwa, era omutuuze. Nkwegayiridde nzikiriza njogere n'abantu bano."

⁴⁰ Awo omuduuzi w'abaserikale kwe kumukkiriza, Pawulo n'ayimirira ku madaala n'akoma ku bantu basirike, amangwago ekibiina kyonna ne kisiriikirira, n'alyoka ayogera nabo mu Lwebbulaniya ng'abagamba nti:

22 "Abasajja abooluganda, ne bakadde bange, mumpulirize." ² Bwe baawulira ng'ayogera Lwebbulaniya ne beeyongera okusirikira ddala. ³ Pawulo n'abagamba nti, "Ndi Muyudaaya, nazaalibwa mu kibuga Taluso eky'omu Kirukiya, naye ne nkulira wano mu Yerusalemi. Era mu kibuga muno mwe nayigira ne nzijjumbira amateeka gonna aga bajjajaffe n'obwegendereza, nga njigirizibwa Gamalyeri. Nafubanga nnyo okuweesa Katonda ekitiibwa mu buli kye nakolanga, nga nammwe bwe mukola leero. ⁴ Nayiganya abantu b'Ekkubo n'okubatuusa ku kufa, ne nkwatera abasajja n'abakazi ne mbasibisa mu kkomera. ⁵ Era Kabona Asinga Obukulu n'ab'Olukiiko Olukulu be bajulirwa bange. Kubanga nabasaba bawandiikire bannaabwe mu Damasiko ebbaluwa okunnya namba nkwatera abaali eyo mbaleete wano mu Yerusalemi nga mbasibye mu njegere mbaweeyo babonerezebwe.

⁶ "Naye mu ssaawa ez'omu ttuntu bwe nnali nga nsemerera Damasiko, amangwago ekitangaala eky'amaanyi ekyava mu ggulu ne kinjakira okunneetooloola. ⁷ Ne ngwa wansi ku ttaka, ne mpulira eddo-

boozu nga lijamba nti, *'Sawulo, Sawulo, onjigganyiza ki?'*

⁸ "Ne mbuuzi nti, 'Ani, Mukama wange?'

"N'anziramu nti, *'Nze Yesu Omunnazaaleesi gw'oyiganya.'* ⁹ Be nnali nabo baalaba ekitangaala, naye eddoozi ly'oyo eyayogera nange tebaaliwulira.

¹⁰ "Ne mmubuuzi nti, 'Nkole ki, Mukama wange?'

"Mukama waffe n'anziramu nti, *'Yimuka ogende mu Damasiko, bw'onootuuka eyo oja kutegezebwa byonna bye nkutumye okukola.'* ¹¹ Bannange ne bankwata ku mukono ne bannyingiza mu Damasiko, kubanga ekitiibwa ky'ekitangaala kiri eky'amaanyi kyali kinzibye amaaso.

¹² "Omusajja omu ayitibwa Ananiya, ng'atya Katonda era ng'agondera amateeka gonna ag'Ekiyudaaya, n'Abayudaaya bonna mu Damasiko nga bamussaamu ekitiibwa, ¹³ n'ajja okundaba n'ayimirira we ndi n'anjamba nti, 'Owooluganda Sawulo, zibuka amaaso!' Mu ssaawa eyo yennyini ne nsobola okumulaba!

¹⁴ "Awo n'anjamba nti, 'Katonda wa bajjajaffe akulonde otegeere by'ayagala era olabe Omutuukirivu we, era owulire okuyitibwa okuva mu kamwa ke. ¹⁵ Olitusa obubaka bwe mu bantu bonna ng'obategeza by'olabye era ne by'owulidde. ¹⁶ Kaakano olinda ki? Situka obatiibwe onazibweko ebibi byo nga bw'oyatunde erinnya lye.'

¹⁷ "Ne nkomawo mu Yerusalemi. Naye olunaku lumu bwe nnali mu Yeekaalu nga nsaba, ne mbeera ng'eyeebase, ¹⁸ ne nfuna okwolesebwa ne ndaba Mukama waffe ng'ayogera nange, n'anjamba nti, *'Yanguwa mangu ove mu Yerusalemi, kubanga abantu bawano tebajja kukkiriza bubaka bwo bw'onoobategeza obufa ku nze.'*

¹⁹ "Ne nziramu nti, 'Naye Mukama wange, abantu bonna bamanyi nga bwe nagendanga mu buli kkujjaanira ne nziyamu abakukkiriza, ne mbatwala ne bakubwa emiggo n'okusibibwa ne basibibwa mu kkomera. ²⁰ Era n'omujulirwa wo Suteefano bwe yali attibwa nnali nnyimiridde awo era nga mpagira okutibwa kwe, era nga ndabirira engoye z'abo abaali bamutta.'

²¹ "Naye Mukama waffe n'anjamba nti, *'Vva mu Yerusalemi, kubanga nzija kukutuma mu bitundu bye wala mu baamawanga!'*"

Pawulo Omuruumi

²² Ekibiina ky'abantu ne bawuliriza Pawulo okutuusa lwe yatuuka ku bigambo ebyo, bonna ne balyoka baleekaanira wamu nti, "Mumuggyeewo! Mumutte! Tasaanira kuba mulamu!" ²³ Ne bawowoggana nnyo nga bwe bakasuka n'engoye zaabwe waggulu mu bbanga, ne bayoola enfuufu nga bagiyiwa mu bbanga. ²⁴ Omukulu w'abaserikale n'ayingiza Pawulo munda mu nkambi yaabwe, n'alagira akubwemu embooko nga bwe bamubuuzi ayogere omusango gwe yazzizza

oguleetedde ekibiina kyonna okwecwacwana. ²⁵ Bwe baali bamugalamizza nga bagenda okumusiba bamukube, Pawulo n'abuuzza omuserikale eyali amuyimiridde okumpi nti, "Amateeka gabakkiriza okukuba omuntu Omuruumi nga temunnaba na kumuwozesa?"

²⁶ Omuserikale n'agenda eri omuduumizi waabwe n'amutegeeza nti, "Kiki kino ky'ogenda okukola? Omusajja ono Muruumi."

²⁷ Omuduumizi w'abaserikale n'ajja n'abuuzza Pawulo nti, "Mbulira, oli Muruumi?"

Pawulo n'amuddamu nti, "Yee, bwe kiri."

²⁸ Omuduumizi w'abaserikale n'amugamba nti, "Nange ndi Muruumi, naye nabusasulira ensimbi nnyingi."

Pawulo n'amuddamu nti, "Nze mwe nazaalirwa!"

²⁹ Abaserikale abaali beetegese okumubuuza ne baseebulukuka ne bavaawo bwe baategeera nga Pawulo Muruumi, n'omuduumizi waabwe naye n'atya nnyo kubanga yali alagidde okumusiba n'okumukuba kibooko.

³⁰ Enkeera omuduumizi w'abaserikale bwe yayagala okumanyira ddala ensonga Abayudaaya gye bamulanze, n'asumulula Pawulo mu njegere, n'alagira bakabona abakulu bayite Olukiiko lw'Abayudaaya Olukulu lutuule. N'alagira Pawulo aleetebwe mu Lukiiko ensonga Abayudaaya gye bamuvunaana eryoke etegeerebwe.

23 Awo Pawulo n'atunuulira Olukiiko enkalariza, n'agamba nti, "Baganda bange, obulamu bwange bwonna mbadde ntambulira mu makubo ga Katonda okutuusiza ddala ne ku lunaku lwa leero." ² Bwe yayogera atyo, Ananiya, Kabona Asinga Obukulu, n'alagira abo abayimiridde okumpi ne Pawulo bamukubemu oluyi ku mimwa. ³ Pawulo n'amugamba nti, "Naawe Katonda agenda kukukuba oluyi, oli ng'ekisenge ekiva okusiigibwa ennoni! Oli mulamuzi ki ggwe amenya amateeka ng'olagira bankube mu ngeri eyo, so ng'osuubirwa okugagoberera ng'onsalira omusango?"

⁴ Abo abaali bayimiridde okumpi ne Pawulo ne bamugamba nti, "Bw'otyo bw'oyogera ne Kabona Asinga Obukulu owa Katonda?"

⁵ Pawulo n'addamu nti, "Baganda bange, sitegedde nga ye Kabona Asinga Obukulu, kubanga Ebyawandi-ikibwa bigamba nti, 'Toyogeranga bubi ku bafuzi bammwe.'"

⁶ Awo Pawulo bwe yalaba ng'abamu abali mu Lukiiko Basaddukaayo n'abalala nga Bafalisaayo, n'ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka eri olukiiko nti, "Baganda bange, nze ndi Mufalisaayo, ne bakadde bange Bafalisaayo! Kaakano mpozesebwa lwa kubanga nzikiriza nga waliwo okuzuukira kw'abafu!" ⁷ Bwe baawulira ebyo, Olukiiko ne lwawukanamu wabiri ne wabawo empaka za maanyi wakati w'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo, ⁸ kubanga Abasaddukaayo bagamba nti tewali kuzuukira wadde bamalayika, wadde omwoyo

ogutafa, naye bo Abafalisaayo ebyo byonna babikkiriza.

⁹ Awo empaka ne zikwata wansi ne waggulu, abamu ku bannyonnyozi b'amateeka, nga ba mu kibiina kya Bafalisaayo, ne beekubira ku ludda lwa Pawulo nga bagamba nti, "Ffe tetulaba kisobyo kyonna omusajja ono ky'akoze. Obanga malayika yayogera naye, oba Mwoyo, ogwo nagwo guba musango?" ¹⁰ Ne beeyongerera nnyo okuwakana ng'abamu Pawulo bamusika bamulaza eno, ng'abalala bamulaza eri. Okutuusa omuduumizi w'abaserikale lwe yatandika okutya ng'alaba Pawulo baagala kumuyuzaamu wabiri, n'alagira abaserikale be bagende bamubaggyeko n'amaanyi bamuzzeeyo munda mu nkambi yaabwe.

¹¹ Ekiro ekyo Mukama waffe n'ayimirira awali Pawulo, n'amugamba nti, "*Guma omwoyo, kubanga nga bw'onjulidde n'obuvumu wano mu Yerusaalemi, era bw'otyo bw'onookola ne mu Ruumi.*"

Olukwe Okutta Pawulo

¹² Enkeera Abayudaaya ne bakunjaana ne bakola olukwe. Ne beeyama nti tebajja kulya ku kintu kyonna oba okunywa, wabula nga bamaze okutta Pawulo!

¹³ Omuwendo gw'abantu abaali mu lukwe luno gwasinga ku makumi ana. ¹⁴ Awo ne bagenda eri bakabona abakulu n'abakulembeze baabwe ne babategeeza nti, "Twerayiridde obutalya kintu kyonna okutuusa nga tusse Pawulo. ¹⁵ Noolwekyo mugambe omuduumizi w'abaserikale akomyewo Pawulo mu Lukiiko. Mumugamba nti waliwo ebibuuzo bitonotono bye mwagala okwongerera okumubuuza. Ffe tulyoke tumuttire mu kkubo nga bamuleeta."

¹⁶ Naye mutabani wa mwannyina Pawulo bwe yategeera olukwe olwo n'agenda mu nkambi y'abaserikale n'ategeeza Pawulo.

¹⁷ Awo Pawulo n'ayita omuserikale atwala banne n'amugamba nti, "Twala omulenzi ono eri omuduumizi wammwe, kubanga alina ekintu ekikulu ky'ayagala okumutegeeza." ¹⁸ Omuserikale n'atwala omulenzi eri omuduumizi waabwe n'amugamba nti, "Omusibe Pawulo ampise n'antuma ndeete omulenzi ono gy'oli ng'alina ky'ayagala okukutegeeza."

¹⁹ Omuduumizi w'abaserikale n'akwata omulenzi ku mukono n'amuzza wabbali n'amubuuza nti, "Kiki ky'oyagala okuntegeeza?"

²⁰ Omulenzi n'amubuulira nti, "Enkyo Abayudaaya bajja kukusaba ozzeeyo Pawulo mu Lukiiko lwabwe, nga beekwasiza ku kwagala abeeko ky'ayongerera okwennyonyolako. ²¹ Tokkiriza! Kubanga waliwo abasajja amakumi ana abajja okwekwekerera abaserikale bo abanaaba bamutwala, bamufubutukireko bamutte. Kubanga beerayiridde obutalya n'obutanywa okutuusa nga bamaze okumutta. Kaakano bali eyo nga basuubira nti onokkiriza."

²² Omuduumizi w'abaserikale bwe yali asiibula omuliro n'amuukutira nti, "Tobuulirako muntu yenna nti ontegeezezza ebintu bino."

Pawulo Atwalibwa e Kayisaliya

²³ Awo omuduumizi w'abaserikale n'ayita abamyuka be babiri n'abalagira nti, "Mutegeke ekibinja ky'abaserikale ebikumi bibiri, n'abeebagala embalaasi abaserikale nsanvu, n'ab'amafumu ebikumi bibiri, bagende e Kayisaliya ekiro kya leero ku ssaawa ssatu. ²⁴ Mutegekeewo n'embalaasi Pawulo z'ajja okweyam-bisa mu lugendo alyoke atwalibwe bulungi atuusibwe mirembe ewa Gavana Ferikisi."

²⁵ Awo n'awandiikira gavana ebbaluwa eno nti:

²⁶ Nze Kulawudiyo Lusiyi, nkulamusa Oweekitiibwa Gavana Ferikisi.

²⁷ Omusajja ono Abayudaaya baamukwata, naye baali bagenda okumutta, nze kwe kuweerezaayo abaserikale bange ne bamutaasa, kubanga nnali ntegedde nga Muruumi. ²⁸ Awo ne mmutwala mu Lukiiko lwabwe ntegeere ekisobyo kye yali akoze. ²⁹ Ne nvumbula ng'ensonga ze baali bamuvunaana zali zifa ku bya kukkiriza kwabwe na by'amateeka gaabwe naye nga tezisaanyiza kussa muntu wadde okumusibya mu kkomera. ³⁰ Naye bwe nategeezebwa nti waliwo olukwe olw'okumutta, kwe kusalawo okumuweereza, era nzija kulagira baleete ensonga zaabwe gy'oli.

³¹ Awo abaserikale ne basitula ekiro ekyo, nga bwe baalagirwa, ne batwala Pawulo ne batuuka mu Antipatulii. ³² Enkeera ekibinja eky'oku mbalaasi ne kitwala Pawulo e Kayisaliya, abaserikale abalala bo ne baddayo mu nkambi yaabwe. ³³ Abaserikale ab'omu kibinja eky'oku mbalaasi bwe baatuuka e Kayisaliya ne batwala Pawulo ewa gavana n'ebbaluwa ne bagiwaayo. ³⁴ Gavana bwe yamala okugisoma, n'abuuzwa Pawulo essaza mw'ava. Pawulo n'addamu nti, "Nva mu Kirukiya." ³⁵ Awo gavana n'amugamba nti, "Abakuvunaana bwe banaatuuka ne ndyoka mpulira ensonga zo mu bujjuvu." N'alagira bagira bamukuumira mu kkomera eriri mu lubiri lwa Kerode.

Pawulo Awozesebwa mu Maaso ga Ferikisi

²⁴ Awo nga wayiseewo ennaku ttaano, Ananiya, Kabona Asinga Obukulu, n'atuuka mu Kayisaliya ng'ali n'abamu ku bakulembeze b'Abayudaaya era ng'aleese n'omwoegezi omulungi erinnya lye Terutuulo, eyannyonnyola gavana emisango egyali givunaanibwa Pawulo. ² Pawulo bwe yaleetebwa, Terutuulo n'ayitibwa ategeeze ekivunaanibwa Pawulo, n'awoza bw'ati nti, "Oweekitiibwa, ffe Abayudaaya otuwadde eddembe, n'enkulaakulana olw'amagezi go. ³ Tukwebaza nnyo olwa bino byonna by'otukoledde. ⁴ Obutayagala kukukooya, nsaba ompulirize akaseera

katono nga mpitaayita mu byangu ku nsonga ze tuvunaana omusajja ono.

⁵ "Omusajja ono tumulabye nga wa mutawaana nnyo, kubanga akuma omuliro mu Bayudaaya bonna mu nsi yonna, basasamale era bajeemere gavumenti y'Abaruumi, omukulembeze mu ttabi ly'eddiini erimanyiddwa ng'ery'Abannazaalaayo. ⁶ N'okugezaako yali agezaako okwonoona Yeekaalu, ne tumukwata. Twali tugenda okumusalira omusango n'ekibonerezo ng'amateeka gaffe bwe galagira, ⁷ naye Lusiyi, omuduumizi w'abaserikale n'ajja n'atumuggyako n'amaanyi, ⁸ n'alagira nti awozesebwe mu mateeka g'Ekiruumi, era n'alagira abamuwawaabira bajje wano mu maaso go. Bw'onoogenda ng'omubuuza ebintu bino byonna, amazima g'ensonga zaffe gajja kweyoleka."

⁹ Olwo n'Abayudaaya abalala ne boogera nga bawagira ebyo Terutuulo bye yawoza nti bya mazima.

¹⁰ Oluwalo lwa Pawulo ne lutuuka, gavana n'amuwenya asituke ayogere. Pawulo n'ayanukula nti, "Mmanyi, ssebo, nga bw'osaze emisango egifa ku nsonga zaffe ez'Ekiyudaaya okumala emyaka emingi, ekyo kimpa obugumu nga mpoleza mu maaso go.

¹¹ Ggwe bw'onoobuuza, ojja kuzuula nti ennaku tezinayita kkumi na bbiri kasookedde nyambuka mu Yerusaalemi okusinza mu Yeekaalu. ¹² Abo abampawaabira tebansisinkanangako nga nnina gwe nnyumya naye mu Yeekaalu, wadde nga nsasamaza ekibiina mu kunjaaniri oba awalala wonna mu kibuga. ¹³ Era tebayinza kukulaga bukakafu bwonna ku bintu bino bye bampawaabira nti nabikola. ¹⁴ Naye waliwo ekintu kimu kye nzikiriza. Nsinza Katonda nga nzikiririza mu Kkubo, bano kye bayita enzikiriza endala. Nsinza Katonda n'okumuweereza nga ngoberera empisa za bajjajjaffe n'obulombolombo, nga bwe baabitegeka, era nzikiririza ddala mu mateeka g'Ekiyudaaya ne mu byonna ebyawandiikibwa mu bitabo bya bannabbi. ¹⁵ Era nzikiriza, nga bano bwe bakkiriza, nti walibaawo okuzuukira kw'abatuukirivu n'ababi.

¹⁶ Olw'essuubi lino lye nnina, n'fuba bulijjo okuba n'emmeeme ennongoofu eri Katonda n'eri abantu.

¹⁷ "Oluvannyuma lw'emyaka mingi, nga siriwo, nakomawo mu Yerusaalemi ng'Abayudaaya mbaleetedde n'ensimbi ez'okubayamba, nga nange neeretedde ekirabo eky'okuwaayo eri Katonda mu Yeekaalu. ¹⁸ Bano abampawaabira bansanga ndi mu kusinza kuno mu Yeekaalu, nga nneerongoosezza, mmaze n'okumwa omutwe ng'amateeka bwe galagira, nga tewaliwo kibiina kinneetoolodde, era nga tewali kasasamalo. ¹⁹ Naye waliwo Abayudaaya abava mu kitundu kye Asiya era basaanye babeewo wano boogere obanga balina kye banvunaana. ²⁰ Oba si ekyo buuzwa bano abali wano kaakano, bakutegeeze omusango Olukiiko lw'Abayudaaya Olukulu gwe lwandabako, bwe nayimirira mu maaso gaalwo. ²¹ Mpozzi kino ekimu kye nayogera nti, 'Ndi wano mu Lukiiko nga mpoze-sebwa olwokubanga nzikiriza okuzuukira kw'abafu!'"

²² Awo Ferikisi, eyali amanyi obulungi ebikwata ku Kkubo, n'agamba Abayudaaya nti, "Lusiya, omudu-umizi w'abaserikale mu Yersaalemi, bw'alituuka ne ndyoka nsala omusango gwammwe." ²³ N'alagira Pawulo azzibweyo mu kkomera akuumibwe, naye ng'alekerwamu ku ddembe, ne mikwano gye bakkirizibwe okujjanga okumulaba n'okumuleetera bye yee-taaga.

²⁴ Awo nga wayiseewo ennaku ntonotono, Ferikisi n'ajja ne mukyala we Dulusira, eyali Omuyudaaya. N'atumya Pawulo, ne bamuwuliriza ng'abategeeza ku kukkiriza Kristo Yesu. ²⁵ Awo Pawulo bwe yagenda abannyonnyola ebikwata ku butuukirivu, n'okwefuga mu bikolwa, n'okusalirwa omusango okugenda okujja, Ferikisi n'atya nnyo, n'agamba Pawulo nti, "Ebyo binaagira bimala! Kaakano genda, bwe ndifuna ekiseera ekirungi ndyongerera okukuyita." ²⁶ Era Ferikisi yali asubira nti Pawulo ajja kumuwa enguzi, kyeyava amutumya emirundi mingi n'ayogera naye.

²⁷ Ne wayitawo emyaka ebiri, Polukiyo Fesuto n'adda mu bigere bya Ferikisi. Naye Ferikisi olw'okwagala Abayudaaya bamusiime, bwe yali agenda n'aleka nga Pawulo musibe mu kkomera.

Pawulo Ajulira ewa Kayisaali

25 Fesuto yamala ennaku ssatu mu Kayisaliya ng'azze okutandika emirimu gye emiggya, n'asitula okugenda e Yersaalemi. ² Bwe yali ali eyo, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bamutegeeza bye baali bavunaana Pawulo. ³ Ne bamwegayirira abayambe atumye Pawulo aleetebwe mu Yersaalemi, kubanga baali bategeka bamuttire mu kkubo. ⁴ Naye Fesuto n'abaddamu nti, "Nga Pawulo bw'ali mu Kayisaliya, ate nga nange nzija kuddayo mu nnaku ntono, ⁵ abakulembeze mu nsonga ezo tugende nabo nga nzirayo." Obanga waliwo omusango Pawulo gw'azizza baguleete mu mbuga z'amateeka awozesebwe.

⁶ Oluvannyuma lw'ennaku nga munaana oba kkumi, Fesuto n'aserengeta mu Kayisaliya, era bwe yatuuka, enkeera n'alagira Pawulo aleetebwe mu mbuga z'amateeka. ⁷ Awo Pawulo bwe yaleetebwa, Abayudaaya abaava e Yersaalemi ne baleeta emisango mingi egy'amaanyi bamuvunaane kyokka nga tebayinza kulaga bukakafu bwagyo. ⁸ Pawulo n'awoza ng'agamba nti, "Simenyanga mateeka ga Kiyudaaya n'akamu, era siyoononanga Yeekaalu, so sijeemeranga Kayisaali." ⁹ Fesuto, olw'okwagala okusanyusa Abayudaaya, n'abuuza Pawulo nti, "Oyagala okugenda e Yersaalemi gy'oba owoleza emisango gino mu maaso gange?"

¹⁰ Awo Pawulo n'addamu nti, "Kaakano nyimiridde mu maaso g'embuga ya Kayisaali era we nteekwa okuwozesebwa. Naawe omanyidde ddala bulungi nga bwe sirina musango gwonna gwe nazza ku Bayudaaya. ¹¹ Naye obanga waliwo omusango gwe nazza,

ne gunsaanyiza okufa, nange sigaana kufa! Naye obanga siriiko musango, ng'emisango gyonna Abayudaaya bano gye bankakaatikako gya bulimba bwereere, ggwe tolina kw'osinziira wadde omuntu omulala yenna, okumpaayo gye bali okunzita. Njulidde eri Kayisaali." ¹² Fesuto, bwe yamala okuteesaamu n'abamuwa amagezi, n'addamu nti, "Nga bw'ojulidde ewa Kayisaali, kale, onootwalibwa ewa Kayisaali."

Fesuto Yeebuza ku Kabaka Agulipa

¹³ Awo bwe waayitawo ennaku Kabaka Agulipa ne Berenike ne batuuka mu Kayisaliya okukyalira Fesuto. ¹⁴ Ku bugenyi baamalako ennaku nnyingi, era mu bbanga eryo Fesuto n'ategeeza kabaka eby'omusango gwa Pawulo. N'amugamba nti, "Waliwo omusajja wano Ferikisi gwe yaleka mu kkomera nga musibe. ¹⁵ Bwe nnali mu Yersaalemi, bakabona ne bantegeeza emisango gye baali bamuvunaana, ne bansaba musalire omusango gumusinge era abonerezebwe.

¹⁶ "Ne mbannyonnyola nti mu mateeka g'Ekiruumi, omuntu tasalirwa musango kumusinga nga tamaze kuwozesebwa n'aweabwa omukisa okuwoza n'abamuwawaabira. ¹⁷ Bwe bajja wano okuwoza omusango ogwo, enkeera ne mpita Pawulo n'ajja mu mbuga z'amateeka. ¹⁸ Naye emisango gye baamuwawaabira si gye gyo gye nnali nsuibira. ¹⁹ Gyali gikwata ku bya ddiini yaabwe, ne ku muntu ayitibwa Yesu eyafa, naye Pawulo gw'ategeeza abantu nti mulamu! ²⁰ Ebyo ne binnemesa. Kwe ku mubuuza obanga yandyagadde emisango egyo okugiwoleza mu Yersaalemi. ²¹ Naye Pawulo n'ajulira eri Kayisaali! Bwe ntyo ne mmuzzaayo mu kkomera, nteeketeke okumuweereza eri Kayisaali."

²² Agulipa n'agamba nti, "Nange nandiyagadde okuwulira ku musajja ono by'agamba." Fesuto n'addamu nti, "Enkya onoomuwulira."

Pawulo mu Maaso ga Agulipa

²³ Awo ku lunaku olwaddirira Agulipa ne Berenike ne bayingira n'ekitiibwa kinene nnyo mu kisenge ekinene we batuukira, nga bawerekerwako abaserikale n'abantu abatutumufu mu kibuga. Fesuto n'alagira ne baleeta Pawulo. ²⁴ Fesuto n'alyoka agamba nti, "Kabaka Agulipa, nammwe mwenna abali wano ono ye musajja, Abayudaaya aba kuno n'abo ab'omu Yersaalemi, gwe bansabye attibwe! ²⁵ Nze nga bwe ndaba, talina ky'akoze kimusaanyiza kufa. Naye bwe yajulira eri Kayisaali, nange kwe kusalawo okumuweereza e Ruumi. ²⁶ Naye bye nnassa mu bbaluwa emutwala eri Kayisaali nange bimbuzze, kubanga taliiko musango gwenyini gwe yazza! Kyenvudde muleeta mu maaso gammwe mwenna, n'okusingira ddala gy'oli, Kabaka Agulipa, nga neesiga ng'okuva mu ebyo bye munaa-mubuuza, naye by'anaddamu, nzija kufunamu bye nnassa mu bbaluwa ya Kayisaali. ²⁷ Kubanga

sirowooza nti kirungi okuweereza omusibe eri Kayisaali ng'omusango gw'azizza tegunnyonyose."

Empoza ya Pawulo mu Maaso ga Agulipa

26 Agulipa n'agamba Pawulo nti, "Okkirizibwa okuwoza ensonga zo." Awo Pawulo n'agolola omukono gwe, n'awoza nti, ² "Kabaka Agulipa, nnina omukisa okuwoleza mu maaso go leero, nga nnyanukula byonna Abayudaaya bye banvunaana, ³ kubanga manyi ng'empisa z'Ekiyudaaya, zonna ozitegeera bulungi. Kyenya nkusaba ompulirize n'obugumiikiriza.

⁴ "Nayigirizibwa n'obwegendereza mu mpisa z'Ekiyudaaya okuviira ddala mu buto bwange mu kibuga ky'ewaffe e Taluso ne mu Yerusalemi, era ne ntambulira mu mpisa ezo obulamu bwange bwonna. Ebyo byonna Abayudaaya bonna babimanyi bulungi. ⁵ Era bammanyidde ebbanga ddene nnyo, singa babadde baagala bandinjudde, nga ndi munnakibiina eky'Abafalisaayo, eky'omu ddiini yaffe ekisingira ddala okunonooza mu buli nsonga ey'Ekiyudaaya. ⁶ Kaakano nnyimiridde nga nvunaanibwa, kubanga nnina essubi mu ebyo Katonda bye yasubiza bajjajjaffe, ⁷ ebika byaffe ekkumi n'ebibiri bye basubira okutuukako nga banyikira okusinza emisana n'ekiro; era olw'essubi eryo, ayi kabaka, Abayudaaya kyebavudde banvunaana. ⁸ Kiki ekibalowoozesa nti tekiyinzika Katonda okuzuukiza abafu?"

⁹ "Nze ku lwange nalowooza nti kinjwanidde okuyiganya erinnya Iya Yesu Omunnazaaleesi, n'obukambwe bungu. ¹⁰ Bwe ntyo ne mbikola ne mu Yerusalemi era ne nsiba abatuukirivu bangi mu makomera, era ne mpeebwa n'obuyinza okuva eri bakabona abakulu; abatukuvu ne bwe battibwanga, nga nkiwagira. ¹¹ Ne mu makunjaanira gonna wonna ne mbasindiikirizanga nga mbawalirizanga okuvvoola, ne mbasunguwaliranga nnyo, ne mbayigganyanga okutuuka ne mu kibuga eby'ewala.

¹² "Awo bwe nnali nga ndaga e Damasiko, nga ndagiddwa era nga mpeereddwa obuyinza okuva eri bakabona abakulu, ¹³ nga ndi mu kkubo mu ttuntu, ayi Kabaka, ne ndaba ekitangaala ekyaka okusinga eky'enjuba, ne kinjakira ne bannange be nnali ntambula nabo. ¹⁴ Ffenna bwe twagwa wansi, ne mpulira eddoozi nga lijamba mu Lwebbulaniya nti, *'Sawulo, Sawulo, onjigganyiza ki? Weerumya wekka bw'osamba ku nkato.'* ¹⁵ Ne mbuuzza nti, 'Ggwe ani Mukama wange?' Mukama waffe n'addamu nti, *'Nze Yesu, gw'oyigganya.'* ¹⁶ *Naye golokoka. Nkulabikidde, nku-londe obeere omuweereza wange era omujulirwa w'ebyo mw'ondabidde era ow'ebyo mwe nnaakulabikiranga.'* ¹⁷ *Era ndikuwonya mu bantu bano ne mu baa-mawanga gye ndikutuma'* ¹⁸ *okuzibula amaaso gaabwe bakyuke bave mu kizikiza badde eri omusana, n'okuva mu buyinza bwa Setaani, badde eri Katonda balyoke*

basonyiyibwe ebibi bafunire wamu omugabo gwa Katonda n'abo abatukuzibwa olw'okunzikiriza.'

¹⁹ "Bwe ntyo, Ayi Kabaka Agulipa, ne sinyooma kwolesebwa okwo okwava mu ggulu, ²⁰ naye ne nsookera ku b'omu Damasiko, ne nzizaako ab'omu Yerusalemi ne mu Buyudaaya mwonna, n'eri Abaamawanga, nga mbategeeza beenenye bakyukire Katonda, era bakolenga ebikolwa eby'okwenenya ebisaanira. ²¹ Eyo y'ensonga Abayudaaya kyebaava bankwata nga ndi mu Yeekaalu ne bagezaako n'okunzita. ²² Katonda kyavudde ankuuma okutuusa leero ndyoke nyimirire nga ndi mujulirwa eri ab'ekitiibwa era n'aba bulijjo, nga sirina kirala kye njogera, wabula ebyo bannabbi ne Musa bye baategeeza nga bigenda okujja ²³ nti Kristo kimugwanira okubonaabona, era abeere omubereberye mu kuzuukira kw'abafu, alyoke aleetere abantu bano n'Abamawanga omusana."

²⁴ Awo Pawulo bwe yali akyawoza Fesuto n'aleekaana mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Pawulo, olaluse! Okusoma ennyo kukusudde eddalu!"

²⁵ Pawulo n'addamu nti, "Siraluse, Oweekitiibwa Fesuto. Ebigambo bye njogera bya nsonga era bya mazima. ²⁶ Era ebintu bino Kabaka Agulipa abitegeera, noolwekyo nnyinza okubimubulira nga seekomoma. Era nkakasa nga tewali na kimu ku bintu bino ky'ataamany, kubanga tebyakolerwa mu nkiso! ²⁷ Kabaka Agulipa, bannabbi obakkiriza? Mmanyi ng'obakkiriza."

²⁸ Agulipa n'agamba Pawulo nti, "Onsendasenda nfuuke Omukristaayo mu kaseera kano akatono bwe kati?" ²⁹ Pawulo n'addamu nti, "Nsaba Katonda, mu kaseera katono oba mu kaseera kinene, ggwe ne bona abampuliriza kaakano, bafuuke nga nze, okuggyako enjegere zino ezinsibiddwa."

³⁰ Awo Kabaka, ne gavana ne Berenike, n'abalala bwe baali batudde, ne basituka ne bafuluma. ³¹ Bwe badda ebbali ne bakkiriziganya ne bagamba nti, "Omusajja ono talina ky'akoze kimusaanyiza kuttibwa wadde okusibwa mu njegere."

³² Agulipa kwe kugamba Fesuto nti, "Omusajja ono yanditeereddwa singa teyajulira wa Kayisaali."

Pawulo Agenda e Ruumi

27 Awo bwe kyalibwawo tusaabale ku nnyanja tugende mu Italiya, Pawulo n'abasibe abalala ne bakwasibwa omuserikale omukulu w'ekitongole ky'abaserikale ekikumi, erinnya Iye Yuliyo, eyali ow'omu kibinja kya Kayisaali Agusito. ² Ekyombo eky'e Adulamutiyo ekyali kinaatera okuseeyeya ku lubalama lwa Asiya; ne tusitula nga ne Alisutaluuko Omumakedoni ow'e Sessaloniika ali naffe.

³ Ku lunaku olwaddirira ne tugoba ku mwalo gw'e Sidoni, Yuliyo n'akolera Pawulo eky'ekisa n'amukkiriza n'agenda ku lukalu eri mikwano gye ne bamusembeza. ⁴ Bwe twasitula, empewo n'etufulumu mu maaso, ne tusaabala ne tuyita ku mabbali ga Kupulo. ⁵ Bwe twa-

mala okuva mu nnyanja wakati ne tuyita ku lubalama lwa Kirukiya ne Panfuliya, ne tugoba ku mwalo Mula ogw'e Lukiya. ⁶ Eyo omukulu w'ekitongole n'alabawo ekyombo ekyali kiva mu Alegezanderiya nga kiraga mu Italiya, n'atusaabaza omwo. ⁷ Twamala ennaku nnyingi ng'ennyanja yeefuukudde, nga tugenda mpo-la, ne tusemberera olubalama lw'e Kunido mu buzibu bungi naye ne tuteeyongerayo mu maaso ng'omuyaga gutuyitiridde, ne tusala ne tugenda ku luuyi olumu ol-wa Kuleete nga tuva ku mwalo gwa Salumone. ⁸ Ne tusaabala mu buzibu bungi ne tuyita ku lubalama okumpi n'ekifo ekiyitibwa Emyalo Emirungi ekiriraanye ekibuga Laseya.

Okulabula kwa Pawulo Kulagajjalirwa

⁹ Bwe waayitawo ebbanga ddene, n'obudde nga bu-tandise okwonoonekera ddala, era nga kyakabi ok-wolekera olugendo, ate era nga n'ekisiibo kyayita dda, Pawulo n'abawa amagezi, ¹⁰ ng'agamba nti, "Bassebo, ndaba nti olugendo lujja kubeeramu emitawaana n'okufiirwa kungi, si kwa bintu byokka n'ekyombo, naye n'obulamu bwaffe." ¹¹ Naye omukulu w'ekiton-gole n'awalirizibwa okugondera amagezi g'omugoba w'ekyombo ne nannyini kyo okusinga Pawulo bye yayogera. ¹² Olw'okubanga omwalo tegwali mulungi okwewogomamu mu kiseera ky'obutiti, abasinga obungi kyebaava basemba eky'okweyongerayo, nga basubira nti obanga kisoboka tutuuke e Foyiniiki, we baba bamala ekiseera eky'obutiti ku mwalo gwa Kuleete ogwali gutunuulidde obukiikaddyo n'ebug-wanjuba, n'obukiikakkono n'ebugwanjuba.

Omuyaga

¹³ Mu kiseera ekyo empewo n'efuluma mu bukiikad-dyo nga nzikakkamu, ne balowooza nti kye baali bagenderera bakifunye ne basikayo ennanga ne bagendera kumpi n'olukalu lwa Kuleete. ¹⁴ Naye waali tewannayita bbanga ddene, omuyaga ogw'amaanyi ennyo oguyitibwa Ewulakulo, ne gukunta n'amaanyi mangi nnyo. ¹⁵ Ne gufuuwa ekyombo ne kiva mu kkubo lyakyo, ne kitayinza kwolekera muyaga, ne tuguleka ne gututwala nga bwe gwayagala. ¹⁶ Oluvan-nyuma ne tuyita ku mabbali g'akazinga akayitibwa Kawuda, mu kutegana, ¹⁷ ne tukwata akaato akeyambisibwa mu kabenje, ne bakasibira okwo n'emiguwa okwetooloola ekyombo, ne bakanyweza. Olw'okutya nti ekyombo kiyinza okuwagamira mu musenyu gwa Suluti, kyebaava bassa ettanga eddene ne baleka ekyombo ne kitwalibwa omuyaga. ¹⁸ Olu-naku olwaddirira omuyaga ne gweyongerera amaanyi, abalunyanja ne batandika okusuula mu nnyanja ebintu ebyali mu kyombo. ¹⁹ Ne ku lunaku olwokusatu ne bakwata ebintu ebikola ku kyombo ne babisuula mu nnyanja. ²⁰ Ne tumala ennaku nnyingi nga tetula-bye ku njuba wadde emunyeenye, gwo omuyaga nga

gutuzunza n'amaanyi gaagwo gonna; olwo essuubi lyaffe lyonna ery'okuwona ne lituggweeramu ddala.

Obuvumu bwa Pawulo n'Okukkiriza kwe

²¹ Bwe baamala ebbanga nga n'okulya tebaagala kulya, Pawulo n'alyoka ayimirira wakati mu bo, n'abagamba nti, "Abasajja kyabagwanira okumpuliriza obutava Kuleete, kubanga temwandifiiriddwa byammwe bwe muti awamu n'okulumizibwa! ²² Naye kaakano mugume omwoyo! Kubanga tewali n'omu ajja kufa, wabula ekyombo kyokka kye kijja okuzikirira. ²³ Kubanga ekiro ekyayise, malayika wa Katonda wange gwe mpeereza, yayimiridde we ndi, ²⁴ n'anjamba nti, 'Totya, Pawulo, kubanga kikugwani-ra okuyimirira mu maaso ga Kayisaali owozesebwe, era laba, Katonda akuwadde obuvunaanyizibwa ku abo bonna b'oli nabo mu kyombo.' ²⁵ Noolwekyo mugume omwoyo! Kubanga nzikiriza Katonda nga mu ngeri yonna kijja kuba nga bwe kyanjambiddwa. ²⁶ Naye kitugwanidde okusuulibwa ku kizinga."

Ekyombo Kisaanawo

²⁷ Mu kiro eky'ekkumi n'ebina embuyaga bwe yali etuwuuba eno n'eri mu Nnyanja Aduliya, mu ttumbi abalunyanja ne bateebereza nti olukalu luli kumpi. ²⁸ Ne bapima ne balaba ng'obuwanvu bw'amazzi okukka wansi buli mita amakumi asatu mu musanvu. Bwe waayitawo akabanga ate ne bapima ne basanga nga mita amakumi abiri mu musanvu. ²⁹ Bwe baatya okutomera enjazi ku lubalama ne basuula ennanga nnya emabega, ne basabirira obudde okukya. ³⁰ Aba-mu ku balunyanja ne bateesa okwabulira ekyombo ne bassa akaato akeyambisibwa mu kabenje, nga bee-fuula ng'abagenda okusuula ennanga mu maaso g'ekyombo. ³¹ Naye Pawulo n'agamba omukulu w'eki-tongole n'abaserikale be nti, "Mwenna temujja kuwona okuggyako ng'abasajja bano basigala ku kyombo." ³² Awo abaserikale ne basala emiguwa egyali gikutte akato, ne bakaleka ne kagwayo.

³³ Awo obudde bwali bunaatera okukya, Pawulo ne yeegayirira buli muntu alye ku mmere, ng'abagamba nti, "Leero lunaku lwa kkumi na nnya nga mulindirira nga temulidde, ate era mukyeyongerera obutalya. ³⁴ Noolwekyo mubeeko ke mulya, kubanga ekyo kye kijja okubalokola so tewaabe n'omu ku mmwe anaav-ibwako luviri lwe ku mutwe gwe." ³⁵ Awo Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, n'addirira omugaati, ne yee-baza Katonda mu maaso gaabwe bonna, n'amenya omugaati n'alya. ³⁶ Amangwago buli omu n'atandika okulya ku mmere. ³⁷ Abaali ku kyombo bonna awamu baali ebikumi bibiri mu nsanvu mu mukaaga. ³⁸ Bon-na bwe baamala okulya nga bakkuse, ne basuula enjaano mu nnyanja okwongerera okuwewula ku ky-ombo.

³⁹ Awo obudde bwe bwakya ne batalaba lukalu naye ne balengera ekikono ky'ennyanya nga kirina ekibangi-rizi eky'omusenyu ku lubalama, ne baagala bagobye okwo ekyombo. ⁴⁰ Ne bakutula ennanga, ne bazireka mu nnyanja, ne basumulula emiguwa egikwata enkasi ne bawanika ettanga ery'omu maaso g'ekyombo empewo eryoke ekitwale mu maaso, ne balyoka boolekera olukalu. ⁴¹ Naye ekyombo ne kyeggunda mu musenyu engezi ebbiri we zaali zisisinkana, ekitundu eky'omu maaso ne kiwagamira mu musenyu nga tekinyeenya, eky'emabega ne kisigala wabweru waggulu, ng'amayengo ag'amaanyi gakikuba, era ne kitandika okumenyekamenyeka.

⁴² Abaserikale ne bateesa batte abasibe bonna, si kulwa nga bawuga ne batuuka ku lukalu ne babomba. ⁴³ Naye olwokubanga Yuliyo yayagala okuwonya Pawulo, amagezi ago n'agagaana. Awo n'alagira buli muntu asobola okuwuga awuge alage ku lukalu, ⁴⁴ n'abo abatasobola kuwuga bagezeeko okweyam-bisa ebitundutundu by'embaawo ebyali bimenyese ku kyombo. Awo buli muntu n'atuuka bulungi ku lukalu nga taliiko kamogo.

Pawulo mu Merita

28 Awo bwe twamala okutuuka obulungi ku lukalu ne tulyoka tutegeera nti tuli ku kizinga Merita. ² Bannansi b'oku kizinga baatulaga ekisa kingi ekitali kya bulijjo, ne bakuma omuliro ne twota, kubanga obudde bwali bwa butiti nga n'enkuba etandise okutonnya. ³ Pawulo yali akunjaanyizza akaganda k'obuku, naye yali akassa ku muliro, omusota ogw'obutwa ennyo ne guva mu buku obwo ne gweripa ku mukono gwe. ⁴ Bwe baalaba ekintu ekireebeeta ku mukono gwa Pawulo ne bagambagana nti, "Ddala oyo mutemu. Nawaakubadde ng'ennyanya yagiwonye, naye era omusango gukyamulondoola teguumuganye kulama!" ⁵ Naye Pawulo omusota n'agukunkumulira mu muliro n'atabaako kabi konna. ⁶ Abantu ne balindirira balabe bw'atandika okuzimba oba okugwa eri afiirewo, naye bwe baalindirira ebbanga eddene nga tebamulabako kamogo, ne baddamu okwerowooza, ne bagamba nti, "Oyo katonda!"

⁷ Waaliwo ennimiro okuliraana n'olubalama lw'ennyanya we twali, nga ya Pabuliyo eyali omukulu w'ekizinga ekyo. Awo n'atwaniriza mu maka ge n'atusembeza n'atulabirira okumala ennaku ssatu. ⁸ Mu kiseera ekyo kitaawe yali mulwadde omusujja ng'alimu ekidukano ky'omusaayi. Pawulo n'agenda gy'ali n'amusabira, n'amussaako emikono n'amuwonya! ⁹ Ekyo bwe kyabaawo, n'abalwadde abalala bonna ku kizinga abaalina endwadde ne bajja gy'ali ne bawonyezebwa. ¹⁰ Ne batuwa ebirabo bingi, era ekiseera kyaffe eky'okusaabala ku nnyanja bwe kyatuuka, ne batuleetera ebintu bingi ku kyombo bye twali twetaaga okukozesa mu lugendo lwaffe.

Pawulo Atuuka mu Ruumi

¹¹ Oluvannyuma lw'emyezi esatu ne tulyoka tusitula. Twagendera mu kyombo eky'e Alegezanderiya ekiyitibwa Abooluganda Abalongo. Kyali kyewogomye awo ku kizinga okumala obudde bwonna olw'obutiti. ¹² Ne tuisooka okugoba mu Sirakusi, ne tumalawo ennaku ssatu. ¹³ Bwe twava awo ne twetooloola ne tutuuka e Regio. Oluvannyuma lw'olunaku lumu ne tujjirwa empewo eva obukiikaddyo bwa bugwanjuba, olunaku olwaddirira ne tutuuka e Putiyooli. ¹⁴ Wano twasangawo abooluganda, ne batusaba tubeere nabo ennaku musanvu. Bwe twava awo ne tutuuka e Ruumi. ¹⁵ Abooluganda abaali eyo bwe baawulira ebyatutuukako, ne bajja okutusisinkana mu Katale ka Apiya ne ku Bisulo Ebisatu. Pawulo bwe yabalaba ne yeebaza Katonda era n'aguma omwoyo.

Pawulo Abuulira mu Ruumi nga bw'Akuumibwa

¹⁶ Bwe twatuuka mu Ruumi Pawulo n'akkirizibwa okubeera yekka, kyokka ng'abeera n'omuserikale amukuuma. ¹⁷ Awo nga wayiseewo ennaku ssatu, Pawulo n'ayita abakulembeze b'Abayudaaya. Bwe baakunjaana n'ayogera nabo nti, "Abasajja baganda bange, Abayudaaya bankwatira bwereere mu Yerusalemi, ne bampaayo mu Baruumi, so nga sirina ky'ensobezza ku bantu, wadde ku mpisa z'abajjajjaffe wadde obulombolombo. ¹⁸ Abaruumi ne bampozesa, era ne baagala okunta, kubanga tebaalabawo musango gwe nzizizza gunsaanyiza kufa. ¹⁹ Naye Abayudaaya bwe baagaana okukkiriza ensala eyo, ne mpalirizibwa okujulira ewa Kayisaali, nawaakubadde nga saaliko kye mpawaabira bantu ba ggwanga lyange. ²⁰ Noolwekyo mbayise wano tumanyagane era twogeraganye. Olw'essuubi lya Isirayiri, kyenvudde nsibibwa n'olujegere luno."

²¹ Ne bamuddamu nti, "Tetufunanga ku bbaluwa ziva mu Buyudaaya nga zikwogerako, wadde baganda baffe okubaako bye batutegeeza ku ggwe nga bibi. ²² Kyokka twagala okuwulira ebirowoozo byo ku kibina ekyo, kubanga tumanyi nti buli wamu teriyo gw'owulira ng'akyogerako bulungi."

²³ Awo ne bategeka olunaku, era ku olwo abantu ne bajja bangi, mu kifo we yasulanga. N'abannyonnyola ng'ajulira obwakabaka bwa Katonda, n'abategeeza ku Yesu, nga byonna abyesigamya ku mateeka ga Musa ne ku bannabbi. Yatandika ku nkya n'amala akawungeezi. ²⁴ Abamu ne bakkiriza bye yayogera, naye abalala ne batakkiriza. ²⁵ Awo nga balemeddwa okukkiriziganya, Pawulo n'abasiibuza ebighambo bino nti, "Mwoyo Mutukuvu yali mutuufu bwe yayogera eri bajjajjammwe ng'ayita mu nnabbi Isaaya nti, ²⁶ "Genda eri abantu bano obagambe nti, Okuwulira muliwulira, naye temulitegeera n'okulaba muliraba naye temulyetegereza.

²⁷ Kubanga omutima gw'abantu bano gugubye.
N'amatu gaabwe gazibikidde,
n'amaaso gaabwe gazibiridde.
Si kulwa nga balaba n'amaaso gaabwe,
ne bawulira n'amatu gaabwe,
ne bategeera n'emitima gyabwe,
ne bakyuka okudda gye ndi, ne mbawonya.'
²⁸ "Noolwekyo mumanye nti obulokozi obuva eri Katonda buweereddwa Abaamawanga era bajja kubuwuliriza."

²⁹ Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, Abayudaaya ne bagenda nga bawakana nnyo bokka na bokka.
³⁰ Awo Pawulo n'amala emyaka ebiri miramba ng'asula mu nnyumba ye gye yeepangisiza, era n'ayanirizanga buli eyajjanga okumulaba. ³¹ N'abuuliranga obwakabaka bwa Katonda, era n'ayigirizanga ebigambo bya Mukama waffe Yesu Kristo mu lwatu nga tewali amuziyiza.

Abaruumi

1 Nze Pawulo, omuddu ^I wa Yesu Kristo, Mukama waffe Kristo, nayitibwa okuba omutume, eyayawulibwa okubuulira Enjiri ya Katonda, ² gye ya-suubiriza mu bannabbi be mu byawandiikibwa ebitukuvu, ³ ebyogera ku Mwana we, eyava mu zadde lya Dawudi mu mubiri, ⁴ ayakakasibwa okuba Omwana wa Katonda mu maanyi aga Mwoyo Mutukuvu olw'okuzuukira kw'abafu, ye Yesu Kristo Mukama waffe. ⁵ Mu Yesu Kristo Mukama waffe, mwe twaweerwa ekisa, ne mpitibwa okuba omutume, amawanga gonna galyoke gamugondere mu kukkiriza ku lw'erinya lye. ⁶ Nammwe muli mu abo abaayitibwa okuba abayigirizwa ba Yesu Kristo.

⁷ Mpandikira abo bonna ababeera mu Ruumi, abagalwa ba Katonda, abaayitibwa okuba abatukuvu. **II**

Ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Yesu Kristo Mukama waffe, bibeerenga nammwe.

Pawulo Ayagala Okukyala mu Ruumi

⁸ Okusooka neebaza nnyo Katonda wange ku lwammwe mwenna, ku bwa Yesu Kristo, olw'okukkiriza kwammwe okunywevu okwogerwako mu nsi yonna. ⁹ Katonda gwe mpeereza n'omutima gwange gwonna nga mbulira Enjiri ey'Omwana we, ye mujulirwa wange, nga bwe mbasabira bulijjo, ¹⁰ nga mbegayirira bulijjo mu kusaba kwange, ndyoke nsobole okubatuukako nga Katonda bw'anaayagala.

¹¹ Kubanga neesunga nnyo okubalaba, ndyoke mbawe ku kirabo eky'omwoyo, mulyoke munywezebwe okutuuka ku nkomerero, ¹² kwe kugamba: twezengamu amaanyi ffekka ne ffekka olw'okukkiriza kwe tulina. ¹³ Wabula njagala mumanye kino, abooluganda nti, Emirundi mingi nateekateeka okujja gye muli naye ne nziyizibwa okutuusa kaakano, ndyoke nkungule ebibala mu mmwe, nga bwe kiri mu mawanga amalala.

¹⁴ Kubanga nnina ebbanja eri Abayonaani n'abatali Bayonaani, n'eri ab'amagezi n'eri abasirusiru, ¹⁵ era nammwe ab'e Ruumi kyenya njagala okubabuulira Enjiri.

I Omukkiriza eyeeteeka mu kifo ky'omuddu eri Kristo talina bwetwaze wadde eddembe erirye ku bubwe. Akola ebyo byokka mukama we by'alagira. II abatukuvu kitegeeza omuntu ayawulid-dwa.

¹⁶ Enjiri tenkwasa nsonyi: kubanga ge maanyi ga Katonda agalokola buli muntu akkiriza, okusooka eri Omuyudaaya n'eri Omunnamawanga. ¹⁷ Kubanga mu yo obutuukirivu bwa Katonda bubikkulibwa. Obutuukirivu obwo butuweebwa olw'okukkiriza, olw'okukkiriza kwokka, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Abatuukirivu banaabeeranga balamu lwa kukkiriza."

Obusungu bwa Katonda eri Abantu

¹⁸ Kubanga obusungu bwa Katonda bubikkulibwa okuva mu ggulu ku abo abatatya Katonda bonna n'abakaafiiri bonna ku bye bakola okuziyiza amazima okuvaayo. ¹⁹ Kubanga ebisoboka okumanyibwa ku Katonda bibabikkuliddwa, kubanga Katonda abibalaze byonna mu bujjuvu. ²⁰ Kubanga okuviira ddala ku kutondebwa kw'ensi, ebintu bye ebitalabika, bwe buyinza bwe obutaggwaawo n'obwa Katonda bwe, bitegeerwa ne birabikira ddala mu by'obutonde bwe, abantu balyoke baleme kubaako na kya kwewolereza.

²¹ Kubanga newaakubadde nga Katonda bamu-manyi, tebaamugulumiza nga Katonda wadde okumwebazanga, naye ne bagobereranga ebitaliimu mu mpaka zaabwe, omutima gwabwe omusirusiru ne gujjuzibwa ekizikiza. ²² Beeyita ab'amagezi ne bafuuka abasirusiru, ²³ ne bawanyisa ekitiibwa kya Katonda ataggwaawo okukifaananyiriza ekifaananyi ky'omuntu aggwaawo, n'eky'ebinyonyi, n'eky'ebirina amagulu ana n'eky'ebiyewalula.

²⁴ Katonda kyeyava abaleka, emitima gyabwe ne girulunkanira eby'obugwagwa ne bawemula emibiri gyabwe bokka na bokka. ²⁵ Ne bafuula amazima ga Katonda okuba obulimba ne basinza era ne baweereza ebitonde, mu kifo ky'okusinza eyabitonda, eyeebazibwa emirembe n'emirembe. Amiina.

²⁶ Katonda kyeyava abaleka ne beeyongera mu kwegomba kwabwe okw'obuwemu. Abakazi baabwe baawanyisa enkolagana yaabwe ey'obuzaaliranwa n'abasajja, ne bakola ebitali bya buzaaliranwa. ²⁷ Abasajja nabo baalekayo okwegatta ne bakazi baabwe mu ngeri ey'obuzaaliranwa, ne bajjuzibwa obukaba ne beegatta ne basajja bannaabwe. N'ekyava mu bikolwa ebyo eby'obugwagwa, kwe kusasulibwa empeera esaanira okwonoona kwabwe.

²⁸ Bwe baagaana okumanya Katonda, Katonda kyeyava abaleka ne babeera n'omutima omwonoonefu ne bakola ebitasaana. ²⁹ Bajjuzibwa obutali butuukirivu bwonna, n'ebibi, n'omululu, n'obukyayi,

n'obugya, n'obussi, n'entalo, n'obulimba, n'enkwe, n'okwogera ebitasaana, nga basala ku bannaabwe ebigambo, ³⁰ era nga bageya, nga bakyawa Katonda, nga bavuma bannaabwe, nga bajjudde amalala n'okwekulumbaza, nga bagunjawo enkola y'ebikyamu, era nga bajeemera bakadde baabwe. ³¹ Tebategeera so tebalina kukkiriza, tebalina kwagala, era tebalina mutima gusaasira. ³² Newaakubadde nga bamanyi nga Katonda yagamba nti abantu abakola ebintu ng'ebyo balizikirizibwa, tebakoma ku kubikola kyokka, naye basiima n'abo ababikola.

Omusango Katonda Aligusala na Bwenkanya

2 Gwe anenya omuntu omulala, okola ebibi bye bimu ne by'onenyeza omuntu oyo. Kyonoova olema okubeera n'eky'okuwoza, kubanga bw'okola bw'otyo, weesalira wekka omusango. ² Naye kaakano, tumanyi nga Katonda mutuufu okunnya abo abakola ebiri ng'ebyo. ³ Naye ggwe omuntu obuntu, akola ebiri ng'ebyo, kyokka n'onenya abantu abalala, olowooza nga Katonda alikuleka? ⁴ Oba onyooma ekisa kya Katonda ekingi, n'okugumiikiriza kwe n'obukwatampola bwe? Tomanyi ng'ekisa kya Katonda kikuleeta mu kwenya?

⁵ Naye olw'obukakanyavu bwo n'omutima oguteenya, weeterera ekiryu ku lunaku lw'ekiryu n'okubikurirwa, Katonda lw'alisalirako omusango ogw'obutuukirivu. ⁶ Katonda aliwa buli omu empeera esaanira ebikolwa bye. ⁷ Aliwa obulamu obutaggwaawo abo abaakola obulungi, nga balina essuubi ery'okuweebwa ekitiibwa, ettendo n'obulamu obw'emirembe n'emirembe. ⁸ Naye abo abeenonyeza ebyabwe, abajeemera amazima nga bagondera obutali butuukirivu, kiriba kiruyi na busungu. ⁹ Walibaawo ennaku n'okubonaabona ku buli mmeeme y'omuntu akola ebibi, okusookera ku Muyudaaya n'oluvannyuma ku Munnaggwanga. ¹⁰ Naye ekitiibwa n'ettendo n'emirembe biriba ku buli akola ebituufu, okusookera ku Muyudaaya n'oluvannyuma ku Munnaggwanga. ¹¹ Kubanga Katonda tasosola mu bantu.

¹² Abo bonna abaayonoona olw'obutamanya mateeka, balizikirira; era n'abo bonna abaamanya amateeka ne boonoona, bwe batyo bwe balisalirwa omusango, okusenziira mu Mateeka. ¹³ Kuba abawulira obuwulizi amateeka, si be bejjeerera eri Katonda, wabula abo abakola bye galagira, be baliweebwa obutuukirivu. ¹⁴ Abaamawanga abatalina mateeka bwe bakolera mu buzaaliranwa ebintu eby'Amateeka, ebintu ebyo byennyini bifuuka amateeka gye bali, newaakubadde ng'Amateeka tegaabweebwa. ¹⁵ Ekyo kiraga ng'Amateeka gawandiikibwa mu mitima gyabwe, era kikakasa munda mu biwoozo byabwe, ng'emitima gyabwe giribasaliriza omusango oba okubejjeereza okusenziira ku ekyo kye bamanyi. ¹⁶ Kino kiribaawo ku

lunaku Katonda kw'aliramulira abantu olw'ebyo bye baakisa, ng'enjiri yange bw'eri ku bwa Yesu Kristo.

Abayudaaya n'Amateeka

¹⁷ Abamu ku mmwe mweyita Bayudaaya. Mwesiga amateeka ne mwewaana nga bwe mumanyi Katonda. ¹⁸ Bwe musoma ebyawandiikibwa muyiga engeri Katonda gy'ayagala mweyise ne muzuula ekituufu. ¹⁹ Mukakasa nga bwe muli abakulembeze b'abazibe b'amaaso, era ettabaaza eri abo bonna abali mu kizikiza. ²⁰ Naye olwokubanga, amateeka ga Katonda gatuwa amagezi n'amazima, mulowooza muyinza okuyigiriza abatali bagezi n'abaana abato. ²¹ Kale ggwe ayigiriza abalala, lwaki toyinza kweyigiriza wekka? Ategeeza abalala obutabba, tobba? ²² Ategeeza obutayenda, toyenda? Akyawa ebifaananyi, si ggwe onyaga eby'omu masabo? ²³ Mwenyumiririza mu mateeka, naye ne muswaza Katonda olw'obutagatuukiriza. ²⁴ Ekyawandiikibwa kigamba nti, "Olw'ebikolwa byammwe ebyo, erinnya lya Katonda kyelivudde livvoolebwa mu mawanga."

²⁵ Okukomolebwa kugasiza ddala bw'okwata amateeka, naye bw'otagatuukiriza tewaba njawulo wakati wo n'atali mukomole. ²⁶ Kale obanga atali mukomole akwata amateeka, talibalibwa ng'eyakomolebwa? ²⁷ Noolwekyo ataakomolebwa mu buzaaliranwa naye ng'akuuma amateeka, alikusaliza omusango gwe alina amateeka amawandiike n'otagatuukiriza ate nga wakomolebwa.

²⁸ Okweyisa ng'Omuyudaaya ate nga wakomolebwa, tekikufuula Muyudaaya yennyini. ²⁹ Okuba Omuyudaaya yennyini oteekwa okugondera amateeka. Okukomolebwa okutuufu kwe kukomolebwa okubawo mu mutima, so si okw'omubiri. Omuntu ng'oyo atenderebwa Katonda, so si abantu.

Obwesigwa bwa Katonda

3 Kaakano olwo Omuyudaaya alina nkizo ki? Oba okukomolebwa kugasa ki? ² Kugasa nnyo mu ngeri nyingi. Okusookera ddala, Abayudaaya be baateresebwa ebigambo bya Katonda.

³ Kituufu nti abamu ku bo tebakkiriza bigambo ebyo. Obutakkiriza bwabwe buliggyawo obwesigwa bwa Katonda, olw'okuba nga bo tebaalina kukkiriza? ⁴ Tekisoboka. Katonda ye wa mazima, newaakubadde nga buli muntu yenna mulimba. Ebyawandiikibwa bigamba nti,

"Olyoke otuukirire mu bigambo byo, era osinge bw'osala omusango."

⁵ Naye obanga obutali butuukirivu bwaffe bulagira ddala obutuukirivu bwa Katonda, tunaayogera ki? Kikyamu Katonda okutunyiigira era n'atubonereza? Mu kino njogera ng'omuntu. ⁶ Nedda, sikikyamu. Katonda alisalira atya ensi omusango? ⁷ Naye obanga obulimba bwammwe bweyongera okugulumiza Katonda, nga

kiraga Katonda bw'ali ow'amazima, oyinza okwebuuzza lwaki okyasalirwa omusango ng'omwonoonyi? ⁸ Era okyayinza okwongerako na kino nti tukolenga ebibi mulyoke muveemu ebirungi, ng'abamu bwe batuwaayiriza nti, bwe tugamba. Kyokka Katonda mwenkanya, era alibasalira nga bwe kibagwanira.

Tewali Mutuukirivu n'omu

⁹ Bino byonna bitegeeza ki? Kitegeeza nti ffe Abayudaaya tuli bulungi nnyo okusinga abantu abalala bonna? Nedda, n'akatono. Ffenna tufugibwa kibi, ne bwe baba Abayudaaya oba Abaamawanga.

¹⁰ Ng'ebyawandiikibwa bwe bigamba nti:

"Tewali mutuukirivu n'omu.

¹¹ Tewali ategeera wadde anoonya Katonda.

¹² Bonna baakyama, bonna awamu baafuuka kitagasa; tewali n'omu akola obulungi, tewali n'omu."

¹³ "Emimiro gyabwe giringa entaana ezaasaamiridde, n'emimwa gyabwe gijjudde obulimba."

"Buli kigambo ekibavaamu kiri ng'obusagwa bw'omusota."

¹⁴ "Emimwa gyabwe gijjudde okukolima n'obukyayi."

¹⁵ "Ebigere byabwe byanguwa okuyiwa omusaayi,

¹⁶ buli gye balaga baleka abantu baayo mu kuzikirira na mu nnaku njereere.

¹⁷ Tebamanyi kkubo lya mirembe."

¹⁸ "N'okutya tebatya Katonda."

¹⁹ Tumanyi nga buli kyawandiikibwa mu mateeka, kyawandiikibwa ku lw'abo abafugibwa amateeka. Amateeka malambulukufu ku nsonga ezo, omuntu yenna aleme okwekwasa ensonga yonna, ate era ne Katonda okwongerera okulaga ng'ensi yonna bwe yasobya.

²⁰ Kubanga tewali n'omu aliweebwa obutuukirivu mu maaso ga Katonda olw'ebikolwa by'amateeka. Mu mateeka mwe tutegeerera ddala ekibi.

Obutuukirivu Buva mu Kukkiriza

²¹ Kale kaakano tutegeere ng'obutuukirivu bwa Katonda tebutuweebwa lwa kugondera Mateeka. Ekyo kikakasibwa Amateeka ne bannabbi. ²² Obutuukirivu bwa Katonda butuweebwa olw'okukkiriza Yesu Kristo. Katonda tasosola. ²³ Ffenna twayonoona era tetusaanira kitiibwa kya Katonda. ²⁴ Kyokka twaweewwa obutuukirivu bwa buwa olw'ekisa kye ekiri mu kununulibwa okuli mu Yesu Kristo; ²⁵ Katonda yaweereza Kristo okuba omutango, bwe tukkiriza Kristo olw'omusaayi gwe yayiwa. Alaga obutuukirivu bwe mu kugumiikiriza ebibi ebyakolebwa edda, be bantu abaayonoona mu biseera biri eby'edda. ²⁶ Kino kiraga Katonda bw'alaga okwaniriza kw'alina eri abantu mu biro bino, bwe baba n'okukkiriza mu Yesu.

²⁷ Kale lwaki twenyumiriza? Tewali nsonga etwenyumirizisa. Lwa kuba nga twagoberera amateeka? Nedda, lwa kukkiriza. ²⁸ Noolwekyo omuntu aweebwa obutuukirivu lwa kukkiriza so si lwa kugoberera mateeka. ²⁹ Oba Katonda wa Bayudaaya bokka? Si ye Katonda w'amawanga amalala gonna? Weewaawo nabo Katonda waabwe. ³⁰ Kubanga ye Katonda omu awa obutuukirivu abaakomolebwa, n'abo abataakomolebwa olw'okukkiriza kwabwe. ³¹ Kale amateeka tugagyewo olw'okukkiriza? Kikafuuwe. Tunyweza manyweze.

Ibulayimu Yaweebwa Obutuukirivu lwa Kukkiriza

⁴ Kale kiki kye tunaayogera ku jjajaffe Ibulayimu ku bikwata ku by'omubiri? ² Singa Ibulayimu yaweebwa obutuukirivu lwa bikolwa, yandyenyumiriziza, naye si eri Katonda. ³ Ebyawandiikibwa bitugamba bitya? Ibulayimu yakkiriza Katonda ne kimubalirwa okuba obutuukirivu.

⁴ Omuntu bw'akola omulimu, اساسulwa empeera ye. Empeera gy'aweewwa, teba kirabo. ⁵ Katonda tayinza kukusembeza olw'ebikolwa byo. Katonda asembeza aboonoonyi olw'okukkiriza kwe balina mu ye. ⁶ Kabaka Dawudi naye yayogera kye kimu ku muntu ono Katonda gw'awa obutuukirivu obutavudde mu bikolwa bye ng'agamba nti:

⁷ "Baweereddwa omukisa, abasonyiyiddwa ebyonoona byabwe, ne baggyibwako ebibi byabwe.

⁸ Aweeereddwa omukisa omuntu, Mukama gw'atalibalira kibi."

⁹ Kale omukisa guno, gw'abakomole bokka oba n'abatali bakomole? Ebyawandiikibwa bitugamba nti okukkiriza kwa Ibulayimu kwamubalirwa okuba obutuukirivu. ¹⁰ Kale, kwamubalirwa kutya? Ng'akomolebbwa oba nga tannakomolebwa? Nedda si ng'akomolebbwa naye nga tannakomolebwa. ¹¹ Akabonero ke yafuna ak'okukomolebwa, ye nvumbo ku butuukirivu olw'okukkiriza kwe, nga tannakomolebwa, alyoke abeere jjajja w'abo bonna abakkiriza nga si bakomole, nabo balyoke babalirwe obutuukirivu.

¹² Ate era ye jjajja w'abantu bonna, abakomole, era abatambulira mu kkubo ery'okukkiriza, jjajaffe Ibulayimu kwe yalina nga tannakomolebwa.

¹³ Ibulayimu n'ezzadde lye tebaaweewwa kisuubizo eky'okulya ensi yonna, ng'omugabo gwe, lwa kukwata mateeka. Katonda, ensi yagimusuubiza lwa butuukirivu obwamuweebwa olw'okukkiriza. ¹⁴ Kale obanga baweewwa obusika lw'amateeka, okukkiriza kuba tekugasa, era nga n'ekisuubizo tekirina makulu. ¹⁵ Katonda anyiiga Amateeka ge bwe gatagonderwa. Naye bwe wataba mateeka, tewaba mateeka ga kujeemera.

¹⁶ Noolwekyo ekisuubizo kijja lwa kukkiriza, kiryoke kiweebwe lwa kisa, eri ezzadde lyonna, so si ezzadde

erigondera amateeka lyokka naye n'eri ezzadde erya Ibulayimu olw'okukkiriza; era oyo ye jjajjaffe ffenna.

¹⁷ Kyawandiikibwa nti, "Nkufudde jjajja w'amawanga amangi." Ye jjajjaffe mu maaso g'oyo gwe yakkiriza, Katonda azuukiza abafu, era alaba ebitaliwo nge'birwo, era atonda ebintu ebiggya.

¹⁸ Katonda yasubiza Ibulayimu abazzukulu bangi. Ne bwe kyalabika nge'ekitasoboka, Ibulayimu yalina okukkiriza mu Katonda, n'oluvannyuma n'abeera jjajja w'amawanga mangi, okusenziira ku ekyo ekyayogerwa nti, "Ezadde lyo bwe liriba." ¹⁹ Teyatendewererwa mu kukkiriza, newaakubadde nga yali wa myaka nga kiku-mi, nga n'omubiri gwe munafu nnyo, ate nga ne Saala mugumba. ²⁰ Teyabusabuusa kisuubizo kya Katonda mu butakkiriza, naye yaweebwa amaanyi lwa kukkiriza; n'agulumiza Katonda. ²¹ Yakakasiza ddala nti Katonda kye yasubiza asobola okukituukiriza, ²² era bwe kityo ne kimubalirwa okuba obutuukirivu. ²³ Naye tekyawandiikibwa ku lulwe yekka nti, "Kyamubalirwa okuba obutuukirivu;" ²⁴ naye era naffe, abakkiriza mu oyo eyazuukiza Yesu Mukama waffe mu bafu. ²⁵ Kristo yaweebwayo okuttibwa olw'ebibi byaffe, n'azuukizibwa tulyoke tuweebwe obutuukirivu.

Emirembe n'Essanyu

5 Kale nga bwe twaweebwa obutuukirivu olw'okukkiriza tulina emirembe ne Katonda, mu Mukama waffe Yesu Kristo, ² era olw'okukkiriza mu Kristo tufunye ekisa kya Katonda mwe tubeera, era mwe twenyumiririza, nga tusubira ekitiibwa kya Katonda. ³ Tetukoma ku ekyo kyokka, naye twenyumiririza ne mu kubonaabona, nga tumanyi ng'okubonaabona kutuyigiriza okugumiikiriza. ⁴ Era okugumiikiriza kututuusa ku mbala ennungi, n'embala ennungi ne zitutuusa ku ssuubi. ⁵ Era essuubi teritukwasa nsanyi kubanga Katonda atuwadde Mwoyo Mutukuvu ajjuza emitima gyaffe okwagala kwe.

⁶ Bwe twali tukyali banafu wakati mu bibi, Kristo yatufiirira ffe aboononyi. ⁷ Kizibu okufiirira omuntu omutuukirivu. Oboolyawo omuntu ayinza okwewaayo okufa ku lw'omuntu omulungi. ⁸ Kyokka Katonda alaga okwagala kwe gye tuli mu ngeri eno: bwe twali tukyali boonoonyi, Kristo n'atufiirira.

⁹ Kale obanga twaweebwa obutuukirivu olw'omusaayi gwe, alitulokola okuva mu busungu bwa Katonda. ¹⁰ Kale obanga bwe twali tukyali balabe ba Katonda twatabaganyizibwa naye mu kufa kw'Omwana we, bwe tutabagana naye tetulisingawo nnyo okulokolebwa olw'obulamu bwe? ¹¹ So si ekyo kyokka, twenyumiririza mu Katonda, kubanga Katonda yaweereza Mukama waffe Yesu Kristo, mwe twatabaganyizibwa.

Okufa mu Adamu n'Obulamu mu Kristo

¹² Ekibi kyajja mu nsi olw'omuntu omu, ne kireeta okufa mu nsi. Mu ngeri y'emu olw'okuba nga bonna baayonoona, bonna balifa. ¹³ Ekibi kyaliwo mu nsi ng'amateeka tegannabaawo. Kyokka Katonda teyagamba nti be balina okuvunaanyizibwa olw'ebibi byabwe, kubanga Amateeka gaali tegannabeerawo. ¹⁴ Kyokka okufa kwali kukyafuga okuva ku Adamu okutuusa ku Musa, nga kutwaliramu n'abo abataayonoona mu ngeri Adamu gye yayoononamu. Mu ngeri endala, Adamu ali mu kifaananyi kya Kristo eyajja oluvannyuma. ¹⁵ Naye Katonda wa kisa nnyo, kubanga ekirabo kye yali agenda okutuwa, kyali kya njawulo ku kibi kya Adamu. Okwonoona kw'omuntu omu, Adamu, kwaleetera bangi okufa, kyokka ekisa kya Katonda n'ekirabo ekiri mu kisa ky'omuntu omu Yesu Kristo kyasukkirira nnyo ne kibuna mu bantu bangi. ¹⁶ Waliwo enjawulo nnene wakati w'ekibi kya Adamu n'ekirabo kya Katonda. Ekibi ekimu kyatuweesa eki-bonerezo. Kyokka ekirabo kya Katonda kyatukkiriza gy'ali, newaakubadde nga twonoona emirundi mingi. ¹⁷ Obanga olw'okwonoona kw'omuntu omu okufa kwabuna, abaliweebwa ekisa kya Katonda n'ekirabo eky'obutuukirivu, tebalisinga nnyo okufugira mu bulamu olw'omuntu omu Yesu Kristo?

¹⁸ Kale ng'abantu bonna bwe baasaliirwa omusango olw'ekibi ekimu, bwe kityo n'olw'ekikolwa ekimu eky'obutuukirivu abantu bonna mwe baaweerwa obutuukirivu ne bafuna obulamu. ¹⁹ Obujeemu bw'omuntu omu bwafuula abangi okuba aboononyi. Bwe butyo n'obuwulize bw'omuntu omu Yesu, bulifuula bangi okuba abatuukirivu.

²⁰ Amateeka gaatekebawo, amaanyi g'ekibi galyoke galabisibwe. Kyokka ekibi bwe kyeyongera, ekisa kya Katonda kyo ne kyeyongera nnyo okusingawo. ²¹ Ng'ekibi bwe kyafugira mu kufa, n'ekisa kya Katonda kifugira mu butuukirivu ne kitutuusa mu bulamu obutaggwaawo mu Yesu Kristo Mukama waffe.

Okuba Abalamu mu Kristo

6 Kale tunaagamba tutya? Tweyongere okwonoona, olwo ekisa kya Katonda kiryoke kyeyongere? ² Kikafuuwe, kubanga ffe abaafa eri ekibi tuyinza tutya okweyongera okukikola? ³ Oba temumanyi nga bonna bwe baabatizibwa mu Yesu Kristo, baafiira wamu naye? ⁴ Bwe twabatizibwa twaziikibwa wamu ne Kristo. Nga Kristo bwe yazuukizibwa okuva mu bafu olw'ekitiibwa kya Kitaawe, naffe twafuna obulamu obuggya, era bwe tutyo tutambulirenga mu bulamu obwo obuggya.

⁵ Obanga twegatta wamu naye mu kifaananyi eky'okufa kwe, bwe tutyo bwe tulyegattira awamu naye mu kuzuukira kwe. ⁶ Tumanyi kino nti omuntu waffe ow'edda yakomererwa wamu naye ku musaala-

ba, omubiri gw'ekibi guleme kuba gwa mugaso, tuleme kuddamu kuba baddu ba kibi. ⁷ Omuntu bw'afa aba takyafugibwa kibi.

⁸ Naye obanga twafiira wamu ne Kristo, tukkiriza nga tuliba balamu wamu naye ⁹ Tumanyi nti, nga Kristo bwe yazuukizibwa mu bafu, takyafa nate, okufa tekukyamufuga. ¹⁰ Okufa kwe yafa eri ekibi, yafa omulundi gumu, naye kaakano mulamu era mulamu ku bwa Katonda.

¹¹ Bwe mutyo nammwe mwerowoozenga okuba abaafiira ddala eri ekibi, naye abalamu eri Katonda mu Kristo Yesu. ¹² Noolwekyo ekibi kiremenga okufuga omubiri gwammwe ogufa, nga mugondera okwegomba kwagwo. ¹³ Temuwangayo bitundu byammwe eby'omubiri okukozesebwa ebitali bya butuukirivu eri ekibi, naye mweweereyo ddala eri Katonda, ng'abantu abalamu abaava mu bafu. Ebitundu byammwe eby'omubiri gwammwe bikozezebwe eby'obutuukirivu eri Katonda. ¹⁴ Temukkiriza kibi kwongera kubafuga, kubanga temukyafugibwa mateeka, wabula ekisa kya Katonda.

Baddu ba butuukirivu

¹⁵ Kale tukole tutya? Kale tukole ekibi kubanga tetufugibwa mateeka wabula ekisa kya Katonda? Kikafuuwe. ¹⁶ Temumanyi nga muba baddu b'oyo gwe muwulira? Muyinza okuba abaddu b'ekibi ne kibaleetera okufa, oba muyinza okuba abaddu abawulira Katonda n'abawa obutuukirivu. ¹⁷ Kyokka Katonda yeebazibwe kubanga mwabanga baddu ba kibi, naye bwe mwagondera okuyigiriza kwe mwayigirizibwa n'omutima gwammwe gwonna, ne mugondera. ¹⁸ Noolwekyo mwasumululwa okuva mu kibi, ne mufuuka baddu ba butuukirivu abasanyusa Katonda.

¹⁹ Njogera nga nkozesa olulimi olwa bulijjo kubanga mukyali banafu. Nga bwe mwawangayo ebitundu byammwe eby'omubiri okuba abaddu b'ebirowoozo eby'obugwagwa, ne mweyongeranga okukola ebitali bya butuukirivu, bwe mutyo muweeyo ebitundu byammwe eby'omubiri okuba abaddu b'obutuukirivu, nga mweweereyo ddala eri Katonda, mube batukuvu. ²⁰ Bwe mwali abaddu b'ekibi, temwafugibwanga butuukirivu. ²¹ Kale mwagasibwa ki mu kukola ebintu ebyo, ebibaleetera ensonyi? Enkomerero yaabyo kufa. ²² Naye kaakano obanga mwasumululwa mu kibi, ne mufuuka baddu ba Katonda, ebivaamu bibatuusa ku kutukuzibwa, n'enkomerero bwe bulamu obutaggwaawo. ²³ Empeera y'ekibi kwe kufa, naye ekirabo kya Katonda, bwe bulamu obutaggwaawo mu Yesu Kristo Mukama waffe.

Ekyokulabirako Ekiva mu Bufumbo

7 Temumanyi abooluganda, kubanga njogera eri abamanyi amateeka, ng'amateeka gafuga oyo

yekka akwali omulamu? ² Ka mbawe ekyokulabirako: mu mateeka omukazi omufumbo, asigala nga wa bba, bba bw'aba ng'akwali mulamu. Naye bba bw'afa, omukazi oyo ng'asumuluddwa mu tteeka eribagatta. ³ Noolwekyo omukazi oyo bwe yeegatta n'omusajja omulala, bba ng'akwali mulamu, omukazi oyo anaayitibwanga mwenzi. Naye bba bw'afanga, olwo omukazi omufumbo anaabanga asumuluddwa mu tteeka, era taabanga mwenzi bw'anaafumbirwanga omusajja omulala.

⁴ Nammwe baganda bange mwafa eri amateeka, muli ba mubiri gwa Kristo. Mwegatta ku Kristo eyazuukizibwa okuva mu bafu, tulyoke tubale ebibala ebisanyusa Katonda. ⁵ Kubanga bwe twali tukyafugibwa omubiri, okwegomba kw'ebibi kwakoleranga mu bitundu byaffe eby'omubiri olw'amateeka, era enkomerero kwali kufa. ⁶ Naye kaakano tetukyafugibwa mateeka. Tuli bafu eri ebyo ebyali bitusibye, era tebitulinaako buyinza. Noolwekyo tuyinza okuweereza Katonda mu ngeri empya eya Mwoyo Mutukuvu, so si mu nkola enkadde ey'amateeka.

Okulwanagana n'Ekibi

⁷ Kale tunaayogera ki? Amateeka kye kibi? Kikafuuwe. Singa tewaali mateeka, sanditegedde kibi. N'okwegomba kw'omubiri sandikutegeeredde ddala singa amateeka tegaagamba nti, "Teweegombanga." ⁸ Ekibi kyeyambisa etteeka lino, ne kindeetera okwegomba okwa buli ngeri. Noolwekyo awatali mateeka, ekibi kiba kifu. ⁹ Edda nali mulamu awatali mateeka, naye etteeka bwe lyajja, ekibi ne kiramuka, n'okufa ne nfa. ¹⁰ Era ne nkizuula ng'etteeka eryali liteekwa okumpa obulamu, lye lyandetera okufa. ¹¹ Ekibi kyeyambisa ekiragiyo ekyo ne kinnimba, era ne kinzita. ¹² Noolwekyo amateeka matukuvu, era n'ekiragiyo kitukuvu, kirunganyama era kirungi.

¹³ Kale ekirungi gye ndi, ate kye kyafuuka okufa? Nedda. Ekibi kye kyakozesa ekiragiyo ekirungi kiryoke kinzite. Noolwekyo tulaba ekibi bwe kiri, ekibi ddala.

¹⁴ Tumanyi ng'amateeka mwoyo, naye nze omuntu obuntu, natundibwa ng'omuuddu nfugibwe ekibi. ¹⁵ Kubanga kye nkola sikimanyi. Kye njagala si kye nkola, naye kye nkyawa kye nkola. ¹⁶ Newaakubadde nga nkola kye mmanyi nga kikyamu, nzikiriza ng'amateeka malungi. ¹⁷ Noolwekyo si nze nkola ebintu ebyo ebibi, wabula ekibi ekiri mu nze. ¹⁸ Mmanyi nga mu nze, temuli kalungi n'akamu. Ne bwe njagala okukola ekirungi, tewali kirungi kye nkola. ¹⁹ Ekirungi kye njagala okukola si kye nkola, naye ekibi kye saagala kye nkola. ²⁰ Naye obanga kye saagala kye nkola, si nze mba nkikola, wabula ekibi ekibeera mu nze.

²¹ Noolwekyo nzudde mu mateeka nga bwe njagala okukola ebirungi, ekibi kimbeera kumpi. ²² Mu nze mu muntu ow'omunda njagala nnyo okugondera amateeka ga Katonda. ²³ Naye mu mubiri gwange gwonna,

ndaba amateeka ag'enjawulo nga gawakana n'etteeka lya Katonda amagezi gange ge limanyi. Ekyo kinfuula omusibe w'amateeka ag'ekibi, ekikolera mu mubiri gwange. ²⁴ Nga ndi muntu munaku! Ani alindokola mu mubiri guno ogugenda okufa? ²⁵ Kyokka Katonda yeebazibwe mu Yesu Kristo Mukama waffe.

Nze kennyini mu birowoozo byange, ndi muddu w'amateeka ga Katonda era gwe mpeereza, newaakubadde ng'okwegomba kwange okw'omubiri, mpeereza etteeka ly'ekibi.

Obulamu Obuva mu Mwoyo

8 Noolwekyo abo abali mu Kristo Yesu, tebaliiko musango; abo abatagoberera kwegomba okw'omubiri wabula ne bagoberera Omwoyo. ² Kubanga etteeka ery'Omwoyo aleeta obulamu mu Kristo Yesu, lyannunula okuva mu tteeka ly'ekibi n'okufa. ³ Amateeka ga Musa kye gataayinza kukola, olw'okunafuyizibwa omubiri, Katonda yakikola mu Mwana we yennyini bwe yamutuma mu kifaananyi ky'omubiri ogw'ekibi, n'asalira ekibi omusango mu mubiri. ⁴ Ekyo kyabaawo, eby'obutuukirivu mu mateeka biryoke bituukirire mu ffe bwe tugondera Omwoyo, ffe abatatambulira mu mubiri naye abatambulira mu Mwoyo. ⁵ Abo abalowooleza mu mubiri balowooleza bintu bya mubiri, naye abalowooleza mu Mwoyo balowooleza bya Mwoyo. ⁶ Okulowooleza mu by'omubiri kwe kufa, naye okufugibwa Omwoyo bwe bulamu n'emirembe. ⁷ Kubanga okulowooleza eby'omubiri kya bulabe eri Katonda. Ebirowoozo eby'omubiri tebiyinzira kuwulira mateeka ga Katonda. ⁸ N'abo abafugibwa omubiri tebayinza kusanyusa Katonda. ⁹ Naye mmwe temufugibwa mubiri wabula mufugibwa Mwoyo, kubanga Omwoyo wa Katonda abeera mu mmwe. Era omuntu yenna bw'ataba na Mwoyo wa Kristo, oyo si wa Kristo. ¹⁰ Era obanga Kristo ali mu mmwe, omubiri gwammwe mufu olw'ekibi, ate ng'omwoyo gwammwe mulamu olw'obutuukirivu. ¹¹ Era obanga Omwoyo w'oyo eyazuukiza Yesu okuva mu bafu abeera mu mmwe, oyo eyazuukiza Kristo mu bafu, alifuula emibiri gyammwe egifa okuba emiramu ku bw'Omwoyo we abeera mu mmwe. ¹² Noolwekyo abooluganda tulina ebbanja, so si eri omubiri okugondera bye gutulagira. ¹³ Kubanga bwe munaagobereranga omubiri, mugenda kufa. Naye bwe munnatta ebikolwa eby'omubiri, muliba balamu, ¹⁴ kubanga abo bonna abakulemberwa Omwoyo wa Katonda be baana ba Katonda. ¹⁵ Temwaweebwa mwoyo gwa buddu ate mutye, wabula mwaweebwa Omwoyo eyabafuula abaana, era ku bw'oyo tumukoowoola nti, "Aba, Kitaffe." ¹⁶ Omwoyo yennyini akakasiza wamu n'omwoyo waffe nga bwe tuli abaana ba Katonda. ¹⁷ Kale nga bwe tuli abaana, tuli basika ba Katonda, era tulisikira wamu ne Kristo, bwe

tubonaabonera awamu naye, tulyoke tuweerwe wamu naye ekitiibwa.

Ekitiibwa Ekija

¹⁸ Okubonaabona kwe tubonaabona kaakano kutoono nnyo bwe kugeraageranyizibwa n'ekitiibwa ekiritubikulirwa. ¹⁹ Ebitonde birindirira n'essuubi lingi ekiseera abaana ba Katonda lwe baliragibwa. ²⁰ Kubanga ebitonde tebyafugibwa butaliimu nga byeyagalidde, wabula ku bw'oyo eyabifugisa, mu kusuubira. ²¹ Ebitonde birifuulibwa bya ddembe okuva mu kufugibwa okuvunda ne bigabanira wamu n'abaana ba Katonda ekitiibwa eky'okuba mu ddembe. ²² Tumanyi ng'ebitonde byonna bisinda era ne birumwa ng'omukazi alumwa okuzaala bw'abeera. ²³ Naye ate si ekyo kyokka, era naffe abalina ebibala ebibereberye eby'Omwoyo, naffe tusinda munda yaffe nga tulindirira okufuuka abaana, kwe kununulibwa kw'emibiri gyaffe. ²⁴ Twalokolebwa lwa ssuubi eryo. Naye essuubi erirabibwa si ssuubi; kubanga ani asuubira ky'alabako? ²⁵ Naye bwe tusuubira kye totalabako, tukirindirira n'okugumiikiriza. ²⁶ N'Omwoyo bw'atyo atubeera mu bunafu bwaffe. Tetumanyi kusaba nga bwe kitugwanira, naye Omwoyo yennyini atwegayiririra n'okusinda okutayogerekeka. ²⁷ Oyo akebera emitima, amanyi Omwoyo ky'alowooza, kubanga yeegayiririra abatukuvu ng'okusiiima kwa Katonda bwe kuli. ²⁸ Era tumanyi nga eri abo abaagala Katonda, era abo abayitibwa ng'okuteesa kwe bwe kuli, ebintu byonna bibatuukako olw'obulungi. ²⁹ Kubanga abo be yamanya olubereberye, yabalonda okufaananyizibwa mu kifaananyi ky'Omwana we, ye abeerenga omubereberye mu booluganda abangi. ³⁰ Abo be yalonda, n'okubayita yabayita, n'abo be yayita, yabawa obutuukirivu, n'abo be yawa obutuukirivu yabagulumiza. ³¹ Kale tunaagamba ki ku bintu bino? Katonda bw'abeera ku lwaffe, ani asobola okutulwanyisa? ³² Oyo ataasaasira Mwana we ye, naye n'amuwaayo ku lwaffe ffenna, talituwa buwi bintu byonna awamu naye? ³³ Ani aliroopa abalonde ba Katonda? Katonda y'awa obutuukirivu. ³⁴ Ani alibasalira omusango? Kristo Yesu yafa, kyokka okusinga byonna yazuukizibwa, era ali ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'atwegayiririra. ³⁵ Ani alitwawukanya n'okwagala kwa Kristo? Kubonaabona, oba bulumi, oba kuyigganyizibwa, oba njala, oba kuba bwerere, oba kabi, oba kitala? ³⁶ Kyawandiikibwa nti: "Ku lulwo tutiisibwatiisibwa n'okuttibwa obudde okuziba, era tubalibwa ng'endiga ez'okusalibwa." ³⁷ Naye mu bino byonna tuwangudde n'okukirawo ku bw'oyo eyatwagala. ³⁸ Kubanga nkakasiza ddala nga newaakubadde okufa, wadde obulamu, wadde bamalayika, wadde abafuzi, wadde ebiriwo, wadde ebi-

genda okujja, wadde amaanyi, ³⁹ wadde obugulumivu, wadde okukka wansi, wadde ekitonde ekirala kyonna, tewali kiriya kutwawukanya n'okwagala kwa Katonda okuli mu Kristo Yesu Mukama waffe.

Okulonda kwa Katonda

9 Njogera amazima mu Kristo, sirimba, omwoyo gwange nga gunkakasa mu Mwoyo Mutukuvu, ² nga ndimunakuwavu nnyo era nga nnumwa mu mutima. ³ Nnali njagala nze mwene nkolimirwe Katonda era njawukanyizibwe ku Kristo olwa baganda bange, bwe tuli ab'omu mubiri, ⁴ be Bayisirayiri, abantu ba Katonda abalonde. Katonda yabalaga ekitiibwa kye, n'akola nabo endagaano, n'abawa n'amateeka ge. Yeekaalu yagibawa, n'abawa n'ebyasubizibwa. ⁵ Balina bajajjaabwe abamanyiddwa, Kristo be yasibukamu mu mubiri. Nsaba Katonda afuga byonna atenderezebwenga emirembe gyonna, Amiina.

⁶ Naye si kuba nti Katonda yalemwa okutuukiriza kye yasubiza. Si bonna ab'omu Isirayiri nti bantu ba Katonda ddala. ⁷ Ate so si nti ly'ezzadde lya Ibulayimu bonna balyoke babeere abaana, naye ekisuubizo kyali ku Isaaka bwe kyagambibwa nti, "Mu Isaaka mwe ndituukiriza ebyo byonna bye nakusuubiza." ⁸ Kino kitegeeza nti abaana ab'omubiri si be baana ba Katonda, wabula abo ab'okusubiza be babalibwa okuba ezadde lya Ibulayimu. ⁹ Kubanga ekigambo ky'okusubiza kye kino nti, "Mu kiseera nga kino Saala alizaala omwana owoobulenzi."

¹⁰ Ate si ekyo kyokka, naye ne Isaaka jjaajaffe yalina Lebbeeka eyali olubuto. ¹¹ Naye ng'abalongo tebanazaalibwa, era nga tebanabaako kye bakola kyonna ekirungi oba ekibi, okusiima kwa Katonda nga bwe kuli, ¹² si lwa bikolwa wabula ku bw'oyo eyabayita, kyategeezebwa Lebbeeka nti, "Omukulu y'aliba omuweereza w'omuto." ¹³ Era nga bwe kyawandiikibwa nti, "Yakobo namwagala, naye Esawu namukyawa."

¹⁴ Kale tunaagamba ki? Ddala ddala Katonda talina bwenkanya? Kikafuuwe. ¹⁵ Agamba Musa nti, "Ndisaasira oyo gwe ndisaasira, era ndikwatirwa ekisa oyo gwe ndikwatirwa ekisa." ¹⁶ Noolwekyo tekiva ku ebyo omuntu by'ayagala newaakubadde by'akola, wabula ku kusaasira kwa Katonda. ¹⁷ Ebyawandiikibwa kyebyava byogera ku Falaawo nti, "Kyennava nkuyimusa, ndyoke njolese amaanyi gange mu ggwe, erinnya lyange liryoke litegeezebwe mu nsi zonna." ¹⁸ Noolwekyo Katonda asaasira oyo gw'ayagala okusaasira, ate n'akakanyaza omutima gw'oyo gw'ayagala okukakanyaza.

¹⁹ Omu akyayinza okumbuuza nti, Lwaki Katonda atunenya, obanga y'atuleetera okukola nga bw'asiima? ²⁰ Naye ggwe omuntu obuntu, ggwe ani addamu ng'owakanya Katonda? Ekibumbe kiyinza okubuuza eyakibumba nti, "Lwaki wammumba bw'oti?" ²¹ Oba omubumbi talina buyinza ku bbumba, okubumbamu

ekibya eky'omugaso, oba okubumbamu ekitali kya mugaso?

²² Katonda yayagala okulaga obusungu bwe, n'amaanyi ge eri abo bonna abaali basaanira okuzikirizibwa, kyokka n'abalaga obugumiikiriza. ²³ Ekyo yakikola alyoke amanyise obugagga bw'ekitiibwa kye, eri abo bonna be yeerondera okugabanira awamu ekitiibwa kye. ²⁴ Naffe yatuyita, si Bayudaaya bokka naye n'Abaamawanga. ²⁵ Ne mu Koseya agamba nti, "Abataali bantu bange ndibayita abantu bange, Ne gwe nnali ssaagala, ndimwagala."

²⁶ Mu kifo omwo mwe baayitirwa nti, "Temuli bantu bange, mwe baliyitirwa abaana ba Katonda omulamu."

²⁷ Isaaya ayogera eri Isirayiri mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Omuwendo gw'abaana ba Isirayiri ne bwe gu-lyenkana ng'omusenya gw'ennyanja, ekitundu ekirisigalawo kye kirirokolebwa.

²⁸ Kubanga Mukama alisalawo era alituukiriza mangu ekyo kye yagamba okukola ku nsi."

²⁹ Era nga Isaaya bwe yayogera edda nti, "Singa Mukama ow'Eggye teyatulekerawo zkadde, twandifuuse nga Sodomu, era twandifaananye nga Ggomola."

Obutakkiriza bw'Abayudaaya

³⁰ Kale tunaagamba ki? Tugambe nti Abaamawanga abataagobereranga butuukirivu, baafuna obutuukirivu, bwe butuukirivu obuva mu kukkiriza, ³¹ naye Isirayiri mu kugobereranga amateeka ag'obutuukirivu, teyafuna butuukirivu obwo? ³² Lwaki? Ekyo baalema okukituukako kubanga tebaagoberera butuukirivu mu kukkiriza wabula mu bikolwa. Beesittala ku jinja eryo eryesittalwako, ³³ nga bwe kyawandiikibwa nti,

"Laba, nteeka mu Sayuuni ejinja eryesittalwako ¹ n'olwazi olulibasuula.

Oyo amukkiriza taliswazibwa."

10 Abooluganda, kye njagala mu mutima gwange era kye nsabira Abayisirayiri eri Katonda, kwe kulokolebwa. ² Kubanga nkakasa nga balina obunyi-ikivu eri Katonda, naye si mu kutegeera. ³ Mu butamanya butuukirivu bwa Katonda, bagezaako okwenoonyeza obutuukirivu, nga bagondera amateeka mu kifo ky'okugondera obutuukirivu bwa Katonda. ⁴ Kristo atuwa amakulu amajjuvu, buli amukkiriza n'amuwa obutuukirivu.

⁵ Musa awandiika ku butuukirivu obuva mu mateeka nti, "Omuntu alikola ebintu ebyo aliba mulamu mu byo." ⁶ Naye okukkiriza okuva mu butuukirivu, kugamba nti, "Toyogeranga mu mutima gwo nti, 'Ani alirinnya

¹ Ejjinja eryesittalwako ye Kristo.

mu ggulu?’ (kwe kuggya Kristo mu ggulu)
⁷ newaakubadde okugamba nti, ‘Ani alikka emagombe?’ (kwe kuggya Kristo mu bafu.)” ⁸ Abo bonna abalina okukkiriza mu Kristo bagamba nti, “Ekigambo kiri kumpi naawe, kiri mu kamwa ko era kiri mu mutima gwo,” kye kigambo eky’okukkiriza kye tubuulira. ⁹ Bw’oyatula n’akamwa ko nti, Yesu ye Mukama, n’okkiriza n’omutima gwo nga Katonda yamuzuukiza mu bafu, olokoka. ¹⁰ Kubanga omuntu akkiriza na mutima gwe n’aweabwa obutuukirivu, era ayatula na kamwa ke n’alokoka. ¹¹ Kubanga Ebyawandiikibwa bigamba nti, “Buli amukkiriza taliswazibwa.” ¹² Tewali njawulo wakati wa Muyudaaya na Muyonaani, kubanga Mukama waabwe y’omu era ayanukula abo bonna abamukoowoola. ¹³ Buli alikoowoola erinnya lya Mukama alirokoka. ¹⁴ Kale balikoowoola batya oyo gwe batakkirizaamu? Era balikkiriza batya oyo gwe batawulirangako? Era baliwulira batya awatali abuulira? ¹⁵ Era balibuulira batya nga tebatumiddwa? Ekyawandiikibwa nga bwe kigamba nti, “Ebigere by’abo abategeeza amawulire amalungi, nga birungi.” ¹⁶ Naye si bonna abaagondera Enjiri. Isaaya agamba nti, “Mukama, waliwo akkirizza obubaka bwaffe?” ¹⁷ Noolwekyo okukkiriza kujja olw’okuwulira ekigambo kya Kristo. ¹⁸ Naye mulwooza Abayisirayiri tebaawulira? Weewaawo baawulira. Ebyawandiikibwa bigamba nti,
 “Eddoboosi lyabwe lyabuna mu nsi zonna,
 n’ebigambo byabwe byatuuka ku nkomerero z’ensi.”
¹⁹ Abayisirayiri baabitegeera oba tebaabitegeera?
 Bw’ati Musa bw’addamu ekibuuzo ekyo:
 “Ndibaleetera okukwatirwa obuggya abatali ggwanaga,
 ne mbasunguwaza olw’eggwanga eritalina kutegeera.”
²⁰ Ne Isaaya yali muvumu bwe yagamba nti,
 “Nazuulibwa abo abatannonya,
 ne ndabika eri abo abatambuulirizaako.”
²¹ Naye eri Isirayiri agamba nti,
 “Olunaku lwonna nalumala nga ngolodde emikono gyange
 eri eggwanga ekkakanyavu era abantu abeewaggula.”

11 Kale ka mbuuzo: Katonda yeegerako ddala abantu be? Kikafuuwe. Kubanga nange ndi Muyisirayiri, era muzzukulu wa Ibulayimu, ow’omu kika kya Benyamini. ² Katonda tasuulanga bantu be, be yalonda okuva ku lubereberye. Oba temumanyi ekyawandiikibwa ekyogera ku Eriya bwe yeegayirira Katonda nga yeemulugunya olwa Isirayiri? ³ Yagamba nti, “Mukama, basse bannabbi bo ne bamenyaamenya n’ebyoto byo. Nze nzekka nze nsigaddewo, ate bannonya okunzita.” ⁴ Naye Katonda yamuddamu atya? Yamugamba nti: “Neesigalizzaawo abasajja kasanvu abatafukaamirira Baali.” ⁵ Era bwe kityo ne mu biro bino waliwo ekitundu ekyasigalawo abaalondebwamu

olw’ekisa. ⁶ Naye obanga lwa kisa, si lwa bicolwa nate, kubanga ekisa kyandibadde tekikyali kisa.

⁷ Kale tugambe ki? Abayisirayiri baalemwa okufuna kye baali banoonya, wabula be yalondamu be baakifuna, abalala ne bakakanyazibwa, emitima, ⁸ nga bwe kyawandiikibwa nti,

“Katonda yabawa omwoyo ogw’okubongoota,
 n’aleetera amaaso gaabwe obutalaba,
 n’amatu gaabwe obutawulira
 okutuusa leero.”

⁹ Ne Dawudi yagamba nti,

“Leka ekijjulo kyabwe kibafuukire omutege, era ekitimba,
 eky’okubatega era empeera ebasaanira.

¹⁰ Amaaso gaabwe ka gabeeko ekifu, baleme okulaba.

Era batambule nga bakootakoota emirembe n’emirembe.”

¹¹ Kale ka mbuuzo, kyebaava beesittala balyoke bagwe? Kikafuuwe. Naye olw’okwonoona kwabwe, obulokozi kyebwava bujja eri Abaamawanga, Abayudaaya balyoke bakwatibwe obuggya. ¹² Kale obanga okwonoona kwabwe kutegeeza bugagga eri ensi, n’okulemwa kwabwe nga kutegeeza bugagga eri Abaamawanga, okuganyulwa kwabwe tekulisingawo!

¹³ Kaakano njogera gye muli Abaamawanga, nga bwe ndi omutume eri Abaamawanga, ngulumiza obuweereza bwange, ¹⁴ singa kisoboka nkwase baganda bange obuggya abamu ku bo basobole okulokolebwa. ¹⁵ Kubanga obanga okugobebwa kwabwe kwe kutabaganya ensi, okusembezebwa kwabwe kulitegeeza ki, bwe kutaliwa bafu bulamu? ¹⁶ Kale kaakano obanga ekitole ky’enjano ekandiddwa ne kiweebwayo ng’ekibala ekibereberye kitukuvu, n’enjano yonna ntukuvu; era obanga ekikolo kitukuvu, n’amatabi matukuvu.

¹⁷ Naye obanga amatabi agamu gaawogolebwa, ate nga ggwe eyali omuzeyituuni ogw’omu nsiko wasimbibwa ku kikolo kyagwo, n’ogabana ku bugimu bw’ekikolo ky’omuzeyituuni, ¹⁸ teweenyumirizanga ku matabi ago; naye bwe weenyumirizanga, jjukira nga si gwe owaniridde ekikolo, naye ekikolo kye kikuwaniridde. ¹⁹ Oyinza okwogera nti, “Amatabi gaawogolwako, ndyoke nsimbibweko.” ²⁰ Ky’oyogedde kiba kituufu. Weewaawo gaawogolwako lwa butakkiriza, kyokka ggwe onywedde lwa kukkiriza. Teweenyumirizanga, naye otyanga. ²¹ Kuba obanga Katonda teyasaasira matabi ga buzaaliranwa, nammwe ayinza obutabasaasira.

²² Kale mufumiitirize ku kisa n’obukambwe bwa Katonda. Aba mukambwe eri abo abaagwa, naye n’aba wa kisa eri ggwe, bwe weeyongera okunywerera mu kisa kye, kubanga naawe bw’otonywere oliwogolwako. ²³ Era n’abo oluvannyuma bwe balikkiriza, balizzibwako ku nduli kubanga Katonda ayinza okubazaako kuli. ²⁴ Kuba obanga ggwe mu buzaaliranwa bwo gwe

eyawogolwa ku muzeyituuni, wazzibwa ku muzeyituu-ni ogutali gwa buzaaliranwa bo, abo ab'obuzaaliranwa tebalisinga nnyo okuzzibwa ku muzeyituuni gwabwe bo?

²⁵ Kubanga ssaagala mmwe abooluganda obuta-manyanya kyama kino nga mwelooza okuba ab'am-agezi, ng'abamu ku Bayisirayiri bwe baakakanyaza emitima gyabwe, okutuusa mmwe Abaamawanga, lwe muliyingira. ²⁶ N'oluvannyuma Isirayiri yenna alirokolebwa, ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, "Omulokozi aliva mu Sayuuni, era aliggyawo obutatya Katonda mu bazzukulu ba Yakobo.

²⁷ Era eyo ye ndagaano yange nabo, bwe ndibaggyako ebibi byabwe."

²⁸ Mu njiri balabe ku lwammwe, naye mu kulondeb-wa baagalwa olwa bajajjaabwe. ²⁹ Kubanga Katonda bw'agabira abantu ebirabo oba bw'abayita, teyeyjusa. ³⁰ Kuba nga mmwe edda bwe mwajeemera Katonda, kyokka kaakano nga musaasiddwa olw'obujeemu bw'Abayudaaya, ³¹ bwe batyo nabo kaakano bajeemu, eri ekyo ekyali okusaasira gye muli, balyoke basaasir-we. ³² Kubanga Katonda yaleka abantu bonna mu bu-jeemu alyoke abakwatirwe ekisa.

³³ Kale nga Katonda wa kitalo, ng'amagezi ge mangi n'okutegeera kwe kungi era n'obugagga bungu; ensala ye ey'emisango nga tekeberekaka, n'amakubo ge tegekkaanyizika.

³⁴ "Kubanga ani ayinza okutegeera okulowooza kwa Mukama?

Oba ani ayinza okumulunganyama?"

³⁵ "Oba ani eyali asoose okumuwa ekintu, alyoke amuddizeewo?"

³⁶ Kubanga byonna biva gy'ali, era biyita mu ye era bidida gy'ali.

Ekitiibwa kibe gy'ali emirembe gyonna. Amiina.

Ssaddaaka Ennamu

12 Noolwekyo abooluganda mbeegayirira olw'okusaasira kwa Katonda, muwengayo emibiri gyammwe nga ssaddaaka ennamu entukuvu esanyusa Katonda, kwe kuweereza kwammwe okw'omwoyo. ² So temwefaananyirizanga ba mireembe gino, naye mukyusibwe olw'okudda obuggya mu birowoozo byammwe okukakasibwa okusiimibwa kwa Katonda, okusanyusa era okw'amazima.

³ Kubanga njogera olw'ekisa kye naweebwa, eri buli muntu mu mmwe, obuteerowooza okusinga ekyo ky'asaanidde okulowooza, naye okulowoozanga nga yeegendereza, nga Katonda bwe yagabira buli muntu ekigera ky'okukkiriza. ⁴ Kubanga nga bwe tulina ebitundu ebingi mu mubiri ogumu, ebitundu ebyo byonna bikola emirimu gya njawulo. ⁵ Noolwekyo nga bwe tuli omubiri ogumu mu Kristo, buli muntu kitun-

du ku mubiri ogumu ogwo. ⁶ Tulina ebirabo, ng'ekisa kye tulina bwe kyatuweebwa mu ngeri ey'enjawulo, oba bunnabbi, ng'ekigera ky'okukkiriza bwe kiri, ⁷ oba buweereza, mu buweereza, oba omu okuyigiriza, mu kuyigiriza; ⁸ oba omulala okugumya banne mu kubaz-zaamu amaanyi, oba omulala mu kugaba, oba omu-lala, okufuga n'obunyiikivu, n'omulala okulaga ekisa nga musanyufu.

Okwagala

⁹ Mube n'okwagala okutaliimu bukuusa. Mukyawen-ga ekibi, munywererenga ku kirungi, ¹⁰ nga mwa-galana mu kwagala okw'abooluganda, nga muwanjyana ekitiibwa, ¹¹ mu kunyiikira so si mu ku-gayaala. Musanyukirenga mu mwoyo nga muweereza Mukama, ¹² nga musanyukira mu kusuubira, nga mugumiikiriza mu kubonaabona era nga munyiikira mu kusaba. ¹³ Mufengayo ku byetaago by'abantu ba Katonda, era mwanirizenga abagenyi.

¹⁴ Musabirenga ababayigganya; mubasabirenga so temubakolimiranga. ¹⁵ Musanyukirenga wamu n'abo abasanyuka, era mukaabirenga wamu n'abo abakaa-ba. ¹⁶ Buli muntu abeerenga mu mireembe muntu ne munne, nga temwegulumiza naye nga muba bakkakkamu. Temwekulumbazanga.

¹⁷ Temusasulanga kibi olw'ekibi, naye mukolenga birungi byereere eri bonna. ¹⁸ Mukolenga kyonna ek-isoboka okutabagana n'abantu bonna; ¹⁹ abaagalwa, temuwalananga ggwanga, era ekiryu mukirekere Ka-tonda, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Okuwoolera egg-wanga kwange, nze ndisasula," bw'ayogera Mukama. ²⁰ "Noolwekyo omulabe wo bw'alumwanga enjala, muliisenga; bw'alumwanga ennyonta muwenga ekyokunywa, bw'okola bw'otyo olimukumira amanda g'omuliro ku mutwe gwe." ²¹ Towangulwanga kibi, naye wangulanga ekibi ng'okola obulungi.

13 Buli muntu awulirenga abafuzi, kubanga tewali buyinza butava eri Katonda, era n'aba-fuzi abaliwo Katonda ye yabalonda. ² Noolwekyo abawakanya abafuzi, bawakanya buyinza bwa Katon-da. Era baba bawakanya kiragiyo kye, bwe batyo ne beereetako bokka omusango. ³ Kubanga abafuzi baba tebalwanyisa bikolwa birungi naye ebibi. Oyagala obu-takangibwa wa buyinza, kola bulungi osiimibwe, ⁴ kubanga muweereza wa Katonda ku lw'obulungi bwo. Naye bw'onookolanga ekibi, osaanidde otye kubanga ekitala ky'alina si kya bwereere, kubanga muweereza wa Katonda awoolera eggwanga eri oyo akola ekibi. ⁵ Noolwekyo kibagwanira okuba abawulize, si lwa busungu bwokka, naye n'olw'oku-manyanya nga kye kituufu.

⁶ Era kyemuva muwa omusolo kubanga abakozi abo baweereza ba Katonda nga banyiiikirira emirimu gyab-we. ⁷ Abantu bonna basasulenga ebibabanjibwa; musasulenga emisolo eri abo be muteekwa okuwa

omusolo, n'ow'empooza mumuwenga empooza; n'oyo atekwa okutiibwa mumutyenga, n'oyo atekwa okuweebwa ekitiibwa mumuwenga ekitiibwa.

⁸ Temubeeranga na bbanja lyonna eri omuntu yenna, wabula okwagalananga; kubanga ayagala muntu munne ng'atuukiriza amateeka. ⁹ Kubanga amateekagano nti, "Toyendanga, tottanga, tobbanga, tewee-gombanga," n'etteeka eddala, ligattiddwa mu kino nti, "Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka." ¹⁰ Ayagala muliraanwa we tamukola bubu; noolwekyo okwagala kyekuva kutuukiriza amateeka.

¹¹ Mumanye nga kino kye kiseera, era essaawa etuuse mugolokoke okuva mu tulo, kubanga kaakano obulokozi bwaffe buli kumpi okusinga ne we twakkiririza. ¹² Ekiro kiyise, obudde bunaatera okukya, noolwekyo tweyambulemu ebikolwa eby'ekizikiza, twambale ebyokulwanyisa eby'omusana. ¹³ Tutambulenga ng'ab'omu musana, so si mu binyumu ne mu kutamira, ne mu bwenzi n'obukaba, ne mu kuyombagana n'obugya, ¹⁴ naye twambale Mukama waffe Yesu Kristo so tetuwanga mubiri bbanga kukola ng'okwegomba kwagwo bwe kuli.

Obutanenyagananga lwa Byakulya

14 Mwanirizenga omunafu mu kukkiriza, nga temumusalira musango. ² Wabaawo omuntu omu akkiririza mu kulya ebintu byonna, nga so ye omunafu akoma ku nva kwokka. ³ Omuntu asalawo okubaako ky'alya tanyoomanga atakirya, n'oyo atalya kintu alemenga kusalira musango oyo akirya kubanga Katonda yamusembeza. ⁴ Ggwe ani asalira omusango omuweereza w'omuntu omulala? Mukama we y'amanya oba atuukiriza emirimu gye oba tagituukiriza. Naye aligituukiriza kubanga Mukama we alimu-sobozesa.

⁵ Omuntu omu agulumiza olunaku olumu okusinga olulala, naye omulala n'alowooza nti ennaku zonna zenkanankana. Noolwekyo buli muntu anywererenga ku ky'alowooza bwe kiba nga kye kituufu. ⁶ Akuza olunaku aba alukuza eri Mukama. Oyo alya aba alya ku bwa Mukama, kubanga aba agulumiza Katonda. N'oyo atalya aba talya ku bwa Mukama, era aba agulumiza Katonda. ⁷ Kubanga tewali n'omu ku ffe abeera omulamu ku bubwe yekka, era tewali n'omu afa ku lulwe.

⁸ Kubanga bwe tuba abalamu, tuba balamu ku bwa Mukama, oba bwe tufa, tufa ku bwa Mukama. Kale nno bwe tuba abalamu oba bwe tufa, tuli ba Mukama.

⁹ Kubanga ekyo Kristo kye yafiira ate n'abeera omulamu, alyoke abeere Mukama w'abo abaafa era n'abalamu. ¹⁰ Kale ggwe lwaki osalira muganda wo omusango? Oba lwaki onyooma muganda wo? Kubanga ffenna tuliyimirira mu maaso g'entebe ya Katonda, ey'okulamula. ¹¹ Kubanga kyawandiikibwa nti, "Nga bwe ndi omulamu," bw'ayogera Mukama, 'buli wiiwi lirinfukaamirira

era na buli lulimi lulyatula Katonda."

¹² Noolwekyo buli omu ku ffe alyennyonyolako eri Katonda.

Okwesittaza Abalala

¹³ Noolwekyo tetusaliragananga misango. Tumalirire obuteesittaza waluganda wadde okumutega okugwa mu kibi. ¹⁴ Mmanyi era nkakasiza ddala mu Mukama waffe Yesu, nga tewali kya muzizo ku bwakyo, wabula kya muzizo eri oyo akirowooza nga kya muzizo. ¹⁵ Kubanga obanga muganda wo anakuwala olw'ekyo ky'olya, oba tokyatambulira mu kwagala; tolyanga kintu kyonna ky'omanyi nga kinnaakyama omuntu oyo Kristo gwe yafiirira. ¹⁶ Ekirungi ekiri mu mmwe kireme okuvumibwa. ¹⁷ Kubanga obwakabaka bwa Katonda si kulya na kunywa, wabula butuukirivu na mirembe, na ssanyu mu Mwoyo Omutukuvu. ¹⁸ Kubanga aweereza Kristo mu ebyo asanyusa nnyo Katonda era asiimibwa abantu.

¹⁹ Noolwekyo tunyiikirirenga eby'emirembe, n'eby'okuzimbagananga ffekka ne ffekka. ²⁰ Toyoononanga mulimu gwa Katonda olw'emmere. Ebintu byonna birongoofu, naye ekibi kwe kulya ekyo ekireetera omulala okwesittala. ²¹ Kirungi obutalya nnyama newaakubadde okunywa wayini newaakubadde ekintu kyonna ekyesittaza muganda wo.

²² Ky'okkirizaamu mu kulya kikuume nga kya kya ma ne Katonda. Alina omukisa ateesalira musango kumusungu mu ekyo ky'alowooza nga kituufu. ²³ Naye oyo abuusabuusa bw'alya, omusango gumaze okumusungu, kubanga talya lwa kukkiriza, era na buli ekitava mu kukkiriza kiba kibi.

Temwesanyusa Mwekka

15 Ffe abanywevu kitugwanidde okwetikkanga obunafu bw'abo abatali banywevu, so si okwesanyusa ffekka. ² Buli omu ku ffe asanyusenga muliraanwa we mu bulungi olw'okumuzimba mu kukkiriza. ³ Kubanga ne Kristo teyeesanyusa yekka, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Ebivume by'abo abaakuvuma byagwa ku nze." ⁴ Kubanga ebyawandiikibwa byonna edda, byawandiikibwa kutuyigiriza, tulyoke tugumiikirizenga era tuzzibwemu amaanyi, ate tube n'essuubi.

⁵ Kaakano Katonda w'okugumiikiriza era azaamu amaanyi, abawe okulowoozanga obumu buli omu eri munne mu Kristo Yesu, ⁶ mu mwoyo gumu n'eddo-booji limu mulyoke mugulumizenga Katonda, Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo.

⁷ Noolwekyo mwanirizagananga, nga Kristo bwe yabaaniriza olw'ekitiibwa kya Katonda. ⁸ Kubanga njogera nti Kristo yafuuka muweereza w'abakomole olw'amazima ga Katonda alyoke anyweze ebisuubizo bya bajjajaffe ⁹ n'Abaamawanga balyoke bagulumize Katonda olw'okusaasira kwe, nga bwe kyawandiikibwa nti,

“Kyendiva nkutendereza mu Baamawanga, era ne ntendereza erinnya lyo.”

¹⁰ Era n'ayongerera n'agamba nti:

“Mmwe Abaamawanga musanyukirenga wamu n'abantu be.”

¹¹ Era nate nti,

“Abaamawanga mwenna, mutendereze Mukama, era abantu bonna bamutenderezenga.”

¹² Ne Nnabbi Isaaya agamba nate nti,

“Walibaawo muzzukulu wa Yese alijja era alisituka okufuga Abaamawanga, era mu ye mwe muliba essuubi lyabwe.”

¹³ Kaakano Katonda w'okusuubira, abajjuze essanyu lyonna n'emirembe mu kukkiriza, mulyoke mweyongerenga mu ssuubi ery'amaanyi aga Mwoyo Mutukuvu.

Pawulo Omuweereza w'Abaamawanga

¹⁴ Era matidde baganda bange, nze kennyini, nga nammwe bennyini mujjudde obulungi, nga mujjudde okutegeera kwonna, era nga muyinza okubuuliriragana. ¹⁵ Naye mu bitundu ebimu eby'ebbaluwa eno nabawandiikira n'obuvumu nga mbajjukiza olw'ekisa ekyampebwa okuva eri Katonda, ¹⁶ kubanga nze ndi muweereza wa Kristo Yesu eri Abaamawanga, nga nkola obuweereza obutukuvu nga mbulira Enjiri ya Katonda, ekiweebwayo ky'Abaamawanga kiryoke kikkirizibwe, nga kitukuzibbwa Mwoyo Mutukuvu.

¹⁷ Noolwekyo neenyumiririza mu Kristo olw'omulimu gwa Katonda; ¹⁸ kubanga siryanjanga kwogera bintu Kristo by'atakolera mu nze Abaamawanga balyoke babeere abawulize mu kigambo ne mu bikolwa, ¹⁹ ne mu maanyi ag'obubonero n'eby'amagero, ne mu maanyi ag'Omwoyo wa Katonda. Bwe ntyo okuva e Yerusalemi n'okwetooloola okutuuka mu Iruliko ^I, mbulidde Enjiri ya Kristo mu bujuvu. ²⁰ Nduubirira okubuulira Enjiri mu bifo etayatulwanga linnya lya Kristo, nneme okuzimba ku musingi gw'omuntu omulala, ²¹ nga bwe kyawandiikibwa nti, “Abo abatategeezebwanaga bimufaako baliraba, n'abo abatawulirangako balitegeera.”

Pawulo Ategeka Okukyalira Ruumi

²² Kyennava nziyizibwanga ennyo okujja gye muli; ²³ naye kaakano nga bwe sikyalina kifo mu bitundu by'eno, ate nga maze emyaka mingi nga njagala okujja gye muli, nsubira okujjaye, ²⁴ bwe ndiba nga ndaga mu Esupaniya. Kubanga nsuubira okubalaba nga mpitayo, n'oluvannyuma munnyambe okuva eyo ndyoke ntuukirize ekitundu ekisooka. ²⁵ Naye kaakano ndaga e Yerusalemi okuweereza abatukuvu. ²⁶ Ab'omu Makedoniya ne mu Akaya baasanyuka okuwaayo ku byabwe eri abatukuvu abaavu ab'omu Yerusalemi. ²⁷ Baasanyuka era balina ebbanja gye bali, kubanga

^I Iruliko: mu biro bino y'ensi ya Yugosiloviya mu nsi z'Ebulaaaya

ng'Abaamawanga bwe baagabana ku bintu eby'omwoyo okuva gye bali, n'Abaamawanga nabo basaanye okubaweereza mu bintu eby'omubiri. ²⁸ Noolwekyo bwe ndimaliriza ekyo ne mbakwasa ekibala ekyo, ndiyitira ewammwe nga njenda Esupaniya. ²⁹ Era mmanyi nga bwe ndijja gye muli, ndijja n'omukisa gwa Kristo mu bujuvu.

³⁰ Kaakano mbakuutira abooluganda, mu Mukama waffe Yesu Kristo ne mu kwagala kw'Omwoyo, okufubiranga awamu nange, nga munsabira eri Katonda, ³¹ mpone abo abajeemu mu Buyudaaya, n'obuweereza bwange busiimibwe abatukuvu mu Yerusalemi, ³² ndyoke nsobole okujja gye muli olw'okwagala kwa Katonda, okuwummulira awamu nammwe, nga ndi musanyufu. ³³ Kale kaakano Katonda ow'emirembe, abeerenga nammwe mwenna. Amiina.

Okulamusa

16 Kaakano mbanjulira Foyibe mwannyinaffe, era omuweereza w'ekkanisa ^{II} ey'omu Kenkereya.

² Mumwanirize mu Mukama waffe, nga bwe kigwanidde abatukuvu, era muyimirire naye nga mumuyamba mu nsonga yonna gye yeetaaga, kubanga naye yennyini yayamba bangi era nange kennyini.

³ Mundabire Pulisikira ne Akula, bwe tukola omulimu mu Kristo Yesu, ⁴ abeewaayo wakiri okutemwako emitwe olw'obulamu bwange, era si beebaza bokka wabula n'Ekkanisa z'Abamawanga zonna.

⁵ Mutuuse okulamusa kwange eri abo bonna abakunjaana ng'ekkanisa mu maka gaabwe.

Mundabire mukwano gwange omwagalwa Epayineeto, kye kibala eky'olubereberye eky'omu Asiya eri Kristo.

⁶ Mundabire Maliyamu eyabakolera ennyo.

⁷ Mundabire Anduloniiko ne Yuniya ab'ekika kyange, abaasibibwa awamu nange mu kkomera, era bassibwamu nnyo ekitiibwa abatume era be bansooka okubeera mu Kristo.

⁸ Mundabire Ampuliyaato omwagalwa wange mu Mukama waffe.

⁹ Mundabire Ulubano, mukozi munnaffe mu Kristo, n'omwagalwa waffe Sutaku.

¹⁰ Mundabire Apere, asiimibwa mu Kristo.

Mundabire n'ab'omu nnyumba ya Alisutobulo.

¹¹ Mundabire Kerodiyoni muganda wange.

Mundabire ab'omu nnyumba ya Nalukiso.

¹² Mundabire Terufayina ne Terufoosa, abaakola ennyo omulimu gwa Mukama waffe.

Mundabire Perusi omwagalwa eyakola ennyo omulimu mu Mukama waffe.

¹³ Mundabire Luufo Mukama gwe yalonda, era ne nnyina ali nga mmange.

^{II} Foyibe yali mudiikoni mu kkanisa eyo

¹⁴ Mundabire Asunkulito ne Felegoni, ne Kerume, ne Patuloba, ne Keruma era n'abooluganda abali nabo.

¹⁵ Mundabire Firologo ne Yuliya, ne Nerewu ne mwannyina, ne Olumpa n'abatukuvu bonna abali awamu nabo.

¹⁶ Mulamusagane n'okunywegera okutukuvu. Ekkanisa zonna eza Kristo, zibalamusizza.

Ebisembayo

¹⁷ Noolwekyo mbakuutira abooluganda mwegen-derezenga abo abaleeta enjawukana, n'eby'esittaza ebikontana n'okuyigiriza kwe mwayiga, era mubakubenga amabega. ¹⁸ Kubanga abantu ng'abo tebaweereza Mukama waffe Yesu, wabula embuto zaabwe. Bakozesa ebigambo ebirungi eby'okuwaanawaana nga balimbalimba emitima gy'abanafu. ¹⁹ Kubanga amawulire ag'okuwulira kwammwe gaabuna mu bantu bonna, kyenvudde mbasanyukira. Naye njagala mubenga bagezi mu kukola obulungi, era abalongoofu abeewala ekibi.

²⁰ Kaakano Katonda ow'emirembe ajja kubetentera Setaani wansi w'ebigere byammwe, mangu.

Ekisa kya Mukama waffe Yesu kibeerenga nammwe.

²¹ Timoseewo mukozi munnange, ne Lukiyo ne Ya-sooni wamu ne Sosipateri, baganda bange, babatimidde.

²² Nange Terutiyo ^I awandiika ebbaluwa eno, mbatimidde mu Mukama waffe.

²³ Gaayo ^{II} ansuza, n'ekkanisa yonna babalamusizza. Mundabire Erasuto omuwanika w'ekibuga, ne Kwaluto muganda we.

²⁴ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe mwenna. Amiina.

Pawulo Abasiibula n'Okusaba

²⁵ Kaakano eri oyo ayinza okubanyweza ng'enjiri yange n'okubuulira mu Kristo Yesu bwe biri, ng'ekyama ky'okubikkulirwa eby'ebiro eby'emirembe n'emirembe ebyasirikirwa, bwe kiri, ²⁶ kaakano nga bannabbi bwe baayogerera mu byawandiikibwa, ng'ekiragiro kya Katonda ataggwaawo bwe kiri, olw'okugonda mu kukkiriza eri Abaamawanga bonna abaamanyibwa, ²⁷ Katonda omu yekka ow'amagezi, agulumizibwenga ku bwa Yesu Kristo, emirembe n'emirembe. Amiina.

^I Terutiyo ye yakubanga tayipu nga Pawulo awandiika ebbaluwa ze ^{II} Gaayo yandiba Gaayo ow'omu 1Ko 1:14, Pawulo gwe yabatiza

1 Abakkolinso

1 Nze Pawulo eyayitibwa okuba omutume wa Yesu Kristo olw'okwagala kwa Katonda, ne Sossene ^I owooluganda ^{II}, ² tuwandiiikira ekkanisa ya Katonda eri mu Kkolinso n'eri abo abaatukuzibwa mu Kristo Yesu, abayitibwa abatukuvu, n'abo bonna abakoowoola erinnya lya Mukama waffe Yesu Kristo mu buli kifo, owaabwe era owaffe; ³ ekisa kibe ku mmwe n'emirembe egiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Kristo.

Okwebaza

⁴ Nneebaza Katonda wange bulijjo ku lwammwe, olw'ekisa kya Katonda ekyabaweebwa mu Kristo Yesu, ⁵ mu ye mwagaggawazibwa mu buli kintu, ne mu kwogera kwonna, era ne mu kutegeera kwonna, ⁶ era ng'obujulirwa bwa Kristo bwe bwakakasibwa mu mmwe, ⁷ muleme kubaako kye mwetaaga mu kirabo kyonna, nga mulindirira okubikkulirwa kwa Mukama waffe Yesu Kristo. ⁸ Era oyo y'alibanyweza ku nkomerero, nga temuliiko kya kunenyezebwa ku lunaku lwa Mukama waffe Yesu Kristo. ⁹ Katonda mwe-sigwa, oyo eyabayita mu kussekimu okw'Omwana we Yesu Kristo Mukama waffe.

¹⁰ Kaakano mbeegayirira abooluganda, mu Iinnya lya Mukama waffe Yesu Kristo, mukkiriziganyenga mwekka na mwekka muleme okwawukananga. Naye mube n'omutima gumu n'endowooza emu. ¹¹ Abooluganda, ab'ewa Kuloowe bannyinnyonnyola nti mu mmwe mulimu ennyombo. ¹² Kye njamba kye kino nti buli omu ku mmwe agamba nti nze ndi wa Pawulo, nze ndi wa Apolo, nze ndi wa Keefa, nze ndi wa Kristo.

¹³ Kale Kristo ayawuliddwamu? Pawulo yakomererwa ku musaalaba ku lwammwe? Oba mwabatizibwa mu linnya lya Pawulo? ¹⁴ Neebaza Katonda kubanga nze sibatizanga muntu n'omu ku mmwe okuggyako Kulisupo ne Gaayo. ¹⁵ Noolwekyo si kulwa nga wabawo agamba nti mwabatizibwa mu linnya lyange.

¹⁶ Naye nzijukira nga nabatiza ab'omu nnyumba ya Suteefana, naye sirowooza nga nabatiza omuntu omulala yenna. ¹⁷ Kristo teyantuma kubatiza wabula yantuma kubuulira Njiri. Era sigibuulira mu magezi ga bigambo bugambo, si kulwa ng'omusaalaba gwa Kristo gumalibwamu amaanyi gaagwo.

^I Sossene alabika okuba nga ye mukulembeze w'ekkujjaanairo ayogerwako mu Bik 18:17 ^{II} owooluganda kitegeeza mukkiriza munnange

Kristo Amagezi n'Amaanyi ga Katonda

¹⁸ Ekigambo ky'omusaalaba kya busirusiru eri abo abazikirira naye eri ffe abaalokolebwa ge maanyi ga Katonda. ¹⁹ Kubanga kyawandiikibwa nti, "Ndizikiriza amagezi g'abagezi, ne nzigyawo okumanya kw'abayivu."

²⁰ Kale omugezi aluwa? N'omuwandiiisi aluwa? Omuwakanyi w'omulembe guno aluwa? Katonda teyafuula amagezi ag'ensi eno okuba obusirusiru?

²¹ Kubanga Katonda, mu magezi ge, yalaba ng'ensi teyinza kumumanya ng'eyita mu kutegeera kwayo. Katonda kyeyava asiima okuyita mu busirusiru bw'okubuulira Enjiri okulokola abakkiriza. ²² Kubanga Abayudaaya banoonya bubonero, Abayonaani bo ne banoonya amagezi, ²³ naye ffe tubuulira Kristo eyakomererwa. Eri Abayudaaya nkonge, eri Abaamawanga busirusiru, ²⁴ naye eri abaayitibwa, Abayudaaya n'Abamawanga, Kristo ge maanyi ga Katonda, era amagezi ga Katonda. ²⁵ Kubanga obusirusiru bwa Katonda businga amagezi g'abantu, n'obunafu bwa Katonda businga abantu amaanyi.

²⁶ Kubanga mulabe okuyitibwa kwammwe abooluganda, bangi ku mmwe temwali bagezi mu mubiri, era nga bangi temuli b'amaanyi, era nga bangi temwazaalibwa nga muli ba kitiibwa. ²⁷ Naye Katonda yalonda ebisirusiru eby'ensi, akwase abagezi ensonyi; era Katonda yalonda ebinafu eby'ensi, akwase ab'amaanyi ensonyi, ²⁸ era n'alonda abakopi ab'ensi n'abo abanyoomebwa; era n'ebitaliwo alyoke aggyewo ebiriwo, ²⁹ waleme kubaawo muntu n'omu eyeenyumiriza mu maaso ga Katonda. ³⁰ Kyokka ku bw'oyo muli mu Kristo Yesu, eyafuuka amagezi gye tuli okuva eri Katonda, bwe butuukirivu, n'okutukuzibwa, n'okununulibwa, ³¹ nga bwe kyawandiikibwa nti eyeenyumiriza yeenyumirizenga mu Mukama waffe.

2 Bwe najja gye muli abooluganda sajja gye muli na bumanyirivu mu kwogera wadde amagezi nga nangirira ekyama kya Katonda gye muli. ² Kubanga nasalawo obutamanya kintu kyonna mu mmwe wabula Yesu Kristo oyo eyakomererwa. ³ Bwe nnali nammwe nnali munafu, nga ntya era nga nkankana nnyo. ⁴ Era okubuulira kwange n'okuyigiriza tebyali mu bigambo bya magezi ebisendasenda, naye byali mu maanyi ne Mwoyo Mutukuvu, ⁵ okukkiriza kwammwe kuleme kuba kw'amagezi ga bantu wabula kwesigame ku maanyi ga Katonda.

Amagezi ga Katonda

⁶ Naye eri abo abakulu mu mwoyo, twogera eby'amagezi agatali ga mu mulembe guno, wadde ag'abafuzi ab'omu mulembe guno abaggwaawo. ⁷ Wabula twogera eby'amagezi ga Katonda, agatamanyiddwa era agakisibwa, Katonda bye yateekateeka edda n'edda olw'ekitiibwa kyaffe; ⁸ tewali n'omu ku bafuzi ab'omulembe guno abaagategeera, kubanga singa baamanya tebandikomeredde Mukama ow'ekitiibwa. ⁹ Naye nga bwe kyawandiikibwa nti, "Eriiso bye litalabangako, n'okutu bye kutawulirangako, n'omutima gw'omuntu kye gutorialwoozangako Katonda bye yategekera abo abamwagala." ¹⁰ Naye ffe Katonda yabitu bikkulira mu Mwoyo, kubanga Omwoyo anoonyereza ebintu byonna, n'eb'omunda ennyo ebya Katonda. ¹¹ Kubanga muntu ki ategeera eby'omuntu omulala okuggyako omwoyo w'omuntu oyo ali mu ffe? Noolwekyo n'ebintu bya Katonda tewali abimanyi okuggyako Omwoyo wa Katonda. ¹² Era kaakano ffe tetwafuna mwoyo wa ku nsi, wabula Omwoyo eyava eri Katonda, tulyoke tumanye ebintu Katonda bye yatuwa obuwa, ¹³ era ne mu bigambo bye twogera so si mu kuyigirizibwa okw'amagezi g'abantu, naye mu bigambo Omwoyo by'ayigiriza, ebintu eby'Omwoyo nga bikwatagana n'eb'Omwoyo. ¹⁴ Omuntu obuntu tasobola kufuna bintu bya Mwoyo wa Katonda, kubanga busirusiru gy'ali, era tasobola kubimanya, kubanga bikeberwa Mwoyo. ¹⁵ Naye omuntu ow'Omwoyo akebera ebintu byonna, naye tewali n'omu amukebera. ¹⁶ "Kubanga ani eyali ategedde okulowooza kwa Mukama, era ani alimulagira? Kyokka ffe tulina endowooza ya Kristo."

Okwawukana mu Kkanisa

3 Nange abooluganda ssaasobola kwogera nammwe ng'ab'omwoyo, naye nayogera nammwe ng'ab'omubiri era ng'abaana abawere mu Kristo. ² Nabanywesa mata so si mmere enkalubo, kubanga mwali temunnagisobola. Naye era ne kaakano temunnagisobola, ³ kubanga mukyafugibwa mubiri. Naye obanga mukyalimu obuggya n'ennyombo, temufugibwa mubiri era temutambula ng'abalina empisa z'abantu obuntu? ⁴ Kubanga omuntu yenna bw'agamba nti, "Nze ndi wa Pawulo," n'omulala nti, "Nze ndi wa Apolo," olwo temuba ng'abantu obuntu? ⁵ Kale Apolo ye ani? Ne Pawulo ye ani? Baweereza buweereza ababakkirizisa, nga Mukama bwe yawa buli omu. ⁶ Nze nasiga, Apolo n'afukirira, kyokka Katonda ye yakuza. ⁷ Kale bwe kityo oyo asiga n'oyo afukirira si be bakulu wabula Katonda akuza. ⁸ Oyo asiga kaakano n'oyo afukirira bali bumu, era buli omu aliweebwa em-

peera ye okusinziira ku mulimu gw'aliba akoze.

⁹ Kubanga ffe tuli bakozi abakolera awamu ne Katonda, ate mmwe muli nnimiro ya Katonda, muli nnyumba ya Katonda.

¹⁰ Okusinziira ku kisa kya Katonda ekya mpeebwa, ng'omuzimbi ow'amagezi, nazimba omusingi, kaakano omulala aguzimbako. Naye buli aguzimbako yeegenderenzenga bw'aguzimbako. ¹¹ Kubanga tewali n'omu ayinza kuteekawo musingi mulala okuggyako ogwo ogwateekewawo, ye Yesu Kristo. ¹² Naye Omuntu bw'aguzimbisaako ezaabu, effeeza, n'amayinja ag'omuwendo n'emiti, n'essubi, oba ebisasiro; ¹³ omulimu gwa buli omu gulirabibwa, kubanga omuliro guligwolesa ku lunaku olwo, era omuliro ogwo gwe gulyoreka omulimu gwa buli omu nga bwe guli. ¹⁴ Omuntu kye yazimba ku musingi ogwo bwe kirisigalawo, aliweebwa empeera. ¹⁵ Naye omulimu gw'omuntu yenna bwe gulyokebwa omuliro, alifiirwa, kyokka ye yennyini alirokolebwa, naye ng'ayita mu muliro.

¹⁶ Temumanyi nti mmwe muli yeekaalu ya Katonda era nga Omwoyo wa Katonda abeera mu mmwe?

¹⁷ Omuntu yenna azikiriza Yeekaalu ya Katonda, Katonda alizikiriza omuntu oyo; kubanga Yeekaalu ya Katonda ntukuvu, ye mmwe.

¹⁸ Omuntu yenna teyeerimbalimbanga; omuntu yenna bwe yeerowoozanga okuba omugezi mu mmwe mu mirembe gino afuukenga musirusiru alyoke abeere omugezi. ¹⁹ Kubanga amagezi ag'ensi eno, bwe busirusiru eri Katonda. Kubanga kyawandiikibwa nti, "Akwatira abagezi mu nkwe zaabwe." ²⁰ Era kyawandiikibwa nti, "Mukama amanyi ng'ebirowoozo by'abagezi temuli nsa." ²¹ Noolwekyo waleme kubaawo muntu n'omu yeenyumiririza mu bantu, kubanga byonna byammwe, ²² oba Pawulo oba Apolo oba Keefa oba nsi, oba bulamu, oba kufa, oba bintu ebya kaakano, oba ebijja, byonna byammwe, ²³ nammwe muli ba Kristo, ne Kristo wa Katonda.

Abatume ba Kristo

4 Omuntu asaanidde atulabe ng'abaweereza ba Kristo era abawanika b'ebyama bya Katonda. ² Ate era omuwanika kimugwanira okuba omuntu omwesigwa. ³ Naye gye ndi ekyo kintu kitono nnyo mmwe okunsalira omusango oba omuntu yenna ku lunaku olw'okusalirako omusango; nange ssesalira musango. ⁴ Kubanga nze seemanyiiko nsonga yonna, wabula ekyo tekimpeesa butuukirivu, naye ansalira omusango ye Mukama waffe. ⁵ Noolwekyo temusalanga musango ekiseera nga tekinnatuuka okutuusa Mukama waffe lw'alijja, alimulisa ebyakwekebwa eby'ekizikiza, n'ayolesa n'ebigendererwa by'omutima, buli muntu n'alyoka atendebwa Katonda. ⁶ Kaakano abooluganda ebintu ebyo mbigeredde ku nze ne ku Apolo ku lwammwe, mulyoke muyigire ku

ffe obutasukkanga ku byawandiikibwa, omuntu omu alemenga okwegulumiza ng'anyooma omulala. ⁷ Kubanga ani akwawula? Era mulina kye mutaaweebwa? Kale obanga ddala mwaweebwa, kiki ate ekibenyumirizisa ng'abataakifuna? ⁸ Mwakkuta dda n'okugaggawala ne mugaggawala, era ne mufuuka bakabaka awatali ffe; naye nandyagadde mufuuke bakabaka, naffe tulyoke tufuukire wamu bakabaka nammwe. ⁹ Kubanga ndowooza nga ffe abatume, Katonda yatuteeka ku nkomerero ng'abasibe abalindirira okuttibwa, kubanga twafuulibwa ekyerolerwa eri ensi, eri bamalayika n'eri abantu. ¹⁰ Tuli basirusiru ku bwa Kristo, naye mmwe muli bagezi mu Kristo; Ffe tuli banafu naye mmwe muli ba maanyi! Mmwe muli ba kitiibwa naye ffe tunyoomebwa. ¹¹ Era ne mu kiseera kino tulumwa enjala n'ennyonta nga tetulina na kyakwambala, tukubibwa era tubungeeta bubungeesi. ¹² Tutegana nga tukola emirimu n'emikono gyaffe; tusabira emikisa abo abatukolimira; bwe tuyigganyizibwa tugumiikiriza; ¹³ abo abatuvuma tubaddamu ne gonjebwa. Era n'okutuusa kaakano tuli ng'ebisooto mu bigere era tuli ng'ebisaaniiko.

¹⁴ Siwandiika bintu bino lwa kubaswaza naye lwa kubabuulirira ng'abaana bange abaagalwa. ¹⁵ Kubanga newaakubadde mulina abalala nkumi na nkumi ababayigiriza ebya Kristo, naye mujjukirenga nga mulina bakitammmwe batono. Kubanga nze mbazaala mu Kristo olw'enjiri. ¹⁶ Noolwekyo mbongeramu amaanyi mulabire ku nze. ¹⁷ Kyennava mbatumira Timoseewo omwana wange omwesigwa era omwagalwa mu Mukama waffe, anaabajjukizanga ebyo bye ngoberera mu Kristo Yesu nga bwe njigiriza wonna wonna mu buli Kkanisa.

¹⁸ Naye waliwo abamu mu mmwe abeekuluntaza nga balowooza nti sigenda kujja gye muli. ¹⁹ Naye nzija mangu, Mukama bw'anaasiima ndyoke mmanyemaanyi g'abo abeekuluntaza so si mu bigambo obugambo. ²⁰ Kubanga obwakabaka bwa Katonda tebuli mu kwogera bwogezi, wabula mu maanyi. ²¹ Kiruwa kye mwagala? Nzije n'omuggo, oba nzije na kwagala n'omwoyo ogw'obuwombeefu?

Okugoba Owooluganda ow'Empisa Embi

⁵ Twategeezebwa nga mu mmwe mulimu obwenzi, ate obwenzi obutali na mu baamawanga, kubanga omuntu atwala muka kitaawe n'amufuula mukazi we. ² Mwekuluntazizza mu kifo ky'okwe-wombeeka. Oyo akola ekikolwa ng'ekyo eky'okwekuluntaza, tasaanye kuggyibwamu mu mmwe? ³ Nze newaakubadde nga siri eyo nammwe mu mubiri, naye nga bwe ndi nammwe mu mwoyo, omuntu eyakola ekyo mmaze okumusalira omusango okumusinga. ⁴ Mu linnya lya Mukama waffe Yesu, mukunjaane nga nange ndi nammwe mu mwoyo n'amaanyi ga Mukama waffe Yesu nga gali nammwe. ⁵ Omuntu ng'oyo

mumuweeyo eri Setaani omubiri gwe guzikirizibwe, omwoyo gwe gulyoke gulokolebwe ku lunaku lwa Mukama waffe.

⁶ Okwenyumiriza kwammwe si kulungi. Temumanyi ng'ekizimbulukusa ekitono kizimbulukusa ekitole kyonna? ⁷ Muggyeemu ekizimbulukusa eky'edda, mulyoke mubeere ekitole ekiggya, nga temuliimu kizimbulukusa; kubanga Kristo ye ndiga eyaweebwayo ng'ekiweebwayo eky'Okuyitako ku lwaffe. ⁸ Noolwekyo tulye embaga si na kizimbulukusa eky'edda, newaakubadde ekizimbulukusa eky'ettima n'ekibi, naye tugirye n'omugaati ogutaliimu kizimbulukusa nga gulimu obulongoofu n'amazima.

⁹ Mbawandiikira nga mbalabula obutegattanga na benzi, ¹⁰ so si okwewala abenzi ab'ensi eno, oba aboomululu, oba abakumpanya, oba abasinza bakatonda abalala, kubanga kyandibagwanidde mmwe okuva mu nsi. ¹¹ Naye kaakano mbawandiikira nga mbategeeza nti mwewale omuntu yenna ayitibwa owooluganda ng'ate mwenzi, owoomululu, asinza bakatonda abalala, oba omuvumi, oba omutamiiivu oba omukumpanya. Ab'engeri eyo n'okulya temulyanga nabo.

¹² Kale nze nfaayo ki okusalira ab'ebweru omusango? Lwaki sisalira abo abali mu mmwe? ¹³ Naye ab'ebweru Katonda ye abasalira. Omubi oyo ali mu mmwe mumuggyeemu.

⁶ Omuntu yenna mu mmwe bw'aba n'ensonga ne munne, agitwala eri abatali batuukirivu oba eri abatukuvu? ² Oba temumanyi ng'abatukuvu be balisalira ensi omusango? Kale obanga mmwe mulisalira ensi omusango, temusobola kusala nsonga ntono eziri mu mmwe? ³ Temumanyi nga ffe tulisalira bamalayika omusango, okwo nga totaddeeko bintu bya mu bula mu bunu? ⁴ Kale bwe muba n'ensonga lwaki muzitwala mu abo abanyoomebwa ekkkanisa ne mubalonda okuba abalamuzi? ⁵ Njagala kubakwasa nsanyi; ddala mu mmwe temuli muntu n'omu alina magezi asobola okusala ensonga wakati w'abooluganda? ⁶ Naye owooluganda ayinza okuwoza n'owooluganda mu maaso g'abatali bakkiriza?

⁷ N'okuwozanyana mwekka na mwekka kiraga nti muli mu kabi. Lwaki obutamala gakolwanga bubu? Lwaki obutamala galyazaamaanyizibwanga? ⁸ Naye musobya baganda bammwe ne mubalyazaamaanya. ⁹ Oba temumanyi ng'abatali batuukirivu tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda? Temulimbibwanga. Abakaba, newaakubadde abasinza bakatonda abalala, newaakubadde abenzi, newaakubadde abasajja abeeyisa ng'abakazi, newaakubadde abalya ebisiyaga, ¹⁰ newaakubadde ababbi, newaakubadde aboomululu, newaakubadde abatamiivu, newaakubadde abajerega, newaakubadde abanyazi tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda. ¹¹ Era abamu ku mmwe

I bamalaaya abasajja n'abasajja abalyanga ebisiyaga baali banga mu nsi ya Buyonaani ne mu Baruumi

mwali nga bo, naye ebibi byammwe byanaazibwa era mwatukuzibwa era mwaweebwa obutuukirivu mu linya lya Mukama waffe Yesu Kristo n'Omwoyo wa Katonda waffe.

Ekibi eky'Obwenzi

¹² Ebintu byonna nzikirizibwa okubikola, mu mateeka, naye byonna tebinsanira. Ebintu byonna nzikirizibwa okubikola naye sigenda kufugibwa kintu na kimu. ¹³ Ebyokulya bya lubuto, n'olubuto lwa byakulya. Naye byombi Katonda alibizikiriza. Omubiri si gwa bwenzi, naye gwa Mukama. ¹⁴ Era Katonda eyazuukiza Mukama waffe alituzuukiza olw'amaanyi ge. ¹⁵ Temumanyi ng'emibiri gyammwe bitundu bya Kristo? Ate nzirire ebitundu bya Kristo mbifuule eby'omwenzi? Kikafu uwe. ¹⁶ Oba temumanyi nti omuntu yenna eyeegatta n'omwenzi, emibiri gyammwe gifuuka gumu? Kubanga kigambibwa nti, "Bombi balifuuka omubiri gumu." ¹⁷ Naye eyeegatta ne Mukama waffe bafuuka omu mu mwoyo.

¹⁸ Mudduke obwenzi. Buli kibi omuntu ky'akola kiba ku mubiri, naye ayenda akola ekibi ku mubiri gwe ye yennyini. ¹⁹ Oba temumanyi ng'omubiri gwammwe ye Yeekaalu ya Mwoyo Mutukuvu Katonda gwe yabawa, era n'emibiri gyammwe si gyammwe ku bwammwe? ²⁰ Kubanga mwagulibwa na muwendo, noolwekyo emibiri gyammwe gigulumizenga Katonda.

Obufumbo

7 Kaakano ku bintu bye mwampandiikira, kirungi omusajja obutakwatanga ku mukazi. ² Naye olw'ebikolwa eby'obwenzi, buli musajja abeerenga ne mukazi we; era na buli mukazi abeerenga ne bba. ³ Omusajja atekwa okutuukirizanga eby'obufumbo byonna eri mukazi we era n'omukazi bw'atyo. ⁴ Kubanga omukazi bw'afumbirwa aba takyafuga mubiri gwe ye wabula bba, era n'omusajja bw'atyo aba takyafuga mubiri gwe ye wabula mukazi we y'aba agulinako obuyinza. ⁵ Buli omu alemenga okumma munne wabula nga mulagaanye ekiseera mulyoke mufune ebbanga ery'okusabiramu n'oluvannyuma muddinjanenga, Setaani aleme okubasuula olw'obuteefuga bwammwe. ⁶ Naye kino nkyogera mu ngeri ya kukkiriziganya so si mu ngeri ya kuwa kiragi. ⁷ Nandyagadde buli omu abeere nga nze; naye buli muntu alina ekirabo ekikye ku bubwe ekiva eri Katonda, omu mu ngeri emu n'omulala mu ngeri endala.

⁸ Naye njogera eri abo abatannawasa ne banamwandu; kirungi okusigala nga bwe bali, era nga nze bwe ndi. ⁹ Naye bwe baba tebasobola kwefuga bafumbirwe, oba bawase, kubanga okufumbiranganwa kisinga okwakiranga okw'okwegomba.

¹⁰ Naye abafumbo mbawa etteeka eriva eri Mukama waffe: omukazi tanobanga ku bba. ¹¹ Singa baawukana, omukazi atekwa kubeerera awo, oba si

ekyo addeyo ewa bba basonyiwagane; n'omusajja tagobanga mukazi we.

¹² Abalala njogera gye bali kubanga si tteeka eriva eri Mukama waffe, naye mbagamba nti owooluganda bw'abeera n'omukazi atali mukkiriza ng'ayagala okubeera naye, tamugobanga. ¹³ Era omukazi omukkiriza alina bba atali mukkiriza naye ng'amwagala, tamuvangako. ¹⁴ Kubanga omusajja atali mukkiriza ayinza okufuulibwa omukkiriza ng'ayambibwa mukyala we omukkiriza, oba omukyala atali mukkiriza ayinza okufuulibwa omukkiriza ng'ayambibwa bba omukkiriza. Kubanga bwe kitaba ekyo abaana bammwe banditwaliddwa ng'abatali balongoofu naye ku lw'ekyo abaana bammwe baba balongoofu. ¹⁵ Kyokka oyo atali mukkiriza bw'ayagala okwawukana, baawukane; mu nsonga eyo omusajja omukkiriza oba omukyala taasibwenga mu ekyo, kubanga Katonda ayagala abaana be okubeera n'eddembe. ¹⁶ Ggwe omukazi omukkiriza omanyi otya ng'olirokola balo? Oba ggwe omusajja omukkiriza omanyi otya ng'olirokola mukazi wo?

¹⁷ Buli omu abeere mu bulamu Mukama bwe yamuwa, era Katonda mwe yamuyitira mw'abatambuliranga. Ekyo ky'ekiragi kye mpa ekkansa zonna. ¹⁸ Eyayitibwa ng'amaze okukomolebwa aleme kugamba nti ssinga teyakomolebwa, n'oyo eyakkiriza nga si mukomole aleme kufaayo ku kukomolebwa. ¹⁹ Kubanga okukomolebwa si kintu era obutakomolebwa si kintu, wabula ekikulu kwe kukwata amateeka ga Katonda. ²⁰ Buli omu abeerenga mu kuyitibwa Katonda kwe yamuyitiramu. ²¹ Oba nga wayitibwa ng'oli muddu ekyo kireme okuba ekikulu; naye bw'oba ng'ofunye omukisa okufuuka ow'eddembe, gukoze. ²² Kubanga eyayitibwa Mukama nga muddu, Mukama yamufuula wa ddembe, n'oyo eyali ow'eddembe yafuuka mudu wa Kristo. ²³ Mwagulibwa na muwendo noolwekyo temufuukanga baddu ba bantu. ²⁴ Kale abooluganda, buli kifo kyonna omuntu yenna ky'alimu, mwe yayitirwa abeere mu ekyo.

Abatali Bafumbo ne Bannamwandu

²⁵ Naye ku ky'abatafumbirwanga wadde okuwasa, sirina kiragi kiva eri Mukama wabula Mukama mu kusaasira kwe yampa amagezi agayinza okwesigibwa kwe nnaasinziira okubawa ekirowoozo kyange. ²⁶ Kino nkirowooza nga kirungi, olw'embeera eya kaakano, nga kirungi omuntu okusigala nga bw'ali. ²⁷ Obanga oli mufumbo tosaanye kwawukana na munno. Naye obanga wayawukana n'omukazi, tonoonya wa kuwasa. ²⁸ Kyokka omusajja bw'awasa aba tayonoonye, era n'embeerera bw'afumbirwa naye aba tayonoonye. Wabula abafumbo, obufumbo bujja kubaleetera emitawaana gye nandiyagadde mwewale.

²⁹ Naye kino kye mbategeza abooluganda nti ekiseera kiyimpawadde. Noolwekyo abo abalina

abakazi babe ng'abatabalina. ³⁰ N'abo abakaaba babe ng'abatakaaba, n'abo abasanyuka babe ng'abatasanyuka. N'abo abagula ebintu babe ng'abatalina kintu kye bayita kyabwe. ³¹ Era n'abo abakozesa eby'oku nsi kuno bireme okubamalamu ennyo, kubanga ensi eya kaakano eggwaawo.

³² Naye kye mbagaliza mmwe bwe buteraliikirira. Omusajja atali mufumbo yeemalira ku bya Mukama, engeri gy'asanyusa Mukama. ³³ Naye omufumbo yeeraliikirira bya nsi, nga bw'anaasanyusa mukazi we; ³⁴ aba yeesazeemu, ng'atta aga n'aga. N'omukazi atali mufumbo n'embeerera bafaayo ku bintu bya Mukama, babeerenga batukuvu mu mubiri ne mu mwoyo. Naye omukazi omufumbo yeeraliikirira bya mu nsi, engeri gy'anaasanyusaamu bba. ³⁵ Bino mbyogera olw'okubagasa, so si kubaziyiza kuwasa na kufumbirwa. Kubanga njagala musobole okuweereza Mukama nga tewali birala bibaziyiza okweweerao ddala.

³⁶ Omusajja bw'allowooza nti aba teyeyisizza bulungi eri omuwala oyo gw'ayogereza bw'atamuwasa, bwe bafumbiriganwa, aba tayonoonye. ³⁷ Naye oyo asobola okwefuga ng'alina omutima omunywevu, n'asalawo awatali kuwalirizibwa nti omuwala tajja kumuwasa, aba asazeewo bulungi. ³⁸ Kale oyo awasa omuwala gw'ayogereza aba akoze bulungi, naye oyo atamuwasa y'aba asinze okukola obulungi.

³⁹ Omukazi omufumbo abeera kitundu kya bba, bba bw'aba akyali mulamu. Naye bba bw'afa olwo ayinza okufumbirwa omusajja omulala gw'ayagala, kyokka omusajja oyo atekwa kuba mu Mukama waffe yekka. ⁴⁰ Naye nze ndowooza nti alina omukisa oyo singa taddayo kufumbirwa. Era ndowooza nga nange nnina Omwoyo wa Katonda.

Ebiweereddwayo eri Bakatonda Abalala

8 Kale ku nsonga ey'okuwaayo ssaddaaka eri bakatonda abalala: tumanyi nti byonna tubitegeera. Naye okwerowooza nti tumanyi kuleeta okwekuluntaza naye okwagala kuzimba. ² Omuntu allowooza nti amanyi, aba alaga nga bw'atannamanya era nga bwe kimugwanira okumanya. ³ Naye oyo ayagala Katonda amanyibwa Katonda.

⁴ Kale ku nsonga eno ey'okulya ebiweereddwayo eri bakatonda abalala, tumanyi bakatonda abalala bwe bataliimu nsa. Era tumanyi nga waliwo Katonda omu yekka, tewali mulala. ⁵ Waliwo abayitibwa bakatonda abali mu ggulu ne ku nsi newaakubadde nga waliwo bakatonda bangi n'abaami bangi. ⁶ Kyokka ffe tumanyi nga waliwo Katonda omu yekka, ye Kitaffe, era ye yatonda ebintu byonna, era naffe tuli mu ye, era nga waliwo Mukama omu ye Yesu Kristo, ebintu byonna mwe byayita okutondebwa, era mu ye mwe tuyita okufuna obulamu.

⁷ Kyokka kino abamu tebakimanyi. Obulamu bwabwe bwonna bwamanyiira okulowooza nti bakatonda

abalala balamu ddala, era nga n'ebiwewayo ebyo biweewayo eri bakatonda ddala. Kaakano bwe balya emmere eyo eyonoona emyoyo gyabwe, kuba minafu, beeyonoona bokka. ⁸ Naye emmere si yeetuleetera okusiimibwa Katonda. Bwe tutagiryatewaba kye tusubwa, era ne bwe tugiryatewaba kye twongerako.

⁹ Kyokka mwegendereze bwe muba mukozesa eddembe lyabwe eryo, si kulwa nga mwesittaza abo abanafu mu kukkiriza. ¹⁰ Kubanga ggwe amanyi, singa omunafu mu kukkiriza akulaba ng'olya mu ssabo lya bakatonda abalala, ekyo tekirimugumya okulya ebiweereddwayo eri bakatonda abalala. ¹¹ Kale owooluganda oyo omunafu, Kristo gwe yafiirira, azikirizibwe olw'okumanya kwo! ¹² Noolwekyo bwe mukola ekibi ku booluganda muba muleeta ekiwundu ku mwoyo gwabwe kubanga banafu, era muba mukola kibi eri Kristo. ¹³ Kale obanga kye ndya kyesittaza muganda wange, siryenga nnyama emirembe gyonna, nnemenga okwesittaza muganda wange.

Ebigwanira Omutume ne by'Ateekwa Okukola

9 Ssiri wa ddembe? Ssiri mutume? Ssaalaba Yesu Mukama waffe? Si mmwe bibala by'omulimu gwange mu Mukama waffe? ² Obanga ssiri mutume eri abalala, naye ndi mutume eri mmwe, kubanga mmwe kabonero k'obutume bwange mu Mukama waffe.

³ Ekyo ky'eky'okuwoza kyange eri abo abambulirizako. ⁴ Sirina buyinza kulya na kunywa? ⁵ Singa nnewasiza omukazi, siyinza kutambula naye mu njendo zange ng'abatume abalala ne Keefa ¹, ne baganda ba Mukama waffe bwe bakola? ⁶ Oba Balunabba nange, ffe ffekka ffe tusaana okwekolera?

⁷ Muserikale ki ali mu magye nga yeesasula empeera? Muntu ki eyalima ennimiro y'emizabbibu naye n'aziyizibwa okulya ku bibala byayo? Oba ani alunda ekisibo n'atanywa ku mata gaamu? ⁸ Ebyo mbyogera ku bwange ng'omuntu, etteeka nalyo si bwe ligamba? ⁹ Kubanga kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa nti, "Tosibanga mumwa gwa nte ewuula enjaano," Mulowooza Katonda afa ku bya nte zokka, ¹⁰ oba kino akyogera ku lwaffe? Kubanga kino kyawandiikibwa ku lwaffe, oyo alima mu kusuubira alime, n'oyo awuula asuubire okufuna ku bibala. ¹¹ Obanga ffe twabasigamu eby'omwoyo, tekiriba kya kitalo bwe tulikungula ebyammwe eby'omubiri? ¹² Kale obanga abalala bali na obuyinza ku mmwe, ffe tetusaanidde nnyo n'okusingawo? Kyokka ffe tetwabakaka kubitwa.

Naye tugumiikiriza byonna, tuleme okuziyiza Enjiri ya Kristo. ¹³ Temumanyi ng'abo abakola mu Yeekaalu baliisibwa bya Yeekaalu, era nga n'abo abaweereza ku kyoto bagabana bya ku kyoto? ¹⁴ Mu ngeri y'emu Mukama waffe yalonda abo ababuulira Enjiri baliisibwenga olw'Enjiri.

¹⁵ Kyokka nze siriiko na kimu ku ebyo kye nkozesez-zaako. Era ssawandiika bino ndyoke binkolerwe kubanga waakiri nze okufa okusinga okwenyumiriza kwange bwe kutaabeemu nsa. ¹⁶ Kubanga bwe mbuulira Enjiri sisobola kwenyumiriza, kubanga mpalirizibwa okugibuulira. Era ziba zinsanze bwe sigibuulira. ¹⁷ Kubanga bwe mbuulira Enjiri olw'okweyagalira, mbeera n'empeera, naye ne bwe mba nga ssaagala, nkikola lwa kubanga nakwasibwa omulimu ogwo. ¹⁸ Kale empeera yange y'eruwa? Empeera yange kwe kubuulira Enjiri nga sisasulwa era nga sibasaba nsasulwe olw'omulimu ogwo nga bwe nsaanidde.

¹⁹ Kubanga newaakubadde nga ndi wa ddembe eri abantu bonna, nfuuka omuddu wa bonna olw'okweyagalira, ndyoke ndeete bangi eri Kristo. ²⁰ Eri Abayudaaya nafuuka ng'Omuyudaaya ndyoke nsobole okubaleeta eri Kristo. N'eri abo abafugibwa amateeka nafuuka ng'afugibwa amateeka, newaakubadde nze nga ssifugibwa mateeka, ndyoke mbaleete eri Kristo. ²¹ Eri abo abatalina mateeka ga Katonda, nafuuka ng'atafugibwa mateeka, newaakubadde nga ssaaleka mateeka ga Katonda, naye nga ndi mu mateeka ga Kristo, n'abo abatalina mateeka ndyoke mbaleete eri Kristo. ²² Mu banafu nafuuka ng'omunafu ndyoke mbaleete eri Kristo. Eri abantu bonna nfuuse byonna, mu ngeri yonna ndyoke mbeeko beentusa ku kulokolebwa. ²³ Byonna mbikola olw'enjiri, era nange ndyoke nfunire wamu nabo ebiva mu Njiri eyo.

²⁴ Temumanyi nga mu mpaka ez'okudduka abo bonna abazeetabamu badduka, naye awangula ekirabo abeera omu? Kale nammwe muddukenga bwe mutyo nga mufubirira okuwangula ekirabo. ²⁵ Buli muzanyi eyeetaba mu mpaka atekwa okufuna okutendekebwa okw'amaanyi nga yeefuga mu bintu byonna. Ekyo bakikola balyoke bawangule engule eyonooneka. Naye ffe tulifuna engule eteyonooneka. ²⁶ Noolwekyo nziruka nga nnina kye njenderera. Sirwana ng'omuku bi w'ebikonde amala gawujja n'akuba ebbanga. ²⁷ Naye mbonereza omubiri gwange ne ngufuula omuddu wange, si kulwa nga mbuulira abalala Enjiri, ate nze nzennyini ne sisiimibwa.

Okulabula ku Bakatonda Abalala

10 Abooluganda, musaana mutegeere nga bajjajjaffe bonna baakulemberwa ekire, era bonna ne bayita mu nnyanja, ² bwe batyo bonna ne bakulemberwa Musa ne babatizibwa mu kire ne mu nnyanja. ³ Bonna baalyanga emmere y'emu ey'omwoyo, ⁴ era bonna baanywanga ekyokunywa kye kimu eky'omwoyo, kubanga bonna baanywanga mu lwazi olw'omwoyo olwabagobereranga era olwazi olwo yali Kristo. ⁵ Naye era abasinga obungi Katonda teyabasiima, bwe batyo ne bazikirizibwa mu ddungu.

⁶ Ebintu bino ebyabatuukako bitulabula obuteegomba bibi nga bo bwe baakola. ⁷ Temusinzanga bakaton-

da balala, ng'abamu ku bo bwe baali, ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, "Abantu baatuula okulya n'okunywa ne basituka ne bakola effujjo." ⁸ Tetusaana kubeera benzi ng'abamu ku bo bwe baali, abantu emitwalo ebiri mu enkumi ssatu ku bo ne bafa mu lunaku lumu. ⁹ Era tetusaana kukema Kristo ng'abamu ku bo bwe baakola, emisota ne gibazikiriza. ¹⁰ Era temwemulugunyanga ng'abamu ku bo bwe baakola, ne battibwa omuzikiriza.

¹¹ Ebyo byonna byabatuukako ng'ekyokulabirako gye tuli, era byawandiikibwa olw'okutulabula ffe abaliwo abatuukiddwako enkomerero. ¹² Kale alowooza ng'ayimiridde, yeekuumenga aleme okugwa. ¹³ Tewali kukemebwa kubatuukako okutali kwa bantu; kyokka Katonda mwesigwa, kubanga taabalekenga kutuukibwako kukemebwa kwe mutayinza kugumira, naye anaabasobozesanga okubigumira, n'abalaga n'ekkubo ery'okubiwangula.

¹⁴ Noolwekyo, mikwano gyange, muddukenga okusinga bakatonda abalala. ¹⁵ Muli bantu abategeera. Kale, mulabe obanga kye njogera kye kikyoo.

¹⁶ Ekikompe eky'omukisa, kye tusabira omukisa, si kwe kussekimu okw'omusaayi gwa Kristo? Omugaati gwe tumenya, si kwe kussekimu okw'omubiri gwa Kristo? ¹⁷ Kubanga ffe bangi, ffenna tulya ku mugaati gumu, ekiraga nga bwe tuli omubiri ogumu.

¹⁸ Mulabe Isirayiri ow'omubiri, abalya ssaddaaka tebassa kimu na Kyoto? ¹⁹ Kale kiki kye ngezaako okutegeezza? Mulowooza njamba nti ebyokulya ebiveebwayo eri bakatonda abalala birimu amakulu? Oba nti bakatonda abalala balina omugaso? ²⁰ Nedda. Kye njamba kye kino nti abo abawaayo ssaddaaka eri bakatonda abalala bawa eri baddayimooni so si eri Katonda. Saagala mwegatte wamu ne baddayimooni mussekimu nabo. ²¹ Temuyinza kunywa ku kikompe kya Mukama ate ne munywa ne ku kikompe kya baddayimooni. Era temuyinza kuliira ku mmeza ya Mukama ate ne ku ya baddayimooni.

²² Oba Mukama tetumukwasa buggya? Tumusinza amaanyi? ²³ Byonna bikkirizibwa, naye si byonna ebirimu omugaso. Byonna bikkirizibwa naye si byonna ebizimba. ²⁴ Omuntu yenna alemenga okwefaako yekka, naye afengayo ne ku bya munne.

²⁵ Mwegulire ennyama eya buli ngeri gye batunda mu katale mulye, awatali kusooka kwebuuzza olw'omwoyo gwammwe. ²⁶ Kubanga ensi ya Mukama n'okujjula kwayo.

²⁷ Singa omu ku batali bakkiriza abayita ku kijjulo, ne mwagala okugenda, kale mulyenga kyonna kye banaabagabulanga nga temuliiko kye mubuuzizza olw'obulungi bw'omwoyo gwammwe. ²⁸ Kyokka omuntu yenna bw'abategeezanga nti, "Kino kyaweereddwayo eri bakatonda abalala," temukiryanga olw'oyo abategeezizza n'olw'obulungi bw'omwoyo gwammwe, ²⁹ bwe njogera bwe ntyo, njogera ku mwoyo gwe so si ogw'oli omulala. Kubanga lwaki ed-

dembe lyange lisalirwa omusango omwoyo gw'omulala? ³⁰ Bwe ndya nga neebazizza, lwaki nnenyezebwa olw'ekyo kye ndya nga neebazizza?

³¹ Kubanga buli kye mukola, oba kulya oba kunywa, mukikole nga mugenderera kugulumiza Katonda.

³² Temukolanga ekyo ekinesittaza Abayudaaya oba Abayonaani wadde ab'ekkanisa ya Katonda. ³³ Nange bwe ntyo ngezaako okusanyusa abantu bonna mu byonna bye nkola, nga sinoonya byange, wabula nga nfa ku bulungi bw'abalala balyoke balokolebwe.

11 Mundabireko nga nange bwe ndabira ku Kristo.

Okubikka ku Mutwe mu Kusinza

² Mbatenda nnyo Olw'okunzijukiza mu bintu byonna era n'olw'okunyweza ebyo bye nabayigiriza. ³ Kyokka njagala mutegeere nti Kristo ye mutwe gwa buli muntu, n'omusajja gwe mutwe gwa mukazi we. Era Katonda ye mutwe gwa Kristo. ⁴ Noolwekyo omusajja yenna bw'asaba oba bw'ayogera eby'obunnabbi nga taggyeko kibikka ku mutwe gwe, aba aswaza omutwe gwe. ⁵ N'omukazi bw'asaba oba n'ayogera eby'obunnabbi nga tabisse mutwe gwe aba tawadde bba kitiibwa kubanga kyekimu n'oyo amwereddwako enviiri. ⁶ Obanga omukazi tayagala kubikka ku mutwe gwe, kale enviiri ze azisalengako. Naye obanga omukazi kimuswaza enviiri ze okuzisalako oba okuzimwako, kale atekwa omutwe gwe okugubikkangako. ⁷ Omusajja tasaana kubikka ku mutwe gwe, kubanga ye kye kifaananyi n'ekitiibwa kya Katonda; naye omukazi ye ky'ekitiibwa ky'omusajja. ⁸ Kubanga omusajja teyatondebwa ng'aggibwa mu mukazi, wabula omukazi ow'olubereberye ye yaggyibwa mu musajja. ⁹ Era omusajja teyatondebwa lwa mukazi, wabula omukazi ye yatondebwa olw'omusajja. ¹⁰ Kale olw'ensonga eyo, omukazi kimusaanira okubikkanga ku mutwe gwe, okulaga nti afugibwa era ne bamalayika bakirabe. ¹¹ Kyokka mu Mukama waffe, omukazi n'omusajja, buli omu yeetaaga munne. ¹² Kuba, newaakubadde ng'omukazi ava mu musajja, naye buli musajja azaalibwa mukazi; kyokka byonna biva eri Katonda.

¹³ Kale nammwe bennyini mwebuuze obanga kisaana omukazi okusaba Katonda nga tabisse ku mutwe. ¹⁴ Obuzaaliranwa tebubalaga ng'omusajja bw'aba n'enviiri empanvu tekimuweesa kitiibwa, ¹⁵ ate ng'omukazi ye zimuweesa kitiibwa? Kubanga yaweebwa enviiri empanvu okumubikkako. ¹⁶ Naye obanga waliwo ayagala okuwakanya bino, tetulinaayo nkola nga eyo, wadde mu Kkanisa za Katonda.

Ekyekiro kya Mukama Waffe

¹⁷ Mu bino bye njenda okubalagira temuli kya kubatenda, kubanga enkuŋŋaana zammwe zivaamu bibi okusinga ebirungi. ¹⁸ Ekisooka bwe mukuŋŋaana

ng'ekibiina, mwesalaasalamu ebitundu, era nzikiriza ng'ebimu ku ebyo bituufu. ¹⁹ Naye okwesalaasalamu okwo kusaana kubeewo abatuufu balyoke bategeerekeke. ²⁰ Bwe mukuŋŋaana ekyo kye mulya si kye kyekiro kya Mukama waffe. ²¹ Kubanga bwe muba mulya buli omu alya ku lulwe, talinda banne. Abamu basigala bakyali bayala, ng'abalala bo batamidde.

²² Temulina wammwe gye muyinza okuliira n'okunywera? Oba munyooma ekkana ya Katonda, ne muswaza abaavu? Mbagambe ki? Mbatende olw'ekyo? Nedda na katono, sija kubatenda. ²³ Kubanga Mukama yennyini kye yampa ky'ekyo kye nabayigiriza nti, Mukama waffe Yesu, mu kiro kiri kye baamuliiramu olukwe, yaddirira omugaati, ²⁴ ne yeebaza Katonda, n'agumenyaamenyamu, n'agamba nti, *"Guno mubiri gwange, oguweebwayo ku lwammwe, mugutoole mulye, mukolenga bwe mutyo okunzijukiranga."* ²⁵ Era mu ngeri y'emu bwe baamala okulya, yaddirira ekikompe n'agamba nti, *"Ekikompe kino y'endagaano empya ekoledwa Katonda nammwe, ekakasiddwa n'omusaayi gwange, mutoole munywe, mukolenga bwe mutyo buli lwe munaakinywangako okunzijukiranga."* ²⁶ Kubanga buli lwe munaalyanga omugaati guno ne buli lwe munaanywanga ku kikompe, munaategeezanga abantu okufa kwa Mukama waffe okutuusa Lw'alijja.

²⁷ Noolwekyo buli alya omugaati guno oba anywa ku kikompe kya Mukama waffe nga tasaanidde, azza omusango ku mubiri gwa Mukama waffe, ne ku musaayi gwe. ²⁸ Noolwekyo omuntu amalenga kwekebera, alyoke alye ku mugaati n'okunywa ku kikompe. ²⁹ Kubanga buli alya era anywa nga tafaayo kutegeera makulu ga mubiri gwa Mukama waffe, aba yeesalidde yekka omusango okumusinga. ³⁰ Mu mmwe kyemuvudde mubaamu abanafu n'abalwadde, era bangi bafudde. ³¹ Naye singa tusooka okwekebera, tetwandisaliddwa musango kutusinga. ³² Kyokka Mukama bw'atusalira omusango aba atukangavvula tuleme kusalirwa musango awamu n'ensi. ³³ Kale baganda bange, bwe mukuŋŋaananga awamu okulya, buli omu alinde munne. ³⁴ Era singa wabaawo alumwa enjala amale okulya eka, bwe mukuŋŋaana muleme kwereetako musango. N'ebirala ndibirongoosa, we ndijjira wonna.

Ebirabo bya Mwoyo Mutukuvu

12 Abooluganda, ssaagala mmwe obutategeera ebikwata ku birabo ebya Mwoyo. ² Mumanyi nti bwe mwali Abaamawanga mwabuzibwabuzibwanaga ne mutwalibwa eri ebifaananyi ebitayogera. ³ Noolwekyo njagala mutegeere nti tewali muntu aba ne Mwoyo wa Katonda n'ayogera nti, "Yesu akolimirwe." Era tewali n'omu asobola okwogera nti, "Yesu ye Mukama waffe," wabula ku bwa Mwoyo Mutukuvu.

⁴ Waliwo ebirabo bya ngeri nnyingi, naye Mwoyo abigaba y'omu. ⁵ Waliwo engeri nnyingi ez'okuweereza-
amu, naye Mukama aweerezebwa y'omu. ⁶ Waliwo
okukola kwa ngeri nnyingi kyokka Katonda asobozesa
bonna mu byonna bye bakola y'omu.

⁷ Mwoyo Mutukuvu yeeragira mu buli omu olw'oku-
gasa bonna. ⁸ Omu Omwoyo amuwa okwogera
ekigambo eky'amagezi, omulala Omwoyo oyo omu
n'amuwa okuyiga n'ategeera. ⁹ Omulala Omwoyo
y'omu n'amuwa okukkiriza, n'omulala n'amuwa obuyin-
za okuwonyanga abalwadde. ¹⁰ Omu, Omwoyo
amuwa okukolanga ebyamagero, n'omulala n'amuwa
okwogera eby'obunnabbi, ate omulala n'amuwa ok-
wawulanga emyoyo emirungi n'emibi. Omulala
amuwa okwogera ennimi ezitali zimu, n'omulala
n'amuwa okuzivvunula. ¹¹ Naye Omwoyo akola ebyo
byonna y'omu, y'agabira buli muntu ng'Omwoyo oyo
bw'ayagala.

Omubiri Guli Gumu naye Ebitundu byagwo Bingi

¹² Kuba omubiri nga bwe guli ogumu, ne guba
n'ebitundu bingi, ate ebitundu byonna ne byegatta ne
biba omubiri gumu, kale, ne Kristo bw'ali bw'atyo.

¹³ Bwe tutyo ffenna twabatizibwa mu Mwoyo omu, ne
tufuuka omubiri gumu, oba Bayudaaya, oba baa-
mawanga, oba baddu, oba ba ddembe, era ne tunywa
ku Mwoyo oyo omu.

¹⁴ Kubanga omubiri tegulina kitundu kimu, naye
gulina ebitundu bingi. ¹⁵ Singa ekigere kigamba nti,
"Nze siri mukono, noolwekyo siri kitundu kya mubiri,"
ekyo tekikifuula butaba kitundu kya mubiri. ¹⁶ Era sin-
ga okutu kugamba nti, "Siri liiso, noolwekyo siri kitun-
du kya mubiri," ekyo kikiggyako okubeera ekitundu
ky'omubiri? ¹⁷ Kale singa omubiri gwonna gwali liiso,
olwo okuwulira kwandibadde wa? Era singa omubiri
gwonna gwali kutu, olwo okuwunyiriza kwandibadde
wa? ¹⁸ Naye kaakano Katonda yakola ebitundu bingi
eby'enjawulo n'alyoka abifuula omubiri gwaffe nga
bwe yayagala. ¹⁹ Singa byonna byali ekitundu kimu ol-
wo omubiri gwandibadde wa? ²⁰ Naye kaakano
ebitundu bingi naye ng'omubiri guli gumu.

²¹ Eriiso terisobola kugamba mukono nti, "Ggwe sik-
wetaaga," oba n'omutwe teguyinza kugamba bigere
nti, "Mmwe sibeetaaga." ²² Era ebitundu ebyo
eby'omubiri ebirabika ng'ebisinga obunafu bye
byetaagibwa ennyo. ²³ Era n'ebitundu ebyo eby'omu-
biri bye tulowooza obutaba bya kitiibwa bye bisinga
okwambazibwa, n'ebitundu ebitukwasa ensonyi bye
tusinga okulabirira, ²⁴ so ng'ebitundu byaffe ebisinga
okwolekebwa mu bantu tebikyetaaga. Bw'atyo Katon-
da bwe yakola omubiri, ebitundu ebyandibadde bira-
gajjalirwa n'abyongera ekitiibwa, ²⁵ olwo omubiri ne
guteeyawulamu naye ebitundu byonna, ne biyamba-
gana byokka ne byokka. ²⁶ Ekitundu ekimu bwe
kirumwa, ebitundu ebirala byonna birumirwa. Era eki-

tundu ekimu bwe kigulumizibwa, ebitundu byonna bi-
jaguliza wamu nakyo.

²⁷ Kale mwenna awamu muli mubiri gwa Kristo, era
buli omu ku mmwe kitundu kyagwo. ²⁸ Era abamu Ka-
tonda yabateekawo mu kkanisa: abasooka be batume,
abookubiri be bannabbi, n'abookusatu be bayigiriza,
ne kuddako abakola eby'amagero, ne kuddako abalina
ebirabo eby'okuwonya endwadde, n'okuyamba abali
mu kwetaaga, abakulembeze, era n'aboogezi b'ennimi.
²⁹ Bonna batume? Bonna bannabbi? Bonna bayigiriza?
Bonna bakola ebyamagero? ³⁰ Bonna balina ekirabo
ky'okuwonya endwadde? Bonna boogera mu nnimi?
Bonna bavvunula ennimi? ³¹ Kale mwegombenga
ebirabo ebisinga obukulu, naye ka mbalage ekkubo
eddungu erisinga gonna.

Okwagala

13 Singa njogera ennimi z'abantu n'eza bamalayi-
ka, naye nga sirina kwagala, mba ng'ekidde,
ekireekaana oba ng'ekitaasa ekisaala. ² Ne bwe mba
n'ekirabo eky'okwogera eby'obunnabbi, ne ntegeera
ebyama byonna, era ne mmanyanya ebintu byonna, era
ne bwe mba n'okukkiriza okungi ne kunsobozesa
n'okusiguukulula ensozi, naye nga sirina kwagala, mba
siri kintu. ³ Ne bwe mpaayo ebyange byonna okuyam-
ba abaavu, era ne bwe mpaayo omubiri gwange ne
nneewaana, naye ne siba na kwagala, sibaako kye
ngasibwa.

⁴ Okwagala kugumiikiriza era kwa kisa. Okwagala
tekulina buggya era tekwenyumiikiriza wadde ok-
wekuluntaza. ⁵ Okwagala tekukola bitasaana,
tekunoonya byakwo, tekunyiiga mangu, era tekusiba
kibi ku mwoyo. ⁶ Okwagala tekusanyukira bitali bya
butuukirivu, wabula kusanyukira mazima. ⁷ Okwagala
kugumira byonna, kukkiriza byonna, kusuubira byon-
na era kugumiikiriza byonna.

⁸ Okwagala tekulemererwa; obunnabbi buliggyibwa-
wo, n'ennimi zirikoma, n'eb'y'amagezi birikoma.
⁹ Kubanga tumanyiiko kitundu, ne bunnabbi nabwo
bwa kitundu. ¹⁰ Naye ebituukiridde bwe birijja, olwo
eby'ekitundu nga biggwaawo. ¹¹ Bwe nnali omuto,
nayogeranga ng'omuto, nalowoozanga ng'omuto, ne
byonna nga mbiraba mu ngeri ya kito. Naye bwe
nakula ne ndeka eby'ekito. ¹² Kaakano tulaba ki-
faananyi bufaananyi, ng'abali mu ndabirwamu eteraba
bulungi; naye tulirabira ddala bulungi amaaso n'amaa-
so. Kaakano mmanyiiko kitundu butundu, naye luli
ndimanyira ddala byonna, mu bujjuvu.

¹³ Kaakano waliwo ebintu bisatu eby'olubeerera:
okukkiriza, n'okusuubira, era n'okwagala. Naye ekisin-
gako ku ebyo obukulu kwe kwagala.

Ebirabo eby'Omwoyo

14 Mugobererenga okwagala era muluubirirenga
ebirabo eby'Omwoyo, na ddala ekirabo eky'ok-

wogera eby'obunnabbi. ² Kubanga ayogera mu nnimi tayogera n'abantu, wabula ayogera na Katonda. Kubanga tewali n'omu ategeera by'agamba. Aba ayogera bya kyama mu Mwoyo. ³ Naye oyo ategeera abantu eby'obunnabbi ayogera ebibazimba, ebibagumya era n'okubazzaamu amaanyi. ⁴ Ayogera ennimi yeezimba yekka, naye oyo ayogera eby'obunnabbi azimba ekibiina kyonna eky'abakkiriza. ⁵ Nandyagadde mwenna mwogere mu nnimi, naye ekisingira ddala nandyagadde mwenna mwogere eby'obunnabbi, kubanga ayogera eby'obunnabbi akira oyo ayogera mu nnimi, okuggyako nga waliwo avvunula, Ekkanisa eryoke egasibwe.

⁶ Kale kaakano, abooluganda, bwe nzija gye muli ne njogera mu nnimi mbagasa ntya? Naye bwe mbategeera ebyo Katonda by'ambikulidde oba bye njize mu kutegeera, oba eby'obunnabbi, oba bye njigiriza, olwo mmanyi nga mbagasa. ⁷ Era n'ebivuga ebitalina bula mu, ng'endere oba ennanga, bwe bitavuga mu malo-boozi gategeerekeka, omuntu ayinza atya okutegeera oluyimba olufuuyibwa oba olukubibwa? ⁸ Era singa omufuuyi w'erijombe tafuuwa ddoobozi Iitegeerekeka, ani ayinza okweteekerateekera olutalo? ⁹ Mu ngeri y'emu, bwe mwogera n'omuntu mu lulimi lw'atamanyi, asobola atya okutegeera kye mugamba? Muba mwogeredde bwereere. ¹⁰ Weewaawo waliwo ennimi nnyingi mu nsi, era zonna zirina amakulu. ¹¹ Naye omuntu bw'ayogera olulimi lwe simanyi, aba ng'omugwira gye ndi, nange mba ng'omugwira gy'ali. ¹² Bwe mutyo nga bwe mwegomba okufuna ebirabo eby'Omwoyo, mufubenga nnyo mulyoke musobole okuzimba Ekkanisa ya Kristo.

¹³ Kale buli ayogera mu lulimi asabe Katonda amusobozese okuluvvunula. ¹⁴ Kubanga bwe nsaba Katonda mu lulimi lwe sitegeera, omwoyo gwange gusaba, naye sibaako kye nganyulwa. ¹⁵ Kale kino ki? Nnaasinzanga Katonda n'omwoyo gwange awamu n'amagezi gange era nnaayimbanga mu mwoyo gwange awamu n'amagezi gange. ¹⁶ Kubanga bw'otendereza Katonda mu mwoyo gwo, omuntu atategeera ky'ogamba ayinza atya okuddamu nti, "Amiina!" ng'omaliriza okwebaza, ng'ebigambo ebyebazizza tabitegedde? ¹⁷ Weewaawo oyinza okuba nga weebazizza Katonda, naye omulala nga tagasibwa.

¹⁸ Neebaza Katonda kubanga njogera ennimi okubasinga mwenna. ¹⁹ Naye mu lukunjaana njagala njogere n'amagezi gange ebigambo bitaano abalala bye bategeera nga mbayigiriza, okusinga okwogera ebigambo omutwalo mu nnimi, bye bataategeere.

²⁰ Abooluganda, temulwooza bya kito. Mube ng'abaana abato ku bikwata ku kukola ebibi, mube bakulu mu kulwooza kwammwe. ²¹ Era kyawandiikibwa mu mateeka nti, "Ndyogera n'abantu bano mu nnimi endala, n'emimwa egy'abalala,

naye era tebalimpulira, bw'ayogera Mukama."

²² Noolwekyo ennimi kyeziva ziba akabonero, si eri abo abakkiriza naye eri abo abatali bakkiriza, naye okutegeera obunnabbi kw'abo abakkiriza so si abo abatali bakkiriza. ²³ Kale singa Ekkanisa ekunjaana bonna ne boogera mu nnimi abatamanyi oba abatali bakkiriza ne bayingira, tebagamba nti mulaluse? ²⁴ Naye singa bonna boogera eby'obunnabbi, atali mukkiriza oba atamanyi n'ayingira, ebyo ebyogerebwa byonna, bija kumuleetera okulimirizibwa olw'ebibi bye, yeosalire omusango, ²⁵ ebyama by'omu mutima gwe bibikkulwe, alyoke afukamire asinze Katonda, nga bw'agamba nti, "Ddala Katonda ali mu mmwe."

Byonna Bikolebwe mu Bulambulukufu

²⁶ Kale abooluganda tugambe tutya? Bwe mukunjaana buli omu aba ne zabbuli, oba eky'okuyigiriza, oba ekyo Katonda ky'amubikkulidde, oba okwogera mu nnimi, oba okuvvunula. Ebyo byonna bisaana bikolebwe olw'okuzimba Ekkanisa ya Katonda. ²⁷ Singa wabaawo aboogera mu nnimi bandyogedde babiri, oba obutasussa basatu, era nga boogera mu mpalo, ate wabeewo n'avvunula. ²⁸ Naye bwe watabaawo avvunula omwogezi w'ennimi asirike busirisi mu Kkanisa wabula ayogerere munda ye ne Katonda.

²⁹ Kyokka abo aboogera eby'obunnabbi boogerenga babiri oba basatu, ng'abalala bafumiitiriza ku ebyo ebyogera. ³⁰ Naye singa omu ku batudde abikkulirwa ekigambo kya Katonda, oyo abadde ayogera asirikenga. ³¹ Kubanga mwenna musobola okwogera eby'obunnabbi nga mwogera mu mpalo, bonna balyoke bayige era bongerwemu amaanyi. ³² Abalina omwoyo ogw'obunnabbi bafugibwa bannabbi, ³³ kubanga Katonda si wa luyoogaano, wabula wa mirembe.

Kale nga bwe kiri mu Kkanisa z'abatukuvu zonna, ³⁴ abakazi basirikenga busirisi mu kunjaaniri, kubanga tebakkirizibwa kwogera, wabula okukulemberwa ng'amateeka bwe gagamba. ³⁵ Bwe wabangawo kye baagala okubuuza babuuzenga ba bbaabwe eka, kubanga kya nsonyi omukazi okwogera mu Kkanisa.

³⁶ Kale mulwooza nti ekigambo kya Katonda kyatandikira mu mmwe oba nti mmwe be kyatuukako mwekka? ³⁷ Omuntu yenna alwooza okuba nnabbi oba omuntu ow'omwoyo, ategeere mu bujjuvu nti bino bye mbawandiikira kye kiragiro kya Mukama. ³⁸ Naye omuntu yenna atabifaako naye si wa kufiibwako.

³⁹ Kale baganda bange muyaayaanirenga okwogera eby'obunnabbi, kyokka okwogera mu nnimi temukuziyiza. ⁴⁰ Naye byonna bikolebwenga nga bwe kisaana era mu ntegeka entuufu.

Kristo Yazuukira

15 Abooluganda, mbajjukiza Enjiri gye nababuulira era gye mwakkiriza era gye munyweredde-mu. ² Mulokolebwa lwa Njiri eyo gye nababuulira, bwe muginywererako, naye bwe kitaba bwe kityo muba mwakkiriza bwereere. ³ Kubanga nabategeeza ekigambo ekikulu ennyo nange kye nnaweebwa ekigamba nti Kristo yafa olw'ebibi byaffe, ng'Ebyawandiikibwa bwe bigamba, ⁴ era nti yaziikibwa, n'azuukizibwa ku lunaku olwokusatu ng'Ebyawandiikibwa bwe bigamba, ⁵ era nti yalabibwa Keefa n'oluvannyuma ekkumi n'ababiri. ⁶ Era yalabibwa abooluganda abasukka ebikumi ebitaano omulundi gumu era abamu ku abo bakyali balamu newaakubadde ng'abalala baafa. ⁷ Olwo n'alyoka alabikira Yakobo, n'oluvannyuma n'alabikira n'abatume bonna. ⁸ Oluvannyuma lwa bonna n'alyoka alabikira nange, ng'omwana azaalibwa nga musowole.

⁹ Kubanga nze nsembayo mu batume, Era sisanira na kuyitibwa mutume, kubanga nayigganya Ekkanisa ya Katonda. ¹⁰ Naye olw'ekisa kya Katonda ndi nga bwe ndi kaakano, era ekisa Katonda kye yankwatirwa tekyafa bwereere. Kubanga nakola nnyo okusinga abalala bonna, naye si nze nakola wabula ekisa kya Katonda ekiri nange kye kyakola. ¹¹ Oba nze oba bo, be baakola ennyo ekyo si kikulu, ekikulu kye kino nti twababuulira Enjiri era nammwe ne mugikkiriza.

Okuzuukira kw'Abafu

¹² Kale obanga abantu bategeezebwa nti Kristo yazuukizibwa mu bafu lwaki abamu mu mmwe bagamba nti tewali kuzuukira kwa bafu? ¹³ Kale obanga tewali kuzuukira kwa bafu ne Kristo teyazuukizibwa. ¹⁴ Era obanga Kristo teyazuukizibwa, bye tubategeeza tebiriimu, era n'okukkiriza kwammwe tekuliiko kye kugasa. ¹⁵ Ate era tuba ng'aboogera eby'obulimba ku Katonda, kubanga twakakasa nti Katonda yazuukiza Kristo. Naye teyamuzuukiza bwe kiba ng'abafu tebazukizibwa. ¹⁶ Kale obanga abafu tebazukizibwa, ne Kristo teyazuukizibwa. ¹⁷ Era obanga Kristo teyazuukizibwa okukkiriza kwammwe tekuliimu nsa, era mukyali mu bibi byammwe. ¹⁸ Era n'abo abaafa nga bakkiriza Kristo baazikirira. ¹⁹ Kale obanga essuubi lyaffe mu Kristo likoma mu bulamu buno bwokka, tuli bakusaasirwa nnyo okusinga abantu bonna.

²⁰ Kyokka ddala Kristo yazuukizibwa mu bafu, era bye bibala ebibereberye eby'abo abaafa. ²¹ Kuba ng'okufa bwe kwaleetebwa omuntu, era n'okuzuukira kw'abafu kwaleetebwa muntu. ²² Kuba ng'abantu bonna bwe baafa olwa Adamu, era bwe batyo bonna bali-fuulibwa abalamu olwa Kristo. ²³ Kyokka buli omu mu luwalo lwe, Kristo ye yasooka era bw'alijja ababe ne baddako, ²⁴ olwo enkomerero n'eryoka etuuka, Kristo

n'akwa Katonda Kitaawe obwakabaka; Kristo ng'amaze okuzikiriza obufuzi bwonna, n'obuyinza bwonna era n'amaanyi gonna. ²⁵ Kubanga Kristo agwanidde okufuga okutuusa bw'alissa abalabe be bonna wansi w'ebigere bye. ²⁶ Omulabe we alisembayo okuzikirizibwa kwe Kufa. ²⁷ Kubanga yassa ebintu byonna wansi w'ebigere bye. Naye bw'agamba nti ebintu byonna biri wansi we, kitegeeza nti aggyeko oli ey'amusobozesa okufuga ebintu byonna. ²⁸ Katonda bw'alimala okussa byonna mu buyinza bwa Kristo, olwo Kristo yennyini, Omwana we, n'alyoka afugibwa Katonda eyamuwa okufuga byonna. Era olwo Katonda n'alyoka afugira ddala byonna.

²⁹ Kale obanga abafu tebazukizibwa, abo ababatizibwa ku lw'abafu balikola batya? Era kale lwaki babatizibwa ku lwabwe? ³⁰ Era ffe lwaki tuli mu kabi buli kaseera? ³¹ Abooluganda, olw'okwenyumiriza kwe munninamu, era kwe nnina mu Kristo Yesu Mukama waffe, nkakasa nti nfa buli lunaku. ³² Kale obanga nze omuntu obuntu nalwana n'ensolo enkambwe mu Efeso, kingasa ki? Obanga abafu tebazukizibwa,

"Kale tulye tunywe kubanga enkya tuli ba kufa."

³³ Temulimbibwalimbibwanga, kubanga "emikwano emibi gyonoona empisa ennungi." ³⁴ Mweddemu, mutambulirenga mu butuukirivu mulekeraawo okukola ebibi, kubanga abamu mu mmwe tebamanyi Katonda. Kino nkyogera kubakwa nsonyi.

Okuzuukira kw'Omubiri

³⁵ Naye omuntu ayinza okubuuza nti, "Abafu bazukizibwa batya?" Era nti, mubiri gwa ngeri ki gwe baja nagwo? ³⁶ Musirusiru ggwe! Ensigo gy'osiga temeruka nga tennafa. ³⁷ Era ensigo eyo gy'osiga eba mpeke buweke; so si ekirivaamu oba ya njaaano, oba ya ngeri ndala. ³⁸ Naye Katonda agiwa omubiri nga bw'ayagala, era buli ngeri ya nsigo agiwa omubiri gwayo. ³⁹ Kubanga emibiri gyonna tegiba gya ngeri emu. Waliwo omubiri ogw'abantu, waliwo ogw'ensolo, waliwo ogw'ennyonyi, era waliwo n'ogw'ebyennyanya. ⁴⁰ Noolwekyo waliwo emibiri egy'omu ggulu, n'emibiri egy'omu nsi. Naye ekitiibwa ky'emibiri egy'omu ggulu kirala, era n'eky'egy'omu nsi kirala. ⁴¹ Waliwo ekitiibwa ky'enjuba, waliwo eky'omwezi, era waliwo ekitiibwa eky'emmunyeenye. Naye era n'emmunyeenye tezenkanankana mu kwaka kubanga buli munyeenye ya njawulo mu kwaka.

⁴² Era bwe kiri mu kuzuukira. Omubiri guziikibwa nga gwa kuvunda, ne guzuukizibwa nga si gwa kuvunda. ⁴³ Guziikibwa nga si gwa kitiibwa, naye ne guzuukizibwa nga gujjudde ekitiibwa. Guziikibwa nga munafu, naye guzuukizibwa nga gwa maanyi. ⁴⁴ Guziikibwa nga mubiri bubiri, naye guzuukizibwa nga mubiri gwa mwoyo.

Kale obanga waliwo omubiri obubiri, era waliwo omubiri ogw'omwoyo, ⁴⁵ kyekyava kiwandiikibwa nti, "Adamu, omuntu eyasooka, yatondebwa ng'alina obulamu." Kyokka Adamu ow'oluvannyuma ye Mwoyo aleeta obulamu. ⁴⁶ Naye eky'omwoyo si kye kyasooka, wabula eky'omubiri obubiri kye kyasooka, n'oluvannyuma eky'omwoyo ne kijja. ⁴⁷ Omuntu eyasooka yava mu ttaka, yakolebwa mu nfuufu. Ye omuntu owookubiri yava mu ggulu. ⁴⁸ Ng'eyakolebwa mu nfuufu bw'ali, n'abo abaakolebwa mu nfuufu bwe bali. ⁴⁹ Era nga bwe tufaanana oyo eyakolebwa mu nfuufu, era bwe tutyo bwe tulifaanana oyo eyava mu ggulu.

⁵⁰ Abooluganda, kye njamba kye kino nti omubiri guno ogw'oku nsi, ogw'ennyama n'omusaayi, teguyinza kusikira bwakabaka bwa Katonda. Emibiri gyaffe egivunda tegisobola kuba gya lubeerera. ⁵¹ Naye leka mbabuulire ekyama: Si ffenna abalifa, naye enjombe ey'enkomerero bw'erivuga ffenna tulifuusibwa ⁵² mu kaseera katonu ng'okutemya kikowe. Kubanga enjombe erivuga, n'abafu balizuukizibwa, nga tebakayaddayo kufa era ffenna tulifuusibwa. ⁵³ Kubanga omubiri guno oguvunda gwa kufuuka ogutavunda, era omubiri guno ogufa gwa kufuuka ogutafa. ⁵⁴ Omubiri guno oguvunda bwe gulifuuka ogutavunda, ogufa ne gufuuka ogutafa, olwo Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, "Okufa kuwangud-dwa."

⁵⁵ "Ggwe kufa, obuwanguzi bwo buluwa?"

Ggwe kufa, amaanyi go agalumya galuwa?"

⁵⁶ Obuyinza obulumya buva mu kibi, n'amaanyi g'ekibi gava mu mateeka. ⁵⁷ Kyokka Katonda yeebazibwe atuwanguza ffe ku bwa Mukama waffe Yesu Kristo.

⁵⁸ Noolwekyo, baganda bange abaagalwa, mubenga banywevu era abatasagaasagana nga mweyongeranga bulijjo okukola omulimu gwa Mukama waffe, kubanga mumanyi nti okufuba kwammwe si kwa bwereere mu Mukama waffe.

Okuyamba Abantu ba Katonda

16 Kale ebyo ebikwata ku kuyamba abantu ba Katonda, mmwe mukole nga bwe nagamba ab'Ekkanisa z'e Ggalatiya. ² Buli omu ku mmwe ng'as-inziira ku kufuna kwe mu wiiki, abengako ky'atereka, ebintu bireme kukuŋaanyizibwa nga nzize. ³ Kale bwe ndituuka ne mutuma abo be munaasiima ne mbawa ebbaluwa ne batwala ebirabo byammwe e Yersaalemi. ⁴ Naye bwe kirirabika nga nange nsaanye njende, kale balimperekerako.

Enteekateeka za Pawulo

⁵ Njenda kujja gye muli nga mpitira e Makedoniya, gye ndimala akabanga akatono. ⁶ Osanga ewammwe gye ndimala ebbanga eriwera, oboolyawo ndiba nammwe mu biseera eby'obutiti byonna, mulyoke

munnyambe buli gye nnaalaganga. ⁷ Saagala kubal-abako kaseera katonu, nsuubira okumala nammwe ekiseera, Mukama waffe bw'alisiima. ⁸ Kyokka njenda kubeera mu Efeso okutuusa ku Pentekote. ⁹ Kubanga ddala oluggi lw'Enjiri lunziguliddwawo, newaakubadde ng'eriyo bangi abampakanya.

¹⁰ Timoseewo bw'ajjanga, mumuyambe atereere bulungi mu mmwe, kubanga naye akola omulimu gwa Mukama waffe nga nze. ¹¹ Noolwekyo waleme kubawo amunyooma. Mumuyambe olugendo lwe lube lwa mirembe, ajje gye ndi. Kubanga nze n'abooluganda tumulindiridde.

¹² Naye ebyo ebikwata ku wooluganda Apolo, namwegayirira nnyo ajje gye muli, ng'ali n'abooluganda abalala, kyokka ye n'atayagala kujja kaakano, wabula alijja ng'afunye ebbanga.

Ebikomererayo

¹³ Mutunulenga, munywerere mu kukkiriza, mubeere bazira era ab'amaanyi. ¹⁴ Buli kye mukola mukikolerenga mu kwagala.

¹⁵ Abooluganda, mumanyi nti mu Akaya ab'omu nnyumba ya Suteefana be baasooka okukkiriza Mukama waffe, era beewaayo okuyamba n'okuweereza abantu ba Katonda. Kale, abooluganda, mbasaba ¹⁶ muwulirenga abantu ng'abo, era na buli omu afube okukoleranga awamu nabo. ¹⁷ Suteefana ne Folutunaato ne Akayiko ^I bwe bajja gye ndi nasanyuka, kubanga baaliwo mu kifo kyammwe. ¹⁸ Era bansanyusa, era nga nammwe bwe baabasanyusa. Abantu ng'abo musaana mubalage nga bwe musiimye okuweereza kwabwe.

¹⁹ Ekkanisa ey'omu Asiya ebalamusizza.

Akula ne Pulisikira awamu n'Ekkanisa ya Kristo eri mu maka gaabwe babalamusizza nnyo mu Mukama waffe.

²⁰ Era abooluganda bonna babalamusizza.

Mulamusagane mu n'okunywegera okutukuvu.

²¹ Nze, Pawulo, mbaweereza okulamusa kwange kuno, kwe mpandiika nze nzennyini n'omukono gwange.

²² Obanga waliwo atayagala Mukama, akolimirwe. Mukama waffe Yesu, jjangu!

²³ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe.

²⁴ Mwenna mbalamusizza n'okwagala mu Kristo Yesu. Amiina.

^I Suteefana ne Folutunaato ne Akayiko bandiba nga be baaleetera Pawulo ebbaluwa eyava mu Bakkolinso

2 Abakkolinso

Okulamusa n'Okwebaza

¹ Pawulo omutume wa Kristo Yesu, olw'okusiima kwa Katonda, n'owooluganda Timoseewo, tuwandiikira ekkanisa ya Katonda eri mu Kkolinso awamu n'abatukuvu bonna abali mu Akaya yonna, ² ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe.

³ Katonda oyo Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo, Kitaffe ow'okusaasira era Katonda azaamu bonna amaanyi yeebazibwe, ⁴ atuzamu amaanyi mu kubonaabona kwonna kwe tuyitamamu, tulyoke tugumye abalala abayita mu kubonaabona okwa buli ngeri, olw'okugumya kwe tufuna nga Katonda atuzamu amaanyi. ⁵ Kubanga nga bwe tugabana ku kubonaabona kwa Kristo, ne Kristo bw'atyo bw'atuzamu amaanyi. ⁶ Bwe tubonaabona, tubonaabona mulyoke muzibwemu amaanyi era mulokolebwe; oba ne bwe tuba nga tuzibwamu endasi nammwe muzibwamu endasi, mulyoke mugumire okubonaabona kwe kumu kwe tuyitamamu. ⁷ Essuubi lyaffe gye muli linyewu, nga tumanyi nti nga bwe mugabanira awamu naffe mu kubonaabona, bwe mutyo bwe mugabanira awamu naffe mu kuzibwamu amaanyi.

⁸ Kubanga tetwagala mmwe abooluganda obutategera, okubonaabona kwe twayitamamu mu Asiya kwali kungi ekiyitiridde n'essuubi ery'okuba abalamu ne lituggwaamu. ⁹ Naye ffe ffennyini nga tusaliddwa gwa kufa, nga tetusaanidde kwetekamu bwesige bwaffe ffe, wabula mu Katonda azuukiza abafu, ¹⁰ eyatuwonya mu kufa okwo okw'entiisa, era anaatolokola, era gwe tulinamu essuubi ery'okutu-wonyanga. ¹¹ Tukolere wamu nga mutusabira, bangi balyoke batwebalizeeko olw'ekirabo kye twaweebwa.

Pawulo Akyusa mu Ntegeka ze

¹² Tulina okwenyumiriza ng'omwoyo gwaffe gutujulira kubanga twatambulira mu buwombeefu ne mu mazima ga Katonda, so si mu magezi ag'omubiri, naye mu kisa kya Katonda nga tuli mu nsi n'okusingira ddala gye muli. ¹³ Kubanga tetubawandiikira lwa bintu birala wabula ku ebyo bye musomako era ku ebyo bye mumanyiiko; era nsuubira nga mulibimanyira ddala okutuusa ku nkomerero, ¹⁴ era nga bwe mwamanyako ekitundu nti muli kya kwenyumiriza gye tuli nga naffe

bwe tuli eky'okwenyumiriza gye muli ku lunaku lwa Mukama waffe Yesu. ¹⁵ Olw'okwekakasa mu ekyo, nateekateeka okujja gye muli edda, mulyoke musanyuke omulundi ogwokubiri, ¹⁶ nga mpita gye muli okugenda e Makedoniya, ate n'amadda nga nkomawo, mulyoke munsibirire okulaga e Buyudaaya. ¹⁷ Mulwooza nga nateekateeka bwe ntyo olwokubanga nnekyusiza? Oba nti nteekateeka ebintu nga ngoberera omubiri, nga njamba nti weewaawo ye weewaawo, ate nti si weewaawo, si weewaawo?

¹⁸ Naye nga Katonda bw'ali omwesigwa ekigambo kyaffe gye muli tekiri weewaawo ate nti si weewaawo. ¹⁹ Omwana wa Katonda Yesu Kristo gwe twababuulira, nze ne Sirwano ¹ ne Timoseewo teyali nti weewaawo ne si weewaawo, wabula mu ye mwe muli weewaawo bulijjo. ²⁰ Kubanga nga bwe biri ebisuubizo ebingi ebya Katonda, era mu ye kyetuva tugamba Amiina nga tuyita mu ye, Katonda atenderezebwe mu ffe. ²¹ Naye atunyweza ffe awamu nammwe mu Kristo, era eyatufukako amafuta, ye Katonda, ²² era ye oyo eyatusaako akabonero, n'atuwa amazima g'omwoyo mu mitima gyaffe.

²³ Katonda oyo ye mujulirwa w'emmeeme yange, nga nabasabira ne sijja Kkolinso. ²⁴ Temusaanye kulooza nti ffe tufuga okukkiriza kwammwe, naye tuli bakozi bannammwe, mulyoke musanyuke, kubanga okukkiriza kwammwe kwe kubanywezezza.

² Kino nakimalirira munda mu nze obutakomawo nate eyo nneme okubanakuwaza. ² Kubanga bwe nnaanakuwaza, ani anansanyusa wabula oyo gwe nnaanakuwaza? ³ Kyennava mbawandiikira ebyo byennyini bwe ndijja nneme kunakuwazibwa abo abandinsanyusizza, nga nnesiga nti essanyu lyange lye lyammwe mwenna. ⁴ Nabawandiikira wakati mu kubonaabona okungi n'okunyolwa mu mutima, era nga nkaaba amaziga mangi, si lwa kubanakuwaza, naye mugegere okwagala okungi ennyo kwe nnina gye muli.

⁵ Bwe wabaawo eyanakuwaza munne, teyanakuwaza nze, si kulwa nga mbazitoowerera mwenna. ⁶ Omuntu ng'oyo ekibonerezo ekyamuweebwa abangi kimumala; ⁷ kyekiva kisaana mmwe okumusonyiwa n'okumuzzaamu amaanyi si kulwa ng'enaku emuyitirako n'emuyinga obungi. ⁸ Noolwekyo mbakuutira okwongera okumukakasa nti mumwagala. ⁹ Kyennava mbawandiikira ndyoke ntegeere obanga

¹ Sirwano Mu Luyonaani oluusi ayitibwa Siira

muli bawulize mu nsonga zonna. ¹⁰ Bwe musonyiwa omuntu mu nsonga yonna, nange mmunsonyiwa, kubanga bwe mba nga nsonyiye, nsonyiye ku lwammwe mu maaso ga Kristo. ¹¹ Setaani alemenga okutuwangula, kubanga tumanyi enkwe ze.

Pawulo mu Tulowa

¹² Bwe natuuka mu Tulowa olw'enjiri ya Kristo, Mukama n'anzigulirawo oluggi, ¹³ saawumula mu mutima gwange, bwe ssaalaba owooluganda Tito. Bwe namala okubasiibula ne ndaga e Makedoniya.

Obuwanguzi mu Kristo

¹⁴ Katonda yeebazibwe atuwanguzisa bulijjo mu Kristo Yesu, n'akawoowo ak'okumanya, ke tubunyisa wonna. ¹⁵ Tuli kawoowo eri Katonda olwa Kristo mu abo abalokolebwa ne mu abo abatannalokolebwa. ¹⁶ Eri abatannalokolebwa, akawoowo kaffe ka kufa akatuusa mu kufa, naye eri abalokolebwa, ke kawoowo akongera obulamu ku bulamu. Kale ebyo ani abisobola? ¹⁷ Tetuli ng'abangi abakozesa ekigambo kya Katonda olw'okwenoonyeza ebyabwe, naye ffe twogera nga tetuliimu bukuusa. Naye twogera okuva eri Katonda era mu maaso ga Katonda, kubanga twogera mu Kristo nga tetwekomoma.

3 Tutandike okwetendereza? Oba twetaaga ebbaluwa ez'okutusemba gye muli mmwe oba okuva gye muli ng'abalala? ² Mmwe muli bbaluwa yaffe, ewandiikiddwa mu mitima gyaffe, emanyiddwa era esomebwa abantu bonna, ³ ekiraga nti muli bbaluwa eva eri Kristo, enywezeddwa ffe, etaawandiikiibwa na bwino, wabula na Mwoyo wa Katonda omulamu, si ku bipande eby'amayinja naye ku bipande by'emitima egy'omubiri.

⁴ Obwo bwe bwesige bwe tulina eri Katonda nga tuyita mu Kristo. ⁵ Si lwa kubanga obwesige obwo buva mu ffe ku lwaffe, naye obwesige bwaffe buva eri Katonda, ⁶ oyo ye yatusaanyiza okuba abaweereza b'endagaano empya etali ya nnukuta wabula ey'omwoyo. Kubanga ennukuta etta, naye omwoyo aleeta obulamu.

Ekitiibwa Ekiri mu Ndagaano Empya

⁷ Kale obanga obuweereza bw'amateeka agaleeta okufa agaayolebwa ku mayinja bwaleetebwa n'ekitiibwa kingi, eri abaana ba Isirayiri, abantu ne batasobola na kutunula mu maaso ga Musa, olw'ekitiibwa ekyali kiva ku maaso ge, ekyali kigenda okuggwaako, ⁸ kale obuweereza obw'omwoyo tebulisinga nnyo okuba obw'ekitiibwa? ⁹ Kuba obanga obuweereza bw'okusalirwa omusango bwa kitiibwa, obuweereza bw'obutuukirivu businga nnyo ekitiibwa. ¹⁰ Kubanga ekyaweebwa ekitiibwa tekyakiweebwa mu kigambo kino. ¹¹ Kale obanga ekyo ekiggwaawo kaakano kyajja

n'ekitiibwa, ekyo ekitaggwaawo kisinga nnyo ekitiibwa kya kiri ekyasooka.

¹² Olw'okuba n'essuubi eringi bwe lityo, kyetuva tuweereza n'obuvumu bungu, ¹³ so si nga Musa eyeebikkanga ku maaso ge, abaana ba Isirayiri baleme okulaba ekitiibwa bwe kiggwaako. ¹⁴ Naye ebirowoozo byabwe byakkakanyizibwa kubanga n'okutuusa leero ekibikka ku maaso ekyo kikyali kye kimu kye bee-bikkanga nga basoma endagaano enkadde, kye bakyebikako nga bagisoma, tekyababikkulirwa, kubanga kiggyibwawo mu Kristo. ¹⁵ Naye n'okutuusa leero, Musa bye yawandiika bwe bisomebwa, emitima gyabwe giba gibikiddwako essuuka. ¹⁶ Naye buli muntu akyuka n'adda eri Mukama, abikkulwako essuuka eyo. ¹⁷ Kale nno Mukama ye Mwoyo, era buli Omwoyo wa Mukama w'abeera, wabaawo eddembe. ¹⁸ Kaakano ffe ffenna, amaaso gaffe nga gabikuddwa, ekitiibwa kya Katonda kyakaayakana mu ffe ng'end-abirwamu emulisa ekitiibwa kye ne tukyusiibwa okumufaanana okuva mu kitiibwa okutuuka mu kitiibwa, ekiva eri Mukama waffe, Mwoyo.

Eby'obugagga eby'Omwendu mu Bibya eby'Ebbumba

4 Noolwekyo nga bwe tulina obuweereza buno bwe twaweebwa olw'okusaasirwa, tuleme kud-dirira. ² Twaleka ebikisibwa eby'ensonyi, nga tetutambulira mu bukuusa, wadde okukyamy ekigambo kya Katonda, wabula okuggyayo amazima nga bwe gali, nga tweraga eri buli ndowooza y'omuntu mu maaso ga Katonda. ³ Naye obanga ddala Enjiri yaffe ekwekeddwa, ekwekeddwa eri abo ababula. ⁴ Katonda w'emirembe gino yazibikira ebirowoozo by'abo abatakkiriza, obutabamulisiza njiri ey'ekitiibwa kya Kristo, ye nga kye kifaananyi kya Katonda. ⁵ Kubanga tetweyogerako wabula Kristo Yesu Mukama, naffe tuli baddu bammwe ku lwa Yesu. ⁶ Kubanga Katonda oyo ye yagamba nti, "Omusana gwake mu kizikiza," ye yayaka mu mitima gyaffe, okuleetera abantu ekitangaala eky'okumanya ekitiibwa kya Katonda ekirabikira mu Yesu Kristo.

⁷ Naye kaakano tulina ekyobugagga kino mu bibya eby'ebbumba, okulaga nti obuyinza bwonna bwa Katonda, so si bwaffe. ⁸ Tunyigirizibwa erudda n'erudda, naye ne tutabetenteka. Ne tweraliikirira, naye ne tutazirika. ⁹ Tuyigganyizibwa, naye Katonda tatuleka. Tusuulibwa wansi, naye ne tutabetenteka, ¹⁰ nga tula ga okufa kwa Yesu bulijjo mu mibiri gyaffe, okufa kwa Yesu kulyoke kulabisibwe mu mibiri gyaffe. ¹¹ Kubanga ffe abalamu tuweebwayo eri okufa olwa Yesu, obulamu bwa Yesu bulyoke bulabisibwe mu mibiri gyaffe. ¹² Kale nno okufa kukolera mu ffe, naye obulamu bukolera mu mmwe.

¹³ Bwe tuba n'omwoyo omu ow'okukkiriza, ng'ekyawandiikiibwa bwe kigamba nti, "Nakkiriza noolwekyo kyennava njogera," naffe tukkiriza, noolwekyo

kyetuva twogera. ¹⁴ Tumanyi ng'oyo eyazuukiza Muka-ma waffe Yesu, naffe agenda kutuzuukiza ne Yesu, era alitwanjulira wamu nammwe. ¹⁵ Kubanga byonna biri bwe bityo ku bwammwe, okusiimibwa okwo bwe kweyongera okuyita mu bangi, n'okwebaza ne kulyoka kweyongera, Katonda n'agulumizibwa.

Okuba Abalamu olw'Okukkiriza

¹⁶ Noolwekyo tetuterebuka, kubanga newaakubadde ng'emibiri gyaffe gifa, naye omuntu waffe ow'omunda adda buggya bulijjo. ¹⁷ Kubanga okubonaabona kwaffe okutono okw'ekiseera ekyakaakano, kwongerayongera nnyo okututeekerateekera ekitiibwa eky'amaanyi eky'emirembe n'emirembe. ¹⁸ Noolwekyo tetutunuulira bintu ebirabika naye ebintu ebitabika, kubanga ebintu ebirabika bya kiseera buseera, naye ebyo ebitabika bya mirembe na mirembe.

⁵ Kubanga tumanyi ng'ennyumba yaffe ey'ensisira ey'oku nsi bw'erisaanyizibwawo, tulina ennyumba okuva eri Katonda, ennyumba etaakolebwa na mikono, ey'olubeerera ey'omu ggulu. ² Kubanga tusindira mu nnyumba eno, nga twegomba okwambazibwa ennyumba yaffe eriva mu ggulu. ³ Kubanga bwe tulyambazibwa, tetulisangibwa nga tuli bwereere. ⁴ Kubanga ffe abali mu nsiisira eno tusinda, nga tuzitooowerwa, nga tetwagala kusangibwa nga tetwambadde, wabula nga twambadde, omubiri ogufa gumiribwe obulamu. ⁵ Oyo eyatuteekera teekera ekintu ekyo kyennyini ye Katonda oyo eyatuwa amazima g'Omwoyo.

⁶ Noolwekyo tulina obwesige bulijjo nga tumanyi nti bwe tuba mu mubiri guno, tetuba waffe, olwo nga tetuli na Mukama waffe. ⁷ Kubanga tutambula lwa kukkiriza so si lw'amaaso gaffe bye galaba. ⁸ Noolwekyo tuli bagumu era tuli basanyufu, wakiri okuva mu mibiri guno ne tubeera ewaffe mu ggulu ne Mukama waffe. ⁹ Noolwekyo kyetuva tunoonya oba nga tuli ewaffe oba nga tetuli waffe, tumusanyuse. ¹⁰ Kubanga ffe ffenna kitugwanira okulabika mu maaso g'entebe ya Kristo ey'okusalirako omusango, buli muntu asalirwe olw'ebyo bye yakola ng'akyali mulamu, okusenziira ku ebyo bye yakola oba birungi oba bibi.

Omukwano ne Katonda nga Guyita mu Kristo

¹¹ Noolwekyo bwe tumanya entiisa ya Katonda, kyetuva tukola obutaweera okuleeta abantu eri Kristo, era kye tuli kimanyiddwa eri Katonda, era nsuubira nga bwe kiri ne mu mitima gyammwe. ¹² Tetugezaako kuddamu kubeenyumiririzaako, naye tubawa omukisa okwenyumiriza ku lwaffe, musobole okuba n'eky'okuddamu abo ababeewaanirako kyokka nga mu mitima gyabwe si ba mazima. ¹³ Bwe tuwulikika ng'abagudde eddalu olw'ebyo bye tweyogerako, tukikoze ku bwammwe. ¹⁴ Kubanga okwagala kwa Katonda ku-

tuwaliriza, ng'omu bwe yafiirira bonna, bonna kyebaa-ba bafa. ¹⁵ Yafiirira abantu bonna; abalamu balemenga okubeera abalamu ku bwabwe bokka, wabula ku bw'oyo eyabafiirira era n'azuukira, ¹⁶ okuva kaakano, tuleme okumanya omuntu yenna mu mubiri, bwe tuba nga ddala twamanya Kristo mu mubiri. Naye kaakano tetukyamumanyi bwe tutyo. ¹⁷ Noolwekyo omuntu yenna bw'abeera mu Kristo, aba kitonde kiggya; eby'edda nga bigenze, laba ng'afuuse muggya. ¹⁸ Ebintu byonna biva eri Katonda eyatukomyawo gy'ali nga tuyita mu Kristo, era ne tuweebwa obuweereza obw'okutabaganya. ¹⁹ Kubanga Katonda yali mu Kristo, ng'atabagana n'abantu, nga tababalira, bibi byabwe, n'atuteresasa ffe obubaka obw'okutabaganya. ²⁰ Noolwekyo ku bwa Kristo tuli babaka, era Katonda atuma ffe okwogera nammwe. Kyetuva tubeegayirira, ku bwa Kristo, mutabagane ne Katonda. ²¹ Kubanga oyo ataamanya kibi, yafuuka ekibi ku lwaffe, tulyoke tufune obutuukirivu obuva eri Katonda mu Yesu.

⁶ Ffe ng'abakolera awamu ne Katonda, tubeegayirira, ekisa kya Katonda kye mufunye, kireme kufa bwereere. ² Kubanga agamba nti, "Nakuwulira mu biro ebituufu, era ne nkuyamba ku lunaku olw'obulokozi." Laba kaakano kye kiseera ekituufu, era laba kaakano lwe lunaku olw'obulokozi.

Ebizibu bya Pawulo

³ Tetuleeta kintu kyonna kyesittaza, obuweereza bwaffe buleme okunenyezebwa, ⁴ naye mu buli kintu tweyoleka nga tuli baweereza ba Katonda, mu kugumiikiriza okungi okw'okubonaabona, mu bizibu byonna ebya buli ngeri, ne mu kunyolwa, ⁵ ne mu kukubibwa ne mu kusibibwa mu kkomera, ne mu busasamalo, ne mu kutakabana, ne mu kutunula, ne mu kusiiiba, ⁶ ne mu bulongoofu, ne mu kumanya, ne mu bugumiikiriza, ne mu kisa, mu Mwoyo Omutukuvu, ne mu kwagala okutaliimu bukuusa, ⁷ ne mu kigambo eky'amazima, ne mu maanyi ga Katonda olw'ebyokulwanyisa eby'obutuukirivu ebiri mu mukono ogwa ddyo n'ogwa kkono, ⁸ wakati mu kitiibwa n'okunyooombwa, wakati mu kutufeebya, ne wakati mu kututenda, nga tuyitibwa abalimba ate nga tuli ba mazima. ⁹ Ensi etusussa amaaso nga b'etemanyi, naye ate nga tumanyiddwa ng'abaafa, naye laba nga tuli balamu, nga tubonerezebwa naye ate nga tetuttibwa, ¹⁰ nga tunakuwala naye ate nga tusanyuka bulijjo, nga tuli ng'abaavu naye nga tugaggawaza bangi, nga tuli ng'abatalina kintu naye ate nga tulina byonna.

¹¹ Twogedde lwatu gye muli Abakkolinso, n'omutima gwaffe gugaziye. ¹² Musiriikiridde bingi naye ffe tubategeezezza byonna. ¹³ Kaakano njogera nammwe nga bwe nandyogedde n'abaana, temutwekwekerera.

¹⁴ Temwegattanga wamu n'abatali bakkiriza, kubanga nkolagana ki eriwo wakati w'obutuukirivu n'obujeemu, oba kutabagana ki okuliwo wakati w'ekitangaala n'ekizikiza? ¹⁵ Kristo atabagana atya ne Beriyali? Oba mugabo ki omukkiriza gw'alina n'atali mukkiriza?

¹⁶ Yeekaalu ya Katonda ne bakatonda abalala bibeeera bitya obumu? Kubanga ffenna tuli Yeekaalu ya Katonda omulamu. Nga Katonda bwe yagamba nti,

“Nnaabeeranga mu bo
era natambuliranga mu bo,
nnaabeeranga Katonda waabwe,
nabo banaabeeranga bantu bange.”

¹⁷ Noolwekyo “muve wakati mu bo,
mubeeyawuleko,
bw'ayogera Mukama.

Temukwata ku bitali birongoofu,
nange nnaabaaniriza.”

¹⁸ Era “nnaabeeranga Kitammwe,
nammwe ne mubeeranga batabani bange ne
bawala bange,”

bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna.

7 Abaagalwa, nga bwe tulina ebisuubizo ng'ebyo, twetukuze mu buli kintu ekyonoona omubiri n'omwoyo, nga tutuukiriza obutukuvu mu kutya Katonda.

Essanyu Iya Pawulo

² Mutuggulirewo emitima gyammwe, kubanga tewali n'omu gwe twasobya. Tewali n'omu gwe twakyanya. Tewali n'omu gwe twali tulyazaamaanyiza. ³ Bino sibyogera ng'abasalira omusango, kubanga nabategeeza dda nti, Mulina ekifo mu mitima gyaffe, nga tubeera balamu ffenna era nga tufiira wamu nammwe. ⁴ Mbeesiga nnyo, era mbeenyumirizamu nnyo; munjnumizza nnyo omwoyo ne mundeetera essanyu lingi wakati mu kubonaabona kwange.

⁵ Bwe twatuuka mu Makedoniya tetwasobola kuwummulako, nga twetooloddwa ebibonoobono ebya buli ngeri, ebweru nga waliyo entalo ate munda mu ffe nga tutidde. ⁶ Naye Katonda agumya abo ababa batendewereddwa, n'atuzzaamu amaanyi olw'okutuuka kwa Tito. ⁷ Okujja kwe si kwe kwokka okwateleetera essanyu, naye n'amawulire agafa gye muli, ge yatuleetera n'engeri ennungi gye mwamwanirizaamu, ne bwe yantegeeza nga bwe mwali mwesunga okujja kwange, n'ennaku gye mwalina bwe mwategeera nga sikyazze, n'obunyiikivu bwammwe, ebyo ne binnyongerera essanyu!

⁸ Kuba bwe kiba nga ddala ebbaluwa gye nnabawandiikira yabanakuwaza, sikyejjusa; wabula ddala nkyejjusa, kubanga ebbaluwa eyo yabanakuwazaamu ekiseera kitono. ⁹ Kaakano nnina essanyu, si lwa kubanga yabanakuwaza, naye lwa kubanga mwanakuwalira ekibi ne mwenenya, ne Katonda n'alaba okunakuwala kwammwe muleme okufiirwa

ekigambo kyonna ku lwaffe. ¹⁰ Kubanga okunakuwala okw'okwenenya eri Katonda kuleeta obulokozi, era tekuleeta kwejjusa; naye okunakuwala okw'ensi kuleeta kufa. ¹¹ Kubanga laba okunakuwala okwo Katonda kw'asiima kwabaleetera okwewala bino: okufuba ennyo, n'okwennyonyolako, n'okusunguwala, n'okutya, n'okwegomba, n'okufuba ennyo okwenenya, n'okuwalana eggwanga. Mwakola kyonna kye musobola okulongoosa ekyasoba. ¹² Kale newaakubadde nga nabawandiikira ssawandiika ku lw'oyo eyakola ekibi, newaakubadde oyo gwe bakikola, wabula lwa kunyiikira kwammwe eri Katonda ku lwaffe. ¹³ Noolwekyo ebyo byatuzzaamu endasi.

Bwe twaddamu endasi, tweyongera nnyo okusanyuka olw'essanyu Iya Tito, kubanga omwoyo gwe gwawummuzibwa mmwe mwenna. ¹⁴ Obanga nnenyumiriza mu kigambo kyonna ku lwammwe, temwanswaza, naye byonna nga bwe twabibategeeza bwe biri eby'amazima, era n'okwenyumiriza kwaffe ku Tito nakwo ne kuba kwa mazima. ¹⁵ N'okwagala kw'alina kweyongera nnyo gye muli ng'ajjukira okugonda kwammwe mwenna, nga bwe mwamusembeza n'okutya n'okumusaaamu ekitiibwa. ¹⁶ Bino byonna bindeetera essanyu lingi, era mbesigira ddala.

Okugaba kw'Abakristaayo

8 Kaakano tubategeeza abooluganda, ekisa kya Katonda ekyaweabwa ekkansa z'e Makedoniya. ² Mu kugezesebwa okw'okubonaabona, baagattika essanyu lyabwe ery'ekitalo n'obwavu bwabwe obungi, ne bafunamu okugaba okwewuunyizibwa ennyo. ³ Tebaagaba kutuuka we basobola wokka, naye nawo baasukkawo, era baagaba lwa kweyagalira. ⁴ Baatwegayirira tubatwalire ebirabo byabwe, nabo basanyukire wamu ne bannaabwe abaweereza obuyambi eri abatukuvu. ⁵ Ate era kye twali tutasuubidde, baasooka kwewaayo eri Mukama, n'oluvannyuma gye tuli olw'okwagala kwa Katonda. ⁶ Kyatugwanira okusaba Tito, nga bwe yasooka okubaweereza, ajje atuukirize n'ekikolwa ekyo eky'ekisa. ⁷ Naye nga bwe musukirira mu bintu byonna, mu kukkiriza, ne mu kigambo, ne mu kutegeera, ne mu kunyiikira kwonna, twagala okulaba nga ne mu kisa kino musukirira.

⁸ Sibawa kiragiyo, wabula olw'okunyiikira kw'abalala n'okugezesa okwagala kwammwe nga kw'amazima. ⁹ Kubanga mumanyi ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo nga bwe yafuka omwavu ku lwammwe, mwe mulyoke mugaggawale.

¹⁰ Amagezi ge mbawa ge gano nti mumalirize ekyo kye mwanatandikako mu mwaka ogwayita, kubanga si mmwe mwasooka okuleeta ekirowoozo ekyo ate era si mmwe mwali ababereberye mu kutandika okukikolerako. ¹¹ Naye kaakano mu bumalirivu bwammwe mu kwagala okukikola, mumalirize omulimu ogwo, okusenziira kw'ekyo kye mulina. ¹² Kuba obanga mulina

obumalirivu nga buli muntu bw'alina, buli muntu aweeyo okusenziira ku ekyo ky'alina so si ky'atalina.

¹³ Abalala baleme kuyambibwa ate nga mmwe muniyigirizibwa, walyoke wabeewo, okwenkanankana.

¹⁴ Kaakano bye mulina ebingi biyambe abo abali mu kwetaaga, ate ebyabwe bye baliba nabyo ebingi biribayamba nga muli mu kwetaaga. ¹⁵ Nga bwe kyawandiikibwa nti, "Oyo eyakuŋaanyanga ennyingi teyasigazangawo, n'eyakuŋaanyanga entono ng'emu-mala bumazi."

Tito Atumibwa e Kkolinso ne Banne

¹⁶ Kyokka Katonda yeebazibwe eyassa obunyiikivu bwe bumu mu mutima gwa Tito ku lwammwe.

¹⁷ Olw'okuzzibwamu amaanyi kwe yafuna, n'olw'okufuba kwe, yajja gye muli. ¹⁸ Era tutumye wamu naye owooluganda atenderezebwa olw'enjiri mu kkanisa zonna, ¹⁹ naye si ekyo kyokka wabula yalondebwa okutambulanga naffe olw'ekisa kye tuweereza ffe olwa Mukama waffe yennyini n'olw'okugulumiza n'okulaga nga bwe twetegese okuyamba, ²⁰ nga twewala omuntu yenna okutunonya olw'ekirabo kino kye tuweereza. ²¹ Kubanga kye tugenderera kwe kukola ebirungi, si mu maaso ga Katonda yekka wabula ne mu maaso g'abantu.

²² Era awamu nabo twabatumira owooluganda gwe tukakasizza nga muniyikivu mu bintu bingi era nga ne kaakano muniyikivu nnyo olw'obwesige bw'abalinamu.

²³ Singa wabaawo ayagala okumanya ebifa ku Tito, tukolagana, mukozi munnange; abooluganda, bo batume ba kkanisa, olw'ekitiibwa kya Kristo. ²⁴ Noolwekyo okwagala kwammwe n'okwenyumiriza kwammwe byeyoleke gye bali.

Okuyamba Bakristaayo Bannaabwe

⁹ Mmanyi bulungi nga tekinneetaagisa kubawandiikira ku nsonga y'okuweereza abatukuvu; ² kubanga mmanyi nga bwe mwagala ennyo okuyamba, ne mikwano gyaffe wano mu Makedoniya nabategeezaako nga nnenyumiriza ku lwammwe nti ab'omu Akaya babadde beetegefu okuvira ddala mu mwaka ogwayita, era obumalirivu bwammwe bwakubiriza bangi. ³ Nabatumira abooluganda okwenyumiriza kwaffe ku lwammwe kuleme kuba kwa bwereere mu nsonga eyo, mube beetegefu nga bwe nagamba. ⁴ Si kulwa ng'ab'e Makedoniya baja nange ne babasanga nga temwetegese, ne tuswala, ne bwe tutaboogerako nti ye mmwe, mu kubeesiga mmwe. ⁵ Kyenvudde ndowooza nga kiŋŋwanidde okubagumya abooluganda, bano babasookeyo, bateeteeteke ekirabo kye mwasuubiza, ekirabo ekyo kitegekebwe kibeere omukisa so si ekintu eky'okuwalirizibwa.

⁶ Naye mujjukire nti, "Asiga ekitono alikungula kitono, naye asiga ekinene alikungula kinene." ⁷ Buli

omu akola nga bw'asazeewo mu mutima gwe, si lwa nnaku, newaakubadde olw'okuwalirizibwa, kubanga Katonda ayagala oyo agaba n'essanyu. ⁸ Katonda ayinza okwaza ekisa kyonna gye muli, bulijjo mubeerenga n'ebibamala byonna mu buli kintu nga musukkirira mu mulimu gwonna omulungi, ⁹ nga bwe kyawandiikibwa nti,

"Yasaasaanya, yagabira abaavu.

Obutuukirivu bwe bubeerera emirembe gyonna."

¹⁰ Kubanga oyo awa omulimi ensigo okusiga, ate n'amuwa n'emmere ey'okulya, anaayazanga ensigo yammwe era n'agyongerako, era anaayongeranga ebibala eby'obutuukirivu. ¹¹ Anaabagaggawazanga mu buli kintu, ekyebazisa Katonda mu ffe.

¹² Kubanga omulimu gw'obuweereza buno tegukoma ku kuyamba batukuvu abali mu kwetaaga kyokka, kusukkirira mu kwebaza okungi eri Katonda.

¹³ Olw'obukakafu obuvudde mu buweereza obwo, Katonda agulumizibwa olw'okugonda okw'okwatula kwammwe eri Enjiri ya Kristo, ne mu kugaba kwe mwalaga mu bye mwabawa, n'eri abantu bonna, ¹⁴ era n'okubasabira kwe babasabira kubanga babaa-gala nnyo olw'ekisa kya Katonda eky'ekitalo kye mulina; ¹⁵ Katonda yeebazibwe olw'ekirabo ekitayogerekeka.

Pawulo Awolereza Omulimu gwe

¹⁰ Kaakano nze kennyini, Pawulo, mbeegayirira mu buwombeefu n'obukkakkamu bwa Kristo bwe mba nabwo nga neetoowazizza nga ndi nammwe, naye bwe mba nga siri nammwe ne mba muvumu gye muli; ² mbegayirira wadde ssiriiwo, bwe ndijja nneme kwozeza maanyi nga bwe nkola eri abantu abamu abatulowoozeza okuba nga tugoberera bya mubiri. ³ Newaakubadde nga tutambulira mu mubiri, tetulwana ng'ab'omubiri, ⁴ kubanga ebyokulwanyisa byaffe eby'olutalo, si bya mubiri wabula bya maanyi mu Katonda olw'okuwangula ebigo, n'olw'okuwangula endowooza, ⁵ na buli kintu ekigulumivu ekyekuluntaza okusinga amagezi ga Katonda, era nga tujeemulula buli kirowoozo, kigondere Kristo, ⁶ era nga tweteese-teese okuwalana eggwanga ku bujeemu bwonna, bwe munaagonderanga ddala.

⁷ Mutunuulira ebintu nga bwe birabika kungulu. Omuntu yenna bw'alowooza munda mu ye okuba owa Kristo, ekyo akirowooza ku ye yekka, nti nga naffe tuli ba Kristo nga ye. ⁸ Kubanga ne bwe ndisukkirira okwenyumiriza olw'obuyinza bwe tulina, Mukama bwe yatuwa olw'okubazimba so si lwa kubassa wansi, sirikwatibwa nsonyi, ⁹ nneme kufaanana ng'abatiisa mu bbaluwa zange. ¹⁰ Kubanga agamba nti, "Ebbaluwa ze ddala nzito era z'amaanyi, naye okubaawo kwe mu mubiri kunafu, n'okwogera kwe kunyoozebwa."

¹¹ Alowooza bw'atyo ategeere nga bye twogerako mu

bbaluwa nga tetuli nammwe, era bye tukola nga tuli nammwe.

¹² Ffe tetwanjanga kwebalira wadde okwegeraageranya n'abamu ku abo abeetendereza, naye bo bwe beepimamu bokka na bokka, ne beegeraageranya bokka na bokka tebaba na kutegeera. ¹³ Naye ffe tetujja kwenyumiriza kusukka ku kigera kyaffe, naye tujja kwenyumiriza ng'ekigera ekyo ekyatuweebwa Katonda bwe kiri, ne tusobola n'okubatuukako mmwe.

¹⁴ Kubanga tetukununkiriza kusinga kigera kye tulina, kubanga nammwe twabatuusaako Enjiri ya Kristo, ¹⁵ nga tetwenyumiriza kusinga omulimu abalala gwe baakola, naye nga tulina essuubi nti ng'okukkiriza kwamwwe bwe kugenda kweyongera, n'omulimu gwaffe gugenda gweyongera, ¹⁶ era nga tubuulira Enjiri ne mu bitundu ebibali ewala, naye so si mu kitundu eky'omulala omwakolebwa edda omulimu waleme okubaawo eyeenyumiriza. ¹⁷ Naye eyeenyumiriza yeenyumirizenga mu Mukama waffe; ¹⁸ kubanga eye-etenda yekka, oyo si ye asiimibwa, wabula oyo Mukama gw'atenda.

Pawulo Ayogera ku Batume ab'Obulimba

11 Mbasaba mungumiikirizeeko mu busirusiru bwange obutono, weewaawo mungumiikirize. ² Mbakwatirwa obuggya, obuggya bwa Katonda, kubanga naboogereza omusajja omu, nga muli mbeerera zennyini, ne mbawaayo eri Kristo; ³ kyokka neeraliikirira nnyo nga ntya nti si kulwa nga mulimbibwa nga Kaawa bwe yalimbibwa omusota ne muwaba mu birowoozo byammwe okuva mu bwetoowaze n'obutukuvu obuli mu Kristo. ⁴ Bwe wabaawo omuntu aija n'ababuulira Yesu omulala gwe tutabuulira, oba ne mufuna omwoyo omulala, gwe mutafunanga, oba ne mubuulirwa Enjiri endala gye mutabuulirwanga, mu-bigumiikiriza. ⁵ Kubanga ndowooza ng'abatume abakulu ennyo tebalina kye bansinza. ⁶ Kubanga newaakubadde nga siri mumanyirivu mu kwogera, naye si mu kutegeera, wabula mu ngeri yonna twa-boolesa ebintu byonna.

⁷ Oba nasobya bwe netoowaza mulyoke mugulumizibwe, bwe nabuulira Enjiri ya Katonda ey'obwereere?

⁸ Nanyaga ekkansa endala, kubanga zampeerezanga ensimbi ne nzikozesa nga ndi nammwe ndyoke mbaweereze, ⁹ era bwe nnali nammwe ne mbaako bye neetaaga, ssaazitoowerera muntu yenna kubanga abooluganda abaava e Makedoniya bampanga byonna bye nnali neetaaga, ne neekuuma nnyo obutabazitoowerera mu buli kintu, era nzija kwongera okwekuuma bwe ntyo. ¹⁰ Ng'amazirna ga Kristo bwe gali mu nze, okwenyumiriza kuno tekujja kuziyizibwa mu nze mu bitundu bya Akaya. ¹¹ Lwaki? Olw'okubanga sibaa-gala? Katonda amanyi nga mbaagala. ¹² Naye nzija kweyongera okukola nga bwe nkola ndyoke ziggye-wo omukisa eri abo abaagala okukozesa omukisa og-

wo abaagala okulabika nga ffe mu kwenyumiriza kwabwe. ¹³ Abantu ng'abo batume baabulimba, era bakozi baabukuusa, nga beefuula abatume ba Kristo. ¹⁴ Naye ekyo tekyewuunyisa, kubanga Setaani yeefuula nga malayika ow'omusana. ¹⁵ Noolwekyo abamuweereza bwe beefuula ng'abaweereza b'obutuukirivu tekitwewuunyisa. Ku nkomerero bagenda kubonerezebwa ng'ebikolwa byabwe biri.

Okubonaabona kwa Pawulo

¹⁶ Nziramu okubagamba nti omuntu yenna aleme kundowooza kuba musirusiru; kyokka ne bwe mundowooza okuba omusirusiru, munsembeze, nange neenyumirizeeko katono. ¹⁷ Kaakano bye njogera Mukama si yandagidde okubyogera, wabula neeyisa ng'omusirusiru mu buvumu buno obw'okwenyumiriza. ¹⁸ Naye obanga bano beenyumiriza mu by'omubiri nange ka nneenyumirize. ¹⁹ Mmwe muli bagezi, kyemuva mugumiikiriza abasirusiru. ²⁰ Omuntu yenna bw'abafuula abaddu, oba n'abanyaga, oba n'abalyazaamanya, oba ne yeegulumiza, oba n'abakuba empi, mukigumiikiriza. ²¹ Ekyo kinswaza okukyogera kubanga tubadde banafu mu ekyo. Naye omuntu yenna kye yeewaayo okukola, nga njogera mu busirusiru, nange neewaayo okukikola. ²² Bo Baebbulaniya? Nange bwe ndi. Bagamba nti Bayisirayiri? Nange bwe ntyo. Bazzukulu ba Ibulayimu? Nange bwe ndi. ²³ Bagamba nti baweereza ba Kristo? Nga njogera ng'agudde eddalumu, nze mbinga; Mbinga okukola ennyo, era nsibiddwa mu kkomera emirundi mingi okubasinga, n'emirundi gye nkubiddwa mingi okusingawo, era emirundi mingi ne mba kumpi n'okufa. ²⁴ Abayudaaya bankuba embooko amakumi asatu mu mwenda ku mirundi egy'enjawulo etaano. ²⁵ Nakubwa emiggo emirundi esatu. Omulundi gumu nakubwa amayinja. Emirundi esatu ekyombo kye nalingamu kyamenyeka. Olulala ne nsula era ne nsiiba mu buzi-ba. ²⁶ Ntambudde nnyo, era emirundi mingi ne mpona akabi k'omujjuzo gw'emigga, ne mpona n'akabi ak'abanyazi, n'empona ab'eggwanga lyange, era n'Abamawanga abalala. Nayolekera obubenje obw'omu kibuga, ne mpona n'okufiira mu ddungu ne mu muyaga ogw'oku nnyanja, ne mpona n'akabi ak'abantu abeeyita abooluganda; ²⁷ mu kukola ennyo ne mu kufuba nga seebaka, mu kulumwa enjala ne mu kufuuyibwa empewo ne mu kubeera obwereere. ²⁸ Ebirala bye simenye nga nabyo bikyali awo, neeraliikirira buli lunaku nga ndowooza ku Kkanisa zonna nga bwe ziri. ²⁹ Bwe wabaawo anafuye, nange nzigwamu amaanyi, omulala bw'agwa mu kibi, nange njaka munda yange. ³⁰ Naye obanga kinjwanidde okwenyumiriza, ka neenyumirize olw'ebyo ebiraga obunafu bwange! ³¹ Katonda, era Kitaawe wa Mukama waffe Yesu, atenderezebwa emirembe n'emirembe, amanyi nga ssirim-ba. ³² Bwe nnali mu Damasiko, Kabaka Aleta yalagira

gavana alagire abakuumi b'ekibuga, nkwatibwe, ³³ naye ne mpisibwa mu ddirisa, eryali mu kisenge kya bbugwe w'ekibuga, nga ndi mu kiseru kye baalee-beesa ku miguwa okuntuusa ebweru wansi, bwe ntyo abo ne mbawona.

Okwolesebwa ate n'Eriggwa mu Bulamu bwa Pawulo

12 Kinywanidde okwenyumiriza, newaakubadde nga tekugasa. Naye ka njogere ku kwolesebwa n'okubikkulirwa kwa Mukama waffe. ² Waliwo omusaja wa Kristo gwe mmanyi, emyaka kkumi n'ena egiyise yatwalibwa mu ggulu eryokusatu. Naye oba yatwalibwa ng'ali mu mubiri, oba nga tali mu mubiri, nange simanyi, wabula Katonda ye amanyi. ³ Era mmanyi ng'omuntu oyo, oba mu mubiri oba ng'aggiddwa mu mubiri nange simanyi, wabula Katonda ye amanyi, ⁴ nga yatwalibwa mu nimiru lwa Katonda n'awulira ebintu bingi eby'ekyewuunyo omuntu by'atakkirizibwa kwatula. ⁵ Ku bw'omuntu oyo nzija kwenyumiriza naye ku bwange siryenyumiriza, okuggyako mu bunafu bwange. ⁶ Naye ne bwe nandiyagadde okwenyumiriza, sandibadde musirusiru kubanga nandibadde njogera mazima, naye saagala muntu yenna andowoozeeko nti ndi wa waggulu nnyo okusinga we yandintadde ng'asinzira ku ebyo by'andabamu oba by'ampulirako, ⁷ okusingira ddala okubikkulirwa kwe nafuna. Noolwekyo olw'obutagulumizibwa nnyo, kyenava nfumitibwa eriggwa mu mubiri, ye mubaka wa Setaani, ankube nneme okugulumizibwa ennyo.

⁸ Emirundi esatu egy'enjawulo nga nsaba Mukama amponye eriggwa eryo. ⁹ Buli mulundi ng'anjamba nti, *"Ekisa kyange kikumala, kubanga amaanyi gange gatukirira mu bunafu."* Noolwekyo kyennaavanga nneegulumiza n'essanyu lingi olw'obunafu bwange, amaanyi ga Kristo galyoke galabisibwe. ¹⁰ Kyenava nsanyukira mu bunafu, mu kuvumibwa, mu bizibu, mu kuyigganyizibwa, mu binzitoowerera, ku lwa Kristo, kubanga buli bwe mba omunafu, olwo nga ndi wa maanyi.

Pawulo Alumirwa Abakkolinso

¹¹ Naye mwampaliriza okufuuka omusirusiru. Noolwekyo mmwe musaana okunjogerako kubanga abatume abakulu abawagulu tebalina na kimu kye bansinza, newaakubadde nga nze siri kintu. ¹² Eky'amazima obubonero obw'omutume bwakolerwa mu mmwe mu kugumiikiriza kwonna, mu bubonero ne mu byewuunyo, ne mu bikolwa eby'amaanyi. ¹³ Kubanga kiki ekanisa endala kye zaabasingira, wabula nze kennyi ni obutabazitoowereranga. Munsonyiwe ekyonoono ekyo.

¹⁴ Laba guno mulundi gwa kusatu nga nneeteese-teese okujja gye muli, era sija kubazitoowerera, kubanga ebyammwe si bye njagala, wabula njagala mmwe. N'ekirala, mmwe muli baana bange; abaana si

be baterekera bazadde baabwe eby'obugagga, wabula abazadde be baterekera abaana baabwe. ¹⁵ Naye nzija kusanyuka nnyo okwewaayo gye muli, nze ne byonna bye nnina olw'emyoyo gyammwe, newaakubadde nga nze gye nkoma okubaagala ennyo, ate mmwe okwagala kwammwe gye ndi gye kukoma okukendeera.

¹⁶ Naye mukkirize nti ssabazitoowerera; naye ne ngerengetanya ne mbatega mu lukwe. ¹⁷ Mu abo be nabatumira, ani gwe nakozesa okubafunamu amagoba? ¹⁸ Nakuutira Tito okujja, ne ntuma n'owooluganda omulala awamu naye; Tito yeeyabafunako amagoba? Tetwatambulira mu mwoyo gumu? Tetwatambulira mu kisinde kimu?

Okutya kwa Pawulo n'Okweraliikirira

¹⁹ Obw'edda mwalowooza nga mwetoowaza mu maaso ga Katonda. Naye abaagalwa ebintu byonna tubyogerera mu Kristo olw'okubazimba. ²⁰ Kubanga kye ntya oboolyawo kwe kubasanga nga mufaanana nga bwe ssaagala, nange mmwe okunsanga nga nfaanana nga bwe mutayagala; oboolyawo nga waliwo okuyomba, n'obuggya, n'obusungu, n'okwawukana, n'okugeyanjama, n'olugambo, n'okwekuluntaza, n'okutabukatabuka; ²¹ bwe ndijja nate, Katonda wange aleme kuntoowaza mu maaso gammwe, ne nkaabira abo bonna abaayonoona edda, ne bateenya obutali bulongoofu, n'obwenzi, n'obugwagwa bye baakola.

Okulabula Okusembayo

13 Omulundi guno gwe nzija gye muli gwe gwokusatu. Buli kigambo kirikakasibwa abajulirwa babiri oba basatu nga boogedde. ² Nabalabula era mbalabula nga bwe nabalabula bwe nnali eyo omulundi ogwokubiri, era ne kaakano nga ssiriyo, abo abaayonoona edda n'abalala bonna, nti bwe ndikomawo ssirisaasira, ³ nga bwe munoonya okukakasa oba nga njogerera mu Kristo, atali munafu gye muli, wabula ow'amaanyi mu mmwe. ⁴ Kubanga newaakubadde nga yakomererwa mu bunafu, kyokka mulamu mu maanyi ga Katonda. Naffe tuli banafu mu mibiri gyaffe nga tuli mu ye, naye tuliba balamu mu ye olw'amaanyi ga Katonda olw'omulimu gwe tukola mu mmwe.

⁵ Mwekebere mulabe obanga muli mu kukkiriza; oba temumanyi nga Yesu Kristo ali mu mmwe? Mpozi nga temukakasibwa. ⁶ Naye nsuibira nga mumanyi nti tetuli abataakakasibwa. ⁷ Kaakano tubasabira eri Katonda obutakola kibi na kimu, si lwa kwagala kulabika nga tusiimibwa, wabula mmwe mukole ebirungi, ffe ne bwe tunaasigala nga tetusiimibwa. ⁸ Kubanga tetuyinza kuwakanya mazima, wabula tugawagira buwagizi. ⁹ Ffe kitusanyusa bwe tuba abanafu, mmwe ne muba ab'amaanyi. Tubasabira mmwe okuzibwa obuggya. ¹⁰ Mbawandiikira kubanga siri nammwe,

bwe ndijja nneme kubakambuwalira, okusenziira ku buyinza Mukama bwe yampa okubazimba, so si okubazikiriza.

Okusiibula n'Omukisa

¹¹ Ebisigadde abooluganda, mujaguze, muzibwemu amaanyi, mulowooze bumu, mubeere n'emirembe, Ka-

tonda ow'okwagala n'emirembe anaabeeranga nammwe.

¹² Mulamusagane n'okulamusa okutukuvu.

¹³ Abatukuvu bonna babalamusizza.

¹⁴ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo, n'okwagala kwa Katonda, n'okusekimu okwa Mwoyo Mutukuvu, bibeerenga nammwe mwenna.

Abaggalatiya

1 Nze Pawulo omutume, ataatumibwa bantu wadde omuntu, wabula eyatumibwa Yesu Kristo ne Katonda Kitaffe, eyamuzuukiza mu bafu, ² awamu n'abooluganda bonna abali nange tuwandiikira ekkana eze Ggalatiya, ³ nga tugamba nti ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe n'eri Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe; ⁴ Kristo oyo eyeewaayo ku lw'ebibi byaffe, alyoke atununule mu mulembe guno omubi ng'okwagala kwa Katonda, era Kitaffe bwe kuli, ⁵ aweebwe ekitiibwa emirembe n'emirembe. Amiina.

Tewali Njiri Ndala

⁶ Naye mbeewuunya kubanga mukyuka mangu okuva ku oyo, eyabayita olw'ekisa kya Kristo, naye ne mukyuka mangu okugoberera Enjiri endala. ⁷ Kubanga tewali njiri ndala, wabula mwawubisibwa abaagala okunyoola n'okukyusa Enjiri ya Kristo. ⁸ Omuntu yenna, ne bwe tuba ffe, wadde malayika ava mu ggulu, bw'abuuliranga Enjiri okuggyako gye twababuulira, akolimirwenga. ⁹ Nga bwe twasooka okwogera, bwe ntyo nziramu okukyogera nti, omuntu yenna bw'ababuulira Enjiri eteri eyo ggye mwakkiriza akolimirwenga.

¹⁰ Kale kaakano nkolerera kumatiza bantu oba kusiimibwa Katonda? Oba ngezaako kusanyusa bantu? Singa nnali nkyagezaako okusanyusa abantu, sandibadde muddu wa Kristo. ¹¹ Kubanga abooluganda, mbategeeza nti, Enjiri gye nababuulira teyeesigamizibwa ku muntu, ¹² era nange saagiweebwa muntu wadde okusomesebwa omuntu wabula Yesu Kristo ye yagimbikkulira. ¹³ Mumanyi nga bwe nnali nfaanana nga nkyagoberera eddiini y'Ekiyudaaya, nga bwe nayigganyanga ennyo Ekkana ya Katonda okugizikiza, ¹⁴ era nga nnali omu ku bannaddiini abaakulaakulana mu ggwanga lyange, ne nsukkuluma ku Bayudaaya bannange be nakula nabo, era nagezaako nnyo nga bwe nasobola okugoberera empisa zonna ez'edda ez'amateeka g'eddiini yange. ¹⁵ Naye Katonda bwe yasiima, eyanjawula okuva mu lubuto lwa mmange, n'ampita olw'ekisa kye, ¹⁶ n'ambikkulira Omwana we ndyoke njjende eri Abaamawanga mbabuulire Enjiri era sseebuuzza ku muntu n'omu, ¹⁷ newaakubadde okwambuka e Yersaalemi okwebuuzza ku batume, naye nagenda mu Buwalabu era oluvannyuma ne nkomawo e Damasiko.

¹⁸ Awo bwe waayitawo emyaka esatu ne njjenda e Yersaalemi okulaba Keefa ne mmala naye ennaku kkumi na ttaano. ¹⁹ Naye ssaalaba mutume mulala wabula Yakobo muganda wa Mukama waffe. ²⁰ Noolwekyo bye mbawandiikira, si bya bulimba mu maaso ga Katonda.

²¹ Bwe navaayo ne ndaga mu bitundu eby'e Siriya n'eby'e Kirukiya. ²² Era ekkana za Kristo mu Buyudaaya zaali tezinntegeera bwe nfaanana. ²³ Naye nga bamanyi nti, "Eyatuyigganyanga, kaakano abuulira okukkiriza kwe yagezaako okuzikiriza." ²⁴ Era ne bagulumiza Katonda ku lwange.

Pawulo Ayanirizibwa Abatume

2 Bwe waayitawo emyaka kkumi n'ena ne nzirayo ne Balunabba ne Tito e Yersaalemi. ² Nagen-dayo olw'okubikwirwa kwe nafuna, ne mbanjulira Enjiri gye mbuulira Abaamawanga. Nayogera n'abakulembeze b'Ekkana mu kyama balyoke bategeere bye njigiriza, si kulwa nga nteganira bwereere, ne bakkiriza nti bituufu. ³ Tito gwe nnali naye ne batamuwaliriza kukomolebwa, newaakubadde nga yali munnaggwanga. ⁴ Naye olw'abooluganda ab'obulimba abaayingizibwa mu kyama okuketta eddembe lye tulina mu Kristo Yesu, balyoke batufuule abaddu, ⁵ abo tetwabawuliriza essaawa n'emu, amazima g'enjiri galyoke geeyongerenga mu mmwe.

⁶ Naye abo abaabalibwa ng'okuba ekintu eky'omuwendo, abataaliko bwe baali gye ndi kubanga Katonda tasosola mu bantu, nze gye ndi tebalina kye bannyongerako, ⁷ naye mu ngeri endala bwe baalaba nga nateresebwa Enjiri ey'abatali bakomole, nga Peetero bwe yateresebwa ey'abakomole, ⁸ oyo eyakolera mu Peetero olw'obutume bw'abakomole, ye yakolera ne mu nze ku lw'Abaamawanga. ⁹ Yakobo ne Keefa ¹ ne Yokaana abaalabikanga ng'empagi bwe baalaba ekisa ekya mpeebwa, ne batukwata mu ngalo eza ddyo nze ne Balunabba nga bassa kimu naffe nti ffe tubeere mu Bamawanga, naye bo babeere mu b'abakomole. ¹⁰ Kye baatusaba kyokka tujjukirenga abaavu, ate ng'ekyo kye nnali nesunga okukola.

Pawulo Anenya Peetero

¹¹ Naye Peetero ate era nga ye Keefa, bwe yajja mu Antiyokiya ne mmunenya mu lwatu kubanga yali

I Keefa ye Simooni Peetero

mukyamu. ¹² Kubanga abaava eri Yakobo bwe baali tebannajja, yalyanga n'Abamawanga, naye bwe bajja n'atandika okubeeyawulako ng'atya abakomole.

¹³ Abayudaaya abalala bonna ne bamwegattako mu bukuusa, ekyo ne kireetera ne Balunabba okusendebwasendebwa obukuusa bwabwe.

¹⁴ Naye bwe nalaba nga tebatambula bulungi ng'amazima g'enjiri bwe gali, ne njamba Keefa mu maaso gaabwe bonna nti, "Obanga ggwe Omuyudaaya ogoberera empisa z'Abamawanga ezitali za Kiyudaaya, owaliriza otya Abaamawanga okugobereranga empisa z'Ekiyudaaya?"

¹⁵ Ffe mu buzaaliranwa tuli Bayudaaya so si Bamawanga aboonoonyi. ¹⁶ Kyokka tukimanyi bulungi nti omuntu taweebwa butuukirivu lwa kugondera mateeka, wabula abufuna lwa kukkiriza Yesu Kristo, era naffe kyetwava tukkiriza Yesu Kristo tulyoke tuweebwe obutuukirivu olw'okumukkiriza so si lwa kugondera mateeka. Kubanga tewali n'omu aliweebwa obutuukirivu olw'ebikolwa eby'amateeka.

¹⁷ Naye oba nga bwe twanoonya okuweebwa obutuukirivu mu Kristo twasangibwa okuba aboonoonyi, kitegeeza nti Kristo muweereza wa kibi? Kikafuuwe.

¹⁸ Kubanga bwe nzimba nate bye nazikiriza, nneeraga nzekka okuba omwonoonyi. ¹⁹ Kubanga olw'amateeka nnafa eri mateeka, ndyoke mbeere omulamu mu Katonda. Nakomererwa wamu ne Kristo; ²⁰ kyokka ndi mulamu, si ku bwange, wabula ku bwa Kristo abeera mu nze; era obulamu bwe nnina kaakano mu mubiri, mbulina lwa kukkiriza Omwana wa Katonda, eyanjagala ne yeewaayo yekka ku lwange. ²¹ Ssidibya kisa kya Katonda; naye oba nga obutuukirivu buva mu mateeka, nga Kristo yafiira bwereere.

Kukkiriza oba Kukuuma Mateeka

3 Mmwe Abaggalatiya abatalina magezi ani eyabaloga, so nga nabannyonnyola bulungi Yesu Kristo eyakomererwa ku musaalaba ne mukitegeera? ² Kino kyokka kye njagala muntegeeze; mwaweebwa Mwoyo lwa bikolwa eby'amateeka, nantiki lwa kuwulira kwa kukkiriza? ³ Muyinza mutya obutaba na magezi kutuuka awo, abaatandikira mu Mwoyo, kaakano muttuukirizibwa mu mubiri? ⁴ Okubonaabona kwonna kwe mwabonaabona kwali kwa bwereere? Bwe kuba nga ddala kwa bwereere. ⁵ Abawa Omwoyo n'abawa n'okukola eby'amaanyi mu mmwe, akola lwa bikolwa by'amateeka oba lwa kuwulira olw'okukkiriza? ⁶ Ibulayimu yakkiriza Katonda ne kimubalirwa okuba obutuukirivu.

⁷ Kale mumanye nti abo abakkiriza be baana ba Ibulayimu. ⁸ Olw'okuba nga baategeera ebiribaawo n'ekyawandiikibwa, ng'olw'okukkiriza, Katonda aliwa amawanga obutuukirivu, Enjiri kyeyava ebuulirwa Ibulayimu edda nti, "Mu ggwe amawanga gonna mwe

galiweerwa omukisa." ⁹ Noolwekyo abo abakkiriza bagabanira wamu omukisa ne Ibulayimu eyakkiriza.

¹⁰ Naye abo abafugibwa ebikolwa eby'amateeka, bafugibwa kikolimo; kubanga kyawandiikibwa nti, "Buli ataagobererenga byonna ebiwandiikiddwa mu kitabo ky'amateeka, akolimiddwa." ¹¹ Kimanyiddwa bulungi nti tewali n'omu Katonda gw'awa butuukirivu olw'okukuuma amateeka, kubanga abatuukirivu bannaabeeranga balamu lwa kukkiriza, ¹² naye amateeka tegeesigama ku kukkiriza, naye anaagagobereranga anaabeeranga mulamu mu go. ¹³ Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka, bwe yafuuka ekikolimo ku lwaffe, kubanga kyawandiikibwa nti, "Akolimiddwa buli awanikiddwa ku muti." ¹⁴ Kale kaakano amawanga gaweebwe omukisa gwa Ibulayimu, mu Kristo Yesu, tulyoke tuweebwe ekyasuubizibwa eky'Omwoyo olw'okukkiriza.

Etteeka n'Ekisuubizo

¹⁵ Abooluganda njogera mu buntu; endagaano bw'eba ng'ekakasibbwa, tewabaawo agiggyawo newaakubadde agyongerako. ¹⁶ Katonda yasubiza Ibulayimu n'Omwana we, naye tekigamba nti n'abaana be ng'abangi, naye yayogera ku omu, oyo ye Kristo.

¹⁷ Kye njamba kye kino: endagaano eyakakasibwa Katonda nga wayiseewo emyaka ebikumi bina mu asatu n'efuuka etteeka, teyadiya ekyo ekyasuubizibwa.

¹⁸ Kuba oba ng'obusika bwesigamye ku mateeka, buba tebukyali bwa kisuubizo; naye yabuwa Ibulayimu olw'okusuubiza.

¹⁹ Kale lwaki amateeka gaatekebawo? Gaagattibwa ku kisuubizo olw'aboonoonyi okutuusa ezzadde eryasuubizibwa lwe lirikomawo, nga lyawulibbwa mu bamalayika olw'omukono gw'omutabaganya. ²⁰ Naye omutabaganya si w'omu, naye Katonda ali omu.

²¹ Amateeka galwanagana n'ebyo Katonda bye yasubiza? Kikafuuwe. Kubanga singa amateeka gaali galeeta obulamu, ddala ddala amateeka gandituwadde obutuukirivu. ²² Naye ebyawandiikibwa bitegeeza nti ebintu byonna bifugibwa kibi, ekyasuubizibwa kiryoke kiweebwe abakkiriza olw'okukkiriza mu Yesu Kristo.

²³ Naye okukkiriza nga tekunnajja, twafugibwanga mateeka, nga tusibibwa olw'okukkiriza okugenda okubikkulwa; ²⁴ ge gaali gatukuuma, amateeka galyoke gatutuuse eri Kristo, tulyoke tuweebwe obutuukirivu olw'okumukkiriza. ²⁵ Naye okukkiriza bwe kwajja, ng'olwo tetukyetaaga mateeka kutukuuma.

Baana ba Katonda

²⁶ Kubanga kaakano mwenna muli baana ba Katonda olw'okukkiriza Yesu Kristo, ²⁷ kubanga abaatizibwa bonna mu Kristo, baayambala Kristo. ²⁸ Tewakyali kusosola wakati wa Muyudaaya na Muyonaani, wakati wa muddu na wa ddembe, wakati wa musajja na

mukazi, kubanga mwenna muli omu mu Kristo Yesu. ²⁹ Kale kaakano nga bwe muli aba Kristo, muli zadde lya Ibulayimu, ng'ekisuubizo ky'abasika bwe kiri.

4 Naye njamba nti omusika bw'aba ng'akyali mwana muto, tayawulwa na muddu, newaakubadde nga ye mukama wa byonna. ² Afugibwa abasigire n'abawanika okutuusa lw'akula n'atuuka ku kigero kitaawe, kye yategeka. ³ Era naffe bwe tutyo bwe twali tukyali bato, twafugibwanga obulombolombo obw'ensi. ⁴ Naye ekiseera bwe kyatuuka, Katonda n'atuma Omwana we ⁵ eyazaalibwa omukazi ng'afugibwa amateeka, tulyoke tufuuke abaana. ⁶ Era kubanga tuli baana, Katonda yatuma Omwoyo w'Omwana we okubeera mu mitima gyaffe, era kaakano tuyinza okwogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Aba, Kitaffe." ⁷ Kale kaakano tokyali muddu, wabula oli mwana; era nga bw'oli omwana oli musika ku bwa Katonda.

Pawulo Alwooza ku Baggalatiya

⁸ Mmwe bwe mwali temunnamanya Katonda mwabanga baddu ba bitali Katonda. ⁹ Naye kaakano mutegedde Katonda era naye abategedde, kale muyinza mutya okukyuka, ne mugoberera obulombolombo obunafu obutalina maanyi ne mwagala okufuuka abaddu baabwo? ¹⁰ Mukwata ennaku, n'emyezi, n'ebiro, n'emyaka; ¹¹ neeraliikirira si kulwa ng'omulimu omunene gwe nakola mu mmwe gwali gwa bwereere.

¹² Abooluganda, mbeegayirira mubeere nga nze, kubanga nange ndi nga mmwe. Temulina kabi ke mwankola; ¹³ era mumanyi nga mu bunafu obw'omubiri, mmwe be nasooka okubuulira Enjiri. ¹⁴ Naye newaakubadde nga mwandinnyomye olw'obulwadde bwange, temwangobaganya, wabula mwansembeza nga malayika wa Katonda, nga Yesu Kristo. ¹⁵ Kale esanyu lyammwe lyadda wa? Kubanga ndi mujulirwa wammwe nti, mwali musobola okuggyamu amaaso gammwe ne mugampa okunnyamba singa kyali kyetaagisa. ¹⁶ Kale kaakano nfuuse omulabe wammwe olw'okubategeeza amazima?

¹⁷ Abo abalabika ng'abaabassaako ennyo omwoyo tebabaagaliza birungi, okuggyako okwagala okubagalira ebweru, mulyoke mudde ku luuyi lwabwe.

¹⁸ Naye kirungi okunyiikiranga okukola ebirungi bulijjo, naye si lwe mbeera nammwe lwokka. ¹⁹ Baana bange be nnumirwa nate ng'alumwa okuzaala, okutuusa Kristo lw'alibumbibwa mu mmwe, ²⁰ nandya-gadde okubeera nammwe kaakano, n'okukyusa eddooboozi lyange kubanga ndi mweraliikirivu ku lwammwe.

Agali ne Saala

²¹ Mumbulire, mmwe abaagala okufugibwa amateeka, lwaki temuwulira mateeka? ²² Kubanga kyawandiikibwa nti Ibulayimu yazaala abaana babiri aboobulenzi, omu yamuzaala mu mukazi omuddu, n'omulala

n'amuzaala mu mukazi ow'eddembe. ²³ Omwana ow'omukazi omuddu yazaalibwa nga wa mubiri, naye omwana ow'omukazi ow'eddembe yazaalibwa lwa kusuubiza.

²⁴ Ebyo biri nga bya lugero; kubanga ezo ndagaano bbiri. Emu yava ku Lusozi Sinaayi, ye yazaala abaana ab'obuddu, ye yava mu Agali. ²⁵ Agali lwe Lusozi Sinaayi oluli mu Buwalabu, era afaananyirizibwa ne Yerusalemi eya kaakano kubanga ye ne bazzukulu be bali mu buddu. ²⁶ Naye Yerusalemi eky'omu ggulu ye mukazi ow'eddembe, era ye nnyaffe. ²⁷ Kubanga kyawandiikibwa nti,

"Sanyuka

ggwe omugumba atazaala.

Leekaanira waggulu mu ddooboozi ery'omwanguka newaakubadde nga tozaalanga ku mwana.

Kubanga ndikuwa abaana bangi,

abaana abangi okusinga omukazi alina omusajja b'alina."

²⁸ Naye mmwe abooluganda muli baana abaasuu-bizibwa, nga Isaaka bwe yali. ²⁹ Naye mu biro biri ng'eyazaalibwa omubiri bwe yayigganya oyo eyazaalibwa Omwoyo, ne kaakano bwe kiri. ³⁰ Naye Ebyawandiikibwa bigamba bitya? Bigamba nti, "Goba omukazi omuddu n'omwana we, kubanga omwana w'omukazi omuddu talisikira wamu n'omwana w'omukazi ow'eddembe." ³¹ Noolwekyo abooluganda tetuli baana ba mukazi omuddu naye tuli baana ab'omukazi ow'eddembe.

Eddembe mu Kristo

5 Kale nga Kristo bwe yatufuula ab'eddembe, bwe mutyo munywerere mu ddembe eryo muleme kusibwa nate mu kikoligo ky'obuddu.

² Ka mbategeeze nze Pawulo: Bwe mukomolebwa, nga Kristo taliiko ky'abagasa. ³ Era nziramu okutegeeze buli muntu akomolebwa nti alina ebbanja okutuukiriza amateeka gonna. ⁴ Mwava mu Kristo mmwe abanoonya okufuna obutuukirivu olw'amateeka. Mwava mu kisa. ⁵ Kubanga ffe, ffe ku bw'Omwoyo olw'okukkiriza tulindirira n'essuubi obutuukirivu.

⁶ Kubanga mu Kristo Yesu, okukomolebwa oba obutakomolebwa, tekulina maanyi, wabula okukkiriza kukola olw'okwagala.

⁷ Mwali mutambula bulungi. Ani eyabasendasenda n'abaggya ku kugondera amazima? ⁸ Okusendebwasendebwa okwo, si kw'oyo eyabayita. ⁹ Ekizimbulukusa ekitono kizimbulukusa ekitole kyonna.

¹⁰ Mbeesiga mu Mukama waffe nga temujja ku lowooza kintu kirala kyonna. Naye oyo abateganya alisilirwa omusango ne bw'aliba ani. ¹¹ Naye nze abooluganda, oba nga nkyayigiriza okukomolebwa, lwaki njigganyizibwa? Kale enkonge ey'omusaalaba evuddewo. ¹² Nnandyagadde abo abaabateganya beeraawe.

Obulamu bw'Omwoyo

¹³ Kubanga mmwe abooluganda mwayitibwa lwa ddembe, noolwekyo eddembe teribawa bbeetu ku-goberera bya mubiri. Naye olw'okwagala buli omu aberenga muweereza wa munne. ¹⁴ Kubanga amateeka gonna gatuukirizibwa mu tteeka lino nti: "Yagalanga muntu munno nga bwe weeyagala wekka." ¹⁵ Naye obanga munenenjñana mwegendereze muleme okwezikiriza. ¹⁶ Mbagamba nti, mutambulirenga mu Mwoyo, mu ngeri yonna, mulemenga kutuukiriza kwegomba kwa mubiri. ¹⁷ Kubanga okwegomba kw'omubiri kulwanagana n'Omwoyo, n'Omwoyo n'alwanagana n'omubiri; kubanga bino byombi bikontana, mulemenga okukola bye mwagala. ¹⁸ Naye bwe mulunjamizibwa Omwoyo, olwo nga temukyafugibwa mateeka.

¹⁹ Ebikolwa by'omubiri bya lwatu, bye bino: obwenzi, obukaba, obugwenyufu, ²⁰ Okusinja bakatonda abalala, obufumu, obulabe, okuyomba, obuggya, obusungu, okwekuluntaza, okweyawula, okwesalamu, ²¹ etti-ma, obutamiivu, ebinyumu, n'ebirala ebiri ngebyo. Ka mbategeeze nate nga bwe nasooka okubabuulira nti buli akola ebyo talina mugabo mu bwakabaka bwa Katonda.

²² Naye ebibala eby'Omwoyo bye bino: okwagala, esanyu, emirembe, obugumiikiriza, ekisa, obulungi, obwesigwa, ²³ obuwombeefu, okwefuga; awali ebyo tewali tteeka libiwakanya. ²⁴ N'abo aba Kristo Yesu baakomerera omubiri n'okwegomba kwagwo, n'omululu gwagwo. ²⁵ Kale bwe tuba abalamu ku bw'Omwoyo, tugobererenga okulunjamizibwa kw'Omwoyo. ²⁶ Tulemenga okwemanya, n'okunyizaganya, n'okukwatiragananga obuggya.

6 Abooluganda omuntu bw'abanga alina ekibi ky'akoze, mmwe ab'omwoyo mumulunjamyenga mu buwombeefu nga mwegendereza si kulwa nga nammwe mugwa mu kukemebwa. ² Muyambaganenga, bwe mutyo bwe munaatuukirizanga etteeka lya Kristo. ³ Kubanga omuntu yenna bwe yeerowooza okuba owa waggulu so nga si bw'ali, yeerimbarimba.

⁴ Naye buli muntu yeekebere akakase omulimu ggwe, yenyumirize ye yekka so si mu muntu omulala.

⁵ Kubanga buli muntu aneetikanga obuvunaanyizibwa bwe. ⁶ Oyo ayigirizibwa ekigambo kya Katonda, agabanirenga wamu n'amuyigiriza ku birungi byonna by'alina.

⁷ Temubuzibwabuzibwanga, Katonda tasekererwa, kubanga omuntu ky'asiga era ky'alikungula. ⁸ Kubanga oyo asiga eri omubiri gwe, alikungula ebiggwaawo. Naye oyo asiga eri omwoyo, alikungula obulamu obutaggwaawo. ⁹ Kale tulemenga okuterebuka mu kukola obulungi, kubanga oluvannyuma tulikungula emikisa, bwe tutaggwaamu maanyi. ¹⁰ Noolwekyo, buli lwe kinnaabanga kisobose tukolerenga abantu bonna ebirungi, na ddala ab'omu nnyumba ey'okukkiriza.

Si Kukomola Wabula Abantu Abaggya

¹¹ Mulabe, bwe nnabawandiikira n'omukono gwange mu nnukuta ennene! ¹² Abo abanoonya okweraga mu mubiri be babawaliriza okukomolebwa mu mubiri, balemenga okuyigganyizibwanga olw'omusaalaba gwa Kristo, balyoke beenyumirize olw'omubiri gwammwe. ¹³ Kubanga n'abo bennyini abakomolebwa tebakwata mateeka, naye baagala mukomolebwe balyoke beenyumirize olw'omubiri gwammwe. ¹⁴ Naye nze sigenda kwenyumiririza mu kintu kyonna okuggyako omusaalaba gwa Mukama waffe Yesu Kristo, kubanga olw'omusaalaba ogwo, nkomereddwa eri ensi, n'ensi ekomereddwa eri nze. ¹⁵ Kubanga okukomolebwa oba obutakomolebwa si kintu, wabula ekikulu kye kitonde ekiggya. ¹⁶ N'abo bonna abanaatambuliranga mu tteeka eryo, emirembe gibeerenga ku bo, n'okusaasirwa, ne ku Isirayiri ya Katonda.

¹⁷ Okuva kaakano tewabanga muntu n'omu anteganya, kubanga nnina enkovu za Yesu ku mubiri gwange.

¹⁸ Abooluganda, ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe n'omwoyo gwammwe. Amiina.

Abaefeso

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu, olw'okwagala kwa Katonda, mpandiikira abatukuvu abali mu Efeso, era abakkiriza mu Kristo Yesu.

2 Ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe.

Emikisa mu Kristo

3 Yeebazibwe Katonda era Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo, atuwadde mu Kristo buli mukisa gwonna ogw'omwoyo oguva mu ggulu. **4** Yatulonda okubeera mu Kristo ng'ensi tennatondebwa, ffe tube batukuvu, abataliiko kya kunenyezebwa mu maaso ge, olw'okwagala kwe. **5** Olw'okwagala kwe, yatuteekateeka tubeere abaana be mu Yesu Kristo, ng'okusiiima kwe bwe kuli. **6** Katonda tumutendereze olw'ekisa kye yatuwa obuwa mu Mwana, gw'ayagala ennyo. **7** Mu oyo mwe tununulibwa olw'omusaayi gwe, ne tusonyiyibwa ebibi, ng'obugagga bw'ekisa kye bwe buli, **8** kye yatuwa mu bungi mu magezi gonna ne mu kutegeera kwonna. **9** Yatubikkulira ekyama eky'okwagala kwe, ng'okusiiima kwe bwe kuli kwe yateekerateekera mu Kristo. **10** Olwo ekiseera ekituufu bwe kirituuka, Katonda alikola byonna bye yateekateeka, n'ateeka ebintu byonna awamu wansi wa Kristo, ebiri mu ggulu n'ebiri ku nsi.

11 Era mu ye mwe twaweerwa obusika ne twawulibwa ng'enteekateeka bw'eri ey'oyo akola ebintu byonna okusinzira ku magezi ag'okwagala kwe; **12** ffe Abayudaaya tulyoke tumuleetere okugulumizibwa, ffe abasooka okuba n'essuubi mu Kristo. **13** Nammwe, Kristo yabaleeta eri amazima, kye kigambo eky'Enjiri ey'okulokolebwa kwammwe. Bwe mwamukkiriza, ne muteekebwa envumbo eya Mwoyo Mutukuvu eyasubizibwa, **14** gwe musingo gw'obusika bwaffe, okutuusa bw'alinnunula abantu be, ne Katonda n'agulumizibwa era n'atenderezebwa.

Okusaba kwa Pawulo

15 Noolwekyo okuva lwe nawulira okukkiriza kwe mulina mu Mukama waffe Yesu, n'okwagala kwe mulina eri abantu ba Katonda bonna, **16** sirekangayo kwebaza Katonda ku lwammwe. Mbajjukira **17** ne mbasabira, Katonda wa Mukama waffe Yesu Kristo, Kitaffe ow'ekitiibwa, abawe Omwoyo ow'amagezi n'okubikkulirwa mweyongere okumutegeera. **18** Nnyongerera

okubasabira, amaaso g'emitima gyammwe gamulisibwenga, mulyoke mumanye essuubi ly'okuyitibwa kwammwe, n'obugagga obungi bwe mulina mu ye, mmwe awamu n'abantu ba Katonda bonna. **19** Njagala mutegeere amaanyi ge agasukkiridde agakolera mu ffe abakkiriza, ng'okukola kw'obuyinza bw'amaanyi ge bwe kuli, **20** amaanyi ago ge yakozesa mu Kristo bwe yamuzuukiza mu bafu, n'amutuuzza ku mukono gwe ogwa ddyo waggulu mu ggulu. **21** Waggulu eyo, Kristo gy'afugira obufuzi bwonna, n'obuyinza bwonna, n'amaanyi gonna, n'obwami bwonna, na buli kitiibwa kyonna ekiweebwa omuntu. Afugira mu mulembe guno, era alifugira ne mu mulembe ogugenda okujja. **22** Katonda atadde ebintu byonna wansi w'ebigere bye, n'afuula Kristo omutwe gw'ebintu byonna eby'ekkanisa, **23** era ekkanisa gwe mubiri gwe ye yenyini, mwatuukiriza ebintu byonna.

Okuggyibwa mu Kufa n'Okufuulibwa Abalamu

2 Edda mwali mufiiridde mu byonoono byammwe ne mu bibi byammwe. **2** Ebyo bye mwatambuli-rangamu ng'emirembe egy'ensi bwe giri, nga mufugibwa omwoyo ogw'omukulu w'obuyinza obw'omu bbanga, omwoyo ogwa Setaani, ogufuga abajeemu bonna. **3** Edda naffe twatamburanga mu kwegomba kw'emibiri gyaffe, nga tukola ebyo ebyegombewanga omubiri n'ebirowoozo. Era okufaanana ng'abantu abalala bonna, naffe mu buzaaliranwa twali baakubonerezebwa ng'abalala bonna. **4** Kyokka olw'okwagala kwe okungi, n'ekisa kye ekingi, **5** ne bwe twali nga tufiiridde mu bibi byaffe, yatufuula abalamu awamu ne Kristo. Mwalokolebwa lwa kisa. **6** Katonda yatuzuukiriza wamu ne Kristo okuva mu kufa ne tufuna obulamu, era atutuuzizza mu bifo eby'omu ggulu, okumpi ne Kristo Yesu. **7** Ekyo Katonda yakikola alyoke alage, mu mirembe egigenda okujja, ekisa kye ekingi kye yatukwatirwa mu Kristo Yesu. **8** Mwalokolebwa lwa kisa olw'okukkiriza. Tekwava mu mmwe, wabula kirabo kya Katonda. **9** Tekwatuweebwa lwa bikolwa byaffe; noolwekyo omuntu yenna aleme okwenyumirizanga. **10** Tuli mulimu gwa Katonda, abaatondebwa mu Kristo Yesu, okukolanga ebikolwa ebirungi, nga Katonda bwe yatuteekerateekera.

11 Noolwekyo mujjukire, ng'edda mmwe abaali Abaamawanga mu mubiri, abaayitibwanga abatali bakomole abo abeeyita abaakomolebwa, kyokka nga baakomolebwa mu mubiri na ngalo z'abantu, **12** nga

mu biro biri temwamanya Kristo. Temwabalirwa mu ggwanga lya Isirayiri, era ng'Abaamawanga, temwalina mugabo mu ndagaano ya Katonda ey'ekisuubizo. Mwali wala ne Katonda, nga n'essuubi temulina.

¹³ Naye kaakano mu Kristo Yesu, mmwe abaali ewala mwasembezewa olw'omusaayi gwa Kristo.

¹⁴ Kristo gy'emirembe gyaffe, oyo eyatufuula ffe Abayudaaya nammwe Abaamawanga, okuba omuntu omu, ng'amenyeewo ekisenge ekya wakati eky'obulabe, ekyatwawulanga.

¹⁵ Yadibya n'etteeka mu mateeka, alyoke yeetondemu omuntu omuggya ava mu babiri, ng'aleeta emirembe, ¹⁶ alyoke atabaganye ababiri okufuuka omubiri gumu eri Katonda olw'omusaalaba, bwe yazikiriza obulabe ku gwo.

¹⁷ Yajja okubuulira emirembe abo abaali ewala ne Katonda, n'abo abaali okumpi naye. ¹⁸ Ku bw'oyo Kristo ffenna tuyita mu Mwoyo omu okutuuka eri Kitaffe.

¹⁹ Noolwekyo temukyali baamawanga oba abagwira, wabula muli ba kika kimu n'abatukuvu, abantu ba Katonda, era muli ba mu nnyumba ya Katonda. ²⁰ Mwazimbibwa ku musingi ogw'abatume ne bannabbi, nga Kristo Yesu ly'ejjinja ekkulu ery'oku nsonda. ²¹ Mu oyo ffenna tuzimbibwa wamu ne tugattibwa wamu ne tubeera essinzizo ettukuvu mu Mukama waffe. ²² Era nammwe mwazimbibwa wamu mu kizimbe ekyo Kristo ky'azimbye okubeeranga ekifo Omwoyo wa Katonda mwabeera.

Omulumu gwa Pawulo mu Baamawanga

3 Nze Pawulo, Kristo Yesu yanfuula omusibe we, nsobole okuyamba mmwe Abaamawanga.

² Mwawulira ekisa kya Katonda kye naweebwa okubayamba. ³ Nga bwe nasooka okubawandiikira mu bimpimpi, Katonda alina okubikkulirwa okw'ekyama kwe yandaga. ⁴ Bwe munaasoma ebbaluwa eno mujja kusobola okutegeera ebyo bye manyi ku kyama kya Kristo. ⁵ Mu biro eby'edda, tewali yali amanyi kyama ekyo okutuusa Omwoyo wa Katonda bw'akibikkulidde abatume be abatukuvu ne bannabbi. ⁶ Kino kye kyama kye njogerako: olw'enjiri ya Kristo, Abaamawanga balisikira wamu ne Isirayiri ekyo Katonda kye yasubiza, era baliba omubiri gumu, era ne bagabanira wamu ekisuubizo ekyo mu Kristo Yesu.

⁷ Nafuuka omuweereza w'enjiri eyo olw'ekirabo eky'ekisa kya Katonda kye naweebwa, Katonda ng'akolera mu maanyi ge. ⁸ Nawaakubadde nga nze nsembayo wansi mu batukuvu bonna, naweebwa ekisa ekyo, okubuulira Abaamawanga emikisa egiri mu Kristo egitageraageraganyizika. ⁹ Katonda eyatonda ebintu byonna yayagala nnyambe buli muntu okutegeera ebyekyama ebyali bikwekeddwa mu Katonda. ¹⁰ Katonda yakigenderera atyo, ng'ayita mu kkanisa, alyoke yeeyoleke eri amaanyi n'obuyinza ebiri mu nsi ey'omwoyo eya waggulu, ng'abalaga nga bw'alina amagezi amangi ag'ebika eby'enjawulo. ¹¹ Ka-

tonda yakola bw'atyo ng'enteekateeka ye ey'emirembe n'emirembe bw'eri, gye yatuukiriza mu ebyo byonna Kristo Yesu Mukama waffe bye yakola. ¹² Kristo atuwa obuvumu n'obugumu, tulyoke tusembere mu maaso ga Katonda olw'okukkiriza nga tetutya. ¹³ Kyenva mbeegayirira muleme kuterebuka olw'okubonaabona kwange ku lwammwe, kubanga ekyo kibaleetera kitiibwa.

Okwagala kwa Kristo

¹⁴ Nfukaamirira Kitaffe, ¹⁵ ebika byonna eby'omu ggulu n'ebyo'oku nsi mwe biggya obulamu. ¹⁶ Nsaba Katonda oyo akola eby'ekitalo era agulumizibwa, agumyenga era anywezenga omuntu wammwe ow'omunda, olw'Omwoyo we, ¹⁷ Kristo alyoke abeerenga mu mitima gyammwe olw'okukkiriza kwammwe. Mbasabira mubeerenga n'emirandira mu kwagala nga mukunywereddemu, ¹⁸ mulyoke mubeerenga n'amaanyi awamu n'abatukuvu bonna, okusobola okutegeera obugazi, n'obuwantu, n'obugulumivu n'okukka wansi ebiri mu kwagala kwa Kristo.

¹⁹ Njagala mutegeere okwagala kwa Kristo okusukkiridde okutegeera kwonna, mulyoke musobole okutegeerera ddala Katonda bw'ali.

²⁰ Kaakano nsaba nti oyo akola ebintu byonna okusinga byonna bye tusaba, ne bye tulowooza, ng'amaanyi ge bwe gali agakolera mu ffe, ²¹ agulumizibwenga mu Kkanisa ne mu Kristo Yesu, emirembe n'emirembe. Amiina.

Okuba ab'Omubiri Ogumu

4 Ng'omusibe wa Mukama waffe, mbakuutira mubeere n'empisa ezisaanira obulamu bwe mwayitirwa okutambuliramu. ² Mubeerenga bakkakkamu, abawombeefu era abagumiikiriza, nga mugumiikirizagana mu kwagala. ³ Munyikirenga okukuuma obumu obw'Omwoyo mu kwegatta awamu okw'emirembe. ⁴ Omubiri nga bwe guli ogumu, n'Omwoyo omu, n'essuubi liri limu ery'okuyitibwa kwammwe. ⁵ Mukama waffe ali omu, n'okukkiriza kumu n'okubatizibwa kumu. ⁶ Katonda ali omu, era ye Kitaawe wa bonna, afuga byonna, akolera mu byonna era abeera mu byonna.

⁷ Buli omu ku ffe yaweebwa ekisa ng'okugera kwa Kristo bwe kuli. ⁸ Ebyawandiikibwa kyebiva bigamba nti,

"Bwe yalinnya mu ggulu,
n'atwala omunyago,
n'awa abantu ebirabo."

⁹ Okugamba nti "yalinnya," kitegeeza ki? Kitegeeza nti yasooka kukka mu bitundu ebya wansi w'ensi. ¹⁰ Oyo Kristo eyakka, ye wuuyo ddala eyalinnya ewala ennyo, n'ayisa waggulu w'eggulu lyonna, alyoke ajjule obwengula bw'ensi yonna. ¹¹ Era y'omu oyo eyawa abamu okuba abatume, n'abalala okuba bannabbi, n'abalala

okuba ababuulizi b'enjiri, n'abalala okuba abasumba, n'abalala okuba abayigiriza. ¹² Ekyo yakikola olw'okutendeka abantu ba Katonda olw'omulimu ogw'obuweereza, okuzimba omubiri gwa Kristo.

¹³ Ekyo kijja kutwongera okugenda mu maaso, okutusa ffenna lwe tulibeera n'okukkiriza kumu, n'okumanyira ddala Omwana wa Katonda nga tukulidde ddala mu mwoyo okutuuka ku kigera eky'okubeera nga Kristo bw'ali.

¹⁴ Tuteekwa okulekeraawo okweyisa ng'abaana abato, nga tuyuuguumizibwa amayengo nga tutwalibwa buli muyaga ogw'okuyigiriza okw'abantu abakuusa, mu nkwe olw'okugoberera enteekateeka ey'obulimba. ¹⁵ Tube ba mazima mu kwagala, tulyoke tukulire mu Kristo mu byonna, nga tweyongera okuba nga ye, Omutwe gw'Ekkanisa. ¹⁶ Mu ye omubiri gwonna mwe gugattirwa obulungi awamu, ne guyungibwa mu buli nnyingo, nga gukola ng'ekigera kya buli kitundu bwe kuli, nga gukola era nga gwezimba mu kwagala.

Obulamu Obuggya mu Kristo

¹⁷ Ng'omugoberezi wa Mukama waffe, mbalagira okulekeraawo okutambula ng'abatamanyi Katonda bwe batambulira mu birowoozo byabwe eby'obusirusiru. ¹⁸ Amagezi gaabwe gajjudde ekizikiza. Tebalina mugabo mu by'obulamu bwa Katonda, kubanga bajjudde obutamanya era emitima gyabwe mikakanyavu. ¹⁹ Tebakyalina nsonyi, beemalidde mu bya buwemu, na mululu gwa kukola bya bugwenyufu ebya buli ngeri.

²⁰ Kyokka mmwe si bwe mwayigirizibwa ku bya Kristo. ²¹ Obanga ddala mwamuwulira, era ne muyigirizibwa mu ye ng'amazima bwe gali mu Yesu, ²² kale mwambulemu obulamu obw'omuntu ow'edda, avunda olw'okwegomba okw'obulimba. ²³ Mufuuke baggya olw'Omwoyo afuga ebirowoozo byammwe, ²⁴ era mwambale omuntu omuggya, eyatondebwa mu kifaananyi kya Katonda mu butuukirivu ne mu kutukuzibwa okw'amazima.

²⁵ Mulekeraawo okulimba, mwogerenga amazima buli muntu ne munne, kubanga tuli bitundu bya mubiri gumu. ²⁶ "Bwe musunguwalanga mwekuume muleme kwonoona." Temuzibyanga budde nga mukyasunguwadde. ²⁷ Temuwanga Setaani bbanga. ²⁸ Abadde omubbi alekeraawo okubba, wabula anyikirenga okukola eby'omugaso ng'akola n'emikono gye, alyoke afune ky'agabirako n'abo abeetaaga.

²⁹ Mwekuume mulemenga okwogera ebighambo ebitasaana, wabula mwogerenga ebyo byokka ebizimba nga buli muntu bwe yeetaaga, biryoke bigase abo ababiwulira. ³⁰ Era temunakuwazanga Mwoyo Mutukuvu wa Katonda, eyabateekako akabonero akalaga nga mwanunulibwa. ³¹ Okunyiiga, n'obusungu, n'obukambwe, n'okukaayana, n'okuvuma, na buli kibi kyonna, biremenga kubeera mu mmwe. ³² Mubenga

ba kisa, buli omu alumirwenga munne, era musonyi-waganenga, nga Katonda bwe yabasonyiwa mu Kristo.

Okubeera mu Musana

⁵ Mufubenga okufaanana Katonda kubanga muli baana ba Katonda abaagalwa. ² Mwagalanenga nga Kristo bwe yatwagala ne yeewaayo ku lwaffe n'afuuka ekiweebwayo era ssaddaaka eri Katonda, eyakawoowo akalungi.

³ Nga bwe muli abantu ba Katonda abatukuvu, obwenzi, n'obugwagwa bwonna, n'omululu bireme okuwulirwa mu mmwe. ⁴ Mwewale okwogera eby'ensoni, n'eby'obusirusiru, n'okubalaata ebitasaana. Mwebazenga bwebaza Katonda. ⁵ Mukimanye era mukitegeerere ddala nga buli mwenzi, oba omugwagwa, oba eyeegomba, aba asinza bakatonda abalala, talina mugabo mu bwakabaka bwa Kristo ne Katonda. ⁶ Omuntu yenna tabalimbalinga n'ebigambo ebitaliimu. Katonda abonereza buli muntu yenna amujeemera. ⁷ Noolwekyo temwegattanga n'abafaanana ng'abo.

⁸ Edda mwali ng'abantu ab'ekizikiza, naye kaakano muli bantu ba musana mu Mukama waffe. Noolwekyo mutambulenga ng'abaana ab'omusana, ⁹ ekitangaala kyammwe kirabisibwe. Mubale ebibala eby'omusana nga mweyisa bulungi, nga mubeera abeesimbu era ab'amazima, ¹⁰ nga munoonya ekyo ekisanyusa Mukama waffe. ¹¹ Temwenyigiranga mu bikolwa bya kizikiza kubanga tebigasa, wabula munenyenga ababikola. ¹² Kubanga kya nsonyi n'okubyogerako ebyo abajeemu bye bakolera mu kyama. ¹³ Byonna bwe biryatuukirizibwa mu kitangaala, birirabikira ddala nga bwe biri. ¹⁴ Ekitangaala kirabisa buli kintu. Kyekiva kigambibwa nti,

"Zuukuka ggwe eyeebase,
Ozuukire mu bafu,
Kristo anaakwakira."

¹⁵ Mutunule nga mutambula n'obwegendereza, si ng'abatalina magezi wabula ng'abalina amagezi, ¹⁶ nga temwonoona biseera kubanga ennaku zino mbi. ¹⁷ Temubanga basirusiru, naye mutegeere Mukama waffe ky'ayagala. ¹⁸ Ate temutamiiranga, kubanga mujja kweyonoona, wabula Omwoyo ajjulenga mu bulamu bwammwe. ¹⁹ Bwe mukunjananga muzimbaganenga mu Zabbuli ne mu nnyimba, ne mu nnyimba ez'Omwoyo nga muyimbira Mukama era nga mumuyimusiza amaloboosi mu mutima gwammwe. ²⁰ Bulijjo mwebazenga Katonda Kitaffe olwa byonna, mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo.

Abakazi ne ba Bbaabwe

²¹ Mutyenga Kristo, nga muwuliragananga.

²² Abakazi, muwulirenga babbammwe nga bwe muwulira Mukama waffe. ²³ Omusajja gwe mutwe gw'omukazi, nga Kristo bw'ali omutwe gw'Ekkanisa.

Ekkanisa gwe mubiri gwa Kristo, era ye yennyini ye Mulokozi waagwo. ²⁴ Kale ng'Ekkanisa bw'ewulira Kristo, n'abakazi bwe batyo bwe basaana okuwuliranga ba bbaabwe mu byonna.

²⁵ Nammwe abaami mwagalenga bakyala bammwe nga Kristo bwe yayagala Ekkanisa ne yeewaayo ku lwayo. ²⁶ Yaginaaza n'amazzi, n'agitukuza n'ekigambo kye, ²⁷ alyoke yeefunire Ekkanisa ey'ekitiibwa, eteriiko bbala wadde akamogo oba ekintu kyonna ekikyamu, wabula ebeere entukuvu, etuukiridde. ²⁸ N'abasajja bwe batyo bwe basaana okwagalanga bakazi baabwe, nga bwe baagala emibiri gyabwe gyennyini. Ayagala mukazi we yeeyagala yekka. ²⁹ Tewali n'omu yali akyaye omubiri gwe, wabula aguliisa era agujjanjaba nga Kristo bw'ajjanjaba Ekkanisa ye, ³⁰ kubanga tuli bitundu bya mubiri gwe. ³¹ "Kale omusajja kyanaavanga aleka kitaawe ne nnyina ne yeegatta ne mukazi we, ne bafuuka omuntu omu." ³² Ekyama kino kikulu, kyokka nze ndowooza nti kyogera ku Kristo n'Ekkanisa ye. ³³ Kale, nammwe buli musajja ayagalenga mukazi we nga bwe yeeyagala yennyini, era n'omukazi assengamu bba ekitiibwa.

Abazadde n'Abaana Baabwe

⁶ Abaana, muwulirenga bazadde bammwe mu Mukama waffe, kubanga bwe mukola mutyo, mukola kituufu. ² "Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa," eryo lye tteeka erisooka eririmu okusuubiza nti: ³ Bw'onoobanga obulungi, era n'owangaala ku nsi. ⁴ Nammwe abazadde, temunyigirizanga baana bammwe, wabula mubakuze nga mubagunjula era nga mubayigiriza ebya Mukama waffe.

Abaddu ne Bakama Baabwe

⁵ Abaddu, muwulirenga bakama bammwe ab'omu mubiri nga mubatya era nga mubawa ekitiibwa ng'omutima gwammwe mumalirivu, nga bwe mwamalirira mu Kristo. ⁶ Ekyo temukikola lwa kulabibwa, abantu balyoke babasiime, wabula mukolenga ng'abaddu ba Kristo nga mukola n'omutima gwammwe gwonna, nga Katonda bw'ayagala. ⁷ Muweerezenga n'omutima omulungi ng'abakolera Mukama waffe so si ng'abakolera abantu, ⁸ nga mumanyi ng'ekirungi kyonna omuntu ky'akola, oba muddu oba wa ddembe, Mukama alimusasula empeera ennungi. ⁹ Era nammwe bakama b'abaddu, muyisenga bulungi abaddu bammwe nga temubatiisatiisa, nga

mumanyi nti Mukama waabwe, ye Mukama wammwe, ali mu ggulu era ye tasosola mu bantu.

Ebyokulwanyisa bya Katonda

¹⁰ Eky'enkomerero, mubenga n'amaanyi mu Mukama waffe ne mu buyinza obw'amaanyi ge. ¹¹ Mwambale ebyokulwanyisa byonna ebya Katonda, mulyoke musobole okwolekera enkwe za Setaani. ¹² Kubanga tetumeggana na mubiri wadde musaayi, wabula tulwanyisa abafuzi, n'ab'obuyinza, n'amaanyi ag'ensi ag'ekizikiza, n'emyooyo emibi egy'omu bifo ebya waggulu. ¹³ Noolwekyo mwambalenga ebyokulwanyisa byonna ebya Katonda, mulyoke musobole okwanjanga omulabe ku lunaku olw'akabi, era bwe mulimala okukola byonna, mulyoke musigale nga muli banywevu. ¹⁴ Muyimirire nga muli banywevu, ng'amazima lwe lukoba lwammwe lwe mwesibye mu kiwato kyammwe, ate ng'obutuukirivu kye ky'omu kifuba, ¹⁵ nga mwambadde n'engatto mu bigere byammwe nga mugenda okubuulira Enjiri ey'emirembe. ¹⁶ Era ku ebyo byonna okukkiriza kwammwe kuberenga engabo eneebasobozesanga okuzikiza obusaale bwonna obw'omuliro obulasibwa omubi. ¹⁷ Obulokozi bubafuukire enkuufiira gye mwambadde, n'ekigambo kya Katonda kibabeerere ekitala eky'Omwoyo, ¹⁸ nga musabiririranga mu ssaala zonna nga mwegayiririranga mu mwoyo buli kiseera. Mwekumumenga nga mugumiikirizanga, era nga mwegayiririranga abatukuvu, be bantu bonna aba Katonda. ¹⁹ Era nange munsabirenga bwe nnaabanga njogera mpeebwe eby'okwogera, era mbyogerenga n'obuvumu nga ntegeeza abantu ekyama ky'Enjiri. ²⁰ Ndi mubaka wa Njiri ali mu njegere. Munsabire ndyoke ngibuulire abantu n'obuvumu nga bwe kinsaanira.

²¹ Tukiko, owooluganda omwagalwa era omuweereza omwesigwa mu Mukama waffe, alibategeeza byonna mulyoke mutegeere ebinfaako ne bye nkola. ²² Mmutumye gye muli, mulyoke mumanye nga bwe tuli era abagumye emitima gyammwe.

²³ Emirembe n'okwagalala awamu n'okukkiriza ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, bibeerenga n'abooluganda.

²⁴ Ekisa kya Katonda kibeerenga n'abo bonna abaaagala Mukama waffe Yesu Kristo n'okwagalala okutaggwaawo.

Abafiripi

Okulamusa

1 Nze Pawulo ne Timoseewo abaddu ba Kristo Yesu tuwandiikira abatukuvu bonna mu Kristo Yesu abali mu Firipi, awamu n'abalabirizi n'abadiikoni; **2** ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Muka-ma waffe Yesu Kristo, bibeerenga nammwe.

Okwebaza n'Okusaba Katonda

3 Nneebaza Katonda wange buli lwe mbajjukira, **4** era buli lwe mbasabira mwenna nsaba nga nzijudde essanyu. **5** Kubanga okuviira ddala ku lunaku olwasooka n'okutuusiza ddala kaakano mwetaba wamu nange mu njiri. **6** Nkakasiza ddala nti oyo eyatandika omulimu omulungi mu mmwe, aligutuukiriza okutusa ku lunaku lwa Kristo Yesu. **7** Kino kituufu okubaloozaako bwe ntyo mwenna, kubanga mundoozaako mu kusibibwa kwange ne mu kulwanirira Enjiri, ne mu kuginyweza, nga mwenna mwetaba wamu nange mu kisa. **8** Katonda ye mujulirwa wange nga mwenna bwe mbaagala n'okwagala okuva eri Kristo Yesu. **9** Mbasabira nti okwagala kwamwewe kweyongerenga, era mujjule amagezi n'okutegeera, **10** mulyoke mulonde ekisinga obulungi, olunaku lwa Kristo bwe lulituuka lubasange nga muli balongoofu abataliiko kamogo, **11** nga mujjudde ekibala eky'obutuukirivu ku bwa Yesu Kristo, olw'okuweesa Katonda ekitiibwa n'okumutendereza.

Obusibe bwa Pawulo Bubunyisa Njiri

12 Abooluganda, njagala mmwe mutegeere kaakano nti ebimu ebyambaako byongerera bwongezi kubunyisa Njiri, **13** n'okusibibwa kwange kulyoke kulabise Kristo eri olusiisira lwonna olw'abaserikale ba kabaka n'eri abalala bonna. **14** N'abooluganda mu Mukama waffe abasinga obungi beeyongedde okuguma olw'okusibibwa kwange, era nga bamaliridde okwanjanga okubulira nga tebatya.

15 Weewaawo abamu bategeeza abantu Kristo lwa buggya na kuvuganya, naye abalala bakikola mu mwoyo mulungi. **16** Bano bakikola lwa kwagala, kubanga bamanyi nga nalondebwa lwa kulwanirira Njiri. **17** Naye bali bategeeza Kristo lwa kuvuganya, so si mu mazima, nga balooza nti banaayongerera okunakuwaza mu busibe bwe ndimu. **18** Naye nze nfaayo

ki? Kristo bw'abuulirwa, mu buli ngeri, oba za bukuusa oba za mazima, nze nsanyuka busanyusi.

Era nzija kweyongerera okusanyuka. **19** Kubanga mmanyi nti olw'okunsabira n'olw'amaanyi g'Omwoyo wa Yesu Kristo, ndifuna okulokolebwa kwange.

20 Neesiga era nsubirira ddala nti sijja kuswala mu nsonga n'emu, wabula ne kaakano nzija kuguma nga bulijjo, Kristo agulumizibwe mu mubiri gwange, oba okuyita mu bulamu oba okuyita mu kufa. **21** Nze mba mulamu lwa Kristo era ne bwe nfa mba ngobolodde. **22** Naye obanga bwe mba omulamu mu mubiri ng'ekyo kibala ky'okufuba kwange, simanyi kye nnaalondawo. **23** Nkwatiddwa buli luuyi; nneegomba okuva mu bulamu buno njende mbeere ne Kristo, kubanga ekyo kisingako obulungi. **24** Naye okusigala mu mubiri kye kisinga okwetaagibwa ku lwammwe **25** Ekyo nkikakasa era nkimanyi nti nzija kuba nga nkyaliwo mbeere nammwe, mulyoke mweyongere okusanyuka n'okukula mu kukkiriza, **26** bwe ndikomawo gye muli mulyoke mweyongere okwenyumiriza mu Kristo ku lwange.

27 Naye kirungi obulamu bwammwe bubeerenga nga bwe kisaanira Enjiri ya Kristo; ne bwe ndijja oba ne bwe sirijja kubalaba, mpulire nti muli banywevu era mwegasse mu mwoyo gumu, nga mulwanirira okukkiriza okw'enjiri n'emmeeme emu. **28** Temutyanga abo ababawakanya kubanga ke kabonero akakakasa nti balizikirizibwa, naye mmwe mulirokolebwa, era ekyo kiva eri Katonda. **29** Kubanga mwaweebwa omukisa, ku lwa Kristo, si mu kumukkiriza kyokka, naye n'okubonaabona ku lulwe. **30** Olutalo lwe mwalaba nga nwanwa, era lwe muwulira lwe ndiko kaakano, nammwe lwe muliko.

Mulabire ku Kristo

2 Kale bwe wabaawo okubazaamu endasi kwonna mu Kristo, oba okusanyusa kwonna okw'okwagala, oba okussa ekimu mu mwoyo, oba okwagala okw'engeri yonna, oba okusaasira, **2** mutuukirize essanyu lyange, mulowoozenga bumu, nga mulina okwagala, n'omwoyo gumu, nga mulowooza bumu, **3** nga temukola kintu na kimu olw'okuvuganya wadde okwewaana okutaliimu, wabula mu bwetoowaze nga buli muntu agulumiza munne okusinga bwe mwegulumiza mwekka, **4** nga buli muntu tatunuulira bibye yekka, naye ng'afaayo ne ku by'abalala.

5 Mubengamu endowooza eri eyali mu Kristo Yesu,

⁶ ye newaakubadde nga yali mu kifaananyi kya Katonda,

Teyeerowooza kwenkanankana ne Katonda,

⁷ wabula yeewaayo n'afuuka ng'omuuddu, era n'azaalibwa ng'omuntu,

era n'alabikira mu kifaananyi ky'omuntu,

⁸ ne yeetoowaza,

n'aba muwulize n'okutuukira ddala ku kufa, ate okufa okw'okukomererwa ku musaalaba.

⁹ Katonda kyeyava amugulumiza,

n'amuwa erinnya erisinga amannya gonna;

¹⁰ buli viivi ery'abo abali mu ggulu n'abali ku nsi, era n'abali wansi w'ensi liryoke lifukaamirirenga erinnya lya Yesu,

¹¹ era buli lulimi lwatulenga nga Yesu Kristo ye Mukama,

Katonda Kitaffe aweebwe ekitiibwa.

Okwakira Ensi

¹² Noolwekyo abaagalwa, nga bwe muli abawulize bulijjo nga ndi nammwe, kaakano nga bwe siri nammwe mube bawulize nnyo n'okusinga bwe mwali. Munyikirenga okukola ebiraga nti mwalokolebwa, nga mutya era nga mukankana. ¹³ Kubanga Katonda yakolera mu mmwe, era yabaagazisa n'abasobozesa okukola by'ayagala, olw'okumusanyusa.

¹⁴ Buli kye mukola mukikolenga awatali kwemulugunya wadde empaka, ¹⁵ mulyoke mube nga temuliko kyakunyenyezebwa nga muli balongoofu, mube abaana ba Katonda abatalina bbala, wakati mu mulembe ogwakyama era omwononofu, mwe mubeere ekyokulabirako eky'amaanyi mu nsi, ¹⁶ nga munyweza ekigambo ky'obulamu gye bali, ndyoke mbeere n'eky'okwenyumiriza ku lunaku lwa Kristo, okulaga nti ssaddukira bwereere so ssaateganira busa. ¹⁷ Naye singa ddala nfukibwa ng'ekiweebwayo ekyokunywa ku ssaddaaka ne ku kuweereza okw'obwakabona okw'okukkiriza kwammwe, nsanyukira wamu nammwe mwenna. ¹⁸ Era nammwe musanyukire wamu nange.

Timoseewo ne Epafuladito

¹⁹ Mukama waffe Yesu bw'alisiima nsuubira okubatumira mangu Timoseewo, ndyoke ntereere omwoyo nga ntegedde ebibafaako. ²⁰ Kubanga tewali mulala alina ndowooza nga yange, ²¹ kubanga abalala bonna beenoonyeza byabwe ku bwabwe, so si ebya Yesu Kristo. ²² Naye ye Timoseewo mumumanyi nga bw'asaanira, kubanga aweerereza wamu nange, ng'omwana bw'akolera awamu ne kitaawe nga tukola omulimu gw'okubuulira Enjiri. ²³ Kale oyo gwe nsuubira okubatumira amangu ddala nga naakamanya nga bwe nnaabeera. ²⁴ Naye nkakasa nti Mukama waffe bw'al-

isiima, nange nze kennyini sirimala bbanga ddene nga sinnajja eyo.

²⁵ Era ndabye nga kisaanye okubatumira owooluganda Epafuladito mukozi munnange, era mulwanyi munnange, naye ate nga mutume wammwe, omuweereza ow'eby'obwakabona ow'eby'etaago byange, ²⁶ ayagala ennyo okubalaba, mwenna, eyeer-aliikirira ennyo olw'obutabalaba, kubanga mwawulira nga yalwala. ²⁷ Ddala yalwala era yali kumpi n'okufa. Kyokka Katonda yamusaasira, naye era teyasaasira ye yekka, wabula nange yansaasira ennaku n'eteenneeyongera. ²⁸ Noolwekyo nayagala nnyo okumutuma gye muli mulyoke musanyuke okumulaba nate, ekyo kikendeeze ku nnaku gye nnina. ²⁹ Kale mumwanirize nnyo n'essanyu lyonna mu Mukama waffe, era abantu abali ng'oyo mubassangamu ekitiibwa, ³⁰ kubanga yabulako katono okufa ng'ali ku mulimu gwa Kristo, ng'akola ebyo bye mwandinkoledde singa mwali nange.

Obutuukirivu obwa Nnama Ddala

³ Ebisigaddeyo, baganda bange, musanyukirenga mu Mukama waffe. Okuddamu ebyo bye nnabawandiikira edda tekunkooya kubanga kyongera kubanyweza. ² Mwekuumenga embwa, era mwekuumenga ab'empisa embi, era mwekuumenga abakomola omubiri. ³ Kubanga ffe bakomole, abasinza Katonda ng'Omwoyo bw'atulunganyama, era twenyumiririza mu Kristo Yesu so tetwesiga mubiri.

⁴ Ne bwe kwandibadde okwesiga omubiri, omuntu omulala yenna bw'alowooza okuba n'obwesige mu mubiri, nze musinga. ⁵ Kubanga nze nakomolebwa ku lunaku olw'omunaana. Ndi Muyisirayiri, ow'omu kika kya Benyamini, Omwebbulaniya wawu, era mu mateeka ndi Mufalisaayo, ⁶ eyanyiikira okuyigganya ekkana, eyali omutuukirivu mu mateeka, nga siriiko kya kunenyzebwa.

⁷ Naye ebyo byonna ebyali omugabo gye ndi, nabiraba nga butaliimu. ⁸ Naye okusinga byonna, byonna mbiraba ng'okufiirwa, kubanga okutegeera Kristo Yesu Mukama wange, kusinga ebirala byonna. Olwa Kristo nafiirwa ebintu byonna, era mbiraba ng'ebisasiro, ndyoke ngobolole Kristo, ⁹ ndabikire mu ye nga sirina butuukirivu bwange ku bwange obuwa mu kukwata amateeka, wabula nga nnina obutuukirivu obuwa mu kukkiriza Kristo, era obuwa eri Katonda obwesigamye ku kukkiriza. ¹⁰ Njagala okussa ekimu mu bibonoobono bye, nga mmufaanana mu kufa kwe, mmumanye era ntegeere amaanyi g'okuzuukira kwe, ¹¹ nga nsuubira nga nange ndizuukira.

¹² Sigamba nti mmaze okufuna oba nti mmaze okutuukirira, wabula nfuba okufuna ekyo Kristo Yesu kye yagenderera nfune. ¹³ Abooluganda, mmanyi nti sinakifuna, naye kye nkola kwe kwerabira ebyo ebiri emabega ne nduubirira ebyo ebiri mu maaso. ¹⁴ Ndu-

ubirira okutuuka awawakanirwa awali empeera ey'okuyita kwa Katonda okwa waggulu mu Kristo Yesu.

¹⁵ Noolwekyo ffe ffenna abatuukiridde ekyo kye tusaana okulowoozanga, naye obanga mulowooza bulala, na kino Katonda alikibabikkulira. ¹⁶ Naye ka tunywerere ku ekyo kye tutuuseeko.

¹⁷ Kale, abooluganda, mwegatte n'abo abangoberera era mugobererenga abo abatambulira mu ebyo bye twabalaga. ¹⁸ Ekyo newaakubadde nkibabuulidde emirundi emingi, nkiddamu nga nkaaba n'amaziga, nti waliwo abalabe b'omusaalaba gwa Kristo, ¹⁹ era ekibalindiridde kwe kuzikirira, kubanga okulya kuba-fuukidde katonda waabwe, ebyo ebyandibakwasizza ensonyi kye kitiibwa kyabwe era balowooza bintu bya mu nsi. ²⁰ Kyokka ffe obutaka bwaffe buli mu ggulu, era Omulokozi, Mukama waffe Yesu Kristo, gye tumulindirira okuva. ²¹ Kale bw'alijja emibiri gyaffe gino eminafu egifa aligifuula ng'ogugwe ogw'ekitiibwa, ng'akozesa amaanyi okussa ebintu byonna mu buyinza bwe.

Okuyigiriza

⁴ Kale, baganda bange abaagalwa, era be nnumirirwa omwoyo, mmwe ssanyu lyange era mmwe ngule yange; noolwekyo abaagalwa, muyimirire mu Mukama waffe.

² Ewudiya ne Sintuke mbeegayirira mukkiriziganye mu Mukama waffe. ³ Era ggwe mukozi munnange, nkusaba oyambenga abakazi abo, kubanga baakolera wamu nange omulimu gw'okubunyisa Enjiri. Abo awamu ne Kerementi, era ne bakozi bannange abalala, amannya gaabwe gawandiikiddwa mu kitabo ky'obulamu.

⁴ Musanyukirenga mu Mukama waffe bulijjo. Nziramu okubagamba nti musanyukenga. ⁵ Era mubeere n'okuzibikiiriza eri abantu bonna. Mukama waffe, ali kumpi. ⁶ Temweraliikiriranga kintu na kimu, wabula mu buli kintu mu kusabanga ne mu kwegayiriranga awamu n'okwebazanga, mutegeezenga Katonda bye mwetaaga. ⁷ N'emirembe gya Katonda, egisukkiridde okutegeera kwammwe ginaabakuumanga amagezi gammwe n'emitima gyammwe mu Kristo Yesu.

⁸ Eky'enkomerero, abooluganda, mulowoozanga ku buli kya mazima, na buli ekisiimibwa na buli kya butuukirivu, na buli kirongoofu, na buli kyagalibwa, na

buli kyogerwako obulungi, era bwe wabangawo ekirungi oba bwe wabangawo ettendo, ebyo mubirowoozengako. ⁹ Ebyo bye mwayiga, n'ebyo bye mwafuna ne muwulira, ebyo mubirowoozengako.

Okwebaza

¹⁰ Nasanyuka nnyo mu Mukama waffe, kubanga kaakano oluvannyuma lw'ebbanga muzzeemu okundowoozaako buggya, kubanga mwali munzisaako nnyo omwoyo, naye temwalina mukisa ku kiraga.

¹¹ Soogera kino olwokubanga Ndiko kye nneetaaga, kubanga mu buli mbeera gye mbaamu nayiga okumalibwanga. ¹² Mmanyi okubeera nga sirina kantu, era mmanyi okuba nga nnina buli kimu. Mu buli ngeri ne mu bintu byonna nayiga ekyama ekiri mu kukkusibwa ne mu kuba omuyala, mu kuba n'ebingi ne mu bwetaavu. ¹³ Nnyinza okukola byonna mu oyo ampa amaanyi.

¹⁴ Kyokka mukola bulungi okulumirirwa awamu nange mu kubonaabona kwange. ¹⁵ Mmwe, Abafiripi, mumanyi nti bwe nava e Makedoniya nga nakatandika okubuulira Enjiri, tewali Kkanisa n'emu eyampaayo akantu olw'ebyo bye yafuna okuggyako mmwe mwekka. ¹⁶ Kubanga ddala ddala bwe nnali mu Sessaloniika mwampeereza emirundi ebiri. ¹⁷ Soogera kino lwa kubanga njagala okufuna ekirabo, wabula kye njagala kwe kulaba ng'ekibala kyeyongera ku lwammwe.

¹⁸ Naye kaakano nfunye bingi okusinga bye neetaaga, kino kisinzidde mu ebyo bye mwampeereza, Epafuladito bye yandeetera. Biri ng'akaloosa akalungi ennyo aka ssaddaaka esanyusa era esiimibwa Katonda.

¹⁹ Kale ne Katonda wange alibawa buli kye mwetaaga ng'obugagga bwe obungi obuli mu Kristo Yesu bwe buli.

²⁰ Katonda Kitaffe aweebwenga ekitiibwa emirembe n'emirembe. Amiina.

²¹ Munnamusize buli mutukuvu mu Kristo Yesu; era n'abooluganda abali wano nange babalamusizza.

²² Era n'abatukuvu bonna babatumidde, naye okusingira ddala abo abali mu lubiri lwa Kayisaali.

²³ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe.

Amiina.

Abakkolosaayi

Okwebaza n'Okusaba

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu olw'okwagala kwa Katonda, wamu ne Timoseewo owooluganda, ² tuwandiikira abantu ba Katonda, abatukuvu era abooluganda abeesigwa mu Kristo ab'e Kkolosaayi, nti ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe bibeerenga nammwe.

³ Buli bwe tubasabira, twebaza Katonda, Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo. ⁴ Twawulira okukkiriza kwe mulina mu Kristo Yesu, n'okwagala kwe mulina eri abantu ba Katonda bonna, abatukuvu, ⁵ olw'essuubi eryabategekerwa mu ggulu, lye mwawulirako mu kigambo eky'amazima, ye Enjiri. ⁶ Enjiri yajja gye muli, era ebunye mu nsi yonna ng'ebala ebibala era nga yeeyongera okukula. Okuviira ddala lwe mwasooka okugiwulira, ne mutegeerera ddala amazima agali mu kisa kya Katonda, Enjiri ebadde yeeyongera okubuna mu mmwe. ⁷ Epafula muddu munnaffe omwagalwa omuweereza wa Kristo omwesigwa gye muli, eyabatusaako Enjiri eyo, ⁸ ye yatubuulira okwagala kwe mulina mu Mwoyo.

⁹ Noolwekyo, okuviira ddala ku lunaku lwe twawulira ebibafaako, tetulekangayo kubasabira na kubee-gayiririra mujjuzibwe okumanya Katonda by'ayagala mu magezi gonna ne mu kutegeera okw'omwoyo. ¹⁰ Era tweyongera okubasabira, mutambulenga nga musiimibwa Mukama era nga mumusanyusa mu buli byonna bye mukola, era nga mubala ebibala mu buli mulimu omulungi, era nga mukula mu kutegeera Katonda. ¹¹ Amaanyi ag'ekitiibwa kye, galibafuula abagumiikiriza mu buli nsonga yonna, mulyoke musanyuke, ¹² nga mwebaza Kitaffe eyatusanyiza okugabana ku birungi bye yategekerwa abantu be abatukuvu ab'obwakabaka obw'ekitangaala. ¹³ Katonda eyatuwonya n'atuggya mu maanyi g'ekizikiza aga Setaani, n'atutwala mu bwakabaka bw'Omwana we omwagalwa, ¹⁴ atusonyiwa ebibi byaffe, n'atufuula ba ddembe.

Obulamu bwa Kristo

¹⁵ Mu ye mwe tulabira Katonda oyo atalabika, era ye yasooka okubeerawo nga byonna tebinnabaawo.

¹⁶ Mu ye ebintu byonna mwe byatondebwa mu ggulu ne ku nsi, ebirabika n'ebitalabika oba ntebe za bwakabaka oba bwami, oba bafuzi oba ab'obuyinza; ebintu

byonna byatondebwa nga biyita mu ye era ku lulwe. ¹⁷ Kristo yaliwo nga byonna tebinnabaawo, era mu ye ebintu byonna mwe binywezebwa. ¹⁸ Ye gwe mutwe gw'omubiri, n'omubiri ogwo ye Kkanisa. Ye mubereberye, era ye yasooka okuzuukira mu bafu, alyoke abeerenga omubereberye mu byonna. ¹⁹ Katonda yasiima okutuukiriza byonna mu ye, ²⁰ era mu ye ebintu byonna bitabaganyizibwa gy'ali. Yaleetawo emirembe olw'omusaayi gwe, ogwayika ku musaalaba, alyoke atabaganye eby'ensi n'eby'omu ggulu.

²¹ Edda temwali kumpi ne Katonda, era ebirowoozo byammwe n'ebikolwa byammwe ebibi bye byabalabisa ng'abakyawa Katonda. ²² Naye kaakano mutabaganye ne Kristo olw'okufa kwe, abanjuleyo mu maaso ga Katonda nga muli batukuvu era abataliiko bbala wadde ekyokunenyezebwa. ²³ Muteekwa okubeerera ddala mu kukkiriza nga munywedde era nga temusagaasagana okuva mu ssuubi ery'Enjiri gye mwawulira, eyabuulirwa abantu bonna abali ku nsi, nze Pawulo gye nafuukira omuweereza waayo.

Okufuba kwa Pawulo ku lw'Ekkansa

²⁴ Kaakano nsanyuka olw'okubonaabona kwe mbonaabona ku lwammwe. Era kindeetera essanyu, kubanga ntuukiriza okubonaabona kwa Kristo mu mubiri gwange, nga mbonaabona ku lw'omubiri gwe, ye Kkanisa. ²⁵ Katonda yateekateeka okunfuula omuweereza w'Ekkansa ye ku lwammwe, ndyoke mbabuulire ekigambo kya Katonda mu bujuvu. ²⁶ Ekyama ekyakwekebwa okuva edda n'edda lyonna, n'emirembe n'emirembe, kaakano kibikkuliddwa abantu be, be batukuvu be. ²⁷ Katonda bw'atyo bwe yasiima, alyoke amanyise Abaamawanga obugagga obw'ekitiibwa ky'ekyama ekyo. Ekyama ekyo ye Kristo abeera mu mmwe, era ly'essuubi ery'ekitiibwa.

²⁸ Kristo oyo gwe tutegeeza nga tuyigiriza buli muntu mu magezi gonna era nga tulabula buli omu, tulyoke twanjule buli muntu eri Katonda ng'atuukiride mu Kristo. ²⁹ Kyenva ntegana nga nfuba nga nkozesa obuyinza Katonda bw'ampa obw'amaanyi.

2 Njagala mumanye nga bwe nfuba ennyo okubasabira mmwe n'ab'omu Lawodikiya, era n'abo abatandabangako mu mubiri. ² Ekyo nkikola mbazzeemu amaanyi era bagattibwe wamu mu kwagalana, ne mu kutegeerera ddala obugagga bwonna obuli mu kumanya ekyama kya Katonda, ye Kristo.

³ Mu Kristo mwe mukwekeddwa eby'obugagga byon-

na eby'amagezi n'okumanya. ⁴ Ebyo mbibategeeza waleme kubaawo n'omu ababuzaabuza. ⁵ Kubanga wadde siri wamu nammwe mu mubiri, naye mu mwoyo ndi wamu nammwe, era nsanyuka okumanya nti mutambula nga bwe muteekwa okutambula mu Kristo era nti n'okukkiriza kwammwe mu Kristo kunywevu.

Obulamu Obujjuvu mu Kristo

⁶ Nga bwe mwaweebwa Kristo Yesu Mukama waffe, mutambulirenga mu ye, ⁷ nga musimbibwa era nga mukuzibwa mu ye, era nga munywezebwa mu kukkiriza nga bwe mwayigirizibwa, nga mujjudde okwebazanga.

⁸ Mwekuumenga walemenga kubaawo n'omu ku mmwe abuzibwabuzibwa mu bufirosofo ne mu by'obulimba ebitaliimu, okugobereranga obulombolombo obw'abantu n'ebiyigirizibwa abantu. Munywererenga ku biyigirizibwa ku Kristo. ⁹ Kubanga mu Kristo okutuukiriza kwonna okw'Obwakabaka mwe kulabikira mu mubiri, ¹⁰ era mmwe nga muli mu ye, mwatuukirira mu ye, oyo Kristo omutwe gw'obufuzi bwonna n'obuyinza bwonna. ¹¹ Mu ye mwakomolebwa, bwe mwaggibwako okwegomba kw'omubiri, naye si okukomolebwa okw'engalo z'abantu, wabula mu kukomolebwa okwa Kristo. ¹² Bwe mwabatizibwa, mwaziikibwa wamu naye, ate ne muzuukizibwa wamu naye olw'okukkiriza kwammwe mu maanyi ga Katonda eyamuzuukiza mu bafu.

¹³ Mwali mufudde olw'ebyonoono byammwe ne mu butakomolebwa bwammwe obw'okwegomba kw'omubiri. Katonda n'abafuula balamu wamu ne Kristo, ffenna bwe yatusonyiwa ebyonoono byaffe byonna.

¹⁴ Bwe yasazaamu era n'aggyawo ebiragiro ebyawandiikibwa mu mateeka ebyatwolekeranga, n'abikomera ku musaalaba, ¹⁵ n'aggya ebyokulwanyisa ebyo ku bafuzi n'ab'obuyinza ab'omu bbanga, n'abaswaza mu lwatu, n'abawangulira ddala.

¹⁶ Noolwekyo waleme kubaawo muntu n'omu abasalira musango ku bye mulya ne bye munywa, oba okubasalira omusango olw'embaga z'Ekiyudaaya oba ez'omwezi ogubonese wadde olwa Ssabbiiti. ¹⁷ Kubanga ebyo kisiikirize eky'ebyo ebyali bigenda okujja, naye ekirimu ensa ye Kristo. ¹⁸ Omuntu yenna tabalimbalinga n'abanyagako ekirabo kye mwaweebwa, nga yeesigama ku kwewombeeka okw'obulimba n'okuwa bamalayika ekitiibwa ekingi, ng'anywerera mu bintu bye yalaba, nga yeenyumiririza mu butaliimu obw'amagezi ag'omubiri gwe. ¹⁹ Ab'engeri eyo baba tebakyali mu Kristo, omutwe gw'omubiri gwonna. Omubiri ogwo gugattibwa mu nnyingo ne mu binywa era ne gugattibwa wamu nga gukula, Katonda nga y'agukuza.

²⁰ Obanga mwafiira wamu ne Kristo ne musumululwa okuva mu magezi ag'ebintu ebyangu eby'ensi, lwaiki mufugibwa ebiragiro ng'ab'omu nsi? ²¹ Bino bye

bimu ku biragiro ab'omu nsi bye bawa: Tolya kino, tokwata ku kiri oba nti tokomba ku kino. ²² Ebyo byonna ku nkomerero biriggwaawo kubanga biriba tebikyalina mugaso. ²³ Birabika ng'eby'amagezi mu ngeri ey'okusinza, abantu gye beegunjirawo bokka mu kwewombeeka ne mu kubonyaabonya omubiri, songa tebiriiko kye bigasa n'akatono mu kufuga okwegomba kw'omubiri.

Ebiragiro ku Butukuvu

³ Nga bwe mwazuukirira awamu ne Kristo, munoonyenga ebintu ebiri mu ggulu, Kristo gy'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. ² Mulwoozenga ku ebyo ebiri mu ggulu, so si ebiri ku nsi, ³ kubanga mwafa era n'obulamu bwammwe bukwedddwa mu Kristo mu Katonda. ⁴ Kristo atuwa obulamu, bw'alirabisibwa, nammwe ne mulyoka mulabisibwa wamu naye mu kitiibwa.

Obulamu obw'Edda n'Obulamu Obuggya

⁵ Noolwekyo temufugibwa bikolwa byammwe eby'omubiri, byonna mubitte. Gamba nga: obwenzi, n'obutali bulongoofu, n'obukaba, n'okwegomba okw'ensonyi, n'okuyaayaana; kye kimu n'okusinza bakatonda abalala. ⁶ Kubanga obusungu bwa Katonda bubuubuukira ku baana ab'obujeemu abakola ebintu ebyo, ⁷ ate nga nammwe edda mwe mwatambuliranga, bwe mwabikolanga. ⁸ Naye kaakano mweyambulamu ebintu ebyo byonna; obusungu, n'ekiryu, n'ettima, n'okuvoola, n'okunyumya emboosi ey'ensonyi. ⁹ Temulimbagananga kubanga mweyambulako omuntu ow'edda n'ebikolwa bye, ¹⁰ ne mwambazibwa omuntu omuggya, nga mufuulibwa abaggya mu kifaananyi ky'oyo eyamutonda, ate ne mu kweyongera okumutegeera. ¹¹ Olwo tewaba kwawulamu, Muyonaani na Muyudaaya, eyakomolebwa n'ataakomolebwa, Omunnaggwanga, n'Omusukusi, omuddu n'ow'eddembe, wabula Kristo ye byonna, era abeera mu ffe ffenna.

¹² Ng'abalonde ba Katonda abatukuvu era abaagalwa, mwambalenga omwoyo ogusaasira, n'ekisa, n'obuwombeefu, n'obuteefu, n'obugumiikiriza. ¹³ Bwe wabangawo omuntu yenna alina ensonga ku munne, muzibiikirizagananga, era musonyiwagananga. Nga Mukama waffe bwe yabasonyiwa era nammwe musonyiwagananga. ¹⁴ Okwagala kwe kusinga ebintu ebirala byonna, kubanga kwe kunyweza ebintu byonna.

¹⁵ N'emirembe gya Kristo gifugenga emitima gyammwe, kubanga emirembe egyo gye mwayitirwa mu mubiri ogumu; era mwebazenga.

Amateeka g'Omu Nnyumba z'Abakristaayo

¹⁶ Ekigambo kya Kristo mu bugagga bwakyo kibeerenga mu mmwe, mu magezi gonna nga muyigi-

rizagananga era nga mubuuliragananga mwekka na mwekka mu Zabbuli, ne mu nnyimba, ne mu biyiyiye eby'omwoyo nga muyimbira Katonda nga mujjudde ekisa mu mitima gyammwe. ¹⁷ Na buli kye mu-naakolanga mu kigambo oba mu kikulwa, byonna mu-bikolanga mu linnya lya Mukama waffe Yesu nga muyita mu ye okwebaza Katonda Kitaffe.

¹⁸ Abakazi, muwulirenga babbammwe kubanga ekyo kye kituufu mu Mukama waffe.

¹⁹ Nammwe abaami mwagalenga bakyala bammwe era mubakwasenga kisa so si bukambwe.

²⁰ Abaana, muwulirenga bazadde bammwe mu bintu byonna kubanga ekyo ky'ekisanyusa Katonda.

²¹ Nammwe bakitaabwe temunyiizanga baana bammwe baleme okuddirira mu mwoyo.

²² Abaddu, muwulirenga bakama bammwe ab'omu nsi mu bintu byonna, si kubasanyusa lwa kubanga babalaba, naye mubagonderenga n'omutima ogutaliimu bukuusa, nga mutya Mukama waffe. ²³ Buli kye mukola mukikole ng'abakolera Mukama waffe so si abantu, ²⁴ nga mumanyi nga mulifuna empeera yammwe ey'omugabo gwammwe okuva eri Mukama waffe. Muweerezenga Mukama Kristo; ²⁵ kubanga ayonoona, alisasulwa olw'ebikolwa bye, so tewaliba kusosola mu bantu.

Ebiragiro Ebirala

⁴ Mmwe bakama b'abaddu, mubenga benkanya eri abaddu bammwe nga mumanyi nti nammwe mulina Mukama wammwe mu ggulu. ² Munyiikirirenga mu kusaba, nga temuddirira, wabula nga mwebazanga ³ nga mwenna awamu mutusabira Katonda atuggulirewo oluggi okubuulira Enjiri, n'okutegeeza ekyama kya Kristo, kye nasibirwa. ⁴ Ndyoke njolesenga ekyama ekyo nga bwe kinjwanidde okukyogerako. ⁵ Abo abatannakkiriza mutambulenga nabo n'amagezi, nga mukozesa bulungi ebiseera bye mulina. ⁶ Enjogera yammwe ebeerenga ya kisa, era ng'enoga

omunnyo, mulyoke mumanye eky'okwanukulanga buli muntu yenna.

⁷ Tukiko owooluganda omwagalwa era omuweereza omwesigwa era muddu munnaffe mu Mukama waffe alibategeeza ebinfaako byonna. ⁸ Kyenva mmutuma gye muli mulyoke mumanye ebitufaako, era abazzeemu n'amaanyi, ⁹ awamu ne Onesimo owooluganda omwagalwa era omwesigwa, omu ku b'ewammwe; balibategeeza byonna ebifa eno.

¹⁰ Alisutaluuko, musibe munnange, ne Makko omujjwa wa Balunabba, gwe baabagambako nti bw'aliba ng'aze gye muli mumusembezanga, babatumidde; ¹¹ ne Yesu ayitibwa Yusito abalamusizza. Abo be Bayudaaya, bakozi bannange bokka mu bwakabaka bwa Katonda, abanzaamu amaanyi. ¹² Epafula ow'ewammwe, omuddu wa Kristo Yesu, afuba bulijjo ku lwammwe okubasabira, mulyoke muyimirirenga nga munywedde mu kukkiriza era nga mutegeereranga ddala mu byonna Katonda by'ayagala, abalamusizza. ¹³ Kubanga mmuweera obujulirwa, nga bw'afuba ennyo ku lwammwe, n'ab'omu Lawodikiya, n'ab'omu Kiyerapoli. ¹⁴ Lukka, omusawo omwagalwa ne Dema, babalamusizza. ¹⁵ Mulamuse abooluganda ab'omu Lawodikiya, ne Nunfa, n'ekkanisa ekuŋjaanira mu nnyumba ye.

¹⁶ Ebbaluwa eno bw'emalanga okusomebwa mu mmwe, mulabe nti esomerwa n'ab'ekkanisa y'omu Lawodikiya, era nammwe musome ebbaluwa eriva e Lawodikiya.

¹⁷ Era mugambe Alukipo nti, "Ssaayo omwoyo ku kuweereza kwe waweebwa mu Mukama waffe, okutuukirize."

¹⁸ Nze Pawulo nzennyini nze mpandiise okulamusa kuno. Munzijukirenga mu busibe bwange. Ekisa kibeerenga nammwe.

1 Basessaloniika

1 Nze Pawulo ne Sirwano ^I ne Timoseewo, tuwandiikira Ekkansa ey'Abasessaloniika, abantu ba Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, ekisa n'emirembe bibeerenga gye muli.

Okwebaza olw'Okukkiriza kw'Abasessaloniika

2 Bulijjo twebaza Katonda ku lwammwe mwenna era tubasabira obutayosa, ³ nga tujjukira omulimu gwammwe ogw'okukkiriza, n'okufuba okw'okwagala n'okugumiikiriza okw'essuubi mu Mukama waffe Yesu Kristo mu maaso ga Katonda era Kitaffe, ⁴ era nga tumanyi, nga mmwe abooluganda muli mikwano gya Katonda, baayagala ennyo, be yalonda. ⁵ Kubanga Enjiri yaffe teyajja gye muli mu kigambo kyokka, wabula ne mu maanyi, ne mu Mwoyo Omutukuvu, ne mu bukakafu obungi, era nga bwe mumanyi nga twabeeranga wakati mu mmwe ku lwammwe.

⁶ Nammwe mwagoberera Mukama waffe era ne mukola nga bwe twakolanga bwe mwakkiriza ekigambo wakati mu kubonaabona okungi nga mulina esanyu eriva mu Mwoyo Omutukuvu, ⁷ ne mubeera ekyokulabirako eri abakkiriza bonna ab'omu Makedoniya ne Akaya. ⁸ Kubanga ekigambo kya Mukama kibunye okuva mu mmwe, si mu Makedoniya ne mu Akaya mwokka, naye ne mu buli kifo n'okukkiriza kwammwe eri Katonda kwabuna ne tutabaako kye tukwogerera. ⁹ Kubanga bo bennyini batubuulira engeri gye mwatwanirizaamu, ne bwe mwakyuka okuleka bakatonda abalala ne mudda eri Katonda omulamu era ow'amazima, ¹⁰ era ne bwe mulindiridde Omwana wa Katonda, okukomawo okuva mu ggulu, gwe yazuukiza okuva mu bafu, ye Yesu oyo yekka atulokola okutuwoonya mu busungu bwa Katonda obugenda okujja.

Obuweereza bwa Pawulo mu Sessaloniika

2 Mmwe bennyini, abooluganda abaagalwa, mumanyi ng'okujja kwaffe gye muli tekwafa busa. ² Mumanyi nga bwe twabonaabonera e Firipi, n'okuyisibwa obubi kyokka ne tugumira mu Katonda waffe ne tubategeeza Enjiri ya Katonda nga tuli mu kuwakanyizibwa okungi. ³ Kubanga okubuulirira kwaffe tekwali kwa bulimba so tekwali kwa bugwenyufu, wadde okw'obukuusa, ⁴ naye nga bwe twasaanyizibwa Katonda n'atwesiga n'Enjiri, bwe twogera bwe tutyo, si

^I Sirwano Mu Luyonaani oluusi ayitibwa Siira

ng'abaagala okusanyusa abantu, wabula tusiimibwe Katonda, oyo akebera ebiwoozo by'emitima gyaffe. ⁵ Tetugezangako kubawangula na bigambo biwaaniriza nga nammwe bwe mumanyi, wadde okuba ab'omululu era Katonda akimanyi, ⁶ newaakubadde okunoonyaamu ekitiibwa, newaakubadde okuva eri mmwe wadde abantu abalala, ⁷ tulyoke tulabike ng'abatume ba Kristo ab'amaanyi. Naye twefuula ng'abaana abato mu maaso gammwe, nga nnyina w'abaana bwe yandyagadde abaana be, ⁸ bwe tutyo bwe twabalumirwa omwoyo ne tusanyuka okubatusaako si Enjiri ya Katonda yokka naye n'okuwaayo emyoyo gyaffe ffe, kubanga mwafuuka baagalwa baffe. ⁹ Abooluganda mujjukire okufuba kwaffe n'okutegana kwaffe; bwe twakolanga emisana n'ekiro tuleme okubazitoowerera, nga tubabuulira Enjiri ya Katonda.

¹⁰ Mmwe muli bajulirwa baffe, era ne Katonda akimanyi, nga twali bakkiriza ddala era abatuukirivu abataaliko kya kunenyezebwa, abeewerayo ddala bwe twali mu mmwe, ¹¹ nga bwe mumanyi nga twali kitaawe wa buli omu ku mmwe nga kitaawe w'abaana bw'abeera eri abaana be, ¹² nga tubabuulirira era nga tubagumya mu mwoyo era nga tubaweerako obujulirwa, ne tubakuutira okutambulanga nga musaanira mu maaso ga Katonda, oyo abayita okuyingira mu bwakabaka bwe ye ne mu kitiibwa kye.

¹³ Naffe kyetuva twebaza Katonda obutayosa, kubanga bwe mwawulira ekigambo ekiva gye tuli, temwakiwulira ng'ekiva eri abantu wabula ng'ekiva eri Katonda, nga ky'ekigambo kya Katonda kyennyini, ekikolera ne mu mmwe, abakkiriza. ¹⁴ Nammwe, abooluganda abaagalwa, mwabonaabona ng'Ekkansa za Katonda eziri mu Buyudaaya mu Kristo Yesu, nga muyigganyizibwa abantu b'eggwanga lyammwe mmwe, nga nabo bwe baayigganyizibwa abantu b'eggwanga lyabwe Abayudaaya. ¹⁵ Bwe baamala okutta bannabbi baabwe, ne batta ne Mukama waffe Yesu, era naffe baatuyigganya nnyo; tebaasanyusa Katonda era balabe b'abantu bonna, ¹⁶ era baatugaana okubuulira Abaamawanga olw'okutya nti bajja kulokoka, kale ebibi byabwe byeongerera bulijjo; ku nkomerero, obusungu bwa Katonda bubabuubuukiddeko.

Pawulo Okwagala Okulaba Abasessaloniika

¹⁷ Abooluganda bwe twabaawukanako nga wayiseewo akaseera akatono, wadde essaawa emu, so ng'emitima gyaffe gisigadde eyo, twegomba nnyo okukomawo twongere okubalabako. ¹⁸ Twayagala nnyo okudda gye muli, na ddala nze, Pawulo; nageza-ako emirundi n'emirundi, naye Setaani n'atuziyiza. ¹⁹ Kale Mukama waffe Yesu bw'alijja, si mmwe mulibeera essubi n'essanyu lyaffe, n'engule ey'okwenyumiriza kwaffe? ²⁰ Kubanga mmwe kitiibwa kyaffe era essanyu lyaffe.

3 Oluvannyuma nga tetukyayinza kugumiikiriza ne tusalawo okusigala ffekka mu Asene. ² Ne tutama Timoseewo, muganda waffe era muweereza munnaaffe mu mulimu gwa Katonda, mu Njiri ya Kristo, abagumye era abanyweze mu kukkiriza kwammwe, ³ waleme okubaawo n'omu aterebuka olw'okuyigganyizibwa kwe mwalimu. Mmwe mwennyini mumanyi nti ekyo kye twayitirwa. ⁴ Kubanga ne bwe twali tukyali nammwe twabategeeza nti tuli baakuyigganyizibwa era bwe kyali bwe kityo era mukimanyi. ⁵ Ssaayinza kwongera kugumiikiriza kyennava ntuma Timoseewo aje alabe obanga okukkiriza kwammwe kukyali kunyewu, si kulwa nga mukemebwa omukemi, ne tuba nga twateganira bwereere.

Lipoota ya Timoseewo Ezzaamu Amaanyi

⁶ Naye kaakano Timoseewo bw'akomyewo ng'ava gye muli atuleetedde amawulire amalungi ag'okukkiriza kwammwe n'okwagala kwammwe, era nga mutujjokira bulungi bulijjo, nga mwesunga okutulabako nga naffe bwe twesunga okubalabako. ⁷ Noolwekyo abaagalwa, newaakubadde nga tuli mu buzibu ne mu kubonaabona, okukkiriza kwammwe kutuzaamu amaanyi. ⁸ Kubanga bwe muba abanywevu mu Mukama waffe, naffe tuba balamu. ⁹ Kale Katonda tumwebaze tutya olw'essanyu eritujjudde ku lwammwe olw'essanyu lye tulina ku lwammwe mu maaso ga Katonda waffe? ¹⁰ Katonda tumwegayirira nnyo nnyini emisana n'ekiro, atukkirize okubalabako tujjuulirize ebyo ebikyabulako mu kukkiriza kwammwe.

¹¹ Katonda Kitaffe yennyini ne Mukama waffe Yesu alunḡamye ekkubo lyaffe okujja gye muli. ¹² Mukama waffe aboongereko okwagala kwammwe, mwagala-nenga mwekka na mwekka era mwagalenga nnyo abantu bonna, nga naffe bwe tubaagala, ¹³ alyoke anyweze emitima gyammwe nga temuliiko kya kunenyezebwa mu butukuvu mu maaso ga Katonda Kitaffe, Mukama waffe Yesu Kristo bw'alikomawo n'abatukuvu be bonna.

Obulamu Obusanyusa Katonda

4 Noolwekyo abooluganda, ekisembayo, tubeegayirira nga tubazzaamu amaanyi mu Mukama

waffe Yesu, nti nga bwe twababuulirira bwe kibagwanira okutambula n'okusanyusa Katonda, era nga bwe mukola bwe mutyo, mugende mu maaso okukolanga bwe mutyo n'okusingawo. ² Kubanga mumanyi ebiragiro bye twabawa mu Mukama waffe Yesu.

³ Kubanga Katonda ayagala mutukuzibwe, era mwe-walenga obwenzi, ⁴ buli omu ku mmwe amanyenga okufuga omubiri gwe mu butukuvu n'ekitiibwa, ⁵ so si mu kwegomba okw'obukaba ng'abamawanga abata-manyi Katonda bwe bakola. ⁶ Mu nsonga eyo walemenga okubaawo ayingirira muganda we, newaakubadde amusobyako, kubanga Mukama ya-woolera eggwanga mu nsonga zino. Ebintu bino byona twabibagamba dda era ne tubawa n'obujulirwa. ⁷ Kubanga Katonda teyatuyitira bugwenyufu wabula yatuyitira kutukuzibwa. ⁸ Noolwekyo anyooma bino aba tanyoomye muntu wabula Katonda, atuwa Omwoyo we Omutukuvu.

⁹ Kaakano ku bikwata ku kwagalana kw'abooluganda sseetaaga kubibawandiikirako, kubanga mmwe mwennyini mwayigirizibwa Katonda okwagalananga. ¹⁰ Kubanga ddala bwe mutyo bwe mwagala abooluganda bonna ab'omu Makedoniya, naye era abooluganda, tubakuutira mweyongere okubaagalanga. ¹¹ Mubeerenga bakkakkamu, nga temweyngiza mu by'abalala, era mukolenga emirimu gyammwe nga bwe twabakuutira, ¹² mutambule nga mwegendereza eri abatakkiriza, mube nga mwemalirira mu buli nsonga.

Okujja kwa Mukama waffe

¹³ Kaakano, abooluganda tetwagala mmwe obutegeera eby'abo abafu, ne munakuwala ng'abalala abatalina ssuubi. ¹⁴ Kubanga bwe tukkiriza nti Yesu yafa era n'azuukira mu bafu bwe tutyo tukkiriza nti Katonda alikomyawo wamu naye abo abaafira mu Yesu. ¹⁵ Kubanga ekyo kye tubategeeza mu kigambo kya Mukama waffe, nga ffe abalamu, abaasigalawo okutusa okujja kwa Mukama waffe tetulisooka abaafa. ¹⁶ Kubanga Mukama waffe yennyini alikka okuva mu ggulu n'eddoboosi ery'omwanguka, eddoboosi lya malayika omukulu nga liwulirwa, n'ekkondeere lya Katonda, n'abo abaafiira mu Kristo be balisooka okuzuukira, ¹⁷ naffe abalamu abaasigalawo ne tulyoka tubeegattako, ne tusitulibwa mu bire okusisinkana Mukama waffe mu bbanga; bwe tutyo tunaabeeranga ne Mukama waffe ennaku zonna. ¹⁸ Kale buli omu agumyenga munne n'ebigambo ebyo.

5 Naye ku bikwata ku by'entuuko n'ebiro, abooluganda, ssetaaga kwongera kubawandiikirira. ² Kubanga mmwe mwennyini mumanyi bulungi nti olunaku lwa Mukama waffe lulijja ng'omubbi bw'ajja ekiro. ³ Abantu balirowooza mu mitima gyabwe nti, "Tulina emirembe era tulina obukuumi," amangwango okuzikirira ne kulyoka kubajjira, ng'okulumwa bwe ku-

jjira omukazi agenda okuzaala omwana; ne bawona n'akatono.

⁴ Naye mmwe, abooluganda abaagalwa temuli mu kizikiza ku nsonga zino, era temugenda kwekanga lunaku olwo ng'abayingiriddwa omubbi; ⁵ Kubanga mmwe mwenna muli baana ba musana era baana ba butangaavu. Tetuli ba kiro yadde ab'ekizikiza. ⁶ Noolwekyo tuleme kwebaka ng'abalala naye tutunulenga okwegomba kuleme okutufuga. ⁷ Kubanga abeebaka beebaka kiro, n'abatamiira batamiira kiro. ⁸ Naye ffe, kubanga tuli ba musana, tulemenga okutamiira. Twambale okukkiriza n'okwagala ng'ekyomu kifuba, era tube n'essuubi ery'obulokozi nga ye nkufiira yaffe. ⁹ Kubanga ffe Katonda teyatulondera kufukibwako kiruyi kya busungu, wabula okutulokola ng'ayita mu Mukama waffe Yesu Kristo, ¹⁰ eyatufiirira ka tube nga tuli balamu oba nga tufudde, tulyoke tubeere balamu wamu naye. ¹¹ Kale mugumyaganenga era muzimbanenga nga bwe mubadde mukola.

Ebiragiro Ebisembayo

¹² Kaakano tubeegayirira abooluganda, mumanye abafuba okukola emirimu mu mmwe era ababakulembera mu Mukama waffe era abababuulirira, ¹³ mubasengamu nnyo ekitiibwa mu kwagala olw'omulimu gwabwe. Mubenga bantu ba mirembe. ¹⁴ Tubakuutira abooluganda, mubuulirirenga abagayaavu, mugumyenga abo abalimu okutya, muyambenga abatalina maanyi, mubenga bagumiikiriza eri abantu bonna. ¹⁵ Mulabenga nga mu mmwe temuli muntu

asasula ekibi olw'ekibi, naye bulijjo mukolenga obulungi buli muntu ne munne, era n'eri abantu bonna.

¹⁶ Musanyukenga ennaku zonna.

Musabenga

¹⁷ Musabenga obutayosa. ¹⁸ Mwebazenga olwa buli kintu kyonna, kubanga ekyo Katonda ky'abaagaliza mmwe abali mu Kristo Yesu. ¹⁹ Temuzikizanga Mwoyo Mutukuvu, ²⁰ era temunyoomanga abo aboogera eby'obunnabbi, ²¹ naye mwekenneenyenga ebintu byonna, kale bwe bibanga ebirungi mubinywezenga. ²² Mwewalenga buli ngeri ya kibi.

²³ Katonda ow'emirembe abatukulize ddala, era omwoyo gwammwe gwonna, n'emmeeme yammwe n'omubiri gwammwe, bikuumibwenga nga tebiriko kya kunenzezebwa okutuusa ku lunaku olw'okuja kwa Mukama waffe Yesu Kristo. ²⁴ Oyo eyabayita mwesigwa era alikituukiriza.

²⁵ Abooluganda, naffe, mutusabirenga.

²⁶ Mulamuse abooluganda bonna mu kulamusa okutukuvu.

²⁷ Mbalagira mu linnya lya Mukama waffe ebbaluwa eno mugisomere abooluganda bonna.

²⁸ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe.

2 Basessaloniika

1 Nze Pawulo ne Sirwano ^I ne Timoseewo tuwandiikira Ekkanisa ey'Abasessaloniika, abantu ba Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, ² ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, bibeerenga nammwe.

Okwebaza n'Okusaba

³ Kitugwanidde okwebazanga Katonda bulijjo ku lwammwe abooluganda, nga bwe kisaana, kubanga okukkiriza kwammwe kweyongedde nnyo okukula, awamu n'okwagalana kwammwe mwekka na mwekka, ⁴ ekyo ne kituleetera ffe ffennyini okubeenyumiririzaa mu mu kkanisa za Katonda olw'okugumiikiriza kwammwe n'okukkiriza kwammwe wakati mu kuyiganyizibwa kwammwe kwonna awamu n'okubonaabona bye mugumiikiriza. ⁵ Ako kabonero akalaga nti Katonda mutuukirivu mu kulamula kwe, mmwe mulyoke musaanire obwakabaka bwa Katonda, bwe mubonaabonera, ⁶ ate ng'abo ababanyigiriza alibabonereza nga bwe kibagwanidde. ⁷ Era nammwe abanyigirizibwa muliweerwa wamu naffe ekiwummulu, mu kubikkulirwa kwa Mukama waffe Yesu bw'aliva mu ggulu, ne bamalayika be ab'amaanyi, ⁸ mu muliro ogwaka, n'abonereza abo abatamanyi Katonda era abajeemera Enjiri ya Mukama waffe Yesu. ⁹ Abo baliweebwa ekibonerezo kya kuzikirira emirembe n'emirembe, nga baawukanyiziddwa ne Mukama waffe, n'ekitiibwa ky'amaanyi ge. ¹⁰ Bw'alijja okugulumizibwa mu batukuvu be ku lunaku luli abo bonna abamukkiriza balyewuunya kubanga mwakkiriza bye twabategeeza ku ye.

¹¹ Kyetuva tubasabira bulijjo, Katonda waffe abasaanyize okuyitibwa kwammwe. Abawe amaanyi mutuukirize ebirungi byonna bye mukola, na buli mulimu ogw'okukkiriza mu maanyi, ¹² erinnya lya Mukama waffe Yesu liryoke ligulumizibwe mu mmwe, nammwe muweebwe ekitiibwa mu ye, ng'ekisa kya Katonda waffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bwe kiri.

Ebikolwa by'Omulabe wa Kristo

2 Kaakano abooluganda, ku by'okukomawo kwa Mukama waffe Yesu Kristo, era n'okukunjaanyizibwa okumusisinkana, tubasaba ² muleme okweralikirira wadde emitima okubeewanika newaakubadde olw'omwoyo, newaakubadde olw'ekigambo wadde

I Sirwano Mu Luyonaani oluusi ayitibwa Siira

olw'ebbaluwa, ebirabika ng'ebivudde gye tuli, nga biranga nti olunaku lwa Mukama lutuuse. ³ Omuntu yenna tabalimbalinga mu ngeri yonna; kubanga okuggyako ng'obujeemu busoose okujja, n'omuntu oli ow'obujeemu, omwana w'okuzikirira ng'amaze okulabisibwa, ⁴ oyo alivwoola Katonda ne yeegulumiza okusinga ebintu byonna nga yeeyita katonda oba ekissibwamu ekitiibwa atuule mu yeekaalu ya Katonda omwo nga yeefuula okuba Katonda.

⁵ Temujjukira ng'ebyo nabibategeeza bwe nnali nammwe? ⁶ Era ekikyamuziyizza mukimanyi kubanga tagenda kujja okutuusa ng'ekiseera kye kituuse. ⁷ Kubanga ekyama ky'obujeemu kyatandika dda okukola, naye ye yennyini tagenda kujja okutuusa oyo amuziyiza lw'aliva mu kkubo. ⁸ Olwo omuntu ow'obujeemu alyoke alabisibwe, Mukama waffe Yesu gw'alimalawo n'omukka ogw'omu kamwa ke n'amuzikiriza n'okulabisibwa kw'okujja kwe. ⁹ Omuntu oyo alijira mu maanyi ga Setaani gonna n'akola obubonero n'eby'amagero, eby'obulimba, ¹⁰ era n'obulimba obwa buli ngeri obw'obutali butuukirivu eri abo abazikirizibwa, kubanga bagaana okukkiriza amazima okulokolebwa. ¹¹ Katonda kyava abawaayo eri okubuzibwabuzibwa okw'amaanyi bakkirize eby'obulimba. ¹² Era bonna balyoke basalirwe omusango olw'okukkiriza obulimba, ne bagaana amazima ne basanyukira okukola ebitali bya butuukirivu.

¹³ Naye kitugwanidde okwebazanga Katonda ennaku zonna ku lwammwe, abooluganda abaagalwa mu Mukama waffe, kubanga Katonda yabalondera obulokozi okuva ku lubereberye, ng'abatukuza olw'okukola kw'Omwoyo n'okukkiriza amazima, ¹⁴ ge yabayitira ng'ayita mu Njiri yaffe mulyoke mufune ekitiibwa kya Mukama waffe Yesu Kristo. ¹⁵ Noolwekyo abooluganda, munywererenga ku ebyo bye twabayigiriza mu bbaluwa zaffe oba mu bigambo byaffe.

¹⁶ Kale Mukama waffe Yesu Kristo yennyini, ne Katonda Kitaffe eyatwagala n'atuwa essanyu n'essuubi eddungi olw'ekisa kye, ¹⁷ abazzeemu amaanyi, era abanywezenga mu buli kye mukola ne mu buli kigambo ekirungi.

Okusabirwanga

3 Abooluganda, eky'enkomerero, mutusabirenga, ekigambo kya Mukama kibune mangu era Mukama agulumizibwenga, nga bw'agulumizibwa mu mmwe, ² tulyoke tununulibwe okuva mu bakozi

b'ebibi, kubanga si bonna abakkiriza. ³ Naye Mukama waffe mwesigwa, alibanyweza mmwe era anaabawonyanga Setaani. ⁴ Era twesiga nga Mukama waffe, abakozesa ebyo bye twabayigiriza era nga mu-naabikolanga bulijjo. ⁵ Mukama waffe aluŋŋamyenga emitima gyammwe mu kutegeera okwagala kwa Katonda, n'obugumiikiriza obuva eri Kristo.

Abalabula Obutagayaalanga

⁶ Abooluganda abaagalwa, mbakuutira mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo ne mu buyinza bwe, mwe-walenga abagayaavu abatayagala kukola mirimu ne balemwa okugoberera ekyokulabirako kye twabateerawo. ⁷ Kubanga mmwe bennyini mumanyi bulungi bwe kibagwanira okutugobereranga ng'ekyokulabirako kyammwe, kubanga temwatulaba nga twegomba okulya ebyo bye tutakoleredde, ⁸ tetwakkiriza kulya mmere ya muntu yenna awatali kumusasula. Twafubanga nnyo ne tukoowa nga tukola emirimu emisana n'ekiro tulyoke tufunemu bye twetaaga okukozesa, era tuleme kuzitoowerera muntu n'omu ku mmwe. ⁹ Si kubanga tetwalina buyinza okubagamba mmwe okutuliisa, naye twayagala mutulabireko nga bwe kibagwanidde okukolanga. ¹⁰ Era ne bwe twali gye muli eyo, twabakuutira nti omuntu yenna bw'agaananga okukola emirimu, n'okulya talyanga.

¹¹ Kyokka tuwulira nti mu mmwe mulimu abagayaavu abatayagala kukola, aboonona ebiseera byabwe mu kusaasaanya enŋambo. ¹² Mu linnya lya Mukama waffe, tubeegayirira era tubakuutira abali bwe batyo, okukolanga emirimu n'obunyiikivu n'obuteefu balyoke balyenga ebyo bye bakoleredde. ¹³ Naye mmwe temukoowanga kukola bulungi abooluganda abaagalwa.

¹⁴ Era omuntu yenna bw'atagonderanga biragiro byaffe mu bbaluwa eno, oyo mumwetegereze, muleme kukolagananga naye, ensanyi ziryoke zimukwate. ¹⁵ So temumuyisanga nga mulabe wammwe naye mumubuulirirenga ng'owooluganda eyetaaga okulabulwa.

Eky'enkomerero

¹⁶ Kale Mukama nannyini mirembe abawenga emirembe mu byonna. Mukama abeerenga nammwe mwenna.

¹⁷ Kuno kwe kulamusa kwange, nze Pawulo, mu mukono gwange, bwe ntyo bwe nkola ku nkomerero z'ebbaluwa zange zonna okulaga nti zivudde gye ndi. Bwe nti bwe mpandiika.

¹⁸ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe mwenna.

1 Timoseewo

Okulamusa

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu, nga Katonda Omulokozi waffe ne Kristo Yesu essuubi lyaffe, bwe baalagira, **2** nkuwandiikira ggwe Timoseewo, omwana wange ddala mu kukkiriza. Nkwagaliza ekisa n'okusaasira, n'emirembe, ebiva eri Katonda Kitaffe ne Yesu Kristo Mukama waffe.

Okwerinda Enjigiriza Enkyamu

3 Njagala osigale mu Efeso, nga bwe nakukuutira nga njenda e Makedoniya oziyize abantu baleme kuyigiriza njigiriza ndala. **4** Bagambe balekeraawo okwemalira ku nfumo, ne ku kulondoola enkalala empanvu ez'amannya g'abajajja. Ebyo byongera mpaka, mu kifo ky'okuyigiriza abantu ebya Katonda ebiri mu kukkiriza. **5** Kye tugenderera mu kiragiro kino, kwe kwagala okuva mu mutima omulongoofu, n'omwoyo omulungi, n'okukkiriza okutaliimu bukuusa. **6** Ebyo abantu abamu babivaako ne badda mu mpaka ezitaliimu mugaso. **7** Beefuula bayigiriza b'amateeka ga Katonda, songa tebategeera bye boogera, wadde bye bakakasa. **8** Tumanyi ng'amateeka malungi, omuntu bw'agakozesa mu ngeri entuufu. **9** Tusaanye tutegeere nga Amateeka tegaateekerwawo batuukirivu, wabula gaateekerwawo bamenyi baago na bajeemu, aboonoonyi, n'abatatya Katonda, n'abatali batukuvu, n'abagwenyufu, abatta bakitaabwe ne bannyaabwe, era n'abatta abantu abalala, **10** n'abenzi, n'abalya ebisiyaga, abagula n'abatunda abaddu, abalimba n'abalayirira obwereere, ne bonna abatakkiriziganya na njigiriza ntuufu, **11** ng'Enjiri ey'ekitiibwa kya Katonda atenderezabwa, gye yankwasa bw'eri.

Okwebaza Katonda olw'Ekisa kye

12 Neebaza Kristo Yesu Mukama waffe eyampa amaanyi ag'okumuweereza. Mwebaza kubanga yalaba nga nsaanira, n'ankwasa omulimu gwe. **13** Nawaakubadde ng'edda namwogerangako bubu, ne mmuyigganya era ne mmuvuma, kyokka yansaasira, kubanga ebyo nabikolanga mu butamanya nga sinna ba kumukkiriza. **14** Naye Mukama waffe yankwatirwa ekisa kingi n'ampa okukkiriza kungi, era n'okwagala kwe tufunira mu Kristo Yesu. **15** Ekigambo kino kituufu, kisaanye okukkiriza, ekigamba nti Kristo Yesu yajja mu nsi okulokola aboonoonyi. Mu bo nze mwonoonyi

asookera ddala. **16** Katonda kyeyava ansaasira, Kristo Yesu alyoke ayoleseze mu nze, omwonoonyi asingira ddala okugumiikiriza kwe okutakoma, era mbeere ekyokulabirako eri abo abalimukkiriza ne bafuna obulamu obutaggwaawo. **17** Kabaka ow'olubeerera, atafa era atalabika, Katonda omu yekka, agulumizibwenga, emirembe n'emirembe. Amiina.

18 Mwana wange Timoseewo, nkukubiriza ojjujire ebigambo bya bannabbi bye baakwogerako edda, olyoke olwane olutalo n'obuzira, **19** ng'okukkiriza, n'omwoyo omulungi, bye byokulwanyisa byo. Kubanga abalala abagaana okuba n'omwoyo ogwo omulungi bafiirwa okukkiriza kwabwe. **20** Mu abo mwe muli Kumenayo ne Alegezanda be n'awaayo eri Setaani bayige obutavumanga Katonda.

Okusaba

2 Okusookera ddala, mbasaba, musabenga, mwe-gayirirenga, era mwebazenga Katonda ku lw'abantu bonna. **2** Era musabirenga bakabaka n'abafuzi abalala bonna, tulyoke tube bulungi nga tuli mirembe, nga tussaamu Katonda ekitiibwa, era nga twegendereza mu buli ngeri. **3** Ekyo kirungi era ekisi-imibwa mu maaso ga Katonda Omulokozi waffe, **4** ayagala abantu bonna balokolebwe, era bategeere amazima. **5** Kubanga Katonda ali omu, era omutabaganya w'abantu ne Katonda ali omu, ye muntu Kristo Yesu, **6** eyeewaayo abe omutango olwa bonna. Ekyo kyakakasibwa mu kiseera kyakyo ekituufu. **7** Era nze kye nateekebawo mbeere omutume era omuyigiriza w'Abamawanga, mbategeeze eby'okukkiriza n'eby'amazima; njogera bituufu sirimba.

8 Noolwekyo njagala abantu buli wantu, basabenga Katonda nga bayimusa emikono gyabwe emirongoo-fu, nga tebalina busungu wadde empaka. **9** Era kye njagala abakazi bambalenga ebyambalo ebisaanira, beegenderenzenga, nga tebeemalira mu misono gya nviiri, ne mu kwewoomya nga bambala ebya zaabu n'amayinja ag'omuwendo, wadde okwambala engoye ez'omuwendo ennyo. **10** Wabula babe n'ebikolwa ebirungi, nga bwe kisaanira abakazi abassaamu Katonda ekitiibwa.

11 Mu kuyigirizibwa, omukazi asirikenga nga yee-wombeese. **12** Sikkiriza mukazi kuyigiriza wadde okuba n'obuyinza ku musajja, wabula asaana asirikenga. **13** Kubanga Adamu ye yasooka okutondebwa, ne kudako Kaawa. **14** Era Adamu si ye yasendebwasendeb-

wa, wabula mukazi ye yasendebwasendebwa, n'agwa mu kibi. ¹⁵ Kyokka omukazi alirokolerwa mu kuzaala abaana, bw'ananywereranga mu kukkiriza ne mu kwagala ne mu butukuvu, ne mu kwegendereza.

Abalabirizi b'Ekkansa

³ Ekigambo kyesigwa. Omuntu yenna bw'ayagalanga okuba Omulabirizi aba yeegombye omulimu omulungi. ² Noolwekyo Omulabirizi kimugwanira okuba nga taliiko kya kunenyezebwa, nga musajja wa mukazi omu, nga muntu eyeefuga, nga mwegendereza, nga mukwata mpola, ayaniriza abagenyi, era ng'amanyi okuyigiriza. ³ Tateekwa kuba mutamiivu, era nga si mukambwe, wabula omuwombeefu, nga si muyombi era nga talulunkanira nsimbi. ⁴ Ateekwa kuba ng'afuga bulungi amaka ge, abaana be nga bamuwulira, era nga bamussaamu ekitiibwa. ⁵ Kubanga omuntu atasobola kufuga maka ge, alisobola atya okulabirira ekkansa ya Katonda? ⁶ Omulabirizi tateekwa kuba muntu eyaakakiriza Kristo, si kulwa nga yeekuluntaza, n'asaliirwa omusango nga Setaani bwe yagusalirwa. ⁷ Asaanira okuba ng'asibwamu ekitiibwa abo abatali ba Kkanisa, si kulwa nga yeereetako ekivume.

Abadiikoni

⁸ Abadiikoni nabo kibagwanira okuba abantu abassibwamu ekitiibwa abatataaganaaga mu bigambo byabwe, abatataamira, era abatalulunkanira bintu, ⁹ nga bakuuma ekyama ky'okukkiriza n'omutima omulongoofu. ¹⁰ Basookanga kugezesebwa balyoke baweereze mu budiikooni nga tebaliiko kya kunenyezebwa. ¹¹ N'abakazi Abadiikoni bwe batyo nabo kibagwanidde okubeeranga abassibwamu ekitiibwa, abatawayiriza, abegendereza, era abeesigwa mu buli kintu. ¹² Omudiikoni ateekwa okuba n'omukazi omu yekka, era ng'asobola okufuga obulungi abaana be, n'amaka ge. ¹³ Kubanga abaweereza obulungi bafuna ekifo ekywa waggulu era baba n'obuvumu bungi mu kukkiriza okuli mu Kristo.

Ekyama Ekikulu

¹⁴ Nkuwandiikidde ebintu ebyo nga nsuibira okujja gy'oli mangu; ¹⁵ kyokka bwe ndirwa omanywe by'osana okukola mu nnyumba ya Katonda, ye Ekkansa ya Katonda omulamu, empagi n'omusingi eby'amazima. ¹⁶ Tewali kubusabuusa ekyama ky'okutya Katonda kikulu ddala, era kigamba nti:
"Yalabisibwa mu mubiri,
n'akakasibwa Omwoyo nga bw'atuukiridde,
n'alabibwa bamalayika,
n'alangibwa mu mawanga,
n'akkirizibwa mu nsi,
era n'atwalibwa n'ekitiibwa mu ggulu."

Abayigiriza ab'Obulimba

⁴ Mwoyo Mutukuvu ayogera lwatu nti mu nnaku ez'oluvannyuma walibaawo abaliva mu kukkiriza, nga bagoberera emyoyo egiwubisa, n'enjigiriza ya baddayimooni, ² nga bawubisibwa obukuusa bw'abantu abalimba, ab'emitima egiri ng'egyasiriizibwa ekyuma ekyengeredde. ³ Abo be baziyiza abantu okufumbiriganwa, era abagaana okulya ebyokulya ebimu Katonda bye yawa abakkiriza era abamanyi amazima, okubiryanga nga bamwebaza. ⁴ Kubanga buli kitonde kya Katonda kyonna kirungi, era tekizira, kasita kiriirwa mu kwebaza, ⁵ kubanga kitukuzibwa na kigambo kya Katonda, n'okukisabira.

Omuweereza Omulungi owa Kristo Yesu

⁶ Bw'onootuusa ebigambo ebyo ku booluganda, onooba muweereza mulungi owa Kristo Yesu, ng'oliisibwa n'ebigambo eby'okukkiriza, n'enjigiriza ennungi gye wagoberera. ⁷ Naye enfumo ezitaliimu, ezitasaana kunyumizibwa, zeewalenga. Weemanyizenga okutya Katonda. ⁸ Kubanga okumanyiiza omubiri kigasa katono, naye okutya Katonda kugasa mu byonna, kubanga kuleeta essuubi ery'omu bulamu bunu era n'ery'obwo obugenda okujja. ⁹ Ekigambo ekyo kyesigwa era kisaana okukkiriza ddala. ¹⁰ Era kyetuva tutekana ne tufuba, kubanga essuubi lyaffe liri mu Katonda omulamu, Omulokozi w'abantu bonna, na ddala abakkiriza.

¹¹ Lagiranga ebyo, era obiyigirizenga. ¹² Waleme kubaawo muntu n'omu akunyooma olw'obuvubuka bwo, naye mu kwogera ne mu bikolwa, ne mu kwagala, ne mu kukkiriza, ne mu bulongoofu beeranga kyakulabirako eri abakkiriza. ¹³ Nyiikiranga okusomera abantu Ebyawandiikibwa mu lwatu n'okubuliriranga, n'okuyigiriza okutuusa lwe ndijja. ¹⁴ Togaaliriranga ekirabo ekiri mu ggwe, kye waweewba mu bunnabbi abakadde bwe baakussaako emikono gyabwe.

¹⁵ Ebyo biteeke mu nkola, era bissengako omwoyo, bonna balyoke balabe bwe weyongerera okukola obulungi. ¹⁶ Weekuumenga mu mpisa zo, ne mu by'oyigiriza era obinywerereko. Bw'onookola bw'otyo olyerokola ggwe wennyini, era n'abo abakuwulira.

Obuvunaanyizibwa bw'Abakkiriza

⁵ Tokambuwaliranga musajja mukulu, wabula omubuuliriranga nga kitaawo. Abavubuka bayisenga nga baganda bo, ² abakazi abakadde bayisenga ng'abazadde bo, abato nga bannyoko, ng'omutima gwo mulongoofu ddala.

³ Bannamwandu ddala, bassengamu ekitiibwa. ⁴ Nnamwandu bw'abanga n'abaana oba abazzukulu basookenga okuyiga ebyo ebikolebwa mu maka ge waabwe, nga bassaayo omwoyo ku bazadde baabwe

era n'okubalabirira. Kubanga ekyo kisanyusa Katonda. ⁵ Oyo aba nnamwandu ddala, asigadde yekka, essuubi lye aba alitadde mu Katonda, era anyiikire okwegayirira n'okusaba Katonda emisana n'ekiro. ⁶ Kyokka oyo nnamwandu eyeemalira mu masanyu, aba ng'afudde, newaakubadde ng'akyali mulamu. ⁷ Ebyo bibalagire, baleme kubaako kya kunenyezebwa. ⁸ Naye omuntu yenna bw'atalabirira bantu be, na ddala ab'omu nnyumba ye, aba yeegaanyi okukkiriza, era aba mubi okusinga atakkiriza.

⁹ Nnamwandu awezezza emyaka enkaaga ye yekka anaawandiikibwanga ku lukalala lwa bannamwandu. Era atekwa kuba nga yafumbirwa omusajja omu, ¹⁰ nga yakolanga ebikolwa ebirungi, oba nga yaleranga abaana, oba nga yayanirizanga abagenyi, oba nga yanaazanga abatukuvu ebigere, oba nga yayambanganga abanyigirizibwa, era oba nga yeewangayo nnyo okukola obulungi mu buli ngeri.

¹¹ Naye bannamwandu abakyali abato, tokkirizanga okubateeka ku lukalala lwa bannamwandu, kubanga omubiri bwe gulibalemesa okweweerayo ddala eri Kristo, balyagala okufumbirwa, ¹² bwe batyo ne bessaako omusango olw'obutatuukiriza ekyo kye baa-sooka okusuubiza. ¹³ N'ekirala bayiga okubeera abagayaavu ne batambulatambula mu buli nnyumba, so si bugayaavu kyokka, naye era balina olugambo, era beeyingiza mu bitali byabwe ne boogera n'ebitasaana. ¹⁴ Kyenna njagala bannamwandu abato bafumbirwenga, bazaale abaana, era balabirire amaka gaabwe, baleme kuwa mulabe kkubo lya kutwogerako kibi. ¹⁵ Kubanga bannamwandu abamu bakyamyne ne bagoberera Setaani.

¹⁶ Naye bwe wabaawo omukkiriza alina bannamwandu ab'olulyo lwe abalabirirenga, Ekkanisa ereme okuzitoowererwa, kiryoke kisoboke okulabirira bannamwandu abataliiko abayamba.

¹⁷ Abakulembeze abafuga basaanidde okuweebwanga ekitiibwa kingi, na ddala abo abanyiikira ennyo mu kubuulira n'okuyigiriza ekigambo kya Katonda.

¹⁸ Kubanga Ekyawandiikibwa kigamba nti, "Ente ng'ewuula enjaano, togisibanga mumwa." Era nti, "Omukozi asaanira okusasulwa empeera ye." ¹⁹ Tokkirizanga ebyo bye bavunaana omukulembeze okuggyako nga biriko abajulirwa babiri oba basatu.

²⁰ Kyokka abo aboonoona banenyezenga mu lwatu, abalala balyoke batye. ²¹ Nkukuutirira mu maaso ga Katonda ne Kristo Yesu, ne bamalayika abalonde okugobereranga ebyo, nga teweekebira wadde okusaliriza.

²² Toyanguyirizanga kussaako mikono ku muntu yenna, so tossanga kimu na bibi by'abalala; weeku-umenga ng'oli mulongoofu.

²³ Lekeraawo okunywanga amazzi gokka, naye nywanga ne ku wayini mutono olw'olubuto lwo, n'olw'okulwalalwala kwo.

²⁴ Ebibi by'abantu abamu birabika lwatu nga teban-nasalirwa musango kubasinga, naye eby'abalala birabika luvannyuma. ²⁵ N'ebikolwa ebirungi nabyo bwe bityo birabika lwatu; ne bwe biba tebirabise lwatu, tebiyinza kukwekebwa bbanga lyonna.

Eby'abaddu ne Bakama Baabwe

⁶ Abo bonna abali mu kikoligo ky'obuddu, basaana okussaamu bakama baabwe ekitiibwa, erinnya lya Katonda, awamu n'okuyigiriza kwaffe bireme kuvvoolebwa. ² Abaddu abalina bakama baabwe abakkiriza tebabanyoomanga, okubanga baganda baabwe, wabula bonna bongere bwongezi okubaweereza, kubanga bakkiriza era baagalwa, era be bayambibwa olw'okuweereza kwabwe okulungi.

Omugaso gw'Okussaamu Katonda Ekitiibwa

Bino bibayigirizenga era obibakuutirenga. ³ Omuntu yenna bw'ayigirizanga mu ngeri endala, nga takkiriziganya na bigambo ebya Mukama waffe Yesu Kristo ebireeta obulamu n'okugobereranga enjigiriza ey'okutya Katonda, ⁴ aba ajjudde okwekuluntaza era aba taliiko ky'ategeera naye aba aguddemu akazoole ak'okubuzaabuza mu buli kintu, n'okuwakana ku buli kigambo n'ekivaamu bwe buggya, n'okuyomba, n'okuvuma, n'okuwaayira, ⁵ n'okukaayana. Ebyo bikolebwa abantu abaayonooneka ebirowoozo, abatakyalina mazima, abalawooza ng'okufuna amagoba kwe kutya Katonda. ⁶ Weewaawo okutya Katonda kulimu amagoba mangi, omuntu bw'amalibwa mu ekyo ky'alina. ⁷ Kubanga tetulina kye twajja nakyo mu nsi, era tetuliko kye tuliggyamu nga tuvaamu. ⁸ Naye bwe tuba n'emmere, n'eb yokwambala ebyo bitumalenga. ⁹ Abo abaagala okugaggawala bagwa mu kukemebwa ne mu katego ak'okwegomba okw'obusirusiru era okw'akabi, okunnyika abantu mu kubula ne mu kuzikirira. ¹⁰ Kubanga okululunkanira ensimbi y'ensibuko y'ebibi byonna, era olw'okululunkana okwo abamu bawabye, ne bava mu kukkiriza, ne beereetera obulumi bungi mu mitima gyabwe.

Okulabula

¹¹ Naye ggwe, omuntu wa Katonda, ddukanga ebinu ebyo, ogobererenga obutuukirivu, n'okutya Katonda, n'okukkiriza, n'okwagala, n'okugumiikiriza, n'obuwombeefu. ¹² Lwananga okulwana okulungi okw'okukkiriza, nywezanga obulamu obutaggwaawo bwe wayitirwa, n'oyatula okwatula okulungi mu maaso g'abajulirwa abangi. ¹³ Nkukuutira mu maaso ga Katonda, awa byonna obulamu, ne mu maaso ga Kristo Yesu eyayatula okwatula okulungi mu maaso ga Pontiyi Piraato, ¹⁴ okuumenga ekiragirowo nga tekiriiko bbala, wadde eky'okunenyezebwa okutuusa ku kulabika kwa Mukama waffe Yesu Kristo, ¹⁵ kw'aliraga mu ntuuko zaakwo, aweebwa omukisa era nnannyini buy-

inza yekka, Kabaka wa bakabaka bonna, era Mukama wa bakama, ¹⁶ ye yekka atafa era atuula mu kwakaayakana okutasemberekeka, era tewali n'omu yali amulabye, so tewali asobola kumulaba, oyo aweebwe ekitiibwa, n'obuyinza obutaggwaawo, Amiina.

Okulabula Abagagga

¹⁷ Okuutirenga abagagga ab'omu mirembe gya kaakano, obuteekuluntaza, wadde okwesiga obugagga kubanga si bwa lubeerera, wabula beesige Katonda atuwa byonna olw'okwesanyusanga, ¹⁸ bakole ebirungi, babe bagagga mu bikolwa ebirungi, nga bagabi,

era abaagala okugabana n'abalala. ¹⁹ Bwe batyo beeterekere obugagga obw'engeri eyo nga gwe musingi omulungi ogw'ebiseera ebigenda okujja, balyoke banywezenga obulamu bwennyini.

²⁰ Timoseewo, kuumanga kye wateresebwa. Weewalenga ebigambo ebivvoola, era ebitaliimu nsa, n'empaka ez'ebigambo ebityibwa eby'amagezi naye nga bya bulimba, ²¹ abantu abamu ge balowooza okuba nago, ne basubwa ekigendererwa mu kukkiriza.

Ekisa kibeerenga nammwe.

2 Timoseewo

1 Nze, Pawulo, omutume wa Kristo Yesu olw'okwagala kwa Katonda, ng'okusuubiza bwe kuli okw'obulamu obuli mu Kristo Yesu, ² nkuwandiikira ggwe Timoseewo omwana wange omwagalwa, nga nkwagaliza ekisa n'okusaasirwa, n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe, ne Kristo Yesu Mukama waffe.

Okwebaza n'Okugumya

³ Neebaza Katonda gwe mpeereza mu mwoyo omulungi nga bajjajange bwe baakola, nga nkujjukira obutayosa mu kusaba kwange emisana n'ekiro. ⁴ Bwe nzijukira amaziga go ne neegomba okukulaba ndyoke nzijule essanyu. ⁵ Nzijukira okukkiriza kwo okw'amazima olubereberye okwali mu jjajjaawo Looyi ne mukadde wo Ewuniike; era nga nkakasiza ddala nga naawe okulina. ⁶ Kyenya nkujjukiza okuseesanga ekirabo kya Katonda ekiri mu ggwe kye yakuwa, bwe nakussaako emikono gyange. ⁷ Kubanga Mwoyo wa Katonda, gwe yatuwa tatufuula bati, wabula atuwa amaanyi, n'okwagala era n'okwegendereza.

⁸ Noolwekyo tokwatibwa nsonyi kwogera ku bya Mukama waffe, wadde ku nze omusibe we, wabula naawe bonaabona olw'Enjiri ng'oyambibwa amaanyi ga Katonda, ⁹ eyatulokola n'atuyita tubeere babe. Ekyo yakikola nga tasinziira ku bikolwa byaffe, wabula ng'asinziira mu kuyitibwa okutukuvu, si ng'ebikolwa byaffe bwe biri, naye olw'ekigendererwa kye ye, n'ekisa kye, kye yatukwatirwa ng'ayita mu Kristo Yesu okuva edda n'edda Lyonna. ¹⁰ Kaakano ekisa ekyo kyolesebbwa mu kulabika kw'Omulozi waffe Kristo Yesu eyaggyawo okufa, n'aleeta obulamu obutazikirizibwa ng'ayita mu Njiri, ¹¹ gye nalonderwa okugisaasaanya, n'okuba omutume, era omuyigiriza, ¹² era kyenya mbonaabona bwe ntyo. Kyokka sikwatibwa nsonyi, kubanga mmanyi gwe nakkiriza, era nkakasa nti ayinza okukuuma ekyo kye namuteresa okutuusa olunaku luli.

¹³ Gobereranga ebigambo ebireeta obulamu bye wawulira njogera, mu kukkiriza ne mu kwagala mu Kristo Yesu. ¹⁴ Ekintu ekirungi eky'omuwendo kye watteresebwa kikumenga ng'oyambibwa Mwoyo Mutukuvu abeera mu ffe.

¹⁵ Kino okimanyi, ng'ab'omu Asiya bonna banjabulira, mu abo mwe muli Fugero ne Kerumogene.

¹⁶ Mukama akwatirwe ekisa ab'omu nnyumba ya Onesifolo, kubanga yambeesabeesa emirundi mingi era teyankwatirwa nsonyi kubanga ndi musibe; ¹⁷ bwe

yatuuka e Ruumi, yafuba nnyo okunnoonya era n'anzuula. ¹⁸ Mukama amukwatirwe ekisa ku lunaku luli. Era gw'omanyi bulungi nnyo byonna bye yakola mu Efeso.

Omuserikale Omwesigwa owa Kristo

2 Noolwekyo mwana wange nywereranga mu kisa ekiri mu Kristo Yesu. ² Ebyo bye wawulira nga njogera mu maaso g'abajulirwa abangi biyigirizenga abantu abeesigwa, abalisobola okubiyigiriza abalala. ³ Naawe bonaabonanga ng'omuserikale omulungi owa Kristo Yesu. ⁴ Tewali muserikale ng'ali ku lutalo eyeeyingiza mu mitawaana gy'abantu abaabulijjo, alyoke asiimibwe oyo eyamuwandiika. ⁵ Omuntu yenna eyeetaba mu mizannyo gy'empaka, taweebwa buwanguzi bw'atagoberera biragirowo bya mizannyo egyo. ⁶ Omulimi ategana ennyo y'asaanira okufuna ku bibala ebibereberye. ⁷ Kale lowooza ku bye njamba; Mukama ajja kukuwa okutegeera byonna.

⁸ Jjukira nga Yesu Kristo ow'omu zzadde Iya Dawudi yazuukira mu bafu ng'Enjiri gye ntegeeza bw'egamba. ⁹ Olw'Enjiri eyo, kyenya mbonaabona n'ensibibwa ng'omukozi w'ebibi. Naye ekigambo kya Katonda kyo tekisibiddwa. ¹⁰ Kyenya ngumira ebintu byonna olw'abalonde nabo balyoke balokolebwe era bafune, n'ekitiibwa ekitaggwaawo ekiri mu Kristo Yesu.

¹¹ Ekigambo kino kyesigwa ekigamba nti:

“Obanga twafiira wamu naye, era tulibeera balamu wamu naye.

¹² Obanga tugumiikiriza awamu naye, era tulifugira wamu naye.

Obanga tumwegaana era naye alitwegaana.

¹³ Ffe bwe tutaba beesigwa, ye aba mwesigwa, kubanga teyeewakanya.”

Omukozi Katonda gw'Asiima

¹⁴ Ebyo bijjukizenga abantu ng'obakuutirira mu maaso ga Katonda, beewalenga okuwakana okutalina mugaso, nga bakyamya abo abawuliriza. ¹⁵ Fubanga okw'eraga ng'osiimibwa Katonda, ng'oli mukozi akola ebitakuswaza, era nga weekuumira mu kkubo ery'obubaka obw'amazima. ¹⁶ Weewalenga ebigambo ebinyooma era ebitaliimu nsa, kubanga abantu bi-bongera bwongezi mu butatya Katonda. ¹⁷ Era ebigambo byabwe birisaasaana nga kookolo; mu abo mwe muli Kumenayo ne Fireeto, ¹⁸ abaakyama ne ba-

va ku mazima, nga bagamba nti okuzuukira kwabaa-wo dda, era waliwo abamu be bakyamizza. ¹⁹ Kyokka omusingi Katonda gwe yateekawo mugumu, era guli-na akabonero kano: "Mukama amanyi ababe." Era nti: "Buli ayatula erinnya lya Mukama ave mu butali butuukirivu."

²⁰ Mu nnyumba ennene temubaamu bintu bya za-abu na ffeeza byokka, naye mubaamu n'eb'yemiti, era n'eb'yebbumba. Ebimu bikozesebwa emirimu egy'ekiti-ibwa, n'ebirala egitali gya kitiibwa. ²¹ Noolwekyo buli eyeewala ebintu ebyo ebitali bya kitiibwa anaabanga ow'ekitiibwa, atukuziddwa, asaanira okukozesebwa mukama we, olw'omulimu omulungi.

²² Naye ddukanga okwegomba okubi okw'ekivubuka, ogobererenga obutuukirivu, n'okukkiriza, n'okwagalana era n'emirembe awamu n'abo abasaba Mukama n'omutima omulongoofu. ²³ Weewalenga empaka ez'obusirusiru, ezitaliimu magezi, kubanga omanyi nti zivaamu okulwana. ²⁴ Omuddu wa Mukama tasaana kulwana, wabula okuba omukkakkamu eri bonna, n'okuba omuyigiriza omulungi agumiikiriza, ²⁵ era alunḡamya n'obwetoowaze abo abamuwakanya, oboolyawo Katonda alibawa okwenenya, ne bamanya amazima, ²⁶ ne bava mu mutego gwa Setaani gwe baguddemu abakozese by'ayagala, ne badda engulu mu kutegeera kwabwe.

Ennaku ez'Oluvannyuma

³ Naye tegeera kino nga mu nnaku ez'oluvannyuma walibaawo ebiseera ebizibu. ² Kubanga abantu baliba nga beefaako bokka, nga balulunkanira ensimbi, nga beepanka, nga beekuluntaza, nga boogera ebibi, era nga tebawulira bazadde baabwe, nga tebeebaza, nga tebatya Katonda, ³ nga tebaagalana era nga tebatabagana, nga bawaayiriza, nga tebeegendereza, nga bakambwe, nga tebaagala birungi, ⁴ nga ba nkwe, nga baagala eby'amasanyu okusinga bwe baagala Katonda; ⁵ nga balina eki-faananyi eky'okutya Katonda so nga tebakkiriza maanyi gaakyo. Abantu ab'engeri eyo obeewalanga.

⁶ Mu abo mulimu abasensera mu mayumba ne bawamba abakazi abanafu mu mwoyo abazitoowered-dwa ebibi, era abawalulwa okwegomba okubi okwa buli ngeri, ⁷ abayiga bulijjo, kyokka ne batatuuka ku kutegeerera ddala amazima, ⁸ nga Yane ne Yambere abaawakanya Musa, ne bano bwe batyo bawakanya amazima. Be bantu abaayonooneka ebirwoozo, abatakyalina kukkiriza kutuufu. ⁹ Kyokka tebaliiko gye balaga, kubanga obusirusiru bwabwe bujja kumanyibwa abantu bonna, ng'obwa abasajja abo bwe bwa-manyibwa.

¹⁰ Naye ggwe wagoberera nnyo okuyigiriza kwange, n'empisa zange, ne kye nduubirira, n'okukkiriza kwange n'okubonaabona kwange n'okwagala kwange, n'okugumiikiriza kwange, ¹¹ n'okuyigganyizibwa

n'okubonyaabonyezebwa ebyantukako mu Antiyokiya, ne mu Ikoniya ne mu Lisitula, okuyigganyizibwa kwe nayigganyizibwa, kyokka Mukama n'amponya mu byonna. ¹² Era bonna abaagala okuba mu bulamu obutya Katonda mu Kristo Yesu, banaayigganyizibwanga. ¹³ Naye abakozi b'ebibi n'abalimba abeefuula okuba ekyo kye batali balyeyongerera okuba ababi, ne babuzaabuzabala, era nabo ne babula. ¹⁴ Kyokka ggwe nywereranga mu ebyo bye wayiga era n'obikkiririza ddala, ng'omanyi abaabikuyigiriza bwe bali. ¹⁵ Kubanga okuva mu buto bwo wamanya Ebyawandi-ikibwa Ebitukuvu ebiyinda okukufuula ow'amagezi, n'olokolebwa olw'okukkiriza Kristo Yesu. ¹⁶ Ebyawandi-ikibwa Ebitukuvu byonna, Katonda ye yabirunḡamya nga biwandiikibwa, era bigasa mu kuyigiriza, mu kunenya, mu kulunḡamya ne mu kubuuliranga omuntu abe omutuukirivu, ¹⁷ omuntu wa Katonda alyoke abe ng'atuukiridde, ng'alina byonna ebyetaag-ibwa okukola buli mulimu omulungi.

⁴ Nkukuutirira mu maaso ga Katonda ne Kristo Yesu, anaatera okusalira abalamu n'abafu omusango, era n'olw'okujja kwe, n'olw'obwakabaka bwe, ² buuliranga ekigambo kya Katonda, ng'oli mwetegefu mu kiseera ekituufu n'ekitali kituufu, ng'olaga ebikwekeddwa, ng'onenya, ng'ozaamu amaanyi, wakati mu kugumiikiriza, n'okubonaabona okungi, n'okuyigiriza. ³ Kubanga ekiseera kijja lwe baligaana okuwulira enjigiriza entuufu, era olw'okugoberera okwegomba kwabwe balyekunḡaanyiza abayigiriza, abalibayigiriza bye baagala, okuwulira. ⁴ Baligaana okuwuliriza eby'amazima, ne bagoberera enfumo obufumo. ⁵ Naye ggwe weefugenga mu bintu byonna, ogumirenga ebizibu, ng'okola omulimu ogw'omubuulizi w'enjiri, ng'otuukiririza ddala obuweereza bwo. ⁶ Nze kaakano mpebwayo, era ekiseera kyange eky'okuva ku nsi kituuse. ⁷ Nwanye okulwana okulungi, mmalirizza olugendo lwange, nkuumye okukkiriza kwange. ⁸ Kye nsigazza kwe kufuna engule ey'obutuukirivu enterekeddwa, Mukama omulamuzi omutuukirivu gy'alimpeera ku lunaku luli. Taligiwa nze nzekka, naye aligiwa n'abo bonna abeegomba okujja kwe.

⁹ Fuba okujja amangu gye ndi. ¹⁰ Kubanga Dema yandekawo ng'ayagala omulembe gwa kaakano, n'agenda e Sessaloniika. Kulesuke yagenda Ggalatiya ne Tito n'agenda e Dalumatiya. ¹¹ Lukka yekka y'ali nange. Ggyayo Makko omuleete, kubanga annyamba nnyo mu buweereza. ¹² Tukiko n'amutuma mu Efeso. ¹³ Bw'obanga ojja ondeeteranga omunagirowange gwe naleka e Tulowa ewa Kappo. Ondeeteranga n'emizingo gy'ebitabo, na ddala egyo egy'amaliba.

¹⁴ Alegezanda, omuweesi w'ebikomo yankola ebyet-tima bingi. Mukama alimusasula olw'ebikolwa bye. ¹⁵ Naawe mwekuume, kubanga yawakanya nnyo ebigambo byaffe. ¹⁶ Mu kuwoza kwange okwasooka, tewaali n'omu yajja kubeera nange, bonna banjabulira.

Nsaba Katonda ekyo kireme kubavunaanibwa.

¹⁷ Kyokka Mukama waffe yabeera nange, n'ampa amaanyi, ne nsobola okutegeereza ddala Abaamawanga bonna Enjiri ne bagiwulira, bw'atyo n'anziggya mu kamwa k'empologoma. ¹⁸ Era Mukama anamponyanga mu buli kabi, era alintuusa mirembe mu bwakabaka bwe. Mukama agulumizibwenga emirembe n'emirembe. Amiina.

Okulamusa n'Omukisa

¹⁹ Nnamusiza Pulisika ne Akula n'ab'omu maka ga Onesifolo.

²⁰ Erasuto yasigalayo mu Kkolinso, ate Tulofiimo namuleka mu Mireeto nga mulwadde. ²¹ Fuba ojje ng'ebiseera by'obutiti tebinnaba kutuuka.

Ewubulo akulamusizza, ne Pudente, ne Lino, ne Kulawudiya, n'abooluganda bonna.

²² Mukama waffe abeerenga n'omwoyo gwo. Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Tito

1 Pawulo omuweereza wa Katonda, era omutume wa Yesu Kristo ng'okukkiriza kw'abalonde ba Katonda bwe kuli n'okutegeera amazima agali mu kutya Katonda, ² ebyesigamyeye ku kusuubira okw'obulamu obutaggwaawo, Katonda ow'amazima kwe yasuubiza ng'ebiro eby'emirembe n'emirembe tebinnabaawo, ³ naye mu ntuuko zaabyo, yayolesa ekigambo kye mu kubuulira Enjiri, kwe nateresebwa ng'ekiragiro kya Katonda Omulokozi waffe bwe kiri, ⁴ eri Tito omwana wange ddala ng'okukkiriza kwaffe ffenna okwa awamu bwe kuli, n'ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Kristo Yesu omulokozi waffe.

⁵ Kyennava nkuleka mu Kuleete, olyoke otereeze ebyo ebyetaaga okutereza, era otekewo n'abakadde I b'ekkanisa mu buli kibuga, nga bwe nakulagira. ⁶ Omuntu atekwa okuba nga taliiko kya kunenyezebwa, nga musajja alina omukazi omu, era nga n'abaana baabwe bakkiriza, nga tebalina kibi kiyinza kuboogerwako era nga tebeeniyigira mu bikolwa bya buseegu oba mu bujeemu. ⁷ Omulabirizi kimugwanira okuba nga taliiko kya kunenyezebwa ng'omuwanika wa Katonda, nga si mukakanyavu, nga si wa busungu, nga si mutamiivu, nga si mukambwe, nga teyeegomba kufuna magoba mu bukuusa ⁸ naye ayaniriza abagenyi, ayagala okukola obulungi, omutegeevu, nga mwenkanya, nga mutukuvu, era ng'amanyi okwefuga. ⁹ Ateekwa okuba omuntu anywerera ku kigambo ekyesigwa, alyoke asobole okunnyonyola abantu enjigiriza entuufu, n'okulaga obukyamu bw'abo abagiwakanya.

¹⁰ Kubanga waliwo bangi abawakana, aboogera ebitaliimu era abalimba, n'okusingira ddala abo ab'omu bakomole. ¹¹ Basaanye okusirisibwa, kubanga boonoona buli maka, nga bayigiriza ebitabagwanidde, balyoke beefunire amagoba ag'obukuusa. ¹² Omu ku bo, nnabbi waabwe bo kyeyava agamba nti, "Abakuleete balimba bulijjo, z'ensolo enkambwe, era ba mululu ate bagayaavu." ¹³ Kye yagamba kya mazi-ma. Noolwekyo oteekwa okubanenya n'amaanyi kiryoke kibaleetere okukkiriza okutuufu, ¹⁴ balekeraawo okuwuliriza enfumo ez'Ekiryudaaya, n'ebiragiro abantu abakyama okuva ku mazima bye bagunja. ¹⁵ Eri abalongoofu, ebintu byonna biba birongoofu, naye eri abo abatali balongoofu n'abatakkiriza, tewaba

I abakadde kitegeeza abantu abakulu mu kukkiriza abateekewamu ekitiibwa abayinza okulondebwa ku nkiiko z'amakkanisa

kirongoofu na kimu. Kubanga amagezi gaabwe n'ebirowoozo byabwe byayonooneka. ¹⁶ Bagamba nti bamanyi Katonda, naye mu bikolwa byabwe bamwe-gaana. Bagwenyufu era bajeemu, tebasaanira kuweebwa mulimu mulungi n'akatono.

Enjigiriza Entuufu

2 Naye ggwe yogeranga ebyo ebitayawukana na njigiriza entuufu. ² Kubirizanga abasajja abakulu babe bateefu, abassibwamu ekitiibwa, abeeng-dereza, abajjudde okukkiriza, okwagala n'okugumiikiriza.

³ Abakazi abakulu nabo bakubirize bw'otyo babe n'empisa ezisaanira abantu ba Katonda, nga tebawaayiriza, era nga tebatamiira, wabula nga bayigiriza ebirungi, ⁴ balyoke basobole okugunjula abakazi abato okwagalanga ba bbaabwe awamu n'abaana baabwe. ⁵ Era babenga beegendereza, era abalongoofu, era abakola obulungi emirimu mu maka gaabwe, era abawulize eri ba bbaabwe, ekigambo kya Katonda kiremenga okuvvoolebwa.

⁶ N'abavubuka bakubirizenga babe beegendereza, ⁷ mu bintu byonna, ng'obeera ekyokulabirako ekirungi mu byonna by'okola, ng'oli mwesimbu era assaayo omwoyo mu kuyigiriza kwo. ⁸ Buli ky'oyogera kiteekwa okuba nga tekiriiko kya kunenyezebwa, oyo awakanya alyoke aswale, nga talina kibi kya kukwogerako.

⁹ Era kubirizanga abaddu bawulirenga bakama baabwe era babagonderenga mu byonna, nga tebabawakanya, ¹⁰ wadde okubabbangako ebyabwe. Wabula babenga beesigwa ddala mu byonna, nga beeyisa bulungi, abantu balyoke bayaayaanire okuyigiriza kwa Katonda Omulokozi waffe mu buli ngeri yonna.

¹¹ Kubanga ekisa kya Katonda ekireetera abantu bonna obulokozi kirabise, ¹² era kituyigiriza tuleke obutatya Katonda, n'okwegomba kw'ensi, tulyoke tube beegendereza, abatuukirivu abatya Katonda nga tuli mu mulembe gwa kaakano; ¹³ nga tulindirira olunaku lwe tusuubira, n'okulabika kw'ekitiibwa kya Katonda omukulu era Omulokozi waffe Yesu Kristo; ¹⁴ eyee-waayo ku lwaffe, alyoke atununule mu bujeemu bwaffe bwonna, era yeerongooseza eggwanga ery'en-vuma, erinyiikirira ebikolwa ebirungi. ¹⁵ Ebyo by'obanga oyigiriza abantu. Buuliriranga era nenyanga n'obuyinza bwonna. Omuntu yenna takunyoomanga.

Okuwabula Abakkiriza

3 Ebintu ebyo bijjukizenga abafuzi n'ab'obuyinza, babiwulirenga, era babigonderenga, era babenga beetegefu okukola buli mulimu omulungi. ² Bakuutire baleme kwogerebwako bubi, era beewalenga okuyomba, babenga bakkakkamu era babeerenga ba-wombeefu eri abantu bonna.

³ Kubanga naffe ffennyini twali basirusiru era abajeemu, nga tuwabye, era nga tufugibwa okwegomba kwaffe okubi, n'amasanyu aga buli ngeri, nga tuli ba ttima era ab'obuggya, nga tukyayibwa era nga tukyawagana. ⁴ Naye ekisa kya Katonda Omulokozi waffe n'okwagala kwe bwe byalabika, ⁵ n'atulokola, si lwa bikolwa eby'omu butuukirivu bye twakola, wabula olw'okusaasira kwe mu kunaazibwa okw'okuzaalibwa okw'omulundi ogwokubiri n'okufuulibwa abaggya olwa Mwoyo Mutukuvu, ⁶ gwe yatuyiwako mu bungi ku lwa Yesu Kristo Omulokozi waffe. ⁷ Bwe tulimala okutukuzibwa olw'ekisa kye, tulyoke tufune omugabo mu kusuubira obulamu obutaggwaawo. ⁸ Ekigambo ekyo kyesigwa, era nkukuutira ebyo obinywezenga abakkiriza Katonda bajjukirenga okukola ebikolwa ebirungi; ebintu ebyo birungi era bigasa abantu.

⁹ Naye weewalenga empaka ez'obusirusiru, n'okukaayana ku nkalala eziraga obuzaale bw'abantu, n'ennyombo, n'entalo ebikwata ku mateeka; kubanga tebiriiko kye bigasa era tebiriimu nsa. ¹⁰ Omuntu ayawulayawula mu bantu bw'omalanga okumulabula omulundi ogusooka, era n'ogwokubiri, omwewalanga, ¹¹ kubanga omuntu ng'oyo aba amaze okukyamizibwa mu kibi, era nga yeesalira yekka omusango.

¹² Bwe nkutumiranga Atema oba Tukiko, oyan-guwanga okujja gye ndi mu Nikopoli, kubanga nsazee-wo okubeera eyo mu biseera eby'obutiti. ¹³ Fuba okusibirira Zeena munnamateeka ne Apolo obatumbe babe nga tebaliiko kye beetaaga.

¹⁴ Era kubiriza abantu baffe bayige okukolanga emirimu omuva ebyetaagibwa, balemenga kubeera awo nga tebaliiko kye bagasa.

¹⁵ Bonna abali nange bakulamuzizza. Olamuse abo bonna abatwagala mu kukkiriza.

Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Firemooni

¹ Pawulo, omusibe wa Kristo Yesu, n'owooluganda Timoseewo, tuwandiikira ggwe Firemooni, mukosi munnaffe omwagalwa, ² ne Apofiya mwannyinaffe, ne Alukipo mulwanyi munnaffe, n'Ekkanisa yonna ekuŋŋaanira mu nnyumba yo.

³ Ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe.

Okusaba n'Okwebaza

⁴ Bulijjo bwe mba nga nkusabira neebaza Katonda, ⁵ kubanga buli kiseera mpulira nga bw'olina okwagala n'okukkiriza eri Mukama waffe Yesu n'eri abatukuvu bonna. ⁶ Nsaba nti nga bw'ogenda otegeeza abantu okukkiriza kwo, nabo kubanyweze mu bulamu bwabwe, nga bategeerera ddala ebirungi byonna ebiri mu ffe ku bwa Kristo. ⁷ Nsanyuka nnyo era ne nziramu amaanyi olw'okwagala kwo, kubanga emitima gy'abatukuvu giziddwa buggya ku lulwo owooluganda.

Pawulo Yeegayirira Onesimo

⁸ Noolwekyo newaakubadde era, nga nnina obuvumu mu Kristo, nga nandisobodde okukulagira okukola ekyo ky'osaanira okukola, ⁹ naye okwagala kwange gy'oli kumpaliriza okukusaba obusabi, nze, Pawulo, kaakano akaddiye, era ali mu kkomera olwa Kristo Yesu; ¹⁰ nkwegayirira ku bikwata ku mwana wange Onesimo gwe nayamba okukkiriza Mukama waffe nga ndi mu njegere, mu busibe, ¹¹ Onesimo oyo, gye buvuddeko ataali wa mugaso gy'oli, naye kaakano nga wa mugaso nnyo gye tuli ffembi, ¹² gwe naaweereza gy'oli nga n'omutima gwange gujjirako, ¹³ oyo gwe nandyagadde okwesigaliza, ampeereze nga ndi mu busibe olw'enjiri, mu kifo kyo mwe wandibadde on-

nyambira, ¹⁴ naye ne saagala kukikola nga tonzikiriza. Saagala okole eky'ekisa olwokubanga oteekwa, wabula kikole lwa kweyagalira. ¹⁵ Kiyinzika okuba nga Onesimo yakwawukanako okumala akaseera, oluvan-nyuma alyoke abeere naawe ebbanga lyonna, ¹⁶ nga takyali muddu buddu, naye ng'asingako awo, ng'afuuse owooluganda omwagalwa ennyo, na ddala gye ndi. Kaakano ajja kubeera wa mugaso nnyo gy'oli mu mubiri ne mu Mukama waffe.

¹⁷ Obanga ddala ndi munno, mwanirize mu ngeri y'emu nga bwe wandinnyanirizza singa nze mbadde nzize. ¹⁸ Obanga waliwo ekintu ekibi kye yakukola, oba ekintu ky'omubanja, kimbalirweko. ¹⁹ Kino nkiwandiiika mu mukono gwange nze, Pawulo, nti ndikusasula. Sijja kukugamba nti olina ebbanja lyange. ²⁰ Munnange owooluganda, nkolera ekikolwa kino eki-raga okwagala, omutima gwange guddemu amaanyi mu Kristo. ²¹ Nkuwandiikidde ebbaluwa eno nga neesigira ddala nga kye nkusaba ojja kukikola n'okusingawo! ²² Nninayo n'ekirala kye nkusaba; nkusaba ontegekere we ndisula, kubanga nnina essuubi, nga Katonda okusaba kwammwe ajja kukuddamu anzikirize nkomewo gye muli.

Okusiibula

²³ Epafula, musibe munnange olw'okubuulira Enjiri ya Kristo Yesu, abalamusizza.

²⁴ Ne bakozi bannange bano: Makko, ne Alisutaluuko, ne Dema, ne Lukka nabo babalamusizza.

²⁵ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga n'omwoyo gwammwe.

Abaebbulaniya

Omwana Mukulu Okusinga Bamalayika

¹ Edda, Katonda yayogeranga ne bajjajjaffe mu ngeri nnyingi ez'enjawulo ng'ayita mu bannabbi; ² naye mu nnaku zino ez'oluvannyuma yayogera naffe ng'ayita mu Mwana, gwe yalonda okuba omusika wa byonna, era mu oyo mwe yatondera ensi n'ebintu byonna ebirimu. ³ Amasamasa n'ekitiibwa kya Katonda, era ky'ekifaananyi kye ddala bw'ali, era abeezaawo buli kintu olw'ekigambo kye eky'amaanyi. Bwe yamala okukola ekikolwa eky'okututukuza okuva mu bibi, n'atuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda mu Bwakabaka obw'omu ggulu. ⁴ Bw'atyo n'asinga bamalayika, nga kyeragira ku linnya lye okuba ery'ekitiibwa okusinga amannya gaabwe. ⁵ Kubanga ani ku bamalayika gwe yali ayogeddeko nti, "Ggwe oli Mwana wange, Leero nkuzadde?" Era nate nti, "Nze nnaabeeranga Kitaawe gy'ali naye anaabeeranga Mwana wange gye ndi?" ⁶ Era nate bw'aleeta Omwana we omubereberye mu nsi, agamba nti, "Bamalayika ba Katonda bonna bamusinzenge." ⁷ Era ayogera ku bamalayika nti, "Afuula bamalayika be ng'empewo, n'afuula n'abaweereza be ng'ennimi z'omuliro." ⁸ Naye ku Mwana ayogera nti, "Entebe yo ey'Obwakabaka, Ayi Katonda, ya lubeerera emirembe n'emirembe; obutuukirivu, gwe muggo ogw'obwakabaka bwo. ⁹ Wayagala obutuukirivu n'okyawa obujeemu. Katonda, era Katonda wo kyeyava akufukako amafuta ag'omuzeeyituuni agaleeta essanyu okusinga banno." ¹⁰ Ayongerera n'agamba nti, "Mukama ku lubereberye wassaawo omusingi gw'ensi, era n'eggulu mirimu gwa mukono gwo. ¹¹ Ebyo biriggwaawo, naye ggwe olibeerera emirembe byonna, era byonna birikaddiwa ng'ekyambalo bwe kikaddiwa. ¹² Era olibizingako ng'ekooti bwe zingibwako, era birikyusibwa ng'ekyambalo bwe kikyusibwa. Naye ggwe oba bumu, so n'emyaka gyo tegirikoma."

¹³ Ani ku bamalayika gwe yali agambye nti, "Tuula wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe ndifufuggaza abalabe bo, ne bafuuka entebe y'ebigere byo?"

¹⁴ Bamalayika bonna, myoyo egitumibwa okuweereza abo abagenda okusikira obulokozi.

Okulabula Okussaayo Omwoyo

² Kyekivudde kitusaanira okussaayo ennyo omwoyo ku bintu bye twawulira, si kulwa nga tuwaba ne tubivaako. ² Obanga ekigambo ekyayogerwa bamalayika kyakola, na buli eyayonoona era n'ajeemera ekigambo ekyo, yaweebwa ekibonerezo ekimusaanira, ³ ffe tuliwona tutya bwe tuliragajjalira obulokozi obukulu obwenkana awo? Obulokozi obwo bwasooka okwogerwa Mukama waffe, ne bulyoka bukakasibwa abo abaabuwulira. ⁴ Katonda yakikakasiza mu bubonero ne mu by'ekitalo ne mu byamagero abitali bimu, era ne mu birabo ebya Mwoyo Mutukuvu bye yagaba nga bwe yayagala.

⁵ Ensi empya gye twogerako si yakufugibwa bamalayika. ⁶ Waliwo mu byawandiikibwa, omuntu we yagambira Katonda nti, "Omuntu kye ki ggwe okumujjukira? Oba Omwana w'Omuntu ye ani ggwe okumussaako omwoyo?"

⁷ Wamussa obuteenkana nga bamalayika, okumala akaseera katono,

wamutikkira engule ey'ekitiibwa n'ettendo, ⁸ n'oteeka ebintu byonna wansi w'ebigere bye." Katonda atadde buli kintu wansi we. Kyokka kaakano tetulaba bintu byonna nga biteekeddwa wansi we. ⁹ Naye tulaba Yesu eyassibwa wansi wa bamalayika okumala akaseera akatono. Olw'ekisa kya Katonda, yabonaabona n'afa, alyoke alege ku kufa ku lwa buli muntu, n'atikkirwa engule ey'ekitiibwa n'ettendo.

¹⁰ Katonda oyo eyatonderwa ebintu byonna, era mu oyo Yesu Kristo ebintu byonna mwe byatonderwa, eyalondebwa okuleeta abaana abangi mu kitiibwa. Era kyasaanira Yesu okubonyaabonyezebwa, ng'omukulembeze omutuukirivu, okubaleetera obulokozi. ¹¹ Oyo atukuza era n'abo abatukuzibwa bava mu omu bonna. Noolwekyo takwatibwa nsonyi kubayita baganda be. ¹² Agamba nti, "Nditegeeza baganda bange erinnya lyo, era nnaakuyimbiranga ennyimba wakati mu kkuŋŋaaniro."

¹³ Era awalala agamba nti,
“Nze nnaamwesiganga oyo.”

Ate ne yeeyongera n’agamba nti,
“Laba nze n’abaana Katonda be yampa.”

¹⁴ Olw’okubanga abaana balina omubiri n’omusaayi, naye yalina omubiri n’omusaayi, alyoke azikirize oyo alina amaanyi ag’okufa, ye Setaani. ¹⁵ Yakikola alyoke awe eddembe abo bonna abaali bamaze obulamu bwabwe bwonna mu buddu olw’entiisa y’okufa.

¹⁶ Kubanga eky’amazima kiri nti tayamba bamalayika, ayamba zzadde Iya Ibulayimu. ¹⁷ Kyekyava kimugwanira mu byonna okufaananyizibwa baganda be, alyoke abeerenga Kabona Asinga Obukulu asaasira era omwesigwa mu kuweereza Katonda. Ekyo yakikola alyoke atangirire ebibi by’abantu. ¹⁸ Yabonaabona, ye yennyini ng’akemebwa, alyoke ayambe abo abakemebwa.

Yesu Mukulu Okusinga Musa

³ Kale abooluganda abatukuvu, Katonda b’ayise, mulowoozenga ku Yesu, Omutume Omukulu era Kabona Asinga Obukulu, gwe twatula. ² Yali mwesigwa eri oyo eyamulonda, era nga Musa bwe yali omwesigwa mu nnyumba ya Katonda yonna. ³ Kubanga ng’omuzimbi bw’aweebwa ekitiibwa okusinga ennyumba gy’azimbye, bw’atyo Yesu wa kitiibwa okusinga Musa. ⁴ Kubanga buli nnyumba wabaawo agizimba, naye Katonda ye y’azimba buli kintu. ⁵ Musa yali muweereza mwesigwa mu nnyumba ya Katonda yonna, eyayogera eby’obunnabbi ku bintu ebyali bigenda okwogerwa mu biro eby’omu maaso. ⁶ Naye ate Kristo ye Mwana omwesigwa, akulira ennyumba ya Katonda; ate ffe tuli nnyumba y’oyo bwe tunywera ne tuba bavumu ne twenyumiririza mu ssuubi lye tunywezeza.

Ekiwummulo ky’Abaana ba Katonda

⁷ Noolwekyo nga Mwoyo Mutukuvu bw’agamba nti,
“Leero bwe munaawulira eddoboosi lye,

⁸ temukakanyaza mitima gyammwe,
nga bali bwe baajeema,
ku lunaku lwe bagezesaako Katonda mu ddungu.

⁹ Bajjajjammwe bangezesa,
ne balaba bye nakola mu myaka amakumi ana.

¹⁰ Kyennava nsunguwalira omulembe ogwo, ne njogera nti bulijjo baba bakyamu mu mitima gyabwe, era tebamanyi makubo gange.

¹¹ Kyennava ndayira nga nsunguwadde nti,
“Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.”

¹² Mwekuume abooluganda, omutima omubi ogw’obutakkiriza gulemenga kuba mu muntu yenna ku mmwe, ne gubaggya ku Katonda omulamu.

¹³ Mubuuliraganenga mwekka na mwekka bulijjo ng’ekiseera kikyaliwo, waleme okubaawo n’omu ku mmwe akakanyazibwa obulimba bw’ekibi.

¹⁴ Olw’okubanga tussa kimu mu Kristo, tunywereze ddala obwesige bwaffe bwe twatandika nabwo, era tubunywereze ddala okutuusa ku nkomerero. ¹⁵ Kyo gerwako nti,

“Leero bwe munaawulira eddoboosi lye temukakanyaza mitima gyammwe nga bwe mwakola bwe mwajeema.”

¹⁶ Be baani abaawulira, naye ne bajeema? Si abo bonna abaava mu Misiri ne Musa? ¹⁷ Era baani be yangiigira okumala emyaka amakumi ana? Si abo abaayonoona ne bafiira mu ddungu? ¹⁸ Era baani abo Katonda be yalayirira obutayingira mu kiwummulo kye? Si abo abataagonda? ¹⁹ Era tulaba nga baalemwa okuyingira olw’obutakkiriza bwabwe.

Ssabiiti Kiwummulo ky’Abantu ba Katonda

⁴ Noolwekyo ng’ekisuubizo eky’okuyingira mu kiwummulo kye, bwe kikyaliwo, twerinde, omuntu yenna ku mmwe aleme kulabika nga takituuseemu.

² Kubanga naffe tubuuliddwa Enjiri, nga nabo bwe baagibuulirwa. Kyokka baalema okukkiriza ekigambo kye baawulira, era tebaalina kye baagasibwa. ³ Kubanga ffe abakkiriza, ffe tuyinza okuyingira mu kiwummulo kye, nga bwe yayogera nti,

“Kyennava ndayira nga nsunguwadde nti,
“Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.”

Omulumu gwe gwaggwa ku kutondebwa kw’ensi.

⁴ Kubanga waliwo w’ayogerera nti, “Katonda bwe yamala okukola emirimu gye gyonna n’awummulira ku lunaku olw’omusanvu.” ⁵ Ayongera n’agamba nti,
“Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.”

⁶ Kyaterekerwa abamu okuyingiramu, ate ng’abo abaasooka okubuulirwa Enjiri, tebaayingira olw’obujeemu. ⁷ Katonda kyeyava ateekateeka nate olunaku, n’alutuuma leero, bwe yayogerera mu Dawudi, oluvan-yuma lw’ekiseera ekiwanvu nti,

“Leero bwe munaawulira eddoboosi lye,
Temukakanyaza mitima gyammwe.

⁸ Kubanga singa Yoswa yabatwala mu kifo eky’okuwummula, Katonda teyandiyogedde ku lunaku olulala olw’okuwummula.” ⁹ Naye Katonda atusuubizaza olunaku olwa Ssabiiti lwe tuliwummula, newaakubadde nga terunnatuuka. ¹⁰ Kubanga oyo ayingira mu kiwummulo kya Katonda, awummula emirimu gye nga Katonda bwe yawummula ng’amaze emirimu gye. ¹¹ Noolwekyo tufubenga okuyingira mu kiwummulo ekyo, omuntu yenna alemenga kugoberera ekyokulabirako ekibi eky’abajeemu.

¹² Ekigambo kya Katonda kiramumu era kikola. Kisala okusinga ekitala eky’obwogi obubiri, era kiyitamu ne kituukira ddala ku mmeeme n’omwoyo, n’ennyingo n’obusomyo, era kyawula ebirowoozo n’okufumiitiriza kw’omutima. ¹³ Katonda amanyi ebintu byonna, so tewali kitonde na kimu ekikwekeddwa amaaso ge. Ala-

ba buli kintu, era tulyogera mazima nga tumutegeeza buli kimu.

Yesu Kristo Kabona Asinga Obukulu

¹⁴ Noolwekyo nga bwe tulina Kabona Asinga Obukulu, eyagenda mu ggulu, ye Yesu, Omwana wa Katonda, tunyweze okukkiriza kwe twayatula. ¹⁵ Tulina Kabona Asinga Obukulu alumirwa awamu naffe mu bunafu bwaffe, eyakemebwa mu byonna nga ffe, kyokka n'atakola kibi kyonna. ¹⁶ Kale tusembererenga entebe ya Katonda ey'obwakabaka ey'ekisa n'obuvumu, tufune okusaasirwa n'ekisa tubeerwe mu kwetaaga kwaffe.

⁵ Buli Kabona Asinga Obukulu alondebwa mu bantu n'ateekebwawo okuweereza Katonda ku lwabwe, alyoke awengayo ebirabo n'essaddaaka olw'ebibi byabwe. ² Asobola okukwata empola abantu abatamanyi era n'abo abakyama, kubanga naye yennyini muntu eyeetooloddwa obunafu. ³ Olw'obunafu obwo, kimugwanira okuwangayo ssaddaaka ku lulwe yennyini ne ku lw'abantu.

⁴ Tewali muntu yenna ayinza okwefuula kabona wabula ng'ayitiddwa Katonda okukola omulimu, nga bwe yayita Alooni. ⁵ Ne Kristo bw'atyo teyeeegulumiza yekka, okufuuka Kabona Asinga Obukulu. Katonda yamwogerako nti,

"Ggwe oli Mwana wange, leero nkuzadde ggwe."

⁶ Era n'awalala agamba nti,

"Ggwe walondebwa okuba Kabona emirembe n'emirembe, ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli."

⁷ Mu kiseera Yesu kye yabeerera ku nsi mu mubiri ogw'obuntu, yasaba ne yeegayirira oyo ayinza okumu- lokola mu kufa nga bw'akaaba amaziga mu ddooboozi ery'omwanguka. Yesu yasinza Katonda mu mazima, Katonda n'awulira okusaba kwe. ⁸ Newaakubadde yali Mwana wa Katonda, yayiga okumugondera ne bwe kwamutuusanga mu kubonaabona. ⁹ Era bwe yamala okutuukirizibwa, n'afuuka obulokozi obutaggwaawo eri abo bonna abagondera Katonda. ¹⁰ Katonda yamuyita okuba Kabona Asinga Obukulu ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli.

Okulabula ku Kudda Ennyuma

¹¹ Waliwo bingi bye twandiyagadde okumwogerako, naye ate nga kizibu okubinyonnyola, kubanga temuyiga mangu. ¹² Newaakubadde nga kaakano mwandibadde musobola okuyigiriza abalala, kyetaaga okuddamu okubayigiriza, ebintu ebya bulijjo eby'amazima ebikwata ku kigambo kya Katonda. Mwe- taaga mata so si mmere enkalubo ey'abakulu.

¹³ Kubanga omuntu bw'aba ng'akyanywa mata, aba akwali mwana muto. Aba tannategeera kigambo kikwata ku by'obutuukirivu. ¹⁴ Naye emmere enkalubo ya bakulu, abeyigiriza okwawulanga ekirungi n'ekibi.

⁶ Noolwekyo tulekeraawo okuyiga ebintu bya Kristo ebisookerwako, tukule mu by'omwoyo. Tulekeraawo okwogera ku bisookerwako byokka, ng'okwenenya ebikolwa ebireeta okufa, by'ebikolwa eby'obulombolombo, naye tuteekwa n'okuba n'okukkiriza mu Katonda. ² Tulekeraawo okuyigiriza obulombolombo obw'okubatizibwa, n'obw'okussibwako emikono, n'enjigiriza ey'okuzuukira kw'abafu, n'okusalirwa omusango ogw'olubeerera. ³ Katonda nga bw'asiima, tukule mu mwoyo.

⁴ Kizibu okuzza mu kwenenya abo abaamala okufuna ekitangaala ne balega ku birungi eby'omu ggulu, ne bafuuka abassa ekimu mu Mwoyo Omutukuvu, ⁵ ne bamanya obulungi bw'ekigambo kya Katonda, ne balega ku maanyi ag'emirembe egigenda okujja, ⁶ naye ne bava ku Katonda. Baba bakomerera Omwana wa Katonda omulundi ogwokubiri, ne bamuswaza mu lwatu.

⁷ Ettaka ligasa omulimi, bwe lifuna obulungi enkuba, ne lisigibwamu ensigo era ne muvaamu ebibala ebirungi. Ne Katonda aliwa omukisa. ⁸ Naye bwe libaza amatovu, n'amaggwa, ettaka eryo teriba lya mugaso liba kumpi n'okukolimirwa. Ku nkomerero, ebimezeeko byokebwa.

⁹ Naye abaagalwa, newaakubadde twogera bwe tuyo mmwe tetubabusabuusa. Tumanyi nga mulina ebintu ebirungi era mukola ebintu ebiraga nti muli mu kkubo ery'obulokozi. ¹⁰ Kubanga Katonda mwenkanya tayinza kwerabira mulimu gwammwe omunene bwe gutyo, n'okwagala kwe mwagala erinnya lye, era amanyi bwe mwaweereza abantu be, era bwe mukyeyongerera okubaweereza. ¹¹ Era twagala buli omu ku mmwe yeeyongere okulaganga obunyiikivu obwo okutuusiza ddala ku nkomerero, lwe mulifuna ekyo kye musuubira. ¹² Tetwagala mube bagayaavu, wabula mube ng'abo abakkiriza era abagumiikiriza ne bafuna ekyasuubizibwa.

Obukakafu bw'Ebisuubizo bya Katonda

¹³ Katonda bwe yasubiza Ibulayimu, nga bwe wataali mulala gw'ayinza kwerayirira amusinga, yeerayirira yekka. ¹⁴ Yalayira ng'agamba nti, "Ndikuweera ddala omukisa, era n'okukwaza nnaakwazanga." ¹⁵ Bw'atyo Ibulayimu bwe yalindirira n'obugumiikiriza, n'aweewbwa ekyasuubizibwa.

¹⁶ Abantu balayira omuntu abasinga obukulu, ku nkomerero kye balayidde kye kisalawo. ¹⁷ Ne Katonda bw'atyo, kyeyava atEEKAWO ekirayiro ng'ayagala okukakasiza ddala abasika b'ekisuubizo nti talijjulula ekyo kye yasubiza. ¹⁸ Katonda yakikola bw'atyo, okutulaga ebintu bibiri ebitajjululukuka, nti akuuma ekisuubizo kye awamu n'ekirayiro kye. Talimba. Noolwekyo ffe abaddukira gy'ali okutulokola, tusaana okuba abagumu kubanga talirema kutuwa ebyo bye yasubiza. ¹⁹ Essuubi eryo lye linywereza ddala emmeeme

zaffe ng'ennanga bw'enyweza eryato. Essuubi eryo lituyingiza munda w'eggigi. ²⁰ Yesu eyatusooka yo, eyo gye yayingira ku lwaffe, bwe yafuuka Kabona Asinga Obukulu ow'emirembe gyonna, ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli.

Kabona Merukizeddeeki

7 Merukizeddeeki yali kabaka w'e Ssaalemi, era yali kabona wa Katonda Ali Waggulu Ennyo. Ibulayimu bwe yali ng'ava mu lutalo mwe yattira bakabaka, Merukizeddeeki n'amusisinkana, n'amusabira omukisa. ² Ne Ibulayimu n'awa Merukizeddeeki ekitungu eky'ekkumi ekya byonna bye yanyaga. Okusooka erinnya Merukizeddeeki litegeeza nti Kabaka ow'Obutuukirivu. Ate era litegeeza kabaka w'e Ssaalemi ekitegeeza nti ye kabaka ow'emirembe. ³ Merukizeddeeki taliiko kitaawe oba nnyina. Ennaku ze teziriiko ntandikwa wadde enkomerero, era n'obulamu bwe tebukoma. Asigala kabona emirembe gyonna, ng'Omwana wa Katonda.

⁴ Kale mulabe Merukizeddeeki oyo nga bwe yali omukulu! Ibulayimu jjajjaffe yamuwa ekimu eky'ekkumi ekya byonna bye yanyaga. ⁵ N'abo abazzukulu ba Leevi abaawebwa obwakabona, balagirwa okusoloozanga ekimu eky'ekkumi ng'etteeka bwe ligamba, newaakubadde nga baava mu ntumbwe za Ibulayimu, kwe kugamba nti nabo baganda baabwe. ⁶ Naye oyo ataabalibwa mu kika kyabwe, yafuna ekimu eky'ekkumi okuva eri Ibulayimu, Merukizeddeeki n'asabira omukisa oyo eyalina ebyasuubizibwa. ⁷ Tewali kubuusabuusa omukulu y'asabira omuto omukisa. ⁸ Mu ngeri emu, ekimu eky'ekkumi kiweebwa eri abantu abafa, naye mu ngeri endala, kiweebwa eri oyo akakasibwa nga mulamu. ⁹ Noolwekyo ka tugambe nti okuyita mu Ibulayimu, ne Leevi aweebwa ekimu eky'ekkumi, naye yawaayo ekimu eky'ekkumi. ¹⁰ Yali akyali mu ntumbwe za jjajjaawe, Merukizeddeeki bwe yamusisinkana.

¹¹ Kale singa okutuukirira kwaliwo lwa bwakabona obw'Ekileevi, kubanga abantu baawebwa amateeka nga gasinzira ku bwo, kiki ekyetaaza kabona omulala okuva mu lubu lwa Merukizeddeeki, mu kifo ky'okuva mu lubu lwa Alooni? ¹² Kubanga bwe wabaawo okukyusibwa mu bwakababona, era kiba kyetaagisa n'okukyusa mu mateeka. ¹³ Oyo ayogerwako ebigambo ebyo wa kika kirala omutaavanga muntu eyali aweerezaako ku Kyoto. ¹⁴ Kubanga kimanyiddwa nga Mukama waffe yava mu Yuda ekika Musa ky'ataayogerako bigambo bya bwakabona. ¹⁵ Era kitegeerekeka nga wazeewo Kabona omulala mu kifaananyi kya Merukizeddeeki, ¹⁶ atassibwawo ng'amateeka ag'ebiragiro eby'omubiri bwe gali, wabula ng'amaanyi bwe gali ag'obulamu obutaggwaawo. ¹⁷ Kubanga Kristo ayogerwako nti,

"Oli kabona okutuusa emirembe gyonna ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli."

¹⁸ Ekiragiro ekyasooka kijjululwa olw'obunafu n'olw'obutagasa bwakyo, ¹⁹ kubanga amateeka tegaliko kye gatuukiriza, wabula essubi erisinga obulungi, mwe tuyita okusemberera Katonda.

²⁰ Era kino tekyakolebwa watali kirayiro. Waliwo abaafuulibwa bakabona awatali kirayiro, ²¹ naye ye yafuulibwa kabona mu kirayiro, ng'ayita mu oyo amwogerako nti,

"Mukama yalayira

era tagenda kwejjusa:

'Oli kabona emirembe gyonna.'"

²² Yesu kyeyava afuuka omuyima w'endagaano esinga obulungi.

²³ Bangi abaafuulibwa bakabona kubanga baafanga ne basikirwa. ²⁴ Naye olwokubanga Yesu abeerera emirembe gyonna, alina obwakabona obutakyukakya. ²⁵ Era kyava ayinza okulokolera ddala abajja eri Katonda ku bubwe, kubanga abeera mulamu ennaku zonna okubawolereza.

²⁶ Noolwekyo Kabona Asinga Obukulu afaanana bw'atyo ye yatusaanira, omutukuvu, ataliiko musango, wadde ebbala, eyayawulibwa okuva ku abo abalina ebibi, era eyagulumizibwa okusinga eggulu, ²⁷ ataliiko kye yeetaaga ekya buli lunaku, nga bakabona abakulu abalala, okusooka okuwangayo ssaddaaka olw'ebibi bye ye, n'oluvannyuma olw'ebyo eby'abantu abalala. Ekyo yakikola omulundi gumu, bwe yeewaayo yennyini. ²⁸ Amateeka gaalondanga abantu okuba Bakabona Abasinga Obukulu n'obunafu bwabwe, naye ekigambo eky'ekirayiro, ekyaddirira amateeka, kirona Omwana eyatuukirira okutuusa emirembe gyonna.

Kabona Omukulu ow'Endagaano Empya

8 Ekigambo ekikulu ekiri mu bye twogedde kye kino nti, Tulina Kabona Asinga Obukulu, atudde ku mukono ogwa ddyo, ogw'entebe ya Katonda ey'obwakabaka mu ggulu, ² omuweereza w'ebitukuvu, era ow'eweema ey'Okukunghanirangamu ey'amazima, etaazimbibwa bantu wabula Mukama.

³ Kubanga Kabona Asinga Obukulu yenna alondebwa olw'omulimu ogw'okuwaayo ebirabo ne ssaddaaka, bwe kityo n'oyo kyamugwanira okuba n'ekintu ky'awaayo. ⁴ Singa yali ku nsi, teyandibadde kabona kubanga waliwo bakabona abawaayo ebirabo ng'amateeka bwe galagira. ⁵ Kye bakola kifaananako bufaananyi era kisiikirize ky'ebyo ebikolebwa mu ggulu. Musa kyeyava alabulwa, bwe yali ng'anaatera okumaliriza weema, Mukama n'amugamba nti, "Bw'oba ng'ozimba, goberera entegeka yonna eyakulagirwa ku lusozi." ⁶ Naye kaakano omulimu Yesu gwe yaweebwa, gusinga nnyo ogwa bali obukulu, kubanga n'endagaano gy'alimu ng'omutabaganya y'esinga obulungi, n'ebisuubizo kw'enyweredde, bye bisinga obulungi.

⁷ Singa endagaano eyasooka teyaliiko kyakunenyeezebwa, tewandibaddewo kyetaagisa yaakubiri. ⁸ Kubanga bw'abanenya ayogera nti, "Laba ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "ndiragaana endagaano empya n'ennyumba ya Isirayiri, awamu n'ennyumba ya Yuda.

⁹ Endagaano eno empya terifaanana n'eri gye nalaana ne bajjajaabwe lwe nabakwata ku mukono okubaggya mu nsi y'e Misiri.

Olw'okubanga tebaagoberera ndagaano yange, nange ssaabassaako mwoyo," bw'ayogera Mukama.

¹⁰ "Eno y'endagaano gye ndiragaana n'ennyumba ya Isirayiri,

oluvannyuma lw'ennaku ezo, bw'ayogera Mukama. Ndissa amateeka gange mu birowoozo byabwe era ndiwandiika amateeka gange ku mitima gyabwe,

nange nnaabeeranga Katonda waabwe, nabo banaabeeranga bantu bange.

¹¹ Era tewaliba nate muntu ayigiriza munne oba muliraanwa we, oba muganda we ng'agamba nti, 'Manyi Mukama,'

Kubanga okuva ku muto okutuuka ku mukulu bonna balimanya.

¹² Era ndibasaasira, n'ebibi byabwe siribijjukira nate."

¹³ Katonda bw'ayogera ku ndagaano empya, olwo ng'andibizza ey'edda; n'eyo gy'adibizza n'okukaddiwa n'ekaddiwa, eriggwaawo.

Okusinza ku Nsi ne mu Ggulu

⁹ Endagaano ey'olubereberye, yalina amateeka agaalagirwa ag'okusinzanga Katonda, era waaliwo n'eweema entukuvu ey'oku nsi. ² Mu weema eno mwaliimu ebisenge bibiri. Mu kisenge ekisooka nga mwe muli ekikondo ekya zaabu eky'ettaala, n'em-meeza okwabeeranga emigaati emyawule, ekisenge kino kyayitibwanga Ekifo Ekitukuvu. ³ Era waaliwo olu-timbe olwokubiri ng'emabega waaliwo we wali ekifo ekiyitibwa Awatukuvu w'Awatukuvu. ⁴ Mu kifo ekyo mwaliimu ekyoterezo ky'obubaane ekya zaabu, n'es-sanduuko ey'endagaano, eyabikkibwako zaabu ku buli ludda. Mu ssanduuko nga mulimu ekibya ekya zaabu ekyalimu emmaanu, n'omuggo gwa Alooni nga gutojjedde, n'ebipande eby'amayinja eby'Amateeka Ekkumi eby'endagaano. ⁵ Ku kisaanikira ky'essanduuko nga kuliko bakerubbi ab'ekitiibwa nga basiikirizza entebe ey'okusaasira; ebintu ebyo tetuyinza kubyogerako kaakano kinnakimu.

⁶ Ebintu byonna nga bimaze okutegekebwa bwe bityo, bakabona baayingiranga mu kisenge ekisooka buli lunaku ne bakola emirimu gyabwe

egy'okuweereza. ⁷ Naye Kabona Asinga Obukulu yekka ye yayingiranga mu kisenge eky'omunda omulundi gumu buli mwaka. Yagandangayo n'omusaayi, gwe yawangayo ku lulwe n'olw'ebibi by'abantu bye baakolanga mu butanwa. ⁸ Mu bino byonna, Mwoyo Mutukuvu atutegeeza bulungi nti, Ekkubo erituuka mu bifo ebitukuvu lyali terinnamanyika, ng'eweema ey'Okukunjaanirangamu ey'olubereberye ekyaliwo, n'enkola ey'edda ng'ekyaliwo. ⁹ Amakulu geekyo mu kiseera kya leero, ge gano: ebirabo ne Ssaddaaka ebyaweewangayo tebiyinzira kutukuza mutima gw'oyo asinza. ¹⁰ Bikoma ku byakulya na byakunywa na ku bulombolombo obw'okunaaba, n'ebiragi abantu bye baalina okukwata n'okugondera okutuusa ku biro eby'okuzza ebintu obuggya.

Omusaayi gwa Kristo

¹¹ Kristo yajja nga Kabona Asinga Obukulu ow'ebintu ebirungi ebyali bigenda okujja. Yayingira mu weema esinga obukulu n'okutuukirira, etaakolebwa na mikono gya bantu, etali ya mu nsi muno. ¹² Teyayingira na musaayi gwa mbuzi wadde ogw'ente ennume, naye yayingira mu Watukuvu w'Awatukuvu omulundi gumu gwokka n'omusaayi gwe; bw'atyo ye yennyini n'atufunira obulokozi obutaggwaawo. ¹³ Obanga omusaayi gw'embuzi, n'ente ennume, n'evvu ly'ente enduusi, bimansirwa ku abo abalina ebibi, ne bibatukuza mu mubiri; ¹⁴ omusaayi gwa Kristo ataliiko kamogo, eyeewaayo ye yennyini eri Katonda olw'Omwoyo ataggwaawo, tegulisinga nnyo okutukuza emyoyo gyaffe okuva mu bikolwa ebifu tulyoke tuweereze Katonda omulamu?

¹⁵ Noolwekyo Kristo ye mutabaganya mu ndagaano empya, okufa bwe kwabaawo olw'okununulibwa okuva mu byonoono eby'omu ndagaano eyasooka, abo abaayitibwa ab'obusika obutaggwaawo balyoke baweewwe ekisuubizo.

¹⁶ Kubanga ekiraamo kiteekebwa mu nkola ng'eyakikola amaze kufa. ¹⁷ Kubanga kikola ng'eyakikola afudde, kubanga tekiba na makulu eyakikola bw'aba ng'akyali mulamu. ¹⁸ Era n'endagaano ey'olubereberye teyakolebwa awatali musaayi. ¹⁹ Kubanga Musa bwe yamala okuva abantu bonna Amateeka, n'atwala omusaayi gwa zisseddume n'ogw'embuzi, n'amazzi, n'addira obutabi obw'akawoowo obwa ezobu, n'ebiyoya by'endiga ebiriko omusaayi, n'amansira ku kitabo kyennyini era ne ku bantu. ²⁰ N'ayogera nti, "Guno gwe musaayi gw'endagaano Katonda gye yabalagira okukwata." ²¹ Era bw'atyo n'amansira ne ku weema ey'Okukunjaanirangamu, ne ku byonna ebyakozesebwanga mu kusinza. ²² Era mu mateeka buli kintu kitukuzibwa na musaayi, era awatali kuyiwa musaayi tewabaawo kusonyiyibwa.

²³ Ebifaananyi by'ebintu eby'omu ggulu kyebiva byetaaga okutukuzibwa ne ssaddaaka, naye ebintu eby'omu ggulu byennyini biteekwa kutukuzibwa na ssaddaaka ezisinga ezo. ²⁴ Kubanga Kristo teyayingira mu kifo kya Watukuvu w'Awatukuvu ekyakolebwa n'emikono gy'abantu, naye yayingira mu ggulu mwenyini gy'ali kaakano mu maaso ga Katonda ku lwaffe. ²⁵ Kristo teyayingira mu ggulu kwewangayo mirundi mingi, nga Kabona Asinga Obukulu bw'ayingira mu Watukuvu w'Awatukuvu buli mwaka n'omusaayi ogutali gugwe, ²⁶ kubanga kyali kimugwanira okubonaabonanga emirundi mingi okuva ku kutondebwa kw'ensi. Naye kaakano yajja omulundi gumu ku nkomerero y'omulembe, ne yeewaayo yennyini ng'ekiweebwayo. ²⁷ Ng'abantu bwe baterekerwa okufa omulundi gumu n'oluvannyuma okulumulwa ne kutuuka, ²⁸ era ne Kristo bw'atyo yaweebwayo omulundi gumu ne yeetikka ebibi by'abantu bonna. Alirabika nate omulundi ogwokubiri, si kuddamu kwetikka bibi byaffe, wabula okuleeta obulokozi eri abo abamulindirira.

Kristo Yeewaayo Omulundi Gumu ku lwa Bonna

10 Amateeka kisiikirize busiikirize eky'ebirungi ebigenda okujja, go ku bwagwo tegamala, kubanga ssaddaaka ezo ze zimu eza buli mwaka ze bawaaayo obutayosa ezitayinza kutukuza abo abaziwaayo. ² Ssaddaaka ezo zandibadde tezikyaweebwayo, kubanga abaaziwaayo, omulundi ogumu gwandibamaze okubatukuza, ne bataddayo kweraliikirira olw'ebibi byabwe. ³ Naye ssaddaaka eza buli mwaka zaabajjukizanga ebibi byabwe. ⁴ Kubanga omusaayi gw'ente ennume n'embuzi tegusobola kugyawo bibi.

⁵ Noolwekyo Kristo bwe yali ng'ajja mu nsi kyeyava agamba nti,

"Ssaddaaka n'ebiweebwayo tewabyagala.

Naye wanteekerateekera omubiri.

⁶ Ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'ekibi, tewabisiima.

⁷ Kyennava njogera nti, 'Nzuno, nga bwe kyawandiikibwa mu mizingo gy'ebyawandiikibwa:

Nzize okukola by'oyagala, ng'Ebyawandiikibwa bwe binjogerako.'"

⁸ Nga bwe kyogera waggulu nti, Ssaddaaka n'ebiweebwayo, n'ebiweebwayo ebiramba ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'ebibi tewabyagala so tewabisiima, so nga biweebwayo ng'amateeka bwe galagira, ⁹ n'alyoka agamba nti, "Nzuuno nzize okukola by'oyagala." Noolwekyo aggyawo enkola esooka alyoke anyweze enkola eyookubiri. ¹⁰ Twatukuzibwa olw'okwagala kwe, omubiri gwa Yesu Kristo bwe gwaweebwayo omulundi ogumu ku lwaffe ffenna.

¹¹ Buli kabona ayimirira buli lunaku ng'aweereza, n'awaayo ssaddaaka mu ngeri y'emu, ezitayinza kug-

gyawo bibi, ¹² naye Kristo bwe yamala okuwaayo ssaddaaka ey'emirembe gyonna, olw'ebibi, n'alyoka atuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. ¹³ Okuva mu kiseera kino alindirira abalabe be bafuulibwe entebe y'ebigere bye. ¹⁴ Kubanga olw'ekiweebwayo ekyo ekimu, abaatukuzibwa yabawa obutuukirivu obw'emirembe gyonna.

¹⁵ Mwoyo Mutukuvu naye akikakasa bw'ayogera nti, ¹⁶ "Eno y'endagaano gye ndikola nabo, oluvannyuma lw'ennaku ezo, bw'ayogera Mukama. Nдитеeka amateeka gange ku mitima gyabwe, era ndiwandiika amateeka gange mu myoyo gyabwe."

¹⁷ Ayongerako kino nti,

"Sirijjukira nate bibi byabwe

newaakubadde obujeemu bwabwe."

¹⁸ Naye kaakano awali okusonyiyibwa ebintu ebyo, waba tewakyali kyetaagisa kuwaayo kiweebwayo olw'ebibi.

Obugumiikiriza

¹⁹ Kale abooluganda nga bwe tulina obuvumu okuyingira mu Watukuvu w'Awatukuvu olw'omusaayi gwa Yesu, ²⁰ eyatuggulirawo ekkubo eriggya era eddamu eriyita mu lutimbe, gwe mubiri gwe, ²¹ kale nga bwe tulina Kabona Asinga Obukulu nga y'afuga ennyumba ya Katonda, ²² tusembere awali Katonda n'omwoyo ogw'amazima ogujjudde okukkiriza nga tulina emitima egitukuzibwa okuva mu ndowooza embi, era nga n'emibiri gyaffe ginaazibwa n'amazzi amatukuvu. ²³ Kale tunyweze essuubi lye twatula nga tetusagaasagana, kubanga eyasuubiza mwesigwa, ²⁴ era tussengayo omwoyo buli muntu eri munne, nga twekubiriza mu kwagala ne mu kukola ebikolwa ebirungi. ²⁵ Tuleme kulekayo kukunjaana, ng'abamu bwe bakola, naye buli muntu agumye munne, na ddala nga bwe mulaba nti, Olunaku lw'okudda kwa Mukama waffe lusembedde.

²⁶ Singa tukola ebibi mu bugenderevu, nga tumaze okumanya amazima, waba tewakyaliwo ssaddaaka eweebwayo olw'ekibi. ²⁷ Wabula ekiba kisigadde kwe kulindirira okusalirwa omusango ogw'ekibonerezo eky'omuliro ogw'amaanyi ogugenda okumalawo abalabe ba Katonda. ²⁸ Omuntu yenna eyajeemeranga amateeka ga Musa yattibwanga awatali kusaasirwa, bwe waabangawo abajulirwa babiri oba basatu abamulumiriza. ²⁹ Noolwekyo omuntu alinnyirira Omwana wa Katonda, era n'omusaayi gw'endagaano ogunaazaako ebibi n'aguyisa ng'ogwa bulijjo, era n'anyoomoola Omwoyo ow'ekisa, talibonerezebwa n'obukambwe obusingawo? ³⁰ Kubanga tumumanyi oyo eyagamba nti, "Okuwoolera eggwanga kwange. Nze ndisasula." Era nti, "Mukama y'aliramula abantu be." ³¹ Kintu kya ntiisa okugwa mu mikono gya Katonda omulam!

³² Mujjukire ennaku ez'edda bwe mwategeera Kristo, ne mugumiikiriza okubonyaabonyezebwa okw'amaanyi. ³³ Oluusi mwavumibwanga era ne muyigganyizibwa mu lwatu, ate olulala ne mussa kimu n'abo abaabonaabona nga mmwe. ³⁴ Mwalumirwa wamu n'abasibe, era mwagumiikiriza n'essanyu bwe mwanayagibwako ebyammwe kubanga mwamanya nti mulina ebisinga obulungi era eby'olubeerera ebibalindiridde.

³⁵ Kale munywererenga ku buvumu bwammwe bwe mulina, obuliko empeera ennene. ³⁶ Kubanga kibasaanira okugumiikiriza nga mukola Katonda by'ayagala mulyoke mufune ebyo bye yasuubiza.

³⁷ Wasigadde akaseera katonono nnyo, oyo ow'okujja ajje era talirwa.

³⁸ Omutuukirivu wange, anaabanga mulamu lwa kukkiriza,

kyokka bw'adda emabega simusanyukira.

³⁹ Naye ffe tetuli ba kudda mabega mu kuzikirira, wabula tulina okukkiriza okunywevu okutuleetera oku-
lokoka.

Okukkiriza

11 Okukkiriza kwe kukakasa ebyo bye tusuubira, bwe butabaamu kakunkuna newaakubadde nga tebirabika. ² Okukkiriza kwe kwaleetera abantu ab'edda abakulu okusiimibwa Katonda.

³ Olw'okukkiriza tumanyi ng'ensi yatondebwa na kigambo kya Katonda, ebirabika kyebyava bikolebwa nga biggibwa mu bitalabika. ⁴ Olw'okukkiriza Aberi yawaayo Ssaddaaka esinga obulungi eri Katonda okusinga eya Kayini gye yawaayo, era ne kimubalirwa okuba obutuukirivu, Katonda ng'amuweerwa obujulirwa olw'ebirabo bye, era newaakubadde nga Aberi yafa, akyayogera.

⁵ Olw'okukkiriza Enoka yatwalibwa nga taleze ku kufa, n'atalabika kubanga Katonda yamutwala. Bwe yali tannamutwala, yayogera nga Enoka bwe yamusanysusa. ⁶ Naye awatali kukkiriza toyinza kusanyusa Katonda. Buli ajja eri Katonda kimugwanira okukkiriza nti Katonda waali era n'abo abamunoonya n'obwesigwa abawa empeera.

⁷ Nuuwa bwe yalabulwa ku bintu bye yali tannalaba, n'atya, era mu kukkiriza n'azimba eryato olw'okulokola ennyumba ye. Bw'atyo n'asalira ensi omusango, ate n'afuuka omusika w'obutuukirivu obuli mu kukkiriza.

⁸ Olw'okukkiriza Ibulayimu bwe yayitibwa, n'agonda, n'alaga mu kifo kye yali agenda okuweebwa ng'omugabo, bw'atyo n'agenda nga ne gy'alaga tamanyiyo.

⁹ Era ne bwe yatuuka mu nsi Katonda gye yamusuubiza, mu nsi gye yali tamanyangako, olw'okukkiriza yasalanga mu weema era Isaaka ne Yakobo nabo bwe baakola, Katonda ng'abasubizza nga bwe yasuubiza Ibulayimu. ¹⁰ Ibulayimu yali alindirira ekibuga kiri ekirina omusingi, Katonda kye yategeka era n'azimba.

¹¹ Olw'okukkiriza ne Saala yennyini, omukazi omugumba yaweebwa amaanyi okuba olubuto newaakubadde nga yali ayise ku myaka egy'okuzaalirako; yakkiriza nti oyo amusuubizza mwesigwa. ¹² Bwe kityo bangi ne bava mu muntu omu eyali omukadde ennyo ne baba bangi nnyo ng'emmunyeeenye ez'oku ggulu, era ng'omusenyu oguli ku nnyanja ogutabalika.

¹³ Abo bonna baafiira mu kukkiriza. Baafa nga Katonda bye yabasuubiza tebannabifuna, naye nga basanyufu nga bamanyi nti bibalindiridde, kubanga baategeera nti ku nsi kuno baali bagenyi bugenyi abatambuze. ¹⁴ Aboogera bwe batyo balaga nti bayolekedde obutaka bwabwe obw'omu nsi endala.

¹⁵ Abantu abo singa baalowooza ku birungi eby'ensi eno bandisobodde okudda emabega. ¹⁶ Naye kaakano beegomba ensi esingako, ye y'omu ggulu. Katonda kyava aba Katonda waabwe, nga tekimuswaza kuyitibwa bw'atyo, kubanga abateekeddeteeekedde ekibuga.

¹⁷ Olw'okukkiriza Ibulayimu bwe yagezesebwa, n'awaayo Isaaka omwana we omu yekka, eyaweebwa ebyasuubizibwa, ¹⁸ gwe kyayogera nti, "Mu Isaaka mw'olifunira abazzukulu," ¹⁹ gwe yamanya nga Katonda ayinza okumuzuukiza mu bafu, era n'ayaniriza Isaaka, nga Isaaka ali ng'azuukidde mu bafu.

²⁰ Olw'okukkiriza ebyo ebyali bigenda okubaawo, Isaaka yasabira Yakobo ne Esawu omukisa.

²¹ Olw'okukkiriza Yakobo bwe yali anaatera okufa, yasabira bazzukulu be abaana ba Yusufu omukisa kinoomu, n'akutama ku muggo gwe n'asinza Katonda.

²² Yusufu bwe yali anaatera okufa, olw'okukkiriza yayogera ku kuva kw'abaana ba Isirayiri mu Misiri, era n'abalagira n'okutwala amagumba ge nga baddayo ewaabwe.

²³ Olw'okukkiriza bakadde ba Musa bwe yazaalibwa baamukwekera emyezi esatu, kubanga baalaba nga mwana mulungi, ne batatya kiragiro kya Falaawo.

²⁴ Olw'okukkiriza Musa ng'akuze, yagaana okuyitibwa omwana w'omumbejja wa Falaawo ²⁵ n'alondawo okubonaabonera awamu n'abantu ba Katonda n'agaana okuba mu ssanyu ery'ekibi eriggwaawo amangu. ²⁶ Musa yalaba nti okuvumibwa olwa Kristo kisingira wala obugagga bw'e Misiri, kubanga yali asuubira empeera. ²⁷ Olw'okukkiriza Musa yava mu Misiri nga tatya busungu bwa Falaawo, kubanga yanywera ng'alaba Katonda oyo atalabika na maaso buuso ag'omubiri. ²⁸ Olw'okukkiriza Musa yassaawo Embaga ejuukirirwako Okuyitako, n'amansira omusaayi omuzikiriza aleme okutta abaana ababereberye Abayisirayiri.

²⁹ Olw'okukkiriza Abayisirayiri baasomoka Ennyanja Emyufu ng'abayita ku lukalu. Naye Abamisiri bwe baakigezaako amazzi ne gabasaanyaawo.

³⁰ Olw'okukkiriza, bbugwe wa Yeriko yagwa nga kimate okwebungululirwa ennaku musanvu.

³¹ Olw'okukkiriza malaaya Lakabu, teyazikirizibwa n'abajeemu, kubanga yasembeza abakessi, n'emirembe.

³² Njogere ki nate? N'ekiseera kinaanzigwako bwe nnaayogera ku Gidyoni, ne ku Baraki, ne Samusooni, ne Yefusa, ne Dawudi, ne Samwiri ne bannabbi abalala, ³³ abaawangula bakabaka olw'okukkiriza, be baakola eby'obutuukirivu, be baafuna ebyasuubizibwa, era be baabuniza obumwa bw'empologoma, ³⁴ be baazikiza omuliro ogw'amaanyi, be baawona obwogi bw'ekitala. Be baawebwa amaanyi okuva mu bunafu, era be baafuuka abazira ab'amaanyi mu ntalo, ne bagoba amaggye g'amawanga. ³⁵ Abakazi baddizibwa abantu baabwe abaali bafudde ne bazuukira. Abalala baabonyaabonyezebwa okutuusa okufa, nga tebalokolebbwa, balyoke bafune obulamu obusingako nga bazuukidde. ³⁶ N'abalala ne basekererwa ne baku-bibwa embooko nga bagezesebwa, n'abalala ne basibwa ne bateekebwa ne mu makomera. ³⁷ Baakubibwa amayinja, baasalibwamu n'emisumeeno, ne battibwa n'ekitala. Baatambulanga nga bambadde amaliba g'endiga n'ag'embuzi nga kumpi tebalina kantu, nga bali mu kwetaaga, ne banyigirizibwa, ne bayisibwa bu-bi, ³⁸ n'ensi nga tebasaanira, nga bayita mu malungu ne mu nsozi nga beekweka mu mpuku ne mu mpampagama z'enjazi. ³⁹ Naye abantu bano bonna abajjula okukkiriza tebaafuna kyasuubizibwa. ⁴⁰ Kubanga Katonda yatuteekerateekera ekisinga obulungi, bo baleme okutuukirizibwa ffe nga tetuliwo.

Katonda Akangavvula Abaana be

12 Kale nga bwe tulina ekibiina ekinene eky'abajulirwa ekyenkana awo, twambulengamu buli ekizitowa, awamu n'ekibi ekitwesibako amangu, tudukenga n'okugumiikiriza embiro ez'empaka ezatutegekerwa, ² nga tutunuulira Yesu eyatandika okukkiriza era y'akutuukiriza, olw'essanyu lye yali alindirira bwe yagumiikiriza omusaalaba, ng'anyooma ensonyi, n'atuula ku luuyi olwa ddyo olw'entebe ya Katonda. ³ Kale mulowooze oyo eyagumiikiriza okuwakanyizibwa okw'abakozi b'ebibi bwe kutyo, mulemenga okukoowa mu mmeeme zammwe nga mutendewererwa ne mu mutima. ⁴ Temunnalwanaganana na kibi okutuusa ne kukuyiwa omusaayi! ⁵ Mwerabidde ebigambo ebizzaamu amaanyi byayogera nammwe ng'abaana be? Agamba nti, "Mwana wange, tonyoomanga kukangavvulwa kwa Mukama, so toggwangamu maanyi ng'akunenyezza.

⁶ Kubanga Mukama gw'ayagala amukangavvula, Era abonereza buli gw'ayita omwana we."

⁷ Noolwekyo mugumiikirize okukangavvulwa, kubanga Katonda abakangavvula ng'abaana be. Mwana ki kitaawe gw'atakangavvula? ⁸ Naye singa

temukangavvulwa, nga bwe kitugwanira ffenna, muba temuli baana be ddala.

⁹ Kale, nga bwe mussaamu ekitiibwa bakitaffe ab'omubiri, newaakubadde nga batukangavvula, nga batuyigiriza, kitaawe w'emyooyo talisinga nnyo okutukangavvula ne tuba abalamu? ¹⁰ Bakitaffe ab'omubiri baatugunjulira ennaku si nnyingi, naye ye atugunjula tugasibwe tulyoke tusobole okugabanira awamu naye mu butukuvu bwe.

¹¹ Okukangavvulwa kwonna mu biro ebya kaakano tekufaanana nga kwa ssanyu, kuba kwa bulumi, naye oluvannyuma kuleeta ebibala eby'emirembe eri abo abayigirizibwa, era ekivaamu bwe butuukirivu. ¹² Bwe mutyo munyweze emikono gyammwe egikooye n'amaviivi gammwe agajugumira, ¹³ era ebigere byammwe mubikolere ekkubo eggolokofu, abo ababagoberera newaakubadde nga balema era banafu, baleme okuva mu kkubo eryo, wabula bawonyezebwe.

Okulabulwa Obutagaana Katonda

¹⁴ Mufubenga okuba n'emirembe n'abantu bonna, era mufubenga okuba abatukuvu, kubanga atali mutukuvu taliraba Mukama. ¹⁵ Buli muntu afe ku munne waleme kubeerawo n'omu ava mu kisa kya Katonda, era mwekuume ensigo ey'obukyayi ereme okuloka mu mmwe, bangi ne bagwagwawala. ¹⁶ Era mwegen-dereze waleme okubaawo omwenzi mu mmwe wadde atatya Katonda nga Esawu eyatunda ebyobusika bwe olw'olulya olumu. ¹⁷ Oluvannyuma ne bwe yagezaako okusikira omukisa ogwo, teyasiimibwa, era teyafuna mukisa kwenenya newaakubadde nga yagunoonya n'amaziga mangi.

¹⁸ Temuzze ku lusozi olulabika olwaka omuliro, n'okukankana n'ekizikiza ekikutte, ne kibuyaga, ¹⁹ n'eri eddoboosi ly'akagombe n'eri eddoboosi ery'ebigambo n'abo abaaliwulira ne batayinza na kweyongera kuligumira. ²⁰ Kubanga tebaayinza kugumira ekyo ekyalagirwa Katonda nti, "Ne bw'eba ensolo, bw'ekomanga ku lusozi ekubwanga amayinja n'efa." ²¹ Ne Musa n'atya nnyo olw'ekyo kye yalaba n'ayogera nti, "Ntidde nnyo era nkankana."

²² Naye muzze ku lusozi Sayuuni, ne mu kibuga kya Katonda omulamumu, mu Yerusaalemi eky'omu ggulu n'eri enkumi n'enkumi ez'abamalayika abakunjaanye, ²³ n'eri ekkana ey'abo abaasooka, amannya gaabwe agaawandiikibwa mu ggulu, n'eri Katonda Omulamuzi wa bonna, n'eri emyooyo egy'abantu abaatukirizibwa, ²⁴ n'eri endagaano empya eya Yesu omutabaganya, ey'omusaayi ogwamansirwa ogwogera obulungi okusinga ogwa Aberi.

²⁵ Kale mugonderenga oyo ayogera nammwe. Obanga Abayisirayiri tebaayinza kulokoka, bwe baa-gaana okuwulira oyo eyabalabula ng'ali ku nsi, tetuliyisibwa bubi nnyo n'okusingawo, bwe tulijeemera

ekigambo ky'oyo ow'omu ggulu atulabula?

²⁶ Yakankanya ensi n'eddoboozi lye kyokka n'asuubiza nti, "Omulundi omulala sirinyeenya nsi yokka, naye era n'eggulu." ²⁷ Kino kitegeeza nti agenda kumalawo nate ebyo ebinyenyezebwa, kyokka ebitanyenyezebwa bisigalewo.

²⁸ Kale, nga bwe twaweewbwa obwakabaka obutanyeenyezebwa, tusinze Katonda nga bw'asiima nga tumussaamu ekitiibwa era nga tumutya. ²⁹ Kubanga ddala, "Katonda waffe, gwe muliro ogwokya."

13 Mweyongere okwagalananga ng'abooluganda. ² Temwerabiranga kusembeza bagenyi, kubanga waliwo abaasembeza bamalayika nga tebagenderedde. ³ Mujjukirenga abasibe abali mu kkomera, nga muli nga abaasibirwa awamu n'abo. Munakuwaliranga wamu nabo ababonyaabonyezebwa, kubanga nammwe muli mu mubiri.

⁴ Obufumbo mubussangamu ekitiibwa n'ebirayiro byabwo, kubanga abakaba n'abenzi Katonda alibasalira omusango, ne gubasinga. ⁵ Mwewalenga omululu, bye mulina bibamalenga. Kubanga Katonda yagamba nti,

"Sirikuleka

era sirikwabulira n'akatono."

⁶ Kyetuva twogera n'obuvumu nti,

"Mukama ye mubeezi wange, siityenga, omuntu ayinza kunkola ki?"

⁷ Mujjukirenga abakulembeze bammwe abaababulira ekigambo kya Katonda, nga mutunuulira empisa zaabwe nga mugobereranga okukkiriza. ⁸ Yesu Kristo nga bwe yali jjo, ne leero bw'ali era bw'aliba emirembe n'emirembe. ⁹ Temusendebwasendebwanga kuyigiriza okw'engeri ennyingi ezitamanyiddwa. Kubanga kirungi omutima okunywezebwa ekisa, so si mu byokulya ebitagasa abo ababirya. ¹⁰ Tulina ekyoto, abaweereza mu weema ey'Okukunjaanirangamu kye batalina buyinza kuliirangako.

¹¹ Kabona Asinga Obukulu yatwalanga omusaayi gw'ebisolo, olw'ebibi, mu kifo ekitukuvu era n'ennyama yaabyo n'eyokerwa ebweru w'olusiisira. ¹² Noolwekyo

ne Yesu kyeyava abonaabonera era n'afiira ebweru w'ekibuga alyoke atutukuze n'omusaayi gwe ye.

¹³ Kale naffe tufulumu tulage gy'ali ebweru w'olusiisira nga twetisse ekivume kye. ¹⁴ Kubanga wano ku nsi tetulinaawo kibuga kya lubeerera, wabula tulindirira ekyo ekijja.

¹⁵ Kale mu Yesu tuweerayo bulijjo ssaddaaka ey'okutendereza Katonda, kye kirabo eky'emimwa, nga twatula erinnya lye. ¹⁶ Temwerabiranga kukola bulungi n'okugabananga; kubanga ssaddaaka eziri ng'ezo Katonda zimusanyusa. ¹⁷ Muwulirenga abakulembeze bammwe era mubagonderenga, kubanga obuweereza bwabwe kwe kulabirira emyoyo gyammwe, balyoke bakikole n'essanyu nga tebeemulugunya. Kubanga bwe babeemulugunyiza tekibagasa mmwe.

¹⁸ Mutusabirenga, kubanga tumanyidde ddala nga tulina omwoyo mulungi, era twagala okukolanga obulungi mu buli kimu. ¹⁹ Era okusinga ennyo mbeegayirira munsabire ndyoke nkomewo mangu gye muli.

²⁰ Kale, Katonda ow'emirembe eyazuukiza Mukama waffe Yesu, Omusumba w'endiga omukulu ow'enda-gaano etaggwaawo gye yanyweza n'omusaayi gwe, ²¹ abawe buli kirungi kyonna kye mwetaaga okubasobozesa okukola by'ayagala, era atukozese ebisiimibwa mu maaso ge ng'ayita mu Yesu Kristo. Aweebwenga ekitiibwa emirembe n'emirembe. Amiina.

²² Kaakano mbakuutira abooluganda, mugumiikirizenga ebibabuulirirwa, kubanga mbawandiikidde mu bigambo bitono.

²³ Mbategeeza nti muganda waffe Timoseewo yateebwa, bw'alijja amangu, ndijja naye eyo okubalaba.

²⁴ Mulamuse abakulembeze bammwe era n'abakkiriza bonna.

Ab'omu Italiya babalamusizza.

²⁵ Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Yakobo

Amagezi n'Okukkiriza

1 Nze Yakobo, omuddu wa Katonda ne Mukama waffe Yesu Kristo, mpandiikira ebika ekkumi n'ebibiri ebyasaasaana, nga mbalamusa.

2 Baganda bange, mulowoozenga byonna okuba esanyu, bwe mukemebwanga mu ngeri ezitali zimu **3** nga mumanyi ng'okugezesebwa kw'okukkiriza kwammwe kuleeta okugumiikiriza. **4** Omulimu gw'okugumiikiriza bwe gutuukirira, ne mulyoka mu-fuuka abatuukiridde era abakulidde ddala mu mwoyo, nga temulina kibabulako. **5** Naye obanga omuntu yenna ku mmwe aweebuka mu magezi, asabenga Katonda agabira bonna atakayuka, galimuweebwa. **6** Kyokka amusabenga mu kukkiriza, nga tabuusabuusa, kubanga oyo abuusabuusa ali ng'ejjengo ery'oku nnyanja erisundibwa empewo. **7** Omuntu ng'oyo bw'atasaba na kukkiriza tasubira Mukama kumuwaayo kintu kyonna. **8** Kubanga omuntu ow'emyoyo ebiri, buli gy'adda tanywererayo.

Obwavu n'Obugagga

9 Owooluganda atalina bintu bingi mu nsi muno asaana yeenyumirize, kubanga agulumizibwa. **10** N'omugagga tasaana anyiige ng'ebintu bye bimukendezebbwaako, kubanga naye aliggwaawo ng'ekimuli eky'omuddo bwe kiggweerera. **11** Kubanga enjuba bw'evaayo n'eyaka n'ebbugumu lyayo eringi, omuddo gukala n'ekimuli kyagwo ne kiwotoka ne kigwa, n'obulungi bw'endabika yaakyo ne buggwaawo; n'omugagga bw'atyo bw'aliggwaawo, ng'ali mu mirimu gye.

12 Alina omukisa omuntu agumira okukemebwa, kubanga bw'alimala okusiimibwa aliweebwa engule ey'obulamu Katonda gye yasuubiza abo abamwagala.

13 Omuntu yenna bw'akemebwanga, tagambanganti, "Katonda ye yankemye," kubanga Katonda takemebwa, era naye yennyini takema muntu n'omu.

14 Naye buli muntu akemebwa ng'okwegomba kwe okubi, bwe kuli, n'asendebwasendebwa. **15** Okwegomba okwo bwe kumala okuba olubuto, ne kuzaala ekibi, n'ekibi bwe kikula ne kizaala okufa.

16 Noolwekyo, abooluganda abaagalwa, temulimbibwalimbibwanga. **17** Buli kirabo ekirungi ekituukiridde, kiva mu ggulu eri Kitaffe, eyatonda eby'omu bbanga

ebyaka, atakyukakyuka newaakubadde okwefuula ekirala. **18** Yalondawo ku bubwe yekka okutuzaala, ng'ayita mu kigambo eky'amazima, tulyoke tubeere ng'abaana be ababereberye mu lulyo lwe oluggya.

Okuwuliriza n'Okukola

19 Ekyo mukimanye abooluganda abaagalwa! Buli muntu abeerenga mwangu wa kuwulira, kyokka alemenga kubuguutana kwogera, era alemenga kwanguwa kunyiiga. **20** Kubanga obusungu bw'omuntu tebumuweesa butuukirivu bwa Katonda. **21** Kale mulekenga emize gyonna, n'ekibi ekyasigala mu mmwe, mwanirize n'obuwombeefu ekigambo ekyasigibwa ekiyinda okulokola emyoyo gyammwe.

22 Mubeerenga bakozi ba kigambo, so si abakiwulira ne batakikola, nga mwerimbarimba. **23** Kubanga omuntu awuliriza ekigambo naye n'atakigondera, afaanana ng'omuntu eyeeraba mu ndabirwamu; **24** bw'ava mu ndabirwamu, amangwago ne yeerabira nga bw'afaananye. **25** Naye oyo atunula enkalariza mu tteeka ettuufu erituukiridde erireetera abantu eddembe, n'alinyikiriramu tajja kukoma ku kulijjikiranga kyokka, naye ajjanga kukola bye ligamba, era anaaweebwanga omukisa mu buli ky'akola.

26 Omuntu yenna bwe yeerowooza nga wa ddiini, naye n'atafuga lulimi lwe, aba yeerimba, n'eddiini ye teriiko ky'egasa. **27** Eddiini entuufu etaliiko bbala mu maaso ga Katonda Kitaffe, y'eyo ey'omuntu alabirira bamulekwa ne bannamwandu era nga yeekuuma ensi gy'alimu ereme kumuletako bbala.

Obutabaamu Kyekubiira

2 Abooluganda, mmwe abakkiririza mu Mukama waffe Yesu Kristo, Mukama ow'ekitiibwa, temusosolanga mu bantu. **2** Kubanga singa omuntu omu ajja mu kuŋŋaaniro lyammwe, ng'ayambadde engoye ez'omuwendo omunene, ng'anaanise n'empeta eza za-abu ku ngalo ze, mu kiseera kye kimu ne wajjawo n'omusajja omwavu ng'ali mu ngoye ezisensusesense, **3** ne mwaniriza omugagga, ne mumugamba nti, "Tuulira wano kyokka ne mugamba omwavu nti ggwe oyinza okuyimirira wali, oba si ekyo tuula wano wansi w'akatebe kwe nteeka ebigere byange," **4** kale muba temwesosoddeemu mwekka na mwekka nga mukyamizibwa ebirowoozo byammwe ebibi?

⁵ Mumpulirize, abooluganda abaagalwa, Katonda teyalonda abo ensi b'eyita abaavu, okuba abagagga mu kukkiriza, era okuba abasika ab'obwakabaka obw'omu ggulu, Katonda bwe yasuubiza abo abamwagala? ⁶ Naye munyooma omwavu. Abagagga si be babanyigiriza ne babatwala ne mu mbuga z'amateeka? ⁷ Era si be banyoomoola erinnya eddungi lye muyitibwa?

⁸ Kiba kirungi nnyo era kya kitiibwa bwe mugondera etteeka eriri mu Kyawandiikibwa erigamba nti, "Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka."

⁹ Naye bwe musosola mu bantu muba mukoze kibi, n'etteeka libasingisa omusango ng'aboonoonyi. ¹⁰ Era omuntu akwata amateeka gonna, naye n'asobyako erimu, omusango gumusinga mu ngeri y'emu ng'oli asobeza amateeka gonna. ¹¹ Kubanga Katonda eyagamba nti, "Toyendanga," era y'omu eyagamba nti, "Tottanga." Noolwekyo singa toyenda, naye n'otta oba mumenyi wa mateeka gonna.

¹² Noolwekyo mwogere era mukole ng'amateeka ag'eddembe bwe gali naye nga mumanyi nti tunaatera okulamulwa. ¹³ Kubanga abo abatalina kisa, nabo tebalikwatirwa kisa. Ekisa kiwangula omusango.

Okukkiriza n'Ebikolwa Ebirungi

¹⁴ Abooluganda, kibagasa ki okugamba nti mulina okukkiriza kyokka ng'okukkiriza kwammwe temukwoleka mu bikolwa? Mulwooza ng'okukkiriza ng'okwo kugenda kubalokola? ¹⁵ Singa muganda wo oba mwannyoko takyalina kyakwambala wadde ekyokulya, ¹⁶ naye omu ku mmwe n'amugamba nti, "Genda mirembe, obugume, era olye bulungi", naye nga tamuwaddeeyo byetaago bya mubiri, olwo kimugasa ki? ¹⁷ Noolwekyo n'okukkiriza bwe kutyo; bwe kutabaako bikolwa kuba kufu.

¹⁸ Naye omuntu ayinza okugamba nti, "Ggwe olina okukkiriza nange nnina ebikolwa; ndaga okukkiriza kwo okutaliiko bikolwa, nange nkulage ebikolwa byange nga bwe bikakasa okukkiriza kwange."

¹⁹ Okukkiriza obukkiriza nti waliwo Katonda omu yekka, kirungi. Naye ne baddayimooni nabo bakkiriza n'okukankana ne bakankana!

²⁰ Musirusiru ggwe! Oliyiga ddi ng'okukkiriza okutaliiko bikolwa tekuliiko kye kugasa? ²¹ Jjajjaffe Ibulayimu teyaweewwa obutuukirivu olw'ekikolwa kye yakola, bwe yawaayo omwana we Isaaka, afaire ku kyoto?

²² Mulaba nga Ibulayimu bwe yalina okukkiriza, era okukkiriza kwe ne kutuukirizibwa olw'ebikolwa bye, ²³ n'ekyawandiikibwa ne kituukirizibwa ekigamba nti, "Ibulayimu yakkiriza Katonda, ne kimubalirwa okuba obutuukirivu, era n'ayitibwa mukwano gwa Katonda." ²⁴ Kaakano mutegedde ng'omuntu asiimibwa Katonda olw'ebyo by'akola, so si lwa kukkiriza kyokka.

²⁵ Ekyokulabirako ekirala kye kya Lakabu, eyali malaaya. Teyaweewwa butuukirivu lwa kikalwa

eky'okusembeza ababaka, n'oluvannyuma n'abasiibulira mu kkubo eddala nga baddayo, okubawonya?

²⁶ Ng'omubiri bwe guba omufu omwoyo bwe gutagubeeramu, n'okukkiriza bwe kutyo kuba kufu bwe kuteeyolekera mu bikolwa.

Okufuga Olulimi

³ Abooluganda, abayigiriza tebasanye kubeera bangi mu mmwe, kubanga mukimanyi nga ffe tulisalirwa omusango munene okusinga abalala.

² Ffenna tusobya mu ngeri nnyingi. Omuntu yenna atasobya mu kwogera, aba muntu eyatuukirira, asobola okufuga omubiri gwe gwonna.

³ Tuyinza okufuga embalaasi ne tugikozesa kye twagala olw'ebyuma bye tuba tutadde mu kamwa kaayo.

⁴ Era n'enkasi entono esobola okukyusa ekyombo ekinene ennyo n'ekiraza omugoba waakyo gy'ayagala, newaakubadde ng'empewo ekisindika ebeera ya maanyi mangi. ⁵ N'olulimi bwe lutyo, newaakubadde nga kantu katono, lwenyumiriza nnyo. Akaliro akatono kasobola okukoleeza ekibira ekinene ne kiggya.

⁶ Olulimi nalwo muliro. Lujjudde obutali butuukirivu bungi okusinga ebitundu ebirala eby'omubiri gwaffe. Lwo omuliro luguggya mu ggeyeena, ne lulyoka lukoleeza omubiri gw'omuntu gwonna ne gwaka ng'oluyiira okumutuusa mu kuzikirira.

⁷ Abantu, ebisolo ebya buli ngeri n'ennyonyi, n'ebyekulula, era n'eby'omu nnyanja basobola okubiyigiriza ne babifuga, ⁸ naye tewali muntu n'omu asobola kufuga lulimi. Terufugika era lubi nnyo, lujjudde obutwa obuttirawo.

⁹ Olulimi tulukozesa okutendereza Mukama era Kitaffe, ate era lwe tukolimiza abantu abaatondebwa mu kifaananyi kya Katonda. ¹⁰ Mu kamwa ke kamu ne muvaamu okutendereza n'okukolima. Abooluganda, kino si bwe kyandibadde bwe kityo! ¹¹ Ensulo y'emu eyinza okuvaamu amazzi agawoomerera n'agakaawa?

¹² Abooluganda omutiini guyinza okubala ezeyituuni, oba omuzabbibu okubala ettiini? Bw'etyo n'ensulo y'emu teyinza kuvaamu mazzi ga munnyo na gawoomerera.

Amagezi Agava mu Ggulu

¹³ Ani alina amagezi n'okutegeera mu mmwe? Kale abiragirenga mu mpisa ze ennungi ng'akola ebikolwa eby'obwetoowaze eby'amagezi. ¹⁴ Bwe muba n'omuti ma omukyayi ogujjudde n'obuggya, era nga mwefaako mwekka, temusaanidde kwewaana na kulimba nga mukontana n'amazima. ¹⁵ Kubanga amagezi ng'ago tegava eri Katonda mu ggulu wabula ga ku nsi, era si ga mwoyo wazira ga Setaani. ¹⁶ Kubanga buli awabeera obuggya n'okwefaako wekka, wabeerawo okutabukatabuka era n'ebikolwa ebirala ebibi byonna.

¹⁷ Naye amagezi agava mu ggulu okusooka byonna malongoofu, era ga mirembe, gafaayo ku bantu abal-

ala, mawulize, gajjudde okusaasira n'ebibala ebirungi, tegasosola mu bantu, era si gannanfuusi. ¹⁸ Era ekibala eky'obutuukirivu kiva mu abo abakolerera emirembe.

Mweweeyo eri Katonda

⁴ Kiki ekireeta entalo n'okulwanagana mu mmwe? Si lwa kubanga mu mitima gyammwe mujjudde ebintu bingi nnyo ebibi bye mwagala? ² Mwagala ebintu ne mutabifuna ne muba n'obuggya, ne mulyoka muttiŋŋana so ne mutasobola kubifuna, nga mulwana era nga muyomba kubanga mulemeddwa okubisaba. ³ Era ne bwe mubisaba, temubifuna kubanga ekigendererwa kyammwe kikyamu; mugenderera kubikozesa ku masanyu gokka.

⁴ Mmwe abenzi temumanyi ng'okuba mikwano gy'ensi bulabe eri Katonda? Noolwekyo omuntu yenna bw'alondawo okuba mukwano gw'ensi afuuka mulabe wa Katonda. ⁵ Oba mulwooza nti Ekyawandiikibwa tekiba na makulu bwe kigamba nti, "Omwoyo gwe yasa mu ffe, atulabirira n'okwagala okujjudde obuggya"? ⁶ Kyokka Omwoyo omukulu oyo era agaba ekisa kingi. Kyekiva kigamba nti,

"Katonda alwana n'ab'amalala naye abawombeefu abawa ekisa."

⁷ Kale, mugondere Katonda era mulwanyisenga Se-taani, ajja kubaddukanga. ⁸ Musemberere Katonda, ne Katonda anaabasembereranga. Mulongoose engalo zammwe, mmwe abakozi b'ebibi, mutukuze emitima gyammwe, mmwe abalina emyoyo egitaaganaaga. ⁹ Mukungubage, mukube ebiwoobe era mukaabe. Okuseka kwammwe kufuuke okukungubaga, n'es-sanyu lifuuke okunakuwala. ¹⁰ Mwetoowazenga mu maaso ga Mukama waffe, naye alibagulumiza.

¹¹ Abooluganda, temugeyanŋananga, era buli omu aleme kwogera bubu ku munne newaakubadde okusalira munne omusango. Bwe mukikola muba mulwanyisa etteeka era musalira etteeka omusango. Bw'osalira etteeka omusango, oba totuukiriza tteeka wabula obeera musazi wa musango. ¹² Oyo yekka eyateeka amateeka y'asala omusango. Era y'asalawo okulokola oba okuzikiriza. Kale, osinziira ku ki okusalira muliraanwa wo omusango?

Okulabula ku Kwekulumbaza

¹³ Muwulire mmwe abagamba nti, "Leero oba enkya nzija kugenda egindi maleyo omwaka gumu, era ntandikeyo omulimu ogunanfunyisa ensimbi ennyingi." ¹⁴ Mumanyidde ku ki ebigenda okubaawo enkya oba obulamu bwammwe bwe bunaaba? Kubanga ebbanga lye mumala nga muli balamu liri ng'olufu olulabika ate mangwago ne lubula. ¹⁵ Kino kye musaani-ra okwogera nti, "Katonda bw'anaaba ng'asiimye tuliba balamu ne tukola kino oba kiri." ¹⁶ Bwe mutakola muty'o muba mwekuluntaza olw'entegeka zammwe,

songa okwekuluntaza okw'engeri eyo tekusanyusa Katonda. ¹⁷ Okumanya ekituufu ekiteekwa okukulwa, naye ne mutakikola, kuba kwonoona.

Okulabula Abagagga

⁵ Kale, mmwe abagagga, mukaabe era mwazirane. Mugenda kujjirwa ennaku. ² Eby'obugagga byammwe bivunze, n'ebyambalo byammwe biriirid-dwa ennyenje. ³ Ezaabu yammwe ne ffeeza bitalazze, era obutalagge bwabyo bwe buliba obujulirwa obulibalumiriza omusango, ne bumalawo omubiri gwammwe ng'omuliro. Mweterekera obugagga olw'ennaku ez'oluvannyuma. ⁴ Laba abakozi abaakola mu nnimiro zammwe ne mulyazaamaanya empeera yaabwe, bakaaba, n'abaakungula bakungubaga, era amaloboozi g'okwaziirana kwabwe gatuuse mu matu ga Mukama ow'Eggye. ⁵ Mwesanyusiza ku nsi ne mwejalabya mu bugagga bwammwe. Mwagezza emitima gyammwe nga muli ng'abeetegekera olunaku olw'okubaagirako ebyassava. ⁶ Atasobyanga mwamusalira omusango okumusinga ne mumutta, ng'ate ye talina bwe yeerwanirako.

Okugumiikiriza

⁷ Noolwekyo abooluganda mugumiikirize, okutuusa amadda ga Mukama waffe, ng'omulimi bw'agumiikiriza ng'alindirira enkuba eya ddumbi n'eya ttoggo okukuza ebibala bye biryoke byengere. ⁸ Mugumiikirize, era mugume omwoyo, kubanga amadda ga Mukama waffe gali kumpi. ⁹ Temwemulugunyizagananga mwekka na mwekka, muleme okusalirwa omusango, kubanga Omulamuzi ayimiridde ku luggi.

¹⁰ Ekyokulabirako eky'okugumiikiriza n'okubonaabona, be bannabbi abaayogeranga mu linyanya lya Mukama. ¹¹ Laba tubayita ba mukisa abo abaagumiikiriza. Yobu yeesiga Mukama, era obulamu bwe butulaga ng'entegeka ya Mukama bwe yatuukirizibwa obulungi; kubanga Mukama wa kisa era ajjudde okusaasira.

¹² Naye okusingira ddala byonna, abooluganda, temulayiranga ggulu, oba ensi, oba ekintu kyonna ekirala. Ensonga bw'ebeeranga weewaawo, gamba weewaawo. Bw'ebeeranga si weewaawo gamba si weewaawo, mulyoke mwewale okusalirwa omusango okubasinga.

Okusaba okw'Okukkiriza

¹³ Waliwo mu mmwe ali mu buzibu? Kirungi asabenga olw'obuzibu obwo. N'abo abeetaaga okwebaza, kirungi bayimbirenga Mukama bulijjo ennyimba ez'okumutendereza. ¹⁴ Waliwo omulwadde mu mmwe? Kirungi atumye abakulembeze b'Ekkanisa, bamusabire, era bamusiige amafuta, nga bwe basaba Mukama amuwonye. ¹⁵ Era okusaba kwabwe nga kuweereddwayo n'okukkiriza, kugenda kumuwonya,

kubanga Mukama awonya. Singa obulwadde bwe bwava ku kibi kye yakola, Mukama agenda kumusonyiwa. ¹⁶ Noolwekyo mwatulireganenga ebibi byammwe, era buli omu asabirenga munne, mulyoke muwonyezebwe. Okusaba n'omutima omumalirivu ogw'omuntu omutuukirivu, kubeera n'obuyinza bungi, era n'ebivaamu biba bya ttendo.

¹⁷ Eriya yali muntu ddala nga ffe, naye bwe yee-waayo n'asaba enkuba ereme okutonnya, enkuba tey-

atonnya okumalira ddala emyaka esatu n'ekitundu!
¹⁸ Ate n'asaba enkuba n'etonnya, omuddo n'ebisimbe byonna ne biddamu okumera. ¹⁹ Abooluganda, singa omu ku mmwe akyama n'ava ku mazima, ne wabaawo amukomyawo, ²⁰ omuntu oyo akomyawo munne eri Katonda, aba awonyezza omwoyo gwa munne okufa era ng'amuleetedde n'okusonyiyibwa ebibi byonna.

1 Peetero

Okulamusa

1 Nze Peetero omutume wa Yesu Kristo, mpandi-
ikira abalonde ba Katonda, abaasaasaanira mu
Ponto, ne mu Ggalatiya ne mu Kapadokiya, ne mu
Asiya ne mu Bisuniya, ² Katonda Kitaffe be yasooka
okumanya ne batukuzibwa Omwoyo olw'okugondere
Yesu Kristo, era ne balongoosebwa n'omusaayi ggwe,
ogwabamansirwako.

Ekisa n'emirembe byeyongerenga mu mmwe.

Essuubi Eddamu

³ Katonda Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo
atenderezebwe. Olw'okusaasira kwe okungi twazaalib-
wa mu bulamu obulina essuubi omulundi ogwokubiri,
olw'okuzuukira kwa Yesu Kristo mu bafu. ⁴ Bw'atyo
n'atusuubiza omugabo mu busika, ogw'olubeerera
ogutakyusa langi era ogutafuma, gw'atuterekedde mu
ggulu. ⁵ Era Katonda, mu buyinza bwe, alibakuuma
olw'okukkiriza kwammwe, n'abatuusa mu bulokozi ob-
wateekebwatekebwa okubikkulirwa mu biro
eby'enkomerero. ⁶ Ekyo, kijja kubasanyusa nnyo
newaakubadde nga mujja kusanga ebizibu bya ngeri
nnyingi okumala akaseera. ⁷ Kubanga okugezesebwa
kw'okukkiriza kwammwe, kwa muwendo mungi nnyo
okusinga zaabu egezebwa mu muliro n'ekakasibwa,
kulyoke kusaanire ettendo n'ekitiibwa n'okugulumizib-
wa ku lunaku luli Mukama waffe Yesu Kristo
lw'alirabikirako. ⁸ Nawaakubadde nga Yesu oyo temu-
mulabangako, kyokka mumwagala, era ne kaakano
temumulaba naye mumukkiriza ne mujjula essanyu
eritayogerekeka ne mumugulumiza, ⁹ era ekiva mu
kukkiriza kwammwe kwe kulokolebwa kw'emyoyo
gyammwe.

¹⁰ Bannabbi baafuba nga bwe baasobola okuvumbu-
la era n'okutegeera okulokolebwa kuno, ne bategeeza
eby'omu maaso ku kisa kya Katonda ky'agenda
okubawa. ¹¹ Omwoyo wa Kristo ng'ali mu bo,
yategeeza eby'omu maaso ku kubonaabona kwa Kris-
to era n'ekitiibwa ekiriddirira, ne bafuba okuvumbula
omuntu gwe kirituukako n'ekiseera we kirituukira.
¹² Bannabbi bano Katonda yabalaga nti ebyo
tebabikola ku lwabwe, wabula ku lwammwe. Era
kaakano Enjiri ebuuliddwa gye tuli ffenna. Yatubuulir-
wa mu maanyi ga Mwoyo Mutukuvu eyava mu ggulu.

Bino by'ebintu ne bamalayika bye bayaayaanira
okutegeera.

Twayitibwa kuba Batukuvu

¹³ Noolwekyo mwetegeke nga muli bateefu, nga
mutadde emitima gyammwe ku kisa kya Katonda
ekiribaweebwa, Yesu Kristo bw'alirabika. ¹⁴ Mu-
gonderenga Katonda, kubanga muli baana be,
muleme kufugibwa okwegomba kwammwe okubi
okw'edda, kwe mwatambulirangamu mu butamanya.
¹⁵ Kale, nga Katonda eyabayita bw'ali omutukuvu,
nammwe mubeerenga batukuvu mu byonna bye
mukola. ¹⁶ Nga bwe kyawandiikibwa nti, "Mubenga
batukuvu, kubanga nze ndi mutukuvu."

¹⁷ Mujjukire nti Kitammwe gwe musaba, asalira
omusango buli muntu awatali kusaliriza, musaana
mumusseemu ekitiibwa, nga mwetwala ng'abagenyi
ku nsi kuno. ¹⁸ Kubanga mumanyi nti mwanunulibwa
mu mpisa zammwe embi ezaava ku bajjammwe.
Temwanunulibwa na bintu ebiggwaawo nga ffeeza
oba zaabu. ¹⁹ Wabula mwanunulibwa n'omusaayi gwa
Kristo ogw'omuwendo omungi ennyo, ogw'omwana
gw'endiga ogutaliiko kamogo oba ebbala. ²⁰ Kristo
yategekebwa dda nga n'ensi tennatondebwa, kyokka
mu nnaku zino ezaakayita n'alabisibwa ku lwammwe.
²¹ Mu ye, mwe mwayita okukkiriza Katonda eya-
muzuukiza mu bafu, n'amuwa ekitiibwa, era okukkiriza
kwammwe n'okusuubira kwammwe kyebivudde biny-
werera ku Katonda.

²² Kale kaakano nga bwe mumaze okutukuza emy-
oyo gyammwe olw'okukkiriza amazima, ne mwa-
galanira ddala mu luganda lwennyini, mweyongere
okwagalana n'omutima ogutaliimu bukuusa. ²³ Kuban-
ga okusenziira mu kigambo kya Katonda ekiramu era
eky'olubeerera, mwazaalibwa omulundi ogwokubiri.

²⁴ Kubanga,
"Abantu bonna bali ng'omuuddo,
n'ekitiibwa kyabwe kiri ng'ekimuli ky'omuuddo.
Omuddo gukala, ekimuli kyagwo ne kigwa.

²⁵ Naye ekigambo kya Mukama Katonda kibeerera
emirembe gyonna."
Era ekigambo ekyo y'Enjiri eyababuulirwa.

Ejinja Eddamu n'Eggwanga Ettukuvu

2 Kale mukomye buli ngeri yonna ey'ettima, n'ob-
ulimba bwonna, n'obukuusa, n'obuggya, n'ok-

wogera ekibi kwonna. ² Ng'abaana abaakazaalibwa bwe beegomba amata, nammwe mwegombenga amata ag'omwoyo, muganywenga mukule era mulokolebwe, ³ kubanga mwalega ku bulungi bwa Mukama.

⁴ Mujje gy'ali kubanga ye ly'ejjinja eddamu, abantu lye baasuula nga balwoozza nti terigasa, kyokka eryalondebwa Katonda era ery'omugaso omunene ennyo. ⁵ Mujje gy'ali nga muli ng'amayinja amalamu, muzimbibwemu ennyumba ey'omwoyo. Mulyoke mube bakabona be abaweereza ssaddaaka ey'omwoyo, esiimibwa Katonda mu Yesu Kristo Mukama waffe. ⁶ Kubanga ekyawandiikibwa kigamba nti, "Laba, nteeka mu Sayuuni,

ejjinja ery'oku nsonda ery'omuwendo omungi eddonde, oyo eyeesiga Kristo, taliswazibwa."

⁷ Ejjinja eryo lya muwendo mungi nnyo eri mmwe abakkiriza. Naye eri abatakkiriza,

"Lye jjinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejjinja ekkulu ery'oku nsonda."

⁸ Era

"Lye jjinja abantu lye beekoonako, lwe lwazi kwe beesittala ne bagwa."

Beesittala kubanga bajeemera ekigambo kya Katonda, nga bwe ky'ateekebwateekebwa.

⁹ Naye mwe muli kika kironde, bakabona bw'obwakabaka, eggwanga ettukuvu, abantu ba Katonda benyini. Mwalondebwa mulyoke mutende ebirungi bya Katonda eyabaggya mu kizikiza n'abayingiza mu butangaavu bwe obutenkanika. ¹⁰ Edda temwali ggwanga, naye kaakano muli ggwanga lya Katonda, era mwali temusaasirwa, naye kaakano Katonda abasaasidde.

Abaweereza ba Katonda

¹¹ Abaagalwa, mutegeerere ddala nti ku nsi kuno muli bayise. Kyenya mbeegayirira mwewale okwegomba kw'omubiri, kubanga kulwanagana n'omwoyo.

¹² Mukuumenga empisa zammwe ennungi, abo be mubeera nabo abatakkiriza, nawaakubadde baboogerako nti ebikolwa byammwe bibi, basobole okulaba ebirungi bye mukola, balyoke bagulumize Katonda ku lunaku lw'alirabikirako.

¹³ Ku lwa Mukama waffe, mugonderenga buli kiragiro ky'abo abali mu buyinza, oba kabaka alina obufuzi obw'oku ntikko, ¹⁴ oba abafuzi abalala b'atuma okubonerezanga abakola ebikolwa ebibi, era n'okusimanga abo abakola ebikolwa ebirungi. ¹⁵ Kubanga Katonda asiima mukolenga ebirungi, mulyoke musirisenga abantu abasirusiru era abatalina kye bamanyi. ¹⁶ Mubenga ba ddembe, kyokka nga temulyesigama ku kukola bitasaana, wabula mulikozese ng'abaweereza ba Katonda. ¹⁷ Mussengamu abantu

bonna ekitiibwa, mwagalenga nnyo abooluganda. Mutyenga Katonda. Mussengamu ekitiibwa abafuzi.

Tulabire ku Kristo

¹⁸ Abaddu, mugonderenga bakama bammwe, nga mubassaamu ekitiibwa ekijjuvu, si abo bokka abalungi n'abakwatampola naye n'abo abakambwe. ¹⁹ Kubanga kya mukisa omuntu bw'abonyaabonyezebwa awatali nsonga, n'agumiikiriza olw'okutuukiriza ekyo Katonda ky'ayagala. ²⁰ Kale kitiibwa ki kye mufuna bwe mugumiikiriza mu kubonaabona olw'okukola ekibi? Naye Katonda abasiima bwe mugumiikiriza nga mubonyaabonyezebwa olw'okukola obulungi. ²¹ Ekyo kye mwayitirwa kubanga ne Kristo yabonyaabonyezebwa ku lwammwe, n'abalekera ekyokulabirako kye musaana okugoberera.

²² "Kristo teyakola kibi

wadde okwogera ebyobukuusa."

²³ Bwe yavumibwa, ye teyavuma. Era abaa-mubonyaabonya teyabeewerera, wabula yeewaayo eri Katonda alamula awatali kusaliriza. ²⁴ Yesu Kristo yennyini yeetikka ebibi byaffe mu mubiri gwe bwe yatufirira ku musaalaba, naffe tulyoke tufe eri ekibi, tube abalamu eri obutuukirivu. Olw'ebiwundu bye, mwonyezebbwa. ²⁵ Kubanga mwali muwabye ng'endiga, naye kaakano mukomezebbwaawo eri Omusumba era alabirira obulamu bwammwe.

Abakyala ne ba Bbaabwe

³ Abakazi abafumbo, mu ngeri y'emu muwulirenga babbammwe, bwe waba nga waliwo abatagondera kigambo kya Katonda, balyoke baleetebwe mu kukkiriza olw'empisa zammwe ennungi ne bwe muba nga temuliiko kye mubagambye.

² Kubanga bajja kulaba empisa zammwe ennungi nga mubassaamu ekitiibwa. ³ Okweyonja kwammwe kulemenga kuba kwa kungulu: nga mu misono gy'enviiri n'egy'amajjolobera ag'ebyo ebyambalwa mu bulago ne ku matu, n'egy'ebyambalo. ⁴ Naye kube kwa mu mutima munda; okweyonja okutayonooneka okw'omwoyo omuwombeefu era omuteefu, era okwo kwe kw'omuwendo ennyo mu maaso ga Katonda. ⁵ Kubanga n'abakazi ab'edda abatukuvu abaasuubiriranga mu Katonda, bwe batyo bwe beeyonjanga era nga bawulize eri ba bbaabwe. ⁶ Saala bw'atyo bwe yali; yawuliranga nnyo Ibulayimu, ng'amussaamu ekitiibwa ng'amuyita mukama we. Kale obanga mwagala okuba bawala ba Saala, mubenga ba mpisa nnungi, olwo tewaabengawo kibatiisa kyonna.

⁷ Nammwe abasajja abafumbo, mutegeere nga bakazi bammwe banafu, noolwekyo mubakwatenga n'obwegendereza. Era mubassengamu ekitiibwa nga mumanyi nga nabo Katonda alibaweera wamu nammwe, obulamu obutaggwaawo. Bwe munaakolanga bwe mutyo okusaba kwammwe tekuziyizibwenga.

Okubonyaabonyezebwa olw'Okukola Ebituufu

⁸ Eky'enkomerero, mwenna mubenga n'emmeeme emu, buli omu alumirirwenga munne, era mwagala-nenga ng'abooluganda ddala, mubenga ba kisa era beetoowaze. ⁹ Temuwooleranga ggwanga. Abavumye, mmwe temumuvumanga. Wabula mumusabirenga mukisa, kubanga ekyo kye mwayitirwa, mulyoke muweebwe omukisa. ¹⁰ Kubanga ekyawandiikibwa kigamba nti,

"Ayagala okufuna obulamu n'okubeera mu ddembe, aziyizenga olulimi lwe okwogera ekibi, n'emimwa gye

okwogera ebyobukuusa.

¹¹ Era yeewalenga okukola ebibi, akolenga ebirungi.

Anoonyenga emirembe era atambulirenga mu gyo.

¹² Kubanga abatuukirivu Mukama abatunuulira n'ekisa,

n'amatu ge gawuliriza bye basaba.

Kyokka aboononyi abatunuuliza bukambwe."

¹³ Bwe munaafubanga okukola ekituufu, ani anaabakolanga akabi? ¹⁴ Naye era ne bwe mu-naabonyaabonyezebwanga olw'obutuukirivu, mulina omukisa. "Temutya bye batya; temutekemuka." ¹⁵ Mutyenga Mukama waffe Kristo mu mitima gyammwe. Era bulijjo mubenga beetegefu okuddamu buli ababuza okunyonnyola essubi lyammwe, ¹⁶ era mud-dengamu n'obuwombeefu, awamu n'eggonjebwa. Mubenga ba mutima mulungi, abo ababavuma era ababoogerako ekibi olw'empisa zammwe ennungi olw'okuba nga muli ba Kristo, balyoke baswale.

¹⁷ Okubonyaabonyezebwanga olw'okukola obulungi, bwe kuba nga kwe kusiima kwa Katonda, kusinga okubonyaabonyezebwa olw'okukola ekibi. ¹⁸ Kubanga ddala Kristo yabonyaabonyezebwa olw'ebibi omulundi gumu, Omuntu Omutuukirivu ku lw'abatali batuukirivu, alyoke abaleete eri Katonda bwe yattibwa mu mubiri, kyokka n'abeera mulamu mu mwoyo.

¹⁹ Era omwoyo gwe, gwe gwagenda okubuulira Enjiri emyoyo egyali mu kkomera. ²⁰ Egyo gy'emyoyo egy'abo edda abaagaana okuwulira Katonda ng'akyabagumiikiriza, mu kiseera Nuwa kye yazimbi-ramu eryato, abantu abatono, omunaana gwokka, mwe baawonyezebwa amazzi. ²¹ Amazzi ago gaali kabonero ak'okubatizibwa mulyoke mulokolebwe kaakano. Kubanga okubatizibwa tekitegeeza kunaazib-wako kko lya mubiri, wabula kitegeeza kwewaayo eri Katonda nga tumaliridde okukola by'ayagala, ng'atuwadde omutima omulongoofu olw'okuzuukira kwa Yesu Kristo, ²² eyalinnya mu ggulu era atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'afuga ba-malayika n'aboobuyinza, n'abaamaanyi ab'omu ggulu.

Obulamu Obuggya

⁴ Kale nga Kristo bwe yabonyaabonyezebwa mu mubiri, nammwe mumalirire okubonaabona nga ye. Kubanga abonaabona mu mubiri aba takyafugib-wa kibi. ² Okuva kaakano nga muli mu nsi muno, mu-goberere ebyo Katonda by'ayagala, so si kugoberera kwegomba kwammwe okw'omubiri. ³ Mu biseera ebyayita mwemaliranga mu kukola ebyo Abaamawan-ga bye beegombanga. Mwali mwemalidde mu bwenzi, mu kwegomba okubi, mu butamiivu, mu binyumu, mu bubaga obw'omwenge, ne mu kusinza bakatonda abalala. ⁴ Kaakano abo abatakiriza Katonda beewu-unya era babavuma bwe balaba nga temukyabeegat-tako mu ebyo bye bakola. ⁵ Abantu abo baliwoza mu maaso ga Katonda. Kubanga yeeteeseese okulamula abalamu n'abafu ng'asinziira ku ebyo bye baakola. ⁶ Enjiri kyeyava ebuulirwa, n'abafu balyoke basalirwe omusango ng'abantu abalala bonna, kyokka babe bal-amu mu mwoyo nga Katonda bw'ali.

Okukozesa Obulungi Ebirabo Katonda by'Atuwa

⁷ Enkomerero ya byonna eneetera okutuuka. Nool-wekyo mwetegeke era mwegenderezenga, era bulijjo musabenga Katonda. ⁸ N'ekisingira ddala obukulu mwagalanenga ddala mu mazima, kubanga okwa-galana kubikka ebibi bingi. ⁹ Musembezeganenga awatali kwemulugunya. ¹⁰ Buli omu asaanidde okukozesa n'obwesigwa buli kirabo Katonda kye ya-muwa olw'okugasa banne nabo balyoke bafune emik-isa gya Katonda emingi gy'agaba. ¹¹ Ayogera, ayog-erenga ng'atumiddwa Katonda; ayamba, akikolenga n'amaanyi gonna Katonda g'amuwadde; mu byonna Katonda alyoke agulumizibwenga mu Yesu Kristo, ali-na ekitiibwa n'obuyinza emirembe n'emirembe. Ami-ina.

Okubonyaabonyezebwa olw'Okuba Omukristaayo

¹² Abaagalwa, temwewuunya obulumi obw'amaanyi bwe bubatuukako ng'abatuukiddwako ekintu ekitali kya bulijjo. ¹³ Kyokka musanyuke kubanga muga-banye ku kubonaabona kwa Kristo, mulyoke mujjule essanyu, ng'ekitiibwa kye kirabise. ¹⁴ Mulina omukisa bwe muvumibwa olw'erinnya lya Kristo kubanga Om-woyo ow'ekitiibwa owa Katonda ali ku mmwe. ¹⁵ Mu mmwe temusaana kubaamu mutemu, oba mubbi, oba omukozi w'ebibi, wadde eyeeyingiza mu by'abalala. Kubanga buli abonyaabonyezebwa olw'ebyo taliiko ky'agasibwa. ¹⁶ Naye bw'abonyaabonyezebwa olw'oku-ba Omukristaayo aleme kukwatibwa nsonyi, wabula yeebazenga Katonda olw'okuba owa Kristo. ¹⁷ Kuban-ga ekiseera kituuse Katonda okulamula ng'atandikira mu nnyumba ya Katonda. Obanga okulamula ku-tandikidde ku ffe, kale kiriba kitya ku abo abajeemera Enjiri ya Katonda?

¹⁸ “Era obanga kizibu omutuukirivu okulokolebwa, kale aboonoonyi n’abatatya Katonda balikolebwa batya?”

¹⁹ Noolwekyo abo ababonaabona olw’okutuukiriza ekyo Katonda ky’ayagala, basaanidde okuwaayo obulamu bwabwe eri Katonda waabwe omwesigwa, bakole obulungi.

Katonda Talemererwa

⁵ Noolwekyo mbulirira abakadde abali mu mmwe nze mukadde munnamwe, omujulirwa w’okubonaabona kwa Kristo, era agabanira awamu ekitiibwa ekigenda okubikkulirwa. ² Mulundenga ekisibokya Katonda ekiri mu mmwe, mukiriisenga nga mukirabirira n’okwagala so si na kwemulugunya, nga mukolerera amagoba ag’obukuusa wabula olw’okujjumbira Katonda. ³ Be mukulembera temubakambuwaliranga wabula mubakulemberenga nga mubalaga ekyokulabirako ekirungi. ⁴ Era Omusumba Omukulu bw’alikomawo, muliweebwa engule ey’ekitiibwa ekitaliggwaawo.

⁵ Mmwe abavubuka, mugonderenga abakulu. Muweerezaganenga mwekka na mwekka n’obuwombeefu kubanga

“Katonda akyawa ab’amalala naye abawombeefu abawa omukisa.”

⁶ Noolwekyo mwewombeeke wansi w’omukono gwa Katonda ogw’amaanyi, naye alibagulumiza ng’obudde butuuse. ⁷ Mumutwalirenga byonna bye mweraliikirira kubanga abalumirwa era afaayo ku buli ekibatuukako.

⁸ Mutunulenga, mwekuume omulabe wammwe Setani, atambulatambula ng’empologoma enjala gy’eruma egenda ng’ewuluguma ng’enoonya gw’eneerya. ⁹ Mumwanjange ng’abalumbye, nga mwesiga Mukama, era mujjukire nti ebibonoobono ebiri ng’ebyo bituuka ne ku bakkiriza abalala mu nsi yonna.

¹⁰ Bwe mulibonaabonera akaseera, Katonda waffe atukwatirwa ekisa ng’ayita mu Kristo, alibawa ekitiibwa kye ekitaliggwaawo. Alibakomyawo, alibazzaamu amaanyi, alibawanirira era alibanyweza. ¹¹ Ekitiibwa n’amaanyi bibeerenga gy’ali emirembe n’emirembe. Amiina.

¹² Ebbaluwa eno nzija kugikwasa Sirwano ^I, gwe mmanyi nga waaluganda mwesigwa ddala, agibaleetere. Nsuubira nga mbazizzaamu amaanyi mu bbaluwa eno, era nga mbalaze engeri Katonda gy’agabamu ekisa kye ekingi. Ebyo bye mbategeezezza bibayambe okunywerera mu kwagala kwe.

¹³ Balonde bannammwe mu kkanisa y’e Babulooni, babalamusizza. Ne mutabani wange Makko naye abalamusizza.

¹⁴ Mulamusagane n’okwagala okw’Ekikristaayo.

Emirembe gibeerenga mu mmwe mwenna abali mu Kristo.

^I *Sirwano Mu Luyonaani oluusi ayitibwa Siira*

2 Peetero

1 Nze Simooni Peetero omuddu era omutume wa Yesu Kristo mpandiikira abo abaafuna okukkiriza okw'omuwendo nga ffe, mu butuukirivu bwa Katonda waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo, ² ekisa n'emirembe byeyongerenga mu mmwe nga mutegeera Katonda ne Yesu Mukama waffe.

Okuyita n'okulonda kwa Katonda

³ Kubanga mu maanyi g'obwakatonda bwe, mwe twaweerwa ebintu byonna olw'obulamu buno n'okutya Katonda mu kumanya oyo eyatuyita olw'ekitiibwa kye n'obulungi bwe ye. ⁴ Ebyo bye byatuweesa ebisuubizo eby'omuwendo ebikulu, mu byo mulyoke mugabanire awamu obuzaaliranwa bw'obwakatonda, muwone okuzikirira okuva mu kwegomba okubi okw'omu nsi.

⁵ Noolwekyo mufubenga nnyo, okukkiriza kwammwe mukwongereko obulungi, ne ku bulungi mwongereko okutegeera, ⁶ ne ku kutegeera mwongereko okwefuganga, ne ku kwefuganga mwongereko obugumiikiriza, ne ku bugumiikiriza mwongereko okutya Katonda, ⁷ ne ku kutya Katonda mwongereko okufaayo ku booluganda abalala bonna ne ku kufaayo ku booluganda bonna abalala mwongereko okwagalanganga. ⁸ Kubanga bwe muba n'ebyo ne byeyongerenga obungi, bibafuula ba mugaso era ababala ebibala olw'okutegeera Mukama waffe Yesu Kristo. ⁹ Oyo atalina ebyo muzibe wa maaso era awunaawuna, era yeerabidde bwe yanaazibwako ebibi bye eby'edda.

¹⁰ Kale, abooluganda mweyongerenga okunywerera mu kulondebwa kwammwe ne mu kuyitibwa kwammwe. Kubanga bwe munaakolanga bwe mutyo temulyesittala n'omulundi n'ogumu. ¹¹ Era mulyanirizibwa n'essanyu lingi nnyo mu bwakabaka bwa Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo.

¹² Noolwekyo, ebyo nzija kubibajjukizanga buli kiseera, newaakubadde nga mubimanyi, era nga ddala munyweredde mu mazima ge mwategeera. ¹³ Era ndowooza nti kinjwanira nga nkyali mu mubiri guno, okubakubirizanga nga nneeyongerenga okubibajjukiza. ¹⁴ Kubanga mmanyi nga nnaatera okuva mu mubiri guno, nga Mukama waffe Yesu Kristo bwe yantegeeza. ¹⁵ Kyenya nfuba ennyo okukola kyonna kye nsobola, ne bwe ndivaawo mube ngebyo byonna mubijjukira.

¹⁶ Kubanga tetwagoberera ngero bugero ezaagunjibwa wabula twabategeeza ebyo bye twalabirako ddala, eby'amaanyi n'okukomawo kwa Mukama waffe

Yesu Kristo, era n'obukulu bwe. ¹⁷ Kubanga Katonda Kitaffe yamuwa ekitiibwa n'ettendo, eddoboosi bwe lyawulikika okuva mu ggulu mu kitiibwa ekingi ekimasamasa nti, "Ono ye Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo." ¹⁸ Ffe bwe twali awamu naye ku lusozi olutukuvu, twawulirira ddala eddoboosi eryo eryava mu ggulu.

¹⁹ Kyetuvudde tweyongerenga okukakasa ebyo bannabbi bye baategeeza, era bwe munaabigonderanga munaabanga mukoze bulungi. Kubanga biri ng'ettaala eyaka mu kizikiza okutuusa obudde lwe bukya, emunyeenye ey'enkya n'eryoka eyaka mu mitima gyammwe. ²⁰ Okusooka mukimanye nga buli bunnabbi obuli mu byawandiikibwa, tewali ayinza kubunnyonnyola ku bubwe yekka. ²¹ Kubanga bannabbi tebaayogeranga byabwe ku bwabwe, wabula baategeeza ebyo Katonda bye yabalagiranga nga Mwoyo Mutukuvu bwe yabibawanga.

Abayigiriza ab'Obulimba

2 Naye waaliwo ne bannabbi ab'obulimba mu bantu, era nga bwe walibaawo abayigiriza ab'obulimba mu mmwe. Baliyingiza mu nkiso enjigiriza enkyamu etwala abantu mu kuzikirira. Balyegaana ne Mukama waffe, ne beereetako okuzikirira okw'amanagu. ² Abantu bangi baligoberera empisa zaabwe ez'obukaba ne bavumaganyisa ekkubo ery'amazima; ³ balibafunamu amagoba mangi nga bakozesa ebigambo eby'obulimba olw'omululu gwabwe. Abo Katonda yabasalira dda omusango era n'okuzikirizibwa kwabwe tekubusibwabubusibwa.

⁴ Katonda teyasaasira bamalayika abaayonoona, wabula yabasuula mu lukonko oluwanvu olujjudde ekizikiza, gye bali, nga basibiddwa mu njegere nga balindirira olunaku olw'okusalirwako omusango. ⁵ N'ensi ey'edda teyagisaasira, n'aleeta amataba ku nsi okuzikiriza abo abataamutya, n'alokolako Nuuwa eyabuulira obutuukirivu wamu n'abalala musanvu. ⁶ Era yasalira omusango abaali mu bibuga by'e Sodomu n'e Ggomola bwe yabazikiriza, ne bisirikka mu muliro, bw'atyo n'alaga ebyo ebigenda okutuuka ku buli atatya Katonda. ⁷ Kyokka n'awonya Lutti, omutuukirivu, eyalumwanga ennyo olw'obulamu obw'abantu abo abajeemu. ⁸ Olw'okubanga yababeerangamu, buli lunaku, yalabanga era n'awuliranga ebikolwa eby'obujeemu bye baakolanga, ekyo ne kimuleetera okunyolwa mu mwoyo gwe omu-

tuukirivu. ⁹ Mukama amanyi okuwonya n'okuggya mu kugezesebwa abamutya, n'abonereza abatali bakkiriza okutuusa ku lunaku olw'okusalirako omusango, ¹⁰ n'okusingira ddala abo abagoberera okwegomba kwabwe okw'omubiri ne banyooma abakulembeze baabwe.

Tebaliiko kye batya, beerowoozaako bokka, era tebakwatibwa na nsonyi kuvuma baakitiibwa. ¹¹ Kyokka bo bamalayika nawaakubadde be basinga abayigiriza abo amaanyi n'obuyinza, bwe batwala ensonga ezo eri Mukama waffe tebakozesa lulimi luvuma.

¹² Abantu bali bavuma ne bye batategeera, bali ng'ensolo obusolo ezitaliimu magezi ezikwatibwa okuttibwa ne zizikirizibwa; era nabo okufaanana ng'ensolo ezo, bagenda kuzikirizibwa.

¹³ Abantu abo bagenda kubonerezebwa olw'ebibi bye bakola. Kubanga buli lunaku bagoberera okwegomba kwabwe olw'okwesanyusa, era abantu abo bakwasa mmwe ensonyi era babaswaza bwe beegatta nammwe mu mbaga zammwe, nga bakola effujjo mu masanyu gaabwe. ¹⁴ Balina amaaso agajjude obukaba, tebalekaayo kukola kibi buli kiseera boonoona era basendasenda abatali banywevu, bajjudde omululu. Baana abaakolimira, ¹⁵ abaakyama ne bava mu kkubo okufaanana nga Balamu mutabani wa Beyoli, eyayagala empeera ey'obutali butuukirivu. ¹⁶ Kyokka endogoyi etayogera, Katonda bwe yagoye n'emumanya olw'obujeemu bwe n'eziyiza eddalu lya nnabbi oyo.

¹⁷ Abantu abo nzizi ezitaliimu mazzi. Bali ng'ebire ebitwalibwa embuyaga, era baterekeddwa ekifo eky'ekizikiza ekikutte be zigizigi. ¹⁸ Boogera ebigambo eby'okwekuluntaza era ebitaliimu nsa. Mu kwegomba kw'omubiri ne mu bukaba bwabwe basendasenda abo abali okumpi n'okubadduka abakyatambulira mu kibi. ¹⁹ Babasuubiza eddembe, so nga bo bennyini baddu ba bikolwa ebibi eby'okuzikirira. Kubanga omuntu afuuka muddu w'ekyo ekimufuga. ²⁰ Era abantu bwe bategeera Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo, ne badduka okuva mu bintu ebyo eby'ensi ebyonoona era ebitwala abantu mu kuzikirira, ate ne bava awo ne babiddamu, bibasibira ddala era obulamu bwabwe bufuuka bubu nnyo okusinga bwe bwali okusooka. ²¹ Ekyandisinze be bantu abo obutategeerera ddala kkubo lya Mukama waffe ery'obutuukirivu, eriggya abantu mu kuzikirira, okusinga lwe bamala okulitegeera, ate ne bava ku biragiro ebitukuvu bye baaweebwa. ²² Olugero olwagerebwa kyeluva lutuukirira ku bo olugamba nti, "Embwa eridde ebisese-mye byayo," na luno nti: "Embizzi eva okunaazibwa ezzeeyo okwekulukuunya mu bitosi."

Olunaku lwa Mukama

3 Abaagalwa, eno y'ebbaluwa eyookubiri gye mbawandiikira. Mu bbaluwa zombi ngezessaako

okubakubiriza mutegeerere ddala ebyo ebituufu era ebisaana. ² Mujjukire ebyo ebyayogerwa bannabbi abatukuvu n'ekiragiro kya Mukama waffe era Omulokozi waffe ekyaweebwa abatume bammwe.

³ Ekisooka, mutegeerere ddala nga mu nnaku ez'oluvannyuma abantu abagoberera okwegomba kw'omubiri gwabwe balijja mu mmwe nga babasekerera, ⁴ nga bwe bagamba nti, "Eyasuubiza nti alijja, aluwa? Kubanga kasookedde bajjajjaffe bafa, ebintu byonna biri nga bwe byabanga okuva ensi lwe yatondebwa!" ⁵ Beefuula abatamanyi nti edda Katonda yalagira bulagizi, era olw'ekigambo eggulu n'ensi ne bitondebwa. Olw'ekigambo kya Katonda ensi yatondebwa ng'eggyibwa mu mazzi era n'ebeera wakati w'amazzi. ⁶ Era olw'ekigambo ekyo ensi eyo ey'edda, amazzi gaagisaanyaawo n'ezikirira. ⁷ Era olw'ekigambo ekyo, eggulu n'ensi ebiriwo kaakano bikuumibwa nga birindiridde okwokebwa omuliro ku lunaku olw'okusalirako omusango, n'okuzikirizibwa kw'abo abatatya Katonda.

⁸ Naye, abooluganda, temusaana, kwerabira nti mu maaso ga Mukama emyaka olukumi giri ng'olunaku olumu, era n'olunaku olumu luli ng'emyaka olukumi. ⁹ Mukama waffe taludde kutuukiriza ekyo kye yasubiza ng'abamu bwe balowooza. Wabula ye akyabagumiikiriza, nga tayagala muntu yenna kubula, naye bonna beenenye.

¹⁰ Naye olunaku lwa Mukama waffe lulijja ng'omubbi bw'ajja nga tewali n'omu amanyi; eggulu lirivaawo nga liwuuma nnyo, n'ebiririko birizikirizibwa n'omuliro, era ensi n'ebintu ebigirimu birisirikka.

¹¹ Kale obanga ebintu byonna bya kuzikirizibwa, mugwanidde kubeeranga bantu ba mpisa ntukuvu era abatya Katonda, ¹² nga mulindirira era nga mwegomba nnyo olunaku lwa Katonda okutuuka, olunaku obwengula bwonna ^{II} bwe buryokebwa ne buzikirizirwa n'ebiburimu ne bisaanuuka ne bisirikka. ¹³ Naye nga Katonda bwe yatusuubiza, tulindirira obwengula obuggya n'ensi empya omuli obutuukirivu.

¹⁴ Kale, abaagalwa, nga bwe mulindirira ebintu ebyo okubaawo mufubenga nnyo okuba abalongoofu abataliiko kya kunenyezebwa nga mulina emirembe. ¹⁵ Kyokka mulowoozenga ku kubonyaabonyezebwa okw'obulokozi bwa Mukama waffe, nga ne muganda waffe omwagalwa Pawulo kye yabategeera mu bbaluwa ze yabawandiikira mu magezi Katonda ge yamuwa. ¹⁶ Weewaawo ebbaluwa ze zirimu bingi ebizibu okutegeera, kyokka buli lw'awandiika aba ayogera ku nsonga ezo; wabula bo abatamanyi era abatali banywevu babinnyonyola nga bwe bannyonyola ebyawandiikibwa ebirala ne beereetako okuzikirira.

¹⁷ Kale, mmwe abaagalwa, ebyo nga bwe mubitegedde, mwekuume muleme kukyamizibwa abantu abo abajeemu, si kulwa nga babaleetera okugwa ne muva we munyweredde. ¹⁸ Mweyongere okukula mu

^I Iaba Zab 90:4II obwengula y'ensi yonna n'ebizungirizi awamu n'ebintu ebirala byonna ebiburimu

kisa ne mu kutegeera Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo.

Oyo aweebwenga ekitiibwa kaakano n'emirembe gyonna. Amiina.

1 Yokaana

Kigambo Aleeta Obulamu

1 Tubawandiikira ku Kigambo ow'obulamu, eyaliwo okuva ku lubereberye, gwe twawulira, gwe twalaba n'amaaso gaffe, era gwe twakwatako n'engalo zaffe. **2** Obulamu bwalabisibwa, era tubulabye, tubuweerako obujulirwa, era tubategeeza obulamu obutaggwaawo obwali ne Kitaffe, era ne bulabisibwa gye tuli. **3** Tubategeeza ekyo kye twawulira era kye twalaba, mulyoke mutwegatteko, mubeere bumu naffe, era mussekimu ne Kitaffe awamu n'Omwana we Yesu Kristo. **4** Era tubawandiikira ebintu bino essanyu lyaffe liryoke lituukirire.

Okutambulira mu Musana

5 Buno bwe bubaka bwe twafuna okuva gy'ali: tubategeeza nti, Katonda musana; mu ye temuliimu kizikiza n'akatonu. **6** Noolwekyo bwe twogera nti tusakimu naye, ate ne tutambulira mu kizikiza, tuba balimba era tetuba ba mazima. **7** Naye bwe tutambulira mu musana nga ye bw'ali omusana, olwo tussakimu buli muntu ne munne, n'omusaayi gwa Yesu Omwana we, gutunaazaako buli kibi kyonna. **8** Bwe twogera nti tetulina kibi, twerimba ffekka, era n'amazima tegaba mu ffe. **9** Naye bwe twatula ebibi byaffe, ye mwesigwa era mutuukirivu okutusonyiwa n'okutunaazaako obutali butuukirivu bwonna. **10** Bwe tugamba nti tetulina kibi, tumufuula mulimba era nga n'ekigambo kye tekiri mu ffe.

Kristo Omuwolereza Waffe

2 Baana bange abaagalwa, ebintu bino mbibawandiikidde mulemenga okukola ekibi. Naye omuntu yenna bw'akolanga ekibi tulina omuwolereza eri Kitaffe, ye Yesu Kristo Omutuukirivu. **2** Ye, ye mutango olw'ebibi byaffe, naye si lwa bibi byaffe byokka, wabula ne ku lw'ebibi by'abantu bonna. **3** Bwe tugondera ebiragiyo bye, kye kikakasa nti tumutegeera. **4** Kyokka oyo agamba nti amutegeera n'atokuuma biragiyo bye, aba mulimba, era si wa mazima. **5** Naye buli agondera ekigambo kye, ddala ng'okwagala kwa Katonda kutuukiridde mu muntu oyo. Era ekyo kye kitukakasisa nti tuli mu ye. **6** Oyo agamba nti ali mu ye, asaana okutambula nga Mukama waffe yennyini bwe yatambula.

7 Abaagalwa, sibawandiikira kiragiyo kiggya, naye mbawandiikira ekiragiyo ekyabaawo edda, kye kyo kye mwawuliranga okuva ku lubereberye. **8** Kyokka nno ekiragiyo kino kye mbawandiikira kiggya era kikakasirizibwa mu ye ne mu mmwe. Kubanga ekizikiza kigen-da kiggwaawo era omusana ogw'amazima kaakano gwaka.

9 Omuntu agamba nti atambulira mu musana, kyokka ate n'akyawa owooluganda, aba akyali mu kizikiza. **10** Naye ayagala owooluganda aba ali mu musana, era talinaawo kimwesittaza. **11** Kyokka oyo akyawa owooluganda, aba akyali mu kizikiza, era mu kizikiza ekyo mw'atambulira, nga tategeera gy'alaga, kubanga ekizikiza kimuzibye amaaso.

12 Baana bange abaagalwa, mbawandiikidde kubanga musonyiyiddwa ebibi byammwe olw'erinnya lye.

13 Era nammwe abakulu, mbawandiikidde kubanga mwamutegeera okuva ku lubereberye. Nammwe abavubuka, mbawandiikidde kubanga muwangudde omubi. Mmwe abaana abaagalwa bawandiikidde, kubanga mutegeedde Kitaffe.

14 Mbawandiikidde mmwe abakulu kubanga mutegeedde oyo eyabaawo okuva ku lubereberye.

Mbawandiikidde mmwe abavubuka kubanga muli ba maanyi era n'ekigambo kya Katonda kibeera mu mmwe, era muwangudde omubi.

Temwagalanga Nsi

15 Temwagalanga nsi, wadde eby'ensi. Kubanga omuntu yenna ayagala ensi taliimu kwagala kwa Kitaffe. **16** Kubanga buli eky'ensi: okwegomba kw'omubiri, n'okwegomba kw'amaaso, n'okwekuluntaza okw'obulamu, si bya Kitaffe, naye bya nsi. **17** Ensi n'okwegomba kwayo byonna biggwaawo, naye buli akola Katonda by'ayagala abeerera emirembe gyonna.

Omulabe wa Kristo

18 Baana bange, ekiseera ekisembayo kituuse. Mwatageezebwa ng'Omulabe wa Kristo bw'agenda okujja, era ne kaakano waliwo abalabe ba Kristo bangi, era kwe tutegeerera ng'ekiseera ekisembayo kituuse.

¹⁹ Abantu abo tebaali baffe ddala, era kyebaava batwawukanako, kubanga singa baali baffe ddala bandisigalidde ddala mu ffe. Naye baatuvaako kiryoke kitegeerekekere ddala nga bonna si b'ewaffe.

²⁰ Kyokka mmwe mwafukibwako amafuta okuva eri Omutukuvu, era mumanyi byonna. ²¹ Kyenva mbawandiikira, si lwa kubanga temumanyi mazima, naye lwa kubanga mugategeera era mumanyi okwawula eby'obulimba n'eby'amazima. ²² Omulimba y'ani, wabula oyo agamba nti Yesu si ye Kristo. Omuntu oyo yennyini ye Mulabe wa Kristo, era oyo takkiriza Kitaffe wadde Omwana. ²³ Kubanga buli atakkiriza Mwana era ne Kitaffe tamukkiriza. Buli ayatula Omwana aba alina ne Kitaffe.

²⁴ Ekituufu kye mwawulira okuva ku lubereberye kibeerenga mu mmwe. Bwe munaakuumanga ekyo kye mwawulira okuva ku lubereberye, Omwana awamu ne Kitaffe banaabeeranga wamu nammwe. ²⁵ Na kuno kwe kusuubiza kwe yatusuubiza: obulamu obutaggwaawo.

²⁶ Mbawandiikidde bino olw'okubanga waliwo ababalimbalimba. ²⁷ Kyokka okufukibwako amafuta kwe mwafuna okuva gy'ali kwali mu mmwe, noolwekyo temwetaaga muntu kubayigiriza. Wabula Mwoyo Mutukuvu y'abayigiriza buli kimu, era w'amazima si wa bulimba, kale mubeerenga mu ye nga bwe yabayigiriza.

²⁸ Kaakano, abaana abaagalwa, munywerere mu Kristo, bw'alirabika tulyoke tube bagumu abatalikwati-bwa nsonyi ku lunaku lw'aliddirako.

²⁹ Nga bwe mumanyi nti Mukama mutuukirivu, kirungi mugegere nti oyo akola eby'obutuukirivu ye mwana we.

Abaana ba Katonda

3 Mulabe okwagala Katonda kw'atwagala bwe kuli okunene ennyo, n'atuyita abaana be, era ddala bwe tutyo bwe tuli. Ensi kyeva eremwa okututegeera, kubanga naye yennyini teyamutegeera. ² Abaagalwa, kaakano tuli baana ba Katonda, naye tetumanyi bwe tuliba. Kyokka tumanyi nti bw'alirabika tulifaanana nga ye, kubanga tulimulabira ddala nga bw'ali. ³ Buli muntu alina essubi eryo yeetukuza nga Katonda bw'ali omutukuvu.

⁴ Buli muntu akola ebibi aba mujeemu, era ekibi bwe bujeemu. ⁵ Naye mmwe mumanyi nti ye, yalabisibwa alyoke aggyewo ebibi. Era mu ye, temuliimu kibi. ⁶ Era tewali n'omu abeera mu ye ate ne yeeyongera okukola ekibi. Wabula oyo eyeeyongera okukola ekibi tamutegeeranga, era tamumanyi n'akatono.

⁷ Abaana abaagalwa, temulimbibwalimbibwanga muntu n'omu; Buli akola eby'obutuukirivu aba mutuukirivu, nga Katonda bw'ali omutuukirivu, ⁸ naye buli akola ekibi wa Setaani, kubanga okuva olubereberye Setaani akola bibi. Omwana wa Katonda kyeyava ajja

mu nsi azikirize ebikolwa bya Setaani. ⁹ Noolwekyo tewali afuuka mwana wa Katonda ate ne yeeyongera okukola ekibi, kubanga ensigo ya Katonda ebeera mu ye, so tayinza kukola kibi, kubanga yazaalibwa Katonda. ¹⁰ Ku kino abaana ba Katonda n'aba Setaani kwe bategeerwa. Buli akola ebitali bya butuukirivu si wa Katonda, era na buli atayagala muganda we si wa Katonda.

Mwagalanenga

¹¹ Kubanga buno bwe bubaka bwe twawulira okuva ku lubereberye nti twagalanenga, ¹² si nga Kayini eyali owa Setaani, n'atta muganda we. Kale yamuttira ki? Kayini yatta muganda we kubanga Kayini yakola ebibi, so nga ye muganda we yakola eby'obutuukirivu.

¹³ Abooluganda, ensi bwe bakyawanga, temwewuunyanga. ¹⁴ Kubanga ffe tumanyi nga twava mu kufa, ne tuyingira mu bulamu, kubanga twagala abooluganda, naye buli muntu atalina kwagala akyali mu kufa. ¹⁵ Buli akyawa muntu munne, oyo aba mussi, era muki-manyi nti tewali mussi alina obulamu obutaggwaawo mu ye.

¹⁶ Mu kino mwe tutegeerera okwagala, kubanga yawaayo obulamu bwe ku lwaffe, era naffe kyetuva tuteekwa okuwaayo obulamu bwaffe olw'abooluganda.

¹⁷ Buli alina ebintu eby'omu nsi n'alaba muganda we nga yeetaaga, naye n'abulwako ky'amuwa, okwagala kwa Katonda, kuyinza kutya okuba mu ye? ¹⁸ Abaana abaagalwa, tetusaana kwagala mu bigambo kyokka, wabula twagalanenga ne mu bikolwa ne mu bulamu obulabika eri abantu.

¹⁹ Mu ekyo mwe tutegeerera nga tuli ba mazima, era ne tukakkanya omutima gwaffe mu maaso ge. ²⁰ Singa omutima gwaffe tegutusalira musango, Katonda ye asinga omutima gwaffe era ye ategeera ebintu byonna. ²¹ Abaagalwa, omutima gwaffe bwe gutusalira musango, tuba bagumu mu maaso ga Katonda. ²² Era buli kye tumusaba akituwa, kubanga tugondera ebiragi-ro bye, era ne tukola ebimusanyusa. ²³ Era kino ky'atulagira nti, tukkirize mu linnya ly'Omwana we Yesu Kristo, era twagalanenga nga ye bwe yatulagira. ²⁴ Kale oyo agondera ebiragi-ro bye abeera mu Ye, era naye abeera mu ye. Kino tukimanyi ng'ali mu ffe, kubanga Mwoyo Mutukuvu gwe yatuwa abeera mu ffe.

Mugezese Emyoyo

4 Abaagalwa, temukkirizanga buli myoyo, naye musookenga okugyetegereza mulabe obanga givudde eri Katonda, kubanga kaakano waliwo bannabbi ab'obulimba bangi mu nsi. ² Eno y'engeri gye tutegeeramu Mwoyo wa Katonda: buli ayatula nti Yesu Kristo yafuuka omubiri, ng'ava eri Katonda, oyo y'alina Mwoyo wa Katonda. ³ Naye buli mwoyo ogutay-atula Yesu nga teguvudde eri Katonda. Ogwo gwe

mwoyo ogw'Omulabe wa Kristo, gwe mwawulira nti aja mu nsi, era amaze okutuuka.

⁴ Mmwe, abaana abaagalwa, muli ba Katonda era mumaze okuwangula, kubanga oyo ali mu mmwe wa maanyi okusinga oyo ali mu nsi. ⁵ Bo ba nsi era boogera bya nsi, era abantu b'ensi kyebava babawuliriza. ⁶ Naye ffe tuli bantu ba Katonda, era buli amanyi Katonda atuwuliriza; atali wa Katonda tatuwuliriza. Eyo y'engeri gye tusobola okwawulamumu omwoyo ogw'amazima n'omwoyo ogw'obulimba.

⁷ Abaagalwa, twagalanenga, kubanga okwagala kuva eri Katonda, era buli alina okwagala mwana wa Katonda, era amanyi Katonda. ⁸ Naye buli atalina kwagala tamanyi Katonda, kubanga Katonda kwagala. ⁹ Katonda yatulaga okwagala kwe, bwe yatuma mu nsi Omwana we omu yekka bw'ati, tulyoke tube abalamu ku bw'oyo. ¹⁰ Mu kino mwe tutegeerera ddala okwagala kwennyini, kubanga teyakikola lwa kuba nti ffe twali twagala Katonda, naye ye yennyini ye yatwagala, n'awaayo Omwana we ng'omutango olw'ebibi byaffe. ¹¹ Kale abaagalwa, nga Katonda bwe yatwagala bw'atyo naffe tuteekwa okwagalananga. ¹² Tewali n'omu eyali alabye ku Katonda, naye bwe twagalana, Katonda abeera mu ffe, n'okwagala kwe ne kulabikira mu ffe. ¹³ Mu ekyo mwe tutegeerera nti Katonda ali mu ffe era naffe tuli mu Ye, olwa Mwoyo gw'atuwadde. ¹⁴ Era ffe twamulaba n'amaaso gaffe, kyetuva tutegeeza nti Kitaffe yatuma Omwana we okuba Omulokozi w'ensi.

¹⁵ Kale buli ayatula nti Yesu Mwana wa Katonda, nga Katonda ali mu ye era nga naye ali mu Katonda. ¹⁶ Ffe tumanyi okwagala kwa Katonda era tukkiririza mu kwagala kwe okwo kw'alina gye tuli.

Katonda kwagala, era buli abeera n'okwagala abeera mu Katonda, ne Katonda abeera mu ye. ¹⁷ Bwe twagala bannaffe nga Kristo bwe yakola ng'ali mu nsi muno, tetulibaako kye tweraliikirira ku lunaku olw'okusalirako omusango. ¹⁸ Mu kwagala temuliimu kutya, kubanga okwagala okutuukiridde kumalawo okutya; kubanga okutya kulimu okubonerezebwa, na buli atya, aba tannatuukirira mu kwagala.

¹⁹ Tulina okwagala kubanga Ye ye yasooka okutwagala. ²⁰ Omuntu yenna bw'agamba nti, "Njagala Katonda," naye n'akyawa muganda we, omuntu oyo mulimba. Kubanga buli atayagala muganda we gw'al-abako, tasobola kwagala Katonda gw'atalabangako. ²¹ Era Katonda yennyini yatulagira nti, "Buli ayagala Katonda ayagalenga ne muganda we."

Obuwanguzi bwaffe

⁵ Buli akkiriza nti Yesu ye Kristo, oyo aba mwana wa Katonda, era buli ayagala kitaawe w'omwana ayagala n'omwana we. ² Ku ekyo kwe tutegeerera nga

twagala abaana ba Katonda, bwe twagala Katonda ne tukola by'atulagira. ³ Kubanga okwagala kwa Katonda kwe kukola ebyo by'atulagira okukola. Okukola by'atulagira si kizibu, ⁴ kubanga buli mwana wa Katonda awangula ekibi n'okwegomba ensi, era kuno kwe kuwangula okwawangula ensi, kwe kukkiriza kwaffe. ⁵ Naye ani ayinza okuwangula ensi okuggyako oyo akkiriza nti Yesu Mwana wa Katonda?

Yesu Kristo

⁶ Yesu Kristo oyo yennyini ye yajja n'amazzi n'omusaayi, si na mazzi, naye n'amazzi n'omusaayi. Era ne Mwoyo ekyo akikakasa kubanga Mwoyo ye mazi-ma. ⁷ Waliwo okukakasa kwa mirundi esatu: ⁸ Mwoyo Mutukuvu, n'amazzi, n'Omusaayi, era ebisatu ebyo bikkiriziganya. ⁹ Obanga tukkiriza obujulirwa bw'abantu, obujulirwa bwa Katonda tusaana okubukkiriza ennyo n'okusingawo, kubanga bwe businga obukulu ng'ategeeza ku Mwana we. ¹⁰ Kale buli akkiririza mu Mwana wa Katonda akyetegeezeza ddala ye yennyini. Oyo atakkiririza mu Katonda ng'amufudde mulimba, kubanga takkiriza ekyo Katonda ky'ayogera ku Mwana we. ¹¹ Era buno bwe bujulirwa nti: "Katonda yatuwa obulamu obutaggwaawo, era obulamu buno buli mu Mwana we." ¹² Buli alina Omwana alina obulamu, naye oyo atalina Mwana wa Katonda talina bulamu.

Okumaliriza

¹³ Ebyo mbiwandiiikidde mmwe abakkiriza erinnya ly'Omwana wa Katonda, mulyoke mumanye nti mulina obulamu obutaggwaawo. ¹⁴ Noolwekyo tulina obuvumu nti bwe tugenda gy'ali ne tumusaba ekintu kyonna, ye nga bw'asiima atuwulira. ¹⁵ Era bwe tutegeera nti atuwulira bwe tumusaba, buli kye tumusaba talema kukituwa.

¹⁶ Omuntu yenna bw'alaba muganda we ng'agudde mu kibi ekitali kya kufa, amusabirenga, Katonda talirema kumuwa bulamu. Njogera ku abo bokka abagwa mu kibi ekitali kya kufa. ¹⁷ Buli ekitali kya butuukirivu kibi, naye waliwo ekibi ekitaleetera muntu kufa.

¹⁸ Tumanyi nga buli muntu yenna azaalibwa Katonda teyeeyongerera kukola kibi, kubanga Katonda amukuuma, Setaani n'atamukola kabi. ¹⁹ Tumanyi nga tuli ba Katonda, n'ensi yonna eri mu mikono gya Setaani. ²⁰ Era tumanyi ng'Omwana wa Katonda yajja mu nsi, n'atuwa okutegeera tumanye Katonda ow'amazima, era tuli mu oyo Katonda ow'amazima, ne mu Yesu Kristo Omwana we. Oyo ye Katonda ow'amazima n'obulamu obutaggwaawo.

²¹ Abaana abaagalwa, mwewalenga bakatonda abalala.

2 Yokaana

¹ Nze omukadde mpandiikira omukyala omulonde awamu n'abaana be, be njagalira ddala mu mazima, si nze mbaagala nzekka, wabula n'abo bonna abategeera amazima. ² Amazima ago gabeera mu ffe, era gajjanga kubeera mu ffe emirembe gyonna.

³ Ekisa, n'okusaasira n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Yesu Kristo Omwana wa Kitaffe bijjanga kubeera naffe mu mazima ne mu kwagala.

⁴ Nnasanyuka nnyo, bwe nnasanga abamu ku baana bo nga batambulira mu mazima nga bwe twalagirwa Kitaffe. ⁵ Naye nnyabo kaakano nkusaba nga siri ng'akuwa ekiragiro ekiggya, naye nkujjukiza ekiragiro ekyo Katonda kye yatuwa okuva ku lubereberye nti, "Twagalanenga." ⁶ Era kuno kwe kwagalana nti tugonderenga ebiragiro bya Katonda. Kubanga okuva ku lubereberye twategeezebwa nga bwe tuteekwa okutambula.

⁷ Mwekuume, abalimba bangi mu nsi abatakkiriza nti Yesu yayambala omubiri. Buli muntu ayogera

bw'atyo mulimba era mulabe wa Kristo. ⁸ Mwekuume, muleme okufiirwa kye twakolerera, wabula mukikuume kubanga mulifuna empeera yammwe yonna. ⁹ Buli asukka ku ebyo Kristo by'ayigiriza n'atabinywereramu, talina Katonda; naye oyo anywerera mu kuyigiriza okwo alina Kitaffe n'Omwana. ¹⁰ Omuntu yenna bw'ajja gye muli, n'atayigiriza bw'atyo, temumwanirizanga mu nnyumba yammwe, n'okulamusa temumulamusa. ¹¹ Kubanga buli amusembeza aba yeenyigidde mu bikolwa ebyo ebibi.

¹² Mbadde na bingi eby'okubawandiikira, kyokka saagala byonna kubibawandiikira buwandiikizi, wabula nsuubira okubakyalira tulyoke twogeraganye nga tulabagana amaaso n'amaaso, essanyu lyaffe liryoke lituukirire.

¹³ Abaana ba mwannyoko omulonde bakulamusizza.

3 Yokaana

1 Nze, Omukadde, mpandiikira ggwe Gayo omwagalwa, gwe njagala mu mazima.

2 Munnange omwagalwa, nkusabira okole bulungi ebintu byonna era obeere mulamu mu mubiri, nga bw'oli mu mwoyo. **3** Abooluganda bwe nabatuukako kya nsanyusa nnyo bwe bambuulira nti onyweredde mu mazima, era nti mw'otambulira. **4** Tewali kindeetera ssanyu lisinga ng'eryo lye nfuna bwe mpulira nti abaana bange batambulira mu mazima.

5 Omwagalwa, okola ekintu kya bwesigwa buli lw'okolera abooluganda ebirungi na ddala ababeera ku njendo ne bw'oba tobamanyi. **6** Baategeeza Ekkansa omukwano gwe wabalaga awamu ne bye wabakolera. Kibeera kirungi singa obasiibuza ekirabo ekiba kisaanidde. **7** Kubanga baatambulira mu linnya lya Mukama, nga tebakkiriza ebyo abatali bakkiriza bye baabawanga. **8** Noolwekyo ffe ffennyini, ffe tusaana okubalabirira tulyoke tufuuke bakozi bannaabwe mu mazima.

Diyotuleefe ne Demeteriyo

9 Nawandiikira Ekkansa ku nsonga eyo, kyokka Diyotuleefe, olw'okwagala okwefuula omukulembeze tatwagala. **10** Bwe ndijja ndibategeeza ebimu ku bintu by'akola, n'ebintu by'atwogerako ebitali birungi, era

n'olulimi oluvuma lw'akozesa. Takoma ku kugaana kwaniriza abooluganda abatambuze kyokka, naye n'okulagira alagira abantu abalala nabo, baleme okubaaniriza era abo ababaaniriza agezaako okubagoba mu Kkanisa.

11 Mukwano gwange, togobereranga kyakulabirako ekibi wabula eby'obutuukirivu. Gobereranga ebyo byokka by'olaba nga bya butuukirivu. Kirungi ojjukirenga nti abo abakola eby'obutuukirivu baba bakakasiza ddala nga bwe bali abaana ba Katonda; naye abakola ebitali bya butuukirivu balaga nga bwe bali ewala ne Katonda. **12** Naye buli omu ayogera bya mazima ku Demeteriyo. Nange mwogerako bya mazima byereere. Naye omanyi nga nze njogera mazima.

13 Mbadde na bingi eby'okukugamba, kyokka saagala kubikuwandiikira mu bbaluwa, **14** kubanga nsuubira okukulaba mu bbanga ttono. Kale olwo tuliba na bingi eby'okwogerako ffembi nga tulabaganye amaaso n'amaaso.

15 Emirembe gibeerenga naawe.

Ab'emikwano abali wano bakulamusizza. Nange, mikwano gyange abali eyo, buli omu munnamusize.

Yuda

¹ Nze, Yuda, omuddu wa Yesu Kristo, era muganda wa Yakobo, mpandiikira abaagalwa bonna abaayitibwa mu Katonda Kitaffe, era abakuumibwa Yesu Kristo.

² Ekisa kya Katonda, n'emirembe, n'okwagala byeyongerenga mu mmwe.

Abayigiriza ab'Obulimba

³ Abaagalwa, nnali neesunga nnyo okubawandiikira ku bulokozi bwaffe bwe ntyo nawalirizibwa okubawandiikira nga mbazzaamu amaanyi nga mbe-gayirira mulwanirire okukkiriza abatukuvu kwe baaweewba omulundi ogumu. ⁴ Waliwo abantu abajja mu bubba, abaawandiikwako edda nga baasalirwa omusango, abatatya Katonda abajerega ekisa kya Katonda waffe, ne bakiyisaamu amaaso, ne beegaana Yesu Kristo Mukama waffe, omu yekka.

⁵ Naye njagala okubajjukiza nti newaakubadde nga byonna mubimanyi, nga olunaku lumu Mukama yalokola eggwanga n'aliggya mu nsi y'e Misiri, oluvanyuma n'azikiriza abatakkiriza, ⁶ ne bamalayika abataakuuma kitiibwa kyabwe ne badda mu kukola bye baayagala ne balekulira n'ebifo byabwe, abo Katonda yabasiba mu njegere n'abassa mu kkomera ery'ekizikiza ekikutte gye balindiririra okusalirwa omusango. ⁷ Temusaanye kwerabira bibuga ebya Sodomu ne Ggomola n'ebibuga ebyali bibiriraanye. Byonna byali bijjudde kwegomba okubi n'obwenzi, nga n'abasajja bakolaganako eby'ensonyi. Ebibuga ebyo byazikirizibwa n'omuliro, era byabonerezebwa n'omuliro ogutaggwaawo bibeere ekyokulabirako gye tuli.

Okukozesa Olulimi Oluwoola

⁸ Mu ngeri y'emu abo abaloota bagwagwawaza omubiri, ate oludda ne banyooma obuyinza, ne bavvoola ne bamalayika. ⁹ Kale newaakubadde nga Mikayiri, ye malayika asinga obukulu, naye bwe yali akaayana ne Setaani ku mulambo gwa Musa, teyamuvuma wabula yagamba bugambi nti, "Mukama akunyenye!" ¹⁰ Naye kale abantu bano bavvoola kye batategeera, era okufaanana ng'ensolo obusola bakola buli kye baagala, era ebyo bibaleetedde okuzikirira.

¹¹ Zibasanze abo! Kubanga bagoberera ekkubo lya Kayini, era bakola buli kye basobola okufunamu en-

simbi okufaanana nga Balamu, era ne bajeemera Katonda nga Koola bwe yakola, noolwekyo balizikirizibwa.

¹² Abantu bano bwe bajja ne babeegattamu nga muli ku mbaga zammwe ez'okumanyagana, baba ng'amabala amabi, nga tebatya, nga beefaako bokka, nga bali ng'ebire ebitaliimu mazzi ebitwalibwa empewo; oba ng'emiti egiwaatudde, egitaliiko bibala, egyafa emirundi ebiri, egyakuulibwa n'emirandira; ¹³ oba ng'amayengo ag'oku nnyanja agasiikuuse, ebikolwa byabwe ne bibaswaza; oba ng'emmunyeenye eziva mu kkubo lyazo, eziterekeddwa ekizikiza ekikutte ennyo eky'olubeerera.

¹⁴ Enoka eyaliwo nga wayiseewo emirembe musanvu okuva ku Adamu, abantu bano yaboogerako eby'obunnabbi nti, "Mulabe Mukama ajja n'abatukuvu be abangi ennyo. ¹⁵ Alireeta abantu bonna mu maaso ge basalirwe omusango mu bwenkanya olw'ebikolwa byabwe bonna abatatya Katonda, bye baakola mu bugenderovu, n'olw'ebigambo byonna ebizibu abakozi b'ebibi bye bamwogeddeko eby'obutatya Katonda."

¹⁶ Beemulugunya, era bakola buli kye beegomba, era nga boogerera waggulu ebigambo eby'okweraga; era olaba bassizzaamu omuntu ekitiibwa ng'omanya nti balina kye bamwagalako.

Okugumiikiriza

¹⁷ Naye mmwe, abaagalwa, mujjukire abatume ba Mukama waffe Yesu Kristo ebigambo bye baayogera edda ¹⁸ bwe baabagamba nti, "Mu nnaku ez'oluvanyuma walijjawo abantu abalibasekerera, nga beegomba nga bwe baagala, nga batambulira mu bitasi-imibwa Katonda." ¹⁹ Abo be bo abaleeta enjawukana, ab'omubiri obubiri era abatalina Mwoyo Mutukuvu.

²⁰ Naye mmwe, abaagalwa, musaana okuzimba obulamu bwammwe nga bweyongera okuba obw'amaanyi, nga mubuzimbira ku musingi ogw'okukkiriza kwammwe okutukuvu, era nga musaba mu Mwoyo Mutukuvu, ²¹ nga mwekuunira mu kwagala kwa Katonda, nga mwesunga okusaasira kwa Mukama waffe Yesu Kristo olw'obulamu obutaggwaawo.

²² Mubeerenga ba kisa eri abo ababuusabuusa mu kukkiriza, ²³ n'abalala mufubenga okubawonya nga mubakwakkula mu nnimi z'omuliro, n'abalala mubatuuse eri Mukama nga muyita mu kubalaga ekisa

ng'aboonoonyi, wabula mukyawe ekyambalo, ekijjudde amabala agakiteekeddwako omubiri gwabwe.

Okusaba okw'Okutendereza

²⁴ Katonda asobola okubawanirira muleme okuva mu kkubo lye, era n'okubatuusa mu maaso ge ag'ekiti-

ibwa nga temuliiko kamogo era nga mujjudde es-sanyu; ²⁵ Katonda oyo omu yekka atulokola okuyita mu Yesu Kristo Mukama waffe, agulumizibwe era atenderezebwenga olw'amaanyi ge n'obuyinza bwe, okuva ku mirembe gyonna egyayita, ne kaakano era ne mu mirembe egitaliggwaawo! Amiina.

Okubikkulirwa

Ennyanjula

1 Okubikkulirwa kwa Yesu Kristo, Katonda kwe yamuwa okulaga abaddu be ebyo ebiteekwa okubaawo amangu. Kristo yakimanyisa ng'atuma malayika we eri omuweereza we Yokaana ² eyategeeza ekigambo kya Katonda n'obujulirwa bwa Yesu Kristo ku byonna bye yalaba. ³ Alina omukisa oyo asoma n'abo abawulira ebigambo by'obunnabbi buno, ne beekuuma ebiwandikiddwa, kubanga ekiseera kiri kiweddeyo.

Okulamusa n'Okutendereza Mukama

⁴ Nze Yokaana mpandiikira Ekkanisa omusanvu eziri mu Asiya.

Mbagaliza ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda oyo aliwo, era eyaliwo era alibaawo; n'ebiva eri emyoyo omusanvu egiri mu maaso g'entebe ye ey'obwakabaka, ⁵ era n'okuva eri Yesu Kristo omujulirwa omwesigwa. Oyo ye yasooka okuzuukira mu bafu, era y'afuga bakabaka ab'omu nsi; oyo yatwagala, era ye yatuggya mu bibi byaffe n'omusaayi gwe, ⁶ n'atufuula obwakabaka bw'obwakabona bwa Katonda, Kitaawe. Ekitiibwa n'obuyinza bibeerenga eri oyo emirembe n'emirembe. Amiina.

⁷ "Laba, ajja n'ebire,
na buli liiso lirimulaba,
n'abaamufumita balimulaba,
era n'amawanga gonna ku nsi galimukungubagira."
Weewaawo. Amiina!

⁸ "Nze Alufa ne Omega, ^{II} bw'ayogera Mukama Katonda, "oyo aliwo, eyabaawo era alikomawo, Ayinzabyonna."

Oyo eyali ng'Omwana w'Omuntu

⁹ Nze muganda wammwe Yokaana, abonaabonera awamu nammwe mu bwakabaka ne mu kugumiikiriza ebiri mu Yesu, nnali ku kizinga ekiyitibwa Patumo, olw'ekigambo kya Katonda era n'okujulira ebya Yesu. ¹⁰ Nnali mu mwoyo ku lunaku lwa Mukama waffe, ^{III}

^I Amakanisa omusanvu gaali geeyawudde kilomita amakumi ataano nga gali mu ngeri ya nnekulungo, okuva ku Efeso okutuuka ku Lawodikiya, ekiri mu buvanjuba bwa Efeso. Ekitabo kyonna ekya kubikkulirwa kyaweerezebwa mu buli kkanisa ^{II} Alufa ne Omega ze nnukuta ez'Oluyoanaani. Alufa y'esooka, Omega n'esembayo. Katonda ye ntandikwa era ye nkomerero ^{III} Olunaku lwa Mukama waffe: kye kikozezebwa okutegeeza olunaku olusooka olwa wiiki, era lu-

ne mpulira eddoboosi ery'omwanguka emabega wange, eryavuga ng'ery'akagombe, ¹¹ nga ligamba nti, "By'olaba, biwandiike mu kitabo, okiweereze eri Ekkanisa omusanvu: Ekkanisa ey'omu Efeso, n'ey'omu Sumuna, n'ey'omu Perugamo, n'ey'omu Suwatira, n'ey'omu Saadi, n'ey'omu Firaderufiya n'ey'omu Lawodikiya."

¹² Ne nkyuka okulaba eyali ayogera nange, ne ndaba ebikondo by'ettaala ebya zaabu musanvu. ¹³ Era wakati mu byo ne ndabamu omuntu "eyali ng'Omwana w'Omuntu" eyali ayambadde ekyambalo ekiwanvu ekikoma ku bigere, nga yeesibye mu kifuba olukoba olwa zaabu. ¹⁴ Omutwe gwe n'enviiri ze byali byeru ng'ebyo by'endiga ebyeru, era nga bifaanana ng'omuzira, n'amaaso ge nga gali ng'ennimi z'omuliro. ¹⁵ Ebigere bye byali ng'ekikomo ekizigule ekyakaayakana mu muliro n'eddoboosi lye nga liyira ng'amazzi amangi. ¹⁶ Yali akutte emmunyeenye musanvu mu mukono gwe ogwa ddyo era ng'alina ekitala ekyogi eky'obwogi obubiri ^{IV} mu kamwa ke; n'ekyenye kye nga kiri ng'enjuba eyakaayakana mu maanyi gaayo.

¹⁷ Bwe namulaba, ne ngwa wansi ku bigere bye ne mba ng'afudde, kyokka ye n'anteekako omukono gwe ogwa ddyo n'anjamba nti, "Totya. Nze Owoolubereberye era Owenkomerero, ¹⁸ era omulamu. Nnali nfudde naye kaakano ndi mulamu emirembe gyonna, era nnina ebisumuluzo eby'okufa n'amagombe.

¹⁹ "Kale wandiika ebyo by'olabye ebiriwo n'ebyo ebinaatera okubaawo oluvannyuma lw'ebyo ebiriwo. ²⁰ Ka nkubuulire amakulu g'emmunyeenye omusanvu z'olabye mu mukono gwange ogwa ddyo, era n'ebikondo by'ettaala ebya zaabu omusanvu. Emmunyeenye omusanvu be bamalayika b'Ekkanisa omusanvu, ate ebikondo by'ettaala eza zaabu omusanvu ze Kkanisa omusanvu."

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Efeso

2 "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Efeso wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera oyo akwata emmunyeenye omusanvu mu ngalo ze mu mukono gwe ogwa ddyo, oyo

jjukirwa nga lwe lunaku Yesu lwe yazuukirirako mu bafu. Lwe lunaku Abakristaayo kwe baakunjaniranga ne basoolooza ebirabo ^{IV} Ekitala ekyogi eky'obwogi obubiri ekyogerwako wano, kyali kiwanvu nga kifaanana ekitala kya Sirasiya

atambulira wakati w'ebikondo by'ettaala omusanvu ebya zaabu.

² Nti mmanyi ebikolwa byo n'okugumiikiriza kwo, era nga tosobola kugumiikiriza bakozi ba bibi era ng'ogezesezza abo abeeyita abatume n'obavumbula nga balimba.³ Era ogumiikirizza okubonaabona n'oguma olw'erinnya lyange, n'otokoowa.

⁴ Naye nnina ensonga gye nkuvunaana: tokyanjagala nga bwe wanjagalanga edda.⁵ Noolwekyo jjukira we waseeseetuka. Weenenye, onjagale nga bwe wanjagalanga edda. Naye bw'otookole bw'otyo ndijja gy'oli ne nzigyawo ekikondo ky'ettaala yo mu kifo kyakyo, okuggyako nga weenenya.⁶ Wabula ekirungi ekikuliko kye kino: okyawa ebikolwa by'Abanikolayiti¹ nga nange bwe mbikyawa.

⁷ Alina amatu, awulire Omwoyo ky'agamba Ekkansa ezo. Oyo awangula ndimuwa okulya ku muti ogw'obulamu oguli mu nnimiro ya Katonda.

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Sumuna

⁸ "Eri malayika ow'Ekkansa ey'omu Sumuna wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera Owoolubereberye era Owenkomerero eyali afudde oluvannyuma n'azuukira n'aba mulamu,⁹ nti mmanyi okubonaabona kwo n'obwavu bwo, naye ng'oli mugagga, era n'okulimirira kw'abo abeeyita Abayudaaya songa ssi Bayudaaya, wabula kunjaaniro lya Setaani.¹⁰ Temutya n'akatono ebyo bye mugenda okubonaabona. Laba Setaani anaatera okusiba abamu ku mmwe mu makomera okubagezesa. Muliyyiganyizibwa okumala ennaku kumi ddamba. Mubeere beesigwa okutuusa okufa, nange ndibawa engule ey'obulamu.

¹¹ Alina amatu, awulire Omwoyo ky'agamba Ekkansa ezo. Oyo awangula talifa mulundi gwakubiri.

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Perugamo

¹² "Eri malayika ow'Ekkansa ey'e Perugamo wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera oyo alina ekitala ekyogi eky'obwogi obubiri¹³ nti, Mmanyi gy'obeera awo awali entebe y'obwakabaka bwa Setaani, kyokka ng'onnywezeza erinnya lyange era wasigala n'okukkiriza kwo, ne mu biseera Antipa omujulirwa wange omwesigwa mwe yattirwa wakati mu mmwe, eyo Setaani gy'abeera.

¹⁴ Naye nkulinako ensonga ntono: eyo olinayo ab'enjigiriza eya Balamu eyayigiriza Balaki okutega abaana ba Isirayiri omutego n'abaliisa ennyama ey'omuzizo eyassaddaakirwa eri bakatonda abalala,

I Abanikolayiti kyali kibinja ky'abantu mu kkanisa ekyali kisizza ekimu n'abakaafiri abaasinzanga ebifaananyi. Baayigirizanga nti Omwoyo yabakkiriza okusinza ebifaananyi n'okukola ebikolwa eby'obugwagwa

era n'okwenda.¹⁵ Ate era olinayo n'abakkiririza mu nji-giriza y'Abanikolayiti.¹⁶ Noolwekyo weenenye, bw'otookikole ndijja mangu ne nnwanyisa abantu abo n'ekitala eky'omu kamwa kange.

¹⁷ Alina amatu, awulire Omwoyo ky'agamba Ekkansa ezo. Oyo awangula ndimuwa ku maanu eyakwekebwa. Era ndimuwa ejjinja eryeru eriwandiikid-dwako erinnya eriggya eritamanyiddwa muntu mulala yenna wabula oyo aliweereddwa."

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Suwatira

¹⁸ "Eri malayika ow'Ekkansa ey'omu Suwatira wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera Omwana wa Katonda, oyo alina amaaso agali ng'ennimi ez'omuliro, n'ebigere ebimasamasa ng'ekikomo ekizigule¹⁹ nti, Mmanyi ebikolwa byo, n'okwagala kwo, n'okukkiriza kwo, n'obutuukirivu bwo, n'okugumiikiriza kwo, era n'ebikolwa byo eby'oluvannyuma bisinga ebyasooka.

²⁰ Kyokka nkulinako ensonga eno. Ogumiikiriza omukazi Yezeberi eyeeyita nnabbi omukazi akyamy aabaweezeza bange ng'abayigiriza obwenzi n'okulya emmere eweereddwayo eri bakatonda abalala.²¹ Namuwa ekiseera yeenenye, kyokka tayagala kwenenya bwenzi bwe.²² Laba, ndimulwaza obulwadde obulimusuula ku ndiri, era n'abo baayenda nabo mbatuse ku bulumi obw'amaanyi, okuggyako nga beenenyenza ebikolwa byabwe.²³ Era nditta abaana be. Olwo Ekkansa zonna ziryoze zitegeere nti nkebera emitima n'ebirowoozo era ndibasasula ng'ebikolwa byabwe bwe biri.

²⁴ Kale mmwe abalala abali mu Suwatira abatagob-erera kuyigiriza kuno abatamanyi bintu bya Setaani eby'obuziba ng'enjogera bw'egamba, sigenda kubas- saako mugugu mulala.²⁵ Wabula munyweze nnyo kye mulina okutuusa lwe ndijja.

²⁶ Oyo aliwangula era n'oyo alisigala ng'akola emir- imu gyange okutuusa ku nkomerero, ndimuwa obuy- inza okufuga amawanga.²⁷ Alibafuga n'omuggo ogw'ekyuma, n'abayasaayasa ng'ayasaayasa ebibya eby'ebbumba.²⁸ Era ndimuwa emmunyeenye ey'enkya nga nange bwe nagiweebwa Kitange.²⁹ Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkansa ezo.

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Saadi

³ "Eri malayika ow'Ekkansa ey'omu Saadi wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera oyo alina emyoyo omusanvu egya Katonda n'emmunyeenye omusanvu nti, Mmanyi ebikolwa byo, ng'olina erinnya eriraga nti oli mulamu so nga oli mufu.² Kale weegendereze onyweze ebikyasigaddewo ebitannafa. Kubanga mu by'okola sinnedabamu by'otuukiriza mu maaso ga Katonda wange.³ Kale jjukira bye wayigirizibwa ne bye wawulira obikwate era weenenye. Bw'otegendereze ndijja man-

gu ng'omubbi, so tolimanya ssaawa gye ndijjiramu gy'oli.

⁴ Naye waliwo abamu mu Saadi abatonotono abatayoonanga byambalo byabwe, balitambula nange nga bambadde engoye enjeru, kubanga basaanidde.⁵ Na buli awangula alyambazibwa engoye enjeru nga bali, era sirisangula linnya lye mu kitabo ky'obulam, naye ndyatula erinnya lye mu maaso ga Kitange ne bamalayika be nti oyo muntu wange.⁶ Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo.

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Firaderufiya

⁷ "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Firaderufiya wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera oyo Omutukuvu era ow'amazima era alina ekisumuluzo kya Dawudi aggulawo ne wataba aggalawo, n'okuggalawo ne wataba aggulawo.

⁸ Mmanyi ebikolwa byo. Laba nkugguliddewo oluggi, omuntu yenna lw'atayinza kuggala; kubanga olinamaanyi matono, okuumye ekigambo kyange n'oteegaana linnya lyange,⁹ laba nnyinza okuwaayo abamu ku abo ab'omu kuŋŋaaniro lya Setaani abeeyita Abayudaaya; laba ndibaleeta okuvuunama ku bigere byammwe bategeere nti mbaagala.¹⁰ Olwokubanga wakwata ekigambo kyange eky'okugumiikiriza, nange ndikuwonya ekiseera eky'okugezesebwa ekinaatera okujja.

¹¹ Nzija mangu! Nnyweza ky'olina waleme kubaawo akutwalako ngule yo.¹² Awangula ndimufuula empagi mu Yeekaalu ya Katonda wange, mw'ataliva emirembe gyonna, era ndimuwandiikako erinnya lya Katonda wange, n'erinnya ly'ekibuga kya Katonda wange, Yerusaaemi ekiggya nga kikka okuva mu ggulu eri Katonda wange n'erinnya lyange eriggya.¹³ Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo.

Ebbaluwa Eyawandiikirwa ab'omu Kkanisa ya Lawodikiya

¹⁴ "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Lawodikiya wandiika nti:

Bw'ati bw'ayogera oyo Amiina, omujulirwa, omwesigwa, ow'amazima, omukulu w'abaliwo, n'abalibaawo emirembe gyonna, era ensibuko y'ebitonde bya Katonda.

¹⁵ Mmanyi ebikolwa byo: toyokya so tonnyogoga, nandiyagadde obe ng'oyokya oba ng'onnyogoga.¹⁶ Naye olwokubanga oli wa kibuguumirize toyokya so tonnyogoga, kinaandetera okukuwandula okuva mu kamwa kange.¹⁷ Olwokubanga ogamba nti, 'Ndi mugagga era nnina ebintu bingi, sso siriiko kye neetaaga. Sirina kimbulako!' Sso n'otomanya ng'oli munaku asaasirwa, omwavu, omuzibe w'amaaso era ali obwereere.¹⁸ Nkuwa amagezi onguleko ebya za-

abu, eyalongoosebwa mu muliro, olyoke ogaggawale. Era onguleko ebyambalo ebyeru, obyambale, owone ensonyi ez'okuyita obwereere; onguleko n'omuzigo osiige ku maaso go, osobole okulaba.

¹⁹ Buli gwe njagala mmunenya era mmukangavvula; kale nyiikira okwenenya.²⁰ Laba nnyimiridde ku luggi era nkonkona. Buli awulira eddoboosi lyange n'aggulawo, nnaayingira omumwe ne tuliira wamu ffembi.

²¹ Buli awangula ndimukkiriza okutuula ng'anninaanye, ku ntebe yange ey'obwakabaka, nga nange bwe nawangula ne ntuula ne Kitange ku ntebe ye.²² Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo."

Entebe ey'Obwakabaka mu Ggulu

⁴ Laba, oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba oluggi oluggule mu ggulu, era ne mpulira n'eddoboosi lye limu lye nawulira olubereberye eryali livuga ng'eryekkondere nga liŋŋamba nti, "Yambuka wano nkulage ebyo ebiteekwa okubaawo oluvannyuma lwa biri."² Amangwago, nga ndi mu mwoyo, laba, ne ndaba entebe ey'obwakabaka ng'etegekeddwa mu ggulu, ne ku ntebe eyo nga kuliko atuddeko. ³ Eyal agituddeko yali ayakaayakana ng'amayinja ag'omuwendo omungi aga yasepi ne sadio; era ng'entebe eyo yeetooloddwa musoke ng'ayakaayakana nga zumaliidi. ⁴ Entebe ey'obwakabaka yali yeetooloddwa entebe endala amakumi abiri mu nnya nga zituuliddwako abakadde amakumi abiri mu bana, bonna nga bambadde engoye enjeru nga balina engule eza zaabu ku mitwe gyabwe. ⁵ Mu ntebe eyo ey'obwakabaka ne muvaamu okumyansa n'amaloboozi n'okubwatuka. Mu maaso g'entebe eyo waaliwo ettabaaza ezaaka musanvu, nga gy'emoyoyo omusanvu egya Katonda. ⁶ Ne mu maaso g'entebe eyo waaliwo ekiri ng'ennyanja ey'endabirwamu, ekifaanana nga kulusitalo. Waaliwo ebiramu bina ebijjudde amaaso mu bwenyi n'emabega waabyo nga biri wakati w'entebe ey'obwakabaka n'okugyetooloola.

⁷ Ekisooka ku biramu bino kyali ng'empologoma, ekyokubiri nga kifaanana ng'ennyana, n'ekyokusatu kyalina amaaso ng'ag'omuntu, n'ekyokuna kyali ng'empungu, ebuuka. ⁸ Buli kimu ku biramu bino ebina kyalina ebiwaawaatiro mukaaga nga bijjudde amaaso enjuuyi zonna ne wansi. Era buli lunaku emisana n'ekiro, awatali kuwummula, nga bigamba nti,

"Mutukuvu, Mutukuvu, Mutukuvu,
Mukama Katonda Ayinzabyonna,
Oyo eyaliwo, aliwo, era ajja okubaawo."

⁹ Era ebiramu ebyo ebina, buli lwe byawanga ekitiibwa n'ettendo n'okwebaza, Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, abeera omulamu emirembe gyonna,

¹⁰ abakadde amakumi abiri mu abana ne bavuunama mu maaso g'Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka,

omulamu emirembe n'emirembe, ne bamusinza. Ne bateeka engule zaabwe mu maaso g'entebe eyo, nga bwe bagamba nti,

¹¹ "Mukama waffe era Katonda waffe, osaanidde okuweebwanga ekitiibwa n'ettendo n'obuyinza, kubanga gwe watonda ebintu byonna era byonna byatondebwa ku lulwo era gwe wasiima okubiteekawo."

Omuzingo gw'Ekitabo n'Omwana gw'Endiga

5 Awo ne ndaba omuzingo gw'ekitabo mu mukono ogwa ddyo ogw'Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka, nga guwandiikiddwamu munda ne kungulu era nga guteekeddwako obubonero bw'envumbo musanvu. ² Ne ndaba malayika ow'amaanyi ng'ayogera mu ddoobozi ery'omwanguka ng'abuuzza nti, "Ani asaanidde okubembulula obubonero obusibiddwa ku muzingo gw'ekitabo guno alyoke aguzingulule?" ³ Ne wataba n'omu mu ggulu newaakubadde ku nsi, wadde wansi w'ensi, eyayinza okugwanjuluzza wadde okugutunulamu. ⁴ Awo ne nkaaba amaziga mangi, kubanga tewaalabikawo n'omu eyasaanira okwanjuluzza omuzingo newaakubadde okugutunulamu. ⁵ Awo omu ku bakadde abiri mu abana n'anjamba nti, "Lekeraawo okukaaba, kubanga, laba, empologoma ey'omu kika kya Yuda, ow'omu lulyo lwa Dawudi, yawangula, era y'ayinza okukutula obubonero omusanvu obw'envumbo n'okuzingulula omuzingo gw'ekitabo."

⁶ Ne ndaba nga ali ng'Omwana gw'Endiga ng'attid-dwa ng'ayimiridde wakati w'entebe ey'obwakabaka n'ebiramu ebina, ne wakati w'abakadde, ng'alina amayembe musanvu n'amaaso musanvu, gy'emyoyo omusanvu egya Katonda, egitumibwa mu buli kitundu eky'ensi. ⁷ N'asembera n'aggya omuzingo gw'ekitabo mu mukono ogwa ddyo ogw'Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka. ⁸ Bwe yagukwata, ebiramu ebina n'abakadde amakumi abiri mu abana, ne bagwa mu maaso g'Omwana gw'Endiga ne bavunama, buli omu ng'alina ennanga era ng'akutte ekibya ekya za-abu, ekyali kijjudde obubaane obwakaloosa nga butegeeza okusaba kw'abantu abatukuvu. ⁹ Baali bamuyimbira oluyimba oluggya nti, "Ggw'osaanidde okutoola omuzingo gw'ekitabo, n'okusumulula ebigusibye n'okuguzingulula, kubanga wattibwa, omusaayi gwo ne gununula abantu ba Katonda okubaggya mu buli kika, na buli lulimi, na buli ggwanga, na buli nsi."

¹⁰ N'obafuula obwakabaka ne bakabona ba Katonda okumuweerezanga, era be balifuga ensi."

¹¹ Awo ne ndaba era ne mpulira eddobozi lya bamalayika enkumi n'enkumi, n'enkuyanja nga bee-

toolodde entebe ey'obwakabaka awamu n'ebiramu biri n'abakadde bali. ¹² Ne boogera mu ddoobozi ery'omwanguka nti,

"Omwana gw'Endiga eyattibwa, asaanidde okuweebwa obuyinza, n'obugagga, n'amaagezi n'amaanyi, n'ekitiibwa, n'ettendo n'okwebazibwa!"

¹³ Ne ndyoka mpulira buli kitonde kyonna mu ggulu ne ku nsi ne wansi w'ensi ne mu nnyanja ne byonna ebigirimu nga bitendereza nti,

"Okutenderezewa, n'ettendo, n'ekitiibwa, n'amaanyi by'Oyo atudde ku ntebe y'obwakabaka awamu n'Omwana gw'Endiga, Emirembe n'emirembe."

¹⁴ Ebiramu ebina ne biddamu nti, "Amiina." N'abakadde ne bavunama ne bamusinza.

Obubonero bw'Envumbo

6 Awo ne ndaba Omwana gw'Endiga ng'abembulula akamu ku bubonero bw'envumbo; ne mpulira ekimu ku biramu ebina nga kyogera n'eddobozi eryawulikika ng'okubwatuka nga kigamba nti, "Jjangu!" ² Ne ndaba, era laba, embalaasi enjeru, ng'agyebagadde alina omutegego ogulasa akasaale; n'aweewwa engule n'agenda ng'awangula, n'awangulira ddala.

³ Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akooku-biri, ne mpulira ekiramu ekyokubiri nga kyogera nti, "Jjangu!" ⁴ Ne wavaayo embalaasi endala nga myufu, eyali agyebagadde n'aweewwa ekitala ekiwanvu, n'aweewwa n'obuyinza okuggyawo emirembe ku nsi, n'okuleeta entalo wakati w'abantu, battinjane bokka na bokka.

⁵ Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akokusatu ne mpulira ekiramu ekyokusatu nga kyogera nti, "Jjangu!" Era laba, ne ndaba embalaasi enziru-gavu n'eyali agyebagadde ng'akutte minzaani mu mukono gwe. ⁶ Ne mpulira eddobozi eryawulikika ng'eriva wakati w'ebiramu ebina nga ligamba nti, "Omugaati gumu gugula ddinaali, ne kilo y'obuwunga bwa sayiri nayo bw'eba egula, kyokka omuzigo n'envinnyo tobyonoona."

⁷ Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akookuna ne mpulira ekiramu ekyokuna nga kyogera nti, "Jjangu!" ⁸ Ne ndaba, era laba, embalaasi ey'erangi ensii-wuukirivu n'eyali agyebagadde ng'ayitibwa Walumbe, ne Magombe n'agenda naye. Ne baweewwa okufuga ekitundu ekyokuna eky'ensi, okutta n'ekitala, n'enjala, n'olumbe, n'ensolo enkambwe ez'oku nsi.

⁹ Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akookutaano ne ndaba wansi w'ekyoto emyoyo egy'abo abatibwa olw'okubuulira ekigambo kya Katonda n'olw'okuba abeesigwa mu bujulizi bwabwe. ¹⁰ Ne bakaabirira Mukama n'eddobozi ery'omwanguka nga bagamba nti, "Ayi Mukama, Omutukuvu era ow'amazima, onoosalira ddi abantu b'ensi omusango, n'owoolera eggwan-

ga olw'omusaayi gwaffe?" ¹¹ Buli omu ku bo n'aweeb-wa ekyambalo ekyeru, era ne bagambibwa okugira nga bawummulako okutuusa baganda baabwe abalala era baweereza bannaabwe aba Yesu abaali bagenda okuttibwa, lwe balibeegattako.

¹² Awo ne ndaba ng'abembulula akabonero k'envumbo ak'omukaaga; ne wabaawo musisi ow'amaanyi ennyo, era enjuba n'eddugala n'efuuka nzirugavu ng'ekibukutu ekyakolebwa mu bwoya, n'omwezi gwonna ne gumyuka ng'omusaayi. ¹³ Awo emmunyeenye ez'omu ggulu ne zigwa ku nsi ng'omutiini bwe gukunkumula emitini egitanayengera olwa kibuyaga ow'amaanyi, ¹⁴ n'eggulu ne lyezingako ng'omuzingo gw'ekitabo bwe gwezingazinga na buli lusozi na buli kizinga ne biggibwawo mu bifo byabyo.

¹⁵ Bakabaka b'ensi, n'abafuzi ab'oku ntikko n'abantu abagagga, n'abakulu b'amaggye n'ab'amaanyi, na buli muddu n'ow'eddembe, ne beekweka mu mpuku ne mu njazi z'ensozi. ¹⁶ Ne bagamba ensozi nti, "Mutugweko mutukweke mu maaso g'Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, ne mu busungu bw'Omwana gw'Endiga. ¹⁷ Kubanga olunaku olukulu olw'obusungu bwabwe lutuuse era ani ayinza okugumira obusungu bwabwe!"

144,000 Bateekebwako Obubonero obw'Envumbo

7 Oluvannyuma lw'ebyo, ne ndaba bamalayika bana nga bayimiridde ku njuyi ennya ez'ensi, nga bakutte empewo ennya ez'ensi zireme okukunta, waleme kubaawo mpewo ekunta ku nsi, wadde ku nnyanja wadde ku muti gwonna. ² Ne ndaba malayika omulala ng'ava ebuvanjuba ng'akutte akabonero k'envumbo aka Katonda omulamu, n'ayogera mu ddo-boozi ery'omwanguka ng'agamba bamalayika abana abaali baweereddwa obuyinza okwonoona ensi n'ennyanja nti, ³ "Temukola kintu kyonna, ekinaayonoona ensi, n'ennyanja oba emiti, okutuusa nga tumaze okuteeka akabonero k'envumbo ka Katonda akakulu ku byenyi by'abaweereza ba Katonda waffe." ⁴ Awo ne mpulira omuwendo gw'abo baateekebwako akabonero k'envumbo nga baali emitwalo kkumi n'ena mu enkumi nnya (144,000) okuva mu bika ekkumi n'ebibiri ebya Isirayiri.

⁵ Ab'omu kika kya Yuda omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Lewubeeni omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Gaadi omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
⁶ ab'omu kika kya Aseri omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Nafutaali omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Manaase omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),

⁷ ab'omu kika kya Simyoni omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Leevi omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Isakaali omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
⁸ ab'omu kika kya Zebbulooni omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Yusufu omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000),
 ab'omu kika kya Benyamini omutwalo gumu mu enkumi bbiri (12,000). Abo be baateekebwako akabonero k'envumbo.

Ekibiina ky'Abantu Obutabalika nga Bambadde Ebyambalo Ebyeru

⁹ Oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba, era laba, ekibiina ky'abantu ekinene ennyo nga tebasoboka na kubalika, nga bava mu buli nsi na buli kika, na buli ggwanga na buli lulimi, nga bayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwakabaka ne mu maaso g'Omwana gw'Endiga nga bambadde ebyambalo ebyeru nga balina n'enkindu mu ngalo zaabwe. ¹⁰ Ne boogera mu ddo-boozi ery'omwanguka nga bagamba nti, "Obulokozi bwa Katonda waffe atudde ku ntebe ey'obwakabaka era bwa Mwana gw'Endiga."

¹¹ Awo bamalayika bonna ne bayimirira nga beetooldde entebe ey'obwakabaka n'abakadde era n'ebiramu ebina, ne bavuunama mu maaso g'entebe ey'obwakabaka ng'ebyenyi byabwe biri wansi ne basinza Katonda. ¹² Ne bayimba nti, "Amiina!
 Okutenderezebwa, n'ekitiibwa, n'amagezi,
 n'okwebazibwa, n'ettendo,
 n'obuyinza, n'amaanyi,
 bibe eri Katonda waffe emirembe n'emirembe.
 Amiina!"

¹³ Awo omu ku bakadde n'ambuuzza nti, "Bano abambadde ebyambalo ebyeru obamanyi, era omanyi gye bava?"

¹⁴ Ne nziramu nti. "Mukama wange, gw'omanyi."
 N'anjamba nti, "Bano be baayita mu kubonaabona okunene, ne bayoza ebyambalo byabwe ne babitukuza mu musaayi gw'Omwana gw'Endiga. ¹⁵ Kyebavudde "babeera wano mu maaso g'entebe ey'obwakabaka eya Katonda
 nga bamusinza emisana n'ekiro mu Yeekaalu ye.
 Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka,
 anaaberanga nabo ng'abalabirira.
¹⁶ Tebaliddayo kulumwa njala wadde ennyonta,
 newaakubadde omusana okubookya wadde ekyokya ekirala kyonna;

17 kubanga Omwana gw'Endiga ayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwakabaka,
y'anaabeeranga omusumba waabwe
era y'anaabakulemberanga okubatwala eri ensulo ez'amazzi ag'obulamu.

Era Katonda alisangula buli zziga mu maaso gaabwe.”

Akabonero k'Envumbo ak'Omusanvu n'Ekyoterezo ekya Zaabu

8 Awo Omwana gw'Endiga bwe yabembulula akabonero k'envumbo ak'omusanvu ne wabaawo akasiriikiriro mu ggulu lyonna okumala ng'ekitundu ky'essaawa.

2 Ne ndaba bamalayika omusanvu abaali bayimiridde mu maaso ga Katonda ne baweebwa amakondeere musanvu.

3 Awo malayika omulala eyalina ekyoterezo ekya zaabu n'ajja n'ayimirira okuliraana ekyoto, n'aweebwa obubaane bungi nnyo abuweeyo, wamu n'okusaba kw'abatukuvu bonna, ku kyoto ekya zaabu ekyali mu maaso g'entebe ey'obwakabaka. 4 Akaloosa akalungi n'omukka ebyava mu bubaane obutabuddwamu n'okusaba kw'abatukuvu ne kambuka eri Katonda nga kava mu kyoto malayika mwe yabufuka. 5 Malayika n'addirira ekyoterezo n'akijjuza omuliro gw'aggye ku kyoto n'aguyiwa wansi ku nsi, ne wabaawo okubwatuka, n'okuwuluguma, n'okwakaayakana, n'okumyansa kw'eggulu era ne wabaawo ne musisi.

Abafuuyi b'Amakondeere

6 Awo bamalayika omusanvu abaalina amakondeere omusanvu ne beetegeka okufuuwa amakondeere gaabwe.

7 Malayika ow'olubereberye n'afuuwa ekkondeere lye, omuzira n'omuliro nga byetabudde n'omusaayi ne bisuulibwa wansi ku nsi. Ekitundu ekyokusatu eky'ensi ne kiggya omuliro, bwe kityo n'ekitundu kimu kya kusatu eky'emiti ne kiggya omuliro, n'omuddo gwonna ne guggya.

8 Malayika owookubiri n'afuuwa ekkondeere lye, ekintu ekinene ennyo nga kifaanana ng'olusozi olunene ennyo nga lwonna lwaka omuliro ne kisuulibwa mu nnyanja. Ekitundu ekimu ekyokusatu ekyennyanja ne kifuuka omusaayi, 9 n'ekimu ekyokusatu eky'ebitonde eby'omu nnyanja ne kifa, n'ekitundu ekimu ekyokusatu eky'amaato ne kizikirira.

10 Malayika owookusatu n'afuuwa ekkondeere lye, emmunyeenye ennene eyakaayakana n'egwa okuva mu ggulu, n'egwa mu kitundu ekimu ekyokusatu eky'emigga n'ensulo z'amazzi. 11 Emmunyeenye eyo yali eyitibwa "Kukaawa" n'etteeka obutwa mu kitundu ekimu ekyokusatu eky'amazzi gonna, abantu bangi ne bafa.

12 Malayika owookuna n'afuuwa ekkondeere lye, ekintundu ekimu ekyokusatu eky'enjuba n'ekimu ekyokusatu eky'omwezi, n'ekimu ekyokusatu eky'emmunyeenye, ne bikubwa; era ekyavaamu, obudde obw'emisana ne buzikirako ekintundu ekimu ekyokusatu, n'ekiro ne kyeyongera okukwata ekintundu ekimu ekyokusatu, n'omusana ne gulema okwaka ekintundu ekimu ekyokusatu, n'ekizikiza ne kyeyongera bwe kityo.

13 Ne ndaba empungu emu ng'ebuuka mu bbanga ng'ereekaana mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Zibasanze, Zibasanze, Zibasanze abantu ab'oku nsi olw'ebintu eby'entiisa ebinaatera okubatuukako kubanga bamalayika abasatu abasigaddeyo banaatera okufuuwa amakondeere gaabwe.”

9 Awo malayika owookutaano n'afuuwa ekkondeere lye, ne ndaba emmunyeenye ng'eva mu ggulu ng'egwa ku nsi era n'eweebwa ekisumuluzo eky'obunnya obutakoma. 2 Bwe yabusumulula, omukka ne gufubutuka okuvaamu ng'oguva mu kikoomi ekinene ennyo, era enjuba ne bbanga lyonna ne bibuna ekizikiza olw'omukka ogw'omu bunnya. 3 Enzige ne ziva mu mukka ne zikka ku nsi ne ziweebwa obuyinza okuluma ng'enjaba ez'obusagwa. 4 Zaagambibwa obutakola ku muddo kabi konna, newaakubadde ebimera, wadde emiti; wabula zirumbe abantu abo abataalina kabonero ka Katonda mu byenyi byabwe. 5 Tezaagambibwa kubatta wabula okubabonyaabonya okumala emyezi etaano nga zibaluma bulumi, ng'obulumi bwazo buli ng'obuva mu kubojjebwa enjaba ez'obusagwa. 6 Mu biro ebyo abantu balyagala okwetata naye tekirisoboka kubanga okufa kuliba kubeesamba; balyegomba okufa naye kwo, nga kubadduka budusi!

7 Enzige zino zaali zifaanana ng'embalaasi ezitegekeddwa okugenda ku lutalo okulwana, ne ku mitwe gyazo nga kuli ng'okutikkiddwa engule za zaabu ate ebyenyi byazo nga biri ng'eby'abantu. 8 Obwoya bwazo nga buli ng'enviiri z'abakazi, ate go amannyo gaazo gaali ng'ag'empologoma. 9 Zaali zambadde eby'omu bifuba ebiri ng'eby'ebyuma, nga n'ebywaawaatiro byazo biwuluguma ng'eddoboozi lya nnamuziga w'amagaali, ag'embalaasi ennyingi nga zifubutuka okulaga mu lutalo. 10 Zaalina emikira egibojja ng'egy'enjaba ez'obusagwa. N'obuyinza bwazo obw'okubonyaabonya obwaziweebwa obw'emyezi etaano bwali mu mikira omwo. 11 Kabaka waazo ye malayika ow'obunnya obutakoma, erinnya lye mu Lwebbulaniya ye Abadoni I ate mu Luyonaani ye Apolwoni. II

12 Eky'entiisa ekisooka ne kiyita, naye ng'ekyaliyo bya mirundi ebiri ebijja!

13 Awo malayika ow'omukaaga n'afuuwa ekkondeere lye, ne mpulira eddoboozi nga lyogera okuva mu

I Abadoni kitegeza muzikiriza II Apolwoni kitegeza nnamuzisa

mayembe ana agali ku kyoto ekya zaabu ekiri mu maaso ga Katonda, ¹⁴ nga ligamba malayika oyo ow'omukaaga nti, "Sumulula bamalayika abana abaa-sibirwa ku mugga omunene Fulaati." ¹⁵ Bamalayika abana abaali basibiddwa nga balindirira omwaka n'omwezi ogwo, n'olunaku olwo, n'essaawa eyo, ne basumululwa okutta ekitundu ekimu ekyokusatu eky'abantu. ¹⁶ Ne mpulira omuwendo ogw'eggye ery'abaserikale nga bali obukadde ebikumi bibiri.

¹⁷ Ne ndaba mu kwolesebwa, ng'embalaasi n'abaali bazeebagadde nga bambadde eby'omu bifuba ebimyufu, era mwalimu n'abambadde ebya bululu n'ebya kyenvu. Emitwe gy'embalaasi gyaligifaanana ng'egy'empologoma, ne mu bumwa bwazo ne muvaamu omuliro n'omukka ne salufa. ¹⁸ Ebibonyoobonyo ebyo ebisatu: Omukka n'omuliro n'obuganga ebyava mu bumwa bwazo ne bitta ekitundu ekimu ekyokusatu eky'abantu. ¹⁹ Amaanyi gaazo ag'okutta tegaali mu bumwa bwazo mwokka, naye gaali ne mu mikira gyazo, kubanga emikira egyo gyalig'emitwe gy'emisota, nga gye zibojjesa.

²⁰ Naye era abantu abaasigalawo nga balamu oluvannyuma lw'ebibonoobono bino ne bagaana okwenenya ebikolwa byabwe. Ne batalekaayo kusinza bad-dayimooni n'ebifaananyi ebyakolebwa n'emikono ebya zaabu n'ebya ffeeza, n'eby'ebikomo, n'eby'amayinja n'omuti, ebitalaba yadde okuwulira so n'okutambula tebitambula. ²¹ Era tebeenenya butemu bwabwe, wadde obulogo, wadde obwenzi, wadde obubbi bye baakolanga.

Malayika n'Omuzingo gw'Ekitabo Omutono

10 Ne ndaba malayika omulala ow'amaanyi ng'akaka okuva mu ggulu nga yeetooloddwa ekire, ng'ayambadde musoke ku mutwe gwe; amaaso ge nga gaakaayakana ng'enjuba ate ebigere bye nga byaka ng'omuliro. ² Yali alina mu ngalo ze omuzingo gw'ekitabo omutono ng'agwanjuluzza, n'ateeka ekigere kye ekya ddyo ku nnyanja ate ekya kkono n'akiteeka ku lukalu. ³ N'aleekaana mu ddooboozi ery'omwanguka nga liri ng'okuwuluguma kw'empologoma. Ne wabaawo n'okubwatuka kwa mirundi musanvu olw'eddoboozi eryo. ⁴ Ebibwatuka omusanvu bwe byayogera, nnali n'atera okuwandiika, ne mpulira eddoboozi eryava mu ggulu nga ligamba nti, "Teeka akabonero ku ebyo ebibwatuka omusanvu bye byogedde, so tobiwandiika."

⁵ Awo malayika gwe nalaba ng'ayimiridde ku nnyanja ne ku lukalu n'ayimusa omukono gwe ogwa ddyo eri eggulu, ⁶ n'alayira Oyo omulamabeerera emirembe gyonna, eyatonda eggulu n'ebintu byonna ebirimu, n'atonda n'ensi n'ebintu byonna ebirimu, n'atonda n'ennyanja ne byonna ebirimu, ng'agamba nti, "Tewaliba kulwa nate. ⁷ Naye mu nnaku ez'eddoboozi lya malayika ow'omusanvu, bw'aliba anaatera okufu-

uwa ekkondeere, ekyama kya Katonda kiribikkulwa, nga bwe yabuulira abaddu be, bannabbi."

⁸ Eddoboozi lye nnawulira nga liva mu ggulu, ne lidamu ne lijngamba nti, "Twala omuzingo gw'ekitabo nga mubikkule okuva mu mukono gwa malayika ayimiridde ku nnyanja ne ku lukalu."

⁹ Ne njenda eri malayika ne mugamba ampe omuzingo gw'ekitabo ogwo omutono. N'anjamba nti, "Gutwale ogulye; mu kamwa ko guliwoomerera ng'omubisi gw'enjuki, naye guligulumbya olubuto lwo." ¹⁰ Ne nziggya omuzingo ogwo omutono mu mukono gwa malayika ne ngulya, ne gumpomera ng'omubisi gw'enjuki, naye bwe nagumira ne gugulumbya olubuto lwange. ¹¹ Ne banjamba nti, "Kikugwanidde okuwa obunnabbi nate ku mawanga, n'ensi, n'ennimi ne bakabaka bangi."

Abajulizi Ababiri

11 Ne mpeebwa olumuli oluli ng'omuggo okupima ne njambibwa nti, "Golokoka opime Yeekaalu ya Katonda n'ekyoto n'abo abasinziza mu Yeekaalu. ² Naye oluggya olw'ebweru lwo tolupima kubanga luweereddwayo eri amawanga, era balirinyirira ekibuga ekitukuvu okumala emyezi amakumi ana mu ebiri (42). ³ Era ndiwa abajulirwa bange ababiri nga bambadde ebibukutu ne bawa obunnabbi okumala ennaku lukumi mu bibiri mu nkaaga (1,260)." ⁴ Abajulirwa abo ababiri gy'emitu emizeeyituuni ebiri era ebikondo by'ettaala ebibiri, abayimirira mu maaso ga Mukama ow'ensi yonna. ⁵ Omuntu yenna agezaako okubakolako akabi azikirizibwe n'omuliro oguva mu kamwa kaabwe, ne gwokya abalabe baabwe; era omuntu yenna bw'ayagala okubakolako akabi, bwe kityo kigwana ye okuttibwa. ⁶ Balina obuyinza okuggalawo eggulu enkuba n'etetonnya mu nnaku ez'obunnabbi bwabwe, era balina n'obuyinza okufuula amazzi omusaayi n'okuleeta buli kubonaabona kwonna ku nsi buli lwe banaabanga baagadde.

⁷ Bwe balimala okuwa obujulirwa bwabwe, ensolo enkambwe eva mu bunny obutakoma erirangirira olutalo ebalwanyise, era ebatte n'okubawangula ebawangule. ⁸ Emirambo gyabwe girisigala mu nguudo z'ekibuga ekinene, Mukama waabwe mwe yakomererwa ku musaalaba; ekibuga ekiyitibwa "Sodomu" mu mwoyo oba ensi eya "Misiri" mu mwoyo. ⁹ Era okumala ennaku ssatu n'ekitundu emirambo gyabwe girirabibwa abantu abamu n'ebika, n'ennimi, n'amawanga mu nguudo z'ekibuga. Tewali n'omu alikkirizibwa kubaziika. ¹⁰ Era walibaawo okusanyuka ku nsi, abantu bonna nga bajaguza n'okuweerezagana ebirabo, n'okwekulisa bannabbi abo ababiri abaliba bafudde abaali bababonyaabonya ennyo.

¹¹ Naye oluvannyuma lw'ennaku essatu n'ekitundu omwoyo gw'obulamumu oguva eri Katonda ne gubayingiramu ne bayimirira. Awo okutya kungi ne kujjira buli

muntu yenna eyabalaba. ¹² Awo ne bawulira eddo-boozi ery'omwanguka okuva mu ggulu nga ligamba nti, "Mulinnye mujje wano." Ne balinnya mu kire okugenda mu ggulu ng'abalabe baabwe babalaba.

¹³ Mu ssaawa eyo y'emu ne wabaawo musisi eyasoola ekitundu ekimu eky'ekkumi eky'ekibuga, era abantu kasanvu ne bafa. Abaawona baatya nnyo era ne bagulumiza Katonda ow'eggulu.

¹⁴ Eky'entiisa ekyokubiri ne kiyita, naye ekyokusatu kijja mangu.

Ekkondeere ery'Omusanvu

¹⁵ Awo malayika ow'omusanvu n'afuuwa ekkondeere lye, ne wabaawo oluyoogaano olunene ennyo mu ggulu nga lugamba nti,

"Obwakabaka bw'ensi eno kati bufuuse bwa Mukama waffe ne Kristo we, era anaafuganga emirembe n'emirembe."

¹⁶ Awo abakadde amakumi abiri mu abana abaali batudde ku ntebe zaabwe ne bavuunama mu maaso ga Katonda ne bamusinza ¹⁷ nga bagamba nti,

"Tukwebaza, ayi Mukama Katonda Ayinzabyonna, ggwe aliwo kati era eyaliwo, kubanga weddizza obuyinza bwo obungi ennyo, Era ofuga.

¹⁸ Amawanga gaakunyiigira, naye kaakano naawe ky'ekiseera kyo okubayiwako ekiryu kyo

era ky'ekiseera okusalira abo abaafa omusango, n'okuwa empeera abaweereza bo bannabbi, n'abatukuvu bo, n'abo abatya erinnya lyo abakulu n'abato, n'okuzikiriza abo abaaleeta okuzikirira ku nsi."

¹⁹ Awo Yeekaalu ya Katonda ey'omu ggulu n'eggulwawo, n'essanduuko ey'endagaano n'erabika mu Yeekaalu ye. Ne wabaawo okumyansa n'okubwatuka kw'eggulu n'omuzira omungi ogw'amaanyi era ensi yonna n'ekankanyizibwa musisi ow'amaanyi ennyo.

Omukazi n'Ogusota

12 Ne wabaawo ekyewuunyo ekinene mu ggulu. Ne ndaba omukazi ng'ayambadde enjuba n'omwezi nga guli wansi wa bigere bye, ng'alina engule eyaliko emmunyeenye kkumi na bbiri ku mutwe gwe. ² Yali lubuto era ng'akaaba ng'alumwa okuzaala. ³ Awo ne ndaba ekyewuunyo ekirala mu ggulu, era laba, ogusota ogumyufu nga gulina emitwe musanvu n'amayembe kkumi era nga ku mitwe egyo kuliko engule musanvu. ⁴ Ku mukira gw'ogusota kwali kuwalulirwako ekitundu ekimu ekyokusatu eky'emmunyeenye zonna eziri waggulu mu ggulu, ne guzisuula wansi ku nsi. Ne guyimirira mu maaso g'omukazi oyo, anaatera okuzaala nga gulindirira okulya omwana we nga yaakazaalibwa. ⁵ Omukazi n'azaala omwana owoobulenzu eyali agenda okufuga amawanga gonna

n'omuggo ogw'ekyuma, amangwago n'akwakulibwa n'atwalibwa eri Katonda ku ntebe ye ey'obwakabaka. ⁶ Omukazi n'addukira mu ddungu eyali ekifo Katonda gye yategeka okumulibirira okumala ennaku Lukumi mu bibiri mu nkaaga.

⁷ Ne wabaawo olutalo mu ggulu. Mikayiri ne bamalayika ab'omu kibinja kye ne balwanyisa ogusota n'eggye lya bamalayika baagwo. ⁸ Ogusota ne guwangulwa era ne gusindiikirizibwa okuva mu ggulu. ⁹ Ogusota ogwo ogw'amaanyi, era gwe gusota ogw'edda oguyitibwa Setaani Omulimba, alimba ensi yonna, ne gusuulibwa wansi ku nsi n'eggye lyagwo lyonna.

¹⁰ Ne mpulira eddoozi ery'omwanguka mu ggulu nga ligamba nti,

"Kaakano obulokozi bwa Katonda, n'amaanyi ge n'obwakabaka bwa Katonda waffe awamu n'obuyinza bwa Kristo we bize. Kubanga omuloopi eyaloopanga baganda baffe, eri Katonda waffe emisana n'ekiro, agobeddwa mu ggulu.

¹¹ Ne bamuwangula olw'omusaayi gw'Omwana gw'Endiga, n'olw'ekigambo eky'obujulirwa bwabwe, ne bawayo obulamu bwabwe nga tebatya na kufa.

¹² Noolwekyo ssanyuka ggwe eggulu, nammwe abalituulamu musanyuke. Naye mmwe ensi n'ennyanja zibasanze, kubanga Setaani asse gye muli ng'alina obusungu bungu, ng'amanyi nti asigazza akaseera katono."

¹³ Awo ogusota bwe gwalaba nga gusuuliddwa ku nsi ne guyigganya omukazi eyazaala omwana owoobulenzu. ¹⁴ Naye omukazi n'aweabwa ebiwaawaatiro bibiri ebinene ng'eby'empungu okubuuka agenda mu ddungu mu kifo ekyamuteekerwateekerwa, gy'alabirirwa era gy'akuumbwa, ogusota ne gutamukola kabi okumala ekiseera n'ekitundu ky'ekiseera. ¹⁵ Ogusota ne guwandula amazzi mangi okuva mu kamwa kaagwo ne ganjaala ne gafuuka omugga nga galaga omukazi gye yali, nga gafuba okumuzikiriza. ¹⁶ Naye ettaka ne liyamba omukazi bwe lyayasama ne limira omugga ogwo ogwayanjaala. ¹⁷ Awo ogusota, nga gwonna gujjudde obusungu bungu, ne gugenda okulumba abaana b'omukazi abalala, abo bonna abaali bakwata amateeka ga Katonda era nga bajulira Yesu. ¹⁸ Ne guyimirira ku lubalama lw'ennyanja.

Ekisolo Ekyava mu Nnyanja

13 Awo ne ndaba ekisolo ekikambwe nga kiva mu nnyanja, nga kirina emitwe musanvu n'amayembe kkumi era nga kirina engule kkumi ku mayembe gaakyo, era ku buli mutwe nga kuwandiikidwako amannya agavvoola Katonda. ² Ekisolo ekyo kye nalaba kyali kifaanana ng'engo naye ng'ebigere

byakyo biri ng'eb'y'eddubu, kyokka ng'akamwa kaakyo kali ng'ak'empologoma. Ogusota ne guwa ekisolo ekyo amaanyi gaagwo awamu n'entebe yaakyo ey'obufuzi era n'obuyinza bungu. ³ Awo ogumu ku mitwe gyagwo gwali gufunitiddwa nga gufunye ekiwundu ekyali kigenda okugutta, naye ekiwundu ekyali kigenda okugutta ne kiwona. Ensi yonna ne yeewuunya era abantu ne bagoberera ekisolo ekyo. ⁴ Ne basinza ogusota olw'okuwa ekisolo ekikambwe obuyinza obwenkaniddaawo, era n'ekisolo ne bakisinza, nga bagamba nti, "Ani akisinga amaanyi era ani ayinza okulwana nakyo?"

⁵ Awo ekisolo ne kikkirizibwa okwogera ebintu eby'okwegulumiza n'eb'y'obuvoozi era ne kiweebwa n'obuyinza okumala emyezi amakumi ana mu ebiri. ⁶ Ekisolo ne kitandika okuvoola Katonda n'obutayogera birungi ku linnya lye, ne ku kifo kye mw'abeera, ne kivuma n'abo ababeera mu ggulu. ⁷ Ne kiweebwa obuyinza okulwanyisa abatukuvu n'okubawangula era n'okufuga buli kika, na buli ggwanga, na buli lulimi, na buli nsi. ⁸ Era abantu bonna abaaliwo okuva ku kutondebwa kw'ensi, abatawandikiddwa mu kitabo eky'Obulamu eky'Omwana gw'Endiga eyattibwa balisinza ekisolo ekyo.

⁹ Alina amatu awulire.

¹⁰ Buli ow'okutwalibwa mu busibe wa kusiba.

Era buli ow'okuttibwa n'ekitala, wa kuttibwa na kitala.

Kubanga awo okugumiikiriza n'okukkiriza kw'abatukuvu we kutegeererwa.

Ekisolo Ekyava mu Ttaka

¹¹ Awo ne ndyoka ndaba ekisolo ekikambwe ekirala nga kiva mu ttaka, nga kirina amayembe abiri agali ng'ag'akaliga akato naye ng'eddobozi lyakyo liri ng'ery'ogusota. ¹² Ekisolo ekyo ne kikozeza obuyinza obwa kiri ekyasooka ekyalina ekiwundu ekyawonyezebwa era ekyasinzibwa ensi yonna. ¹³ Ne kiko la ebyamagero ebyewuunyisa, gamba ng'okuwandula ennimi ez'omuliro ku nsi nga ziva mu bbanga nga buli omu alaba. ¹⁴ Olw'okuweebwa obuyinza okukola ebyamagero ebyo mu linnya ly'ekisolo kiri ekyasooka, abantu bangi baalimbibwalimbibwa. Ekisolo ekyo ne kiragira abantu ab'oku nsi okukola ekifaananyi eky'ekisolo kiri ekyasooka ekyalina ekiwundu eky'ekitala ekyawona. ¹⁵ Ekisolo ekyo ne kiweebwa okufuuwa omukka ogw'obulamu mu kifaananyi ky'ekisolo ekyo kyogere, era ekifaananyi ekyo ne kittisa abantu bangi abaagaana okukisinza. ¹⁶ Awo ekisolo ne kiragira bona, abakulu n'abato, abagagga n'abaavu, ab'eddembe n'abaddu, bateekebweko akabonero ku mukono ogwa ddyo oba mu kyenyezi, ¹⁷ nga tewali n'omu akkirizibwa okugula oba okutunda ekintu kyonna, nga talina

akabonero ak'erinnya ly'ekisolo ekyo oba ennamba yaakyo.

¹⁸ Ekyo kyetaaga amagezi: abo abasobola okutegeera amakulu g'omuwendu guno babale ennamba eri ku kisolo kubanga gwe muwendu gw'omuntu. Omuwendo ogwo guli lukaaga mu nkaaga mu mukaaga.

Oluyimba lwa Banunule

14 Awo ne ndaba Omwana gw'Endiga ng'ayimiridde ku lusozi Sayuuni, ng'ali n'abantu emitwalo kkumi n'ena mu enkumi nnya (144,000), ng'erinnya lye n'erya Kitaawe gawandiikiddwa mu byenyi by'abantu abo. ² Ne mpulira eddobozi eryava mu ggulu nga liyira ng'ekiyiriro eky'amazzi amangi n'okubwatuka kw'eggulu kwali kw'amaanyi nnyo. Eddobozi eryo lyali ng'okuyimba okw'abayimbi nga bakuba n'ennanga zaabwe. ³ Ne bayimba oluyimba olwali ng'oluyimba oluggya olulungi ennyo mu maaso g'entebe ey'obwakabaka eya Katonda ne mu maaso g'ebiramu ebina n'abakadde. Ne wataba muntu n'omu eyasobola okuyiga oluyimba olwo okuggyako abo emitwalo ekkumi n'ena mu enkumi ennya, abaanunulibwa okuva mu nsi. ⁴ Abo be bantu abateeyonoonesanga eri abakazi; be bagoberera Omwana gw'Endiga buli gy'alaga. Baanunulibwa mu bantu ab'omu nsi ne beewaayo ng'ebibala ebibereberye eri Katonda n'eri Omwana gw'Endiga. ⁵ Si ba bulimba era tebaliiko kya kunenzebwa.

Bamalayika Abasatu

⁶ Awo ne ndaba malayika omulala ng'abuukira mu bbanga ng'alina Enjiri ey'emirembe n'emirembe ey'okubuulira abo abali mu nsi, na buli ggwanga, na buli kika, na buli lulimi n'abantu. ⁷ N'ayogera mu ddo-bozi ery'omwanguka nti, "Mutye Katonda era mwolese obukulu bwe, kubanga ekiseera kituuse alamule. Mumusinze oyo eyakola eggulu n'ensi, n'ennyanja, n'ensulo z'amazzi zonna."

⁸ Ate malayika omulala owookubiri n'amugoberera ng'agamba nti, "Babulooni kigudde! Kigudde, ekibuga ekikulu, kubanga kyasendasenda amawanga gonna okunywa ku nvinnyo y'obusungu obw'obwenzi bwakyo."

⁹ Ne malayika omulala owookusatu n'abagoberera ng'ayogera mu ddo-bozi ery'omwanguka nti, "Omuntu yenna anaasinza ekisolo n'ekifaananyi kyakyo, era anakkiriza okuteeka akabonero kaakyo ku kyenyezi kye oba ku mukono gwe ogwa ddyo, ¹⁰ oyo alinywa ku nvinnyo y'obusungu bwa Katonda, nga muka mu kikompe eky'obusungu bwe. Era alibonyaabonyezebwa n'omuliro ne salufa ebyaka mu maaso ga bamalayika abatukuvu ne mu maaso g'Omwana gw'Endiga. ¹¹ Omukka gw'okubonaabona kwabwe gunyooka emirembe n'emirembe, so tebaliiko we bawummulira

emisana n'ekiro abo abaasinza ekisolo n'ekifaananyi kyakyo, ne bakkiriza n'okuteekebwako akabonero ak'erinnya lyakyo. ¹² Kino kisaanye okulaga abatukuvu abakwata ebiragiro bya Katonda ne bakkiririza mu Yesu ne bagumiikiriza okugezesebwa."

¹³ Awo ne mpulira eddobozi nga liva mu ggulu nga ligamba nti, "Wandiika kino nti okuva kaakano, balina omukisa abafu, abafiira mu Mukama waffe."

"Balina omukisa ddala," bw'ayogera Omwoyo. "Banaawummula okutegana kwabwe, kubanga ebikolwa byabwe bibagoberera."

Okukungula kw'Ensi

¹⁴ Ne ndaba, era laba, ekire ekyeru era nga kiriko akituddeko eyali afaanana ng'Omwana w'Omuntu eyalina engule eya zaabu ku mutwe gwe era ng'akutte ekiwabyo ekyogi mu mukono gwe. ¹⁵ Awo malayika omulala n'ava mu Yeekaalu, n'amugamba mu ddoobozi ery'omwanguka nti, "Tandika okukozesa ekiwabyo kyo okukungula, kubanga ekiseera kituuse era n'ebyokukungula ku nsi byengedde." ¹⁶ Bw'atyo eyali atudde ku kire n'awuuba ekiwabyo kye era n'akungula ensi.

¹⁷ Awo malayika omulala n'ava mu Yeekaalu ey'omu ggulu era naye ng'alina ekiwabyo ekyogi. ¹⁸ Malayika omulala eyalina obuyinza ku muliro, n'ayogera mu ddoobozi ery'omwanguka ng'agamba eyalina ekiwabyo ekyogi nti, "Kozesa ekiwabyo kyo osale ebirimba by'emizabbibu egy'oku nsi, kubanga gyengedde." ¹⁹ Bw'atyo malayika n'awuuba ekiwabyo ekyogi ku nsi, n'akunjaanyiza ebibala ebyo mu ssogolero ly'obusungu bwa Katonda. ²⁰ Emizabbibu egyo ne gisogolerwa ebweru w'ekibuga era omugga gw'omusaayi ne gukulukuta okuva mu ssogolero, obugulumivu bwagwo ne buba ng'okutuuka ku kyuma ky'omu kamwa k'embaasi, ate obuwanvu bwagwo ne guweza nga kilomita ebikumi bisatu (300).

Bamalayika Omusanvu n'Ebibonoobono Omusanvu

¹⁵ Awo ne ndaba akabonero akalala mu ggulu ak'amaanyi era nga ka kitalo bamalayika omusanvu nga balina ebibonoobono musanvu, olwo ekiruyi kya Katonda kiryoke kituukirire. ² Awo ne ndaba ekifaanana ng'ennyanya etangalijja ngeri ng'endabirwamu erimu omuliro, era ku nnyanja eyo kwali kuyimiriddeko abo abaali bawangudde ekisolo n'ekifaananyi kyakyo awamu n'akabonero ak'omuwendo gwakyo, nga bakutte ennanga Katonda ze yabawa.

³ Baali bayimba oluyimba lwa Musa omuddu wa Katonda, n'oluyimba lw'Omwana gw'Endiga nga lugamba nti,

"Ebikolwa byo bikulu era bya kyewuunyo, ayi Mukama Katonda Ayinzabyonna. Amakubo go matukuvu era ga mazima, ayi ggwe Kabaka w'amawanga.

⁴ Ani ataakutye Ayi Mukama, n'atagulumiza linnya lyo? Ggwe wekka gwe Mutukuvu, amawanga gonna galijja ne gasinziza mu maaso go, Kubanga ebikolwa byo eby'obutuukirivu birabise."

⁵ Oluvannyuma lw'ebyo, ne ndaba Yeekaalu ng'eggaddwawo, lye kkuŋŋaaniro ly'obujulirwa mu ggulu. ⁶ Awo bamalayika omusanvu abaalina ebibonoobono omusanvu ne bafulumu mu Yeekaalu nga bambadde engoye eza linena ennyonjo nga zimasamasa era nga beesibye mu bifuba byabwe enkooba eza zaabu. ⁷ Ekimu ku biramu ebina ne kiwa bamalayika omusanvu ebibya musanvu ebya zaabu nga bijjudde ekiruyi kya Katonda omulamu era abeera omulamu emirembe n'emirembe. ⁸ Awo Yeekaalu n'ejjula omukka ogwava mu kitiibwa kya Katonda n'emu maanyi ge, so tewaali muntu n'omu eyayinza okuyingira mu Yeekaalu okutuusa ebibonoobono omusanvu ebya bamalayika omusanvu lwe byatuukirira.

Ebibya Omusanvu ebirimu Obusungu bwa Katonda

¹⁶ Awo ne mpulira eddobozi ery'omwanguka okuva mu Yeekaalu nga ligamba bamalayika omusanvu nti, "Mugende muyiwe ku nsi ebibya omusanvu ebirimu ekiruyi kya Katonda." ² Malayika eyasooka n'ava mu Yeekaalu n'ayiwa ekibya kye ku nsi. Awo amabwa amazibu ne gajja ne gakwata buli muntu eyalina akabonero k'ekisolo na buli eyasinzanga ekifaananyi kyakyo.

³ Malayika owookubiri n'ayiwa ekibya kye ku nnyanja, amazzi ne gafuuka ng'omusaayi gw'omuntu amaze ekiseera ekitono ng'afudde. Ebiramu byonna ebyali mu nnyanja ne bifa.

⁴ Malayika owookusatu n'ayiwa ekibya kye ku migga ne ku nsulo z'amazzi, byonna ne bifuuka ng'omusaayi.

⁵ Ne mpulira malayika eyakola ku mazzi ng'ayogera nti,

"Oli mutuukirivu, Ayi ggwe Omutukuvu, aliwo era eyaliwo, kubanga bw'otyo bwe wasala omusango.

⁶ Olw'okubanga baayiwa omusaayi gw'abatukuvu ne bannabbi,

ogwo gwe musaayi gw'obawadde okunywa."

⁷ Awo ne mpulira ekyoto ng'akyogera nti, "Weewaawo Mukama Katonda Ayinzabyonna, ensala yo ya bwenkanya era ya mazima."

⁸ Awo malayika owookuna n'ayiwa ekibya kye ku njuba, n'evaamu omuliro ne gwokya abantu. ⁹ Abantu ne bookebwa omuliro ogwagivaamu ne bavoola erinnya lya Katonda Omuyinza w'ebibonyoobonyo ebyo, ne bateenya okukyuka okuliwa ekitiibwa.

¹⁰ Awo malayika owookutaano n'ayiwa ekibya kye ku ntebe ey'obufuzi bw'ekisolo, obwakabaka bwakyo ne

bujjula ekizikiza. N'abo be kifuga nabo obulumi ne bubalumya obujji, ¹¹ ne bavoola Katonda ow'eggulu olw'obulumi bwe baalimu, n'amabwa agaali gabaluma, naye ne bateenenya bicolwa byabwe ebibi.

¹² Awo malayika ow'omukaaga n'ayiwa ekibya kye ku mugga omunene Fulaati ne gukalira, bakabaka ab'ebuvanjuba basobole okuyisaawo amaggye gaabwe. ¹³ Ne ndaba emyoyo egitali mirongoofu esatu nga gifaanana ng'ebikere nga giva mu kamwa k'ogusota, n'ak'ekisolo, n'aka nnabbi ow'obulimba. ¹⁴ Abo be bad-dayimooni abakozi b'ebyamagero abateesa n'abafuzi bonna ab'oku nsi okukunjaana okulwana ne Katonda Ayinzabyonna ku lunaku olw'olutalo.

15 "Laba, nzija ng'omubbi! Alina omukisa oyo alindirira n'akuuma ekyambalo kye nga kiyonjo, era taliyita bwereere, si kulwa ng'aswala."

¹⁶ Emyoyo egyo ne gibakunjaanyiza mu kifo ekiyitibwa Magedoni mu Lwebbulaniya.

¹⁷ Awo malayika ow'omusanvu n'ayiwa ebyali mu kibya kye mu bbanga. Eddobozi ery'omwanguka ne liva mu Yeekaalu mu ntebe y'obwakabaka nga lyogera nti, "Kiwedde." ¹⁸ Awo ne walabika okumyansa kw'eggulu n'okubwatuka ne musisi ow'entiisa atabangawo ku nsi. ¹⁹ Ekibuga Babulooni ekikulu ne kyeyubuluzaamu ebitundu bisatu, n'ebibuga by'amawanga ne bigwa. Awo Babulooni ekikulu ne kijjukirwa mu maaso ga Katonda, era ne kiweebwa ekikompe ky'envinnyo eky'obukambwe bw'ekiruyi kya Katonda. ²⁰ Buli kizinga ne kidduka era tewaali lusozi na lumu olwalabikako. ²¹ N'omuzira ogw'amaanyi ne gugwa okuva mu ggulu, buli mpeke ng'obuzito bwayo buwera nga kilo amakumi ataano malamba ne gukuba abantu. Abantu ne bakolimira Katonda olw'ekibonyoobonyo ekyo eky'okukubibwa omuzira ogw'amaanyi era omuzito bwe gutyo.

Omukazi eyali Yeebagadde Ekisolo

¹⁷ Awo omu ku bamalayika omusanvu abaalina ebibya omusanvu n'ajja n'ayogera nange, n'anjamba nti, "Jjangu nkulage ebigenda okutuuka ku mukazi malaaya omukulu atudde ku mazzi amangi.

² Bakabaka ab'oku nsi bayenda naye n'abantu ab'oku nsi banywa omwenge ogw'obwenzi bwe ne batamiira."

³ Bw'atyo malayika n'antwala mu mwoyo, mu ddungu, ne ndaba omukazi ng'atudde ku kisolo ekimyufu ekyalina emitwe omusanvu n'amayembe ekkumi, okwali kuwandiikiddwa amannya agavoola Katonda.

⁴ Omukazi yali ayambadde engoye bbiri olugoye olumyufu n'olwa kakobe era ng'alina n'ebintu ebirala eby'omuwendo, nga zaabu n'amayinja ag'omuwendo, era ng'akutte mu mukono gwe ekikompe ekya zaabu nga kijjudde eby'omuzizo byonna eby'obwenzi bwe.

⁵ Ebiwandiiiko eby'ekyama byali biwandiiikiddwa ku kyenye kye nga bigamba nti:

Babulooni Ekibuga Ekikulu
Nnyina wa Bamalaaya bonna,
era Nnyina w'Eby'emizizo mu nsi.

⁶ Ne ndaba omukazi ng'atamidde omusaayi gw'abatukuvu, awamu n'ogw'abajulirwa abattibwa olwa Yesu.

Bwe namulaba ne neewuunya. ⁷ Malayika n'ambuza nti, "Lwaki weewuunya? Nzija kukunnyonyola ebyama eby'omukazi oyo era n'ekisolo kw'atudde ekirina emitwe omusanvu n'amayembe ekkumi. ⁸ Ekisolo kye walabye kyaliwo, naye kaakano tekikyaliwo era mu bbanga ttono kiriggyibwa mu bunny obutakoma kiryoke kizikirizibwe. Abantu abali ku nsi amannya gaabwe nga tegawandiikiddwa mu kitabo eky'Obulamu okuva ensi lwe yatondebwa, balyewuunya okulaba ekisolo ekyaliwo, ne kitabeerawo, ate ne kiddamu okubeerawo.

⁹ "Kale kyetaaga amagezi n'okutegeera. Emitwe omusanvu ze nsozi omusanvu omukazi kw'atudde, era be bakabaka omusanvu. ¹⁰ Abataano baagwa, omu y'aliwo kaakano, naye omulala tannajja wabula bw'anajja kimugwanira okubeerawo ekiseera kitono. ¹¹ Ekisolo ekyaliwo, kaakano nga tekikyaliwo, ky'eky'omunaana, kyokka kiri nga biri omusanvu; era nakyokirizibwa.

¹² "Amayembe ekkumi ge walaba be bakabaka ekkumi abatannaweebwa buyinza kufuga; balirondebwa okufugira wamu n'ekisolo okumala essaawa emu.

¹³ Bonna bassa kimu era baliwa ekisolo ekikambwe, amaanyi n'obuyinza bwabwe. ¹⁴ Bano balyegatta wamu okulwanyisa Omwana gw'Endiga, kyokka Omwana gw'Endiga alibawangula kubanga ye Mukama wa bakama era Kabaka wa bakabaka, abali awamu naye be yayita era abalonde be abeesigwa."

¹⁵ Awo malayika n'anjamba nti, "Amazzi ge walaba omukazi omwenzi kw'atudde, be bantu n'ebibinja by'abantu aba buli kika n'aba buli lulimi. ¹⁶ Ekisolo n'amayembe ekkumi bye walaba birikyawa omukazi oyo ne bimulumba ne bimulwanyisa, era birimuleka bwereere nga talina ky'ayambadde ne birya omubiri gwe, ne bimwokya n'omuliro. ¹⁷ Kubanga Katonda ye yakibiwa bituukirize ebyo bye yasiima okukola, n'okukola n'omwoyo gumu n'okuwa obwakabaka bwabwe ekisolo ekyo okutuusa ekigambo kya Katonda lwe kirituukirira. ¹⁸ Ate omukazi gwe walabye, ky'ekibuga ekikulu ekifuga bakabaka bonna ab'oku nsi."

Okugwa kwa Babulooni

¹⁸ Oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba malayika omulala ng'akka okuva mu ggulu n'obuyinza obungi ennyo era ensi n'eyakaayakana olw'ekitiibwa kye yalina. ² N'ayogera mu ddobozi ery'omwanguka nti,

"Babulooni ekibuga ekikulu kigudde! kigudde!
Kifuuse empuku ya baddayimooni,

n'ekkomera lya buli mwoyo ogutali mulongoofu,
n'ekkomera erya buli nnyonyi etali nnongoofu,
n'ekkomera erya buli kisolo ekitali kirongoofu,
ebyakyayibwa.

³ Kubanga amawanga gonna gaanywa ku mwenge gw'obwenzi bwe.

Bakabaka ab'omu nsi bonna baayenda naye.

Era abasuubuzi ab'omu nsi yonna

bagaggawadde olw'obulamu bwe obw'okwejalabya."

⁴ Ne mpulira eddoozi eddala nga lyogera okuva mu ggulu nga ligamba nti,

"Mmwe abantu bange muve mu kibuga ekyo' muleme kwegatta mu bibi bye, muleme kubonerezebwa wamu naye.

⁵ Kubanga ebibi bye bingi nnyo, era bituuse ne mu ggulu,

era Katonda ajjukira obutali butuukirivu bwe.

⁶ Mumuyise nga naye bwe yayisa abalala; mumubonereze emirundi ebiri olw'ebikolwa bye ebibi.

Mumuyengere emirundi ebiri mu kikompe kye yagabulirangamu abalala.

⁷ Nga bwe yeegulumiza ne yeejalabya, bw'otyo bw'oba omubonereza era omunakuwaze, kubanga ayogera mu mutima gwe nti, 'Ntudde nga kabaka omukazi, siri nnamwandu, era sirina nnaku.'

⁸ Noolwekyo ebibonyoobonyo eby'okufa n'okukaaba n'enjala birimujjira mu lunaku lumu, era alizikirizibwa n'omuliro; kubanga Mukama Katonda amusalidde omusango.

⁹ "Bakabaka ab'omu nsi abeegatta naye mu bwenzi bwe ne beejalabya naye, balimukaabira nga bakuba ebiwoobe bwe baliraba omukka oguva mu kifo mw'alyokerwa. ¹⁰ Baliyimirira wala nga bakankana olw'okutya era nga boogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti,

"Zikisanze, Zikisanze Babulooni ekibuga ekyo ekikulu!

Ekibuga eky'amaanyi,

Kubanga mu ssaawa emu omusango gwakyo gusaliddwa.'

¹¹ "Abasuubuzi b'omu nsi balimukaabira nga bamukungubagira kubanga nga tewakyali abagulako byamaguzi byabwe. ¹² Ebyamaguzi ebya zaabu, n'ebya ffeeza, n'eby'amayinja ag'omuwendo, ne luulu, n'eby'engoye eza linena, n'eza kakobe, n'eza liiri, n'emyufu era na buli muti gwonna ogwa kaloosa, n'ebintu eby'amasanga, na buli kika eky'emiti egy'omuwendo ennyo, n'ebikomo, n'ebyuma awamu n'amayinja aga mabbo; ¹³ n'ebyakaloosa, n'ebinzali, n'obubaane, n'omuzigo gw'omugavu, n'envinnyo, n'amafuta, n'obuwunga bw'enjaano obulungi; n'ente,

n'endiga; n'embalaasi, n'amagaali; n'abaddu n'emyoyo gyabwe.

¹⁴ "Ekibala emmeeme yo kye yeegombanga, tekyakirina, byonna eby'omuwendo omungi n'eby'okwejalabya tebikyali bibyo. Bikuvuddeko byonna so toliddayo kubirabako nate emirembe gyonna." ¹⁵ Bwe batyo abasuubuzi abaagaggawala olw'okubaguza ebintu bino, baliyimirira wala nga nabo batya, olw'okutya okubonaabona kwe, n'okukaaba kwe, n'okunakuwala kwe, ¹⁶ nga bagamba nti,

"Zikisanze, Zikisanze, ekibuga ekikulu, ekifaanana ng'omukazi ayambadde engoye eza line-na omulungi, n'eza kakobe, n'emyufu, era ng'ataddemu eby'omu bulago ebya zaabu n'amayinja ag'omuwendo omungi ne luulu.

¹⁷ Mu ssaawa emu obugagga obwenkanaawo bwonna buzikiridde!

"Era abo bonna abalina emmeeri ez'eby'obusuubuzi awamu n'abagoba baazo, n'abo abazikolamu, baayimirira wala. ¹⁸ Bakaaba nga balaba omukka oguva mu muliro ogumwokya, nga gwambuka, nga bwe bagamba nti, 'Ekibuga ekiri nga kino kirirabika wa nate?' ¹⁹ Ne beeyiyira enfuufu ku mitwe gyabwe nga banakuwadde era nga bakaaba nga boogera nti, "Zikisanze, Zikisanze, ekibuga ekikulu!

Kyabagaggawaza bonna abaalina ebyombo ku lubalama lw'ennyanja olw'obugagga obwakirimu, naye kaakano mu ssaawa emu byonna ebyakirimu bizikiridde.'

²⁰ "Kyokka ggwe eggulu ssanyuka olw'okubonerezebwa kwe,

nammwe abatukuvu

ne bannabbi n'abatume musanyuke.

Kubanga Katonda amusalidde omusango ku lwammwe."

²¹ Awo malayika omu ow'amaanyi n'asitula ejjinja eddene eriri ng'olubengo n'alisuula mu nnyanja nga bw'ayogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti,

"Bwe kityo Babulooni, ekibuga ekikulu bwe kirisuulibwa wansi n'amaanyi, era tekiriddayo kulabika nate emirembe gyonna.

²² Mu ggwe temuliwulirwa nate ddooboozi lya bayimbi,

n'abakubi b'ennanga n'ery'abafuuyi b'endere, n'ery'abafuuyi b'enjombwe.

Mu ggwe temulisangibwamu muweesi wadde okuweesa okw'engeri yonna, newaakubadde okuvuga kw'olubengo nga basa tekuliwulirwa mu ggwe.

²³ Ekitangaala ky'ettabaaza ng'eyaka tekirirabikira mu ggwe nate, kubanga abasuubuzi be wasuubulanga nabo baamanyika nnyo mu nsi yonna,

era walimbalimba amawanga gonna n'ebyo'obulogo bwo.

²⁴ Era mu Babulooni mwasangibwamu omusaayi gw'abatukuvu n'ogwa bannabbi, n'abo bonna abattibwa ku nsi."

Aleruuya

19 Oluvannyuma lw'ebyo ne mpulira oluy-oogaano lw'abantu abangi mu ggulu nga bagamba nti,

"Aleruuya!
Obulokozi n'ekitiibwa n'amaanyi bya Katonda waffe.

² Kubanga ensala ye ey'emisango ya mazima era ya butuukirivu.

Yabonereza malaaya omukulu eyayonoona ensi n'obwenzi bwe.

Era yawoolera eggwanga ku mwenzi oyo olw'omusaayi gw'abaweereza be."

³ Ate ne boogera ogwokubiri mu ddoobozi ery'omwanguka nti,

"Aleruuya!
Omukka ogw'okwokebwa kwe n'omuliro, gunyooka emirembe n'emirembe!"

⁴ Awo ebiramu ebina n'abakadde amakumi abiri mu abana ne basinza Katonda eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka, nga bagamba nti,

"Amiina. Aleruuya."

⁵ Awo eddobozi ne liva mu ntebe ey'obwakabaka nga ligamba nti:

"Mumutendereze Katonda waffe,
mmwe abaddu be mwenna abamutya

abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa."

⁶ Ate ne mpulira oluyooogaano lw'abantu abangi olwawulikika ng'amayengo ag'ennyanya ennene, oba ng'eddobozi ery'okubwatuka, ne boogera nti,

"Aleruuya,
kubanga Mukama Katonda waffe Ayinzabyonna y'afuga.

⁷ Ka tusanyuke, tujaguze,
era tumugulumize,
kubanga ekiseera kituuse eky'embaga ey'obugole ey'Omwana gw'Endiga,
era n'omugole we yeeteeseese.

⁸ Omugole n'ayambazibwa olugoye olwa linena omulungi ennyo,

olunekaaneke era olusingayo okutukula."
(Linena omulungi ennyo by'ebikolwa eby'obutuukirivu eby'abatukuvu.)

⁹ Malayika n'anjamba nti, "Wandiika nti balina omukisa abo abayitiddwa ku kijjulo ky'embaga ey'obugole ey'Omwana gw'Endiga." N'ayongerako na kino nti, "Katonda yennyini ye yakyogera."

¹⁰ Ne ndyoka ngwa wansi ku bigere bye okumusinda naye ye n'anjamba nti, "Tokikola! Kubanga nange ndi

muddu wa Katonda nga ggwe era ng'abooluganda abalala abanywerera ku ebyo Yesu bye yatumanyisa! Ssinza Katonda. Okutegeeza kwa Yesu gwe mwoyo gw'obunnabbi."

Eyeebagadde Embalaasi Enjeru

¹¹ Ne ndaba eggulu nga libikkuse era laba embalaasi enjeru ng'ageyebagadde ayitibwa Omwesigwa era Ow'amazima, asala omusango mu butuukirivu era mulwanywa wa kitalo mu ntalo. ¹² Amaaso ge gaali ng'olulimi lw'omuliro ogwaka, era nga yeetikidde engule nnyingi ku mutwe gwe, ng'alina erinnya eriwandikiddwa, kyokka ye yekka nga y'alimanyi. ¹³ Yali ayambadde ekyambalo ekyali kinnyikiddwa mu musaayi era ng'erinnya lye ye Kigambo wa Katonda. ¹⁴ Ab'eggye ery'omu ggulu abaali bambadde engoye eza linena omulungi ennyo enjeru, nabo ne bamugoberera nga beebagadde embalaasi enjeru. ¹⁵ Mu kamwa ke mwavaamu ekitala eky'obwogi eky'okutemesa amawanga. "Alibafuga n'omuggo ogw'ekyuma." Alirinnya ku ssogolero ly'omwenge ogw'obusungu bwe, kye kiruyi kya Katonda Ayinzabyonna. ¹⁶ Ku kyambalo kye ne ku kisambi kye kwali kuwandiikiddwako nti:

"Kabaka wa Bakabaka era Mukama wa bakama."

¹⁷ Awo ne ndaba malayika omu ng'ayimiridde mu njuba ng'ayogera mu ddoobozi ery'omwanguka ng'agamba ebinyonyi nti, "Mujje mukunjaane ku kijjulo kya Katonda omukulu, ¹⁸ mulye ennyama y'emirambo gya bakabaka, abakulu b'amaggye n'abasajja ab'amaanyi, n'egy'embalaasi n'egy'abo abazeebagala, era n'egy'abantu bonna abaddu n'ab'eddembe, abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa."

¹⁹ Awo ne ndyoka ndaba ekisolo n'abafuzi ab'omu nsi n'amaggye gaabwe nga bakunjaanye balwanyise oyo eyali yeebagadde embalaasi, awamu n'eggye lye. ²⁰ Ekisolo ne kiwambibwa awamu ne nnabbi ow'obulimba eyakolanga ebyamagero ng'ekisolo kiraba; bye yakola ng'alimbalimba abo abakkiriza akabonero k'ekisolo era abasinza ekifaananyi kyakyo. Awo ekisolo ne nnabbi ow'obulimba ne basuulibwa nga balamu, mu nnyanja ey'omuliro eyaka ne salufa. ²¹ Abaasigalawo ne battibwa n'obwogi bw'ekitala ekyava mu kamwa k'oyo eyeebagadde embalaasi. Ennyonyi zonna ez'omu bbanga ne ziryana ne zekkutira emirambo gyabwe.

Emyaka Olukumi

20 Awo ne ndaba malayika ng'akka okuva mu ggulu ng'alina ekisumuluzo eky'obunnya obutakoma era ng'alina olujegere oluzito mu mukono gwe. ² N'akwata ogusota guli ogw'edda, ye Setaani, n'agusiba mu lujegere gumale emyaka lukumi, ³ n'agusuula mu bunnya obutakoma era n'agusibira mu n'ateekako n'envumbo guleme kulimbalimba mawanga nate okutuusa ng'emyaka olukumi giwed-

deko. Bwe giriggwaako, Setaani ng'asumululwa okumala akaseera katono.

⁴ Awo ne ndaba entebe ez'obwakabaka nga zituulid-dwako abaaweebwa obuyinza okusala emisango. Ne ndaba emyoyo gy'abo abaatemebwako emitwe olw'okunywerera ku Yesu ne ku kigambo kya Katonda, era abataasinza kisolo ekikambwe wadde ekifaananyi kyakyo era abatakkiriza kabonero kaakyo mu byenyi byabwe oba ku mikono gyabwe. Abantu abo ne bala-muka era ne bafugira wamu ne Kristo okumala emyaka lukumi. ⁵ Naye abafu abalala tebaazuukira okutu-usa ng'emyaka olukumi giweddeko. Kuno kwe kuzuukira okusooka. ⁶ Balina omukisa era batukuvu abalizuukirira mu kuzuukira okusooka. Kubanga okufa okwokubiri tekuliba na maanyi ku bo, balibeera bak-abona ba Katonda ne Kristo era balifugira wamu ne Kristo okumala emyaka egyo olukumi.

Setaani Azikirizibwa

⁷ Awo emyaka olukumi bwe giriggwaako, Setaani aliteebwa okuva mu kkomera lye. ⁸ Alifuluma okulimb-alimba Googi ne Magoogi, ge mawanga ag'omu nsonda ennya ez'ensi, era alikuŋjaanya abantu ne baba eggye ery'okulwana eritasoboka na kubalika nga liri ng'omusenyu ogw'oku lubalama lw'ennyanya. ⁹ Ne bambuka basale olusenyi olunene olw'ensi balyoke bazingize abatukuvu okuva ku buli luuyi lw'ekibuga ekyagalwa. Kyokka omuliro ne guva mu ggulu ne gu-bookya era ne gubamalawo. ¹⁰ Awo Setaani eyabalim-balimba n'asuulibwa mu nnyanja ey'omuliro eyaka ne salufa, omuli ekisolo ne n nabbi ow'obulimba era bannaabonyaabonyezebwanga emisana n'ekiro emirembe n'emirembe.

Abafu Balamulwa

¹¹ Awo ne ndaba entebe ey'obwakabaka enjeru n'Oyo eyali agituddeko. Ensi n'ebbanga ne bidduka okuva mu maaso ge, naye nga tewali we biyinja kwek-weka. ¹² Ne ndaba abafu abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa nga bayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwak-abaka. Ebitabo ne bibikkulwa, n'ekitabo ekirala ky'ekitabo eky'obulamu ne kibikkulwa. Abafu ne basalirwa omusango okusinzira ku ebyo ebyali biwandiikiddwa mu bitabo ebyo, buli omu ng'ebikolwa bye bwe byali. ¹³ Ennyanja zonna ne ziwaayo abafu abaali mu zo, n'okufa n'Amagombe nabyo ne biwaayo abafu abaabirimu. Buli omu n'asalirwa omusango, ng'ebikol-wa bye bwe byali. ¹⁴ Okufa n'Amagombe ne bisuulib-wa mu nnyanja ey'omuliro, kuno kwe kufa okwokubiri. ¹⁵ Era buli eyasangibwa ng'erinnya lye teriwandiikid-dwa mu kitabo eky'obulamu, n'asuulibwa mu nnyanja ey'omuliro.

Yerusaalemi Ekiggya

²¹ Awo ne ndaba eggulu eriggya n'ensi empya. Eggulu eryasooka n'ensi eyasooka byali biwed-dewo nga n'ennyanya tekyaliwo. ² Ne ndaba ekibuga ekitukuvu Yerusaalemi ekiggya nga kikka okuva ewa Katonda mu ggulu, nga kiri ng'omugole bw'abeera ku mbaga ey'obugole bwe, ng'ayonjereddwa bbaawe. ³ Ne mpulira eddoboosi ery'omwanguka nga lyogera okuva mu ntebe ey'obwakabaka nti, "Laba eyeekaalu ya Katonda kaakano eri mu bantu, anaabeeranga nabo era banaabeeranga bantu be, Katonda yennyini anaaberanga nabo, era anaabeeranga Katonda waabwe. ⁴ Alisangula amaziga mu maaso gaabwe, olwo nga tewakyalu kufa, wadde ennaku, wadde okukaaba, wadde okulumwa kubanga byonna ebyasooka nga biweddeko."

⁵ Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka n'agam-ba nti, "Laba, ebintu byonna mbizzizza buggya." Era n'anjamba nti, "Wandiika bino, kubanga bigambo bya bwesigwa era bya mazima!"

⁶ N'anjamba nti, "Bituukiridde, Nze Alufa era nze Omega, Entandikwa era Enkomerero. Buli alumwa ennyonta ndimuwa okunywa ku nsulo ez'amazzi amalamu, ag'obuwa. ⁷ Buli awangula alifuna ebyo byonna ng'omugabo, era nze nnaaberanga Katonda we, naye anaabanga mwana wange. ⁸ Naye abo ababi n'abatakkiriza n'abagwagwa, n'abassi, n'abenzi, n'abal-ogo n'abasinza ebifaananyi, n'abalimba bonna, omu-gabo gwabwe kuliba kuzikirizibwa mu nnyanja ey'omuliro ogwaka ne salufa. Okwo kwe kufa okwokubiri."

⁹ Awo omu ku bamalayika omusanvu abaali bamaze okuyiwa ebibya ebyalimu ebibonoobono omusanvu eby'enkomerero n'ajja n'anjamba nti, "Jjangu nkulage omugole w'Omwana gw'Endiga." ¹⁰ N'antwala ku ntikko y'olusozo olunene era oluwanvu mu kwoleseb-wa; n'andaga ekibuga Yerusaalemi ekitukuvu nga kikka okuva mu ggulu ewa Katonda, ¹¹ nga kyonna kiji-judde ekitiibwa kya Katonda era nga kimasamasa ng'ejjinja ery'omuwendo omungi, erya yasepi, eritangalijja. ¹² Bbugwe waakyo yali mugazi era nga mugu-lumivu, ng'aliko emiryango kkumi n'ebiri era nga giku-umibwa bamalayika kkumi na babiri, n'amannya g'ebika ekkumi n'ebibiri ebya Isirayiri nga gawandiikibwa ku miryango egyo. ¹³ Ku luuyi olw'ebuvanuba kwaliko emiryango esatu, ne ku luuyi olw'obukiikakkono nga kuliko emiryango esatu, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo nga kuliko emiryango esatu, era ne ku luuyi olw'obugwanjuba nga kuliko emiryango esatu. ¹⁴ Bbugwe yaliko amayinja ag'omusingi kkumi n'abiri ag'abatume b'Omwana gw'Endiga.

¹⁵ Malayika eyali ayogera nange yali akutte mu mukono gwe omuggo ogwa zaabu ogupimisibwa, apime ekibuga, emiryango gyakyo era ne bbugwe

waakyo. ¹⁶ Ekibuga kyali kyenkanankana enjuuyi zonna, n'obuwanvu nabwo nga bwenkana n'obugazi awamu n'obukiika. Byonna byali bipima kilomita enkumi bbiri mu ebikumi bina, buli kimu nga kyenkanankana ne kinnaakyo. ¹⁷ Ate n'apima ne bbugwe waakyo ne kiweza mita nkaaga mu mukaaga ng'ekipimo ky'omuntu bwe kiri ng'apimye, awamu n'eky'abamalayika.

¹⁸ Bbugwe waakyo yali azimbiddwa n'amayinja agayesipi nga n'ekibuga kya zaabu omulongoose nga kitangalijja ng'endabirwamu ennungi. ¹⁹ Emisingi gya bbugwe w'ekibuga nga giyooyooteddwa n'amayinja ag'omuwendo omungi ennyo aga buli ngeri. Omusingi ogusooka gwayooyotebwa n'amayinja aga yasepi, ogwokubiri aga safiro, ogwokusatu aga kalukedoni, ogwokuna aga nnawandagala, ²⁰ ogwokutaano aga sadonukisi, ogw'omukaaga sadiyo, ogw'omusanvu aga kerusoliso, ogw'omunaana aga berulo, ogw'omwenda aga topazi, ogw'ekkumi aga kerusoperaso, ogw'ekkumi n'ogumu aga kuwakinso, n'ogw'ekkumi n'ebiri aga amesusito. ²¹ Ate emiryango ekkumi n'ebiri gyakolebwa n'amayinja ag'omuwendo aga luulu ennungi kkumi n'abiri, nga buli mulyango gukoledwa n'ejjinja lya luulu limu. Ate lwo oluguudo olunene olw'ekibuga lwali lwa zaabu ennungi etangalijja ng'endabirwamu.

²² Mu kibuga ekyo saalabamu yeekaalu, Mukama Katonda Ayinzabyonna awamu n'Omwana gw'Endiga, bo ye yeekaalu yaakyo. ²³ Era ekibuga ekyo tekyetaaga njuba wadde omwezi okukyakira, kubanga ekitiibwa kya Katonda kye kikimulisa, era Omwana gw'Endiga ye ttabaaza yaakyo. ²⁴ Ekitangaala kyakyo kye kinnaamulisanga amawanga ag'omu nsi, era abafuzi ab'omu nsi balijja ne bakireetera ekitiibwa. ²⁵ Emiryango gyakyo tegiggawenga emisana, era yo teriba kiro. ²⁶ Kirifuna ekitiibwa n'ettendo eby'amawanga.

²⁷ Tewali ekitali kirongoofu ekirikirizibwa okuyingira mu kyo, wadde abo abatambulira mu mpisa ezitali nnongoofu oba abalimba, wabula abalikibeeramu, beebo bokka, amannya gaabwe agaawandiikibwa mu kitabo eky'obulamu eky'Omwana gw'Endiga.

Omugga ogw'Obulamu

22 Awo malayika n'andaga omugga ogw'amazzi ag'obulamu agamasamasa ng'endabirwamu, nga gukulukuta okuva mu ntebe ey'obwakabaka eya Katonda, n'ey'Omwana gw'Endiga, ² nga gukulukutira wakati mu luguudo olunene. Ku mbalama zombi ez'omugga kwaliko emiti egy'obulamu, gumu ku buli ludda, egibala ebibala ekkumi n'ebibiri era nga buli mwezi kubeerako ebibala eby'engeri endala; n'amakoola gaagwo nga gakozesebwa ng'eddagala okuwonya amawanga. ³ Mu kibuga ekyo tewalibaayo kikolimo nate. Entebe ey'obwakabaka eya Katonda n'ey'Omwana gw'Endiga ziribeera eyo, n'abaddu be balimuweereza, ⁴ era banaalabanga amaaso ge, n'erinnya lye liriwandiiikibwa mu byenyi byabwe.

⁵ Teribaayo kiro, noolwekyo ettabaaza oba enjuba tebiryetaagibwa, kubanga Mukama Katonda y'anaabaakiranga era banaafuganga emirembe n'emirembe. ⁶ Awo malayika n'anjamba nti, "Ebigambo bino bituufu, bya mazima. Era Katonda w'emoyo gya bannabbi, atumye malayika we okulaga abaddu be ebyo ebiteekwa okubaawo amangu."

Okujja kwa Yesu

⁷ "Era laba, nzija mangu. Alina omukisa oyo akwata ebigambo by'obunnabbi ebiri mu kitabo kino."

⁸ Nze Yokaana nalaba era ne mpulira ebintu ebyo. Era bwe nabiraba ne mbiwulira ne ngwa wansi okusinzamalayika oyo eyabindaga; ⁹ kyokka ye n'anjamba nti, "Tokola kintu ekyo kubanga nange ndi muddu nga ggwe era nga baganda bo bannabbi bwe bali, awamu n'abo bonna abakwata ebigambo ebiwandiiikiddwa mu kitabo kino. Ssinza Katonda."

¹⁰ Awo n'anjamba nti, "Ebyo by'owandiise eby'obunnabbi tobikuuma nga bya kyama kubanga biri kumpi okutuukirira. ¹¹ Era ekiseera ekyo bwe kirituuka, buli akola ebitali bya butuukirivu alyeyongera okukola ebitali bya butuukirivu, era n'omugwagwa alyeyongera okugwagwawala, kyokka abatuukirivu balyeyongera okuba abatuukirivu, n'abatukuvu balyeyongera okuba abatuukuvu.

¹² "Laba, nzija mangu nsasule buli omu ng'ebikolwa bye bwe biri."¹³ Nze Alufa era nze Omega, Owoolu-bereberye era Asembayo, Entandikwa era Enkomerero.

¹⁴ "Balina omukisa abo abayozza ebyambalo byabwe, baliweebwa obuyinza okuyingira mu miryango gy'ekibuga ne balya ne ku bibala ebiva ku muti ogw'obulamu."¹⁵ Ebweru w'ekibuga y'ebeera embwa, n'abalogo, n'abenzi, n'abassi, n'abasinza bakatonda abalala n'abo bonna abaagala era abakola eby'obulimba.

¹⁶ "Nze Yesu, ow'omu kikolo era ow'omu lulyo lwa Dawudi, ntumye malayika wange gye muli okubuulira Ekkansa ebigambo bino. Nze Mmunyenyenyeyaka ey'Enkya."

¹⁷ Omwoyo n'Omugole boogera nti, "Jjangu." Na buli awulira ayogere nti, "Jjangu." Buli alumwa ennyonta ajje, buli ayagala ajje anywe ku mazzi ag'obulamu ag'obuwa.

¹⁸ Ntegeeza buli omu awulira ebigambo eby'obunnabbi ebiri mu kitabo: Omuntu yenna alibyongerako, Katonda alimwongerako ebibonoobono ebiwandiiikiddwa mu kitabo kino. ¹⁹ Era omuntu yenna alikendeenza ku bigambo by'obunnabbi ebiri mu kitabo kino, Mukama alimuggyako omugabo gwe ku muti

ogw'obulamu ne mu kibuga ekyo ekitukuvu ekiwandi-
ikiddwako mu kitabo kino.

²⁰ Oyo ayogedde ebintu bino agamba nti, *"Weewaa-
wo nzija mangu!"*

Amiina! Jjangu Mukama waffe Yesu!

²¹ Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga
ne bonna. Amiina.